BKSH

BKSH

✝

Καὶ τόδε πέλει ἐμοῦ
τοῦ Παναγιώτου Εὐθυμίου.
ἐν ἔτει Σωτηρίῳ 1879. Ἰουλ. 6.
ἐν Ἀργυροκάστρῳ

Τὸ παρὸν Βιβλίον
Ἀπὸ τοῦδε ὑπάρχῃ κτῆμα
τοῦ ἰδίου Θεοδοσίου Ι. Μαρκ[illegible]
[illegible] 19. [illegible] Αὐγ. 182[illegible]

Π. Εὐθυμίου.

μεταμεληθεὶς ὁ Θεοδόσιος ὑπέγραψε τὸ παρὸν Βι-
βλίον [illegible] ὅσα εἶχε μοι δώσῃ. 25. Αὐγ. 182.

Π. Εὐθ.

BKSH

Η ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΔΙΓΛΩΤΤΟΣ,

ΤΟΥΤΕΣΤΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΚΗ.

ΔΙΑΤΑ
ΕΡΕ
Ε ΖΟΤΙΤ ΣΟΝΕ̱ ΚΕ̱ ΝΑ Σ̈ΠΕ̱ΤΟΙ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣ̈ΤΟΪΤ
ΜΠΕ̱ ΔΙΓΙΟΥΧΕ̱,

ΔΟ ΜΕ ΘΕ̱ΝΕ̱

ΓΕ̱ΡΚΙΣ̈ΤΕ, Ε ΔΕ Σ̈ΚΙΠΕ̱ΤΑΡΤΖ̈Ε.

BIBLIOTEKA KOMBETARE
FONDI PETTA

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΤΥΠΟΙΣ Χ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.
(Παρὰ τῇ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς, ἀριθ. 420.)
1858.

BKSH

I dhurohet Z. Vangjel Dh. Koçës për kujtim.
Gjinokastër, 25 Shkurt 1939

P. Pano

BKSH

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΗΣ

ΑΛΒΑΝ̇ΗΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ψηφία.		Ὀνόματα.
Α.	α. . .	ἄλφα.
Β.	β. . .	βῆτα.
Π̇.	π̇. . .	π̇ῆ.
Γ.	γ. . .	γάμμα.
F.	f. . .	fεὶ.
Δ.	δ. . .	δέλτα.
Δ̇.	δ̇. . .	δ̇αλ.
Ε.	ε. . .	ἔψιλον.
Ε̣.	ε̣. . .	ε̣.
Ζ.	ζ. . .	ζῆτα.
Η.	η. . .	ἦτα.
Θ.	θ. . .	θῆτα.
Ι.	ι. . .	ἰῶτα.
Κ.	κ. . .	κάππα.
Κ̇.	κ̇. . .	κ̇άφ.
Λ.	λ. . .	λάμβδα.
Λ̇.	λ̇. . .	λ̇άμ.
Μ.	μ. . .	μῦ.
Ν.	ν. . .	νῦ.
Ν̇.	ν̇. . .	ν̇οῦν.
Ξ.	ξ. . .	ξῖ.
Ο.	ο. . .	ὄμικρον.
Π.	π. . .	πῖ.
Ρ.	ρ. . .	ρῶ.
Σ.	σ. . .	σῖγμα.
Σ̈.	σ̈. . .	σ̈ιν.
Τ.	τ. . .	ταῦ.
Υ.	υ. . .	ὔψιλον.
Φ.	φ. . .	φῖ.
Χ.	χ. . .	χῖ.
Χ̇.	χ̇. . .	χ̇ῖ.
Ψ.	ψ. . ,	ψῖ.
Ω.	ω. . .	ὠμέγα.

Ὅλα τὰ ψηφία ταῦτα προφέρονται καθὼς εἰς τὴν Γραικικὴν Γλῶσσαν, ἐξαιρουμένων τῶν ἀκολούθων ἐννέα, τὰ ὁποῖα ἐκφράζονται εἰς τὸ Ἀλβανητικὸν ἰδίωμα οὕτως. δηλ.

Π̇.	π̇.	ὡς	μπ ἢ b Ἰταλ.	Παρ.	π̇ίριτ,	Κεφ. 1.	Στίχ. 1.	π̇έὂδι,	Κεφ. 1.	Στ. 24.	κτλ. (1)
F.	f.	»	γκ ἢ g Ἰταλ.	—	fίθε̣,	— 1.	— 17.	fαζ.	— 2.	— 10.	κτλ.
Δ̇.	δ̇.	»	ντ ἢ d Ἰταλ.	—	δ̇ὸ,	— 1.	— 21.	δ̇ίτε̣	— [illegible]	— 1.	κτλ.
Ε̣.	ε̣.	»	υ βραχὺ ἢ u Γαλ.	—	Ἰούδε̣νε̣,	— 4.	— 2.	ἀτε̣	— [illegible]	— 19.	κτλ.
Κ̇.	κ̇.	»	κε ἢ c Ἰταλ.	—	σ̈όκ̇ε̣δετ,	— 14.	— 16.	κ̇ίονε̣	— 2.	— 9.	κτλ.
Λ̇.	λ̇	»	λ μακρὸν καὶ βαρὺ	—	πόλ̇ι	— 1.	— 2.	κίελ̇,	— [illegible]	— 12	κτλ.
Ν̇.	ν̇.	»	νι ἢ gn. Ἰταλ.	—	ν̇ιόχε̣,	— 6.	— 3.	ν̇ιερὶ	— 6.	— 24.	κτλ.
Σ̈.	σ̈.	»	sh Ἀγγλικά	—	Κρίσ̈τ,	— 4.	— 16.	Σ̈πίρτ,	— [illegible]	— 20.	κτλ
Χ̇.	χ̇.	»	χ πλὴν βαθύτερον	—	λέχ̇ετε̣	— 2.	— 4.	χ̇έρε̣,	— [illegible]	— 11.	κτλ.

(1) Τὰ σημειώματα ἀναφέρονται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Ματθαίου.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α΄. 1.

ΒΙΒΛΟΣ γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

2. Ὁ Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·

3. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ·

4. Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·

5. Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·

6. Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Οὐρίου·

7. Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά·

8. Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν·

9. Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν·

Ε̱ΝΤΙ ΟΥΓΓΙΛΙ Η ΜΑΤΘΕΟΣΕ̱.

Κρίε ε̱ πάρε̱ α΄. 1.

ΚΑΡΤ ε̱ γενεαλογήσε̱ Ιησούϊτ Κρίστιτ τε̱ ἴριτ Δαβίδιτ, ε̱ δὲ τε̱ ἴριτ Αβράαμιτ.

2. Αβραάμι πόλι Ισαάκνε̱, ε̱ Ισαάκου πόλι Ιακώβνε̱· ε̱ Ιακώβι πόλι Ιούδε̱νε̱ ε̱ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ετίγ·

3. Ε Ιούδα πόλι Φαρέσνε̱ ε̱ δὲ Ζαράνε̱ γκὰ Θαμάρα, ε̱ δὲ Φαρέσι πόλι Εσρώμνε̱, ε̱ Εσρώμι πόλι Αράμνε̱·

4. Ε Αράμι πόλι Αμιναδάβνε̱, ε̱ Αμιναδάβη πόλι Νaασόνε̱, ε̱ Ναασόνη πόλι Σαλμόνε̱·

5. Ε Σαλμόνι πόλι Βοόζνε̱ γκὰ Ραχάβι· ε̱ δὲ Βοόζι πόλι Οβίδνε̱ γκὰ Ρουθι· ε̱ Οβίδη πόλι Ιεσένε̱·

6. Ε Ιεσέου πόλι Μπρέτνε̱ Δαβίδ· ε̱ Μπρέτι Δαβιδ πόλι Σολομόνε̱ γκὰ Γκρούαγια ε̱ Ούρίουτ.

7. Ε Σολομόνι πόλι Ροβοάμνε̱, ε̱ Ροβοάμι πόλι Αβιάνε̱, ε̱ Αβιάϊ πόλι Ασάνε̱.

8. Ε Ασάϊ πόλι Ιοσαφάτνε̱· ε̱ Ιοσαφάτι πόλι Ιοράμνε̱, ε̱ Ιοράμι πόλι Οζίανε̱.

9. Ε Οζία πόλι Ιωαθάμνε̱, ε̱ Ιωαθάμι πόλι Ἄχαζνε̱, ε̱ Ἄχαζι πόλι Εζεκίανε̱·

10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν·

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ·

13. Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ·

14. Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ·

15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·

16. Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

17. Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ *εἶναι* γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο, ἀφοῦ ἠῤῥαβωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσὴφ, πρὶν συνέλθωσιν, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

19. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεατρίσῃ αὐτὴν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτὴν κρυφίως.

20. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη

10. Ε Εζεκία πόλ̇ι Μανασίνε̱ ὲ Μανασίου πόλ̇ι Αμόνε̱, ὲ Αμόνη πόλ̇ι Ιωσίανε̱·

11. Ε Ιωσία πόλ̇ι Ιεχονίανε̱ ὲ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ἐτὶγ κοὺρ ἴσ̈πούνε̱ ῥὸπ ντὲ̱ Βαβυλώνε̱.

12. Ε πᾶς ῥοπ̇ε̱ρίσ' ε̱ Βαβυλώνε̱σε̱, Ιεχονία πόλ̇ι Σαλαθιήλνε̱, ὲ Σαλαθιήλη πόλ̇ι Ζοροβάβελνε̱·

13 Ε Ζοροβάβελι πόλ̇ι Αβιούδνε̱, ὲ Αβιούδη πόλ̇ι Ελιακίμνε̱, ε Ελιακίμη πόλ̇ι Αζόῤῥε̱·

14. Ε Αζόῤῥι πόλ̇ι Σαδώκνε̱, ὲ Σαδώκου πόλ̇ι Αχίμνε̱, ὲ Αχίμι πόλ̇ι Ελιούδνε̱·

15. Ε Ελιούδι πόλ̇ι Ελεάζαρνε̱ ὲ Ελεαζαρι πόλ̇ι Ματθάνε̱· ὲ Ματθάνι πόλ̇ι Ιακώβνε̱·

16. Ε Ιακώβι πόλ̇ι Ιωσήφν π̇ούῤῥε̱ν' ὲ Μαρίασε̱, ὴ̇ε̱γκὰ ἁγιὸ οὐλὲ Ιησοὺϊ ὴ̇ε̱ κιούχετε̱ Κρίσ̈τ.

17. Fίθε̱π̇ρέζατε̱ ἀδὰ ὴ̇ε̱ γκὰ Αβραάμη ὲ γγὲρ τὲ̱ Δαβιδι γιάνε̱ π̇ρέζα κατε̱ρμπε̱δγέτε̱, ὲ ὴ̇ε̱ γκὰ Δαβίδι ὲ γγέρα μπὲ̱ τὲ̱ ἥκουρε̱ τὲ̱ Βαβυλώνε̱σε̱ γιάνε̱ π̇ρέζα κατε̱ρμπε̱δγέτε̱, ὲ γκὰ τε̱ ἥκουριτ' Βαβυλώνε̱σε̱ γγέρα τὲ̱ Κρίσ̈τι, γιάνε̱ ὲ π̇ρέζα κάτε̱ρμπε̱δγέτε̱.

18. Ε τὲ̱ λέριτε̱ ὲ Ιησοῦϊτ Κρίσ̈τιτ οὺ π̇ὲ̱ κε̱σ̈τού, σὲ ψὲ οὺ ἀῤῥαβονὶς μέ̱μα ὲ τὶγ Μαρία μὲ Ιωσήφνε̱, πὰ π̇ασ̈κούαρε̱ φάῤῥ ε οὺ Fέ̱ντ μὲ π̇άῤῥε̱ γκὰ Σ̈έ̱ντι Σ̈πίρτ.

19. Ε Ιωσήφη π̇οῦρ' ἰσάϊγ σὲ ψὲ ὴ̇εϊσ̈ ἰ δρέϊγτε̱, ὲ νούκε̱ δούαϊγ τὰ τρεFὸν ἀτὲ̱, βοῦρι ντὲ̱ρ μὲ̱ντ τὰ λὶγ ἀτὲ̱ φσ̈έχουρα ὲ τὲ̱ ἴκε̱ν.

20. Ε τὲ̱κ με̱ντόνεϊγ ὴ̇ε̱τὸ μὲ βέτεχε̱ τε̱τὶγ, νὰ ὲ γιοῦ δοὺκ ἀτὶγ μπὲ̱

κατ' ὄναρ εἰς αὐτὸν, λέγων, Ἰωσὴφ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς νὰ παραλάβῃς Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

21. Θέλει δὲ γεννήσει υἱὸν, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22. (Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

23. «Ἰδοὺ, ἡ παρθένος θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσει υἱὸν, καὶ θέλουσι καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ,» τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

24. Ἐξεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσέταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25. Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτὴν, ἕωσοῦ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ.

Ϝιοῦμε̱ Εγγε̱λ' ἱ Ζότιτ, ἐ ἴθα, Ιωσὴφ ἱ πίρρι Δαβίδιτ μῶς οὐ φρικὸ τε̱ μάρτζ μὲ βέτε̱χε Ϝρούανε̱ τάτε Μαρίανε̱· σὲ ἀγιὸ κε̱ οὐ πε̱, ντὲ ἀγιὸ ε̱ὄτε̱ γκὰ Σε̱ντ Σπίρτ.

21. Ε δὸ τε̱ πγιέλε̱ δγιάλε̱ ἐ τὶ βε̱τζ ε̱μ̱ε̱ρινε̱ Ιησοῦ, σὲ ψὲ ἄϊ δὸ τε̱ λεφτερόσγε̱ λαὸν ἐτὶγ γκὰ φάγετ' ἐτοῦρε.

22. Ε δὲ Ϝίθε̱ κεγιὸ οὐ πε̱ κε̱ τε̱ παϜούχετε̱ ἀγιὸ κε̱ οὐ θὰ γκὰ Ζότι μὲ ἄνε̱ τε̱ Προφίτιτ κε̱ θότε̱.

23. Γιὰ Βάσ̈ε̱ζα δὸ τε̱ πε̱νετε̱ μὲ πάρε̱, ἐ δὸ τε̱ πγιάλε̱ δγιάλε ἐ δὲ δὸ τὰ θόνε̱ ε̱μ̱ε̱ριτ' ἐτὶγ Εμμανουὴλ, κε̱ δὸ τε̱ θότε̱ Περντία μὲ νέβετ.

24. Ε σὶ οὐ γκρὲ Ιωσὴφη γκὰ Ϝιοῦμι, πε̱ρρὶ σὶ ἐπορσίτι Εγγελ' ἱ Ζότιτ, ἐ μούαρ μὲ βέτε̱χε Ϝρούαν ἐτίγ.

25. Ε νοὺκ' ἐ ν̇ιόχου ἀτε̱ φάρε, γγερὰ σὰ πόλι δγιάλε̱ν' ἐσάιγ τε̱ πάρε̱ν' ἐ τε̱ βέτε̱μινε̱, ἐ ἱ βοῦρι ε̱μ̱ε̱ριν' ἐτὶγ Ιησοῦ.

Κεφ. β'. 2.

Κρίε ε̱δίτε̱. β'. 2.

Αφου δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες,

2. Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἴδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν.

3. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

Ε σὶ λέου Ιησοῦϊ ντε̱ Βηθλεὲμ τε̱ Ιουδέε̱σε̱, μπε̱ δίτε̱ τε̱ μπρέτιτ Ηρώδιτ, νὰ ἐ βίγενε̱ τζὰ μαϜισ̈τγιάρε̱ γκὰ Ανατολία ντε̱ Ιερουσαλὶμ ἐ θὸν̈ε̱.

2. Κοὺ βάλ ε̱ὄτε̱ μπρέτι ἱ Τζιφούτετ κε̱ οὐ λέ; σὲ ψὲ πὰμ ΰλν ἐτὶγ ντε̱ Ανατολὴ, ἐ ε̱ρδμ' τὶ φάλεμι.

3. Ε μπρέτι Ηρώδη σὶ δι Ϝόϊ κε̱σ̈τοὺ οὐ δρόδ, ἐ δὲ πάσ̈κε̱ μὲ ἀτε̱ Ϝίθ' Ιερουσαλίμι.

4. Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

5. Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου,

6. «Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.»

7. Τότε ὁ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρος.

8. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕωσοῦ ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον.

10. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.

11. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτὸ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

12. Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀ-

4. Ε σι μπε̱γιόδη Ϝιθε̱ τε̱ πάρε̱τ' ε Πρίφτε̱ρετ, ἐδὲ τε̱ Γραμματέψουριτ' ε λαόϊτ, ε ἱ πίετι ἀτὰ τε̱ μψὸν κοῦ βάλε̱ λέχετε̱ Κρίστι.

5. Ε δὲ ἀτὰ ἱ θάνε̱ ἀτὶτ, ντε̱ Βιθλεὲμ τε̱ Ιουδέε̱σε̱· σὲ ἄστοῦ ε̱στε̱ σκούαρε̱ γκὰ Προφήτη,

6. Ε δὲ τὶ Βιθλεὲμ βε̱ντ' ἱ Ιουδέε̱σε̱ νούκε̱ γὲ φὰρ ἐβόϜε̱λε̱ ντε̱ ζοτε̱ρίνγ τε̱ Ιουδέε̱σε̱, σὲ ψὲ γκὰ τέγε δὸ τε̱ δάλε̱ ζὸτ, κε̱ ἀϊ δὸ τε̱ κουλότγε̱ λαόνε̱ τὶμ Ισραήλνε̱.

7. Αχιέρε Ηρώδη θύρρι ΜαϜιστγιάρε̱τε̱ φσέχουρα, ε μψόϊ μίρρε̱ γκὰ ἀτὰ κόχε̱νε̱ κε̱ κοὺρ οὐ δοὺκ ἴλι.

8. Ε σὶ δε̱ρϜόϊ ἀτὰ ντε̱ Βιθλεὲμ, οὐ θά· χάϊγδενὶ ντασττὶ ε σὶ τε̱ μψόνι μίρρε̱ πε̱ρ ἀτε̱ τοὺκ ἐξετάξουρε̱, ε σὶ τὰ Ϝέννι, σίλμε̱νι ἐδὲ μούα εἴδησι (χαπὲρ) κε̱ τε̱ βὶγ ε δὲ οὔνε̱ τὶ φάλεμ.

9. Ε δὲ ἀτὰ σὶ διϜιούανε̱ φγιάλε̱τ' ε Μπρέτιτ, ἴκνε̱· ε γιὰ πε̱ρσε̱ρὶ ἴλι κε̱ κίσνε̱ πάρρε̱ ντε̱ Ἀνατολὴ, ε οὐ σκὸν πε̱ρπάρα ἀτοῦρε, γγερὰ σὰ ζπρίτι ε μπέτι ἀτγὲ τὲκ κὲ δγιάλι σίπε̱ρ.

10. Ε σὶ πάνε̱ ἴλε̱ οὐ Ϝε̱ζούανε̱ Ϝὰζ τε̱ μὰδ φόρτ.

11. Ε σὶ χίνε̱ πρε̱ντα ντε̱ στε̱πὶ, τζιούανε̱ δγιάλε̱νε̱ πάσκε̱ μὲ τε̱με̱ν ἐτὶγ Μαρίε̱νε̱, ε ράνε̱ μπε̱ δὲ, ε γιοῦ φάλε̱ ἀτίγ· ε χάπνε̱ χαζινέτ' ἐτοῦρε̱, ε ἰδάνε̱ δουρε̱τὶ ἄρρ, ε δὲ θυμγιάμε̱, ε δὲ σμύρνε̱.

12. Ε σὶ πάνε̱ μπε̱ Ϝιούμε̱ τε̱ μῶς κθένενε̱ ντὲ Ηρώδη, ἴκνε̱ ε βάνε̱ γκὰ τγιάτε̱ρε̱ οὔδε̱ μπε̱ βε̱ντ τε̱

νεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.
13. Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρη-
σαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσὴφ, λέγων, Ἐ-
γερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴ-
γυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕωσοῦ εἴπω σοι·
διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ
τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό.
14. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ
παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ
νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.
15. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευ-
τῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ
τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ
προφήτου, λέγοντος, «Ἐξ Αἰγύ-
πτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.
16. Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι
ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη
σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσε
πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλε-
ὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς,
ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κα-
τὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρί-
βωσε παρὰ τῶν μάγων.
17. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος,
18. «Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ῥαμὰ,
θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς
πολύς· ἡ Ῥαχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα
αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορη-
θῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.»
19. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡ-
ρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ,
20. Λέγων, Ἐγερθεὶς παράλα-
βε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐ-
τοῦ, καὶ ὕπαγε εἰς γῆν Ἰσραήλ·
διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν
ψυχὴν τοῦ παιδίου.
21. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,

τοῦρε.
13. Ε πὰ σὶ ἴκνε̱ ἀτὰ, γιὰ
Εγγε̱λ' ἐ ζότιτ γοὺ δοὺκ ντὲ̱ έ̱ν-
τε̱ρε̱ τὲ̱ Ιωσήφητ, ἐ ἰθὰ ϝκρέου ἐ
μὲῤῥ δγιάλε̱νε̱ ἐ δὲ μέ̱με̱ν' ἐτὶγ ἐ
ἴκε̱ ντὲ̱ Αἴγυπτο, ἐ ῥὶ ἀτγὲ, γγε-
ρὰ σὰ τὲ̱ θὸμ οὔνε̱, σὲ ψὲ Ηρώ-
δη δὸ τὲ̱ κε̱ρκόγε̱ δγιάλε̱νε̱ τὰ βρά-
σγε̱.
14. Ε δὲ ἀτ σὶ οὐ γκρὲ μόῤ-
ῥι δγιάλε̱νε̱, ἐ δὲ μέ̱με̱ν' ἐτίγ
νάτε̱νε̱, ἐ βάτε ντὲ̱ Αἴγυπτο.
15. Ε κε̱ντρόϊ ἀτγὲ γγερὰ ντὲ̱
βδέκε̱γε̱ τ' Ηρώδητ, κὲ̱ τὲ̱ πα-
ϝούχετε̱ ἀγιὸ κὲ̱ οὐ θὰ γκὰ ζό-
τι μὲ ἄνε̱ τὲ̱ προφήτητ, κὲ̱ θότε̱,
γκὰ Αἴγυπτογια ἐ θύῤῥα πίῤῥε̱ τίμ.
16. Αχιέρε σὶ πὰ Ηρώδη κὲ̱
οὐ κιὲσ̈ γκὰ Μαϝισ̈τγιάρε̱τε̱, οὐ
ζε̱με̱ρούα φὸρτ, ἐ δε̱ρϝόϊ ἐ βρά-
ου ϝίθε̱ δγιέλμτε̱ κὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ Βηθ-
λεὲμ, ἐ δὲ ντὲ ϝίθε̱ συνόρετ' ἐσάϊγ
κὲ̱ μπὲ̱ δὶ βγιέτ ἐ πόσ̈τε̱ σὶ κούντρε̱
μψόϊ κόχε̱νε̱ γκὰ Μαϝισ̈τγιάρε̱τε̱.

17. Αχιέρε οὐ παϝούα ἀγιὸ κὲ̱
οὐ θά γκὰ Προφήτη Ιερεμία, κὲ̱ θόσ̈,
18. Ζὲ̱ οὐ διϝιούα ντὲ̱ Ῥαμὰ,
τὲ̱ κιάρε̱ ἐ τὲ̱ οὐλε̱ρίγτουρε̱ ἐτὲ̱
ῥε̱κούαρε̱ σ̈ούμε̱ Ραχίλι κιὰν δγι-
έλμτ ἐσάϊγ, ἐ νούκε̱ δούαϊγ τὲ̱ πα-
ρηγορίσεϊγ σὲ νούκε̱ γιάνε̱.
19. Ε σὶ βδίκι Ηρώδη, γιὰ
Ε̱γγελ' ἰ ζότιτ οὐ δοὺκ μπὲ̱ ϝι-
ούμε̱ ντὲ̱ Ιωσήφη ντὲ̱ Αἴγυπτο.
20. Ε ἰθότε̱, γκρέου· ἐ μὲρ
δγιάλε̱νε̱, ἐ δὲ μέ̱με̱ν' ἐτὶγ, ἐ
ἔτζε̱ μπὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ Ισραήλιτ, σὲ
ψὲ βδίκνε̱ ἀτὰ κὲ̱ κε̱ρκόϊγνε̱ σ̈πίρ-
τιν ἐ δγάλιτ.
21. Ε δὲ ἀτ οὐ γκρὲ, ἐ μόῤ-
ῥι δγιάλε̱νε̱, ἐ δὲ μέ̱με̱ν' ἐτὶγ,

καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ.

22. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.

23. Καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ.

Κεφ. γ'. 3.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2. Καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· ἐπειδὴ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

3. Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.»

4. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5. Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου·

6. Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε

ε̱ ἔρδι μπε̱ δε̱ντ τε̱ Ἰσραήλιτ.

22. Ε σι μψόϊ σε̱ μπρετε̱ρόν ντε̱ Ιουδαίε̱ Αρχέλαοϊ ντε̱ δε̱ντ τε̱ Ηρώδιτ π̇απ̇άϊτ σε̱ τιγ, ού τρε̱μπ τε̱ δίγ ἀτγέ, ἐσι γιου δούκ ντ ε̱ντε̱ρε̱, δάτε ντε̱ σύνορ τε̱ Ϝαλιλαίε̱σε̱.

23. Ε ἔρδι ε̱ κ̇ε̱ντρόϊ ντε̱ κουτε̱τ κ̇ε̱ κιούχετε̱ Ναζαρε̱τ, κ̇ε̱ τε̱ παϜούχετε̱ ἀγιό κ̇ε̱ ού θα γκά προφήτε̱ριτε̱, σε̱ Ναζαραΐο δό τε̱ θούχετε̱.

Κρίε ἐτρέτε̱ γ'. 3.

Ε μπα το δίτ ἀχιέρε, ἔρδι Ἰωάννη παϜε̱ζόρι ε̱ κηρύξ ντε̱ ἐρε̱μή τε̱ Ιουδαίε̱σε̱,

2. Ε θόσ̈τε, μετανοήσνι, σε̱ ἄφε̱ρρ ε̱σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ε̱ Κίελδετ.

3. Κούϊγ ε̱σ̈τ ἀϊ κ̇ε̱ ούθα γκά Προφήτη Ἡσαΐα, κ̇ε̱θόσ̈τε, ζε̱ ἰ ἀτιτ κ̇ε̱ θε̱ρε̱τ ντε̱ ἐρημί· δε̱ρτόνι ούδε̱νε̱ ζότιτ, τε̱ π̇ε̱νι τε̱ δρέϊγτα μονοπάτετ ἐτίγ.

4. Ε ἀϊ Ιωάννη ρόπ̇ατ ἐτίγ ἰ κ̇ισ̈ γκά λέσ̈τ' ε̱ δε̱ Ϝαμίλε̱σε̱, ε̱ δε̱ μπε̱ μές τε̱ τίγ π̇ρε̱ζ τε̱ λε̱κούρτε̱. Ε δε̱ τε̱ γκρε̱νε̱τ ἐτίγ κε̱ βλαστάρε̱, ε̱ δε̱ μγιάλτε̱ τ' ἐϜκρε̱.

5. Αχιέρε ἔρδε̱ τεκ ἀϊ Ϝίθε̱ τε̱ Ιερουσαλίμιτ, ε̱ δε̱ Ϝίθε̱ σα κε̱νε̱ ἄφε̱ρρ Ιορδάνιτ.

6. Ε παϜε̱ζόνεσ̈νε̱ ντε̱ Ιορδάν γκά ἀϊ, ἐξομολογίσεσ̈νε φάγετ' ἐτούρε̱.

7. Ε σι πα σ̈ιούμε̱ γκά Φαρισέτε̱, ε̱ Σαδουκέγτε̱, κ̇ε̱ δίγνε̱ ντε̱ παϜε̱ζίμ τε̱ τίγ, ού θα ἀτούρε πγέλατ' ε̱ νεπε̱ρκαδετ, τζίλι ού δε̱φτόϊ γιούδετ κ̇ε̱ τε̱ ἴκε̱νι

ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας.

9. Καὶ μὴ φαντασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

10. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11. Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί.

12. Ὅστις κρατεῖ τὸ πτυάριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἁλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

13. Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

14. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρείαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ;

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τώρα· διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

16. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἠνοίχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ

γκὰ οὐρϝίγιχ κ̇ε̱ βγιέν.

8. Ἴε̱νι δὰ πέμμε̱ κ̇ε̱ τε̱ ϝιάγε̱ μὲ ματανί.

9. Ε μὸς θό̈ι μὲ βέτε̱χε· κ̇ε̱ Αβράμνε̱ κ̇έμι π̇απ̇ὰ, σὲ ψὲ οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ Περντία μοὺντ ε̇ δὲ γκὰ κε̱τὰ ϝούῤῥε̱ τε̱ κρέγε̱ δ̇γιέλμ τ' Αβράαμιτ.

10. Γιὰ ε̇ δὲ σοπάτα ἄφε̱ῤῥ ῥέ̱ζε̱σ' σε̱ λίσαβετ ε̱̈στε̱ τζδ̇ὸ λιὸ̈ κ̇ε̱ ζ̇πε̱ν πέμμε̱ τε̱ μιῤῥε̱, πρίτετε̱, ε̇ βί̇χετε̱ μπε̱ ζγιάρ.

11. Οὔνε̱ παϝε̱ζόϊγ γιούβετ μὲ οὔγε̱, κ̇ε̱ τε̱ μετανοήσνι, πὸ ἀῒ κ̇ε̱ βγιὲν πὰς μέγε ε̱̈στε̱ με̱ ἰ φόρτε̱ γκὰ μέγε ἀτὶγ νούκε̱ γιὰμ ἰ ζότι τὶ μπάϊγ κε̱πούτζε̱τε̱. Αῒ δὸ τοῦ παϝε̱ζόγε̱ γιούβετ μὲ Σ̈πὶρτ τε̱ Σ̈ε̱νγτε̱ρούαρε̱ ε̇ δὲ μὲ ζγιάρ.

12. Αῒ κὰ ντε̱ δόῤῥε̱ τε̱ τὶγ λιοπάτε̱νε̱, ε̇ δὸ τε̱ κ̇ε̱ρρόγε̱ λέ̱με̱ν' ε̇τὶγ, ε̇ δὸ τε̱ βέ̱ῤῥε̱ νταμπὰρ ϝρούρε̱τ' ε̇τὶγ, ε̇ κάσ̈τε̱νε̱ δὸ τὰ δγιέϝε̱ μὲ ζγιὰρ τε̱ πὰ σ̈ούαρε̱.

13. Αχ̇ιέρε ἔρδη ε̇ δὲ Ιησούϊ γκὰ Γαλιλαία ντε̱ Ιορδὰν ντε̱ Ιωάννη, τε̱ παϝε̱ζόνεϊγ πρέϊγ τίγ.

14. Πὸ Ιωάννη ε̇μποδὶς ἀτε̱ ε̇ ἰ θόσ̈τε̱, οὔνε̱ κὰμ σ̈τρε̱γγὶμ τε̱ παϝε̱ζόνεμ πρέϊγ τέγε, ε̇ τὶ βγιὲν τὲκ μέγε;

15. Ε δὲ Ιησούϊ οὺ πε̱ρϝεῒκ ε̇ ἰ θὰ ἀτὶγ, λὲ ἀτὸ νταστί· σὲ κ̇σ̈τοὺ ε̱̈στ' ε̇ οὔδε̱σε̱ ντε̱ νέβετ, τε̱ π̇έγε̱με̱ ϝίθε δικαιοσύνε̱· ἀχ̇ιέρε ε̇λιά ἀτέ̱.

16. Ε σὶ οὺ παϝε̱ζούα Ιησούϊ, δόλι ἄτε̱ τζάσ γκὰ οὔγε̱τε̱, ε̇ γιὰ ε̇γιοὺ χάπνε̱ Κίελτε̱, ε̇πὰ σ̈πίρτιν' ε̇ Περντί-

καταβαῖνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

σε̱, κε̱ ζ̓πρίτι πόσι πε̱λούμπε̱ ἐ ἐρδι μπε̱ ατέ̱.

17 Ε γιὰ ζε̱ γκὰ Κίεελτε̱ κε̱ θόσ̈, κούϊγ ε̱σ̈τε̱ ἱ πίρρι ἴμ ἱ δάσ̈ουρι, κε̱ μπε̱ τε̱ πρε̱χεμ.

Κεφ. δ'. 4.

Κρίε ἐκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου·

2. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε.

3. Καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι.

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, «Με ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.»

5. Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,

6. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ῥίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι θέλει προστάξει εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ,» καὶ Θέλουσι σὲ σηκώνει ἐπὶ τῶν χειρῶν *αὐτῶν*, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.»

7. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν εἶναι γεγραμμένον, «Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.»

8. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλὸν, καὶ

Αχιέρε Ιησούϊ οὐ πρού γκὰ σ̈πίρτι ντε̱ ἐρημι, τε̱ Fουιζίτεϊγ γκὰ ἱ πχοῦδι.

2. Ε σι ἀFε̱ρόϊ διζε̱τ δὶτ ἐ δε̱ διζε̱τ νὲτ, παστάγε ἱ ε̱ρδι οὐ.

3. Ε οὐ κιὰς τε̱κ ἀϊ Δγιάλι ἐ ἱ θά· ντε̱ ε̱σ̈τε̱ κε̱ γέ πίρρι ἱ Περντίσε̱, θούαϊγ τε̱ πε̱νενε̱ κε̱τὸ Fούρρε̱ πούκε̱.

4. Ε ἀϊ οὐ πε̱ρFειFκ ἐ ἱ θά, ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ σε̱ νιερίου γιὸ με̱ πούκε̱ βέτε̱με̱ μουντ τε̱ ρόγε̱, πὸ ἐ δε̱ με̱ τζδὸ φγιάλε̱ κε̱ δε̱λλ γκὰ Fόγια ἐ Περντίσε̱.

5. Αχιέρε ἐ μόρρι ἀτε̱ Δγιάλι, ἐ ἐσ̈πούρι ντε̱ σ̈ε̱ντ κιουτε̱τ ἐ ἐβοῦρρι μπὶ κουπε̱ τε̱ κίσ̈ε̱σε̱.

6. Ε ἱ θὰ ἀτίγ· ντε̱ ε̱σ̈τε̱ κε̱ γε̱ ἱ πίρρι ἱ Περντίσε̱ στγιέρε̱ βέτε̱χενε̱ πόσ̈τε̱, σε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ κε̱ δὸ τε̱ πορσίτγε̱ ντε̱ Ε̱γγε̱λιτ' ἐτίγ πε̱ρ τι, ἐ δὸ τε̱ τε̱ γκρένε̱ ντε̱ δούαρρ, τε̱ μὸς πε̱ρπγιέξ μπε̱ Fούρρ. κε̱μπε̱νε̱ τε̱ντε̱.

7. Ι θὰ ἀτίγ Ιησούϊ, παμέτα ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ ἐ δε̱ κε̱γιὸ, τε̱ μὸς πειράξ Ζότνε̱ τε̱ντε̱ Περντίνε̱.

8. Παμέτα ἐμόρρι ἀτε̱ δγιάλι ἐ ἐχίπε̱ν ντε̱ νιε̱ μαλ τε̱ λιάρ-

δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν.

9. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με.

10. Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὕπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.»

11. Τότε ἀφίνει αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν.

12. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

13. Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρὲτ, ἦλθε καὶ κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ·

14. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

15. «Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν·

16. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τόπῳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς.»

17. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18. Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἁλιεῖς.

19. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κά-

τε̱ ὄούμε, ἐ ἱ δε̱φτόϊ ἀτὶγ Ϝίθε̱ μπρετε̱ρίτε̱ ἐ γέτε̱σε̱, ἐ δὲ ντέρετ ἐ τοῦρε.

9. Ε ἱ θὰ ἀτὶγ, δὸ τε̱ τὶ ἄπτὶ, ντε̱ ῥάφτζ τε̱ με̱ φάλετζ μούα Ϝίθε̱ κε̱τό.

10. Αχιέρε ἱ θότε̱ ἀτὶγ Ιησούϊ, χάϊγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ ε̱ὄτε̱ ὄκρούαρε̱, τὶ φάλετζ ζότιτ σὶτ Περντίσε̱, ε δὲ ἀτὶγ βέτε̱με̱ τὶ ἄπτζ λε̱βδίμ.

11. Ατε̱ χέρε̱ ἴκου ἱ παοῦδι γκὰ ἀϊ, ἐ γιὰ ἔρδε̱ ε̱γγε̱λλτ᾿ ἐ ἐ ὄε̱ρπέϊγνε̱.

12. Ε σὶ διϜιόϊ Ιησούϊ σὲ Ιωάννη οὐ παραδὸς, ἴκου ἐ βάτε ντε̱ Γαλιλαίε̱.

13. Ε σὶ ἴκου γκὰ Ναζαρέτι ἔρδι ἐ μπέτι ντε̱ Καπερναοὺμ κε̱ ε̱ὄτε̱ ἄφε̱ρ δέτιτ, ντε̱ συνούαρ τε̱ Ζαβουλόνιτ ἐ δὲ τε̱ Νεφθαλίμιτ.

14. Κε̱ τε̱ παϜουχέτε̱ ἀγιὸ κε̱ οὐ θὰ γκὰ προφήτη Ησαΐου, κε̱ θότε̱,

15. Δέου ἱ Ζαβουλόνιτ, ἐ δὲ δέου ἱ Νεφθαλίμιτ, οὔδε̱ν᾿ ἐ δέτιτ, πε̱ρτέϊγ Ιορδάνιτ, Γαλιλαία ἐ σε̱ παπέσε̱βετ.

16. Λαόϊ κε̱ ῥὶγ ντε̱ ἐρε̱σίρε̱, πὰ δρίτε̱ τε̱ μάδε, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ ῥίγνε̱ ντε̱ ἐρε̱σὶ, ἐ δὲ ντε̱ σκοτὰδ τε̱ βδέκε̱γε̱σε̱ δρίτε̱ φέξι μπὰ τά.»

17. Αχιέρε νίσι Ιησούϊ τε̱ διδὰξ, ἐ τε̱ θὸὄ· μετανοήσνη· σὲ ἄφε̱ρ ε̱ὄτε̱ Μπρετε̱ρία ἐ Κίελβετ.

18. Εσὶ ἔτζε̱ν Ιησούϊ ἄφε̱ρ δέτιτ σε̱ Γαλιλαίε̱σε̱ πὰ δὶ βε̱λάζε̱ρ Σίμονε̱ κε̱ κιούχαεϊγ Πέτρο, ἐ δὲ Ανδρέανε̱ βε̱λάν᾿ ἐτὶγ κε̱ βίγνε̱ ῥγιέτε̱τε̱ ντε̱ δὲτ, (τὲ κένε̱ πιὄκε̱τόρε̱.)

19. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε, ἔγιανι πὰς μέγε, ἐ δὸ τοῦ πέϊγ γιούβετ πιὄκε̱-

μει ἁλιεῖς ἀνθρώπων.

20. Οἱ δὲ ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν.

21. Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.

22. Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

23. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μεταξὺ τοῦ λαοῦ.

24. Καὶ διῆλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

25. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Κεφ. ε΄. 5.

ΙΔΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε, πορσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων,

3. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία

τόρε̱ τε̱ νιέρε̱ζετ.

20. Ε δε̱ ατά ά̄τε̱ τζάστ λιάνε̱ ργιέτετε̱, ε̇ βάνε̱ πάς τίγ.

21. Ε σι βάτε με̱ τέγε, πὰ δι τε̱ τγιέρε̱ βε̱λάζε̱ρ, Ιάκωβονε̱ ε̇ δε̱ Ιωάννε̱ τε̱ π̇ίγτε̱ ε̇ Ζεβεδέοσε̱ κε̱ ρίγνε̱ ντε̱ βάρκε̱ π̇άσ̈κε̱ με̇ π̇απ̇άν' ετοῦρε Ζεβεδέονε̱, ε̇ δε̱ρτόϊγνε̱ ργιέτε̱τ' ετοῦρε, ε̇ ί θύρρι ε̇ δε̱ ατά.

22. Ε δε̱ ατά ά̄τε̱ τζάστ λιάνε̱ βάρκε̱νε̱ ε̇ δε̱ π̇απ̇άν' ετοῦρε̱, ε̇ βάνε̱ πάς τίγ.

23. Ε Ιησοῦϊ Ϝε̱ζδίστε ντε̱ πε̱ρ Ϝίθε̱ Γαλιλαίε̱, τοὺκ' εδιδάξουρε̱ ντε̱ Συναγόγε τε̱ τοῦρε, ε̇ τοὺκ' ε̇ εκηρύξουρε̱ Οὐγγίλν' ε̇ μπρετε̱ρίσε̱, ε̇ δε̱ σ̈ε̱ρὸν Ϝίθε̱ σε̱μούντε̱τ' ε̇ λαόϊτ, ε̇ Ϝίθε̱ τε̱ λίϜατε̱.

24. Ε ε̱με̱ρ ι τίγ μόρρι Ϝίθε̱ συρίανε̱, ε̇ π̇ίγνε̱ ντε̱ άϊ Ϝίθ' ατά κε̱ κένε̱ σε̱μούρε̱ κέϊκ, ε̇ βασανίσ̈εσινε̱ γκὰ τζδὸ λοϊ σ̈ε̱μούντε̱, ε̇ δε̱ γκὰ δαιμόνε, ε̇ δε̱ γκὰ π̇ε̱τάγε̱, ε̇ δε̱ γκὰ τε̱ μπάϊγτουρε̱, ε̇ ι σ̈ε̱ρὸν ατά.

25. Ε δε̱ γκὰ Γαλιλαία ε̱ρδε̱ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ρα πάς τίγ, ε̇ δε̱ γκὰ Δεκάπολι, ε̇ Ιερουσαλίμι, ε̇ Ιουδαία, ε̇ δε̱ πε̱ρτέϊγ Ιορδάνιτ.

Κρίε επέσε̱τε̱. ε. 5.

Ε σί πὰ τούρμε̱τε̱ χίπι μπὶ μάλ', ε̇ κε̱ντρέϊ ατγέ, ε̇ ε̱ρδε̱ τεκ άϊ μαθητίτ' ετίγ.

2. Ε τὶ χάπι Ϝόγε̱νε̱, ι διδάξ ατά, ε̇ ου θόσ̈.

3. Λιούμ ατά κε̱ γιάνε̱ τε̱ βάρφε̱ρε̱ ντε̱ σ̈πίρτ, σε̱ ατοῦρε ε̱σ̈τε̱

τῶν οὐρανῶν.

4. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῇ.

5. Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν.

6. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοι θέλουσι χορτασθῇ.

7. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ.

8. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν.

9. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῇ υἱοὶ Θεοῦ.

10. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11. Μακάριοι εἶσθε, ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ.

12. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθός σας *εἶναι* πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13. Σεῖς εἶσθε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἁλατισθῇ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰμὴ νὰ ῥιφθῇ ἔξω, καὶ νὰ καταπατῆται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14. Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ.

15 Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16. Οὕτως ἂς λάμψῃ τὸ φῶς σας

μπρετε̱ρία ε̉ Κίελβετ.

4. Λιούμ ατὰ κ̇ὲ̱ κιάγε̱νε̱, σὲ κ̇τὰ δ̇ὸ τὲ̱ πορηγορίσενε̱.

5. Λιούμ ατὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ οὔρτ ε̉ τὲ̱ π̇ούτε̱, σὲ ατὰ δ̇ὸ τὲ̱ κερδέσινε̱ τὲ̱ μίρ̇ρατ' ε̉ δέουτ.

6 Λιοὺμ ατὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ οὔ ε̉ δὲ ἔτ πὲ̱ρ τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱νε̱, σὲ ατὰ δ̇ὸ τὲ̱ γγόσενε̱.

7. Λιοὺμ ατὰ κ̇ὲ̱ ἐλεήσινε̱, σὲ ατὰ δ̇ὸ τὲ̱ ἐλεήσενε̱.

8. Λιοὺμ ατὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ παστρούαρε̱, σὲ ατὰ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈ό-χ̇ε̱νε̱ Περντίνε̱.

9. Λιοὺμ ατὰ κ̇ὲ̱ πακτζόγε̱νε̱ π̇ότε̱νε̱ σὲ ατὰ δ̇ὸ τὲ̱ θούχ̇ενε̱ τὲ̱ π̇ίγτ' ε̉ Περντίσε̱.

10. Λιοὺμ ατὰ κ̇ὲ̱ ντίκενε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱νε̱, σὲ ατοῦρε ε̱̈σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ε̉ Κίελβετ.

11. Τὲ̱ λιούμουρε̱ γένι κοὺρ τοῦ σ̈άγε̱νε̱ γιούβετ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, ε̉ τοῦ ντγιέκ̇ε̱νε̱, ε̉ τοῦ θόνε̱ κόντρε̱ γιούβετ τζδ̇ὸ φγιάλε̱ τὲ̱ λίϜε̱, μὲ τὲ̱ ρ̇έμε σὲ ψὲ δόϊ μούα.

12. ϜΕ̱ζόουνι ε̉ δὲ λιουμπουρόνι· σὲ πάϜα γιούαϊγ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈ούμε̱ ντὲ̱ Κίελ. σὲ ἀσ̈του ντόϊκνε̱ ε̉ δὲ Προφήτε̱ριτε̱ κ̇ὲ̱ κ̇ένε̱ πε̱ρπάρα γιούβετ.

13. Γιούβετ γένι κρίπ' ε̉δέουτ' ε̉ κοὺρ τὲ̱ πρίσ̈ετε̱ κρίπα, κ̇ὶσ̈ μοὺντ τὲ̱ κρίπγε̱ τὲ̱ τγιέρα, ζβε̱γὲν με̱ πὲ̱ρ τγιέτε̱ρ, πὸ τὲ̱ σ̈τίχ̇ετε̱ γιάσ̈τε̱ ε̉ τὲ̱ σ̈κέλετε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζίτε̱.

14. Γιοὺ γένι δ̇ρίτ' ε̉ δ̇ινιάσε̱, σμοὺν κιουτέτι τὲ̱ φσ̈ίχ̇ετε̱ κοὺρ ε̱̈σ̈τε̱ μπὲ̱ μάγε̱ τὲ̱ μάλλιτ.

15. Ας φοτίν' ε̉ δέζγε̱νε̱ ε̉ ε̉ βε̱-νε̱ ντὲ̱νε̱ μὸδ (σ̈ινὶκ), πὸ ε̉ βε̱νε̱ ντὲ̱ σ̈αμντάν, ε̉ ντρὶτ μπὲ̱ Ϝίθ' ατὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ σ̈τε̱πί.

16. Κε̱σ̈του τὲ̱ λάμψγε̱ δ̇ρίτα

ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλά σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω.

18. Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἕν, ἢ μία κεραία δὲν θέλει παρέλθει ἀπὸ τοῦ νόμου, ἑωσοῦ ἐκπληρωθῶσι πάντα.

19. Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20. Ἐπειδὴ σᾶς λέγω ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλειότερον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσέλθει εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ φονεύσῃς,» ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν·

22. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναιτίως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἴπῃ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ῥακᾶ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἴπῃ, Μωρὲ, θέλει εἶσθει ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

23. Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὶ κατὰ σοῦ,

γιούαϊγ πε̱ρπάρα νιέρε̱ζετ, κὲ̱ τὲ̱ σόχε̱νε̱ πούνε̱ρατε̱ τούαϊγ τὲ̱ μίρρατε̱, λε̱βδόγε̱νε̱ τάτε̱νε̱ τούαϊγ κὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ Κίελ.

17. Ε μὸς θόϊ σὲ ἔρδα τὲ̱ πρὶσ̈ Νόμνε̱, ἃ προφήτε̱ριτε̱, νοὺκ ἄρτζε̱ τὶ πρὶσ̈, πὸ τὶ δε̱ρτόϊγ.

18. Μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ γγερὰ σὰ τὲ̱ πρίσ̈ετε̱ Κίελι, ἐ δὲ δέου, κὲ̱ νὲ̱ γιότε̱, ἀ νὲ̱ κερὲ δὸ τὲ̱ μὸς πρίσ̈ε̱τε̱ γκὰ Νόμι, γγερὰ σὰ τὲ̱ πὲ̱χενε̱ Fίθε̱.

19. Αἴ δὰ κὲ̱ τὲ̱ ζγίδγε̱ νὲ̱ γκὰ κε̱τὸ πορσὶ τὲ̱ βόFε̱λια, ἐ τὲ̱ διδάξγε̱ νέρζιτε̱ κε̱σ̈τού, ἀΐ δὸ τὲ̱ θούχετε̱ ἰ βόFε̱λε̱ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Κίελβετ. ἐ ἀΐ κὲ̱ τὲ̱ πέ̱γε̱ ἐ τὲ̱ διδάξγε̱, ἀΐ δὸ τὲ̱ θούχετε̱ ἰμὰδ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Κίελβετ.

20, Ε οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντὲ̱ μὸς τεπε̱ρόφτε̱ ἐ δρέϊγτα γιούαϊγ μὲ̱ τέπε̱ρ σὲ τὲ̱ γραμματικόβετ, ἐ τὲ̱ Φαρισέϊγετ δὸ τὲ̱ μὸς χίνι ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Κίελβετ.

21. Α διFιούατε̱, σὲ οὐ ε̱̈σ̈τε̱ θέ̱νε̱ σὲ̱ λιάσ̈τε̱βετ. μὸς βράτζ νιερὶ, σὲ ἀΐ κὲ̱ βρέτ, δὸ τὲ̱ γέτε̱ φαγε̱τούαρ ντὲ̱ Fιούϊκ.

22. Ε οὔνε̱ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τζίλι δὸ κὲ̱ ζε̱με̱ρόνετε̱ τὲ̱ βε̱λάϊ τὶγ πά φάϊγ; δὸ τὲ̱ γέτε̱ φαγε̱τούαρ ντὲ̱ Fιούϊκ. ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ̱ θότε̱ βε̱λάϊτ σὲ̱ τὶγ ῥακὰ (πρὲ τὶ,) δὸ τὲ̱ γέτε̱ φαγε̱τούαρ μπὰ τὰ κὲ̱ Fιουκόγε̱νε̱ ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ̱ τὶ θότε̱ μορὲ, δὸ τὲ̱ γέτε̱ φαγε̱τούαρ ντὲ̱ πίσε̱ τὲ ζγιάριτ.

23. Ε κοὺρ δὸ τε̱ πίετζ δουρε̱τίνε̱, τέ̱ντε ντε̱ θυσιαστήριο ἐ ἀτγὲ τε̱ κουϊγτόνετζ, σὲ βε̱λάϊ ἴτ κὰ με̱ τὶ με̱ρί.

24 Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον φιλιώθητι μὲ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου.

25. Εἰρήνευσον μὲ τὸν ἀντίδικόν σου ταχέως, ἐνόσῳ εἶσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῇς εἰς φυλακήν.

26. Ἀληθῶς σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἑωσοῦ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

27. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ μοιχεύσῃς.»

28. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτὴν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

30. Καὶ ἐὰν ἡ δεξιά σου χεὶρ σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὴν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἕν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

31. Ἐῤῥέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἂς δώσῃ εἰς αὐτὴν διαζύγιον.

32. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, κάμνει αὐτὴν νὰ μοιχεύηται, καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

33. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη

24. Λέε ἀτγὲ δουρε̱τίνε̱ τέ̱ντε μπε̱ θυσιαστήριο ἐ ε̱τζε̱ με̱ πε̱ρπάρα, ἐ παϊγτόου μὲ βε̱λάνε̱ τε̱ντ, ἐ ἀχ̇ιέρε σὶ τε̱ κ̇θένετζ ὃπγιέρε̱ δουρε̱τίνε̱ τέ̱ντε.

25. Παϊγτόου μὲ χάζμινε̱ τὲ̱ντ ὃπέΐγτ, γγερὰ σὰ γὲ π̇άσ̈κε̱ μὲ τὲ̱ μπούδε̱, σὲ μὸς τὲ̱ ἄπε̱ χάζμι ντέ Fιουκάτε̱σι, ἐ Fιουκάτε̱σι τὲ̱ ἔπ τὲ κοπὶλ ἰ τὶγ, ἐ βίχ̇ετζ ντὲ̱ χ̇αψάνε̱.

26. Τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱ τὲ̱ θὸμ τὶγ, σὲ νούκε̱ δ̇ὸ τε̱ δ̇άλτζ ἀτέγε, γγερὰ σὰ τὶ παFούατζ Fίθε̱.

27. Δ̇ιFιούατε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̃σ̈τε̱ θέ̱νε̱ σὲ̱ λιάσ̈τε̱βετ, μὸς κουρβε̱ρό.

28. Ε οὔν' οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ βε̱σ̈τρὸν Fρούα πὲ̱ρ δ̇ε̱σ̈ε̱ρ̣ὶμ τὲ̱ σάΐγ, πόσι κοὺρ ἐ κουρβε̱ρόϊ ἀτὲ̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ τίγ.

29. Ντέσ̈τε̱ κ̇ὲ̱ σκαδαλὶς τὶ σίου ἶτ ἰ δ̇γιάθε̱τι πρέε ἀτὲ̱ ἐ σ̈τγιέρε̱ γκὰ τέγε, σὲ μὲ̱ μίῤῥε̱ ε̱̃σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὶ τὲ̱ χουμπάσγε̱ ν̇ὲ̱ τζόπε̱ πρέΐγ τέγε ἐ τὲ̱ μὸς βίχ̇ετε̱ Fίθε̱ κούρμι ἶτ ντὲ̱ πίσε̱.

30. Ε δὲ ντὲ̱ σκανδαλὶς τὶ δ̇όῤῥα γιότε ἐ δ̇γιάθε̱τα, πρέε ἀτε̱ ἐ σ̈τγιέρε γκὰ τέγε, σὲ μὲ̱ μίῤῥε̱ ε̱̃σ̈τε̱ πε̱ρ τὶ, τὲ̱ χουμπάσε̱ ν̇ὲ̱ τζόπε̱ πρέΐγ τέγε ἐ τὲ̱ μὸς βίχ̇ετε̱ Fίθε̱ κούρμι ἶτ ντὲ̱ πίσε̱.

31. Ε δὲ ε̱̃σ̈τε̱ θέ̱νε̱, σὲ ἀΐκ̇ὲ̱ τὲ̱ λέ̱ρ̣ρε̱ Fρούαν' ἐτὶγ, λὲ τὶ ἄπε̱ κάρτε̱ν ἐ σὲ̱ ντάριτ.

32. Ε οὔν' οὐ θὸμ γιούβετ, τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ντάγε̱ Fρούαν' ἐτὶγ, βέτε̱με̱ ντὲ̱ οὐ κουρβε̱ρόφτε, ἐ π̇ε̱ν ἀτὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ κούρβε̱, ἐ δὲ τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μάῤῥε̱ Fρούα κ̇ὲ̱ ῥὸν πούρι, ἐκὰ λέ̱νε̱, κιούχ̇ετε̱ κουρβγιάρ.

33. Πάμετα δ̇ιFιούατε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̃σ̈τε̱

εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιορκήσῃς, ἀλλὰ ἐκπλήρωσον εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὅρκους σου.

34. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ὀμόσητε μηδόλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανὸν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ·

35. Μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως.

36. Μήτε εἰς τὴν κεφαλήν σου νὰ ὀμόσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν.

37. Ἀλλ' ἂς ἦναι ὁ λόγος σας, Ναὶ, ναί· Οὒ, οὔ· τὸ δὲ πλειότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

38. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη, «Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.»

39. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῆτε πρὸς τὸν πονηρόν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην·

40. Καὶ εἰς τὸν θέλοντα νὰ κριθῇ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὸν χιτῶνά σου, ἄφες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον.

41. Καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.

42. Εἰς τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῇς.

43. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη, «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου,» καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου.

44. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς κατατρέχουσι·

θε̱νε̱ ντε̱ τε̱ λιάϋτε̱, τε̱ μὸς π̇ε̱τζ κ̇ὲ μὲ τε̱ ῥέμε, πὸ τε̱ θούατζ τε̱ ζότι κ̇έτ' ετούα τε̱ βε̱ρτέτα.

34. Ἐ οὔν οὺ θὸμ γιούβετ, τε̱ μὸς π̇ε̱γι π̇ὲ φάρεσεγε, ἆς μπε̱ Κίελ, σε ε̱ὔτε̱ Φρὸν ἱ Περντίσε̱.

35. Ἀς μπε̱ δὲ, σὲ ε̱ὔτε̱ Φρὸν ἱ κ̇ε̱μπε̱βετσε̱ τὶγ, ἆς μπε̱ Ἱερουσαλὶμ, σὲ ε̱ὔτε̱ κιουτὲτ ἱ μπρέτιτ σε̱ μάδ.

36. Τε̱ μὸς π̇ε̱τζ ἆς ντε̱ κρίε τὰτ, σὲ νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ π̇ε̱τζ ν̇ε̱ κίμε τε̱ π̇άρδε̱ ἆ τε̱ ζέζε̱.

37. Πὸ λὲτε̱ γέτε̱ φγιάλια γιούαϊγ, βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ, ἆγιὸ, γιό. σὲ ψὲ ε̉ τέπε̱ρ ε̉ κε̱τούρεβετ ε̱ὔτε̱ ε̉ σε̱ παούδιτ.

38. Δ̇ιϝιούατε̱ κ̇ε̱ ε̱ὔτε̱ θε̱νε̱, σίου πε̱ρ σὶ, ε̉ δε̱μπι πε̱ρ δε̱μπ.

39. Ε οὔνε̱ οὺ θὸμ γιούβετ, τε̱ μὸς ἱ ῥίγι καρϋὶ σε̱ λιϝουτ. πὸ ντε̱ τε̱ ῥάφτε̱ ν̇ιερὶ ϋουπλιάκε̱ μπε̱ φάκε τε̱ντε τε̱ δγιάθε̱τε̱, κθέϊ ἀτὶγ ε̉ δὲ τε̱ με̱γγε̱ρε̱νε̱.

40. Ε δὲ ἀτὶγ κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ ϝιουκόνετε̱ μὲ τὶγ, ε̉ τε̱ τε̱ μάῤῥε̱ ϝούνε̱νε̱, ἔπι ε̉ δὲ κ̇ε̱μίϋε̱νε̱.

41. Ε δὲ ντε̱ τε̱ ἀγγαρέψτε̱ τὶ ν̇ιερὶ ν̇ιὲ μίλλ', ἔτζε̱ μὲ ἀτε̱ δί.

42. Επι ἀτὶγ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν, δὲ γκα ἀϊ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ χούχ̇ετε̱ γκὰ τέγε, μὸς κθὲ κρίετε̱ μπε̱ ν̇ιάνε̱.

43. Διγιούατε̱ κ̇ε̱ ε̱ὔτε̱ θε̱νε̱ τε̱ δ̇ούατζ ϝιτόνε̱ τε̱ντ, ε̉ χάζμινε̱ τε̱ μὸς τὰ δ̇ούατζ.

44. Ε οὔνε̱ οὺ θὸμ γιούβετ, τε̱ δ̇όνι χάζμε̱ριτε̱ τούαϊγ, τε̱ π̇εκόνι ἀτὰ, κ̇ε̱ μαλε̱κόγε̱νε̱ γιούβετ, τε̱ π̇ε̱νι τε̱ μίῤῥε̱ ἀτοῦρε κ̇ε̱ σοῦ δ̇ούανε̱, ε̉ δὲ τε̱ λ̈ιούτενι πὲρ ἀτὰ κ̇ε̱ οὺ γκάσε̱νε̱, ε̉ δὲ οὺ ζπόγε̱νε̱ γιούβετ.

45. Διὰ νὰ γείνῃτε υἱοὶ τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

46. Διότι ἐὰν ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό;

47. Καὶ ἐὰν ἀσπασθῆτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως;

48 Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέπησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2. Ὅταν λοιπὸν κάμνῃς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3. Ὅταν δὲ σὺ κάμνῃς ἐλεημοσύνην, ἂς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερά σου τί κάμνει ἡ δεξιά σου·

4. Διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

5. Καὶ ὅταν προσεύχησαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπῶσι νὰ προσεύχωνται ἱστάμενοι ἐν ταῖς

45. Κε̱ τε̱ π̇ένενι π̇ίγτ' ε̇ γιάτιτ σούαϊγ κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντε̱ Κίελ, σὲ ἀΐ ε̱̈π δ̇ίελιν' ἐτὶγ ντε̱ τε̱ κ̇ε̱κὶνγ, ε̇ δὲ ντε̱ τε̱ μίῤῥε̱ ε̇ δὲ σ̈ίνε̱ ε̇ ε̱̈π ντε̱ τε̱ δρε̱̈ίγτε̱, ε̇ δὲ ντε̱ τε̱ σ̈τρε̱μπερε̱.

46. Σὲ ψὲ ντε̱̈σ̈τε̱ κ̇ε̱ τε̱ δόνι ἀτὰ κ̇ε̱ οὐ δούανε̱ γιούβετ σ̈κένι ντονε̱ πάϝε̱, μὸς νούκ' ε̇ π̇ε̱γε̱νε̱ ἀτε̱ ε̇ δὲ Τελώνε̱ριτε̱.

47. Ε δὲ ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ πούθενι μὲ βε̱λάζε̱ρ, τούαϊγ βέτε̱με̱, τζπ̇ε̱νι με̱ τέπε̱ρ; νούκε̱ π̇ε̱γε̱νε̱ κ̇ε̱σ̈του ε̇ δε̱ Τελώνε̱ριτε̱;

48 Πε̱χουνι ἀδὰ τε̱ τελιόσουρε̱, σὶ κουντρ' ε̱̈σ̈τε̱ ε̇ δὲ γιάτι γιούαϊγ ἱ Κίελβετ.

Κρίε ε̇ Ϝιάσ̈τε̱τε̱. ς'. 6.

Βε̱σ̈τόνι τε̱ μὸς π̇ε̱γι ἐλεημοσύνε̱ τούαϊγ πε̱ρπάρα νιέρε̱ζετ, πε̱ρ τε̱ δούκουρε̱ ντὰ τὰ σὲ ντε̱ π̇ε̱φτζ: ἀσ̈του νούκε̱ κ̇ένι ντονε̱ πάϝε̱ γκὰ γιάτι γιούαϊγ ἱ Κίελβετ.

2. Πὸ κοὺρ τε̱ π̇ε̱τζ ἐλεημοσύνε̱, μὸς διϝιόνετζ πε̱ρπάρα βέτε̱χεσε̱, σὶ κούντρε̱ π̇ε̱γε̱νε̱ Υποκριτέτε̱ π̇ρε̱ντα ντε̱ Σιναγόγε, ε̇ δὲ μπούδε̱ρα, κ̇ε̱ τε̱ μπούρενε̱ γκὰ νιέρε̱ζιτε̱· βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀτα ε̇ χουμπάσε̱νε̱ πάγε̱ν' ἐτοῦρε.

3. Πὸ τὶ κοὺρ τε̱ π̇ε̱τζ ἐλεημοσύν, λὲ τε̱ μὸς νιόχε̱ δόῤῥα ἴτε ε̇ με̱γγε̱ρα, ἀτε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ε̇ δγιάθε̱τα.

4. Κε̱ τε̱ π̇ένετε̱ ἐλεημοσίνι ἴτ φσ̈έχουρα, ε̇ γιάτ ἴτ κ̇ε̱ σ̈ὲχ ντε̱ τε̱ φσ̈έχουρε̱, ἀΐ δὸ τε̱ τὰ ἄπε̱ τὶ φάκεζα.

5. Ε δὲ κοὺρ δὸ τε̱ φάλετζ, τε̱ μὸς π̇ε̱τζ σὶ Υποκριτέτε̱ σὲ ἀτὰ κάνε̱ ζακὸν τε̱ ῥίνε̱ ε̇ τε̱ φάλενε̱ ντε̱

συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν
πλατειῶν, δια νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀν-
θρώπους· ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ἔχου-
σιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν·
6. Σὺ ὅμως, ὅταν προσεύχησαι, εἴ-
σελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλεί-
σας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι
εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυ-
πτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει
ἐν τῷ φανερῷ.
7. Ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βατ-
τολογήσετε, ὡς οἱ ἐθνικοί· διότ
νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν
αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῆ.

8. Μὴ ὁμοιωθῆτε λοιπὸν μὲ αὐ-
τούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας τί-
νων ἔχετε χρείαν, πρὶν σεῖς ζητή-
σητε παρ' αὐτοῦ.
9. Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς,
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁ-
γιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
10. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γε-
νηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐ-
ρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
11. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιού-
σιον δὸς εἰς ἡμᾶς σήμερον·
12. Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς
συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας
εἰς ἡμᾶς.
13. Καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πει-
ρασμὸν, ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀ-
πὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σοῦ εἶναι ἡ
βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.
14. Διότι ἐὰν συγχωρήσητε εἰς
τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐ-
τῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς
ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος.
15. Ἐὰν ὅμως δὲν συγχωρήσητε

τε̱ μπγιέδουρα ἐ ντε̱ πε̱ρ ἄνε̱ τ' οὔ-
δε̱ραβετ, κ̇ε̱ τε̱ ὅσχε̱νε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱,
μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ, γιούβετ σὲ
ἀτὰ ἐχουμπάσε̱νε̱ πάϝε̱ν' ἐτοῦρε.
6. Πὸ τὶ κοὺρ τε̱ φάλετζ, χ̇ί-
ρε̱π̇ρέ̱ντα ντε̱ ὅτε̱πὶ τέ̱ντε τε̱ βό-
ϝε̱λε̱νε̱, ἐ σὶ τε̱ μπίλτζ δέῤῥε̱νε̱ τέ̱ν-
τε φάλιου τὲ γιάτι ἴτ, κ̇ε̱ ῥὶ μπε̱
τε̱ φὅέχουρε̱, ἐ γιάτι ἴτ κ̇ε̱ ὅὲχ ντε̱
τε̱ φὅέχουρε̱ δ̇ὸ τε̱ τὰ παϝούαγε̱ τὶ
φάκεζα.
7. Ε δὲ κοὺρ τε̱ φάλενι, μὸς θόϊ
φγιάλε̱ τε̱ τέπε̱ρα, σὶ κούντρε̱ π̇έ̱γε̱-
νε̱ Εθνικότε̱, σὲ ἀτοῦρε οὐ δούκ̇ετε̱, σὲ
κοὺρ τε̱ θόνε̱ ὅούμε̱ φγιάλε̱ δ̇ὸ τε̱ δ̇ιϝι-
όνε̱νε̱.
8. Πὸ γιούβετ μὸς οὐ ϝιάνι ἀ-
τοῦρε, σὲ ψὲ γιάτι γιουαϊγ ὶ δ̇ὶ σέτζ
οὐ δ̇ούχ̇ετε̱, πὰ κ̇ε̱ρκούαρε̱ ἀκόμα γι-
ούβετ πρέϊγ σίγ.
9. Φάλιουνι ἀδὰ γιούβετ κ̇ε̱ὅτού.
Γιάτι ἴνε̱ κ̇ε̱ γέ μπε̱ κίελ̇, κιόφτε̱ ὅε̱ν-
τε̱ρούαρε̱ ἔ̱με̱ρι ἴτ.
10. Αρτε̱ μπρετε̱ρία γιότε· οὐ
π̇έ̱φτε̱ οὔρδε̱ρι ἴτ, σὶ κούντρε̱ π̇έ̱-
νετε̱ ντε̱ Κίελ̇ ἀὅτοὺ ἐ δὲ μπε̱ δέ.
11. Επνα νάβετ π̇ούκ̇ε̱ν ἐ σότμε
κ̇ε̱ νὰ δ̇ούχ̇ετε̱ πε̱ρ φὺσ τέ̱νε̱.
12. Ε δὲ ντε̱λένα φάγετε̱ τόνα,
σὶ κούντρε̱ ντε̱λέγεμε̱ ἐ δὲ νὰ ἀτὰ
κ̇ε̱ φε̱λέγε̱νε̱ ντε̱ νέβετ.

13. Ε δὲ μὸς ναλε̱ὅότζ νέβετ, ντε̱
ντονε̱ πιρασμὸ, πὸ ὅπε̱τόνα νάβετ
γκὰ ἱ λίϝου. σὲ γιότεγια ἔ̱ὅτε̱ μπρε-
τε̱ρία, ἐ δὲ φουκία, ἐ δὲ λε̱βδ̇ίμι
ντε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱, βε̱ρτέτ.
14. Σὲ ψὲ ντε̱ ντε̱γέφι ν̇έρε̱ζετ
φάγετ' ἐτοῦρε, ἐ δὲ γιάτι γιουαϊγ
ἱ κίελ̇βετ δ̇ὸ τοῦ ντε̱λέγε̱ γιού-
βετ.
15. Μὰ ντε̱ μος ντε̱γέφι ν̇ιέρε̱ζε̱-

εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

16. Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρωποί· διότι ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17. Σὺ ὅμως ὅταν νηστεύῃς, ἄλειψον τὴν κεφαλήν σου, καὶ νίψον τὸ πρόσωπόν σου·

18. Διὰ νὰ μὴ φανῇς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ᾽ εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

19. Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν.

20. Ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.

21. Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας.

22. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ἦναι καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν·

23. Ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ἦναι πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ἦναι σκότος, τὸ σκότος πόσον;

24. Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νὰ δουλεύῃ· διότι ἢ τὸν ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγα-

ϐετ φάγετ᾽ ἐτοῦρε, ἂς γιάτι γιούαϊγ δὸ τε̱ ντε̱γέγε̱ φάγετε̱ τούαϊγ.

16. Ε κοὺρ ἀϜε̱ρόνι, μὸς ϐάῤῥι ποὺζε̱νε̱ τούαϊγ, σι κούντρε̱ πέγε̱νε̱ Ὑποκριτέτε̱· σε̱ ἀτὰ λίϜε̱γε̱νε̱ φάκετ᾽ ἐτοῦρε, κε̱ τε̱ δούκε̱νε̱ ντε̱ νιέρε̱ζ σε̱ ἀϜε̱ρόγε̱νε̱. με̱ τε̱ ϐε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούϐετ, σε̱ ἀτὰ ἐχουμπάσε̱νε̱ πάϜε̱ν ἐτοῦρε.

17. Πὸ τι κοὺρ δὸ τ᾽ ἀϜε̱ρότζ, λίεϊγ κρίετε̱ τὰτ, ε̱ δε̱ λιάϊγ φάκεκ᾽ ἐτούα.

18. Κε̱ τε̱ μὸς δούκετζ ντε̱ νιέρε̱ζ σε̱ ἀϜε̱ρὸν, πὸ ντε̱ γιάτι ἴτ κε̱ ἔστε̱ ντε̱ τε̱ φσέχουρε̱, ε̱ γιάτι ἴτ κε̱ σέχ ε̱ δε̱ ντε̱ τε̱ φσέχουρε̱, δὸ τε̱ τὰ παϜούαγε̱ τι φάκεζα.

19. Μὸς μπε̱γίδι γιοὺ Ϝε̱ σούμε̱ μπε̱ δε̱, ἀτγὲ κε̱ ε̱ δε̱ κρίμπι ε̱ δε̱ κοπίτζα ε̱ πρίσ, ε̱ δε̱ ἀτγὲ κε̱ σπόγε̱νε̱ κουσάρε̱τε̱, ε̱ ϐγέδε̱νε̱.

20. Πὸ μπε̱γιδιϜε̱ πε̱ρ ϐέτε̱χε̱ τούαϊγ ντε̱ κίελ, ἀτγὲ κε̱ ἂς κρίμπι, ἂς κοπίτζα ε̱ πρίσ. ε̱ ἀτγὲ κε̱ κουσάρε̱τε̱ νούκε̱ σπόγε̱νε̱, ε̱ νουκ᾽ ε̱ ϐγιέδε̱νε̱.

21. Σε̱ ψε̱ ἀτγὲ κε̱ ἔστε̱ Ϝέρι γιούαϊγ, ἀτγὲ δὸ τε̱ γέτε̱ ε̱ δε̱ ζέμε̱ρα γιούαϊγ.

22. Δρίτ᾽ ε̱ κούρμιτ ἔστε̱ σίου, ε̱ ντε̱ κιόφτε̱ σίου ἴτ ἰ παστρούαρε̱, Ϝίθε̱ κούρμι ἴτ δὸ τε̱ γέτε̱ ἰ ντρίτουρε̱.

23. Μὰ ντε̱ κιόφτε̱ σίου ἴτ ἰ λίϜκ, Ϝίθε̱ κούρμι ἴτ δὸ τε̱ γέτε̱ ἰ ἔρε̱τε̱. ε̱ ντε̱ ἔστε̱ κε̱ δρίτα γιότε ἔσστ᾽ ἐρε̱σίρε̱ σὰ με̱ τέπε̱ρ ἔστε̱ ἐρε̱σίρα.

24. Σμοὺν νιέρι τε̱ πουνόγε̱ δι ζοτε̱ρίνγ. σε̱ γιὰ νιέρινε̱ δὸ τε̱ ούρέγε̱, ε̱ τγιάτε̱ρινε̱ δὸ τε̱ δόγε̱. γι

πήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαμμωνᾶ.

25. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

26. Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἶσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν;

27. Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ;

28. Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι.

29. Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἓν τούτων.

30. Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ῥίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύῃ οὕτω, δὲν *θέλει ἐνδύσει* πολλῷ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι;

31. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πίωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν;

32. Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρείαν πάντων τούτων.

33. Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ.

ν̇ιε̱ρινε̱ δὸ τε̱ ντε̱ῤῥόγε̱, ε̇ τγιάττε̱ρινε̱ δὸ τε̱ ξεντε̱ρόγε̱. νούκε̱ μούντνι τε̱ πουνόνι ντε̱ ν̇ε̱ κόχε̱ Περντίνε̱, ε̇ δὲ Μαμωνάνε̱.

25. Πρὰ ἀντάϊγ οὺ θὸμ γιούβετ, μὸς με̱ντόνενι ντε̱ σ̈πὶρτ τούαϊγ. τζδὸ τε̱ χάϊ, ε̇ δὲ τζδὸ τε̱ πίϊ, ε̇ δὲ ντε̱ κοὺρμ τούαϊγ τζδὸ τε̱ βίσ̈νι, μὸς νούκ' ε̱σ̈τε̱ σ̈πίρτι με̱ ἴ ντέ̱ρτζουρε̱ γκὰ τε̱ γκρέ̱νε̱τε̱, ε̇ δὲ κούρμι γκὰ τε̱ βέσ̈ουριτε̱·

26. Βε̱σ̈τόνι ντε̱ ζόF τε̱ κίελιτ, κ̇ε̱ ἂς μπγιέλε̱νε̱ ἂς κούαργε̱νε̱, ἂς μπε̱γέδε̱νε̱ ντὰ μπάρε̱, ε̇ γιάτι γιούαϊγ ἴ κίελιτ ἱ ούσ̈κὲν ἀτά. ε̇ κὶσ̈ γιούβετ. νούκ̇ε̱ π̇έ̱ν φάρκ με̱ τέπε̱ρ σὲ ἀτά;

27 Τζίλι γκὰ γιούβετ μὲ σ̈ούμε̱ συλόϊ μοὺντ τε̱ μαδόγε̱ ν̇ιέ̱ κοὺτ στάτν' ε̇τίγ.

28. Ε δὲ πε̱ρ τε̱ βέσ̈ουρε̱ ψὲ με̱ντόνενι, βε̱σ̈τόνι λιούλετ' ε̇ ἄραβετ, κὶσ̈ μαδόνενε̱· ἂς μουντόχενε̱ ἂς τγιέρε̱νε̱.

29. Ε οὺ θὸμ γιούβετ, κ̇έ̱ ἂς Σωλομόνι μπε̱ Fίθε̱ τε̱ μὰδ τε̱ τὶγ σμοὺντ τε̱ βίσ̈εϊγ σὶ ν̇ιε̱ γκὰ κ̇ε̱τό.

30. Ε ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ βὲσ̈ Περντία κ̇ε̱σ̈τοὺ π̇αῤῥε̱ρατε̱ ε̇ ἄῤῥαβετ, κ̇ε̱ σὸτ γιάνε̱, ε̇ νέσε̱ρ βίχενε̱ ντε̱ φούρε̱ σ̈ούμε̱ με̱ τέπε̱ρ γιούβετ π̇έσε̱ πάκ̇ε̱.

31. Μὸς οὺ με̱ντόνι σ̈ούμε̱ ε̇ θόϊ, τζδὸ τε̱ χάμε̱, ε̇ τζδὸ τε̱ πίμε̱, ε̇ δὲ τζδὸ τε̱ βέσγε̱με̱.

32. Σὲ ψὲ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ Εθνηκότε̱ ἴ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱, ε̇ γιάτι γιούαϊγ ἴ κίελιτ ε̇ δὶ σὲ γιοὺ δούχενε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τό.

33. Πὸ κ̇ε̱ρκόνι με̱ πε̱ρπάρα μπρε̱τε̱ρίν' ε̇ Περντίσε̱, ε̇ δὲ τε̱ δρέϊγτε̱ν ε̇τὶγ, ε̇ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ δὸ τοῦ ἴπενε̱ γιούβετ.

34. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν *εἶναι* εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

Κεφ. ζ'. 7.

ΜΗ κρίνετε διὰ νὰ μὴ κριθῆτε·

2. Διότι μὲ ὁποίαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς.

3. Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς;

4. Ἢ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῷ ἡ δοκὸς *εἶναι* ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

5. Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6. Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς κύνας· μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας σας ἔμποσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες σᾶς διασχίσωσιν.

7. Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὑρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει ἀνοιχθῆ·

8. Διότι ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ.

9. Ἢ τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὅστις, ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον;

34. Μὸς οὐ ̈μεντόνι δὰ πὲ̱ρ τὲ̱ νέσε̱ρμενε̱, σὲ ἐ νέσε̱μεγια δ̇ὸ π̇γιέρε̱ τὲ̱ σάϊγτε̱νε̱. ἐ μὲ ἄφτ ντὲ̱ τζδ̇ὸ δ̇ίτε̱ τὲ̱ κε̱κίατ' ἐσάϊγ.

Κρίε Εσ̈τάτε̱τε̱. ζ'. 7.

Μὸς χ̇ίκνι μπὲ̱ ϝόγε̱, τὲ̱ μὸς οὐ χ̇έκε̱γνε̱.

2. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ ϝιουκόνι, δ̇ὸ τὲ̱ ϝιουκόνενι, ἐ δὲ μὲτζ̈ μάτε̱ς κ̇ὲ̱ μάντνι, δ̇ὸ τοῦ μάτετε̱ ἐδὲ γιούβετ,

3. Ε δὲ ψὲ σ̈ὲχ ϝόζτσδ̇ε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τὲ̱ βε̱λάϊτ σὶτ, ἐνούκε̱ βεσ̈τρὸν τράνε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τέ̱ντ.

4. Α κ̇ὶς δ̇ὸ τὶ θούατζ βελάϊτ σὶτ, λὲ τὲ̱ ντζγιὲρ γκὰ σίου ἴτ χάλε̱νε̱, κοὺρ ϝε̱ντετε̱ τράου ντὲ̱ σὶ τέ̱ντ;

5. Υποκριτὴ (μὲ δ̇ί φάκε) ντζ̈ὶρ μὲ̱ πε̱ρπάρα τράνε̱ γκὰ σίου ἴτ, πρὰ παστάϊγ μπάσε δ̇ὸ τὲ̱ μοὺντζ τὲ̱ ντζγίερτζ χάλε̱νε̱ γκὰ σίου ἱ σὶτ βε̱λά.

6. Μὸς σ̈τίνι τὲ̱ σ̈ε̱ντε̱ρουαρατε̱ κένετ, ἐ δὲ μὸς βίϊ μαργαριτάρε̱τε̱ τουαϊγ πε̱ρπάρα δ̇έῤῥαβετ. σὲ μὸς ἱ σ̈κέλγε̱νε̱ ἀτὸ μὲ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ τοῦρε, ἐ κθένενε̱ ἐ οὐ τζιαπε̱λόγε̱νε̱ ἐ δὲ γιούβετ.

7. Λίπε̱νι, ἐ δ̇ὸ τοῦ ἵπετε̱ γιούβετ. κ̇ε̱ρκόνι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ ϝένι. π̇ίρι δέῤῥε̱σε̱ ἐ δ̇ὸ τοῦ χ̇άπετε̱ γιούβετ.

8. Σὲ ψὲ τζίλι δ̇ὸ κ̇ε̱ λίπε̱ν. μέῤῥ, ἐ δὲ ἀΐ κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ρκὸν ϝέν. ἐ δὲ ἀτίτ κ̇ὲ̱ τζοκανίς πόρτε̱νε̱ δ̇ὸ τὶ χ̇άπετε̱.

9. Βάλε̱ ϝε̱ντετε̱ ν̇ιερί γκὰ γιούβετ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ε̱ρχόγε̱ πρέϊγ σίγ π̇ίῤῥι ἱ τὶγ π̇ούκε̱, μὸς δ̇ὸ τὶ ἀπε̱ ἀτὶγ ϝούῤῥ;

10. Καὶ ἐὰν ζητήσῃ ὀψάριον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν;

11. Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἠξεύρητε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ.

12. Λοιπὸν πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα *εἶναι* ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

14. Ἐπειδὴ στενὴ *εἶναι* ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν.

15. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὅμως εἶναι λύκοι ἅρπαγες.

16. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν ςαφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;

17. Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοὺς καρπούς.

18. Δὲν δύναται δένδρον καλὸν νὰ κάμνῃ καρποὺς κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνῃ καρποὺς καλούς.

19. Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20. Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς.

10. Α ντέ̱ κ̇ε̱ρκόφτε̱ πίσ̈κ μὸς δ̇ὸ τὶ ἄπε̱ Ϝιάρπε̱ρ;

11. Ντέ̱σ̈τε̱ γιούβετ, ντονὲ̱ σε γένι τὲ̱ κ̇ε̱κὶνγ δ̇ίνι τὲ̱ ἰπνι τὲ̱ δέ̱να τὲ̱ μίῤῤα ντὲ̱ δ̇γιέλμ τούαϊγ, σὰ μὲ̱ τέπε̱ρ γιάτι γιούαϊγ ἰ κίελβετ δ̇ὸ τὲ̱ ἄπε̱ τὲ̱ μίῤῤα ντὰ τὰ κ̇ε̱ κε̱ρκόγε̱νε̱ γκὰ αἰ.

12. Σὰ δὰ τὲ̱ μίῤῤα δ̇όνι τὲ̱ γιοὺ π̇έ̱γε̱νε̱ γιούβετ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, τὲ̱ τίλια τὲ̱ π̇έ̱νι ἐ δὲ γιούβετ μπ̇ατὰ, σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ νόμι ἐ δὲ προφήτε̱ρετε̱.

13. Χ̇ίνι γκὰ δέῤῤ' ἐγγούσ̈τε̱ σὲ δ̇έῤῤα 'ε̱σ̈τ ἐ Ϝέῤῤε̱ ἐ δὲ οὔδα ε̱σ̈τ' ἐ χ̇άπε̱τε̱ κ̇ὲ̱ π̇ίε ντὲ̱ πίσε̱, ἐ γιάνε̱ σ̈ούμ' ἀτὰ κ̇ὲ̱ σ̈κόγε̱νε̱ γκὰ ἀγιό.

14. Σὲ̱ ε̱σ̈τ' ἐγγούσ̈τε̱ δ̇έῤῤα, ἐδὲ ἐ ζαχμέτε̱τζμε οὔδα κ̇ὲ̱ π̇ίε ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱, ἐ γιάνε̱ τὲ̱ πάκ̇ὲ̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἐ Ϝέγε̱νε̱ ἀτέ̱.

15. Ε τὲ̱ ῥούχ̇ενι γκὰ προφήτε̱ριτ' ἐ ρὲμ, σὲ ἀτὰ βίγε̱νε̱ μπε̱ γιοὺ μὲ λε̱κούρε̱ρα τὲ̱ δ̇έλεβετ, πὸ πὲ̱ρ π̇ρέ̱ντα γιάνε̱ οὔλκ̇ε̱ρ κ̇ὲ̱ ῥε̱μπέγε̱νε̱.

16. Γκὰ πούνε̱ρατ' ἐτοῦρε δ̇ὸ τὶ ν̇ίχνι ἀτά. μὸς βγιέλε̱νε̱ γκὰ Ϝε̱μπατε̱ ῥοὺσ̈ ἆ γκὰ μουρίζατε̱ φίκ̇κ̇;

17. Κ̇ε̱σ̈τοὺ τζδ̇ὸ λὶσ̈ ἰ μίῤῤε̱ π̇ὲ̱ν πέμμε̱ρα τὲ̱ μίῤῤα, ἐ λίσ̈ι ἰ κάλπ̇ε̱τε̱, πὲ̱ν πέμε̱ρα τὲ̱ λίϜα.

18. Σμοὺντ λὶσ̈ ἰ μίῤῤε̱, τὲ̱ π̇έ̱γε̱ πέμμε̱ρα τὲ̱ λίϜα, ἄς λὶσ̈ ἰ κάλπ̇ε̱τε̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ πέμε̱ρα τὲ̱ μίῤῤα.

19. Τζδ̇ὸ λὶσ̈ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ π̇ὲ̱ν πέμμε̱ρα, πρίτετε̱, ἐ βίχετε̱ μπὲ̱ ζγιάρ.

20. Γκὰ π̇έμε̱τε̱ δὰ τὲ̱ τοῦρε, δ̇ὸ τὶ ν̇ίχνι ἀτά.

21. Δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμὲ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

22. Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκάμομεν θαύματα πολλά;

23. Καὶ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24. Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μὲ ἄνδρα φρόνιμον, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

25. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

26. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτοὺς, θέλει ὁμοιωθῆ μὲ ἄνδρα μωρὸν, ὅτις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·

27. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ ἦτο ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.

28. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήττοντο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ·

29. Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

21. Νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ χ̇ίνε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ κίελ̇βετ τζδ̇ὸ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ με̱θότε̱ μούα, ὁ ζὸτ, ζὸτ, πὸ ἆϊ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ἀτὸ κ̇ε̱ δ̇ὸ γιάτι ἴμ κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντε̱ κίελ̇ι.

22. Μπὰ τε̱ δ̇ιτε̱ σ̈ούμε̱ δ̇ὸ τε̱ με̱ θόνε̱, ὁ ζὸτ ὁ ζὸτ νούκ̇ε̱ προφητέψμ νάβετ ντε̱ ε̱̈με̱ρ τὰτ, ἐδὲ ντε̱ ε̱̈με̱ρ τὰτ ντζούαρμ τε̱ παούδε̱τε̱, ἐ δὲ ντε̱ ε̱̈με̱ρ τὰτ π̇ε̱μ σ̈ούμε̱ θαυματουργί;

23. Ε ἀχ̇ιέρε δ̇ὸ τοῦ θὸμ ἀτοῦρε, σὲ κούῤῥε̱ νούκ' οὐ ν̇ιόχ̇α γιούβετ, γιοὺ κ̇ε̱ π̇ε̱γε̱τε̱ τε̱ κ̇ε̱κίατε̱.

24. Τζίλιδ̇ὸ ε̱̈σ̈τ' ἀϊ κ̇ε̱ δ̇ιϝιὸν κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱τ' ἐμία, ἐ ἱ π̇ε̱ν ἀτὸ, οὐ δ̇ὸ τὰ π̇έϊγ ἀτε̱ τε̱ ϝιάγε̱ μὲ ν̇ε̱ ν̇ιε̱ρί τε̱ με̱ντζουρε̱, κ̇ε̱ βούῤῥι π̇ινάν' ἐ σ̈τε̱πίσε̱ τὶγ μπὶ ϝούῤῥ.

25. Ε δ̇ε̱ρμόϊ σ̈ίου ἐ ἔρδε̱ λιούμε̱ρατε̱, ἐ φρίγτινε̱ ἔῤῥε̱τε̱, ἐ οὐ π̇ε̱ρπόϊκνε̱ μπὰ τε̱ σ̈τε̱πὶ ἐ νούκ̇ε̱ ῥὰ, σὲ κὲ π̇ινὰ ἐσάϊγ μπί ϝούῤῥ.

26. Ε τζίλι δ̇ὸ κ̇ε̱ δ̇ιϝιὸν φγιάλετ' ἐμία, ἐ νούκ' ἱ π̇ε̱ν ἀτὸ ἆϊ ϝιὰν μὲ ν̇ιερὶ πὰ με̱ντ' κ̇ε̱ βούῤῥι π̇ινὰν' ἐ σ̈τε̱πίσε̱ τὶγ μπὶ ῥε̱ῤῥε̱.

27. Ε δ̇ε̱ρμόϊ σ̈ίου, ἐ ἔρδε̱ λιούμε̱ρατε̱ ἐ φρίγτινε̱ ἔῤῥε̱τε̱, ἐ οὐ πε̱ρπόϊκνε̱ μπὰ τε̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ ῥὰ, ἐ τε̱ ϝρεμίσουριτ ἐσάϊγ οὐ π̇ε̱ τε̱ μάδ.

28. Ε σὶ ἱ σόσι Ιησούϊ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱, οὐ τζιούδ̇ιτνε̱ λαόϊ ντε̱ διδαχὶ τε̱ τίγ.

29. Σὲ ψὲ ἱ διδὰξ ἀτὰ σὶ κ̇ε̱ κιὸ̈ ἐξ̱ουσὶ, ἐ γιὸ σὶ διδάξνε̱ γραμματικότε̱.

Κεφ. ή. 8.

ΟΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠ-
κολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί.
2. Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προ-
σεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν
θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς.
3. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ Ἰ-
ησοῦς, ἤγγισεν αὐτὸν λέγων, Θέ-
λω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἐκαθαρί-
σθη ἡ λέπρα αὐτοῦ.
4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς, Πρόσεχε μὴ εἴπῃς τοῦτο εἰς
μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυ-
τὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ
δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ Μωϋ-
σῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς
5. Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν
ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν,
6. Καὶ λέγων, Κύριε, ὁ δοῦλός
μου κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτι-
κὸς, δεινῶς βασανιζόμενος.
7. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Ἐγὼ ἐλθὼν θέλω θεραπεύσει αὐτόν.
8. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρ-
χος εἶπε, Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ
εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλ-
λὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ θέλει
ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου.
9. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρω-
πος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν
στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον,
Ὕπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον,
Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν
δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.
10. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύ-
μασε, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολου-
θοῦντας, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὐδὲ
ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὗρον τοσαύτην πίστιν.
11. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ
θέλουσιν ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ

Κρίε ἐτέτε̱τε̱. ή. 8.

Ε σὶ ζ̇πρίτι ἀ̈ὶ γκὰ μάλλι, ἰ βάνε̱
πὰς σὶγ ö̈ούμε̱ τούρμε̱.
2. Ε γκὰ ν̇ιὲ̱ ἰ φε̱λίκιουρε̱ ἔρδι
ἐ γιοὺ φάλλ ἀτὶτ, ἐ θόσ̈. ζότ, ντὲ̱
δ̇ὰτζ τὶ μοὺντ τὲ̱ με̱ κ̇ε̱ρότζ.
3. Ε σὶ ντέ̱ρι δ̇όρ̇ρ̇ε̱νε̱, ἐ ζούρι
ἀτὲ̱ Ιησοὺ̈ὶ ἐ ἰ θά. δούα, κ̇ε̱ρόου,
ἐ ἄτε̱ τζὰσ̈τ οὐ κ̇ε̱ρούα λέπρα ἐτίγ.
4. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ Ιησοὺ̈ι. βε̱σ̈δ̇ὸ
τὲ̱ μὸς θούατζ ν̇ιερίουτ, πὸ χ̇άϊδε
ἐ δ̇ε̱φτὸ βέτε̱χ̇ενε̱ ντὲ̱ πρίφτη, ἐ σ̈πγι-
έρε̱ δουρε̱τίνε̱, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ οὐρδ̇ε̱ρόϊ Μωϋ-
σίου πὲ̱ρ μαρτυρὶ ντὰ τά.
5. Ε σί ῥίου Ιησούϊ ντὲ̱ Καπερ-
ναοὺμ, ἔρδι ντὲ̱ ἀ̈ὶ νιὲ̱ ἑκατόνταρχ,
ἐ ἰ λιούτεϊγ.
6. Ε ἰ θὸσ̈, ζὸτ, ἴμ π̇ίρ̇ρ̇ δ̇έρϜετε̱
ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ ἰ μπάϊγτουρε̱, ἐ μουν-
τό·ετε̱ Ϝε̱μούαρε.
7. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀτίγ. οὔ-
νε̱ δ̇ὸ τὲ̱ βὶγ, ἐ δ̇ὸ τά σ̈ε̱ρόϊγ ἀτέ̱.
8. Ε δὲ Εκατόνταρχοϊ οὐ πε̱ρϜὲ-
ϊϜκ, ἐ ἰ θά, ζὸτ, οὔνε̱ νούκ̇ε̱ γιὰμ
ἰ ζότι κ̇ὲ̱ τὲ̱ χ̇ὶτζ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τίμε.
πὸ θούαϊγ φγιάλε̱ βέτε̱με̱, ἐ ἴμ π̇ίρ̇ρ̇
δ̇ὸ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνετε̱.
9. Σὲ ψὲ ἐ δὲ οὔνε̱ ν̇ιερὶ γιὰμ ντὲ̱-
νε̱ ζοτε̱ρὶ, ἐ κὰμ ντέ̱νε̱ βέτε̱χ̇ε τίμε
τρίμα, ἐ ἰ θὸμ κ̇ε̱τὶγ χάϊγδε, ἐ βέτε,
ἐ τγιάτε̱ριτ ἔγια, ἐ βγιὲν. ἐ δὲ κο-
πίλιτ σὶμ, π̇ὲ̱ν κ̇ε̱τὲ̱, ἐ ἐ π̇έ̱ν.
10. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ δ̇ιϜιόϊ κ̇ε̱τὲ̱ οὐ
τζιουδ̇ὶτ ἐ θότε̱ μπὰ τὰ κε̱ βίγνε̱ πὰς
σὶ, μὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱
ἂς ντὲ̱ Ισραὴλ νούκ̇ε̱ Ϝέτζε̱ κάκ̇ε̱ π̇έσε̱.
11. Πρὰ ἀντάϊγ οὐ θὸμ γιούβετ,
σὲ δ̇ὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ σ̈ούμε̱ γκὰ δ̇ὲλλ,

δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ
τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼϐ
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12. Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέ-
λουσιν ἐκϐληθῆ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς
καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.
13. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἑ-
κατόνταρχον, Ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευ-
σας ἂς γείνῃ εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ
δοῦλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.
14. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε τὴν πενθε-
ρὰν αὐτοῦ κατάκοιτον καὶ πάσχουσαν
πυρετόν·
15. Καὶ ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς,
καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐ-
σηκώθη, καὶ ὑπηρέτει αὐτούς.
16. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔ-
φεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους
πολλούς· καὶ ἐξέϐαλε τὰ πνεύματα
μὲ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας ἐθαράπευσε.
17. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγον-
τος, «Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔ-
λαϐε, καὶ τὰς νόσους ἐϐάστασεν.»
18. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς
ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε νὰ
ἀναχωρήσωσιν εἰς τὸ πέραν.
19. Καὶ πλησιάσας εἷς γραμμα-
τεὺς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε,
θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὅπου ἐὰν ὑ-
πάγῃς.
20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοι-
κίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν
ἔχει ποῦ νὰ κλίνῃ τὴν κεφαλήν.
21. Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, συγ-

ἐ δὲ γκὰ περε̱ντὸν δ̇ίελ̇ι, ἐ δ̇ὸ τε̱ ῥίνε̱,
π̇άσ̈κε̱ μὲ Αβραάμνε̱ ἐ δὲ μὲ Ισά-
κνε̱, ἐ δὲ μὲ Ιακώϐνε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ
τε̱ Κίελ̇ϐετ.
12. Ε τε̱ π̇ίγτε̱ ἐ μπρετε̱ρίσε̱ δ̇ὸ
τε̱ ϐίχ̇ενε̱ ντε̱ σκοτὰδ τ' ἔρε̱τε̱. ἀτ-
γὲ ε̱̈σ̈τε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱, ἐδὲ τε̱ δ̇ρέδου-
ρε̱τ' ἐ δε̱μπε̱ϐετ.
13. Ε ἰ θὰ Ιησούϊ Εκατοντάρ-
χουτ, χ̇άϊδε, ἐ λὲ τε̱ π̇ε̱νετε̱ τὲκ
τέγε σὶ κούντρε̱ π̇εσόβε. ἐ ἄτε̱ τζᾶστ
οὺ σ̈ε̱ρούα π̇ίρρ̇ι ἰ τίγ.
14. Ε σὶ ἔρδι Ιησούϊ ντε̱ σ̈τε̱πὶ
τε̱ Πέτροσε̱, πὰ ϐγέχ̇ε̱ρε̱ν' ἐτὶγ
κ̇ε̱ δ̇έρϜεϊγ ντε̱ στρόμε̱ γκὰ ἔθετε̱.

15. Ε ἐ ζοὺ γκὰ δ̇όρρ̇α ἐ ἐλιάνε̱
ἀτε̱ ἔθετε, ἐ οὺ σ̈ε̱ρπ̇ὲν ἀτοῦρε.

16. Ε πὰ σὶ οὺ ἔρρ̇, ἐ οὺ π̇ε̱
νάτε̱, προύνε̱ ντε̱ ἀΐ σ̈ούμε̱ τε̱ δαι-
μονίσουρε̱, ἐ ἰ ντζὶρ μὲ φγιάλε̱ βέ-
τε̱με̱ τε̱ παούδ̇ε̱τε̱, ἐ δὲ Ϝίθε̱ ἀτὰ
κ̇ε̱ κένε̱ σε̱μούρε̱ ἐ Ϝε̱μούαρε̱ ἰ σ̈ε̱ρόντε.
17. Κὲ τε̱ δ̇άλλε̱ ἐ βε̱ρτέτε̱ ἀγιὸ
κ̇ε̱ οὺ θὰ γκὰ προφήτη Ησαΐα, κέ̱
θότε̱κ̇ε̱σ̈τού. ἀΐ ναγκρίγτι σε̱μούντε̱τε̱
τόνα, ἐ τέ̱ λίγκατε̱ νὰ ἰ χόκι.
18. Ε σὶ πὰ Ιησούϊ σ̈ούμε̱ π̇ότε̱
ῥότουλε̱ τὶγ, ἰ πορσίτι κ̇ε̱ τε̱ χ̇ί-
δενε̱ πε̱ρτέγε.
19. Ε νὰ ἔρδι ἐ γιοὺ κιὰς ν̇ιὲ γκὰ
γραμματικότε̱, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ. δάσκαλ,
δ̇ὸ τε̱ ϐὶγ πὰς τέγε γκὰ δ̇ὸ κε̱ τε̱
ϐέτζ.
20. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀτὶγ.
δέλπε̱ράτε̱ κάνε̱ φωλέτ' ἐ δὲ ζόϊγτ'
ἐ Κίελλ̇ιτ τε̱ ντε̱νιουριτ' ἐτοῦρε,
πὸ ἰ π̇ίρρ̇ι ἰ ν̇ιερίουτ σκὰ κοῦ τε̱ ϐε̱ρρ̇ε̱
κρίετ' ἐ τίγ.
21. Ε δὲ ν̇ιὲ τγιάτε̱ρ γκὰ Μα-
θητὶτ' ἀτὶγ, ἰ θὰ ἀτίγ. Ζὸτ, ἄμε̱

χώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον καὶ νὰ θάψω τὸν πατέρα μου.

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24. Καὶ ἰδού, τρικυμία μεγάλη ἔγεινεν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκοιμᾶτο.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτόν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, χανόμεθα.

26 Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἶσθε δειλοί, ὀλιγόπιστοι; Τότε σηκωθεὶς ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη.

27. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ὁποῖος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν!

28. Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν μνημείων, ἄγριοι καθ' ὑπερβολήν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.

29. Καὶ ἰδού, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί *εἶναι* μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νὰ μᾶς βασανίσῃς;

30. Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη.

31. Καὶ οἱ δαίμονες παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπίτρεψον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.

32. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες ὑπῆγαν

οὔρδε̱ρ πε̱ρπάρα τε̱ βέτε̱ τε̱ κλὰσ̈ ντε̱ βάρ̇ρ̣ γιάτνε̱ τίμ.

22. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀτὶγ ἔγια πὰς μέγε, ἐ λὲ τε̱ βδέκουριτε̱ τε̱ κλάσε̱νε̱ τε̱ βδέκουριτ' ἐτοῦρε.

23. Ε κοὺρ χίρι ἀΐ ντε̱ βάρκε̱, βάνε̱ πὰς σὶ ἐ δὲ μαθητὶτ' ἀτίγ.

24. Ε γιὰ ἐ οὐ π̇ε̱ τε̱ρμὲτ ἱ μὰδ ντε̱ δ̇ὲτ, ἄκ̇ε̱ κ̇ε̱ ἀφε̱ρόϊ τε̱ μπούσ̈εϊγ βάρκα γκὰ ταλάζετε̱, ἐ ἀΐ φλίγτε.

25. Ε μαθητὶτ' ἐτὶγ οὐ κιάσ̈νε̱ πράν' ἀτὶγ, ἐ ἐ ζγιούανε̱, ἐ ἰ θάνε̱, Ζὸτ, σ̈πε̱τόνα νάβετ, σὲ μπίτεμι.

26. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· π̇έσε̱ πάκ̇ε̱, ψὲ γένι κάκ̇ε̱ τρε̱μπε̱λιάκ̇ε̱, ἀχιέρε̱ οὐ γκρὲ, ἐ πορσ̇ίτι ἔρ̇ρ̣ε̱τε̱, ἐ δ̇ὲ δ̇ὲτνε̱, ἐ οὐ πε̱ π̇ουνὰτζ' ἐμάδε.

27. Ε οὐ τζούδ̇ιτνε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, ἐ θάνε̱, τζλοὶ ν̇ιερὶ ἔσ̈τε̱ κούϊγ κ̇έ̱ ἐ δ̇ὲ ἔρ̇ρ̣ε̱τε̱, ἐ δὲ δ̇έτι ἐ δ̇ιϜιόγε̱νε̱;

28. Ε σὶ σ̈κόϊ ἀΐ μπάνε̱ τε̱ τέϊγμε, ντε̱ φσ̈ιὰτ τε̱ Γεργεσινόβετ, ἱ δ̇ούαλ̇ε̱ πε̱ρπάρα τὶγ δ̇ὶ τε̱ δαιμονίσουρε̱ κ̇ε̱ δ̇ίλ̇ε̱ γκὰ βάρ̇ρ̣ετε̱ ἐ π̇έϊγνε̱ σ̈ούμε̱ τέ̱ κ̇ε̱κία κ̇ε̱ σμοὺντ τε̱ σ̈κὸν ν̇ιερὶ γκὰ ἀγιὸ οὔδε̱.

29. Ε γιὰ, θε̱ρ̇ρ̣ίσ̈νε̱ φὸρτ, ἐ θόσ̈νε̱· τζκ̇ὲ μὲ νέβετ τὶ Ιησοὺ π̇ίρ̇ρ̣ί ἱ Περντίσε̱, ἔρδε κ̇ε̱τοὺ τε̱ μουντότζ νάβετ πε̱ρπάρα κόχε̱σε̱;

30. Ε με̱ τέϊγ γκὰ ἀτὰ κὲ νιὲ κοπὲ γκὰ σ̈ούμε̱ δ̇έρ̇ρ̣α. κ̇ε̱ κουλότνε̱.

31 Ε δαιμόνε̱τε̱ ἱ λιούτεσ̈ινε̱, ἐ ἱ θόσ̈νε̱· ντε̱ δ̇ὸ τε̱ νὰ ντζγιέρτζ νάβετ, ἔπνα οὔδε̱ρ τε̱ χίγε̱με̱ ντε̱ κ̇ε̱τε̱ κοπὲ τε̱ δ̇έρ̇ρ̣αβετ.

32. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· χάϊγδ̇ένι ἐ δε̱ ἀτὰ σὶ δ̇ούαλ̇ε̱, βάνε̱ ντε̱ κο-

εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθνον ἐν τοῖς ὕδασιν.

33. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.

34. Καὶ ἰδού, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτόν, παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Κεφ. Θ΄. 9.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

2. Καὶ ἰδοὺ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάῤῥει, τέκνον· συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

3. Καὶ ἰδοὺ τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτούς, Οὗτος βλασφημεῖ.

4. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διατί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας;

5. Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει;

6. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθείς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

7. Καὶ ἐγερθείς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

πὲ τε̱ δέῤῥαβετ. ε̇ γιὰ Fίθε̱ κοπέγια ε̇ δέῤῥαβετ, οὐ δὲρδ μὲ βρὰπ, ε̇ ῥὰ γκὰ Fρε̱μία ντε̱ δὲτ ε̇ οὐ μπίτνε̱ ντε̱ οὔγε̱ρα.

33. Ε τζοπ̇άνε̱ριτε̱ κ̇ε̱ ἱ κουλότνε̱ ἴκνε̱, ε̇ σὶ βάνε̱ ντε̱ κιουτὲτ, ῥε̱φέϊγνε̱ Fίθε̱ σὰ οὐ π̇ε̱νε̱, ε̇ δὲ πε̱ρ τε̱ δαιμονίσουριτε̱ κ̇ε̱ οὐ ὂε̱ρούανε̱.

34. Ε γιὰ ε̇ δόλι γιάὂτε̱ Fίθε̱ κιουτέτι, πὲρ τε̱ πρίτουρε̱ Ιησούνε̱. ε̇ σὶ ε̇πάνε̱, γιοὺ λιούτνε̱, κ̇ε̱ τε̱ ἴκε̱γε̱ γκὰ συνόρε̱τ' ε̇τοῦρε.

Κρίε ε̇νε̱ντε̱τε̱ Θ΄. 9.

Ε σὶ χ̇ίρι ντε̱ ϐάρκε̱ οὐ χὸδ πε̱ρτέϊγ, ε̇ βάτε ντε̱ κιουτὲτ τε̱ τίγ.

2. Ε ἄτε̱ τζὰτσ ἱ προύνε̱ ν̇ιὲ τε̱ μπάϊγτουρε̱ (παραλυτικὸ) κ̇ε̱ λε̱νFὸν ντε̱ ὂτρὰτ, ε̇ σὶ πά Ιησούϊ π̇έσεν' ε̇τοῦρε, ἱ θότε̱ σε̱ μπάϊγτουριτ, μὸς οὐ τρε̱μπ π̇ίῤῥ, τε̱ κιόφινε̱ ντε̱γίερε̱ φάγετ' ε̇τούα.

3. Αχ̇ιέρε τζὰ γκὰ τε̱ διαβάσουριτε̱, θάνε̱ μὲ ϐέτε̱χε τε̱ τοῦρε, κούϊγ ν̇ιε ρὶ ϐλασφημίς.

4. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ κουπε̱τόϊ ἀτὸ κ̇ε̱ με̱ντόνεὂινε̱ ἀτὰ μὲ βέτε̱χ̇ε. οὐ θὰ. ψὲ γιούβετ κουϊγτόνι ἀτὸ τε̱ κ̇ε̱κία ντε̱ ζέμε̱ρα τουάϊγ;

5. Τζίλια ε̱ὂτε̱ μὲ κολάϊγτε̱ τε̱ θὸμ, τε̱ κιόφινε̱ ντε̱γίερε̱ φάγετε̱. ἀ τε̱ θὸμ, γκρέου, ε̇ ἔτζε̱.

6. Πὸ κ̇ε̱ τε̱ ὂίχνι σε̇ ἱ π̇ίῤῥι ἱ ν̇ιερίουτ κὰ οὔρδε̱ρ μπὶ δὲ τε̱ ντε̱γέγε̱, φάγετε̱, (ἄτε̱ χ̇έρε̱ ἱ θότε̱ σε̱ μπάϊγτουριτ) γκρέου ε̇ μὲῤῥ μπε̱ κράχ̇ε̱ ὂτράνε̱ τε̱ντ, ε̇ ἔτζε̱ ντε̱ ὂτε̱πὶ τε̱ντε.

7. Ε σὶ οὐ γκρὲ βάτε ντε̱ ὂτε̱πὶ τε̱ τίγ.

8. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

9. Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰσοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθεὶς ἠκολούθησεν αὐτόν.

10. Καὶ ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνεκάθηντο μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν;

12. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρείαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες.

13. Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, «Ἔλεον θέλω, καὶ οὐχὶ θυσίαν·» διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

14. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταί σου δὲν νηστεύουσι;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος νὰ πενθῶσιν, ἐνόσῳ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; θέλουσιν ὅμως ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει.

16. Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπίῤῥαμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαιρεῖ τὸ ἀναπλήρωμα αὐ-

8. Ε π̇ότα Fίθε̱ σι πάνε̱ κ̇ε̱τὲ̱ οὐ τζιουδ̇ίτνε̱, ἐ λε̱βδ̇όϊγνε̱ Περντίνε̱, κ̇ὲ̱ δ̇ὰ τὲ̱ τίλ̇ε̱ ἐξουσία ντὲ̱ ν̇ιέρε̱ζ.

9. Ε σι σ̈χὸν Ιησούϊ ἀτγὲ πὰ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ ῥὶγ ντὲ̱ κουμὲρκ, ἐ κιούχαεϊ Ματθαῖο, ἐ ἱ θὰ, ἔγια πὰς μέγε, ἐ δ̇ὲ ἀϊ σι οὐ γκ̣ρὲ, βάτε πὰς σίγ.

10. Ε σι ἔρδ̇ι Ιησούϊ, ἐ ντέ̱ν̇ι ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὰ τὶγ, νὰ ἔρδ̇ε̱ σ̈ού-με̱ κουμερκιάρε̱, ἐ δ̇ὲ φαγε̱τόρε̱, ἐ ντέϊγνε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ Ιησούνε̱, ἐ δ̇ὲ μὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

11. Ε σι πάνε̱ Φαρισέϊγτε̱, οὐθὰνὲ̱ μαθητίβετ σὲ̱ τὶγ, ψὲ Δάσκαλι γιούαϊγ χὰ π̇ούκ̇ε̱ μὲ κουμερκιάρε̱, ἐ μὲ φαγε̱τόρε̱,

12. Ε δ̇ὲ Ιησούϊ σι δ̇ιFιόϊ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἀτὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱ νούκ̇ε̱ δούχ̇ενε̱ γιατρὸ, πὸ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τὲ̱ σε̱μούρε̱.

13. Χ̇άϊγδενι, ἐ μψόνι τζέ̱σ̈τε̱, ἐλεημοσὶν δ̇ούα, ἐ γιὸ κουρπ̇άν, σὲ νούκ' ἄρτζε̱ τὲ̱ θε̱ῤῥὲς ντὲ̱ μετανὶ τὲ̱ δ̇ρέϊγτιτε̱, πὸ φ̣αγε̱τόρε̱τε̱.

14. Ατε̱ χ̇έρε̱ ἔρδ̇ε̱ ντὲ̱ ἀϊ μαθητίτ' ἐ Ιωάννητ, ἐ ἱ θάνε̱, ψέ νὰ, ἐ δ̇ὲ Φαρισέϊγτε̱ ἀFε̱ρόγε̱με̱ σ̈ούμε̱ ἐ μαθητίτ' ἐτούα νούκ' ἀFε̱ρόγε̱νε̱;

15. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ, μὸ; μούντγε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ φτόνενε̱ ντὲ̱ δ̇άσμε̱ τ' ἀFε̱ρόγε̱νε̱, ἐ τὲ̱ χ̇ελμόνενε̱, γγε̱ρὰ σὰ Fέ̱ντετε̱ μὲ τὰ π̇άσ̈κε̱ δ̇έ̱ντε̱ρι. πὸ δ̇ὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ δ̇ὶτ, κοὺρ τὲ̱ γκρίχ̇ετε̱ γκὰ ἀτὰ δ̇έ̱ντε̱ρι, ἐ ἀχ̇ιέρε δ̇ὸ τ' ἀFε̱ρόγε̱νε̱.

16. Ε ντονὲ̱ ν̇ιερὶ νούκε̱ κὲπ κούῤῥε̱ μπὶ ῥόπ̇ε̱ τὲ̱ βγιέτε̱ρε̱ μπαλόμε̱ τὲ̱ πὰ λιάρε̱, ἐ τὲ̱ πὰ φε̱ρκούαρε̱, σὲ

τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον.

17. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφότερα διατηροῦνται.

18. Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ ἄρχων τις ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἐτελεύτησε πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἐλθὲ καὶ βάλε τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ θέλει ζήσει.

19. Καὶ σηκωθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἱμοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὄπισθεν ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

21. Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, Ἐὰν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῇ.

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε, Θάῤῥει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον,

24. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτόν.

25. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον.

26. Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27. Καὶ ἐνῷ ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ὁ

ἀγιὸ δὸ τὲ̱ γκρέρε̱ ἀνε̱τ' ε̇ ῥόπ̇ε̱σε̱ βγιέτε̱ρε̱ ε̇ δὸ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ με̱ λίκξτε̱ τὲ̱ τζγιέρε̱τε̱.

17. Ας ντὲ̱ κατζούπε τὲ̱ βγιέτε̱ρα βέ̱νε̱ βέῤῥε̱ τὲ̱ρὲ, μὰ ντὲ̱ βούφσ̈ινε̱, ε̇ δὲ κατζούπετε̱ τζίρενε̱, ε̇ δὲ βέῤῥα δέρδετε̱. πὸ βέῤῥε̱ τὲ̱ ῥὲ, βέ̱νε̱ ντὲ̱ κατζούπε τὲ̱ ῥὰ, ε̇ ῥούχενε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δία.

18. Ε κοὺρ θὸσ̈ ἀὶ κ̇ε̱τὸ ντὰ τὰ, νὰ, ε̇ ἔρδι ν̇ὲ̱ Αρχὸντ, ε̇ ἱ φάλεϊγ ἀτὶγ, ε̇ ἰ θόσ̈, σὲ βάσ̈ε̱ζα ἶμε νταστὶ μὲ̱ πάρε̱ μὲ̱ βδὶχ, πὸ ἔγια ε̇ βούῤῥε̱ μπὶ τὲ̱ δόῤῥε̱νε̱ τέ̱ντε̱, ε̇ δὸ τὲ̱ γγιάλε̱τε̱.

19. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ γκρὲ ε̇ βάτε πὰς τὶγ, ε̇ δὲ μαθητὶτ' ε̇ τίγ.

20. Ε γιὰ ν̇ὲ̱ Fρούα κ̇ε̱ κὲ σε̱μούρε̱ διμπε̱δγιέτ βγιὲτ γκὰ τὲ̱ ῥγιέδουριτ' ε̇Fιάκουτ, ἔρδι πράπαζε̱, ε̇ ἰ ζοὺ ἄνε̱ν' ε̇ ῥόπ̇ε̱σε̱ τίγ.

21. Ε θὸσ̈ μὲ̱ βέτε̱χ̇ε τὲ̱ σάϊγ, ντὲ̱ μούντζια τὲ̱ ζὲ̱ βέτε̱με̱ ῥόπ̇ε̱ν ε̇τὶγ δὸ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνεμ.

22. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ οὐ κθὲ, ε̇ πὰ ἀτὲ̱, ἰ θὰ' μὸς οὐ τρὲ̱μπ π̇ίγε̱, σὲ π̇έσα γιότε τὲ̱ σ̈ε̱ρόϊ τὶ, ε̇ οὐ σ̈ε̱ρούα Fρούαγια κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ σαχάτ.

23. Ε σὶ ἔρδη Ιησούϊ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τ' Αρχόντιντ, ε̇ πὰ μιρολογίστρατε̱ μὲ̱ φλογέρε, ε̇ δὲ π̇ότε̱νε̱ κ̇ὲ̱ π̇έϊγνε̱ Fέ̱με̱ τὲ̱ μάδε.

24. Οὐ θὰ ἀτοῦρε· Ἴκε̱νι σὲ ψὲ βάσ̈ε̱ζα νούκ̇ε̱ βδίχ, πὸ φλὲ̱. ε̇ ἀτὰ π̇ε̱ρκέσ̈νε̱ μὲ̱ τέ̱

25. Ε σὶ δούαλε̱ γιάσ̈τε̱ π̇ότα, χ̇ίρι π̇ρέ̱ντα, ε̇ ζοῦρι δόῤῥε̱ν' ε̇σάϊγ ε̇ οὐ γκρὲ βάσ̈ε̱ζα.

26. Ε κ̇ε̱γιὸ θαύμε̱ οὐ διFούα μπὲ̱ Fίθ' ἀτὲ̱ δέ.

27. Ε σὶ σ̈κὸν ἀτγὲ Ιησούϊ βίγνε̱

Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβίδ.

28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε.

29. Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἂς γείνῃ εἰς ἐσᾶς.

30. Καὶ ἠνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Προσέταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἂς μὴ ἐξεύρῃ τοῦτο μηδείς.

31. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32. Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον.

33. Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Ὅτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραήλ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ.

36. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

37. Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγαι·

38. Παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν

πὰς σι δὶ τὲ βέρπερε, τοὺκ' ἐθίρτουρε ἐ τοὺκ' ἐ θένε. ὢ πὶῥῥ ἰ Δαβίδιτ, ἐλεήσνα ἐ δὲ νάβετ.

28. Ε σι ἔρδι ντὲ ὄτεπὶ ἔρδε ἄφερ τὶγ τὲ βέρπεριτε, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. πεσόνι γιούβετ σὲ οὔνε μούντ τὲ πέϊγ κετὲ; Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ, πεσόγεμε ζότ.

29. Αχιέρε οὐ ζοὺ μὲ δόῥῥε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ οὐ θὰ· σι κούντρε πεσόνι γιούβετ, λὲ τὲ πένετε ντὲ γιού.

30. Ε οὐ χάπνε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ Ιησούϊ ἰ πορσίτι μὲ φοβερὶ, ἐ οὐ θὰ. βεὄτόνι, τὲ μὸς τὰ διFιόγε νιερί.

31. Πὸ ἀτὰ σι ἴκνε ἀτέγε, βάνε ἐ κηρύξνε ἀτὲ μπὲ Fίθ' ἀτὲ δέ.

32. Ε σι ἴκνε ἀτέγε, νὰ, ἐ προύνε ντὲ ἀϊ νιερὶ βοὺβ, τε ὄούρδερε ἐ δὲ τὲ δαιμονίσουρε.

33. Ε σι δόλι ἰ παοῦδι φ όλι βούβι, ἐ Fίθε πότα οὐ τζιούδιτνε ἐ θόὄνε σὲ κούῥῥε νοὺκ' οὐ δοὺκ' ντὶὲ ἐ τίλε ντὲ Ισραήλ.

34. Ε Φαρισέϊγτε θόὄνε· σὲ μὲ φουκὶ τὲ πάριτ σε παούδεβετ, ντζγίερ τὲ παούδετε.

35. Ε Ιησούϊ Fεζδὶς ντὲ πὲρ Fίθε κιουτέτε, ἐ ντὲ φὄιάτερα, τοὺκ' ἐ διδάξουρε Οὔγγιλν' ἐ μπρετερίσε, ἐ τοὺκ' ἐ ὄερούαρε τζδὸ σεμούντε, ἐ τζδὸ τὲ λίFε τὲ λαόϊτ.

36. Ε σι πὰ τούρμετε, ἰ ἔρδι λίκξτε πὲρ τὰ, σὲ κένε λιόδουρε ε περχάπουρε, πόσι δέντε κὲ σκάνε τζοπάν.

37. Ατε χέρε οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τὶγ, σε τε κόῥῥετε 'εὄτε ὄούμε, ἐ ἀτὰ κὲ κουαργενε γιάνε τὲ πάκε

38. Αιούτουνι δὰ Ζότιτ τὲ σε

κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ί. 10.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν *κατὰ* πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

2. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ·

3. Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπονομασθεὶς Θαδδαῖος·

4. Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

5. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε·

6. Ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

7. Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε, λέγοντες, Ὅτι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

9. Μὴ ἔχετε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας.

10. Μὴ σακκίον διὰ τὴν ὁδὸν, μη-

κόρρ̇ιτ, ꜧὲ̱ τὲ̱ ντζιέρε̱ ἐργάτε̱ ντὲ̱ τὲ̱ κόρρ̇ὲ̱ τὲ̱ τίγ.

Κρίε ἐδγιέτε̱τε̱ ί. 10.

Ε σὶ θύρρ̇ι τὲ δ̇ίμπε̱δγέτε̱ Μαθητὶτ' ἐτὶγ, οὐ δ̇ὰ ἐξουσὶ κόντρε̱ τὲ̱ παούδε̱βετ, ꜧὲ̱ τὶ ζ̇πόγε̱νε̱ ἀτὰ, ἐ τὲ̱ ὄε̱ρόγε̱νε̱ τζδ̇ὸ σε̱μούντε̱ ἐ τζδ̇ὸ τὲ̱ λίϝε̱.

2. Ε δὲ ε̱̃με̱ρετ' ἐ σε̱ δ̇ίμπε̱δγιέτ' Αποστόλε̱βετ γιάνε̱ κε̱τὸ, ί πάρι Σίμονι, ꜧὲ̱ κιούχαετε Πέτρο. ἐ δὲ Ανδρέα βε̱λ̇άϊ τίγ Ιάκωβοϊ ί Ζεβεδέοσε̱, ἐ δὲ Ιωάννη βε̱λ̇άϊ τίγ.

3. Φίλιπποϊ, ἐ δὲ Βαρθολομαίουα. Θωμάϊ, ἐ δὲ ματθαίουα Τελώνη (κουμερκιάρι) Ιάκωβοϊ ί Αλφαίοσε̱, ἐ δὲ Λεβαίουα, ꜧὲ̱ κιούχαεϊγ Θαδδαῖο.

4 Σίμωνι Κανανίτη. ἐ δὲ Ιούδα Ισκαριώτι, ἀϊ ꜧὲ̱ παραδόσι ἀτέ̱.

5. Κ̇ε̱τὰ τὲ̱ δ̇ίμπε̱δγιέτε̱ ί δ̇ε̱ρϝόϊ Ιησούϊ, σὶ ί πορσίτι ἀτὰ, ἐ οὐ θά. ντὲ̱ οὔδε̱ τὲ̱ Εθνηκόβετ μὸς βίγι, ἐ δὲ ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Σαμαρίτε̱βετ μὸς χ̇ίνι.

6. Πὸ τὲ̱ βένι με̱ ὄούμε̱ ντὲ̱ δὲντ τὲ̱ χούμπουρα τὲ̱ ὄτε̱πίσ ἐ Ισραήλιτ.

7. Ε δὲ σὶ τὲ̱ βένι, τὲ̱ κηρύξνι ἐ τὲ̱ θόνι, σὲ ἄφε̱ρ ε̱̃ὄτε̱ μπρετε̱ρία ἐ Κιέλ̇βετ.

8. Τὲ̱ ὄε̱ρόνι τὲ̱ σε̱μούρε̱τε̱, τὲ̱ ꜧε̱ρόνι τὲ̱ λεπρόσσουριτε̱, τὲ̱ γγιάλ̇νι τὲ̱ βδ̇έκουριτε̱, τὲ̱ κρένι τὲ̱ παούδε̱τε̱, δουρε̱ττί μούαρτε̱, δουρε̱τὶ ἴπνι.

9. Μὸς ποχτίσνι ἂς ἄρρ̇ ἂς 'ε̱ρϝε̱ντ, ἂς π̇αꜧε̱ρ ντὲ̱ π̇ρέζα τουάϊγ.

10. Ας τόρβε̱ τὲ̱ χ̇ίκνι μπούδε̱

δὲ δύο χιτῶνας, μὴ ὑποδήματα, μη-
δὲ ῥάβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄ-
ξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.
11. Εἰς ὁποίαν δὲ πόλιν ἢ κώ-
μην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς εἶναι
ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μείνατε ἕω-
σοῦ ἐξέλθητε.
12. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰ-
κίαν, χαιρετήσατε αὐτήν.
13. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ οἰκία ἦναι
ἀξία, ἂς ἔλθῃ ἡ εἰρήνη σας ἐπ᾽ αὐ-
τήν· ἀλλ᾽ ἐὰν δὲν ἦναι ἀξία, ἡ εἰ-
ρήνη σας ἂς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς.
14. Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ,
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἐξερ-
χόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως
ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν
τῶν ποδῶν σας.
15. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφρο-
τέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέ-
ρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδό-
μων καὶ Γομόῤῥων, παρὰ εἰς τὴν
πόλιν ἐκείνην.
16. Ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω
ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνε-
σθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἄ-
πλοῖ ὡς αἱ περιστεραί.
17. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώ-
σει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγώσει.
18. Καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων
καὶ βασιλέων θέλετε φερθῆ ἕνεκεν ἐ-
μοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ
εἰς τὰ ἔθνη.
19. Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι,
μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί θέλετε
λαλήσει· διότι θέλει σᾶς δοθῆ ἐν
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ λα-
λήσητε·

ας δ̇ὶ πάλε̱ ρ̇όπ̇α ἆς κ̇ε̱πούτζε̱, ἆς στάπ
ντὲ̱ δ̇όῤῥ̇. σὲ ψὲ πουνε̱τόρι ʼε̱ὄτʼ ἱ ζό-
τι πὲ̱ρ τὲ̱ γκρέ̱νε̱τʼ ἐτίγ.
11. Ε δὲ ντὲ̱ τζδ̇ό κιουτὲτ ἆ φὄι-
ὰτ κ̇ὲ̱ τὲ̱ βένι, τὲ̱ πίετνι. τζίλι ντὰ
τὲ̱ ε̱̈ὄτʼ ἱ μίῤῥ̇, ἐ ντὲ̱ ἀΐ τὲ̱ ρ̇ίγι, γγε-
ρὰ σὰ τὲ̱ ἴκ̇ε̱νι.
12. Ε δὲ κοὺρ τὲ̱ χ̇ίνι ντὲ̱ ὄτε̱-
πὶ, τὰ οὐρόνι ἐ τὰ π̇εκόνι.
13. Ε ντὲ̱ κιόφτε̱ ἀγιὸ ὄτε̱πὶ ἐ
μίῤῥ̇ε̱ ἐ ἄξιο, λὲ τὲ̱ μπέτετε̱ οὐράτα
γιούαϊγ μπὰ τέ̱· ἐ ντὲ̱ μὸς κιόφτε̱
ἄξιο, λὲ τὲ̱ κθένετε̱ οὐράτα γιούαϊγ
μπὲ̱ γιού.
14. Ε δὲ τζίλι δ̇ό κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς πρέ-
σε̱ μίῤῥ̇ε̱ γιούβετʼ ἐ δὲ τὲ̱ μὸς δ̇ιFιόε̱
ε̱ φγιάλε̱τε̱ τούαϊγ, κοὺρ τὲ̱ ἴκ̇ε̱γι
γκὰ ἀγιὸ ὄτε̱πὶ, ά γκὰ ἀΐ κιουτὲτ,
τὲ̱ ὄκούντνι ἐ δὲ πλιούχουρονε̱ γκὰ
κ̇έ̱μπε̱τε̱ τούαϊγ.
15. Μὲ τὲ̱ ϐε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιού-
ϐετ, σὲ μὲ̱ ἱ πάκ̇ε̱ δ̇ὸ τέ̱ γέτε̱ μουν-
τίμι ντὲ̱ δ̇ίτε̱ τὲ̱ Fιουκίμιτ ντὲ̱ ϐε̱ντ
τὲ̱ Σοδόμε̱σε̱, ἐ τὲ̱ Γομόρε̱σε̱, σὲ μπὰ
τὲ̱ κιουτέτ.
16. Γιὰ, οὔνε̱ οὐ δε̱ρFόϊγ γιούϐετ
πόσι δέντε̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ οὔλκε̱ρετ, π̇έ̱-
χουνι δὰ τὲ̱ μέ̱ντζουρε̱ πόσι Fε̱ρπί-
γτε̱, ἐ δὲ τὲ̱ π̇ούτε̱ πόσι πε̱λούμπατε̱.
17. Ε δὲ τὲ̱ ρ̇ούχενι γκὰ ὐιέρε̱-
ζιτε̱, σὲ ἀτὰ δ̇ὸ τοῦ παραδόσινε̱ ντὲ̱
Fιούκερα, ἐ δ̇ὸ τοῦ ρ̇άχ̇ε̱νε̱ γιούϐετ
ντὲ̱ Συναγόγε τὲ̱ τοῦρε.
18. Ε δὲ δ̇ὸ τοῦ ὄπίενε̱ πε̱ρπάρα
μπρέτε̱ρετ, ἐ δὲ πε̱ρπάρα ζοτε̱ρίὐιετ,
σὲ ψὲ δ̇όϊ μούα, πὲ̱ρ μαρτυρὶ ντὰ τὰ,
ἐ δὲ ντὲ̱ μιλέτε τὲ̱ τγιέρα.
19. Ε κοὺρ τοῦ παρδόσγε̱νε̱ γιού-
βετ, μὴς οὐ με̱ντόνι κ̇ὶὄ, ἐ δὲ τζδ̇ὸ
πε̱ρFέFενι, σὲ ψὲ ἆτε̱ χ̇έρε̱ δ̇ὸ τού
ἴπετε̱ γιούϐετ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ δούχετε̱ τὲ̱
πε̱ρFέFενι.

20. Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἶσθε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Πατρός σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν.

21. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς.

22. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ.

23. Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕωσοῦ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

25. Ἀρκετὸν *εἶναι* εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γείνῃ ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐὰν τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζεβοὺλ, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ;

26. Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν αὐτούς· διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωσθῇ.

27. Ὅ,τι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ,τι ἀκούετε εἰς τὸ ὠτίον, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων.

28. Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν τῇ γεέννῃ.

20. Σὲ νούκ̇ε̱ γένι γιούβετ ἀτὰ κὲ̱ φλιάσε̱νε̱, πὸ ἕ̱σ̈τε̱ σ̈πίρτι ἰ Γιάτιτ σούϊγ κ̇ὲ̱ φλὲτ μὲ γιού.

21. Ε δὲ δ̇ὸ τὲ̱ παραδόσγε̱ βε̱λάϊ βε̱λάνε̱ πὲ̱ρ βδ̇έκ̇ε̱γε̱, ἐ γιάτι τὲ̱ π̇ίρ̇ρ̇ε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ γκρίχ̇ενε̱ π̇ίγτε̱ κόντρε̱ πε̱ρίν̇ιετ, ἐ δ̇ὸ τὶ βράσε̱νε̱.

22. Ε δ̇ὸ τὲ̱ γένι τὲ̱ μτζούαρε̱ γκα τὲ̱ Ϝίθε̱ πὲ̱ρ ἕ̱με̱ρ, τὶμ, πὸ ἀϊ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δ̇ουρόγε̱ γγὲρ τὲ̱ πασ̈τάϊγμενε̱, ἀϊ δ̇ὸ τὲ̱ σώσετε̱.

23. Ε δε κοὺρ τοῦ ντγιέκ̇ε̱νε̱ γιούβετ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ κιουτὲτ, χάϊγδενι ντὲ̱ τγιέτε̱ρινε̱, σὲ μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, νούκ̇ὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ σόσνι κιουτέτετ' ἐ Ἰσραήλιτ, γγέρα σὰ τε̱ βίγε̱ ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι ἰ ν̇ιερίουτ.

24. Νοὺκ' ἕ̱σ̈τε̱ μαθητὶ (κάλφε̱) μὲ̱ ἰ μὰδ σὲ δάσκαλι (οὐστάϊ) τὶγ, ἂς κοπὶλ μὲ̱ ἰ μὰδ σὲ ζότι τίγ.

25. Μὲ ἄφτ ἰ ἕ̱σ̈τε̱ μαθητίουτ, τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ σὶ δάσκαλι τὶγ, ἐ δὲ κοπίλιτ σὶ ζότι τίγ. ντὲ̱ ἕ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ ζόντ' ἐ σ̈τε̱πίσε̱ ἐ θάνε̱ Βεελζεβοὺλ, σὰ τέπε̱ρ δ̇ὸ τὲ̱ θόνε̱ ν̇ιέρε̱ζιτ' ἐ σ̈τε̱πίσε̱ τίγ.

26. Ε γιούβετ μὸς οὐ τρέ̱μπνι γκὰ ἀτὰ, σὲ νούκ' ἕ̱σ̈τε̱ ντονὲ̱ ἐμπουλούαρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ζπ̇ουλιόνετε̱, ἐ ντον̇ὲ̱ ἐφσ̈έχ̇ουρε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ν̇ίχ̇ετε̱.

27. Ατὸ κ̇ὲ̱ οὐ θὸμ γιούβετ ντὲ̱ ἐρε̱σί, τὶ θόϊ ντὲ̱ δ̇ρίτε̱, ἐ ἀτὸ κ̇ὲ̱ ντέενι ντὲ̱ βὲϋ φσ̈έχ̇ουρα, τὶ θόϊ ἐ τὶ κηρύξνι ντὲ̱ σ̈τε̱πίρα.

28. Ε μὸς οὐ τρέ̱μπνι γκὰ ἀτα κ̇ὲ̱ βράσε̱νε̱ κούρμινε̱, ἐ νούκ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ τὲ̱ βράσε̱νε̱ σ̈πίρτινε̱, πὸ τὲ̱ τρέ̱μπενι μὲ̱ τέπε̱ρ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ μοῦντ τὲ̱ βέ̱ρ̇ρ̇ε̱ ντὲ̱ πίσε̱ ἐ δέ σ̈πίρτινε̱ ἐ δὲ κούρμινε̱.

29. Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται
δι' *ἓν* ἀσσάριον; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν
δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ *τοῦ
θελήματος* τοῦ πατρός σας.
30. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς
κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἠριθμημέναι.
31 Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν· πολλῶν
στρουθίων διαφέρετε σεῖς.
32. Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ ὁμολο-
γήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέ-
λω ὁμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμ-
προσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐ-
ρανοῖς.
33. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῆ
αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός
μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
34. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ
βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλ-
θον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.
35. Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω
ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐ-
τῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς
αὐτῆς.
36. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου *θέ-
λουσιν εἶσθαι* οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.
37. Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μη-
τέρα ὑπὲρ ἐμὲ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.
καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα
ὑπὲρ ἐμὲ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.
38. Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπί-
σω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.
39. Ὅστις εὕρῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ,
θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀ-
πολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμὲ, θέ-
λει εὑρεῖ αὐτήν.
40. Ὅστις δέχεται ἐσᾶς, ἐμὲ δέ-
χεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχε-
ται τὸν ἀποστείλαντά με.

29. Νούκ̇ε̱ ὄίτενε̱ δὶ ζόϊF πὲρ ν̇ὲ̱
ἄσπρε̱; ἐ ντον̇ὲ̱ γκὰ ἀτὰ νούκ̇ε̱ δὸ τὲ̱
πγιέρε̱ μπὲ̱ δὲ πὰ οὐρδε̱ρὶ τε̱ γιά-
τιτ σούϊγ;
30. Ε γιούβετ ἐ δὲ κίμετ ἐ κόκ̇ε̱-
σε̱ σούαϊγ Fίθε̱ γιάνε̱ νε̱με̱ρούαρε̱.
31. Μὸς οὐ τρέ̱μπνι δὰ, σὲ γκὰ
ὄούμε̱ ζόϊFκ π̇έ̱νι φὰρκ γιούβετ.
32. Ε τζδὸ ν̇ιερί κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ μολο-
γίσγε̱ μούα πε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζετ, δὸ τὰ
μολοῒσ ἐ δὲ οὔνε̱ ἀτὲ̱ πε̱ρπάρα Γιά-
τιτ σὶμ κ̇ὲ̱ ε̱ὄτε̱ ντὲ̱ Κίελ.
33 Ε τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ἀρνίσετε̱ μούα
πε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζε, δὸ τὰ ἀρνίσεμ ἐ
δὲ οὔν' ἀτὲ̱, πε̱ρπάρα Γιάτιτ σὶμ κ̇ὲ̱
ε̱ὄτε̱ ντὲ̱ Κίελ.
34. Μὸς παντέχνι σὲ ἄρτζε̱ τὲ̱ βὲ̱
πάϊκ̇ μπὶ δὲ. νούκ' ἄρτζε̱ τὲ̱ βὲ̱ πά-
κε, πὸ τὲ̱ βὲ̱ θήκ̇ε̱.
35. Σὲ ἄρτζε̱ τὲ̱ ντάϊγ ν̇ιερίνε̱
κόντρε̱ τέ̱ γιάτι τὶγ, ἐ π̇ίγε̱νε̱ κόν-
τρε̱ τέ̱με̱σε̱ σάϊγ, ἐ νούσενε̱ κόντρε̱
βγιέχε̱ρε̱σ' ἐσάϊγ.
36. Ε τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ χαζμε̱ρ τὲ̱ ν̇ιερί-
ουτ, ἀτὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ τίγ.
37. Αἴ κ̇ὲ̱ δὸ γιάτνε̱ ἀ μέ̱με̱νε̱ μὲ̱
τέπε̱ρ σὲ μούα νούκ' ε̱ὄτ' ἰ ζότι πὲ̱ρ
μούα, ἐ αἴ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ π̇ίρρε̱ ἀ π̇ίγε̱νε̱
μὲ τέπε̱ρ σὲ μούα νούκ' ε̱ὄτ' ἰ ζότι
πὲ̱ρ μούα.
38. Ε δὲ αἴ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ μὲρ Κρουΐ-
κν' ἐτὶγ ἐ τὲ̱ μὲ̱ βίγε̱ πὰς, νούκ'
ε̱ὄτε̱' ἰ ζότι πὲ̱ρ μούα.
39. Ε δὲ αἴ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ ρούαγε̱ γέ-
τε̱ν' ἐτὶγ, δὸ τὰ χουμπάσε̱, ἐ αἴ κ̇ὲ̱
τὲ̱ χουμπάσε̱ γέτε̱ν ἐτὶγ πὲ̱ρ μούα,
δὸ τὰ Fέγε̱.
40. Αἴ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ πρέσε̱ γιούβετ,
αἴ πρὲτ μούα, ἐ αἴ κ̇ὲ̱ πρὲτ μούα,
αἴ πρὲτ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δε̱ρFόϊ μούα.

41. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει.

42. Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον μόνον ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ιά. 11.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διατάττων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε·

5. Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

6. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7. Ἐνῷ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰσοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

8. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμά-

41. Ἀΐ κε πρὲτ Προφήτ ντέμερρ προφήτιτ, πάϜεν' ε προφήτιτ δὸ τε μάρρε, ε δὲ ἀΐ κε τε πρέσε τε δρέϊγτινε ντὲμερρ τε σε δρέϊγτιτ, πάϜεν' εσε δρέϊγτιτ δὸ τε μάρρε.

42. Ε δὲ ἀΐ κε τε ποτίσγε νε γκὰ κετὰ τε ϐόϜελιτε νε ποτὴρ οὔγε τε φτόχετε ϐέτεμε, μπε ἔμερρ τε μαθητίουτ, ϐερτὲτ οὐ θὸμ γιούϐετ, σὲ νούκε τε χουμπάσε πάϜε'ν ἐτίγ.

Κρίε ἐνεμπεδγιέτετε ιά. 11,

Ε σὶ ἰσόσι Ιησούϊ κετὸ πορσὶ κε οὐ θὰ τε δίμπεδγιέτε μαθητίβετ σε τὶγ, οὐ γκρὲ ἀτέγε, ε βάτε τε διδάξγε ε τε κηρύξγε ε δὲ ντε κιουτέτε τὰ τοῦρε.

2. Ε Ιωάννη σὶ ντγιέο ντε χαψάνε πούνερατ' ε Κρίστιτ δερϜοΐ δὶ γκὰ μαθητὶτ ἐτίγ.

3. Ε ἰ θὰ ἀτὶτ· τὶ γὲ ἀΐ κε ἔστε πὲρ τ' ἄρδουρε, ἆ τγιέτερ πρέσεμε;

4. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ περϜέϊϜκ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε. σὶ τε ϐένι, θόϊ Ιωάννητ, ἀτό κε ντίενι, ε δὲ σίχνι·

5. Τε ϐέρπερε σόχενε, ε τε τζιάλε ἔτζεγενε, τε φελίκιουρε κερόνενε, ε δὲ τε σούρδερε ϜέϜενε, ε τε βδέκουρε γγιάλενε, ε ντε τε βάρφερε ρεφένετε Οὐγγίλι.

6. Ε δὲ ἴλλιουμουρ' ἔστ' ἀΐ κε νούκε σκανδαλίσετε ντε μουχ.

7. Ε κουρ ἴκνε κετὰ νίσι Ιησούϊ τοῦ θὸσ πότεσε πὲρ Ιωάννε, ψὲ δούαλτε ντε ἔρημὶ τε σίχνι; καλὰμ κε τούντετε γκὰ ἔρρα;

8. Βάλε ψὲ δούαλτε τε σίχνι; νιερὶ τε ϐέσουρε με ρόπα τε πούτα,

τια; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὑρίσκονται.

9. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; προφήτην; ναὶ, σᾶς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου·

10. Διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, «Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.»

11. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἠγέρθη μεγαλήτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλήτερος αὐτοῦ.

12. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν.

13. Διότι πάντες οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.

14. Καὶ ἐὰν θέλητε νὰ δεχθῆτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἠλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ.

15. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

16. Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Εἶναι ὁμοία μὲ παιδάρια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτῶν,

17. Καὶ λέγοντα, Αὐλὸν σᾶς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σᾶς ἐθρηνωδήσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

18. Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μήτε τρώγων, μήτε πίνων· καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει.

19. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν, Ἰ-

γιὰ, ἀτὰ ϗε̱ βίσ̈ενε̱ τε̱ πούτατε̱ντὲ̱ σ̈τε̱-πίρα τε̱ Μπρέτε̱ρετ γιάνε̱.

9. Πὸ τζδούκλτε̱ τε̱ σ̈ίχνι; προφήτ; βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, ϗε̱ με̱ τέ̱πε̱ρ γκὰ προφήτ.

10. Σε̱ Κούϊγ ε̱̈σ̈τ' ἀΐ ϗε̱ πε̱ρ τε̱ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱, γιὰ, ϗε̱ οὔνε̱ δε̱ρϜόϊγ Ἔγγε̱λινε̱ τὶμ τε̱ σ̈κόγε̱ πε̱ρπάρα τέ-γε, ἀΐ δὸ τε̱ δε̱ρτόγε̱ οὔδε̱νε̱ τε̱ντε πε̱ρπάρα τέγε.

11. Μὲ τὲ βε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούβετ, νοὺκ οὺ γκρὲ ντονε̱ νιε̱ρὶ γκὰ ἀτὰ ϗε̱ γιάνε̱ λέρρε̱ πρέϊγ Ϝράβετ, με̱ ἰμὰδ σὲ Ιωάννη Βαπτιςίου, πὸ με̱ ἰ βόϜε̱λι ντε̱μπρετε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ, ε̱̈σ̈τε̱ με̱ ἰμὰδ γκὰ ἀΐ.

12. Ε ϗε̱γκὰ δὶτ' τ' ἐ Ιωάννητ Βαπτιστίουτ γγέρ̣α ντασ̈τὶ μπρετε̱ρία ἐ Κίελβετ μίρρετε̱ με̱ τε̱ σ̈πεϊγτούαρ̣ε̱, ἐ ἀτὰ ϗε̱ σ̈πεϊγ τόγε̱νε̱ ἐ ρ̣ε̱μπέ-γε̱νε̱ ἀτέ̱.

13. Σὲ Ϝίθε̱ Προφήτε̱ριτε̱, ἐ δὲ νόμι γγέρ̣α ντε̱ δὶτ τε̱ Ιωάννητ προφητέψνε̱.

14. Ε δὲ ντε̱ δόϊ τὰ δέξνι, ἀΐ ε̱̈σ̈τε̱ Ηλία ϗε̱ δσ̈ούαϊγ τε̱ βίντε.

15. Τζίλι κα̇ βέσ̈ε̱ πε̱ρ τε̱ δι Ϝιούαρ̣ε̱, λὲ τε̱ διϜιόγε̱.

16. Μὲτζ φάρ̣ρ̣ε̱ νιερὶ Ϝιὰν ϗε̱γιὸ σιρὶ ἐ ϗε̱τοῦρε νιέρ̣ε̱ζετ; ϗε̱τὰ Ϝιά-γε̱νε̱ μὲ ἀτὰ δγιὲλμ ϗε̱ ρίνε̱ μπούδε̱, ἐ θε̱ρ̣ρ̣έσσε̱νε̱ σ̈όϗε̱βετ σε̱ τοῦρε̱.

17. Ε οὺ θόνε̱, ἰ ρ̣ὰμ φλιοέρεσε̱ πε̱ρ̣ γιοὺ, ἐ νούϗε̱ λιούαϊγτιτε̱ βάλε̱. οὺ κιάγτιμ γιούβετ, ἐ νοὺκ οὺ χελμούατε̱.

18. Σὲ ψὲ ἔρδι Ιωάννη ϗε̱ ἂς χάϊγ ἂς πὶγ, ἐ θόνε̱, τε̱ παούδε̱ κά.

19. Ἔρδι ἰ πίρ̣ρ̣ ἰ νιερίουτ, ϗε̱ ἐ δὲ χὰ, ἐ δὲ πὶ, ἐ θόνε̱ νὰ νιερὶ γκρέ̱-

δοῦ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20. Τότε ἤρχισε νὰ ὀνειδίζῃ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλειότερα θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν.

21. Οὐαὶ εἰς σὲ, Χοραζὶν, οὐαὶ εἰς σὲ, Βηθσαϊδὰν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγίνοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ.

22. Πλὴν σᾶς λέγω, Εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς ἐσᾶς.

23. Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἡ ὑψωθεῖσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ᾅδου· διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγίνοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς σήμερον.

24. Πλὴν σᾶς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς σέ.

25. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νήπια.

26. Ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

27. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ἀπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱὸν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ

νε̱ς ε̇ δὲ βέρ̇ρ̇ πίμε̱ς, μίκου ἰ Τελόνε̱βετ, ε̇ δὲ ἰ φαγε̱τόρε̱βε̱τ· ε̇ οὐ ϝιουκούα σοφία γκὰ δ̇γιὲλμτ' ἐσάϊγ.

20. Αχ̇ιέρε νίσι τὲ̱ ὄιὰν ἀτὸ κιουτέτε, κ̇ε̱ ντατό οὐ π̇ένε̱ με̱ τε̱ ὄσούματε̱ θαύμε̱ρα τὲ̱ τὶγ, ε̇ νοῦκ̇ε̱ μετανοήσνε̱.

21. Βὲ μπὲ̱ τὶγ Χοραζὶν, βὲ μπὲ̱ τὶγ Βιθσαϊδὰ, σὲ ντὲ̱ ἴὄνε̱ π̇ε̱νε̱ ντέ̱ Τύρο, ε̇ δὲ ντὲ̱ Σιδόνε̱ θαυματουργίτε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ένε̱ μπὲ̱ γιοὺ, κ̇ὲ̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα δ̇ὸ τὲ̱ κ̇ίὄνε̱ μετανοήσουρε̱, ε̇ δ̇ὸ τὲ̱ βίὄνε̱ θάσε̱, ε̇ δὲ δ̇ὸ τὲ̱ βίγνε̱ ντὲ̱ κρίε χ̇ί.

22. Πάμέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ Τύροσε̱ ε̇ δὲ Σιδόνε̱σε δ̇ὸ τοῦ γέτε̱ μὲ̱ λὲχ ντὲ̱ δ̇ίτε̱ τὲ̱ ϝιουκίμιτ, σὲ γιούβετ.

23. Ε δὲ τὶ ὦ Καπερναοὺμ, κ̇ὲ̱ γὲ γκρίγτουρε̱ γγέρα μπὲ̱ Κίελ̇ γγέρα μπὲ̱ πίσε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γκρεμίσετζ, σὲ ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ θαύμαρα κ̇ε̱ οὐ π̇ένε̱ τὲ̱κ τέγε, τὲ̱ κ̇ένε̱ π̇ένε̱ ντὲ̱ Σοδόμε̱ δ̇ὸ τὲ̱ κένε̱ μπέτουρε̱ γγέρα κ̇ε̱σάϊγ δ̇ίτε̱.

24. Πὸ οὔν οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲ̱ ἰ λὲχ̇ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ μουντίμι ντὲ̱ βὲ̱ντ τὲ̱ Σοδόμε̱σε̱ ντὲ̱ δ̇ίτε̱ τὲ̱ ϝιουκίμιτ, σὲ μπὲ̱ τίγ.

25. Ατε̱ χ̇έρε̱ οὐ πε̱ρρϝέϝκ Ιησουΐ, ε̇ θὰ ἰ λε̱βδ̇ούκρε̱ κιότζ ὦ τάτε̱, ζὸτ ἰ Κιελ̇ιτ ε̇ δὲ ἰ δέουτ, σὲ ἰ φὄέχ̇ε κ̇ε̱τὸ γκὰ σοφότε̱ ε̇ δὲ γκὰ τὲ̱ μέ̱ντζουριτε̱, ε̇ οὐ ἀδ̇ε̱φτόβε φόὄν̇ε̱βετ.

26. Κε̱ὄτοὺ βε̱ρτὲτ ὦ τάτε̱, σὲ ἀὄτού οὐ δ̇οὺκ μίρ̇ρ̇ε̱ πε̱ρπάρα τέγε.

27. Τε̱ ϝίθκ μοῦ δ̇άνε̱ γκὰ γιάτι ἴμ, ἐντοὲ̱ ν̇ιε̱ρὶ νούκ̇ε̱ ν̇ὲχ τὲ̱ π̇ίρ̇ρ̇ε̱, πὸ βέτζμε ἰ γιάτι. ε̇ δέ ἂς τὲ̱ γιάνε̱ σὲ ν̇ὲχ ν̇ιερὶ πὸ βε̱τζμε̱ ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι,

Υἱὸς, καὶ εἰς ὅντινα θέλει ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ *αὐτόν*.

28. Ἔλθετε πρός με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀναπαύσει.

29. Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ᾽ ἐμοῦ· διότι πρᾷος εἶμαι καὶ ταπεινὸς τὴν καρδίαν· καὶ θέλετε εὑρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.

30 Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι καλὸς, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν·

ε̇ δὲ ἀΐ κ̇ε̱ τε̱ δ̇όγε̱ ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι τε̱ γιὰ δε̱φτόγε̱.

28. Ἔγιανι τὲκ οὔ Fίθε̱ σὰ γένι τε̱ λιόδουρε̱, ε̇ δὲ τε̱ γκαρκούαρε̱, ε̇ οὔνε̱ δ̇ὸ τοῦ πρε̱ΐγ γιούβετ.

29. Μέρ̇ρ̇ι ζυγόνε̱ τὶμ (τζέδε̱νε̱) μπὶ κιάφε̱ τούαϊγ, ε̇ μψόνι γκὰ μέγε, σὲ οὔνε̱ γιὰμ ἰ π̇ούτε̱, ε̇ ἰ οὔρτε̱ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱, ε̇ δ̇ὸ τε̱ Fένι τε̱ πρε̱ΐγτουρε̱ ντε̱ σ̈πίρτε τούαϊγ.

30. Σὲ ψὲ ζυγόϊ ἴμ(τζέδα ἴμε) ᾽ε̱σ̈τ᾽ ἰμίρ̇ρ̇ε̱, ε̇ δὲ π̇άρ̇ρ̇α ἴμε ε̱̈σ̈τ᾽ ε̇λέχ̇ε̱.

Κεφ. ιβ΄. 12.

ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀστάχυα καὶ νὰ τρώγωσιν.

2. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου πράττουσιν ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττηται τὸ σάββατον.

3. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ;

4. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημένον εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, εἰ μὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους;

5. Ἢ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβηλόνουσι τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶναι ἀθῶοι;

6. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐδῶ εἶναι μεγαλήτερος τοῦ ἱεροῦ.

7. Ἐὰν ὅμως ἐγνωρίζετε τί εἶναι,

Κρίε ε̇δίμμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιβ΄. 12.

Ατε̱ χ̇έρε̱ σκόντε Ιησούϊ τε̱ Σ̈ε̱τούνε̱ ντε̱ πε̱ρ ἄρ̇ρ̇α τε̱ μπγιέλα, ε̇ μαθητίβετ σε̱ τὶγ οὐ βὶν οὔ, ε̇ ζούνε̱ τε̱ φε̱ρκόϊγνε̱ κάλε̱σε̱ (οὔσ̈τε̱ρα) ε̇ τὶ χάϊγνε̱.

2. Ε σὶ ἰ πάνε̱ φαρισέϊγτε̱, ἰ θὰν᾽ ἀτίγ, γιὰ, μαθητὶτ ε̇τούα π̇έ̱γε̱νε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ νοὺκ̇ ε̱̈σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ τε̱ Σ̈ε̱τούνατε̱.

3. Ε δὲ ἀΐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούκ̇ε̱ διαβάστε̱ τε̱ σ̈ίχνι τζ π̇έ̱ρι Δαβίδι κοὺρ ἰ ἔρδι οὔγ ἀτίγ, ε̇ δὲ ἀτούρεβετ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ τε̱;

4. Κὶσ̈ χ̇ίρι ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ Περντίσε̱, ε̇ χ̇έ̱γκρι π̇ούκε̱τ᾽ ε̇ πρόθεσισε̱, κ̇ε̱ σκὲ ντε̱γίερε̱ ντε̱ ἀΐ τὶ χάϊγ, ἂς ντὰ τὰ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κε̱, πὸ βέτζμε ντε̱ πρίφτε̱ρ βέτε̱με̱;

5. Α νούκ̇ε̱ διαβάστε̱ ντε̱ νὸμ, σὲ ντε̱ τε̱ σ̈ε̱τούνατε̱ πρίφτεριτε̱ ντε̱ κίσ̈ε̱ πε̱Fέ̱γενε̱ τε̱ σ̈ε̱τούνατε̱ ε̇ γιάνε̱ τε̱ πὰ φάγε̱.

6. Πὸ ςὔν᾽ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ε̱̈σ̈τε̱ μὲ σ̈ούμε̱ γκὰ κίσ̈α κ̇ε̱τού.

7. Ε ντε̱ κὲ κ̇ε̱ τε̱ νιόχ̇ε̱τε̱, τζέ̱-

«Ἔλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,» δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἀθώους.

8. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.
9. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.
10. Καὶ ἰδού, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.
11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἕν, ἐὰν τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιάσει καὶ σηκώσει αὐτό;
12. Πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις.
13. Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.
14. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξελθόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.
15. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νοήσας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας.
16. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς αὐστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν·
17. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,
18. « Ἰδοὺ ὁ δοῦλός μου, τὸν ὁποῖον ἔκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχή μου εὐηρεστήθη· θέλω θέσει τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν καὶ θέλει ἐξαγγείλει κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη.

σ̈τε̱ κ̇ε̱γιό, ἐλεημοσὶν δ̇ούα, ἐ γιὸ κουρπ̇ὰν, νούκ̇ε̱ κατηγορίσγε̱τε̱ τὲ̱ πὰ φάϊγε̱τε̱.

8. Σὶ ἰ ζότι ἐ δὲ σε̱ σ̈ε̱τούνε̱σε̱ ε̱σ̈τε̱ ἰ π̇ίρ̇ρι ἰ ν̇ιε̱ρίουτ.
9. Ε σὶ ἴκου ατέγε, ἔρδι ντὲ̱ συναγούαϊγ τὲ̱ τοῦρε.
10. Ε γιὰ ἀτγὲ ἴσ̈τε̱ ν̇ὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ δ̇όρ̇ρε̱νε̱ τὲ̱ θάτε̱, ἐ ἐπίετνε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἰ θάνε̱, ντέ̱σ̈τε̱, ντε̱λίερε̱ τὲ̱ σ̈ε̱ρόγε̱νε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνατε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ κατηγορίσουρε̱ ἀτέ̱.
11. Ε δὲ αἴ οὐ θὰ ἀτοῦρε̱, τζίλι ν̇ιερὶ γκὰ γιούβετ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱, κ̇ὲ̱ αἴ τὲ̱ κ̇έτε̱ ν̇ε̱ δ̇έλλε, ἐ ντὶ ῥάφτε̱ κ̇ε̱γιὸ δ̇έλλε ντὲ̱ Ϝρόπε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱, νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τὰ μπάγε̱ ἀτὲ̱ ἐ τὰ γκρε̱ρε̱;
12. Σὰ δὰ ν̇ιερίου π̇ὲ̱ν φὰρκ γκὰ δ̇έλεα; πρὰ ἀντάϊγ ε̱σ̈τε̱ ντε̱λίερε̱ τε̱ σ̈ε̱τούνατε̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱ τὲ̱ μίρ̇ρε̱.
13. Αχιέρε ἰ θότ' ατὶγ ν̇ιερίουτ, ντὲτ δ̇όρ̇ρε̱νε̱ τέ̱ντε, ἐ ἐ ντέ̱τι, ἐ γιοὺ π̇ὲ̱ ἐ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱ σὶ ἐ δὲ τγιέτε̱ρα.

14. Ε Φαρισέϊγτε̱ σὶ δ̇ούαλ̇ε̱ γιάσ̈τε̱, οὐ μπε̱γιούαδε̱ ἐ π̇έ̱νε̱ κουβέ̱ντ κόντρ' ατὶγ, κ̇ὲ̱ τὰ βρίσ̈νε̱ ἀτέ̱.
15. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ ἐ δ̇ιϜιόϊ φικίρ' ἐτοῦρε. ἴκου ἀτέγε, ἐ ἰ βάνε̱ πὰς τὶγ σ̈ούμε̱ π̇ότε̱, ἐ ἰ σ̈ε̱ρόϊ ἀτὰ τὲ̱ Ϝίθε̱.
16. Ε ἰπορσίτι ἀτὰ μὲ φρίκε̱τ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς τὰ δ̇ε̱φτόγε̱νε̱ ἀτέ̱.

17. Κε̱ τὲ̱ παϜούχετε̱ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη Ησαΐου, κ̇ὲ̱ θότε̱
18. Γιὰ, π̇ίρ̇ρι ἴμ αἴ κ̇ὲ̱ ζϜιόδα ἰ δ̇άσ̈ουρι ἴμ, κ̇ὲ̱ μπὲ̱ τὲ̱ πρέ̱χετε̱ σ̈πίρτι ἴμ, δ̇ό τὲ̱ β̇ε̱ σ̈πίρτινε̱ τὶμ μπὰ τὲ̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ ῥε̱φέγε̱ Ϝιούϊκνε̱ ντὲ̱ Ϝίθε̱ μιλέτε.

19. Δὲν θέλει ἀντιλογήσει, οὐδὲ κραυγάσει· οὐδὲ θέλει ἀκούσει τις τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις.

20. Κάλαμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον καπνίζον δὲν θέλει σβέσει, ἕωσοῦ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν.

21. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίσει τὰ ἔθνη.

22. Τότε ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὸν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφὸς καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε.

23. Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ;

24. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβοὺλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων.

25. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς, δὲν θέλει σταθῆ.

26. Καὶ ἐὰν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διῃρέθη καθ᾽ ἑαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ;

27. Καὶ ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας.

28. Ἀλλ᾽ ἐὰν ἐγὼ διὰ πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

29. Ἢ πῶς δύναταί τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ

19. Νούκε̱ δὸ τε̱ π̇έγε̱ φγιάλε̱, ε̇ δὲ νούκε̱ δὸ τε̱ θε̱ρρέσε̱, ἀς δὸ τε̱ διϝιόγε̱ ν̇ιερὶ ζέν᾽ ἐτίγ ντε̱ οὔδε̱ρρα,

20. Καλὰμ τε̱ ὅτίπουρε̱ νούκε̱ δὸ τε̱ θίεγε̱, ε̇ λὶ τε̱ τιμόσουρε̱ νούκε̱ δὸ τε̱ ὅιούαγε̱ γγέρα σὰ τε̱ σόσγε̱ Ϝιούκιν᾽ ἐτίγ.

21 Ε δὲ ντε̱με̱ρ τε̱ τὶγ δὸ τε̱ κ̇ένε̱ ἐλπίδε̱νε̱ Ϝίθε̱ μιλέτετε̱.

22. Αχιέρε ε̇ προύν᾽ ἀτὶγ ν̇ε̱ τε̱ δαιμονίσουρε, τε̱βέρπ̇ε̱ρε, ε̇ δὲ τε̱ βουβόσουρε̱ ε̇ ε̇ ὅε̱ρόϊ ἀτέ. κάκε̱ κ̇ε̱ ἰ βέρπε̱ρι ε̇ δὲ ἰ βουβόσουρ, φόλλι ε̇ δὲ πά.

23. Ε Ϝίθε̱ π̇ότα τζιουδίτε ὅινε̱ ε̇ θόὅνε̱, βάλε̱ μὸς ε̱ὅτε̱ κουΐγ ἰ π̇ίρρι Δαβίδιτ;

24. Ε Φαρισέγτε̱ σὶ διϜούανε̱, θάνε̱, κοΰγ νούκε̱ ντζγιὲρ τε̱ παούδε̱τε̱, πὸ μὲ ἄνε̱ τε̱ Βεελζεβούλιτ, τε̱ πάριτ σε̱ παούδε̱βετ.

25. Ε δὲ Ιησοΰ σὶ κουπε̱τόϊ φικίρετ᾽ ἐτοῦρε, οὐ θὰ ἀτοῦρε τζὸ μπρετε̱ρὶ κοὺρ τε̱ ντάχετε̱ ντε̱ βέτε̱χε τε̱ σάϊγ νούκε̱ κε̱ντρόν· ε̇ δὲ τζὸ κιουτὲτ, ἄ ὅτε̱πὶ κοὺρ ντάχετε̱ ντε̱ βέτε̱χε τε̱ σάϊγ, νούκε̱ κε̱ντρόν.

26. Ε ντε̱ὅτε̱ κ̇ε̱ σατανάϊ ντζγιὲρ σατανάνε̱ οὐ ντὰ ντε̱ βέτε̱χε τε̱ τίγ, κ̇ιὄ δὰ δὸ κε̱ντρόγε̱ μπρετε̱ρία ἐτίγ;

27. Ε ντε̱ὅτε̱ κ̇ε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ βεελζεβούλιτ ντζγίερ οὔνε̱ τε̱ παούδε̱τε̱, π̇ίγτε̱ τουάϊγ με̇ κ̇ε̇ ἰ ντζγιέρε̱νε̱, πρὰ ἀντάϊγ ἀτὰ δὸ τε̱ π̇ένενε̱ Ϝιουκάτε̱σιτε̱ ούαϊγ.

28. Μὰ ντε̱ὅτε̱ κ̇ε̱ οὔνε̱ με̱ ὅπίρτν᾽ ε̇ Περντίσε̱ ντζγιὲρ τε̱ παούδε̱τε̱, ἀρ̇ρου ἀδὰ ντε̱ γιούβετ μπρετε̱ρία ε̇ Περντίσε̱.

29. Ε κ̇ιὄ μουντ ν̇ιερὶ τε̱ χίγε̱ ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ σε̱ φόρτιτ, ε̇ τέ ρε̱μ-

νὰ διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατὸν, καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ;

30. Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

31. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἡ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὅμως βλασφημία δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

32. Καὶ ὅστις εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτὸν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33. Ἢ κάμετε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμετε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· διότι ἐκ τοῦ καρποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον.

34. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε νὰ λαλῆτε καλὰ, ὄντες πονηροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα.

35. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ καλά· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.

36. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι *διὰ* πάντα λόγον ἀργὸν, τὸν ὁποῖον ἤθελον λαλήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώσει λόγον δι' αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

37. Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις δικαιωθῇ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις καταδικασθῇ.

38. Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

πέγε̱ ἔνε̱τ' ἐτὶ, ντὲ̱ μὸς λίδτε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα τὲ̱ φόρτινε̱, ἐ ἄχιέρε τὲ̱ ῥε̱μπέγε̱ ἔνε̱ν' ἐ ὄτε̱πίσε̱;

30, Αἴ κ̇ὲ̱ σέ̱ὄτε̱ μὲ μούα, κόντρε̱ μούαετ ε̱̃ὄτε̱ ἐ αἴ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ μπε̱γὲδ μὲ μούα ἰ πε̱ρχάπ.

31. Πρὰ ἀνταΐγ οὐ θὸμ γιούϐετ, σὲ τζδὸ φαΐγ, ἐ τὲ̱ ὄιάῤῥε̱, δὸ τὲ̱ ντε̱γένετε̱ ντὲ̱ ν̇ιέρε̱ζ· μά βλασφημία ἐ τὲ̱ ὄιάῤῥε̱τε̱ τὲ̱ Σέ̱ντιτ Σ̈πίρτιτ νούκ̇ε̱ δὸτοῦ ντε̱γένετε̱ νιέρε̱ζετ.

32. Ε δὲ τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ θότε̱ φγιάλε̱ κόντρε̱ Π̇ίῤῥιτ σὲ ν̇ιερίουτ, δὸ τὶ ντε̱λέχενε̱ ἀτίγ. μὰ αἴ κὲ̱ τὲ̱ θότε̱ κόντρε̱ ὄπίρτιτ ὄέ̱ντιτ, νούκ̇ε̱ δὸ τὶ ντε̱γένετε̱ ἀτίτ ἂς κε̱τὲ̱ γέτε̱, ἂς ντὰ τὲ̱ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ ϐίγε̱.

33. Α π̇έ̱νι λίσνε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱, ἐδὲ πέμμε̱τ ἐτὶγ τὲ μίῤῥα, ἃ π̇έ̱νι λίὄνε̱ τὲ̱ κάλπ̇ε̱τε̱, ἐ δὲ πέμμε̱τ' τὲ̱ κάλπ̇ε̱τα, σὲ γκὰ πέμμα ν̇ίχετε̱ λίσι.

34. Πγιέλατ' ἐ νεπέ̱ρκαϐετ, κὶὄ μούντνι τὲ̱ φλίτνι τὲ̱ μίῤῥα κοὺρ γένι τὲ̱ κ̇ε̱κίνγ; γκὰ τὲ̱ τε̱πε̱ρούαριτ ζέ̱με̱ρεσε̱ φλὲτ Fόγια.

35. Ν̇ιερίου ἰ μίῤῥε̱ γκὰ χαζινὲ ἐ μίῤῥε̱ ἐζὲ̱με̱ρέ̱σε̱ τὶ ντζγιὲρ τὲ̱ μίῤρατε̱, ἐ ν̇ιερίου ἰ λὶFκ γκὰ χαζινὲ ἐ λίFε̱ ντζγιὲρ τε̱ λίFατε̱.

36. Εοὺ θὸμ γιούϐετ σὲ̱τζ δὸ φγιάλε̱ ἐ πὰ βε̱γίερε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ φλιάσε̱νε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, δὸ τὲ̱ ἄπε̱νε̱ λογαρὶ πὲ̱ρ τὲ̱ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ Fιουκίμιτ.

37. Σὲ ψὲ γκὰ φγιάλε̱τ' ἐτούα δὸ τὲ̱ δάλτζ ἰ δρέϊγτε̱ ἐ δὲ γκὰ φγιάλε̱τ' ἐτούα δὸ τὲ̱ μουντόνετζ.

38. Ατε̱ χέρε̱ οὐπε̱ρFέϊκνε̱ τζὰ γκὰ γραμματικότε̱ ἐ δὲ γκὰ φαρισέϊγτε̱ ἐ ἰ θάνε̱, δάσκαλ, νέϐετ δούαμε τὲ̱ ὄόχε̱με̱ πρέϊγ τέγε νιὄὰν, (θαύμε̱).

39. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτὴν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

40. Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41. Ἄνδρες Νινευῖται θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ *εἶναι* ἐδῶ.

42. Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος *εἶναι* ἐδῶ.

43. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὑρίσκει.

44. Τότε λέγει, Ἂς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν, εὑρίσκει *αὐτὸν* κενὸν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

45. Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην τὴν πονηράν.

46. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ

39. Ε δὲ αἴ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε̱, μιλὲτ ἰ κέϊκ, ε δὲ κουρϐγιὰρ, νιὅὰν κε̱ρκὸν, ε νιὅὰν δὸ τε̱ μὸς ἰ ἴπετε̱, πε̱ρ ϐέτζμε νιὅάνι ἰ προφήτιτ Ιωνάϊτ.

40. Σὲ ψὲ σικούντρε̱ κὲ Ιωνάϊ ντε̱ πὰρκ τε̱ Κίτιτ (πέὅκουτ σὲ μάδ) τρὶ δὶτ, ε δὲ τρὶ νὲτ, κε̱ὅτοὺ δὸ τε̱ γέτε̱ ε δὲ ἰ πὶῤῤι ἰ νιερίουτ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ δέουτ τρὶ δὶτ, ε δὲ τρὶ νέτ.

41. Πούρατ' ε Νινεϐίσε̱ δὸ τε̱ γκρίχενε̱ μπε̱ Ϝιούϊκ μὲ κε̱τε̱ μιλὲτ, ε δὸ τὰ καταδικάσγε̱νε̱ ἀτε̱, σὲ ἀτὰ μετανοήσνε̱ ντε̱ τε̱ κηρύξουρε̱ τε̱ Ιωνάϊτ ε γιὰ κε̱τοὺ με̱ τέπε̱ρ γκὰ Ιωνάϊ.

42. Μπρετε̱ρέσ' ε Ανατολίσε̱ γκὰ νοτία δὸ τε̱ γκρίχετε̱ τε̱ Ϝιουκόνε τε̱ μὲ κε̱τε̱ φάῤῤε̱ τε̱ νιέρε̱ζετ, ε δὸ τὶ καταδικάσγε̱ ἀτὰ, σὲ ἔρδι γκὰ ἄνε̱τ' ἐδέουτ πε̱ρ τε̱ διϜούαρε̱ σοφίνε̱, ε τε̱ δίγτουριτ ε Σωλομόϊτ ε γιὰ, κε̱τοὺ με̱ τέπε̱ρ γκὰ Σωλομόϊ.

43. Μὰ κοὺρ τε̱ δάλε̱ ἰ πε̱Ϝε̱ρι ἰ παούδε̱ γκὰ νιερίου ὅκὸν ντε̱ πε̱ρ ϐε̱ντε τε̱ θάτα πὰ ὔγε̱, ε κε̱ρκὸν ϐε̱ντ τὲ πρε̱χετε̱ ε νούκε̱ Ϝέν.

4 . Αχιέρε θότε̱, λὲ τε̱ κθένεμ ντε̱ ὅτε̱πὶ τίμε γκὰ δόλα, ε σί ϐγιὲν, ε Ϝὲν μπράζε̱τε̱, τε̱ φöίγτουρε̱ ε τε̱ στολίσουρε̱.

45. Αχιέρε βέτε, ε μὲῤῤ μὲ ϐέτε̱χε τε̱ τὶγ ὅτάτε̱ τε̱ τγιέρε̱ τὲ παούδε̱, με̱ τε̱ κε̱κὶνγ σὲ ϐέτε̱χεν' ἐτὶγ, ε χίγε̱νε̱ ε ῥίνε̱ ἀτγὲ, ε πε̱νενε̱ τε̱ παὅτάϊγμετ' ε ἀτὶγ νιερίουτ με̱ τε̱ κε̱κία σὲ τε̱ πάρατε̱. κε̱ὅτού δὸ τε̱ γέτε̱ ε δὲ ντε̱ κε̱τε̱ μιλὲτ τε̱ λίϜκ.

46. Ε τὲκ φλὶτ αἴ ἀκόμα ντε̱ πότε̱, νὰ, ε ἔρδε̱ με̱μα ε δὲ ϐε̱λά-

ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἵσταντο ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν.

47. Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἵστανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς σέ.

48. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτὸν, εἶπε, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;

49. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

50. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ.

Κεφ. ιγ΄. 13.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο πλησίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ὥστε ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ἐκάθητο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἵστατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν.

3. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων, Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ.

4. Καὶ ἐνῷ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά.

5. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου δὲν εἶχον γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶχον βάθος γῆς·

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον ῥίζαν, ἐξηράνθησαν.

7. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀ-

ζε̱ριτ' ἐτὶγ, ἐ ῥίγνε̱ γιάσ̈τε̱, ἐ ἐ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ τὶ φλίσνε̱ φγιάλε̱.

47. Ε ἰ θὰ ν̇ὲ̱ ν̇ιερὶ ἀτίγ, γιὰ, μέ̱μα γιότε, ἐ δὲ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐτοὺ, ῥίνε̱ γιάσ̈τε̱ ἐ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ τὶγ τὲ̱ τὲ̱ φλιάσε̱νε̱.

48. Ε δὲ ἀϊ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ ἴθὰ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ γιὰ θά· τζίλια ε̱̈́σ̈τε̱ μέ̱μα ἴμε, ἐ δὲ τζίλε̱νε̱ γιάνε̱ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐμί;

49. Ε σὶ ντὲ̱ρι δόῤῥε̱ν' ἐ τὶγ ντὲ̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, οὐ θά· κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ μέ̱μα ἴμε, ἐ δέ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐμί.

50. Σὲ ψὲ ἀϊ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ θελίμε̱ν' ἐ γιάτιτ σὶμ κ̇ὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ ντὲ̱ κ̇ίελ ἀϊ ε̱̈́σ̈τε̱ βε̱λάϊ ἴμ δὲ μότρα, ἐ δὲ μέ̱μα ἴμε.

Κρίε ἐτρε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ΄. 13.

Μπὰ τὲ δίτε̱ ἀχ̇ιέρε, δόλι Ιησούϊ γκὰ σ̈τε̱πία ἐ ντέ̱ν̇ι πράνε̱ δέτιτ.

2. Ε οὐ μπε̱γιούαδε̱ σ̈ούμε̱ π̇ότε̱ πράνε̱ σὶγ, κάκ̇ε̱ κ̇ὲ̱ ἀϊ χ̇ίρι ντὲ̱ ν̇ὲ̱ ϐάρκ̇ε̱ τὲ̱ ῥὶγ, ἐ Ϝίθε̱ π̇ότα κ̇ε̱ντρούανε̱ μπάνε̱ δέτιτ.

3. Ε οὐ φόλλι ἀτοῦρε σ̈ούμε̱ μὲ παραβολίρα, ἐ οὐ θά· γιὰ, κ̇ὲ̱ δόλι ἀϊ κ̇ὲ̱ μπίελ τὲ̱ μπγιέλε̱.

4. Ε τὲκ μπίλετε̱ ἀϊ τζὰ φάῤῥε̱ ῥὰ μπάνε̱ οὔδε̱σε̱, ἐ ἔρδε̱ ζόϊγκτ' ἐ ἐχ̇άγκρε̱.

5. Ε τγιάτε̱ρ ῥὰ μπὶ ϐέ̱ντ κ̇ὲ̱ κένε̱ Ϝούῤῥε̱, ἀτγὲ κ̇ὲ̱ σκὲ σ̈ούμε̱ π̇άϊγτε, ἐ ἄτε̱ τζὰστ π̇ίου, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὲ δέου ἐ θέλε̱.

6. Ε πόκ̇ε̱ δόλι (λέου) Δίελι οὐ δὸκ̇Ϝκ, ἐ σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὶσ̈ ῥέ̱νε̱ οὐ θά.

7. Ε τγιάτε̱ρ ῥὰ μπὲ̱ Ϝέ̱μπα,

κάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά.

8. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδον καρπὸν, τὸ μὲν ἑκατὸν, τὸ δὲ ἑξήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα.

9. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

20. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν;

11, Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὅμως δὲν ἐδόθη.

12. Διότι ὅστις ἔχει, *ἔτι* θέλει δοθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ θέλει περισσευθῇ· ὅστις ὅμως δὲν ἔχει, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ᾿ αὐτοῦ.

13. Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι.

14. Καὶ ἐκπληροῦται ἐπ᾿ αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα, «Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἴδει, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει.

15. Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.»

16. Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ *εἶναι* μακάριοι, διότι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν.

17. Ἐπειδὴ ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι

ἐ σὶ οὐ ρίτνε̱ Fε̱μπατε̱, ἐμπίτνε̱ ἀτέ̱.

8. Ε τγιάτε̱ρ ρὰ μπὶ δὲ τὲ̱ μίρρε̱, ἐ ἴπτε φάρρα πγιέσε̱, ν̇ὲ̱ ν̇ε̱κίντ, ἐ ν̇ὲ̱ Fιασ̈τε̱δγιέτε̱, ἐ ν̇ὲ̱ τριδγιέτε̱.

9. Κουσ̈ κὰ βέσ̈ε̱τε̱ πὲ̱ρ δ̇ιFούαρε̱, λὲ τὲ̱ δ̇ίFιόγε̱.

10. Ε γιοὺ κιάσ̈νε̱ μαθητὶτ᾿, ἐ θάνε̱ ἀτῒγ· ψὲ μὲ παραβολίρα οὐ φλὲτ ἀτοῦρε̱;

11. Ε δὲ ἀῒ οὐ πὲ̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, γιούβετ οὐ ἔ̱σ̈τε̱ δέ̱νε̱ τὲ̱ νίχνι τὲ̱ φσ̈έχουρατ, μπρετε̱ρίσε̱ Κίελ̇βετ, ἐ ντὰ τὰ νοὺκ᾿ ἔ̱σ̈τε̱ δέ̱νε̱.

12. Σὲ ψὲ κουσ̈ κὰ, ντὲ̱ ἀῒ δ̇ὸ τ᾿ ἴπετε̱, ἐ δὲ δ̇ὸ τὲ̱ τεπε̱ρόνετε̱, ἐ κουσ̈ νούκ̇ε̱ κὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κ̇ε̱ κὰ δ̇ό τὲ̱ μίρρετε̱ πρέϊγ σί.

13. Πρὰ ἀντάϊγ μὲ πκραβολίρα φλιὰσ̈ ντὰ τὰ, σὲ ντόν̇ε̱, κ̇ε̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱, νούκ̇ε̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱, ἐ ντόν̇ε̱ κ̇ὲ δ̇ίFιόγε̱νε̱, νούκ̇ε̱ δ̇ιFιόγε̱νε̱ ἐ δὲ νούκ̇ε̱ κουπε̱τόγε̱νε̱.

14. Ε παFούχ̇ετε̱ μπὰ τὰ προφητία ἐ Ἡσαΐουτ, κ̇ε̱ θότε̱, μὲ βέσ̈ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ ντίενι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς δ̇ιFιόνι, ἐ δὲ μὲ σὶ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈ίχ̇νι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς σ̈ίχ̇νι.

15. Σὲ ψὲ οὐ ντρὰσ̈ ζέ̱με̱ρα ἐ κ̇ε̱τὶτ λαόϊτ, ἐ μὲ βέσ̈ε̱ δ̇ιFιούανε̱ ρέ̱ντε̱, ἐ σὶτ᾿ ἐτοῦρε μπουλιούανε̱, τὲ̱ μὸς σ̈όχε̱νε̱ ντον̇ὲ̱ χ̇έρε̱ μὲ σὶ, ἐ τὲ̱ μὸς δ̇ιFιόγε̱νε̱ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ ἐ τὲ κθένενε̱, ἐ οὐ τὶ σ̈ε̱ρόϊγ ἀτά.

16. Ε γιούβετ λιοὺμ σίτε̱ τούαϊγ, σέ ψὲ σ̈όχ̇ε̱νε̱, ἐ δὲ βέσ̈ε̱τε̱ τούαϊγ, σὲ δ̇ιFιόγε̱νε̱.

17. Σὲ ψὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ

πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύ-
μησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ
δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀ-
κούετε καὶ δὲν ἤκουσαν.

18. Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν
παραβολὴν τοῦ σπείροντος.
19. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λό-
γον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοοῦντος,
ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἁρπάζει τὸ
ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·
οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν
ὁδόν.
20. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρ-
θεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λό-
γον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμε-
νος αὐτόν·
21. Δὲν ἔχει ὅμως ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ,
ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνῃ
θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον,
εὐθὺς σκανδαλίζεται.
22. Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρ-
θεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λό-
γον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος
τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου
συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται
ἄκαρπος.
23. Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν
λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρπο-
φορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ
δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.
24. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν
εἰς αὐτοὺς λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον, ὅ-
στις ἔσπειρε καλὸν σπόρον ἐν τῷ ἀ-
γρῷ αὐτοῦ.
25. Ἀλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄν-
θρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ
ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σί-
του, καὶ ἀνεχώρησεν.
26. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος,

γιούβετ, κ̇ε̱ σ̈οῦμε̱ προφήτε̱ρ, ἐ δὲ
τε̱ δρέϊγτε̱ δεσ̈ε̱ρούανα τε̱ σ̈ίχν̇ε̱ κ̇ε̱τὸ
κ̇ε̱ σ̈ίχνι γιούβετ, ἐ νοὺκ' ἰ πάνε̱, ἐ
τε̱ διFιόϊγνε̱ κ̇ε̱τὸ κ̇ε̱ διFιόνι γιούβετ,
ἐ νοὺκ' ἰ διFιούανε̱.
18. Γιούβετ δὰ διFιόνι παραβλίνο
ἐ μ.πγιέλε̱σιτ, (πούϊγκουτ).
19. Ἰε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ διFιὸν φγιά-
λεν' ἐ μπρετε̱ρίσε, ἐ νοὺκ' ἐ βὲ ντε̱
με̱ντ' βγιὲν δγιάλι ἐ ρ̇ε̱μπὲν ἀτε̱ κ̇ε̱
οὐ μπούαλ ντε̱ ζ̇ε̱με̱ρε̱ τε̱ τὶγ, κ̇ε̱γιὸ
ε̱σ̈τ' ἀγιὸ κ̇ε̱ οὐ μπεούαλ μπάνε̱ οὔ-
δε̱σε̱.
20. Ε ἀγιὸ κ̇ε̱ μπούαλ μπὶ Fούρ̇ρ̇ε̱,
ε̱σ̈τ' αἲ κ̇ε̱ διFιὸν φγιάλε̱νε̱ ἐ μὲρ̇ρ̇
σ̈πέϊγτ μὲ Fε̱ζίμ.

21. Ε νούκ̇ε̱ κὰ ῥέν̇ε̱ντε̱ βέτεχ̇ε, πὸ
ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ πὰκ κόχ̇ε̱, ἐ σὶ τε̱ π̇ε̱νετε̱
ντον̇ε̱ στρε̱γγὶμ ἆ τε̱ ντγιέκουρε̱ πε̱ρ
φγιάλε̱, ἄτε̱ χ̇έρε̱ σκανδαλίσετε̱.
22. Ε ἀγιὸ φάρ̇ρ̇ε̱ κ̇ε̱ οὐ μπούαλ
μπὶ Fε̱μπα, κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ αἲ κ̇ε̱ διFιόν
φγιάλε̱νε̱, πὸ σιλοϊτε̱ ἐ κ̇ε̱τάγ γέτετ'
ἐ δὲ Fε̱ν̇έστρα ἐ Fε̱ριτ, ἐμπίτγε̱νε̱
φγιάλε̱νε̱, ἐ π̇ε̱νετ' ἐ πὰ βε̱γίερε̱.

23. Ε ἀγιὸ κ̇ε̱ οὐ μπούαλ ντε̱ δὲ τε̱
μίρ̇ρ̇ε̱, ε̱σ̈τ' αἲ κ̇ε̱ διFιὸν φγιάλε̱νε̱,
ἐ δὲ ἐ βε̱νε̱ ντε̱ με̱ντ, ἀτὶγ δὰ ἰ
προκὸψ φάρ̇ρ̇α, ἐ π̇ε̱ν ν̇ε̱ ν̇ε̱κὶντ, ἐ
ν̇ε̱ Fιασ̈τε̱δγιέτε̱, ἐ ν̇ε̱ τριδγιέτε̱.
24. Τγιάτε̱ρ παραβολὶ οὐ βοὺ
πε̱ρπάρα τοῦρε, ἐ οὐ θά, μπρετε̱ρία
ἐ Κίελβετ Fιὰν μὲ ν̇ε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ μπὶλ
φάρ̇ρ̇ε̱ τε̱ μίρ̇ρ̇ μπ̇άρ̇ρ̇ε̱ τε̱ τίγ.

25. Ε κόχ̇ε̱νε̱ κ̇ε̱ φλίγνε̱ ν̇ιέρε̱ζιτ'
ἐτὶγ ἔρδι χάζμι τὶγ, ἐ μπόλι ἔFε̱ρ-
ρ̇α ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ Fρούριτ, ἐ ἴκου.

26. Ε κουρ π̇ίου π̇άρ̇ρ̇ι, ἐ π̇ε̱ρι

καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια.

27. Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, καλὸν σπόρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια;

28. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε τοῦτο. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά;

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχὶ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σῖτον·

30. Ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστὰς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσητε αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς λέγων, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

32. Τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὅμως αὐξηθῇ, εἶναι μεγαλήτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33. Ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἑωσοῦ ἔγεινεν ὅλον ἔνζυμον.

34. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ὄ-

φάῤῥε̱, ἀχ̇ιέρε οὖ δούκνε̱ ὲ δὲ ἔϝε̱ῤράτε̱.

27. Ε σὶ οὖ κιάσ̈νε̱ κοπίγτε̱ τὲ̱ ζότι σ̈τε̱πίσε̱, ἰ θάν' ἀτίγ, ζὸτ, νούκ̇ε̱ μπόλε̱ φάῤῥε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱ ντάῤῥα τὲ̱ τούα; γκὰ βάλε̱ γιάν' ἀτὸ ἔϝε̱ῤῥα;

28. Ε δὲ ἀῒ θὰ ἀτοῦρε, χάζμ νιερὶ ὲ π̇έ̱ρι κ̇ε̱τὲ̱· ὲ δὲ κοπίγτ' ἰ θάνε̱ ἀτὶγ, δὸ δὰ τὲ̱ ϐέμι, τὶ μπε̱γέδε̱με̱ ἀτό;

29. Ε δὲ ἀῒ θὰ, γιὸ, σὲ μὸς τούκ' ὲ πε̱ρμπε̱γιέδουρε̱ ἔϝε̱ῤῥατε̱, σ̈κοῦλν: ὲ δὲ ϝρούῤῥε̱τε̱ μὲ τὸ π̇άσ̈κε̱.

30. Λίῤῥι τὲ̱ ῥίτενε̱ τὲ̱ δία πάσ̈κε, γγέρα ντὲ̱ τὲ̱ κόῤῥε̱, ὲ ντὲ̱ κόχ̇ε̱ τὲ̱ σε̱ κόῤῥιτ, δὸ τοῦ θὸμ κόῤῥε̱σετ, μπε̱γίδνι μὲ̱ πε̱ρπάρα ἔϝε̱ῤῥατε̱, ὲ λίδνι δόῤῥαζε̱ πὲ̱ρ τὲ δγιέϝουρε̱ ἀτὸ, ὲ ϝρούῤῥε̱τε̱ μπε̱γίδνε μπὲ̱ ἀμπάρε̱ τὲ̱ μία.

31, Τγιάτε̱ρ παραϐολὶ οὐ βοὺ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε ὲ οὐ θὰ· μπρετε̱ρία ὲ Κίελϐετ ϝιὰν μὲ κόκ̇ε̱ τὲ̱ συνάπιτ, κ̇ὲ̱ ὲ μέῤῥ νιερίου, ὲ ἐμπγιέλ ντὲ̱ ἄῤῥε̱ τὲ̱ τίγ.

32. Αγιὸ ε̱̈σ̈τε̱ μὲ ϐόϝε̱λλε̱ γκὰ ϝίθε̱ φάῤῥε̱τε̱, μὰ κοὺρ τὲ̱ ῥίτετε̱ ε̱̈σ̈τε̱ μὶ μὰδ γκὰ ϝίθε̱ λιάκ̇ε̱ρατε̱; ὲ π̇έ̱νετε̱, λὶσ̈, κάκε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ϐίγε̱νε̱ ζὸϊϝκτ' ὲ Κίε̱λιτ, ὲ̱ τὲ̱ ῥίνε̱ ντὲ̱ δέϝα τὲ̱ τίγ.

33. Τγιάτε̱ρ παραϐολὶ οὐ θὰ ἀτοῦρε, μπρετε̱ρία ὲ Κίελϐετ ϝιὰν μὲ π̇ρούμε̱, κ̇ὲ̱ σὶ ὲ μὲῤῥ ϝρούαγια ὲ φσ̈ὲχ π̇ρέ̱ντα ντὲ̱ τρὲ κίλα μίελ, γγέρα σὰ τὲ̱ μπρούχ̇ετε̱ ϝίθε̱.

34. Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ ὲ θὸσ̈ Ιησούϊ ντὲ̱ π̇ότε̱ μὲ παραϐολίρα ὲ πὰ παρα-

χλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτούς·

35. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγείλει *πράγματα* κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.»

36. Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπόρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

38. Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπόρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39. Ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτὰ εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θερισταὶ εἶναι οἱ ἄγγελοι.

40. Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41. Θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν·

42. Καὶ θέλουσι ῥίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

43. Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

βολίρα σοῦ φόλλι ἀτοῦρε̱.

35. Κ̇ε̱ τε̱ παϜούχαεϊγ ἀγιὸ κ̇ὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη, κ̇ε̱ θότε̱, δὸ τε̱ χὰπ Ϝόγε̱νε̱ τίμε μὲ παραβολίρα, ἐ δ̇ὸ τε̱ ντζγιὲρ ἀτὸ κ̇ε̱ κένε̱ φσ̈έχουρε̱ κ̇ε̱ πε̱ρπάρα γέτε̱σε̱

36. Αχ̇ιέρε λιὰ π̇ότε̱νε̱ Ιησούϊ, ἐ βάτε ντε̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ βάνε̱ ἐ δὲ μαθητὶτ ἐτὶγ πὰς σὶ, ἐ ἱ θάνε̱, θούαϊγνα νέβετ παραβολίν· ἐ ἔϜε̱ῤῥάβετ σ' ἄῤῥε̱σε̱.

37. Ε δὲ ἀϊ οὐ πε̱ρϜεϊϜκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, ἀϊ κ̇ε̱ μπόλ̇ι φάῤῥε̱ν' ἐ μίῤῥε̱, ἔσ̈τε̱ ἱ π̇ίῤῥι ἱ ν̇ερίουτ.

38. Εδὲ ἄῤῥα ἔσ̈τε̱ κ̇ε̱γιὸ γέτε̱ ἐ φάῤῥ' ἐ μίῤῥ, γιάνε̱ π̇ίγτ' ἐ μπρετε̱ρίσε̱, ἐ ἔϜε̱ῤῥατε̱ γιάνε̱ τε̱ π̇ίγτε̱ ἐ σε̱ παούδιτ.

39. Ε χάζμι κ̇ε̱ μπόλι ἀτὸ ἔσ̈τε̱ δ̇γιάλ̇ι, ἐ τε̱ κόῤῥε̱τε̱ ἔσ̈τε̱ τε̱ σόσουριτ' ἐ γέτε̱σε̱, ἐ κόῤῥε̱σιτε̱ γιάνε̱ Ε̱γγεϊγτε̱.

40. Ε σὶ κούντρε̱ μπε̱γίδε̱νε̱ ἔϜε̱ῤῥατε̱, ἐ βίχε̱νε̱ ντε̱ ζγιὰρ, ἐ δίϜε̱νε̱, ἀσ̈τοὺ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ ντε̱ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ κ̇ε̱σὰϊγ γέτετ.

41. Δὸ τε̱ δ̇ε̱ρϜόγε̱ ἱ π̇ίῤῥι ἱ ν̇ερίουτ Ε̱γγε̱γιτ' ἐτὶγ, δ̇ὸ τε̱ μπε̱γέδε̱νε̱ γκὰ μπρετε̱ρὶ ἐτὶγ Ϝίθε σκανδάλε̱τε̱, ἐ δ̇ὲ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ παρανομίνε̱.

42. Ε δ̇ὸ τὶ βέ̱ν' ἀτὰ ντε̱ φούῤῥε̱ τε̱ ζγιάριτ, ἀτγὲ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱, ἐ δὲ τε̱ δ̇ρέδουριτ' ἐ δέ̱μπε̱βετ.

43. Ἀχ̇ιέρε τε̱ δ̇ρεΐγτε̱τε̱ δ̇ὸ τε̱ λάμψινε̱· πόσι δ̇ίελ̇ι ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ γιάτιτ σε̱ τοῦρε. ἀϊ κ̇ε̱ κὰ βέσ̈ε̱ πε̱ρ τε̱ δ̇ιϜιούαρε̱, λὲ τε̱ δ̇ιϜιόγε̱.

44. Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας·

46. Ὅστις εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον, τὸ ὁποῖον ἐῤῥίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνήγαγεν ἀπὸ παντὸς εἴδους·

48. Τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐγεμίσθη, ἀνεβίβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἔῤῥιψαν ἔξω.

49. Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων,

50. Καὶ θέλουσι ῥίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

51. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε.

52. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέα καὶ παλαιά.

53. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

54. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα

44. Πάμετα μπρετε̱ρία ἐ Κίε̇λβε Fιὰν μὲ ν̇ε̱ χαζινὲ τε̱ φσ̈ε̇χουρε̱ ντράῤῥε̱, κ̇ε̱ σι ἐ Fὲν ν̇ιερίου, ἐ φσ̈ὲχ, ἐ γκὰ Fε̱ζίμι ἰ τὶγ βέτε, ἐ σὰ κὰ ἰ σ̈ὲτ ιε̱ Fίθα, ἐ π̇λὲν ἀτε̱ ἄῤῥε̱.

45. Πάμετα μπρετε̱ρία ἐ Κίελβετ Fιὰν μὲ ν̇ε̱ ν̇ιερὶ παζε̱ρFιὰν κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόν μαργάριτάρε̱ τε̱ μίῤῥα·

46. Ε σι Fέτι ν̇ε̱ μαργαριτὰρ σ̈ούμε̱ τε̱ βε̱γίερε̱, ϐάτε ἐ σ̈ίτι Fίθε̱ σὰ κ̇ὶσ̈, ἐ ἐ π̇λέου ἀτέ̱.

47. Πάμετα μπρετερία ἐ Κίελϐετ Fιὰν μὲ ν̇ε̱ ῥγιὲτ, κ̇ε̱ ἐ ϐέ̱νε̱ ντε̱ δ̇ὲτ ἐ πε̱ρμπε̆γεδ τζδ̇ὸ φάῤῥε̱ Fέ̱ριτ.

48. Ατε̱ κοὺρ μπούσ̈ετε̱, ἐ ντζγιέρε̱νε̱ μπάνε̱ τε̱ δέτιτ, ἐ ντζγιέρε̱νε̱ τε̱ μίῤῥατε̱ ντ᾽ ἔνε̱ρα, ἐ τε̱ λίFατε̱ ἰ σ̈τίενε̱ γιάσ̈τε̱.

49. Κ̇ε̱σ̈τοὺ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ ντε̱ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ γέτε̱σε̱. δ̇ὸ τε̱ δ̇άλλε̱νε̱ Ε̱γγεϊγτε̱, ἐ δ̇ὸ τε̱ ντάγε̱νε̱ τε̱ κ̇ε̱κ̇ίνγτε̱ γκὰ μὲς ἰ σε̱ δ̇ρέϊγτε̱ϐετ.

50. Ε δ̇ὸ τι ϐέ̱νε̱ ἀτὰ ντε̱ φούῤῥε̱ τε̱ ζγιάριτ, ἀτγὲ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱, ἐ δὲ τε̱ δ̇ρέδουριτ᾽ ἐ δέ̱μπε̱ϐετ.

51. Οὐ θὸτ᾽ ἀτοῦρε Ιησουΐ, ἐ κουπετουάτε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τό; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν᾽ ἀτὶγ, ἰ κουπε̱τουάμ ὦ ζότ.

52. Ε δὲ αἴ οὐ θὰ ἀτοῦρε, πρὰ ἀντάϊγ τζδ̇ὸ γραμματικὸ κ̇ε̱ οὐ μψούα ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ, αἴ Fιὰν μὲ ν̇ε̱ ζὸτ σ̈τε̱πίεπ, κ̇ε̱ ντζγιὲρ γκὰ χαζινὲ ἐτὶγ τε̱ ῥά, ἐ δὲ τε̱ ϐγιέτε̱ρα.

53. Ε σὶ σόσι Ιησουΐ κ̇ε̱τὸ παραϐολίρα, οὐ γκρὲ ἀτέγε.

54. Ε σὶ ἔρδι ντε̱ πατρίδε̱ τε̱

αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις;

55. Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριὰμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας;

56. Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα;

57. Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58. Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. 14.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ,

2. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

3. Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν.

5. Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην.

τὶγ ἱ διδὰξ ἀτὰ ντὲ̱ Συναγόϊγ τὲ̱ τοῦρε, σὰ κ̇ὲ̱ τζιουδίτεσ̈ιν' ἀτὰ, ἐ θόσ̈ν, γκὰ οὐϝέ̱ντνε̱ ντὲ̱ κουἳγ κάκ̇ε̱ σοφία, ἐ δὲ κάκ̇ε̱ φουκίρα;

55. Νοὺκ' ἔ̱σ̈τε̱ κούϊγ ἱ π̇ίῤῥι μγιέσ̈τριτ, νούκ̇ε̱ κιούχαετε̱ μέ̱μ' ἐ τὶγ Μαριὰμ, ἐ δὲ βελ̇άζε̱ριτ' ἐ τὶγ Ιάκωβο ἐ δὲ Ιωσή, ἐ δὲ Σίμων, ἐ δὲ Ιούδε̱;

56. Ε μότρατ' ἐτὶγ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ τὲ̱ ϝίθα ντὲ̱ νέβε̱τ; γκὰ ιὺ ϝέντνε̱ βάλ̇ε̱ ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ τὲ κούϊγ;

57. Ε σκαδαλίσεσ̈ινε̱ μπὲ̱ τὲ̱, ἐ δὲ Ιησούϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούκ ἔ̱σ̈τε̱ Προφὴτ ἱ πὰ ντέρτξιουρε̱, π̇ὲ̱ρ βέτζμε ντὲ̱ βὲ̱ντ τὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ τίγ.

58. Ε νούκ̇ε̱ π̇ὲ̱ρι ἀτγὲ θαυματουργίρα (νισ̈άνε̱) σ̈ούμε̱, π̇ὲ̱ρ παπ̇εσλέ̱κν' ἐτοῦρε.

Κρίε ἐκάτε̱ρμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιδ'. 14.

Αχ̇ιέρε μπὰ τὲ̱ κόχ̇ε̱, διϝόϊ Ηρώδη Τετράχη ζέ̱ν' Ιησούἳτ.

2. Ε οὐ θὰ δγιέλμτετ σὲ̱ τὶγ, κούϊγ ἔ̱σ̈τε̱ Ιωάννη Βαπτιστίου, ἀἳ οὐ γκρὲ γκὰ τὲ̱ βδέκουριτε̱, ἐ ἀντάϊγ π̇έ̱νενε̱ τὲκ ἀἳ ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ τζουδί.

3. Σὲ Ηρώδη ἔζοῦρι Ιωάννε̱, ἐ ἐ̱ λίδι, ἐ ἐβοῦρι ντὲ̱ χαψάνε̱ π̇ὲ̱ρ Ηρωδιάδε̱νε̱ ϝρούαν' ἐ Φίλιπποϊτ βε̱λάϊτ σὲ τὶγ.

4. Σὲ ἱ θὸσ̈ ἀτὶγ Ιωάννη, νούκ ἔ̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τὲκ τὶ τὲ̱ κ̇ὲτζ ἀτέ̱.

5. Ε δούαϊγ τὰ βρὶτ ἀτὲ̱ πὸ τρέ̱μπεϊγ γκά π̇ότα, σὲ ἐ κ̇ίσ̈ν' ἀτὲ̱ πόσι Προφήτ.

6. Ὅτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευσεν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην.

7. Ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτὴν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ.

8. Ἡ δὲ, παρακινηθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδῶ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9. Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ.

10. Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11. Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερεν *αὐτὴν* πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς.

12. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσήκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

13. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

14. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν.

15. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἔρημος εἶναι ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς.

16. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρείαν νὰ ὑπάγωσι· δότε εἰς αὐτοὺς σεῖς νὰ φάγωσιν.

6. Ε μπε̱ δίτε̱ τε̱ σε̱ λέριτ σε̱ Ηρώδητ, λιουάϊγτι βάλε ϐάσ̈ε̱ζα ἐ Ηρωδιάδε̱σε̱ ντε̱ μὲς τε̱ τοῦρε, ἐ πε̱λκέου Ἡρώδητ σ̈ούμε̱.

7. Πρὰ ἀνταΐγ ἰ τάξι μὲ π̇ὲ κ̇ε̱ τι ἴπ τζδὸ κ̇ε̱ τι κ̇ε̱ρκόν.

8. Ε δὲ ἀγιὸ σι ἐμψὸϊ με̱μ' ἐσάϊγ, ἰ θότε̱ ἄμε̱ μούα κ̇ε̱τοὺ ντε̱ ν̇ιε̱ κούπε̱ κρίετ' ἐ Ιωάννητ Βαπτιστίουτ.

9. Ε μπρέτι οὐ χ̱ελμούα· πὸ πε̱ρ π̇ὲ κ̇ε̱ π̇έρι, ἐ δὲ πε̱ρ ατὰ κ̇ε̱ ρίγνε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κε̱. προσίτι κ̇ε̱ τι ἴπετε̱.

10. Ε δε̱ρϝόϊ, ἐ ἰ πρέου κρίετε̱ Ιωάννητ ντε̱ χαψάνε̱.

11. Ε ἐ προύνε̱ κρίετ' ἐτίγ ντε̱ κούπε̱, ἐ γιὰ δάνε̱ τζούπε̱σε̱, ἐ ἐ προύρι τε̱ ε̱μ' ἐσάϊγ.

12. Ε ϐάνε̱ μαθητίτ ἐτίγ ἐ γκρίγτινε̱ κούρμινε̱, ἐ ἐ κάλε̱ ντε̱ βάῤῥ, ἐ ἔρδε̱ ντε̱ Ιησού ἐ ἰ θάν ατε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱.

13. Ε δὲ Ιησουΐ σι διϝιόϊ, ἴκου ἀτέγε μὲ ϐάρκ̇ε̱. ἐ νσε̱νι ϐέτε̱με̱ ντε̱ ϐε̱ντ κ̇ε̱ σκε̱ ν̇ιερὶ, ἐ σι διϝούανε̱ π̇ότα, ϐάνε̱ πὰς σιγ μπε̱ κ̇έμπε̱ γκὰ κιουτέτετε̱.

14. Ε σι δόλι Ιησουΐ πὰ σ̈ούμε̱ π̇ότε̱, ἐ ἰ ἔρδι λίκζτε πε̱ρ ατὰ, ἐ οὐσ̈ε̱ρόϊ τε̱ σε̱μούρε̱τ' ἐτοῦρε.

15. Ε σιοὺ π̇ε̱ νάτε̱ (οὐ ἔῤῥ) γιοὺ κιάσ̈ν' ἀτίγ μαθητίτ ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε̱, ϐέντι ε̱σ̈τ' ἐρημὶ, ἐ δὲ κόχ̱α ε̱σ̈τε̱ σ̈κούαρε̱, λε̱σ̈ὸ π̇ότε̱νε̱ τε̱ ϐένε̱ ντε̱ πε̱ρ φσ̈ιάτε̱ρα, ἐ τε̱ π̇λέγε̱νε̱ τε̱ γκρε̱να πε̱ρ ϐέτε̱χ̱ε τε̱ τοῦρε.

16. Ε δὲ Ιησουΐ οὐ θότ ατοῦρε, νούκε̱ δούχαετε̱ τε̱ βένε̱, ἔπουνι γιοὺ τε̱ χάνε̱.

17. Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια.

18. Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

19. Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους.

20. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περίσσευμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

21. Ὁ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἑωσοῦ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23. Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

24. Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

25. Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

26. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27. Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐ-

17. Ε δὲ ατὰ ἱ θάν' ατὶγ· νούκ̇ε̱ κ̇έμι κε̱τοὺ, πὲ̱ρ βέτζμε̱ πέσε̱ π̇ούκε̱, ἐ δὲ δι πίσ̈κ.

18. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ θότε, πὰ πγιέρμε̱νι ατὸ κ̇ε̱τού.

19. Ε σὶ πορσίτι π̇ότε̱νε̱ τὲ̱ ῥίγνε̱ μπὶ π̇άρε̱ρα, ἐ μόῤῥι πέσε̱ π̇ούκ̇ε̱τε̱, ἐ δὲ τὲ̱ δὶ πίσκετε̱, ἐ ϐε̱σ̈τόϊ ντὲ̱ Κίελ ἐ ἱ π̇εκόϊ, ἐ ἱθέου, ἐ οὐ δὰ μαθητίϐετ π̇ούκ̇ε̱τε̱, ἐ μαθητέϊγτε̱ ἱ ντάϊγτινε̱ ντὲ̱ πότε̱.

20. Ε χάγκρε̱ Ϝίθε̱, ἐ οὐ φρίνε̱ ἐ γκρίγτινε̱ τζόπατε̱ κ̇ε̱ οὐ τεπε̱ρούανε̱, δίμπε̱δγιέτε̱ κοφίνα πλιότ.

21. Ἐ ατὰ κ̇ὲ χάγκρε̱ κένε̱ π̇ούῤῥα γγέρα πέσε̱ μίγε̱, πὲ̱ρ ϐέτζμε Ϝράβετ, ἐ δὲ δγιέλμετ.

22. Ε ἄτε̱ τζὰστ αναγκάσι Ιησούϊ μαθητὶτ ετὶγ τὲ̱ χ̇ίγε̱νε̱ ντὲ̱ βάρκ̇ε̱, ἐ τὲ̱ πρέσε̱νε̱ ἄτε̱ πε̱ρτέγε γγέρα σὰ τὲ̱ λε̱σ̈όγε̱ π̇ότε̱νε̱.

23. Ε σὶ λ̇ε̱σ̈όϊ π̇ότε̱νε̱ χ̇ίπι ντὲ̱ μάλλ ϐέτε̱με̱ τὲ̱ π̇ε̱ν τὲ̱ φάλτουριτ' ετὶγ, ἐ σὶ οὐ ἔῤῥ, μπέτι ϐέτε̱με̱ ατγέ.

24. Ε ϐάρκα ἴσ̈τε̱ αχ̇ιέρε ντὲ̱ μὲς τὲ̱ δέτιτ, ἐ πε̱ρπίκεϊγ γκὰ ταλάζετε̱, σὲ κὲ ἔῤῥα κόντρε̱.

15. Ε ντὲ̱ τὲ̱ κάτε̱ρτε̱νε̱ πγιέσε̱ τὲ̱ νάτε̱σε̱, ϐάτε μπὰ τά Ιησούϊ, τούκ̇ε ἔτζουρε̱ μπὶ δέτ.

26. Ε σὶ ἐ πάνε̱ ατὲ̱ μαθητέϊγτε, κ̇ε̱ ἔτζε̱ν μπὶ δὲτ, οὐ φρικούανε̱, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ ε̱̈σ̈τε̱ φαντασὶ, ἐ γκὰ φρίκα θύῤῥε̱.

27. Ε ἄτε̱ τζάσ̈τ οὐ φόλλι α-

τοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσεῖτε· ἐγώ εἶμαι· μὴ φοβεῖσθε.

28. Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ἦσαι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30. Βλέπων ὅμως τὸν ἄνεμον δυνατὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζηται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με.

31. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;

32. Καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος.

33. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

34. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35. Καὶ γνωρίσαντες αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας·

36. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

τοῦρε Ιησούϊ, ἐ οὐθά· κ̓ίνι θάρος, οὔνε̱ γιὰμ, ἐ μὸς οὐ τρε̱μπνι.

28. Ε Πέτρουα γιου πε̱ρϜέϊϜκ ἀτὶγ, ἐ ἱ θὰ· ζότ, ντε̱ γὲ τὶ, θουάϊγμε̱ κ̓ε̱ τε̱ βὶγ τὲκ τὶγ μπὶ οὔγερα.

29. Ε δὲ ἀὶ ἱ θότε̱. ἔγια, ἐ δὲ Πέτρουα ζ̓ρίτι γκὰ βάρκα, ἐ ἔτζε̱ν μπὶ οὔγερα, τε̱ βὶν ντε̱ Ιησούϊ.

30. Ε σὶ πὰ ἐῤῤε̱νε̱ τε̱ φόρτε̱, οὐ φρικούα, ἐ σὶ νίσι τε̱ μπίτεϊγ, θύῤρι, ἐ θὰ, ζότ ὄπε̱τόμε̱.

31. Ε ἄτε̱ χ̓ερε̱ Ιησούϊ ντέ̱ρι δόῤρε̱νε̱, ἐ ἐ ζοῦρι, ἐ ἱ θότε̱ ντε̱ τσε̱ δισ-τάξε π̓έσε̱ πάκε̱;

31. Ε σὶ χίνε̱ ἀτὰ ντε̱ βάρκ̓ε̱, κε̱ντρόϊ ἐῤῤα.

33. Ε ἀτὰ κ̓ε̱ κένε̱ ντε̱ βάρκ̓ε̱, ἔρδε̱, ἐ γιοὺ φάλνε̱, ἐ ἱ θόσ̓νε̱, βε̱ρτὲτ π̓ίῤρι ἱ Περντίσε̱ γέ.

34. Ε σὶ ὄκούανε̱ πε̱ρτέγε, βάνε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ Γενισαρέτιτ.

35. Ε σὶ ἐ ν̓ιόχνε̱ ἀτε̱ π̓ούρατ' ἐ ἀτὶτ βε̱ντιτ, δε̱ρϜούανε̱ ρότουλε̱ Ϝιθ' ἀτὶτ, βε̱ντιτ, ἐ προύνε̱ ντε̱ ἀὶ Ϝιθ' ἀτὰ κ̓ε̱ ἴσ̓νε̱ κ̓έϊκ ἐ Ϝε̱μούαρε̱.

36. Ε ἱ λιούτεσ̓ιν ἀτὶγ, κ̓ε̱ τε̱ ζίγνε̱ πε̱κ̓ὶν ἐ ρόπ̓εσε̱ τὶγ βέτε̱με̱ ἐ σὰ κ̓ε̱ ἐ ζούνε̱, οὐ ὄσ̓ε̱ρούανε̱.

Κεφ. ιέ 15.

ΤΟΤΕ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες,

2. Διὰ τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρε-

Κρίε ἐπέσε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιέ. 15.

Ατε̱ χ̓ερε̱ βίγε̱νε̱ τε̱ Ιησούϊ γκὰ Ιερουσαλίμι Γραμματικότε̱, ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱, ἐ ἱ θόνε̱.

2. Ψὲ μαθητὶτ ἀτούα νούκ̓ε̱ μπάγε̱νε̱ πορσίτ' ἐ πλέϊκετ, σε̱ νούκ̓ε̱ λιά-

σβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν τρώγωσιν ἄρτον.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας;

4. Διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· » καὶ « Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.»

5. Σεῖς ὅμως λέγετε, Ὅστις εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον *εἶναι* ὅ,τι ἤθελες ὠφεληθῆ ἀπ' ἐμοῦ, *ἀρκεῖ*, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6. Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας.

7. Ὑποκριταὶ, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν ὁ Ἡσαΐας, λέγων,

8. «Ὁ λαὸς οὗτος μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μὲ τὰ χείλη μὲ τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

9. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. »

10. Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε.

11. Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

12. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον *τοῦτον* ἐσκανδαλίσθησαν;

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ

γε̱νε̱ δ̇ούαῤῥτε̱ κοὺρ χάνε̱ π̇ούκ̇ε̱.

3. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρϝέϊγκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θὰ. ψὲ ἐ δὲ γιοὺ νούκ̇ε̱ μπάνι πορσίν' ἐ Περντίσε̱, πὲ̱ρ πορσὶ τούαϊγ;

4. Σὲ ψὲ Περντία πορσίτι, ἐ θὰ· ντερὸ π̇απ̇άνε̱ ἐ δὲ με̱με̱νε̱ τε̱ντε, ἐ δὲ ἀΐ κ̇ε̱ θότε̱ τὲ λίϝε̱ π̇απ̇άϊτ ἀ̓ με̱με̱σε̱, λὲ τε̱ βδ̇έσε̱ μὲ ϐδ̇έκ̇ε̱γε̱.

5. Μὰ γΐοὺ θόϊ, κοὺσ̈ τὶ θότε̱ π̇απ̇άϊτ ἀ̓ με̱με̱σε̱, δουλε̱τὶ ἐ̱σ̈τε̱, τζ̆δ̇ὸ τε̱ μίῤῥε̱ κε̱ τε̱ σόχτζ τὶ γκὰ μέγε. ἐ τε̱ μὸς ντερόγε̱ π̇απ̇άν' ἐτὶγ, ἀ̓ με̱με̱ν ἐτίγ.

6. Ε πρίσ̈τε̱ πορσίτ' ἐ Περντίσε̱, πὲ̱ρ πορσὶ τούαϊγ.

7. Υποκριτὶγ (μὲ δ̇ὶ φάκε) μίῤῥε̱ προφητέψι Ησαΐου πὲ̱ρ γιούϐετ, ἐ θὰ,

8. Κούϊγ λαὸ ἀφερόνετε̱ τὲκ μέγε μὲ ϝόγε̱ τε̱ τοῦρε, ἐ δὲ με̱ ντερὸν μὲ π̇ούζε̱, ἐ ζέμε̱ρα ἐτοῦρε ἐ̱σ̈τε̱ σούμε̱ λιὰρϝ γκὰ μέγε.

9. Ε δὲ πὰ ϐε̱γίερε̱ με̱ φάλλενε̱ κοὺῤ διδάξινε̱ διδασκαλὶ πορσίτ' ἐ ν̇ιέρε̱ζετ.

10. Ε̱ θύῤῥι π̇ότε̱νε̱, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, δ̇ε̱ϝιόνι, ἐ δὲ κουπε̱τόνι.

11. Νούκ̇ε̱ πε̱ϝε̱ν ν̇ιε̱ρίνε̱, ἀγιὸ κ̇ε̱ χ̇ὶν μπὶ ϝόγε̱, πὸ ἀγιὸ κ̇ε̱ δ̇ὲλλ γκὰ ϝόγια, ἀγιὸ πε̱ϝε̱ν ν̇ιερίνε̱

12. Αχ̇ιέρε ἔρδε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ ἐ ἰ θάν' ἀτὶγ· ἐ δ̇ιϝιόϐε σὲ Φαρισέϊγτε̱, σὶ δ̇ιϝιούανε̱ κε̱τε φγιάλε̱νε̱ οὐ σκανδαλίσνε̱.

13. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρϝεϊϝx ἐ θά· τζ̆δ̇ὸ φυτὶ (βε̱σ̈τε̱) κ̇ε̱ νούκ' ἐ φυ-

Πατὴρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκρι-
ζωθῆ.
14. Ἀφήσατε αὐτούς· εἶναι ὁδηγοὶ
τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν
ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθρον
θέλουσι πέσει.

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτὸν, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν
παραβολὴν ταύτην.
16. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Ἔτι καὶ
σεῖς ἀσύνετοι εἶσθε;
17. Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν
τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κα-
ταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκ-
βάλλεται εἰς ἀφεδρῶνα;
18. Τὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ
στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχον-
ται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄν-
θρωπον.
19. Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρ-
χονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαὶ, ψευ-
δομαρτυρίαι, βλασφημίαι.
20. Ταῦτα εἶναι τὰ μολύνοντα
τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ νὰ φάγῃ τις μὲ
ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν
ἄνθρωπον.
21. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύ-
ρου καὶ Σιδῶνος.
22. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἐ-
ξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων
ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν λέγουσα, Ἐ-
λέησόν με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ· ἡ
θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.
23. Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν
λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέ-
γοντες, Ἀπόλυσον αὐτὴν, διότι κρά-
ζει ὄπισθεν ἡμῶν.
24. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν

τέψι πaπάϊ ἱ Κίελβετ, δὸ τε̱ ὄκού-
λετε̱ γκὰ ῥε̱νιατε̱.
14. Λύῤῥι ἀτὰ, σὲ ἀτὰ γιάνε̱ τε̱
βέρπε̱ρε̱, κε̱ δε̱φτόγε̱νε̱ οὔδε̱νε̱ σε̱
βέρπε̱ρετ· ἐ ἱ βέρπε̱ρι ντε̱ δε̱φτόφτε̱
οὔδε̱νε̱ σε̱ βέρπε̱ριτ, κε̱ τε̱ δι δὸ τε̱
πίενε̱ ντε̱ προύα.
15. Ε Πέτρουα οὐ πε̱ρϝέϊϝκ, ἐ ἱ θὰ
ἀτὶγ. Θούαϊγνα νέβετ κε̱τε̱ παρα-
βολή.
16. Ε δὲ Ἰησούϊ ἱ θα ἐ δὲ πὸ τε̱
πὰ μὲντ γένι ἐ δὲ γιούβετ;
17. Ακόμα νούκε̱ κουπε̱τούατε̱ σὲ
τζδὸ σὰ χίγε̱νε̱ ντε̱ ϝόγε̱, ντε̱ πὰρκ
βένε̱, ἐ μπάνε̱ τε̱ πόστε̱ρμε δάλλε̱νε̱,

18. Ε ἀτὸ κε̱ δάλλε̱νε̱ γκὰ ϝόγια,
δάλλενε̱ γιάστε̱ γκὰ ζε̱με̱ρα, ἐ ἀτὸ
πε̱ϝε̱γε̱νε̱ νιερίνε̱.

19. Σὲ ψὲ γκὰ ζε̱με̱ρα δάλλε̱νε̱
σιλςἱ τε̱ κε̱κία, βρέϊλια, μιχίερα,
κουρβε̱ρίρα, τε̱ βγιέδουρα, μαρτυρὶ
τε̱ ῥέμε, βλασφημίρα.
20. Κε̱τὸ γιάν' ἀτὸ κε̱ πε̱ϝε̱γε̱νε̱
νιερίνε̱, μὰ τε̱ χάγε̱ νιερίου πούκε̱ μὲ
δούαῤῥ τε̱ πὰ λιάρα νούκε̱ πε̱ϝε̱χετε̱.

21. Ε σὶ δόλι ἀτέγε Ἰησούϊ, βάτε
γκὰ ἄνε̱τ' ἐ Τύροσε̱, ἐ Σιδόνε̱σε̱.

22. Ε γιὰ νιε̱ ϝρούα γκὰ Χανα-
νέα, κε̱ δόλι γκὰ ἀτὸ συνόρε̱, ἐ θε̱ῤ-
ῥὶτ πάστὶγ, ἐ θὸσ· ἐλεήσμε̱, ζὸτ,
πίῤῥι Δαβίδιτ, πίγια ἴμε δαιμονί-
σετε̱ κέϊκ.
23. Ε ἀϊ νούκ' οὐ πε̱ρϝέϊϝκ ἀ-
σάϊγ ἃς νιε̱ φγιάλε̱, ἐ ἔρδε̱ πράνε̱
μαθητὶτ ἐτὶγ, ἐ ἱ λιούτεσινε̱. ἐ ἱ
θόσνε̱· λε̱σόγε τε̱ βέγε̱, σὲ θε̱ῤῥετ
πὰς νέβετ.
24. Ε ἀϊ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ ἐ θά· νούκ'

ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

25. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.

26. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ῥίψῃ εἰς τὰ κυνάρια.

27. Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ὦ γῦναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· ἂς γείνῃ εἰς σὲ, ὡς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλλους πολλοὺς, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

31. Ὥστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν βλέποντες κωφοὺς λαλοῦντας, κουλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ.

32. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε, Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς ἤδη ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ νὰ ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις δὲν θέλω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν.

33. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν

οὐ δε̱ρFούχτζε̱, πὸ βέτζμε ντὲ̱ δέ̱ντ τὲ̱ χούμπουρα τὲ̱ σ̈τε̱πίσ' ε̇ Ισραήλιτ.

25. Ε Fρούαγια ἱ φάλεϊγ ἀτὶγ, ε̇ ἱ θόσ̈, ζὸτ, ντίχμε̱ μούα.

26. Ε δὲ ἀϊ γιοὺ πε̱ρFέϊFκ, ε̇ ἰθὰ. νούκ' ε̱̈σ̈τ' ε̇μίῤῥε̱ τὲ̱ μάῤῥε̱ ν̇ιερίου π̇ούκ̇ε̱ν' ε̇δ γιέλμετ, ε̇ τοῦ ἀ σ̈τγιέρε̱ κένετ·

27. Ε δὲ ἀγιὸ θα̉, βε̱ρτὲτ, ζὸτ, πό ε̇ δὲ κέντε̱ χάνε̱ γκά θρίμετε̱ κ̇ὲ̱ π̇ίενε̱ γκὰ σουφράγια ε̇ ζοτε̱ρίν̇ετ σὲ̱ τοῦρε.

28. Αχ̇ιέρε οὺ πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ, ε̇ ἰ θὰ ἀσάϊγ, ὢ Fρούα, π̇έσα γιότε ε̱̈σ̈τ' ε̇μάδε, λὲ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ τὲκ τέγε σὶ κούντρε̱ δ̇ὸ τί. ε̇ γιοὺ σ̈ε̱ρούα π̇ίγια ε̇σάϊγ κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ σαχάτ.

29. Ε σὶ οὺ γκρὲ ἀτέγε Ιησούϊ, ἔρδι ἄφε̱ρ δ̇έτιτ σὲ̱ Γαλιλέε̱σε̱, ε̇ χ̇ίπι ντὲ̱ μάλλ, ε̇ ῥὶγ ἀτγέ.

30. Ε ἔρδε̱ ντὲ̱ ἀϊ σ̈ούμε π̇ότε̱, κ̇ὲ̱ κίσ̈νε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε̱ τὲ̱ τζιάλε̱, τὲ̱ βέρπ̇ε̱ρε̱, τὲ̱ σ̈ούρδε̱ρε̱, τὲ̱ κουσπουλούαρε̱, ε̇ δὲ σ̈ούμε̱ τὲ̱ τγιέρε̱, ε̇ ἱ χούαδε̱ ἀτὰ πε̱ρπάρα κ̇έ̱μπ̇ε̱βετ σὲ̱ Ιησούϊτ, ε̇ ἱ σ̈ερὸϊ ἀτά.

31. Κάκε̱ κ̇ὲ̱ οὺ τζιουδ̇ίτνε̱ Fίθε̱ π̇ότα κοὺρ πάνε̱ βούβε̱ριτε̱ κ̇ὲ̱ φλίσνε̱, τὲ̱ κουσπουλούαρε̱τε̱ τὲ̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱, τὲ̱ τζιάλε̱τε̱ κ̇ὲ̱ ἔτζε̱ϊγνε̱, ε̇ τὲ̱ βέρπε̱ριτε̱ κ̇ὲ̱ σ̈ίχνε̱, ε̇ λε̱βδ̇ούανε̱ Περντίν' ε̇ Ισραήλιτ.

32. Ε Ιησούϊ θύῤῥι μαθητίτ' ε̇τὶγ, ε̇ οὺ θά· μὲ̱ βγιὲν λίκξτε̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ κ̇ε̱τὲ̱ π̇ότε̱. σὲ γιάνε̱ τρὶ δ̇ὶτ κ̇ὲ̱ μὲ̱ πρέσε̱νε̱, ε̇ νούκ̇ε̱ δ̇ούα τὶ λε̱σ̈όϊγ ἀτὰ πὰ γκρέ̱νε̱, σὲ μὸς οὺ βίγε̱ δίλε̱ μπούδε̱.

33. Ε ἱ θόν' ἀτὶγ μαθητὶτ ε̇τίγ. κοὺ τὲ̱ Fέγε̱με̱ νάβετ ντ' ε̇ρημὶ κάκε̱

τῇ ἐρημίᾳ ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόσον ὄχλον;

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ὀψαράκια.

35. Καὶ προσέταξε τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν.

36. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τὰ ὀψάρια, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον.

37. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περίσσευμα τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις.

38. Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39. Ἀφοῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

Κεφ. ις΄. 16.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

2. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν γείνῃ ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός.

3. Καὶ τὸ πρωῒ, Σήμερον χειμών· διότι κοκκινίζει σκυθρωπάζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταὶ, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε;

4. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτὴν, εἰμὴ τὸ σημεῖον

σ̈ούμε̱ π̇ούκ̇ε̱ρα, σὰ τὲ̱ φρίχενε̱ κάκε̱ σ̈ούμε̱ ν̇ιέρε̱ζ;

34. Ε δὲ Ιησούϊ οὺ θὰ ἀτοῦρε· σὰ π̇ούκ̇ε̱ρα κίνι; ἐ δὲ ἀτὰ ἱ θάνε̱, σ̈τάτε̱, ἐ δὲ πάκ̇ε̱ζε̱ πίσ̈κε.

35. Ε πορσίτι Fίθε̱ π̇ότε̱νε̱ τὲ̱ ῥίγνε̱ πόσ̈τε̱ μπὶ δέ.

36. Ε σὶ μούχῤῤ τὲ̱ σ̈τάτε̱ π̇ούκ̇ε̱τε̱ ἐ δὲ π̇ίσ̈κιτε̱, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ ἱ π̇εκόϊ, ἱ θέου ἐ γιοὺ ἀδὰ μαθητίβετ σὲ τὶγ, ἐ μαθητέϊγτε̱ ἱ δάνε̱ ντὲ̱ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ.

37. Ε χάγκρε̱ τὲ̱ Fίθε̱ ὲ οὔφρίνε̱, ἐ γκρίγτινε ὲ τὲ̱ τεπε̱ρούαρατ᾽ ἐ τζόπαβετ, σ̈τάτε̱ σπόρτα πλιότ.

38. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ χάγκρε̱ ἴσ̈νε̱ κάτε̱ρ μίγε̱ π̇ούῤῥα, πὲ̱ρ βέτζμε Fράβετ, ἐ δὲ δ̇γιέλμε̱τ.

39. Ε σὶ λισ̈ϐόϊ τούρματ᾽ ἐ ν̇ιέρε̱ζετ, χ̇ίπι ντὲ̱ ϐάρκ̇ε̱, ἐ ϐάτε̱ ντὲ̱ συνόρε̱ τὲ̱ Μαγδαλάσε̱.

Κρίε ἐFιάσ̈τε̱δπε̱δγιέτε̱ ις΄. 16.

Ε ἱ ἔρδε̱ πράνε̱ Φαρισέϊγτε̱, ἐ δ̇ὲ Σαδουκέϊγτε̱, ἐ δοκιμάσνε̱, ἐ ἱ θόσ̈νε̱ ἀτὶγ, τὲ̱ γιοὺ δε̱φτὸν ἀτοῦρε νισ̈ὰν (τζιουδ̇ὶ) γκὰ Κίελ̇ι.

2. Ε δὲ ἀῒ οὺ πε̱ρFέϊFκ̇, ἐ οὺ θὰ ἀτοῦρε̱. κοὺρ ἔῤῥετε̱, θόϊ δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νε̱τε̱ κόχα ἐμίῤῥε̱, σὲ ψὲ ἐ̱σ̈τ᾽ ἱ κούϊκ Κίελ̇ι.

3. Ε ντὲ̱ με̱γγὲς θόϊ, σὸτ ἐ̱σ̈τε̱ δ̇ίμε̱ρ σὲ οὺ γγούϊκ ἐ οὺ ϐρὲ̱ κίελ̇ι. ν̇ιέρε̱ζ μὲ δ̇ὶ φάκε. (Υποκριτέϊγ) φάκεν᾽ ἐ Κίελ̇ιτ δ̇ίνι τὰ νίχνι, ἐ νισ̈άνετ᾽ ἐ κόχ̇ε̱ϐετ νούκε̱ μούντνι, τὶ ν̇ίχνι;

4. Σόϊγ ἱ κ̇έϊκ ἐ δὲ κουρϐγιὰρ νισ̈ὰν κ̇ε̱ρκὸν ἐ νισ̈ὰν δ̇ὸ τὲ̱ μὸς τὲ̱ ἴπετὲ̱, πὲ̱ρ ϐέτζμε νισ̈άνι ἱ Προ-

Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

5. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7. Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν.

8. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε;

9. Ἔτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμεῖσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε;

10. Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε;

11. Πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12. Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

14. Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· καὶ ἄλλοι Ἱερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν.

15. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ

φήτιτ Ιωνάϊτ. Ε ί λιὰ ἀτὰ, ε ἴκου.

5. Ε σι ἔρδε̱ μαθητὶτ' ἐτὶγ μπάνε̱ τε̱ περτέϊγμε, χαρούανε̱ τε̱ μίρρε̱ π̇ούκε̱ μὲ βέτε̱χε.

6. Ε Ιησούϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε̱. Βε̱ὄτόνι, ε κίνι κουΐγδε̱ς γκὰ π̇ρούμ̱μα ε̱ Φαρισέγετ, ε δε̱ Σαδουκέγετ.

7. Ε ἀτὰ με̱ντόνε̱ὄινε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε, ε θόὄνε̱, σε̱ νούκε̱ μούαρρμ π̇ούκε̱.

8. Ε Ιησούϊ ε̱κουπε̱τόϊτ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε. ψεμε̱ντόνενι μὲ βέτε̱χε̱ τοῦαϊγ π̇έσε̱ πάκε̱, σε̱ π̇ούκε̱ νούκε̱ μούαρρτε̱;

9. Ακόμα νούκε̱ κουπε̱τόνι, ε̱ νούκε̱ μπάνι με̱ντ τε̱ πέσε̱ π̇ούκε̱τε̱, κοὺρ χάγκρε̱ τε̱ πέσε̱ μίγετε̱ ν̇ιέρε̱ζ, ε δε̱ σα̱ κοφίνα μούαρρτε̱;

10. Ας τε̱ ὄτάτε̱ π̇ούκε̱τε̱ κοὺρ χάγκρε̱ τε̱ κάτε̱ρ μίγετε̱ ν̇ιέρε̱ζ, ε δε̱ σὰ κοφίνα μούαρρτε̱;

11. Κιὄ νούκε̱ κουπε̱τόνι ‚σε̱ νούκ' οὐ θάτζε̱ γιούβετ πε̱ρ π̇ούκε̱, τε̱ ρούχενι γκὰ π̇ρούμε̱τ' ε Φαρισέϊγετ, ε τε̱ Σαδουκέγετ,

12. Αχιέρε ε κουπε̱τούανε̱ σε̱ νούκ' οὐ θὰ τε̱ ρούχενε̱ γκὰ π̇ρούμε̱τ' ε̱ π̇ούκε̱σε̱, πὸ γκὰ διδαχία ε Φαρισέγετ, ε δε̱ Σαδουκέγετ.

13. Ε σι ἔρδι Ιησούϊ ντε̱ συνόρε τε̱ Καισαρίσε̱ σε̱ Φιλίπουτ, ί πίετι μαθητίτ' ἐτὶγ ε οὐ θὄ. τζίλινε̱ θόνε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ μούα σε̱ γιάμ ί π̇ίρρι ί ν̇ιερίουτ;

14 Ε δε̱ ἀτὰ ί θάνε̱, τζὰ θόνε̱ Ιωάννε̱ Βαπτιστίνε̱, ε τε̱ τγιέρε̱ Ηλίανε̱. ε τε̱ τγιέρε̱ πὰ Ιερεμίανε̱, ἀ ν̇ε̱ γκὰ προφήτε̱ριτε̱.

15. Οὐ θότ' ἀτοῦρε, ε γιούβετ

σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι;

16. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18. Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ᾅδου δὲν θέλουσιν ἰσχύσει κατ' αὐτῆς.

19. Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδία τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20. Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἴπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ.

22. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος *κατ' ἰδίαν*, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν, λέγων, *Γενοῦ* ἵλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνει τοῦτο εἰς σέ.

23. Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24. Τότε ὁ Ἰσοῦς εἶπε πρὸς τοὺς

τζίλι θόϊ σὲ γιὰμ οὔνε̱;

16. Ε οὐ πε̱ρFέϊFκ Σίμων Πέτρουο ὲ ἰ θὰ· τὶ γὲ Κρίστι, ἰ πίῤῥι ἰ Περ ντίσε̱ σε̱ Fιάλε̱.

17 Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ θὰ ἀτίγ· ἰ λιούμουρε̱ γὲ τὶ Σίμων ἰ π̇ίῤῥι Ιωνάϊτ, σὲ κούρμ ἐ δὲ Fιά νούκ' ἰ δε̱φτόϊ ντὲ̱ τὶ κ̇ε̱τὸ, πὸ π̇ὰ π̇άϊ ἵμ, κ̇ὲ̱ ε̱ὅστε̱ ντὲ̱ Κίελ.

18. Ε δὲ οὔνε̱ τὲ̱ θὸμ τὶγ, σὲ τ γὲ Πέτρο, ἐ σίπε̱ρ μπὶ κ̇ε̱τὲ̱ Fουῤ δὸ τὲ̱ βὲ̱ π̇ινάν' ἐκίσε̱σε̱ σίμε, ἐ δί εῤῥτ' ἐ πίσε̱σε̱ δὸ τὲ̱ μὸς μούντγε̱ τὶ βίγε̱νε̱ κόντρ' ἀσάϊγ.

19. Ε δὸ τὲ̱ τὲ̱ ἄπ τὶγ κίτζετε̱ τ μπρετε̱ρίσ' ε̱' Κίελβετ, ἐ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ τ λιδτζ τὶ μπὶ δὲ, τὲ̱ γέτε̱ λίδουρε̱ δὲ ντὲ̱ Κίελ, ἐ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ζγίδιτζ μπὶ δὲ, τὲ̱ γέτε̱ ζγίδουρε̱ ἐ δὲ ντ Κίελ.

20. Αχιέρε πορσίτι μαθητίτ' ἐ τὶγ, τὲ̱ μὸς θόνε̱ ντονιε̱ ν̇ιερίουτ ὀ ἀΐ ε̱ὅστε̱ Ιησούϊ Κρίστι.

21. Κὲ̱ ἄτε̱ χ̇έρε̱ ζοῦρι Ιησούϊ τ γιοὺ τρεFὸν μαθητίβετ σε̱ τὶγ, ὀ δούχ̇ετε̱ τὲ̱ βὲγε̱ ἀΐ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ ἐ τὲ̱ πε̱σόγε̱ σ̈ούμε γκὰ πλέκτε̱, γκὰ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ Πρίφτε̱ρετ, ἐ τ Γραμματέψουριτε̱, ἐ τὲ̱ βρίτετε̱, ἐ τ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ τὲ̱ γγιάλετε̱·

22. Ε Πέτρουχ ἐ μοῦαρ βὲτ ἰ ζοὺ τὰ κε̱ρτὸν, ἐ τὶ θὸσ̈. κουρτζ βέτε̱χ̇ενε̱ τε̱ντε ζὸτ, μὸς κιόφτε̱ κ̇ε̱ γιὸ τὲκ τέγε.

23. Ε δὲ ἀΐ οὐ κθὲ ἐ ἰ θὰ Πέτροσε̱, ἴκ̇ε̱ πράπα μέγε̱ σατανᾶ, σκάνδαλ γὲ ἐ με̱ μποδὶς, σε̱ νούκ̇ε̱ μεν τόνε̱ πούνε̱ρατ' ἐ Περντίσε̱, πὸ πούνε̱ρατ' ἐ ν̇ιέρε̱ζετ.

24. Αχιέρε Ιησούϊ οὐ θὰ μαθη

μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἂς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἂς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἂς μὲ ἀκολουθῇ.

25. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὑρεῖ αὐτήν.

26. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κοσμὸν ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27. Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕωσοῦ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

τίβετ σε̱ τὶγ. ἀτ κ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγε̱ π̇ὰς μέγε, λὲ τε̱ ἀρνίσετε̱ ϐέτε̱χε̱ν᾽ ἐτὶγ, ἐ λὲ τε̱ γκρε̱ρε̱ Κρουϊκν ἐτὶγ, ἐ λὲ τε̱ ϐίγε̱ πὰς μέγε.

25. Σὲ ψὲ ἀτ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ῥούαγε̱ ὂπίρτιν᾽ ἐτὶγ, δούχαετε̱ κ̇ε̱ τὰ χουμπάσε̱, ἐ ἀτ κ̇ε̱ τὰ χουμπάσε̱ ὂπίρτιν ἐτὶγ, πε̱ρ μούα δὸ τὰ Ϝέγε̱.

26. Σὲ ψὲ τζὶ ϐε̱γὲν ν̇ιερίουτ ντε̱ κερδέὂτε̱ Ϝίθε̱ δινιανε, ἐ τε̱ δε̱με̱τόνετε̱ ὂπίρτιν᾽ ἐτὶγ, ἆτζδὸ τε̱ ἄπε̱ ν̇ιερίου πε̱ρ τε̱ κ̇ε̱μπίερε̱ ὂπίρτιν᾽ ἐτὶγ;

27. Σὲ ψὲ ἰ π̇ίῤῥι ἰ ν̇ιερίουτ κὰ πε̱ρ τ᾽ ἄρδουρε̱ μὲ Ϝίθε̱ ντέῤῥε̱τε̱, ἐ λε̱βδίμετε̱ τε̱ π̇απ̇άϊτ σε̱ τὶγ, π̇άὂκ̇ε̱ μὲ ἔ̱γγε̱γτ᾽ ἐτὶγ, ἐ ἀχ̇ιέρε δὸ τε̱ ἄπε̱ μπε̱ τζίλε δὸ σὶ κούντρε̱ κὰ πονούαρε̱.

28. Μὲ τε̱ ϐε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούϐετ, γιάνε̱ τζά γκὰ κ̇ε̱τὰ κ̇ε̱ ῥίνε̱ κ̇ε̱τοὺ, κ̇ε̱ ἀτὰ δὸ τε̱ μὸς ὂόχ̇ε̱νε̱ ϐδέκ̇ε̱γε̱, γγέρα σὰ τε̱ ὂόχονε̱ τε̱ π̇ίῤῥ ἐ ν̇ιερίουτ, κ̇ε̱τε̱ ϐίγε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱τίγ.

Κεφ. ιζʹ. 17.

ΚΑΙ μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοὺ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας συλλαλοῦντες μετ᾽ αὐτοῦ.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ ἦμεθα ἐδῶ· ἐὰν θέλῃς, ἂς κάμω-

Κρίε Εὂτατε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιζ. 17.

Ε πὰς Ϝιάὂτε̱ δίτετ, μούαῤῥ Ιησούϊ Πέτρονε̱ ἐ δὲ Ιάκωϐονε̱, ἐ δὲ Ιωάννε̱ ϐε̱λάν᾽ ἐτὶγ, ἐ ἰ χ̇ίπι ἀτὰ ντε̱ ν̇ιε̱ μὰλλ τε̱ λιάρτε̱ ϐέτζε̱ μπε̱ ν̇ιάνε̱.

2. Ε οὖ μεταμορφὸς (ντε̱ρόϊ τε̱ πάρε̱τε̱) πε̱ρπάρα ἀτοῦρε, ἐ φάκια ἐτὶγ ἰντρίτι πόσι Δίελι, ἐ ῥόπ̇ατ᾽ ἐτὶγ οὐ πε̱νε̱ τε̱ π̇άρδα πόσι δρίτα.

3. Ε νὰ ἐ οὐ δουκ ντὰ τὰ Μωϋσίου ἐ δὲ Ηλία, ἐ κουϐε̱ντόϊγνε̱ π̇άὂκ̇ε̱ μὲ τέ̱.

4. Ε Πέτρουα οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ ἰθὰ Ιησούϊτ, ζὸτ, μίῤῥε̱ ἔὂτε̱ τε̱ ῥίμε̱ νάϐετ κ̇ετοὺ· ντε̱ δὸ τε̱ π̇έ̱γε̱με̱ κ̇ε̱τοὺ

μεν ἐδῶ τρεῖς σκηνὰς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἠλίαν.

5 Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίασεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε.

8 Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδένα, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ ἐνῷ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ ὅραμα, ἕωσοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

10 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἠλίας πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα·

12 Σᾶς λέγω ὅμως, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ἠλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ᾽ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ᾽ αὐτῶν.

13 Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτούς.

14 Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπός τις, γονυπετῶν εἰς αὐτὸν,

τρὲ τέ̱ντα, ν̇ιὲ̱ πὲ̱ρ τὶ, ἐ ν̇ιὲ̱ πὲρ Μωσίνε̱, ἕ ν̇ιὲ̱ πὲ̱ρ Ηλίανε̱.

5. Ε τὲκ φλὶτ ἀϊ ἀκόμα, νὰ, ἔρδι ν̇ιὲ̱ ῥὲ ἐ φέξουρε̱, ἐ ἱ μπουλιό ἀτὰ ἐ νὰ, νιε̱ ζὲ̱ γκὰ ῥέγια ϰ̇ὲ̱ θὸὂ κουϊγ ʺε̱ὂτε̱ π̇ίῤῥι ἴμ ἱ δάὂουρι, ϰ̇ὲ̱ μπὰ τὲ̱ πρέ̱χεμ οὖνε̱, ἀτὶτ τῒ διϝιόνι.

6. Ε σὶ ἰδιϝούανε̱ μαθητέϊγτε̱ ῥάνε̱ πε̱ρμπὶς μπὶ φάκε τὲ̱ τοῦρε, ὲ σὶ φρικούανε̱ ὂούμε̱.

7. Ε Ιησοΰϊ ἔρδι πράνε, ἐ ἱ ζοῦρι ἀτὰ, ἐ οὐ θά· γκρέουνι, μὸς οὐ φρικόνι.

8. Ε κοὺρ γκρίγτινε̱ σίτ᾽ ἐτοῦρε, σπάνε̱ ντον̇ιὲ̱ τγιάτε̱ρ πὲ̱ρ βέτζμε Ιησούνε̱ βέτε̱με̱.

9. Ε κοὺρ ζπ̇ρίτν᾽ ἀτὰ γκὰ μάλλι, ἱ πορσίτι ἀτὰ Ιησοΰϊ, ἐ οὐ θά· μὸς θόϊ ν̇ιερίουτ ϰ̇ε̱τὲ̱ ϰ̇ὲ πάτε̱ γγέρα σὰ τὲ̱ γγιάλε̱τε̱ γκὰ τὲ̱ βδέκουρίτε̱ ἱ π̇ίῤῥι ν̇ιερίουτ.

10. Ε ἐ πίετν᾽ ἀτὲ̱ μαθητίτ ἐτὶγ, ἐ ἱ θάνε̱· ψὲ γραμματέϊγτε̱ θόνε̱ δὰ, σὲ Ηλία δὸ τὲ̱ βίγε̱ πε̱ρπάρα;

11. Ε δὲ Ιησοΰϊ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ, ἐ οὐθὰ ἀτοῦρε· σὲ Ηλία βγιὲν πε̱ρπάρα, ἐ δὸ τὲ̱ βέ̱ῤῥε̱ ϝίθε̱ π̇ότε̱νε̱ ντὲ̱ τὰξ.

12. Πὸ οὐ θὸμ γιούβετ σὲ Ηλία ἔρδι νταὂτὶ· ἐ νούκ᾽ ἐ ν̇ιόχν᾽ ἀτὲ̱, ἐ ἱ π̇έ̱νε̱ ἀτὶγ, σὰ ϰ̇ὲ̱ δέὂνε̱. ϰ̇ε̱ὂτοὺ ἐ δὲ ἱ π̇ίῤῥι ἱ ν̇ιερίουτ δὸ τὲ̱ πε̱σόγε̱ γκὰ ἀτὰ.

13. Αχιέρε κουπε̱τούανε̱ μαθητέϊγτε̱ σὲ πὲ̱ρ Ιωάννε̱ βαπτιστίνε̱ γιοὺ θόΰ ἀτοῦρε.

14. Ε σὶ ἔρδ᾽ ἀτὰ τὲκ κὲ τούρμ᾽ ἐ ν̇ιέρε̱ζετ, ἔρδι ντὲ ἀϊ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ, ἐ γιοὺ φάλ.

15. Καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱὸν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16. Καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ.

18. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

20. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῇ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς.

21. Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

22. Καὶ ἐνῷ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων·

23. Καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοὺμ, προσῆλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ

15. Ε ἰ θὸσ̈ ζὸτ, λὲ τὲ̱ τὲ̱ ϐίγε̱ λίκξτε̱ πὲ̱ρ τὶμ π̇ίρ̇ρ̇, σὲ ἐ ζὲ̱ π̇ε̱τάγια, ἐ μουντόνετε̱ σούμε̱, σ̈ούμε̱ χ̇έρε̱ π̇ίε ντὲ̱ ζγιὰρ̇, ἐ σ̈ούμε̱ χ̇έρε̱ ντὲ̱ οὔγε̱.

16. Ε ἐ προύϐα ἀτὲ̱ ντὲ̱ μαθητὶ τὲ̱ τούα ἐ νούκε̱ μούντνε̱ τὰ σε̱ρόϊγνε̱.

17. Ε δὲ Ιησοΰϊ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἰθά· ὦ σόϊγ ἰ πὰ π̇έσε̱, ἐ δὲ ἰ σ̈τρέ̱μπε̱ρε̱, γγέρα κοὺρ τὲ̱ γὲμ μὲ γιούϐετ; γγέρα κοὺρ τὲ̱ ού δ̇ουρόϊγ γιούϐετ; π̇ίμανι ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱τού.

18. Ε ἐ κε̱ρτόϊ ἀτὲ̱ Ιησούϊ, ἐ δ̇όλ̇ι γκὰ ἀΐ ἰ παοῦδι, ἐ οὐ σ̈ε̱ρ̇ούα ἀτὲ̱ σαχ̇ὰτ δ̇γιάλι.

19. Αχ̇ιέρ̇ε ἔρδε̱ μαθητίτε̱ ντὲ Ιησούϊ ϐέτε̱με̱ μπὲ ν̇ιάνε̱, ἐ ἰ θάνε̱. ψ̇ὲ νάϐετ νούκ̇ε̱ μούντμ τὰ κρέγε̱με̱ ἀτέ̱;

20. Ε δὲ̱ Ιησούϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε, σὲ νούκ̇ε̱ π̇εσόνι μίρ̇ρ̇ε̱. σὲ οὐ θὸμ μὲ τὲ̱ ϐε̱ρτέτα, ντὲ̱ πάτζι π̇έσε̱ σὰ ν̇ιὲ̱ κόκε σινάπιτ, δ̇ὸ τὲ̱ θόϊ κ̇ε̱τὶτ μάλιτ, γκρέου κε̱τέγε, ἐ χάϊδ̇ε ἀτγὲ, ἐ δ̇ὸ τὰ π̇έ̱γε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς γὲτε̱ ντὲ̱ γιοὺ ντον̇ιὲ̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς π̇έ̱νετε̱.

21. Πὸ κοΰϊγ σόϊγ ἰ δ̇γιάγετ νούκε̱ δ̇ὲλλ ντρίσ̈ε, π̇ὲ̱ρ ϐέτζμε̱ μὲ τὲ̱ φάλτουρε̱. ἐ δὲ μὲ τ' ἀϜε̱ρούαρε̱.

22. Ε σὶ ϐίγνε̱ ἀτὰ ρ̇ότουλ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱, οὐ θά ἀτοῦρε Ιησούϊ δ̇ὸ τὲ̱ ἴπετε̱ ἰ κ̇ίρ̇ρ̇ι ν̇ιερίουτ ντὲ̱ δ̇ούαρ̇ρ̇ τὲ̱ ν̇ιέρε̱ζετ.

23. Ε δ̇ὸ τὰ ϐράσε̱νε̱ ἀτὲ̱, ἐ τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δ̇ίτε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γκρίχ̇ετε̱ ἐ οὐ χ̇ελμούανε̱ σ̈ούμε̱.

24. Ε σί ἔρδε̱ ἀτὰ ντὲ̱ Καπερναοὺμ, γιοὺ κιάσ̈νε̱ Πέτροσε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ μπε̱γέδε̱νε̱ χαράτζετε̱, ἐ ἰ θάνε̱ Δά-

εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληρόνει τὰ δίδραχμα;

25. Λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ δασμόν; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ξένων;

26. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροι εἶναι οἱ υἱοί.

27. Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, ὕπαγε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ῥίψον ἄγκιστρον, καὶ τὸ πρῶτον ὀψάριον, τὸ ὁποῖον ἀναβῇ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, θέλεις εὑρεῖ στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμὲ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ιή. 18.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς ἄρα εἶναι μεγαλήτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψητε, καὶ γείνητε ὡς τὰ παιδία, δὲν θέλετε εἰσέλθει εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

4. Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ μεγαλήτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

5 Καὶ ὅστις δεχθῇ ἓν τοιοῦτον παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται.

6. Ὅστις ὅμως σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-

σκαλι γιούαϊγ νούκε παϝούαν χαράτζνε̱;

25. Οὐ θότε̱, παϝούαν, ε̇ κοὺρ χ̇ίρι ντε̱ ὄτε̱πι, ι̇ θὰ ἀτὶγ με̱ περπάρα Ἰησούϊ σι τε̱ δούκετε̱ Σίμων; μπρέτε̱ριτ' ε̇ δέουτ γκὰ τζίλε̱τε̱ μάρε̱νε̱ τε̱ δε̱νατε̱ ά χαράτζνε̱; γκὰ πίγτ' ἐτοῦρε, ἀ γκὰ τε̱ χουάϊγτε̱;

26. Ε ι̇ θότ' ἀτὶγ Πέτρουα, γκὰ τε̱ χουάϊγτε̱, ι̇ θότ' ἀτὶτ Ἰησούϊ ντε̱ ὄτε̱ κ̇εῦτου τε̱ κ̇ίγτε̱ γιάν' ἐλεύθερο.

27. Πὸ κ̇ε̱ τε̱ μὸς σκανδαλίσγε̱με̱ ἀτά, χ̇άϊγδε ντε̱ δετ, ε̇ βούρ̇ρε̱ ἀγγίστρε̱νε̱, ε̇ ἀτε̱ πίὂκ κ̇ε τε̱ δάλλε̱ π̇ε̱ρπάρα, γκρέε, ε̇ χάπι ϝόγε̱ν' ἐτὶγ, ε̇ δὸ τε̱ ϝετζ ν̇ιε̱ στατῆρε̱, ε̇ σι τὰ μάρτζ ἀτε̱ ἔπουα ἀτοῦρε πε̱ρ μούα ε̇ δε πε̱ρ τίγ.

Κρίε Ετέτε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιη΄. 18

Ατε̱ τζάὂτ ἔρδε̱ μαθητίτε̱ ντε̱ Ἰησούϊ, ε̇ ι̇ θάνε̱· βάλε̱ τζίλι ἔὂτε̱ με̱ ι̇ μάδ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ;

2 Ε Ἰησούϊ θύρ̇ρι ν̇ιε̱ δγιάλλε̱, ε̇ ἔβοῦρι ἀτε̱ στούαρα ντε̱ μὲς τε̱ τοῦρε.

3. Ε θὰ· με̱ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θομ γιούβετ, ντε̱ μὸς οὐ κθέφι, ε̇ τε̱ πέ̱νενι σι ε̇ δε̱ δγιέλμτε̱, δὸ τε̱ μὸς χ̇ίνι ντε̱ μπε̱τε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ.

4. Ε ἀΐ δὰ κ̇ε̱ τε̱ ταπινόσγε̱ βέτε̱χ̇εν' ἐτὶγ σι κούϊγ δγιάλλε̱, ἀΐ ἔ̱στε̱ με̱ ι̇μὰδ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ.

5. Ε ἀΐ κε̱ τε̱ πρέσε̱ ν̇ιε̱ τε̱ τίλλε̱ δγιάλλε̱ μπε̱ 'ἔμε̱ρ τὶμ, με̱ πρέτ μούα.

6. Ε ἀΐ πὰ κ̇ε̱ τε̱ σκανδαλίσγε̱ ν̇ιε̱ γκὰ κετὰ τε̱ βόϝε̱λιτε̱, κ̇ε̱ π̇ε̱σόγε̱νε̱

των εἰς ἐμὲ, συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

7. Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκάνδαλα· διότι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8. Καὶ ἐὰν ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· καλήτερον σοὶ εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ῥιφθῇς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· καλήτερον σοὶ εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10. Προσέχετε, μὴ καταφρονήσητε ἕνα τῶν μικρῶν τούτων· διότι σᾶς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11. Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

12. Τί σᾶς φαίνεται; Ἐὰν ἄνθρωπός τις ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενήκοντα ἐννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον;

13. Καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ εὕρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἐννενήκοντα ἐννέα τὰ μὴ πεπλανημένα.

14. Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμ-

μπε̱ μούα, ε̱σ̈τε̱ με̱ μίῤῥε̱ πε̱ρ τε̱, κ̇ε̱ τὶ βάρετε̱ ντε̱ κιάφε̱ τε̱ τὶγ μόκ̇ε̱ρ ὲ μουλίουτ, ὲ τε̱ σ̈τίχετε̱ ντε̱ φοῦντ τε̱ δέτιτ.

7. Βὲ ντε̱ κ̇ότε̱ γκὰ σκανδάλετε̱. σὲ ἔστε̱ στρε̱γγὶμ τε̱ βίγε̱νε̱ σκάνδαλετε̱ πὸ βὲ μπὰ τε̱ ν̇ιερὶ, κε̱ γκὰ ἀῒ βγιὲν σκανδάλι.

8. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ δόῤῥα γιότε ἀ κ̇ε̱μπα γιότε τε̱ σκανδαλὶς τὶ, πρέϊ ἀτὸ, ὲ σ̈τγιέρι γκὰ βέτε̱χεγια, σὲ ἔσ̈τε̱ με̱ μίῤῥε̱ πε̱ρ τὶγ τε̱ χίτζ ντε̱ γέτε̱ ἰτζάλε̱, ἄ πᾶ δόῤῥε̱, σὲ τε̱ κ̇έτζ δὶ δούαῤῥ, ὲ δὶ κ̇ε̱μπε̱, ὲ τε̱ βίχετζ ντε̱ φλιάκ̇ε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

9. Ε ντε̱σ̈τε̱ σίου ἴτ κ̇ε̱ τε̱ σκανδαλὶς, πρέε ἀτε̱, ὲ σ̈τγιέρε γκὰ βέτε̱χεγια, σὲ ἔστε̱ μὲ μίῤῥι πε̱ρ τὶγ τε̱ χὶτζ ντε̱ γέτε̱ μὲ ν̇ιε̱ σὶ, σὲ τε̱ κ̇ὲτζ δὶ σὶ, ὲ τε̱ βίχετζ ντε̱ πίσε̱ τε̱ ζγιάριτ.

10. Βε̱σ̈τρόνι τε̱ μὸς καταφρονίσνι ντον̇ιε̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ τε̱ βόϝε̱λιτε̱, σε οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ Ε̱γγέ̱λιτ' ἐτοῦρε̱ ντε̱ Κίελ κοὺρ δὸ σ̈όχε̱νε̱ φάκεν' ὲ γιάτιτ σὶμ, κ̇ε̱ ἔσ̈τε̱ ντὲ Κίελ.

11. Σὲ ἔρδι ἰ πίῤῥι ἰ ν̇ιερίουτ πε̱ρ τε̱ λεφτερόσουρε̱ τε̱ χούμπουρε̱νε̱.

12. Τζιοὺ δούκ̇ετε̱ γιούβετ, ντε̱ πάσ̈τε̱ ντον̇ιε̱ ν̇ιε̱ρὶ ν̇ιε̱κὶντ δε̱ντ, ὲ τὶ χουμπάσε̱ ν̇ιε̱ γκὰ ἀτὸ, νούκ̇ε̱ λε̱ τε̱ νε̱ντε̱δγιέτ' ἐνε̱ντα, ὲ βέτε ντε̱ πε̱ρ μάλλε τε̱ κ̇ερκόγε̱ τε̱ χούμπουρε̱νε̱;

13. Ε ντε̱ κιόφτε̱ κ̇ε̱ τὰ ϝέγε̱ ἀτε̱, μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ϝε̱ζόνετε̱ πε̱ρ ἀτε̱ με̱ τέπε̱ρ, σὲ πε̱ρ τε̱ νε̱ντε̱δγιέτ' ἐνε̱ντα, κ̇ε̱ σκένε̱ χούμπουρε̱.

14. Κε̱σ̈τοὺ νούκ' ἔσ̈τ' οὐρδε̱ρὶ

προσθεν τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἷς τῶν μικρῶν τούτων.

15. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδισας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν.

17 Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἂς εἶναι εἰς σὲ ὡς ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης.

18. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅσα ἐὰν δέσητε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19. Πάλιν σᾶς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σᾶς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον κάμει αἴτησιν, θέλει γείνει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20. Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

21. Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ἕως ἑπτάκις;

22. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Δέν σοὶ λέγω, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

23. Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὡμοιώθη μὲ ἄνθρωπον βα-

πε̱ρπάρα γιάτιγ τούαϊγ κ̇ὲ̱ ἔσ̈τε̱ ντὲ̱ Κίελ, κ̇ε̱ τὲ̱ χουμπάσε̱ ṅιὲ̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ τὲ̱ βόϝε̱γιτε̱.

15. Ε ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ φε̱γὲν τὶ βε̱λ̇άϊ ϊτ, χάϊγδε ἐ κε̱ρτόγε ἀτὲ̱ βέτε̱με̱, τὶ ε δὲ ἀΐ π̇άσ̈κε̱, ἐ ντὲ̱ τὲ̱ διϝιόφτε̱, ἐ κερδέσε βε̱λάνε̱ τέ̱ντ.

16. Ε ντὲ̱ μὸς τὲ̱ δ̇ιϝιόφτε̱, μέῤῥ μὲ βέτε̱χε ṅιὲ̱ ἆ δ̇ὶ βέτε̱ ἀκόμα κ̇ὲ πε̱ρ πάρα ϝόγε̱σε̱ δ̇ὶ ἆ τρὲ μάρτύρε̱βετ, τὲ̱ κε̱ντρόγε̱ τζδ̇ὸ φγιάλε̱.

17. Ε ντὲ̱ μος διϝιόφτε̱ ἐ δέ ἀτὰ, θούαγια Κίσ̈εσ̈ε̱ ἐ δὲ λαβΐτ, ἐ ντὲ̱ μὸς διϝιόφτε̱ ἐ δὲ κίσ̈ε̱σ̈ε̱, λὲ τὲ̱ γέτε̱ τὲκ τέγε σὶ κούντρε̱ ἔστε̱ Εθνηκόϊ ἐ δὲ Τελόνι.

18. Σὲ οὐ θὸμ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα, σά τὲ̱ λίδνι μπὶ δὲ, δ̇ὸ τὲ̱ γένε̱ λίδουρε̱, ντὲ̱ Κίελ, ἐ σὰ τὲ̱ ζγίδνι μπὶ δὲ δ̇ὸ τὲ̱ γένε̱ ζγίδουρε̱ ἐ δὲ ντὲ̱ Κίελ.

19. Πε̱ρσε̱ρὶ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ συμφωνίσγε̱νε̱ δ̇ὶ γκὰ γιούβετ πὲ̱ρ τζδ̇ὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ερκόγε̱νε̱, δ̇ὸ τοῦ π̇ε̱νετ' ἀτοῦρε γκὰ γιάτι ἷμ κ̇ὲ̱ ἔσ̈τε̱ ντὲ̱ Κίελ.

20. Σὲ τὲκ γιάνε̱ δ̇ὶ ἆ τρὲ μπε̱γέδουρε̱ μπὲ̱ ἔμε̱ρ τὶμ, ἀτγὲ ἐ δὲ οὔνε̱ γιὰμ ντὲ̱ μὲ̱ς τὲ̱ τοῦρε.

21. Ατε̱ χ̇έρε̱ γιοὺ κιὰς ἀτὶγ Πέτρουα, ἐ ἱ θὰ· ζὸτ, σὰ χ̇έρε̱ τὲ̱ φε̱γέγε̱ τέκ οὐ βε̱λάϊ ἷμ ἐτε̱ γιὰ ντε̱λέϊγ ἀτὶγ; γγὲρ μπὲ̱ σ̈τάτε̱;

22. Ι θὰ ἀτὶτ Ιησούϊ· νούκ̇ε̱ τὲ̱ θὸμ τὶ γγέρα μπὲ̱ σ̈τάτε̱, πὸ γγέρρα μπέ̱ σ̈τατε̱δγιέ̱τε̱ χ̇έρε̱ γκὰ σ̈τάτε̱.

23. Πρὰ ἀντάϊγ ϝιὰν μπρετε̱ρία ἐ Κίελβετ μὲ ṅιερὶ μπρὲτ, κ̇ε̱ δ̇έσ̈ι

σιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

24. Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῇ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.

25. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ *τὸ ὀφειλόμενον.*

26. Πεσὼν λοιπὸν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

27. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν.

28. Ἀφοῦ ὅμως ἐξῆλθεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώστει εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεωστεῖς.

29. Πεσὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

30. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕωσοῦ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον.

31. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα.

32. Τότε προσκαλέσας αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν, Δοῦλε πονηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκεῖνο σοὶ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας·

τε̱ πὲ̱ν λογαρὶ μὲ κοπίγτ' ἐτίγ.

24. Ε κοῦρ νίσι τὲ̱ π̇ὲν λογαρὶ ἱ προὺν ἀτὶγ ν̇ιὲ ν̇ιερὶ κὲ̱ ἱ δούαϊγ δγιέτε̱ μίγὲ̱ κουλέτα.

25. Ε σὶ νοὺκ̇ε̱ κ̇ὶσ̈ ἀΐ τὲ̱ γιὰ ἴπ ἐ πορσίτι ἀτὲ̱ ζότι τὶγ τὲ̱ σ̈ίτετε̱ ἀΐ, ἐ δὲ Fρούαγια ἐτὶγ, ἐ δὲ δ̇γιέλμετε̱, ἐ δὲ Fίθε̱ σὰ κ̇ὶσ, ἐ τὲ̱ παFούχαετε̱.

26. Ε κοπίλι ρ̇ὰ πόσ̈τε̱, ἐ ἱ λιούτεϊγ ἀτὶγ, ἐ ἱ θὸσ̈· ζὸτ, μὸς οὐ ζε̱με̱ρὸ τὲκ μέγε, πὸ πρίτμε̱, ἐ δὸ τὲ̱ τὶ ἆπ τὲ̱ Fίθα.

27. Ε ζότιτ σατίτ κοπίλιτ ἱ ἔρδι λίκξτε̱ ἐ ἐλε̱σόϊ ἀτὲ̱, ἐ δὲ̱ Fίθε̱ πόρτζινε̱ γιὰ δε̱ρόϊ.

28. Ε σὶ δ̇όλι ἀτέγε ἀΐ κοπὶλ, Fέτι ν̇ιὲ̱ τγιάτε̱ρ κοπὶλ σ̈όκν' ἐτὶγ, κ̇ὲ ἱ δ̇ούαϊγ ἀτὶτ ν̇ιε̱κὶντ δ̇ηνάρε̱, ἐ σὶ ἐ ζοῦρι ἀτὲ̱ ἐ μπὶτ, ἐ ἱ θὸσ̈, ἅμε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δό.

29. Ε ἀΐ κοπὶλ σ̈όκου ἱ τὶγ σὶ ἱ ρ̇ὰ ντὲ̱ κ̇ε̱μπε̱ τὲ̱ τὶγ, ἱ λ̇ιούτεϊγ ἀτὶτ, ἐ ἱ θὸσ̈· μὸς οὐ ζε̱με̱ρὸ τὲκ μέγε, πὸ πρίτμε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ τὶ ἆπ τὲ̱ Fίθα.

30. Ε ἀΐ νούκ̇ε̱ δούαϊγ, πὸ βάτε, ἐ βοῦρι ἀτὲ̱ ντὲ̱ χαψάνε, γγέρα σὰ τὶ ἄπε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ ἱ δ̇ούαϊγ.

31. Ε σὶ πάνε̱ κοπίγτ' ἐ τγιέρε̱ ἀτὸ κὲ̱ οὐ κ̇ὲ̱νε̱, οὐ χελμούανε̱ σ̈ούμε, ἐ ἔρδε̱, ἐ ἱ ρ̇ε̱φίενε̱ ζότιτ σὲ̱ τοῦρε Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ π̇ὲ̱νε̱.

32. Α χιέρε θύρρ̇ι ἀτὲ̱ ζότι τὶγ, ἐ ἱ θὰ· κοπὶλ ἱ κ̇έϊκ, οὔνε̱ τὲ̱ δε̱ρόβα τὶ Fίθ' ἀτὲ̱ π̇όρτζ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δ̇όγε, σὲ ψὲ μοῦ λιούτε.

33. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα;

34. Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕωσοῦ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν.

35. Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσητε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

33. Νούκε̱ δούχαεϊγ τε̱ δε̱ρόγε̱ ε̇ δὲ τὶ κοπίλιτ ὅὄκουτ σὶτ, κούντρε̱ τε̱ δε̱ρόβα ε̇ δὲ οὔ;

34. Ε σὶ οὐ ζε̱με̱ρούα ζότι τὶγ. ε̇ δά ἀτε̱ ντὰ τὰ κ̇ε̱ μουντύγε̱νε̱, γγέρα σὰ τε̱ ἄπε̱ Fίθ᾽ ἀτὸ κ̇ε̱ κ̇ιὄ ὄόρτζ.

35. Κε̱ὔτου ε̇ δὲ γιάτι ἴμ ἰ Κίελβετ, δὸ τὲ π̇έγε̱ ντε̱ γιούβετ, ντε̱ μὸς λιάφαζι τζίλι δὸ βε̱λλἀῖτ σε̱ τὶγ γκὰ ζέμε̱ρα γιούαγ, φάγετ᾽ ἐτοῦρε.

Κεφ. ιθ΄. 19.

Και ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

2. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν;

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔπλασεν αὐτούς;

5. Καὶ εἶπεν, «Ἕνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν;»

6. Ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος ἂς μὴ χωρίζῃ.

7. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ

Κρίε Ενε̱ντε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιθ΄. 19.

Ε κοὺρ σόσι Ιησοὺϊ κε̱τὸ φγιάλε̱, οὐ γκρὲ γκὰ Γαλιλαία, ε̇ ἔρδι ντε̱ συνόρε̱ τε̱ Ιουδαίε̱σε̱, πε̱ρτέϊγ Ιορδάνιτ.

2. Ε ἰ βάνε̱ πὰς σὶ ὄούμε̱ π̇ότε̱, ε̇ ἰ ὄε̱ρόϊ ἀτὰ ἀτγέ.

3. Ε οὐ κιάὄνε̱ ντὲ ἀἰ Φαρισέϊγτε̱, ε̇ ε̇ πιράζν᾽ ἀτε̱, ε̇ ἰθόὄνε̱ ντε̱ μοῦντ ν̇ιερίου τε̱ ντάγε̱ Fρούαν ἐτἶγ μὲ τζδὸ λοὶ σεπ̇έπ.

4. Ε δὲ ἀἰ οὐ πε̱ρFέϊFx, ε̇ οὐ θὰ ἀτοῦρε· νούκε̱ διαβάστε̱, σὲ ἀἰ κ̇ε̱ ἰπ̇έρι κ̇ε̱ χέρε̱ν᾽ ἐπάρε̱ μάὄκουλ ε̇ δὲ φέμε̱ρε̱ ἰ π̇έρι ἀτά;

5. Ε θα᾽ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ δὸ τε̱ λε̱ρε ν̇ιερίου π̇απ̇άν᾽ ε̇ τὶγ ε̇ δὲ με̱με̱νε̱, ε̇ δὸ τε̱ π̇αὄκόνετε̱ μὲ Fρούαν᾽ ἐτὶγ, ε̇ δὸ τε̱ γένε̱ τε̱ δὶ ν̇ιε̱ κούρμ.

6. Νὰ, κ̇ε̱ νούκε̱ γιάνε̱ δὶ πὸ ν̇ιε̱ κούρμ. ἀτε̱ ἀδὰ κ̇ε̱ π̇άὄκοϊ Περντία, κ̇ερίου λὲ τε̱ μος ἐντάγε̱.

7. Ι θόν᾽ ἀτὶγ· ψε Μωϋσίου πορσίτι τάπε̱με̱ κάρτε̱ τε̱ σε̱ντάριτ, ε̇ τά

BKSH

δώση ἔγγραφον διαζυγίου καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν;

8. Λέγει πρὸς αὐτούς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς· ἀπ' ἀρχῆς ὅμως δὲν ἔγεινεν οὕτω.

9. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῇ *γυναῖκα* κεχωρισμένην γίνεται μοιχός.

10. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχῃ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῇ.

11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον.

12. Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῇ *τοῦτο*, ἂς δεχθῇ.

13. Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτά.

14. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίζητε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15. Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

16. Καὶ ἰδοὺ προσελθών τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ,

ντάγεμε.

8. Οὐ θότ' ἀτοῦρε· σὲ Μωϋσίου γκὰ ζέμερα γιουάϊγ, ε λἶFα ε ἐκέκια οὐ δά οὔρδερ γιούβετ τε ντάνι Fράτε τουάϊγ, πὸ με περπάρα νούκε κε κεστού.

9. Ε δὲ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀἱ κε τε ντάγε Fρούαν' ἐτὶγ πὰ κένε κουρβερὶ ντε μὲς, ε τε μάῤῥε τγιάτερ, πένετε μιχὸ (κουρβγιὰρ) ε δὲ ἀἱ κε τε μάῤῥε Fρούα τε ντάῤῥε, κε ρὸν πούρι σάϊγ, πένετε κουρβγιάρ.

10. Ιθόν' ἀτὶγ μαθίτ' ἐτίγ· ντέ-ὅτε κεῦτοὺ πούν' ε νιερίουτ με Fρούαν' ἐτὶγ, νούκ' ἔστ' εμίρρε τε μαρτόνετε.

11. Ε δὲ ἀἱ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούκε μοῦντ τὰ δέξεϊγνε Fίθε κετε φγιάλε, περ βέτζε ἀτοῦρε κε γιοὺ ἔστε δένε.

12. Σὲ γιάνε τε δρέδουρε, κε οὐ λένε κεστοὺ γκὰ πάρκου ἰ μέμεσε ε γιάνε τε δρέδουρε, κε οὐ δρόδε γκὰ νιέρεζιτε, ε γιάνε τε δρέδουρε, κε δρούαδε βέτεχεν' ἐτοῦρε περ μπρετερίν' ε Κίελβετ, ἀἱ κε μοῦντ τε χίγε, λε τε χίγε

13. Ατε χέρε ἰ προὺν' ἀτὶγ δγιελμ, κε τε βὶγ μπὰ τὰ δούαρτε, ε τὶ πεκὸν, ε μαθητίτε ἰ κερτόϊγνε ἀτά.

14. Ε δὲ Ιησοὺϊ οὐ θὰ· λίρι δγιάλμτε, ε μὸς ἰ μπάνι ἀτὰ τε βίγενε τὲκ μέγε, σὲ τε τίλεβετ ἔστε μπρετερία ε Κίελβετ.

15. Ε σὶ βοῦρι μπὶ ἀτὰ δούαῤῥτρε, ἴκου ἀτέγε.

16. Ε γιὰ νιε νιερὶ οὐ κιὰς ντε ἀἱ, ε ἰθὰ· δάσκαλ ἰ μιῤῥε, τζτε

τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς.

18. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίας; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ «Μὴ φονεύσῃς· Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ κλέψῃς. Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς·

19. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα·» καὶ «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.»

20. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοὶ λείπει ἔτι;

21. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς νὰ ἦσαι τέλειος, ὕπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς εἰς πτωχούς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθὲ ἀκολούθει μοι.

22. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσέλθει πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

24. Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, Εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;

26. Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά.

μίῤῥε̱ τε̱ π̇έϊγ, κ̇ε̱ τε̱ κ̇ὲμ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱;

17. Ε δὲ ἀΐ ἰ θὰ ἀτὶγ· ψὲ με̱ θούα τε̱ μίῤῥε̱; ντονὲ̱ σε̱ὅτ' ἰμίῤῥε̱ πε̱ρ βέτζμε ν̇ιὲ, Περντίχ. ἐ ντε̱ δὸ τε̱ χ̇ίτζ ντε̱ γέτε̱, ῥούαϊγ πορὅίτε̱.

18. Ι θότ' ἀτὶγ, τζίλιατε̱; ἐ δὲ Ιησούϊ ἰ θὰ· κ̇ε̱τὸ· τε̱ μὸς βρὰτζ ν̇ιερὶ, τε̱ μος κουρβε̱ρὸτζ, τε̱ μὸς βγιὲδτζ, τε̱ μὸς μαρτυρὶτζ ῥέμ.

19. Τε̱ ντερὸτζ π̇απ̇άνε̱, ἐ δὲ με̱με̱νε̱, ἐ δὲ τε̱ δούατζ Fιτόνε̱ τε̱ντ σὶ ἐ δὲ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε̱.

20. Ι θότ' ἀτὶτ τριμὅόρι, Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ ἰ ῥούαϊγτα κε̱ ντε̱ τε̱ ῥὶ τὶμ, τζε̱με̱ δούχ̇ετ' ἀκόμα;

21. Ι θὰ ἀτὶτ Ιησούϊ, ντε̱ δὸ τε̱ γὲτζ τέλιο, χ̇άϊγδε ἐ ὅὶτ πλιάτζκατ ἐτούα, ἐ ἔπουα σε̱ βάρφε̱ρετ, ἐ δὸ τὲ κ̇ὲτζ χ̇αζινὲ ντε̱ Κίελ, ἐ ἔγια πὰς μέγε.

22. Ε σὶ διFιδϊ τριμὅόρι φγιάλε̱νε̱, ἴκου χ̇ελμούαρε̱· σὲ κε κε̱ κιὅ σοῦμε̱ μούλκε.

23 Ε Ιησούϊ οὐ θὰ μαθητίβετ σε̱ τὶγ· μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲ ζαχμὲτ δὸ τε̱ χ̇ίγε̱ ἰ πάτουρι ντε̱ μπρε̱τε̱ρὶ τε̱ Κίελβετ.

24. Ε παμέτα οὐ θὸμ γιούβετ· με̱ κολάϊγ ε̱στε̱ τε̱ ὅκόγε̱ γκὰ βε̱ῤῥα ἐ Fε̱λπε̱ρε̱σε̱ Fαμίλια, σὲ τε̱ χ̇ίγε̱ ἰ πάσουρι ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.

25. Ε σὶ διFιούανε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ οὐτζιουδίτνε̱ ὅούμε̱, ἐ θόὅνε̱· βάλε̱ κουὅ μουντ τε̱ σόσετε̱.

26. Ε δὲ Ιησούϊ ὅτίου σίτε̱, ἐ βεὅτόϊ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, ντάνε̱ τε̱ ν̇ιέρε̱ζετ κ̇ε̱γιὸ ε̱ὅτ' ἐ ζαχμέτζμε, πὸ ντάνε̱ τε̱ Περντίσε̱ Fίθε̱ γιάνε̱ τε̱ κολάϊγτα.

27. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς;

28. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

29. Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει.

30. Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Κεφ. κ'. 20.

ΔΙΟΤΙ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρωῒ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

2. Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἱσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς.

4. Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆγον.

5. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην

27. Αχιέρε οὐ περϜέϊϜκ Πέτρουα, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ, γιὰ νάβετ κὲ̱ ἱ λιὰμ Ϝίθε, ἐ ἔρδμ πὰς τέγε· βάλε̱ τζδὸ τὲ̱ γέτε̱ μὲ νέβε̱τ.

28. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ γιού κὲ̱ ἔρδτε̱ πὰς μέγε, ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ ρὲ̱, κοὺρ δὸ τὲ̱ ῥίγε̱ ἱ πίῤῥι νιερίουτ μπὶ φρὸν τὲ̱ λε̱βδούαρε̱ τὲ̱ τὶγ, ἀχιέρε̱ δὸ τὲ̱ ῥίνι ἐ δε γιούβετ μπὶ δίμπεδγιέτε̱ φρόνε, τὲ̱ Ϝιουκόνι τὲ̱ δίμπε̱δγιέτε̱ φιλίτ' ἐ Ισραήλιτ.

29. Ε τζίλι δὸ κὲ̱ λιὰ ὅτε̱πίρα, ἃ βε̱λάζε̱ρ, ἃ μότρα, ἃ παπὰ, ἃ μέ̱με̱, ἃ δγιὲλμ, ἃ ἄῤῥα, πὲ̱ρ ε̱μμερ τὶμ, νιε̱κὶντ πὲ̱ρ νιὲ̱ δὸ τὲ̱ μάῤῥε, ἐ δὲ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱ δὸ τὲ̱ κληρονομίσγε̱.

30. Ε δὲ ὅουμε κὲ̱ πάρε̱ δὸ τὲ̱ πέ̱νενε̱ τὲ̱ παὅτάϊγμε̱ ἐ τὲ̱ παστάϊγμε̱ τὲ̱ πάῤῥε̱.

Κρίε Ενιε̱ζέτμε. κ'. 20.

Σὲ μπρετε̱ρία ἐ Κίελβετ κὰ τὲ̱ Ϝιάρε̱ μὲ νιὲ̱ νιερὶ ζὸτ ὅτε̱πίετ, κὲ̱ ἀΐ δόλι κὲ̱ ντὲ̱ με̱γγὲς τὲ̱ ζὶγ πουνε̱τόρε̱ ντὲ̱ βε̱ὅτε̱ τὲ̱ τίγ.

2. Ε σὶ πέ̱ρι παζὰρ μὲ πουνε̱τόρε̱ γκὰ νιὲ̱ δηνὰρ δίτε̱νε̱ ἱ δε̱ρϜόϊ ντὲ̱ βέ̱ὅτε̱ τὲ̱ τίγ.

3. Ε πὰ σὶ δόλι ντὲ̱ τρὲ σαχὰτ, πὰ τὲ̱ τγιέρε̱ κὲ̱ ῥίγνε̱ ντὲ̱ παζὰρ πά πούνε̱.

4. Ε δὲ ἀτοῦρε οὐ θά· χάϊγδενι ἐ δὲ γιούβετ ντὲ̱ βέ̱στε̱, ἐ ἀγιὸ κὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ ἐ οὔδε̱σε̱, δὸ τοῦ ἀπ ἐ δε γιούβετ. Ε δὲ ἀτὰ βάνε̱.

5. Ε πάμε̱τα σὶ δόλι ντὲ̱ Ϝιά-

καὶ ἐννάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως.

6. Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἱσταμένους ἀργοὺς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἵστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

7. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεὶς ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει.

8. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν *μισθωθέντες*, ἔλαβον ἀνὰ *ἓν* δηνάριον.

10. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλειότερα· ἔλαβον ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ *ἓν* δηνάριον.

11. Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,

12. Λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας *ἓν* δηνάριον μετ᾽ ἐμοῦ;

13. Λάβε τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ.

14. Ἢ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός;

ὅτε ε ντὲ νέντε σαχάτ, πέρι ἀστοὺ σι θάμ.

6. Ε σι δόλι ντὲ τὲ νιεμπεδγιέτετενε σαχὰτ, Fέτι τὲ τγιέρε, κὲ ρίγνε πὰ πούνε ε οὺ θότ᾽ ἀτοῦρε, ψὲ ρίνι κετοὺ Fίθε δίτενε πὰ πούνε;

7. Ι θάν᾽ ἀτιγ· σε νούκε νὰ μπλόϊ νιερὶ· οὺ θότ᾽ ε δὲ ἀτοῦρε, χάϊδενι ε δὲ γιούβετ ντὲ βέστε, ε ἀγιὸ κὲ τὲ γέτ᾽ ε οὔδεσε δὸ τὲ μίρρι.

8. Ε σι οὺ ἔρρ θότ᾽ ἴ ζότι βέστεσε πιρτόπιτ σε τὶγ· θύρρε πουνετόρετε, ε ἔπου ἀτοῦρε πάFενε, ε νιὸ γκὰ τὲ παστάϊγμετε, γγέρα ντὲ τὲ πάρετε.

9. Ε σι ἔρδε ἀτὰ κὲ κίσνε ἄρδουρε ντὲ τὲ νιεμπεδγιέτινε σαχὰτ, μούαρρε γκὰ νιὲ δηνάρ.

10. Ε σι ἔρδε ε δὲ τὲ πάρετε, παντέχνε σε δὸ τὲ μίρρε με τέπερ, ε μούαρρε ἐδὲ ἀτὰ γκὰ νιὲ δηνάρ.

11. Ε σι ἐμούαρρε κιάχεσινε γκὰ ζότι ὅτεπίσε,

12. Ε θόσνε, σε κετὰ τὲ παστάϊγμετε νιὲ σαχὰτ πουνούανε, ε πάρρα μὲ νέβετ ἴ πέρε ἀτὰ κὲ δουρούαμ μουντίμν᾽ ε δίτεσε, ε δὲ βάπενε.

13. Ε δὲ ἄϊ οὺ περFέϊFx, ε ἴ θὰ νιέϊτ γκὰ ἀτὰ, μίκ, στε δεμετόϊγ τὺ, νούκε πέτε μὲ μούα παζὰρ πὲρ νιὲ δηνάρ;

14. Μὲρρ τέντενε ε χάϊγδε. δούα τί ἄπ ε δὲ κετὶτ σε παστάϊγμιτ σι ε δὲ τί.

15. Α νούκε μούν τὲ πέϊγ οὔνε, ἀτὲ κὲ δούα ντὲ τὲ μίατε, ἄσιου ἴτ εστ᾽ ἴ κέϊκ, σε ψὲ οὔνε γιάμ ἴ μίρρε;

16. Οὕτω θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

17. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς,

18. Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον.

19. Καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίξωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ.

20. Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἰπὲ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίητε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πίω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα.

23. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πίει, καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω εἰμὴ εἰς ὅσους ~~εἶναι~~ ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.

16 Κε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ γένε̱ τε̱ παστάϊγμε̱τε̱ τε̱ πάῤῥὲ ε τε̱ πάῤῥε̱τε̱ τε̱ παστάϊγμε̱, σ̈ούμε̱ γιάνε̱ τε̱ θίρτουρε̱, ε τε̱ πάκε̱ γιάνε̱ τε̱ ζγιέδουριτε̱.

17. Ε̱ κοὺρ χίπι Ιησούϊ ντε̱ Ιεροσόλυμα, μόῤῥι τε̱ διμπε̱γδγιέτε̱ μαθητίτε̱ μπε̱ νιάνε̱ ντε̱ οὔδε̱, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε.

18, Γιὰ κε̱ χίπε̱γε̱με̱ ντε̱ Ιεροσόλυμα ε ἰ πίῤῥι νιερίουτ δὸ τε̱ παραδόσετε̱ ντε̱ τε̱ πάρε̱ν' ε Πρίφτε̱ρετ, ε ντε̱ τε̱ Γραμματέψουριτε̱, ε δὸ τὰ Ϝιουκόγε̱νε̱ ἀτε̱ πὲρ βδέκε̱γε̱.

19. Ε δὸ τὰ ἄπε̱νε̱ ντε̱ φιλὶ τε̱ τγιέρα πε̱ρ τε̱ πε̱ρκέσ̈ουρε̱, ε πὲρ τε̱ ῥάχουρε̱ μὲ καμτζὶ, ε πὲρ τε̱ μπε̱ρθίερε̱ ντε̱ κρουΐκ, ε τε̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ δὸ τε̱ γγιάλετε̱.

20. Αχιέρε ἔρδι πράν' ἀτίγ ἔμμα ε πίγεσ σ̈ὲ Ζεβεδέοσε̱, πάσ̈κε̱ μὲ δγιέλτ' ἐσάϊγ, τὶ φάλεϊγ, ε τὶ κε̱ρκὸν ντονε̱ τε̱ κε̱ρκούαρε̱ πρε̱ϊγ σίγ.

31. Ε δὲ αἲ ἰ θὰ ἀσάϊγ, τζδὸ; ἰ θότ' ἀτίγ, Πορσίτ, κε̱ τε̱ ῥίνε̱ κε̱τὰ δγιέλτ' ε μί τε̱ δὶ, νιε̱ρι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ντε̱, ε τγιάτε̱ρι μπάνε̱ τε̱ με̱γγε̱ρε̱, ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ντε.

22. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρϜεϊϜκ, ε ἰ θὰ· νούκε̱ δίνι σὲτζ κε̱ρκόνι. μούντνι τε̱ πίνι ποτήρε̱ κε̱ δὸ τε̱ πὶ οὔνε̱, ε δὲ παϜε̱ζίμνε̱, κε̱ δὸ τε̱ παϜεζόνεμ οὔνε̱, τε̱ παϜε̱ζόνενι ε δὲ γιούβετ; Ἰ θάν' ἀτίγ, μούντγε̱με̱.

23. Ε οὗ θὸτ ἀτοῦρε, ποτήρε̱ τίμ δὸ τὰ πίνι, ε δὲ παϜεζίμνε̱, ἀτε̱ κε̱ παϜεζόνεμ οὔνε̱ δὸ τε̱ παϜε̱ζόνενι, μὰ τε̱ ῥίνι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τίμε̱ νούκ' ε̱σ̈τε̱ ἴμεα τοῦ ἄπ, πὸ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ ἀτὰ κε̱ γιοὺ ε̱στε̱ πε̱νε̱ Ϝάτι γκὰ παπάϊ ἴμ.

24. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύω ἀδελφῶν.

25. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτά.

26. Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλῃ νὰ γείνῃ μέγας ἐν ὑμῖν, ἃς ἦναι ὑπηρέτης ὑμῶν.

27. Καὶ ὅστις θέλῃ νὰ ἦναι πρῶτος ἐν ὑμῖν, ἃς ἦναι δοῦλος ὑμῶν.

28. Καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29. Καὶ ἐνῷ ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος πολύς.

30. Καὶ ἰδού, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ.

31. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς διὰ νὰ σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔκραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ.

32. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκραξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω;

33. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

24. Ε σὶ δ̇ιϜιούανε̱ τὲ̱ δγιέτε̱τε̱, οὐ ζε̱με̱ρούανε̱ πέ̱ρ τὲ̱ δ̇ὶ ϐε̱λάζερ.

25. Ε Ιησούϊ ἱ θύρ̇ρ̇ι ἀτὰ, ἐ οὐ θὰ· ἐ δίνι, κ̇ὲ̱ ἀρχόντε̱τε̱ ἐ σὲ̱ τγιέραϐετ φιλί, ἰ οὐρδε̱ρόγνε̱ ἀτὰ, ἐ τὲ̱ με̱δίνγτε̱ ἰ μουντόγε̱νε̱ ἀτά.

26. Μὰ ντὲ̱ γιούϐετ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ κ̇ε̱ὅτοὺ, πὸ αἴ κὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ μὰδ ντὲ̱ γιοὺ, λὲ τὲ̱ γέτε̱ χουσμεκιάρι γιούαϊγ:

27. Ε δὲ̱ αἴ κὲ̱ δὸ τὲ̱ γέτε̱ ἱ πάρε̱, λὲ τὲ̱ γέτε̱ κοπίλι γιούαϊγ.

28. Σὶ ἐ δὲ ἱ π̇ίρ̇ρ̇ι ἰ ν̇ιερίουτ, κ̇ὲ̱ σέρδι τὲ̱ ὅε̱ρπ̇ένετε̱ πὸ τὲ̱ ὅε̱ρπ̇έγε̱, ἐ δὲ τὲ̱ ἄπε̱ ὅπίρτιν ἐτὶγ ξεὅπε̱ρπ̇λὶμ πὲ̱ρ ὅούμε̱.

29. Ε σὶ δ̇ούαλε̱ ἀτὰ γκὰ Ιεριχόγια ϐάνε̱ πὰς σὶγ ὅούμε̱ τούρμε̱ ν̇ιέρε̱ζετ.

30. Ε νὰ δ̇ὶ τὲ̱ ϐέρπε̱ρε̱ ῥίγνε̱ ἄφε̱ρ οὔδε̱σε̱, ἐ σὶ δ̇ιϜιούανε̱ σὲ Ιησούϊ ὅκὸν, ἱ θύρ̇ρ̇ε̱, ἐ ἱ θόὅνε̱, ἐλεήσνα νέϐετ, ζὸτ, π̇ίρ̇ρ̇ ἱ Δαϐίδιτ.

31. Ε τούρμ' ἐ ν̇ιέρε̱ζετ ἱ κε̱ρτόϊγν' ἀτὰ κ̇ε̱ τὲ̱ μὸς θε̱ρίσνε̱, ἐ ἀτὰ μὲ̱ φὸρτ θε̱ρίσνε̱ ἐ θόὅνε̱, ἐλεήσνα νέϐετ, ζὸτ, π̇ίρ̇ρ̇' ἱ Δαϐίδιτ.

32. Ε σὶ κε̱ντρόϊ Ιησούϊ ἱθύρ̇ρ̇ιάτὰ, ἐ οὐ θὰ· τζδ̇όνι τὲ̱ γιοὺ π̇έϊγ γιούϐετ;

33. Ε ἰ θάν' ἀτὶγ· ζὸτ, τὲ̱ νὰ χάπενε̱ σίτε̱ τόνα.

34. Ε σὶ ἱ ἔρδι κ̇έϊκ Ιησούϊτ, ζοὺ μὲ δ̇όρ̇ρ̇ε̱ σὶτ' ἐτοῦρε, ἐ πάνε̱ λιὰρϜκ σίτ' ἐτοῦρε, ἐ ϐάνε̱ πὰς σίγ.

Κεφ. κά. 21.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων πρὸς αὐτούς,

2. Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς θέλετε εὑρεῖ ὄνον δεδεμένην, καὶ πωλάριον μετ᾽ αὐτῆς· λύσατε καὶ φέρετέ μοι.

3. Καὶ ἐάν τις σᾶς εἴπῃ τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρείαν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

4. Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

5. «Εἴπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών,» Ἰδού, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πραΰς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πώλου υἱοῦ ὑποζυγίου.»

6. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

7. Ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλάριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν, τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν *αὐτὸν* ἐπάνω αὐτῶν.

8. Ὁ δὲ περισσότερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερο-

Κρίε Ενϊε̱ζὲτ ἐνιέ̱τε̱, κά. 21.

Ε σὶ οὐ κιάσ̈νε̱ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, ἐ ἔρδε̱ ντὲ̱ Βηθφαγὶ, ἄφε̱ρ μάλλιτ σὲ̱ οὐλίνετ, ἀτὲ̱ χέρε̱ Ιησουΐ δε̱ρϜόϊ δὶ μαθητὶ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

2. Χάϊγδενι ντὲ̱ φσ̈ιὰτ κὲ̱ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρτέϊγ γιούϐετ, ἐ μὲ νιὲ̱ δὸ τὲ̱ Ϝένι νιὲ̱ Ϝομάρε λίδουρε̱, ἐ δὲ κρότζνε̱ μὲ τὲ̱ πάσ̈κε̱, ἐ σὶ τὰ ζγίδνι πίμανι μούα.

3. Ε ντὲ̱ γιού ϐάσ̈τε̱ γιούϐετ νιερὶ Ϝὲ̱, θόϊ, ζότ᾽ ἰ τοῦρε ἰ δὸ, ἐ δὸ τὶ δε̱ρϜόγε̱ ἀτὸ μὲ νιὲ̱ χέ̱ρε̱.

4. Ε δὲ Ϝίθε̱ κε̱γιὸ οὐ πὲ̱, κὲ τὲ̱ παϜούχαετε̱ ἀγιὸ κὲ̱ οὐ θὰ γκὰ προφήτη, κὲ̱ θότε̱,

5. Θόϊ ϐάσ̈ε̱ζε̱τε̱ τὲ̱ Σιόνιτ, γιὰ, μπρέτι ἵτ ϐγιὲν τὲκ τὶγ ἰ πούτε̱, ὲ ἰ χίπουρε̱ καλιούαρ μπὶ Ϝομάρε, ἐ μπὶ κρὸτζ πὶρρ τὲ̱ Ϝομάρεσε̱ σὲ̱ μουντούαρε̱.

6. Ε σὶ ϐάνε̱ μαθητίτε̱, πὲ̱νε̱ σὶ κούντρε̱ πορσίτι ντὰ τὰ Ιησουΐ.

7. Ε προύνε̱ Ϝομάρενε̱, ἐ δὲ κρότζνε̱, ἐ ϐούνε̱ μπὶ ἀτὸ ῥόπατ᾽ ἐτοῦρε, ἐ χίπι σίπερ μπὶ τό.

8. Ε τούρμ᾽ ἐ νιέρε̱ζετ, σ̈τρόϊγνε̱ ῥόπατ᾽ ἐτοῦρε μπούδε̱, ἐ τὲ̱ τγιέρε̱ πρίσνε̱ δέϜα γκὰ λίσατε̱, ἐ ἰ στρόϊγνε̱ μπ᾽ οὔδε̱.

9. Ε τούρματ᾽ ἐ νιέρε̱ζετ κὲ̱ ϐίγνε̱ πε̱ρπάρα, ἐ δὲ πράπα, θε̱ρίσνε̱, ἐ θόσ̈νε̱· Ωσανὰ τὲ̱ πὶρρι Δαϐίδιτ, ἰ πεκούαρε̱ ε̱̋σ̈τ᾽ αΐ κὲ̱ ϐγιὲν μπὲ ε̱̋με̱ρρ τὲ̱ ζότιτ, ὡσανὰ μπὲ̱ τὲ̱ λιάρτατε̱.

10. Ε σὶ χίρι αΐ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ,

σόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι οὗτος;

11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας.

12. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς.

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι·» σεῖς δὲ ἐκάματε αὐτὸν «σπήλαιον λῃστῶν.»

14. Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὁποῖα ἔκαμε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν,

16. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ναί· ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε, «Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἡτοίμασας αἶνεσιν;»

17. καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ διενυκτέρευσεν ἐκεῖ.

18. Ὅτε δὲ τὸ πρωῒ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε·

19. Καὶ ἰδὼν μίαν συκῆν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐπ' αὐτὴν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν, Νὰ μὴ γείνῃ πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα, Καὶ παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκῆ.

οὑ δρὸδ Fίθε̲ κιουτέτι, ἐ θόσ̈νε̲, τζίλι ε̲σ̈τε̲ κούϊγ;

11. Ε τούρμοτ' ἐ ν̇ιέρε̲ζετ θόσ̈νε̲, κούϊγ ε̲σ̈τε̲ Ιησούϊ προφήτη, κ̇ε̲ ε̲σ̈τε̲ γκὰ Ναζαρέτι Γαλιλαίε̲σε̲.

12. Ε χ̇ίρι Ιησούϊ ντε̲ κίσ̈ε̲ τε̲ Περντίσε̲, ἐ ντζόρι γιάσ̈τε̲ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̲ σ̈ίτνε̲ ἐ π̇λέϊγνε̲ ντε̲ κ̇ίσ̈ε̲, ἐ δὲ τραπέζετ, ἐ σαράφε̲βετ γιοὺ ἀ γκρεμίσι, ἐ δὲ φρόνετ' ἐ ἀτοῦρε κ̇ε̲ σ̈ίτνε̲ πε̲λούμπατε̲.

13. Ε οὑ θότ' ἀτοῦρε, ε̲σ̈τε̲ σ̈κρούαρε, «σ̈τε̲πία ἰμε δὸ τε̲ κιούχαετε̲ σ̈τε̲πὶ ἐ σε̲ φάλτουριτ;» ἐ γιού ἐ πέτε̲ ἀτε̲ σπηλὲ τε̲ κουσάρε̲βετ.

14. Ε οὑ κιάσνε̲ ντε̲ ἀἴ τε̲ βέρπε̲ρε̲, ἐ τε̲ τζάλε̲ ντε̲ Ιερὸ, ἐ ἰ σ̈ε̲ρόϊ ἀτά.

15. Ε σι πάνε̲ τε̲ πάρε̲τ' ἐ πρίφτε̲ρετ, ἐ δὲ Γραμματικότε̲ κ̇ε̲τὸ τζουδίρα κ̇ε̲ π̇έρι, ἐ δγιέλμτε̲ κ̇ε̲ θε̲ρίσνε̲ ντε̲ κίσε̲, ἐ θόσ̈νε̲. Ωσανὰ τε̲ π̇ίρ̇ρι Δαβίδιτ, οὑ ζε̲με̲ρούανε̲.

16. Ε ἰ θάνε̲ ἀτίγ, ἀ διFιὸ σετ̈ζ θόνε̲ κ̇ετὰ; ἐ δὲ Ιησούϊ οὑ θὰ ἀτοῦρε· διFιόϊF· νούκ̇ε̲ διαβάστε̲ κούρ̇ρ̇ε̲, σὲ γκὰ Fόγια ἰ φόσ̈νε̲βετ, ἐ δὲ ἀτοῦρε κ̇ε̲ θίθε̲γε̲νε̲ κιούμε̲στε̲ δὸ τε̲ ντζγιὲρ λε̲βδίμ;

17. Ε σι ἰ λιὰ ἀτὰ δόλ̇ι γιάσ̈τε̲ γκὰ κιουτέτι ντε̲ Βιθανί; ἐ μπέτι ἀτγέ.

18. Ε ντε̲ με̲γγὲς κουρ κ̇θένεϊγ ντε̲ κιουτὲτ, ἐμόρ̇ρ̇ι οὔγια,

19. Ε σι πὰ ν̇ιὲ ρε̲νε̲ φὶκ ντε̲ οὔδε̲ ἔρδι μπε̲ τε̲, ἐ νούκ̇ε̲ Fέτι τγιάτε̲ρ μπε̲ τε̲, πε̲ρ βέτζμε φλε̲ταβετ βέτε̲με̲, ἐ ἰ θότε̲ φίκουτ. μὸς οὑ π̇έφτε̲ πέμε̲ κούρ̇ρ̇ε̲ ντε̲ γέτε, γκὰ τέγε, ἐ οὑ θὰ ἀτε̲ χ̇έρε̲ φίκου.

20. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκῆ!

21. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦτο ἂν εἴπητε, Σηκώθητι καὶ ῥίφθητι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει.

22. Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

23. Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐνῷ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ ἐγὼ ἕνα λόγον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μοὶ εἴπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

25. Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

26. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27. Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον, Δὲν ἐξεύρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

28. Ἀλλὰ τί σᾶς φαίνεται; Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον,

20. Ε σὶ πάνε μαθητέϊγτε̱ οὺ τζιουδίτνε̱, ὲ θάνε̱· κίουσ̈ οὺθὰ φίκου μὲ ν̇ιὲ̱ χ̇έρε̱;

21. Ε ζότι Κρίσ̈τ οὺ πε̱ρϜέϊκ, ὲ οὺ θὰ ἀτοῦρε̱· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούβετ, ντὲ̱ πάτζι π̇έσε̱ ὲ ντὲ̱ μὸς κιόφι μὲ δ̇ι ζέ̱με̱ρα, γιὸ βέτε̱με̱ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ̱ οὺ π̇ὲ̱ ντὲ φίκου δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νι, πὸ ὲ δὲ κ̇ε̱τίτ μάλλιτ ντὲ̱ ἰ θέφτζι, γκρέου ὲ π̇γιέρε̱ ντὲ̱ δ̇ετ, δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νε̱τε̱.

22. Ε σὰ τὲ̱ λίπε̱νι ντὲ̱ τὲ̱ φάλτουρε̱ μὲ π̇έσε̱, τὲ̱ Ϝίθα δ̇ὸ τὶ μίῤῥι.

23. Ε σὶ ἔρδι ἀΐ ντὲ̱ κίσ̈ε̱, οὺ κιάσνε̱ ντὲ ἀΐ τὲκ διδάξ τὲ̱ πάρετ' ὲ πρίφτε̱ρετ; ὲ δὲ πλεκε̱σίτ ὲ λαβΐτ, ὲ ἰ θόσ̈νε̱· μὲτζ οὔρδε̱ρ π̇ε̱ν κ̇ε̱τὸ, ὲ δὲ κοὺσ̈ τὰ δὰ τὶ κ̇ε̱τὲ̱ οὔδε̱ρ;

24. Ε δὲ Ιησουΐ οὺ πε̱ρϜε̱ΐϜκ, ὲ οὺ θὰ ἀτοῦρε· δ̇ὸ τοῦ πίεν ὲ δὲ οὔνε̱ γιούβετ ν̇ιὲ̱ φγιάλε̱, ὲ ντε̱ μὰ θάτζι μούα ἀτὲ, ὲ δὲ οὔνε̱ δ̇ὸ τοῦ θὸμ γιούβετ μὲτζ οὔρδε̱ρ π̇ε̱ΐγ κ̇ε̱τό.

25. ΠαϜεζίμι ἰ Ιωάννητ γκὰ Κίελι κὲ, ἃ γκὰ ν̇ιέρε̱ζετε̱; ὲ ἀτὰ με̱ντόνισνε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε τὲ̱ τοῦρε, ὲ θόσ̈νε̱, ντὲ̱ θάφτζιμ γκὰ Κίελι, δ̇ὸ τὲ̱ νὰ θότε̱ νέβετ, ψὲ ἀδὰ νούκ̇ε̱ πεσούατε̱;

26. Ε ντὲ̱ θάφτζιμ γκὰ ν̇ιέρε̱ζετε̱, τρέ̱μπεμι π̇ότε̱νε̱, σὲ τὲ̱ Ϝίθε, ἑκάνε̱, Ἰωάννε̱ πόσι προφήτ.

27. Ε γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκνε̱ Ιησουΐτ, ὲ ἰ θάν' νούκ̇ε̱ δ̇ίμε̱, ὲ δὲ ἀΐ οὺ θὰ ἀτοῦρε· ὲ δὲ οὔνε̱ νούκ' οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲτζ οὔρδε̱ρ π̇έϊγ κ̇ε̱τό.

28. Τζίου δ̇ούκ̇ετε̱ γιούβετ; ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὶσ̈ δ̇ὶ δ̇γιὲλμ, ὲ γιοὺ κιὰς σὲ̱ πάριτ, ὲ ἰ θὰ π̇ίῤῥ, χάϊγδε σὸτ, ὲ

ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε. Δὲν θέλω· ὕστερον ὅμως μετανοήσας, ὑπῆγε.

30. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν δεύτερον εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε· καὶ δὲν ὑπῆγε.

31. Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος· λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32. Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελῶναι ὅμως καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὕστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

33. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε· Ἦτο ἄνθρωπός τις οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησεν.

34. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

35. Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν.

36. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλειοτέρους τῶν πρώτων· καὶ ἔκαμον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως.

37. Ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς

πουνὸ ντὲ̱ βέ̱ϭτε̱ τίμ.

29. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ, ὲ ἱ θά· νούκε̱ δούα, με̱ παϭτάϊγ ντε̱ρόϊ μέ̱ντνε̱, ὲ βάτε.

30. Ε γιοὺ κιὰς ὲ δὲ σε̱ δίτιτ, ὲ ἱ θὰ ὲ δὲ ἀτὶγ, ἀϭτού· ὲ ἀΐ γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ, ὲ ἱ θὰ οὔνε̱ ζὸτ, ὲ νούκε βάτε.

31. Τζίλι δὰ γκὰ τὲ̱ δὶ πέ̱ρι θελίμε̱νε̱ ὲ σε̱ γιάτιτ; ὲ ἱ θάνε̱ ἱ πάρι, οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησούι, μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τελόνε̱ριτε̱, ὲ δὲ κουρβγιάρε̱τε̱, δὸ τὲ̱ βένε̱ μὲ̱ περπάρα σὲ γιούβετ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱.

32. Σὲ ἔρδι ντὲ̱ρ γιοὺ Ἰωάννη μὲ οὔδε̱ τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱σε̱ ὲ νούκ' ὲ πεσούατε̱· ὲ Τελόνε̱τε̱ ὲ δὲ κουρβγιάρε̱τε̱ πεσούανε μπὲ̱ τὲ̱, ὲ γιούβετ ντονιὲ̱ σὲ πάτε̱ νούκε̱ ντε̱ρούτε̱ μέ̱ντε̱ παϭτάϊγ τὲ̱ πεσόγε̱τὲ̱ μπὲ̱ τέ̱.

33. Τγιέτε̱ρ παραβολὶ διϝιόνι. Ἴϭ νιὲ̱ νιερὶ ζὸτ ϭτε̱πίετ, ὲ ἀΐ βοῦρι (φυτέψι) νιὲ̱ βέ̱ϭτε̱, ὲ ὲ θοῦρι ἀτέ̱ μὲ ϝάρδε, ἐρε̱μόϊ μπὲ̱ τὲ̱ πατητὶρ, ὲ κτίσι μπε̱ τὲ̱ πύργο (κούλλε̱) ὲ ἐδά ἀτὲ̱ ντὲ̱ κούϊγκ, ὲ ἴκου.

34. Ε κοὺρ ἀφε̱ρόϊ κόχ' ὲ πέμε̱βετ, δερϝόϊ κοπίλτ' ἐτὶγ ντὲ̱ πούϊγκε̱ρ τὲ̱ μίῤῥε πέμμετ ἐτίγ.

35. Ε δὲ πούϊγκε̱ριτε̱ σὶ ἱ ζούνε̱ κοπίγτ ἐτὶγ, νιέρινε̱ ὲ ῥάχε̱νε̱, ὲ τγιάτε̱ριν' ὲ μούαῤῥε̱ μὲ ϝούῤῥε.

36. Πάμετα δε̱ρϝόϊ τε̱ τγιέρε̱ κοπὶγ, μὲ̱ τὲ̱ ϭούμε̱ σὲ τὲ̱ πάρε̱τε̱, ὲ οὐ ἀ πέ̱νε̱ ὲ δὲ ἀτούρεβετ ἀϭτού.

37. Ε μὲ̱ τὲ̱ παϭτάϊγμενε δε̱ρϝόϊ

αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱόν μου.

38. Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἂς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ ἂς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39. Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἐφόνευσαν.

40. Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

41. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, « Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43. Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρεθῆ ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44. Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῆ· εἰς ὅντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

45. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·

46. Καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτὸν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην.

μπὰ τὰ τε̱ π̇ίρρ' ἐτὶγ, ἐ θά' δὸ τε̱ ϰ̇ένε̱ τουρπ γκὰ π̇ίρρι ἴμ.

38. Ε δὲ π̇ούϊγκεριτε̱ σ̈ι πάνε̱ τε̱ π̇ίρρε̱ θάνε̱ με̱ βέτε̱χνε τε̱τοῦρε. κούϊγ ἔσ̈τε̱ κληρονόμι, ἔγιανι τὰ βράσε̱με̱ ἀτε̱, ἐ τὶ μπάγε̱με̱ κληρονομίν' ἐτὶγ.

39. Ε σι ἐ ζούνε̱ ἀτε̱, ἐκρίενε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ ϐέσ̈τι, ἐ ἐ βράνε̱.

40. Ε πὸ κοὺρ, τε̱ ϐίγε̱ ἰ ζότι ἰ ϐέσ̈τιτ, τζδὸ τε̱ γιοὺ π̇έγε̱ ἀτοῦρε π̇ούϊγκε̱ρετ;

41. Ι θάτ' ἀτὶγ· ϰ̇ετὰ τε̱ κε̱κὶνγ σ̈ούμε ϰ̇έϊκ δ̇ὸ τι βράσε̱, ἐ ϐέσ̈τε̱νε̱ δ̇ὸ τὰ ἄπε̱ ντε̱ τε̱ τγιέρε̱ π̇ούϊγκερ, ϰ̇ε̱ ἀιὰ δ̇ὸ τι ἄπε̱νε̱ ἀτὶτ πέμμε̱τε̱ μπε̱ κόχε̱ τε̱ τοῦρε.

42. Θότ' ἀτοῦρε Ιησοΰϊ, νούϰ̇ε̱ διαβάστε̱ κούρρε̱ ντε̱ κάρτε̱ρα, ἀτε̱ Fοὺρρ ϰ̇ε̱ καταφρονίσνε̱ μγιέσ̈τρε̱τε̱, ἀϊ οὺ π̇ὲ ἐ οὺ ϐοὺ κρίε ντε̱ κιοσ̈ὲ, γκὰ ζότι οὺ π̇ε̱ κε̱γιό, ἐ δ̇ούκετε̱ τζιουδὶ ντε̱ σι τόνα;

43. Πρὰ ἀντάϊγ οὺ θομ γιούϐετ, σε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱ δ̇ὸ τε̱ γκρίχετε̱ γκὰ γιούϐετ, ἐ δ̇ὸ τε̱ ἴπετε̱ ντε̱ μιλὲτ, ϰ̇ε̱ τε̱ π̇έγε̱ πέμετ' ἐσάϊγ.

44. Ε δὲ ἀϊ ϰ̇ε̱ τε̱ πγιέρε̱ μπὶ ϰ̇ετε̱ Fούρρ, δ̇ὸ τε̱ δ̇ε̱ρμόνετε̱, ἐ δ̇ὲ ντε̱ τζίλι ϰ̇ε̱ τε̱ πγιέρε̱ σίπε̱ρ, ἀτε̱ δ̇ὸ τὰ π̇έγε̱ πλιούχουρ.

45. Ε σι ντίενε̱ τε̱ πάρετ' ἐπρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ φαρισέϊτε̱ παραβολέτ' ἐτὶγ, κουπε̱τούανε̱ σε̱ π̇ὲρ ἀτὰ ἰ θότε̱.

46. Ε ϰ̇ε̱ρκόϊγνε̱, ϰ̇ε̱ τὰ ζίνε̱ ἀτε̱, πὸ οὺ τρέμνε̱ γκὰ π̇ότα, σε̱ ἐ κίσνε̱ ἀτε̱ πόσι προφήτ.

Κεφ. κβ'. 22.

ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

2. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι.

4. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἰδοὺ, τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτὰ *εἶναι* ἐσφαγμένα, καὶ πάντα *εἶναι* ἕτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους.

5. Ἐκεῖνοι ὅμως ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ.

6. Οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν.

7. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε.

8. Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἕτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι.

9. Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους.

10. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, κακούς τε καὶ καλούς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλιμένων.

11. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ

Κρίε̱ Ενϊε̱ζὲτ ἐδίτε̱, κβ'. 22.

Ε Ιησούϊ οὐ πε̱ρϝέϊκ πάμετα ἀτοῦρε̱ μὲ παραβολίρκ, ἐ οὐ θόσ̈,

2. Μπρετερία ἐ Κίελβετ κὰ τε̱ ϝιάρε̱ μὲ νιερὶ μπρὲτ, κε̱ ἀῒ πέρρι δάσμε̱τ ἐ διάλλιτ σε̱ τίγ.

3. Ε δε̱ρϝόϊ κοπίγτ' ἐτὶγ τε̱ θε̱ρρίσνε̱ ἀτὰ κε̱ κένε̱ φτούαρε̱ ντε̱ δάσμε̱ρα, ἐ νούκε̱ δούαϊγνε̱ τε̱ βίγνε̱.

4. Πάμετα δε̱ρϝόϊ τε̱ τγιέρε̱ κοπὶγ, ἐ οὐ θὰ, θόϊ μπὰ τὰ κε̱ γιάνε̱ φτούαρε̱, νὰ κε̱ δρέκα ἶμε ε̱σ̈τε̱ χαζε̱ρ, βίτζε̱ρετ' ἐμία ἐ δὲ πέρατ' ἐμάϊγμε γιάνε̱ θέρτουρε̱ ἐ δὲ ϝίθε̱ σὰ δούχενε̱ γιάνε̱ χαζε̱ρ, πὸ ἔγιανι ντε̱ δάσμε̱ρα.

5. Ε ἀτὰ πε̱ρτούανε̱, ἐ σβάνε̱, πὸ νιε̱ρι βάτε ντάρρε̱ τε̱ τίγ· ἐ τγιέτε̱ρι ντε̱ πραματὶ τε̱ τίγ:

6. Ε τε̱ τγιέρε̱τε̱ σὶ ζούνε̱ κοπίγτ' ἐτὶγ ἱ σ̈άϊγτινε̱, ἐ δὲ ἱ βράνε̱.

7. Ε σὶ ἐδιϝιόϊ μπρέτι οὐ ζε̱με̱ρούα, ἐ δε̱ρϝόϊ ἀσ̈κέρε̱τ' ἐτὶγ, ἐ βράου ἀτὰ κε̱ βράνε̱ κοπίγτ' ἐτὶγ, ἐ δὲ κιουτέτν' ἐτοῦρε ἐπε̱ρβε̱λιόϊ.

8. Αχιέρε οὐ θότε̱ κοπίγετ σ̈ε̱ τὶγ, σὲ δάσμα ε̱σ̈τε χαζε̱ρ, πὸ ἀτὰ κε̱ κένε̱ τε̱ φτούαρε̱ νούκε̱ κένε̱ τε̱ ζότε̱ (ἄξιο.)

9. Χάϊγδενι δὰ ντε̱ πε̱ρ τε̱ δάλιουρα τε̱ οὔδε̱ραβετ, ἐ σὰ κε̱ τε̱ ϝένι, τὶ φτόνι μπε̱ δάσμε̱ρα.

10. Ε σὶ δούαλε̱ ἀτὰ κοπὶγ μπε̱ οὔδε̱ρα, μπε̱γιούαδε̱ ϝίθ' ἀτὰ κε̱ ϝένε̱, τε̱ λίϝα ἐ τε̱ μίρρε̱, ἐ οὐ μπλιούα δάσμα γκὰ ἀτὰ κε̱ ρίγνε̱.

11. Ε σὶ χίρι μπρέτι τὲ σ̈ὶχ ἀτὰ

νὰ θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου·

12. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη.

13. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, σηκώσατε αὐτὸν, καὶ ῥίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

14. Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

15. Τότε ὑπῆγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλεύθησαν πῶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ.

16. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

17. Εἰπὲ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

18. Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;

19. Δείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον.

20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος *εἶναι* ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς

κε̱ ρίγνε̱, πὰ ἀτγὲ νιε̱ νιερὶ κε̱ νούκε̱ κιὄ βέσουρε̱ ρόπα τε̱ δάσμε̱σε̱.

12. Ε ἰ θότ' ἀτὶτ μίκ, κιὄ χίρε κε̱τού, κουρ νούκε̱ κὲ ρόπα τε̱ δάσμε̱σε̱; ε δὲ ἀί σμεὺντ τε̱ φλίτ.

13. Αχιέρε οὺ θότε̱ μπρέτι πουνε̱τόρε̱βετ, σι τὶ λίδνι ἀτὶτ δούαρρτε̱, ε δὲ κέμπε̱τε̱ γκρένιε ἀτε̱, ε βίνιε γιάστε̱ ντε̱ ἐρε̱σίρε̱ τε̱ θέλε̱ ἀτγὲ δὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱, ε δὲ τε̱ δρέδουριτ ε δε̱μπε̱βετ.

14. Σὲ ψὲ σούμε̱ γιάνε̱ τε̱ φτούαρε ε τε̱ πάκε̱ τε̱ ζγιέδουριτε̱·

15. Αχιέρε βάνε̱ Φαρισέϊτε̱, ε βένε̱ τε̱ μπε̱γέδουρε, ε με̱ντόνεσινε̱, κιὸ τὰ ζίγνε̱ ἀτε̱ ντε̱ φγιάλε̱.

16. Ε δερϝούανε̱ ντὲ ἀὶ μαθητίτ' ἐτοῦρε, πάσκε̱ μὲ Ἡρωδιανότε̱, ε ἰ θάνε̱, Δάσκαλ, ε δίμε̱ κε̱ γὲ ἰ βε̱ρτέτε̱, ε δὲ διδὰξ οὔδε̱ν' ε Περντίσε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱, ε νούκε̱ κὲ δε̱ρτ τὶ πε̱ρ ντονιέ, σὲ νούκε̱ βε̱στρὸν ντε̱ φάκε τε̱ νιέρε̱ζετ.

17. Θούαϊγνα δὰ νέβετ, σι τε̱ δούκετε̱ τί; ε̱στ' ε οὔδε̱σε̱ τε̱ ἄπε̱με̱ κήνσο (χαρὰτζ) ντὲ Καίσαρι, ἅ γιό;

16. Ε σὶ νιόχου Ἰησοὺϊ πονηρίν' ἐτοῦρε, οὺ θὰ, ψὲ με̱ πειράζνι Ὑποκριτέγ (μὲ δί φάκε.).

19. Δε̱φτόμε̱νι ἄσπρε̱ν' ε Κήνσοσε̱, ε δὲ ἀτά ἰ προύνε̱ νιε̱ δηνάρ.

20. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐκούϊγτ' ε̱στε̱ κε̱γιὸ κόνε̱ ε δὲ τε̱ σκρούαριτε̱ μπι τέ;

21. Ι θόν' ἀτίγ' τε̱ Καίσαριτ, ἀτε̱ χέρε οὺ θὰ ἀτοῦρε. παϝούανι δὰ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ τε̱ Καίσαριτ, ντὲ Καίσαρι. ε ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ τε̱ Περντίσε̱, ντὲ Περ-

τὸν Θεόν.

22. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

23. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

24. Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, « Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῆ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

25. Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀφοῦ ἐνυμφεύθη ἐτελεύτησε καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

26. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά.

27. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

28. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

30. Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ.

31. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς ἐσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος,

32. « Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ ; » Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

ντία.

22. Ε σι ἐντίενε̱, οὐ τζιουδίτνε̱, ἐ ἐλιάνε̱ ἀτε̱, ἐ ἴκνε̱.

23. Ντὰ τε̱ δίτε̱ ἔρδε̱ ντὲ ἀϊ Σαδουκέϊγ, ἀτὰ κ̇ε̱ θόνε̱ σε̱ νούκ̇ε γγιάλ̇ενε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱, ε ἐ πίετνε̱ ἀτε̱, ἐ ἴ θόνε̱.

24. Δάσκαλ̇, Μωσίου θά· ντε̱ ϐδέκτε̱ νιερὶ κ̇ε̱ τε̱ μὸς λε̱ρ̇ρ̇ε̱ δγιέλμ, τε̱ μαρτόνετε̱ με̱ Ϝρούαν ἐτίγ ϐε̱λάϊ τίγ, ἐ τε̱ γγιάλγε φάρ̇ρ̇ε̱ ντε̱ ϐε̱λάϊ τίγ.

25. Ε πράνε̱ νέϐετ κένε̱ ὅτάτε̱ ϐε̱λάζε̱ρ, ἐ σι οὐ μαρτούα ἴ πάρ̇ρ̇ι ϐδίκ, ἐ σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίσ̃ φάρ̇ρ̇ε̱, λιὰ Ϝρούον' ἐτίγ ντὲ ϐε̱λάϊ τίγ.

26. Αὗτοὺ ἐ δὲ ἴ δίτι, ἐ δὲ τρέτι, γγέρ ντε̱ τε̱ ὅτάτε̱.

27. Ε με̱ πασ̃τάϊγε γκὰ τε̱ Ϝίθε̱, ϐδίκι ἐ δὲ Ϝρούαγια.

28. Ε πὸ κοὺρ τε̱ γγιάλλενε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱, τζίλιτ γκὰ τε̱ ὅτάτε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ Ϝρούαγια; σε̱ ψε̱ Ϝίθε̱ ἐ πάτνε̱ ἀτε̱.

29. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. γένι Ϝε̱νίερε, σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ κουπε̱τόνι κάρτε̱ρατε̱ ἆς φουκίν' ἐ Περντίσε̱.

30. Σε̱ ντε̱ κόχ̇ε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ γγιάλ̇ενε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱ ἆς μαρτόγε̱νε̱ ἆς μαρτόνενε̱, πὸ γιάνε̱ πόσι ἔ̱γγελι ἐ Περντίσε̱ ντὲ κίελ̇.

32. Ε πε̱ρ τε̱ γγιάλ̇τουρε̱ τε̱ σε̱ ϐδέκουρετ νούκ̇ε̱ διαϐάστε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ ἔ̱σ̃τε̱ θένε̱ ντε̱ γιούϐετ γκὰ Περντία κ̇ε̱ θότε̱.

32. Οὔνε̱ γιάμ Περντία ἴ Αϐραάμιτ, ἐ δὲ Περντία ἴ Ισαάκουτ, ἐ δὲ Περντία ἴ Ιακόϐιτ, νούκ' ἔ̱σ̃τε̱ Περντία, Περντὶ ἐ σε̱ ϐδέκουρετ, πὸ ἐ σε̱ Ϝιάλε̱ϐετ.

33. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἀπεστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὁμοῦ.

35. Καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων,

36. Διδάσκαλε ποία ἐντολὴ *εἶναι* μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, « Ἀγάπα Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου. »

38. Αὐτὴ εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.

39. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, « Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. »

40. Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

41. Καὶ ἐνῷ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

42. Λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς εἶναι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Δαβίδ.

43. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων,

44. «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; »

45. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;

46. Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ' ἐτόλ-

33. Ε σὶ δ̈ιϝούανε̱ τούρμε̱τ' ε̇ ν̈ιέρε̱ζετ, οὺ τζιουδίτνε̱ ντε̱ διδαχὶ τε̱ τίγ.

34. Ε Φαρισέϊγτε̱ σὶ δ̈ιϝιούανε̱, κ̈ε̱ οὺ μπίλ̈ι ϝόγε̱νε̱ Σαδουκέϊγετ, οὺ μπε̱γιούαδε̱ τε̱ ϝίθε̱ ντε̱ ν̈ιε̱ βε̱ντ.

35. Ε ν̈ιε̱ γκὰ ἀτὰ κ̈ε̱ διδάξινε̱ νόμνε̱, ε̇ πίετι τούκ' ε̇ γκάϊγτουρε̱ ἀτε̱, ε̇ ἰ θό̃,

36. Δάσκαλ, τζίλια πορσὶ ε̱̃στε̱ με̇ ε̇μάδε ντε̱ νόμ.

37. Ε δὲ Ιησοῦϊ ἰ θὰ ἀτὶτ· «Τε̱ δούατζ ζότνε̱ Περντίνε̱ τε̱ντε με̇ ϝίθε̱ ζέμε̱ρε̱ τε̱ντε, ε̇ δὲ με̇ ϝίθε̱ ὄ̈πίρτινε̱ τε̱ντ, ε̇ δὲ με̇ ϝίθε̱ με̱ντιενε̱ τε̱ντε̱.»

38. Κε̱γιὸ ε̱̃στε̱ ε̇ πάῤῥα, ε̇ δὲ ε̇μάδε πορσί.

39. Ε ε̇δίτε̱ κ̈ε̱ ϝιὰν με̇ ἀτε̱· «Τε̱ δουὰτζ ϝιτόνε̱ τε̱ντ, σὶ ε̇ δὲ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε.»

49. Ντε̱ κ̈ε̱τὸ τε̱ δ̈ι πορσίρα ϝίθε̱ νόμι, ε̇ δὲ προφήτε̱ριτε̱ βάῤῥενε̱.

41. Ε σὶ οὺ μπε̱γιούαδε̱ φαρισέϊγτε̱, ἰ πίετι ἀτὰ Ιησούϊ.

42. Ε οὺ θότε̱ σὶ γιοὺ δ̈ούκ̈ετε̱ γιούβετ πε̱ρ Κρίστινε̱, ἰ κούϊγ π̈ίῤῥ ε̱̃στε̱; ἰ θάν' ἀτὰ, ἰ Δαβίδιτ.

43. Οὺ θότ' ἀτοῦρε· ψε̱ ἀδὰ Δαβίδι με̇ ὄ̈εντ Σ̈πὶρτ, ε̇ θε̱ῤῥε̱τ ἀτε̱ ζότ; ε̇ θότε̱.

44. Θὰ ζότι, ζότιτ σίμ' ρ̈ι μπάνε̱ τίμε τε̱ δ̈γιάθε̱τε̱ς γγέρα σὰ τε̱ βε̱ χάσμε̱ριτ' ε̇τού, ντε̱νε̱ κ̈έμπε̱ τε̱ τούα.

45. Ε ντε̱ ε̇ θε̱ῤῥε̱τ ἀτε̱ Δαβίδι ζότ, κιὸ̃ ε̱̃στε̱ π̈ίῤῥι τίγ;

46. Ε Ντονϊε̱ ν̈ούκ̈ε̱ μοῦντ τὶ πε̱ρϝέϝεϊγ ἀτὶγ φγιάλε̱, ἂς κουτουρίσι

μησέ τις ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ΄. 23.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2. Λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

3. Πάντα λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπειδὴ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι.

4. Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ὅμως οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά.

5. Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.

6. Καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

7. Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ῥαββί, Ῥαββί.

8. Σεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε Ῥαββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητής σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἶσθε.

9. Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσητε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατήρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

10. Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί, διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητής σας, ὁ Χριστός.

11. Ὁ δὲ μεγαλήτερος ἀπὸ σᾶς,

ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ γκὰ ἀγιὸ δίτε̱ τὲ̱ πίεσε̱ ἀτὲ̱ μὲ̱.

Κρίε Ενιε̱ζὲ̱τ ἐτρέτε̱. κγ΄. 23.

Αχιέρε Ιησούϊ οὐ φόλι τούρμαβετ σὲ̱ ν̇ιέρε̱ζετ, ἐ δὲ μαθητίβετ σὲ̱ τίγ.

2. Ε οὐ θά· μπὶ φρὸν τὲ̱ Μωϋσίουτ ντὲ̱ϊγνε̱ Γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱.

3. Fίθε̱ σὰ τὲ̱ θένε̱ ντὲ̱ γιούβετ τὲ̱ ῥούανι, τὶ ῥούανι, ἐ δὲ τὶ π̇έ̱νι, πὸ σι πούνε̱ρατ᾽ ἐ ἀτοῦρε μὸς π̇έ̱νι, σὲ ψὲ θόνε̱ ἐ νούκ̇ε̱ π̇έ̱γε̱νε̱.

4. Σὲ λίδγε̱νε̱ π̇άρε̱ τὲ̱ με̱δὰ, ἐ δὲ τὲ̱ ῥέ̱ντα σ̈ουμε̱, ἐ ἱ γκαρκόγενε̱ μπὶ κράχε̱ τὲ̱ ν̇ιέρε̱ζετ, πὸ ἀς μὲ Fίσ̈τιν᾽ ἐτοῦρε νούκ̇ε̱ δούανε̱ τὶ τούντινε̱ ἀτό.

5. Ε δὲ Fίθε̱ πούνε̱ρατ᾽ ἐτοῦρε ἱ π̇έ̱γε̱νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δούκουρε̱ ντὲ̱ ν̇ιέρε̱ζ, ἐ ζγερόγε̱νε̱ φύλακατ᾽ ἐτοῦρε, ἐ μαδόγε̱νε̱ κλόσ̈ε̱τ᾽ ἐ ῥόπ̇αβετ σὲ̱ τοῦρε.

6. Ε δούανε̱ ντὲ̱ τὲ̱ γκρέ̱νε̱ τὲ̱ ῥίνε̱ μὲ̱ σίπε̱ρ σὲ̱ Fίθε̱, ἐ ντὲ̱ τὲ̱ μπε̱γέδουρα τὲ̱ κ̇ένε̱ βέ̱ντν᾽ ἐ πάῤῥε̱.

7. Ε δὲ τὲ̱ πούθουρατε̱ ντὲ̱ παζάρε, ἐ τὲ̱ θε̱ῤῥίτενε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, δάσκαλ, δάσκαλ.

8. Πὸ γιούβετ τὲ̱ μὸς θε̱ῤῥίτενι δάσκαλλε̱, σὲ ψὲ ν̇ιὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ δάσκαλι γιούαϊγ, Κρίσ̈τι· ἐ Fίθε̱ γιούβετ γένι βε̱λάζε̱ρ.

9. Ε δὲ π̇απ̇ὰ τούαϊγ τὲ̱ μὸς θε̱ῤῥίσνι μπὶ δὲ, σὲ ν̇ιὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ π̇απ̇άϊ γιουάϊγ, ἀΐ κ̇ὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ ντὲ̱ Κίελ.

10. Ε δὲ τὲ̱ μὸς θε̱ῤῥίτενι τὲ̱ πάῤῥε̱, σὲ ν̇ιὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ ἱ πάῤῥι γιούαϊγ Κρίσ̈τι.

11. Ε μὲ̱ ἱ μάδι γκὰ γιούβε, λὲ̱

θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης σας.
12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέ-
λει ταπεινωθῇ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ
ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.
13. Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμμα-
τεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι
κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρα-
νῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐ-
πειδὴ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς
εἰσερχομένους ἀφίνετε νὰ εἰσέλ-
θωσιν.
14. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κα-
τατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν,
καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε
μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε
λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.
15. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι πε-
ριέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξη-
ρὰν, διὰ νὰ κάμητε ἕνα προσήλυτον·
καὶ ὅταν γείνῃ, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν
τῆς γεέννης διπλότερον ὑμῶν.
16. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοὶ,
οἱ λέγοντες, Ὅστις ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ,
εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὀμόσῃ ἐν
τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται.
17. Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς
εἶναι μεγαλήτερος, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ
ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν;
18. Καὶ, Ὅστις ὀμόσῃ ἐν τῷ θυ-
σιαστηρίῳ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως
ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ,
ὑποχρεοῦται.
19 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τί
εἶναι μεγαλήτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ
θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον;
20. Ὁ ὀμόσας λοιπὸν ἐν τῷ θυ-
σιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι
τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.
21. Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ

τε̱ γέτε̱ χουσμεκιάρι γιουάϊγ.
12. Ε δὲ αἴ κ̇ε̱τε̱ γκρέρε̱ βέτε̱χεν'
ἐτὶγ, δὸ τε̱ οὔνιετε̱, ε̇ αἴ κ̇ε̱ τε̱ οὔ-
ν̇εϊγε̱ βέτε̱χεν' ἐτὶγ δὸ τε̱ γκρίχ̇ετε̱.
13. Ε βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμμα-
τικότε̱ ε̇ δε Φαρισέϊγτε̱ Υποκριτέϊγ-
τε, σὲ μπίλ̇νι μπρετε̱ρίν' ε̇ Κίελ̇βετ
πε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζετ, σὲ γιούβετ νούκ̇ε̱
χ̇ίνι, ἄς ατὰ κ̇ε̱ χ̇ίγε̱νε̱ νούκ' ἴ λίρι
τε̱ χ̇ίγε̱νε̱.

14. Βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμματικό-
τε̱ ε̇ δὲ Φαρισέϊγτε̱ ὑποκριτέϊγτε̱, σὲ
χάνι ὂτε̱πίτ' ε̇ σε̱ βάβετ, μὲ ἀφορμὶ,
σὲ λιούτενι ὂούμε̱, ε̇ ἀντάϊγ δὸ τε̱
μίρ̇ρ̇ι με̱ τέπε̱ρ Fινάχ.

15. Βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμματι-
κότε̱, ε̇ Φαρισέϊγτε̱ ὑποκριτέϊγτε̱, σὲ
κθένενι δέτνε̱ ε̇ δὲ στερένε̱ τε̱ πρίρ̇ι
ν̇ιε̱ ντε̱ π̇έσε̱ τουάϊγ, ε̇ κοὺρ τε̱ π̇ε̱-
νετε̱, ε̇ π̇ε̱νι ἀτε̱ π̇ίρ̇ρ̇' ε̇ πίσε̱σε̱ δὶ
πγιέσε̱ γκὰ βέ-ε̱χεγια γιουάϊγ.
16. Βὲ μπε̱ γιούβετ δάσκαλε̱ τὲ
βέρπ̇ε̱ρε̱, κ̇ε θόϊ, αἴ κε̱ τε̱ π̇ετόνετε̱
ντε̱ Κίὂε̱ νούκ ε̱̈στε̱ Fε̱, πὸ αἴ κ̇ε̱ τε̱
π̇ετόνετε̱ ντε̱ ἄρ̇ρ̇ τε̱ Κίὂε̱ὂε̱, φε̱γέν.
17. Τε̱ πὰ με̱ντ, ε̇ δὲ τε̱ βέρπ̇ε̱ρε̱,
τζίλια ε̱ὂτε̱ μὲ μάδε, ἄρ̇ρ̇ι, ἀ Κίὂα
κ̇ε̱ ὂε̱ντε̱ρὸν ἄρ̇ρ̇ε̱;
18. Ε δὲ αἴ κ̇ε̱ τε̱ π̇ετόνετε̱ ντε̱
βε̱ντ κ̇ε̱ βένε̱ δουρε̱τίνε̱, νούκ' ε̱ὂτε̱
Fε̱, πὸ αἴ κ̇ε̱ τε̱ π̇ετόνετε̱ ντε̱ δουρε̱τὶ
κ̇ε̱ ε̱ὂτε̱ μπὶ τε̱ φε̱γέν.
19. Τε̱ πὰ με̱ντ, ε̇ δὲ τε̱ βέρπ̇ε̱ρε̱,
τζίλια ε̱ὂτε̱ μὲ μάδε, δουρε̱τία, ἀ
βε̱ντι κ̇ε̱ ὂε̱ντε̱ρὸν δουρε̱τίνε̱;
20. Σὲ αἴ κ̇ε̱ τε̱ π̇ετόνετε̱ ντε̱
βε̱ντ κ̇ε̱ βίχ̇ετε̱ δουρε̱τία, π̇ετόνετε̱
μπὰ τε̱, ε̇ δὲ μπὶ Fίθ ατὸ κ̇ε̱ γιάνε̱
σίπε̱ρ μπὶ τε̱.
21. Ε αἴ κ̇ε̱ π̇ετόνετε̱ ντὲ Κίὂε̱,

ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν.

22. Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐς τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνιθον καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνητε.

24. Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἵτινες διϋλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε.

25. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας.

26. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνῃ καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.

28. Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὅμως εἶσθε πλήρεις ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων·

30. Καὶ λέγετε, Ἐὰν ἤμεθα ἐν

π̇ετόνετε̱ μπ᾽ ἀτε̱, ἐ δὲ ντὲ ἀΐ κ̇ε̱ ρ̇ὶ πρέ̱ντα μπὶ τε̱.

22. Ε ἀΐ κ̇ε̱ π̇ετόνετε̱ ντε̱ Κίελ, π̇ετόνετε̱ ντε̱ φρὸν τε̱ Περντίσε̱, ἐ δὲ ντὲ ἀΐ κ̇ε̱ ρ̇ὶ σ̈ίπε̱ρ μπὰ τέ̱.

23. Βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμματικότε̱, ἐ Φαρισέϊγτε̱ ὑποκριτέϊγτε̱, σὲ δεκατίσνι δγιόσμονε̱, ἐ δὲ μαράϊγνε̱, ἐ δὲ κίμινονε̱, ἐ με̱ τε̱ ρ̇έ̱ντατ ἐ νόμιτ ἱ λιάτε̱, ϝιούϊκνε̱, ἐ δὲ ἐλεημοσίνε̱, ἐ δὲ π̇έσε̱νε̱· ἐ δὲ κ̇ε̱τὸ δ̇ούχαεσ̈ τὶ π̇έ̱γε̱τε̱, ἐ δὲ ἀτὸ τε̱ μὸς τὶ λέ̱ρ̇ρ̇ε̱τε̱.

24. Δάσκαλε̱ τε̱ βέρπ̇ε̱ρε̱, κ̇ε̱ σ̈τρίδ̇νι κουνούπνε̱, ἐ ϝαμίλενε̱ ἐ χάϊ τε̱ τέ̱ρ̇ρ̇ε̱.

25. Βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμματικότε̱, ἐ Φαρισέϊγτε̱, σὲ παστρόνι τε̱ γιάσ̈τε̱μεν᾽ ἐ κέλκιτ, ἐ δὲ τε̱ κούπε̱σ̈ε̱, ἐ πε̱ρ π̇ρέ̱ντα γιάνε̱ πλιὸτ γκὰ τε̱ ρ̇ε̱μπίερα ἐ δὲ τε̱ λίϝα.

26. Φαρισέϊγ ἱ βέρπ̇ε̱ρε̱ κε̱ρὸ με̱ πε̱ρπάρα τε̱ π̇ρέ̱ντε̱ν᾽ ἐ κέλκιτ, ἐ δὲ τε̱ κούπε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇έ̱νετε̱ ἐ δὲ ἐ γιάσ̈τε̱μεγια ἐ πάκ̇με.

27. Βὲ μπε̱ γιούβετ Γραμματικότε̱, ἐ Φαρισέϊγτε̱ ὑποκριτέϊγτε̱, σὲ ϝιάνι μὲ βάρ̇ρ̇ε τε̱ λίερα μὲ κ̇έ̱λκερε, κ̇ε̱ ἀτὰ πε̱ργιάστα δ̇ούκ̇ενε̱ τε̱ π̇ούκουρα, ἐ π̇ρέ̱ντα γιάνε̱ πλιὸτ ε̱σ̈τε̱ρα τε̱ σε̱ βδέκουρετ, ἐ δὲ τζδ̇ὸ λοῒ τε̱ π̇ε̱ϝέ̱ρα.

28. Ασ̈τοὺ ἐ δὲ γιούβετ πε̱ργιάσ̈τα δ̇ούκ̇ενι ντε̱ ν̇ιέρε̱ζ τε̱ δ̇ρέϊγτε̱, ἐ πε̱ρ π̇ρέ̱ντα γένι πλιὸτ γκὰ δγιαλ̇ε̱ζὶ, ἐ τε̱ π̇ε̱κία.

29. Βὲ μπὲ γιούβετ· Γραμματικότε̱, ἐ Φαρισέϊγτε̱ ὑποκριτέϊγτε̱ σὲ δ̇ε̱ρτόνι βάρ̇ρ̇ετ᾽ ἐ προφήτε̱ρετ᾽ ἐ στολίσνι μνημόρετ᾽ ἐ σέ̱ δ̇ρέϊγτε̱βετ.

30. Ε θόϊ τε̱ γέσ̈ε̱μ νέβετ ντε̱ δί-

ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἶσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.

31. Ὥστε μαρτυρεῖτε εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι εἶσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας.

32. Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας.

33. Ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

34. Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·

35. Διὰ νὰ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὁποῖον ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

36. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37. Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σὲ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συνάγει ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;

38. Ἰδοὺ, ἀφίνεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκός σας ἔρημος.

39. Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἑξῆς, ἕωσοῦ εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

τὲ̱ τὲ̱ γιάτε̱ρετ σε̱νε̱, νούκ' οὐγδίσιμ. μὲ ἀτὰ ντὲ̱ Fιὰκ τὲ̱ προφήτε̱ρετ.

31. Κἄκε̱ κὲ̱ μαρτυρίσνι βέτε̱χε̱νε̱ τούαϊγ, σὲ γένι πϊγτε̱ ἐ ἀτοὗρε κὲ̱ βράνε̱ προφήτε̱ριτε̱.

32. Ε δὲ γιούβετ μπούσ̈νι μάτε̱σιν· ἐ γιάτε̱ρετ σούαϊγ.

33. Fε̱ρπὶνγ, πγιέλατ' ἐ νεπέ̱ρκαβετ, κὶσ̈ δὸ τὲ̱ σ̈πε̱τόνι γκὰ Fιουκίμι ἐ πίσε̱σε̱.

34. Πρὰ ἀντάϊγ, γιὰ οὔνε̱ δε̱ρFόϊγ ντὲ̱ γιούβετ προφήτε̱ρ· ἐ δὲ σοφόρα, ἐ δὲ τὲ̱ γραμματέψουρε̱, ἐ γκὰ ἀτὰ δὸ τὲ̱ βρίτνι, ἐ δὸ τὲ̱ μπε̱ρθένι ντὲ̱ κρουϊκ, ἐ δε̱ γκὰ ἀτὰ δὸ τὲ̱ ρίχνι μὲ καμτζὶ ντὲ̱ συναγόγερα τούαϊγ, ἐ δὸ τὶ ντίκνι κιουτὲτ μπε̱ κιουτέτ.

35. Κὲ̱ τὲ̱ βίγε̱ σίπε̱ρ μπὶ γιοὺ τζδὸ Fιὰκ ἰ δρέϊγτε̱, κὲ̱ οὔ δὲρδ σίπε̱ρ μπὶ δὲ, κὲ̱ γκὰ Fιάκου ἰ τὲ̱ δρέϊγτιτ Αβελιτ, γγέρα σὲ Fιάκου ἰ Ζαχαρίασε̱. πίρριτ σε̱ Βαραχίασε̱ ἀτὶγ κε̱ ἐ βράνε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ Κίσ̈ε̱σε̱, ἐ δὲ τὲ̱ βέ̱ντιτ κὲ̱ βἴχετε̱ δουρε̱τία.

36. Με̱ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ Fίθε̱ κε̱τὸ μπὲ̱ κὲτὲ̱ μιλέτ.

37. Ιερουσαλὶμ, Ιερουσαλὶμ, κὲ̱ βράσε προφήτε̱ριτε̱, ἐ μάῤῥε μὲ Fούῤῥε̱ ἀτὰ κὲ̱ οὐ δε̱ρFούανε̱ τὲκ τέγε, σὰ χέρε̱ δέσ̈α τὲ̱ μπε̱γέδε̱ δγιέλμτ' ἐτούα, σὶ κούντρε̱ μπε̱γὲδ πούλια ζόϊγκτ' ἐσάϊγ πε̱ρπὸσ̈ πέ̱ντε̱βετ ἐ νούκε̱ δέσ̈τε̱;

38. Γιὰ κὲ̱ μπέτετε̱ σ̈τε̱πὶκ γιούαϊγ ἐ σ̈κρέτε̱.

39. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ̱ μὸς με̱ σ̈ίχνι κὲ̱ νταστὶ ἐπε̱ρπάρα γγέρα σὰ τὲ̱ θόϊ. ἰ πεκούαρε̱ ἔ̱σ̈τ', ἀϊ κὲ̱ βγιὲν ντέ̱με̱ρ τὲ̱ ζότιτ.

ΚΕΦ. κδ΄. 24.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ νὰ ἐπιδείξωσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῇ ἐδῶ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

3. Καὶ ἐνῷ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις·

5. Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγώ εἶμαι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει.

6. Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσέχετε μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα *ταῦτα* πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος.

7. Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.

8. Πάντα δὲ ταῦτα *εἶναι* ἀρχὴ ὠδίνων.

9. Τότε θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς θλῖψιν, καὶ θέλουσι σᾶς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐκάτε̱ρτε̱. κδ΄. 24.

Ε σὶ δόλι Ιησοΰϊ ἐ ἴκου γκὰ Κίπα· ἱ βάνε̱ πράνε̱ μαθητίπ' ἐτίγ, τε̱ δε̱φτόγε̱νε̱ ντὲ ἀϊ τε̱ δε̱ρτούαρατ' ἐ Κίσ̈ε̱σ̈ε̱.

2. Ε δὲ Ιησοΰϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε· νούκ' ἱ σ̈ίχνι Fίθε̱ κε̱τὸ; μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τε̱ μὸς μπέτετε̱ Fούῤῥ μπὶ Fοὺῤῥ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς γκρεμίσετε̱.

3. Ε σὶ ῥὶγ ἀΐ σίπε̱ρ ντε̱ μὰλλ τε̱ οὐλλίνε̱τ, ἔρδε̱ ντὲ ἀϊ μαθητίτε̱ βέτε̱με̱ ἐ ἱ θάνε̱· θούαϊγνα νέβετ κοὺρ δὸ τε̱ γένε̱ κε̱τὸ; ἐ δὲ τζίλι ε̱̋σ̈τε̱ νισ̈άνι τε̱ σ' ἄρδουριτ σάτε, ἐ δὲ τε̱ σε̱ σόσουρε̱ σε̱ γέτε̱σε̱;

4. Ε δὲ Ιησοΰϊ οὐ πε̱ρFέϊFx, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε σ̈ίχνι σὲ μός οὐ κέσ̈γε̱ ν̇ιερί.

5. Σὲ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱ σ̈ούμε̱ ντε̱ ἔμε̱ρ τὶμ, ἐ δὸ τε̱ θόνε̱, οὔνε̱ γιὰμ Κρίσ̈τι, ἐ δὲ σ̈ούμε̱ δὸ τε̱ κέσγε̱νε̱.

6. Ε δὸ τε̱ διFιόνι λιούφτε̱ρα, ἐ δὲ ζε̱ρα τε̱ λιούφτε̱ραβετ, βε̱σ̈τρὸνι ἐ μὸς οὐ φρικόνι, σὲ δούχαενε̱ τε̱ π̇έ̱νε̱νε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ, πὸ ἀκόμα νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ τε̱ σόσουριτ' ἐ γέτε̱σε̱.

7. Σὲ ψὲ δὸ τε̱ γκρίχετε̱ φιλὶ μπὶ φιλὶ, ἐ μπρετε̱ρὶ μπὶ μπρετε̱ρὶ, ἐ δὸ τε̱ γέτε̱ οὐρὶ, ἐ δὲ μουρτάγε̱ ντε̱ βε̱ντε βε̱ντε.

8. Ε Fίθε̱ κε̱τὸ γιάνε̱ τε̱ νίσουρατ' ἐ σε̱ δέμπουραβετ.

9. Αχ̇ιέρε δὸ τοῦ ἄπε̱νε̱ γιούβετ ντε̱ σ̈τρε̱γγίμε, ἐ δὸ τοῦ βράσε̱νε̱, ἐ δὸ τε̱ γένι τε̱ μτζούαρε̱ γκὰ Fίθε̱ φιλίτε̱ πε̱ρ ε̱̋με̱ρ τίμ.

10. Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῆ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσει ἀλλήλους.

11. Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται θέλουσιν ἐγερθῆ καὶ πλανήσει πολλούς·

12. Καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῆ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχρανθῆ.

13. Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους οὗτος θέλει σωθῆ.

14. Καὶ θέλει κηρυχθῆ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἐλθεῖ τὸ τέλος.

15. Ὅταν λοιπὸν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δανιὴλ, ἱστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἂς ἐννοῇ·)

16. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἂς φεύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη·

17. Ὅστις *εὑρεθῇ* ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

18. Καὶ ὅστις *εὑρεθῇ* ἐν τῷ ἀγρῷ, ἂς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

19. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνῃ ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαββάτῳ.

21. Διότι τότε θέλει εἶσθαι θλῖψις μεγάλη, ὁποία δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

22. Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐ-

10. Ε ἀτε̱ χέρε̱ δ̄ὸ τε̱ σκανδαλίσενε̱ ὅούμε̱, ἐ δ̄ὸ τε̱ παραδόσγενε̱ ν̇ιε̱ρι γιάτε̱ρινε̱, ἐ δ̄ὸ τε̱ μτζόγενε̱ ν̇ιε̱ρι γιάτε̱ρινε̱.

11. Ε δ̄ὸ τε̱ γκρίχενε̱ ὅούμε̱ προφήτε̱ρ τε̱ ῥε̱μ, ἐ δ̄ὸ τε̱ κέσγενε̱ ὅούμε̱.

12. Ε δὲ σε̱ ψὲ δ̄ὸ τε̱ τε̱πε̱ρόγε̱ ἐ κέκια, δ̄ὸ τε̱ φτόχε̱τε̱ δ̄αὅουρία ἐ σε̱ ὅούμε̱βετ.

13. Ε ἀΐ κε̱ τε̱ δουρόγε̱ γγέρα ντάνε̱, ἀΐ δ̄ὸ τε̱ σόσετε̱.

14. Ε δ̄ὸ τε̱ διδάξετε̱ κούϊγ Ουγγέλ' ἰ μπρετε̱ρίσε̱ μπε̱ Ϝίθε̱ δὲ κε̱ γιάνε ν̇ιέρε̱ζ, πε̱ρ μαρτυρὶ ντε̱ Ϝίθε̱ μιλέτε, ἐ ἀχιέρι δ̄ὸ τε̱ βίγε̱ τε̱ σόσουριτ' ἐ γέτε̱σε̱.

15. Ε πὰ κουρ τε̱ ὅίχνι ἰδόλε̱νε̱ κε̱ δε̱φτὸν τε̱ ὅκρετούαριτε̱, κε̱ ἔὅτε̱ θένε̱ γκὰ προφήτη Δανιὴλ, τε̱ ῥίγε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ σε̱νγτε̱ρούαρε̱. (ἀΐ κε̱ διαβὰς λὲ τε̱ κουπε̱τόγε̱.)

16. Αχιέρε ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ ντε̱ Ιουδαίε̱, λὲ τε̱ ἴκε̱γε̱νε̱ ντε̱ μάλλε.

17. Αΐ κε̱ Ϝέντετε̱ μπὶ ὅτε̱πὶ, λὲ τε̱ μὸς ζ̇ρίτγε̱ τε̱ μάρε̱ Ϝε̱, γκὰ ὅτε̱πὶ ἐτίγ.

18. Ε δὲ ἀΐ κε̱ ἔὅτε̱ ντ' ἀῤῥε̱, λὲ τε̱ μὸς κθένετε̱ πράπα τε̱ γκρέρε̱ ῥόπατ' ἐτίγ.

19. Ε δὲ βε̱ μπὰ τὸ κε̱ γιάνε̱ τε̱ μπάρσουρα, ἐ μπὰ τὸ κε̱ κάνε̱ δγιέλμ μπε̱ σίσε̱ ντὰ τὸ δ̄ιτ ἀχιέρε.

20. Πὸ λιούτουνι τε̱ μὸς πε̱νετε̱ τε̱ ἴκουριτε̱ τουάϊγ ντε̱ δ̄ίμε̱ρ, ἂς ντε̱ τε̱ ὅε̱τούνε̱.

21: Σε̱ ψὲ ἀχιέρε δ̄ὸ τε̱ γέτε̱ ὅτρε̱γγὶμ ἰ μάδ, κε̱ ἰ τίλλι νούκ' οὐ πε̱ κούῤῥε̱ κε̱ κουρ οὐ πε̱ πότα, γγέρα νταὅτὶ, ἐ δὲ ἂς δ̄ὸ τε̱ πε̱νετε̱.

22. Ε δὲ τε̱ μὸς κένε ὅκουρτούαρε̱ ἀτὸ δ̄ιτ, σμοῦντ τε̱ σόσεϊγ, τζ̇δ̄ὸ

δεμία σάρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅμως θέλουσι συντμηθῆ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23. Τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἰδού, ἐδῶ *εἶναι* ὁ Χριστός, ἢ ἐδῶ, μὴ πιστεύσητε.

24. Διότι θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

25. Ἰδού, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς.

26. Ἐὰν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ἰδού, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐξέλθητε· Ἰδού, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε.

27. Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28. Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἀετοί.

29. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες θέλουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆ.

30. Καὶ τότε θέλει φανῆ τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουσι θρηνήσει πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

31. Καὶ θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ θέλουσι συνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσ-

κοὺρμ, πὸ πε̱ρ τε̱ ζϝέδουριτε̱ δ̇ὸ τε̱ σ̈κουρτόνενε̱ ἀτὸ δ̇ίτ.

23. Αχ̇ιέρε ντε̱ θάσ̈τε̱ ν̇ιερὶ γιούβετ, κε̱τοὺ ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι, ἁ κ̇ε̱τού,

24. Σὲ ψὲ δ̇ὸ τε̱ γκρίχενε̱ Κρίσ̈τε̱ρ τε̱ ῥὲμ, ἐ δὲ προφήτε̱ρ τε̱ ῥὲμ, ἐ δ̇ὸ τε̱ ἅπε̱νε̱ νισ̈άνε τε̱ με̱δὰ, ἐ δὲ τζιουδ̇ίρα, γγέρα σὰ τε̱ ζγέδουριτε̱.

25. Γιὰ, κ̇ε̱ σὺ θάτζε̱ γιούβετ με̱ πε̱ρπάρα.

26. Ε πὰ ντε̱ οὺ θάφτζινε̱ γιούβετ, γιὰ, ντ᾽ ἐρημὶ ε̱σ̈τε̱, μὸς δ̇ίλλι γιάσ̈τε̱, γιὰ ντε̱ κελ̇ήρα ε̱σ̈τε̱ τε̱ μὸς π̇εσόνι.

27. Σὲ σὶ κούντρε̱ δ̇ὲλλ βερε̱τίμα γκὰ δ̇έλλ Δ̇ίελ̇ι, ἐ δ̇ούκ̇ετε̱ γγὲρ ἀτγὲ κ̇ε̱ περε̱ντὸν, ἀσ̈τοὺ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ ἐ δὲ τάρδουριτ ἐ π̇ίῤῥιτ σε̱ ν̇ιερίουτ.

28. Σὲ ψὲ ἀτγὲ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ λέσ̈ι ἀτγὲ δ̇ὸ τε̱ μπε̱γίδε̱νε̱ ἐ δὲ Σ̈κιπόν̇ιατε̱.

29. Ε μονόνιιε̱ πὰς σ̈τρε̱γγίμητ σ᾽ ἀτοῦρε δ̇ίτετ, δ̇ὸ τε̱ μὸς ἅπε̱ ντρίτγε̱ Δ̇ίελ̇ι ἐ δὲ χε̱νε̱ζα δ̇ὸ τε̱ μὸς ἅπε̱ δ̇ρίτε̱ν᾽ ἐσάϊγ, ἐ δὲ οὔλλετε̱ δ̇ὸ τε̱ π̇ιένε̱ γκὰ Κίελι, ἐ δὲ τε̱ φόρτατ᾽ ἐ Κίελ̇βετ δ̇ὸ τε̱ τούντενε̱.

30. Αχ̇ιέρε δ̇ὸ τε̱ δ̇ούκ̇ετε̱ νισ̈άνι ἱ σ̈ε̱ π̇ίῤῥιτ ν̇ιερίουτ ντε̱ Κίελ· ἐ ἀτε̱ χ̇έρε̱ δ̇ὸ τε̱ κιάγε̱νε̱ ϝίθε̱ φιλ̇ίτ᾽ ἐ δέουτ, ἐ δ̇ὸ τε̱ σ̈όχε̱νε̱ τε̱ πίῤῥ᾽ ἐ ν̇ιερίουτ κ̇ὲ δ̇ὸ τε̱ ῥίγε̱ σ̈ίπε̱ρ μπὶ ῥὲ τε̱ Κίελ̇ιτ μὲ φουκὶ, ἐ δὲ μὲ σ̈ούμε̱ λε̱βδ̇ίμ.

31. Ε δ̇ὸ τὲ δ̇ερϝόγε̱ Ἔγγε̱λιτ᾽ ἐτὶγ μὲ ζουρνὰ κ̇ε̱ κὰ ζε̱ τε̱ μὰδ, ἐ δ̇ὸ τε̱ μπε̱γέδε̱νε̱ τε̱ ζγιέδ̇ουριτ᾽ ἐτὶγ γκὰ τε̱ κάτε̱ρ ἔῤῥε̱τε̱, γκὰ ἅνε̱τ᾽ ἐ

σάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

32. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνῃ ἤδη ἁπαλὸς, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος.

33. Οὕτω καὶ σεῖς ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας.

34. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσοῦ γείνωσι πάντα ταῦτα.

35. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

36. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

37. Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38. Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν·

39. Καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕωσοῦ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἐσήκωσε πάντας, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40. Τότε δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίνεται.

41. Δύω *γυναῖκες* θέλουσιν ἀλέθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίνεται.

42. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποίᾳ ὥρᾳ ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν.

Κίελβετ, γγέρα ντὲ̱ τγιέτε̱ρατ' ἄνε̱τ' ὲ τοῦρε.

32. Ε γκὰ φίκου κουπε̱τόνι παραβολίνε̱ κοὺρ δὰ π̇ε̱νετε̱ δίFα ἐτὶγ ἐπ̇ούτε̱, ἐ ἱ δ̇άλλε̱νε̱ φλε̱τε̱τε̱, ἐ δ̇ιFιόνι σὲ ἄφε̱ρ ε̱ὅτε̱ τὲ̱ κόρρε̱τε̱.

33. Αὅτου ἐ δὲ γιούβετ, κοὺρ τὲ̱ ὅίχνι Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ, δ̇ιFιόνι σὲ ἄφε̱ρ ε̱ὅτε̱ μπὲ̱ δ̇ίερρ.

34. Μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δ̇ὸ τὲ̱ μὸς ὅκόγε̱ κουΐγ π̇ρὲζ ἱ ν̇ιέρε̱ζετ, γγέρα σὰ τὲ̱ π̇ε̱νενε̱ Fίθε̱ κ̇ετό.

35. Κίελ̇ι ἐ δὲ δέου δ̇ὸ τὲ̱ ντε̱ρόνενε̱, ἐ φγιάλλε̱τε̱ ἐμία δὸ τὲ̱ μὸς ντε̱ρόνενε̱.

36. Πὸ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ δ̇ίτε̱ ἐ δὲ σαχὰτ ν̇ιερὶ νούκ̇ε̱ δ̇ὶ, ἂς Ε̱γγε̱λλιτ' ἐ Κιελ̇βε̱τ, πὲ̱ρ βέτζμι γιάτι ἴμ βέτε̱με̱.

37. Ε σὶ κούντρε̱ κένε̱ δ̇ίτε̱τ' ἐ ὲ Νόεσε̱, ἀὅτοὺ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ ἐ δε̱ τ' ἄρδουρὶτ' ὲ π̇ίρρ̇ιτ σε̱ ν̇ιερίουτ.

38. Σὲ σὶ κούντρε̱ κένε̱ ντὲ̱ δ̇ὶτ πε̱ρπάρα κατακλησμόϊτ, τοὺκ' ἐγκρε̱νε̱, ἐ τούκ' ἐπίρε̱, μαρτόνεὅινε̱, ἐ μάριτόϊγνε̱, γγέρα ντὰ τὲ̱ δ̇ίτε̱ κ̇ὲ̱ χ̇ίρι Νώεα ντὲ̱ Κιβοτό.

39. Ε ν̇ούκ̇ε̱ δ̇ιFιούανε̱ γγέρα σὰ ἔρδι κατακλησμόϊ, ἐ ἱ Fρίγτι τὲ̱ Fίθε̱, ἀὅτοὺ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ ἐ δὲ τ' ἄρδουριτ' ὲ π̇ίρρ̇ιτ σε̱ ν̇ιερίουτ.

40. Αχ̇ιέρε δ̇ὶ δ̇ὸ τὲ̱ γένε̱ ντ' ἄρ̇ρ̇ε̱, ν̇ιε̱ρι μίρρ̇ετε̱; ἐ ν̇ιε̱ρι λίχ̇ετε̱.

41. Δὶ κ̇ὲ̱ π̇λιούαγε̱νε̱ ντὲ̱ μουλ̇ὶ, ν̇ιε̱ρα μίρρ̇ετε̱, ἐ ν̇ιε̱ρα λίχ̇ετε̱.

42. Ρ'ίνι ζγούαρε̱ δὰ, σὲ νούκ ὲ δ̇ίνι μπε̱τζε̱ σαχὰτ βγιὲν ζότι γούαϊγ.

43. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξευρεν ὁ οἰκοδεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς *νυκτὸς* ἔρχεται ὁ κλέπτης, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῇ ἡ οἰκία αὐτοῦ.

44. Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

45. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ;

46. Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὑρεῖ πράττοντα οὕτως.

47. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

48. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς ἐκεῖνος δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου·

49. Καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδούλους, νὰ τρώγῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων·

50. Θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει.

51. Καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κέ. 25.

ΤΟΤΕ θέλει ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δέκα παρθένους, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐ-

43. Ε δὲ ἀτε̱ τε̱ δίνι, σε̱ κ̇ε̱ τε̱ δίγ ἰ ζότι ὅπε̱πίσε̱ ντε̱τζ κόχε̱ τε̱ νάτε̱σε̱ βγιὲν κουσάρι, δὸ τε̱ μὸς φλίγτε, ε̇ δὸ τε̱ μὸς λίγτε τι ὅπόνεϊγ ὅτε̱πὶ ἐτίγ.

44. Πρὰ ἀντάϊγ ἐδὲ γιούβετ π̇έ̱νουνι χαζε̱ρ, σε̱ μπάτε̱ σαχάτ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ παντέχνι ἰ πίρρι νιε̱ρίουτ βγιέν.

45. Τζίλι βάλε̱ ἔ̱ότε̱ αἴ κοπὶλ ἰπ̇εσούαρε̱ ε̇ δὲ ἰ μέ̱ντζουρε̱, κ̇ε̱ ἀτε̱, ε̇ βοῦ πιτρὸπ ζότ' ἐτὶγ ντε̱ κοπὶγ τε̱ τὶγ, τε̱ γιοῦ ἀπ̇ε̱ τε̱ γκρέ̱νιτ,

46. Ιλιούμουρι ἔ̱ότ' αἴ κοπὶλ, κ̇ε̱ ἀτε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱ ζότ' ἐτὶγ, δὸ τὰ ϝέγε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν κε̱στού.

47. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σε̱ μπ̇ε̱ ϝίθε̱ ϝε̱ν' ἐτὶγ δὸ τὰ βέ̱ρρε̱ ἀτε̱ πιτρόπ.

48. Μὰ ντε̱ θάὅτε̱ αἴ κοπίλἰ ντε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ τὶγ, σε̱ ζότι ἰμ μ̇ε̱νὸν τε̱ βίγε̱.

49. Ε τε̱ νίσγε̱ τε̱ ῥάχε̱ κοπίγτε̱ ὅόκ̇ε̱τ' ἐτὶγ, ε̇ τε̱ χάγε̱, ε̇ τε̱ πίγε̱ π̇άὅκ̇ε̱ μὲ τε̱ δέ̱ϊγμιτε̱.

50. Δὸ τε̱ βίγε̱ ζότι ἰ ἀτὶγ κοπίλιτ, ντε̱ νιε̱ δίτε̱ κ̇ε̱ σε̱ πρὲτ, ε̇ ντε̱ νιε̱ σαχὰτ κ̇ε̱ νούκ' ἐδί.

51. Ε δὸ τὰ ντάγε̱ μπ̇ε̱ δἰ, ε̇ δὲ βε̱ντ' ἐτὶγ δὸ τε̱ γέτε̱ π̇άὅκ̇ε̱ μὲ Ὑποκριτέϊγτε̱, ἀτγὲ ἔ̱ότε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱ ε̇ δὲ τε̱ δρέδουριτ' ε̇ δέ̱μπ̇ε̱βετ.

Κρίε Ενιε̱ζε̱τ ἐπέσε̱τε̱. κέ. 25.

Αχιέρε δὸ τε̱ ϝιάγε̱ μπρετε̱ρία ε̇ Κιέλβετ μὲ δγιέτε̱ βάσε̱ζα τε̱ πὰ νιάχουρε π̇ούρρε̱, κ̇ε̱ ἀτὸ σι μουάρρε̱

ξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.

2. Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί.

3. Αἵτινες μωραὶ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον.

4. Αἱ φρόνιμοι ὅμως ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

5. Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο.

6. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7. Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἡτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

8. Καὶ αἱ μωραὶ εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους, Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας· διότι αἱ λαμπάδες ὑμῶν σβύνονται.

9. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς.

10. Ἐνῷ δὲ ἀπήρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

11. Ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς.

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

13. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

λαμπάδατ' ἐτοῦρε, δούαλ̓ε̱ τε̱ πρίτνε̱ δε̱ντε̱ρινε̱ πε̱ρπάρα.

2. Ε γκὰ ἀτὸ, τε̱ πέσα κένε̱ τε̱ με̱ντζουρα, ἐ τε̱ πέσα τε̱ μάῤῥα.

3. Ε ἀτὸ τε̱ μάῤῥατε̱, σὶ μούαρε̱ λαμπάδατ' ἐτοῦρε, νούκ̓ε̱ μούαῤῥε̱ βάϊγ με̱ βέτε̱χε̱.

4. Ε τε̱ με̱ντζουρατε̱ μούαῤῥε̱ βάϊγ ντε̱ ἔνε̱ τε̱ τοῦρε π̓άσ̈κ̓ε̱ με̱ λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

5. Ε σὶ οὐ σούαλ̓ δε̱ντε̱ρι τε̱ βίγ, ἱ ζοῦ Fιούμι τε̱ Fίθα ἐ φλίγνε̱.

6. Ε ντε̱ μὲς τε̱ νάτε̱σε̱ οὐπ̓ε̱ ν̓ιε̱ τε̱ θίρτουρε̱, γιὰ, Δε̱ντε̱ρι βγιὲν, δίλλι π̓ε̱ρπάρα ἀτὶγ τὰ πρίτνι.

7. Ατε̱ χέρε̱ οὐ γκρένε̱ Fίθ' βάσ̈αζε̱τε̱ ἐ ζούνε̱ τε̱ ντρέϊκνε̱ λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

8. Ε τε̱ μάῤῥατε̱ οὐ θάνε̱ σ̈ε̱ με̱ντζουραβετ, ἔπνανι ἐ δε̱ νέβετ γκὰ βάγι γιουάϊγ, σε̱ λαμπάδατε̱ τόνα νὰ σ̈ούχενε̱.

9. Ε δε̱ τε̱ με̱ντζουρατε̱ οὐ πε̱ρFέϊFκνε̱, ἐ οὐ θάνε̱, μὸς νούκ̓ε̱ νὰ σόσγε̱ νάβετ ἐ δε̱ γιούβετ, πὸ με̱ μίῤῥε̱ χάϊγδενι ντὰ τὰ κ̓ε̱ σ̈έσε̱νε̱, ἐ π̓λένι πε̱ρ βέτε̱χε τουάϊγ.

10. Ε σὶ βάν' ἀτὸ τε̱ π̓λέϊγνε̱, ἔρδι δε̱ντε̱ρι; ἐ ἀτὸ κ̓ε̱ κένε̱ χαζε̱ρ, χίνε̱ με̱ ἀτε̱ π̓άσ̈κ̓ε̱ ντε̱ δάσμε̱ρα, ἐ οὐμπίλ' δέῤῥα.

11. Ε με̱ παστάϊγ ἔρδε̱ ἐ δε̱ τε̱ τγιέρατε̱ βάσ̈ε̱ζα, ἐ θόσ̈νε̱, ζότ, ζότ, χάπνα ἐ δε̱ νέβε̱τ.

11. Ε δε̱ ἀτ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ θά με̱ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σε̱ νούκ' οὐ ν̓ιόχ γιούβετ.

13. Ρίνι δᾶ ζγιούαρε̱. σε̱ νούκ̓ε̱ δίνι δίτε̱νε̱, ἄς σαχάτνε̱, ντὰ τε̱ κ̓ε̱ βγιὲν ἐ πίῤῥι ἱ ν̓ιερίουτ.

14. Διότι θέλει ἐλθεῖ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

15. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἕν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἱκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθύς.

16. Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

18. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἕν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19. Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

20. Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

21. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

22. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας, ἰδοὺ ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

23. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

24. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ

14 Σὲ ψὲ πόσι ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ δούαϊγ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ ξενιτὶ, θύῤῥι κοπίγτ' ἐτὶγ, ἐ οὺ δὰ ἀτοῦρε ϝέ̱ν' ἐτίγ.

15. Ε ν̇ιέ̱ριτ ἱ δὰ πέσε̱ κουλέτα, ἐ τγιάτε̱ριτ δ̇ὶ, ἐ τγιάτε̱ριτ ν̇ιε̱, ϝίθε̱ κουΐγτ σὲ κοὺντρε̱ κ̇ὶτ φουκίνε̱, ἐ ἀτε̱ τζᾶστ ἴκου.

16. Ε ἀΐ κ̇ε̱ μούαῤῥ τε̱ πέσε̱ κουλέτατε̱, σὶ βάτε, πουνόϊ μὲ ἀτὸ, ἐ φυτόϊ τὲ̱ τγιέρα πέσε̱ κουλέτα.

17. Ασ̈του ἐ δὲ ἀΐ μὲ τε̱ δ̇ία, φυτόϊ ἐ δὲ ἀΐ δ̇ὶ τὲ̱ τγιέρα.

18. Ε ἀΐ κ̇ε̱ μέῤῥι ν̇ιέ̱ρε̱νε̱ βάτε̱, ἐ ῥε̱μόϊ μπε̱ δε, ἐ ἐ φσ̈έχου ἐμϝέ̱ντν' ἐ ζότιτ σε̱ τίγ.

19. Ε πὰς σ̈ούμε̱ κόχε̱τ νὰ ἐ βγιὲν ἱ ζότι ἀτοῦρε κοπίγετ, ἐ ζοὺ τὲ̱ π̇ὲ̱ν μὲ ἀτὰ λογαρί.

20. Ε γιοὺ κιὰς ἀΐ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ μάῤῥε̱ τὲ̱ πέσε̱ κουλέτατε̱, ἐ προὺ τὲ̱ τγιέρα πέσε̱ κουλέτα, ἐ θὰ· ζὸτ, πέσε̱ κουλέτα μὲ̱ δὲ μούα, βε̱στὸ, πέσε̱ τὲ̱ τγιέρα κουλέττα φυτόβα μὲ ἀτό.

21. Ε δὲ ζότ' ἱ τὶγ ἱ θὰ ἀτὶτ, ἀφερὶμ κοπὶλ ἱ μίῤῥε̱, ἐ δὲ ἱ π̇εσούαῤῥε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάκα οὺ π̇έ̱ῤῥε̱ ἱ π̇ε̱σούαρε̱, ντὲ̱ τὲ̱ σούμα δ̇ὸ τὲ̱ π̇εσόϊγ, χίρε̱ π̇ρὲ̱ντα ντὲ̱ ϝε̱ζὶμ τὲ̱ ζότιτ σίτ.

22. Ε σὶ γιοῦ κιὰς ἐ δὲ ἀΐ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ μάῤῥε̱ τὲ̱ δ̇ὶ κουλέτατε̱, ἱ θὰ· ζὸτ, δ̇ὶ κουλέτο μὲ̱ δὲ μούα, βε̱σ̈τὸ ἐ δὲ δ̇ὶ τὲ̱ τγιέρα κουλέτα φυτόβα μὲ ἀτό.

28. Ι θὰ ἀτὶγ ζότ' ἱ τὶγ· ἀφερὶμ κοπίλ ἱ μίῤῥε̱, ἐ δὲ ἱ π̇εσούαρε̱, ντὲ̱ τὲ̱ πάκα οὺ π̇έ̱ῤῥε ἱ π̇εσούαρε̱, ντὲ̱ τὲ̱ σ̈ούμα δ̇ὸ τὲ̱ π̇εσόϊγ, χίρε̱ πρέ̱ντα ντὲ̱ ϝε̱ζὶμ τὲ̱ ζότιτ σίτ.

24. Ε σὶ γιοὺ κιὰς ἐ δὲ ἀΐ κ̇ε̱ μόῤῥι ν̇ιέ̱ρε̱νε̱ κουλέτε̱, ἱ θὰ· ζοτ, οὔνε̱ τὲ̱

ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

25. Καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἰδού, ἔχεις τὸ σόν.

26. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

27. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

28. Λάβετε λοιπὸν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

29. Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ, καὶ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχι, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ᾽ αὐτοῦ.

30. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ῥίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

31. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ.

32. Καὶ θέλουσι συναχθῇ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

33. Καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

34. Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἔλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κλη-

ν̇ιόχα τὶ κ̇ε̱ γὲ ν̇ιερὶ ἱ πράπε̱, κ̇ε̱ κούαῤῥ ἀτγὲ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μπόλ̓ε, ἐ μπε̱γὲδ ἀτγὲ· κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ πε̱ρχάπε.

25. Ε σὲ ψὲ οὐ τρε̱μτζε̱ βάϊγτα ἐ φσ̈έχ̇α κουλέτε̱νε̱ τε̱ντε μπε̱ δὲ, βε̱σ̈τὸ ἐ κ̇ὲ τε̱ντενε̱.

26. Ε ζότ᾽ ἱ τὶγ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ, κοπὶλ᾽ ἱ κ̇έϊκ̇ ἐ δὲ ἱπε̱ρτούαρε̱, τὶ δ̇ίγε σὲ οὐνε̱ κούαῤῥ ἀτγὲ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μπόλ̓α, ἐ μπεγὲδ ἀτγὲ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ πε̱ρχ̇άπα.

27. Δούχαεϊγ δὰ ἐρϜε̱ντνε̱ τὶμ τὰ βέῤῥε̱ ντὰ τὰ κ̇ε̱ λε̱μπέγε̱νε̱ ἄσπρε̱τε̱, ἐ σὶ τε̱ βίγε̱ οὔνε̱, δ̇όγε̱ τὰ μάῤῥε τίμενε̱ μὲ φαϊγδέ.

28. Μίῤῥι δὰ γκὰ ἀϊ κουλέτε̱νε̱, ἐ ἔπνιε ντὲ ἀϊ κ̇ε̱ κὰ τε̱ δγιέτε̱ κουλέτατε̱.

29. Σε̱ ψὲ ντὲ ἀϊ κ̇ε̱ κὰ δ̇ὸ τε̱ ἴπετε̱, ἐ δ̇ὸ τε̱ τεπε̱ρόνε̱τε̱ ἐ γκὰ ἀϊ κ̇ε̱ σκὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κ̇ε̱ κὰ, δ̇ὸ τε̱ γκρίχ̇ετε̱ γκὰ ἀΐ.

30. Ε δὲ κοπίλν᾽ ἐ πὰ βε̱γίερε̱ σ̈τίριε γιάσ̈τε̱ ντε̱ σκοτὰλ τε̱ θέλε̱, ἀτγὲ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ κιάρε̱τε̱; ἐ δὲ τε̱ δ̇ρέδουριτ᾽ ἐ δέμπε̱βετ.

31. Ε δὲ σὶ τε̱ βίγε̱ ἱ πίῤῥι ἱ ν̇ιερίουτ μὲ λε̱βδὶμ τε̱ τὶγ, ἐ δὲ Ϝίθε̱ σ̈ε̱νγτε̱ρ ἔγγε̱γιτε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱᾽, ἀχ̇ιέρε δ̇ὸ τε̱ ῥίγε̱ μπὶ φρὸν τε̱ λε̱βδίμιτ σε̱ τίγ.

32. Ε δ̇ὸ τε̱ μπε̱γίδενε̱ πε̱ρπάρα τὶγ Ϝίθε̱ φιλίτε̱, ἐ δ̇ὸ τὶ βετζόγε̱ ἀτὰ ν̇ιε̱ρινε̱ γκὰ γέτε̱ρι, σὶ κούντρε̱ βετζιὸν τζοπ̇άνι δε̱ντε̱ γκὰ δίτε̱.

33. Ε δε̱ντε̱ δ̇ὸ τὶ βε̱ῤῥε̱ μπάνε̱ τε̱ τὶγ τε̱ δγιάθε̱τε̱, ἐ δίτε̱ μπάνε̱ τε̱ με̱γγε̱νε̱.

34. Αχ̇ιέρε δ̇ὸ τε̱ θότε̱ μπρέτι ντὰ τὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ τὶγ, ἔγιανι γιούβετ τε̱ π̇εκούαριτ

ρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἐσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

35. Διότι ἐπείνασα, καὶ μοὶ ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἥμην, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε·

36. Γυμνὸς, καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἠσθένησα καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἥμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ.

37. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;

38. Πότε δὲ σὲ εἴδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνὸν, καὶ ἐνεδύσαμεν;

39. Πότε δὲ σὲ εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων εἰς ἐμὲ ἐκάμετε.

41. Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς | ἀγγέλους αὐτοῦ.

42. Διότι ἐπείνασα, καὶ δὲν μοὶ ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε·

43. Ξένος ἥμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε. γυμνὸς, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε.

44. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα,

ὲ γιάτιτ σὶμ, τραὄε̱ϝόνι μπρετε̱ρίνε̱ κὲ̱ ἔ̱σ̈τε̱ π̇έ̱νε̱ ϝάτι π̇ὲ̱ρ γιούβετ, πὰ, π̇έ̱ν' ὲ δὲ κ̇ε̱γιὸ δινιά.

35. Σὲ ψὲ μὲ̱ μούαῤῥ οὔγια, ὲ μὲ̱ δάτε̱ τὲ̱ χά· μὲ̱ μούαῤῥ ἔτια, ὲ μὲ̱ δάτε̱ τὲ̱ πῖ· γέσ̈ε̱ ὲ χουαϊγ, ὲ μὲ̱ πε̱ρμπε̱γιούαδτε̱.

36. Ι σβέσ̈ουρε̱, ὲ μὲ̱ βέσ̈τε̱· οὺ σ̈ε̱μούρτζε̱ ὲ μὲ̱ πάτε̱ κουϊγδές· ντὲ̱ χαψάνε̱ γέσ̈ε̱, ὲ ἔ̱ρδτε̱ τὲκ μέγε,

37. Αχ̇ιέρε δ̇ὸ τὲ̱ πε̱ρϝέϝενε̱ ντὲ̱ ἀῒ τὲ̱ δ̇ρέϊγτιτε̱, ὲ δ̇ὸ τὲ̱ θόνε̱· ζὸτ, κοὺρ τὲ̱ πὰμ τὲ̱ οὔῤῥε̱τε̱, ὲ τὲ̱ οὐσ̈κίεμ; ἃ τὲ̱ ἔτουῤῥε̱ ὲ τὲ̱ δὰμ ὲ πίβε;

38. Ε δὲ κοῦρ τὲ̱ πὰμ τὲ̱ χουαϊγ, ὲ τὲ̱ πε̱ρμπε̱γιούαδμ; ἃ τὲ̱ σβέσ̈ουρε̱ ὲ τὲ̱ βέσ̈μ;

39. Α δὲ κοὺρ τὲ̱ πὰμ τὲ̱ σε̱μούρε̱, ἃ τὲ̱ πὰμ τὲ̱ σε̱μούρε̱, ἃ ντὲ̱ χαψάνε̱ ὲ ἔ̱ρδμ τὲκ τέγε;

40. Ε δὲ μπ̇ρέτι δ̇ὸ τοῦ πε̱ρϝέϝετε̱, ὲ δ̇ὸ τοῦ θότ' ἀτοῦρε, μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὺ, θόμ γιούβετ, σὰ τὲ̱ μίῤῥε̱ π̇έ̱τε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ βε̱λάζε̱ριτ' ὲ̱μὶ τὲ̱ βάρφε̱ριτε̱ τὲκ μέγε ὲ π̇έ̱τε̱.

41. Αχ̇ιέρε δ̇ὸ τὲ̱ θότε̱ ὲ δὲ μπὰ τὰ κὲ̱ γιάνε̱ μπάνε̱ τὲ̱ μέ̱νϝε̱ρε̱, ἴκε̱νι γκὰ μέγε γιοὺ τὲ̱ μαλε̱κούαριτε̱ ντὲ̱ ζγιὰρ τὲ̱ πὰ σ̈ούαῤῥ, κ̇ὲ̱ ἔ̱σ̈τε̱ π̇έ̱νε̱ χαζὲ̱ρ π̇ὲ̱ρ δ̇γιάλινε̱, ὲ δὲ ἔ̱γγε̱γιτ' ἐτίγ.

42. Σὲ ψὲ μὲ̱ μούαῤῥ οὔγῖα, ὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ δάτε̱ τὲ̱ χάγε̱, μὲ̱ μούαῤῥ ἔτια, ὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ δάτε̱ τὲ̱ πίγε̱.

43. Ι χουαϊγ γέσ̈ε̱ ὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ π̇ε̱ρμπε̱γιούαδτε̱, ἰ σβέσ̈ουρε̱, ὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ βέσ̈τε̱,, ἰ σε̱μούρε̱, ὲ ντὲ̱ χαψάνε̱, ὲ νούκ̇ε̱ ἔ̱ρδτε̱ τὲ̱ μὲ̱ κένι κουϊγδές·

44. Αχ̇ιέρε δ̇ὸ τὶ πε̱ρϝέϝενε̱ ἀτίγ ὲ δὲ ἀτὰ, ὲ δ̇ὸ τὶ θόνε̱· ζὸτ, κοὺρ τὲ̱ πὰμ τὲ̱ οὔῤῥε̱τε̱, ἃ τὲ̱ ἔτουῤῥε̱, ἃ τὲ̱

ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;

45. Τότε θέλει ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμὲ ἐκάμετε.

46. Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κεφ. κϛ'. 26.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

2. Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ.

3. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα,

4. Καὶ συνεβουλεύθησαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν.

5. Ἔλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνῃ θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

6. Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,

7. Προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν *αὐτὸ* ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν.

8. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;

χούαϊγ, ἁ τε̱ σβέσ̈ουρε̱, ἁ τε̱ ὄσ̈ε̱μούρε̱, ἐ νούκε̱ τε̱ π̇ε̱μ τὶ χουσμέτ ἐ ντίχμε̱;

45. Αχιέρε δὸ τε̱ πε̱ρϝέϝετε̱ μπὰ τὰ, ἐ δὸ τοῦ θότε̱, μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούϐετ, σὰ τε̱ μίρρε̱ νούκε π̇ε̱τε̱ ντε̱ νιε̱ γκὰ κε̱τὰ τε̱ βάρφε̱ριτε̱, ἆς τεκ μέγε νούκε̱ π̇ε̱τε̱.

46. Ε δὸ τε̱ βένε̱ κε̱τὰ ντε̱ πίσε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱, ἐ τε̱ δρέϊγτιτε̱ ντε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

Κρίε Ενιε̱ζετ ἐ ϝιάστε̱τε̱. κϛ'. 26.

Ε σὶ σόσι Ἰησούϊ ϝίθε̱ κε̱τὸ φγιάλε̱, οὐ θὰ μαθητίβετ σε̱ τίγ.

2. Ε δίνι κε̱ πὰς δὶ δίτετ' π̇ε̱νετὺ πάσ̈κα. Ε ἱ π̇ίρρι ἱ νιερίουτ ἴπετε̱ τε̱ μπε̱ρθένετε̱ ντε̱ κρούϊκ.

3. Αχιέρε οὐ μπε̱γιούαδε̱ 'τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ τε̱ γραμματέψουριτε̱, ἐ δὲ πλέκε̱ριτ' ἐ λαόϊτ, ντε̱ αὐλὴ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, κε̱ κιούχαεϊγ Καγιάφε̱.

4. Ε πένε̱ μουσ̈αβερὲ κε̱ τε̱ ζένε̱ Ιησούνε̱ μὲ δγιαλε̱ζὶ ἐ τὰ βράσε̱νε̱.

5. Ε δὲ θόσ̈νε̱· μὸς τὰ πέγε̱με̱ τε̱ κρέ̱μπτε̱νε̱, σὲ μὸς π̇ένετε̱ καὶ λαμπαλὲκ ντε̱ π̇ότε̱.

6. Ε σὶ βάτε Ιησούϊ ντε̱ Βιθανὶ, ντε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ Σίμωνιτ σε̱ λεπρόσουριτ.

7. Οὐ κιὰς ντε̱ αἴ νιε̱ ϝρούα κε̱ κισ̈ νιε̱ κὲλκ μὲ μύρο γκὰ ἐστρέϊγτα, ἐ ἐ δέρδι σίπε̱ρ μπὶ κρίε τε̱ τὶγ ἀτγὲ τεκ ρίγ.

8. Ε σὶ ἐ πάνε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, οζε̱με̱ρούανε̱, ἐ θάνε̱· ντε̱ σε̱ βε̱γὲν κε̱τὰ τε̱ χούμπουρε̱.

9. Διότι ἠδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μὲ πολλὴν *τιμὴν*, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχούς.

10. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διατί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ.

11. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

12. Ἐπειδὴ χύσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε *τοῦτο* διὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου.

13. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ *τοῦτο* τὸ ὁποῖον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14. Τότε ὑπῆγεν εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,

15. Καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια.

16. Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

17. Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἑτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

18. Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε πρὸς αὐτὸν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρός μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

19. Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

9. Σὲ ψὲ μοὺντ τὲ̱ ϋ̃ίτεϊγ κ̇ε̱γιὸ μύρο, πὲ̱ρ ϋ̃ούμε̱, ε̉ τὲ̱ ἴππεϋ̃ινε̱ ντὲ̱ τὲ̱ βάρφε̱ρε̱,

10. Ε σὶ κουπε̱τόϊ Ιησουΐ, οὺ θὰ ἀτοῦρε· ψὲ ἴπνι ζαχμὲτ ντὲ Fρούαγια; σὲ ψὲ ἀγιὸ π̇ε̱ρὶ πούνε̱ τὲ̱ μίρρε̱ τὲκ μέγε̱.

11. Σὲ ψὲ τὲ̱ βάρφε̱ριτε̱ ἰ κ̇ένι κοὺρ δὸ μὲ βέτε̱χε, ε̉ μούα κοὺρ δὸ νούκ̇ε̱ μὲ̱ κ̇ένι.

12. Σὲ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ δέρδι κ̇ε̱τὲ̱ μύρο σίπε̱ρ μπὶ κούρμ τὶμ, πὲ̱ρ τὲ̱ κάλτουρε̱ μούα ντὲ̱ βάῤῥ ε̉ π̇ε̱ρι.

13. Μὲ τὲ̱ βε̱ρτέ̱ττ οὺ θὸμ γιούβετ, κουδὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κηρύξετε̱ κούϊγ Οὐγγὶλ ντὲ̱ Fίθε̱ δινιὰ, δὸ τὲ̱ θούχετε̱ ε̉ δὲ κε̱γιὸ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ῤῥι άγιό, πὲ̱ρ τὲ̱ κουϊγτούαῤῥε̱ τὲ̱ σάϊγ.

14. Αχ̇ιέρε βάτε νὶε̱ γκὰ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱, κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ιούδε̱ Ισκαριότ, ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ ε̉ πρίφτε̱ρετ.

15. Ε οὺ θὰ τζδὸ τὲ̱ μὲ̱ ἴπνι μούα, ε̉ οὔνε̱ τὲ̱ προδὸς ἀτὲ̱ ντὲ̱ γιοὺ; ε̉ δὲ ἀτὰ ἰ τάξνε̱ ἀτὶγ τριδγιέτε ἀργύρια. (τ' ε̉ρFέ̱ντα).

16. Ε κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ χ̇έρε̱ κε̱ρκὸν κόχ̇ε̱ τὲ̱ προδὸς ἀτέ̱.

17. Ε τὲ̱ πάρε̱νε̱ δίτε̱ τὲ̱ λιψόβετ, οῦ κιάσνε̱ μαθητίτε̱ τὲ Ιησουΐ. ε̉ ἰ θάν' ἀτὶγ· κοὺ δὸ τὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱ χαζὲ̱ρ τὲ̱ χὰτζ πάϋ̃κε̱νε̱;

18. Ε δὲ ἀΐ οὺ θὰ· χάϊγδενι ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ ἄκ̇ε̱ τζίλι, ε̉ θόϊ ἀτὶγ, δάσκαλι θότε̱; κόχα ἴμε ἄφε̱ρ ε̱̈ϋ̃τε̱, τὲκ τέγε π̇έϊγ πάϋ̃κε̱νε̱ μὲ μαθητίτ' ε̉μὶ, π̇άϋ̃κ̇ε̱.

19. Ε μαθητίτε̱ π̇έ̱νε̱ σὶ κούντρε̱ ἰ πορσίτι ἀτὰ Ιησουΐ, ε̉ π̇έ̱νε̱ χαζὲ̱ρ πάϋ̃κ̇ε̱νε̱.

20. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα·

21. Καὶ ἐνῷ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει.

22. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Κύριε;

23. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει μὲ παραδώσει.

24. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῇ.

25. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ῥαββί; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

26. Καὶ ἐνῷ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου.

27. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·

28. Διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

29. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίει εἰς τὸ ἑξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.

20. Ε σὶ οὺ ἔρρ, ρὶγ π̇άσ̈κε̱ μὲ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱,

21. Ε τὲκ χάϊγνε̱ ἀτὰ π̇ούκ̇ε̱, οὺ θότε̱· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούβετ; σὲ ν̇ιὲ̱ γκὰ γιούβετ δὸ τὲ̱ μὲ̱ παραδόσγε̱.

22. Ε σὶ οὺ χελμουάνε̱ σ̈ούμε̱, νίσ̈νε̱ ν̇ιὲ̱ γκὰ ν̇ιὲ̱ τὶ θόσ̈ν' ἀτὶγ, μὸς γιὰμ οὔνε̱ ζότ;

23. Ε δὲ ἀΐ οὺ πε̱ρFέϊFκ ἐ θὰ· ἀΐ κ̇ὲ̱ γγέου δόρρε̱νε̱ π̇άσ̈κὲ̱ μὲ μούα ντὲ̱ τζανάκ̇ε ἀΐ δὸ τὲ̱ μὲ̱ παραδόσγε̱.

24. Ε ἱ πίρρι ἱ ν̇ιερίουτ βέτε, σὶ κούντρ' ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱, πὸ βὲ μπὰ τὲ̱ ν̇ιερὶ, κ̇ὲ γκὰ ἀΐ παραδόσετε̱ ἱ πίρρι ἱ ν̇ιερίουτ, μὲ̱ μίρρε̱ κὲ ντὰ τὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ μὸσ κὲ λέρε̱ ἀΐ ν̇ιερί.

25. Ε δὲ Ιούδα ἀΐ κ̇ὲ̱ παραδόσι ἀτὲ̱, οὒ πε̱ρFέιFκ ἐθὰ· μὸς γιὰμ οὔνε̱ δασκάλ; ἰ θότε̱ ἀτὶγ, τὶ ἐ θό.

26. Ε κοὺρ χάϊγνε̱ ἀτὰ μόρρι Ιησούΐ π̇ούκ̇ε̱νε̱, ἐ σὶ ἐ π̇εκόϊ, ἐ θέου, ἐ ἐ ἴπτε μαθητίβετ, ἐ οὺ θὰ· μίρρι, ἐ χάϊ, σὲ κούΐγ ἔ̱σ̈τε̱ κούρμι ἴμ.

27. Ε μούαρρ ἐ δὲ ποτήρνε̱, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ δὰ ντὰ τὰ, ἐ οὺ θά· πίγι γκὰ κ̇ε̱γιὸ τὲ̱ Fίθε̱.

28. Σὲ κ̇ε̱γιὸ ἔ̱σ̈τε̱ Fιάκου ἴμ, ἐ διάτε̱σε̱ σὲ̱ ρὲ, κ̇ὲ̱ δέρδετε̱ πὲ̱ρ σ̈ούμε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ντε̱γίερε̱ φάγετε̱.

29. Ε δὲ οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ δὸ τὲ̱ μὸς πὶ σὸτ ἐ πάρρε̱ γκὰ κ̇ε̱γιὸ πὲμ' ἐ δρίσε̱ γγέρα μπὰ τὲ̱ δίτε̱ κοὺρ τὰ πὶ ἀτὲ̱ τὲ̱ ρὲ μὲ 'γιούβετ π̇άσ̈κ̇ε̱, ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ γιάτιτ σίμ.

30. Καὶ ἀφοῦ ὕμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

31. Τότε λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέλετε σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, « Θέλω πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῆ τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης.»

32. Ἀφοῦ δὲ ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω σκανδαλισθῆ.

34. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρὶς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ.

35. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γείνῃ χρεία νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῆ. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

36. Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕωσοῦ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

37. Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

38. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου, μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν ἦναι δυνατὸν, ἂς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχὶ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

30. Ε σὶ οὑ φάλλε̱, δούαλε̱ ε̱ βάνε̱ ντε̱ μάλλ τε̱ Οὐλίνιετ.

31 Αχιέρε θότε̱ μπὰ τὰ Ιησούϊ, Fίθε̱ γιούβετ δὸ τε̱ σκανδαλίσενι μπε̱ μούα ντε̱ κ̇ε̱τε̱ νάτε̱, σε̱ ε̱ὄτε̱ ὄκρούαρε̱ δὸ τι π̇ίε τζοπ̇άνιτ, ε̱ δὸ τε̱ πε̱ρχάπενε̱ δε̱ντ' ε̱ στάνιτ.

32. Ε πὰς σε̱ γγιάλτουριτ σιμ δὸ τε̱ βέτε με̱ πε̱ρπάρα σε̱ γιοὺβετ ντε̱ Γαλιλαίε̱.

33. Ε Πέτρουα οὐ πε̱ρFε̱ϊFκ, ε̱ ἰθὰ ἀτίγ, ε̱ δε̱ τε̱ Fίθε̱ ντε̱ οὐ σκανδαλίτζινε̱ μπε̱ τι, οὔνε̱ δὸ τε̱ μὸς σκανδαλίσεμ κούῤῤε̱.

34. Ι θὰ ἀτὶγ Ιησούϊ, βε̱ρτε̱τ θόμ τε̱κ τίγ· σε̱ ντε̱ κ̇ε̱τε̱ νάτε̱ πὰ κ̇ε̱ντούαρε̱ ε̱ δε̱ κοκόσι, τρὶ χέρε̱ δὸ τε̱ με̱ ἀρνίσετζ μούα.

35. Ιθότ' ἐτὶγ Πέτρουα, ε̱ δε̱ ντε̱ οὐ δάὄτε̱ τε̱ βδές με̱ τι π̇άὄκε̱, δὸ τε̱ μὸς τε̱ ἀρνίσεμ τι, ἀὄτου θάνε̱ ε̱ δε̱ Fίθε̱ μαθητίτε̱.

36. Ατε̱ χέρε̱ βγιε̱ν π̇άὄκε̱ με̱ ἀτὰ Ιησούϊ ντε̱ φὄιατ κ̇ε̱ κιούχετε̱ Γεθσιμανὶ, ε̱ οὐ θότε̱ μαθητίβετ, ρίγι κ̇ε̱τοὺ, γγέρα σὰ τε̱ βέτε ἀτγε̱ τε̱ φάλλεμ.

37. Ε σὶ μόῤῤι Πέτρονε̱, ε̱ δε̱ τε̱ δι δγιέλμτ' ε̱ Ζεβεδέοσε̱, ζοὺ τε̱ χελμόνεϊγ, ε̱ τε̱ πικε̱τόνεϊγ.

38. Αχιέρε οὐ θότ' ἀτοῦρε· χελμούαρε̱ ε̱ὄτε̱ ὄπίρτι ἴμ γγέρα ντε̱ βδέκε̱γε̱, μπέτουνι κ̇ε̱τοὺ, ε̱ ρίνι ζγιούαρε̱ π̇άὄκε̱ με̱ μούα.

39. Ε σὶ βάτε πάκε̱ζε̱ με̱ τέγε, ρὰ πε̱ρμὶς μπὶ φάκε τε̱ τίγ, τούκ' ε̱ λιούτουρε̱, ε̱ τούκ' ε̱ θε̱νε̱· π̇απ̇άϊ ἴμ, ντε̱ μουντ τε̱ π̇ε̱νετε̱, λε̱ τε̱ ὄκόγε̱ γκὰ μέγε κούϊγ ποτηρ, πὸ γιὸ σὶ δούα οὔνε̱, πὸ σὶ δὸ τί.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἠδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ;

41. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42. Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πίω αὐτό, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου.

43. Καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι.

44. Καὶ ἀφήσας αὐτούς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

45. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπόν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν·

46. Ἐγέρθητε, ἄς ὑπάγωμεν· ἰδού, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

47. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδού, ὁ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

48. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν.

49. Καὶ εὐθὺς πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαῖρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

40. Ε βγιὲν ντὲ μαθητίγ, ὲ ἲ Fὲν ἀτὰ κὲ φλίγνε, ὲ ἴθότε Πέτροσε· κὲ-ὄτοὺ νούκε μούντε τὲ ρίγετε νιὲ σαχὰτ τὲ ζγιούαρε πάσκε μὲ μούα.

41. Ῥίνι ζγιούαρε, ὲ λιούτουνι, κὲ τὲ μὸς ρίγι ντὲ πιραξὶ, σὲ ὄπίρτι ἔὄτ' ἲ φόρτε, ὲ κούρμι νούκε μούντ.

42. Πάμετα πὲρ σὲ δίτιτ βάτε, ὲ οὺ φάλλ, ὲ θὸ̈· παπάϊ ἴμ, ντὲ μὸς μοῦντ τὲ ὄκόγε κούϊγ ποτὴρ γκὰ μέγε, κὲ τὲ μὸς ὲ πὶ ἀτὲ λὲ τὲ πένετε οὔρδερι ἴτ.

43. Ε σὶ ἔρδι, ἲ Fέτι περσερὶ κὲ φλίγνε, σὲ ψὲ κένε ρέντουρε γκὰ Fιούμι σίτ' ὲ τοῦρε.

44. Ε σὶ ἲ λιὰ ἀτὰ, βάτε πάμετα ὲ οὺ λιοὺτ πὲρ σὲ τρέτιτ, τούκ' ὲ θένε ἀτὲ φγιάλε.

45. Αχιέρε ἔρδι ντὲ μαθητὶγ τὲ τὶγ, ὲ οὺ θὰ ἀτοῦρε· ὲ δὲ πὸ φλίγι, ὲ πρέχενι, γιὰ, οὺ ἀφερούα κόχα, ὲ ἲ πίρρι νιερίουτ ἴπετε ντὲ δούαρρ τὲ φαγετόρεβετ.

46. Γκρέουνί, ὲ λὲ τὲ βέμι, νὰ, ἔρδι ἄφερ αἲ κὲ δὸ τὲ παραδόσγε μούα.

47. Ε πὰ σόσουρε αἲ φγιάλενε, νὰ, Ιούδα νιὲ γκὰ τὲ δίμπεδγιέτε ἔρδι, ὲ δὲ μὲ ἀτὲ πάσκε τούρμ' ὲ μάδε, μὲ θήκερα, ὲ μὲ δρούνιερ γκὰ τὲ πάρετ' ὲ πρίφτερετ, ὲ πλέϊκτ' ὲ λαόϊτ.

48. Ε αἲ κὲ παραδόσι ἀτὲ, δὰ ντὰ τὰ νισὰν, ὲ οὺ θὰ ἀτὲ κὲ τὲ πούθ, αἲ ἔστε πὸ ζίριε ἀτέ.

49. Ε ἄτε τζάστ οὺ κιὰς ντὲ Ιησούϊ, ὲ ἲ θὰ Fεζὸ δάσκαλ, ὲ δὲ ὲ πούθε ἀτέ.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Φίλε, διὰ τί ἦλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

51. Καὶ ἰδού, εἷς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

52. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαίρας θέλουσιν ἀπολεσθῆ.

53. Ἢ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσει πλησίον μου περισσοτέρους παρὰ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων;

54. Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῇ αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνῃ;

55. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε.

56. Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφήσαντες αὐτόν, ἔφυγον.

57. Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

58. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ τέλος.

50. Ε δὲ Ιησούϊ ἱ θὰ ἀτὶγ· μὶκ ψὲ ἔρδε; ἄτε̱ χέρε̱ οὺ κιάσνε̱, ἐ ὄτίνε̱ δ̇ούαρ̇ρ̇τε̱ μπὶ Ιησούνε̱, ἐ ἐ ζούνε̱.

51. Ε ν̇ιε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ Ιησούνε̱, ντε̱ρι δ̇όρ̇ρ̇ε̱νε̱ ἐ κρέου θήκ̇ε̱ν' ἐτὶγ, ἐ ϝοδ̇ίτι κοπίλν' ἐ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ἐ ἱ πρέου βέσ̈ν' ἐτίγ.

52. Ατε̱ χέρε̱ ἱ θότ' ἀτίγ Ιησούϊ, κθὲ θήκ̇ε̱νε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ σάϊγ, σὲ ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ζε̱νε̱ θήκ̇ε̱, μὲ θήκ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ χουμπάσε̱νε̱.

53. Α τε̱ δ̇ούκ̇ετε̱ σὲ νούκ̇ε̱ μούντ νταὄτὶ τὶ λιούτεμ γιάτιτ σὶμ, ἐ τε̱ με̱ δ̇ε̱ρϝόγε̱ με̱ τέπε̱ρ σὲ δ̇ιμπε̱δγιέτε̱ τάγμε̱ έ̱γε̱γετ;

54. Κίσ̈ δ̇ὰ δ̇ὸ τε̱ παϝούχενε̱ κάρτε̱ρατε̱, σὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ δ̇ούχοετε̱ τε̱ π̇ε̱νετε̱.

55. Ατε̱ σαχὰτ οὺ θὰ Ιησούϊ τούρμε̱βετ, πόσι μπε̱ κουσὰρ δ̇ούαλτε̱ μὲ θήκ̇ε̱ρα, ἐ δὲ μὲ δ̇ρούν̇ιε̱ρ τε̱ ζε̱ρι μούχ. γκὰ δ̇ίτε̱ μὲ γιούβετ ρ̇ίγε̱, ἐ διδάξγε̱ ντε̱ κίσε̱, ἐ νούκ̇ε̱ με̱ ζούτε̱.

56. Ε κ̇ε̱γιὸ ϝίθε̱ οὺ π̇ε̱, κ̇ε̱ τε̱ παϝούχαενε̱ κάρτε̱ρατ' ἐπροφήτε̱ρετ. Ατε̱ χέρε̱ ϝίθε̱ μαθητέϊγτε̱ ἐ λιάεε̱ ἀτε̱, ἐ ἴκνε̱.

57. Ε ἀτὰ σὶ ὲ̱ζούνε̱ ἐ προύνε̱ ντὶ Καγιάφα τὲ ἱ πάρι πρίφτε̱ρετ, ἀτγὲ κ̇ε̱ οὺ μπε̱γιόδε̱ Γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ πλεκε̱σία.

58. Ε Πέτρουα βὶγ πὰς σὶγ πε̱ρ σε̱ λιάρϝουτ, γγέρα ντε̱ αὐλὴ τε̱ σὲ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ἐ σὶ χ̇ίρι π̇ρε̱ντα, ρ̇ὶγ π̇άσ̈κε̱ μὲ κοπὶγ, τε̱ σ̈ὶχ τε̱ πασ̈τάϊγμενε̱.

59. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν·

60. Καὶ δὲν εὗρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὗρον. Ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες,

61. Εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι νὰ χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν.

62. Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

63. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὲ ὁρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

64. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν σᾶς λέγω, Εἰς τὸ ἑξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρείαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66. Τί σᾶς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἔνοχος θανάτου εἶναι.

67. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐῤῥάπισαν,

68. Λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστὲ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε;

69. Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν

59. Ε σὲ̱ πάρε̱τ ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ πλεκε̱σία, ἐ δὲ ϝίθε̱ συνόδι κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ μαρτυρὶ τὲ̱ ῥέμε κόντρ᾽ Ιησούϊτ, κ̇ὲ̱ τὰ βρίσνε̱.

60. Ε νούκ̇ε̱ ϝένε̱, ἐ ντόνε̱ σὲ ἔρδε̱ σ̈ούμε̱ μαρτύρ̣ε̱ τὲ̱ ῥὲμ, νεύκ̇ε̱ ϝένε̱, ἐ μὲ̱ πασ̈τάϊγ σὶ ἔρδε̱ δὶ μαρτύρε̱ τὲ̱ ῥὲμ·

61. Θάνε̱᾽ κούϊγ, θὰ μοῦντ τὲ̱ γκρεμὶς Κίσ̈ε̱ν᾽ ἐ Περντίσε̱, ἐ ντὲ̱ τρὶ δὶτ τὰ δε̱ρτόϊγ ἀτέ̱.

62. Ε σὶ οὔ γκρὲ ἰ πάρι πρίφτε̱ρετ, ἰ θὰ ἀτὶγ· φάῤῥε νούκ̇ε̱ πε̱ρϝέϝε; τζθόνε̱ κ̇ε̱τὰ κόντρε̱ τὶγ;

63. Ε Ιησούϊ πουσ̈όντε, ἐ οὐ πε̱ρ̣ϝέϊϝκ ἰ πάρι πρίφτε̱ρετ, ἐ ἰθὰ ἀτὶγ, τὲ̱ βε̱ μπὲ̱ π̇ὲ Περντίν᾽ ἐ γγιάλε̱, τὲ̱ νὰ θούατζ νέβετ ντὲ̱ γὲ τὶ κρίσ̈τι, ἰ π̇ίῤῥι ἰ Περετίσε̱;

64. Ι θότ᾽ἀτὶγ Ιησούϊ, τὶ ἐ θὲ. πὸ οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱ σότι ἐ τούτγε δὸ τὲ̱ σ̈ίχνι τὲ̱ π̇ίῤῥε̱ ἐ ν̇ιερίουτ, κ̇ὲ τὲ̱ ῥίγε̱ μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱ τὲ̱ φουκίσε̱, ἐ τὲ̱ βίγε̱ μπὶ ῥὲ τὲ̱ Κίελιτ.

65. Αχιέρε ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱ρετ τζόρι ῥόπατ᾽ ἐτὶγ, ἐ θὸσ̈. σὲ βλασφημίσῃ· ντζὰ δούχαενε̱ μὲ̱ μαρτύρε̱, νὰ, ντκσ̈τὶ ἐ δiϝούατε̱ βλασφημίν᾽ ἐ̱ τίγ.

66. Σὲ γιοὺ δούκ̇ετε̱ γιούβετ, ἐ δὲ ἀτὰ οὐ πε̱ρϝέϊϝκνε̱, ἐ θάνε̱· ε̱σ̈τε̱ φαγε̱τούαρ πὲ̱ρ βδέκ̇ε̱γε̱.

67. Αχιέρε πε̱σ̈τίγτινε̱ μπὲ̱ φάκε τὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ ἰ θάνε̱ μὲ πουγγὶ, ἐ δὲ τζὰ ἰ ῥάνε̱ μὲ σ̈ουπλιάκα.

68. Ε θόσ̈νε̱ προφητὲψ ντὲ̱ νέβετ Κρίσ̈τ, τζίλι ε̱σ̈τ᾽ ἀϊ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ῥά.

69. Ε Πέτρουα ῥὶγ γιάσ̈τε ντὲ̱ αὐλὴ, ἐ ἔρδι ἄφε̱ρ τὶγ ν̇ὲ̱ κοπίλλε,

μία δούλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσο
μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.
70. Ὁ δὲ ἠρνήθη ἔμπροσθεν πάν-
των, λέγων, Δὲν ἐξεύρω τί λέγεις.
71. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυ-
λῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει
πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ
Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.
72. Καὶ πάλιν ἠρνήθη μεθ' ὅρ-
κου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον.
73. Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες
οἱ ἑστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον,
Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι
ἡ λαλιά σου σὲ κάμνει φανερόν.
74. Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεμα-
τίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν γνωρίζω
τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἐφώναξεν
ὁ ἀλέκτωρ.
75. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν
λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ
πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀ-
λέκτωρ, τρὶς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ.
Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κζ'. 27.

ΟΤΕ δὲ ἔγεινε πρωΐ, συνεβουλεύ-
θησαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.
2. Καὶ δέσαντες αὐτὸν, ἔφεραν
καὶ παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν Πόν-
τιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.
3. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας
αὐτὸν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμελη-
θεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύ-
ρια εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς
πρεσβυτέρους,
4. Λέγων, Ἥμαρτον παραδόσας
αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡ-
μᾶς; σὺ ὄψει.
5. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ

ἐ ἰ θὰ, ἐ δε̱ τί γέο̈ε̱ πάο̈κε̱ μὲ Ιη-
σούνε̱ Γαλιλαίονε̱.
Ε ἀἰ π̇ε̱ρι ἄρνισι πε̱ρπάρα ϝίθε̱-
ϐετ, ἐ θὰ· νούκ̇ε̱ δὶ σε̱τζ θούα.
71. Ε λὶ δόλι ἀί ντε̱ πόρτε̱ ἐ πὰ
ἀτε̱ ν̇ιε̱ τγιέτε̱ρε̱, ἐ θότε̱ ντὰ τὰ κ̇ε̱
κένε̱ ἀτγὲ· ἐ δε̱ κουΐγ ἴο̈ π̇άο̈κ̇ε̱ μὲ
Ιησούνε̱ Ναζωρέονε̱.
72. Ε πάμετα οὐ ἀρνίσ μὲ π̇ὲ,
κ̇ε̱ νούκ̇' ἐ δὶ ν̇ιερίνε̱.
73. Ε με̱ ν̇ιε̱τζίκ̇ε̱ζε̱. σὶ ἔρδε̱ ἄφε̱ρ
ἀτὰ κ̇ε̱ ῥίγνε̱ ἀτγὲ, ἰ θάνε̱ Πέτροσε̱,
ϐε̱ρτὲτ ἐ δε̱ τὶ γκὰ; ἀτὰ γε̱, σε̱ τε̱
φύλτουριτε̱ τὰτ τε̱ δε̱φτὸτ τί.
74. Ατε̱ χ̇έρε̱ νίσι τε̱ ἀναθεματί-
σγε̱ ἐ τε̱ π̇ετόνετε̱, κ̇ε̱ νούκ' ἐ ν̇ιὸχ
ν̇ιερίνε̱· ἐ ἀτε̱ τζὰο̈τ κ̇ε̱ντόϊ κοκόο̈ι.

75. Ε σὺ κουΐγτούα Πέτρουα
φγιάλε̱ο̈ε̱ Ιησούϊτ, κ̇ε̱ ἰ κ̇ὶο̈ θε̱νε̱ ἀτὶγ,
σε̱ πὰ κ̇ε̱ντούαρε̱ κοκόο̈ι, τρὶ χ̇έρε̱ δὸ
τε̱ με̱ ἀρνίσετζ, ἐ δόλι γιάο̈τε̱, ἐ
κιάου μὲ πικ̇ε̱λίμ.

Κρίε Ε̱ν̇ιε̱ζὲτ ἐ ο̈τάτε̱τε̱. κζ'. 27.

Ε σί οὐ π̇ε̱ με̱γγὲς, οὐ μπε̱γιούαδε̱
ϝίθε̱ τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δε̱
πλεκε̱σία ἐλαόϊτ, ἐ κουϐε̱ντοόανε̱ κόν-
τρε̱ Ιησούϊτ πε̱ρ τε̱ ϐράρε̱ ἀτε̱.
2. Ε σὶ ἐ λίδνε̱ ἀτε̱, ἐ ϋπούνε̱ ἐ ἐ
δάνε̱ ντὲ Ηγεμόνι Πόντιο Πιλάτουα.

3. Αχ̇ιέρε σὶ πὰ Ιούδα κ̇ε̱ παρα-
δόσι ἀτε̱ σὲ οὐ δε̱με̱τούα· οὐ μεν-
μενδούα, ἐ κθέου πράπε̱ τε̱ τριδγιέ-
τε̱ τ' ε̱ρϝέντατε̱, ντε̱ τε̱ πάρε̱τ' ἐ
πρίφτε̱ρετ ἐ δε̱ ντε̱ πλεκε̱σί.
4. Ε οὗ θὰ· φε̱γέϐα, κ̇ε̱ πραδόσα
ϝιὰκ τε̱ πὰ φάγε̱. Ε δε̱ ἀτὰ ἰ θάνε̱,
τζδὲρτ κ̇έμι νὰ, ντε̱ κιάφε̱ τε̱ντα.
5. Ε σὶ χόδι ἄσπρε̱τε̱ ντε̱ Κίο̈ε̱

ναῷ ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

6. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ βάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος.

7. Καὶ συμβουλευθέντες ἠγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι.

8. Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον.

9. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὁποῖον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

10. Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοὶ παρήγγειλεν ὁ Κύριος.»

11. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

12. Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη.

13. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι;

14. Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲ πρὸς ἕνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολύ.

15. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἕνα δέσμιον, ὅντινα ἤθελον.

16. Καὶ εἶχον τότε δέσμιον πε-

ϊκου, ε βάτε ε οὐ βούαρρ.

6. Ε δὲ τε̱ πάρε̱τ ε̱ πρίφτε̱ρετ, σὲ μούαρρε̱ ἄσπρε̱τε, θάνε̱, νούκ' ε̱στ' ε̱ οὐδε̱σε̱ τὶ βε̱με̱ κε̱τὸ ντε̱ Κορβανὰ, σὲ ψὲ γιάνε̱ τε̱ ὄπε̱ρπλίεριτ' ε̱ Fιάκουτ.

7. Ε σὶ πε̱νε̱ κουβε̱ντ, πλένε̱ μὲ ἀτὸ ἄρρε̱ν' ε̱ κεραμιδτζίουτ, πὲρ τε̱ κάλτουρε̱ ντε̱ βάρρε τε̱ χούαϊγτε̱.

8. Πρὰ ἀντάϊγ ι̇ θόν' ἀσάϊγτ ἄρρετ γγέρα σοτ ἄρρ ε̱ Fιάκουτ.

9. Αχιέρε παFούα ἀγιὸ κε̱ οὐ θὰ γκὰ προφήτη Ιερεμία, κε̱ θότε̱, μούαρρε̱ τε̱ τριδγιέτε̱ τ' ε̱ρFε̱ντατε̱, τε̱ ὄπε̱ρπλέριτ' ε̱ ἀτὶγ κε̱ πλένε̱ μὲ παζὰρ γκὰ τε̱ πὶγτ' ε̱ Ισραήλιτ.

10. Ε ι̇ δάτε̱ ντ' ἄρρε τε̱ κεραμιδτζίουτ, σὶ κούντρε̱ με̱ δε̱φτόϊ μούα ζότι.

11. Ε Ιησούϊ οὐ προὺ πε̱ρπάρα Ηγεμόνιτ, ε̱ ε̱ πίετι ἀτε̱ Ηγεμόνι, ε̱ ι̇ θόω, τὶ γὲ μπρέτι ι̇ Τζιφούτετ; ε̱ δὲ Ιησούϊ ι̇ θότ' ἀτὶγ· τὶ ε̱ θούα.

12. Ε κοὺρ ἐκαλε̱ζόϊγνε̱ ἀτε̱ τε̱ πάρε̱τ' ε̱ πρίφτε̱ρετ, ε̱ δὲ πλέκτε̱, νούκε̱ πε̱ρFέFεϊγ φάρρε.

13. Αχιέρε ι̇ θότε̱ Πιλάτουα, νούκε̱ διFιὸν σὰ θόνε̱ κε̱τὰ κόντρε̱ τίγ;

14. Ε νούκε̱ γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ ἀς ντε̱ νιε̱ φγιάλε̱, κάκε̱ κε̱ οὐ τζιουδὶτ Ηγεμόνι ὄουμε̱.

15. Ε ντὰ τὸ δὶτ τε̱ πάσκε̱σε̱ κἰοτε̱ ζακὸν Ηγεμόνι κε̱ τε̱ λε̱σὸν λαόϊτ νιε̱ τε̱ ζιντζίριτ τζίλινε̱ κε̱ τε̱ δούαϊγνε̱.

16. Ε ἄτε̱ χε̱ρε̱ κἰονε̱ ντε̱ ζιντζὶρ

ριβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν.

17. Ἐνῷ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.

19. Ἐνῷ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἄπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν.

20. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι.

21. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν;

22. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω.

23. Ὁ δὲ Ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω.

24. Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἔνιψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶος εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε.

25. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἂς ἦναι ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26. Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυ-

νιε̱ τὲ̱ διϝιούαρε̱ κὲ̱ ε̉ θόσ̈νε̱ Βαραβά.

17. Ε σὶ κέιε̱ μπε̱γέδουρε̱ ἀτὰ, οὐ θὰ ἀτοῦρε Πιλάτουα. τζίλινε̱ δόϊ τὲ̱ οὐ λε̱σόϊγ γιούβετ, Βαραβάνε̱, ἁ Ιησούνε̱, κὲ̱ κιούχαετε̱ Κρίσ̈τι;

18. Σὲ ψὲ ἐκουπε̱τόϊ κὲ̱ γκὰ ζηλία ε̉ κίσ̈ν᾽ ἀτὲ̱ παραδόσουρε̱.

19. Ε σὶ ντε̱νι αἴ μπὶ φρὸν ἱ δε̱ρϜόϊ Ϝρούαγια ἐτὶγ, ε̉ ἱ θὰ, μὸς οὐ τραζὸ ντὲ̱ πούνε̱ρα τὰ τὶγ νιερίουτ᾽ σὲ̱ δρέϊγτε̱, σὲ ψὲ σ̈ούμε̱ πε̱σόβα σὸτ μπὲ̱ Ϝιούμε̱ πὲ̱ρ ἀτέ̱.

20. Ε τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ε̉ πρίφτε̱ρετ, ε̉ δὲ πλεκε̱σία μπούσ̈νε̱ κόκε̱νε̱ πόνε̱σε̱, κὲ̱ τὲ̱ κε̱ρκόγε̱νε̱ Βαραβάνε̱, ε̉ Ιησούνε̱ τὰ βρίσνε̱.

21. Ε δὲ Ηγεμόνι οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ε̉ οὐ θὰ ἀτοῦρε, τζίλινε̱ δόϊ γκὰ τὲ̱ δὶ τὲ̱ οὐ λε̱τόϊγ γιούβετ; ε̉ δὲ ἀτὰ ἱ θάνε̱, Βαραβάνε̱.

22. Οὐ θὸτ᾽ ἀτοῦρε· Πιλάτουα τζτὰ πέϊγ δὰ Ιησούνε̱ κὲ̱ κιούχαεσ. Κρίσ̈τ; ἱ θάν᾽ ἀτὶγ τὲ̱ Ϝίθε̱ λὲ τὲ̱ μπε̱ρθένετε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ.

23. Ε δὲ Ηγεμόνι οὐ θὰ σὲτζ τὲ̱ κέϊκ πέ̱ῤῥι; ε̉ ἀτὰ μὲ̱ τέπε̱ρ θε̱ρίσνε̱, ε̉ θόσ̈νε̱, λὲ τὲ̱ μπε̱ρθένετε̱ ντὲ̱ κρούϊκ.

24. Ε σὶ ε̉ πὰ Πιλάτουα, κὲ̱ νούκε̱ μοὺντ τὲ̱ πέ̱γε̱ Ϝε̱, πὸ μὲ̱ σ̈ούμε̱ καλαμπαλὲ̱κ πε̱νετε̱, μὸῤῥι οὔγε̱; ε̉ λιάου δούαῤῥτε̱ πε̱ρπάρα λαβόϊτ, ε̉ θά· γιὰμ πὰ φάϊγ γκά Ϝιάκου ἱ κε̱τὶγ σὲ̱ δρέϊγτιτ, γιοὺ ε̉ πάτζι μπὲ̱ κιάφε̱.

25. Ε οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ϝίθε̱ λαόϊ ε̉ θὰ· Ϝιάκου ἱ ἀτὶγ μπὶ νάβετ, ε̉ δὲ μπὶ δγιὲλμ τάνε̱.

26. Αχιέρε οὐ λε̱σ̈όϊ ἀτοῦρε Βαραβάνε̱, ε̉ Ιησούνε̱, σὶ ε̉ ῥάχου μὲ καμτζὶ, ε̉ δὰ τὰ μπε̱ρθέϊγνε̱ ντὲ̱

ρωθῇ.

27. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτὸν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

28. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην.

29. Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30. Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

31. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτὸν διὰ νὰ σταυρώσωσιν.

32. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος,

34. Ἔδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πίῃ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πίῃ.

35. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτὸν διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, «Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον».

36. Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτὸν ἐκεῖ.

37. Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς

Κρούϊκ.

27. Αχ̇ιέρε τρίματ' ὲ Ηγεμόνιτ, ἐμούαῤῥε̱ Ιησούνε̱ ννὲ̱ Πρετόριο, ὲ μπε̱γιούαδε̱ μπὶ ἀτὲ̱ ϝίθε̱ ὅόϰ̇ε̱τε̱.

28. Ε σὶ ὲ σβέὄνε̱, ἱ βούνε̱ σίπε̱ρ ν̇ιὲ̱ Χλαμίδε̱ τὲ̱ κούκε.

29. Ε πλέξνε̱ κουρόρε̱ γκὰ ϝέ̱μπα, ὲ βούνε̱ μπὶ κρίε τὲ̱ τὶγ, ὲ ἱ δάνε̱ ὲ δὲ καλὰμ μπὲ̱ δὸῤῥε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱ τὲ̱ τὶγ. ὲ π̇ίγνε̱ μπὲ̱ ϝιούν̇ιὲ̱ πε̱ρπάρα τὶγ, ὲ πε̱ρκέὄνε̱ μὲ ἀτὲ̱ ὲ ἱ θόσνε̱, ϝε̱ζὸ ὦ μπρὲτ ἱ τζιφούτετ.

30. Ε σὶ πε̱ὄτίγνε̱ ντὲ ἀϊ μούαῤῥε̱ καλάμνε̱ ὲ ἱ π̇ίγνε̱ μπὲ̱ κόϰ̇ε̱ τὲ̱ τίγὲ̱

31. Ε σὶ ὲ πε̱ρκέὄνε̱ ἀτὲ̱, ἱ ντζούαρε̱ χλαμίδ·νε̱, ὲ ἱ βέὄνε̱ ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ, ὲ ὲ ὄπούνε̱ τὰ μπε̱ρθέϊγνε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ.

32. Ε σὶ δούαλε̱ ϝένε̱ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ γκὰ Κυρίνι, ϰ̇ὲ̱ ὲ θόὄνε̱ Σίμον, ἀτὲ̱ μούαῤῥε̱ ἀγκαρὶ, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ γκρέρε̱ Κρούϊκν' ἐτίγ.

33. Ε σὶ ἔ̈ρδι ντὲ̱ βὲ̱ντ ϰ̇ὲ̱ κιούχαετε̱ Γολγοθὰ, ἀΐ ε̱̈̀ὄνε̱ ϰ̇ὲ̱ θούχαετε̱ βὲ̱ντ' ἱ κρέρε̱βετ.

34 Ι δάνε̱ ἀτὶγ τὲ̱ πὶγ οὔθουλε̱ τραζούαρε̱ μὲ βε̱ρὲρ, ὲ σὶ ἐβουρί ντὲ̱ ϝόγε̱, νούϰ̇ε̱ δούαϊγ τὲ̱ πίγ.

35. Ε σῑ ὲ κρουκιάσνε̱ ἀτὲ̱, ντάϊγτινε̱ ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ, σὶ ὄτούνε̱ σὸρτε, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ παϝούχαετε̱ ἀγιὸ ϰ̇ὲ̱ κὲ θένε̱ γκὰ προφήτη, ἱ ντάϊγνε̱ ρόπ̇ατ' ἐμία μὲ βέτε̱χε τὲ̱ τοῦρε, ὲ μπὶ ῥόπ̇ε̱ τίμε ὄτίνε̱ ὄόρτ.

36. Ε ῥίγνε̱, ὲ ῥουαϊγνε̱ ἀτὲ̱ ἀτγέ.

37. Ε βούνε̱ μπὶ κρίε τὲ̱ τὶγ φάϊγν'

κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

38. Τότε ἐςαυρώθησαν μετ᾽ αὐτοῦ δύο λῃσταὶ, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν.

39. Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,

40. Καὶ λέγοντες, Ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· ἂν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

41. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον,

42. Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται σώσῃ· ἂν ἦναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἂς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς αὐτόν·

43. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἂς σώσῃ τώρα αὐτὸν, ἐὰν θέλῃ αὐτόν· ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἶμαι.

44. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες μετ᾽ αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

45. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

46. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, « Ἠλὶ, Ἠλὶ, λαμὰ σαβαχθανί;» τουτέστι, «Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί μὲ ἐγκατέλιπες; »

47. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἑςώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἠλίαν φωνάζει οὗτος.

ἐτὶγ ὂκρούαρε̱· ΚΟΥΙΓ Ε̱ΣΤΕ̱ ΙΗΣΟΥΙ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

38. Ατε̱ χ̇έρε̱ οὖμπε̱ρθίενε̱ ντὲ̱ Κρουΐκ μὲ ἀτὲ̱ π̇άὂκ̇ε̱ δ̇ὶ κουσάρε̱ ν̇ιέ̱ρι μπάνε̱ τὲ̱ δ̇γιάθε̱τε̱, ἐ ν̇ιέ̱ρι μπάνε̱ τὲ̱ μέ̱γγε̱ρε̱.

39. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ ὂκόϊγνε̱ ἐ ὂάϊγνε̱ ἀτὲ̱, τούκ᾽ ε τοὺντουρε̱ κόκ̇εν᾽ ἐτοῦρε.

40. Ε τούκ᾽ ἐ θέ̱νε̱· τὶ κ̇ὲ̱ γκρεμίσγε Κίσε̱νε̱, ἔ μπὲ̱ τρὶ δ̇ὶτ ἐ δ̇ε̱ρτόγε, ὂπε̱τὸ βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε· ντὲ̱ γὲ ἱ π̇ίρ̇ρ̇ι Περντίσε̱, ζ̇π̇ρὶτ γκὰ Κρουΐκι.

41. Αὂτοὺ ἐ δὲ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐπρίφε̱ρετ, ἐ πε̱ρκέὂνε̱ πάὂκ̇ε̱ μὲ Γραμματικότε̱ ἐ δὲ μὲ πλεκε̱σίνε̱, ἐ θόὂνε̱.

42. Τὲ̱ τγέρε̱ ὂπ̇ετόϊ, ἐ βέτε̱χεν᾽ ἐτὶγ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὲ̱ ὂπε̱τόγε̱. ντὲ̱ ε̱ὂτε̱ μπρὲτ ἐ Ισραήλιτ, λὲ τὲ̱ ζ̇π̇ρέτε̱ νταὂτὶ γκὰ Κρουΐκι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ π̇εσόγε̱με̱ μπὲ̱ τέ̱.

43. Κὰ θάροσνε̱ ντὲ Περντία, λὲ τὰ ὂπε̱τόγε̱ νταὂτὶ ἀτὲ̱ ντέ̱ὂτε̱ κ̇ὲ̱ ἐ δ̇ὸ ἀτὲ̱, σὲ αἲ θα· κ̇ὲ̱ π̇ίρ̇ρ̇ι ἱ Περντίσε̱ γιάμ.

44. Τὲ̱ τίλιατε̱ θόὂτε̱ ἐ δὲ κουσάρε̱τε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ κρουκιάσουρε̱ μὲ τὲ̱ π̇άὂκ̇ε̱, ἐ ἐσάϊγνε̱ ἀτέ̱.

45. Ε κ̇ὲ̱ γκά τὲ̱ ϝιάὂτε̱ σαχάτε̱, γγέρα ντὲ̱ νέ̱ντε̱, οὐ π̇ὲ̱ ἐρε̱σίρε̱ ντὲ̱ ϝίθε̱ δέ̱.

46. Ε μπὲ̱ τὲ̱ νέ̱ντε̱νε̱ σαχὰτ, θύρ̇ρ̇ι Ιησουΐ μὲ ζ̇ὲ̱ τὲ̱ μᾶδ, ἐ θα· Ηλὶ, «Ηλὶ, λαμὰ σαβαχθανὶ,» κ̇ὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ θότε̱, «Περντία ἴμε, Περντία ἴμε, Περντία ἴμε, πὲ̱ρ σὲ μὲ̱ λὲ; »

47. Ε τζά γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥίγνε̱ ἀτγὲ, σὶ ἐδ̇ιϝιούανε̱ θάνε̱, σὲ κούϊγ θε̱ῤῥὲτ Ηλίανε̱.

48. Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν.

49. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἄς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἠλίας νὰ σώσῃ αὐτόν.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν·

52. Καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν,

53. Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

54. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦτο οὗτος.

55. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν.

56. Μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσὴφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

58. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα.

48. Ε ἄτε̱ τζὰστ οὐ λε̱σ̈ούα ṅιε̱ γκὰ ἀτὰ, ἐ μόῤῥι ṅιε̱ σφογγὰρ, ἐ σὶ ἐμπούσ̈ι μὲ οὔθουλε̱, ἐ ϐοῦ ντε̱ ṅιε̱ καλὰμ ἐ ἐ ποτὶσ ἀτε̱.

49. Ε τε̱τγιέρε̱ θόσ̈νε̱, λέ τὲ λέ̱με̱, τε̱ σ̈όχμε̱, ντε̱ ϐγιὲν Ηλία τὰ σ̈πε̱τόγε̱ ἀτε̱.

50. Ε δὲ Ιησούϊ θύῤῥι πάμετα μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ, ἐ δὰ σ̈πίρτινε̱.

51. Ε γιὰ περδέγια ἐ ναόϊτ οὐ τζιούαρ μπε̱ δὶ, κ̇ε̱ σίπε̱ρ ἐ γγέρα πε̱ρ πὸσ̈ ἐ δὲ δέου οὐ τοὺντ, ἐ ϝούῤ-ῥε̱τε̱ οὐ τζάϊγτινε̱.

52. Ε δὲ ϐάῤῥετε̱ οὐ χάπνε̱, ἐ δὲ σ̈ούμε̱ κούρμε τε̱ σ̈ε̱νγτόρε̱ϐετ κ̇ε̱ φλί-γνε̱ οὐ γγιάλνε̱.

53. Ε σὶ οὐ γγιάλε̱ γκὰ ϐάῤῥετε̱, πὰς σε̱ γγιάλουριτ᾽ ἐ ἀτὶγ, χ̇ίνε̱ ντε̱ κιουτὲτ τε̱ σ̈ε̱ντε̱ρούαρε̱ ἐ οὐ δούκνε̱ ντὲ σ̈ούμε̱.

53. Ε Κίντε̱σι ἐ δε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κίνε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, ἐ ῥουαϊγνε̱ Ιησούνε̱, σὶ πάνε̱ τε̱ρμέτνε̱, ἐ δὲ ἀτὸ κε̱ οὐ π̇ε̱νε̱, οὐ φρικούανε̱ σ̈ούμε̱, ἐ θάνε̱, ϐε̱ρτὲτ π̇ίῤῥι ἰ Περντίσε̱ κὲ κούϊγ.

55. Ε Ατγὲ κένε̱ ἐ δὲ ϝρὰ σ̈ούμε̱, ἐ ϐε̱σ̈τρόϊγνε̱ π̇ε̱ρ σε̱ λιάρϝουτ, ἀτὸ ἔρδε̱ πὰς Ιησούϊτ γκὰ Γαλιλαία, ἐ ἰ σ̈ε̱ρπ̇έϊγνε̱ ἀτίγ.

56. Πάσ̈κε̱ μὲ ἀτὸ ἴσ̈ Μαγδαλινή Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέ̱μα ἐ Ιακώϐιτ, ἐ δὲ Ιωσίουτ, ἐ δὲ μέ̱μα ἐ π̇ίγετ σε̱ Ζεϐεδαίοσε̱.

57. Ε σὶ οὐ ἔῤῥ, ἔρδι ṅιε̱ ṅιερὶ ἰ πάτουρε γκὰ Αριμαθία, κ̇ε̱ κιούχ̇α-εϊγ Ιωσήφ, κ̇ε̱ ἐ δὲ αἴ κὲ μαθητὶ ἰ Ιησούϊτ.

58. Κούϊγ ϐάτε ντὲ Πιλάτουα, ἐ κ̇ε̱ρκόϊ κούρμιν᾽ ἐ Ιησούϊτ, ἀτε̱ χ̇έρε̱ Πιλάτουα πορσίτι τε̱ ἴπετε̱ κούρμι.

59. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰω-
σὴφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα κα-
θαρὰν,
60. Καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ
αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμη-
σεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας
λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνη-
μείου, ἀνεχώρησεν.
61. Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμε-
ναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.
62. Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἥτις εἶναι
μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν
Πιλάτον,
63. Λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν,
ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν,
Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστηθῆ.
64. Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφα-
λισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡ-
μέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλ-
θόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν,
καὶ εἴπωσι πρὸς τὸν λαὸν, Ἀνέστη
ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἶσθαι
ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώ-
της.
65. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πι-
λάτος, Ἔχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσ-
φαλίσατε καθὼς ἐξεύρετε.
66. Οἱ δὲ ὑπῆγον, καὶ ἠσφάλισαν
τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον,
καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

Κεφ. κή. 28.

ΑΦΟΥ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, πε-
ρὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέ-
ρας τῆς ἑβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ
νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον.
2. Καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέ-

59. Ε σι μόῤῥι κούρμνε̱ Ιωσήφη,
ε̱ τιλίξι ντε̱ νιε̱ τζαρτζὰφ, τε̱ πα-
στρούαρε̱.
60. Ε ε̱ βοῦρι ἀτε̱ ντε̱ βάῤῥ τε̱
τίγ τε̱ ρι, κε̱ ε̱ κίσ̈ ρε̱μούαρε̱ ντε̱
σ̈πέλε̱, ε̱ σι βοῦρι νιε̱ Ϝοὐῤῥ τε̱ μὰδ
ντε̱ δέῤῥε̱, ἴκου.
61. Ε ἀτγὲ κε̱ Μαγδαλινὴ Μαρία,
ε̱ δὲ τγιάτε̱ρα Μαρία, κε̱ ρίγνε̱ πε̱ρ-
τόϊγ βάῤῥιτ.
62. Ε τε̱ νέσε̱ρμενε̱ κε̱ ἔσ̈τε̱ πὰς τε̱
πρέ̱μτεσε̱ οὐ μπε̱γιούαδε̱ τε̱ πάρε̱τ
ε̱ πρίφτε̱ρετ, ε̱ δὲ φαρισέϊγτε̱ ντε̱
Πιλάτουα.
63. Ε ἰ θάνε̱· ζοτ, οὐ κουϊγτούαμ
σε̱ ἀϊ Ϝε̱νιεσ̈τγιάρι θὰ κοὺρ κε̱ ἰ Ϝιάλε̱,
σε̱ πὰς τρὶ δίτετ δὸ τε̱ γγιάλεγ.
64. Πορσὶτ δὰ τε̱ ρούχετε̱ βάῤῥι,
γγέρα τε̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱· σε̱ μὸς βίγε̱νε̱
μαθητέϊγτ' ἐτίγ νάτε̱νε̱, ε̱ ε̱ βγιέ-
δε̱νε̱ ἀτε̱, ε̱ θόνε̱ τε̱ λαόϊ, οὐ γγιὰλ
γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, ε̱ δὸ τε̱ ἦένετε̱
Ϝε̱νιέσ̈τρα ε̱ πασ̈τάϊγμε̱, με̱ ε̱ λίϜε̱ σε̱
ε̱ πάρα.
65. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ ἀτοῦρε·
κένι κουστοδίνε̱ (τρίματε̱ κε̱ ρουαϊγ-
νε̱) χάϊγδενι, ε̱ ρουάϊγνι σι κούντρε̱
δίνι.
66. Ε δὲ ἀτὰ σι βάνε̱, ρουαϊγ-
τινε̱ βάῤῥε̱· ε̱ βουλιόσ̈νε̱ Ϝούῤῥε̱ με̱
κουστοδίνε̱ ἦάσ̈κε̱.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐτέτε̱τε̱, κη΄.

Ε τε̱ σ̈ε̱τούνε̱ μπρέμα, κοὺρ ινίσι τε̱
κδίχεϊγ ε̱ Δίελια ε̱ πάρα δίτε̱ ε̱ γιά-
βε̱σε̱, ἔρδι Μαγδαλινὴ Μαρία ε̱ δὲ
τγιάτε̱ρα Μαρία τε̱ σ̈ίχνε̱ βάῤῥε̱
2. Ε νὰ ε̱ οὐ ἦε̱ τε̱ρμὲτ ἰ μὰδ, σε̱

γας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.

3. Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών.

4. Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί.

5. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος.

7. Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἴπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σᾶς εἶπον.

8. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

9. Ἐνῷ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρετε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθοῦσαι, ἐπίασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν.

10. Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐκεῖ θέλουσι μὲ ἰδεῖ.

11. Ἐνῷ δὲ αὐταὶ ἀπήρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα.

ε̱̈γγε̱λ' ἰ ζότιτ ζπ̇ρίτι γκὰ Κίελι, ἐ ἔρδι ἐ ρ̇ουκουλίσι Fούρ̇ρ̇ε̱ γκὰ δέρ̇ρ̇α, ἐ ϐάρ̇ρ̇ιτ, ἐ ρ̇ίγ σίπε̱ρ μπὶ τέ̱.

3. Ε κὲ π̇ουκουρία ἐτὶγ πόσι ϐετε̱τίμε̱, ἐ τὲ̱ ϐέσ̈ουριτ ἐτὶγ τὲ̱ π̇άρδε̱ πόσι ζπ̇όρ̇ρ̇α.

4. Ε γκὰ φρ̣ίκ' ἐτὶγ οὐ δ̇ρούαδ̇ε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ρ̇ούαϊγνε̱, ἐ οὐ π̇έ̱νε̱ πόσι τὲ̱ ϐδ̇έκουρε̱.

5. Ε ε̱̈γγε̱λ̇ι οὐ π̇ε̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ θότε̱ Fράϐετ, μὸς οὐ τρέ̱μπνι γιοὺ, σὲ οὔν' ἐ δ̇ὶ κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ρκόνι Ἰησούνε̱ τὲ̱ μπε̱ρθίερινε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ.

6. Νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ κ̇ε̱τοὺ, πὸ οὐγγιὰλ, σι κούντρ̣ε̱ θὰ· ἔγιανι ἐ σ̈ίχνι ϐέ̱ντνε̱ τὲκ κὲ ζότι.

7. Ε χάϊγδ̇ενι κ̇ετὲ̱ τζὰστ, ἐ θόϊ μαθητίϐετ σὲ̱ τὶγ, σὲ οὐ γγιὰλ γκὰ τὲ̱ ϐδ̇έκουριτε̱, ἐ γιὰ ϐέτε μὲ̱ πε̱ρπάρα γκὰ γιούϐετ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱ ἀτγὲ δ̇ό τὰ σ̈ίχνι ἀτὲ̱, γιὰ, οὐ ἀθάτζε̱ γιούϐετ.

8. Ε δ̇ούαλ̇ε̱ ἀτὲ̱ τζὰσ̈τ γκὰ βάρ̇ρ̇ι μὲ φρίκ̇ε̱, ἐ δὲ μὲ Fὰζ τὲ̱ μάδ, ἐ βάνε̱ μὲ ϐρὰπ τοῦ ρ̇ουφέϊγνε̱ μαθητίϐετ σὲ̱ τίγ.

9. Ε τὲκ ϐέϊγνε̱ τοῦ ρ̣ε̱φέϊγνε̱ μαθητίϐετ σὲ̱ τὶγ, νὰ, ἐ οὐ δούαλ̇ περ̣πάρ̣α ντὰ τὸ Ἰησούϊ ἐ οὐ θὰ, Fε̱ζόνι. Ἐ δὲ ἀτὸ οὐ κιάσ̈νε̱ ἐ ἰ ζούνε̱ κ̇έ̱μπε̱τ' ἐτὶγ, ἐ γιοὺ φάλλε̱.

10. Ατε̱ χ̇έρ̣ε̱ οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησούϊ, μὸς οὐ τρέ̱μπνι, πὸ χάϊγδ̇ενι, ἐ ρ̣ε̱φένι ϐε̱λ̇ὰζ̇ε̱ρετ σὲ̱ μὶ, τὲ̱ ϐίγε̱νε̱ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱, ἐ ἀτγὲ δ̇ὸ τὲ̱ μὲ̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱.

11. Ε κοὺρ ϐέϊγν' ἀτὸ, νὰ τζὰ γκὰ τρίματε̱ κ̇ὲ̱ ρ̇ούαϊγνε̱, σὶ ἔρδε ντὲ̱ κιουτὲτ, δ̇ε̱φτούανε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ π̇έ̱νε̱.

12. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανὰ,

13. Λέγοντες, Εἴπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν αὐτὸν, ἐνῷ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα.

13. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτὸν, καὶ ἐσᾶς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους.

15. Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

17. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν.

18. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

19. Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,

20. Διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσᾶς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

12. Ε σι οὺ μπε̱γιούαδε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ πλεκε̱σίνε̱, ἐ π̇έ̱νε̱ μουσ̈αβερὲ, οὺ δάνε̱ τρίμαβετ σ̈ούμε̱ ἄσπρε̱.

13. Ε οὺ θάνε̱, τὲ̱ θόϊ σὲ μαθητίτ' ἐτιγ ἔρδε̱ νάτε̱νε̱, κοὺρ φλέ̱ρε̱μ νάβετ, ἐ ἐ βούαδε̱ ατέ̱.

14. Ε ντοὺ δ̈ιϝιόφτε̱ κ̇ε̱γιὸ ντὲ ἡγεμόνι, νέβε̱τ ἐ τζιούτγε̱με̱ ατὲ̱, ἐ γιούβετ οὺ π̇έγε̱με̱ τὲ̱ μος κ̇ένι ντονιὲ̱ τὲ̱ κ̇έϊκ.

15. Ε δὲ ατὰ σι μούαρε̱ ἄσπρε̱τε̱ π̇έ̱νε̱ σι κούντρ' ἰ μψούανε̱, ἐ δ̈όλι κ̇ε̱γιὸ φγιάλε̱ γκὰ τζιφούτε̱ γγέρα σότ.

16. Ε τὲ̱ δ̈ίμπε̱δγιέτε̱ μαθητέτε̱ βάνε̱ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱, ντὲ̱ μάλλ κ̇ὲ̱ οὺ θὰ Ιησούϊ ατοῦρε.

17. Ε σι ἐ πάνε̱ ατὲ̱, γιοὺ φάλλε̱, ἐ τζὰ κένε̱ μὲ δ̈ι μέ̱ντ.

18. Ε σι ἔρδι ἄφε̱ρ Ιησούϊ, οὺ φόλλι ατοῦρε, ἐ οὺ θά· μοῦ δὰ τζδ̈ὸ οὔρδε̱ρ ντὲ̱ δέ.

19. Χαΐγδενι αδὰ, ἐ διδάξνι ϝίθε̱ φιλίτε̱, ἐ τὶ παϝε̱ζόνι ατὰ ντ' ἔμε̱ρ τὲ̱ Γιάτιτ, ἐ δὲ τὲ̱ Πίριτ, ἐ δὲ τὲ̱ Σ̈έ̱ντγιτ Σ̈πίρτ.

20. Ε διδάξνι ατὰ τὲ̱ ρούαγε̱νε̱ ϝίθε̱ σὰ οὺ πορσίτα γιούβετ, ἐ γιὰ οὔνε̱ γιὰμ μὲ γιούβετ ϝίθε̱ δ̈ίτε̱, γγέρα ντὲ̱ τὲ̱ σόσουρε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱' βε̱ρτέτ.

BKSH

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. ά. 1.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·

2. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, «Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.»

3. «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.»

4. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

5. Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν ὅλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

6. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἔχων ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

7. Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8. Ἐγὼ μὲν σᾶς ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

9. Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γα-

Σ̈ΈΝΙ ΟΥΓΓΙΛΙ Ι ΜΑΡΚΟΣΕ̱.

Κρίε Επάρε̱ α΄. 1.

ΝΙΣΕ̱ΤΕ̱ ἐ Οὐγγί̇λιτ ἐ Ιησούϊτ Κρίσ̈τιτ Ι̇ίρ̇ριτ σὲ̱ Περντίσε̱.

2. Σὶ κούντρε̱ ἔσ̈τε̱ σ̈κ̇ρούαρε̱ ντὲ̱ προφήτε̱ρ̣, νὰ, οὔνε̱ δ̇ε̱ρFόϊγ Ε̱γγε̱λ̇ινε̱ τὶμ πε̱ρπάρα φὰκσε̱ σάτε, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ δ̇ε̱ρτόγε̱ οὔδε̱νε̱ τε̱ντε πε̱ρπάρα τέγε.

3. Ζὲ̱ ν̇ιερίουτ κ̇ὲ̱ θε̱ρὲτ ντ᾽ ἐρημὶ, π̇ε̱νι Fάτι οὔδε̱ν᾽ ἐ ζότιτ, π̇ε̱νι τὲ̱ σ̈τρούαρα μονοπάτετ᾽ ἐτίγ.

4. Οὐ π̇ὲ̱ σὶ παFε̱ζόντε Ιωάννη μπ᾽ ἐρημὶ, ἐ κηρύξ παFε̱ζὶμ τὲ̱ μετανίσε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ντε̱γίερε̱ φάγετε̱.

5. Ε βίγνε̱ ντὲ ἀΐ Fίθε̱ βε̱ντι Ιουδαίε̱σε̱, ἐ δὲ Ιεροσολομίτε̱· ἐ παFε̱ζόνεσ̈ινε̱ Fίθε̱ πρέϊγ σὶγ μπὲ̱ λιούμε̱ τὲ̱ Ιορδάνιτ, ἐ ρ̇εφέϊγνε̱ φάγετ᾽ ἐτούρε.

6. Ε Ιωάννη ἴσ̈τε βέσ̈ουρε̱ μὲ λὲσ̈ τὲ̱ Fαμί̇λε̱σε̱, ἐ δὲ π̇ρὲζ τὲ̱ λε̱κούρτε̱ μπὲ̱ με̱ς τὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ χάϊγτε̱ β̇λαστάρε, ἐ δὲ μγιάλτε̱ τ᾽ ἔFκρε̱.

7. Ε κηρὺξ, ἐ θόσ̈τε, βγιὲν πὰς μέγε̱ ἀΐ κ̇ὲ̱ ε̱σ̈τε̱ μὶ φουκίτζιμ σὲ οὔνε̱, κ̇ὲ̱ ἀτὶγ νούκ̇ε̱ γιὰμ οὔνε̱ ἴζότι τὲ̱ οὔν̇ιεμ ἐ τὶ σγὶδ ρ̇ίπν᾽ ἐ κ̇ε̱πούτζε̱β̇ετ σὲ̱ τὶγ.

8. Σε̱ οὔνε̱ παFε̱ζόβα γιούβετ μὲ οὔγε̱, πὸ ἀΐ δ̇ὸ τοῦ παFε̱ζόγε̱ γιούβετ μὲ Σ̈πὶρτ Σ̈ε̱νγτ.

9. Ε μπὰ τὸ δ̇ιτ, ἔρδι Ιησούϊ γκὰ Ναζαρέτι Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ οὐ

λιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.

10. Καὶ εὐθὺς ἐνῷ ἀνέβαινεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρανοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν.

11. Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

11. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον.

13. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι ὑπηρέτουν αὐτόν.

14. Ἀφοῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

15. Καὶ λέγων, Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

16. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἁλιεῖς·

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γείνητε ἁλιεῖς ἀνθρώπων.

18. Καὶ εὐθὺς ἀφήσαντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

19. Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα.

20. Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζε-

παϝε̱ζούα πρέϊγ Ιωάννητ μπε̱ Ιορδάν.

10. Ε ἄτε̱ τζὰστ σὶ δ̇όλ̇ι γκὰ οὔγε̱τε̱, πὰ Κίελ̇τε̱ κ̇ε̱ οὐ χάπνε̱, ἐ δ̇ὲ Σ̈πίρτινε̱ κ̇ε̱ ζπ̇ρίτι μπὲ τε̱ πόσι Πε̱λούμπε̱.

11. Ε οὐ π̇ε̱ ζε̱ γκὰ Κίελτε̱· τὶ γὲ π̇ίρ̇ρ̇ι ἴμ ἰ δ̇άσ̈ουρι, κ̇ε̱ μπε̱ τὶγ πρε̱χ̇εμ.

12. Ε ἄτε̱ τζὰστ ἐ ϝκρίγτι ἀτε̱ Σ̈πίρτι μπ' ἐρημί.

13. Ε ἴσ̈τε ἀτγὲ ἐρημὶ δ̇ιζὲτ δ̇ὶτ, ἐ ϝουτζίτεϊγ γκὰ σατανάϊ, ἐ ἴσ̈τε π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἐϝκρε̱σίρα, ἐ ἐσε̱ρπ̇έϊγν' ἀτε̱ ε̱γγε̱ϊγτε.

14. Ε πασαντάϊγ σὶ οὐ παραδὸς Ιωάννη, ἔρδ̇ι Ιησούϊ μπε̱ Γαλιλαίε̱, ἐ κηρὺξ Οὐγγίλ' ἐ μπρετε̱ρίσε̱ Περντίσε̱.

15. Ε θόσ̈τε· σὲ κόχ̇α οὐ σὸς, ἐ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱ ἄφε̱ρ ε̱σ̈τε̱, μετανοήσνι, ἐ π̇εσόνι μπε̱ Οὐγγίλ̇.

16, Ε τὲκ ἔτζε̱ντε μπάνε̱ δ̇έτιτ σε̱ Γαλιλαίε̱σε̱, πὰ Σίμωνε̱, ἐ δ̇ὲ Ανδρέϊνε̱ βε̱λάν' ἐτὶγ κ̇ε̱ σ̈τίγνε̱ ῥγιέτετε̱ μπε̱ δ̇ὲτ (σὲ ψε̱ κένε̱ πισ̈κ̇ε̱τόρε̱.)

17. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ· ἔγιανι πὰς μέγε, ἐ δ̇ὸ τοῦ π̇έϊγ γιούβετ τε̱ π̇ε̱νενι πισ̈κε̱τόρε̱ τε̱ ν̇ιε̱ρε̱ζετ.

18. Ε ἄτε̱ τζὰστ λιάνε̱ ῥγέτε̱τ' ἐτοῦρε, ἐ βάνε̱ πὰς σίγ.

19. Ε πόκε̱ βάτε πάκ̇ε̱ζε̱ με̱ τέγε, πὰ Ιάκωβονε̱ τε̱ πίρ̇ρ̇ε̱ ἐ Ζεβεδαίοσε̱, ἐ δ̇ὲ Ιωάννε̱ τε̱ βε̱λάν' ἐτὶγ, κ̇ε̱ μπαλόσνε̱ ἐ δ̇ὲ ἀτὰ ῥγέτε̱τε̱ μπε̱ βάρκ̇ε̱.

20. Ε ἄτε̱ τζὰστ ἰ θύρ̇ρ̇ι ἀτὰ, ἐ σὶ λ̇ιάνε̱ π̇απ̇άν' ἐτοῦρε Ζεβεδαίοσε̱

βεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπῆγον ὀπίσω αὐτοῦ.

21. Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε.

22. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23. Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, καὶ ἀνέκραξε,

24. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρινέ; ἦλθες νὰ μᾶς ἀπολέσῃς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

25. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.

26. Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἀφοῦ ἐσπάραξεν αὐτὸν, καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

27. Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν, ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ νέα διδαχή; διότι μετ' ἐξουσίας προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν.

28. Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

29. Καὶ εὐθὺς ἐξελθόντες ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30. Ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦτο κατάκοιτος πάσχουσα πυρετόν· καὶ εὐθὺς ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

31. Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτὴν,

μπε̱ βάρκε̱ πάσκε̱ μὲ ἐργάτε̱, ἱ βάν' ἀτὶγ πάς.

21. Ἐ χίνε̱ πρε̱ντα ντὲ̱ Καπερναοὺμ. Ε ἄτε̱ τζάστ τὲ̱ σε̱τούνε̱ χίρι μπὲ̱ Συναγόϊγ, ἐ διδάξτε.

22. Ε τζιουδίτεϊγνε̱ μπὲ̱ διδαχὶ τὲ̱ τὶγ, σὲ ἱ διδὰξ ἀτὰ σὶ νιὲ̱ κὲ̱ κὰ οὔρδε̱ρ, ἐ γιὸ σὶ Γραμματέϊγτε̱.

23. Ε ἴστε ντὲ̱ συναγούαϊγ τὲ̱ τοῦρε νιὲ̱ νιερὶ κὲ̱ κλιὸ Σπὶρτ τὲ̱ πε̱Fέ̱ρε̱, ἐ θε̱ρρίτ.

24. Ε θόστε· λένα, τζκὲ μὲ̱ νέβετ ὦ Ιησοῦ Ναζαριότι ἔρδε ~ε̱ νὰ πρὶτζ νάβετ; οὔνε̱ τὲ̱ δὶ τὶγ σὲ τζίλι γέ. Σε̱ντι ἱ Περντίσε̱.

25. Ε ἐ κε̱ρτόϊ ἀτὲ̱ Ιησούϊ. ἐ ἱ θὰ· βουβόσου, ἐ διλλ γκὰ ἀΐ.

26. Ε σὶ ἐ δρόδι ἀτὲ̱ Σπίρτι ἱ πε̱Fέ̱ρε̱, δόλι γκὰ ἀΐ τούκ' ἐ οὐλε̱ρὶγτουρε̱.

27. Ε οὐ τζιουδίτνε̱ Fίθε̱ κάκε̱ κὲ̱ πιέτιονε̱ νιέ̱ρι μὲ τγιάτε̱ρινε̱, ἐ θόσνε̱, τζέ̱στε̱ κε̱γιὸ, τζέ̱στε̱ κε̱γιὸ διδαχὴ ἐ ρὲ̱ κὲ̱ μὲ οὔρδε̱ρι πορσὶτ ἐ δὲ Σπίρτε̱ρατ ἐ πε̱Fέ̱ρα, ἐ διFιόγε̱νε̱ πορσίν' ἐτίγ.

28. Ε ζέ̱ρι ἱ τὶγ οὐ λιFούα ἄτε̱ τζὰπ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ βε̱ντε κὲ̱ γιάνε̱ ἄφε̱ρ Γαλιλαίε̱σε̱.

29. Ε ἄτε̱ χέρε̱ σὶ δούαλε̱ γκὰ συναγόγι, βάνε̱ μπὲ̱ στε̱πὶ τὲ̱ Σίμωνιτ ἐ τὲ̱ Ανδρέασε̱, πάσκε̱ μὲ Ιακωβονε̱ ἐ δὲ μὲ Ιωάννε̱.

30. Ε βγιέχερα ἐ Σίμωνιτ δέρFεϊγ γκὰ ἔθετε̱, ἐ ἄτε̱ τζὰστ ἱ θόν' ἀτὶγ πὲ̱ρ ἀτέ̱.

31. Ε σὶ γιοὺ κιὰς ἄφε̱ρ, ἐ ζούρε

πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθὺς, καὶ ὑπηρέτει αὐτούς.

32. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33. Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνηγμένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας,

34. Καὶ ἐθεράπευσε πολοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀῤῥωστίας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

35. Καὶ τὸ πρωΐ, ἐνῷ ἦτο ὄρθρος βαθὺς, σηκωθεὶς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσηύχετο.

36. Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ.

37. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν, λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πάντες σὲ ζητοῦσι.

38. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἂς ὑπάγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον.

39. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαι να μὲ καθαρίσῃς.

41. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἥγγισεν αὐτὸν καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλω, καθαρίσθητι.

42. Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθὺς ἔφυγεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.

ἀτε̱ γκὰ δόῤῥα, ἐ ἐγκρὶγτι, ἐ ἄτε̱ τζὰστ ἐ λιὰ ἀτε̱ ἔθεα, ἐ ζοὺ ἐ ὄε̱ρπὲν μπὰ τά·

32. Ε σὶ περε̱ντόϊ Δίελι ἐ οὺ ἔῤῥ, προύνε̱ ντὲ ἀΐ Fίθε̱ τε̱ σε̱μούρε̱τε̱, ἐ δὲ τε̱ δαιμονίσουριτε̱.

33. Ε Fίθε̱ κιουτέτι κένε̱ μπε̱γέδουρε̱ μπάνε̱ δέῤῥε̱τε̱.

34. Ε ὄε̱ρόϊ ὄούμε̱ τε̱ σε̱μούρε̱ τζδὸ λοΐ σε̱μούντε̱, ἐ δὲ ὄούμε̱ τε̱ παούδε̱ κρέου, ἐ νούκ᾽ ἐ λὶγ τε̱ παούδε̱τε̱ τε̱ θόὄνε̱ πε̱ρ ἀτε̱ σὲ ἐδίγνε̱.

35. Ε σὶ οῦ Fκρὲ νέσε̱ρετ ὄούμε̱ με̱γγὲς, δόλι γιάὄτε̱, ἐ βάτε ντε̱ νιε̱ βε̱ντ κε̱ νούκε̱ κένε̱ νιέρε̱ζ, ἐ ἀτγὲ φάλεϊγ,

36. Ε βάνε̱ πὰς σὶγ Σίμωνι, ἐ δὲ Fίθ᾽ ἀτὰ κε̱ κένε̱ πάσκε̱ μὲ τέ̱,

37. Ε σὶ ἐFένε̱ ἰ θάνε̱ ἀτὶγ· κε̱ τε̱ κε̱ρκόγενε̱ Fίθε̱.

38. Ε οὐ θὸτ᾽ ἀτοῦρε· ἔγιανι τε̱ βέμι μπε̱ φὄιάτε̱ρα τ᾽ ἄφε̱ρα, κε̱ τε̱ κηρὺξ ἐ δὲ ἀτγε̱· σὲ οὔνε̱ πε̱ρ κε̱τε̱ (πούνε̱) δόλα.

39. Ε κηρύξτε μπε̱ συναγόγε τε̱ τοῦρε, ἐ δὲ μπε̱ Fίθε̱ Γαλιλαίε̱, ἐ κρὲν τε̱ παούδε̱τε̱.

40. Ε βγιὲν ντὲ ἀΐ νιε̱ νιερὶ ἰ λεπρόσουρε̱, ἐ ἰ λιούτεϊγ, ἐ πίγτε μπε̱ κε̱μπε̱ τε̱ τὶγ, ἐ ἰ θόὄτε· κε̱ ντε̱ δὰτζ μούντ τὲ με̱ ὄε̱ρὸτζ.

41. Ε σὶ ἔρδι κέϊκ Ιησούϊτ, ντε̱ρι δόῤῥε̱νε̱, ἐ ἐζοῦρι ἀτε̱, ἐ ἴ θότε̱, δούα, ὄε̱ρόου.

42. Ε μὲ τε̱ θε̱ν᾽ ἀΐ, ἄτε̱ τζὰτε ἴκου πρεϊγ σὶγ λέπρα, ἐ οὐ κε̱ρούα.

43. Καὶ προστάξας αὐτὸν ἐντόνως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτὸν,

44. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πρόσεχε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν· ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

45. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξελθὼν ἤρχισε νὰ κηρύττῃ πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίζῃ τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερὰ εἰς τὴν πόλιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Κεφ. β΄. 2.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι εἰς οἶκον.

2. Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτοὺς οὐδὲ τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον.

3. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, φέροντες παραλυτικὸν, βασταζόμενον ὑπὸ τεσσάρων.

4. Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἐχάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ διατρυπήσαντες, καταβιβάζουσι τὸν κράββατον, ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ παραλυτικός.

5. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικὸν, Τέκνον, συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

6. Ησαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,

7. Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας

43. Εσὶ ἐπορσίτι ἀτε̱ μὲ κανοσί, ἄτε̱ χέρε̱ ἐ κρέου ἀτὲ̱ γιάστε̱.

44. Ε ἶ θότ' ἀτίγ· βε̱ὅτρὸ μίῤῥε̱ τὲ̱ μὸς ἰ θούατζ νιερίουτ φάρε Fε̱, πὸ χάϊγδε ἐ δε̱φτὸ βέτε̱χενε̱ τὲ̱ντε ντὲ πρίφτη, ἐ ὅπγιέρε̱ πὲ̱ρ τε̱ κε̱ρούαριτε̱ τὰτ, ἀτὸ κὲ̱ πορσίτι Μωϋσίου, πὲ̱ρ μαρτυρὶ τὲ̱ τοῦρε.

43. Ε ἀΐ σὶ δόλι γιάστε̱ νίσι τὲ̱ κηρύξ σούμε̱, ἐ τὲ̱ μπὶλ φγιάλλε̱νε̱, κάκε̱ κὲ̱ νούκε̱ μούντ τὲ̱ χίντε ἀΐ ντὲ̱ ντονιε̱ κιουτὲτ φάκεζα, πὸ ῥίγτε γιάστε̱ μπὲ̱ βε̱ντ κὲ̱ σκένε̱ νιέρε̱ζ, ἐ βίγνε̱ ντὲ ἀΐ γκὰ τζδὸ ἄνε̱ τὲ̱ βέντιτ.

Κρίε Εδίτε̱. β. 2.

Ε πὰς τζὰ δίτετ χίρι πάFενε ντὲ̱ Καπερναούμ· ἐ οὐ διFιούα σὲ̱ ε̱ὅτε̱ ντὲ̱ ὅτε̱πί.

2. Ε ἄτε̱ τζὰστ οὐ πε̱ρμπε̱γιούαδε̱ σούμε̱, κάκε̱ κὲ̱ νούκε̱ μούντ τὶ ντζίντε ἄς βε̱ντι κε̱ κὲ πε̱ρπάρα πὸρτε̱σε̱, ἐ ἰ̱ διδὰξ ἀτὰ διδαχίνε̱.

3. Ε ἔρδε̱ ντὲ̱ ἀΐ ἐ ἰ προύνε̱ νιὲ̱ τὲ̱ μπάϊγτουρε̱, κὲ̱ ἐFκρίγνε̱ κάτε̱ρ βέτε̱.

4. Ε σὶ σμούντνε̱ τὲ̱ κιάσεϊγνε̱ ἄφε̱ρ ἀτὶγ γκὰ τούρμα, ζπουλιούανε̱ τζάτιν' ἐ ὅτε̱πίσε̱ κὲ̱ κὲ πρε̱ντα, ἐ σὶ χάπνε̱ ζπρίτνε̱ ὅτράτνε̱ κὲ̱ δέρFεϊγ μπὲ̱ τὲ̱ ἰ μπάϊγτουρι.

5. Ε δὲ Ιησουΐ σὶ πὰ πέσε̱ν' ἐτοῦρε, ἰ θότε̱ σὲ̱ μπάϊγτούριτ, πίῤῥ, τοῦ ντε̱γίενε̱ τίγ χάγετ' ἐτούα.

6. Ε κένε̱ τζὰ 'γκὰ Γραμματέϊγτε̱ κὲ̱ ῥίγνε̱ ἀτγέ, ἐ με̱ντόνεϊγνε̱ μὲ ζέ̱με̱ρα τὲ̱ τοῦρε.

7. Ψὲ βλασφιμὶς κούϊγ κε̱ὅτού;

βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός ;

8. Καὶ εὐθὺς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται καθ' ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας ;

9. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω πρὸς τὸν παραλυτικὸν, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει ;

10. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικὸν,)

11. Πρὸς σὲ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

12. Καὶ ἠγέρθη εὐθὺς, καὶ σηκώσας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων· ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἴδομεν τοιαῦτα.

13. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

14. Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευῒν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθεὶς ἠκολούθησαν αὐτόν.

15. Καὶ ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθηντο καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

16. Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί με-

τζίλι μούντ τε̱ ντε̱γέγε̱ φάγε βέτζμε νιε̱, Περντία;

8. Ε ἄτε̱ τζὰστ σι ἐκουπε̱τόϊ Ιησούϊ μὲ Σ̈πὶρτ τε̱ τὶγ, κ̇ε̱ με̱ντόνεϊγνε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ με̱ βέτεχε τε̱ τοῦρε, οὐ θὸτ' ἀτοῦρε· ψὲ με̱ντόνενι κ̇ε̱τὸ μὲ ζε̱με̱ρα τούαϊγ;

9. Τζε̱σ̈τε̱ μὲ κολάϊγτζμε τὶ θὸμ σε̱ μπάϊγτουριτ τοῦ ντε̱γίενε̱ φάγετ' ἐτούα, ἆ τὶ θὸμ γκρέου ἐ μὲρ σ̈τρὰτθινε̱ τε̱ντ, ἐ ἔτζε̱ οὔδε̱σε̱ σάτε;

10. Πὸ κ̇ε̱ τε̱ σ̈ίχνι σὲ ἱ πίῤῥι νιερίουτ κὰ οὔδε̱ρ μπὶ δὲ τε̱ ντε̱γέγε̱ φάγετε̱, (ἱ θότε̱ σε̱ μπάϊγτουριτ.)

11. Τὶ τε̱ θὸμ, γκρέου, ἐ μὲρ σ̈τράτνε̱ τε̱ντ, ἐ χάϊγδε μπε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ντε.

12. Ε ἄτε̱ τζὰστ οὐ γκρὲ, ἐ σὶ μόρι σ̈τράτνε̱, δόλι πε̱ρπάρα σε̱ Fίθε̱βε̱τ, κάκε̱ κ̇ε̱ οὐ τζιουδίτνε̱ Fίθε̱, ἐ λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ νούκ̇ε̱ πὰμ κούρε̱.

13. Ε δόλι πάFενε γκὰ ἄν' ἐ δέτιτ, ἐ Fίθε̱ τούρμα βίντε ντὲ ἀϊ, ἐ ἱ διδὰξ ἀτά.

14. Ε τὲκ σ̈κόντε μπούδε̱ πὰ Λεβίνε̱ τε̱ πίῤῥ ἐ Αλφαίοσε̱, κ̇ε̱ ῥίγτε μπε̱ κουμὲρκ̇, ἐ ἱ θότ' ἀτίγ· ἔγια πὰς μέγε, ἐ οὐ γκρὲ, ἐ βάτε πὰς τίγ.

15. Ε κοὺρ ῥίγτε ἀϊ ντε̱ με̱σάλε̱ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τὰ τὶγ, ῥίγνε̱ πάσ̈κ̇ε̱ μὲ Ιησούνε̱, ἐ δὲ μὲ μαθητίτ' ἐτὶγ σ̈ούμε̱ κουμερκιάρε̱ ἐ δὲ Fιναχκιάρε̱, σὲ ψὲ κένε̱ σ̈ούμε̱, ἐ ἔρδε̱ πὰς τίγ.

16· Ε σὶ ἐ πάν' ἀτε̱ γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ φαρισέϊγτε̱ κε̱ χάϊγτε πάσ̈κ̇ε̱ μὲ κουμερκιάρε̱, ἐ δὲ Fιναχκιάρε̱, οὐ θόσ̈νε̱ μαθητίβετ σε̱τὶγ, ψὲ χὰ ἐ δὲ

τὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγει καὶ πίνει ;

17. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρείαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ᾽ οἱ πάσχοντες· δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

18. Οἱ μαθηταὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων ἐνήστευον· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ μαθηταί σου δὲν νηστεύουσι ;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐνόσῳ ὁ νυμφίος εἶναι μετ᾽ αὐτῶν, νὰ νηστεύωσιν ; ὅσον καιρὸν ἔχουσι τὸν νυμφίον μεθ᾽ ἑαυτῶν, δὲν δύνανται νὰ νηστεύωσι·

20. Θέλουσιν ὅμως ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

21. Καὶ οὐδεὶς ῥάπτει ἐπίῤῥαμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ τὸ νέον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον.

22. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ὁ οἶνος ὁ νέος διασχίζει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται, ἀλλὰ πρέπει οἶνος νέος νὰ βάλληται εἰς ἀσκοὺς νέους.

23. Καὶ ὅτε διέβαινεν ἐν σαββάτῳ διὰ τῶν σπαρτῶν, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνῷ ὥδευον, ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσι τὰ ἀστάχυα.

πὶ ἀΐ μὲ κουμερκιάρε̱ ε̉ δὲ ϝιναχκιάρε̱;

17. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ ε̉ δ̇ιϝιόϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε̱· τὲ̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱τε̱ νούκε̱ δ̇ούχ̇ενε̱ γιατρὸ, πὸ ἀτὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ σε̱μ̇ούρε̱· νούκ᾽ ἄρτζε̱ τὲ̱ θε̱ῤῥὲς μπὲ̱ μετανὶ τὲ̱ δρέϊγτε̱τε̱, πὸ φγγε̱τόρε̱τε̱.

18. Ε μαθητίτ᾽ ε̉ Ιωάννητ ε̉ δὲ τὲ̱ Φαρισέϊγετ ἀϝε̱ρόϊγνε̱, ε̉ ἔρδε̱ ε̉ ἴ θόν᾽ ἀτὶγ· ψὲ μαθητίτ᾽ ε̉ Ιωάννητ ε̉ δὲ τὲ̱ Φαρισέϊγετ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱, ε̉ μαθητίτ᾽ ε̉τοὺ νούκ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱;

19. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὸς μούντγε̱νε̱ τὲ̱φτούαριτε̱ μπὲ̱ δ̇άσμε̱ τ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱, γγέρα σὰ ε̱̈σ̈τε̱ δ̇έ̱ντε̱ρι μὲ τὰ π̇άσ̈κ̇ε̱; σὰ κόχε̱ κάνε̱ μὲ βέτε̱χε τὲ̱ τοῦρε δ̇έ̱ντε̱ρινε̱, νούκ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ τ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱.

20. Πὸ δ̇ὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ δ̇ὶτ, κοὺρ τὲ̱ ϝκρίχ̇ετε̱ γκὰ ἀτὰ δ̇έ̱ντε̱ρι, ε̉ ἀχ̇ιέρε μπὰ τὸ δ̇ὶτ δ̇ὸ τ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱.

21. Ε δὲ ντον̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ ν̇ούκ̇ε̱ βὲ̱ μπολόμε̱ τὲ̱ ῥὲ ε̉ τὲ̱ πὰ φε̱ρκούαρε̱ μπὶ ῥόπ̇ε̱ τὲ̱ βγιέτε̱ρε̱, ε̉ ντὲ̱ μὸς, μπαλόμα ε̉ ῥὲ δ̇ὸ τὲ̱ πρίσγε̱ ἀτὲ̱ ἄνε̱ τε̱ σὲ̱ βγιέτε̱ρε̱σε̱, κ̇ὲ̱ οὐ βοὺ μπὶ τὲ̱, ε̉ δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ τὲ̱ τζγιέρε̱τε̱ μὲ̱ λίκξτε̱.

22. Ε δὲ ντον̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ νούκ̇ε̱ βὲ̱ βέρε̱ τὲ̱ ῥὲ μπὲ̱ κατζιούπε τὲ̱ βγιέτε̱ρα, ε̉ ντὲ̱ μὸς βέρα ε̉ ῥὲ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈πόγε̱ κατζιούπετε̱, ε̉ δὲ βέρα δ̇ὸ τὲ̱ δ̇έρδετε̱, ε̉ δὲ κατζούπε̱τε̱ δ̇ὸ τὲ̱ πρίσ̈ενε̱· πὸ βέρα ε̉ ῥὲ μπὲ̱ κατζιούπε τὲ̱ ῥὰ δ̇ούχετε̱ τὲ̱ βίχ̇ετε̱.

23. Ε οὐ ντὸδ̇ τὲ̱ σ̈κόντε ἀΐ ν̇ιὲ̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ ἄῤῥα τὲ̱ μπγιέλα, ε̉ νίσνε̱ μαθητίτ᾽ ε̉τὶγ τούκ᾽ ε̉ ἔτζουρε̱ μπούδε̱ τὲ̱ φε̱ρκόϊγνε̱ κάλε̱σε̱.

24. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον δὲν συγχωρεῖται;

25. Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρείαν, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

26. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ φάγωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ;

27. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.

28. Ὥστε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

Κεφ. γ'. 3.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα.

2. Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

3. Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον.

4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγκεχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων.

5. Καὶ περιβλέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ

24. Ε Φαρισε̱ΐγτε̱ ΐ θόο̈ν' ατίγ· βε̱ο̈τρὸ σε̱τζ π̈ε̱γε̱νε̱ τε̱ ο̈ε̱τούνε̱, ατε̱ κ̈ε̱ νούκ' ε̱̈ο̈τ' ε οὔδε̱σε̱;

25. Ε δὲ αΐ οὐ θὸο̈ ατοῦρε· νούκ̈ε̱ διαβάστε̱ κούρε̱ σε̱τζ π̈έρι Δαβίδι κοὺρ πάτι ο̈τρε̱γγὶμ, ε ΐ ἔρδι οὐ ατίγ, ε δὲ ατούρε κ̈ε̱ κ̈ιο̈ μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ;

26. Κούΐσ χ̈ίρι μπ̈ε̱ ο̈τε̱πὶ τε̱ Περντίσε̱ ντε̱ κόχε̱ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρε̱τ Αβιάθαριτ, ε χάϜκρι πούκ̈ε̱τ' ε πρόθεσιτ, ατὸ κ̈ε̱ νούκ' ΐο̈τε ντεγίερε̱ π̈ε̱ρ βε̱τζμε πρίφτε̱ρετ, ε οὐ δὰ ε δὲ ο̈όκ̈ε̱βετ κ̈ε̱ πάτι μὲ βέτε̱χε;

27. Ε οὐ θόο̈τε ατοῦρε· ε Σ̈ε̱τούνα π̈ε̱ρ ν̈ιερίνε̱ οὐπ̈ε̱, ε γιὸ ν̈ιερίου π̈ε̱ρ τε̱ ο̈ε̱τούνε̱νε̱.

28. Ε ντ' ε̱̈ο̈τε̱ ἀο̈του, ΐ π̈ίρρι ΐ ν̈ιερίουτ ε̱̈ο̈τε̱ ζότ ε δὲ σε̱ ο̈ε̱τούνε̱σε̱.

Κρίε Ετρέτε̱. γ' 3

Ε χ̈ίρι πάϜενε ντε̱ Συναγουάΐγ, ε ατγὲ ΐο̈τε ν̈ε̱ ν̈ιερὶ κ̈ε̱ κ̈ιο̈ δόρρε̱νε̱ τε̱ θάτε̱.

2. Ε βίγνε̱ ρὲ ατε̱ τε̱ ο̈ίχ̈νε̱ ντε̱ δούαν τὰ ο̈ε̱ρὸν ατε̱ τε̱ ο̈ε̱τούνε̱, κ̈ε̱ τὰ καλε̱ζόΐγνε̱ ατέ̱.

3. Ε ΐ θότε̱ ν̈ιερίουτ κ̈ε̱ κ̈ιο̈ δόρρενε̱ τε̱ θάτε̱, γκρέου ε ἔγια ντε̱ μές.

4. Ε οὐ θότ, ατοῦρε· ε̱̈ο̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ π̈ε̱γε ν̈ιερίου τε̱ μίρρε̱ τε̱ ο̈ε̱τούνατε̱ ἃ τε̱ π̈ε̱γε̱ τε̱ κ̈έΐκ; τε̱ σόσγε̱ Σ̈πίρτ, ἃ τὰ χουμπάσγε̱; ε ατὰ νούκ̈ε̱ φλίσνε̱.

5. Ε σὶ ΐ βε̱ο̈τρόΐ ατὰ μὲ τε̱ ζε̱με̱ρούαρε̱, σε̱ ψε̱ ΐ ελεημονίσεΐγ π̈ε̱ρ τε̱ βερπ̈ούαριτ ε ζε̱με̱ρε̱σε τοῦρε, ΐ θότε̱ ν̈ιερίουτ, Ντε̱ρ δόρρε̱νε̱ τέντε̱, ε ντέρι, ε οὐ π̈ε̱ δὸρρ ἐτίγ ε ο̈εντόο̈ε̱,

χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.

6. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλεύθησαν εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

7. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,

8 Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἔπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν.

9. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μένῃ πλησίον αὐτοῦ ἓν πλοιάριον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν.

10. Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἔπιπτον ἐπ' αὐτὸν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτὸν, ὅσοι εἶχον ἀῤῥωστίας.

11. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἐθεώρουν αὐτὸν, προσέπιπτον εἰς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

13. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ἤθελε· καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν.

14. Καὶ ἔκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι,

15. Καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δαιμόνια·

16. Σίμωνα, τὸν ὁποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον·

17. Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε-

πόσι ἐ δὲ τγιέτε̱ρα.

6. Ε ἄτε̱ τζὰστ σὶ δούαλε̱ Φαρισέϊγτε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ Ηρωδιανότε̱, π̇ένε̱ μουσ̈αβερὲ κόντρ' ατὶγ, κ̇ὲ̱ τὰ βρίσνε̱ ατὲ̱.

7. Ε δὲ Ιησούϊ οὺ χόϊκ μπὲ̱ νιάνε̱, ὲ βάτε γκὰ ἄν' ὲ δέτιτ π̇άσ̈κ̇ε̱ με μαθητίτ' ετὶγ, ὲ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ γκὰ Γαλιλαία βίντε πὰς τὶγ, ὲ δὲ γκὰ Ιουδαία.

8. Ε δὲ γκὰ Ιερουσαλίμι, ὲ δὲ γκὰ Ιδουμαία, ὲ δὲ γκὰ ἄνε̱τ' ὲ πε̱ρτέϊγμε τὲ̱ Ιορδάνιτ, ὲ δὲ γκὰ ἄνε̱τε̱ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ρότουλε̱ Τύροσε̱, ὲ δὲ Σιδόνε̱σε̱, σ̈ούμε̱ ν̇ιέρε̱ζ σὶ διϜούανε̱ ατὸ κὲ̱ π̇έ̱ντε Ιησούϊ, ἔρδε̱ ντὲ αἴ.

9. Ε οὺ θὰ μαθητίβετ σὲ̱ τὶγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ πρέσε̱ ατὲ̱ ν̇ιὲ̱ βάρκ̇ε̱ τὲ̱ χ̇ίγε̱ μπὲ̱ τὲ̱ πὲ̱ρ τούρμε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ὲσ̈τίπεϊγνε̱ ατὲ̱ τούρμ' ὲ ν̇ιέρε̱ζετ.

10. Σὲ ψὲ σ̈ε̱ρόϊ σ̈ούμε̱, κάκ̇ε̱ κ̇ὲ̱ π̇ίγνε̱ μπὶ τὲ̱, ατὰ κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈νε̱ τὲ̱ κ̇έ̱ϊκ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ γκ̇ίσνε̱ με δόῤῥε̱ πρέ̱ϊγ σί.

11. Ε Σ̈πίρτετ' ὲ πε̱Ϝέ̱ρα πόκ̇' ὲσ̈ίχνε̱ ατὲ̱, π̇ίγνε̱ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ τὶγ, ὲ θε̱ῤῥίσνε̱, ὲ θόσ̈νε̱· Σὲ τὶ γὲ ἰ π̇ίῤῥι ἰ Περντίσε̱.

12. Ε ἰ κε̱ρτὸν ατὰ σ̈ούμε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ὲδε̱φτόϊγνε̱ ατέ̱.

13. Ε σὶ χ̇ίπι μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ μὰλλ, θύῤῥι πὰς τὶγ ατὰ κ̇ὲ̱ δέσ̈ι αἴ, ὲ βάνε̱ ἄφε̱ρ.

14. Ε σϜόδι διμπε̱δγιέτε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ γένε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ̱ τὲ̱, ὲ δὲ τὶ δε̱ρϜόγε̱ ατὰ τὲ̱ διδάξγε̱νε̱.

15. Ε δὲ τὲ̱ κ̇έ̱νε̱ ούρδε̱ρ τὲ̱ σ̈ε̱ρόγε̱νε̱ σε̱μούντε̱τε̱, ὲ δὲ τὲ̱ ζπ̇όγε̱νε̱ τὲ̱ παούδε̱τε̱.

16 Σίμωνινε̱ κὲ ἰ βοῦρι ε̱με̱ρινε̱ Πέτρο,

17. Ε δὲ Ιάκωβονε̱ τὲ̱ π̇ίῤῥε̱ ὲ Ζε-

δαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργὲς, τὸ ὁποῖον σημαίνει Υἱοὶ βροντῆς·

18. Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην,

19. Καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον *τινά*· καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἠδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον.

21. Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν· διότι ἔλεγον, Ὅτι εἶναι ἔξω ἑαυτοῦ.

22. Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἔλεγον, Ὅτι ἔχει Βεελζεβοὺλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23. Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν;

24. Καὶ ἐὰν βασιλεία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ βασιλεία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ·

25. Καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ.

26. Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσηκώθη καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθη, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος.

27. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἁρπάσῃ τὰ σκεύη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέ-

βεδαίοσε̱, ἐ δὲ Ἰωάννε̱ τε̱ βε̱λάν' ἐ Ἰάκωβοϊτ, (ἐ οὐ βοῦρι ἀτοῦρε ε̱̃με̱ρε̱ Βοανεργὲς, κ̓ε̱ δό τὲ θένε̱ τε̱ π̓ίγτ' ἐ π̓ρουμπουλίμιτ.)

18. Ε δὲ Ἀνδρέανε̱, ἐ δὲ Φιλίπνε̱, ἐ δὲ Βαρθολομαίονε̱, ἐ δὲ Ματθαίονε̱, ἐ δὲ Θωμάνε̱, ἐ δὲ Ἰάκωβονε̱ τε̱ π̓ίρρ' ἐ Ἀλφαίοσε̱, ἐ δὲ Θαδαίωνε̱, ἐ δὲ Σίμωνε̱ Κανανίτνε̱.

19. Β δὲ Ἰσκαριότνε̱ Ἰούδε̱νε̱, ἀτὲ̱ κ̓ε̱ ἐ παραδόσι.

20. Ε βίγε̱νε̱ μπὲ̱ σ̈τε̱πί, ἐ οὐ πε̱ρμπε̱γιούαδε̱ πάϜενε τούρμε̱, κάκ̓ε̱ κ̓ε̱ νούκ̓ε̱ μούντνε̱ ἀς π̓ούκ̓ε̱ τε̱ χάϊγνε̱.

21. Ε σι διϜούανε̱ κ̓ε̱τὸ ν̓ιέρε̱ζιτ ἐτίγ, δούχλε̱ γιάσ̈τε̱ τὰ μπάϊγνε̱ ἀτε̱, σὲ θόσ̈νε̱ κ̓ε̱ δόλι γκὰ με̱ντε̱.

22. Ε Γραμματέϊγτε̱ κ̓ε̱ ἔρδε̱ γκὰ Ἰερουσαλίμι θόσ̈νε̱· σὲ κὰ Βεελζεβούλε̱, ἐ μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ παούδε̱βετ, κρὲν τε̱ παούδε̱τε̱.

23. Ε σι θύρρι ἀτὰ Ϝίθε̱, οὐ θόσ̈ ἀτοῦρε μὲ παραβολίρα· κίσ̈ μοῦντ Σατανάϊ τε̱ κρέγε̱ σατανάνε̱;

24. Ε ντε̱ κιόφτε̱ κ̓ε̱ τε̱ ντάχετε̱ ν̓ιε̱ μπρετε̱ρὶ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ σάϊγ, νούκ̓ε̱ μούντ τε̱ κε̱ντρόγε̱ ἀγιὸ μπρετε̱ρί.

25. Ε δὲ ντε̱ κιόφτε̱ κ̓ε̱ τε̱ ντάχετε̱ ν̓ιε̱ σ̈τε̱πὶ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ σάϊγ νούκ̓ε̱ μούντ τε̱ κε̱ντρόγε̱ ἀγιὸ σ̈τε̱πί.

26. Ε ντε̱ οὐ Ϝκρέφτε̱ σατανάϊ κόντρε̱ βέτε̱χεσε̱ τίγ, ἐ τε̱ ντάχετε̱, νούκε̱ μούντ τε̱ κε̱ντρόγε, πὸ ε̱̃σ̈τε̱ σόσ̈εγ' ἐτίγ·

27. Σμοῦντ ντον̓ιε̱ ν̓ιερὶ τε̱ χίγε̱ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ σε̱ φόρτιτ, ἐ τι μάρρε̱ ἄρμε̱τε̱, ντε̱ μὸς λίδτε̱ με̱ πε̱ρπάρα

ση τὸν δυνατόν· καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πάντα τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῆ εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας βλασφημήσωσιν·

29. Ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος αἰωνίου καταδίκης.

30. Διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

31. Ἔρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες ἔξω ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτόν.

32. Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σὲ ζητοῦσι.

33. Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου;

34. Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτὸν, λέγει, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ.

Κεφ. δ'. 4.

Καὶ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκῃ πλησίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ παραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

τε̱ φόρτινε̱, ἐ παστάϊγ τὶ Fκραπίτγε̱ στε̱πίν' ἐτίγ.

28. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ Fίθε̱ φάγετε̱ δὸ τοῦ ντε̱γένενε̱ πίγετ σε̱ νιέρε̱ζετ, ἐ δὲ βλασφημίρα σὰ κε̱ τε̱ βλασφημίσγε̱νε̱.

29. Πὸ ἀΐ κε̱ τε̱ βλασφημίσγε̱ ντὲ Σε̱ντι Σπίρτ, νούκε̱ κὰ τε̱ ντε̱γίερε̱ μπε̱ Fίθε̱ γέτε̱, πὸ ε̱στε̱ φαγε̱τούαρ πε̱ρ Fιοὺκ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

30. Σὲ ψὲ θόσνε̱· Σπὶρτ τε̱ πε̱Fέρ̱ε̱ κά.

31. Ε ἰ βίγνε̱ δὰ βε̱λάζε̱ριτε̱ ἐ δὲ ἔμ' ἐτὶγ, ἐ σὶ κε̱ντρούανε̱ γιάστε̱, δε̱ρFούανε̱ ντὲ ἀΐ τὰ θεῤῥίσνε̱.

32. Ε ῥίγνε̱ τούρμε̱ ῥότουλ ἀτίγ, ἐ ἰ θάν' ἀτὶγ, γιὰ, ἔμμα γιότε, ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ἐτοὺ, τε̱ κε̱ρκόγε̱νε̱ τὶ γιάστε̱.

33. Ε οὐ πε̱ρFὲFκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά· τζίλια ε̱στε̱ με̱μα ἴμε, ἃ βε̱λάζε̱ριτ' ἐμί;

34. Ε σὶ βε̱στρόι ῥότουλ μπὰ τὰ κε̱ ῥίγνε̱ πράνε̱ τὶγ, θότε̱· νὰ με̱μα ἴμε, ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ἐμί.

35. Σὲ ἀΐ κε̱ τε̱ πε̱γε̱ ἀτὸ κε̱ ἰ πε̱λκέγε̱νε̱ Περντίσε̱, ἀΐ ε̱στε̱ βε̱λάϊ ἴμ, ἐ δὲ μότρα ἴμε, ἐ δὲ με̱μα.

Κρίε Εκάτε̱ρτε.

Ε πε̱ρσε̱ρὶ νίσι τε̱ διδὰξ μπάνε̱ τε̱ δέτιτ, ἐ οὐμπε̱γιούαδε̱ ντὲ ἀΐ σούμε̱ τούρμε̱, κάκε̱ σὰ χίρι ἀΐ μπε̱ νιε̱ βάρκε̱, ἐ ῥίγτε μπε̱ δὲτ, ἐ Fίθε̱ τούρμα ῥίγνε̱ μπε̱ δὲ μπάνε̱ τε̱ δέτιτ.

2. Ε ἰ διδὰξ ἀτὰ σούμε̱ μὲ παραβολίρα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε μπε̱ διδαχὶ τε̱ τίγ.

3. Ἀκούετε· ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ.

4. Καὶ ἐνῷ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό.

5. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἀνεφύη, διότι δὲν εἶχε βάθος γῆς·

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

10. Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς.

11. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἔξω, διὰ παραβολῶν τὰ πάντα γίνονται·

12. Διὰ νὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ νὰ μὴ ἴδωσι· καὶ νὰ ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ νὰ μὴ νοήσωσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἁμαρτήματα,

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

14. Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

3. ΔιϜιόνι, νὰ, δ̇όλ̇ι π̇ούϊγκου πε̱ρ τε̱ μπγέλε̱.

4. Ε ἀτγὲ τέκ μπίλτε, τζὰ φάρε̱ ρ̇ὰ μπούδε̱, ἐ ἔρδε̱ ζόιγϜτ' ἐ Κίελ̇ιτ ἐ ἐχάγκρε̱ ἀτέ̱.

5. Ε τγιάτε̱ρ ρ̇ὰ μπε̱ ϐε̱ντ κ̇ε̱ κέν̇ε̱ Ϝούρ̇ρ̇ε̱, ἀτγὲ τὲκ σκὲ π̇άιγτε̱ ὂού-με̱, ἐ σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇λ̇ιὂ δὲ τε̱ θέλ̇ε̱ π̇ίου μὲ ν̇ιε̱ χέρε̱.

6. Ε σ̇ι λέου Δίελ̇ι, οὐ ὂκρουμπούα γκὰ ϐάπα, ἐ σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇λ̇ιὂ ρ̇έν̇ε̱, οὐ θά.

7. Ε τγιάτε̱ρ ρ̇ὰ μπὶ Ϝέ̱μπα, ἐ οὐ μαδούανε̱ Ϝέ̱μπατε̱, ἐ ἐμπίτνε̱ ἀτε̱, ἐ νούκ̇ε̱ ζούρι π̇οῦκ̇κε̱.

8. Ε τγιάτε̱ρ ρ̇ὰ μπὶ δὲ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱, ἐ δ̇α φάρε̱ κ̇ε̱ χίπε̱ν, ἐ οὐ ὂτούα, ἐ π̇έ̱ρι κοὺ ν̇ιε̱ τριδγιέτε̱, ἐ κοὺ ν̇ιε̱ Ϝιαὂτε̱δγιέτε̱, ἐ κοὺ ν̇ιε̱ ν̇ιε̱κίντ,

9. Ε οὐ θὸὂ ἀτοῦρε· αΐ κ̇ε̱ κὰ ϐέὂε̱ πε̱ρ τε̱ δ̇ιϜιούαρε̱, λὲ τε̱ δ̇ιϜιόγε̱.

10. Ε κοὺρ μπέτι ϐέτε̱με̱, ἐ πιέν' ἀτε̱, ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ πράνε̱ τὶγ π̇άὂκε̱ μὲ τε̱ δ̇ιμπε̱γγιέτε̱ παραϐολίνε̱.

11. Ε οὐ θὸτ ἀτοῦρε· γιούϐετ οὐ ε̱ὂτε δέ̱νε̱ τε̱ ν̇ίχνι τε̱ φὂέχουρατ' ἐ μπρετε̱ρίσε̱, ἐ μπὰ τὰ τε̱ γιάὂτε̱σμιτε̱ τε̱ Ϝίθα μὲ παραϐολίρα π̇ε̱νενε̱.

12. Κε̱ τούκ ἐπάρε̱ τε̱ ὂόχε̱νε̱, ἐ τε̱ μὸς κουπε̱τόγε̱νε̱, ἐ τούκ' ἐ ντίερε̱ μὲ ϐέὂε̱ τε̱ ντιέγε̱νε̱, ἐ τε̱ μὸς δ̇ιϜιόγε̱νε̱, μὸς ϐίγε̱νε̱ ντε̱ μέ̱ντ, ἐ τοῦ ντε̱γένενε̱ φάγετ' ἐτοῦρε

13. Ε οὐ θὸτ' ἀτοῦρε, νοὺκ' ἐ δ̇ίνι κ̇ε̱ τε̱ παραϐολ̇ί; ἐ πὸ κ̇λ̇ιὂ δ̇ὸ τε̱ ν̇ίχνι Ϝίθε̱ παραϐολίτε̱;

14. Αἴ κ̇ε̱ μπγιὲλλ φγιάλε̱νε̱, ε̱ὂτε̱ π̇ούιγκου.

15. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὗτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

16. Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δέχονται αὐτόν·

17. Δὲν ἔχουσιν ὅμως ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γείνῃ θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται.

18. Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον·

19. Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσερχόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος.

20. Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν μόδιον ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην;

22. Διότι δὲν εἶναί τι κρυπτὸν τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανερωθῆ· οὐδ' ἔγεινέ τι ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὸ φανερόν.

23. Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

24. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Προσέχετε τί ἀκούετε· μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῆ εἰς ἐσᾶς, καὶ θέλει γείνει προσθήκη εἰς ἐσᾶς τοὺς

15. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ οὺ μπούαλλε̱ μπάνε̱ τ' οὔδε̱σε̱, γιάν' ἀτὰ κ̇ὲ μπίλλε̱τε̱ φγιάλια, πὸ σὶ ἐ διFιόγε̱νε̱, ἄτε̱ τζὰστ βγιὲν σατανάϊ, ἐ οὺ ἀμὲρ φγιάλε̱νε̱, κ̇ὲ ε̱̋σ̈τε̱ μπγιέλε̱ ντὲ ζέμε̱ρα τὲ̱ τούρε.

16. Ασ̈τοὺ γιάν' ἐ δὲ κ̇ε̱τὰ, κ̇ὲ̱ οὺ μπούαλλε̱ μπὲ̱ βέ̱ντ, κ̇ὲ̱ κένε̱ Fούρε̱, ἀτὰ κοὺρ διFιόγε̱νε̱ φγιάλε̱νε̱, ἐμάῤῥε̱νε̱ μὲ ν̇ιὲ̱ χ̇έρε̱ ἀτὲ̱ μὲ Fε̱ζίμ.

17. Ε νούκ̇ε̱ κάνε̱ ῥε̱ν̇ε̱ μπὲ̱ βέτε̱χ̇ε τὲ̱ τοῦρε, πὸ γιάνε̱ πὲ̱ρ πὰκ̇ κόχ̇ε̱, ἐ κοὺρ π̇έ̱νετε̱ σ̈τρε̱γγὶμ, ἆ ντγιέκ̇ε̱γε̱ πὲ̱ρ φγιάλε̱, σκανδαλ̇ίσενε̱ μὲ ν̇ιὲ̱ χ̇έρε̱.

18. Ε κ̇ε̱τὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ μπγιάλ̇ε̱ μπὲ̱ Fέ̱μπα, γιάν' ἀτὰ κ̇ὲ̱ διFιόγε̱νε̱ φγιάλε̱νε̱.

19. Πὸ τὲ̱ λιακ̇ε̱μούαριτ' ἐ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ, ἐ δὲ τὲ̱ Fε̱νίεριτ' ἐ Fέ̱ριτ, ἐ δὲ δ̇ε̱σ̈ε̱ρίμετε̱ κ̇ὲ̱ κάνε̱ μπὲ̱ τὲ̱ τγιέρα, σὶ γιοὺ χ̇ίγε̱νε̱ π̇ρέντα ἐ μπίτγε̱νε̱, ἐ π̇ένετε̱ ἐ πὰ βε̱γίερε̱.

20. Ε κ̇ε̱τὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ μπγέλε̱ μπὲ̱ δὲ τὲ̱ μίῤῥε̱, γιάν' ἀτὰ, κ̇ὲ̱ διFιόγε̱νε̱ φγιάλε̱νε̱, ἐ ἐμάρε̱νε̱· ἐ π̇έ̱γε̱νε̱ φάρε̱, τζίλι τριδγιέτε̱, ἐ τζίλι Fιάσ̈τε̱ δγιέτε̱, ἐ τζίλι ν̇ιὲ̱ κίντ.

21. Ε οὺ θὸσ̈ ἀτοῦρε· μὸς βγιὲν φωτία κ̇ὲ̱ τὲ̱ βίχ̇ετε̱ ντέ̱νε̱ σ̈ινὶκ, ἆ ντέ̱νε̱ σ̈τρὰτ; νούκ̇ε̱ βγιὲν πὲ̱ρ τὲ̱ βέ̱νε̱ μπὶ σ̈αμπτάν;

22. Σὲ ψὲ νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ ντον̇ιὲ̱ ἐ φσ̈έχ̇ουρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς τὲ̱ δάλε̱ μπὲ̱ μεϊγδὰν, ἆς οὺ π̇ὲ̱ ντον̇ιὲ̱ ἐφσ̈έχουρε̱, κ̇ὲ̱ νούκ' οὺ τζφὰκ·

23. Αἴ κ̇ὲ̱ κὰ βέ̱σ̈ε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ διFούαρε̱, λὲ τὲ̱ διFιόγε̱.

24. Ε οὺ θὸσ̈ ἀτοῦρε· βίρι ῥε̱ μίῤῥε̱ μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ διFιόνι· μὲ ἀτὲ̱ μάτε̱ς κ̇ὲ̱ μάτνι, μὲ ἀτὲ̱ δ̇ὸ τοὺ μάτετε̱ ἐ δὲ γιούβετ· ἐ δὲ δ̇ὸ τοῦ σ̈τόνετε̱ γιού-

ἀκούοντας.

25. Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

26. Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος ῥίψῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς,

27. Καὶ κοιμᾶται καὶ σηκόνηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ αὐξάνῃ, καθὼς αὐτὸς δὲν ἐξεύρει.

28. Διότι ἀφ' ἑαυτῆς ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἀστάχυον, ἔπειτα πλήρη σίτον ἐν τῷ ἀσταχύῳ.

29. Ὅταν δὲ ὡριμάσῃ ὁ καρπὸς, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἦλθεν ὁ θερισμός.

30. Ἔτι ἔλεγε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ ποίαν παραβολὴν νὰ παραβάλωμεν αὐτήν;

31. *Εἶναι* ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, ὅστις ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·

32. Ἀφοῦ δὲ σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται μεγαλήτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγάλους, ὥστε ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ δύνανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατασκηνῶσι.

33. Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο νὰ ἀκούωσι.

34. Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτούς· κατ' ἰδίαν ὅμως ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

35. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα,

ϐετ κ̇ε̱ διϜιόνι.

25. Σὲ ἀτὶγ κ̇ε̱ κὰ, δὸ τὶ ἴπετε̱ ἐ δὲ τγιάτε̱ρ, ἐ ἀτὶγ κ̇ε̱ σκὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κ̇ε̱ κὰ δὸ τὶ μίῤῥετε̱ πρέϊγ σί.

26. Ε θόσ̈τε· κ̇ε̱σ̈τοὺ ε̱σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱, σὶ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ τε̱ σ̈τγιέρε̱ φάρε̱νε̱ μπε̱ δέ.

27. Ε φλε̱, ἐ γκρίχετε̱ νάτ' ἐ δίτε̱· ἐ φάρα π̇ὶν, ἐ ῥίτετε̱, κοὺρ αἱ σὲ δί.

28. Σὲ ψὲ ϐετίουτ δέσυ πγιελ̇, με̱ πε̱ρπάρα π̇ὰῤῥ, πασ̈τάϊγ καλ̇ι, ἐ με̱ πασταΐγ πλιὸτ μὲ κόκε.

29. Ε σὶ τε̱ ζέρε̱ π̇ούκ̇ε̱, ἀτέ χ̇έρε̱ δε̱ρϜὸν δράπε̱ρινε̱, σὲ ἔρδι τε̱ κόῤῥε̱τε̱.

30. Ε θόσ̈τε· μὲτζ φάρε̱ ν̇ιερὶ τὰ π̇ε̱Ϝε̱με̱ τε̱ Ϝιάγε̱ μπρετε̱ρία ἐ περντίσε̱; ἀ μὲτζ παραϐολὶ τὰ π̇αραπ̇αρίσγε̱με̱ ἀτέ.

31. Πόσι μὲ ν̇ιε̱ κόκε τε̱ σινάπιτ, κ̇ε̱ ἀγιὸ κοὺρ μπίλετε̱ μπε̱ δὲ, ε̱σ̈τε̱ μὲ ϐόϜε̱λε̱ γκὰ Ϝίθε̱ φάρε̱τε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ μπὶ δέ.

32. Ε κοὺρ τε̱ μπίλετε̱, ῥίτε̱τε̱, ἐ π̇ένετε̱ μὲ μάδε γκὰ Ϝίθε̱ λιάκ̇ε̱ρατε̱, ἐ π̇ε̱ν δε̱Ϝα τε̱ με̱δα, κάκε̱ κ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ ζόϊϜκτε̱ ἐ Κίελ̇ιτ τε̱ π̇έγε̱νε̱ φωλέρα ντε̱νε̱ χιὲ τε̱ σάϊγ.

33. Ε μὲ σ̈ούμε̱ παραϐολίρα τε̱ τίλια οὐ φλὶτ ἀτοῦρε διδαχίνε̱, σὶ κούντρε̱ μούντνε̱ τε̱ διϜιόϊγνε̱.

34 Ε πὰ παραϐολὶ νούκ' οὐ φλὶτ ἀτοῦρε· ἐ κοὺρ μπέτεϊγνε̱ ϐέτε̱με̱, οὐ ἀ ξιγίστε τε̱ Ϝίθα μαθητίϐετ σε̱ τίγ.

35. Ε σὶ οὐ ἔῤῥ ἄτε̱ δίτε̱, οὐ θότ' ἀτοῦρε· λὲ τε̱ χίδεμι μπάνε̱ τε̱ τέϊγμε

Ἂς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.
36. Καὶ ἀφήσαντες τὸν ὄχλον,
παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ
πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν
μετ' αὐτοῦ.
37. Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρό-
βιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον
εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγε-
μίζετο.
38. Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύ-
μνης κοιμώμενος ἐπὶ τὸ προσκεφά-
λαιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ
λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν
σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα ;
39. Καὶ σηκωθεὶς ἐπετίμησε τὸν
ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν θάλασσαν,
Σιώπα, ἡσύχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ
ἄνεμος καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη.
40. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ
τί εἶσθε οὕτω δειλοί ; πῶς δὲν ἔχετε
πίστιν ;
41. Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν,
καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοι-
πὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος
καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐ-
τόν ;

τε̱ δέτιτ.
36. Ε σι λιάνε̱ τούρμε̱νε̱, ἐ μού-
αρρε̱ ἀτε̱ ντε̱ βάρκε̱ σι κούντρε̱ ἴσ̈, ἐ
με̱ ἀτε̱ πάσ̈κε̱ κένε̱ ἐ δὲ τε̱ τγιέρα
βάρκα.
37. Ε πε̱νετε̱ θε̱λ̈ιμ ἰμάδ μπε̱ δὲτ
γκὰ ἔρρα, ἐ κε̱τζέϊγνε̱ ταλάζετε̱ ἐ
χ̇ίγνε̱ πρέντα ντε̱ βάρκε̱, κάκε̱ κε̱ πε̱ρ
νιε̱τζίκε̱ζε̱ τε̱ μπούσ̈εϊγ.
38. Ε αἴ κὲ μπάνε̱ τε̱ πράπε̱σμε
τε̱ βάρκε̱σε̱ μπὶ νιε̱ γιαστε̱κ, ἐ φλί-
γτε, ἐ ἐ ζϝιούανε̱ ἀτε̱, ἐ ἰ θόνε̱· δα-
σκὰλ νούκε τε̱ πρὲτ τὶγ, κε̱ νιε̱με̱ν̈τ
χουμπάσε̱με̱;
39. Ε σι οὐ γκρὲ, κε̱ρτόϊ ἔρρε̱νε̱,
ἐ δὲ δέτιτ ἰ θα· πουσ̈ιό, μὸς οὐ ντί-
εϊγ· ἐ μπέτι ἔρρα, ἐ οὐπε̱ πουνὰτζ'
ε̱μάδε.
40. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ ἴνι κε̱-
σ̈τοὺ τρε̱μπε̱λιάκε̱; κὶσ̈ νούκε̱ κίνι
πέσε̱;
41. Ε οὐ φρικούανε̱ φρίκε̱ τε̱ μά-
δε, ἐ θόσ̈νε̱ νιε̱ρι με̱ γιάτε̱ρινε̱, βάλ̈ε̱
τζίλι ε̱σ̈τε̱ κουΐγ, κε̱ ἐ δὲ ἔρρα, ἐ δὲ
δέτι ἐ διϝιόγε̱νε̱;

Κεφ. ε'. 5.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θα-
λάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδα-
ρηνῶν.
2. Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου,
εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτὸν ἐκ τῶν μνη-
μείων ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκά-
θαρτον,
3. Ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν
τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο
νὰ δέσῃ αὐτὸν οὐδὲ μὲ ἁλύσεις.
4. Διότι πολλάκις εἶχε δεθῆ μὲ
ποδόδεσμα καὶ μὲ ἁλύσεις, καὶ διε-
σπάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις,

Κρίε Επέσε̱τε̱. ε'. 5.

Ε οὐ χόδε̱ μπάνε̱ τε̱ τε̱ϊγμε τε̱ δέ-
τιτ, μπε̱ φσ̈ιὰτ τε̱ Γαδαρινόβετ.

2. Ε πόκε̱ δόλ̈ι αἴ γκὰ βάρκα,
ἄτε̱ χ̇έρε̱ ἐ πόκι ἀτε̱ νιε̱ νιερὶ με̱
σ̈πὶρτ τε̱ πε̱ϝέρε̱, κε̱ δούαλ̈ γκὰ βάρ-
ρετε̱.
3. Αἴ κίσ̈τε τε̱ ντε̱νιουριτ' ἐτίγ
ντε̱ βάρρε̱, ἐ ἂς με̱ ζιντζίρε̱ σμοὺντ
τὰ λίδ ἀτε̱ νιερὶ·
4. Σὲ ντόνε̱ σε̱ ε̱λίδε ἀτε̱ σ̈ούμε̱
χ̇έρε̱ με̱ ζιντζίρε̱, ἐ δὲ με̱ χ̇έκουρα
μπε̱ κέμπε̱; ἐ δὲ ζιντζίρετε̱ ἰ κε̱-

καὶ τὰ ποδόδεσμα συνετρίφθησαν. καὶ οὐδεὶς ἴσχυε νὰ δαμάσῃ αὐτόν.

5. Καὶ διαπαντὸς νύκτα καὶ ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνημείοις, κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν μὲ λίθους.

6. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

7. Καὶ κράξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί *εἶναι* μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ὁρκίζω σε εἰς τὸν Θεὸν, μὴ μὲ βασανίσῃς.

8. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, Ἔξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον.

9. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, Τί *εἶναι* τὸ ὄνομά σου; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν *εἶναι* τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἴμεθα.

10. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, νὰ μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας.

11. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βοσκομένη.

12. Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτούς.

13. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες.) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.

14. Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί εἶναι τὸ γεγονός.

ποὺτ, ἐ δὲ χέλουρατ' ἐ κ̇έ̱μπε̱βετ, ἐ ντοὐ̇ιε̱ σμοὺντ τὰ μπάντε ἀτέ̱.

5. Ε ϝίθε̱ κόχ̇ε̱νε̱ νάτ' ἐ δίτε̱ ρίγτε ντὲ̱ πὲ̱ρ μάλλε, ἐ ντὲ̱ πὲ̱ρ βάῤῥε, τούκ' ἐ πρέρε̱ βέτε̱χεν' ἐτὶγ μὲ ϝούρε̱.

6. Ε σὶ πὰ Ιησούνε̱ πὲρ σὲ̱ λιάρϝουτ, οὐ λε̱ὄσούα μὲ βρὰπ, ἐ οὐ φὰλλ ντὲ ἀῒ.

7. Ε σὶ π̇ρίτι μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ, ἱ θά· τζκ̇ὲ τὲ̱ π̇ὲ̱τζ τὶ μὲ μούα Ἰησοὺ ἱ π̇ίῤῥι ἱ Περντίσε̱ τὲ̱ λιάρτε̱; τὲ̱ π̇ετόῒγ ντὲ Περντία τὲ̱ μὸς μὲ̱ μουντὸτζ.

8. (Σὲ ψὲ ἱ θόὄ ἀτίγ· δ̇ὲλλ γιάὄτε̱ γκὰ ν̇ιερίου Σ̈πὶρτ ἱ πε̱ϝέ̱ρε̱.)

9. Ε ἐπιὲτ ἀτὲ̱, τζέ̱ὄτε̱ ἔμε̱ρι ἴτ; ἐ οὐ πε̱ρϝέἲϝκ, ἐ θά· λεγεὸν ε̱̈ὄτε̱ ε̱̈με̱ρι ἰμ, σὲ γέμι ὄούμε̱.

10. Ε ἱ λιούτεῒγ ἀτὶγ ὄούμε̱· κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ἱ δ̇ε̱ρϝὸν ἀτὰ γιάὄτε̱ γκὰ βέ̱ντι.

11. Ε ἀτγὲ ῥότουλ μάλλεβετ ἴὄτε ν̇ιέ̱ κοπὲ δ̇έῤῥαβετ ἐμάδε, κ̇ὲ̱ κουλότνε̱.

12. Ε ἱ λιούτεῒγν' ἀτὶγ ϝίθε̱ τὲ̱ παούδε̱τε̱, ἐ θόὄνε̱· δ̇ε̱ρϝόνα νάβετ τὲ̱ χ̇ίγε̱με̱ μπὲ̱ δ̇έῤῥα, ἐ τὲ̱ ῥίμε̱ μπὰ τά.

13. Ε ἄτε̱ χ̇έρε̱ οὐ δὰ οὔρδε̱ρινε̱ ἀτοῦρε Ιησούϊ. Ε σὶ δ̇ούαλε̱ Σ̈πίρτετ' ἐ πε̱ϝέ̱ρα, χ̇ίνε̱ μπὲ̱ δ̇έῤῥα, ἐ οὐ βε̱ρσοὺλ κοπέγια μὲ βρὰπ, ἐ οὐ γκρεμὶς μπὲ̱ δ̇ὲτ, (κ̇ὲ̱ κένε̱ γγέρα δ̇ὶ μίγε̱,) ἐ οὐ μπίτνε̱ μπὲ̱ δ̇έτ.

14. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ κουλότνε̱ δ̇έῤῥκτε̱ ἴκνε̱, ἐ βάνε̱ τὲ̱ ῥε̱φέϊγνε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ ἐ δὲ ντὲ̱ φὄιάτε̱ρα. Ε δ̇ούαλε̱ τὲ̱ ὄίχνε̱ τζέ̱ὄτε̱ κ̇ε̱γιὸ κ̇ὲ̱ οὐπ̇έ̱.

15. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον, ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν·

16. Καὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χοίρων.

17. Καὶ ἤρχισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

18. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἦναι μετ᾽ αὐτοῦ.

19. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκείους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἠλέησε.

20. Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21. Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς· καὶ ἦτο πλησίον τῆς θαλάσσης.

22. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ·

23. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λοίσθια· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ βάλῃς τὰς χεῖράς *σου* ἐπ᾽ αὐτὴν, διὰ νὰ σωθῇ· καὶ θέλει ζήσει.

24. Καὶ ὑπῆγε μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

25. Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν

15. Ε ϐίγε̱νε̱ τὲκ ἴ̈σ̈τε Ιησούϊ, ἐ σ̈όχε̱νε̱ τε̱ δαιμονίσουρινε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ κιὸ̈σ λεγεόνε̱ κ̇ε̱ ῥίγτε βέσ̈ουρε̱ ῥόπ̇ατε̱, ἐ δὲ οὐρτε̱τζούαρε̱, ἐ οὐ φρικούανε̱.

16. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ ἐ πάνε̱ οὐ ῥε̱φίενε̱ ἀτοῦρε τε̱ Fίθα τζοὺ π̇ε̱νε̱ τὲ ἴ δαιμονίσουρι, ἐ δὲ τζοὺ π̇ε̱ ντε̱ δέῤῥα.

17. Ε νίσνε̱ τὶ λιούτεϊγν᾽ ἀτὶγ, κ̇ε̱ τε̱ δὶλλ γκὰ συνόρετ᾽ ἐτοῦρε.

18. Ε σὶ χ̇ίρι ἀΐ μπε̱ ϐάρκ̇ε̱, ἴ λιούτεϊγ ἀτὶγ ἀΐ κ̇ε̱ πὰτ τε̱ παούδε̱τε̱ κ̇ε̱ τε̱ ῥὶγ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱·

19. Ε Ιησούϊ νούκ᾽ ἐ λιὰ ἀτε̱, πὸ ἴ θὰ ἀτὶγ· χάϊγδε μπε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ντε, μπε̱ ν̇ιέρε̱ζ τε̱ τοὺ, ἐ θούαϊγ ἀτοῦρε σὰ πε̱ρι τὲκ τέγε ζότι, ἐ ἴ ἔρδι κ̇έϊκ̇ π̇ε̱ρ τί.

20. Ε ϐάτε· ἐ νίσι τε̱ ῥε̱φέντε ντε̱ Δεκαπὸλ, σὰ π̇ε̱ρι ντὲ ἀΐ Ιησούϊ, ἐ τζιουδίτεσινε̱ τε̱ Fίθε̱.

21. Ε σὶ σ̈κάϊ πάFενε̱ Ιησούϊ μπάνε̱ τε̱ πε̱ρτέϊγμε μὲ ϐάρκ̇ε̱, οὐ μπε̱γιούαδε̱ ντὲ ἀΐ σ̈ούμε̱ τούρμε̱· ἐ κὲ μπάνε̱ δέτιτ.

22. Ε νὰ, ἐ ϐγιὲν ν̇ιε̱ γκὰ τε̱ πάρε̱τ᾽ ἐ συναγόγιτ, κ̇ε̱ κ̇ὶσ̈ ἔμε̱ρινε̱ Ιάϊρο, ἐ σὶ ἐ πὰ ἀτε̱, ἴ ῥὰ μπε̱ κέμπε̱ τε̱ τίγ.

23. Ε ἴ λιούτεϊγ ἀτὶγ σ̈ούμε̱, ἐ ἴ θὸσ̈· σὲ ϐάσ̈εζα ἴμε ε̱̈σ̈τε̱ μπε̱ τε̱ ϐδέκουρε̱· ντζιτὸ, ἐ τε̱ ϐέ̱τζ μπὶ τε̱ δούαρτε̱, τε̱ σ̈πε̱τόγε̱, ἐ τε̱ ῥόγε̱.

24. Ε ϐάτε π̇άσ̈κε̱ μὲ τε̱, ἐ ϐίντ᾽ πὰς σὶ σ̈ούμε̱ τούρμε̱, ἐ ἐσ̈τρε̱γγόϊγνε ἀτε̱.

25. Ε ν̇ιε̱ Fρούα κ̇ε̱ κ̇ὶσ̈ τε̱ ῥγιέ-

αἵματος δώδεκα ἔτη,
26. Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα,
27. Ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μεταξὺ τοῦ ὄχλου ὄπισθεν, καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.
28. Διότι ἔλεγεν, Ὅτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆ.
29. Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ᾐσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς μάστιγος.
30. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξελθοῦσαν ἀπ' αὐτοῦ, στραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτιά μου;
31. Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισε;
32. Καὶ περιέβλεπε διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πράξασαν τοῦτο.
33. Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπειδὴ ἤξευρε τί ἔγεινεν ἐπ' αὐτήν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.
34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.
35. Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκαλον;
36. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει πρὸς

δουρε̱ τὲ̱ Fιάκουτ δ̇ίμπε̱δγιέτε̱ βγιέτ,
26. Ε κ̇ίστε χ̇έκιουρε̱ σ̈ούμε̱ γκὰ σ̈ούμε̱ τζεράχ̇ε̱, ἐ κ̇ὶσ̈ πρίσ̈ουρε̱ Fιθε̱ Fε̱ν' ἐσάϊγ πὰ μπρόδουρε̱, πὸ ἴσ̈τε π̇ὲ̱ρε̱ μὲ̱ κ̇έϊκ̇.
27. Σὶ δ̇ιFιόϊ πὲ̱ρ Ιησούνε̱, ἔρδι πράπαζε̱ ντὲ̱ τούρμε̱, ἐ ζοῦρι ρ̇όπε̱ν' ἐτίγ.
28. Σὲ ψὲ θὸσ̈· κ̇ὲ̱ ἐ δ̇ὲ ρ̇όπε̱ν' ἐτὶγ ντὲ̱ ζούφτζα, δὸ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνεμ.
29. Ε ἄτε̱ τζάστ γιοὺ θὰ τὲ̱ ρ̇γιέδουριτ' ἐ Fιάκουτ σὲ̱ σάϊγ, ἐ δ̇ιFιόϊ μπὲ̱ κούρμ τὲ̱ σάιγ, σὲ οὐ σ̈εροὐα γκὰ ἀγιὸ πλιάFε̱.
30. Ε Ιησούϊ ἄτε̱ τζάστ σὶ δ̇ιFιόϊ πρε̱ντα μπὲ̱ βέτε̱χ̇ε τὲ̱ τὶγ φουκίνε̱ κ̇ὲ̱ δόλ̇ι γκὰ βέτε̱χ̇εγια ἐτὶγ, οὐ κθίε ντὲ̱ τούρμε̱, ἐ θόσ̈τε, τζίλι μὲ̱ ζοῦρι γκὰ ρ̇όπατε̱;
31. Ε μαθητίτ' ἐτὶγ ἰ θόσ̈νε̱ ἀτὶγ, σ̈ὲχ̇ τούρμε̱νε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈τρε̱γγὸν, ἐ θοὐα τζίλι μὲ̱ ζοῦρι;
32. Ε βε̱στρὸν ρ̇ότουλε̱ τὲ̱ σ̈ὶχ̇ ἀτὲ̱, κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ρι κ̇ε̱τέ̱.
33. Ε Fρούαγια, σὶ ἐδ̇ὶγ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ οὐ π̇ὲ̱ μπὲ̱ τὲ̱, οὐ φρικούα, ἐ δ̇ρίδεϊγ, ἐ ἔρδι ἐ ἰ ρὰ μπὲ̱ κ̇έμπε̱ τὲ̱ τὶγ, ἐ ἰ θὰ ἀτὶγ Fίθε̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.
34. Ε δὲ ἀτ ἰ θὰ ἀσάϊγ, π̇ίγε̱, π̇έσα γιότε τὲ̱ σόσι τι, ἔτζε̱ ντὲ̱ τὲ̱ μίρρε̱ τε̱ντε, ἐ σ̈ε̱ρόου γκὰ τὲ̱ κ̇έϊγτε̱ τάτ.)
35. Ε πὰ σόσουρε̱ ἀτ φγιάλε̱νε̱ βίγε̱νε̱ γκὰ ἰ πάρι συναγώγιτ, ἐ θόνε̱, τὲ̱ βάσ̈ε̱ζα γιότε βδίκι, ψὲ ἰ ἔπ τγιάτε̱ρ ζαχμὲτ δασκάλ̇ιτ;
36. Ε δὲ Ιησούϊ ἄτε̱ τζάστ πόκε̱ δ̇ιFιόϊ φγιάλε̱νε̱ κ̇ὲ̱ θάνε̱, ἰ θότε̱ σὲ̱

τὸν ἀρχισυνάγωγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.

37. Καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, εἰμὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.

39. Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.

40. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον.

41. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτὴν, Ταλιθὰ κοῦμι, τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι.

42. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μὲ ἔκπληξιν μεγάλην.

43. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς πολλὰ νὰ μὴ μάθῃ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ϛ'. 6.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκῃ ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα;

πάριτ σε̱ συναγώγιτ, μὸς οὐ τρέ̱μ πὸ βέτε̱με̱ πεσό·

37. Ε νούκε̱ λιὰ νιερὶ τε̱ βίντε πὰς σι' πε̱ρβέτζμε Πέτρονε̱, ἐ δὲ Ιάκωβονε̱ ἐ δὲ Ιωάννε̱ τε̱ βε̱λάν' ἐ Ιάκωβοϊτ.

38. Ε βγιὲν μπε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ συναγόγιτ, ἐ ὅε̱χ ὅούμε̱ νακατοσὶ, ἐ ὅούμε̱ κε̱ κιάγνε̱, ἐ δὲ ουλε̱ρίγνε̱ φόρτ.

39. Ε σὶ χίρι πρε̱ντα οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ νακατόσενι, ἐ κιάνι; βάσε̱ζα νούκε̱ βδίκι, πὸ φλέ̱.

40. Ε ἐπε̱ρκέσνε̱ ἀτε̱· ἐ δὲ ἀἲ σι ἰ κρέου τε̱ Fιθε̱ γιάστε̱, μόῤῥι μὲ βέτε̱χε τε̱ γιάτν' ἐ δγιάλιτ, ἐ δὲ μέ̱με̱νε̱, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ πὰτ μὲ βέτε̱χε, ἐ βάτε πρε̱ντα τὲκ κὲ βάσε̱ζα ὅτρίγτουρε̱.

41. Ε σὶ ἐζοῦρι βάσε̱ζε̱νε̱ γκὰ δέῤῥα, ἰ θότ' ἀσάϊγ· ταλιθὰ κοῦμι· κε̱ δὸ με̱ θε̱νε̱ βάσε̱ζα (τὶ τε̱ θε̱μ) γκρέου

42. Ε οὐ γκρὲ ἅτε̱ τζάστ βάσε̱ζα μπε̱ κε̱μπε̱, ἐ ἔτζε̱ντε· σε̱ ψὲ ἴστε διμπε̱δγιέτε̱ βγιέτζ, ἐ οὐ τζουδίτνε̱ τζουδὶ τε̱ μάδε.

43. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ ὅούμε̱, κε̱ τε̱ μὸς ἐ δίγε̱ ντοϊε̱ νιερὶ κε̱τε̱· ἐ οὐ θὰ τὶ ἄπε̱νε̱ ἀσάϊγ τε̱ χάγε̱.

Κρίε ΕFιάστε̱τε̱. ϛ'. 6.

Ε δόλι ἀτέγε, ἐ βάτε ντε̱ πατρίδε̱ τε̱ τὶγ, ἐ βάνε̱ πὰς τὶγ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἔρδι ἐ ὅε̱τούνα νίσι τε̱ διδὰξ ντε̱ συναγουάϊγ' ἐ ὅούμε̱ κουρ ἐδιFιουάνε̱ τζουδίτεϊγνε̱, ἐ θόσνε̱· γκὰ ἰ ἔρδε̱ κε̱τὶγ κε̱τό; ἐ τζε̱ότε̱ κε̱γιό

καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν, ὥστε καὶ θαύματα τοιαῦτα γίνονται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ;

3. Δὲν εἶναι οὗτος ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ δὲν εἶναι αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.

4. Ἔλεγε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν συγγενῶν, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

5. Καὶ δὲν ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδὲν θαῦμα νὰ κάμῃ, εἰμὴ ὅτι ἐπὶ ὀλίγους ἀῤῥώστους ἐπιθέσας τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν *αὐτούς*.

6. Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιήρχετο τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

7. Καὶ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς δύο δύο· καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν *κατὰ* τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.

8. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ βαστάζωσι μηδὲν εἰς τὴν ὁδὸν, εἰμὴ ῥάβδον μόνον· μὴ σακκίον, μὴ ἄρτον, μὴ χαλκὸν εἰς τὴν ζώνην·

9. Ἀλλὰ νὰ ἦναι ὑποδεδεμένοι σανδάλια· καὶ νὰ μὴ ἐνδύωνται δύο χιτῶνας.

10. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕωσοῦ ἐξέλθητε ἐκεῖθεν.

11. Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσι, μηδὲ σᾶς ἀκούσωσιν, ἐξερχόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν σας, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς· ἀληθῶς σᾶς λέγω ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία

σοφὶ, κ̇ε̱ γιοὺ δὰ κ̇ε̱τίγ; ἐ τζφάρε̱ θαυματουργίρα π̇ε̱νενε̱ γκὰ δούαῤῤτ' ἐ κ̇ε̱τίγ;

3. Νούκ' ε̱ὂτε̱ κούϊγ αἲ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ἄρκαζε̱ ἱ π̇ίῤῥι Μαρίε̱σε̱, ἐ ϐε̱λάϊ ἱ Ἰάκωϐυϊτ, ἐ Ἰωσίουτ, ἐ ἱ Ἰούδε̱σε̱ ἐ ἰ Σίμωνιτ; ἐνούκ̇ε̱ γιάνε̱ μότρατ ἐτὶγ κ̇ε̱τοὺ π̇άὂκ̇ε̱ μὲ νέϐετ; ἐ σκανδαλίσεϊγνε̱ μπε̱ τέ̱.

4. Ε Ἰησούϊ οὐ θὸὂ ἀτοῦρε· σὲ νούκ' ε̱ὂτε̱ προφήτ' ἱ πὰ ντε̱ρτζουρε̱, πε̱ρϐέτζμε ντε̱ κιόφτε̱ ντε̱ ϐε̱ντ τε̱ τὶγ, ἐ ντε̱ νιέρε̱ζ τε̱ τὶγ, ἐ ντε̱ ὂτε̱πὶ τε̱ τίγ.

5. Ε νούκ̇ε̱ μούντ ἀτγὲ τε̱ π̇ε̱ντε ντονὶε̱ θαύμε̱, π̇ε̱ρ ϐέτζμε ντε̱ πάκ̇ε̱ζε̱ τε̱ σε̱μούρε̱, ϐοῦρι δούαῤῤτε̱, ἐ ἱ ὂε̱ρόϊ.

6. Ε τζουδίτεϊγ π̇ε̱ρ παπ̇εσλ̇ε̱κν' ἐτοῦρε· ἐ Fεζδίστε ῥότουλε φὂιάτε̱ραϐετ τούκ' ἐδιδάζουρε̱.

7. Ε θύῤῥι τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, ἐ νίσι τὶ δε̱ρFὸν ἀτὰ δὶ ἐ δὶ· ἐ οὐ ἶπτε ἀτοῦρε οὔδε̱ρ μπὶ Σ̈πίρτε̱ρα τε̱ πε̱Fέ̱ρα.

8. Ε ἱ πορσίτι ἀτὰ κ̇ε̱ τε̱ μὸς μάρε̱νε̱ Fε̱ μπούδε̱, π̇ε̱ρ ϐέτζμε ὂτάπιτ ϐέτε̱με̱, ἂς τραΐγστε̱, ἂς π̇ούκ̇ε̱, ἂς π̇ακ̇ε̱ρ μπε̱ π̇ρὲζ τε̱ τοῦρε.

9. Πὸ τε̱ μπάθεϊγνε̱ ὂόλλε̱, ἐ τε̱ μός κ̇ένε̱ δὶ πάλλε̱ ῥόπ̇α τε̱ρ τε̱ ϐέὂουρε̱·

10. Ε οὐ θόὂτε̱ ἀτούρε· μπε̱ τζδὸ ὂτε̱πὶ κ̇ε̱ τε̱ χίνι, ἀτγὲ τε̱ κ̇ε̱ντρόνι γγέρα σὰ τε̱ δίλλι ἀτέγε.

11. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ τε̱ μὸς οὐ δέζγε̱νε̱ γιοὺϐετ, ἐ δὲ τε̱ μὸς οὐ διFιόγε̱νε̱ γιούϐετ, κοὺρ τε̱ δίλλι ἀτέγε, τε̱ ὂκούντνι ἐ δὲ π̇λούχουριν' ἐ κ̇έ̱μπε̱ϐετ σούαϊγ, π̇ε̱ρ ματυρὶ τε̱ τοῦρε̱. σὲ πά τγιάτε̱ρ οὐ θὸμ γιούϐετ, κ̇ε̱ με̱

εἰς τὰ Σόδομα ἢ Γόμοῤῥα ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

12. Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ μετανοήσωσι·

13. Καὶ ἐξέβαλλον πολλὰ δαιμόνια· καὶ ἤλειφον πολλοὺς ἀῤῥώστους μὲ ἔλαιον, καὶ ἐθεράπευον.

14. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, (διότι φανερὸν ἔγεινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν, Ὅτι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀνέςη ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

15. Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἠλίας εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Ὅτι προφήτης εἶναι, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν.

16. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

17. Διότι αὐτὸς ὁ Ἡρώδης ἀπέστειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδεσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λάβει αὐτὴν εἰς γυναῖκα.

18. Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς τὸν Ἡρώδην, Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.

19. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐμίσει αὐτὸν, καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ δὲν ἠδύνατο.

20. Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλὰ, ἀκούων αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐτοῦ.

21. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἁρμόδιος ἡμέ-

τε̱ λὲχ μουντὶμ δ̇ὸ τε̱ κ̇ε̱νε̱ σοδομίτε̱, ἐ δ̇ε̱ γομορίτε̱ ντε̱ δ̇ίτε̱ τε̱ Fιούχιτ, σὲ ἀ̈ὶ κιουτέτ.

12. Ε σὶ δ̇ούαλε̱ γιάσ̈τε̱, βάνε̱ τε̱ κηρύξνε̱, κ̇ε̱ τε̱ μετανοήσινε̱.

13. Ε σ̈ούμε̱ τε̱ πάουδε̱ ντζούαρε̱, ἐ λίεϊγνε̱ μὲ βάϊγ σ̈ούμε̱ τε̱ σε̱μούρε̱, ἐ ἰ σ̈ε̱ρόιγνε̱.

14. Ε δ̇ιFιόϊ μπρέτι Ηρώδη (σὲ ψὲ οὐ δ̇ιFιούα ε̱με̱ρ' ἰ τὶγ) ἐ θόσ̈τε, σὲ Ιωάννη κ̇ε̱ παFε̱ζὸν οὐ γκρὲ γκὰ τε̱ βδ̇έκουριτε̱, πρὰ ἀντάιγ π̇ε̱νενε̱ κ̇ε̱-τὸ τζουδ̇ὶ πρέϊγ σί.

15. Ε τε̱ τγιέρε̱ πὰ θόσ̈νε̱, σὲ ε̱σ̈τ Ἠλίαγια, ἐ τε̱ τγιέρε̱ θόσ̈νε̱ πάμετα σὲ ε̱σ̈τε̱ προφὴτ, ἀ̈ σὶ ν̇ιε̱ γκὰ προφήτε̱ριτε̱.

16. Ε κοὺρ δ̇ιFιόϊ Ἡρώδη, θὰ· σὲ Ιωὰννη, κ̇ε̱ ἰ πρέβα οὔνε̱ χρίετε̱, ἀ̈ὶ ε̱σ̈τε̱, ἀ̈ὶ οὐ γγιὰλ γκὰ τε̱ βδ̇έκουριτε̱.

17. Σὲ ψὲ ἀ̈ὶ Ἡρώδη κ̇ίσ̈τε̱ δ̇ε̱ρFούαρε̱ ἐ ζοῦρι Ιωάννε̱, ἐ ἐ λίδι ἀτε̱ ντε̱ χαψάνε̱, πε̱ρ σεπ̇ε̱π τε̱ Ἡρωδιάδε̱σε̱ Fρούασε̱ φιλίπουτ βε̱λάϊτ, σε̱ τὶγ, κ̇ε̱ ἐ μούαρ ἀτε̱ Fρούα.

18. Σὲ ψὲ Ιωάννη ἰ θόσ̈τε̱ Ἡρώδητ, νούκ̇ε̱ τε̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱, τε̱ κ̇ε̱τζ τὶ Fρούαν' ἐ βε̱λάϊτ σίτ.

19. Ε ἡρωδιάδα κ̇ὶσ̈ ἰνὰτ μπ̇ε̱ τε̱, ἐ δ̇ούαν τὰ βρὶτ ἀτὲ, πὸ νούκ̇ε̱ μούντε̱·

20. Σὲ ψὲ ἡρώδη ἰ τρε̱μπεϊγ Ιωάννιτ, σὲ ἐδ̇ὶγ ἀτε̱ κ̇ε̱ κὲ ν̇ιερὶ ἰ δρέϊγτε̱, ἐ δ̇ε̱ σ̈ε̱νγτ, ἐ ἐμπουρὸν ἀτε̱, ἐ σὶ ἐ μπὰν βὲς, π̇ε̱ντε σ̈ούμε̱ πούνε̱ρα μὲ ἄνε̱ τε̱ τὶγ, ἐ ἐδ̇ιFιὸν ἀτε̱ μὲ σ̈ούμε̱ τ' ε̱μπλε̱.

21. Ἐ σὶ ἔρδ̇ι νιε̱ δ̇ίτε̱ ἐμπάρε̱, ἀ-

ρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν τοῖς γενεθλίοις αὑτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστᾶνας αὑτοῦ καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς πρώτους τῆς Γαλιλαίας,

22. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχόρευσε, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι νὰ θέλῃς, καὶ θέλω σοὶ δώσει.

23. Καὶ ὤμοσε πρὸς αὐτὴν, Ὅτι θέλω σοὶ δώσει ὅ,τι μὲ ζητήσῃς, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου.

24. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25. Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλέα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς πάραυτα ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26. Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυπήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὅρκους *ὅμως* καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποῤῥίψῃ τὴν αἴτησιν αὐτῆς.

27. Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς δήμιον, προσέταξε νὰ φερθῇ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ.

28. Ὁ δὲ απελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς.

29. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον, καὶ ἐσήκωσαν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ.

χ̇ιέρε κ̇ε̱ π̇ε̱ν Ηρώδη ϝοστὶ πε̱ρ δίτε̱ τε̱ σε̱ λέριτ σε̱ τὶγ, ε θύῤῥι άρχόντε̱τ' ἐτίγ ε δὲ χιλιάρχ̇ε̱τε̱, ε δὲ τε̱ πάρε̱σ' ε Γαλιλαίε̱σε̱.

22. Ε σὶ χ̇ίρι π̇ρε̱ντα ε δὲ ϐάσ̈ε̱ζα ε άσάϊγ Ηρωδιάδε̱σε̱ ε λιούαϊγτι ϐάλ̇ε ε ἱ πε̱λκέου Ηρώδητ ε δὲ ἀτοῦρε κ̇ε̱ κένε̱ μὲ ατε̱ π̇άσ̈κε̱ ντε̱ σουφρὰ, ἱ θὰ μπρέτι ϐάσ̈ε̱ζε̱σε̱, κ̇ε̱ρκὸ τζδ̇ὸ κ̇ε̱ τε̱ δ̇ούατζ ε δ̇ὸ τε̱ τὰ ἄπ τίγ.

23. Ε ἱ π̇ε̱ρι ἀσάϊγ π̇ὲ κ̇ε̱ τζδ̇ὸ κ̇ε̱ τε̱ με̱ κ̇ε̱ρκὸτζ, δ̇ὸ τε̱ τὰ ἄπ τίγ, ε δὲ ντε̱ κιόφτε̱ ϝιούσμε̱ν' ἐμπρετε̱ρίσε̱ σίμε.

24. Ε δὲ ἀγιὸ σὶ δ̇όλ̇ι, γιὰ θὰ με̱με̱σε̱ σάϊγ, τζτε̱ κ̇ε̱ρκόϊγ; ε δὲ ἀγιὸ ἱ θὰ κρίετ' ε Ιωαννητ Βαπτιστίουτ.

25. Ε ἄτε̱ τζὰστ οὐ κθίε ε χ̇ίρι ντὲ μπρέτι μὲ τε̱ σ̈πέϊγτα, ε ἱ κ̇ε̱ρκόϊ, ε ἱ θὰ, δ̇ούα τε̱ μ' ἄπτζ μούα ντασ̇τὶ μπε̱ ν̇ιε̱ κούπε̱ κρίετ' ε Ιωάννητ Βαπτισ̈τίουτ.

26. Ε μπρέτι ντόνε̱ σε̱ οὐ χ̇ελμούα σ̈ούμε, πὸ π̇ε̱ρ π̇ὲ κ̇ε̱ π̇ε̱ρι, ε δὲ πε̱ρ τούρπ τὰ τοῦρε κ̇ε̱ ρίγνε̱ με τε̱ π̇ασ̈κ̇ε̱, νούκ̇ε̱ δέσ̈ι τὶ πρὶσ̈ ζε̱με̱ρε̱νε̱.

27. Ε ἄτε̱ τζὰστ δ̇ε̱ρϝόϊ μπρέτι τζελιὰτ, ε πορσίτι τε̱ π̇ίρετε̱ κρίετ ἐτίγ.

28. Ε αἰ σὶ ϐάτε, ε πρέου ἀτ π̇ρε̱ντα ντε̱ χαψάνε̱, ε ε προύρι κρίετ' ἀτὶγ, ντε̱ μάσ̈τρε̱κ, ε γιὰ δὰ ἀτε̱ τζούπε̱σε̱, ε τζούπα γιὰ δὰ με̱μεσε̱ σάϊγ.

29. Ε σὶ ἐδιϝιούανε̱ μαθητὶτ' ἐτὶγ, ἔρδε̱, ἐγκρίγτινε̱ κούρμν' ε τὶγ, ε ἐκάλε̱ ντὲ ϐάρ.

30. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ὅσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

31. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἔλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οὐδὲ νὰ φάγωσιν ηὐκαίρουν.

32. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἔρημον τόπον μὲ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

33. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ φθάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ.

34. Ἐξελθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς πολλά.

35. Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλὴ, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν, Ὅτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ *παρῆλθεν* ἤδη πολλὴ ὥρα·

36. Ἀπόλυσον αὐτοὺς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς πέριξ ἀγροὺς καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσιν.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Νὰ ὑπάγωμεν ν' ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν;

38. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ

30. Ε οὐ μπε̱γιούαδε̱ ἀποστόϊγτε̱ ντὲ̱ Ιησούϊ, ἐ ἰ ρε̱φίεν' ἀτὶγ τὲ̱ Ϝίθα ἐ δὲ σὰ π̇έ̱νε̱, ἐ δὲ σὰ διδάξνε̱.

31. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε̱, ἔτζε̱νι γιούϐετ ϐέτζε̱ ντὲ̱ ϐε̱ντ τὲ̱ σ̈κιούαρε̱, ἐ πρὲ̱χουν πάκ̇ε̱ζε̱, σὲ κέν' ἀτὰ κ̇ε̱ ϐίγνε, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ε̱ ἰκε̱ϊγνε κάκ̇ε̱ σ̈ούμε̱, κ̇ε̱ ἂς π̇ούκ̇ε̱ τὲ̱ χάϊγνε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ κόχε̱.

32. Ε ϐάνε ϐέτζε̱ μὲ ϐάρκ̇ε̱ μπὲ̱ ϐε̱ντ τὲ̱ σ̈κιούαρε̱.

33. Ε τούρματ' ἰ πάν' ἀτὰ κοὺρ βίγτε̱, ἐ ἐνιόχνε̱ ἀτὲ̱ σ̈ούμε̱, ἐ οὐ λε̱σ̈ούανε̱ ἐ ϐὰν' ἀτγὲ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ γκὰ Ϝίθε̱ φσ̈ιάτε̱ρατε̱, ἐ ἀρίγτιν' ἀτγὲ με̱ π̇ε̱ρπάρα σὲ ἀτὰ, ἐ οὐ πε̱ρμπε̱γιούαδε̱ ντὲ̱ ἀΐ.

34. Ε σὶ δόλ̇ι Ιησούϊ γιάσ̈τε̱ γκά ϐάρκα, πὰ σ̈ούμε̱ τούρμε̱, Ε ἰ ἔρδι κ̇έϊκ̇ πὲ̱ρ ἀτὰ, σὲ κένε̱ πόσι δέ̱ντε̱ πὰ δε̱λ̇μίερ, ἐ νίσι τ' ἰ διδὰξ ἀτὰ σ̈ούμε̱.

35. Ε σὶ σ̈κόϊ κόχα, γιοὺ κιάσνε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ ἰ θάνε̱' σὲ ϐέ̱ντι ε̱σ̈τ' ἐρημ' ἰ, ἐ δὲ κόχα ε̱σ̈τε̱ σ̈κούαρε̱.

36. Λε̱σ̈όϊ ἀτὰ τὲ̱ ϐένε̱ ῥότουλ φσ̈ιάτε̱ραϐετ, ἐ κιουτέτεϐετ, τὲ̱ π̇λέγε̱νε̱ π̇ούκ̇ε̱ρα πὲ̱ρ ϐέτε̱χε τὲ̱ τοῦρε̱· σὲ ψὲ σκάνε̱ σὲτζ τὲ̱ χάνε̱.

37. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρϜέϊϜα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἔπουνι γιούϐετ ἀτοῦρε τὲ̱ χάνε̱· ἐ δὲ ἀτὰ ἐ θόν' ἀτὶγ· τὲ̱ βέμι τὲ̱ π̇λέγε̱με̱ δικὶντ δηνάρε̱ π̇ούκ̇ε̱ρα, ἐ τοῦ ἄπε̱με̱ ἀτοῦρε τὲ̱ χάνε̱;

38. Ε δὲ ἀΐ οὐ θότ ἀτοῦρε· σὰ π̇ούκ̇ε̱ρα κ̇ένι; χάϊγδενι ἐ σ̈ίχνι· ἐ σὶ ϐάνε̱ ἐ πάνε̱, ἰ θάνε̱· πέσε̱, ἐ δὲ δὶ

δύο ὀψάρια.

39. Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ χλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια.

40. Καὶ ἐκάθισαν πρασιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.

41. Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ὀψάρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας.

42. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν.

43. Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ὀψαρίων.

44. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προϋπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδὰν, ἕωσοῦ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον.

46. Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ.

47. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτούς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε νὰ περάσῃ αὐτούς.

49. Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν.

π̇ίσ̈κ.

39. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ κ̇ε̱ τι βε̱νε̱ τε̱ ρίνε̱ τε̱ Fίθε̱ σουφρὰ μπὶ σουφρὰ π̇άρ̇ρ τε̱ νιόμε̱.

40. Ε ντε̱ΐγνε̱ πόσ̈τε̱ τζέτε̱ τζέτε̱· τζὰ γκὰ ν̇ιε̱κὶν, ε̉ τζὰ γκὰ πεσε̱δγιέτε̱.

41. Ε σὶ μόρ̇ρι τε̱ πέσε̱ π̇ούκ̇ε̱τε̱, ε̉ δὲ τε̱ δ̇ὶ πίσ̈κιτε̱, ε̉ σὶ βε̱σ̈τρόϊ λιὰρτ ντε̱ρ Κίελ, ἰ π̇εκόϊ, ε̉ ἰ θέου π̇ούκ̇ε̱τε, ε̉ οὐ ἀδὰ μαθητίβετ σε̱ τὶγ, τὶ βίγνε̱ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε̱ ε̉ δ̇ὲ τε̱ δ̇ὶ πίσ̈κιτε̱ ἰ ντάου ντε̱ Fίθε̱.

42. Ε χάγκρε̱ τε̱ Fίθε̱, ε̉ οὐ φρίνε̱.

43. Ε γκρίγτινε̱ γκὰ τζόπατε̱ δ̇ιμπε̱δγιέτε̱ σ̈πόρτα πλιὸτ, ε̉ δὲ γκὰ πίσ̈κιτε̱.

44. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ χάγκρε̱ π̇ούκ̇ε̱τ ἴσ̈νε̱ γγέρα πέσε̱ μίγε̱ π̇ούρ̇ρα.

45. Ε ἄτε̱ τζάστ ἀναγκάσι μαθητίτ᾽ ἐτὶγ τε̱ χ̇ίγε̱νε̱ ντε̱ βάρκε̱, ε̉ τε̱ σ̈κόγε̱νε̱ με̱ πε̱ρπάρα πε̱ρτέϊγ ντε̱ Βιθσαΐδὰ γγέρα σὰ τε̱ λε̱σ̈όγε̱ ἀ̇τ τούρμε̱νε̱.

46. Ε ἀ̇ὶ σὶ ἰ λε̱σόι ἀτὰ, βάτε μπε̱ μὰλλ τε̱ φάλεϊγ.

47. Ε σὶ οὐ ἔρ̇ρ βάρκα κὲ μπε̱ μὲς τε̱ δ̇έτιτ, ε̉ ἀ̇ὶ κὲ βέτε̱με̱ ντε̱ δ̇ε̱·

48. Ε ἰ πὰ ἀτὰ κ̇ε̱ μουντόνεϊγνε̱ τούκ᾽ ε̉ χ̇έκιουρε̱ κουπίτε̱, (σὲ ψὲ ἔρ̇ρα κὲ κόντρε̱ ντὰ τὰ), ε̉ μπε̱ τε̱ κατε̱ρτε̱νε̱ τε̱ νάτε̱σε̱, βάτε μπὰ τὰ τούκ᾽ ε̉ ἔτζουρε̱ μπὶ δ̇ὲτ, ε̉ δούαϊγ τοῦ σ̈κὸν με̱ πάρε̱.

49. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐπάν᾽ ἀτε̱ κ̇ε̱ ἔτζε̱ν μπὶ δ̇ὲτ, οὐ δουκ ντὰ τὰ σὲ ἔ̱σ̈τε̱ φαντασὶ, ε̉ νίσνε̱ τε̱ θε̱ρίσνε̱.

50. Διότι πάντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Θαρσεῖτε· ἐγώ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε.

51. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοὺς λίαν καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐθαύμαζον.

52 Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδία αὐτῶν ἦτο πεπωρωμένη.

53. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρὲτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

54. Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν,

55. Ἔδραμον εἰς πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραββάτων τοὺς ἀῤῥώστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ.

56. Καὶ ὅπου εἰσήρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι κἂν τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἐθεραπεύοντο.

50. (Σὲ ψε̱ ε̇ πάν' ἀτε̱ τε̱ Fίθε̱ ε̇ οὐ δρόδε̱), ε̇ ἄτε̱ τζἄστ οὐ φόλλι ἀτοῦρε, ε̇ οὐ θότε̱· ϰίνι θαρὸς, σὲ οὔνε̱ γιὰμ, μὸς οὐ τρε̱μπνι.

51. Ε χίπι μπε̱ τὰ σίπε̱ρ μπὶ βάρϰε̱, ε̇ πουσόι ἔῤῥα, ε̇ ϰάϰε̱ με̱ τέπε̱ρ τρομάξνε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε, ε̇ οὐ τζιουδίτνε̱.

52. Σὲ νούϰ' ε̇ϰίσνε̱ ϰουπε̱τούαρε̱ μίῤῥε̱ ἀτε̱ ϰε̱ οὐ πε̱ ντε̱ πούϰε̱ρα, σὲ οὐ ϰὲ βερπούαρε̱ ζέμε̱ρ' ἐτοῦρε.

53. Ε σί οὐ χόδε̱ πε̱ρτέϊγ Fιόλιτ, ἔρδε̱ μπε̱ βε̱ντ τε̱ Γενισαρέτιτ' ε̇ ἄτγὲ ἀράξνε̱ ντε̱ λιμάν.

54. Ε πόϰε̱ ϰούαλε̱ ἀτὰ γϰὰ βάρϰα, ἄτε̱ τζἄστ ε̇νιόχνε̱ ἀτέ̱.

55. Ε σὶ Fεζδίσνε̱ ντε̱ πε̱ρ Fίθ' ἀτὸ βε̱ντε ϰε̱ ϰένε̱ ῥότουλ, νίσνε̱ τε̱ πίγνε̱ μπὶ ὄτράτε Fίθ' ἀτὰ ϰε̱ ϰένε̱ σε̱μούρε̱ ϰέιϰϰ, τὲϰ δὸ ϰε̱ διFιόϊγνε̱ σὲ ἄτγὲ ἔστε̱.

56. Ε δὲ τὲϰ δὸ ϰε̱ βίγ ντε̱ φσιάτε̱ρα, ἀ ντε̱ ϰιουτέτε, ἀ ντε̱ τζιφλίϰε βίγνε̱ οὔδε̱βετ τε̱ σε̱μούρε̱τε̱, ε̇ ί λιούτεϊγν' ἀτίγ, ϰε̱ τὶ ζίγνε̱ βέτε̱με̱ πε̱ϰίν' ε̇ ῥόπαβετ σε̱ τίγ, ε̇ σὰ ϰε̱ ε̇ ζίγνε̱, σε̱ρόνεϊγνε̱ γϰὰ σε̱μούντα.

Κεφ. ζ'. 7.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων.

2. Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χεῖρας μεμολυσμένας, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμφθησαν *αὐτούς*.

3. (Διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νίψωσι μέχρι τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγου-

Κρίε Εστάτε̱τε̱. ζ. 7.

Ε οὐ μπε̱γιούαδε̱ ντε̱ ἀϊ Φαρισέϊγτε̱, ε̇ δὲ τζὰ γϰὰ Γραμματέϊγτε̱, ϰε̱ ἔρδε̱ γϰὰ Ιερουσαλίμι.

2. Ε σὶ πάνε̱ τζὰ γϰὰ μαθητίτ' ἐτίγ, ϰε̱ χάϊγνε̱ πούϰε̱ μὲ δούαῤῥ τε̱ πε̱Fέρα (δὸ μὲ θε̱νε̱ τε̱ πὰ λιάρα) ί σάϊγτινε.

3. (Σὲ ψε̱ Φαρισέϊγτε̱, ε̇ δὲ Fίθε̱ τζιφούτε̱, ντε̱ μὸς λιάφινε̱ δούαῤῥτε̱ γγέρα μπε̱ πιλιούρε, νούϰε̱ χάνε̱, σὲ

σι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων.

4. Καὶ *ἐπιστρέψαντες* ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἐὰν δὲν νιφθῶσι, δὲν τρώγουσιν· εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὁποῖα παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ξεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκίνων καὶ κλινῶν)·

5. Ἔπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διατί οἱ μαθηταί σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χεῖρας ἀνίπτους τρώγουσι τὸν ἄρτον;

6. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, « Οὗτος ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

7. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. »

8. Διότι ἀφήσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσίν σας.

10. Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, « Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου·» καὶ, « Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται. »

11. Σεῖς ὅμως λέγετε, Ἐὰν ἄνθρωπος εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κορβᾶν, τουτέστι δῶρον *εἶναι* ὅ,τι ἤθελες ὠφεληθῇ ἐξ ἐμοῦ, *ἀρκεῖ*.

ψὲ μπάγε̱νε̱ πορσίν' ε̇ πλέϊκετ.

4. Ε δὲ κοὺρ κθένενε̱ γκὰ παζ̌άρι, ντε̱ μὸς οὐ λιάφινε̱ νούκ̇ε̱ χάνε̱, ἐ δὲ ὄσούμε̱ τε̱ τγιέρα γιάν' ἀτὸ κ̇ε̱ μούαρε τὶ ῥούαϊγνε̱, τε̱ λιάρα τε̱ ποτήρεβετ, ἐ τε̱ ξέστραβετ, ἐ τε̱ π̇ακ̇ε̱ρεβετ, ἐ τε̱ ὄτράτεβετ.)

5. Πασαντάϊγ ε̇ πίετν' ἀτε̱ Φαρισέϊγτε̱, ἐ δὲ Γραμματέϊγτε̱, πε̱ρ σὲ μαθητίτ' ε̇τοὺ, νοὺκ' ἔτζ̌ε̱γε̱νε̱ σὶ κούντρε̱ πορσίτνε̱ πλέϊκτε̱, πὸ χάνε̱ π̇ούκ̇ε̱ μὲ δούαῤῥ τε̱ πὰ λιάρα;

6. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρϝέιϝκ, ε̇ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὲ μίῤῥε̱ προφητέψι Ησαΐου πε̱ρ γιούβετ φὄεχ̇εράκ̇ε̱τε̱, σὶ κούντρ' ε̱̋ὄτε̱ ὄκρούαρε̱· κούϊγ λαὸ με̱ ντερὸν μούα μὲ π̇ούζε̱, ἐ ζε̱με̱ρ' ε̇τοῦρε ε̱̋ὄτε̱ ὄσούμε̱ λιάρϝ γκὰ μέγε

7. Ε μὲ τε̱ μπράζε̱τε̱ με̱ ντερόγε̱νε̱, κοὺρ διδάξγε̱νε̱ διδαχίρα, πορσίτ' ἐ ν̇ιέρε̱ζετ.

8. Σὲ ψε̱ λιάτε̱ πορσίν' ἐ Περντίσε̱, ε̇ μπάνι πορσίν' ε̇ ν̇ιέρε̱ζετ, τε̱ λιάρατ' ἐ ξέστραβετ, ε̇ τε̱ ποτήρε̱βετ, ε̇ δὲ ὄσούμε̱ τε̱ τγιέρα πούνε̱ρα τὲ τίλια σὶ ε̇ δὲ κ̇ε̱τὸ π̇ε̱νι.

9. Ε οὐ θὸὄ ἀτοῦρε, γιοὺ μίῤῥε̱ πρίὄνι πορσίν' ε̇ Περντίσε̱, πε̱ρ τε̱ ῥούαϊγτουρε̱ πορσίνε̱ τούαϊγ.

10. Σὲ ψὲ Μωϋσίου θὰ· ντερὸ π̇απ̇άνε̱ τε̱ντ, ε̇ δὲ με̱με̱νε̱ τε̱ντε· ε̇ δὲ ἀΐ κ̇ε̱ τε̱ θότε̱ φγιάλε̱ τε̱ λίϝε̱ ντὲ π̇απ̇άι τὶγ, ἃ ντὲ με̱μ' ἐτὶγ, λὲ τε̱ μουντόνετε̱ μὲ τε̱ βράρε̱.

11. Ε γιούβετ θόϊ, ντε̱ θάὄτε̱ ντον̇ιε̱ ν̇ιερὶ γιάτιτ ἃ σε̱με̱σε̱ τζδὸ λοΐ κορπ̇ὰν (κ̇ε̱γιὸ ε̱̋ὄτε̱ δουρετὶ) κε̱ π̇ε̱̋ϊγ Πε̱ρντίσε̱, δὸ τε̱ βε̱γέγε̱.

12. Καὶ δὲν ἀφίνετε πλέον αὐτὸν νὰ κάμῃ οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ,

13. Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν ὁποίαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε παρόμοια τοιαῦτα πολλά.

14. Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ἀκούετέ μου πάντες, καὶ νοεῖτε.

15. Δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτόν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον.

16. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

17. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.

18. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Οὕτω καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἶσθε; δὲν καταλαμβάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσερχόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν;

19. Διότι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, καθαρίζον πάντα τὰ φαγητά.

20. Ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

21. Διότι ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοί, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι,

22. Κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονηρόν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.

12. Ε νούκ' ὲ λίρι μ ε̱ ἀτ ε̱ τ ε̱ π̇έγ ε̱ ντονὶ ε̱ ντίχμ ε̱ ντὲ γιάτι τὶγ, ἂ ντὲ μ ε̱ μα ἐτίγ.

13. Η ὄκέλνι φγάλ ε̱ν' ὲ Πιρντίτε π ε̱ρ ἀτ ε̱ πορσὶ τούαϊγ, κ̇ ε̱ γιοὺ δάτ ε̱· ὲ ὄούμ ε̱ τ ε̱ τίλια σὶ κ̇ ε̱ τὸ π̇ ε̱ ν̇ι.

14. Ε σὶ θύρ̇ρι Fίθ ε̱ τούρμ ε̱ν ε̱, οὐ θὸσ' ἀτοῦρε· δ̇ιFόνι μεύα τ ε̱ Fίθ ε̱, ὲ ὲ μψόνι.

15. Ντον̇ὶ ε̱ F ε̱ κ̇ ε̱ ε̱ ὄτ ε̱ γιάὄτ ε̱ ν̇ιερίουτ, ὲ χὶν μπ ε̱ Fόγ ε̱ τ ε̱ τὶγ, νούκ̇ ε̱ μούντ τὰ π ε̱F ε̱γ ε̱ ν̇ιερίν ε̱, πὸ ἀτὸ κ̇ ε̱ δ̇άλλ ε̱ν ε̱ πρέϊγ σὶγ, ἀτὸ γιάν ε̱ κ̇ ε̱ ὲ π ε̱F ε̱γ ε̱ν ε̱ ν̇ιερίν ε̱.

16. Αἰ κ ε̱ κὰ βέὄ ε̱ π ε̱ρ τ ε̱ δ̇ιFιού-αρ ε̱, λὲ τ ε̱ δ̇ιFιόγ ε̱.

17. Ε σὶ ὄκέϊ γκὰ τούρμα, ὲ ἔρδι ντ ε̱ ὄτ ε̱πὶ, ὲ πιέτν' ἀτ ε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ π ε̱ρ παραβολί.

18. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· κάκ̇ ε̱ τ ε̱ πὰ μ ε̱ντ γένι ὲ δὲ γιούβετ; νούκ̇ ε̱ κουπ ε̱τόνι σὲ Fίθ' ἀγιὸ κ̇ ε̱ χὶν τὲ ν̇ιερίου π ε̱ργιάὄτα, νούκ̇ ε̱ μοῦντ τά π ε̱F ε̱γ ε̱ ἀτ ε̱;

19. Σὲ ψὲ νούκ ε̱ χὶν ντ ε̱ ζ ε̱μ ε̱ρ ε̱ τ ε̱ τὶγ, πὸ ντ ε̱ π̇άρκ, ὲ μπάν ε̱ τ ε̱ πόὄτ ε̱ρμε δ̇έλλ, γκὰ κ̇ ε̱ρόνεν ε̱ Fίθ ε̱ τ ε̱ γκρ ε̱νατ ε̱.

20. Ε οὐ θόὔτε· σὲ ἀγιὸ κ̇ ε̱ δ̇ὲλλ γκὰ ν̇ιερίου, ἀγιὸ π ε̱F ε̱ν ν̇ιερίν ε̱.

21. Σὲ ψὲ π̇ρ ε̱νταζι γκὰ ζ ε̱μ ε̱ρ· ὲ ν̇ιέρ ε̱ζετ, δ̇άλλ ε̱ν ε̱ συλοΐτ' ὲ κ̇ ε̱κία, μοιχίτ ε̱, κουρβ ε̱ρίτ ε̱, ὲ βρέγ ε̱λιατ ε̱.

22. Κουσ ε̱ρίτ ε̱, λιακ̇ ε̱μίμετὲ, δ̇ρεκ̇ ε̱ζίτ ε̱, F ε̱ν̇ιέὄτρατ ε̱, δ̇ ε̱ὄ ε̱ρίμι. ζηλία, τ ε̱ ὄιάρατ ε̱, περιφανία, μαρ ε̱ζία.

23. Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον.

24. Καὶ σηκωθεὶς ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο μηδείς· δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρυφθῇ.

25. Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνή τις, τῆς ὁποίας τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26. Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνὶς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἄφες πρῶτον νὰ χορτασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ῥίψῃ εἰς τὰ κυνάρια.

28. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρός σου.

30. Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

31. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων τῆς Δεκαπόλεως.

32. Καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθέσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ'

23. Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ τὲ̱ κ̇ε̱κία π̇ρέ̱ντα-ζιτ δ̇άλλ̇ε̱νε̱ γιάστε̱, ε̇ πε̱Fέ̱γε̱νε̱ ν̇ιε-ρίνε̱.

24. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, ϐάτε γκὰ συνόρετ' ε̇ Τύροσε̱, ε̇ τὲ̱ Σιδῶνε̱-σε̱, ε̇ σὶ χ̇ίρι π̇ρέ̱ντα ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ ὅτε̱πὶ, νούκ̇ε̱ δούαν τὰ δ̇ίγετ ν̇ιερὶ, πὸ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὲ̱ μπέτεϊγ πὰ ν̇ιόχουρε̱.

25. Σὲ πόκε̱ δ̇ιFιόϊ πὲ̱ρ ἀτὲ ν̇ιὲ̱ Fρούα, κ̇ὲ̱ κ̇ιὄ ϐάσε̱ζε̱ν' ἐσάϊγ μὲ Σ̇πὶρτ τὲ̱ πε̱Fέ̱ρε̱, ἔρδι ε̇ ρὰ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ τίγ.

26. (Ε ἀγιὸ Fρούα κὲ̱ Ελληνίδε̱ γκὰ φυλὶ ε̇ Σιροφινίκετ) ε̇ ἰ λιού-τέϊγ ἀτὶγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ντζὶρ τὲ̱ παούδε̱νε̱ γκὰ ϐάσε̱ζ' ἐσάϊγ.

27. Ε δὲ Ἰησούϊ ἰ θὰ ἀσάιγ, λὲ τὲ̱ γγόσε̱νε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα δ̇γιέλμτε̱· σὲ νούκ' ἔ̱στε̱ πούν' ἐ̱μίρρε̱ τὲ̱ μάρρε̱ ν̇ιερίου π̇ούκ̇ε̱ν' ε̇ δ̇γιέλμετ, ε̇ τοῦ ἀ χ̇ίδε̱ κένετ.

28. Ε δὲ ἀγιὸ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ε̇ ἰ θὰ ἀτὶγ· ϐε̱ρτέτ, ὦ ζότ, πὸ ε̇ δὲ κέν-τε̱ πε̱ρπὸσ ντέ̱νε̱ σουφρὰ χάνε̱ γκὰ θρὶμετ' ε̇ δ̇γιέμετ.

29. Ε ἰ θὰ ἀσάϊγ, πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ φγιάλε̱ χάϊγδε̱, δόλι ε̇ παούδι γκὰ τζούπα γιότι.

30. Ε σὶ ϐάτε ντὲ̱ ὅτε̱πὶ τὲ̱ σάϊγ, Fέτι τὲ̱ παούδινε̱ δ̇άλλε̱ ε̇ δὲ τὲ̱ π̇ίγε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ἴστε ὅτρίγτουρε̱ μπὶ ὅτρὰτ.

31. Ε σὶ οὐ κθίε πε̱ρσε̱ρὶ γκὰ συνόρετ' ε̇ Τύροσε̱, ε̇ τὲ̱ Σιδόνε̱σε̱. ἔρδι ντὲ̱ δ̇ὲτ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, τόκ' ε̇ ὅκούαρε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ συνόρε̱ϐετ σὲ̱ Δεκαπόλιτ.

32. Ε προύνε̱ ντὲ ἀ̇ὶ ν̇ιὲ̱ τὲ̱ ὅούρ-δ̇ε̱ρε̱, ε̇ τὲ̱ ϐουϐόσουρε̱, ε̇ ἰ λιούτεϊγνε̱ ἀτὶγ, τὲ̱ ϐὶγ δ̇όρρε̱νε̱ μπὶ τέ,

33. Ε σὶ ε̇ χ̇όκι ἀτὲ̱ μπὲ̱ ν̇ιάνε̱

ἰδίαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ἥγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,

34. Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐφφαθὰ, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι.

35. Καὶ εὐθὺς ἠνοίχθησαν τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.

36. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπωσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερον ἐκεῖνοι ἐκήρυττον.

37. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. ή. 8.

ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πάμπολυς ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς,

2. Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἤδη ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι·

3. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦλθον μακρόθεν.

4. Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν θέλει τις δυνηθῆ νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας;

5. Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πό-

γκὰ τούρμα, ἐ βοῦρι Fίσ̈τε̱ρετε̱ μπὲ̱ βέσ̈ε̱ τὲ̱ τὶγ, ἐ σὶ πε̱σ̈τίγτι, ζοῦρι Fιούχε̱ν' ἐτίγ.

34. Ε σὶ βε̱σ̈τρόϊ μπὲ̱ Κίελ, ρ̇ε̱κόϊ, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ, ἐφφαθὰ, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ θότε̱, χάπου.

35. Ε ἄτε̱ τζὰστ γιοὺ χάπνε̱ ἀτὶγ βέσ̈ε̱τε̱, ἐ γιοὺ σγιδ τὲ̱ λίδουριτ ἐ Fιούχε̱σε̱ τίγ, ἐ φλὶτ κ̇ε̱ρούαρε̱.

36. Ε ἱ πορσίτι ἀτὰ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς γιὰ θόσ̈νε̱ ντονε̱ΐτ, ἐ σὰ ἱ πορσίτι ἀϊ ἀτὰ, κάκ̇ε̱ μὲ̱ τέπε̱ρ ἐ κηρύξνε̱ ἀτά.

37. Ε κάκ̇ε̱ μὲ̱ τέπε̱ρ τζουδίτειγνε̱, ἐ θόσ̈νε̱, ἱ π̇ε̱ρι μίρρε̱ Fίθε̱ πούκ̇ετε̱, ἐ δὲ τὲ̱ σούρδε̱ριτε̱ ἱ π̇ὲ̱ν τὲ̱ ντίεγε̱νε̱, ἐ δὲ βούβε̱ριτε̱ τὲ̱ φλιάσ̈ε̱νε̱

Κρίε Ετέτε̱τε̱, ή. 8

Ατὸ δὶτ ἀχιέρε, σὲ ψὲ ἴσ̈νε̱ μπε̱γέδουρε, σ̈ούμε̱ τούρμ' ἐμάδε, ἐ νούκε̱ κ̇ίσ̈νε̱ σὲτζ τὲ̱ χάϊγνε̱, θύρρι Ιησούϊ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

2. Μὲ̱ βγιὲν κ̇έϊκ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ τούρμε̱, σὲ ψὲ γιάνε̱ ἄφε̱ρ τρὶ δὶτ σὸτ, κὲ̱ μὲ̱ πρέσε̱νε̱ μούα, ἐ νούκ̇ε̱ κάνε̱ σὲτζ τὲ̱ χάνε̱.

3. Ε ντὲ̱ ἱ λε̱σ̈όφτζα ἀτὰ τὲ̱ βένε̱ μπὲ̱ σ̈τε̱πίρα τὲ̱ τοῦρε τ' οὖρε̱τε̱' δὸ τὲ̱ π̇αγιαλδίσγε̱νε̱ μπούδε̱ γκὰ οὔγια· σὲ τζὰ γκά ἀτὰ κάνε̱ ἄρδουρε̱ λιάρFουτ.

4. Ε γιοὺ πε̱ρFέϊFκν' ἀτὶγ μαθητὶτ' ἐτὶγ, γκὰ δὸ τὲ̱ μούντγε̱με̱ κ̇ε̱του ντ' ἐρημὶ τὲ γκόσγε̱με̱ κ̇ε̱τὰ μὲ π̇ούκ̇ε̱;

5. Ε ἱ πίετ ἀτὰ σὰ π̇ούκ̇ε̱ κ̇ένι;

σους ἄρτους ἔχετε ; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά.

6. Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον.

7. Εἶχον καὶ ὀλίγα ὀψαράκια· καὶ εὐλογήσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά.

8. Ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἐσήκωσαν περισσεύματα κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας.

9. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

10. Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.

12. Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλει δοθῇ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην σημεῖον.

13. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14. Ἐλησμόνησαν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμὴ ἕνα ἄρτον.

15. Καὶ παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἡρώδου.

16. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἔχομεν.

ε̱ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱, ὄτάτε̱.

6. Ε πορσίτι τούρμμε̱νε̱ τε̱ ῥίγνε̱ πόὄτε̱ μπε̱ δὲ, ε̱ σὶ μόῤῥι τε̱ ὄτάτε̱ πούκε̱τε̱, ε̱ εὐχαριστίσι, ἰ θέου, ε̱ οὖ ἀδα μαθητίβετ σε̱ τὶγ, τοῦ ἆ βίγνε̱ πε̱ρπάρα, ε̱ οὐ ἀ βούνε̱ πε̱ρπάρα τούρμε̱σε̱.

7. Ε κίὄνε̱ ε̱ δὲ πάκε̱ζε̱ πὶὄκ τε̱ βόϝε̱ϊγ, ε̱ σὶ ἰ :εκόϊ, θὰ τοῦ ἀ βίγνε̱ ε̱ δὲ ἀτὸ πε̱ρπάρα.

8. Ε χάγκρε̱, ε̱ ού φρίνε̱, ε̱ γκρίγτινε̱, τε̱ τεπε̱ρούαρατ' ε̱ τζόπαβετ ὄτάτε̱ ζιμπίλε.

9. Ε ἀσὰ κε̱ χάγκρε̱ κένε̱ γγέρα κάτε̱ρ μίγε̱, ε̱ ἰ λε̱σόϊ ἀτά.

10. Ε ἄτε̱ τζάστ σὶ χίρι ντε̱ βάρκε̱, πάὄκε̱ με̱ μαθητίτ' ετὶγ, ἔρδι γκὰ ἄν' ε̱ Δαλμανουθάϊτ.

11. Ε δούαλε̱ Φαρισέϊγτε̱, ε̱ νίσνε̱ τε̱ κε̱ρτόϊγνε̱ με̱ ἀτε̱, ε̱ τε̱ κε̱ρκοϊγνε̱ γκὰ ἀϊ νιὄὰν γκὰ Κίελι, τούκ' ε̱ ϝουτζίτουρε̱ ἀτέ̱.

12. 3 σὶ πτζερε̱τίγτι με̱ Σ̈πίρτ τε̱ τὶγ, οὐ θότε̱· τζφάρε̱ νιὄὰν κε̱ρκὸν κε̱ϊγὸ φιλί; με̱ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σε̱ δὸ τε̱ μὸς ἰ ἴπετε̱ κε̱σάϊγ φυλίετ νιὄάν.

13. Ε σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ, χίρι πε̱ρσε̱ρὶ ντε̱ βάρκε̱, ε̱ βάτε μπάνε̱ τε̱ πε̱ρτέϊγμε.

14. Ε χαρούανε̱ τε̱ μίῤῥε̱ πούκε̱, ε̱ νούκε̱ κίὄνε̱ τγιάτε̱ρ, πε̱ρ βέτζμε νὲ πούκε̱, κε̱ κίὄνε̱ ντε̱ βάρκε̱.

15. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ, ε̱ οὐ θὸὄ' βε̱ὄτρόνι, ε̱ ῥούχουνι γκὰ προύμε̱τ ε̱ Φαρισέϊγετ, ε̱ δὲ γκὰ προύμε̱τ ε̱ Ηρώδιτ.

16. Ε ἀτὰ με̱ντόνεὄινε̱, ε̱ θόὄνε̱ νιε̱ρι με̱ γέτε̱ρινε̱, σε̱ πούκε̱ νούκε̱ κε̱μι.

17. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; Ἔτι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας;

18. Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὦτα ἔχοντες δὲν ἀκούετε; καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε;

19. Ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δώδεκα.

20. Καὶ ὅτε τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

22. Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίσῃ αὐτόν.

23. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἂν βλέπῃ τι.

24. Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας.

25. Ἔπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἀναβλέψῃ· καὶ ἀποκατεστάθη *ἡ ὅρασις αὐτοῦ*, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας.

26. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς *τοῦτο* εἰς τινα ἐν τῇ κώμῃ.

27. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς

17. Ε σι ε̉ κουπε̱τόϊ Ιησούϊ, οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψε̱ με̱ντόνενι σε̱ σ̓κένι π̓ούκε̱; ἀκόμα νούκε̱ κουπε̱τόνι, ἇς σμοῦντ τε̱ διϝιόνι; ε̉ δε̱ πὸ τε̱ βε̱ρπ̓ε̱ρε̱ ε̉ κ̓ένι ζέμε̱ρε̱νε̱ τουαΐγ;

18. Ντόνε̱ σε̱ κ̓ίνι σι νούκε̱ σ̈ίχνι, ε̉ δε̱ ντόνε̱ σε̱ κ̓ίνι βέσ̈ε̱ νούκε̱ διϝιόνι ἇς μπάνι με̱ντ;

19. Κοὺρ θέβα τε̱ πέσε̱ π̓ούκ̓ε̱τε̱, ντε̱ τε̱ πέσε̱ μίγετε̱, σὰ κανίστρα πλιὸτ γκὰ τζόπατε̱ κ̓ε̱ τεπερούανε̱, μπε̱γιούαδτε̱; ἱ θάν' ἀτὶγ δίμπε̱δγιέτε̱.

20. Ε κοὺρ ντάβα τε̱ σ̈τάτε̱ ντε̱ τε̱ κάτε̱ρ μίγε̱τε̱, σὰ ζιμπίλε πλιὸτ γκὰ τζόπατε̱ κ̓ε̱ τέπε̱ρούανε̱ μπε̱γιούαδτε̱; ε̉ δε̱ ἀτὰ ἱ θάνε̱, σ̈τάτε̱.

21. Ε οὐ θόσ̈ ἀτοῦρε, κ̓ισ̈ νούκ' ε̉ βίρι ντε̱ρ με̱ντ τουαΐγ;

22. Ε βγιε̱ν ντε̱ Βιθσαϊδά· ε̉ ἱ π̓ίεν' ἀτὶγ νιε̱ τε̱ βε̱ρπ̓ε̱ρε̱ ε̉ ἱλιούτεΐγνε̱ κ̓ε̱ τὰ ζὶγ ἀτε̱ με̱ δόρρε̱.

23. Ε σι ε̉ ζοῦρι γκὰ δόρρα τε̱ βε̱ρπ̓ε̱ρινε̱, ε̉ κρέου γιάσ̈τε̱ γκὰ φσ̈ιάτ', ε̉ σι πε̱σ̈τίγτι ντε̱ σι τε̱ τὶγ, βοῦρι δουάρρτε̱ μπὶ τε̱, ε̉ ἐπίετ ἀτε̱ ντέσ̈τε̱ κ̓ε̱ σ̈εχ ϝέ;

24. Ε σι βε̱σ̈τρόι ἀ̓ι μπε̱ τε̱ λιάρτε̱ θόσ̈· σ̈εχ νιέρεζιτε̱ πόσι λίσα κ̓ε̱ ἔτζε̱γενε̱.

25. Ε πε̱ρσε̱ρὶ ἱ βοῦρι πάμετα δουάρρτε̱ μπὶ σι τε̱ τὶγ, ε̉ ἐπ̓έ̱ρι ἀτε̱ τε̱ σ̈ίχ· ε̉ οὐ κ̓ε̱ρούα κάκε̱, κ̓ε̱ πὰ ϝίθε̱ μίρρε̱ ε̉ δε̱ κερούαρε̱.

26. Ε ε̉ δε̱ρϝόϊ ἀτε̱ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ τὶγ, ε̉ ἱ θα· ἇς ντε̱ φσ̈ιάτ π̓ρε̱ντα τε̱ μὸς χ̓ίτζ, ἇς ντονιέ̱ϊτ μὸς γιὰ θουάτζ ντε̱ φσ̈ιάτ.

27. Ε δόλι Ιησούϊ, ε̉ δε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ ντε̱ φσ̈ιάτε̱ρα τε̱ Καισαρίσε̱ κ̓ε̱

Καισαρείας Φιλίππου· καὶ καθ' ὁδὸν ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτούς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι;

28. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· καὶ ἄλλοι τὸν Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ἕνα τῶν προφητῶν.

29. Καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτούς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε, ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός.

30. Καὶ παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

31. Καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναστηθῇ.

32. Καὶ ἐλάλει τὸν λόγον παῤῥησίᾳ. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν.

33. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τὸν Πέτρον, λέγων, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34. Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἂς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἂς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἂς μὲ ἀκολουθῇ.

35. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

θοὔχαετε̱ ἐ Φιλίππουτ· ἐ μποὔδε̱ πιὲτ μαθητίτ ἐτίγ, ἐ οὐ θὸσ̃ ἀτοῦρε· τζίλε̱ θόνε̱ νιέρε̱ζιτε̱ σὲ γιάμ οὔνε̱;

28. Ε δὲ ἀτὰ γιοῦ πε̱ρΓέϊΓκνε̱· θόνε̱ σὲ γὲ Ἰωάννη βαπτιστίου· ἐ τε̱ τγιέρε̱ Ἠλία, ἐ τε̱ τγιέρε̱ νιε̱ γκὰ προφήτετ.

29. Ε δε̱ αἴ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐ πὸ γιοὔδετ, τζίλι θόϊ σὲ γιάμ οὔνε̱; ἐ οὐ πε̱ρΓέϊΓκ Πέτρουα, ἐ ἴ θότ' ἀτίγ τὶ γὲ Κρίσ̃τι.

30. Ε ἴ πορσίτι ἀτὰ τε̱ μὸς θόνε̱ ντονιέϊτ πε̱ρ ἀτε̱.

31. Ε νίσι τὶ διδὰξ ἀτὰ σὲ δοὔχαετε̱ τε̱ πε̱σόγε̱ σ̃οὔμε̱ ἴ πίρρι ἴ νιερίουτ, ἐ τε̱ σ̃τίρετε̱ πόσ̃τε̱, ἐ τε̱ σ̃άχετε̱ γκὰ πλέϊκτ' ἐ λαόϊτ, ἐ δὲ γκὰ τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ γκὰ γραμματέϊγτε̱, ἐ δὸ τε̱ βρίτετε̱, ἐ πὰς τρεδίτιτ δὸ τε̱ γγιάλετε̱.

32. Ε οὐ φλίτ φγιάλε̱νε̱ φάκεζα, ἐ ἐ μόρρι ἀτε̱ Πέτρουα μπε̱ νιάνε̱, ἐ νίσι τὰ κε̱ρτὸν ἀτε̱.

33. Ε δὲ αἴ σι οὐ κθίε, ἐ βε̱σ̃τρόϊ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ κε̱ρτόϊ πέτρονε̱, ἐ ἴ θὰ· χάϊγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ νοὔκε̱ με̱ντόνε ποὔνε̱ρατ' ἐ Περντίσε̱, πὸ τε̱ νιέρε̱ζετ.

34. Ε σι θὔρρι ἄφε̱ρ τίγ τοὔρμε̱νε̱, πάσ̃κε̱ μὲ μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· αἴ κε̱ δὸ τε̱ βίγνε̱ πὰς μέγε, λὲ τε̱ ἀρνίσγε̱ βέτεχεν' ἐτίγ, ἐ λὲ τε̱ γκρέρε̱ κρουΐκν' ἐτίγ, ἐ λὲ τε̱ βίγνε̱ πὰς μέγε̱.

35. Σὲ αἴ κε̱ δὸ τε̱ ρούαγε̱ βέτε̱χεν ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε̱, ἐ αἴ κε̱ τε̱ χουμπάσε̱ βέτε̱χεν' ἐτίγ πε̱ρ μούα, ἐ δὲ πε̱ρ Οὔγγιλ τίμ, αἴ δὸ τὰ ρούαγε̱ ἀτε̱.

36. Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελήσει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ;

37. Ἢ τί θέλει δώσει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38. Διότι ὅστις αἰσχυνθῇ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνθῇ δι' αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΚΑΙ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἕωσοῦ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσαν μετὰ δυνάμεως.

2. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν·

3. Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ λευκὰ λίαν ὡς χιών, ὁποῖα λευκαντὴς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ.

4. Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἠλίας μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ῥαββί, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδῶ· καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἠλίαν μίαν.

36. Σὲ ψὲ τζὶ βε̱γὲν νιερίουτ ντὲ̱ κερδέστε̱ Fίθε̱ δινιάνε̱, ε̉ τὲ̱ δεμε̱τόνετε̱ Σ̈πίρτιν' ἐτίγ;

37. Α τζδὸ τὲ̱ ἄπε̱ νιερίου ξεσπε̱ρπ̇λὲμ πὲ̱ρ Σ̈πὶρτ τὲ̱ τίγ;

38. Σὲ τζίλιτ δὸ κ̇ὲ̱ τὶ βίγε̱ τοὺρπ πὲ̱ρ μούα, ε̉ δὲ φγιάλε̱τ' ἐμία ντὲ κε̱τὲ̱ σόϊγ κουρβγιὰρ ε̉ δὲ φαγε̱τούαρ, ε̉ δὲ ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι νιερίουτ δὸ τὲ̱ τουρπε̱σόνετε̱ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ κοὺρ τὲ̱ βίγε̱, μὲ λε̱βδὶμ τὲ̱ γ'άτιτ σὲ̱ τὶγ, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ σ̈ε̱νγτόρε̱τε̱ Ἔ̱γγε̱ϊγ.

Κρίε Ενέντε̱τε̱. θ'. 9.

Ε οὐ θὸσ̈ ἀτοῦρε· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ· σὲ γιάνε̱ τζὰ γκὰ κ̇ε̱τὰ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ κ̇ε̱τοὺ, κ̇ὲ̱ ἀτὰ δὸ τὲ̱ μὸς σ̈όχε̱νε̱ βδέκ̇ε̱γε̱ γγέρχ σὰ τὲ̱ σ̈όχε̱νε̱ μπρετε̱ρίν' ε̉ Περντίσε̱ τ' ἄρδουρε̱ μὲ φουκὶ τὲ̱ σάϊγ.

2. Ε πὰς Fιάσ̈τε̱ δίτετ μὲῤῥ Ιησούϊ μὲ βέτε̱χε̱ Πέτρονε̱, ε̉ δὲ Ιάκωβονε̱, ε̉ δὲ Ιωάννε̱ ε̉ ἱ χίπε̱ν ἀτὰ ντὲ̱ νιὲ̱ μὰλλ τὲ̱ λιάρτε̱ βέτε̱με̱, ε̉ μεταμορφόσετε̱ πε̱ρπάρα τοῦρε.

3. Ε οὐ π̇ένε̱ ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ τὲ̱ ντρίτουρα, ε̉ τὲ̱ π̇άρδα σ̈ούμε̱ πόσι ζπ̇όρα, τὲ̱ τίλια κ̇ὲ̱ ἀΐ κ̇ὲ̱ ζπ̇ὰρδ μπὶ δὲ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὶ ζπάρδγε̱ κ̇ε̱σ̈τού.

4. Ε οὐ δοὺκ μπὰ τὰ Ηλία π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Μωϋσίνε̱, ε̉ κουβεντόϊγνε π̇άσ̈κε μὲ Ιησούνε̱.

5. Ε οὐ πε̱ρFέϊFκ Πέτρουα, ε̉ ἰ θότ' Ιησούϊτ, δάσκαλ, μίῤῥε̱ ε̱σ̈τε̱ τὲ̱ ῥίμε̱ νάβετ κ̇ε̱τοὺ, ε̉ τὲ̱ π̇ε̱γε̱με̱ τρὶ κασόλε̱, νιὲ̱ πὲ̱ρ τὶ, ε̉ νιὲ̱ πὲ̱ρ Μωϋσίνε̱, ε̉ δὲ νιὲ̱ πὲ̱ρ Ηλίανε̱.

6. Διότι δὲν ἤξερε τί νὰ εἴπῃ· ἐπειδὴ ἦσαν πεφοβισμένοι.

7. Καὶ νεφέλη ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

8. Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

9. Ἐνῷ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

10. Καὶ ἐφύλαξαν τὸν λόγον *ἐν ἑαυτοῖς* συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους τί εἶναι τὸ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

11. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἠλίας πρῶτον;

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλὰ καὶ νὰ ἐξουδενωθῇ.

13. Σᾶς λέγω ὅμως, ὅτι καὶ ὁ Ἠλίας ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

14. Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδε περὶ αὐτοὺς ὄχλον πολὺν, καὶ γραμματεῖς κάμνοντας συζητήσεις μετ' αὐτῶν.

15. Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἔγεινεν ἔκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.

16. Καὶ ἠρώτησε τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν;

17. Καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, Διδάσκαλε, ἔφερα πρὸς

6. Σὲ ψὲ νούκε̱ δὶγ τζτὲ̱ θὸσ̈, σὲ ψὲ κένε̱ τὲ̱ Fίθε̱ τρομάξουρε̱ γκὰ φρίκχ.

7. Ε οὐ γκρὲ ṅιὲ̱ μγιέρFουλε̱, ὲ ἰ μπουλιόϊ ἀτὰ, ἐ ἔρδι ζὲ̱ γκὰ μγιέρFουλα κ̇ὲ̱ θὸσ̈· κούϊγ ἔ̱σ̈τε̱ π̇ίρ̇ρι ἴμ ἰ δ̇άσ̈ουρι, ἀτὶγ τὶ διFιόνι.

8. Ε ἄτε̱ τζὰστ κοὺρ ϐε̱σ̈τρούανε̱ ρ̇ότουλ, νούκ̇ε̱ πάνε̱ μὲ̱ ντοṅιὲ̱, πὸ ϐέτε̱με̱ Ιησούνε̱ μὲ ἀτὰ π̇άσ̈κε̱.

9. Ε σὶ ζπ̇ρίτνε̱ ἀτὰ γκὰ μάλλι, ἰ πορσίτι ἀτὰ φὸρτ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ρ̇εφέγε̱νε̱ ντοṅιέϊτ ἀτὸ κ̇ὲ̱ πάνε̱, πὲ̱ρ ϐέτζμε κοὺρ τὲ̱ γγιάλετε̱ ἰ π̇ίρ̇ρι ἰ ṅιερίουτ γκὰ τὲ̱ ϐδέκουριτε̱.

10. Ε ἀτὰ ἐμπάϊγτινε̱ φγιάλε̱νε̱ φσ̈έχουρε̱, ἐ κ̇ε̱ρχόϊγνε̱ τζδ̇ὸ μὲ κένε̱ τὲ̱ γγιάλετε̱ γκὰ τὲ̱ ϐδέκουριτε̱.

11. Ε ἐπίετν' ἀτὲ̱, ἐ ἰ θόσ̈νε̱ ψὲ θόνε̱ γραμματέϊγτε̱, σὲ Ηλία δ̇ὸ τὲ̱ ϐίγνε̱ προτοπάρε̱;

12. Ε δὲ ἀϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε· Ηλία βγιὲν πε̱ρπάρα, ἐ ϐὲ̱ Fίθε̱ πούνε̱ρατε̱ μπούδε̱, ἐ σὶ κούντρ' ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρρούαρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ π̇ίρ̇ρ ἐ ṅιερίουτ, δ̇ὸ τὲ̱ πε̱σόγε̱ σ̈ούμε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ ξεντερόνε̱τε̱.

13. Πὸ οὐ θὸμ γιούϐετ, κ̇ὲ̱ Ηλία ἔρδι, ἐ ἰ π̇ένε̱ ἀτὶγ σὰ δ̇έσ̈νε̱, σὶ κούντρε̱ κὲ σ̈κρούαρε̱ πὲ̱ρ ἀτέ̱.

14. Ε σὶ ἔρδι ντὲ̱ μαθητὶ, πὰ ρ̇ότουλ ἀτοῦρε σ̈ούμε̱ τούρμε̱ ṅιέρε̱ζετ, ἐ δὲ γραμματέϊγ, κ̇ὲ̱ ἰ πίετν ἀτά.

15. Ε ἄτε̱ χ̇ὲ̱ρε̱ πόκ' ἐπάν' ἀτὲ̱ Fίθε̱ τούρμα, οὐ τζιουδ̇ίτνε̱, ἐ ϐέϊγνε̱ μὲ βρὰπ, ἐ ἰ φάλεϊγν' ἀτίγ.

16. Ε ἰ πίετι γραμματέϊγτε̱ τζκ̇ε̱ρχόνι μὲ ἀτά;

17. Ε οὐ πε̱ρFέϊFκ ṅιὲ̱ γκὰ τούρμα, ἐ ἰ θὰ· δάσκαλ, προύρα δ̇γιάλε̱νε̱

σὲ τὸν υἱόν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον·

18. Καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτὸν, σπαράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητάς σου νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν.

19. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν λέγει, Ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε αὐτὸν πρὸς ἐμέ.

20. Καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.

21. Καὶ ἠρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο ἔγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Παιδιόθεν.

22. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔῤῥιψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαί τι, βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς, πάντα *εἶναι* δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα.

24. Καὶ εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε, Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀπιστίαν μου.

25. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, λέγων πρὸς αὐτὸ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγὼ σὲ προστάζω, Ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.

26. Καὶ τὸ *πνεῦμα* κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε· καὶ

τὶμ τὲκ τέγε, κ̇ὲ̱ κὰ Σ̈πὶρτ τὲ̱ βουβόσουρε̱, ὲ τὲ̱ πὰ φγιάλε̱.

18. Ε τὲκ δὸ κ̇ὲ̱τὰ Fέγε̱ ἀτὲ̱, ἐ ὂτίε̱ μπὲ̱ δὲ, ἐ ὂκουμὸν, ἐ κ̇ερτζε̱λὶν δὲ̱μπε̱τ' ἐτὶγ, ἐ ι π̇ίε δίλε̱, ἐ οὐ θάτζε̱ μαθητ'βετ σὲ̱ τοὺ, ἐ νοὺκ̇ε̱ μούντνε̱ νὰ ντζίρε̱.

19. Ε δὲ ἀἲ γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ, ἐ ἱ θότε̱· ὢ φυλὶ ἐ πὰ π̇έσε̱, γγέρα κοὺρ δὸ τὲ̱ γὲμ οὖνε̱ μὲ γιούβετ π̇άὂκ̇ε̱; γγέρα κοὺρ δὸ τοῦ δουρόϊγ γιούβετ; π̇ίριε ἀτὲ̱ τὲ̱κ μέγε.

20. Ε ἐ προύν ἀτὲ̱ ντὲ ἀἲ, ἐ σὶ ἐ πὰ ἀτὲ̱ ἄτε̱ τζὰστ ἐ δρόδι ἀτὲ̱ Σ̈πίρτι, ἐ σὶ ρὰ μπὲ̱ δὲ, κιλὶσεϊγ τούκ' ἐ ὂκουμούαρε̱.

21. Ε πιέτι γιάτν' ἐτὶγ· σὰ μὸτ κὰ κ̇ὲ̱ κοὺρ ἱ Fιάου κ̇ε̱γιὸ ἀτίγ; ἐ δὲ ἀἲ ἱ θὰ κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ σὲ̱ βόFε̱λιτ.

22. Ε ὂούμε̱ χέρε̱ ἐ ὂτίου ἀτὲ̱ ἐ δὲ μπὲ̱ ζγιὰρ, ἐ δὲ μπ' οὔγε̱ρα, κ̇ὲ̱ τὰ χουμπάσε̱ ἀτὲ̱, πὸ τζὸ κ̇ὲ̱ μοὺντ, ντίχνα νάβετ, ἐ λὲ τὲ̱ τὲ̱ βίγε̱ κ̇έϊκ̇ πὲ̱ρ νάβετ.

23. Ε δὲ Ιησούϊ ἱ θὰ ἀτὶγ, ντὲ̱ μοὺντ τὲ̱ π̇ετὸτζ, σὲ̱ Fίθα γιάνε̱ τὲ̱ κολάϊγτα ντὲ ἀἲ κ̇ὲ̱ π̇εσόν.

24. Ε ἄτε̱ τζὰστ θύῤῥι μὲ τὲ̱ φόρτε̱ ἱ γιάιι δγιάλιτ, ἐ θόὂτε μὲ λιὰτ, π̇εσόϊγ, ὦ ζὸτ, ντίχμε̱ μούκ ντὲ̱ παπ̇επ̇εσλὲ̱κ τίμ.

25. Ε σὶ πὰ Ιησούϊ κ̇ὲ̱ μπε̱γίδέϊγνε̱ ὂούμε̱ τούρμε̱, ἐ φοβερίσι Σ̈πίρτιν' ἐ πε̱Fὲ̱ρε̱, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ· τὶ Σ̈πὶρτ ἐ βουβόσουρε̱, ἐ δὲ ἱ ὂούρδε̱ρε̱, οὔνε̱ τὲ̱ π̇ὲ̱ϊγ πορσὶ, δὶλλ γκὰ ἀἲ νιερὶ, ἐ τὲ̱ μὸς χὶτζ με̱ ντὲ̱ ἀΐ.

26. Ε σὶ π̇ρίτι, ἐ σὶ ἐ δρόδι ἀτὲ̱ ὂούμε̱, δόλι· ἐ οὐ π̇ε̱ πόσι ἱ βδέκου-

ἔγεινεν ὡς νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ ἔλε-
γον ὅτι ἀπέθανεν.
27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτὸν
ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ
ἐσηκώθη.
28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶ-
κον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν
κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνή-
θημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;
29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο
τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι'
οὐδενὸς ἄλλου *τρόπου*, εἰμὴ διὰ προσ-
ευχῆς καὶ νηστείας.
30. Καὶ ἐξελθόντες ἐκεῖθεν διέβαι-
νον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε
νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδείς.
31. Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θα-
νατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς τὴν
τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῆ.
32. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν
λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν
αὐτόν.
33. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναούμ·
καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἠ-
ρώτα αὐτοὺς, Τί διελογίζεσθε καθ'
ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους;
34. Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ'
ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς
εἶναι μεγαλήτερος.
35. Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς
δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς,
Ὅστις θέλει νὰ ἦναι πρῶτος, θέλει
εἶσθαι πάντων ἔσχατος καὶ πάντων
ὑπηρέτης.
36. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστη-
σεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ
ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸ, εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς,
37. Ὅστις δεχθῇ ἓν τῶν τοιούτων

ρε̱, κάκε̱ κὲ̱ θόσ̈νε̱ σ̈ούμε̱ σὲ βδίκι.

27 Ε δὲ Ιησούϊ σὶ ἐ ζοῦρι ἀτὲ̱
γκὰ δόῤῥα, ἐ γκρίγτι ἀτὲ̱, ἐ οὺ γκρέ.

28. Ε σὶ χίρι αἲ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ
πιέτν' ἀτὲ̱ μαθητίτ' ἐτὶγ βέιζε̱, ψὲ
νάβετ νούκε̱ μούντμ τὰ ντζγιέρε̱μ
ἀτέ;
29. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε· κούϊγ σιρὶ
τὲ̱ παούδιτ, μὲ ντονιὲ̱ τγιάτε̱ρ νούκε̱
μούντ τὲ̱ δάλλε̱, βέτζμε μὲ τὲ̱ φά-
λε̱, ἐ δὲ μὲ ἀϝε̱ρίμ.
30. Ε σὶ δούαλε̱ ἀτέγε, σ̈κόϊγνε̱
ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ νούκε̱
δούαϊγ τὰ νὶχ ἀτὲ̱ νιερὶ.
31. Σὲ διδὰξ μθητίτ' ἐτὶγ, ἐ οὺ
θὸσ̈ ἀτοῦρε· σὶ ἰ πίῤῥι ἐ νιερίουτ, δὸ
τὲ̱ ἴπετε̱ ντὲ̱ δούαῤῥ τὲ̱ νιέρε̱ζετ, ἐ δὸ
τὰ βράσε̱νε̱ ἀτὲ̱, ἐ σὶ τὲ̱ βρίτετε̱, τὲ̱
τρέτε̱νε̱ δίτε̱ δὸ τὲ̱ γγιάλετε̱.

32. Ε ἀτὰ νούκ' ἐ κουπε̱τόϊγνε̱
φγιάλε̱νε̱, ἐ τρε̱μπεϊγνε̱ τὰ πιέτν'
ἀτε̱.
33. Ε ἔρδι ντὲ̱ Καπερναοὺμ· ἐ σὶ
χίρι ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ πιὲτ ἀτὰ, τζμεν·
τόνεσ̈ιτε̱ μπούδε̱ μὲ βέτε̱χε τούαϊγ;

34. Ε ἀτὰ νούκε̱ φλίσνε̱, σὲ ψὲ
μπούδε̱ κέ̱ϊγνε̱ κουβε̱ντ νιέ̱ρι μὲ γιά-
τε̱ρινε̱, σὲ τζίλι ε̱σ̈τε̱ μὶ μάδ.
35 Ε σι ντέ̱ν, θόῤῥι τὲ̱ διμπε̱-
δγιέτε̱, ἐ οὺ θότ' ἀτοῦρε· αἲ κὲ̱ δὸ τὲ̱
γέτε̱ ἰ πάρε̱, λὲ τὲ̱ γέτε̱ μὶ παστά-
ϊγμι γκὰ τὲ̱ ϝίθε̱ ἐ δὲ σ̈ε̱ρπε̱τὸρ' ἰ σὲ̱
ϝίθε̱βετ.
36. Ε σὶ μόῤῥι νιὲ̱ δγιάλε̱, ἐ
βοῦρι ἀτὲ̱ σ̈τρούαρα ντὲ̱ μὲς τὲ̱ τοῦρε·
ἐ σὶ ἐ ἀγκαλιάσι ἀτε̱, οὺ θὰ ἀτοῦρε.

37. Αἱ κὲ̱ τὲ̱ δέξγε̱ νιὲ̱ γκὰ τὲ̱

παιδίων εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμὲ, δὲν δέχεται ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38. Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐκβάλλοντα δαιμόνια εἰς τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς.

39. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμποδίζετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά μου, καὶ θέλει δυνηθῇ εὐθὺς νὰ μὲ κακολογήσῃ·

40. Ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

41. Διότι ὅστις σᾶς ποτίσῃ ποτήριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐπειδὴ εἶσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42. Καὶ ὅστις σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει εἰς αὐτὸν καλήτερον νὰ περιτεθῇ μύλου πέτρα περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

43. Καὶ ἐὰν σὲ σκανδαλίζῃ ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλήτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κουλλὸς, παρὰ ἔχων τὰς δύο χεῖρας νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·

44. Ὅπου «ὁ σώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

45. Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἀπόκοψον αὐτόν· καλήτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς, παρὰ ἔχων τοὺς δύο πόδας νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

τίλε̱τε̱ δγιέλμ πὲ̱ρ ε̱̈με̱ρ τὶμ, μούαμ δὲξ· ὲ ἀῒ κὲ̱ τὲ̱ δέξγε̱ μούα, νούκε̱ δὲξ μούα, πὸ ἀτὲ̱ κὲ̱ μὲ̱ δε̱ρϜόϊ μούα.

38. Ε οὺ πε̱ρϜέϊϜα ντὲ ἀΐ Ιωάννη, ὲ ϊ θὰ· δάσκαλ, πὰμ νιὲ̱ νιερὶ κὲ̱ κρὲν τὲ̱ παούδε̱τε̱ μὲ ε̱̈με̱ρ τὲ̱ντ, κὲ̱ ἀῒ νούκε̱ βγιὲν πὰς νὲσ̈, ὲ ἐμποδίσμ' ἀτὲ̱, σὲ νούκε̱ βγιὲν πὰς νέσ̈.

39. Ε δὲ Ιησούϊ οὺ θὰ· μὸς ἐμποδίσνι ἀτὲ̱, σὲ σ̈έ̱σ̈τε̱ ντονιὲ̱, κὲ̱ τὲ̱ πὲ̱γε̱ θαύμε̱ μὲ ε̱̈με̱ρ τὶμ, ὲ τὲ̱ μούντγε̱ πασ̈τάϊγ τὲ̱ φλιάσε̱ τὲ̱ κέϊκ πὲ̱ρ μούα.

40. Σὲ ἀῒ κὲ̱ σ̈έ̱σ̈τε̱ κόντρε̱ νέβετ, ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ ντίχμε̱ τόνε̱.

41. Σὲ τζίλι δὸ κὲ̱ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ νιὲ̱ κούπε̱ οὔγε̱ μπὲ̱ ε̱̈με̱ρ τὶμ, σὲ ψὲ ἴνι τὲ̱ Κρίσ̈τιτ, μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ̱ μὸς χουμπάσε̱ μουντίμ' ἐτίγ.

42. Ε δὲ τζίλι δὸ κὲ̱ τὲ̱ σκανδαλίσγε̱ νιὲ̱ γκὰ κε̱τὰ τὲ̱ βόϜε̱ϊγτε̱, κὲ̱ πεσόγε̱νε̱ μούα, ε̱̈σ̈τε̱ μὲ̱ μίρρε̱ ντὲ ἀῒ κὲ̱ τί βάρετε̱ νιὲ̱ μόκε̱ρε̱ μουλίριτ μπὲ̱ κιάφε̱ τὲ̱ τίγ, ὲ τὲ̱ στίχετε̱ μπὲ̱ δέτ.

43. Ε ντὲ̱ τὲ̱ σκανδαλὶσ τὶ δόρρα γιότε, πρέε ἀτὲ̱, μὲ̱ μίρρε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὶ τὲ̱ χὶτζ ντὲ̱ γέτε̱ μὲ νιὲ̱ δόρρε̱, σὲ τὲ̱ κὲτζ τὲ̱ δὶ δούαρρτε̱, ὲ τὲ̱ βὲτζ ντὲ̱ πίσε̱, ντὲ̱ ζγιὰρ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

44. Ατγὲ κὲ̱ κρίμπ' ἐτοῦρε νούκε̱ βδὲς, ὲ δὲ ζγιάρι νούκε̱ σ̈ούχετε̱.

45, Ε ντ' ε̱̈σ̈τε̱ κὲ̱ τὲ̱ πεγγὸν τὶ κέ̱μπα γιότε̱, πρέε ἀτὲ̱, μὲ̱ μίρρε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὶ τὲ̱ χὶτζ ντὲ̱ γέτε̱ ἱ τζιάλε̱, σὲ τὲ̱ κὲτζ τὲ̱ δὶ κέ̱μπε̱τε̱, ὲ τὲ̱ βίχετζ μπὲ̱ πίσε̱, ντὲ̱ ζγιὰρ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

46. ὅπου « ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

47. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτόν· καλήτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλμος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός·

48. Ὅπου «ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

49. Διότι πᾶς τις μὲ πῦρ θέλει ἁλατισθῇ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ ἅλας θέλει ἁλατισθῇ.

50. Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἅλας γείνῃ ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ἀρτύσει αὐτό; ἔχετε ἅλας ἐν ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι. 10.

ΚΑΙ σηκωθεὶς ἐκεῖθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνείθιζε πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτὸν, ἂν συγχωρῆται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα *αὐτοῦ*· πειράζοντες αὐτόν.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί προσέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς;

4. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ *αὐτήν*.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην·

6. Ἀπ' ἀρχῆς ὅμως τῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς

46 Ατγὲ κ̇ὲ̱ κρίμπ' ἐτοῦρε νούκ̇ε̱ ϐδὲς, ἐ δὲ ζγιάρι νούκ̇ε̱ σ̈ούχετε̱.

47. Ε ντ' ε̱̈σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ σκανδαλὶσ τὶ σίου ἴτ, ντζίρε ἀτὲ̱, μὲ̱ μίρ̇ρ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὶ τὲ̱ χ̇ὶτζ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱ μὲ ν̇ιὲ̱ σὶ, σὲ τὲ̱ κ̇ὲτζ τὲ̱ δ̇ὶ σίτε̱, ἐ τὲ̱ ϐίχ̇ετζ ντὲ̱ πίσε̱ τὲ̱ ζγιάριτ

48. Ατγὲ κ̇ὲ̱ κρίμπ' ἰτοῦρε νούκ̇ε̱. ϐδές, ἐ δὲ ζγιάρι νούκ̇ε̱ σ̈ούχετε̱.

49. Σὲ τζίλι δ̇ὸ μὲ ζγιὰρ δ̇ὸ τὲ̱ κρίπετε̱, ἐ δὲ τζδ̇ὸ κουρπ̇ὰν μὲ κρίπε̱ δ̇ὸ τὲ̱ κρίπετε̱.

50. Ε μίρ̇ρ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ κρίπα, πὸ ντ ε̱̈σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ κρίπα ἐ πὰ π̇ουλμέτμε, μὲ σέ δ̇ὸ τὰ π̇ουλμίτνι γιούϐετ ἀτὲ̱; κ̇ίνι μπὲ̱ ϐέ̱τε̱χ̇ε̱ τούαϊγ κρίπε̱, ἐ κ̇ίνι πάϊκ̇ ν̇ιέ̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱, ι'. 10.

Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, ϐγιὲν ντὲ̱ συνόρε̱ τὲ̱ Ιουδαίε̱σε̱, πε̱ρτέϊγ Ιορδάνιτ· ἐ πάμετα ϐίγε̱νε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ ν̇ιέρε̱ζετ, ἐ πε̱ρσε̱ρὶ ἰ διδὰξ ἀτὰ σὶ ἐ δὲ πε̱ρπάρα.

2. Ε σὶ γιοὺ κιάσνε̱ πράνε̱ Φαρισέϊγτε̱, ἐπιέτν' ἀτὲ̱, ντέ̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τὲ̱ ντάγε̱ π̇ούρ̇ρ̇ι Fρούανε̱, τούκ' ἐ Fουτζίτουρε̱ ἀτέ̱.

3. Ε δὲ ἀΐ οῦ πε̱ρFέϊFα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· τζιοὺ πορσίτι γιούϐετ Μωϋσίου;

4. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱· Μωϋσίου νὰ πορσίτι τὲ̱ σ̈κρούαϊγμε̱ κάρτε̱ τὲ̱ σὲ̱ ντάριτ, ἐτὰ ντάγε̱με̱.

5. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὶ πὰ ζέ̱με̱ρε̱νε̱ τούαϊγ τὲ̱ κ̇έκενε̱ οὐ σ̈κρόϊ γιούϐετ κ̇ε̱τὲ̱ πορσί.

6. Πὸ κ̇ὲ̱ κοὺρ οὐ π̇ὲ̱ πλάσι, μάσ̈κουλ ἐ δὲ φέ̱με̱ρε̱ ἰ π̇έ̱ρι ἀτὰ Περ-

ὁ Θεός.

7. «Ἕνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,

8. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν·» ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρξ.

9. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἂς μὴ χωρίζῃ.

10. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ.

11. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν.

12. Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῇ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῇ μὲ ἄλλον, μοιχεύεται.

13. Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐγγίσῃ αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας.

14. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμέ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς αὐτήν.

16. Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, καὶ ηὐλόγει αὐτά.

17. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδόν, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί νὰ κάμω διὰ νὰ

ντία.

7. Ε πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ δ̇ὸ τε̱ λε̱ρε̱ ν̇ιερίου π̇απ̇άν' ἐτ̇ίγ. ἐ δὲ με̱με̱νε̱, ἐ δ̇ὸ τε̱ π̇αὄκόνετε̱ μὲ Fρούα τε̱ τίγ.

8. Ε δ̇ὸ τε̱ π̇ε̱νενε̱ τε̱ δ̇ι ν̇ιε̱ κοὖρμ, κάκε̱ κ̇ε̱ σγιάνε̱ με̱ δ̇ι, πὸ ν̇ιε̱ κούρμ.

9. Ατε̱ δὰ κ̇ε̱ π̇αὄκόϊ Περντία, ν̇ιερίου λὲ τε̱ μὸς ἐ ντάγε̱.

10. Ε πάμετα ντε̱ ὄτε̱πὶ ἐ πιέτν' ἀτε̱ μαθητίτ' ἐτ̇ὶγ πε̱ρ ἀτε̱.

11. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· τζδ̇ὸ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ τε̱ ντάγε̱ Fρούαν' ἐτ̇ὶγ, ἐ̈ τε̱ μαρτόνετε̱ μὲ τγιάτε̱ρ π̇ε̱ν μιχ̇ὶ μπε̱ τε̱.

12. Ε πάμετα ντε̱ ντάϊγτιτε̱ Fρούαγια π̇ούρ̇ρ̇ε̱ν' ἐσάϊγ, ἐ τε̱ μαρτόνετε̱ μὲ τγιάτε̱ρ, ἀγιὸ π̇ε̱ν μιχ̇ὶ, (κουρβε̱ρί.)

13. Ε ἱ προύν' ἀτ̇ὶγ δ̇γιέλμ, κ̇ε̱ τε̱ βὶγ δ̇ουάρ̇ρ̇τε̱ μπὶ τὰ, ἐ μαθητίτε̱ ἱ κ̇ε̱ρτόϊγνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ἱ προύνε̱.

14. Ε σὶ πὰ Ιησούϊ, οὐ ζε̱με̱ρούα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· λ̇ίρι δ̇γιέλμτε̱ τε̱ βίγε̱νε̱ ντὲ κοὺ, ἐ μὸς ἱ μποδ̇ίσνι ἀτὰ, σὲ σε̱ τίλε̱βετ ε̱̈ὄτε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

15. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θ̇ὸμ γιούβετ, ἀ̇ὶ κ̇ε̱ τε̱ μὸς μάρ̇ρ̇ε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱ πόσι δ̇γιάλε̱, δ̇ὸ τε̱ μὸς χ̇ίγε μπε̱ τε̱.

16. Ε σὶ ἱ ἀγκαλιάσι ἀτὰ, ἐ βοῦρι δ̇ουάρ̇ρ̇τε̱ μπὶ τὰ, ἱ π̇εκόϊ ἀτά.

17. Ε τὲκ δ̇όλ̇ι ἀ̇ὶ τε̱ μ̇ιρ̇ρ̇ οὖδε̱, οὐ λε̱ὄούα ν̇ιε̱ μὲ βράπ, ἐ ἱ ρ̇ά μπε̱ κ̇ε̱μπε̱, ἐ ἐπιὲτ ἀτε̱, ἐ ἱθὸὄ· δ̇άσκαλ ἱ μίρ̇ρ̇ε̱, τζτε̱ π̇έϊγ κ̇ε̱ τε̱ μάρ̇ρ̇ πγιέσε̱

κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον;
18. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν,
Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς,
εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός.
19. Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, « Μὴ
μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέ-
ψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ ἀπο-
στερήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
τὴν μητέρα.»
20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύ-
λαξα ἐκ νεότητός μου.
21. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς
αὐτὸν, ἠγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν. Ἓν σοι λείπει· ὕπαγε, πώλη-
σον ὅσα ἔχεις, καὶ δὸς εἰς τοὺς πτω-
χούς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐ-
ρανῷ· καὶ ἐλθὲ, ἀκολούθει μοι σηκώ-
σας τὸν σταυρόν.
22. Ἐκεῖνος ὅμως σκυθρωπάσας
διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπού-
μενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.
23. Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς
λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πό-
σον δυσκόλως θέλουσιν εἰσέλθει εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ
χρήματα;
24. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο
διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς
πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτοὺς,
Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι νὰ εἰσέλ-
θωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ
ἔχοντες τὸ θάῤῥος αὐτῶν εἰς τὰ
χρήματα;
25. Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος
νὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελό-
νης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
26. Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήτ-
τοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, Καὶ
τίς δύναται νὰ σωθῇ;
27. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰη-

γέτε̱ν ἐ πὰ σόσουρε̱;
18. Ε δὲ Ιησούι ἱ θὰ ἀτὶγ, ψὲ με̱
θούα τε̱ μίῤῥε̱; σε̱ὅτε̱ ντονιε̱ ἱ μίῤῥε̱,
πε̱ρ βέτζμε νιε̱, Περντία.
19. Πορσίτε̱ ἱ δι· μὸς μιχὲψ ἐ
κουρβε̱ρὸτζ, μὸς βρὰτζ νιερὶ, μὸς
βιδ· μὸς πε̱ν μαρτυρὶ μπε̱ τε̱ ῥεμ·
μὸς δε̱ὅε̱ροτζ· ντερὸ παπάνε̱ ἐ δὲ
με̱με̱νε̱ τε̱ντε.
20. Ε δὲ ἀϊ οὐ περϝέϊϝκ ἐ ἱ θὰ
ἀτίγ· δάσκαλ κε̱τὸ τε̱ ϝίθα ἱ ῥού-
αϊγτα κε̱ ντε̱ τε̱ ῥὶ τίμ.
21. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ βε̱ὅτρόϊ ντὲ
ἀϊ μὲ σὶ τε̱ μίῤῥε̱, ἐ δέὅι ἀτε̱, ἐ ἱ θὰ
ἀτὶγ· ἐ δὲ νιε̱ τε̱ λίψετε̱· χάϊγδε ἐ σὰ
κὲ ὅίτι, ἐ ἔπουα σε̱ βάρφε̱ρετ, ἐ δὸ
τε̱ κὲτζ χαζινὲ ντε̱ Κίελ, ἐ ἔγια, ἐ
σί τε̱ γκρε̱τζ Κρούϊκνε̱, ἔτζε̱ πὰς
ϝιούρμε̱βετ σε̱ μία.
22. Ε δὲ ἀϊ οὐ βρε̱ πε̱ρ κε̱τε̱
φγιάλε̱, ἐ ἴκου χελμούαρε̱, σὲ ψὲ κί-
ὅτε ϝε̱ ὅούμε̱.
23. Ε σὶ βε̱ὅτρόϊ ῥότουλ Ιησούϊ·
οὺ θὰ μαθητίβετ σε̱ τὶγ· σὲ τε̱ πά-
σουριτε̱ μὲ ὅούμε̱ ὅτρε̱γγὶμ δὸ τὲ
χίγε̱νε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.

24. Ε μαθητίτε̱ τζοδίτεϊγνε̱ πε̱ρ
φγιάλε̱ τε̱ τὶγ· ἐ Ιησούϊ πάμετα οὐ
περϝέϊϝκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· δγιὲλμ, σὰ
ζαχμὲτ ε̱ὅτε̱ τε̱ χίγε̱νε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ
τε̱ Πε̱ρντίσε̱, ἀτὰ κε̱ κάνε̱ δμούθνε̱
ντε̱ ϝε̱.

25. Μὲ κολάϊγτε̱ ε̱ὅτε̱ τε̱ ὅκόγε̱
ϝαμίλια ντε̱ πε̱ρ βε̱ῤῥε̱ τε̱ ϝε̱λπε̱ρε̱-
σε̱, σὲ τε̱ χίγε̱ ἱ πάσουρι ντε̱ μπρε-
τε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.
26. Ε ἀτὰ με̱ τέπε̱ρ τζιουδίτεϊγ-
νε̱, ἐ θόὅνε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε· κε̱
τζίλι βάλε̱ μουντ τε̱ σόσετε̱;
27. Ε σὶ βε̱ὅτρόϊ μπὰ τὰ Ιησούϊ,

σοῦς, λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

28. Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφήσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,

30. Δὲν θέλει λάβει ἑκατονταπλασίονα τώρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον.

31. Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν·

33. Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη·

34. Καὶ θέλουσιν ἐμπαίξει αὐτὸν, καὶ μαστιγώσει αὐτὸν, καὶ θέλουσιν ἐμπτύσει εἰς αὐτὸν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ.

θότε̱· μπάνε̱ νιέρε̱ζετ σμοὺντ τὲ̱ πέ̱νετε̱, πὸ γιὸ μπάνε̱ τὲ̱ περντίσε̱· σὲ μπάνε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ τὲ̱ Fίθα γιάνε̱ τὲ̱ κολάϊγτα.

28. Ε Πέτρουα νίσι τὶ θὸσ̈ ἀτὶγ· γιὰ νάβετ κὲ̱ ἱ λιὰμ τὲ̱ Fίθα ἐ ἔρδμ πὰς τέγε.

29. Ε δὲ Ἰησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ θὰ· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, νούκ' ἔ̱σ̈τε̱ ντονιὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ λέρε̱ σ̈τε̱πὶ, ἀ βε̱λάζε̱ρ, ἀ μότρα, ἀ παπὰ, ἀ μέ̱με̱, ἀ Fρούα, ἀ δγιέλμ, ἀ ἄρρα πὲ̱ρ μούα ἐ δὲ πὲ̱ρ Οὐγγίλ.

30. Κὲ̱ τὲ̱ μὸς μάρρε̱ νιε̱κὶντ πὲ̱ρ νιὲ̱ νταστὶ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ γέτε̱, σ̈τε̱πίρα, ἐ βε̱λάζε̱ρ, ἐ μότρα, ἐ μέ̱με̱, ἐ δγιέλμ, ἐ ἄρρα, ντὲ̱ μὲς τὲ̱ βδέκε̱γε̱σε̱, ἐ δὲ ντὲ̱ γέτε̱ κὲ̱ βγιὲν, γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

31. Ε σ̈ούμε̱ γκὰ τὲ̱ πάρε̱τε δὸ τὲ̱ πέ̱νενε̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμε̱, ἐ γκὰ τὲ̱ πασ̈τάϊγμιτε̱ τὲ̱ πάρε̱.

32. Ε ἴσ̈νε̱ μπούδε̱ κὲ̱ χίπε̱ϊγνε̱ πρέϊγ Ἱερουσαλίμιτ, ἐ Ἰησούϊ οὐ σ̈κὸν πε̱ρπάρα ἀτοῦρε, ἐ τζοδίτεϊγνε̱, ἐ ἱ βίγνε̱ πὰς μὲ φρίκε̱· ἐ σὶ μόρρι πάμετα μπὲ̱ νιάνε̱ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱, νίσι τοῦ ρε̱φὲν ἀτοῦρε ἀτὸ κὲ̱ δούαϊγτε̱ τὶ βίγνε̱ ἀτίγ.

33. Σὲ γιὰ κὲ̱ βέμι νάβετ λιὰρτ ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ, ἐ ἱ πίρρι νιερίουτ δὸ τὲ ἴπετε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ ντὲ̱ Γραμματέϊγ, ἐ δὸ τὰ γιουκόγε̱νε̱ ἀτὲ̱ πὲ̱ρ βδέκε̱γε̱, ἐ δὸ τὰ ἄπε̱νε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ μιλέτε τὲ̱ τγιέρα.

34. Ε δὸ τὰ πε̱ρκέσγε̱νε̱ ἀτὲ̱, ἐ δὸ τὰ ράχε̱νε̱ μὲ καμτζὶ, ἐ δὸ τὰ πε̱σ̈τίγε̱νε̱ μπὲ̱ φάκε, ἐ δὸ τὰ βράσε̱νε̱, ἐ τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ δὸ τὲ̱ γγιάλετε̱.

35. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ, τι ζητήσωμεν.

36. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς;

37. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου.

38. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίητε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίει· καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆ·

40. Τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον.

41. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτούς, λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτά.

43. Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνῃ μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης ὑμῶν·

44. Καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ

35. Ε γιοὺ κιάσνε̱ ἄφε̱ρ ἀτὶγ Ιάκωβοϊ, ἐ δὲ Ιωάννη, τε̱ π̔ἶγτ' ἐ Ζεβεδαίοσε̱, ἐ ἰ θόνε̱· δάσκαλ, δούαμε̱ τε̱ νὰ πε̱τζ νάβετ ἀτε̱ κ̔ὲ δὸ τὲ τε̱ κ̔ε̱ρκόγε̱με̱

36. Ε δὲ ἀἱ οὺ θὰ ἀτοῦρε· τζδόνι τε̱ γιοὺ π̔έϊγ οὔνε̱ γιούβετ;

37. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ· ἔπνα νάβετ κ̔ε̱ τε̱ ρίμε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τέντε νιέρι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ ἐ νιέ̱ρι μπάνε̱ τε̱ μέγγε̱ρε̱.

38. Ε δὲ Ιησούϊ οὺ θὰ ἀτοῦρε· νούκ̔ε̱ δίγι σε̱τζ κ̔ε̱ρκόνι, μούντνι τε̱ πίγι ποτήρε̱ κ̔ε̱ πὶ οὔνε̱, ἐ δὲ τε̱ παϝε̱ζόνενι παϝε̱ζίμνε̱ κ̔ε̱ παϝε̱ζόνεμ οὔνε̱;

39. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ, μούντγε̱με̱· ἐ δὲ Ιησούϊ οὺ θότ' ἀτοῦρε· βε̱ρτὲτ ποτήρε̱ κ̔ε̱ πὶ οὔνε̱, δὸ τὰ πίγι, ἐ δὲ μἐ παϝε̱ζὶμ κ̔ε̱ παϝε̱ζόνεμ οὔνε̱ δὸ τε̱ παϝε̱ζόνενι.

40. Πὸ τε̱ ρίγι μπάνε̱ τίμε τε̱ δγιάθε̱τε̱, ἐ δὲ μπάνε̱ τίμε τε̱ μέγγε̱ρε̱, νούκ' ε̱σ̈τε̱ ἴμια τοῦ ἀ ἀπ, πὸ (δὸ τίπετε̱) ἀτοῦρε κ̔ε̱ ε̱στε̱ π̔ε̱ρρε̱ ϝάτι πε̱ρ τά.

41. Ε σὶ ἐ διϝιούανε̱ τε̱ δγιέτε̱ νίσνε̱ τε̱ ζε̱με̱ρόνισ̈νε̱ πε̱ρ Ιάκωβονε̱, ἐ δὲ πε̱ρ Ιωάννε̱.

42. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θύρρι ἀτά, ἐ οὺ θά, ἐ δίγι γιούβετ κ̔ε̱ ἀτὰ κ̔ε̱ βένε̱ ντε̱ρ μέ̱ντ τε̱ ουρδε̱ρόγε̱νε̱ φυλίτ' ἐ τγιέρα, ἀτὰ δε̱φτόγε̱νε̱ ουρδε̱ρίνε̱ μπὶ τό, ἐ τε̱ πάρετ' ἐ ἀτοῦρε ἰ μουντόγε̱νε̱ ἀτό.

43. Πὸ ντε̱ γιούβετ νούκ̔ε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ κ̔ε̱σ̈τού· πὸ ἀἱ κ̔ε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ μὶ μὰδ ντε̱ γιούβετ δὸ τε̱ γέτε̱ σ̈ε̱ρπ̔ε̱σ̈όρι γιουάϊγ.

44. Ε δὲ ἀἱ γκὰ γιούβετ κ̔ε̱ δὸ

γείνῃ πρῶτος, θέλει εἶσθαι δοῦλος πάντων.

45. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐνῷ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχὼ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἱκανὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν·

47. Καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κράζῃ καὶ νὰ λέγῃ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.

48. Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοὶ, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

49. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραχθῇ· καὶ κράζουσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σηκώθητι· σὲ κράζει.

50. Καὶ ἐκεῖνος ἀποῤῥίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

51. Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνὶ, νὰ ἀναβλέψω.

52. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὕπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει

τε̱ γέτε̱ ἴ πάρε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ κοπὶλ ἴ σε̱ ϝίθε̱βετ.

45. Σε ψε ἴ πίρρι ἴ νιερίουτ νούκ' ἔρδι τε̱ σ̈ε̱ρπένετε̱ πὸ τε̱ σ̈ε̱ρπέγε̱, ε τε̱ ἄπε Σ̈πίρτιν' ἐτὶγ πε̱ρ ξεσ̈πε̱ρπλὶμ τε̱ σε̱ σ̈ούμε̱βετ.

46. Ε βίγε̱νε̱ ντε̱ Ιεριχὼ ε σι δόλι αἴ ε δε μαθητίτ' ἐτὶγ, ε δε σ̈ούμε̱ τούρμε̱ γκὰ Ιεριχόγια, Βαρτίμεοϊ ἴ βέρπε̱ρι ἴ πίρρι Τιμέοσε̱, ρίγτε μπάνε̱τ' οὖδε̱σε̱, ε λίπε̱ν.

47. Ε σι διϝιόι σε ἔ̱σ̈τε̱ Ιησούϊ Ναζαρινόϊ νίσι τε̱ θε̱ρρὶτ, ε τε̱ θόσ̈· Ιησοὺ ἴ πίρρι Δαβίδιτ λεϊγμονίσμε̱ μούα.

48. Ε ε κε̱ρτόϊγν' ἀτε̱ σ̈ούμε̱, κε̱ τε̱ πουσ̈όγε̱. ε αἴ σ̈ούμε̱ με̱ τέπε̱ρ θε̱ρρὶτ, ἴ πίρρι Δαβίδιτ, λεϊγμονίσμε̱ μούα.

49. Ε σι κε̱ντρόϊ Ιησούϊ, θὰ τὰ θε̱ρρίσν' ἀτε̱. ε ἴ θε̱ρρέσε̱νε̱ τε̱ βέρπε̱ριτ, ε ἴ θόσ̈νε̱, κἴγ θαρὸς, γκρέου, τέ θε̱ρρὲτ τὶγ.

50. Ε δε αἴ σι σβέσ̈ι ϝούνε̱ν' ἐτὶγ, οὐ γκρὲ ε ἔρδι τε Ιησούϊ.

51. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησούϊ, ε ἴ θότε̱· τζδὸ τε̱ τε̱ πέϊγ τι; ε δε ἴ βέρπε̱ρι ἴ θότ' ἀτὶγ, δάσκαλ, κε̱ τε̱ σ̈όχ.

52. Ε δε Ιησούϊ ἴ θότ' ἀτὶγ, χάϊδε· πέσα γιότε τε̱ σόσι τι· ε ἄτε̱ τζάστ, πὰ, ε βάτε πὰς Ιησούϊτ μπε̱ οὖδε̱.

Κρίε Ενιε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ια΄. 11.

Ε σι ἔρδε̱ ἄϝε̱ρ Ιερουσαλίμιτ ντε̱ Βηθφαγὶ, ε ντε̱ Βηθανὶ, ἄϝε̱ρ μάλλιτ σε̱ οὐλλίνιετ, δε̱ρϝὸν δἴ γκὰ μα-

δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

2. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὑρεῖ πωλάριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε·

3. Καὶ ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τί κάμνετε τοῦτο; Εἴπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρείαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτὸ ἐδῶ.

4. Καὶ ὑπῆγον, καὶ εὗρον τὸ πωλάριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό.

5. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἱσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλάριον;

6. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς.

7. Καὶ ἔφεραν τὸ πωλάριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ.

8. Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10. Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀφοῦ περιέβλεψε πάντα, ἐπειδὴ ἡ ὥρα

θηστίτ' ἐτίγ.

2. Ε οὺ θότ' ἀτούρε· χάϊγδενι μπὲ̱ φ̈σιὰτ κ̇ὲ̱ ε̱̈̋στε̱ πε̱ρτέϊγ γιούβετ, ὲ ἄτε̱ τζὰστ κ̇ὲ̱ τὲ̱ χ̇ίνι π̇ρε̱ντα δὸ τὲ̱ Fένι ν̇ιὲ̱ κρότζ λίδουρε̱, κ̇ὲ̱ μπὰ τὲ̱ νούκ̇ε̱ χ̇ίπι ντον̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ, ὲ σὶ τὰ σγίδνι ἀτέ̱, π̇ίριε κ̇ε̱τού.

3. Ε ντοὺ θάσ̈τε̱ ν̇ιερὶ γιούβετ, ψὲ ὲ π̇έ̱νι κ̇ὲτὲ̱; θόϊ σὲ ἰ δούχαετε̱ ζότιτ σὲ̱ τὶγ· ὲ ἄτε̱ χ̇έρε̱ δὸ τὰ δε̱ρFόγε̱ ἀτὲ̱ κ̇ε̱τού.

4. Ε βάνε̱ ὲ Fένε̱ κρότζνε̱ πε̱ργιάσ̈τα δέρε̱σε̱ λίδουρε̱, ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ οὔδε̱ κρούϊκε̱γε̱, ὲ ἐσγίδνε̱ ἀτέ̱.

5. Ε τζὰ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ρ̇ίγνε̱ ἀτγὲ, οὺ θόν' ἀτοῦρε· τζπ̇έ̱νι, κ̇ὲ̱ σγίδνι κρότζνε̱;

6. Ε δὲ ἀτὰ οὺ θάν' ἀτοῦρε, σὶ κούντρε̱ ἰ πορσίτι Ιησούϊ, ὲ ἰ λιάν' ἀτά.

7. Ε ὲ προύνε̱ κρότζνε̱ ντὲ̱ Ιησούϊ ὲ βούνε̱ μπὶ τὲ̱ ρ̇όπ̇ατ' ἐτοῦρε, ὲ ντέ̱νι μπὶ τέ̱.

8. Ε σ̈οῦμε̱ σ̈τρόϊγνε̱ ρ̇όπ̇ατ' ἐτοῦρε μπούδε̱ ὲ τὲ̱ τγιέρε̱ πρίσνε̱ δέ̱Fα γκὰ λίσατε̱, ὲ ἰ πε̱ρχάπνε̱ μπούδε̱.

9. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ βίγνε̱ περπάρα, ὲ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ βίγνε̱ πὰς θε̱ρ̇ρ̇ίσνε̱, ὲ θόσ̈νε̱· Ωσαννὰ, ἰ π̇εκούαρε̱ ε̱̈̋στ' ἀὶ κ̇ὲ̱ βγιὲν μπ' ε̱̈́με̱ρ τὲ̱ ζότιτ.

10. Επ̇εκούαρε̱ μπρετε̱ρία κ̇ὲ̱ βγιὲν μπ' ε̱̈́με̱ρ τὲ̱ ζότιτ, τὲ̱ γιάτιτ σόνε̱ Δαβίδιτ. Ωσαννὰ ντὲ̱ μὲ̱ τὲ̱ λιάρτινε̱ Κ̇ίελ̇.

11. Ε χ̇ίρι Ιησούϊ ντὲ̱ Ιερουσαλίμ, ἰ δὲ ντὲ̱ Ιερό· ὲ σὶ βε̱σ̈τρόϊ Fίθε̱ ρ̇ότουλ̇ε̱, σὲ ψὲ κόχα κὲ ἄφε̱ρ μπὲ̱

ἦτο ἤδη πρὸς ἑσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀφοῦ ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε.

13 Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκῆν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν ἂν τυχὸν εὕρῃ τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰμὴ φύλλα· διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων.

14. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγῃ καρπὸν ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον *τοῦτο* οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ Ἱερὸν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς ἀνέτρεψε·

16 Καὶ δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ.

17 Καὶ ἐδίδασκε, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι ὁ οἶκός μου θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη;» σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν « σπήλαιον λῃστῶν.»

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτὸν, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήττετο εἰς τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ τὸ πρωῒ διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.

21 Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, ἰδὲ, ἡ συκῆ τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη.

τέρτουρε̱· δόλι ἐ βάτε ντε̱ Βηθανὶ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱ διμπ̇ε̱δγιέτε̱.

12. Ε νέσε̱ρε̱τ σὶ δούαλε̱ ἀτὰ γκὰ Βηθανία ἐ μούαρ οὔγια.

13. Ε σὶ πὰ ν̇ιε̱ φὶκ πε̱ρ σε̱ λιάρϝοιτ κ̇ε̱ κ̇ισ̈ φλέτα, οὐ ἀφε̱ρούα τε̱ ϝὲν ϝε̱ μπὶ τε̱· ἐ σὶ ἔρδι μπε̱ τε̱ νούκ̇ε̱ ϝέτι τγιάτε̱ρ, πε̱ρ βέτζμε φλέτα, σὲ νούκ̇ε̱ κὲ κόχ' ἐ φίκετ.

14. Ε οὐ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησούϊ μπε̱ τε̱, ἐ θὰ· μὸς χάγκρε̱τε̱ με̱ ν̇ιερὶ γκὰ τέγε πέμε̱ ἐ τε̱ γέτε̱· ἐ μαθητίτ' ἐτὶγ ἐδιϝιούανε̱.

15. Ε βίγε̱νε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, ἐ σὶ χ̇ίρι Ιησούϊ ντε̱ Ιερὸ, ζοῦρι τε̱ τζὶρ̣ γιάσ̈τε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ σ̈ίτνε̱ ἐ π̇λέϊγνε̱ ντε̱ ἱερὸ, ἐ δὲ τραπέζετ' ἐ σαράφε̱βετ, ἐ δὲ φρόνετ' ἐ ἀτοῦρε κ̇ε̱ σ̈ίτνε̱ πε̱λούμπατε̱ οὐ ἀ κθέου μπάνε̱ τγιάτε̱ρ.

16. Ε νούκε̱ λίγτε ν̇ιερὶ κ̇ε̱ τε̱ σ̈κὸν ντοὶ̇ε̱ ἔνε̱ ντὲ πε̱ρ μὲς τε̱ ναόϊτ.

17. Ε ἰ διδὰξ ἀτὰ, ἐ οὐ θόσ̈, νούκ' ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱, σὲ σ̈τε̱πία ἴμε δὸ τε̱ θούχαετε̱ σ̈τε̱πὶ ἐ σε̱ φάλτουριτ πε̱ρ ϝίθε̱ μιλέτε̱; ἐ γιούβετ ἐ π̇ε̱τε̱ ἀτε̱ σ̈πηλὲ τε̱ κουσάρε̱βετ.

18. Ε διϝιούανε̱ Γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ τε̱ πάρε̱τ' ἐ Πρίφτε̱ρετ, ἐ κ̇ε̱ρκόιγνε̱ μὲτζ φάρε̱ τρόπο τὰ βρίσνε̱ ἀτε̱, σὲ ψὲ ἰ τρε̱μπεϊγν' ἀτὶγ σὲ ϝίθε̱ τούρμα τζουδίτεϊγνε̱ ντε̱ διδαχὶ τε̱ τίγ.

19 Ε σὶ οὐ ἔῤῥ δόλι γιάσ̈τε̱ γκὰ κιουτέτι.

20. Ε ντε̱ με̱γγὲς σὶ σ̈κόϊγν' ἀτέγε, πάνε̱ φίκνε̱ κ̇ε̱ ἴσ̈τε θάῤῥε̱ κ̇ε̱ γκὰ ῥε̱ν̇ιατε̱.

21. Ε Πέτρουα οὐ κουΐγτούα, ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ· δάσκαλ, γιὰ φίκου κ̇ε̱ ἰ δὲ νέμε̱νε̱, οὐ θά.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
λέγει πρὸς αὐτούς, Ἔχετε πίστιν
Θεοῦ.
23 Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω,
ὅτι ὅστις εἴπῃ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο,
Σηκώθητι καὶ ῥίφθητι εἰς τὴν θάλασ-
σαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι *ἐκεῖνα*
τὰ ὁποῖα λέγει γίνονται, θέλει γεί-
νει εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἐὰν εἴπῃ.
24 Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πάν-
τα ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πι-
στεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει
γείνει εἰς ἐσᾶς.
25 Καὶ ὅταν ἵστασθε προσευχό-
μενοι, συγχωρεῖτε, ἐὰν ἔχητέ τι
κατά τινος, διὰ νὰ συγχωρήσῃ εἰς
ἐσᾶς καὶ ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς τὰ ἁμαρτήματά σας.
26 Ἀλλ' ἐὰν σεῖς δὲν συγχωρῆ-
τε, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἁμαρ-
τήματά σας.
27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱερο-
σόλυμα· καὶ ἐνῷ περιεπάτει ἐν τῷ
ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχι-
ερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι.
28 Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ
τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την διὰ νὰ πράττῃς ταῦτα;
29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ
ἐγὼ ἕνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι,
καὶ θέλω σᾶς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
πράττω ταῦτα·
30 Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ
οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀπο-
κρίθητέ μοι.
31 Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυ-
τούς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ

22. Ε οὐ πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ, ἐ οὐ
θὸτ' ἀτοῦρε· κ̇ίνι π̇έσε̱ μπὲ̱ Περντίνε̱.
23. Σὲ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ
γιούβετ· κ̇ὲ̱ τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ τὶ θότε̱ κ̇ε̱-
τιγ μάλλιτ· γκρέου, ἐ π̇γιέρε̱ μπὲ̱
δ̇ὲτ ἐ τὲ̱ μὸς κ̇έτε̱ δ̇ὲ̱ μέ̱ντε ντὲ ζέ̱-
με̱ρε̱ τὲ̱ τὶγ, πὸ τὲ̱ π̇εσόγε̱ σὲ ἀτὸ κ̇ὲ̱
θότε̱ π̇έ̱νενε̱, δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ ντὲ ἀΐ
τζδ̇ὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ θότε̱.
24. Πρὰ ἀντάϊγ οὐ θὸμ γιούβετ·
Fίθε̱ σὰ τὲ̱ κε̱ρκόνι κοὺρ φάλενι, π̇ε-
σόνι, σὲ ἰ μίρ̇ρ̇ι, ἐ δ̇ὸ τοῦ π̇έ̱νενε̱
γιούβετ.
25. Ε κοὺρ τὲ̱ ῥίγι ντὲ̱ τὲ̱ φάλλε̱,
ντε̱γένι ντὲ̱ κέ̱νι Fὲ̱ χασμε̱ρὶ μὲ ντο-
ν̇ιὲ̱, κ̇ὲ̱ τοῦ ντε̱γέγε̱ γιούβετ ἐ δὲ
γιάτι γιούχϊγ κ̇ὲ̱ ε̱̈ὄτε̱ ντὲ̱ Κίελ φά-
γετε̱ τουάϊγ.
26. Ε ντὲ̱ μὸς ντε̱γέφι γιούβετ,
ἇς γιάτι γιουαϊγ κ̇ὲ̱ ε̱̈ὄτε̱ ντὲ̱ Κίελ
δ̇ὸ τοῦ ντε̱γέγε̱ φάγετε̱ τουαϊγ.
27. Ε βίγε̱νε̱ πε̱ρσερὶ ντὲ̱ Ιερουσα-
λὶμ, ἐ τὲκ ἔτζε̱ντε ἀΐ ντὲ̱ Ιερὸ βί-
γε̱νε̱ ἆφε̱ρ τὶγ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱-
ρετ, ἐ δὲ Γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ πλέϊκτε̱.
28. Ε ἰ θόν' ἀτὶγ· μὲτζ οὔρδε̱ρ
π̇ὲ̱ν τὶ κ̇ε̱τό; ἐ δὲ τζίλι τὰ δὰ τὶ κ̇ε̱-
τὲ̱ οὔρδε̱ρ τὲ̱ π̇ὲ̱ντζ κε̱τὸ;
29. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ οὐ
θότ' ἀτοῦρε̱· δ̇ὸ τοῦ πίες ἐ δὲ οὔνε̱
γιούβετ ν̇ιὲ̱ φγιάλλε̱, ἐ τὲ̱ μὲ̱ πε̱ρFί-
Fενι μούα, ἐ δὲ οὔνε̱ δ̇ὸ τοῦ θὸμ γιού-
βετ μὲτζ οὔρδε̱ρ ἰ π̇έϊγ κ̇ε̱τό.
30. ΠάFε̱ζίμι ἰ Ιωάννητ γκὰ Κί-
ελτε̱, κὲ, ἆ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱; πε̱ρFέFιουνι
μούα.
31. Ε με̱ντόνεϊγνε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε̱ τὲ̱
τοῦρε, ἐ θόὄνε̱· ντὲ̱ θέ̱ντζιμ γκὰ Κί-

οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν
δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;
32 Ἀλλ᾽ ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώ-
πων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι
πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο
τῳόντι προφήτης.
33 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ
ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς
αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

Κεφ. ιβ΄. 12.

ΚΑΙ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς
διὰ παραβολῶν, Ἄνθρωπός *τις* ἐφύ-
τευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν
εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν
ὑπολήνιον, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον,
καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς,
καὶ ἀπεδήμησε.
2 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ *τῶν καρ-
πῶν* ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς
δοῦλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν
γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμ-
πελῶνος.
3 Ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτὸν,
ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν.
4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς
αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· καὶ ἐκεῖνον
λιθοβολήσαντες, ἐπλήγωσαν τὴν
κεφαλὴν *αὐτοῦ*, καὶ ἀπέπεμψαν
ἠτιμωμένον.
5 Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον·
καὶ ἐκεῖνον ἐφόνευσαν· καὶ πολλοὺς
ἄλλος, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ
ἐφόνευσαν.
6 Ἔτι λοιπὸν ἔχων ἕνα υἱὸν
ἀγαπητὸν αὐτοῦ ἀπέστειλε καὶ αὐ-
τὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων,
Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱόν μου.

ελτε̱, δὸ νὰ θότε̱ νάβετ, ἐ πὸ γιοὺ
ψὲ νούκε̱ πεσούατε̱ ἀτίγ;
32. Ε πάμετα ντὲ̱ θε̱ντζιμ γκὰ
νιέρε̱ζιτε̱, τρε̱μπεϊγνε̱ τούρμε̱νε̱, σὲ
τὲ̱ Fίθε̱ ἐ κιὄνε̱ Ιωάννε̱ σὲ κὲ προ-
φὴτ ἰ βε̱ρτέτε̱.
33. Ε γιοὺ πε̱ρFέιFκνε̱ ἐ ἰ θάν᾽ Ιη-
σούϊτ· νούκ᾽ ἐδίμε̱· ἐ δὲ Ιησούϊ οὐ
πε̱ρFέιFκ, ἐ οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· ἂς οὔνε̱
νοὺκ᾽ οὐ θὸμ γιούβετ μὲτζ οὔρδε̱ρ ἐ
πέϊγ κε̱τό.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιβ΄. 12.

Ε νίσι τοῦ φλὶτ ἀτοῦρε μὲ παραβο-
λίρα, ἐ τοῦ θὸὄ, νιὲ̱ ἰερὶ φυτέψι
βέὄτε̱, ἐ πέρρι ρότουλ Fὰρδ, ἐ ρε̱μόϊ
ὄκε̱λε̱ς, ἐ δε̱ρ·τόϊ κούλλε̱, ἐ οὐ ἀδὰ
πούϊγκετ, ἐ ἴκου λιάρF.

2. Ε μπὲ̱ κόχε̱ τὲ̱ σὲ̱ βγίελιτ δε̱ρ-
Fόϊ μπὲ̱ πούϊγκ κοπίλλε̱, τὲ̱ μάρρε̱
γκὰ πούϊγκτε̱ πέμε̱ τὲ̱ βέ̱ὄτιτ.

3. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐ̱ζούν᾽ ἀτὲ̱, ἐ ράχνε̱,
ἐ ἐδε̱ρFούανε̱ μὲ δούαρρ μπράζε̱τε̱.
4. Ε πάFενε δερFόϊ μπὰ τὰ τγιά-
τε̱ρ κοπὶλλ, ἐ δὲ ἀτὲ̱ σὶ ἰ πίγνε̱ μὲ
Fούρρε̱, ἰ τζάϊγτινε̱ κρίετε̱, ἐ ἐδε̱ρFού-
ανε̱ τουρπε̱ρούαρε̱.

5. Ε πε̱ρσε̱ρὶ δε̱ρFόϊ τγιάτερ, ἐ δὲ
ἀτὲ̱ ἐ βράνε̱· ἐ δὲ ὄούμε̱ τὲ̱ τγιέρε̱
κὲ̱ δε̱ρFόϊ τζὰ ἰ ράχνε̱ ἐ τζὰ ἰ βράνε.

6. Ακόμα δὰ κιὄ νιὲ̱ πὶρρ τὲ̱ δά-
ὄουρε̱ τὲ̱ τίγνε̱, ἐ ἐ δε̱ρFόϊ ἐ δὲ ἀτὲ̱
μπὰ τὰ με̱ τὲ̱ παστάϊγμενε̱, ἐ θὸὄ,
σὲ ἀτὰ δὸ τὲ̱ τουρπε̱ρόνενε̱, ἐ τὲ̱
ντερόγε̱νε̱ τὶμ πὶρρ.

7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον
πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι
ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἂς φονεύσω-
μεν αὐτὸν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν
ἡ κληρονομία.
8 Καὶ πιάσαντες αὐτὸν ἐφόνευσαν,
καὶ ἔῤῥιψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.
9 Τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ κύ-
ριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἔλθει
καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ
θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλ-
λους.
10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην
δὲν ἀνεγνώσατε « Ὁ λίθος τὸν
ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦν-
τες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας·
11 Παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη,
καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν; »
12 Καὶ ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν
αὐτόν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον·
ἐπειδὴ ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶ-
πε τὴν παραβολήν· καὶ ἀφήσαντες
αὐτὸν, ἀνεχώρησαν.
13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν
τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρω-
διανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐ-
τὸν εἰς λόγον.
14 Καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι
πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν
ὅτι εἶσαι ἀληθὴς, καὶ δὲν σὲ μέλ-
λει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις
εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ'
ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ δι-
δάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ
δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα,
ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώ-
σωμεν;
15 Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρι-
σιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί
μὲ πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον,
διὰ νὰ ἴδω.

7. Πὸ ἀτὰ π̇ούϊγχε̱ρ θάνε̱ μὲ ϐέ-
τε̱χ̇ε τὲ̱ τοῦρε, σὲ κούϊγ ε̱̋ὄτε̱ κλη-
ρονόμι' ἔγιανι τὰ ϐράσε̱με̱ ἀτὲ̱, ἐ δ̇ὸ
τὲ̱ μπέτετε̱ ντὲ̱ νάϐετ πγιέσε̱.

8. Ε σὶ ἐμούαρε̱ ἀτὲ̱, ἐ ϐράνε̱, ἐ
ἐ ὄτίνε̱ πε̱ργιάὄτα ϐέὄτιτ.
9. Τζδ̇ὸ τοῦ π̇έ̱γε̱ δὰ ἱ ζότι ϐέ̱-
ὄτιτ; δὸ τὲ̱ ϐίγε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ χουμπάσε̱
ἀτὰ π̇ούϊγκ, ἐ δὲ ϐέ̱ὄτε̱νε̱ δ̇ὸ τὰ
ἄπε̱ ντὲ̱ τὲ̱ τγιέρε̱.

10. Ας κ̇ε̱τὲ̱ κάρτε̱ νούκ̇ε̱ διαϐά-
στε; ἀτὲ̱ ϝοὺῤῥ κ̇ὲ̱ ἐ ἐὄτίνε̱ πόὄτε̱
μγιέὄτρε̱τε̱, κούϊγ οὐ π̇ὲ̱ κ̇ρίε ἐ κιούτζ
ἰ κιοὄέσε̱.
11. Πρέϊγ ζότιτ οὐ π̇ὲ̱ κ̇ε̱γιὸ, ἐ
ε̱̋ὄτ' ἐ τζιουδ̇ίτσυρε̱ πε̱ρπάρα σίϐετ
σόνα;
12. Ε κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ τὰ ζίγν' ἀτὲ̱,
πὸ τρέ̱μπε̱ϊγνε̱ γκὰ τούρμα, σὲ ἐκου-
πε̱τούανε̱, κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ ἀτὰ ἐ θ̇ὰ παραϐο-
λίνε̱, ἐ ἐλιάνε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἴκνε̱.

13. Ε δ̇ε̱ρϝόγε̱νε̱ τὲκ ἀἴ τζὰ γκὰ
Φαρισέϊγτε̱, ἐ δὲ Ηρωδ̇ιανότε̱, κ̇ὲ̱ τὰ
ζίγν' ἀτὲ̱ μπὲ̱ ντοὺιὲ̱ φγιάλε̱.

14. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἔρδε̱, ἱ θόν' ά-
τὶγ· δάσκαλ, νάϐετ ἐδίμε̱ κ̇ὲ̱ γὲ
ἱϐε̱ρτέτε̱, ἐ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν ϝε̱, σὲ
νούκ̇ε̱ ϐε̱ὄτρὸν χατέ̱ρ ἐ νιέρε̱ζετ,
πὸ διδὰξ δ̇ρέϊκ̇ οὔδε̱ν' ἐ Περντίσε̱,
ε̱̋ὄτε̱ ντε̱γίερε̱ τ' ἄπε̱με̱ χαράτζνε̱
Καίσαριτ, ἆ γιό; τὲ̱ ἄπε̱με̱, ἆ τὲ̱ μὸς
ἄπε̱με̱;

15. Ε δὲ ἀἴ σὶ κουπε̱τϐΐ τὲ̱ φὄέ-
χουρε̱ν' ἐτοῦρε, οὐ θ̇ὰ ἀτοῦρε· ψὲ μὲ̱
ϝουτζίτνι; π̇ίρμε̱νι μούα κ̇ε̱τοὺ νιὲ̱
δηνὰρ τὰ ὄδχ.

16 Καὶ ἐκεῖνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος *εἶναι* ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι' αὐτόν.

18 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

19 Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ τινὸς ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάϐῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

20 Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαϐε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφῆκε σπέρμα.

21 Καὶ ἔλαϐεν αὐτὴν ὁ δεύτερος καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.

22 Καὶ ἔλαϐον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφῆκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

23 Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι *καὶ* οἱ ἑπτὰ ἔλαϐον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;

25 Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεύουσιν οὔτε νυμφεύονται· ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι

16. Ε δὲ ἀτά ἰ προύνε̱, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐ κούγια ε̱̈́ὅτε ϰ̇ε̱γιό κόνε̱, ἐ δὲ κούϊγ ε̱̈́με̱ρ; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ατὶγ, γιάνε̱ τε̱ Καίσαριτ.

17. Ε δὲ Ἰησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFϰ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπνι ἀτὸ ϰ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ Καίσαριτ, τὲ Καίσαρι, ἐ ἀτὸ ϰ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ Περντίσε̱, τὲ Περντία· ἐ οὐ τζιουδίτνε̱, ἐ λίγνε̱ με̱ντε̱ μπε̱ τε̱.

18. Ε ϐίγε̱νε ντὲ ἀϊ Σαδουκε̱ϊγτε̱, ἀτὰ ϰ̇ε̱ θόνε̱ σὲ νούϰ̇ε̱ γγιάλενε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱, ἐ ἐπιέτν' ἀτε̱, ἐ ἰ θάνε̱,

19. Δάσκαλ, Μωσίου νὰ ὂκρόϊ νάϐετ, σὲ ντὶ ϐδέκτε̱ ντονιε̱ϊτ ϐελάϊ, ἐ τε̱ λέρε̱ Fρούαν' ἐτὶγ, ἐ τε̱ μὸς λε̱ρε̱ δγιὲλμ, τε̱ μάῤῥε̱ ϐε̱λάϊ τὶγ Fρούαν' ἐτὶγ, ἐ τε̱ γγιάλγε̱ φάῤῥε̱ τε̱ ϐε̱λαϊ τὶγ.

20. Κένε̱ δὰ ὂτάτε̱ ϐε̱λάζε̱ρ, ἐ ἰ πάρι μόῤῥι Fρούα, ἐ κοὺρ ϐδίκι νούϰ̇ε̱ λιὰ φάῤῥε̱.

21. Ε ἐ μόῤῥι ε δὲ ἰ δίτι ἀτε̱, ἐ ϐδίκι, ἂς ἀϊ λιὰ φάῤῥε̱, ἐ δὲ ἰ τρέτι ϰ̇ε̱ὂτού.

22. Ε ἐ μούαῤῥε̱ ἀτε̱ ϰ̇ε̱ τε̱ ὂτάτε̱· ἐ νούϰ̇ε̱ λιάνε̱ φάῤῥε̱, με̱ παὂτάϊγ γκὰ τε̱ Fιθ ἀτὰ ϐδίκι ἐ δὲ Fρούαγια.

23. Ε πὸ ντε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱, ἀχιέρε ϰ̇ε̱ δὸ τε̱ γγιάλενε̱, ἐ τζίλιτ γκὰ ἀτὰ δὸ τε̱ γέτε̱ Fρούα; σὲ ϰ̇ε̱ τε̱ ὂτάτε̱ ἐ πάτνε̱ ἀτε̱ Fρούα.

24. Ε οὐ πε̱ρFέϊFϰ Ἰησούϊ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούϰ̇ε̱ γένι γιοὺ τε̱ Fε̱νίερε̱ πε̱ρ ϰ̇ε̱τε̱, σὲ ψὲ νούϰ̇ε̱ κουπε̱τόνι κάρτε̱ρατε̱, ἂς φουκίν' ἐ Περντίσε̱;

25. Σὲ ψὲ κοὺρ τε̱ γγιάλενε̱ γκὰ τε̱ ϐδέκουριτε̱, ἂς μαρτόνενε̱, ἂς Fράτε̱ ἰ ἄπε̱νε̱ ντε̱ πούῤῥα, πὸ γιάνε̱ πόσι ε̱̈́γγεϊγτε̱ κε̱ γιάνε̱ ντε̱ Κίελ.

26. Ε πε̱ρ τε̱ ϐδέκουριτε̱ ϰ̇ε̱

ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βάτου, λέγων, «Ἐγὼ *εἶμαι* ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;»

27 Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολύ.

28 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοὺς συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν *εἶναι*, «Ἄκουε Ἰσραήλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἷς Κύριος.

30 Καὶ θέλεις ἀγαπᾷ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου·» Αὕτη *εἶναι* ἡ πρώτη ἐντολή.

31 Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, «Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.» Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολὴ δὲν εἶναι.

32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἷς Θεὸς, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾷ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλειότερον πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς

γγιάλενε νούλε κίνι διαβάσουρε ντὲ κάρτε τὲ Μωϋσίουτ, ντὲ φέρρε, κιὸ ἰ φόλλι ἀτὶγ Περντία, ἐ ἰ θὰ, οὔνε γιὰ Περντία ἐ Αβράμιτ, ἐ δὲ Περντία ἐ Ισαάκουτ, ἐ δὲ Περντία ἐ Ιακώβιτ.

27. Νούκ' ἔστε Περντία, Περντὶ ἐ σὲ βδέκουρετ, πὸ Περντὶ ἐ σὲ γγιάλεβετ· γιούβετ ἴνι δὰ σούμε Fενίερε.

28. Ε σὶ γιοὺ ἀφερούα νιὲ γκὰ Γραμματέϊγτε, κὲ κιὸ διFιούαρε τὲ πιέτουρατ' ἐ ἀτοῦρε, ἐ κουπετόϊ κὲ οὺ περFέϊFκ μπὰ τὰ μίρρε· ἐ πίετι ἀτὲ, τζίλια ποροσὶ ἔστε ἐ πάρε γκὰ τὲ Fίθα;

29. Ε δὲ Ιησούϊ γιοὺ περFέϊFκ ἀτὶγ· σὲ ἐ πάρα γκὰ τὲ Fίθα ποροσίτε ἔστε, διFιὸ ὦ Ισραὴλ, ζότι Περντία γιότε, ζὸτ νιὲ ἔστε.

30. Ε δὲ τὲ δούατζ ζότνε Περντίνε τέντε μὲ Fίθε ζέμερε τέντε, ἐ δὲ μὲ Fίθε Σπὶρτ τὲντ, ἐ δὲ μὲ Fίθε μὲντ τὲντ, ἐ δὲ μὲ Fίθε φουκὶ τέντε· κεγιὸ ἔστε ποροσὶ ἐπάρε.

31. Ε ἐ δίτε σὶ ἐ δὲ κεγιὸ, ἔστε κεγιό· τὲ δούατζ Fιτόνε τὲντ πόσι ἐ δὲ βέτεχενε τέντε· με ἐμάδε γκὰ κετὸ τγιάτερ πορσὶ νούκ' ἔστε.

32. Ε δὲ Γραμματέϊ ἰ θὰ ἀτίγ, μίρρε ὦ δάσκαλ, τὲ βερτέτενε φόλλε, σὲ νιὲ ἔστε Περντία, ἐ τγιάτερ νούκ ἔστε πὲρ βέτζμε ἀσάϊγ·

33. Ε δὲ τὲ δόγε ἀτὲ νιερίου μὲ Fίθε ζέμερε, ἐ μὲ Fίθε μὲντ, ἐ μὲ Fίθε Σπίρτ, ἐ μὲ Fίθε φουκὶ, ἐ δὲ τὲ δόγε Fιτόνε πόσι βέτεχεν' ἐτὶγ, ἔστε μὲ σούμε σὲ Fίθε δουρετίτε, ἐ Fίθε χουρπάνετε.

34. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ ἐπὰ ἀτὲ κεγιοὺ περFέϊFκ μέντζουρε, ἰ θὰ ἀτὶγ,

αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ;

36 Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, « Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. »

37 Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίςως.

38 Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,

39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις·

40 Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά.

42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε δύο λεπτὰ, τουτέστιν ἕνα κοδράντην.

43 Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ ἔβαλε περισσότερον πάντων

νού κε̱ γὲ λιὰρϜ γκὰ πρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱, ἐ ἡιερὶ νούκ̇ε̱ Ϝουτζὸν τὰ πιὲτ με̱ ἀτέ̱.

35. Ε οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ τούκ, ἐ διδάξουρε̱ ντὲ̱ Ιερὸ, ἐ θὰ· κιὃ θόνε̱ Γραμματέϊγτε̱ σὲ Κρίὃτι ε̱ὃτε̱ ἰ πίρρι Δαβίδιτ.

36. Σὲ ψὲ αἰ Δαβιδι θὰ μὲ Σ̈πίρτνε̱ Σ̈ε̱νγτ, θὰ Ζότι ντέ Ζότι ἰμ, ρὶ μπάνε̱ τίμε τὲ̱ δγιάθε̱τε̱, γγέρα σὰ τὲ̱ βὲ̱ χάζσμε̱ριτ ἐτοὺ πε̱ρπὸὃ ντέ̱νε̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ τούκ.

37. Αἴ ἀδὰ βέτε̱ Δαβίδι ἐ θότ αἰε̱ ζὸτ, ἐ πὸ γκὰ ε̱ὃτε̱ πίρρ' ἐ τίγ; ἐτούρμ' ἐ ὃούμε̱ ἐ διϜιόϊγνε̱ ἀτὲ̱ μὲ τὲ̱ πε̱λκίερε̱.

38. Ε οὐ θὸὃ ἀτοῦρε ντὲ̱ διδαχὴ τὲ̱ τὶγ· ρούχουνι γκὰ γραμματέϊγτε̱, κ̇ὲ̱ δούανε̱ τὲ̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ μὲ στολίρα, ἐ μὲ τὲ̱ πε̱ρὃε̱ντέ̱τουρα μπούδε̱,

39. Ε κ̇ὲ̱ δούανε̱ βε̱ντν' ἐ πάρε̱ ντὲ̱ μπε̱γέδε̱για, ἐ τὲ̱ ρίνε̱ ντὲ̱ κρίε τὲ̱ σουφράσε̱ ντὲ̱ Ϝοστίρα·

40. Ατὰ κ̇ὲ̱ χάνε̱ ὃτε̱πὶτ' ἐ Ϝράβετ· σὲ̱ βὰ, Ϝιόγια σὲ φάλε̱νε̱ ὃούμε̱, κ̇ε̱τὰ δὸ τὲ̱ μουντόνενε̱ μὲ̱ ὃούμε̱.

41. Ε σὶ ντέ̱ἡι Ιητούϊ καρτὶ κουτίσε̱ κ̇ὲ̱ μπε̱γίδνε̱ ἐλεημοσύνε̱, ἐ βίγτε ρὲ κ̇ιὃ βίγνε̱ τούρμα ἄσπρε̱ ντὲ̱ κ̇ουτὶ τὲ̱ ἐλεημοσύνιτ, ἐ σούμε̱ τὲ̱ πάσουρε̱ βίγνε̱ ὃούμε̱.

42. Ε σὶ οὐ κιὰς ἡὲ̱ Ϝρούα ἐ βὲ ἐ βάρφε̱ρε̱, βοῦρι δὶ ἄσπρε̱, κ̇ὲ̱ ε̱ὃτε̱ ἡὲ̱ κοδράντ.

43. Ε θύρρι μαθητίτ' ἐτὶγ ἄφε̱ρ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱ κ̇ε̱γιὸ Ϝρούα ἐ βὲ ἐ βάρφε̱ρε̱ βοῦρι μὲ̱ ὃούμε̱ σὲ Ϝίθε̱ γκὰ

ὅσοι ἔϐαλον εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

44 Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισσεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔϐαλον· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔϐαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

Κεφ. ιγʹ. 13.

ΚΑΙ ἐνῷ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὁποῖοι λίθοι καὶ ὁποῖαι οἰκοδομαί!

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφεθῇ λιθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῇ.

3 Καὶ ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἠρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωϐος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,

4 Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν;

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις.

6 Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταράττεσθε· διότι πρέπει νὰ γείνωσι *ταῦτα*· ἀλλὰ δὲν *εἶναι* ἔτι τὸ τέλος.

8 Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γείνει πεῖναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα *εἶναι* ἀρχαὶ

ἀτὰ κε̱ ϐούνε̱ ντε̱ κουτὶ τε̱ ἐλημοσύνιτ.

44. Σὲ ψὲ τε̱ Fίθε̱ ϐούνε̱ γκὰ ἄγιὸ κε̱ οὺ τεπε̱ρὸν, ὲ κε̱γιὸ γκὰ λίψε̱ϊγ' ἐσαΐγ βοῦρι σὰ κε̱ κιὸ, Fίθε̱ Fε̱ν' ἐσάΐγ.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγʹ. 13.

Ε κοῦρ δίλλτε αἴ γκὰ Ιερόϊ, ἰ θότ' ἀτὶγ νιε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ· δάσκαλ, ὂίχ τζφάρε̱ Fούῤῥε̱, ἐ δὲ τζφάρε̱ τε̱ δε̱ρτούχρα γιάνε̱;

2. Ε δὲ Ιησούϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ ἰθὰ ἀτὶγ· ὂὲχ κε̱τὸ πινάρα τὲ με̱δὰ, δὸ τε̱ μὸς μπέτετε̱ Fοὺῤῥ, κε̱ τε̱ μὸς Fρεμίσετε̱.

3. Ε σὶ ῥίγτε αἴ ντε̱ μὰλλ τ'Οὐλλίνιετ, καρὂὶ Ιε̱ρόϊτ, ὲ πιέτν' ἀτε̱ μπε̱ νιάνε̱ Πέτρουα, ὲ δὲ Ιάκωϐοϊ, ὲ δὲ Ιωάννη, ὲ δὲ Ανδρέα.

4. Θούαϊγνα νάϐετ κοὺρ δὸ τε̱ πε̱νενε̱ κε̱τὸ, ὲ τζίλι ε̱ὂτε̱ νιὂάνι ἀχιέρε κε̱ δὸ τε̱ πε̱νενε̱ Fίθε̱ κε̱τό;

5. Ε δὲ Ιησούϊ σὶ οὐ πε̱ρFέϊFκ μπε̱ τὰ, νίσι τοῦ θὸὂ, ϐε̱ὂτρόνι τε̱ μὸς οὐ Fε̱νιέγε̱ γιούβετ νιερί.

6. Σὲ ὂούμε̱ δὸ τε̱ ϐίγε̱νε̱ μπ' ε̱με̱ρ τίμ, ὲ δὸ τ' ε̱ θόνε̱, σὲ οὔνε̱ γιὰμ, ὲ δὸ τε̱ Fε̱νιε̱γε̱νε̱ ὂούμε̱.

7. Ε κοὺρ τε̱ ντίενι λιούφτε̱ρα, ὲ δὲ ζε̱ τε̱ λιούφτε̱ραϐετ, μὸς οὐ τρε̱μνι, σὲ δούχαετε̱ τε̱ πε̱νενε̱ κε̱τὸ, πὸ σε̱ὂτ' ὲ δὲ τε̱ σόσουριτ' ὲ γέτε̱σε̱.

8. Σὲ δὸ τε̱ γκρίχετε̱ φυλὴ σίπε̱ρ μπὶ φυλὴ ὲ μπρετε̱ρὶ σίπε̱ρ μπὶ μπρετε̱ρὶ, ὲ δὸ τε̱ πε̱νενε̱ τε̱ρμέτε ντε̱ τζὰ ϐε̱ντε, ὲ δὸ τε̱ πε̱νετε̱ οὔγε̱ ὲ δὲ νακατόσίρα. Κε̱τὸ γιάν' νίσε̱-

ὠδίνων.

9 Σεῖς δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῆ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῆ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

10. Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κυρηχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσι διὰ νὰ σᾶς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῇ εἰς ἐσᾶς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἶσθε σεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

12. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῆ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς.

13. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῆ.

14. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἱστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀναγινώσκων ἂς ἐννοῇ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἂς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη·

15. Καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἂς μὴ καταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἂς εἰσέλθῃ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

16. Καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἂς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

γιατ' ἐ πικε̱λίμιτ.

9. Πὸ γιούβετ ρούαϊγνι βέτε̱χενε̱ τούαϊγ· σὲ δὸ τοῦ ἄπε̱νε̱ γιούβετ ντὲ̱ Fιουκάτε̱ς, ἐ ντὲ̱ μπε̱γέδε̱για δὸ τὲ̱ ρίχενι, ἐ δὸ τὲ̱ δίλλι πε̱ρπάρα ζοτε̱ρίνιετ, ἐ μπρέτε̱ρετ πὲ̱ρ μούα, κὲ̱ τοῦ γέτε̱ μαρτυρὶ ἀτοῦρε.

10. Ε δὸ τὲ̱ κηρύξετε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα Οὐγγίλι ντὲ̱ Fίθε̱ φυλίρα.

11. Ε κοὺρ τοῦ ἄπε̱νε̱ γιούβετ, ἐ τοῦ ὄπίενε̱ ντὲ̱ χαψάνε̱, μὸς οὐ με̱ντόνι μὲ̱ πε̱ρπάρα τζδὸ τὲ̱ θόϊ, ἂς μὸς οὐ συλλοήσνι πὸ ἀγιὸ κὲ̱ τοῦ ἴπετε̱ γιούβετ μπὰ τὲ̱ κόχε̱, ἀτὲ̱ θόϊ· σὲ νούκε̱ ἴνι γιούβετ κὲ̱ φλίτνι, πὸ ἔ̱στε̱ Σἐ̱ντι Σπίρτ.

12. Ε δὸ τὲ̱ ἄπε̱ ντὲ̱ βδέκε̱γε̱ βε̱λάϊ βε̱λάνε̱, ἐ γιάτι πίρρε̱, ἐ δὸ τὲ̱ γκρίχενε δγιέλμτε̱ σίπε̱ρ μπὶ πε̱ρίνγ, ἐ δὸ τὶ βράσε̱νε̱ ἀτά.

13. Ε δὸ τὲ̱ κένι Fίθε̱ πότε̱νε̱ ἀρμὶκ πὲ̱ρ ἔ̱με̱ρ τὶμ· πὸ ἀΐ κὲ̱ τὲ̱ δουρόγε̱ γγέρα μπάνε̱, ἀΐ δὸ τὲ̱ σόσετε̱.

14. Ε κοὺρ τὲ̱ ὄίχνι Ιδόλε̱νε̱ κὲ̱ δε̱φτὸν τὲ̱ ὄκρετούαριτε̱, κὲ̱ θὰ προφήτη Δανιὴλ, κὲ̱ τὲ̱ ρίγε̱ τὲκ νούκε̱ κιὄ βε̱ντ (ἀΐ κὲ̱ διαβὰς λέ τὲ̱ νοήσγε̱) ἀχιέρε ἀτὰ κὲ̱ Fε̱νδενε̱ ντὲ̱ Ιουδαίε̱, λὲ τὲ̱ ἴκε̱γε̱νε̱ ντὲ̱ μάλλε.

15. Ε δὲ ἀΐ κὲ̱ ἔ̱στε̱ μπὶ ταράτζε̱, λὲ τὲ̱ μὸς ζπρέσε̱ μπὲ̱ ὄτε̱πὶ, ἂς τὲ̱ μὸς χίγε̱ πρέ̱ντα τὲ̱ μάρρε̱ Fε̱ γκὰ ὄτε̱πὶ ἀτίγ.

16. Ε δὲ ἀΐ κὲ̱ τὲ̱ Fέ̱ντετε̱ ντὲ̱ ἄρρε̱ λὲ τὲ̱ μὸς κθένετε̱ πράπα, τὲ̱ μάρρε̱ ρόπατ' ἐτὶγ·

17. Ε βε̱ μπὰ τὸ Fρὰ κὲ̱ γιάνε̱ μὲ̱ πάρρε̱, ἐ δὲ μπὰ τὸ κὲ̱ κάνε̱ δγιέλμ ντὲ̱ σίσε̱ μπὰ τὸ δίτ.

18. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνῃ ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι.

19. Διότι αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὁποία δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

20. Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας *ἐκείνας*, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

21. Καὶ τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἰδοὺ, ἐδῶ *εἶναι* ὁ Χριστὸς, ἤ, Ἰδοὺ, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε.

22. Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ νὰ ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

23. Σεῖς ὅμως προσέχετε· ἰδοὺ, σᾶς προεῖπον πάντα.

24. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,

25. Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῇ.

26. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης.

27. Καὶ τότε θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

28. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνῃ ἤδη ἁπαλὸς, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ

18. Ε λιούτουνι τε̱ μὸς οὐ π̇ε̱νετε̱ τ' ἴκουριτε̱ τούαΐγ μπε̱ δίμε̱ρ.

19. Σε μπὰ τὸ δ̇ιτ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ σ̇τρε̱γγὶμ ἰμὰδ, κάκε̱ κ̇ε̱ ἰτίλλι νούκ' οὐ κ̇ε̱ κούρε̱, κ̇ε̱ ντε̱ τε̱ νίσουρε̱ τε̱ δ̇ινιάσε̱ κ̇ε̱ π̇έρι Περντία, γγέρα ντασ̇τὶ ἄς μὸς οὐ κ̇έφτε̱.

20. Ε τε̱ μὸς κ̇ιὸ σ̇κουρτούαρε̱ ζότι δ̇ίτε̱, δ̇ὸ τε̱ μὸς σ̇πε̱τόντε ν̇ιερὶ, πὸ πε̱ρ τε̱ ζγιέδουριτε̱, ἀτὰ κ̇ε̱ ζγιόδι σ̇κουρτόϊ δ̇ίτε̱.

21. Ε ἀχ̇ιέρε ντε̱ γιοὺ θάσ̇τε̱ ν̇ιερὶ γιούβετ, γιὰ, κ̇ε̱τοὺ ε̱σ̇τε̱ Κρίσ̇τι, ἆ γιὰ ἀτγὲ, μὸς κ̇εσόνι.

22. Σε δ̇ὸ τε̱ γκρίχ̇ενε̱ Κρίσ̇τε̱ρ τε̱ ῥε̱μ, ε δε προφήτε̱ρ τε̱ ῥε̱μ, ε δ̇ὸ τε̱ ἄπε̱νε̱ ν̇ισ̇άνε̱, ε τζιουδίρα, πε̱ρ τε̱ ϝε̱νιερε̱ ντε̱ μούντζινε̱, ε δε τε̱ ζγιέδουριτε̱.

23. Πὸ γιούβετ βε̱σ̇τρόνι, γιὰ κ̇ε̱ οὐ ἀ θάτζε̱ γιούβετ τε̱ ϝίθα με̱ πε̱ρπάρα.

24. Πὸ μπὰ τὸ δ̇ιτ, πὰς ἀτὶγ σ̇τρε̱γγίμιτ, Δίελι δ̇ὸ τε̱ ἔρρετε̱, ε δε Χένε̱ζα δ̇ὸ τε̱ μὸς ἄπε̱ δρίτε̱ν' ἐσαΐγ.

25. Ε δε Οὔλλετ' ε Κίελιτ δ̇ὸ τε̱ κ̇ιενε̱, ε δε φουκίτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ρ Κίελ δ̇ὸ τε̱ τούντενε̱.

26. Ε ἀχ̇ιέρε δ̇ὸ τε̱ σ̇όχενε̱ τε̱ Πίρρ' ε ν̇ιερίουτ κ̇ε̱ βγιὲν μπὶ μγιέρϝουλα με̱ σ̇ούμε̱ φουκὶ, ε δε λε̱βδίμ.

27. Ε ἄτε̱ χέρε̱ δ̇ὸ τε̱ δ̇ε̱ρϝόγε̱ Ἔ̱γγεϊγτ' ἐτὶγ ε δ̇ὸ τε̱ μπε̱γέδ̇ε̱νε̱ τε̱ ζγέδουριτ ἐτὶγ γκὰ τε̱ κάτε̱ρ ἔρρε̱τε̱ γκὰ ἄν' ε δέουτ, γγέρα μπάνε̱ τε̱ Κίελιτ.

28. Ε γκὰ φίκου μψόνι παραβολίνε̱, κ̇ουρ ζ̇πούτενε̱ δ̇έϝατ' ε ντζγίερ φλέτατε̱, ε κουπε̱τόνι σε ἄφε̱ρ ε̱σ̇τε̱

φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ θέρος.

29. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας.

30. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἑωσοῦ γείνωσι πάντα ταῦτα.

31. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

32. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

33. Προσέχετε ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρός.

34. *Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι* ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφῆκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ.

35. Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἑσπέραν, ἢ τὸ μεσονύκτιον, ἢ ὅταν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρωΐ·)

36. Μήποτε ἐλθὼν ἐξαίφνης, σᾶς εὕρῃ κοιμωμένους.

37. Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἐσᾶς, πρὸς πάντας λέγω. Ἀγρυπνεῖτε,

Κεφ. ιδ΄ 14.

ΜΕΤΑ δὲ δύο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν μὲ δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν.

ϐέῤῥα.

29. Κε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ γιούϐετ, κοὺρ̇ τὲ̱ σ̈ίχνι κ̇ε̱τὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νενε̱, ν̇ίχνι σὲ ἄφε̱ρ ε̱̋σ̈τε̱ μπὲ̱ δ̇ίερ.

30. Μὲ τὲ̱ ϐε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούϐετ, κ̇ὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς σ̈κόγε̱ κουΐγ π̇ρὲζ, γγέρα σὰ τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τό.

31. Κίελ̇τε̱ ἐ δὲ Δέου δ̇ὸ τὲ̱ σ̈κόγε̱νε̱, ἐ φγιάλε̱τ' ἐμία δ̇ὸ τὲ̱ μὸς σ̈κόγε̱νε̱.

32. Πὸ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ δ̇ίτε̱, ἐ δὲ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ σαχὰτ νούκ̇ε̱ δ̇ὶ ν̇ιερὶ, ἆς ε̱̋γγε̱ΐγτε̱ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ μπὲ̱ Κίελ̇, ἆς ἰ π̇ίῤῥι, πὲ̱ρ ϐέτζμε γιάτι ϐέτε̱με̱.

33. Βε̱σ̈τόνι, μὸς φλίγνι, ἐ λιούτουνι, σὲ νούκ̇ε̱ δίνι κοὺρ ε̱̋σ̈τε̱ κόχα.

34. Πόσι ν̇ιὲ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ ϐέτε ντὲ̱ ξενιτὶ, ἐ κ̇ὲ̱ λιὰ σ̈τε̱πίν' ἐτὶγ, ἐ δὰ ντὲ̱ κοπὶγ τὲ̱ τὶγ οὔρδε̱ρινε̱, ἐ δὲ ντὲ τζίλι δ̇ὸ πούνε̱ν' ἐτὶγ, ἐ πορτάρε̱ ἐ πορσίτι τὲ̱ ῥίγε̱ ζγιούαρε̱.

35. Ρίγι δὰ ζγιούαρε̱ (σὲ νούκ̇ε̱ δ̇ίνι τζκόχ̇ε̱ ϐγιὲν ἰ ζότι σ̈τε̱πίσε̱, μπρέ̱μανετ, ἆ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ νάτε̱σε̱ ἆ κοὺρ θε̱ῤῥὲτ κοκόσ̈ι, ἆ ντὲ̱ με̱γγές.)

36. Σὲ μὸς ϐίγε̱ πὰ παντέχουρε̱, ἐ οὺ Fέγε̱ γιούϐετ μπὲ̱ Fιούμε̱.

37. Κετὸ κ̇ὲ̱ οὺ θὸμ γιούϐε̱τ, οὺ ἀθὸμ Fίθε̱ϐετ, ῥίγι ζγιούαρε̱.

Κρίε̱ Εκατε̱ρμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιδ΄. 14.

Ε πὰς δ̇ὶ δ̇ίτετ κὲ Πάσ̈κα ἐ δὲ λιψότε̱, ἐ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ Πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ Γραμματέϊγτε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ κὶσ̈ τὰ ζίγν' ἀτὲ̱ μὲ δελπε̱ρί, ἐ τὰ ϐρίσνε̱.

2. Ἔλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε γείνῃ θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε *τὸ μύρον* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

4. Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἔγεινεν ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου;

5. Διότι ἠδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχούς· καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

6. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε αὐτήν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτήν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ·

7. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε νὰ εὐεργετήσητε αὐτούς· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

8. Ὅ,τι ἠδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ μὲ μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

9. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον ἔπραξεν αὕτη, θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10. Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

11. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐζήτει πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

12. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν

2. Πὸ θόσ̈νε̱, γιὸ ντε̱ τε̱ κ̇ρέ̱μπτενε̱, σὲ μὸς π̇έ̱νετε̱ νακατοσὶ ντε̱ λαό.

3. Ε κοὺρ ἴσ̈τε ἀΐ ντε̱ Βιθανὶ, μπε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ Σίμωνιτ σε̱ λεπρόσουριτ, τὲκ ῥίγτε ἀΐ ντε̱ σουφρὰ, ἔρδι ν̇ιε̱ Fρούα, ἐ κ̇ίσ̈τε ν̇ιε̱ γαράφε̱ πὰ δ̇όῤῥε̱, πλιὸτ μὲ μύρο γκὰ Νάρδο τε̱ κε̱ρούαρε̱, σ̈ούμε̱ τε̱ σ̈τρε̱ΐγτε̱, ἐ σὶ ἐ θέου γαράφε̱νε̱ πὰ δόῤῥε̱, γιὰ δ̇έρδι μπὶ κρίε τε̱ τίγ.

4. Ε χένε̱ τζὰ κ̇ε̱ οὐ ζε̱με̱ρούανε̱ μὲ 6έτε̱χ̇ε τε̱ τοῦρε̱, ἐ θόσ̈νε̱· μπε̱ σὲ οὐ π̇ε̱ τε̱ χούμπουριτ' ἐ κ̇ε̱σάϊγ μύροσε̱;

5. Σὲ κ̇ε̱γιὸ μοὺντ τε̱ σ̈ίτεϊγ με̱ τέπε̱ρ σὲ τρεκὶντ δηνάρε, ἐτ' ἴπεϊγνε̱ τε̱ 6άρφε̱ρετ, ἐ ζε̱με̱ρόνεϊγνε̱ μπε̱ τέ̱.

6. Ε Ιησοῦϊ θὰ· λίριε ἀτε̱, ψὲ ἱ ἴπνι ἀσάϊγ μουντίμ; τε̱ μίῤῥε̱ πούνε̱ π̇έ̱ρι μπε̱ μούα.

7. Σὲ τε̱ 6άρφε̱ριτε̱ ἱ κ̇ένι κουρδ̇ὸ μὲ 6έτε̱χ̇ε τούαϊγ, ἐ κουρδ̇ὸ τε̱ δ̇όϊ, μούντνι τε̱ π̇έ̱νι ντὰ τὰ τε̱ μίῤῥε̱, πὸ μούα νούκ̇ε̱ με̱ κ̇ένι κουρδ̇ό.

8. Ατε̱ κ̇ε̱ μούντι κ̇ε̱γιὸ ἐ π̇έ̱ρι, κ̇ρίγτι με̱ πε̱ρπάρα τε̱ λίεγε̱ κούρμινε̱ τὶμ μὲ μύρο, πε̱ρ τε̱ 6έ̱νε̱ ντε̱ 6άῤῥ.

9. Μὲ τε̱ 6ε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, τὲκ δ̇ὸ κ̇ε̱ τε̱ ῥε̱φένετε̱ κούϊγ Οὐγγὶλ ντε̱ Fίθε̱ π̇ότε̱, δ̇ὸ τὲ κ̇ουβε̱ντόνετε̱ ἐ δὲ τζπ̇έ̱ρι κ̇ε̱γιὸ κ̇ε̱ τε̱ μπάχ̇ετε̱ με̱ντ ἀγιό.

10. Ε Ιούδα Ισκαριώτη ν̇ιε̱ γκὰ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, 6άτε ντε̱ τε̱ πάρε̱τ' ἐ̱ Πρίφτε̱ρετ κ̇ε̱ τοῦ ἴπ ἀτε̱ μπε̱ δ̇ούαῤῥ.

11. Ε ἀτὰ σὶ δ̇ιFιούανε̱ οὐ Fε̱ζούανε̱· ἐ ἱ τάξνε̱ τὶ ἴπνε̱ ἀτὶγ ἄσπρε̱· ἐ κ̇ε̱ρκὸν κ̇ε̱ τοῦ ἀ ἴπ ἀτε̱ μπε̱ δ̇ούαῤῥ με̱ κολάϊγ.

12. Ε δ̇ίτε̱ν' ἐ πάρε̱ τε̱ λιψόβετ,

ἀζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ ἑτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

13. Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σᾶς ἀπαντήσει ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν,

14. Καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἴπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

15. Καὶ αὐτὸς θέλει σᾶς δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπε πρὸ αὐτοὺς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18. Καὶ ἐνῷ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ.

19. Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἷς ἕκαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ;

20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χεῖρα.

21. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρω-

κοὺρ χάϊγνε̱ Πάσ̈κε̱νε̱, ἰ θόν' ἀτὶγ μαθητίτ' ἐτὶγ, κοὺ δὸ τε̱ βέμι, ἐ τε̱ π̈έγε̱με̱ Ϝατὶ τε̱ χάτζ Πάσ̈κε̱νε̱;

13. Ε δε̱ρϜὸν δὶ γκὰ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔτζε̱νι ντε̱ κιουτὲτ, ἐ δὸ τε̱ πίκετε̱ με̱ γιοὺ νι̇ε̱ νι̇ερὶ κ̇ε̱ μπὰν νι̇ε̱ στάμνε̱ με̱ οὔγε̱, ἐ χάϊγδενι πὰς τίγ.

14. Ε τὲκ δὸ κ̇ε̱ τε̱ χίγε̱ θόϊ ζότιτ σε̱ σ̈τε̱πίσε̱, σὲ δάσκαλι θότε̱, κοὺ ἔσ̈τε̱ κονάκου κ̇ε̱ δὸ τε̱ χὰ πάσ̈κε̱νε̱ π̈άσ̈κε̱ με̱ μαθητίτ' ἐμί;

15. Ε ἀϊ δὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ νι̇ε̱ τζαρδὰκ τε̱ μὰδ σ̈τρούαρε̱ με̱ με̱σάλε̱, Ϝατὶ, ἀτγὲ π̈έ̱νανι Ϝατὶ πε̱ρ νάβετ.

16. Ε δούαλε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ βάνε̱ ντε̱ κιουτὲτ, ἐ Ϝένε̱ σὶ κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ π̈έ̱νι Ϝατὶ π̈άσ̈κε̱νε̱.

17. Ε σὶ οὐ ἔρῤ βγιὲν π̈άσ̈κε̱ με̱ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱.

18. Ε τὲκ ρίγν' ἀτὰ μπε̱ σουφρὰ ἐ χάϊγνε̱, οὐ θὰ Ιησοῦϊ· με̱ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νι̇ε̱ γκὰ γιοῦσ̈ δὸ τε̱ με̱ παραδόσγε̱, ἀϊ κ̇ε̱ χὰ με̱ μούα π̈άσ̈κε̱.

19. Ε νίσνε̱ τε̱ χελμόνεϊγνε̱, ἐ τι θόσ̈ν' ἀτὶγ νι̇ε̱ι πὰς γιάτε̱ριτ, μὸς γιὰμ οὖνε̱; ἐ τγιάτε̱ρι μὸς γιὰμ οὖνε̱;

20. Ε δὲ ἀϊ οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νι̇ε̱ γκὰ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, ἀϊ κ̇ε̱ γγίεν δόρρε̱νε̱ ντε̱ κούπε̱ π̈άσ̈κε̱ με̱ μούα.

21. Ε ἰ π̈ίρρι νι̇ερίουτ βέτε σὶ κούντρε̱ ἔσ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ πε̱ρ ἀτὲ̱, πὸ βὲ ἀτὶγ νι̇ε̱ρίουτ, κ̇ε̱ πρεϊγ ἀτὶγ παρα-

πον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν
ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν
δὲν ἤθελε γεννηθῇ.

22. Καὶ ἐνῷ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ
Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκοψε, καὶ
ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Λάβε-
τε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου.

23. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον,
εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς
καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦ-
το εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς
διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνό-
μενον.

25. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν
θέλω πίει πλέον ἐκ τοῦ γεννήματος
τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26. Καὶ ἀφοῦ ὕμνησαν, ἐξῆλθον
εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

27. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰη-
σοῦς, Ὅτι πάντες θέλετε σκανδα-
λισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην·
διότι εἶναι γεγραμμένον, «Θέλω
πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι
διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα.

28. Ἀφοῦ ὅμως ἀναστηθῶ θέλω
ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν.

29. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν,
Καὶ ἐὰν πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ
ὅμως οὐχί.

30. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον
τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ
φωνάξῃ δὶς, τρὶς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ.

31. Ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν,
Ἐὰν γείνῃ χρεία νὰ συναποθάνω μετὰ
σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῆ. Ὡσαύ-
τως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

δ̇όσετε̱ ἰ π̇ίρρ̇ι ἰ ν̇ιερίουτ, με̱ μίρρε̱ κὲ
πε̱ρ ἀτε̱ ν̇ιερὶ τε̱ μὸς κὲ λέρε̱.

22. Ε τὲκ χάϊγν' ἀτὰ, μόρρ̇ι Ιη-
σούϊ π̇ούκ̇ε̱, ἐ σὶ ἐ π̇εκόϊ, ἐ θέου, ἐ
οὐ ἀδὰ ἀτοῦρε· ἐ οὐ θά· μίρρ̇ι, χάϊ,
κ̇ε̱γιὸ ε̱ὅτε̱ κούρμι ἴμ.

23. Ε σὶ μόρρ̇ι ποτήρε̱, ἐ εὐχαρι-
στίσι, οὐ ἀ δὰ ἀτοῦρε, ἐ πίνε̱ πρέϊγ
σὶγ Fίθε̱.

24. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· κούϊγ ε̱ὅτε̱
Fιάκου ἴμ ἰ δγιάτε̱σε̱ σε̱ ρὲ κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱
δ̇έρδετε̱ πε̱ρ ὅούμε̱.

25. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιού-
βετ, δ̇ὸ τε̱ μὸς πὶ με̱ γκὰ ζπγιὲλ
βε̱ὅτι γγέ̱ρα μπὰ τε̱ δίτε̱, κοὺρ τὰ
πὶ ἀτε̱ τε̱ ρὲ ντε̱ μπρε̱τε̱ρὶ τε̱ Περ-
ντίσε̱.

26. Ε σὶ εὐχαριστίσνε̱ δ̇ούαλ̇ε̱
ντε̱ μὰλλ τε̱ οὐλ̇ίν̇ιετ.

27. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούϊ, κε̱
Fίθε̱ δ̇ὸ τε̱ σκανδαλίσενε̱ πε̱ρ μούα
ντε̱ κ̇ε̱τε̱ νάτε̱· σε̱ ε̱ὅτε̱ ὅκρούαρε̱, δ̇ὸ
τε̱ Fοδ̇ὶτ δ̇ε̱λμούαρε̱, ἐ δ̇ὸ τε̱ πε̱ρχά-
πενε̱ δ̇έ̱ντε̱.

28. Ε πὸ πὰς σε̱ γγιάλουριτ σὶμ,
δ̇ὸ τε̱ βέτε πε̱ρπάρα γιούβετ ντε̱ Γα-
λιλαίε̱.

29. Ε Πέτρουα ἰ θὰ ἀτὶγ· ἐ δε̱
τε̱ Fίθε̱ ντοὺ σκανδαλίτζινε̱, πὸ οὔνε̱
γιό.

30. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ Ιησούϊ, με̱ τε̱
βε̱ρτέτε̱ τε̱ θὸμ τὶγ, κ̇ε̱ σὸτ ντε̱ κ̇ε̱τε̱
νάτε̱, πὰ κ̇ε̱ντούαρε̱ ἐ δε̱ κοκόὅι δ̇ὶ
χ̇έρε̱, δ̇ὸ τε̱ με̱ ἀρνίσετζ τρὶ χ̇έρε̱.

31. Ε ἀϊ ὅτόντε ἐ θὸὅ· ἐ δε̱ ντοὺ
δ̇άὅτε̱ κ̇ε̱ τε̱ βδε̱ς με̱ τι π̇άὅκ̇ε̱, νούκ̇ε̱
δ̇ὸ τε̱ τ' ἀρνίσεμ τὶγ· ἐ ἀὅτου θόὅνε̱
ἐ δε̱ τε̱ Fίθε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱.

32. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε ἐδῶ, ἕωσοῦ προσευχηθῶ·

33. Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρχισε νὰ ἐκθαμβῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε.

35. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο νὰ παρέλθῃ ἂν ἦναι δυνατὸν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα *ἐκείνη*.

36. Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατὴρ, πάντα *εἶναι* δυνατὰ εἰς σέ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὅμως ὅ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅ,τι σύ.

37. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσῃς;

38. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

39. Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηυχήθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

40. Καὶ ἐπιστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

41. Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φορὰν καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν.

32. Ε βίγε̱νε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ φσ̈ιὰτ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Γεθσιμανί· ἐ οὐ θότε̱ μαθητίβετ σὲ̱ τὶγ· ῥίγι κ̇ε̱τοὺ γγέρα σὰ τὲ̱ φάλεμ.

33. Ε μὲῥῥ π̇άσ̈κε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε̱ τὲ̱ τὶγ Πέτρουνε̱ ἐ δὲ Ιάκωβονε̱ ἐ δὲ Ιωάννε̱, ἐ ζοῦρι τὲ̱ τρομὰξ, ἐ τὲ̱ χ̇ελμόνεϊγ.

34. Ε οὐ θότ ἀτοῦρε· σ̈ούμε̱ χ̇ελμούαρε̱ ε̱̈σ̈τε̱ Σ̈πίρτι ἴμ γέρα μπὲ̱ βδὲκ̇ε̱γε̱· μπέτουνι ἐ ῥίϊ κ̇ε̱τοὺ, ἐ μὸς φλίγι.

35. Ε σὶ βάτε πάκ̇ε̱ζε μὲ̱ τέϊγ, ῥὰ πε̱ρμπὶς ἐ φάλεϊγ, ντὲ̱ μοῦντ, τὲ̱ με̱ρϜόνεϊγ γκὰ αἴ κούϊγ σαχάτ.

36. Ε θόσ̈τε· ἀββᾶ ὢ γιὰτ, Ϝίθε̱ τὲ̱ κολάϊγτα γιάνε̱ τὲκ τὶ, με̱ρϜὸ γκὰ μέγε κ̇ε̱τὲ̱ ποτήρ· πὸ γιὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δ̇ούα οὔνε̱, πὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δ̇ὸ τί.

37. Ε βγιὲν, ἐ ἱ Ϝὲν ἀτὰ κ̇ὲ̱ φλίγνε̱· ἐ ἱ θότε̱ Πέτροσε̱· Σίμων, φλὲ̱; νούκ̇ε̱ μούντε̱ τὲ̱ ῥίγε ζγιούαρε̱ ν̇ιὲ̱ σαχάτ;

38. Ρίγι ζγιούαρε̱, ἐ δὲ φάλλι, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς π̇ίνι ντὲ̱ πιραξ̇ί· Σπίρτι ε̱̈σ̈τε̱ Ϝατὶ, πὸ κούρμι ε̱̈σ̈τ' ἱ σμούντουρε̱.

39. Ε πάμετα βάτε ἐ οὐ φὰλλ, τούκ' ἐ θε̱νε̱ ἀτὲ̱ φγιάλλε̱.

40. Ε σὶ οὐ κθίε ἱ Ϝέτι ἀτὰ πε̱ρσε̱ρὶ κ̇ὲ̱ φλίγνε̱, (σὲ̱ ψὲ κένε̱ σίτ' ἐτοῦρε̱ ῥε̱ντούαρε̱) ἐ νούκ̇ε̱ δ̇ίγνε̱ τζτὶ πε̱ρϜέϜεσ̈ιν' ἀτίγ.

41. Ε βγιὲν τὲ̱ τρέτε̱νε̱ χ̇έρε̱ ἐ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε· ἐ δὲ πὸ φλίγι, ἐ πρέ̱χ̇ενι· σαδὸ, ἔρδι σαχάτι, νὰ, ἱ π̇ίῥῥι ν̇ιερίουτ κ̇ὲ̱ ἴπετε̱ μπὲ̱ δ̇ούαῥῥ τὲ̱ φαγε̱τόρε̱βετ.

42. Ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν, Ἰδοὺ, ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

43. Καὶ εὐθὺς ἐνῷ ἐλάλει ἔτι ἔρχεται ὁ Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.

44. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι, πιάσατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς.

45. Καὶ ὅτε ἦλθεν, εὐθὺς πλησιάσας εἰς αὐτὸν, λέγει, Ῥαββὶ, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

46. Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

47. Εἷς δέ τις τῶν παρεστώτων σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

48. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ με συλλάβητε;

49. Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε· πλὴν *τοῦτο ἔγεινε* διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50. Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

51. Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτὸν, περιτετυλιγμένος σινδόνα εἰς τὸ γυμνὸν *σῶμα αὐτοῦ*· καὶ πιάνουσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι.

52. Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδόνα, ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

53. Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

42. Γκρίχι τε̱ βέμι· νὰ, ἀΐ κ̇ε̱ δὸ τε̱ με̱ ἄπε̱, ἔρδι ἄφε̱ρ.

43. Ε ἄτε̱ τζάστ πὰ σόσουρε̱ ἀῒ φγιάλε̱νε̱, βγιὲν Ἰούδα, κ̇ε̱ κὲ νιε̱ γκὰ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, ἐ δὲ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτε̱ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ μὲ θίκ̇ε̱ρα, ἐ δὲ μὲ δρούνιερ, γκὰ τε̱ πάρε̱τ' ἐ Πρίφτε̱ρετ ἐ δὲ γκὰ Γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ πλέϊκτε.

44. Ε ἀῒ κ̇ε̱ ἐ παραδόσι ἀτε̱, οὐ κ̇ὶσ̈ δε̱νε̱ ἀτοῦρε̱ νισ̈άν, ἐ οὐ κ̇ὶσ̈ θε̱νε̱· σὲ ἀτε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ποὺθ, ἀῒ ε̱σ̈τε̱ ζίριε ἀτε̱, ἐ σ̈πίριε μὲ κ̇ε̱λίμ.

45. Ε πόκε̱ ἔρδι, ἄτε̱ τζάστ γιοὺ κιὰσ ἀτὶγ, ἐ ἶ θότε̱· δάσκαλ, δάσκαλ, ἐ ἐ πούθι ἀτε̱.

46. Ε δὲ ἀτὰ σ̈τίνε̱ δούαρρτε̱ μπὶ τε̱ ἐ ἐ ζούν' ἀτε̱.

47. Ε νιε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ ρίγν' ἀτγε̱, κρέου θίκ̇ε̱νε̱, ἐ Ϝοδίτι κοπίλ' ἐ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ἐ ἶ πρέου ἀτὶγ βέσ̈νε̱.

48. Ε οὐ πε̱ρϜέϊ̈κ Ιησούϊ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· πόσι μπε̱ κουσὰρ δούαλτε̱ μὲ θίκε̱ρα ἐ μὲ δρούνιερ τε̱ ζίρι μούα;

49. Γκὰ δίτα π̇άσ̈κε̱ μὲ γιούβετ γέσ̈ε̱ τούκ' ἐδιδάξουρε̱ ντε̱ Ἱερὸ ἐ νούκ̇ε̱ με̱ ζούτε̱, πὸ δούχαετε̱ τε̱ δάλλε̱νε̱ τε̱ βε̱ρτέτα κάρτε̱ρατε̱.

50. Ε ἐλιάνε̱ ἀτε̱ τε̱ Ϝίθε̱ ἐ ἴκνε̱.

51. Ε νιε̱ δγιαλλὸσ̈ βίγτε πὰς τὶγ, κ̇ε̱ κὲ τιλίξουρε̱ μὲ τζαρτζὰφ μπ̇ὶ λ̈ε̱κουρε̱, ἐ ἐζε̱ν' ἀτε̱ τρίματε̱.

52. Ε δὲ ἀῒ σὶ λε̱σ̈όϊ τζαρτζάφνε̱, ἴκου γκὰ ἀτὰ λιακουρίκ.

53. Ε ἐ σ̈πούνε̱ Ιησούνε̱ τὲκ ἶ πάρι πρίφτε̱ρετ, ἐ οὐ μπε̱γιόδε̱ ἀτγὲ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ Ϝίθε̱ τε̱ πάρε̱τ' ἐπρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ πλέϊκτε̱, ἐ δὲ γραμματέϊγτε̱.

54. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸ πῦρ.

55. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὕρισκον.

56. Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι.

57. Καί τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες,

58. Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, Ὅτι ἐγὼ θέλω χαλάσει τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει.

59. Πλὴν οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν.

60. Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν αποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

61. Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδὲν. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ;

62. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

63. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχίσας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρείαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων;

64. Ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· τί σᾶς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες, κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου.

54. Ε Πέτρουα βὶγ πὰς τὶγ πὲ̱ρ σὲ̱ λιάρϝουτ, γγέρα π̇ρέ̱ντα ντὲ̱ ἀβλὶ τὲ̱ σὲ̱ πάριτ σὲ̱ πρίφτε̱ρετ, ὲ ρίγτε π̇ᾴσ̈κ̇ε̱ μὲ κοπὶγ, ὲ γκρόχ̇εϊγ μπὲ̱ ζγιὰρ.

55. Ε τὲ̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ, ὲ δὲ Fίθε̱ μπε̱γέδε̱για κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ μαρτυρὶ κόντρ' Ιησούϊτ, πὲ̱ρ τὲ̱ βράρε̱ ἀτὲ̱, πὸ νούκ̇ε̱ Fέϊγνε̱.

56. Ε σ̈ούμε̱ μαρτυρίσνε̱ ρ̇ὲμ, κόντρ' ἀτὶγ, πὸ νούκ̇ε̱ κένε̱ π̇άραϊγ μαρτυρίτ' ἐτοῦρε.

57. Ε οὐ γκρένε̱ τζὰ, ὲ μαρτυρίσνε̱ ρ̇ὲμ κόντρ' ἀτὶγ, ὲ θάνε̱,

58. Σὲ νάβετ δ̇ιFιούαμ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ θὸσ̈· σὲ οὔνε̱ δ̇ὸ τὲ̱ πρὶσ̈ κ̇ε̱τὲ̱ Ναὸ κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ π̇έρε̱ μὲ δ̇ούαρ̇ρ̇, ὲ πὲ̱ρ τρὶ δ̇ὶτ δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱ϊγ ν̇ιὲ̱ τγιάτε̱ρ τὲ̱ πὰ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ μὲ δ̇ούαρ̇ρ̇.

59. Ε ἂς κ̇ε̱σ̈τοὺ νούκ̇ε̱ κὸ ν̇ιὲ̱ μαρτυρία ἐτοῦρε.

60. Ε σὶ οὐ γκρὲ̱ ντὲ̱ μὲς ἱ πάρι ἱ πρίφτε̱ρετ, ὲ πιέτι Ιησούνε̱, ὲ θὸσ̈· νούκ̇ε̱ πε̱ρϝέϝε φάρε; τζμαρτυρὶ θόνε̱ κ̇ε̱τὰ κόντρε̱ τέγε;

61. Ε ἀϊ πουσ̈όντε, ὲ νούκ' οὐ πε̱ρϝέϊϝκ φάρε· ὲ ὲ πιέτι ἀτὲ̱ πε̱ρσε̱ρὶ ἱ πάρι ἱ πρίφτε̱ρετ, ὲ ἱ θότ' ἀτὶγ, τὶ γὲ Κρίσ̈τι ἱ π̇ίρ̇ρ̇ι ἱ σὲ̱ π̇εκούαριτ;

62. Ε δὲ Ιησούϊ ἱ θὰ, οὔνε̱ γιὰμ, ὲ δὲ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈ίχνι τὲ̱ π̇ίρ̇ρ̇' ὲ ν̇ιερίουτ τὲ̱ ρ̇ίγε μπάνε̱ τὲ̱ δ̇γιάθε̱τε̱ τὲ̱ φουκίσε̱, ὲ δὲ τὲ̱ βίγε̱ μπὲ̱ ρ̇ὲ τὲ̱ Κίελιτ.

63. Ε ἱ πάρι πρίφτε̱ρετ σὶ τζόρι ρ̇όπ̇ατ ἐτὶγ, θότε̱· τζνὰ δ̣ούχαενε̱ μαρτίρε̱τε̱.

64. Ε δ̇ιFιούατε̱ βλασφημίνε̱, τζοὺ δ̇ούκε̱τε̱ γιούβετ; ὲ δὲ ἀτὰ τὲ̱ Fίθε̱ ὲ ἀποφασίσνε̱ ἀτὲ̱ ὲ θάνε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ φαγε̱τούαρ πὲ̱ρ βδέκε̱γε̱.

65. Καὶ ἤρχισαν τινὲς νὰ ἐμπτύωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ νὰ γρονθίζωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ἔτυπτον αὐτὸν μὲ ῥαπίσματα.

66. Καὶ ἐνῷ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπαινίδων τοῦ ἀρχιερέως·

67. Καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα εἰς αὐτὸν, λέγει, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ.

68. Ὁ δὲ ἠρνήθη, λέγων, Δὲν ἐξεύρω, οὐδὲ καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξε.

69. Καὶ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι.

70. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετ᾽ ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.

71. Ἐκεῖνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν ἐξεύρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον λέγετε.

72. Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δὶς, θέλεις μὲ ἀρνηθῇ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

Κεφ, ιέ. 15.

Καὶ εὐθὺς τὸ πρωῒ συνεβουλεύθησαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέ-

65. Ε νίσνε̱ τζὰ τὰ πε̱ὄτίγν᾽ ἀτὲ̱ ντὲ̱ φάκε, ἐ τὲ̱ μπουλιόϊγνε̱ σουράτν᾽ ἐτὶγ, ἐ τὶ πίγνε̱ ἀτὶγ μὲ ὄουπλιάκα, ἐ τὶ θόὄνε̱· προφητὲψ· ἐ δὲ κοπίγτε̱ ἱ π̇ίγν᾽ ἀτὶγ μὲ ὄουπλιάκα.

66. Ε τὲκ κὲ Πέτρουα πε̱ρπόϊ ντὲ̱ ἀβλὶ βγιὲν ν̇ιὲ̱ γκὰ κοπίγετ᾽ ἐ σὲ̱ πάριτ σὲ̱ πρίφτε̱ρετ.

67. Ε σὶ πὰ Πέτρονε̱ κ̇ὲ̱ γκρόχεϊγ, ἐ βε̱ὄτρόϊ μίρρε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἱ θότε̱· ἐ δὲ τὶ γέὄε̱ π̇άὄκ̇ε̱ μὲ Ιησοῦνε̱ ναζαρινόνε̱.

68. Ε ἀϊ ἀρνίσεϊγ, ἐ θὸὄ· νούκ̇ε̱ δὶ, ἂς κουπε̱τόϊγ ἀτὸ κ̇ὲ̱ θούα τί· ἐ δόλι γιάὄτε̱ μπὲ̱ ῥούγε̱, ἐ κοκόὄι κ̇ε̱ντόϊ.

69. Ε σὶ ἐπὰ ἀτὲ̱ πε̱ρσε̱ρὶ κοπίλια, νίσι τοῦ θὸὄ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ ῥίγνε̱ ἀτγὲ κ̇ὲ̱ κούϊγ γκὰ ἀτὰ ἔ̱ὄτε̱.

70. Ε ἀϊ πάμετα ἀρνίσεϊγ· ἐ π̇ὰς ν̇ιε̱τζίκ̇ετ ἱ θόνε̱ Πέτροσε̱ ἀτὰ κὲ̱ ῥίγν᾽ ἀτγὲ· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα γκὰ ἀτὰ γὲ· σὲ Γαλιλαίο γὲ, ἐ τὲ̱ φόλτουριτ τὰτ Ϝιάν.

71. Ε ἀϊ νίσι τὲ̱ ἀναθεματὶς, ἐ τὲ̱ π̇ετόνεϊγ, κ̇ὲ̱ σὲ δὶ κ̇ε̱τὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ θόϊ.

72. Ε πὲ̱ρ σὲ̱ δίτιτ κ̇ε̱ντόϊ κοκόὄι· ἐ οὐ κουϊγτούα Πέτρουα φγιάλε̱σε̱ κὲ̱ ἱ θὰ ἀτὶγ Ιησούϊ· κὲ̱ πὰ κ̇ε̱ντούαρε̱ κοκόὄι δὶ χέρε̱, δὸ τὲ̱ μὲ̱ ἀρνίσετζ μούα τρὶ χέρε̱, ἐ νίσι ἐ κιάντε.

Κρίε Επεσε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιε΄. 15.

Ε ἄτε̱ τζὰστ ντὲ̱ με̱γγὲ; οὐ μπε̱γιούαδε̱ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐ πρίφτε̱ρετ, π̇άὄκ̇ε̱ μὲ πλέϊγτε̱, ἐ δὲ μὲ γραμμα-

δριον, καὶ δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν Πιλάτον.

2. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

3. Καὶ κατηγόρουν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.

4. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν.

5. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδὲν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

6. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυεν εἰς αὐτοὺς ἕνα δέσμιον, ὅντινα ἐζήτουν.

7. Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ στάσει ἔπραξαν φόνον.

8. Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ *νὰ κάμῃ* καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτούς.

9. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

10. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

11. Οἱ ἀρχιερεῖς ὅμως διήγειραν τὸν ὄχλον *νὰ ζητήσωσι* νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοὺς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν.

12. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω *τοῦτον* τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

13. Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

14. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ

τέϊγτε̱, ὲ δὲ μὲ Fίθε̱ μπε̱γέδε̱γε̱νε̱, ὲ σὶ ὲ λίδνε̱ Ἰησούνε̱, ὲ ὄπούνε̱, έ ὲ δάνε̱ μπε̱ δούαῥῥ τε̱ Πιλάτοσε̱.

2. Ε ἐπιέτι ἀτε̱ Πιλάτουα, τὶ γὲ μπρέτι ἱ Τσιφούτετ; ὲ δὲ ἀϊ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ὲ ἱ θὰ ἀτὶγ, τὶ ὲ θουά.

3. Ε θόὄνε̱ ὄούμε̱ κατηγορὶ κόντρ' ἀτὶγ τε̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ.

4. Ε Πιλάτουα ὲ πιέτι ἀτε̱ πάFενε, ὲ ἱ θότε̱· νούκ̇ε̱ πε̱ρFέFε φάῥῥε; ὄὶχ μπε̱ σὰ τε̱ καλε̱ζόγε̱νε̱ κε̱τὰ τίγ.

5. Ε Ἰησούϊ με̱ νούκ' οὐ πε̱ρFέϊFκ φάῥῥε, κάκ̇ε̱ κ̇ε̱ οὐ τζιουδὶτ πιλάτουα.

6. Ε ντε̱ τζδὸ τε̱ κρέ̱μπτε οὐ λε̱ὄὸν ἀτοῦρε νὶε̱ τε̱ χαψόσουρε̱, τζίλινε̱ δὸ κ̇ε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱.

7. Ε κὲ νὶε̱ κ̇ε̱ κιούχαιϊγ Βαραββᾶ λίδουρε̱ ντε̱ χαψάνε̱ π̇άὄκ̇ε̱ μὲ ὄόκ̇ε̱τ' ἐτὶγ, κε̱ κ̇ίὄνε̱ π̇έ̱ρε̱ βρέσε̱γε̱ ντε̱ νακατοσί.

8. Ε σὶ π̇ρίτνε̱ τούρμα, νίσνε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱, σὶ κούντρ' οὐ π̇έ̱ντε ἀτοῦρε κουρδό.

9. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ περFέϊFκ ἀτοῦρε, ὲ οὐ θὰ· δόϊ τοῦ λε̱ὄόϊγ γιούβετ Μπρέτν' ὲ τζιφούτετ;

10. (Σὲ ὲ δίγ κ̇ε̱ γκὰ ζηλία ὲ δάν' ἀτε̱ ντὲ ἀϊ τε̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ.)

11. Ε τε̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ βούνε τούρμε̱νε̱ κ̇ε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ πρέϊγ σὶγ τοῦ λε̱ὄὸν με̱ τέπε̱ρ Βαραββάνε̱.

12. Ε Πιλάτουα οὐ πε̱ρFέϊFκ, ὲ οὐ θὰ ἀτοῦρε πάFενε· τζδόϊ δὰ τοῦ ἀ π̇έ̱ϊγ ἀτε̱ κ̇ε̱ θόϊ Μπρὲτ τε̱ τζιφούτετ;

13. Ε δὲ ἀτὰ πάFενε π̇ρίτνε̱ με̱ φὸρτ, μπε̱ρθέε ἀτε̱ ντε̱ Κρούϊκ.

14. Ε Πιλάτουα οὖ θὸὄ ἀτοῦρε· τζτε̱ κ̇έϊκ οὐ π̇έ̱ρι; ὲ ἀτὰ με̱ ὄούμε̱

περισσότερον ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

15. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θέλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρεστὸν, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐμαστίγωσεν *αὐτὸν*, διὰ νὰ σταυρωθῇ.

16. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἔνδον τῆς αὐλῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

17. Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσι περὶ *τὴν κεφαλὴν* αὐτοῦ,

18. Καὶ ἤρχισαν νὰ χαιρετῶσιν αὐτὸν, *λέγοντες*, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19. Καὶ ἔτυπτον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυον εἰς αὐτόν· καὶ γονυπετοῦντες, προσεκύνουν αὐτόν.

20. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

21. Καὶ ἀγγαρεύουσί τινα Σίμωνα Κυρηναῖον διαβαίνοντα, ἐνῷ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

22. Καὶ φέρουσιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον Γολγοθᾶ, τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κρανίου τόπος.

23. Καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν νὰ πίῃ οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαβε.

24. Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, διεμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος νὰ λάβῃ.

θε̱ῤῥίσνε̱ μπε̱ρθέε ἀτὲ ντε̱ Κρούϊκ.

15. Ε δὲ Πιλάτουα σὲ ψὲ δέϋι τε̱ π̇ε̱ν ζε̱με̱ρε̱ν' ἐτούρμε̱σε̱, οὐ λε̱ϋόϊ ἀτοῦρε Βαραββάνε̱, ἐ Ἰησούνε̱ σὶ ἐ ῥάχου μὲ καμτζὶ, ἐ δὰ τε̱ μπε̱ρθένεϊγ, ντε̱ κρούϊκ.

16. Ε ἐμούαῤῥε̱ ἀτε̱ τρίματε̱ ἐ ἐ ϋπούνε ντε̱ αβλὶ, τὲκ' ε̱ϋτε̱ Πραιτόρι, ἐ θε̱ῤῥέτε̱νε̱ Ϝίθε̱ π̇ιλίκνε̱.

17. Ε ἐ βέϋνε̱ ἀτε̱ μὲ ῥόπ̇ε̱ τε̱ κούκε· ἐ πλέξνε̱ νιε̱ κουρόρε γκὰ Ϝε̱μπα, ἐ γιὰ βούνε μπε̱ κόκ̇ε̱.

18. Ε νίσνε̱ τὰ πε̱ρϋεντέτν' ἀτε̱, ἐ τὶ θόϋνε̱, Ϝε̱ζὸ ῶ μπρὲτ ἰ τζιφούτετ.

19. Ε ῥίχνε̱ κόκ̇ε̱ν' ἐτὶγ μὲ καλὰμ, ἐ πε̱ϋτίγνε̱ μπε̱ τε̱, ἐ π̇ίγνε̱ μπε̱ δὲ, ἐ ἱ φάλεϊγν' ἀτίγ.

20. Ε κοὺρ πε̱ρκέϋνε̱ μὲ τε̱, ἱ σβέϋνε̱ ῥόπ̇ε̱ν' ἐκούκε, ἐ ἱ βέϋνε̱ ῥόπ̇ατ ἐτὶγ, ἐ ἐντζούαρε̱ γιάϋτε̱ τὰ μπε̱ρθέϊγν' ἀτε̱ ντε̱ Κρούϊκ.

21. Ε ἀγγαρέψνε̱ τὲκ ϋκὸν ἀτέγε̱ νιε̱ Σίμων Κυρινέο (κ̇ε̱ βίντε γκὰ ἄῤῥα, π̇απ̇άν' ἐ Ἀλέξανδροϊτ ἐ δὲ Ρούφοσε̱) τε̱ μὶῤῥ Κρούϊκν' ἐτίγ.

22. Ε ἐπ̇ίενε̱ ἀτε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ Γολγοθάϊτ, κ̇ε̱ δὸ μὲ θε̱νε̱ βε̱ντ ἱ κρέρε̱βετ.

23. Ε ἱ ἴπνε̱ ἀτὶγ τε̱ πὶγ βέῤῥε̱ νακατόσουρε̱ μὲ σμύρνε̱, ἐ αἲ νοὺκ' ἐ μόῤῥι.

24. Ε σὶ ἐ μπε̱ρθίενε̱ ἀτε̱ ντε̱ κρούϊκ, ντάϊγτινε̱ ῥόπ̇ατ ἐτὶγ, ἐ βούνε̱ ϋὸρτ μπὶ τὸ, τζτε̱ μὶῤῥ Ϝίθε̱ κούϋ

BKSH

25. Ἦτο δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

26. Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27. Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο λῃστὰς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, « Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. »

29. Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐὰ, ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν,

30. Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ.

32. Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ ἂς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

33. Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὥρα, σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐννάτης.

34. Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐννάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, « Ἐλωῒ, Ἐλωῒ, λαμμᾶ σαβαχθανί; » τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, « Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί μὲ ἐγκατέλιπες; »

35. Καί τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἰδοὺ, τὸν Ἠλίαν φωνάζει.

36. Δραμὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας

25. Ε ḱὲ σαχάτι τρὲ, ε ἐ μπε̱ρθίενε̱ ἀτε̱ ντε̱ κρούϊκ.

26. Ε γράμ' ε̱ κατηγορίσε̱ τίγ ḱὲ ὄκρούαρε̱ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

27. Ε π̇άσ̈κε̱ μὲ ἀτε̱ μπε̱ρθίενε̱ ντε̱ κρούϊκ δὶ κουσάρε̱ ν̇ιε̱ρινε̱ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱, ε τγιάε̱ρινε̱ μπάνε̱ τε̱ με̱γγε̱ρε̱ τε̱ τίγ.

28. Ε δόλι ε βε̱ρτέτε̱ κάρτα ḱε̱ θόσ̈ ε δὲ μὲ παρανόμε̱ ού με̱ντούα.

29. Ε ἀτὰ ḱε̱ ὄκόϊγνε̱ οὔδε̱σε̱ ε βλασφημίσν' ἀτε̱ τούκ' ε τούντουρε̱ κόκε̱ν' ἐτοῦρε με̱ τε̱, ε θόσ̈νε̱· π̇οπ̇ὸ μπε̱ τίγ ḱε̱ πριὸ̈ Ναόνε̱, ε μπε̱ τρὶ δὶτ ε δε̱ρτόν.

30. Σ̈πε̱τὸ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε, ε ζ̇ρὶτ γκὰ κρούϊκι.

31. Κε̱σ̈τοὺ ε δὲ τε̱ πάρε̱τ' ἐπρίφτε̱ρετ θόσ̈νε̱ τούκ' ἐπε̱ρκέσ̈ο̱ρε̱ ν̇ιε̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, π̇άσ̈κε̱ με̱ γραμματέϊγτε̱· τε̱ τγιέρε̱ ὄπε̱τόϊ, ε βέτε̱χεν' ἐτίγ σμοῦντ τε̱ ὄπε̱τόγε̱.

32. Κρίσ̈τι μπρέτι ἰ Ισραήλιτ, λὲ τε̱ ζ̇ρέσε̱ ντασ̈τὶ γκὰ κρούϊκι, ḱε̱ τε̱ ὄόχε̱με̱ ε τε̱ π̇εσόγε̱με̱· ε δὲ ἀτὰ ḱε̱ κένε̱ μπε̱ρθίερε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ τε̱ ντε̱ κρούϊκ, ἐσ̈άϊγν' ἀτέ̱.

33. Ε σι οὺ π̇ε̱ σαχάτι ϝιάσ̈τε̱, οὺ π̇ε̱ ε̱ρε̱σίρε̱ μπε̱ ϝίθε̱ δὲ, γγέρα μπε̱ νέ̱ντε̱ σαχάτ.

34. Ε ντε̱ τε̱ νέ̱ντε̱νε̱ σαχὰτ, θύρρι Ιησούϊ μὲ ζε̱ τε̱ μάδ, ε θα· ἐλοῒ, ἐλοῒ, λαμμᾶ σαβαχθανί; ḱε̱ δὸ μὲ θέ̱νε̱, ὦ Περντὶ, ὦ Περντὶ, ψε̱ με̱ λέ;

35. Ε σι ε διϝιούανε̱ τζὰ γκὰ ἀτὰ ḱε̱ ρίγν' ἀτγε̱, θόσ̈νε̱, γιὰ, Ηλίανε̱ θε̱ρρέτ.

36. Ε οὺ λε̱σ̈ούα ν̇ιε̱, ε μπούσ̈ι

σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτὸν εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφήσατε, ἂς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἠλίας νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

37. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

38. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς Θεοῦ.

40. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσῆ, καὶ ἡ Σαλώμη.

41. Αἵτινες καὶ ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτὸν, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαὶ, αἵτινες συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἤδη ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευὴ, τουτέστι, προσάββατον,)

43. Ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἔντιμος βουλευτὴς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλέσας τὸν ἑκατόνταρχον, ἠρώτησεν αὐτὸν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε.

45. Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἑκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ.

46. Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτὸν, ἐτύλιξε μὲ τὴν

ν̇ιε̱ σφογγὰρ οὔθουλε̱ ἐ σὶ ἐ βοῦρι ντε̱ ν̇ιε̱ καλὰμ, γιὰ ἴπ τε̱ πὶγ, ἐ θὸσ̈· λίρι τε̱ σ̈όχε̱με̱, ντε̱ βγιὲν Ηλίαγια τὰ ζπρε̱σγ' ἀτέ̱.

37. Ε Ιησούϊ σὶ ντζόρι ν̇ιε̱ ζε̱ τε̱ μὰδ δὰ Σ̈πίρτινε̱.

38. Ε περδέγια ἐ ναόϊτ οὺ τζιούαρ μπε̱ δ', κ̇ε̱ σίπε̱ριτ, ἐ γγέρα πε̱ρπόσ̈.

39. Ε σὶ ἐπὰ Κεντυρίονι κ̇ε̱ ῥὶγ καρσ̈ὶ ἀτὶγ, κ̇ε̱ σὶ θύῥῥι κ̇ε̱σ̈τοὺ δὰ Σ̈πίρτινε̱, θὰ· βε̱ρτὲτ ἱ π̇ίῥῥι ἰ Περντίσε̱ κὲ κούϊγ ν̇ιερί.

40. Ε ἴσ̈νε̱ ἐ δὲ Ϝρὰ κ̇ε̱ βε̱σ̈τρέϊγνε̱ πε̱ρ σε̱ λιάρϜουτ, ἐ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτὸ κὲ ἐ δὲ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέ̱μ' ἐ Ιάκοβοϊτ σε̱ βόϜε̱λε̱, ἐ δὲ Ιωσίουτ, ἐ δὲ Σαλόμι.

41. Ατὸ κ̇ε̱ ἐ δὲ κοὺρ κὲ ντε̱ Γαλιλαίε̱ βίγνε̱ πὰς σὶγ, ἐ ἱ σ̈ε̱ρπέϊγν' ἀτὶγ· ἐ δὲ σ̈ούμε̱ τε̱ τγιέρα κ̇ε̱ πάτν' ἄρδ̇ουρε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτε̱ ντε̱ Ιερουσαλίμ.

42. Ε πόκ̇ε̱ οὺ ἔῥῥ· (σὲ ψὲ κὲ ἐπρέ̱μτε, ἐ πάρε̱ ἐ σε̱ Σ̈ε̱τούνε̱σε̱.)

43. Ερδι Ιωσήφη κ̇ε̱ κὲ γκὰ Αριμαθία, πλιὰκ π̇ουγιὰρ, κ̇ε̱ ἐ δὲ αἴ κ̇ε̱ κ̇ε̱ πρὶτ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱, ἐ Ϝουτζόϊ ἐ χ̇ίρι ντὲ Πιλάτουα, ἐ κ̇ε̱ρκόϊ κούρμιν' ἐ Ιησούϊτ.

44. Ε Πιλάτουα οὺ τζιουδ̇ὶτ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ βδ̇ίκι, ἐ σὶ θύῥῥι Κεντυρίονε̱, ἐ πιέτι πὰ ἀτε̱ ντε̱ βδ̇ίκι.

45. Ε σὶ μψόϊ γκὰ Κεντυρίονι, γιὰ δ̇ε̱ρόϊ κούρμινε̱ Ιωσήφητ.

46. Ε σὶ π̇λέου ν̇ιε̱ τζαρτζὰφ, ἐ σὶ ἐ δ̇ε̱ρμόϊ ἀτε̱ γκὰ Κρούϊκι, ἐ π̇ε̱-

σινδόνα· καὶ ἔθεσεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ *μήτηρ* τοῦ Ἰωσῆ ἔβλεπον ποῦ τίθεται.

Κεφ. ις'. 16.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ *μήτηρ* τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλείψωσιν αὐτόν.

2. Καὶ πολλὰ πρωῒ τῆς πρώτης *ἡμέρας* τῆς ἑβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος.

3. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4. Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

5. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιά, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκήν· καὶ ἐτρόμαξαν.

6. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδῶ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν.

7. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς.

8. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

σ̈τόλι ντὲ̱ τζαρτζάφ· ε̉ ὲ βοῦρι ἀτὲ̱ ντὲ̱ βὰῤῥ κ̇ὲ̱ ΐσ̈τε πελεκίσουρε̱ γκὰ σ̈πέλε̱, ὲ λιουκουρίσι νιὲ̱ Fοὺῤ τὲ̱ μὰδ μπὲ̱ δ̇έῤῥε̱ τὲ̱ βάῤῥιτ.

47. Ε Μαγδαλινὶ Μαρία ὲ δὲ Μαρία ὲ Ἰωσίουτ, βε̱σ̈τρΐγνε̱ κοὺ ὲ κλάσε̱νε̱.

Κρίε ΕFιασ̈τε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ις' 16.

Ε σὶ σ̈κΐ Σ̈ε̱τούνα, Μαγδαλινὴ Μαρία, ὲ δὲ Μαρία με̱μ' ὲ Ἰάκοβοϊτ ὲ δὲ Σαλόμι, π̇λένε̱ μύρο, τὲ̱ βίγνε̱, ὲ τὰ λίεϊγνε̱ ἀτέ̱.

2. Ε δ̇ίτε̱ν' ἐπάρε̱ τὲ̱ γιάβε̱σε̱ σ̈ούμε̱ με̱γγὲς βίγε̱νε̱ μπὲ̱ βὰῤῥ, κοὺρ λέου Δ̇ίελι.

3. Ε θόσ̈νε̱ ν̇ιε̱ρα γιάτε̱ρε̱σε̱, κοὺσ̈ δ̇ὸ τὲ̱ νὰ ῥουκουλίσγε̱ νάβετ Fούῤῥε̱ γκὰ δ̇έῤῥ' ὲ βάῤῥιτ;

4. Ε κοὺρ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱ κ̇ὲ̱ Fούῤῥι κὲ σ̈τε̱με̱γγουρε̱, σὲ ψὲ σ̈ούμ' ἰμάδ.

5. Ε σὶ χ̇ίνε̱ π̇ρε̱ντα ντὲ̱ βάῤῥ, σ̈όχ̇ε̱νε̱ ν̇ιὲ̱ δγιαλλόσ̈, κ̇ὲ̱ ῥίγτε μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱, βέσ̈ουρε̱ μὲ ῥόπ̇α τὲ̱ π̇άρδα, ὲ οὺ τζουδίτνε̱.

6. Ε ἀΐ οὺ θότ' ἀτοῦρε· μὸς οὺ τζουδ̇ίτνι· Ἰησούνε̱ Ναζαρινόνε̱, τὲ̱ μπε̱ρθίερινε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ̇ κ̇ε̱ρκόνι, οὺ γγιὰλ, σέ̱σ̈τε̱ κ̇ε̱τοὺ· γιὰ βε̱ντι τὲκ' ὲ κ̇ίσ̈νε̱ κάλτουρε̱.

7. Πὸ χάϊγδενι ὲ θόϊ μαθητίβετ σὲ̱ τίγ, ὲ δὲ Πέτροσε̱, σὲ ἀῤῥίου πε̱ρπάρα γιούβετ, ὲ οὺ πρὲτ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱, ἀτγὲ δ̇ὸ τὰ σ̈ίχνι ἀτὲ̱, σὶ κούντρ' οὺ θὰ γιούβετ.

8. Ε σὶ δ̇ούαλ' ἀτὸ γκὰ βάῤῥι μὲ̱ τὲ̱ σ̈πέϊγτε̱, ΐκνε̱· πὸ ἰ μόῤῥι ἀτὸ φρίκ̇ε̱, ὲ δὲ τζουδὶ, ὲ νούκ̇ε̱ θάνε̱ ν̇ιερίουτ Fε̱· σὲ ψὲ τρε̱μπεϊγνε̱.

9. Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρωῒ τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλει ἑπτὰ δαιμόνια.

10. Ἐκείνη ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῆ μετ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἐπένθουν καὶ ἔκλαιον.

11. Καὶ ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν.

12. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερώθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῷ περιεπάτουν *καὶ* ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρόν.

13. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆγχν καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· *ἀλλ'* οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίςευσαν.

14. Ὕστερον ἐφάνη εἰς τοὺς ἕνδεκα ἐνῷ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν.

16. Ὅστις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θέλει σωθῆ· ὅστις ὅμως ἀπιστήσῃ, θέλει κατκριθῆ.

17. Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας·

18. Ὄφεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἐὰν θανάσιμόν τι πίωσι, δὲν θέλει βλάψει αὐτούς· ἐπὶ ἀῤῥώστους θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

19. Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήφθη εἰς

9· Ε σὶ οὺ γγιὰλ ντε̱ με̱γγὲς τε̱ πάρε̱νε̱ δίτε̱ τε̱ γιάβε̱σε̱, οὺ δοὺκ χέρε̱ν' ἐπάρε̱ Μαγδαλινὴ Μαρίασε̱, κε̱ ἰ κιὸ̈ κρίερε̱ τε̱ ὄτάτε̱ δγιάϊγτε̱.

10. Ε ἀγιὸ βάτε ἐ οὺ δὰ χαπὲρ ἀτοῦρε κε̱ ἴ̈νε̱ πάὄκε̱ μὲ τε̱, κε̱ κένε̱ τε̱ χελμούαρε̱, ἐ κιαΐγνε̱.

11. Ε δὲ ἀτὰ σὶ διϜιούανε̱ σὲ αΐ ῥὸν, ὁ οὺ δοὺκ τὲκ' ἀγιὸ, νούκε̱ δάνε̱ πέσε̱.

12. Παστάϊγ οὺ δε̱φτούα μὲ τγιάτε̱ρ σουρὰτ μπε̱ δὶ γκὰ ἀτὰ κε̱ ἔτζε̱ϊγνε̱, ἐ βίγνε̱ ντε̱ ἄῤῥε̱.

13. Ε δὲ ἀτὰ σὶ βάνε̱ οὺ ῥε̱φίενε̱ σε̱ τγιέρε̱βετ, ἐ ἆς ἀτοῦρε νούκ' οὺ δάνε̱ πέσε̱.

14. Ε πασαντάϊγ οὺ δοὺκ μπὰ τὰ τε̱ νιε̱μπε̱δγιέτε̱ ἀτγὲ τὲκ ῥίγνε̱, ἐ ἰ κε̱ρτοΐ σὲ ψὲ νούκε̱ πεσούανε̱ μπὰ τὰ κε̱ ἐ πάνε̱ ἀτε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱, ἐ δὲ πε̱ρ ζε̱με̱ρε̱ν' ἐτοῦρε τε̱ πὰ κθίερε̱.

15. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε· χάϊδενι ντε̱ Ϝίθε̱ πότε̱, ἐ κηρύξνι Οὐγγίλε̱ ντε̱ Ϝίθε̱ δινιά.

16. Αἲ κε̱ τε̱ πεσόγε̱, ἐ τε̱ παϜε̱ζόνετε̱, δὸ τε̱ σόσετε̱, ἐ αΐ κε̱ τε̱ μὸς πεσόγε̱, δὸ τε̱ κολάσετε̱.

17. Ε κε̱τὸ γιάνε̱ θαύμε̱τε̱ κε̱ δὸ τε̱ βένε̱ πὰς ἀτοῦρε κε̱ πεσόγε̱νε̱· ντε̱ ε̱με̱ρ τὶμ δὸ τε̱ ζπόγε̱νε̱ τε̱ παούδε̱τε̱, Ϝιούχε̱ τε̱ ῥὰ δὸ τε̱ φλιάσε̱νε̱.

18. Ϝε̱ρπίνγτε̱ δὸ τὶ ζε̱νε̱ μὲ δόῤῥε̱, ἐ δὲ ντονὶε̱ τε̱ χελμούαρε̱ ντε̱ πίφτζινε̱, δὸ τε̱ μὸς ἰ δε̱με̱τόγε̱· μπὶ τε̱ σε̱μούρε̱ δὸ τε̱ βε̱νε̱ δουάῤῥτε̱, ἐ δὸ τε̱ ὄε̱ρόνενε̱.

19. Ε πὰς κε̱τοῦρε κουβε̱ντεβετ, κε̱ οὺ θὰ ἀτοῦρε ζότι, χίπι ντε̱ρ Κί-

τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

20. Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, συνεργοῦντος τοῦ Κυρίου, καὶ βεβαιοῦντος τὸ κήρυγμα διὰ τῶν ἐπακολουθούντων θαυμάτων. Ἀμὴν.

ελ̓ ἐ ντε̱ν̇ι μ.πάνε̱ τὲ̱ δ̓γιάθε̱τε̱ τὲ̱ περντίσε̱.

20. Ε ἀτὰ σὶ δ̓ουάλ̓ε̱ κηρύξνε̱ μπὲ̱ τζδ̓ὸ βε̱ντ, σὶ ἰ ντὶχ ἐζπουγ̇ὸν πάσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτὰ ζότι ἐ οὐ βεβαιὸς φγιάλ̓ε̱νε̱ μὲ θαύμε̱ρα κ̇ὲ̱ π̇ε̱νεΐγνε̱. Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. ά. 1.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς πραγμάτων,

2. Καθὼς παρέδωσαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ λόγου.

3. Ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ *εὔλογον*, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειρὰν *περὶ τούτων*, κράτιστε Θεόφιλε·

4. Διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατηχήθης.

5. ΥΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ.

6. Ἦσαν δὲ ἀμφότεροι δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δι-

Σ̈Ε̱ΝΤΙ ΟΥΓΓΙΛΙ

Ι ΛΟΥΚΑΙΤ.

Κρίε Επάρε̱, α΄, 1.

Σὲ̱ ψὲ βούνε̱ δ̓όῤῤε̱ σ̈ούμε̱ τὲ̱ ῤε̱φέγε̱νε̱ μὲ τάξ Ιστορίν᾽ ἐ ἀ̇τοῦρε πούνε̱ραβετ κ̇ὲ̱ νέβετ ἰ δ̓ίμε̱ φὲρτ μίῤῤε̱.

2. Σὶ κούντρε̱ νὰ ἰ δ̓ε̱φτούανε̱ νάβετ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἰ πάνε̱ μὲ σὶ τὲ̱ τοῦρε κ̇ὲ̱ κρίε χ̇έρε̱σε̱, ἐ κ̇ὲ̱ οὐ π̇ε̱νε̱ πουνε̱τόρε̱ τὲ̱ φγιάλλε̱σε̱.

3. Μοῦ δ̓ουκ ἐ δὲ μούα μίῤῤε̱, ὦ ἰλιάρτι Θεοφὶλ, κ̇ὲ̱ ἄρτζε̱ κ̇ὲ̱ κρίε χ̇έρε̱σε̱ πὰς ἀτοῦρε τὲ̱ τὶ σ̈κρούαϊγ τὶ ν̇ιὲ̱ ἐ γκὰ ν̇ιὲ̱ μὲ τάξ.

4. Κ̇ὲ̱ τὲ̱ ν̇ιὸχτζ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱ ἐ ἀ̇τοῦρε πούνε̱ραβετ κ̇ὲ̱ γὲ διδάξουρε̱ μπὲ̱ τό.

5. Fιάου ντὲ̱ δ̓ὶτ τὲ̱ Ηρώδητ μπρέτιτ σὲ̱ Ιουδαίε̱σε̱, κὲ ν̇ιὲ̱ πρίφτ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ζαχαρία, γκὰ ἐφημερία ἐ Αβιαΐτ· ἐ δὲ Fρουαγια ἐτὶγ κὲ γκὰ π̇ίγιατ᾽ ἐ Ααρώνιτ, ἐ δὲ ε̱̈με̱ρ᾽ ἰ σαΐγ Ελισάβετ.

6. Ε ἴσ̈νε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δ̓ὶ πε̱ρπάρα Περντίσε̱ τὲ̱ δ̓ρεΐγτε̱, ἐ ἔτζε̱ϊγνε̱ ντὲ̱ Fίθε̱ πορσὶ, ἐ τὲ̱ δ̓ρεΐγτα τὲ̱ ζότιτ πὰ τὲ̱

BKSH

καιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι.

7. Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦτο στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

8. Ἐνῷ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,

9. Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

10. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσηύχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἱστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος·

12. Καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτόν.

13. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ θέλει γεννήσει υἱὸν εἰς σὲ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14. Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῇ διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ.

15. Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίει, καὶ θέλει πληρωθῇ Πνεύματος Ἁγίου ἔτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

16. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17. Καὶ αὐτὸς θέλει ἔλθει πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν Πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν

σ̈ιάρε̱.

7 Ε νούκ̇ε̱ πάτνε̱ ἀτὰ δγιάλλε̱, σὲ ψὲ Ελισάβετγια κὲ σ̈τέρπε̱, ἐ τὲ̱ δ̇ὲ κένε̱ τὲ̱ σ̈κούαρε̱ ντὲ̱ μὸτ τὲ̱ τοῦρε.

8. Ε Fιάου τὲκ π̇έ̱ντε ἀ̇ὶ πούνε̱τ᾽ ἐ πριφτε̱ρίσε̱ (μεσ̈όντε) μπὲ̱ τὰξ τὲ̱ ἐφημερίσε̱ τίγ, πε̱ρπάρα περντίσε̱.

9. Σὶ κούντρ᾽ ε̱̈σ̈τε̱ ἀδέτι ἱ ἐφημερίσε̱, οὐ ντὸδ κ̇ὲ̱ θυμγιατὶς, ἐ χ̇ίρ̣ι ντὲ̱ Ναὸ (κίσ̈ε̱) τὲ̱ ζότιτ.

10. Ε Fίθε̱ τούρμ᾽ ἐ λαΐτ ἴσ̈νε̱ κ̇ὲ̱ φάλεϊγνε̱ γιάσ̈τε̱ ντὲ̱ κόχ̇ε̱ τὲ̱ θυμγιάμε̱σε̱.

11. Ε οὐ δ̇οὺκ ντὲ ἀ̇ὶ Ἔ̱γγε̱λ᾽ ἱ Ζότιτ κ̇ὲ̱ ῥ̇ίγτε μπάνε̱ τὲ̱ δ̇γιάθε̱τε̱ τὲ̱ θυσιαστίριτ σὲ̱ θυμγιάμε̱σε̱.

12. Ε σὶ ἐπὰ Ζαχαρία οὐ δ̇ρὸδ, ἐ ῥ̇ὰ μπὶ τὲ̱ τὲ̱ τρέ̱μπουρε̱.

13. Ε θὰ Ε̱γγε̱λ̇ι ντὲ ἀ̇ὶ, μὸς οὐτρὲ̱μπ ὦ Ζαχαρία, σὲ οὐ δ̇ιFιούα τὲ̱ λιούτουριτε̱ τὰτ᾽ ἐ Ελισάβετγια Fρούαγια γιότε δ̇ὸ τὲ̱ τὲ̱ πγιέλ̇ε̱ τὶ πίῤ̇ῥ̇, ἐ δ̇ὸ τὶ βὲ̱τζ ε̱̈με̱ρινε̱ Ιωάνν.

14. Ε δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ τὲκ τὶ Fε̱ζὶμ ἐ λιόδ̇ρε̱, ἐ σ̈ούμε̱ δ̇ὸ τὲ̱ Fε̱ζόνενε̱ μπὲ̱ τὲ̱ λέρε̱ τὲ̱ τίγ.

15. Σὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ γέτ᾽ ἱμὰδ πε̱ρπάρα ζότιτ, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς π̇ίγε̱ ἂς βέῤ̇ῥ̇ε̱ ἂς σίκερα, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μπούσ̈ετε̱ γκ̇ὰ Σ̈πὶρτ Σέ̱νγτ κ̇ὲ̱ γκὰ π̇άρκου ἱ μέ̱με̱σε̱ τίγ.

16. Ε σ̈ούμε̱ γκὰ π̇ίγτ᾽ ἐ Ισραήλιτ δ̇ὸ τὲ̱ κθέγε̱ μπὲ̱ ζότνε̱ Περντίν᾽ ἐτοῦρε.

17. Ε ἀ̇ὶ δ̇ὸ τὲ βίγε̱ πε̱ρπάρα ἀτὶγ μὲ Σπὶρτ ἐ μὲ φσυχὶ τὲ̱ Ηλίασε̱, τὲ̱ κθέγε̱ ζέ̱με̱ρατ᾽ ἐ γιάτετ μπὶ δ̇γιὲμ, ἐ τὲ̱ πὰ δ̇ιFιούαριτε̱ ντ᾽ οὐρτε̱τζ̇ὶ τὲ̱ σὲ̱ δ̇ρεΐγτε̱βετ, ἐ τὶ π̇έ̱γε̱

δικαίων, διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

18. Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρων, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς.

19. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριὴλ ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σὲ, καὶ νὰ σὲ εὐαγγελίσω ταῦτα.

20. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἶσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσι γείνει ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῆ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21. Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ.

22. Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτούς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

23. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα,

25. Ὅτι οὕτως ἔκαμεν εἰς ἐμὲ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδός μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

26. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρὲτ,

27. Πρὸς παρθένον ἠῤῥαβωνισμέ-

ϝάτιζότιτ λαὸ τε̱ δ̇ε̱ρτούαρε̱.

18. Ε Ζαχαρία ἴθὰ Ε̱γγε̱λιτ· κιὸσ̈ δ̇ὸ τὰ κουπε̱τόϊγ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱; σὲ οὔνε̱ γιὰμ πλιὰν, ἐ ϝρούαγια ἴμε σ̈κούαρε̱ γκὰ κόχ' ἐσάϊγ.

19. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊκ Ε̱γγελι, ἐ ἴθὰ ἀτὶγ· οὔνε̱ γιὰμ Γαβριήλη κ̇ὲ̱ ῥὶ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ἐ γιὰμ δ̇ε̱ρϝούαρε̱ τὲ̱ τὲ̱ θὸμ τὶγ, ἐ τὲ̱ τὲ̱ ἆπ τὶγ κ̇ε̱τὲ̱ χαπ̇ὲρ τὲ̱ μίῤῥε̱.

20. Ε δὲ γιὰ δ̇ὸ τὲ̱ πουσ̈ὸτζ σὸτ δ̇ὶ ἐ τούτγε, ἐ τὲ̱ μὸς μούντζ τὲ̱ φλιάτζ, γγέ̱ρα μπὰ τὲ̱ δ̇ίτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ κ̇ε̱τὸ· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ π̇εσ̈όβε ντὲ̱ φγιάλλε̱ τὲ̱ μία, κ̇ὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ παϝούχενε̱ μπὲ κόχε̱ τὲ̱ τοῦρε.

21. Ε λαέϊ ἐ πρίτνε̱ Ζαχαρίανε̱, ἐ τζουδ̇ίτεϊγνε̱ π̇ὲ̱ρ τὲ̱ με̱νούαρε̱ τὲ̱ τὶγ ντὲ̱ ναό. (κίσ̈ε̱.)

22. Ε σὶ δ̇όλι νούκ̇ε̱ μοὺντ τοῦ φλὶτ ἀτοῦρε, ἐ κουπε̱τούχνε̱ κ̇ὲ̱ πὰ ντονὲ̱ τζουδ̇ὶ ντὲ̱ ναό· ἐ ἀΐ οὐ π̇ὲ̱ντε ἀτοῦρε ἰσ̈αρὲτ, ἐ μπέτι πὰ ϝόγε̱.

23. Ε οὐ πὲ̱ σὶ οὐ σόσνε̱ δ̇ίτ' τ' ἐ πούνε̱σε̱ σὲ̱ πριφτε̱ρίσε̱ τὶγ, βάτε μπὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ τίγ.

24. Ε πὰς κ̇ε̱τοῦρε δ̇ίτετ οὐ μπὰρσ ἐλισαβετγια ϝρούαγια ἐτὶγ ἐ φσὶχ βέτε̱χεν' ἐσάϊγ πέσε̱ μούαγ, ἐ θόσ̈τε̱.

25. Σὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ π̇έ̱ρι ζότι τὲ̱κ μέγε̱, μπὰ τὸ δ̇ὶτ κοὺρ δ̇έσ̈ι τὲ̱ κθένεϊγ τὲ̱ βε̱σ̈τρὸν πὲ̱ρ τὲ̱ γκρίγτουρε̱ δούνε̱νε̱ τίμε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱.

26. Ε ντὲ̱ τὲ̱ ϝιάσ̈τινε̱ μουαῒγ οὐ δ̇ε̱ρὲ̱ούα Ε̱γγε̱λι Γαβριὴλ γκὰ Περντία, ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ κιουτὲ̱τ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, κ̇ὲ̱ κιούχαετε̱ Ναζαρέτ,

27. Μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ βε̱ρϝε̱ρέσε̱ κ̇ὲ̱ κὲ ἄρ-

νην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ.

28. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

29. Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὁποῖος τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.

30. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὗρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

31. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

32. Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου θέλει ὀνομασθῆ· καὶ θέλει δώσει εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ·

33. Καὶ θέλει βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

34. Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω;

35. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σὲ ἐπισκιάσει· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῆ Υἱὸς Θεοῦ.

36. Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς αὐτὴν τὴν καλουμένην στεῖραν.

37. Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει

ῥαβωνιάσουρε̱ μὲ πούρρε̱ γκὰ ὅτε̱πὶ ἐ Δαβίδιτ κὲ̱ κιούχαεϊγ Ιωσὴφ, ἐ βερϝε̱ρέσα κιούχαεϊγ Μαριάμ·

28. Ε σὶ χίρι Ε̱γγε̱λι τὲκ ἀγιὸ ἰ θότε̱, Ϝε̱ζὸ, ὤ ἐ ϝε̱ζούαρε̱, Ζότι ε̱ὅτε̱ πάσκε̱ μὲ τὶγ, τὶ γὲ ἐπεκούαρε̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ ϝράβετ.

29. Ε ἀγιὸ σὶ ἐ πὰ, οὐ δρὸδ πὲ̱ρ κετὲ̱ φγιάλλε̱, ἐ με̱ντόνεϊγ μὲ βέτε̱χε τὲ̱ σάϊγ, τζδὸ τὲ̱ γέτε̱ κούϊγ χαιρετισμό.

30. Ε Ε̱γγε̱λι ἰ θότ' ἀσάϊγ μὸς οὐ τρὲ̱μπ Μαριάμ· σὲ ψὲ ϝέτε ντὲρ ἄφε̱ρ Περντίσε̱.

31. Ε γιὰ δὸ τὲ̱ πε̱νετζ μὲ πάρρε̱, ἐ δὸ τὲ̱ πγιὲλτζ δγιάλλε̱, ἐ δὸ τὶ βὲ̱τζ ε̱με̱ρινε̱ Ιησού.

32. Κούϊγ δὸ τὲ̱ γέτε̱ ἰμὰδ, ἐ δὸ τὲ̱ θούχαετε̱ ἰ πίρρι ἰ σε̱ λιάρτιτ, ἐ δὸ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ Περντία φρόν' ἐ Δαβίδιτ παπάϊτ σε̱ τίγ.

33. Ε δὸ τὲ̱ μπρετε̱ρόγε̱ μπὲ̱ ὅτε̱πὶ τὲ̱ Ιακώβιτ πὲ̱ρ ϝίθε̱ γέτε̱· ἐ μπρετε̱ρία ἐτὶγ νούκε̱ κὰ τὲ̱ σόσουρε̱.

34. Ε δὲ Μαριάμι ἰ θὰ Ἔ̱γγε̱λιτ· κιὸ δὸ τὲ̱ γέτε̱ κε̱γιὸ, σὲ οὔνε̱ πούρρε̱ νούκε̱ νιόχ;

35. Ε οὐ πε̱ρϝέϊκ Ἔ̱γγε̱λι, ἐ ἰ θότ' ἀσάϊγ· Σπὶρτ Σε̱νγτ δὸ τὲ̱ βίγε̱ μπὶ τὶγ, ἐ φουκὶ ἐ σε̱ λιάρτιτ δὸ τὲ̱ τὲ̱ μπουλιόγε̱ τὶγ· πρὰ ἀντάϊγ ἐ δὲ ἀγιὸ ἀκόμα κὲ̱ τὲ̱ λέγε̱ γκὰ τέγε Σε̱νγτ, δὸ θούχαετε̱ πὶρ ἰ Περντίσε̱.

36. Ε γιὰ Ελισάβετγια ϝε̱ρία γιότε, ἐ δὲ ἀγιὸ οὐ μπὰρσ δγιάλλε̱ ντὲ̱ πλεκερὶ τὲ̱ σάϊγ· ἐ κούϊγ μούαϊγ ε̱ὅτε̱ ἰ ϝιάστι ἰ ἀσάϊγ κὲ̱ κιούχαεϊγ ὅτέρπε̱.

37. Σὲ νούκ' ε̱ὅτ' ἐ πὰ μούντουρε̱

εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ.

38. Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμὲ κατὰ τὸν λόγον σου. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ᾽ αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39. Σηκωθεῖσα δὲ ἡ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὕπῆγε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ὀρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα.

40. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ.

41. Καὶ ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.

42. Καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με;

44. Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα διότι θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτὴν παρὰ Κυρίου.

46. Καὶ εἶπεν ἡ Μαριὰμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον,

47. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου·

48. Διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί·

49. Διότι ἔκαμεν εἰς ἐμὲ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.

ντονὶε̱ πούνε̱ ἄφε̱ρ Περντίσε̱.

38. Ε Μαριάμι ἶ θὰ· γιὰ κοπίλια ἐ Ζότιτ, οὐ π̇ε̱φτε̱ τὲκ μέγε σὶ κούντρε̱ θούα· ἐ ἴκου γκὰ ἀγιὸ Ἔ̱γγε̱λι.

39. Ε Μαριάμι οὐ γκρὲ μπὰ τὸ δ̇ὶτ, ἐ βάτε μὲ τε̱ σ̈πέϊγτα μπε̱ ν̇ιε̱ μὰλλ τε̱ Ιουδαίε̱σε̱.

40. Ε χ̇ίρι μπε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ Ζαχαρίασε̱, ἐ ἱ θότ᾽ Ελισάβετσε̱, Fε̱ζό.

41. Ε πόκε̱ δ̇ιFιόϊ Ελισάβετγια Fε̱ζίμν᾽ ἐ Μαρίασε̱ κ̇ε̱τζέου δ̇γιάλλι ντε̱ π̇ὰρκ τε̱ σάϊγ, ἐ οὐ μπουσ̈ πρέϊγ Σε̱νγτιτ Σ̈πὶρτ Ελισάβετγια.

42. Ε θύρρι μὲ ζε̱ τε̱ μάδ, ἐ θὰ· ἐ π̇ε̱κούαρε̱ γὲ τὶ ντε̱ μὲς τε̱ Fράβετ, ἐ δὲ πέμμ᾽ ἐ π̇άρκουτ σὶτ ε̱σ̈τ᾽ ἐ π̇εκούαρε̱;

43. Ε γκὰ με̱ ἔρδι κ̇ε̱γιὸ, τε̱ βίγε̱ τὲκ οὔ με̱μ᾽ ἐ ζότιτ σίμ;

44. Σὲ γιὰ πόκε̱ ἔρδι ζε̱ρι ἱ Fε̱ζίμιτ σὶτ ντε̱ βεσ̈ε̱ τε̱ μία, κ̇ε̱τζέου δ̇γιάλλι ντε̱ π̇ὰρκ τὶμ γκὰ Fε̱ζίμι.

45. Ε ἐλιούμουρα ἀγιὸ κ̇ε̱ π̇εσόϊ, κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ τελιόσενε̱ ἀτὸ κ̇έ̱ οὐ φόλλε̱ γκὰ ζότι τὲκ τίγ.

46. Ε Μαριάμι θὰ· μαδε̱τζὸν Σ̈πίρτι ἶμ Ζότνε̱.

47. Ε Fε̱ζόνετε̱ Σ̈πίρτι ἶμ μπε̱ Ζότνε̱, κ̇ὲ με̱ σ̈πε̱τόϊ μούα.

48. Σὲ ψὲ κθέου σίτε̱ τε̱ σ̈ὶχ μούα κοπίλεν᾽ ἐτὶγ τε̱ βόFε̱λε̱νε̱, σὲ γιὰ κ̇ε̱ νταστὶ ἐ σὸτ δ̇ὶ πάρε̱, δ̇ὸ τε̱ με̱ θόνε̱ τε̱ λιούμουρε̱ Fίθε̱ φυλίτε̱.

49. Σὲ ψὲ ἀΐ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ἱφόρτε̱ π̇έρι πούνε̱ρα τε̱ γε̱δὰ τὲκ οὔ, ἐ ε̱με̱ρ᾽ ἱ τὶγ ε̱σ̈τε̱ Σε̱νγτ.

50. Ε δὲ ντε̱γέσ᾽ ἐτὶγ ε̱σ̈τε̱ π̇ρὲζ πὰς π̇ρέζιτ, μπὰ τὰ κ̇ε̱ κάνε̱ φρίκ̇ε̱ν᾽ ἐτίγ.

51. Ἐνήργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν.

52. Ἐκρήμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς.

53. Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθὰ, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

54. Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

55. Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς τὸν Ἀβραὰμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

56. Ἔμεινε δὲ ἡ Μαριὰμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57. Εἰς δὲ τὴν Ἐλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

58. Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν· καὶ συνέχαιρον αὐτήν.

59. Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον· καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

60. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχὶ, ἀλλ' Ἰωάννης θέλει ὀνομασθῇ.

61. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο.

62. Ἠρώτων δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῇ εἰς αὐτό.

63. Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες.

64. Ἠνοίχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ

51. Πέρι πούνε̱ρσ τὲ̱ φόρτα μὲ λέρρε̱ τὲ̱ τὶγ· πε̱ρχάπι φοδούλε̱τε̱ μὲ συλοῖ τὲ̱ ζέμε̱ραβετ σὲ̱ τοῦρε·

52. Ζῆρίτι τὲ̱ φόρτε̱τε̱ γκὰ φρόνετε̱, ὲ γκρίγτι τὲ̱ βόϜε̱ϊγτε̱.

53. Τ' οὔρε̱τιτε̱ ἱ μπούσ̈ι τὲ̱ μίρρα, ὲ τὲ̱ πάσουριτε̱ ἱ δε̱ρϜόϊ μπράζε̱τε̱.

54. Ι ντίχου Ισραήλιτ ρόπιτ σ̈ὲ̱ τὶγ, τὲ̱ μὸς χαρόγε̱ ἐλεημοσίν' ἐτὶγ,

55. (Σὶ κούντρε̱ οὺ τάξι παπαλάρε̱βετ σάνε̱. Αβραάμιτ ὲ δὲ φάρε̱σε̱ τὶγ) πὲ̱ρ Ϝίθε̱ γέτε̱.

56. Ε μπέτι Μαριάμι μὲ ἀτὲ̱ πάσ̈κε̱ γγέρα μπὲ̱ τρὲ μουάϊγ, ὲ πασαντάϊγ οὺ κθίε ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ σάϊγ.

57. Ε Ελισάβεσε̱ ἱ ἔρδι κόχα πὲ̱ρ τὲ̱ πγιέλε̱, ὲ πόλι δγιάλλε̱.

58. Ε διϜιούανε̱ τὲ̱ ἄφε̱ριτε̱, ὲ Ϝε̱ρὶτ' ἐσάϊγ, κὲ̱ σ̈τόϊ Ζότι ἐλεημοσίν' ὲ τὶγ τὲκ ἀγιὸ, ὲ Ϝε̱ζόνεϊγνε̱ πάσ̈κε̱ μὲ ἀτέ̱.

59. Ε οὺ πὲ̱ ντὲ̱ τὲ̱ τέτε̱νε̱ δίτε̱' ἔρδε̱ τὲ̱ περιτέμνε̱ δγιάλλε̱νε̱, ὲ ἱ βίγνε̱ ἔ̱με̱ριν' ἐτὶγ μπὲ̱ ἔ̱με̱ρ τὲ̱ γιάτιτ σὲ̱ τὶγ Ζαχαρία.

60. Ε ἔμμα ἐτὶγ οὺ πε̱ρϜέϊϜα, ὲ θὰ γιὸ, πὸ δὸ τὲ̱ κιούχαετε̱ Ιωάν.

61. Ε ἱ θάν' ἀσάϊγ· σὲ νούκ' ἔ̱σ̈τε̱ νιερὶ ντὲ̱ Ϝε̱ρὶ τούαϊγ; κὲ̱ τὲ̱ κιούχαετε̱ μὲ κε̱τὲ̱ ἔ̱με̱ρ.

62. Ε ἱ πέ̱ιγνε̱ ἰσ̈αρὲτ ὲ δὲ γιάτιτ σὲ̱ τὶγ, τζδὸ κὲ̱ τὲ̱ κιούχαετ' ἀΐ.

63. Ε σὶ κε̱ρκόϊ νιὲ̱ τζόπε̱ δόϜε̱· σ̈κρόϊ, ὲ θὸσ̈ Ιωὰνν ἔ̱σ̈τε̱ ἔ̱με̱ρ' ἱ τὶγ· ὲ οὺ τζοδίτνε̱ τὲ̱ Ϝίθε̱.

64. Ε ἄτε̱ τζὰστ γιοὺ χὰπ Ϝόγια

πάραυτα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ
ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.
65. Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας
τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ καθ' ὅλην
τὴν ὀρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο
πάντα τὰ πράγματα ταῦτα.
66. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔ-
βαλον *αὐτὰ* ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν,
λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ
παιδίον τοῦτο; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο
μετ' αὐτοῦ.
67. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐ-
τοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου· καὶ
προεφήτευσε, λέγων
68. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη καὶ ἔκαμε
λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ·
69. Καὶ ἀνήγειρεν εἰς ἡμᾶς κέρας
σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δού-
λου αὐτοῦ,
70. Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος
τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν
αὐτοῦ,
71. Σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡ-
μῶν, καὶ ἐκ τῆς χειρὸς πάντων τῶν
μισούντων ἡμᾶς.
72. Διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἔλεος
αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ
νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν διαθήκην
αὐτοῦ·
73. Τὸν ὅρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσε
πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι
θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς,
74. Νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῆς
χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λα-
τρεύωμεν αὐτὸν ἀφόβως,
75. Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς ἡμῶν.
76. Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης
τοῦ Ὑψίστου θέλεις ὀνομασθῇ· διότι

ἐτὶγ, ἐ δὲ Fιούχα ἐτὶγ· ἐ φλὶτ, ἐ λε̱-
βδὸν Περντίνε̱.
65. Ε Fίθε̱ Fιτονίνε̱ ἰ μούαῤῤ φρί-
κα· ἐ φλίτεϊγνε̱ κ̇ε̱τὸ φγιάλλε̱ ντὲ̱ Fίθε̱
μὰλλ τὲ̱ Ιουδαίε̱σε̱.
66. Ε Fίθ' ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἰ διFιόϊγνε̱ ἰ
βίγνε̱ ντὲ̱ρ μὲ̱ντ τὲ̱ τοῦρε, ἐ θόσ̈νε̱
βάλε̱ τζδὸ τὲ̱ γέτε̱ κούϊγ δγιάλλε̱; ἐ
δόῤῤ' ἐ ζότιτ κὲ μὲ τέ̱.
67. Ε γιάτι ἰ τὶγ Ζαχαρία οὒ
μπουὒ̈ γκὰ Σπὶρτ Σέ̱νγ, ἐ προφητέψι,
ἐ θά.
68. Ι λε̱βδούαρε̱ κιόφτε̱ Ζότι
Περντία ἐ Ισραήλιτ, σὲ ψὲ κθέου σί-
νε̱, ἐ πὰ, ἐ λεφτερόσι λαόν' ἐτίγ.
69. Ε γκρίγτι πὲ̱ρ νέβετ ντὲ̱ σ̈τε̱-
πὶ τὲ̱ Δαβίδιτ δγιάλλιτ σὲ̱ τὶγ φου-
κὶ· ἐ δὸ τὲ̱ νὰ σ̈πε̱τόγε̱.
70. Σὶ κούντρε̱ πὰτ φόλλε̱ μὲ
Fόγε̱ τὲ̱ Σε̱νγτόρε̱βετ Προφήτετ κ̇ὲ̱
χ̇έρε̱ν' ἐ πάρε̱.
71. Γκρίγτι σ̈πε̱τὶμ τὲ̱ νὰ σ̈πε̱-
τόγε̱ γκὰ δούαῤῤτ' ἐ χάσμε̱ρετ σόνε̱,
ἐ δὲ γκὰ Fίθ' ἀτὰκ̇ὲ̱ νὰ δούανε̱ ντὲ̱
κ̇έϊκ̇.
72. Τὲ̱ π̇έγε̱ ντε̱γέσε̱ μὲ πε̱ρίνγτε̱
τάνε̱, ἐ τὲ κουϊγτόγε̱ δγιάτε̱ν' ἐτὶγ
σὲ̱ Σ̈ε̱νγτε̱ρούαρε̱νε̱.
73. Πένε̱ κ̇ὲ̱ κὲ π̇ε̱τούαρε̱ ντὲ ἀ-
βραάμι π̇απ̇άϊ ἴνε̱, τὲ̱ νὰ ἴπ νέβετ.
74. Κὲ̱ τὲ̱ νὰ σ̈πε̱τὸν γκὰ δού-
αῤῤτ' ἐ χάσμε̱ρετ σόνε̱, ἐ τὰ λε̱βδό-
γεμε̱ ἀτὲ̱ πὰ φρίκε̱.
75. Μὲ Σ̈ενγτε̱ρὶ ἐ δὲ μὲ τὲ̱ βε̱ρ-
τέτε̱ πε̱ρπάρα τὶγ, Fίθε̱ δίτ' ἐ γέτε̱σε̱
σόνε̱.
76. Ε δὲ τι δγίαλε̱ δὸ τὲ̱ κιού-
χαετζ προφὴτ ἰ σὲ̱ λιάρτιτ· σὲ δὸ τὲ̱

θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἑτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,

77. Εἰς τὸ νὰ δώσῃς γνῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78. Διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

79. Διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. β.΄ 2.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη.

2. Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος.

3. Καὶ ἤρχοντο πάντες νὰ ἀπογράφωνται, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

4. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρὲτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς τοῦ Δαβὶδ),

5. Διὰ νὰ ἀπογραφθῇ μετὰ τῆς Μαριὰμ τῆς ἠῤῥαβωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἥτις ἦτο ἔγκυος.

6. Καὶ ἐνῷ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώ-

σ̈κότζ [illegible]πάρα φάκεσε̱ Ζότιτ, τὲ̱ π̇ὲ̱τζ Fατὶ οὔδε̱τ' ἐτὶγ,

77. Τὲ̱ ἄπτζ ντὲ̱ λαὸ τὲ̱ τὶγ τὲ̱ δ̇ίνε̱ τζέ̱σ̈τε̱ σ̈πε̱τὶμ ἱ τοῦρε, πὲ̱ρ τὲ̱ ντε̱γίερε φάγετ' ἐτοῦρε.

78. Μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ λέϊγμονιάρε̱ τὲ̱ περντίσε̱ σόνε̱, κ̇ὲ̱ μὲ ἀτὸ νὰ πὰ Δίελι κ̇ὲ̱ λὲν λιάρταζιτ.

79. Πὲ̱ρ τὲ̱ ντρίτουρε̱ ντὰ τὰ κ̇ὲ̱ ῥίγνε̱ ντὲ̱ χίε, ἐ ντὲ̱ σκοτὰδ τὲ̱ ϐδέκε̱γε̱σε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ντρέκιουρε̱ κ̇έ̱μπε̱τε̱ τόνα μπούδ̇ε̱ τὲ̱ πάϊκεσε̱.

80. Ε δγιάλλι ῥίτεϊγ, ἐ φορτζόνεϊγπρέϊγ ἄνετ σὲ̱ Σ̈πίρτιτ, ἐ ἴσ̈τε̱ μπ' ἐρημίρα, γγέρα μπὲ̱ δ̇ίτε̱, κ̇ὲ̱ οὐ τζφάϊκ ἀἱ ντὲ̱ ἰσραήλ.

Κρίς Εδ̇ίτε̱, β΄. 2.

Ε οὐ π̇ὲ̱ μπὰ τὸ δ̇ιτ ἀχ̇ιέρε, δ̇όλ̇ι οὔρδε̱ρ πρέϊγ Αὔγουςοϊτ Καίσαριτ κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈κρούχαϊσνε̱ π̇ὲ̱ρ πάFε̱ Fίθε̱ π̇όρα σὰ οὐρδε̱ρόντε ἀἵ.

2. (Κε̱τὰ τὲ̱ σ̈κρούαρε̱ τὲ̱ πάρε̱, οὐ π̇ε̱κοὺρ κ̇ὶσ̈ ζστε̱ρίν' ἐ συρίε̱σε̱ Κυρηνιοϊ˙)

3. Ε ϐίγνε̱ Fίθε̱ τὲ̱ σ̈κρούχαϊσνε̱, ἐ τὲ̱ ἴπνε̱ ἕ̱με̱ρινε̱ τζίλι δ̇ὸ ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ τὶγ.

4. Χ̇ίπι ἐ δὲ Ιωσήφη γκὰ γαλιλαία πρέϊγ Ναζαρέτιτ ντὲ̱ Ιουδαίε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Δαβίδιτ κ̇ὲ̱ κιούχαετε̱ Βιθλεὲμ (σὲ ἀἱ ἴσ̈ γκὰ σ̈τε̱πία, ἐ δὲ γκὰ φε̱μίγ' ἐ Δαϐίδιτ.)

5. Τὲ̱ σ̈κρούχαεϊγ, ἐ τὶπ ἕ̱με̱ριν' ἐτὶγ π̇άσ̈κε̱ μὲ Μαριάμνε̱, κ̇ὲ̱ ἐ κ̇ὶσ̈ ἀῤῥαβονιάσουρε̱ π̇ὲ̱ρ Fρούα, ἐ ἀγιὸ κὲ μὲ π̇αῤῥε̱.

6. Ε Fιάου κοὺρ κέν' ἀτὰ ἀτγὲ, ἱ

θησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννήσῃ.

7. Καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὑτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.

8. Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ ποίμνιον αὑτῶν.

9. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

10. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἥτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν.

11. Διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβὶδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος.

12. Καὶ τοῦτο *θέλει εἶσθαι* τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, Θέλετε εὑρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

13. Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου, ὑμνούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων,

14. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

15. Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἂς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἂς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

ἀῤῥίγτινε̱ δίτε̱ ἀσάϊγ π̇ε̱ρ τε̱ πγιέλε̱.

7. Ε πόλι τε̱ π̇ίῤῥ' ἐσάϊγ τε̱ πάριτ' ἐ τε̱ ϐέτε̱μινε̱, ἐ ἐλίδι ἀτε̱, ἐ ἐ ϐοῦρι ντε̱ Fρὰσ̈τ· σε̱ νούκ̇ε̱ κε̱ ϐε̱ντ τε̱κ κίσ̈νε̱ κονέψουρε̱.

8. Ε κένε̱ δε̱λμέρε̱ μπὰ τὸ ἄνε̱ τὰ τὶτ ϐέντιτ κ̇ε̱ ῥούαιγνε̱ με̱ ῥάδε̱ κοπέτ' ἐ δε̱ντετ Fίθε̱ νάτε̱νε̱ ῥότουλλ.

9. Ε γιὰ Ε̱γγε̱λ̇ι ἰ Ζότιτ οὐ δοὺκ μπὰ τὰ ἄφε̱ρ, ἐ δρίτε̱ γκὰ Ζότι ἰ θαμπόσι ἀτὰ· ἐ οὐ φρικούανε̱ φρίκ̇ε̱ τε̱ μάδε.

10. Ε οὐ θότε̱ Ε̱γγε̱λ̇ι ἀτοῦρε, μὸς τρε̱μπι· σε̱ ψε̱ οὐ ϐαγγελ̇ίς γιούϐετ Fε̱ζὶμ τε̱ μὰδ, κ̇ε̱ τὸ τε̱ γέτε̱ ντε̱ Fίθε̱ λαό.

11. Σε̱ οὐ λέου γιούϐετ σὸτ ντε̱ κιουτε̱τ τε̱ Δαϐίδιτ αϊ κ̇ε̱ οὐ σ̈πε̱τὸν, ἐ αϊ ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι Ζότι.

12. Ε κούϊγ ε̱σ̈τε̱ νισ̈ὰν μπε̱ γιούβετ· δὸ τε̱ Fένι φόσ̈ν̇ιε̱ τε̱ φασ̈κιόσουρε̱, κ̇ε̱ Fε̱ντετε̱ ντε̱ Fράσ̈τ.

13. Ε ἄξαφνα π̇άσ̈κε̱ με̱ Ε̱γγε̱λ̇ινε̱ Fιάου ν̇ιε̱ τουρμ' ἀσκε̱ρ Ε̱γγε̱γετ Κίελ̇ετ, κ̇ε̱ λε̱βδίγνε̱ Ζότνε̱, ἐ θόσ̈νε̱,

14. Λε̱ϐδὶμ ντε̱ περντία κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ τε̱ λιάρτινε̱ Κίε̱λ̇, ἐ πάϊκ μπε̱ δε̱, ντε̱ ν̇ιέρε̱ζ κ̇ε̱ κάνε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ μίῤῥε̱.

15. Ε οὐ π̇ε̱ σι οὐ χόϊκνε̱ πρέϊγ ἀτοῦρε Ε̱γγε̱ϊγτε̱, ἐ ϐάνε̱ ντε̱ρ Κίελ̇, ἐ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ δε̱λμέρε̱τε̱ θάνε̱ ν̇ιε̱ρι με̱ γιάτε̱ρινε̱· λε̱ τε̱ ϐέμι γγέρα μπε̱ Βιθλεὲμ, ἐ τε̱ σ̈όχε̱με̱ κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱, σι κούντρε̱ νὰ ἐ δε̱φτίε̱ Ζότι νάϐετ,

16. Ε ἔρδε̱ με̱ τε̱ σ̈πέϊγτα, ἐ Fένε̱ Μαριάμνε̱, ἐ δε̱ Ιωσήφνε̱, ἐ δε̱ δγιάλλε̱νε̱ κ̇ε̱ ἴσ̈τε ντε̱ Fράσ̈τ.

17. Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς.

19. Ἡ δὲ Μαριὰμ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνοῦντες τὸν Θεὸν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν πρὸς αὐτούς.

21. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ ἡμέραι διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῇ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον·

23. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, « Ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν διανοῖγον μήτραν, θέλει κληθῇ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον »·

24. Καὶ διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, « Ζεῦγος τρυγώνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. »

25. Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπός τις ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεών· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν.

26. Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου.

17. Ε σὶ ἐ πάνε̱ ἐ κιουπε̱τούανε̱ φγιάλλε̱νε̱ κ̇ε̱ οὐ κὲ θέ̱ν' ἀτοῦρε πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ δγιάλλε̱.

18. Ε Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ἐ διFιούανε̱ οὐ τζιουδίτνε̱, πε̱ρ ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ ῥε̱φίενε̱ ἀτοῦρε δε̱λμέρε̱τε̱.

19. Ε Μαριάμι ἰ βε̱ϋτρὸν Fίθε̱ κε̱τὸ φγιάλλε̱, ἐ ἰ μπὰν ντε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ σάϊγ.

20. Ε οὐ κθίενε̱ δε̱λμέρε̱τε̱, τούκ' ἐλε̱βδούαρε̱, ἐ τούκ' ἐμπούρτουρε̱ π̇ερντίνε̱, πε̱ρ Fίθ' ἀτὸ κ̇ε̱ διFιούανε̱ ἐ πάνε̱, σὶ κούντρ' οὐ κὲ θέ̱ν' ἀτοῦρε με̱ πε̱ρπάρα.

21. Ε σὶ οὐ μπούϋνε τε̱ πέτε̱ δίτε̱ πὲρ τε̱ πρέρε̱ βέτε̱χεν' ἐ δγιάλλιτ, ἐ γιοὺ βοὺ έ̱με̱ρ' ἐτὶγ Ιησοῦ, σὶ κούντρε̱ ἰ κὲ θέ̱νε̱ γκὰ Ε̱γγε̱̈λι, πὰ κέ̱νε̱ δὲ ζέ̱νε̱ αἶ ντε̱ π̇ὰρκ τε̱ μέ̱μμε̱σε̱.

22. Ε κοὺρ ἔρδε̱ δίτε̱ τε̱ κε̱ρούαριτ σε̱ σάϊγ, σὶ κούντρε̱ θόϋτε νόμι ἰ Μωϋσίουτ, ἐϋπούν' ἀτε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, τὰ ντζίρε̱ πε̱ρπάρα Ζότιτ.

23. (Σὶ κούντρ' ε̱̈ϋτε̱ ϋκρούαρε̱ ντε̱ νὸμ τε̱ Ζότιτ· σὲ τζδὸ μάσκουλ κ̇ε̱ δὲλλ πε̱ρπάρα γκὰ π̇άρκου ἰ μέ̱μμε̱σε̱, δὸ τε̱ θούχαετε̱ Σ̈ε̱νγτ ἰ Ζότιτ.)

24. Ε τε̱ ἴπνε̱ κουρπ̇ὰν σὶ κούντρε̱ ε̱̈ϋτε̱ ϋκρούαρε̱ ντε̱ νὸμ τε̱ Ζότιτ, ν̇ιε̱ πὰρ τοῦρα, ἃ δὶ π̇ιτζούνε πε̱λούμπαβετ.

25. Ε γιὰ, ἴϋτε ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Συμεὼν, ἐ κούϊγ ν̇ιερὶ ἴϋτε ἰ δρέϊγτε̱, ἐ μὲ φρίκ̇ε̱ τε̱ Περντίσε̱, ἐ πρὶτ παρηγορίν' ἐ Ισραήλιτ, ἐ Σ̈πίρτι Σ̈ε̱νγτ κὲ μπ̇ὰ τέ̱.

26. Ε ἰ κὲ δε̱φτούαρε̱ ἀτὶγ γκὰ Σ̈ε̱νγτι Σ̈πὶρτ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ϋὶχ βδέκ̇ε̱γε̱, πὰ πάρε̱ Κρίϋτιν' ἐ Ζότιτ.

27. Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου,

28. Αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

29. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

30. Διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31. Τὸ ὁποῖον ἡτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν·

32. Φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ.

33. Καὶ ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ.

34. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεών, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδού, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·

35. (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

36. Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυῖα εἰς ἡλικίαν, ἥτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

37. Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἥτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα *τὸν Θεὸν* ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς.

27. Ε ἐ πρου Σ̈ε̱ντι Σ̈πίρτ ντε̱ ναό, ἐ κουρ ὂπούνε̱ πε̱ρίνγτε̱ δγιάλ-λε̱νε̱ Ιησούνε̱, κε̱ τε̱ πέγν' ἀτὰ πε̱ρ τε̱ σὶ κούντρε̱ κὲ ἀδέτι ἰ νόμιτ.

28. Ε αἲ ἐ πρίτι ἀτε̱ ντε̱ λε̱ῤρα τε̱ τὶγ, ἐ λε̱βδόϊ Περντίνε̱, ἐ θά.

29. Νταῦ̈ι τε̱ λε̱ο̈ὸτζ ῥόπνε̱ τε̱ντ, ὦ Ζότ, μὲ πάϊκ σὶ κούντρε̱ κε̱ θε̱νε̱.

30. Σὲ πάνε̱ σίτ' ἐμία λεφτερίνε̱ κε̱ οὐ δὰ γκὰ τε̱γε.

31. Κε̱ ἐ πέῤρε Fατὶ πε̱ρπάρα Fίθε̱ φυλίβετ.

32. Δρίτε̱ πε̱ρ τε̱ ντρίτουρε̱ φυλίτε̱, ἐ πε̱ρ ντὲρ τε̱ λαόϊτ σὶτ Ισραήλιτ.

33. Ε Ιωσήφη, ἐ δὲ μέμ' ἐτὶγ τζιουδίτεϊγνε̱ πε̱ρ ἀτὸ κε̱ θούχαϊσνε̱ πε̱ρ τέ.

34. Ε ἰ πεκίϊ ἀτὰ Συμεώνι, ἐ θα ντὲ μέμ' ἐτὶγ Μαριάμι, γιὰ κούϊγ Fέντετε̱ πε̱ρ τε̱ Fκρεμίσουρε̱, ἐ πε̱ρ τε̱ γκρίτουρε̱ ὂούμε̱βετ ντε̱ Ισραήλ, ἐ δὲ πε̱ρ νισ̈ὰν κε̱ δὸ τε̱ θόνε̱ κόντρε̱ πε̱ρ τέ.

35. (Ε δὲ ντε̱ πε̱ρ ζέμε̱ρε̱ τέντε δὸ τε̱ ὂκόγε̱ κόρδε̱) κε̱ τε̱ τζφάκε̱νε̱ γκὰ ὂούμε̱ ζέμε̱ρα συλοήρα.

36. Ε ἴ̈σ̈τε Ἄννα προφητέσ̈α ἐ ἀὶγ ἐ Φανουήλιτ, πρέϊγ φυλίσ' ἐ Ασήριτ, ἀγιὸ κὲ ὂούμε̱ ἐ μότζμε, ἐ ῥόϊ μὲ ποὐῤρε̱ τε̱ σάϊγ ὂτάτε̱ βγιὲτ γκὰ βαὂε̱ζέγια ἐσάϊγ.

37. Ε ἀγιὸ κὲ ἐβὲ γγέρα τετε̱δγιέτε̱ ἐκάτε̱ρ βγιὲτζ, κε̱ ἀγιὸ νούκε̱ χίκεϊγ γκὰ ναόϊ τε̱ φάλεϊγ νάτ' ἐ δίτε̱ μὲ ἀFε̱ρίμ ἐ μὲ τε̱ λιούτουρα.

38. Καὶ αὕτη φθάσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

39. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

41. Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

42. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς,

43. Καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῷ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44. Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον *μιᾶς* ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων.

45. Καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν.

46. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοὺς, καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς.

47. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτὸν, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

48. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ

38. Ε δ̇ὲ̱ ἀγιὸ οὐ δ̇οὺκ ἀτγὲ ἀτὲ̱ σαχὰτ, ὲ ϰ̇ὲ̱ντε εὐχαριστὶ ντὲ Ζότι, ὲ φλὶτ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ Fίθε̱βετ ἀτοῦρε ϰ̇ὲ̱ πρίτνε̱ ὓπε̱τὶμ ντὲ̱ Ιερουσαλίμ.

39. Ε σὶ ἱ π̇ὲ̱νε̱ Fίθ' ἀτὸ ϰ̇ὲ̱ θὸὂ νόμι ἱ Ζότιτ, οὐ ϰθίενε̱ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱, ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ τοῦρε ντὲ̱ Ναζαρέτ.

40. Ε δ̇γιάλλι ῥίτεϊγ, ὲ φορτζόνεϊγ μὲ Σ̈πὶρτ, ὲμπούὂεϊγ μὲ σοφὶ· ὲ δ̇ουρε̱τὶ Περντίσε̱ ϰὲ μπὲ̱ τέ̱.

41. Ε βίγνε̱ πε̱ρίντ' ὲτὶγ γκὰ μὸτ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, ντὲ̱ τὲ̱ ϰ̇ρέ̱μτε τὲ̱ π̇άὂϰ̇ε̱σε̱.

42. Ε κοὺρ οὐ ϰ̇ὲ̱ δ̇ιμπεδγιέτε̱ βγιὲτζ, χ̇ίπνε̱ ἀτὰ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, σὶ κούντρε̱ ϰὲ ἀδ̇έτι ἱ σὲ̱ κρέ̱μπτεσε̱.

43. Ε σὶ τελειόσνε̱ δ̇ίτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ ϰθίερε̱ τὲ̱ τοῦρε, Ιησοὺϊ δ̇γιάλλι μπέτι ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, ὲ νούκ' ὲ κουπετόϊ Ιωσήφη, ὲ δὲ μέ̱μ' ὲτίγ.

44. Σὲ ψὲ θάνε̱ σὲ ἴὂτε ἀἱ ντὲ̱ ὂοϰ̇ε̱ρὶ ὲ ἔτζνε̱ ν̇ιὲ̱ δ̇ίτε̱ οὔδ̇ε̱ ὲ ὲϰ̇ε̱ρκίϊγνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Fερὶ, ὲ ντὲ̱ τὲ̱ ν̇ιόχουρε̱.

45. Ε σὶ νούκ' ὲ Fέν' ἀτὲ̱, οὐ ϰθίενε̱ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ τούκ' ὲ ϰ̇ε̱ρκούαρ' ἀτέ̱.

46. Ε οὐ π̇ὲ̱νε̱ τρὶ δ̇ὶτ σὰ ὲ Fέν' ἀτὲ̱, ντὲ̱ ἱερὸ ϰ̇ὲ̱ ῥίγτε ντὲ̱ μὲς τὲ̱ δασκαλε̱βετ, ὲ ἱ δ̇ιFιὸν ἀτὰ, ὲ δὲ ἱ πιέτ.

47. Ε τζουδ̇ίτεϊγνε̱ Fίθ' ἀτὰ ϰ̇ὲ̱ ὲδ̇ιFιόϊγν' ἀτὲ̱, μπὲ̱ οὐρτε̱τζὶ, ὲ δὲ μπὲ̱ τὲ̱ πε̱ρFέFιουρε̱ τὲ̱ τίγ.

48. Ε σὶ ὲπάν' ἀτὲ λιάνε̱ μέ̱ντε̱, ὲ ἱ θότε̱ ἔμμα ὲτὶγ· π̇ὶῤῥ, τζνὰ π̇έ̱Fε νάβετ ϰ̇ε̱ὂτοὺ; γιὰ γιάτι ἴτ, ὲ δ̇ὲ οὖνε̱ τὲ̱ ϰ̇ε̱ρκόγε̱με̱ τὶγ μὲ πι-

ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν.

49. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί μὲ ἐζητεῖτε; δὲν ἐξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρός μου;

50. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτούς.

51. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

52. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Κεφ. γ΄ 3.

ΕΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς.

2. Ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ·

3. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν·

4. Ὡς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, « Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5. Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῆ,

κ̇ε̱λίμ.

49. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ με̱ κ̇ερκόγε̱νε̱ γιούβετ μούα; νούκ' ἐ δίγε̱τε̱ σὲ σΰνε̱ δὸ τε̱ γὲμ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ π̇απ̇άϊτ σίμ;

50. Ε ἀτὰ νούκ' ἐκουπε̱τούανε̱ φγιάλε̱νε̱ κ̇ε̱ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

51. Ε ζ̇βρίτι π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὰ, ἐ ἔρδι ντε̱ Ναζαρὲτ, ἐ ἴστε ντε̱ σΰρδε̱ρ τε̱ τοῦρε, ἐ ἔμμ' ἐτὶγ Fίθε κ̇ε̱τὸ φγιάλλε̱ ἱ μπε̱γὶδ ἐ ἱ μπάντε ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ σάϊγ.

52. Ε Ιησουΐ τζιούτεϊγ μπε̱ σοφί, ἐ μπε̱ τε̱ ῥίτουρε̱ τε̱ κούρμιτ, ἐ μπε̱ δουρε̱τὶ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ἐ πε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζετ.

Κρίε Ετρέτε̱, γ΄. 3.

Ντε̱ τε̱ πεσε̱μπε̱δγιέτινε̱ βὶτ τε̱ μπρε̱τε̱ρίσε̱ Καίσαριτ Τιβέριοϊτ, κοὺρ μπρετε̱ρὸν Πιλάτουα γκὰ Πόντουα ντε̱ Ιούδαιε̱· ἐ Ηρώδη κ̇ιὸ̈ Τεταρχίν' ἐ Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ βε̱λόϊ τὶγ Φίλιπποϊ κ̇ιὸ̈ Τεταρχίν' ἐ Ιτουραίε̱σε̱, ἐ δὲ τε̱ βε̱ντιτ σε̱ Τραχωνίσε̱, ἐ Λυσανίου κ̇ιὸ̈ Τεταρχίν' ἐ Αβιλινίσε̱,

2. Ντε̱ κόχε̱ κ̇ε̱ ἴσ̈νε̱ τε̱ πάρε̱ τε̱ πρίφτε̱ρετ Αννα, ἐ δὲ Καϊάφα, ἔρδι φγιάλε̱ Περντίετ μπε̱ Ιωάννε̱, τε̱ π̇ίρρ' ἐ Ζαχαρίουτ ντ' ἐρημί.

3. Ε βάτε μπε̱ Fίθ' ἀτε̱ βε̱ντ κ̇ε̱ κὲ ῥότουλ Ιορδάνιτ, τούκ' ἐκηρύξουρε̱ παFε̱ζὶμ τε̱ μετανίσε̱, πε̱ρ τε̱ ντε̱γίερε̱ φάγετε̱.

4. Σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ ντε̱ κάρτε τε̱ φγιάλε̱βετ τε̱ προφήτιτ Ησαΐουτ, κε̱ θότε̱· ζε̱ ν̇ιερίουτ κ̇ε̱ θε̱ρ-ῥὲτ ντ' ἐρημὶ, ἐ θότε̱· π̇ε̱νι Fατὶ οὔδεν' ἐ Ζότιτ, π̇ε̱νι τε̱ σ̈έσουαρα μονοπάτετ' ἐτίγ.

5. Τζδὸ προύα δὸ πε̱ μπούσ̈ετε̱.

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῇ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γείνει εὐθέα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὁμαλαί.

6. Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἴδει τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.»

7. Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἀρχίσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

9. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει;

11. Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἂς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὰς ἂς κάμῃ ὁμοίως.

12. Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει;

13. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσότερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἐσᾶς.

14. Ἠρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντίσητε· καὶ ἀρκεῖσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

15. Ἐνῷ δὲ ἐπρόσμενεν ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις

ὲ δὲ τζδ̇ὸ μάλλ ὲ π̇ρέϜκ δ̇ὸ τε̱ οὔν̇ιετε̱ ὲ οὔδε̱ρατε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ σ̈τρέ̱μπε̱ρα δ̇ὸ τὲ π̇έ̱νενε̱ τε̱ δ̇ρέϊγτα, ὲ Ϝκρεμίνατε̱ δ̇ὸ τε̱ π̇έ̱νενε̱ οὔδε̱ρα τε̱ σ̈εσ̈ούαρα.

6. Ε δ̇ὸ τε̱ σ̈έχε̱νε̱ Ϝίθε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ σ̈πε̱τίμν' ὲ Ζότιτ.

7. Ε θόσ̈τε ντε̱ τούρμε̱ρα κ̇ε̱ βίγνε̱ τε̱ παϜε̱ζόνεϊγνε̱ πρέϊγ σί· πγιέλατ' ὲ νεπέ̱ρκαβετ, τζίλι γιοὺ δ̇ε̱φτόϊ γιούβετ τε̱ ἴκε̱νι γκὰ ούρϜία κ̇ε̱ βγιὲν μπε̱ γιού;

8. Πέ̱νι ἀδ̇ὰ πέμε̱ τε̱ μίῤῥα τε̱ μετανίσε̱, ὲ μὸς ζίρι τε̱ θόϊ μὲ βέτε̱χ̇ε τούαϊγ, νέβετ κ̇έμι π̇απ̇ὰ Αβραάμνε̱, σὲ οὺ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ μοὺντ Περντία γκὰ κ̇ε̱τὰ Ϝούῤῥε̱ τε̱ γγιάλγε̱ δ̇γιὲλμ τ' Αβραάμιτ.

9. Σὲ ψὲ γιὰ ὲ δὲ σοπάτα μπάνε̱ ῥέ̱ν̇ιαβετ σε̱ λίσαβετ ε̱σ̈τε̱· ὲ τζδ̇ὸ λὶσ ἀδὰ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ π̇ε̱ν πέμε̱ τε̱ μίῤῥε̱, πρίτετε̱, ὲ βίχ̇ετε̱ μπε̱ ζγιάρ.

10. Ε ὲ πιέτνε̱ ἀτε̱ τούρμε̱τε̱, ὲ ἰ θόσ̈νε̱· τζτε̱ π̇έ̱γε̱με̱ νὰ αδὰ;

11. Ε ἀϊ οὺ πε̱ρϜέϊϜκ ἀτοῦρε, ὲ οὺ θότε̱· κοὺϊ κὰ δ̇ὶ πάλε̱ ῥόπ̇α, λὲ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ κ̇ε̱ σκὰ, ὲ δὲ ἀϊ κ̇ε̱ κὰ Ϝε̱ πε̱ρ τε̱ γκρέ̱νε̱, λὲ τε̱ π̇έ̱γε̱ κ̇ε̱σ̈τού.

12. Ε ἔρδε̱ ὲ δὲ κουμερκιάρε̱ τε̱ παϜε̱ζόνισνε̱· ὲ ἰ θάν' ἀτὶγ, δάσκαλ, τζτε̱ π̇έ̱γε̱με̱;

13. Ε δὲ ἀϊ οὺ θότ' ἀτοῦρε· μὸς κ̇ε̱ρκόνι με̱ τέπε̱ρ γκὰ ἀγιὸ κ̇ε̱ γένι πορσίτουρε̱.

14. Ε ὲ πιέτν' ἀτε̱ ὲ δὲ τρίματε̱, ὲ ἰ θόσ̈νε̱· ὲ νὰ τζτε̱ π̇έ̱γε̱με̱; ὲ οὺ θὰ ἀτοῦρε, μὸς μίῤῥι μὲ παχ̇ὶρ Ϝέ̱ν· ὲ π̇ότε̱σε̱ ἂς τε̱ καλε̱ζόνι ν̇ιερὶ, πὸ τε̱ ἴνι χοσ̈νοὺτ ντε̱ λιουφὲ τούαϊγ.

15. Ε κοὺρ σ̈πε̱ρέντε λαόϊ ὲ με̱ντόνεϊγνε̱ τὲ Ϝίθε̱ ντε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ τοῦρε

αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς,
16. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὅμως ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί·
17. Τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἁλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.
18. Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.
19. Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης,
20. Προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
21. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανὸς,
22. Καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστερὰ, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς σὲ εὐηρεστήθην.
23. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νὰ ἦναι ὡς τριάκοντα ἐτῶν, ὢν (καθὼς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλὶ,
24. Τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννᾶ, τοῦ Ἰωσὴφ,
25. Τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμὼς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ,

πὲ̱ρ Ιωάννε̱, βάλε̱ μὸς ε̱̃σ̈τ' ἀῒ Κρίσ̈τι.
16. Οὐ πε̱ρFέϊ̃κ Ιωάννη Fίθε̱βετ, ἐ οὐ θόσ̈τε· οὔνε̱ οὐ παFε̱ζόϊγ γιούβετ μὲ οὔγε̱, πὸ βγιὲν ν̇ιε̱ μὶ φόρτε̱ σὲ οὔνε̱· κ̇ὲ̱ οὔν' ἀτὶγ νούκ̇ε̱ γιὰμ ἰ ζότι τὶ ζγὶδ ρίπν' ἐ κ̇ε̱πούτζε̱βετ σε̱ τὶγ, ἀῒ δὸ τοῦ παFε̱ζόγε̱ γιούβετ μὲ Σ̈πὶρτ Σ̈έ̱νγτ, ἐ δὲ μὲ ζγιάρ.
17. Ε ἀῒ δὸ τὲ̱ κ̇έτε̱ λιοπάτε̱νε̱ μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ τὶγ· ἐ δὸ τὲ̱ κε̱ρόγε̱ λέ̱γε̱ν' έτὶγ, ἐ δὸ τὲ̱ μπε̱γέδε̱ Fκρούρε̱τε̱ ντ' ἀμπὰρ τὲ̱ τὶγ· ἐ κάσ̈τε̱νε̱ δὸ τὰ δγιέFε̱ μὲ ζγιὰρ τὲ̱ πὰ σ̈ούαρε̱.
18. Ε δὲ σ̈ούμε̱ τὲ̱ τγιέρα πούνε̱ρα διδάξτε, ἐ μψὸν λαόνε̱.
19. Ε Τετράρχη Ηρώδη σὲ ψὲ ἴσ̈τε κε̱ρτούαρε̱ πρέϊγ σὶ πὲ̱ρ Ηρωδιάδε̱νε̱ Fρούαν' ἐ Φιλλιππέϊτ βε̱λάϊτ σὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ πὲ̱ρ τὲ̱ τγιέρα τὲ̱ κ̇ε̱κία κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ π̇έ̱ρε̱ Ηρώδη.
20. Σ̈τόϊ ἐ δὲ κ̇ε̱τὲ̱ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα, ἐ μπίλι Ιωάννε̱ ντὲ̱ χαψάνε̱.
21. Ε Fιάου σὶ οὐ παFε̱ζούανε̱ Fίθε̱ λαόϊ, οὐ παFε̱ζούα ἐ δὲ Ιησοῦϊ, ἐ σὶ οὐ φὰλλ, τὲ̱ γάπεϊγ Κίελι,
22 .Ε τὲ̱ ζ̇π̇ρὶτ Σ̈έ̱νγτι Σ̈πίρτ μπὲ̱ τὲ̱, ἐ μπὲ̱ τὲ̱ δούκ̇ουρε̱ τὲ̱ τὶγ, δούκ̇εϊγ πόσι πε̱λούμπε̱· ἐ Fιάου τὲ̱ π̇έ̱νεϊγ ζε̱ γκὰ Κίελι, ἐ τὲ̱ θόσ̈· τὶ γὲ π̇ίῤῥι ἴμ ἰ δάσ̈ουρι, κ̇ὲ̱ μπὶ τὶ οὔνε̱ πρέ̱χεμ.
23. Ε Ιησοῦϊ νίσι τὲ̱ κ̇ίσ̈τε ἀχιέρε τριδγιέτε̱ βγιὲτ μπὲ̱ τὲ̱ νίσουρε̱, κ̇ὲ̱ ἴσ̈τε (σὶ κοὔντρ' ἐ θόνσ̈ε̱) ἰ π̇ίῤῥι ἰ Ιωσήφητ, ἰ Ηλίουτ,
24. Ι Ματθάτιτ, ἰ Λεβίουτ, ἰ Μελχίουτ, ἰ Ιαννάϊτ, ἰ Ιωσήφητ,
25. Ι Ματταθίουτ, ἰ Αμμώσιτ, ἰ Ναούμιτ, ἰ Εσλίουτ, ἰ Ναγγαίουτ,

26. Τοῦ Μαὰθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεῒ, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰούδα,

27. Τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησσὰ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρὶ,

28. Τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ Ἤρ,

29. Τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευΐ,

30. Τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰν, τοῦ Ἐλιακεὶμ,

31. Τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνὰν, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Ναθὰν, τοῦ Δαβὶδ,

32. Τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμὼν, τοῦ Ναασσὼν,

33. Τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀρὰμ, τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα,

34. Τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ,

35. Τοῦ Σαροὺχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλὲκ, τοῦ Ἔβερ, τοῦ Σαλὰ,

36. Τοῦ Καϊνὰν, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ,

37. Τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνὼχ, τοῦ Ἰαρὲδ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνὰν,

38. Τοῦ Ἐνὼς, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. δ΄. 4.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον,

2 Πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ αὗται ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπείνασε.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνῃ ἄρτος.

4. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς

26. Ι Μκάθιτ, ἱ Ματταθίουτ, ἱ Σεμεΐουτ, ἱ Ιωσήφητ, ἱ Ιούδαισε̱.

27. Ι Ιωαννάϊτ, ἱ Ρησάϊτ, ἱ Ζοροβάβελιτ ἱ Σαλαθιήλιτ, ἱ Νιρίουτ,

28. Ι Μελχίουτ, ἱ Αδδίουτ, ἱ Κωσάμιτ, ἱ Ελμωδάμιτ, ἱ Ἤριτ.

29. Ι Ιωσίουτ, ἱ Ελιέζεριτ, ἱ Ιωρείμιτ, ἱ ἱ Ματθάτιτ, ἱ Λεβίουτ,

30. Ι Συμεώνιτ, ἱ Ιούδαισε̱, ἱ Ιωσήφητ, ἱ Ιωνάνιτ, ἱ Ελιακίμιτ,

31. Ι Μελεάϊτ, ἱ Μαϊνάνιτ, ἱ Ματταθάϊτ, ἱ Ναθάνιτ, ἱ Δαβίδιτ,

32. Ι Ιεσσέουτ, ἱ Ωβήδιτ, ἱ Βούζιτ, ἱ Σαλμώνιτ' ἱ Νaασόνιτ,

33. Ι Αμιναδάβιτ, ἱ Αράμιτ, ἱ Εσρώμιτ, ἱ Φαρέζιτ, ἱ Ιούδε̱σε̱,

34. Ι Ιακώβιτ, ἱ Ισαάκουτ, ἱ Αβραάμιτ, ἱ Θάρε̱σε̱, ἱ Ναχόριτ,

35. Ι Σαρούχουτ, ἱ Ραγάβιτ, ἱ Φαλέκουτ, ἱ Ἔβεριτ, ἱ Σαλάϊτ,

36. Ι Καϊνάνιτ, ἱ Αρφαξάδιτ, ἱ Σήμιτ, ἱ Νώε̱σε̱, ἱ Λαμέχουτ,

37. Ι Μαθουσάλε̱σε̱, ἱ Ενώχουτ, ἱ Ιάρεδιτ, ἱ Μαλελεήλιτ, ἱ Καϊνάνιτ,

38. Ι Ενώσιτ, ἱ Σήθητ, ἱ Αδάμιτ, ἱ Περντίσε̱.

Κρὶε Εκάτε̱ρτε̱ δ΄. 4.

Ε Ιησούϊ πλιότ γκὰ Σ̈έ̱νγτι Σ̈πίρτ ού κθίε γκὰ Ἰορδάνι· ὲ ὂπίρεϊγ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ ντ' ἐρημί,

2. Ε πὲ̱ρ διζὲτ δὶτ Fουτζίτεϊγ γκὰ ἱ παούδι· ὲ σχάγκρι φάρε Fὲ̱ μπὰ τὸ δὶτ· ὲ σὶ οὺ σόσνε̱ ἀτὸ δὶτ, παστάϊγ ἱ ἔρδι οὔ.

3. Ε ἱ θότ ἀτὶγ ἱ παούδι· ντὲ̱ γὲ ἱ πίρρι ἱ Περντίσε̱, θούαϊγ κε̱τὶγ Fούρριτ τὲ̱ πέ̱νετε̱ πούκε̱.

4. Ε γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ Ιησούϊ ἐ

αὐτὸν, λέγων, Εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ. »

5. Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν *μιᾷ* ςιγμῇ χρόνου·

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένη, καὶ εἰς ὅντινα θέλω, δίδω αὐτήν·

7. Σὺ λοιπὸν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Θέλεις προσκυνήσει Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.»

9. Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ῥίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω·

10. Διότι εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προστάξει περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ διαφυλάξωσι·»

11. Καὶ « ὅτι θέλουσι σὲ σηκόνει ἐπὶ τῶν χειρῶν *αὐτῶν*, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.»

12. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον, « Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου. »

13. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

14. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν

ἰ θὰ· ε̱̈ὅτε̱ ὄκρούαρε̱· κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ῤὸν μὲ π̇ούκ̇ε̱ ϐέτε̱με̱ ṅιερίου, π̇ὸ μὲτζ δ̇ὸ φγιάλε̱ τε̱ Περντίσε̱.

5. Ε σὶ ἐ χ̇ίπι ἀτε̱ ἰ παούδι ντε̱ ṅιε̱ μὰλλ τε̱ λιάρτε̱, ἰ δε̱φτόϊ ἀτὶγ σὰ τε̱ πε̱ρπγιὲκτζ σίνε̱ Fίθε̱ μπρετε̱ρίτ' ἐ γέτε̱σε̱.

6. Ε ἰ θότ ἀτὶγ ἰ παούδι· τὶ δ̇ὸ τε̱ τὰ ἄπ Fίθε̱ κε̱τε̱ οὔρδε̱ρ, ἐ δὲ ντέρετ' ἐτοῦρε· σὲ μούα με̱ ε̱̈ὅτε̱ δε̱νε̱, ἐ κούϊγτ τε̱ δούα οὔνε̱ γιὰ ἄπ ἀτε̱.

7. Τὶ ἀδὰ ντε̱ οὐ οὔṅιε̱τζ πε̱ρπάρα μέγε τὲ με̱ φάλετζ, δ̇ὸ τε̱ γένε̱ Fίθε̱ τε̱ τούατε̱.

8. Ε γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ, ἐ ἰ θότε̱ Ιησούϊ· ἴκ̇ε̱ γκὰ μέγε σατανᾶ, σὲ ε̱̈ὅτε ὄκρούαρε̱· τὶ φάλετζ Ζότιτ Περντίσε̱ σάτε, ἐ ἀτὶγ ϐέτε̱με̱ τὶ π̇ὲτζ λε̱ϐδ̇ίμ, ἐ λατρί.

9. Ε ἐ προὺ ἀτε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, ἐ ἐϐοῦρι μπὶ κοῦλμ τε̱ Ιερόϊτ, ἐ ἰ θὰ ἀτὶγ· ντε̱ γὲ ἰ π̇ίῤῥι ἰ Περντίσε̱ Fκρεμὶς βέτε̱χ̇ενε̱ κ̇ε̱τέγε πε̱ρπ̇ὸὄ μπε̱ δέ.

10. Σὲ ε̱̈ὅτε̱ ὄκρούαρε̱· σὲ δ̇ὸ τε̱ πορσίτγε̱ Εγγεϊγτ' ἐτὶγ πε̱ρ τὶ, κ̇ε̱ τε̱ τε̱ ῤούαϊγνε̱.

11. Ε δὲ σὲ δ̇ὸ τε̱ τε̱ γκρε̱νε̱ τὶ μπε̱ δ̇ούαῤῥ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς πε̱ρπγιεκτζ κ̇ε̱μπε̱νε̱ τε̱ντε μπε̱ Fούῤῥ.

12. Ε γιοὺ περFέϊFκ, ἐ ἰ θότ ἀτὶγ Ιησούϊ, σὲ ε̱̈ὅτε̱ θε̱νε̱ πάμετα, τε̱ μὸς Fουτζὶτζ Ζότνε̱ Περντίνε̱ τε̱ντε.

13. Ε σὶ σόσι ἰ παούδι Fίθε̱ Fουτζίτε̱, ἴκου πρέϊγ σὶ γγέρα μπε̱ τγιέτε̱ρ κόχ̇ε̱,

14. Ε οὐ κθίε Ιησούϊ μὲ φουκὶ τε̱ Σ̈πίρτιτ ντε̱ Γαλιλαίε̱, ἐ ζε̱ρι δ̇όλι

Γαλιλαίαν· καὶ ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν περίχωρον.

15. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρὲτ, ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ.

17. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου· καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο γεγραμμένον,

18. « Πνεῦμα Κυρίου *εἶναι* ἐπ' ἐμέ· διὰ τοῦτο μὲ ἔχρισε· μὲ ἀπέστειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἰατρεύσω τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω τοὺς συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ,

19. Διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον Κυρίου ἐνιαυτόν.»

20. Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

21. Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν.

22. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ;

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἔγειναν ἐν τῇ Κα-

πε̱ρ τε̱ ντε̱ Fίθ' ἀτὸ βε̱ντε ῥότουλε̱.

15. Ε ἀϊ διδὰξ ντε̱ συναγόγε̱ τε̱ τοῦρε, ε̱ ντερόνεϊγ γκὰ Fίθε̱.

16. Ε ἔρδι ντε̱ Ναζαρὲτ τὲκ πὰτ κε̱νε̱ ῥίτουρε̱, ε̱ χίρι σι κούντρε̱ κὲ μψούαρε̱, ντε̱ συναγούαϊγ τε̱ σ̈ε̱τούνε̱, ε̱ οὐ γκρὲ τε̱ διαβάς.

17. Ε γιοῦ δὰ ἀτίγ μπε̱ δόῤῥε̱ νιε̱ κάρτε̱ ε̱ προφήτιτ Ησαΐουτ, ε̱ σι ε̱ χάπι κάρτε̱νε̱, Fέτι βε̱ντνε̱ τὲκ κὲ σ̈κρούαρε̱.

18. Σ̈πίρτ' ἱ Ζότιτ μπὶ μούα, πρὰ ἀντάϊγ με̱ χρίσι· τε̱ βαγγελὶς τε̱ βάρφε̱ριτε̱ με̱ κὰ δε̱ρFούαρε̱, τε̱ σ̈ε̱ρόϊγ ἀτὰ κε̱ κάνε̱ ζε̱με̱ρε̱νε̱ τζόπα τζόπα, τε̱ δεφτέϊγ σκλέβετ σ̈πε̱τίμν' ἐτοῦρε, ε̱ τε̱ βέρπε̱ρετ κε̱ τοῦ χάπενε̱ σίτε̱, ε̱ τε̱ λεφτερὸς ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ ντε̱ σ̈τρε̱γγίμ.

19. Πε̱ρ τε̱ διδάξουρε̱ βίτν' ε̱ δε̱σ̈ε̱ρούαρε̱ τε̱ Ζότιτ, ε̱ δίτε̱ν' ε̱ σ̈πε̱τίμιτ.

20. Ε σι μπίλι κάρτε̱νε̱, ε̱ γιὰ δὰ κοπίλιτ, ντέ̱νι μπε̱ δὲ ε̱ σίτ' ε̱ Fίθε̱ συναγόγιτ κε̱νε̱ κθίερε̱, ε̱ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ μπε̱ τέ.

21. Ε νίσι τοῦ θόσ̈τε ἀτοῦρε· σὲ σὸτ διFιούατε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ν' ε̱ κε̱σάϊγ κάρτετ με̱ βέσ̈ε̱ τούαϊγ.

22. Ε Fίθε̱ θόσ̈νε̱ σὲ κε̱σ̈τοῦ ἔ̱στε̱, ε̱ τζουδίτεϊγνε̱ πε̱ρ φγιάλλε̱ τέμπλια, κε̱ δίλε̱ γκὰ Fόγ' ἐτίγ, ε̱ θόσ̈νε̱, νούκ' ἔ̱στε̱ κούϊγ ἱ πίῤῥι ε̱ Ιωσήφιτ;

23. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· βε̱ρτὲτ δὸ τε̱ με̱ θόϊ κε̱τε̱ παραβολί· γιατρὸ, σ̈ε̱ρὸ βέτε̱χενε τέντε· F'θ' ἀτὸ πο-, νε̱ρα κε̱ διFιουάμ, κε̱ οὐ πε̱νε̱ ντε̱

περναοὺμ, κάμε καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου.

24. Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

25. Καὶ ἐπ' ἀληθείας σᾶς λέγω, Πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἠλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἓξ, καθ' ὃν καιρὸν ἔγεινε πεῖνα μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν·

26. Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἠλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν.

27. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.

28. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29. Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πόλις αὐτῶν ἦτο ᾠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν.

30. Αὐτὸς ὅμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

31. Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι.

32. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

33. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης,

34. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλ-

Καπερναοὺμ, π̇ε̱νι ε̉ δὲ κ̇ε̱τοὺ ντὲ̱ πατρίδε̱ τε̱ντε.

24. Ε οὺ θὰ, μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ ντονιὲ̱ προφὴτ νούκ' ε̱̈σ̈τ' ἰ πε̱λκίερε̱ ντὲ̱ πατρίδε̱ τὲ̱ τίγ.

25. Ε οὺ θὸμ γιούβετ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα, σ̈ούμε̱ Ϝρὰ τὲ̱ βὰ κένε̱ μπὲ̱ δὶτ τὲ̱ Ηλίουτ ντὲ̱ Ισραὴλ, κοὺρ οὺμπλ Κίελι τρὶ βγιὲτ, ε̉ δὲ Ϝιάσ̈τε̱ μούαϊγ, σὰ οὺ π̇ὲ̱ οὺ ε̉ μάδε μπὲ̱ Ϝίθε̱ δέ.

26. Ε μπὲ̱ ντονιὲ̱ γκὰ ἀτὸ νούκ' οὺ δε̱ρϜούα Ηλίου, πε̱ρβέτζμε ντὲ̱ Σάρεπτα βὲ̱ντ τὲ̱ Σιδόνε̱σε̱ μπὲ̱ Ϝρούαν' ζ̇βέ.

27. Ε δὲ σ̈ούμε̱ τὲ̱ λεπρόσουρε̱ κένε̱ ντὲ̱ κόχε̱ τὲ̱ προφήτητ Ελισσαίουτ ντὲ̱ Ισραὴλ, ε̉ ντονιὲ̱ γκὰ ἀτὰ νούκ' οὺ κε̱ρούα, πε̱ρβέτζμε Νεεμάνιτ Σύροσε̱.

28. Ε σὶ διϜούανε̱ κ̇ε̱τὸ Ϝίθε̱ σὰ κένε̱ ντὲ̱ συναγούαϊγ, οὺ φρίνε̱ Ϝίθε̱ μὲ τὲ̱ ζε̱μερούαρε̱.

29. Ε οὺ γκρένε̱ ε̉ ε̉ κρίενε̱ ἀτὲ̱ πε̱ργιάσ̈τα κιουτέτιτ· ε̉ ἐπρούνε ντὲ̱ π̇ούζε̱ τὲ̱ μάλλιτ, τὲκ κὲ βε̱νε̱ π̇ινάγια ε̉ κιουτέτιτ σὲ̱ τοῦρε, κ̇ὲ̱ τὰ γκρεμίτνε̱ ἀτέ̱.

30. Ε ἀϊ σ̈κέϊ ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ τοῦρε, ε̉ ἴκου.

31. Ε ζ̇πρίτι ντὲ̱ Καπερναοὺμ, κιουτὲτ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱· ε̉ διδάξτε ἀτὰ τὲ̱ σ̈ε̱τούνατε̱.

32. Ε τζιουδίτειγνε̱ πὲ̱ρ διδαχὶ τὲ̱ τὶγ κ̇ὲ̱ οὺ π̇ὲ̱ν' σὲ ψὲ διδαχὶ ἐτὶγ ἴσ̈ μὲ ἐξουσὶ, ε̉ μὲ οὔρδε̱ρ.

33. Ε ἴσ̈τε ντὲ̱ συναγούαϊγ νιὲ̱ νιερὶ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ Σ̈πὶρτ τὲ̱ δαίμονιτ σὲ̱ πε̱Ϝε̱ρε̱, ε̉ π̇ρίτι μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μάδ.

34. Ε θόσ̈τε· λένα, τζ̇έμι νὰ τὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱ μὲ τὶ Ιησοῦ Ναζαρινὸ; ἀ

θες νὰ ἀπολέσῃς ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἔῤῥιψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάψῃ αὐτὸν παντελῶς.

36. Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς *εἶναι* ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται;

37. Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38. Σηκωθεὶς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

39. Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθεῖσα ὑπηρέτει αὐτούς.

40. Ἐνῷ δὲ ἔδυεν ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτούς.

41. Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

42. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν.

43. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ

ἔρδε τε̱ νὰ πρὶτζ νέβετ; οὔνε̱ τε̱ δ̈ι τζίλι γὲ τὶγ, Σ̈ε̱ντι ἰ Περντίσε̱.

35. Ε ἐ κε̱ρτόϊ ἀτε̱ Ἰησοὺϊ, ἐ ἰ θὰ, πουσ̈ιὸ, ἐ δ̈ιλλ γκὰ ἀϊ. Ἐ σὶ ἐ σ̈τίου ἀτε̱ μπε̱ δὲ ἰ παούδι, δ̈όλι γκὰ ἀϊ πὰ π̈ε̱ρε̱ ντονὶε̱ τε̱ κ̈έϊκ.

36. Ε τρομάξνε̱ τε̱ Fίθε̱, ἐ κουβε̱ντόϊγνε̱ νιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱, ἐ θόσ̈νε̱, τζέσ̈τε̱ κεγιὸ φγιάλε̱, κ̈ε̱ με̱ οὔρδε̱ρ, ἐ με̱ φουκὶ πορσὶτ Σ̈πίρτε̱ρετ' ἐ πε̱-Fε̱ρα, ἐ δ̈άλλε̱νε̱;

37. Ε ζέρ' ἰ τὶγ βέϊγ τουκ' ἐ πε̱ρχάπουρε̱ μπε̱ τζδὸ βε̱ντ, μπε̱ τζδὸ ἄνε̱.

38. Ε σὶ οὐ γκ ρὲ γκὰ συναγόγι, χ̈ίρι ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ Σίμονιτ, ἐ βγιέχε̱ρα ἐ Σίμονιτ μπάχ̈εϊγ γκὰ νιε̱ ἔθε ἐ κ̈έκε, ἐ ἰ λιούτεϊγν' ἀτὶγ πε̱ρ ἀτέ̱.

39. Ε σὶ ο ὐ κ̈ίας μπὶ τε̱, επορσίτι ἔθενε̱, ἐ ἐλιὰ ἀτε̱ ἄτε̱ τζάστ, ἐ ἀγιὸ οὐ γκρὲ, ἐ οὐ σ̈ε̱ρπ̈ὲν ἀτοῦρε.

40. Ε σὶ πε̱ρε̱ντόϊ Δίελι, Fίθε̱ τὰ κ̈ίσ̈νε̱ τε̱ σε̱μούρε̱, με̱ τζδὸ φάρε̱ σε̱μούντε̱ρα, ἰ π̈ίγν' ἀτὰ τὲκ ἀϊ, ἐ ἀϊ σὶ βὶγ δούαρτε̱ μπὶ τζ δὸ νιε̱ γκὰ ἀτὰ, ἰ σ̈ε̱ρόν' ἀτά.

41. Ε δὲ δαιμόνε̱τε̱ δ̈ίλλε̱ γκὰ σ̈ούμε̱, ἐ θε̱ῤῥίσνε̱, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ τὶ γὲ Κρίσ̈τι ἰ π̈ίῤῥι ἰ Πε̱ρντίσε̱, ἐ ἰ κ̈ε̱ρτὸν, ἐ νούκ' ἰ λίγτε ἀτὰ τε̱ θόσ̈νε̱, σὶ κούντρ' ἐδίγνε̱, κ̈ε̱ ἀϊ ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι.

42. Ε σὶ οὐ κ̈δί, δ̈όλι ἐ βάτε ντε̱ βε̱ντ ἐρημὶ, ἐ τούρμε̱τ' ἐκε̱ρκ̈έϊγν' ἀτε̱, ἐ ἔρδε̱ γγέρα τὲκ κὲ ἀϊ, ἐ ἐμπάϊγν' ἀτε̱ κ̈ε̱ τε̱ μὸς ἴκε̱ν γκὰ ἀτά.

43. Ε ἀϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε, κ̈ε̱ δούχαιτε̱ τε̱ Βαγγελὶς μπρετε̱ρίν' ἐ Πε̱ρντί-

εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος.

44. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

Κεφ. ε΄. 5.

ΕΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτὸν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἵστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ.

2. Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἱστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα.

3. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, τὸ ὁποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ *αὐτὸ* ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4. Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε τὸ *πλοῖον* εἰς τὰ βαθέα, καὶ ῥίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ νὰ ὀψαρεύσητε.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες δὲν ἐπιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ῥίψει τὸ δίκτυον.

6. Καὶ ἀφοῦ ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν.

7. Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο.

8. Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς, Κύριε.

9. Ἐπειδὴ ἔκπληξις κατέλαβεν

σε̱, ἐ δὲ ντε̱ τε̱ τ'γιέρατε̱ κιουτέτε, σὲ πε̱ρ κ̓ε̱τε̱ γιὰμ δε̱ρFούαρε̱.

44. Ε διδάξτε ντε̱ συναγόγε τε̱ Γαλιλαίε̱σε̱.

Κρίε Επέσε̱τε̱, ε΄. 5.

Ε ού π̓ε̱ κουρ ού πε̱ρμπε̱γιούαδ τούρμα τε̱ διγιόϊγνε̱ φγιάλε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ἐ αϊ ρίγτε μπάνε̱ Fιόλλιτ σε̱ Γεννησαρέτιτ.

2. Ε πὰ δι βάρκα κ̓ε̱ ἴσνε̱ μπάνε̱ τε̱ Fιόλλιτ, ἐ πισ̓κε̱τόρε̱τε̱ σι δούαλε̱ γκὰ ατὸ, λιάϊγνε̱ ργιέτετε̱.

3. Ε σι χίρι ντε̱ ν̓ε̱ γκὰ ατὸ βάρκα κ̓ε̱ κἐ ἐ Σίμονιτ, ἰ θότε̱ τε̱ λιαρFὸν πάκ̓ε̱ζε̱ γκὰ δέου, ἐ ντε̱ν̓ι ἐ διδάξτε τούρμε̱τε̱ γκὰ βάρκα.

4. Ε σι πουσ̓όϊ γκὰ διδαχία ἰ θότε̱ Σίμωνιτ, χίκνι με̱ π̓ρε̱ντα ντε̱ Fιὸλ, ἐ ὅτίρι ργιέτετε̱ τουάϊγ πε̱ρ Fιά.

5. Ε γιοὺ πε̱ρFέϊFκ Σίμωνι, ἐ ἰ θότ' ατίγ· δάσκαλ, Fίθε̱ νάτε̱νε̱ ού μουντούαμ, ἐ νούκ̓ε̱ ζοὺμ Fε̱, ντόνιε̱ σὲ με̱ φγιάλε̱νε̱ τε̱ντε τε̱ ὅτίε ργιέτινε̱.

6. Ε σι π̓ε̱νε̱ κ̓ε̱τε̱ ού μπίλ̓ε̱ ν̓ε̱ τούρμ' ἐμάδε πίσ̓κετ, ἐ ού τζίρεϊγ ργιέτι τουρε.

7. Ε ού π̓ε̱νε̱ ἴσ̓αρὲτ σ̓όκ̓ε̱βετ κ̓ε̱ κένε̱ ντε̱ τγιέτε̱ρε̱νε̱ βάρκ̓ε̱, τε̱ βίγνε̱, ἐ τοῦ ντίχνε̱ ατοῦρε· ἐ ἔρδε̱ ἐ ἰ μπούσ̓νε̱ τε̱ δι βάρκατε̱, σὰ κ̓ε̱ μπίτεσ̓ιν' ατό.

8. Ε σι πὰ Σίμων Πέτρουα, ρὰ ντε̱ρ κ̓ε̱μπε̱ τε̱ Ιησούϊτ, ἐ ἰ θόσ̓· δίλλ γκὰ μέγε, ζότ, σὲ γιὰμ ν̓ιερὶ φαγε̱τούαρ.

9. Σὲ ψε̱ ἐ ζοῦρι ατε̱ τρομάρα,

αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὁποίαν συνέλαβον·

10. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους θέλεις ἀγρεύει.

11. Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

12. Καὶ ἐνῷ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς.

13. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤγγισεν αὐτὸν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ.

14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτὸν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, *λέγει*, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

15. Ἀλλ' *ἔτι μᾶλλον* διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν.

16. Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσηύχετο.

17. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἔλθει ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ ἰατρεύῃ

ε δὲ ἀτὰ κὲ κένε πάσὲ μὲ ἀτὲ, γκὰ Fιάγια ε μάδε ε πίσκετ κὲ ζούνε.

10. Aὔτου ε δὲ Ιάκωβονε ε δὲ Ιωάννε, τὲ πίγτ' ε Ζεβεδέοσε, κὲ κένε σιόκε τὲ Σίμονιτ, ε ἰ θότ' Ιησούϊ Σίμονιτ· μὸς οὺ τρέμπ σὲ σὸτ δὶ ε πάρε, δὸ τὲ ζὲτζ νιέρεζ.

11. Ε σὶ χόκνε βάρκατε μπὲ δὲ, ἰ λιάνε τὲ Fίθα, ε βάνε πὰς σίγ.

12. Ε οὺ πὲ κοὺρ Fέντεϊγ ἀΐ ντὲ νιὲ κιουτὲτ, γιὰ ε βγιὲν νιὲ νιερὶ μπλιούαρε μὲ λέπρε, ε πόκε πὰ Ιησούνε ρὰ περμπὶς, ε ἰ λιούτεϊγ, ε ἰ θὸ· ζὸτ, ντὲ δὰτζ μοὺντ τὲ μὲ κερότζ.

13. Ε ντέρι δόρρενε, ε σὶ ε ζοῦρι ἀτὲ μὲ δόρρε, ἰ θὰ· δούα κερόου, ε ἄτε τζὰστ ἴκου λέπρα πρέϊγ σίγ.

14. Ε ἀΐ ε πορσίτι ἀτὲ τὲ μὸς θὸ νιερίουτ· πὸ χάιδε ε δεφτὸ βέτεχενε τέντε πρίφτιτ, ε σπγιέρε δουρετίνε πὲρ τὲ κερούαρε τὰτ, σὶ κούντρε πορσίτι Μωϋσίου πὲρ μαρτυρὶ τὲ τοῦρε.

15. Ε ζέρι περχάπεϊγ μὲ τέπερ κουδὸ, ε μπεγίδεσνε σούμε τούρμε τὲ διFιόϊγνε, ε τὲ σερόνισνε πρέϊγ σὶ γκὰ σεμούντετ' έτοῦρε.

16. Πὸ ἀΐ στεμέγγεϊγ ντὲ βέντε κὲ σκένε νιέρεζ, ε φάλεϊγ.

17. Ε οὺ πὲ νιὲ δίτε τὲκ διδὰξ ἀΐ, ε ρίγνε φαρισέϊγτε, ε δὲ δασκάλετ' ε νόμιτ κὲ κίσνε ἄρδουρε γκὰ τζδὸ φσιὰτ τὲ Γαλιλαίεσε, ε τὲ Ιουδαίεσε, ε τὲ Ιερουσαλίμιτ, ε φουκὶ ε Ζότιτ κὲ ἀτγὲ, πὲρ τὲ δένε σέντετ

αὐτούς.

18. Καὶ ἰδού, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ.

19. Καὶ μὴ εὑρόντες διὰ ποίας *εἰσόδου* νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπε, συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

21. Καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ μόνος ὁ Θεός;

22. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας;

23. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει;

24. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν)· Πρὸς σὲ λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινίδιόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

25. Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε *τὸ κλινίδιον* ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26. Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι εἴ-

ἀτούρεβετ.

18. Ε γιὰ τζὰ ṅιέρε̱ζ ṅίγνε̱ ντὲ̱ ṅιὲ̱ ὅτρὰτ ṅιὲ̱ ṅιερὶ τὲ̱ μπάϊγτουρε̱, ὲ ẋε̱ρκόϊγγε̱ τὰ ὅπίγν' ἀτὲ̱ ṅρέ̱ντα, ὲ τὰ βίγνε̱ πε̱ρπάρα τίγ.

19. Ε σὶ νούẋε̱ Ϝένε̱ οὔδε̱ γκὰ τὰ κλίσνε̱ ἀτὲ̱, πὲ̱ρ τούρμε̱ τὲ̱ μάδε ẋὲ̱ κὲ̱, χίπνε̱ μπὶ ὅτεπὶ, ὲ ἐλλε̱ὅούαν' ἀτὲ̱ ṅάὅẋε̱ μὲ ὅτρὰτ γκὰ κεραμίδετε̱, ντὲ̱ μὲς τὲ̱ ὅτε̱πίσε̱ πε̱ρπάρα Ιησούϊτ.

20. Ε σὶ πὰ ṅέσε̱ν' ἐτοῦρε, ἰ θότ' ἀτὶγ· ὦ ṅιερὶ, τὲ̱ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱ τὶγ φάγετ' ἐτούα.

21. Ε Γραμματέϊγτε̱ νίσνε̱ τὲ̱ με̱ντόνεϊγνε̱, ὲ τὲ̱ θόὅνε̱· τζέ̱ὅτε̱ κούϊγ ẋὲ̱ φλὲτ βλασφιμίρα; κουὅ μοὺντ τὲ̱ ντε̱γέγε̱ φάγετε̱, πε̱ρβέτζμε βέτε̱με̱ Περντισε̱;

22. Ε Ιησούϊ σὲ ψὲ κουπετόϊ σιλοϊτ' ἐτοῦρε̱, οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ὲ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ μεντόνενι ντὲ̱ ζέ̱με̱ρα τούαϊγ;

23. Τζίλια ε̱ὅτε̱ μὲ κολάϊγτε̱, τὲ̱ θὸμ· τὲ̱ κιόφινε̱ τε̱γίερε̱ φάγετ' ὲ τούα, ἆ τὲ̱ θὸμ, γκρέου, ὲ ἔτζε̱;

24. Πὸ ẋὲ̱ τὲ̱ ὅίχνι σὲ ἰ ṅίρρι ṅιερίουτ κὰ ἐξουσὶ τὲ̱ ντε̱γέγε̱ φάγετε̱ μπὶ δὲ (ἰ θότε̱ σὲ̱ μπάϊγτουριτ) τὶ τὲ̱ θὸμ, γκρέου, ὲ μὲρρ ὅτράτνε̱ τὲ̱ντ, ὲ χάϊγδε ντὲ̱ ὅτεπὶ τέ̱ντε.

25. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἄτε̱ τζὰστ πε̱ρπάρα Ϝίθε̱βετ, μόρρι ὅτράτθινε̱ ẋὲ̱ δέρϜεϊγ μπὲ̱ τὲ̱, ὲ βάτε ντὲ̱ ὅτε̱πὶ τὲ̱ τὶγ τούκ' ἐλε̱βδούαρε̱ Περντίνε̱.

26. Ε τζιουδίτεϊγνε̱, ὲ λίγνε̱ μέ̱ντε̱ τὲ̱ Ϝίθε̱, ὲ λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε̱, ὲ οὐ μπούὅνε̱ φρίẋετ, ὲ θόὅνε̱, σὲ πὰμ

δομεν παράδοξα σήμερον.

27. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην *τινὰ* Λευΐν τὸ ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι.

28. Καὶ ἀφήσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

29. Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Λευῒς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦτο πλῆθος πολὺ τελωνῶν, καὶ ἄλλων, οἵτινες ἐκάθηντο μετ᾽ αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν.

30. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγετε καὶ πίνετε;

31. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρείαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ᾽ οἱ πάσχοντες.

32. Δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνὰ, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικοί σου τρώγουσι καὶ πίνουσιν;

34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος νὰ νηστεύωσιν, ἐνόσῳ εἶναι μετ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος;

35. Θέλουσιν ὅμως ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

36. Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπίρραμμα ἱματίου νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μὲ τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπίρραμμα

τζιουδίρα σότ.

27. Ε πασαντάϊγ δόλι, ἐ πὰ ν̇ιὲ̱ κουμερκιὰρ, κ̇ὲ̱ κιούγαεϊγ Λεβὶ, κ̇ὲ̱ ρίγτε μπὲ̱ κουμὲρκ, ἐ ἰ θὰ ἀτὶγ, ἔγια πὰς μέγε.

28. Ε σὶ λιὰ τὲ̱ ϝίθα, οὺ γκρὲ̱, ἐ βάτε πὰς τίγ.

29. Ε ἱ π̇έ̱ρι ϝοσ̈τὶ τὲ̱ μάδε ἀτὶγ Λεβίου ντὲ̱ ὄσ̈τε̱πὶ τὲ̱ τὶγ, ἐ ἴσ̈νε̱ τούρμε̱ κουμερκιάρε̱βετ ἐμάδε, ἐ π̇ότε̱σε̱ τγιέρε̱, κ̇ὲ̱ κένε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ ντὲ̱ με̱σάλε̱.

30. Ε μτζέϊγνε̱ Γραμματίϊγτ᾽ ἐτοῦρε, ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱ μπὲ̱ μαθητίτ᾽ ἐτὶγ, ἐ οὺ θόσ̈νε̱· ψὲ χάϊ ἐ πίι π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ κουμερκιάρε̱, ἐ μὲ φαγε̱τόρε̱;

31· Ε δὲ Ιησοῦϊ οὺ πε̱ρϝέϊϝκ, ἐ οὺ θὰ ἀτοῦρε· νούκ̇ε̱ δούχαενε̱ τὲ̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱τε̱ γιατρὸ, πὸ ἀτὰ κ̇έ̱ κάνε̱ τὲ̱ κ̇έϊκ̇.

32. Νούκ᾽ ἄρτζε̱ τὲ̱ θε̱ῤῥὲς τὲ̱ δρέϊγτε̱τε̱ ντὲ̱ μετανὶ, πὸ φαγε̱τόρε̱τε̱.

33. Ε δὲ ἀτὰ ἱ θὰν ἀτὶγ, ψὲ μαθητίτ᾽ ἐ Ιωάννητ ἀσ̈του̇ ἐ δὲ ἀτὰ τὲ̱ Φαρισέϊγετ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱ νέ̱ντουρε̱, ἐ δὲ φάλενε̱, ἐ τὲ̱ τούτε̱ χάνε̱ ἐ πίνε̱;

34. Ε δὲ ἀΐ οὺ θότ᾽ ἀτοῦρε· μὸς μούντνι γιούβετ τὲ̱ π̇έ̱νι σ̈όκ̇ε̱τ· ἐ δέ̱ντε̱ριτ τ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱ κοὺρ κάνε̱ δέ̱ντε̱ρινε̱ μπάνε̱ τὲ̱ τοῦρε;

35. Πὸ δὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ δίτ, κοὺρ τὲ̱ μίῤῥετε̱ δέ̱ντε̱ρι γκὰ ἀτὰ, ἐ ἀχιέρε μπὰ τὸ δὶτ δὸ τ᾽ ἀϝε̱ρόγε̱νε̱.

36. Ε οὺ θόσ̈ ἀτοῦρε ἐ δὲ παραβολὶ κ̇ὲ̱ ντον̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ νούκε̱ κολὶσ μπὶ ν̇ιὲ̱ ῥόπ̇ε̱ τὲ̱ βγιέτρε̱ ν̇ιὲ̱ τζόπε̱ γκὰ ῥόπ̇ε̱ τὲ̱ ῥὲ ἐ ντὲ̱ μὸς ἐ ῥέγια πρὶσ̈ τὲ̱ βγιέτε̱ρε̱νε̱ ἐ νούκ᾽ ουγδὶσ̈ μπαλῶ-

τὸ ἀπὸ τοῦ νέου.

37. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ὁ νέος οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῆ, καὶ οἱ ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῆ.

38. Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλληται ὁ νέος οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφότερα διατηροῦνται.

39. Καὶ οὐδεὶς ἀφοῦ πίῃ *οἶνον* παλαιόν, θέλει εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ παλαιὸς εἶναι καλήτερος.

Κεφ. ς'. 6.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτερόπρωτον σάββατον διέβαινεν αὐτὸς διὰ τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα, καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας.

2. Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτούς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττητε ἐν τοῖς σάββασι;

3. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὁποῖον ἔπραξεν ὁ Δαβίδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φάγωσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς;

5. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

6. Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ ἦτο ξηρά.

μα ε̇ ῥέ.

37. Ε ἆς ντονι̇ε̱ νούκε̱ βε̱ βέῤῥε̱ τε̱ ῥε̇ ντε̱ κατζούπε τε̱ βγιέτε̱ρα, μα̇ ντε̱ βούφτε̱ δὸ τε̱ ὄπόγε̱ βέῤῥα ε̇ ῥε̇ κατζούπετε̱, ε̇ δε̇ ἀγιὸ δὸ τε̱ δέρδετε̱, ε̇ δε̇ κατζούπετε̱ δὸ τε̱ χουμπάσενε̱.

38. Πὸ βέῤῥε̱ν' ε̇ ῥε̇ ντε̱ κατζούπε τε̱ ῥα̇ δούχαετε̱ τα̇ βε̱με̱ ε̇ τε̱ δία δὸ τε̱ ῥούχαενε̱.

39. Ε ἆς ντονι̇ε̱ κ̇ε̱ πι̇ βέῤῥε̱, τε̱ βγιέτε̱ρε̱ ἄτε̱ τζάστ δὸ τε̱ ῥε̇· σε̇ ψε̇ θότε̱· ε̇ βγιέτε̱ρα ε̱ὄτε̱ με̇ μι̇ῤῥε̱.

Κρίε Ε̱ϝιάὄτε̱τε̱, ς'. 6.

Ε τε̱ πάρε̱νε̱ ὄε̱τούνε̱ κ̇ε̱ κε̇ γκα̇ ε̇ δίτα δι̇τε̱ ε̇ πάὄκ̇ε̱σε̱, οὐ ντὸδ τε̱ ὄκὸν ντε̱ πε̱ρ μες τε̱ ἀῤῥαβετ σε̱ μπγιέλ̇α, ε̇ μαθητι̇τ' ε̇τι̇γ μπε̱γι̇δνε̱ κάλ̇ε̱σε, ε̇ σι̇ ἱ φε̱ρκόι̇γνε̱ με̇ δούαῤῥ, ἱ χάϊγνε̱.

2. Ε τζα̇ γκα̇ Φαρισέϊγτε̱ οὐ θάν' ἀτοῦρε· ψε̇ π̇ε̱νι γιούβετ ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ' ε̱ὄτε̱ ντε̱γιέρε̱ τε̱ π̇ένετε̱ ντε̱ τε̱ ὄε̱τούνε̱;

3. Ε οὐ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτοῦρε Ιησοΰ̈. ε̇ οὐ θα̇, ἆς κ̇ε̱τε̱ νούκε̱ διαβάὄτε̱ κ̇ε̱ π̇έρι Δαβίδι, κοὺρ πάτι οὐ ἀ̈ι, ε̇ δε̇ ἀτα̇ κ̇ε̱ κένε̱ με̇ τε̱ π̇άὄκ̇ε̱.

4. Κιοὺὄ χ̇ι̇ρι ντε̱ ὄτε̱πι̇ τε̱ Περντίσε̱, ε̇ μόῤῥι π̇ούκ̇ε̱τ' ε̇ πρόθεσιτ ε̇ ἱ χάγκρι, ε̇ οὐ δα̇ ε̇ δε̇ ἀτοῦρε κ̇ε̱ κένε̱ με̇ τε̱ π̇άὄκ̇ε̱ κ̇ε̱ ἀτὸ σέὄτε̱ ντε̱γιέρε̱ τι̇ χάγε̱ ὑιερὶ, πε̱ρβε̱τζμε πρίφτε̱ρετ.

5. Ε οὐ θὸὄ ἀτοῦρε· κ̇ε̱ ἱ π̇ι̇ῤῥι ἱ ὑιερίουτ ε̱ὄτε̱ Ζὸτ ε̇ δε̇ ἱ σε̱ ὄε̱τούνε̱σε̱.

6. Ε οὐ ντὸδ ε̇ δε̇ ντε̱ τγιάτε̱ρ τε̱ ὄε̱τούνε̱ τε̱ χ̇ι̇ν ἀ̇ι ντε̱ συναγουάϊγ, ε̇ τε̱ διδάξ, ε̇ ἀτγε̇ κε̇ ὑιε̱ ὑιερὶ κ̇ε̱ κ̇ι̇ὄ δόῤῥε̱ν' ε̇ δγιάθε̱τε̱ τε̱ θάτε̱.

7. Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει, διὰ νὰ εὕρωσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ.

8. Αὐτὸς ὅμως ἐγνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν χεῖρα, Σηκώθητι, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκεῖνος σηκωθεὶς, ἐστάθη.

9. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει τι, Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς σάββασιν, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

10. Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἔκαμεν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.

11. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας καὶ συνωμίλουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12. Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους.

14. Τὸν Σίμωνα τὸν ὁποῖον καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,

15. Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν.

16. Ἰούδαν *τὸν ἀδελφὸν* Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

17. Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ *παρη-*

7. Ε ἐ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ ἀτὲ̱ γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱ ντ' ἐσ̈ε̱ρὸν τὲ̱ σ̈ετούνε̱, κ̇ὲ̱ τὶ ϝέϊγν' ἀτὶγ τὲ̱ σ̈ιάρε̱.

8. Ε ἀἱ ἱ δὶγ συλοήτ' ἐτοῦρε, ἐ ἱ θότ' ἀτὶγ ν̇ιερίουτ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ δόῤῥε̱νε̱ τὲ̱ θάτε̱· γκρέου ἐ κε̱ντρὸ ντὲ̱ μὲς· ἐ δὲ ἀἱ οὺ γκρὲ, ἐ κεντρόϊ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱.

9. Οὐ θότ ἀδὰ Ιησούϊ ἀτοῦρε· δὸ τοῦ πιὲσ̈ γιούβετ ν̇ιὲ̱ φγιάλε̱· ἔ̱σ̈τ' ἐ οὔδε̱σε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνατε̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱ τὲ̱ μίῤῥε̱, ἄ τὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱ τὲ̱ κ̇έϊκ̇, τὲ̱ σόσγε̱με̱ σ̈πὶρτ, ἄ τὰ χουμπάσε̱με̱;

10. Ε σὶ οὐ κθίε ἐ βεσ̈τρόϊ ϝίθ' κ̇τὰ, ἱ θὰ ν̇ιερίουτ· ντέ̱ϊγ δόῤῥε̱νε̱ τέ̱ντε̱, ἐ δὲ ἀἱ π̇έ̱ρι σὶ ἱ θά· ἐ γιοὺ π̇ε̱ δόῤῥα ἐτὶγ ἐσ̈ε̱ντόσε̱ σὶ ἐ δὲ τγιέτε̱ρα.

11. Ε ἀτὰ οὐ μπούσ̈νε̱ γκὰ πικ̇ε̱λίμ, ἐ κουβεντόϊγνε̱ ν̇ιέ̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, τζφάρε πούνε̱ τὶ π̇έ̱ϊγνε̱ Ιησούϊτ.

12. Ε οὐ π̇ὲ̱ μπὰ τὸ δὶτ δόλι ντὲ̱ μάλλ τὲ̱ φάλεϊγ, ἐ σ̈κόντε ϝίθε̱ νάτε̱νε̱ μπὲ̱ τὲ̱ φάλλε̱ τὲ̱ Περντίσε̱.

13. Ε κοὺρ οὐ κ̇δὶ ἐ οὐ π̇ὲ̱ δίτε̱, θύῤῥι μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ σὶ ζϝιόδι γκὰ ἀτὰ διμπε̱δγιέτε̱ μπὰ τὰ δὰ ἐ δὲ ἔ̱με̱ρινε̱ Αποστέϊγ.

14. (Σίμωνε̱ κ̇ὲ̱ ἱ βοῦρι ἔ̱με̱ρινε̱ Πέτρο ἐ δὸ Ανδρέανε̱ βε̱λάν' ἐτὶγ, Ιάκωβονε̱ ἐ δὲ Ιωάννε̱, Φίλιππονε̱, ἐ δὲ Βαρθολομαίονε̱.

15. Ματθαίονε̱ ἐ δὲ Θωμάνε̱, Ιάκωβονε̱ τὲ̱ π̇ίῤῥ' ἐ Αλφαίοσε̱, ἐ δὲ Σίμωνε̱ κ̇ὲ̱ θούχαετε̱ Ζηλωτή.

16. Ιούδε̱νε̱ τὲ π̇ίῤῥ ἐ Ιάκωβοϊτ, ἐ δε Ισκαριότνε̱ Ιούδε̱· ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ οὐ π̇ε̱ προδότ.)

17. Ε σὶ ζπ̇ρίτι μὲ τὰ π̇άσκ̇ε̱ κε̱ντρόϊ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ σ̈εσ̈ούαρε̱

σαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ ν᾽ ἀκούσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν·

18. Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο.

19. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει νὰ ἐγγίζῃ αὐτόν· διότι δύναμις ἐξήρχετο παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἰάτρευε πάντας.

20. Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε, Μακάριοι *σεῖς* οἱ πτωχοὶ, διότι ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21. Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλετε χορτασθῆ. Μακάριοι οἱ κλαίοντες τώρα, διότι θέλετε γελάσει.

22. Μακάριοι εἶσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακὸν, ἕνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23. Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθός σας *εἶναι* πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπειδὴ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

24. Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλαύσατε τὴν παρηγορίαν σας.

25. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κεχορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει.

26. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρωποι σᾶς εὐφημήσωσι· διότι

ἀΐ ε δε̱ μαθητίτ᾽ ἐτὶγ, ἐ δὲ ν̇ιὲ̱ τούρμ᾽ ἐμάδε̱ λαόϊτ γκὰ Fίθε̱ βέ̱ντ᾽ ἰ Ιουδαίε̱σε̱, ἐ δὲ Ιερουσαλίμιτ, ἐ δὲ πρέϊγ ἄνε̱βετ δ̇έτιτ τὲ̱ Τύροσε̱, ἐ δὲ τὲ̱ Σιδώνε̱σε̱, κ̇ὲ̱ κ̇ε̱τὰ ἔρδε̱ τὲ̱ δ̇ιFιόϊγνε̱ ἀτὲ̱, ἐ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνισ̈νε̱ γκὰ σε̱μούντε̱τ᾽ ἐτοῦρε.

18. Ε δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ πιράξισ̈νε̱ γκὰ Σ̈πίρτετ ἐ πε̱Fε̱ρα βίγνε̱ ἐ σ̈ε̱ρόνισ̈νε̱.

19. Ε Fίθε̱ λαόϊ κ̇ε̱ρκὸν τὰ ζὶγ μὲ δ̇όρ̇ρ̇ε̱, σὲ ψὲ δ̇ίλλτε γκὰ ἀΐ ν̇ιὲ̱ φουκ!, ἐ ἰ σ̈ε̱ρὸν τὲ̱ Fίθε̱.

20. Ε ἀΐ σὶ γκρίγτι σίτε̱ μπὲ̱ μαθητίτ᾽ ἐτὶγ, οὐ θὸσ̈· λιοὺμ γιοὺ τὲ̱ βάρφε̱ριτε̱, σὲ γιούαγια ε̱̈σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

21. Λιοὺμ γιοὺ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι νταὅτὶ οὔ· σὲ δ̇ὸ τὲ̱ φρίχι· λιοὺμ γιοὺ κ̇ὲ̱ κιάϊ ντασ̈τὶ, σὲ δ̇ὸ τὲ̱ κέσ̈νι.

22. Τὲ̱ λιούμουρε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γένι ἀχιέρε κοὺρ τοῦ ζπ̇όγε̱νε̱ γιούβετ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, ἐ δὲ κοὺρ τοῦ βετζιόγε̱νε̱ γιούβετ, ἐ τοῦ δουνόγε̱νε̱, ἐ τοῦ κρέγε̱νε̱ ἔμε̱ρινε̱ τούαϊγ σὶ τὲ̱ λὶFκ ἐ τὲ̱ ντγέτε̱ πὲ̱ρ σεπ̇ὲπ τὲ̱ π̇ίρ̇ρ̇ιτ σὲ̱ ν̇ιερίουτ.

23. Fε̱ζόνι μπὰ τὲ̱ δ̇ίτε̱, ἐ χίδι, σὲ ψὲ, βε̱στρόνι σὰ ἐμάδε ε̱̈σ̈τε̱ πάFα γιούχϊγ ντὲ̱ Κίελ, σὲ τὲ̱ τίλιατε̱ π̇έ̱νε μπὲ̱ προφήτε̱ρ π̇απ̇αλάρε̱τ᾽ ἐτοῦρε.

24. Πὸ βὲ μπὲ̱ γιοὺ τὲ̱ πάσουριτε̱, σὲ Fεζίμνε̱ τούαϊγ ἐ μούαρτε̱.

25. Βὲ μπὲ̱ γιούβετ κ̇ὲ̱ γένι τὲ̱ γκόσε̱τε̱· σὲ δ̇ὸ τοῦ βίγε οὔ· βὲ μπὲ̱ γιούβετ κ̇ὲ̱ κέ̱σ̈νι νταὅτὶ, σὲ δ̇ὸ τὲ̱ χελμόνενι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ κιάϊ.

26. Βὲ μπὲ̱ γιούβετ κοὺρ τοῦ π̇εκόγε̱νε̱, ἐ τοῦ ντερόγε̱νε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱, σὲ

ούτως έπραττον εἰς τοὺς ψευδοπροφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

27. Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσιν·

28. Εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσιν.

29. Εἰς τὸν τύπτοντά σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιροῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα.

30. Εἰς πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιροῦντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει.

31. Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς.

32. Καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.

33. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.

34. Καὶ ἐὰν δανείζητε *εἰς ἐκείνους* παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσι, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα.

35. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας πολὺς, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακούς.

36. Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ σας εἶναι οἰκτίρ-

κ̇ε̱ὄτου π̇έ̱ϊγνε̱ ντὲ̱ προφήτε̱ρ τὲ̱ ρὲμ π̇απ̇αλάρε̱τ' ἐτοῦρε.

27. Πὸ γιούβετ οὺ θὸμ κὲ̱ διFιόνι· δόϊ χάσμε̱ριτε̱ τούαϊγ· π̇έ̱νι τὲ̱ μίῤῥε̱ μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ νούκ' οὺ δούανε̱ γιούβετ.

28. Οὐρόνι ἀτὰ κ̇ὲ̱ οὺ νέ̱μγε̱νε̱ γιούβετ, ἐ οὺ μαλε̱κόγε̱νε̱· ἐ λιούτουνι πὲ̱ρ ἀτὰ κ̇ὲ̱ οὺ Fουτζίτγε̱νε̱ γιούβετ.

29. Ντὲ ἀΐ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τὲ̱ π̇γιέρε̱ τὶγ μὲ ὄουπλιάκε̱ ντὲ̱ ν̇ιέ̱ρε̱νε̱ φάκε̱, κθέϊ ἀτὶγ ἐ δὲ τγιάτε̱ρε̱νε̱· ἐ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱ τὶγ Fούνε̱νε̱ λέϊ ἐ δὲ κ̇ε̱μίὄε̱νε̱.

30. Τζίλιτ δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ε̱ρκόγε̱, ἔπι· ἐ δὲ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μάῤῥε̱ τὲ̱ τοὔατε̱, μὸς γιὰ κ̇ε̱ρκὸ πράπε̱.

31. Ε δὲ σὶ κούντρε̱ δόϊτ' οὺ π̇έ̱γε̱νε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ γιούβετ, ἀὄτοὺ π̇έ̱νι ἐ δὲ γιούβετ ἀτοῦρε.

32. Ε ντέ̱ὄτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δόϊ ἀτὰ κ̇ὲ̱ οὺ δούανε̱ γιούβετ, τζδουρε̱τὶ κ̇ίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγε̱τόρε̱τε̱ δούανε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ἱ δὸ ἀτά.

33. Ε ντέ̱ὄτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νι τὲ̱ μίῤῥε̱ μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ οὺ π̇έ̱γε̱νε̱ γιούβετ τὲ̱ μίῤῥε̱, τζπάFε̱ κ̇ίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ Fιναχκιάρε̱τε̱ τὲ̱ τίλιατε̱ π̇έ̱γε̱νε̱.

34. Ε ντέ̱ὄτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ χούανι μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι ὀμοὺθ κ̇ὲ̱ τί μίῤῥι πράπε̱, τζπάFε̱ κ̇ίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγε̱τόρε̱τε̱ χούαγε̱νε̱ φαγε̱τόρε̱βετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ τὲ̱ τίλιατε̱.

35. Πὸ τὲ̱ δόϊ χάσμε̱ριτε̱ τούαϊγ ἐ τοῦ π̇ένι τὲ̱ μίῤῥε̱, ἐ τὲ̱ χούανι πὰ ὀμοὺθ τὲ̱ μίῤῥι Fὲ̱· ἐ δὸ τὲ̱ γέτε̱ π̇άFα γιούαϊγ ἐμάδε, ἐ δὸ ἴνι τὲ̱ π̇ίγτ' ἐ σὲ̱ λιάρτιτ, σὲ ψὲ ἄϊ ἔ̱ὄτε̱ ἱ μίῤῥε̱ μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ ἐ μτζόγε̱νε̱, ἐμπὲ̱ τὲ̱ κ̇ε̱κίνγ.

36. Π̇έ̱νουνι δὰ λε̱ϊγμοϊνιάρε̱, σὶ κούντρε̱ ἔ̱ὄτε̱ ἐ δὲ π̇απ̇άϊ γιούαϊγ

μων.

37. Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.

38. Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἐσᾶς· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὁποῖον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς.

39. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὁδηγῇ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφότεροι εἰς βόθρον;

40. Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειοποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41. Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ *σου* ὀφθαλμῷ δὲν παρατηρεῖς;

42. Ἢ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀδελφὲ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῷ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43. Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρόν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν καλόν.

44. Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκανθῶν σῦκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφύλια.

45. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ

λεϊγμονιάρ.

37. Ε μὸς χίκνι μπὲ̱ Ϝόγε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς οὐ χέϊκε̱ϊγνε̱· μὸς καλε̱ζόνι, τὲ̱ μὸς καλεζόνενι· ντε̱γένι, κ̇ὲ̱ τοῦ ντε̱γέγε̱νε̱.

38. Ιπνι, ἐ δ̇ὸ τοῦ ἴπετ᾽ ἐ δὲ γιούβετ· μάτεσ̈ τὲ̱ μίρ̇ρ̇ε̱ τὲ̱ γγέσ̈ουρε̱, ἐ τὲ̱ τούντουρε̱, ἐ τὲ̱ ξεχιλίσουρε̱ δ̇ὸ τ᾽ ἄπε̱νε̱ ντὲ̱ Ϝι τούαϊγ· σὲ μὲ ἀτὲ̱ μάτες κ̇ὲ̱ μάτνι, μὲ ἀτὲ̱ δ̇ὸ τοῦ κθένετε̱ τοῦ μάτετ᾽ ἐ δὲ γιούβετ.

39. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε ἐ δὲ ν̇ιὲ̱ παραβολὶ, μὸς μοὺντ ἱ βέρπ̇ε̱ρι τὲ̱ χέϊκγε̱ τὲ̱ βέρπ̇ε̱ρινε̱; νούκ̇ε δ̇ὸ τὲ̱ π̇ίενε̱ τὲ̱ δ̇ὶ ντὲ̱ τράπ;

40. Νούκ᾽ ε̱̈σ̈τε̱ μαθητὶ μπὶ δάσκαλιν᾽ ἐτὶγ· μὰ τζίλι δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ ἱ σόσουρε̱ σὶ δάσκαλ᾽ ἐτίγ.

41. Ε πὸ ψὲ σ̈ὲχ χάλλε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τὲ̱ βελάϊτ σὶτ, ἐ νούκ̇ε̱ κουπε̱τὸν τράνε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τέ̱ντ;

42. Α κὶσ̈ μοὺντ τὶ θούατζ βελάϊτ σὶτ, λὲ ῶ βε̱λὰ τὲ̱ τζγιὲρ χάλε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τέ̱ντ· κοὺρ νούκ̇ε̱ σ̈ὲχ τὶγ τράνε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τέ̱ντε̱; Υποκριτὶ (μὲ δ̇ὶ φάκε) ντζὶρ με̱ πε̱ρπάρα τράνε̱ γκὰ σίρι ἴτ, ἐ ἀχιέρε δ̇ὸ τὲ̱ σ̈όχτζ τὲ̱ νζγιὲρτζ χάλε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ σὶ τὲ̱ βε̱λάϊτ σίτ.

43. Σὲ ε̱̈σ̈τε̱ ντονὲ̱ λὶσ ἱ μίρ̇ρ̇ε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ πέμμε̱ τὲ̱ κάλπ̇ε̱τε̱· ἆς λὶσ̈ ἱ κάλπ̇ε̱τε̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ πέμμε̱ τὲ̱ μίρ̇ρ̇ε̱.

44. Τζδ̇ὸ λὶσ̈ γκὰ πέμμα ἐτὶγ ν̇ί-χτε̱, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ μπε̱γέδε̱νε̱ φὶκ̇ γκὰ Ϝέ̱μπατε̱, ἆς γκὰ φέρ̇ρ̇α βγιέλε̱νε̱ ρ̇ούσ̈.

45. Νιερίου ἱ μίρ̇ρ̇ε̱ γκὰ χαζινέα ἐ

ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν· διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46. Διὰ τί δὲ μὲ κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω;

47. Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω σᾶς δείξει μὲ ὁ ποῖον εἶναι ὅμοιος·

48. Εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔβαλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

49. Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

Κεφ. ζ'. 7.

ΑΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ.

2. Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος ὅστις ἦτο πολύτιμος εἰς αὐτὸν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

3. Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων· παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.

4. Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν

μίῤῥε̱ ἐ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ τὶγ ντζγιὲρ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱. ἐ ν̇ιερίου ἱ λὶϜκ γκὰ χαζινέγια ἐ λίϜε̱ ἐ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ τὶγ ντζγιὲρ τὲ̱ λίϜε̱νε̱· σὲ γκὰ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ τεπε̱ρὸν ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ φλὲτ Ϝόγια ἐτίγ.

46. Ε ψὲ μὲ̱ θόϊ γιούβετ μούα Ζὸτ, ὦ Ζὸτ, ἐ νούκ̇ε̱ π̇έ̱νι ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ θόμ;

47. Τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ βγιὲν τὲκ οὔ, ἐ δ̇ιϜιὸν φγιάλε̱τ' ἐμία, ἐ ἱ π̇έ̱ν ἀτὸ, δ̇ὸ τοῦ δ̇έ̱φτόϊγ γιούβετ μὲ τζίλινε̱ Ϝιάν.

48. ΑἰϜιὰν μὲ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ κοὺρ π̇ὲ̱ν σ̈τε̱πίνε̱ ρ̇ε̱μὸν, ἐ θελὸν· ἐ βὲ̱ π̇ινάνε̱ μπὶ σ̈πέλε̱, ἐ κοὺρ ἔρδι οὔγε̱τε̱, ἐ ἱ ρὰ λιούμι ἀσάϊγ σ̈τε̱πίετ, σμούντι τὰ λιούαν ἀτὲ̱ σ̈τε̱πὶ, σὲ ψὲ κ̇ὶσ̈ π̇ινάνε̱ μπὶ Ϝοὐῤῥ.

49. Ε ἀί κ̇ὲ̱ δ̇ιϜιὸν ἐ νούκ̇ε̱ π̇ὲ̱ν, Ϝιὰν μὲ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν σ̈τε̱πίνε̱ μπὶ δ̇ὲ πὰ π̇ινά· μπὰ τὲ̱ ρ̇ὰ λιούμι, ἐ ἄτε̱ τζὰστ ρ̇ὰ, ἐ οὐ π̇ὲ̱ τὲ̱ ρ̇άριτ' ἐ ἀσάϊγ σ̈τε̱πίετ τὲ̱ μάδ.

Κρίε ἐσ̈τάτε̱τε̱. ζ'. 7.

Ε σὶ ἱ σόσι Ϝίθε̱ φγιάλε̱τ' ἐτὶγ βέσ̈ε̱ ντὲ̱ τὲ λαόἰτ, χ̇ίρι ντὲ̱ Καπερναούμ.

2. Ε κοπίλι ἱ ν̇ιέϊτ Εκατοντάρχουτ, κ̇ὲ̱ ἐ κ̇ὶσ̈ τὲ̱ δ̇άσ̈ουρε̱, κὲ σ̈ούμε̱ σε̱μούρε̱ ἐ κὲ ἄφε̱ρ π̇ὲ̱ρ τὲ̱ βδ̇έκουρε̱·

3. Ε σὶ δ̇ιϜιόἰ κ̇ὲ̱ φλίτνε̱ π̇ὲ̱ρ Ιησούνε̱, δ̇ε̱ρϜόἰ ντὲ ἀἰ γκὰ πλέἰκτ' ἐ Τζιφούτετ, ἐ ἱ λιούτεϊγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ βἰν ἐ τὲ̱ σ̈ε̱ρὸν κοπίλ' ἐτίγ.

4. Ε δὲ ἀτὰ σὶ βάνε̱ ντὲ Ιησούἰ,

παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, Ὅτι *εἶναι* ἄξιος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις κάμει τοῦτο·

5. Διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. Ἐνῷ δὲ ἀπεῖχεν ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου·

7. Ὅθεν οὐδὲ ἐμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἰπὲ λόγον καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου.

8. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὕπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

9. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σᾶς λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὗρον τοσαύτην πίστιν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὗρον τὸν ἀσθενῆ δοῦλον ὑγιαίνοντα.

11. Τὴν δὲ *ἀκόλουθον ἡμέραν* ἐπορεύετο *ὁ Ἰησοῦς* εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολύς.

12. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενὴς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ *ἦτο χήρα*· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς.

ἱλιούτισνε̱ ἀτὶγ Ϝίθε̱ ν̇ιὲ̱, ἐ ἱ θόσ̈νε̱· σὲ ε̱̈σ̈τ' ἐ οὔδε̱σε̱ κ̇ὲ̱ τὶ π̇ὲ̱τζ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

5. Σὲ ψὲ δὸ φιλίνε̱ τέ̱νε̱, ἐ δὲ συναγόϊγνε̱ ἀΐ νὰ ἐ δε̱ρτόϊ νάβετ.

6· Ε δὲ Ιησούϊ βίγτε μὲ τὰ πάσ̈κ̇ε̱· ἐ κοὺρ κὲ πὰκ λιάρϜκ γκὰ σ̈τε̱πία δε̱ρϜίϊ ντὲ ἀΐ Εκατοντάρχου, μὶκκ, ἐ ἱ θὸσ̈ ἀτὶγ· μὸς οὐ μουντὸ Ζὸτ· σὲ νούκ̇ε̱ γιὰμ ἱ ζότι κ̇ὲ̱ τὲ̱ χ̇ὶτζ μπὲ̱ σ̈τε̱πὶ τίμε.

7. Πρὰ ἀντάϊγ νούκ' ἐσιλοήσα μίῤῥε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ βίγε̱ βέτε̱ ἐ δὲ οὔ τὲκ τὶγ πὸ θούαϊγ μὲ φγιάλε̱, ἐ δὸ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνετε̱ κοπίλι ἴμ.

8. Σὲ ἐ δὲ οὔνε̱ γιὰμ ν̇ιερὶ ντέ̱νε̱ οὔρδε̱ρ, ἐ κὰμ ντέ̱νε̱ βέτε̱χ̇ε̱ τίμε τρίμα, ἐ ἰ θὸμ κ̇ε̱τὶγ, χάϊγδε, ἐ βέτε· ἐ τγιάτε̱ριτ ἔγια, ἐ βγιὲν, ἐ δὲ κοπίλιτ σὶμ π̇ὲ̱ν κ̇ε̱τὲ̱, ἐ ἐ π̇έ̱ν.

9. Ε σὶ δ̇ιϜιόϊ κ̇ε̱τὸ Ιησούϊ, οὐ τζουδ̇ὶτ μπὲ̱ τὲ̱· ἐ οὐκθίε ἐ θὰ μπὲ̱ τούῤμε̱ κ̇ὲ̱ ἱ βὶν πράπα· οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἆ; ντὲ̱ Ισραὴλ νούκ̇ε̱ Ϝέτζε̱ κάκε̱ π̇έσε̱.

10 Ε σὶ οὐ κθίενε̱ τὲ̱ δε̱ρϜούαριτε̱ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ, ἐϜένε̱ κοπίλε̱ σ̈ε̱ρούαρε̱, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὲ σε̱μούρε̱.

11. Ε Ϝιάου τγιέτε̱ρε̱νε̱ δίτε̱, βὶγ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ κιουτὲτ κ̇ὲ̱ κ̇ιούχαετε̱ Ναΐν, ἐ βίγνε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ σ̈ούμε̱ γκὰ μαθητίτ ἐτὶγ, ἐ δὲ τούρμ' ἐμάδε.

12. Ε κοὺρ οὐ ἀφε̱ρούα μπὲ̱ δέῤῥε̱ τὲ̱ κιουτέτιτ, γιὰ ἐ ντζίρε̱ ν̇ιὲ̱ τὲ̱ βδέκουρε̱ κ̇ὲ̱ ἐ κ̇ὶσ̈ τὲ̱ βέτε̱με̱ μέ̱μ' ἐτὶγ· ἐ ἀγιὸ κὲ ἐβὲ ἐ κὲ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ κιουτέτιτ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τέ̱.

13. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαῖε.

14. Καὶ πλησιάσας ἥγγισε τὸ νεκροκράβϐατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σὲ λέγω, σηκώθητι.

15. Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

16. Κατέλαβε δὲ πάντας φόϐος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχώροις.

18. Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

19. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20. Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν.

22. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἴδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναϐλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

13. Ε σὶ ἐ πὰ ἀτε̱ Ζότι, ἴ ἔρδι λίκξτε πε̱ρ τε̱, ἐ ἰ θὰ ἀσαΐγ· μὸς κιαΐγ.

14. Ε σὶ οὐ ἀφε̱ρούα, ζοῦρι σ̈τράτνε̱ μὲ δόῤῥε̱ (ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ ἐ κ̇ίσ̈νε̱ μπε̱ κράχε̱ κε̱ντρούανε̱) ἐ ἰ θὰ· τριμσ̈ὸρ· τὶ κε̱ θὸμ, γκρέου,

15. Ε οὐ γκρὲ μπε̱ π̇ίθε̱ ἱ βδέκουρι, ἐ νίσι τε̱ φλὶτ' ἐ γιὰ δὰ ἀτε̱ μέ̱με̱σε̱ τίγ.

16. Ε ἰ ζοῦ τε̱ ϝίθε̱ ν̇ιε̱ φρίκ̇ε̱, ἐ λε̱ϐδόϊγνε̱· Περντίνε̱, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ προφὴτ ἰμὰδ οὐ γκρὲ ντε̱ρ νὲ ἐ κ̇ε̱ κθέου σίτε̱ Περντία μπε̱ λαὸ τε̱ τίγ.

17. Ε οὐ πε̱ρχὰπ ἀγιὸ φγιάλε̱ πε̱ρ τε̱ ντε̱ ϝίθε̱ Ιουδαίε̱, ἐ δὲ ντε̱ ϝίθε̱ ἀτε̱ ϐε̱ντ ῥότουλε̱.

18. Ε μαθητὶτ' ἐ Ιωάννητ ἱ ῥε̱φίενε̱ ἀτὶγ πε̱ρ ϝίθε̱ κ̇ε̱τό.

19. Ε Ιωάννη σὶ θύῤῥι δ̇ι γκὰ μαθητίτ ἐτίγ, ἱ δ̇ε̱ρϝόϊ ντε̱ Ιησούϊ, ἐ ἱ θὸσ̈· τὶ γὲ ἀΐ κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ ϐίγε̱, ἃ πρέσε̱με̱ τγιάτε̱ρ;

20. Ε ἀτὰ σὶ ϐάνε̱ τὲκ ἀΐ ἱ θάνε̱· Ιωάννη Βαπτηστίου νὰ δ̇ε̱ρϝόϊ νάϐετ τὲκ τέγε, τούκ' ἐ θε̱νε̱' τὶ γὲ ἀΐ κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ ϐίγε̱, ἃ πρέσε̱με̱ τγιάτε̱ρ.

21. Ε ἄτε̱ χ̇έρε̱ σ̈ε̱ρόϊ σ̈ούμε̱ γκὰ σε̱μούντε̱, ἐ γκὰ πλιάϝα, ἐ γκὰ Σ̈πίρτε̱ρα τε̱ πε̱ϝε̱ρα, ἐ μπε̱ σ̈ούμε̱ τε̱ ϐέρπ̇ε̱ρε̱ δε̱ρύϊ δ̇ρίτε̱νε̱.

22. Ε οὐ πε̱ρϝέϊ̄κ Ιησούϊ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὶ τε̱ ϐένι ῥε̱φένι Ιωάννητ ἀτὸ κ̇ε̱ πάτε̱, ἐ δὲ δ̇ιϝιούατε̱, σὲ τε̱ ϐέρπ̇ε̱ρε̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱, τε̱ τζάλλε̱ ἔτζε̱γε̱νε̱, ἐ τε̱ λεπρόσουριτε̱ κε̱ρόνενε̱, τε̱ σ̈ούρδε̱ριτε̱ δ̇ιϝιόγε̱νε̱, τε̱ ϐδέκουριτε̱ γγιάλ̇ενε̱, τε̱ ϐάρφε̱ριτε̱ ϐαγγελίσε̱νε̱.

23. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

24. Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

25. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδού, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὑρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς *παλατίοις*.

26. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; προφήτην; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου.

27. Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, « Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.»

28. Διότι σᾶς λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλήτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλήτερος αὐτοῦ.

29. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.

30. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι;

32. Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Αὐλὸν σᾶς ἐ-

23. Ε ἱ λιούμουρ' ε̱ὅτ' αἱ κε̱ τε̱ μὸς σκανδαλίσετε̱ μπὲ̱ μούα.

24. Ε σὶ ἴκνε ἀτὰ ϰὲ̱ κένε̱ δε̱ρϝούαρε̱ γκὰ Ιωάννη, νίσι τε̱ θὸὄ μπὲ̱ τούρμε̱ πε̱ρ Ιωάννε̱· ψὲ δούαλτε̱ τε̱ ὅόχε̱τε̱ ντε̱ ἐρημί; καλὰμ ϰε̱ τούντετε̱ γκὰ ἔῤῥα;

25. Μὰ πε̱ρ σὲ δούαλτε̱ τε̱ ὅόχε̱τε̱; νιερὶ βέὅουρε̱ μὲ ῥόπα τε̱ πούτα; γιὰ ἀτὰ ϰε̱ κάνε̱ ῥόπα τε̱ ντέρτζουρα, ἐ ϰε̱ ῥόγε̱νε̱ μὲ χουζούρε, ἀτὰ γιάνε̱ ντε̱ ὅτε̱πίρα τε̱ μπρέτε̱ρετ.

26. Πὸ τζέ̱ὅτε̱ ϰε̱ δούαλτε̱ τε̱ ὅόχε̱τε̱; προφήτ; βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, ἐ δὲ με̱ τέπε̱ρ σὲ προφήτ.

27. Κούϊγ ε̱ὅτ' ἀΐ κε̱ πε̱ρ τε̱ ε̱ὅτε̱ ὅκρούαρε̱, γιὰ οὔνε̱ δε̱ρϝόϊγ Ἔ̱γγε̱λινε̱ τὶμ πε̱ρπάρα φάκεσε̱ σάτε, ἀτε̱ ϰε̱ δ̔δ τε̱ δε̱ρτόγε̱ οὔδε̱νε̱ τε̱ντε πε̱ρπάρα τέγε.

28. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετ γκὰ ἀτὰ ϰε̱ λένε̱ γκὰ ϝρὰ προφὴτ μὶ μὰδ γκὰ Ιωάννη Βαπτιστίου νούκ' ε̱ὅτε̱ ντονιέ̱· ἐ μὶ βόϝε̱λι ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱ ε̱ὅτε̱ μὶ μὰδ σὲ ἀΐ.

29. Ε ϝίθε̱ λαοΐ σὶ διϝιούανε̱, ἐ δὲ κουμερκιάρε̱τε̱, δάνε̱ λε̱βδὶμ Περντίσε̱, σὲ ψὲ παϝε̱ζόνιὅνε̱ μὲ παϝε̱ζὶμ τε̱ Ιωάννητ.

30. Ε Φαρισέϊγτε̱, ἐ δὲ δασκάλε̱τ' ἐ νόμιτ πε̱ρ δε̱μ τε̱ τοῦρε λιάνε̱ σκοπόν' ἐ Περντίσε̱, σὲ ψὲ νούκ' οὐ παϝε̱ζούανε̱ πρέϊγ σί.

31. Ε θὰ Ζότι· μὲ σὲ τὶ σε̱μπε̱λέϊγ νιέρε̱ζιτ' ἐ κε̱τὶγ πρέζιτ; ἐ μὲτζ φάρε̱ ϝέ̱ριτ ὅε̱μπε̱λλέγε̱νε̱;

32. Ἀτὰ κάνε̱ τε̱ ϝιάρε̱ μὲ δγιὲλμ ϰε̱ ῥίνε̱ μπούδε̱, ἐ θε̱ῤῥέσε̱νε̱ νιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱ ἐ θόνε̱· ἱ ῥὰμ φλιοέ-

παίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σᾶς ἐθρηνωδήσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

33. Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μήτε ἄρτον τρώγων, μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει.

34. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

35. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς,

36. Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἷς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ φάγῃ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

37. Καὶ ἰδού, γυνή τις ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦτο ἁμαρτωλή, μαθοῦσα ὅτι κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρου·

38. Καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ βρέχῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτόν, εἶπε καθ᾽ ἑαυτόν, λέγων, Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὁποία εἶναι ἡ γυνή, ἥτις ἐγγίζει αὐτόν, ὅτι εἶναι ἁμαρτωλή.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἴπω τί. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ.

41. Εἶχέ τις δανειστὴς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἷς ἐχρεώστει δηνάρια

ρεσε̱, ἐ γιούβετ νούκε̱ λιούαϊγτιτε̱ βάλε̱, ου̇λε̱ρίγτιμ, ἐ γιούβετ νούκε̱ κιάϊγτιτε̱.

33. Σὲ ψὲ ἔρδι Ιωάννη Βαπτιστίου, κε̱ ἂς πούκε̱ σχὰ, ἂς βέρρε̱ σπὶ, ἐ θόϊ σὲ τε̱ παούδε̱ κά.

34. Ερδι ί πίρρι ί νιερίουτ κε̱ χὰ ἐ πὶ, ἐ θόϊ· γιὰ νιερὶ χάμε̱ς, ἐ βε̱ρρε̱ πίμε̱ς· μίκου ί κουμερκιάρε̱βετ, ἐ δε̱ ί φαγε̱τόρε̱βετ.

35. Ε ού ντερούα σοφία γκὰ Fίθε̱ πίγτ᾽ ἐσάϊγ.

36. Ε ί λιούτεϊγ ἀτιγ νιε̱ γκὰ Φαρισέϊγτε̱ τε̱ χάγε̱ μὲ τε̱ πάσκε̱, ἐ σὶ χίρι ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ φαρισέουτ ντένι ντε̱ με̱σάλε̱.

37. Ε γιὰ νιε̱ Fρούα κε̱ κὲ φαγε̱τόρε ντε̱ κιουτὲτ, πόκε̱ διFιόϊ κε̱ Fένtετε̱ ντε̱ με̱σάλε̱ ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ φαρισέουτ, μόρρι νιε̱ ροFὲ πὰ δόρρε̱ μὲ μύρο.

38. Ε σὶ κεντρόϊ πράπαζε̱ ἄφε̱ρ κε̱μπε̱βετ σὲ τίγ τούκ᾽ ἐκιάρε̱, νίσι τε̱ λιάFκ κε̱μπε̱τ᾽ ἐτιγ μὲ λιὸτ, ἐ τὶ φσὶν᾽ μὲ λέσε̱ρατ᾽ ἐ κρέϊτ σε̱ σάϊγ, ἐ ί πουθ κε̱μπε̱τ᾽ ἐτιγ, ἐ ί λίεν μὲ μύρο.

39. Ε σὶ ἐπὰ φαρισαίουα, αἰ κε̱ ἐ κιὸ θίρτουρε̱ ἀτε̱, θὰ, μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ ντε̱ κὲ κούϊγ προφὴτ τούαϊγ τὰ δίγ τζίλια ἐ τζφάρε Fρούα ε̱ὅτ᾽ ἀγιὸ κε̱ ἐ ζε̱ ἀτε̱ σὲ ἀγιὸ ε̱ὅτε̱ φαγε̱τόρε̱.

40. Ε ού πε̱ρFέϊτ κ Ιησούϊ, ἐ ί θότ᾽ ἀτίγ, Σίμων, τε̱ κὰμ πε̱ρ τε̱ θένε̱ τίγ νιε̱ φγιάλλε̱· ἐ δε̱ αἰ ί θὰ, θουαϊγ, δασκάλ.

41. Νιε̱ μαμελετζὶ κιὸ δὶ χρεοφιλέτε̱, νιε̱ρι ί δούαϊγ πεσε̱χιντ δη-

πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πεντήκοντα.

42. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν *αὐτὰ* εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἰπὲ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερον;

43. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι *ἐκεῖνος* εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὀρθῶς ἔκρινας.

44. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε.

45. Φίλημα δὲν μοὶ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου.

46. Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλήν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου.

47. Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί· διότι ἠγάπησε πολύ· εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου.

49. Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;

50. Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν, ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

———

νάρε̱, ὲ τγιάτε̱ρι πεσε̱δγιέτε̱.

42. Ε σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ ἀτὰ τε̱ γιὰ ἴπνε̱, ού ἀ δ̇ε̱ρόϊ κ̇ε̱ σε̱ δ̇ίβετ· τζίλι ἀδὰ γκὰ ἀτὰ, θουαΐγμε̱ δ̇ὸ τὰ δ̇όγε̱ ἀτε̱ με̱ σ̈ούμε̱;

43. Ε δὲ Σίμωνι ού πε̱ρFέϊFκ ὲ θὰ· με̱ δ̇ούκ̇ετε̱ σὲ ἀΐ κ̇ε̱ ἴ δ̇ε̱ρόϊ με̱ τε̱ σ̈ούμε̱νε̱, ὲ δὲ ἀΐ ἴ θότ' ἀτὶγ· μίρρε̱ ού πε̱ρFέϊFκ.

44. Ε σὶ οὐ κθίε γκὰ Fρούαγια, ἴ θότε̱ Σίμωνιτ' ὲ σ̈ὲχ κ̇ε̱τε̱ Fρούα; χ̇ίρα ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ντε, ὲ τὶ ούγε̱ ντε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ μία νούκ̇ε̱ με̱ δ̇έρδε· ὲ κ̇ε̱γιὸ λιάFου κ̇ε̱μπε̱τ' ὲμία μὲ λιὸτ, ὲ δὲ μὶ φσ̈ίου μὲ λέσε̱ρατ' ὲ κρέϊτ σε̱ σαΐγ.

45. Τὶ τε̱ πούθουρα νούκ̇ε̱ μὲ δὲ, ὲ κ̇ε̱γιὸ κ̇ε̱ ἄτε̱ χέρε̱ κ̇ε̱ ἔρδι νούκ̇ε̱ πουσόϊ τυύκ' ὲ πούθουρε̱ κ̇ε̱μπε̱τ' ὲ μία.

46. Μὲ βαΐγ κρίετε̱ τὶμ νούκ̇ε̱ μὰ λέβε, ὲ κ̇ε̱γιὸ με̱ λέου κ̇ε̱μπε̱ τ' ἐμία μὲ μύρο.

47. Πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ τε̱ θὸμ τὶγ, ἴ ντε̱γένενε̱ φάγετ' ἐσαΐγ τε̱ σ̈ούματε̱, σὲ ψὲ δ̇έσ̈ι σ̈ούμε̱· πὰκ δ̇ὸ ἀδὰ ἀΐ κ̇ε̱ ἴ ντε̱γένενε̱ πάκ.

48. Ε ἴ θότ' ἀσαΐγ· τε̱ ντε̱γένενε̱ φάγετ' ἐτούα.

49. Ε νίσνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ ντε̱ Fοσ̈τὶ τε̱ θόσ̈νε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε, τζίλι ε̱σ̈τε̱ κουΐγ κ̇ε̱ ντε̱γὲν ὲ δὲ φάγετε̱;

50. Ε ἴ θὰ Fρούασε̱, π̇έσα γιότε τε̱ σόσιτι, χαΐγδε μπε̱ τε̱ μίρρε̱;

———

Κεφ. η'. 8.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ,

2. Καὶ γυναῖκες τινὲς, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια,

3. Καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαὶ, αἵτινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

4. Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

5. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῷ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό·

6. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυὲν, ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἰκμάδα.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αἱ ἄκανθαι, ἀπέπνιξαν αὐτό.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυὲν, ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐφώναζεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

9. Ἠρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

10. Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη

Κρίε Ετέτε̱τε̱. η'. 8.

Ε οὺ π̇ὲ̱ πὰς κ̇ε̱τοῦρε, ὲ ἀΐ βὶγ κιουτὲτ μπὲ̱ κιουτὲτ, ὲ φὄιὰτ μπὲ̱ φὄιάτ τούκ' ὲ διδάξουρε̱, ὲ τούκ ὲ βαγγελίσουρε̱ μπρετε̱ρίν' ὲ Περντίτσε̱, ὲ δὲ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱ π̇άὄκ̇ε̱' μὲ τέ̱.

2. Ε δὲ τζὰ Fρὰ κ̇ὲ̱ πάτνε̱ κέ̱νε̱ ὄε̱ρούαρε̱ γκὰ Σ̈πίρτε̱ρα τὲ̱ κ̇ε̱κία, ὲ δὲ γκὰ ὄε̱μούντε̱ρα· Μαρία κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Μαγδαλινὴ, κ̇ὲ̱ γκὰ ἀγιὸ πάτνε̱ δάλλε̱ ὄτάτε̱ δγιάϊγ.

3. Ε δὲ Ιωάννα Fρούαγια ὲ Χουζάϊτ ὲ πιτρόπιτ σὲ̱ Ηρώδητ, ὲ δὲ Σουσάνα, ὲ δὲ ὄούμε̱ τὲ̱ τγιέρα, ἀτὸ κ̇ὲ̱ ὲ ὄε̱ρπ̇έϊγνε̱ ἀτὲ̱ μὲ Fὲ̱ τὲ̱ τοῦρε.

4. Ε σὶ ῥόδι ὄούμε̱ τούρμε̱, ὲ μπε̱γίδισνε̱ ντὲ ἀΐ γκὰ νιέρι κιουτὲτ ὲ γκὰ τγιάτε̱ρι, θὰ κ̇ε̱τὲ̱ παραβολί.

5. Δόλι π̇ούϊγκου τὲ̱ μπὶλ φάῤῥε̱ν' ὲτὶγ, ὲ τὲκ μπίλτε ἀΐ, τζὰ ῥὰ μπούδε̱, ὲ οὺ ὄκ̇ὲλλ, ὲ ὲχάγκρε̱ ζόϊγκτ' ὲ Κίελιτ.

6. Ε τγιάτε̱ρ ῥὰ μπὶ Fοὺῤῥ ὲ πόκ̇ε̱ π̇ίου οὺ θὰ, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇ὶὄ νοτί.

7. Ε τγιάτε̱ρ ῥὰ μπὲ̱ μὲς τὲ̱ Fέ̱μπαβετ' ὲ πόκ̇ε̱ π̇ίνε̱ Fέ̱μπατε̱ ὲ μπίτνε̱ ἀτέ̱.

8. Ε τγιάτε̱ρ ῥὰ μπὶ δὲ τὲ̱ μίῤῥε̱, ὲ σὶ π̇ίου, π̇έ̱ρι φάῤῥε̱ νιε̱κιντ πὲ̱ρ νιὲ̱. ὲ σὶ θὰ κ̇ε̱τὲ̱ θύῤῥι, ἀΐ κ̇ὲ̱ κὰ βέὄε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ διFιούαρε̱, λὲ τὲ̱ διFιόγε̱.

9. Ε ὲ πιέτν' ἀτὲ̱ μαθητίτ' ὲτὶγ, ὲ ἱ θόὄνε̱, τζφάρε̱ παραβολίετ ε̱ὄτε̱ κ̇ε̱γιό;

10. Ε δὲ ἀΐ οὺ θὰ· γιούβετ οὺ ε̱-

νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῷ βλέπωσι, καὶ νὰ μὰ καταλαμβάνωσιν ἐνῷ ἀκούωσιν.

11. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολὴ, Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

12. Οἱ δὲ *σπειρόμενοι* παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες, ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν.

13. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας *εἶναι ἐκεῖνοι* οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι.

14. Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας οὗτοι εἶναι *ἐκεῖνοι* οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι.

15. Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι *ἐκεῖνοι* οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι.

17. Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει γνωσὸν, καὶ ἔλθει εἰς τὸ φανερόν.

18. Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅςις ἔχει θέλει δοθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀ-

ὅτε δένε τὲ νίχνι τὲ φσέχουρατ' ε μπρετερίσε σὲ Περντίσε, ε σὲ τγιέρεβετ οὺ θὸμ μὲ παραβολίρα, κὲ τούκ' ἐπάρε τὲ μὸς σόχενε, ε τούκ' ἐδιϝιούαρε τὲ μὸς κουπετόγενε.

11. Παραβολία δὰ ἔστε κεγιὸ, φάρρα ἔστε φγιάλια ε Περντίσε.

12. Ε ἀτὰ κὲ γιάνε μπούδε, γιάν' ἀτὰ κὲ σὶ διϝιόγενε, παστάϊγ βγιὲν δγιάλι ε μὲρρ φγιάλενε γκὰ ζέμερατ' ε τοῦρε, κὲ τὲ μὸς σόσενε μὲ τὲ πεσούαρε.

13. Ε ἀτὰ πὰ κὲ μούαρε φγιάλενε μπὶ ϝοὺρρ' ἀτὰ κοὺρ διϝιόγενε μάρενε φγιάλενε μὲ ϝεζὶμ, πὸ κετὰ σκάνε ρένιε, τὲ τίλετε πεσόγενε πὲρ τζὰ κόχε, ε κοὺρ βγιὲν ντονιὲ τὲ ϝουτζίτουρε λιαρϝόνενε·

14. Ε φάρρα κὲ ρὰ μπὲ ϝέμπα σενὸν, ἀτὰ κὲ διϝιόγενε, πὸ γκὰ τὲ λιακεμούαριτ' ε ϝέριτ, ε γκὰ τὲ πελκίαρατ' ε κεσάϊγ γέτετ, μπίτενε ε νούκε πέγενε τὲ μπρόδουρε.

15. Ε ἀγιὸ κὲ ρὰ μπὲ δὲ τὲ μίρρε σενὸν ἀτὰ, κὲ τὲ τίλετε σὶ διϝιόγενε μὲ ζέμερε τὲ μίρρε, μπάγενε φγιάλενε κὲ διϝιόγενε, ε πέγενε φάρρε μὲ ἄνε τὲ δουρίμιτ.

16. Ε ντονιὲ νούκε δέζ φωτίνε ε ε μπουλιὸν ἀτὲ μὲ ντονιὲ ἕνε, ἃ ε βὲ ντένε στρὰτ' πὸ ε βὲ μπὶ σαμπτὰν, κὲ τὲ σόχενε δρίτενε ἀτὰ κὲ χίγενε ντὲ στεπί.

17. Σὲ νούκ' ἔστε ντονιὲ ε ἔρετε, κὲ νούκε δὸ τὲ τζφάκετε, ἃς ἐφσέχουρε, κὲ δὸ τὲ μὸς νίχετε, ε τὲ μὸς δούκετε.

18. Βεστρόϊ ἀδὰ κἰσ διϝιόνι' οὺ ε ἀτὶγ κὲ κὰ δὸ τὶ ἴπετε, ε γκὰ ἀΐ κὲ σκὰ, ε δὲ ἀγιὸ κὲ δούκετε σὲ κὰ δὸ τὲ μίρρετε πρέϊγ σί.

φαιρεθῇ ἀπ᾿ αὐτοῦ.

19. Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν.

20. Καὶ ἀπηγγέλθη πρὸς αὐτὸν *ὑπό τινων*, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἵστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν.

21. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

22. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἂς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηκώθησαν.

23. Ἐνῷ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο *τὸ πλοῖον*, καὶ ἐκινδύνευον.

24. Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα. Ὁ δὲ σηκωθεὶς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη.

25. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

26. Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.

27. Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτὸν ἄνθρωπός τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ᾿ ἐν τοῖς μνήμασιν·

19. Ε ἔρδε̱ ντὲ κ̇ï ἔμμα ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ἐ τὶγ, ἐ νούκ̇ε̱ μούντνε̱ τὰ πίκ̇νε̱ ἀτὲ̱ γκὰ τούρμ' ἐμάδε.

20. Ε ἱ ρε̱φίενε̱ ἀτὶγ, ἐ ἱ θάνε̱ με̱μα γιότε, ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτε̱ τὰτ ῥίνε̱ γιάσ̈τε̱ ἐ δούανε̱ τὲ̱ τὲ̱ σ̈όχε̱νε̱ τίγ.

21. Ε δὲ ἀἲ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· με̱μα ἴμε, ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτ' ἐμὶ κ̇ε̱τὰ γιάνε, κ̇ὲ̱ διϝιόγε̱νε̱ φγιάλε̱ν' ἐ περντίσε̱, ἐ ἐπ̇έ̱γε̱νε̱ ἀτὲ̱.

22. Ε ϝιάου ν̇ιὲ̱ δίτε̱, ἐ χ̇ίπι ἀΐ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτὶγ ντὲ̱ βάρκ̇ε̱, ἐ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε· λὲ τὲ̱ χ̇ίδεμι μπάνε̱ τὲ̱ πε̱ρτέϊγμε τὲ̱ ϝιόλιτ· ἐ λεσούανε̱.

23. Ε κοὺρ π̇έ̱νε̱ ἀτὰ πλε̱χούρε̱, ἐ μόῤῥι ϝιούμι ἐ ζπ̇ρίτι ν̇ιὲ̱ θε̱λὶμ ἔῤῥετ ντὲ̱ ϝιόλ· ἐ μπούσ̈ινσνε̱ οὔγε̱, ἐ ῥιζικούϊγνε̱.

24. Ε σὶ ἔρδε̱ ἄφε̱ρ, ἐ ζγιούανε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἱ θόνε̱, δάσκαλ, ὦ δάσκαλ, με̱ν̇ιὲ̱ντ χουμπάσε̱με̱' ἐ δὲ ἀΐ σὶ οὐ γκρὲ κ̇ε̱ρτόϊ ἔῤῥε̱νε̱, ἐ δὲ θε̱λίμν' ἐ οὔγιτ' ἐ πουσ̈όϊ, ἐ οὐ π̇ὲ̱ π̇ουνάτζε̱.

25. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε̱· κοὺ ε̱̋σ̈τε̱ π̇έσα γιούαϊγ; ἐ οὐ τρέ̱μνε̱, ἐ οὐ τζιουδίτνε̱, ἐ θάσ̈νε̱, ν̇ιέ̱ρι μὲ γέτερινε̱ βάλ̇ε̱ τζίλι ε̱̋σ̈τε̱ κούϊγ, κ̇ὲ̱ πορσίτ ἔῤῥε̱τε̱, ἐ δὲ οὔγε̱τε̱, ἐ ἐ διϝιόγε̱νε̱ ἀτέ̱;

26. Ε οὐ χούαδε̱ ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ Γαδαρινόβετ, κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ πε̱ρτέϊγ Γαλιλαίε̱σε̱.

27. Ε πόκε̱ δόλ̇ι ἀΐ μπὲ̱ δὲ, ἱ δόλ̇ι πε̱ρπάρα ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ γκὰ κιουτέτι κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ τὲ̱ παούδε̱ κ̇ὲ̱ σ̈ούμε̱ μότζετ, ἐ ῥόπ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μπὰν ντὲ̱ βέτε̱χ̇ε, ἄς ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ χ̇ὶν, πὸ ῥὶγ ντὲ̱ βάῤῥε.

28. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί *εἶναι* μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς.

29. Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτὸν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἁλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμὰ, ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.

30. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν.

31. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον.

32. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά.

33. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

34. Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γενόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

35. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν.

28. Ε σὶ ἐ πὰ Ιησούνε̱ ἱ ῥὰ ντὲ̱ρ ϰὲ̱μπε̱, ἐ θύῤῥι μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ, ἐ θὰ· τζκὰμ οὔνε̱ τὲ̱ πὲ̱ϊγ μὲ τὶ Ιησοὺ ἱ πίῤῥι ἱ Περντίσε̱ σὲ̱ λιάρτιτ' τὲ̱ λιούτεμ τὶγ τὲ̱ μὸς μὲ̱ μουντότζ.

29. Σὲ ἐπορσίτι Σπίρτιν' ἐ πε̱Fε̱ρε̱ τὲ̱ δίλλ γκὰ νιερίου, σέ σούμε̱ βίτερα ἐ μπὰν ἀτὲ̱, ἐ κὲ λίδουρε̱ μὲ χέκουρα, ἐ ἐ ῥουαϊγνε̱ ν-ε̱ κούτζουρ, ἐ ϰε̱πούτ χέκουρατε̱, ἐ ζπόνεϊγ γκὰ ἱπαούδι ντ' ε̱ρημίρα.

30. Ε Ιησουΐ ἐ πιέτι ἀτὲ̱, ἐ ἰθὰ· τζέ̱στε̱ ἔ̱με̱ρι ἴτ; ἐ δὲ ἀΐ ἰ θὰ· Λεγεών· σὲ ϰίσνε̱ χίρε̱ τὲκ αἲ σούμε̱ τὲ̱ παούδε̱.

31. Ε ἰ λιούτεϊγ ἀτὶγ τὲ̱ μὸς ἐ πορσίτγε̱ ἀτὰ τὲ̱ χίγε̱νε̱ ντὲ̱ δέτ.

32. Ε κὲ ἀτγὲ νιὲ̱ κοπὲ ἐμάδε δέῤῥαβετ, ϰὲ̱ κουλότνε̱ ντὲ̱ μὰλλ, ἐ ἱ λιούτισνε̱ ἀτὶγ τοῦ ἄπε̱ οὔρδε̱ρ τὲ̱ βένε̱ μπὲ̱ δέῤῥα, ἐ ἱ πορσίτι τὲ̱ βένε̱.

33. Ε σὶ δούαλε̱ τὲ̱ παούδε̱τε̱ γκὰ νιερίου, χίνε̱ ντὲ̱ δέῤῥα· ἐ οὐ βε̱ρσοὺλ κοπέγια μπὶ Fκρεμίνε̱, ἐ οὐ μπὶτ ντὲ̱ Fιόλλ.

34. Ε σὶ ἐ πάνε̱ ἀτὰ ϰὲ̱ ῥουαϊγνε̱ δέῤῥατε ἀτὲ̱ ϰὲ̱ οὐ πὲ̱, ἴκνε̱ ἐ βάνε̱, ἐ ῥε̱φίενε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ ἐ ντὲ̱ τζιφλίκε.

35. Ε δούαλε̱ τὲ̱ σίχνε̱ ἀτὲ̱ ϰὲ̱ οὐ πὲ̱, ἐ ἔρδε̱ τὲκ Ιησουΐ, ἐ Fένε̱ νιερίνε̱ ϰὲ̱ δούαλε̱ πρέϊγ σὶ τὲ̱ παούδε̱τε̱, ϰὲ̱ ῥίγτε̱ ντὲ̱ ϰέ̱μπε̱ τὲ̱ Ιησουΐτ, βέσουρε̱, ἐ οὐρτε̱τζούαρε̱, ἐ οὐ τρέ̱μπνε̱,

36. Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

37. Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

38. Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων,

39. Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σὲ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

40. Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

41. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ·

42. Διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. Ἐνῷ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν.

43. Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἥτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός·

44. Πλησιάσασα ὄπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

45. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου ἤγγισε; Καὶ ἐνῷ ἠρνοῦντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,

36. Ε δὲ ἀτὰ κ̇ε̱ ε̱ πάνε̱ οὐ δε̱φτούανε̱ ἀτοῦρε κισ̈ οὐ σ̈ε̱ρούα ἰ δαιμονίσουρι.

37. Ε γιοὺ λιούτνε̱ ἀτὶγ Fίθε̱ τούρμα κ̇ε̱ δόλι γκὰ βε̱ντι ἰ Γαδαρινόβετ τε̱ ἴκε̱ν γκὰ ἀτά, σε̱ ἰ ζοῦρι ν̇ιε̱ φρίκ̇ ἐμάδε· ε̱ αἰ χίρι ντε̱ βάρκε̱, ε̱ οὐκθὲ μπε̱ τε̱ πράπε̱.

38. Ε ν̇ιερίου κ̇ε̱ δούαλε̱ πρέϊγ σι τε̱ παούδε̱τε̱, ἰ λιούτεϊγ ἀτὶγ τε̱ ρίγ με̱ τε̱ πάσ̈κε· ε̱ Ιησούϊ ε̱ λε̱σ̈όϊ ἀτε̱ ε̱ ἰ θά,

39. Χάϊγδε ντε̱ σ̈τε̱πὶ τέντε ε̱ ρε̱φὲ σὰ π̇ε̱ρι Περντία πε̱ρ τίγ, ε̱ αἰ βάτε̱, ε̱ κηρὺξ ντε̱ πε̱ρ Fίθε̱ κιουτὲτ σὰ π̇ε̱ρι ντε̱ αἰ Ιησούϊ.

40. Ε κοὺρ οὐ κθιε Ιησούϊ, ε̱ πρίτι ἀτε̱ τούρμα, σε̱ ψε̱ Fίθ' ε̱ δε̱σ̈ε̱ρόϊγνε̱.

41. Ε γιὰ βγιὲν ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ κίσ̈ ε̱με̱ρινε̱ Ιάϊρο, ε̱ κούϊγ ἴσ̈τε ἰ πάρι ἰ Συναγόγιτ, ε̱ σι ρὰ ντε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ Ιησούϊτ, ἰ λιούτεϊγ ἀτὶγ, τε̱ βίγ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ τίγ.

42. Σε̱ κίσ̈ ν̇ιε̱ βάσ̈ε̱ζε̱ τε̱ βέτε̱με̱ γγέρα διμπε̱δγιέτε̱ βγιὲτζ, ε̱ κ̇ε̱γιὸ με̱ν̇ιε̱ντ ἰ βδίσ̈· ε̱ μπούδε̱ τεκ βίγ, ε̱ μπὶτ ἀτε̱ τούρμ' ε̱ ν̇ιε̱ρε̱ζετ.

43. Ε ν̇ιε̱ Fρούα κ̇ε̱ χίκτε γκὰ τε̱ ργιέδουριτ' ε̱ Fιάκουτ διμπε̱δγιέτε̱ βγιέτ, ε̱ κ̇ε̱ κίσ̈ πρίσ̈ουρε̱ Fίθε̱ Fε̱ν' ἐσάϊγ ντε̱ τζεράχε̱, ε̱ σμοῦντ τε̱ σ̈ε̱ρόνεϊγ γκὰ ντον̇ιέ.

44. Σι γιοὺ ἀφε̱ρούα ἀτὶγ πράπαζε̱, ζοῦρι ἄνε̱ν' ε̱ ρόπε̱σε̱ τίγ· ε̱ ἄτε̱ τζάστ ἰ μπέτι τε̱ ργιέδουριτ' ε̱ Fιάκουτ σε̱ σαΐγ.

45. Ε Ιησούϊ θα· τζίλι ε̱σ̈τ' αἰ κ̇ε̱ με̱ ζοῦ μουα; ε̱ σι θόσ̈νε̱ Fίθε̱ σε̱ γιό, Πέτρουα ε̱ δε̱ σ̈όκε̱τ' ἐτὶγ ἰ θάνε̱· δά-

Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μου ἥγγισεν;

46. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ.

47. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτὸν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτὸν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη·

48. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Θάῤῥει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

49. Ἐνῷ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, λέγων, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῇ.

51. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα.

52. Ἔκλαιον δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.

53. Καὶ κατεγέλων αὐτὸν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν.

54. Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώναξε, λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι.

55. Καὶ ἐπέστρεξε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρευθύς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ.

56. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

σκαλ, τε̱ πουστόϊ τούρμα, ε̱ τε̱ σ̈τίπε̱ϊγνε̱, ε̱ πιὲτ, σὲ τζίλι με̱ ζοῦρι;

46. Ε δὲ Ιησοῦϊ θὰ, τζιόκουσ̈ με̱ ζούρι· σὲ οὔνε̱ δ̇ιFιόβα κε̱ δ̇όλι γκὰ μέγε φουκί.

47. Ε σὶ πὰ Fρούαγια κ̇ε̱ οὐ τζφάκ̇, ἔρδι τούκ' ε̱ δ̇ρέδουρε̱, ε̱ σὶ ῥὰ πε̱ρπάρα τὶγ, ἱ ῥε̱φέου ἀτὶγ πε̱ρπάρα Fίθε̱ λαόϊτ πε̱ρ σὲ ε̱ ζοῦρι, ε̱ δὲ κ̇ε̱ κισ̈ οὐ σ̈ε̱ρούα μὲ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱.

48. Ε δὲ αἲ ἱ θὰ ἀσάϊγ· κ̇ὶγ θαρὸς ὢ π̇ίγε̱, σὲ π̇έσα γιότε τε̱ σόσι τὶγ· χάϊγδε μπε̱ τε̱ μίῤῥε̱.

49. Ε πὰ σόσουρε̱ αἲ ε̱ δὲ φγιάλε̱νε̱, βγιὲν ν̇ιε̱ γκὰ ἱ πάρι ἱ συναγώγιτ, ε̱ ἱ θότ' ἀτὶγ, σὲ βδίκι βάσ̈ε̱ζα γιότε πὸ μὸς μουντὸ δασκάλε̱.

50. Ε δὲ Ιησοῦϊ σὶ δ̇ιFιόϊ, γιοῦ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ, ε̱ ἱ θὰ, μὸς οὐ τρε̱μπ, πὸ π̇εσὸ βέτε̱με̱,, ε̱ δ̇ὸ τε̱ σ̈πε̱τόγε̱.

51. Ε σὶ χ̇ίρι ντε̱ σ̈τε̱πὶ νούκ̇ε̱ λιὰ ν̇ιερὶ τε̱ χ̇ὶν π̇ρε̱ντα, πὸ Πέτρονε̱, ε̱ δὲ Ιάκωβονε̱, ε̱ δὲ Ιωάννε̱, ε̱ δὲ γιάτν' ε̱ δ̇ὲ μέ̱με̱ν' ε̱ βάσ̈ε̱ζε̱σε̱.

52. Ε κιάϊγνε̱ Fίθε̱ ε̱ ῥὶχ̇εσ̈ινε̱ πε̱ρ τε̱, ε̱ δὲ αἲ οὐ θότε̱ μὸς κιάϊ, νούκ̇ε̱ βδ̇ίκι, πὸ φλέ̱.

53. Ε ἐπε̱ρκέσνε̱ ἀτε̱ σὲ δ̇ίγνε̱ κ̇ε̱ βδ̇ίκι.

54. Ε αἲ σὶ ἱ ντζόρι τε̱ Fίθε̱ γιάσ̈τε̱, ε̱ ἐμπάϊγτι ἀτε̱ γκὰ δ̇όῤῥα, θίῤῥι, ε̱ ἱ θὰ, ὢ τζούπε̱, γκρέου.

55. Ε οὐ κθὲ σ̈πίρτι μπε̱ τε̱, ε̱ οὐ γγιὰλ ἀτε̱ χ̇έρε̱· ε̱ πορσίτι τὶ ἵπνε̱ ἀσάϊγ τε̱ χάϊγ.

56. Ε οὐ τζιουδ̇ίτνε̱, ε̱ λιάνε̱ μέ̱ντε̱ πε̱ρίνγτ ἐσάϊγ· ε̱ αἲ ἱ πορσίτι ἀτὰ τε̱ μὸς θόσ̈νε̱ ν̇ιερίουτ ἀτε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇έ̱.

Κεφ. θ.΄ 9.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους.

2. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε ῥάβδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνὰ δύο χιτῶνας.

4. Καὶ εἰς ἥντινα οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.

5. Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξατε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ᾽ αὐτῶν.

6. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7. Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπό τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν·

8. Ὑπό τινων δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ᾽ ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἷς τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

9. Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ αὐτόν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτὸν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ᾽ ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον

Κρίε Ενε̱ντε̱τε̱. θ΄. 9.

Ε σι θύρρι τε̱ διμπε̱δγιέτε̱ μαθητίτ᾽ ἐτιγ, ού δὰ ἀτοῦρε φουκί, ἐ δὲ οὔρδε̱ρ μπὶ ϝίθε̱ τε̱ παούδε̱τε̱, ἐ δὲ τε̱ σε̱ρόγε̱νε̱ σε̱μούντε̱τε̱.

2. Ε ί δε̱ρϝόϊ ἀτὰ τε̱ κηρύξνε̱ μπρετερίν᾽ ἐ Περντίσε̱, ἐ τοῦ ἴπνε̱ σε̱ντέτνε̱ σε̱ σε̱μούρε̱δετ·

3. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὸς μέρρι φάρ-δε̱ ϝε̱ μπούδε̱ ἂς στὰπ, ἂς τόρβε̱, ἄς πούκε̱, ἂς ἄσπρε̱· ἂς δὶ πάλλε̱ ῥόπα τε̱ κίνι.

4. Ε δὲ μπε̱ τζδὸ σ̈τε̱πὶ κε̱ τε̱ χίνι μπέτι ἀτγε̱ γγέρα σὰ τε̱ δίλλι.

5. Κουδὸ κε̱ τε̱ μὸς οὐ κιάσγε̱νε̱ γιούβετ, κουρ τε̱ δίλλι γκὰ ἀΐ κιουτέτ, σ̈κούντνι ἐ δὲ πλιούχουρινε̱ γκὰ κέμπε̱τε̱ τουαΐγ, πε̱ρ μαρτυρὶ κόντρ᾽ ἀτοῦρε.

6. Ε σι δούαλε̱ νίσ̈νε̱ τε̱ βίγνε̱ ῥότουλε̱ ντε̱ πε̱ρ φσ̈ιάτερα, τούκ᾽ ἐβαγγελίσουρε̱, ἐ τούκ᾽ ἐσε̱ρούαρε̱ πότε̱νε̱ μπε̱ τζδὸ ἄνε̱.

7. Ε διϝιόϊ Ηρώδη Τετράρχη ἀτὸ κε̱ πε̱νιε̱σ̈νε̱ γκὰ ἀΐ τε̱ ϝίθα· ἐ τζιουδίτεϊγ· σε̱ ψε̱ θόσ̈νε̱ τζὰ, κε̱ Ιωάννη οὐγκρε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.

8. Ε τζὰ τε̱ τγιέρε θόσ̈νε̱· κε̱ οὐ δοὺκ Ηλία, ἐ τε̱ τγιέρε̱ πὰ κε̱ οὐ γκρε̱ νιε̱ προφητ ί λιάσ̈τε̱.

9. Ε θὰ Ηρώδη Ιωάννητ οὔν᾽ ί πρέβα κρίετε̱· πὸ τζίλι ε̱σ̈τε̱ κούϊγ, κε̱ διϝιόϊγ τε̱ θόνε̱ πε̱ρ τε̱ κάκε̱ πούνε̱ρα; ἐ κε̱ρκόντε τὰ σ̈ίχ ἀτε̱.

10. Ε σι οὐ κθίενε̱ ἀποστόϊγτε̱, ί ῥε̱φίενε̱ ἀτιγ ϝίθ· ἀτὸ κε̱ πε̱νε̱· ἐ σι ί μόρρι ἀτὰ με̱ βέτε̱χε, οὐ χόϊλ μπε̱ νιε̱ βε̱ντ τε̱ σ̈κεούαρε̱ τε̱ κιου-

πόλεως τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά.

11. Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρείαν θεραπείας ἰάτρευεν.

12. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνῃ· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὕρωσι τροφάς· διότι ἐδῶ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλειότερον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφὰς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον.

14. Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἀθροίσματα ἀνὰ πεντήκοντα.

15. Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας.

16. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου.

17. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

18. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς προσηύχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι;

19. Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον,

τέτιτ κ̇ε̱ κιούχαετε̱ Βησθαϊδά.

11. Ε σὶ διϝιούανε̱ κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ τούρμε̱τε̱, ἰ βάνε̱ πὰς σί· ἐ σὶ ἰ πρίτι ἀτὰ, οὐ κουβε̱ντὸν ἀτοῦρε πε̱ρ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱, ἐ σ̈ε̱ρόντε ἀτὰ κ̇ε̱ κίσ̈νε̱ σ̈τρε̱γγίμ.

12. Ενίσι δίτα τε̱ θίχεϊγ· ἐ γιού ἀφε̱ρούανε̱ ἀτὶγ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, ἐ ἰ θόν' ἀτὶγ, λε̱σ̈ὸ τούρμε̱νε̱, τε̱ βένε̱ ῥότουλε̱ φσ̈ιάτε̱ραβετ ἐ τζεφλίκεβετ, τε̱ κονέψγενε̱, ἐ τε̱ ϝέγε̱νε̱ τε̱ γκρέ̱νε̱, σὲ κ̇ε̱τοὺ γέμι ντε̱ βε̱ντ ἐρημί.

13. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπουνι γιούβετ ἀτοῦρε τε̱ χάνε̱. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱· νούκ̇ε̱ κ̇έμι νάβετ κ̇ε̱τοὺ με̱ τέπε̱ρ πε̱ρ βέτζε πέσε̱ π̇ούκε̱βετ, ἐ δὲ δὶ πίσ̈κετ· βέτζμε ντε̱ βάφτζιμ νάβετ τε̱ π̇λέγε̱με̱ τε̱ γκρέ̱να πε̱ρ ϝίθε̱ κ̇ε̱τε̱ λαό.

14. Σὲ ψὲ κένε̱ γγέρα πέσε̱ μίγε̱ π̇ούῤῥα· ἐ οὐ θὰ μαθητίβετ σε̱ τὶγ· βίρι ἀτὰ τε̱ ῥίνε̱ τυύφα τούφα γκὰ π̇εσε̱δγιέτε̱.

15. Ε π̇έ̱νε̱ κ̇ε̱σ̈τού· ἐ ἰ βοῦνε̱ ἰ ντε̱ϊγνε̱ τε̱ ϝίθε̱.

16. Ε σὶ μόῤῥι τε̱ πέσε̱ π̇ούκ̇ε̱τε̱, ἐ δὲ τε̱ δὶ πίσ̈κιτε̱, ἐ γκρίγτι σίτε̱ ντε̱ρ Κίελ, ἰ πεκόϊ ἀτό, ἐ ἰ θέου, ἐ οὐ ἐ ἴπ μαθητίβετ, τοῦ ἁ βίγνε̱ τούρμε̱σε̱ πε̱ρπάρα.

17. Ε χάγκρε̱, ἐ οὐ φρίνε̱ τε̱ ϝίθε̱· ἐ γκρίγτινε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ οὐ τεπε̱ρόϊ ἀτοῦρε, διμπε̱δγιέτε̱ κοφίνα.

18. Ε οὐ πε̱ κοὺρ ἀΐ κὲ μπε̱ νιάνε̱ κ̇ε̱ φάλεϊγ, κέν' ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτὶγ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱· ἐ ἰ πιέτι ἀτὰ, ἐ οὐ θά· τζίλι θόνε̱ τούρμε̱τε̱ σὲ γιὰμ οὔνε̱;

19. Ε δὲ ἀτὰ οὐ πε̱ρϝέϊϝκνε̱, ἐ ἰ

Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲ τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21. Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τοῦτο,

22. Εἰπὼν, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

23. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἂς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἂς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἂς μὲ ἀκολουθῇ.

24. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

25. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ;

26. Διότι ὅστις ἐπαισχυνθῇ δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνθῆ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.

27. Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ἀληθῶς, Εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕωσοῦ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28. Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρῆλθον ἕως ὀκτὼ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ

θάνε̱· Ιωάννε̱ Βαπτιστίνε̱, ἐ τὲ̱ τγιέρε̱ Ηλίανε̱, ἐ τὲ̱ τγιέρε̱, σὲ ντονιὲ̱ προφῆτ ἱ λιάστε̱ οὐ γγιάλ.

20. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐ πὸ γιούβετ τζίλι θότ σὲ γιάμ; ἐ οὐ πε̱ρFέτFχ Πέτρουα, ἐ ἱ θά· Κρίστι ἱ Περντίσε̱.

21. Ε ἀἲ ἱ φοβερίσι ἀτὰ φὸρτ, ἐ ἱ πορσίτι τὲ̱ μὸς ἐ θόνε̱ νιερίουτ κ̇ε̱τέ̱.

22. Ε οὐ θὰ· σὲ ἱ πίρρι ἱ νιερίουτ δὸ τὲ̱ πε̱σόγε̱ σούμε̱ ἐ δὸ τὲ̱ στίρετε̱ ἐ τὲ̱ ξεντερόνετε̱ γκὰ πλέϊκτε̱, ἐ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ γραμματέϊγτε̱, ἐ τὲ̱ βρίτετε̱, ἐ τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ τὲ̱ γγιάλετε̱.

23. Ε θόστε πὰ ντὲ̱ Fίθε̱· ἀἲ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ βίγε̱ πὰς μέγε, λὲ τὲ̱ ἀρνίσγε̱ βέτε̱χεν' ἐτὶγ, ἐ λὲ τὲ̱ μάρρε̱ Κρούτκν' ἐτὶγ, δίτε̱ πὲ̱ρ δίτε̱, ἐ λὲ τὲ̱ βίγε̱ πὰς μέγε.

24. Σὲ ψὲ ἀἲ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ σόσγε̱ σπίρτιν' ἐτὶγ, δὸ τὰ χουμπάσε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἀἲ κ̇ὲ̱ τὰ χουμπάσε̱ Σπίρτιν' ἐτὶγ πὲ̱ρ μούα, κούϊγ δὸ τὰ σόσγε̱ ἀτέ̱.

25. Σὲ ψὲ τζὶ βε̱γὲν νιερίουτ τὲ̱ ποχτίσγε̱ Fίθε̱ δινιάνε̱, ἐ τὲ̱ χουμπάσε̱ βέτε̱χεν' ἐτὶγ, ἂ τὰ δε̱με̱τόγε̱.

26. Σὲ ψὲ κουσ δὸ τὲ̱ κ̇έτε̱ τοὺρπ πὲ̱ρ μούα, ἐ δὲ πὲ̱ρ φγιάλε̱τ' ἐμία, πὲ̱ρ ἀτὲ̱ δὸ τὲ̱ κ̇έτε̱ τοὺρπ ἐ δὲ̱ ἱ πίρρι ἱ νιερίουτ κοὺρ τὲ̱ βίγε̱ ντὲ̱ ντὲρ τὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ τὲ̱ γιάτιτ σὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ τὲ̱ σε̱νγτόρε̱βετ Ἔ̱γγε̱γετ.

27. Ε βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, γιάνε̱ τζὰ γκὰ κ̇ε̱τὰ κ̇ὲ̱ ρίνε̱ κ̇ε̱τοὺ, κ̇ὲ̱ ἀτὰ δὸ τὲ̱ μὸς βδέσε̱νε̱, γγέρα σὰ τὲ̱ σόχε̱νε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε.

28. Ε σκούανε̱ σὶ θὰ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱ γγέρα τέτε̱ δὶτ, ἐ μόρρι μὲ βέτεχε Πέτρονε̱, ἐ δὲ Ἰωάννε̱, ἐ δὲ Ιάκωβονε̱, ἐ χίπι ντὲ̱ μάλλ τέ̱ φάλεϊγ,

νὰ προσευχηθῇ.

29. Καὶ ἐνῷ προσηύχετο, ἠλλοιώθη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ *ἔγειναν* λευκὰ ἐξαστράπτοντα.

30. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας.

31. Οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλήμ.

32. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐνῷ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἦμεθα ἐδῶ· καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηνὰς, μίαν διὰ σὲ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἠλίαν, μὴ ἐξεύρων τί λέγει.

34. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην.

35. Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

36. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνὴ, εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὅσων εἶδον.

37. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν αὐτὸν ὄχλος πολύς.

38. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός *τις* ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενής μου εἶναι.

29. Ε Fιάου τὲκ φάλεϊγ ἀΐ, ἐ γιοὺ π̇ε̱ τε̱ δούκουριτ' ἐ φάκεσε̱ τὶγ τγιάτε̱ρ λοΐ, ἐ ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ τε̱ π̇άρδα κ̇ε̱ λάμπουρίτνε̱ πόσι βετε̱τίμε̱.

30. Ε γιὰ δὶ π̇οῦρα κ̇ε̱ κουβε̱ντόϊγνε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, ἐ ἀτὰ κένε̱ Μωϋσίου ἐ δὲ Ηλία.

31. Κ̇ε̱ ἀτὰ οὐ δούκνε̱ μὲ ντὲρ, ἐ θόσ̈νε̱ πε̱ρ τε̱ δάλλε̱ τε̱ τίγ κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇ε̱ν ντε̱ Ιερουσαλήμ.

32. Ε Πέτρουα, ἐ δὲ σ̈όκ̇ε̱τ' ἐτὶγ κένε̱ ῥε̱ντούαρε̱ γκὰ Fιούμι, ἐ σὶ οὐ ζγιούανε̱ πάνε̱ τε̱ μάδτ' ἐτὶγ, ἐ δὲ τε̱ δὶ π̇ούῤῥατε̱ κ̇ε̱ ῥίγνε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱.

33. Ε κοὺρ οὐ ντάνε̱ ἀτὰ πρέϊγ σὶ, ἱ θότε̱ Πέτρουα Ιησούϊτ, δάσκαλ, πούν' ἐ μίῤῥε̱ ε̱σ̈τε̱ τε̱ ῥίμε̱ νάβετ κ̇ε̱τού· λὲ τε̱ π̇έγε̱με̱ τρὶ τέντα, ν̇ιε̱ πὲρ τὶ, ἐ ν̇ιε̱ πὲρ Μωσίνε̱, ἐ ν̇ιε̱ πε̱ρ Ηλίανε̱, πὰ διFιούαρε̱ σὲτζ θόσ̈.

34. Ε τὲκ θὸσ̈ αΐ κ̇ε̱τὸ φγιάλλε̱, οὐ γκρὲ ν̇ιε̱ μγιέρFουλε̱, ἐ ἱ πουσ̈τρόϊ ἀτὰ, ἐ οὐ τρε̱μπνε̱ κοὺρ χίνε̱ ἀτὰ, ντε̱ μγιέρFουλε̱.

35. Ε δόλι ν̇ιε̱ ζε̱ γκὰ μγιέρFουλα κ̇ε̱ θὸσ̈, κούϊγ ε̱σ̈τε̱ π̇ίῤῥι ἰμ ἱ δάσ̈ουρι, ἀτὶγ τὶ διFιόνι.

36. Ε πας κ̇ε̱τὶγ ζε̱ριτ, οὐ Fε̱ντ Ιησούϊ βέτε̱με̱· ἐ ἀτὰ πε̱σ̈ούανε̱, ἐ νούκ' ἱ θάνε̱ με̱ ν̇ιερίουτ μπ' ἀτὸ δὶτ φάρε πε̱ρ ἀτὸ κ̇ε̱ πάνε̱.

37. Ε οὐ π̇ε̱ δίτε̱ν' ἐ παστάϊγμε' κοὺρ ζπ̇ρίσνε̱ ἀτὰ γκὰ μάλλι, ἱ δόλι ἀτὶγ μπούδε̱ ν̇ιε̱ τούρμ' ἐμάδε.

38. Ε γιὰ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ γκὰ τούρμα, θύῤῥι, ἐ θα· δάσκαλ, τε̱ λιούτεϊμ τὶγ, τε̱ ῥοτουλὸτζ σίνε̱ μπε̱ π̇ίῤῥε̱ τὶμ, σὲ με̱σ̈τε̱ ἱ βέτε̱με̱.

39. Καὶ ἰδοὺ, δαιμόνιον πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

40. Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν.

41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; Φέρε τὸν υἱόν σου ἐδῶ.

42. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔῤῥιψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

43. Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐνῷ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

44. Βάλετε σεῖς εἰς τὰ ὦτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

45. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

46. Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλήτερος.

47. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ·

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις δεχθῇ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ

39. Ε γιὰ, ἐ ζε̱ ἀτε̱ ἰ παούδι, ἐ θε̱ῤῥὲτ ἄξαφνα, ἐ ἐ πε̱ρὄκιὲν ἀτε̱ μὲ ὄκούμε̱, ἐ μὲ ζὶ ἐ λε̱ ἀτε̱, σὶ ἐ θε̱ρμὸν ἐ παστάϊγ.

40. Ε οὺ λιούτζε̱ μαθητίβετ σε̱ τοὺ, κε̱ τὰ ντζίρε̱ ἀτε̱, ἐ νούκε̱ μούντνε̱..

41. Ε Ιησούἰ οὺ πε̱ρϜέιϜκ, ἐ θὰ, ὦ φυλὶ ἐ πὰ πέσε̱, ἐ ἐ ὄτρέ̱μπε̱ρε̱, γγέρα κοὺρ δὸ τε̱ γὲμ μὲ γιοὺ, ἐ τοῦ δουρόϊγ γιούβετ; πγιέῤῥε κε̱τοὺ πίῤῥε̱ τέ̱ντ.

42 Ε τὲκ ἀφε̱ρόἰ ἀἰ τε̱ βὶν, ἐ ὄτίου ἀτε̱ ἰ παούδι μπε̱ δὲ, ἐ ἐ πε̱ρὄκιέν· ἐ Ιησούϊ ἐ πορσίτι ὄπίρτιν' ἐ πε̱Ϝέ̱ρε̱ μὲ ούρϜὶ, ἐ ἐ ὄε̱ρόϊ δγιάλε̱νε̱ ἐ γιὰ δὰ ἀτε̱ γιάτιτ σε̱ τίγ.

43. Ε τζιουδίτισνε̱ Ϝίθε̱ πε̱ρ τε̱ μάδτ' ἐ Περντίσε̱· ἐ κοὺρ λίγνε̱ μέ̱ντε̱ Ϝίθε̱ πε̱ρ Ϝίθ' ἀτὸ κε̱ πέ̱ρι Ιησούἰ, οὺ θὰ μαθητίβετ σε̱ τίγ.

44. Πίρι γιούβετ ντε̱ βέὄε̱ τούαϊγ κε̱τὸ φγιάλε̱ σὲ ἰ πίῤῥι ἰ νιερίουτ δὸ τε̱ ἴπετε̱ ντε̱ δούαῤῥ τε̱ νιέρε̱ζετ.

45. Ε ἀτὰ νούκε̱ κουπε̱τόϊγνε̱ κε̱τε̱ κε̱ οὺ θὰ, ἐ κὲ μπουλιούαρε̱ γκὰ ἀτὰ, κε̱ τε̱ μὸς ἐ κουπε̱τόϊγνε̱ ἀτε̱, ἐ τρέ̱μπισνε̱ τὰ πιέτν' ἀτε̱ πε̱ρ κε̱τε̱ φγιάλε̱.

46. Ε συλοήσιὄνε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε σὲ τζίλι ἔ̱ὄτε̱ μὶ μὰδ ντε̱ τά.

47. Ε Ιησούἰ σὶ πὰ ἀτὸ κε̱ με̱ντόνιὄνε̱ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ τοῦρε, μόῤῥι γκὰ δόῤῥα νιε̱ δγιάλλε̱, ἐ ἐ βοῦρι μπάνε̱ τε̱ τίγ.

48. Ε οὺ θότ' ἀτοῦρε, τζίλι δὸ κε̱ τε̱ πε̱ρμπε̱γέδε̱ νιε̱ δγιάλλε̱ τε̱ τίλε̱ μπε̱ ἔ̱με̱ρ τὶμ, πε̱ρμπε̱γὲδ μούα· ἐ

ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

49. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.

50. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

51. Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ νὰ ἀναληφθῇ, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ.

52. Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτὰς, οἵτινες πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ νὰ κάμωσιν ἑτοιμασίαν εἰς αὐτόν.

53. Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτὸν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

54. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις νὰ εἴπωμεν νὰ καταβῇ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ νὰ ἀφανίσῃ αὐτοὺς, καθὼς καὶ ὁ Ἠλίας ἔκαμε;

55. Στραφεὶς δὲ ἐπέπληξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἶσθε σεῖς·

56. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ νὰ σώσῃ. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

57. Ἐνῷ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτὸν καθ' ὁδὸν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε.

58. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ

τζίλι δὸ κὲ̱ τὲ̱ πε̱ρμπε̱γέδε̱ μούα, πε̱ρμπε̱γὲδ ἀτὲ̱ κὲ̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱ μούα· σὲ ἀΐ κὲ̱ ε̱̈ὅτε̱ μὶ βόϜε̱λε̱ ντὲ̱ γιοὺ Ϝίθε̱, ἀΐ ε̱̈ὅτε̱ μὶ μάδ.

49. Ἐ Ἰωάννη οὐ πε̱ρϜέϊϜκ ἐ θά· δασκάλ, πὰμ νιὲ̱ νιερὶ κὲ̱ ντζγὲρ τὲ̱ παούδε̱τε̱ μπὲ̱ ε̱̈με̱ρ τὲ̱ντ, ἐ ἐμποδὶσμ ἀτὲ̱, σὲ ψὲ νούκε̱ βγιὲν πὰς νέβετ.

50. Ε ἴ θότ' ἀτὶγ Ιησούϊ, μὸς ἐμποδίσνι ἀτέ̱· σὲ ψὲ κουδ̈ νούκ' ε̱̈ὅτε̱ κόντρε̱ νάβετ, ε̱̈ὅτε̱ πὲ̱ρ νάβετ.

51. Ε κοὺρ οὐ ἀφερούα κόχα τὲ̱ σὲ̱ γκρίτουριτ σὲ̱ τίγ, ἐ αΐ κθέου φάκεν' ἐτὶγ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ Ιερουσαλίμ.

52. Ε δε̱ρϜόϊ χαλερδάρε̱ πε̱ρπάρα φάκεσε̱ τὶγ, ἐ σὶ βάνε̱ χίνε̱ ντὲ̱ νιὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Σαμαρίτετ τὲ̱ πὲ̱ϊγνε̱ Ϝατὶ ἀτὶγ βε̱ντ.

53. Ε νούκ' ἐ δέξνε̱ ἀτὲ̱, σὲ οὐ ΐπτε τὲ̱ νίχνε̱ ἀτὰ κὲ̱ βὶγ ντὲ̱ Ιερουσαλίμ.

54. Ε σὶ πάνε̱ κε̱τὲ̱ μαθητίτ' ἐτὶγ Ιάκωβοϊ, ἐ δὲ Ιωάννη, ἴ θόνε̱· Ζὸτ, δὸ τὲ̱ θόμι τὲ̱ ζπρέσε̱ ζγιὰρ γκὰ Κίελι, ἐ τὶ δγιέϜε̱ ἀτὰ, σὶ κούντρε̱ πε̱ρι ἐ δὲ Ηλία;

55. Ε οὐ κθίε ἐ ἴ κε̱ρτόϊ ἀτὰ μὲ φοβερὶ, ἐ οὐ θά· νούκε δίγι γιοὺ, γκὰτζ λοΐ Σπίρτιτ ἴνι γιού.

56. Σὲ ψὲ ἴ πίρρι ἴ νιερίουτ νούκ' ε̱̈ρδι τὲ̱ χουμπάσε̱ ὅπίρτε νιέρε̱ζετ, πὸ τὲ̱ σόσγε̱, ἐ βάνε̱ ντὲ̱ τγιάτε̱ρ φὅιάτ.

57. Ε τὲκ βίγνε̱ ἀτὰ μπούδε̱ ἴ θότε̱ νιὲ̱ νιερὶ, Ζὸτ, τὲ̱ βὶγ πὰς τέγε, κοὺ τὲ̱ βὲτζ τί.

58. Ε ἴ θότ' ἀτὶγ Ιησοὺϊ· δέλπε̱ρατε̱ κάνε̱ φωλέτ' ἐτοῦρε· ἐ δὲ ζόϊϜτ' ἐ Κίελιτ τὲ̱ ντέ̱νιουρε̱· ἐ ἴ πίρρι ἴ νιερίουτ νούκε̱ κὰ κοὺ τὲ̱ κουμπίσγε̱

κλίνῃ τὴν κεφαλήν.

59. Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον νὰ θάψω τὸν πατέρα μου.

60. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

61. Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὅμως συγχώρησόν μοι νὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου.

62. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἁρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι. 10.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

2. Ἔλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτούς, Ὁ μὲν θερισμὸς *εἶναι* πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

3. Ὑπάγετε· ἰδού, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων.

4. Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

5. Εἰς ἥντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχεσθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον τοῦτον.

6. Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῇ ἐπ' αὐτὸν ἡ

κόκε̱νε̱.

59. Ε ἴ θότε̱ νιέ̱ϊτ τγιάτε̱ριτ, ἔγια πὰς μέγε· ἐ δὲ ἀΐ ἴ θὰ, Ζὸτ, ἄμε̱ οὔρδε̱ρ τὲ̱ βέτε με̱ πε̱ρπάρα τὲ̱ κλάσ τὶμ ἄτ μπὲ̱ δέ.

60. Ε ἴ θότ' ἀτὶγ Ἰησούϊ, λὲ τὲ̱ βδέκουριτε̱ τὲ̱ κλάσε̱νε̱ τὲ̱ βδέκουριτ' ἐτοῦρε̱· ἐ τὶ σὶ τὲ̱ βετζ ῥε̱φὲ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱.

61. Ε νιὲ̱ τγιάτε̱ρ ἴ θά· ζότ, οὔνε̱ δὸ τὲ̱ βὶγ πὰς τέγε, πὸ λέμε̱ με̱ πε̱ρπάρα τὲ̱ πε̱ρσ̈ε̱ντὲτ ἀτὰ τὲ̱ σ̈τε̱πίσε̱ σίμε.

62. Ε δὲ̱ Ἰησούϊ ἴ θὰ ἀτὶγ, κούῤῥε̱ ντονιὲ̱ σὶ τὲ̱ βέ̱ῤῥε̱ δόῤῥε̱ν' ἐτὶγ ντὲ̱ πάρμε̱ντε̱, ἐ τὲ̱ κθένετε̱ τὲ̱ βε̱σ̈τρόγε̱ πράπα, σέ̱σ̈τε̱ ἴ ζότι πὲ̱ρ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι'. 10.

Πασαντάϊγ ζγιόδι Ζότι ἐ δὲ σ̈τατε̱δγιέτε̱ τὲ̱ τγιέρε̱, ἐ ἴ δε̱ρϜόϊ ἀτὰ πε̱ρπάρα φάκεσε̱ τὶγ, γκὰ δὶ ἐ δὶ, ντὲ̱ τζδὸ κιουτὲτ ἐ βε̱ντ κὲ̱ δούκν τὲ̱ βὶγ ἀΐ.

2. Ε οὺ θὸσ̈ ἀτοῦρε τὲ̱ κόῤῥε̱τε̱ ἔ̱σ̈τε̱ σ̈ούμε̱, πὸ κόῤῥε̱σιτε̱ γιάννε̱ τὲ̱ πάκε̱ λιούτουνι ἀδὰ ζότιτ τὲ̱ σε̱ κόῤῥιτ, κὲ̱ τὲ̱ δε̱ρϜόγε̱ ἀργάτε̱ ντὲ̱ τὲ̱ κοῤῥε̱τὲ̱ τὶγ.

3. Χάϊδενι, γιὰ, οὺ δε̱ρϜόϊγ γιούβετ οὔνε̱ πόσι σ̈τγιέρα ντὲ̱ μὲς τὲ̱ οὔγκετ.

4. Μὸς μπάϊ μὲ βέτε̱χε ἃς κουλέτε̱, ἃς τράϊστε̱, ἃς κε̱πούτζε̱ ἐ ἃς τὲ̱ μὸς χαιρετίσνι ντονιὲ̱ μπούδε̱.

5. Ε ντὲ̱ τζδὸ σ̈τε̱πὶ κὲ̱ τὲ̱ χίνι, πρωτοπάρε̱ θόϊ, πάκια κιόφτε̱ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ σ̈πε̱πὶ.

6. Ε ντὲ̱ κιόφτ' ἀτγὲ ντονιὲ̱ πίῤῥ ἴ πάκιτ, δὸ τὲ̱ τρέ̱χε̱τε̱ μὲ τὲ̱ πάκια

εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψει εἰς ἐσᾶς.

7. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

8. Καὶ εἰς ἥντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἐσᾶς,

9. Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10. Εἰς ἥντινα ὅμως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε,

11. Καὶ τὸν κονιορτὸν ὅστις ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

13. Οὐαὶ εἰς σὲ, Χοραζίν· οὐαὶ εἰς σὲ, Βηθσαϊδά· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γείνει τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει καθήμεναι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ.

14. Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει, παρὰ εἰς ἐσᾶς.

15. Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἥτις ὑψώθης ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ᾅδου.

16. Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν

γιούαϊγ· ἐ ντε̱ μὸς, δὸ τε̱ κθένετε̱ πάκια μπε̱ γιούβετ.

7. Ε μπὰ τε̱ ὄτε̱πὶ μπέτι, ἐ χάϊ, ἐ πίϊ, γκὰ ἀγιὸ κε̱ κάνε̱, σε̱ ψε̱ ἀργάτι ἔ̱σ̱τ' ἴ ζότι πε̱ρ πάϝε̱ τε̱ τἰγ, ἐ μὸς γκρίχι γκὰ ὄτε̱πὶ πμε̱ τγιάτε̱ρ ὄτε̱πί.

8 Ε μπε̱ τζδὸ κιουτε̱τ κε̱ τε̱ χίνι, ἐ κε̱ τε̱ οὐ δέξγε̱νε̱ γιούβετ, χαϊ γκὰ ἀτὸ κε̱ τοῦ βε̱νε̱ πε̱ρπάρα γιούβετ,

9. Ἐ ὄε̱ρόνι τε̱ ὄε̱μούρε̱τ' ἐσάϊγ, ἐ θ·ϊ ἀτοῦρε̱, κε̱ οὐ ἀφε̱ρούα μπε̱ γιούβετ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

10. Ε ντε̱ τζδὸ κιουτε̱τ κε̱ τε̱ χίνι ἐ τε̱ μὸς οὐ δέξγε̱νε̱ γιούβετ, σι τε̱ δίλλι ντε̱ ρούγε̱ρα τε̱ σάϊγ θέϊ,

11. Ε δε̱ πλιούχουρινε̱ κε̱ κε̱ κολίσουρε̱ ντε̱ νάβετ γκὰ κιουτέτι γιούαϊγ, οὐ ἀσκουντγε̱με̱ γιούβετ· πὸ κε̱ τε̱ δίγι σε̱ οὐ ἀφε̱ρούα μπε̱ γιούβετ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

12. Ε οὐ θομ γιούβετ, σε̱ με̱ ἰ λεχ ἔ̱τε̱ μουντίμι ἰ Σοδόμε̱σε̱ μπὰ τε̱ δίτε̱, σε̱ ἀτἰγ κιουτέτιτ.

13. Ε βε̱ μπε̱ τἰγ ὦ Χοραζὶν, βε̱ μπε̱ τι ὦ Βηθσαϊδὰ, σε̱ τε̱ κε̱νε̱ πέρε̱ ντε̱ Τύρο, ἐ ντε̱ Σιδόνε̱ τζιουδίτε̱ κε̱ οὐ πε̱νε̱ ντε̱ρ γιου, κε̱ νιε̱ χε̱ρε̱ δὸ τε̱ κίνε̱ ποϊτρούχρε̱ με̱ θεσ, ἐ δὸ τε̱ ρίγνε̱ ντε̱ χί τε̱ μετανοήσνε̱.

14. Πὸ Τύροσε̱, ἐ δε̱ Σιδόνε̱σε̱ με̱ ἰ λεχ δὸ τοῦ γέτε̱ μουντίμι ντε̱ δίτε̱ τε̱ ϝιούκιτ, τε̱ γιούβετ.

15. Ε δε̱ τι Καπερναοὺμ κε̱ οὐ γκρίγτε γγέρα μπε̱ Κίελ, δὸ τε̱ δε̱ρμότζ γγέρα μπε̱ πίσε̱.

16. Αἰ κε̱ οὐδιϝιὸν γιούβετ, διϝιὸν μούα, ἐ αἰ κε̱ ξεντε̱ρὸν γιούβετ, ξεντερὸν μούα· ἐ αἰ κε̱ ξεντερὸν μούα,

ἀποστείλαντά με.
17. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα
μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ
δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν
τῷ ὀνόματί σου.
18. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐθε-
ώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.
19. Ἰδοὺ, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξου-
σίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὄφεων καὶ
σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύνα-
μιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς
βλάψει.
20. Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε,
ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς
ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ
ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς.
21. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσθη
κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν,
Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐ-
ρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας
ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ
ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νήπια· ναὶ, ὦ
Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν
ἔμπροσθέν σου.
22. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ
ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γι-
νώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατὴρ,
καὶ τίς εἶναι ὁ Πατὴρ, εἰμὴ ὁ Υἱὸς,
καὶ εἰς ὅντινα θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀπο-
καλύψῃ *αὐτόν*.
23. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μα-
θητὰς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ
ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε.
24. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ
προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν
νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε, καὶ δὲν
εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούε-
τε, καὶ δὲν ἤκουσαν.
25. Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἐση-
κώθη, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων,

ξεντερὸν ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δε̱ρFόϊ μούα.
17. Ε οὐ κθίενε̱ τὲ̱ σ̈τατε̱δγιέτε̱
μὲ Fε̱ζ'μ, ὲ ἰ θόνε· Ζὸτ, ὲ δὲ τὲ̱
παούδε̱τε̱ νὰ διFιόγε̱νε̱ νάβετ μπ' ε̱̈-
με̱ρ τέ̱ντ.
18. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, ὲ σ̈όχε̱
σατανάνε̱ κ̇ὲ̱ π̇ὶγ γκὰ Κίελι πόσι
σ̈κρεπε̱τίμε̱.
19. Ε γιὰ οὐ ἄπ γιούβετ ἐξουσὶ
τὲ̱ σ̈κέλνι μπὶ Fε̱ρπ̇ίνγ, ὲ μπὶ σφούρ-
κε, ὲ δὲ μπὶ Fίθε̱ φουκὶ τὲ̱ ἀρμί-
κουτ, ὲ δὸ τὲ̱ μὸς οὐ δε̱με̱τόγε̱ γιού-
βετ ντον̇ιὲ̱ πούνε̱.
20. Πὸ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ μὸς οὐ Fε̱ζόνι
σὲ γιοὺ διFιόγε̱νε̱ γιούβετ τὲ̱ παού-
δε̱τε̱ πὸ τὲ̱ Fε̱ζόνενι μὲ̱ τέπε̱ρ, σὲ
ε̱̈με̱ρετε̱ τούαϊγ οὐ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱
ντὲ̱ Κίελ.
21. Ε ἄτε̱ τζὰστ οὐ μπουσ̈ Fε̱-
ζὶμ πρέϊγ Σ̈έ̱νγτιτ Σ̈πὶρτ Ἰησουΐ,
ὲ θὰ· λε̱βδὶμ μπὲ̱ τὶ π̇απ̇ὰ, Ζὸτ ἰ
Κίελιτ, ὲ δὲ ἰ δέουτ, σὲ ψὲ ἰ φσ̈έ-
χ̇ε κ̇ε̱τὸ γκὰ σοφίτε̱ ὲ τὲ̱ κουπε̱-
τούχριτε̱, ὲ ἰ ζπ̇ουλιόβε ἀτὸ ντὲ̱ τὲ̱
βόγε̱ϊγ. Κε̱σ̈τοὺ ε̱̈σ̈τ' ὦ Γιὰτ, σὲ ἀ-
σ̈τοὺ τὲ̱ πε̱λκέου τί.
22. Μοῦ δάνε̱ Fίθε̱ πούνε̱ρατε̱ γκὰ
π̇απ̇άϊ ἴμ· ὲ ντον̇ιὲ̱ ν̇ούκ̇ε̱ ν̇ιὲχ τζέ̱σ̈τε̱
ἰ π̇ίρρι, πὲ̱ρ βέτζμε γιάτι, ὲ δὲ
τζέ̱σ̈τε̱ ἰ γιάτι, πὲ̱ρ βέτζμε π̇ίρρι·
ὲ δὲ ἀϊ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δόγε̱ π̇ίρρι τὲ̱ γιὰ
ζπ̇ουλιόγε̱.
23. Ε σὶ οὐ κθίε πρέϊγ μαθητί-
βετ οὐ θότε̱ μπὲ̱ ν̇ιάνε̱, λιοὺμ ἀτὸ
σὶ κ̇ὲ̱ σ̈όχε̱νε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ σ̈ίχνι γιούβετ.
24. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱ σ̈ού-
με̱ προφήτε̱ρ ὲ μπρέτε̱ρ δέσ̈νε̱ τὲ̱ σ̈ί-
χνε̱, ἀτὸ κ̇ὲ̱ σ̈ίχνι γιούβετ, ὲ νούκ' ἰ
πάνε̱· ὲ τὲ̱ διFιόϊγνε̱, ἀτὸ κ̇ὲ̱ διFιόνι,
ὲ νούκ' ἰ διFιούχνε̱.
25. Ε γιὰ, ὲ οὐ κγρὲ ν̇ιὲ̱ δασκάλ
ἰ νόμιτ, πὲ̱ρ τὲ̱ Fουτζίτουρε̱ ἀτὲ̱, ὲ

Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κλη-
ρονομήσει ζωὴν αἰώνιον;
26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἐν τῷ
νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς
ἀναγινώσκεις;
27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, « Θέλεις
ἀγαπᾷ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμε-
ώς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας
σου·» καὶ « τὸν πλησίον σου ὡς σε-
αυτόν. »
28 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ὀρθῶς
ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις
ζήσει.
29 Ἀλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώ-
σῃ ἑαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;
30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν,
Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερου-
σαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ περιέπεσεν
εἰς λῃστάς· οἵτινες καὶ γυμνώσαντες
αὐτὸν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώ-
ρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ·
31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις
κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ
ἰδὼν αὐτὸν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο
μέρος.
32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης, φθά-
σας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν,
ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.
33 Σαμαρείτης δέ τις ὁδοιπορῶν,
ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ
ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη·
34 Καὶ πλησιάσας ἔδεσε τὰς πλη-
γὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον·
καὶ ἐπιβιβάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος
αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον,
καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ.
35 Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχε-
το, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς
τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

ἰ θότε̱· δασκάλ, τζτὲ̱ πὲ̱ΐγ κὲ̱ τὲ̱
μὰῤῥ πγιέσε̱ γέτε̱ν' ἐ πὰ σόσουρε̱;
26. Ε δὲ ἀΐ ἰ θότ' ἀτίγ, ντὲ̱
νὸμ τζέ̱ὄτε̱ ὄκρούαρε̱; κιὸ διαβὰς
τίγ;
27. Ε δὲ ἀΐ οὐ πε̱ρFέϊFκ, ἐ ἰ θό-
τε̱· τὲ̱ δούατζ ζότνε̱ Περντίνε̱ τέ̱ντε
μὲ Fίθε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τέ̱ντε, ἐ δὲ μὲ Fίθε̱
Σπὶρτ τὲ̱ντ, ἐ δὲ μὲ Fίθε̱ φουκὶ τέ̱ν-
τε ἐ δὲ μὲ Fίθε̱ μέ̱ντι τέ̱ντ· ἐ δὲ
Fιτόνε̱ τὲ̱ντ σὶ ἐ δὲ βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε.
28. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ, μίῤῥε̱ οὐ πε̱ρ-
FέFε· κε̱τὲ̱ πὲ̱ν ἐ δὸ τὲ̱ ῥότζ.
29. Ε δὲ ἀΐ σὶ δούαν τὲ̱ δε̱φτὸν
βέτε̱χεν' ἐτὶγ τὲ̱ δρέϊγτε̱, ἰ θότ' Ιη-
σούϊτ, ἐ τζίλι ε̱ὄτε̱ Fιτόνι ἴμ;
30. Ε δὲ Ιησούϊ μόῤῥι φγιάλε̱νε̱,
ἐ ἰ θότε̱· νιὲ̱ νιερὶ ζπρὶτ γκὰ Ιερουσα-
λέμι ντὲ̱ Ιεριχὸ, ἐ ρὰ μπὲ̱ κουσά-
ρε̱, ἐ ἀτὰ ἐ ῥόπν' ἀτὲ̱, ἐ σὶ ἐ πέ̱νε̱
Fίθε̱ πλιάFα, ἐ λιάνε̱ τὲ̱ βδέκουρε̱ πὲ̱ρ
Fίσμε̱, ἐ ἴκνε̱.
31. Ε οὐ ντὸδ τὲ̱ ὄκὸν μπάτε̱
οὔδε̱ νιὲ̱ πρὶφτ, ἐ σὶ ἐ πὰ ἀτὲ̱, λιὰ
οὔδε̱νε, ἐ ὄκόϊ.
32. Ἀὄτοὺ ἐ δὲ νιὲ̱ Λεβίτ, σὶ
ἔρδι μπάτε̱ βὲ̱ντ, ἐ ἐ πὰ, ὄκόϊ πε̱ρ-
πάρα.
33. Μὰ νιὲ̱ Σαμαρὶτ κὲ̱ ὄκὸν οὔ-
δε̱σε̱ τὶγ, ἀῤῥίου τὲκ ἀΐ, ἐ σὶ ἐ πὰ
ἀτὲ̱, ἐ ἔρδι κέ̱ϊκ πὲ̱ρ τέ̱.
34. Ε γιοὺ κιὰς ἐ ἰ λίδι πλιάFατ'
ἐτὶγ, ἐ ἰ δέρδι μπὶ τὸ βάϊγ ἐ δὲ
βέῤῥε̱, ἐ σὲ ἐ χίπι ἀτὲ̱ μπὲ̱ κάφὄε̱
τὲ̱ τὶγ, ἐὄπούρι ντὲ̱ χὰν, ἐ ἐ πάτι
κουΐγδές.
35. Ε δίτε̱ν' ἐπαστάϊγμε ντζόρι
δὶ δηνάρε̱, ἐ γιὰ δὰ χαντζίουτ, ἐ ἰ
θὰ, κίγε κουΐγδὲς ἀτὲ̱, ἐ τζτὲ̱ ποὶτζ

Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσῃς περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει.

36 Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς;

37 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

38 Ἐνῷ δὲ ἀπήρχετο αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· καὶ γυνή τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

39 Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἥτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σὲ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφή μου μὲ ἀφῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἰπὲ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλά·

42 Πλὴν ἑνὸς εἶναι χρεία. Ἡ Μαρία ὅμως ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἥτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτῆς.

με̱ τέπε̱ρ, κοὺρ τε̱ κθένεμ οὖνε̱ δ̇ὸ τε̱ τὶ ἄπ τίγ.

36. Τζίλι δὰ γκὰ κ̇ε̱τὰ τε̱ τρὲ τε̱ δ̇ούκ̇ετε̱ τίγ σὲ γιοὺ π̇ε̱ Ϝιτὸν ἀτὶγ κ̇ε̱ ρ̇ὰ μπε̱ κουσάρε̱;

37. Ε δὲ κούϊγ ἰ θότε̱· ἀΐ κ̇ε̱ π̇ε̱ρι μπε̱ τε̱ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱τε̱· ἐ δὲ Ἰησούϊ ἰ θότ' ἀτὶγ· χάϊγδ̇ε δὰ, ἐ π̇ε̱ν ἐ δὲ τὶ τε̱ τίλιατε̱.

38. Ε οὺ π̇ε̱ κοὺρ ἔτζε̱ϊγνε̱ ἀτὰ μπούδ̇ε̱, ἐ ἀΐ χ̇ίρι ντε̱ ν̇ιε̱ φσ̈ὰτ, ἐ ν̇ιε̱ Ϝρούα κ̇ε̱ κ̇ιούχαεϊγ Μάρθε̱, ἐ πρίτι ἀτε̱ μπε̱ σ̈τεπὶ τε̱ σάϊγ.

39. Ε κ̇ε̱γιὸ κ̇ὶσ̈ ν̇ιε̱ μότρε̱ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Μαρίε̱, ἐ κ̇ε̱γιὸ σὶ ντε̱ν̇ι μπάνε̱ κ̇ε̱μπε̱βετ σε̱ Ἰησούϊτ, δ̇ιϜιὸν φγιάλε̱ν' ἐτὶγ.

40. Ε Μάρθα μουντόνεϊγ σ̈ούμε̱ ντε̱ πούνε̱ τε̱ σ̈τε̱πίσε̱· ἐ δ̇όλ̇ι πε̱ρπάρα, θότε̱, Ζὸτ, ν̇ούκ̇ε κ̇ὲ κουϊγδὲς κ̇ε̱ μότρα ἴμε με̱ λιὰ βέτε̱με̱ τε̱ πουνόϊγ; θούαϊγ δὰ ἀσάϊγ τε̱ μαπε̱ δ̇όρε̱ ἐ τε̱ με̱ ντίχνε̱.

41. Ε δὲ Ἰησούϊ οὐ πε̱ρϜέϊ̈κα, ἐ ἰ θὰ ἀσάϊγ· Μάρθε̱, Μάρθε̱ τὶ χολιάς, ἐ βγιὲν ρ̇ότουλ̇ε̱ πε̱ρ σ̈ούμε̱ πούνε̱ρα.

42. Ντόνε̱ σὲ ν̇ιε̱ πούνε̱ βέτε̱με̱ λίψετε̱· ἐ Μαρία ζγιόδ̇ι με̱ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱νε̱ πγιέσε̱, κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ μὸς μίρ̇ρ̇ετε̱ γκὰ ἀγιό.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΚΑΙ ἐνῷ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινὶ, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν

Κρίε Ενιε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ια'. 11.

Ε οὺ π̇ε̱ κοὺρ ε̱σ̈τε̱ ἀΐ ντε̱ ν̇ιε̱ βὲντ ἐ φάλεϊγ, πόκ̇ε̱ σόσι τε̱ φάλε̱, τε̱ ἰ θότε̱ ν̇ιε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτὶγ, Ζὸτ, δ̇ε̱φτόνα νάβετ τε̱ φάλεμι, σὶ κούντρε̱ οὺ δ̇ε̱φτόϊ ἐ δὲ Ἰωάννη μαθητίβετ σε̱ τίγ.

2. Ε οὺ θότ' ἀτοῦρε· κοὺρ τε̱ φάλ̇ενι θσούαϊγνι, Παπ̇άϊ ἴνε̱ κ̇ε̱ γὲ ντε̱ρ

τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν ουρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν·

4 Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἁμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχῃ φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους,

6 Ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοιπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ βάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ·

7 Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἴπῃ, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παιδία μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω.

8. Σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοὐλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσει εἰς αὐτὸν, ὅσα χρειάζεται.

9 Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῇ· ζητεῖτε καὶ θέλετε εὑρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῇ.

10 Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ.

11 Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἦναι πατὴρ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον; καὶ ἐὰν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου

Κίελ, κιόφτε̱ λε̱βδούαρε̱ ἔ̱με̱ρι ἴτ, ἄρδ̇τε̱ μπρετε̱ρία γιότε, οὐ π̇έ̱φτε̱ θελίμα γιότε, σὶ ντὲ̱ρ Κίελ, ἐ δὲ ντε̱ δέ.

3. Ι̇ούκ̇ε̱νε̱ τόνε̱ κ̇ὲ̱ νὰ μπὰν ἔπνα γκὰ δ̇ίτε̱ νάβετ.

4. Ε λένα νάβετ φάγετε̱ τόνα, σὲ ψὲ ἐ δὲ νάβετ λέ̱με̱, τζίλιτ δ̇ὸ κ̇ὲ̱ νὰ κὰ νάβετ ἐ μὸς νὰ κάλε̱ νάβετ ντὲ̱ πιραξί, πὸ ὄπε̱τόνα νάβετ γκὰ ἰ λίϜου.

5. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε̱, τζίλι γκὰ γιούβετ δ̇ὸ τὲ̱ κ̇έτε̱ ν̇ιὲ̱ μὶκ· ἐ δ̇ὸ τὲ̱ βέγε̱ τὲκ αἴ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ νάτε̱σε̱, ἐ τὶ θότε̱, μὶκ, χούαϊγμε̱ τρὶ π̇ούκ̇ε̱,

6. Σὲ ν̇ιὲ̱ μίκου ἴμ γκὰ οὔδα ἔρδι τὲκ οὔ, ἐ σκὰμ σὲτζ τὶ βὲ̱ ἀτὶγ πε̱ρπάρα.

7· Ε αἴ δ̇ὸ τὶ πε̱ρϜέϜετε̱ π̇ρέ̱νταζι, ἐ τὶ θότε̱· μὸς μὲ̱ ἔπ ζαχμὲτ σὲ νταὄτὶ ἔ̱ὄτε̱ πόρτα μπίλτουρε̱, ἐ δ̇γιέλμτ ἐμὶ κάνε̱ ῥάρε̱ μὲ μούα π̇άὄκ̇ε̱ ντὲ̱ στρόμε̱, νούκ̇ε̱ μοῦντ τὲ̱ γκρίχεμ τὲ̱ τὶ ἄπ τίγ.

8. Οὐ θὸμ γιούβετ, ἐ δὲ ντὲ̱ μὸς οὐ γκρέφτε̱ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ, σὲ ψὲ ἔ̱ὄτε̱ μὶκ ἰτὶγ, ντόνε̱ σὲ, δ̇ὸ τὲ̱ γκρίχετε̱ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ σὰ ἰ δούχαετε̱, σὲ ψὲ ἔ̱ὄτ' ἰ πὰ τούρπτζιμ·

9. Ε δὲ οὔνε̱ οὐ θόμ γιούβετ, λίπε̱νι, ἐ δ̇ὸ τοῦ ἴπετε̱ γιούβετ· κ̇ε̱ρκόκι ἐ δ̇ὸ τὲ̱ Ϝένι· τζοκανίσνι, ἐ δ̇ὸ τοῦ χάπετε̱ γιούβετ·

10. Σὲ τζίλι δ̇ὸ κ̇ὲ̱ λὶπε̱ν μὲ̱ῤῥ· ἐ αἴ κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ρκὸν Ϝὲν· ἐ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ τζοκανὶς· δ̇ὸ τὶ χάπετε̱.

11. Ε ντὲ̱ κ̇ε̱ρκόφτε̱ ντοὶ̇ὲ̱ δ̇γιάλλε̱ γκὰ τουάϊγτε̱ γιάτιτ σὲ̱ τὶγ π̇ούκ̇ε̱, μὸς δ̇ὸ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ Ϝοὺῤῥ; ἐ ντὶ κ̇ε̱ρκόφτε̱ πὶὄκ, μὸς δ̇ὸ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ

θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν;

12 Ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὠὸν, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν σκορπίον;

13 Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσει Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ᾿ αὐτοῦ;

14 Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι.

15 Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβοὺλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλει τὰ δαιμόνια.

16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν παρ᾿ αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ.

17 Πλὴν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ᾿ ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος *διαιρεθεὶς* καθ᾿ ἑαυτοῦ, πίπτει.

18 Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διῃρέθη καθ᾿ ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ.

19 Ἀλλ᾿ ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας.

20 Ἀλλ᾿ ἐὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ·

22 Ὅταν ὅμως ὁ ἰσχυρότερος

ντε̱ βε̱ντ τε̱ πίσ̈κουτ Fιάρπε̱ρ;

12. Α ντὶ κ̇ε̱ρκόρτε̱ βὲ, μὸς δὸ τὶ ἄπε̱ ἀτὶγ σφούρκ;

13. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ γιούβετ ντόνε̱ σὲ ἴνι τε̱ κ̇ε̱κὶνγ, δίνι τε̱ ἴπνι ντε̱ δγιέλμ τούαϊγ τε̱ δε̱να τε̱ μίῤῥα, σὰ με̱ τέπε̱ρ γιάτι γιούαϊγ ἐ Κίελιτ, δὸ τε̱ ἄπε̱ Σ̈πὶρτ Σ̈ε̱νγτ μπὰ τὰ κ̇ε̱ γιὰ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ ἀτίγ.

14. Ε ἄτε̱ χ̇έρε̱ κ̇ιὸ̈ ντζγιέρε̱ ν̇ιε̱ τε̱ παούδε̱, κε̱ κὲ βουβὰκ, ἐ κοὺρ δόλι ἰ παοῦδι, φόλι βοῦβι, ἐ τούρμε̱τε̱ οὐ τζιουδίτνε̱.

15. Ε τζὰ γκὰ ἀτὰ θάνε· με̱ φουκὶ τε̱ βε̱ρζεβούλιτ, τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ δγιάγετ, ἰ ντζγιὲρ δγιάγτε̱.

16. Ε τε̱ τγιέρε̱ πε̱ρ τε̱ πιράξουρε̱, κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ πρέϊγ σὶ νισ̈ὰν γκὰ Κίελι.

17. Ε ἀϊ σὶ οὐ ν̇ὶχ λογισμότ᾿ ἐτοῦρε, οὐ θότ᾿ ἀτοῦρε· τζδὸ μπρετε̱ρὶ κοὺρ τε̱ ντάχ̇ετε̱ μπε̱ σ̈ούμε̱ πγιέσε̱ χουμπὲτ· ἐ δὲ τζδὸ σ̈τε̱πὶ ντε̱ οὐ ντάφτε̱ γκὰ βετίου Fρεμίσετε̱.

18. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ οὐ ντὰ σατανάϊ γκὰ βέτε̱χ᾿ ἐτὶγ, κ̇ιὸ̈ δὸ τε̱ κε̱ντρόγε̱ μπρετε̱ρία ἐτὶγ; σὲ ψὲ θόϊ, κ̇ε̱ με̱ φουκὶ τε̱ βε̱ρζεβούλιτ ντζγιὲρ οὔνε̱ τε̱ παούδε̱τε̱.

19. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ οὔνε̱ ἰ ντζγιὲρ τε̱ παούδε̱τε̱ με̱ φουκὶ τε̱ βε̱ρζεβούλιτ, π̇ίγτε̱ τούαϊγ μὲτζ φουκὶ ἐντζγέρε̱νε̱; πρὰ ἀντάϊγ ἀτὰ δὸ τε̱ γένε̱ Fιουκάτε̱σιτε̱ τούαϊγ.

20. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ με̱ Fὶσ̈τ τε̱ Περντίσε ντζγιὲρ οὔνε̱ τε̱ παούδε̱τε̱, ἀῤῥίου ἀδὰ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱ μπε̱ γιούβετ.

21. Κοὺρ ἐ φόρτι ἀῤματόσουρε̱ ῥούαν σ̈τε̱πίν᾿ ἐτὶγ, γιάνε̱ σύγουρε̱ Fίθε̱ πλιάσ̈κατ᾿ ἐτὶγ κ̇ε̱ κά.

22. Μὰ ντε̱ οὐ ντόδτε̱ τε̱ βίγε̱

αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐθάῤῥει, καὶ διαμοιράζει τὰ λάφυρα αὐτοῦ.

23 Ὅστις δὲν εἶναι μετ᾽ ἐμοῦ, εἶναι κατ᾽ ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ᾽ ἐμοῦ, σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει, Ἂς ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον.

25 Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει *αὐτὸν* σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

26 Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων.

27 Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ του ὄχλου ὑψώσασα φωνὴν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακαρία ἡ κοιλία ἥτις σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας.

28 Αὐτὸς δὲ εἶπε, Μακάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττοντες *αὐτόν*.

29 Καὶ ἐνῷ οἱ ὄχλοι συνηθροίζοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ αὕτη εἶναι πονηρά· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτὴν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

30 Διότι καθὼς ὁ Ἰωνᾶς ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευΐτας, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεὰν ταύτην.

31 Ἡ βασίλισσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει

μπὶ τε̱ μὶ φόρτι, ὲ τὰ μούντγε̱ ἀτὲ̱, ἰ μὲῤῥ ἄρμε̱τε̱ κ̇ε̱ κ̇ἰσ̈ ὀμούθνε̱ μπε̱ τὸ, ὲ ντὰν πρέν᾽ ἐτίγ.

23. Αἰ κ̇ε̱ σέ̱σ̈τε̱ μὲ μούα, ἔ̱σ̈τε̱ κόντρε̱ μούα, ὲ αἲ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μπε̱γὲδ μὲ μούα, πε̱ρχάπ.

24. Κοὺρ τε̱ δάλλε̱ Σ̈πίρτι ἰ πε̱Fέ̱ρε̱ γκὰ ν̇ιερίου, βέτε ντε̱ πε̱ρ βέ̱ντε τε̱ θάτα, ὲ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ πρέ̱ΐγτουρε̱· ὲ σὶ νούκ̇ε̱ Fὲν, θότε̱· λὲ τε̱ κθένεμ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τίμε γκὰ δόλα.

25. Ε σὶ βγιὲν, ὲ Fὲν τε̱ φσ̈ίρε̱, ὲ τε̱ παστρούαρε̱.

26. Αχ̇ιέρε βέτε ὲ μὲῤῥ με̱ βέτε̱χ̇ε̱ ὲ δὲ σ̈τάτε̱ τε̱ τγιέρα Σ̈πίρτε̱ρα με̱ τε̱ κ̇ε̱κὶνγ σὲ βέτε̱χ̇εν᾽ ἐτὶγ, ὲ χ̇ίγε̱νε̱ ὲ ῥίνε̱ ἀτγὲ· ὲ π̇έ̱νενε̱ τε̱ παστάϊγμετ᾽ ὲ ἀτὶγ ν̇ιερίουτ με̱ τε̱ λίFα σὲ τε̱ πάρατε̱.

27. Ε Fιάσυ κοὺρ οὐ θόσ̈τε̱ αἴ κ̇ε̱τὸ, ν̇ιε̱ Fρούα π̇ρέ̱ντα γκὰ τούρμα γκρίγτι ν̇ιε̱ ζε̱, ὲ ἰ θὰ ἀτὶγ· λιοὺμ π̇άρκου κ̇ε̱τε̱ κὰ μπάϊγτουρε̱ τὶγ, ὲ δὲ σίσε̱τε̱ κ̇ε̱ θίθε.

28. Ε δὲ αἴ θὰ· με̱ τέπε̱ρ γιάνε̱ τε̱ λιούμτουρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ διFιόγε̱νε̱ φγιάλε̱ν᾽ ἰ Περντίσε̱, ὲ ὲ ῥούαγε̱ν᾽ ἀτέ̱.

29. Ε κοὺρ οὐ μπε̱γιούαδε τούρμε̱τε̱, νίσι τοῦ θόσ̈· κ̇ε̱γιὸ φυλὶ ἔ̱σ̈τ᾽ ἐσ̈τρέ̱μπε̱ρε̱· νισ̈ὰν κ̇ε̱ρκὸν ὲ νισ̈ὰν δὸ τε̱ μὸς ἰ ἴπετε̱ ἀσάϊγ, πὸ νισ̈άνι ἰ προφήτιτ Ιωνάϊτ.

30. Σὲ σὶ κούντρ᾽ οὐ π̇ε̱ νισ̈ὰν ἰ Νινεβίτετ Ιωνάϊ, κ̇ε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ γέτε̱ ὲ δὲ ἰ π̇ίῤῥι ἰ ν̇ιερίουτ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ φυλί.

31. Μπρετε̱ρέσ̈α ὲ Νοτίσε̱ δὸ τε̱ γκρίχ̇ενε̱ νιε̱ Fιοὺκ̇ κόντρε̱ ν̇ιέρε̱ζετ σὲ κ̇ε̱σάϊγ φυλίετ, ὲ δὸ τὶ δε̱με̱τόγε̱ ἀτά·

κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ
τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ
πλειότερον τοῦ Σολομῶντος *εἶναι* ἐδῶ.
32 Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευῒ θέλουσιν
ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γε-
νεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει
αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κή-
ρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότε-
ρον τοῦ Ἰωνᾶ *εἶναι* ἐδῶ.
33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέ-
τει εἰς *τόπον* ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ
τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνοστά-
την, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰ-
σερχόμενοι.
34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι
ὁ ὀφθαλμός· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός
σου εἶναι καθαρὸς, καὶ ὅλον τὸ σῶ-
μά σου ἦναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ἦναι
πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου *εἶναι*
σκοτεινόν.
35 Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ
φῶς τὸ ἐν σοὶ εἶναι σκότος.
36 Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά
σου *ἦναι* φωτεινὸν, μὴ ἔχον τὶ μέρος
σκοτεινὸν, θέλει εἶσθαι φωτεινὸν ὅλον,
καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίζῃ διὰ
τῆς λάμψεως.
37 Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε *ταῦτα*,
Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτὸν νὰ
γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελ-
θὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.
38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμα-
σεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ
γεύματος.
39 Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Τώρα σεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔ-
ξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινα-
κίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν
σας γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας.
40 Ἄφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε
τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἔσωθεν;

σὲ ψὲ ἀγιὸ ἔρδι γκὰ ἄν' ἐ δέουτ, πε̱ρ
τε̱ διFιούαρε̱ σοφίν' ἐ Σολομόϊτ, ἐ γιὰ
κ̇ε̱τοὺ ε̱ὃτε̱ με̱ ὃούμε̱ σὲ Σολομόϊ.

32. Νιέρε̱ζιτ' ἐ Νινεβίσε̱ δὸ τε̱
γκρίχενε̱ μπε̱ Fιούκ̇ κόντρε̱ κ̇ε̱σάϊγ φυ-
λίετ, ἐ δὸ τὰ δεμε̱τόγε̱νε̱ ἀτε̱, σὲ
ψὲ μετανοήτνε̱ μπε̱ διδαχὶ τε̱ Ιωνάϊτ
ἐ γιὰ με̱ ὃούμε̱ σὲ Ιωνάϊ κ̇ε̱τού.

33. Ε ντονιε̱ κοὺρ δε̱ζ φωτίνε̱ νούκ'
ἐ βε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ φὃέχουρε̱, ἂς ντένε̱
ὃινὶκ, πὸ μπὶ σαμπτὰν, κ̇ε̱ τε̱ ὃόχε̱-
νε̱ δρίτε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ χίγε̱νε̱ π̇ρέ̱ντα.

34. Φωτὶ ἐ κούρμιτ ε̱ὃτε̱ σίρρι, ἐ
κοὺρ τε̱ γέτε̱ σίρρι ἴτ ἱ παστρούαρε̱,
Fίθε̱ κούρμι ἴτ δὸ τε̱ γέτε̱ ἱ ντρίτουρε̱·
ἐ κοὺρ τε̱ γέτε̱ ἱ λὶFκ, ἐ δὲ κούρμι ἴτ
δὸ τε̱ γέτε̱ ἱ ἔρρε̱τε̱.

35. Βεὃτρὸ δὰ τε̱ μὸς γέτε̱ δρίτα
γιότε σκοτάδ.
36. Ε ντε̱ κιόφτε̱ Fίθε̱ κούρμι ἴτ
ἱ ντρίτουρε̱ ἐ τε̱ μὸς κ̇έτε̱ ντονιε̱ ἄνε̱
τ' ἔρρε̱τε̱, δὸ τε̱ γέτε̱ ἱ ντρίτουρε̱ Fίθε̱,
πόσι φωτίκ κοὺρ τε̱ ντρὶτ τὶγ μὲ δρί-
τε̱ τε̱ σάϊγ.
37. Ε κοὺρ κουβε̱ντόντε ἱ λιού-
τεϊγ ἀτὶγ νιε̱ Φαρισέο, κ̇ε̱ τε̱ βὶγ τε̱
δρέκ̇εϊγ μὲ τε̱· ἐ σὶ χίρι ντε̱ ὃτε̱πὶ
ντέ̱νι ντε̱ με̱σάλε̱.
38. Ε Φαρισαίουα σὶ πὰ κ̇ε̱
νούκ' οὒ λιὰ πε̱ρπάρα πούκ̇ε̱σε̱, οὒ
τζιουδίτ.
39. Ε δὲ ζότι ἱ θὰ ἀτίγ· νταὃτὶ
γιούβετ φαρισέϊγτε̱ λιάνι τε̱ πε̱ργιά-
ὃτε̱σμεν' ἐ κούπε̱σε̱ ἐ τε̱ σκουρέσε̱ ἐ ἐ
π̇ρέ̱ντε̱σμεγια γιούσϊγ ε̱ὃτε̱ πλιὸτ
γκὰ τε̱ ρε̱μπιέρα ἐ δγιαλε̱ζίρα.
40. Τε̱ πὰ με̱ντ, κουὃ π̇έ̱ρρι τε̱
πε̱ργιάὃτε̱μενε, νούκ̇ε̱ κὰ π̇ε̱ ρε̱ αϊ

41 Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς.

42 Ἀλλ᾿ οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε.

43 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς. καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαιρσαῖοι, ὑποκριταὶ, διότι εἶσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὁποῖα δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἕνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία.

47 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτούς.

48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει.

ε̇ δὲ τε̱ π̇ρε̱ντε̱σμενε̱;

41. Ντόνε̱ σὲ ἴπνι ἐλεημοσὶν γκὰ ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὺ τεπε̱ρόγε̱νε̱, ἐ παὂταΐγ ϝίθε̱ γιάνε̱ τε̱ παστρούαρα π̇ὲ̱ρ γιούβετ.

42. Πὸ βὲ μπὲ̱ γιούβετ φαρισέϊγτε̱, σὲ ἴπνι τὲ̱ δγιέτε̱ν' ἐ δγιόσμοσε̱, ἐ τὲ̱ πίγανοΐτ, ἐ τὲ̱ ϝίθε̱ λιάκ̇ε̱ραβετ, ἐ λ̈ίνι ϝιούϊκνε̱ ἐ δὲ δαὂουρίν' ἐ Περντίσε̱· δούχαεΐγ τὲ̱ π̇έ̱γε̱τε̱ κ̇ε̱τὸ ἐ δὲ ἀτὸ τὲ̱ μὸς ἱ λέ̱ρε̱τε̱.

43. Βὲ μπὲ̱ γιούβετ φαρισέϊγτε̱, σὲ δόϊ βέ̱ντν' ἐπάρε̱ ντὲ̱ συναγόγε, ἐ δὲ τοῦ πε̱ρὂε̱ντέτγε̱νε̱ μπ' οὔδε̱ρα.

44. Βὲ μπὲ̱ γιούβετ γραμματέϊγ, ἐ φαρισέϊγ μὲ δ̇ὶ φάκε, σὲ ψὲ ἴνι π̇όσι βάρ̇ρ̇ετε̱ κὲ νούκε̱ δούκ̇ενε̱, ἐ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ μπὶ τὸ, ἐ νούκ' ἱ δ̇ίνε̱.

45. Ε ν̇ιὲ̱ γκὰ δασκάλε̱τ' ἐ νόμιτ οὺ πε̱ρϝέϊϝκ, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ· δασκὰλ, μὲ κ̇ε̱τὸ κ̇ὲ̱ θούκ νὰ ὂὰν ἐ δὲ νέβετ.

46. Ε δὲ αϊ ἱ θότε̱· βὲ ἐ δὲ μπὲ̱ γιούβετ δασκάλε̱τ' ἐ νόμιτ, σὲ γκαρκόνι ν̇ιέρε̱ζίτε̱ π̇άρ̇ρ̇ε̱ κ̇ὲ̱ ν̇ούκ̇ε̱ γκρίχενε̱, ἐ γιούβετ κ̇ε̱τὸ π̇άρ̇ρ̇ε̱ ν̇ούκ̇ε̱ δ̇όϊ τὶ νγκίσνι ἂς μὲ ϝίὂτ τουαΐγ.

47. Βὲ μπὲ̱ γιούβετ σὲ ψὲ δε̱ρτόνι βάρ̇ρ̇ετ' ἐ προφήτετ, ἐ παπ̇αλάρε̱τε̱ τουαΐγ ἱ βράνε̱ ἀτά.

48. Μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα π̇ένι τοῦ ν̇ιόχ̇ε̱νε̱ π̇ότα κ̇ὲ̱ βεβαιόσνι πούνετ' ἐ π̇απ̇αλάρε̱βετ τουαΐγ· σὲ ἀτὰ ἱ βράνε̱ ἀτὰ, ἐ γιούβετ οὺ δ̇ε̱ρτόνι βάρ̇ρ̇ετ' ἐτοῦρε.

49. Πρὰ ἀνταΐγ ἐ δὲ σοφία ἐ Περντίσε̱ θὰ· δ̇ὸ τὲ̱ δ̇ε̱ρϝόϊγ μπὰ τὰ προφήτε̱ρ, ἐ δὲ Αποστόλε̱, ἐ γκὰ ἀτὰ τζὰ δ̇ὸ τὲ̱ βράσε̱νε̱, ἐ τζὰ δ̇ὸ τὶ ντγιέκε̱νε̱.

50 Διὰ νὰ ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἄβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναὶ, σᾶς λέγω, θέλει ἐκζητηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφῃρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσατε.

53 Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρωσιν *αὐτὸν* σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, *ἐρωτῶντες* περὶ πολλῶν,

54 Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ ἁρπάσωσί τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. β΄. 12.

ΕΝ τῷ μεταξὺ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις εἶναι ὑπόκρισις.

2. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρισθῇ.

3. Ὅθεν ὅσα εἴπετε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῇ· καὶ ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῇ ἐπὶ τῶν δωμάτων.

50. Κε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόνετε̱ Fιάκου ἰ Fίθε̱ προφήτε̱ρετ, κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ δέρδουρε̱ κ̇ε̱ ντε̱ τε̱ νίσουρε̱ τε̱ γένε̱σε̱, γκὰ κ̇ε̱γιὸ φυλί.

51. Κε̱ γκὰ Fιάκου ἰ Ἄβελιτ γγέρα μπε̱ Fιὰκ τε̱ Ζαχαρίτε̱, κ̇ε̱ οὺ βρὰ ντε̱ μὸς τε̱ θυσιαστίριτ, ἐ τε̱ ὄτε̱πίσε̱ (Περντίσε̱)· βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, δὸ τε̱ κ̇ε̱ρκόνετε̱ γκὰ κ̇ε̱γιὸ φυλί.

52. Βὲ μπε̱ γιούβετ δασκάλε̱τ' ἐ νόμιτ, σὲ ψὲ μούαρτε̱ κιούτζνε̱ ἐ σε̱ δίγτουριτ· ἐ ἆς γιούβετ νούκ̇ε̱ χῖνι, ἐ δὲ μποδίστε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ χίγνε̱.

53. Ε κοὺρ θόὄτε αἲ κ̇ε̱τὸ μπὰ τὰ, νίσνε̱ γραμματέϊγτε̱, ἐ δὲ φαρισέϊγτε̱ τε̱ ῥίγνε̱ κοντρε̱ μὲ ὄούμε̱ φουκὶ, ἐ τὰ αντραλόσνε̱ ἀτε̱ τούκ' ἐ πιέτουρε̱ πε̱ρ ὄούμε̱ π̇ούνε̱ρα.

54. Ε ἐ πε̱ρFιόϊγνε̱ ἀτε̱ ἐ κ̇ε̱ρFιόϊγνε̱ τε̱ ντζίρε̱ Fε̱ γκὰ Fόϊγ' ἐτὶγ, κ̇ε̱ τὰ καλε̱ζόϊγνε̱ ἀτε̱.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιβ΄. 12.

Ντε̱ μὸς τε̱ κ̇ε̱τοῦρε, οὺ μπε̱γιούαδε̱ ὄούμε̱ μίγε̱ρα τούρμετ, σὰ ὄκ̇έλνε̱ νιέ̱ρι γιάτε̱ρινε̱· ἐ νίσι τοῦ θὸὄ μαθητίβετ σε̱ τὶγ· πρωτοπάρε̱ ῥούαϊγνι βέτε̱χενε̱ τούαϊγ γκὰ π̇ρούμε̱τ' ἐ φαρισέϊγετ, κ̇ε̱ ε̱ὄτ' ὑποκρισί.

2. Ε νούκ' ε̱ὄτε̱ ντονιε̱ ἐμπουλιούαρε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ζπ̇ουλιόνετε̱, ἐ ἐφὄέχουρε̱ κ̇ε̱ τε̱ μὸς νίχετε̱.

3. Ανταϊγ σὰ θάτε̱ ντ' ἐρε̱σίρε̱, δὸ τε̱ διFιόνενε̱ ντε̱ δρίτε̱· ἐ ἀτε̱ κ̇ε̱ θάτε̱ ντε̱ βεὄ μπε̱ ὄτε̱πίρα, δὸ τε̱ διFιόνετε̱ μπὶ κιραμίδε.

4. Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσότερόν τι νὰ πράξωσι.

5. Θέλω δὲ σᾶς δείξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναὶ, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε.

6. Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσσάρια; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησμονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ·

7. Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἠριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8. Σᾶς λέγω δε, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσει αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

9. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῇ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

10. Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν δὲν θέλει συγχωρηθῆ.

11. Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε.

12. Διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξει ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

13. Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἰπὲ πρὸς τὸν ἀ-

4. Ε δὲ οὐ θὸμ γιούβετ μίκετ σε̱ μὶ, μὸς κ̇ίνι φρίκ̇ε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ οὺ βράσενε̱ κὀύρμινε̱, ε̉ κ̇ε̱ παστάγε νούκ̇ε̱ κάνε̱ σὲτζ τοῦ π̇έ̱γε̱νε̱ με̱ τέπε̱ρ.

5. Πὸ οὔνε̱ δὸ τοῦ δε̱φτόϊγ γιούβετ γκὰ τζίλι τε̱ κ̇ένι φρίκ̇ε̱. Τε̱ τρέ̱μπι ἀτε̱ κ̇ε̱ σὶ τοὺ γκρέ̱ρε̱ γέτε̱νε̱, κὰ ἐξουσὶ τε̱ βέ̱ρε ντε̱ πίσε̱· κ̇ε̱τε̱ οὺ θὸμ βε̱ρτὲτ τε̱ τρέ̱μπι.

6. Νούκ' ε̱̈ὅτε̱ βε̱ρτὲτ δε̱ πέσε̱ ζόϊγκ ὅίτενε πὲρ δὶ ἄσπρε̱; ε̉ ἃς νιε̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ νοὺκ' ε̱̈ὅτε̱ χαρούαρα πε̱ρπάρα Περντίσε̱·

7 Πὸ ε̉ δὲ κίμετ' ε̉ κρέϊτ σούαϊγ οὐ γιάνε̱ νε̱με̱ρούαρε̱· μὸς οὐ τρέ̱μπνι ἀδὰ σὲ γιούβετ ἵνι με̱ τὲ λιάρτε̱ γκὰ ὅουμε̱ ζόϊγκ.

8. Ε οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ κουϊγτόγε̱ μούα πε̱ρπάρα νιέρεζετ, ε̉ δὲ ἰ π̇ίῤῥι νιερίουτ δὸ τὰ κουϊγτόγε̱ ἀτε̱ πε̱ρπάρα Ε̱γγε̱γετ σὲ Περντίσε̱.

9. Ε ἄϊ κ̇ε̱ τε̱ μ'αρνίσγε̱ μούα πε̱ρπάρα νιέρε̱ζετ, ἐδὲ π̇ίῤῥι νιερίουτ δὸ τ' ἀρνίσετε̱ πε̱ρπάρα Ἔ̱γγε̱γετ σε̱ Περντίσε̱.

10. Ε δὲ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ φλιάσε̱ φγιάλε̱ κόντρε̱ π̇ίῤῥιτ σε̱ νιερίουτ, δὸ τὶ ντε̱γένετε̱ ἀτὶγ· μὰ ἀτὶγ κ̇ε̱ τε̱ βλασφημίσγε̱ κόντρε̱ Σ̈ε̱νγτιτ Σ̈πίρτ, δὸ τε̱ μὸς ἰ ντε̱γένετε̱.

11. Ε κοὺρ τοῦ π̇ίενε̱ γιούβετ ντε̱ συναγόγε, ε̉ περπάρα ἀρχόντε̱βετ ε̉ δὲ ζοτε̱ρίνετ, μὸς βίῤῥι ντε̱ρ με̱ντ κιὸ̈, ε̉ τζφάρε λοῒ τε̱ πε̱ρϝέϝι, ἃ τζτε̱ θόϊ.

12. Σὲ Σ̈ε̱νγτι Σ̈πὶρτ δὸ τοῦ διδάξγε̱ γιούβετ ἄτε̱ χέρε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ δούχαενε̱ τε̱ θόϊ.

13. Ε ἰ θὰ ἀτὶγ νιε̱ γκὰ τούρμα' δασκὰλ, θούαϊγ βε̱λαΐτ σὶμ τε̱ ντάγε̱

δελφόν μου νὰ μοιρασθῇ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.

14. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχῃ περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια·

17. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου.

18. Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συνάξει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου·

19. Καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχήν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμιευμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ὅσα δὲ ἡτοίμασας, τίνος θέλουσιν εἶσθαι;

21. Οὕτω *θέλει εἶσθαι* ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωήν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε.

23. Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.

24. Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσι ταμεῖον, οὐδὲ ἀ-

μὲ μούα κληρονομίνε̱.

14. Ε δὲ αἲ ἰ θὰ ἀτίγ, ὦ νιερὶ κουῦ μὲ̱ βοῦρι μούα τοῦ ϝιουκόϊγ, ἃ τοῦ ντόϊγ πγιέσε̱ γιούβετ;

15. Ε οὺ θότ ἀτοῦρε· βε̱ῦτρόνι, ε̱ ϝρούαγιουνι γκὰ λιακε̱μίμι· σὲ ψὲ νούκε̱ κε̱ντρὸν γέτ' ε̱ νιερίουτ γκὰ μπε̱γέδε̱για ε̱ ϝέ̱ριτ κε̱ κά.

16. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε νιὲ̱ παραβολὶ ε̱ οὺ θότε̱· νιε̱ῦτ νιερίουτ σε̱ πάσουρε̱ ἰ πόλι ἄρρα.

17. Ε με̱ντόνεϊγ μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ, ε̱ θόῦτε, τζτε̱ πε̱ῖγ; σὲ νούκε̱ κὰμ κοὺ τε̱ μπε̱γε̱δ δρίθε̱ρατ ε̱μία.

18. Ε θὰ, κε̱στοὺ δὸ τε̱ πε̱ῖγ, τε̱ πριῦ ἀμπάρετ ε̱μία, ε̱ τε̱ πε̱ῖγ με̱ τε̱ με̱δὰ, ε̱ δὸ τε̱ μπε̱γε̱δ ἀτγέ ϝίθε̱ δρίθε̱ρατ ε̱μία, ε̱ δὲ τε̱ μίρρατ ε̱μία.

19. Ε δὸ τι θὸμ Σ̈πίρτιτ σιμ, ὦ Σ̈πίρτ, κε̱ ῦούμε̱ τε̱ μίρρα βε̱νε̱ μπε̱νιάνε̱ πε̱ρ ῦούμε̱ βίτερα, χά, ε̱ πι, ε̱ πρε̱γιου, ε̱ ϝε̱ζόου.

20. Ε ἰ θότ ἀτίγ Περντία, ἰ πὰ με̱ντ, κε̱τε̱ νάτε̱ τε̱ κε̱ρκόγε̱νε̱ πρε̱ῖγ τέγε Σ̈πίρτινε̱, ε̱ ἀτὸ κε̱ κε̱ βε̱νε̱ μπε̱νιάνε̱, τε̱ κούϊγτ δὸ τε̱ γένε̱;

21. Κε̱ῦτοὺ βέτε πε̱ρ ἀτε̱ κε̱ μπε̱γε̱δ πε̱ρ βέτε̱χε̱, ε̱ νούκ' ε̱ῦτ' ἰ πάσουρε̱ πε̱ρ Περντίνε̱.

22. Ε οὺ θότε̱ μαθητίβετ σε̱ τίγ· πρὰ ἀνταῖγ οὺ θὸμ γιούβετ, μὸς οὺ συλοήσνι μὲ Σ̈πίρτ τούαϊγ τζτε̱ χάϊ, ἃ τζτε̱ βίῦνι ντε̱ κούρμ τούαϊγ.

23. Σ̈πίρτι βε̱γε̱ν με̱ τέπε̱ρ σε̱τε̱ γκρε̱νε̱τε̱, ε̱ δὲ κούρμι με̱ τέπε̱ρ σε̱ ρόπα.

24. Συλοήσνι κόρπετε̱ κε̱ ἄς μπγιέλε̱νε̱, ἄς κόρργε̱νε̱ ε̱ νούκε̱ κάνε̱ ἄς κιλιὰρ ἄς ἀμπὰρ, ε̱ Περντία ἰ οὖσκε̱ν

ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν;

25. Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα αὑτοῦ μίαν πῆχυν;

26. Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν;

27. Παρατηρήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι· σᾶς λέγω ὅμως, οὐδὲ ὁ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἓν τούτων.

28. Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ αὔριον ῥίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύῃ οὕτω, πόσῳ μᾶλλον ἐσᾶς ὀλιγόπιστοι;

29. Καὶ σεῖς μὴ ζητεῖτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ πίητε· καὶ μὴ ἦσθε μετέωροι·

30. Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρείαν τούτων·

31. Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῇ.

32. Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ πατήρ σας εὐδόκησε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν.

33. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην· Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὁποῖα δὲν παλαιοῦνται, θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅστις δὲν ἐκλείπει, ὅπου κλέπτης δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκώληξ διαφθείρει.

34. Διότι ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας.

ατά· σὰ φὰρκ πέ̱νι γιούβετ γκὰ ζότF-
κτε̱;

25. Κοὺσ̈ ε̱̃σ̈τε̱ γκὰ γιοὺσ̈ κὲ̱ μὲ σ̈ούμε̱ τὲ̱ συλοήσουρε̱ τὲ̱ μέ̱ντιτ σὲ̱ τὶγ, μοὺντ τὲ̱ σ̈τόγε̱ ντὲ̱ σ̈τὰτ τὲ̱ τὶγ νιὲ̱ κούτ;

26. Ε ντὲ̱ μὸς μούντνι ντὲ̱ τὲ̱ βόFε̱λε̱νε̱, ψὲ βρίτνι κόκε̱νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ τγιέρατε̱;

27. Βε̱σ̈τρόνι λιούλετε̱ κίσ̈ ῥίτενε̱· νούκε̱ μουντόνενε̱, ἂς τγιέρε̱νε̱· ἐ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ̱ ἂς Σολωμόνι μὲ Fίθε̱ ντὲρ τὲ̱ τὶγ οὐ βὲσ̈ σὶ νιὲ̱ γκὰ κε̱τό.

28. Ε ντέ̱σ̈τε̱ κὲ̱ κάῤῥε̱, κὲ̱ σότ ε̱̃σ̈τε̱ ντὲ̱ φούσ̈ε, ὲ νέσε̱ρ βίχετε̱ ντὲ̱ φούῤῥε̱ ε̱̃ βὲσ̈ Περντία κε̱σ̈τοὺ, σὰ μὲ̱ τέπε̱ρ δὸ τὲ̱ βέσ̈γε̱ γιούβετ πέσε̱ πάκε̱;

29. Ε δὲ γιούβετ μὸς κε̱ρκόϊ τζτὲ̱ γάϊ, ἃ τζτὲ̱ πίϊ, ἐ μὸς δόϊ τὲ̱ γκρίχι σ̈ούμε̱ λιάρτ.

30. Σὲ ψὲ τὲ̱ Fίθα κε̱τὸ πούνε̱ρα νιέρε̱ζιτ' ὲ κε̱σάϊγ γέτετ ί κε̱ρκόγε̱νε̱, μὰ παπάϊ γιουάϊγ ὲδὶ κὲ̱ οὐ δούχκενε̱ Fίθε̱ κε̱τό.

31. Πὸ κε̱ρκόνι μπρετε̱ρίν ὲ Περντίσε̱, ὲ Fίθε̱ κε̱τὸ δὸ τοῦ ΐπενε̱ γιούβετ μὲ τὲ̱ σ̈τούαρε̱.

32. Μὸς οὐ τρὲ̱μπ τὶ ὦ Fκρὶκ ί βόFε̱λε̱ σὲ κε̱σ̈τοὺ ί πε̱λκέου παπάϊτ σούαϊγ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ μπρετε̱ρίνε̱.

33. Σ̈ίτνι πλιάσ̈κατε̱ τούαϊγ κὲ̱ κίνι ὲ ΐπνι ἐλεημοσύν· πέ̱νι πὲ̱ρ βέτε̱χε̱ τούαϊγ κουλέτα κὲ̱ νούκε̱ βγιετε̱ρόνενε̱, χαζινὲ ντὲ̱ Κίελ κὲ̱ νούκε̱ πρίσ̈ετε̱· τὲχ νούκε̱ κιάσετε̱ κουσὰρ, ἂς κρίμπι ὲ πρέτ.

34. Σὲ ψὲ τὲχ' ε̱̃σ̈τε̱ χαζινέα γιούαϊγ, ἀτγὲ δὸ τὲ̱ γέτε̱ ὲ δὲ ζέ̱με̱ρα γιούαϊγ.

BKSH

35. Ἂς εἶναι αἱ ὀσφύες σας περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι.

36. Καὶ σεῖς, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους οἵτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν, πότε θέλει ἐπιστρέψει ἐκ τῶν γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθὺς εἰς αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ.

37. Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ κύριος θέλει εὑρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῇ, καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετήσει αὐτούς.

38. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.

39. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ἤξευρεν ὁ οἰκοδεσπότης ποίαν ὥραν ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῇ ὁ οἶκος αὐτοῦ.

40. Καὶ σεῖς λοιπὸν γίνεσθε ἕτοιμοι· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβολὴν ταύτην, ἢ καὶ πρὸς πάντας;

42. Καὶ ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν ὁποῖον θέλει καταστήσει ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τροφήν;

43. Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει εὑρεῖ πράττοντα οὕτως.

44. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

45. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος

35. Λὲ τε̱ γένε̱ μέσετε̱ τούαϊγ γγέσ̈ουρε, ἐ δὲ λαμπάδατε̱ δέζουρε̱.

36. Ε π̇ε̱νι γιούβετ σὶ ἀτὰ κ̇ε̱ πρέσε̱νε̱ ζότν' ἐτοῦρε, κοὺρ δὸ τε̱ κθένετε̱ γκὰ δάσμε̱τε̱· κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱, ἐ τὶ π̇γιέρε̱ πόρτε̱σε̱, ἄτε̱ τζὰστ τὶ χάπγε̱νε̱ ἀτίγ.

37. Λιοὺμ ἀτὰ κοπὶγ, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱ ζότι δὸ τὶ Fέγε̱ ζFιούαρε̱· μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ δὸ τε̱ πε̱ρβέσγε̱ ρό.π̇ατε̱, ἐ δὸ τὶ βε̱ρ̇ρ̇ε̱ ἀτὰ τε̱ ρ̇ίνε̱· ἐ δὸ τε̱ σ̈λόγε̱ τε̱ γιοὺ π̇ε̱γε̱ χουσμὲτ ἀτοῦρε̱.

38. Ε ντάρτε̱ μπε̱ τε̱ δίτε̱ τε̱ νάτε̱τε̱, ἀ μπε̱ τε̱ τρέτε̱ τε̱ νάτε̱σε̱, ἐ τὶ Fέγε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ, τε̱ λιούμουρε̱ γιάν' ἀτὰ κοπίγ.

39. Ε δὲ κ̇ε̱τε̱ δίγι, σὲ τὰ δίγ ἰ ζότι ἰ σ̈τε̱πίσε̱ τζκόχε̱ βγιὲν κουσάρι, δὸ τε̱ ρ̇ίγτε ζFιούαρε̱, ἐ νούκ̇ε̱ δούαϊγ τε̱ λὶγ τὶ σ̈πόνεϊγ σ̈τε̱πία ἐτίγ.

40. Ε δὲ̱γιούβετ δὰ π̇ε̱νουνι Fατὶ, σὲ μπὰ τε̱ κόχε κ̇ε̱ νούκ' ἐ παντέχνι βγιὲν ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι ἰ νιερίουτ.

41. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ Πέτρουα, Ζότ, πε̱ρ νέβετ ἐ θούα κ̇ε̱τε̱ παραβολὶ, ἆ ἐ δὲ πε̱ρ τε̱ Fίθε̱;

42. Ε δὲ Ζότι ἰ θὰ, τζίλι βάλε̱ ε̱σ̈τε̱ κονόμι ἰ π̇εσούαρι, ἐ ἰ οὔρτι, κ̇ε̱ δὸ τὰ βε̱ρ̇ρ̇ε̱ ζότι μπε̱ φε̱μίγε̱ τε̱ τὶγ, πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ μπε̱ κόχε̱ μάσε̱ν' ἐ Fρούριτ;

43. Λιοὺμ ἀἰ κοπὶλ, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱ ζότι ἰ τὶγ δὸ τὰ Fέγε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν κε̱σ̈τού.

44. Βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ δὸ τὰ βε̱ρ̇ρ̇ε̱ ἀτε̱ πιτρὸπ μπε̱ Fίθε̱ πούνε̱τ ἐτίγ.

45. Ε ντε̱ θὰσ̈τε̱ ἀἰ κοπὶλ ντε̱ ζέ-

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθύῃ·

46. Θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ἀπίστων.

47. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἡτοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῇ πολύ.

48. Ὅστις ὅμως μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῇ ὀλίγον. Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅντινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον θέλουσιν ἀπαιτήσει παρ' αὐτοῦ.

49. Πῦρ ἦλθον νὰ βάλω εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήφθη;

50. Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι ἑωσοῦ ἐκτελεσθῇ;

51. Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ; οὐχὶ, σᾶς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν.

52. Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἶσθαι πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν.

53. Θέλει διαχωρισθῇ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

54. Ἔλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ

μ̱ε̱ρε̱ τὲ̱ τὶγ, με̱νὸν ἴμ ζὸτ τὲ̱ βίγε̱ ἐ τὲ̱ νίσγε̱ τὲ̱ ῥάχε̱ κοπίγτε̱, ἐ δὲ κοπίλε̱τε̱, ἐ τὲ̱ χάγε̱, ἐ τὲ̱ πίγε̱, ἐ τὲ̱ δέχετε̱.

46. Δὸ τὲ̱ βίγε̱ ζότι ἰ ἀτίγ κοπίλιτ, ντὰ τὲ̱ δίτε̱ κὲ̱ σὲ παντὲχ, ἐ μπὰ τὲ̱ σγχὰτ κὲ̱ νούκ' ἐ δι· ἐ δὸ τὰ πέγε̱ ἀτὲ̱ δι τζόπα, ἐ πγιέσε̱ν' ἐτὶγ δὸ τὰ βέ̱ῤῥε̱ μὲ τὲ̱ παπέσε̱τε̱,

47. Ε ἀτ κοπὶλ κὲ̱ δι θελίμε̱ν ἐ ζότιτ σὲ̱ τὶγ, ἐ σὲ̱ὄτε̱ πέ̱ῤῥε̱ Fατὶ, ἐ ἂς κὰ βάτουρε̱ πὰς θελίμε̱σε̱ τὶγ δὸ τὲ̱ ῥίχετε̱ ὄούμε̱ ὄκοπίνγ.

48. Ε ἀΐ κὲ̱ σὲ δι ἐ κὰ πέ̱νε̱ πούνε̱ρα πὲ̱ρ τὲ̱ ῥάχουρε̱, δὸ τὲ̱ ῥίχετε̱ πάκε̱ζε̱· ἐ ντὲ̱ τζίλι δὸ κὲ̱ ε̱ὄτε̱· δέ̱νε̱ ὄούμε̱, ὄούμε̱ δὸ τὲ̱ κε̱ρκόνε̱τε̱ γκὰ ἀτ· ἐ δὲ ντὲ̱ ἀτ κὲ̱ ἐπεσούανε̱, ἐ ἰ δάνε̱ ὄούμε̱, μὲ̱ τέπε̱ρ δὸ τὶ κε̱ρκόγε̱νε̱ ἀτίγ.

49. Ζγιὰρ ἄρτζε̱ τὲ̱ βὲ̱ μπὲ δὲ, ἐτζδούα, ντ' ε̱ὄτε̱ κὲ̱ οὺ δὲζ νταὄτί

50. Ε παFε̱ζὶμ κὰμ τὲ̱ παFε̱ζόνεμ; ἐ σὰ μουντὶμ κὰμ γγέρα σὰ τὲ̱ σόσετε̱, ;

51. Παντέχνι σὲ ἄρτζε̱ τὲ̱ βε̱ μπὲ̱ δὲ πάκ; γιὸ, οὺ θὸμ γιούβετ, πὸ τὲ̱ πε̱ρτζούαρε̱.

52. Σὲ σὸτ δι ἐ πάρε̱, δὸ τὲ̱ γένε̱ πέσε̱ ντὲ̱ νιὲ̱ ὄτε̱πί πε̱ρτζούαρε̱, τρὲ κόντρε̱ δίβετ, ἐ δι κόντρε̱ τρέβετ.

53. Ε δὸ τὲ̱ ντάχετε̱ κακάϊ πρέϊγ πίῤῥιτ, ἐ πίῤῥι πρέϊγ παπάϊτ, ἐ μέ̱μα πρέϊγ πίγε̱σε̱, ἐ πίγια πρέϊγ μέ̱με̱σε̱, βγιέχερα πρέϊγ νούσεσε̱ σάϊγ, ἐ νούσια πρέϊγ βγιέχερε̱σε̱ σάϊγ.

54. Ε οὺ θόὄτε̱ ἐ δὲ τούρμαβετ, κοὺρ ὄίχνι μγιέρFουλε̱ κὲ̱ δὲλλ γκὰ πε̱ρε̱ντὸν Δίελι, ἄτε̱ χέρε̱ θόϊ, ὄι βγιὲν

ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω.

55. Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, Ὅτι καύσων θέλει εἶσθαι, καὶ γίνεται.

56 Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς δὲν διακρίνετε;

57. Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον;

58. Ἐνῷ λοιπὸν ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ᾽ ὁδὸν νὰ ἀπαλλαχθῇς ἀπ᾽ αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλῃ εἰς φυλακήν.

59. Σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕωσοῦ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

ΚΕΦ. ιγ΄. 13.

ΚΑΤ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μὲ τὰς θυσίας αὐτῶν.

2. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους διότι ἔπαθον τοιαῦτα;

3. Οὐχὶ, σᾶς λέγω· ἀλλ᾽ ἐὰν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

4. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ;

ε π̇ε̱νε̱τε̱ ἀὅτού.

55. Ε κοὺρ ὄίχνι κ̇ε̱ φρὶν ἔρ̇ρ̇ε̱ νοτὶ, θέϊ σὲ βάπε̱ δ̇ὸ τε̱ π̇ε̱γε̱, ε π̇ε̱νε̱τε̱.

56. Ν̇ιέρε̱ζ μὲ δ̇ὶ φάκε, τε̱ δ̇ούκουριτ ε δέουτ ε δε̱ τε̱ Κίελιτ δ̇ίϊ τὲ ν̇ίχνι, ε κ̇ε̱ τε̱ κόχ̇ε̱ νταὅτὶ σὶ ν̇ούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ ν̇ίχνι;

57. Ε κὶὄ νούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ ν̇ίχνι γκὰ ϐετίου τε̱ δ̇ρέϊγτε̱νε̱;

58. Κοὺρ τε̱ ϐὲτζ πὰ μὲ ἀρμίκνε̱ τε̱ντ τέκ αἴ κ̇ε̱ οὐρδε̱ρὸν, π̇ε̱ν μπούδε̱ τζδ̇ὸ λοΐ πούνε̱ κ̇ε̱ μοὺντ τε̱ ὄπε̱τότζ πρέϊγ σὶ σὲ μὸς ντόδετε̱ ε τε̱ χ̇έϊκ̇γε̱ τὶγ τὲ Fιουκάτε̱σι, ε Fιουκάτε̱σι τε̱ ἔπ τε̱ Τζ π̇ίρι, ε τζ π̇ίρι τε̱ ϐε̱ ντε̱ χαψάνε.

59. Τε̱ θὸμ τὶγ, δ̇ὸ τε̱ μὸς δ̇άλτζ ἀτε̱γε̱, γγέρα σὰ τε̱ παFούατζ ε δὲ ἄσπρε̱ν᾽ ε παστάϊγμε.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ΄. 13.

Μπὰ τε̱ κόχ̇ε̱ κέν᾽ ἀτγὲ πε̱ρπάρα ε δ̇ε̱ τζά κ̇ε̱ ἱ θόὄν᾽ ἀτὶγ πε̱ρ ἀτὰ Γαλιλέϊγτε̱, κ̇ε̱ οὐ πε̱ρζέου Πιλάτουα Fιάκν᾽ ἐτοῦρε π̇άὄκ̇ε̱ μὲ κουρ π̇άνε τε̱ τοῦρε.

2. Ε οὐ πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε̱· παντέχνι γιοὺ σε̱ κ̇ε̱τὰ Γαλιλέϊγτε̱ οὐ π̇ε̱νε̱ με̱ φαγε̱τόρε̱ σὲ γκὰ Fίθε̱ Γαλιλέϊγτε̱, σὲ ψὲ π̇εσούανε̱ τε̱ τίλιατε̱;

3. Γιὸ, οὐ θὸμ γιούϐετ· πὸ ντε̱ μός μετανοήτζι, Fίθ᾽ ἀὅτου δ̇ὸ τε̱ χουμπίσνι.

4. Α ἀτὰ τε̱ τετε̱μπε̱δγιέτε̱, κ̇ε̱ ρ̇ὰ μπὶ τὰ ταράτζα ντε̱ Σιλωὰμ, ε ἱ ϐράου ἀτὰ, παντέχνι σὲ κ̇ε̱τὰ κένε̱ με̱ φαγε̱τόρε̱ γκὰ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ κ̇ε̱ ρ̇ίνε ντε̱ Ιερουσαλίμ;

BKSH

5. Οὐχὶ, σᾶς λέγω, ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

6. Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Εἶχέ τις συκῆν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὗρε.

7. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργὸν, Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν;

8. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βαλω κοπρίαν·

9. Καὶ ἐὰν μὲν κάμῃ καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψει αὐτὴν μετὰ ταῦτα.

10. Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον·

11. Καὶ ἰδοὺ, γυνή τις εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ.

12. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Γύναι, ἐλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου.

13. Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὴν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν θεόν.

14. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἓξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

15. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν

5. Γιὸ, οὐ θὸμ γιούβετ· πο ντε̱ μὸς μετανοήτζι, ϝίθ' ἀϋτοὺ δὸ τε̱ χουμπίσνι.

6. Ε δὲ οὐ θὸϋ κ̇ε̱τε̱ παραβολὶ· ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ιϋ φυτέψουρε̱ ντε̱ βε̱ϋτε̱ τε̱ τὶγ ν̇ιε̱ φὶκ, ε̱ ἔρδι τε̱ κ̇ε̱ρκὸν μπε̱ τε̱ πέμμε̱ ε̱ νούκ̇ε̱ ϝέτι.

7. Ε ἱ θότ ἀτὶγ κ̇ε̱ πουνὸν βε̱ϋτε̱νε̱· γιὰ, τριβγιὲτ βὶγ τούκ' ε̱ κ̇ε̱ρκούαρε̱ πέμμε̱ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ φὶκ, ε̱ νούκ̇ε̱ ϝέϊγ· πρέε ἀτε̱, ψε τε̱ λέρε̱ ε̱ δὲ βε̱ντνε̱ ϋκρέτ;

8. Ε δὲ ἀἱ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ, ε̱ ἱ θὰ ἀτὶγ· ζὸτ, λέε ἀτε̱ ε̱ δὲ κ̇ε̱τε̱ βὶτ· γγέρα σὰ τε̱ ρε̱μόϊγ ῥότουλε̱ τὶγ, ε̱τὶ ϋτίε πλέχ̇ε̱

9. Ε ντε̱ κ̇έρτε̱ πέμμε̱, μίρρε̱, ε̱ ντε̱ μὸς τὰ πρε̱τζ ἀτε̱ μότνε̱ κ̇ε̱ βγιέν.

10. Ε κὲ κ̇ε̱ διδάξτε ντε̱ συναγούαϊγ ν̇ιε̱ τε̱ ϋε̱τούνε̱.

11. Ε γιὰ ε̱ βγιὲν ν̇ιε̱ ϝρούα κ̇ε̱ κ̇ιϋ τετε̱μπε̱δγιέτε̱ βγιὲτ ν̇ιε̱ Σπίρτ κ̇ε̱ ε̱μπὰν τε̱ σε̱μούρε̱· ε̱ κὲ καμπουργιάσουρε̱, ε̱ νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ γκρὶγ σίτε̱ φάρε̱σε̱ λιάρτιτ.

12. Ε σὶ ε̱ πὰ ἀτε̱ Ιησοΐ, ε̱ θύῤῥι ἄφε̱ρ, ε̱ ἱ θὰ ἀσόϊγ· ὦ ϝρούα, γὲ λε̱ϋούαρε̱ γκὰ σε̱μούντα γιότε̱.

13. Ε βοῦρι δούαρτ' ε̱τὶγ σίπε̱ρ μπὶ τε̱, ε̱ ἄτε̱ τζὰστ οὐ γκρὲ λιὰρτ, ε̱ οὐ ντρ ϊκ, ε̱ λε̱βδὸν Πε̱ρντίνε̱.

14. Ε ἱ πάρι ἱ συναγόγιτ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ τοὺκ' ε̱ ζε̱με̱ρθύαρε̱ σὲ ψὲ ε̱ ϋε̱ρόϊ Ιησουΐ τε̱ ϋε̱τούνε̱ ε̱ θὸϋ ντε̱ τούρμε̱, ϝιάϋτε̱ δὶτ γιάνε̱ κ̇ε̱ μπε̱ κ̇ε̱τὸ ε̱ϋτ' ε̱ οὐδε̱σε̱ τε̱ πουνόγε̱με̱ ντε̱ κ̇ε̱τὸ δὰ ἔγιανι, ε̱ ϋε̱ρόουνι, ε̱ γιὸ ντε̱ δίτε̱ τε̱ ϋε̱τούνε̱.

15. Ε δὲ ζότι γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ, ε̱ ἱ θὰ, ὦ ν̇ιε̱ρε̱ μὲ δὶ φάκε τζίλι δὸ

λύει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων ποτίζει;

16. Αὕτη δὲ, οὖσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραὰμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

17. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

18. Ἔλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτήν;

19. Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔρριψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ηὔξησε καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20. Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

21. Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕωσοῦ ἀνέβη ὅλον τὸ *φύραμα*.

22. Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

23. Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε ὀλίγοι ἄρα *εἶναι* οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

24. Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σᾶς λέγω, θέλουσι ζητήσει νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ.

25. Ἀφοῦ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσητε νὰ στέκησθε ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄ-

γκὰ γιούβετ νούκ̇ε̱ ζγὶδ κάν' ἐτὶγ ἀ̓ Fομάρε̱ γκὰ Fράσ̈τι τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱, ὲ ὲ σ̈πίε̱ τὶ ἄπε̱ οὔγε̱;

16. Ε κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ̱ ε̱̃σ̈τε̱ ὲ π̇ίγ' ὲ Αβραάμιτ κ̇ὲ̱ ὲ κὰ λίδουρε̱ σατανάϊ γιὰ τετε̱μπεδγιέτε̱ βγιὲτ, νούκ̇ε̱ δούχαεϊγ τὲ̱ ζγίδεϊγ γκὰ κ̇ε̱τὰ τὲ̱ λίδουρε̱ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱.

17. Ε κοὺρ θόσ̈τε̱ ἀὶ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱ τουρπε̱ρόνισνε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἱ ρ̇ίγνε̱ κόντρ' ἀτίγ· ὲ Fίθε̱ τούρμα Fε̱ζόνισ̈νε̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ πούνε̱τ ὲ ντέρτζουρα κ̇ὲ̱ π̇ε̱νισ̈νε̱ πρέϊγ σί.

18. Ε θόσ̈τε̱· μὲτζ φάρε̱ Fε̱̈ιτ κὰ τὲ̱ Fιάρε̱ μπρετε̱ρία ὲ Περντίσε̱; ὲ μὲτζ φάρε̱ πούνε̱ τὰ π̇αραπ̇αρὶς ἀτέ̱;

19. Κὰ τὲ̱ Fιάρε̱ μὲ φάρε̱ τὲ̱ σινάπιτ, κ̇ὲ̱ ὲ μόρι νιὲ̱ νιερὶ, ὲ ὲ μπόλι ντὲ̱ κόφσ̈τε̱ τὲ̱ τὶγ, ὲ οὺ ρ̇ὶτ, ὲ οὺ π̇ὲ̱ π̇ὶμ ἐμάδε, ὲ ἔρδε̱ ὲ ντέ̱ϊγνε̱ ντὲ̱ δέFα τὲ̱ σάϊγ ζόϊFτ' ὲ Κίελιτ.

20. Ε πάFενε θὰ· μὲτζ φάρε̱ πούνε̱ τὲ̱ π̇αραπ̇αρὶς μπρετε̱ρὶν ὲ Περντίσε̱;

21. Κὰ τὲ̱ Fίάρε̱ μὲ ἀτὰ π̇ρούμε̱ κ̇ὲ̱ νιὲ̱ Fρούα ὲ νακατόσι μὲ τρὲ μάτε̱σε̱ μίελ, γγέρα σὰ οὺ μπροὺ Fίθε̱.

22. Ε βὶγ τοὺκ ὲ διδάξουρε̱ κιουτὲτ μπὲ̱ κιουτὲτ, ὲ φσ̈ιὰτ μπὲ̱ φσ̈ιὰτ, ὲ π̇ὲ̱ν οὔδε̱ πρέϊγ Ιερουσαλίμιτ.

23 Ε τζιὸ τζίλι ὶ θὰ ἀτὶγ, Ζὸτ, ντὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ π̇ὰκ̇ε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ σόσενε̱, ὲ δὲ ἀΐ οὺ θὰ ἀτοῦρε.

24. Φορτζόουνι τὲ̱ χίνι, ντὲ̱ πὲ̱ρ δέῤῥε̱ τὲ̱ γγούσ̈τε̱ σὲ ψὲ οὺ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱ σ̈ούμε̱ δὸ τὲ̱ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ τὲ̱ χίγε̱νε̱, ὲ δὸ τὲ̱ μὸς μούντγε̱νε̱.

25. Κοὺρ τὲ̱ γκρίχετε̱ ἱ ζότι ἱ σ̈τε̱πίσε̱, ὲ τὲ̱ μπίλγε̱ δέῤῥε̱νε̱, δὸ τὲ̱ ζίρι τὲ̱ ρ̇ίγι γιάσ̈τε̱, ὲ τὶ π̇ίρι δέῤῥε̱σε̱ τούκ' ὲ θε̱νε̱· Ζὸτ, ὦ Ζὸτ, χάπνα νέ-

νοιξον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σᾶς εἴπῃ, Δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἶσθε·

26. Τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε, Ἐφάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.

27. Καὶ θέλει εἰπεῖ, Σᾶς λέγω, δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἶσθε· φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28. Ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδητε τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω.

29. Καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βοῤῥᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30. Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσῆλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ἔξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ.

32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἴπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην *ἡμέραν* τελειοῦμαι.

33. Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς *ἡμέραν* νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν προφήτης νὰ ἀπολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ.

34. Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ

βετ· ε ἀt δὸ τοῦ περFέFετε, ε δὸ τοῦ θότε γιούβετ νούκ' οὐ δὶ γιούβετ γκὰ γίνι.

26. Αχιέρε δὸ τὲ νίσνι τὲ θόι· νὰ χάγκρεμ περπάρα τέγε, ε πὶμ, ε δὲ ντὲ ρούγερα τόνα διδάξε.

27. Ε δὸ τοῦ θότε· οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ νούκ οὐ δὶ γκὰ γίνι γιούβετ· μερFόουνι γκὰ μέγε γιούβετ κὲ πέγετε παρανομίτε.

28. Ατγὲ δὸ τὲ γέτε τὲ κιάρετε ε τὲ δρέδουριτ ε δέμπεβετ κοὺρ τὲ σίχνι Αβραάμνε, ε δὲ Ισαάκνε, ε δὲ Ιακώβνε, ε δὲ Fίθε προφήτετε ντὲ μπρετερὶ τὲ Περντίσε, ε γιούβετ τοῦ ντζγιέρενε γιάστε.

29. Ε δὸ τὲ βίγενε πότε γκὰ δὲλλ, ε δὲ γκὰ περεντὸν Δίελι, ε πρέϊγ βερίουτ ε νοτίσε, ε δὸ τὲ ρίνε ντὲ μπρετερὶ τὲ Περντίσε.

30. Ε γιὰ, γιάνε τὲ παστάϊγμε, κὲ ἀτὰ δο τὲ γένε τὲ πάρε, ε γιάνε τὲ πάρε κὲ ἀτὰ δὸ τὲ γένε τὲ παστάϊγμε.

31. Μπὰ τὲ δίτε ἔρδε ἄφερ τζὰ γκὰ Φαρισέϊτε, ε ἱ θὸν' ἀτὶγ, δίλλ, ε ἴκε κετέγε, σὲ Ηρώδη δὸ τὲ τὲ βράσε τίγ.

32. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, χάϊγδενι ε θόι κεσάϊγ δέλπερεσε· γιὰ κὲ ντζγιὲρ τὲ παούδετε, ε δὲ πέϊγ σερίμε σὸτ ε δὲ νέσερ, ε τὲ τρέτενε δίτε τελιόσεμ.

33. Πὸ πὲρ σὸτ ε δὲ νέσερ ε πὲρ δίτενε κὲ βγιὲν δούχαεσε τὲ πέϊγ οὔδενε τίμε· σὲ νούκε μοὺντ τὲ βρίτετε προφὴτ περγιάστα Ιερουσαλίμιτ.

34. Ιερουσαλὶμ, Ιερουσαλὶμ, κὲ βρὲτ προφήτετε, ε κὲ στὶπ μὲ Fούρρε ἀτὰ κὲ δερFόνενε τὲκ τέγε· σὰ χέρε δέσα τὲ μπεγέδε δγιὲλμτ' ετούα, σὲ

τέκνα σου, καθ᾽ ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;

35. Ἰδοὺ σᾶς ἀφίνεται ὁ οἶκός σας ἔρημος, Ἀληθῶς δὲ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ ἕωσοῦ ἔλθῃ ὁ *καιρὸς*, ὅτε θέλετε εἰπεῖ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ΄. 14.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγῃ ἄρτον ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.

2. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ὑδρωπικὸς ἦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι *τάχα* συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύῃ *τις* ἐν τῷ Σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν.

4. Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ἡμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;

6. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

7. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτούς·

8. Ὅταν προσκληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐντιμότερός σου,

9. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ὅστις ἐκά-

κούντρε̱ μπε̱γὲδ πούλια ζόϊκτ ἐσάϊγ, ντέ̱νε̱ πέ̱ντε̱ τὲ̱ σάϊγ, ἐ νούκε̱ δέσ̈τε̱.

35. Γιὰ κὲ̱ οὺ λίχετε̱ σ̈τε̱πία γιούαϊγ ἐ σ̈κρέτε̱, ἐ οὺ θὸμ γιούβετ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα, κὲ̱ νούκε̱ δὸ τὲ̱ σ̈ίχνι μούα με̱ γγέρα σὰ τὲ̱ βίγε̱ κὲ̱ τὲ̱ με̱ θόϊ, ἐ πεκούαρε̱ αἶ κὲ̱ βγιὲν μπ᾽ ε̱με̱ρ τὲ̱ Ζότιτ.

Κρίε Εκατε̱ρμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιδ΄. 14.

Ε κοὺρ βάτε αἰ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ νιέ̱ϊτ γκὰ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐ Φαρισέϊγετ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱ τὲ̱ χάϊγ πούκε̱, ἐ ἀτὰ ῥίγνε̱, ἐ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ ἀτέ̱.

2. Ε γιὰ νιὲ̱ νιερὶ ἰδροπικιάσουρε̱, ἰ βγὲν πε̱ρπάρα ἀτίγ.

3. Ε οὺ πε̱ρϜέϊκ Ιησούϊ ἐ θὰ μπὲ̱ δάσκαλε̱ τὲ̱ νόμιτ, ἐ δὲ μπὲ̱ φαρισέϊγ, ντ᾽ ε̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱ τὲ̱ σ̈ε̱ρούαϊγτουριτε̱; Ε ἀτὰ πουσ̈ιούανε̱.

4. Ε ζοῦρι ἐ ἐ σ̈ε̱ρόϊ ἀτὲ̱, ἐ δὲ ἐ λε̱σ̈όϊ.

5. Ε οὺ πε̱ρϜέϊϜκ μπὰ τὰ, ἐ θὰ, τζιλιτ γκὰ γιούβετ ντὲ̱ ἰ ῥάφτε̱ ντὲ̱ ποὺσ Ϝομάρι, ἆ κάου, ἐ νούκε̱ δὸ τὰ ντζγιέρε̱ ἀτὲ̱ ἄτε̱ τζαστ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱;

6. Ε ἆς ντὲ̱ κε̱τὸ νούκε̱ μούντνε̱ τὶ πε̱ρϜέϜισνε̱ ἀτίγ.

7. Ε οὺ θόσ̈τε ἐ δὲ τὲ̱ σε̱ φτούαρετ ντὲ̱ Ϝοστὶ παραβολὶ· σὲ ψὲ πὰ κὲ̱ ζγίδνε̱ βέ̱ντετ᾽ ἐ πάρα, ἐ οὺ θὰ ἀτοῦρε·

8. Κοὺρ τὲ̱ φτόνετζ γκὰ νιερὶ μπὲ̱ δάσμε̱, μὸς ῥὶτζ ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ πάρε̱· σὲ μὸς ντόδετε̱ ἐ κὰ φτούαρε̱ ἰ ζότι ἰ σ̈τε̱πίσε̱ ντονιὲ̱ με̱ τὲ̱ ντέρτζουρε̱ γκὰ τέγε.

9. Ε σὶ τὲ̱ βίγε̱ αἶ κὲ̱ κὰ φτούαρε̱

BKSH

λεσε σὲ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἴπῃ, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνην νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον.

10. Ἀλλ' ὅταν προσκληθῇς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἴπῃ ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε ἀνάβα ἀνωτέρω· Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ.

11. Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῇ.

12. Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, Ὅταν κάμνῃς γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνῃ εἰς σὲ ἀνταπόδοσις.

13. Ἀλλ' ὅταν κάμνῃς ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλούς·

14. Καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνει εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15. Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἷς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγῃ ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπός τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς·

17. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἔρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἕτοιμα.

18. Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος

τὶγ ἐ δε̱ ἀτε̱, δὸ τε̱ τε̱ θότε̱ τὶγ, λε̱ βε̱ντ κ̇ε̱τὶγ ἐ ἀχ̇ιέρε μὲ τοὺρπ δὸ τε̱ ῥίτζ ντε̱ βε̱ντ τε̱ παὂτάϊγρμε̱.

10. Πὸ κοὺρ τε̱ φτόνετζ, χάϊγδε ἐ ῥὶ ντε̱ βε̱ντ τε̱ πασταΐγμ, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱ αἰ κ̇ε̱ τε̱ κὰ φτούαρε̱ τὶγ, τε̱ τε̱ θότε̱ τὶγ, μὶκ, ὂκὸ με̱ λιάρτ' ἀχ̇ιέρε δὸ τε̱ τε̱ γέτε̱ τὶγ ντὲρ πε̱ρπάρα Fίθε̱βετ ἀτοῦρε̱ ῥίνε̱ ντε̱ κ̇ε̱ με̱σάλε̱.

11. Σὲ τζίλι δὸ κ̇ε̱ λιαρτζὸν βέτε̱χ̇εν' ἐτὶγ, δὸ τε̱ οὔνιετε̱, ἐ αἴ κ̇ε̱ οὔνιετε̱, δὸ τε̱ γκρίχ̇ετε̱.

12. Ε ἰ θὸὂ ἐ δε̱ ἀτίγ κ̇ε̱ ἐ κ̇ιὂ θίρτουρε̱ ἀτε̱, κούρ τε̱ π̇ε̱τζ δρέκ̇ε̱, ἆ δάρκ̇ε̱. μὲς φτὸ μίκτ' ἐτοῦ, ἆς βε̱λάζεριτ ἐτοῦ, ἆς Fε̱ρίτ ἐτούα, ἆς Fιτόνε̱ τε̱ πάσουρε̱, σὲ μὲς ντόδετε̱ ἐ τε̱ φτόγε̱νε̱ ἐ δὲ ἀτὰ τὶγ, ἐτε̱ παFούχαετε̱ Fοὂτία Fιότε.

13. Πὸ κοὺρ τε̱ π̇ε̱τζ Fοὂτὶ θύῤῥε̱ τε̱ βάρφε̱ρε̱, σακάτε̱ρ, τε̱ τζιάλλε̱, ἐ τε̱ βερ̇π̇ε̱ρε̱.

14. Ε δὸ τε̱ γέτζ ἰ λιούμουρε̱ σὲ νούκ̇ε̱ κάνε̱ τε̱ τὰ ξεὂπε̱ρπ̇λέγε̱νε̱ τὶγ, ἐ δο τε̱ τε̱ ξε̱ὂπε̱ρπ̇λένε̱τε̱ τὶγ κοὺρ τε̱ γγιάλενε̱ τε̱ δρέϊγτε̱τε̱.

15. Ε σὶ διFιόϊ ν̇ιε̱ γκὰ τε̱ φτούαριτε̱ ντε̱ Fοὂτὶ κ̇ε̱τὸ, ἰ θότ' ατὶγ, λιοὺμ αἴ κ̇ε̱ τε̱ χάγε̱ π̇ούκ̇ε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Πε̱ρντίσε̱.

16. Ε δε̱ αἴ ἰ θότ' ἀτὶγ, ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ π̇ε̱ρι ν̇ιε̱ δρέκ̇ε̱ τε̱ μάδε̱, ἐ φτόϊ ὂούμε̱.

17. Ε δε̱ρFέϊ κοπίλ ἐτὶγ ντε̱ κόχ̇ε̱ τε̱ δρέκ̇ε̱σε̱ τοῦ θὸὂ σε̱ φτούαρετ' ἔγιανι σὲ με̱ν̇ιε̱ντ τε̱ Fίθα γιάνε̱ Fατί.

18. Ε ζούνε̱ τε̱ Fίθε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱ φγιάλε τε̱ χ̇ίκισνε̱· ἰ πάρι ἰ θότ' ἀτίγ· π̇λέ-

εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.

19. Καὶ ἄλλος εἶπεν, Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.

20. Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω.

21. Καὶ ἐλθὼν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ, Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλούς.

22. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος.

23. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.

24. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῇ τοῦ δείπνου μου.

25. Ἤρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

26 Ἐάν τις ἔρχεται πρός με, καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητής μου.

27. Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητής μου.

βα ν̇ιε̱ ἄῤῥε̱, ε̇ κὰμ ὄτρε̱γγίμ τὲ̱ βέτε̱ τὰ ὄόχ ἀτὲ̱ τὲ̱ λιούτεμ, τὲ̱ με̱ ντε̱γέτζ.

19. Ε ν̇ιε̱ τγιάτε̱ρ ἰ θὰ, πλέβα πέσε̱ πέ̱ντε̱ κὲ, ε̇ δὸ τὲ̱ βέτε τὶ ὄόχ ἀτὰ, τὲ̱ λιούτεμ τὲ̱ με̱ ντε̱γέτζ.

20. Ε ν̇ιε̱ τγιάτε̱ρ θὰ, μόῤῥα Ϝρούα· πρὰ ἀντάϊγ νούκε̱ μοῦντ τὲ̱ βίγ.

21. Ε σι ἔρδι ἀϊ κοπίλ ἰ ρεφέου κε̱τὸ ζότιτ σε̱ τίγ· ἀχιέρε̱ οὐ ζε̱με̱ρούα ζότι ἰ ὄτε̱πίσε̱, ε̇ ἰ θότε̱ κοπίλιτ σε̱ τίγ, χάϊγδε ὄπεϊγτὸ, ντὲ̱ πε̱ρ ὄέσε̱, ε̇ ντὲ̱ πε̱ρ ῥούγα τὲ̱ κιουτέτιτ, ε̇ κάλμε̱ κε̱τοῦ πρέ̱ντα τὲ̱ βάρφε̱ρε̱, σακάτε̱ρ, τὲ̱ τζάλε̱, ε̇ τὲ̱ βέρπε̱ρε̱.

22. Ε ἰ θότε̱ κοπίλι ζότιτ, ε̇ πέ̱ρα σι κούντρε̱ με̱ πορσίτε, ε̇ τεπε̱ρὸν ε̇ δὲ̱ βέ̱ντ.

23. Ε ἰ θότε̱ ζότι κοπίλιτ, δίλλ μπούδε̱ρα, ε̇ μπὲ̱ Ϝάρδε, ε̇ ἀναγκάσι τὲ̱ βίγενε̱, κὲ̱ τὲ̱ μπλιόνετε̱ ὄτε̱πίγια ἴμε.

24. Σὲ̱ οὐ θομ γιούβετ, κὲ̱ ντον̇ιε̱ γκὰ ἀτὰ ν̇ιέρε̱ζιτ' ε̇ φτούαρε̱ δὸ τὲ̱ μὸς χάγε̱ δρέκε̱νε̱ τίμε.

25. Ε βιγ μὲ̱ τὲ̱ πάσκε̱ τοῦρμ' ε̇μάδε ν̇ιέρε̱ζετ, ε̇ σι οὐ κθίε οὐ θότ' ἀτοῦρε.

26. Ντὲ̱ βγιε̱ν ν̇ιερὶ τὲ̱κ οὔνε̱, ε̇ νούκε̱ μτζὸν παπάν' ἐτίγ, ε̇ δὲ̱ με̱με̱νε̱, ε̇ δὲ̱ Ϝρούανε̱, ε̇ δὲ̱ δγιέλμτε̱, ε̇ δὲ̱ βε̱λάζε̱ριτε̱, ε̇ δὲ̱ μότρατε̱, ε̇ ἀκόμα ε̇ δὲ̱ Σπίρτιν' ε̇ τίγ νούκε̱ μοῦντ τὲ̱ γέτε̱ μαθητίου ἴμ.

27. Ε δὲ̱ ἀϊ κὲ̱ νούκε̱ μιρὸ μπὲ̱ κράχε̱ Κρουϊκν' ἐτίγ, ε̇ μὲ̱ βγιε̱ν πὰς μέγε, νούκε̱ μοῦντ τὲ̱ γέτε̱ μαθητίου ἴμ.

BKSH

28. Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχῃ τὰ *ἀναγκαῖα* διὰ νὰ τελειώσῃ *αὐτόν*;

29. Μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύναται νὰ τελειώσῃ *αὐτόν*, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτὸν, λέγοντες,

30. Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομῇ, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ.

31. Ἢ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ᾽ αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας;

32. Εἰ δὲ μὴ, ἐνῷ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην.

33. Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνεῖται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητής μου.

34. Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ᾽ ἐὰν τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἀρτυθῇ;

35. Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ῥίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς *αὐτὸν* πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσιν αὐτόν.

2. Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται, καὶ συντρώγει μετ᾽ αὐτῶν.

28. Σὲ ψὲ τζίλι γκὰ γιοὕβετ κοὺρ δὸ τε̱ πὲγε̱ νιε̱ ταράτζε̱, νούκε̱ ρὶ πρωτοπάρε̱ τε̱ συλοήσγε̱ ξοδίνε̱ κε̱ δούχαετε̱, ε̱ ντε̱ κὰ μὲ σὲ τὰ σόσγε̱;

29. Σὲ μὸς σὶ τε̱ βέρρε̱ πινάνε̱ ε̱ τε̱ μὸς μούντγε̱ τὰ σόσγε̱, νίσγε̱νε̱ ϝίθ᾽ ατὰ κε̱ ε̱ ὄόχε̱νε̱ τε̱ κέσγε̱νε̱ μὲ τέ,

30. Ε τε̱ θόνε̱· κούϊγ νιερὶ ζοῦρι τε̱ δε̱ρτὸν ὅτε̱πὶ, ε̱ νούκε̱ μούντι τὰ σόσ.

31. Α τζίλι ε̱ὄτ᾽ αἴ μπρὲτ, κε̱ κοὺρ δὸ τε̱ πὲγε̱ λιούφτε̱ μὲ νιε̱ τγιάτερ μπρὲτ, νούκε̱ ρὶ πρωτοπάρε̱ τε̱ συλοήσετε̱, ντε̱ὄτε̱ ι ζότι τι δάλλε̱ πε̱ρπάρα μὲ δγιέτε̱ μίγε̱ τγιάτε̱ριτ κε̱ βγιὲν μπὶ τε̱ μὲ νιεζὲτ μίγε̱;

32. Ε ντε̱ μὸς κοὺρ ε̱ὄτ᾽ αἴ ἀκόμα λιὰρϝ, δε̱ρϝὸν ἐλτζὶ ε̱ ἱ λιούτετε̱ τε̱ πὲγε̱ παΐκ.

33. Κε̱ὄτοὺ δὰ τζίλι δὸ γκὰ γιούβετ κε̱ νούκ᾽ ι μτζὸν ϝίθ᾽ ατὸ κε̱ κα, νούκε̱ μοὺντ τε̱ γέτε̱ μαθητίου ἶμ.

34. Ε μίρρε̱ ε̱ὄτε̱ κρίπα· πὸ ντε̱ κιόφτε̱ κρίπα ε̱ πὰ πουλμίμε̱, μὲ σε̱ δὸ τε̱ κρίπετε̱;

35. Νούκ᾽ ε̱ὄτ᾽ ε̱ βε̱γίερε̱ ἂς πε̱ρ δὲ ἂς πε̱ρ πλέχε̱, πὸ ε̱ ὄτίενε̱ ατε̱ πόὄτε̱ αἴ κε̱ κὰ βέὄε̱ πε̱ρ τε̱ διϝούαρε̱, λὲ τε̱ διϝιόγε̱.

Κρίε Επεσε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιε΄. 15.

Ε γιοὺ ἀφε̱ρούανε̱ ατίγ ϝίθε̱ κουμερκιάρε̱τε̱ ε̱ δὲ φαγε̱τόρε̱τε̱, πε̱ρ τε̱ διϝιούαρε̱ ατέ̱.

2. Ε Φαρισέϊγτε̱ ε̱δὲ Γραμματέϊγτε̱ μουρμουρίσνε̱, ε̱ θόὄνε̱· σε̱ κούϊγ με̱ρρ ἄφε̱ρ φαγε̱τόρε̱τε̱, ε̱ χὰ πάὄκε̱ μὲ τά.

3. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων,

4. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἐὰν ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἓν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλὸς, ἕωσοῦ εὕρῃ αὐτό;

5. Καὶ εὑρὼν *αὐτὸ*, βάλλει ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, χαίρων·

6. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

7. Σᾶς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἶσθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἕνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα *μᾶλλον*, παρὰ διὰ ἐννενηκονταεννέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρείαν μετανοίας.

8. Ἢ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμὰς, ἐὰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ *αὐτήν*;

9. Καὶ ἀφοῦ εὕρῃ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχάρητέ μοι, διότι εὗρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποίαν ἔχασα.

10. Οὕτω, σᾶς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἕνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

11. Εἶπε δὲ, Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς.

12. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

13. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνά-

3. Ε οὐ βοῦρι ἀτοῦρε πε̱ρπάρα κ̇ε̱τὲ̱ παραβολὶ ἐ οὐ θά.

4. Τζίλι ν̇ιερὶ πρέϊγ γιούβετ τὲ̱ κ̇έτε̱ ν̇ιε̱κὶντ δε̱ντ, ἐ ντὲ̱ χούμπτε̱ ν̇ιὲ̱ γκὰ ἀτὸ, νούκ̇ε̱ λὲ̱ τὲ̱ νε̱ντε̱-δγιέτ ἐνε̱ντα ντ' ἐρημὶ, ἐ νούκ̇ε̱ βέτε τὲ̱ κ̇ε̱ρκογε̱ τὲ̱ χούμπουρε̱νε̱ γγέρα σὰ τὰ Ϝέγε̱ ἀτε̱;

5. Ε σὶ τὰ Ϝέγε̱, ἐ βε̱ μπὲ̱ κράχ̇ε̱ τὲ̱ τὶγ τούα' ἐ Ϝε̱ζούαρε̱.

6. Ε σὶ τὲ̱ βίγε̱ μπὲ̱ ὄτε̱πὶ, θε̱ῤῥὲτ μίκ̇τε̱ ἐ δ̇ὲ Ϝιτόντε̱· ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· Ϝε̱ζόουνι π̇άὄκ̇ε̱ μὲ μούα, σὲ Ϝέτα δ̇έλλενε̱ τίμε τὲ̱ χούμπουρενε̱.

7. Οὐ θὸμ γιούβετ· σὲ κ̇ε̱ὄτοὺ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ Ϝε̱ζὶμ ντὲ̱ρ Κίελ π̇ὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ φαγε̱τωύαρ κ̇ὲ̱ μετανοής, σὲ π̇ὲ̱ρ νε̱ν-τε̱δγιέτ' ἐνε̱ντε̱ τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ χρὶ π̇ὲ̱ρ μετανί.

8. Α τζίλια ε̱ὄτ' ἀγιὸ Ϝρούα κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ίὄτε δγιέτε̱ δραχμίρα, ἐ τὲ̱ χουμπὶτ ν̇ιὲ̱ δραχμὶ, νούκ̇ε̱ δέζ φωτίνε̱, ἐ νούκ̇ε̱ φὂϊν ὄτε̱πίνε̱, ἐ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν μὲ κουϊγδὲς γγέρα σὰ τὰ Ϝέγε̱;

9. Ε σὶ τὰ Ϝέγε̱, θε̱ῤῥὲτ μίκατε̱, ἐ δ̇ὲ Ϝιτόνετε̱, ἐ οὐ θότε̱· Ϝε̱ζόουνι π̇άὄκ̇ε̱ μὲ μούα, τὲ Ϝέτζε̱ δραχμίνε̱ κ̇ὲ̱ π̇άτζε̱ χούμπουρε̱.

10. Κε̱ὄτοὺ οὐ θὸμ γιούβετ, Ϝε̱-ζὶμ πε̱νετε̱ πε̱ρπάρα Ε̱γγε̱γετ σε̱ Περντίσε̱, π̇ὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ φαγε̱τούαρ κ̇ὲ̱ μετανοής.

11. Ε θὰ· ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὶὄ δ̇ὲ̱ δγιέλμ.

12. Ε μὲ ῥίου γκὰ ἀτὰ ἰ θότε̱ σὲ̱ γιάτιτ, τάτε̱· νέμε̱ πγιέσε̱ν' ἐ Ϝέρετ κ̇ὲ̱ με̱ π̇ίσε ἐ οὐ ντάου ἀτοῦρε Ϝένε̱.

13. Ε π̇ὰς γιὸ ὄούμε̱ δ̇ίτετ ἰ

ξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

14. Ἀφοῦ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγεινε πεῖνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερῆται.

15. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἕνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκῃ χοίρους.

16. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

17. Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρός μου, περισσεύουσιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης!

18. Σηκωθεὶς θέλω ὑπάγει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου·

19. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἕνα τῶν μισθωτῶν σου.

20. Καὶ σηκωθεὶς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῷ δὲ ἀπεῖχεν ἔτι μακρὰν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

21. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου.

22. Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας.

μπε̱γιόδι Fίθε̱ μὶ ῥίου π̇ὶῤῥ ἐ ἴκου, ἐ βάτε ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ λιάρFε̱· ἐ ἀτγὲ πε̱ρχάπι Fε̱ν' ἀτὶγ, ντὲ̱ πούνε̱ρα τὲ̱ λίFα.

14. Ε σὶ ἐ πρίσι ἀὶ Fίθε̱, οὐ π̇ὲ̱ οὐ ἐμάδε μπὰ τὲ̱ βε̱ντ: ἐ ἀὶ νίσι τὲ̱ μὸς κ̇ίσ.

15. Ε βάτε ἐ οὐ κολὶς μὲ νιὲ̱ γκὰ φσιατάρε̱τ ἐ ἀτὶγ βε̱ντιτ, ἐ ἐ δε̱ρFόϊ ἀτὲ̱ ντὲ̱ τζιφλίκε̱ τὲ̱ τὶγ τὲ̱ ῥούαν δέῤῥατε̱.

16. Ε κ̇ίσ δε̱σε̱ρὶμ τὲ̱ γγὸς π̇άρκουν' ἐτὶγ γκὰ λέντε̱τε̱ κ̇ε̱ χάϊγνε̱ δε̱ῤῥατε̱, ἐ νούκ' ἰ ἴπτε νιερὶ ἀτίγ.

17. Ε σὶ ἔρδι ντὲ̱ βέτε̱χε τὲ̱ τὶγ, θὰ, σὰ ῥοFε̱τάρε̱ ντὲ̱ στε̱πὶ τὲ̱ π̇απάλτσὶμ κάνε̱ π̇ούκ̇ε̱ κ̇ε̱ οὐ τεπε̱ρὸν, ἐ οὔνε̱ κ̇ε̱τοὺ βδὲς οὐρίετ;

18. Δὸ τὲ̱ γκρίχεμ τὲ̱ βέτε τὲ παπάϊ ἴμ, ἐ τὶ θὸμ, π̇απ̇ὰ· φε̱γέβα κόντρε̱ Κίελιτ, ἐ δὲ κόντρε̱ τέγε.

19. Ε με̱ νούκ̇ε̱ γιὰμ ἰ ζότι τὲ̱ κιούγχαεμ π̇ίῤῥι ἴτ· π̇έμε̱ πόσι νιὲ̱ γκὰ ῥοFε̱τάρε̱τ' ἐτούα.

20. Ε οὐ ¡κρὲ ἐ ἔρδι ντὲ π̇απ̇άϊ τὶγ· ἐ σί κὲ ἀκόμα λιὰρF γκὰ ἀϊ, ἐ πὰ ἀτὲ̱ π̇απ̇άϊ τὶγ, ἐ ἰ ἔρδι κ̇έϊκ̇ πε̱ρ τὲ̱· ἐ οὐ λε̱σούα ἐ ἰ στίου δούαρῤτε̱ μπὲ̱ κιάφε τὲ̱ τὶγ, ἐ ἐ πούθτε ἀτέ̱.

21. Ε ἰ πίῤῥι ἰ θότ' ἀτὶγ· π̇απ̇ὰ, φε̱γέβα κόντρε̱ Κίελιτ, ἐ δὲ κόντρε̱ τέγε, ἐ νούκ̇ε̱ γιὰμ ἰ ζότι με̱ τὲ̱ κιούχαεμ π̇ίῤῥι ἴτ.

22. Ε π̇απάϊ οὐ θότε̱ σε̱ρπ̇ε̱τόρε̱βετ σὲ̱ τὶγ· κρένι γιάστε̱ με̱ τὲ̱ μίῤῥατε̱ ῥόπ̇α, ἐ βίσνιε ἀτὲ̱, ἐ βίῤῥι οὐνάζε̱ μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ τὶγ· ἐ τὲ̱ μπάθουρα ντὲ̱ κ̇ε̱μπε̱ τὲ̱ τίγ.

23. Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάξατε, καὶ φαγόντες ἂς εὐφρανθῶμεν.

24. Διότι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

25. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ· καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς.

26. Καὶ προσκαλέσας ἕνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα;

27. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπήλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα.

28. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἰδοὺ, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου.

30. Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι᾽ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

31. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι·

32. Ἔπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ ις΄. 16.

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος,

23. Ε π̇ίνι βίτζν᾽ ἐ οὐσ̈κίερε μὲ Fρούρε̱, ἐ θέῤῥιε· ἐ τὲ̱ χάμε̱, ἐ τὲ̱ Fε̱ζόνεμι.

24. Σὲ κούϊγ πίῤῥι ϊμ, κὲ ί βδέκουρε̱, ἐ πὰ ῥόϊ, ἐ ί χούμπουρε̱, ἐ οὐ Fε̱ντ᾽ ἐ νίσνε̱ τὲ̱ Fε̱ζόνισ̈νε̱.

25. Ε κ̇ίῤῥι μὶ μάδ̈ί τὶγ κὲμπ᾽ ἄῤῥε̱, ἐ μπὲ̱ τὲ̱ κθίερε̱ πόκε̱ οὐ ἀφε̱ρούα σ̈τε̱πίσε̱, διFιέϊ τὲ̱ κ̇ε̱ντούαρα ἐ βάλερα.

26. Ε σὶ θύῤῥε̱ νιὲ̱ γκὰ κοπίγτε̱, ἐ πιέτι τζδ̈ὸ τὲ̱ γένε̱ κ̇ε̱τό.

27. Ε δὲ ἀΐ ί θὰ ἀτὶγ· σὲ βε̱λάϊ ϊτ ἔρδι, ἔ θέῤῥι π̇απ̇άϊ ϊτ βίτζν᾽ ἐ οὐ σ̈κίερε̱ μὲ Fρούρε̱. σὲ ψὲ ἐ πρίτι ἀτὲ̱ μὲ σ̈ε̱ντέτ.

28. Ε ἀΐ οὐ ζε̱με̱ρούα, ἐ νούκ̇ε̱ δούαν τὲ̱ χίν π̇ρε̱ντα, ἐ π̇απ̇άϊ τὶγ, δ̈όλι γιάσ̈τε̱, ἐ ί λιούτεϊγ ἀτίγ.

29. Ε ἀΐ οὐ πε̱ρFεϊFκ, ἐ ί θὰ π̇απ̇άϊτ σε̱ τὶγ· γιὰ, κάκε̱ βγιὲτ τὲ̱ πουνόϊγ τὶ, ἐ ντονιὲ̱ πορσὶ νούκ̇ε̱ τὲ̱ σ̈κέλια, ἐ μούα νούκ̇ε̱ με̱ δὲ κούρε̱ νιὲ̱ κ̇ὲτζ, τὲ̱ Fε̱ζόνεμ μὲ μίκτ᾽ ἐμί.

30. Ε κοὺρ ἔρδι κούϊγ π̇ίῤῥι ϊτ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ χάγκρι Fε̱νε̱ μὲ Fρὰ τὲ̱ λίFα, ί θέῤῥε̱ ἀτὶγ βίτζν᾽ ἐ οὐσ̈κίερε̱ μὲ Fρούρε̱.

31. Ε δὲ ἀΐ ί θὸτ᾽ ἀτὶγ· πὶῤῥ, τὶ κουρδ̈ὸ μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱ γὲ, ἐ Fίθε̱ τὲ̱ μίατε̱ τὲ̱ τούατε̱ γιάνε̱.

32. Πὸ ϊσ̈τε ἐ οὐδ̈ε̱σε̱ τὲ̱ π̇ε̱γε̱με̱ Fοσ̈τὶ ἐ Fε̱ζὶμ, σὲ ψὲ κούϊγ βε̱λάϊ ϊτ κὲ ί βδ̈έκουρε̱ ἐ πὰ ῥὸν, ἐ οὐ Fε̱ντ.

Κρίε EFιασ̈τε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ις΄. 16.

Ε θόσ̈τε ἐ δὲ ντὲ̱ μαθητίτ᾽ ἐτὶγ· νιὲ̱ ντερὶ κὲ ί πάσουρε̱, ἀΐ κ̇ί-

ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ κράξας αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί *εἶναι* τοῦτο τὸ *ὁποῖον* ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῇ πλέον νὰ εἶσαι οἰκονόμος.

3. Εἶπε δὲ καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ᾽ ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι.

4. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας.

5. Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα.

7. Ἔπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεὰν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9. Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνὰς, ὅταν ἐκλείψητε.

10. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστὸς, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστὸς εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἄδικος εἶναι.

ὅτε νιε̱ κονὸμ· ἐ ἀτε̱ ἐ καλε̱ζούανε̱ τεκ αἴ σὲ ἱ πε̱ρχὰπ Fε̱ν᾽ ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἐ θύῤῥι ἀτε̱, ἱ θότ᾽ ἀτὶγ· τζέϋτε̱ κ̇ε̱γιὸ κ̇ε̱ διFιόϊγ πε̱ρ τὶ; ἔπ λογαρίν᾽ ἐ κονομλε̱κουτ σὶτ, σὲ νούκ̇ε̱ μοῦντ τε̱ κονομὶτζ̆ σὸτ δὶ πάρε̱.

3 Ε κονόμι θότε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τὶγ· τζτε̱ π̇ε̱ϊγ, σὲ ζότι ἴμ δὸ τε̱ με̱ ντζγιέρε̱ μούα γκὰ πούνα; τε̱ ρε̱μόϊγ νούκ̇ε̱ μοῦντ, τε̱ λίπε̱ϊγ μὲ βγιὲν τούρπ.

4. Κιουπε̱τόβα σὲτζ τε̱ π̇ε̱ϊγ, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ δὰλλ γκὰ κονομλε̱κου τε̱ με̱ δέξγε̱νε̱ ντε̱ ὅτε̱πίρα τε̱ τοῦρε̱.

5 Ε σὶ θόῤῥι ἄφε̱ρ νιε̱ γκὰ νιε̱ π̇ορτζλίτ᾽ ἐ ζότιτ σε̱ τὶγ, ἱ θότε̱ σε̱ πάριτ, σὰ ἱ δὸ ζότιτ σίμ;

6. Ε δὲ αἴ ἱ θότε̱· νιε̱κὶντ π̇ουτζέλια βάϊγ· ἐ ἱ θότ᾽ ἀτὶγ· μὲῤῥ κάρτε̱νε̱ τε̱ντε, ἐ ῥὶ ἐ ὅκρουαϊγ ὅπέϊγτ πεσε̱δγιέτε̱.

7. Πασαντάϊγ ἱ θότε̱ τγιέτε̱ριτ· ἐ τὶδ σὰ ἱ δὸ; ἐ δὲ αἴ ἱ θότε̱· νιε̱κὶντ μάτε̱σε̱ Fρούρε̱· ἐ ἱ θότ᾽ ἀτὶγ· μὲῤῥ κάρτε̱νε̱ τε̱ντε̱, ἐ ὅκρούαϊγ τετε̱δγιέτε̱.

8. Ε ἐ μποῦρι ζότι κονόμν᾽ ἐ πὰκ̇έσε̱, σὲ π̇ε̱ρι μὲ με̱ντ. Σὲ ψε̱ τε̱ π̇ὶγτ᾽ ἐ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ γιάνε̱ ντε̱ π̇ρε̱ζ τε̱ τοῦρε̱ με̱ τε̱ με̱ντζουρε̱ σὲ τε̱ πὶγτ᾽ ἐ δρίτε̱σε̱.

9. Ε οὔνε̱ οὐ θὸμ γιούβετ· π̇ε̱νι μὶκ̇ γκὰ Fε̱ρι ἱ ἀδικίσε̱· κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βδίσνι τοῦ δέξγε̱νε̱ γιούβετ ντε̱ τέντε̱ρα τε̱ πὰ σόσουρα.

10. Αἴ κ̇ε̱ ε̱ὅτ᾽ ἐ π̇έσε̱σε̱ ντε̱ τε̱ πάκε̱νε̱ ε̱ὅτ᾽ ἱ π̇έσε̱σε̱ ἐ δὲ ντε̱ τε̱ ὅούμε̱νε̱· ἐ αἴ κ̇ε̱ ε̱ὅτ᾽ ἱ ὅτρε̱μπε̱ρε̱ ντε̱ τε̱ πάκ̇ε̱νε̱, ε̱ὅτ᾽ ἱ ὅτρε̱μπε̱ρε̱

11. Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοί, τὸν ἀληθινὸν *πλοῦτον* τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῇ;

12. Καὶ ἐὰν εἰς τὸν ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοί, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας;

13. Οὐδεὶς δοῦλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

14. Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεῖς εἴσθε οἱ δικαιόνοντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας· διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλὸν, βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου *ὑπῆρχον*· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις βιάζεται *νὰ εἰσέλθῃ* εἰς αὐτήν.

17. Εὐκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρὰ μία κεραία τοῦ νόμου νὰ πέσῃ.

18. Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρὸς, μοιχεύει.

19. Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς.

ντε̱ τε̱ ϲούμε̱νε̱;

11. Ε ντε̱σ̈τ' ἀδὰ, κ̇ε̱ νούκ' οὺ δούκτε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱ ντε̱ ϝε̱ κ̇ε̱ κὲ γκὰ ἀδικὶ, τζίλι δὸ τοῦ π̇εσόγε̱ γιούβετ μπε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱;

12. Ε ντε̱σ̈τε̱ ἀδὰ κ̇ε̱ νούκ' οὺ δούκτε̱ τε̱ πέσε̱σε̱ ντε̱ τε̱ χουαΐγνε̱, τζίλι δὸ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ τουάϊγνε̱;

13. Ντονὶε̱ σ̈ε̱ρπ̇ε̱τούαρ νούκ̇ε̱ μουντ τε̱ σ̈ε̱ρπ̇έγε̱ δὶ ζοτε̱ρὶνγ· σὲ ψὲ γιὰ δὸ τε̱ μὸς δόγε̱ ν̇ιέ̱ρινε̱, ε̱ δὸ τε̱ δόγε̱ τγιέτε̱ρινε̱· γιὰ δὸ τε̱ π̇ε̱λκέγε̱ ν̇ιέ̱ρινε̱, ε̱ δὸ τε̱ μὸς π̇ε̱λκέγε̱ τγιέτε̱ρινε̱· νούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ πουνόνι Περντίσε̱, ε̱ δὲ μαμονάνε̱· (λιακε̱μίμνε̱.)

14. Ε ἱ διϝισΐγνε̱ ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ ε̱ δὲ Φαρισεΐγτε̱, κ̇ε̱ κένε̱ τε̱ σ̈τρε̱ΐγτε̱, ε̱ π̇ε̱ρκέσ̈νε̱ μέ τέ.

15. Ε οὺ θότ' ἀτοῦρε, γιούβετ γίνι ἀτὰ κ̇ε̱ δε̱φτόνι βέτε̱χε̱νε̱ τούαϊγ τε̱ δρέΐγτε̱ π̇ε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζετ· μὲ Περντία ν̇ιεχ ζέ̱με̱ρατε̱ τουάϊγ, σὲ ψὲ ἀγιὸ κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ ε̱ λιάρτε̱ π̇ε̱ρπάρα νιέρε̱ζετ, π̇ε̱ρπάρα Περντίσε̱ ε̱σ̈τ' ε̱ ντγιέτε̱.

16. Νόμι ε̱ δὲ προφήτε̱τε̱ γγέρα τὲ Ιωάννη κένε̱· κ̇ε̱ ἀχιέρε ε̱ παστάγε διδάξετε̱ μπρετε̱ρία ε̱ Περντίσε̱, ε̱ τζίλι δὸ μὲ σ̈τρε̱γγἰμ χὶν μπε̱ τέ.

17. Μὲ κολάϊγτε̱ ε̱σ̈τε̱ τε̱ σ̈κόγε̱ Κίελι ε̱ δὲ δέου, ἃ τε̱ πγιέρε̱ μπε̱ δὲ ν̇ιε̱ μάγε̱ γκὰ νόμι.

18. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ ζ̇π̇ὸν ϝρούαν' ε̱τίγ, ε̱ μαρτόνετε̱ γὲ τγιάτε̱ρ ε̱σ̈τε̱ κουρβγιάρ· ε̱ δὲ τζίλι δὸ κ̇ε̱ μὲρρ ϝρούα τε̱ ζ̇π̇ούαρε̱ γκὰ π̇ούρρι, ε̱ τε̱ πὰ ντάρε̱, π̇ε̱ν κουρβε̱ρί.

19. Κὲ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ ἱ πάσουρε̱, ε̱ βίσ̈εΐγ μὲ π̇ορφύρε̱, ε̱ δὲ μὲ βίσ̈νιε̱, ε̱ π̇ε̱ν ϝοστίρα τε̱ με̱δὰ γκὰ δίτα.

20. Ἦτο δὲ πτωχός τις ὀνομαζό-
μενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπλη-
γωμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ,
21. Καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῇ ἀ-
πὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ
τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ
οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἔγλειφον τὰς πλη-
γὰς αὐτοῦ.
22. Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχὸς, καὶ
ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλ-
πον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ
ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη.
23. Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ὑψώσας τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῷ ἦτο ἐν βασάνοις
βλέπει τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν,
καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐ-
τοῦ.
24. Καὶ αὐτὸς φωνάξας εἶπε, Πάτερ
Ἀβραὰμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν
Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ
δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ κα-
ταδροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι
βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.
25. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραὰμ, Τέκνον,
ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγα-
θά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος
ὁμοίως τὰ κακά· τώρα οὗτος μὲν πα-
ρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι.
26. Καὶ ἐκτὸς τούτων πάντων, με-
ταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶ-
ναι ἐστηριγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες
νὰ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ
μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν νὰ δια-
περῶσι πρὸς ἡμᾶς.
27. Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν,
πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ πατρός μου·
28. Διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ
νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ
μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον
τοῦτον τῆς βασάνου.
29. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραὰμ,

20. Ε κὲ ἀτγὲ νιε̱ νιερὶ κ̇ε̱ κιού-
χαεϊγ Λάζαρο, κ̇ε̱ δε̱ρϜεϊγ ντε̱ πόρτε̱
τε̱ τὶγ, πλιὸτ μὲ πλιάϜα.
21. Ε δε̱ϋ̈σε̱ρὸν τε̱ γρίχεϊγ γκὰ θρί-
μετε̱ κ̇ε̱ π̇ίγνε̱ γκὰ με̱σάλα ἐ σε̱ πά-
σουριτ· πὸ ἐ δὲ κέντε̱ βίγνε̱ ε̱ ἱ λε̱-
πίγνε̱ πλιάϜατ' ἐτίγ.
22. Ε ἔρδι κόχα κ̇ε̱ βδίκι ἱ βάρ-
φε̱ρι, ἐ ἐ ὄπίγνε̱ Ε̱γγε̱γτε̱ ἀτε̱ ντε̱
Ϝὶ τε̱ Αβραάμιτ· ἐ βδίκι ἐ δὲ ἱ πά-
σουρι ἐ ε̱ κάλε̱ ντε̱ βάῤῥ.
23. Ε γκρίγτι σίτ' ἐ τὶγ ντε̱
πίσε̱ κ̇ε̱ κὲ, σὲ κὲ ντε̱ μουντὶμ, ἐ
ὄὲχ Αβραάμνε̱ πε̱ρ σε̱ λιάρϜουτ, ἐ
δὲ Λαζαρίνε̱ ντε̱ Ϝὶ τε̱ τίγ·
24. Ε αἰ θύῤῥι ἐ θα· γιὰτ Αβρα-
ὰμ, λὲ τε̱ τε̱ βίγε̱ κ̇ε̱ϊλ πε̱ρ μούα,
ἐ δε̱ρϜὸ Λάζαρινε̱, τε̱ γγιέγε̱ μάγε̱ν'
Ϝίστιτ σε̱ τὶγ μὲ οὔγε̱, ἐ τε̱ με̱ λιάϜκ-
γε̱ Ϝιούχε̱νε̱ τίμε· σὲ δίϜεμ ντε̱ κ̇ε̱τε̱
φλιάκ̇ε̱.
25. Ε δὲ Αβραάμι ἱ θότε̱· π̇ίῤῥ,
κουΐγτόου σὲ τὶ ἱ μόῤῥε τε̱ μίῤῥατ.
ἐτούα ντε̱ γέτε̱ τε̱ντε· ἀστοὺ ἐ δε̱
Λάζαρι τε̱ κ̇ε̱κίατε̱· ε̱ νταϋστὶ κούϊγ
πρε̱χετε̱, ε̱ τὶ χὲκ μουντίμ.
26. Ε δὲ μπὶ Ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ, ντε̱ μὲς
τούαϊγ ε̱ δὲ νέβετ ε̱ϋστε̱ νιε̱ γκρε-
μίν' ἐμάδε κ̇ε̱ τε̱ μὸς μούντγε̱νε̱ τε̱
ὄκόγε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ δούανε̱ τε̱ βίγε̱νε̱ κ̇ε̱-
τέγε ντε̱ γιοὺ, ἃς ἀτὰ κ̇ε̱ δούανε̱ τε̱
βίγε̱νε̱ γκὰ γιούβετ ντε̱ νέ.
27. Ε δὲ αἰ ἱ θότε̱· οὔνε̱ τε̱ λιού-
τεμ, ὦ γιὰτ, τὰ δε̱ρϜὸτζ ἀτε̱ ντε̱
ὄτε̱πὶ τε̱ π̇απ̇άϊτ σίμ.
28. Σὲ κάμ πέσε̱ βε̱λάζε̱ρ, κ̇ε̱
τοῦ δε̱φτόγε̱ ἀτοῦρε πε̱ρ κ̇ε̱τε̱, κ̇ε̱ τε̱
μὸς βίγε̱νε̱ ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ε̱τού ντε̱ κε̱τε̱
βε̱ντ τε̱ μουντίμιτ.
29. Ι θότ' ἀτὶγ Αβραάμι· κάνε̱

Ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας· ἂς ἀκούσωσιν αὐτούς.

30. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχὶ πάτερ, Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτοὺς, θέλουσι μετανοήσει.

31. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι πεισθῇ.

ΚΕΦ. ιζ' 17.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ *εἰς ἐκεῖνον*, διὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται.

2. Συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου πέτρα, καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων.

3. Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. Ἐὰν δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ, ἐπίπληξον αὐτόν· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ συγχώρησον αὐτόν.

4. Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ, καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ, λέγων, Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσει αὐτόν.

5. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν κύριον, Αὔξησον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν.

6. Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐὰν εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε εἰπεῖ εἰς τὴν συκάμινον ταύτην, Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἤθελε σᾶς ὑπακούσει.

7. Τίς δὲ ἀπὸ σᾶς ἔχων δοῦλον ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν εὐθὺς ἀφοῦ ἔλθῃ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, Ὕπαγε κάθισον νὰ φάγῃς;

Μωϋσίνε̱, ἐ δὲ προφήτε̱τε̱, λὲ τοῦ δ̇ιϝιόγε̱νε̱ ἀτοῦρε.

30. Ε δὲ ἀΐ ἰ θὰ, γιὸ, ὦ γιὰτ Αβραὰμ, πὸ ντὲ̱ βάφτε̱ ν̇ιερὶ μπὰ τὰ γκὰ τὲ̱ βδ̇έκουριτε̱, δ̇ὸ τὲ̱ μετανοήσγε̱νε̱.

31. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ, ντὲ̱ μὸς δ̇ιϝιόγε̱νε̱ Μωϋσίουτ, ἐ δὲ προφήτε̱βετ. ἐ δὲ γκὰ τὲ̱ βδ̇έκουριτε̱ ντὲ̱ οὔγγιάλτε̱ ν̇ιερὶ ν̇ούκ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ π̇ε̱σόγε̱νε̱.

Κρίε Εϋτατε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιζ'. 17.

Ε οὐ θότε̱ μαθητίβετ νούκ' ἐ̱σ̇τε̱ μουμκὶμ τὲ̱ μὸς βίγε̱νε̱ σκανδάλετε̱· πὸ βὲ ἀτὶγ κ̇ε̱ πρέλγ σὶ βίγε̱νε̱.

2. Με̱ μίρρε̱ κὲ πὲρ τὲ̱ κ̇ε̱ τὶ κὲ λίδουρε̱ μπε̱ κιάφε̱ τὲ̱ τὶγ ν̇ιε̱ ϝουρρ μουλίριτ, ἐ τὲ̱ κὲ χέδουρε̱ ντὲ̱ δ̇ὲτ, σὲ τὲ̱ π̇ε̱νετε̱ σκάνδαλο ντὲ̱ ν̇ιε̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ τὲ̱ βόϝε̱ϊγτε̱.

3. Κίνι κουΐγδὲς βέτε̱χενε̱ τούαϊγ· ἐ ντέ̱σ̇τε̱ κ̇ε̱ τὲ̱ φε̱γέγε̱ βε̱λάϊ ἴτ τὲκ τέγε, κε̱ρτόγε ἀτὲ̱· ἐ ντὲ̱ με̱τανοήστε̱, τὰ ντε̱γὲτζ ἀτέ̱.

4. Ε δὲ ντὲ̱ φε̱γέφτε̱ ὅτάτε̱ χέρε̱ δ̇ίτε̱νε̱ κόντρε̱ τέγε, ἐ ὅτάτε̱ χέρε̱ δ̇ίτε̱νε̱ τὲ̱ κθένετε̱ τὲκ τὶ, ἐ τὲ̱ θότε̱· με̱τανοής· τὰ ντε̱γὲτζ ἀτέ̱.

5. Ε ἀποστοΐγτε̱ ἰ θάνε̱ Ζότιτ· ὅτόνα νάβετ π̇έσε̱.

6. Ε οὐ θὰ Ζότι, ντὲ̱ κ̇έσ̇ε̱τε̱ π̇έσε̱ σὰ κόκε σινάπιτ, δ̇ὸ τὲ̱ θόσ̇ε̱τε̱ κ̇ε̱τὶγ λίσιτ μάνιτ, σκούλιου, ἐ φυτέψου ντέ̱δ̇ε̱τ, ἐ δ̇ὸ τοῦ δ̇ιϝιόν' γιούβετ.

7. Ε τζίλι ἐ̱σ̇τε̱ γκὰ γιούβετ κ̇ε̱ κὰ ν̇ιε̱ ὅε̱ρπ̇ετσύαρ κ̇ε̱ λιρὸν ντάρρε̱, ἀ κ̇ε̱ ῥούαν δ̇ε̱ντε̱, κουρ κθένετ' ἀΐ γκὰ ἄρρα ἰ θότε̱ με̱ ν̇ιε̱, ἔγια, ἐ ρὶ ντὲ̱ με̱σάλε̱;

BKSH

8. Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ἑτοίμασον τί νὰ δειπνήσω, καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρέτει με, ἑωσοῦ φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πίει σύ;

9. Μήπως γνωρίζει χάριν εἰς τὸν δοῦλον ἐκεῖνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται.

10. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμητε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἐσᾶς, λέγετε, ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ,τι ἐχρεωστοῦμεν νὰ κάμωμεν.

11. Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, διέβαινε διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12. Καὶ ἐνῷ εἰσήρχετο εἴς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνθρωποι λεπροὶ, οἵτινες ἐστάθησαν μακρόθεν·

13. Καὶ αὐτοὶ ὕψωσαν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.

14. Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ δείξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐνῷ ἐπορεύοντο ἐκαθαρίσθησαν.

15. Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰατρεύθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν·

16. Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ *εἶναι*;

18. Δὲν εὑρέθησαν *ἄλλοι* νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν Θεὸν, εἰμὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σηκωθεὶς ὕπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

8. Ε νούκ' ἰ θότ' ἀτὶγ μ̱ε τέπε̱ρ π̇έ̱μ̱ε δάρκ̇ε̱, ἐ πε̱ρβίὂου τέ̱ μ̱ὲ π̇ὲ̱τζ χουσμὲτ, γγέρα σὰ τὲ̱ χὰ ἐ τὲ̱ πὶ· ἐ παστάγε δὸ τὲ̱ χὰτζ ἐ τὲ̱ πὶτζ ἐ δὲ τίγ;

9. Μὸς ἴ ν̇ιὲχ ντον̇ιὲ̱ χατὲρ ἀτὶγ ὂε̱ρπ̇ε̱τόριτ, σὲ ψὲ π̇έ̱ῤῥι ἀτὸ κ̇ὲ̱ ε πορσίτι ἀτὲ̱; μὲ̱ δούκ̇ετε̱ γιό.

10. Κε̱ὂτοὺ ἐ δὲ γιούβετ κοὺρ, τὲ̱ π̇έ̱νι Ϝἰθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὺ πορσίτγε̱νε̱ γιούβετ, θόϊ σὲ γέμι κοπὶγ τὲ̱ πὰ βε̱γίερε̱, σὲ ψὲ ἀτὸ κ̇έ̱ὂε̱μ πόρτζ τὲ̱ π̇έ̱γε̱μ π̇έ̱μ.

11. Ε κοὺρ βίντε ἀΐ ντὲ̱ Ἰερουσαλὶμ, ὂκὸν ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ σαμαρίσε̱, ἐ τὲ Γαλιλαίε̱σε̱.

12. Ε κοὺρ δὸ τὲ̱ χὶν ἀΐ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ φὂιὰτ, δούαλε̱ π̇ε̱ρπάρα τὶγ δγιέτε̱ ν̇ιέρε̱ζ τὲ̱ λεπρόσουρε̱, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ντρούανε̱ πὲ̱ρ σὲ̱ λιάρϜουτ.

13. Ε γκρίγτινε̱ ζέ̱νε̱, τούκ' ἐ θέ̱νε̱· Ἰησοὺ δάσκαλ, λὲ τὲ̱ τὲ̱ βίγε̱ κέϊκ πὲ̱ρνέβετ.

14. Ε σὶ ἴ πὰ, οὺ θὰ ἀτοῦρε· χάϊγδενι, ἐ δε̱φτόνι βέτε̱χ̇ενε̱ τούαϊγ ντὲ̱ πρίφτε̱ρ' ἐ τὲκ βίγν' ἀτὰ μπούδε̱, οὺ κε̱ρούανε̱.

15. Ε ν̇ιὲ̱ γκὰ ἀτὰ, σὶ πὰ κ̇ὲ̱ οὺ ὂε̱ρούα, οὺ κθίε ἐ λε̱βδὸν Περντίνε̱ μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μάδ.

16. Ε ῥὰ πε̱ρμπὶς πε̱ρπάρα κ̇έ̱μ πε̱βετ σὲ̱ Ἰησουΐτ, ἐ ἐφχαριστὶς ἀτὲ̱· ἐ ἀΐ κὲ Σαμαρίτ.

17. Ε δὲ Ἰησουΐ οὺ πε̱ρϜέϊϜκ ἐ, θὰ· νούκ' οὺ κε̱ρούανε̱ τὲ̱ δγέτε̱; ἐ πὸ τὲ̱ νέ̱ντε̱τε̱ κοὺ γιάνε̱;

18. Νούκ' οὺ Ϝέ̱ντνε̱ τὲ̱ κθένεὂινε̱ τὲ̱ ἴπνε̱ λε̱βδὶμ Περντίσε̱, πὲ̱ρ βέτζμε κ̇ε̱τὶγ σὲ̱ χουαΐγιτ;

19. Ε ἴ θὰ ἀτὶγ, γκρέου, ἐ χάϊγδε̱· π̇έσα γιότε τὲ̱ σόσι τίγ.

20. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρατηρῆται·

21. Οὐδὲ θέλουσιν εἰπεῖ, Ἰδοὺ ἐδῶ *εἶναι*, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδητε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ.

23. Καὶ θέλουσι σᾶς εἰπεῖ, Ἰδοὺ, ἐδῶ *εἶναι*, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μηδ' ἀκολουθήσητε.

24. Διότι ὡς ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25. Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτὸς νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

26. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

27. Ἔτρωγον, ἔπινον, ἐνύμφευον, ἐνυμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

28. Ὁμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λώτ· ἔτρωγον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν·

29. Καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

20. Ε σι ἐπιέτνε̱ πὰ Φαρισέϊγτε̱, κοὺρ ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ τ' ἄρδουρε̱ μπρετε̱ρία ε̇ Περντίσε̱, οὐ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτοῦρε̱, ε̇ οὐ θὰ· μπρετε̱ρία ε̇ Περντίσε̱ νούκ̇ε̱ βγιὲν μὲ τε̱ π̇έ̱ῤῥε̱ ϝατί.

21. Ἂς νούκ̇ε̱ θόνε̱· γιάβουα κ̇ε̱τοὺ, ἆ γιάβουα ἀτγὲ· σὲ ψὲ γιὰ μπρετε̱ρία ε̇ Περντίσε̱ ντε̱ μὲς τουάϊγ ε̱̈σ̈τε̱.

22. Ε οὐ θὰ ε̇ δὲ μαθητίβετ, δ̇ὸ τε̱ βίγε̱νε̱ δ̇ὶτ κ̇ε̱ τε̱ δε̱σ̈ε̱ρόνι τε̱ σ̈ίχνι ν̇ιε̱ γκὰ δ̇ίτε̱ τε̱ πίῤῥιτ σε̱ ν̇ιερίουτ ε̇ δ̇ὸ τε̱ μὸς ε̇ σ̈ίχνι.

23. Ε δ̇ὸ τοῦ θόνε̱ γιούβετ, γιάβουα κ̇ε̱τοὺ, ἆ, γιάβουα ἀτγὲ· μὸς βίϊ, ἆς μὸς ἴ ντίκνι πὰς ἀτά.

24. Σὲ ψὲ σι κούντρε̱ λαμπουρὶτ βετε̱τίμα γκὰ ν̇ιε̱ρα ἄν' ε̇ Κίελιτ, ε̇ γγέρα μπάνε̱ τγιάτε̱ρ φὲξ, κ̇ε̱σ̈τοὺ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ ε̇ δὲ ἰ π̇ίῤῥι ἰ ν̇ιερίουτ ντε̱ δ̇ίτε̱ τε̱ τίγ.

25. Πὸ πε̱ρπάρα δ̇ούχαετε̱ τε̱ πε̱σόγε̱ ἀϊ σ̈ούμε̱, ε̇ τε̱ σ̈τρίρετε̱ πόσ̈τε̱, γκὰ κ̇ε̱γιὸ φυλί.

26. Ε σι κούντρε̱ ϝιάου ντε̱ δ̇ὶτ τε̱ Νώεσε̱· κ̇ε̱σ̈τοὺ δ̇ὸ τε̱ γέτε̱ ε̇ δὲ ντε̱ δ̇ίτ τε̱ π̇ίῤῥιτ σε̱ ν̇ιερίουτ.

27. Χάϊγνε̱, ε̇ πίγνε̱, μαρτόϊγνε̱, ε̇ μαρτόνισ̈νε̱, γγέρα μπὰ τε̱ δ̇ίτε̱ κ̇ὲ χ̇ίρι Νώεα ντε̱ κιβωτό· ε̇ ἔρδι κατακλυσμόϊ, ε̇ ἰ χούμπι τε̱ ϝίθε̱.

28. Κε̱σ̈τοὺ ϝιάου ε̇ δὲ ντε̱ δ̇ὶτ τε̱ Λώτιτ· χάϊγνε̱, ε̇ πίγνε̱, π̇λέϊγνε̱, ε̇ σ̈ίτνε̱, φυτέψνε̱, ε̇ δ̇ε̱φτόϊγνε̱ σ̈τε̱πίρα.

29. Πὸ ἄτε̱ δ̇ίτε̱ κ̇ε̱ δ̇όλι Λώτι γκὰ Σοδόμα, ῥὰ σ̈ὶ ἰ ζγιάρτε̱ ε̇ ἰ σ̈κιούφουρτε̱ γκὰ Κίελι, ε̇ ἰ χούμπι ϝίθε̱.

BKSH

30. Ὡσαύτως θέλει εἶσθαι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῆ.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις ευρεθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἂς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἂς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

32. Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λώτ.

33. Ὅστις ζητήσῃ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτὴν, θέλει διαφυλάξει αὐτήν.

34. Σᾶς λέγω, ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἶσθαι δύο ἐπὶ μιᾶς κλίνης· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται..

35. Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμβάνεται· καὶ ἡ ἄλλη ἀφίνεται

36. Δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται.

37. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου *εἶναι* τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἀετοί.

ΚΕΦ. ιή. 18.

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι,

2. Λέγων, Κριτής τις ἦτο ἔν τινι πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβεῖτο, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπετο.

3. Ἦτο δὲ χήρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.

30. Κε̱σ̈τοὺ ε̱ τίλια δὸ τε̱ γέτε̱ μπὲ̱ δίτε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ δε̱φτόνετε̱ ἰ ṗίρρι ἰ ν̇ιερίουτ.

31. Μπὰ τε̱ δίτε̱ αἴ κ̇ε̱ τε̱ Fέν-τετε̱ μπὶ ταράτζε̱, ε̱ τε̱ κ̇έτε μπὲ̱ σ̈τε̱πὶ ῥόṗατ' ετὶγ, λὲ τε̱ μὸς ζ̇πρέσε̱ τί μάρρε̱ ατὸ· ε̱ αἴ κ̇ε̱ Fε̱ντετε̱ ντ' ἄρρε̱, ασ̈τοὺ ε̱ δὲ αἴ λὲ τε̱ μὸς κθένετε̱ πράπε̱.

32. Μπάϊ μὲ̱ντ Fρούαν' ε̱ Λώτιτ.

33. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ σ̈πε̱-τόγε̱ Σ̈πίρτιν' ε̱ τὶγ, δὸ τὰ χουμ-πάσε̱ ατὲ̱, ε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τὰ χουμ-πάσε̱ ατὲ̱, δὸ τὰ ῥούαγε̱ ατέ̱.

34. Ε οὐ θὸμ γιοῦβετ, κ̇ε̱ ντὲ̱ κ̇ε̱τε̱ νάτε̱ δὶ δὸ τε̱ γένε̱ ντὲ̱ ν̇ιε̱ στρόμε̱, ν̇ιέ̱ρι δὸ τὲ̱ μίρρετε̱, ε̱ τγιάτε̱ρι δὸ τε̱ λίχετε̱.

35. Δὶ δὸ τε̱ γένε̱ ṗάσ̈κ̇ε̱ κ̇ε̱ τε̱ ṗλιουαΐγνε, ν̇ιέρα δὸ τε̱ μίρρετε̱, ε̱ τγιάτε̱ρα δὸ τε̱ λίχετε̱.

36. Δὶ δὸ τε̱ γένε̱ ντ' ἄρρε̱ ν̇ιέρι δὸ τε̱ μίρρετε̱, ε̱ τγιάτε̱ρι δὸ τε̱ λίχετε̱.

37. Ε γιοὺ πε̱ρFέϊFκνε̱, ε̱ ἴ θάν, ατὶγ· κού, ὦ Ζότ; ε̱ δὲ αἴ οὐ θότ ατοῦρε̱· τὲκ ε̱στε̱ κουφώμα, ατγὲ̱ δὸ τε̱ μπε̱γίδενε̱ ε̱ δὲ σ̈κιπόν̇ιατε̱.

Κρίε Ετετε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιή. 18.

Ε οὐ θόσ̈ ατοῦρε ε̱ δὲ παραβολὶ πὲ̱ρ τε̱ φάλτουρε̱ Fίθε̱ ν̇ιε̱, ε̱ τε̱ μὸς λιόδενε̱.

2. Τούκ' ε̱ θένε̱· ντε̱ ν̇ιε̱ κιουτὲτ κὲ ν̇ιε̱ Fιουκάτασ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ τρε̱μπεΐγ Περντίσε̱, ἂς κ̇ίσ̈ τούρπν' ε̱ ν̇ιέρε̱ζετ.

3. Ε μπὰ τε̱ κιουτὲτ ἴσ̈τε ν̇ιε̱ Fρούα εβὲ, ε̱ αγιὸ βὶγ τὲκ αἴ, ε̱ θὸσ̈· ṗέμε̱ Fιουΐκ̇ μὲ αρμίκνε̱ τίμ.

4. Καὶ μέχρι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἂν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι,

5. Τοὐλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα αὕτη, ἂς ἐκδικήσω αὐτὴν, διὰ νὰ μὴ ἔρχηται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζῃ.

6. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τί λέγει ὁ ἄδικος κριτής.

7. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς;

8. Σᾶς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἆρά γε θέλει εὑρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9. Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας, τοὺς θαῤῥοῦντας εἰς ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην.

10. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης.

11. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα. Εὐχαριστῶ σοι, Θεὲ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης.

12. Νηστεύω δὶς τῆς ἑβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω.

13. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἱστάμενος δὲν ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

14. Σᾶς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεδικαιωμένος *μᾶλλον*, παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν

4. Ε πὲρ ὄσούμε̱ κόχε̱ νούκε̱ δέσι τι πε̱ν· με̱ τε̱ παστάϊγμενε̱ θότε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ' ντόνε̱ σὲ Περντίσε̱ σι τρέ̱μπεμ, ε̇ γκὰ νιερὶ νούκε̱ κὰμ τούρπ,

5. Μὰ σὲ ψὲ με̱ ρε̱ντὸν κε̱γιὸ Fρούα ε̇βέ, λὲ τι πέ̱ϊγ Fιούϊκνε̱· κε̱ τε̱ μὸς βίγε̱ Fίθε̱ νιε̱, τε̱ με̱ τζιάγε̱ κρίστε̱.

6. Ε διFιούατε̱, θὰ Ζότι, σέτζ θὰ Fιουκάτε̱σι ι̇ ὄτρέ̱μπε̱ρε̱.

7. Ε πὸ Περντία δὸ τε̱ μὸς πε̱γε̱ Fιούϊκνε̱ τε̱ ζγιέδουρετ σε̱ τίγ, κε̱ θε̱ῤῥέσε̱νε̱ ντε̱ ἀι̇ δι̇τ ε̇ νάτε̱· ε̇ δὸ τε̱ πε̱ρ τόγε̱ πε̱ρ δε̱μ τε̱ τούρε;

8. Οὐ θὸμ γιούβετ κε̱ δὸ τε̱ πέ̱γε̱ Fιούϊκν' ε̇τοῦρε ὄπέϊγτ' πὸ κουρ τε̱ βίγε̱ ι̇ πίρ̇ρ̇ι ι̇ νιερίουτ, δὸ τε̱ Fέγε̱ βάλε̱ πέσε̱νε̱ μπε̱ δέ;

9. Ε θὰ ε̇ δὲ κε̱τε̱ παραβολὶ πε̱ρ τζὰ κε̱ κίσνε̱ ὀμουθ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε, σὲ κένε̱ τε̱ δρέϊγτε̱, ε̇ σιάγνε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱.

10. Δι̇ νιέρε̱ζ χίπνε̱ ντε̱ Ιερὸ τε̱ φάλισνε̱, νιε̱ρι Φαρισαῖο, ε̇ τγιάτε̱ρι κουμερκιάρ.

11. Φαρισαίουα κε̱ντρόϊ ε̇ φάλεϊγ κε̱τὸ μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ' ὦ Περντὶ τε̱ λε̱βδόϊγ, σὲ νούκε̱ γιὰμ σι νιέρε̱ζιτ' ε̇ τγιέρε̱· ρε̱μπέ̱ς, τε̱ ὄτρέ̱μπε̱ρε̱, κουρβγιάρε̱, ἂς σι ε̇ δὲ κούϊγ Κουμερκιάρι.

12. ΑFε̱ρόϊγ δι̇ χέρε̱ μπὲ γιάβε̱, ἂπ τε̱ δγιέτε̱τε̱νε̱ ντε̱ σὰ Fε̱ κε̱ κάμ.

13. Ε κουμερκιάρι κε̱ντρόϊ πε̱ρ σε̱ λιάρFουτ, ε̇ νούκε̱ δουάϊγ ἂς σίτε̱ τε̱ γκρίγ ντε̱ Κιελ' πὸ ρίγτε Fιόξν' ε̇τίγ, ε̇ θόσ' ντε̱γέμε̱, ὦ Περντὶ, μούα φαγε̱τούαρε̱.

14. Οὐ θὸμ γιούβετ, κε̱ κούϊγ οὐ κθὲ ι̇ δρέϊγτε̱ ντε̱ ὄτεπὶ τε̱ τίγ, ε̇ γιο τγιάτε̱ρι. Σὲ τζίλι δὸ κε̱ γκρε̱

ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

15. Ἔφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίζῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ, ἐπέπληξαν αὐτούς.

16. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως προσκαλέσας αὐτὰ, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς αὐτήν.

18. Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον;

19. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός.

20. Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, «Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.»

21. Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου.

22. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἔτι ἓν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθὲ ἀκολούθει μοι.

23. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

24. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα.

βέτε̱χεν' ἐτὶγ, δὸτ ε̱ γκρεμίσετε̱, ἐ ἀϊ κε̱ οὖν βέτε̱χεν' ἐτὶγ, δὸ τε̱ γκρίχετε̱.

15. Ε ἱ πίγνε̱ ἀτὶγ, ἀκόμα ἐ δὲ φόσ̈νιε̱τε̱, κε̱ τὶ ζὶγ ἀτὰ, ἐ σὶ πάνε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἱ κε̱ρτούανε̱ ἀτά.

16. Ε Ιησούϊ ἱ θύῤῥι ἀτὰ, ἐ ἁ' ἁλίρι δγιέλμτε̱ τε̱ βίγε̱νε̱ τὲκ οὐ ἐ μὸς ἱ μπάνι ἀτὰ, σὲ τε̱ τίλλε̱βετ ε̱σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

17. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ αἰ κε̱ τε̱ μὸς δέξγε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱ πόσι φόσ̈νιε̱ δὸ τε̱ μὸς χίγε̱ μπε̱ τέ̱.

18. Ε ἐπιέτι ἀτε̱ νιε̱ γκὰ τὲ πάρε̱τε̱, ἐ θὰ· ὦ δάσκαλ ἱ μίῤῥε̱ τζτε̱ πε̱ΐγ οὔνε̱ κε̱ τε̱ μὰῤῥ πγιέσε̱ γέτε̱ν' ἐ πὰ σόσουρε̱;

19. Ε δὲ Ιησούϊ ἱ θὰ ἀτίγ· ψὲ με̱ θούα τε̱ μίῤῥε̱; ντονιε̱ νοὺχ' ε̱σ̈τ' ἱ μίῤῥε̱ πε̱ρ βέτζμε περντίσε̱ βέτε̱με̱.

20. Πορσίτε̱ ἱ δὶ, μὸς κουρβε̱ρὸ, μὸς βρὰ, μὸς βὶδ, μὸς πε̱ν μαρτυρὶ τε̱ ῥέμε· ντερὸ παπάνε̱ τε̱ντ, ἐ δὲ μέ̱με̱νε̱ τε̱ντε.

21. Ε δὲ αἰ ἱ θὰ· τε̱ Fίθα κετὸ ἱ κὰμ ῥουαϊγτουρε̱ κε̱ μπε̱ τε̱ ῥὶ τίμ.

22. Ε σὶ διFιόϊ κετὸ Ἰησούϊ, ἱ θὰ ἀτὶγ, ἐ δὲ νιε̱ ἀκόμα τε̱ λίψετε τὶγ· σ̈ὶτ Fίθε̱ σὰ κὲ, ἐ ντάγιουα σε̱ βάρφε̱ρετ, ἐ δὸ τε̱ κὲτζ χαζινὲ ντε̱ Κίελ, ἐ ἔγια πὰς μέγε.

23. Ε αἰ σὶ διFιόϊ κε̱τὸ, οὐ χέλμουα, σὲ ψὲ κὲ σ̈ούμ' ἱ πάσουρε̱.

24. Ε σὶ ἐ πά ἀτε̱ Ιησούϊ, κε̱ οὐ χελμούα, θὰ· σὲ μὲ σ̈ούμε̱ ζαχμὲτ δὸ τε̱ χίγε̱νε̱ ἀτὰ κε̱ κάνε̱ Fε̱, ντε̱ μπρετερὶ τε̱ Περντίσε̱.

25. Διότι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύναται νὰ σωθῇ;

27. Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

28. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

30. Ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον.

31. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῇ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·

32. Διότι θέλει παραδοθῇ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαιχθῇ, καὶ ὑβρισθῇ, καὶ ἐμπτυσθῇ·

33. Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ.

34. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.

35. Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν.

25. Μὲ κολάϊγτε̱ ε̱̈σ̈τε̱ τὲ̱ σ̈κόγε̱ Fαμίλια ντὲ̱ πὲ̱ρ βε̱ῤῥε̱ τὲ̱ Fε̱λπε̱ρε̱σε̱, σὲ τὲ̱ χίγε̱ ἱ πάσουρι ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱.

26. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ διFιόϊγνε̱ θάνε̱· ἐ κούσ̈ μοῦντ τὲ̱ σόσετε̱;

27. Ε δὲ ἀΐ οὐ θὰ, ἀτὸ κ̇ὲ̱ σ̈γιάνε̱ τὲ̱ κολάϊγτα μπάνε̱ τὲ̱ νιέρε̱ζετ, γιάνε̱ τὲ̱ κολάϊγτα μπάνε̱ τὲ̱ Περντίσε̱.

28. Ε Πέτρουκ ἱ θότε̱· γιὰ νάβετ κ̇ε̱ ἱ λιάμ τὲ̱ Fίθα, ἐ ἔρδμ πὰς τέγε.

29. Ε δὲ ἀΐ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ ντονὶε̱ κ̇ὲ̱ κὰ λέ̱νε̱ σ̈τε̱πὶ, ἂ πε̱ρὶνγ, ἂ βε̱λάζε̱ρ, ἂ Fρούα, ἂ δγιὲλμ, πὲ̱ρ δασ̈ουρὶ τὲ̱ μπρετε̱ρίσε̱ σὲ̱ Πε̱ρντίσε̱.

30. Κὲ̱ τὲ̱ μὸς μάῤῥε̱ μὲ̱ σ̈ούμε̱ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇όχε̱, ἐ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱ ντὲ̱ γέτε̱ κ̇ὲ̱ βγιέν.

31. Ε σὶ μόῤῥι τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱ μπὲ̱ νιάνε̱, οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιὰ, κ̇ὲ̱ βέμι ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ, ἐ δὸ τὲ̱ παFούχαενε̱ Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ γκὰ προφήτε̱τε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ πίῤῥ ἐ νιερίουτ.

32. Σὲ ψὲ δὸ τὲ̱ ἴπετε̱ ντὲ̱ δούαῤῥ τὲ̱ σὲ̱ παπέσε̱βετ, ἐ δὸ τὲ̱ πε̱ρκέσ̈ετε̱, ἐ δὸ τὲ̱ πε̱σ̈τίχετε̱.

33. Ε σὶ τὰ ῥάχε̱νε̱ μὲ καμτζὶ, δὸ τὰ βράσε̱ν' ἀτὲ̱, ἐ τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ δὸ τὲ̱ γγιάλετε̱.

34. Ε ἀτὰ νούκ̇ε̱ κουπε̱τούανε̱ φάρε Fὲ̱ γκὰ κ̇ε̱τὸ· ἐ κὲ κ̇ε̱γιὸ φγιάλε̱ ἐ φσ̈έχουρε̱ γκὰ ἀτὰ, ἐ νούκε̱ νοήσνε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ θούχαϊσ̈νε̱.

35. Ε κοὺρ οὐ ἀφε̱ρούα ἀΐ ντὲ̱ Ἱεριχό, νιὲ̱ ἱ βέρπε̱ρε̱ ῥίγτε μπούδε̱ ἐ λίπε̱ν.

36. Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαίνοντα, ἠρώτα τί εἶναι τοῦτο.
37. Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει.
38. Καὶ ἐφώναξε, λέγων, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.
39. Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπληττον αὐτὸν διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.
40. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέταξε νὰ φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτὸν,
41. Λέγων, τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω.
42. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν. Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε.
43. Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτὸν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνεσε τὸν Θεόν.

36. Ε σι δ̇ιγιόϊ τούρμε̱νε̱ κ̇ε̱ σ̈κὸν, πιὲτ τζ̇έ̱σ̈τε̱ κ̇ε̱γιό;
37. Ε ἱ ῥε̱φίενε̱ ἀτίγ κ̇ε̱ σ̈κόντε Ἰησούϊ Ναζαρινόϊ.
38. Ε θὸῤῥι, ἐ θὰ, Ἰησοῦ ἱ π̈ίῤῥι Δαβίδιτ, λεϊγ̇μονίσμε̱ μούα.
39. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ βίγνε̱ πε̱ρπάρα ἐ κε̱ρκόϊγν' ἀτε̱ τε̱ πουσ̈όν· ἐ ἀϊ Fίθε̱ νι̇ε̱ θε̱ῤῥῖτ με̱ τέπερ· ἱ π̈ίῤῥι Δαβίδιτ, λεϊγ̇μονίσμε̱ μούα.
40. Ε Ἰησούϊ κε̱ντρόϊ, ἐ πορσίτι τε̱ γιὰ π̈ίενε̱ ἀτε̱ πε̱ρπάρα, ἐ κοὺρ ἔρδι ἀϊ ἄφε̱ρ, ἐ πιέτι ἀτέ̱;
41. Ε ἱ θὰ, τζ̇δὸ τε̱ τε̱ π̈έ̱ϊγ τί; ἐ δὲ ἀϊ ἱ θὰ, Ζὸτ, τε̱ σ̈όχ.
42. Ε δε̱ Ἰησούϊ ἱ θὰ ἀτίγ· σ̈ίχ, π̈έσα γιότε τε̱ σ̈πε̱τόϊ τί.
43. Ε ἄτε̱ τζ̇ὰστ πὰ ἀϊ, ἐ ἱ βίγ πὰς σι, τούκ' ἐλε̱βδούαρε̱ Περντίνε̱· ἐ Fίθε̱ λαόϊ σι πάνε̱ κ̇ε̱τε̱, δάνε̱ λε̱βδίμ Περντίσε̱.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ.
2. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος.
3. Καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα.
4. Καὶ δραμὼν ἐμπρὸς ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ περάσῃ.
5. Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὁ Ἰησοῦς ἀναβλέψας εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ζακχαῖε, κατάβα

Κρίε Ενε̱ντε̱μπε̱δγέτε̱τε̱. ιθ'. 19.

Ε σι χ̇ίρι ντε̱ Ἰεριχὸ, σ̈κόντε ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ κιουτέτιτ.
2. Ε γιὰ, νι̇ε̱ νιερὶ, κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Ζακχαῖο, ἐ ἀϊ ἴστε ἱ πάρι ἱ κουμερκιάρε̱βετ, ἐ ἴστε σ̈ούμ' ἱ πάσουρε̱.
3. Ε δ̇ε̱σ̈ε̱ρὸν τε̱ σ̈ίχ Ἰησούνε̱ ντε̱ φάκε, ἐ νούκ̇ε̱ μουντ γκὰ τούρμα, σε̱ ψε̱ κε̱ ἱ βόγε̱λλε̱ ντε̱ σ̈τάτ.
4. Ε σ̈κόϊ πε̱ρπάρα, ἐ χ̇ίπι μπ̇ε̱ νι̇ε̱ μάνεζ̇ε̱, τὰ σ̈ίχ ἀτε̱, σε̱ γκὰ ἀγιὸ οὔδε̱ δ̇ούαϊγ τε̱ σ̈κόν.
5. Ε σι ἔρδ̇ι μπὰ τε̱ βε̱ντ, γκρίγτι σίτε̱ Ἰησούϊ, ἐ ἐ πὰ ἀτε̱, ἐ ἱ θότε̱· Ζακχαῖο, σ̈πεϊγτὸ, ζ̇ρῖτ

ταχέως· διότι σήμερον πρέπει νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου.

6. Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

7. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λέγοντες, Ὅτι εἰς ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

8. Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον· Ἰδού, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχούς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἴς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι σήμερον ἔγεινε σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραὰμ εἶναι·

10. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

11. Καὶ ἐνῷ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολήν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ.

12. Εἶπε λοιπόν, ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακράν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ.

13. Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πραγματευθῆτε ἕωσοῦ ἔλθω.

14. Οἱ συμπολῖται αὐτοῦ ὅμως ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιν αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς.

15. Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, εἰς

μπε̱ δὲ, σὲ σὸτ δ̇ὸ τε̱ κονὲψ ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ντε.

6. Ε ζπ̇ρίτι μὲ τε̱ ὄπε̱ΐγτα, ἐ ἐπρίτι ἀτε̱ μὲ Fε̱ζίμ.

7. Ε σὶ πάνε̱ κ̇ε̱τε̱ μουρμουρίσνε̱ Fίθε̱, ἐ θόὄνε̱, κε̱ βάτε τε̱ κονέψγε̱ ντε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ ν̇ιε̱ΐτ ν̇ιερίουτ φαγε̱τόριτ.

8. Ε Ζακχαίουα δ̇όλι πε̱ρπάρα Ζότιτ, ἐ ἰ θότε̱· γιὰ, κ̇ε̱ οὔνε̱ ὦ Ζὸτ, Fίσμε̱ν' ἐ Fε̱ριτ σὶμ ἐ ἂπ μπε̱ τε̱ βάρφε̱ρε̱· ἐ ντὶ κὰμ μάρ̇ρ̇ε̱ ν̇ιερίουτ Fὲ με̱ τέπε̱ρ γκὰ χάκα, γιὰ ἂπ πράπε̱ κάτε̱ρ πγιέσε̱.

9. Ε δὲ Ιησουΐ ἰ θότ' ἀτὶγ, σὸτ κ̇ε̱γιὸ ὄτε̱πὶ μόρ̇ρ̇ι ὄπε̱τίμνε̱, σὲ ψὲ ἐ δὲ κοΰϊγ ἰ πίρ̇ρ̇ι Ἀβραάμιτ ε̱ὄτε̱.

10. Σὲ ἰ π̇ίρ̇ρ̇ι ν̇ιερίουτ ἔρδ̇ι τε̱ κ̇ε̱ρκόγε̱, ἐ τε̱ σόσγε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ χένε̱ τε̱ χούμπουρε̱.

11. Ε σὶ δ̇ιFιούανε̱ ἀτὰ κ̇ε̱τὸ, ὄτοΐ ἐ θὰ ν̇ιε̱ παραβολὶ, σὲ ψὲ ἴὄτε ἀϊ ἄφε̱ρ Ιερουσαλίμιτ, ἐ σὲ ψὲ π̇εσόϊγν' ἀτὰ σὲ ἄτε̱ τζὰστ δούαϊγ τε̱ τζφάκεϊγ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱.

12. Θὰ δά· ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ π̇ουFιὰρ βάτε̱ ντε̱ ν̇ιε̱ βε̱ντ τε̱ λιάρFε̱ τε̱ μὶρ̇ρ̇ ν̇ιε̱ μπρετε̱ρὶ πὲρ βέτε̱χε τε̱ τὶγ, ἐ τε̱ κθένεϊγ π̇άFενε.

13. Ε σὶ θύρ̇ρ̇ι δ̇γιέτε̱ γκὰ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρε̱τ' ἐτὶγ, οὐ δὰ ἀτοῦρε δ̇γιέτε̱ μνάρα, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· πουνόνι κ̇ε̱τὸ γγέρα σὰ τε̱ κθένεμ.

14. Ε φὄιατάρε̱τ' ἐτὶγ νούκ' ἐ δ̇ούαϊγνε̱ ἀτε̱, ἐ δ̇ε̱ρFούκνε̱ πλεκε̱σὶ πὰς τὶγ, ἐ θόὄνε̱· νούκ̇ε̱ δ̇ούαμε̱ κ̇ε̱τε̱ τε̱ μπρετε̱ρόγε̱ μπε̱ νέβετ.

15. Ε σὶ μόρ̇ρ̇ι μπρετε̱ρίνε̱, ἐ οὐ κθίε, πορσίτι τε̱ θε̱ρ̇ρ̇ίσνε̱ τὲκ ἀϊ κ̇ε̱τὰ ὄε̱ρπ̇ετόρε, κ̇ε̱ οὐ κ̇ιὄ δ̇ε̱νε̱ ἄσπρε̱-

τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος.

16. Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δέκα μνᾶς.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δοῦλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων.

18. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων, Κύριε ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς.

19. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ *ἐξουσιαστὴς* ἐπάνω πέντε πόλεων.

20. Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλίῳ.

21. Διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρός· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας.

22. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πονηρὲ δοῦλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα·

23. Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συνάξει αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου;

24. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρεστῶτας, Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς.

25. (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.)

26. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

27. Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκεί-

τε̱, τὲ̱ μψὸν σὲτζ φιτὶμ κ̇ιὄ π̇έ̱νε̱ ϝίθε̱ κούὄ

16. Ε β̇γιὲν ἱ πάρι ἐ θότε̱, ζὸτ, μνάγια γιότε τζὸϊ δγιέτε̱ τὲ̱ τγιέρα.

17. Ε ἱ θότ' ἀτὶγ, μίρ̇ρ̇ε̱ π̇ὲ̱ρ τὶ κοπ̇ὶλ ἱ π̇εσούαρε̱, σὲ ψὲ ντὲ̱ τὲ̱ πάκ̇ε̱νε̱ οὐ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε ἱ π̇έσε̱σε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γὲτζ ζὸτ ντὲ̱ δγιέτε̱ κιουτέτε.

18. Ε β̇γιὲν ἱ δ̇ίτι, ἐ θότε̱· ζότ, μνάγια γιότε, τζὸϊ πέσε̱ μνάρα.

19. Ε ἱ θὰ ἐ δὲ ἀτὶγ, ἐ δὲ τὶγ δ̇ὸ τὲ̱ γὲτζ ζὸτ ντὲ̱ πέσε̱ κιουτέτε.

20. Ε βγιὲν τγιάτε̱ρ, ἐθότε̱· ζὸτ, γιὰ μνάγια γιότε, κ̇ὲ̱ ἐ ρ̇ούαϊγτα πε̱στγιέλε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ δ̇εὄτεμέλλ.

21. Σὲ ψὲ οὐ τρέ̱μτζε̱ τὶγ, σὲ γὲ ν̇ιερὶ ἱ ἄὄπρε̱, γκρὲ̱ ἀτὲ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ β̇οῦρε, ἐ κούαρ̇ρ̇ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ μπ̇όλε.

22. Ε ἱ θότ' ἀτὶγ, γκὰ φγιάλια ὅτε δ̇ὸ τὲ̱ τὲ̱ ϝιουκόϊγ τὶ σε̱ρπ̇ετὸρ ἱ λὶϝκ, ἐ δ̇ίγε κ̇ὲ̱ γιὰμ οὔνε̱ ν̇ιερὶ ἱ ἄὄπρε̱, ἐ γκρὲ̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ σβ̇ούρ̇ρ̇α, ἐ κούαρ̇ρ̇ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ μπόλα.

23. Ε ψὲ νούκ̇ε̱ δὲ ἄσπρε̱τ' ἐμία ντὲ σαράφι, κ̇ὲ̱ ντὲ̱ τὲ̱ κθίερε̱ τὶμ δ̇όγε̱ τὶ μάρ̇ρ̇ε̱ μὲ δ̇γιαφούαρ;

24. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ κένε̱ πε̱ρπάρα, μέρ̇ρ̇ι γκὰ ἀϊ μνάνε̱, ἐ ἔπγιανι ἀτὶγ κ̇ὲ̱ κὰ τὲ̱ δγιέτε̱ μνάτε̱.

25. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊ̈γκνε̱ ἀτὶγ, ζὸτ, ἀϊ κὰ δγιέτε̱ μνάρα.

26. Ε οὐ θὸμ γιούβ̇ετ, κ̇ὲ̱ τζίλιτ δ̇ὸ κ̇ὲ̱ κὰ δ̇ὸ τὶ ἴπετε̱, ἐ γκὰ ἀϊ κ̇ὲ̱ σκὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ κὰ, δ̇ὸ τὲ̱ μίρ̇ρ̇ετε̱ πρέϊγ σί.

27. Πὸ σα π̇ὲ̱ρ ἀτὰ χάσμε̱ριτ'

νους οἵτινες δὲν μὲ ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτούς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.

28. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

29. Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθφαγῆ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

30. Εἰπών, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὑρεῖ πωλάριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθησέ ποτέ· λύσατε αὐτό, καὶ φέρετε.

31. Καὶ ἐάν τις σᾶς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρείαν αὐτοῦ.

32. Ὑπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς.

33. Καὶ ἐνῷ ἔλυον τὸ πωλάριον, εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλάριον;

34. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρείαν αὐτοῦ.

35. Καὶ ἔφεραν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ πωλάριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν.

36. Ἐνῷ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

37. Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον,

38. Λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

ἐμί, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δέσ̈νε̱ τε̱ μπρετε̱ρόϊγ μπε̱ τά, π̇ίρμε̱νι κ̇ε̱τού, ἐ θέρρι πε̱ρπάρα μέγε.

28. Ε σι θὰ κ̇ε̱τό, σ̈κόντε πε̱ρπάρα σε̱ τγιέρε̱βετ, ἐ χ̇ίπε̱ν ντε̱ Ιερουσαλίμ.

29. Ε κουρ οὐ ἀφε̱ρούα ντε̱ Βιθφαγί, ἐ ντε̱ Βηθανί, ντε̱ μάλλ κ̇ε̱ θούχ̇αετε̱ ἰ οὐλίνετ, δε̱ρϜόϊ δι γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ.

30. Ε οὐ θά, χάϊγδενι ντε̱ φσ̈ιάτ τε̱ πε̱ρτέϊγμε, ἐ σι τε̱ χ̇ίνι ἀτγέ, δὸ τε̱ Ϝένι νιε̱ κρότζ λίδουρε̱, κ̇ε̱ ἐ δε̱ σκὰ χ̇ίπουρε̱ μπὶ τε̱ νιε̱ρί, ζγίδνιε ἀτε̱, ἐ π̇ίρμανι κ̇ε̱τού.

31. Ε ντοὺ πίετε̱ νιερὶ γιούβετ, ψὲ ἐ ζγίδνι κ̇ε̱σ̈τού, δὸ τι θόϊ ἀτίγ· σε̱ ἰ δούχ̇αετε̱ ζότιτ σε̱ τίγ.

32. Ε σι βάνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ἰ δε̱ρϜόϊ, ἐ Ϝένε̱ σι κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε.

33. Ε κουρ ζγίγδνε̱ ἀτὰ κρότζνε̱, οὐ θάν' ἀτοῦρε ζοτε̱ρίνγτ' ἐτίγ, ψὲ ἐ ζγίδνι κρότζνε̱;

34. Ε δὲ ἀτὰ οὐ θάνε̱, κ̇ε̱ ζότιτ σε̱ τιγ ἰ δούχ̇αετε̱.

35. Ε ἐ προύνε̱ ἀτε̱ τε̱κ Ιησοὺϊ, ἐ σι σ̈τίνε̱ ἀτὰ ρόπ̇ατ' ἐτοῦρε μπὶ κρότζνε̱, χ̇ίπνε̱ μπὶ τε̱ Ιησούνε̱.

36. Ε ἀτέγε κ̇ε̱ σ̈κόντε ἀϊ, σ̈τρόϊγνε̱ π̇ότα ρόπ̇ατ' ἐτοῦρε μπ' οὐδε̱.

37. Ε κουρ οὐ κιὰς ἀϊ μπε̱ τε̱ ζ̇π̇ρίτουρε̱ τε̱ μάλλιτ σε̱ οὐλίνιετ, νίσνε̱ Ϝίθε̱ τούρμα ἐ μαθητίβετ τε̱ λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε̱ τούκ' ἐϜε̱ζούαρε̱ μὲ ζε̱ τε̱ μάδ πε̱ρ Ϝίθ' ἀτὸ τζιουδίρα κ̇ε̱ πάνε̱.

38. Ε θόσ̈νε̱· ἰ πεκούαρε̱ μπρέτι, ἀϊ κ̇ε̱ βγιὲν μπε̱ ἔμε̱ρ τε̱ Ζότιτ, πάϊκ̇ ντε̱ρ Κίελ, ἐ λε̱βδίμ ντε̱ μὲ τε̱ λιάρτε̱.

39. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σᾶς λέγω, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάξει.

41. Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν.

42. Λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοὐλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου *ἀποβλέποντα*· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου·

43. Διότι θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κάμει χαράκωμα περὶ σὲ, καὶ θέλουσι σὲ περικυκλώσει, καὶ θέλουσι σὲ στενοχωρήσει πανταχόθεν·

44. Καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σὲ, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοὶ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφίσει ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθον· διότι δὲν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου.

45. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,

46. Λέγων πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς·» σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν «σπήλαιον λῃστῶν.»

47. Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν·

48. Καὶ δὲν εὕρισκον τὸ τί νὰ πράξωσι· διότι πᾶς ὁ λαὸς ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

———

39. Ε τζὰ γκὰ Φαρισέἵγτε π̇αὄκούαρε̱ μὲ τούρμε̱ ἰ θόν' ἀτὶγ· δασκὰλ, κε̱ρτὸ μαθητίτ' ἐτούα.

40. Ε γιοὺ περϜέἵϜκ ἀτοὔρε, ε̇ οὺ θὰ· οὺ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ ντε̱ πουὄόφτζινε̱ κ̇ε̱τὰ, δὸ τε̱ θε̱ῤῥέσε̱νε̱ Ϝούῤῥε̱τε̱.

41. Ε σὶ οὺ ἀφε̱ρούα, ε̇ πὰ κιουτέτνε̱, κιάου πε̱ρ τε̱,

42. Ε θὰ· σε̱ τε̱ ν̇ιόχγε ε̇ δὲ τὶγ, ε̇ δὲ ντε̱ κ̇ε̱τε̱ δίτε̱, ἀτε̱ κ̇ε̱ βγιὲν πε̱ρ τε̱ μίῤῥε̱ τε̱ντε· μὰ νταὄτὶ κ̇ε̱γιὸ ε̱̋ὄτε̱ μπουλιούαοε̱ γκὰ σίτ' ἐτούα.

43. Σὲ ψὲ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱ δὶτ πε̱ρ τὶ, κουρ̣ τε̱ τε̱ πε̱ὄτγιέλλε̱νε̱ χάσμε̱ριτ ἐτοὺ μὲ χεντὲκ, ε̇ τε̱ τε̱ μπουλιόγε̱νε̱ ῥότουλε̱, ε̇ τε̱ τε̱ ὄτρε̱γγόγε̱νε̱ μπε̱ τε̱ Ϝίθ' ἄνε̱.

44. Ε τε̱ τε̱ γκρεμίσγε̱νε̱ πε̱ρ δέουτ τὶ, ε̇ δὲ δγιέλμτ' ἐτούα μὲ τὶ π̇άὄκ̇ε̱, ε̇ δὸ τε̱ μὸς λε̱νε̱ τὲκ τέγε Ϝοὺῤῥ μπὶ Ϝοὺῤῥ· σὲ ψε̱ νούκ̇ε̱ ν̇ιόχε̱ κόχε̱νε̱ τε̱ πάριτ κ̇ε̱ οὺ π̇ε̱ τὲκ τέγε.

45. Ε σὶ χίρι ντε̱ Ιερὸ, ζοῦρι τε̱ κρε̱ν γιάὄτε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ὄίτνε̱ ε̇ π̇λέἵγνε̱ π̇ρε̱ντα μπε̱ τε̱.

46. Ε οὺ θὸὄ ἀτοῦρε· ε̱̋ὄτε̱ ὄκρούαρε̱, ὄτε̱πία ἴμε, ε̱̋ὄτε̱ ὄτε̱π̇ὶ ε̇ σε̱ φάλτουριτ, ἐ γιούβετ ε̇ π̇ε̱τε̱ ἀτε̱ σπιλλὲ τε̱ κουσάρε̱βετ.

47. Ε διδάξτε γκὰ δίτε̱ ντε̱ Ιερὸ· π̇ὸ τε̱ πάρε̱τ' ε̇ π̇ρίφτε̱ρετ, ε̇ δὲ γραμματέἵγτε̱, ε̇ δὲ τε̱ πάρε̱τ' ε̇ λαόϊτ, κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ τὰ χουμπίὄνε̱ ἀτε̱.

48. Ε νούκε̱ δίγνε̱ σε̱τζ τε̱ π̇ε̱ἵγνε̱ πε̱ρ τε̱, σὲ Ϝιθε̱ λαόϊ ῥίγτε μὲ Ϝέγε̱ χάπε̱τε̱ τὰ διϜιὲν ἀτε̱.

———

ΚΕΦ. κ΄. 20.

Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐηγγελίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων,

2. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

3. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ ἐγὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι·

4. Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5. Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

6. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολήσει· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης.

7. Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο.

8. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

9. Ἤρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρόν.

10. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ *τῶν καρπῶν* ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὅμως δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν.

11. Καὶ πάλιν ἔπεμψεν ἄλλον δοῦ-

Κρίε Ενιε̱ζέτε̱, κ΄. 20.

Ε ντε̱ νιε̱ γκὰ ἀτὸ δἶτ, τὲκ διδὰξ ἀϊ λαόνε̱ ντε̱ Ιερὸ, ἐ βαγγελὶσ, οὺ μπε̱γιούαδε̱ τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ γραμματέἳγτε̱, μὲ πλεκε̱σίνε̱ πάσ̈κε̱.

2. Ε ἐ πιέτνε̱ ἀτὲ ἐ ἱ θάνε̱· θούαϊγνα νέβετ μὲτζ οὔρδε̱ρ κε̱ν τὶ κε̱τὸ πούνε̱ρα; ἆ τζίλι ε̱σ̈τ' ἀἲ κε̱ τε̱ δὰ τὶ κε̱τε̱ οὔρδε̱ρ;

3. Ε οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· δὸ τοῦ πιε̱ς ἐ δὲ οὔνε̱ γιούβετ νιε̱ φγιάλε̱, ἐ τε̱ μὰ θούανι.

4. ΠαϜε̱ζίμι ἱ Ιωάννητ γκὰ Κίελι κὲ, ἆ γκὰ νιέρε̱ζιτε̱;

5. Ε ἀτὰ με̱ντόνισ̈νε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ ντε̱ θάφτζιμ γκὰ Κίελι, δὸ τε̱ νὰ θότε̱, ψὲ ἀδὰ νούχ' ἰ κεσούατε̱ ἀτίγ;

6. Ε πὰ ντε̱ θάφτζιμ γκὰ νιέρε̱ζιτε̱, δὸ τε̱ νὰ βράσε̱ νάβετ Ϝίθε̱ λαόϊ μὲ Ϝούρρε̱· σὲ οὐ ἴσ̈τε μπούσ̈ουρε̱ κόκα σὲ Ιωάννη ἴσ̈ προφήτ.

7. Ε οὐ πε̱ρϜέϊϜκνε̱, νούκε̱ δίμε̱ σὲ γκάχα ε̱σ̈τε̱.

8. Ε δὲ Ιησοΰϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἆς οὔνε̱ οὐ θόμ γιούβετ, μὲτζ οὔρδε̱ρ ἱ κε̱ϊγ κε̱τό.

9. Ε νίσι τὲ θὸσ̈ λαόϊτ κε̱τε̱ παραβολὶ, νιε̱ νιερὶ βοῦρι νιε̱ βε̱σ̈τε̱· ἐ οὐ ἀδὰ ἀτε̱ κούϊγκετ· ἐ ἀἲ βάτε τζὰ βγιὲτ ντε̱ τγιάτε̱ρ βε̱ντ.

10. Ε μπε̱ κόχε̱ δε̱ρϜόϊ νιε̱ κοπὶλ ντε̱ κούϊγκ κε̱ τι ἴπνε̱ ἀτὶγ γκὰ πέμε̱τ· ἐ βε̱σ̈τιτ· ἐ κούϊγκτε̱ σι ἐ ῥάχνε̱ ἀτε̱, ἐ δε̱ρϜούανε̱ μὲ δούαῤῥ μπράζε̱τε̱.

11. Ε κε̱ρσε̱ρὶ δε̱ρϜόϊ ἐ δὲ νιε̱

λον· πλὴν αὐτοὶ δείραντες καὶ ἐκεῖνον καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν.

12. Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον· ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν.

13. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί νὰ κάμω; ἂς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπῆ.

14. Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο καθ᾽ ἑαυτοὺς λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἂς φονεύσωμεν αὐτὸν, διὰ νὰ γείνῃ ἡμῶν ἡ κληρονομία.

15. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἐφόνευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;

16. Θέλει ἔλθει καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο.

17. Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο τὸ γεγραμμένον « Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας; »

18. Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῆ· εἰς ὅντινα δὲ ἐπιπέσῃ θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

19. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς νὰ βάλωσιν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην.

20. Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτὰς, ὑποκρινομένους

τγιάτε̱ρ κοπίλ· ε̇ ἀτὰ σὶ ε̇ ῥάχνε̱ ε̇ δὲ ἀτὲ̱, ε̇ ἐξεντερούανε̱, ε̇ δε̱ρϜούανε̱ μὲ δούαῤῥ μπράζε̱τε̱.

12. Ε πε̱ρσε̱ρὶ δε̱ρϜόϊ ε̇ δὲ νιὲ̱ τὲ̱ τρέτε̱· ε̇ δὲ ἀτὰ σὶ ἐπλιαϜόσνε̱ ε̇ δὲ κ̇ε̱τὲ̱, ε̇ ντζούαρε̱ γιάσ̈τε̱.

13. Ε θὰ ἱ ζότι ἱ βέ̱σ̈τιτ· τζτὲ̱ πε̱ΐγ; δὸ τὲ̱ δε̱ρϜόϊγ π̇ίῤῥε̱ τὶμ τὲ̱ δάσ̈ουρινε̱· μπάσε σὶ τὲ̱ σ̈όχε̱νε̱ κ̇ε̱τὲ̱, δὸ τὲ̱ τουρπε̱ρόνενε̱.

14. Ε π̇ούϊγκτε̱ σὶ ε̇πάνε̱ ἀτὲ̱, συλοήσ̈ισνε̱ μὲ βέτε̱χε τὲ̱ τοῦρε, ε̇ θάνε̱· κούϊγ ε̱σ̈τ᾽ ἱ ζότι βέ̱σ̈τιτ, κ̇ὲ̱ ἱ π̇ίε πγιέσε̱· ἔγιανι τὰ βράσε̱με̱ ἀτὲ̱, τὲ̱ νὰ μπέτετε̱ νέβετ κληρονομία.

15. Ε σὶ ε̇ ντζούαρε̱ ἀτὲ̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ βέ̱σ̈τι, ε̇ βράνε̱· τζδὸ τοῦ π̇έ̱γε̱ δὰ ἀτοῦρε ἱ ζότι βέ̱σ̈τιτ;

16. Δὸ τὲ̱ βίγε̱, ε̇ δὸ τὲ̱ σ̈ιούαγε̱ κ̇ε̱τὰ π̇ούϊγκ· ε̇ δὸ τὰ ἄπε̱ βέ̱σ̈τε̱νε̱ σὲ̱ τγιέρε̱βετ, ε̇ ἀτὰ σὶ διϜιούανε̱ κ̇ε̱τὲ̱ θάνε̱· μὸς κιόφτε̱ κούρε̱ κ̇ε̱γιὸ πούνε̱.

17. Ε δὲ ἀΐ σὶ οὐ κθίε, ε̇ βε̱σ̈τρόϊ μπὲ̱ τὰ, οὐ θὰ· τζέ̱σ̈τε̱ δὰ κ̇ε̱γιὸ κ̇ὲ̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· Ϝοὺῤῥ κ̇ὲ̱ ε̇ σ̈τίνε̱ πόσ̈τε̱ μγιέσ̈τρε̱τε̱ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ϊγνε̱ ε̇σ̈τε̱πίτε̱, κούϊγ οὐ π̇ὲ̱ κιοὺτζ ἱ κιοσ̈έσε̱;

18. Ε τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ πγιέρε̱ μπὶ ἀτὲ̱ Ϝοὺῤῥ δὸ τὲ̱ θε̱ρμόνετε̱, ε̇ μπὶ τζίλινε̱ δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ πγιέρε̱ ἀΐ, δὸ τὰ π̇έ̱γε̱ πλιούχουρ.

19. Ε σὲ̱ πάρε̱τ᾽ ε̇ πρίφτε̱ρετ, ε̇ δὲ̱ γραμματέϊγτε̱ κε̱ρκόϊγνε̱ τὲ̱ σ̈τίγνε̱ δούαῤῥτε̱ μπὶ τὲ̱ ἄτε̱ τζάστ· πὸ οὐ τρέ̱μπνε̱ γκὰ λαόϊ· σὲ ψὲ ε̇νιόχνε̱ κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ ἀτὰ ε̇ θὰ κ̇ε̱τὲ̱ παραβολί.

20. Ε σὶ ῥίγνε̱ τούκ᾽ ε̇ ῥουαϊγτουρε̱ δε̱ρϜούανε̱ κουλαούζε̱, κ̇ὲ̱ δε̱-

ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῷ νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ νὰ παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.

22. Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς νὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

23. Ἐννοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε;

24. Δείξατέ μοι δηνάριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφήν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος.

25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

26. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

27. Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν,

28. Λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τινος ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

29. Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος.

30. Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν

φτέϊγνε̱ βέτε̱χεν' ἐτοῦρε τὲ γιάνε̱ νιέρε̱ζ τὲ̱ δρέϊγτε̱· κε̱ τὰ ζίγνε̱ ἀτὲ̱ ντε̱ ντονίε̱ φγιάλε̱, ε̱ τὰ ἴπνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ δούαρ̇ρ̇ τὲ̱ ζοτε̱ρίσε̱, ε̱ δὲ ντὲ̱ δούαρ̇ρ̇ τὲ̱ μπρέτιτ.

21. Ε ε̱ πιέτνε̱ ἀτὲ̱, ε̱ ἴ θάνε̱· δασκὰλ, νάβε̱τ ε̱ δίμε̱ κε̱ τὶ φλὲτ ε̱ διδὰξ τὲ̱ δρέϊγτε̱νε̱, ε̱ νούκε̱ μπὰν χατὲ̱ρ νιερίουτ, πὸ δε̱φτὸν οὔδε̱ν' ε̱ Ζότιτ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα.

22. Ἒ̱ ὔτε ντε̱γίερε̱ τ' ἄπε̱με̱ νάβετ πάγε̱ ντὲ̱ Καίσαρι, ἃ γιό;

23. Ε σὶ οὐ κουπε̱τόϊ ἀτοῦρε δρεκε̱ζίνε̱, οὐ θὰ ἀτοῦρε, ψὲ με̱ Ϝουτζίτνι;

24. Λε̱φτόμε̱νι νιε̱ δηνάρ· ε̱ κούγια ε̱ὄτε̱ χόνα, ε̱ δὲ ε̱̃μερι κε̱ κὰ κούιγ σίπε̱ρ, γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκνε̱ ε̱ ἴ θάνε̱· ε̱ Καίσαριτ.

25. Ε δὲ ἀἲ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἔπνι ε̱δὰ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ τὲ̱ Καίσαριτ τὲ Καίσαρι, ε̱ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, ντὲ Περντία.

26. Ε νούκε̱ μούντνε̱ τὰ ζίγνε̱ μπὲ̱ φγιάλλε̱ πε̱ρπάρα λαόϊτ· ε̱ σὶ οὐ τζιουδίτνε̱ νιε̱ τὲ̱ πε̱ρϜέϜουρε̱ τὲ̱ τὶγ πουσ̈ιούανε̱.

27. Ε σὶ δουάλε̱ πε̱ρπάρα τζὰ γκὰ Σαδουκέϊγτε̱ (ἀτὰ κε̱ νούκε̱ πε̱ὄόγε̱νε̱ σὲ δὸ τὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γγιάλτουρε̱) ε̱ πιέτν' ἀτε̱.

28. Ε ἴ θάνε̱· δασκάλ, Μωϋσίου νὰ λιὰ νάβετ ὄκρούαρε̱, κε̱ ντὲ̱ ἴ βδέκτε̱ ντονιέϊτ βε̱λάϊ, κε̱ ε̱ὄτ' ἴ μαρτούαρε̱ ε̱ τὲ̱ μὸς λέρε̱ δγιέλμ, τὲ̱ μάρ̇ρ̇ε̱ Ϝρούαν' ετίγ ἴ βε̱λάϊ τὶγ, ε̱ τὲ̱ λέρε̱ φάρ̇ρ̇ε̱ βελάϊτ σὲ τίγ.

29. Κένε̱ δὰ ὄτάτε̱ βε̱λάζε̱ρ, ε̱ ἴ πάρι μόρ̇ρ̇ι Ϝρούα, ε̱ βδίκι πὰ δγιέλλμ.

30. Ε ε̱ μόρ̇ρ̇ι ἴ δίτι Ϝρούανε̱, ε̱

γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος,
31. Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν·
ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· καὶ δὲν ἀ-
φῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθανον.
32. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθα-
νε καὶ ἡ γυνή.
33. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τί-
νος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ
ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶ-
πε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
τούτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται·
35. Οἱ δὲ καταξιωθέντες νὰ ἀπο-
λαύσωσιν ἐκεῖνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν
ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμ-
φεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται.
36. Διότι οὔτε νὰ ἀποθάνωσι
πλέον δύνανται, ἐπειδὴ εἶναι ἰσάγ-
γελοι· καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες
υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως.
37. Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ,
καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς
βάτου, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν
τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαὰκ
καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ.
38. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν,
ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν
ἐν αὐτῷ.
39. Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν
γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, κα-
λῶς εἶπας.
40. Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ
ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.
41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς
λέγουσι τὸν Χριστὸν, ὅτι εἶναι υἱὸς
τοῦ Δαβίδ;
42. Καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν
τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, «Εἶπεν ὁ
Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, κά-
θου ἐκ δεξιῶν μου,
43. Ἕωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς

δε̱ κούϊγ βδίκι πὰ δγιέλλμ.
31. Ε ἐ μβόρρι ἀτὲ̱ ἐ δὲ ἰ τρέτι,
ἐ κ̇ε̱ö̱του̇ ἐ δὲ τὲ̱ ö̱τάτε̱, ἐ νούκ̇ε̱
λιάνε̱ δγιὲλλμ, ἐ βδίκνε̱.
32. Ε παö̱τάγε γκὰ τὲ̱ Fίθε̱ βδίκε
ἐ δὲ̱ Fρούχγια.
33. Ε ντὲ̱ τὲ̱ γγιάλτουρε̱ δὰ τὲ̱
σὲ̱ βδέκουρετ, τζίλι γκὰ ἀτὰ δὲ̱ τὰ
κ̇έτε̱ Fρούα; σὲ̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ö̱τάτε̱ ἐ πάτνε̱
ἀτὲ̱ πὲ̱ρ Fρούα.
34. Ε δὲ Ἰησοΰϊ οὐ πε̱ρFέϊ̇κ, ἐ
οὐ θὰ ἀτοῦρε· δγιὲλλμτ' ἐ κ̇ε̱σάϊγ
γέτετ μαρτόγε̱νε̱ ἐ δὲ̱ μαρτόνενε̱.
35. Μὰ ἀτὰ τὲ̱ γιάνε̱ Fιουκούαρε̱
πὲ̱ρ ντὰ τὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ ζότε̱, ἐ τὲ̱ γγιά-
λενε̱ γκὰ βδέκ̇ε̱για ἂς μαρτόγε̱νε̱ ἂς
μαρτόνενε̱.
36. Σὲ̱ ἂς τὲ̱ βδέσε̱νε̱ μούνγε̱νε̱
μὲ̱ πὸ γιάνε̱ κ̇άραϊγ μὲ Ε̱γγέϊγτε̱,
ἐ γιάνε̱ π̇ίγτ' ἐ Περντίσε̱, κοὺρ γιάνε̱
τὲ̱ π̇ίγτ' ἐ σὲ̱ γγιάλτουριτ.
37. Ε πὰ κ̇ὲ̱ γγιάλε̱νε̱ τὲ̱ βδέ-
κουριτε̱, ἐ δὲ Μωϋσίου ἐ δε̱φτόϊ
μπάνε̱ τὲ̱ φέρρε̱τε̱, κοὺρ θότε̱ Ζότνε̱,
Περντὶν' ἐ Ἀβραάμιτ, ἐ Περντίν' ἐ
Ἰσαάκουτ, ἐ Περντίν' ἐ Ἰακώβιτ.
38. Ε Περντία νούκ' ε̱̈ö̱τ' ἰ σὲ̱
βδέκουρετ, πὸ ἰ σὲ̱ Fιάλε̱βετ, σὲ φὲ̱
πὲ̱ρ ἀτὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ Fιθε̱ τὲ̱ Fιάλε̱.
39. Ε οὐ πε̱ρFέϊκνε̱ τζὰ γκὰ
Γραμματέϊγτε̱, ἐ ἰ θάνε̱· δασκὰλ,
μίρρε̱ θέ.
40. Ε νούκ̇ε̱ Fουτζὸν μὲ̱ τὰ πίετ
ἀτὲ̱ ν̇ιερὶ Fε̱.
41. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· κιö̱ θόνε̱
Κρίö̱τινε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈ö̱τε̱ π̇ίρρ ἰ Δαβίδιτ;

42. Ε βέτε̱ Δαβίδι θότε̱ ντὲ̱ κάρτε̱
τὲ̱ Ψαλμόβετ· Θὰ Ζότι, Ζότιτ σίμ'
ῤι μπάνε̱ τίμε τὲ̱ δγιάθε̱τε̱,

43. Γγέρα σὰ τὲ̱ βὲ̱ ἀρμίκτ' ε-

σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

44. Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;

45. Καὶ ἐνῷ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

46. Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις.

47. Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κά. 21.

ΑΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

2. Εἶδε δὲ καὶ χήραν τινὰ πτωχὴν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔβαλε περισσότερον πάντων.

4. Διότι ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ὅσην εἶχε.

5. Καὶ ἐνῷ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον μὲ λίθους ὡραίους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε,

6. Ταῦτα τὰ ὁποῖα θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

7. Ἠρώτησαν δὲ αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε λοιπὸν θέλουσι,

τούα πόσι φρόνε̱ ντέ̱νε̱ κέ̱μπε̱ τὲ̱ τούα.

44. Δαβίδι δὰ ἐ θότ᾽ ἀτὲ̱, Ζὸτ, ἐ κὶσ̈ ε̱̃σ̈τ᾽ ἀΐ ί π̇ίῤῥι τίγ;

45. Ε τὲκ δ̇ιFιόντε Fίθε̱ λαόϊ, θὰ μαθητίβετ σὲ̱ τίγ·

46. Ρούαγιουνι γκὰ Γραμματέϊγτε̱, κ̇ὲ̱ δούανε̱ τὲ̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ μὲ ῥόπ̇α τὲ̱ Fιάτα, ἐ δούανε̱ τὶ πε̱ρσ̈ε̱ντέτγε̱νε̱ π̇ότα μπούδε̱ρα, ἐ δὲ̱ βέ̱ντετ᾽ ἐπάρα ντὲ̱ τὲ̱ μπε̱γέδουρα, ἐ τὲ̱ ῥίνε̱ ντὲ̱ κρίε τὲ̱ με̱σάλε̱βετ ντὲ̱ Fοσ̈τίρα.

47. Ε ἀτὰ κ̇ὲ μὲ σεκ̇ὲπ κ̇ὲ̱ φάλενε̱ σ̈ούμε̱ χάνε̱ σ̈τε̱πίτ᾽ ἐ σὲ̱ βάβετ· κ̇ε̱τὰ δὸ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ μουντίμνε̱ μὲ̱ τὲ̱ τέπε̱ρε̱.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐνιέ̱τε̱. κά. 21.

Ε σὶ γκρίγτι σίτε̱, ἐ βίγτε ῥὲ, πὰ τὲ̱ πάσουριτε̱ κ̇ὲ̱ βίγνε̱ δουρε̱τίτ᾽ ἐτοῦρε ντὲ̱ κουτὶ τ᾽ ἐλεημοσύνητ.

2. Ε πὰ ἐ δὲ νιὲ̱ Fρούα τὲ̱ βὲ τὲ̱ βάρφε̱ρε̱ κ̇ὲ̱ βοῦρι ἀτγὲ δὶ ἄσπρε̱,

3. Ε θὰ· βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, κ̇ὲ̱ κ̇ε̱γιὸ ἐ βέγια ἐ βάρφε̱ρε̱ βοῦρι μὲ̱ σ̈ούμε̱ σὲ Fίθε̱.

4. Σὲ Fίθε̱ κ̇ε̱τὰ βούνε̱ ντὲ̱ δουρε̱τὶ τὲ̱ Περντίσε̱ γκὰ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ οὺ τεπε̱ρὸν᾽ ἀτοῦρε· ἐ κ̇ε̱γιὸ γκὰ τὲ̱ πὰ πάτουριτ ἐ σάϊγ βοῦρι Fίθ᾽ ἀτὲ̱ Fὲ̱ κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈.

5. Ε κοὺρ θόσ̈νε̱ τζὰ πὲ̱ρ Ιερὸ (κίσ̈ε̱) σὲ ε̱̃σ̈τε̱ δε̱φτούαρε̱ μὲ Fούῤῥε̱ τὲ̱ μίῤῥα, ἐ στολίσουρε̱ μὲ δουρε̱τίρα, οὺ πε̱ρFέ̱ϊFα.

6. Κε̱τὸ κ̇ὲ̱ σ̈ίχνι γιούβετ, δὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ δίτ, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ μὸς μπέτετε̱ Fοὺῤῥ μπὶ Fοὺῤῥ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς π̇έ̱νετε̱ θρίμε.

7. Ε ἐπιέτν᾽ ἀτὲ̱, ἐ ί θάνε̱· δασκ̇άλ, κοὺρ ἀδὰ δὸ τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ κ̇ε̱τό;

γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσι;

8. Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν.

9. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν *εἶναι* εὐθὺς τὸ τέλος.

10. Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν,

11. Καὶ θέλουσι γείνει κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι φόβητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

12. Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι *σᾶς* καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.

13. Καὶ *τοῦτο* θέλει ἀποβῆ εἰς ἐσᾶς πρὸς μαρτυρίαν.

14. Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε·

15. Διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ ἀντιλογήσωσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοι σας.

16. Θέλετε δὲ παραδοθῆ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει *τινὰς* ἐξ ὑμῶν.

17. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμε-

ε δὲ τζίλι ε̱ὄτε̱ νιὄάνι κοὺρ τ' ἀφε̱ρόγε̱νε̱ τὲ̱ πε̱̇́νενε̱ ϰ̇ε̱τό;

8. Ε δὲ ἀΐ οὐ θα· ϰ̇ίνι κουΐγδὲς τὲ̱ μὸς Ϝε̱νιένενι, σὲ ὄούμε̱ δὸ τὲ̱ βίγε̱νε̱ ντὲ̱ ε̱̃με̱ρ τὶμ, ε τὲ̱ θόνε̱· σὲ γιὰμ οὔνε̱ ε κόχα οὐ ἀφερούα, μὸς βίγι δὰ πὰς ἀτοῦρε̱.

9. Ε πὰ κοὺρ τὲ̱ διϜιόνι λιούφτε̱ρα ε κιάρτε̱ρα, μὸς οὐ τρέ̱μπνι, σὲ ψὲ ϰ̇ε̱τὸ δὸ τὲ̱ πε̱̇́νενε̱ πρωτοπάρε̱· πὸ νούκ' ε̱̃ὄτε̱ μὲ νιὲ̱ χ̇έρε̱ σόσε̱για.

10. Ατε̱ χ̇έρε̱ οὐ θὸὄ ἀτοῦρε δὸ τὲ̱ γκρίχ̇ετε̱ νιὲ̱ φυλὶ κόντρε̱ τγιάτε̱ρε̱σε̱ φυλὶ, ε νιὲ̱ μπρετε̱ρὶ, κόντρε̱ τγιάτε̱ρε̱σε̱ μπρετε̱ρί.

11. Ε δὸ τὲ̱ γένε̱ τε̱ρμέτε̱ τὲ̱ με̱δὰ ντὲ̱ ὄθούμε̱ βέ̱ντε, ε οὔγε̱, ἐ̱μουρτάγε̱ρα, ε νιὄάνε τὲ̱ φρικούαρα ντὲ̱ρ Κιελ, ε τζιουδίρα τὲ̱ μεδά.

12. Ε πε̱ρπάρα Ϝίθε̱ ϰ̇ε̱τούρεβετ, δὸ τὲ̱ βέ̱νε̱ μπὲ̱ γιούβετ δούαρρτ' ετοῦρε, ε δὸ τοῦ ντγιεϰ̇ε̱νε̱, ε δὸ τοῦ ὄπίενε̱ ντὲ̱ συναγώγε, ε ντὲ̱ χαψάνα, ε τοῦ ζπ̇ρανίσγε̱νε̱ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ, ε ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱ πὲ̱ρ ε̱̃με̱ρ τίμ.

13. Ε ϰ̇ε̱γιὸ δὸ τὲ̱ βίγε̱ πὲ̱ρ μαρτυρὶ τούαΐγ.

14. Βίρι δὰ κε̱ντρὶμ ντὲ̱ ζέ̱μερα τούαΐγ, τὲ̱ μὸς συλοήσνι μὲ̱ πε̱ρπάρα σὲτζ δὸ τὲ̱ πε̱ρϜέϜενι·

15. Σὲ ψε̱ οὔνε̱ δὸ τοῦ ἆπ γιούβετ Ϝόγε ε δὲ σοφὶ, ϰ̇ε̱ μπὰ τὲ̱ δὸ τὲ̱ μὸς μούντγε̱νε̱ τὲ̱ ρίνε̱ κόντρε̱, ε τὲ̱ πε̱ρϜέϜενε̱ ἀρμίκτε̱ τούαΐγ.

16. Ε δὸ τὲ̱ προδόσενι ε δὲ γκὰ π̇απαλάρε̱τε̱ τούαΐγ, ε δὲ γκὰ βε̱λάζε̱ριτε̱, ε δὲ γκὰ Ϝε̱ρία, ε δὲ γκὰ μίϰ̇τε̱, ε τζὰ γκὰ γιούβετ δὸ τοῦ βράσε̱νε̱.

17. Ε δὸ τὲ̱ γένι τὲ̱ μτζούαρε̱ γκὰ

νοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·

18. Πλὴν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς σας δὲν θέλει χαθῆ.

19. Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτήσατε τὰς ψυχάς σας.

20. Ὅταν δὲ ἴδητε τὴν Ἰερουσαλὴμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

21. Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἂς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἂς ἀναχωρῶσιν ἔξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἂς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν.

22. Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὗται, διὰ νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα.

23. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου.

24. Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῆ αἰχμάλωτοι εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἑωσοῦ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

25. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ἠχεῖ ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύματα·

26. Οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων *δεινῶν* εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆ.

27. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28. Ὅταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ

Ϝίθε̱ πόστα πὲρ ἔ̱μ̱ε̱ρ τίμ.

18. Μὰ νιε̱ κίμι γκὰ κρίετε̱ τούαϊγ δὸ τε̱ μὸς χουμπάσε̱.

19. Ε μὲ ὑπομονίνε̱ τούαϊγ, δὸ τε̱ φυτόνι Σπίρτετε̱ τούαϊγ.

20. Ε κοὺρ τε̱ σίχνι πὰ Ιερουσαλίμνε̱ πε̱σ̈τγιέλτουρε̱ γκὰ ἀσκέρετε, ἄτε̱ χέρε̱ κουπε̱τόνι σε̱ ε̱σ̈τ᾽ ἄφε̱ρ τε̱ σ̈κρετούαριτ ἐσάϊγ.

21. Ἀχιέρε̱ ἀτὰ κε̱ Ϝέντενε̱ ντε̱ Ιουδαίε̱, λὲ τε̱ ἰκε̱γε̱νε̱ ντε̱ μάλλε, ε̱ ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ πρε̱ντα μπε̱ τε̱, λὲ τε̱ χίκενε̱ μπε̱ νιάνε̱· ε̱ ἀτὰ κε̱ Ϝέντενε̱ ντε̱ φσ̈ιάτε̱ρα λὲ τε̱ μὸς χίγε̱νε̱ μπε̱ τε̱.

22. Σε̱ κε̱τὸ γιάνε̱ δίτε̱ ε̱ τεκδικήσουριτ, κε̱ τε̱ παϜούχαενε̱ Ϝίθ᾽ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱.

23. Ε βε̱ μπὰ τὸ Ϝρὰ κε̱ γιάνε̱ με̱ πάρρε̱, ε̱ μπὰ τὸ κε̱ κάνε̱ δγιέλμ μπε̱ σίσε̱ μπὰ τὸ δίτ· σε̱ ψε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ σ̈τρε̱γγίμ ἰμὰδ μπὶ δε̱, ε̱ δε̱ οὐρϜὶ μπε̱ κε̱τε̱ λαό.

24. Ε δὸ τε̱ βδέσε̱νε̱ με̱ θήκε̱, ε̱ δὸ τε̱ σκλαβόσενε̱ ντε̱ Ϝίθε̱ φυλίρα· ε̱ Ιερουσαλίμι δὸ τε̱ σ̈κέλετε̱ γκὰ τε̱ τγιέρα φυλὶ, γγέρα σὰ τε̱ σόσενε̱ μότε ε̱ κε̱τούρε̱ φυλίβετ.

25. Ε δὸ τε̱ γένε̱ νισ̈άνε ντε̱ Δίελ, ε̱ ντε̱ Χε̱νε̱ζε̱, ε̱ ντε̱ ὕλλε· ε̱ ντε̱ δε̱ Ϝίθε̱ φυλίτε̱ μπε̱ τε̱ δρέδουρε̱ γκὰ φρίκα κε̱ πε̱ν πρέϊγ Ϝε̱μίμιτ σε̱ δέτιτ ε̱ πρέϊγ θελίμιτ.

26. Τε̱ βδέσε̱νε̱ νιέρε̱ζιτε̱ γκὰ φρίκα, ε̱ γκὰ ἀτὸ κε̱ πρέσε̱νε̱ τε̱ βίγε̱νε̱ ντε̱ Ϝίθε̱ δυνιά· σε̱ ψε̱ δὸ τε̱ τούντενε̱ φουκίτ᾽ ε̱ Κίελβετ.

27. Ε ἀχιέρε̱ δὸ τε̱ σ̈όχενε̱ τε̱ Ϝίρρ ε̱ νιερίουτ τε̱ βίγε̱ μπὶ νιε̱ ρε̱ με̱ σ̈ούμε̱ φουκὶ, ε̱ με̱ ετέρ.

28. Ε κοὺρ τε̱ νίσγε̱νε̱ κε̱τὸ πού-

γίνωνται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλάς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσίς σας.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἰδέτε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

30. Ὅταν ἤδη ἀνοίξωσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον.

31. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσοῦ γείνωσι πάντα ταῦτα.

33. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

34. Προσέχετε δὲ εἰς ἑαυτοὺς, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μεριμνῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη.

35. Διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταξιωθῆτε νὰ ἐκφύγετε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῆτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37. Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἐλαιῶν.

38. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρθρου συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

νε̱ρα τε̱ π̇ε̱νενε̱, βε̱σ̈τρόνι λιάρτ ε̱ γκρίνι κρίετε̱ τούαϊγ· σε̱ ψε̱ σ̈πε̱τίμι γιούαϊγ ε̱σ̈τ' ἄφε̱ρ.

29. Ε οὐ θα ἀτοῦρε ν̇ιε̱ ποραβολί· βε̱σ̈τρόνι φίκνε̱ ε̱ δε̱ Fίθε̱ λίσατε̱·

30. Κοὺρ κρέγε̱νε̱ π̇ουπ̇ούκετε̱, σ̈ίχνι βετίουτ, ε̱ κουπε̱τόνι, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ἄφε̱ρ τε̱ κόρρ̣ε̱τε̱.

31. Κε̱σ̈τοὺ ε̱ δε̱ γιούβετ, κοὺρ τε̱ σ̈ίχνι κ̇ε̱τὸ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱νενε̱, δ̇ιFιόνι σε̱ ἄφε̱ρ ε̱σ̈τε̱ μπρετε̱ρία ε̱ Περντίσε̱.

32. Μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κ̇ε̱ δὸ τε̱ μὸς σ̈κόγε̱ κούϊγ π̇ρὲζ, γγέρα σὰ τε̱ π̇ε̱νενε̱ Fίθε̱.

33. Κίελι ε̱ δε̱ δέου δὸ τε̱ σ̈κόγε̱νε̱, ε̱ φγιάλε̱τ' ε̱ μία δὸ τε̱ μὸς σ̈κόγε̱νε̱.

34. Ρίγι ζFιούαρε̱ μπε̱ βέτε̱χε̱ τούαϊγ τε̱ μὸς οὐ ρ̣ε̱ντόνενε̱ ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ μπε̱ τε̱ πίρρ̣ε̱, ε̱ μπε̱ τε̱ δέϊγτουρε̱, ε̱ μπε̱ συλοὴ τε̱ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ, ε̱ γιοὺ βίγε̱ σίπε̱ρ μπὶ γιοὺ μὲ ξαφνὶ ἀγιὸ δίτε̱.

35. Σε̱ ψε̱ δὸ τε̱ βίγε̱ πόσι λιὰκ κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇γιέρε̱ μπὶ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ρ̣ίνε̱ μπὶ φάκε τε̱ Fίθε̱ δέουτ.

36. Ρίγι ἀδὰ ζFιούαρε̱ μπε̱ τζδὸ κόχε̱ τούκ' ε̱ λιούτουρε̱ κ̇ε̱ τε̱ π̇έχι τε̱ ζότε̱ πε̱ρ τ' ἴκουρε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρ τε̱ π̇ένε̱, ε̱ τε̱ ρ̣ίγι πε̱ρπάρα π̇ίρρ̣ιτ σε̱ ν̇ιερίουτ.

37. Ε κοὺρ ἴσ̈τε̱ δίτε̱ ρ̣ίγτε Ἰησούϊ, ε̱ διδὰξ ντε̱ Ἱερό· ε̱ νάτε̱νε̱ δ̇ίλλ ε̱ π̇ε̱ντε τε̱ ντέ̱νιουριτε̱ ντε̱ μάλλ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ ἰ Οὐλίνιετ.

38. Ε Fίθε̱ λαόϊ βίγ κ̇ε̱ μεγγὲς τὲκ ἀΐ ντε̱ Ἱερὸ, τὰ δ̇ιFιόϊγν' ἀτε̱.

ΚΕΦ. κβʹ. 22.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα.

2. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.

3. Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα·

4. Καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

5. Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον.

6. Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς χωρὶς θορύβου.

7. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα·

8. Καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών, Ὑπάγετε καὶ ἑτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν.

9. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ ἑτοιμάσωμεν;

10. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδού, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαντήσει ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται·

11. Καὶ θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σοὶ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

12. Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δείξει

Κρίε Ενιεζὲτ ε δίτε. κβʹ. 22.

Ε οὺ ἀφερούα ε χρέμπτεα ε λιψόβετ, κὲ θούχαετε πάσκε.

2, Ε κερκόϊγνε τὲ πάρετ' ε πρίφτερετ, ε δὲ γραμματέϊγτε μὲτζ φάρε λοϊ πούνε τὰ βρίσνε ἀτὲ· σὲ ψὲ τρέμπισνε γκὰ λαόϊ.

3. Ε χίρι σατανάι ντὲ Ιούδα, κὲ κιούχαεϊγ Ισκαριὼτ, κὲ ἀϊ κὲ νιὲ γκὰ τὲ διμπεδγιέτε.

4. Ε βάτε, ε κουβεντόι μὲ τὲ πάρετ' ε πρίφτερετ, ε μὲ τὲ πάρετ' ε βέντιτ, μὲτζ φάρε πούνε τοῦ ἆ ἴπ ἀϊ ἀτὲ μπὲ δόρρε ἀτοῦρε·

5. Ε οὺ Fεζούανε ε κένε κουβὲντ τὶ ἴπνε ἀτίγ ἄσπρε.

6. Ε οὺ στὲρξ, ε κερκὸν κόχε τοῦ ἀ ἴπ ἀτὲ ἀτοῦρε μπὲ δόρρε πὰ νακατοσί.

7. Ε ἔρδι δίτα ε λιψόβετ κὲ μπὰ τὲ δούχαεϊγ τὲ θέρρε πὲρ πάσκε.

8. Ε δερFόι Πέτρονε, ε δὲ Ιωάννε, ε οὺ θά· χαϊγδενι, ε κέναγι Fατὶ πάσκενε, τὲ χάμε.

9. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ, κοὺ δὸ τὲ κέγεμε Fατί;

10. Ε δὲ ἀϊ οὺ θὰ ἀτοῦρε· γιὰ, μὲ τὲ χίγτουρε τὲ πάρε τούαϊγ ντὲ κιουτὲτ, δὸ τὲ πίκενι μὲ νιὲ νιερί κὲ μπὰν νιὲ στάμνε μὲ οὔγε, χάϊγδενι πὰς ἀτὶγ, ντὰ τὲ ὄτεπὶ κὲ τὲ χίγε.

11. Ε δὸ τὶ θόϊ ζότιτ σὲ ὄτεπίσε, δασκάλι τὲ θότε τὶγ, κοὺ ἔστε τὲ ντένιουριτε τὲκ δὸ τὲ χὰ πάσκενε πάσκε μὲ μαθητίτ' ἐμί;

12. Ε ἀϊ δὸ τοῦ δεφτόγε γιού-

ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε.

13. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

14. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μὲ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω·

16. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕωσοῦ ἐκπληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

17. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους.

18. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίει ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕωσοῦ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν.

20. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον *εἶναι* ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21. Πλὴν ἰδού, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μὲ παραδίδει *εἶναι* μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

22. Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται.

23. Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τό, ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

ϐst ν̇ιε̱ τζαρδὰκ τε̱ μὰδ τε̱ σ̈τρούαρε̱, ἀτγὲ τε̱ πε̱νι Fατί.

13. Ε σὶ ϐάνε̱ Fένε̱ σὶ κούντρε̱ γιοὺ θὰ ἀτοῦρε· ε̇ π̇ε̱νε̱ Fατὶ πάσ̈κ̇ε̱νε̱.

14. Ε κοὺρ ἔρδι κόχα, ντε̱ν̇ι ντε̱ με̱σάλ̇ε̱, ε̇ δὲ τε̱ δίμπε̱δγιέτε̱ ἀποστόϊγτε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τέ̱.

15. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε̱, μὲ σ̈ούμε̱ δε̱σ̈ε̱ρὶμ δέσ̇α τε̱ χὰ κ̇ε̱τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ γιούϐετ π̇άσ̈κ̇ε̱, με̱ πε̱ρπάρα τε̱ πε̱σούαριτ σίμ.

16. Σὲ οὐ θὸμ γιούϐετ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ χὰ με̱ γκὰ ἀγιὸ, γγέρα σὰ τε̱ μπούσ̈ετε̱ ἀγιὸ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.

17. Ε σὶ μόῤῥι ποτήρε̱, ἐφχαριστίσι ε̇ θὰ, μέῤῥι κ̇ε̱τε̱, ε̇ ντάνιε ν̇ιε̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱.

18. Σὲ οὐ θὸμ γιούϐετ, κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ μὸς πὶ γκὰτζ πγιὲλ ϐε̱σ̈τι, γγέρα σατε̱ ϐίγε̱ μπρετε̱ρία ε̇ Περντίσε̱.

19. Ε μόῤῥι π̇ούκ̇ε̱, ε̇ σὶ ἐφχαριστίσι, ε̇ θέου, ε̇ οὐ ἀδὰ ἀτοῦρε, ε̇ οὐ θὰ, κούϊγ ε̱σ̈τε̱ κούρμι ἴμ, κ̇ε̱ ἴπετε πε̱ρ γιούϐετ· κ̇ε̱τε̱ π̇ε̱νι πε̱ρ τε̱ μπαϊγτουρε̱ με̱ντ μούα.

20. Ασ̈τοὺ ε̇ δὲ ποτήρε̱ σὶ δε̱ρκόϊγτι, ε̇ θὰ, κούϊγ ε̱σ̈τε̱ ποτῆρι ἰ δγιάτε̱σε̱ σε̱ ῥὲ μπε̱ Fιὰκ τὶμ, κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ δέρδετε̱ πε̱ρ γιούϐετ.

21. Πὸ γιὰ, δόῤῥ' ε̇ ἀτὶγ κ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ μὲ παραδόσγε̱ μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱ ντε̱ με̱σάλ̇ε̱.

22. Ε σὰ πε̱ρ τε̱ π̇ίῤῥ' ε̇ ν̇ιερίουτ ἀΐ βέτε σὲ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ θε̱νε̱, πὸ βὲ μπὰ τε̱ ν̇ιερὶ, κ̇ε̱ πρέϊγ σὶ παραδόσετε̱.

23. Ε ἀτὰ ζοῦνε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ νιέ̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, ϐάλ̇ε̱ τζίλι γκὰ ἀτὰ ε̱σ̈τε̱ κούϊγ κ̇ε̱ δ̇ὸ τὰ π̇ε̱γε̱ κ̇ε̱τέ̱.

24. Ἔγεινε δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ, τίς ἐξ αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλήτερος.
25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργέται.
26. Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλήτερος μεταξύ σας ἂς γείνῃ ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προεϊστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν.
27. Διότι τίς εἶναι μεγαλήτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν.
28. Σεῖς δὲ εἶσθε οἱ διαμείναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·
29. Ὅθεν ἐγὼ ἑτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ πατήρ μου ἡτοίμασεν εἰς ἐμέ,
30. Διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
31. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σῖτον.
32. Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπιστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.
33. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἕτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον.
34. Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωνάξει σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῇς τρὶς ὅτι δὲν μὲ γνωρίζεις.
35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅ-

24. Ε οὺ κ̇ε̱ ἐ δὲ κιάρτε̱ ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ τοῦρε μπὶ κ̇ε̱τε̱, τζίλι πρέϊγ ἀτοῦρε δούκετε̱ τὲ γέτε̱ μὶ μάδ.
25. Ε δὲ ἀἳ οὺ θὰ ἀτοῦρε· μπρέτε̱ριτ' ε̇ φυλίβετ σε̱ τγιέρα ἰ ζαπε̱τόγε̱νε̱ μὲ φουκί, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ ἰ οὐρδε̱ρόγε̱νε̱ ἀτὸ θόνε̱ σὲ οὺ πε̱γε̱νε̱ τε̱ μίρρε̱.
26. Ε ντε̱ρ γιοὺ νούκ' ε̱̈στε̱ κ̇ε̱στού· πὸ ἀἳ κ̇ε̱ ἴστε̱ μὶ μάδ ντε̱ρ γιοὺ, λὲ τε̱ π̇ε̱νε̱τε̱ πόσι με̱ ἰ βόϝε̱λι, ε̇ ἰ πάρι πόσι σε̱ρπ̇ε̱τόρι.
27. Σὲ ψὲ κουσ̈ ε̱̈στε̱ μὲ ἴμάδ, ἀἳ κ̇ε̱ ρὶ ντε̱ με̱σάλε̱, α̇ ἀἳ κ̇ε̱ σ̈ε̱ρπ̇ίν; νούκ' ε̱̈στε̱ μὶ μάδ ἀἳ κ̇ε̱ ρί; ε̇ οὔνε̱ γιὰμ ντε̱ μὲς τούαϊγ πόσι νιε̱ κ̇ε̱ σε̱ρπ̇έν.
28. Ε γιούβετ γίνι ἀτὰ κ̇ε̱ κ̇ίν, μπάτουρε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μούα ντε̱ πιρασμόνιε τε̱ μία.
29. Ε σι κούντρε̱ με̱ π̇ε̱ρι μούα ϝατὶ π̇απ̇άϊ ζίμ μπρετε̱ρίνε̱, ἀστοὺ ε̇ δὲ οὔνε̱ δὸ τοῦ ἀ π̇έϊγ γιούβετ,
30. Κε̱ τε̱ χάϊ, ἐ τε̱ πίγι ντε̱ με̱σάλε̱ τίμε, ντε̱ μπρετε̱ρὶ τίμε, ἐ τε̱ ρίγι μπὶ διμπε̱δγιέτε̱ φρόνε, τε̱ ϝιουκόνι τε̱ διμπε̱δγιέτε̱ φυλίτ' ε̇ Ἰσραήλιτ.
31. Ε ἰ θὰ Ζότι, Σίμωνιτ, Σίμων, γιὰ, σατανάϊ κ̇ε̱ρκὸν τοῦ σ̈ιόσγε̱ γιούβετ σι κούντρε̱ σ̈ιόσγενε̱ ϝρούρε̱τε̱.
32. Ε οὔνε̱ οὺ λιούττζε̱ πε̱ρ τι κ̇ε̱ τε̱ μὸς τε̱ τε̱ λίψγε̱ π̇έσα γιότε, ἐ ντὸ νιε̱ χ̇ε̱ρε̱ κοὺρ τε̱ κθένετζ, στε̱ρεὸς βε̱λάζε̱ριτ' ἐτούα.
33. Ε δὲ ἀἳ ἰ θότ' ἀτίγ· Ζότ, γιὰμ ϝατὶ τε̱ βέτε με̱ τὶ π̇άσ̈κ̇ε̱ ε̇ δὲ ντε̱ χαψάνε̱ ἐ δὲ ντε̱ βδέκ̇ε̱γε̱.
34. Ε δὲ ἀἳ ἰ θότε̱, τε̱ θὸμ τὶ ω Πέτρο, δὸ τε̱ μὸς κ̇ε̱ντόγε̱ κοκόσ̈ι σὸτ πε̱ρπάρα σε̱ τὶ τε̱ μ' ἀρνίσετζ τρὶ χ̇ε̱ρε̱, κ̇ε̱ σμε̱ κ̇ε̱ νιόχουρε̱.
35. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε· κοὺρ οὺ

BKSH

τε σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βαλαντίου
καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων, μήπως
ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐ-
δενός.
36. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτούς,
Ἀλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βαλάντιον,
ἂς λάβῃ *αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ*· ὁμοίως
καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει,
ἂς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὑτοῦ, καὶ
ἂς ἀγοράσῃ μάχαιραν.
37. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦ-
το τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκ-
τελεσθῇ εἰς ἐμέ, τὸ, « Καὶ μετὰ ἀ-
νόμων ἐλογίσθη· » διότι τὰ περὶ ἐ-
μοῦ *γεγραμμένα* λαμβάνουσι τέ-
λος.
38. Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ
ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς, Ἱκανὸν εἶναι.
39. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ
τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐ-
λαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
40. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τό-
πον, εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσεύχεσθε,
διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρα-
σμόν.
41. Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ'
αὐτῶν ὡς λίθου βολήν, καὶ γονατί-
σας προσηύχετο,
42. Λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν'
ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ'
ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημά μου,
ἀλλὰ τὸ σὸν ἂς γείνῃ.
43. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος
ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.
44. Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν, προ-
σηύχετο θερμότερον. Ἔγεινε δὲ ὁ ἱ-
δρὼς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος
καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.
45. Καὶ σηκωθεὶς ἀπὸ τῆς προ-
σευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς

δ̇ε̱ρκ̇όβα γιούβετ πὰ κουλέτε̱, ἐ πὰ
τόρβε̱, ἐ πὰ κ̇ε̱πούτζε̱, οὐ λίψι Fὲ̱
κούῤῥε̱; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱, νούκ̇ε̱ νὰ
λίψι Fέ̱.
36. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· πὸ νταὅτὶ
ἀ̇ὶ κ̇ὲ̱ κὰ ν̇ιὲ̱ κουλέτε̱, λὲ τὰ
μάῤῥε̱, κ̇ε̱ὅτ οὺ ἐ δὲ τόρβε̱· ἐ ἀ̇ὶ
κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κὰ, λὲ τὲ̱ ὅέσε̱ κ̇ε̱μίὅε̱ν
ἐτὶγ, ἐ λὲ τὲ̱ π̇λέγε̱ θήκε̱.

37. Σὲ ψὲ οὐ θὰμ γιούβετ, σὲ
δ̇ούχαετε̱ τὲ̱ παFούχαετε̱ μπὲ̱ μούα
ἐ δὲ κ̇ε̱γιὸ κ̇ὲ̱ ε̱̋ὅτε̱ ὅκρούαρε̱· κ̇ὲ̱ ἐ
δὲ μὲ τὲ̱ πὰ νόμτε̱ οὐ νε̱με̱ρούα· σὲ
ψὲ πούνε̱τε̱ κ̇ὲ̱ κέ̱νε̱ πὲ̱ρ μούα γιάνε̱
μπὲ̱ τὲ̱ σόσουρε̱ τὲ̱ τοῦρε.
38. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱· Ζὰτ, γιὰ
δ̇ὶ θήκ̇ε̱ρα κ̇ε̱τοὺ· ἐ δὲ ἀ̇ὶ οὐ θὰ
ἀτοῦρε· σαδ̇ὸ ε̱̋στε̱.
39. Ε σὶ δ̇όλι βάτε σὶ κούντρε̱
κ̇ὶὅ ἀδέτνε̱ ντὲ̱ μὰλλ τ' Οὐλίν̇ιετ·
ἐ̱ ἰ βάνε̱ πὰς ἀτὶγ ἐ δὲ μαθητίτ'
ἐ̱τίγ.
40. Ε πόκ̇ε βάτε ντὲ̱ βε̱ντ, οὐ θότ
ἀτοῦρε· φάλλιουνι κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς χίνι
ντὲ̱ πιραξί.

41. Ε ἀ̇ὶ οὐ λιαρFούα γκὰ ἀτὰ
σὰ τὲ̱ ὅτίετζ ν̇ιὲ̱ Fοὐῤῥ, ἐ ῥὰ μπὲ̱
Fιούν̇ιε̱, ἐ φάλεϊγ,
42. Ε θόὅτε· π̇απ̇ὰ, ντὲ̱ δ̇ὸ λιαρ-
Fὸ γκὰ μέγε κ̇ε̱τὲ̱ ποτήρ· μὰ λὲ τὲ̱
μὸς π̇έ̱νετε̱ θελίμα ἴμε, πὸ γιό-
τεα.
43. Ε οὐ δ̇οὺκ ντὲ ἀ̇ὶ ν̇ιὲ̱ Ε̱γγὲ̱λ
γκὰ Κίελ̇ι, πὲ̱ρ τὲ̱ φορτζούαρε̱ ἀτέ̱.
44. Ε σὶ ἔρδι μπὲ̱ ὅτρε̱γγὶμ, φά-
λεϊγ μὲ̱ νέ̱ντουρε̱· ἐ γιοὺ π̇ὲ̱ τγιέρσ'
ἐτὶγ πόσι πίκα Fιάκουτ κ̇ὲ̱ π̇ίγνε̱
μπὲ̱ δέ.
45. Ε σὶ οὐ γκρὲ γκὰ τὲ̱ φάλλ-
τουριτε̱, ἐ ἔρδι ντὲ̱ μαθητίτ' ἐτὶγ,

αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμᾶσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν.

48. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

49. Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τί ἔμελλε νὰ γείνῃ, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν;

50. Καὶ ἐκτύπησεν εἷς ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν.

51. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τούτου· καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

52. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπ᾽ αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων;

53. Καθ᾽ ἡμέραν ἤμην μεθ᾽ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἡπλώσατε τὰς χεῖρας ἐπ᾽ ἐμέ. Ἀλλ᾽ αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

54. Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἔφερον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

55. Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

ἰ Fέτι ἀτὰ φλέτουρε̱ γκὰ χ̇έλμι.

46. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε· ψὲ φλίρι; γκρίχι, ὲ φάλλιουνι, τε̱ μὸς χίνι ντε̱ πιραξί.

47. Ε πὰ σόσουρε̱ ὲ δὲ ἀΐ φγιάλε̱νε̱, νὰ ὲ ἀῤῥίου ν̇ιε̱ τούρμε̱ ν̇ιέ̱ρεζετ, ὲ δὲ ἀΐ κε̱ θούχαϊγ Ιούδε̱, κε̱ κὲ ν̇ιε̱ γκὰ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱, βίντε πε̱ρπάρα ἀτοῦρε· ὲ οὺ ἀφε̱ρούα ντὲ Ιησούϊ, ὲ δούαν τὰ πούθ ἀτέ̱.

48. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θὰ ἀτίγ· Ιούδε̱· μὲ ν̇ιε̱ τε̱ πούθουρε̱ παραδὸς τε̱ π̇ιῤῥ᾽ ὲ ν̇ιερίουτ;

49. Ε σὶ πάν᾽ ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ ρότουλ᾽ ἀτὶγ, ἀτε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇ένεϊγ, ἰ θάν᾽ ἀτὶγ, Ζὸτ, δὸ τοῦ π̇ίεμε̱ μὲ θήκ̇ε̱;

50. Ε ν̇ιε̱ γκὰ ἀτὰ ἰ ῥὰ μὲ θήκε̱ κοπίλιτ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ὲ ἰ πρέου ἀτὶγ βέὅν᾽ ὲ δγιάθε̱τε̱.

51. Ε Ιησούϊ οὺ πε̱ρFέ̱ϊFκ, ὲ θὰ, σαδὸ γγέρα κ̇ε̱τού· ὲ ζοῦρι βέὅν᾽ ὲ ἀτὶγ, ὲ γιὰ ὅε̱ρόϊ ἀτέ̱.

52. Ε οὺ θότε̱ Ἰησούϊ τε̱ πάρε̱βετ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ὲ τε̱ πάρε̱βετ σε̱ Ιερόϊτ, ὲ πλέκετ κ̇ε̱ κένε̱ ἄρδουρε μπε̱ τε̱, πόσι μπε̱ ν̇ιε̱ κουσὰρ δούαλτε̱, ἁρματόσσουρε̱ μὲ θήκ̇ε̱ρα, ὲ μὲ ὅκοπίνγ;

53. Κοὺρ Fε̱ντεσε̱ οὔνε̱ μὲ γιούβετ γκὰ δίτα ντε̱ Ιερὸ, νούκε̱ ὅτίτε̱ δούαῤῥτε̱ μπε̱ μούα· πὸ κ̇ε̱γιὸ ε̱ὅτε̱ κόχα γιούαϊγ, ὲ δὲ φουκὶ ὲ ἐρε̱σίρε̱σε̱.

54. Ε σὶ ὲ ζούνε̱ ἀτε̱, ὲ ὅπούν᾽ ἀτε̱ π̇ρε̱ντα ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ· ὲ Πέτρουα βὶγ πὰς σὶ πε̱ρ σε̱ λιάρFουτ.

55. Ε σὶ δέζνε̱ ζγιὰρ ντε̱ μὲς τε̱ βάθιτ, ὲ ντε̱ϊγνε̱ ἀτὰ, ντέ̱ν̇ι ὲ δὲ Πέτρουα ντε̱ μὲς τε̱ τοῦρε.

56. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν μία τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτὸν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ.

57. Ὁ δὲ ἠρνήθη αὐτὸν, λέγων, Γύναι, δὲν γνωρίζω αὐτόν.

58. Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις, ἰδὼν αὐτὸν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε, δὲν εἶμαι.

59. Καὶ ἀφοῦ ἐπέρασεν ὡς μία ὥρα, ἄλλος τις διϊσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι.

60. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, ἄνθρωπε, δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

61. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἀνέβλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ τρίς.

62. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

63. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες·

64. Καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐῤῥάπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε.

65. Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες,

67. Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς,

56. Ε πόκε̱ ἐ πὰ ἀτὲ̱ νιὲ̱ κοπίλε κὲ̱ ῥίγτε μπάνε̱ τὲ̱ ζγιάριτ, ἐ βεσ̈τρόϊ ἀτὲ̱ μίῤῥε̱, ἐ θὰ· ἐ δὲ κούϊγ μὲ ἀτὲ̱ πάσκε̱ κέ.

57. Ε ἀΐ ἐ ἀρνίσι ἀτὲ̱, ἐ θὰ· νούκ' ἐ δι ὦ Fρούα ἀτέ̱.

58. Ε πὲ̱ρ νιὲ̱ τζίκε̱ σι ἐ πὰ ἀτὲ̱ νιὲ̱ τγιάτε̱ρ, θὰ· ἐ δὲ τὶγ γκὰ ἀτὰ γέ· ἐ Πέτρουα θὰ, σγιὰμ ὦ νιερί.

59. Ε σὶ σ̈κόϊ ἄφε̱ρ νιὲ σαχὰτ ἐ παστάγε, βεβαιὸς νιὲ̱ τγιάτε̱ρ, ἐ θόσ̈τε· βε̱ρτὲτ ἐ δὲ κούϊγ κὲ μὲ ἀτὰ, σὲ ψὲ ἔ̱σ̈τε Γαλιλαῖο.

60. Ε Πέτρουα ἰ θότε̱· νιε̱ρὶ, νούκε̱ δι σὲτζ θούα· ἐ ἄτε̱ τζὰστ πὰ σόσουρ ἀὶ κε̱τὲ̱ φγιάλε̱, κε̱ντόϊ κοκόσ̈ι.

61. Ε Ζότι σὶ οὺ κθίε βε̱στρόϊ Πέτρονε̱, ἐ Πέτρουκ οὺ κουΐγτούα φγιάλλε̱σε̱ Ζότιτ, κὲ̱ ἰ θὰ ἀτὶγ, σὲ πὰ κεντούαρε̱, δὲ κοκόσ̈ι, δὸ τὲ̱ μ' ἀρνίσετζ τρὶ χέρε̱.

62. Ε σι δόλι γιάσ̈τε̱ Πέτρουα, κιάου μὲ πικε̱λίμ.

63. Ε ἀτὰ πούῤῥα κὲ̱ μπάϊγνε Ἰησούνε̱ λίδουρε̱, ἐ πε̱ρκέσνε̱ ἀτὲ̱ , ἐ ἐ ῥίγνε̱.

64. Ε ἰ μπουλιόϊγνε̱ σίτ' ἐτὶγ, ἐ ἰ πίγνε̱ σ̈ουπλιάκκ φάκεβετ, ἐ ἐπιέτνε̱, ἐ ἰ θόσ̈νε̱· προφητὲψ σὲ τζίλι ἔ̱σ̈τ' ἀὶ κὲ̱ τὲ̱ ῥά.

65. Ε δὲ τὲ̱ τγιέρα βλασφιμίρα θόσ̈νε̱ κόντρε̱ τίγ.

66. Ε σὶ οὺ κδὶ, ἐ οὺ πε̱δίτε̱, οὺ μπε̱γιὸδ Fίθε̱ πλεκε̱σία ἐ λαόϊτ ἐ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ γραμματέϊγτε̱, ἐ ἐ σ̈πούνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ μπε̱γέ̱δε̱γε̱ τὲ̱ τοῦρε, ἐ ἰ θόσ̈νε̱,

67. Ντὲ̱ γὲ τι Κρίσ̈τι θούαϊγνα ἐ δὲ νάβετ; ἐ οὺ θὲ̱τ ἀ-

Ἐὰν σᾶς εἴπω, δὲν θέλετε πιστεύσει·

68. Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῆ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει.

69. Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

70. Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

71. Οἱ δὲ εἶπον, Τί χρείαν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ. 23.

Τότε ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

2. Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βασιλεύς.

3. Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σύ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λέγεις.

4. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὑρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5. Οἱ δὲ ἐπέμενον, λόγοντες, Ὅτι ταράττει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ.

6, Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος.

7. Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς

τοῦρε· ντοὺ ἀ θάφτζια γιούβετ, γιοὺ δὸ μὸς με̱ πεσόνι.

68. Ε δὲ ντε̱ γιοὺ πιέττζα δὸ τε̱ μὸς με̱ πε̱ρϝέϝενι, ἇς δὸ τε̱ μὸς με̱ λε̱σ̈όνι.

69. Μὰ νταΐτὶ ἐ παστάγε, δὸ τε̱ ρίγε̱ ἱ Πίῤῥι ὶιερίουτ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ φουκίσε̱ Περντίσε̱.

70. Ε ἱ θάνε̱ τε̱ ϝίθε̱, τὶ ἀδὰ γὲ ἱ πίῤῥι ἱ Περντίσε̱; ἐ δὲ αἱ οὐ θὰ ἀτοῦρε· γιούβετ θόϊ σὲ οὔνε̱ γιάμ.

71. Ε δὲ ἀτὰ θάνε̱, τζνὰ δούχαετε̱ με̱ μαρτυρία, νάβετ διϝιούαμ γκὰ βέτε̱ ϝόϊγ' ἐτίγ.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐτρέτε̱. κγ'. 23.

Ε σὶ οὐ γκρένε̱ ϝίθε̱ τούρμ' ἐ ἀτοῦρε, ἐ προύνε̱ ἀτε̱ τὲ Πιλάτουα.

2. Ε νίσ̈νε̱ τὰ καλε̱ζόϊγνε̱ ἀτε̱ ἐ τε̱ θόσ̈νε̱· κε̱τε̱ ἐ ϝὲμ κε̱ νὰ νακατὸς φυλίνε̱ τε̱νε̱, ἐ μποδὶς τε̱ παϝούαϊγμε̱ Καίσαριτ τε̱ δε̱νε̱τε̱· ἐ κε̱ θότε̱ βέτε̱χε̱ν' ἐτὶγ σε̱ ε̱σ̈τε̱ Κρὶσ̈τ μπρέτ.

3. Ε δὲ Πιλάτουα ἐ πιέτι ἀτε̱, ἐ ἱ θὰ, τὶ γὲ Μπρέτι ἱ Τζιφούτετ; ἐ δὲ αἱ γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ, ἐ ἱ θὰ, τὶ ἐθούα.

4. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ τε̱ πάρε̱βετ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ τούρμε̱βετ νούκε̱ ϝέϊγ ντονιε̱ φάϊγ μπε̱ κε̱τε̱ ὶιερί.

5. Ε ἀτὰ σ̈τρε̱γγόνισ̈νε̱ με̱ φὸρτ, ἐ θόσ̈νε̱· κε̱ νακατὸς λαόνε̱, τούκ' ἐδιδάξουρε̱ ντε̱ πε̱ρ ϝίθ' Ιουδαίε̱, σὶ νίσι γκὰ Γαλιλαία γγέρα κετού.

6. Ε Πιλάτουα σὶ διϝιόϊ Γαλιλαίε̱, πιέτι πά ντ' ε̱σ̈τε̱ ὶιερίου γκὰ Γαλιλαία.

7. Ε σὶ μψόϊ σὸ ε̱στε̱ ντε̱νε̱ οὔρ

ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

8. Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολύ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὶ θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

9. Ἠρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλούς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν.

10. Ἵσταντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως.

11. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιξεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.

12. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἔγειναν φίλοι μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

13. Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν,

14. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα ἐξ ὅσων κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ·

15. Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σᾶς ἔπεμψα πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ.

16. Ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

17. Ἔπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτοὺς ἕνα ἐν τῇ ἑορτῇ.

δε̱ρ τ' Ηρώδητ ε δε̱ρFόϊ ατὲ̱ πε̱ρσε̱ρὶ τὲ Ηρώδη, κὲ̱ Fε̱ντεϊγ άχιέρε ε δὲ αἲ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ μπ' ατὸ δίτ.

8. Ε Ηρώδη, σὶ ε πὰ Ιησούνε̱, οὐ Fε̱ζούα ὄούμε̱· σὲ ψὲ ὄούμε̱ κόχε̱ δε̱ὄε̱ρὲν τὰ ὄὶχ ατὲ̱, σὲ ψὲ κὶὰ διFιούαρε̱ κὲ̱ θόὄνε̱ ὄούμε̱ πὲ̱ρ τὲ̱, ε ὄπε̱ρὲν τὲ̱ ὄὶχ κὲ̱ τὲ̱ κέ̱νεϊγ ντονιὲ̱ θαύμε̱ γκὰ αἴ.

9. Ε ἐπιέτι ατὲ̱ ὄούμε̱ τὲ̱πιέτουρα· ε αἲ νούκε̱ γιοὺ πε̱ρFε̱ϊFκ ατὶγ ἇς ντὲ̱ ντονιέ̱.

10. Ε κένε̱ πε̱ρπάρα τὲ̱ πάρε̱τ' ε πρίφτε̱ρετ, ε δὲ γραμματέϊγτε̱, κὲ̱ ε καλε̱ζόϊγνε̱ ατὲ̱ ὄούμε̱ φὸρτ.

11. Ε Ηρώδη μὲ ἀὄκὲρ' ετὶγ σὶ ε ξεντερόϊ ατὲ̱, ε ε πε̱ρκέὄι, πορσίτι τὶ βίὄνε̱ ατὶγ ῥόκα τὲ̱ μίρρα ε ε δε̱ρFόϊ ατὲ̱ τὲ Πιλάτουα.

12. Ε ατὲ̱ δίτε̱ οὐ κέ̱νε̱ μὶκ Πιλάτουα μὲ Ηρώδνε̱ νιέ̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱· σὲ μὲ πε̱ρπάρα κένε̱ ντὲ̱ χάσμε̱ρ.

13. Ε σὶ μπε̱γιόδι Πιλάτουα τὲ̱ πάρε̱τ' ε Πρίφτε̱ρετ, ε δὲ αρχόντε̱τε̱ ε δὲ λαόνε̱,

14. Οὐ θὰ ατοῦρε· μὲ προύτε̱μούα πε̱ρπάρα κετὲ̱ νιε̱ρὶ, πόσι νακατοὄιὰρ τὲ̱ λαόϊτ· ε γιὰ οὕνε̱ ε πιέτα πε̱ρπάρα γιούβετ, ε νούκε̱ Fέτζε̱ μπὲ̱ κε̱τὲ̱ νιερὶ ντονιὲ̱ φάϊγ γκὰ ατὸ κὲ̱ ε καλε̱ζόνι γιούβετ.

15. Ε ἇς Ηρώδη Fέτι Fὲ̱· σὲ ψὲ τὲκ αἲ οὐ δε̱ρFόβα γιούβετ, ε γιὰ κὲ̱ νούκε̱ πὰτ κέ̱ρρε̱ ντονιὲ̱ φάϊγ κὲ̱ τὶ κγιέρε̱ βδέκε̱γε̱.

16. Δὸ τὰ ῥὰχ αδὰ ατὲ̱, πρὰ δὸ τὰ λεὄόϊγ.

17. Ε κίὄτε ε δὲ ὄτρε̱γγὶμ τὲ̱ γιοὺ λε̱ὄιόν ατοῦρε γκὰ χαψάνα,

18. Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραξαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραββᾶν·

19. Ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γενημένην ἐν τῇ πόλει καὶ *διὰ* φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακήν.

20. Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε *πρὸς αὐτοὺς*, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν.

21. Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

22. Ὁ δὲ καὶ τρίτην φορὰν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

23. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυον.

24. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ τὸ ζήτημα αὐτῶν.

25. Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν, παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

26. Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ *αὐτὸν* ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

27. Ἠκολούθει δὲ αὐτὸν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἵτινες καὶ ὠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν.

28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας.

ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ ντε̱ δίτε̱ τε̱ σε̱ κ̇ρε̱μπτεσε.

18. Ε Fίθε̱ τούρμε̱τε̱ μπε̱γέδουρε̱ π̇άϊκε̱ θύρρε̱ ἐ θάνε̱· γκρένα κ̇ε̱τε̱ γκὰ μέσι, ἐ λε̱σιόνα νέβετ Βαραβάνε̱.

19. Κούϊγ ἴϊτε βε̱νε̱ ντε̱ χαψάνε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱ νακατοσὶ κε̱ κὲ π̇ε̱ρρε̱ ντε̱ κιουτὲτ, ἐ πε̱ρ ν̇ιε̱ βρέγε̱λε̱.

20. Ε πε̱ρσε̱ρὶ οὐ θὰ Πιλάτουα, σὲ δούαν τε̱ λε̱ϊιὸν Ιησούνε̱.

21. Ε ἀτὰ π̇ε̱ρτίτνε̱, ἐ θόϋνε̱· μπε̱ρθέε ντε̱ Κρούϊκ̇, μπε̱ρθέε ντε̱ Κρούϊ ἀτε̱.

22. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ θα ἀτοῦρε πε̱ρ σε̱ τρέτιτ· σὲ τζτε̱ κ̇έϊκ̇ κὰ π̇ε̱ρρε̱ κούϊγ; νούκ̇ε̱ Fἔιγ τὶκ ἀἶ ντονὶε̱ φάϊγ π̇ε̱ρ βδέκε̱γε̱· τὰ ῥὰχ ἀδὰ ἀτε̱ πρὰ τὰ λε̱σόϊγ.

23. Ε ἀτὰ ἐ ὄτρε̱γγόἶγν' ἀτε̱ με̱ τέπε̱ρ μὲ τε̱ θύρρε̱ τε̱ φόρτε̱ ἐ κ̇ε̱ρκοϊγνε̱ κ̇ε̱ τε̱ μπε̱ρθένεϊγ ντε̱ Κρούϊκ̇· ἐ σὰ βίγνε̱ πο ὄτόνεϊγνε̱ τε̱ θίρτουρατ ἐ σε̱ πάρε̱βε̱τ σὲ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ τε̱ τούρμε̱σε̱.

24. Ε δὲ Πιλάτουα ἀποφασίσι, κ̇ε̱ του π̇ε̱νεἶγ ἀγιὸ κ̇ε̱ δούαἶγνε̱.

25. Ε οὐ λε̱ϊόἶ ἀτοῦρε ἀτε̱ κ̇ε̱ κὲ βε̱νε̱ ντε̱ χαψάνε̱ πε̱ρ νακατοσὶ ἐ πε̱ρ βρέγε̱λε̱, κ̇ε̱ ἰ κ̇ε̱ρκόϊγν' ἀτά· ἐ Ιησούνε̱ ἐ δὰ ντε̱ θελήμε̱ τε̱ τοῦρε.

26. Ε κοὺρ ἐ ὄπίγνε̱ ἀτε̱ ζούνε̱ ν̇ιε̱ Σίμων γκὰ Κυρίνι κ̇ε̱ κθένεϊγ γκὰ ἄρρα, ἐ ἰ βούνε̱ ἀτὶγ μπε̱ κράχε̱ Κρούϊκνε̱ τὰ π̇ἶγ πὰς Ιησούἶτ.

27. Ε βίγνε̱ πὰς τὶγ ὄούμε̱ τούρμε̱ λαόϊτ ἐ Fράβετ· ἐ ἀτὸ ἐ κιάϊγνε̱, ἐ πρίτεϊινε̱ πε̱ρ τε̱.

28. Ε Ιησούϊ σὶ οὐ κθίε μπὰ τὸ, οὐ θα· π̇ίγιατ' ἐ Ιερουσαλίμιτ, μὸς κιάγι πε̱ μούα, πὰ κιάγι πε̱ρ βέτε̱χε τούαἶγ, ἐ δὲ πε̱ρ δγιὲλμ τούαϊγ.

29. Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἰπεῖ, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ οἵτινες δὲν ἐθήλασαν.

30. Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὄρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βουνὰ, Σκεπάσατε ἡμᾶς.

31. Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γείνει εἰς τὸ ξηρόν;

32. Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, *οἵτινες ἦσαν* κακοῦργοι, διὰ νὰ θανατωθῶσι.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.

34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξεύρουσι τί πράττουσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

35. Καὶ ἵστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν ἂς σώσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ Χριστὸς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ.

36. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς αὐτὸν,

37. Καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν.

38. Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ μὲ γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον

29. Σὲ ψὲ γιὰ βίγε̱νε̱ δὶτ κ̇ε̱ δὸ τὲ̱ θόνε̱· λιοὺμ σ̈τέρπατε̱, ἐ π̇άρκετε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ πγιέλε̱, ἐ σίσε̱τε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ θίθουρε̱.

30. Ἀχ̇ιέρε̱ δὸ τὲ̱ ζένε̱ τὲ̱ θόνε̱ μάλλεβετ, π̇ίρι μπὶ νέβετ, ἐ π̇ρίϜεβετ μπουλιόνανι νάβετ.

31. Σὲ ψὲ ντὲ̱ π̇έ̱γε̱νε̱ τὲ̱ τίλια πούνε̱ρα ντὲ̱ δροὺ τὲ̱ ϊ̇ιόμε̱, ντὲ̱ τὲ̱ θάτε̱νε̱ τζδὸ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱;

32. Ε βίγνε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὲ̱ ἐ δὲ δὶ τε̱τγιέρε̱ κ̇ε̱ κένε̱ Ϝιακ̇ε̱τόρε̱ τὲ̱ βρίτεσ̈ινε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τέ̱.

33. Ε κοὺρ βανε̱ ντὲ̱ βὲ̱ντ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ ἱ κρέρε̱βετ, ἀτγὲ ἐμπε̱ρθίενε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Κρούϊκ̇, ἐ δὲ Ϝιακ̇ε̱τόρε̱τε̱· ϊ̇ιέρινε̱ μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱, ἐ ϊ̇ιέρινε̱ μπάνε̱ τὲ̱ μέ̱γγε̱ρε̱.

34. Ε Ἰησοὺϊ θὸσ̈, π̇απ̇ὰ ντε̱γέϊ ἀτά· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ δίνε̱ σὲτζ π̇έ̱γε̱νε̱· ἐ σὶ ντάϊγτινε ρόπ̇ατ' ἐτὶγ, σ̈τίγνε̱ σ̈όρτε.

35. Ε λαόϊ ρίγτε, ἐ βε̱σ̈τρόν· ἐ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτὰ ἐ δὲ ἀρχόντε̱τε̱ ἐ πε̱ρκέσ̈νε̱, ἐ θόσ̈νε̱, τὲ̱ τγιέρε̱ σ̈πε̱τόϊ, λὲ τὲ̱ σ̈πε̱τόγε̱ ἐ δὲ βέτε̱χεν' ἐτὶγ, ντέ̱σ̈τε̱ κούϊγ Κρίσ̈τι ἱ ζγέδουρι ἱ Περντίσε̱.

36. Ε κέσ̈νε̱ μὲ ἀτὲ̱ ἐ δὲ τρίματε̱, ἱ κιάσεϊγνε̱ ἄφε̱ρ, ἐ ἱ ἴπνε̱ ἀτίγ οὔθουλε̱.

37. Ε ἱ θόσ̈νε̱· ντὲ̱ γὲ τὶ μπρέτι ἐ Τσιφούτετ, σ̈πε̱τὸ βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε.

38. Ε κ̇ίσ̈νε̱ βέ̱νε̱ μπὶ τὲ̱ ϊ̇ιε̱ τὲ̱ σ̈κ̇ρούαρε̱ Ϝε̱ρκίσ̈τε, Λατινε̱ρίσ̈τε, ἐ δὲ Τζιφουτε̱ρίσ̈τε· ΚΟΥΙΓ Ε̱ΣΤΕ̱ ΜΠΡΕΤΙ Ε ΤΣΙΦΟΥΤΕΤ.

39. Ε ϊ̇ιέρι γκὰ Ϝιακ̇ε̱τόρε̱τε̱ κ̇ε̱ κένε̱ βάρτουρε̱, ἐ βλασφιμὶς ἀτὲ̱, ἐ θὸς· ντὲ̱ γὲ τὶ Κρίσ̈τι, σ̈πε̱τὸ βέτε̱-

σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέπληττεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ ὅστις εἶσαι ἐν τῇ αὐτῇ καταδίκῃ;

41. Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι ἄξια τῶν ὅσα ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος ὅμως οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε.

42. Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44. Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ ἔγεινε σκότος ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

45. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ·

46. Καὶ φωνάξας μὲ φωνὴν μεγάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεὸν, λέγων, Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

48. Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συνελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην, βλέποντες τὰ γενόμενα, ὑπέστρεφον τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

49. Ἵσταντο δὲ μακρόθεν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

50. Καὶ ἰδοὺ, ἀνήρ τις Ἰωσὴφ τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

51. (Οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν βουλὴν καὶ τὴν πρᾶξιν αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰου-

χενε̱ τε̱ντε· ἐ δἐ νάβετ.

40. Ε τγιέτε̱ρι γιοὺ πε̱ρϜεϊϜκ μὲ τε̱ κε̱ρτούαρε̱ ἐ ἱ θὰ· ἆς τὶ νοὺκε̱ ἱ τρέ̱μπε Περντίσε̱ κε̱ Ϝε̱ντε ντε̱ τε̱ τίλλε̱ μουντίμ;

41. Ε σὰ πε̱ρ νέβετ κὲ μὲ γχάκε̱· σἐ ψὲ μάρρε̱με̱ ατὸ κε̱ πουνούαμ, ἐ κουϊγ νοὺκε̱ πε̱ρι ντονιε̱ τε̱ κέϊκ.

42. Ε ἱ θὸ Ἰησοῦιτ, Ζὸτ κουϊγτόμε̱ μούα, κοὺρ τε̱ βιτζ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ντε.

43. Ε ἱ θὸτ᾽ ἀτὶγ Ἰησούϊ, βε̱ρτὲτ τε̱ θὸμ τὶγ, κε̱ σὸτ δὸ τε̱ γετζ πάσκε̱ μὲ μούα ντε̱ παραδίς.

44. Ε κὲ γγέρα μπε̱ Ϝιάστε̱ σαχάτι, ἐ οὐ πε̱ σκοτάδ μπε̱ πε̱ Ϝίθε̱ δὲ, γγέρα μπε̱ νε̱ντε̱ σαχάτ.

45. Ε Δίελι οὐ ἔρρ, ἐ κιούλμ᾽ ἐ Ναόϊτ οὐ τζιούαρ ντε̱ μές.

46. Ε Ἰησούϊ σι θύρρι μὲ ζε̱ τε̱ μάδ, θὰ, Πακὰ, ντε̱ δούαρρ τε̱ τούα δὸ τε̱ λε̱ Σπίρτινε̱ τίμ᾽ ἐ τὲκ θὸ κε̱τὸ δὰ Σπίρτινε̱.

47. Ε σι πὰ Κίντε̱σι ατε̱ κε̱ οὐ πε̱, λε̱βδόϊ Πε̱ρντίνε̱, ἐ θὰ· βε̱ρτὲτ κουϊγ νιερὶ κὲ ἱ δρέϊγτε̱.

48. Ε Ϝίθε̱ τούρμε̱τε̱ κε̱ κίσνε̱ ἄρδουρε̱ ἀτγὲ, πε̱ρ τε̱ πάρε̱ κε̱τε̱ πούνε̱, σι πάνε̱ κε̱τὸ κε̱ πε̱νεϊγνε̱ κθένισνε̱ πράπε̱ τούκ᾽ ιε̱ ράχουρε̱ Ϝιόκζν᾽ ἐτοῦρε.

49. Ε Ϝίθε̱ τε̱ νιόχουριτ᾽ ἐτὶγ ρίγνε̱ πε̱ρ σε̱ με̱ρϜούαριτ, σι ἐ δὲ Ϝράτε̱ κε̱ κίσν᾽ ἄρδουρε̱ πὰς σι γκὰ Γαλιλαία, ἐ σίγνε̱ κε̱τὸ πούνε̱ρα.

50. Ε γιὰ νιε̱ νιερὶ κε̱ κούχαεϊγ Ἰωσήφ, κε̱ κὲ νιε̱ γκὰ Ϝιουκάτε̱σιτε̱, νιερὶ ἱ μίρρε̱, ἐ δὲ ἱ δρέϊγτε̱,

51. (Κουϊγ νοὺκε κὲ ντε̱ μουσαβερὲ ἐ ντε̱ πρὰκ τε̱ τοῦρε) γκὰ Αριμαθίκ, κιουτὲτ ἱ Ἰουδαίε̱σε̱, κε̱ σπε̱-

δαίων, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

52. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

53. Καὶ καταβιβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῇ.

54. Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευή, καὶ ἐξημέρονε σάββατον.

55. Ἠκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.

56. Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ρὲν ε δὲ κούϊγ μπρετερίν᾽ ε Περντίσε.

52. Κούϊγ δόλι περπάρα Πιλάτοσε, ε κερκοῖ κούρμιν ε Ἰησούϊτ.

53. Ε σι ε ζπρίτι ἀτέ, ε πεστόλι μὲ νιὲ τζαρτζάφ, ε ε βοῦρι ἀτὲ ντὲ νιὲ βάῥῥ τὲ πελεκίσουρε, κὲ νούκε κὲ βένε ντ᾽ ἀτὲ ντονιὲ νιερὶ κούῥῥε.

54. Ε ἀγιὸ κὲ δίτε Εμπρέπτε, ε μενίετ νίσεϊγ ε Σετούνα.

55. Ε σι ἔρδε πάς σι ε δὲ βράτε, κὲ κίσνε ἄρδουρε πάσκε μὲ τὲ γκὰ Γαλιλαία, πάνε βάῥῥε, ε δὲ κοὺ κάκε κούρμιν᾽ ετίγ.

56. Ε μπὲ τὲ κθίερε πένε βατὶ ἀρόμετε, ε μύρατε· ε σὲ ψὲ κὲ ε Σετούνε νούκε λιουάϊγτινε σι κούντρε θοῦ νόμι.

ΚΕΦ. κδ΄. 24.

ΤΗΝ δὲ πρώτην *ἡμέραν* τῆς ἑβδομάδος, *ἐνῷ ἦτο* ὄρθρος βαθὺς, ἦλθον εἰς τὸ μνῆμα, φέρουσαι τὰ ὁποῖα ἡτοίμασαν ἀρώματα· καὶ *ἄλλαι* τινὲς μετ᾽ αὐτῶν.

2. Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.

3. Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4. Καὶ ἐνῷ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ἀστράπτοντα.

5. Καθὼς δὲ αὗται ἐφοβήθησαν, καὶ ἔκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτὰς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ᾽ ἀνέστη. Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῷ ἦτο ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

Κρίε Ενιεζέτ εκάτερτε. κδ΄. 24.

Ε τὲ πάρεν᾽ ε γιάβεσε, πὰ κδίρε δὲ, βάνε ντὲ βάῥῥ ε προύνε ἀρόματε κὲ πάνε πένε βατὶ, ε δὲ τζὰ τὲ τγιέρε μὲ ἀτὸ πάσκε.

2. Ε βένε βούῥῥε κὲ κὲ γκρίγτουρε γκὰ βάῥῥι.

3. Ε σι χίνε πρέντα νούκε βένε κούρμνε τὲ Ζότιτ Ιησούϊτ.

4. Ε τεκ ρίγνε ε τζιουδίτεσνε ἀτὸ πὲρ κέτε, νὰ, ε οὺ δούκνε ἄφερ ἀτοῦρε δι πούῥῥα μὲ ρόπα κὲ βετετίγνε.

5. Ε σι οὺ φρικουάνε ἀτὸ, ε οὔγνε φάκενε ντὲ δὲ, οὺ θόν᾽ ἀτοῦρε· ψὲ κερκόνι γιούβετ ντὲ τὲ βδέκουρε, ἀτὲ κὲ ἔστ᾽ ε βιάλε;

6. Νούκ᾽ ἔστ᾽ αἰ κέτου, πὸ οὐγγιάλ, κουϊγτόουνι τζιοὺ κὰ θένε γιούβετ, κούρ κὲ ἀκόμα ντὲ Γαλιλαίε,

7. Λέγων, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ.

8. Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

9. Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα πρὸς τοὺς ἕνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς.

10. Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία *ἡ μήτηρ* τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ᾽ αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

11. Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτάς.

12. Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθεὶς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ σάβανα κείμενα μόνα· καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ᾽ ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

13. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἐμμαοῦς, ἀπέχουσαν ἑξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἰερουσαλήμ·

14. Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

15. Καὶ ἐνῷ ὡμίλουν καὶ συνδιελέγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ᾽ αὐτῶν.

16. Ἀλλ᾽ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν αὐτόν.

17. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες *εἶναι* οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἶσθε σκυθρωποί;

18. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὀνομα-

7. Κε̱ οὐ θα᾽ ε̱ὕτε̱ χρία τε̱ ἴπετε̱ ι π̇ίῤῥι ν̇ιερίουτ ντε̱ δούαῤῥ τὲ ν̇ιέρε̱ζετ Fουναχκιάρε̱, ε̇ τε̱ μπε̱ρθένετε̱ ντε̱ κροΐκ· ε̇ τε̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ τε̱ γγιάλετε̱.

8. Ε οὐ κουΐγτούανε̱ φγιάλε̱βετ σε̱ τίγ.

9. Ε σι οὐ κθίενε̱ γκὰ βάῤῥι ῥε̱φίενε̱ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ τε̱ ν̇ιε̱μπε̱δγιέτε̱βετ, ε̇ δὲ Fίθε̱ σε̱ τγιέρε̱βετ.

10. Ε ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ ῥε̱φίενε̱ κ̇ε̱τὸ ἀποστόγετ κένε̱ Μαγδαλινὴ Μαρία, ε̇ δὲ Ἰωάννα, ε̇ δὲ Μαρία ε̇ ἔμμ᾽ ε̇ Ιακώβιτ, ε̇ δὲ τε̱ τγιέρατε̱ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ τὸ π̇άσ̈κε̱.

11. Ε κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱ οὐ δούκνε̱ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε πόσι μαρε̱ζί, ε̇ νούκ̇ε̱ δάνε̱ π̇έσε̱ μπε̱ τό.

12. Ε Πέτρουα οὐ γκρὲ ε̇ βάτε ντε̱ βαῤῥ μὲ βράπ, ε̇ σι οὐ οὔγν̇ σ̈ὲχ τζαρτζάφετε̱, μπὲ δὲ βέτεμε̱· ε̇ οὐ κθίε πράπε̱, ε̇ τζιουδίτεϊγ μὲ βέτε̱χε τε̱ τίγ πε̱ρ ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ π̇ένε̱.

13. Ε νά, δι γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ βίγε̱νε̱ ἀτε̱ δίτε̱ ντε̱ ν̇ιε̱ φσ̈ιατ κε̱ κὲ λιὰρF γκὰ Ιερουσαλίμι Fιασ̈τε̱δγιέτε̱ στάδε, κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Εμμαούς.

14. Ε κ̇ε̱τὰ κουβε̱ντόϊγνε̱, ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱ πε̱ρ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ κ̇ε̱ Fιάϊγτινε̱.

15. Ε τὲκ κουβε̱ντόϊγνε̱ ἀτά, ε̇ ῥε̱φέϊγνε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ριτ, οὐ ἀφε̱ρούα ε̇ δὲ Ἰησούϊ ε̇ βὶγ μὲ τὰ π̇άσ̈κ̇ε̱.

16. Ε σίτ᾽ ε̇τοῦρε οὐ κένε̱ θαμπόσουρε̱ κ̇ε̱ τε̱ μὸς ε̇ ν̇ίχνε̱ ἀτέ̱.

17. Ε οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· τζκουβε̱ντε γιάνε̱ κ̇ε̱τὸ κ̇ε̱ π̇ε̱νι ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱ τούκ᾽ ε̇ ἔτζουρε̱, ε̇ ψὲ γίνι τε̱ χελμούαρε̱;

18. Ε ν̇ιέρι γκὰ ἀτὰ κε̱ κιούχαεϊγ

ζόμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.

20. Καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς καταδικην θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

21. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτη ἡμέρα εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα·

22. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον·

23. Καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῇ.

24. Καὶ τινὲς τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν ὅμως δὲν εἶδον.

25. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεύητε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται.

26. Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

27. Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ *γεγραμμένα* ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

Κλεόπε̱, οὐ πε̱ρϜέϊϜκ, ἐ ἱ θότ᾽ ἀτίγ, τὶ βέτε̱με̱γὲ ἱ χούαϊγ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, ἐ νούκ̇ε̱ δὶ κ̇ε̱τὸ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ π̇έ̱νε̱ μπὲ̱ τὲ̱ ντὲ̱ κ̇ε̱τὸ δίτ;

19. Ε οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· τζίλιατε̱; ἐ δὲ ἀτὰ ἱ θάν᾽ ἀτίγ· πούνε̱ρατε̱ κ̇ὲ̱ οὐ π̇έ̱νε̱ ῥότουλε̱ Ιησούϊτ Ναζαρέουτ, κ̇ὲ̱ κὲ προφὴτ ἱ φόρτε̱, ντὲ̱ πούνε̱, ἐ δὲ ντὲ̱ φγιάλε̱, πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ἐ δὲ Ϝίθε̱ λαοϊτ.

20. Ε δὲ κ̇ιὂ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐ πρίφτε̱ρετ ἐ δὲ ἀρχόντε̱τε̱ τάνε̱ ἐ δάνε̱ ἀτὲ̱ τὲ̱ μουντόνετε̱ μὲ βδέκ̇ε̱γε̱, ἐ ἐμπε̱ρθίενε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Κρούκ̇.

21. Ε νάβετ κ̇έμι ὀμοὺθ σὲ ἀἴ ε̱̈ὄτε̱ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ λεφτερόσγε̱ Ισραήλνε̱ πὸ νταῢτὶ π̇ὲ̱ρ βέτζε κ̇ε̱τοῦρε τρὶ δίτ κὰ σὸτ κ̇ὲ̱ χοὺρ οὐ π̇έ̱νε̱ κ̇ε̱τό.

22. Μὰ ἐ δὲ τζὰ Ϝρὰ γκὰ νέβετ νὰ ντζούαρε̱ γκὰ μέ̱ντε̱, σὶ βάνε̱ κ̇ὲ̱ με̱γγέσε̱νε̱ ντὲ̱ βάῤῥ.

23. Ε σὶ νούκ̇ ἐ Ϝένε̱ κορμίν᾽ ἐτὶγ ἔρδε̱ ἐ θάνε̱ κ̇ὲ̱ πάνε̱ ἐ δὲ τὲ̱ δούκουρε̱ Ε̱γγε̱γετ κ̇ὲ̱ θόὂνε̱, σὲ ἀἴ ε̱̈ὂτ᾽ ἱ Ϝιάλε̱.

24. Ε βάνε̱ τζὰ γκὰ νέβε̱τ ντὲ̱ βάῤῥ, ἐ Ϝένε̱ κ̇ε̱ὂτοὺ, σὶ θάν᾽ ἐ δὲ̱ Ϝράτε̱, πὸ ἀτὲ̱ νούχ᾽ ἐ πάνε̱.

25. Ε δὲ ἀἴ οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε, ὦ τὲ̱ πὰ με̱ντ, ἐ τὲ̱ με̱νούχρε̱ πρέϊγ ζέμε̱ρετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇εσόνι ντὲ̱ Ϝίθ᾽ ἀτὸ κ̇ὲ̱ θάνε̱ προφήτε̱τε̱.

26. Νούκ̇ε̱ δούχαε̱ϊγ τὲ̱ πε̱σὸν Κριὂτι τὲ̱ τίλια, ἐ κ̇ε̱ὂτοὺ τὲ̱ χὶν ντὲ̱ λε̱βδὶμ τὲ̱ τίγ.

27. Ε νίσι κ̇ὲ̱ γκὰ Μωϋσίου, ἐ γκὰ Ϝίθε̱ προφήτε̱τε̱, ἐ οὐ ξιγίς ἀτοῦρε ντὲ̱ Ϝίθε̱ κάρτε̱ρα, ἀτὸ κ̇ὲ̱ κένε̱ θέ̱νε̱ π̇ὲ̱ρ τέ.

28. Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο ὅτι ὑπάγει μακρότερα.

29. Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἔκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ μείνῃ μετ' αὐτῶν.

30. Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτούς.

31. Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν.

32. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἐκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καθ' ὁδὸν, καὶ μᾶς ἐξήγει τὰς γραφάς;

33. Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν.

34. Οἵτινες ἔλεγον, Ὅτι ὄντως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα.

35. Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνωρίσθη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

36. Ἐνῷ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν.

37. Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον πνεῦμα.

38. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἴσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἀναβαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί;

39. Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἶ-

28. Ε οὐ ἀφε̱ρούανε̱ ντὲ̱ φϋιὰτ κ̇ὲ̱ βίγνε̱· ὲ ἀΐ δε̱φτὸν σίκουρ δὸ τὲ̱ βὶγ με̱ τέγε.

29. Ε ἀτὰ ὲ ϋτρε̱Fούανε̱ ἀτὲ̱, ὲ ἰ θόϋνε̱· μ π̇έτου μὲ νέβετ· σὲ ψὲ οὐ ἔῤῥ, ὲ οὐ θίε δίτα· ὲ χίρι τὲ̱ ῥὶγ μὲ τὰ π̇άϋκ̇ε̱.

30. Ε Fιάου κοῦρ ντέ̱νι ἀΐ ντὲ̱ με̱σάλε̱ μὲ ἀτὰ π̇άϋκ̇ε̱, μόῤῥι π̇ούκ̇ε̱νε̱, ὲ ὲ π̇ε̱κόϊ, ὲ σὶ ὲ θέου, ὲ βοῦ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε.

31. Ε ἀχιέρε οὺ χάπνε̱ σίτ' ἐτοῦρε̱, ὲ ἐν̇ιόχνε̱ ἀτὲ̱, πὸ ἀΐ οὐ χούμπι γκὰ σίτ' ἐτοῦρε.

32. Ε ἀτὰ θάνε̱ ν̇έρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, νούκ̇ε̱ νὰ δίFεϊγ ζέ̱με̱ρα γιόνε̱ ντὲ̱ βέτε̱χε τόνε̱, κοὺρ νὰ κουβε̱ντὸν μ π'οὔδε̱, ὲ νὰ ζ π̇ουλιὸν νάβετ κάρτε̱ρατε̱;

33. Ε οὐ γκρένε̱ ἄτε̱ τζάστ, ὲ οὐ κθένε̱ ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ, ὲ Fένε̱ μ πε̱γέδουρε̱ π̇άϋκ̇ε̱ τὲ̱ ν̇ιε̱μπε̱δγιέτε̱, ὲ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ μὲ τά,

34. Κὲ̱ θόϋνε̱, σὲ Ζότι μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα οὐγγιὰλ, ὲ γιοὺ δοὺκ Σίμωνιτ.

35. Ε ἀτὰ γιοὺ ῥε̱φέϊγνε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ Fιάϊγτινε̱ μπούδε̱· ὲ δὲ κιὸ ὲ πάτνε̱ ν̇ιόχουρε̱ ντὲ̱ τὲ̱ θίεῤῥε̱ τὲ̱ π̇ούκ̇ε̱σε̱.

36. Ε τὲκ κουβεντόϊγνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱τὸ κουβέ̱ντε, βέτε̱ αἰ Ἰησοὺϊ κε̱ντρόϊ ντὲ̱ μὲς τὲ τοῦρε· ὲ οὐ θότ' ἀτοῦρε· πάκ̇ μ πὲ̱ γιούβετ.

37. Ε ἀτὰ σὶ οὐ τρέ̱μπνε̱ ϋούμε̱, ὲ οὐ φρικούχνε̱, οὐ δούκ̇εϊγ σίκουρ ϋίχνε̱ ντονὶε̱ Σ̈πίρτ.

38. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ γένι τὲ̱ νακατόσουρε̱, ὲ ψὲ χίπε̱γε̱νε̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρα τούαϊγ συλοήρα;

39. Σ̈ίχνι δούαρτ' ἐμίχ, ὲ δὲ κ̇έ̱μπε̱τ' ἐμίχ, σε̱ οὔνε̱ γιμ' αἴ βέτε̱·

μαι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε· διότι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.

40. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

41. Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἔχετέ τι φαγώσιμον ἐνταῦθα;

42. Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, καὶ ἀπὸ κηρήθραν μέλιτος.

43. Καὶ λαϐὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἔτι μεθ᾿ ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.

45. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένον, καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47. Καὶ νὰ κηρυχθῇ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

48. Σεῖς δὲ εἶσθε μάρτυρες τούτων.

49. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου ἐφ᾿ ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἑωσοῦ ἐνδυθῆτε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50. Καὶ ἔφερεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς.

51. Καὶ ἐνῷ εὐλόγει αὐτοὺς ἀπε-

ζίρμε̱νι μὲ δόρρε̱, ἐ σ̈ίχμε̱νι· σὲ Σ̈πίρτι νούκε̱ κὰ μισ̈, ἐ δε̱ ἔσ̈τε̱ρα, σι κούντρε̱ σ̈ίχνι μούα κε̱ κάμ.

40. Ε σι οὺ θὰ κε̱τὸ, οὺ δε̱φτόϊ ἀτοῦρε δούαρτε̱ ἐ δὲ κέ̱μπε̱τε̱.

41. Ε τὲκ νούκε̱ πεσόϊγν᾿ ἐ δὲ ἀτὰ, ἐ κένε̱ γιάσ̈τε̱ ϐετίουτ γκὰ Fάζι, οὺ θότ᾿ ἀτοῦρε· κίνι Fε̱ κε̱τοὺ πε̱ρ τὲ γκρέ̱νε̱;

42. Ε δὲ ἀτὰ ἰ ντζούαρε̱ πε̱ρπάρα νιε̱ τζόπε̱ πισ̈κ τε̱ πγιέκουρε̱, ἐ δὲ πίτε μγιάλτε̱.

43. Ε σι ἐ μόρρι, ἐ χάγκρι πε̱ρπάρα τοῦρε.

44. Ε οὺ θότ᾿ ἀτοῦρε· κε̱τὸ γιάνε̱ πούνε̱ρατε̱ κε̱ οὺ θόσ̈ε̱ οὔνε̱ γιούϐετ κοὺρ γέσ̈ε̱ Fίθε̱ νιε̱ μὲ γιοὺ, σε̱ δούχαετε̱ τε̱ παFούχαενε̱ Fίθ᾿ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε ντε̱ νὸμ τε̱ Μωϋσίουτ, ἐ ντε̱ προφήτε̱, ἐ ντε̱ ψαλμόρα πε̱ρ μούα.

45. Αχιέρε οὺ χάπι μέ̱ντιεν᾿ ἀτοῦρε, κε̱ τε̱ κουπε̱τόϊγνε̱ κάρτε̱ρατε.

46. Ε οὺ θὰ ἀτοῦρε· σε̱ κε̱σ̈τοὺ ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱, ἐ κε̱σ̈τοὺ δούχαιϊγ τε̱ πε̱σὸν Κρίσ̈τι, ἐ τε̱ γγιάλεϊγ γκά τε̱ ϐδέκουριτε̱ τε̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱.

47. Ε τε̱ διδάξεϊγ ντ᾿ ἔ̱με̱ρ τε̱ τὶγ μετανὶ, ἐ τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ φάγεϐετ ντε̱ Fίθε̱ φυλίρα, ἐ δὸ τε̱ νίσνι γιούϐετ γκὰ Ιερουσαλίμι.

48. Ε γιούϐετ δὸ τε̱ γένι μαρτύρε̱ τε̱ κε̱τοῦρε πούνε̱ραϐετ.

49. Ε γιὰ οὔνε̱ κε̱ δε̱ρFόϊγ μπε̱ γιούϐετ τάξε̱γε̱ν᾿ ἐ Παπάϊτ σιμ· ἐ γιούϐετ ρίγι ντε̱ κιουτὲτ Ιερουσαλὶμ γγέρα σὰ τε̱ ϐίσ̈ενι φουκὶ λιάρταζιτ.

50. Ε ἰ σ̈πούρι ἀτὰ γιάσ̈τε̱ γγέρα μπε̱ Βιθανὶ, ἐ σι γκρίγτι δούαρρτ᾿ ἐτὶγ, ἰ πεκόϊ ἀτά.

51. Ε ἀτγὲ τὲκ πεκόντε αϊ ἀτὰ,

χωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.

53. Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ουντὰ πρέϊγ τοῦρε, ε̱ βίντε σίπε̱ρ πρέϊγ Κίελιτ.

52. Ε ἀτὰ σι γιοῦ φάλλε̱ ἀτίγ· οὐ κθίενε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ με̱ Fε̱ζίμ τε̱ μάδ.

53. Ε ρίγνε̱ Fίθε̱ νιε̱ ντε̱ Ιερὸ, τούκ' ε̱ λε̱βδούαρε̱, ε̱ τούκ' ε̱ π̇ε̱χούαρε̱ Περντίνε̱. Βε̱ρτέτ.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΕΝ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος.

2. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ.

3. Πάντα δι' αὐτοῦ ἔγειναν· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγεινεν οὐδὲ ἓν τὸ ὁποῖον ἔγεινεν.

4. Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

6. Ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης.

7. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτὸς, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ.

8. Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9. Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10. Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κό-

Σ̈Ε̱ΝΤΙ ΟΥΓΓΙΑ

Ι ΙΩΑΝΝΗΤ.

Κρίε Επάρε̱. α΄. 1.

Κε̱ περπάρα ἴσ̈ Φγιάλλια, ε̱ Φγιάλλια ἴσ̈ με̱ Περντίνε̱ π̇άσ̈κε̱, ε̱ Φγιάλλια ἴσ̈ Περντί.

2. Κε̱γιὸ ἴσ̈ κε̱ πε̱ρπάρα π̇άσ̈κε̱ με̱ Περντίνε̱.

3. Τε̱ Fίθα πρέϊγ ἀσάϊγ οὐ π̇ένε̱, ε̱ πὰ ἀτε̱ νούκ' οὐ π̇ε̱ ντονὶε̱ γκὰ σὰ γιάνε̱ π̇ε̱ρρε̱.

4. Μπὰ τε̱ ἴστε γέτα, ε̱ γέτα ἴσ̈ δρίτ' ε̱ νιέρε̱ζετ.

5. Ε δρίτα λάμψ ντε̱ ε̱ρε̱σίρε̱, ε̱ ε̱ρε̱σίρα σμοῦντ τὰ μπάγε̱ ἀτέ̱.

6. Κε̱ νιε̱ νιερὶ δε̱ρFούαρε̱ γκὰ Περντία, ε̱μερ' ἰτὶγ Ιωάνν.

7. Κούϊγ ἔρδι πε̱ρ μαρτυρὶ, τε̱ μαρτυρίσγε̱ πε̱ρ δρίτε̱, κε̱ τε̱ π̇εσόγε̱νε̱ Fίθε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ τίγ.

8. Αἰ νούκε̱ κε̱ δρίτα, πὸ πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ μαρτυρὶ πε̱ρ δρίτε̱.

9. Ιστε δρίτα ε̱ βε̱ρτέτε̱, κε̱ ντρὶτ τζδὸ νιερὶ κε̱ βγιὲν ντε̱ κε̱τε̱ γέτε̱.

10. Ντε̱ π̇ότε̱ κε̱, ε̱ π̇ότα πρέϊγ

σμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ· καὶ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

11. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν.

12. Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτὸν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13. Οἵτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν·

14. Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατῴκησε μεταξὺ ἡμῶν, (καὶ εἴδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώναξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον. Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

16. Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17. Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Οὐδεὶς εἶδέ ποτε τὸν Θεόν· ὁ Μονογενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς ἐκεῖνος ἐφανέρωσεν αὐτόν.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι;

20. Καὶ ὡμολόγησε, καὶ δὲν ἠρνήθη· καὶ ὡμολόγησεν, Ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, τί λοιπόν; Ἠλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει,

σι κε̱ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱, ε̉ π̇ότα νούκ' ε̉ ν̇ιόχου ατέ̱.

11. Ντε̱ τε̱ τίγτε̱ ἔρδι, ε̉ τε̱ τίγτε̱ ἀτε̱ νούκ' ε̉ δέξνε̱.

12. Ε σα κ̇ε̱ ε̉ δέξνε̱ ἀτε̱, οὺ δα ἀτοῦρε ἐξουσὶ τε̱ π̇έ̱νιöνε̱ π̇ίγτ' ε̉ Περντίσε̱, μπ' ἀτὰ κ̇ε̱ π̇εσούανε̱ μπ' ε̱̃με̱ρ τε̱ τίγ.

13. Ατὰ ἃς πρέϊγ Ϝιάκουτ, ἃς πρέε̱̈γ θελίμετ σε̱ κούρμιτ, ἃς πρέε̱̈γ θελίμετ σε̱ π̇ούρ̣ρ̇ιτ, πὸ πρέϊγ Περντίσε̱ λένε̱.

14. Ε φγιάλια οὺ π̇ε̱ ν̇ιερὶ, ε̉ ντέ̱ν̇ι μπε̱ νέβετ ντε̱ κοὺρμ τε̱ ν̇ιερίουτ, (ε̉ πὰμ λε̱βδίμν' ἐτὶγ, πόσι λε̱βδὶμ τε̱ π̇ίρ̇ρ̇ιτ σε̱ βέτε̱με̱ γκὰ π̇απ̇άϊ) πλιὸτ μὲ δουρε̱τὶ, ε̉ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

15. Ιωάννη ἔπ μαρτυρὶ πε̱ρ ἀτε̱. ε̉ θε̱ρ̇ρ̇ὲ̱τ ε̉ θότε̱ κούε̱̈γ ἴσ̈ αἰ κ̇ε̱ πε̱ρ τε̱ θάτζε̱· αἰ κε̱ δὸ τε̱ βίγε̱ πὰς μέγε, οὺ π̇ε̱ πε̱ρπάρα μέγετ, σὲ ἴσ̈τε̱ ε̉ πάρι ἴμ.

16. Ε γκὰ ἀγιὸ κ̇ε̱ ἰ τεπε̱ρὸν ἀτὶγ, μούαρμ τε̱ Ϝίθε̱ νέβετ, ε̉ δουρε̱τὶ ντάγε δουρε̱τίσε̱.

17. Σὲ νόμι οὺ δὰ μὲ ἄνε̱ τε̱ Μωϋσίουτ, δουρε̱τία ε̉ δὲ ε̉ βε̱ρτέτα οὺ π̇ε̱ γκὰ Ἰητοῦ Χριστσ̈έϊ.

18. Περντίνε̱ ντονὶε̱ νούκ' ε̉ πὰ κούρε̱, ἰ βέτε̱μι Ἰὶρ̇ρ̇ κ̇ε̱ ε̱̃σ̈τε̱ ντε̱ Ϝὶ τε̱ π̇απ̇άϊτ, αἰ νὰ ε̉ ζπ̇ουλλιόϊ.

19. Ε κ̇ε̱γιὸ ε̱̃σ̈τε̱ μαρτυρία κ̇ε̱ δὰ Ιωάννη, ἄτε̱ χέρε̱ κ̇ε̱ δε̱ρϜούανε̱ Τζιφούτε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι Πρίφτε̱ρ ε̉ δὲ Λεβίτε̱ρ, κ̇ε̱ τὰ πιέτν' ἀτε̱ τζίλι γὲ τί;

20. Ε μαρτυρίσι, ε̉ νούκ' ἀρνίσι ε̉ μαρτυρίσι, ε̉ θὰ· σὲ νούκ̇ε̱ γιὰμ οὔνε̱ Κρίσ̈τι.

21. Ε ε̉ πιέτν' ἀτε̱· τζθούα τὶ δά; μὸς γὲ Ηλία τί; ε̉ οὺ θάτε̱· νού-

Δὲν εἶμαι. Ὁ Προφήτης εἶσαι σύ; καὶ
ἀπεκρίθη, Οὐχί.
22. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν,
Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀπόκρι-
σιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς· τί
λέγεις περὶ σεαυτοῦ;
23. Ἀπεκρίθη, Ἐγὼ εἶμαι « φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν
ὁδὸν τοῦ Κυρίου, » καθὼς εἶπεν Ἡσαΐ-
ας ὁ προφήτης.
24. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦταν
ἐκ τῶν Φαρισαίων.
25. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ
εἶπον πρὸς αὐτὸν, διὰ τί λοιπὸν
βαπτίζεις, ἐὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστὸς,
οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης;
26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν
ὕδατι· ἐν μέσῳ δὲ ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖ-
νος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε.
27. Αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρ-
χόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου·
τοῦ ὁποίου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ
λύσω τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος
αὐτοῦ.
28. Ταῦτα ἔγειναν ἐν Βηθαβαρᾷ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ
Ἰωάννης βαπτίζων.
29. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάν-
νης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν,
καὶ λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
30. Οὗτος εἶναι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον,
Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι
ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερό,
μου.
31. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν·
ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ,
διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν
τῷ ὕδατι.
32. Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης,
λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα κα-

κ̇ε̱ γιάμ· μὸς γὲ τί Προφήτη; ε οὐ
πε̱ρϜέϊϜχ γιό.
22. Με̱ πχστάγε ἱ θάν' ἀτὶγ· τζί-
λι γέ; κ̇ε̱ τὲ πε̱ρϜέϜεμι μπὰ τὰ κ̇ε̱ νὰ
δε̱ρϜούανε̱ νάβετ; τζθούα πε̱ρ βέτε̱χε
τε̱ντε;
23. Ε θότε̱· οὔνε̱ γιὰμ ζε̱ρι ἀτὶγ
κ̇ε̱ θε̱ρρὲτ ντ' ἐρημὶ· σεϋόνι οὔδε̱ν' ἐ
Ζότιτ· σὶ κούντρε̱ θὰ προφήτη
Ησαΐα.
24. Ε κ̇ε̱τὰ κ̇ε̱ κένε̱ δε̱ρϜούαρε̱ ἴὄνε̱
γκὰ ἔρεσι ἱ Φαριοσεΐγετ.
25. Ε ἐ πιέτν' ἀτε̱, ε ἱ θάν' ἀτὶγ·
πὸ ψὲ παϜε̱ζὸν, κοὺρ νούκ̇ε̱ γὲ τὶ
Κριϋτι, ἆς Ηλία, ἆς Προφήτη;

26. Ε δὲ Ιωάννη οὐ πε̱ρϜέϊϜχ ε οὐ
θὰ ἀτοῦρε οὔνε̱ παϜε̱ζόϊγ ντ' οὔγε̱·
πὸ ντε̱ πὲρ μὲς τούαϊγ ε̱ὔτε̱ νιε̱, κ̇ε̱
γιούβετ σὲ νίχνι.
27. Αἴ ε̱ὔτε̱ κ̇ε̱ βγιὲν πὰς μέγε,
κ̇ε̱ αἴ ε̱ὔτε̱ π̇έρρε̱ με̱ πε̱ρπάρα γκὰ μέ-
γε· κ̇ε̱ οὔν' ἀτὶγ νούκ̇ε̱ γιὰμ ἱ ζότι
τὶ ζγιδ ρίπχτ' ε ὀπίγκαβετ σε̱ τίγ.

28. Κε̱τὸ οὐ π̇ε̱νε̱ ντε̱ Βηθαβαρὰ,
πε̱ρτέϊγ Ιορδάνιτ, τὲκ κὲ Ιωάννη κ̇ε̱
παϜε̱ζόν.
29. Δίτε̱ν' ε νέσε̱ρμε σὲχ Ιωάννη
Ιησούνε̱ κ̇ε̱ βίντε τὲκ αἴ, ε θότε̱· γιὰ
κέγγι ἱ Πε̱ρντίσε̱, αἴ κ̇ε̱ γκρε̱ φά-
γετ' ε Ϝίθε̱ π̇ότε̱σε̱.
30. Κοΰϊγ ε̱ὔτ' αἴ κ̇ε̱ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱
θάτζε̱ οὔνε̱, πὰς μέγε βγιὲν νιερὶ κ̇ε̱
ε̱ὔτε̱ κ̇ε̱ρρε̱ πε̱ρπάρα μέγε, σὲ ψὲ κὲ
με̱ πε̱ρπάρα σὲ γέϋε̱ οὔνε̱.
31. Ε οὔνε̱ νούκ' ε νιόχα ἀτε̱, πὸ
πε̱ρ τε̱ τζφάκιουρε̱ ντε̱ Ισραὴλ, πρὰ
ἀντάϊγ ἄρτζε̱ οὔνε̱, ε παϜε̱ζόϊγ
ντούγε̱.
32. Ε μαρτυρίσι Ιωάννη, ε θὰ· σὲ
πάτζε̱ Σπίρτνε̱ κ̇ε̱ ζ̇πρίτι πόσι πε̱-

ταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ νὰ βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοὶ εἶπεν, Εἰς ὄντινα ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτὸν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

34. Καὶ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35. Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἵστατο ὁ Ἰωάννης καὶ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

36. Καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα, λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

37. Καὶ ἤκουσαν αὐτὸν οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν.

38. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί ζητεῖτε;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, (τὸ ὁποῖον ἑρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις;

40. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔλθετε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

41. Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο, οἵτινες ἤκουσαν *περὶ αὐτοῦ* παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

42. Οὗτος πρῶτος εὑρίσκει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Σίμωνα, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός.

43. Καὶ ἔφερεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ· σὺ θέλεις ὀνομασθῇ

λούμπε̱ πρέϊγ Κίελιτ, ἐ ἤε̱ντρόϊ μπὶ τέ̱.

33. Ε οὔνε̱ ναούκ'' ἐ ῒιόγα ἀτέ̱, πὸ ἀἴ ἤε̱ με̱ σάλι μούα τε̱ παFε̱ζόϊγντ' οὔγε̱, ἀἴ με̱ θὰ μούα· μπ' ἀτέ̱ ἤε̱ τέ̱ ὂόχτζ τε̱ ζιτρέσε̱ Σ̈πίρτι, ἐ τε̱ ἤε̱ντρόγε̱ μπὶ τε̱, κούϊγ ε̱ὂτ' ἀἴ κε̱ παFε̱ζὸν μὲ Σ̈πίρτ' Σ̈ε̱νγτ.

34. Ε δὲ οὔνε̱ ἐ πάτζε̱, ἐ δάτζε̱ μαρτυρίνε̱, σὲ κούϊγ ε̱ὂτε̱ ἰ ἤίρρι ἰ Περντίσε̱.

35. Ε νέσε̱ρετ πε̱ρσε̱ρὶ, τὲκ ρίγτε Ιωάννη, ἐ δὲ δι γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ.

36. Ε τὲκ ϐοῦρι ρὲ Ιησούνε̱, ἤε̱ ὂκόντε ἀτγὲ, θὰ· γιάϐουα κέγγι ἰ Περντίσε̱.

37. Ε διFιαύανε̱ φγιάλε̱τ ἐτὶγ τε̱ δὶ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ ϐάνε̱ πὰς Ιησούϊτ.

38. Ε σὶ οὺ κθίε Ιησούϊ, ἐ ἰ πὰ ἀτὰ ἤε̱ ϐίγνε̱ πὰς σὶ, οὺ θὰ ἀτοῦρε.

39. Τζκε̱ρκόνι; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ· Ραϐὶ, (ἤε̱ δὸ μὲ θε̱νε̱ Δασκὰλ) κοὺ ε̱ὂτε̱ τὲ ντε̱νιουριτε̱ τάτ;

40. Οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔγιανι· ἐ ὂίχνι· ϐάνε̱ ἐ πάνε̱ τὲκ ἤιὂ τε̱ ντε̱νιουριτε̱· ἐ μπέτνε̱ πράνε̱ τὶγ FίΘ· ἀτε̱ δίτε̱· ἐ σαχάτι κὲ γγέρα δγιέτε̱.

41. Ε ὶιέρι γκὰ ἀτὰ τε̱ δὶ ἴὂτε Ανδρέα ἰ βε̱λάϊ Σίμων Πέτροσε̱, ἤε̱ ἤίὂνε̱ διFιούαρε̱ φγιάλε̱τε̱ γκὰ Ιωάννη, ἐ ἤίὂνε̱ ϐάτουρε̱ πὰς τίγ.

42. Ι πάρι μπ' ἀτε̱ ἤε̱ οὺ πόϊἤ κούϊγ μὲ τε̱, κὲ ἀἴ Σίμωνι ϐε̱λάϊ τὶγ, ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ· Fὲμ Μεσίανε̱, ἤε̱ θούχαετε̱ Κρίὂτι.

43. Ε ἐ προύρι ἀτε̱ τὲκ Ιησούϊ· ἐ σὶ ἔϐοῦρι ἀτε̱ ρὲ Ιησούϊ μίρρε̱, ἰ θότε̱· τὶ γὲ Σίμωνι ἰ ἤίρρι Ιωνάϊτ, τὶ δὸ τε̱ κιούχαετζ Κηφὰ, ἤε̱ ξηγὶς

Κηφᾶς, τὸ ὁποῖον ἑρμηνεύεται Πέτρος.

44. Τὴν ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι.

45. Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδὰ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46. Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, *Ἐκεῖνον* τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.

47. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ, Ἐκ Ναζαρὲτ δύναται νὰ προέλθῃ τι ἀγαθόν; Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Ἔρχου καὶ ἰδέ.

48. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ. Ἰδοὺ ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς τὸν ὁποῖον δόλος δὲν ὑπάρχει.

49. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ, Πόθεν μὲ γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πρὶν ὁ Φίλιππος σὲ φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἶδόν σε.

50. Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

51. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον, Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλήτερα τούτων θέλεις ἰδεῖ.

52. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Πέτρο.

44. Ε τὲ νέσσρμενε̱ δέσι Ιησούϊ τὲ̱ βίγ ντὲ̱ Γαλιλαίε̱ ε ού ποίϊ μὲ Φίλιππονε̱, ε ί θότ' ατίγ· ἔγια πὰς μέγε.

45. Ε Φίλιπποϊ ἴσ̈τε γκὰ Βηθσαϊδάγια, γκὰ φσ̈ιάτι ί Ανδρέασε̱, ε ί Πέτροσε̱.

46. Fὲν Φίλιπποϊ Ναθαναήλνε̱, ε ί θότ' ατίγ· Fὲμ ατὲ̱, κὲ̱ πὲρ τὲ̱ σ̈κρόϊ Μωϋσιου ντὲ̱ νόμ, ε δὲ προφήτερίτε̱, Ιησούνε̱ τὲ̱ πίρρ' ε Ιωσήφιτ γκὰ Ναζαρέτι.

47. Ε ί θότ' ατίγ Ναθαναήλι· γκὰ Ναζαρέτι μούντ τὲ̱ δάλλε̱ ντονίε̱ εμίρε̱; ί θότ' ατίγ Φίλιπποϊ, ἔγια, ε σ̈ίχ.

48. Ε πὰ Ιησούϊ Ναθαναήλνε̱ κὲ̱ βιν τὲκ αἰ τὰ Fὲν, ε θὰ πὲρ τέ· γιὰ Ισραηλίτ, ί βε̱ρτέτε̱, κὲ̱ μπὲ̱ τὲ̱ νούκ' ε̱σ̈τε̱ δγιαλε̱ζί.

49. Ι θότ' ατίγ Ναθαναήλι· γκὰ σὲ με̱ νίεχ; γιοὺ πε̱ρFέϊFι Ιησούϊ, ε ί θότ' ατίγ, κὲ̱ πὰ θύρτουρε̱ δὲ τι Φιλίπποϊ, κουρ γέσ̈ε̱ ντένε̱ φίκ, τὲ̱ πάτζε̱ τί.

50. Οὐ πε̱ρFέϊFι Ναθαναήλι, ε ί θότ' ατίγ· Δάσκαλ τι γε̱ ί πίρρι ε Περντίσε̱ τι γε̱ μπρέτι ε Ισραήλιτ.

51. Οὐ πε̱ρFέϊFι Ιησούϊ, ε ί θότ' ατίγ· σὲ φε̱ τε̱ θάτζε̱ τι, τε̱ πάτζε̱ ντένε̱ φίκ, πεσόν; δὸ τε̱ σ̈όχτζ πούνερα με̱ τε̱ με̱δὰ σὲ κε̱τό.

52. Ε ί θότ' ατίγ· βερτέτ βε̱ρτέτ ού θομ γιούβετ· κε̱ ντασ̈τὶ ε τούτγε δὸ τε̱ σ̈ίχνι Κίελινε̱ χάπε̱τε̱, ε δὲ Εγγε̱γιτ' ε Περντίσε̱ τε̱ χίπε̱γε̱νε̱, ε τε̱ δε̱ρμόγε̱νε̱ τὲκ ί πίρρι νιερίουτ.

ΚΕΦ. β'. 2.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινε γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2. Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3. Καὶ ἐπειδὴ ἔλειψεν ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.

4. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί *εἶναι* μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γύναι; δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου.

5. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Ὅ,τι σᾶς λέγῃ κάμετε.

6. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι κατὰ *τὸ ἔθος* τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἑκάστη δύο ἢ τρία μέτρα.

7. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

8. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινον. Καὶ ἔφεραν.

9. Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγεύθη τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι, (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωνάζει τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος,

10. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφοῦ πίωσι πολὺ, τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα.

11. Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Κρίε Εδίτε̱. β'. 2.

Ε τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ π̇έ̱νεϊγ νιὲ̱ δάσμε̱ ντὲ̱ Κανὰ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ κὲ ἀτγὲ ἐ δὲ ἔμμα ἐ Ιησούτ.

2. Ε οὐ φτούα ἐ δὲ Ιησούτ, ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτὶγ μπὲ̱ δάσμε̱.

3. Ε σὶ νίσι βε̇ῤῥα τὲ̱ σόσεϊγ, θότε̱ ἔμμα ἐ Ιησούτ ντὲ ἀΐ, βέῤῥε̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱.

4. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούι' τζκ̇ὲ μὲ μούα τὲ̱ π̇ὲ̱τζ τὶ, ὦ Fρούα, ἐ δὲ σκὰ ἄρδουρε̱ κόχα ἴμε.

5. Οὐ θότε̱ ἔμμα ἐτὶγ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ ö̱ε̱ρ π̇έϊγνε̱; κ̇ε̱νι ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δὸ τοῦ θότε̱ ἀΐ.

6. Ε ἀτγὲ Fέ̱ντεö.νε̱ Fιάöτε̱ κιούπε τὲ̱ Fούῤῥτα π̇ε̱νε̱ Fατὶ πε̱ρ τὲ̱ λιάρε̱ τὲ̱ τζιφούτετ, κ̇ὲ̱ ντζιγνε̱ π̇ρέ̱ντα γκὰ δὶ ἆ γκὰ τρὲ μάτε̱σε.

7. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούι' μπού-öνι κιούπετε̱ μὲ οὔγε̱, ἐ ἴ μπουöνε̱ γγέρα μπὲ̱ γκρούκ̇ε̱.

8. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε' νίτζρι νταöτὶ, ἐ π̇ίῤῥι τὲ κιλιαρτζίου' ἐ ἴ προύνε̱.

9. Ε κιλιαρτζίου πόκε ἐ βοῦρι μπὲ̱ π̇ούζ̇ε̱ οὔγε̱τε̱ κ̇ὲ̱ κὲ π̇έ̱ῤῥε̱ βέῤῥε̱, (ἐ νούκ' ἐ δὶγ γκὰ κὲ, ἐ öε̱ρ π̇ε̱πόρε̱τε̱ ἐ δίγνε̱ κ̇ὲ̱ κ̇ίöνε̱ μπάρτουρε̱ οὔγε̱τε̱) θε̱ῤ-ῥέτ κιλιαρτζίου δέ̱ντε̱ρινε̱.

10. Ε ἴ θότ' ἀτὶγ' τζδὸ νιερὶ βε̱ βέῤῥεν' ἐ μίῤῥε̱ με̱ πε̱ρπάρα, ἐ κοὺρ τὲ̱ δέχ̇ενε̱, ἄτε̱ χ̇έρε̱ βε̱ τὲ̱ λίFε̱νε̱' ἐ τὶ ῥούαϊγτε βέῤῥε̱ν' ἐμίῤῥε̱ γγέρα νταöτί.

11. Κε̱öτοὺ Ιησούι ζοῦρι τὲ̱ π̇έ̱ν μὲ̱ πε̱ρπάρα θαύμε̱ρα ντὲ̱ Κανὰ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ δε̱φτόϊ λε̱βδίμν' ἐτὶγ, ἐ π̇εσούανε̱ ντὲ ἀΐ μαθητίτ' ἐτίγ.

12. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας.

13. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14. Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καθημένους.

15. Καὶ ποιήσας μάστιγα ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν ἔχυσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε·

16. Καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστερὰς εἶπε, Σηκώσατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ κάμνετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.

17. Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, « Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου μὲ κατέφαγεν.»

18. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς, διότι κάμνεις ταῦτα;

19. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν.

20. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτη ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας;

21. Ἐκεῖνος ὅμως ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22. Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφὴν, καὶ εἰς

12. Πας κ̓ε̱σαΐγ ζ̓κρίτι ντε̱ Καπερναούμ, ατ̓ ε δε̱ έμμ̓ ετΐγ, ε δε̱ β̓ε̱λάζε̱ριτ̓ ετΐγ· ε ατγέ μπέτνε̱ πακ δ̓ιτ.

13. Ε κε̱ άφε̱ρ Πάσ̈κα ε τζιφούτετ· ε Ιησούϊ βάτε ντε̱ Ιερουσαλίμ.

14. Ε Fέτι ντε̱ Ιερό ατά κ̓ε̱ σ̈ίτνε̱ κε̱, ε δε̱ντ, ε πε̱λούμπα, ε δε̱ σαράφε̱τε̱ κ̓ε̱ ρίγνε̱ ντε̱ π̓άγγο.

15. Ε σι π̓έρι νιε̱ καμτζί πρέϊγ κουλμάκουτ ι ντζόρι τε̱ Fίθε̱ γιάσ̈τε̱, γκά Ιερόϊ, ε δε̱ δε̱ντε̱, ε δε̱ κέτε̱, ε δε̱ άσπρε̱τ̓ ε σαράφε̱βε̱τ ού α δέρδι, ε δε̱ π̓άγγετ̓ού α κθέου μπάνε̱ τγιάτε̱ρ.

16. Ε δε̱ ατοῦρε κ̓ε̱ σ̈ίτνε̱ πε̱λούμπατε̱ ού θα, γκρίνι κ̓ε̱τό κ̓ε̱τέγε· ε μος π̓ένι σ̈τε̱πίν̓ ε π̓απάϊτ σίμ, σ̈τε̱πί τε̱ σε̱ σ̈ίτουριτ ε σε̱ πλέριτ.

17. Ε ού κουΐγτούχνε̱ μαθητίτ̓ ετΐγ, κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱. Ζηλία ε σ̈τε̱πίσε̱ σάτε με̱ τρέτι μούα.

18. Ε ού πε̱ρFέϊFκνε̱ τζιφούτε̱, ε ι θάν̓ ατίγ· τζφάρε̱ νισ̈άνιτ δ̓ε̱φτόν ντε̱ νέβετ, κ̓ε̱ μουντ τι π̓ε̱τζ κ̓ε̱τό;

19. Ε ού πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ, ε ού θα ατοῦρε· πριόνι κ̓ε̱τε̱ Ναό, ε μπε̱ τρι δ̓ιτ δό τα γκρε̱ ατε̱ μπε̱ κ̓έμπε̱.

20. Ε δε̱ τζιφούτε̱ ι θάνε̱· μπε̱ δ̓ιζε̱τ ε Fιάσ̈τε̱ βγιε̱τ ού δ̓ε̱ρτούχ κουΐγ Ναό, ε τι μπε̱ τρι δ̓ιτ δ̓ό τα γκρε̱τζ ατέ;

21. Ε ατ̓ θόσ̈ πε̱ρ Ναό τε̱ κούρμιτ σε̱ τίγ.

22. Ε κουρ ού γγιάλ̓ γκα τε̱ βδέκουριτε εύ κουΐγτούανε̱ μαθητίτ̓ ετΐγ κ̓ε̱ ού κ̓ίσ̈ θε̱νε̱ κ̓ε̱τε̱ ατοῦρε· ε π̓ε̱σούανε̱ ντε̱ χάρτε̱, ε δε̱ ντε̱ φγιάλε̱

τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23. Καὶ ἐνῷ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν.

24. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτοὺς, διότι ἐγνώριζε πάντας·

25. Καὶ διότι δὲν εἶχε χρείαν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων.

2. Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες Διδάσκαλος· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνῃ τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ὁποῖα σὺ κάμνεις, ἐὰν δὲν ἦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέρων ὤν; μήποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ δευτέραν φορὰν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

5. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐάν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρ-

κε̱ θὰ Ιησούϊ.

23. Ε ντε̱ κόχε̱ πὰ κε̱ ἴσ̈τε ντε̱ Ιερουσαλὶμ πε̱ρ πάσ̈κε̱, ε̕ πε̱ρ τε̱ κρε̱μπτενε̱, σ̈ούμε̱ πεσούανε̱ ντ' ε̱̈μμε̱ρ τε̱ τὶγ σὶ σ̈ίχνε̱ νισ̈άνετε̱ κε̱ πε̱ν ἀΐ.

24. Ε ἀΐ Ιησούϊ νούκε̱ πεσὸν βέτε̱χεν' ἑτὶγ μπ' ἀτὰ· σὲ ψὲ ε̱ νίχνε̱ ἀτε̱ τε̱ ϝίθε̱.

25. Ε σὲ ψὲ νούκε̱ κὶσ̈ χρία κε̱ τε̱ ἴπ ντονὶε̱ τγιάτε̱ρ μαρτυρὶ πε̱ρ νὶε̱ τγιέτε̱ρ· σὲ ψὲ γκὰ βέτε̱ βετίου ε̱ δὶγ σὲτζ κὲ πρε̱ντα μπε̱ νιερίνε̱.

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Ε κὲ νὶε̱ νιερὶ γκὰ ἔρεσι ἰ Φαρισέϊγετ, κε̱ κιούχαεϊγ Νικόδημο, γκὰ τε̱ πάρε̱τ' ε̕ Τσιφούτετ.

2. Κούϊγ ἔρδι νάτε̱νε̱ τὲκ Ιησούϊ, ε̕ ἰ θότ' ἀτὶγ· δάσκαλ, ε̕ δίμε̱ κε̱ γὲ δε̱ρϝούαρε̱ γκὰ Περντία, πε̱ρ τε̱ διδάξουρε, σὲ ψὲ ντονὶε̱ σμοῦντ τε̱ πε̱γε̱ κε̱τὸ θαύμε̱ρα κε̱ πε̱ν τὶ, ντε̱ μὸς πάφτε̱ Περντίνε̱ μὲ βέτε̱χε.

3. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησούϊ, ε̕ ἰ θότ' ἀτίγ· βε̱ρτὲτ βε̱ρτὲτ τε̱ θὸμ τὶγ, ντε̱ μὸς λέφτε̱ νιερὶ σίπε̱ρετ, νούκε̱ μοῦντ τε̱ σ̈όχε̱ μπρετε̱ρίν' ε̕ Περντίσε̱.

4. Ι θότ' ἀτὶγ Νικόδημοϊ, κὶσ̈ μοῦντ κούρρε̱ νὶε̱ νιερὶ τε̱ λέγε̱ πε̱ρ σε̱ δίτιτ κοὺρ ε̱̈σ̈τε̱ πλιὰκ; μὸς μοῦντ ἀΐ τε̱ χίγε̱ πε̱ρ σε̱ δίτιτ ντε̱ πὰρκ τε̱ με̱με̱σε̱ τὶγ, ε̕ τε̱ λέγε̱ πε̱ρσε̱ρί;

5. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησούϊ, βε̱ρτὲτ βε̱ρτὲτ τε̱ θὸμ τὶγ· κουσ̈ νούκε̱ λὲν πε̱ρ τε̱ δίτιτ πρέϊγ οὔγιτ, ε̕ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ σε̱νγτιτ, νούκε̱ μοῦντ τε̱ χίγε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.

6. Τζδὸ κε̱ ε̱̈σ̈τε̱ λέρ πρέϊγε̱ κούρ-

κὸς, εἶναι σάρξ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι Πνεῦμα.

7. Μὴ θαυμάσῃς ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῆτε ἄνωθεν.

8. Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

9. Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα;

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;

11. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν λαλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἴδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε.

12. Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύητε, πῶς, ἐὰν σᾶς εἴπω τὰ ἐπουράνια, θέλετε πιστεύσει;

13. Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰμὴ ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14. Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

15. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16. Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

17. Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ

μιτ, κοῦρμ ε̱ὄτε̱, ε τζδὸ κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ λέρε̱ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ, Σ̈πὶρτ ε̱ὄτε̱.

7. Μὸς οὺ τζιουδὶτ ντε̱ τε̱ θάτζε̱ τὶγ, κ̇ε̱ δούχαετε̱ τε̱ λέχενι γιούβετ σίπε̱ριτ.

8. Ε̇ρ̇ρα τὲκ δὸ φρὶν, ε δε̱ ζε̱ν' ἐσάϊγ γιὰ δ̇ιϝιὸν, πὸ νούκ̇ε̱ δ̇ι γκὰ βγιὲν, ε δὲ κοὺ βέτε· κ̇ε̱ὄτοὺ ε̱ὄτε̱ ε̱ δε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ λέρε̱ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ.

9. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ Νικόδημοϊ, ε̱ ἱ θότ' ατὶγ· κιὄ μούντγε̱νε̱ τε̱ π̇ε̱νενε̱ κ̇ε̱τό;

10. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησοῦϊ, ε̱ ἰ θότ' ἀτὶγ, τὶ γὲ δάσκαλι ε̱ Ισραήλιτ, ε̱ νούκ̇ε̱ χουπε̱τὸν κ̇ε̱τό;

11. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ τε̱ θὸμ τὶγ· σε̱ νάβετ ἀτὸ κ̇ε̱ δίμε̱ κουβε̱ντόγε̱με̱, ε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ κ̇έμι πάρε̱ μαρτυρίσγε̱με̱, ε̱ γιοὺ νούκ' ἴπνι π̇έσε̱ ντε̱ μαρτυρὶ τόνε̱.

12. Ε ντε̱ὄτε̱ κ̇ε̱ οὺ θάτζε̱ γιούβετ πε̱ρ πούνε̱ρα τε̱ δ̇έουτ, ε̱ νούκ̇ε̱ με̱ π̇εσούατε̱, ντοὺ θάφτζα γιούβετ πούνε̱ρατ ε̱ Κίε̱λιτ δὸ τε̱ π̇εσόνι;

13. Ε ντονὶε̱ νούκ̇ε̱ χίπι ντε̱ρ Κίελ, πε̱ρ βέτζμε ἀτὶγ κ̇ε̱ ζ̇β̇ρίτι γκὰ Κίελι, ἱ π̇ίρ̇ρι ν̇ιερίουτ, κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ ντε̱ρ Κίελ.

14. Ε σὶ κούντρε̱ γκρίγτι Μωϋσίου ϝιάρπε̱ρινε̱ ντ' ἐρκμὶ, κ̇ε̱ὄτοὺ δούχαετε̱ τε̱ γκρίχετε̱ ε̱ δε ἱ π̇ίρ̇ρι ν̇ιερίουτ·

15. Κε̱ τε̱ μὸς χουμπάσε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόγε̱ τεκ αἱ, πὸ τε̱ κ̇έτε̱ γέτε̱ν' ε πὰ σόσουρε̱.

16. Σὲ ψὲ Περντία κάκε̱ ε̱ δ̇έσ̈ι π̇ότε̱νε̱, σὰ κ̇ε̱ δὰ τε̱ π̇ίρ̇' ἐτὶγ τε̱ βέτε̱μινε̱, κ̇ε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱σόγε̱ ντὲ αἱ τε̱ μὸς χουμπάσε̱, πὸ τε̱ κ̇έτε̱ γέτε̱ν' ε πὰ σόσουρε̱.

17. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ δε̱ρϝόϊ Περντία τε̱ π̇ίρ̇' ἐτὶγ ντε̱ π̇ότε̱, κ̇ε̱ τε̱ δ̇ε̱με̱-

νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18. Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν κρίνεται· ὅστις ὅμως δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεκριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

20. Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21. Ὅστις ὅμως πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

22. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν.

23. Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλά· καὶ ἤρχοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.

24. Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν φυλακήν.

25. Ἔγεινε λοιπὸν συζήτησις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μὲ Ἰουδαίους *τινάς*·

26. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, *ἐκεῖνος* ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ οὐδὲν, ἐὰν δὲν ἦναι δεδομένον

τόγε̱ π̇ότε̱νε̱, πὸ κ̇ε̱ τε̱ σόσετε̱ π̇ότα μὲ ἄνε̱ τε̱ τίγ.

18. Αἲ κ̇ε̱ π̇εσὸν τὲκ αἲ, νοὺκ' ε̱̈ö̈τε̱ δε̱με̱τούαρε̱· ε̱ αἲ κ̇ε̱ νοὺκ̇ε̱ π̇εσὸν, κ̇ε̱ νταö̈τὶ ε̱̈ö̈τε̱ δε̱με̱τούαρε̱, σὲ ψὲ νοὺκ̇ε̱ π̇εσόϊ μπε̱ ε̱̈με̱ρ τε̱ π̇ίρ̇ριτ σε̱ πε̱ρντίσε̱ σε̱ βέτε̱μιτ.

19. Ε τε̱ δε̱με̱τούαριτε̱ ε̱̈ö̈τε̱ ντε̱ κ̇ετε̱, σὲ δρίτα ἔρδι ντε̱ π̇ότε̱, ε̱ νιέρε̱ζιτε̱ δέö̈νε̱ με̱ ö̈ούμε̱ ἐρε̱σίρε̱νε̱, σὲ δρίτε̱νε̱· σὲ ψὲ κένε̱ τε̱ κ̇ε̱κία πούνε̱ρατ' ἐτοῦρε.

20. Σὲ ψὲ τζίλι δὸ κ̇ε̱ πουνὸν πούνε̱ρα τε̱ λίϝα, νοὺκ̇ε̱ δὸ δρίτε̱νε̱, ε̱ νοὺκ̇ε̱ βγιὲν ἄφε̱ρ δρίτε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς τζφάκενε̱ πούνε̱ρατ' ἐτίγ.

21. Ε αἲ κ̇ε̱ πουνὸν σι κούντρε̱ ε̱̈ö̈τ' ε̱ βε̱ρτέτα, βγιὲν ἄφε̱ρ δρίτε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ δούκ̇ενε̱ πούνε̱ρατ' ἐτὶγ, κ̇ε̱ γιάνε̱ πέρ̇ρε̱ σι δὸ Περντία.

22. Πασκνταϊγ βάτε Ιησουΐ, ε̱ δὲ μαθητίτ' ἐτὶγ ντε̱ Ιουδαίε̱, ε̱ ἀτγὲ ντε̱ίνι π̇άö̈κ̇ε̱ μὲ τὰ, ε̱ παϝε̱ζόν.

23. Ιö̈τε ε̱ δὲ Ιωάννη κ̇ε̱ παϝε̱ζὸν μπε̱ Αἰνὼν, ἄφε̱ρ Σαλίμιτ, σὲ ψὲ ἀτγὲ κένε̱ οὔγε̱ρα ö̈ούμε̱, ε̱ βίγνε̱ ε̱ παϝε̱ζόντö̈νε̱.

24. Σὲ ψὲ νοὺκ' ἴö̈ βε̱νε̱ ε̱ δὲ ντε̱ χαψάνε̱ Ιωάννη.

25. Ε οὺ κ̇ε̱ κιάρτε̱ πε̱ρ τε̱ λιάρε̱ ντε̱ μὲς τε̱ μαθητίβετ σε̱ Ιωάννητ, ε̱ δὲ τζιφούτετ.

26. Ε βάνε̱ ντὲ Ιωάννη, ε̱ ι θάν' ἀτὶγ, Δασκὰλ, αἲ κ̇ε̱ κε̱ π̇άö̈κε̱ με̱ τὶ πε̱ρτέϊγ Ιορδάνητ, κ̇ε̱ πε̱ρ ἀτε̱ δὲ μαρτυρὶ τὶ, γιὰ, κούϊγ παϝε̱ζὸν, ε̱ ϝίθε̱ π̇ότα βένε̱ τὲ αἲ.

27. Ε οὺ πε̱ρϝέϊϝα Ιωάννη, ε̱ θὰ. νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ μάρ̇ρε̱ νιερίου ντονιε̱ πούνε̱, ντε̱ μὸς ι ε̱̈ö̈τε̱ δε̱νε̱ ἀτὶγ γκὰ

εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28. Σεῖς αὐτοὶ εἶσθε μάρτυρές μου ὅτι εἶπον, Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29. Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἱστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη.

30. Ἐκεῖνος πρέπει νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττόνωμαι.

31. Ὁ ἐρχόμενος ἄνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων,

32. Καὶ *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ.

33. Ὅστις δεχθῇ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής.

34. Διότι *ἐκεῖνος* τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν δίδει *εἰς αὐτὸν* τὸ Πνεῦμα μὲ μέτρον.

35. Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

36. Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱὸν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. δ΄. 4.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειοτέρους μαθητὰς κάμνει καὶ βαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης,

Κίελι.

28. Γιούβετ βέτε̱ μὲ γίνι μαρτύρε̱, κὲ̱ θάτζε̱· σὲ νούκε̱ γιὰμ οὔνε̱ Κρίστι, πὸ γιὰμ ἰ δε̱ρϝούαρε̱ τὲ ὄκόϊγ πε̱ρπάρα τίγ.

29. Αἴ κὲ̱ κὰ νούσενε̱, δέ̱ντε̱ρ ε̱̃ ὄτε̱· μὰ μίκου ἰ δέ̱ντε̱ριτ κὲ̱ ρὶ μπὲ̱ κέ̱μπε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ διϝιούαρε̱ ἀτὶγ, μπούσετε̱ μὲ̱ ϝε̱ζὶμ πὲ̱ρ ζὲ̱ τὲ̱ δέ̱ντε̱ριτ· κούϊγ ἀδὰ ϝε̱ζίμι ἴμ ε̱̃ὄτ' ἰ σόσουρε̱.

30. Αἴ δούχαετε̱ τὲ̱ ρίτετε̱, ἐ οὔνε̱ τὲ̱ οὔνιεμ.

31. Αἴ κὲ̱ βγιὲν λιάρταζιτ, ε̱̃ὄτε̱ σίπε̱ρ μπὶ ϝίθε̱ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱· ἐ ἀὶ κὲ̱ βγιὲν γκὰ δέου, ε̱̃ὄτ' ἰ δέουτ, ἐ γκὰ τὲ̱ δέουτ κουβε̱ντόν· ἀὶ κὲ̱ βγιὲν γκὰ Κίελι, ε̱̃ὄτε̱ σίπε̱ρ μπὶ ϝίθε̱ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱.

32. Ε ἀτὲ̱ κὲ̱ κὰ πάρε̱, ἐ κὰ διϝιούαρε̱. ἀτὲ̱ μαρτυρίς· ἐ ντονιὲ̱ νούκε̱ ἔπ πέσε̱ ντὲ̱ μαρτυρὶ τὲ̱ τίγ.

33. Αἴ κὲ̱ πεσὸν μαρτυρίν' ἐτὶγ, δε̱φτὸν, κὲ̱ Περντία ε̱̃ὄτ' ἐ βε̱ρτέτε̱.

34. Σὲ ψὲ αἴ κὲ̱ οὐ δε̱ρϝούα γκὰ Περντία, φγιάλε̱τ' ἐ Περντίσε̱ θότε̱· σὲ ψὲ Περντία νούκε̱ γιὰ ἔπ Σ̈πίρτινε̱ μὲ μέρε̱.

35. Παπάϊ ἐ δὸ τὲ̱ πίρρε̱, ἐ γιὰ δὰ ϝίθε̱ πούνε̱ρατε̱ ντὲ̱ δόρρε̱ τὲ̱ τίγ.

36. Αἴ κὲ̱ πεσὸν ντὲ̱ ἰ πίρρι κὰ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱, μὰ κουὸ νούκε̱ ἔπ πέσε̱ μπὲ̱ τὲ̱ πίρρε̱, δὸ τὲ̱ μὸς ὄόχε̱ γέτε̱, πὸ οὐρϝὶ ἐ Περντίσε̱ μπέτετε̱ μπὶ τέ̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ΄. 4.

Ε σὶ κουπε̱τόϊ Ζότι σὲ Φαρισέϊγτε̱ κίὄνε̱ διϝούαρε̱ κὲ̱ Ιησοὺι πε̱ν μὲ̱ ὄούμε̱ μαθητὶ ἐ παϝε̱ζὸν σὲ Ιωάννη,

2. (Ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·)

3. Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4. Ἔπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

5. Ἔρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχὰρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακὼβ εἰς τὸν Ἰωσὴφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

6. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγήν. Ὥρα ἦτο περίπου ἕκτη.

7. Ἔρχεται γυνή τις ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι νὰ πίω.

8. Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς.

9. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πίῃς παρ' ἐμοῦ ἥτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρεῖτις; Διότι δεν συγκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρείτας.

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐὰν ἤξευρες τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πίω, σὺ ἤθελες ζητήσει παρ' αὐτοῦ, καὶ ἤθελε σοὶ δώσει ὕδωρ ζῶν.

11. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

12. Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλήτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακὼβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

13. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε

2. (Ντόϊε̱ σὲ Ιησούϊ νούκε̱ παϝε̱ζὸν βέτε̱, πὸ μαθητίτ' ἐτίγ.)

3. Ε λιὰ Ιουδαίε̱νε̱, ἐ βάτε πάϝενε ντὲ̱ Γαλιλαίε̱.

4. Ε κὲ χρία τε̱ ὂκόντε̱ ἀΐ ντὲ̱ πὲ̱ρ Σαμαρί.

5. Εοδι ἀδὰ ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Σαμαρίσε̱, κὲ̱ θούχαετε̱ Σιχὰρ, ἄφε̱ρ βέ̱ντιτ κὲ̱ πατ δέ̱νε̱ Ιακώβη πὶβ̇ρ̇ιτ σε̱ τὶγ Ιωσήφητ.

6. Ε ἀτγὲ κὲ πούζι ἰ Ιακώβιτ· ντένι δὰ Ιησουΐ σι κὲ λιόδουρε̱ γκὰ οὖδα ἀτγὲ ντὲ̱ πούζ· ἐ σαχάτι κὲ γγέρα μπὲ̱ ϝιάὂτε̱.

7. Βγιὲν νὲ̱ ϝρούα γκὰ Σαμαρία πὲ̱ρ τὲ̱ ντζγιέρε̱ οὖγε̱, ἐ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀσάϊγ· νέμε̱ τὲ̱ πί.

8. Σὲ ψὲ μαθητίτ' ἐτὶγ πάνε̱ βάτουρε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ, πὲ̱ρ τὲ̱ πλέρε̱ τὲ̱ γκρέ̱να.

9. Ε ἰ θότ' ἀτὶγ ϝρούαγια Σαμαρίτε, κιὂ κὲ̱ρκὸν τι κὲ̱ γὲ τζιφοὺτ οὖγε̱ πρέϊγ μέγε κὲ̱ γιὰμ ϝρούα Σαμαρίτε; σὲ τζιφούτε̱ νούκε̱ νακατόσενε̱ μὲ Σαμαρίτ.

10. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊκ Ιησούϊ, ἐ ἰ θότ' ἀσάϊγ· τὲ̱ νιόχε τὶ δουρε̱τίν' ἐ Περντίσε̱, ἐ δὲ τζίλι ε̱ὂτ' αΐ κὲ̱ τὲ̱ θότε̱ τὶ, νέμε̱ τὲ̱ πὶ, τὶ δέὂε τὶ κὲ̱ρκόγε ἀτὶγ, ἐ αΐ δεὂ τὲ̱ τὲ̱ ἴπ τὶ οὖγε̱ τὲ̱ ϝιάλε̱.

11. Ι θότ' ἀτὶγ ϝρούαγια· Ζὸτ, τὶ κουβὰ ὂκὲ, ἐ δὲ πούζι ε̱ὂτ' ἰ θέλε̱· γκὰ ἐ κὲ οὖγε̱τ' ἐ ϝιάλε̱;

12. Μὸς γὲ τὶ μὶ μὰδ γκὰ γιάτι ἴνε̱ Ιακώβι, κὲ̱ νὰ δὰ νέβετ κε̱τὲ̱ πούζ, ἐ δὲ αΐ γκὰ κούϊγ πίου, ἐ δὲ δγιέλμετ' ἐτὶγ, ἐ δὲ παϝε̱τὶ ἐτίγ;

13. Γιοὺ πε̱ρϝέϊκ Ιησούϊ, ἐ ἰ θὰ

πρὸς αὐτὴν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψήσει πάλιν,

14. Ὅστις ὅμως πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θέλω δώσει εἰς αὐτὸν θέλει γείνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή. Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

16. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐδῶ.

17. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε. Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα·

18. Διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ *ἐκεῖνος* τὸν ὁποῖον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνήρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

19. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης.

20. Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν· καὶ σεῖς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν.

21. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνήσει τὸν Πατέρα.

22. Σεῖς προσκυνεῖτε *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν *ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων.

23. Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσι προσκυνήσει τὸν Πατέρα ἐν

ἀσκ̇ϊγ· τζίλι δὸ κ̇ε̱ πὶ γκὰ κ̇ε̱τὰ οὔγε̱, πὰ δὸ τὶ βίγε̱ ἔτ.

14 Μὰ τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ πίγε̱ γκὰ ἀτὰ οὔγε̱ κ̇ὲ̱ τὶ ἂπ οὔνε̱ ἀτὶγ, δὸ τὲ̱ μὸς κ̇έτε̱ ἔτ ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱· πὸ οὔγε̱τε̱ κ̇ὲ̱ δὸ τὸ ἂπ οὔνε̱ ἀτὶγ, δὸ τὲ̱ πέ̱νετε̱ ντὲ̱ ἀὶ ῥγιέδε̱γε̱ ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

15. Ι θότ' ἀτὶγ Ϝρούαγια· Ζὸτ, νέμε̱ μούα κ̇ὲ̱ τὰ οὔγε̱ κ̇ε̱τὲ̱ μὸς μὲ̱ ϐίγε̱ ἔτ, ἐ τὲ̱ μὸς ϐιγ κ̇ε̱τοὺ τὲ̱ ντζγιὲρ οὔγε̱.

16. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησουΐ· χάϊγδε, θύῤῥι π̇ούῤῥιτ σὶτ, ἐ ἔγια κ̇ε̱τού.

17. Οὐ πε̱ρϜέϊκ Ϝρούαγια ἐ θὰ, νούκ̇ε̱ κὰμ π̇ούῤῥε̱· Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησουΐ· μίῤῥε̱ θε̱, σὲ νούκ̇ε̱ κὰμ π̇ούῤῥε̱.

18. Σὲ ψὲ πέσε̱ π̇ούῤῥα πάτε, ἐ ντάϊτὶ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ κ̇ὲ, νούκ' ε̱̄ϊτε̱ π̇ούῤῥι ἰτ' κ̇ε̱τε̱ ϐε̱ρτὲτ ἰ θέ.

19. Ι θότ' ἀτὶγ Ϝρούαγια, Ζὸτ, ὄχ κ̇ε̱ προφὴτ γὲ τί.

20. Π̇ατ̇αλάρετε̱ τάνε̱ ντὲ̱ κ̇ε̱τε̱ μάλλ οὐ φάλλε̱, ἐ γιούϐετ θὲ̱ κ̇ε̱ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ ε̱̄ϊτε̱ ϐέντι κ̇ε̱ δούχαετε̱ τὲ̱ φάλεμι.

21. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησουΐ, ὦ Ϝρούα, κ̇εσόμε̱, σὲ ϐγιὲν κόχε̱ κ̇ε̱ ἃς μπὲ̱ κ̇ε̱τε̱ μάλ, ἃς ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ δὸ τὲ̱ φάλλι κ̇αλάϊτ.

22. Γιούϐετ λε̱ϐδόνι ἀτὲ̱ κ̇ε̱ νούκε̱ δίγι, νέϐετ λε̱ϐδόγε̱με̱ ἀτὲ κ̇ε̱ δίμε̱, σὲ ὄπε̱τίμι ε̱̄ϊτε̱ γκὰ τζιφούτε̱.

23. Πὸ ϐγιὲν κόχε̱, ἐ δὲ ντάϊτὶ ε̱̄ϊτε̱, κ̇ὲ̱ ἀχιέρε λε̱ϐδόρε̱τ' ἐ ϐε̱ρτέτε̱, δὸ τὲ̱ λε̱ϐδόγε̱νε̱ π̇απ̇άνε̱ μὲ Σπίρτ, ἐ

BKSH

πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.

24. Ὁ Θεὸς *εἶναι* πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνοῦντες αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

25. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγείλει εἰς ἡμᾶς πάντα.

26. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἶμαι, ὁ λαλῶν σοι.

27. Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἤ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

28. Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους,

29. Ἔλθετε νὰ ἴδητε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός;

30. Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ῥαββὶ, φάγε.

32. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω τὸ ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε.

33. Ἔλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτὸν νὰ φάγῃ;

34. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ.

35. Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ, σᾶς λέγω, ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας καὶ ἴδετε τὰ χωράφια,

μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱· σὲ ψὲ κ̇ακ̇άϊ τε̱ τίλε̱ κ̇ε̱ρκὸν ἀτὰ κ̇ε̱ λε̱βδόγε̱νε̱ ἀτέ̱.

24. Περντία ε̱̈ϋτε̱ Σ̈πὶρτ, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ ἐ λε̱βδόγε̱νε̱ ἀτε̱, δούχαετε̱ τὰ λε̱βδόγε̱νε̱ μὲ Σ̈πὶρτ, ἐ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

25. Ι θότ' ἀτὶγ Ϝρούαγια· ε̱ δὶ κε̱ βγιὲν Μεσία κ̇ε̱ θοῦχαετε̱ Κρίϋτ· κοὺρ τε̱ βίγε̱ ἀϊ, δὸ τε̱ νὰ ἱ δε̱φτόγε̱ νέβετ τε̱ Ϝίθα.

26. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησοὺϊ, οὔνε̱ γιὰμ κ̇ε̱ κουβε̱ντόϊγ μὲ τί·

27. Ε μπὶ κ̇ε̱τε̱ φγιάλλε̱ ἔρδε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ οὐ ζγιουδίτνε̱ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν μὲ νιε̱ Ϝρούα· πὸ ντονιε̱ σὶ θὰ, τζκ̇ε̱ρκὸν, ἀ τζκουβε̱ντὸν μὲ ἀτέ;

28. Μὰ Ϝρούαγια λιὰ στάμνε̱ν' ἐσάϊγ, ἐ βάτε ντε̱ κιουτὲτ, ἐ οὐ θότε̱ νιέρε̱ζετ,

29. Ἔγιανι, τε̱ ϋίχνι νιε̱ νιερὶ κ̇ε̱ με̱ θὰ μοβα σὰ πούνε̱ρα πάτζε̱ κ̇έ̱ῤῥε̱, μὸς ε̱̈ϋτε̱ βάλε̱ κοὺϊγ Κρίϋτι;

30. Δούαλε̱ δὰ γκὰ κιουτέτι, ε̱ βίγνε̱ τὲ ἀϊ.

31. Ε ντε̱ μὲς τε̱ κ̇ε̱τοῦρε, ἱ λιούτειγν' ἀτὶγ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ ἱ θόϋνε̱, δασκὰλ, χὰ πάκ̇ε̱ζε̱ κ̇ούκ̇ε̱.

32. Ε δὲ ἀϊ οὐ θὰ ἀτοῦρε· οὔνε̱ κὰμ νιε̱ Ϝέλε̱ τε̱ χὰ, κ̇ε̱ γιούβετ νούκ' ε̱ δίνι.

33. Ε μαθητίτε̱ θόϋνε̱ νιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱· μὸς ἱ προὺ βάλε̱ νιερὶ ἀτὶγ πε̱ρ τε̱ γκρέ̱νε̱;

34. Ου θότ' ἀτοῦρε Ἰησοὺϊ τε̱ γκρέ̱νε̱τε̱ τὶμ ε̱̈ϋτε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇έ̱ϊγ θελίμε̱ν' ἐ ἀτὶγ κ̇ε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱, ε̱ τὶ τελιὸσ ἀτὶγ πούνε̱νε̱.

35. Νούκ̇ε̱ θόϊ γιούβετ, σὲ πὰς κάτε̱ρ μούαγετ βγιὲν τε̱ κόῤῥε̱τε̱; γιὰ, κ̇ε̱ οὐθὸμ γιούβετ, γκρίγι σίτε̱ τούαϊγ, ἐ βίρι ῥὲ φούϋε̱ρατε̱, κ̇ε̱ οὐ

ὅτι εἶναι ἤδη λευκὰ πρὸς θερισμόν.

36. Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθὸν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· διὰ νὰ χαίρῃ ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων.

37. Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, Ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.

38. Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε *ἐκεῖνο* εἰς τὸ ὁποῖον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσήλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν·

39. Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, Ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα.

40. Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ παρ᾽ αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41. Καὶ πολὺ πλειότεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ·

42. Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, Ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

43. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44. Διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμήν.

45. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτήν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

ζπ̇άρδε̱ νταὅτὶ πε̱ρ̣ τε̱ κούαρτουρε̱.

36. Ε δὲ αἴ κ̇ε̱ κούαρρ̇ μὲρ πάFε̱νε̱, ἐ μπε̱γὲδ κόχ̇ε̱ πε̱ρ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρ̣ε̱· κ̇ε̱ τε̱ Fε̱ζόνενε̱ π̇άὅκ̇ε̱ αἴ κ̇ε̱ μπγιὲλ, ἐ δὲ αἴ κ̇ε̱ κούαρ̇ρ̇.

37. Σὲ ψὲ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ δελλ ἐ βε̱ρτέτε̱ φγιάλια κ̇ε̱ θοτε̱· σὲ τγιατε̱ρ ε̱ὅτ᾽ αἴ κ̇ε̱ μπγιὲλ, ἐ τγιάτε̱ρ αἴ κ̇ε̱ κούαρ̇ρ̇.

38. Οὔνε̱ οὐ δε̱ρFόβα γιούβετ τε̱ κούαρ̇ρ̇νι ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ένι γιούβετ πουνούαρε̱ μπε̱ τε̱· τε̱ τγιέρε̱ οὐ μουντούανε̱, ἐ γιούβετ χ̇ίτε̱ ντε̱ μουντὶμ τε̱ τοῦρ̣ε.

39. Ε γκὰ αἴ κιουτὲτ ὅούμε̱ π̇εσούανε̱ ντὲ αἴ γκὰ Σαμαρ̣ίτε̱ πε̱ρ̣ φγιάλε̱ τε̱ Fρούασε̱, κ̇ε̱ θὸὅ, σὲ με̱ θὰ Fίθε̱ σὰ πάτζ̆ε̱ π̇έρ̇ρ̇ε̱.

40. Ε σὶ ἔρδε̱ δὰ Σαμαρίτε̱ τὲκ αἴ, ἰ λιούτεὅιν᾽ ἀτὶγ κ̇ὲ τε̱ κε̱ντρὸν μπὰ τὰ, ἐ μπέτι ἀτγὲ δἰ δίτ.

41. Ε με̱ ὅούμε̱ π̇εσούανε̱ μπε̱ τε̱ γκὰ φγιαλια ἐτίγ.

42. Ε ἰ θόὅνε̱ Fρούασε̱, νάβετ νούκ̇ε̱ π̇εσόγε̱με̱ με̱ γκὰ φγιάλια γιότε̱, σὲ νέβετ βέτε̱ διFιούαμ, ἐ δὲ πὰμ, σὲ κούἶγ ε̱ὅτε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ αἴ κ̇ε̱ λεφτερὸς π̇ότε̱νε̱, Κρίὅτι.

43. Ε πὰς σε̱ δἰ δίτετ δόλι ἀτέγε, ἐ βάτε ντε̱ Γαλιλαίε̱.

44. Σὲ βέτ᾽ αἴ Ιησουἲ βεὅχιῶσι, κ̇ε̱ προφὴτ ντε̱ βε̱ντ τε̱ τὶγ νούκ̇ε̱ κὰ ντέρ.

45. Ε σὶ ἔρδι ντε̱ Γαλιλαίε̱, ἐ πρίτν᾽ ἀτε̱ Γαλιλαίἴγτε̱, ἀτὰ πάτνε̱ πάρε̱ Fίθ᾽ ἀτὸ κ̇ε̱ π̇ε̱ρ̇ρ̇ι ντε̱ Ιερουσαλὶμ ντε̱ δίτε̱ τε̱ σε̱ κρέ̱μπτεσε̱· σὲ ψὲ ἐ δὲ ἀτὰ πάνε̱ βάτουρε̱ ντε̱ τε̱ κρέ̱μπτε.

46. Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς *ἄνθρωπος*, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ.

47. Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ καταβῇ καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

48. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲν ἴδητε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεύσει.

49. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου.

50. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, ὁ υἱὸς ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει.

51. Ἐνῷ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινεν, ἀπήντησαν αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ.

52. Ἠρώτησε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλήτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὅτι χθὲς τὴν ἑβδόμην ὥραν ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.

53. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατὴρ ὅτι *ἔγεινε τοῦτο κατ' ἐκείνην ὥραν*, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη οἱ οἰκία αὐτοῦ.

54. Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

46. Ερδι δὰ Ιησούϊ πε̱ρσε̱ρὶ ντὲ̱ Κανὰ τὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, ἀτγὲ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ῤῥι οὔγε̱τε̱ βέῤῥε̱· ὲ κὲ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ ἰ μπρέτιτ, κ̇ὲ̱ κ̇ιῶ δγιάλε̱ν' ἐτὶγ σε̱μούρε̱ ντὲ̱ Καπερναούμ.

47. Κούϊγ σὶ διϜιόϊ τὲ̱ θόῶνε̱ κ̇ὲ̱ Ιησούϊ πὰτ ἄρδουρε̱ γκὰ Ιουδαία ντὲ̱ Γαλιλαίε̱ βάτε ντὲ̱ ἀΐ, ε ἰ λιούτειγ ἀτὶγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ βὶγ τὲ̱ ῶε̱ρὸν τὲ̱ π̇ίῤῥ' ἐτὶγ, κ̇ὲ̱ κὲ πὲ̱ρ τὲ̱ βδέκουρε̱.

48. Ε δὲ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀτὶγ, γιοὺ ντὲ̱ μὸς πάφτζι θαύμε̱ρα ἐ τζιουδίρα, νούκ̇ε̱ π̇εσόνι.

49. Ι θότ' ἀτὶγ ν̇ιερίου ἰ μπρέτιτ, Ζότ, ἔγια πὰ βδέκουρε̱ δὲ δγιάλι ἴμ.

50. Ι θότ ἀτὶγ Ιησούϊ, χάϊγδε, π̇ίῤῥι ἴτ ῥόν· ὲ δὰ π̇έσε̱ ν̇ιερίου μπὲ̱ φγιάλε̱, κ̇ὲ̱ ἰ θὰ ἀτίγ Ιησούϊ, ε βάτε.

51. Ε κοὺρ κὲ ἄφε̱ρ ῶτε̱πίσε̱, οὖ πόϊκνε̱ μὲ τὲ̱ κοπίγτ' ἐτὶγ' ὲ ἰ θάνε̱. κὲ̱ πίῤῥι ἴτ ῥόν.

52. Ε ἰ πιέτι ἀτὰ ντὲ̱τζ κόχε̱ νίσι τὲ̱ πέ̱νεϊγ μὲ̱ μίῤῥε̱· ὲ ἰ θάν' ἀτὶγ κὲ̱ δγιέθινε̱ μπὲ̱ ῶτάτε̱ σαχὰτ ὲ λιὰ ἀτὲ̱ ἔθεα.

53. Ε κουπε̱τόϊ γιάτι κ̇ὲ̱ ἀγιὸ κὲ ἐτίλια κ̇όχε̱ κ̇ὲ̱ ἰ θὰ ἀτὶγ Ιησούϊ, Σὲ π̇ίῤῥι ἴτ ῥὸν, ε π̇εσόϊ αἰ ὲ δὲ Ϝίθε̱ ῶτε̱πία ἐτίγ.

54. Κε̱γιὸ κὲ θαύμε̱ ἐδίτε̱ κὲ̱ π̇έ̱ῤῥι Ιησούϊ πε̱ρσε̱ρὶ σὶ οὐ κθίε γκὰ Ιουδαία ντὲ̱ Γαλιλαίε̱.

ΚΕΦ. έ. 5.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

2. Εἶναι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πλησίον τῆς προβατικῆς *πύλης* κολυμβήθρα, ἡ ἐπονομαζομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, ἔχουσα πέντε στοάς.

3. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος.

4. Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσήρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγίνετο ὑγιὴς ἀπὸ ὁποιανδήποτε νόσον ἔπασχεν.

5. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπός τις τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη πάσχων ἀσθένειαν.

6. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξεύρων ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλεις νὰ γείνῃς ὑγιής;

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

9. Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιὴς, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

10. Ἔλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον

Κρίε Επέσε̱σε̱, έ. 5.

Ε πὰς κ̇ε̱τοῦρε̱ κὲ ἐ κρέ̱μπτε ἐ τζιφούτετ, ἐ Ἰησούϊ βάτε ντὲ̱ Ἰερουσαλίμ.

2. Ε ἀτγὲ ντὲ̱ Ἰερουσαλὶμ ε̱σ̈τε̱ κολυμβίθρε̱ ἐ πίσ̈κ̇ετ ἄφε̱ρ ντὲ̱ δέῤῥε τὲ̱ δέλεβετ, κ̇ὲ̱ θούχαετε̱ τζιφουτε̱ρίστ Βιθεσδά· κ̇ε̱γιὸ κὰ πέσε̱ κουπ̇έρα.

3. Ε μπὰ τὸ δέρϝεϊγ τούρμ' ἐμάδε τὲ̱ σε̱μούῤῥε, τὲ̱ βέρπ̇ε̱ρετ, τὲ̱ τζιάλε̱βετ, τὲ̱ μπαΐγτουρετ, κ̇ὲ̱ πρίσνε̱ τὲ̱ λιούαν' οὔγε̱τε̱.

4. Σὲ ψὲ Ε̱γγέ̱λι ζ̇πρὶτ μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ κόχε̱ ντὲ̱ κολυμβίθρε̱, ἐ νακατὸς οὔγε̱τε̱, ἐ τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ζ̇πρὶτ ἱ πάρι μπὲ̱ τὲ̱ πας τὲ̱ νακατόσουριτ σὲ̱ οὔγιτ, σ̈ε̱ρόνεϊγ γκὰ τζδὸ σε̱μούντε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κὲ μπάϊγτουρε̱.

5. Ε ἀτγὲ κὲ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ κ̇ισ̈ σ̈κούαρε̱ τριδγέτ' ἐ ̦τέτε̱ βγιὲτ ντὲ̱ σε̱μούντε̱ τὲ̱ τίγ.

6. Ε Ἰησούϊ σὶ ἐ πὰ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ̱ δέρϝεϊγ, ἐ σὶ ἐ ν̇ιόχου κ̇ὲ̱ κ̇ισ̈ σ̈ούμε̱ κόχε̱, ἱ θότ' ἀτίγ· δὸ τὶ τὲ̱ σ̈ε̱ρόνετζ;

7. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτίγ ἱ σε̱μούρι, Ζὸτ, νούκ̇ε̱ κὰμ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὲ̱ χέδγε̱ ντὲ̱ κολυμβίθρε̱ κουρ τὲ̱ νακατόσετε̱ οὔγε̱τε̱· σὲ ψὲ κουρ κιάσεμ οὔνε̱ τγιάτε̱ρ ζ̇πρὲτ μὲ̱ πε̱ρπάρα γκὰ μέγε.

8. Ι θότ' ἀτὶγ Ἰησούϊ· γκρέου, ἐ μὲρ σ̈τράτνε̱ τὲ̱ντ, ἐ χάϊγδε.

9. Ε ἄτε̱ τζ̌άστ οὺ π̇ὲ̱ ἱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱ ν̇ιερίου, ἐ γκρέγτι σ̈τράτθιν' ἐτὶγ, ἐ ἔτζε̱ν· ἐ ἀγιὸ δίτε̱ ἴσ̈τε ἐ Σ̈ε̱τούνε̱.

10. Ε ἀντάϊγ ἱ θόσ̈νε̱ τζιφούτε̱ ν̇ιερίουτ κ̇ὲ̱ οὺ σ̈ε̱ρούα· ε̱σ̈τ' ἐ σ̈ε̱τούνε̱, ἐ νούκ' ε̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ γκρε̱τζ

νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον.

11. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, Ὁ ἰατρεύσας με, ἐκεῖνος μοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

12. Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτόν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;

13. Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξῆλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος *πολὺς* ἐν τῷ τόπῳ.

14. Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰδού, ἔγεινες ὑγιής, μηκέτι ἁμάρτανε, διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνῃ τὶ χειρότερον.

15. Ὑπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ *ἰατρεύσας* αὐτόν.

16. Καὶ διὰ τοῦτο κατέτρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτῳ.

17. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, Ὁ Πατήρ μου ἐργάζεται ἕως τώρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18. Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζήτουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

19. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀληθῶς ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ πράττῃ οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλέπῃ τὸν πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως.

20. Διότι ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλήτερα

ὅτράτνε̱.

11. Ε ἀΐ γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτοῦρε· ἀΐ κὲ̱ με̱ ὅε̱ρόϊ μούα, αΐ με̱ θὰ μούα γκρὲ ὅτράτθινε̱ τε̱ντ, ἐ χάϊγδε.

12. Ε πιέτνε̱ δὰ ἀτε̱, τζίλι ε̱ὅτε̱ κούϊγ ν̇ιερὶ κε̱ τε̱ θὰ τίγ, γκρὲ ὅτράτνε̱ τε̱ντ, ἐ ἔτζε̱;

13. Ε ν̇ιερίου κε̱ οὺ ὅε̱ρούα, νούκ ἐδὶγ τζίλι ἴὅ· σὲ ψὲ Ἰησούϊ κὲ στε̱μέ̱γγουρε̱ γκὰ τούρμα κε̱ κὲ μπὰ τε̱ βέντ.

14. Πασαντάϊγ ἐ ϝὲν ἀτε̱ Ιησούϊ ντε̱ Ιερὸ, ἐ ἱ θότ' ἀτὶγ· βε̱ὅτρὸ, οὺ ὅε̱ρόβε· μὸς πε̱τζ με̱ φάγε, κε̱ τε̱ μὸς τε̱ τε̱ βίγε̱ ντονὶε̱ τγιάτε̱ρ με̱ ἐ κέϊκε.

15. Ε ν̇ιερίου βάτε, ἐ οὺ ρε̱φέου τζιφούτετ, σὲ Ιησούϊ ε̱ὅτε̱ ἀΐ κε̱ ἐ ὅε̱ρόϊ ἀτέ̱.

16. Πρὰ ἀντάϊγ ε̱ ντίκνε̱ Ιησούνε̱ τζιφούτε̱, ἐ κε̱ρκόϊγνε̱ τὰ βρίσνε̱ ἀτε̱, σὲ ψὲ πε̱ν κε̱τὸ τε̱ Σε̱τούνε̱.

17. Ε Ιησούϊ οὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτοῦρε· Παπάϊ ἴμ γγέρα μπε̱ σὸτ πουνὸν, ἐ δὲ οὖνε̱ πουνόϊγ.

18. Πρὰ ἀντάϊγ κε̱ρκόϊγνε̱ τζιφούτε̱ με̱ τέπε̱ρ τὰ βρίσνε̱ ἀτε̱, σὲ ψὲ νούκε̱ πριὸ βέτε̱με̱ τε̱ Σε̱τούνε̱νε̱, πὸ θὸὅ με̱ τέπε̱ρε̱ παπὰ τε̱ τίγνε̱ Περντίνε̱, ἐ πε̱ν βέτε̱χενε̱ πάρα με̱ Περντίνε̱.

19. Οὺ πε̱ρϝέϊϝκ δὰ Ιησούϊ, ἐ οὺ θότ' ἀτοῦρε· βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ· νούκε̱ μοὺντ ἱ πίρρι τε̱ πε̱γε̱ ντονὶε̱ πούνε̱ βετίουτ, ντε̱ μὸς πάφτε̱ παπάνε̱ τε̱ πέγε̱· σὲ ψὲ ἀτὸ κε̱ πε̱ν παπάϊ, ἀὅτοὺ ἐ δὲ ἱ πίρρι κε̱τὸ πε̱ν.

20. Σὲ ψὲ παπάϊ ἐ δὸ τε̱ πίρρε̱, ἐ ϝίθ' ἀτὸ κε̱ πε̱ν ἀΐ, γιὰ δε̱φτὸν ἀτίγ, ἐ δὲ με̱ τε̱ με̱δὰ πούνε̱ρα δὸ τι

τούτων ἔργα θέλει δείξει εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεῖς.

21. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ.

22. Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατὴρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱὸν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν·

23. Διὰ νὰ τιμῶσι πάντες τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.

25. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θέλουσι ζήσει.

26. Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ·

27. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ κάμνῃ καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου.

28. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

29. Καὶ θέλουσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πράξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30. Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία

δε̱φτόγε̱ ἀτὶγ, κὲ̱ τὲ̱ τζιουδίτενι γιούβετ.

21. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ γγιὰλ παπάϊ τὲ̱ βδέ̱κουριτε̱, ἐ ἴ πὲ̱ντ τὲ̱ ῥόγε̱νε̱, κεὔτοὺ ἐ δὸ ἴ πίῤῥι πὲ̱ν τὲ̱ ῥόγε̱νε̱ ἀτὰ κὲ̱ δό.

22 Σὲ ψὲ παπάϊ νούκε̱ ϝιουκὸν ντονὶε̱, πὸ ϝίθε̱ ϝιούϊκνε̱ γιὰ κὰ δέ̱νε̱ σὲ̱ πίῤῥιτ·

23. Κὲ̱ τὲ̱ ντερόγε̱νε̱ τὲ̱ ϝίθε̱ τὲ̱ πίῤῥε̱, σὶ κούντρε̱ ντερόγε̱νε̱ ἐ δὲ παπάνε̱· αΐ κὲ̱ νούκε̱ ντερὸν τὲ̱ πίῤῥε̱, νούκε̱ ντερὸν παπάνε̱ κὲ̱ ἐ δε̱ρϝόϊ ἀτέ̱.

24. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, σὲ αΐ κὲ̱ διϝιὸν φγιάλε̱νε̱ τίμε, ἐ πεσὸν ντὲ αΐ κὲ̱ μὲ̱ δε̱ρϝόϊ μούα, κὰ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱, ἐ μπὲ̱ ϝιούϊκ νούκε̱ βγιὲν, πὸ ὄκὸν γκὰ βδέκε̱για μπὲ̱ γέτε̱.

25. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, κὲ̱ βγιὲν κόχε̱, ἐ δὲ νταὄτὶ ἔ̱ὄτε̱, κὲ̱ κοὺρ τὲ̱ διϝιόγε̱νε̱ τὲ̱ βδέκουριτε̱ ζέ̱ν' ἐ πίῤῥιτ σὲ̱ Περντίσε̱· ἐ ἀτὰ κὲ̱ τὲ̱ κέ̱νε̱ διϝιούαρε̱ δὸ τὲ̱ ῥόγε̱νε̱.

26. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ ἐ κὰ παπάϊ γέτε̱νε̱ μπὲ̱ βέτε̱χε, κε̱ὄτοὺ γιὰ δὰ ἐ δὲ σὲ̱ πίῤῥιτ τὰ κέτε̱ γέτε̱νε̱ μπὲ̱ βέτε̱χε.

27. Ε ἴ δὰ οὔρδε̱ρ ἀτὶγ τὲ̱ πέ̱γε̱ ἐ δὲ ϝιούϊκ, σὶ πίῤῥι νιερίουτ κὲ̱ ἔ̱ὄτε̱.

28. Μὸς οὐ τζιουδίτνι μπὲ̱ κε̱τὲ̱, σὲ βγιὲν κόχε̱ κοὺρ ϝίθ' ἀτὰ κὲ γιάνε̱ ντὲ̱ βάῤῥε δὸ τὲ̱ διϝιόγε̱νε̱ ζέ̱ν' ἐτίγ.

29. Ε δὸ τὲ̱ δάλλε̱νε̱ γιάὄτε̱ ἀτὰ κὲ̱ κάνε̱ πέ̱ῤῥε̱ πούνε̱ρα τὲ̱ μίῤῥα, τὲ̱ γγιάλε̱νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ ῥούαρε̱· ἐ ἀτὰ κὲ̱ κάνε̱ πέ̱ῤῥε̱ τὲ̱ κε̱κίατε̱, τὲ̱ γγιάλε̱νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δε̱με̱τούαρε̱.

30. Νούκε̱ μοὺντ οὔνε̱ τὲ̱ πέ̱ϊγ ντονὶε̱ πούνε̱ γκὰ βετίου· σὶ κούντρε̱ διϝιόϊγ ϝιουκόϊγ, ἐ ϝιούκι ἴμ ε̱ὄτ' ἴ

εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

31. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής.

32. Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθὴς ἡ μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

33. Σεῖς ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

34. Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω ταῦτα διὰ νὰ σωθῆτε σεῖς.

35. Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεῖς ἠθελήσατε, νὰ ἀγαλλιασθῆτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

36. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν τῆς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ μὲ ἀπέστειλε.

37. Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἴδετε.

38. Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

39. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

40. Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθητε πρὸς ἐμὲ, διὰ νὰ ἔχητε ζωήν.

δ̇ρέϊγτε̱· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόϊγ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δ̇ούα οὔνε̱' πὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δ̇ὸ π̇απ̇άϊ ἵμ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δ̇ε̱ρϝέϊ μούα.

31. Ντέ̱ö̈τε̱ οὔνε̱ κ̇ὲ̱ τ'ἀπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ βέτε̱χε τίμε· μαρτυρία ἵμε νούκ' ε̱ö̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱.

32. Τγιάτε̱ρ ε̱̈ö̈τ' ἀΐ κ̇ὲ̱ ἔπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ μούα, ἐ δὲ ἐ δ̇ὶ κ̇ὲ̱ ε̱ö̈τε̱ μαρτυρὶ έ βε̱ρτέτε̱ ἀγιὸ μαρτυρὶ κ̇ὲ̱ ἐπ ἀΐ πὲ̱ρ μούα.

33. Γιούβετ πάτε̱ δ̇ε̱ρϝούαρε̱ τὲ̱ πιέσε̱τ' Ἰωάννε̱, ἐ ἀΐ δὰ μαρτυρὶ μπὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

34. Μὰ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ μὰρ̇ρ̇ μαρτυρὶ γκὰ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερί· πὸ κε̱τὸ οὒ θὸμ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ σόσενι γιούβετ.

35. Αΐ ἴö̈τε λαμπάδα ἐδέζουρε̱ κ̇ὲ̱ φέξτε· ἐ γιούβετ δ̇έö̈τε̱ τὲ̱ ϝε̱ζόνιö̈τε̱ πὲ̱ρ πὰκ κόχε̱ μπὲ̱ δρίτε̱ τὲ̱ τίγ.

36. Πὸ οὔνε̱ κὰμ ν̇ιὲ̱ μαρτυρὶ, μὲ̱ τὲ̱ μάδε σὲ τὲ̱ Ἰωάννητ· σὲ ψὲ πούνε̱ρατε̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δὰ π̇απ̇άϊ μούα τὲ̱ τελειὸς ἀτὸ, πούνε̱ρα κ̇ὲ̱ π̇έϊγ οὔνε̱ βέτε̱, δ̇ε̱φτόγε̱νε̱ πὲ̱ρ μούα, κ̇ὲ̱ μὲ̱ κὰ δ̇ε̱ρϝούαρε̱ π̇απ̇άϊ.

37. Ε δὲ π̇απ̇άϊ. κ̇ὲ̱ μὲ̱ κὰ δ̇ε̱ρϝούαρε̱ μούα, ἀΐ βέτε̱ δὰ μαρτυρὶ πὲ̱ρ μούα· ἐ γιούβετ ἆς γιὰ κ̇ίνι δ̇ιϝιούαρ̇ρ̇ε̱ ζ̇έ̱ν' ἐτὶγ κούρε̱, ἆς γιὰ κ̇ίνι πὰρ̇ρ̇ε̱ φάκεν' ἐτίγ.

38. Ε φγιάλλε̱ν' ἐτὶγ νούκ' ἐ κ̇ίνι τὲ̱ ντέ̱ν̇ιουρε̱ μπὲ̱ γιούβετ· σὲ ψὲ ἀτέ̱. κ̇ὲ̱ δ̇ε̱ρϝόϊ ἀΐ γιούβετ ντὲ̱ ἀΐ νούκ̇ε̱ π̇εσόνι.

39. Χάϊγδ̇ενι, ἐ βίρ̇ρ̇ι ρ̇ὲ κάρτε̱ρατε̱, σὲ ψὲ γιούβετ θόϊ σὲ̱ κ̇ίνι μπὲ̱ τὸ γέτε̱ν' ἐ πὰ σόσουρε̱· ἐ ἀτὸ γιάνε̱ κ̇ὲ̱ μαρτυρίσγε̱νε̱ πὲ̱ρ μούα.

40. Ε νούκ̇ε̱ δ̇όϊ τὲ̱ βίνι τὲκ μέγε, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ίνι γέτε̱.

41. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων δὲν λαμβάνω·

42. Ἀλλὰ σᾶς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43. Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, καὶ δὲν μὲ δέχεσθε· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖνον θέλετε δεχθῆ.

44. Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεύσητε, οἵτινες λαμβάνετε δόξαν ὁ εἷς παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ;

45. Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω σᾶς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὁποῖον σεῖς ἠλπίσατε.

46. Διότι, ἐὰν ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

47. Ἐὰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκείνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ϛ΄. 6.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος·

2. Καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολύς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3. Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5. Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος

41. Ε οῦνε̱ νούκ̇ε̱ δέξεμ ντέρε̱ κ̇ὲ̱ βγιὲν γκὰ νιέρε̱ζιτε̱.

42. Πὸ οὺ κὰμ ν̇ιόχουρε̱ γιούβετ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίνι ντὲ̱ βέτε̱χε τούαϊγ δασ̈ουρὶν̓ ἐ Περντίσε̱.

43. Οῦνε̱ ἄρτζε̱ ντ᾽ ε̱̈με̱ρ τὲ̱ π̇απ̇άϊτ σὶμ, ὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ δέξνι μούα, ντ᾽ ἄρτε̱ ντον̇ὶε̱ τγιάτε̱ρ μπὲ̱ ε̱̈με̱ρ τὲ̱ τὶγ, ἀτὲ̱ δὸ τὲ μίρρι.

44. Κὶσ̈ μούντνι γιούβετ τὲ̱ π̇εσόνι, χοὺρ κ̇ε̱ρκόνι ντὲρ ν̇ιέρι γκὰ γιάτε̱ρι, ὲ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόνι ἀτὲ̱ ντὲρ κὲ̱ βγιὲν βέτε̱με̱ γκὰ Περντία;

45. Μὸς θόϊ σὲ οῦνε̱ δὸ τοῦ καλὲ̱ζόϊγ γιούβετ πε̱ρπάρα π̇απ̇άϊτ· κὰ κοὺσ̈ τοῦ καλε̱ζόγε̱ γιούβετ, ἀ̓ΐ Μωϋσίου κ̇ὲ̱ γιούβετ κ̇ίνι ὀμούθνε̱ ντὲ ἀΐ.

46. Σὲ ψὲ τὲ̱ κ̇έσ̈ε̱τε̱ π̇εσούαρε̱ ντὲ Μωϋσίου, ὲ δὲ τὲκ μέγε δὸ τὲ̱ κ̇έσ̈ε̱τε̱ π̇εσούαρε̱· σὲ ἀΐ πὲ̱ρ μούα πὰτ σ̈κρούαρε̱.

47. Ε ντὲ̱ μὸς π̇εσόνι μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ κὰ ἀΐ σ̈κρούαρε̱, κὶσ̈ δὸ τὲ̱ π̇εσόνι μπὲ̱ φγιάλλε̱ τὲ̱ μία;

Κρίε Εϝιάσ̈τε̱τε̱ ϛ΄. 6.

Πασαντάϊγ βάτε Ἰησούϊ πε̱ρτέϊγ δέτιτ σὲ̱ Γαλιλαίε̱σε̱, δὸ μὲ̱ θέ̱νε̱ τὲ̱ Τιβεριάδε̱σε̱.

2. Ε ἰ βὶν πὰς τὶγ ν̇ὲ̱ τούρμ᾽ ἐμάδε, σὲ ψὲ σ̈ίχνε̱ θαύμε̱ρατ᾽ ἐτὶγ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν μπὲ̱ τὲ̱ σε̱μούρε̱.

3. Ε χίπι Ιησούϊ μπὲ̱ ν̇ὲ̱ μὰλλ, ὲ ντὲ̱ν̇ι ἀτγὲ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μαθητίτ᾽ ἐτίγ.

4. Ε ἀφε̱ρόντε πάσ̈κα, ὲ κρέ̱μπτια ὲ τζιφούτετ.

5. Ε σὶ γκρίγτι σίτε̱ Ιησούϊ, ὲ πὰ κ̇ὲ̱ βὶν τούρμ᾽ ἐμάδε ντὲ ἀΐ, ἰ θότε̱

ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι;

6. (Ἔλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.)

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου,

9. Ἐδῶ εἶναι ἓν παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί εἶναι εἰς τοσούτους;

10. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθίσωσιν. Ἦτο δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι.

11. Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητὰς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.

12. Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε.

13. Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὁποῖα ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

14. Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον.

15. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίσας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἁρ-

Φίλιπποϊτ· μπε̱ τζιάνε̱ δὸ τε̱ π̇λέγε̱με̱ π̇ούκ̇ε̱, κ̇ε̱ τε̱ χάνε̱ κ̇ε̱τά;

6. (Ε κ̇ε̱τε̱ ἐ θὸσ̈ πε̱ρ τε̱ δοκιμάσουρ' ἀτε̱, σὲ ἀΐ ἐ δὶγ ἀτε̱ κ̇ε̱ δούαϊγ τε̱ π̇έ̱ν.)

7. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ Φίλιπποϊ· δικὶντ δηνάρε̱ π̇ούκ̇ε̱ νούκ̇ε̱ σὸς πε̱ρ κ̇ε̱τὰ· κ̇ε̱ τε̱ μάῤῥε̱ τζίλι δὸ γκὰ κ̇ε̱τὰ νιε̱ τζίκ̇ε̱.

8. Ι θότ' ἀτὶγ νιε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτὶγ, Ανδρέου ἰ βε̱λάϊ ἰ Σίμων Πέτροσε̱.

9. Ε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱τοὺ νιε̱ δγιάλλε̱ κ̇ε̱ κὰ πέσε̱ π̇ούκ̇ε̱ τε̱ ἔλπτα, ἐ δὲ δὶ πίσ̈κ· πὸ τζγιάνε̱ κ̇ε̱τὸ ντε̱ κάκε̱ νιέρε̱ζ;

10. Ε οὐ θότ' Ιησοΰϊ· πουσίτνι νιέρε̱ζιτε̱ σε̱ ρίνε̱ μπε̱ δὲ· ἐ κὲ π̇άῤῥ σ̈ούμε̱ μπὰ τε̱ βέ̱ντ. Ντε̱ΐγνε̱ δὰ νιέρε̱ζιτε̱ κ̇ε̱ κένε̱ γγέρα πέσε̱ μίγε̱.

11. Ε Ιησοΰϊ μόῤῥι π̇ούκ̇ε̱τε̱· ἐ σὶ ἐφχαριστίσι οὐ ἀθὴ μαθητίβετ, ἐ μαθητέϊγτε̱ οὐ ἀ ντάνε̱ ἀτοῦρε κ̇ε̱ ρίγνε̱, ἀσ̈τοὺ ἐ δὲ γκὰ π̇ίσ̈κιτε̱, σὰ δουάϊγ ϝίθε̱ κούσ̈.

12. Ε σὶ οὐ φρίνε̱, οὐ θότε̱ μαθητίβετ σε̱ τὶγ· πε̱ρμπε̱γίδνι τζόπατε̱ κ̇ε̱ τεπε̱ρούανε̱, τε̱ μὸς χουμπάσε̱ ϝέ̱.

23. Ε δὲ ἀτὰ ἰ μπε̱γιούαδε̱, ἐ μπούσ̈νε̱ δ̇μπε̱δγιέτε̱ κοφίνα τζόπε̱ρα, γκὰ τε̱ πέσε̱ π̇ούκ̇ε̱τ' ἐ ἔλπτα, κ̇ε̱ τεπε̱ρούανε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ χάγκρι.

14. Ε νιέρε̱ζιτε̱ σῖ πάν' ἀτε̱ θαύμε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱ῤῥι Ιησούϊ, θόσ̈νε̱· σὲ κούϊγ ε̱σ̈τε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτα ἀΐ προφὴτ κ̇ε̱ δούαϊγ τε̱ βὶν ντε̱ π̇ότε̱.

15. Μὰ Ιησοΰϊ σὶ ἐ νιόχου κ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγνε̱ τὰ μίῤῥε̱ ἀτε̱ μὲ παχὶρ, ἐ

πάσωσιν αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16. Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν·

17. Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ· Καὶ εἶχεν ἤδη γείνει σκότος, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς αὐτούς·

18. Καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος.

19. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια, βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβήθησαν.

20. Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐγώ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε,

21. Ἤθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγαινον.

22. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἱστάμενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ, εἰμὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν·

23. (Ἦλθον δὲ ἄλλα πλοιάρια ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν·)

24. Ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν

τὰ πξίγνε μπρὲτ, οὺ ὅτεμέξκ πὰ ἀἵ ντὲ μάλλ βέτεμε.

16. Ε κοὺρ οὺ ἔρρ ζπρίτνε μαθητίτ' ἐτὶγ μπάνε δέτιτ.

17. Ε σὶ χίνε ντὲ βάρκε βέϊγνε περτέγε δέτιτ ντὲ Καπερναούμ· ὲ κὲ κέρρε ἀχιέρε ἐρεσίρε, ὲ νούκε πὰτ βάτουρε μπὰ τὰ Ἰησούϊ·

18. Ε δέτι νακατόσεϊγ, σὲ ψὲ φρίντε ἔρρ ἑμάδε.

19. Ε σὶ βάνε γγέρα μπὲ νιεζὲτ ὲ πέσε, ἄ τριδγιέτε στάδε, ὅόχενε Ἰησούνε κὲ ἔτζεν μπὶ δὲτ, ὲ κὲ βὶν ἄφερ βάρκεσε, ὲ φρικούανε.

20. Ε δὲ ἀΐ οὺ θότ' ἄτουρε· οὔνε γιὰμ, μὸς οὺ τρέμπνι.

21. Ε ἀτὰ δέὃνε τὰ μίρρε ἀτὲ ντὲ βάρκε, ὲ ἄτε τζάστ οὺ βεντ βάρκα μπὲ δὲ, μπ' ἀτὲ βεντ κὲ κίὃνε πὲρ τὲ βάτουρε.

22. Ε νέσερετ τούρμα κὲ κιὸ μπέτουρε περτέϊγ δέτιτ, σὶ πὰ κὲ νούκ' ἴὃτε ἀτγὲ τγιάτερ βάρκε, πὲρ βέτζμε νιὲ κὲ μπὲ τὲ χίνε μαθητίτ' ἐτὶγ, ὲ δὲ κὲ νούκε χίρι ὲ δὲ Ἰησούϊ ντὲ βάρκε μὲ μαθητίτ' ἐτὶγ, πὸ βέτεμε μαθητίτ' ἐτὶγ βάνε,

23. Πὸ ἔρδε τὲ τγιέρα βάρκα γκὰ Τιβεριάδα, ἄφερ βέντιτ, τὲκ κίὃνε γκρένε πούκενε, κοὺρ ἐφχαριστίσι Ζότι.

24. Σὶ πάνε δὰ τούρμα κὲ νούκ' ἔὃτ' ἀτγὲ ἄς Ἰησούϊ, ἄς μαθητίτ' ἐτὶγ, χίπνε ὲ δὲ ἀτὰ νιὲ βάρκα, ὲ ἔρδε ντὲ Καπερναοὺμ τούκ' ὲ κέρκούαρε Ἰησούνε.

25. Ε σιὲφ ὲ νε ἀτὲ περτέϊγ δέτιτ

BKSH

τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, πότε ἦλθες ἐδῶ;

26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, μὲ ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἴδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.

27. Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφὴν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφὴν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει σᾶς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

28. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τοῦτον τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

30. Τότε εἶπον πρὸς αὐτόν, Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σύ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι;

31. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν.»

32. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσᾶς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ὁ Πατήρ μου σᾶς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33. Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

34. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τοῦτον.

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς·

ε̱ θὰν' ἀτίγ· Δασκὰλ, κοὺρ ἔρδε̱ κ̇ε̱τού;

26. Οὐ πε̱ρϜέϊϜα ἀτοῦρε Ιησοὺϊ ε̇ οὐ θότε̱· βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, με̱ κ̇ε̱ρκόνι μούα γιὸ σε̱ ψὲ πάτε̱ θαύμε̱ρα, πὸ σε̱ ψε̱ χ̇έ̱γκρε̱τε̱ γκὰ π̇ούκ̇ε̱τε̱, ε̱ οὐ γκόστε̱.

27. Μὸς φυτόνι τὲ̱ γκρέ̱νε̱τε̱ κ̇ε̱ ὔκὸν, πὸ τε̱ γκρέ̱νε̱τε̱ κ̇ε̱ δουρὸν γγέρα ντὲ γέτε̱ τε̱ π̇ὰ σόσουρε̱, ἀτε̱ κ̇ε̱ δε̱ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ ἰ π̇ίρῥι νι̇ερίουτ· σὶ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ βοῦρι βούλε̱ν' ἐτὶγ Π̇απ̇ὰϊ Πε̱ρντία.

28. Ι θάν' ἀδὰ ἀτὶγ, τζτὲ̱ π̇έ̱γε̱με, κ̇ε̱ τε̱ πουνόγε̱με̱ π̇ούνε̱ρατ' ε̇ Περντίσε̱;

29. Οὐ πε̱ρϜέϊϜα Ιησοὺϊ, ε̇ οὐ θότ' ἀτοῦρε· κ̇ε̱γιὸ ε̱̈ὅτε̱ πούν' ε̇ Περντίσε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόνι ντὲ ἀϊ κ̇ε̱ δε̱ρϜόϊ ἀϊ.

30. Πὸ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ, τζθαύμε̱ κ̇ε̱ν τὶ ἀδὰ, κ̇ε̱ τε̱ ὄόχε̱με̱, ε̇ τε̱ π̇εσόγε̱με̱; τζκ̇ε̱ν τί;

31. Π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τέ̱νε̱ χάγκρε̱ Μάνε̱νε̱ ντ' ἐρημὶ, σὶ κούντρ' ε̱̈ὅτε̱ ὄκρούαρε̱, Οὐ δὰ ἀτοῦρε̱ τε̱ χάϊγνε̱ π̇ούκ̇ε̱ γκὰ Κίελϊ.

32. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησοὺϊ, βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, νούκ' οὐ ἀ δὰ γιούβετ Μωϋσίου π̇ούκε̱νε̱ πρέϊγ Κίελιτ· πὸ π̇απ̇ὰϊ ἴμ οὐ ἐπ γιούβετ π̇ούκε̱ν' ε̇ βε̱ρτέτε̱ πρέϊγ Κίελιτ.

33. Σε̱ ψὲ π̇ούκ' ε̇ Περντίσε̱ ε̱̈ὅτ' αϊ κ̇ε̱ κὰ ζ̇π̇ρίτουρε̱ γκὰ Κίελι, ε̇ ἔπ τὲ̱ ῥούαριτε̱ ντὲ̱ π̇ότε̱.

34. Ε δε̱ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὶγ, Ζὸτ, ἔμνα νάβετ κουρδὸ κ̇ε̱τὲ̱ π̇ούκ̇ε̱.

35. Ε δε̱ Ιησοὺϊ οὐ θότ' ἀτοῦρε· οὔνε̱ γιὰμ π̇ούκ̇ ε̇ γέτε̱σε̱· αϊ κ̇ε̱ βγιεν

ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε.

36. Πλὴν σᾶς εἶπον, ὅτι καὶ μὲ εἴδετε καὶ δὲν πιστεύετε.

37. Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατὴρ, πρὸς ἐμὲ θέλει ἐλθει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ δὲν θέλω ἐκβάλει ἔξω·

38. Διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω *οὐδὲν* ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, πᾶς ὅστις βλέπει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρα.

41. Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγώ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·

42. Καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ ὁποίου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

43. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ γογγύζετε μεταξύ σας.

44. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, ἐὰν δὲν ἑλκύσῃ αὐτὸν ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45. Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, «Καὶ πάντες θέλουσιν εἶσθαι διδακτοὶ τοῦ Θεοῦ.» Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πα-

τὲκ μέγε, δὸ τε̱ μὸς κέτε̱ οὔ· ἐ δε̱ τ' κε̱ πεσὸν μπε̱ μούα δὸ τε̱ μὸς κέσε̱ ἔτ κούῥῥε̱.

36. Πὸ οὖν' οὺ θάτζε̱ γιούβετ, κε̱ ἐ δε̱ με̱ πάτε̱ μούα, ἐ δε̱ νούκε̱ πεσόνι.

37. Ϝιθ' ατε̱ κε̱ με̱ ἐπ μούα παπάϊ τὲκ μέγε δὸ τε̱ βίγε̱, ἐ οὖνε̱ δὸ τε̱ μὸς ντζγιὲρ γιάϋτε̱ ατε̱ κε̱ βγιὲν τὲκ μέγε.

38. Σε̱ ψε̱ ζμπρίτα γκὰ Κίελι, γιὸ κε̱ τε̱ μπέϊγ ατε̱ κε̱ δούα οὖνε̱, πὸ ατε̱ κε̱ δὸ αϊ κε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱.

39. Ε κε̱γιὸ ε̱ὔτε̱ θελίμ' ἐ παπάϊτ κε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱, κε̱ γκὰ Ϝιθ' ἀγιὸ κε̱ με̱ δὰ αϊ μούα τε̱ μὸς χουμπὰς Ϝε̱ γκὰ ἀγιὸ, πὸ τὰ γγιαλ' ατε̱ ντε̱ δίτε̱ τε̱ παστάϊγμε.

40. Ε κε̱γιὸ ε̱ὔτε̱ θελίμ' ἐ ατὶγ κε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱ μούα κε̱ τζίλι δὸ κε̱ σῖχ τε̱ πίῥῥε̱, ἐ πεσὸν ντε̱ αϊ, τε̱ κέτε̱ γέτε̱ν' ἐ πὰ σόσουρε̱· ἐ οὖνε̱ δὸ τὰ γγιὰλ ατε̱ ντε̱ δίτε̱ τε̱ παστάϊγμε.

41. Ε μουρμουρίσνε̱ δὰ μπε̱ τε̱ πὲρ κε̱τε̱ τζιφούτε̱, σε̱ ψε̱ θά' οὖνε γιὰμ ἀγιὸ κούκε̱ κε̱ ζμπρίτι γκὰ Κίελι·

42. Ε θοῦνε̱ νούκ' ε̱ὔτε̱ κοῦϊγ Ιησοῦϊ ἰ πίῥῥι Ιωσήφιτ, κε̱ νέβετ κε̱τίγ ἰ δίμε̱ παπάνε̱ ἐ δε̱ μέμε̱νε̱; κιὸ θότε̱ δὰ κοῦϊγ σε̱ κὰμ ζμπρίτουρε̱ γκὰ Κίελι;

43. Οὐ περϜέϊϜα ἀδὰ Ιησοῦϊ ἐ οὐ θὰ ατοῦρε, μὸς μουρμουρίσνι νϊέρι με̱ γέτε̱ρινε̱.

44. Ντονιε̱ νούκε̱ μοῦντ τε̱ βίγε̱ τὲκ μέγε, ντε̱ μὸς ἐ χέϊκτε̱ ατε̱ παπάϊ κε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱ μούα, ἐ ατε̱ δὸ τὰ γγιὰλ οὖνε̱ ντε̱ δίτε̱ τε̱ παστάϊγμε.

45. Ε̱ὔτε̱ σκρούαρε̱ ντε̱ προφήτε̱ρ· δὸ τε̱ γένε̱ Ϝίθε̱ δασκαλέψουρε̱ γκὰ Περντία· τζίλι δὸ ἀδὰ κε̱ τε̱ διϜιόγε̱ ἐ τε̱ μψόγε̱ γκὰ παπάϊ βγιὲν

τρὸς καὶ μάθῃ, ἔρχεται πρὸς ἐμέ.
46. Οὐχὶ ὅτι εἶδέ τις τὸν Πατέρα,
εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι παρὰ τοῦ
Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα.
47. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω,
Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώ-
νιον.
48. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.
49. Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ
μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον.
50. Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ κατα-
βαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγῃ
τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ.
51. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ
καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις
φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζή-
σει εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ
τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ
σάρξ μου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θέλω δώ-
σει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.
52. Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλ-
λήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς
δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ
φάγωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ;
53. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰη-
σοῦς. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω,
Ἐὰν δὲν φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε τὸ αἷμα
αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.
54. Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου,
καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν
αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει
αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
55. Διότι ἡ σάρξ μου ἀληθῶς εἶ-
ναι τροφὴ, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς
εἶναι πόσις.
56. Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου,
καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μέ-
νει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.
57. Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ ζῶν
Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα,
οὕτω καὶ ὅστις μὲ τρώγει, θέλει ζή-

τὲκ οὔ.
46. Γιὸ σὲ κὰ πάρρ̇ε̱ ντονὲ̱ π̇α-
π̇άνε̱, πε̱ρ βέτζμε αἴ ἰκε̱ ε̱ὅτε̱ γκὰ
Περντία· κούϊγ ὲ κὰ πάρε̱ π̇απ̇άνε̱.
47. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιού-
βετ, αἴ κ̇ε̱ π̇εσὸν μπε̱ μοὺα, κὰ γέτε̱
τε̱ πὰ σόσουρε̱.
48. Οὔνε̱ γιὰμ π̇ούκα ὲ γέτε̱σε̱.
49. Παπ̇αλάρε̱τε̱ τούκ̇ϊγ χάγκρε̱
Μάνε̱νε̱ ντ' ὲρημὶ, ὲ βδίκνε̱.
50. Κούϊγ ε̱ὅτε̱ π̇ούκ̇α κ̇ε̱ ζπ̇ρίτι
γκὰ Κίελι. κ̇ε̱ τε̱ μὸς βδέσε̱ αἴ κ̇ε̱ τε̱
χάγε̱ πρέϊγ σόε.
51. Οὔνε̱ γιὰμ π̇ούκα ὲ Fιάλε̱ κ̇ε̱
ζπ̇ρίτα γκὰ Κίελι· αἴ κ̇ε̱ τε̱ χάγε̱ γκα
κ̇ε̱γιὸ π̇ούκ̇ε̱, δὸ τε̱ ρ̇όγε̱ ντε̱ γέτε̱
τε̱ πὰ σόσουρε̱, ὲ π̇ούκα κ̇ε̱ δὸ τὰ ἀπ
οὔνε̱ κούρμι ἴμ ε̱ὅτε̱, κ̇ε̱ δὸ τὰ ἀπ
οὔνε̱ πε̱ρ ὅπε̱τὶμ τε̱ κ̇ότε̱σε̱.
52. Ε τζιρούτε̱ Fκρίντε̱ὅινε̱ ν̇ιέρι
μὲ γιάτε̱ρινε̱, ὲ θόὅνε̱· κιὅ μοὺντ
κούϊγ τὲ νὰ ἄπε̱ νέβετ κούρμιν' ἐτὶγ
τε̱ χάμε̱;
53 Οὐ θὸτ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ιησούι·
βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὰμ γιούβετ, ντε̱
μὸς χ̇ε̱γκρε̱τζι κούρμν' ὲ π̇ίρρ̇ιτ σε̱
ν̇ιερίουτ, ὲ δὲ τε̱ πίγι Fιάκν' ἐτὶγ,
ν̇ούκ̇ε̱ κ̇ένι γέτε̱ μπε̱ βέτε̱χε τουάϊγ.
54. Αἴ κ̇ε̱ χὰ κούρμνε̱ τὶμ, ὲ δε̱ πὶ
Fιάκνε̱ τὶμ, κὰ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱,
ὲ οὔνε̱ δὸ τὰ γγιαλ ἀτε̱ μπε̱ δίτε̱ τε̱
παστάϊγμε.
55. Σὲ φὲ κούρμι ἴμ μὲ τε̱ βε̱ρ-
τέτα ε̱ὅτε̱ τε̱ γκρε̱νε̱, ὲ δὲ Fιάκου ἴμ
μὲ τε̱ βε̱οτέτα ε̱ὅτε̱ τε̱ πίρρ̇ε̱.
56. Αἴ κ̇ε̱ χὰ κούρμνε̱ τὶμ ὲ δὲ πὶ
Fιάκνε̱ τὶμ, μπέτετε̱ τὲκ μέγε, ὲ δὲ
οὔνε̱ τὲκ αἴ.
57. Σὶ κούντρε̱ με̱ δε̱ρFόϊ μούα αἴ
π̇απ̇άϊ κ̇ε̱ ρ̇ὸν, ὲ δὲ οὔνε̱ ρ̇όϊγ πε̱ρ
π̇απ̇άνε̱, ἀὅτοὺ ὲ δὲ αἴ κ̇ε̱ τε̱ χάγε̱

σει καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ.

58. Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τοῦτον τὸν ἄρτον, θέλει ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

59. Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον, Σκληρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ αὐτόν;

61. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο σᾶς σκανδαλίζει;

62. Ἐὰν λοιπὸν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο τὸ πρότερον;

63. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ, ἡ σὰρξ δὲν ὠφελεῖ οὐδέν· οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ἐσᾶς, πνεῦμα εἶναι καὶ ζωὴ εἶναι.

64. Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἵτινες δὲν πιστεύουσι. Διότι ἤξευρεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

65. Καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο σᾶς εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ, ἐὰν δὲν εἶναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρός μου.

66. Ἔκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

67. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ ὑπάγητε;

68. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλομεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις.

μούα δό τε̱ ρόγε̱, με̱ ἄνε̱ τίμε.

58. Κεγιὸ ε̱̈ὄτ' ἀγιὸ κ̇ούκε̱ κ̇ε̱ ζ̇πρίτι γκὰ Κίελι, νούκε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ σὶ ε̱ π̇απ̇αλάρε̱βετ σούαϊγ, κ̇ε̱ χάγκρε̱ Μάνε̱νε̱. ε̱ ϐδίκνε̱· αἰ κ̇ε̱ γὰ κ̇ε̱τε̱ κ̇ούκε̱ δὸ τε̱ ρόγε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

59. Κε̱τὸ οὐ θὰ αἴ κοὺρ διδάξτε ντε̱ Συναγοὐαϊγ τε̱ Καπερναούμιτ.

60. Αντάϊγ ὄσούμε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, σὶ διϝιούανε̱, θάνε̱· ε̱ ἄὄπρε̱ ε̱̈ὄτε̱ κ̇ε̱γιὸ φγιάλλε̱· κουὄ μοὺντ τὶ διϝιόγε̱ ἀτίγ;

61. Ε σὶ ν̇ιόγου Ἰησούϊ βετίουτ, κ̇ε̱ μουρ̇μουρ'σνε̱ μαθητίτ' ἐτίγ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱, οὐ θότ ἀτοῦρε· πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ σκανδαλίσι γιούϐετ;

62. Ε ντε̱ὄτε̱ δὰ κ̇ε̱ τε̱ ὄίγνι τε̱ π̇ίρ' ε̱ ν̇ιερίουτ, κ̇ε̱ τε̱ χίπε̱γε̱ τε̱κ ἴ̈ ε̱ κ̇ε̱ πε̱ρπάρα;

63. Σ̈πίρτι ε̱̈ὄτ' αἴ κ̇ε̱ ἔπ γέτε̱νε̱, κούρμι νούκε̱ ϐε̱γὲν φάρρεϝε̱, φγιάλε̱τε̱ κ̇ε̱ οὐ θὸμ οὔνε̱ γιούϐετ, γιάνε̱ Σ̈πίρτ, ε̱ δε̱ γέτε̱.

64. Πὸ γιάνε̱ τζὰ γκὰ γιούϐετ κ̇ε̱ νούκε̱ π̇εσόγε̱νε̱, σε̱ ψε̱ Ἰησούϊ ε̱ δὶγ κ̇ε̱ κρίε χέρε̱σε̱ τζίλε̱τε̱ γιάν' ἀτὰ κ̇ε̱ νούκε̱ π̇εσόγε̱νε̱, ε̱ δε̱ τζίλι ἴ̈ ε̱ αἰ κ̇ε̱ δούαϊγ τὰ παραδὸς ἀτε̱.

65. Ε θὸὄ, ἀντάϊγ οὐ θάτζε̱ γιούϐετ, σε̱ νούκε̱ μοὺντ τε̱ βίγε̱ ν̇ιερὶ τε̱κ οὗ, ντε̱ μὸς ἴ κιόφτε̱ δε̱ν' ἀτὶγ γκὰ π̇απ̇άϊ ἴμ.

66. Κε̱ ἀχιέρε ε̱ παὄτάγε ὄούμε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ χόϊκνε̱ μπε̱ τε̱ πράπε̱, ε̱ νούκ' ἔτζε̱ϊγνε̱ με̱ με̱ τε̱ π̇άὄκε̱.

67. Ε ἀντάϊγ οὐ θὰ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱βετ Ἰησούϊ, μὸς δόγι ε̱ δε̱ γιούϐετ τε̱ βίγι;

68. Ε γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ Σίμων Πέτρουα· Ζὸτ, ντε̱ τζίλι τε̱ ϐέμι; τὶ κ̇ε̱ φγιάλε̱ τε̱ γέτε̱σε̱ πὰ σόσουρε̱.

69. Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἷς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος;

71. Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα, ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. ζʹ. 7.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι δὲν ἤθελε νὰ περιπατῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

2. Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία.

3. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταί σου τὰ ἔργα σου τὰ ὁποῖα κάμνεις·

4. Διότι οὐδεὶς πράττει τὶ κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ἦναι φανερός. Ἐὰν πράττῃς ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον.

5. Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

6. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε ἕτοιμος.

7. Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πονηρά.

8. Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβαίνω ἔτι εἰς τὴν

69. Ε νέβετ π̇εσσύαμ, ἐ ν̇ιόχμ, σὲ τὶ γὲ Κρίὄτι ἰ π̇ίρρ̇ι Περντίσε̱ Ϝιάλε̱.

70. Οὐ πε̱ρϜέιϜκ ἀτοῦρε Ιησούι· νοὺκ' οὐ ζϜιόδα οὔνε̱ γιούβετ τὲ̱ δίμπε̱δγιέτε̱, ἐ ν̇ιε̱ γκὰ γιούβετ ἕὄτε̱ δγιάλ;

71. Ε οὐ θὸὄ Ιούδε̱νε̱, τὲ̱ π̇ίρρ̇' ἐ Σίμωνητ Ισκαριώτνε̱· σὲ κούϊγ, κ̇ε̱ κὲ ν̇ιε̱ γκὰ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱, δούαϊγ τὰ προδὸς ἀτέ̱.

Κρίε Εὔτάτε̱τε̱. ζʹ. 7.

1. Ε πὰς κ̇ε̱τοῦρε βὶγ Ιησούϊ τοὺκ' ε̱τζουρε̱ ντὲ̱ πε̱ρ Γαλιλαίε̱, σὲ νούκ̇ε̱ δούαϊγ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ Ιουδαίε̱, σὲ ψὲ ἐ κ̇ε̱ρκόϊγν' ἀτὲ̱ τζιφούτε̱ τὰ βρίτνε̱.

2. Ε ἐ κρέ̱μπτεα ἐ τζιφούτετ, ἐ τένταβετ, ἴὄ ἄφε̱ρ.

3. Ε ἰ θόν' ἀτὶγ βελάζε̱ριτ' ἐτὶγ· ἴκ̇ε̱ κ̇ε̱τέγε, ἐ χάϊγδε ντὲ̱ Ιουδαίε̱, κ̇ε̱ τὲ̱ ὄόχε̱νε̱ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτοὺ πούνε̱τε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν τί.

4. Σὲ ντονίε̱ κ̇ὲ δὸ τὰ μπούργε̱νε̱ π̇όσα, σὶ π̇ε̱ν πούνε̱τ' ἐτὶγ φὄέχουρα, ντὲ̱ π̇ε̱ν τὲ̱ τίλια πούνε̱ρα, δε̱φτὸ βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε ντὲ̱ π̇ότε̱.

5. Σε ψὲ ἂς βε̱λάζε̱ριτ' ἐτὶγ νούκ̇ε̱ π̇εσόϊγνε̱ ντὲ ἀΐ.

6. Αντάϊγ οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούι· νούκ' ἔρδι ἐ δὲ κόχα ἵμε, μὰ κόχα γιούαϊγ ἕὄτε̱ κουρδὸ Ϝατί.

7. Νούκ̇ε̱ μοὺντ π̇ότα τοῦ μτζόγε̱ γιούβετ· μὰ μούα με̱ μτζὸν, σὲ ψὲ οὔνε̱ π̇ε̱ίγ τὲ̱ δούκ̇ενε̱ πούνε̱τ' ἐσάϊγ κ̇ε̱ γιάνε̱ τὲ̱ κ̇ε̱κία.

8. Χάϊγδενι γιούβετ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ κρέ̱μπτε̱, οὔνε̱ νούκ̇ε̱ βέτε ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱

ἑορτὴν ταύτην, διότι ὁ καιρός μου δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

9. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10. Ἀφοῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐχὶ φανερῶς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

11. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος;

12. Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

13. Οὐδεὶς ὅμως ἐλάλει παῤῥησίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14. Καὶ ἐνῷ ἡ ἑορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε.

15. Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῷ δὲν ἔμαθεν;

16. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδαχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με.

17. Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδαχῆς, ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαυτοῦ.

18. Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικήν του· ὅστις ὅμως ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος εἶναι ἀληθὴς, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει.

19. Ὁ Μωϋσῆς δὲν σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σᾶς ἐκπληροῖ τὸν νόμον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε;

20. Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε,

τε̱ κρε̱μπτε, σε̱ νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ μπούσ̈ιουρ' ε̱ δε̱ κόχα ίμε.

9 Ε σι θὰ μπὰ τὰ κ̇ε̱τὸ, μπέτι ντε̱ Γαλιλαίε̱.

10. Μὰ πόκε̱ βάνε̱ βε̱λάζε̱ριτ' ε̱τίγ, ἀχιέρε βάτε ε̱ δε̱ αἰ ντε̱ τε̱ κρε̱μπτε, γιὸ φάκεζα, πὸ σι φσ̈έχουρα.

11. Ε τζιφούτε̱ ε̱ κ̇ε̱ρκόιγν' ἀτε̱ ντε̱ δίτε̱ τε̱ σε̱ κρε̱μπτεσε̱, ε̱ θόσ̈νε̱· κοὺ ε̱̈σ̈τ' αἰ;

12. Ε κ̇ε̱νεῖγ νιε̱ μουρμούρ' ε̱μάδε ντε̱ τούρμε̱ρα πε̱ρ τε̱ τζὰ θόσ̈νε̱, σε̱ ε̱̈σ̈τε̱ ἰ μίρε̱· ε̱ τε̱ τγιέρε̱ πὰ θόσ̈νε̱· γιό' πὸ ϝε̱νιε̱ν τούρμε̱νε̱.

13. Πὸ ντονιε̱ νούκε̱ κουβε̱ντὸν με̱ λεφτερὶ πε̱ρ ἀτε̱ γκὰ φρίκ' ε̱ τζιφούτετ.

14. Σι ὅκουαν ε̱ δὰ ϝίσματ' ε̱ σε̱ κρε̱μπεβετ, χίπι Ιησούϊ ντε̱ Ιερὸ, ε̱ διδάξτε.

15. Ε τζιουδίτιοσ̈νε̱ τζιφούτε̱, ε̱ θόσ̈νε̱· κιο̈ δι κουῖγ γραμματὶ πὰ μφούαρε̱;

16. Ε δε̱ Ιησούϊ οὐ πε̱ρϝέιτκ μπὰ τὰ, ε̱ οὐ θότε̱· τε̱ διδάξουριτε̱ τίμ, νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ τίμτε̱, πὸ ἀτίγ κ̇ε̱ με̱ κὰ δε̱ρϝούαρε̱.

17. Ντε̱ δὸ νιερὶ τε̱ κ̇έγε̱ θελίμε̱ν' ε̱ ἀτίγ, δὸ τε̱ νιόχε̱ ντε̱ϊτε̱ κ̇ε̱γιὸ διδαχὶ ε̱ Περντίσε̱, ἀ οὐνε̱ κουβε̱ντόῖγ πρέϊγ βετίουτ.

18. Αἰ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν πρέϊγ βετίουτ, κ̇ε̱ρκὸν ντερ' ε̱τίγ· μὰ κουσ̈ κε̱ρκὸν ντέρ' ε̱ ἀτίγ κ̇ε̱ ε̱ κὰ δε̱ρϝούαρε̱ ἀτε̱, κουῖγ ε̱̈σ̈τ' ἰ βε̱ρτέτε̱, ε̱ σκὰ τε̱ ρέμε μπε̱ τε̱.

19. Νούκ' οὐ δὰ Μωϋσίου γιούβετ νόμνε̱, ε̱ ντονιε̱ γκὰ γιουσ̈ σε̱ ρούαν νόμνε̱; ψε̱ κ̇ε̱ρκόνι τε̱ με̱ βρίτνι;

20. Γιοὺ πε̱ρϝέιτκ τούρμα, ε̱ ἰ θὰ,

Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ;

21. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἓν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε.

22. Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σᾶς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.

23. Ἐὰν λαμβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὁλόκληρον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐν σαββάτῳ;

24. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25. Ἔλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἰεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι;

26. Καὶ ἰδοὺ, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τφόντι ἐγνώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός;

27. Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν εἶναι.

28. Ἐφώναξε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πόθεν εἶμαι ἐξεύρετε· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε·

29. Ἐγὼ ὅμως ἐξεύρω αὐτὸν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλεν.

30. Ἐζήτουν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

31. Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι

τὶ γε̱ ἰ τζιντόσουρε̱, κυὸ̈ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ τε̱ βράσε̱;

21. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ἰησοὺϊ, ἐ θυ θότ' ἀτοῦρε· νιε̱ πούνε̱ βέτε̱με̱ κ̇έῤῥα, ἐ Ϝίθε τζιουδίτενι.

22. Ντόνε̱ σὲ Μωϋσίου, οὺ δὰ γιούβετ περιτομίνε̱ (γιὸ σὲ ε̱ὄτε̱ γκὰ Μωϋσίου, πὸ γκὰ κ̇άϊνκλάρε̱τε̱) ἐ γιοὺ περιτέμνι νιερὶ τε̱ Σ̈ε̱τούνε̱.

23. Ε ντε̱ὄτε̱ κ̇ε̱ περιτέμνετε̱ νιερίου τε̱ Σ̈ε̱τούνε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς πρίσ̈ετε̱ νόμι ἰ Μωϋσίουτ· ψὲ ζε̱με̱ρόνι μπε̱ μούα, σε̱ ὄε̱ρόβα Ϝίθε̱ νιε̱ νιερὶ τε̱ Σ̈ε̱τούνε̱;

24. Μὸς Ϝιουκόνι σὶ κούντρ' οὺ δούκ̇ετε̱, πὸ Ϝιουκόνι με̱ Ϝιοὺϊκ̇ τε̱ δρέϊγτε̱.

25. Ε θόὄνε̱ τζὰ Ιεροσολιμὶτ, νούκ' ε̱ὄτε̱ κούϊγ κ̇ε̱ ἐ κ̇ε̱ρκίϊγνε̱ τὰ βρίσνε̱;

26. Ε γιὰ. τὲκ κουβε̱ντὸν φάκεζα, ἐ σὶ θόνε̱ φάῤῥε Ϝε̱ ἀτὶγ· βάλε̱ μὸς ἐ νιόχν' ἀρχόντε̱τε̱, κ̇ε̱ αἴ ε̱ὄτε̱ με̱ τε̱ βε̱ρτέτα Κρίὄτι;

27. Πὸ κ̇ε̱τε̱ ἐ δίμε̱ γκὰ ε̱ὄτε̱· ἐ Κρίὄτι κοὺρ τε̱ βίγε̱ νούκ' ἐ δὶ νιερὶ γκὰ ε̱ὄτε̱.

28. Θόῤῥι ἀδὰ ντε̱ Ιερὸ Ἰησοὺϊ τούκ' ἐ διδάξουρε̱, ἐ θόὄ· ἐ δὲ μούα με̱ νίχνι, ἐ δὲ γκὰ γιὰμ με̱ νίχνι, ἐ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ κὰμ ἄρδουρε̱ γκὰ βέτε̱χεγια ἴμε, πὸ ε̱ὄτ' ἰ βε̱ρτέτε̱ αἴ κ̇ε̱ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱, κ̇ε̱ γιούβετ σὰ νίχνι ἀτε̱.

29. Μὰ οὔν' ἐ νιὸχ ἀτε̱ σὲ γιὰμ γκὰ αἴ, ἐ αἴ με̱ κὰ δε̱ρϜούαρε̱ μούα.

30. Ανταϊγ ἐ κ̇ε̱ρκίϊγν' ἀτε̱ τὰ ζίγνε̱, μὰ ντονιε̱ σχόδι δόῤῥε̱νε̱ μπὶ τε̱, σὲ ψὲ νούκε̱ κίὄ ἄρδουρε̱ σαχάτι ἰ τίγ.

31. Ε ὄούμε̱ γκὰ τούρμα κ̇εσούανε̱ ντὲ αἴ, ἐ θόὄνε̱· σὲ κοὺρ δὸ τε̱

ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει θαύματα πλειότερα τούτων τὰ ὁποῖα οὗτος ἔκαμεν;

32. Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

33. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.

34. Θέλετε μὲ ζητήσει, καὶ δὲν θέλετε *μὲ* εὑρεῖ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

35. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὑρεῖ αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διεσπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἕλληνας;

36. Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, Θέλετε μὲ ζητήσει, καὶ δὲν θέλετε *μὲ* εὑρεῖ; καὶ, Ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

37. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἵστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἂς ἔρχηται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἂς πίνῃ·

38. Ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ῥεύσει ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ.

39. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι δὲν ἦτο ἔτι *δεδομένον* Πνεῦμα Ἅγιον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἐδοξάσθη.)

40. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος

βίγε Κρίστι, μὸς δὸ τε̱ πέγε̱ με̱ σούμε̱ τζουδίρα γκὰ κε̱τὸ κε̱ πέρ̱ρι κούϊγ;

32. Διϝιούανε̱ Φαρισέϊγτε̱ τε̱ μουρμουρίσουριτ' ε̇ τούρμε̱σε̱ πε̱ρ ἀτε̱· ε̇ δε̱ρϝούανε̱ Φαρισέϊγτε̱ ε̇ τε̱ πάρε̱τ' ε̇ πρίφτε̱ρετ νιέρε̱ζ, κε̱ τὰ ζίγν' ἀτε̱.

33. Οὐ θὰ ἀδὰ ἀτοῦρε Ἰησούϊ, ε̇ δὲ πὰκ κόχε̱ γιὰμ με̱ γιούβετ, ε̇ παστάγε βέτε τὲκ ἀΐ κε̱ με̱ κὰ δε̱ρϝούαρε̱.

34. Δὸ τε̱ με̱ κε̱ρκόνι, ε̇ δὸ τε̱ μὸς με̱ ϝένι· ε̇ ἀτγὲ κε̱ γιὰμ οὔνε̱, γιούβετ νούκε̱ μούντνι τε̱ βίγι.

35. Ε τζιφούτε̱ θόσνε̱ νιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱· κοὺ δὸ τε̱ βέγε κούϊγ, κε̱ νέβετ δὸ τὲ μὸς ε̇ ϝέγε̱με̱ ἀτε̱; βάλε̱ μὸς δὸ τε̱ βέγε̱ ντε̱ φυλίρα τε̱ πε̱ρχάπουρα τε̱ Ἑλλήνε̱βετ, ε̇ τε̱ διδάξγε̱ Ἑλλήνε̱τε̱;

36. Τζδὸ με̱ θένε̱ κε̱γιὸ φγιάλε̱ κε̱ θα· δὸ τε̱ με̱ κε̱ρκόνι μούα, ε̇ δὸ τε̱ μὸς με̱ ϝένι ε̇ τὲκ γιὰμ οὔνε̱, γιούβετ σμούντνι τε̱ βίνι;

37. Ε δίτε̱ν' ε̇ παστάϊγμε τε̱ μάδενε̱ τε̱ σε̱ κρε̱μπτεσε̱, γκούλι κε̱μπε̱ν' Ἰησούϊ, ε̇ θύρ̱ρι με̱ φὸρτ, ε̇ θόσστε· κούσ κὰ ἔτ, λὲ τε̱ βίγε̱ τὲκ οὐ, ε̇ λὲ τε̱ πίγε̱.

38. Ατίγ κε̱ πεσὸν μπε̱ μούα (σι κούντρε̱ θὰ κάρτα) δὸ τι ρ̱γιέδε̱νε̱ λιούμε̱ρα γκὰ πάρκου ί τίγ οὔγιτ σε̱ ϝιάλε̱.

39. (Ε κε̱τε̱ ε̇ θὰ πε̱ρ Σπίρτ κε̱ δούαϊγνε̱ τε̱ μίρ̱ρε̱ ἀτὰ κε̱ πεσόϊγνε̱ ντὲ ἀΐ, σὲ ψὲ ε̇ δὲ σκὲ δε̱νε̱ Σε̱ίνγτι Σπίρτ, σὲ σκὲ ε̇ δὲ ντερούαρε̱ Ἰησούϊ.)

40. Αντάϊγ σούμε̱ γκὰ τούρμα, σι διϝιούανε̱ κε̱τε̱ φγιάλε̱, θόσνε̱· κούϊγ

εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης.

41. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός;

42. Δὲν εἶπεν ἡ γραφὴ, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κώμης Βηθλεὲμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός;

43. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν.

44. Τινὲς δὲ ἐξ' αὐτῶν ἤθελον νὰ πιάσωσιν αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.

45. Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε αὐτόν;

46. Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καθὼς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε;

48. Μήπως τὶς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;

49. Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

50. Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς (ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν διὰ νυκτὸς, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν),

51. Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει;

52. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἴδε, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

53. Καὶ ὑπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ἔστε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ προφήτη.

41. Ε τε̱τγιέρε̱ θόσνε̱· κούϊγ ἔστε̱ Κρίστι· ἐ τε̱τγιέρε̱ πὰ θόσνε̱· σὲ μὸς βγιὲν Κρίστι γκὰ Γαλιλαία;

42. Νούκε̱ θότε̱ κάρτα, σὲ γκὰ φάρρ' ἐ Δαβίδιτ, ἐ δε̱ γκὰ κιουτέτι ἰ Βιθλεέμιτ τὲκ ρίγ Δαβίδι, βγιὲν Κρίστι;

43. Ε οὺ πε̱ τε̱ σκίερε̱ ντε̱ τούρμε̱ πε̱ρ τέ.

44. Ε τζὰ γκὰ ἀτὰ δούαϊγνε̱ τὰ ζίγν' ἀτέ· πὸ ντονὲ̱ νούκε̱ βοῦρι δούαρτε̱ μπὶ τέ.

45. Οὺ κθίενε̱ δὰ κοπίγτε̱ τε̱ ντε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ ντε̱ Φαρισέϊγ· ἐ ἀτὰ οὺ θάνε̱ κετοῦρε· ψὲ νούκ' ἐ προύτε̱ ἀτέ.

46. Οὺ πε̱ρϝέϊϝκνε̱ κοπίγτε̱· ντονὲ̱ νιερὶ σκὰ φόλτουρε̱ κε̱στοὺ κούρρε̱, σι κούϊγ νιερί.

47. Ε Φαρισέϊγτε̱ γιοὺ πε̱ρϝε̱ϊκνε̱ ἀτοῦρε, μὸς γίνι ϝε̱νιέρε̱ μπάσε ἐ δὲ γιού;

48. Μὸς πεσοί ντε̱ ἀἲ ντονὲ̱ γκὰ ἀρχόντε̱τε̱, ἃ γκὰ Φαρισέϊγτε̱;

49. Πὸ κε̱γιὸ τούρμα, κε̱ νούκε̱ κουπε̱τὸν νόμνε̱, ἔστ' ἐ μαλε̱κούαρε̱.

50. Οὺ θότ' ἀτοῦρε Νικόδημοϊ, κε̱ πὰτ ἆρδουρε̱ νάτε̱νε̱ ντὲ ἀἲ, ἐ κε̱ κε̱ νιε̱ γκὰ ἀτά.

51. Μὸς νόμι γιουάϊγ δε̱με̱τὸν νιερίνε̱ πὰ διϝιούαρε̱ ἀτε̱ με̱ πε̱ρπάρα, ἐ πὰ νιόχουρε̱ σετζ πέν;

52. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκνε̱, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ, μὸς γὲ ἐ δὲ τι γκὰ Γαλιλαία; κε̱ρκὸ κάρτε̱ρατε̱, ἐ σίχ, κε̱ προφὴτ γκὰ Γαλιλαία νούκ' οὺ γκρέ.

53. Ε οὺ κθίε ϝίθε̱ κουσ ντε̱ στε̱πὶ τε̱ τίγ.

ΚΕΦ. ή. 8.

Ο ΔΕ Ἰησοῦς ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

2. Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3. Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ,

4. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη.

5. Ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις;

6. Ἔλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτὸν διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν.

7. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἂς ῥίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν.

8. Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἷς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἱσταμένη ἐν τῷ μέσῳ.

10. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σὲ κατεδίκασεν οὐδείς;

11. Καὶ ἐκείνη εἶπεν, οὐδεὶς, Κύ-

Κρίε Ετέτε̱τε̱. ή. 8·

Ε Ιησούϊ βάτε ντὲ̱ μάλλ τ' Ουλίνιετ.

2. Ε σ̈ούμε̱ με̱γγὲς ού κθίε πε̱ρσερὶ ντὲ̱ Ιερὸ, ε̇ Fίθε̱ λαόϊ βὶγ τὲκ άϊ, ε̇ ντὲ̱νι ε̇ ί διδὰξ άτά.

3. Ε Γραμματέϊγτε̱ ε̇ δὲ Φαρισέϊγτε̱ προύνε̱ τὲκ άϊ νιὲ̱ Fρούα, κ̇ε̱ πάνε̱ ζέ̱νε̱ τὲ̱ κουρβε̱ρὶ, ε̇ σὶ ε̇ κεντρούανε̱ άτὲ̱ ντὲ̱ μές,

4. Ιθόν' ατὶγ· Δάσκαλ, κ̇ε̱γιὸ Fρούα ντασ̈τὶ ού ζού ντὲ̱ κουρβε̱ρί.

5. Ε Μωϋσίου νὰ κὰ πορσίτουρε̱ νάβετ ντὲ̱ νὸμ, κ̇ε̱ τὲ̱ τίλιατε̱ τὶ μπουλιόγε̱νε̱ μὲ Fούρ̀ρ̀ε̱· πὸ τὶ τζθούα;

6. Ε κ̇ε̱τὲ̱ ε̈ θόσ̈νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ Fιουτζίτουρε̱ άτὲ̱, κ̇ε̱ τὲ̱ μούντνε̱ τὰ καλε̱ζόϊγνε̱ άτέ̱· μὰ Ιητούϊ ού ούνγ μπὲ̱ δὲ ε̇ σ̈κρούαν μὲ Fιὸσ̈τ μπὶ δέ.

7. Ε σὶ ρ̇ίγνε̱ ε̇ πιέτν' άτὰ Fίθε̱ νιὲ̱ άτὲ̱, γκρίγτι κρίετε̱ ε̇ ού θότ' άτοῦρε' άϊ κ̇ε̱ ε̱̋σ̈τε̱ γκὰ γιούβετ ί πὰ φάϊγ κὲ τὲ̱ σ̈τγιέρε̱ πρωτοπάρε̱ μπὶ τὲ̱ Fούρ̀ρ̀.

8. Ε πε̱ρσε̱ρὶ ούνὶ κόκ̇ε̱νε̱ ε̇ σ̈κρούαν μπὲ̱ δέ.

9. Ε άτὰ, πόκε̱ διFιούανε̱ κ̇ε̱τὲ̱, ε̇ δὲ φικίρι τοῦρε ί σ̈ιὰν, νίσνε̱ νιὲ̱ γκὰ νιὲ̱ τὲ̱ δίλλε̱ γιάσ̈τε̱, κ̇ε̱ γκὰ πλέϊκτε̱ γγέρα ντὲ̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμιτε̱· ε̇ μπέτι Ιησούϊ βέτε̱με̱, ε̇ δὲ Fρούαγια κ̇ε̱ κε̱ντρὸν ντὲ̱ μές.

10. Ε σὶ γκίγτι κρίετε̱ Ιησούϊ, ε̇ σπὰ ντονιὲ̱ πὲ̱ρ βέτζε Fρούασε̱, ί θότ' ασάϊγ' ῶ Fρούα. κοὺ γιάν' άτὰ κ̇ε̱ τὲ̱ καλε̱ζόϊγνε̱, ντονιὲ̱ στὲ̱ δε̱με̱τόϊ τί;

11. Ε δὲ άγιὸ θὰ· ντονιὲ̱ Ζὸτ' ε̈

ριε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς μὴ ἁμάρτανε.

12. Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσει εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής.

14. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω.

15. Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα.

16. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι μόνος δὲν εἶμαι, ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με.

17. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή.

18. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

19. Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατήρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἠξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

20. Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐ-

δὲ Ιησούϊ ἰ θότ᾽ ἀσάϊγ· ἆς οὔνε̱ στὲ̱ δ̇ε̱με̱τόϊγ τί· χάϊγδε̱ ἐ μὸς φε̱γε με̱.

12. Πε̱ρσε̱ρὶ Ιησούϊ οὐ φόλι ἀτοῦρε̱, ἐ οὐ θὰ· οὔνε̱ γιὰμ δ̇ρίτα ἐ π̇ότε̱σε̱· ἀὶ κ̇ὲ̱ βγιὲν πὰς μέγε, δ̇ὸ τὲ̱ μὸς ἔτζε̱γε̱ ντ᾽ ἐρε̱σίρε̱, πὸ δ̇ὸ τὲ̱ κ̇έτε̱ δ̇ρίτε̱ν᾽ ἐγέτε̱σε̱.

13. Ανταϊγ ἰ θὰν᾽ ἀτὶγ φαρισέϊγτε̱· τὶ ἔπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ βέτε̱χ̇ε τέ̱ντε· μαρτυρία γιότε σε̱ὂτ᾽ ἐ βε̱ρτέτε̱.

14. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ, ἐ οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· ντόνε̱ σὲ οὔνε̱ ἂπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ βέτε̱χ̇ε τίμε, ἐ βε̱ρτέτε̱ ἕ̱ὂτε̱ μαρτυρία ἴμε· σὲ ψὲ ἐ δ̇ὶ γκὰ κὰμ ἄρδουρε̱, ἐ κοὺ βέτε· μὰ γιούβετ νούκ̇ε̱ δ̇ίγι γκὰ βὶγ οὔνε̱, ἐ κοὺ βέτε,

15. Γιούβετ Ϝιουκόνι σὶ κούντρ᾽ οὐ θότε̱ κούρμι, οὔνε̱ νταὂτὶ νούκ̇ε̱ Ϝιουκόϊγ ντοṅιέ̱.

16. Ε δὲ ντὲ̱ Ϝιουκόφὂια οὔνε̱, Ϝιούκια ἴμε ἕ̱ὂτ᾽ ἐ βε̱ρτέτε̱· σε̱ νούκ̇ε̱ γιὰμ βέτε̱με̱, πὸ οὔνε̱ ἐ δὲ γιάτι ἴμ κ̇ὲ̱ με̱ κὰ δ̇ε̱ρϜούαρε̱.

17. Ε δὲ ντὲ̱ νὸμ τούαϊγ ἕ̱ὂτε̱ ὂκρούαρε̱, κ̇ὲ̱ μαρτυρία ἐ δ̇ὶ ṅιέρε̱ζετ ἕ̱ὂτ᾽ ἐ βε̱ρτέτε̱.

18. Γιὰμ οὔνε̱ δ̇ὲ̱ ἆπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ βέτε̱χ̇ε τίμε, ἐ ἔπ μαρτυρὶ πὲ̱ρ μούα π̇απ̇άϊ κ̇ὲ̱ με̱ δ̇ε̱ρϜόϊ.

19. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν᾽ ἀτίγ· κοὺ ἕ̱ὂτε̱ π̇απ̇άϊ ἴτ; οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ, νούκ̇ε̱ ṅίχνι ἆς μούα, ἆς π̇απ̇άνε̱ τίμ· τὲ̱ ṅιόχε̱τε̱ μούα, δ̇ὸ τε̱ κ̇έὂε̱τε̱ ṅιόχουρε̱ ἐ δ̇ὲ π̇απ̇άνε̱ τίμ.

20. Κε̱τὸ φγιάλε̱ θὰ Ιησούϊ ντε̱̆ Γαζοφυλακὶ, κοὺρ διδὰξ ντὲ̱ Ιερὸ, ἐ ντοṅιέ̱ ναύκ᾽ ἐ ζοῦρι ἀτὲ̱, σὲ νούκ̇ε̱ κ̇λὂ ἄρδουρε̱ ἐ δὲ σαχάτ᾽ ἐτίγ.

21. Οὐ θὰ πάϜενε ἀτοῦρε Ιησούϊ.

τους ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέ-
λετε μὲ ζητήσει, καὶ θέλετε ἀποθά
νει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν. Ὅπου ἐγὼ
ὑπάγω σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.
22. Ἔλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι,
Μήπως θέλει θανατώσει ἑαυτὸν, καὶ
διὰ τοῦτο λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;
23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς
εἶσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ
τῶν ἄνω. Σεῖς εἶσθε ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσ-
μου τούτου.
24. Σᾶς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε
ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν·
διότι ἐὰν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶ-
μαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρ-
τίαις ὑμῶν.
25. Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν,
Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
ὁ Ἰησοῦς, Ὅ,τι σᾶς λέγω ἀπ' ἀρχῆς.
26. Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω, καὶ νὰ
κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με
εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα
παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κό-
σμον.
27. Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς
αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρός.
28. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ὅτι ἐ-
γὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν κά-
μνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς μὲ ἐδίδαξεν
ὁ Πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.
29. Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ'
ἐμοῦ· δὲν μὲ ἀφῆκεν ὁ Πατὴρ μόνον·
διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ
εἰς αὐτόν.
30. Ἐνῷ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς αὐτόν.
31. Ἔλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς

οὔνε̱ με̱νίε̱ντ βέτε, ἐ δὸ τε̱ με̱ κ̇ε̱ρ-
κόνι μούα, ἐ δὸ τε̱ βδίσνι ντε̱ φάϊγ
τούαϊγ· τὲκ βέτε οὔνε̱, γιούβετ
σμούντνι τε̱ βίνι.
22. Αντάϊγ θόο̃νε̱ τζιφούτε̱· μὸς
δὸ τε̱ βράσε̱ βέτε̱χεν' ετίγ, κ̇ε̱ θότε̱,
τὲκ βέτε οὔνε̱, σμούντι γιούβετ τε̱
βίνι;
23. Ε οὺ θότ' ἀτοῦρε· γιοὺ γίνι
γκὰ τε̱ πόο̃τε̱ρμιτε̱, οὔνε̱ γιὰμ γκὰ
τε̱ λιάρτε̱σμιτε̱· γιοὺ γίνι γκὰ κ̇ε̱γιὸ
δινιὰ, οὔνε̱ σγιὰμ γκὰ κ̇ε̱γιὸ δινιά.
24. Αντάϊγ οὺ θάτζε̱ γιούβετ, κ̇ε̱
δὸ τε̱ βδίσνι μπε̱ φάγε τούαϊγ· σὲ
ψὲ ντε̱ μὸς π̇εσόφτζι κ̇ε̱ οὔνε̱ γιὰμ,
δὸ τε̱ βδίσνι μπε̱ φάγε τούαϊγ.
25. Ε ἰ θόο̃ν' ἀτίγ· τι τζίλι γέ; ἐ
δὲ Ιησούϊ οὺ θὰ ἀτοῦρε· ἀϊ γιὰμ κ̇ε̱ οὺ
κουβε̱ντόϊγ γιούβετ κε̱ χ̇έρε̱ν' επάρε̱.
26. Σ̃ούμε̱ κὰμ τε̱ θὸμ πε̱ρ γιού-
βετ, ἐ τοῦ δε̱με̱τόϊγ· πὸ ἀϊ κ̇ε̱ με̱
δε̱ρϝόϊ ε̱ο̃τ' ἰ βε̱ρτέτε̱· ἐ οὔνε̱ ἀτὸ
κ̇ε̱ διϝιόβα γκὰ ἀϊ, ἀτὸ θὸμ ντε̱
π̇ότε̱.
27. Ε ἀτὰ νούκ̇ε̱ κουπε̱τούανε̱, κ̇ε̱
πε̱ρ π̇απ̇άνε̱ οὺ θὸο̃ ἀτοῦρε.
28. Αντάϊγ οὺ θὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ·
κοὺρ τε̱ γκρίρρι γκὰ δέου τε̱ π̇ίρρ' ἐ
νιερίουτ, ἀχ̇ιέρε δὸ τε̱ νίχνι σὲ οὔνε̱
γιὰμ, ἐ βετίουτ νούκ̇ε̱ π̇έϊγ ντονίε̱
πούνε̱, πὸ φλιὰς σι κούντρε̱ με̱ δι-
δάξι μούα π̇απ̇ἀϊ ἴμ.
29. Ε ἀϊ κ̇ε̱ με̱ δε̱ρϝόϊ, ε̱ο̃τε̱ με̱
μούα· νούκ̇ε̱ με̱ λιὰ μούα βέτε̱με̱ π̇α-
π̇ἀϊ· σὲ ψὲ οὔνε̱ π̇έϊγ κουρδὸ ἀτὸ κ̇ε̱
ἰ πε̱λκέγε̱νε̱ ἀτίγ.
30. Ε κοὺρ θὸο̃ ἀϊ κ̇ε̱τὸ φγιάλ̇ε̱,
σ̃ούμε̱ π̇εσούανε̱ ντὲ ἀϊ.
31. Ε οὺ θὸο̃ ἀδὰ Ιησούϊ ἀτοῦρε
τζιφούτετ κ̇ε̱ π̇άνε̱ π̇εσούαρε̱ ντὲ ἀϊ

αὐτὸν, Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἴσθε ἀληθῶς μαθηταί μου·

32. Καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ εἴμεθα, καὶ δὲν ἐγείναμεν δοῦλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι θέλετε γείνει ἐλεύθεροι;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας.

35. Ὁ δὲ δοῦλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε.

36. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι.

37. Ἐξεύρω ὅτι εἶσθε σπέρματα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς.

38. Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρός μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἴδετε πλησίον τοῦ πατρός σας.

39. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἠθέλετε κάμνει.

40. Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραὰμ δὲν ἔκαμε.

41. Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρός σας. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

ντὲ̱ ῥοὐαγτισι φγιάλε̱τ' ἐμία γιούβετ, δὸ τὲ̱ γίνι μαθητίτ' ἐμὶ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

32. Ε δὸ τὲ̱ νίχνι τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, ἐ ἐ βε̱ρτέτα δὸ τοῦ λεφτερόσ̈γε̱ γιούβετ.

33. Γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκε̱ ἀτίγ· γέμι γκὰ φάρρ' ἐ Ἀβραάμιτ, ἐ νούκ' οὐ πὲ̱μ κούρρε̱ σ̈κλὲβ ντὲ̱ ντονὶε̱, κὶσ̈ ἀδὰ θούα τὶ, δὸ τὲ̱ λεφτερόσι;

34. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ μπὰ τὰ Ιησούϊ· βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ̱ τζίλι δὸ κὲ̱ πὲ̱ν φάϊγνε̱, ἔσ̈τε̱ σκλὰβ ἰ φάγιτ.

35. Ε σκλάβι νούκε̱ κε̱ντρὸν Ϝίθε̱ νὶε̱ μπὲ̱ σ̈τε̱πί· πίρρι κε̱ντρὸν Ϝίθε̱ νὶε̱ ντὲ̱ σ̈τε̱πί.

36. Αντάϊγ ντοὺ σ̈πε̱τόφτε̱ πίρρι γιούβετ, δὸ τὲ̱ γίνι μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱ τὲ̱ σ̈πε̱τούαρε̱.

37. Ε δὶ κὲ̱ γίνι γκὰ φάρρ' ἐ Αβραάμιτ· πὸ κε̱ρκόνι τὲ̱ με̱ βρίτνι μούα, σὲ ψὲ φγιάλια ἴμε νούκε̱ χὶν μπὲ̱ γιούβετ.

38. Οὖνε̱ θὸμ ἀτὲ̱ κὲ̱ κὰμ πάρε̱ μπάνε̱ τὲ̱ παπάϊτ σίμ· ἀσ̈τοὺ ἐ δὲ γιοὺ ἀτὲ̱ πένι κὲ̱ μφούατε γκὰ παπάϊ γιουάϊγ.

39. Γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκνε̱ ἀτὶγ, ἐ ἰ θάνε̱· παπάϊ ἴνε̱ ἔσ̈τ' Αβραάμι· οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούϊ· τὲ̱ γέσ̈ε̱τε̱ πίγτ' ἐ Αβραάμιτ, δὸ τε̱ πέγε̱τε̱ πούνε̱τ' ἐ Ἀβραάμιτ.

40. Μὰ νταστὶ κε̱ρκόνι τὲ̱ με̱ βρίτνι μούα, νιερὶ κὲ̱ οὐ θάτζε̱ γιούβετ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, κὲ̱ διϜιόβα γκὰ Περντία· κε̱τὲ̱ Αβραάμι νούκ' ἐ πέρρι.

41. Γιούβετ πένι πούνε̱ρατ' ἐ παπάϊτ σούαϊγ· γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκν' ἀτὶγ· νέβετ σγέμι γκὰ φάρρε̱ κουρβε̱ρίσε̱· νὶε̱ παπὰ βέτε̱με̱ κέμι, Περντίνε̱.

42. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατήρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾷ ἐμέ· διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε.

43. Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλιάν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου.

44. Σεῖς εἶσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρός σας θέλετε νὰ πράττητε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ *ψεύδους*.

45. Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε.

46. Τίς ἀπὸ σᾶς μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε;

47. Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶσθε.

48. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

49. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμάζετε.

50. Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.

51. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.

52. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ

42. Ε Ιησούϊ οὺ θότ' ἀτοῦρε· ντε̱ κὲ Περντία π̇απ̇άϊ γιούαϊγ, πὰ γέτε̱ρε̱ δ̇ὸ τε̱ με̱ δόγε̱τε̱ μούα· σὲ οὔνε̱ γκὰ Περντία δ̇όλλα, ἐ ἄρτζε̱· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὰμ ἄρδουρε̱ βετίουτ, πὸ ἀϊ με̱ δ̇ε̱ρϜόϊ μούα.

43. Πε̱ρ τζφάρε̱ πούνε̱ νούκ̇ε̱ κουπε̱τόνι γιούβετ Ϝιούχε̱νε̱ τίμε; σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ ντίενι φγιάλε̱νε̱ τίμε.

44. Γιούβετ κ̇ίνι πε̱ρ π̇απ̇ὰ δ̇γιάλινε̱· ἐ δ̇όϊ τε̱ π̇έ̱νι ἀτὸ κ̇ε̱ δ̇ε̱σ̈ε̱ρὸν π̇απ̇άϊ γιούαϊγ· ἀϊ ἴσ̈ κ̇ε̱ βρὰου ν̇ιερίνε̱ κ̇ε̱ χέρε̱ν' ἐ πάρε̱, ἐ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ νούκ̇ε̱ κε̱ντρόϊ, σὲ ψὲ σέ̱σ̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱ ντὲ ἀϊ κοὺρ φλὲτ Ϝε̱ν̇ιέσ̈τρε̱νε̱, φλὲτ ἀτε̱ κ̇ε̱ Ϝιὰν ἀτὶγ, σὲ ψὲ ἔ̱σ̈τε̱ Ϝε̱ν̇ιεσ̈τγιὰρ, ἐ δε̱ π̇απ̇άϊ ἰ Ϝε̱ν̇ιέσ̈τρε̱σε̱.

45. Πὸ μούα νούκ̇ε̱ με̱ π̇εσόνι, σὲ ψὲ οὺ θὸμ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.

46. Κοὺσ̈ γκὰ γιοὺσ̈ με̱ κε̱ρτὸν πε̱ρ φάϊγ; ἐ ντοὺ θὸμ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, πε̱ρ σὲ γιούβετ νούκ̇ε̱ με̱ π̇εσόνι μούα;

47. Αϊ κ̇ε̱ ἔ̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία, φγιάλε̱τ' ἐ Περντίσε̱ δ̇ιϜιόν· γιούβετ ἀντάϊγ νούκ' ἰ δ̇ιϜιόνι, σὲ ψὲ σγίνι γκά Περντία.

48. Γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκνε̱ τζιφούτε̱, ἐ ἰ θάν' ἀτὶγ, νούκ̇ε̱ θόμι νάβετ μίρ̇ρ̇ε̱, σὲ τὶ γὲ ν̇ιε̱ Σαμαρὶτ, ἐ ἰ τζιντόσουρε̱;

49. Οὺ πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ, οὔνε̱ σγιὰμ ἰ τζιντόσουρε̱, πὸ ντερόϊγ π̇απ̇άνε̱ τὶμ, ἐ γιούβετ μὲ ξεντε̱ρόνι μούα.

50. Μὰ οὔνε̱ νούκ' ἐ ζε̱ φὶλ ντέρ̇ρ̇ε̱ τὶμ, ἔ̱σ̈τε̱ κοὺσ̈ ἐ κ̇ε̱ρχὸν ἐ δ̇ὸ τε̱ π̇έ̱γε̱ Ϝιούϊκ̇.

51. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὺ θὸμ γιούβετ, κοὺσ̈ τε̱ ρούαγε̱ φγιάλε̱νε̱ τίμε, δ̇ὸ τε̱ μὸς σ̈όχε̱ βδέκ̇ε̱γε̱ ντε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

52. Ι θόνε̱ δ̇ὰ ἀτὶγ Τζιφούτε̱,

'Ιουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα.

53. Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλήτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτόν;

54. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις μὲ δοξάζει, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας.

55. Καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὸν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτὸν, θέλω εἶσθαι ὅμοιός σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω.

56. Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

57. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;

58. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πρὶν γείνῃ ὁ Ἀβραὰμ ἐγὼ εἶμαι.

59. Ἐσήκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ῥίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περάσας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. Θʹ. 9.

ΚΑΙ ἐνῷ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.

2. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββὶ, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ,

νταὅτὶ πὰ ἐ ṅιόχμ, κ̇ε̱ τὶ γὲ ἱ τζιντόσουρε̱. Αβραάμι ϐδίκι, ἐ δὲ προφήτε̱ριτε̱, ἐ τὶ θούα· κοὺσ̈ ῥούαν φγιάλε̱νε̱ τίμε, δὸ τε̱ μὸς χάγε̱ ϐδέκ̇ε̱γε̱ ντε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

53. Μὸς γὲ τὶ μὶ μὰδ σὲ Αβραάμι, π̇απ̇άϊ ἴνε̱, κ̇ε̱ ϐδίκι; ἐ δὲ προφήτε̱ριτε̱ ϐδίκνε̱, τζίλινε̱ ἐ π̇ε̱ν τὶ ϐέτε̱χ̇ενε̱ τε̱ντε;

54. Οὐ πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ, ντε̱ ντεῥόϊγ οὔνε̱ ϐέτε̱χ̇ενε̱ τίμε, ντέῤῥια ἴμε̱ σε̱ὅτε̱ Fε̱, ε̱ὅτε̱ π̇απ̇άϊ ἴμ ἀϊ κ̇ε̱ με̱ντερόν· ἀϊ κ̇ε̱ θόϊ γιούϐετ σὲ ε̱ὅτε̱ Περντία γιούαϊγ.

55. Ε νούκ' ἐ ṅιόχτε ἀτε̱, μὰ οὔνε̱ ἐ ṅιὸχ ἀτέ̱· ἐ ντε̱ θάφτζια κ̇ε̱ σὲ ṅιὸχ ἀτε̱, δὸ τε̱ γὲμ Fε̱ṅιεὅτγιὰρ πόσι γιούϐετ· πὸ ἐ δὶ ἀτε̱, ἐ φγιάλε̱ν' ἐτὶγ ἐ ῥούαϊγ.

56. Αβραάμι π̇απ̇άϊ γιούαϊγ. Fὰζ τε̱ μὰδ ἐ πὰτ, κ̇ε̱ τε̱ ὅὶχ δίτε̱νε̱ τίμε, ἐ δὲ ἐ πὰ, ἐ οὐ Fε̱ζούα.

57. Ι θάνε̱ πὰ τζιφούτ' ἀτὶγ, ἐ δὲ πε̱σε̱δγιέτε̱ ϐγιὲτζ σγὲ, ἐ κ̇ὲ πάρε̱ 'Αβραάμνε̱;

58. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούϊ· βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούϐετ, σὲ πὰ πάῤῥε̱ δὲ Αβραάμι, γιὰμ οὔνε̱.

59. Αντάϊγ μούαῤῥε̱ Fούῤῥε̱ τε̱ π̇ίγνε̱ μπὶ τέ̱· μὰ Ιησούϊ οὐ φὅὲχ, ἐ δόλ̇ι γκὰ Ιερόϊ, ἐ ὅκόϊ ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ τοῦρε̱, ἐ ἀὅτοὺ βάτε.

Κρίε Ενε̱ντε̱τε̱. θʹ. 9.

Ε μπε̱ τε̱ ὅκούαρε̱ πὰ ṅιε̱ ṅιερὶ τε̱ βέρπ̇ε̱ρε̱, κ̇ε̱ γκὰ τε̱ λέῤῥε̱τ' ἐτίγ.

2. Ε ἐ πιέτν' ἀτε̱ μαθητίτ' ἐτὶγ, ἐ ἱ θάνε̱, Δασκὰλ, τζίλι φε̱γέου, κούϊγ ἀ πε̱ρίνγτ' ἐτὶγ, κ̇ε̱ τε̱ λέχ̇ε̱τε̱ ἱ βέρ-

ὥστε νὰ γεννηθῇ τυφλός;

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τα ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

4. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἑωσοῦ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζηται.

5. Ἐνόσῳ εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

6. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσε χαμαὶ, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ·

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὕπαγε νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (τὸ ὁποῖον ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). Ὑπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων.

8. Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλὸς, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτει;

9. Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, Ὅτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

10. Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί σου;

11. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοὶ εἶπεν, Ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα.

12. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

13. Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους.

14. Ἦτο δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤνοιξε

π̇ε̱ρε̱;

3. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ, ἄς κούϊγ φε̱γέου, ἄς πε̱ρίνγτ᾽ ἐτὶγ· πὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τζφάκε̱νε̱ πούνε̱τ᾽ ἐ Περντίσε̱ μπὲ̱ τέ̱.

4. Δούχαετε̱ τὲ̱ π̇έϊγ οὔνε̱ πούνε̱τ᾽ ἐ ἀτὶγ κὲ̱ μὲ̱ δ̇ε̱ρϜόϊ γγέρα σὰ ἕ̱ὄτε̱ δ̇ίτε̱· βγιὲν νάτε̱, κοὺρ σμοὺντ τὲ̱ πουνόγε̱ ντονιέ̱.

5. Γγέρα σὰ γιὰμ ντὲ̱ π̇ότε̱, γιὰμ δ̇ρίτ᾽ ἐ π̇ότε̱σε̱.

6. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τό· πεὄτίγτι μπὲ̱ δὲ, ἐ π̇έῤῥι μὲ π̇ε̱ὄτίμε̱ λιούτζε̱, ἐ λέου λιούτζενε̱ μπὶ σὶ τὲ̱ σε̱ βέρπ̇ε̱ριτ.

7. Ε ἰ θότ᾽ ἀτὶγ· χάϊγδε, λιάου ντὲ̱ Κολυμβίθρε̱ τὲ̱ Σιλωάμιτ, (κ̇ὲ̱ δ̇ὸ μὲ θένε̱ ἰ δ̇ε̱ρϜούαρε̱) ἐ σὶ βάτε, ἐ οὐ λιὰ, οὐ κθίε τούκ᾽ ἐ πάρε̱.

8. Ανταϊγ Ϝιτόντε̱, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἐ κ̇ίὄνε̱ πάρε̱ ἀτὲ̱ πε̱ρπάρα κ̇ὲ̱ ἴὄ ἰ βέρπ̇ε̱ρε̱, θόὄνε̱· νούκ᾽ ἕ̱ὄτε̱ κούϊγ κ̇ὲ̱ ρίγ, ἐ λίπε̱ν;

9. Τζὰ θόὄνε̱, κ̇ὲ̱ κούϊγ ἕ̱ὄτε̱· ἐ τε̱τγιέρε̱ πὰ, κ̇ὲ̱ τγιάτε̱ρ κ̇ὲ̱ ἰ Ϝιὰν ἀτὶγ ἕ̱ὄτε̱· μὰ αἰ θόὄτε̱, σὲ οὔνε̱ γιάμ.

10. Ε ἰ θόν᾽ ἀτὶγ, κ̇ίὄ τοῦ χάπνε̱ σίτε̱;

11. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ αἰ ἐ θὰ, νιὲ̱ νιερὶ κ̇ὲ̱ θούχαετε̱ Ιησοὺ, π̇έῤῥι λιούτζε̱, ἐ μὲ̱ λέου σίτε̱, ἐ μὲ̱ θὰ· χάϊγδε̱ ντὲ̱ Κολυμβίθρε̱ τὲ̱ Σιλωάμιτ, ἐ λιάου· ἐ βάϊγτα, ἐ οὐ λιάτζε̱, ἐ ὄόχ.

12. Ατε̱ χέρε̱ ἰ θάν᾽ ἀτὶγ, κου ἕ̱ὄτ᾽ αἴ; οὐ θότε, νούκε̱ δ̇ί.

13. Ε προύν᾽ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὲ νιὲ̱ χέρε̱ ἰ βέρπ̇ε̱ρε̱ ντὲ̱ Φαρισέϊγ.

14. Ε κοὺρ π̇έῤῥι λιούτζενε̱ Ιησούϊ, ἐ ἰ χάπι ἀτὶγ σίτε̱, ἴὄ δ̇ίτ᾽ ἐ Σε̱-

τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

15. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτούς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω.

16. Ἔλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνῃ τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν.

17. Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλόν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὅτι προφήτης εἶναι.

18. Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος·

19. Καὶ ἠρώτησαν αὐτούς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα;

20. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός·

21. Πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν· ἢ τίς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλήσει.

22. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν νὰ γείνῃ ἀποσυνάγωγος.

23. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

τούνε̱.

15. Πε̱ρσε̱ρὶ πὰ ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱ ἐ πιέτν' ἀτε̱, μὲτζ φάε̱ρλοϊ πο̃ύνε̱ ποχτίσι δρίτε̱νε̱· ἐ δὲ ἀΐ οὐ θὸτ ἀτο̃ύρε· λιούτζε̱ βοῦρι μπὶ σὶ τε̱ μία, ἐ οὐ λιάτζε̱, ἐ ὄόχ.

16. Αντάϊγ τζὰ γκὰ Φαρισέϊγτε̱ θόὄνε̱· κούϊγ ν̇ιερὶ, κ̇ε̱ νούκε̱ ῥούαν τε̱ Σε̱τούνε̱νε̱, νούκ' ε̱ὄτε̱ γκὰ Περντία, τε̱τγιέρε̱ θόὄνε̱· κιὂ μοῦντ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ φαγε̱τούαρ τε̱ π̇έγε̱ τε̱ τίλια τζιουδίρα; ἐ κὲ μπὰ τὰ τε̱ ὄκίερε̱.

17. Αντάϊγ ἰ θόνε̱ πε̱ρσε̱ρὶ σε̱ βέρπ̇ε̱ριτ, τὶ τζθούα πε̱ρ ἀτε̱, κ̇ε̱ τε̱ χάπι σίτ' ἐτούα; ἐ δὲ ἀΐ θὰ· σὲ προφὴτ ε̱ὄτε̱.

18. Πὸ τζιφούτε̱ νούκε̱ π̇εσούανε̱ πε̱ρ ἀτε̱ σὲ κὲ ἰ βέρπ̇ε̱ρε̱, ἐ ποχτίσι δρίτε̱νε̱, γγέρα σὰ θύῤῥε̱ πε̱ρίνγτ' ἐ ἀτὶγ κ̇ε̱ οὐ ὄε̱ρούα γκὰ βε̱ρπε̱τζίρα.

19. Ε ἐ πιέτν' ἀτὰ, ἐ οὐ θάνε̱· κούϊγ ε̱ὄτε̱ π̇ίῤῥι γιούαϊγ, κ̇ε̱ θόε̱ γιούβετ σὲ λέου ἰ βέρπ̇ε̱ρε̱· κιὂ ἀδὰ ὄὲχ νταὄτί;

20. Γιοὺ πε̱ρϜε̱ΐϜκνε̱ ἀτοῦρε πε̱ρίνγτ' ἐτὶγ, ἐ οὐ θάνε̱· νὰ ἐ δίμε̱ κ̇ε̱ κούϊγ ε̱ὄτε̱ π̇ίῤῥι ἴνε̱, ἐ δὲ κ̇ε̱ λέου ἰ βέρπ̇ε̱ρε̱.

21. Μὰ κιὂ ὄεχ νταὄτὶ νούκ' ε̱ δίμε̱· ἐ κουὂ ἰ χάπι ἀτὶγ σίτε̱, νὰ σὲ δίμε̱. ἀΐ ε̱ὄτε̱ π̇ούῤῥε̱, πιέτνι ἀτε̱, ἐ ἀΐ δὸ τοῦ θότε̱ πε̱ρ βέτε̱χε τε̱ τίγ.

22. Κε̱ὄτοὺ θάνε̱ πε̱ρίνγτ' ἐτὶγ, σὲ ψε̱ κ̇ίὄνε̱ φρίκε̱ γκὰ τζιφούτε̱· σὲ ψὲ κ̇ίὄνε̱ π̇έῤῥε̱ κουβε̱ντ τζιφούτε̱ κ̇ε̱ ντὲ ν̇ιόχτε̱ ἀτέ̱ ν̇ιερὶ πε̱ρ Κριὂ τὰ ντζίρε̱ γκὰ Συναγώγι.

23. Πρὰ ἀντάϊγ θάνε̱ πε̱ρίνγτ' ἐτὶγ· σὲ ε̱ὄτε̱ π̇ούῤῥε̱, ἐ πιέτνι ἀτέ̱.

24. Ἐφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλὸς, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός.

25. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν. Ἂν ἦναι ἁμαρτωλὸς δὲν ἐξεύρω· ἓν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλὸς, καὶ τώρα βλέπω.

26. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου;

27. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σᾶς εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

28. Ἐλοιδόρησαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἴμεθα μαθηταί.

29. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὅμως δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι.

30. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστὸν, ὅτι σεῖς δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἤνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.

31. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλοὺς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι θεοσεβὴς, καὶ κάμνῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει.

32. Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς γεγεννημένου τυφλοῦ.

33. Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδέν.

34. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννήθης ὅλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ

24. Ε θύῤῥε̱ δὰ πὲρ σὲ̱ δ̇ίτιτ ν̇ιερίνε̱ ατὲ κ̇ὲ̱ κὲ ἱ βέρπε̱ρε̱· ἐ ἵ θάν' ἀτὶγ· ἔπ λε̱βδ̇ὶμ. Περντίσε̱· νὰ ἐ δ̇ίμε̱ κ̇ὲ̱ κούϊγ ν̇ιερὶ ε̱̈σ̈τε̱ φαγε̱τούαρ.

25. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ ἀ̇ὶ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θότε̱· ντε̱̈σ̈τε̱ φαγε̱τούαρ, νούκ' ἐ δ̇ὶ, κ̇ε̱τὲ̱ δ̇ὶ, κ̇ὲ̱ γέσ̈ε̱; ἱ βέρπ̇ε̱ρε̱, ἐ νταὄτὶ σ̈όχ.

26. Ε ἵ θάν' ἀτὶγ πε̱ρσε̱ρὶ, τζπ̇ε̱ρι τὲκ τέγε; κ̇ὶσ̈ τὲ̱ χάπι σίτ' ἐτούα;

27. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ ἀτοῦρε· οὐ θάτζε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα γιούβετ, ἐ νούκ̇ε̱ διϜιούατε̱· ψὲ δ̇ὲ̱ τὰ δ̇ϊϜιόνι πε̱ρσ̈ε̱ρὶ, μὸς δ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇ε̱νενι ἐ δὲ γιούβετ μαθητίτ' ἐτίγ;

28. Μὰ ἀῒὰ ἐ σ̈άϊγτινε̱ ἐ ἵ θάνε̱· τὶ γὲ μαθητίου ἱ τὶγ, ἐ νάβετ γέμι μαθητέϊγ τὲ̱ Μωϋσίουτ.

29. Νὰ ἐδ̇ίμε̱ κ̇ὲ̱ μὲ Μωϋσίνε̱ κουβε̱ντὲ̱ Περντία· μὰ κ̇ε̱τὲ̱ νούκ' ἐ δ̇ίμε̱ γκὰ ε̱̈σ̈τε̱.

30. Οὐ πε̱ρϜέϊϜκ ν̇ιερίου, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· κ̇ε̱γιὸ ε̱̈σ̈τε̱ τζιουδ̇ία, κ̇ὲ̱ γιούβετ σὲ δ̇ίγι γκὰ ε̱̈σ̈τ' ἀ̇ὶ, ἐ μούα μὲ̱ χάπι σίτε̱.

31. Μὰ ἐ δ̇ίμε̱ κ̇ὲ̱ Περντία νούκ̇ε̱ δ̇ιϜιὸν φαγε̱τόρε̱τε̱, πὸ κούσ̈ ντερὸν Περντίνε̱, ἐ π̇ε̱ν ἀτὸ κ̇ὲ̱ δ̇ὸ Περντία, κ̇ε̱τὶγ ἐ δ̇ιϜιόν·

32. Κὲ̱ κοὺρ ε̱̈σ̈τε̱ γέτα, νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ δ̇ιϜιούαρε̱ τὲ̱ θόνε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇έτε̱ χάπουρε̱ ντοὶ̇ὲ̱ σίτ' ἐ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ κὰ λέῤῥε̱ ἱ βέρπ̇ε̱ρε̱.

33. Ντὲ̱ μὸς ἴσ̈ κούϊγ γκὰ Περντία νούκ̇ε̱ μοὺντ τὲ̱ π̇ε̱ν Ϝὲ̱ φάῤῥε.

34. Γιοὺ π̇ε̱ρϜέϊϜκνε, ἐ ἵ θάν' ἀτὶγ· τὶ οὐ λέβε ἱ τέρε̱ μπουλιούαρε̱ μὲ φάγε ἐ τὶ νὰ διδ̇άξ νέβετ; ἐ ἐ

ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ εἶδες αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι.

38. Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

39. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσι τυφλοὶ οἱ βλέποντες.

40. Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοί;

41. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τώρα ὅμως λέγετε, ὅτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. ί. 10.

ΑΛΗΘΩΣ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ λῃστής.

2. Ὅστις ὅμως εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων.

3. Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι· καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ᾽ ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά.

4. Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα, ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν,

ντζούαρε̱ ἀτὲ̱ γιάστε̱.

35. Διϝιόϊ Ιησούϊ κ̇ὲ ἐ ντζούαρε̱ ἀτὲ̱ γιάστε̱, ἐ σι οὐ πόϊκ μὲ τὲ̱,ί θὰ ἀτίγ· π̇εσὸν τὶγ μ̇πὲ̱ τὲ̱ π̇ίῥῤ ἐ Περντίσε̱;

36. Ϝιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀΐ, ἐ ἰ θότε̱· τζίλι ε̱̋στε̱, Ζὸτ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇εσόϊγ ντὲ ἀΐ.

37. Ι θότ᾽ ἀτὶγ Ιησούϊ· ἐ δὲ ἐ κ̇ὲ πάῤῥε̱ ἀτὲ̱, ἐ δὲ ἀΐ κ̇ὲ̱ κουβε̱ντὸν μὲ τὶ, ἀΐ βέτε̱ ε̱̋στε̱.

38. Ε δὲ ἀΐ ἰ θὰ· π̇εσόϊγ, ῶ Ζὸτ' ἐ ῥὰ μ̇πὲ̱ δὲ ἐ γιοὺ φάλλ.

39. Ε θότ᾽ Ιησούϊ· οὔνε̱ κὰμ ἄρδουρε̱ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ δινιὰ τὲ̱ π̇έ̱ϊγ Ϝιούϊκ· κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ σ̈ίχ̣νε̱, ἐ ἀτὰ κὲ̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱ τὲ̱ βερπ̇όνενε̱.

40. Ε διϜιούανε̱ τζὰ γκὰ Φαρισέϊγτε̱, κ̇ὲ̱ κένε̱ μὲ τὲ̱, ἐ ἰ θάν᾽ ἀτίγ· μὸς γέμι ἐ δὲ νὰ τὲ̱ βέρπ̇ε̱ρε̱;

41. Οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε Ιησούϊ· τὲ̱ γέσ̈ε̱τε̱ τὲ βέρπ̇ε̱ρε̱, νούκ̇ε̱ κ̇ίσε̱τε̱ φάϊγ· μὰ νταστὶ κ̇ὲ̱ θόϊ σὲ σ̈όχ̇ε̱με̱· μ̇πέτετε̱, ἀδὰ φάγι γιούαϊγ.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱, ί. 10.

Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ· ἀκ̇ὲ̱ σ̈χ̇ὶν γκὰ δέῤῥα ντ᾽ ἀβλὶ τὲ̱ δέ̱ντετ, πὸ χ̇ίπε̱ν γκὰ τγιάτε̱ρ ἄνε̱, ἀ ε̱̋στε̱ κουσὰρ, ε̋ χαϊγδούτ.

2. Μὰ ἀΐ κ̇ὲ̱ χ̇ὶν γκὰ δέῤῥα, ε̱̋στε̱ δε̱λμούαρι ἰ δέ̱ντετ.

3. Κε̱τὶγ ἰ χὰπ πορτάρι, ἐ δὲ δέ̱ντε̱ διϜιόγε̱νε̱ ζέ̱ν᾽ ἐτὶγ· ἐ δὲ δέ̱ντ᾽ ἐτὶγ ἰ θε̱ῤῥὲτ μ̇πὲ̱ ε̱̋με̱ρ, ἐ ἰ ντζγιὲρ ἀτὸ γιάστε̱.

4. Ε κοὺρ ἰ ντζγιὲρ γιάστε̱ δέ̱ντ᾽ ἐτὶγ, σ̈κὸν πε̱ρπάρα τοῦρε· ἐ δέ̱ντε̱ ἰ βένε̱ πὰς ἀτὶγ, σὲ ἰ νιόχε̱νε̱ ζέ̱ν᾽

διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5. Ξένον ὅμως δὲν θέλουσιν ἀκολουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

6. Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὁποῖα ἐλάλει πρὸς αὐτούς.

7. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8. Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα.

9. Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῇ, καὶ θέλει εἰσέλθει καὶ ἐξέλθει, καὶ θέλει εὕρει βοσκήν.

10. Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ.

11. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων.

12. Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.

13. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων.

14. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμὰ, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.

15. Καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ

ἐτίγ.

5. Μὰ νούκε̱ δὸ τε̱ ϐένε̱ πὰς σε̱ χούαγιτ, πὸ δὸ τε̱ ἴκε̱γενε̱ πρέϊγ σι, σὲ ψὲ ζέν' ε σε̱ χούαγετ νούκ' ε νιόχε̱νε̱.

6. Κε̱τε̱ παριμὶ οὐ θὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ· πὸ ἀτὰ νούκε̱ κουπε̱τούανε̱ σὲτζ κένε̱ ἀτὸ κε̱ οὐ θὸ̈ ἀτοῦρε.

7. Οὐ θότε̱ δὰ ἀτοῦρε πε̱ρσε̱ρὶ Ιησούϊ, ϐε̱ρτὲτ, ϐε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούϐετ, κε̱ οὔνε̱ γιὰμ δέῤῥα ε δε̱ντετ.

8. Γίθε̱ σὰ κάνε̱ ἄρδουρε̱ πε̱ρ πάρα μέγε, γιάνε̱ κουσάρε̱ ε δὲ χαϊγδοὺτ, πὸ σοὺ διFιούανε̱ ἀτοῦρε δε̱ντε̱.

9. Οὔνε̱ γιὰμ δέῤῥα, κοὺ ὃ̈ τε̱ ὃκόγε̱ ντε̱ πε̱ρ μούα, δὸ τε̱ ὄπε̱τόγε̱· ε δὸ τε̱ χίγε̱ π̈ρέντα, ε δὸ τε̱ δάλλε̱, ε δὸ τε̱ Fέγε̱ τε̱ κουλότουρε̱.

10. Κουσάρι νούκε̱ ϐγιὲν, πὸ πε̱ρ τε̱ ϐγιέδουρε̱ ε τε̱ θέργε̱, ε τε̱ χουμμπάσε̱· οὔνε̱ ἄρτζε̱ κε̱ τε̱ κένε̱ γέτε̱, ε τε̱ γένε̱ ντε̱ τε̱ ὄτούαρε̱.

11. Οὔνε̱ γιὰμ δε̱λμούαρι ἰ μίῤῥε̱, δε̱λμούαρι ἰ μίῤῥε̱, ϐε̱ Σπίρτιν' ετίγ πε̱ρ δε̱ντ' ἐτίγ.

12. Μὰ ῥογε̱τάρι, ε αἴ κε̱ σε̱ὄτε̱ δε̱λμίερ, αἴ κε̱ σγιάνε̱ τε̱ τίγτε̱ δε̱ντε̱, ὃεχ κε̱ ϐγιὲν οὔλκου, ε λε̱ δε̱ντε̱ ε ἴκε̱ν, ε οὔλκου ῥε̱μπε̱ν ἀτὸ, ε πε̱ρχὰπ δε̱ντε̱.

13. Ε ῥογε̱τάρι ἴκε̱ν, σὲ ψὲ ε̱ὄτε̱ ῥογε̱τὰρ, ε σκὰ συλοῒ πε̱ρ δε̱ντ.

14. Οὔνε̱ γιὰμ δε̱λμούαρι ἰ μίῤῥε̱, ε νιὸχ τε̱ μίατε̱, ε τε̱ μίατε̱ με̱ νιόχε̱νε̱ μουά.

15. Σι κούντρε̱ με̱ νιὲχ μουα π̈απ̈άϊ, ε δὲ οὔνε̱ νιὸχ π̈απ̈άνε̱, ε ϐε̱

τὴν ψυχήν μου βάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συνάξω· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνήν μου· καὶ θέλει γείνει μία ποίμνη, εἷς ποιμήν.

17. Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ μὲ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω τὴν ψυχήν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν.

18. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ βάλω αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.

19. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20. Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει, καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν;

21. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζομένου· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;

22. Ἔγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμών.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος.

24. Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἕως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς παῤῥησίᾳ.

25. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ.

26. Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲν εἴσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν

Σ̈πίρτινε̱ τὶμ πὲ̱ρ δὲ̱ντ τὲ̱ μία.

16. Ε κὰμ ἐ δὲ τὲ̱ τγιέρα δὲ̱ντ, κ̇έ̱ ἀτὸ σγιάνε̱ γκὰ κούϊγ Fρὶκ· πὸ ἐ δὲ κ̇ε̱τὸ δούγαετε̱ κ̇ὲ̱ τὶ μπε̱γεδ οὔνε̱, ἐ δὸ τὲ̱ μὲ̱ διFιόγε̱νε̱ ζέ̱νε̱ τὶμ, ἐ δὸ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ ν̇ιὲ̱ Fκρὶκ βέτε̱με̱, ἐ ν̇ιὲ̱ δε̱λμίερ.

17. Πρὰ ἀντάϊγ μὲ̱ δὸ μούα π̇απ̇άϊ, σὲ ψὲ οὔνε̱ βὲ̱ Σ̈πίρτινε̱ τὶμ, κ̇ὲ̱ τὰ μὰῤῥ πάFενε ἀτέ̱.

18. Ντον̇ιὲ̱ σμαμὲρ μούα ἀτὲ̱, πὸ οὔν' ἐ λὲ̱ ἀτὲ̱ γκὰ βετίου· ε̱̈́σ̈τε̱ ντούρδε̱ρ τὶμ τὰ λὲ̱ ἀτὲ̱, ἐ ντούρδε̱ρ τὶμ τὰ μὰῤῥ ἀτὲ̱ πάFενε· κ̇ε̱γιὸ ε̱̈́σ̈τε̱ πορσία κ̇ὲ̱ κὰμ μόῤῥε̱ γκὰ π̇απ̇άϊ ἴμ.

19. Τὲ̱ σ̈κίερε̱ πὰ οὐ π̇ὲ̱ ντὲ̱ τζιφοὺτ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὸ κουβέ̱ντε.

20. Σὲ ψὲ θόσ̈νε̱ σ̈ούμε̱ γκὰ ἀτὰ, ἀΐ ε̱̈́σ̈τ' ἱ τζιντόσουρε̱· ἐ κὰ χούμπουρε̱ μὲ̱ντ ἐτὶγ· τζρίγι ἐ ἱ διFιόνι ἀτίγ;

21. Τε̱τγιέρε̱ πὰ θόσ̈νε̱ κ̇ε̱τὸ κουβέ̱ντε νούκ̇ε̱ γιάνε̱ τὲ̱ σὲ̱ τζιντόσουριτ· μὸς μοὺντ ἱ παούδι τὲ̱ χάπγε̱ σίτ' ἐ σὲ̱ βέρπ̇ε̱ρετ;

22. Ε π̇έ̱νισ̈νε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ τὲ̱ κρέ̱μπτετ' ἐ ἐγγενὶβετ, ἐ κὲ δίμε̱ρ.

23. Ε Ιησουΐ ἔτζε̱ν ντὲ̱ πὲ̱ρ Ιερὸ, ντὲ̱ κουπ̇ὲ τὲ̱ Σωλομόϊτ·

24. Ε πουσ̈τρούανε̱ δὰ ἀτὲ̱ τζιφούτε̱ ρ̇ότουλε̱, ἐ ἱ θόσ̈ν' ἀτίγ· γγέρα κοὺρ μπὰν Σ̈πίρτινε̱ τόνε̱ βάρτουρε̱; ντὲ̱ γὲ τὶ Κρίσ̈τι, θούαϊγνα νέβετ φάκεζα.

25. Οὐ πε̱ρFέϊFκ ἀτοῦρε Ιησουΐ, οὐ θάτζε̱ γιούβετ, ἐ νούκ̇ε̱ π̇εσόνι· πούνε̱τε̱ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ϊγ οὔνε̱ μπὲ̱ ε̱̈́με̱ρ τὲ̱ π̇απ̇άϊτ σὶμ, ἀτὸ φλιάσε̱νε̱ πὲ̱ρ μούα.

26. Πὸ γιούβετ νούκ̇ε̱ π̇εσόνι, σὲ ψὲ σγίνι γκὰ δέ̱ντ' ὲ̱μία, σὶ κούντρε̱

ἐμῶν, καθὼς σᾶς εἶπον.

27. Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν φωνήν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι.

28 Καὶ ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῇ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἁρπάσει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου.

29. Ὁ πατήρ μου ὅστις μοὶ ἔδωκεν αὐτά, εἶναι μεγαλήτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἁρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρός μου.

30. Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν εἴμεθα.

31. Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

32. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἐσᾶς ἐκ τοῦ Πατρός μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε;

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν σὲ λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὤν, κάμνεις σεαυτὸν Θεόν.

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, «ἐγὼ εἶπα Θεοὶ εἶσθε;»

35. Ἐὰν ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῇ ἡ γραφή,

36. *Ἐκεῖνον* τὸν ὁποῖον ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, Ὅτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶμαι;

37. Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ.

38. Ἀλλ' ἐὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμὲ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πι-

οὐ θάτζε γιούβετ.

27. Δέντ' ἐμία διFιόγενε ζένε τίμ, ε δὲ οὔνε ἐ νιὸχ ἀτά, ἐ ἀτὸ βίγενε πάς μέγε.

28. Ε δὲ οὔνε οὐ ἂπ ἀτοῦρε γέτε τὲ πὰ σόσουρε, ἐ δὸ τὲ μὸς χουμπάσενε γέτε πὰ; γέτετ, ἐ δὸ τὲ μὸς ἰ ρεμπέγε ἀτὸ ντονὶε γκὰ δόρρα ἴμε.

29. Παπάϊ ἴμ κὲ μὶ δὰ μούα, ἔ-ὅτε μὶ μὰδ σὲ Fίθε, ἐ ντονὶε σμοῦντ τὶ ρεμπέγε γκὰ δόρρ ἐ παπάϊτ τίμ.

30. Οὔνε ἐ δὲ παπάϊ νιὲ πούνε γέμι.

31. Ανταϊγ πὰ μούαρρε Fούρρε τζι φούτε, τὲ Fοδίτνε μπὲ τέ.

32. Οὐ περFέϊFκ ἀτοῦρε Ιησούϊ· ὄαύμε πούνερα τὲ μίρρα οὐ δεφτόβα γιούβετ γκὰ παπάϊ ἴμ· πὲρ τζίλενε γκὰ κετὸ πούνερα μὲ Fοδίτνι μούα μὲ Fούρρε;

33. Γιοὺ περFέϊFκνε ἀτὶγ τζιφούτε, ἐ ἰ θάνε, πὲρ πούνε τὲ μίρρε στὲ πίεμε μὲ Fούρρε τὶγ, πὸ πὲρ βλασφημί, ἐ δὲ σὲ ψὲ τὶγ, ντόνε σὲ γὲ νιερί, πὲρ βέτεχενε τέντε Περντί.

34. Οὐ περFέϊFκ ἀτοῦρε Ιησούϊ· νούχ' ἔὅτε ὄκρούαρε ντὲ νὸμ τούαϊγ, οὔνε θάτζε κὲ γιοὺ γίνι Περντίρα;

35. Ντέὅτε κὲ θὰ Περντίρα ἀτά, κὲ κουβεντόϊ Περντία μὲ τὰ' ἐ νούκε μοὺντ' τὲ θότε ντρίὅε κάρτα.

36. Ατὲ κὲ ὄενγτερόϊ παπάϊ, ἐ ἐ δερFόϊ ντὲ πότε, γιούβετ θόϊ, κὲ βλασφημὶς, σὲ ψὲ οὐ θάτζε, κὲ πίρρι ἐ Περντίσε γιάμ;

37. Ντὲ μὸς πέϊγ πούνετ' ἐ παπάϊτ σίμ, μὸς μὲ πεσόνι.

38. Μὰ ντέὅτε κὲ ἰ πέϊγ, τζδόϊ τὲ πεσόνι μούα, πεσόνι ντὲ πούνερα τὲ μία, κὲ τὲ νίχνι, ε τὲ πεσόνι κὲ

στεύσητε, ὅτι ὁ Πατὴρ *εἶναι* ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

39. Ἐζήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40. Καὶ ὑπῆγε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.

41. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τούτου, ἦσαν ἀληθινά.

42. Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ιά. 11.

Ἦτο δέ τις ἀσθενὴς, Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2. (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει).

3. Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς ἀσθενεῖ.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο.

7. Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν

π̇απ̇άϊ ε̱̈σ̈τε̱ τὲκ ού, ὲ οὺ τὲ π̇απ̇άϊ.

39. Ε κ̇ε̱ρκόϊγνε̱· πὰ πε̱ρσε̱ρὶ τὰ ζίγνε̱ ἀτὲ̱ πὸ δ̇όλι γκὰ δ̇όρ̣ρ̣ ἐτοῦρε.

40. Ε β̇άτε πάϜενε πε̱ρτέϊγ Ἰορδάνητ, ντὰ τὲ̱ β̇ε̱ντ κ̇ὲ̱ κὲ πε̱ρπάρα Ἰωάννη, ὲ παϜε̱ζὸν, ὲ μπέτι ἀτγέ.

41. Ε β̇άνε̱ σ̈ούμε̱ τὲκ ἀΐ, ὲ θόσ̈νε̱· σὲ Ἰωάννη νούκ̇ε̱ π̇έ̱ρ̣ρ̣ι ντονὶε̱ θαύμε̱· μὰ σὰ θὰ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ Ἰωάννη, ἴσ̈νε̱ τὲ̱ β̇ε̱ρτέτα.

42. Ε π̇εσούανε̱ σ̈ούμε̱ ἀτγὲ τὲκ ἀΐ.

Κρίε Ενιεμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιά. 11.

Κὲ σε̱μούρ̣ε̱ νιε̱ Λαζαρ γκὰ Βιθανία, γκὰ φσ̈ιάτι ἱ Μαρίε̱σε̱, ὲ δὲ ἱ Μάρθε̱σε̱ μότρε̱σε̱ σοϊγ.

2. (Ε Μαρία ἴσ̈ ἀγιὸ κ̇ε̱ λέου Ζότνε̱ μὲ μύρο, ὲ ἱ φσ̈ίου κ̇έ̱μπε̱τ' ἐτὶγ μὲ λέσ̈ε̱ρατ' ὲ κρέϊτ σὲ σαϊγ, ὲ β̇ε̱λάϊ κ̇ε̱σάγια κὲ σε̱μούρ̣ε̱.).

3. Δ̇ε̱ρϜούανε̱ δ̇ὰ μότρατε̱ ντὲ ἀΐ, τὶ θόσ̈νε̱· Ζὸτ, γιὰ ἀϊ κ̇ε̱ δ̇ὸ τὶ, ε̱̈σ̈τε̱ σε̱μούρ̣ε̱.

4. Ε σὶ δ̇ιϜιόϊ Ἰησούϊ, θὰ· κ̇εγιὸ σε̱μούντε̱ νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ β̇δ̇έ̱κ̇ε̱γε̱, πὸ πὲ̱ρ λε̱β̇δ̇ὶμ τὲ̱ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ λε̱β̇δ̇όνετε̱ ἱ π̇ὶρ̣ρ̣ι ἱ Περντίσε̱ μὲ ἄνε̱ τασ̈άϊγ.

5. Ε ἱ δ̇ούαϊγ Ἰησούϊ Μάρθε̱νε̱, ε̱ δὲ μότρε̱ ν' ἐσάϊγ, ὲ δὲ Λάζαρινε̱.

6. Ε πόκε̱ δ̇ιϜιόϊ δ̇ὰ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈ε̱μούρ̣ε̱, ντέ̱νι ἀχιέρε μπὰ τὲ̱ β̇ε̱ντ δ̇ι δ̇ίτ.

7. Ε πασαντάϊγ οὺ θότε̱ μαθητίβ̇ε̱τ· λὲ τὲ̱ β̇έμι πε̱ρσε̱ρὶ ντὲ̱ Ἰουδαίε̱.

Ἰουδαίαν πάλιν.

8. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, Ῥαββὶ, τώρα ἐζήτουν νὰ σὲ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

9. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκόπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου.

10. Ἐάν τις ὅμως περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, διότι τὸ φῶς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ.

11. Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν.

12. Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη θέλει σωθῆ.

13. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ὅμως ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου.

14. Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παῤῥησίᾳ, Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε.

15. Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἂς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

16. Εἶπε δὲ ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος πρὸς τοὺς συμμαθητὰς, Ἂς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17. Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

18. Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ἀπέχουσα ὡς δεκαπέντε στάδια.

19. Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἔλθει πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

8. Ι θόν' ἀτὶγ μαθητίτε̱· Δάσκαλ, νταϊτὶ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ τὶ τε̱ τὲ ϐρίσνε̱ τζιφούτε̱ μὲ ϝούῤῥε̱, ε̇ πε̱ρσε̱ρὶ ϐέτε ἀτγέ;

9. Οὺ πε̱ρϝέϊϝκ Ιησούϊ· νούκ̇ε̱ κὰ διμπε̱δγιέτε̱ σαχὰτ δίτα; κοὺρ ἔτζε̱ν νιερίου δίτε̱νε̱, νούκ̇ε̱ σκοντάψ· σὲ ψὲ σ̈ὲχ δρίτε̱ν' ε̇ κ̇ε̱σάϊγ δινιάσε̱.

10. Μὰ κοὺρ τε̱ ἔτζε̱γε̱ νιερὶ νάτε̱νε̱, σκοντὰψ, σὲ ψὲ σκὰ δρίτε̱ μπε̱ ϐέτε̱χε.

11. Κε̱τὸ θα· ε̇ πασαντάϊγ οὺ θότ' ἀτοῦρε· Λάζαρι μίκου ἴνε̱ φγιέτι· πὸ ϐέτε τὰ ζϝιόϊγ ἀτε̱ γκὰ ϝιούμι.

12. Ι θάνε̱ δὰ μαθητίτ' ἐτὶγ· Δάσκαλ, ντε̱ φλε̱, δὸ τὶ γέτε̱ πε̱ρ σ̈ε̱ντέτ.

13. Μὰ Ιησούϊ οὺ θά πὲρ ϐδέκ̇ε̱γε̱ τε̱ τὶγ, ε̇ ἀτοῦρε γιοὺ δοὺκ σὲ οὺ θὸσ̈ πε̱ρ τε̱ φλέτουριτ' ε̇ ϝιούμιτ.

14. Αχιέρε πὰ οὺ θὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ χάπε̱τε̱· Λάζαρι ϐδίκι.

15. Ε κὰμ ϝε̱ζὶμ πε̱ρ γιούϐετ (κ̇ε̱ τε̱ κ̇εσόνι) κ̇ε̱ οὔνε̱ σγέσ̈ε̱ ἀτγὲ, πὸ χάϊγδενι τὲ ϐέμι τὲκ ἀϊ.

16. Θότε̱ δὰ Θωμάϊ κ̇ε̱ θούχαεϊγ Δίδυμο σ̈όκ̇ε̱ϐετ σε̱ τίγ· χάϊγδενι τε̱ ϐέμι ε̇ δὲ νὰ, τε̱ ϐδέσε̱με̱ κ̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτέ̱.

17. Ε κοὺρ ἔρδι ἀτγὲ Ιησούϊ, ε̇ ϝέτι ἀτε̱ κ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ σ̈κούαρε̱ κάτε̱ρ δὶτ κ̇ε̱ κὲ ντε̱ ϐάῤῥ.

18. (Ε Βιθανία κὲ ἄφε̱ρ γκὰ Ιερουσαλίμι γγέρα πεσε̱μπ̇ε̱δγιέτε̱ στάδε.

19. Ε σ̈ούμε̱ γκὰ τζιφούτε̱ ϐάνε̱ τὲ Μάρθα ε̇ τὲ Μαρία κ̇ε̱ τὶ παρηγορίσνε̱ ἀτὸ π̇ε̱ρ ϐε̱λάν' ἐτοῦρε.

20. Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

21. Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει.

22. Πλὴν καὶ τώρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσῃς παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

23. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῇ.

24. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῇ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25. Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ θέλει ζήσει.

26. Καὶ πᾶς ὅστις ζῇ καὶ πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

28. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώναξε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κράζει.

29. Ἐκείνη καθὼς ἤκουσε, σηκόνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30. (Δὲν εἶχε δὲ ἔλθει ὁ Ἰησοῦς ἔτι εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτὸν ἡ Μάρθα.)

31. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτὴν ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτὴν, λέγοντες, Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ κλαύσῃ ἐκεῖ.

20. Ε Μάρθα πόκε̱ διϝιόϊ κὲ̱ ϐγιὲν Ιησούϊ, ἱ δόλι περ̱πάρα· ε̇ Μαρία ντέ̱ϊι ντὲ̱ ὄτε̱πί.

21. Ι θότε̱ δὰ Μάρθα Ιησούϊτ, Ζότ, τὲ̱ γέὄε κε̱τοὺ, νούκε̱ δούαϊγ τὲ̱ ϐδὶσ ϐε̱λάϊ ἴμ.

22. Πὸ ε̇ δὲ νταὄτὶ ε̇ δὶ, σὲ σὰ κὲ̱ σὶ κε̱ρκότζ Περντίσε̱ δὸ τὲ̱ τὶ ἄπε̱ τιγ Περντία.

23. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούϊ· δὸ τὲ̱ γγιάλετε̱ ϐε̱λάϊ ἴτ.

24. Ι θότ' ατὶγ Μάρθα· ε̇ δὶ κὲ̱ δὸ τὲ̱ γγιάλετε̱, ντὲ̱ τὲ̱ γγιάλτουρε̱ τὲ δίτε̱σε̱ παὄτάϊγμε.

25. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούϊ· οὔνε̱ γιὰμ τὲ̱ γγιάλτουριτε̱, ε̇ δὲ γέτα· κοὺὄ πεσὸν μ.πὲ̱ μούα, ε̇ δὲ ντὲ̱ ϐδέκτε̱, δὸ τὲ̱ ρόγε̱.

26. Ε τζδὸ νιερὶ κὲ̱ ρὸν, ε̇ πεσὸν μούα, νούκε̱ ϐδὲς ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱· πεσὸν τί κε̱τέ̱;

27. Ι θὸτ' ατὶγ Μάρθα, ϐε̱ρτὲτ ῶ Ζὸτ, οὔνε̱ πεσόϐα κὲ̱ τὶ γὲ̱ Κρίὄτι ἱ πίρρι ἱ Περντίσε̱, κὲ̱ κὲ ἄρδουρε̱ ντὲ̱ πότε̱.

28. Ε σὶ θὰ κε̱τὸ φγιάλλε̱ ἴκου, ε̇ θύρρι φὄέχουρα Μαρίε̱νε̱ μότρε̱ν' ἐσάϊγ, ε̇ ἱ θὰ· ε̱̈ὄτε̱ κε̱τοὺ Δάσκαλι, ε̇ τὲ̱ θε̱ρρέτ.

29. Αγιὸ πόκε̱ διϝιόϊ, οὐ γκρὲ μὲ τὲ̱ ὄπεϊγτα, ε̇ ϐάτε τὲκ ἀϊ.

30. (Σὲ ψὲ ε̇ δὲ νούκε̱ κλὄ χίρε̱ Ιησούϊ ντὲ̱ φὄιὰτ, πὸ ἴὄ ντὲ̱ ϐε̱ντ κὲ̱ ε̇ πόκι ατὲ̱ Μάρθα.)

31. Ε αντάϊγ τζιρούτε̱ κὲ̱ ἴὄνε̱ μὲ τὲ̱ ντὲ̱ ὄτε̱πὶ ε̇ ε̇ παρηγορίσνε̱ ατὲ̱, σὶ πάνε̱ Μαρίε̱νε̱, κὲ̱ οὐ γκρὲ μὲ τὲ̱ ὄπέϊγτα, ε̇ δόλι γιάὄτε̱, ἱ ϐάν' ἀσάϊγ πὰς, σὲ ψὲ σιλοήσνε̱ κὲ̱ ϐέτε ντὲ̱ ϐάρρ τὲ̱ κιάγε̱ ατγέ.

32. Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἦλθεν ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει.

33. Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ᾽ αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη.

34. Καὶ εἶπε, Ποῦ ἐβάλετε αὐτόν; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἐλθὲ καὶ ἰδέ.

35. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36. Ἔλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἰδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν.

37. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον Δὲν ἠδύνατο οὗτος, ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κάμῃ, ὥστε καὶ οὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

38. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στενάζων ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦτο δὲ σπήλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ᾽ αὐτοῦ.

39. Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὄζει ἤδη· διότι εἶναι τεσσάρων ἡμερῶν.

40. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, θέλεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

41. Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὅπου ἔκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μοῦ ἤκουσας.

42. Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μοῦ ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεύσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

32. Ε Μαρίαγια πόκε̱ ϐάτε τὲκ κὲ Ιησούϊ, ε̇ πόκ̇ε̱ ε̇ πὰ ἀτε̱, ῥὰ πε̱ρμπὶς ντε̱ρ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τὶγ, ε̇ ἱ θόσ̈· Ζὸτ, τε̱ γέσ̈ε κ̇ε̱τοὺ, νούκ̇ε̱ δ̇ούαϊγ τε̱ ϐδ̇ὶς ϐε̱λαῒ ἴμ.

33. Ε Ιησοῢ σι ε̇ πὰ ἀτε̱ κ̇ε̱ κιὰν, ε̇ δ̇ε̱ τζιφούτε̱ κ̇ε̱ κ̇ίσ̈ν ἄρδουρε̱ με̱ τε̱ κ̇ε̱ κιάϊγνε̱, ἱ σ̈ε̱μποΐ μπε̱ ζέ̱με̱ρε̱, ε̇ δ̇ρόδ̇ι ϐέτε̱χεν᾽ ε̇τίγ.

34. Ε θα̇· κοὺ ε̇ κ̇ίνι ϐέ̱νε̱ ἀτέ̱; ἱ θόν᾽ ἀτίγ· Ζὸτ, ἔγια, ε̇ σ̈ίχ.

35. Ε Ιησούνε̱ ε̇ μούαῤῥε̱ λιότε̱.

36. Ανταῒγ θόσ̈νε̱ τζιφούτε̱, σ̈ίχνι σὰ ε̇ δ̇ούαϊγ ἀτέ̱.

37. Μὰ τζὰ τε̱τγιέρε̱ γκὰ ἀτὰ θάνε̱· νούκ̇ε̱ μοὺντ κούϊγ κ̇ε̱ χάπι σ̈ίτ᾽ ε̇ σε̱ ϐέρπ̇ε̱ριτ, τε̱ λ̇ε̱ν κ̇ε̱ τε̱ μὸς ϐδ̇ὶς ε̇ δ̇ε̱ κούϊγ;

38. Μὰ Ιησούϊ πε̱ρσε̱ρὶ τούκ᾽ ε̇ σ̈ε̱μπούαρε μπε̱ ζέ̱με̱ρε̱, ϐγιὲν μπε̱ ϐαῤῥ, κ̇ε̱ κ̇ε̱ νιὲ σπηλὲ, ε̇ μπὰ τε̱ κὲ ϐέ̱νε̱ νιε̱ Fοῦῤῥ σίπε̱ρ.

39. Ε θότε̱ Ιησούϊ· γκρίνι Fούῤῥε̱, ἱ θότ᾽ ἀτὶγ ε̇ μότρ᾽ ε̇ σε̱ ϐδ̇έκουριτ Μάρθα, Ζὸτ, κελλπ̇ετε̱ νταΐτὶ, σε̱ ε̱σ̈τε̱ κάτε̱ρ δ̇ίτζ.

40. Ι θότ᾽ ἀσάϊγ Ιησούϊ· νούκ̇ε̱ τε̱ θάτζε̱ τὶγ, κ̇ε̱ ντε̱ πεσόφτζ δ̇ὸ τε̱ σ̈όγτζ λε̱ϐδ̇ίμ᾽ ε̇ Περντίσε̱;

41. Γκρίγτινε̱ δ̇ὰ Fούῤῥε̱ τὲκ δ̇έρFεϊγ ἱ ϐδ̇έκουρι, ε̇ Ιησούϊ γκρίγτι σίτε̱ λιὰρτ, ε̇ θα̇· π̇απ̇ὰ τ᾽ ε̇φχαριστὶς τὶγ, σε̱ ψε̱ με̱ δ̇ιFιοϐε.

42. Πὸ ούν᾽ ε̇ δ̇ίγε̱ κ̇ε̱ κουρδ̇ὸ με̱ δ̇ιFιὸν μούα· μὰ ε̇ θα̇ ζε̱ πε̱ρ τούρμε̱ κ̇ε̱ Fέντετε̱ κ̇ε̱τοὺ ῥότουλε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόγε̱νε̱ σε̱ τὶ με̱ κ̇ε̱ δ̇ε̱ρFούαρε̱.

43. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκραύγασε, Λάζαρε, ἐλθὲ ἔξω.

44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μὲ τὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μὲ σουδάριον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

45. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

46. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

47. Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει.

48. Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀφανίσει καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος.

49. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε·

50. Οὐδὲ συλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἷς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.

51. Τοῦτο δ' ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.

52. Καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνάξῃ εἰς ἓν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

43. Ε σι θὰ κ̇ε̱τὸ, θύῥῥι μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μ̣άδ, Λάζαρ̣, δ̇ιλλ γιάσ̈τε̱.

44. Ε δ̇όλι ἱ β̇δέκουρι λίδουρε̱ κέ̱μ̣πε̱τε̱, ἐ δὲ δούαῥῥτε̱ μὲ φασ̈κὲ, ἐ δὲ φάκε τὶγ κὲ πε̱σ̈τγιέλε̱ μὲ δ̇εστεμ̣έλ· οὺ θότ' ἀτοῦρε Ιησούτ' ζFίδνιε ἀτὲ̱, ἐ λίῥῥιε τὲ̱ β̇έγε̱.

45. Ανταΐγ σ̈ούμε̱ γκὰ τζιφούτε̱ κ̇ὲ̱ πάτνε̱ ἄοδουρε̱ τὲ Μαρία, ἐ πάν' ἀτὲ̱ κὲ̱ π̇έ̱ῥῥι Ιησούτ, π̇εσούανε̱ ντε̱ ἀτ.

46. Μὰ τζὰ γκὰ ἀτὰ β̇άνε̱ ντὲ̱ Φαρισέϊγ, ἐ οὺ ρ̣ε̱φίεν' ἀτοῦρε ἀτὸ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ῥῥι Ιησούτ.

47. Οὺ μ̣πε̱γιούαδε̱ δ̇ὰ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ π̇ούνε τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ. ἐ δὲ Φαρισέϊγτε̱, ἐ θόσ̈νε̱· τζτὲ̱ π̇έ̱γε̱με̱; σὲ ψὲ κούϊγ νιερὶ π̇ὲ̱ν σ̈ούμε̱ νισ̈άνε, ἐ θαύμ̣ε̱ρα,

48. Ντὲ̱ ἐλιάφτζιμ ἀτὲ̱ κ̇ε̱σ̈του, δ̇ὸ τὲ̱ π̇εσόγε̱νε̱ Fίθε̱ ντὲ ἀτ, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ β̇ίγε̱νε̱ Ρωμ̣άνε̱τε̱ τὲ̱ νὰ σ̈κούλγε̱νε̱ ἐ δὲ β̇έ̱ντνε̱, ἐ δὲ φιλίνε̱ τέ̱νε̱.

49. Μὰ νιὲ̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Καγιάφε̱, κ̇ὲ̱ ἴσ̈ ἱ πάρι ἱ πρίφτε̱ρετ ἱ ἀτὶγ μότιτ, οὺ θότ' ἀτοῦρε· γιοὺ νούκ̇ε̱ δ̇ίγι φάῥῥε Fε̱.

50. Ας συλοήσνι, κ̇ὲ̱ ε̱̄σ̈τ' ἐμ̣πάρε̱ πὲ̱ρ νέβ̇ετ τὲ̱ β̇δ̇έσε̱ νιὲ̱ νιερὶ πὲ̱ρ Fίθε̱ λαόνε̱, ἐ τὲ̱ μ̣ὸς χουμ̣πάσε̱ Fίθε̱ φιλία.

51. Ε κ̇ετὲ̱ νούκ' ἐ θὰ β̇έτε̱χεγια ἐτὶγ· πὸ σὲ ψὲ κὲ ἱ πάρι ἱ πρίφτε̱ρε̱τ ἱ ἀτὶγ μότιτ, προφητέψι, κ̇ὲ̱ δ̇ούχαεϊγ τὲ̱ β̇δ̇ὶς Κρίσ̈τι πὲ̱ρ φυλί.

52. Ε γιὸ πὲ̱ρ φυλὶ β̇έτε̱με̱, πὸ ἐ δὲ πὲ̱ρ τὲ̱ πε̱ρμ̣πε̱γέδουρε̱ Fίθε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ δ̇γιέλμ̣τ' ἐ Περντίσε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ πε̱ρχάπουρε̱.

53. Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύθησαν, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

54. Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιεπάτει πλέον παῤῥησίᾳ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραΐμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου *ἐκείνου* εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτούς.

56. Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἱστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σᾶς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὴν ἑορτήν;

57. Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐάν τις μάθῃ ποῦ εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ΄. 12.

Ο ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθανών, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

2. Καὶ ἔκαμον εἰς αὐτὸν δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρέτει· ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἷς ἐκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

3. Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

4. Λέγει λοιπὸν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παρα-

53. Ε κ̇ε̱ γκὰ ἀγιὸ δίτε̱ π̇ε̱νε̱ μουἄαβε̱ρὲ κ̇ε̱ τὰ βρίσνε̱ ἀτέ̱.

54. Ιησούϊ ἀδὰ νούκ' ἔτζε̱ν με̱ φάκεζα ντε̱ πε̱ρ τζιφουτ, πὸ ἴκου ε βάτε ντε̱ ν̇ιε̱ βε̱ντ ἄφε̱ρ ἐρημίτε̱, ντε̱ κιουτε̱τ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Ἐφραΐμ· ε ἀτγὲ ρἰγ π̇άσ̈κε̱ με̱ μαθητίτ' ἐτίγ.

55. Ε ἴσ̈ ἄφε̱ρ πάσ̈κα ε τζιφούτετ' ε χίπνε̱ ἄσ̈ούμε̱ γκὰ ἀϊ βε̱ντ ντε̱ Ιερουσαλὶμ πε̱ρπάρα πάσ̈κε̱σε̱' πε̱ρ τε̱ παστρούαρε̱ βέ̱τε̱χεν' ἐτοὖρε.

56. Ε ε κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ Ιησούνε̱· ἱε̱ θόσ̈νε̱ ν̇ιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱ τε̱κ ρίγνε̱ ντε̱ Ιερὸ, κιὸ̈ οὐ δούκ̇ετε̱ γιούβετ, κ̇ε̱ τε̱ μο̱ς βίγε̱ βάλε̱ ντε̱ τε̱ κρε̱μπτε.

57 Ε τε̱ πάρε̱τ' ε πρίφτε̱ρετ' ε δὲ Φαρισέϊτε̱ πάνε̱ δε̱νε̱ πορσὶ, σε̱ κουὸ̈ τὰ δίγε̱ σε̱ κοὺ ε̱ο̈τ' ἀϊ, τοῦ ρε̱φέγε̱, κ̇ε̱ τὰ ζέν' ἀτέ̱.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιβ΄. 12.

Ιησουϊ δὰ με̱ πε̱ρπάρα ϝιάσ̈τε̱ δίτετ σε̱ πάσ̈κε̱σε̱ ἔρδι ντε̱ Βιθανὶ τε̱κ κε̱ Λάζαρι βδέκουρε̱ με̱ π̇άρε̱, κ̇ε̱ ε πάτ γγιάλ̈τουρε̱ γκὰ βάῤῥι.

2. Ε ἱ π̇ε̱νε̱ ἀτίγ ἀτγε̱ ϝοσ̈τ', ε Μάρθα σ̈ε̱ρπε̱ν ντε̱ με̱σάλε̱, ε Λάζαρι κε̱ ν̇ιε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ ρίγνε̱ π̇άσ̈κε̱ με̱ τε̱ ντε̱ με̱σάλε̱.

3. Ε Μαρία σι μόῤῥι ν̇ιε̱ λίτρε̱ μύρο τε̱ ντζγιέρε̱ γκὰ Νάρδο τε̱ κε̱μούαρε̱ ε τε̱ σ̈τρε̱ϊγτε̱, λέου κ̇ε̱μπετ' ε Ιησούϊτ, ε γιὰ φσ̈ίου κ̇ε̱μπετ' ἐτίγ με̱ λέσ̈ε̱ρα τε̱ σάϊγ· ε σ̈τε̱πία οὐ μπσ̈ούσ̈ γκὰ μυρουδία ε μύροσε̱.

4. Θότε̱ δὰ ν̇ιε̱ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, Ιούδα ε Σίμωνιτ Ισκαριώτη· ἀϊ κ̇ε̱ δούαϊγ τὰ παραδὸς ἀτέ̱.

δώσῃ αὐτόν,
5. Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐ-
πωλήθη τριακόσια δηνάρια καὶ ἐδόθη
εἰς τοὺς πτωχούς;
6. Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔ-
μελεν αὐτὸν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλ-
λὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ
γλωσσόκομον, καὶ ἐβάσταζε τὰ βαλ-
λόμενα *εἰς αὐτό*.
7. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες
αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφια-
σμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό.
8. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως πάν-
τοτε δὲν ἔχετε.
9. Ἔμαθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν
Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ καὶ ἦλθον
οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ
διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν
ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.
10. Συνεβουλεύθησαν δὲ οἱ ἀρ-
χιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν
Λάζαρον·
11. Διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων δι' αὐτὸν ὑπήγαινον, καὶ ἐπί-
στευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ
ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες
ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυ-
μα,
13. Ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινί-
κων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐ-
τοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννὰ, εὐλογη-
μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,
ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
14. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον,
ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς εἶναι γε-
γραμμένον,
15. « Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών,
ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθή-
μενος ἐπὶ πώλου ὄνου. »
16. Ταῦτα ὅμως δὲν ἐνόησαν οἱ

5 Ψὲ νούκ' οὐ ϋίτ κ̇ε̱γιὸ μύρο
τρεκὶντ δηνάρε, ἐ τίπεϊγνε̱ ντε̱ τε̱
βάρφε̱ρε̱;
6. Ε κ̇ε̱τε̱ ἐ θὰ, γιὸ σὲ ψὲ κ̇ιϋ
συλοὶ πε̱ρ τε̱ βάρφε̱ρε̱, πὸ σὲ ψὲ κὲ
κουσὰρ, ἐ κ̇ιϋ κουλέτε̱νε̱, ἐ μπὰν ἀτὸ
κε̱ βίγνε̱ π̇ρε̱ντα.

7. Θότ' ἀδὰ Ιησούϊ λίῤῥιε ἀτε̱,
πε̱ρ ντε̱ δίτε̱ τε̱ σε̱ κάλτουριτ σιμ ντε̱
βαῤῥ ἐ δουαϊγτι τὰ π̇ε̱γε̱ κ̇ε̱τε̱.
8. Σὲ ψὲ τε̱ βάρφε̱ριτε̱ κουρδὸ μὲ
βέτε̱χε τούαϊγ ἱ κ̇ίνι, πὸ μούα σμε̱
κ̇ίνι κουρδό.
9. Ε μψόϊ δὰ ϋούμε̱ τούρμε̱ γκὰ
τζιφούτε̱ κ̇ε̱ ἴϋ μπὰ τε̱ βε̱ντ' ἐ ἔρδε̱
γιὸ πε̱ρ Ιησούνε̱ βέτε̱με̱, πὸ τε̱ ϋί-
χνε̱ ἐ δὲ Λάζαρινι κ̇ε̱ ἐ γγιάλι γκὰ τε̱
βδέκουριτε̱.
10. Ε τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ π̇ε̱νε̱
κουβε̱ντ τε̱ βρίσνε̱ ἐ δὲ Λάζαρινε̱.

11. Σὲ ψὲ ϋούμε̱ γκὰ τζιφούτε̱
πε̱ρ τε̱ πάῤῥ ἀτε̱ βίγνε̱, ἐ π̇εσόϊγνε̱
ντὲ Ιησούϊ.
12. Τε̱ νέσε̱ομενε̱ ϋούμε̱ τούρμε̱,
κε̱ πάτν' ἄρδουρε̱ ντε̱ τε̱ κρέ̱μπτε̱,
σὶ διϝιούανε̱ κ̇ε̱ βγιὲν Ιησούϊ ντε̱ Ιε-
ρουσαλίμ,
13. Μούαῤῥε̱ δέϝατ' ἐ κουρμάβετ,
ἐ ἱ δούαλε̱ ἀτὶγ πε̱ρπάρα, ἐ θε̱ῤῥίσνε̱,
Ωσαννὰ, ἐ π̇εκούαρε̱ ἀϊ κ̇ε̱ βγιὲν μπε̱
ε̱μερ τε̱ Ζότιτ, μπρέτι ἱ Ισραήλιτ.

14. Ε Ιησούϊ σὶ ϝέτι ν̇ε̱ Κρὸτζ,
ντε̱ν̇ι μπὶ τε̱, σὶ κούντρ' ε̱ϋτε̱ ϋκρού-
αρε̱,
15. Μὸς υὐ τρε̱μπ ὦ π̇ίγε̱ ἐ Σιώ-
νιτ· γιὰ, μπρέτι ἴτ βγιὲν, καλιούαρ
μπε̱ ν̇ιε̱ κρὸτζ τε̱ ϝομάρεσε̱.
16. Ε μαθητίτ' ἐτὶγ νούκ' ἱ κου-

μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτι ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

17. Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώναξε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

18. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο.

19. Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδοὺ ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ὑπῆγεν.

20. Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ νὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ·

21. Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

22. Ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν· καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω Ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν ὅμως ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

25. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξει αὐτήν.

26. Ἐὰν ἐμὲ ὑπηρετῇ τις, ἐμὲ ἂς ἀκολουθῇ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, ἐκεῖ

πε̱τούανε̱ κ̇ε̱τὸ χέρε̱ν' ἐπάρε̱· πὸ κοὺρ οὐ ντεῥῥούα Ἰησοῦϊ, ἀχ̇έρε οὐ κουϊγτούανε̱ κ̇ὲ̱ ἀτὸ κένε̱ ὄκρούαρε̱ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ ἐ κ̇ε̱τὸ ἰ π̇ένε̱ ἀτίγ.

17. Ε τούρμα κ̇ὲ̱ κὲ μὲ ἀτὲ̱ μαρτυρίσνε̱, κ̇ὲ̱ Λάζαρινε̱ ἐ θύῥῥι γκὰ ϐάῥῥι, ἐ ἑ γγιάλι ἀτὲ̱ γκὰ τὲ̱ ϐδέκουριτε̱.

18. Πρὰ ἀντάϊγ ἰ δόκ̇ι πε̱ρπάρα ἀτὶγ τούρμα, σὲ ψὲ διϝιόϊ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ῥῥι αἲ κ̇ε̱τὲ̱ θαύμε̱.

19. Ε φαρισέϊγτε̱ θάνε̱ ν̇ιέρι μὰ γιάτε̱ρινε̱· ὄίχνι· κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ π̇έ̱ϊγμε̱ Ϝὲ̱ νάϐετ φάῥῥε; γιὰ π̇ότα ϐένε̱ πὰς ἀτίγ.

20. Ε κένε̱ τζὰ Ελλήνε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κ̇ίὄνε̱ ἄρδουρε̱ τὲ̱ φάλισνε̱ ντὲ̱ τὲ̱ κρέ̱μπτε.

21. Κε̱τὰ δὰ γιοὺ κιάὄνε̱ Φίλιπποϊτ κ̇ὲ̱ κὲ γκὰ Βηθσαϊδάγια ἐ Γαλιλαίε̱σε̱· ἐ ἰ λιούτεϊγν' ἀτὶγ, ἐ ἰ θόὄνε̱, Ζὸτ, δούαμε̱ τὲ̱ ὄόχε̱με̱ Ιησούνε̱.

22. Βγιὲν Φίλιπποϊ, ἐ ἰ θότ' Ανδρέασε̱, ἐ πὰ Ανδρέα ἐ δὲ Φίλιπποϊ ἰ θόν' Ιησούϊτ.

23. Ε δὲ̱ Ιησούϊ γιοὺ πε̱ρϜέϊϜκ ἀτοῦρε ἐ οὐ θότε̱· ἔρδι κόχα κ̇ὲ̱ τὲ̱ ντεῥῥόνετε̱ ἰ π̇ίῥῥι ν̇ιερίουτ.

24. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούϐετ· ντὲ̱ μὸς ῥάφτε̱ μπὲ̱ δὲ̱ κόκια ἐ Ϝρούριτ, ἐ τὲ̱ ϐδέσε̱, ἀγιὸ βέτε̱με̱ μπέτετε̱· μὰ ντὲ̱ βδέκτε̱ π̇ὲ̱ν ὄούμε̱ κόκε.

25. Αἰ κ̇ὲ̱ δὸ Σ̈πίρτιν' ἐτὶγ, δὸ τὰ χουμπάσε̱ ἀτὲ̱· ἐ αἰ κ̇ὲ̱ οὐῤῥὲ̱ν Σ̈πίρτιν' ἐτὶγ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ δινιὰ, δὸ τὰ ὄπε̱τόγ' ἀτὲ̱ πὲ̱ρ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

26. Κουὄ μὲ̱ ὄε̱ρπὲν μούα, λὲ τὲ̱ βίγε̱ πὰς μέγε· ἐ ἀτγὲ κ̇ὲ̱ γιὰμ οὔνε̱,

θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ ἐάν τις ἐμὲ ὑπηρετῇ, θέλει τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ.

27. Τώρα ἡ ψυχή μου εἶναι τεταραγμένη· καὶ τί νὰ εἴπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28. Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει.

29. Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βροντή. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

30. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἔγεινε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ σᾶς.

31. Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου τούτου· τώρα ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου θέλει ἐκβληθῆ ἔξω·

32. Καὶ ἐγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, θέλω ἑλκύσει πάντας πρὸς ἐμαυτόν.

33. (Τοῦτο δὲ ἔλεγε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, Ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐνόσῳ ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει.

36. Ἐνόσῳ ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ φωτός. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν.

ἀτγὲ δὸ τε γέτε ε δὲ ἀτ κε ὄσρπὲν μούα· ε κουσ τε με σερπέγε μούα, δὸ τὰ ντερρόγε ἀτε παπάϊ.

27. Νταστὶ σπίρτι ἴμ μοὺ δρὸδ· ἔτζ τε θὸμ; ὦ παπὰ, σπετόμε γκὰ κούϊγ σαχάτ· μὰ ἀνταΐγ ἄρτζε ντε κετε σαχάτ.

28. Ω παπὰ, ντερρὸ ἔμερινε τέντ. ἔρδι ἀχιέρε ζε γκὰ Κίελι, ε δε ε ντερρόβα, ε δὲ πάβενε δὸ τὰ ντερρόϊγ.

29. Ε τούρμα κε ρίγν' ἀτγὲ, ε κε διβιούανε, θόσνε σε οὺ πὲ βεμίμ, τετγιέρε θόνε. Εγγελ ί φόλλι ἀτίγ.

30. Οὺ περβέϊβκ Ιησοὺτ, ε οὺ θότε· νούκ' οὺ κε πὲρ μούα κούϊγ ζε, πὸ πὲρ γιούβετ.

31. Νταστὶ ἔστε βιούϊκ ί κεσάϊγ δινιάσε, νταστὶ ἀρχόντι ίκε σάϊγ δινιάσε δὸ τε χίδετε γιάστε.

32. Ε οὔνε κουρ τε γκρίχεμ λιάρτ γκὰ δέου, βίθε δὸ τί χέϊκ πὰς βετίουτ.

33. (Ε κετε ε θὸτ, πὲρ τε σενούαρε μετζ φάρρε βδέκεγε δὸ τε βδίς).

34. Γιοὺ περβέϊκ ἀτίγ τούρμα· νάβετ διβιούαμ γκὰ νόμι κε Κρίστι ρονγέτε πὰς γέτετ· ε κιστ θούα τίγ, κε δούχετε τε γκρίχετε ί πίρρι ί νιερίουτ; τζίλι ἔστε κούϊγ ί πέρρι ί νιερίουτ;

35. Οὺ θότ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ· ἀκόμα πάκεζε κόχε ἔστε με γιούβετ δρίτα, ἔτζενι γγέρα σα κένι δρίτε, τε μὸς οὺ ζέρε γιούβετ ἐρεσίρα, ε ἀὶ κε ἔτζεν ντ' ἐρεσίρε, νούκε δὶ σε κοὺ βέτε.

36. Γγέρα σα κίνι δρίτενε, πεσόνι μπε δρίτε, κε τε πένενι τε πίγτ' ε δρίτεσε· κετὸ θα Ιησούϊ, ε βάτε ε οὺ φσέχ πρέϊγ σούρρεσ.

37. Ἀλλ' ἐνῷ ἔκαμε τόσα θαύματα ἔμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν·

38. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, τὸν ὁποῖον εἶπε, « Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη; »

39. Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ἡσαΐας,

40. « Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς. »

41. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42. Ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὡμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυνάγωγοι.

43. Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, δὲν πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με·

45. Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

46. Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐν τῷ σκότει πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ.

47. Καὶ ἐὰν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον.

37. Ε ντόνε̱ σὲ π̇έ̱ρρι κάκε̱ θαύμε̱ρα τε̱ με̱δὰ ἀΐ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε, νούκε̱ π̇εσούανε̱ ντὲ ἀΐ.

38. Κε̱ τε̱ παϜούχαετε̱ φγιάλια ὲ προφήτητ Ησαΐουτ, κ̇ε̱ πὰτ θένε̱, Ζότ, κουΰ π̇εσόϊ ἀτε̱ κ̇ε̱ διϜιόϊ γκὰ νέσ̈; ὲ μπε̱ τζίλινε̱ ε̱σ̈τε̱ ζ̇πουλιούαρε̱ φουκία ὲ Ζότιτ;

39. Πρὰ ἀντάϊγ νούκ̇ε̱ μούντνε̱ τε̱ π̇εσόϊγνε̱, σὲ ψὲ πάμετα θὰ Ησαΐου.

40. Οὐ ϐερπ̇όϊ ἀτοῦρε σίτε̱, ὲ οὐ Ϝουρε̱τζόϊ ζέ̱με̱ρε̱νε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς σ̈όγε̱νε̱ μὲ σι, ὲ τε̱ μὸς διϜιόγε̱νε̱ μὲ ζέ̱με̱ρε̱, ὲ τε̱ κθένενε̱ ὲ τε̱ σ̈ε̱ρόϊγ ἀτά.

41. Κε̱τὸ θὰ Ησαΐου κουρ̣ πὰ ντέρρ̣' ἐτὶγ, ὲ φόλλι πε̱ρ τέ̱.

42. Ντόνε̱ σὲ ὲ δὲ γκὰ ἀρχόντε̱τε̱ π̇εσούανε̱ σ̈ούμε̱ ντὲ ἀΐ· πὸ γκὰ φρ̣ίκ' ὲ φαρισιϊγετ νούκ' ὲ μολοήσνε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ἰ ντζίρε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ Συναγώγι.

43. Σὲ ψὲ δέσ̈νε̱ με̱ τέπε̱ρ̣ ντέρρ̣' ὲ νιέρε̱ζετ σὲ ντέρρ̣' ὲ Περντίσε̱.

44. Ε Ιησοῦϊ θόρρι με̱ φὸρτ ὲ θὰ· ἀΐ κ̇ε̱ π̇εσὸν μπε̱ μούα, νούκ̇ε̱ π̇εσὸν μπε̱ μούα, πὸ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ με̱ δε̱ρϜόϊ μούα.

45. Ε δὲ ἀΐ κ̇ε̱ σ̈ὲχ μούα, σ̈ὲχ ἀτε̱ κ̇ε̱ με̱ δε̱ρϜόϊ μούα.

46. Οὔνε̱ ἄρτζε̱ δρίτε̱ ντε̱ δινιά, κ̇ε̱ κουΰ τε̱ π̇εσόγε̱ μπε̱ μούα τε̱ μὸς μπέτετε̱ ντε̱ μὲς τ' ἐρ̣ε̱σίρ̣ε̱σε̱.

47. Ε τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ με̱ διϜιόγε̱ φγιάλε̱τε̱, ὲ τε̱ μὸς π̇εσόγε̱, οὔνε̱ νούκ' ὲ Ϝιουκόϊγ ἀτε̱, σὲ ψὲ νούκ' ἄρτζε̱ πε̱ρ̣ τε̱ Ϝιουκούαρε̱ π̇ότε̱νε̱, πὸ πε̱ρ̣ τε̱ σόσουρε̱ π̇ότε̱νε̱.

48. Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

49. Διότι ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς μοὶ ἔδωκεν ἐντολὴν, τί νὰ εἴπω, καὶ τί νὰ λαλήσω·

50. Καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. Ὅσα λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοὶ εἶπεν ὁ Πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτοῦ διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδικούς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

2. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινε δεῖπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη βάλει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ αὐτόν·)

3. Ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει,

4. Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη.

5. Ἔπειτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ σπογγίζῃ μὲ τὸ προσόψιον μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζωσμένος.

6. Ἔρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

48. Αἴ κ̇ε̱ ὄτίε πόστε̱ μούα, ἐ νούκ̇ε̱ δὲξ φγιάλε̱τ' ἐμία, κὰ κούσ̈ τὰ Fιουκόγε̱ ἀτέ̱· φγιάλια ἴμε κε̱ θάτζε̱, ἀγιὸ δὸ τὰ Fιουκόγε̱ ἀτὲ̱, μπὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμε.

49. Σὲ οὔνε̱ πρέϊγ βετίουτ νούκ̇ε̱ θάτζε̱ Fε̱' πὸ π̇απ̇άϊ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δε̱ρFόϊ μούα, αἴ με̱ πορσίτι μούα τζτὲ̱ θὸμ, ἐ τζτὲ̱ κουδε̱ντόϊγ.

50. Ε ἐ δὶ κ̇ὲ̱ πορσὶ ἐτὶγ έ̱στε̱ γέτ' ἐ πὰ σόσουρε̱· ἀτὸ ἀδὰ κ̇ε̱ θὸμ οὔνε̱, σὶ κούντρε̱ με̱ θὰ μούα π̇απ̇άϊ, ἀσ̈τοὺ οὺ ἀ θόμ.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱ ιγ'. 13.

Ε περ̱πάρα σὲ̱ κρέ̱μπτεσε̱ τὲ̱ πάσ̈κ̇ε̱σε̱, σὶ ἐ δὶγ Ιησούϊ κ̇ὲ̱ ἔρδι κ̇όχα ἐτὶγ τὲ̱ σ̈κὸν γκὰ κ̇ε̱γιὸ δινιὰ τὰ π̇απ̇άϊ, σὲ ψὲ ἰ δέσι τὲ̱ τίγτε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ π̇ότε̱, ἐ ἰ δέσ̈ι γγέρα μπὲ̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμενε̱.

2. Ε κουρ̣ οὺ π̇ὲ̱ δάρκ̇ε̱, (δγιάλι πὰτ βέ̱νε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ Ιούδε̱σε̱ σὲ̱ Σίμωνητ Ισκαριώτητ, κὲ̱ τὰ παραδὸς ἀτέ̱)

3. Σὲ ψὲ ἐ δὶγ Ιησούϊ, κ̇ὲ̱ γιὰ δὰ Fίθε̱ πούνε̱τε̱ π̇απ̇άϊ μπὲ̱ δούαρ̣ρ̣ τὲ̱ τίγ· ἐ κὲ̱ κ̇ίσ̈ ἄρδουρε̱ γκὰ Περντία, ἐ τὲ Περντία βίγ,

4. Γκρίχετε̱ γκὰ δάρκα, ἐ σὶ ντζόρ̣ι ρ̣όπ̇ατ' ἐτὶγ μόρ̣ρ̣ι νιὲ̱ φουτὰ, ἐ γγέσι βέτε̱χενε̱.

5. Πασ̈τάγε βοῦρι οὔγε̱ ντὲ̱ νιὲ̱ μάFε, ἐ ζοὺ τὲ̱ λιὰν κ̇έ̱μπε̱τ' ἐ μαθητίβετ σὲ̱ τὶγ· ἐ τὶ φσ̈ὶν μὲ φουτὰ κ̇ὲ ἴσ̈ γγέσουρε̱.

6. Βγιὲν ἀδὰ τὲ Σίμων Πέτρουα· ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ αἴ· Ζὸτ, τὶ με̱ λιὰν μουά κ̇έ̱μπε̱τε̱;

7. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, *Ἐκεῖνο* τὸ ὁποῖον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὅμως γνωρίσει μετὰ ταῦτα.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψει τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.

9. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλήν.

10. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρείαν εἰμὴ τοὺς πόδας νὰ νιφθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρός· καὶ σεῖς εἶσθε καθαροὶ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11. Διότι ἤξευρεν ἐκεῖνον ὅστις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἶσθε πάντες καθαροί.

12. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς ἐσᾶς;

13. Σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι.

14. Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, σᾶς ἔνιψα τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστεῖτε νὰ νίπτητε τοὺς πόδας ἀλλήλων.

15. Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς ἐσᾶς, διὰ νὰ κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς.

16. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν.

17. Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἶσθε, ἐὰν κάμνητε αὐτά.

7. Γιοὺ πε̱ρϜε̱ΐγκ ε̱ ἰ θότ' ἀτίγ Ιησούϊ' ἀτε̱ κε̱ ἠε̱ΐγ οὔνε̱, τὶ νταῶτ νυύκ' ε̱ κουπε̱τὸν, πὸ πασαντάϊγ δὸ τὰ κουπε̱τότζ.

8. Ι θότ' ἀτίγ Πέτρουα' δὸ τε̱ μὸς λιάτζ κε̱μ̱ε̱τ' ἐμία ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ' γιοὺ πε̱ρϜέϊγκ ἀτίγ Ιησούϊ ντε̱ μὸς τε̱ λιαφτζια, νούκε̱ κε̱ πγιέσε̱ με̱ μούα.

9. Ι θότ' ἀτίγ Σίμων Πέτρουα' Ζότ, γιὸ βέτε̱με̱ κε̱μπε̱τε̱, πὸ ε̱ δε̱ δούαρρτε̱ ε̱ δε̱ κόκε̱νε̱.

10. Ι θότ' ἀτίγ Ιησούϊ' ἰ λιάρρι νούκε̱ κα χρεία τε̱ λιάχετε̱ πε̱ρ βέτζμε κε̱μπε̱βετ, πὸ ε̱ὔτε̱ Ϝίθε̱ ἰ κε̱ρούαρε̱· ε̱ δε̱ γιούβετ τε̱ κε̱ρούαρε̱ γίνι, πὸ γιὸ Ϝίθε̱.

11. Σε̱ ψε̱ ε̱ δίγ ἀτε̱ κε̱ ε̱ προδὸς ἀτέ, ε̱ ἄντοϊγ θὰ, κε̱ νούκε̱ γίνι Ϝίθε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱.

12. Ε σὶ οὐ λιάου δὰ κε̱μπε̱τ' ἀτοῦρε, ε̱ βέσι ρόβατ' ἐτίγ, ντε̱νι πὰ ντε̱ με̱σαλε̱, ε̱ οὐ θότ' ἀτοῦρε· κουπε̱τόνι κε̱τε̱ κε̱ οὐ ϊε̱ρρα οὔνε̱ γιούβετ;

13. Γιοὺ με̱ θε̱ρρίτνι μούα, Δασκὰλ, ε̱ Ζότ, ε̱ μίρρε̱ θόϊ, σε̱ ψε̱ γιάμ.

14. Ντε̱ὔτε̱ ἀδὰ κε̱ οὔνε̱ οὐ λιάβα κε̱μπε̱τε̱ τούαϊγ, Ζότι, ε̱ δε̱ Δασκάλι, δούχαετε̱ κε̱ τε̱ λιάνι ε̱ δε̱ γιούβετ κε̱μπε̱τ' ε̱ νιέοι γιάτε̱ριτ.

15. Σε̱ οὐ δάτζε̱ οὔνε̱ γιούβετ ξόμπλε̱, κε̱ σὶ κούντρε̱ πε̱ρρα οὔνε̱ ντε̱ρ γιούβετ, τε̱ πε̱νι ε̱ δε̱ γιούβετ.

16. Βε̱ρτε̱τ, βε̱ρτε̱τ οὐ θομ γιούβετ, νούκ' ε̱ὔτε̱ κοπίλλ μι μαδ σε̱ ζότι τίγ, ἀς ἰ δε̱ρϜούαρε̱ μι μαδ σε̱ ἀϊ κε̱ ε̱ δε̱ρϜόϊ ἀτε̱.

17. Ντε̱ κουπε̱τούατε̱ γιοὺ κε̱τὸ, δὸ τε̱ γίνι τε̱ λιούμουρε̱, ντε̱ κιόφτε̱ κε̱ τε̱ πε̱νι ἀτό.

18. Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἔκλεξα· ἀλλὰ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, « Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐσήκωσεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. »

19. Ἀπὸ τοῦ νῦν σᾶς λέγω τοῦτο πρὶν γείνῃ, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅταν γείνῃ, ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

20. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δέχεται ὅντινα πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν πέμψαντά με.

21. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐταράχθη τὴν ψυχήν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει.

22. Ἔβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει.

23. Ἐκάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24. Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τίς εἶναι *ἐκεῖνος* περὶ τοῦ ὁποίου λέγει.

25. Καὶ πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, τίς εἶναι;

26. Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην.

27. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅ,τι κάμνεις, κάμε ταχύτερον.

28. Τοῦτο ὅμως οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τί εἶπε πρὸς αὐτόν.

18. Νούκε̱ θὸμ πὲ̱ρ ϝίθε̱ γιούβετ, οὔν' ἰ δι ἀτὰ κε̱ ζϝιόδα, πὸ δούχαετε̱ κε̱ τε̱ δάλλε̱ ἐ βε̱ρτέτε̱ κάρτα· νιε̱ κε̱ χὰ πούκε̱νε̱ με̱ μούα γκρίγτι θούντρε̱ν' ἐ κε̱μπε̱σε̱ τὶγ κόντρε̱ μέγε.

19. Κε̱ ντασ̈τὶ οὔ θὸμ γιούβετ, πὰ ϝιάρε̱ δε̱, κε̱ κοὺρ τε̱ ϝιάγε̱νε̱ τε̱ πεσόνι κε̱ οὔνε̱ γιάμ.

20. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ κε̱ ἀϊ κε̱ δε̱ξ ἀτε̱ κε̱ δὸ τε̱ δε̱ρϝόϊγ οὔνε̱, μούα δε̱ξ· ἐ ἀϊ κε̱ δε̱ξ μούα, δε̱ξ ἀτε̱ κε̱ δε̱ρϝόϊ μούα.

21. Ε σι θὰ κε̱τὸ Ιησούϊ, οὐ ναχατὸς πρε̱νταζι, ἐ μαρτυρίσι, ἐ θὰ, βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, σε̱ νιε̱ γκὰ γιοὺ̈ δὸ τε̱ με̱ παραδόσγε̱ μούα.

22. Ε μαθητίτε̱ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱, ἐ νούκε̱ δίγνε̱ πε̱ρ τζίλινε̱ θόσ̈.

23. Ε νιε̱ γκὰ μαθητίτε̱ κε̱ κε̱ ἴ δάσ̈ουρε̱ γκὰ Ιησούϊ, κε̱ κουμπίσουρε̱ ντε̱ ϝι τε̱ τίγ.

24. Ε ἴ πέρρι νόημε̱ Σίμων Πέτρουα, κε̱ τὰ πίετ τζίλι ε̱σ̈τ' ἀϊ, κε̱ θότε̱ πε̱ρ τε̱.

25. Ε σι ρὰ ἀϊ μπὶ ϝιόκξ τε̱ Ιησούιτ· ἰ θότ' ἀτίγ· Ζότ, τζίλι ε̱σ̈τε̱;

26. Γιοὺ πε̱ρϝε̱ϊϝκ Ιησούϊ, ἐ ἰ θὰ, ἀϊ ε̱σ̈τε̱ κε̱ σι τε̱ γγίεϊγ οὔνε̱ νιε̱ τζόπε̱ πούκε̱, δὸ τε̱ γιὰ ἀπ' ἐ σι ἐ γγέου πούκε̱νε̱, γιὰ ἐπ Ιούδε̱σε̱ πίρριτ σε̱ Σίμωνητ Ισκαριώτητ.

27. Ε πὰς ἀσάϊγ καπτζιάτε̱σε̱ ἀχέρε χίρι ντὲ ἀϊ σατανάϊ, ἐ Ιησούϊ ἰ θότ' ἀτιγ· ἀτε̱ κε̱ κε̱ πε̱ρ τε̱ πε̱νε̱, πε̱νε ϐπεϊγτ.

28. Πὸ ντονιε̱ γκὰ ἀτὰ κε̱ κένε̱ ντε̱ με̱σάλε̱ σκουπε̱τόϊ πε̱ρ σε̱ ἰ θὰ ἀτίγ.

29. Διότι τινὲς ἐνόμιζον, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὅσων ἔχομεν χρείαν διὰ τὴν ἑορτήν· ἢ νὰ δώσῃ τι εἰς τοὺς πτωχούς.

30. Λαβὼν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ.

31. Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

32. Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς θέλει δοξάσει αὐτόν.

33. Τεκνία, ἔτι ὀλίγον εἶμαι μεθ᾽ ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητήσει· καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα.

34. Ἐντολὴν καινὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35. Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἶσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

36. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὅμως θέλεις μὲ ἀκολουθήσει.

37. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχήν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σοῦ.

38. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχήν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάξει ὁ ἀλέκτωρ, ἕωσοῦ μὲ ἀπαρνηθῇς τρίς.

29. Ε τζὰ οὺ συλοήσνε̱, κ̇ε̱ σὲ ψὲ κ̇ιὄ Ιούδα κουλέτε̱νε̱, ἰ θὰ Ιησούϊ ἀτὶγ· π̇λένα γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱ νὰ δ̇ούχαενε̱, ντε̱ τε̱ κρε̱μπτενε̱· ἃ τ᾽ἄπε̱ ϝε̱ τε̱ βάρφε̱ρετ.

30. Μὰ αἲ πόκε̱ μόῤῥι καπτζιάτε̱νε̱, ἄτε̱ τζὰὄτ ἴκου, ὲ κὲ δὲ νάτε̱.

31. Ε πόκε̱ δ̇όλι δ̇ὰ αἲ, θότε̱ Ιησούϊ, νταὄτὶ οὺ ντερούα ἰ ϊ̇ὶῤῥι ν̇ιερίουτ· ὲ δὲ Περντία οὺ ντεῤῥούα μπε̱ τέ̱.

32. Ντοὺ ντεῤῥούα Περντία μπε̱ τε̱, ὲ δὲ Περντία δ̇ὸ τὰ ντεῤῥόγε̱ ἀτε̱ μπε̱ βέτε̱χ̇ε̱ τε̱ σάϊγ, ὲ ἄτε̱ τζὰὄτ δ̇ὸ τὰ ντεῤῥόγε̱ ἀτέ̱.

33. Δ̇γιὲλλμ, ὲ δὲ πάκ̇ε̱ζε̱ κόχ̇ε̱ γιὰμ μὲ γιούβετ· δ̇ὸ τε̱ με̱ κ̇ε̱ρκόνι, ὲ κούντρε θάτζε̱ τζιφούτετ, κ̇ε̱ τὲκ τε̱ βέτε οὔνε̱, γιούβετ σμούντνι τε̱ βίνι, ὲ δὲ γιούβετ οὺ θὸμ νταὄτί.

34. Νιε̱ πορσὶ τε̱ ῥὲ οὺ ἂπ νταὄτὶ γιούβετ, κ̇ε̱ τε̱ δ̇όϊ νιέρι γιάτε̱ρινε̱ σὶ κούντρ᾽ οὺ δ̇έὄχ οὔνε̱ γιούβετ, ἀὄτοὺ ὲ δε γιούβετ τε̱ δ̇όϊ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱.

35. Ντε̱ κ̇ε̱τε̱ δ̇ὸ τοῦ ν̇ιόχε̱νε̱ ϝίθε̱, κ̇ε̱ γίνι μαθητίτ᾽ ἐμὶ ντε̱ πάτζι δ̇αὄουρὶ ν̇ιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱.

36. Ι θότ᾽ ἀτὶγ Σίμων Πέτρουα· Ζὸτ, κοὺ βέτε; γι οὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ Ιησούϊ· τὲκ βέτε οὔνε̱, νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ με̱ βίτζ πὰς νταὄτὶ, πὸ παὄτάγε̱ δ̇ὸ τε̱ με̱ βὶτζ πάς.

37. Ι θότ᾽ ἀτὶγ Πέτρουα· Ζὸτ, ψὲ νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ βὶγ πὰς τέγε νταὄτί; Σ̈πίρτινε̱ τὶμ δ̇ὸ τὰ βε̱ πε̱ρ τίγ.

38. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκ ἀτὶγ Ιησούϊ· Σ̈πίρτνε̱ τε̱ντ δ̇ὸ τὰ βε̱τζ πε̱ρ μούα; βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ τε̱ θὸμ τὶγ δ̇ὸ τε̱ μὸς κ̇ε̱ντόγε̱ κοκόὄι, γέρα σὰ τε̱ μ᾽ ἀρνίσετζ τρὶ χ̇έρε̱.

ΚΕΦ. ιδ΄. 14.

ΑΣ μὴ ταράττηται ἡ καρδία σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

2. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ ἤθελον σᾶς εἰπεῖ· ὑπάγω νὰ σᾶς ἑτοιμάσω τόπον.

3. Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σᾶς ἑτοιμάσω τόπον πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἐμαυτὸν, νὰ ἦσθε καὶ σεῖς ὅπου εἶμαι ἐγώ.

4. Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

5. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν;

6. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ.

7. Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἴδετε αὐτόν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς.

9. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν μὲ ἐγνώρισας Φίλιππε; ὅςις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σ λεγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα;

10. Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ *εἶμαι* ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα.

Κρίε Εκατε̱ρμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιδ΄. 14.

Λὲ τε̱ μὸς οὐ τρουμπ̇ουλόνε̱τε̱ ζέ̱με̱ρα γιούαϊγ, π̇εσόνι μπε̱ Περντίνε̱, ἐ δὲ μπὲ μούα π̇εσόνι.

2. Ντε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ π̇απ̇άϊτ σίμ, ὄσούμε̱ νομὲ γιάνε̱, ἐ ντε̱ μὸς, δ̇ὸ τοῦ κ̇έσ̈ε̱ θε̱νε̱ γιούϐετ, βέτε τε̱ π̇έϊγ Ϝατὶ ϐε̱ντ πε̱ρ γιούϐετ.

3. Ε κοὺρ τε̱ βέτε, ἐ τοῦ π̇ε̱ϊγ Ϝατὶ γιούϐετ βε̱ντ, ϐὶγ πε̱ρσε̱ρὶ ἐ δ̇ὸ τοῦ μ.ἀῤῥ γιούϐετ μὲ ϐέτε̱χε̱, κ̇ὲ τὲκ τε̱ γὲμ οὔνε̱, τε̱ γίνι δὲ ὲ γιούϐετ.

4. Ε δὲ τὲκ ϐέτε οὔνε̱ ἐ δ̇ίγι, ἐ δ̇ὲ οὔδε̱νε̱ ἐ δ̇ίγι.

5. Ι θότ' ἀτὶγ Θωμά· Ζὸτ, νούκ̇ε̱ δ̇ίμε̱ κοὺ ϐέτε̱, ἐ κὶσ̈ μούντγε̱με̱ τε̱ δ̇ίμε̱ οὔδε̱νε̱;

6. Ι θότ' ἀτὶγ Ιησούϊ οὔνε̱ γιὰμ οὔδα, ἐ δὲ ἐ ϐε̱ρτέτα, ἐ δὲ γέτα· ντον̇ιε̱ σϐέτε τὲ π̇απ̇άϊ, πε̱ρ ϐέτζμε μὲ ἄνε̱ τίμε.

7. Τε̱ ν̇ιόχ̇ε̱τε̱ μούα, δ̇ὸ τε̱ ν̇ιόχ̇ε̱τε̱ ἐ δὲ π̇απ̇άνε̱ τίμ· ἐ δὲ κ̇ε̱ ντα ὄτὶ ἐ ν̇ίχνι ἀτε̱, ἐ δὲ ἐ κ̇ίνε πάρε̱ ἀτ ε̱.

8. Ι θότ' ἀτὶγ Φίλιπποϊ· Ζὸτ, δ̇ε̱φτόνα νάϐετ π̇απ̇άνε̱; ἐ νὰ ε̱ὄτε̱ σαδ̇ό.

9. Ι θότ' ἀτὶγ Ιησούϊ· κάκε̱ κόχ̇ε̱ γιὰμ μὲ γιούϐετ π̇άσ̈κ̇ε̱, ἐ νούκ̇ε̱ με̱ ν̇ιόχ̇ε̱, ὦ Φίλιππο; ἀΐ κ̇ε̱ πὰ μούα, πὰ π̇απ̇άνε̱· ἐ κὶσ̈ τὶ θούα, δ̇ε̱φτόνα νάϐετ π̇απ̇άνε̱;

10. Νούκε̱ π̇ε̱σὸν κ̇ε̱ οὔνε̱ γιὰμ τὲ π̇απ̇άϊ, ἐ π̇απ̇άϊ ε̱ὄτε̱ τὲκ οὔ; φγιάλε̱τε̱ κ̇ε̱ οὐ θὸμ γιούϐετ, νούκ' ἰ θὸμ γκὰ ϐετίου· πὸ π̇απ̇άϊ κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ τὲκ οὔ, ἀΐ ἰ π̇ε̱ν πούνε̱τε̱.

11. Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ *εἶμαι* ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι.

12. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα κάμνω καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλήτερα τούτων θέλω κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου.

13. Καὶ ὅ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.

14. Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει *αὐτό*.

15. Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε.

16. Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σᾶς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ νὰ μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

17. Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτὸ, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὅμως γνωρίζετε αὐτὸ, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι.

18. Δὲν θέλω σᾶς ἀφήσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς.

19. Ἔτι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλέον δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὅμως μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῇ.

20. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ *εἶμαι* ἐν τῷ Πατρί μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

21. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ φυλάττων αὐτὰς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ θέλω φα-

11. Πεσόμε̱νι μούα κ̇ὲ̱ οὔνε̱ γιὰμ τὲ π̇απ̇άϊ, ὲ π̇απ̇άϊ μπὲ̱ μούα ε̱̈σ̈τε̱· ὲ ντὲ̱ μὸς, σ̈υλοήσνι κ̇ε̱τὸ πούνε̱τε̱, ὲ π̇εσόμε̱νι μούα.

12. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κοὺσ̈ π̇εσὺν μπὲ̱ μούα, πούνε̱τε̱ κ̇ὲ̱ π̇έ̱ϊγ οὔνε̱, ὲ δ̇ὲ αἲ δ̇ὸ τὶ π̇έ̱γε̱· ὲ δ̇ὲ μὲ τὲ̱ με̱δ̇ὰ γκὰ κ̇ε̱τὸ δ̇ὸ τὲ̱ π̇έ̱γε̱, σὲ ψὲ οὔνε̱ βέτε τὲ π̇απ̇άϊ ἴμ.

13. Ε τζδ̇ὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ε̱ρκόνι μπὲ̱ ε̱̈μερ τὶμ, δ̇ὸ τοῦ ἀ π̇έ̱ϊγ οὔ κ̇ε̱τὲ̱· κ̇ὲ̱ τὲ ντεῤῥόνετε̱ π̇απ̇άϊ μπὲ̱ τὲ̱ π̇ίῤῥε̱.

14. Ε ντὲ̱ κ̇ε̱ρκόφτζι ντοὐιὲ̱ πούνε̱ μπὲ̱ ε̱̈μερ τὶμ, δ̇ὸ τοῦ ἀ π̇έ̱ϊγ οὔνε̱.

15. Ντὲ̱ μὲ̱ δ̇όϊ μούα, ῥούανι πορσίτ' ἐμία.

16. Ε οὔνε̱ δ̇ὸ τὶ λιούτεμ π̇απ̇άϊτ, ὲ δ̇ὸ τοῦ ἄπε̱ τγιέτε̱ρ Παράκλητο γιούβετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ γιούβετ ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

17. Σ̈πίρτιν' ὲ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ π̇ότα σμοὺντ τὰ μάῤῥε̱, σὲ ψὲ νούκ' ὲ σ̈ὲχ ἀτὲ̱, ἅ; ὲ ν̇ιὲχ ἀτὲ̱· μὰ γιοὺ ὲ ν̇ίχνι ἀτὲ̱, σὲ ψὲ μὲ γιούβετ ϝε̱ντετε̱, ὲ μπὲ̱ γιοὺ δ̇ὸ τοῦ γέτε̱.

18. Δ̇ὸ τὲ̱ μὸς οὐ λὲ̱ γιούβετ τὲ̱ βάρφε̱ρε̱· κθένεμ μπὲ̱ γιού.

19. Ε δ̇ὲ πὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ τζίκ̇ε̱, ὲ π̇ότα μὲ̱ νούκ̇ε̱ μὲ̱ σ̈ὲχ· μὰ γιούβετ μὲ̱ σ̈ίχνι· σὲ ψὲ οὔνε̱ ῥόϊγ, ὲ δ̇ὸ τὲ̱ ῥόνι ὲ δ̇ὲ γιούβετ.

20. Μπὰ τὲ̱ δ̇ίτε̱ δ̇ὸ τὲ̱ ν̇ίχνι γιούβετ, κ̇ὲ̱ οὔνε̱ γιὰμ μπὲ̱ π̇απ̇άνε̱, ὲ γιούβετ μπὲ̱ μούα, ὲ οὔνε̱ μπὲ̱ γιούβετ.

21. Αἲ κ̇ὲ̱ μπὰν πορσίτ' ἐμία ὲ ἲ ῥούαν ἀτὸ, αἲ ε̱̈σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δ̇ὸ μούα· ὲ αἲ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δ̇ὸ μούα, δ̇ὸ τὲ̱ δ̇ούχ̇ετε̱ γκὰ π̇απ̇άϊ ἴμ, ὲ δ̇ὲ οὔνε̱ δ̇ὸ τὰ δ̇ούα ἀτὲ̱, ὲ ἀτὶγ δ̇ὸ τὶ δ̇ε̱φτόϊγ βέτε̱χ̇ενε̱

νερώσει ἐμαυτὸν εἰς αὐτόν.

22. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰούδας (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τί συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσῃς σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον;

23. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐάν τις μὲ ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν θέλομεν ἔλθει, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει.

24. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε δὲν εἶναι ἰδικός μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

25. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῷ εὑρίσκομαι μεθ' ὑμῶν.

26. Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει σᾶς διδάξει πάντα, καὶ θέλει σᾶς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς.

27. Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει σᾶς δίδω ἐγώ. Ἂς μὴ ταράττηται ἡ καρδία σας, μηδὲ ἂς δειλιᾷ.

28. Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπον, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐὰν μὲ ἠγαπᾶτε, ἠθέλετε χαρῆ ὅτι εἶπον, Ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατήρ μου εἶναι μεγαλήτερός μου.

29. Καὶ τώρα σᾶς εἶπον πρὶν γείνῃ, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅταν γείνῃ.

30. Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλὰ μεθ' ὑμῶν· διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί.

31. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ

τίμε·

22. Ι θότ' ἀτὶγ Ιούδα (γιὸ Ισκαριώτη) Ζὸτ, πε̱ρ τζφάρρε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ δε̱φτὸτζ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε ντε̱ νέβετ, ε γιὸ ντε̱ π̇ότε̱;

23. Γιοὺ πε̱ρϝέϊκ Ιησούï, ε ἴ θότ' ἀτὶγ· κοῦσ̈ με̱ δὸ μούα, δὸ τε̱ ῥούαγε̱ φγιάλε̱νε̱ τίμε· ε π̇απ̇άϊ ἴμ δὸ τὰ δόγε̱ ἀτε̱, ε δὸ τε̱ βίγε̱με̱ ντε̱ ἀϊ ε δὸ τε̱ π̇έγε̱με̱ τε̱ ντε̱νιούριτε̱ μπάνε̱ τίγ.

24. Κοὺσ̈ νούκ̇ε̱ με̱ δὸ μούα, νούκ̇ε̱ ῥούαν φγιάλε̱τ' ἐμία· ε φγιάλια κ̇ε̱ διϝιόνι νούκ̇' ε̱σ̈τ' ἐμία, πο ε π̇απ̇άϊτ κ̇ε̱ με̱ κὰ δε̱ρτούαρε̱.

25. Κε̱τὸ οὐ θάτζε̱ γιούβετ, κοὺρ ϝε̱ντσε̱σ̈ε̱ μὲ γιού.

26. Μὰ Παράκλητοϊ, Σ̈ε̱νγτι Σ̈πίρτ, κ̇ε̱ δὸ τε̱ δε̱ρϝόγε̱ π̇απ̇άϊ μπε̱ ἔμε̱ρ τίμ, ἀϊ δὸ τοῦ διδάξγε̱ γιούβε̱τ ϝίθε̱, ε δὸ τοῦ κουϊγτόγε̱ γιούβετ, ϝίθ' ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ θάτζε̱ γιούβετ.

27. Παϊκενε̱ οὐ λε̱ γιούβετ, πάϊκενε̱ τίμε̱ οὐ ἂπ οὔνε̱ γιούβετ, γιὸ σὶ κούντρε̱ ε ἔπ π̇ότα, οὐὰ ἂπ γιούβετ· λὲ τε̱ μὸς δρίδετε̱ ζε̱με̱ρα γιούαϊγ, ἂς τε̱ μὸς τρε̱μπετε̱.

28. Δ̇ιϝιούατε̱ κ̇ε̱ οὐ θάτζε̱ οὔνε̱ γιούβετ· βέτε, ε βίγ ντε̱ γιού. ντε̱ με̱ δόγε̱τε̱ δὸ τε̱ ϝεζόνισ̈τε̱, σὲ ψὲ οὐ θάτζε̱, βέτε τὲ π̇απ̇άϊ, σὲ ψὲ π̇απ̇άϊ ἴμ ε̱σ̈τε̱ μὶ μὰδ σὲ οὔνε̱.

29. Ε νταϊσ̈τὶ οὐ θάτζε̱ γιούβετ πὰ π̇έρρε̱, ε κοὺρ τε̱ π̇ε̱νε̱νε̱ τὶ π̇εσόνι.

30. Νούκ̇ε̱ δὸ τε̱ κουβε̱ντόϊγ με̱ σ̈ούμε̱ μὲ γιούβετ, σὲ ψὲ βγιὲν ἄρχοντι ἱ κ̇ε̱σάϊγ δινιάσε̱, ε σκὰ τε̱ π̇έγε̱ μὲ μούα φάρρε.

31. Πὸ κ̇ε̱ τε̱ νιόχε̱νε̱ π̇ότα, κ̇ε̱ οὔνε̱ δούα π̇απ̇άνε̱, ε σὶ κούντρε̱ με̱

καθὼς μὲ προσέταξεν ὁ Πατὴρ, οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἂς ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΕΓΩ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ Πατήρ μου εἶναι ὁ γεωργός.

2. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπτει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτὸ, διὰ νὰ φέρῃ πλειότερον καρπόν.

3. Τώρα σεῖς εἶσθε καθαροὶ διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς.

4. Μείνατε ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί.

5. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμετε οὐδέν.

6. Ἐάν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοὶ, ῥίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ξηραίνεται· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ ῥίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται.

7. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖ, ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γείνει εἰς ἐσᾶς.

8. Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατήρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν· καὶ οὕτω θέλετε εἶσθαι μαθηταί μου.

9. Καθὼς ἐμὲ ἠγάπησεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἐσᾶς, μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου.

10. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μείνει ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολὰς τοῦ

πορσίτι μούα π̇απ̇άϊ, κ̇ε̱ ̈σ̈του π̇ε̱ϊγ· γκρίχι τε̱ ἴκ̇ε̱γε̱με̱ κ̇ε̱τέγε.

Κρίε Επεσε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιε΄. 15.

Θύνε̱ γιὰμ βέσ̈τι ἰ βε̱ρτέτε̱, ἐ γιάτι ἴμ ε̱σ̈τε̱ π̇ούϊγκου.

2. Τζδὸ δρὶ κ̇ε̱ νούκε̱ π̇ε̱ν τὲκ οὔ πέμμε̱, ἐ χ̇ὲδ πόσ̈τ᾽ ἀτέ̱· ἐ τζδὸ δρὶ κ̇ε̱ π̇ε̱ν πέμμε̱, ἐ κε̱ρὸν ἀτε̱, κ̇ὲ τε̱ π̇έ̱γε̱ μὲ σ̈ούμε̱ πέμμε̱.

3. Γιοὺ ντασ̈τι γίνι τε̱ κε̱ρούαρε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ φγιάλε̱σε̱ κ̇ε̱ οὐ θάτζε̱ γιούβετ.

4. Κε̱ντρόνι μπε̱ μούα, ἐ δὲ οὔνε̱ μπε̱ γιού· σὶ κούντρε̱ δρία νούκ̇ε̱ μούντ᾽ γκα βέτε̱χ̇εγια τε̱ π̇έ̱γε̱ πέμε̱ ντε̱ μὸς κε̱ντρόφτε̱ ντε̱ βέ̱σ̈τε̱· κ̇ε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ γιούβετ ντε̱ μὸς κε̱ντρόφι τὲκ οὔ.

5. Οὔνε̱ γιὰμ βέ̱σ̈τι, ἐ γιούβετ δρίτε̱· ἀϊ κ̇ε̱ κε̱ντρὸν μπε̱ μούα, ἐ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ κε̱ντρόϊγ οὔνε̱, κούϊγ π̇ε̱ν σ̈ούμε̱ πέμμε̱ σὲ ψὲ πὰ μούα νούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ π̇ε̱νι φάρ̇ρ̇ε̱ Fε̱.

6. Αϊ κ̇ε̱ τε̱ μὸς κε̱ντρόγε̱ τὲκ οὔνε̱, δὸ τε̱ χ̇ίδετε̱ πόσ̈τε̱ πόσι δρία, ἐ δο τε̱ θάχ̇ετε̱, ἐ ἰ μπε̱γέδε̱νε̱ ἀτὸ, ἐ ἱ βε̱νε̱ μπε̱ ζγιὰρ ἐ δίFενε̱.

7. Ντε̱ κε̱ντρόφτζι μπε̱ μούα, ἐ φγιάλε̱τ᾽ ἐμία τε̱ κε̱ντρόγε̱νε̱ μὲ γιούβετ τζδὸ φάρε̱ πούνε̱ τε̱ δόϊ, ἐ τε̱ κε̱ρκόνι, δὸ τοῦ π̇έ̱νετε̱ γιούβετ.

8. Μπε̱ κ̇ε̱τε̱ οὐ λε̱βδούα π̇απ̇άϊ ἴμ, κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱νι σ̈ούμε̱ πέμμε̱· ἐ τε̱ π̇ε̱νενι μαθητὶ τε̱ μίτε̱.

9. Σὶ κούντρε̱ με̱ δέσ̈ι μούα π̇απ̇άϊ, ἀσ̈τοὺ ἐ δὲ οὔνε̱ οὐ δέσ̈ια γιούβετ, κε̱ντρόνι ντε̱ δασ̈ουρὶ τίμε·

10. Ε ντε̱ ῥουαϊγτισ̈ι πορσίτ᾽ ἐμία, δὸ τε̱ κε̱ντρόνι ντε̱ δασ̈ουρὶ τίμε· σὶ κούντρε̱ ῥουαϊγ οὔνε̱ πορσίτ᾽ ἐ

Πατρός μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ.

11. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνῃ ἐν ὑμῖν ἡ χαρά μου, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ἦναι πλήρης.

12. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα.

13. Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ βάλῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

14. Σεῖς εἶσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω.

15. Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δοῦλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐφανέρωσα εἰς ἐσᾶς.

16. Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, καὶ σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπός σας νὰ μένῃ· ὥστε, ὅ,τι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ *αὐτό*.

17. Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18. Ἐὰν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν ἐμίσησεν.

19. Ἐὰν ἦσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ἤθελεν ἀγαπᾷ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος.

20. Ἐνθυμεῖσθε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶναι δοῦλος μεγαλήτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ σᾶς θέλουσι διώξει· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει.

π̇απ̇άϊτ σὶμ, ὲ ϰ̇ε̱ντρόϊγ ντὲ̱ δ̇αὄουρὶ τὲ̱ τίγ.

11. Κε̱τὸ οὐ θάτζε̱ γιούβετ, ϰ̇ ὲ̱ τὲ̱ Fε̱ζόνι γιοὺ Fε̱ζίμνε̱ τὶμ, ὲ Fε̱ζίμι γιούαϊγ τὲ̱ γέτε̱ ἱ πλιότε̱.

12. Κε̱γιὸ ὲ̱ὄτε̱ πορσία ἴμε, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ δ̇οϊ νιέρι γιάτε̱ρινε̱, σὶ κούντρε̱ οὐ δ̇έὄια γιούβετ.

13. Ντονιὲ̱ νούϰ̇ε̱ κὰ μὲ̱ τὲ̱ μάδε δ̇αὄουρὶ τὲ ϰ̇ε̱γιὸ, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ λέρε̱ νιερὶ κόϰ̇ε̱νε̱ πὲ̱ρ μὶκ τὲ̱ τίγ.

14. Γιούβετ μὶκ τὲ̱ μίτε̱ γίνι ντὲ̱ π̇ὲ̱φτζι ἀτὸ ϰ̇ὲ̱ πορσίτ' οὔνε̱ γιούβετ.

15. Νούκ' οὐ θε̱ρρὲς μὲ̱ γιούὄετ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρε̱, σὲ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρι νούϰ̇ε̱ δ̇ὶ σὲτζ π̇ὲ̱ν ζότι ἱ τίγ· πὸ οὔνε̱ οὐ θάτζε̱ γιούβετ μὶκ, σὲ φὲ Fίθ ἀτὸ ϰ̇ὲ̱ διFιόβα γκὰ π̇απ̇άϊ ἴμ, οὐ ἀδ̇ε̱φτόβα γιούβετ.

16. Γιούβετ νούϰ̇ε̱ μὲ̱ ζFιούαδτε̱ μούα, πὸ οὔν' οὐ κὰμ ζFέδουρε̱ γιούβετ, ὲ οὐ βοῦρρχ γιούβετ' ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ βίτγι, ὲ τὲ̱ π̇ὲ̱νι πέμμε̱, ὲ πέμμα γιούαϊγ τὲ̱ γέτ' ὲ δουρούατζμε· ὲ ἀντάϊγ τζδ̇ὸ Fὲ̱ ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ ϰ̇ε̱ρκόνι γκὰ π̇απ̇άϊ μπὲ̱ ὲ̱με̱ρ τὶμ, δ̇ὸ τοῦ ἀ ἄπε̱ γιούβετ.

17. Κε̱τὸ οὐ πορσὶτ γιούβετ, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ δ̇οϊ νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

18. Ντὲ̱ οὐ οὐρρὲν γιούβετ π̇ότα, ὲ δ̇ίγι ϰ̇ὲ̱ πε̱ρπ̇άρα γκὰ γιούβετ μὲ̱ οὐρρέου μούα.

19. Ντὲ̱ γέϊε̱τε̱ πρέϊγ π̇ότε̱, π̇ότα δ̇ούαϊγ τὲ̱ δ̇ούαν πούνε̱ν' ὲ σάϊγ· πὸ σὲ ψὲ σγίνι πρέϊγ π̇ότε̱σε̱, πὸ οὔν' οὐ κὰμ ζFέδουρε̱ γιούβετ γκάϊμέσι π̇ότε̱σε̱, ἀντάϊγ οὐ οὐρρὲν γιούβετ π̇ότα.

20. Μπάνι μὲ̱ντ φγιάλενε̱ ϰ̇ὲ̱ οὐ θάτζε̱ οὔνε̱ γιούβετ· ὄὲ̱ὄτε̱ κοπὶλλ μὲ̱ μὰδ̇ σὲ ζότι ἱ τίγ· ντὲ̱ ντόϊϰ̇νε̱ μούα, δ̇ὸ τὲ ντγιέϰ̇ε̱νε̱ ὲ δὲ γιούβετ· ντὲ̱ ρ̇ούαϊγτινε̱ φγιάλε̱νε̱ τίμε, δ̇ὸ τὲ̱ ρ̇ούαϊγνε̱ ὲ δὲ τούαϊγνε̱.

21. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με.

22. Ἐὰν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· τώρα ὅμως δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

23. Ὁ μισῶν ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ.

24. Ἐὰν δὲν ἔκαμον μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τώρα καὶ εἶδον καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου.

25. Ἀλλὰ *τοῦτο ἔγεινε*, διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· «Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν.»

26. Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω πέμψει πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

27. Ἀλλὰ καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ ἐμοῦ εἶσθε.

ΚΕΦ. ιϛ΄. 16

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῆτε.

2. Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγώγους· μάλιστα ἔρχεται ὥρα, καθ᾽ ἣν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομίσει ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν.

3. Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ.

4. Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ

21. Πὸ Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ δὸ τοῦ ἀ π̇έγε̱νε̱ γιούβετ πε̱ρ σεπ̇ὲπ τε̱ ε̱̋με̱ριτ σίμ, σὲ ψὲ νούκ᾽ ὲ δίνε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ με̱ δε̱ρFόϊ μούα.

22. Τε̱ μὸς κ̇έσ̈ε̱ ἄρδουρε̱, ὲ τε̱ μὸς οὐ κ̇έσ̈ε̱ θε̱ν᾽ ἀτοῦρε, δὸ τε̱ μὸς κ̇ίσ̈νε̱ φάϊγ· μὰ νταῦτὶ προφὰς νούκ̇ε̱ κάνε̱ πε̱ρ φάϊγ τε̱ τοῦρε.

23. Αἲ κ̇ε̱ οὐῤῥε̱ν μούα, ὲ δὲ π̇απάνε̱ τὶμ οὐῤῥέν.

24. Τε̱ μὸς κ̇έσ̈ε̱ πάσουρε π̇έῤῥε̱ μπὰ τὰ πούνε̱ρα τε̱ τίλια κ̇ε̱ κούῤῥε̱ ν̇ιε̱ρὶ σὶ π̇έῤῥι, δὸ τε̱ μὸς κ̇ίσ̈νε̱ φάϊγ, μὰ ντασ̈τὶ ὲ δὲ ἱ πάνε̱, ὲ δὲ με̱ οὐῤῥένε̱ ὲ δὲ μούα, ὲ δὲ π̇απ̇άνε̱ τίμ.

25. Πὸ δούχαετε̱ τε̱ δάλλε̱ ὲ βε̱ρτέτε̱ ἀγιὸ φγιάλε̱ κ̇ε̱ ε̱̋σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ ντε̱ νὸμ τε̱ τοῦρε· με̱ οὐῤῥένε̱ πὰ τούτγε πὰ τε̱χού.

26. Μὰ κοὺρ τε̱ βίγε̱ Παράκλητοϊ, κ̇ε̱ δὸ τοῦ δε̱ρFόϊγ οὔνε̱ γιούβετ γκὰ π̇απ̇άϊ, (Σ̈πίρτι ἱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ κ̇ε̱ ἐκπορέψετε̱ γκὰ π̇απ̇άϊ) αἲ δὸ τε̱ ἄπε̱ μαρτυρὶ πε̱ρ μούα.

27. Ε δὲ γιοὺ ἶπνι μαρτυρὶ, σὲ ψὲ γίνι μὲ μούα κ̇ε̱ μπε̱ τε̱ νίσουρε̱.

Κρίε Εϝιάσ̈τε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιϛ΄. 16.

Κε̱τὸ οὐ θάτζε̱ γιούβετ κ̇ε̱ τε̱ μὸς σκανδαλίσενι.

2. Δὸ τοῦ ντζγιέρε̱νε̱ γιούβετ γκὰ Συναγώγετε̱, πὸ ὲ δὲ δὸ τε̱ βίγε̱ κόχε̱, κ̇ε̱ κουσ̈ τοῦ βράσε̱ γιούβετ τε̱ π̇εσόγε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ντέῤῥ Περντίσε̱.

3. Ε κ̇ε̱τὸ δὸ τοῦ ἀ π̇έγε̱νε̱ γιούβετ, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ ν̇ιόχνε̱ π̇απάνε̱, ἂς μούα.

4. Πὸ κ̇ε̱τὸ οὐ ἀ θάτζε̱ γιούβετ, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βίγε̱ κόχα τε̱ κουϊγτόνι

ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

5. Τώρα δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μὲ ἐρωτᾷ, Ποῦ ὑπάγεις;

6. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγέμισε τὴν καρδίαν σας.

7. Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀλήθειαν σᾶς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς νὰ ἀπέλθω ἐγώ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος δὲν θέλει ἔλθει πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς.

8. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως·

9. Περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

10. Περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν μὲ βλέπετε·

11. Περὶ δὲ κρίσεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

12. Ἔτι πολλὰ ἔχω νὰ εἴπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὅμως τώρα νὰ βαστάζητε αὐτά·

13. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σᾶς ὁδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ θέλει λαλήσει καὶ θέλει σᾶς ἀναγγείλει τὰ μέλλοντα.

14. Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμὲ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγείλει πρὸς ἐσᾶς.

15. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγείλει πρὸς ἐσᾶς.

ἀτὸ, κ̇ε̱ οὺ πάτζε̱ θένε̱ γιούβετ· μὰ κ̇ε̱τό νούκ' οὺ ἀ θάτζε̱ γιούβετ κ̇ε̱ πε̱ρπάρα, σὲ ψὲ ϝέντεσε̱ μὲ γιούβετ.

5. Μὰ ντασ̃τι βέτε τὲκ ἀΐ κ̇ε̱ μὲ̱ δε̱ρϝόϊ, ε̱ ντονὶε̱ γκὰ γιοῦ νούκε̱ μὲ̱ πιὲτ μούα· κοὺ βέτε;

6. Πὸ σε̱ ψὲ οὺ θάτζε̱ γιούβετ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα, οὺ μπουλιὸτ ζε̱με̱ρε̱νε̱ τουάϊγ χ̇έλμι.

7. Μὰ οὔν' οὺ θὸμ γιούβετ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, σε̱ ψὲ ε̱σ̃τ' ἐ βε̱γίε̱ρε̱ μπὲ γιοὺ κ̇ε̱ τε̱ βέτε οὔνε̱, σὲ ντε̱ μὸς βάφτζια οὔνε̱ Παράκλητοϊ δ̃ὸ τε̱ μὸς βίγε μπὲ̱ γιοὺ, ε̱ ντε̱ βάφτζια οὔνε̱, δ̃ὸ τὰ δε̱ρϝόϊγ ἀτε̱ μπὲ̱ γιούβετ.

8. Ε πόκε̱ τε̱ βίγε̱ ἀΐ, δ̃ὸ τε̱ κε̱ρτόγε̱ π̇ότε̱νε̱ πε̱ρ φάϊγ, ε̱ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱ ε̱ πε̱ρ ϝιούϊκ.

9. Σὰ πε̱ρ φάϊγ, σε̱ ψὲ νούκε̱ π̇εσόγε̱νε̱ μπε̱ μούα.

10. Ε πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱, σε̱ ψὲ οὔνε̱ βέτε τε̱ π̇απ̇άϊ ἴμ, ε̱ νούκε̱ μὲ̱ σ̃ίχνι μέ̱.

11. Ε πε̱ρ ϝιούϊκ πὰ, σε̱ ψὲ ἀρχόντι ἰ κ̇ε̱σάϊγ δινιάσε̱, οὺ δε̱με̱τούα.

12. Ε δε̱ σ̃ούμε̱ τε̱τγιέρα κὰμ πε̱ρ τε̱ θένε̱ γιούβετ, πὸ νούκε̱ μούντνι τὶ μπάϊ νταστί.

13. Μὰ κουρ τε̱ βίγε̱ ἀΐ, Σ̃πίρτι ἰ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, δ̃ὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ ϝίθε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, σε̱ ψὲ δ̃ὸ τε̱ μὸς θότε̱ γκὰ βετίου, πὸ δ̃ὸ τε̱ θότε̱ ϝίθ' ἀτὸ κ̇ε̱ δ̃ὸ τε̱ δ̃ιϝιόγε̱, ε̱ δ̃ὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ ϝίθ' ἀτὸ κ̇ε̱ δ̃ὸ τε̱ βίγε̱νε̱.

14. Αΐ δ̃ὸ τε̱ ντερρόγε̱ μούα, σε̱ ψὲ γκὰ ἴμεα δ̃ὸ τε̱ μάρρε̱, ε̱ δ̃ὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ.

15. Ϝίθε̱ σὰ κὰ π̇απ̇άϊ τε̱ μίατε̱ γιάνε̱, πρὰ ἀντάϊγ θάτζε̱ κ̇ε̱ δ̃ὸ τε̱ μάρρε̱ γκὰ τε̱ μίατε̱, ε̱ δ̃ὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ.

16. Ὀλίγον ἔτι, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

17. Τότε τινὲς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· καὶ Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα;

18. Ἔλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὁποῖον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

19. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τούτου συζητῆτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ;

20. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαύσει καὶ θρηνήσει, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῆ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῆ· ἡ λύπη σας ὅμως θέλει μεταβληθῆ εἰς χαράν.

21. Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφοῦ ὅμως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τὴν θλῖψιν, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22. Καὶ σεῖς λοιπὸν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὅμως θέλω σᾶς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῆ ἡ καρδία σας, καὶ τὴν χαράν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σᾶς.

23. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσει παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσετε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει.

24. Ἕως τώρα δὲν ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ θέ-

16. Πε̱ρ νιε̱τζίκε̱ζε̱, ἐ νούκε̱ με̱ σίχνι ἐ πε̱ρ νιε̱τζικε̱ζε̱, ἐ δὸ τε̱ με̱ σίχνι, σὲ ψὲ οὔνε̱ βέτε τὲ παπάϊ.

17. Θάνε̱ δὰ τζὰ γκὰ μαθητίτ' ἐτὶγ νιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱, τζε̱ὅτε κε̱γιὸ κε̱ νὰ θότε̱ νέβετ πε̱ρ νιε̱τζίκε̱ζε̱ ἐ νούκε̱ με̱ σίχνι, ἐ πὰ πε̱ρ νιε̱τζίκε̱ζε̱ ἐ δὸ τε̱ με̱ σίχνι· ἐ κε̱ οὔνε̱ βέτε τὲ παπάϊ;

18. Θόὅνε̱ δὰ· τζε̱ὅτε̱ κε̱γιὸ κε̱ θότε̱ νιετζίκε̱ζε̱; νούκε̱ κουπε̱τόγε̱με̱ σὲτζ θότε̱.

19. Ε νιόχου δὰ Ιησοῦϊ κε̱ δούαϊγνε̱ τὰ πιέτν' ἀτε̱, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε, πε̱ρ κε̱τε̱ κε̱ρχόνι νιέρι με̱ γιάτε̱ρινε̱, σὲ ψὲ οὐ θάτζε̱ γιούβετ, πε̱ρ νιε̱τζίκε̱ζε̱, ἐ νούκε̱ με̱ σίχνι, ἐ πὰ πε̱ρ νιε̱τζίκε̱ζε̱ ἐ δὸ τε̱ με̱ σίχνι;

20. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κε̱ γιοὺ δὸ τε̱ κιάϊ ἐ δὸ τε̱ μυρολοΐτνι, πότα δὸ τε̱ ϝεζόνετε̱ ἐ γιούβετ δὸ τε̱ χελμόνενι, πὸ χέλμι γιούαϊγ δὸ τε̱ κθένενε̱ ντε̱ ϝεζιμ.

21. Ϝρούαγια κοὺρ πγιὲλ κὰ χὲλμ, σὲ ψὲ ἔρδι κόχ' ἐσάϊγ· πὸ κοὺρ τε̱ πγιε̱λε̱ δγιάλλε̱νε̱, νούκ' ἐ κουΐγτόνετε̱ με̱ ὅτρε̱γγίμνε̱, γκὰ ϝε̱ζίμι, σὲ ψὲ οὐ λιὲ νιερὶ ντε̱ πότε̱.

22. Ε δὲ γιοὺ ἀδὰ νταὔτὶ κίνι χὲλμ, μὰ δὸ τοῦ ὅὸχ πε̱ρσε̱ρὶ ἐ δὸ τοῦ ϝε̱ζόνε̱τε̱ ζε̱με̱ρα γιούαϊγ, ἐ ϝε̱ζίμνε̱ τούαϊγ δὸ τε̱ μὸς ἐ μάρρε̱ νιερὶ γκὰ γιούὅ.

23. Ε μπὰ τε̱ δίτε̱ δὸ μὸς με̱ πιέτνι μούα πε̱ρ ντονιε̱ πούνε̱, βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κε̱ τζδὸ φάρε̱ πούνε̱ κε̱ τι κε̱ρχόνι παπάϊτ μπε̱ ε̱με̱ρ τὶμ, δὸ τοῦ ἀ ἄπε̱ γιούβετ.

24. Γγέρα νταὅτὶ νούκε̱ κε̱ρχούατε̱ ντονιε̱ πούνε̱ ντ' ε̱με̱ρ τὶμ· κε̱ρ-

λετε λαμβάνει, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

25. Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ θέλω σᾶς ἀναγγείλει περὶ τοῦ Πατρός.

26. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσει ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν.

27. Διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σᾶς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεῖς ἠγαπήσατε ἐμὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

28. Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

29. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ, τώρα παῤῥησίᾳ λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις.

30. Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χρείαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

31. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε;

32. Ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσετε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ.

33. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν

κόνι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μίῤῥι· κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ Fε̱ζίμι γιούαϊγ πλιότ.

25. Κε̱τὸ οὺ θάτζε̱ γιούβετ μὲ παριμίρα, πὸ βγιὲν κ̇όχ̱ε̱ κ̇ε̱ τὲ̱ μὸς οὺ θὸμ με̱ γιούβετ μὲ παριμίρα, πὸ φάκεζα δὸ τοῦ θὸμ γιούβετ πὲ̱ρ π̇απ̇άνε̱.

26. Μπὰ τὲ̱ δ̇ίτε̱ δ̇ὸ τὲ̱ κ̇ε̱ρκόνι μπ' ε̱̈με̱ρ τὶμ, ἐ νούκ' οὺ θὸμ γιούβετ σὲ οὔνε̱ δ̇ὸ τὶ λιούτεμ π̇απ̇άϊτ πὲ̱ρ γιούβετ.

27. Σὲ ψὲ ἀὶ π̇απ̇άϊ βέτε̱ οὺ δ̇ὸ γιούβετ σὲ ψὲ γιούβετ δ̇έσ̈τε̱ μούα, ἐ π̇εσουάτε̱, κ̇ε̱ οὔνε̱ γκὰ Περντία δ̇όλα.

28. Δ̇όλα γκὰ π̇απ̇άϊ, ἐ ἄρτζε̱ ντὲ̱ π̇ότε̱· ἐ λὲ̱ πε̱ρσε̱ρὶ π̇ότε̱νε̱, ἐ βέτε τὲ π̇απ̇άϊ.

29. Ιθόν' ἀτὶγ μαθητίτ' ἐτὶγ' γιὰ, νταῢτὶ φάκεζα νὰ κουβε̱ντὸν, ἐ ν̇τονὶε̱ παριμὶ νούκ̇ε̱ νὰ θούα.

30. Νταῢτὶ ἐ ν̇όχμ κ̇ὲ ἰ δ̇ὶ τὲ̱ Fίθα, ἐ νούκ̇ε̱ κ̇ὲ̱ χρία κ̇ε̱ τε̱ τὲ̱ πιέσε̱ ν̇ιερὶ· πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ π̇εσόγε̱με̱ κ̇ε̱ γκὰ Περντία δ̇όλε.

31. Οὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτοῦρε Ἰησουΐ· νταῢτὶ π̇εσόνι;

32. Γιὰ, βγιὲν κόχ̱ε̱, ἐ δὲ νταῢτὶ ἔρδι, κ̇ὲ̱ τὲ̱ περχάπι Fίθε̱ κουὸσ̈ ντὲ̱ βὲ̱ντ τὲ̱ τὶγ, ἐ μούα τὲ̱ με̱ λίρι βέτε̱με̱ ἐ νούκ̇ε̱ γιὰμ βέτε̱με̱, σὲ ψὲ π̇απ̇άϊ ε̱̈σ̈τε̱ μὲ μούα.

33. Κ̇ε̱τὸ οὺ θάτζε̱ γιούβετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ίνι πάϊκ με̱πε̱ μούα· ντὲ̱ π̇ότε̱ σ̈τρε̱γγὶμ δ̇ὸ τὲ̱ κ̇ίνι, πὸ κ̇ίϊ θαρὸς, οὔνε̱ ἐ μούντα π̇ότε̱νε̱.

Κρίε Εσ̈τατε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιζ'. 17.

Κε̱τὸ θὰ Ιησουΐ ἐ γκρίγτι σίτ' ἐτὶγ λιὰρτ με̱πε̱ Κίελ, ἐ θὰ· π̇απ̇ὰ, ἔρδι

οὐρανὸν, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Υἱόν σου, διὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου.

2. Καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, διὰ νὰ δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν.

3. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

4. Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκας διὰ νὰ κάμω.

5. Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γείνῃ ὁ κόσμος.

6. Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοί σου ἦσαν καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτοὺς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν.

7. Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι πάντα ὅσα μοὶ ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι·

8. Διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

9. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· δὲν παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ *ἐκείνων* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διότι ἰδικοί σου εἶναι.

10. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, καὶ τὰ σὰ ἐμά· και ἐδοξάσθην ἐν αὐτοῖς.

11. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, φύλαξον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας

κόχα, ντερρὸ πίρρε̱ τε̱ντ, κε̱ τε̱ τε̱ ντερρόγε̱ τίγ ε̇ δὲ πίρρι ἴτ.

2. Σὶ κούντρ' ἰ δὲ ἀτίγ ἐξουσὶ μπὶ ϝίθε̱ νιέρε̱ζ, κε̱ τάπε̱ γέτε̱ν' ε̇ πὰ σόσουρε̱ μπὶ ϝίθ' ἀτὰ κε̱ ε̇ κε̱ δένε̱ ἀτίγ.

3. Ε γέτα ε̇ πὰ σόσουρε̱ ἔστε̱ κε̱γιὸ, κε̱ τε̱ νιόχε̱νε̱ τὶγ Περντὶν' ε̇ βε̱ρτέτε̱ τε̱ βέτε̱με̱νε̱, ε̇ δὲ Ἰησούνε̱ Κρίστινε̱ κε̱ δε̱ρϝόβε τίγ.

4. Οὔνε̱ τε̱ ντερρόβα τὶ μπε̱ δὲ πούνε̱νε̱ ε̇ πέρρα κε̱ με̱ πάτε δένε̱ μούα πε̱ρ τε̱ πέρρε̱.

5. Ε ντάστι ντερρόμε̱ μούα τὶ ὦ πάπὰ ἄφε̱ρ τέγε, με̱ ἀτε̱ ντὲρρ κε̱ πάτζε̱ ἄφερ τέγε πὰ κε̱νε̱ δὲ πότα.

6. Δε̱φτόβα ἔ̱με̱ρινε̱ τε̱ντ μπὰ τὰ νιέρε̱ζ κε̱ με̱ πάτε δένε̱ μούα γκὰ πότα· τε̱ τούτε̱ κένε̱, ε̇ μὶ δὲ ἀτὰ μούα, ε̇ φγιάλε̱νε̱ τέντε ε̇ ρούαϊγτινε̱.

7. Νταστὶ νιάχνε̱ κε̱ ϝίθ' ἀτὸ κε̱ με̱ πάτε̱ δένε̱, γκὰ τέγε γιάνε̱.

8. Σὲ ψὲ φγιάλε̱τε̱ κε̱ με̱ δὲ μούα, οὐ ἀ δάτζε̱ ἀτοῦρε· ε̇ ἀτὰ ἰ μούαρρε̱, ε̇ νιόχνε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱, κε̱ γκὰ τέγε δόλα, ε̇ πεσούανε̱ κε̱ τὶ μὶ κε̱ δε̱ρϝούαρε̱.

9. Οὔνε̱ πε̱ρ ἀτὰ τε̱ λιούτεμ, πε̱ρ πότε̱ νούκε̱ τε̱ λιούτεμ, πὸ πε̱ρ ἀτὰ κε̱ πάτε δένε̱ μούα, σε̇ ψε̱ γιάνε̱ τε̱ τούατε̱.

10. Ε ϝίθε̱ τε̱ μίατε̱, τε̱ τούατε̱ γιάνε̱, ε̇ τε̱ τούατε̱ τε̱ μίατε̱· ε̇ γκὰ ἀτὰ γιὰμ ντε̱ρρούαρε̱.

11. Ε οὔνε̱ νούκε̱ γιὰμ με̱ ντε̱ πότε̱, ε̇ κε̱τὰ ντε̱ πότε̱ γιάνε̱, ε̇ οὔνε̱ βιγ τεκ τέγε· Πάπὰ ἰ σε̱νγτε̱ρούαρε, ρούαϊγ ντε̱ ἔ̱με̱ρ τέντ ἀτὰ κε̱ πάτε̱ δένε̱ μούα, κε̱ τε̱ γένε̱ νιε̱ σὶ κούντρε̱

διὰ νὰ ἦναι ἓν καθὼς ἡμεῖς.

12. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· *ἐκείνους* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ Γραφή.

13. Τώρα δε ἔρχομαι πρὸς σὲ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν χαράν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς.

14. Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου

15. Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ φυλάξῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16. Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου.

17. Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου εἶναι ἀλήθεια.

18. Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

20. Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν·

21. Διὰ νὰ ἦναι πάντες ἕν· καθὼς σὺ, Πάτερ, *εἶσαι* ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοὶ, νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἕν, διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

22. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· διὰ νὰ ἦναι ἓν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἓν

23. Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν

γέμι νά.

12. Κουρ γέσ̈ε̱ ντε̱ π̇ότε̱ π̇άσ̈κε̱ με̱ τά, οὖν ἱ ρούαγε̱ ἀτὰ ντ' ἔμε̱ρ τε̱ντ' ἀτὰ κ̇ε̱ με̱ πάτε δε̱νε̱ ἱ ρούαϊγτα ε̇ ντονιε̱ γκὰ ἀτὰ νούκ̇ε̱ χούμπι, πε̱ρ βέτζμε ἀτὶγ π̇ίρριτ σε̱ χούμπε̱γε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ δάλλε̱ κάρτα ε̇ βε̱ρτέτε̱.

13. Ε νταστὶ πὰ βὶγ τὲκ τὶ, ε̇ κ̇ε̱τὸ ἱ θὸμ ντε̱ π̇ότε̱ κ̇ε̱ τε̱ κ̇ένε̱ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ τοῦρι Ϝε̱ζίμνε̱ τὶμ τε̱ πλιότε̱.

14. Οὖν' οὐ πάτζε̱ δέν' ἀτοῦρε φγιάλε̱νε̱ τε̱ντε, ε̇ π̇ότα ἱ οὐρρέου ἀτὰ, σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ π̇ότα, σὶ κούντρε̱ σγιὰμ ἂς οὖνε̱ γκὰ π̇ότα.

15. Νούκ̇ε̱ τε̱ λιούτε̱μ κ̇ε̱ τὶ γκρε̱ζτ ἀτὰ γκὰ π̇ότα, πο τὶ ρουατζ ἀτὰ γκὰ ἱ λίϜου.

16. Γκὰ π̇ότα νούκ̇ε̱ γιάνε̱ σὶ κούντρε̱ σγιὰμ ἂς οὖνε̱ γκὰ π̇ότα.

17. Σ̈ε̱νγτε̱ρόϊ ἀτὰ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ τέντε̱, φγιάλια ὅτε ε̱̈στ' ε̇ βε̱ρτέτε̱.

18. Σὶ κούντρε̱ δε̱ρϜόβε τὶ μούα ντε̱ π̇ότε̱, ἀστοὺ ε̇ δε̱ οὖνε̱ ἱ δε̱ρϜόβα ἀτὰ ντε̱ π̇ότε̱.

19. Ε πε̱ρ ἀτὰ οὖνε̱ σ̈ε̱νγτε̱ρόϊγ βέτε̱χενε̱ τίμε, κ̇ε̱ τε̱ γένε̱ ε̇ δε̱ ἀτὰ τε̱ σ̈ε̱νγτε̱ρούαρε̱ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

20. Οὐ νούκ̇ε̱ λιούτετ πε̱ρ κ̇ε̱τὰ βέτε̱με̱, πὸ ε̇ δε̱ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇εσόγε̱νε̱ μπε̱ μούα με̱ φγιάλε̱ τε̱ κ̇ε̱τοῦρε.

21. Κ̇ε̱ τε̱ γένε̱ τε̱ Ϝίθε̱ νιε̱, σὶ κούντρε̱ γε̱ τὶ, π̇απ̇ὰ, μπε̱ μούα, ε̇ οὖνε̱ μπε̱ τί· κ̇ε̱ τε̱ γένε̱ ε̇ δε̱ ἀτὰ νιε̱ μπε̱ νέβετ, κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόγε̱νε̱ π̇ότα σε̱ τὶ με̱ δε̱ρϜόβε̱.

22. Ε οὖνε̱ ντέρρε̱ κ̇ε̱ τὶ με̱ δε̱ μούα, οὐ ἀ δάτζε̱ ἀτοῦρε· κ̇ε̱ τε̱ γένε̱ νιε̱, σὶ κούντρε̱ γέμι νέβετ νιέ.

23. Οὖνε̱ μπὰ τὰ, ε̇ τὶ μπε̱ μούα,

ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἕν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

24. Πάτερ, *ἐκείνους* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ᾽ ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἠγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25. Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος δὲν σὲ ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σὲ ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

26. Καὶ ἐφανέρωσα εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερώσει διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἠγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ ιη΄. 18.

ΑΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάῤῥου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Ἤξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν· διότι πολλάκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.

4. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξεύρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ᾽ αὐτὸν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίνα ζητεῖτε;

5. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἶμαι. Ἵστατο δὲ

κ̇ε̱ τε̱ γένε̱ τελειόσουρε̱ μπε̱ νιε̱, κ̇ε̱ τε̱ νιόχε̱ ε δε̱ πότα, σε̱ τι με̱ δε̱ρϝόβε, ε ι δέσ̈ε ατὰ, σι κούντρε̱ δέσ̈ε̱ μούα.

24. Παπὰ, οὔνε̱ δούα, ατὰ κ̇ε̱ με̱ δὲ μούα, τε̱ γένε̱ ε δε̱ ατὰ μὲ μούα, ἀτγὲ τὲκ γιὰμ οὔνε̱· κ̇ε̱ τε̱ σ̈όχε̱νε̱ ντε̱ῤῥε̱ τὶμ, κ̇ε̱ με̱ δὲ μούα τὶ, σὲ ψὲ με̱ κ̇ε̱ δάσ̈ουρε̱ μούα πὰ π̇ε̱νε̱ ε δὲ πότα.

25. Παπὰ ι δρέϊγτε̱, πότα νούκ̇ε̱ τε̱ νιόχου τὶ, μὰ οὔνε̱ τε̱ κὰμ νιόχουρε̱. ε δε̱ κ̇ε̱τὰ ε κάνε̱ νιόχουρε̱ κ̇ε̱ τὶ με̱ δε̱ρϝόβε̱.

26. Ε πε̱ῤῥα, ε δὸ τε̱ πε̱ΐγ τε̱ νιόχε̱νε̱ ατὰ ε̱με̱ρινε̱ τε̱ντ, κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ μπὰ τὰ δασ̈ουρία κ̇ε̱ με̱ τε̱ με̱ δέσ̈ε μούα, ε οὔ ε̱ μπὰ τα.

Κρίε Ετετε̱μπε̱δγιέτε̱τ ιη΄. 18.

Σι θὰ κ̇ε̱τὸ Ιησούϊ, δόλι πάσ̈κε̱ με̱ μαθητίτ᾽ ἐτίγ πε̱ρτέγε̱ γκὰ πρόϊ ι Κεδρόνιτ, τὲκ κὲ νιε̱ κόφσ̈τε̱, ε μπὰ τε̱ χίρι αἴ, ε δε̱ μαθητίτ᾽ ἐτίγ.

2. Ε κ̇ε̱τε̱ βε̱ντ ε διγ ε δε̱ Ιούδα κ̇ε̱ δούαϊγ τὰ προδὸς ατε̱· σε̱ ψὲ σ̈ούμε̱ χέρε̱ κ̇ισ̈ βάτουρε̱ Ιησούϊ ἀτγὲ πάσ̈κ̇ε̱ μὲ μαθητίτ᾽ ἐτίγ.

3. Ε Ιούδα σὶ μόῤῥι τρίματε̱, ε δε̱ κοπὶγ γκὰ τε̱ πάρε̱τ᾽ ε πρίφτε̱ρετ, ε γκὰ φαρισέϊγτε̱, βάτε ἀτγὲ μὲ φανάρε̱, ε μὲ λαμπάδα, ε μὲ ἄρμε̱.

4. Μὰ Ιησούϊ κ̇ε̱ ι διγ ϝίθ᾽ ἀτὸ κ̇ε̱ δὸ τὶ βίγνε̱ σίπε̱ρ, δόλι πε̱ρπάρα, ε οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· τζίλινε̱ κ̇ε̱ρκόνι;

5. Γιοὺ πε̱ρϝέϊϝκνε̱ ἀτὶγ· Ιησούνε̱ Ναζαρινόνε̱· οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε̱ Ιησούϊ· οὔνε̱ γιὰμ· ε κ̇ε̱ μὲ ἀτὰ πάσ̈κ̇ε̱ ε

μετ' αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν.
6. Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί.
7. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτούς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.
8. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν ἐμὲ ζητῆτε, ἀφήσατε τούτους νὰ ὑπάγωσι·
9. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.
10. Τότε ὁ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔσυρεν αὐτὴν, καὶ ἐκτύπησε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος.
11. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ, δὲν θέλω πίει αὐτό;
12. Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτὸν,
13. Καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸν Ἄνναν πρῶτον· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.
14. Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ ἀπολεσθῇ εἷς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.
15. Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ

δὲ Ιούδα, κ̱ε̱ ε παραδόστε ατε̱.
6. Ε πόκε̱ ου θα ατοῦρε, σε οῦνε̱ γιὰμ, ου χόϊκνε̱ μπε̱ τε̱ πράπε̱, ε ράνε̱ μπε̱ δέ.
7. Πε̱ρσε̱ρὶ πὰ ι πιέτι ἀτὰ, τζίλε̱ κ̱ε̱ρκόνι; ε ἀτὰ ι θάνε̱, Ιησούνε̱Ναζαρινόνε̱.
8. Ου πε̱ρϜέϊϜκ Ιησούϊ· ου θάτζε̱ γιούβετ, οῦνε̱ γιὰμ, ντε̱ κ̱ε̱ρκόνι ἀδὰ μούχ, λίρι κ̱ετὰ τε̱ βένε̱.
9. Κε̱ τε̱ παϜούχαετε̱ φγιάλια κ̱ε̱ θα· σε γκὰ ἀτὰ κ̱ε̱ με̱ δε, νούκε̱ χούμπα ντονιέ̱.
10. Μὰ Σίμων Πέτρουα σι κ̱ίσ θήκ̱ε̱, ε ντζόρι ἀτε̱ γκὰ μίλι, ε Ϝοδίτι κοπίλν' ε σε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ, ε ι πρέου ἀτὶγ βέσ' ε δγιάθε̱τε̱· ε ε̱με̱ρ ι κοπίλιτ κε Μάλχο.
11. Πὸ Ιησούϊ ι θότε̱ Πέτροσε̱· βοῦρρε̱ θήκ̱ενε̱ τέντε ντε̱ μίλ· ποτήρε̱ κ̱ε̱ με̱ δὰ μούχ παπάϊ, τε̱ μὸς ε πὶ ἀτέ̱;
12. Ε τρίματε̱, ε δε Χιλιάρχου ε δε κοπίγτ' ε τζιφούτετ ε ζοὺν Ιησούνε̱, ε ε λίδνε̱.
13. Ε πρωτοπάρε̱ ε σπούνε̱ ἀτε̱ τε Ἄννα· σε ψε ἴστε̱ βγιέχερι ι Καϊάφε̱σε̱, ε κούϊγ κε μπὰ τε̱ μότ ι Πάρε̱ ι πρίφτε̱ρετ.
14. Ε Καϊάφα ἴστε ἀϊ κ̱ε̱ ου δὰ τζιφούτετ νασιχάτ, σε ε̱στε̱ πούν' ε βε̱γίε̱ρε̱ τε̱ χουμπάσε̱ νιε̱ νιερὶ πε̱ρ Ϝίθε̱ λαόνε̱.
15. Ε Σίμων Πέτρουα βἰγ πὰς Ιησούιτ, ε δε τγιάτε̱ρι μαθητί· ε κούϊγ μαθητὶ κε ι νιόχουρε̱ με̱ τε̱ πάριν' ε πρίφτε̱ρετ, ε χίρι πάσκε̱ με Ιησούνε̱ ντε̱ ἀβλὶ τε̱ σε̱ πάριτ σε̱ πρί-

ἀρχιερέως.
16. Ὁ δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλη-
σίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μα-
θητὴς ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς
εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ὡμίλησεν εἰς
τὴν θυρωρὸν καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.
17. Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρω-
ρὸς πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ
εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώ-
που τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι.
18. Ἵσταντο δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ
ὑπηρέται, οἵτινες εἶχον κάμει ἀνθρα-
κιάν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ ἐθερμαί-
νοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἵστατο ὁ Πέ-
τρος καὶ ἐθερμαίνετο.
19. Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτη-
σε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.
20. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς, Ἐγὼ παῤῥησίᾳ ἐλάλησα εἰς τὸν
κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ
Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ
ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν.
21. Τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς
ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτούς·
ἰδοὺ οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

22. Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἷς τῶν
ὑπηρετῶν ἱστάμενος πλησίον ἔδωκε
ῥάπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπών, Οὕ-
τως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα;
23. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύ-
ρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς,
τί με δέρεις;
24. Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ
Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν
ἀρχιερέα.
25. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἵστατο
καὶ ἐθερμαίνετο· εἶπον λοιπὸν πρὸς
αὐτόν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθη-

φτε̱ρετ.
16. Ε Πέτρουα κ̇ε̱ντρόϊ γιάστε̱ ά-
φε̱ρ πόρτε̱σε̱· δόλι δὰ μαθητίου τγιά-
τε̱ρ αϊ κ̇ὲ κὲ ἰ νιόχουρε̱ τὲ ἰ πάρι ἰ
πρίφτε̱ρετ, ἐ ἰ θὰ πορτάρε̱σε̱, ἐ ἐ κά-
λι Πέτρονε̱ π̇ρε̱ντα.
17. Ε κοπίλια πορτάρε ἰ θὰ Πέ-
τροσε̱· μὸς γὲ βάλε̱ ἐ δὲ τὶγ γκὰ μα-
θητίτ' ε κ̇ε̱τὶγ νιερίουτ; ἐ αϊ οὺ πε̱ρ-
Fέϊϝα, νούκ̇ε̱ γιάμ.
18. Ε σε̱ρπε̱τόρε̱τε̱, ἐ δὲ κοπί-
γτε̱ πάνε̱ π̇ε̱ῤῥε̱ ζγιὰρ, ἐ ῥίγνε̱, ἐ
γκρόχ̇ιόνε̱, σὲ ψὲ κὲ τε̱ φτόχ̇ε̱τε̱· ῥὶγ
ἐ δὲ Πέτρουα μὲ τὰ π̇άσ̈κ̇ε, ἐ γκρό-
χ̇ειϊγ.
19. Ε πιέτι ἀδὰ ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱-
ρετ Ἰησούτε̱ πε̱ρ μαθητίτ' ε̱τίγ, ἐ δὲ
πε̱ρ διδαχὶ τε̱ τίγ.
20. Ε Ἰησούϊ γιοὺ πε̱ρFέϊϝα ἀτίγ·
οὔνε̱ φάκεζα κουβε̱ντόβα ντε̱ π̇ότε̱,
οὔνε̱ διδάξα κουρδὸ ντε̱ Συναγογιάϊγ,
ἐ δὲ ντε̱ Ἱερὸ τὲκ μπε̱γίδενε̱ γκὰ
τζὸδ ἄνε̱ τζιφούτε̱, ἐ ντε̱ τε̱ φσ̈έ-
χουρε̱ νούκ̇ε̱ θάτζε̱ ντονιε̱ φγιάλε̱.
21. Πε̱ρ σὲ με̱ πιὲτ μούα; πιὲτ
κ̇ε̱τὰ κ̇ε̱ διϝιούανε̱ σὲτζ οὺ θάτζε̱ ἀ-
τοῦρε· γιὰ, κ̇ε̱τὰ ἐ δίνε̱ σὲτζ θάτζε̱
οὔνε̱.
22. Ε σὶ θὰ αϊ κ̇ε̱τὸ, νιε̱ γκὰ σ̈ε̱ρ-
π̇ε̱τόρε̱τε̱ κ̇ε̱ Fε̱ντε̱σ̈ινε̱ ἀτγὲ ἰ δὰ νιε̱
σ̈ιουπλιάκ̇ε̱ Ἰησούϊτ, ἐ ἰ θὰ· κ̇ε̱σ̈του
πε̱ρFέFε ντὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱ρετ;
23. Γιοὺ πε̱ρFέϊϝα ἀτὶγ Ἰησούϊ·
ντε̱ φόλλια λίκζτε, δε̱φτόμε̱ τε̱ λί-
Fε̱νε̱, μὰ ντε̱ φόλλια μίῤῥε̱, ψὲ με̱
ῥέχ;
24. Ε Αννα πὰ ἐ δε̱ρFόϊ ἀτε̱ λί-
δουρε τε̱ Καϊάφα ἰ πάρι ἐ πρίφτε̱ρετ.

25. Ε Σίμων Πέτρουα ῥίγτε, ἐ
γκρόχ̇ειϊγ· ἰ θάνε̱ δὰ ἀτὶγ· βάλε̱ μὸς
γὲ ἐ δὲ τὶ γκὰ μαθητίτ' ε̱τίγ; ἐ αϊ

τῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι.

26. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

27. Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

28. Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦτο δὲ πρωΐ, καὶ αὐτοὶ δὲν εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πάσχα.

29. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

30. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιός, δὲν ἠθέλομεν σοὶ παραδώσει αὐτόν.

31. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.

32. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

33. Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώναξε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ

ε̱ ἀρνίσι ἐ θὰ· νούκ̇ε̱ γιάμ.

26. Θότε̱ νὶε̱ γκὰ ὄσε̱ρπ̇ε̱τόρε̱τ' ἐ πρίφτιτ σὲ̱ πάρε̱, κ̇ὲ̱ κὲ Fε̱ρὶ ἱ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ ἱ πρέου βέὄνε̱ Πέτρουα· νούκ̇ε̱ τὲ̱ πάτζε̱ οὔνε̱ τὶ μὲ ἀτὲ̱ π̇άὄκ̇ε̱ ντὲ̱ κόφὔτε̱;

27. Ε Πέτρουα ἐ ἀρνίσι πε̱ρσε̱ρὶ, ἐ ἆτε̱ τζάστ κ̇ε̱ντέ̈ κοκόὄι.

28. Ε πίενε̱ δὰ Ἰησούνε̱ γκὰ Καϊάφα ντὲ̱ Πραιτούαρ, ἐ κὲ με̱γγὲς, ἐ ἀτὰ νούκ̇ε̱ χ̇ίνε̱ ντὲ̱ πραιτούαρ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς πε̱ρFέ̱χιὄνε̱, πὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ χάϊγνε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱νε̱.

29. Δόλι ἀδὰ Πιλάτουα γιάὄτε̱ μπὰ τὰ, ἐ οὐ θὰ· τζκαλ̇ε̱ζὶ κ̇ίνι κόντρε̱ κ̇ε̱τὶγ νιερίουτ;

30. Γιοὺ πέ̱ρFέϊFκνε̱, ἐ ἱ θάν' ἀτίγ· τὲ̱ μὸς κὲ κούϊγ νιερὶ κ̇ὲ̱ π̇ε̱ν τὲ̱ κ̇έϊκ̇, νούκ̇ε̱ τὰ κ̇έσε̱μ δέ̱νε̱ μπὲ̱ δούαρ̇ρ̇ τὲ̱ τούα.

31. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτοῦρε Πιλάτουα, μέρ̇ρ̇ιε ἀτὲ̱ γιούβετ ἐ Fιουκόνιε ἀτὲ̱ σὶ κούντρε̱ κ̇ίνι νόμνε̱ τούαϊγ· μὰ τζιφούτε̱ ἱ θάν' ἀτίγ· σέ̱ὄτε̱ ντε̱γίερε̱ ντὲ̱ νέβετ τὲ̱ βράσε̱με̱ ντονιέ̱.

32. Κὲ̱ τὲ̱ π̇αFούχαεϊγ φγιάλια κ̇ὲ̱ θὰ Ἰησούτ, κ̇ὲ̱ ὄσε̱νὸν μὲτζ φάρε̱ βδέκ̇ε̱γε̱ δούαϊγ τὲ̱ βδίς.

33. Ε Πιλάτουα χ̇ίρι πε̱ρσε̱ρὶ ντὲ̱ πραιτούαρ, ἐ θὐρ̇ρ̇ι Ἰησούνε̱, ἐ ἱ θὰ ἀτὶγ· τί γὲ μπρέτι ἱ τζιφούτετ;

34. Γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἀτὶγ Ἰησούϊ γκὰ βετίου ἐ θούα τὶ κ̇ε̱τὲ̱; ἆ τὲ̱ τγιέρε̱ τὲ̱ θάνε̱ τὶ πὲ̱ρ μούα;

35. Οὐ πε̱ρFέϊFκ Πιλάτουα· μὸς γιὰμ οὔνε̱ τζιφοὺτ; φυλία ὄτε, ἐ δὲ τὲ̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ τὲ̱ δάνε̱ τὶγ

παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες;

36. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέται μου ἤθελον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Τώρα δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν.

37. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνήν μου.

38. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Τί εἶναι ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ δὲν εὑρίσκω οὐδὲν ἔγκλημα ἐν αὐτῷ.

39. Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἕνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

40. Πάλιν λοιπὸν ἐκραύγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ἦτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε.

2. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν.

3. Καὶ ἔλεγον, Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ῥαπίσματα.

4. Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλά-

μπε̱ δούαρρ τε̱ μία· τζ̈ε̱ρε τί;

36. Οὐ πε̱ρϝέιϝα Ιησούι, μπρετε̱ρία ἴμε σε̱σ̈τε̱ γκὰ κ̈ε̱γιὸ π̈ότε̱, τε̱ κε̱ γκὰ κ̈εγιὸ π̈ότε̱ μπρετε̱ρία ἴμε, τρίματ' ἐμὶ δὸ τε̱ λε̱φτόϊγνε̱ κ̈ε̱ τε̱ μὸς π̈ίε ντε̱ δούαρρ τε̱ τζιφούτετ· πὸ ντασ̈τὶ μπρετε̱ρία ἴμε σε̱σ̈τε̱ κ̈ε̱τέγε.

37. Ι θότε̱ δὰ ἀτὶγ Πιλάτουα· μπρε̱τ ἀδὰ γε̱ τί; γιοὺ πε̱ρϝέιϝα Ιησούϊ· τὶ ε̱ θούα κ̈ε̱ γιὰμ. οὔνε̱ μπρε̱τ· οὔνε̱ πε̱ρ κ̈ε̱τε̱ πούνε̱ οὐ λίντζε̱, ε̱ πε̱ρ κ̈ε̱τε̱ ἄρτζε̱ ντε̱ π̈ότε̱, κ̈ε̱ τ' ἄπ μαρτυρὶ μπε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱· αἴ κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ γκὰ ε̱ βε̱ρτέτα, δ̈ιϝιὸν ζε̱νε̱ τίμ.

38. Ι θότ' ἀτὶγ Πιλάτουα· τζ̈ε̱σ̈τ' ε̱ βε̱ρτέτα; ε̱ πόκε̱ θὰ κ̈ε̱τε̱, δόλι πε̱ρσε̱ρὶ τε̱ ϝε̱ν τζιφούτε̱, ε̱ οὐ θότ' ἀτούρε· οὔνε̱ νούκ̈ε̱ ϝε̱ϊγ ντονὶε̱ φάϊγ μπε̱ τε̱.

39. Νταστὶ κ̈ίνι νιε̱ ἀδε̱τ, κ̈ε̱ τοὺ λε̱σ̈όϊγ νιε̱ νιερὶ ντε̱ πάσ̈κε̱· δόϊ ἀδὰ τοῦ λε̱σ̈όϊγ γιούβετ Μπρέτν' ε̱ τζιφούτετ;

40. Θύρρε̱ πὰ ϝίθε̱ νιέρι πὰ; γιάτε̱ριτ, ε̱ θάνε̱· γιὸ κ̈ε̱τε̱, πὸ Βαραβάνε̱· ε̱ Βαραβάϊ ἴσ̈ νιε̱ κουσάρ.

Κρίε Ενε̱ντε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱ ιθ'. 19.

Αχ̈ιέρε ε̱ μόρρι Πιλάτουα Ιησούνε̱, ε̱ ε̱ ράχου.

2. Ε τρίματε̱ πλέξνε̱ νιε̱ κουρόρε̱ πρέϊγ ϝε̱μπ̈αβετ ε̱ γιὰ βοῦνε̱ ντε̱ κόκ̈ε̱ τε̱ τίγ· ε̱ δε̱ ἰ βε̱σ̈νε̱ νιε̱ ρόπε̱ τε̱ κούκε.

3. Ε θόσ̈νε̱· ϝε̱ζὸ ὦ Μπρε̱τ ἰ τζιφούτετ, ε̱ ἰ ἴπνε̱ ἀτὶγ σ̈ουπλιάκα.

4. Δόλι δὰ πε̱ρσε̱ρὶ Πιλάτουα

τος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, σᾶς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδὲν ἔγκλημα εὑρίσκω ἐν αὐτῷ.

5. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ *Πιλάτος*, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6. Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον *αὐτόν*. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα.

7. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

8. Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη.

9. Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

10. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;

11. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔχεις οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐὰν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σὲ, ἔχει μεγαλητέραν ἁμαρτίαν.

12. Ἔκτοτε ἐζήτει ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις κάμνει ἑαυτὸν βασιλέα

π̇ε̱ργιάσ̈τα, ε̇ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιὰ, κ̇ὲ̱ οὐ ἀ ντζγιὲρ ἀτὲ̱ γιάσ̈τε̱ γιούβετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κουπε̱τόνι σὲ οὔνε̱ κ̇ούκ̇ε̱ Fέϊγ ντον̇ιὲ̱ φάϊγ μ.πὲ̱ τέ̱:

5. Δ̇όλ̇ι δ ὰ γιάσ̈τε̱ Ιησούϊ βέσ̈ουρε̱ μὲ̱ κουρόρε̱ τὲ̱ Fέ̱μπτε̱, ε̇ μὲ ῥόπ̇ε̱ τὲ̱ κούκε· ε̇ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιάβουα ν̇ιερ̇ίου.

6. Μὰ πόκε̱ ε̇ πάν' ἀτὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ' ε̇ πρίφτε̱ρετ, ε̇ δὲ κοπίγτε̱, θύῤῥε̱ μὲ φὸρτ ε̇ θάνε̱· μ.πε̱ρθέε μ.πὲ̱ Κρούϊκ̇, μ.πε̱ρθέε μ.πὲ̱ κρούϊκ· οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα· μ.ίβῤιε γιούβετ ἀτὲ̱, ε̇ μ.πε̱ρθένιε μ.πὲ̱ κρούϊκ̇· σὲ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ Fέϊγ ντον̇ιὲ̱ φάϊγ μ.πὲ̱ τέ̱.

7. Γιοὺ πε̱ρFέϊFκνε̱ ἀτὶγ τζιφούτε̱· νέβετ κ̇έμι νὸμ., ε̇ σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ νόμι ἴνε̱ ἱ δ̇ούχαετε̱ τὲ̱ βδ̇έσε̱, σὲ π̇έ̱ῤῥι βέτε̱χ̇εν' ε̇τὶγ π̇ίρ̇ῥ τὲ̱ Περντίσε̱.

8. Κοὺρ δ̇ιFιόϊ δ ὰ Πιλάτουα κ̇ε̱τὲ̱ φγιάλε̱, οὐ τρὲ̱μ.π μὲ̱ τέπε̱ρ.

9. Ε χ̇ίρι πε̱ρσε̱ρὶ ντὲ̱ πραιτούαρ, ε̇ ἱ θότ' Ιησούϊτ· γκὰ γὲ τί; μὰ Ιησούϊ νούκ' ἱ δὰ ἀτὶγ τὲ̱ πε̱ρFέFουρε.

10. Αντάϊγ ἴ θὰ ἀτὶγ Πιλάτουα· μούχ νούκ̇ε̱ μὲ̱ φλὲτ; νούκ' ε̇ δ̇ὸ κ̇ὲ̱ κὰμ. οὔρδε̱ρ τὲ̱ τὲ̱ μ.πε̱ρθέϊγ τὶ μ.πὲ̱ κρούϊκ̇, ε̇ δὲ οὔρδε̱ρ κὰμ. τὲ̱ τὲ̱ λε̱σ̈όϊγ τί;

11. Γιοὺ πε̱ρFέϊFκ Ιησούϊ· νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ κ̇έ̱σ̈ε̱ ντον̇ιὲ̱ οὔρδε̱ρ μ.πὶ μούα, ντὲ̱ μ.ὸς κὲ δ̇έ̱νε̱ τὲχ τέγε λιάρταζι πρὰ ἀντάϊγ ἀΐ κ̇ὲ̱ μὲ̱ δὰ μούα ντὲ̱ δ̇ούαῤῥ τὲ̱ τούα, ε̱̈σ̈τε̱ φαγε̱τούαρ ντὲ̱ φάϊγ τὲ̱ μ.άδ.

12. Κὲ̱ ἀχ̇ιέρε ε̇ πασ̈τάγε κ̇ε̱ρκὸν Πιλάτουα τὰ λε̱σ̈ιὸν ἀτὲ̱, ε̇ τζιφούτε̱ θε̱ῤῥίσνε̱, ε̇ θόσ̈νε̱· ντὲ̱ λε̱σ̈όφτζ κ̇ε̱τὲ̱, σγὲ μίκου ἴ Καίσαριτ· σὲ ψὲ τζίλε δ̇ὸ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν μ. πρὲτ βέτε̱χ̇εν' ε̇τὶγ, βέτε

ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα.

13. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἔφερεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δε Γαββαθᾶ.

14. Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἕκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σας.

15. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα, εἰμὴ Καίσαρα.

16. Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτὸν εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ σταυρωθῇ. Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

17. Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ.

18. Ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

19. Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦτο δὲ γεγραμμένον, ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

20. Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων· διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστί.

21. Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφε, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαί-

κόντρε̱ Καίσαριτ.

13. Σὶ διϝιόϊ δὰ κε̱τὲ̱ φγιάλε̱ Πιλάτουα, ὲ ντζόρι γιάσ̈τε̱ Ιησούνε̱, ὲ ντέ̱νι μπὲ̱ βίμε̱ ντὲ̱ βὲ̱ντ κὲ̱ θούχαετε̱ Λιθόστροτο, ὲ Τζιφουτε̱ριὸτ Γαβαθᾶ.

14. Ε ἴσ̈ ὲ Πρε̱μπτε ὲ πάσ̈κε̱σε̱, ὲ σαχάτι γγέρα μπὲ̱ ϝιάσ̈τε̱· ὲ οὺ θότε̱ τζιφούτετ, γιὰ, μπρέτι γιουαϊγ.

15. Ε ἀτὰ θύῤῥε̱, μέῤῥε μέῤῥε, μπε̱ρθέε ἀτὲ̱ μπὲ̱ κρούϊκ· οὺ θότ᾽ ἀτοῦρε Πιλάτουα· μπρέτνε̱ τούαϊγ τὲ̱ μπε̱ρθέϊγ μπὲ̱ κρούϊκ; οὺ πε̱ρϝέϊϝκνε̱ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ὲ πρίφτε̱ρετ, νούκε̱ κέμι μπρὲτ πὲ̱ρ βέτζε Καίσαριτ.

16. Ατὲ̱ χέρε̱ δὰ, ὲ δὰ ἀτὲ̱ μπὲ̱ δούαῤῥ τὲ̱ τοῦρε τὲ̱ μπε̱ρθένεϊγ ντὲ̱ κρούϊκ, ὲ ἐμούαῤῥε̱ Ιησούνε̱ ὲ ὲ σ̈πίγνε̱.

17. Ε μπάϊγ κρούικν᾽ ἐτὶγ μπὲ̱ κράχε̱, ὲ δόλ: τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ βὲ̱ντ κὲ̱ θούχαετε̱ ἴ κρέρε̱βετ, ὲ τζιφουτε̱ριὸτ Γολγοθά.

18. Ατγὲ τὲκ ὲ μπε̱ρθίενε̱ ἀτὲ̱ μπὲ̱ κρούϊκ, ὲ δὲ κάσ̈κε̱ μὲ τὲ̱ δὶ τε̱τγιέρε̱, νιὲ̱ τέγε, ὲ νιὲ̱ κε̱τέγε, ὲ ντὲ̱ μὲς Ιησούνε̱.

19. Ε δὲ Πιλάτουα σ̈κρόϊ νιὲ̱ κάρτε̱, ὲ γιὰ βοῦρι μπὶ κρούϊκ ὲ ἴσ̈ σ̈κρούαρε̱· ΙΗΣΟΥΙ ΝΑΖΩΡΕΟΥ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

20. Ε κε̱τὲ̱ κάρτε̱ ὲ διαβάσνε̱ σ̈ούμε̱ γκὰ τζιφούτε̱· σὲ ψὲ κὲ ἄφε̱ρ γκὰ κιουτέτι βέ̱ντι κὲ̱ οὺ μπε̱ρθίε Ιησούϊ ντὲ̱ κρούϊκ· ὲ ἴσ̈ σ̈κρούαρε̱ Τζιφουτε̱ριὸτ, Ϝε̱ρκιὸτ, ὲ δὲ Λατινε̱ρίσ̈τ.

21. Ανταϊγ ἱ θόσ̈νε̱ Πιλάτοσε̱ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ὲ πρίφτε̱ρετ σὲ̱ Τζιφούτετ, μὸς σ̈κρούαϊγ Μπρέτι ἱ Τζιφούτετ,

ων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς εἶμαι τῶν Ἰουδαίων.

22. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὃ γέγραφα, γέγραφα.

23. Οἱ στρατιῶται λοιπὸν, ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμον τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκαστον στρατιώτην ἓν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτὼν ἄῤῥαφος, ἀπὸ ἄνωθεν ὅλος ὑφαντός.

24. Εἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους, Ἂς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἂς ῥίψωμεν λαχνὸν περὶ αὐτοῦ, τίνος θέλει εἶσθαι· διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, « Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. » Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

25. Ἵσταντο δὲ πλησίον τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ *γυνὴ* τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

26. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27. Ἔπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ λέγει, Διψῶ.

29. Ἔκειτο δὲ *ἐκεῖ* ἀγγεῖον πλῆρες ὄξους· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὄξους καὶ περιθέσαντες εἰς ὕσσωπον, προσέφεραν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ.

30. Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ κλίνας

πὸ κ̇ὲ̱ ἀἲ θὰ, μπρέτι ἱ Τζιφούτετ γιάμ.

22. Οὐ πε̱ρϜεῖϜκ Πιλάτουα' ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ σ̇κρόβα, σ̈κρόβα.

23. Ε τρίματε̱ πόκε̱ ἐ μπε̱ρθίενε̱ Ιησούνε̱ ντὲ̱ κρουΐκ̇, μούαρε̱ ῥόπ̇ατ' ἐτίγ· (ἐ ἱ π̇ὲ̱νε̱ κάτε̱ρ πγιέσε̱, ν̇ιὲ̱πγιέσε̱ πὲ̱ρ τζδὸ τρὶμ·) ἐ δὲ χιτόνε̱, ἐ χιτόνι κὲ πὰ τὲ̱ κέπουρε̱, πὸ οὔαρε̱ γκὰ ἄνα ἐ σίπε̱ρμε μπ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇όσ̈τε̱.

24. Ε ἀντάἲγ θάνε̱ ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱· λὲ τὲ̱ μὸς τὰ τζ̈γιέρε̱με̱ ἀτὲ̱, πὸ λὲ τὲ̱ σ̈τίεμε̱ σ̈ιὸρτ π̇ὲ̱ρ τὲ̱, τζίλιτ τὶ πγιέρε̱· πὲ̱ρ τὲ̱ δ̈άλλε̱ ἐ βε̱ρτέτε̱ κάρτα κ̇ὲ̱ θὸσ̈, ντάἴγτινε̱ ῥόπατ' ἱμία ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, ἐ σ̈τίνὲ̱ σ̈όρτι μπ̇ὲ̱ ῥόπε̱ τίμε̱· κ̇ε̱τὸ ἀδὰ π̇ὲ̱νε̱ τρίματε̱.

25. Ε ἄφε̱ρ Κρουΐκιτ σὲ̱ Ιησουΐτ ῥἱγν' ἐ ἔμμ' ἐτίγ, ἐ δὲ μότρ' ἐ σέ̱με̱σε̱ τὶγ, Μαρία ἐ Κλοπάἲτ, ἐ δὲ Μαγδαλινὴ Μαρία.

26. Ιησουΐ ἀδὰ σὶ πὰ μέ̱με̱νε̱, ἐ δὲ Μαθητίν' ἐ δ̈άσ̈ουρε̱ κ̇ὲ̱ κὲ μπάνε̱, ἱ θότε̱ μέ̱με̱σε̱ τὶγ, Ϝρούα, γιὰ π̇ίῤῥι ἵτ.

27. Ε παστάἲγ ἱ θότε̱ μαθητίουτ, γιὰ μέ̱μα ὅτε· ἐ κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ χέρε̱, ἐ μόῤῥι ἀτὲ̱ μαθητίου ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ τίγ.

28. Πὰς κ̇ε̱σάἲγ σὶ ἐ ν̇ιόχου Ιησουΐ κ̇ὲ̱ ἀχ̇ιέρε κένε̱ σόσουρε̱ Ϝίθε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ παϜούχαεἲγ κάρτα, θότε̱, κὰμ ἕτ.

29. Ε κὲ βένε̱ ἀτγὲ ν̇ιὲ̱ ἔνε̱ πλιὀτ μὲ οὔθουλ̈ε̱· ἐ ἀτὰ σὶ βουτίσνε ν̇ιὲ̱ σφογγὰρ ντ' οὔθουλ̈ε̱, ἐ ἐ τιλίξνε̱ ντὲ̱ καλὰμ, γιὰ προύνε̱ ντὲ̱ Ϝόγε̱ τὲ̱ τίγ.

30. Ε πόκε̱ μόῤῥι οὔθουλε̱νε̱ Ιησουΐ, θὰ, οὐ τελειόσνε̱· ἐ σὶ οὔγνι κό-

τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευὴ, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ νὰ συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ νὰ σηκωθῶσιν.

32. Ἦλθον λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ' αὐτοῦ.

33. Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη.

34. Ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲ λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

35. Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει, διὰ νὰ πιστεύσητε σεῖς.

36. Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ, « Ὀστοῦν αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῇ. »

37. Καὶ πάλιν ἄλλη γραφὴ λέγει, « Θέλουσιν ἐπιβλέψει εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν. »

38. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον νὰ σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἄδειαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

39. Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἀρχὰς,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ἕως ἑκατὸν λίτρας

κ̈ενε δα Σ̈πίρτινε.

31. Μὰ τζιφούτε, κ̈ε τὲ μὸς μπέτιστ̈νε ντὲ κρούϊκ κούρμετε τὲ Σετούνε, σε ψὲ ἴστ̈ ε Πρέμπτε (σὲ δίτ' ε ἀσάϊγ ε Σετούνετ κὲ ε μάδε·) γιοὺ λιούτνε Πιλάτοσε πὲρ τὲ θίερε ἀτοῦρε κόφστ̈ετε ε τὲ γκρίχενε.

32. Βάνε δὰ τρίματε, ε ἰ θίενε κόφστ̈ετε σὲ πάριτ, ε δὲ τγιάτεριτ κ̈ὲ κὲ μπερθίερε πάστ̈κ̈ε μὲ τὲ μπὲ κρούϊκ̈ε.

33. Μὰ πόκε ἔρδε τὲκ Ιησούϊ, σι ε πάνε ἀτὲ κ̈ε πὰτ βδέκουρε ἀτὲ κ̈έρε, νούκ' ἰ θίεννε ἀτὶγ κόφστ̈ετε.

34. Πὸ ν̈ιε γκὰ τρίματε, ε χάπι πρίνιεν' ἐτὶγ μὲ στ̈ίστ̈ ε ἄτε τζάστ δόλι Ϝιὰκ ε δὲ οὔγε.

35. Εκούστ̈ ε πὰ ε δεφτόν· ε μαρτυρία ἐτὶγ ἔστ̈τ' ε βερτέτε, ε ἀἴ ε δὶ κ̈ε θότε τὲ βερτέτενε κ̈ε τὲ πεσόνι ε δὲ γιούβετ.

36. Σε ψὲ κ̈ετὸ οὺ πένε, κ̈ε τὲ δάλλε κάρτα ε βερτέτε· δὸ τὲ μὸς θίχετε ντον̈ιε γκὰ ἔστ̈τεραt' ἐτίγ.

37. Ε πάϜενε τγιάτερ κάρτε θότε· δὸ τὲ βεστ̈τρόγενε μπὰ τὲ κ̈ε ε κάνε στ̈πούαρε.

38. Πὰς κ̈ετοῦρε Ιωσήφη γκὰ Αριμαθία (μαθητίου ἰ Ιησούϊτ, πὸ ἰ φστ̈έχουρε πὲρ φρίκ̈ε τὲ Τζιφούτετ) γιοὺ λιοὺτ Πιλάτοσε πὲρ τὲ μάρρε κούρμιν' ε Ιησούϊτ, ε ἰ δὰ οὔρδερ Πιλάτουα· βάτε ἀδὰ ε ε γκρίτ κούρμιν' ε Ιησούϊτ.

39. Ερδι ε δὲ Νικόδημοϊ (ἀἴ κ̈ε πὰτ βάτουρε νάτενε τὲκ Ιησούϊ κ̈έρεν ε πάρε) ε πρού ν̈ιε μίγμε τὲ σμύρνεσε ἐτ' ἀλόϊτ γγέρα μπὲ ν̈ιε κίντ λίτρε.

40. Ἔλαβον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσιν.

41. Ἦτο δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν νῷ κήπῳ μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ.

42. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν, διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ'. 20.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἑβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρωΐ, ἐνῷ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἐκ τοῦ μνημείου.

2. Τρέχει λοιπὸν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

3. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

4. Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5. Καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὅμως.

6. Ἔρχεται λοιπὸν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα,

7. Καὶ τὸ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωρι-

40. Ε μούαρρε ἀδὰ κούρμιν' ε Ιησούϊτ, ε ἐ πεστούαλε ἀτὲ μὲ τζαρτζάφε πάσκε μὲ μυρουδὶ, σι κούντρε ἐ κάνε ἀδέτνε τζιφούτε τὲ κλάσενε ντὲ βάρρ.

41. Ε ντὲ βὲντ κὲ οὐ μπερθὶε μπὲ κρούϊκ ἴσ κόφστε, ἐ ντὲ κόφστε βάρρ ἰ ρὶ, κὲ ἐ δὲ νούκε κὲ βένε νιερὶ μπὲ τέ.

42. Ατγὲ δὰ πὲρ τὲ Πρέμπτε τὲ Τζιφούτετ, ἐ βοῦνε Ιησούνε, σὲ ψὲ κὲ ἄφερ βάρρι.

Κρίε Ενιεζέτετε. κ'. 20.

Ε τὲ πάρενε δίτε τὲ γιάβεσε Μαγδαλινὴ Μαρία βέτε κὲ μεγγὲς πὰ κδίρε ἐ δὲ ντὲ βάρρ· ἐ σεχ κὲ κὲ γκρίγτουρε ϝούρι γκὰ βάρρι.

2. Οὐ λεστούα δὰ ἐ βάτε τὲ Σίμων Πέτρουα, ἐ δὲ τὲ τγιάτερι μαθητ κὲ κὶσ Ιησούι τὲ δάσουρε, ἐ οὐ θότ ἀτοῦρε· ἐ γκρίγτινε Ζότνε γκὰ βάρρι ἐ νούκε δίμε κου ἐ βούνε ἀτέ.

3. Δόλι δὰ Πέτρουα, ἐ δὲ τγιάτερι μαθητὶ, ἐ βίγνε ντὲ βάρρ.

4. Ε βραπεστοΐγνε τὲ δι πάσκε, πὸ ἀτ μαθητίου τγιάτερ βραπεστοΐ μὲ φορτ σὲ Πέτρουα, ἐ ἀρρίου μὲ περπάρα ντὲ βάρρ.

5. Ε σι οὐ οὐνγ πὰ τζαρτζάφετε στίρε μπὲ νιάνε· πὸ νούκε χίρι ντὲ βάρρ.

6. Ερδι δὰ ἐ δὲ Σίμων Πέτρουα τούκ' ἐ ἔτζουρε πὰς ἀτίγ, ἐ χίρι ντὲ βάρρ, ἐ σεχ τζαρτζάφετε μπὲ νιάνε.

7. Ε δὲ δεστεμέλε κὲ πὰτ κένε μπὶ κρίε τὲ τιγ, κὲ νούκε κὲ πάσκε μὲ τζαρτζάφε, πὸ πεστγέλλτουρε

στὰ τετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.

8. Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσε.

9. Διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γραφὴν, ὅτι πρέπει αὐτὸς νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

10. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

11. Ἡ δὲ Μαρία ἵστατο πλησίον τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῷ λοιπὸν ἔκλαιεν, ἔκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον,

12. Καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους μὲ λευκὰ *ἱμάτια* καθημένους, ἕνα πρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἕνα πρὸς τοὺς πόδας, *ἐκεῖ* ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

13. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ἐσήκωσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν ἐξεύρω ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

14. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

15. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσήκωσας αὐτὸν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας αὐτὸν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκώσει αὐτόν.

16. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. Ἐκείνη στραφεῖσα, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνί· τὸ ὁποῖον λέγεται, Διδάσκαλε.

17. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μή μου ἅπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεόν μου καὶ Θεόν σας.

ντε̱ ν̇ιε̱ ϐε̱ντ μπε̱ ν̇ιάνε̱.

8. Ατε̱ χ̇έρε̱ δὰ χ̇ίρι ἐ δὲ τγιάτε̱ρι μαθητὶ κ̇ε̱ πὰτ ἄρδουρε̱ με̱ πε̱ρπάρα ντε̱ ϐάῤῥ, ἐ πὰ, ἐ π̇εσόϊ.

9. Σὲ ψὲ σὲ δ̇ίγνε̱ ἐ δὲ χάρτε̱νε̱, κ̇ε̱ ἀϊ δ̇ούχαεϊγ τε̱ γγιάλεϊγ γκὰ τε̱ ϐδέκουριτε̱.

10. Οὐ κθίενε̱ δὰ πε̱ρσε̱ρὶ μαθητέϊγτε̱ ντε̱ σ̇τεπί.

11. Ε Μαρίαγια ῥίγτε πε̱ργιάσ̇τα ϐάῤῥιτ, ἐ κιάϊγ, ἐ τὲκ κιάντε, οὔγν̇ι κόκ̇ε̱νε̱ ντε̱ ϐάῤῥ.

12. Ε σ̇ὲχ δ̇ὶ Ε̱γγε̱ϊγ ϐάσ̇ουρε̱ ντε̱ τε̱ π̇άρδα, κ̇ε̱ ῥίγνε̱ ν̇ιέρι γκὰ κρέϊ, τγιάτε̱ρι γκὰ κ̇ε̱μπε̱τε̱ ἀτγὲ τὲκ π̇άσουρε̱ κ̇ένε̱ κούρμι ἰ Ιησούϊτ.

13. Ε ἀτὰ ἰ θάνε̱ ἀσάϊγ· ὦ Ϝρούα, ψὲ κιάν; οὐ θότ' ἀτοῦρε· σὲ ψὲ γκρίγτινε̱ Ζότνε̱ τὶμ, ἐ νούκ̇ε̱ δ̇ὶ σὲ κοὺ ἐ ϐούν' ἀτέ̱.

14. Ε πόκ̇ε̱ θὰ κ̇ετὸ οὐ κθίε μπε̱ τε̱ πράπε̱, ἐ σ̇ὲχ Ιησούνε̱ μπε̱ κ̇ε̱μπε̱· πὸ νούκ' ἐ ν̇ιόχου κ̇ε̱ κὲ Ιησούϊ.

15. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούϊ· ὦ Ϝρούα, ψὲ κιάν; τζίλε̱ κ̇ε̱ρκόν τί; ἐ ἀγιὸ παντέχου σὲ κὲ ζότι ἰ κόφσ̇τιτ, ἰ θότ' ἀτὶγ, Ζὸτ, ντὲ μόῤῥε τι ἀτε̱, θούαϊγμε̱ κοὺ ἐ ϐοῦῤῥε ἀτε̱, ἐ οὔνε̱ δὸ τὰ γκρε̱ ἀτέ̱.

16. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούϊ, Μαρίε̱· οὐ κθίε ἀγιὸ· ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ· Ραϐουνί, κ̇ε̱ δὸ με̱ θένε̱, Δάσκαλ.

17. Ι θότ' ἀσάϊγ Ιησούϊ, μὸς με̱ ζὲ, σε̱ ψὲ νούκ̇ε̱ κὰμ χ̇ίπουρε̱ ἐ δὲ τὲ π̇απάϊ ἰμ· πὸ χάϊγδε ντε̱ ϐε̱λάζε̱ρ τε̱ μι, ἐ θούαγιου ἀτοῦρε· χ̇ίπε̱ϊγ τὲ π̇απάϊ ἰμ, ἐ π̇απάϊ γιούαϊγ, ἐ τὲ Περντία ἰμ, ἐ Περντία γιούαϊγ.

18. Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητὰς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

19. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν.

20. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21. Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς.

22. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.

23. Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶναι συγκεχωρημέναι εἰς αὐτούς· ἄν τινων κρατῆτε, εἶναι κεκρατημέναι.

24. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

25. Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταὶ, Εἴδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

26. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ

18. Βάτε Μαγδαλινὴ Μαρία, τοῦ ρ̇ε̱φέγε̱ Μαθητίβετ, κ̇ὲ̱ πὰ Ζότνε̱, ἐκ̇ε̱τὸ ἰ θὰ ἀσάϊγ.

19. Ε σὶ οὺ ἔρ̇ρ̇ ἀτὲ̱ δ̇ίτε̱ τὲ̱ πάρε̱ν' ἐ γιάβε̱σε̱ κοὺρ κένε̱ δ̇ίερτε̱ μπίλτουρε̱, τὲκ κένε̱ μπε̱γέδουρε̱ μαθητέϊγτε̱ γκὰ φρίκα ἐ Τζιφούτετ, ἔρδι Ιησούϊ, ἐ ντε̱ὶ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ τοῦρε, ἐ οὺ θότ' ἀτοῦρε· Πάϊκ μπὲ̱ γιούβετ.

20. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τὲ̱, οὺ δ̇ε̱φτόϊ ἀτοῦρε δ̇ούχρ̇ρ̇τε̱, ἐ δὲ̱ π̇ρίνιε̱ν' ἐτὶγ· ἐ οὺ Fεζούανε̱ μαθητέϊγτε̱ σὶ πάνε̱ ζότνε̱.

21. Οὺ θότε̱ δὰ πε̱ρσε̱ρὶ ἀτοῦρε Ιησούϊ· πάϊκ μπὲ̱ γιούβετ· σὶ κούντρε̱ με̱ δ̇ε̱ρFόϊ μούα π̇απ̇άϊ, ἐ δὲ οὔν' οὺ δ̇ε̱ρFόϊγ γιούβετ.

22. Ε σὶ θὰ κ̇ετὸ, φρ̇ίγτι μπὲ̱ τὰ, ἐ οὺ θότ' ἀτοῦρε· μέρ̇ρ̇ι Σ̈πίρτ Σ̈ε̱ντγ.

23. Κούϊγτ τὶ ντε̱γένι φάγετε̱, ἰ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱, ἐ κούϊγτ τὲ̱ γιὰ μπάϊ, ἰ γιάνε̱ μπάϊγτουρε̱.

24. Ε Θωμάϊ νιὲ̱ γκὰ τὲ̱ δ̇ιμπε̱δγιέτε̱ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ δίδυμο, νοὺκ' ἴσ̈ με̱ ἀτὰ π̇άσ̈κ̇ε̱ κοὺρ ἔρδι Ιησούϊ·

25. Ε ἰ θόσ̈νε̱ ἀτὶγ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱ μαθητί· πὰμ Ζότνε̱, μὰ ἀϊ οὺ θὰ ἀτοῦρε· ντε̱ μὸς πάτζια ντὲ̱ δ̇ούχρ̇ρ̇ τὲ̱ τὶγ πλιὰFε̱ν' ἐ περόναβετ, ἐ τε̱ βε̱ Fίσ̈τινε̱ τὶμ ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ περόναβετ, ἐ τε̱ βε̱ δ̇όρ̇ρ̇ε̱νε̱ τίμε ντὲ̱ π̇ρίνιε̱ τὲ̱ τὶγ, νούκ̇ε̱ π̇εσοϊγ.

26. Ε πὰς τέτε̱δ̇ίτετ πάμετα κένε̱ μαθητίτε̱ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ δὲ Θωμάϊ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὰ· βγιὲν Ιησούϊ ντόνε̱ σὲ κένε̱ δ̇ίερ̇ρ̇τε̱ μπίλτουρε̱, ἐ κ̇ε̱ντρόϊ ντὲ̱

ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.

27. Ἔπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

29. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

30. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

31. Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κά.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως·

2. Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ *υἱοὶ* τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἁλιεύσω. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπίασαν οὐδέν.

μὲς, ἐ οὐ θὰ· πάϊϰ μπε̱ γιούβετ.

27. Ε παστάϊγ ἰ θότε̱ Θωμάιτ, π̇γιέρε̱ Fίστινε̱ τε̱ντ ϰ̇ε̱τιὺ ἐ σὶχ δούαρρτ' ἐμὶ· ἐ πγιέρε̱ δόρρε̱νε̱ τε̱ντε, ἐ βοῦρρε ντε̱ π̇ρίνιε̱ τίμε, ἐ μὸς οὐ π̇ε̱ν ἰ πὰ π̇έσε̱, πὸ π̇εσό.

28. Ε οὐ πε̱ρFέϊFϰ Θωμάϊ, ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ· Ζότι ἴμ, ἐ δὲ Περντία ἴμε.

29. Ι θότ' ἀτὶγ Ιησούϊ, σὲ ψὲ με̱ πὲ Θωμᾶ, π̇εσόβε· λιοὺμ ἀτὰ ϰ̇ε̱ νούϰ̇ε̱ πάνε̱, ἐ π̇εσούανε̱.

30. Γιάνε̱ ἐ δὲ σούμε τε̱ τγιέρα νισιάνε̱ π̇έρρε̱ γκὰ Ιησούϊ περ̱πάρα μαθητίβετ σε̱ τὶγ, ϰ̇ε̱ σγιάνε̱ σκρούαρε̱ ντε̱ ϰ̇ε̱τε̱ κάρτε̱.

31. Ε ϰ̇ε̱τὸ οὐ σκρούανε̱, ϰ̇ε̱ τε̱ π̇εσόνι, σὲ Ιησούϊ ε̱στε̱ Κρίστι ἰ πίρρι ἰ Περντίσε̱· ἐ ϰ̇ε̱ σὶ τε̱ π̇εσόνι ντ' ε̱με̱ρ τε̱ τὶγ, τε̱ ϰ̇ίνι γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐνιε̱τε̱, κά. 21.

Πὰς ϰ̇ε̱τοῦρε δε̱φτόϊ π ε̱ρσε̱ρὶ βέτε̱χεν' ἐτὶγ Ιησούϊ ντε̱ μαθητὶ τε̱ τὶγ ντε̱ δὲτ τε̱ Τιβεριάδε̱σε̱· ἐ ἐδε̱φτόϊ ϰ̇ε̱στού·

2. Κένε̱ Fίθε̱ π̇άσϰ̇ε̱ Σίμων Πέτρουα, ἐ δὲ Θωμάϊ ϰ̇ε̱ κιούχαεϊγ δίδυμο, ἐ δὲ Ναθαναήλη ϰ̇ε̱ κὲ γκὰ Κανάγια ἐ Γαλιλαίε̱σε̱, ἐ δὲ π̇ίγτ' ἐ Ζεβεδαίοσε̱· ἐ δὲ δὶ τε̱ τγιέρε̱ γκὰ μαθητέϊγτ' ἐτίγ.

3. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Σίμων Πέτρουα, βέτε τε̱ Fιούαϊγ πίσϰ̇· ἰθόν' ἀτὶγ· βίγε̱με̱, ἐ δὲ νὰ με τὶ π̇άσϰ̇ε̱· δούαλε̱ ἐ χίπνε̱ μὲ τε̱ σπέιγτα ντε̱ βάρϰ̇ε̱, ἐ ἀτε̱ νάτε̱ νούϰ̇ε̱ ζοῦνε̱ Fε̱ φάρρε.

BKSH

4. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρωΐ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

5. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδία, μήπως ἔχετέ τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί.

6. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλετε εὑρεῖ. Ἔῤῥιψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

7. Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐζώσθη τὸ ἐπένδυμα, (διότι ἦτο γυμνὸς,) καὶ ἔῤῥιψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

8. Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοιάριον, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἕως διακοσίας πήχας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

9. Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον.

10. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων, τὰ ὁποῖα ἐπιάσατε τώρα.

11. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ ἐνῷ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.

12. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος.

4. Ε πόκε̱ οὐ κδ̇ι, Ιησούϊ ῥ̇ιγ μπάνε̱ τὲ̱ δέτιτ, πὸ μαθητέϊγτε̱ νούκ' ἐ ν̇ιόχνε̱ κ̇ὲ̱ κὲ Ιησούϊ.

5. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ιησούϊ· δ̇γιὲλμ, κ̇ένι Fε̱ κάφσ̈ε̱ πε̱ρ τε̱ γκρε̱νε̱; γιοὺ πε̱ρFέ̈Fκνε̱ ἀτὶγ, γιό.

6. Ε δὲ ἀΐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σ̈τίῤ̇ῥι ῥ̇γιέτνε̱ μπάνε̱ τε̱ δ̇γιάθε̱τε̱ τε̱ βάρκ̇ε̱σε̱, ἐ δ̇ὸ τε̱ Fένι· ἐ σ̈τίνε̱ δὰ, ἐ νούκ̇ε̱ μούντνε̱ με̱ τὰ χ̇ίκ̇νε̱ ἀτε̱ γκὰ πίσ̈κιτ' ἐ σ̈ούμε̱.

7. Ε μαθητίου κ̇ε̱ κὲ ἱ δ̇άσ̈ουρε̱ γκὰ Ιησούϊ ἱ θότε̱ Πέτροσε· Ζότι ε̱̈σ̈τε̱· ἐ Σίμων Πέτρουα, πόκε̱ διFιδ̇ϊ σὲ Ζότι ε̱̈σ̈τε̱, βοῦῤ̇ῥι ῥ̇άσε̱νε̱ μπε̱ κράχ̇ε̱ (σὲ ψὲ ἴσ̈ λιακουρ̇ὶκ̇) ἐ οὐ χὸδ ντε̱ δ̇έτ.

8. Ε τε̱ τγιέρ̇ε̱τε̱ μαθητέϊγ ἔρδ̇ε̱ μὲ βάρκ̇ε̱ (σὲ σ̈κένε̱ λιάρF γκὰ δέου, πὸ γγέρα δ̇ικὶντ κοὺτ) ἐ χ̇ίκνε ῥ̇γιέτνε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ πίσ̈κ.

9. Ε πόκ̇ε̱ δ̇ούκ̇λε̱ μπε̱ ρὲ, σ̈όχ̇ε̱νε̱ Fατὶ θυγγίλλ δέζουρε̱, ἐ μπὶ ἀτὸ κε̱ βένε̱ ν̇ιε̱ πίσ̈κ̇, ἐ δὲ π̇ούκ̇ε̱.

10. Οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ιησούϊ· π̇ίῤ̇ῥι γκὰ π̇ίσ̈κιτε̱ κ̇ε̱ ζοῦτε̱ νταστί.

11. Χ̇ίπι Σίμων Πέτρουα, ἐ χ̇όκι ῥ̇γιέτνε̱ μπε̱ δὲ, πλιὸτ μὲ ν̇ιε̱κὶντ ἐ πεσε̱δ̇γιέτε̱ ἐ τρὲ πίσ̈κ̇ τε̱ με̱δ̇ὶν̇γ· ἐ ντόν̇ιε̱ σὲκένε̱ κάκε̱, νούκ' οὐ τζιούαρ ῥ̇γιέτι.

12. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ιησούϊ· ἔγιανι τε̱ δ̇ρέκ̇ενι· ἐ νούκ̇ε̱ Fουζὸν ντον̇ιε̱ γκὰ μαθητέϊγτε̱ τὰ ξετὰξ ἀτε̱, τζίλι γὲ τί; σὲ ψὲ ἐ δ̇ίγνε̱ κ̇ε̱ κὲ Ζότι.

BKSH

13. Ἔρχεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.

14. Αὕτη ἦτο ἤδη τρίτη φορὰ καθ᾽ ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

15. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευμάτισαν, λέγει πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερον τούτων; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Βόσκε τὰ ἀρνία μου.

16. Λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε· σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου.

17. Λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά μου.

18. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτε ἦτο νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ἀφοῦ ὅμως γηράσῃς, θέλεις ἐκτείνει τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζώσει, καὶ θέλει σὲ φέρει ὅπου δὲν θέλεις.

19. Εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι.

20. Στραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στη-

13. Κιάσετε̱ δα Ιησούϊ, ε μέρ̇ρ̇ ṗούκε̱νε̱, ε οὐ ντὰν ἀτοῦρε, ἀὅτου ε δὲ πίὅκνε̱.

14. Κε̱γιὸ ε̱ὅτ᾽ ε τρέτα χέρε̱ κε̱ οὐ δ̇εφτούα Ιησούϊ ντε̱ μαθητεΐγ τε̱ τίγ· σὶ οὐ γγιὰλ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.

15. Ε σὶ οὐ δ̇ρέκνε̱, ἰ θότε̱ Ιησούϊ Σίμων Πέτροσε̱· Σίμων ἰ ṗίρ̇ρ̇ι ἰ Ιωνάϊτ, με̱ δ̇ὸ μούα με̱ τέπε̱ρ σὲ κε̱τά; ἰ θότ᾽ ἀτίγ, μὲ τε̱ βε̱ρτέτα ὦ Ζότ· τι ε δ̇ι κε̱ τε̱ δ̇ούα τι ἰ θότ᾽ ἀτίγ· κουλὸτ ὅτγιέρατ᾽ ἐμία.

16. Ι θότ᾽ ἀτίγ πε̱ρ σε̱ δ̇ίτιτ, Σίμων ἰ ṗίρ̇ρ̇ι ἰ Ιωνάϊτ, με̱ δ̇ὸ μούα; ἰ θότ᾽ ἀτίγ· μὲ τε̱ βε̱ρτέτα, ὦ Ζότ, τι ε δ̇ι κε̱ τε̱ δ̇ούα τι· ἰ θότ᾽ ἀτίγ· κουλὸτ δ̇ε̱ντ᾽ ἐμία.

17. Ι θότ᾽ ἀτίγ τε̱ τρέτε̱νε̱ χέρε̱, Σίμων ἰ ṗίρ̇ρ̇ι Ιωνάϊτ, με̱ δ̇ὸ μούα; οὐ χελμούα Πέτρουα, σὲ ψὲ ἰ θὰ ἀτίγ τε̱ τρέτε̱νε̱ χέρε̱, με̱ δ̇ὸ μούα; ε ἰ θὰ ἀτίγ· Ζότ, τι ἰ δ̇ι τε̱ Ϝίθα, τι ε ṅιεχ κε̱ τε̱ δ̇ούα τι· ἰ θὸτ᾽ ἀτίγ Ιησούϊ· κουλότ δ̇ε̱ντ᾽ ἐμία.

18. Βε̱ρτὲτ, βε̱ρτὲτ τε̱ θομ τίγ, κοὺρ γέὅε μὲ ἰρ̇ρ̇ὶ ε γγέὅγε βέτε̱χενε̱, ε ἔτζε̱γε τὲκ δ̇όγε· μὰ κοὺρ τε̱ μπλιάκετζ, δ̇ὸ τε̱ ντε̱ρτζ δ̇ούαρ̇ρ̇τ᾽ ἐτούα, ε δ̇ὸ τε̱ τε̱ γγέὅγε̱ τγιάτε̱ρ, ε δ̇ὸ τε̱ βετζ τὲκ νούκε̱ δ̇ό.

19. Ε κε̱τε̱ γιὰ θὰ· τε̱ ὅε̱νὸν μέτζ φάρε̱ βδέκε̱γε̱ δ̇ούαϊγ τε̱ ντερ̇ρ̇ὸν Περντίνε̱ ε σὶ θὰ κε̱τε̱, ἰ θότ᾽ ἀτίγ, ἔγια πὰς μέγε.

20. Ε Πέτρουα σὶ οὐ κθίε μπε̱ τε̱ πράπε̱ ὅεχ κε̱ ἰ βὶν πὰς αἱ μαθητίου κε̱ κε̱ ἰ δ̇άὅουρε̱ τε̱ Ιησούϊ, αἱ κε̱ πὰτ ρ̇άρε̱ μπε̱ Ϝιὀξ τε̱ τίγ, ε ἰ πὰτ θε̱νε̱,

θος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι
ὁ παραδίδων σε;
21. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τί;
22. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένῃ ἕωσοῦ ἔλ-
θω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολούθει μοι.
23. Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗ-
τος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθη-
τὴς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰη-
σοῦς ὅμως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι
δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν θέλω αὐ-
τὸν νὰ μένῃ ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ;
24. Οὗτος εἶναι ὁ μαθητὴς ὁ μαρ-
τυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦ-
τα· καὶ ἐξεύρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθὴς
ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.
25. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα
ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα ἐὰν
γραφθῶσι καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κό-
σμος νομίζω θέλει χωρήσει τὰ γρα-
φόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Ζὸτ, τζίλι ε̱̈ὅτ' ἀἳ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ τὲ̱ πα-
ραδόσγε;
21. Σὶ πὰ κ̇ε̱τὲ̱ Πέτρουα, ἳ θότ' Ιη-
σούϊτ· Ζὸτ, πὲρ κ̇ε̱τὲ̱ τζδὸ τὲ̱ γέτε̱;
22. Ιθότ' ἀτὶγ Ιησούϊ, ντὲ̱ δάτζια
οὔνε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μπέτετε̱ ἀἳ γγέρα σὰ τὲ̱
βὶγ, τζτὲ̱ βε̱γὲν τὶγ; τὶ ἔγια πὰς μέγε.
23. Ανταῖγ οὺ χὰπ κ̇ε̱γιὸ φγιάλε̱
ντὲ̱ βε̱λάζε̱ρ, σὲ ἀἳ μαθητὶ νούκ̇ε̱ βδὲς·
ὲ νούκ̇ε̱ θὰ Ιησοὺϊ σὲ νούκ̇ε̱ βδὲς, πὸ
ντὲ̱ δάτζια κ̇ὲ̱ τὲ̱ μπέτετε̱ ἀἳ γγέρα
σὰ τὲ̱ βὶγ, τζτὲ̱ μπρόδουρε̱ κ̇ὲ τί;
24. Κούϊγ ε̱̈ὅτε̱ μαθητίου, κ̇ὲ̱ ἔπ
μαρτυρὶ πὲ̱ρ κ̇ετὸ, ὲ κ̇ὲ̱ ὅκρόϊ κε̱τὸ· ὲ
δὲ ὲ δίμε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈ὅτ' ὲ βερτέτε̱ μαρτυρία
ἐτίγ.
25. Γιάνε̱ ὲ δὲ τὲ̱ τγιέρα πούνε̱-
ρα πὲ̱ρρε̱ γκὰ Ιησοὺϊ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κὲ τὲ̱
ὅκρούχιὅνε̱ νιὲ̱ γκὰ νιὲ̱, πεσόϊγ κ̇ὲ̱ ἀς
Fίθε̱ δέου σμούντ τὶ ντζὶγ κάρτε̱ρατε̱
κ̇ὲ̱ δέὅνε̱ τὲ̱ ὅκούχιὅνε̱. Βε̱ρτέτ.

BKSH

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΚΕΦ. ά.

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἔκαμον, ὦ Θεόφιλε περὶ πάντων ὅσα ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κάμνῃ, καὶ νὰ διδάσκῃ,

2. Μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη, ἀφοῦ διὰ Πνεύματος Ἁγίου ἔδωκεν ἐντολὰς εἰς τοὺς ἀποστόλους τοὺς ὁποίους ἐξέλεξεν·

3. Εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

4. Καὶ συνερχόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ νὰ περιμένωσι τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, τὴν ὁποίαν ἠκούσατε εἶπε, παρ' ἐμοῦ.

5. Διότι ὁ μὲν Ἰωάννης ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῆ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, οὐχὶ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

6. Ἐκεῖνοι λοιπὸν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, τάχα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Ἰσραήλ;

7. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνήκει εἰς ἐσᾶς νὰ γνωρίζητε τοὺς χρόνους ἢ τοὺς καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ Πατὴρ ἔθεσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ·

8. Ἀλλὰ θέλετε λάβει δύναμιν ὅταν ἐπέλθῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς· καὶ θέλετε εἶσθαι εἰς ἐμὲ μάρτυρες καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ

ΤΕ̱ ΠΕ̱ΡΑΤΕ̱

ΕΣ̈Ε̱ΙΝΤΟΡΕΒΕΤ ΑΠΟΣΤΟΓΕΤ.

Κρίε Επάρε̱. ά. 1.

ΦΓΙΑΛΕ̱Ν' ε̉ πάρε̱, ὦ Θεοφὶλ, ε̉ σ̈κρόβα πὲ̱ρ Fιθ' ἀτὸ κὲ̱ νίσι Ιησούϊ τὲ̱ πὲ̱ν, ε̉ τὲ̱ διδάξ,

2. Γγέρα μπὰ τὲ̱ δίτε̱ κὲ̱ σὶ δὰ πορσίτε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Σ̈έ̱νγτιτ Σ̈πὶρτ ἀποστόγετ κὲ̱ πὰτ ζFιέδουρε̱, χίπι ντὲ̱ρ Κιελ.

3. Μπὰ τὰ κὲ̱ δε̱φτόϊ ε̉ δὲ βέτε̱χεν' ιτὶγ τὲ̱ γγιάλε̱ σὶ πε̱σ̈όϊ ε̉ πασ̈-άϊγ μὲ σ̈ούμε̱ νισ̈άνε̱, ε̉ δούκεϊγ μπὰ τὰ διζὲτ δὶτ, ε̉ οὺ κουβε̱ντὸν πὲ̱ρ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Κίελβετ.

4. Ε κοὺρ κὲ πάσ̈κε̱ μὲ̱ τὰ, ἱ πορσίτι, κὲ̱ τὲ̱ μὸς ντάχενε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι, πὸ τὲ̱ πρέσε̱νε̱ ὲ̱ τάξουριτε̱ γκὰ παπάϊ, κὲ̱ κίνι διFιούαρε̱ γκὰ Fόγια ἴμε.

5. Σὲ Ιωάννη παFε̱ζόϊ μὲ οὔγε̱, ε̉ γιοὺ δὸ τὲ̱ παFε̱ζόνενι μὲ Σ̈πίρτ Σ̈ε̱ίνγτ, ντασ̈τὶ πὰς πὰκ δίτετ.

6. Μὰ κε̱τὰ σὶ οὺ μπε̱γιούαδε̱ μπὲ̱ νιὲ̱ βε̱ντ, ε̉ πιέτνε̱ ἀτὲ̱, ε̉ ἱ θόσ̈νε̱· ὦ Ζὸτ βάλε̱ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ βὶτ δὸ τ' ἀπτζ μπρετε̱ρίνε̱ ντὲ̱ φυλὶ τὲ̱ Ισραήλητ;

7 Ε αἲ οὺ θα ἀτοῦρε· νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ πούνια γιούαϊγ τὲ̱ νίχνι μότετε̱ ε̉ κόχε̱τε̱, κὲ̱ ἱ κὰ βέ̱νε̱ παπάϊ μπ' οὔρδε̱ρ τὲ̱ τίγ.

8. Πὸ σὶ τὲ̱ βίγε̱ Σ̈ε̱ίνγτι Σ̈πὶρτ μπὲ̱ γιούβετ δὸ τὲ̱ μίρρι πρέϊγ σὶ φουκὶ· ε̉ δὸ τὲ̱ γίνι μαρτύρε̱ τὲ̱ μίτε̱ ε̉ δὲ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ ε̉ δὲ ντὲ̱ Fίθε̱ Ιουδαίε̱, ε̉ Σαμαρίε̱, ε̉ δὲ γγέρα μπάνε̱ τὲ̱

ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

9. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, βλεπόντων αὐτῶν ἀνελήφθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

10. Καὶ ἐνῷ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅτε αὐτὸς ἀνέβαινεν, ἰδοὺ, ἄνδρες δύο μὲ ἱμάτια λευκὰ ἐστάθησαν πλησίον αὐτῶν·

11. Οἵτινες καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἵστασθε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὅστις ἀνελήφθη ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανον, θέλει ἔλθει οὕτω, καθ' ὃν τρόπον εἴδετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

12. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, τὸ ὁποῖον εἶναι πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀπέχον ὁδὸν σαββάτου.

13. Καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ ἀνώγεον, ὅπου εἶχον τὸ κατάλυμα ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου.

14. Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν, μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

15. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις σηκωθεὶς ὁ Πέτρος εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν, εἶπεν, (ἦτο δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ παρόντων ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν·)

16. Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος τοῦ Δαβὶδ περὶ τοῦ

δέουτ.

9. Ε σι θὰ κ̇ε̱τὸ πε̱ρπάρα σίβετ σε̱ τοῦρε, οὐ γκρὲ μπε̱ τε̱ λιάρτε̱, ε̇ ε̇ μόῤῥι νιε̱ μγιὲρϜουλε̱ ἀτε̱ γκὰ σιτ' ἐτοῦρε.

10. Ε τὲκ ῥίγνε̱ ε̇ βε̱ϋτρόϊγνε̱ ἀτε̱ κ̇ὲ βιγ ντε̱ Κίελ̇ γιὰ ε̇ οὐ δούκνε̱ μπάνε̱ τοῦρε δι νιέρε̱ζ μὲ ῥόπ̇α τε̱ π̇άρδα.

11. Ε οὐ θόϋνε̱' νιέρε̱ζ γκὰ Γαλιλαία, ψὲ ῥίγι ε̇ βε̱ϋτρόνι ντε̱ Κίε̱λ; κούϊγ Ιησουΐ κ̇ε̱ οὐ μούαῤῥ γκὰ γιοὺ, ε̇ χ̇ίπι ντε̱ρ Κίελ̇, κ̇ϋτοὺ δὸ τε̱ βίγε̱ σι κούντρε̱ ε̇ πάτε̱ ἀτε̱ τε̱ βέγε̱ ντε̱ Κίελ̇.

12. Ἀχ̇ιέσε οὐ κθίενε̱ ντε̱ Ιερουσαλίμ γκὰ μάλλι κ̇ε̱ θούχ̇κετε̱ ἰ Οὐλ̇ίνετ, κ̇ε̱ ε̱ϋτε̱ ἄφε̱ρ Ιερουσαλίμιτ, σὰ ε̱ϋτε̱ οὐδε̱ νιέ̱ ϋε̱τούνεϊγ.

13. Ε πόκε̱ χ̇ίνε̱ ντε̱ ϋτε̱πὶ, χ̇ίπνε̱ ντε̱ χ̇οτζιορὲ, τεκ ῥ̇γνε̱ ε̇ πρίτνε̱, Πέτρουα, ε̇ δε Ιακωβοϊ, ε̇ δὲ Ιωάννη, ε̇ δὲ Ἀνδρέα, Φίλιπποϊ ε̇ δὲ Θωμάϊ, Βαρθολομαίουα, ε̇ δὲ Ματθαίουα, Ἰάκωβοϊ ἰ ῥ̇ίῤῥι Ἀλφαίοσε̱, ε̇ δὲ Σίμων Ζηλωτίου, ε̇ δὲ Ιούδα βε̱λαΐι Ιακώβιτ.

14. Ϝίθε̱ κ̇ε̱τὰ πρίσ ε̱ με νιε̱ ζέ̱με̱ρε̱ ντε̱ τε̱ φάλλε̱, ε̇ ντε̱ τε̱ λιούτουρε̱ π̇αϋκ̇ε̱ μὲ Ϝρὰ, ε̇ μὲ Μαρίε̱νε̱ μέ̱με̱ν' ε̇ Ιησούϊτ, ε̇ μὲ βε̱λάζε̱ρ τε̱ τίγ.

15. Ε μπὰ τὸ δὶτ σι οὐ γκρὲ Πέτρουα ντε̱ μὲς τε̱ μαθητίβετ, (ε̇ δὲ κε̱ μπε̱γέδουρε̱ νιε̱ τούρμε̱ μπε̱ νιε̱ βε̱ντ γγέρα μπε̱ νιε̱κὶντ ε̇ νιε̱ζὲτ ε̱με̱ρ-τ·) θὰ

16. Βε̱λάζε̱ρ, δούχ̇κεϊγ κ̇ε̱ τε̱ δίλλ ε̇ βε̱οτέτε̱ ἀγιὸ κάρτε̱ κ̇ε̱ πὰτ θέ̱νε̱ με̱ πε̱ρπάρα Σ̈ε̱ντι Σ̈πίοτ μὲ Ϝόγε̱ τε̱ Δαβίδιτ, πε̱ρ Ιούδε̱νε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱ κουλα-

Ἰούδα, ὅστις ἔγεινεν ὁδηγὸς εἰς τοὺς συλλαβόντας τὸν Ἰησοῦν·

17. Διότι ἦτο συνηριθμημένος μὲ ἡμᾶς καὶ ἔλαβε τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης.

18. Οὗτος λοιπὸν ἀπέκτησεν ἀγρὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας καὶ πεσὼν πρόμυττα ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξεχύθησαν ὅλα τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ·

19. Καὶ ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὠνομάσθη ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ, Ἀκελδαμὰ τουτέστιν, Ἀγρὸς αἵματος.

20. Διότι εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Ψαλμῶν, « Ἂς γείνῃ ἡ κατοικία αὐτοῦ ἔρημος καὶ ἂς μὴ ἦναι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ » καί, « Ἄλλος ἂς λάβῃ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ. »

21. Πρέπει λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες συνῆλθον μεθ' ἡμῶν καθ' ὅλον τὸν καιρὸν καθ' ὃν εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς,

22. Ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, εἷς ἐκ τούτων νὰ γείνῃ μεθ' ἡμῶν μάρτυς τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.

23. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὅστις ἐπωνομάσθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν.

24. Καὶ προσευχηθέντες εἶπον, Σὺ, Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τῶν δύο τούτων ἕνα ὅντινα ἐξέλεξας,

25. Διὰ νὰ λάβῃ τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέπεσεν ὁ Ἰούδας διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

οὐζ μπὰ τὰ κ̇ε̱ ζοῦνε̱ Ιησούνε̱.

17. Σε̱ ψε̱ κὲ νε̱με̱ρούαρε̱ μὲ νέβετ π̇αὂκ̇ε̱, ἐ ντόδι τε̱ κ̇ιὂ μὲ ὂιὸρτ κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ κέμι νάβετ.

18. Κούϊγ δὰ π̇λέου ν̇ιε̱ ἄρρε̱ γκὰ πάϝα κ̇ε̱ μόρρι πε̱ρ τε̱ κ̇ε̱κίε· ἐ ρὰ πε̱ρμπίσ ε̱ πλιάσι ντε̱ μὲς, ἐ γιοὺ δέρδε̱ μπε̱ δὲ ζέρρε̱τ ἐτίγ.

19 Ε κ̇ε̱γιὸ πούνε̱ οὺ διϝιούα ντε̱ ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ρίγνε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, κάκ̇ε̱ κ̇ε̱ γιὰ ϐοῦνε̱ ἔ̱με̱ρινε̱ ἄρρε̱σε̱ Ακελδαμὰ ντε̱ ϝιούχε̱ τε̱ τοῦρε, κ̇ε̱ δὸ με̱ θε̱νε̱ ἄρρ' ἐ ϝιάκουτ.

20. Σὲ ε̱ὂτε̱ ὂκρούαρε̱ ντε̱ κάρτε̱ τε̱ Ψαλμόβετ' οὺ ὂκρετόφτε̱ ὂτε̱πία ἐτὶγ, ἐ μὸς ντε̱ΐγτε̱ ν̇ιερὶ μπε̱ τε̱, ἐ πούνε̱ν' ἐτὶγ γιὰ μάρτε̱ τγιάτε̱ρ.

21. Δούχαετε̱ δὰ γκὰ κ̇ε̱τὰ ν̇ιέρε̱ζ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ νάβετ π̇άὂκ̇ε̱ ϝίθ' ἀτε̱ κόχε̱ κ̇ε̱ πὰτ ντε̱νιουρε̱ Ιησούϊ Ζότι μὲ νέβετ.

22 Κε̱ κοὺρ νίὂι γκὰ παϝε̱ζίμι ι̃ Ιωάννητ, γγέρα μπὰ τε̱ δίτε̱ κ̇ε̱ οὺ γκρὲ γκὰ νὲὂ ἐ χίπι ντε̱ρ Κίελ, τε̱ π̇ε̱νετε̱ μάρτυρ ν̇ε̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ π̇άὂκ̇ε̱ μὲ νέβετ τε̱ σε̱ γγιάλ̃τουριτ σε̱ τίγ,

23. Ε ϐούνε̱ δὶ, Ιωσήφνε̱ κ̇ε̱ θούχαε̱ΐγ Βαρσαβᾶ, ἀτ̃ κιούχσε̱ΐγ ἐ δὲ Ιούστο· ἐ δε̱ Ματθίανε̱.

24. Ε σὶ οὺ φάλλε̱ θάνε̱· τὶ Ζὸτ κ̇ε̱ ν̇ιὲχ ζε̱με̱ρατ' ἐϝίθε̱βετ, δε̱φτὸ τζίλινε̱ γκὰ κ̇ε̱τὰ τε̱ κ̇ὶ ζϝιόδε,

25. Τε̱ ζε̱ρε̱ βε̱ντνε̱ ἐ κ̇ε̱σάϊγ πούνετ, ἐ δὲ ἀποστολίσε̱ κε̱ ρὰ Ιούδα, κ̇ε̱ τε̱ βέγε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ τίγ.

26. Καὶ ἔδωκαν τοὺς κλήρους αὐτῶν· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὸν Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. β'

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

2. Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινεν ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαίως φερομένου, καὶ ἐγέμισεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι.

3. Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡς πυρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν.

4. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν.

5. Ἦσαν δὲ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

6. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡ φωνὴ αὕτη συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη· διότι ἤκουον αὐτοὺς εἷς ἕκαστος λαλοῦντας μὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον.

7. Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Ἰδοὺ, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες δὲν εἶναι Γαλιλαῖοι;

8. Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν διαλέκτῳ ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν·

9. Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, τὸν Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν

10. Τὴν Φρυγίαν τε καὶ τὴν Παμ-

26. Ε ὅτίνε̱ ὅιόρτε μπε̱ τὰ, ἐ ῥὰ ὅιόρτι μπὶ Ματθίανε̱, ἐ οὐ νε̱με̱ρούα πάὅκε̱ μὲ τε̱ νιε̱μπε̱δγιέτε̱ ἀποστόϊγτε̱.

Κρίε Εδίτε̱, Ϭ'. 2.

Ε κοὺρ ἔρδι δίτα ἐ Πεντηκοστίσε̱, ῥίγνε̱ μπε̱ νιε̱ ϐε̱ντ τε̱ Fίθε̱ πάὅκε̱.

2. Ε ϐγιὲν ἄξαφνα γκὰ Κίελτε̱ νιε̱ ζέ̱ σὶ κοὺρ οὐ γκρὲ νιε̱ ἐῥῥε̱ ἐ κέκε, ἐ μπούὅι Fίθε̱ ὅτε̱πίνε̱, ἀτγὲ τὲκ ῥίγνε̱.

3. Ε οὗ δούκνε̱ ἀτοῦρε Fιούχε̱ρα ντάϊγτουρε̱ ντὰ τὰ ποσι τε̱ ζγιάρτα, ἐ ντε̱ϊγνε̱ μπὶ τζίλε̱ δὸ γκὰ ἀτά.

4. Ε οὐ μπούὅνε̱ τε̱ Fίθε̱ πρέϊγ Σπίρτιτ Σε̱ίνγτ, ἐ νίσνε̱ τε̱ φλίσνε̱ τε̱ τγιέρα λοϊ Fιούχε̱ρα σὶ κούντρε̱ οὐ ἴπ ἀτοῦρε Σε̱ίνγτι Σπὶρτ τε̱ κουϐε̱ντόϊγνε̱.

5. Ε κένε̱ κε̱ ῥίγνε̱ ντε̱ Ἱερουσαλὶμ ζιφούτ, νιέρε̱ζ μὲ φρίκε̱ σε̱ Περντίσε̱, γκὰ τζδὸ φυλὶ κε̱ γιάνε̱ ντε̱νε̱ Κίελ.

6. Ε σὶ οὐ κε̱ κούϊγ ζε̱ οὐ μπε̱γιὸδ τούρμα, ἐ οὐ τραζούανε̱· σε̱ ψε̱ διFιόϊγνε̱ σὶ τζίλι δὸ κε̱ κουϐε̱ντόϊγνε̱ Fιούχε̱ τε̱ τοῦρε.

7. Ε τζιτυδίτιὅνε̱ Fίθε̱, ἐ λίγνε̱ με̱ντε̱, ἐ θάὅνε̱ νιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, νούκε̱ γιάνε̱ Fίθε̱ κε̱τὸ κε̱ φλάσε̱νε̱ γκὰ Γαλιλαία;

8. Ε πὸ κιὅ νάϐετ διFιόγε̱με̱ τζίλι δὸ Fιούχε̱νε̱ τόνε̱ κε̱ κέμι λέῥῥε̱ ντε̱ τέ̱,

9. Πάρθε̱τε̱, ἐ δὲ Μίδε̱τε̱, ἐ δὲ Ελαμίτε̱, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ ῥίνε̱ ντε̱ Μεσοποταμὶ, ἐ ντ' Ιουδαίε̱, ἐ Καππαδοκὶ, ντε̱ Πόντο, ἐ δὲ ντε̱ Ασὶ,

10. Ντε̱ Φρυγὶ, ἐ ντε̱ Παμφυλὶ,

BKSH

φυλίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη, τῆς Λιβύης τῆς κατὰ τὴν Κυρήνην, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,

11. Κρῆτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν αὐτοὺς λαλοῦντας ἐν ταῖς γλώσσαις ἡμῶν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

12. Ἐθαύμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί σημαίνει τοῦτο;

13. Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον, Ὅτι εἶναι μεστοὶ ἀπὸ γλυκὺν οἶνον.

14. Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἕνδεκα, ὕψωσε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἱερουσαλὴμ, τοῦτο ἂς ἦναι γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, καὶ ἀκούσατε τοὺς λόγους μου.

15. Διότι οὗτοι δὲν εἶναι μεθυσμένοι, καθὼς σεῖς νομίζετε· διότι εἶναι τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας.

16. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·

17. « Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεὸς, θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ θέλουσι προφητεύσει οἱ υἱοί σας καὶ αἱ θυγατέρες σας καὶ οἱ νεανίσκοι σας θέλουσιν ἰδεῖ ὁράσεις, καὶ οἱ πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ἐνυπνιασθῆ ἐνύπνια.

18. Καὶ ἔτι ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ θέλουσι προφητεύσει.

19. Καὶ θέλω δείξει τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·

ντ' Αἴγυπτο, ε̇ μπάνε̱τ' ε̇ Λιβίε̱σε̱, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ πρέϊγ Κυρίνητ, ἐ δὲ Ρωμάνε̱τ' ἐ ἄρδουρε̱, τζιφούτε̱ ἐ προσηλύτε̱,

11. Κρητικότε̱, ἐ δὲ Αράπετε̱, δ̇ιϜιόγε̱με̱ κ̇ε̱τὰ κ̇ε̱ κουβε̱ντόγε̱νε̱ ντε̱ Ϝιούχ̇ε̱ρα τόνα πούνε̱τ' ἔμε̱δα τε̱ Περντίσε̱.

12. Ε λίγνε̱ μέ̱ντε̱ Ϝίθε̱ ἐ τζιουδ̇ίτιο̈νε̱, ἐ θόσ̈νε̱ ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱· τζδ̇ὸ τε̱ γέτε̱ κ̇ε̱γιό;

13. Ε τε̱ τγιέρε̱ πὰ ἰ πε̱ρκέσ̈νε̱, ε̇ θόσ̈νε̱· κ̇ε̱ γιάνε̱ μπούσ̈ουρε̱ μὲ μούσ̈τ.

14. Ε σὶ οὐ γκρὲ Πέτρουα μπε̱ κ̇έ̱μπε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱ ν̇ιε̱μπε̱δγιέτε̱, γκρίγτι ζέ̱ν' ἐτίγ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε̱· ν̇ιέρε̱ζ τζιφοὺτ, ἐ δὲ Ϝίθε̱ γιούβετ κ̇ε̱ ρίγε̱ ντέ̱ Ιερουσαλὴμ, λὲ τε̱ γέτε̱ κ̇ε̱γιὸ ντε̱ γιούβετ ε̇ ν̇ιόχουρε̱, ε̇ βίῤῥι ντε̱ βεσ̈ φγιάλ̇ε̱τ ἐμία·

15. Σε̱ κ̇ε̱τὰ ν̇ούκ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ δ̇έϊγτουρε̱, σὶ κούντρε̱ με̱ντόνενι γιούβετ· σὲ ψὲ τρὲ ε̱σ̈τε̱ σαχάτι ἰ δ̇ίτε̱σε̱.

16. Πο κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τ' ἀγιὸ κ̇ε̱ κὲ θέ̱νε̱ γκὰ προφήτη Ιωηλη·

17. Δὸ τε̱ γέτε̱ ντε̱ τε̱ πασ̈τάϊγμετε̱ δ̇ίτ (θότε̱ Περντία) δ̇ὸ τε̱ δ̇έρδ̇ οὔνε̱ γκὰ Σ̈πίρτι ἴμ μπὶ Ϝίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ· ε̇ δ̇ὸ τε̱ προφητέψγε̱νε̱ π̇ίγτε̱ τούαϊγ· ἐδὲ π̇ίγετε̱ τούαϊγ, ε̇ τριμσ̈όρετε̱ τούαϊγ δ̇ὸ τε̱ σ̈όχ̇ε̱νε̱ τε̱ πάῤῥα, ἐ πλέϊκτε̱ τούαϊγ δ̇ὸ τε̱ ἐντε̱ῤῥόνενε̱ ε̱̈ντε̱ῤῥα.

18. Ε μπὶ ῥόπτ' ἐμὶ, ε̇ μπὶ ῥοπ̇ίν̇ια τε̱ μία μπὰ τὸ δ̇ίτ δ̇ὸ τε̱ δ̇έρδ̇ γκὰ Σ̈πίρτι ἴμ· ε̇ δ̇ὸ τε̱ προφητέψγε̱νε̱.

19. Ε δ̇ὸ τε̱ π̇ε̱ϊγ τζουδ̇ίρα λιάρτ ντε̱ Κίελ, ε̇ νισ̈άνε̱ πόσ̈τε̱ μπὶ δὲ, Ϝιὰκ, ε̇ φλιάκ̇ε̱ ζγιάριτ, ε̇ δὲ ἄβουλ τίμιτ.

20. Ὁ ἥλιος θέλει μεταστραφῆ εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἐπιφανής.

21. Καὶ πᾶς ὅστις ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῆ. »

22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον πρὸς ἐσᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ σημείων, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτοῦ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ σεῖς ἐξεύρετε.

23. Τοῦτον λαβόντες παραδεδομένον κατὰ τὴν ὡρισμένην βουλὴν καὶ πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ, διὰ χειρῶν ἀνόμων σταυρώσαντες ἐθανατώσατε·

24. Τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κρατῆται ὑπ' αὐτοῦ.

25. Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ λέγει περὶ αὐτοῦ, « Ἔβλεπον τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός· διότι εἶναι ἐκ δεξιῶν μου, διὰ νὰ μὴ σαλευθῶ.

26. Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλίασεν ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ' ἐλπίδι.

27. Διότι δὲν θέλεις ἐγκαταλείψει τὴν ψυχήν μου ἐν τῷ ᾅδῃ, οὐδὲ θέλεις ἀφήσει τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν.

28. Ἐφανέρωσας εἰς ἐμὲ ὁδοὺς ζωῆς· θέλεις μὲ χορτάσει ἀπὸ εὐφροσύνης διὰ τοῦ προσώπου σου.

29. Ἄνδρες ἀδελφοί, δύναμαι νὰ σᾶς εἴπω μετὰ παῤῥησίας περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ

20. Δίελι δὸ τε̱ κθε̱ντε̱ μ' ερε̱σίρε̱, ε̱ Χε̱νε̱ζα μπε̱ Ϝιάκ, πὰ ἄρδουρε̱ ε̱ δε δίτα ε̱ Ζότιτ, ε̱ μάδια, ε̱ ελάμψουρα.

21. Ε δὸ τε̱ γέτε̱, κε̱ τζίλι δὸ κε̱ τε̱ θε̱ῤῥέσε̱ ε̱με̱ριν' ε̱ Ζότιτ, δὸ τε̱ ὄπε̱τόγε̱.

22. Νιέρε̱ζ Ισραηλὶτ, διϜιόνι κε̱τὸ φγιάλε̱τ' ε̱μία· Ιησούνε̱ Ναζωραίονε̱, νιερὶ δε̱φτούαρε̱ ντε̱ γιούβετ γκὰ Περντία με̱ πούνε̱ρα τε̱ με̱δά, ε̱ με̱ τζιουδίρα κε̱ κε̱ρὸι Περντία με̱ ἄνε̱ τε̱ τὶγ, πε̱ρπάρα σιβετ σούαϊγ, σὶ κούντρε̱ ε̱ δίνι ε̱ δε̱ γιούβετ.

23. Κε̱-ε̱ κε̱ κε̱ δε̱νε̱ με̱ θελίμε̱ τε̱ πάρε̱, ε̱ με̱ τε̱ δίγτουρε̱ τε̱ Περντίσε̱ σι ζούτε̱ γιούβετ, ε̱ ε̱ μπε̱ρθίετε̱ μπε̱ Κρουίκ με̱ δούκῤῥ τε̱ πα νόμιτ, ε̱ βράτε̱.

24. Ατε̱ Περντία ε̱ γγιάλι, σὶ ε̱ λε̱σιτ γκὰ τε̱ δε̱μπουρατ' ε̱ βδέκε̱γε̱σε̱, σε̱ ψε̱ σμοῦντ τε̱ μπάχειγ αἰ γκὰ βδέκε̱για.

25. Σε̱ ψε̱ θότε̱ Δαβίδι πε̱ρ ἀτε̱, σύνε̱ Ϝίθε̱ νιε̱ ζόχε̱ Ζότνε̱ πε̱ρπάρα μέγε· σε̱ ψε̱ αἰ ρὶ μπάνε̱ τίμε τε̱ δγιάθε̱τε̱, κε̱ τε̱ μὸς λιόζ

26. Αντάϊγ οὺ Ϝε̱ζούα ζε̱με̱ρα ἴμε, ε̱ Ϝιούχα ἴμε μπούρι· ε̱ δε̱ κούρμι ἴμ δὸ τε̱ ῥίγε̱ με̱ ὀμούθ.

27. Σε̱ ψε̱ δὸ τε̱ μὸς λε̱τζ Σπίρτινε̱ τίμ ντε̱ πίσε̱, ἆ, Σε̱ίνγτινε̱ τε̱ντ δὸ τε̱ ντε̱γε̱τζ τε̱ κάλβετε̱.

28. Με̱ δε̱φτόβε μούα ούδε̱τ' ε̱ γέτε̱σε̱· δὸ τε̱ με̱ μπλιότζ μούα με̱ Ϝε̱ζιμ τε̱ φάκεσε̱ σατε.

29. Ω βε̱λαζε̱ρ, νὰ ε̱ὅτε̱ νέβετ ντε̱γίερε̱ τε̱ θόμι με̱ κεφτερὶ ντε̱ γιοὺ πὲρ Πατριάρχνε̱ Δαβίδ, κε̱ ε̱ δε̱ βδίκι, ε̱ δε̱ οὺ κὰλ ντε̱ βάῤῥ, ε̱ δε̱ βάῤῥ'

εἶναι παρ' ἡμῖν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

30. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦτο προφήτης, καὶ ἤξευρεν ὅτι μεθ' ὅρκου ὤμοσε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς, Ὅτι ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ θέλει ἀναστήσει κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,

31. Προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι δὲν ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ᾅδῃ, οὐδὲ ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.

32. Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεὸς, τοῦ ὁποίου πάντες ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες.

33. Ἀφοῦ λοιπὸν ὑψώθη διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Πατρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξέχεε τοῦτο τὸ ὁποῖον τώρα σεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε.

34. Διότι ὁ Δαβὶδ δὲν ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει ὅμως αὐτὸς, Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

35. Ἑωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.»

36. Βεβαίως λοιπὸν ἂς ἐξεύρῃ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ Θεὸς Κύριον καὶ Χριστὸν ἔκαμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε.

37. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσαν ταῦτα, ἦλθεν εἰς κατάνυξιν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, τί πρέπει νὰ κάμωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί;

38. Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ ἂς βαπτισθῇ ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ θέλετε λάβει τὴν δωρεὰν τοῦ

ἰ τὶγ ε̱ὅτε̱ μπάνε̱ νέβετ γγέρα σὸτ, ἐ κε̱σαΐγ δίτετ.

30. Σὲ ψὲ αἴ ἴὄ προφὴτ, ἐ ἐ δἶγ, κὲ̱ Περντία ἰ τάξι ατὶγ μὲ πὲ κὲ̱ γκὰ φάρρ' ἐ μέσιτ σε̱ τὶγ δὸ τὲ̱ γκρε̱ρε̱ Κριὄτινε̱ γκὰ ἄν' ἐ κούρμιτ, ἐ δὸ τὰ βέρρε̱ τὲ̱ ρίγε̱ μπὶ φρὸν τὲ̱ τίγ.

31. Προφητε̱ριὄτ θὰ πε̱ρ τὲ̱ γγιάλτουρε̱ τὲ̱ Κριὄτιτ, κὲ̱ νούκε̱ μπέτι Σ̈πίρτ' ἰ τὶγ ντέ̱ πίσε̱, ἂς κούρμ' ἐτιγ πὰ τὲ̱ κάλλπουρε̱.

32. Κε̱τὲ̱ Ιησούνε̱ ἐ γγιάλι Περντία, κε̱σαΐγ πούνετ γέμι μαρτύρε̱ νάβετ τὲ̱ Fιθε̱.

33. Ε σὶ χίπι αἴ αδὰ μπάνε̱ τέ̱ δγιάθε̱τε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, ἐ σὶ μέρρι τέ̱ τάξουριτ' ἐ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ γκὰ κπαπάϊ, ἐ δέρδι κετὲ̱ κὲ̱ ὄίχνι γιούβετ νταὄτὶ, ἐ διFιόνι δουρε̱τί.

34 Σὲ ψὲ νούκε̱ χίπι Δαβίδι ντε̱ρ Κιελ' πὸ θότ' αἴ θὰ Ζότι μπε̱ Ζότνε̱ τίμ' ρὶ μπάνε̱ τίμε τὲ̱ δγιαθε̱τε̱,

35. Γγέρα σὰ βε̱ ἀρμίκτ' ἐτούα φρὸν ντένε̱ τὲ̱ τούα.

36. Λε̱ τὲ̱ δίγε̱ δὰ πὰ τγιάτε̱ρ Fίθε̱ ὄτε̱πία ἔ Ισραήλητ, σὲ ἀτὲ̱ Ιησούνε̱ κὲ̱ ἐ μπε̱ρθίετε̱ γιούβετ ντὲ̱ Κρούκ, Περντία ἐ κὰ πέ̱ρρε̱, Ζὸτ ἐ δὲ Χριὄτό.

37. Ε σὶ διFιούανε̱, οὐ λιούτνε̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ τοῦρε, ἐ ἰ θάνε̱ Πέτροσε̱ ἐ δε ἀποστόγετ σέ̱ τγιέρε̱· τζτὲ̱ πέ̱γε̱με̱ ὦ βε̱λάζε̱ρ;

38. Ε οὐ θότ' ἀκοῦρε Πέτρουα, μετανοήσνι, ἐ λὲ τὲ̱ παFε̱ζόνετε̱ τζιλιδὸ γκὰ γιοὺὄ, μπ' ε̱με̱ρ τὲ̱ Ιησούϊτ Κριὄτιτ πε̱ρ τὲ̱ ντε̱γίερε̱ φάγετε̱, ἐ δὸ τὲ̱ μέρρι δουρε̱τίν' ἐ Σ̈ε̱ϊνγτιτι

Ἁγίου Πνεύματος·

39. Διότι πρὸς ἐσᾶς εἶναι ἡ ἐπαγγελία καὶ πρὸς τὰ τέκνα σας καὶ πρὸς πάντας τοὺς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

40. Καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς λόγους διεμαρτύρετο καὶ προέτρεπε, λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς.

41. Ἐκεῖνοι λοιπὸν μετὰ χαρᾶς δεχθέντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἕως τρεῖς χιλιάδες ψυχαί.

42. Καὶ ἐνέμενον ἐν τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς.

43 Κατέλαβε δὲ πᾶσαν ψυχὴν φόβος· καὶ πολλὰ τεράστια καὶ σημεῖα ἐγίνοντο διὰ τῶν ἀποστόλων.

44. Καὶ πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ὁμοῦ, καὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά.

45. Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐπώλουν καὶ διεμοίραζον αὐτὰ εἰς πάντας, καθ' ἣν ἕκαστος εἶχε χρείαν.

46. Καὶ καθ' ἡμέραν ἐμμένοντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κόπτοντες τὸν ἄρτον κατ' οἴκους, μετελάμβανον τὴν τροφὴν ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἁπλότητι καρδίας,

47. Δοξολογοῦντες τὸν Θεὸν καὶ εὑρίσκοντες χάριν ἐνώπιον ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ Κύριος προσέθετε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς σωζομένους.

Σ̈πίρτ.

39. Σὲ ψὲ πὲ̱ρ γιούβετ ε̱σ̈τε̱ τὲ̱ τάξουριτε̱ ὲ πὲ̱ρ δγιὲλλμ τουάϊγ, ὲ δὲ πὲ̱ρ Fίθε̱ τέ̱ λιάρFε̱τε̱, τζίλιτε̱ δὸ κ̇ὲ̱ δο τὲ̱ θε̱ῤῥέσε̱ Ζότι Περντία ὄνε̱.

40. Ε μὲ σ̈ούμε̱ φγιάλε̱ τὲ̱ τγιέρα οὺ μπουσ̈ ἀτοῦρε κόκ̇ε̱νε̱, ὲ ἰ μψὸν, ὲ οὺ θόσ̈· σ̈πε̱τόνι γκὰ κούϊγ π̇ρὲζ ἰ σ̈τρέ̱μπε̱ρε̱.

41. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ μούαρε̱ φγιάλε̱ν' ἐτιγ μὲ Fε̱ζ'μ, οὺ παFε̱ζούανε̱· ὲ οὺ σ̈τούανε̱ ἀτὲ̱ δίτε̱ ντὲ̱ κιὸσ̈ε̱ γγέρα τρὶ μίγε̱ σ̈πίρτ.

42. Ε ῥίγνε̱ ὲ πρίτνε̱ μπὲ̱ διδαχὶ τ' ἀποσ̈τόγετ, ὲ ντὲ̱ τὲ̱ ντάρε̱, ὲ τὲ̱ γκρὲ̱νε̱ τὲ̱ π̇ούκ̇ε̱σε̱ π̇ασ̈κ̇ε̱, ὲ δὲ ντὲ̱ τὲ̱ φάλλτουρα.

43. Ε Fιθε̱ νιέρε̱ζιτε̱ κένε̱ μπὲ̱ φρίκ̇ε̱, ὲ σ̈ούμε̱ θαύμε̱ρα ε νισ̈ιάνε π̇έ̱νισ̈νε̱ γκὰ ἀποστόϊγνε̱.

44. Ε Fιθ ἀτα κ̇ὲ̱ π̇εσόϊγνε̱ κένε̱ Fίθε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ ε Fίθε̱ τζδὸ κ̇ισ̈νε̱ ἰ κ̇ίσ̈νε̱ π̇ασ̈κούαρε̱

45. Ε σ̈ίτνε̱ τὲ̱ πάσουρατε̱ ὲ δὲ πλιασ̈κατ' ἐτοῦρε, ε ἰ νταϊγνε̱ ἀτὸ Fίθε̱βετ τζδὸ κ̇ὲ̱ ἰ δούχαειγ Fίθε̱ κούϊγτ.

46. Ε γκὰ δίτε̱ πρίσνε̱ Fίθε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ σ̈ούμε̱ κόχε̱ ντὲ̱ Ἱερὸ, ὲ τούκ ὲ θίερε̱ π̇ούκ̇ε̱νε̱ σ̈τε̱πὶ μπὲ̱ σ̈τε̱πι, χάϊγνε̱ μὲ Fε̱ζιμ, ὲ με ζε̱με̱ρε̱ τὲ̱ δρέϊγτε̱.

47. Ε λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε̱, ε σ̈ίχνε̱ Fίθε̱ λαόνε̱ μὲ σὶ τὲ̱ μιρε̱· ε Ζότι πὰ σ̈τὸν γκᾶ δίτα μπὰ τὲ̱ σ̈ιοκ̇ε̱ρὶ ἀτὰ κ̇ὲ̱ π̇εσόϊγνε̱ ὲ σ̈πετόϊγνε̱.

BKSH

ΚΕΦ. γ΄. 3.

ΑΝΕΒΑΙΝΟΝ δὲ ὁμοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης εἰς τὸ ἱερὸν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, τὴν ἐννάτην.

2· Καὶ ἄνθρωπός τις χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὑτοῦ, ἐβαστάζετο, τὸν ὁποῖον ἔθετον καθ᾿ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὡραίαν, διὰ νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ ἱερόν.

3. Οὗτος ἰδὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἱερὸν, ἐζήτει νὰ λάβῃ ἐλεημοσύνην.

4. Ἀτενίσας δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ Ἰωάννου, εἶπε, Βλέψον εἰς ἡμᾶς.

5. Καὶ ἐκεῖνος ἔβλεπεν αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς, προσμένων νὰ λάβῃ τι παρ᾿ αὐτῶν.

6. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐγὼ δὲν ἔχω· ἀλλ᾿ ὅ,τι ἔχω, τοῦτο σοὶ δίδω· Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, σηκώθητι καὶ περιπάτει.

7. Καὶ πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐσήκωσε· καὶ παρευθὺς ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ·

8. Καὶ ἀναπηδήσας ἐστάθη *ὄρθιος* καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε μετ᾿ αὐτῶν εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ πηδῶν καὶ δοξάζων τὸν Θεόν.

9. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ δοξάζοντα τὸν Θεόν.

10. Καὶ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦτο ὁ καθήμενος διὰ ἐλεημοσύ-

Κρίε Ετρέτε̱. γ΄. 3.

Ε Πέτρουα ἐ δὲ Ιωάννη χ̇ίπε̱ϊγνε̱ π̇άὂκ̇ε̱ ντὲ̱ Ιερὸ μπὲ̱ τὲ̱ νέ̱ντε̱νε̱ σαχὰτ τὲ̱ σὲ̱ φάλιτ.

2. Ε ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κὲ ἱ τζάλε̱ γκὰ π̇άρκου ἰ μέ̱με̱σε̱ τὶγ, ἐ μπάρεϊγ μπὲ̱ κράχ̇ε̱· κ̇ε̱τὲ̱ ἐ βίγνε̱ γκὰ δ̇ίτε̱ ἄφε̱ρ δέῤῥε̱σε̱ Ιερόϊτ, κ̇ὲ̱ θούχαεϊγ ἐ π̇ούκουρε̱, π̇ὲ̱ρ τὲ̱ κ̇ε̱ρκούαρε̱ ἐλεημοσὴν γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ χ̇ίγνε̱ ντὲ̱ Ιερό.

3. Κούϊγ σὶ πὰ Πέτρονε̱ ἐ δὲ Ιωάννε̱ κὲ̱ δούαϊγνε̱ τέ̱ χ̇ίπε̱γνε̱ ντὲ̱ Ιερὸ, κ̇ε̱ρκόϊ τὲ̱ μίῤῥ ἐλεημοσήν.

4. Ε σὶ ὂτίου σίτε̱ Πέτρουα μπὲ̱ τὲ̱, π̇άὂκ̇ε̱ μὲ Ιωάννε̱, ἱ θὰ· βε̱ὂτρόνα νέβετ.

5. Ε δὲ αἲ ὂτίου σίτε̱ μπὲ̱ τὰ, ἐ ὂπε̱ρὲν τὲ̱ μίῤῥ Fε̱ κάφὂε̱ πρέϊγ ὂούρεὂ.

6. Ε ἱ θὰ Πέτρουα· ε̱ρFε̱ντ ἐ δὲ̱ ἄῤῥ τὲκ μέγε νούκ̇ε̱ Fε̱ντετε̱· πὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὰμ, ἀτὲ̱ τὲ̱ ἆπ τὶ· μπ᾿ ε̱̃με̱ρ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ Ναζωρέουτ γκρέου, ἐ ἔτζε̱.

7. Ε σὶ ἐ ζοῦρι ἀτὲ̱ γκὰ δ̇όῤῥ ἐδ̇γιάθετε̱ ἐ γκρίγτι· ἐ ἀτὲ̱ τζὰὂτ γιοὺ φορτζούανε̱ κιούτζετε̱, ἐ δὲ πατόματ ἐ κ̇ὲ̱μπε̱βετ σὲ̱ τίγ.

8. Ε οὐ γκρὲ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τούκ᾿ ἐ κ̇ε̱τζίερε̱, ἐ ἔτζε̱ν, ἐ χ̇ίρι π̇άὂκ̇ε̱ μὲ τὰ ντὲ̱ Ιερὸ, τούκ᾿ ἐ ἔτζουρε̱, ἐ τούκ᾿ ἐ κ̇ε̱τζίερε̱, ἐ τούκ᾿ ἐ λε̱βδ̇ούαρε̱ Περντίνε̱.

9. Ε ἐ πὰ ἀτὲ̱ Fίθε̱ λαόϊ κὲ̱ ἔτζε̱ν, ἐ κ̇ὲ̱ λε̱βδὸν Περντίε̱.

10. Ε ἐ ν̇ιόχνε̱ ἀτὲ̱, κ̇ὲ̱ ἴὂ αἲ κ̇ε̱ ῥίγ ἐ κε̱ρκὸν ἐλεημοσὴν ντὲ̱ δ̇έῤῥε̱ τὲ̱

νην εἰς τὴν Ὡραίαν πύλην τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐπλήσθησαν ἀπὸ θάμβους καὶ ἐκστάσεως διὰ τὸ γεγονὸς εἰς αὐτόν.

11. Καὶ ἐνῷ ὁ ἰατρευθεὶς χωλὸς ἐκράτει τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν στοὰν τὴν λεγομένην Σολομῶντος, ἔκθαμβοι.

12. Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος, ἀπεκρίθη πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε διὰ τοῦτο; ἢ τί ἀτενίζετε εἰς ἡμᾶς, ὡς ἐὰν ἐκάμομεν ἀπὸ ἰδίας *ἡμῶν* δυνάμεως ἢ εὐσεβείας νὰ περιπατῇ αὐτός;

13. Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς παρεδώκατε, καὶ ἠρνήθητε αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἔκρινε νὰ ἀπολύσῃ *αὐτόν*.

14. Σεῖς ὅμως τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήθητε, καὶ ἐζητήσατε ἄνδρα φονέα νὰ χαρισθῇ εἰς ἐσᾶς.

15. Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἐθανατώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τοῦ ὁποίου ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες.

16. Καὶ διὰ τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πίστεως, τοῦτον τὸν ὁποῖον θεωρεῖτε καὶ γνωρίζετε, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐστερέωσε· καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν τελείαν ταύτην ὑγείαν ἐνώπιον πάντων ὑμῶν.

17. Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐξεύρω ὅτι ἐπράξατε κατὰ ἄγνοιαν, καθὼς καὶ οἱ ἄρχοντές σας.

18. Ὁ δὲ Θεὸς, ὅσα προεῖπε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ πάθῃ, ἐξεπλήρωσεν οὕτω.

19. Μετανοήσατε λοιπὸν καὶ ἐπι-

πούκουρε τε Ιερόϊτ· ε οὐ τζιουδίτνε ὅσούμε, ε δούαλε γκὰ μέντε πὲρ ατὲ κε Fιάου ατίγ.

11. Ε σι νούκε ὄκίτεϊγ ἱ τζάλι κε οὐ ὅερούα γκὰ Πέτρουα ε δὲ γκὰ Ιωάννη, ῥόδι μπὰ τὰ Fίθε λαόϊ τούκ' ε τζιουδίτουρε ντὲ καμάρε κε θούχαετε ε Σωλομόϊτ.

12. Ε σι πὰ κετὲ Πέτρουα, γιοὺ περFέϊFα λαόϊτ· ὠ νιέρεζ Ισραηλῆτ, ψὲ τζιουδίτενι πὲρ κετέ, ἄ ψὲ νὰ βεὅτρόνι νέβετ, σι κοὺρ ε πέμ μὲ φουκί, ἄ μὲ πέσε τόνε ατὲ τὲ ἔτζεγε;

13. Περντία ε Αβραάμιτ, ε δὲ Ισαάκουτ, ε δὲ Ιακώβιτ, Περντία ε πάπαλάρεβετ σόνε ντερρόϊ τὲ πίρρ' ετίγ Ιησούνε, ατὲ κε γιούβετ ε κίνι παραδόσουρε, ε αρνίσουρε περπάρα Πιλάτοσε, κοὺρ δέσι αἱ τὰ λεσιὸν μὲ Fιουκίμ.

14. Μὰ γιούβετ αρνίστε ὅέϊνγτνε ε τὲ δρεϊγτινε, ε κερκούατε τὲ οὐ δέρόνεϊγ γιούβετ νιε νιερὶ Fιακετζούαρ.

15. Ε ατὲ κε ἔπ γέτενε ε βράτε, ατὲ Περντία ε γγιάλι γκὰ τὲ βδέκουριτε, ε γέμι νέβετ μαρτύρε τ' ασάϊγ πούνετ.

16. Ε μὲ πέσε τε ἔμεριτ σατίγ, κετὲ νιερὶ κε ὅίχνι, ε ε νίχνι, ε φορτζόϊ ἔμερρ' ἱ τίγ· ε πέσα κε βγιὲν γκὰ αἱ ἱ δὰ ατίγ κετὲ ὅεντὲτ τὲ Fίθε κούρμιτ περπάρα σίβετ Fίθε γιούβετ.

17· Ε νταὅτι, ὠ βελάζερ, ε δι κε γιοὺ ε πέτε γκὰ τὲ πὰ δίγτουριτε, σι ε δὲ αρχόντετε τούαϊγ.

18. Μὰ Περντία, κεὅτοὺ παFόϊ ατὸ κε πὰτ θένε μὲ Fόγε τὲ Fίθε προφήτεβετ σε τιγ, κε δὸ τὲ πεσὸν Κρίὅτι.

19. Μετανοήσνι αδὰ ε κθέουνι, κε

στρέψατε, διὰ νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι σας, διὰ νὰ ἔλθωσι καιροὶ ἀναψυχῆς ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου,

20. Καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον εἰς ἐσᾶς Ἰησοῦν Χριστόν·

21. Τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ δεχθῇ ὁ οὐρανὸς μέχρι τῶν καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως πάντων ὅσα ἐλάλησεν ὁ Θεὸς ἀπ' αἰῶνος διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν.

22. Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε πρὸς τοὺς πατέρας, « Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σας θέλει ἀναστήσει εἰς ἐσᾶς προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούει κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ἐσᾶς·

23. Καὶ πᾶσα ψυχή, ἥτις δὲν ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, θέλει ἐξολοθρευθῇ ἐκ τοῦ λαοῦ.»

24. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, προανήγγειλαν καὶ τὰς ἡμέρας ταύτας.

25. Σεῖς εἴσθε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς τὸν Ἀβραάμ, « Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου θέλουσιν εὐλογηθῇ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.»

26. Πρὸς ἐσᾶς πρῶτον ὁ Θεός, ἀναστήσας τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νὰ σᾶς εὐλογῇ ὅταν ἐπιστρέφητε ἕκαστος ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΕΝΩ δὲ αὐτοὶ ἐλάλουν πρὸς τὸν λαόν, ἦλθον ἐπ' αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδ-

τοῦ ϭούχενε φάγετε τούαϊγ· κε τε βίγενε κόχερε τε παρηγορίσε γκὰ φάκεα ε Ζότιτ.

20. Ε τε δερϜόγε ντε γιοὺ ἀτε Ιησούνε Χριϭτόνε κε πὰτ κένε διδάξουρε,

21. Ατε δούχαετε κε τὰ μπάγε Κίελι γγέρα μπε κόχε κε τε βίγενε ντε βεντ Ϝίθε πούνετε κε θὰ Περντία με Ϝόγε τε Ϝίθε Σεϊνγτόρεβετ προφήτετ σε τιγ κε χέρεν' ε πάρε.

22. Σε ψε Μωϋσίου θὰ μπε παπαλάρε τούαϊγ· κε Ζότι Περντία γιούαϊγ, δὸ τε πέγε τοῦ γκρίχετε ντε μες τε βελάζερετ σούαϊγ, νιε προφήτ σι οὖ ἀτίτ τι μπάγι βεϭ μπε Ϝίθ' ἀτὸ κε δὸ τοῦ θότε γιούβετ.

23. Ε τζίλι δὸ κε τε μος ἰδιϜιόγε ἀτὶγ προφήτιτ, δὸ τε ϭούχαετε γκὰ λαόϊ.

24. Ε δὲ Ϝίθε προφήτετε, κε κάνε φόλε κε γκὰ Σαμουήλη ε παστάγε προφητέψνε κετὸ δίτ.

25. Γιούβετ γίνι δγιέλμτ' ε προφήτετ ε τε δγιάτεσε κε πέρρι Περντία με παπαλάρε τούαϊγ κοὺρ ἰ θὰ Αβραάμιτ· ε ντε φάρρε τέντε δὸ τε γένε πεκούαρε Ϝίθε φεμίγετ' ε δέουτ.

26. Περ γιοὺ πρωτοπάρε, γγιάλι περντία τε πίρρ' ἐτὶγ· ε οὐ ἀδερϜόϊ τοῦ πεκόγε γιούβετ, κε τε κθένετε τζίλι δὸ πρέϊγ γιοὺϭ γκὰ τε κεκίατε τούαϊγ.

Κρίε Εκάτερτε. δ. 4.

1. Ε τεκ κουβεντόϊγν' ἀτὰ κετὸ φγιάλε ντε λαό, ἀρρίνε μπὰ τὰ πρίφτερίτε ε δε στρατηγόϊ ἰ Ιερόϊτ, ε

δουκαῖοι,

2 Ἀγανακτοῦντες, διότι ἐδίδασκον τὸν λαὸν, καὶ ἐκήρυττον διὰ τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν·

3 Καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεσαν ὑπὸ φύλαξιν ἕως τῆς αὔριον· διότι ἦτο ἤδη ἑσπέρα.

4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἔγεινεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς πέντε χιλιάδες.

5 Καὶ τῇ ἐπαύριον συνήχθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς,

6 Καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ.

7 Καὶ στήσαντες αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτων, Διὰ ποίας δυνάμεως, ἢ διὰ ποίου ὀνόματος ἐπράξατε τοῦτο σεῖς;

8 Τότε ὁ Πέτρος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι, τοῦ Ἰσραὴλ,

9 Ἐὰν ἡμεῖς ἀνακρινώμεθα σήμερον διὰ εὐεργεσίαν πρὸς ἄνθωπον ἀσθενοῦντα, διὰ ποίας δυνάμεως οὗτος ἰατρεύθη,

10 Ἂς ἦναι γνωστὸν εἰς πάντας ὑμᾶς καὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, διὰ τούτου παρίσταται οὗτος ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.

11 Οὗτος εἶναι ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων,

δε̱ Σαδουκέῖγτε̱.

2 Σε̱ ψε̱ οὐ βὶν λίκε̱τε κε̱ διδάξνε̱ ἀτὰ λαόνε̱, ε̱ δε̱φτόῖγνε̱ μπε̱ Ἰησούνε̱ τε̱ γγιάλτουριτ' ε̱ σε̱ βδέκουρετ.

3. Ε ὅτίνε̱ δούαρρτε̱ μπὰ τὰ, ε̱ ἰ βούνε̱ μπε̱ τε̱ ρούαῖγτουρε̱ πε̱ρ τε̱ νέσε̱ρμενε̱, σε̱ ἀχιέρε κε̱ μπρε̱μανε.

4. Ε ὅούμε̱ γκὰ ἀτὰ κε̱ διϜιούανε̱ διδαχίνε̱ πεσούανε̱, ε̱ οὐ πε̱ νέμουρι ἰ πούρραβετ γγέρα μπε̱ πέσε̱ μίγε̱.

5. Ε τγιέτε̱ρε̱νε̱ δίτε̱ οὐ μπε̱γιόδε̱ ἀρχόντε̱τε, ε̱ πλέῖκτε̱, ε̱ γραμματέῖγτε̱ ντε̱ Ἰερουσαλήμ.

6. Ε δε̱ Αννα ἰ Πάρε̱ πρίφτε̱ρετ, ε̱ δε̱ Ἰωάννη, ε̱ δε̱ Ἀλέξανδροῖ, ε̱ δε̱ σὰ ἴσνε̱ γκὰ σόϊ ἰ τε̱ πάρε̱βετ σε̱ πρίφτε̱ρετ.

7. Ε σι ἰ βούνε̱ ἀτὰ ντε̱ με̱ς, ἰ πιέτνε̱· μέτζ φουκὶ, ἄ μπε̱τζ ε̱με̱ρ ε̱ πε̱τε̱ γιοῦβετ κε̱τε̱;

8. Αχιέρε Πέτρουα οὐ μπούσ γκὰ σε̱ῖνγτι σπὶρτ, ε̱ οὐ θὰ ἀτυῦρε· ὦ ἀρχόντε̱ τε̱ λαόῖτ, ε̱ δε̱ πλέῖκ τε̱ Ἰσραήλιτ,

9. Ε ντε̱στε̱ κε̱ πιέτεμι νέβετ σοτ πε̱ρ τε̱ μίρρε̱ κε̱ πε̱ν νιέῖτ νιερίουτ σε̱ σε̱μούρε̱, μέτζ φάρρε̱ πούνε̱ οὐ σε̱ρούα κουῖγ.

10. Λε̱ τὰ δίγι Ϝίθε̱ γιούβετ, ε̱ δε̱ Ϝίθε̱ λαόῖ ἰ Ἰσραήλιτ, σε̱ ντε̱ ε̱με̱ρ τε̱ Ἰησοῦ Χριστόῖτ Ναζωραίουτ, ἀτίγ κε̱ ε̱ μπε̱ρθίετε̱ γιούβετ ντε̱ κρούῖκ, ε̱ κε̱ Περντία ἐγγιάλι ἀτε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱· με̱ κε̱τε̱ ε̱με̱ρ κουῖγ ρὶ πε̱ρπάρα γιούβετ ἰ σε̱ντόσε̱.

11. Κουῖγ ε̱στε̱ Ϝούρρι κε̱ οὐ χόδ πόστε̱ γκὰ γιούβετ κε̱ δε̱ρτόνι, ε̱ κε̱

ὅστις ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας.

12 Καὶ δὲν ὑπάρχει δι᾽ οὐδενὸς ἄλλου ἡ σωτηρία· διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεδομένον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ σωθῶμεν.

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν παῤῥησίαν τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου, καὶ πληροφορηθέντες ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, καὶ ἀνεγνώριζον αὐτοὺς ὅτι ἦσαν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

14 Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον τὸν τεθεραπευμένον ἱστάμενον μετ᾽ αὐτῶν, δὲν εἶχον οὐδὲν νὰ ἀντείπωσι.

15 Προστάξαντες δὲ αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν ἔξω τοῦ συνεδρίου, συνεβουλεύθησαν πρὸς ἀλλήλους,

16 Λέγοντες, Τί θέλομεν κάμει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους; ἐπειδὴ ὅτι μὲν ἔγεινε δι᾽ αὐτῶν γνωστὸν θαῦμα, *εἶναι* φανερὸν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν *τοῦτο*.

17 Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διαδοθῇ περισσότερον εἰς τὸν λαὸν, ἂς ἀπειλήσωμεν αὐτοὺς αὐστηρῶς νὰ μὴ λαλῶσι πλέον ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ πρὸς μηδένα ἄνθρωπον.

18 Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λαλῶσι καθόλου, μηδὲ νὰ διδάσκωσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.

19 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς, εἶπον, Ἂν ἦναι δίκαιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀκούωμεν ἐσᾶς μᾶλλον παρὰ τὸν Θεὸν, κρίνατε.

20 Διότι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ λαλῶμεν ὅσα εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν.

οὐ π̇ε̱ κιούτζ ἱ κιοσ̈έσε̱,

12. Ε ἇς μπε̱ ντοṅιε̱ τγιάτε̱ρ ε̱̋σ̈τε̱ σ̈πε̱τίμι· σὲ ψε̱ ἇς τγιάτε̱ρ ε̱̋με̱ρ ε̱σ̈τε̱ ντε̱νε̱ Κίελ δε̱νε̱ μπε̱ ṅιέρε̱ζ, κ̇ε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ τὶγ δούχαετε̱ τε̱ σόσεμι νά.

13. Ε σὶ πάνε̱ θάῤῥοσν᾽ ἐ Πέτροσε̱, ἐ τε̱ Ἰωάννητ, ἐ κουπε̱τούανε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ṅιέρε̱ζ πὰ γραμματὶ, ἐ ἰδιότε̱ρ, τζιουδίτισ̈νε̱, ἐ ἰ ṅίχνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κ̇ε̱νε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Ιησούνε̱.

14. Ε σὲ ψὲ σ̈ίχνε̱ ṅιερίν᾽ ἐ σ̈ε̱ρούαρε̱ κ̇ε̱ ῥὶγ μὲ τὰ π̇άσ̈κ̇ε̱ μπε̱ κ̇ε̱μπε̱, σμούντ τε̱ θόσ̈νε̱ Fε̱ κόντρε̱.

15. Ε σὶ ἱ πορσίτν᾽ ἀτὰ τε̱ δίλλε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ συνόδι, πε̱ΐγνε̱ μουσ̈αβερὲ ṅιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱.

16. Ε θόσ̈νε̱ τζτοὺ π̇ε̱γε̱με̱ κ̇ε̱τοῦρε ṅιέρε̱ζετ; σὲ ψὲ οὐ π̇ε̱ ṅιε̱ ἐμάδε τζιουδὶ πρέϊγ σούρεσ̈, ἐ δίνε̱ Fίθε̱ σὰ ῥίνε̱ ντε̱ Ιερουσαλὶμ, ἐ νούκ̇ε̱ μούντγε̱με̱ τὰ ἀρνίσγε̱με̱.

17. Πὸ κ̇ε̱ τε̱ μὸς πε̱ρχάπετε̱ με̱ τέπε̱ρ ντε̱ λαό, λὲ τὶ πορσίτγε̱με̱ ἀτὰ μὲ πορσὶ τε̱ ῥε̱ντε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς φλιάσε̱νε̱ με̱ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ ε̱̋με̱ρ μπε̱ ντοṅιε̱ ṅιε̱ρί.

18. Ε σὶ ἱ θύῤῥε̱ ἀτὰ, ἱ πορσίτνε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς φλιάσε̱νε̱, ἂς τε̱ μὸς διδάξγε̱νε̱ φάῤῥεσε μπε̱ ε̱̋με̱ρ τε̱ Ιησούϊτ.

19. Μὰ Πέτρουα ἐ δὲ Ιωάννη οὐ πε̱ρFέϊFκνε̱ μπὰ τὰ, ἐ θάνε̱· ντε̱σ̈τε̱ ἐ δρε̱ΐγτε πε̱ρπάρα Περντίσε̱, τε̱ διFιόγε̱με̱ με̱ τέπε̱ρ γιούβετ σὲ Περντίνε̱, Fιουκόνι γιού.

20. Σὲ ψὲ νάβετ νούκ̇ε̱ μούντγε̱με̱ τε̱ μὸς φλιάσε̱με̱ πε̱ρ ἀτὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ πὰμ, ἐ διFιούαμ.

21. Οἱ δὲ, πάλιν ἀπειλήσαντες αὐτοὺς, ἀπέλυσαν, μὴ εὑρίσκοντες τὸ πῶς νὰ τιμωρήσωσιν αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· διότι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν διὰ τὸ γεγονός.

22. Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔγεινε τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς θεραπείας, ἦτο περισσότερον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν.

23. Καὶ ἀφοῦ ἀπελύθησαν, ἦλθον πρὸς τοὺς οἰκείους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

24. Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ὕψωσαν τὴν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ *εἶσαι* ὁ Θεὸς, ὅστις ἔκαμες τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς·

25. Ὅστις εἶπας διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, « Διὰ τί ἐφρύαξαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ ἐμελέτησαν μάταια;

26. Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ, κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. »

27. Διότι συνήχθησαν ἐπ' ἀληθείας ἐναντίον τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ τὸν ὁποῖον ἔχρισας, καὶ ὁ Ἡρώδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλάτος, μετὰ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν τοῦ Ἰσραὴλ,

28. Διὰ νὰ κάμωσιν ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε νὰ γείνωσι.

29. Καὶ τώρα, Κύριε, βλέψον εἰς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς εἰς τοὺς δούλους σου νὰ λαλῶσι τὸν λόγον σου μετὰ πάσης παῤῥησίας,

30. Ἐκτείνων τὴν χεῖρά σου εἰς θεραπείαν, καὶ γινομένων σημείων

21. Ε ἀτὰ σι ἰ πορσίτνε̱ μὲ φοβερὶ ἰ λε̱σούανε̱ ἀτὰ, σὲ ψὲ νούϰ̇ε̱ ϝένε̱ σεπ̇ὲπ ϰιὃ τι μουντόϊγνε̱ πρέϊγ λαόϊτ, σὲ ϝίθε̱ λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε̱ πὲ̱ρ ἀτε̱ ϰ̇ὲ̱ οὐ π̇ε̱.

22. Σὲ ψὲ ἴσ̈ με̱ σ̈ούμε̱ σὲ διζὲτ βγιὲτζ αϊ νιερὶ ϰ̇ε̱ οὐ π̇ε̱ μπε̱ τε̱ ϰ̇ε̱γιὸ θαύμα' ε σ̈ε̱ρίμιτ.

23. Ε σὶ οὐ λε̱σ̈ούχνε̱ βάνε̱ ντε̱ τε̱τούρετε̱, ε ῥε̱φίενε̱ σὰ οὐ πάτνε̱ θε̱νε̱ ἀτοῦρε τε̱ πάρετ' ε πρίφτε̱ρετ, ε δὲ πλέϊϰτε̱.

24. Ε ἀτὰ σι διϝιούανε̱ ϰ̇ε̱τε̱ ϝίθε̱ μὲ νιε̱ ζε̱με̱ρε̱ γϰρίγτινε̱ ζε̱νε̱ τὲ Περντία, ε θάνε̱· ὦ Ζὸτ, τι Περντία ϰ̇ε̱ π̇ε̱ρε̱ Κίελινε̱ ε δὲ Δένε̱, ε δὲ Δέτνε̱, ε δὲ ϝίθε̱ σὰ γινε̱ά μπὰ τό.

25. Τὶ ϰ̇ε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ ϝόγε̱σε̱ σε̱ ῥόπ̇ιτ σὶτ Δαβίδιτ θὲ· Ψὲ οὐ νακατόσνε̱ φυλίτε̱, ε λαότε̱ οὐ μεντούανε̱ πὰ βε̱γίερε̱;

26. Δούαλε̱ πε̱ρπάρα μπρέτε̱ριτ' ε δέουτ, ε δὲ ἀρχόντε̱τε̱ οὐ μπε̱γιόδε̱ μπε̱ νιε̱ βε̱ντ κόντρε̱ Ζότιτ, ε κόντρε̱ Χριστόϊτ σε τίγ.

27. Σὲ μὲ τε̱ βε̱ρτέτα οὐ πε̱ρμπε̱γιούχδε̱ ντε̱ ϰ̇ε̱τε̱ κιουτὲτ κόντρε̱ σ̈ε̱ϊνγτὶτ δγιάλλιτ σὶτ Ιησούϊτ, ϰ̇ε̱ ε πάτε χρίσουρε̱, Ηρώδη ε δὲ Πόντιο Πιλάτουχ, π̇άσ̈κε̱ μὲ φυλίτε̱ ε λαότ ε Ισραήλητ.

28. Τε̱ π̇ε̱ϊγνε̱ ἀτό ϰ̇ε̱ δόῥῥα γιότε, ε δὲ θελήμα γιότε ϰ̇ιὃ π̇ε̱νε̱ οὔρδε̱ρ με̱ πε̱ρπάρα τε̱ πε̱νεσ̈νε̱.

29. Ε ντασ̈στὶ ὦ Ζὸτ συλοήσου πέ κανοσίτ' ἐτοῦρε, ε ἔπ μπε̱ ῥὸπ̇ τε̱ τούχ τὲ φλιάσε̱νε̱ μὲ ϝίθε̱ θαρὸς φγιάλε̱νε̱ τε̱ντε.

30. Τούχ' ε σ̈τε̱ϊγτουρε̱ τι δόῥῥε̱νε̱ τε̱ντε τε̱ π̇ε̱νενε̱ σ̈ε̱ρίμε, ε θαύμε̱-

καὶ τεραστίων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.

31. Μετὰ δὲ τὴν δέησιν αὐτῶν ἐσείσθη ὁ τόπος ὅπου ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παῤῥησίας.

32. Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ ἦτο μία· καὶ οὐδὲ εἷς ἔλεγεν ὅτι εἶναι ἑαυτοῦ τὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, ἀλλ' εἶχον τὰ πάντα κοινά.

33. Καὶ μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἀπέδιδον οἱ ἀπόστολοι τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ χάρις μεγάλη ἦτο ἐπὶ πάντας αὐτούς.

34. Ἐπειδὴ οὐδὲ ἦτό τις μεταξὺ αὐτῶν ἐνδεής· διότι ὅσοι ἦσαν κτήτορες ἀγρῶν ἢ οἰκιῶν, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων,

35. Καὶ ἔθετον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· καὶ διεμοιράζετο εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν χρείαν τὴν ὁποίαν εἶχε.

36. Καὶ ὁ Ἰωσῆς ὁ ἐπονομασθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων Βαρνάβας (τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, υἱὸς παρηγορίας) Λευΐτης, Κύπριος τὸ γένος,

37. Ἔχων ἀγρὸν ἐπώλησε, καὶ ἔφερε τὰ χρήματα, καὶ ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε. 5.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ δέ τις Ἀνανίας τὸ ὄνομα, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σαπφείρης ἐπώλησε κτῆμα·

2 Καὶ ἐκράτησεν ἀπὸ τῆς τιμῆς, ἐν γνώσει καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ φέρων μέρος τι, ἔθεσεν εἰς τοὺς

ρα ἐ τζιουδίρα μὲ ε̱μ̇ε̱ρ τὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτιτ δγγιάλλιτ σὶτ Ιησούϊτ.

31. Ε μ̇ὲ τὲ̱ λιούτουρε̱ κ̇ὲ̱ οὐ λιούτν' ἀτά, οὐ τοῦντ δέου τέκ κένε̱ μ̇πε̱γέδουρε̱· ἐ οὐ μ̇πούσ̈νε̱ τὲ̱ Fίθε̱ πρέϊγ σ̈ε̱ΐνγτιτ σ̈πίρτ, ἐ φλίσ̈νε̱ φγιάλε̱ν' ἐ Περντίσε̱ μ̇ὲ θαῤῥός.

32. Ε τούρμ̇ε̱σ' ἐ ἀτούρε̱ κ̇έ̱ κ̇ίσ̈νε̱ π̇ετούαρε̱ ΐσ̈ ζέ̱με̱ρα ἐ δὲ σ̈πίρτι ν̇ιὲ̱· ἐ σκὲ ντονὶε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ θὺσ̈ γκὰ πλιάσ̈κατ' ἐ τὶγ, ε̱στε̱ ΐμεα, πὸ κένε̱ τὲ̱ Fίθα τὲ̱ τούρετε̱ τὲ̱ Fίθε̱βετ π̇άσ̈κ̇ε̱.

33. Ε ἐ ΐπνε̱ ἀποστόϊγτε̱ μαρτυρίν' ἐ σὲ̱ γγιάλτουριτ τὲ̱ Ζότιτ Ιησούϊτ μ̇ὲ φουκὶ τὲ̱ μάδε· ἐ ΐσ̈τε δουρε̱τὶ ἐμάδε μ̇πὰ τὰ Fίθε̱.

34. Ε νούκ̇ε̱ ΐσ̈ μ̇π̃α τὰ ντονὶε̱ ἱ πὰ πάσουρε̱· σὲ ψὲ Fίθ' ἀτὰ κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈νε̱ ἄῤῥα, ἃ σ̈τε̱πίρα ἱ σ̈ίτνε̱, ἐ τὲ̱ τζ̇μούαρατ' ἐ σὲ̱σ̈ίτουραβετ ἱ π̇ίγνε̱,

35. Ε ἱ βίγνε̱ ντὲ̱ κ̇έ̱μ̇πε̱ τ' Αποστόγετ, ἐ ντάχεϊγ μ̇πὲ̱ τζίλε̱ δὸ σὶ κούντρε̱ κ̇ὶσ̈ χρίνε̱.

36. Ε Ιωσίου, κ̇ὲ̱ ἐ πάτνε̱ θύῤῥε̱ Ἀποστόϊγτε̱ Βαρνάβε̱, (κ̇ὲ̱ δὸ μέ θέ̱νε̱ ἱ π̇ίῤῥε̱) Λεβίτι, ἱ λέρι ντὲ̱ Κύπρο,

37. Σὶ πάτι ν̇ιὲ̱ ἄῤῥε̱, ἐ σ̈ίτι, ἐ προύρι ἄσπρε̱τε̱, ἐ ἱ βούρι ντὲ̱ κ̇έ̱μ̇πε̱ τ' Ἀποστόγετ.

Κρίε Ετέσε̱τε̱. ε. 5.

1. Ε ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ανανία, μ̇ὲ Fρούαν' ἐτὶγ Σαπφίρε̱νε̱ σ̈ιτι ν̇ιὲ̱ ἄῤῥε̱.

2. Ε ντάου τζὰ ἄσπρε̱ γκὰ τὲ̱ τζ̇μούαριτε̱ μ̇ὲ τὲ̱ δίγτουρε̱ ἐ δὲ τὲ̱ Fρούασε̱ τὶγ· ἐ προὺ ν̇ιὲ̱ τζόπε̱ Fὲ̱,

πόδας τῶν ἀποστόλων.

3. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνανία, διὰ τί ἐγέμισεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ψευσθῇς εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νὰ κρατήσῃς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροῦ;

4. Ἐνῷ ἔμενε, δὲν ἦτο σοῦ; καὶ ἀφοῦ ἐπωλήθη, δὲν ἦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου, διὰ τί ἔβαλες ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; δὲν ἐψεύσθης εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν.

5. Ἐνῷ δὲ ἤκουεν ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, ἔπεσε καὶ ἐξεψύχησε· καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

6. Σηκωθέντες δὲ οἱ νεώτεροι ἐτύλιξαν αὐτόν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν.

7. Μετὰ δὲ περίπου τρεῖς ὥρας, εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ ἐξεύρουσα τὸ γεγονός.

8. Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, διὰ τόσον ἐπωλήσατε τὸν ἀγρόν; Καὶ ἐκείνη εἶπε, Ναί, διὰ τόσον.

9. Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε, πρὸς αὐτήν, Διὰ τί συνεφωνήσατε νὰ πειράξητε τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου; ἰδοὺ εἰς τὴν θύραν οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, καὶ θέλουσιν ἐκβάλει καὶ σέ.

10. Καὶ ἔπεσε παρευθὺς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξεψύχησεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν πλησίον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

11. Καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12. Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ τέρα-

ε ε βούρρι ντε̱ κε̱μπε̱ τ' ἀποστόγετ.

3. Ε ἰ θὰ Πέτρουα· Ἀνανία, ψε̱ τε̱ μποῦσι ζε̱με̱ρε̱νε̱ τε̱ντε σατανάϊ τε̱ ϝε̱νιέτζ Σεϊνγτνε̱ Σπἰρτ, ε τε̱ μπάτζ γκὰ τε̱ τζμούαριτ ε ἄῤῥε̱σε̱;

4. Νοὺκ ε̱σ̈τ' ε βε̱ρτέτε̱, κε̱ ε πὰ σ̈ίτουρε̱ ὄτε α κε̱, ε δε̱ ε σ̈ίτουρε̱ ντούρδερ τε̱ντ κε̱; πε̱ρ σε̱ βοῦρε ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ντε̱ κε̱τε̱ πούνε̱; νούκε̱ ϝε̱νιέβε̱ νιέρε̱ζ, πὸ περντίνε

5. Ε τεκ διϝιὸν Ανανία κε̱τὸ φγιάλε̱, ρα̃ μπε̱ δε̱, ε ἰ δοὐαλ σ̈πίρτι· ε χίρι φρίκ' ἐμάδε μπε̱ ϝίθ' ἀτὰ κε̱ διϝιούανε̱ κε̱τό.

6. Ε σι οὐ γκρένε̱ τε̱ ρίτε̱ ε μούαρε̱, ε ε κρίενε̱ γιάστε̱ ἀτε̱, ε ε κάλε̱ ντε̱ βάῤῥ.

7. Ε κίσ̈νε̱ σ̈κούαργε̱ γγέρα τρὲ σαχὰτ κουρ ε δε̱ ϝρούαγια ἐτίγ ἀῤῥίου ἄτγε̱, πὰ δίγτουρε̱ ἀτε̱ κε̱ οὐ πε̱.

8. Ε ἰ θότ' ἀσάϊγ Πέτρουα· θούαϊγμε̱ μούα ντε̱ ε σ̈ίτε̱ γιοὺ πε̱ρ κάκε̱ ϝε̱ ἄῤῥε̱νε̱; ε οε ἀγιὸ ἰ θα· βε̱ρτε̱τ, πε̱ρ κάκε̱.

9. Ε δε̱ Πέτρουα ἰ θότ' ἀσάϊγ πε̱ρ τζφάρε πούνε̱ κε̱τε̱ κουβε̱ντ γιούβετ, τε̱ πυράξνι Σπίρτιν ε Ζότιτ; γιὰ τεκ γιάνε̱ μπε̱ πόρτε̱ κε̱μπε̱τ ε ἀτοῦρε κε̱ κάλε̱ ντε̱ βάῤῥ πούῤῥε̱νε̱ τε̱ντ, ε δὸ τε̱ τε̱ ντζιγιέρε̱νε̱ ε δε̱ τίγ γιάσ̈τε̱.

10. Ε ἄτε̱ τζάστ ρα̃ πε̱ρπάρα κε̱μπε̱βετ σε̱ τίγ, ε ἰ δόλι Σπίρτι· ε σι χίνε̱ πρε̱ντα τε̱ ρίτε ε ϝεν' ἀτε̱ βδέκουρε̱, ε σι ε κρίενε̱ γιάσ̈τε̱, ε κάλε̱ μπάνε̱ πούῤῥιτ σε̱ σάϊγ.

11. Ε οὐ πε̱ φρίκ' ἐμάδε μπε̱ ϝίθε̱ Κίσ̈ε, ε μπε̱ ϝίθ' ἀτὰ κε̱ διϝιούανε̱ κε̱τό.

12. Ζ πε̱νισ̈νε̱ σ̈ούμε̱ νισ̈άνε ε τζι-

τα ἐγίνοντο ἐν τῷ λαῷ διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος.

13. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προσκολληθῇ εἰς αὐτούς· ὁ λαὸς ὅμως ἐμεγάλυνεν αὐτούς.

14. Καὶ προσετίθεντο μᾶλλον πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.

15. Ὥστε ἔφερον ἔξω εἰς τὰς πλατείας τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ἔθετον ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, διὰ νὰ ἐπισκιάσῃ κἂν ἡ σκιὰ τοῦ Πέτρου ἐρχομένου τινὰ ἐξ αὐτῶν.

16. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ἐνοχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17. Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν ἡ αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου·

18. Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς δημοσίαν φυλακήν.

19. Ἄγγελος ὅμως Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς, εἶπεν,

20. Ὑπάγετε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους τῆς ζωῆς ταύτης.

21. Καὶ ἀκούσαντες εἰσῆλθον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ ὅλην τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτούς.

22. Οἱ δὲ ὑπηρέται ἐλθόντες δὲν εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἐπι-

ουδίρα μὲ δούαῤῥ τ' Ἀποστόγετ ντε̱ λαό· (ε̇ ΐσ̈νε̱ Fίθε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ν̇ιε̱ ζε̱με̱ρε̱ ντε̱ καμάρε τε̱ Σωλομόϊτ.

13. Ε ντον̇ιε̱ γκὰ τε̱ τγιέρε̱τε̱ νού-κ̇ε̱ Fουτζόν τοῦ ἀφε̱ρόνεϊγ ἀτοῦρε· πὸ ἱ ντερὸν ἀτὰ λαόϊ σ̈ούμε̱.

14. Ε σὰ βὶγ πὸ σ̈τόνεϊγ τούρμ' ἐ π̇ούῤῥαβετ ἐ ἐ Fράβετ κ̇ε̱ π̇εσάϊγνε̱ μπε̱ Ζότνε.

15. Γ'γέρα μπε̱ κάκε̱ κ̇ε̱ τε̱ ντζίρε̱ γιάσ̈τε̱ ντε̱ ῥούγε̱ρα τε̱ σεμούρε̱τε̱, ἐ τὶ βίγνε̱ μπε̱ στρόμε̱ρα, ἐ μπε̱ σ̈τράτε̱, κε̱ τε̱ ζὶγ ντονιε̱ γκὰ ἀτὰ χέγια ἐ Πέτροσε̱ κοὺρ σ̈κόν.

16. Ε μπε̱γίδεσ̈νε̱ ἐ δὲ τούρμα ἐ κιουτέτεβετ κ̇ε̱ ΐσ̈νε̱ ῥότουλ̇ε̱ Ἱερου-σαλίμητ, ἐ π̇ίγνε̱ τε̱ σε̱μούρε̱ ἐ τε̱ Fουτζίτουρε̱ γκὰ σ̈πίρτε̱ρατ' ἐ π̇ε̱-Fε̱ρα· ἐ ἀτὰ σ̈ε̱ρόνισ̈νε̱ Fίθε̱.

17. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἱ πάρι ἱ πρί-φτε̱ρετ, ἐ δὲ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ με̱ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ἔρεσι ἱ Σαδουκέϊγετ οὐ μπούσ̈νε̱ γκὰ ζηλία.

18. Ε σ̈τίνε̱ δούαῤῥτ' ἐτοῦρε μπε̱ Αποστόϊγ, ἐ ἱ βοῦν' ἀτὰ ντε̱ χαψά-νε̱ ἀτε̱ τε̱ λαόϊτ.

19. Πὸ Ε̱γγε̱λ' ἱ ζότιτ νάτε̱νε̱ χά-πι διέῤῥετ' ἐ χαψάνε̱σε̱, ἐ ἱ ντζόρι ἀτὰ γιάσ̈τε̱, ἐ οὐ θά.

20. Χάϊγδενι, ἐ σὶ τε̱ κε̱ντρόνι ντε̱ Ἱερὸ, φλίτνι ντε̱ λαὸ Fίθε̱ φγιάλε̱τ' ἐ διδασκαλίσε̱ γέτε̱σε̱.

21. Ε πόκε̱ ἐ δ̇ιFιούανε̱ χίνε̱ κ̇ε̱ με̱γγές ντε̱ Ἱερὸ, ἐ διδάξνε̱· ἐ σὶ ἔρδι ἱ πάρι ἱ πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ μὲ τε̱ πάσ̈κ̇ε̱, θύῤῥε̱ συνόδ, ἐ δὲ Fίθε̱ πλεκε̱σίνε̱ τε̱ π̇ίγετ σε̱ Ἰσραήλητ, ἐ δε̱ρFούανε̱ ντε̱ χαψάνε̱ τὶ π̇ίγνε̱ ἀτὰ πε̱ρπάρα σ̈ούρεσ̈.

22. Ε κοπίγτε̱ σὶ βάνε̱ νούκ' ἱ Fένε̱ ἀτὰ ντε̱ χαψάνε̱ ἐ οὐ κθίενε̱, ἐ

στρέψαντες ἀπήγγειλαν,

23. Λέγοντες, Ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον μετὰ πάσης ἀσφαλείας, καὶ τοὺς φύλακας ἱσταμένους ἔξω ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, οὐδένα εὕρομεν ἔσω.

24. Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ αὐτῶν, εἰς τί ἔμελλε νὰ καταντήσῃ τοῦτο.

25. Καὶ ἐλθών τις ἀπήγγειλε πρὸς αὐτοὺς λέγων, Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἐβάλετε εἰς τὴν φυλακὴν, ἵστανται ἐν τῷ ἱερῷ καὶ διδάσκουσι τὸν λαόν.

26. Τότε ὑπῆγεν ὁ στρατηγὸς μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἔφερεν αὐτοὺς, ὄχι μετὰ βίας· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν μὴ λιθοβοληθῶσι.

27. Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς,

28. Λέγων, Δὲν σᾶς παρηγγείλαμεν ῥητῶς νὰ μὴ διδάσκητε ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ ἐγεμίσατε τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς διδαχῆς σας, καὶ θέλετε νὰ φέρητε ἐφ᾿ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πρέπει νὰ πειθαρχῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

30. Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐθανατώσατε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου·

31. Τοῦτον ὁ Θεὸς ὕψωσε διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα διὰ νὰ δώσῃ μετάνοιαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

ού ρε̱φίενε̱.

23. Τούκ᾿ ε θε̱νε̱· σὲ χαψάνε̱νε̱ ε ϝὲμ μπίλτουρε̱ μὲ σ̈ούμε̱ συγουρὶ, ε δὲ πεκτζίτε̱ κε̱ ρίγνε̱ γιάσ̈τε̱ πε̱ρπάρα δίερρετ· πὸ σὶ ε χάπμ, νούκε̱ ϝε̱μ ντονὶε̱ πρε̱ντα.

24. Ε σὶ διϝιούνε̱ κε̱τὸ φγιάλε̱ ε δὲ πρίφτι, ε δὲ στρατηγόϊ ι Ιερόϊτ, ε δὲ τε̱ πάρε̱τ᾿ ε πρίφτε̱ρετ, συλοήσ̈ισνε̱ πε̱ρ ατὰ, κισ̈ δὸ τε̱ πε̱νετε̱ κε̱γιὸ πούνε̱;

25. Ε μπὶ κε̱τὸ άρρίου νιε̱, ε ού ρε̱φὲν ατοῦρε, ε ού θότε̱· κε̱ γιὰ νιέρε̱ζιτε̱ κε̱ βούτε̱ ντε̱ χαψάνε̱ γιάνε̱ ντε̱ Ιερὸ κε̱ ρίνε̱, ε διδάξγενε̱ λαόνε̱.

26. Αχιέρε βάτε στρατηγόϊ πάσ̈κε̱ μὲ τρίμα, ε ι προύν᾿ ατὰ, πὸ γιὸ μὲ σ̈τρε̱γγὶμ· (σὲ ψε̱ τρε̱μπισ̈νε̱ λαόνε̱ μὸς ι μπουλιόϊγνε̱ μὲ ϝούρρε̱).

27. Ε σὶ ι προύν᾿ ατὰ, ι ντζούαρε̱ πε̱ρπάρα ντε̱ συνὸδ, ε ι πιέτι ατὰ ι πάρι ι πρίφτε̱ρετ.

28. Ε ού θά· νούκ᾿ ού πορσίτμ νὰ γιούβετ κε̱ τε̱ μὸς διδάξνι ντε̱ κε̱τε̱ ε̱με̱ρ, ε γιούβετ γιὰ κε̱ μπούσ̈τε̱ Ιερουσαλίμνε̱ γκὰ διδαχία γιούαϊγ, ε δόϊ τε̱ νὰ σ̈τίρι σίπερ ϝιάκν᾿ ε κε̱τὶγ νιερίουτ.

29. Ε ού πε̱ρϝέϊϝκ Πέτρουα, εδὲ αποστόϊγτε̱, ε θάνε̱· δούχαετε̱ τε̱ διϝιόγε̱βε̱ μὲ τέπε̱ρ Περντίνε̱, σὲ νιέρε̱ζιτε̱.

30. Περντία ε παπαλάρε̱βετ σάνε̱ ε γγιάλι Ιησούνε̱, κε̱ ε βράτε̱ γιούβετ μὲ τε̱ μπε̱ρθίερε̱ ντε̱ κρούϊκ.

31. Κε̱τε̱ Περντία ε μαδόϊ ε ε ε πε̱ρρι τε̱ πάρρε̱ ε σωτὴρ μὲ δόρρε̱ν᾿ ετὶγ τε̱ δγιάθε̱τε̱, πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ μετανὶ ντε̱ Ισραὴλ, ε δὲ τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ φάγεβετ.

32. Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες αὐτοῦ περὶ τῶν λόγων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πειθαρχοῦντας εἰς αὐτόν.

33. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔτριζον τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐβουλεύοντο νὰ θανατώσωσιν αὐτούς.

34. Σηκωθεὶς δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖός τις, Γαμαλιὴλ τὸ ὄνομα, νομοδιδάσκαλος, τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, προσέταξε νὰ ἐκβάλωσι τοὺς ἀποστόλους δι' ὀλίγην ὥραν,

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, τί μέλλετε νὰ πράξετε.

36. Διότι πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἐσηκώθη ὁ Θευδᾶς, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι *μέγας* τις, εἰς τὸν ὁποῖον προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἕως τετρακοσίων· ὅστις ἐφονεύθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο εἰς αὐτὸν διελύθησαν, καὶ κατήντησαν εἰς οὐδέν.

37. Μετὰ τοῦτον ἐσηκώθη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἔσυρεν ὀπίσω αὐτοῦ ἀρκετὸν λαόν· καὶ ἐκεῖνος ἀπωλέσθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο εἰς αὐτὸν διεσκορπίσθησαν.

38. Καὶ τώρα σᾶς λέγω, Ἀπέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἀφήσατε αὐτούς· διότι ἐὰν ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο ἦναι ἐξ ἀνθρώπων, θέλει ματαιωθῇ.

39. Ἐὰν ὅμως ἦναι ἐκ Θεοῦ, δὲν δύνασθε νὰ ματαιώσητε αὐτό, καὶ προσέχετε μήπως εὑρεθῆτε καὶ θεομάχοι.

40. Καὶ ἐπείσθησαν εἰς αὐτόν· καὶ προσκαλέσαντε ςτοὺς ἀποστόλους,

32. Ε νέβετ γέμι μαρτύρε̱ τε̱ κε̱τοῦρε φγιάλεβετ, ἐ δὲ Σ̈πίρτι Σ̈έινγτ, κε̱ δὰ Περντία μπε̱ Fίθ' ἀτὰ κε̱ δεFόγε̱νε̱ ἀτίγ.

33. Ε ἀτὰ σὶ δεFιούανε̱ κε̱τὸ, Fε̱ρτζελίγνε̱ δέ̱μπε̱τε̱, ἐ πέϊγνε̱ μουσ̈αβερὲ τὶ βρίσνε̱ ἀτά.

34. Πὸ οὐ γκρὲ μπε̱ κέ̱μπε̱ ντε̱ συνὸδ νιε̱ Φαρισαῖο, κε̱ κιούχαεϊγ Γαμαλιὴλ, δάσκαλ ἰ νόμιτ, ἰ ντερ̈ρ̈ούαρε̱ γκὰ Fίθε̱ λαόϊ, ἐ πορσίτι τε̱ ντζγιέρε̱νε̱ νιε̱τζίκε̱ γιάσ̈τε̱ Ἀποστόϊγτε̱.

35. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· νιέρε̱ζ Ἰσραηλῆτ, βε̱σ̈τρόνι μίρ̈ρε̱ τζκίνι πε̱ρ τε̱ πέρ̈ρε̱ ντε̱ κε̱τὰ νιέρε̱ζ.

36. Σὲ ψὲ πε̱ρπάρα κε̱τοῦρε δίτετ οὐ γκρὲ Θευδάϊ, ἐ θὸσ̈ βέτε̱χε̱νε̱ σὲ τζόζ ε̱σ̈τε̱, μὲ ἀτε̱ οὐ πασ̈κούα νιε̱ νέμουρ γγέρα κατε̱ρκίντ νιέρε̱ζ· οὐ βρὰ αἰ, ἐ δε̱ Fίθ' ἀτὰ κε̱ ἰ πεσούανε̱ ἀτὶγ οὐ πε̱ρχάπνε̱, ἐ σμπέτι ντονιέ.

37. Ε πὰς κε̱τὶγ οὐ γκρὲ Ἰούδα γκὰ Γαλιλαία ντε̱ δὶτ κοὺρ σ̈κρουαϊγνε̱ ε̱με̱ρετε̱ ἐ χόκι πὰς βετίουτ σ̈ούμε̱ λαό· ἐ δὲ αἰ γούμπι, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ γιοὺ πένε̱ σ̈όκε̱ οὐ πε̱ρχάπνε̱.

38. Ε δὲ ντασ̈τὶ οὐ θὸμ γιούβετ, λιαρFόουνι γκὰ κε̱τὰ νιέρε̱ζ, ἐ λίρι ἀτά· σὲ ψὲ ντέσ̈τε̱ γκὰ νιέρε̱ζ κοῦϊγ κεσ̈ίλ, α̱ κε̱γιὸ πούνε̱, δὸ τε̱ πρίσ̈ετε̱.

39. Μὰ ντε̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία κε̱ μούντνι τὰ πρίσ̈νι ἀτε̱, μὸς ντόδετε̱ ἐ κε̱ πένι λιούφτε̱ με̱ Περντίνε̱.

40. Ε ἐ πε̱λκίενε̱ κουβε̱ντ' ἐτὶγ ἐ σὶ θύρ̈ρε̱ ἀποστόϊγτε̱, ἰ ράχνε̱, ἐ ἰ

ἔδειραν, καὶ παρήγγειλαν νὰ μὴ λαλῶσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς.

41. Ἐκεῖνοι λοιπὸν ἀνεχώρουν ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἠξιώθησαν νὰ ἀτιμασθῶσι.

42. Καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾽ οἶκον δὲν ἔπαυον διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

ΚΕΦ. ς΄.

ΕΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις ὅτε ἐπληθύνοντο οἱ μαθηταὶ, ἔγεινε γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν κατὰ τῶν Ἑβραίων, ὅτι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο ἐν τῇ καθημερινῇ διακονίᾳ.

2. Τότε οἱ δώδεκα προσκαλέσαντες τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Δὲν εἶναι πρέπον ν᾽ ἀφήσωμεν ἡμεῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας.

3. Σκέφθητε λοιπὸν, ἀδελφοὶ, *νὰ ἐκλέξητε* ἐξ ὑμῶν ἑπτὰ ἄνδρας μαρτυρουμένους, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους ἂς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης·

4. Ἡμεῖς δὲ θέλομεν ἐμμένει ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου.

5. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα,

6. Τοὺς ὁποίους ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευχηθέντες

πορσίτνε κε τε μὸς φλιάσενε με μπε ἔμερρ τε Ιησούϊτ, ε ἰ λεὅούαν᾽ ἀτά·

41. Ε κετὰ ἴκεϊγνε γκὰ φάκεα ε συνόδιτ τούκ᾽ ε Fεζούαρε, σὲ ψὲ οὐ πένε τε ζότε κε τε ξεντερόνενε πὲρ ἔμερρ τε Ιησούϊτ.

42. Ε νούκε πεσόϊγνε τε διδάξνε ε τε βαγγελίσνε γκὰ δίτα ντε Ιερὸ ε δὲ μπε ὅτεπίρα Ιησοῦ Χριστόνε.

Κρίε ΕFιάὅτετε ς. 6.

Ε μπὰ τὸ δὶτ ἀχιέρε σὶ οὒ ὅτούανε μαθητέϊγτε, κερτόϊγνε Ελλήνετε μὲ Τζιφοὺτ, σὲ μπε πούνερα τε τζδὸ δίτετ νούκε βίγνε ρὲ Fρὰτ ε βὰ τε τούρετε.

2. Ε σὶ θύρρε τε διμπεδγιέτε τούρμεν᾽ ε μαθητίβετ, οὐ θάνε· νούκ᾽ ἔὅτ᾽ ε πελκίερε ντε νέβετ τε λέμε διδαχίν᾽ ε Περντίσε, ε τε πουνόγεμε ντε μεσάλερα

3. ΖFίδνι ἀδὰ, βελάζερ, ὅτάτε νιέρεζ γκὰ γιοὺὅ μὲ ἔμερρ τε μίρρε, πλιὸτ μὲ δουρετὶ τε Σέϊνγτιτ᾽ Σπὶρτ ε μὲ σοφὶ, ἀτὰ δὸ τὶ βέμε μπε κετε πούνε.

4. Ε νάβετ δὸ τε πρέσεμε ντε τε λιούτουρε, ε ντε πούνε τε διδαχίσε.

5· Ε οὐ δοὺκ κεγιὸ φγιάλε ε πελκίερε περπάρα Fίθε τούρμεσε· ε ζFιόδε Στεφάνε νιερὶ πλιὸτ γκὰ πέσε, ε γκὰ Σέϊνγτι Σπὶρτ, ε Φίλιππονε, ε Πρόχορονε, ε Νικάνορανε, ε Τίμο νε, ε Παρμενάνε, ε Νικόλενε Προση λίτνε γκὰ Αντιοχία.

6. Κετὰ ἰ προύνε περπάρα ἀποστόγετ᾽ ε σὶ οὐ λιούτνε βούνε δούαρ-

ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας.

7. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουον εἰς τὴν πίστιν.

8. Ὁ δὲ Στέφανος, πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, ἔκαμνε τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.

9. Καὶ ἐσηκώθησαν τινὲς τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας, φιλονεικοῦντες μὲ τὸν Στέφανον·

10. Καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐλάλει,

11. Τότε ἔβαλον κρυφίως ἀνθρώπους, λέγοντας, Ὅτι ἠκούσαμεν αὐτὸν λαλοῦντα λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ διήγειραν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπελθόντες ἥρπασαν αὐτὸν, καὶ ἔφεραν εἰς τὸ συνέδριον.

13. Καὶ ἔστησαν μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν παύει λαλῶν λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ ἁγίου τούτου τόπου καὶ τοῦ νόμου.

14. Διότι ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος θέλει καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθιμα τὰ ὁποῖα παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Μωϋσῆς.

15. Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθήμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς πρόσωπον ἀγγέλου.

ρ̇τε̱ μπί τά.

7. Ε φγιάλια ἐ Περντίσε̱ ρ̇ίτεΐγ, ἐ σ̈τόνεΐγ νέ̱μουρι ἰ μαθητίβετ ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ σ̈ούμε̱· ἐ δὲ σ̈ούμε̱ τούρμε̱ πρίφτε̱ρε̱τ FέFεΐγνε̱ π̇έσε̱νε̱.

8. Ε Στεφάνι πλιὸτ μὲ π̇έ̱σε̱ ἐ μὲ φουκὶ π̇ε̱ν τζιουδίρα ἐ θαύμε̱ρα τὲ̱ με̱δὰ ντὲ̱ λαό.

9. Μὰ ού γκρένε̱ ἱτζὰ γκὰ Συναγώγι κ̇ὲ̱ θούχαετε̱ ἱ Λιβερτίνε̱βετ, ἐ δὲ ἱ Κυρινέβετ, ἐ δὲ ἱ Αλεξανδρινόβετ, ἐ δὲ τζὰ γκὰ Κιλικία, ἐ γκὰ Ασία, ἐ κ̇έ̱ΐγνε̱ φιλονικὶ μὲ̱ Στεφάνε̱.

10. Ε σμούντνε̱ τὲ̱ κε̱ντρόΐγνε̱ κόντρε̱ ντὲ̱ σοφὶ ἐ ντὲ̱ Σ̈πὶρτ κ̇ὲ̱ φλίτ.

11. Αχ̇ιέρε βούνε̱ φσ̈έχουρα ν̇ιέρε̱ζ τὲ̱ θόσ̈νε̱, σὲ νάβε̱τ ἐ διFιούαμ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ θὸσ̈ φγιάλε̱ τὲ̱ σ̈ιάρα κόντρε̱ Μωϋσίουτ, ἐ δὲ κόντρε̱ Περντίσε̱.

12. Ε νακατόσνε̱ λαόνε̱, ἐ δὲ πλεκε̱σίνε̱, ἐ δὲ γραμματέΐγτε̱· ἐ ἔρδε̱, ἐ ἐ ρ̇ε̱μπίενε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἐ σ̈πούνε̱ ντὲ̱ συνόδ.

13. Ε ντζούαρε̱ μαρτύρε̱ τὲ̱ ρ̇ὲμ, κ̇ὲ̱ θόσ̈νε̱· κούΐγ ν̇ιερὶ νούκ̇ε̱ πουσ̈ιὸν τούκ' ἐ κουβε̱ντούαρε̱ τὲ̱ σ̈ιάρα κόντρε̱ κ̇ε̱τὶγ βέ̱ντιτ σὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρούαρε̱, ἐ δὲ κόντρε̱ νόμιτ.

14. Σὲ ψὲ νὰ διFιούαμ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ε̱ θόσ̈ κ̇ὲ̱ κούΐγ Ιησούἱ Ναζωραίουα, δὸ τὲ̱ πρίσγε̱ κ̇ε̱τὲ̱ βε̱ντ, ἐ δὸ τὲ̱ ντε̱ρόγε̱ ἀδέτετε̱ κ̇ὲ̱ νὰ δὰ νάβετ Μωϋσίου.

15. Ε σὶ σ̈τίνε̱ σίτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθ' ατὰ κ̇ὲ̱ ρ̇ίγνε̱ ντὲ̱ συνόδ, πάνε̱ φάκεν' ετὶγ πόσι φάκε Ε̱γγε̱λιτ.

ΚΕΦ. ζ.

ΕΙΠΕ δὲ ὁ ἀρχιερεύς, Τῳόντι οὕτως ἔχουσι ταῦτα;

2. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐφάνη εἰς τὸν πατέρα ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν κατοικήσῃ ἐν Χαῤῥὰν,

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, « Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὴν γῆν τὴν ὁποίαν θέλω σοὶ δείξει.»

4. Τότε ἐξελθὼν ἐκ τῆς γῆς τῶν Χαλδαίων, κατῴκησεν ἐν Χαῤῥάν· καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν σεῖς κατοικεῖτε τώρα.

5. Καὶ δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θέλει δώσει αὐτὴν κτῆμα εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, ἐνῷ δὲν εἶχε τέκνον.

6. Ἐλάλησε δὲ πρὸς *αὐτὸν* ὁ Θεὸς οὕτως, « Ὅτι τὸ σπέρμα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι πάροικον ἐν γῇ ξένῃ, καὶ θέλουσι δουλώσει αὐτὸ καὶ καταθλίψει τετρακόσια ἔτη.

7. Καὶ τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουσι δουλωθῇ, ἐγὼ θέλω κρίνει, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα θέλουσιν ἐξέλθει, καὶ θέλουσι μὲ λατρεύσει ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.»

8. Καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ *ἐγέννησε* τὸν Ἰακὼβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας.

Κρίε Εσ̈τάτε̱τε̱. ζ. 7.

1. Ε ί θότε̱ ί πάρι ί πρίφτε̱ρετ Στεφάνιτ, ντε̱ γιάνε̱ κ̈ε̱τὸ πούνε̱ κ̈ε̱σ̈του;

2. Ε δὲ ά̈ι θὰ, ὦ νιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, ε̱ π̈απ̈αλάρε̱, δ̈ιϝιόνι· Περντία ε̱ λε̱βδ̈ίμιτ γιοὺ δ̈ούκ π̈απ̈ά̈ιτ σίνε̱ Αβραάμιτ κοὺρ κ̈ε̱ ντε̱ Μεσοποταμὶ, πὰ ντε̱ν̈ιουρε̱ δ̈ε̱ ά̈ι ντε̱ Χαρράν.

3. Ε ί θότε̱ ά̈τιγ δ̈ίλλ γκὰ δ̈έου ἴτ, ε̱ δ̈ε̱ γκὰ ϝε̱ρία γιότε, ε̱ ἔγια ντε̱ βε̱ντ κ̈ε̱ δ̈ὸ τε̱ τε̱ δ̈ε̱φτό̈ιγ οὔνε̱ τί.

4. Ατε̱ χ̈έρε̱ σι δ̈όλι γκὰ δ̈έου ί Χαλδέετ ντε̱νι ντε̱ Χαρράν· ε̱ ά̈τέγε σι ί βδ̈ίκι π̈απ̈ά̈ι τίγ ε̱ προὺ ά̈τε̱ ντε̱ κ̈ε̱τε̱ δ̈ε̱ κ̈ε̱ ρίγι γιοὺ ντασ̈τί.

5. Ε νούκ' ί δ̈ὰ ά̈τιγ κληρονομὶ ντε̱ κ̈ε̱τε̱ δ̈ε̱ ά̈ς νιε̱ ϝιούρμε̱ κ̈έμπετ· πὸ ί τάξι, τε̱ γιὰ ἴπ ά̈τε̱ ντούρδ̈ε̱ρ τε̱ τίγ, ε̱ πὰς ά̈τιγ ντε̱ τε̱ φάρε̱σε̱ τίγ, σε̱ ψ̈ε̱ σπὰτ ά̈ι δ̈γιάλε̱.

6. Ε ί θὰ Περντία κ̈ε̱σ̈του, σε̱ δ̈ὸ τε̱ βέγε̱ φάρ̈ρ ετίγ τε̱ ρίγε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ χ̈ουά̈ιγ, ε̱ δ̈ὸ τὰ σκλαβόσγε̱νε̱ ά̈τε̱ ε̱ τὰ μουντόγε̱νε̱ πε̱ρ κάτε̱ρ κ̈ιντ βγιέτ.

7. Ε ά̈τε̱ φυλλὶ κ̈ε̱ δ̈ὸ τε̱ ρίνε̱ σκλε̱β μπε̱ τε̱, δ̈ὸ τὰ ϝιουκό̈ιγ οὔνε̱, θὰ Περντία· ε̱ παστάγε δ̈ὸ τε̱ δ̈αλλε̱νε̱, ε̱ δ̈ὸ τε̱ με̱ σ̈ε̱ρπ̈έγε̱νε̱ μούα ντε̱ κ̈ε̱τε̱ βε̱ντ.

8. Ε ί δ̈ὰ ά̈τιγ δ̈γιάτε̱ν' ε̱ περιτομίσε̱, ε̱ ά̈σ̈του πόλι Ισαάκνε̱ ε̱ ε̱ περιτέμνι ά̈τε̱ ντε̱ τε̱ τέτε̱νε̱ δ̈ίτε̱· ε̱ Ἰσαάκου Ιακώβνε̱, ε̱ Ιακώβι τε̱ δ̈ιμπε̱δ̈γιέτε̱ Πατρίκ̈ε̱τε̱.

9. Καὶ οἱ πατριάρχαι φθονήσαντες τὸν Ἰωσὴφ, ἐπώλησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ Θεὸς ὅμως ἦτο μετ' αὐτοῦ,

10. Καὶ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν χάριν καὶ σοφίαν ἐνώπιον Φαραὼ, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ὅστις κατέστησεν αὐτὸν κυβερνήτην ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

11. Ἦλθε δὲ πεῖνα ἐφ' ὅλην τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου καὶ Χαναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ δὲν εὕρισκον τροφὰς οἱ πατέρες ἡμῶν.

12. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰακὼβ ὅτι ὑπῆρχε σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε πρώτην φορὰν τοὺς πατέρας ἡμῶν·

13. Καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀνεγνωρίσθη ὁ Ἰωσὴφ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐφανερώθη εἰς τὸν Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ.

14. Ἀποστείλας δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἐκάλεσε πρὸς ἑαυτὸν τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἑβδομήκοντα πέντε ψυχάς.

15. Καὶ κατέβη ὁ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν *ἐκεῖ* αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.

16. Καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Συχὲμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι τὸ ὁποῖον ἠγόρασεν ὁ Ἀβραὰμ μὲ τιμὴν ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἐμμὸρ *πατρὸς* τοῦ Συχέμ.

17. Καθὼς δὲ ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας τὴν ὁποίαν ὤμοσεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,

18. Ἕωσοῦ ἐσηκώθη βασιλεὺς ἄλλος, ὅστις δὲν ἤξευρε τὸν Ἰωσήφ.

9. Ε Πατρίκε̱τε̱ πὰ πε̱ρ ζηλι ὅσιτνε̱ Ιωσήφνε̱ ντε̱ Αἰγύπτο· μὰ Περντία κὲ μὲ ἀτέ̱.

10. Ε ἐντζόρι ἀτε̱ γκὰ ϝίθε̱ ὅτρε̱γγίμετ' ἐτὶγ, ἐ ἱ δὰ ἀτὶγ δουρε̱τὶ, ἐ σοφὶ πε̱ρπάρα Φαραώνητ μπρέτιτ σ' Αἴγυπτοσε̱, ἐ ἐ βοῦρι ἀτε̱ τε̱ πάῤῥε̱ ντε̱ Αἴγυπτο, ἐ δὲ μπε̱ ϝίθε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ τίγ.

11. Ε ἔρδι παστάϊγ οὔγια μπε̱ ϝίθε̱ δὲ τ' Αἰγύπτοσε̱, ἐ τε̱ Χανααάνητ, ἐ δὲ ὅτρε̱γγὶμ ἱ μάδ· ἐ νοῦκε̱ ϝέϊγνε̱ τζτε̱ χάϊγνε̱ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱.

12. Ε σὶ διϝιόϊ Ιακώβι κε̱ ϝε̱ντεϊγ ϝρούῤῥε̱ ντ' Αἴγυπτο, δε̱ρϝόϊ χέρε̱ν' ἐ πάρε̱ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱.

13. Ε τε̱ δίτε̱νε̱ χέρε̱ οὐ νιὸχ Ιωσήφη ντε̱ βε̱λάζε̱ρ τε̱ τὶγ· ἐ γιοὺ τζφὰκ Φαραώνητ φυλία ἐ Ιωσήφητ·

14. Ε δε̱ρϝόϊ Ιωσήφη ἐ θύῤῥι π̇απ̇άν' ἐτὶγ Ιακώβνε̱, ἐ δὲ ϝίθε̱ φε̱μίγε̱ν' ἐτὶγ ὅτατε̱δγιέ̱τ' ἐ πέσε̱ ὅπίρτ.

15. Ε βάτε̱ Ιακώβι ντ' Αἴγυπτο, ἐ βδίκι αἰ ἐ δὲ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱.

16. Ε ἱ προύνε̱ ντε̱ Σιχὲμ, ἐ ἱ βούνε̱ ντε̱ βάῤῥ κε̱ πὰτ π̇λέρε̱ Αβραάμι μὲ τε̱ τομούαρε̱ τ' ε̱ρϝε̱ντιτ γκὰ τε̱ π̇ίγτ' ἐ Εμμόριτ τε̱ Συχέμιτ.

17. Μὰ κουρ οὐ ἀφε̱ρούα κόχ' ἐ σε̱ τάξουρε̱σε̱ μὲ π̇ε̱ κε̱ πὰτ π̇έῤῥε̱ Περντία Αβρααάμητ, οὐ ῥίτ λαόϊ ἐ οὔστούα ντ' Αἴγυπτο.

18. Γγέρα σὰ ἔρδι τγιάτε̱ρ μπρε̱τ ντ' Αἴγυπτο, κε̱ σὲ δὶγ Ιωσήφνε̱.

19. Οὗτος δολιευθεὶς τὸ γένος ἡμῶν, κατέθλιψε τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ ῥίπτωνται τὰ βρέφη αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ζωογονῶνται.

20. Ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶχε θεῖον κάλλος· ὅστις ἀνετράφη τρεῖς μῆνας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

21. Ἀφοῦ δὲ ἐῤῥίφθη, ἀνέλαβεν αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ, καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν διὰ νὰ ἦναι υἱὸς αὐτῆς.

22. Καὶ ἐδιδάχθη ὁ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἦτο δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

23. Ἐνῷ δὲ ἐτελείονε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

24. Καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον, ὑπερασπίσθη αὐτόν, καὶ ἔκαμεν ἐκδίκησιν ὑπὲρ τοῦ καταθλιβομένου, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον.

25. Ἐνόμιζε δὲ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἤθελον νοήσει ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ δίδει εἰς αὐτοὺς σωτηρίαν· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν.

26. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἐμάχοντο, καὶ παρεκίνησεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών, Ἄνθρωποι, ἀδελφοὶ εἶσθε σεῖς· διὰ τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;

27. Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπέσπρωξεν αὐτόν, εἰπών, τίς σὲ κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς;

28. Μήπως θέλεις σὺ νὰ μὲ φονεύσῃς καθ' ὃν τρόπον ἐφόνευσας χθὲς τὸν Αἰγύπτιον;

29. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε διὰ

19. Κούϊγ ζοῦρι δινακ̇ε̱ρὶ κόντρε̱ φυλίσε̱ σάνε̱, ἐ οὐ π̇ε̱ρι τὲ̱ κ̇έϊκ̇ π̇απ̇αλάρε̱βετ σόνε̱, κάκε̱ σὰ τὲ̱ σ̈τίγνε̱ πόσ̈τε̱ δγιέλμτ' έτοῦρε, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ῥόϊγνε̱, ἐ τὲ̱ σ̈τόνισ̈νε̱.

20. Μπὰ τὲ̱ κόχ̇ε̱ λέου Μωϋσίου' ἐ ἴσ̈ ἱ δάσ̈ουρε̱ ντὲ̱ Περντία, ἀὶ οὐ οὐσ̈κίε τρὲ μουαϊγ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ π̇απ̇άϊτ σὲ̱ τίγ.

21. Ε κοὺρ ἐ χόδε̱ ἀτὲ̱ πόσ̈τε̱, ἐ μόῤῥι ἀτὲ̱ ἐ π̇ίγια ἐ Φαραώνητ, ἐ ἐ οὐσ̈κέου ἀτὲ̱ σὶ π̇ίῤῥ τὲ̱ σάϊγνε̱.

22. Ε οὐ μψούα Μωϋσίου ντὲ̱ Ϝίθε̱ σοφὶ τ' Αἰγυπτίβετ, ἐ ἴσ̈ ἱ φόρτε̱ ντὲ̱ φγιάλε̱ ἐ δὲ ντὲ̱ πούνε̱.

23. Ε κοὺρ σόσι ἀ̇ὶ τὲ̱ διζὲτ βγιέτζτε̱, ἱ ἔρδι ντὲ̱ ζε̱με̱ρε̱ τὲ̱ τὶγ, τὲ̱ βὶγ τὲ̱ σ̈ὶχ βε̱λάζε̱ριτ' ἐτὶγ, τὲ̱ π̇ίγτ' ἐ Ἰσραήλητ.

24. Ε σὶ πὰ ν̇ιὲ̱ κ̇ὲ̱ μουντόνεϊγ, ἰδὰ ντίχμε̱, ἐ ἱ μόῤῥι χάκ̇ε̱νε̱ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ κ̇ε σ̈τρε̱γγούαρε̱, σὲ ψὲ βράου Αἰγυπτίονε̱.

25. Ε ἀὶ συλοήσεϊγ σὲ βε̱λ̇άζε̱ριτ' ἐτὶγ δὸ τὲ̱ κουπε̱τόγε̱νε̱ κ̇ὲ̱ Περντία μὲ δόῤῥε̱ τὲ̱ τὶγ οὐ ἴπ ἀτοῦρε λεφτερίνε̱· μὰ ἀτὰ σὲ κουπε̱τούανε̱.

26. Ε δίτε̱ν' ἐ παστάϊγμε οὐ δοὺκ ντὰ τὰ τὲχ κε̱ρτόϊγνε̱, ἐ ἱ ἀναγκάσι ἀτὰ τὲ̱ παϊκ̇τζόνισ̈νε̱, ἐ οὐ θὰ· ὥ νιέρε̱ζ, γιούβετ γίνι βε̱λ̇άζε̱ρ, ψὲ δε̱με̱· τόνι ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱;

27. Μὰ ἀ̇ὶ κ̇ὲ̱ ἀδικὶσ σ̈όκνε̱, ἐ σ̈τίγτι ἀτὲ̱, ἐ ἱ θά· τζίλι τὲ̱ βοῦρι τὶ τὲ̱ πάῤῥε̱, ἐ Ϝιουκάτασ μπὲ̱ νέ;

28. Μός δὸ τὲ̱ με̱ βράτζ ἐ δὲ μούα, σὶ κούντρε̱ βράβε δγιέθινε̱ ἐ δὲ Αἰγύπτιονε̱;

29. Ε μὲ κε̱τὲ̱ φγιάλε̱ ἴκου Μωϋ-

τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἔγεινε πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, ὅπου ἐγέννησε δύο υἱούς.

30. Καὶ ἀφοῦ συνεπληρώθησαν τεσσαράκοντα ἔτη, ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης βάτου.

31. Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε διὰ τὸ ὅραμα· καὶ ἐνῷ ἐπλησίαζε διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἦλθε φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτὸν,

32. «Ἐγώ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.» Ἔντρομος δὲ γενόμενος ὁ Μωϋσῆς δὲν ἐτόλμα νὰ παρατηρήσῃ.

33. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, «Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· διότι ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵστασαι, εἶναι γῆ ἁγία.»

34. «Εἶδον τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἤκουσα τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ κατέβην διὰ νὰ ἐλευθερώσω αὐτούς· καὶ τώρα ἐλθὲ, θέλω σὲ ἀποστείλει εἰς Αἴγυπτον.»

35. Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν τὸν ὁποῖον ἠρνήθησαν εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν ἀρχηγὸν καὶ λυτρωτὴν διὰ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου τοῦ φανέντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ βάτῳ.

36. Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ἀφοῦ ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη.

37. Οὗτος εἶναι ὁ Μωϋσῆς, ὅστις εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, «Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν

σίου, ἐ οὐ ξενιτὲψ ντε̱ βε̱ντ τε̱ Μαδιάμιτ, τὲκ πόλι δὶ δγιὲλμ.

30. Ε σὶ ὃκούανε̱ διζὲτ βγιὲτ γιοὺ δοὺκ ἀτὶγ ντ᾽ ἐρημὶ τε̱ Σινὰ Ὅροσε̱ Ε̱γγε̱λι ἰ Ζότιτ ντε̱ φλιάκ̂ε̱ τε̱ ζγιάριτ φέῤῥε̱σε̱.

31. Ε σὶ πὰ κ̂ε̱τε̱ Μωϋσίου, οὐ τζιουδὶτ πε̱ρ ἀτε̱ κ̂ε̱ οὐ δοὺκ. ἐ σὶ οὐ ἀφε̱ρούα ἀὶ τε̱ ὁὶχ, ἰ ἔρδι ζε̱ ἰ Ζότιτ κ̂ε̱ θόὃ.

2. Οὔνε̱ γιὰμ Περντία ἐ π̂απ̂αλάρε̱βετ σούαϊγ, ἐ Περντία ἐ Αβραάμιτ, ἐ Περντία ἐ Ισαάκουτ, ἐ Περντία ἐ Ιακώβιτ· ἐ Μωϋσίου οὐ δρὸδ, ἐ νούκ̂ε̱ ϝουτζὸν τε̱ βε̱ὃτρόν.

33. Ε ἰ θότε̱ ἀτὶτ Ζότι, ζϝὶδ κ̂ε̱πούτζε̱τε̱ γκὰ κ̂έ̱μπε̱τ᾽ ἐτούα, σὲ ψὲ βε̱ντι τὲκ ῥὶ ἔ̱ὃτε̱ ἰ Σ̈ε̱ϊνγτερούαρε̱,

34. Βε̱ὃτρόβα ἐ πάτζε̱ τε̱ κ̂ε̱κίατ᾽ ἐ λαόϊτ σὶμ κ̂ε̱ ἔ̱ὃτε̱ ντ᾽ Αἴγυπτο, ἐ διϝιόβα ρ̱ε̱κίμν᾽ ἐτοῦρε, ἐ ζ̂ρίτα τὶ ὃπε̱τόϊγ ἀτά· ἐ ντασ τὶ ἔγια, ἐ δὸ τε̱ τε̱ δε̱ρϝόϊγ τὶ ντ᾽ Αἴγυπτο.

35. Κε̱τε̱ Μωϋσίνε̱ κ̂ε̱ ἐ ἀρνίσνε̱, κοὺρ θάνε̱· τζίλι τε̱ π̂έ̱ρι τὶ τε̱ π̂άῤῥε̱ ἰ ϝιουκάτασ; κ̂ε̱τε̱ Περντία ἐ δε̱ρϝόϊ οὐρδε̱ράτας ἐ ὃπε̱τέϊὃ μὲ δόῤῥε̱ τ᾽ Ε̱γγε̱λιτ κ̂ε̱ γιοὺ δοὺκ ἀτὶτ ντὶ φέῤῥε̱:

36. Κούϊγ ἰ ντζόρι ἀτὰ, τούκ᾽ ἐ π̂έ̱ῤῥε̱ τζιουδίρα ἐ θαύμε̱ρα ντε̱ δὲ τ᾽ Αἴγυπτοσε̱, ἐ ντε̱ δὲτ τε̱ κουίκ̂, ἐ δὲ ντ᾽ ἐρημὶ, διζὲτ βγιέτ.

37. Κούϊγ ἔ̱ὃτε̱ ἀὶ Μωϋσίου κ̂ε̱ οὐ θα̂ π̂ίγετ σε̱ Ισραήλητ. Ζότι Περντία γιούαϊγ δὸ τε̱ γκρέ̱ρε̱ ντε̱ γιοὺ

σας θέλει σᾶς ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεός σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούσει.»

38. Οὗτος εἶναι ὅστις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστάθη μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ παρέλαβε λόγια ζωοποιά, διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς.

39. Εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πατέρες ἡμῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπακούσωσιν, ἀλλ' ἀπέβαλον, καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,

40. Εἰπόντες πρὸς τὸν Ἀαρών, «Κάμε εἰς ἡμᾶς Θεούς, οἵτινες θέλουσι προπορεύεσθαι ἡμῶν· διότι οὗτος ὁ Μωϋσῆς, ὅστις ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δὲν ἐξεύρομεν τί συνέβη εἰς αὐτόν.»

41. Καὶ κατεσκεύασαν μόσχον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ προσέφεραν θυσίαν εἰς τὸ εἴδωλον, καὶ εὐφραίνοντο εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

42. Ὅθεν ἐστράφη ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ λατρεύσωσι τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν προφητῶν, «Μήπως προσεφέρατε πρὸς ἐμὲ σφάγια καὶ θυσίας τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ;

43. Μάλιστα ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ σας Ῥεμφάν, τοὺς τύπους τοὺς ὁποίους ἐκάμετε διὰ νὰ προσκυνῆτε αὐτούς· διὰ τοῦτο θέλω σᾶς μετοικίσει ἐπέκεινα τῆς Βαβυλῶνος.»

44. Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦτο μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διέταξεν ἐκεῖνος ὅστις ἐλάλει πρὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ κατασκευ-

προφήτ πρέϊγ β̱ε̱λάζε̱ρετ σούαϊγ αἰ μούα, ἀτὶτ τὶ διϜιόνι.

38. Κούϊγ ε̱στε̱ ἤε̱ κὲ ντε̱ μπε̱γέδε̱γε̱ τε̱ λαόϊτ ντ' ἐρημὶ, μὲ Ε̱γγε̱λίνε̱ ἤε̱ κουβε̱ντὸν μὲ τε̱ ντε̱ μάλλ τε̱ Σινάϊτ, ἐ μὲ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τούαϊγ, ἐ μόρρι φγιάλε̱ τε̱ γέτε̱σε̱, τε̱ νὰ ἵπ νάβετ,

39. Ντὲ ἀτ̇ νούἤε̱ δέϋνε̱ τε̱ διϜιόγνε̱ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱, πὸ ἐ ϋκελμούανε̱ ἐ οὐ ἤθίενε̱ μὲ ζε̱με̱ρα τὲ τοῦρε ντ' Αἴγυπτο.

40. Τούκ' ἐ θε̱νε̱ Ααρώνητ· π̇ε̱να νάβετ Περντία ἤε̱ τε̱ νὰ ϋκόγε̱νε̱ περπάρα νὲϋ· σὲ ψὲ πε̱ρ ἀτε̱ Μωϋσίνε̱ κε̱ νὰ ντζόρι νάβετ γκὰ Αἰγυπτόγια νούκ' ἐ δίμε̱ σὲτζ ἴ Ϝιάου.

41. Ε π̇ε̱νε̱ νιε̱ βίτζ μτὰ τὸ δίτ, ἐ προύνε̱ κουρ̇π̇ὰν ντε̱ Ἴδολο, ἐ Ϝε̱ζόνιϋνε̱ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ δούχρρβετ σε̱ τοῦρε.

42. Ε Πε̱ρντία κθέου φάκενε̱ γκὰ ἀτὰ, ἐ ἴ λε̱ϋόϊ ἀτὰ τε̱ ϋε̱ρπ̇έϊγν' ἀϋκέρ' ἐ Κίε̱λιτ· σὶ κούντρ' ε̱ϋτε̱ ϋκρούαρε̱ ντε̱ κάρτε̱ τε̱ προφήτετ· ὦ ϋτε̱πὶ ἐ Ισραήλητ, με̱ ἤίνι προύρε̱ βάλε̱ τε̱ θέρτουρα, ἐ κουρ̇π̇άνε̱ μούα διζὲτ βγιὲτ ντ' ἐρημὶ;

43. Πὸ γκρίγτιτε̱ τέντε̱ν' ἐ Μολόχουτ, ἐ δε̱ οὔλ' ἐ Πε̱ρντίσε̱ σούαϊγ ῥε̱μφάνιτ, κόνατε̱ ἤε̱ π̇ε̱τε̱ γιοὺ πε̱ρ τε̱ φάλλε̱ μπε̱ τό· ἐ δὸ τοῦ γκρε̱ τοῦ ϋπίε με̱ τέϊγ Βαβυλώνε̱σε̱.

44. Επάτνε̱ π̇απ̇αλάρε̱τε τάνε̱ τέντε̱ν' ἐ μαρτυρίσε̱ ντ' ἐρημὶ, σὶ κούντρε̱ ἐ πὰτ πορσίτουρε̱ ἀτ̇ ἤε̱ ἴ θὰ Μωϋσίουτ τὰ π̇ε̱ν σὶ κούντρε̱ πά

άσῃ αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον τὸν ὁποῖον εἶχεν ἰδεῖ·

45. Τὴν ὁποίαν καὶ παραλαβόντες οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφεραν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν γῆν τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔξωσεν ἀπ᾽ ἔμπροσθεν τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν τοῦ Δαβίδ.

46. Ὅστις εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐζήτησε νὰ εὕρῃ κατοικίαν διὰ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ.

47. Ὁ Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν εἰς αὐτὸν οἶκον.

48. Ἀλλ᾽ ὁ ὕψιστος δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, καθὼς ὁ προφήτης λέγει,

49. « Ὁ οὐρανὸς *εἶναι* θρόνος μου ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον θέλετε οἰκοδομήσει δι᾽ ἐμέ; λέγει Κύριος, ἢ ποῖος ὁ τόπος τῆς ἀναπαύσεώς μου;

50. Ἡ χείρ μου δὲν ἔκαμε ταῦτα πάντα; »

51. Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὦτα σεῖς πάντοτε ἀντιφέρεσθε κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· καθὼς οἱ πατέρες σας, *οὕτω* καὶ σεῖς.

52. Τίνα τῶν προφητῶν δὲν ἐδίωξαν οἱ πατέρες σας; μάλιστα ἐφόνευσαν ἐκείνους οἵτινες προκατήγγειλαν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, τοῦ ὁποίου σεῖς ἐγείνατε τώρα προδόται καὶ φονεῖς.

53. Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκ διαταγῶν ἀγγέλων, καὶ δὲν ἐφυλάξατε.

54. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα κατεκόπτοντο τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας κατ᾽ αὐτοῦ.

55. Ὁ δὲ Στέφανος πλήρης ὢν Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν

τύπωνε̱.

45. Ατε̱ ε μούαρρε̱ δόρρε μπε̱ δόρρε̱, ε ε προύνε̱ με βέτε̱χε πάπαλάρε̱τε̱ τάνε̱ πάσ̈ε̱ με Ιησούνε̱ τε̱ πέϊγνε̱ ζάπ φιλίτε̱, κε̱ ζ̈όϊ Περντία γκὰ φάκεα ε παπαλάρεβε̱τ σάνε γγέρα ντε̱ δίτε̱ τε̱ Δαβίδιτ.

46. Αϊ Fέτι χίρ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ε ού λιοὺτ τε̱ Fεν ν̈ε̱ τέντε̱ Περντίσε̱ Ιακώβιτ.

47. Σωλομόϊ πὰ δε̱ρτόϊ ὄτε̱πὶ πε̱ρ τέ.

48. Πὸ ί Λιάρτι νούκε̱ ρι ντε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ πε̱ρβε̱ με δούαρ̈ρ̈, σὶ κούντρε̱ θότε̱ προφήτη.

49. Κίελι ε̱ότε̱ φρόνι ἴμ, ε δε δέου κέντρ᾽ ε κέμπε̱βε̱τ σε̱ μία᾽ τζφάρε̱ λοϊ ὄτε̱πὶ δό τε̱ με̱ πε̱νι μούα, θότε Ζότι; ά τζφάρε λοϊ δὸ τε̱ γέτε̱ βέντι ί σε̱ πρε̱ϊγτουριτ σίμ;

50. Νούκ᾽ ί κὰ πε̱ρ̈ρε̱ Fίθε̱ κε̱τὸ δόρ̈ρα ἴμε̱;

51. Κόκε̱ πὰ κθίερε̱, ε τε̱ πὰ πρέρε̱ ντε̱ ζέμε̱ρε̱ ε ντε̱ βέσ̈ε̱, γιούβετ Fιθε ν̈ε̱ ρίγι κόντρε̱ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ, σὶ παπαλάρε̱τε τουάϊγ, ἀσ̈τοὺ ε δε γιούβετ.

2. Τζίλινε̱ γκὰ προφήτε̱ νούκε̱ ντόϊκε̱ παπαλάρε̱τε̱ τουάϊγ; ε βράνε̱ ἀτὰ κε̱ ού δε̱φτόϊγνε̱ πε̱ρ τ᾽ ἄρδουρε̱ τε̱ σε̱δρέϊγτιτ, ἀτίγ κε̱ γιούβετ νταστὶ ού πε̱τε̱ προδότε̱ρ, ε δε Fιακε̱τόρε̱

53. Γιούβετ κε̱ κίνι μάρ̈ρε̱ νέμνε̱ με πορσὶ τ᾽ Έγγε̱γετ, ε νούκ᾽ ε ρούαϊγτιτε̱.

54. Ε κούρ διFιούανε̱ κε̱τὸ ού πε̱λτζίτ ζέμε̱ρ έτουρε, ε κε̱ρτζε̱λίγνε̱ δε̱μπε̱τε̱ μπε̱ τέ.

55. Μη αϊ σε̱ ψε̱ ἴσ̈ μπούσ̈ιουρε̱ πρέϊγ Σ̈ινγτιτ Σ̈πίρτ, σὶ βε̱σ̈τρόϊ

οὐρανὸν, εἶδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ·

56. Καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

57. Τότε φωνάξαντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔφραξαν τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν.

58. Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τοὺς πόδας νεανίου τινὸς ὀνομαζομένου Σαύλου.

59. Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.

60. Καὶ γονατίσας ἐφώναξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Κύριε, μὴ λογαριάσῃς εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. ή.

Ο δὲ Σαῦλος ἦτο σύμφωνος εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ. Καὶ ἔγεινεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πάντες διεσπάρησαν εἰς τοὺς τόπους τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

2. Ἔφεραν δὲ τὸν Στέφανον εἰς τὸν τάφον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἔκαμον θρῆνον μέγαν ἐπ' αὐτόν·

3. Ὁ δὲ Σαῦλος ἐκακοποίει τὴν ἐκκλησίαν, ἐμβαίνων εἰς πᾶσαν οἰκίαν, καὶ σύρων ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρέδιδεν εἰς τὴν φυλακήν.

4. Οἱ μὲν λοιπὸν διασπαρέντες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

ντε̱ρ Κίελ, πὰ λε̱βδὶμ Περντίσε̱, ὲ Ἰησούνε̱ ντέ̱νιουρε̱ μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε τὲ̱ Περντίσε̱.

56. Ε θὰ· γιὰ, κὲ̱ σιὸχ Κίελτε̱ χάπουρε̱, ὲ δὲ τὲ̱ πὶρρ' ὲ νιερίουτ κὲ̱ ρὶ μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱ τὲ̱ Περντίσε̱.

57. Ε ἀτὰ θύρρε̱ φὸρτ, ἐ ζοῦνε̱ βέσε̱τ' ἐτοῦρε, ὲ οὐ βε̱ρσούλε̱ ϝίθε̱ πάσκε̱ μπὶ τέ̱.

58. Ε σὶ ὲ ντζούαρε̱ γιάστε̱ γκὰ κιουτέτι, ὶ πίγνε̱ μὲ ϝούρρε̱· ὲ μαρτύρε̱τε̱ βοῦνε̱ ρόπατ' ἐτοῦρε πε̱ρπάρα κέ̱μπε̱βετ νιὲ̱ τριμσιόριτ, κὲ̱ κιούχαεϊγ Σαῦλο,

59. Ε ἐ βρίσνε̱ Στεφάνε̱ μὲ ϝούρρε̱, κὲ̱ θε̱ρρὶτ ἐ θόσ· ὦ Ζότ Ἰησοῦ, πρίτμε̱ Σπίρτινε̱ τίμ.

60. Ε σὶ οὔγνι ϝιούνε̱τε̱, θύρρι μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μάδ· ὦ Ζὸτ; μὸς οὐ ἀ ζὲ ἀτοῦρε πε̱ρ φάϊγ κε̱τὲ̱ πούνε̱· ὲ σὶ θὰ κε̱τὲ̱, φλέτι.

Κρίε Ετέτε̱τε̱. ή. 8.

Ε Σαύλοσε̱ ἱ πε̱λλκὲν βρέϊλ' ἐτίγ· ὲ οὐ πὲ ἀτε̱ δίτε̱ νιε̱ ντγιέκε̱γε̱ ε̱μάδε κόντρε̱ Κίσε̱σε κὲ̱ κὲ ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ· ὲ οὐ πε̱ρχάπνε̱ ϝίθε̱ ντὲ̱ πε̱ρ φσιάτε̱ρα τὲ̱ Ἰουδαίε̱σε̱ ὲ τὲ̱ Σαμαρίε̱σε, πε̱ρ βέτζμε Ἀποστόγετ.

2. Μὰ νιέρε̱ζ μὲ φρίκε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ πε̱νε̱ ξόδν' ὲ Στεφάνητ, ὲ πε̱νε̱ σούμε̱ τὲ̱ κιάρε̱ μπε̱ τέ̱.

3. Ε Σαύλουα πρίστε Κίσε̱νε̱ τούκ' ὲ χίρε̱ στε̱πὶ μπε̱ στε̱πὶ, ὲ τούκ' ὲ ζβρανισουρε̱ πούρρα ὲ ϝρὰ, ὲ ἱ βίγ ντε̱ χαψάνε̱.

4. Ἀτὰ ντὸνε̱ κε̱ κένε̱ πε̱ρχάπορε̱, βίγνε̱ γκὰ νιὲ̱ βε̱ντ μπε̱ τγιάτε̱ρ, τούκ ὲ διδάξουρε̱ φγιάλε̱νε̱.

5. Ὁ δὲ Φίλιππος καταβὰς εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκύρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν.

6, Καὶ οἱ ὄχλοι προσεῖχον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀκούοντες καὶ βλέποντες τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἔκαμνε.

7. Διότι ἐκ πολλῶν ἐχόντων πνεύματα, ἀκάθαρτα, ἐξήρχοντο αὐτὰ φωνάζοντα μετὰ μεγάλης φωνῆς· καὶ πολλοὶ παραλυτικοὶ καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν.

8. Καὶ ἔγεινε χαρὰ μεγάλη ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει.

9. Ἄνθρωπος δέ τις Σίμων ὀνομαζόμενος προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει κάμνων μαγείας, καὶ ἐκπλήττων τὸν λαὸν τῆς Σαμαρείας, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις.

10. Εἰς τὸν ὁποῖον ἔδιδον προσοχὴν πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη.

11. Ἔδιδον προσοχὴν εἰς αὐτὸν, διότι εἶχεν ἐκπλήξει αὐτοὺς πολὺν καιρὸν μὲ τὰς μαγείας.

12. Ὅτε ὅμως ἐπίστευσαν εἰς τὸν Φίλιππον εὐαγγελιζόμενον τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.

13. Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἔμενε πάντοτε μετὰ τοῦ Φιλίππου, καὶ θεωρῶν σημεῖα καὶ θαύματα μεγάλα γινόμενα ἐξεπλήττετο.

14. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι ἡ Σαμάρεια ἐδέχθη τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην.

5. Ε Φίλιπποϊ σὶ ϐάτε ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Σαμαρίε̱σε̱, οὺ διδὰξ ἀτοῦρε Κρίσ̈τινε̱

6. Ε τούρμα Fίθε̱ μπάϊγνε̱ βὲσ̈ μὲ ν̇ιὲ̱ ζέμε̱ρε̱ μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ θούχαϊσ̈νε̱ γκὰ Φίλιπποϊ, τὲκ διFιόϊγνε̱ ἀτὰ ἐ τὲκ σ̈ίχνε̱ θαύμε̱τε̱ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν.

7. Σὲ ψὲ γκὰ σ̈ούμε̱ κὲ̱ κ̇ίσ̈νε̱ Σ̈πίρτε̱ρα τὲ̱ πε̱Fε̱ρα, δίλλε̱ ἀτὰ τούκ' ἐ θίρτουρε̱ μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ· ἐ σ̈οῦμε̱ τὲ̱ μπαϊγτουρε̱ ἐ τὲ̱ τζιάλε̱ οὺ σ̈ε̱ρούχνε̱.

8. Ε οὺ π̇ὲ̱ Fὰζ ἰ μὰδ ντὰ τὲ̱ κιουτέτ.

9. Μὰ νιὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Σίμων, Fε̱ντεϊγ μπὰ τὲ̱ κιουτὲτ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν μαFίρα, ἐ Fε̱ν̇ιὲν φυλὶν' ἐ Σαμαρίε̱σε̱, τούκ' ἐ θὲ̱νε̱ ϐέτε̱χεν' ἐτὶγ, σὲ ε̱̃σ̈τε̱ ν̇ιὲ̱ ἰμάδ.

10. Μπὰ τὲ̱ διFιόϊγνε̱ Fίθε̱ ἰμὰδ ἐ ἰ ϐὸFε̱λλε̱, ἐ θόσ̈νε̱. κούϊγ ε̱̃σ̈τε̱ ἀγιὸ φουκὶ ἐμάδε ἐ Περντίσε̱.

11. Ε ἰ διFιόϊγνε̱ ἀτὶγ, σὲ ψὲ σ̈ούμε̱ κ̇όχε̱ ἰ κ̇ὶσ̈ ντζγιέρε̱ ἀτὰ γκὰ μέ̱ντε̱ μὲ μαFίρα τὲ̱ τίγ.

12. Μὰ κοὺρ π̇εσούανε̱ τὲ Φίλιπποϊ, κ̇ὲ̱ ϐαγγελὶς πὲ̱ρ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱, ἐ δὲ πὲ̱ρ ε̱̃με̱ῤῥ τὲ̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ, παFε̱ζόνισ̈νε̱ π̇ούῤῥα ἐ Fρά.

13. Ε δὲ ἀΐ Σίμωνι π̇εσ̈όϊ, ἐ σὶ οὺ παFε̱ζούα οὺ π̇ασ̈κούα μὲ Φίλιππονε̱· ἐ σὶ σ̈ὶχ νισ̈άνετ' ἐ θαύμε̱τε̱ τὲ̱ με̱δὰ κ̇ὲ̱ π̇έ̱νεϊγνε̱, τζιουδίτεϊγ.

14. Ε σὶ διFιούανε̱ ἀποστόϊγ τε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ Ἱερουσαλὶμ, κ̇ὲ̱ δέξι φγιάλε̱ν' ἐ Περντίσε̱ Σαμαρία, δε̱ρFούανε̱ μπὰ τὰ Πέτρονε̱, ἐ δὲ Ἰωάννε̱

15. Οἵτινες καταβάντες προσηυχήθησαν περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον.

16. Διότι δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιπέσει ἐπ' οὐδένα ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἦσαν βεβαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

17. Τότε ἐπέθετον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον.

18. Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσέφερεν εἰς αὐτοὺς χρήματα,

19. Λέγων, Δότε καὶ εἰς ἐμὲ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ὥστε εἰς ὅντινα ἐπιθέσω τὰς χεῖρας, νὰ λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον..

20. Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τὸ ἀργύριόν σου ἂς ἦναι μετὰ σοῦ εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισας ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτᾶται διὰ χρημάτων.

21. Σὺ δὲν ἔχεις μερίδα οὐδὲ κλῆρον ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· διότι ἡ καρδία σου δὲν εἶναι εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

22. Μετανόησον λοιπὸν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, ἴσως συγχωρηθῇ εἰς σὲ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου.

23. Ἐπειδὴ σὲ βλέπω ὅτι εἶσαι εἰς χολὴν πικρίας καὶ δεσμὸν ἀδικίας.

24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Δεήθητε σεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ ἐπ' ἐμὲ μηδὲν ἐξ ὅσων εἴπετε.

25· Ἐκεῖνοι λοιπὸν, ἀφοῦ ἐμαρτύρησαν καὶ ἐλάλησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερου-

15. Ε πόκε̱ βάνε̱ οὐ λιούτνε̱ πε̱ρ κ̇ε̱τὰ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μίρρε̱ Σ̈πίρτ Σ̈ε̱ἴνγτ.

16. (Σὲ̱ ψὲ̱ νούκ̇' ἴσ̈ ὲ δὲ̱ τζπ̈ρίτουρε̱ μπὲ̱ ντοϊὲ̱ γκὰ ἀτὰ, πὸ βέτε̱με̱ κένε̱ παϝε̱ζούαρε ντ' ε̱̈με̱ρ̈ρ̈ τὲ̱ Ζότιτ Ιησουΐτ).

17. Ατὲ χ̇έρε̱ βίγνε δούαρρτε̱ μπὶ τὰ, ὲ μίρρε̱ Σ̈ε̱ἴνγτ Σ̈πίρτ.

18. Ε σὶ πὰ Σίμωνι κ̇ὲ̱ μὲ τὲ̱ βέ̱νε̱ τὲ̱ δούαρρβετ σ' ἀποστόγετ ἴπατε̱ Σε̱ἴνγτ Σ̈πίρτ οὐ προὺ ἀτοῦρε ἄσπρε̱.

19. Ε οὐ θὰ· ἔμε̱νι ὲ δὲ̱ μούα κ̇ε̱τὲ̱ ἐξουσὶ, κ̇ὲ̱ μπὲ̱ κ̇ε̱δὸ τὲ̱ βὲ̱ δούαρτε̱ σίπε̱ρ, τὲ̱ μάρρε̱ Σ̈ε̱ἴνγτ Σ̈πίρτ.

20. Ε δὲ̱ Πέτρουα ὶ θότ' ἀτὶγ· ἐρϝε̱ντι ἴτ λὲ τὲ̱ χουμπάσε̱ μὲ τὶγ π̇αö̈κ̇ε̱, σὲ ψὲ̱ οὐ με̱ντόβε κ̇ὲ̱ δουρε̱τία ὲ Περντίσε̱ π̈λίχετε̱ μὲ̱ ἄöπρε̱.

21. Τὶ σκ̇ὲ πγιέσε̱ ἂς öοκ̇ε̱ρὶ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱· σὲ ψὲ̱ ζέ̱με̱ρα ὄτε νούκ̇' ε̱̈öτ' ὲ δρεϊγτε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

22. Π̈ὲ̱ν ἀδὰ μετανὶ γκὰ κ̇ε̱γιὸ ὲ κ̇έ̱κια γιότε̱, ὲ λιούτγιου Περντίσε̱ ντὲ̱ ντόδτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ντε̱γένετε̱ μαρε̱ζίκ ὲ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ σάτε.

23. Σὲ ψὲ οὔνε̱ τὲ̱ öὸχ τὶ κ̇έ̱ γὲ̱ πλιὸτ μὲ βε̱ρὲρ τὲ̱ πίκ̇ε̱τε̱, ὲ ντὲ̱ τὲ̱ λίδουρε̱ τ' ἀδικίσε̱.

24. Ε οὐ πε̱ρϝέϊϝκ Σίμωνι, ὲ οὐ θὰ· λιούτουνι γιούβετ Ζότιτ πὲ̱ρ μούα κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὴς βίγε̱ μπὶ μούα ντοϊὲ̱ γκὰ κε̱τὸ κ̇ὲ̱ θάτε̱.

25. Ε ἀτὰ σὶ δάνε̱ μαρτυρὶ, ὲ διδάξνε̱ φγιάλε̱ν' ὲ Ζότιτ, οὐ κθίενε̱ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ, ὲ ντὲ̱ öούμε̱ φöιά-

σαλὴμ, κηρύξαντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐν πολλαῖς κώμαις τῶν Σαμαρειτῶν.

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς τὸν Φίλιππον, λέγων, Σηκώθητι, καὶ ὕπαγε πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· (αὕτη εἶναι ἔρημος)

27. Καὶ σηκωθεὶς ὑπῆγε· καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος Αἰθίοψ, εὐνοῦχος, ἄρχων τῆς Κανδάκης τῆς βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων, ὅστις ἦτο ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν αὐτῆς· οὗτος εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ προσκυνήσῃ εἰς Ἰερουσαλήμ.

28. Καὶ ἐπέστρεφε, καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς ἁμάξης αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν.

29. Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Φίλιππον Πλησίασον, καὶ προσκολλήθητι εἰς τὴν ἅμαξαν ταύτην.

30. Καὶ ὁ Φίλιππος ἔδραμε πλησίον καὶ ἤκουσεν αὐτὸν ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;

31. Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ πῶς ἤθελον δυνηθῆ, ἐὰν δὲν μὲ ὁδηγήσῃ τις; Καὶ παρεκάλεσε τὸν Φίλιππον νὰ ἀναβῇ καὶ νὰ καθίσῃ μετ' αὐτοῦ.

32. Τὸ δὲ χωρίον τῆς γραφῆς, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκεν, ἦτο τοῦτο, «Ἐφέρθη ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν καὶ καὶ ὡς ἀρνίον ἔμπροσθεν τοῦ κείροντος αὐτὸ ἄφωνον, οὕτω δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἀφῃρέθη ἡ κρίσις αὐτοῦ· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς θέλει διηγηθῆ; διότι σηκόνεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.»

34. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος

τε̱ρα τε̱ Σαμαρίτετ ρε̱φίενε̱ Οὐγγίλε̱.

26. Ε Ε̱γγε̱λ' ἰ Ζότιτ ἰ φόλλι Φίλιπποϊτ, ἐ ἰ θὰ γκρέου μπε̱ κε̱μπε̱. ἐ χάϊγδε πρέϊγ Μεσημβρίσε̱, μπ' οὔδε̱ κε̱ ζιπρὲτ γκὰ Ιερουσαλίμι ντε̱ Γάζε· κε̱γιὸ ε̱ὄτε̱ ὄκρετε̱τίρε̱.

27. Ε οὐ γκρε̱ ἐ βάτε· ἐ γιὰ, νιε̱ νιερὶ γκὰ Αἰθιοπία, χαδε̱μ. κε̱ κὲ ὄούμε̱ ἰ δε̱γίερε̱ μπάνε̱ Κανδάκεσε̱ μπρετε̱ρέσε̱σ' Αἰθιόπε̱βετ, αἶ κιὄ μπε̱ δόρρε̱ Fιθε̱ Fε̱ν' ἐ ἀσαϊγ' ἐ κιὄ ἄρδουρε̱ πε̱ρ τε̱ φάλλε̱ ντε̱ Ιερουσαλήμ.

28. Ε κθέιεϊγ ντε̱νιουρε̱ μπε̱ κοτζὶ ἐ διαβὰς προφήτνε̱ Ησαΐανε̱.

29. Ε ἰ θότε̱ Φίλιπποϊτ Σπίρτι. ὄκὸ πε̱ρπάρα, ἐ ἀφε̱ρόου κε̱σάϊγ κοτζίετ.

30. Ε σἰ οὐ λε̱ὄούα Φίλιπποϊ μὲ βρὰπ, ἐ διFιέϊ ἀτε̱ κε̱ διαβὰς προφήτνε̱ Ησαΐανε̱ ἐ ἰ θά· βάλε̱ κουπε̱τὸν, ἀτὸ κε̱ διαβάς;

31. Ἑ δὲ αἰ ἰ θά· κιὄ μοὺντ ντε̱ μὸς με̱ δε̱φτόφτε̱ μούα ντονιε̱; ἐ γιοὺ λιοὺτ Φίλιπποϊτ, τε̱ χίπε̱ν, ἐ τε̱ ρίγ πάὄκε̱ μὲ τε̱.

32. Ε τζόπ' ἐκάρτε̱σε̱ κε̱ διαβὰς κὲ κε̱γιό. Πόσι δάϊι οὐ προὺ πε̱ρ τε̱ θέρτουρε̱, ἐ πόσι κέϊνF κε̱ ρὶ πὰ ζε̱ πε̱ρπάρα ἀτὶγ κε̱ ἐ κὲθ ἀτε̱, ἀὄτοὺ νούκε̱ χάπι Fόγε̱ν' ἐτίγ.

33. Ντε̱ τε̱ ταπεινόσουρε̱ τε̱ τὶγ' γιοὺ γκρὲ Fιούκι ἰ τὶγ· ἐ τε̱ λέρε̱τ ἐτὶγ τζίλι μοὺντ τὰ ξιγίσγε̱; σὲ ψὲ ε̱ὄτε̱ γκρίγτουρε γκὰ δέου γετ' ἐτίγ.

34. Γιοὺ πε̱ρFέϊFκ ἰ δρέδουρι Φί-

πρὸς τὸν Φίλιππον, εἶπε, Παρακαλῶ σε, περὶ τίνος λέγει τοῦτο ὁ προφήτης, περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἄλλου τινός;

35. Καὶ ἀνοίξας ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσας ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο εἰς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν.

36. Καὶ καθὼς ἐξηκολούθουν τὴν τὴν ὁδὸν, ἦλθον εἴς τι ὕδωρ· καὶ λέγει ὁ εὐνοῦχος, Ἰδοὺ ὕδωρ· τί μὲ ἐμποδίζει νὰ βαπτισθῶ,

37. Καὶ ὁ Φίλιππος εἶπεν, Ἐὰν πιστεύῃς ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, δύνασαι. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πιστεύω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

38. Καὶ προσέταξε νὰ σταθῇ ἡ ἅμαξα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν.

39. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ δὲν εἶδεν αὐτὸν πλέον ὁ εὐνοῦχος, ἀλλ' ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.

40. Ὁ δὲ Φίλιππος εὑρέθη εἰς Ἄζωτον; καὶ διερχόμενος ἐκήρυττεν εἰς πάσας τὰς πόλεις, ἕωσοῦ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν.

λιπποϊτ, ἐ ἶ θότε̱· τε̱ λιούτεμ πε̱ρ τζίλινε̱ ἐ θότε̱ προφήτη ἄε̱τε̱; πε̱ρ βέτε̱χε τε̱ τὶγ, ἆ πε̱ρ ντονιε̱ τγιάτε̱ρ;

35. Ε Φίλιπποϊ χάπι Fόγε̱ν' ἐτὶγ, ἐ νίσι γκὰ ἄε̱γιὸ κάρτε̱, ἐ ἶ εὐαγγελίσι ἀτίγ Ιησούνε̱.

36. Ε τὲκ βίγνε̱ οὖδε̱τε̱, ἔοδε̱ μπε̱ τζὰ οὖνε̱· ἐ θότε̱ ἶ δρέδουρι· γιὰ οὖγε̱. τζμε̱ μποδὶς μούα τε̱ παFε̱ζόνεμ;

37. Ε δὲ Φίλιπποϊ ἶ θότε̱· ντε̱ πεσὸν μὲ Fιθε̱ ζε̱με̱ρε̱· μούντ· ἐ δὲ ἄϊ οὐ πε̱ρFέϊFα, ἐ θὰ· πεσόϊγ, σὲ Ιησούϊ Χριστόϊ ἔ̱ὄτε̱ ἶ πίρρι ἶ Περντίσε.

38. Ε πορσίτι ἄε̱ τε̱ κε̱ντρὸν κοτζία ἐ ζμπρίτνε̱ ἄε̱ τε̱ δὶ ντ' οὖγε̱, ἐ δὲ Φίλιπποϊ, ἐ δὲ ἶ δρέδουρι· ἐ ἐ παFε̱ζόϊ ἀτέ.

39. Ε πόκε̱ δούαλε̱ γκὰ οὖγε̱τε̱, ὄπίρτι ἶ Ζότιτ ρε̱μπέου Φίλιπποινε̱. ἐ με̱ σὲ πὰ ἀτε̱ ἶ δρέδουρι, ἐ ἔϊγ τούκ' ἐ Fε̱ζούαρε̱ οὖδε̱σε̱ τίγ.

40. Ε Φίλιπποϊ οὐ Fε̱ν ντ' Αζοτο, ἐ μπε̱ τε̱ σκούαρε̱ διδὰξ Οὔγγίλε̱ ντε̱ πε̱ρ Fιθε̱ κιουτέτε γγέρα σὰ ἀῤῥίου ἀΐ ντε̱ Καισαρί.

ΚΕΦ. θ'.

ΟΔΕ Σαῦλος, πνέων ἔτι ἀπειλὴν καὶ φόνον κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα,

2. Καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως, ἐὰν εὕρῃ τινὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, φέρῃ δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κρίε Ενε̱ντιτε̱. θ'. 9.

Ε Σαύλουα ἐ δὲ τούκ' ἐ τζφίρτουρε̱ κανοσίρα ἐ βρέϊλια κόντρε̱ μαθητίβετ σε̱ Ζότιτ, γιοὺ κιάς τε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ.

2. Ε ἄε̱ρκόϊ πρέϊγ σι κάρτε̱ρα πε̱ρ Δαμασκὸ ντε̱ πε̱ρ Συναγωγίρα ἄε̱ ντε̱ Fέτε̱ ντὸ τζὰ τε̱ γένε̱ γκὰ οὖδα πούρρα ἐ Fρὰ, τὶ πγιέρε̱ λίδουρε̱ ντε̱ Ιερουσαλίμ.

3. Ἐνῷ δὲ πορευόμενος ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

4. Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτὸν, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί μὲ διώκεις;

5. Καὶ εἶπε, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἶμαι Ἰησοῦς τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις· σκληρὸν σοὶ *εἶναι* νὰ λακτίζῃς πρὸς κέντρα.

6. Ὁ δὲ τρέμων καὶ ἔκθαμβος γενόμενος εἶπε, Κύριε, τί θέλεις νὰ κάμω; Καὶ ὁ Κύριος *εἶπε* πρὸς αὐτὸν, Σηκώθητι, καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ θέλει σοὶ λαληθῆ τί πρέπει νὰ κάμῃς.

7. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν, ἵσταντο ἄφωνοι, ἀκούοντες μὲν τὴν φωνήν, μηδένα ὅμως βλέποντες.

Ἐσηκώθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἔχων ἀνεῳγμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ δὲν ἔβλεπεν οὐδένα· καὶ χειραγωγοῦντες αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.

9. Καὶ ἦτο τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ βλέπῃ· δὲν ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

10. Ἦτο δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ Ἀνανίας ὀνομαζόμενος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος δι᾽ ὁράματος, Ἀνανία. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ, Κύριε.

11. Καὶ ὁ Κύριος *εἶπε* πρὸς αὐτὸν, Σηκωθεὶς ὕπαγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὀνομαζομένην, Εὐθεῖαν *καὶ* ζήτησον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰούδα *τινὰ* Σαῦλον ὀνομαζόμενον, Ταρσέα· διότι ἰδοὺ προσεύχεται·

12. Καὶ εἶδε δι᾽ ὁράματος ἄνθρωπον, Ἀνανίαν ὀνομαζόμενον, ὅτι εἰσῆλθε καὶ ἔθεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖ-

3. Ε τὲκ βὶγ, ϝιάου κε̱ κοὺρ οὑ ἀφε̱ρούα ἀἲ ντε̱ Δαμασκὸ· ὲ ἄξαφνα ὲ λάμψι ἀτε̱ ν̇ιε̱ δρίτε̱ Κίελετ.

4. Ε σὶ ῥὰ μπε̱ δὲ, διϝιόϊ ν̇ιε̱ ζε̱ κὶ θὸὂ ἀτὶγ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, ψὲ με̱ ντγιὲκ μούα;

5. Ε ἀἲ οὐ πε̱ρϝέϊϝκ τζίλι γὲ τί, Ζότ; ὲ Ζότι ἱ θὰ ἀτίγ· οὔνε̱ γιὰμ Ιησούϊ, ἀἲ κ̇ε̱ ντγιὲκ τί· πούν᾽ ὲ λίϝε̱ ε̱̃ὂτε̱ πε̱ρ τὶ τε̱ ὂκελμὸτζ δρίζατε̱.

6. Ε ἀἲ τούκ᾽ ὲ δρέδουρε̱, ὲ τούκ᾽ ὲ τζιουδίτουρε̱, θά· ὦ Ζὸτ, τζδὸ τὶ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱ϊγ οὔνε̱; ὲ δὲ Ζότι ἱ θότ᾽ ἀτὶγ· γκρέου μπε̱ κ̇ε̱μπε̱ ὲ χ̇ίρε̱ ντε̱ κιουτὲτ, ὲ δὸ τε̱ τε̱ θούχαετε̱ τὶ τζδούχαετε̱ τε̱ π̇ε̱τζ.

7. Ε ν̇ιέρε̱ζιτε̱ κ̇ε̱ ἱ βίγνε̱ πὰς ἀτὶγ μπένε̱ τε̱ βουβόσουρε̱, σὲ ζε̱νε̱ ὲ διϝιούανε̱, πὸ ντον̇ιε̱ νούκε̱ ὂίχνε̱.

8. Ε Σαύλουα οὐ γκρὲ γκὰ δέου, ὲ νούκ̇ε̱ ὂὶχ ντον̇ιε̱, ντόνε̱ σε̱ ἱ κ̇ιὂσίτε̱ χάπε̱τε̱· πὸ τούκ᾽ ὲ χ̇έκιουρε̱ ἀτε̱ πε̱ρ δόῤῥετ, ὲ προύνε̱ ντε̱ Δαμασκό.

9. Ε ντε̱νι τρὶ δὶτ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ὂὶχ· ἂς χάγκρι, ἂς πίου.

10. Ε ίστε ντε̱ Δαμασκὸ ν̇ιε̱ μαθητὶ κ̇ε̱ κούχαεϊγ Ανανία ὲ ἱ θότ᾽ ἀτὶγ Ζότι ντε̱ ε̱̃ντε̱ρε̱, Ανανία· ὲ δὲ ἀἲ θὰ· γιὰ τὲκ γιὰμ οὔνε̱, Ζότ.

11. Ε δε̱ Ζότι ἱ θότ᾽ ἀτὶγ· γκρέου, ὲ χάϊγδε̱ μπούδε̱ κ̇ε̱ κιούχαετε̱, ἐδρέϊγτε ὲ κ̇ε̱ρκὸ ντε̱ ὂτε̱πὶ τε̱ Ιούδε̱σε̱ ν̇ιε̱ Ταρσιὸτ κ̇ε̱ κιούχετε̱ Σαῦλο· σὲ γιὰ τὲκ φάλετε̱.

12. Ε πὰ ντε̱ ε̱̃ντε̱ρε̱ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Ανανια τε̱ βὶγ, ὲ τε̱ βὶν σίπε̱ρ μπε̱ τε̱ δούαῤῥτε̱ π̇ε̱ρ τε̱ παχτή-

ρα, διὰ νὰ ἀναβλέψῃ.
13. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας, Κύ-
ριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ
ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἔπραξεν
εἰς τοὺς ἁγίους σου ἐν Ἱερουσαλήμ.
14. Καὶ ἐδῶ ἔχει ἐξουσίαν παρὰ
τῶν ἀρχιερέων νὰ δέσῃ πάντας τοὺς
ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.
15. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος,
Ὕπαγε, διότι οὗτος εἶναι σκεῦος ἐκ-
λογῆς εἰς ἐμὲ, διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ
ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασι-
λέων, καὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
16. Ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω δείξει εἰς
αὐτὸν ὅσα πρέπει νὰ πάθῃ ὑπὲρ τοῦ
ὀνόματός μου.
17. Ὑπῆγε δὲ ὁ Ἀνανίας καὶ εἰσ-
ῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθέσας
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε Σαοὺλ
ἀδελφὲ, ὁ Κύριος μὲ ἀπέστειλεν, ὁ
Ἰησοῦς ὅστις ἐφάνη εἰς σὲ ἐν τῇ ὁ-
δῷ καθ' ἣν ἤρχου, διὰ νὰ ἀναβλέψῃς,
καὶ νὰ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου.
18. Καὶ εὐθὺς ἔπεσον ἀπὸ τῶν ὀ-
φθαλμῶν αὐτοῦ ὡς λέπη, καὶ ἀνέβλε-
ψεν εὐθύς· καὶ σηκωθεὶς ἐβαπτίσθη.
19. Καὶ λαβὼν τροφὴν, ἐδυναμώ-
θη, Διέτριψε δὲ ὁ Σαῦλος ἡμέρας
τινὰς μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μα-
θητῶν.
20. Καὶ εὐθὺς ἐκήρυττεν ἐν ταῖς
συναγωγαῖς τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτος
εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
21 Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗ-
τος ὅστις ἐξωλόθρευσεν ἐν Ἱερου-
σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνο-
μα τοῦτο; καὶ ἐδῶ διὰ τοῦτο εἶχεν
ἔλθει, διὰ νὰ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμέ-
νους πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς;
22. Ὁ δὲ Σαῦλος μᾶλλον ἐνεδυ-
ναμοῦτο, καὶ συνέχεε τοὺς Ἰουδαί-

σουρε̱ πάϜενε δρίτε̱νε̱.
13. Ε Ανανία οὺ πε̱ρϜέϊϜκ' ὢ Ζὸτ,
διϜιόβα γκὰ σ̈ούμε̱ πότε̱ πὲρ κ̇ε̱τὲ
ν̇ιερὶ, σὰ τὲ̱ κ̇ε̱κία κὰ πέ̱ρε̱ Σ̈ε̱ϊγτό-
ρε̱βετ σὲ̱ τοῦ ντὲ̱ Ιερουσαλίμ.
14. Ε δὲ κ̇ε̱τοὺ κὰ οὔρδε̱ρ γκὰ τὲ̱
πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ τὲ̱ λίδγε̱ Ϝίθ' ἀ-
τὰ κ̇ὲ̱ ζὲ̱νε̱ γγόγε ε̱̋με̱ρινε̱ τέ̱ντ.
15. Μὰ Ζότι ἳ θὰ ἀτὶγ· χάϊγδε,
σὲ ψὲ κούϊγ ε̱̋σ̈τε̱ τὲκ οὔ ἔνε̱ ὲ ζϜέ-
δουρε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ μπάϊγτουρε̱ ε̱̋με̱ῤῥινε̱
τίμ πε̱ρπάρα τὲ̱ πὰ πέσε̱βετ, ὲ
μπρέτε̱ρετ ὲ τὲ̱ πίγε̱τ σ' Ισραήλητ.
16. Σὲ ψὲ οὐ δὸ τί δὲ̱φτόϊγ ἀτὶγ,
σὰ δὸ τὲ̱ πε̱σόγε̱ ἀΐ πὲ̱ρ ε̱̋με̱ῤῥ τίμ.
17. Ε βάτε Ανανία, ὲ χίρι ντὲ̱
σ̈τε̱πὶ· ὲ σὶ βοῦρι δούαῤῥτε̱ μπὶ τὲ̱,
ὶ θὰ· Σαοὺλ βε̱λὰ, Ζότι μὲ̱ δερϜόϊ
μούα, Ιησοὺϊ κ̇ὲ̱ τοῦ δε̱φτούα τίγ
μπ' οὔδε̱ τὲκ βίγε κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈ὸχτζ, ὲ δὲ
τὲ̱ μπούσ̈ετζ πρέϊγ Σ̈ε̱ίνγτιτ σ̈πίρτ.
18. Ε μὲ ν̇ιὲ̱ χέρε̱ ἳ ῥάνε̱ γκὰ σίτ'
ὲτὶγ πόσι χάλια, ὲ πὰ ἀτὲ̱ τζάστ.
ὲ σὶ οὺ γκρὲ παϜε̱ζούα.
19. Ε σὶ χάγκρι, οὺ φορτζούα· ὲ
ντὲ̱ν̇ι Σαύλουα τζὰ δὶτ πάσ̈κ̇ε̱ μὲ μα-
θητὶ κ̇ὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ Δαμασκό.
20. Ε πὰ με̱νούαρε̱ διδὰξ ντὲ̱
Συναγώγε Κρίσ̈τινε̱, κ̇ὲ̱ κούϊγ ε̱̋σ̈τε̱
ἳ πίῤῥι ὶ Περντίσε̱.
21. Ε τζιουδίτιασ̈νε̱ Ϝίθ' ἀτὰ κ̇ὲ̱
διϜιόϊγνε̱, ὲ θόσ̈νε̱· νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ κούϊγ
κ̇ὲ̱ ἳ πε̱ρχὰπ ντὲ̱ Ιερουσαλὶμ Ϝίθ' ἀτὰ
κ̇ὲ̱ ἳ ζίγνε̱ γγόγε κ̇ε̱τὲ̱ ε̱̋με̱ρ· ὲ δὲ κ̇ε̱-
τοὺ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε ἔρδι κ̇ὲ̱ τὶ πὶγ
λίδουρε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ;
22. Μὰ Σαύλουα σὰ βὶγ πὸ φορ-
τζόνεϊγ, ὲ ἳ πὲ̱ν τὲ̱ πὰϜόγε̱ τζιφούτε̱

ους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ,
ἀποδεικνύων ὅτι οὗτος εἶναι ὁ
Χριστός.
23. Καὶ ἀφοῦ παρῆλθον ἡμέραι
ἱκαναὶ, συνεβουλεύθησαν οἱ Ἰουδαῖοι
νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.
24. Ἐγνωστοποιήθη δὲ εἰς τὸν
Σαῦλον ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· καὶ παρ-
εφύλαττον τὰς πύλας ἡμέραν καὶ
νύκτα, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.
25. Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθη-
ταὶ διὰ νυκτὸς, κατεβίβασαν διὰ τοὺς
τείχους, κρεμάσαντες ἐντὸς σπυρίδος.
26. Καὶ ἐλθὼν ὁ Σαῦλος εἰς Ἰε-
ρουσαλὴμ, ἐπροσπάθει νὰ προσκολ-
ληθῇ εἰς τοὺς μαθητάς· πλὴν πάντες
ἐφοβοῦντο αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες
ὅτι εἶναι μαθητής.
27. Ὁ Βαρνάβας δὲ παραλαβὼν
αὐτὸν ἔφερε πρὸς τοὺς ἀποστόλους,
καὶ διηγήθη πρὸς αὐτοὺς πῶς εἶδε
τὸν Κύριον, ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐ-
λάλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ πῶς ἐν Δα-
μασκῷ ἐκήρυξε μετὰ παῤῥησίας ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.
28. Καὶ ἦτο μετ' αὐτῶν ἐν Ἰε-
ρουσαλὴμ, εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχό-
μενος, καὶ μετὰ παῤῥησίας κηρύττων
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
29. Καὶ ἐλάλει καὶ ἐφιλονεί-
κει μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν· ἐκεῖνοι
δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ θανατώσω-
σιν αὐτόν.
30. Μαθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κα-
τεβίβασαν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ
ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν.
31. Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι
καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ Γα-
λιλαίαν καὶ Σαμάρειαν εἶχον εἰρή-
νην, οἰκοδομούμεναι καὶ περιπα-
τοῦσαι ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ
διὰ τῆς παρηγορίας τοῦ Ἁγίου Πνεύ-

ϰὲ̱ ρίγνε̱ ντὲ̱ Δαμασκό, τούκ' ἐ δε̱-
φτούαρε̱ κὲ̱ ἀὶ ε̱̃σ̈τε̱ Κρίσ̈τι.

23. Ε σὶ ὃκούανε̱ σ̈ούμε̱ δὶτ π̇ένε̱
μουσ̈αβερὲ τζιφούτε̱ τὰ βρόσνε̱ ἀτέ̱·

24. Ε Σαύλουα ἐ νιό χου νιγέτ ἐ-
τοῦρε· ἐ ἀτά ρούαϊγνε̱ δίεῤῥτε̱ νάτ' ἐ
δίτε̱, ϰὲ̱ τὰ βρίτνε̱ ἀτέ̱.

25. Μὰ μαθητίτε̱ ἐ μούαῤῥε̱ ἀτὲ̱
νάτε̱νε̱. ἐ ἐ ζ̇π̇ρίτνε̱ γκά μοῦρι τούκ'
ἐ λε̱σ̈ούαρε̱ μὲ τζόρττε̱.
26. Ε βάτε Σαύλουα ντὲ̱ Ἱερου-
σαλὴμ, ἐ ϰε̱ρκὸν τὲ̱ πε̱ρζίχεϊγ μὲ μα-
θητέϊγ, πό Fίθε̱ τρέμπισνε̱ γκὰ ἀι,
σὲ ψὲ νούκ' ἐ π̇εσόϊγνε̱ ϰὲ̱ κὲ μαθητί.

27. Μὰ Βαρνάβα σὶ ἐ μόῤῥι μὲ
βέτε̱χε̱, ἐ πρού ντ' ἀποστόϊγ, ἐ οὐ
ῥε̱φέου ἀτοῦρε κὶσ̈ πὰτ πάῤῥε̱ Ζότνε̱
μπ' οὗδε̱, ἐ κὶσ̈ ἰ πὰτ φόλλε̱ ἀτὶγ,
ἐ κὶσ̈ διδάξι φάκεζα ντὲ̱ Δαμασκὸ
μπὲ̱ ε̱̃με̱ῤῥ τὲ̱ Ιησούϊτ.

28. Ε βὶγ ἐ ρίγτε π̇άσ̈ϰε̱ μὲ τὰ
ντ' Ιερουσαλὶμ, ἐ διδὰξ φάκεζα ντὲ̱
ε̱̃με̱ῤῥ τὲ̱ Ζότιτ Ιησούϊτ.

29. Ε κουβε̱ντόντε̱, ἐ φιλονικὶσ
μὲ Τζιφούτε̱ ϰὲ̱ φλίσνε̱ Ελληνικὰ,
ἀτὰ ϰε̱ρκόϊγνε̱ τὰ βρισν' ἀτέ̱.

30. Πὸ σὶ ἐ διFιούανε̱ βε̱λάζε̱ρι-
τε̱ ἐ σ̈πούνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Καισαρὶ, ἐ ἐ
δε̱ρFούανε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Ταρσό.
31. Κίσ̈ε̱τε̱ δὰ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ Ιου-
δαίε̱, ἐ Γαλιλαίε̱, ἐ Σαμαρὶ, ϰίσ̈νε̱
πàϊϰ, ἐ ςίσεϊγνε̱, ἐ ἔτζε̱ϊγνε̱ ντὲ̱ φρί-
ϰε̱ τὲ̱ Ζότιτ, ἐ σ̈τόνεϊγνε̱ μὲ παρη-
γορὶ τὲ̱ Σέ̱ϊνγτιτ Σπίρτ.

ματος ἐπληθύνοντο.

32. Ὁ δὲ Πέτρος διερχόμενος διὰ πάντων, κατέβη καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Λύδδαν.

33. Καὶ εὗρεν ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο παραλυτικὸς, ἀπὸ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενος ἐπὶ κραββάτου,

34. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Αἰνέα, σὲ ἰατρεύει Ἰησοῦς ὁ Χριστός· σηκώθητι, καὶ στρῶσον τὴν κλίνην σου. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη.

35. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον.

36. Καὶ ἐν Ἰόππῃ ἦτό τις μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθὰ, ἥτις διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὐτὴ ἦτο πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν τὰς ὁποίας ἔκαμνε·

37. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας συνέβη ἀσθενήσασα νὰ ἀποθάνῃ· καὶ λούσαντες αὐτὴν ἔθεσαν εἰς ἀνώγεον.

38. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Λύδδα ἦτο πλησίον τῆς Ἰόππης, ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ὅτι ὁ Πέτρος εἶναι ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν δύο ἄνδρας, παρακαλοῦντες νὰ μὴ βραδύνῃ νὰ περάσῃ ἕως εἰς αὐτούς.

39. Καὶ σηκωθεὶς ὁ Πέτρος ὑπῆγε μετ' αὐτῶν· τὸν ὁποῖον ἐλθόντα ἀνεβίβασαν εἰς τὸ ἀνώγεον· καὶ παρεστάθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ δεικνύουσαι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἡ Δορκὰς εἰργάζετο ὅτε ἦτο μετ' αὐτῶν.

40. Ὁ δὲ Πέτρος ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, ἐγονάτισε καὶ προσηυχήθη·

32. Ε Ϝιάου τὲκ ὄκὸν Πέτρουα ντὲ̱ πὲ̱ρ Ϝἰθ' ἀτὸ βέ̱ντε ἐ τὲ̱ ζ̈πρὶτ γγέρα μπὲ̱ ὂε̱ΐνγτόρε̱ κὲ̱ ῥίγνε̱ ντὲ̱ Λύδε̱.

33. Ε ἀτγὲ Ϝέτι νὶε̱ νὶερὶ κὲ̱ κιούχαεΐγ Αἰνέα, κὲ̱ ἴὂ ἰ μπάΐγτουρε̱, ἐ δέρϜεΐγ ντὲ̱ ὂτρὰτ τέτε̱ βγιέτ.

34. Ε ἰ θὰ ἀτὶγ Πέτρουα· ὦ Αἰνέα, τὲ̱ ὂε̱ῤῥὸν τὶ Ιησοῦ Χριστόϊ· γκρέου, ἐὂτρὴ ὂτράτνε̱ τὲ̱ντ, ἐ ἄτε̱ τζὰστ οὐ γκρέ.

35. Ε ἐ πάνε̱ ἀτὲ̱ Ϝἰθ' ἀτὰ κὲ ῥίγνε̱ ντὲ̱ Λύδδε̱· ἐ ντὲ̱ Σαρόνε̱, ἐ οὐ κθίενε μπὲ̱ Ζόνε̱.

36. Ε ντὲ̱ Ιόπ κὲ νὶε̱ μαθητρίε̱ κὲ̱ κιούχαεΐγ Ταβιθὰ, κὲ̱ δὸ μὲ θέ̱νε̱ Ζορκάδε· ἀγιὸ ἰὂ πλιὸτ γκὰ πούνε̱ρα τὲ̱ μίῤῥα ἐ γκὰ ἐλεημοσίνε κὲ̱ λέ̱ν.

37. Ε Ϝιάου τὲ̱ σε̱μούρεΐγ μπὰ τὸ δἶτ, ἐ τὲ̱ βδὶς ἄγιὸ, ἐ σὶ ἐ λιάγτινε̱ ἀτὲ̱ ἐ βοῦνε̱ ντὲ̱ τζαρδὰκ.

38. Ε σὶ ε̱ὂτε̱ Λύδδα ἄφε̱ρ Ιόπιτ, ἐ διϜιούανε̱ μαθητέΐγτε̱ κὲ̱ Πέτρουα ε̱ὂτ' ἀτγὲ, δε̱ρϜούανε̱ ντὲ̱ ἀτ δὶ νιέρε̱ζ, ἐ ἰ λιούτιὂνε̱ τὲ̱ μὸς πε̱ρτόγε̱ τὲ̱ βίγε̱ γγέρα μπὲ̱ τά.

39. Ε δὲ Πέτρουα οὐγκρὲ, ἐ βάτε μὲ τὰ πάὂκε̱ ἐ σὶ βάτε, ἐ χίπνε̱ ντὲ̱ τζαρδὰκ· ἐ δούαλε̱ πε̱ραπάρα Ϝἰθε̱ Ϝρὰτ' ἐ βὰ, τούκ' ἐ κιάρε̱, ἐ τούκ' ἐ δε̱φτούκρε̱ κε̱μίὂε̱ρα ἐ ῥόπα κὲ̱ κιὂ πέ̱ῤῥε̱ γγέρα σὰ ἴὂ μὲ ἀτὸ πάὂκε̱ Ζορκάδεα.

40. Ε σὶ ἰ κρέου Πέτρουα Ϝἰθε̱ γκάὂτε̱, ἐ οὔγγὶ Ϝιούνιε̱τε̱ μπὲ̱ δὲ

BKSH

καὶ στραφεὶς πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε: Ταβιθὰ, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθησεν.

41. Ὁ δὲ ἔδωκε χεῖρα εἰς αὐτὴν, καὶ ἐσήκωσεν αὐτήν· καὶ φωνάξας τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν,

42. Ἔγεινε δὲ τοῦτο γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Ἰόππην καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον.

43. Καὶ ὁ *Πέτρος* ἔμεινεν ἱκανὰς ἡμέρας ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέψῃ.

ΚΕΦ. ι΄.

Ἦτο δέ τις ἄνθρωπος ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατόνταρχος ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ λεγομένου Ἰταλικοῦ,

2. Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μετὰ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἔκαμνεν ἐλεημοσύνας εἰς τὸν λαὸν πολλὰς, καὶ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διαπαντός·

3. *Οὗτος* εἶδε φανερὰ δι' ὁράματος, περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κορνήλιε.

4. Ὁ δὲ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε, Τί εἶναι Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Αἱ προσευχαί σου καὶ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνόν *σου* ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5. Καὶ τώρα πέμψον εἰς Ἰόππην ἀνθρώπους, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος·

6. Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέψῃ, ἔχοντι οἰκίαν

ἐ οὐ φάλλ. οὐ κθίε πρέϊγ κούρμιτ, ἐ θὰ· ῶ Ταβιθὰ, γκρέου· ἐ ἁγιὸ χάπι σίτ' ἐσάϊγ, ἐ σὶ πὰ Πέτρονε̱ οὔγκρὲ τὲ̱ ῥίγ.

41. Ε σὶ ἰ δὰ ἀσάϊγ δόῤῥε̱νε̱, ἐ γκρίγτι ἀτὲ̱· ἐ θύῤῥι ὄε̱ϊνγτόρε̱τε̱ ἐ δὲ τὲ̱ ϐάτε̱, ἐ οὐ ἀντζόρι ἀτὲ̱ πε̱ρπάρα τὲ̱ ϝιάλε̱.

42. Ε οὐ διϝιούα ἤε̱γιὸ ντὲ̱ ϝίθε̱ Ἰὸπ, ἐ ὄούμε̱ ἤε̱σούανε̱ μ.πὲ̱ Ζότνε̱.

43. Ε ϝιάου τὲ̱ ῥίγ αἴ ὄούμε̱ δἴτ ντὲ̱ Ἰὸπ, ντὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ νιε̱ΐγτ Σίμων Ταμπάκουτ·

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι. 10.

Ε ἴὄ νιὲ̱ νιερὶ ντὲ̱ Καισαρίε̱, ἤε̱ κιούχαεϊγ Κορνήλιο, Εκατοντὰρχγκὰ ὀρτάγια, ἤε̱ θούχαεΐγ Ιταλιάνε̱,

2. Ι ἤέσε̱σε̱, ἐ ἰ φρικούαρε̱ ἰ Περντίσε̱ μὲ ϝίθε̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ τίγ. ἐ ἤε̱ν σούμε̱ ἐλεημοσύνε ντὲ̱ λαὸ, ἐ ἰ φάλεϊγ, Περντίσε̱ ϝίθε̱ νιέ̱.

3. Κούϊγ πὰ φάκεζα ντὲ̱ νιὲ̱ ε̱̈ντε̱ρε̱, γγέρα νέ̱ντε̱ σαχὰτ τὲ̱ δίτε̱σε̱, Ε̱γγε̱λ τὲ̱ Περντίσε̱ ἤε̱ χίρι τὲκ αἴ, ἐ ἤε̱ ἰ θὰ ἀτὶγ, ῶ Κορνήλ.

4. Μὰ αἴ σὶ ἐ ϐε̱ὄτροΐ ἀτὲ̱, ἐ μόῤῥι φρίκα. ἐ θὰ τζε̱ὄτε̱ ῶ Ζότ; ἐ αἴ οὐ πε̱ρϝέϊϝχ ἀτὶγ· τὲ̱ λιούτουρατ' ἐ τούα, ἐ δὲ ἐλεημοσύνετ' ἐτούα χίπνε̱ ντὲ̱ κουγτὶμ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

5. Ε νταὄτὶ δε̱ρϝὸ νιέρε̱ζ ντὲ̱ Ἰὸπ, ἐ θύῤῥε̱ νιὲ̱ Σίμων, ἤε̱ κιούχαετε̱ Πέτρο.

6. Κούϊγ ϝοστίτετε̱ τὲ νιὲ̱ Σίμων Ταπὰκ, ἤε̱ ε̱ὄτε̱ ὄτε̱πὶ ἐτίγ

πλησίον τῆς θαλάσσης· οὗτος θέλει σοὶ λαλήσει τί πρέπει νὰ κάμνῃς.

7. Καθὼς δὲ ἀνεχώρησεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν πρὸς τὸν Κορνήλιον, ἐφώναξε δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ καὶ ἕνα στρατιώτην εὐσεβῆ ἐκ τῶν διαμενόντων πάντοτε πλησίον αὐτοῦ·

8. Καὶ διηγηθεὶς πρὸς αὐτοὺς τὰ πάντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

9. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐνῷ ἐκεῖνοι ὡδοιπόρουν καὶ ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν, ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς τὸ δῶμα διὰ νὰ προσευχηθῇ, περὶ τὴν ἕκτην ὥραν.

10. Καὶ πεινάσας ἤθελε νὰ φάγῃ, ἐνῷ δὲ ἡτοίμαζον, ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις·

11. Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς σινδόνα μεγάλην, τὸ ὁποῖον ἦτο δεδεμένον ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων, καὶ κατεβιβάζετο ἐπὶ τὴν γῆν.

12. Ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

13. Καὶ ἔγεινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Σηκωθεὶς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε.

14. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μὴ γένοιτο, Κύριε· διότι οὐδέποτε ἔφαγον οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον.

15. Καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου ἔγεινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα.

16. Ἔγεινε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

17. Ἐνῷ δὲ ὁ Πέτρος ἦτο ἐν ἀ-

μπάνε̱ τὲ̱ δέτιτ' κούϊγ δὸ τὲ̱ τὲ̱ θότε̱ τί σὲτζ δούχαετε̱ τὲ̱ ϗέ̱τζ.

7. Ε πόκε̱ ἴκου Ε̱γγε̱λι ϗὲ̱ κουβε̱ντὸν μὲ Κορνίλιονε̱, θύῤῥι δι γκὰ κοπίγτ' ἐτὶγ, ἐ δὲ νιὲ̱ τρὶμ ϗὲ̱ κιὃ φρίϗε̱ν ἐ Περντίσε̱ γκὰ ἀτὰ ϗὲ̱ κιὃ τὲ̱ πεσούαρε̱.

8. Ε σὶ οὐ ῥε̱φέου ἀτοῦρε τὲ̱ Fίθα ἀτὸ, ἴ δε̱ρFόϊ ἀτὰ ντὲ̱ Ιόπ.

9. Ε τὲ̱ νέσε̱ρμενε̱ κοὺρ βίγν' ἀτὰ, ἐ οὐ ἀφε̱ρούανε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ, χίπι Πέτρουα ντὲ̱ ταράτζε̱ τὲ̱ φάλεϊγ, μπὲ̱ σαχὰτ τὲ̱ Fιάὃτε̱τε̱.

10. Ε σὶ ἐ μούαῤῥ' οὔγια, δέὃι τὲ̱ χάϊγ πούϗε̱· ἐ τὲκ πέ̱ϊγνε̱ ἀτὰ πούϗε̱νε̱ Fατὶ, ἴ ἔρδι ἀτὶγ νιὲ̱ ἐκστάσ.

11. Ε ὃὲχ Κίελινε̱ χάπε̱τε̱, ἐ δὲ νιὲ̱ ἔνε̱ ϗὲ̱ ζιπρὶτ τὲκ ἀἳ πόσι νιὲ̱ τζαρτζὰφ ἰ μὰδ, λίδουρε̱ μπὲ̱ κάτε̱ρ ἄνε̱, ἐ πὶγ μπὲ̱ δέ.

12. Ε μπὰ τὲ̱ κένε̱ τζδὸ λοῒ πᾳFε̱τίετ μὲ κάτε̱ρ ϗέ̱μπε̱, ἐ δὲ πίὃε̱, ἐ δὲ Fε̱ρπίγκτ' ἐ δέουτ, ἐ δὲ ζόϊγκτε̱ ἐ Κίελιτ.

13. Ε ἔρδι ζὲ̱ τὲκ ἀἳ, ἐ ἲ θὰ· ὢ Πέτρο, γκρέου, πρὲ, ἐ χά.

14. Ε Πέτρουα θὰ· μὸς κιόφτε̱, Ζὸτ, σὲ ψὲ κούῤῥε̱ νούϗε̱ χάγκρα Fὲ̱ τὲ̱ ντίετε̱ ἃ τὲ̱ πε̱ρFε̱ρε̱.

15. Ε πε̱ρτε̱ρὶ ἔρδι ζέ̱ρι τὲκ ἀἳ πὲ̱ρ σὲ̱ δίτιτ ἐ ἲ θά· ἀτὸ ϗὲ̱ ἰ κὰ Περντία τὲ̱ κε̱ρούαρα, τὶ μὸς ἰ πὲ̱ν τὲ̱ πε̱Fε̱ρα.

16. Ε ϗε̱γιὸ οὐ πὲ̱ γγέρα τὲ̱ τρέτε̱νε̱ χέρε̱· ἐ πάFενε οὐ μούαῤῥ' ἔνα λιὰρτ ντὲ̱ Κίελ.

17. Ε τὲκ με̱ντόνεϊγ Πέτρουα

πορία καθ' ἑαυτὸν, τί ἐσήμαινε τὸ ὅραμα τὸ ὁποῖον εἶδεν, ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τοῦ Κορνηλίου, ἐρωτήσαντες καὶ μαθόντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἔφθασαν εἰς τὴν πύλην·

18. Καὶ φωνάξαντες ἠρώτων, ἂν ὁ Σίμων ὁ ἐπονομαζόμενος Πέτρος, ξενίζεται ἐνταῦθα.

19. Καὶ ἐνῷ ὁ Πέτρος διελογίζετο περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα· Ἰδοὺ, τρεῖς ἄνθρωποι σὲ ζητοῦσι·

20. Σηκωθεὶς λοιπὸν κατάβηθι καὶ ὕπαγε μετ' αὐτῶν, μηδόλως διστάζων, διότι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτούς.

21. Καταβὰς δὲ ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἤλθετε;

22. Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ὁ ἑκατόνταρχος, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, καὶ μαρτυρούμενος ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, διετάχθη θεόθεν ὑπὸ ἁγίου ἀγγέλου νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀκούσῃ λόγους παρὰ σοῦ.

23. Προσκαλέσας λοιπὸν αὐτοὺς ἔσω, ἐφιλοξένησε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης ὑπῆγον μετ' αὐτοῦ.

24 Καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος περιέμενεν αὐτοὺς, συγκαλέσας τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκείους φίλους.

25. Ὡς δὲ εἰσῆλθεν ὁ Πέτρος,

μὲ βέτεχε τε̱ τίγ, τζδὸ τε̱ κε̱ τε̱ πάρριτε̱ κ̈ε̱ πὰ, ἐ γιὰ ν̈ιέρε̱ζιτ' ἐ δε̱ρϜούαρε̱ γκὰ Κορνιλιόϊ, τούκ' ἐ πγέτουρε̱ ὅτε̱πίν' ἐ Σίμωνιτ, ἀρ̈ρ̈ίνε̱ ντε̱ πόρτε̱.

18. Ε σι̇ θύρρε̱ πιέτνε̱ ντε̱ὅτε̱ Σίμωνι κ̈ε̱ κὰ ε̱με̱ρινε̱ Πέτρο κ̈ε̱τοῦ κοντίσουρε̱.

19. Ε τὲκ βίγ ντε̱ρ μεντ Πέτρουα τε̱ πάρριτε̱ κ̈ε̱ πὰ, ί θότ' ἀτίγ ὅπίρτι· γιὰ, τρὲ ν̈ιέρε̱ζ τε̱ κ̈ε̱ρκόγε̱νε̱ τί.

20. Πὸ γκρέου ζπ̈ρίτ, ἐ χάϊγδε μὲ τὰ π̈άὅκ̈ε̱, πὰ βένε̱ ντονίε̱ συλοὴ· σε̱ οὖν' ί κὰμ δε̱ρϜούαρε̱ ἀτά.

21. Ε σι̇ ζπ̈ρίτι Πέτρουα μπὰ τὰ ν̈ιέρε̱ζ κ̈ε̱ κένε̱ δε̱ρϜούαρε̱ γκὰ Κορνήλιοϊ ντε̱ ἀΐ, οὐ θὰ· γιὰ, οὖνε̱ γιὰμ ἀΐ κ̈ε̱ κ̈ε̱ρκόνι· πὲρ τζφάρε̱ πούνε̱ ἔρδτε̱ κ̈ε̱τού;

22. Ε δε̱ ἀτὰ ί θάνε̱· Κορνήλιοϊ Εκατοντάρχου, ν̈ιερὶ ί δρέϊγτι, ἐ μὲ φρίκ̈ε̱ τε̱ Περντίσε̱, ἐ δε̱φτούαρε̱ γκὰ Ϝιθε̱ φυλία ἐ τζιφούτετ, μόρρι οὔρδε̱ρ πρέϊγ ὅε̱ϊνγτιτ Εγγε̱λιτ κ̈ε̱ τε̱ τε̱ θε̱ρρέσε̱ τι ντε̱ ὅτε̱πι τε̱ τίγ, ἐ τε̱ διϜιόγε̱ φγιάλε̱ρα γκὰ τέγε.

23. Ε σι ί κάλι ἀτὰ π̈ρε̱ντα, ί Ϝοστίτι· ἐ δίτε̱ν' ἐ νέτε̱ρμε δόλι μὲ τὰ π̈άὅκ̈ε̱ ἐ βάνε̱ μὲ τε̱ π̈άὅκ̈ε̱ ἐ δὲ τζὰ βε̱λάζε̱ρ κ̈ε̱ κένε̱ γκὰ Ιόπι.

24. Ε δίτε̱ν' ἐ πασταΐγμε χίνε̱ ντε̱ Καισαρὶ· ἐ Κορνήλιοϊ μπε̱γιόδι Ϝε̱ρίτ' ἐτίγ, ἐ μίκτ' ἐ ὅτρε̱ϊγτε̱, ἐ ρίγ, ἐ πρίτ ἀτά.

25. Ε τὲκ κε̱ πε̱ρ τε̱ ρίρε̱ Πέ-

ἐλθὼν ὁ Κορνήλιος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν.

26. Ἀλλ᾽ ὁ Πέτρος ἐσήκωσεν αὐτὸν, λέγων, Σηκώθητι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπος εἶμαι.

27. Καὶ συνομιλῶν μετ᾽ αὐτοῦ εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνηγμένους πολλούς.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς ἄνθρωπον Ἰουδαῖον νὰ ἀναστρέφηται ἢ νὰ πλησιάζῃ εἰς ἀλλόφυλον· ὁ Θεὸς ὅμως ἔδειξεν εἰς ἐμὲ νὰ μὴ λέγω μηδένα ἄνθρωπον βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον.

29. Ὅθεν καὶ προσκληθεὶς ἦλθον χωρὶς ἀντιλογίας· ἐρωτῶ λοιπὸν, διὰ τίνα λόγον με προσεκαλέσατε;

30. Καὶ ὁ Κορνήλιος εἶπεν, Ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἤμην νηστεύων μέχρι τῆς ὥρας ταύτης, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμην ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἐστάθη ἐνώπιόν μου ἀνὴρ μὲ ἐνδύματα λαμπρά;,

31. Καὶ λέγει, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη ἡ προσευχή σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνημονεύθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

32. Πέμψον λοιπὸν εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ βυρσοδέψου πλησίον τῆς θαλάσσης, ὅστις ἐλθὼν θέλει σοὶ λαλήσει.

33. Εὐθὺς λοιπὸν ἔπεμψα πρὸς σέ· καὶ σὺ ἔκαμες καλὰ ὅτι ἦλθες. Τώρα λοιπὸν ἡμεῖς πάντες παριστάμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀκούσωμεν πάντα ὅσα προσετάχθησαν εἰς σὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

τρουα, οὐ πόιϊ Κονήλιοϊ μπε̱ τε̱, ἐ ρὰ ντε̱ρ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τὶγ, ἐ γιοὺ φάλλ.

26. Πὸ Πέτρουα ἐ γκρίγτι ἀτε̱, ἐ ἰ θὰ· γκρέου, σὲ ἐ δὲ οὔνε̱ ν̇ιερὶ γιάμ·

27. Ε τούκ᾽ ἐ κουβε̱ντούαρε̱ μὲ τε̱ χ̇ίρι μπε̱ ὄτε̱πὶ, ἐ ϝέτι κ̇ε̱ κένε̱ μπε̱γέδουρε̱ ὄούμε̱.

28. Ε οὐ θότ᾽ ἀτοῦρε· γιούβετ μίῤῥ᾽ ἐδίγι κ̇ε̱ σε̱ὄτε̱ ντε̱γίερε̱ ν̇ιε̱ϊτ τζιφούτιτ τε̱ π̇αὄκόνετε̱, ἀ τ᾽ ἀφε̱ρόνετε̱ μὲ ν̇ιερὶ πρέϊγ τγιέτε̱ρ μιλέτιτ· μὰ μοὺα με̱ δε̱φτόϊ Περντία τε̱ μὸς θὸμ ντον̇ιε̱ ν̇ιερὶ τε̱ ντίερε̱, ἀ τε̱ πε̱ϝε̱ρε̱.

29. Πρὰ ἀντάϊγ πόκε̱ με̱ θύῤῥε ἄρτζε̱ πὰ π̇ε̱ῤῥε̱ φγιάλε̱· οὐ πιὲσ ἀδὰ πε̱ρτζ φάῤῥε̱ πούνε̱ με̱ κ̇ίνι θύῤτουρε̱ μούα;

30. Ε δὲ Κορνήλιοϊ θὰ· γιάνε̱ κάτε̱ρ δὶτ γγε̱ρα νταὄτὶ κ̇ε̱ ἀϝε̱ρόγε̱, ἐ ντε̱ ν̇ε̱ντε̱ σαχὰτ φαλλεὄε̱ ντε̱ ὄτε̱πὶ τίμε· πὸ κοὺρ γιὰ ἐ κε̱ντρόϊ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ πε̱ρπάρα μέγε βέὄουρε̱ μὲ ρόπ̇ε̱ τε̱ π̇άρδα.

31. Ε θότε̱· ὦ Κορνὴλ τοῦ διϝιούα τε̱ φάλετε̱ τὰτ, ἐ δὲ ἐλεημοσίνετ᾽ ἐτοὺα οὐ κουπε̱τούανε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

32. Δε̱ρϝο ἀδὰ ντε̱ Ἰόπ, ἐ θύῤῥε̱ Σίμωνε̱, κ̇ε̱ κιούχχετε̱ Πέτρο· κούϊγ ε̱ὄτε̱ κονέψουρε̱ ντε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ Σίμωνητ Ταπ̇άκουτ μπάνε̱ τε̱ δετιτ· ἐ σὶ τε̱ βίγε̱ αἱ δὸ τε̱ τε̱ θότε̱ τίγ.

33. Ε ἄτε̱ τζάστ δε̱ρϝόϊα τεχ τέγε· ἐ δὲ τὶ μίῤῥε̱ π̇ε̱ῤῥε κ̇ε̱ ἔρδε· νὰ δὰ νταὄτὶ τε̱ ϝίθε̱ κ̇ε̱του γέμι περπάρα Περντίσε̱ τε̱ διϝιόγεμε ατὸ κ̇ε̱ τε̱ κὰ τὶ Περντία πορσίτουρε̱.

34. Τότε ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ στόμα εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας γνωρίζω, ὅτι δὲν εἶναι προσωπολήπτης ὁ Θεός.

35. Ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὅστις φοβεῖται αὐτὸν, καὶ ἐργάζεται δικαιοσύνην, εἶναι δεκτὸς εἰς αὐτόν.

36. Τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀπέστειλε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· (οὗτος εἶναι ὁ Κύριος πάντων).

37. Τὸν λόγον *τοῦτον* σεῖς ἐξεύρετε, ὅστις ἐκηρύχθη καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν ὁ Ἰωάννης·

38. Πῶς ὁ Θεὸς ἔχρισε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρὲτ μὲ Πνεῦμα Ἅγιον καὶ μὲ δύναμιν, ὅστις διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ θεραπεύων πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου· διότι ὁ Θεὸς ἦτο μετ' αὐτοῦ.

39. Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες πάντων ὅσα ἔκαμε καὶ ἐν τῇ γῇ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου·

40. Τοῦτον ὁ Θεὸς ἀνέστησε τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ,

41. Οὐχὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν, ἀλλ' εἰς μάρτυρας τοὺς προδιωρισμένους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἡμᾶς, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν μετ' αὐτοῦ ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν·

42. Καὶ παρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς νὰ κηρύξωμεν πρὸς τὸν λαὸν, καὶ νὰ μαρτυρήσωμεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζών-

34. Ε δὲ Πέτρουα σὶ χάπι Fόγενε, θά· μὲ τὲ βερτέτα ὲ ὑιὸχ σὲ Περντία νούκε βεὅτρὸν ντὲ φάκε τὲ ὑιέρεζετ,

35. Πὸ ντὲ τζδὸ φυλὶ, ἀἴ κὲ ἴ κὰ φρίκεν' ἀτὶγ ὲ πὲν τὲ δρέϊγτενε, ἕὅτε ἴ δέξουρε ντὲ ἀΐ.

36. Φγιάλενε κὲ δερFόϊ ἀΐ ντὲ πίγ τὲ Ισραήλητ, μὲ τὲ βαγγελίσουρε τὲ πάϊκιτ μὲ ἄνε τὲ Ιησοῦ Χριστόϊτ· κουΐγ ἕὅτε Ζὸτ ἴ Fίθεβετ.

37. Γιούβετ ὲ δίγι ἀτὲ κὲ Fιάου ντὲ πὲρ Fίθε Ιουδαίε, σὶ πέρι νίσεγενε γκὰ Γαλιλαία, ὲ πὰς παFεζίμιτ κὲ κηρύξι Ιωάννη.

38. Ιησούνε γκὰ Ναζαρέτι, κὲ Περντία ὲ χρίσι ἀτὲ μὲ Σπίρτι ὅέϊγτ ὲ μὲ φουκὶ, ἀΐ πέρρι οὔδενε τούκ' ὲ πέρρε τὲ μίρρα, ὲ τούκ' ἐὅερουαρε Fίθ' ἀτὰ κὲ κένε σκλαβόσουρε γκὰ δγιάλι, σὲ Περντία κὲ πάὅκε μὲ τέ.

39. Ε νέβετ γέμι μαρτύρε Fίθ' ἀτοῦρε πούνεραβετ κὲ πέρι ντὲ βεντ τὲ τζιφούτετ, ὲ δὲ ντ' Ιερουσαλὶμ· μὰ ἀτὲ κὲ βράνε, ὲ ὲ μπερθίενε ντὲ κρουΐκ.

40. Κετὲ Περντία πὰ ὲ γγιάλι μπὲ τὲ τρέτενε δίτε, ὲ ὲ πέρρι ἀτὲ τὲ δουκεΐγ.

41. Γιὸ ντὲ Fίθε λαὸ, πὸ ντὲ μαρτύρε κὲ κένε χειροτονίσουρε κὲ μὲ περπάρα γκὰ Περντία, ντὲ νέβετ, κὲ χάγκρεμ ὲ πὶμ μὲ τὲ πάὅκε σὶ οὺ γγιὰλ ἀΐ γκὰ τὲ βδέκουριτε ὲ παστάγε.

42. Ε νὰ πορσίτι νέβετ τὲ διδάξγεμε ντὲ λαὸ, ὲ τὲ μαρτυρίσγεμε σὲ ἀΐ ἕὅτε πέρρε γκὰ Περντία Fιουκάτας ἴ σε Fιάλεβετ, ὲ δὲ σε βδέ-

των καὶ νεκρῶν·

43. Εἰς τοῦτον πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ θέλει λάβει ἄφεσιν ἁμαρτιῶν πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν·

44. Ἐνῷ ἔτι ἐλάλει ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τούτους, ἐπῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον·

45. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι ἦλθον μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐξεχύθη καὶ ἐπὶ τα ἔθνη.

46 Διότι ἤκουον αὐτοὺς λαλοῦντας γλώσσας, καὶ μεγαλύνοντας τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος,

47 Μήπως δύναταί τις νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὕδωρ, ὥστε νὰ βαπτισθῶσιν οὗτοι, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμεῖς;

48 Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Τότε παρακάλεσαν αὐτὸν νὰ διαμείνῃ ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΗΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ ὅτε ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐφιλονείκουν μετ᾽ αὐτοῦ οἱ ἐκ περιτομῆς,

3 Λέγοντες, Ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἀνθρώπους ἀπεριτμήτους, καὶ συνέφαγες μετ᾽ αὐτῶν,

4 Ὁ δὲ Πέτρος ἤρχισε, καὶ ἐξέθετε πρὸς αὐτοὺς τὰ *γενόμενα* κατὰ σειρὰν, λέγων,

κουρετ.

43. Πὲρ κἑτὲ ἄπενε μαρτυρὶ Fίθε προφήτε, κὲ τὲ ντεγίεριτ᾽ ἐ φάγεβετ ἐ μὲρρ πρέϊγ ἀσὶ τζίλι δὸ κὲ πεσὸν ντὲ ἀί.

44. Ε δὲ πὸ τὲκ φλὶτ Πέτρουα κετὸ φγιάλε, ζπρίτι Σέϊνγτι Σπὶρτ μπὶ Fίθ᾽ ἀτὰ κὲ διFιόϊγνε φγιάλενε.

45. Ε οὐ τζιουδίτνε ἀτὰ κὲ πεσούανε γκὰ τὲ πρέρετε σὰ πάτνε ἄρδουρε μὲ Πέτρονε, σὲ ψὲ δουρετία ἐ Σέϊνγτιτ Σπὶρ οὐ δὲρδ ἐ δὲ μπὲ φυλὶ τὲ τγιέρα.

46. Σὲ ψὲ ἰ διFιόϊγνε ἀτὰ κὲ φλίὅνε μπὲ τγιάτερ λοΐ Fιούχερα, ἐ κὲ λεβδόϊγνε Περντίνε· ἀχιέρε οὐ περFέϊFκ Πέτρουα, ἐ θά.

47. Βάλε ἕὅτε ντονὶε κὲ τὲ νὰ μποδίσγε οὔγετε τὲ μὸς παFεζόν ενε κετὰ, κὲ μούαρρε Σέϊνγτινε Σπὶρτ, σὶ ἐ δὲ νάβετ;

48. Ε ἱ πορσίτι ἀτὰ κὲ τὲ παFεζόνενε ντ᾽ ἔμερρ τὲ Ζότιτ· ἀχιέρε γιοὺ λιούτν᾽ ἀτὶγ κὲ τὲ κεντρόγε τζὰ δὶτ μὲ τά.

Κρίε Ενιεμπεδγιέτε. ια. 11.

Ε διFιούανε Αποστόϊγτε ἐ δὲ βεΐλάζεριτε, κὲ ἴὅνε ντὲ Ιουδαίε, σὲ ἐ δὲ τὲ πὰ πέσετε ἐ δέξνε φγιάλεν᾽ ἐ Περντίσε.

2. Ε κούρ βάτε Πέτρουα ντ᾽ Ιερουσαλὶμ, κερτόϊγνε μὲ ἀτὲ ἀτὰ κὲ κὶὅνε Περιτομή.

3. Ε ἱ θόὅνε· ψὲ βάϊγτε ντὲ νιέρεζ κὲ σγιάνε περιτὲμνουρε, ἐ χάγκρε μὲ τά.

4. Ε σὶ νίσι Πέτρουα, οὐ δεφτὸν ἀτοῦρε νιὲ γκὰ νιὲ, ἐ οὐ θόὅ.

5 Ἐγὼ ἤμην προσευχόμενος ἐν
τῇ πόλει Ἰόππῃ καὶ εἶδον ὅραμα ἐν
ἐκστάσει, σκεῦός τι καταβαῖνον ὡς
σινδόνα μεγάλην, ἥτις *δεδεμένη* ἀπὸ
τῶν τεσσάρων ἄκρων κατεβιβάζετο
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθε μέχρις ἐμοῦ·
6 Εἰς τὴν ὁποίαν ἀτενίσας παρε-
τήρουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα
τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπε-
τὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7 Καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν
πρὸς ἐμὲ, Σηκωθεὶς, Πέτρε, σφάζον
καὶ φάγε.
8 Καὶ εἶπον, Μὴ γένοιτο, Κύ-
ριε, διότι οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρ-
τον εἰσέλθῃ ποτε εἰς τὸ στόμα μου.
9 Καὶ ἡ φωνὴ μοὶ ἀπεκρίθη ἐκ
δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ὅσα ὁ Θε-
ὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα.
10 Ἔγεινε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πά-
λιν ἀνεσύρθησαν ἅπαντα εἰς τὸν οὐ-
ρανόν.
11 Καὶ ἰδοὺ, τῇ αὐτῇ ὥρᾳ τρεῖς
ἄνθρωποι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν
ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι πρὸς ἐμὲ ἀπὸ
Καισαρείας.
12 Εἶπε δὲ πρὸς ἐμὲ τὸ Πνεῦμα
νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν μηδόλως δι-
στάζων· ἦλθον δὲ μετ' ἐμοῦ καὶ οἱ
ἓξ οὗτοι ἀδελφοὶ, καὶ εἰσήλθομεν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ ἀνθρώπου.
13 Καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς,
πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ, ὅτι ἐστάθη καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Ἀπόστειλον ἀνθρώπους εἰς Ἰόπ-
πην καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα
τὸν ἐπονομαζόμενον Πέτρον,
14 Ὅστις θέλει λαλήσει πρὸς σὲ
λόγους, δι' ὧν θέλεις σωθῇ σὺ καὶ πᾶς
ὁ οἶκός σου.
15 Καὶ ἐνῷ ἤρχισα νὰ λαλῶ, τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπῆλθεν ἐπ' αὐ-

5. Οὔνε̱ γέσ̈ε̱ ντὲ̱ κιουτὲ̱τ ντὲ̱
Ιὸπ ἐ φάλλεσ̈ε̱, ἐ πάτζε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ ἐκ-
στὰς κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ πάρε̱, ν̇ιὲ̱ φάῤῥε̱ ἔνε̱
πόσι τζαρτζὰφ ἰμὰδ ϐάρτουρε̱ γκὰ
τὲ̱ κάτε̱ρ ἄνε̱τε̱, ἐ ζπ̇ρίτι γκὰ Κίελ̇-
τε̱, ἐ ἔρδι γγέρα τὲκ οὔ.
6. Ε τούκ' ἐ βε̱σ̈τρούαρε̱ μπὰ τὲ̱
κουπε̱τόϐα· ἐ πάτζε̱ π̇αϝετὶ κάτε̱ρ
κ̇έ̱μπε̱για τὲ̱ δέουτ, ἐ δὲ π̇ίσ̈ε̱τε̱, ἐ δὲ
ϝε̱ρπίνγτε̱; ἐ δὲ ζόϊγκτ' ἐ Κίελ̇ιτ.
7. Ε δ̇ιϝιόβα ν̇ιὲ̱ ζὲ̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ θὸσ̈
γκρέου Πέτρο, ἐ πρὲ, ἐ χ̣ά·

8. Ε οὔνε̱ θάτζε̱· μὸς κιόφτε̱, ὦ
Ζὸτ' σὲ ντον̇ιὲ̱ ἐ ντίερε̱ ἆ ἐπε̱ϝέ̱ρε̱
νούκ̇ε̱ χ̣ίρι κ̇οὺρε ντὲ̱ ϝόγε̱ τίμε.
9. Ε μοῦ πε̱ρϝέϊκ πὲ̱ρ σὲ̱ δ̇ίτιτ
ζέ̱ρι γκὰ Κίελ̇ι· ἀτὸ κ̇ὲ̱ κά Περντία τὲ̱
κε̱ρούαρα, τὶ μὸς ἰ κ̇ὶγ πὲ̱ρ τὲ̱ πε̱ϝέ̱ρα.
10. Ε κε̱γιὸ οὺ π̇ὲ̱ γγέρα μπὲ̱ τὲ̱
τρέτε̱νε̱ χ̇έρε̱ ἐ πε̱ρσε̱ρὶ οὺ χόϊκνε̱
τὲ̱ ϝίθα ντὲ̱ρ Κίελ̇.
11. Ε γιὰ, ἀτὲ̱ χ̇έρε̱ ἀῤῥίγτινε̱
τρὲ ν̇ιέρε̱ζ μπὲ̱ σ̈τε̱π̇ὶ τὲκ γέσ̈ε̱ κονέ-
ψουρε̱, τὲ̱ δε̱ρϝούαρε̱ γκὰ Καισαρία
τὲκ οὔ.
12. Ε Σ̈πίρτι μὲ̱ θὰ μούα τὲ̱
πασκόνεμ μὲ τὰ, πὰ ντον̇ιὲ̱ τὲ̱ ῥού-
αϊτουρε̱· ἐ ἔρδε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μούα ἐ δὲ
κ̇ε̱τὰ τὲ̱ ϝιάσ̈τε̱ ϐε̱λάζε̱ρ, ἐ χούϊγτιμ
ντὲ̱ σ̈τε̱π̇ὶ τὰ τὶγ ν̇ιερίουτ.
13. Ε ἀ̇ἴ νὰ ῥε̱φέου νέϐετ, κ̇ὶσ̈
πὰ Ἔγγε̱λ̇ινε̱ κ̇ὲ̱ ἰ δ̇όλ̇ι πε̱ρπάρα ντὲ̱
σ̈τε̱π̇ὶ τὲ̱ τὶγ, ἐ ἰ θὰ ἀτὶγ· δ̇ε̱ρϝὸ
ν̇ιέρε̱ζ ντὲ̱ Ιὸπ, ἐ θύῤῥε̱ Σίμωνε̱ κὲ̱
κιούχαετε̱ Πέτρο.

14. Ε ἀ̇ἴ δ̇ὸ τὲ̱ τὲ̱ θότε̱ τὶ φγιά-
λε̱, ἐ μὲ ἀτὸ φγιάλε̱ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈πε̱τὸτζ
τὶ ἐ δὲ ϝίθε̱ σ̈τε̱πία ὄτε.
15. Ε πόκε̱ νίσα οὔνε̱ τὲ̱ κουϐε̱ν-
τόγε̱, ζπ̇ρίτι Σ̈έ̱ινγτι Σ̈πίρτ μπιτὰ,

τους, καθὼς καὶ ἐφ' ἡμᾶς κατ' ἀρχάς·

16 Τότε ἐνεθυμήθην τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῇ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

17 Ἐὰν λοιπὸν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἴσην δωρεὰν ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, διότι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐμποδίσω τὸν Θεόν;

18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Καὶ εἰς τὰ ἔθνη λοιπὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωήν.

19 Οἱ μὲν λοιπὸν διασκορπισθέντες ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ γενομένου διὰ τὸν Στέφανον ἐπέρασαν ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας εἰς μηδένα κηρύττοντες τὸν λόγον, εἰμὴ μόνον εἰς Ἰουδαίους.

20 Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστὰς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν.

21 Καὶ ἦτο χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· καὶ πολὺ πλῆθος πιστεύσαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον.

22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος περὶ αὐτῶν εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις. καὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Βαρνάβαν διὰ νὰ περάσῃ ἕως Ἀντιοχείας.

23 Ὅστις ἐλθὼν, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκίνει πάντας νὰ ἐμμένωσιν ἐν σταθερότητι καρδίας εἰς τὸν Κύριον·

24 Ἐπειδὴ ἦτο ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη εἰς τὸν Κύριον πλῆθος ἱκανόν.

σι ε̄ δε̱ μπὶ νέβετ χέρε̱ν' ε̄ πάρε̱.

16. Ε με̱ ἔρδι ντε̱ φικὶρ φγιάλια ε̄ Ζότιτ, κοὺρ θόσ· κε̱ Ἰωάννη παϜε̱ζόϊ με̱ οὖγε̱, μὰ γιούβετ δὸ τε̱ παϜε̱ζόνενι με̱ Σ̈πὶρ σ̈ε̱ΐνγτ.

17. Ντε̱σ̈τε̱ δὰ κε̱ τε̱ τίλλε̱νε̱ δουρε̱τὶ δὰ Περντία μπὰ τὰ κε̱ πεσούανε̱ μπε̱ Ζότνε̱ Ἰησούνε̱ Χριστόνε̱, πόσι ε̄ δε̱ ντε̱ νέβετ, τζγιὰμ οὖν' ε̄ ζότι κε̱ τε̱ μποδὶς Περντίνε̱;

18. Ε σι διϜιούανε̱ κε̱τὸ φγιάλε̱, πουσ̈ιούανε̱, ε̄ λε̱βδόϊγνε̱ Πε̱ρντίνε̱, ε̄ θόσ̈νε̱· ἀδὰ ε̄ δε̱ ντε̱ τε̱ πὰ κέσε̱ πὰς κὰ δε̱νε̱ Περντία μετανὴ πε̱ρ γέτε̱.

19. Ατὰ δὰ κε̱ κένε̱ πε̱ρχάπουρε̱ γκὰ χέλμι κε̱ οὐ κε̱ πε̱ρ Στεφάνε̱, βάνε̱ γγέρα μπε̱ Φοινὶκ, ε̄ δε̱ ντε̱ Κύπρο, ε̄ δε̱ ντ' Αντιοχὴ, πὰ φόλλε̱ νιερίουτ φγιάλε̱νε̱, πε̱ρ βέτζμε Τζιφούτετ.

20. Ε τζὰ πρέϊγ σ̈ούρεσ̈ ἴσ̈νε̱ γκὰ Κύπρουα. ε̄ δε̱ γκὰ Κυρίνι, κε̱τὰ σι χίνε̱ ντ' Αντιοχὴ φλίσ̈νε̱ μπε̱ Ελλήνε̱, ε̄ οὐ βαγγελίσνε̱ Ζότνε̱ Ιησούνε̱.

21. Ε δόρρ' ε̄ Ζότιτ ἴσ̈ με̱ τὰ πάσ̈κε̱, ε̄ σ̈ούμε̱ νέμουρε̱ νιέρε̱ζετ σ πεσούανε̱ οὐ κθίενε̱ μπε̱ Ζότνε̱.

22. Ε οὐ διϜιούα κε̱γιὸ φγιάλε̱ ντε̱ βέσ̈ε̱ τε̱ Κίσ̈ε̱σε̱ κε̱ κε̱ ντ' Ιερουσαλὴμ πε̱ρ κε̱τά· ε̄ δε̱ρϜούανε̱ Βαρνάβε̱νε̱ τε̱ βὶγ γγέρα ντ' Αντιοχή.

23. Ε αἴ σι βάτε, ε̄ πὰ δουρε̱τὶν ε̄ Περντίσε̱, οὐ Ϝε̱ζούα, ε̄ ι̅ πορ σίτι τε̱ Ϝίθε̱ τε̱ ρίγνε̱ με̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ μπάνε̱ Ζότιτ.

24. Σε̱ ψε̱ ἴσ̈ νιερὶ ι̅ μίρρε̱, ε̄ πλιὸτ πρέϊγ σ̈ε̱ΐνγτιτ σ̈πὶρτ, ε̄ πρέϊγ πέσετ. ε̄ οὐ σ̈τούα σ̈ούμε̱ τούρμε̱ νιέρε̱ζετ μπε̱ Ζόνε̱.

25 Τότε ἐξῆλθεν εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἔφερεν εἰς Ἀντιόχειαν.

26 Καὶ συνελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἓν ὁλόκληρον ἔτος ἐδίδαξαν πλῆθος ἱκανὸν, καὶ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ Χριστιανοί.

27 Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.

28 Σηκωθεὶς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος, ἐφανέρωσε διὰ τοῦ Πνεύματος, ὅτι ἔμελλε νὰ γείνῃ μεγάλη πεῖνα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἥτις καὶ ἔγεινεν ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος.

29 Ὅθεν οἱ μαθηταὶ ἀπεφάσισαν ἕκαστος αὐτῶν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν, νά πέμψωσι βοήθειαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

30. Τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον, ἀποστείλαντες αὐτὴν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπεχείρησεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς νὰ κακοποιήσῃ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.

2 Ἐφόνευσε δὲ διὰ μαχαίρας, Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου.

3 Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστὸν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, προσέθεσε νά συλλάβῃ καὶ τὸν Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων.)

4. Τὸν ὁποῖον καὶ πιάσας ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, παραδώσας αὐτὸν εἰς τέσσαρας τετράδας στρατιωτῶν

25. Ε βαρνάβα οὒ νίσ πε̱ρ Ταρσὸ τε̱ κε̱ρκὸν Σαύλονε̱· ε̇ σι ε̇ Ϝέτι ἀτε̱, ε̇ προὺ ἀτε̱ ντ' Αντιοχή.

26. Ε κεντρούανε̱ νιε̱ μοτεμὸτ τε̱ τέρε̱ μπε̱ Κίσ̱ε, ε̇ διδάξνε̱ σ̱ούμε̱ πό-τε̱ κάκε̱, κε̱ ντ' Αντιοχὴ πρωτοπάρε̱ οὒ κιουάϊγτινε̱ μαθητέϊγτε̱ Χριστιάνε̱.

27. Ε μπὰ τὸ δἰτ ζβρί τνε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι ντ' Αντιοχὴ προφήτε̱ρ.

28. Ε σι οὒ γκρὲ νιε̱ πρέϊγ σ̱ούρεσ̱ κε̱ κιούχαεϊγ Αγαβο, σ̱ε̱νόϊ με̱ ἄνε̱ τε̱ σ̱έϊνγτιτ σ̱πὶρτ νιε̱ οὔγιε τε̱ μάδε̱ κε̱ δὸ τε̱ βε̱νεϊγ ντε̱ πε̱ρ Ϝίθε δε̱· ε̇ ἀγιὸ οὔγιε οὒ βε̱ ντε̱ κόχε̱ τε̱ Καίσαρ Κλαύδιουτ.

29. Ε γκὰ μαθητέϊγτε̱ σι κούντρε̱ κἰσ̱ Ϝίθε̱ κουσ̱, ἀποφασίσνε̱ τζίλι δὸ τοῦ δε̱ρϜέγνε̱ ντίχμε̱ βε̱λάζε̱ρετ κε̱ ρίγνε̱ ντε̱ Ιουδαίε̱.

30. Κούντρε̱ ε̇ δὲ ε̇ βε̱νε̱, ε̇ οὒ δε̱ρϜούανε̱ πλέκετ με̱ δόρρε̱ τε̱ Βαρνάβε̱σε̱, ε̇ δὲ τε̱ Σαύλοσε̱.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιβ. 12·

Μπὰ τε̱ κόχε̱ ἀχιέρε νίσι μπρέτι Ηρωδ τε̱ σ̱τίγ δούαρρτε̱, ε̇ τε̱ βε̱ν τε̱ κέϊκ μπε̱ τζὰ νιέρε̱ζ γκὰ τε̱ κίσ̱ε̱σε̱.

2. Ε βράου Ιάκωβονε̱ τε̱ βελάν ε̇ Ιωάννητ. με̱ θίκε̱.

3. Ε σι πὰ κε̱ οὒ πε̱λκε̱ν κε̱γιό Τζιφούτετ, βοῦρι νιγέτ τε̱ ζίγ ε̇ δὲ Πέτρονε̱· (ε̇ ἴσ̱νε̱ δἰτ ε̇ Αιψόβετ.)

4. Ατε̱ ε̇ δε̱ ε̇ ζοῦρι, ε̇ ε̇ βοῦρι ντε̱ χαψάνε̱, ε̇ ε̇ δὰ τὰ ρούϊγνε̱ ἀτε̱ κάτε̱ρ τοῦφα τρίμαβετ γκὰ κάτε̱ρ.

διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν, θέλων μετὰ τὸ πάσχα νὰ παραστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν λαόν.

5. Ὁ μὲν λοιπὸν Πέτρος ἐφυλάττετο ἐν τῇ φυλακῇ· ἐγίνετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀκατάπαυστος προσευχὴ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

6. Ὅτε δὲ ἔμελλεν ὁ Ἡρώδης νὰ παραστήσῃ αὐτὸν, τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Πέτρος ἐκοιμᾶτο μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος μὲ δύο ἁλύσεις, καὶ φύλακες ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐφύλαττον τὸ δεσμωτήριον.

7. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν ἐξαίφνης, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· κτυπήσας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἐξύπνισεν αὐτὸν, λέγων, Σηκώθητι ταχέως· Καὶ ἔπεσον αἱ ἁλύσεις αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν.

8. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν, Περιζώσθητι, καὶ ὑπόδησον τὰ σανδάλιά σου· καὶ ἔκαμεν οὕτω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φόρεσον τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι.

9. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτὸν, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἦτο ἀληθινὸν, ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὅραμα.

10. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν πρώτην καὶ δευτέραν φρουρὰν, ἦλθον εἰς τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς ἠνοίχθη εἰς αὐτούς· καὶ ἐξελθόντες διεπέρασαν ὁδὸν μίαν· καὶ εὐθὺς ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ.

11. Καὶ ὁ Πέτρος συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Τώρα γνωρίζω ἀληθῶς, ὅτι Κύριος ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ μὲ ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἡρώδου καὶ ὅλης τῆς ἐλπίδος τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

σὲ ψὲ πὰς Πάσ̈κετ δούαϊγ τὰ ντζὶρ ἀτε̱ ντε̱ λαό.

5. Πέτρουα δὰ ρούχαεϊγ ντε̱ χαψάνε̱· μὰ τε̱ φάλτουριτε̱ τὲ Περντία πε̱νεϊγ Fίθε̱ νὲ πε̱ρ ἀτε̱ γκὰ Κίσ̈ια.

6. Ε κοὺρ δούαϊγ Ηρώδη τὰ ντζὶρ ἀτε̱, ἀτε̱ νάτε̱ φλὶγ Πέτρουα ντε̱ μὲς δι τρίμαβετ, λίδουρε̱ μὲ δι ζιντζίρε̱ ἐ δὲ τρίματα πε̱ρπάρα δέρβε̱σε̱ ρούαϊγνε̱ χαψάνε̱νε̱.

7. Ε γιὰ, οὺ Fε̱ντ ἀτγὲ Ε̱γγε̱λ ἰ Ζότιτ, ἐ νιε̱ δρίτε̱ λάμψι ντε̱ σ̈τε̱πὶ ἐ σὶ ἰ ρὰ Πέτροσε̱ ντε̱ πρίνιε̱, ἐ γκρίγτι ἀτε̱, ἐ ἰ θὰ· γκρέου μὲ τε̱ σ̈πέϊγτα· ἐ ἰ ράνε̱ ζιντζίρετε̱ γκὰ δούαρρτ' ἐτὶγ.

8. Ε ἰ θὰ ἀτὶγ Ε̱γγε̱λι· γγέσ̈ου ἐ μπὰθ κε̱πούτζε̱τ' ἐτούα· ἐ πε̱ρι κε̱, σ̈τοὺ· ἐ ἰ θότ' ἀτὶγ· βὶσ̈ ρόπε̱νε̱ τε̱ντε, ἐ ἔγια πὰς μέγε.

9. Ε δόλι, ἐ βίγ πὰς σὶ, ἐ νούκ' ἐ δὶγ σὲ ἴσ̈ ἐ βε̱ρτέτε̱ ἀγιὸ κε̱ πε̱νεϊγ μὲ ἄνε̱ τ' Ε̱γγε̱λιτ, πὸ ἰ δούκεϊγ σὶ κοὺρ σ̈ὶχ ε̱ντε̱ρε̱.

10. Ε σὶ σ̈κούανε̱ τε̱ πάριν' ἐ τε̱ δίτινε̱ καραοὺλλ τε̱ τρίμαβετ, ἔρδε̱ ντε̱ πόρτε̱ τε̱ χέκουρτε̱, ἐ κε̱ χὶν ντε̱ κιουτὲτ, ἐ ἀγιὸ οὺ χὰπ μπὰ τὰ βετίουτ' ἐ σί δούαλε̱, ἐ ἔτζνε̱ μπε̱ νιε̱ οὔδε̱· ἐ ἄτε̱ τζὰστ ἴκου Ε̱γγε̱λι πρέϊγ σί.

11. Ε Πέτρουα σὶ ἔρδι ντε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τὶγ, θὰ νταστὶ ἐ νιόχα μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱, σὲ πασκὰ δε̱ρFούαρε̱ Ζότι ε̱γγε̱λιν' ἐτὶγ, ἐ με̱ σ̈πε̱τόϊ μούα γκὰ δούαρρτ' ἐ Ηρώδητ, ἐ γκὰ Fίθε̱ σ̈πρέσε̱για ἐ λαόϊτ σε̱ Τζιφούτετ.

12. Καὶ ἀφοῦ ἐσκέφθη, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπονομαζομένου Μάρκου, ὅπου ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι.

13. Ὅτε δὲ ὁ Πέτρος ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ προαυλίου, προσῆλθε θεράπαινα ὀνομαζομένη Ῥόδη, διὰ νὰ ἀκούσῃ·

14. Καὶ γνωρίσασα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς δὲν ἤνοιξε τὴν πύλην, ἀλλ' ἔτρεξε καὶ ἀπήγγειλεν, Ὅτι ὁ Πέτρος ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς πύλης.

15. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὴν, Παραφρονεῖς· ἐκείνη ὅμως διισχυρίζετο ὅτι οὕτως ἔχει. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ εἶναι.

16. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· καὶ ἀνοίξαντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξεπλάγησαν.

17. Καὶ σείσας εἰς αὐτοὺς τὴν χεῖρα διὰ νὰ σιωπήσωσι, διηγήθη πρὸς αὐτοὺς πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς· καὶ εἶπεν, Ἀπαγγείλατε ταῦτα πρὸς τὸν Ἰάκωβον καὶ τοὺς ἀδελφούς. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον.

18. Ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσεν, ἦτο ταραχὴ οὐκ ὀλίγη μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν, τί ἄρα ἔγεινεν ὁ Πέτρος.

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἀφοῦ ἐζήτησεν αὐτὸν, καὶ δὲν εὗρεν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, προσέταξε νὰ θανατωθῶσι· καὶ καταβὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν *ἐκεῖ*.

20. Ἦτο δὲ ὁ Ἡρώδης σφόδρα ὠργισμένος κατὰ τῶν Τυρίων καὶ Σιδωνίων· ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, καὶ πείσαντες τὸν Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ Βασιλέως, ἐζήτουν εἰρήνην· διότι ὁ τόπος αὐ-

12. Ε σι ε̇ νιόχου πούνε̱νε̱, βάτε ντε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ Μαρίε̱σε̱ σέμε̱σε̱ Ιωάννητ, κ̇ε̱ θούχαεῖγ Μάρκο, τὲκ κένε̱ μπε̱γέδουρε̱ σούμε̱ ε̇ φάλιὅνε̱,

13. Ε σι ἱ ρὰ πόρτε̱σε̱ ἀβλίσε̱ Πέτρουα, ἔρδι τε̱ διϝιὸν νι κοπίλε κ̇ε̱ κιούχαεῖγ Ρόδε̱.

14. Ε σι νιόχου ζε̱ν' ε̇ Πέτροσε̱, γκὰ ϝε̱ζίμι νούκ' ἱ χάπι πόρτε̱νε̱, πὸ βραπε̱τόϊ π̇ρε̱ντα, ε̇ οὐ ρε̱φέου σε̇ ε̱ὅτε̱ Πέτρουα ντε̱ πόρτε̱.

15. Ε δὲ ἀτὰ ἱ θόν' ἀσάϊγ, τὶ οὖ μαρόβε· ε̇ ἀγιὸ ὅτρε̱γγόνεϊγ τε̱ δε̱φτὸν σε̇ κε̱ὅτοὺ ε̱ὅτε̱· ε̇ ἀτὰ θάὅνε̱· ὅε̇ ε̱γγε̱λ' ἱ τὶγ ε̱ὅτε̱,

16. Μὰ πέτρουα πὸ ρὶγ ε̇ τζοκανὶς πόρτε̱νε̱· ε̇ σι ε̇ χάπνε̱, ε̇ πάν' ἀτε̱, ε̇ οὐ τζιουδίτνε̱.

17. Ε σι οὐ π̇ε̱ρι ἀτοῦρε νιὅιὰν με̱ δόρρε̱ τε̱ πουὅιόϊγνε̱. οὐ ρε̱φέου ἀτοῦρε, κ̇ιὅ ε̇ ντζόρι Ζότι ἀτε̱ γκὰ χαψάνα, ε̇ οὐ θα· ρε̱φένι κ̇ε̱τὸ Ιάκωβοϊτ, ε̇ δὲ βε̱λάζε̱ρετ· ε̇ σι δόλι ἀτέγε, βάτε ντε̱ τγιάτε̱ρ βε̱ντ,

18 Ε σι οὐ κ̇δι· οὐ π̇ε̱ ὅούμε̱ νακατοσὶ ντε̱ τρίμα, βάλε̱ τζιοὺ π̇ε̱ Πέτρουα.

19. Ε Ηρώδη σι ε̇ κ̇ε̱ρκόϊ ἀτε̱, ε̇ νούκ' ε̇ ϝέτι, ξετάξι τρίματε̱, κ̇ε̱ ε̇ ρούαϊγνε̱, ε̇ πορσίτι τὶ ὅπίγνε̱ τὶ βρίσνε̱ ε̇ παστάγε ζ̇πρίτι γκὰ Ιουδαία ντε̱ Καισαρίε̱ ε̇ ρὶγ ἀτγέ.

20. Ε Ηρώδη ἴὅ ζε̱με̱ρούαρε̱ μπε̱ Τυριότ, ε̇ δὲ μπε̱ Σιδονιότ· μὰ κ̇ε̱τὰ βάνε̱ τε̱κ ἀἲ τε̱ ϝίθε̱ π̇άὅκ̇ε̱, ε̇ με̱ ντίχμε̱ τε̱ Βλάστοσε̱ καμαριέριτ σε̱ μπρέτιτ, κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ πάϊκ' σε̇ ψε̇ βε̱ντι ἱ τοῦρε οὐὅκ̇ένεϊγ γκὰ βε̱ντι

BSH

των ἐτρέφετο ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ.

21. Καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὡρισμένῃ ἐνδυθεὶς ὁ Ἡρώδης βασιλικὴν στολὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐδημογόρει πρὸς αὐτούς.

22 Ὁ δὲ λαὸς ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνὴ, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου.

23. Καὶ παρευθὺς ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, διότι δὲν ἔδωκε τὴν δόξαν εἰς τὸν Θεόν· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξεψύχησεν·

24. Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο.

55. Ὁ δὲ Βαρνάβας καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὴν διακονίαν αὐτῶν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπονομασθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ ιγ'. 13.

ΗΣΑΝ δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ ἐκκλησίᾳ προφῆταί τινες καὶ διδάσκαλοι, ὁ Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, καὶ Μαναὴν ὁ συνανατραφεὶς μετὰ τοῦ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου, καὶ ὁ Σαῦλος.

2. Καὶ ἐνῷ ὑπηρέτουν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐνήστευον, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Χωρήσατε εἰς ἐμὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον διὰ τὸ ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον προσεκάλεσα αὐτούς.

3. Τότε ἀφοῦ ἐνήστευσαν καὶ προσευχήθησαν, καὶ ἐπέθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς ἀπέστειλαν.

4. Οὗτοι λοιπὸν πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατέβησαν εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον.

ἱ μπρέτιτ.

21. Ε μπὲ̱ νιὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ διορίσουρε̱ βέϋι Ηρώδη ρόπε̱ν' ἐ Μπρετε̱ρίσε̱, ἐ χίπι μπὲ̱ φρὸν, ἐ ἱ διδάξ ἀτά-

22. Ε λαόϊ θὸϋ· ζὲ̱ Περντίετ, ἐγιὸ νιερίουτ.

23. Ε ἄτε̱ τζὰστ ἐ Fοδίτι ἀτὲ̱ Ε̱γγε̱λ ἱ Ζότιτ, σὲ ψὲ νούκε̱ δὰ λε̱βδίμνε̱ τὲ Περντία· ἐ σὶ οὗ χέ̱γκρ' γκὰ κρίμπατε̱, δὰ Σπίρτινε̱.

24. Ε φγιάλια ἐ Περντίσε̱ ρίτεϊγ, ἐ ϋτόνεϊγ.

25. Ε Βαρνάβα ἐ δὲ Σαύλουα οὐ κθίενε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι, σὶ σόσνε̱ πούνε̱ν' ἐτοῦρε, ἐ μούαρρε̱ μὲ βέτε̱χε ἐ δὲ Ιωάννε̱ κὲ̱ κιούχαεϊγ ἐ δὲ Μάρκο.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ. 13.

Ε ντὲ̱ Κίσε̱ ἴϋ ντ' Αντιοχὴ κένε̱ τζὰ προφήτε̱ρ ἐ δὲ δασκάλλε̱ρ, Βαρνάβα, ἐ Συμεώνη κὲ̱ θούχαε̱ϊγ Νίγερ, ἐ Λούκιοϊ γκὰ Κυρίνη, ἐ Μαναΐου ϋιόκου ἱ Ηρώδητ Τετράρχουτ, ἐ δὲ Σαύλουα.

2. Ε τὲκ ϋε̱ρπέ̱ϊγνε̱ κε̱τὰ Ζότνε̱, ἐ ἀFε̱ρόϊγνε̱, θότε̱ Σπίρτι Σέ̱ϊνγτ' ϋκιούαϊγμε̱νι μούα Βαρνάβε̱νε̱ ἐ δὲ Σαύλονε̱ ντὲ̱ πούνε̱ κὲ̱ ἱ κὰμ θύρρε̱ οὔν' ἀτά.

3. Αχιέρε σὶ ἀFε̱ρούανε̱, ἐ οὐ φάλε̱, ἐ βούνε̱ δούαρρτε̱ μπὶ τὰ, ἱ λε̱σούανε̱.

4. Ε κε̱τὰ σὶ δε̱ρFόνε̱ϊγνε̱ γκὰ Σέ̱ϊνγτι Σπίρτ, ζπρίτνε̱ ντὲ̱ Σελευκὶ, ἐ ἀτέγε πε̱νε̱ πλε̱χούρε̱ πὲ̱ρ Κύπρο.

5. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην ὑπηρέτην.

6. Καὶ ἀφοῦ διῆλθον τὴν νῆσον μέχρι τῆς Πάφου, εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ὀνομαζόμενον Βαριησοῦν,

7. Ὅστις ἦτο μετὰ τοῦ ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου, ἀνδρὸς συνετοῦ. Οὗτος προσκαλέσας τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐζήτησε νὰ ἀκούσῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

8. Ἀνθίστατο δὲ εἰς αὐτοὺς Ἐλύμας ὁ μάγος, (διότι οὕτω μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.

9. Πλὴν ὁ Σαῦλος, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτόν,

10. Εἶπεν, Ὢ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ τοῦ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, δὲν θέλεις παύσει διαστρέφων τὰς εὐθείας ὁδοὺς τοῦ Κυρίου;

11. Καὶ τώρα ἰδού, χεὶρ τοῦ Κυρίου *εἶναι* κατὰ σοῦ· καὶ θέλεις εἶσθαι τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον μέχρι καιροῦ. Καὶ παρευθὺς ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀμαύρωσις καὶ σκότος· καὶ περιστρεφόμενος ἐζήτει χειραγωγούς.

12. Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπληττόμενος εἰς τὴν διδαχὴν τοῦ Κυρίου.

13. Ἀποπλεύσαντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτόν, ἦλθον εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας· ὁ δὲ Ἰωάννης χωρισθεὶς ἀπ' αὐ-

5. Ε σι βάνε̱ ντε̱ Σαλαμίνε̱, διδάξνε̱ φγιάλε̱ν' ε̱ Περντίσε̱ ντε̱ πε̱ρ συναγώγερα τε̱ τζιφούτετ' ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ ε̱ δε̱ Ιωάννε̱ σ̈ερπ̇ε̱τούαρ.

6. Ε σι σ̈κούανε̱ νησίνε̱ γγέρα ντε̱ Πάφο, ϝένε̱ ατγε̱ ν̇ιε̱ μαϝισ̈τγιὰρ ψεφτοπροφη̇τ τζιφοὺτ, κ̇ε̱ κιούχαεΐγ Βαριησοῦ.

7. Κούΐγ ΐσ̈ π̇άσ̈κ̇ε̱ με̱ Ανθύπατονε̱ Σέργιο Παύλονε̱, ν̇ιερὶ τε̱ μέ̱ντζουρε̱· κούΐγ σι θύρ̇ρι Βαρνάβε̱νε̱, ε̱ δε̱ Σαύλονε̱, κ̇ε̱ρκόϊ τε̱ διϝιὸν φγιάλε̱ν' ε̱ Περντίσε̱.

8. Μὰ Ελύμα μαϝισ̈τγιάρι (σε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ ξηγίσετε̱ ε̱με̱ρ̇ρ' ετὶγ) οὺ ρ̇ὶγ ατσ̈υρε κόντρε̱, ε̱ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ με̱ρϝὸν Ανθυπάτνε̱ γκὰ π̇έσα.

9. Μὰ Σαύλουα (κ̇ε̱ κιούχαετε̱ ε̱ δε̱ Παῦλο) σι οὺ μπουσ̈ πρέΐγ Σ̈πίρτ σ̈ε̱ίνγτ, ε̱ βε̱σ̈τρόϊ μίρ̇ρε̱ μπε̱ τε̱,

10. Ι θα' ὦ τι κ̇ε̱ γε̱ πλιότ γκὰ τζδὸ ϝε̱λ̇έσ̈τρε̱, ε̱ γκὰ τζδὸ τε̱ ρέμε, ὶ π̇ίρ̇ρι ὶ δγιάλιτ, αρμίκου ὶ τζδὸ σε̱ δρέΐγτε̱σε̱, τι νούκ̇ε̱ με̱ρτζε̱ν τούκ' ε̱ πρίσ̈ουρε̱ ούδε̱τ' ε̱ Ζότιτ τε̱ δρέΐγτατε.

11. Ε νταστ̈ὶ αδά γιά, δόρ̇ρ ε̱ Ζότιτ μπὶ τὶγ, ε̱ δο τε̱ μπέτετζ ὶ βέρπ̇ε̱ρε̱ τε̱ μὸς σ̈όχτζ Δίελινε̱ γγέρα μπε̱ ν̇ιε̱ κόχ̇ε̱' ε̱ ἅτε̱ τζάστ ρὰ μπὶ τε̱ μγιέρϝουλε̱ ε̱ σκοτάδ, ε̱ βὶν ρότουλε̱, ε̱ κ̇ε̱ρκὸν τὰ χ̇ίκνε̱ πρέΐγ δόρ̇ρε̱τ.

12. Αχ̇ιέρε σι πὰ Ανθύπατοϊ ατε̱ κ̇ε̱ ϝιάου, π̇εσόϊ, ε̱ τζιουδίτεΐγ μπε̱ διδαχὶ τε̱ Ζότιτ.

13. Ε Παύλουα με̱ ατὰ κ̇ε̱ κ̇ίσ̈ με̱ βέτε̱χ̇ε σι οὺ γκρένε̱ γκὰ Πάφουα, ἔρδε̱ ντε̱ Πέργε̱ τε̱ παμφυλίσε̱· ε̱ Ιωάννη σι οὺ ντὰ πρέΐγ σ̈ούρεσ̈, οὺ

BKSH

των, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

14. Αὐτοὶ δὲ περάσαντες ἀπὸ τῆς Πέργης, ἔφθασαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, ἐκάθισαν.

15. Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέςειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐὰν ἔχητε λόγον *τινὰ* προτροπῆς εἰς τὸν λαὸν, λέγετε.

16. Σηκωθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ σείσας τὴν χεῖρα, εἶπεν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, ἀκούσατε.

17. Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξέλεξε τοὺς Πατέρες ἡμῶν, καὶ ὕψωσε τὸν λαὸν παροικοῦντα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς.

18. Καὶ ἕως τεσσαράκοντα ἔτη ὑπέφερε τοὺς τρόπους αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ·

19. Καὶ ἀφοῦ κατέστρεψαν ἑπτὰ ἔθνη ἐν γῇ Χαναὰν διεμέρισεν εἰς αὐτοὺς κατὰ κλῆρον τὴν γῆν αὐτῶν.

20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς τετρακόσια καὶ πεντήκοντα *περίπου* ἔτη ἔδωκεν *εἰς* αὐτοὺς κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.

21. Καὶ ἔπειτα ἐζήτησαν βασιλέα, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν τοῦ Κὶς, ἄνδρα ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν, τεσσαράκοντα ἔτη·

22. Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἀνέστησεν εἰς αὐτοὺς βασιλέα τὸν Δαβὶδ, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ εἶπε μαρτυρήσας, « Εὗρον Δαβὶδ, τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὅστις θέλει κάμει πάντα τὰ θελήματά μου.»

κθὲ ντε̱ Ιερουσαλίμ.

14. Ε ἀτὰ σι ὂκούανε̱ γκὰ Πέργα, βάνε̱ ντ' Αντιοχὴ τε̱ Πισιδίσε̱, ὲ σὶ χίνε̱ ντε̱ Συναγώϊγ δίτε̱ν' ὲ ὂε̱τούνε̱σε̱, κε̱ντρούανε̱ ἀτγέ.

15. Ε πὰς τε̱ διαβάσουριτ σε̱ Νόμιτ ὲ δὲ τε̱ προφήτε̱βετ, δε̱ρϝούανε̱ τε̱ πάρε̱τ' ὲ συναγώγιτ μπε̱ τὰ, ὲ οὺ θάνε̱· ὦ νιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, ντε̱ κίνι γιούβετ φγιάλε̱ πε̱ρ τε̱ πορσίτουρε̱ ντε̱ λαό, θόϊ.

16. Ε σὶ οὺ γκρὲ Παύλουκ, ὲ ἠκε̱ρι νιὂὰν μὲ δόρ̣ρε̱ πε̱ρ τε̱ πουὂιούαρε̱, θὰ· ὦ νιέρε̱ζ Ισραηλὴτ, ὲ γιοὺ κε̱ κίνι φρίκε̱ν' ὲ Περντίσε̱, διϝιόνι.

17. Περντία ὲ κε̱τὶγ λαόϊτ σε̱ Ισραήλητ ζϝιόδι πε̱ρίνγτε̱ τάνε̱, ὲ γκρίγτι λαόνε̱ κοὺρ κὲ ἱ χούαϊγ ντε̱ δὲ τ' Αἰγύπτοσε̱, ὲ μὲ δόρ̣ρε̱ τε̱ λιάρτε̱ ἱ ντζόρι ἀτὰ γκὰ ἀγιό.

18. Ε ντε̱ διζὲτ βγιὲτ κόχε̱ δουρβ̣όϊ μαρε̱ζίτ' ὲτοῦρε ντ' ὲρημί.

19. Ε σὶ πρίὂι ὂτάτε̱ μιλέτε̱ ντε̱ δὲ τε̱ Χαναάνητ, δέν' ὲ ἀτοῦρε ὲ ντάου μπε̱ τὰ μὲ ὂιόρτ.

20. Ε παστάγε γγέρα μπε̱ κατε̱ρκὶντ ὲ πεσε̱δγιέτε̱ βγιὲτ οὺ δὰ ϝιουκάτας γγέρα τὲ προφήτη Σαμουήλ.

21. Ε κε̱ ἀχιέρε ὲ παστάϊγ κε̱ρκούανε̱ μπρὲτ, ὲ οὺ δὰ ἀτοῦρε Περντία Σαούλε̱ τε̱ πὶρ̣ρ' ὲ Κίσιτ, νιερὶ γκὰ φυλία ὲ Βενιαμήνητ, βίτε̱ρε διζέτ.

22. Ε σὶ ὲ ντζόρι ἀτε̱, οὺ γρίγτι ἀτοῦρε πε̱ρ μπρὲτ Δαβίδνε̱ κε̱ πε̱ρ ἀτε̱ μαρτυρίσι, ὲ θὰ· ϝέτζε̱ Δαβίδνε̱ τε̱ πὶρ̣ρ' ὲ Ιεσαίουτ, νιερὶ μπε̱ ζέ̱μερε̱ τίμε, ἀὶ δὸ τε̱ πε̱γε̱ ϝίθ' ἀτὸ κε̱ δούα οὔνε̱.

23 Ἀπὸ τοῦ σπέρματος τούτου ὁ
Θεὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν *αὐτοῦ*
ἀνέστησεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ σωτῆρα
τὸν Ἰησοῦν,
24. Ἀφοῦ ὁ Ἰωάννης πρὸ τῆς ἐ-
λεύσεως αὐτοῦ προεκήρυξε βάπτι-
μα μετανοίας εἰς πάντα τὸν λαὸν
τοῦ Ἰσραήλ.
25. Καὶ ἐνῷ ὁ Ἰωάννης ἐτελείονε
τὸν δρόμον *αὐτοῦ*, ἔλεγε, Τίνα μὲ
στοχάζεσθε ὅτι εἶμαι; δὲν εἶμαι ἐγώ·
ἀλλ᾽ ἰδοὺ, ἔρχεται μετ᾽ ἐμὲ *ἐκεῖνος*,
τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω
τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν.
26. Ἄνδρες ἀδελφοὶ, υἱοὶ τοῦ
γένους τοῦ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν
φοβούμενοι τὸν Θεὸν, πρὸς ἐσᾶς ἀ-
πεστάλη ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύ-
της.
27. Διότι οἱ κατοικοῦντες ἐν
Ἰερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν
μὴ γνωρίσαντες τοῦτον, μηδὲ τὰς
ῥήσεις τῶν προφητῶν τὰς ἀναγινω-
σκομένας κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπλή-
ρωσαν *αὐτὰς κρίναντες τοῦτον*·
28. Καὶ μὴ εὑρόντες μηδεμίαν
αἰτίαν θανάτου, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ
Πιλάτου νὰ θανατωθῇ.
29. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσαν πάντα
τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καταβι-
βάσαντες *αὐτὸν* ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθε-
σαν εἰς μνημεῖον.
30. Ὁ θεὸς ὅμως ἀνέστησεν αὐ-
τὸν ἐκ νεκρῶν.
31. Ὅστις ἐφάνη ἐπὶ πολλὰς ἡ-
μέρας εἰς τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ ἀναβάν-
τας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσα-
λὴμ, οἵτινες εἶναι μάρτυρες αὐτοῦ
πρὸς τὸν λαόν.
32 Καὶ ἡμεῖς εὐαγγελιζόμεθα
πρὸς ἐσᾶς τὴν γενομένην εἰς τοὺς
Πατέρας ἐπαγγελίαν, ὅτι ταύτην ὁ

23. Ε γκὰ φάρρ᾽ ἐ κἑτίγ ντζόρι
Περντία, σι κούντρε̱ κιὸ τάξουρε̱ ντε̱
Ισραὴλ Σωτήρε̱ Ιησούνε̱,

24. Ε δὲ Ιωάννη διδάξι πε̱ρπά-
ρα σὲ τε̱ βὶν ἀϊ παϝε̱ζὶμ τε̱ μετανή-
σε̱ μπε̱ ϝίθε̱ λαὸ τ᾽ Ισραήλητ.

25. Ε σι ἐ σόσι Ιωάννη οὔδεν᾽ ἐ-
τὶγ, θόὄ᾽ τζίλι θόϊ γιοὺ σὲ γιὰμ οὔ-
νε̱; ἀϊ, πὸ γιὰ κε̱ βγιὲν πὰς μέγε
ἀϊ, ἐνούκε̱ γιὰμ οὔνε̱ κε̱ οὔν᾽ ἀτὶγ
σγιὰμ ἱ ζότι τὶ ζϝὶδ κε̱πούτζε̱τ᾽ ἐ
κε̱μπε̱βετ.
26. Ω νιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, τε̱ πὶγτ
ἐ φυλίσε̱ Αβραάμιτ, ἐ δὲ τζίλι δὸ
πρεῖγ γιοὺὄ τρε̱μπετε̱ Περντίσε̱, μπε̱
γιοὺ ε̱ὄτε̱ δε̱ρϝούαρε̱ φγιάλια ἐ κε̱-
σάϊγ σωτηρίσε̱.
27. Σὲ ψὲ ἀτὰ κε̱ ρίνε̱ ντ᾽ Ιερου-
σαλὶμ, ἐ δὲ τε̱ πάρε̱τ᾽ ἐτοῦρε̱ σὲ ψὲ
νούκ᾽ ἐ νιόχνε̱ ἀτε̱, ἂς φγιάλε̱τ᾽ ἐ
προφήτετ κε̱ διαβάσγε̱νε̱ τε̱ ὄε̱τούνε̱
πε̱ρ τε̱ ὄε̱τούνε̱, μὲ τε̱ δε̱με̱τούαρε̱
τε̱ κε̱τὶγ ἱ πατούανε̱.
28. Ε σὲ ψὲ νούκε̱ ϝένε̱ ντονιε̱
φάϊγ πε̱ρ βδέκε̱γε̱, κε̱ρκούανε̱ γκὰ
Πιλάτουα τε̱ βρίτεϊγ ἀϊ.
29. Ε σι πε̱νε̱ ϝὶθ᾽ ἀτὸ κε̱ ἴὄνε̱
σκρούαρε̱ πε̱ρ τε̱, ἐ ζμπρίτνε̱ ἀτε̱ γκὰ
δρούρι, ἐ ἐ βούνε̱ ντε̱ βάρρ᾽.

30. Μὰ Περντία ἐ γγιάλι ἀτε̱
γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.
31. Αϊ οὐ δοὺκ πε̱ρ ὄούμε̱ δίτετ
μπὰ τὰ κε̱ χίπνε̱ πάὄκε̱ μὲ τε̱ γκὰ
Γαλιλαία ντ᾽ Ιερουσαλὶμ, κε̱τὰ γιά-
νε̱ μαρτύρε̱ τ᾽ ἀτίγτε̱ ντε̱ λαό.

32. Ε νάβετ οὐ δε̱φτόϊγμε̱ γιού-
βετ τε̱ τάξουριτε̱ κε̱ κὲ πε̱ρρε̱ ντε̱
παπαλάρε̱, σὲ Περντία ἐ σόσι ἀτε̱

Θεὸς ἐξεπλήρωσεν εἰς ἡμᾶς τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀναστήσας τὸν Ἰησοῦν·

33. Ὡς εἶναι γεγραμμένον καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ, «Υἱός μου εἶσαι σύ· ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα.»

34. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μὴ μέλλοντα πλέον νὰ ὑποστρέψῃ εἰς τὴν διαφθοράν, λέγει οὕτως, «Ὅτι θέλω σᾶς δώσει τὰ ἐλέη τοῦ Δαβὶδ τὰ πιστά.

35. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῳ Ψαλμῷ λέγει,« Δὲν θέλεις ἀφήσει τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν.»

36. Διότι ὁ μὲν Δαβὶδ ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη εἰς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν.

37. Ἐκεῖνος ὅμως τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, δὲν εἶδε διαφθοράν.

38. Ἔστω λοιπὸν γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου κηρύττεται πρὸς ἐσᾶς ἄφεσις ἁμαρτιῶν·

39. Καὶ ἀπὸ πάντων ἀφ' ὅσων δὲν ἠδυνήθητε διὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως νὰ δικαιωθῆτε, διὰ τούτου πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται.

40. Βλέπετε λοιπὸν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ λαληθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν·

41. «Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον δὲν θέλετε πιστεύσει, ἐάν τις διηγηθῇ εἰς ἐσᾶς.»

42. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη νὰ κηρυχθῶσιν εἰς αὐτοὺς οἱ λόγοι οὗτοι τὸ ἀκόλουθον σάββατον.

ντε̱ νέβετ κε̱ γέμι δγιέλμτ' ε̱ ατοῦρε' σε̱ ψε̱ ε̱ γγιάλ̈ι Ιησούνε̱.

33. Σι κούντρε̱ ε̱σ̈τε̱ ὄκρούαρε̱ ε̱ δε̱ ντε̱ ψαλμὸ τε̱ δίτε̱. Πίρρι ἴμ γε̱ τι, οὔνε̱ σοτ τε̱ πόλ̈α τίγ.

34. Ε κίσ̈ γγιάλ̈ι ατε̱ γκὰ τε̱ δδέκουριτε̱, ε̱ δὸ τε̱ μὸς κθένετε̱ με̱ ντε̱ τε̱ κάλλπ̈ουρε̱, κε̱σ̈τοὺ θά' δὸ τε̱ π̈έῒγ τε̱ γένε̱ τε̱ κε̱ντρούαρα πε̱ρ γιοὺ ἀτὸ κὶ τάξα Δαβίδιτ.

35. Αντάῒγ ε̱ δε̱ ντε̱ τγιάτε̱ρ βε̱ντ θότε̱. Δὸ τε̱ μὸς λ̈ε̱τζ τε̱ σ̈όχ̈ε̱ κάλλπ̈ε̱σίρε̱ Σ̈έϊνγτι ἴτ.

36. Σε̱ ψε̱ Δαβίδι σι πάτ πουνούαρε̱ ντε̱ γέτε̱ τε̱ τίγ θελίμε̱ν' ε̱ Περντίσε̱ φλέτι, ε̱ οὐ βοὺ ντε̱ πε̱ρίντ τε̱ τίγ, ε̱ πὰ τε̱ κάλλπ̈ουρε̱.

37. Μὰ ατε̱ κε̱ ε̱ γγιάλ̈ι Περντία, κούῒγ νούκε̱ πὰ τε̱ κάλλπ̈ουρε̱.

38. Δίγιε Fίθε̱ γιούβετ, ὦ νιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, κε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ κε̱τίγ, δε̱φτόνετε̱ ντε̱ γιοὺ τε̱ ντε̱γίεριτ' ε̱ φάγεβετ.

39. Ε γκὰ Fίθ' ατὸ κε̱ νούκε̱ μούντε̱ τε̱ π̈ε̱νεσ̈ιτε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ ντε̱ νὸμ τε̱ Μωϋσίουτ, μπε̱ κε̱τε̱ π̈ε̱νετε̱ τζίλ̈ε δὸ κε̱ π̈εσ̈ὸν ἴ δρέϊγτε̱.

40. Βε̱σ̈τρόνι δὰ σε̱ μὸς βίγε̱ μπε̱ γιούβετ, ἀγιὸ κε̱ ε̱σ̈τε̱ ὄκρούαρε̱ ντε̱ προφήτε̱ρ.

41. Βε̱σ̈τρόνι γιούβετ κε̱ σ̈ιάνι, ε̱ τζιουδίτι, ε̱ μὸς οὐ δούκνι· σε̱ οὔνε̱ π̈έῒγ νιε̱ πούνε̱ ντε̱ δίτ τουάῒγ, πούνε̱ κε̱ δὸ τε̱ μὸς ε̱ π̈εσόνι γιούβετ, ντοὺ ἀ ρε̱φέφτε̱ νιερὶ γιούβετ.

42. Ε κουρ δίλ̈λ̈ε̱ γκὰ συναγώγι ἴ τζιφούτετ, οὐ λιουτέσ̈ινε̱ μιλέτετε̱ κε̱ τοῦ θόσ̈νε̱ ἀτοῦρε κε̱τὸ φγιάλ̈ε̱, τε̱ σ̈ετούνε̱ κε̱ βγιὲν.

43. Καὶ ἀφοῦ ἐλύθη ἡ συναγωγὴ, πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εὐσεβῶν προσηλύτων ἠκολούθησαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, οἵτινες λαλοῦντες πρὸς αὐτοὺς ἔπειθον αὐτοὺς νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ.

44. Τὸ δὲ ἐρχόμενον σάββατον σχεδὸν ὅλη ἡ πόλις συνήχθη διὰ νὰ ἀκούσωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

45. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τὰ πλήθη ἐπλήσθησαν φθόνου, καὶ ἠναντιοῦντο εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες.

46. Ὁ Παῦλος δὲ καὶ ὁ Βαρνάβας λαλοῦντες μετὰ παῤῥησίας, εἶπον, Εἰς ἐσᾶς πρῶτον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ λαληθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἀποῤῥίπτετε αὐτὸν, καὶ δὲν κρίνετε ἑαυτοὺς ἀξίους τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη·

47. Διότι οὕτω προσέταξεν ἡμᾶς ὁ Κύριος, *λέγων*, «Σὲ ἔθεσα φῶς τῶν ἐθνῶν, διὰ νὰ ἦσαι πρὸς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.»

48. Καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἀκούσαντες ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν ὡρισμένοι διὰ τὴν αἰώνιον ζωήν.

49. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διεδίδετο δι᾽ ὅλου τοῦ τόπου.

50. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρεκίνησαν τὰς εὐλαβεῖς καὶ ἐπισήμους γυναῖκας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ διήγειραν διωγμὸν κατὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

51. Ἐκεῖνοι δὲ ἐκτινάξαντες τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ᾽ αὐ-

43. Ε σὶ οὑ λε̱σ̈ούα μπε̱γέδε̱για σ̈ούμε̱ γκὰ Τζιφούτε̱, ἐ γκὰ Προσυλὶτε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ βάνε̱ πὰς Παύλοσε̱, ἐ δὲ Βαρνάβε̱σε̱· ἐ κ̇ε̱τὰ μὲ φγιάλε̱ τὲ̱ τοῦρε οὑ μπούσ̈νε̱ κόκ̇ε̱νε̱ ἀτοῦρε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κε̱ντρόϊγνε̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντὲ̱ δουρετὶ τὲ Περντίσε̱.

44. Ε τὲ̱ σ̈ε̱τούνε̱ν᾽ ἐ πασ̈τάϊγμε̱, οὐ μπε̱γιόδ ἄφε̱ρ Fίθε̱ κιουτέτι τὲ̱ διFιόϊγνε̱ φγιάλε̱ν᾽ ἐ Περντίσε̱.

45. Ε Τζιφούτε̱ σὶ πάνε̱ τούρμε̱τε̱ οὐ μπούσ̈νε̱ ζηλὶ, ἐ θόσ̈νε̱ κόντρ᾽ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ θὸσ̈ Παύλουα τούκ᾽ ἐ βλάσφημίσουρε̱.

46. Ατέ̱ χ̇έρε̱ Παύλουα ἐ δὲ Βαρνάβα δούαλε̱ ἐ θάνε̱ μὲ θάῤῥος· κ̇ὲ̱ ἐ οὔδε̱σε̱ κὲ τὲ̱ φλίτεϊγ ντὲ̱ γιοὺ πε̱ρπάρα φγιάλια ἐ Περντίσε̱· μὰ σὲ ψὲ ἐ χ̇ίδνι ἀτὲ̱ πόσ̈τε̱ ἐ ἀποφασίσνι βέτε̱χ̇ενε̱ τούαϊγ κ̇ὲ̱ σγίνι τὲ̱ ζότε̱ πὲ̱ρ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱, γιὰ, κὲ̱ κθένεμι ντὲ̱ μιλέτε.

47. Σὲ̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ νὰ πορσίτι νάβετ Ζότι· οὐ τὲ̱ π̇έ̱ῤῥα τὶ δρίτε̱ πὲ̱ρ φυλὶ τὲ̱ πὰ π̇έσα, τὲ̱ γὲτζ τὶ πὲ̱ρ σωτηρὶ τὲ̱ τοῦρε γγέρα μπάνε̱ τὲ̱ δέουτ.

48. Κε̱τὸ σὶ διFιούανε̱ φυλίτ᾽ ἐ τγιέρα Fε̱ζόνισ̈νε̱, ἐ λε̱βδίϊγνε̱ φγιάλε̱ν᾽ ἐ Ζότιτ· ἐ π̇εσούανε̱ Fίθ᾽ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ ἀποφασίσουρε̱ πὲ̱ρ γέτε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱.

49. Ε φγιάλια ἐ Ζότιτ πε̱ρχάπεϊγ μπὲ̱ Fίθ᾽ ἀτὲ̱ βέ̱ντ.

50. Μὰ τζιφούτε, ντερσ̈ούανε̱ Fράτε̱ κ̇ὲ̱ τρέ̱μπισ̈νε̱ Περντίσε̱, ἐ τὲ̱ ντέρτζουρατε̱, ἐ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐ κιουτέτι, ἐ ἐ γκρίγτινε̱ ντγιέκ̇ε̱γε̱ κόντρε̱ Παύλοσε̱, ἐ δὲ Βαρνάβε̱σε̱, ἐ ἰ ντζούαρε̱ ἀτὰ γκὰ συνόρετ᾽ ἐτοῦρε.

51. Ε ἀτὰ σὶ σ̈κούντνε̱ πλιούχουριν᾽ ἐ κ̇έ̱μπε̱βετ σὲ̱ τοῦρε πε̱ρπάρα

τοὺς, ἦλθον εἰς τὸ Ἰκόνιον.

52. Καὶ οἱ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

ΚΕΦ. ιδ΄. 14.

ΕΝ δὲ τῷ Ἰκονίῳ εἰσελθόντες ὁμοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, ἐλάλησαν οὕτως, ὥστε ἐπίστευσε πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων.

2. Ὅσοι δὲ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπείθοντο, παρώξυναν καὶ διέστρεψαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνικῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.

3. Ἱκανὸν λοιπὸν καιρὸν διέτριψαν λαλοῦντες μετὰ παῤῥησίας περὶ τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐμαρτύρει εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἔδιδε νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ τέρατα διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.

4. Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν μετὰ τῶν Ἰουδαίων, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἀποστόλων.

5. Καὶ ὅτε ὥρμησαν οἱ ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ ὑβρίσωσι καὶ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτοὺς,

6. Ἐννοήσαντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὰ περίχωρα,

7. Καὶ ἐκεῖ ἐκήρυττον τὸ εὐαγγέλιον.

8. Ἐν δὲ τοῖς Λύστροις ἐκάθητο ἀνήρ τις ἀδύνατος τοὺς πόδας, χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὅστις ποτὲ δὲν εἶχε περιπατήσει.

9. Οὗτος ἤκουε τὸν Παῦλον λαλοῦντα· ὅστις ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν διὰ νὰ

τοῦρε, ἔρδε̱ ντὲ̱ Ικόνιο.

52. Ε μαθητέϊγτε̱ πὰ κένε̱ πλιὸτ Fε̱ζὶμ, ὲ πλιὸτ πρέϊγ Σ̈ε̱ΐνγτιτ Σ̈πίρτ.

Κρίε Εκάτε̱ρπε̱δγιέτε̱τε̱ ιδ. 14.

Ε κούρ ἀρίγτινε̱ ντὲ̱ Κόνιε̱, ἀ̈στοὺ ϐάν᾽ ἀτὰ ντὲ̱ συναγούϊγ τὲ̱ τζιφσύτετ, ὲ πέ̱νε̱ τὲ̱ τίλλε̱ διδαχὶ σὰ κ̇ὲ̱ π̇εσόϊ νιὲ̱ τούρμ᾽ ὲ μάδε πρέϊγ τζιφούτετ ὲ δὲ Ελλήνε̱ϐετ.

2. Μὰ Τζιφούτε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ π̇εσούαρε̱, οὐ γκρένε̱ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ ὲ ὲFε̱ρτζούανε̱ σ̈πίρτε̱ρατ᾽ ὲ Εθνηκόϐετ κόντρε̱ βε̱λάζερετ.

3. Πὸ κε̱ντρούανε̱ ἀτγέ σ̈ούμε̱ κόχε̱, ὲ διδάξνε̱ φάκεζα κουμπίσουρε̱ τὲ Ζότι κ̇ὲ̱ οὐ ϐεϐαιὸς φγιάλε̱ν᾽ ὲ δουρε̱τίσε̱ τίγ, ὲ οὔ ἴπ τὲ̱ π̇ε̱νισ̈νε̱ νισ̈ιάνε ὲ τζιουδίρα μὲ ἄνε̱ τὲ̱ δούαρϐετ σὲ̱ τοῦρε.

4. Ε οὐ σ̈κίε τούρμ᾽ ὲ κιουτέτιτ, ὲ τζὰ ἴσ̈νε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Τζιφούτετ, ὲ τζὰ μὲ ἄνε̱ τ᾽ Ἀποστόγετ.

5. Μὰ κοὺρ οὐ γκρένε̱ Εθνηκότε̱ ὲ δὲ Τζιφούτε̱ μὲ τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ἐτοῦρε τὶ ξεντερόϊγνε̱, ὲ τὶ βρίσνε̱ ἀτὰ μὲ Fούῤῥε̱.

6. Σι ὲ πάνε̱ Αποστόϊγτε̱, ἴκνε̱ ὲ ϐάνε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ κιουτέτε τὲ̱ Λυκαονίσε̱, ντὲ̱ Λύστρε̱, ὲ δὲ ντὲ̱ Δέρβε̱, ὲ δὲ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ φσ̈ιάτε̱ρα ῤότουλε̱.

7. Ε ῤίγνε̱ ἀτγὲ̱, ὲ διδάξνε̱ Οὐγγίλε̱.

8. Ε ντὲ̱ Λύστρε̱ Fέ̱ντεϊγ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ ἱ σμούντουρε̱ γκὰ κ̇έ̱μπε̱τε̱, κ̇ὲ̱ ἵσ̈ ἱ τζιάλε̱ γκά π̇άρκου ἱ σέ̱μμε̱ σὲ̱ τὶγ, ἀΐ νούκ̇ε̱ πὰτ ἔτζουρε̱ κούῤῥε̱.

9. Κούϊγ ῤὶγ ὲ διFιὸν διδαχίν᾽ ὲ Παύλοσε̱, ὲ Παύλουα σὶ ὲ ϐε̱σ̈τρόϊ ἀτὲ̱ μίῤῥε̱, ὲ σὶ πὰ κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈ π̇έσε̱ πὲ̱ρ

BKSH

σωθῇ,

10. Εἶπε μετὰ μεγάλης φωνῆς, Σηκώθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἐπήδα καὶ περιεπάτει.

11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Παῦλος, ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες Λυκαονιστὶ, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες μὲ ἀνθρώπους κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.

12. Καὶ ὠνόμαζον τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λόγου.

13. Καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος ἔμπροσθεν τῆς πόλεως αὐτῶν, ἔφερε ταύρους καὶ στέμματα εἰς τὰς πύλας μετὰ τοῦ ὄχλου, καὶ ἤθελε νὰ προσφέρῃ θυσίαν.

14. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διέσχισαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπήδησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου, κράζοντες,

15. Καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί κάμνετε ταῦτα; καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς μὲ σᾶς, κηρύττοντες πρὸς ἐσᾶς, νὰ ἐπιστρέψητε ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς·

16. Ὅστις ἐν ταῖς παρελθούσαις γενεαῖς ἀφῆκε πάντα τὰ ἔθνη νὰ περιπατῶσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

17. Καίτοι δὲν ἀφῆκεν ἀμαρτύρητον ἑαυτὸν, ἀγαθοποιῶν, δίδων εἰς ἡμᾶς οὐρανόθεν βροχὰς καὶ καιροὺς καρποφόρους, γεμίζων τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.

18. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις ἐμπόδισαν τοὺς ὄχλους ὥστε νὰ μὴ προσφέρωσι θυσίαν εἰς αὐτούς.

τε̱ σόσουρε̱,

10. Ι θότε̱ μὲ ζε̱ τε̱ μάδ' Γκρέου μπε̱ κ̃έμπε̱ τε̱ τούα σ̃τρούαρα· ε κ̃ε̱τζέου, ε ἔτζε̱ν.

11. Ε τούρμε̱τε̱ σι πάνε̱ κ̃ε̱τε̱ κ̃ε̱ π̃έ̱ρι Παύλουα, γκρίγτινε̱ ζέ̱ν' ἐτοῦρε̱, μὲ Ϝιούχε̱ τε̱ Λυκαόνε̱βετ, ε θάνε̱· Περντίτε̱ ού π̃ένε̱ μπε̱ τε̱ Ϝιάρε̱ σι ν̇ιέρε̱ζ, ε ζ̃πρίτνε̱ μπε̱ νέ.

12. Ε Βαρνάβε̱νε̱ ε θε̱ρρίσ̃νε̱ Δία· ε Παύλονε̱ Ερμῆ· σε̱ ψε̱ αἴ ἴσ̃ ι πάρι ε φγιάλε̱σε̱.

13. Ε πρίφτι ι Δίε̱σε̱, κ̃ε̱ κλίσ̃ ναόνε̱ πε̱ρπάρα κιουτέτιτ σε̱ τοῦρε, προὺ δέμα μὲ κουρόρε̱ρα περπάρα πόρτε̱ραβετ π̃άσκ̃ε̱ μὲ τούρμε̱τε̱, ε δούχαν τε̱ π̃ε̱ν κ̃ουρπάν.

14. Ε σι διϜιούανε̱ κ̃ε̱τε̱ Αποστόϊγτε̱ Βαρνάβα ε δὲ Παύλουα, τζούαρρε̱ ρόπατ' ἐτοῦρε, ε χίνε̱ π̃ρε̱ντα ντε̱ τούρμε̱, τούκ' ε θύρρτουρε̱,

15. Ε θόσ̃νε̱, ν̇ιέρε̱ζ τζγιάνε̱ κ̃ετὸ κ̃ε̱ π̃ένι; ε δὲ νάβετ ν̇ιέρε̱ζ γέμι κ̃ε̱ βδέσε̱με̱ μὲ γιούβετ πάσκ̃ε̱· πὸ ού διδάξγε̱με̱ γιούβετ τε̱ χίκι γκὰ κ̃ετὸ Ϝε̱ν̇ιέστρα, ε τε̱ κθένενι ντε̱ Περντὶν' ε γγιάλ̃ε̱, κ̃ε̱ κὰ π̃έρρε̱ Κίελνε̱ ε δὲ Δένε̱, ε δὲ Δέτνε̱, ε δὲ Ϝίθε̱ σὰ γιάνε̱ π̃ρέ̱ντα ντὰ τό.

16. Αἴ κ̃ε̱ ντε̱ π̃ρέζα κ̃ε̱ σ̃κούανε̱ πάτ λέ̱νε̱ Ϝίθε̱ Φυλίτε̱ τε̱ ἔτζε̱ίγνε̱ ντ' ούδε̱ρα τε̱ τοῦρε.

17. Ντόνε̱ σὲ νούκ' ε λιὰ βέτε̱χε̱νε̱ πὰ τζφάκιουρε̱, τούκ' ε π̃έρρε̱ νέβετ τε̱ μίρρα, ε τούκ' ε δε̱νε̱ γκὰ Κίελ̃τε̱ σ̃ίρα, ε κόχε̱τε̱ πλιὸτ μὲ πέμμε̱, ε τούκ' ε δε̱νε̱ πὰ κουρτζίμ τ' ού σ̃κίεριτε̱ ε Ϝε̱ζίμνε̱ ντε̱ ζέμε̱ρα τόνα.

18. Ε σι θάνε κ̃ετὸ, μὲ ζι ού μπούσ̃νε̱ κόκ̃ε̱νε̱ τούρμαβετ κ̃ε̱ τε̱ μὸς θέρρε̱ κουρπὰν ἀτοῦρε.

19. Ἐν τούτῳ δὲ ἦλθον Ἰουδαῖοι ἐξ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθοβολήσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες ὅτι ἀπέθανεν.

20. Ὅτε δὲ περιεκύκλωσαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, σηκωθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Βαρνάβα εἰς Δέρβην.

21. Καὶ ἀφοῦ ἐκήρυξαν τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἐμαθήτευσαν ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν,

22. Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, προτρέποντες νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πίστιν, καὶ *διδάσκοντες* ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

23. Καὶ ἀφοῦ ἐχειροτόνησαν εἰς αὐτοὺς πρεσβυτέρους κατὰ *πᾶσαν* ἐκκλησίαν, προσευχηθέντες μὲ νηστείας, ἀφιέρωσαν αὐτοὺς εἰς τὸν Κύριον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον πιστεύσει.

24. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν·

25. Καὶ κηρύξαντες τὸν λόγον ἐν Πέργῃ, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν.

26. Καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν.

27. Ἐλθόντες δὲ καὶ συνάξαντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν εἰς τὰ ἔθνη θύραν πίστεως.

28. Καὶ διέτριβον ἐκεῖ οὐκ ὀλίγον καιρὸν μετὰ τῶν μαθητῶν.

---

19. Μὰ ἀρρίγτινε̱ γκὰ Αντιοχία ἐ γκὰ Κόνια Τζιφούτε̱ρ, ἐ π̇ίντνε̱ τούρμετε̱ ἐ ἰ ρ̇άνε̱ Παύλοσε̱ μὲ Fούρ̇ρε̱, ἐ ἐ ντζούαρε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ κιουτέτι, σὲ ψὲ παντέχνε̱ σὲ ἴσ̈ ἱ β̇δέκουρε̱.

20. Μὰ σὶ ἐ πουσ̈τρούανε̱ ἀτὲ̱ ρ̇ότουλε̱ μαθητέϊγτε̱, οὐ γκρὲ, ἐ χ̇ίρι ντὲ̱ κιουτὲτ ἐ νέσε̱ρετ δ̇όλι π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Βαρνάβε̱νε̱ πὲ̱ρ ντὲ̱ Δέρβε̱.

21. Ε σὶ ρ̇ε̱φίενε̱ Οὐγγ λ̇ε̱ μπὰ τὲ̱ κιουτὲτ, ἐ σὶ π̇έ̱νε̱ σ̈ούμε̱ μαθητέϊγ, οὐ κθίενε̱ ντὲ̱ Λύστρε̱, ἐ ντὲ̱ Κόν̇ιε̱, ἐ ντ' Αντιοχή.

22. Ε στερ̇εβ̇όσνε̱ σ̈πίρτε̱ρατ' ἐ̱ μαθητίβετ, τούκ' ἐ παρακινήσουρε̱ τὲ̱ κ̇ε̱ντροϊγνε̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντὲ̱ π̇έσε̱, ἐ δ̇ὲ σὲ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱ δ̇ούχαετε̱ τὲ̱ χ̇ίγε̱με̱ νὰ μὲ σούμε̱ σ̈τρε̱γγίμε.

23. Ε σὶ οὐ χειροτονίσνε̱ ἀτοῦρε πρίφτε̱ρε̱ μπὲ̱ τζδὸ κίσ̈ε̱, πὰς τὲ̱ φάλλιτ ἐ πὰς αFε̱ρίμιτ, ἱ ἀκουμπίσνε̱ ἀτὰ μπάνε̱ τὲ̱ Ζὸτ κ̇ε̱ πάνε̱ π̇εσ̈ούαρε̱.

24. Ε σὶ σκούανε̱ ντὲ̱ π̇ε̱ρ Πισιδ̇ὶ ἔρδε̱ ντὲ̱ Παμφυλί.

25. Ε σὶ διδάξνε̱ φγιάλε̱ν' ἐ Περντίσε̱ ντὲ̱ Πέργε̱, ζ̇π̇ρίτνε̱ ντὲ̱ Ατάλε̱.

26. Ε ἀτὲγε π̇έ̱νε̱ πλε̱χούρε̱ πὲ̱ρ Αντιοχή· ἀτγὲ τὲκ πάνε̱ κένε̱ δ̇έ̱νε̱ ντὲ̱ χ̇ὶρ τὲ̱ Περντίσε̱ πὲ̱ρ πούνε̱ κ̇ὲ̱ σόσνε̱.

27. Ε μὲ τὲ̱ ἄρδουρε̱ τὲ̱ τοῦρε μπε̱γιόδνε̱ κ̇ίσ̈νε̱ ἐ οὐ ρ̇ε̱φέϊγνε̱ σὰ πὰτ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ Περντία με̱ ἄνε̱ τὲ̱ τοῦρε̱ ἐ κ̇ε̱ χ̇άπι δ̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ν' ἐ π̇έσε̱σε̱ ε̱ δ̇ὲ ντὲ̱ φυλίρα τὲ̱ τγιέρα.

28. Ε κε̱ντρούανε̱ ἀτγὲ γιὸ πὰκ κόχ̇ε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μαθητέϊγ.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΚΑΙ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, Ὅτι ἐὰν δὲν περιτέμνησθε κατὰ τὸ ἔθος τοῦ Μωϋσέως, δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε.

2. Γενομένης λοιπὸν ἀντιστάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης ὑπὸ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα πρὸς αὐτοὺς, ἐνέκριναν νὰ ἀνεβῇ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας καί τινες ἄλλοι ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

3. Ἐκεῖνοι λοιπὸν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐπροξένουν χαρὰν μεγάλην εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς.

4. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀνήγγειλαν ὅσα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτῶν.

5. Ἐσηκώθησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων, οἵτινες εἶχον πιστεύσει, καὶ ἔλεγον, Ὅτι πρέπει νὰ περιτέμνωμεν αὐτοὺς, καὶ νὰ παραγγέλλωμεν νὰ φυλάτωσι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

6. Καὶ συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ πράγματος τούτου.

7. Μετὰ δὲ πολλὴν συζήτησιν σηκωθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοὶ, σεῖς ἐξεύρετε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἐξέλεξε μεταξὺ ἡμῶν, διὰ τοῦ στόματός μου νὰ ἀκούσωσι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ

Κρίε Επεσε̱μπε̱δγιέτετε̱. ιε. 15.

Ε τζὰ κὲ̱ πάτνε̱ ἄρδουρε̱ γκὰ Ιουδαία, διδάξνε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱· σὲ ντὲ̱ μὸς οὐ πέ̱φι σουνὲτ σὶ κούντρε ἐ̱σ̈τε̱ ἀδέτι Μωϋσίουτ νούκε̱ μούντνι τὲ̱ σόσενι.

2. Ε σὶ πέ̱νε̱ σ̈ούμε̱ κιάρτε̱ ἐ φιλονικὶ Παύλουα ἐ δὲ Βαρνάβα πὲ̱ρ κε̱τὲ̱ πούνε̱ ἀποφασίσνε̱ τε̱ βίγνε̱ πὲ̱ρ κε̱τὲ̱ πούνε̱ Παύλουα ἐ δὲ Βαρνάβα ἐ δὲ τζὰ τὲ̱ τγιέρε̱ πρέϊγ σ̈ούρεσ̈ ντ' Ιερουσαλὶμ μπὲ̱ ἀποστόϊγ, ἐ μπὲ̱ πλέϊκ.

3. Ατὰ δὰ σὶ οὐ πε̱ρτζούαλε̱ γκὰ κίσ̈ια, σ̈κόϊγνε̱ ντέ̱ πὲ̱ρ Φοινίκ ἐ ντὲ̱ ἐ ντὲ̱ πὲ̱ρ Σαμαρίε̱, τούκ' ἐ ῥε̱φίερε̱ τὲ̱ κθίεριτ' ἐ μιλέτεβετ' ἐ ἴπνε̱ Fε̱ζὶμ' τὲ̱ μὰδ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ βε̱λάζε̱ρ.

4. Ε σὶ ἀῥῥίγτε̱νε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ, ἱ πρίτι κίσ̈ια, ἐ δὲ ἀποστόϊγτε̱, ἐ δὲ πλεκε̱σία, ἐ ἀτὰ ῥε̱φίενε̱ σὰ θαύμε̱ρα πέ̱ρι Περντία μὲ ἄνε̱ τὲ̱ τούῥε.

5. Πό θόσ̈νε̱ σὲ οὐ γκρένε̱ μπὲ̱ κὲ̱μπε̱ τζὰ γκὰ ἔῥεσι ἱ Φαρισέϊγετ κὲ̱ πάτνε̱ πεσούαρε̱, ἐ θόσ̈νε̱· σὲ δούχαετε̱ τὲ̱ πέ̱νενε̱ σουνὲτ ἀτὰ, ἐ τὶ πορσίτγε̱με̱ τὲ̱ ῥούαγε̱νε̱ νόμν' ἐ Μωϋσίουτ.

6. Ε οὐ μπε̱γιούαδε̱ ἀποστοϊγτε̱, ἐ δὲ πρίφτε̱ριτε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ ξετάξουρε̱ κε̱τὲ̱ πούνε̱.

7. Ε σὶ οὐ πὲ̱ σ̈ούμε̱ κουβὲ̱ντ, οὐγκρὲ Πέτρουα, ἐ θὰ μπὰ τὰ· ὦ νιέρε̱ζ Βε̱λάζε̱ρ, γιοὺ μίῥῥ' ἐ δίγι σὲ κὲ̱ χέρε̱ν ἐ πάῥῥε̱ ντὲ̱ μὲς τούαϊγ ζFιόδι Περντία μούα κε̱τὲ̱ διFιόγε̱νε̱ Εθνηκότε̱ γκὰ Fόγια ἴμε φγιάλε̱ν'

εὐαγγελίου, καὶ νὰ πιστεύσωσι.

8. Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς μαρτυρίαν, χαρίσας εἰς αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς.

9. Καὶ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν διάκρισιν μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν διὰ τῆς πίστεως.

10. Τώρα λοιπὸν διὰ τί πειράζετε τὸν Θεὸν ἐπιβάλλοντες ζυγὸν εἰς τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, τὸν ὁποῖον οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βαστάσωμεν;

11. Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν ὅτι θέλομεν σωθῆ, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι.

12. Ἐσιώπησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Παῦλον ἐξιστοροῦντας ὅσα σημεῖα καὶ τέρατα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.

13. Καὶ ἀφοῦ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος, λέγων, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου·

14. Ὁ Συμεὼν ἐφανέρωσε τίνι τρόπῳ καταρχὰς ὁ Θεὸς ἐπεσκέφθη τὰ ἔθνη, ὥστε νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν λαὸν διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

15. Καὶ μὲ τοῦτο συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς εἶναι γεγραμμένον,

16. « Μετὰ ταῦτα θέλω ἐπιστρέψει καὶ θέλω ἀνοικοδομήσει τὴν σκηνὴν τοῦ Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατηδαφισμένα αὐτῆς θέλω ἀνοικοδομήσει, καὶ θέλω ἀνορθώσει αὐτήν·

17. Διὰ νὰ ἐκζητήσωσι τὸν Κύριον οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ

ὲ Οὐγγίλιτ, ὲ τὲ̱ π̇εσόγε̱νε̱

8. Ε Περντία κ̇ὲ̱ ν̇ιὲχ ζέ̱με̱ρατε̱, οὐ δ̇ε̱φτούα μὲ τὰ, σὲ ψὲ οὐ δὰ ἀτοῦρε̱ σ̈έ̱ϊγτινε̱ σ̈πὶρτ, σὶ ὲ δὲ νάβετ.

9. Ε νούκ̇ε̱ π̇έ̱ρι φάρ̇ρ̇ε̱ τὲ̱ ζϝιέδουρε̱ ντὲ̱ μές τόνε̱ ὲ τ' ἀτοῦρε, πὸ κ̇ε̱ρόϊ ζέ̱με̱ρατ' ὲτοῦρε μὲ π̇έσε̱.

10. ὲ νταΐτί δὰ ψὲ ϝουτζίτνι γιοὺ Περντίνε̱, τὲ̱ βίρι ζϝιέδε̱γε̱ μπὲ̱ κιάφε̱ τὲ̱ μαθητίβετ, κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ ἂς παπ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱, ἂς νέβιετ μούντμ τὰ μπάγε̱μ;

11. Μὰ π̇εσόϊγμε̱ τὲ̱ σόσεμι μὲ δουρε̱τὶ τὲ̱ Ζότιτ Ι σοῦ Χριστόϊτ, κ̇ε̱σ̈τοὺ σὶ ὲ δὲ ἀτά.η

12. Ε π̇ουσ̈ιούανε̱ ϝίθε̱ τούρμα, ὲ διϝιόϊγνε̱ Βαρνάβε̱νε̱ ὲ δὲ Παύλονε̱ κ̇ε̱ ρ̇ε̱φέϊγνε̱ σὰ θαύμε̱ρα ὲ τζιουδίρα π̇έ̱ρι Περντία ντὲ̱ τὲ̱ τγιέρα φυλίρα μὲ ἄνε̱ τὲ̱ τοῦρε.

13. Ε σὶ πουσ̈ιούανε̱ ἀτὰ, οὐ πε̱ρϝέϊϝκ Ιάκωβοϊ, ὲ θὰ· ὦ ν̇ιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, διϝιόνι μούα.

14. Σιμεώνι δ̇ε̱φτόϊ κὶσ̈ Περντία χέρε̱ν' ὲ πάρ̇ρ̇ε̱ πὰτ οὐρδε̱ρούαρε̱ τὲ̱ μίρ̇ρ̇' γκὰ τὲ̱ πὰ π̇έσε̱τε̱ λαὸ μπ' ἔ̱με̱ρ̇ρ̇ τὲ̱ τίγ.

15. Ε μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ βένε̱ μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ ὲ δὲ φγιάλε̱τ' ὲ προφήτε̱βετ' σὶ κούντρ' ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱.

16. Παστάγε δ̇ὸ τὲ̱ κθένεμ πε̱ρσερὶ, ὲ δ̇ὸ τὲ̱ δ̇ε̱ρτόϊγ πάϝε̱νε̱ τένδε̱ν' ὲ Δαβίδιτ κε̱ πὰτ κε̱νε̱ ϝρεμίσουρε̱, ὲ τὲ̱ ϝρεμίσουρατ' ὲσάϊγ δ̇ὸ τὶ δ̇ε̱ρτόϊγ πὰ, ὲ δ̇ὸ τὰ γκρὲ̱ ἀτὲ̱ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱.

17. Κε̱ τὲ̱ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ Ζότνε̱ ϝίθε̱ τὲ̱τγιέρε̱τε ν̇ιέρε̱ζ, ὲ δὲ ϝίθε̱ φυλίτε̱

BiSH

πάντα τὰ ἔθνη, ἐπὶ τὰ ὁποῖα καλεῖται τὸ ὄνομά μου, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.»

18. Ἀπ' αἰῶνος εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Θεὸν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

19. Ὅθεν ἐγὼ κρίνω νὰ μὴ παρενοχλῶμεν τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφοντας εἰς τὸν Θεόν·

20. Ἀλλὰ νὰ γράφωμεν πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν μιασμάτων τῶν εἰδώλων, καὶ ἀπὸ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος.

21. Διότι ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ γενεᾶς ἀρχαίας ἔχει ἐν πάσῃ πόλει τοὺς κηρύττοντας αὐτὸν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἀναγινωσκόμενος κατὰ πᾶν σάββατον.

22. Τότε ἐφάνη εὔλογον εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ εἰς τοὺς πρεσβυτέρους μεθ' ὅλης τῆς ἐκκλησίας, νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωσιν εἰς Ἀντιόχειαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα, Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Βαρσαβᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας προεστῶτας μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν·

23. Καὶ ἔγραψαν διὰ χειρὸς αὐτῶν ταῦτα, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἐθνῶν ἀδελφοὺς τοὺς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν, χαίρειν.

24. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες σᾶς ἐτάραξαν μὲ λόγους, καὶ διατρέφουσι τὰς ψυχάς σας, λέγοντες νὰ περιτέμνησθε καὶ νὰ φυλάττητε τὸν νόμον, εἰς τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν παραγγείλαμεν τοῦτο·

25. Ἐφάνη εὔλογον εἰς ἡμᾶς συνελθόντας ὁμοθυμαδὸν, νὰ ἐκλέξω-

κ̇ὲ̱ μπὰ τὸ ἔ̱σ̈τε̱ θὔῤῥε̱ ἔ̱με̱ρι ἴμ· θότε̱ Ζότι κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν ϝίθε̱ κ̇ε̱τό.

18. Γιάνε̱ ν̇ιόχουρε̱ τὲ Περντία κ̇ὲ̱ πε̱ρπάρα γέτε̱σε̱ πούνε̱τ' ἐτίγ.

19. Πρὰ ἀντάϊγ οὔνε̱ ϝιουκόϊγ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ϝουτζίτενε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κθένενε̱ γκὰ φυλὶτ' ἐ τγιέρα τὲ περντία.

20. Πὸ τοῦ ὄ̈κρουαϊγμε̱ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ τὲ̱ λιαρϝόνενε̱ γκὰ τὲ̱ πε̱ϝέ̱ρατ' ἐ Ιδόλε̱βετ, ἐ δὲ γκὰ κουρβε̱ρία, ἐ δὲ γκὰ ϝιάκου,

21. Σὲ ψὲ Μωϋσίου κ̇ὲ̱ γκὰ μότετ' ἐ λιάσ̈τα κὰ ντὲ̱ τζδὸ κιουτὲτ κουὰ̈ τὰ διδάξγε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ Συναγώγε̱ κ̇ὲ̱ διαβάσετε̱ τζδὸ τὲ̱ ὄ̈ετούνε̱.

22. Αχιέρε οὐ πε̱λκέου ἀποστόγετ, ἐ δὲ πρίφτε̱ρετ μὲ ϝίθε̱ κ̇ίσ̈ε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ζϝίδενε̱ νιέρε̱ζ πρέϊγ σ̈ούρεσ̈, ἐ τὶ δε̱ρϝόγε̱νε̱ ντ' Αντιοχὴ, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Παύλονε̱ ἐ δὲ Βαρνάβε̱νε̱· Ιούδε̱νε̱ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Βαρσαβὰ, ἐ δὲ Σίλε̱νε̱, ν̇ιέρε̱ζ τὲ̱ πάρε ντὲ̱ βε̱λάζε̱ρ.

23. Ε σὶ ὄ̈κρούανε̱, δάνε̱ μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ τοῦρε κ̇ε̱τὲ̱ κάρτε̱. ἀποστόϊγτε̱, ἐ δὲ πρίφτε̱ριτε̱, ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτε̱, μπὲ̱ βε̱λάζε̱ρ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ γκὰ φυλὶτ' ἐ τγιέρα ντ' Αντιοχὴ, ἐ δὲ ντὲ̱ Συρὶ, ἐ δὲ ντὲ̱ Κιλικὶ, ϝε̱ζόνι.

24. Σὲ ψὲ διϝιούαμ νάβετ κ̇ὲ̱ δούαλε̱ τζὰ πρεϊγ νὲ̱σ̈ ἐ οὐ νακατόσνε̱ γιούβετ μὲ φγιάλε̱, ἐ οὐ πρίσ̈νε̱ σ̈πίρτε̱ρετε̱ τούαϊγ τούκ' ἐ θέ̱νε̱ τὲ̱ σουνέψι, ἐ τὲ̱ ῥούανι νόμνε̱, νάβετ ἀτοῦρε σοῦ πάτμ θέ̱νε̱ κ̇ε̱τέ̱.

25. Νὰ οὐ δουκ νάβετ μπε̱γέδουρε̱ ϝίθε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, τὲ̱ ζϝέδγε̱με̱ ν̇ιέ-

μεν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωμεν πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Παύλου,

26. Ἀνθρώπων οἵτινες παρέδωκαν τὰς ψυχὰς αὑτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

27. Ἀπεστείλαμεν λοιπὸν τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Σίλαν, διὰ νὰ *σᾶς* ἀπαγγείλωσι καὶ αὐτοὶ διὰ στόματος τὰ αὐτά·

28. Διότι ἐφάνη εὔλογον εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ ἐπιβάλλωμεν εἰς ἐσᾶς μηδὲν πλειότερον βάρος ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων τούτων,

29. Νὰ ἀπέχητε ἀπὸ εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἀπὸ τῶν ὁποίων φυλάττοντες ἑαυτούς, θέλετε πράξει καλῶς. Ἔῤῥωσθε.

30. Οὗτοι μὲν λοιπὸν ἀπολυθέντες, ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συνάξαντες τὸ πλῆθος, ἐνεχείρησαν τὴν ἐπιστολήν.

31. Ἀναγνώσαντες δὲ *αὐτὴν* ἐχάρησαν διὰ τὴν *γενομένην* παρηγορίαν.

32. Ὁ Ἰούδας δὲ καὶ ὁ Σίλας ὄντες καὶ αὐτοὶ προφῆται, παρηγόρησαν τοὺς ἀδελφοὺς διὰ λόγων πολλῶν, καὶ ἐπεστήριξαν *αὐτούς*.

33. Καὶ ἀφοῦ διέτριψαν *ἐκεῖ* καιρόν *τινα*, ἀπεστάλησαν ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

34. Εἰς τὸν Σίλαν ὅμως ἐφάνη εὔλογον νὰ μείνῃ ἔτι αὐτοῦ.

35. Ὁ δὲ Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ κηρύττοντες μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

ρε̱ζ ὲ τὶ δε̱ρϝόγε̱με̱ μπὲ̱ γιούβετ, μὲ̱ τὲ̱ δάσ̈ιουρι τε̱ τάνε̱ Βαρνάβε̱νε̱ ὲ δὲ Παύλονε̱.

26. Νιέρε̱ζ κ̇ὲ̱ κάνε̱ δὲ̱νε̱ σ̈πίρτετ' ὲτοῦρε πὲ̱ρ ἔ̱με̱ῤῥ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ.

27. Δε̱ρϝούαμ δὰ Ιούδε̱ν, ὲ δὲ Σίλ̈ε̱νε̱, ὲ ἀτὰ δὸ τοῦ ῥε̱φέγε̱νε̱ μὲ διδαχὴ ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὺ ἄκρουαΐγμε̱.

28. Σὲ ψὲ οὺ δοὺκ ἐμίῤῥε̱ ντὲ̱ Σ̈έ̱ϊνγτι Σ̈πίρτ, ὲ δὲ ντὲ̱ νέβετ, τὲ̱ μὸς βέ̱με̱ μὲ̱ μπὶ γοιύβετ τγιάτε̱ρ π̇άῤῥε̱, πὲ̱ρ βέτζμε κ̇ε̱τοῦρε, κ̇ὲ̱ πὰ ἀτὸ νούκ̇ε̱ π̇έ̱ν.

29. Τὲ̱ λιαρϝόνι γκὰ ἀτὸ κ̇ὲ̱ θέρ-ῥενε̱ ντὲ̱ Ιδόλ̈ε̱, ὲ δὲ γκὰ ϝιάκου, ὲ δὲ γκὰ τὲ̱ μπίτουρατε̱, ὲ δὲ γκὰ κουρβε̱ρία· γκὰ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα κοὺρ τὲ̱ ῥούανι βέτε̱χ̇ενε̱ τουαΐγ, δὸ τὲ̱ π̇έ̱νι μίῤῥε̱· κιόφι μὲ̱ σ̈ε̱ντέτ.

30. Ε ἀτὰ σὶ οὺ πε̱ρτζούαλ̈ε̱, ἔρδε̱ ντ' Αντιοχὴ, ὲ μπε̱γιόδε̱ τυύρμε̱νε̱, ὲ οὺ δάνε̱ κάρτε̱νε̱.

31. Ε σὶ ὲ κε̱ντούανε̱ οὺ ϝε̱ζούανε̱ πὲ̱ρ παρηγορή.

32. Ιούδα πὰ ὲ δὲ Σίλ̈α, σὶ κένε̱ ὲ δὲ ἀτὰ προφήτε̱ρ, μὲ σ̈ούμε̱ διδαχὴ παρηγορίσνε̱ ὲ φορτζέϊγνε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱.

33. Ε σὶ κε̱ντρούν' ἀτγὲ τζὰ κόχ̇ε̱, οὺ πε̱ρτζούαλ̈ε̱ γκὰ βε̱λάζε̱ριτε̱ μὲ πάϊκ̇ μπ' ἀποστόϊγ.

34. Πὸ Σίλ̈ε̱σε̱ ἱ πε̱λλκέου τὲ̱ μπέτεϊγ ἀτγέ.

35. Παύλουα πὰ ὲ δὲ Βαρνάβα, σίλ̈εσ̈ινε̱ ντ' Αντιοχὴ, τούκ' ὲ διδάξουρε̱ ὲ τούκ' ὲ κηρύξουρε̱ Ουγγίλ̈ε̱ ὲ φγιάλε̱ν' ὲ Ζότιτ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ σ̈ούμε̱ τὲ̱ τγιέρε̱.

36. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν ὁ Παῦλος πρὸς τὸν Βαρνάβαν, Ἂς ἐπιστρέψωμεν τώρα καὶ ἂς ἐπισκεφθῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς ἐκηρύξαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι.

37. Καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας ἐστοχάσθη νὰ συμπαραλάβῃ τὸν Ἰωάννην τὸν λεγόμενον Μάρκον·

38. Ὁ Παῦλος ὅμως ἔκρινεν ἄξιον, τὸν ἀποχωρισθέντα ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Παμφυλίας, καὶ μὴ συνακολουθήσαντα αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον, τοῦτον νὰ μὴ συμπεριλάβωσι.

39. Συνέβη λοιπὸν ἐρεθισμὸς, ὥστε ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας παραλαβὼν τὸν Μάρκον, ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον.

40. Ὁ δὲ Παῦλος ἐκλέξας τὸν Σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ.

41. Καὶ διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ις'. 16.

ΚΑΤΗΝΤΗΣΕ δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἐκεῖ μαθητής τις ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος·

2. Ὅστις εἶχε *καλὴν* μαρτυρίαν ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν.

3. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος νὰ ἐξέλθῃ μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ λαβὼν αὐτὸν περιέτεμε, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἐπειδὴ ἐγνώριζον πάντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι ἦτο Ἕλλην.

4. Ὡς δὲ διήρχοντο τὰς πόλεις,

36. Ε πὰς τζὰ δίτετ ἰ θότε̱ Παύλουα Βαρνάβε̱σε̱, λὲ τε̱ κθένεμι ἀδὰ τε̱ ὄόχεμε βε̱λάζε̱ριτε̱ τάνε̱ κιουτὲτ μπε̱ κιουτὲτ, τὲ̱ν διδάξμ φγιάλε̱ν' ἐ Ζότιτ, κιὸ ϝε̱ντενε̱.

37. Μὰ Βαρνάβα δουαΐγ τε̱ μίρρ μὲ βέτε̱χε̱ τε̱ τὶγ ἐ δὲ Ιωάννε, κε̱ κιούχαεϊγ Μάρκο.

38. Ε Παύλουα ἐ ϝὲν τζιαΐζ, κε̱ νιε̱ κε̱ κὲ λιαρϝούαρε̱ πρέϊγ σούρεö γκὰ Παμφυλία ἐ νούκ' ἔρδι πάöκε̱ μὲ τὰ ντε̱ πούνε̱, τε̱ μὸς ἐ μάρρε̱νε̱ ἀτέ̱.

30. Ε ϝιάου νιε̱ κιάρτε̱, κάκε̱ σὰ τε̱ ντάχεϊγνε̱ ἀτὰ νιέρι γκὰ γιάτε̱ρι· ἐ Βαρνάβα τε̱ μίρρ Μάρκονε̱, ἐ τε̱ πε̱ν πλε̱χούρε̱ πε̱ρ Κύπρο.

40. Ε Παύλουα ζϝιόδι Σίλε̱νε̱, ἐ δόλι, σὶ οὐ δὰ γκὰ βε̱λάζε̱ριτε̱ ντε̱ δουρε̱τὶ τε̱ Περντίσε̱.

41. Ε öκὸν ντε̱ πε̱ρ Συρὶ, ἐ ντε̱ πε̱ρ Κιλικὴ τούκ' ἐ φορτζούαρε̱ κίöε̱ρατε̱.

Κρίε Εϝιαöτεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ις. 16.

Ε ἀρρίου ντε̱ Δέρβε̱ ἐ ντε̱ Λύστρε̱· ἐ γιὰ, ἴö ἀτγὲ νιε̱ μαθητὶ κε̱ κιούχαεϊγ Τιμόθεο, πίρρ ἰ νιε̱ ϝρούασε̱ τζιφούτε τε̱ πέ̱σε̱σε̱, ἐ γκὰ γιάτι Ελλήν.

2. Κε̱τὶγ ἰ ἴπνε̱ μαρτυρὶ τε̱ μίρρε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ κε̱ κένε ντε̱ Λύστρε̱ ἐ ντε̱ Κόνιε̱.

3. Ε Παύλουα δέϋι κε̱ κούϊγ τε̱ βὶγ μὲ τε̱ πάöκε̱, ἐ σὶ ἐ μόρρι ἀτε̱ ἐ πε̱ρι σουνὲτ, πε̱ρ τε̱ δούκουρε̱ ντε̱ τζιφοὺτ κε̱ κένε̱ μπὰ τὸ βε̱ντε· σὲ ψὲ ἐ δίγνε̱ τε̱ ϝίθε̱ παπάν' ἐτὶγ κε̱ κὲ Ελλήν.

4, Ε τὲκ öκόϊγνε̱ κιουτὲτ μπε̱

παρέδιδον εἰς αὐτοὺς *διαταγὰς* νὰ φυλάττωσι τὰ δόγματα τὰ ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ.

5. Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο εἰς τὴν πίστιν, καὶ ηὐξάνοντο τὸν ἀριθμὸν καθ' ἡμέραν.

6. Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν γῆν τῆς Γαλατίας, ἐπειδὴ ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ κηρύξωσι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,

7. Ἦλθον κατὰ τὴν Μυσίαν, καὶ ἐδοκίμαζον νὰ ὑπάγωσι πρὸς τὴν Βιθυνίαν· πλὴν δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα.

8. Περάσαντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρῳάδα.

9. Καὶ ὅραμα ἐφάνη διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Παῦλον· Ἀνήρ τις Μακεδὼν ἵστατο παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διάβα εἰς Μακεδονίαν, καὶ βοήθησον ἡμᾶς.

10. Καὶ ὡς εἶδε τὸ ὅραμα, εὐθὺς ἐζητήσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμπεραίνοντες ὅτι ὁ Κύριος προσκαλεῖ ἡμᾶς διὰ νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον πρὸς αὐτούς.

11. Ἀποπλεύσαντες λοιπὸν ἀπὸ τῆς Τρῳάδος, ἐπεράσαμεν κατ' εὐθεῖαν εἰς Σαμοθράκην, καὶ τὴν ἀκόλουθον *ἡμήραν* εἰς Νεάπολιν,

12. Καὶ ἐκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις εἶναι πρώτη πόλις τοῦ μέρους *ἐκείνου* τῆς Μακεδονίας, ἀποικία *Ῥωμαϊκή*· καὶ διετρίβομεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡμέρας τινάς.

13. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνηται προσευχὴ, καὶ κα-

κιουτὲτ, πορσίτνε̱ μπὰ τὰ τε̱ ῥούαϊγνε̱ πορσίτε̱ κ̇ε̱ κένε̱ οὐρδε̱ρούαρε̱ γκὰ ἀποσ̈τόϊγτε̱, ἐ γκὰ πρίφτε̱ριτε̱ κ̇ε̱ κένε̱ ντ' Ἰερουσαλίμ.

5. Ε κίσ̈ε̱ρατε̱ στε̱ρεόσ̈ισνε̱ ντε̱ π̇έσε̱, ἐ σ̈τόνισ̈νε̱ ντε̱ νέ̱μουρε̱ δίτε̱ π̇ε̱ρ δίτε̱.

6. Ε σὶ σ̈κούανε̱ Φρυγίνε̱, ἐ δὲ βε̱ντν' ἐ Γαλατίσε̱, οὐ μποδίσνε̱ γκὰ Σ̈ε̱ϊνγτι Σ̈πὶρτ τε̱ διδάξνε̱ φγιάλε̱ν' ἐ Ζότιτ ντ' Ἀσί.

7. Ε σὶ ἔρδε̱ ντε̱ Μυσὶ, δοκιμάσνε̱ τε̱ βίγνε̱ ντε̱ Βιθυνί' πὸ νούκ ἶ λιὰ ἀτὰ Σ̈πίρτι τε̱ βίγνε̱.

8. Ε σὶ σ̈κούανε̱ ντε̱ πε̱ρ Μυσὶ, ζ̇πρίτνε̱ ντε̱ Τρωάδε̱.

9. Β γιοὺ δοὺκ Παύλοσε̱ νάτε̱νε̱ νιε̱ τε̱ δούκουρε̱· ἴσ̈ νιε̱ νιερὶ γκὰ Μακεδονὶ κ̇ε̱ ἰ ῥὶγ περπάρα, ἐ ἴ λιού τε̱ϊγ ἀτὶγ, ἐ ἴ θὸσ̈ σ̈κὸ ντε̱ Μακεδονὶ, ἐ ντίχνα νέβετ.

10. Ε πόκε̱ πὰ κ̇ε̱τε̱ τε̱ πάρε̱, ἄτε̱ τζὰστ κ̇ε̱ρκούαμ τε̱ νίσεσ̈ιμ πε̱ρ Μακεδονὶ, σὲ βεβαιόσεσ̈ιμ κ̇ε̱ Ζότι νὰ θύῤῥι νάβετ, κ̇ε̱ τὶ βαγγελίσγε̱με̱ ἀτά.

11. Ε σὶ π̇ε̱μ πλε̱χούρε̱ γκὰ Τρωάδα, μούαῤῥμ οὔδε̱νε̱ δρέϊκ̇ πε̱ρ Σαμοθράϊκ, ἐ δίτε̱ν' ἐ νέσε̱ρμε ντε̱ Νεαπόλ.

12. Ε ἀτέγε ντε̱ Φιλίππε̱, κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ κιουτέτιτ ἴ πάρι τε̱ πγιέσε̱σε̱ Μακεδονίσε̱, Κολονὶ· ἐ μπὰ τε̱ κιουτὲτ κε̱ντρούαμ τζὰ δίτ.

13. Ε δίτε̱ν' ἐ σ̈ε̱τούνε̱σε̱ δούαλμ γιάσ̈τε̱ κιουτέτιτ ἄφε̱ρ λιούμιτ, τὲκ δούκ̇εϊγ σὲ κ̇ε̱ τε̱ λιούτουρε̱· ἐ κε̱ντρούαμ, ἐ διδάξμ Fράτε̱ κ̇ε̱ κένε̱

θίσαντες ἐλαλοῦμεν πρὸς τὰς ἐκεῖ συνελθούσας γυναῖκας.

14. Καὶ γυνή τις Λυδία τὸ ὄνομα, πωλήτρια πορφύρας, ἐκ πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν, ἤκουε· τῆς ὁποίας ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν διὰ νὰ προσέχῃ εἰς τὰ λαλούμενα ὑπὸ τοῦ Παύλου.

15. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Ἐὰν μὲ ἐκρίνατε ὅτι εἶμαι πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου, καί μείνατε· καὶ μᾶς ἐβίασεν.

16. Ἐνῷ δὲ ἐπορευόμεθα εἰς τὴν προσευχὴν, ἀπήντησεν ἡμᾶς δούλη τις ἔχουσα πνεῦμα Πύθωνος, ἥτις ἔδιδε πολὺ κέρδος εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς μαντευομένη.

17. Αὕτη ἀκολουθήσασα τὸν Παῦλον καὶ ἡμᾶς, ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, οἵτινες κηρύττουσι πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν σωτηρίας.

18. Τοῦτο δὲ ἔκαμεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Βαρυνθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ στραφεὶς, εἶπε πρὸς τὸ πνεῦμα, Προστάζω σε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἐξέλθῃς ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθε τὴν αὐτὴν ὥραν.

19. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τοῦ κέρδους αὐτῶν, πιάσαντες τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ἔσυραν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἄρχοντας·

20. Καὶ φέροντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς, εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράττουσι τὴν πόλιν ἡμῶν, Ἰουδαῖοι ὄντες·

21. Καὶ διδάσκουσιν ἔθιμα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰς ἡμᾶς συγκεχωρημένον νὰ παραδεχώμεθα, μηδὲ

μπε̱γέδουρε̱.

14. Ε νιὲ̱ Ϝρούα κὲ̱ κιούχαεϊγ Λυδὶ γκὰ κιουτέτ' ἰ Θιατίρετ κὲ̱ σ̈ὶτ πορφύρε, ὲ φρικούαρε̱ ὲ Περντίσε̱, ρὶγ ὲ διϜιὸν· κὲ̱σάϊγ ἰ χάπι ζέ̱με̱ρε̱νε̱ Ζότι, τὲ̱ μπάϊγ βὲσ μπὰ τὸ κὲ̱ θὸσ̈ Παύλουα.

15. Ε σὶ οὐ παϜε̱ζούα ἀγιὸ, ὲ δὲ̱ σ̈τε̱πία ἐσάϊγ, οὐ λιούτεϊγ, ὲ θὸσ̈· ντὲ̱ με̱ κίνι πὲ̱ρ τὲ̱ πέ̱σε̱σε̱ ὲ δὲ μούα τὲ Ζότι, ἔγιανι ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τίμε ὲ κε̱ντρόνι· ὲ νὰ σ̈τρε̱γγόϊ νάβετ.

16. Ε Ϝιάου τὲκ βέγε̱μ νέβετ τὲ̱ φάλεσ̈ιμ, νιὲ̱ βάσε̱ζε̱ κὲ̱ κὶσ̈ Σ̈πίρτ τὲ̱ Πύθονητ, νὰ δόλι νέβετ πε̱ρπάρα, κε̱γιὸ πὲ̱ν σ̈ιούμε̱ τὲ̱ μπρόδουρε̱ ντὲ̱ ζοτε̱ρὶνγ τὲ̱ σάϊγ τούκ' ὲ μαϜέψουρε̱.

17. Κε̱γιὸ βὶν πὰς Παύλοσε ὲ δὲ̱ νέβετ, ὲ θε̱ρρίτ ὲ θὸσ̈· κε̱τὰ νιέρε̱ζ γιάνε̱ ρόπτ' ὲ Περντίσε̱ λιάρτε̱, κὲ̱ νά δε̱φτόγε̱νε̱ νέβετ οὔδε̱ν' ὲ σ̈πε̱τίμητ.

18. Ε κε̱τὲ̱ ὲ πὲ̱ν πὲ̱ρ σ̈ούμε̱ δὶτ μὰ Παύλουο σὶ οὐ ρε̱ντούα, ὲ οὐ κθὲ· ἱ θότε̱ Σ̈πίρτιτ, τὲ̱ πορσίτ τὶγ ντὲ̱ ἔ̱μρρ τὲ̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ, τὲ̱ δὰλλτζ γκὰ ἀγιὸ· ὲ δόλι ἄτε̱ τζὰστ.

19. Ε σὶ πάνε̱ ζοτε̱ρίνγτ' ἐσάϊγ, κὲ̱ βάτε ὀμούθι ἱ φιτίμιτ σὲ̱ τοῦρε, ζοῦνε̱ Παύλονε̱ ὲ δε Σίλε̱νε̱, ὲ ἱ ζπρανίσνε̱ ντὲ̱ φόρο μπὲ̱ Ϝιουκάτας.

20. Ε σὶ ἱ σ̈πούνε̱ ἀτὰ πε̱ρπάρα Ϝιουκάτασετ. θάνε̱· κε̱τὰ νιέρε̱ζ νακατόσγε̱νε̱ κιουτέτνε̱ τέ̱νε̱, σὲ ψὲ γιάνε̱ Τζιφούτερ.

21. Ε διδάξγε̱νε̱ τζὰ ἀδέτε, κὲ̱ σέ̱σ̈τ' ὲ οὔδε̱σε̱ τὸ δέ̱ξγε̱με̱ νάβετ, ἀς τὶ πέ̱γε̱με̱· σὲ ψὲ γέμι Ρω-

νὰ πράττωμεν, Ῥωμαῖοι ὄντες.

22. Καὶ συνεφώρμησεν ὁ ὄχλος κατ᾿ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ διασχίσαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, προσέταττον νὰ ῥαβδίζωσιν αὐτούς.

23. Καὶ ἀφοῦ ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς πολλοὺς ῥαβδισμοὺς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τὸν δεσμοφύλακα νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀσφαλῶς·

24. Ὅστις λαβὼν τοιαύτην παραγγελίαν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, και συνέκλεισε τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

25. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· καὶ ἠκροάζοντο αὐτοὺς οἱ δέσμιοι.

26. Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσαλεύθησαν τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· καὶ παρευθὺς ἠνοίχθησαν πᾶσαι αἱ θύραι, καὶ ἐλύθησαν πάντων τὰ δεσμά.

27. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔσυρε μάχαιραν, καὶ ἔμελλε νὰ θανατώσῃ ἑαυτὸν, νομίζων ὅτι ἔφυγον οἱ δέσμιοι.

28. Πλὴν ὁ Παῦλος ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Μὴ πράξῃς μηδὲν κακὸν εἰς σεαυτόν· διότι πάντες εἴμεθα ἐδῶ.

29. Ζητήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος ἔπεσεν ἔμπροσθεν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα·

30. Καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω, εἶπε, Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;

31. Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ θέλεις σωθῇ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

μάνε̱.

22. Ε μὲ νιε̱ χέρε̱ ῥὰ τούρμα μπὶ τὰ, ἐ ϝιουκάτασιτε̱ τζούαρε̱ ῥόπατ᾿ ἐτοῦρε, ἐ πορσίτνε̱ τὶ ῥίχνε̱ μὲ ӧκόπ.

23. Ε σὶ οὺ πε̱νε̱ ӧιούμε̱ τε̱ ῥάχουρε̱ ἀτοῦρε, ἰ βούνε̱ ντε̱ χαψάνε̱, ἐ πορσίτνε̱ ἀτε̱ κε̱ ῥούαν τε̱ χαψόσουριτε̱ τὶ ῥούαν ἀτὰ φόρτ.

24. Κουΐγ σὶ μόῤῥι τε̱ τίλλε̱ πορσὶ, βοῦρι ἀτὰ ντε̱ χαψάνε̱ τε̱ θέλε̱, ἐ οὺ ӧτρε̱γγόϊ κέμπε̱τε̱ μπε̱ τομπρούκ.

25. Ε πρέϊγ μέσιτ νάτε̱σε̱ Παύλουα ἐ δε̱ Σίλα φάλιӧνε̱ ἐ λε̱βδόϊγνε̱ Περντίνε̱, ἐ ἀτὰ κε̱ κένε̱ χαψόσουρε̱ ἰ μπάϊγνε̱ βέӧ.

26. Ε ἄξαφνα οὺ πε̱ νιε̱ τε̱ρμὲτ ἰμὰδ, σὰ κε̱ οὺ τούντνε̱ πινάτ᾿ ἐ χαψάνε̱σε̱, ἐ ἄτε̱ τζάστ οὺ χάπνε̱ ϝίθε̱ δίεῤῥτε̱, ἐ ῥάνε̱ λίδε̱γιατ᾿ ἐ ϝίθε̱βετ.

27. Ε σὶ οὺ ζϝιούα ἀϊ κε̱ ῥούαν χαψάνε̱νε̱, ἐ πὰ δίεῤῥτ᾿ ἐ χαψάνε̱σε̱ χάπε̱τε̱, ντζόρι θήκε̱ν᾿ ἐτὶγ, ἐ δούαν τε̱ βρὶτ βέτε̱χε̱νε̱, σὲ ψὲ παντέχου σὲ ἴκνε̱ τε̱ χαψόσουριτε.

28. Μὰ Παύλουα θύῤῥι μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ, ἐ ἰ θὰ· μὸς πε̱ν ϝε̱ τε̱ κέϊκ ντε̱ βέτε̱χε τε̱ντε, σὲ κε̱τοὺ γέμι τε̱ ϝίθε̱.

29. Ε σὶ κε̱ρκόϊ δρίτε̱, χίρι πρε̱ντα· ἐ τούκ᾿ ἐ δρέδουρε̱ ῥὰ μπε̱ κε̱μπε̱ τε̱ Παύλοσε̱, ἐ τε̱ Σίλε̱σε̱.

30. Ε σὶ ἰ ντζόρι ἀτὰ γιάӧτε̱, οὺ θότε̱ τζδούχαετε̱ τε̱ πε̱ϊγ οὔνε̱ κε̱ τε̱ σόσεμ.

31. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε̱· πεσὸ μπε̱ Ζότνε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱, ἐ δὸ τε̱ σόσετζ τὶ ἐ δὲ ӧτε̱πία ὅτε.

32. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

33. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλουσε τὰς πληγὰς *αὐτῶν*· καὶ ἐβαπτίσθη εὐθὺς αὐτὸς καὶ πάντες οἱ αὐτοῦ·

34. Καὶ ἀναβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ εὐφράνθη πανοικὶ, πιστεύσας εἰς τὸν Θεόν.

35. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἔστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους.

36. Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἀπήγγειλε τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, *λέγων*, Ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἔστειλεν διὰ να ἀπολυθῆτε· τώρα λοιπὸν ἐξέλθετε, καὶ ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ.

37. Ἀλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφοῦ ἔδειραν ἡμᾶς δημοσίᾳ χωρὶς νὰ καταδικασθῶμεν, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὄντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ τώρα μᾶς ἐκβάλλουσι κρυφίως; οὐχὶ βεβαίως· ἀλλ' αὐτοὶ ἂς ἔλθωσι καὶ ἂς μᾶς ἐκβάλωσιν.

38. Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς οἱ ῥαβδοῦχοι τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶναι Ῥωμαῖοι.

39. Καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἀφοῦ ἐξέβαλον, παρεκάλουν *αὐτοὺς* νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς πόλεως.

40. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῆς φυλακῆς, ὑπῆγον εἰς *τὸν οἶκον* τῆς Λυδίας· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρηγόρησαν αὐτοὺς, καὶ ἀνεχώρησαν.

32. Ε ἱ διδάξν' ἀτὶγ φγιάλε̱ν' ἐ Ζότιτ, ἐ δὲ Fίθ' ἀτοῦρε ϰὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ ὄτεπὶ τὲ̱ τίγ.

33, Ε σὶ ἱ μόῤῥι ἀτὰ ἀχ̇ιέρε̱ ντὲ̱ κόχ̇ε̱ τὲ̱ νάτεσε̱, οὐ λιάου πλιάFατε̱, ἐ οὐ παFε̱ζούα ἀΐ, ἐ δὲ Fίθε̱ τὲ̱ τίγτε̱ ἄτε̱ τζάστ.

34. Ε σὶ ἱ χ̇ίπι ἀτὰ σίπε̱ρ μπὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ τὶγ, οὐ ϐοῦρι με̱σάλε̱, ἐ οὐ Fε̱ζούα μὲ Fίθε̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ τὶγ, σὲ ψὲ π̇ε̱σόϊ τὲ̱ Περντία.

35. Ε σὶ οὐ ϰδὶ δε̱ρFούανε̱ Fιουκάτασιτε̱ τζιαούὄε̱τε̱, ἐ οὐ θάνε̱· λε̱ὄιὸ ἀτὰ ν̇ιέρε̱ζ.

36. Ε ἀΐ ϰὲ̱ ῥούαν τὲ̱ χαψόσουριτε̱ ῥε̱φέου κε̱τὸ φγιάλε̱ τὲ Παύλουα, ϰὲ̱ δε̱ρFούανε̱ Fιουκάτασιτε̱ τὲ̱ λε̱ὄιόνενε̱, ἐ ντάγε νταὄτὶ δίλλι, ἐ χάϊγδενι ντὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

37. Ε δὲ Παύλουα, οὐ θότ' ἀτοῦρε. σὶ νὰ ῥάχνε̱ νάϐετ φάκεζά, πὰ ντονὶε̱ φάϊγ, ϰὲ̱ γέμι ν̇.έρε̱ζ Ρωμάνε̱, ἐ νὰ ϐοῦνε̱ ντὲ̱ χαψάνε̱, ἐ νταὄτὶ νὰ ντζγιέρε̱νε̱ νάϐετ φὄιέχουρα; γιὸ νούϰε̱ π̇ε̱νε̱τε̱, πὸ λὲ τὲ̱ βίγε̱νε̱ ἀτὰ ϐέτε̱, ἐ λὲ τὲ̱ νὰ ντζγιέρε̱νε̱ νέϐετ.

38. Β τζιαούσε̱ριτε̱ οὐ ὄπούνε̱ ϰε̱τὸ φγιάλε̱ Fιουκάτασετ, ἐ οὐ τρέ̱μπνε̱ σὶ διFιούανε̱ ϰὲ̱ γιάνε̱ Ῥωμάνε̱.

39. Ε ἔρδνε̱, ἐ ἱ παρακαλέσνε̱ ἀτὰ, ἐ σὶ ἱ ντζούαρε̱ οὐ λιούτιὄνε̱ τὲ̱ δίλλε̱ γκὰ κιουτέτι.

40. Ε σὶ δούαλε̱ γκὰ χαψάνα χ̇ίνε̱ ντὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ Λίδε̱σε̱· ἐ σὶ πάνε̱ ϐε̱λάζε̱ριτε̱, ἱ παρηγορήσνε̱ ἀτὰ ἐ ἴκνε̱.

ΚΕΦ. ιζ΄. 17.

ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦτο ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων.

2. Καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Παῦλος εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ τρία σάββατα διελέγετο μετ᾽ αὐτῶν ἀπὸ τῶν γραφῶν,

3. Ἐξηγῶν καὶ ἀποδεικνύων, ὅτι ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγὼ σᾶς κηρύττω.

4. Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα, καὶ ἐκ τῶν θεοσεβῶν Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, καὶ ἐκ τῶν πρώτων γυναικῶν οὐκ ὀλίγαι.

5. Φθονήσαντες δὲ οἱ μὴ πειθόμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ λαβόντες μεθ᾽ ἑαυτῶν κακούς τινας ἀνθρώπους ἐκ τῶν χυδαίων, καὶ ὀχλαγωγήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν· καὶ ἐφορμήσαντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς διὰ νὰ φέρωσιν εἰς τὸν δῆμον.

6. Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυραν τὸν Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, Ὅτι οἱ ἀναστατώσαντες τὴν οἰκουμένην, οὗτοι ἦλθον καὶ ἐδῶ,

7. Τοὺς ὁποίους ὑπεδέχθη ὁ Ἰάσων· καὶ πάντες οὗτοι πράττουσιν ἐναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ Καίσαρος, λέγοντες, Ὅτι εἶναι βασιλεὺς ἄλλος, ὁ Ἰησοῦς.

8. Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας

Κρίε Εσ̈τα τε̱μ. πε̱δγιέτε̱τε̱. ιζ. 17.

Ε σὶ ὂκούανε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ Αμφιπὸλ, ὲ ντὲ̱ πὲ̱ρ Απολλωνὶ, ἔρδε̱ ντὲ̱ Θεσσαλονὶκ τὲκ κὲ συναγώγι ἱ Τζιφούτετ.

2. Ε σὶ κούντρε̱ κὶσ̈ ἀδέτνε̱ Παύλουα βάτε μπὰ τὰ, ὲ πὲ̱ρ τρὶ τὲ̱ σ̈ε̱τούνα, κουβε̱ντὸν μὲ ἀτὰ μπὶ κάρτε̱ρα.

3. Ε οὺ ἀ χὰπ ὲ οὺ ἀδε̱φτὸν σὲ δούχαεϊγ τὲ̱ πε̱σ̈ὸν Κρίσ̈τι, ὲ τὲ̱ γγιάλεϊγ γκὰ τὲ̱ βδέκουριτε̱, ὲ δὲ σὲ κούϊγ ε̱σ̈τε̱ Χριστόϊ Ιησούϊ, κὲ̱ αὔνε̱ ρε̱φέϊγ μπὲ̱ γιούβετ.

4. Ε τζὰ πρέϊγ σούρεσ̈ πεσούανε̱, ὲ οὺ πασ̈κούανε̱ μὲ Παύλονε̱ ὲ δὲ μὲ Σίλε̱νε̱, σὶ ὲ δὲ νιὲ̱ τούρμ᾽ ἐμάδε πρέϊγ Ελλήνε̱βετ κὲ̱ πεσούανε̱, ὲ δὲ γιὸ πὰκ Fρὰ γκὰ τὲ̱ πάρατε̱.

5. Μὰ Τζιφούτε̱ κὲ̱ νούκε̱ πε̱σόϋγνε̱ ζηλέψνε̱, ὲ μούαρρε̱ τζὰ νιέρε̱ζ γκὰ τὲ̱ παζάριτ τὲ̱ κε̱κὶνγ, ὲ πε̱νε̱ τούρμε̱, ὲ νακατόσνε̱ κιουτέτνε̱· ὲ σὶ βάνε̱ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ Ιάσωνητ, κε̱ρκόϊγνε̱ τὶ ντζίρε̱ ἀτὰ ντὲ̱ λαό.

6. Ε σὶ νούκ ἱ Fένε̱ ἀτὰ, ζπρανίσνε̱ Ιάσωνε̱ ὲ δὲ τζὰ βε̱λάζε̱ρ τὲ̱, τγιέρε̱ ὲ ἱ σ̈πούνε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάρε̱τ ὲ κιουτέτιτ ὲ τούκ᾽ ὲ θίρρτουρε· σὲ ἀτὰ κὲ̱ τραζούανε̱ Fίθε̱ πότε̱νε̱, ἔρδε̱ ὲ δὲ κε̱τού.

7. Ε κε̱τὰ ἱ πρίτι μπὲ̱ σ̈τε̱πὶ Ιάσωνι· ὲ ἀτὰ τὲ̱ Fίθε̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ κόντρε̱ πορσίβετ σὲ̱ Καίσαριτ, ὲ θόνε̱· σὲ̱ ε̱σ̈τε̱ νιὲ̱ τγιάτε̱ρ μπρὲτ Ιησοῦ.

8. Ε τὲ̱ πάρε̱τ᾽ ὲ κιουτέτιτ, ὲ δὲ τούρμα οὺ νακατόσνε̱ σὶ δiFιούα-

ταῦτα.
9. Καὶ λαβόντες ἐγγύησιν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.
10. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθὺς διὰ τῆς νυκτὸς, ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν· οἵτινες ἐλθόντες, ὑπῆγον εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων.
11. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι παρὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ, καθότι ἐδέχθησαν τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, ἐξετάζοντες καθ' ἡμέραν τὰς γραφὰς, ἂν οὕτως ἔχωσι ταῦτα.
12. Πολλοὶ μὲν λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων Ἑλληνίδων γυναικῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι.
13. Ὡς δὲ ἔμαθον οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐτάραττον τοὺς ὄχλους.
14. Καὶ εὐθὺς τότε οἱ ἀδελφοὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Παῦλον νὰ ὑπάγῃ ὡς εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ Σίλας δὲ καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν ἐκεῖ.
15. Οἱ δὲ συνοδεύοντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν· καὶ ἀφοῦ ἔλαβον παραγγελίαν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν ὅσον τάχιστα, ἀνεχώρησαν.
16. Ἐνῷ δὲ παριέμενεν αὐτοὺς ὁ Παῦλος ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρωξύνετο ἐν αὐτῷ, ἐπειδὴ ἔβλεπε τὴν πόλιν γέμουσαν εἰδώλων.
17. Διελέγετο λοιπὸν ἐν τῇ συναγωγῇ μετὰ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μετὰ τῶν θεοσεβῶν, καὶ ἐν τῇ ἀγο-

νε̱ κ̇ετό.
9. Ε σι οὐ π̇ένε̱ χο̇̈νουκ γκὰ Ἰάσωνι, ἐ δε̱ γκὰ τε̱ τγιέρε̱τε̱ ἰ λ̇ε̱σούανε̱ ἀτά.
10. Ε βε̱λάζε̱ριτε̱ σὰ κάκε̱ χ̇έρε̱ ἰ πε̱ρτζούαλ̇ε̱ Παύλονε̱ ἐ δε̱ Σίλ̇ενε̱ νάτε̱νε̱ π̇ε̱ρ Βέργε̱· ἐ κ̇ε̱τὰ πο̇κε̱ ἀγ ρίγτινε̱ ἀτγε̱, βάνε̱ ντε̱ συναγούαϊ τε̱ τζιφούτετ.
11. Κε̱τὰ κένε̱ με̱ τε̱ μίο̱ρε̱ σε̱ ἀτὰ τζιφοὺτ ἐ Σελενίκουτ, ἐ ἐ δε̱ ζ̇νε̱ φγιάλε̱νε̱ με̱ ö̇ούμε̱ τε̱ σπέϊγτε̱ ἐ γκὰ δίτε̱ ξετάξνε̱ ντε̱ κάρτε̱ρα ντέ ö̇τε̱ πούνα κ̇ε̱στού.
12. Ε ö̇ούμε̱ γκὰ ἀτὰ π̇εσούανε̱, ἐ γκὰ Ϝράτε̱ π̇ουγε̱ρέö̇σ Ἐλλήνετε̱, ἐ δε̱ γκὰ π̇ούρατε̱ γιὸ πάκ.
13. Ε σι κουπε̱τούανε̱ τζιφοὺτ' ἐ Σελενίκουτ, σε̱ ἐ δε̱ ντε̱ Βέργε̱ οὐ κηρὺξ φγιάλ' ἐ Περντίσε̱ γκὰ Παύλουα, βάν' ἐ δε̱ ἀτγε̱, κ̇ε̱ τε̱ νακατόσνε̱ π̇ότε̱νε̱.
14. Ε σὰ κάκε̱ χ̇έρ' ἀχ̇ιέρε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ δε̱ρϜούανε̱ Παύλονε̱ τε̱ βἰγ γγέρα μπε̱ δετ· ἐ μπέτνε̱ ἀτγε̱ Σίλ̇α ἐ δε̱ Τιμόθεοϊ.
15. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ πε̱ρτζίλ̇ε̱ Παύλονε̱ ἐ ö̇πούνε̱ ἀτε̱ γγέρα μπ' Ἀθήνε̱· ἐ σι μουάρ̇ρε̱ πορσὶ πρέϊγ σι π̇ε̱ρ Σίλ̇ε̱νε̱ ἐ δε̱ π̇ε̱ρ Τιμόθεονε̱, κ̇ε̱ τε̱ βίγνε̱ ö̇πέϊγτ τε̱κ ἀΐ, ö̇κούανε̱ ἐ ἴκνε̱.
16. Ε τε̱κ ἰ πρίτ ἀτὰ Παύλουα ντ' Ἀθήνε̱, γιοὺ ἴδε̱ρούα Σ̇πίρτ' ἐτἰγ π̇ρέντα, σε̱ ψε̱ ö̇ίχ κιουτέτνε̱ κ̇ε̱ ἴö̇ πλιὸτ με̱ Ἰδόλ̇ε̱.
17. Ε κουβε̱ντὸν ντε̱ Συναγούαϊγ με̱ τζιφοὺτ ἐ με̱ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇εσούανε̱, ἐ δε̱ ντέ παζὰρ γκὰ δίτε̱ με̱

ρᾷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τῶν τυχόντων.

18. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρίων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνήρχοντο εἰς λόγους μετ' αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔλεγον, Τί θέλει τάχα ὁ σπερμολόγος οὗτος νὰ εἴπῃ; οἱ δὲ, Ξένων θεῶν κήρυξ φαίνεται ὅτι εἶναι· διότι ἐκήρυττε πρὸς αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν.

19. Καὶ πιάσαντες αὐτὸν ἔφεραν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, λέγοντες, Δυνάμεθα νὰ μάθωμεν, τίς αὕτη ἡ νέα διδαχὴ, ἥτις κηρύττεται ὑπὸ σοῦ;

20. Διότι φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν παράδοξά τινα. Θέλομεν λοιπὸν νὰ μάθωμεν, τί σημαίνουσι ταῦτα.

21. Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἄλλο ηὐκαίρουν, παρὰ εἰς τὸ νὰ λέγωσι καὶ νὰ ἀκούωσί τι νεώτερον·

22. Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶπεν. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα σᾶς βλέπω εἰς ἄκρον θεολάτρας.

23. Διότι ἐνῷ διηρχόμην καὶ ἀνεθεώρουν τὰ σεβάσματά σας, εὗρον καὶ βωμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐπιγεγραμμένον, ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. Ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν ὁποῖον ἀγνοοῦντες λατρεύετε, τοῦτον ἐγὼ κηρύττω πρὸς ἐσᾶς.

24. Ὁ Θεὸς ὅστις ἔκαμε τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος Κύριος ὢν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς,

25. Οὐδὲ λατρεύεται ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, ὡς ἔχων χρείαν τινὸς, ἐπειδὴ αὐτὸς δίδει εἰς πάντας ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα.

ἀτὰ κ̇ὲ̱ πίκεϊγ.

18. Ε τζὰ φιλοσόφε̱ γκὰ τ' Επίκουρόϊτ ἐ δὲ γκὰ Σστοϊκότε̱ ζίχ̇ιὄνε̱ μὲ τὲ̱· ἐ τζὰ θόὄνε̱· τζδὸ μὲ θε̱νε̱ κούϊγ φγιαλε̱τούαρ; ἐ τζὰ πὰ, ἀτ δούκ̇ετε̱ τὲ̱ γέτε̱ ῥε̱φέε̱ὄ Περντίβετ σὲ̱ τγιέρα· σὲ ψὲ οὐ ῥε̱φὲν ἀτοῦρε Ιησούνε̱, ἐ δὲ τὲ̱ γγιάλτουριτε̱.

19. Ε σὶ ἐ μούαῤῥε̱ ἀτὲ̱, ἐ ὄπούνε̱ ντ' Αριοπάγο, ἐ ἰ θόὄνε̱· μούντγε̱με̱ τὲ̱ ν̇ιόγε̱με̱ τζε̱ὄτε̱ κ̇ε̱γιὸ διδαχὶ ἐ ῥὲ κ̇ὲ̱ διδάξ τί;

20. Σὲ ψὲ τὶγ τζὰ πούνερα τὲ̱ ῥὰ νὰ Fε̱μὸν ντὲ̱ βέὄε̱ τόνα, δούαμε̱ δὰ τὲ̱ δίμε̱ τζδὸ τὲ̱ γένε̱ κ̇ε̱τό.

21. (Σὲ ψὲ Αθην̇ιότε̱, ἐ δὲ τὲ̱ χούαϊγτε̱ κ̇ὲ̱ ῥίγνε̱ ἀτγὲ νούκ̇ε̱ βε̱ὄτρόϊγνε̱ τγιέτε̱ρ πούνε̱, πὸ τὲ̱ θόὄνε̱ ἀ τὲ̱ διFιόϊγνε̱ ντον̇ιὲ̱ τὲ̱ ῥέ.)

22. Ε σὶ κε̱ντρόϊ Παύλουα μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ ντὲ̱ μὲς τ' Αριοπάγοσε̱, οὐ θὰ· ὦ ν̇ιέρε̱ζ Αθην̇ιότ, οὔνε̱ γιούβετ οὐ ὄιὸχ κ̇ὲ̱ γένι με̱ ὄούμε̱ σὶ δούχετε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ ντὲ̱ Fίθε̱ πούνε̱ρα.

23. Σὲ ψὲ τὲκ ὄκόβα, ἐ πάτζε̱ τὲ̱ φάλιατε̱ τούαϊγ, Fέτζε̱ ἐ δὲ ν̇ιὲ̱ Βωμὸ, κ̇ὲ̱ κὲ μπὶ τὲ̱ ὄκρούαρε̱, ἐ Περντίσε̱ κ̇ὲ̱ ζδίμε̱· ἀτὲ̱ δὰ κ̇ὲ̱ ἰ φάλλι πὰ δίγτουρε̱, κ̇ε̱τὲ̱ οὐ ἀδε̱φτόϊγ οὔνε̱ γιούβετ.

24. Περντία κ̇ὲ̱ π̇έ̱ρι π̇ότε̱νε̱, ἐ δὲ σὰ γιάνε̱ μπὲ̱ τὲ̱, κούϊγ, σὲ ψὲ ε̱ὄτε̱ Ζότι ἰ Κίελιτ ἐ δὲ ἰ Δέουτ, νούκ̇ε̱ ῥὶ ντὲ̱ ναόρα κ̇ὲ̱ π̇έ̱νενε̱ μὲ δούαῤῥ.

25. Ας ὄε̱ρπ̇ένετε̱ πρέϊγ δούαρβετ' σὲ̱ ν̇ιέρε̱ζετ, σὲ ὄε̱ὄτ' ἰχτγιάτζ πὲ̱ρ ντον̇ιὲ̱ πούνε̱· ἀγιὸ ἔπ ντὲ̱ τὲ̱ Fίθε̱ γέτε̱νε̱, ἐ δὲ φρύμε̱νε̱, ἐ δὲ Fίθε̱ τὲ̱ τγιέρατε̱.

26. Καὶ ἔκαμεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, διὰ νὰ κατοικῶσιν ἐφ᾽ ὅλου τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ διώρισε τοὺς προδιατεταγμένους καιροὺς, καὶ τὰ ὁροθέσια τῆς κατοικίας αὐτῶν·

27. Διὰ νὰ ζητῶσι τὸν Κύριον, ἴσως δυνηθῶσι νὰ ψηλαφήσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ εὕρωσιν· ἂν καὶ δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν·

28. Διότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχομεν· καθὼς καί τινες τῶν ποιητῶν σας εἶπον, «Διότι καὶ γένος εἴμεθα τούτου.»

29. Γένος λοιπὸν ὄντες τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν τὸν Θεὸν ὅτι εἶναι ὅμοιος μὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθον, κεχαραγμένα διὰ τέχνης καὶ ἐπινοίας ἀνθρώπου.

30. Τοὺς καιροὺς λοιπὸν τῆς ἀγνοίας παραβλέψας ὁ Θεὸς τώρα παραγγέλλει εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους πανταχοῦ νὰ μετανοῶσι·

31· Διότι προσδιώρισεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ διὰ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖον διώρισε, καὶ ἔδωκεν εἰς πάντας βεβαίωσιν *περὶ τούτου*, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32. Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, Περὶ τούτου θέλομεν σὲ ἀκούσει πάλιν.

33. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν.

34. Τινὲς δὲ ἄνδρες προσεκολλήθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπίστευσαν· μεταξὺ τῶν ὁποίων *ἦτο* καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνή *τις* ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἄλλοι μετ᾽ αὐτῶν.

26. Ε π̇ε̱ρι γκὰ ν̇ιε̱ Fιὰκ Fίθε̱ φυλίτ᾽ ἐ ν̇ιέρε̱ζετ τὲ̱ ῥίνε̱ μπὶ Fίθε̱ φάκε τὲ̱ Δέουτ, ἐ οὐ διορίσι κόχε̱ρα μὲ τὰξ, ἐ δὲ συνόρετε̱ τὲ̱ ντέ̱ν̇ιουραβετ σὲ̱ τοῦρε.

27. Ε τὲ̱ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ Ζότνε, ντέ̱ὄτε̱ σὶ κοὺρ τὰ ζίγνε̱ μὲ δόῤῥε̱, ἐ τὰ Fέϊγνε̱· ντόνε̱ σὲ νούκ᾽ ε̱̈́σ̈τε̱ με̱ρFούαρε̱ ἀϊ πρέϊγ τζίλιτ δὸ γκὰ νέσ̈.

28. Σὲ̱ ψὲ μπὰ τὲ̱ ῥόγε̱με̱, ἐ δὲ τούντεμι, ἐ δὲ γέμι· σὶ κούντρε̱ θάνε̱ ἐ δὲ τζὰ γκὰ ποιητίτε̱ τούαϊγ· σὲ νάβετ γέμι φυλὶ πρέϊγ ἀτίγ.

29. Σὲ ψὲ γέμι ἀδὰ φυλὶ γκὰ Περντία, νούκ̇ε δούχαετε̱ τὲ̱ συλοήσεμι σὲ τὲ̱ κέ̱νε̱τ᾽ ἐ Περντίσε̱ κὰ τὲ̱ Fιάρε̱ μὲ ἄῤῥ, ἃ μὲ ἐρFὲ̱ντ, ἃ μὲ Fούῤῥ τὲ̱ πελεκίσουρε̱ γκὰ ζανάτι, ἃ γκὰ μέ̱ντια ἐ νιερίουτ.

30. Σὲ ψὲ π̇ε̱ρι Πε̱ρντία σὶ κοὺρ νούκ̇ε̱ πὰ κόχε̱τ᾽ ἐ σὲ̱ πὰ δίγτουριτ, νταὄτὶ πορσὶτ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ ντὲ̱ τζδὸ βὲ̱ντ τὲ̱ π̇έ̱γε̱νε̱ μετανί.

31. Σὲ ψὲ κὰ οὐρδε̱ρούαρε̱ ν̇ιὲ̱ δίτε̱, κ̇ὲ̱ μπὰ τὲ̱ δὸ τὲ̱ Fιουκόγε̱ Fίθε̱ δινιάνε̱ μὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ν̇ιὲ̱τ ν̇ιερίουτ κὲ̱ ε̱̈́σ̈τε̱ βέ̱νε̱ πρέϊγ σὶ, ἐ κ̇ε̱τὲ̱ ἐ βεβαιώσι μπὲ̱ Fίθε̱ κοὺρ ἐ γγιάλι ἀτὲ̱ γκὰ τὲ̱ βδέκουριτε̱.

32. Ε σὶ διFιούανε̱ τὲ̱ γγιάλτουριτ᾽ ἐ σὲ̱ βδέκουρετ, τζὰ πε̱ρκέσ̈νε̱ ἐ τζὰ πὰ θόσ̈νε̱· δούαμε̱ τὲ̱ ντίεϊγμε̱ ἐ δὲ ν̇ιὲ̱ χέρε̱ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱.

33. Ε κ̇ε̱σ̈τοὺ Παύλουα ἴκου γκὰ μέσ᾽ ἱ τοῦρε.

34. Ε τζὰ ν̇ιέρε̱ζ πὰ σὶ οὐ κολίσνε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ π̇εσούανε̱ πρέϊγ σ̈ούρεσ̈· ν̇ιὲ̱ κὲ ἐ δὲ Διονύσιοϊ Αρεοπαγίτι, ἐ δὲ ν̇ιὲ̱ Fρούα κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Δαμάρε, ἐ δὲ τὲ̱ τγιέρε̱ μὲ ἀτὰ π̇άσ̈κ̇ε̱.

ΚΕΦ. ιη. 18.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀναχωρήσας ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον·

2. Καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, γεγεννημένον ἐν Πόντῳ, νεωστὶ ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, (διότι ὁ Κλαύδιος εἶχε διατάξει νὰ ἀναχωρήσωσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθε πρὸς αὐτούς·

3. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο ὁμότεχνος, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· διότι ἦσαν σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην.

4. Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, καὶ ἔπειθεν Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας.

5. Ὅτε δὲ κατέβησαν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ Παῦλος συνεσφίγγετο κατὰ τὸ πνεῦμα, διαμαρτυρόμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς *εἶναι* ὁ Χριστός.

6. Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἠναντιοῦντο καὶ ἐβλασφήμουν, ἐκτινάξας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμά σας ἐπὶ τὴν κεφαλήν σας· ἐγὼ *εἶμαι* καθαρός· ἀπὸ τοῦ νῦν θέλω ὑπάγει εἰς τὰ ἔθνη.

7. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ὀνομαζομένου Ἰούστου, ὅστις ἐσέβετο τὸν Θεόν, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκία συνείχετο μὲ τὴν συναγωγήν.

8. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μεθ' ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ

Κρίε Ετετε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιη. 18.

Ε παστάγε σὶ ἴκου Παύλουα γκὰ Αθήνα, βάτε ντὲ̱ Fιόρδεζε̱.

2. Ε σὶ ϝέτι ν̇ιὲ̱ τζιφοὺτ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ακύλε̱, ἰ λέρε̱ ντὲ̱ Πόντο, κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ χέρε̱ πὰτ ἄρδουρε̱ γκὰ Ιταλία ἐ δὲ Πριὄκ̇ιλε̱νε̱ ϝρούαν' ἐτὶγ, (σὲ ψὲ Κλαύδιοϊ πὰτ δέ̱νε̱ οὔρδε̱ρ τὲ̱ ντίκεϊγνε̱ ϝίθε̱ τζιφούτε̱ γκὰ Ρόμι,) οὐ π̇αὄκούα μὲ τά.

3. Ε σὲ ψὲ πάτνε̱ ν̇ιὲ̱ ζανὰτ μὲ τὲ̱, ν̇τέ̱νι ντὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ τοῦρε, ἰ πουνὸν· σὲ ψὲ ζανάτι ἰ τοῦρε ἴὄ τὲ̱ π̇έ̱ϊγνε τζαδέ̱ρρε.

4. Ε διδὰξ ντὲ̱ Συναγούαϊγ τζδὸ τὲ̱ Σ̇ε̱τούνε̱, ἐ ἰ μοὺντ τζιφούτε̱, ἐ δὲ Ελλήνε̱τε̱.

5. Μὰ κοὺρ ἔρδε̱ γκὰ Μακεδονία, Σίλα ἐ δὲ Τιμόθεοϊ, ἰ ζίχεϊγ Παύλοσε̱ φρίμα, τουκ' ἐ δε̱φτούαρε̱ μὲ μαρτυρὶ τζιφούτετ κ̇ὲ̱ Ιησούϊ ἔ̱ὄτε̱ Χριστόϊ.

6. Ε κοὺρ ῥίγνε̱ ἀτὰ κόντρε̱, ἐ βλασφημίσνε̱, ὄκούντι ἀΐ ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ, ἐ *οὐ* θὰ ἀτοῦρε· ϝιάκου γιούαϊγ, μπὶ κόκ̇ε̱ τούαϊγ, οὔνε̱ γιὰμ ἰ πὰ φάϊγ, κ̇ὲ̱ σὸτ δἰ ἐ τούτγε̱ δὸ τὲ̱ βέτε ντὲ̱ φυλίρα τὲ̱ τγιέρα.

7. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, βάτε ντὲ̱ ὄτε̱πὶ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ιούστο, ἐ κ̇ὲ̱ κ̇ιὄ φρίκε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ὄτε̱πὶ ἐ κ̇ε̱τὶγ κὲ κρὰχ μπὲ κρὰχ μὲ̱ συναγούαϊγ·

8. Ε Κρίσπουα ἰ πάρι ἰ συναγώγιτ π̇εσόϊ μπὲ̱ Ζότνε̱ μὲ ϝίθε̱ φε̱μίγε̱ τὲ̱ τὶγ· ἐ δὲ ὄούμε̱ πρέϊγ Fιόρδεζε̱σε̱ μὲ τὲ̱ διϝιούκρε̱, π̇εὄόϊγνε̱

ἐβαπτίζοντο.

9. Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν ἐν νυκτὶ πρὸς τὸν Παῦλον δι' ὁράματος, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ ὁμίλει καὶ μὴ σιωπήσῃς·

10. Διότι ἐγὼ εἶμαι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς θέλει ἐπιβάλει χεῖρα ἐπὶ σὲ διὰ νὰ σὲ κακοποιήσῃ· διότι ἔχω λαὸν πολὺν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

11. Καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἓν ἔτος καὶ μῆνας ἓξ, διδάσκων μεταξὺ αὐτῶν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

12. Ὅτε δὲ ὁ Γαλλίων ἦτο ἀνθύπατος τῆς Ἀχαΐας, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσηκώθησαν ὁμοθυμαδὸν κατὰ τοῦ Παύλου καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον,

13· Λέγοντες, ὅτι οὗτος πείθει τοὺς ἀνθρώπους νὰ λατρεύωσι τὸν Θεὸν παρὰ τὸν νόμον.

14. Καὶ ὅτε ἔμελεν ὁ Παῦλος ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἐὰν μὲν ἦτό τι ἀδίκημα, ἢ ῥαδιούργημα πονηρὸν, ὦ Ἰουδαῖοι, εὐλόγως ἤθελον σᾶς ὑποφέρει.

15· Ἐὰν δὲ ἦναι ζήτημα περὶ λέξεων καὶ ὀνομάτων καὶ τοῦ νόμου ὑμῶν, θεωρήσατε σεῖς· διότι ἐγὼ κριτὴς τούτων δὲν θέλω νὰ γείνω.

16. Καὶ ἀπεδίωξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου.

17. Πιάσαντες δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου· καὶ παντελῶς δὲν ἔμελε τὸν Γαλλίωνα περὶ τούτων.

18. Ὁ δὲ Παῦλος ἀφοῦ προσέμεινεν ἔτι ἡμέρας ἱκανὰς, ἀποχαιρετήσας τοὺς ἀδελφοὺς, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Συρίαν· καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ

ἐ παϝε̱ζόνισ̈νε̱.

9. Ε νάτε̱νε̱ ντ' ἔ̱ντε̱ῤῥε̱ ἰ θὰ Παύλοσε̱ Ζότι, μὸς οὐ τρέ̱μπ, πὸ φόλλε̱ ἐ μὸς πουσ̈ιό.

10. Σὲ οὔνε̱ γιὰμ π̇άσ̈κ̇ε μὲ τι, ἐ ντον̇ιὲ̱ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς βέ̱ῤῥε̱ δόῤῥε̱ μπὲ̱ τὶ, τὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ τὶ τὲ̱ κ̇έϊκ̇· σὲ ψὲ ἔ̱σ̈τε̱ σ̈ούμε̱ λαὸ ἴμ ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ κιουτέτ.

11. Ε κ̇ε̱ντρόϊ ν̇ιὲ̱ μοτε̱μὸτ ἐ ϝιάστε̱ μουάϊγ, τούκ' ἐ δ̇ιδάξουρε̱ μπὰ τὰ φγιάλε̱ν ἐ Περντίσε̱.

12. Μὰ κοὺρ οὐ π̇ὲ̱ Γαλιόνι Κούσ̈ουλε̱ ντ' Αχαίε̱, οὐ γκρένε̱ ϝίθε̱ Τζιφούτε̱ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ μὲ ν̇ιὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ κόντρε̱ Παύλοσε̱, ἐ ἐ σ̈πούνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ ϝιούϊκ̇,

13. Ε θόσ̈νε̱· κούϊγ π̇ὲ̱ν ν̇ιέρε̱ζιτε̱ τὲ̱ φάλε̱νε̱ Περντίσε̱ σὶ κούντρε̱ σ̈έ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ ντὲ̱ νόμ.

14. Ε τὲκ δ̇ούαν Παύλουα τὲ̱ χὰπ ϝόγε̱νε̱ ἐ τὲ̱ φλὶτ, οὐ θὰ Γαλιόνι τζίφουτετ' τὲ̱ κὲ ντον̇ιὲ̱ ζαρὰρ, ἄ ντον̇ιὲ̱ φάϊγ ἐ μὰδ, ὦ τζιφοὺτ, δ̇όγε̱ τοῦ δ̇ουρόγε̱ γιούβετ σὶ κούντρε̱ ἔ̱σ̈τ' ἐ οὔδ̇ε̱σε̱.

15. Μὰ ντὲ̱ γιάνε̱ κιάρτε̱ρα π̇ὲ̱ρ φγιάλε̱, ἐ ἔ̱με̱ῤῥε̱ ῥότουλε̱ νόμιτ σούαϊγ, σ̈ίχνιε γιούβετ, σὲ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ούα τὲ̱ π̇έ̱νεμ ϝιουκάτας ἰ κ̇ε̱τοῦρε̱ πούνε̱ραβετ.

16. Ε ἰ ζπ̇όϊ ἀτὰ γκὰ ϝιούκι.

17. Μὰ Ελλήνε̱τε̱ σὶ ζοῦνε̱ Σοστένε̱ τὲ̱ πάριν' ἐ συναγώγιτ, ἐ ῥίχνε̱ πε̱ρπάρα ϝιούκιτ' ἐ Γαλιόνι σβὶγ ντον̇ιὲ̱ συλοΐ πε̱ρ κ̇ε̱τό.

18. Ε Παύλουα σὶ πρίτι ἐ δὲ ν̇ιαλάϊγ δ̇ὶτ, οὐ λιὰ σ̈ε̱ντὲτ βε̱λάζε̱ρετ, ἐ π̇έ̱ρι πλε̱χούρε̱ π̇ὲ̱ρ Συρίε̱· ἐ δὲ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τέ̱ ἐ δὲ̱ Πρίσκιλα ἐ δὲ

Πρίσκιλλα καὶ ὁ Ἀκύλας, ἀφοῦ ἐξύρισε τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· διότι εἶχεν εὐχήν.

19. Καὶ κατήντησεν εἰς Ἔφεσον καὶ ἀφῆκεν ἐκείνους αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, συνδιελέχθη μετὰ τῶν Ἰουδαίων.

20. Καὶ παρακαλούμενος ὑπ' αὐτῶν νὰ μείνῃ πλειότερον καιρὸν παρ' αὐτοῖς, δὲν συγκατένευσεν·

21. Ἀλλὰ ἀπεχαιρέτησεν αὐτοὺς, εἰπὼν, Πρέπει ἐξάπαντος νὰ κάμω τὴν ἐρχομένην ἑορτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα, θέλω δὲ ἐπιστρέψει πάλιν πρὸς ἐσᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου.

22. Καὶ ἀποβὰς εἰς Καισάρειαν, ἀνέβη *εἰς Ἱερουσαλὴμ*, καὶ χαιρετήσας τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.

23. Καὶ διατρίψας καιρόν τινα ἐξῆλθε καὶ διήρχετο κατὰ σειρὰν τὴν γῆν τῆς Γαλατίας καὶ τὴν Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

24. Ἰουδαῖος δέ τις ὀνόματι Ἀπολλὼς, Ἀλεξανδρεὺς τὸ γένος, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, ὅστις ἦτο δυνατὸς ἐν ταῖς γραφαῖς.

25. Οὗτος ἦτο κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου καὶ ζέων κατὰ τὸ πνεῦμα ἐλάλει, καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, γινώσκων μόνον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.

26. Καὶ οὗτος ἤρχισε νὰ λαλῇ μετὰ παῤῥησίας ἐν τῇ συναγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτὸν ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, παρέλαβον αὐτὸν, καὶ ἐξέθεσαν εἰς αὐτὸν ἀκριβέστερα τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ.

27. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀχαΐαν, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν πρὸς τοὺς μαθητὰς προτρέποντες

Ακύλα, σι ρούαϊγτι κ̇όκ̇ε̱νε̱ ντε̱ Κεχριὲ, σὲ πὰτ λε̱νε̱ λέσ̈τε̱ μὲ τε̱ τάξουρε̱.

19. Ε Παύλουα οὐ καταντὶς ντ' Εφεσο, ἐ ἀτὰ ἱ λιὰ ἀτγὲ· ἐ ἀἲ χίρι ντε̱ συναγούαϊγ, ἐ φιλονικὶς μὲ τζιφούτ.

20. Ε ἀτὰ ἱ λιούτισ̈νε̱ τε̱ μπέτεϊγ μπάνε̱ τοὺρε με̱ σούμε̱ κόχε̱, πὸ ἀἲ νούκ̇ε̱ στρέξι.

21. Πὸ ἱ λιὰ μὲ σ̈ε̱ντὲτ, ἐ οὐ θὰ δούχαετε̱ πὰ τγιάτε̱ρ τε̱ κρέ̱μπτενε̱ κ̇ε̱ βγιὲν τα πέ̱ϊγ ντ' Ιεροσυαλὶμ· ἐ πάϝε̱νε, ντε̱ δάσ̈τε̱ Περντία, δὸ τε̱ κθένεμ ντε̱ρ γιοὺ, ἐ πέ̱ρι πλε̱χούρε̱ γκὰ Εφε̱σα.

22. Ε σὶ οὐ ζπαρκούα ντε̱ Καισαρὶ, οὐ νὶς ἐ βάτε τε̱ χαιρετὶς κ̇ίσ̈ε̱νε̱, ἐ παστάγε ζπρίτι ντ' Αντιοχή.

23. Ε σὶ πέ̱ρι τζὰ κόχε̱ ἀτγὲ, δόλι, ἐ βὶγ με̱ ῥάδε̱ ντε̱ πε̱ρ βέ̱ντ τε̱ Γαλατίσε̱, ἐ δὲ τε̱ Φρυγίσε̱, ἐ στερεὸς ϝίθε̱ μαθητέϊγτε̱,

24. Ε νιε̱ τζιφοὺτ κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Απολλὸ, ἱ λέρρε̱ ντ' Αλεξανδρὶ, νιερὶ ἱ φγιάλε̱σε̱, ἐ ἱ δίγτουρε̱ ντε̱ κάρτε̱ρα καταντίσι ντ' Εφέσο.

25. Κούϊγ ἰσ̈ διδάξουρε̱ οὔδε̱ν' ἐ Ζότιτ' ἐ μὲ Σ̈πίρτ τε̱ γκρόχε̱τε̱ φλὶτ ἐ διδὰξ μὲ σ̈ούμε̱ τε̱ σ̈τρέϊγτε̱ πούνε̱τ' ἐ Ζότιτ, ντόνε̱ σὲ δὶγ βέτε̱με̱ παϝε̱ζίμν' ἐ Ιωάννητ.

26. Κούϊγ ἀδὰ νίσι τε̱ κουβε̱ντὸν φάκεζα ντε̱ συναγούαϊγ· ἐ σι ἐ διϝούανε̱ ἀτε̱ Ακύλα ἐ δὲ Πρίσκιλα, ἐ μούαρε̱ ἀτε̱ με̱ βέτε̱χε ἐ γιὰ ξιγίσνε̱ ἀτὶγ με̱ χόλε̱ οὔδε̱ν' ἐ Περντίσε̱.

27. Ε κοὺρ δούαν ἀἲ τε̱ σ̈κ̇όν ντ' Αχαὶ. ἐ ντζιτούανε̱ ἐ δὲ βε̱λάζε̱ριτε̱, ἐ οὐ σ̈κρούανε̱ κάρτε̱ρα μαθη-

νὰ δεχθῶσιν αὐτόν· ὅστις ἐλθὼν ὠφέλησε πολὺ τοὺς πιστεύοντας διὰ τῆς χάριτος.

28. Διότι ἐντόνως ἐξήλεγχε τοὺς Ἰουδαίους δημοσίᾳ, ἀποδεικνύων διὰ τῶν γραφῶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

ΚΕΦ. ιθ΄. 19.

ΕΝΩ δὲ ὁ Ἀπολλῶς ἦτο ἐν Κορίνθῳ, ὁ Παῦλος ἀφοῦ ἐπέρασε τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον καὶ εὑρών τινας μαθητάς,

2. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐλάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἀφοῦ ἐπιστεύσατε; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀλλ' οὐδὲ ἂν ὑπάρχῃ Πνεῦμα Ἅγιον ἠκούσαμεν.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί λοιπὸν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.

4. Καὶ εἶπεν ὁ Παῦλος, Ὁ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, λέγων πρὸς τὸν λαὸν νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν, τουτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

5. Ἀκούσαντες δὲ, ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6. Καὶ ἀφοῦ ὁ Παῦλος ἐπέθηκεν ἀπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάλουν γλώσσας καὶ προεφήτευον.

7. Ἦσαν δὲ πάντες οὗτοι ἄνδρες ἕως δώδεκα.

8. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐλάλει μετὰ παῤῥησίας, διαλεγόμενος τρεῖς μῆνας, καὶ πείθων εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

9. Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς ἐσκληρύνοντο καὶ δὲν ἐπείθοντο κακολογοῦντες

τίβετ, κ̇ε̱ τὰ πρίσν' ἀτε̱. Ε ἀϊ σι βάτε οὐ π̇έρι ὅσούμε̱ τε̱ μπρόδουρε̱ ἀτοῦρε κ̇ε̱ πάτνε̱ π̇εσούαρε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ δουρε̱τίσε̱.

28. Σὲ ψὲ ὅούμε̱ φόρτ ἰ κ̇ε̱ρτὸν τζιφούτε̱ φάκεζα, τούκ' ἐ δε̱φτούαρε γκὰ κάρτε̱ρατε̱ σὲ Ιησοὺτ ἔ̱ὅτε̱ Χριστόϊ.

Κρίε Ενε̱ντε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιθ. 19.

Ε κοὺρ ἴσ̇ Απολόϊ ντε̱ Fιόρδεζε̱, Παύλουκ ὅκόϊ ντέ̱ π̇ε̱ρ ἄνε̱ τε̱ ὅίπε̱ρμε, ἐ ἀῤῥίου γγέρα ντ' Εφέσο· ἐ σι Fέτι τζὰ μαθητέϊγ,

2. Οὐ θὰ ἀτοῦρε· μούαῤῥτε̱ γιοὺ Σ̇πίρτνε̱ ὅέ̱ϊνγτ σι π̇εσούατε̱; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θόν' ἀτίγ· νὰ ἄς διFιούαρε̱ κ̇έμι τε̱ θόνε̱, ντ' ἔ̱ὅτε̱ ὅπίρτ ὅέ̱ϊνγτ.

3. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε. ντε̱ σὲ δὰ γίνι παFε̱ζούαρε̱; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θόνε̱· ντε̱ παFε̱ζίμ τε̱ Ιωάννητ.

4. Ε δὲ Παύλουα οὐ θα· Ιωάννη παFε̱ζόϊ παFε̱ζίμ τε̱ μετανίσε̱. ἐ θὰ ντε̱ λαό, τε̱ π̇εσόϊγνε̱ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ βγιε̱ν πὰς τίγ, δὸ με̱ θένε̱, μπε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱.

5. Ε σι διFιούανε̱ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱, οὐ παFε̱ζούανε̱ ντ' ἔ̱μερ τε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ.

6. Ε σι βοῦρι δούαῤῥιτε̱ μπὶ τὰ Παύλουα, ἔ̱ρδι Σ̇πίρτι Σ̇έ̱ϊνγτ μπὶ τὰ· ἐ φλίτνε̱ Fιούχε̱ρα, ἐ προφητέψνε̱.

7. Ε Fίθε̱ κ̇ε̱τὰ κένε̱ γγέρα μπε̱ δίμπε̱δγιέτε̱ π̇ούῤῥα.

8. Ε σι χίρι ντε̱ συναγουάϊγ, κουβε̱ντὸν φάκεζα, ἐ κερτὸν τρὲ μουάϊγ, ἐ οὐ μπούσ̇ κόκε̱νε̱ π̇ε̱ρ μπρε̱τε̱ρὶ τε̱ Περντίσε̱.

9. Μὰ σὲ ψὲ κένε̱ τζὰ Fουρε̱τζούαρε̱, ἐ νούκε̱ ἴπνε̱ π̇έσε̱, π̇ὸ ὅάϊγνε̱

τὴν ὁδὸν *τοῦ Κυρίου* ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπομακρυνθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ἀπεχώρισε τοὺς μαθητὰς, διαλεγόμενος καθ' ἡμέραν ἐν τῷ σχολείῳ τινὸς *ὅστις ἐλέγετο* Τύραννος.

10 Ἔγεινε δὲ τοῦτο ἐπὶ δύο ἔτη ὥστε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀσίαν ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαῖοί τε καὶ Ἕλληνες.

11. Καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμνε διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Παύλου θαύματα μεγάλα·

12. Ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐφέροντο ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μανδήλια ἢ περιζώματα καὶ ἔφευγον ἀπ' αὐτῶν αἱ ἀσθένειαι, καὶ τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξήρχοντο ἀπ' αὐτῶν.

13. Καί τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἐξορκιστῶν Ἰουδαίων ἐπεχείρησαν νὰ προφέρωσιν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Σᾶς ὁρκίζομεν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος κηρύττει.

14. Καὶ οἱ πράττοντες τοῦτο ἦσαν ἑπτά τινες υἱοὶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως *ὀνομαζομένου* Σκευᾶ.

15. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε, Τὸν Ἰησοῦν γνωρίζω, καὶ τὸν Παῦλον ἐξεύρω· σεῖς δὲ τίνες εἶσθε;

16. Καὶ πηδήσας ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο τὸ Πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ νικήσας αὐτοὺς, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὶ καὶ τετραυματισμένοι ἔφυγον ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.

17. Καὶ τοῦτο ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς,

ούδε̱ν' ε̱ Ζότιτ πε̱ρπάρα τούρμε̱σε̱, ού με̱ρϜούα πρέϊγ σ̈ούρεσ̈, ε̱ ντάου μαθητέϊγτε̱. ε̱ διδάξ γκά δίτα ντε̱ σκολιό τε̱ ν̇ιε̱ϊτ Τυράννητ.

10. Ε κ̇ε̱γιὸ ού π̇ε̱ δί βγιε̱τ' κάκ̇ε̱ σὰ κ̇ε̱ διϜιούανε̱ φγιάλε̱ν' ε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ Ϝιθ' ατὰ κ̇ε̱ ρίγνε̱ ντ' Ασί, τζιφούτ, ε̱ δε̱ Ελλήνε̱.

11. Ε θαύμε̱ρα γιὸ τε̱ βόϜε̱λια π̇ε̱ν Περντία με̱ δούαρ̇ρ̇ τε̱ Παύλοσε̱.

12. Σὰ κ̇ε̱ τε̱ π̇ίγνε̱ μπε̱ τε̱ σε̱μούαρε̱ δεστεμέλερα ε̱ ποδγιέρα γκὰ κούρμι ί τίγ, ε̱ σ̈πε̱τόϊγνε̱ γκὰ σε̱μούντε̱τε̱, ε̱ σ̈πίρτε̱ρατ' ε̱ πε̱Ϝέρα δίλλε̱ πρέϊγ σ̈ούρε̱θ.

13. Ε δοκιμάσνε̱ ε̱ δε̱ τζὰ γκὰ ἐξορκίστιτε̱ τζιφούτ κ̇ε̱ βίγνε̱ ρότουλε̱ τε̱ ζίγνε̱ γγόγε μπὰ τὰ κ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ Σ̈πίρτε̱ρα τε̱ πε̱Ϝέρα ε̱με̱ρ̇ρ̇ίν' ε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ, ε̱ τε̱ θόσ̈νε̱. ού ὀρκίσγε̱με̱ γιούβετ πε̱ρ ατε̱ Ιησούνε̱ κ̇ε̱ διδὰξ Παύλουα.

14. Ε ατὰ κ̇ε̱ ε̱ π̇ε̱ϊγνε̱ κ̇ε̱τε̱ κένε̱ τε̱ σ̈τάτε̱ π̇ίγτι ε̱ τζιφούτιτ Σκεβάϊτ' τε̱ πάριτ σε̱ πρίφτε̱ρετ.

15. Μὰ ού πε̱ρϜε̱κ Σ̈πίρτι ί κέκ̇, ε̱ θα. Ιησούνε̱ ε̱ ν̇όχ, ε̱ δε̱ Παύλονε̱ τζίλι ε̱σ̈τε̱ ε̱ δί, πὸ γιούβετ τζίλε̱τε̱ γίνι;

16. Ε κ̇ε̱τζέου μπὶ τὰ ν̇ιερίου κ̇ε̱ κ̇ίσ̈ σ̈πίρτιν' ε̱ κέκ̇, ε̱ ού φορτζούα με̱ σ̈ούμε̱ σε̱ ατὰ, κάκε̱ σὰ ίκνε̱ γκὰ άγιὸ σ̈τε̱πὶ σβέσ̈ουρε̱, ε̱ πλιαϜόσουρε̱.

17. Ε κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ ε̱ μψούανε̱ Ϝίθε̱ τζιφούτε̱, ε̱ δε̱ Ελλήνε̱τε̱ κ̇ε̱ ρίγνε̱ ντ' Εφεσο' ε̱ χίρε̱ φρίκ̇ε̱ μπε̱ Ϝιθ' ατὰ, ε̱ μαδόνεϊγ ε̱με̱ρ̇ρ̇ιτ ε̱ Ζότιτ

καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

18. Καὶ πολλοὶ τῶν πιστευσάντων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ φανερόνοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.

19. Πολλοὶ δὲ καὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἔκαμνον τὰς μαγείας, φέροντες τὰ βιβλία αὐτῶν, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων καὸ ἀριθμήσαντες τὰς τιμὰς αὐτῶν, εὗρον πεντήκοντα χιλιάδας ἀργυρίου.

20. Οὕτω κραταιῶς ηὔξανε καὶ ἴσχυεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου.

21. Ὡς δὲ ἐτελέσθησαν ταῦτα, ὁ Παῦλος ἀπεφάσισεν ἐν ἑαυτῷ, ἀφοῦ διέλθῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν, Ὅτι ἀφοῦ ὑπάγω ἐκεῖ, πρέπει νὰ ἴδω καὶ τὴν Ῥώμην.

22. Καὶ ἀποστείλας εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἔμεινε καιρόν *τινα* ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

23. Ἔγεινε δὲ κατ᾿ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ταραχὴ οὐκ ὀλίγη περὶ *ταύτης* τῆς ὁδοῦ·

24. Διότι ἀργυροκόπος τις ὀνόματι Δημήτριος, κατασκευάζων ναοὺς ἀργυροῦς τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπροξένει εἰς τοὺς τεχνίτας οὐκ ὀλίγον κέρδος·

25. Τοὺς ὁποίους συναθροίσας, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ τοιαῦτα, εἶπεν, Ἄνδρες, ἐξεύρετε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας προέρχεται ἡ εὐπορία ἡμῶν·

26. Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι πολὺν λαὸν οὐ μόνον τῆς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος ἔπεισε καὶ μετέβαλε, λέγων ὅτι δὲν εἶναι θεοὶ διὰ χειρῶν κατασκευαζόμενοι.

Ιησούϊτ.

18. Ε σ̈ούμε γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ πάνε π̇εσούαρε βίγνε, ἐ ξεμολοήσισ̈νε, ἐ ῥεφέϊγνε τὲ π̇έρατ᾿ ἐτοῦρε·

19. Ε σ̈ούμε γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ κ̇ίσ̈νε πούνερα τὲ μαϝίσε, μπεγίδε ἐ π̇ίγνε κάρτερατε, ἐ ἱ δίϝνε περπάρα ϝίθεβετ, ἐ λογαριάσνε τὲ τζμούαριτ᾿ ἐτοῦρε ἐ οὐ ϝὲντ κ̇ὲ βίγνε πεσεδγιέτε μίγε ἀργύρε

20. Ε κ̇εσ̈τοὺ σ̈τόνεϊγ φὸρτ, ἐ φορτζόνεϊγ φγιάλ᾿ ἐ Ζότιτ.

21. Ε σὶ οὐ σόσνε κ̇ετὸ, βοῦρι Παύλουα ντὲ σ̈πὶρτ, σὶ τὲ σ̈κόγε ντὲ πὲρ Μακεδονὴ, ἐ ντὲ πὲρ Αχαΐ, τὲ βέγε ντ᾿ Ιερουσαλὴμ, ἐ θὰ· κ̇ὲ σὶ τὲ βέτε οὖν᾿ ἀτγὲ, δούχαετε κε τὲ σὸχ οὖ ἐ δὲ Ρώμνε·

22. Ε σὶ δερϝόϊ ντὲ Μακεδονὶ δὶ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ ἱ ντίχνε ἀτὶγ, Τιμόθεονε, ἐ δὲ Εραστόνε, ἀὶ μπέτι τζὰ κόχε ντ᾿ Ασί.

23. Ε ἄτε χ̇έρε ϝιάου ν̇ὲ τραζὶμ ἱ μὰδ πὲρ οὔδε τὲ Ζότιτ,

24. Σὲ ψ̇ὲ ν̇ὲ χρυσικὸ κ̇ὲ κιούχαεϊγ Δημήτρη, κ̇ὲ π̇ὲν κίσ̈ερα τ᾿ ἐρϝέντα τ᾿ Αρτέμεσε, ἴπ ντὲ ζανατ-τζὶ σ̈ούμε φιτίμ.

25. Ε σὶ μπεγιόδι ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ πουνδϊγνε κ̇ετὸ, οὐ θὰ· π̇ούῤῥα ἐ δίγι μίῤῥε κ̇ὲ φιτίμι ἴνε γκὰ κ̇εγιὸ πούνε ἔσ̈τε.

26. Ε σ̈ίγνι ἐ διϝιόνι κ̇ὲ γιὸ βέσεμε ντ᾿ Εφεσο, πὸ ἀφερό ἐ δὲ ντὲ ϝίθε Ασὶ κούϊγ Παύλουα μὲ φγιάλε τὲ τὶγ ἐ π̇έρι τὲ κθένενε κάκε π̇ότε, ἐ θότε σὲ σγιάνε Περντίρα ατὸ κ̇ὲ π̇ένενε μὲ δαύαῤῥ.

27. Καὶ οὐ μόνον ἡ τέχνη ἡμῶν αὕτη κινδυνεύει νὰ ἐξουδενωθῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν τῆς μεγάλης Θεᾶς Ἀρτέμιδος νὰ λογισθῇ εἰς οὐδὲν, καὶ μέλλει μάλιστα νὰ καταστραφῇ ἡ μεγαλειότης αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

28. Ἀκούσαντες δὲ, καὶ ἐμπλησθέντες θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις τῶν Ἐφεσίων.

29. Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπλήσθη ταραχῆς καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, ἀφοῦ συνήρπασαν τὸν Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον τοὺς Μακεδόνας, συνοδοιπόρους τοῦ Παύλου.

30. Ἐνῷ δὲ ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν δῆμον, οἱ μαθηταὶ δὲν ἄφινον αὐτόν.

31. Τινὲς δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες φίλοι αὐτοῦ, ἔστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλουν νὰ μὴ ἐκτεθῇ εἰς τὸ θέατρον.

32. Ἄλλοι μὲν λοιπὸν ἔκραζον ἄλλο τι, *καὶ ἄλλοι ἄλλο*· διότι ἡ σύναξις ἦτο συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλειότεροι δὲν ἤξευρον διὰ τί εἶχον συναχθῆ.

33. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προήγαγον τὸν Ἀλέξανδρον *διὰ νὰ λαλήσῃ*, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπρόβαλον αὐτόν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος σείσας τὴν χεῖρα, ἤθελε νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τὸν δῆμον.

34. Ἀφοῦ δὲ ἐγνώρισαν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, ἔγεινε μία φωνὴ ἐκ πάντων τῶν κραζόντων ἕως δύο ὥρας, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις τῶν Ἐφεσίων.

35. Καθησυχάσας δὲ ὁ Γραμματεὺς τὸν ὄχλον, λέγει, Ἄνδρες Ἐφέσιοι, καὶ τίς ἄνθρωπος εἶναι ὅστις δὲν ἐξεύρει ὅτι ἡ πόλις τῶν Ἐφεσίων εἶναι λάτρις τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέ-

27. Ε νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ βέτε̱με̱ ρίζικο κ̇ε̱ τὲ̱ π̇έ̱νε̱τε̱ ὲ ντίερε̱ βέτε̱με̱ κ̇ε̱γιὸ πούνα ὄνε̱, πὸ ὲ δὲ μὲ̱ τέπε̱ρ κ̇ὲ̱ ὲ δὲ κίσ̈ια ὲ Αρτέμε̱σε̱ ὲ μάδεα, δ̇ὸ τὲ̱ μὸς γέτε̱ πὲ̱ρ φάρ̇ε Fὲ̱, ὲ δ̇ὸ τὲ̱ νίσγε̱ τὲ̱ πρίσ̈ε̱τε̱ τὲ̱ μάδτ' ἐσάϊγ, κ̇ὲ̱ Fίθ' Ασία, ὲ δὲ δινιάγια ὲ λε̱βδ̇όν.

28. Ε σὶ δ̇ιFιούανε̱ κ̇ε̱τὸ, οὐ μπούσ̈ν' ινάτιτ, ὲ θε̱ρ̇ρ̇ίσνε̱, ὲ θόσ̈νε̱· ὲ μάδε̱ ε̱̈σ̈τε̱ Αρτέμεα ὲ Ἔφεσοσε̱.

29. Ε οὐ μπουσ̈ κιουτέτι νακατοσί, ὲ οὐ λε̱σ̈ιούανε̱ τὲ̱ Fίθε̱ μὲ̱ ν̇ιὲ̱ ζέμε̱ρε̱ ντὲ̱ θέατρο, ὲ ζπ̇ρανίσνε̱ Γαϊόνε̱ ὲ Αρίσταρχονε̱ Μακεδονίτε̱. σ̈όκ̇ε̱τ' ὲ Παύλοσε̱.

30. Ε κοὺρ δ̇ούαϊγ Παύλουα τὲ̱ δ̇ούκ̇ε̱ϊγ ντὲ̱ λαὸ νούκ' ὲ λίγν' ἀτὲ̱ μαθητέϊγτε̱.

31. Ε τζὰ γκὰ ἀρχόντε̱τ' ὲ Ασίε̱σε̱ κ̇ὲ̱ κένε̱ μίκ̇τ' ἐτὶγ, δ̇ε̱ρFούανε̱ ντὲ̱ αἲ, ὲ λιούτισ̈νε̱ τὲ̱ μὸς δ̇άλλε̱ ντὲ̱ θέατρο.

32. Ε τζὰ θε̱ρ̇ρ̇ίσνε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ, ὲ τζὰ ντρίσ̈ε̱· σὲ̱ ψὲ̱ κὲ νακατόσουρε̱ μπε̱γέδ̇ε̱για· ὲ μὲ̱ τὲ̱ σ̈ούμε̱τε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ίγνε̱ πὲ̱ρ σὲ̱ κένε̱ μπε̱γέδουρε̱.

33. Ε τζὰ γκὰ τούρμα ντζούαρε̱ γιάσ̈τε̱ τζιφούτε̱· ὲ Αλέξανδρουϊ σὶ τούντι δ̇όρ̇ρ̇ε̱νε̱ τὲ̱ πουσ̈ιόϊγνε̱, δ̇ούαϊγ τὲ̱ πε̱ρFέFε̱ϊγ ντὲ̱ λαό.

34. Μὰ πόκε̱ ὲ ν̇ιόχνε̱ κ̇ὲ̱ κὲ τζιφοὺτ, οὐ π̇ὲ̱ ν̇ιὲ̱ λίθμε̱ ἐμάδε γκὰ Fίθε̱, γγέρα μπὲ̱ δ̇ὶ σαχὰτ κ̇ὲ̱ θε̱ρ̇ρ̇ίσνε̱· ὲ μάδε ε̱̈σ̈τε̱ Αρτέμια ὲ Εφεσιότετ.

35. Ε σὶ ζπ̇ούτι γραμματικόϊ τούρμε̱νε̱, θότε̱· ὦ ν̇ιέρε̱ζ Εφεσιότ' τζίλι ε̱̈σ̈τ' αἲ ν̇ιερὶ κ̇ὲ̱ νούκ' ὲ δ̇ὶ σὲ̱ κιουτέτι ἰ Εφεσοσε̱ ε̱̈σ̈τ' ἰ δ̇άσ̈ιουρε̱ ἰ Αρτέμε̱σε̱ Περντίσε̱ μάδε, σὲ̱ π̇ίγε̱-

μιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς *ἀγάλματος*;

36. Ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα εἶναι ἀναντίῤῥητα, πρέπει σεῖς νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ μὴ πράττητε μηδὲν προπετές.

37. Διότι ἐφέρετε τοὺς ἄνδρας τούτους, οἵτινες οὔτε ἱερόσυλοι εἶναι, οὔτε τὴν θεάν σας βλασφημοῦσιν.

38. Ἐὰν μὲν λοιπὸν ὁ Δημήτριος καὶ οἱ συντεχνῖται αὐτοῦ ἔχωσι διαφορὰν μετά τινος, ὑπάρχουσι δικάσιμοι ἡμέραι, καὶ ὑπάρχουσιν ἀνθύπατοι· ἂς ἐγκαλέσωσιν ἀλλήλους.

39. Ἐὰν δὲ ζητῆτέ τι περὶ ἄλλων *πραγμάτων*, ἐν τῇ νομίμῳ συνελεύσει θέλει διαλυθῇ.

40. Διότι κινδυνεύομεν νὰ κατηγορηθῶμεν ὡς ςασιασταὶ διὰ τὴν σημερινὴν *ταραχὴν*, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ μηδεμία αἰτία, διὰ τῆς ὁποίας θέλομεν δυνηθῆ νὰ δικιολογήσωμεν τὸν θόρυβον τοῦτον.

41. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἀπέλυσε τὴν συνέλευσιν.

γε̱σε̱ Δίεσε̱;

36. Ε κȣ̈ρ νούκ' ἴ ἀρνὶς ν̇ιερὶ κ̇ε̱τό, δούχαετε̱ κ̇ε̱ τε̱ ρίγι γιούδετ μπε̱γέδουρε̱, ἐ τε̱ μὸς π̇ένι ντον̇ιε̱ πούνε̱ πὰ μέ̱ντ.

37. Σε̱ ψέ ἴ προύτε̱ κ̇ε̱τὰ ν̇ιέρε̱ζ κ̇ε̱ ἂς ϐόδε̱ κίσ̈ε̱νε̱, ἂς σ̈ιάϊγτινε̱ Περντίνε̱ τούαϊγ.

38. Μὰ ντέ̱σ̈τε̱ Δημήτρη μὲ συντέχνε̱τ' ἐτὶγ κ̇ε̱ κὰ φγιάλε̱ κόντρε̱ ντονιέ̱ϊτ ν̇ιερίουτ, γιάνε̱ δἲτ κ̇ε̱ π̇έ̱νετε̱ ϝιούϊκ, ἐ γιάνε̱ κουσ̈ούλε̱. λε̱ τε̱ καλε̱ζόϊγνε̱ ν̇ιέ̱ρι γιάτε̱ρινε̱.

39. Μὰ ντε̱ κ̇ε̱ρκόνι πε̱ρ ντον̇ιε̱ τγιέτε̱ρ πούνε̱, δὸ τε̱ ἀποφασίσετε̱ ντε̱ ν̇ιε̱ μπε̱γέδε̱γε̱ μὲ οὔδε̱.

40. Σε̱ ψε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱τζέκ̇ε̱ζε̱ με̱ν̇ιέ̱νγτ νὰ καλε̱ζόγε̱νε̱ κ̇ε̱ γκρέμε̱ χρίε πε̱ρ τε̱ σόρμε̱νε̱, πὰ κέ̱νε̱ ϝε̱ κάφσ̈ε̱ κ̇ε̱ τε̱ μούντγε̱με̱ τε̱ πε̱ρϝέϝεμι πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ νακατοσί.

41. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱, ἐ πε̱ργάπι μπε̱γέδε̱γε̱νε̱.

ΚΕΦ. κ'. 20.

Αφοῦ δὲ ἔπαυσεν ὁ θόρυβος, προσκαλέσας ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς, καὶ ἀσπασθεὶς, ἐξῆλθε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν.

2. Καὶ διαπεράσας τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ προτρέψας αὐτοὺς διὰ λόγων πολλῶν, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

3. Καὶ ἀφοῦ διέτριψε τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ ἔγεινε κατ' αὐτοῦ ἐπιϐουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐνῷ ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν Συρίαν, ἐνεκρίθη νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τῆς Μακεδονίας.

4. Συνηκολούθει δὲ αὐτὸν μέχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος ὁ Βεροιαῖος· καὶ

Κρίε Ε̇νιε̱ζέτε̱τε̱. κ. 20.

Ε σὶ πουσ̈ιόϊ νακατοσία, θύρρι Παύλουα μαθητέϊγτε̱, σὶ ἴ λιὰ μὲ σ̈ε̱νε̱τ, δόλι τε̱ ϐὶγ ντε̱ Μακεδονή.

2. Ε σὶ σ̈κόϊ ν̇ιε̱ πε̱ρ ϝίθε̱ ἀτὸ ϐέ̱ντε, ἐ ἴ παρηγορίσι ἀτὰ μὲ σ̈ούμε̱ διδαχίρα, ἔρδι ντ' Ελλάδε̱.

3. Ε π̇έ̱ρι ἀτγὲ τρὲ μουάϊγ, ἐ σὶ δουάϊγνε̱ τζιφούτε̱ τὶ γκρίχνε̱ δοκὰν κ̇ε̱ δουάϊγ τε̱ ϐὶγ μὲ καραϐ ντε̱ Συρὶ, ἐμψουάνε̱ τε̱ κθένεϊγ ντε̱ πε̱ρ Μακε̱δονί.

4. Ε ϐὶγ πὰς ἀτὶγ γγέρα μπ' Ασὶ Σωσίπατροϊ Βε̱ργιτη ἐ δὲ γ κ̇ε̱

ἐκ τῶν Θεσσαλονικέων Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος ὁ ἐκ Δέρβης, καὶ ὁ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ ὁ Τυχικὸς καὶ ὁ Τρόφιμος.

5. Οὗτοι ἐλθόντες πρότεροι, περιέμενον ἡμᾶς εἰς τὴν Τρῳάδα.

6. Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν ἀπὸ Φιλίππων μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων, καὶ εἰς πέντε ἡμέρας ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

7. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ἐνῷ οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου, ὁ Παῦλος διελέγετο πρὸς αὐτούς, μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον, καὶ παρέτεινε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου.

8. Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ εἰς τὸ ἀνώγεον ὅπου ἦσαν συνηγμένοι.

9. Καὶ νεανίας τις ὀνόματι Εὔτυχος καθήμενος ἐπὶ τοῦ παραθύρου, κατεφέρετο εἰς ὕπνον βαθὺν ἐνῷ ὁ Παῦλος διελέγετο ἐκτεταμένως, καὶ κυριευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τοῦ τρίτου πατώματος· καὶ ἐσήκωσαν αὐτὸν νεκρόν.

10. Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἔπεσεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐναγκαλισθεὶς εἶπε, Μὴ θορυβεῖσθε· διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ.

11. Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη καὶ ἔκοψεν ἄρτον καὶ ἐγεύθη καὶ ὡμίλησεν ἱκανῶς μέχρι τῆς αὐγῆς, μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε.

12. Τὸν δὲ νέον ἔφεραν ζῶντα, καὶ παρηγορήθησαν καθ' ὑπερβολήν.

13. Ἡμεῖς δὲ καταβάντες πρότεροι εἰς τὸ πλοῖον, ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν Ἄσσον, μέλλοντες νὰ ἀναλάβωμεν ἐκεῖθεν τὸν Παῦλον· ἐπειδὴ οὕτως εἶχε διατάξει, μέλλων αὐτὸς

Σελενικλίτε̱, Αρίσταρχοϊ, ἐ δὲ Σεκούεδουα, ἐ δὲ Γάϊοϊ Δέρβεου, ἐ δὲ Τιμόθεοϊ· ἐ γκὰ Ανατολίτε̱, Τυχικόϊ, ἐ δὲ Τρόφιμοϊ.

5· Κετὰ βάνε̱ με̱ πε̱ρπάρα, ἐ νὰ πρίσνε̱ νάβετ ντε̱ Τρωάδε̱.

6. Ε νὰ πε̱μ πλε̱χούρε̱ πὰς δίτετ σε̱ λιψόβετ γκὰ Φιλίππε̱τε̱, ἐ ἔρδμ ντὰ τὰ ντε̱ Τρώαδε̱, γγέρα μπε̱ πέσε̱ δίτ, ἐ ἀτγὲ κε̱ντρούαμ ὅτάτε̱ δίτ.

7. Ε τε̱ πάρε̱νε̱ δίτε̱ τε̱ γιάβε̱σε̱, τὲκ κένε̱ μαθητέϊγτε̱ μπε̱γέδουρε̱ τε̱ πρίσνε̱ πούκε̱, Παύλουα ἰ διδὰξ ἀτά, σὲ δούαϊγ νέσε̱ρετ τ' ἴκε̱ν, ἐ μπάϊγτι διδαχίνε̱ γγέρα ντε̱ μὲς τε̱ νάτε̱σε̱.

8. Ε ντε̱ τζαρδὰκ τὲκ κένε̱ μπε̱γέδουρε̱ ἴσ̈νε̱ σ̈ούμε̱ λαμπάδα δέζουρε̱.

9. Ε νιε̱ τριμσ̈ιόρ κε̱ κιούχαϊγ Εὔτυχο τὲκ ρὶγ μπε̱ νιε̱ πεντζέρε, σὶ ε̱ μούντι νιε̱ Fιούμε̱ ἰ ρε̱ντε̱, κοὺρ ἐ δὲ πὸ διδὰξ Παύλουα, οὺ βυθὶς πρέϊγ Fιούμιτ, ἐ ρὰ γκὰ τε̱ τρὲ πάτετε̱ πε̱ρπὸσ̈, ἐ ἐ γκρίγτινε̱ γκὰ δέ- ου τε̱ βδέκουρε̱.

10. Μὰ σὶ ζπρίτι Παύλουα, ρὰ μπὶ τε̱, ἐ σὶ ἐ πουσ̈τρόϊ θά· μὸς βίρι συλοϊ, σὲ Σπίρτι ἰ τίγ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ τέ̱.

11. Ε σὶ χίπι σίπε̱ρ, ἐ θέου πούκε̱, ἐ χάFκρι, ἐ διδὰξ νιαλάϊγ γγέραχ ντε̱ με̱γγὲς, κε̱σ̈τοὺ δόλι.

12. Ε ἐ προύνε̱ δγιάλε̱νε̱ τε̱ γγιάκε̱, ἐ οὺ παρηγορίσνε̱ γιό πάκ.

13. Ε νὰ σὶ βὰμ πε̱ρπάρα μπε̱ καρὰβ, ἐ βέγε̱μ πε̱ρ Ασσο, ἐ ἀτέγε δὸ τε̱ μάρε̱μ Παύλονε̱, σὲ ἀσ̈τοὺ κὶσ̈ λένε̱ πορσὶ, σὲ δούαϊγ τε̱ βὶγ πε̱ρ Δέουτ.

νὰ ὑπάγῃ πεζός.

14. Καὶ καθὼς συνήντησεν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς τὴν Μιτυλήνην·

15. Καὶ ἐκεῖθεν ἀποπλεύσαντες κατηντήσαμεν τὴν ἐπιοῦσαν ἀντικρὺ Χίου· τὴν δὲ ἄλλην ἐφθάσαμεν εἰς Σάμον· καὶ μείναντες ἐν τῷ Τρωγυλλίῳ, τὴν ἀκόλουθον *ἡμέραν* ἤλθομεν εἰς Μίλητον.

16. Διότι ὁ Παῦλος ἔκρινε νὰ παραπλεύσῃ τὴν Ἔφεσον, διὰ νὰ μὴ συμβῇ εἰς αὐτὸν νὰ χρονοτριβήσῃ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· διότι ἔσπευδεν, ἂν ἦτο δυνατὸν εἰς αὐτὸν, νὰ εὑρεθῇ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς εἰς Ἱεροσόλυμα.

17. Πέμψας δὲ ἀπὸ τῆς Μιλήτου εἰς Ἔφεσον, προσεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.

18. Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτούς· Σεῖς ἐξεύρετε, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπάτησα εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς ἐπέρασα μεθ' ἡμῶν ὅλον τὸν χρόνον·

19. Δουλεύων τὸν Κύριον μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν, οἵτινες μοὶ συνέβησαν ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων·

20. Ὅτι δὲν ὑπέκρυψα οὐδὲν τῶν συμφερόντων, ὥστε νὰ μὴ ἀναγγείλω *αὐτὸ* πρὸς ἐσᾶς καὶ νὰ σᾶς διδάξω δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους,

21. Διαμαρτυρόμενος πρὸς Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

22. Καὶ τώρα ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι ὑπάγω εἰς Ἱε-

14. Ε σὶ οὺ πόκ̇ μὲ νάβετ ντ' Ἄσσο, ὲ μούαρ̇ρ̇μ ατὲ ε βὰμ ντὲ Μητιλήν.

15. Ε ατέγε χὰπμ πλεχούρε, ε δίτεν' ε νέσερμε ἀῤῥίγτιμ καρσ̈ὶ Χίοσε· ε τγιέτερενε δίτε δούαλμ ντὲ Σάμο, ε σὶ κεντρούαμ ντὲ Ἱρωγίλε, νέσερετ ἔρδμ ντὲ Μίλητο.

16. Σὲ Παύλοσε ἱ πελκέου τὲ σ̈κὸν ντὲ πὲρ ἄνε τ' Εφεσοσε κ̇ὲ τὲ μὸς ἱ π̇ένεϊγ ατὶγ τὲ μενούαρε ντ' Ασὶ· σὲ ψὲ ντζιτόνεϊγ, ντὶσ̈ κολάϊγ δίτεν' ε Πεντηκοστήσε τὲ Fέντεϊγ ντ' Ιερουσαλίμ.

17. Ε γκὰ Μιλήτουα δερFόϊ ντ' Εφέσσο ε θύῤῥι πρίφτεριτ' ε κ̇ίσ̈εσε

18. Ε σὶ ἔρδε τὲκ αἴ, οὺ θὰ ατοῦρε· γιούβετ ε δίγι κ̇ὲ δίτεν' ε πάῤῥε κ̇ὲ ἔρδα ντ' Ασὶ, κὶσ̈ σ̈κόβα μὲ γιούβετ Fίθε κ̇ετὲ κόχε.

19. Τούκ̇' ε σ̈ερπ̇ίερε Ζότνε μὲ τζδὸ λοῒ τὲ ταπεινόσουρε, ε μὲ σ̈ιούμε λιὸτ, ε μὲ σ̈ούμε πειραξίρα, κ̇ὲ μὲ Fιάϊγτινε μούα γκὰ ἂν' πουσίβετ σὲ τζιφούτετ.

20. Ε κ̇ὲ σοῦ ῥούατζε φάῤῥε κ̇ὲ τὲ μὸς οὺ θὸμ γιούβετ γκὰ ατὸ κ̇ὲ βεγέγενε, ε τὲ μὸς οὺ διδὰξ γιούβετ Fίθεβετ π̇άσ̈κ̇ε, ε δὲ βέτζα ντὲ πὲρ σ̈τεπίρα.

21. Ε νούκ̇ε πουσ̈ιόβα τούκ' ε μαρτυρίσουρε ντὲ τζιφοὺτ ε ντ' Ελλήνε μετανίνε κ̇ὲ δούαϊγνε μπὲ Περντίνε. ε π̇έσενε μπὲ ζόνε τένε Ιησοῦ Χριστόνε.

22. Ε νὰ οῦνε νταστὶ λίδουρε γκὰ Σπίρτ, βέτε ντ' Ιερουσαλίμ,

ρουσαλὴμ, μὴ γνωρίζων τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς ἐμὲ ἐν αὐτῇ,

23. Πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον μαρτυρεῖ ἐν πάσῃ πόλει, λέγον, ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις μὲ περιμένουσι.

24. Δὲν φροντίζω ὅμως περὶ οὐδενὸς *τούτων*, οὐδὲ ἔχω πολύτιμον τὴν ζωήν μου, ὡς τὸ νὰ τελειώσω τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, νὰ διακηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

25. Καὶ τώρα ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεύρω ὅτι πλέον δὲν θέλετε ἰδεῖ τὸ πρόσωπόν μου σεῖς πάντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων διῆλθον κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Ὅθεν μαρτύρομαι πρὸς ἐσᾶς ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι ἐγὼ *εἶμαι* καθαρὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων·

27. Διότι δὲν συνεστάλην νὰ ἀναγγείλω πρὸς ἐσᾶς πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ.

28. Προσέχετε λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ εἰς ὅλον τὸ ποίμνιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σᾶς ἔθεσεν ἐπισκόπους, διὰ νὰ ποιμαίνητε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε διὰ τοῦ ἰδίου *αὐτοῦ* αἵματος.

29. Διότι ἐγὼ ἐξεύρω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θέλουσιν εἰσέλθει εἰς ἐσᾶς λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου·

30. Καὶ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν θέλουσι σηκωθῇ ἄνθρωποι λαλοῦντες διεστραμμένα, διὰ νὰ ἀποσπῶσι τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν.

31. Διὰ τοῦτο ἀγρυπνεῖτε· ἐν-

πὰ δίγτουρε̱ τζφάρε̱ πούνε̱ραβετ δὸ τὲ̱ μὲ̱ Fιάγε̱νε̱ μούα ἀτγέ.

35. Πὲ̱ρ βέτζμε κ̇ὲ̱ Σ̈ε̱ΐνγτι Σ̈πὶρτ μὲ βεβαιὸς ντὲ̱ Fίθε̱ κιουτέτι, ἐ θότε̱ κ̇ε̱ ζιντζίρε ἐ σ̈τρε̱γγίμε̱ μὲ̱ πρέσε̱νε̱.

24. Ε ντονὶε̱ γκὰ κ̇ε̱τὸ νούκ̇ε̱ τρέ̱μπεμ οὔνε̱, ἂς κὰμ γέτε̱νε̱ τίμε̱ τὲ̱ ντέρτζουρε̱ γκὰ βετίου, πὸ τὲ̱ σὸσ οὐδε̱νε̱ τίμε̱ μὲ Fε̱ζὶμ, ἐ δὲ τὲ̱ σ̈ε̱ρ πίεριτ' ἐ φγιάλε̱σε̱ κ̇ὲ̱ πάτζε̱ μάρρε̱ γκὰ Ζότι Ἰησοῦ, πὲ̱ρ τὲ̱ δέ̱νε̱ μαρτυρὶ ντὲ̱ Οὐγγίλ τὲ̱ δουρε̱τίσε̱ Περντίσε̱.

25. Ε νταστὶ γιὰ, οὔν' ἐδὶ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ μὸς σ̈ίχνι μὲ̱ Fίθε̱ γιούβετ φάκενε̱ τίμε, κ̇ὲ̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ γιούβετ σ̈κόβα τούκ' ἐ διδάξουρε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ περντίσε̱.

26. Πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱ οὐ μάρρ γιούβετ πὲ̱ρ μαρτύρε̱ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ δίτε̱, κ̇ὲ̱ οὔνε̱ γιὰμ ἴ πὰ φάϊγ γκὰ Fιάκου ἴ σὲ̱ Fίθε̱βετ.

27. Σὲ ψὲ οὔνε̱ νούκ' οὐ σ̈τε̱μέ̱γτζε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς οὐ ῥε̱φέγε γιούβετ Fίθε̱ κ̇σ̈ίλ' ἐ Περντίσε̱.

28. Κίνι κούϊγδὲς δὰ βέτε̱χενε̱ τούαϊγ, ἐ δὲ Fίθε̱ Fρίκνε̱ κ̇ὲ̱ οὐ βοῦρι μπὲ̱ τὲ̱ γιούβετ Σ̈ε̱ΐνγτι Σ̈πὶρτ πισκόπε̱, τὲ̱ κουλότνι Κίσ̈ε̱ν' ἐ Περε̱ντίσε̱ κ̇ὲ̱ ἐ κὰ φυτούαρε̱ μὲ Fιὰκ τὲ̱ τίγ.

29. Σὲ οὔν' ἐ δὶ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ̱ σὶ τὲ̱ ἴκε̱ϊγ οὔνε̱ ἐ παστάγε δὸ τὲ̱ χίγε̱νε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ γιούβετ οὔλκ̇ε̱ρ τὲ̱ κ̇ε̱κὶνγ, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ μὸς κουτζέγε̱νε̱ Fκρίκνε̱.

30. Ε δὲ γκὰ μέσι γιούαϊγ δὸ τὲ̱ γκρίχε̱νε̱ τζὰ νιέρε̱ζ τὲ̱ διδάξγε̱νε̱ πούνε̱ρα τὲ̱ σ̈τρέ̱μπε̱ρα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ χέκε̱ϊγνε̱ μαθητέϊγτε̱ πὰς βετίουτ.

31. Ε ἀντάϊγ τὲ̱ ῥίγι ζFιούαρε̱,

θυμούμενοι ὅτι τρία ἔτη νύκτα καὶ ἡμέραν δὲν ἔπαυσα νουθετῶν μετὰ δακρύων ἕνα ἕκαστον.

32. Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σᾶς ἀφιερόνω εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἐποικοδομήσῃ καὶ νὰ δώσῃ κληρονομίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἡγιασμένων.

33. Ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ ἱμάτιον οὐδενὸς ἐπεθύμησα.

34. Σεῖς δὲ αὐτοὶ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τὰς χρείας μου καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' ἐμοῦ αἱ χεῖρες αὗται ὑπηρέτησαν.

35. Κατὰ πάντα ὑπέδειξα εἰς ἐσᾶς, ὅτι οὕτω κοπιάζοντες πρέπει νὰ βοηθῆτε τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακάριον εἶναι νὰ δίδῃ τις μᾶλλον παρὰ νὰ λαμβάνῃ.

36. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, γονατίτας προσηυχήθη μετὰ πάντων αὐτῶν.

37. Ἔγεινε δὲ πολὺς κλαυθμὸς πάντων· καὶ πεσόννες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν·

38. Ὑπερλυπούμενοι μάλιστα διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι δὲν θέλουσιν ἰδεῖ πλέον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ προέπεμπον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κά. 21.

ΚΑΘΩΣ δὲ ἀποσπασθέντες ἀπ' αὐτῶν ἐξεπλεύσαμεν, ἤλθομεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Κῶν, τὴν δὲ ἀκόλουθον *ἡμέραν* εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Πάταρα.

2. Καὶ εὑρόντες πλοῖον μέλλον νὰ

ε̇ τε̱ χουῒγτόνενι κ̇ε̱ τρὶ βγιὲτ νούκ̇ε̱ πουσ̈ἴόβχ δίτ' ε̇ νάτε̱ τε̱ ἄπ νασιχὰτ μὲ λιὸτ μπε̱ τζίλινε̱ δὸ γκὰ γιούσ̈.

32. Ε δὲ ντασ̈τὶ ω̇ βε̱λάζε̱ρ, οὐ λε̱ γιούβετ τε̱ Περντία, ε̇ δὲ μπε̱ φγιάλε̱ τε̱ δουρε̱τίσε̱ τὶγ, κ̇ε̱ ε̱σ̈τ' ε̇ ζόν̇ια τοῦ δε̱ρτὸγε̱ σ̈τε̱πίνε̱ ε̇ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ πγιέσε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Ϝίθε̱ τε̱ Σε̱ϊνγτερούαρε̱.

33. ΕρϜε̱ντ, ἀ Ἀῤῥ, ἀ τε̱ βέσ̈ουρχ, ἂς ντον̇ιε̱ νούκ̇ε̱ δέσια,

34. Γιούβετ ε̇ δίγι κ̇ε̱ ντε̱ χρίε̱ τε̱ μίχ ε̇ δὲ τ' ἀτοῦρε κ̇ε̱ πάτζε̱ μὲ βέτε̱χε̱ κ̇ε̱τὸ δούαῤῥ με̱ σ̈ε̱ρπ̇ιενε̱.

35. Μπε̱ τε̱ Ϝίθα οὐ δε̱φτοβα γιούβετ σὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ μὲ τε̱ πουνούαρε̱ δούχχετε̱ τε̱ ντίαε̱ϊγμε̱ τε̱ σε̱μούρε̱τε̱ ε̇ τε̱ μπάγε̱με̱ με̱ντ φγιάλε̱τ' ε̇ Ζότιτ Ιησοΐτ, σὲ αἲ θα· μὲ μίῤῥε̱ ε̱σ̈τε̱ τ' ἄπε̱ ν̇ιερίου, σὲ τε̱ μάῤῥε̱.

36. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τό, οὔνγι Ϝιούν̇ιε̱τ' ε̇τίγ ε̇ οὐ φάλλ μὲ Ϝίθ' ἀτά.

37. Ε οὐ π̇ε̱ τε̱ κιάρε̱ τε̱ μὰδ ντε̱ Ϝίθ' ἀτὰ, ε̇ ῥάνε̱ μπὶ κιάφε̱ τε̱ Παύλοσε̱, ε̇ ε̇ πούθν' ἀτε̱.

38. Ε χ̇ελμόνισ̈νε̱ με̱ σ̈ούμε̱ πε̱ρ φγιάλε̱ κ̇ε̱ οὐ θα· σὲ δὸ τε̱ μὸς σ̈ιόχ̇ε̱νε̱ με̱ φάκεν' ε̇τὶγ, ε̇ ε̇ πε̱ρτζίλε̱ ἀτε̱ γγέρα μπε̱ καράβ.

Κρίε Εν̇ιε̱ζετεν̇ιε̱τε̱ κα. 21.

Ε πόκε̱ οὐ χόϊκμ νάβετ πρέϊγ σ̈ούρεσ̈, χὰπμ πλε̱χούρε̱τε̱ ε̇ βὰμ δρέϊκ ντε̱ Κῶ, ε̇ δίτε̱ν' ε̇ πασ̈τάϊγμε̱ ντε̱ Ῥόδο, ε̇ ἀτέγε ντε̱ Πατάρα.

2. Ε σὶ Ϝε̱μ ν̇ιε̱ καρὰβ κ̇ε̱ σ̈κὸν

περάση εἰς Φοινίκην, ἐπέβημεν εἰς αὐτό, καὶ ἀπεπλεύσαμεν.

3. Καὶ ἀφοῦ διεκρίναμεν μακρόθεν τὴν Κύπρον, καὶ ἀφήκαμεν αὐτὴν ἀριστερὰ, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατέβημεν εἰς Τύρον· διότι ἐκεῖ ἔμελλε τὸ πλοῖον νὰ ἐκβάλῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ.

4. Καὶ εὑρόντες τοὺς μαθητὰς, ἐμείναμεν αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας· οἵτινες ἔλεγον πρὸς τὸν Παῦλον διὰ τοῦ Πνεύματος, νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλήμ.

5. Ἀφοῦ δὲ ἐτελειώσαμεν τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, καὶ προέπεμπον ἡμᾶς πάντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ γονατίσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυχήθημεν.

6 Καὶ ἀσπασθέντες ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

7. Καὶ ἡμεῖς, τελειώσαντες τὸν πλοῦν, ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασθέντες τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν παρ' αὐτοῖς μίαν ἡμέραν.

8. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀναχωρήσαντες, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ.

9. Εἶχε δὲ οὗτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένους αἵτινες προεφήτευον.

10. Καὶ ἐνῷ διετρίβομεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, κατέβη ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης τις ὀνόματι Ἄγαβος.

11. Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἔλαβε τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, καὶ δέ-

πὲρ Φοινὶκ, χίμ μπὲ τὲ, ε ἵκμ πλεχούρε.

3. Ε σι νὰ οὐ δούκ Κύπρουκ, ε ε λιὰμ ἀτὲ μπὲ τὲ μέγγερε, ἀρμενίσμ πὲρ ντὲ Συρὶ, ε ζευμ ντὲ Τύρο, σε ἀτγὲ δούαϊγ τε ὄκαρκὸν πάρρενε καράβι.

4. Ε σι ϝεμ μαθητέϊγτε κεντρούαμ ἀτγὲ ὄτάτε δίτ' ε κετὰ ί θάνε Παύλοσε μὲ ἄνε τε Σπίρτιτ τε μὸς βὶγ ντ' Ιερουσαλίμ.

5. Ε σι οὐ ὄσονε κετὸ δίτ δούαλμ ε βέγεμ, ε νὰ περτζίλνε νάβετ ϝίθε μὲ ϝρὰ ε μὲ δγιὲλμ γγέρα γιάστε κιουτέτιτ' ε σι οὔνγμ ϝιούνιετε φάλεσιμ μπ' ἄνε τε Δέτιτ,

6. Ε σι οὐ ποῦθμ νίερι μὲ γιάτερινε, νάβετ χίμ ντὲ καρὰβ, ε ἀτὰ οὐ κθίενε ντὲ ὄτεπίρα τε τοῦρε.

7. Ε νάβετ σι σόσμε τ' ἀρμενήσουριτε, γκὰ Τύρουκ ἀρρίγτιμ ντε Πτολεμαΐδε· ε σι οὐ ποῦθμ μὲ βελάζερ, κεντρούαμ νὶε δίτε με τὰ κάσλε.

8. Ε νέσερετ δούαλμ νάβετ κάσκε μὲ Παύλονε, ε ἔρδμ ντε Καισαρί. Ε σι χίτιμ ντε ὄτεπὶ τε Φίλιπποϊτ ϐαγγελιστίουτ (κε κε γκὰ τε ὄτάτε) κεντρούαμ τεκ αἴ.

9. Κοὗιγ κίσ κάτερ βάσεζα βερϝερέσα κε προφητέψνε.

10. Ε σι μπέτμ νάβετ ἀτγὲ ὄσουμε δίτ, ἔρδι νὶε προφήτ γκὰ Ιουδαία, κε κιούχαεϊγ Αγάβο.

11. Ε σι ἔρδι ντε νάβετ, ε μόρρι, πρέζν' ε Παύλοσε, ε λίδι δούαρ-

σας τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ καὶ τοὺς πόδας, εἶπε, ταῦτα λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω θέλουσι δέσει ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐθνῶν.

12. Καὶ ὡς ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν *αὐτὸν* καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἐντόπιοι νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλήμ.

13. Ὁ Παῦλος ὅμως ἀπεκρίθη, Τί κάμνετε κλαίοντες καὶ καταθλίβοντες τὴν καρδίαν μου; ἐπειδὴ ἐγὼ οὐχὶ μόνον νὰ δεθῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω εἰς Ἱερουσαλὴμ εἶμαι ἕτοιμος ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

14. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες, Ἂς γείνῃ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου·

15. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἑτοιμάσαντες τὴν ἀποσκευὴν ἡμῶν ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

16. Ἦλθον δὲ μεθ' ἡμῶν καὶ *τινες* τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς Καισαρείας, φέροντες Μνάσωνά τινα Κύπριον, παλαιὸν μαθητὴν, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμέλλομεν νὰ ξενισθῶμεν.

17. Καὶ ἀφοῦ ἤλθομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθησαν ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.

18. Τὴν δὲ ἀκόλουθον *ἡμέραν* ὑπῆγεν ὁ Παῦλος μεθ' ἡμῶν πρὸς τὸν Ἰάκωβον, καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι.

19. Καὶ ἀσπασθεὶς αὐτοὺς, διηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.

20. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐδό-

ρτ' ἐτὶγ, ε̇ δε̱ κ̇ε̱μπε̱τε̱, θα' κ̇ε̱σ̈το ὑθότε̱ Σ̇ε̱ ̇νγτι Σ̇π ρτ, ν̇ιερίνε̱ κ̇ε̱ κούε̱γ π̇ρε̱ζ ε̱σ̈τ' ἰτίγια, κ̇ε̱σ̈τοὺ δὸ τὰ λίδγε̱νε̱ τζιφούτε̱ ντ' Ἱερουσαλὶμ, ε̇ δέ τὰ ἄπε̱νε̱ ντε̱ δούαρρ̇ τε̱ μιλέτεβετ σε̱ τγιέρα.

12. Ε σὶ δ̇ιϜιούαμ κ̇ε̱τὸ ἰ λιούτεσ̈ιμ νέβετ, ε̇ δε̱ βε̱ντε̱σιτε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς χίπε̱ν ἀ̇τ ντ' Ἱερουσαλίμ.

13. Ε Πάῦλουα οὐ περϜέιϜα. τζ̇π̇ε̱νι τούκ' ε̇ κιάρε̱, ε̇ τούκ' ε̇ λε̱ντούαρε̱ ζέμε̱ρενε̱ τίμε, σε̱ ψε̱ σάπερ βέτε̱χενε̱ τίμε γιὰμ Ϝατὶ γιὸ τε̱ λίδεμ βέτε̱με̱, πὸ ε̇ δε̱ τε̱ βδές ντ' Ἱερουσαλὶμ πε̱ρ ε̱μερ̇ρ̇ τε̱ Ζότιτ Ἰησούϊτ.

14. Ε σὶ νούκ̇ε̱ νὰ δ̇ιϜτὸν ἀ̇τ, πουσ̈ιούαμ, ε̇ θάμ· λε̱ τε̱ π̇ε̱νετε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ δὸ Ζότι.

15. Ε πὰς ἀτὸ δ̇ίτετ, μούαρμ ντζνὰ δούχαε̱ϊγ πε̱ρ οὐδε̱, ε̇ βέγε̱μ ντ' Ἱερουσαλίμ.

16. Ε ἔρδε̱ με̱ νὰ π̇άσ̈κ̇ε̱ ε̇ δε̱ τζὰ μαθητέϊγ γκὰ Καισαρία, ε̇ π̇ίγνε̱ μέ βέτε̱χε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ δούαϊγ τε̱ νὰ πρὶτ νάβετ, Μνάσονε̱ Κυπριότνε̱, μαθητίν' ε̇ βγιέτερε̱.

17. Ε σὶ βάμ νάβετ ντ' Ἱερουσαλὶμ, νὰ πρίτνε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ τούκ' ε̇ Ϝε̱ζούαρε̱.

18. Ε τε̱ νέσε̱ρμενε̱ χ̇ὶν Πάῦλουα με̱ νέβετ π̇άσ̈κ̇ε̱ ντε̱ σ̈τε̱π̇ὶ τ' Ἰάκωβοϊτ, ε̇ οὐ μπε̱γιοϊάδε̱ Ϝίθε̱ πλε̱κε̱σία.

19. Ε σὶ ἰ πούθι ἀτά, οὐ ρ̇ε̱φένε̱ γκὰ νε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ π̇ε̱ρι Περντία ντε̱ πε̱ρ φυλίρα με̱ ἄνε̱ τε̱ σ̈ε̱ρπ̇έσ̈ε̱σε̱τίγ.

20. Ε ἀτὰ σὶ δ̇ιϜιούανε̱ λε̱βδόϊ-

ξαζον τὸν Κύριον· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις, ἀδελφὲ, πόσαι μυριάδες εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἐπίστευσαν· καὶ πάντες εἶναι ζηλωταὶ τοῦ νόμου.

21. Ἔμαθον δὲ περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις πάντας τοὺς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν Ἰουδαίους νὰ ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως, λέγων, νὰ μὴ περιτέμνωσι τὰ τέκνα αὐτῶν· μηδὲ νὰ περιπατῶσι κατὰ τὰ ἔθιμα.

22. Τί εἶναι λοιπόν; μέλλει βεβαίως νὰ συναχθῇ πλῆθος· διότι θέλουσιν ἀκούσει ὅτι ἦλθες.

23. Κάμε λοιπὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον σοὶ λέγομεν, Εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν τέσσαρες ἄνδρες οἵτινες ἔχουσιν εὐχὴν ἐφ' ἑαυτῶν.

24. Παρέλαβε τούτους, καὶ καθαρίσθητι μετ' αὐτῶν, καὶ δαπάνησον δι' αὐτοὺς, διὰ νὰ ξυρισθῶσι τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ γνωρίσωσι πάντες ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἐκ τῶν ὅσα ἔμαθον περὶ σοῦ, ἀλλ' ἀκολουθεῖς καὶ σὺ φυλάττων τὸν νόμον.

25. Περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἐπίστευσαν, ἡμεῖς ἐγράψαμεν, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ φυλάττωσι μηδὲν τοιοῦτον, παρὰ μόνον νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοῦ εἰδωλοθύτου καὶ τοῦ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας.

26. Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθαρισθεὶς μετ' αὐτῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων πότε ἐκπληροῦνται αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ, ὅτι θέλει γείνει προσφορὰ ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν.

27. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι νὰ συντελεσθῶσιν, οἱ ἀπὸ τῆς

γνε̱ Ζότνε̱, ε̇ δὲ ί θάν' ἀτίγ· ε̇ ὄε̱χ βε̱λλᾶ σὰ μίγε̱ρα γιάνε̱ γκὰ τζιφούτε̱ κ̇ε̱ πάνε̱ π̇εσούαρε̱· ε̇ Ϝίθε̱ κ̇ε̱τὰ κάνε̱ ζηλὴ τε̱ νόμιτ.

21. Νταὄτὶ κ̇ε̱τὰ κάνε̱ διϜιούαρε̱ πὲ̱ρ τὶ, κ̇ε̱ διδαξ Ϝίθε̱ τζιφούτε̱ κ̇ε̱ Ϝέντενε̱ ντε̱ πε̱ρ φυλίρα τε̱ λιαρϜόνενε̱ γκὰ Μωϋσίου, τούκ' ε̇ θένε̱ τε̱ μὸς π̇έγε̱νε̱ ἀτὰ δγιέλμτε̱ σουνὲτ, ε̇ δὲ τε̱ μὸς ῥόγε̱νε̱ σὶ κούντρε̱ κ̇ίὄνε̱ ἀδέτετε̱.

22. Τζέε̱ὄτε̱ ἀδὰ κ̇ε̱γιό: δὸ τε̱ μπε̱γίδε̱νε̱ τούρμε̱ κ̇ε̱τοὺ σὲ ψὲ δὸ τε̱ διϜιόγε̱νε̱ σὲ ἔρδε̱.

23. Ἴε̱ν ἀδὰ κ̇ε̱τε̱ κ̇ε̱ τε̱ θὸμ τὶγ· γιάνε̱ ντε̱ νὲὄ κάτε̱ρ νιέ̱ρε̱ζ κε̱ κάνε̱ τε̱ τάξουρε̱ μπὶ βέτε̱χε̱.

24. Μέῤῥι κ̇ε̱τὰ μὲ βέτε̱χε̱, ε̇ κε̱ρόου μὲ τὰ π̇άὄκ̇ε̱, ε̇ ξοδγιὰς τὶ πε̱ρ τὰ, κ̇ε̱ τε̱ ῥούαιγνε̱ κόκ̇ε̱νε̱. ε̇ τὰ δ̇ίνε̱ Ϝίθε̱ κ̇ε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ διϜούνε̱νε̱ πε̱ρ τὶγ σγιάνε̱ Ϝε̱, πὸ ἔτζε̱ν ε̇ δὲ τὶ ἀδ̇έτνε̱, ε̇ ῥούαν νόμνε̱.

25. Ε σὰ πε̱ρ ἀτὰ Εθνηκότε̱ κ̇ε̱ π̇εσούανε̱ νέβετ οὺ ὄκρουαμ, ε̇ κ̇έμι βε̱νε̱ συνούαρ τε̱ μὸς βε̱ὄτρόγε̱νε̱ κ̇ε̱τὸ πὸ βέτζε τε̱ ῥούχαενε̱ ἀτὰ, γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱ θέργε̱νε̱ ντ' Ιδόλε̱, γκὰ Ϝιάκου, γκὰ τε̱ μπίτουρατε̱, ε̇ δὲ γκὰ κουρβε̱ρία.

26. Αχιέρε Παύλουα μόῤῥι μὲ βέτε̱χε̱ νιέρε̱ζιτε̱, ε̇ σὶ οῦ κε̱ρούα μὲ ἀτὰ π̇άὄκ̇ε̱ δ̇ίτε̱ν' ε̇ νέσε̱ρμε̱ χίρι ντ' Ιερὸ, ε̇ δ̇ε̱φτὸν κ̇ε̱ οὺ σόσνε̱ δ̇ίτ' ε̇ σε̱ κ̇ε̱ρούαριτ, γγέρα σὰ τε̱ π̇ίγνε̱ κουρπ̇ὰν πε̱ρ τζίλινε̱ δ̇ὸ γκὰ ἀτά.

27. Μὰ κουρ κ̇ένε̱ πε̱ρ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ ὄτάτε̱ δ̇ίτε̱ ε̇ σὶ ε̇ πάν ἀτε̱

Ἀσίας Ἰουδαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐτάραξαν πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἔβαλον τὰς χεῖρας ἐπ᾿ αὐτὸν,

28. Κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις διδάσκει πάντας πανταχοῦ ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου· πρὸς τούτοις δὲ εἰσήγαγε καὶ Ἕλληνας εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐβεβήλωσε τὸν ἅγιον τοῦτον τόπον.

29. (Διότι εἶχον εἰδεῖ προλαβόντως Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον μετ᾿ αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ὁ Παῦλος εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν.)

30. Καὶ ἐκινήθη ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἔγεινε συῤῥοὴ τοῦ λαοῦ· καὶ πιάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

31. Ἐνῷ δὲ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, ἀνέβη ἡ φήμη εἰς τὸν χιλίαρχον τοῦ τάγματος, ὅτι ὅλη ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶναι τεταραγμένη·

32. Ὅστις παραλαβὼν εὐθὺς στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, ἔδραμε κάτω πρὸς αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἔπαυσαν νὰ τύπτωσι τὸν Παῦλον.

33. Τότε πλησιάσας ὁ χιλίαρχος ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ προσέταξε νὰ δεθῇ μὲ δύο ἁλύσεις, καὶ ἠρώτα, τίς ἦτο, καὶ τί εἶχε πράξει.

34. Καὶ ἐφώναζον μεταξὺ τοῦ ὄχλου ἄλλοι ἄλλο τι *καὶ ἄλλοι ἄλλο*· μὴ δυνάμενος δὲ διὰ τὸν θόρυβον νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον.

Τζιφούτ᾿ ε̉ Ασίσε̱ ντ᾿ Ιερὸ, νακατόσνε̱ Fίθε̱ λαόνε̱, ε̉ ὄτίνε̱ δούαῤῥτ᾿ μπὶ τέ̱.

28. Τούκ᾿ ε̉ θύρτουρε̱· ῷ πούρα Ισραηλίτε̱ρ, ντΐχνανι· κούΐγ ε̱ὄτε̱ αἱ νιε̱ρὶ κὲ̱ διδὰξ Fίθε̱ πότενε̱ μπὲ̱ τζδὸ βε̱ντ κόντρε̱ λαόϊτ, ε̉ δὲ νόμιτ, ε̉ δὲ̱ κετὶγ βε̱ντιτ· ε̉ δὲ κὰ κάλτουρε̱ Ελλήνετε̱ ντ᾿ Ιερὸ, ε̉ πε̱Fε̱ΐγτι κε̱τὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ Σε̱ΐνγτε̱ρούαρε̱.

29. (Σὲ ψὴ κίὄνε̱ πάῤῥε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα Τρόφιμονε̱ Εφεσιότνε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ πάὄκε̱ μὲ τὲ̱, ε̉ παντέχνε̱ κὲ̱ ε̉ κὶὄ κάλτουρε̱ Παύλουα ντ᾿ Ιερό.)

30. Ε λιούαΐγτι Fίθε̱ κιουτέτιε̱ ε̉ οὐ μπε̱γιὸδ λαίτ, ε̉ σὶ ε̉ μούαρε̱ Παύλονε̱, ε̉ ζπρανίὄν᾿ ἀτὲ̱ γιάὄτ, γκὰ Ιερόϊ, ε̉ ἀτὲ̱ τζὰστ οὐ μπίλε̱ δίεῤῥτε̱.

31. Ε σὶ κε̱ρκίτγνε̱ τὰ βρίτν᾿ ἀτὲ̱ βάτε̱ φγιάλια ντὲ̱ Χιλιάρχου ἱ Σπίρε̱σε̱, σὲ οὐ νακατὸς Fίθ Ιερουσαλίμι.

32. Ε ἀἱ ἄτε̱ τζὰστ μόῤῥι τρίμα, ε̉ δὲ Εκατοντάρχε̱, ε̉ βραπε̱τόϊ μπὶ τὰ, ε̉ ἀτὰ σὶ πάνε̱ Χιλιάρχνε̱ ε̉ δὲ τρίματε̱, ε̉ λιάνε̱ γκὰ τὲ̱ ῥάχουριτε̱ Παύλονε̱.

33. Αχιέρε οὐ ἀφε̱ρούα Χιλιάρχου, ε̉ ε̉ ζοῦρι ἀτὲ̱, ε̉ πορσίτι τὲ̱ λίδετε̱ μὲ δὶ ζιντζίρε· ε̉ πιὲτ τζίλι ε̱ὄτε̱, ε̉ δὲ τζὰ πέ̱ῤῥε̱.

34. Ε γκὰ λαόϊ τζίλι θε̱ῤῥὶτ νιὲ̱ πούνε̱ ε̉ τζίλι τγιέτε̱ρε̱νε̱· ε̉ σὶ σμοὺντ τὲ̱ μψὸν τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱ γκὰ νακατοσία, πορσίτι τὰ πίγν᾿ ἀτὲ̱ ντὲ̱ καλιά.

35. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὰς βαθμίδας, συνέβη νὰ βαστάζηται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου.

36. Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἠκολούθει κράζον, Σήκωσον αὐτόν.

37. Ἐνῷ δὲ ἔμελλεν ὁ Παῦλος νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ φρούριον, λέγει πρὸς τὸν χιλίαρχον, Μοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σοὶ εἴπω τι; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐξεύρεις Ἑλληνικά;

38. Δὲν εἶσαι σὺ τάχα ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τῶν ἡμερῶν τούτων διεγείρας εἰς ἀποστασίαν καὶ ἐκβαλὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας φονεῖς;

39. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Ταρσοῦ, πολίτης ἐπισήμου πόλεως τῆς Κιλικίας· καὶ σὲ παρακαλῶ, δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ λαλήσω πρὸς τὸν λαόν.

40. Καὶ ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν, ὁ Παῦλος σταθεὶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἔσεισε τὴν χεῖρα εἰς τὸν λαόν· καὶ γενομένης σιωπῆς μεγάλης, ἐλάλησεν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, λέγων,

35. Ε κοὺρ ἀῤῥίου Παύλουα ντε̱ ὄκάλε̱. Fιάου τὰ γκρίγν' ἀτε̱ τρίματε̱ μπε̱ δούαῤῥ γκὰ ὄτρε̱γγίμι ἰ λαόϊτ.

36. Σε̱ ψε̱ τούρμ' ε̱ λαόϊτ βίγ πα̃; σι, ε̱ θε̱ῤῥίτ, γκρέναε ἄε̱τε̱.

37. Ε κοὺρ δέσι τε̱ χίν Παύλουα ντε̱ καλιᾶ, ἰ θότε̱ Χιλιάρχουτ, κὰμ οὔρδε̱ρ τε̱ τε̱ θόμ τὶγ νιε̱ φγιάλε̱; ε̱ δε̱ ἀτ ἰ θὰ δὶ Γε̱ρκίστ;

38. Νοὺκε̱ γε̱ ἀδὰ τὶγ Αἰγυπτίου ἄε̱ νακατόσε̱ πε̱ρπάρα ἄε̱τοῦρε̱ δίτετ πότε̱νε̱, ε̱ ντζόρε̱ ντ' ἐρημί κάτε̱ρ μίγ νιε̱ρε̱ζ με̱ κόρδε̱;

39. Ε δε̱ Παύλουα ἰ θά· οὔνε̱ γιὰμ νιερὶ Τζιφούτ βέντε̱ς γκὰ Ταρσόγια, ντε̱ Κιλικὶ κιουτὲτ ἰ νιόχουρε̱· πὸ τε̱ λιούτεμ τὶγ τε̱ μ' ἄπτζ οὔρδε̱ρ τε̱ φλιὰς ντε̱ λαό.

40. Ε σι ἰ δὰ ἀτ οὔρδε̱ρ, κε̱ντρόϊ Παύλουα ντε̱ ὄκάλε̱, ε̱ πέρι ὄε̱γ λαόϊτ με̱ δόῤῥε̱· ε̱ σι οὐ πε̱ πουσίμ ἰ μάδ, ἄτε̱ χέρε̱ φόλι ντε̱ Fιούχε̱ τε̱ Τζιφούτετ, ε̱ θά.

ΚΕΦ. κβ'. 22.

ΑΝΔΡΕΣ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ με ἀπολογούμενον τώρα πρὸς ἐσᾶς.

2. Ἀκούσαντες δὲ ὅτι ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξαν περισσοτέραν ἡσυχίαν· καὶ εἶπεν,

3. Ἐγὼ μὲν εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ

Κρίε̱ Κ'νιε̱ζε̱τ' ε̱δίτε̱. κβ. 22.

Νιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, ε̱ παπαλάρε̱, διFιόνι πε̱ρFέFε̱γε̱νε̱ τίμε ἄε̱ πε̱ϊγ οὔνε̱ νταῦτὶ πε̱ρπάρα γιούβετ.

2. (Ε πόκε̱ διFιούανε̱ ἄε̱ οὐ φλιτ ἀτοῦρε̱ Τζίφουτε̱ρίστ, κάκε̱ με̱ τέπε̱ρ πουσιούανε̱· ε̱ οὐ θότε̱.)

3. Οὔνε̱ γιὰμ νιερὶ τζιφούτ, λέρε̱ ντε̱ Ταρσὸ τε̱ Κιλικίσε̱, μὰ γιὰμ ρίτουρε̱ ντε̱ ἄε̱τε̱ κιουτὲτ, ε̱ μψούαρε̱

ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πατροπαραδότου νόμου, ζηλωτὴς ὢν τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες σεῖς εἶσθε σήμερον.

4. Ὅστις κατέτρεξε μέχρι θανάτου ταύτην τὴν ὁδὸν, δεσμεύων καὶ παραδίδων εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας·

5. Καθὼς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλον τὸ πρεσβυτέριον· παρὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιστολὰς λαβὼν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, ἐπορευόμην εἰς Δαμασκὸν, διὰ νὰ φέρω δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοὺς ἐκεῖ ὄντας, διὰ νὰ τιμωρηθῶσιν.

6. Ἐνῷ δὲ ὁδοιπορῶν ἐπλησίαζον εἰς τὴν Δαμασκὸν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ ἐμὲ φῶς πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·

7. Καὶ ἔπεσον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;

8. Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις.

9. Οἱ ὄντες δὲ μετ' ἐμοῦ τὸ μὲν φῶς εἶδον, καὶ κατεφοβήθησαν· τὴν φωνὴν ὅμως τοῦ λαλοῦντος πρὸς ἐμὲ δὲν ἤκουσαν.

10. Καὶ εἶπον, Τί νὰ κάμω, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς ἐμὲ, Σηκωθεὶς ὕπαγε εἰς Δαμασκὸν· καὶ ἐκεῖ θέλει σοὶ λαληθῆ περὶ πάντων ὅσα εἶναι διωρισμένα νὰ κάμῃς.

11. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ φωτὸς ἐκείνου δὲν

ντὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ Γαμαλιήλητ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ ὲ βε̱ρτέτ' ὲ νόμιτ σὲ̱ π̇απαλάρε̱βετ, ζηλιὰρ ἰ Περντίσε̱, σὶ κούντρε̱ γίνι ἐδὲ γιούβετ τὲ̱ Fίθε̱ σὸτ ὲ δὲ Fίθε̱ δίτε̱νε̱.

4. Οὔνε̱ κ̇ε̱τὲ̱ οὔδε̱ ὲ ντόκια γγέρα μπὲ̱ βδέκ̇ε̱γε̱· τούκ' ὲ λίδουρε̱, ὲ τούκ' ὲ βέ̱νε̱ π̇ρέ̱ντα ντὲ̱ χαψάνε̱ρα π̇ούῤῥα ὲ Fρά.

5. Σὶ κούντρε̱ μὲ̱ π̇ὲ̱ν μούα μαρτυρὶ ὲ δὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱ρετ, ὲ δὲ Fίθε̱ πλεκ̇ε̱σία· κ̇ὲ̱ μόῤῥα πρέϊγ σ̈ούρεσ̈ ὲ δὲ κάρτε̱ρα πὲ̱ρ βε̱λάζε̱ρ, ντὲ̱ Δαμασκὸ βέγε̱ οὔνε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ προύρε̱ ντ' Ἰερουσαλὶμ λίδουρε̱ ὲ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ ἀτγὲ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μουντόνισ̈νε̱.

6. Μὰ μὲ̱ Fιάου μούα τὲκ βέγε̱ οὔδε̱σε̱, ὲ σὺ ἀφερούατζε̱ ντὲ̱ Δαμασκὸ, ντὲ̱ μὲς τὲ̱ δίτε̱σε̱ πὰ παντέχουρε̱, μὲ̱ βετε̱τίγτι γκὰ Κίλι ῥότουλ' μέγε νιὲ̱ δρίτ' ὲ μάδε̱.

7. Ε ῥάτζε̱ μπὲ̱ δὲ ὲ διFιόβα νιὲ̱ ζὲ̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ θὸσ̈, Σαούλ, Σαούλ, πὲ̱ρ σὲ μὲ̱ ντγιέκ;

8. Ε οὔνε̱ γιοὺ πε̱ρFέϊFκτζε̱, τζίλι γὲ τὶ Ζότ; ὲ μὲ̱ θὰ μούα· οὔνε̱ γιὰμ Ἰησοὺϊ Ναζαρινόϊ κ̇ὲ̱ ντγιὲκ τί.

9. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ μὲ μούα, δρίτε̱ν' ὲ πάνε̱, ὲ οὐ δρόδε̱ γκὰ φρίκα· μὰ ζέ̱ν' ὲ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ μὲ̱ φόλι μούα, νούκ' ὲ διFιούανε̱.

10. Ε οὔν' ἰ θάτζε̱· τζτὲ̱ π̇έ̱ϊγ ὦ Ζότ; ὲ Ζότι μὲ̱ θὰ μούα, γκρέου ὲ χάϊγδε ντὲ̱ Δαμασκὸ, ὲ ἀτγὲ δὸ τὲ̱ τὲ̱ θούχαετε τὶ πὲ̱ρ Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ π̇έ̱τζ.

11. Ε σὶ νούκ̇ε̱ σ̈όχε̱ γκὰ τὲ̱ λάμψουριτ' ὲ ἀσάϊγ δρίτετ, μὲ̱ χόϊκ̇νε̱

ἔβλεπον, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν ὄντων μετ' ἐμοῦ ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

12. Ἀνανίας δέ τις, ἄνθρωπος εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Ἰουδαίων,

13. Ἦλθε πρὸς ἐμὲ, καὶ σταθεὶς ἐπάνω μου μοὶ εἶπε, Σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον· καὶ ἐγὼ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀνάβλεψα εἰς αὐτόν.

14. Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν σὲ διώρισε νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἴδῃς τὸν δίκαιον, καὶ νὰ ἀκούσῃς φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ·

15. Διότι θέλεις εἶσθαι μάρτυς περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὅσα εἶδες καὶ ἤκουσας.

16. Καὶ τώρα τί βραδύνεις; σηκωθεὶς βαπτίσθητι καὶ ἀπολούσθητι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου

17. Ἀφοῦ δὲ ὑπέστρεψα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνῷ προσηυχόμην ἐν τῷ ἱερῷ, ἦλθον εἰς ἔκστασιν,

18. Καὶ εἶδον αὐτὸν λέγοντα πρὸς ἐμὲ, Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ταχέως ἐξ Ἱερουσαλήμ· διότι δὲν θέλουσι παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐμοῦ μαρτυρίαν σου.

19. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐξεύρουσιν, ὅτι ἐγὼ ἐφυλάκιζον καὶ ἔδερον ἐν ταῖς συναγωγαῖς τοὺς πιστεύοντας εἰς σέ·

20. Καὶ ὅτε ἐχύνετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ ἐγὼ ἤμην παρὼν, καὶ συνεφώνουν εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαττον τὰ ἱμάτια τῶν φονευόντων αὐτόν.

πὲ̱ρ δόρ̇ρ̇ετ σ̈όκ̇ε̱τε̱, ἐ ἄρτζε̱ ντὲ̱ Δαμασκό.

12. Ε ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ Ανανία, ἱ τρέ̱μπουρε̱ Περντίσε̱ σὶ κούντρ' ε̱̃σ̈τε̱ νόμι, ἐ δὲ ἱ μπούρτουρε̱ πρέϊγ Fίθε̱ Τζιφούτετ κ̇ὲ̱ ῥίγν' ἀτγέ.

13. Σὶ ἔρδι τὲκ οὔνε̱, ἐ ντέ̱νι πε̱ρπάρα, μὲ̱ θά· Σαοὺλ βε̱λᾶ, χ̇ὰπ σίτε̱, ἐ οὔνε̱ ἄτε̱ τζάστ ἐ πάτζε̱ ἀτέ̱.

14, Ε ἀ'ἲ μὲ θά· Περντία ἐ π̇απαλάρε̱βετ σόνε̱ τὲ̱ κὰ ὀρδινάσουρε̱ τὶ κ̇ὲ̱ κρίε χ̇έρε̱σε̱ τὲ̱ νιὸχτζ θελήμε̱ν' ἐτὶγ, ἐ τὲ̱ σ̈όχτζ τὲ̱ δρε̱ΐγτε̱νε̱, ἐ τὲ̱ διFιὸτζ ζέ̱ γκὰ Fόγια ἐτίγ.

15. Σὲ ψὲ δὸ τὲ̱ γὲτζ μαρτὺρ ἱ ἀτὶγ μπὲ̱ Fίθε̱ ν̇ιέ̱ρε̱ζ, ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ πὲ, ἐ δὲ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ διFιόβε.

16. Ε ντασ̈τὶ ψὲ σίλεϊγ; γκρέου ἐ παFε̱ζόου, ἐ λιάϊγ φάγετ' ἐτούα, τούκ' ἐ θύρ̇ρ̇ε̱ ε̱̃με̱ρ̇ρ̇ιν' ἐ Ζότιτ.

17. Ε κοὺρ οὺ κθίετζε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ, ἐ φάλλεσ̈ε̱ ντ' Ιερὸ, μὲ̱ Fιάου τὲ̱ πγιέρε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ τὲ̱ δάλλε̱ γκὰ βετίου.

18. Ε ἐ πάτζε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ θὸσ̈ μούα· ἀναγκὰς, δὶλλ μὲ τὲ̱ σ̈πέϊγτα γκὰ Ιερουσαλίμι, σὲ δὸ τὲ̱ μὸς δέξενε̱ μαρτυρίνε̱ τέ̱ντε̱ πὲ̱ρ μούα.

19. Ε οὔν' ἱ θάτζε̱· Ζὸτ, ἀτὰ ἐ δίνε̱ κ̇ὲ̱ οὔνε̱ γέσ̈ε̱ ἀ'ἲ κ̇ὲ̱ ἱ βε̱ρ̇ρ̇ε̱ ντὲ̱ χαψάνε̱ ἐ ἱ ῥάχ̇ε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ συναγώγε ατὰ κ̇ὲ̱ π̇εσόϊγνε̱ μπὲ̱ τίγ.

20. Ε δὲ κοὺρ δέρδεϊγ Fιάκου ἱ Στεφάνητ μαρτύριτ σὶτ, οὔνε̱ γέσ̈ε̱ πε̱ρπάρα, ἐ μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ κ̇σ̈ὶλ πὲ̱ρ βρέ̱λε̱ τὲ̱ τὶγ, ἐ ῥούαγε̱ ῥόπ̇ατ' ἐ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ ἐ βρίσνε̱.

21 Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ὕπαγε·
διότι ἐγὼ θέλω σὲ ἐξαποστείλει εἰς
ἔθνη μακράν·
22 Καὶ μέχρι τούτου τοῦ λόγου
ἤκουον αὐτόν· τότε δὲ ὕψωσαν τὴν
φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, Σήκωσον
ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· διότι
δὲν πρέπει νὰ ζῇ.
23 Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐκραύγαζον, καὶ ἐτίναζον τὰ ἱμάτια, καὶ
ἔῤῥιπτον κονιορτὸν εἰς τὸν ἀέρα,
24. Ὁ χιλίαρχος προσέταξε νὰ
φερθῇ εἰς τὸ φρούριον, παραγγείλας νὰ ἐξετασθῇ διὰ μαστίγων, διὰ
νὰ γνωρίσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐφώναζον οὕτω κατ' αὐτοῦ.
25 Καὶ καθὼς ἐξήπλωσεν αὐτὸν
δεδεμένον μὲ τὰ λωρία, ὁ Παῦλος
εἶπε πρὸς τὸν παρεστῶτα ἑκατόνταρχον, Εἶναι τάχα νόμιμον εἰς
ἐσᾶς ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον νὰ μαστιγόνητε;
26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος,
ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς τὸν χιλίαρχον, λέγων, Βλέπε τί μέλλεις
νὰ κάμῃς· διότι ὁ ἄνθρωπος οὗτος
εἶναι Ῥωμαῖος.
27 Προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος
εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶσαι; Ὁ δὲ εἶπε, Ναί.

28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ χιλίαρχος,
Ἐγὼ διὰ πολλῶν χρημάτων ἀπέκτησα ταύτην τὴν πολιτογράφησιν·
ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Ἀλλ' ἐγὼ καὶ
ἐγεννήθην *Ῥωμαῖος*.
29 Εὐθὺς λοιπὸν ἀπεσύρθησαν
ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες νὰ βασανίσωσιν αὐτόν. Καὶ ὁ χιλίαρχος ἔτι
ἐφοβήθη, γνωρίσας ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος, καὶ διότι εἶχε δέσει αὐτόν.
30. Τῇ δὲ ἐπαύριον θέλων νὰ

21. Ε μὲ̱ θὰ μούα, χάἲγδε̱ σε̱ οὔνε̱ δὸ τὲ̱ τὲ̱ δε̱ρϝόϊγ τὶ ντὲ̱ φυλίρα
τὲ̱ λιάρϝα,
22. Ε ἐ διϝιόϊγνε̱ ἀτὲ̱ γγέρα μπὲ̱
ἠε̱τὲ̱ φγιάλε̱, μὰ παστάγε γκρίγτινε̱
ζέ̱ν' ετοῦρε ἐ θάνε̱· γκρέε γκὰ δέου
τὲ̱ τίλλινε̱, σὲ ψὲ σέ̱ὅτ' ἐ οὔδε̱σε̱ τὲ̱
ῥόγε̱ αἴ.
23. Ε κοὺρ θε̱ῤῥίτν' ἀτὰ, ἐ ὅτίγνε̱ ῥόπατε̱ πόὅτε̱, ἐ γκρίγνε̱ πλιούχουρ ντ' ἔῤῥε̱,
24. Πορσίτι Χιλιάρχου τὰ ὅπίγνε̱ ἀτὲ̱ ντὲ̱ καλιὰ ἐ οὐ θὰ τὰ ῥίχνε̱,
ἐ τὰ πιέτνε̱, ἠὲ̱ τὲ̱ μψὸν πὲ̱ρ τζφάῤῥε̱ πούνε̱ θε̱ῤῥίσνε̱ κόντρ' ἀτίγ.

25. Ε πόκε̱ ἐὅτρίγτινε̱ πέὅτε̱,
ἐ ἐ λίδνε̱ μὲ ῥίπα τὰ ῥίχνε̱, ἰ θότε̱
Παύλουα Εκατοντάρχουτ ἠὲ̱ ῥὶγ πε̱ρπάρα· ντὲ̱ ἠίνι γούβετ οὔρδερ τὲ̱ ῥίχνι ὑιερὶ Ρωμὰν πὰ ϝιουκούαρε̱;

26. Ε Εκατοντάρχου σὶ διϝιόϊ ἠε̱τὲ̱ φγιάλε̱, οὐ κιὰς τε̱ Χιλιάρχου ἐἰ
ῥε̱φὲν, ἐ ἰ θότε̱· ὅϊχ μίῤῥε̱ τζδὸ τὲ̱
ῥέ̱τζ. σὲ ψὲ κούϊγ ὑιερὶ ε̱ὅτε̱ Ρωμάν.
27. Ε Χιλιάρχου, γιοὺ ἀφε̱ρούα,
ἐ ἰ θὰ ἀτίγ· θούαϊγμε̱ μούα ντὲ̱ γὲ
τὶ Ρωμάν; ἐ δὲ αἰ ἰ θὰ· γιὰμ μὲ τὲ̱
βε̱ρτέτε̱.
28. Ε οὐ πε̱ρϝέϊϝκ Χιλιάρχου,
οὔν' ἐ κὰμ πλέ̱ρε̱ ἠε̱τὲ̱ κασαπὰ ὅούμε̱ ὅτρέϊγτ. ἐ δὲ Παύλουα ἰ θότε̱·
οὔνε γιὰμ ἐ δὲ λέῤῥε̱ ἰ τίλλι.

29. Ε ἄτε̱ τζάστ οὐ λιαρϝούανε̱
πρέϊγ σὶ ἀτὰ ἠὲ̱ δούαϊγνε̱ τὰ πιέτνε̱
ἀτὲ̱· ἐ δὲ βέτε Χιλιάρχου οὐ φρικούα, σὶ ἐ ὑιόχου ἠὲ̱ ε̱ὅτε̱ Ρωμάν,
ἐ δὲ σὲ ψὲ ἐ πὰτ λίδουρε̱.
30. Ε δίτε̱ν' ἐ νέσε̱ρμε δούαϊγ

μάθη τὸ βέβαιον, περὶ τίνος κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ προσέταξε νὰ ἔλθωσιν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταβιβάσας τὸν Παῦλον, ἔστησεν ἔμπροσθεν αὐτῶν.

ΚΕΦ κγ΄. 23.

ΑΤΕΝΙΣΑΣ δὲ ὁ Παῦλος εἰς τὸ συνέδριον, εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἔζησα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ πάσης καλῆς συνειδήσεως μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.

2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας προσέταξε τοὺς παρεστῶτας πλησίον αὐτοῦ νὰ κτυπήσωσι τὸ στόμα αὐτοῦ.

3. Τότε ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Θεὸς μέλλει νὰ σὲ κτυπήσῃ, τοῖχε ἀσβεστωμένε· καὶ σὺ κάθησε νὰ μὲ κρίνῃς κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν προστάζεις νὰ μὲ κτυπῶσιν;

4 Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;

5. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπε, Δὲν ἤξευρον, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι ἀρχιερεύς· διότι εἶναι γεγραμμένον· «Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου δὲν θέλεις κακολογήσει.»

6 Ἐννοήσας δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος εἶναι Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἄλλο Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.

7. Καὶ ὅτε ἐλάλησε τοῦτο, ἔγεινε διαίρεσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν

τὲ̱ ν̇ὶχ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, πὲ̱ρ τζφάρε̱ πούνε̱ καλε̱̇ζόνεϊγ γκ̇ὰ τζιφούτε̱, ὲ ὲ ζϝίδι ἀτὲ̱ γκὰ τὲ̱ λίδουριτι, ὲ πορσίτι τὲ̱ μπε̱γίδιω̈νε̱ τὲ̱ πάρε̱τ' ὲ πρίφτε̱ρετ, ὲ δὲ ϝίθε̱ σινόδι ἰ τοῦρε· ὲ σὶ ὲ ντζόρι γιάω̈τε̱ Παύλονε̱, ὲ βοῦ πε̱ρπάρα ἀτοῦρε.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ετρέτε̱. κγ. 23.

Ε σὶ βε̱ω̈τρόϊ Παύλουα ντὲ̱ μπε̱γέδε̱γε̱, θά· ν̇ιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, οὔνε̱ γγέρα σὸτ, ὲ κ̇ε̱σάϊγ δίτετ κὰμ ἔτζουρε̱ τὲ Περντία μὲ ζέμε̱ρε̱ τὲ̱ μίρρε̱.

2· Ε ἰ π̇άρι ἰ πρίφτε̱ρετ Ανανία, δὰ οὔρδε̱ρ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ ρίγνε̱ μπάνε̱ τὶγ κ̇ὲ̱ τὰ ρίχνε̱ μπὲ̱ ϝόγε̱.

3. Αχ̇ιέρε Παύλουα ἰ θὰ ἀτὶγ. δὸ τὲ̱ τὲ̱ πγιέρε̱ τὶγ Περντία μουρρ' ἰ λίερε̱ μὲ κ̇ε̱ρκέλε· ὲ τὶ ρὶ τὲ̱ μὲ̱ ϝιουκὸτζ μούα σὶ κούντρ' ε̱ω̈τε̱ νόμι, ὲ κόντρε̱ νόμιτ οὐρδε̱ρόν τὲ̱ μὲ̱ ράχ̇ε̱νε̱ μούα;

4. Ε ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ ἀτγὲ, θάνε̱· τὲ̱ πάριν' ὲ πρίφτε̱ρετ σὲ̱ Περντίσε̱ ω̈ιάν τί;

5. Ε δὲ Παύλουα θά· νούκ' ὲ δίγε̱ βιλάζε̱ρ, σὲ ἀϊ ε̱ω̈τ' ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱ρετ· σὲ ψὲ ε̱ω̈τε̱ ω̈κρούαρε̱, τὲ̱ πάριν' ὲ λαόϊτ σὶτ τὲ̱ μὸς ὲ ω̈ιάτζ.

6. Ε σὶ ν̇ιόγου Παύλουα σὲ ν̇ιέ̱ρα πγιέσε̱ ε̱ω̈τε̱ γκὰ Σαδουκέϊγτε̱, ὲ τγιάτε̱ρα γκὰ Φαρισέϊγτε̱, θύρρι ντὲ̱ μπε̱γέδε̱γε̱· ν̇ιέρε̱ζ βε̱λάζε̱ρ, οὔνε̱ Φαρισαῖο γιὰμ, ἰ π̇ίρρι Φαρισαίουτ. ὲ δε̱με̱τόνεμ οὔνε̱ πὲ̱ρ ω̈π̇ρέσε̱, ὲ πὲ̱ρ τὲ̱ γγιάλτουρε̱ τὲ̱ σὲ βδέκουρετ.

7. Ε πόκε̱ θὰ ἀϊ κ̇ε̱τὲ̱ φγιάλε̱, οὺ π̇ὲ̱ τὲ̱ ντάρρε̱ Φαρισέϊγετ, ὲ Σα-

Σαδδουκαίων· καὶ διηρέθη τὸ πλῆθος.

8 Διότι οἱ μὲν Σαδδουκαῖοι λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις, οὐδὲ ἄγγελος, οὐδὲ πνεῦμα· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ὁμολογοῦσιν ἀμφότερα.

9 Καὶ ἔγεινε κραυγὴ μεγάλη· καὶ σηκωθέντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· ἂν δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πνεῦμα ἢ ἄγγελος, ἂς μὴ θεομαχῶμεν.

10 Καὶ ἐπειδὴ ἔγεινε μεγάλη διαίρεσις, φοβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπαραχθῇ ὁ Παῦλος ὑπ᾽ αὐτῶν, προσέταξε νὰ καταβῇ τὸ στράτευμα καὶ νὰ ἁρπάσῃ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὸ φρούριον.

11. Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα ἐπιφανεὶς εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος, εἶπε, θάῤῥει, Παῦλε, διότι καθὼς ἐμαρτύρησας τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω πρέπει νὰ μαρτυρήσῃς καὶ εἰς Ῥώμην.

12. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, τινὲς τῶν Ἰουδαίων συνωμώσαντες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πίωσιν, ἑωσοῦ φονεύσωσι τὸν Παῦλον.

13 Ἦσαν δὲ πλειότεροι τῶν τεσσαράκοντα οἱ πράξαντες τὴν συνωμοσίαν ταύτην·

14. Οἵτινες ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους εἶπον, Μὲ ἀνάθεμα ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, νὰ μὴ γευθῶμεν μηδὲν ἑωσοῦ φονεύσωμεν τὸν Παῦλον.

15. Τώρα λοιπὸν σεῖς μετὰ τοῦ συνεδρίου μηνύσατε πρὸς τὸν χιλίαρχον, νὰ καταβιβάσῃ αὐτὸν αὔριον πρὸς ἐσᾶς, ὡς μέλλοντας νὰ

δουκέϊγετ, ἐ οὐ περ̱ὂκίε τούρμα.

8. Σὲ ψὲ Σαδουκέϊγτε̱ θόνε̱ κ̇ε̱ νούκ᾽ ε̱̈σ̈τε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱ τε̱ σε̱ ϐδέκουρετ, ἃς Ε̱γγε̱λ, ἃς Σ̈πίρτ· ἐ Φαρισέϊγτε̱, ἱ μολογήσγε̱νε̱ κ̇ε̱ τε̱ δία.

9. Ε οὐ π̇ε̱ ν̇ιε̱ κλίθμ᾽ ἐμάδε· ἐ σὶ οὐ γκρένε̱ Γραμματικότε̱ κ̇ε̱ κένε̱ γκὰ ἂν᾽ ε Φαρισέϊγε̱τ, κε̱ρτόϊγνε̱, ἐ θόσ̈νε̱· νὰ νούκ̇ε̱ Fέγε̱με̱ ντον̇ιε̱ τε̱ κ̇έϊκ̇ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ ν̇ιερὶ· μὰ ντὶ φόλι ἀτὶγ Σ̈πίρτ, ἁ Ε̱γγε̱λ, λὲ τε̱ μὸς λε̱φτόϊγμε̱ μὲ Περντίνε̱.

10. Ε σὶ οὐ π̇ε̱ τραζὶμ ἱ μὰδ, οὐ τρε̱μπ Χιλιάρχου μὸς σ̈κἰεϊγνε̱ Παύλονε̱ ἀτὰ, ἐ πορσίτι τρίματε̱ τε̱ ζ̇πρίσνε̱, ἐ τὰ ρ̇ε̱μπέϊγνε̱ ἀτε̱ γκὰ μέσι ἱ τοῦρε, ἐ τὰ σ̈πίγνε̱ ντε̱ ὀρδί.

11. Ε νάτε̱νε̱ κ̇ε̱ ϐὶν γιοὺ δούκ ἀτὶγ πε̱ρπάρα Ζότι· ἐ ἱ θὰ· μὸς οὐ τρε̱μπ Παύλο· σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ δὲ μαρτυρὶ πε̱ρ μούα ντ᾽ Ἱερουσαλὶμ, κ̇ε̱σ̈τοὺ δούχαετε̱ τε̱ ἄπτζ τὶγ ἐ δὲ ντε̱ Ρώμ.

12. Ε σὶ οὐκ̇δὶ, οὐ μπε̱γιὸδε̱ τζὰ πρέϊγ Τζιφούτετ, ἐ ἀναθεματίσνε̱ βέτε̱χεν᾽ ἐτοῦρε ἐ θάνε̱ κ̇ε̱ ἃς τε̱ μὸς χάνε̱ ἃς τε̱ μὸς πίνε̱, γγέρα σὰ τε̱ ϐράσ̈ε̱νε̱ Παύλονε̱.

13. Ε ἴσ̈νε̱ με̱ σ̈ούμε̱ σὲ διζὲτ, ἀτὰ κ̇ε̱ πάνε̱ π̇έρ̇ρ̇ε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ κ̇ε̱τε̱ π̇έ·

14. Ε κ̇ε̱τὰ ϐάνε̱ ντε̱ τε̱ πάρε̱τ᾽· πρίφτε̱ρετ, ἐ δὲ ντε̱ πλέϊκ̇, ἐ θάνε̱ νὰ κ̇ε̱μι σ̈τρε̱γγούαρε̱ ϐέτε̱χενε̱ με̱ ἀνάθεμε̱, τε̱ μὸς βε̱με̱ Fε̱ ντε̱ Fόγε̱, γγέρα σὰ τε̱ ϐράσε̱με̱ Παύλονε̱.

15. Γιοὺ ἀδὰ ντασ̈τὶ θόϊ Χιλιάρχουτ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Συνὸδ τὰ ζ̇πρέσ᾽ ἀτε̱ νέσε̱ρ μπε̱ γιούϐετ. σίκουρ δόϊ τε̱ ν̇ίχνι π̇ούνε̱νε̱ με̱ μίρ̇ρ̇ε̱ πε̱ρ τε̱, ἐ νὰ

μάθητε ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὶν αὐτὸς πλησιάσῃ, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ φονεύσωμεν αὐτόν.

16 Ἀκούσας δὲ τὴν ἐνέδραν ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Παύλου, ὑπῆγε, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ φρούριον ἀπήγγειλε πρὸς τὸν Παῦλον.

17 Καὶ ὁ Παῦλος προσκαλέσας ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπε, Φέρε τὸν νέον τοῦτον πρὸς τὸν χιλίαρχον· διότι ἔχει τι νὰ ἀπαγγείλῃ πρὸς αὐτόν.

18 Ἐκεῖνος λοιπὸν παραλαβὼν αὐτὸν, ἔφερε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καὶ λέγει, Ὁ δέσμιος Παῦλος μὲ ἔκραξε, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ φέρω τὸν νέον τοῦτον πρὸς σὲ, διότι ἔχει τι νὰ σοὶ λαλήσῃ.

19. Πιάσας δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀποσυρθεὶς κατ' ἰδίαν, ἠρώτησε, Τί εἶναι ἐκεῖ ὁ τὸ ὁποῖον ἔχεις νὰ μοὶ ἀπαγγείλῃ;

20 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνεφώνησαν νὰ σὲ παρακαλέσωσι νὰ καταβιβάσῃς αὔριον τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον, ὡς θέλοντες νὰ μάθωσί τι ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ·

21. Σὺ λοιπὸν μὴ πεισθῇς εἰς αὐτοὺς, διότι ἐνεδρεύουσιν αὐτὸν πλειότεροι τῶν τεσσαράκοντα ἄνδρες ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πίωσιν, ἑωσοῦ φονεύσωσιν αὐτόν· καὶ τώρα εἶναι ἕτοιμοι προσμένοντες τὴν παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν.

22 Ὁ χιλίαρχος λοιπὸν ἀπέλυσε τὸν νέον, παραγγείλας, Νὰ μὴ εἴπῃς εἰς μηδένα ὅτι ἐφανέρωσας ταῦτα εἰς ἐμέ.

23. Καὶ προσκαλέσας δύω τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν,

γέμι Ϝατὶ, κε̱ πὰ δὲ ἀφε̱ρούαρε̱ αἰ, τὰ βράσε̱με̱ ἀτέ̱.

16. Ε σὶ διϜιόϊ πουσίνε̱ ἴ πίρρι ἴ σε̱ μότρε̱σε̱ Παύλοσε̱, βάτε ἐ χίρι ντ' ὀρδὶ, ἐ γιὰ θὰ Παύλοσε̱.

17. Ε Παύλουα θίρρι νιε̱ Εκατοντάρχ, ἐ ἴ θότε̱· κε̱'ε̱ τριμὄιούαρ πε̱ρτζίλε γγέρα τὲ Χιλιάρχου σὲ ἴ κὰ λε̱ρ τε̱ θε̱ν' ἀτίγ νιε̱ πούνε̱,

18. Ε αἴ ἐ μόρρι ἀτε̱, ἐ ἐ ὄπουρι τὲ Χιλιάρχου, ἐ ἴ θότε̱· Παύλουα κε̱ ε̱ὄτε̱ ντε̱ χαψάνε̱ με̱ θόρρι, ἐ μοῦ λιοῦτ τε̱ ἰἴε κε̱τε̱ τριμὄιούαρ τὲκ τέγε, κε̱ τε̱ κὰ πε̱ρ τε̱ θε̱νε̱ νιε̱ κουβε̱ντ.

19. Ε σὶ ἐ μόρρι πε̱ρ δόρρε̱τ Χιλιάρχου ἐ βάτε μπε̱ νιάνε̱, ἐ πιὲτ' τζέ̱ϊτε̱ ἀγιὸ κε̱ κὲ πε̱ρ τε̱ θε̱νε̱ μούα;

20. Ε δὲ αἴ ἴ θὰ· σὲ Ἰζιφούτε̱ πε̱νε̱ μουὄαβε̱ρὲ τε̱ τε̱ λιούτενε̱ τίγ, κε̱ τε̱ ντζγιὲρτζ Παύλονε̱ νέσε̱ρ ντε̱ μπε̱γέδε̱γε̱, σὶ κούρ τζιὸτ τε̱ πιέτουρε̱ τε̱ ὄ.ρε̱ϊγτε̱ κάνε̱ πε̱ρ ἀτε̱.

21. Μὰ τὶ μὸς ἴ διϜιὸ ἀτὰ, σὲ ψὲ ἐ πε̱ρϜιὸγε̱νε ἀτε̱ με̱ τέπε̱ρ σὲ διζὲτ νιέρε̱ζ πρέϊγ σούρεὄ κε̱ ἀτὰ ἀναθεματίσνε̱ βέτε̱χεν ἐτοῦρε ἂς τε̱ μὸς χανε̱, ἂς τε̱ μὸς πίνε̱, γγέρα σὰ τὰ βράσε̱νε̱ ἀτε̱· ἐ δὲ ντασὶ γιάνε̱ Ϝατὶ, ἐ πρέσε̱νε̱ γκὰ τέγε φγιάλε̱νε̱.

22. Ε Χιλιάρχου ἐ λε̱ὄιέ τρίμνε̱, ἐ ἐ ποροίτι τε̱ μὸς ἴ θότε̱ νιερίουτ, σὲ με̱ θὲ μούα κε̱τό.

23. Ε σὶ θύρρι δὶ Εκατοντάρχε̱, οὺ θὰ· πε̱νι Ϝατὶ δικὶντ τρίμα, τε̱

Ἑτοιμάσατε διακοσίους στρατιώτας διὰ νὰ ὑπάγωσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἑβδομήκοντα ἱππεῖς, καὶ διακοσίους λογχοφόρους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός.

24. Ἑτοιμάσατε καὶ ζῶα, διὰ νὰ ἐπικαθίσωσι τὸν Παῦλον, καὶ φέρωσιν ἀσφαλῶς πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα.

25 Καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·

26. « Κλαύδιος Λυσίας πρὸς τὸν κράτιστον ἡγεμόνα Φήλικα χαίρειν.

27. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα νὰ φονευθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐπελθὼν μετὰ τοῦ στρατεύματος ἔσωσα αὐτόν, μαθὼν ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος.

28. Θέλων δὲ νὰ μάθω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἐκατηγόρουν αὐτόν, κατεβίβασα αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν·

29 Καὶ εὗρον αὐτὸν ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μὴ ἔχοντα ὅμως μηδὲν ἔγκλημα ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν.

30 Καὶ ἐπειδὴ ἐμηνύθη πρὸς ἐμὲ ὅτι μέλλει νὰ γείνῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, εὐθὺς ἔπεμψα αὐτὸν πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ εἰς τοὺς κατηγόρους νὰ εἴπωσιν ἐνώπιόν σου τὰ κατ' αὐτοῦ. ὑγίαινε. »

31. Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται, κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς προσταγήν, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.

32. Τὴν δὲ ἐπαύριον ἀφήσαντες τοὺς ἱππεῖς νὰ ὑπάγωσι μετ' αὐτοῦ, ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φρούριον·

δένε̱ γγέρα ντε̱ Καισαρί, ε̇ δὲ σταττε̱δγιέτε̱ καλιόρε̱ς, ε̇ δὲ δικὶντ ἀρματόσουρε̱ μὲ χέγια γκὰ τε̱ τρέτινε̱ σαχάτ τε̱ τάτε̱σε̱.

24. Τε̱ πίρι ε̇ δὲ κάφσε̱ κε̱ τε̱ χίπε̱γε̱ Παύλουα, ε̇ τὰ σπίρι σε̱ντόσε̱ ντὲ Φήλικαι Ηγεμόνι.

25. Ε ι σκρόϊ νιε̱ κάρτε̱ κε̱ κιὸ τε̱ τίλε̱ νοήμε̱.

26. Οὔνε̱ Κλαύδιοι Λυσία μπε̱ τέγε τε̱ σούμ' ι φόρτι ἡγεμὼν Φιλίκου Fε̱ζό.

27. Κε̱νε̱ νιε̱ρὶ ε̇ ζούνε̱ Τζιφούτε̱, ε̇ δούαϊγνε̱ τὰ βρίσνε̱, ε̇ οὔνε̱ βάϊγτα μὲ τρίματ' ἐμί, ε̇ οὐ ἀμόρρα γκὰ δούαρρι' ἐτοῦρε, σὲ ψε̇ μψόδα κε̱ ε̇σ̈τε̱ Ρωμάν.

28. Ε σε̇ ψε̇ δέσ̈ια τε̱ μψόγε̱ πε̱ρτζφάρε̱ πούνε̱ ε̇ καλε̱ζόϊγνε̱ ἀτε̱, ε̇ ζμπρίτα ἀτε̱ ντε̱ μπε̱γεδε̱γε̱ τε̱ τοῦρε.

29. Ε Fέτζε̱ κε̱ ε̇ καλε̱ζόϊγνε̱ ἀτε̱ πε̱ρ τε̱ κε̱ρκούαρα τε̱ Νόμιτ σε̱ τοῦρε, ε̇ κε̱ νούκε̱ κιὸ ντονιε̱ φαϊγ πε̱ρ δδέκε̱γε̱, ἀ πε̱ρ τε̱ λίδουρε̱.

30. Μα κοὺρ με̱ θάνε̱ μούα, σε̇ δούαϊγ τι πε̱νεϊγ νιε̱ρίουτ δγιαλε̱ζὶ πρέϊγ τζιφούτετ, ἄτε̱ τζάσ̈τ δε̱ρFόδα τεκ τέγε· ε̇ πορσίτα ε̇ δὲ ἀτὰ κε̱ ε̇ καλε̱ζόϊγνε̱ τε̱ θόνε̱ ἀτὸ κε̱ κάνε̱ με̱ πε̱ πε̱ρπάρα τέγε· Κιόφτζ με̱ σε̱ντέτ.

31. Ε τρίματε̱, σι κούντρε̱ οὐ πορσίτνε̱, μουαρρε̱ Παύλονε̱, ε̇ ε̇ προύνε̱ νάτε̱νε̱ ντ' Αντιπατρίδε̱.

32. Ε νέσε̱ρετ σι λιάνε̱ καλε̱ρίνε̱ τε̱ δίγ με̇ τε̱ πάσ̈κε̱, οὐ κθίενε̱ ντ' ορδί.

33 Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐγχειρίσαντες τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον εἰς αὐτόν.

34. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀφοῦ ἀνέγνωσε *τὴν ἐπιστολὴν*, καὶ ἠρώτησεν ἐκ ποίας ἐπαρχίας εἶναι, καὶ ἤκουσεν ὅτι *εἶναι* ἀπὸ Κιλικίας.

35. Θέλω σὲ ἀκροασθῆ, εἶπεν, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου ἔλθωσι. Καὶ προσέταξε νὰ φυλάττηται ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου

33. Ε κ̱ετὰ καλ̱ρὶ σι χ̱ίνε̱ ντε̱ Καισαρὶ, ε ἰ δάνε̱ κάρτε̱νε̱ Ηγεμώνητ, ἰ ὄπούνε̱ π̱ε̱ρπάρα τὶγ ε δὲ Παύλονε̱.

34. Ε σι κ̱ε̱ντόϊ ἡγεμόνι κάρτε̱νε̱, ε πιέτι γκἀτζ ἐπαρχὶ ε̱ὄτε̱, ε σι μφόϊ κ̱ε̱ ε̱ὄτε γκὰ Κιλικία.

35. Δὸ τε̱ τε̱ δ̱ιϝιόϊγ τι, ἰ θὰ κοὺρ τε̱ βίγε̱νε̱ ἀτὰ κ̱ε̱ τὲ κ̱αλ̱ε̱ζόγε̱νε̱ τὶγ· ε πορσίτι κ̱ε̱ τὰ ρ̱ούαϊγνε̱ ἀτε̱ ντε̱ Πραιτόριο τ' Ηρώδητ.

ΚΕΦ. κδ'. 24.

ΜΕΤΑ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ μετά τινος Τερτύλλου ῥήτορος, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Παύλου.

2. Προσκληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ κατηγορῇ ὁ Τέρτυλλος, λέγων,

3. Ἐπειδὴ ἀπολαμβάνομεν διὰ σοῦ πολλὴν ἡσυχίαν, καὶ γίνονται εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο λαμπρὰ πράγματα διὰ τῆς προνοίας σου κατὰ πάντα καὶ πανταχοῦ, εὐγνωμονοῦμεν, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας.

4. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σὲ ἀπασχολῶ περισσότερον, παρακαλῶ νὰ ἀκούσῃς ἡμᾶς συντόμως μὲ τὴν ἐπιείκειάν σου.

5. Ἐπειδὴ εὕρομεν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὅτι εἶναι φθοροποιὸς, καὶ διεγείρει στάσιν μεταξὺ ὅλων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίων, καὶ εἶναι πρωτοστάτης τῆς αἱρέσεως τῶν Ναζωραίων,

6. Ὅστις καὶ τὸν ναὸν ἐδοκίμασε νὰ βεβηλώσῃ· τὸν ὁποῖον καὶ ἐκρα

Κρίε Ενιε̱ζετ ἐκάτε̱ρτε̱. κδ. 24.

Ε πὰς πέσε̱ δ̱ίτετ ζ̱ρ̱ίτι Ανανία ἰ πάρι ἰ πρίφτε̱ρετ π̱άσ̱κ̱ε̱ μὲ πλ̱εκ̱, ε δὲ μὲ νιε̱ ῥήτωρ Τερτύλο, ε κ̱ε̱τὰ δ̱ούκαλ̱ε̱ τὲ Ηγεμώνι κόντρε̱ Παύλοσε̱.

2. Ε σι οὺ θ̱ὺρ̱ ε δὲ αἰ, νίσι Τερτίλουα τε̱ καλ̱ε̱ζόν, ε τε̱ θόσ̱.

3. Ω λιάρτι Φηλ̱ικ, ὄούμε̱ π̱αϊκ̱ κ̱έμι μὲ ἄνε τέντε, ε μὲ πούνε̱ρα κ̱ε̱ π̱έρ̱ε τὶγ ντε̱ κ̱ετε̱ φυλι, μὲ ούρτετζ̱ι τέ̱ντε, τὲκ δ̱ό, ε ντε̱ τζ̱δ̱ό βε̱ντ, ε ε̱νιόχμε̱ μὲ ἐφχαριστί.

4. Μὰ τε̱ μὸς τε̱ τε̱ με̱νόϊγ τὶγ ὄούμε̱, τε̱ λιούτεμ τε̱ δ̱ιϝιότζ̱ πὰκ φγιάλ̱ε̱τε̱ μὲ τε̱ π̱ούτε̱ τάτ,

5. Ϝεμ κ̱ε̱τε̱ νιερι τε̱ μολέψουρε̱, κ̱ε̱ ἀναγκὰς Ϝίθε̱ τζ̱ιφούτε̱ τε̱ γκρένε̱ κρίε ντε̱ π̱ε̱ρ Ϝίθ' ἄνε̱· ε ε̱ὄτε̱ ἰ πάρι ἰ αἱρέσιτ σε̱ Ναζαρινόβετ.

6. Κούϊγ δ̱έσ̱ι τε̱ π̱ε̱Ϝὲν ε δὲ Ιερόνε̱ ε ε ζ̱ούμ κ̱ε̱τε̱, ε δ̱έσ̱μ τὰ Ϝιού

τήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν νὰ κρίνωμεν.

7. Ἐλθὼν ὅμως Λυσίας ὁ χιλίαρχος, ἀπέσπασεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν,

8. Προστάξας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ νὰ ἔλθωσιν ἐνώπιόν σου· παρὰ τοῦ ὁποίου θέλεις δυνηθῆ, ἐξετάσας αὐτὸς νὰ μάθῃς περὶ πάντων τούτων, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτόν.

9. Συνωμολόγησαν δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι.

10. Τότε ὁ Παῦλος ἀφοῦ ὁ ἡγεμὼν ἔνευσεν εἰς αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπεκρίθη, Ἐπειδὴ σὲ γνωρίζω ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν εἶσαι κριτὴς εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο, ἀπολογοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ εὐθυμότερον·

11. Διότι δύνασαι νὰ πληροφορηθῇς, ὅτι δὲν εἶναι πλειότεραι τῶν δώδεκα ἡμερῶν, ἀφοῦ ἐγὼ ἀνέβην διὰ νὰ προσκυνήσω ἐν Ἱερουσαλήμ.

12. Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρον ἐμὲ διαλεγόμενον μετά τινος ἢ ὀχλαγωγοῦντα, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε ἐν τῇ πόλει·

13. Οὐδὲ δύνανται νὰ φέρωσιν ἀποδείξεις περὶ ὅσων μὲ κατηγοροῦσι τώρα.

14. Ὁμολογῶ δὲ τοῦτο εἰς σὲ, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν οὗτοι λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τὸν Θεὸν τῶν πατέρων μου, πιστεύων εἰς πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προφήταις·

15. Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οὗ τοι προσμένουσιν, ὅτι μέλλει νὰ γένῃ

κόγε̱μ σὶ κούντρ' ε̱̈στε̱ νόμι ἴνε̱.

7. Μὰ ὄκόϊ Λυσία Χιλιάρχου, ὲ νὰ ὲ ῤε̱μπέου γκὰ δούαῤῥτε̱ μὲ παχίρ.

8. Ε οὐρδε̱ρόϊ τὲ̱ βίγνε̱ τὲκ τέγε ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἐκαλε̱ζόιγνε̱. ὲ γκὰ ἀὶ μοὺντ τὶγ μὲ τὲ̱ πιέτουρε̱ τὲ̱ μψὸτζ Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ ὲ καλε̱ζόγε̱με̱ ἀτὲ̱ νέβετ.

9. Ε π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ ἀτὲ̱ κίσ̈νε̱ ν̇ιὲ̱ κσ̈ὶλ ὲ δὲ τζιφούτε̱, ὲ θόσ̈νε̱ κ̇ε̱τὸ ἀσ̈τοὺ γιάνε̱.

10. Ε Παύλουα, σὶ ὶ π̇έ̱ρι νοήμε̱ Ηγεμώνι τὲ̱ φλὶτ, οὐ πε̱ρFέϊFκ, ὲ θά. σὶ ὲ δὶ κ̇ὲ̱ οὐρδε̱ρὸν τὶ κ̇ε̱τὲ̱ φυλὶ κ̇ὲ̱ σ̈ούμε̱ μότετ, πε̱ρFέFεμ πὲ̱ρ βέτε̱χ̇ε τίμε μὲ ζε̱̇με̱ρε̱ τὲ̱ Fε̱ζούαρε̱.

11. Σὲ ψὲ μοὺντ τὰ μψὸτζ τὶγ σὲ σγιάνε̱ μὲ̱ σ̈ούμε̱ σὲ διμπε̱δγιέτε̱ δίτετ κ̇ὲ̱ κοὺρ ἄρτζε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ πὲ̱ρ τὲ̱ φάλε̱.

12. Ε ἂς ντ' Ιερὸ μὲ̱ Fένε̱ τὲ̱ κουβε̱ντόγε̱ μὲ ν̇ιερὶ, ἂς τὲ̱ μπε̱γὲδ τούρμε̱ ν̇ιέρε̱ζ, ἂς ντε̱ συναγουαῒγ, ἂς ντὲ̱ κιουτὲτ.

13. Ας μούντγε̱νε̱ τὲ̱ μὶ π̇έγε̱νε̱ σίπε̱ρ ἀτὸ κὲ̱ μὲ̱ κσλε̱ζόγε̱νε̱ νταστί.

14. Οὔνε̱ τὲ̱ μολογὶς τὶγ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ̱ σὶ κούντρ' ε̱̈στε̱ κ̇ε̱γιὸ οὔδε̱ (ὲ π̇έσε̱σε̱) κ̇ὲ̱ θόνε̱ κ̇ε̱τὰ αἱρὲσ, κε̱σ̈τοὺ λε̱β-δόγ Περντίν' ὲ π̇απ̇αλάρε̱βετ, μὲ τὲ̱ π̇εσούτρε̱ μπὲ̱ Fίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ ντὲ̱ νὸμ ὲ δὲ ντὲ̱ προφήτε̱.

15. Ε κὰμ σ̈περέσ̈ε̱ τὲ Περντία, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ὲ δὲ̱ κ̇ε̱τὰ πρέσε̱νε̱ τὲ̱ γγιάλτουριτ' ὲ σὲ̱ βδέκουρετ, τὲ̱ σὲ̱ δρέτ-

ἀνάστασις νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων.

16. Εἰς τοῦτο δὲ ἐγὼ σπουδάζω, εἰς τὸ νὰ ἔχω ἀπταιστον συνείδησιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός.

17. Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη ἦλθον διὰ νὰ κάμω εἰς τὸ ἔθνος μου ἐλεημοσύνας καὶ προσφοράς.

18. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτων Ἰουδαῖοι τινὲς ἐκ τῆς Ἀσίας εὗρόν με κεκαθαρισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐχὶ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου·

19. Οἵτινες ἔπρεπε νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιόν σου, καὶ νὰ *μὲ* κατηγορήσωσιν, ἐὰν εἶχον τὸ κατ' ἐμοῦ.

20. Ἢ αὐτοὶ οὗτοι ἂς εἴπωσιν, ἐὰν εὗρον ἐν ἐμοὶ τὶ ἀδίκημα, ὅτε παρεστάθην ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου.

21. Ἐκτὸς *ἐὰν ἦναι* περὶ ταύτης τῆς μιᾶς φωνῆς, τὴν ὁποίαν ἐφώναξα ἱστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἀπὸ σᾶς.

22. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνέβαλε τὴν κρίσιν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἤξευρεν ἀκριβέστερα τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ *ταύτης*, καὶ εἶπεν, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, θέλω ἀποφασίσει περὶ τῆς διαφορᾶς σας.

23. Καὶ διέταξε τὸν ἑκατόνταρχον νὰ φυλάττηται ὁ Παῦλος, καὶ νὰ ἔχῃ ἄνεσιν, καὶ νὰ μὴ ἐμποδίζωσι μηδένα ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νὰ ὑπερετῇ ἢ νὰ ἔρχηται πρὸς αὐτόν.

24. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ἐλθὼν ὁ Φῆλιξ μετὰ τῆς Δρουσίλλης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἥτις ἦτο Ἰουδαία, μετεκάλεσε τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσε παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

γτε̱βετ ε δὲ τε̱ σε̱ ὄτρέμπε̱ρετ.

16. Ε μπε̱ κε̱τε̱ ντζιτόϊγ ε δὲ οὔνε̱ τε̱ κε̱μ κουρδὸ Σπίρτινε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱ πε̱ροπάρα περντίσε̱, ε δὲ πε̱ρπάρα νj έρε̱ζετ.

17. Ε πας ὄσούμε̱ βίτετ παστάγε, ἄρτζε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ τε̱ πέγε̱ ελεημοσυνετε̱ ε μπλιάτατε̱ ντε̱ φυλὶ τίμε̱.

18. Ε ντε̱ μες τε̱ κε̱τουρε πούνε̱ραβε̱τ με̱ Fένε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱ ντ' Ιερὸ, γιο μὲ πότε̱, ας μὲ ναχατοσὶ, τζὰ τζιφοὺτ γκα Ανατολία.

19. Ε ατὰ δούχαεϊγ τε̱ κένε̱ κε̱τοὺ πε̱ροπάρα τέγε, ε τε̱ με̱ καλε̱ζόϊγνε̱ ντε̱ κάνε̱ Fε̱ κόντρε̱ μούα.

20. Α βέτε̱ κε̱τὰ λὲ τε̱ θόνε̱ ντε̱ Fένε̱ τὲκ οὔνε̱ ντοὺ ε̱ ἀδικὶ, κοὺρ κε̱ντρόβα οὔνε̱ ντε̱ μες τε̱ μπεγε̱δέγε̱σε̱.

21. Πε̱ρ βέτζμε κε̱σαΐγ φγιάλετ βέτε̱με̱ κε̱ κεντρόβα ντε̱ μες τε̱ τοῦρε, ε θύρρα. σὲ οὔνε̱ σοτ Fιουκόνεμ πσέϊγ γιοῦ πε̱ρ τε̱ γγιάλτουριτ' ε σε̱ βδέκουρετ.

22. Ε σι διFιόϊ κε̱τὸ Φηλίξη, ε ρέϊτι ατὰ, σὲ ψὲ ε διγ με̱ χόλε̱ κε̱τε̱ πούνε̱, ε οὐ θα· κοὺρ τε̱ ζπρέσε̱ Χιλιάρχου Λυσίου δὸ τι διFιόγ πούνε̱τε̱ τουάϊγ.

23. Ε πορσίτι Εκατοντάρχνε̱ τὰ ρούαν Παύλονε̱, μὰ τὰ βε̱ὄτρὸν με̱ μίρρε̱, ε τε̱ μὸς μποδὶς ντονὲ̱ γκὰ τε̱ τίγτε̱ τὰ ὄε̱ρπὲν ατε̱, α τε̱ βὶν τὲκ αϊ.

24. Ε σι ὄκούανε̱ τζὰ δὶτ ἔρδι Φηλίξι πάσκε̱ με̱ Fρούαν' ετὶγ Δρουσίλε̱νε̱ κε̱ κὲ Τζιφούτε̱, ε δε̱ρFόϊ ε θύρρι Παύλονε̱. ε διFιόϊ πρέϊγ σι πε̱ρ πέσε̱ τε̱ Κρίὄτιτ.

25. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ὡμίλει περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὁ Φῆλιξ γενόμενος ἔμφοβος ἀπεκρίθη, Κατὰ τὸ παρὸν ὕπαγε, καὶ ὅταν λάβω καιρὸν, θέλω σὲ μετακαλέσει·

26. Ἐνταυτῷ δὲ καὶ ἤλπιζεν ὅτι θέλουσι δοθῆ εἰς αὐτὸν χρήματα ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὰ νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· ὅθεν καὶ συχνότερα μετακαλῶν αὐτὸν ὡμίλει μετ' αὐτοῦ.

27. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν, ὁ Φῆλιξ ἔλαβε διάδοχον τὸν Πόρκιον Φῆστον καὶ θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Φῆλιξ, ἀφῆκε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κέ. 25.

Ο ΦΗΣΤΟΣ λοιπὸν ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τῆς Καισαρείας.

2. Ἐνεφανίσθησαν δὲ εἰς αὐτὸν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν,

3. Ζητοῦντες χάριν κατ' αὐτοῦ, νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνεδρεύοντες νὰ φονεύσωσιν αὐτὸν καθ' ὁδόν.

4. Ὁ δὲ Φῆστος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Παῦλος φυλάττεται ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ὅτι αὐτὸς ταχέως μέλλει νὰ ἀναχωρήσῃ *ἐκεῖσε.*

5. Ὅθεν οἱ δυνατοὶ μεταξύ σας, εἶπεν, ἂς καταβῶσι μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ τι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ἂς κατηγορήσωσιν αὐτόν.

6. Καὶ ἀφοῦ διέτριψε μεταξὺ αὐτῶν ὑπὲρ τὰς δέκα ἡμέρας, κατέβη

25. Ε τὲκ κουβεντὸν ἄϊ πὲρ τὲ δρέϊτγε, ε πὲρ βερβερὶ, ε πὲρ Ϝιούτιτ κὲ δὸ τὲ βίγε, ἰ χίρι φρίκε Φηλίξητ, ε θα· χάϊγδε νταὄτι, ε κοὺρ τὲ κὲμ κόχε δὸ τὲ δερϜόϊγ τὲ τὲ θερρὲς τίγ.

26. Ε δὲ κίσ θάῤῥος σὲ Παύλουα δὸ τι ἴπ ἀτίγ ἄσπρε, κὲ τὰ λεσιὸν ἀτέ. ε ἀντάϊγ πὸ ε θεῤῥῖτ μὲ νέντουρε, ε κουβεντόν μὲ τέ·

27. Ε σι ού σόσνε δἴ βγιὲτ λιὰ Φηλίξη μπὲ κέμπε τὲ τὶγ Πόρκιο Φήστονε· ε σι δούαϊγ Φήλιξη τοῦ πὲν χατὲρε τζιφούτετ, λιὰ Παύλονε λίδουρε.

Κρὶε Ενιεζὲτ ἐπέσετε. κε. 25.

Ε Φήστουα σι χίρι ντ' Επαρχὶ, πὰς τρὶ δίτετ βάτε γκὰ Καισαρία ντ' Ιερουσαλίμ.

2. Ε ού δούκνε περπάρα τὶγ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ, ε δὲ τὲ πάρετ ε τζιφούτετ κόντρε Παύλοσε, ε ἰ λιούτιὄνε ἀτίγ.

3. Ε ἰ κερκόϊγνε χὶρ κόντρ' ἀτὶγ, κὲ τὲ δερϜόγε τὰ πγιέρε ἀτὲ ντ' Ιερουσαλὶμ, ε ἰ πέγνε ἀτὶγ πουσὶ τὰ βρίσνε ἀτὲ μπούδε.

4. Μὰ Φήστουα ού περϜεϊΪκ κὲ τὲ ρούχαετε Παύλουα ντὲ Καισαρὶ, σὲ ε δὲ ἄϊ δὸ τὲ βέγε σπέϊγτ.

5. Ατὰ δὰ γκὰ γιουσ ού θὰ, κὲ μούνγενε τὲ βίγενε, λὲ τὲ ζπρέσενε πάσκε μὲ μούα, ε ντὲ κάνε Ϝε μὲ κετὲ νιερί, λὲ τὰ καλεζόγενε.

6. Ε σι κεντρόϊ μπὰ τὰ μὲ τέπερ σὲ δγιέτε δἴτ, ζπρίτι ντὲ Και-

εἰς Καισάρειαν, καὶ τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος προσέταξε νὰ φερθῇ ὁ Παῦλος.

7. Καὶ ἀφοῦ ἦλθε, παρεστάθησαν οἱ καταβάντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἰουδαῖοι, ἐπιφέροντες κατὰ τοῦ Παύλου πολλὰς καὶ βαρείας κατηγορίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδείξωσιν,

8. Ἀπολογουμένου ἐκείνου, Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς τὸν Καίσαρα ἔπραξά τι ἁμάρτημα.

9. Ὁ δὲ Φῆστος θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν Παῦλον εἶπε, Θέλεις νὰ ἀναβῇς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇς περὶ τούτων ἐνώπιόν μου;

10. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Καίσαρος παρίσταμαι, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶ. Δὲν ἠδίκησα κατ' οὐδὲν τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς καὶ σὺ γνωρίζεις κάλλιστα·

11. Διότι, ἐὰν ἀδικῶ, καὶ ἔπραξά τι ἄξιον θανάτου, δὲν φεύγω τὸν θάνατον· ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ οὐδὲν ἐξ ὅσων οὗτοι μὲ κατηγοροῦσιν, οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ χαρίσῃ εἰς αὐτούς· τὸν Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.

12. Τότε ὁ Φῆστος, συνομιλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, Τὸν Καίσαρα ἐπικαλεῖσαι; πρὸς τὸν Καίσαρα θέλεις ὑπάγει.

13. Καὶ ἀφοῦ παρῆλθον ἡμέραι τινὲς, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Βερνίκη ἦλθον εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ χαιρετήσωσι τὸν Φῆστον.

14. Ἐνῷ δὲ διέτριβον ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, ὁ Φῆστος ἀνέφερε πρὸς τὸν βασιλέα τὰ περὶ τοῦ Παύλου, λέγων, Εἶναί τις ἄνθρωπος ἀφημένος

σαρὶ, ἐ τε̱ νέσε̱ρμενε̱ σὶ ντε̱νι μπε̱ φρὸν πορσίαι τε̱ πίγνε̱ Παύλονε̱.

7. Δ σὶ ἐ προύνε̱ ἀτε̱, ἐ πε̱ὅτούαλε̱ ἀτὰ τζιφούτ κε̱ πάτνε̱ ἄρδουρε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι, ἐ θόὅνε̱ ὅούμε̱ ἐ τε̱ με̱δὰ κατηγορίρα κόντρε̱ Παύλοσε̱, πὸ σμούντνε̱ τὶ δε̱φτόϊγνε̱ τε̱ βε̱ρτέτα.

8. Σὲ ἀϊ πε̱ρϝέϝεϊγ ἐ θόὅ· κε̱ ἀς μπε̱ νὸμ τε̱ τζιφούτετ ἀς ντ' Ιερὸ, ἀς μπε̱ Καίσαρινε̱ πε̱ρι ντονιε̱ φάϊγ.

9. Μὰ Φήστουα σὶ δουαϊγ τε̱ γιοὺ πε̱ν τζιφούτετ χατε̱ρε̱, γιοὺ πε̱ρϝέϊϝα Παύλοσε̱ ἐ ἰ θὰ δὸ τὶ τε̱ βίτζ ντ' Ιερουσαλίμ. ἐ ἀτγὲ τε̱ ϝιουκόνετζ πε̱ρ κε̱τὸ πε̱ρπάρα μέγε;

10. Μὰ Παύλουα θὰ· οὔνε̱ ρὶ πε̱ρπάρα ϝιούκιτ σε̱ Καίσαριτ, ἀτγὲ δούχαετε̱ τε̱ ϝιουκόνεμ οὔνε, τζιφούτετ σοῦ φεγέβα ϝε̱, σὶ κούνιρ' ἐ δὶ τὶ φὸρτ μίρρε̱.

11. Σὲ ψὲ ντε̱ πε̱ρρα τε̱ ὅτρε̱μπερε, ἀ ντε̱ πε̱ρρα πούνε̱ πε̱ρ βδέκε̱γε̱, νούκ' ἰ τρε̱μπεμ βδέκε̱γε̱σε̱· μὰ ντε̱ μὸς ε̱ὅτε̱ ντονιε̱ γκὰ κε̱τὸ κε̱ με̱ καλε̱ζόγε̱νε̱ κε̱τὰ μούα, σκὰ ντονιε̱ οὔρδε̱ρ τέ̱ μ' ἄπε̱ δουράτε̱ μπε̱ τὰ· θε̱ρρὲς Καίσαρινε̱.

12. Αχιέρε Φήστουα σὶ κουβε̱ντόϊ μὲ κὅὶλ, οὐ πε̱ρϝέϊϝα· Καίσαρινε̱ θὺρρες τὲ Καίσαρι, δὸ τε̱ βέτζ.

12. Ζ σὶ ὅκουανε̱ τζὰ δίτετ, μπρέτι Αγρίπα ἐ δὲ Βερνίκεα ἔρδε̱ ντε̱ Καισαρὶ, τε̱ χαιρετίσνε̱ Φήστονε̱.

14. Ε σὶ οὐ σούαλε̱ ὅούμε̱ δὶτ ἀτγὲ, Φήστουα, ἰ κουβε̱ντόϊ μπρέτιτ πε̱ρ Παύλονε̱, ἐ ἰ θὰ· ε̱ὅτε̱ νιε̱ νιε̱ρὶ λε̱νε̱ ντε̱ χέκουρα γκὰ

ἐδῶ δέσμιος ὑπὸ τοῦ Φήλικος,

15. Περὶ τοῦ ὁποίου ὅτε ὑπῆγα εἰς Ἱεροσόλυμα, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ἐνεφανίσθησαν *εἰς ἐμὲ* ζητοῦντες καταδίκην ἐναντίον αὐτοῦ·

16. Πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ῥωμαίους νὰ παραδίδωσι κατὰ χάριν οὐδένα ἄνθρωπον εἰς θάνατον, πρὶν ὁ κατηγορούμενος ἔχῃ τοὺς κατηγόρους κατὰ πρόσωπον, καὶ λάβῃ καιρὸν ἀπολογίας περὶ τοῦ ἐγκλήματος·

17. Ἀφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ συνῆλθον ἐδῶ, χωρὶς νὰ κάμω μηδεμίαν ἀναβολὴν, τὴν ἀκόλουθον *ἡμέραν* καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξα νὰ φερθῇ ὁ ἄνθρωπος.

18. Περὶ τοῦ ὁποίου οἱ κατήγοροι παρασταθέντες δὲν ἐπέφεραν οὐδεμίαν κατηγορίαν ἐξ ὅσων ἐγὼ ὑπενόουν·

19. Ἀλλ' εἶχον κατ' αὐτοῦ ζητήματά τινα περὶ τῆς ἰδίας *αὐτῶν* δεισιδαιμονίας, καὶ περί τινος Ἰησοῦ ἀποθανόντος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἔλεγεν ὅτι ζῇ.

20. Ἀπορῶν δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, ἂν θέλῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇ περὶ τούτων.

21. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη νὰ φυλαχθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σεβαστοῦ, προσέταξα νὰ φυλάττηται ἑωσοῦ πέμψω αὐτὸν πρὸς τὸν Καίσαρα.

22. Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ἤθελον καὶ ἐγὼ νὰ ἀκούσω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖνος, Αὔριον, εἶπε, θέλεις ἀκούσει αὐτόν.

23. Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ὅτε

Φηλίξη.

15. Πε̱ρ κ̈ε̱τ ε̱ κοὺρ βάϊγτα οὔνε̱ ντ' Ιερουσαλὶμ, με̱ δ̈ούαλ̈ε̱ περπάρα τε̱ πάρε̱τ' ε̱ πρίφτε̱ρετ ε̱ δε̱ πλέϊκτ' ε̱ τζιφούτετ, ε̱ κ̈ε̱ρκόϊγνε̱ κ̈ε̱ τε̱ δ̈ε̱με̱τόνεϊγ ἀΐ.

16 Ε οὺ πε̱ρϜέϊϜτζε̱ μπὰ τὰ, σε̱ σε̱ῦτ ἀδέτ ντε̱ Ρωμάνε̱ τε̱ τε̱ δ̈ε̱με̱τόνετε̱ με̱ βδέκε̱γε̱ ντον̈ιε̱ ν̈ιερὶ, πα̈ δε̱ πάσουρε̱ ἱ καλ̈ε̱ζούαρι πε̱ρπάρα τἰγ ἀτὰ κ̈ε̱ ε̱ καλ̈ε̱ζόγε̱νε̱, ε̱ πὰ δε̱νε̱ κόχ̈ε̱ τε̱ πε̱ρϜέϜετε̱ πε̱ρ φάιγ τε̱ τίγ.

17. Ε σὶ ἔρδ̈ε̱ ἀτὰ κ̈ε̱τού, παπ̈ε̱νε̱ ντον̈ιε̱ τε̱ με̱νούαρε̱, δ̈ίτε̱ν' ε̱ νέσε̱ρμε σὶ ντε̱νια ντε̱ Ϝιούϊκ̈ πορσίτα τε̱ π̈ίγνε̱ ν̈ιερίνε̱.

18. Πε̱ρ κ̈ε̱τε̱ δ̈ούαλ̈ε̱ πε̱ρπάραα̈τὰ κ̈ε̱ ε̱ καλ̈ε̱ζόϊγνε̱, ε̱ νούκ̈ε̱ προύνε̱ ντον̈ιε̱ φάϊγ γκὰ ἀτὸ κ̈ε̱ με̱ντόνεσ̈ε̱ οὔνε̱.

19. Πὸ κίσ̈νε̱ τζὰ μαραζάρα κόντρ' ἀτἰγ πε̱ρ π̈έσε̱ τε̱ τοῦρε̱· ε̱ δε̱ πε̱ρ ν̈ιε̱ Ιησοῦ κ̈ε̱ πὰτ βδέκουρε̱, ε̱ κ̈ε̱ Παύλουα θο̈ῦ πε̱ρ τε̱ σε̱ ε̱σ̈τ' ἱ Ϝιάλε̱.

20. Ε σὶ νούκ̈ε̱ δ̈ίγε̱ σε̱τζ τε̱ π̈έγε̱ πε̱ρ ν̈ιε̱ τε̱ τίλλε̱ κιάρτε̱, θόσ̈ε̱ οὔνε̱, ντέ δ̈ούαϊγ τε̱ βέϊγ ντ' Ιερουσαλὶμ, ε̱ ἀτγὲ τε̱ Ϝιουκόνεϊγ πε̱ρ κ̈ε̱τὸ πούνε̱ρα.

21. Μὰ κοὺρ θύρρι παύλουα τε̱ ρούχαετε̱ πε̱ρ τε̱ Ϝιουκούαρε̱ ντε̱ Ϝιούϊκ̈ τ' Αὔγουστοϊτ, πορσίτα τὰ ρούαϊγνε̱ ἀτε̱, γγέρα σὰ τὰ δ̈ε̱ρϜόϊγ ἀτε̱ ντε̱ Καίσαρι.

22. Ε Αγρίπα ἱ θὰ Φήστοσε̱· δ̈όγε̱ τὰ δ̈ιϜιόγε̱ ε̱ δε̱ οὔνε̱ κ̈ε̱τε̱ ν̈ιερι· ε̱ δε̱ ἀΐ, νέσε̱ρ ἱ θότε̱, δ̈ὸ τὰ δ̈ιϜιότζ ἀτέ.

23. Ε δ̈ίτε̱ν' ε̱ νέσε̱ρμε̱ ἔρδ̈ι Α-

ἦλθεν ὁ Ἀγρίππας καὶ ἡ Βερνίκη μετὰ μεγάλης πομπῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀκροατήριον μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, προσέταξεν ὁ Φῆστος καὶ ἐφέρθη ὁ Παῦλος.

24. Τότε λέγει ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρευρισκόμενοι μεθ' ἡμῶν, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ τοῦ ὁποίου ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων μὲ ὡμίλησαν καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐδῶ, καταβοῶντες ὅτι αὐτὸς δὲν πρέπει πλέον νὰ ζῇ.

25. Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ εὗρον ὅτι δὲν ἔπραξεν οὐδὲν ἄξιον θανάτου, καὶ αὐτὸς οὗτος ἐπεκαλέσθη τὸν Σεβαστόν, ἀπεφάσισα νὰ πέμψω αὐτόν.

26. Περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔχω οὐδὲν βέβαιον νὰ γράψω πρὸς τὸν Κύριόν *μου*· ὅθεν ἔφερα αὐτὸν ἐνώπιόν σας, καὶ μάλιστα ἐνώπιον σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, διὰ νὰ ἔχω τι νὰ γράψω, ἀφοῦ γείνῃ ἡ ἀνάκρισις·

27. Διότι μοὶ φαίνεται ἄλογον, πέμπων δέσμιον, νὰ μὴ φανερώσω καὶ τὰ κατ' αὐτοῦ ἐγκλήματα.

ΚΕΦ. κϛ'. 26.

Ο ΔΕ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Ἔχεις τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃς ὑπὲρ σεαυτοῦ. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο,

2. Μακάριον νομίζω ἐμαυτόν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, μέλλων νὰ ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν σου σήμερον περὶ πάντων εἰς ὅσα ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,

3. Μάλιστα ἐπειδὴ γνωρίζεις πάντα τὰ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἔθι-

γρίπα, ἐ δὲ Βερνίκια μὲ σ̈ιούμε̱ τε̱ φαντάξουρε̱, ἐ χ̇ίνε̱ τὲκ π̇έ̱νε̱τε̱ Fιούκια, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Χιλιάρχε̱τε̱, ἐ μὲ ἀτὰ ν̇ιέρε̱ζ κ̇ε̱ κὲνε̱ τε̱ πάῤῥε̱ ντε̱ κιουτὲτ, ἐ σὶ πορσίτι Φήστουα, ἐ προύνε̱ Παύλονε̱.

24. Ε Φήστουα θότε̱· ὦ μπρὲτ Αγρίπε̱, ἐ δὲ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ κ̇ε̱ γίνι κ̇ε̱τού μὲ νὲ π̇άσ̈κ̇ε̱, γιοὺ ἐ σ̈ίχνι κ̇ε̱τὲ̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ κόντρ' ἀτίγ Fίθε̱ τούρμ' ἐ τζιφούτετ π̇ένε̱ βάϊγ μπε̱ μούα ἐ δὲ ντ' Ἱερουσαλὶμ ἐ δὲ κ̇ε̱τοὺ τούκ' ἐ θίῤῥτουρε̱ κ̇ε̱ σε̱σ̈τ' ἐ οὔδε̱σε̱ τε̱ ρόγε̱ ἀἰ μέ.

25. Πὸ οὔνε̱ σι κουπε̱τόβα κ̇ε̱ σπὰτ π̇έῤῥε̱ ἀἲ ντονὶε̱ φάϊγ πε̱ρ βδέκ̇ε̱γε̱ ἐ σὶ θύῤῥι ἐ δὲ ἀἲ Καίσαρινε̱, μὸσ̈ δούκ ἐ οὔδε̱σε̱ τὰ δε̱ρFόϊγ ἀτέ̱.

26. Ε πε̱ρ πούνε̱ τε̱ κ̇ε̱τίγ νούκ̇ε̱ κὰμ τζτε̱ βε̱ρτέτε̱ τὶ σ̈κρούαϊγ Ζότιτ ἐ ἀντάϊγ ἐ προύβα ἀτε̱ πε̱ρπάρα γιούβετ, ἐ δὲ με̱ τέπε̱ρ πε̱ρπάρα τέγε ὦ μπρὲτ Αγρίπε̱ κ̇ε̱ σι τὰ πιέτγε̱με̱, τε̱ κ̇εμ τζτὶ σ̈κρούαϊγ.

27. Σὲ ψὲ με̱ δούκ̇ετε̱ πούν' ἐ πὰ με̱ντ, τε̱ δε̱ρFόϊγ νιε̱ ν̇ιερὶ λίδουρε̱ ἐ τε̱ μὸς σ̈κρούαϊγ ἐ δὲ φάγετε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ κόντρ' ἀτίγ.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ε̱Fιάσ̈τε̱τε̱· κϛ. 26.

Ε δὲ Αγρίπα ἰ θὰ Παύλοσε̱. τε̱ ἐ̱σ̈τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ φλιάτζ πε̱ρ βέτε̱χ̇ε̱ τέντε· ἀχιέρε Παύλουα σὶ ντε̱ρι δόῤῥε̱νε̱, νίσι τε̱ πε̱ρFέFεϊγ, ἐ θά.

2. Οὔνε̱ ὦ μπρὲτ Αγρίπε̱, σὲ ψὲ δούα τε̱ πε̱ρFέFεμ σοτ πε̱ρπάρα τέγε, Fίθ' ἀτό κ̇ε̱ καλε̱ζόνεμ πρέϊγ τζιφούτετ, μεντόνεμ βέτε̱χ̇ενε̱ τίμε τε̱ λιούμουρε̱.

3. Ε δὲ με̱ τέπερ σε τὶ ἰδὶ Fίθε̱ ἀδέτετε̱, ἐ δὲ Fίθε̱ κιάρτε̱ρατ' ἐ τζι-

μα καὶ ζητήματα· ὅθεν δέομαί σου νὰ μὲ ἀκούσῃς μετὰ μακροθυμίας.

4. Τὴν ἐκ νεότητος λοιπὸν ζωήν μου, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἔζησα μεταξὺ τοῦ ἔθνους μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἐξεύρουσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,

5. Ἐπειδὴ μὲ γνωρίζουσιν ἐξ ἀρχῆς, (ἐὰν θέλωσι νὰ μαρτυρήσωσιν), ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς θρησκείας ἡμῶν ἔζησα Φαρισαῖος.

6. Καὶ τώρα παρίσταμαι κρινόμενος διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπαγγελίας τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν·

7. Εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν *γένος*, λατρεῦον ἐκτενῶς τὸν *Θεὸν* νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐλπίζει νὰ καταντήσῃ· περὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων.

8. Τί; ἀπίστευτον κρίνεται εἰς ἐσᾶς ὅτι ὁ Θεὸς ἀνιστᾷ νεκρούς;

9. Ἐγὼ μὲν ἐστοχάσθην κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξω πολλὰ ἐναντία εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

10. Τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ κατέκλεισα εἰς φυλακὰς, λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων· καὶ ὅτε ἐφονεύοντο, ἔδωκα ψῆφον κατ' αὐτῶν.

11. Καὶ ἐν πάσαις ταῖς συναγωγαῖς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον νὰ βλασφημῶσι· καὶ καθ' ὑπερβολὴν μαινόμενος ἐναντίον αὐτῶν, κατεδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

12. Ἐν τούτοις δὲ ὅτε ἠρχόμην εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ

φούτετ· πρὰ ἀντάϊγ τε̱ λιούτεμ τὶγ, τε̱ με̱ διϜιὸτζ μούα με̱ δουρίμ.

4. Ε σὰ πε̱ρ γέτε̱ τίμε ὰ̱ε̱ ὄκόβα ὰ̱ε̱ γκὰ δγιαλε̱ρία ἴμε ντε̱ με̱ς τε̱ φυλίσε̱ σίμε ντ' Ιερουσαλὶμ, ἐ δίνε̱ Ϝίθε̱ τζιφούτε̱.

5. Σε̱ ψε̱ ὰ̱ετὰ με̱ νιόχε̱νε̱ μούα (ντε̱ δούανε̱ τὰ θόνε̱) ὰ̱ε̱ κρίε χέρε̱σε̱· ὰ̱ε̱ οὔνε̱ ῥόβα ὰ̱ε̱ χέριετ σὶ κούντρ' ἔ̱ὄτε̱ αἵρεσι ἰ πέσε̱σε̱ σάνε, ἰ με̱ ἐ ὄτρε̱ίνγτι Φαρισαῖο.

6. Ε νταὄτὶ πε̱ρ ὁμοὺθ τε̱ τάξουριτ ὰ̱ε̱ πε̱ρι Περντία ντε̱ παπαλάρε̱ τάνε̱ ῥὶ ε Ϝιουκόνεμ.

7. Πε̱ρ ὰ̱ετε̱ τε̱ τάξουρε̱ τε̱ δίμπε̱δγιέτε̱ φυλίτε̱ τόνα τοὺκ' ἐ πουνούαρε̱ Ϝίθε̱ νιε̱ νάτ' ἐ δίτε̱ Περντίνε̱, κάνε̱ ὀμοὺθ τ' ἀῤῥίγε̱νε̱· πε̱ρ ὰ̱ετε̱ ὀμοὺθ ἐ μπρε̱τ Αγρίπε̱ καλε̱ζόνεμ γκὰ τζιφούτε̱.

8. Κιὄ; σὶ πούνε̱ τε̱ πὰ πεσούαρε̱ ἐ μεντόνι γιούβετ, τε̱ γγιάλγε̱ Περντία τε̱ βδέκουριτε̱;

9. Ε σὰ πε̱ρ μούα, οὔνε̱ ὰ̱έὄε̱ βε̱νε̱ ντε̱ρ με̱ντ τε̱ πε̱γε̱ ὄιούμε̱ πούνε̱ρα κόντρ' ἔ̱με̱ῤῥιτ σε̱ Ιησουῒτ Ναζαρινόϊτ·

10. Σὶ κούντρ' ἐ δε̱ ἐ πε̱ῤῥα ντ' Ιερουσαλὶμ, ἐ ὄιούμε̱ γκὰ Σε̱ίνγτόρε̱τε̱ μπίλα οὔνε̱ ντε̱ χαψάνε̱, σὶ πάτζε̱ μάῤῥε̱ οὔρδε̱ρινε̱ γκὰ τε̱ πάρε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρετ, ἐ κούρ βρίτιὄνε̱ ἀτὰ, ἐ δε̱ οὔνε̱ ὄτγιέρε̱ κόκενε̱ πε̱ρ τά.

11. Ε ὄιούμε̱ χέρε̱ ἰ μουντόγε̱ ἀτὰ ντε̱ πε̱ρ Ϝίθε̱ συναγώγε, ἐ ἰ ὄτρε̱γγόγε̱ τε̱ βλασφημίσνε̱, ἐ τε̱ρπόνεὄε̱ ὄιούμε̱ κόντρ' ἀτοῦρε, ἐ ἰ ντγιέκε̱ γγέρα ντε̱ κιουτέτι τε̱ γιάὄτα

12. Ντε̱ ὰ̱ετὸ τε̱ ὰ̱ε̱κία ὰ̱ε̱ πε̱γε̱, βέγε̱ ἐ δε̱ ντε̱ Δαμασκὸ με̱ οὔρδε̱ρ ἐ

ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων,

13. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας εἶδον καθ᾽ ὁδὸν, βασιλεῦ, φῶς οὐρανόθεν, ὑπερβαῖνον τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖον ἔλαμψε περὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ὁδοιποροῦντας μετ᾽ ἐμοῦ.

14. Καὶ ἐνῷ κατεπέσομεν πάντες εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσαν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί μὲ διώκεις; σκληρόν σοι *εἶναι* νὰ λακτίζῃς πρὸς κέντρα.

15. Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις.

16. Ἀλλὰ σηκώθητι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐφάνην εἰς σὲ, διὰ νὰ σὲ καταστήσω ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα καὶ ὅσων εἶδες, καὶ περὶ ὅσων θέλω φανερωθῆ εἰς σὲ,

17. Ἐκλέγων σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα τώρα σὲ ἀποστέλλω,

18. Διὰ νὰ ἀνοίξῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ὥστε νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ λάβωσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρονομίαν μεταξὺ τῶν ἡγιασμένων, διὰ τῆς εἰς ἐμὲ πίστεως.

19. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν ἔγεινα ἀπειθὴς εἰς τὴν οὐράνιον ὀπτασίαν,

20. Ἀλλ᾽ ἐκήρυττον πρῶτον εἰς τοὺς ἐν Δαμασκῷ καὶ Ἱεροσολύμοις, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔπειτα εἰς τὰ ἔθνη, νὰ μετανοῶσι, καὶ νὰ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὸν Θε-

μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ σὲ̱ πάρε̱βετ σὲ̱ πρίφτε̱ρετ,

13. Ε ντὲ̱ μὲς τὲ̱ δίτε̱σε̱ πάτζε̱ ὦ μπρὲτ ντ᾽ οὔδε̱ νιὲ̱ δρίτε̱ Κίελ̇ιτ μὲ̱ τὲ̱ φέξουρε̱ σὲ Δίελι τὲ̱ ντρὶτ ῥότουλ̇ε̱ μέγε, ἐ δὲ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ κένε̱ μὲ μούα.

14. Ε σὶ ῥὰμ τὲ̱ Fίθε̱ μπὲ̱ δὲ, διFιόβα νιὲ̱ ζὲ̱ τὲ̱ μὲ̱ φλὶτ μούα ἐ τὲ̱ μὲ̱ θὸö ντὲ̱ Fιούχε̱ τὲ̱ Τζιφούτετ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, ψὲ μὲ̱ ντγιὲκ τί; πούν᾽ ἐ λίFε̱ ε̱̈ότε̱ πὲ̱ρ τὶγ, τοῦ πίετζ μὲ ὄκ̇ελμ μουῤῥίζαβετ.

15. Ε δὲ οὔνε̱ θάτζε̱· τζίλι γὲ τί, Ζότ; ἐ ἀϊ μὲ̱ θὰ· οὔνε̱ γιὰμ Ιησοὺϊ κ̇ὲ̱ ντγιὲκ τί.

16. Πὸ γκρέου, ἐ κε̱ντρὸ δρέϊκ̇ μπὲ̱ κ̇έ̱μπε̱ τὲ̱ τούκ᾽ σὲ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱ οὐδούκτζε̱ τὲκ τέγε, τὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱ϊγ τὶ ὄε̱ρπ̇ε̱τὸρ ἐ δὲ μαρτὺρ τ᾽ ἀτοῦρε πούνε̱ραβετ κ̇ὲ̱ πὲ, ἐ δὲ τ᾽ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ τὲ̱ δούκ̇εμ τὶγ πὲ̱ρ τό.

17. Ε δὸ τὲ̱ τὲ̱ λεφτερὸς τὶγ γκὰ κούϊγ λαὸ, ἐ δὲ γκὰ τὲ̱ τγιέρατε̱ φυλὶ, κ̇ὲ̱ μπὰ τὸ τὲ̱ δε̱ρFόϊγ τὶ νταὄτί.

18. Τοῦ χάπτζ ἀτοῦρε σίτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κθένενε̱ γκὰ ἐρε̱σίρα μπὲ̱ δρίτε̱, ἐ γκὰ οὔρδε̱ρι ἱ Σατανάϊτ μπὲ̱ Περντίνε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ ἀτὰ τὲ̱ ντε̱γίεριτ ἐ φάγεβετ, ἐ πγιέσε̱ μὲ Σ̈ε̱ίνγτόρε̱, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈ότε̱ μπὲ̱ μούα.

19. Πρὰ ἀντάϊγ, ὦ μπρὲτ Αγρίπε̱, νούκ᾽ ἱ κε̱ντρόβα κόντρε̱ κ̇ε̱σάϊγ σὲ̱ δούκουρε̱ τὲ̱ Κίελ̇ιτ.

20. Πὸ πρωτοπάρε̱ μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ Δαμασκὸ, ἐ ντ᾽ Ιερουσαλὶμ ἐ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ βε̱ντ τ᾽ Ιουδαίε̱σε̱ ἐ δὲ ντὲ̱ φυλίρα τὲ̱ τγιέρα, οὐ διδάξγε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μετανοήσνε̱, ἐ τὲ̱ κθένε-

ὸν, πράττοντες ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας.

21. Διὰ ταῦτα οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόντες με ἐν τῷ ἱερῷ ἐπεχείρουν νὰ μὲ φονεύσωσιν.

22. Ἀξιωθεὶς ὅμως τῆς βοηθείας τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵσταμαι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, μαρτυρῶν πρὸς μικρόν τε καὶ μεγάλον, μὴ λέγων μηδὲν ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται καὶ ὁ Μωϋσῆς ὅτι ἔμελλον νὰ γείνωσιν·

23. Ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ πάθῃ, ὅτι ὁ πρῶτος ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν μέλλει νὰ κηρύξῃ φῶς εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

24 Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἀπελογεῖτο τοῦτα, ὁ Φῆστος εἶπε μὲ μεγάλην φωνὴν, Μαίνεσαι, Παῦλε· τὰ πολλὰ γράμματα σὲ καταφέρουσιν εἰς μανίαν.

25. Ὁ δὲ, Δὲν μαίνομαι, εἶπε, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ προφέρω λόγους ἀληθείας καὶ νοὸς ὑγιαίνοντος.

26. Διότι ἔχει γνῶσιν περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ λαλῶ μετὰ παῤῥησίας· ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος; ὅτι δὲν λανθάνει αὐτὸν οὐδὲν τούτων· διότι τοῦτο δὲν εἶναι πεπραγμένον ἐν γωνίᾳ.

27. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, εἰς τοὺς Προφήτας; ἐξεύρω ὅτι πιστεύεις.

28. Καὶ ὁ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Παρ' ὀλίγον μὲ πείθεις νὰ γείνω Χριστιανός.

29. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἤθελον εὔχεσθαι πρὸς τὸν Θεὸν, οὐχὶ μόνον σὺ, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σήμερον ἀκούοντές με νὰ γείνωσι καὶ παρ' ὀλίγον καὶ παρὰ πολὺ τοιοῦτοι, ὁ-

σ̈ινε̱ τὲ Περντία; ἐ τε̱ π̇έϊγνε̱ πούνε̱ρα τε̱ κ̇ένε̱ τε̱ Fιάρε̱ μὲ μετανή.

21· Πε̱ρ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα με̱ ζοῦνε̱ τζιφούτε ντ' Ἱερὸ, ἐ δ̇ούαϊγνε̱ τε̱ με̱ βρίσνε̱.

22. Πὸ σὶ Fέτζε̱ ντίχμε̱ γκὰ Περντία τε̱ ῥόϊγ γγέρα μπε̱ δ̇ίτε̱ τε̱ σόρμε̱, ἐ διδὰξ τε̱ μὰδ, ἐ τὲ βόFε̱λε̱ πὰ θε̱νε̱ ντονιε̱ τγιάτε̱ρ πούνε̱ πε̱ρ βέτζμε ἀτὸ κ̇ε̱ θάνε̱ προφήτε̱τε̱ ἐ δὲ Μωϋσίου κ̇ε̱ δ̇ούχ̇ιο̈νε̱ τε̱ π̇ε̱νισνε̱.

23. Κε̱ Κρίσ̈τι δ̇ούχ̇αεϊγ τε̱ πε̱σὸν, κ̇ε̱ σὲ ψὲ δ̇ούαϊγ τε̱ Fσ̈ ἀἰ ἰ πάρι κ̇ε̱ τε̱ γγιάλεϊγ γκὰ τε̱ βδ̇έκουριτε̱, δ̇ὸ τε̱ δ̇ε̱φτόγε̱ δ̇ρίτε̱νε̱ ντε̱ κ̇ε̱τε̱ λαὸ, ἐ δὲ ντε̱ φυλὶ τε̱ τγιέρα.

24. Ε κοὺρ πε̱ρFέFεϊγ ἀἰ ἐ θὸσ̈ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱, Φήστουα ἰ θὰ μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ· γὲ ἰ μάῤῥε̱ Παύλο· σὲ γραμματίτ' ἐ σ̈ιούμα τε̱ π̇ε̱νε̱ τε̱ μάῤῥε̱.

25. Ε δὲ ἀἰ ἰ θότε̱· νούκ̇ε̱ γιὰμ ἰ μάῤῥε̱ ὦ λιάρτε̱ Φήστο, πὸ θὸμ φγιάλε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, ἐ τ' οὐρτε̱τζίσε̱.

26. Σὲ ψὲ πε̱ρ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα δ̇ὶ μπρέτι, ἐ πε̱ρπάρα ἀτὶγ φλὰσ̈ μὲ θάῤῥος· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ π̇εσόϊγ κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ ἐ φσ̈έχουρε̱ τὲκ ἀἰ ντονιε̱ γκὰ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα· σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ νούκ' οὐ π̇ε̱ ντε̱ ντονιε̱ κιοσ̈ιέ.

27. Ἱε̱σόν τί ὦ μπρὲτ Αγρίπε̱ προφήτε̱τε̱; ἐ δ̇ὶ κ̇ε̱ ἰ π̇εσόν.

28. Ε δὲ Αγρίπα ἰ θότε̱ Παύλοσε̱, πε̱ρ νιε̱ τζίκ̇ε̱ με̱ π̇ε̱ν τε̱ π̇ε̱νεμ ἰ κ̇ε̱σ̈τε̱ρε̱.

29. Ε δὲ Παύλουα ἰ θὰ· ἰ λιούτεμ Περντίσε̱ ἐ δὲ μὲ πὰκ, ἐ δὲ μὲ σ̈ιούμε̱ φγιάλε̱ γιὸ τὶ βέτεμε̱, πὸ ἐ δὲ Fιθ' ἀτὰ κ̇ε̱ δ̇ιFιόγε̱νε̱ μούχ σοτ, τε̱ π̇ε̱νε̱νε̱ ἀτὰ τε̱ τίλλε̱, σὶ λοὶ γιὰμ

ποῖος καὶ ἐγὼ εἶμαι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων·

30. Καὶ ἀφοῦ αὐτὸς εἶπε ταῦτα, ἐσηκώθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἡ Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι μετ᾽ αὐτῶν.

31. Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν πράττει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

32. Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἠδύνατο νὰ ἀπολυθῇ, ἐὰν δὲν εἶχε ἐπικαλεσθῆ τὸν Καίσαρα.

ΚΕΦ. κζ'. 27.

Ἀφοῦ δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἀποπλεύσωμεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρέδωκαν τὸν Παῦλον καί τινας ἄλλους δεσμίους εἰς ἑκατόνταρχον, Ἰούλιον ὀνομαζόμενον, ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ Σεβαστοῦ *λεγομένου*.

2. Καὶ ἀφοῦ ἐπέβημεν εἰς πλοῖον Ἀδραμυττηνὸν, ἐσηκώθημεν μέλλοντες νὰ παραπλεύσωμεν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἔχοντες μεθ᾽ ἡμῶν Ἀρίσταρχον τὸν Μακεδόνα τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης.

3. Καὶ τὴν ἄλλην *ἡμέραν* ἐφθάσαμεν εἰς Σιδῶνα· καὶ ὁ Ἰούλιος φιλανθρώπως φερόμενος πρὸς τὸν Παῦλον, ἐπέτρεψεν *εἰς αὐτὸν* νὰ ὑπάγῃ πρὸς τοὺς φίλους *αὐτοῦ* καὶ νὰ λάβῃ περίθαλψιν.

4. Καὶ ἐκεῖθεν σηκωθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, ἐπειδὴ ἦσαν ἐναντίοι οἱ ἄνεμοι.

5. Καὶ διαπλεύσαντες τὸ πέλαγος τῆς Κιλικίας καὶ Παμφυλίας, ἤλθομεν εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας.

6. Καὶ ἐκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόνταρ-

ἐ δὲ οὖνε̱, πὲ̱ρ βέτζε κ̇ε̱τοῦρε χ̇έκουραβετ.

30. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱ κούϊγ, οὐ γκρὲ μπρέτι, ἐ δὲ Ηγεμώνι, ἐ δὲ Βερνίκεα, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ρ̇ίγνε̱ μὲ τὰ π̇άσ̈κ̇ε̱.

31. Ε τούκ᾽ ἐ ἴκουρε̱ κουβε̱ντόϊγνε̱ ν̇ιέ̱ρι μὲ γέτε̱ρινε̱, ἐ θόσ̈νε̱· κ̇ὲ̱ σκὰ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ ντον̇ιὲ̱ πούνε̱, κ̇ὲ̱ τὶ π̇γιέρε̱ βδέκ̇ε̱γε̱ ἆ χ̇έκουρα κούϊγ ν̇ιερί.

32. Ε δὲ Αγρίπα ἰ θὰ Φήστοσε̱· μοὺντ τὲ̱ λε̱σ̈όνεϊγ κούϊγ ν̇ιερὶ, τὲ̱ μὸς κ̇ιὸ̈ θίρ̇ρ̇τουρε̱ Καίσαρινε̱.

Κρίε Ενὶε̱ζὲτ ἐσ̈τάτε̱. κζ. 27.

Ε σὶ οὐ ἀποφασὶς τὲ̱ ἀρμενίσγε̱μ νέβετ πὲ̱ρ Ιταλὴ, ἐ ἴπνε̱ Παύλονε̱ ἐ δὲ τζὰ τὲ̱ τγιέρε̱ τὲ̱ χαψόσουρε̱ ν̇ιέ̱ϊτ Εκατοντάρχουτ κ̇ὲ̱ κιούχαεϊγ Ιούλιο, γκὰ σπεῖρα ἐ Αὐγούστιτ.

2. Ε σὶ χ̇ὶμ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ καρὰβ γκὰ Αδραμίτη, ἐ δόγε̱μ τὲ̱ σ̈κόγε̱μ ντὲ̱ πὲ̱ρ π̇ρίνιε̱ Ασίε̱νε̱, βὰμ χάπε̱τε̱· ἐ ἴσ̈ μὲ νέβετ Αρίσταρχοϊ Μακεδονήτη γκὰ Σελενήκου.

3. Ε τγιάτε̱ρε̱νε̱ δίτε̱ ζοὺμ ντὲ̱ Σιδόνε̱· ἐ Ιούλιοϊ ἐ μίρ̇ρ̇ Παύλονε̱ ν̇ιερε̱ζὶστ, ἐ ἰ δὰ οὔρδε̱ρ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ μὶκ̇, ἐ τὲ̱ πρέ̱χ̇εϊγ.

4. Ε σὶ οὐ γκρὲ̱μ ἀτέγε ἀρμενὶς ντέ̱νε̱ Κύπρο, σὲ ψὲ κένε̱ ἔρε̱ρατε̱ κόντρε̱.

5, Ε σὶ σ̈κούαμ δέτν᾽ ἐ Κιλικήσε̱, ἐ τὲ̱ Παμφυλισε̱, ἔρδμ ντὲ̱ Μύρα τὲ̱ Λυκίσε̱.

6. Ε Εκατοντάρχου σὶ Fέτι ἀτγὲ

χος πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν, τὸ ὁποῖον ἔπλεεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.

7. Βραδυπλοοῦντες δὲ ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ μόλις φθάσαντες εἰς τὴν Κνίδον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς ἄφινεν ὁ ἄνεμος, ὑπoπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ τὴν Σαλμώνην.

8. Καὶ μόλις παραπλεύσαντες αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ ὀνομαζόμενον Καλοὺς Λιμένας, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ πόλις Λασαία.

9. Ἐπειδὴ δὲ παρῆλθεν ἱκανὸς καιρὸς, καὶ ὁ πλοῦς ἦτο ἤδη ἐπικίνδυνος, διότι καὶ ἡ νηστεία εἶχεν ἤδη παρέλθει, συνεβούλευεν ὁ Παῦλος,

10. Λέγων πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες, βλέπω ὅτι ὁ πλοῦς μέλλει νὰ γείνῃ μὲ κακοπάθειαν καὶ πολλὴν ζημίαν οὐχὶ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

11. Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος ἐπείθετο μᾶλλον εἰς τὸν κυβερνήτην καὶ εἰς τὸν ναύκληρον, παρὰ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα.

12. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λιμὴν δὲν ἦτο ἐπιτήδειος εἰς παραχειμασίαν, οἱ πλειότεροι ἐγνωμοδότησαν νὰ σηκωθῶσι καὶ ἐκεῖθεν, ὥστε φθάσαντες, ἂν ἠδύναντο, εἰς Φοίνικα, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα πρὸς τὸν Λίβα *ἄνεμον* καὶ πρὸς τὸν χῶρον, νὰ παραχειμάσωσιν *ἐκεῖ*.

13. Καὶ ὅτε ἔπνευσεν ὀλίγον νότος, νομίσαντες ὅτι ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ, ἀνέσυραν *τὴν ἄγκυραν*, καὶ παρέπλεον πλησίον τὴν Κρήτην.

14. Πλὴν μετ' ὀλίγον προσέβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος Τυφωνικὸς, ὁ λεγόμενος Εὐροκλείδων.

15. Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλοῖον συνηρπάσθη, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντέχῃ

νιὲ̱ καραβ Ἀλεξανδρινὸ κὲ̱ βιγ πὲ̱ρ Ἰταλὶ νὰ χόδι νέβετ μπὲ̱ τέ̱.

7. Ε μπὲ̱ σιδόμε̱ δίτ· σὲ̱ ψὲ̱ ἀρμενίσμ καδάλε̱, μὲ ζι ἀρρίγτιμ πε̱ρπάρα Κνίδοσε̱, ὲ̱ σὲ̱ ψὲ̱ νὰ μποδὶς νάβετ ἔρα, ἀρμενίσμ πὲ̱ρ πρίνιε̱ Κρήτιτ)γκὰ ἀν' Σαλμόνητ.

8. Ε μὲ ζι ὲ̱ σκούαμ ἀτὲ̱, ὲ̱ ἔρδμ ντὲ̱ νιὲ̱ βε̱ντ κὲ̱ θούχαεϊγ λιμάνε τὲ̱ μίρρα, μπὰ τὲ̱ ἄφε̱ρ ἴσ κιουτέτι Λασέα.

9. Ε σι πὰτ σκρούαρε̱ σιούμε κόχε̱, ὲ̱ μὲ̱ νούκε̱ κὲ̱ σύγουρο τ' ἀρμενίσουριτε̱, σὲ̱ ψὲ̱ πὰτ σκούαρε̱ ἀχιέρε ὲ̱ δὲ̱ ἀγε̱ρίμι, Παύλουα ι μψόν,

10. Ε οὐ θόσ ἀτοῦρε· ὦ νιέρε̱ζ, οὔνε̱ σόχ κὲ̱ τ' ἀρμενήσουριτε̱ δὸ τὲ̱ πὲ̱νετε̱ μὲ δὲ̱μ ὲ̱ δίμε̱ χούμπε̱γε̱ τὲ̱ μάδε γιὸ βέτε̱με̱ τὲ̱ πάρρε̱σε̱ ὲ̱ τὲ̱ καράβιτ, πὸ ὲ̱ δὲ̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱ σόνε̱.

11. Μὰ Εκατοντάρχου πεσὸν μὲ̱ τέπε̱ρ τὲ̱ζότι ι καράβιτ, ὲ̱ δὲ̱ τὲ̱ ναύκληροϊ, σὲ̱ μπὰ τὸ κὲ̱ θόσ Παύλουα.

12. Ε σι νούκε̱ κὲ̱ ὲ̱ δὲ̱ λιμάνι ι μίρρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ διμε̱ρούαρε̱, μὲ̱ τὲ̱ σιούμε̱τε̱ σένε̱ κσὶλ τὲ̱ γκρίχε̱σιμ ὲ̱ δὲ̱ ἀτέγε, ὲ̱ τὲ̱ βέγε̱μ ντὲ̱ μούντγε̱μ ντὲ̱ Φοινὶκ, τὲ̱ διμε̱ρόγε̱μ, λιμὰν τὲ̱ Κρήτιτ κὲ̱ βε̱στρὸν μπὲ̱ δὶ ἔρε̱, Λίβε̱νε̱ ὲ̱ δὲ̱ Χόρονε̱.

13. Ε τὲκ φρὶν νοτία λὲχ, ὲ̱ παντέχνε̱ σὲ̱ κὲ̱ κόχα ἐτοῦρε, οὐ γκρένε̱ γκὰ Ασουα, ὲ̱ σκόϊγνε̱ ἄφε̱ρ Κρήτιτ.

14. Ε πὲ̱ρ νιὲ̱ τζίκε̱ζε̱ χέρε̱ δ[illegible] νιὲ̱ ἔρρε̱ κουντρέτ Κ[illegible] κὲ̱ θούχαετε̱ Εὐρο[illegible]

15. Ε νὰ οὐ ρε̱μπίε καράβι, ὲ̱ μὲ̱ σμοὺντ τὲ̱ κε̱ντρὸν καρσὶ ἔρρε̱σε̱, ὲ̱ ὲ̱

προς τὸν ἄνεμον, ἀφεθέντες ἐφερόμεθα.

16. Καὶ τρέξαντες ὑπὸ νησίδιόν τι ὀνομαζόμενον Κλαύδην, μόλις ἠδυνήθημεν νὰ βάλωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν μας τὴν λέμβον.

17. Τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἀνέλαβον, μετεχειρίζοντο βοηθήματα, ζώνοντες ὑποκάτωθεν τὸ πλοῖον· καὶ φοβούμενοι μὴ ἐκπέσωσιν εἰς τὴν Σύρτιν, κατεβίβασαν τὰ πανία, καὶ ἐφέροντο οὕτως.

18. Καὶ ἐπειδὴ ἐχειμαζόμεθα σφοδρῶς, τὴν ἀκόλουθον *ἡμέραν* ἔκαμνον χύσιν·

19. Καὶ τὴν τρίτην μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας ἐῤῥίψαμεν τὰ σκεύη τοῦ πλοίου.

20. Καὶ ἐπειδὴ διὰ πολλῶν ἡμερῶν δὲν ἐφαίνοντο οὔτε Ἥλιος, οὔτε ἄστρα, καὶ χειμὼν βαρὺς ἐπέκειτο, πᾶσα ἐλπὶς σωτηρίας ἀφῃρεῖτο πλέον ἀφ' ἡμῶν.

21. Μετὰ δὲ πολυήμερον ἀσιτίαν, σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ἔπρεπεν, ὦ ἄνδρες, νὰ μοῦ ὑπακούσητε, καὶ νὰ μὴ σηκωθῆτε ἀπὸ τῆς Κρήτης, καὶ οὕτως ἠθέλομεν ἀποφύγει τὴν κακοπάθειαν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.

22. *Ἀλλὰ* καὶ ἤδη σᾶς παραινῶ νὰ ἔχητε θάῤῥος· διότι ἐξ ὑμῶν οὐδεμία ψυχὴ δὲν θέλει χαθῇ, εἰμὴ *μόνον* τὸ πλοῖον.

23. Διότι τὴν νύκτα ταύτην ἐφάνη εἰς ἐμὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου εἶμαι, τὸν ὁποῖον καὶ λατρεύω.

24. Λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· πρέπει νὰ παρασταθῇς ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος· καὶ ἰδού, ὁ Θεὸς σοὶ ἐχάρισε πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.

λιὰμ ε̱ βέγε̱μ ρ̇ότουλ̇ε̱.

16. Ε τὲκ σ̈κόγε̱μ ντε̱νε̱ νιε̱ νησίετ, κ̇ε̱ κιούχαετε̱ Κλαβδὶ, μὲ ζι μούντμ τε̱ μάρε̱μ βάρκ̇ε̱νε̱.

17. Πε̱ρ τε̱ γκρίγτουρε̱ τε̱ βάρκ̇ε̱σ̈ε ρ̇ένε̱ ντίχμε̱ρα, ε̱ γκέσ̈γε̱μ καράβνε̱ μὲ τε̱ρκούζε̱, σὲ τρε̱μπισ̈νε̱ τε̱ μὸς ρ̇ίγνε̱ ντε̱ ζέρε̱, ε̱ σι ζ̇ρ̇ίτνε̱ πλε̱χούρε̱τε̱, κ̇ε̱σ̈τοὺ ἀρμενίσνε̱

18. Μὰ σι νὰ ῥάχου φουρτούνα νέβετ σ̈ιούμε̱, νέσρετ νισμ ε̱ δὲρδμ ϝένε̱.

19. Ε τε̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱ μὲ δούαρ̇ρ̇ τόνα ε̱ χ̇όδμ ντε̱ δὲτ ἄρματοσίν' ε̱ καράβιτ.

20. Ε πε̱ρ σ̈ιούμε̱ δίτ ἂς Δίελ̇ι, ἂς Οὔλτε̱ δούκ̇ισ̈νε̱, ε̱ δίμε̱ρ ι μάδ νὰ βὶν σίπε̱ρ, ε̱ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ νὰ γκρίχε̱ϊγ τζ̇ὸ ὀμοὺθ τε̱ σ̈πε̱τόγε̱μ νέβετ.

21. Ε σι κ̇ίσ̈νε̱ σ̈ιούμε̱ δίτ πὰ γκρε̱νε̱, κε̱ντρόϊ Παύλουα ντε̱ μὲς τε̱ τοῦρε̱ ε̱ θότε̱· ὦ νιέρε̱ζ δούχ̇ε̱ϊγ τε̱ διϝιόγε̱τε̱ μούα, ε̱ τε̱ μὸς γκρίχ̇ισ̈τε̱ γκὰ Κρήτη ε̱ τε̱ μὸς κέσ̈ε̱τε̱ χ̇έκουρε̱ κ̇ε̱τε̱ νακατοσὶ, ε̱ κ̇ε̱τε̱ δέμ.

22. Πὸ ντασ̈τὶ ού μψόϊγ γιούβετ τε̱ κ̇ίνι ζέμε̱ρε̱ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱· σὲ δὸ τε̱ μὸς χουμπάσε̱ ντονιέ Σπὶρτ γκὰ γιοὺσ̈, πε̱ρ βέτζε καράβιτ.

23. Σὲ ψὲ μοὺ δουκ μούα κ̇ε̱τε̱ νάτε̱ Ε̱γγελ' ι Περντίσε̱ κ̇ε̱ γιὰμ, ε̱ κ̇ε̱ πουνόϊγ.

34. Ε με̱ θὰ· μὸς οὺ τρε̱μπ ὦ Παύλο' σὲ δούχαετε̱ τε̱ δάλ̇λτζ τὶ πε̱ρπάρα Καίσαριτ' ε̱ γιὰ τε̱ δε̱ρόϊ Περντία ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ἀρμενίσγε̱νε̱ μὲ τίγ.

25. Διὰ τοῦτο θαῤῥεῖτε, ἄνδρες· διότι πιστεύω εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι οὕτω θέλει γείνει καθ᾽ ὃν τρόπον ἐλαλήθη πρὸς ἐμέ.

26. Πρέπει δὲ νὰ πέσωμεν εἰς νῆσόν τινα.

27. Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ δεκάτη τετάρτη νὺξ, ἐνῷ παρεφερόμεθα ἐν τῇ Ἀδριατικῇ *θαλάσσῃ*, περὶ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἐσυμπέραινον οἱ ναῦται ὅτι πλησιάζουσιν εἰς τόπον τινά.

28. Καὶ ῥίψαντες τὴν βολίδα, εὗρον εἴκοσιν ὀργυιάς· καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ὀλίγον διάστημα, ῥίψαντες καὶ πάλιν τὴν βολίδα, εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε·

29. Καὶ φοβούμενοι μήπως πέσωμεν ἔξω εἰς τραχεῖς τόπους, ῥίψαντες τέσσαρας ἀγκύρας ἀπὸ τῆς πρύμνης, ηὔχοντο νὰ γείνῃ ἡμέρα.

30. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦται ἐζήτουν, νὰ φύγωσιν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ κατεβίβασαν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ προφάσει ὅτι ἔμελλον νὰ ἐκτείνωσιν ἀγκύρας ἐκ τῆς πρώρας,

31. Ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν ἑκατόνταρχον καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, Ἐὰν οὗτοι δὲν μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε.

32. Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς λέμβου, καὶ ἀφῆκαν αὐτὴν νὰ πέσῃ ἔξω.

33. Ἕως δὲ νὰ ἐξημερώσῃ ὁ Παῦλος παρεκάλει πάντας νὰ λάβωσι τροφήν *τινα*, λέγων, Δεκατέσσαρας ἡμέρας σήμερον προσδοκῶντες, διαμένετε νηστικοὶ, καὶ δὲν ἐφάγετε οὐδέν.

34. Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ λάβητε τροφήν· διότι τοῦτο εἶναι

25. Ἀντάϊγ π̇ε̱νι ζὲ̱με̱ρε̱ τὲ̱ Fε̱ζούαρε̱ ω̃ π̇ούῤῥα, σὲ ψὲ π̇εσόϊγ τὲ Περντία, κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ӧτοὺ δὸ τὲ̱ γέτε̱, σὶ κοὺντρε̱ με̱ӧτε̱ θε̱νε̱ μούα.

26. Ε δὸ τὲ̱ π̇ίεμε̱ νέβετ μπὲ̱ νιὲ̱ νησί.

27. Μὰ σὶ ἔρδ᾽ ἰ ἐ κατε̱ρμπε̱δγιέτε̱τα νάτε̱, τὲκ ἀρμενίσγε̱μ νέβετ ντὲ̱ δὲτ τὲ̱ Αδρίασε̱, ντὲ̱ μὲς τὲ̱ νάτε̱σε̱ Fεμε̱τζίτε̱ με̱ντόνιӧνε̱ σὲ οὺ ἀφε̱ρόνεϊγ ἀτοῦρε νιὲ̱ βε̱ντ.

28. Ε σὶ χόδε̱ σκαντάλε̱ Fένε̱ νιε̱ζὲτ πὰӧ οὔγε̱· ἐ σὶ βάνε̱ με̱ τέγε, ἐ χόδε̱ πάFενε̱ σκαντάλε̱ Fένε̱ πέσε̱μπε̱δγιέτε̱ πάӧ.

29. Ε σὶ τρέ̱μπιӧνε̱ τὲ̱ μὸς π̇ίγνε̱ ντὲ̱ βε̱ντ τ᾽ ἄӧπρε̱, ӧτίνε̱ κάτε̱ρ χέκουρα, ἐ λιούτεϊγνε̱ τὲ̱ π̇ε̱νεϊγ δίτε̱.

30. Ε κοὺρ κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ Fεμε̱τζίτε̱ τὲ̱ ἴκε̱ϊγνε̱ γκὰ καράβι, ἐ ӧτίνε̱ βάρκ̇ε̱νε̱ ντὲ̱ δὲτ μὲ ἀφορμὶ σίκουρ δούαϊγνε̱ τὲ̱ ӧτίγνε̱ χέκουρατε̱ γκὰ πρώρα.

31. Ι θότε̱ Παύλουα Εκατοντάρχουτ, ἐ δὲ τρίμαβετ· ντὲ̱ μὸς κε̱ντρόφτζινε̱ κ̇ε̱τὰ ντὲ̱ καρὰβ, γιούβετ νούκ̇ε̱ μούντνι τὲ̱ ӧπε̱τόνι

32. Ατὲ̱ χὲρε̱ τρίματε̱ πρένε̱ λιτάρετ᾽ ἐ βάρκ̇ε̱σε̱, ἐ ἐ λιάνε̱ ἀτὲ̱ τὲ̱ πίγ γιάӧτε̱.

33. Ε γγέρα σὰ νίσι τὲ̱ π̇ε̱νεϊγ δίτε̱, ἰ παρακινὶς Παύλουα τὲ̱ Fίθε̱ τὲ̱ χαϊγνε̱ π̇ούκ̇ε̱, ἐ οὺ θόӧ· σὸτ ε̱̋ӧτε̱ ἐ κάτε̱ρμε̱δγιέτε̱τα δίτε̱, κ̇ὲ̱ τούκ᾽ ἐ πρίτουρε̱ γίνι ἔσε̱λε̱, πὰ βε̱νε̱ Fε̱ ντὲ̱ Fόγε.

34. Ε ἀντάϊγ οὺ λιούτεμ γιούβετ, τὲ̱ μίῤῥι τὲ̱ χαΐ, σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱̋ӧτε̱

ἀναγκαῖον πρὸς τὴν σωτηρίαν σας· ἐπειδὴ οὐδενὸς ἀπὸ σᾶς δὲν θέλει πέσει θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς.

35. Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα, καὶ ἔλαβεν ἄρτον εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ἐνώπιον πάντων, καὶ κόψας ἤρχισε νὰ τρώγῃ.

36. Λαβόντες δὲ πάντες θάῤῥος, ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τροφήν.

37. Ἤμεθα δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ψυχαὶ ὅλαι διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ.

38. Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν ἀπὸ τροφῆς, ἐλάφρυνον τὸ πλοῖον ῥίπτοντες τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

39. Και ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, δὲν ἐγνώριζον τὴν γῆν· παρετήρουν ὅμως κόλπον τινὰ ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβουλεύθησαν, ἂν ἠδύναντο, νὰ ἐξώσωσι τὸ πλοῖον.

40. Καὶ κόψαντες τὰς ἀγκύρας, ἀφῆκαν τὸ *πλοῖον* εἰς τὴν θάλασσαν, λύσαντες ἐνταυτῷ τοὺς δεσμοὺς τῶν πηδαλίων· καὶ ὑψώσαντες τὸν ἀρτέμονα πρὸς τὸν ἄνεμον, κατευθύνοντο εἰς τὸν αἰγιαλόν.

41. Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον ὅπου συνήρχοντο δύο θάλασσαι, ἔῤῥιψαν ἔξω τὸ πλοῖον καὶ ἡ μὲν πρώρα ἐκάθησε καὶ ἔμεινεν ἀσάλευτος· ἡ δὲ πρύμνη διελύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.

42. Ἐβουλεύθησαν δὲ οἱ στρατιῶται νὰ θανατώσωσι τοὺς δεσμίους, διὰ νὰ μὴ φύγῃ μηδεὶς κολυμβήσας.

43. Ἀλλ᾽ ὁ ἑκατόνταρχος θέλων νὰ διασώσῃ τὸν Παῦλον, ἐμπόδισεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, καὶ προσέταξεν, ὅσοι ἠδύναντο νὰ κολυμβῶσι, νὰ ῥιφθῶσι πρῶτοι καὶ νὰ ἐκβῶσιν εἰς τὴν γῆν·

44. Οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλοι μὲν ἐπὶ

πὲ̱ρ τὲ̱ ὄπε̱τούαρε̱ βέτε̱χενε̱ τούαϊγ. σὲ ντονιε̱ῒτ πρέϊγ γιοὺσ̈ κίμε γκὰ κρίετε̱ δὸ τὲ̱ μὸς πε̱σόγε̱ Fέ̱.

35. Ε σὶ θὰ κ̇ε̱τὸ μόῤῥι πούκ̇ε̱, ἐ γιοὺ λιοὺτ Περντίσε̱ πε̱ρπάρα Fιθε̱βετ, ἐ σὶ ἐ θέου νίσι τὲ̱ χάϊγ.

36. Ε σὶ π̇έ̱νε̱ τὲ̱ Fίθε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱, μούαῤῥε̱ ἐ δὲ ἀτὰ τὲ̱ χάϊγνε̱.

37. Ε γέσε̱μ τὲ̱ Fίθε̱ ντὲ̱ καρὰβ, δικίντ ἐ ὄτατε̱δγιέτε̱ ἐ Fιάστε̱ ὄπίρτ.

38. Ε σὶ οὺ γκόσνε̱ τὲ̱ γκρέ̱νε̱, ἐ λε̱χτζόϊγνε̱ καράβνε̱, τούκ᾽ ἐ ὄτιρε̱ Fρούρε̱τε̱ ντὲ̱ δέτ.

39. Ε κοὺρ οὐ π̇ὲ̱ δίτε̱, βέ̱ντνε̱ νούκ᾽ ἐ ν̇ίχνε̱· πὸ βίγνε̱ ῥὲ ν̇ιὲ̱ ἄνε̱ δέτιτ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ ν̇ιέ̱ Fὶ· ἐ μπὰ τὲ̱ οὺ συλοήσνε̱ τὰ ὄτίγνε̱ καράβνε̱ ντὲ̱ μούντνε̱.

40. Ε σὶ χόϊκνε̱ λιὰρτ ἄγκουρατε̱, ἐ λίγνε̱ ντὲ̱ δὲτ, ἐ π̇άσκ̇ε̱ μὲ κ̇ε̱τὲ̱ ζFιδνε̱ ἐ δὲ τὲ̱ λίδουρατ᾽ ἐ τιμόνητ᾽ ἐ γκρίγτινε̱ ἀρτεμόνε̱ σὶ κούντρε̱ κὲ τὲ̱ φρίγτουριτ᾽ ἐ ἔ̱ρε̱σε̱, ἐ βίγνε̱ πρέϊγ ἄνετ σε̱ δέουτ.

41. Μὰ σὶ ῥάνε̱ μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ χούντε̱ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ μπὲ̱ τὲ̱ δὶ ἄνε̱τε̱ δὲτ, ἐ ὄτούνε̱ γιάσ̈νε̱ καράβνε̱· ἐ πρώρα σὶ οὺ κουμπίς μπέτι ἐ νούκ̇ε̱ τούντεϊγ, μὰ πρύμνα τζαλε̱μόνεϊγ γκὰ τὲ̱ πε̱ρπγιέκουρατ᾽ ἐ ταλάζεβετ.

42. Ε τρίματε̱ π̇έ̱νε̱ μουσ̈ιαβερὲ κ̇ὲ̱ τὲ̱ βρίτνε̱ τὲ̱ χαψόσουριτε̱, σὲ μὸς πγιέρε̱ νιερὶ μπὲ̱ νὸτ. ἐ ἴκ̇ε̱γε.

43. Μὰ Εκατοντάρχου οἱ δούαϊγ τὲ̱ ὄπε̱τὸν Παύλονε̱, ἱ μποδίσι ἀτὰ γκὰ ἀγιὸ μουσ̈ιαβερὲ, ἐ δὰ οὔρδε̱ρ κ̇ὲ̱ κουσ̈ μοὺντ τὲ̱ π̇γιέρε̱ μπὲ̱ νὸτ, τὲ̱ χ̇ίδενε̱ μὲ̱ προτοπάρε̱, ἐ τὲ̱ δάλλε̱νε̱ μπὲ̱ δέ.

44. Ε τὲ̱ τγιέρε̱τε̱ ἱ ντζούαρε̱ τζὰ

σανίδων, ἄλλοι δὲ ἐπί τινων *λειψάνων* τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτω διεσώθησαν πάντες εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κή. 28.

ΚΑΙ ἀφοῦ διεσώθησαν, τότε ἐγνώρισαν ὅτι ἡ νῆσος ὀνομάζεται Μελίτη.

2. Οἱ δὲ βάρβαροι ἔδειξαν εἰς ἡμᾶς οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν· διότι ἀνάψαντες πυρὰν, ὑπεδέχθησαν πάντας ἡμᾶς διὰ τὴν ἐπικειμένην βροχὴν, καὶ διὰ τὸ ψῦχος.

3. Ὅτε δὲ ὁ Παῦλος συσσωρεύσας πλῆθος φρυγάνων, ἔβαλεν ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς θερμότητος προσεκολλήθη εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

4. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι τὸ θηρίον κρεμάμενον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Βεβαίως φονεὺς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, τὸν ὁποῖον διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ *θεία* δίκη δὲν ἀφῆκε νὰ ζῇ.

5. Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπετίναξε τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, καὶ δὲν ἔπαθεν οὐδὲν κακόν.

6. Ἐκεῖνοι δὲ ἐπρόσμενον ὅτι ἔμελλε νὰ πρησθῇ, ἢ ἐξαίφνης νὰ πέσῃ κάτω νεκρός· ἀφοῦ ὅμως ἐπρόσμενον πολλὴν ὥραν, καὶ ἔβλεπον ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐγίνετο εἰς αὐτὸν, μεταβαλόντες στοχασμὸν ἔλεγον ὅτι εἶναι θεός.

7. Εἰς τὰ πέριξ δὲ τοῦ τόπου ἐκείνου ἦσαν κτήματα τοῦ πρώτου τῆς νήσου ὀνομαζομένου Ποπλίου, ὅστις ἀναδεχθεὶς ἡμᾶς ἐξένισε φιλοφρόνως τρεῖς ἡμέρας.

8. Συνέβη δὲ νὰ ἦναι κατάκειτος ὁ πατὴρ τοῦ Ποπλίου πάσχων πυ-

μπὶ δόϝα, ε τζὰ μπὶ τον̇ιε̱ ϝε̱ γκὰ τε̱ καράβιτ, ε κ̇ε̱ΐτου ϝιάου τε̱ ΐπε̱τόϊγνε̱ μπε̱ δέ.

Κρίε. Ενιε̱ζὲτ ἐτέτε̱τε̱. κη. 28.

Ε σὶ ΐπε̱τούανε̱, ἀχ̇ιέρε ε ν̇ιόχνε̱ κ̇ε̱ νησία κιούχαετε̱ Μάλτε̱.

2. Ε Βαρβάρε̱τε̱ νὰ π̇ε̱ΐγνε̱ ΐιούμε̱ ν̇ιερε̱ζλε̱κ νέβετ· σὲ ψὲ σὶ νὰ δέζνε̱ ζγιὰρ, νὰ μούαῤῥε̱ ϝίθε̱ νέβετ γκὰ ΐίου κ̇ε̱ π̇ὶγ, ε δὲ γκὰ τε̱ φτόχ̇ε̱τιτε̱.

3. Ε τὲκ μπε̱γὶδ Παύλουα ΐιούμε̱ λε̱μίΐτε̱, ε ἰ βὶγ μπε̱ ζγιὰρ, δόλι γιάΐτε̱ γκὰ τε̱ γκρόχ̇ε̱τιτε̱ νιε̱ νεπε̱ρκ̇ε̱, ε γιοὺ κολὶς μπε̱ δόῤῥε̱ τε̱ τίγ.

4. Ε σὶ πάνε̱ Βαρβάρε̱τε̱ νεπ̇ε̱ρκ̇ε̱νε̱ βάρτουρε̱ γκὰ δόῤῥ' ἐτὶγ, θόΐνε̱ ν̇ιε̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱ πὰ τγιάτε̱ρ ϝιακ̇ε̱τζούαρ' ε̱ΐτε̱ κούϊγ ν̇ιερὶ, κ̇ε̱ σὶ ΐπε̱τόϊ γκὰ δέτι ϝιούϊκ̇' ἰ Περντίσε̱ νούκ' ε λιὰ ἀτε̱ τε̱ ῥόγε̱.

5. Ε αἰ σὶ σκούντι νεπε̱ρκ̇ε̱νε̱ ντε̱ ζγιὰρ, νούκ̇ε̱ πε̱σόϊ ντον̇ιε̱ τε̱ κ̇έϊκ̇.

6. Ε ἀτὰ πρίτνε̱ τε̱ ἄγεϊγ αἰ, ἀ τε̱ π̇ὶγ μπε̱ δὲ ἄξαφνα ἰ βδέκουρε̱· ε̱ σὶ πρίτνε̱ ΐιούμε̱ κόχ̇ε̱ ἀτὰ, ε πάνε̱ κ̇ε̱ σοῦ π̇ε̱ ντε̱ αἰ ντον̇ιε̱ ε κ̇έκε, κ̇ε̱μπίενε̱ με̱ντε̱ ε θόΐνε̱, κ̇ε̱ αἰ ε̱ΐτε̱ Περντί.

7. Ε ῥότουλε̱ μπατε̱ βε̱ντ πὰτ φΐιάτε̱ρα ἰ πάρι ἰ νησίσε̱, κ̇ε̱ κιούχαεϊγ Πούπλιο, ε αἰ νὰ πρίτι νάβετ, ε νὰ ϝοστίτι τρὶ δὶτ μὲ ζέμε̱ρε̱ μικε̱ρίΐτε̱.

8. Ε ϝιάου τε̱ γιάτν' ἰ Πούπλιοϊτ τὰ ζὶγ ε̱θεα ε δὲ λε̱πάρκεα, ε τε̱

ρετὸν καὶ δυσεντερίαν· πρὸς τὸν ὁποῖον εἰσελθὼν ὁ Παῦλος καὶ προσευχηθείς, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἰάτρευσεν αὐτόν.

9. Τούτου λοιπὸν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι εἶχον ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο·

10. Οἵτινες καὶ μὲ τιμὰς πολλὰς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ὅτε ἐμέλλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐφωδίασαν μὲ τὰ χρειώδη.

11. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀπεπλεύσαμεν ἐπὶ πλοίου Ἀλεξανδρινοῦ, μὲ σημαίαν τῶν Διοσκούρων, τὸ ὁποῖον εἶχε παραχειμάσει ἐν τῇ νήσῳ.

12. Καὶ φθάσαντες εἰς τὰς Συρακούσας, ἐμείναμεν τρεῖς ἡμέρας.

13. Ἐκεῖθεν δὲ περιπλεύσαντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν πνεύσαντος νότου, τὴν δευτέραν ἡμέραν ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους·

14. Ὅπου εὑρόντες ἀδελφούς, παρεκαλέσθημεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτοῖς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ οὕτως ἤλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην.

15. Ἐκεῖθεν δὲ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῶν ἕως τοῦ Ἀππίου φόρου καὶ τῶν τριῶν Ταβερνῶν· τοὺς ὁποίους ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, καὶ ἔλαβε θάῤῥος.

16. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους εἰς τὸν στρατοπεδάρχην· εἰς τὸν Παῦλον ὅμως συνεχωρήθη νὰ μένῃ καθ' ἑαυτὸν μετὰ τοῦ στρατιώτου ὅστις ἐφύλαττεν αὐτόν.

17. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας συνε-

δέρϜεϊγ· τὲκ αἰ βάτε Παύλουα, ἐ σι οὐ φάλλ, ἱ βοῦρι δούαῤῥτε̱ οἴπε̱ρ, ἐ ἐ σ̈ε̱ρόϊ ατέ̱.

9. Ε σι οὐ πὲ̱ κ̇ε̱γιὸ, ἐ δὲ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱ κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈νε̱ σε̱μούντε̱ρα ντὲ̱ νησὶ, βίνινε̱ ἐ σ̈ε̱ρόνιθ̈νε̱.

10. Ε ἀτὰ νὰ ντεῤῥούανε̱ νάβετ μὲ σ̈ιούμε̱ ντέῤῥε, ἐ δὲ κοὺρ δὲσ̈μ τὲ̱ χ̇ίγε̱μ ντὲ̱ καρὰβ, νὰ προύνε̱, Ϝίθ' ἀτὸ κ̇ὲ̱ νὰ δούχ̇ισ̈νε̱,

11. Ε πὰς τρὲ μούαγετ χ̇ίτιμ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ καρὰβ Ἀλεξανδρινὸ, κ̇ὲ διμερὸν ντὲ̱ νησὶ μὲ Π̇αντιέρε̱ τὲ̱ Διοσκούρε̱βετ.

12. Ε σι ζ̇ρίτμ ντὲ̱ Συρακούσε̱, κε̱ντρούαμ ἀτγὲ τρὶ δίτ.

13. Ε ἀτέγε ἔρδμ ῥότουλε̱ ἄνε̱σε̱ ἐ ἀῤῥίγτιμ ντὲ̱ Ῥήγιο· ἐ σι σ̈κότ ν̇ιὲ̱ δίτε̱ μὲ τὲ̱ φρίγτουρε̱ τὲ̱ νοτίσε̱, τὲ̱ δίτε̱νε̱ δίτε̱ ἔρδμ ντὲ̱ Ποτιόλε̱,

14. Ε Ϝὲμ ἀτγὲ βε̱λάζε̱ρ, ἐ νὰ οὐ λιούτνε̱ τὲ̱ μπέτεσ̈ιμ ἀτγὲ μπὰ τὰ σ̈τάτε̱ δίτ· ἐ κε̱σ̈τοὺ ἀτέγε ἔρδμ ντὲ̱ Ῥώμ.

15. Ε δὲ ἀτγὲ σι διϜιούανε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ τ' ἄρδουριτε̱ τάνε̱, δούαλε̱ τὲ̱ νὰ πρίτνε̱ νέβετ γγέρα ντὲ̱ φόρο τ' Απίουτ, ἐ ντὲ̱ τρί ταβέρνα κ̇ε̱τὰ σι ἱ πὰ Παύλουα, ἐφχαριστήσι Πε̱ρντίνε̱, ἐ μόῤῥι θάῤῥος.

16. Ε κοὺρ ἔρδμ ντὲ̱ Ῥώμ, Εκατοντάρχου δὰ τὲ̱ χαψόσουριτε̱ τὲ ἱ πάρι ἱ ἀσκέριτ· ἐ Παύλοσε̱ ἱ δάνε̱ οὔρδερ τὲ̱ ῥὶγ βέτζε̱, μὲ ἀτὲ̱ τρὶμ κ̇ὲ̱ ἐ ῥούαν ἀτέ̱.

17. Ε Ϝιάου πὰς τρὶ δ̈ίτετ τὲ̱ θε̱ῤ-

κάλεσεν ὁ Παῦλος τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· καὶ ἀφοῦ συνῆλθον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον πράξας εἰς τὸν λαὸν, ἢ εἰς τὰ ἔθιμα τὰ πατρῷα, παρεδόθην ἐξ Ἱεροσολύμων δέσμιος εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·

18. Οἵτινες ἀφοῦ μὲ ἀνέκριναν, ἤθελον νὰ μὲ ἀπολύσωσι, διότι οὐδεμία αἰτία θανάτου ὑπῆρχεν ἐν ἐμοί.

19. Ἐπειδὴ δὲ ἀντέλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἠναγκάσθην νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν Καίσαρα· οὐχὶ ὡς ἔχων νὰ κατηγορήσω κατά τι τὸ ἔθνος μου.

20 Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν σᾶς ἐκάλεσα διὰ νὰ σᾶς ἴδω καὶ ὁμιλήσω· διότι ἕνεκα τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ φορῶ ταύτην τὴν ἅλυσιν.

21. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα ἐλάβομεν περὶ σοῦ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε ἐλθών τις ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι κακὸν περὶ σοῦ.

22. Ἐπεθυμοῦμεν δὲ νὰ ἀκούσωμεν παρὰ σοῦ τί φρονεῖς· διότι περὶ τῆς αἱρέσεως ταύτης εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

23. Καὶ ἀφοῦ διώρισαν εἰς αὐτὸν ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτὸν πολλοὶ εἰς τὸ κατάλυμα· εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε διὰ μαρτυριῶν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπειθεν αὐτοὺς εἰς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τε τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας.

24. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐπείθοντο εἰς τὰ λεγόμενα, ἄλλοι δὲ ἠπίστουν.

25. Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀνεχώρουν, ἀφοῦ ὁ Παῦλος

ρὶτ Παύλουα ἀτὰ κε κένε τε πάρρε ντε τζιφοὺτ· ε σὶ οὺ μπεγιόδε ἀτὰ, οὺ θὸσ' ἀτοῦρε· ὦ νιέρεζ βελάζερ, οὔνε ντόνε σε νούκε πέρρα ντονιε πούνε κόντρε λαόϊτ ἃ κόντρε ἀδέτεβετ σε πaπαλάρεβετ, με δάνε λίδουρε γκὰ Ἱερουσαλίμι ντε δούαρ τε Ρωμάνεβετ.

18. Ε ἀτὰ σὶ με ξετάξνε, δούαϊγνε τε με λεσιόϊγνε, σε νούκε Fένε ντονιε φάϊγ πὲρ βδέκεγε τὲκ οὔνε.

19. Μὰ σὶ ρίγνε τζιφούτε κόντρε, οὺ στρεγγούατζε τε θέρρες Καίσαρινε· γιὸ σε κέσε πὲρ τε καλεζούαρε Fε φυλίνε τίμε.

20. Ε πὲρ κετε σεπὲπ ἀδὰ κερκόβα οὔνε τοῦ σιόχ γιούβετ, ε τοῦ κουβεντόϊγ· σε ψε οὔνε πὲρ σπερέσε τ' Ἰσραήλητ γιὰμ λίδουρε μὲ κετε ζιντζίρ.

21. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θὸν' ἀτίγ· νέβετ ἃς κάρτερα μούαρρμ γκὰ Ἰουδαία πὲρ τίγ· ἃς ντονιε γκὰ βελάζεριτε ἔρδι ε νὰ θὰ ἃ νὰ κουβεντόϊ Fε τε κέϊκ πὲρ τίγ.

22. Πὸ δούαμε τε διFιόγεμε πρέϊγ τέγε ἀτὸ κε κὲ ντὲρ μεντ· σε ψε σὰ πὲρ κετε αἰρὲς νὰ ε δίμε κε ντε τζδὸ βεντ φλιάσενε κόντρε πὲρ τέ.

23. Ε σὶ ἰ διορίσνε ἀτίγ νιε δίτε βάνε τὲκ ἀϊ ντε στεπὶ σιούμε· ε ξηγὶς μπὰ τὰ ε δεφτόν μπρετερὶν' ε Περντίσε, ε οὺ μπουσ' ἀτούρε κόκενε πὲρ Ἰησούνε, γκὰ νόμι ε Μωϋσίοοτ, ε δὲ γκὰ προφήτε, κε ντε μεγγὲς, ε γγέρ μπρέμανετ.

24. Ε τζὰ πεσόϊγνε μπὰ τὸ κε θὸσ, ε τζὰ νούκε πεσόϊγνε.

25. Ε σὶ σκένε μπὲ νιε μεντ νιέρὶ με γιάτερινε, ἰκεϊγνε τοὺκ' ε θέ-

εἶπεν ἕνα λόγον, ὅτι καλῶς ἐλάλησε τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου,

26. Λέγον, «Ὕπαγε πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὲ, Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει.

27. Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν· μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.»

28. Γνωστὸν λοιπὸν ἔστω εἰς ἐσᾶς, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ θέλουσιν ἀκούσει.

29. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἀνεχώρησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἔχοντες πολλὴν συζήτησιν πρὸς ἀλλήλους.

30. Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐν ἰδιαιτέρᾳ μισθωτῇ οἰκίᾳ· καὶ ἐδέχετο πάντας τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν,

31. Κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

νε̱ Παύλουα ν̇ιὲ̱ φγιάλε̱, σὲ μίῥῥε̱ θὰ Σ̇ε̱ΐνγτι Σ̇πὶρτ μὲ ἀνε̱ τὲ̱ προφήτητ Ησαΐουτ μπὲ π̇απ̇αλάρε̱ τούαΐγ.

26. Κοὺρ θὰ· χάΐγδ̇ε ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ λαὸ, ἐ θούαγιου· μὲ 6έσ̈ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ διϜιόνι, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ μὸς κουπε̱τόνι, ἐ μὲ σὶ δ̇ὸ τὲ̱ σ̈ίχνι, ἐ δὸ τὲ̱ μὸς ν̇ίχνι.

27. Σὲ ψὲ̱ οὐ ντρὰσ̈ ζέ̱με̱ρα ἐ κ̇ε̱τὶγ λαόϊτ, ἐ μὲ 6έσ̈ε̱ ῥε̱ντε̱ διϜιούανε̱. ἐ σὶτ' ἐτοῦρε ἰ μπίλνε̱· τὲ̱ μὸς ντόδετε̱ τὲ̱ σ̈ιόχ̇ε̱νε̱ μὲ σὶ, ἐ τὲ̱ δ̇ιϜιόγε̱νε̱ μὲ 6έσ̈ε̱, ἐ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ κουπε̱τόγε̱νε̱, ἐ τὲ̱ κθένενε̱, ἐ τὶ σ̈ε̱ρόϊγ ἀτά.

28. Δ̇ιϜιόνι ἀδὰ γιούβετ κ̇ὲ̱ ντὲ̱ χυλίρα τὲ̱ τγιέρα οὐ δ̇ε̱ρϜούα σ̈πε̱τίμι ἰ Περντίσε̱, ἐ ἀτὰ δ̇ὸ τὰ δ̇ιϜιόγε̱νε̱.

29. Ε σὶ θὰ ἀ! κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱, ἴκνε̱ πρέϊγ σὶ τζιφούτε̱, τούκ' ἐ π̇έ̱νε̱ σ̈ιούμε̱ κιάρτε̱ ν̇ιέ̱ρι μὲ γιάτε̱ρινε̱.

30. Ε Παύλοοα μπέτι ἀτγὲ πλιὸτ δ̇ὶ 6γιὲτ, ντὲ̱ σ̈τε̱π! κ̇ὲ̱ πὰτ μὲ κηρὰ, ἐ πρὶτ Ϝίθ' ἀτὰ κ̇ὲ̱ 6ίγνε̱ τὲκ ἀ̈ί

31. Τούκ' ἐ κυρύξουρε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱, ἐ τούκ' ἐ διδάξουρε̱ πούνε̱τ' ἐ Ζότιτ Ιησούϊτ Χριστόϊτ, μὲ τζδ̇ὸ ἐλεφτερὶ, ἐ πὰ ντον̇ιὲ̱ μποδ̇ί.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

ΚΕΦ. ά.

ΠΑΥΛΟΣ, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσκεκλημένος ἀπόστολος, κεχωρισμένος διὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ,

2. (Τὸ ὁποῖον προϋπεσχέθη διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἁγίαις γραφαῖς,)

3. Περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ ὅστις ἐγεννήθη ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα,

4. Καὶ ἀπεδείχθη Υἱὸς Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἁγιωσύνης, διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,

5. Διὰ τοῦτο ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως πάντων τῶν ἐθνῶν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

6. Μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶσθε καὶ σεῖς, προσκεκλημένοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7. Πρὸς πάντας τοὺς ὄντας ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοὺς τοῦ Θεοῦ, προσκεκλημένους ἁγίους, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν, διότι ἡ πίστις σας κηρύττεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ·

9. Ἐπειδὴ μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον λατρεύω διὰ τοῦ πνεύματός μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱ-

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΪΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΡΩΜΑΝΕ̱

Κρίε Επάρε̱. ά. 1.

Παύλουα ῥόπι ἰ Ιησοῦ Χριστόϊτ, κ̇ὲ̱ κιούχαετε̱ ἀπόστολ ἰ σ̈κιούαρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ κηρύξουρε̱ Οὐγγίλν᾽ ἐ Περντίσε̱.

2. (Ατὲ̱ κ̇ὲ̱ πὰτ τάξουρε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα μὲ ἄνε̱ τὲ̱ προφήτετ ντὲ̱ κάρτε̱ρα τὲ̱Σ̈ε̱ΐνγτε̱ρούαρα.)

3. Πὲ̱ρ τὲ̱ π̇ίῤῥ᾽ ἐτὶγ· (κ̇ὲ̱ μόῤῥι κοὺρμ ἐ οὐ λὲ γκὰ φάῤῥα ἐ Δαβίδιτ.

4. Κὲ̱ οὐ δ̇ε̱φτούα Π̇ίῤῥ Περντίε μὲ φουκὶ τὲ̱ τὶγ, σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τε̱ Σ̈πίρτι σ̈ε̱ΐνγτε̱ρίσε̱ πὲ̱ρ τὲ γγιάλτουρε̱ γκὰ τὲ̱ β̇δέκουριτε̱,) Ιησοῦ Χριστόϊτ Ζότιτ σόνε̱.

5. (Μὲ ἄνε̱ τὲ̱ τὶγ μούαῤῥμ δουρε̱τὶ ἐ τὲ̱ δ̇ε̱ρϜούαρε̱ μπὲ̱ Ϝίθε̱ φυλήρα κ̇ὲ̱ τὲ̱ δ̇ιϜιόγε̱·ὲ̱ ντὲ̱ π̇έσε̱ τὲ̱ ε̱̈με̱ῤῥιτ σε̱τίγ.

6. Ε ντὲ̱ μὲτ τ᾽άτοῦρε γίνι ἐ δὲ γιούβετ τὲ̱ θύῤῥτουρε̱ γκὰ Ιησοῦ Χριστόϊ.)

7. Μπὲ̱ Ϝίθ᾽ ἀτὰ κ̇ὲ̱ Ϝε̱ντενε̱ ντὲ̱ Ρὼμ, τὲ̱ δ̇άσ̈ιουριτ᾽ ὲ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ κιούχαενε̱ Σ̈ε̱ΐνγτόρε̱· δουράτε̱ μπὲ̱ γιοὺ, ἐ δὲ πάϊκ̇ γκὰ Περντία π̇απ̇άϊ ἴνε̱, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ.

8. Πρωτοπάρε̱ λε̱δ̇δόϊγ Περντίνε̱ τίμε μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ πὲ̱ρ Ϝίθε̱ γιούβετ, σὲ ψὲ π̇έσα γιούαϊγ δ̇ιϜιόνε̱τε̱ μπὲ̱ Ϝίθε̱ π̇ότε̱.

9. Σὲ μαρτὺρ ε̱̈σ̈τε̱ Περντία ἴμε̱, κ̇ὲ̱ οὔνε̱ ἰ λιούτεμ μὲ Ϝίθε̱ Σ̈πὶρτ, μπὲ̱ τὲ̱ βχγγελίσουρε̱ τὲ̱ π̇ίῤῥιτ σὲ̱

οῦ αὐτοῦ, ὅτι ἀδιαλείπτως σᾶς ἐνθυμοῦμαι,

10. Δεόμενος πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου ν' ἀξιωθῶ ἤδη ποτὲ διὰ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς.

11. Διότι ἐπιποθῶ νὰ σᾶς ἴδω, διὰ νὰ σᾶς μεταδώσω χάρισμά τι πνευματικὸν πρὸς στήριξιν ὑμῶν·

12. Τοῦτο δὲ εἶναι, τὸ νὰ συμπαρηγορηθῶ μεταξύ σας διὰ τῆς κοινῆς πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

13. Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις ἐμελέτησα νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, (ἐμποδίσθην ὅμως μέχρι τοῦδε,) διὰ νὰ ἀπολαύσω καρπόν τινα καὶ μεταξύ σας, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν.

14. Χρεώστης εἶμαι πρὸς Ἕλληνάς τε καὶ βαρβάρους, σοφούς τε καὶ ἀσόφους·

15. Οὕτω πρόθυμος *εἶμαι*, τὸ κατ' ἐμὲ, νὰ κηρύξω τὸ Εὐαγγέλιον καὶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἐν Ῥώμῃ.

16. Διότι δὲν αἰσχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ εἶναι δύναμις Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα, Ἰουδαῖόν τε πρῶτον καὶ Ἕλληνα·

17. Διότι δι' αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζήσει ἐκ πίστεως. »

18. Διότι ὀργὴ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, οἵτινες κατακρατοῦσι τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ.

19. Ἐπειδὴ ὅ,τι δύναται νὰ γνωρισθῇ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερὸν ἐν αὐ-

τὶγ, κὲ̱ οὖνε̱, κουρδὸ οὐ κουϊγτόνεμ γιούβετ.

10, Τούκ, ε̉ λιούτουρε̱ Fίθε̱ νε̱ ντε̱ τε̱ φάλλτουρε̱ τὶμ ντε̱ κιόφτε̱ ντονιε̱ χέρε̱ δὸ τε̱ πέϊγ οὖδε̱ τε̱ μπάρε̱ πε̱ρ ε̱̃μερρ̇ τε̱ Ζότιτ, τε̱ βὶγ ντε̱ρ γιού.

11. Σὲ ψὲ κὰμ ὄιούμε̱ δε̱ὄε̱ρὶμ τοῦ ὄιδχ γιούβετ, κε̱ τοῦ ἆπ ντονιε̱ δουρε̱τὶ τε̱ Σ̃πίρτιτ, πε̱ρ τε̱ στερεόσουρε̱ γιούβετ.

12. Ε κε̱γιὸ ε̱̃ὄτε̱ τε̱ παρηγορίσεμ πάὄκε̱ μὲ γιούβετ πε̱ρ πέσε̱ κε̱ κέμι πάὄκε̱ τούαϊγνε̱· ε̉ δὲ τίμενε̱.

13. Ε δούα τὰ δίγι γιούβετ ὦ βε̱λάζε̱ρ, σὲ αἰούμε̱ χέρε̱ πέ̱ῤῥα νιγὲτ τε̱ βίγε̱ ντε̱ρ γιούβετ, (ε̉ οὐ μποδὶτζε̱ γγέρα τε̱ σότμενε̱) κε̱ τε̱ κὲμ ε̉ δὲ μπε̱ γιούβετ ντονιε̱ τε̱ μπρόδουρε̱, σὶ ε̉ δὲ ντε̱ τε̱ τγιε̱ρατε̱ φυλίρα.

14. Ε γιὰμ κορτζλὶ Ελλήνε̱βετ ε̉ δὲ Βαρβάρε̱βετ, σοφόβετ, ε̉ δὲ σε̱ μάῤῥε̱βετ,

15. Κε̱ὄτοὺ σὰ κε̱ μοῦντ γιὰμ Fατὶ τε̱ κηρὺξ *Οὐγγίλε̱* ε̉ δὲ ντε̱ γιούβετ κε̱ γίνι ντε̱ Ῥώμ.

16. Σὲ ψὲ νούκε̱ τουρπε̱ρόνεμ πε̱ρ Οὐγγίλ τε̱ Κρίὄτιτ· σὲ αἶ ε̱̃ὄτε̱ φουκὶ ε̉ Περντίσε̱ πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ ὄπε̱τὶμ μπε̱ τζίλλε̱ δὸ κε̱ πεσὸν, πε̱ρπάρα Τζιφούτιτ, ε̉ παστάγε Ελλήνητ,

17. Σὲ ψὲ τε̱ δρεϊγτε̱τε̱ (Fιούκι) ε̉ Περντίσε̱ δε̱φτόνετε̱ μὲ ἄνε̱ τὰ τὶγ (Οὐγγίλιτ) πέσε̱ μπε̱ πέσε̱· σὶ κούντρ' ε̱̃ὄτε̱ ὄκρούαρε̱· Ι δρέϊγτι γκὰ πέσα δὸ τε̱ ῥόγε̱.

18. Σὲ ψὲ τζφάκετε̱ οὐρFὶ ε̉ Περντίσε̱ γκὰ Κίελι κόντρε̱ τζδὸ ἀσοβίσε̱ ε̉ ἀδικίσε̱ νιέρε̱ζετ ἀτοῦρε κε̱ μπάγε̱νε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱ ντ' ἀδική.

19. Σὲ ψὲ ἀτε̱ κε̱ μοῦντ νιερίου τε̱ νιόχε̱ πε̱ρ Περντίνε̱, ε̱̃ὄτ' ε̉ τζφά-

τοῖς· διότι ὁ Θεὸς ἐφανέρωσε τοῦτο πρὸς αὐτούς.

20. Ἐπειδὴ τὰ ἀόρατα αὐτοῦ βλέπονται φανερῶς ἀπὸ κτίσεως κόσμου νοούμενα διὰ τῶν ποιημάτων, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ θειότης, ὥστε αὐτοὶ εἶναι ἀναπολόγητοι.

21. Διότι γνωρίσαντες τὸν Θεὸν, δὲν ἐδόξασαν ὡς Θεὸν, οὐδὲ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.

22. Λέγοντες ὅτι εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν.

23. Καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ εἰς ὁμοίωμα εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν.

24. Διὰ τοῦτο καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, ὥστε νὰ ἀτιμάζωνται τὰ σώματα αὐτῶν μεταξὺ αὐτῶν.

25. Οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ψεῦδος, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν μᾶλλον παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅστις εἶναι εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

26. Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· διότι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν·

27. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἀφήσαντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς γυναικὸς, ἐξεκαύθησαν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, πράττοντες τὴν ἀσχημοσύνην, ἄρσενες εἰς ἄρσενας, καὶ ἀπολαμβάνοντες εἰς

κιουρε μπε τὰ· σε Περντία γιοῦ ἀδεφτόϊ ἀτοῦρε.

20. Σε ψε πούνετε τε πὰ δούκουρα τε σάγε κε κοὺρ οὐ πὲ ποτα, δούκενε με μεντ ντε πούνερα τε πέρρα, ε δε φουκία εσάϊγ ε πὰ σόσουρα, ε δε τε κένετ' ε Περντίσε τε βέτεχεσε, κε τε μὸς μούντγενε ἀτὰ τε περFέFενε.

21. Σε ψε ντόνε σε ε νιόχνε Περντ ίνε, νούκ ε ντερρούανε σι Περντὶ, ἃ τὰ ἐφχαριστίσνε, πὸ οὐ μαρρούανε ντε μεντ τε τοῦρε, ε οὐ ἐρετζούα ε πὰ μέντια ζέμερ' ἀτοῦρε.

22. Τούκ' ε θένε σε γιάνε σοφὸ, οὐ μαρούανε.

23. Ε κεμπίενε ντέρρ' ε Περντίσε Fιάλε με κόνε νιερίουτ κε πρίσετε, ε τε ζόιFετ ε τε κάφσεβετ με κάτερ κέμπε, ε τε Fερπίνιετ.

24. Πρὰ ἀντάϊγ ι λιὰ ἀτὰ Περντία ντε δεσερίμ τε ζέμερεσε τοῦρε ντε τε πεFέρε, κάκε σὰ τε τουρπερόνενε κούρμετ' ἐτοῦρε μπὰ τά.

25 Κετὰ κεμπίενε τε βερτέτεν' ε Περντίσε ντε Fενιέσστρε, ε ντερούανε ε γιού φάλλε δέουτ με σιούμε σε ἀτὶγ κε πέρι δένε, κε αἲ ἔστε ι πεκούαρε γέτε πὰς γέτετ· με τε βερτέτα.

26. Πρὰ ἀντάϊγ ι δὰ ἀτὰ Περντία ντε μουντίμε τε ντίερα, σε ψε Fρὰτ' ἐτοῦρε τάξνε κε κε βένε γκὰ φύσι, ε κεμπιένε ντ' ἀταξὶ τε παραφύσιτ.

27. Κεστοὺ ε δε μέσκιουϊκτ' ἐτοῦρε σι λιάνε τε πασκούαριτ' ε φύσιτ σε Fρούασε, οὐ δόFνε ντ' ορέξ τε τοῦρε νιέρι μπε γιάτερινε, τούκ' ε πέρρε τούρπνε μέσκιουγτε μπε μέσκιουγ ε μούαρρε πάFενε κε οὐ δού-

ἑαυτοὺς τὴν πρέπουσαν ἀντιμισθίαν τῆς πλάνης αὐτῶν.

28. Καὶ καθὼς ἀπεδοκίμασαν τὸ νὰ ἔχωσιν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ὥστε νὰ πράττωσι τὰ μὴ πρέποντα·

29. Πλήρεις ὄντες πάσης ἀδικίας, πορνείας, πονηρίας, πλεονεξίας, κακίας· γέμοντες φθόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας·

30. Ψιθυρισταὶ, κατάλαλοι, μισόθεοι, ὑβρισταὶ, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευρεταὶ κακῶν, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς,

31. Ἀσύνετοι, παραβάται συνθηκῶν, ἄσπλαγχνοι, ἀδιάλλακτοι, ἀνελεήμονες·

32. Οἵτινες, ἐνῷ γνωρίζουσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὅτι οἱ πράττοντες τὰ τοιαῦτα εἶναι ἄξιοι θανάτου, οὐχὶ μόνον πράττουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν εἰς τοὺς πράττοντας.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΔΙΑ τοῦτο ἀναπολόγητος εἶσαι, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὅστις κρίνεις· διότι εἰς ὅ,τι κρίνεις τὸν ἄλλον, σεαυτὸν κατακρίνεις· ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ πράττεις *σὺ* ὁ κρίνων.

2. Ἐξεύρομεν *δὲ ὅτι* ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐναντίον τῶν πραττόντων τὰ τοιαῦτα.

3. Καὶ νομίζεις τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, σὺ ὁ κρίνων τοὺς πράττοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ πράττων αὐτὰ, ὅτι θέλεις ἐκφύγει τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ;

χαεῒγ τε̱ ϝε̱νιέὄτρε̱σε̱ τοῦρε μπε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τοῦρε.

28. Ε σι κούντρε̱ νούκε̱ δέὄνε̱ τε̱ νίχνε̱ Περντίνε̱, ι̇ δα ατὰ Περντία ντε̱ νιε̱ με̱ντ τε̱ κέκ, κε̱ τε̱ πε̱γε̱νε̱ πούνε̱ρα κε̱ σκάνε̱ οῦδε̱.

29. Πλιοτ μὲ τζδὸ φάρε̱ τε̱ ὅτρέμπε̱ρε̱, μὲ κουρβε̱ρὶ, δγιαλε̱ζὶ, λιακε̱μὶμ, τε̱ κέκε· πλιοτ μὲ ζηλὴ, μὲ βρέϊλε̱, μὲ λιάρτε̱, μὲ ϝε̱νιέὄτρε̱, μὲ δινακε̱ρί.

30. Μουρμουνιάρε̱, κορκοσούρε̱, ἀρμίκτ' ὲ Περντίσε̱ φγιάλε̱ λιϝ, μαγρούρε̱, τε̱ πὰ πε̱γεντίσουρε̱, σοφὸ ντε̱ τε̱ ϝέτουρε̱ τε̱ σε̱ κέκεσε̱. τε̱ πὰ πίντουρε̱ ντε̱ πε̱ρίνγ.

31. Τε̱ μάρρε̱, τε̱ πὰ πάτουρε̱ νιε̱ κὄϊλ, τε̱ πὰ λεΐγμοσύν.

32. Κε̱τὰ ντόνε̱ σὲ ὲ νιόχνε̱ ϝιούκν' ὲ Περντίσε̱, (σὲ ατὰ κε̱ πε̱γε̱νε̱ κε̱τὸ γιάνε̱ τε̱ ζότε̱ πε̱ρ βδέκε̱γε̱,) γιὸ βέτε̱με̱ ατὰ ι̇ πε̱γε̱νε̱, πὸ ὲ δὲ μπούργε̱νε̱ ατὰ κε̱ ι̇ πε̱γε̱νε̱.

Κρίε Εδίτε̱. β. 2.

Αντάγε γὲ ι̇ πὰ πε̱ρϝέϝιουρε̱, ὦ νιερὶ, τζίλι δὸ γὲ τι κε̱ ϝιουκὸν, σὲ φὲ τὲκ ϝιουκὸν τγιέτε̱ρινε̱, δε̱με̱τὸν βέτε̱χενε̱ τε̱ντε· σὲ τι κε̱ ϝιουκὸν, τε̱ τίλιατε̱ πε̱ν.

2. Νταὄτι νὰ ὲ δίμε̱ κε̱ ε̱ὄτε̱ ϝιούκι ι̇ Περντίσε̱, σι κούντρ' ε̱ὄτ' ὲ βε̱ρτέτα κόντρ' ατοῦρε κε̱ πε̱γε̱νε̱ τε̱ τίλιατε̱.

3. Ε με̱ντόνε̱ τι κε̱τε̱, ὦ νιερὶ, κε̱ ϝιουκὸν ατὸ κε̱ πε̱γε̱νε̱ τε̱ τίλιατε̱, ὲ κε̱ πε̱ν ατὰ βέτε̱, σε̱ δὸ τε̱ ὅπε̱τότζ' τὶγ γκὰ ϝιούκι ι̇ Περντίσε̱.

4. Ἢ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς μακροθυμίας, ἀγνοῶν ὅτι ἡ χρηστότης τοῦ Θεοῦ σὲ φέρει εἰς μετάνειαν;

5. Διὰ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις εἰς σεαυτὸν ὀργὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ,

6. ὅστις θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ·

7. Εἰς μὲν τοὺς ζητοῦντας δι' ὑπομονῆς ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν, ζωὴν αἰώνιον·

8. Εἰς δὲ τοὺς φιλονείκους καὶ ἀπειθοῦντας μὲν εἰς τὴν ἀλήθειαν, πειθομένους δὲ εἰς τὴν ἀδικίαν, *θέλει εἶσθαι* θυμὸς καὶ ὀργὴ,

9. Θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ ἐργαζομένου τὸ κακὸν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος·

10. Δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη εἰς πάντα τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθὸν, Ἰουδαῖόν τε πρῶτον καὶ Ἕλληνα.

11. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι προσωληψία παρὰ τῷ Θεῷ·

12. Διότι ὅσοι ἡμάρτησαν χωρὶς νόμου, θέλουσι καὶ ἀπολεσθῇ χωρὶς νόμου· καὶ ὅσοι ἡμάρτησαν ὑπὸ νόμον, θέλουσι κριθῇ διὰ νόμου,

13. (Διότι δὲν *εἶναι* δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ νόμου θέλουσι δικαιωθῆ.

14. Ἐπειδὴ ὅταν οἱ ἐθνικοὶ, οἱ μὴ ἔχοντες νόμον, πράττωσιν ἐκ

4. Α ξεντεῤῥὸν τε̱ μίῤῥατ' ε̇ ὅϊιούμα τὰ σάϊγ, ε̇ δουρίμνε̱, ε̇ τε̱ πρίτουριτε̱, ε̇ νούκ' ε̇ δὶ κ̇ε̱ τε̱ π̇ούτε̱τ' ε̇ Περντίσε̱ τε̱ χ̇έϊκ̇ τὶγ ντε̱ μετανή;

5. Μὰ τὶ μὲ ζε̱με̱ρε̱νε̱ τε̱ντε̱ τε̱ πὰ κθίερε̱νε̱, ε̇ μὲ κόκ̇ε̱νε̱ τε̱ντε τε̱ ρε̱ντε̱, μπε̱γὲδ μπε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τε̱ντε οὐρϜὶ ντε̱ δίτε̱ τ' οὐρϜίσε̱ ε̇ κοὺρ δὸ τε̱ τζφάκετε̱ Ϝιούκι ἰ δρέϊγτε̱ ἰ Περντίσε̱.

6. Κε̱ ἀτ δὸ τε̱ ἄπε̱ ντε̱ τζίλι δὸ σὶ κούντρε̱ κὰ πουνούαρε̱.

7. Μπὰ τὰ κ̇ε̱ μὲ δουρὶμ τὲκ π̇ε̱ϊγνε̱ πούνε̱τ' ε̇μίῤῥα, κ̇ε̱ρκόϊγνε̱ λε̱βδὶμ ε̇ ντε̱ρ ε̇ τε̱ πὰ βδέκουρε̱, (δὸ τάπε̱) γέτε̱ σε̱ πὰ σόσουρε̱.

8. Μὰ μπὰ τὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ ἔϜρε̱ ε̇ νούκ̇ε̱ οὔνιενε̱ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱, πὸ οὔνιενε̱ ντε̱ τε̱ ὅτρε̱μπε̱ρε̱, δὸ τε̱ γέτε̱ τὲ ζε̱με̱ρούαρε̱ ε̇ δὲ οὐρϜί.

9. Ϝουτζὶμ ε̇ δὲ ὅτρε̱γγὶμ μπε̱ τζδὸ Ὅπὶρτ τὰ τὶγ νιερίουτ κ̇ε̱ π̇ε̱ν τε̱ κ̇έκενε̱, Τζιφοὺτ ε̇ παὅτάγε̱ Ελλήν.

10. Ε λε̱βδὶμ ε̇ ντὲῤῥ ε̇ δὲ παϊκ̇ μπε̱ τζίλινε̱ δὸ κ̇ε̱ π̇ε̱ν τε̱ μίῤῥε̱νε̱, μπε̱ Τζιφούτνε̱ πρωτοπάρε̱, ε̇ παστάγε̱· μπε̱ Ελλήνε̱.

11. Σὲ ψὲ πε̱ρπάρα Περντίσε̱ σε̱ὅτε̱ τε̱ ζϜιέδουρε̱ τε̱ μάδιτ, ἃ τε̱ βόϜε̱λιτ.

12. Σὲ ψὲ Ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ φε̱γίενε̱ πὰ νὸμ, δὸ τε̱ χουμπάσε̱νε πὰ νὸμ· ε̇ Ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ φε̱γίενε̱ κοὺρ κὲ νὸμ, γκὰ νόμι δὸ τε̱ δε̱με̱τόνενε̱.

13. (Σὲ ψὲ γιὸ ἀτὰ κ̇ε̱ ντίεϊγνε̱ νόμνε̱ γιάνε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, πὸ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇ε̱γε̱νε̱ σὶ κούντρε̱ ὅκρούαν νόμι δὸ τε̱ π̇ε̱νενε̱ τε̱ δρέϊγτε̱.

14. Σὲ ψὲ κοὺρ φυλίτ' ε̇ τγιέρα κ̇ε̱ σκάνε̱ νὸμ, π̇ε̱γε̱νε̱ βε̱τίουτ πού-

φύσεως τὰ τοῦ νόμου, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, εἶναι νόμος εἰς ἑαυτούς·

15. Οἵτινες δεικνύουσι τὸ ἔργον τοῦ νόμου γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔχοντες συμμαρτυροῦσαν τὴν συνήδεισιν αὐτῶν, καὶ τοὺς λογισμοὺς κατηγοροῦντας, ἢ καὶ ἀπολογουμένους μεταξὺ ἀλλήλων).

16. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου.

17. Ἰδοὺ, σὺ ἐπονομάζεσαι Ἰουδαῖος, καὶ ἐπαναπαύεσαι εἰς τὸν νόμον, καὶ καυχᾶσαι εἰς τὸν Θεόν,

18. Καὶ γνωρίζεις τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ διακρίνεις τὰ διαφέροντα, διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου·

19. Καὶ ἔχεις πεποίθησιν εἰς σεαυτὸν, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,

20. Παιδευτὴς ἀφρόνων, διδάσκαλος νηπίων, ἔχων τὸν τύπον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ.

21. Ὁ διδάσκων λοιπὸν ἄλλον σεαυτὸν δὲν διδάσκεις; ὁ κηρύττων νὰ μὴ κλέπτωσι, κλέπτεις;

22. Ὁ λέγων νὰ μὴ μοιχεύωσι, μοιχεύεις; ὁ βδελυττόμενος τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖς;

23. Ὁ καυχώμενος εἰς τὸν νόμον, ἀτιμάζεις τὸν Θεὸν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου;

24. Διότι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐξ αἰτίας σας βλασφημεῖται μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον.

25. Ἐπειδὴ ὠφελεῖ μὲν ἡ περιτομὴ, ἐὰν ἐκτελῇς τὸν νόμον· ἐὰν ὅμως εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομή σου ἔγεινεν ἀκροβυστία.

26. Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἀπερίτμητος

νε̱τ' ὲ νόμιτ, κ̇ε̱τὰ ντόνε̱ σὲ σκάνε̱ νὸμ, γιάνε̱ νὸμ ντε̱ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε.

15. Κε̱τὰ δε̱φτόγε̱νε̱ πούνε̱ν' ὲ νόμιτ ö̈σκρούχρε̱ ντε̱ ζέμε̱ρα τε̱ τοῦρε, σὲ ψὲ δε̱φτὸν φίκιρι ἰ τοῦρε, ἐ λογισμότ' ἐτοῦρε ö̈σιάγε̱νε̱ ν̇ιε̱ρι γιάτε̱ρινε̱, ἀ ἐ δὲ πε̱ρϝέϝενε̱·)

16. Μπὰ τε̱ δίτε̱ κοὺρ δὸ τε̱ ϝιουκόγε Περντία τε̱ φö̈έχουρατ' ἐ ν̇ιέρε̱ζετ, μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησοῦ Χριστόιτ, σὶ κούντρε̱ ε̱̈στε̱ Οὐγγίλι ἴμ.

17. Ε ντε̱ö̈τε̱ κ̇ε̱ τὶ κιούχαε Ιουδαῖο, ἐ πρε̱χ̇ε̱ μπε̱ νὸμ, ἐ μποῦῤῥε μπε̱ Περντίνε̱,

18. Ε ν̇ιὲχ θελήμε̱ν' ἐσάϊγ, ἐ γὲ διδάξουρε̱ γκὰ νόμι ἐ ö̈κιούαν ἀτε̱ κ̇ε̱ τε̱ βε̱γέν.

19. Ε κ̇ε̱ βέτε̱χ̇ενε̱ τε̱ντε σὲ οὐ δ̇ε̱φτὸν οὔδε̱νε̱ βέρπ̇ε̱ρετ, ἐ γὲ δ̇ρὶτ, ἐ ἀτοῦρε κε̱ γιάνε̱ ντ' ἐρε̱σίρε̱,

20. Σ̈κάλε̱ τε̱ σε̱ μάῤῥε̱βετ, δασκὰλ τε̱ φόö̈νιε̱βετ, ἐ ἀΐ κ̇ε̱ κὲ φάκενε̱ τε̱ σε̱ ν̇ιόχουριτ ἐ τε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ ντε̱ νόμ.

21. Τὶ ἀδὰ κ̇ε̱ μψὸν τγιάτε̱ρινε̱, νούκ̇ε̱ μψὸν βέτε̱χ̇ενε̱ τε̱ντε; τὶ κ̇ε̱ διδὰξ τε̱ μὸς βγιέδε̱νε̱, βγιέδ;

22. Τὶ κε̱ θούα μὸς κουρβε̱ρόνι, κουρβε̱ρόν; τὶ κ̇ὲ Ιδόλατε̱ ε̱̈πε̱ρ τε̱ ντγιέτα, π̇ε̱ν Ιεροσυλί;

23. Τὶ κ̇ε̱ μποῦρε ντε̱ νὸμ, ξεντεῤῥὸν Περντίνε̱ μὲ τε̱ σκέλτουρε̱ τε̱ νόμιτ;

24. Σὲ ε̱̈με̱ῤῥ' ἰ Περντίσε̱ πε̱ρ σεπ̇ὲπ τούαϊγ ö̈σιάχ̇ετε̱ ντε̱ τε̱ τγιέρατε̱ φυλίρα, σὶ κούντρ' ε̱̈ö̈τε̱ ö̈σκρούαρε̱.

25. Σὲ ψὲ περιτομία βε̱γὲν ντε̱ π̇έ̱φτζ ἀτὸ κ̇ε̱ θότε̱ νόμι· ἐ ντε̱ κιόφτζ πρίö̈ε̱σ ἰ νόμιτ, τε̱ πρέρε̱τε̱ τὰτ π̇έ̱νετε̱ τε̱ πὰ πρέρε̱.

26. Ντε̱ö̈τε̱ δὰ κ̇ε̱ ν̇ιε̱ ἰ πὰ πρέρε̱

φυλάττη τὰ διατάγματα τοῦ νόμου, ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ δὲν θέλει λογισθῆ ἀντὶ περιτομῆς ;

27. Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος ἐκτελῶν τὸν νόμον, θέλει κρίνει σὲ, ὅστις ἔχων τὸ γράμμα *τοῦ νόμου* καὶ τὴν περιτομὴν *εἶσαι* παραβάτης τοῦ νόμου ;

28. Διότι Ἰουδαῖος δὲν εἶναι ὁ ἐν τῷ φανερῷ *Ἰουδαῖος*, οὐδὲ περιτομὴ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἡ *γινομένη* ἐν σαρκί·

29. Ἀλλ' Ἰουδαῖος *εἶναι* ὁ ἐν κρυπτῷ *Ἰουδαῖος*, καὶ περιτομὴ ἡ τῆς καρδίας, κατὰ πνεῦμα, οὐχὶ κατὰ γράμμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἔπαινος *εἶναι* οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

Τίς λοιπὸν ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰουδαίου ; ἢ τίς ὠφέλεια τῆς περιτομῆς ;

2. Πολλὴ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν, διότι *εἰς τοὺς Ἰουδαίους* ἐνεπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

3. Ἐπειδὴ ἄν τινες δὲν ἐπίστευσαν, τί *ἐκ τούτου* ; μήπως ἡ ἀπιστία αὐτῶν θέλει καταργήσει τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ ;

4. Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἔστω ὁ Θεὸς ἀληθὴς, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης· καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Διὰ νὰ δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νὰ νικήσῃς ὅταν κρίνησαι.»

5. Ἐὰν δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν δεικνύῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, τί θέλομεν εἰπεῖ ; μήπως *εἶναι* ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν ; (ὡς ἄνθρωπος λαλῶ·)

ῥούαν πορσίτ' ε̇ νόμιτ, νούκε̱ δὸ τὲ̱ γέτε κούϊγ ἰ πὰ πρέρι πόσι ν̇ιὲ̱ ἰ πρέρε̱;

27. Ε κούϊγ κ̇ὲ̱ ε̱̋ο̈τε̱ ἰ πὰ πρέρε̱ κ̇ὲ̱ γκὰ τὲ̱ λέρε̱τ' ε̇τὶγ, τούκ' ε̇ ῥούαϊγτουρε̱ νόμνε̱, δὸ τὲ̱ τὲ̱ Fιουκόγε̱ τὶγ κ̇ὲ̱ μὲ γράμμε̱ ε̇ μὲ Fίθε̱ τὲ̱ πρέρε̱ σ̈κὲλ νόμνε̱;

28. Σὲ ψὲ γιὸ ἀ̇ἱ κ̇ὲ̱ δούκ̇ετε̱ πε̱ργιάσ̈τα ε̱̋σ̈τ' Ἰουδαῖο, ἀ̇ς τὲ̱ πρέρε̱τε̱ ε̱̋σ̈τ' ἀτὰ κ̇ὲ̱ δούκ̇ετε̱ ντὲ̱ κούρμ.

29. Πὸ Ἰουδαῖο ε̱̋σ̈τ' ἀ̇ἱ κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ ἰ τίλε̱ ντὲ̱ τὲ̱ φσ̈έχουρε̱, ε̇ τὲ̱ πρέρε̱τε̱ ε̱̋σ̈τε̱ τὲ̱ πρέριτ' ε̇ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ ντὲ̱ Σ̈πὶρτ, ε̇ γιὸ ντὲ̱ γράμμε̱· κ̇ε̱τὰ τὲ̱ πρέρε̱ κὰ ντὲ̱ρ̇ῤ γιὸ μπάνε̱ ν̇ιέρε̱ζετ, πὸ μπάνε̱ Περντισε̱.

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Τζκὰ δὰ μὲ̱ τέπε̱ρ Τζιφούτι, ἃ τζέ̱σ̈τε̱ τὲ̱ μπρόδουριτ' ε̇ Περιτομήσε̱;

2. Σ̈ιούμε̱, πὲ̱ρ τζδὸ ἄνε̱· πρωτοπάρε̱ σὲ ψὲ κένε̱ π̇εσούαρε̱ μπὰ τὰ φγιάλε̱τ' ε̇ Περντίσε̱.

3. Ε δὲ ντὲ̱ μὸς π̇εσούανε̱ τζὰ, τζὲ̱; μὸς δὸ τὲ̱ πρίσγε̱ π̇έσε̱ν' ε̇ Περντίσε̱ π̇απ̇εσλὲ̱κου ἰ τοῦρε;

4. Γιὸ κούρ̇ῤε̱. πὸ λὲ τὲ̱ γέτε̱ ε̇ ϐε̱ρτέτε̱ Περντία, ε̇ τζδὸ ν̇ιερὶ Fε̱ν̇ιεστγιὰρ· σὶ κούντρ' ε̱̋σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· πὲ̱ρ τὲ̱ κ̇ένε̱ τὶ ἰ δρέϊγτε̱ ντὲ̱ φγιάλε̱ τὲ̱ τούα, ε̇ τὲ̱ μουντζ κοὺ̇ρ τὲ̱ θε̱ῤῥίτετζ ντὲ̱ Fιούϊκ̇.

5. Ε ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ ἀδικία ὄνε̱ μαδε̱τζιὸν Fιούκιν' ε̇ Περντίσε̱, τζδὸ τὲ̱ θόμι νά; μὸς ε̱̋σ̈τε̱ ἄδικο Περντία κ̇ὲ̱ μουντόν; (κουϐε̱ντόϊγ σὶ ν̇ιερὶ).

6. Μὴ γένοιτο· ἐπειδὴ πῶς θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ;

7. Διότι ἂν ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπερίσσευσε πρὸς δόξαν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐμοῦ ψεύσματος, διὰ τί πλέον ἐγὼ κρίνομαι ὡς ἁμαρτωλός ;

8. Καί, (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς κηρύττουσί τινες ὅτι ἡμεῖς λέγομεν,) Διὰ τί νὰ μὴ πράττωμεν τὰ κακά, διὰ νὰ ἔλθωσι τὰ ἀγαθά ; τῶν ὁποίων ἡ κατάκρισις εἶναι δικαία.

9. Τί λοιπόν; ὑπερέχομεν *τῶν ἐθνικῶν*; Οὐχὶ βεβαίως· διότι προεξηλέγξαμεν Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας ὅτι εἶναι πάντες ὑπὸ ἁμαρτίαν.

10. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι δὲν ὑπάρχει δίκαιος οὐδὲ εἷς·

11. Δὲν ὑπάρχει *τὶς* ἔχων σύνεσιν· δὲν ὑπάρχει *τὶς* ἐκζητῶν τὸν Θεόν.

12. Πάντες ἐξέκλιναν, ὁμοῦ ἐξηχρειώθησαν· δὲν ὑπάρχει ὁ πράττων ἀγαθόν· δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς.»

13. «Τάφος ἀνεῳγμένος *εἶναι* ὁ λάρυγξ αὐτῶν· μὲ τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐλάλουν δόλια·» «φαρμάκιον ἀσπίδων *εἶναι* ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν.»

14. Τῶν ὁποίων « Τὸ στόμα γέμει κατάρας καὶ πικρίας.»

15. «Οἱ πόδες αὐτῶν *εἶναι* ταχεῖς εἰς τὸ νὰ χύσωσιν αἷμα.»

16. «Ἐρήμωσις καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν·

17. Καὶ ὁδὸν εἰρήνης δὲν ἐγνώρισαν.»

18. « Δὲν εἶναι φόβος Θεοῦ ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.»

19. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὅσα λέγει ὁ νόμος, λαλεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν νόμον· διὰ νὰ ἐμφραχθῇ πᾶν στόμα, καὶ

6. Γιὸ κούῤῤε̱ σὲ ντὲ̱ μὸς ε̱̋σ̈τε̱ κε̱σ̈τού· κιὸ δὸ τὲ̱ Fιουκόγε̱ Περντία πότε̱νε̱;

7. Σὲ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ κὲ̱ ἐ βε̱ρτέτ'ἐ Περντίσε̱ οὐ σ̈τούα ντὲ̱ λε̱βδὶμ τὲ̱ σάϊγ πὲ̱ρ Fε̱νιέσ̈τρε̱ τίμε, ψὲ ἐ δὲ οὔνε̱ δὲ̱με̱ντόνεμ Fίθε̱ νιὲ̱ πόσι νιὲ̱ φαγε̱τούαρ;

8. Ε γιὸ (σὶ κούντρε̱ νὰ σ̈ιάγε̱νε̱, ὲ κὲ̱ κούντρε̱ θόνε̱ τζὰ σὶ κοὺρ τὲ̱ θόσ̈ε̱μ νέβετ) κὲ̱ λὲ τὲ̱ πέ̱γε̱με̱ τὲ̱ κε̱κίατε̱, κὲ̱ τε̱ νὰ βίγε̱νε̱ τὲ̱ μίῤῤατε̱; ἀτοῦρε̱ νιέρε̱ζετ τὲ̱ δε̱με̱τούαριτε̱ ε̱̋σ̈τε̱ μὲ οὔδε̱,

9. Τζέ̱στ' ἀδά; κέμι Fὲ̱ μὲ̱ τέπε̱ρ σὲ ἀτά; φάῤῤε̱σε̱· σὲ ψὲ νέβετ ἐ δε̱φτούαμ μὲ̱ πε̱ρπάρα κὲ̱ ἐ δὲ τζιφούτε̱ ἐ δὲ Ελλήνε̱τε̱ Fίθε̱ ντέ̱νε̱ φάϊγ γιάνε̱,

18. Σὶ κούντρ' ε̱̋σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ σὲ σέ̱σ̈τε̱ ντονιὲ̱ ἱ δρέϊγτε̱, σέ̱σ̈τε̱ ἂς νιέ̱.

11. Σέ̱σ̈τε̱ ντονιὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ κουπε̱τόγε̱, σέ̱σ̈τε̱, ντονιὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ κε̱ρκόγε̱ Περντίνε̱.

12. Τὲ̱ Fίθε̱ δούαλε̱ γκὰ οὔδα, τὲ̱ Fίθε̱ οὐ πέ̱νε̱ τὲ̱ πὰ βε̱γίερε̱· σ̈έ̱σ̈τε̱ ντονιὲ̱ κὲ̱ πὲ̱ν τὲ̱ μίῤῤε̱, σέ̱σ̈τε̱ ἂς γγέρα μπὲ̱ νιὲ̱.

13. Fρίκ' ἐτοῦρε ε̱̋σ̈τε̱ νιὲ̱ βάῤῤ ἱ χάπε̱τε̱· ἐ μὲ Fιούχε̱ρατ' ἐτοῦρε φλίσνε̱ Fε̱νιέσ̈τρα· χὲλμ ἱ νεπέ̱ρκαβετ ντέ̱νε̱ πούζε̱ τὲ̱ τοῦρε.

14. Ε Fόγια ἐ κε̱τοῦρε ε̱̋σ̈τε̱ πλιὸτ μὲ νέ̱με̱, ἐ μὲ πικε̱λίμ.

15. Κέ̱μπε̱τ' ἐτοῦρε γιάνε̱ τὲ̱ σ̈πέϊγτα πὲ̱ρ τὲ̱ δέρδουρε̱ Fιάκ.

16. Ντούδε̱ τὲ̱ τοῦρε ε̱̋σ̈τε̱ πρίσ̈ε̱γε̱, ὲ μουντίμ.

17. Ε οὔδε̱ν' ἐ πάκιεσε̱ νούκ' ἐ κάνε̱ νιόχουρε̱.

18. Νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ φρίκε̱ Περντίε πε̱ρπάρα σίβετ σὲ̱ τοῦρε.

19. Νάβετ ντασ̈τὶ ἐ δίμε̱ κὲ̱ σὰ θότε̱ νόμι, πὲ̱ρ ἀτὰ κὲ̱ γιάνε̱ ντέ̱νε̱ νὸμ ἱ θότε̱· κὲ̱ τὲ̱ μπιλε̱τε̱ τζδὸ Fόγε̱, ἐ

νὰ γείνῃ πᾶς ὁ κόσμος ὑπόδικος εἰς τὸν Θεόν.

20. Διότι ἐξ ἔργων νόμου δὲν θέλει δικαιωθῇ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· ἐπειδὴ διὰ τοῦ νόμου *γίνεται* ἡ γνώρισις τῆς ἁμαρτίας.

21. Τώρα δὲ χωρὶς νόμου ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν·

22. Δικαιοσύνη δὲ τοῦ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· διότι δὲν ὑπάρχει διαφορά·

23. Ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ·

24. Δικαιοῦνται δὲ δωρεὰν μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

25. Τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς προέθετο μέσον ἐξιλεώσεως διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, πρὸς φανέρωσιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄφεσιν τῶν προγενομένων ἁμαρτημάτων, διὰ τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ·

26. Πρὸς φανέρωσιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, διὰ νὰ ἦναι αὐτὸς δίκαιος, καὶ νὰ δικαιόνῃ τὸν πιστεύοντα εἰς τὸν Ἰησοῦν.

27. Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησις; Ἐκλείσθη ἔξω. Διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τῆς πίστεως.

28. Συμπεραίνομεν λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιοῦται διὰ τῆς πίστεως, χωρὶς τῶν ἔργων τοῦ νόμου.

29. Ἢ τῶν Ἰουδαίων μόνον *εἶναι* ὁ Θεός; Οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐθνῶν; Ναὶ καὶ τῶν ἐθνῶν·

30. Ἐπειδὴ εἷς *εἶναι* ὁ Θεός,

Fίθε̱ π̇ότα τε̱ δε̱με̱τόνετε̱ ντε̱νε̱ Fιούκ̇λ τὲ Περντίσε̱.

20. Σὲ ψὲ γκὰ πούνε̱τ' ἐ νόμιτ νούκ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇ε̱νετε̱ ντονι̇ε̱ ν̇ιερὶ ἱ δρέϊγτε̱ πε̱ρπάρα τὶγ· σε̱ ψὲ γκὸ νόμι ν̇ιόχε̱με̱ φαΐγνε̱.

21. Μὰ νταὄτὶ πὰ νὸμ νὰ οὖ τζφαΐκ̇ Fιούϊκι ἱ Περντίσε̱, βεβαιώσουρε̱ γκὰ νόμι, ἐδὲ γκὰ προφήτε̱.

22. Fιούκι θὸμ ἱ Περντίσε̱ πε̱ρ π̇έ τε̱ Ιησοῦ Χρηστίϊτ, μπε̱ τε̱ Fίθε̱, ἐ μπὶ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ π̇εσόγε̱νε̱· σὲ ψὲ νούκ' ε̱ὄτε̱ ντονι̇ε̱ τε̱ ὄκιούαρε̱.

23. Σὲ ψὲ τε̱ Fίθε̱ φε̱γίενε̱, ἐ οὖ λίψετε̱ ντέῤῥι ἱ Περντίσε̱·

24. Σὲ ψὲ οὐ δικαιόσνε̱ δουράτε̱ μὲ δουρετὶ τὰ τὶγ, μὲ ἄνε̱ τε̱ ξεὄπε̱ρπ̇λίμιτ κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ μπε̱ Χριὄτό Ιησούνε̱.

25. Κε̱ ἀτε̱ ἐ βοῦρι Περντία ἰλασμὸ (ντε̱γέσε̱) μὲ φουκί τε̱ Fιάκουτ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱ν τε̱ ν̇ίχεϊγ τε̱ δρέϊγτε̱τ' ἐτὶγ, ντε̱ τε̱ ντε̱γίερε̱ τε̱ φάγεβετ σε̱ πάῤῥα.

26. Ντε̱ τε̱ δουρούαρε̱ τε̱ Περντίσε̱, γγέρα σὰ τε̱ π̇ε̱ν τε̱ ν̇ίχεϊγ Fιούκι ἱ σαΐγ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ κόχε̱ νταὄτὶ· κ̇ε̱ τε̱ ν̇έτε̱ αΐ ἱ δρέϊγτε̱, ἐ τε̱ ντρέϊκ̇γε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ κὰ π̇έσε̱ μπε̱ Ιησούνε̱.

27. Κοὺ ἀδὰ ε̱ὄτε̱ τε̱ μπούρτουριτε̱ τάτ; μπέτι γιάὄτε̱· μὲτζ φάῤῥε̱ νόμ; τε̱ πούνε̱ραβετ; γιὸ πὸ μὲ νὸμ τε̱ π̇έσε̱σε̱.

28. Συλοήσεμι ἀδὰ, κ̇ε̱ ν̇ιερίου π̇ένετε̱ ἱ δρέϊγτε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱, πὰ πούνε̱ρατ' ἐ νόμιτ.

29. Α Περντία ε̱ὄτε̱ βέτε̱με̱ Περντὶ ἐ τζιφούτετ; ἐ νούκ' ε̱ὄτ' ἐ δὲ τε̱ σε̱ τγιέραβετ φυλίρα; μὲ τε̱ βε̱ρτέτα ἐ δὲ τε̱ σε̱ τγιέραβετ.

30. Σὲ ψὲ ν̇ε̱ ε̱ὄτε̱ Περντία, κ̇ε̱

ὅστις θέλει δικαιώσει τὴν περιτομὴν ἐκ πίστεως; καὶ τὴν ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως.

31. Νόμον λοιπὸν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον συνιστῶμεν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ ὅτι ἀπήλαυσεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν κατὰ σάρκα;

2. Διότι ἐὰν ὁ Ἀβραὰμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3. Ἐπειδὴ τί λέγει ἡ γραφή; «Καὶ ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ εἰς τὸν τὸν Θεὸν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.»

4. Εἰς δὲ τὸν ἐργαζόμενον ὁ μισθὸς δὲν λογίζεται ὡς χάρις, ἀλλ' ὡς χρέος·

5. Εἰς τὸν μὴ ἐργαζόμενον ὅμως, πιστεύοντα δὲ εἰς τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, ἡ πίστις αὐτοῦ λογίζεται εἰς δικαιοσύνην.

6. Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·

7. «Μακάριοι *ἐκεῖνοι* τῶν ὁποίων συνεχωρήθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ τῶν ὁποίων ἐσκεπάσθησαν αἱ ἁμαρτίαι.

8. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος δὲν θέλει λογίζεσθαι ἁμαρτίαν.

9. Οὗτος λοιπὸν ὁ μακαρισμὸς *γίνεται* διὰ τοὺς περιτετμημένους, ἢ καὶ διὰ τοὺς ἀπεριτμήτους; διότι λέγομεν ὅτι ἡ πίστις ἐλογίσθη εἰς τὸν

δὸ τε̱ πέγε τε̱ δρέϊγτε̱ τε̱ πρέριτε̱, μὲ ἄνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱, ε̇ τε̱ πὰ πρέριτε̱ μὲ πέσε̱.

31. Πρίσγε̱με̱ ἀδὰ νέβετ νόμνε̱ μὲ πέσε̱; γιὸ κουβῤε̱· πὸ ε̇ δὲ με̱ τέπε̱ρ ε̇ βεβαιώσγε̱με̱ νόμνε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Ε τζδὸ τε̱ θόμι νάβετ ἀδὰ σὲ κερδέσι ντε̱ τρούπ Αβραάμι παπαῖ ἴνε̱;

2. Σε̱ ψὲ ντε̱ὄτε̱ κε̱ οὐ πε̱ Αβραάμι ἰ δρέϊγτε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ πούνε̱ραβετ, κὰ μπε̱ σὲ τε̱ μπούρετε̱, μὰ γιὸ μπάνε̱ τε̱ Περντίσε̱.

3. Σε̱ ψὲ τζθότε̱ κάρτα; πεσότ Αβραάμι μπε̱ Περντίνε̱, ε̇ γιοὺ ζοὺ ἀτίγ πε̱ρ ε̇ δρέϊγτε̱.

4. Νταὄτὶ ἀτίγ κε̱ πουνὸν πάγα ἐτίγ νούκ' ἰ ζίχετε̱ πε̱ρ δουρετὶ, πὸ πε̱ρ πόρτζ.

5. Μὰ ἀτίγ κε̱ νούκε̱ πε̱ν πούνε̱ρα, πὸ πεσὸν ντε̱ ἀτ κε̱ πε̱ν τε̱ πὰ πέσινε̱ τε̱ δρέϊγτε̱, ἀτίγ ε̇ ζίχετε̱ πέσ' ε̇ τίγ πε̱ρ ντρέκε̱γε̱,

6. Σὶ κούντρ' ε̇ δε̱ Δαβίδι κιούαν τε̱ λιούμουρε̱ ἀτε̱ νιερὶ κε̱ Περντία ε̇ λογαρίας τε̱ δρέϊγτε̱νε̱ πὰ πούνε̱ρα.

7. Ε θότε̱, λιοὺμ ἀτὰ κε̱ οὐ γιάνε̱ ντε̱γίε̱ρε̱ παρανομίτε̱ ε̇ δε̱ ἀτὰ κε̱ οὐ γιάνε̱ μπουλιούαρε̱ φάγετε̱.

8. Λιοὺμ ἀι νιερὶ, κε̱ Περντία νούκ' ε̇ νε̱με̱ρὸν φάγετε̱.

9. Κε̱τὰ τε̱ λιούμουρε̱ δὰ ε̱ὄτε̱ βέτε̱με̱ πε̱ρ τε̱ πρέρε̱, ἀ δε̱ πε̱ρ τε̱ πὰ πρέρε̱; σὲ ψὲ νέβετ θόμι, σὲ πέσα ε̇ Αβραάμιτ γιοὺ νε̱με̱ρούα πε̱ρ τε̱

Ἀβραὰμ εἰς δικαιοσύνην.

10. Πῶς λοιπὸν ἐλογίσθη; ὅτε ἦτο ἐν περιτομῇ, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐχὶ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ.

11. Καὶ ἔλαβε τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· διὰ νὰ ἦναι αὐτὸς πατὴρ πάντων τῶν πιστευόντων *ἐνῷ ὑπάρχουσιν* ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ διὰ νὰ λογισθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ δικαιοσύνη·

12. Καὶ πατὴρ τῆς περιτομῆς οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς περιτετμημένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς περιπατοῦντας εἰς τὰ ἴχνη τῆς πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ.

13. Ἐπειδὴ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἢ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ὅτι ἔμελλε νὰ ἦναι κληρονόμος τοῦ κόσμου, δὲν *ἔγεινε* διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ διὰ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως.

14. Διότι ἐὰν *ἦναι* κληρονόμοι οἱ ἐκ τοῦ νόμου, ἡ πίστις ἐματαιώθη καὶ κατηργήθη ἡ ἐπαγγελία.

15. Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπιφέρει ὀργήν· διότι ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὐδὲ παράβασις *ὑπάρχει*.

16. Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως *ἡ κληρονομία*, διὰ νὰ *ἦναι* κατὰ χάριν, ὥστε ἡ ἐπαγγελία νὰ ἦναι βεβαία εἰς ἅπαν τὸ σπέρμα, οὐχὶ μόνον τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς πίστεως τοῦ Ἀβραάμ, ὅστις εἶναι πατὴρ πάντων ἡμῶν,

17. (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν σὲ κατέστησα,») ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευσε, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ

δρέϊγτε̱.

10. Κιϊ ἀδὰ γιοὺ νε̱με̱ρούα; κοὺρ κὲ ἱ πρέρε̱, ἃ κοὺρ κὲ ἱ πὰ πρέρε̱; γιὸ κοὺρ κὲ πρέρε̱, πὸ κοὺρ κὲ πὰ πρέρε̱.

11. Ε μόρ̣ρ̣ι νιϊιὰν τὲ̱ πρέρε̱τε̱, βούλλε̱ τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱σε̱ κὲ̱ πὰτ μάρ̣ρ̣ε̱ πὲ̱ρ π̇έσε̱ πὰ κέ̱νε̱ πρέρε̱· κὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νεϊγ ἀῒ π̇απ̇ὰ ἱ Ϝιθε̱βετ σὲ̱ πὰ πρέρε̱βετ κὲ̱ π̇εσόϊγνε̱, κὲ̱ τοὺ νε̱με̱ρόνεϊγ ἐ δὲ μπὰ τὰ τε̱ ντρέκιουριτε̱.

12. Ε τὲ̱ γέτε̱ π̇απ̇ὰ ἀτοῦρε τὲ̱ πρέρε̱βετ, κὲ̱ νούκε̱ κάνε̱ βέτε̱με̱ τὲ̱ πρέρε̱τε̱, πὸ ἔτζε̱γε̱νε̱ ἐ δὲ πὰς Ϝιούρμε̱βετ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱, Αβραάμιτ π̇απ̇άϊτ σόνε̱, κὲ̱ κιϊ ἐ δὲ πὰ πρέρε̱.

13. Σὲ ψὲ νούκ' ἱ κέ τάξουρε̱ Αβραάμιτ γκὰ φουκὶ ἐ νόμιτ, ἃ φάρ̣ρ̣ε̱σε̱ τὶγ, κὲ̱ τὲ̱ τ π̇έ̱νεϊγ ἀῒ κληρονόμ ἱ Ϝίθε̱ π̇ότε̱σε̱, πὸ μὲ φουκὶ τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱σε̱ π̇έσε̱σε̱.

14. Σὲ ψὲ ντὲ̱ γιάνε̱ κληρονόμε̱ ἀτὰ κὲ̱ βιγε̱νε̱ γκὰ φουκὶ ἐ νόμιτ, μὲ̱ σβε̱γὲν π̇έσα, ἐ μπέτι μπράζε̱τε̱ τὲ̱ τάξουριτε̱.

15. Σὲ ψὲ νόμι π̇ίε οὐρϜίνε̱. σὲ ψὲ τὲκ ϊέ̱ϊτε̱ νὸμ, ἀτγὲ σέ̱ϊτε̱ ἂς πρίσε̱γε̱ ἐ νόμιτ.

16. Πρὰ ἀντάϊγ (κληρονομία ε̱̈ϊτε̱) γκὰ π̇έσα, κὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ δουρε̱τὶ πὲ̱ρ τὲ̱ κέ̱νε̱ τὲ̱ τάξουριτε̱ τὲ κε̱ντρούαρε̱ μπὲ̱ Ϝίθε̱ φάρ̣ρ̣ε̱, γιὸ μπὰ τὲ̱ φάρ̣ρ̣ε βέτε̱με̱ κὲ̱ ε̱̈ϊτε̱ γκὰ νόμι πὸ ἐ δὲ μπὰ τὲ̱ κὲ̱ ε̱̈ϊτε̱ γκὰ π̇έσα Αβραάμιτ, κὲ̱ ἀῒ ε̱̈ϊτε̱ π̇απ̇άϊ ἱ Ϝίθε̱βετ,

17. (Σὶ κούντρ' ε̱̈ϊτε̱ ϊκρούαρε̱. κὲ̱ οὐ τὲ̱ π̇έ̱ρ̣ρ̣α π̇απ̇ὰ ντὲ̱ ϊιούμε̱ φυλίρα) πε̱ρπάρα Περντίσε̱ κὲ̱ πεσόϊ μπὲ̱ τὲ̱, κὲ̱ ἔπ γέτε̱ ντὲ̱ τὲ̱ βδέκουρε̱, ἐ θε̱ρ̣ρ̣ὲτ ἀτὸ πούνε̱ρα κὲ̱ νούκε̱ γιάνε̱ σὶ ἀτὸ κὲ̱

ὄντα ὡς ὄντα.

18. Ὅστις καί τοι μὴ ἔχων ἐλπίδα ἐπίστευσεν ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἔμελλε νὰ γείνῃ πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ λαληθὲν, « Οὕτω θέλει εἶσθαι τὸ σπέρμα σου·»

19. Καὶ μὴ ἀσθενήσας κατὰ τὴν πίστιν, δὲν ἐσυλλογίσθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅτι ἦτο ἤδη νενεκρωμένον, ἑκατονταετὴς περίπου ὢν, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας τῆς Σάῤῥας.

20. Οὐδὲ ἐδίστασεν εἰς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπιστίας ἀλλ' ἐνεδυναμώθη εἰς τὴν πίστιν, δοξάσας τὸν Θεὸν,

21. Καὶ πεποιθὼς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη, εἶναι δυνατὸς καὶ νὰ ἐκτελέσῃ.

22. Διὰ τοῦτο καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.

23. Δὲν ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη εἰς αὐτόν.

24. Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, εἰς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ λογισθῇ, τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν ἀναστήσαντα ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν·

25. Ὅστις παρεδόθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἀνέστη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

γιάνε̱.

18. Κούϊγ Αβραάμι π̈εσόϊ μὲ ὅπε̱ρέσ̈ε̱ ἀπὸ κ̈ε̱ κένε̱ τέγε ὅπε̱ρέσ̈ε̱σε̱, κ̈ε̱ τε̱ π̈ένεϊγ αἰ π̈απ̈ὰ ἰ σ̈ιούμε̱ φυλίδετ, σὶ κούντρε̱ ἰ πὰτ κένε̱ θένουρε̱· κ̈ε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ γέτε̱ φάῥρα γιότε̱.

19. Ε πα κολιαντίσουρε̱ ντε̱ π̈έσε̱, νούκ̈ε̱ βοῦρι ντε̱ρ με̱ντ ἂς κούρμιν' ἐτὶγ κ̈ε̱ κὲ ἰ βέσ̈κουρε̱, σὲ ψὲ κὲ ἀφε̱ρὸ ν̈ιε̱κὶντ βγιὲτζ' ἂς τε̱ βέσ̈κουριτ' ἐ σ̈τράτιτ σε̱ Σάῤῥε̱σε̱.

20. Ας ντε̱ τε̱ τάξουρε̱ τε̱ Περντίσε̱ ντέν̈ι μὲ δἰ ζέμε̱ρα τε̱ μὸς ἴπ π̈έσε̱, πὸ οὐ φορτζούα μὲ π̈έσε̱, τούκ' ἐ λε̱βδούαρε̱ Περντίνε̱.

21. Ε γιοὺ μπουσ̈ κόκα μίῤῥε̱, σὲ ἀτὲ κ̈ε̱ ἰ τάξι (Περντία), ε̱σ̈τε̱ ἐ ζόν̈ια ἐ δὲ τὰ π̈έγε̱.

22. Ε ἀντάγε κ̈ε̱γιὸ γιοὺ ζοῦ ἀτὶγ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱.

23. Ε σπὰτ κένε̱ σ̈κρούαρε̱ πε̱ρ ἀτε̱ βέτε̱με̱, κ̈ε̱ γιοὺ ζοῦ ἀτίγ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱.

24. Πὸ ἐ δὲ πε̱ρ νέβετ, κ̈ε̱ μπε̱ νέβετ δὸ τε̱ ζίχετε̱ φὶλ, δὸ τε̱ θὸμ μπὰ τὰ κ̈ε̱ π̈εσόγε̱νε̱ μπὰ τε̱ κ̈ε̱ γγιάλι Ζόνε̱ τε̱νε̱ Ιησούνε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱

25. Ατε̱ κ̈ε̱ οὐ παρχδὸς πε̱ρ φάγετόνα, ἐ οὐ γγιὰλ πε̱ρ τε̱ ντρέκιουρε̱ τε̱νε̱.

ΚΕΦ. έ. 5.

ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ λοιπὸν ἐκ πίστεως, ἔχομεν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

2. Διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν καὶ τὴν εἴσοδον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν χάριν ταύτην εἰς τὴν ὁποίαν ἱστάμέθα· καὶ καυχώμεθα εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

3. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ

Κρίε Επέσε̱τε̱. ε. 5.

Σε̱ ψὲ οὐ π̈ε̱μ τε̱ δρέϊγτε̱ δὰ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̈έσε̱σε̱, κ̈έμι π̈άϊκ μὲ Περντίνε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

2. Κ̈ε̱ μὲ ἄνε̱ τ' ἀτίγ μούαῥρμ ἐ δὲ τε̱ χούϊγτουριτε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̈έσε̱σε̱ ντε̱ κ̈ε̱τε̱ δουρε̱τὶ, κ̈ε̱ κε̱ντρόγε̱με̱, ἐ μπούρεμι μπε̱ σ̈πε̱ρέσ̈ε̱ τε̱ ντέῤῥιτ σε̱ Περντίσε̱.

3. Ε δὲ γιὸ βέτε̱με̱ κ̈ε̱γιὸ πὸ μπου-

καὶ καυχώμεθα εἰς τὰς θλίψεις γινώσκοντες ὅτι ἡ θλίψις ἐργάζεται ὑπομονήν,

4. Ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα,

5. Ἡ δὲ ἐλπὶς δὲν καταισχύνει, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκκεχυμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος εἰς ἡμᾶς.

6. Ἐπειδὴ ὁ Χριστός, ὅτε ἤμεθα ἔτι ἀσθενεῖς ἀπέθανε κατὰ τὸν *ὡρισμένον* καιρὸν ὑπὲρ τῶν ἀσεβῶν.

7. Διότι μόλις ὑπὲρ δικαίου θέλει ἀποθάνει τίς· ἐπειδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἴσως καὶ τολμᾷ τις νὰ ἀποθάνῃ.

8. Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς δεικνύει τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς, διότι ἐνῷ ἡμεῖς ἤμεθα ἔτι ἁμαρτωλοί, ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν·

9. Πολλῷ μᾶλλον λοιπόν, ἀφοῦ ἐδικαιώθημεν τώρα διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, θέλομεν σωθῆ ἀπὸ τῆς ὀργῆς δι᾽ αὐτοῦ.

10. Διότι, ἐὰν ἐχθροὶ ὄντες ἐφιλιώθημεν μὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον φιλιωθέντες θέλομεν σωθῆ διὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

11. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν τώρα τὴν φιλίωσιν.

12. Διὰ τοῦτο καθὼς δι᾽ ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτω διῆλθεν ὁ θάνατος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον·

ρε̱μι ἐ δὲ ντὲ̱ ὂτρε̱γγίμε̱· ἐ ἐ δ̇ίμε̱ κ̇ὲ̱ ὂτρε̱γγίμι π̇ὲ̱ν δ̇ουρίμνε̱.

4. Ε δ̇ουρίμι δοκιμὶ, ἐ δ̇οκιμία ὂπε̱ρέσ̈ε̱.

5. Ε ὂπε̱ρέσ̈α νούκ̇ε̱ τουρπε̱ρὸν, σὲ ψὲ δ̇ασιουρία ἐ Περντίσε̱ ἐ̱σ̈τε̱ δ̇έρδουρε ντὲ̱ ζέ̱με̱ρα τόνα μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Σ̈πίρτιτ Σ̈ἐ̱ίνγτ κὲ̱ νὰ ἐ̱σ̈τε̱ δέ̱νε̱ νέϐετ.

6. Σὲ ψὲ κοὺρ γέσ̈ε̱μ νέϐετ ἐ δὲ τὲ̱ σε̱μούρε̱ μπὲ̱ κόχ̇ε̱ τὲ̱ ϐε̱γίερε̱, Κρίσ̈τι ϐδ̇ίκι πὲ̱ρ νέϐετ κ̇ὲ̱ γέσ̈ε̱μ τὲ̱ πὰ π̇έσε̱.

7. Σὲ ψὲ μὲ ζὶ δ̇ὸ τὲ̱ ϐδ̇έσε̱ ντον̇ιὲ̱ πὲ̱ρ ντον̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱, σὲ̱ ψὲ πὲ̱ρ τὲ̱ μίρρ̇ε̱νε̱ μπάσε κὰ ζέ̱με̱ρε̱ ν̇ιερὶ τὲ̱ ϐδέσε̱.

8. Μὰ νὰ δ̇ε̱φτὸν νέϐετ Περντία δ̇ασ̈ιουρίν᾽ ἐτὶγ, σὲ ψὲ κοὺρ γέσ̈ε̱μ ἐ δὲ φαγε̱τόρε̱ νέϐετ Κρίσ̈τι ϐδ̇ίκι πὲ̱ρ νέ.

9. Σ̈ιούμε̱ μὲ̱ τέπε̱ρ ντασ̈τὶ δ̇ὸ τὲ̱ ὂπετόγε̱με̱ γκὰ οὐρϝία μὲ ἄνε̱ τ᾽ ἀτὶγ, σὲ ψὲ οὐ ντρέϊκ̇μ μὲ ϝιὰκ τὲ τίγ.

10. Σὲ ψὲ ντἐ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ κοὺρ γέσε̱μ ἀρμίκτ᾽ ἐ Περντίσε̱ οὐ παϊκ̇τούαμ μὲ τὲ̱ μὲ μὲς τὲ̱ ϐδ̇έκ̇ε̱γε̱σε̱ τὲ̱ π̇ίρρ̇ιτ σὲ̱ τὶγ, φὸρτ μὲ̱ ὂιούμε̱ ντασ̈τὶ κ̇ὲ̱ γέμι τὲ̱ παϊκτούχρε̱ μὲ τὲ̱, δ̇ὸ τὲ̱ σόσεμι μὲ̱ τὲ̱ γγιάλε̱τε̱ τὲ̱ τίγ.

11. Ε γιὸ βέτε̱με̱ κ̇ε̱γιὸ, πό ἐ δὲ λε̱ϐδ̇όνεμι μπὲ̱ Περντίνε̱ πὲ̱ρ Ζότνε̱ τόνε̱ Ιησοῦ Χτηστόνε̱, κ̇ὲ̱ μὲ ἄνε̱ τ᾽ ἀτὶγ κ̇έμι μάρρ̇ε̱ ντασ̈τὶ τέ̱ παϊκ̇τούαριτε̱.

12. Πρὰ ἀντάϊγ σὶ κούντρε̱ πὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ ν̇ιερὶ ϐέτε̱με̱ χούϊρι φάγι ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ π̇ότε̱, ἐ μὲ φάϊγ π̇άσ̈κ̇ε̱ χούϊρι ϐδ̇έκ̇ε̱για, ἐ κ̇ε̱σ̈τοὺ μπὲ̱ ϝίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ σ̈κόϊ ϐδ̇έκ̇ε̱για, μπὰ τὲ̱ (ν̇ιερὶ) ϝίθε̱ φε̱γίενε̱.

13. (Διότι μέχρι τοῦ νόμου ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἁμαρτία· ἁμαρτία ὅμως δὲν λογίζεται ὅταν δὲν ἦναι νόμος.

14. Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ, ὅστις εἶναι τύπος τοῦ μέλλοντος.

15. Πλὴν δὲν *εἶναι* καθὼς τὸ ἁμάρτημα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· διότι ἂν διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνὸς ἀπέθανον οἱ πολλοί, πολὺ περισσότερον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου, Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπερίσσευσεν εἰς τοὺς πολλούς.

16. Καὶ ἡ δωρεὰ δὲν *εἶναι* καθὼς ἡ δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος *γενομένη κατάκρισις*· διότι ἡ κρίσις ἐκ τοῦ ἑνὸς *ἔγεινεν* εἰς κατάκρισιν *τῶν πολλῶν*· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν ἁμαρτημάτων *ἔγεινεν* εἰς δικαίωσιν.

17. Διότι ἂν καὶ διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνὸς ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός, πολὺ περισσότερον οἱ λαμβάνοντες τὴν ἀφθονίαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης, θέλουσι βασιλεύσει ἐν ζωῇ διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.)

18. Καθὼς λοιπὸν δι' ἑνὸς ἁμαρτήματος *ἦλθε* κατάκρισις εἰς πάντας ἀνθρώπους, οὕτω καὶ διὰ μιᾶς δικαιοσύνης *ἦλθεν* εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαίωσις εἰς ζωήν.

19. Διότι καθὼς διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ κατεστάθησαν ἁμαρτωλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς οἱ πολλοὶ θέλουσι κατασταθῆ δίκαιοι.

20. Παρεισῆλθε δὲ ὁ νόμος διὰ νὰ περισσεύσῃ τὸ ἁμάρτημα. Καὶ ὅπου

13. Σὲ ψὲ γγέρα μπὲ̱ κόχε̱ τὲ̱ νόμιτ φάγι κὲ ντὲ̱ π̇ότε̱, πὸ νούκ' ἐ κ̇ίσ̈νε̱ πὲ̱ρ φάϊγ, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὲ νόμι.

14. Πὸ μπρε̱τε̱ρόϊ βδέκε̱για κ̇ὲ̱ γκὰ Αδάμι γγέρα τὲ̱ Μω..σίου, ἐ δὲ μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ φε̱γίενε̱ μὲ τὲ̱ Ϝιάϊγτουαρε̱ τὲ̱ φάγιτ σ' Αδάμιτ κ̇ὲ̱ ἀϊ ε̱̈σ̈τε̱ καπόνι ἰ ἀιὶγ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ βίντε.

15. Πὸ γιὸ σὶ φάγι, κ̇ε̱σ̈τοὺ ε̱̈σ̈τε̱ ἐ δὲ δουράτα· σὲ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ ντὲ̱ φάϊγ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ βδίκνε̱ σ̈ιούμε̱, σ̈ιούμ̇ε̱ μὲ̱ τέπε̱ρ τεπε̱ρόϊ δουράτα ἐ Περντίσε̱ πὲ̱ρ δουρε̱τὶ ν̇ιε̱̈τ ν̇ιερίουτ Ιησοῦ Χριστόϊτ, ντὲ̱ τὲ̱ σ̈ιούμε̱τε̱.

16. Ε νούκ' ε̱̈σ̈τε̱ ἐτίλλια δουρε̱τία σὶ φάγι ἰ ν̇ιέ̱ϊτ κ̇ὲ̱ φε̱γέου· σὲ Ϝιούχι γκὰ ν̇ιὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ μὲ δὲ̱μ μὰ δουρε̱τία ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ ντρέκιουρε̱ γκὰ σ̈ιούμε̱ φάγε.

17. Σὲ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ μὲ ν̇ιὲ̱ φάϊγ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ ν̇ιερίουτ πὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ βέτε̱με̱ μπρετε̱ρόϊ βδέκ̇ε̱για, σ̈ιούμε̱ μὲ̱ τέπε̱ρ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ μάρρε̱ τὲ̱ λίρετε̱ τὲ̱ χίριτ ἐ τὲ̱ δουρε̱τίσε̱ τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱σε̱, δὸ τὲ̱ μπρετε̱ρόγε̱νε̱ ντὲ̱ γέτε̱ πὲ̱ρ βέτε̱με̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱.

18. Σὶ κούντρ' ἔρδι ἀδὰ βδέκ̇ε̱για γκὰ ἀν' ἐ ν̇ὲ̱ φάγιτ βέτε̱με̱ μπὲ̱ Ϝίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ, πὲ̱ρ δὲ̱μ· κ̇ε̱σ̈τοὺ πὲ̱ρ Ϝιούϊκ̇ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ βέτε̱με̱ ἔρδι δουρε̱τία μπὲ̱ Ϝίθε̱ ν̇ιερε̱ζ, πὲ̱ρ ντρέκε̱γε̱ γέτε̱σε̱,

19. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ οὺ π̇ένε̱ φαγε̱τόρε̱ μὲ τὲ̱ σ̈ιούμε̱τε̱ μέ τὲ̱ πὰ διϜιούαρε̱ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ ν̇ιερίουτ, κ̇ε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ μὲ τὲ̱ διϜιούαρε̱ τὲ̱ ν̇ιέ̱ϊτ, δὸ π̇ὲ̱ π̇έ̱νενε̱ τὲ̱ δρέϊγτε̱ τὲ̱ σ̈ιούμε̱τε̱.

20. Νόμι χ̇ίρι κ̇ὲ̱ τὲ̱ τεπε̱ρόγε̱ φάγι, ἐ τὲκ οὺ σ̈τούχ φάγι, ἀτγὲ τεπε̱-

ἐπερίσσευσεν ἡ ἁμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις·

21. Ἵνα, καθὼς ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ τῆς δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. ς΄. 6·

Τι λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ, θέλομεν ἐπιμένει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, διὰ νὰ περισσεύσῃ ἡ χάρις;

2. Μὴ γένοιτο· *ἡμεῖς* οἵτινες ἀπεθάνομεν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, πῶς θέλομεν ζήσει πλέον ἐν αὐτῇ;

3. Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν;

4. Συνετάφημεν λοιπὸν μετ᾽ αὐτοῦ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα καθὼς ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν διὰ δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς περιπατήσωμεν εἰς νέαν ζωήν.

5. Διότι ἐὰν ἐγείναμεν σύμφυτοι *μὲ αὐτὸν* κατα τὴν ὁμοιότητα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, θέλομεν εἶσθαι καὶ *κατὰ τὴν ὁμοιότητα* τῆς ἀναστάσεως.

6. Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, διὰ νὰ καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νὰ μὴ εἴμεθα πλέον δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας.

7. Διότι ὁ ἀποθανὼν ἠλευθερώθη ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.

8. Ἐὰν δὲ ἀπεθάνομεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, πιστεύομεν ὅτι καὶ θέλομεν συζήσει μετ᾽ αὐτοῦ,

9. Γινώσκοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, δὲν ἀποθνήσκει

ρόϊ δουράτα.

21. Κε̱ σι κούντρε̱ μπρετε̱ρόϊ φάγι ντε̱ βδέκε̱γε̱, κε̱ὅτοὺ τε̱ μπρετε̱ρόγε̱ ε̱ δὲ δουρετία πὲρ τε̱ δένε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱, μὲ ἄνε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ.

Κρίε Εϝιάὅτε̱τε̱. ς. 6.

Τζε̱ θόμι αδά; δὸ τε̱ κε̱ντρόγε̱με̱ ντε̱ φάϊγ᾽ κε̱ τε̱ ὅτόνετε̱ δουρε̱τία;

2. Γιὸ κούρρε̱· σε̱ ψὲ νέβετ κε̱ βδίκμ γκὰ ἀν᾽ ε φάγιτ, κιὅ δὸ τε̱ ρόγε̱με̱ πὰ μπε̱ τέ;

3. Α νούκ᾽ ε δίγι κε̱ σὰ οὐ παϝε̱ζούαμ μπε̱ Χριστὸ Ἰησούνε̱, μπε̱ βδέκε̱γε̱ τε̱ τίγ οὐ παϝε̱ζούαμ;

4. Σε̱ ψὲ γέμι κάλτουρε̱ ντε̱ βαῥῥ πάὅκε̱ μὲ τε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ παϝε̱ζίμιτ· κε̱ σι κούντρ᾽ οὐ γιάλ Κρίὅτι γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱ πὲρ λε̱βδίμ τε̱ παπάϊτ, κεὅτοὺ ε δε̱ νὰ τε̱ ρόγε̱με̱ γέτε̱ τε̱ ρε̱.

5. Σε̱ ψὲ ντοὺ μπολιάσμ νέβετ με̱ Κρίὅτινε̱ μπε̱ τε̱ ὅε̱μπε̱λίερε̱ τε̱ βδέκε̱γε̱σε̱ τίγ, δὸ τε̱ μπολιάσεμι ε δε̱ ντε̱ ὅε̱μπε̱λίμ τε̱ σε̱ γγιάλτουριτ σε̱ τίγ.

9· Ε δίμε̱ κε̱τε̱ νά, κε̱ νιερίου ἴνε̱ ἰ βγιέτε̱ρι οὐ κρουΐκιὰς πάὅκε̱ με̱ Κρίὅτινε̱, κε̱ τε̱ πρίὅεϊγ τρούπι ἰ φάφιτ, τε̱ μὸς πουνόγε̱με̱ νὰ με̱ ντε̱ φάϊγ.

7. Σε̱ ἀΐ κε̱ βδίκι οὐ λεφτε̱ρὸς γκὰ φάγι.

8. Ε ντε̱ὅτε̱ κε̱ βδίκμ πάὅκε̱ με̱ Κρίὅτινε̱. πεσόγε̱με̱ κε̱ ε δε̱ δὸ τε̱ ρόγε̱με̱ μὲ τε̱ πάὅκε̱.

9. Σε̱ ψὲ ε δίμε̱, κε̱ σι οὐ γγιάλ Κρίὅτι γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, με̱ νούκε̱

πλέον· θάνατος αὐτὸν δὲν κυριεύει πλέον.

10. Διότι καθ' ὃ ἀπέθανεν, ἀπέθανεν ἅπαξ διὰ τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ καθ' ὃ ζῇ, ζῇ εἰς τὸν Θεόν.

11. Οὕτω καὶ σεῖς φρονεῖτε ἑαυτοὺς ὅτι εἶσθε νεκροὶ μὲν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, ζῶντες δὲ εἰς τὸν Θεὸν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

12. Ἂς μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, ὥστε κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ ὑπακούητε εἰς αὐτήν·

13. Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη σας ὅπλα ἀδικίας εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς εἰς τὸν Θεὸν ὡς ζῶντας ἐκ νεκρῶν, καὶ τὰ μέλη σας ὅπλα δικαιοσύνης εἰς τὸν Θεόν.

14. Διότι ἡ ἁμαρτία δὲν θέλει σᾶς κυριεύσει· ἐπειδὴ δὲν εἶσθαι ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

15. Τί λοιπόν; θέλομεν ἁμαρτήσει, διότι δὲν εἴμεθα ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο.

16. Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰς ὅντινα παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους πρὸς ὑπακοὴν, εἶσθαι δοῦλοι ἐκείνου εἰς τὸν ὁποῖον ὑπακούετε, ἢ τῆς ἁμαρτίας πρὸς θάνατον, ἢ τῆς ὑπακοῆς πρὸς δικαιοσύνην;

17. Χάρις ὅμως εἰς τὸν Θεὸν, διότι ὑπήρχετε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, πλὴν ὑπηκούσατε ἐκ καρδίας εἰς τὸν τύπον τῆς διδαχῆς εἰς τὸν ὁποῖον παρεδόθητε.

18. Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε εἰς τὴν δικαιοσύνην.

19. Ἀνθρωπίνως λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκός σας. Διότι

βδές· βδέκε̱για ἀτε̱ με̱ σὲ οὐρδε̱ρόν.

10. Σὲ ψὲ σὰ πε̱ρ βδέκε̱γε̱ τε̱ τίγ, βδίκι νιε̱ χέρε̱ πε̱ρ φάϊγ· σὰ πε̱ρ τε̱ ρούαρρε̱ πὰ, αἴ ρόν πε̱ρ Περντίνε̱.

11. Τε̱ τίλε̱ λοῒ λογορὶ τε̱ π̇ε̱νι ε̇ δὲ γιούβετ, τε̱ γίνι βδέκουρε̱ ντε̱ φάϊγ, ε̇ τε̱ Fιάλε̱ πε̱ρ Περντίνε̱ μπε̱ Ἰησοῦ Χριστόνε̱ ζόνε̱ τε̱νε̱.

12. Λὲ τε̱ μὸς μπρετε̱ρόγε̱με̱ ἀδὰ φάγι ντε̱ κοὺρμ τοὐαΐγ τε̱ βδέκουρινε̱, κ̇ε̱ τε̱ ὄε̱ρπ̇ένι μπε̱ τε̱ ντε̱ δε̱ὄε̱ρίμε̱ τε̱ τίγ.

13. Ε μὸς π̇ε̱νι ἄνε̱τ' ε̇ κούρμιτ σούαϊγ ἅρμε̱ τε̱ σε̱ ὄτρε̱μπε̱ρεσε̱ ντε̱ φάϊγ· πὸ π̇ε̱νι βέτε̱χενε̱ κουρπ̇ὰν τε̱ Περντία σὶ τε̱ Fιάλε̱ πὰς βδέκεγε̱σε̱, ε̇ ἄνε̱τ' ε̇ κούρμιτ σούαϊγ π̇ε̱νι ἅρμε̱ τε̱ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱ τὲ Περντία.

14. Σὲ ψὲ φάγι δὸ τε̱ μὸς οὐδε̱ρόγε̱ γιούβετ, σὲ ψὲ σγίνι ντε̱νε̱ νὸμ, πὸ ντε̱νε̱ χίρ.

15. Ε τζε̱ ἀδὰ τε̱ φε̱γέϊγμε̱ νὰ, σὲ ψὲ σγέμι ντε̱νε̱ νὸμ, πὸ ντε̱νε̱ χίρ; Περντίκ νὰ ρουαΐγτιτε̱.

16. Νούκ' ε̇ δίγι γιούβετ κ̇ε̱ ἀτὶγ κ̇ε̱ ἴ ἴπνι βέτε̱χενε̱ τούαϊγ τε̱ FέFιουρε̱ σὶ κοπὶγ, γίνι κοπγίτ' ε̇ ἀτὶγ κ̇ε̱ FέFι, γιὰ φάγιτ πε̱ρ βδέκε̱γε̱, γιὰ τε̱ σε̱ διFιούαριτ πε̱ρ ὄπε̱τίμ;

17. Πὸ λε̱βδίμι ἴ κιόφτε̱ Περντίσε̱ κ̇ε̱ γιούβετ γέὄε̱τε̱ ρὸπτ' ε̇ φάγιτ, πὸ διFιούατε̱ μέ ζε̱με̱ρε̱ σὶ κούντρε̱ κὲ κανόνι ἰ διδαχίσε̱ κ̇ε̱ οὐ κανονίστε̱.

18. Ε σὶ οὐ λε̱φτερόστε̱ γκὰ φάγι, οὐ π̇ε̱τε̱ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρε̱ μπε̱ τε̱ δρέϊγτε̱.

19. Νιερε̱ζίὄτ θὸμ, πε̱ρ σμούντεγε̱ τε̱ κούρμιτ σούαϊγ· σὲ ψὲ σὶ κούν-

καθὼς παρεστήσατε τὰ μέλη σας δοῦλα εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω τώρα παραστήσατε τὰ μέλη σας δοῦλα εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἁγιασμόν,

20. Διότι ὅτε ὑπήρχετε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπήρχετε ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης.

21. Τίνα λοιπὸν καρπὸν εἴχετε τότε ἐξ ἐκείνων *τῶν ἔργων* διὰ τὰ ὁποῖα τώρα αἰσχύνεσθε; διότι τὸ τέλος ἐκείνων *εἶναι* θάνατος.

22. Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ δουλωθέντες εἰς τὸν Θεὸν, ἔχετε τὸν καρπόν σας εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζωὴν αἰώνιον.

23. Διότι ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας *εἶναι* θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. ζ'. 7.

Η ἀγνοεῖτε, ἀδελφοὶ, (διότι λαλῶ πρὸς γινώσκοντας τὸν νόμον), ὅτι ὁ νόμος ἔχει κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ;

2. Διότι ἡ ὕπανδρος γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου μὲ τὸν ἄνδρα ζῶντα· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἀπαλλάττεται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.

3. Ἄρα λοιπὸν, ἐὰν, ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς, συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα, θέλει εἶσθαι μοιχαλίς· ἐὰν ὅμως ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ μὴ ἦναι μοιχαλὶς, ἐὰν συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα.

4. Λοιπὸν, ἀδελφοί μου, καὶ σεῖς ἐθανατώθητε ὡς πρὸς τὸν νόμον διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,

τρε̱ δάτε̱ τρούπατε̱ τουαΐγ ὄκλὲβ ντε̱ πούνερα τε̱ ντίε̱ρα, ὲ τε̱ πὰ οὔδα, πε̱ρ τε̱ πε̱νε̱ τε̱ πὰ οὔδατε̱. κε̱ὄτου ἔπνι νταὄτὶ τρούπατε̱ τούαΐγ ἐ ὄε̱ρπένι ντε̱ τε̱ δρέΐγτε̱ πε̱ρ ὄε̱ΐγγτε̱ριμ.

20. Σὲ ψὲ κούρ γέὄε̱τε̱ ὄκλὲβτ' ἐ φάγιτ, γέὄε̱τε̱ τε̱ λε̱φτερόσουρε̱ γκὰ ἐ δρέΐγτα.

21. Τζμπρὸδ ἀδὰ κέὄε̱τε̱ ἀχιέρε, μπὰ τὸ πούνε̱ρα κε̱ οὐ πε̱γε̱νε̱ νταὄτὶ τούρπ; σὲ ψὲ ἀτὸ πούνε̱ρα σόσενε̱ μὲ βδέκεγε̱.

22. Μὰ νταὄτὶ σὲ ψὲ ὄπε̱τουάτε̱ γκὰ φάγι, ἐ οὐ πε̱τε̱ ῥὸπ τε̱ Περντία, κίνι μπρόδε̱ τουαΐγ πε̱ρ ὄεΐνγτε̱ρὶμ ἐ τε̱ πσττάΐγμε̱νε̱ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

23. Σὲ ψὲ πάϜα ἐ φαγιτ, ε̱ὄτε̱ βδέκε̱για. μὰ δουρε̱τία ἐ Περντίσε̱, ε̱ὄτε̱ γέτε̱ ἐ πὰ σόσουρε̱ μπε̱ Ζότνε̱ τόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόνε̱.

Κρίε Εὄτάτε̱τε̱. ζ. 7.

Λονούκε̱ δίγι, βε̱λάζε̱ρ, (σὲ ψὲ σύνε̱ κουβε̱ντόΐγ μπε̱ νιέρε̱ζ κε̱ δίνε̱ νόμνε̱) κε̱ νόμι οὐρδε̱ρὸν νιερίνε̱ γγέρα σὰ ῥόν;

2. Σὲ ψὲ Ϝρούαγια ἐ μαρτούαρε̱ ε̱ὄτε̱ λίδουρε̱ ντε̱ νὸμ τε̱ πούῤῥιτ γγέρα σὰ ῥὸν αἴ· μὰ ντε̱ βδέκτε̱ πούῤῥι σαΐγ, ε̱ὄτε̱ λεφτερόσετε̱ Ϝρούαγια γκὰ νόμι ἰ πούῤῥιτ σε̱ σαΐγ.

3. Κοὺρ ῥὸν ἀδὰ πούῤῥι σάΐγ, ντοὺ πκαὄκόφτε̱ μὲ τγιάτε̱ρ πούῤῥε̱, πε̱νετε̱ κούρβε̱ μὰ ντε̱ βδέκτε̱ πούῤῥι σαΐγ, ε̱ὄτε̱ λεφτε̱ρόσουρε̱ γκὰ νόμι· κε̱ τε̱ μὸς γέτε̱ ἀγιὸ κούρβε̱, ντοὺ μαρτόφτε̱ μὲ τγιάτε̱ρ πούῤῥε̱.

4. Κε̱ὄτοὺ ἐ δὲ γιού βε̱λάζε̱ριτ ἐμὶ, γίνε βδέκουρε̱ ντε̱ νὸμ μὲ μὲς τε̱ κούρμιτ σε̱ Κρίὄτιτ, κε̱ τε̱ μαρτόνι μὲ τγιάτε̱ρ

διὰ νὰ συζευχθῆτε μὲ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν Θεόν.

5. Διότι ὅτε ἤμεθα ἐν τῇ σαρκί, τὰ πάθη τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἐνηργοῦντο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν θάνατον·

6. Τώρα ὅμως ἀπηλλάχθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντος ἐκείνου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρατούμεθα· διὰ νὰ δουλεύωμεν κατὰ τὸ νέον πνεῦμα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ παλαιὸν γράμμα.

7. Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; ὁ νόμος *εἶναι* ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν δὲν ἐγνώρισα, εἰμὴ διὰ τοῦ νόμου· διότι καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲν ἤθελον γνωρίσει, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, « Μὴ ἐπιθυμήσῃς.»

8. Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐγέννησεν ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· διότι χωρὶς τοῦ νόμου ἡ ἁμαρτία *εἶναι* νεκρά.

9. Καὶ ἐγὼ ἔζων ποτὲ χωρὶς νόμου· ἀλλ᾽ ὅτε ἦλθεν ἡ ἐντολή, ἀνέζησεν ἡ ἁμαρτία, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον·

10. Καὶ ἡ ἐντολὴ ἥτις *ἐδόθη* πρὸς ζωήν, αὐτὴ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ πρὸς θάνατον.

11. Διότι ἡ ἁμαρτία λαβοῦσα ἀφορμὴν διὰ τῆς ἐντολῆς, μὲ ἐξηπάτησε, καὶ δι᾽ αὐτῆς *μὲ* ἐθανάτωσεν.

12. Ὥστε ὁ μὲν νόμος *εἶναι* ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

13. Τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν ἔγεινεν εἰς ἐμὲ θάνατος; Μὴ γένοιτο· ἀλλ᾽ ἡ ἁμαρτία, διὰ νὰ φανῇ ἁμαρτία, προξενοῦσα εἰς ἐμὲ θάνατον διὰ τοῦ ἀγαθοῦ, ὥστε νὰ γείνῃ καθ᾽ ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

π̇ούρρε̱ μὲ ατε̱ κ̇ε̱ οὐγκρὲ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇έγε̱με̱ πέμμε̱ μπε̱ Περντίνε̱.

5. Σὲ ψὲ κοὺρ γέσ̈ε̱μ νέβετ ν̇ιέρε̱ζ τε̱ μίσ̈ιτ, πε̱σίμετ᾽ ἐ φάγεβετ κ̇ε̱ τζφάκιὃνε̱ γκὰ νόμι πουνοΐγνε̱ ντε̱ ἄνε̱ τε̱ κούρμιτ σόνε̱· πε̱ρ τε̱ προύρε̱ πέμμε̱ τε̱ βδέκ̇ε γε̱σε̱.

6. Πὸ νταὃτὶ γέμι λεφτερόσουρε̱ γκὰ νόμι ἱ βδέκ̇ε̱γε̱σε̱ κ̇ε̱ γέσ̈ε̱μ λύδουρε̱ μπε̱ τε̱ κ̇ε̱ τε̱ πουνόγε̱με̱ σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τε̱ Σ̈πίρτι ἱ ρί, ἐ γιὸ σὶ κούντρε̱ κε̱ γράμμα ἐ λιάσ̈τε̱.

7. Τζὸ τε̱ θόμι ἀδά; νόμι ε̱σ̈τε̱ ν̇ε̱ φάϊγ, γιὸ κούρρε̱· μὰ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ κὰμ ν̇ιόχουρε̱ φάϊγνε̱, πε̱ρ βέτζμε μὲ μὲς τε̱ νόμιτ, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὰμ ν̇ιόχουρε̱ ἄς δε̱σ̈ε̱ρίμνε̱, τε̱ μὸς κ̇ὶσ̈ πάσουρε̱ θε̱νε̱ νόμι· μὸς δε̱σ̈ε̱ρό.

8. Ε σὶ μόρρι ἀφορμὶ φάγι, μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ πορσίτουριτιτ᾽ π̇έρρι μπε̱ μούα τζὸ λοὺ δε̱σ̈ε̱ρίμ· σὲ ψὲ πὰ νὸμ φάγι κε̱ ἱ βδέκουρε̱.

9. Ε οὔνε̱ ν̇ε̱ χέρε̱ ρόγε̱ π̇ὰ νόμ. μὰ σὶ ἔρδι πορσία, φάγι οὐ κθὲ τε̱ ρόν.

10. Ε οὔνε̱ βδίκια· ἐ οὐ γ̇ε̱ντ κ̇ε̱ ἀγιὸ πορσὶ κ̇ε̱ μοῦ δὰ πε̱ρ γέτε̱ οὐ πε̱ βδέκ̇ε̱γε̱ πε̱ρ μούα.

11. Σε̱ φάγι σὶ μόρρι ἀφορμὶ πρέϊγ ἀσάϊγ πορσίετ, με̱ γ̇ε̱νέου μούα, ἐ μὲ μὲς τὰ σάϊγ με̱ βραου.

12. Πε̱ρ ἀτε̱ πούνε̱ νόμι ε̱σ̈τε̱ Σ̈έϊντ. ἐ πορσία σ̈έϊντε̱, ἐ δρέϊτε̱, ἐ δὲ ἐμίρρε̱.

13. Ν̇ε̱ πούνε̱ δὰ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ἐμίρρε̱ οὐ κ̇ε̱ πε̱ρ μούα βδέκ̇ε̱γε̱; γιὸ κούρρε̱ πὸ φάγι κ̇ε̱ τε̱ δούκ̇ε̱ϊγ σὶ φάϊγ μὲ μὲς τε̱ ν̇ε̱ πούνε̱σε̱ μίρρε̱ πε̱ρ μούα με̱ π̇έρι βδέκ̇ε̱γε̱νε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇ένειμ φάγια με̱ σ̈ιούμε̱ φάγε̱τόρε̱ γκὰ ἀφορμὶ ἐ πορσίσε̱.

14. Διότι ἐξεύρομεν ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικός· ἐγὼ δὲ εἶμαι σαρκινὸς, πεπωλημένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

15. Διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πράττω, δὲν γνωρίζω· ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω, τοῦτο δὲν πράττω, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μισῶ, τοῦτο πράττω.

16. Ἐὰν δὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω, τοῦτο πράττω, συμφωνῶ μὲ τὸν νόμον, ὅτι *εἶναι* καλός.

17. Τώρα δὲ δὲν πράττω πλέον τοῦτο ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί.

18. Διότι ἐξεύρω ὅτι δὲν κατοικεῖ ἐν ἐμοὶ (τουτέστιν ἐν τῇ σαρκί μου,) ἀγαθόν· ἐπειδὴ τὸ θέλειν πάρεστιν εἰς ἐμὲ, τὸ πράττειν ὅμως τὸ καλὸν δὲν εὑρίσκω·

19. Διότι δὲν πράττω τὸ ἀγαθὸν, τὸ ὁποῖον θέλω· ἀλλὰ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω.

20. Ἐὰν δὲ ἐγὼ πράττω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν θέλω, δὲν ἐργάζομαι αὐτὸ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί.

21 Εὑρίσκω λοιπὸν τὸν νόμον τοῦτον, ὅτι, ἐνῷ ἐγὼ θέλω νὰ πράττω τὸ καλὸν, πάρεστιν εἰς ἐμὲ τὸ κακόν.

22. Διότι ἡδύνομαι *μὲν* εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον·

23. Βλέπω ὅμως ἐν τοῖς μέλεσί μου ἄλλον νόμον ἀντιμαχόμενον εἰς τὸν νόμον τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας τὸν ὄντα ἐν τοῖς μέλεσί μου.

24. Ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐγώ· τίς θέλει μὲ ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

25. Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν διὰ

14. Σε̱ ψὲ ε̱ δ̈ίμε̱ κ̇ε̱ νόμι ε̱ὅτε̱ ἱ Σπίρτιτ, μὰ οὔνε̱ γιὰμ ἱ κούρμιτ, σκλὰϐ ἱ ὅίτουρε̱ ντέ̱νε̱ φάϊγ.

15. Σε̱ ψὲ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ πε̱̈́ϊγ, νούκ' ε̱ ν̇ιὸχ̇ σὲ νούκ̇ε̱ π̇έ̱ϊγ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ δούα· πὸ π̇έ̱ϊγ ἀτὲ̱ κ̇ὲ οὐῤῥε̱ϊγ.

16. Ε ντὲ̱ π̇έ̱φτζα ἀτὲ̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δ̈ούα, θὸμ π̇άὅκε̱ μὲ νὸμ σὲ ε̱ὅτ' ἱ μίῤῥε̱.

17. Ντα̈ὅτι δ̈ὰ με̱ νούκ' ε̱ π̇έ̱ϊγ οὔνε̱ ἀπὲ̱· πὸ φάγι κ̇ε̱ ῥι τὲκ οὔνε̱ (ε̱ π̇έ̱ν.)

18. Σε̱ ψὲ ε̱ ξ̈ϊ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ῥι τὲκ οὔ (δ̈ὸ μὲ θέ̱νε̱ ντὲ̱ κούρμ τὶμ) ντοὶε̱ ε̱μίῤῥε̱· σὲ ψὲ τὲ̱ δάὅιούσιτε̱ ε̱ κὰμ μὲ̱ ϐέτε̱χ̇ε̱ μὰ τὲ̱ π̇έ̱ϊγ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱ νούκ̇ε̱ Fέϊγ οὔδ̈ε̱.

19. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ π̇έ̱ϊγ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱ κ̇ὲ̱ δ̈ούα· πὸ τὲ̱ κ̇έκενε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ δ̈ούα ἀτὲ̱ π̇έ̱ϊγ.

20. Ε ντε̱̈́ὅτε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱ϊγ οὔνε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ δ̈ούα, νούκ' ε̱ π̇έ̱ϊγ μὲ̱ ἀτὲ̱ οὔνε̱, πὸ φάγι, κ̇ε̱ ῥι τὲκ οὔ.

21. Ε Fέϊγ ἀδ̈ὰ νόμνε̱ ντὲ̱ ϐέτε̱χ̇ε-τίμε, κούρ δ̈ούα τὲ̱ π̇έ̱ϊγ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱, κ̇ὲ̱ ὅτε̱ ε̱ κ̇έκια κ̇ε̱ ῥι πε̱ρπάρα μέγε.

22. Σε̱ ψὲ Fε̱ζόνε̱μ μπὲ̱ νὸμ τὲ̱ Περντίσε̱ σι κούντρ' ε̱ὅτε̱ ν̇ιερίου ἱ π̇ρέ̱ντε̱σμ.

23. Μὰ ὅιὸχ ν̇ιὲ̱ τγιάτε̱ρ νὸμ κ̇ὲ̱ ῥι ντὲ̱ τρούπ τὶμ κουντρέκ̇ ντὲ̱ νὸμ τὲ̱ μέ̱ντιεσε̱ σίμε, ε̱ μὲ̱ π̇ὲ̱ν μούα σκλὰϐ ντὲ̱ νὸμ τὲ̱ φάγιτ κ̇ὲ̱ ε̱̈στε̱ ντὲ̱ κοὺρμ τίμ.

24. Ι μγιέρι οὔνε̱ ν̇ιερὶ· κούὅ δ̈ὸ τὲ̱ μὲ̱ ὅπε̱τόγε̱ γκὰ κούϊγ κοὺρμ ἱ ϐδ̈έκ̇ε̱γε̱σε̱;

25 Αε̱ϐδ̈όϊγ Περντίνε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱

Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα λοιπὸν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τὸν νοῦν μὲν δουλεύω εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· μὲ τὴν σάρκα δὲ εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. ή. 8.

ΔΕΝ *εἶναι* τώρα λοιπὸν οὐδεμία κατάκρισις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

2. Διότι ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

3. Ἐπειδὴ τὸ ἀδύνατον εἰς τὸν νόμον, καθότι ἦτο ἀνίσχυρος διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς πέμψας τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν μὲ ὁμοίωμα σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί·

4. Διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

5. Διότι οἱ ζῶντες κατὰ τὴν σάρκα, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ τὸ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος.

6. Ἐπειδὴ τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς *εἶναι* θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη.

7. Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς *εἶναι* ἔχθρα εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑποτάσσεται, ἀλλ' οὐδὲ δύναται.

8. Ὅσοι δὲ εἶναι τῆς σαρκὸς, δὲν δύνανται νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν Θεόν.

9. Σεῖς ὅμως δὲν εἶσθαι τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος, ἐὰν τὸ

Ιησούϊτ Χριστόϊτ Ζότιτ σόνε̱ οὖν' ἀδὰ μὲ με̱ντ παυνόϊγ νόμν' ἐ Περντίσε̱· ἐ μὲ κοῦρμ, νόμν' ἐ φάγιτ.

Κρίε Ετέτε̱τε̱. η. 8.

Σε̱ὕτ' ἀδὰ ντονὶε̱ δε̱μ νταῦτὶ πε̱ρ ἀτὰ ḱε̱ γιάνε̱ μπε̱ Κριὕτινε̱ Ιησούνε̱, ḱε̱ νούḱ' ἔτζε̱γε̱νε̱ σὶ κούντρ' ε̱ὕτε̱ κούρμι, πὸ σὶ κούντρε̱ ε̱ὕτε̱ Σ̈πίρτι.

2. Σὲ ψὲ νόμι ἰ Σ̈πίρτιτ σε̱ γέτε̱σε̱ μπε̱ Κριὕτινε̱ Ιησούνε̱ με̱ λεφτερόσι μούα γκὰ νόμι ἐ φάγιτ, ἐ δὲ ἰ 6δέḱε̱γε̱σε̱.

3. Σὲ ψὲ ἀτε̱ ḱε̱ σμούντ τε̱ ḱε̱ν νόμι, σε̱ ψὲ ἴϋ ἰ σε̱μούρε̱ γκὰ ἀφορμὶ ἐ κούρμιτ, Περντία σὶ δε̱ρϝόϊ ḱίρρ' ἐσάϊγ ντε̱ κοὺρμ ḱε̱ ὕε̱μπε̱λὲν μὲ κοὺρμ τε̱ φάγιτ, ἐ δὲ πε̱ρ φάϊγ, δε̱με̱τόϊ φάϊγνε̱ μπε̱ κοὺρμ.

4. Κε̱ τε̱ παϝούχαεϊγ ἐ δρέϊγτα ἐ νόμιτ μπε̱ νέβετ, ḱε̱ νούḱε̱ ἔτζε̱γε̱με̱ σὶ κούντρ' ε̱ὕτε̱ κούρμι, πὸ σὶ κούντρ ε̱ὕτε̱ Σπίρτι.

5. Σὲ ψὲ ἀτὰ ḱε̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ σὶ δὸ κούρμι, πούνε̱τ' ἐ κούρμιτ συλοήσγε̱νε̱ ἐ ἀτὰ πὰ ḱε̱ ἔτζε̱νε̱νε̱ σὶ δὸ Σ̈πίρτι, συλοήσγε̱νε̱ πούνε̱τ' ἐ Σ̈πίρτιτ.

6. Σὲ ψὲ ἀτε̱ ḱε̱ συλοής Σ̈πίρτι ε̱ὕτε̱ γέτε̱, ἐ πάϊḱ.

7. Σὲ ψὲ συλοὴ ἐ κούρμιτ ε̱ὕτε̱ χασμε̱ρί τὲ Περντία· σὲ ψὲ νούḱε̱ ḱίντετε̱ μπε̱ νὸμ τε̱ Περντίσε̱· σὲ ψὲ ἆς νούḱε̱ μούντ.

8. Ε ἀτὰ ḱε̱ γιάνε̱ (ἔτζε̱γε̱νε̱) μπε̱ κοὺρμ, νούḱε̱ μούντγε̱νε̱ τε̱ πε̱λκέγε̱νε̱ Περντίσε̱.

9. Πὸ γιούβετ νούḱε̱ γίνι ντε̱ κοὺρμ, πὸ ντε̱ Σ̈πίρτ σὲ ψὲ ρἰ Σ̈πίρτι ἰ Περν-

BKSH

Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικῇ ἐν ὑμῖν. Ἀλλ' ἐὰν τις δὲν ἔχῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, οὗτος δὲν εἶναι αὐτοῦ.

10. Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς ἦναι ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα εἶναι νεκρὸν διὰ τὴν ἁμαρτίαν· τὸ δὲ Πνεῦμα ζωὴ διὰ τὴν δικαιοσύνην.

11. Ἐὰν δὲ κατοικῇ ἐν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα τοῦ ἀναστήσαντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν, ὁ ἀναστήσας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν θέλει ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ τοῦ κατοικοῦντος ἐν ὑμῖν.

12. Ἄρα λοιπὸν, ἀδελφοὶ, εἴμεθα χρεῶσται, οὐχὶ εἰς τὴν σάρκα, ὥστε νὰ ζῶμεν κατὰ σάρκα.

13. Διότι ἐὰν ζῆτε κατὰ τὴν σάρκα, μέλλετε νὰ ἀποθάνητε, ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ Πνεύματος θανατόνητε τὰς πράξεις τοῦ σώματος, θέλετε ζήσει.

14. Ἐπειδὴ ὅσοι διοικοῦνται ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.

15. Διότι δὲν ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας διὰ νὰ φοβῆσθε πάλιν, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, διὰ τοῦ ὁποίου κράζομεν, Ἀββᾶ ὁ πατήρ.

16. Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ μὲ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, ὅτι εἴμεθα τέκνα Θεοῦ·

17. Ἐὰν δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· ἐὰν συμπάσχωμεν, διὰ νὰ γείνωμεν καὶ συμμέτοχοι τῆς δόξης αὐτοῦ.

18. Ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν εἶναι ἄξια νὰ συγκριθῶσι μὲ τὴν δόξαν τὴν μέλλουσαν νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ἡμᾶς.

τίσε̱ μπε̱ γιοῦ· μὰ ντε̱ σ̈τε̱ ντονίε̱ κε̱ σκὰ Σ̈πίρτιν' ε Κρίσ̈ιτ, κούϊγ νούκ' ε̱ σ̈τ' ι Κρίσ̈τιτ.

10. Πὰ ντε̱ σ̈τε̱ Κρίσ̈τι μπε̱ γιούβε̱τ, κούρμι βε̱ρτέτ ε̱ σ̈τ' ι βδέκουρε̱ πε̱ρ ἀφορμὶ τε̱ φάγιτ μὰ Σ̈πίρτι ρὸν γκὰ ἄν' ε σε̱ δρέ̱γτε̱σε̱.

11. Μὰ ντε̱ στε̱ κε̱ ρι μπε̱ γιούβετ Σ̈πίρτι ι ἀτίγ κε̱ γγιάλι γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱ Ιησούνε̱, ἀϊ κε̱ γγιάλι Κρίσ̈τινε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, δὸ τε̱ γγιάλγε̱ ε δὲ τρούπατε̱ τούαϊγ κε̱ βδέσε̱νε, μὲ μὲς τε̱ Σ̈πίρτιτ σε̱ τίγ κε̱ ρι μπε̱ γιούβετ.

12. Γέμι ἀδὰ πορτζλι, βε̱λάζε̱ρ, γιὸ ντε̱ κούρμ, τε̱ ρόγε̱με̱ κουρμε̱ρίσ̈τ.

13. Σε ψε ντε̱ ρόνι κούντρε̱ κούρμι, δὸ τε̱ βδίσνι· μὰ ντε̱ π̇έφτζι τε̱ βδέσε̱νε̱ πούνε̱τ' ε κούρμιτ μὲ Σ̈πίρτ, δὸ τε̱ ρόνι.

14. Σε ψε σὰ κυβερνήτενε̱ μὲ Σ̈πίρτ τε̱ Περντίσε̱, κε̱τὰ γιάνε̱ τε̱ π̇ίγτ' ε Περντίσε̱.

15. Σε ψε νούκε̱ κίνι μάρρε̱ πε̱ρσε̱ρὶ Σ̈πίρτιν' ε σκλαβίσε̱ πε̱ρ φρίκε̱, πὸ κίνι μάρρε̱ Σπίρτιν' ε Ιοθεσίσε̱ μπε̱ π̇ίγ, κε̱ μὲ ἀτε̱ θε̱ρρέσε̱με̱, Αββὰ ὦ Τάτε̱.

16. Σε ψε κούϊγ Σ̈πίρτι ἔπ π̇έσε̱ ντε̱ σ̈πίρτ τάνε̱, κε̱ νάβετ γέμι π̇ίγτ' ε Περντίσε̱.

17. Ε ντε̱ γέμι δγιέλλμ, γέμι ε δὲ πγιεσε̱τάρε̱· πγιεσε̱τάρε̱ τε̱ Περντίσε̱, ε πγιεσε̱τάρε̱ π̇άσ̈κε μὲ Κρίσ̈τινε̱· πὸ ντε̱ σ̈τε̱ κε̱ πε̱σόγε̱με̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κε̱, κε̱ ε δὲ τε̱ λε̱βδόνεμι μὲ τε̱ π̇άσ̈κε̱.

18. Σε ψε οὖνε̱ ε κάμ πε̱ρ τε̱ βε̱ρτέτε̱ κε̱ τε̱ πε̱σούαρατ' ε κε̱σ̈άϊγ κόχετ νούκε̱ π̇αραπ̇αρίσενε̱ μὲ ντε̱ρρ κε̱ δὸ τε̱ τζφάκετε̱ μπε̱ νέβετ.

19. Διότι ἡ μεγάλη προσδοκία τῆς κτίσεως προσμένει τὴν φανέρωσιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ.

20. Ἐπειδὴ ἡ κτίσις ὑπετάχθη εἰς τὴν ματαιότητα, οὐχὶ ἑκουσίως, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα *αὐτήν*,

21. Ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις θέλει ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, *καὶ μεταβῇ* εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

22. Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συναγωνιᾷ ἕως τοῦ νῦν.

23. Καὶ οὐχὶ μόνον *αὐτή*, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἵτινες ἔχομεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στενάζομεν ἐν ἑαυτοῖς, περιμένοντες τὴν υἱοθεσίαν, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν.

24. Διότι μὲ τὴν ἐλπίδα ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ ἥτις βλέπεται, δὲν εἶναι ἐλπίς· διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπει τις, διὰ τί καὶ ἐλπίζει;

25. Ἐὰν δὲ ἐλπίζωμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν βλέπομεν, διὰ τῆς ὑπομονῆς περιμένομεν *αὐτό*.

26. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συμβοηθεῖ εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν· ἐπειδὴ τὸ τί νὰ προσευχηθῶμεν ὡς πρέπει, δὲν ἐξεύρομεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἱκετεύει ὑπὲρ ἡμῶν διὰ στεναγμῶν ἀλαλήτων.

27. Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας ἐξεύρει τί *εἶναι* τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἱκετεύει ὑπὲρ τῶν ἁγίων.

28. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι πάντα συνεργοῦσι πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Θεόν, εἰς τοὺς κεκλημένους κατὰ τὸν προορισμὸν *αὐτοῦ*.

29. Διότι ὅσους προεγνώρισε,

19. Σε̱ ψε̱ κ̇ε̱γιὸ δ̇ινιὰ ε̇ π̇έρρε̱, ρ̇ι ντε̱ τε̱ ρούαϊγτουρε̱, ε̇ πρὲτ τε̱ τζφάκιουριτε̱ ε̇ π̇ίγετ σε̱ Περντίσε̱.

20. Σε̱ ψε̱ δινιάγια ε̇ π̇έρρε̱ ε̱ὄτε̱ π̇ίντουρε̱ ντε̱ πρίσε̱γε̱, γιὸ με̱ δ̇αὄσιουρὶ τε̱ σάϊγ πὸ τὰ ιιγ κ̇ε̱ ε̇ κὰ π̇ίντουρε̱.

21. Με̱ ὄπε̱ρὶὄε̱, σε̱ ε̇ δε̱ κ̇ε̱γιὸ δινιὰ ε̇ π̇έρρε̱, δ̇ὸ τε̱ λε̱φτερόσετε̱ γκὰ σκλαβία ε̇ πρίὄε̱γε̱σε̱, μπε̱ λεφτερὶ τε̱ ντέρριτ τε̱ π̇ίγετ σε̱ Περντίσε̱.

22. Σε̱ ψε̱ ε̇ δ̇ίμε̱ κ̇ε̱ Fίθε̱ π̇άὄκ̇ε̱ πούνε̱τ' ε̇ κ̇έρρα ρε̱κόγε̱νε̱, ε̇ γιάνε̱ ντε̱ τε̱ δέ̱μπουρε̱ τε̱ πγιέλ̇ε̱τε̱ γγέρα μπε̱ σότ.

23. Ε γιὸ κ̇ε̱γιὸ βέτεμε̱, πὸ ε̇ δε̱ νὰ βέτε̱ κ̇ε̱ κ̇έμι ἄνε̱ν' ε̇ ὄπίρτιτ, ε̇ δε̱ νὰ βέτε̱ ρε̱κόγε̱με̱ μπε̱ βέτε̱χε̱· τούκ' ε̇ πρίτουρε̱ ἰοθε̱σίνε̱ τε̱ π̇ίγετ σε̱ Περντίσε̱, ε̇ λεφτε̱ρίν' ε̇ κούρμιτ σόνε̱.

24. Σε̱ ψε̱ ντε̱ ὄπε̱ρέὄε̱ γέμι σόσουρε̱· ε̇ ὄπε̱ρέὄα κ̇ε̱ δ̇ούκετε̱, νούκ' ε̱ὄτε̱ ὄπε̱ρέὄε̱· σε̱ ψε̱ κ̇ιὄ τε̱ ὄπε̱ρέγε̱ νιερὶ, ἀτε̱ κε̱ ὄέχ;

25. Ε ντε̱ὄτε̱ κ̇ε̱ ὄπε̱ρέιγμε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ὄιόχε̱με̱, νὰ ὄπε̱ρέιγμε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ δ̇ουρίμιτ.

26. Κε̱ὄτοὺ ε̇ δε̱ ὄπίρτι νὰ ντὶχ ντε̱ σμούντε̱για τόνα· σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ίμε̱ κ̇ιὄ σὺγδ̇ὶς ντε̱ τε̱ λιούτουρε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγμε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ νὰ δ̇ούχαετε̱, μὰ ὄπίρτι λιούτετε̱ πε̱ρ νέβετ μέ τε̱ ρε̱κούαρε̱ τε̱ πὰ δ̇ιFιούαρε̱.

27. Ε ἀϊ κ̇ε̱ ξετὰξ ζέ̱με̱ρατε̱, νιεχ ἀτε̱ κ̇ε̱ δ̇ὸ Σπίρτι κουρ λιούτετε̱ σὶ δ̇ὸ Περντία πε̱ρ ὄε̱ϊνγτόρε̱.

28. Νάβετ ἀδὰ ε̇ δ̇ίμε̱ κ̇ε̱ Fίθε̱ πούνε̱τε̱ βένε̱ μίρρε̱ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ δ̇ούανε̱ Περντίνε̱, πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ σὶ κούντρε̱ κε̱ δ̇αὄουρὶ ἐτὶγ γιάνε̱ θίρρτουρε̱.

29. Σε̱ ψε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κὰ νιόχουρε̱ με̱

τούτους καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, διὰ νὰ ἦναι αὐτὸς πρωτότοκος μεταξὺ πολλῶν ἀδελφῶν·

30. Ὅσους δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ ὅσους ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσε· καὶ ὅσους ἐδικαίωσε τούτους καὶ ἐδόξασε.

31. Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ πρὸς ταῦτα; Ἐὰν ὁ Θεὸς *ἦναι* ὑπὲρ ἡμῶν, τίς *θέλει εἶσθαι* καθ' ἡμῶν;

32. Ἐπειδὴ ὅστις τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ Υἱὸν δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ παρέδωκεν αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν, πῶς καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν θέλει χαρίσει εἰς ἡμᾶς τὰ πάντα;

33. Τίς θέλει ἐγκαλέσει τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ ; Θεὸς *εἶναι* ὁ δικαιῶν.

34. Τίς *θέλει εἶσθαι* ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἀναστάς, ὅστις καὶ εἶναι ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ , ὅστις καὶ μεσιτεύει ὑπὲρ ἡμῶν.

35. Τίς θέλει μᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ; Θλῖψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ πεῖνα, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;

36. (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.»)

37. Ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς

38. Ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωή, οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις, οὔτε παρόντα οὔτε μέλλοντα,

πε̱ρπάρα (Περντία) ἀτὰ ἱ κὰ ἐ δὲ προωρίσουρε̱ κὲ̱ τὲ̱ πέ̱νενε̱ τὲ̱ τίλε̱τε̱ σι κούντρ' ὅτ' ἐ ἐ δὲ ἰκόν' ἐ πίρριτ σε̱ σάϊγ, κὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ αἴ πρωτοτὸκ (ἱ πάρρε̱) ντε̱ ὅιούμε̱ βε̱λάζε̱ρ.

30. Ε ἀτὰ πὰ κὲ̱ κὰ αἴ προωρίσουρε̱, κε̱τὰ ἱ κὰ ἐ δὲ θίρρε̱· ἐ ἀτὰ κὲ̱ κὰ θίρρε̱, κε̱τὰ ἱ κὰ ἐ δὲ δικαιόσουρε̱· ἐ ἀτὰ κὲ̱ κὰ δικαιόσουρε̱, κε̱τὰ ἱ κὰ ἐ δὲ ντερβρούαρε̱.

31. Τζ τε̱ θόμι δὰ πε̱ρ κε̱τὸ πούνερα; ντέ̱ὅτε̱ Περντία πε̱ρ νέβετ κοὺ ὅ δὸ τε̱ γέτε̱ κόντρε̱ νέσ;

32. Αγιὸ κε̱ νούκε̱ κουρτζέου ἄς πίρρ' ἐ σαϊγ, πὸ ἐ δὰ ἀτε̱ μπε̱ βδέκε̱γε̱ πε̱ρ Fίθε̱ νάβετ, κιὸ δὸ τε̱ μὸς νὰ δε̱ρρόγε̱ πάὅκε̱ μὲ τε̱ Fίθε̱ πούνε̱τε̱ νέβετ;

33. Κοὺὅ δὸ τε̱ πέ̱γε̱ καλε̱ζὶμ κόντρε̱ τε̱ ζβιέδουρετ σε̱ Περντίσε̱; Περντία ἔ̱ὅτε̱ κε̱ γιοὺ ἔπ τε̱ δρέϊγτε̱.

34. Κοὺὅ ἔ̱ὅτε̱ κε̱ ἐ δε̱με̱τόν· Κρίὅτι ἔ̱ὅτε̱ κε̱ βδίκ, ἐ μὲ τέπε̱ρε̱ κε̱ οὺ γγιὰλ, ἐ δὲ ρι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ Περντίσε̱, ἐ λιούτετε̱ πε̱ρ νέβετ.

35. Κοὺς δὸ τε̱ νὰ ντάγε̱ ἀδὰ νέβετ γκὰ δαὅιουρία ἐ Κρίὅτιτ; μπάσε ὅτρε̱γγίμι, ἃ Fουλτζίμι, ἃ τε̱ ντγίεκουριτε̱, ἃ ζούγια, ἃ τὲ σβέὅουριτε̱ ἃ τε̱ ριζικάρτουριτε̱, ἃ κόρδα;

36. (Σι κούντρ' ἔ̱ὅτε̱ σκρούαρε̱· κε̱ πε̱ρ τὶγ βδέσε̱με̱ Fίθε̱ δίτε̱νε̱· νὰ κάνε̱ πόσι δέ̱ντε̱ πε̱ρ τε̱ θέρτουρε̱.)

37) Πὸ ντε̱ μὲς τε̱ Fίθε̱ κε̱τοῦρε̱ νὰ μούντγε̱με̱ με̱ ὅ ούμε̱ μὲ ἄνε̱ τ' ἀτὶγ κε̱ νὰ δέὅι νέβετ.

38. Σὲ ὔνε̱ κὰμ πέσε̱ κε̱ ἃς βδέκε̱για, ἃς γέτα, ἃς Ε̱γγε̱ϊγτε̱, ἃς ἀρχίτε̱, ἃς φουκίτε̱, ἃς ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ νταὅτι, ἃς ἀτὸ κε̱ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱.

39. Οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος, οὔτε ἄλλη τις κτίσις, θέλει δυνηθῆ νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΑΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι, (ἔχων συμμαρτυροῦσαν μὲ ἐμὲ τὴν συνείδησίν μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ,)

2. Ὅτι ἔχω λύπην μεγάλην καὶ ἀδιάλειπτον ὀδύνην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

3. Διότι ηὐχόμην αὐτὸς ἐγὼ νὰ ἦμαι ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν μου.

4. Οἵτινες εἶναι Ἰσραηλῖται, τῶν ὁποίων *εἶναι* ἡ υἱοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθῆκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι·

5. Τῶν ὁποίων *εἶναι* οἱ πατέρες, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων *ἐγεννήθη* ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

6. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν ὅτι ἐξέπεσεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι πάντες οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, δὲν *εἶναι* οὗτοι Ἰσραήλ.

7. Οὐδὲ διότι εἶναι σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ, διὰ τοῦτο εἶναι πάντες τέκνα· ἀλλ' «ἐν τῷ Ἰσαὰκ θέλει κληθῆ εἰς σὲ σπέρμα.»

8. Τουτέστι, τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα δὲν *εἶναι* τέκνα Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζονται διὰ σπέρμα.

9. Διότι ὁ λόγος τῆς ἐπαγγελίας *εἶναι* οὗτος, « Κατὰ τὸν καιρὸν

39. Ας τε̱ λιάρτε̱τε̱ ἄς τε̱ πόσ̈τε̱τε̱, ἄς ντονὶε̱ πούνε̱ τγιάτε̱ρ ε̇ πἐῤῥε̱ μοῦντ τε̱ νὰ ντάγε̱ νάβετ γκὰ ἀγιό δασ̈ιουρὶ ε̇ Περντίσε̱, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησού-νε̱ Ζότνε̱ τε̱νε̱.

Κρίε Ενε̱ντε̱τε̱. θ. 9.

Θόμ τε̱ βερτέτε̱νε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱, ε̇ νούκ̇ε̱ φλιὰσ̈ ρε̱μ, (σε̇ ψε̇ μὲπ μαρτυρὶ μούα φικίρι ἴμ με̇ ἄνε̱ τε̱ σ̈ε̱ίνγτιτ σ̇πίρτ.)

2. Κε̱ οὔνε̱ κ̇ὰμ χ̇ε̱λλμ τε̱ μαδ, ε̇ σ̈τρε̱γγὶμ τε̱ πὰ τζχίτουρε̱ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τίμε.

3 Σε̇ οὔνε̱ δόγε̱ τε̱ γέσ̈ε̱ νταῤῥε̱ (λιὰρF) γκὰ Κρίσ̈τι πε̱ρ βε̱λάζε̱ρ τε̱ μὶ, κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ Fιάκουἴμ πρέϊγ ἄ̇ε̱σε̱ κούρμιτ.

4. Κε̱ ατὰ γιάνε̱ Ισραηλὶτ, ε̇ ατοῦρε ε̱σ̈τε̱ Ιοθεσία, ε̇ δε̇ ντέῤῥι, ε̇ δε̇ τε̱ δγιάτατε̱, ε̇ δε̇ τε̱ τάξετ' ε̇νόμιτ, ε̇ δε̇ τε̱ φάλιατε̱, ε̇ δε̇ τε̱ τάξουρατε̱.

5. Τὰ τοῦρε γιάνε̱ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ κ̇ε̱ γκὰ ατὰ ε̱σ̈τ' ε̇ δε̇ Κρίσ̈τι γιὰ ἄν' ε̇ κούρμιτ, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ Fίθε̱ πούνε̱ρα Περντὶ ε̇ π̇εκούαρε̱ ντε̱ Fίθε̱ γέτε̱ρα, κ̇ε̱σ̈τοὺ κιόφτε̱.

6. Ε νούκ̇ε̱ μοῦντ τε̱ π̇γιέρε̱ μπε̱ δε̇ φγιάλ' ε̇ Περντίσε̱· σε̇ ψε̇ γιὸ Fίθ' ατὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ φυλία ε̇ Ιησραήλιτ, κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ Ισραηλίτ.

7. Ας σε̇ ψε̇ γιάνε̱ φάῤῥε̱ ε̇ Αβραάμιτ, γιάνε̱ Fιθε̱ δγιέλλμτ' ε̇ Αβραάμιτ· πὸ θότε̱, μπε̱ Ισαάκνε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ φάρρα ὔτε.

8. Δὸ με̇ θε̱νε̱, γιὸ δγιέλλμτ' ε̇ κούρμιτ, κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ δγιέλλμτ' ε̇ Περντίσε̱, πὸ δγιέλλμτ' ε̇ τε̱ ταξουριτ' δὸ τε̱ νε̱με̱ρόνενε̱ σε̇ γιάνε̱ φάῤῥε̱.

9. Σε̇ ψε̇ φγιὰλ ε̇ σε̱ τάξουρε̱σε̱ ε̱σ̈τ ε̇ τίλλια· δὸ τε̱ βίγ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ κ̇όχ̇ε̱, ε̇

τοῦτον θέλω ἔλθει, καὶ ἡ Σάῤῥα θέλει ἔχει υἱόν.»

10. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ὅτε συνέλαβε *δύο* ἐξ ἑνὸς *ἀνδρὸς*, Ἰσαὰκ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν·

11. (Διότι πρὶν ἔτι γεννηθῶσι *τὰ παιδία*, καὶ πρὶν πράξωσί τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν, διὰ νὰ μένῃ ὁ κατ' ἐκλογὴν προορισμὸς τοῦ Θεοῦ οὐχὶ ἐκ τῶν ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος,)

12. Ἐῤῥέθη πρὸς αὐτὴν, «Ὅτι ὁ μεγαλήτερος θέλει δουλεύσει εἰς τὸν μικρότερον.»

13. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.»

14. Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Μήπως *εἶναι* ἀδικία εἰς τὸν Θεόν; Μὴ γένοιτο.

15. Διότι πρὸς τὸν Μωϋσῆν λέγει, «Θέλω ἐλεήσει ὅντινα ἐλεῶ, καὶ θέλω οἰκτειρήσει ὅντινα οἰκτείρω.»

16. Ἄρα λοιπὸν δὲν *εἶναι* τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ.

17. Διότι ἡ Γραφὴ λέγει πρὸς τὸν Φαραὼ, «Ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο σὲ ἐξήγειρα, διὰ νὰ δείξω ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ διὰ νὰ διαγγελθῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.»

18. Ἄρα λοιπὸν ὅντινα θέλει, ἐλεεῖ· καὶ ὅντινα θέλει, σκληρύνει.

19. Θέλεις λοιπὸν μοὶ εἰπεῖ, Διὰ τί πλέον μέμφεται; εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ τίς ἐναντιοῦται;

20. Ἀλλὰ μάλιστα, σὺ, ὦ ἄνθρωπε, τίς εἶσαι ὅστις ἀνταποκρίνεσαι πρὸς τὸν Θεόν; Μήπως τὸ πλάσμα θέλει εἰπεῖ πρὸς τὸν πλάσαντα, Διὰ τί μὲ ἔκαμες οὕτως;

21. Ἢ δὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ κερα-

Σάῤῥα δὸ τὲ κέτε δγιάλλε:

10. Ε γιὸ βέτεμε κεγιὸ, πὸ ἐ δὲ Ρεβέκα σὶ πὰτ ζένε μπὲ νιὲ στρόμε (δὶ δγιὲλμ) πρέϊγ Ισαάκουτ παπάϊτ σόνε.

11. Σὲ ψὲ πὰ ἐ δὲ λέῤῥε ἀτὰ, ἐ πὰ πέῤῥε δὲ ἂς τὲ μίῤῥε, ἂς τὲ λίΓκ, κὲ τὲ μπέτετε πὰ λιουαϊγτουρε σκοπόϊ ἱ Περντίσε κὲ ἔστε μὲ τὲ ζΓέδουρε, γιὸ γκὰ πούνετε, πὸ γκὰ ἀϊ κὲ θεῤῥέτ,

12. Γιοὺ θὰ ἀσάϊγ· κὲ μὶ μάδι δὸ τὲ σερπέγε μὲ τὲ βόΓελινε.

13. Σὶ κούντρ' ἔστε σκρούαρε, Ιακώβνε ἐ δέσια, ἐ Ισάφνε ἐ ούῤῥέβα.

14. Τζτὲ θόμι ἀδά; μὸς ἔστ' ἀδικὶ ντάγε Περντίσε; γιὸ κούῤῥε.

15. Σὲ ψὲ ἀϊ θότε μπὲ Μωϋσίνε· δὸ τὲ ἐλεημονὶς ἀτὲ κὲ πὲρ ἀτὲ κὰμ λεϊγμονὴ ἐ δὸ τὲ πέϊγ λεϊγμονὴ, μπὰ τὲ κὲ αὲρ ἀτὲ δὸ κὲμ λεϊγμονή.

16. Νούκ' ἔστ' ἀδὰ (κεγιὸ) ἂς ἐ ἀτὶγ κὲ ἐ δὸ, ἂς ἐ ἐτὶγ κὲ ἔτζεν, πὸ ἐ Περντίσε κὲ πὲν λεϊγμονή.

17. Σὲ ψὲ θότε κάρτα μπὲ Φαραώνε· κὲ πὲρ κετὲ πούνε τε γκρίγκα τὶ, κὲ τὲ πέϊγ τὲ δούκετε φουκία ἴμε μπὲ τίγ ἐ τὲ τζφάκετε ἔμεῤῥι ἴμ ντὲ Γίθε δέ.

18. Αγιὸ κὰ ἀδὰ λεϊγμονίνε μπὲ τζίλλε δὸ, ἐ πὲν τὲ Γουρετζόνετε τζίλινε δό·

19. Πα δὸ τὲ μὲ θούατζ μούα· ἐ ψὲ Γίθε νιὲ πὸ κερτόν; σὲ ψὲ κουὸ μοὺντ τὲ ῥίγε κόντρε θελίμεσε σαϊγ;

20. Μὰ ὦ νιερὶ, τζίλι γὲ τὶ κὲ ῥὶ ἐ φλὲτ νιὲ πὲο νιὲ μὲ Περντίνε, μὸς δὸ τὲ θότε παρδάκου παρδακτζίουτ· πὲρ σὲ μὲ πέῤῥε κέστου;

21. Α σέστε ντούρδερ τὲ παρδακτ-

μεὺς τοῦ πηλοῦ, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μίγματος νὰ κάμῃ ἄλλο μὲν σκεῦος εἰς τιμὴν, ἄλλο δὲ εἰς ἀτιμίαν;

22. *Τί δὲ*, ἂν ὁ Θεὸς θέλων νὰ δείξῃ τὴν ὀργὴν *αὐτοῦ* καὶ νὰ κάμῃ γνωστὴν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑπέφερε μετὰ πολλῆς μακροθυμίας σκεύη ὀργῆς κατασκευασμένα εἰς ἀπώλειαν;

23. Καὶ διὰ νὰ γνωστοποιήσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, τὰ ὁποῖα προητοίμασεν εἰς δόξαν,

24. Ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσεν, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν;

25. Καθὼς καὶ ἐν τῷ Ὠσηὲ λέγει, «Θέλω καλέσει λαόν μου, τὸν οὐ λαόν μου, καὶ ἠγαπημένην, τὴν οὐκ ἠγαπημένην.»

26. «Καὶ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐῤῥέθη πρὸς αὐτοὺς, Δὲν *εἶσθε* λαός μου, ἐκεῖ θέλουσι καλεσθῆ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.»

27. Ὁ δὲ Ἡσαΐας κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, «Ἂν *καὶ* ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἦναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλοιπον *αὐτῶν* θέλει σωθῆ·

28. Διότι θέλει τελειώσει καὶ συντέμει λογαριασμὸν μετὰ δικαιοσύνης, ἐπειδὴ συντετμημένον λογαριασμὸν θέλει κάμει ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.»

29. Καὶ καθὼς προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, «Ἐὰν ὁ Κύριος Σαβαὼθ δὲν ἤθελεν ἀφήσει εἰς ἡμᾶς σπέρμα, ὡς τὰ Σόδομα ἠθέλομεν γείνει καὶ μὲ τὰ Γόμοῤῥα ἠθέλομεν ὁμοιωθῆ.»

30. Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Ὅτι τὰ ἔθνη τὰ μὴ ζητοῦντα δικαιοσύνην, ἔφθασαν εἰς δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως·

31. Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ζητῶν νόμον

ζίουτ πάϊντα, κε̱ γκὰ ἀγιὸ λιούτζε̱ τε̱ πέγε̱ νιε̱ ἕνε̱ τε̱ ντέρτζουρε̱, ε̇ νιε̱ ἕνε̱ τε̱ ντίερε̱;

22. Ε ντε̱ δέσι Περντία τε̱ δε̱φτὸν οὐρϜίν' ἐσάϊγ, ε̇ τε̱ πε̱ν κε̱ τε̱ νίχεϊγ φουκία ἐσάϊγ ί δουρόϊμε̇ σιούμε̱ δουρὶμ ἕνε̱τ' ε̇ οὐρϜίσε̱ κε̱ κένε̱ πέῤῥε̱ πε̱ρ τε̱ χούμπουρε̱;

23. Ε τε̱ κέγε̱ τε̱ νίχετε̱ γατζινέγια ε̇ ντέῤῥιτ σε̱ σάϊγ μπε̱ ἕνε̱ τε̱ λεϊγμονίσε̱, κε̇ ί κὰ πέῤῥε̱ Ϝατὶ πε̱ρ ντέῤῥε̱.

24. Νέβετ με̱ τέπε̱ρ κε̇ νὰ κὰ θίρῥε̱, γιὸ γκὰ τζιφούτε̱ βέτε̱με̱, πὸ ε̇ δὲ γκὰ φυλίτ' ἐτγιέρα.

25. Σι κούντρε̱ θότ' ἀγιὸ ε̇ δὲ ντε̱ προφήτνε̱ Ωσιένε̱· δὸ τε̱ κιουάϊγ λαὸ τίμνε̱, ἀτε̱ κε̱ σέσ̇τ' ε̇ δάσ̇ουρε̱.

26. Ε δὸ τε̱ Ϝιάγε̱, ντὰ τε̱ βε̱ντ τεκ οὐ ε̱σ̇ε̱ θε̱ν' ἀτοῦρε̱· γιοῦβετ σγίνε λαόϊ ἴμ, ἀτγε̇ δὸ τε̱ κιούχαενε̱ δγιέλμτ' ε̇ Περντίσε̱ Ϝιάλε̱.

27. Ε Ησαΐα πὰ θε̱ῤῥέτ πε̱ρ Ισραήλνε̱· ντε̱ κιόφτε̱ νούμερι *ί* πίγετ σε̱ Ισραήλιτ σὶ ῥε̱ρα ε̇ δέτιτ, δὸ τε̱ σ̇πε̱τόγε̱νε̱ ἀτὰ κε̱ μπέτενε̱.

28. Σε ψε̇ δὸ τε̱ πε̱ρμπε̱γέδε̱ (Περντία) ε̇ δὸ τε̱ σ̇κουρτόγε̱ λογορίνε̱ με̇ τε̱ δρέϊγτε̱. σε̇ ψε̇ νιε̱ φγιάλε̱ τε̱ σ̇κουρτούαρε̱ δὸ τε̱ πέγε̱ ζότι μπὶ δέ.

29 Ε σὶ κούντρε̱ θὰ Ησαΐα με̱ πε̱ρπάρα· τε̱ μὸς πὰς κισ̇ λένε̱ Ζότι ί ἀσ̇κέρεβετ φαῤῥε̱ μπε̱ νέβετ, δὸ τε̱ γέσ̇ε̱μ πέῤῥε̱ σὶ Σόδομα, ε̇ δὸ τε̱ κέσ̇ε̱μ Ϝιάϊγτουρε̱ σὶ Γομόῤῥα.

30. Τζκέμι με̱ δὰ πε̱ρ τε̱ θένε̱; κε̇ φυλίτ' ε̇ τγιέρα κε̱ σπάτνε̱ βάτουρε̱ πὰς σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, ε̇ πουσ̇τρούανε̱ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱ θὸμ κε̱ βγιὲν γκὰ πέσα.

31. Πὸ Ισραήλι κε̱ κε̱ρκὸν νόμν' ε̇-

δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης δὲν ἔφθασε.

32. Διὰ τί; Ἐπειδὴ δὲν ἐζήτει *αὐτὴν* ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἔργων τοῦ νόμου. Διότι προσέκοψαν εἰς τὸν λίθον τοῦ προσκόμματος.

33. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ἰδοὺ θέτω ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυνθῇ.»

ΚΕΦ. ι'. 10.

ΑΔΕΛΦΟΙ, ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, εἶναι διὰ τὴν σωτηρίαν *αὐτῶν*.

2. Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι ζῆλον Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπίγνωσιν.

3. Ἐπειδὴ μὴ γνωρίζοντες τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ ζητοῦντες νὰ συστήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν δικαιοσύνην, δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ.

4. Ἐπειδὴ τὸ τέλος τοῦ νόμου *εἶναι* ὁ Χριστὸς πρὸς δικαιοσύνην εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα.

5. Διότι ὁ Μωϋσῆς γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, *λέγων*, «Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ κάμνων ταῦτα θέλει ζήσει δι' αὐτῶν.»

6. Ἡ ἐκ πίστεως ὅμως δικαιοσύνη λέγει οὕτω, «Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς θέλει ἀναβῆ εἰς τὸν οὐρανὸν;» τουτέστι, διὰ νὰ καταβιβάσῃ τὸν Χριστόν.

7. Ἢ, τίς θέλει καταβῆ εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι διὰ νὰ ἀναβιβάσῃ τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν.

8. Ἀλλὰ τί λέγει; «Πλησίον σου

σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, νούκ' ἀρ̇ρ̇ίου ντε̱ νὸμ τε̱ τε̱ δρέϊγτε̱σε̱.

32. Ε πε̱ρ σέ; σὲ νούκ' ε κ̇ε̱ρκὸν γκὰ π̇έσα, πὸ σὶ κοὺρ γκὰ πούνε̱τ' ἐνόμιτ' σὲ ψὲ οὐ πε̱ρπόϊλνε̱ ντε̱ Fούρρ̇ τε̱ σκαντaλίσε̱.

33. Σὶ κούντρ' ε̱ὅτε̱ ὅκρούαρε· νὰ, κ̇ε̱ ϐε̱ ντε̱ Σιὼν Fούρ̇ρ̇ τε̱ μποδίσουριτ' ἐ Fούρ̇ρ̇ τε̱ σκανταλίσουριτ' ἐ τζίλι δὸ κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόγε̱ μπατε̱, δὸ τε̱ μὸς τουρπε̱ρόνε̱τε̱.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι. 10.

Βε̱λάζε̱ρ, δε̱ὅε̱ρίμι ἱ ζε̱μέρε̱σε̱ σίμε̱, ἐ σε̱ λιπύτουριτε̱ κ̇ε̱ π̇έϊγ τε̱ Περντία πε̱ρ Ισραήλνε̱ ε̱ὅτε̱ πε̱ρ ὅπε̱τίμ τε̱ τοῦρε.

2. Σὲ ψὲ σύν' ἀπ π̇έσε̱ μπε̱ τὰ, κ̇ε̱ κάνε̱ ζηλ̇ πε̱ρ Περντίνε̱, πὸ γιὸ γκὰ ν̇όχ̇ε̱για.

3. Σε ψὲ μὲ τε̱ μὸς δίγτουρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ἐ μὲ τε̱ κ̇ε̱ρκούαρε̱ τε̱ ὅτίσγε̱νε̱ τε̱ δρεϊγτε̱ν' ἐτοῦρε, νούκ' οὐ π̇ίντνε̱ ντε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ τε̱ Περντίσε̱.

4. Σε̱ ψὲ σύσε̱γε̱ ἐ νόμιτ ε̱ὅτε̱ Κρίὅτι, μπὲ τε̱ δε̱νε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ ντε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ π̇εσόν.

5. Σε̱ ψὲ Μωϋσίου ὅκρόϊ κ̇ε̱ αἴ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ τε̱ π̇έγε̱ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱ κ̇ε̱ ϐγιὲν γκὰ νόμι, δὸ τε̱ ρ̇όγε̱ πε̱ρ τέ̱.

6. Μὰ ἐ δρέϊγτα κ̇ε̱ ϐγιὲν γκὰ π̇έσα θότε̱ κ̇ε̱ὅτού· μὸς ρ̇ὶ τε̱ χ̇ίπε̱γε̱ ντε̱ρ Κίελ; δὸ μὲ θε̱νε̱ τε̱ ζ̇π̇ρε̱σε̱ Κρίὅτινε̱.

7. Α. Κουὅ δὺ τε̱ ζ̇π̇ρέσε̱ ντε̱ ἀϐὶς τε̱ δέουτ; δὸ μὲ θε̱νε̱ τε̱ γγιάλγε̱ Κρίὅτινε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.

8. Πὸ τζθότε̱ κάρτα; τι κὲ μὲ ϐέ-

εἶναι ὁ λόγος, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· » τουτέςιν ὁ λόγος τῆς πίστεως τὸν ὁποῖον κηρύττομεν·

9. Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς διὰ τοῦ στόματός σου τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, θέλει σωθῇ·

10. Διότι μὲ τὴν καρδίαν πιστεύει τις πρὸς δικαιοσύνην, καὶ μὲ τὸ στόμα γίνεται ὁμολογία πρὸς σωτηρίαν.

11. Διότι λέγει ἡ γραφή, « Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν, δὲν θέλει καταισχυνθῇ. »

12. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι διαφορὰ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος· διότι ὁ αὐτὸς Κύριος *εἶναι* πάντων, πλούσιος πρὸς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν.

13. Διότι « πᾶς ὅστις ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου θέλει σωθῇ. »

14. Πῶς λοιπὸν θέλουσιν ἐπικαλεσθῇ *ἐκεῖνον* εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐπίστευσαν; καὶ πῶς θέλουσι πιστεύσει *εἰς ἐκεῖνον* περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἤκουσαν; καὶ πῶς θέλουσιν ἀκούσει χωρὶς νὰ *ὑπάρχῃ* ὁ κηρύττων;

15. Καὶ πῶς θέλουσι κηρύξει, ἐὰν δὲν ἀποσταλῶσι; Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Πόσον ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά! »

16. Ἀλλὰ δὲν ὑπήκουσαν πάντες εἰς τὸ εὐαγγέλιον· διότι ὁ Ἡσαΐας λέγει, « Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; »

17. Ἄρα ἡ πίστις *εἶναι* ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

18. Λέγω ὅμως, Μὴ δὲν ἤκουσαν;

τε̱χε̱ φγιάλε̱νε̱ ντε̱ Fόγε̱ τε̱ντε, ε δε̱ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ντε, κ̇ε̱γιὸ ε̱̈στε̱ φγιάλ' ε π̇έσε̱σε̱ κε̱ διδάξγε̱με̱ νάβετ.

9. Σε̱ ψε̱ ντε̱ μολογὶτζ με̱ Fόγε̱ τε̱ντε̱ Ζότνε̱ Ιησούνε̱, ε τε̱ π̇εσὸτζ κ̇ε̱ Περντία ε γγιάλι ἀτε̱ γκὰ τε̱ δ̇δέκουριτε̱ με̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ντε̱, δ̇ε̱ τὸ σόσετζ.

10. Σε̱ ψε̱ με̱ ζε̱με̱ρε̱ π̇εσόνετε̱ πε̱ρ τε̱ δρε̱ϊγτε̱, ε με̱ Fόγε̱ θε̱ύχαετε̱ πε̱ρ τε̱ ὄπε̱τούαρε̱.

11. Σε̱ ψε̱ θότε̱ κάρτα, τζ̇δὸ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ τε̱ π̇εσόγε̱ μπε̱ τε̱, δ̇ὸ τε̱ μὸς τουρπε̱ρόνετε̱.

12. Σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ κὰ τε̱ ὄκιούαρε̱ Τζιφούτιτ, ἁ Ελλήνητ· σε̱ ψε̱ ἀϊ βέτε̱ ε̱̈στε̱ ζὸτ ι σε̱ Fίθε̱βετ, ε πασουρε̱ πε̱ρ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ ε θε̱ρ̇ρ̇έσε̱νε̱ ἀτε̱.

13. Σε̱ ψε̱ τζίλι δ̇ὸ κ̇ε̱ τε̱ θε̱ρ̇ρ̇έσε̱ ε̱μερ̇ριν' ε Ζότιτ, δ̇ὸ τε̱ ὄπε̱τόγε̱.

14. Μὰ κιὸ δ̇ὸ τε̱ θε̱ρ̇ρ̇έσε̱νε̱ ν̇ιε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ π̇εὄούαρε̱ μπε̱ τε̱; ε κ̇ιὸ δ̇ὸ τε̱ π̇εσόγενε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ σκάνε̱ διFιούαρε̱, ε κ̇ιὸ δ̇ὸ τε̱ διFιόγε̱νε̱ πὰ κε̱νε̱ διδάχου;

15. Ε κιὸ δ̇ὸ τε̱ διδάξγε̱νε̱ ντε̱ μὸς κιόφινε̱ δ̇ε̱ρFούαρε̱, σι κούντρ' ε̱̈στε̱ ὄκρούαρε̱· σὰ γιάνε̱ τε̱ π̇ούκουρα κ̇ε̱μμπε̱τ' ε ἀτοῦρε κ̇ε̱ βαγγελίσγε̱νε̱ χαπ̇έρ̇ρ̇ετ' ε πάκιτ, ε κ̇ε̱ βαγγελίσγε̱νε̱ χαπ̇έρ̇ρ̇ετ' ε σε̱ μίρ̇ρ̇αβετ.

16. Μὰ γιὸ Fίθε̱ οὐ π̇ίντνε̱ ντε̱ Οὐγγὶλ σε̱ θότε̱ Ησαΐα· Ζότ, τζίλι κὰ π̇εσούαρε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ διFιόϊ γκὰ νάβετ;

17. Π̇έσα ε̱̈στ' ἀδὰ γκά τε̱ διFιούαριτε̱· ε τε̱ διFιούαριτε̱ π̇ε̱νετε̱ πρέϊγ φγιάλε̱σε̱ Περντίσε̱.

18. Μὰ θόμ. οὔνε̱· μὸς ν̇ούκε̱ διξιού-

Μάλιστα, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης οἱ λόγοι αὐτῶν.»

19. Ἀλλὰ λέγω, Μὴ δὲν ἐγνώριζεν ὁ Ἰσραὴλ; Πρῶτος ὁ Μωϋσῆς λέγει, «Ἐγὼ θέλω σᾶς παροξύνει εἰς ζηλοτυπίαν μὲ τοὺς μὴ ἔθνος, θέλω σᾶς παροργίσει μὲ ἔθνος ἀσύνετον.»

20. Ὁ δὲ Ἡσαΐας ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, «Εὑρέθην παρὰ τῶν μὴ ζητούντων με, ἐφανερώθην εἰς τοὺς μὴ ἐρωτῶντας περὶ ἐμοῦ.»

21. Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει «Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξέτεινα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.»

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΛΕΓΩ λοιπὸν, Μήπως ἀπέῤῥιψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· διότι καὶ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἶμαι, ἐκ σπέρματος Ἀβραὰμ, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν.

2. Δὲν ἀπέῤῥιψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον προεγνώρισεν. Ἢ δὲν ἐξεύρετε τί λέγει ἡ γραφὴ περὶ τοῦ Ἠλία; πῶς ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων,

3. Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἐθανάτωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· καὶ ἐγὼ ἐναπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου.»

4. Ἀλλὰ τί ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός; Ἀφῆκα εἰς ἐμαυτὸν ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ἔκλιναν γόνυ εἰς τὸν Βάαλ.»

5. Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ ἀπέμεινε κατάλοιπὸν

νε̱· βε̱ρτὲτ μπὲ̱ Fίθε̱ δὲ οὐ περχὰπ ζέ̱ρι ἱ τοῦρε, ἐ φγιάλε̱τ' ἐτοῦρε γγέρα μπάνε̱ τὲ̱ δέουτ.

19. Μὰ θὸμ οὔνε̱ μπάσε Ισραήλη νούκε̱ δίγτι φάῤῥε̱ Fε̱; ἱ πάρι ε̱ὄτε̱ Μωϋσίου κὲ θότε̱· οὔνε̱ δὸ τοῦ βε̱ μπὲ̱ ζηλὶ μὲ νιε̱ φυλὶ κε̱ νούκ' ε̱ὄτε̱ φυλὶ, μὲ νιε̱ φυλὶ τὲ̱ πὰ μέ̱ντε̱ δὸ τοῦ πέ̱ϊγ τὲ̱ ζε̱με̱ρόνι γιούβετ.

20. Ησαΐα πὰ μὲ με̱ ὄιούμε̱ λεφτερὶ θότε̱· με̱ Fένε̱ ἀτὰ κὲ νούκε̱ με̱ κε̱ρκεΐγνε̱, οὐ δε̱φτούατζε̱ φάκεζα μπὰ τὰ κε̱ σπιέτνε̱ πὲ̱ρ μούα.

21. Ε πὲ̱ρ Ισραήλε̱ πὰ θότε̱· Fίθε̱ δίτε̱νε̱ ντέ̱να με̱ δούαῤῥ ντέ̱ϊγτουρε̱ μπὲ̱ λαὸ κε̱ νούκε̱ πίντετε̱, ἐ κε̱ φλὲτ κόντρε̱.

Κρίε Ενὶε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ια. 11.

Θὸμ οὖν' ἀδὰ μὸς ἔ̈τίου πόὄτε̱ Περντία λαὸν' ἐσάϊγ; μὸς κιόφτε̱ κουῤῥε̱· σὲ ψὲ ἐ δὲ οὔνε̱ γιὰμ Ισραηλὶτ, γκὰ φάῤῥ' ἐ Αβρααάμιτ, γκὰ φυλία ἐ Βενιαμίνητ.

2. Νούκ' ἐὄτίου πὸὄτε̱ Περντία λαόν' ἐσάϊγ κε̱ ἐ πὰτ νιόχουρε̱ με̱ πε̱ρπάρα· ἀ νούκ' ἐ δίγι σὲτζ θότε̱ κάρτα ντ' Ιστορὶ τε̱ Ηλίασε̱, κε̱ ἀτ ρὶ ἐ ἱ λιούτε̱ε̱ Περντίσε̱ κόντρε̱ Ισραήλιτ, ἐ θότε̱.

3. Ω Ζότ, προφήτετ' ἐ τοῦ ἱ βράνε̱, ἐ θυσιαστήρετ' ἐ τούα ἱ γκρεμίσνε̱· ἐ οὔνε̱ μπέτζε̱ βέτε̱με̱, ἐ κε̱ρκόγε̱νε̱ Σπίρτινε̱ τίμ.

4. Πὸ τζὶ θότ' ἀτίγ τε̱ πε̱ρFέFιουριτ' ἐ Περντίσε̱; λιάτζε̱ πὲ̱ρ βέτε̱χε̱ τίμε ὄτάτε̱ μίγε̱ πούῤχ, κε̱ νούκε̱ οὔγνε̱ Fιούνιε̱ τε̱ φάλιὄνε̱ Βααλιτ.

5. Κε̱ὄτοὺ ἐ δὲ νταὄτὶ ἀδὰ ὄπε̱τούανε̱ τε̱ ῥουαΐγτουριτε̱ σὶ κούντρε̱

τι κατ' ἐκλογὴν χάριτος.

6. Ἐὰν δὲ κατὰ χάριν, δὲν *εἶναι* πλέον ἐξ ἔργων· ἐπειδὴ *τότε* ἡ χάρις δὲν γίνεται πλέον χάρις. Ἐὰν δὲ ἐξ ἔργων δεν εἶναι πλέον χάρις· ἐπειδὴ τὸ ἔργον δὲν εἶναι πλέον ἔργον.

7. Τί λοιπόν; Ὁ Ἰσραὴλ δὲν ἐπέτυχεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ· οἱ ἐκλεκτοὶ ὅμως ἐπέτυχον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐτυφλώθησαν.

8. (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πνεῦμα νυσταγμοῦ, ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ μὴ βλέπωσι, καὶ ὦτα διὰ νὰ μὴ ἀκούωσιν·») ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

9. Καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει, «Ἂς γείνῃ ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς βρόχον, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα εἰς αὐτούς.

10. Ἂς σκοτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν διὰ νὰ μὴ βλέπωσι· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς κύρτωσον.»

11. Λέγω λοιπόν, Μήπως ἔπταισαν διὰ νὰ πέσωσι; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διὰ τῆς πτώσεως αὐτῶν *ἔγεινεν* ἡ σωτηρία εἰς τὰ ἔθνη, διὰ νὰ κινήσῃ αὐτοὺς εἰς ζηλοτυπίαν.

12. Καὶ ἐὰν ἡ πτῶσις αὐτῶν *ἦναι* πλοῦτος τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν πλοῦτος τῶν ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

13. Διότι πρὸς ἐσᾶς τὰ ἔθνη λέγω, (ἐφ' ὅσον μὲν εἶμαι ἐγὼ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,)

14. Ἴσως κινήσω εἰς ζηλοτυπίαν *αὐτοὺς οἵτινες εἶναι* σάρξ μου, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν.

15. Διότι ἐὰν ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν *ἦναι* φιλίωσις τοῦ κόσμου, τί *θέλει εἶσθαι* ἡ πρόσληψις *αὐτῶν*, εἰμὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

κε̱ τε̱ ζϜέδουριτ' ἐ δουρε̱τίσε̱.

6. Ε ντε̱σ̈τε̱ πε̱ρ χίρ ἀδά, νούκ' ε̱σ̈τε̱ με̱ πε̱ρ πούνε̱ρα· σε̱ ψε̱ ντρίσ̈ε χίρι νούκ' ε̱σ̈τε̱ με̱ χίρ· μα ντε̱σ̈τε̱ γκὰ πούνε̱τε̱ νούκ' ε̱σ̈τε̱ με̱ χίρ· ντρίσ̈ε πούνα νούκ' ε̱σ̈τε̱ με̱ πούνε̱.

7. Ε τζε̱σ̈τ' ἀδά; ἀτε̱ κε̱ κε̱ρκον Ισραήλη νούκ' ε Ϝέτι· πὸ τε̱ ζϜέδουριτε̱ ε Ϝέτνε, ε Ϝίθε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱ οὐ ϐε̱ρπούανε̱.

8. (Σὶ κούντρο ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· οϐ δὰ ἀτούρε̱ Περντία Σ̈πίρτ τε̱ μαρρε̱ζίσε̱, σί, ε τε̱ μὸς σ̈όχε̱νε̱, ϐέσ̈ε̱ ε τε̱ μός διϜιόγε̱νε̱) γγέρα σὸτ ε Ϝίθε̱ δίτε̱νε̱.

9. Ε δε̱ Δαβίδι θότε̱· οὐ πε̱ρτε̱ με̱σάλα ἐτούρε νε̱ δοκὰν πε̱ρ τά, νε̱ λιάκ, ε νε̱ Ϝράτζκε̱, πε̱ρ πάϜε̱ τε̱ τούρε.

10. Οὒ ε̱ρτζίνε̱ σύτ' ἐτούρε τε̱ μὸς σ̈όχε̱νε̱. ε ρε̱ντόου Ϝίθε̱ νε̱ σούπν' ἐτούρε̱·

11. Θόμ ἀδὰ οὔνε̱, μὸς οὐ μποδίονε̱ πε̱ρ τε̱ ράκε̱; μὸς κιόφτε̱ κούρρε̱· πὸ Ϝρε̱μίσε̱γ' ἐτούρε οὐ πε̱ σ̈πε̱τὶμ ντε̱ τετγιέρα φυλί, κε̱ τε̱ κε̱νε̱ ἀτὰ ζηλὶ μπε̱ τά.

12. Ε ντε̱σ̈τε̱ κε̱ Ϝρε̱μίσε̱για ἐ ἀτούρε ε̱σ̈τε̱ ζοτε̱ρὶ ε πότε̱σε̱, ε ϐαρφε̱ρία ε ἀτούρε ζοτε̱ρὶ ἐ φυλίϐετ σε̱ τγιέρα, σὰ με̱ τέπε̱ρε̱ τε̱ μπούσ̈ιουριτ' ἐτούρε̱;

13. Μπε̱ γιοὺ Εθνηκότε̱ θόμ, γγέρα σὰ γιάμ οὔνε̱ Αποστολ ί Εθνηκόϐετ, τε̱ σ̈ε̱ρπίε̱ριτε̱ τίμ ντε̱ρρόϊγ.

14. Μὸς ϐίγε̱ ντε̱ ζηλὶ κούρμι ΐμ, ε σός ντοτζὰ γκὰ ἀτά.

15. Σε̱ ψε̱ ντοὺ πε̱ τε̱ σ̈τίρε̱τε̱ πόσ̈τε̱ τὰ τούρε τε̱ παϊκτζούαριτ' ε πότε̱σε̱· τζδὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ δέξουριτ' ἐτούρε, πε̱ρ ϐέτζε τε̱ γγιάλτουριτε̱ γκὰ τε̱ ϐδέκουριτε̱

16. Καὶ ἐὰν ἡ ζύμη ἦναι ἁγία, ἶναι καὶ τὸ φύραμα· καὶ ἐὰν ἡ ῥίζα; ἦναι ἁγία, εἶναι καὶ οἱ κλάδοι.

17. Ἀλλ' ἐὰν τινες τῶν κλάδων ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ ἀγριελαία οὖσα ἐνεκεντρίσθης μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἔγεινες συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς παχύτητος τῆς ἐλαίας,

18. Μὴ κατακαυχᾶσαι ἐναντίον τῶν κλάδων· ἐὰν δὲ κατακαυχᾶσαι, σὺ δὲν βαστάζεις τὴν ῥίζαν, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ.

19. Θέλεις εἰπεῖ λοιπὸν, Ἀπεκόπησαν οἱ κλάδοι διὰ νὰ ἐγκεντρισθῶ ἐγώ.

20. Καλῶς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ διὰ τῆς πίστεως ἵστασαι. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ·

21. Διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη τοὺς φυσικοὺς κλάδους, *πρόσεχε* μήπως δὲν φεισθῇ μηδὲ σέ.

22. Ἰδὲ λοιπὸν τὴν χρηστότητα καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, τὴν αὐστηρότητα· ἐπὶ σὲ δὲ, τὴν χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνῃς εἰς τὴν χρηστότητα· διότι *ἄλλως* καὶ σὺ θέλεις ἀποκοπῆ.

23. Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν δὲν ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν, θέλουσιν ἐγκεντρισθῆ· διότι δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς πάλιν νὰ ἐγκεντρίσῃ αὐτούς.

24. Ἐπειδὴ ἐὰν σὺ ἀπεκόπης ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἀγριελαίας, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιελαίαν, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ φυσικοὶ θέλουσιν ἐγκεντρισθῆ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐλαίαν;

25. Διότι δὲν θέλω νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοὶ, τὸ μυστήριον τοῦτο (διὰ νὰ μὴ ὑψηλοφρονῆτε), ὅτι τύφλωσις κατὰ μέρος ἔγεινεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἕωσοῦ εἰσέλθῃ τὸ πλήρωμα τῶν ἐ-

16. Ε ντε̱ όστε̱ τὲ̱ νίσουριτε̱ τὲ̱ Σε̱̈ίνγτε̱ρούαρε̱, ἐ δὲ προύμε̱τε̱ τὲ̱ ὅε̱ΐνγτε̱ρούαρε̱· ἐ ντε̱όστε̱ ῥὲ̱νια ἐ ὅε̱ΐνγτούαρε̱, ἐ δὲ δέϜατε̱.

17. Ε ντοὺ τζκίενε̱ τζὰ γκὰ δέϜατε̱' Ε τὶ κὲ̱ γέσε̱ Οὐλὶ ἐ ἔϜρε̱ οὐ μπολιάσε ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ τοῦρε, ἐ οὐ πε̱ῤῥε ὅιὸκ ἰ ῥὲ̱νιε̱σε̱, ἐ δὲ ἰ λεζέτιτ σὲ̱ οὐλίριτ,

18. Μὸς οὐ μποὺῤῥ κόντρε̱ δέϜαβετ· μὰ ντὲ̱ μπούῤῥε, τὶ νούκε̱ μπάνε̱ ῥὲ̱νιε̱νε̱, πὸ ῥε̱νια τὲ̱ μπὰν τί.

19. Μὰ δὸ νὲ̱ θούατζ· οὐ τζκίενε̱ δέϜατε̱, κὲ̱ τὲ̱ μπολιάσεμ οὔνε̱.

20. Μίῤῥε̱· (θούα) πὲ̱ρ τὲ̱ παπεσλὲ̱κ οὐ τζκίενε̱, ἐ τὶ ῥὶ ἰ ὅε̱ντόσε̱ ντὲ̱ πέσε̱· μὸς οὐμποὺῤῥ ἀδὰ, πὸ τρέ̱μπου.

21. Σὲ ψὲ ντὲ̱ μὸς κουρτζέου Περντία δέϜατ' ἐ φίσμε̱ μός νούκε̱ κουρτζέγε̱ ἐ δὲ τίγ.

22. Βε̱ὅτρὸ ἀδὰ τὲ̱ πούτε̱τε̱ ἐ δὲ τὲ̱ ἔϜρε̱τ' ἐ Περντίσε̱· τ' ἔϜρε̱τε̱ μπὰ τὰ κὲ̱ ῥάνε̱· ἐ τὲ̱ πούτε̱τε̱ μπὲ̱ τίγ, ντὲ̱ κε̱ντρὸφτζ ντὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱· ἐ ντὲ̱ μός δὸ τὲ̱ πρίτετζ ἐ δὲ τίγ.

23. Ε δὲ ἀτὰ ντὲ̱ μὸς μπέτζινε̱ ντὲ̱ τὲ̱ παπεσλὲ̱κ, δὸ τὲ̱ μπολιάσενε̱ πε̱ρσε̱ρὶ, σὲ ψὲ Περντία ε̱̈στε̱ ἐ φόρτε̱ τὶ μπολιάσγε̱ ἀτὰ ἐ δὲ νιὲ̱ χέρε̱.

24. Σὲ ψὲ ντε̱όστε̱ κὲ̱ τὶ οὐ κε̱ποῦτε γκὰ Οὐλίρι ἰ ἔϜρε̱ ἰ φίσμι, ἐ οὐ μπολιάσε ντὲ̱ τὲ̱ παραφίσμ Οὐλὶ τὲ̱ πούτε̱, σὰ μὲ̱ τέπε̱ρε̱ κε̱τὰ τὲ̱ φίσμιτε̱ δὸ τὲ̱ μπολιάσενε̱ ντὲ̱ οὐλὶ τὲ̱ τοῦρε;

25. Σὲ ψὲ νούκε̱ δούα οὔνε̱, βε̱λάζε̱ρ, τὲ̱ μὸς ἐ δίγι γιούβετ κε̱τὲ̱ τὲ̱ φσέχουρε̱, (τὲ̱ μὸς γίνι τὲ̱ οὔρτε̱ μὲ βέτε̱χε) κὲ̱ τὲ̱ βερπούχριτε̱ μπὲ̱ Ισραήλε̱ οὐ κὲ̱ μπὲ̱ νιάνε̱, γγέρα σὰ τὲ̱ χίγε̱ τὲ̱

θνῶν.

26. Καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ θέλει σωθῇ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Θέλει ἔλθει ἐκ Σιὼν ὁ Λυτρωτὴς, καὶ θέλει ἀποστρέψει τὰς ἀσεβείας ἀπὸ τοῦ Ἰακώβ.

27. Καὶ αὕτη *εἶναι* ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη πρὸς αὐτοὺς, » ὅταν ἀφαιρέσω τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28. Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον *εἶναι* ἐχθροὶ διὰ σᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας.

29. Διότι ἀνεπίδεκτα μεταμελείας *εἶναι* τὰ χαρίσματα καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ.

30. Διότι καθὼς καὶ σεῖς ἠπειθήσατέ ποτε εἰς τὸν Θεὸν, τώρα ὅμως ἠλεήθητε ἐν τῇ ἀπειθείᾳ τούτων,

31. Οὕτω καὶ οὗτοι ἠπείθησαν τώρα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, διὰ νὰ ἐλεηθῶσι καὶ αὐτοί.

32. Διότι ὁ Θεὸς συνέκλεισε τοὺς πάντας εἰς τὴν ἀπείθειαν, διὰ νὰ ἐλεήσῃ τοὺς πάντας.

33. Ὢ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! πόσον ἀνεξερεύνητοι *εἶναι* αἱ κρίσεις αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ!

34. Διότι « τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ἔγεινε σύμβουλος αὐτοῦ;

35. Ἢ « τίς ἔδωκέ τι πρῶτος εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ γείνῃ εἰς αὐτὸν ανταπόδοσις;

36. Ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν *εἶναι* τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

μπούσιουριτ' ε φυλίβετ.

26. Ε κ̇ε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ σόσετε̱ Fίθε̱ Ισραήλη, σι κούντρ' ε̱σ̈πε̱ σ̈κρούαρε̱ δὲ τε̱ βίγε̱ γκὰ Σιώνι ἀΐ κ̇ε̱ σ̈πε̱τὸν, ε δὸ τε̱ ζ̇πόγε̱ τε̱ παπ̇εσλε̱κνε̱ γκὰ Ιακώβι.

27. Ε κε̱γιὸ δγιάτε̱ γκὰ μέγε̱ ε̱σ̈τε̱ μπὰ τὰ, κοὺρ τοῦ γκρε̱ ἀτοῦρε φάγετε̱.

28. Κε̱τὰ δὰ γκὰ ἄν' ε Οὐγγίλιτ γιάνε̱ ἀρμὶκ̇ πε̱ρ γιούβετ' ε γκὰ ἄν' ε σε̱ ζFιέδουρε̱σε̱, γιάνε̱ τε̱ δάσ̈ιουρε̱ πε̱ρ σεπ̇ὲπ τε̱ π̇απ̇αλάρε̱βετ.

29. Σὲ ψὲ δουρε̱τίτ' ε Περντίσε̱, ε τε̱ θίρρε̱τε̱, νούκ̇ε̱ κάνε̱ τε̱ ντε̱ρρσύαρε̱.

30. Σὲ ψὲ σι κούντρε̱ νούκ̇ε̱ π̇εσούατε̱ ε δὲ γιούβετ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱ μπε̱ Περντίνε̱, ε ντασ̈τὶ οὺ ἐλεήσι Περντία πε̱ρ παπ̇εσλε̱κν' ε κε̱τοῦρε.

31. Κε̱σ̈τοὺ ε δὲ κ̇ε̱τὰ νταστὶ νούκ̇ε̱ π̇εσούανε̱ μπε̱ λεΐγμονὴ κ̇ε̱ οὺ π̇ε̱ μπε̱ γιούβετ, κ̇ε̱ τε̱ Fέγε̱νε̱ ε δὲ ἀτὰ λεΐγμονή.

32. Σὲ Περντία ἱ σ̈τρε̱γγόϊ τε̱ Fίθε̱ ντε̱ τε̱ παπ̇εσλε̱κ, κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱γε̱ λεΐγμονὴ πε̱ρ τε̱ Fίθε̱.

33. Ω τε̱ θέλε̱ τε̱ σε̱ πάσουρε̱σε̱ ε τε̱ σοφίσε̱ ε τε̱ σε̱ δίγτουρε̱σε̱ Περντίσε̱ σὰ τε̱ πὰ ξετάξουρα γιάνε̱ Fιούκετ' ε σάΐγ.

34. Σὲ ψὲ κοὺσ̈ ν̇ιόχου με̱ντιεν' ε Ζότιτ; ε κοὺσ̈ ἱ δὰ ἀτὶγ νασιχάτ;

35. Α τζίλι κὲ ἱ πάρρε̱ κ̇ε̱ τι ἴπ ἀτὶγ, ε δὸ τι κθένε̱τε̱ ἀτὶγ μπε̱ τε̱ πράπε̱;

36 Σὲ ψὲ γκὰ ἀΐ, ε δὲ πε̱ρ ἀτε̱, ε δὲ μπά τε̱ γιάνε̱ Fίθε̱ πούνε̱τε̱· ντε̱ ἀΐ λε̱βδίμι ντε̱ γέτε̱ τε̱ γέτε̱σε̱· ἀστοὺ κιόφτε̱.

ΚΕΦ. ιβ΄. 12.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν, ἀδελφοὶ, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, νὰ παραστήσητε τὰ σώματά σας θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεὸν, ἥτις εἶναι ἡ λογική σας λατρεία.

2. Καὶ μὴ συμμορφόνεσθε μὲ τὸν αἰῶνα τοῦτον· ἀλλὰ μεταμορφόνεσθε διὰ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ νοός σας, ὥστε νὰ δοκιμάζητε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

3. Διότι λέγω, διὰ τῆς χάριτος τῆς εἰς ἐμὲ δοθείσης, πρὸς πάντα ὅστις εἶναι μεταξύ σας, νὰ μὴ φρονῇ ὑψηλότερα παρ᾿ ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῇ, ἀλλὰ νὰ φρονῇ ὥστε νὰ σωφρονῇ, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον.

4. Διότι καθὼς ἔχομεν ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἔργον·

5. Οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ πολλοὶ ἓν σῶμα εἴμεθα ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθεὶς μέλη ἀλλήλων.

6. Ἔχοντες δὲ χαρίσματα διάφορα κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς χάριν· εἴτε προφητείαν, ἂς προφητεύωμεν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως·

7. Εἴτε διακονίαν, ἂς καταγινώμεθα εἰς τὴν διακονίαν· εἴτε διδάσκει τις, ἂς καταγίνεται εἰς τὴν διδασκαλίαν·

8. Εἴτε προτρέπει τις, εἰς τὴν προτροπήν· ὁ μεταδίδων ἂς μεταδίδῃ ἐν ἁπλότητι· ὁ προϊστάμενος, ἂς προΐσταται μετ᾿ ἐπιμελείας, ὁ ἐλεῶν, ἂς ἐλεῇ ἐν ἱλαρότητι.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιβ. 12.

Θού λιούτεμ ἀδὰ γιούβετ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, πε̱ρ ντε̱γέσε̱ τε̱ Περντίσε̱ τε̱ ἤε̱νι κούρμετε̱ τούαϊγ κουρπὰν τε̱ Fιάλε̱τε̱ ὅε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ τε̱ πε̱λλκίερε̱ τε̱ Περντία· (κε̱ ε̱ὅτε̱) τε̱ φάλλτουριτε̱ με̱ με̱ντ τούαϊγ.

2. Ε τε̱ μὸς γίνι τε̱ κθίερε̱ σι κούντρε̱ κθένετε̱ κε̱γιὸ γέτε̱· πὸ κθένι βέτε̱χενε̱ τούαϊγ μὲ τε̱ πε̱ρτε̱ρίγτουρε̱ τε̱ μέντιεσε̱ σούαϊγ, κε̱ τε̱ νίγνι γιούβετ τζίλια ε̱ὅτε̱ θελίμ᾿ ε̱ Περντίσε̱ ε̱ μίρρα ε̱ με̱ ε̱ πε̱λλκίερα, ε̱ δὲ ε̱ σόσουρα.

3. Θόμ ἀδὰ πε̱ρ δουρε̱τὶ κε̱ με̱ ε̱ὅτε̱ δε̱νε̱, μπε̱ σὰ γιάνε̱ ντε̱ρ γιούβετ, τε̱ μὸς γίνι τε̱ οὕρτε̱ σε̱ σὰ δούχαετε̱ τε̱ γίνι τε̱ οὕρτε̱· πὸ τε̱ γίνι σὰ δὸ τ᾿ οὕρτε̱, ε̱ σι κούντρ᾿ ε̱ὅτε̱ μάσε̱για ε̱ ἤέσσε̱σε̱, κε̱ ε̱ὅτε̱ ντάρε̱ γκὰ Περντία μπε̱ τζίλε̱ δό.

4. Σε̱ ψε̱ σι κούντρε̱ ντε̱ νιε̱ κουρμ μέκι ὅιούμε̱ ἄνε̱, ε̱ τε̱ Fίθα ἄνε̱τε̱ νούκε̱ κάνε̱ νιε̱ τε̱ τίλε̱ πούνε̱.

5. Κε̱ὅτου ε̱ δε̱ νάβετ τε̱ Fίθε̱ νιε̱ κουρμ γέμι μπε̱ Κριὅτινε̱, ε̱ τζίλι δὸ πρέϊγ νε̱ὅ γέμι κράχε̱ τε̱ νιέρι γιάτε̱ριτ,

6. Πὸ κέμι λοϊ λοϊ δουρε̱τίρα, σι κούντρε̱ κε̱ τε̱ δε̱νε̱τε̱ κε̱ νὰ ἰ δε̱ρούανε̱ νέβετ, τζίλι κὰ προφητὴ (λε̱ τὰ πουνε̱γε̱) σι κούντρ᾿ ε̱ὅτε̱ κανόνι ἰ ἤέσε̱σε̱

7. Κοὺὅ κὰ ὅε̱ρἤέὅε̱, λε̱ τε̱ ὅε̱ρἤέγε̱· κοὺὅ ε̱ὅτε̱ δασκάλ, λε̱ τε̱ διδασκαλέψγε̱ ντε̱ διδασκαλή

8. Ε αϊ κε̱ παρηγορίς, λε̱ τε̱ πουνόγε̱ ντε̱ παρηγορὴ ε̱ αϊ κε̱ ε̱π γκὰ ε̱τίγια, λε̱ τὰ ἤέγε̱ με̱ ζέμε̱ρε̱ τε̱ μίρε̱· αϊ κε̱ ε̱ὅτε̱ ἰ πάρε̱ λε̱ τε̱ γέτε̱ ἰ ὅπέϊγτε̱· κοὺὅ ἤε̱ν λεϊγμοσὶν, λε̱ τὰ ἤέγε̱ με̱ ποὺζε̱ μπε̱ Fάζ.

9. Ἡ ἀγάπη ἂς ἦναι ἀνυπόκριτος· ἀποστρέφεσθε τὸ πονηρὸν, προσκολλᾶσθε εἰς τὸ ἀγαθόν.

10. *Γίνεσθε* πρὸς ἀλλήλους φιλόστοργοι διὰ τῆς φιλαδελφίας, προλαμβάνοντες νὰ τιμᾶτε ἀλλήλους

11. Εἰς τὴν σπουδὴν ἄοκνοι· κατὰ τὸ πνεῦμα ζέοντες· τὸν Κύριον δουλεύοντες·

12. Εἰς τὴν ἐλπίδα χαίροντες, εἰς τὴν θλίψιν ὑπομένοντες· εἰς τὴν προσευχὴν προσκαρτεροῦντες·

13. Εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων μεταδίδοντες· τὴν φιλοξενίαν ἀκολουθοῦντες.

14. Εὐλογεῖτε τοὺς καταδιώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε.

15. Χαίρετε μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίετε μετὰ κλαιόντων.

16. Ἔχετε πρὸς ἀλλήλους τὸ αὐτὸ φρόνημα· μὴ ὑψηλοφρονεῖτε, ἀλλὰ συγκαταβαίνετε εἰς τοὺς ταπεινούς· μὴ φαντάζεσθε ἑαυτοὺς φρονίμους.

17. Εἰς μηδένα μὴ ἀνταποδίδετε κακὸν ἀντὶ κακοῦ· προνοεῖτε τὰ καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων.

18. Εἰ δυνατὸν, ὅσον τὸ ἐφ' ὑμῶν, εἰρηνεύετε μετὰ πάντων ἀνθρώπων.

19. Μὴ ἐκδικῆτε ἑαυτοὺς, ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Εἰς ἐμὲ ἀνήκει ἡ ἐκδίκησις· ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν, λέγει Κύριος.»

20 Ἐὰν λοιπὸν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, τρέφε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· διότι πράττων τοῦτο, θέλεις σωρεύσει ἄνθρακας πυρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

21. Μὴ νικᾶσαι ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν.

9. Δασιουρία λὲ τε̱ μὸς γέτε̱ πε̱ρ φάκε τε̱ κέκενε̱ τὰ οὐῤῥένι, ἐ τε̱ δόϊ τε̱ μίῤῥε̱νε̱.

10. Τε̱ δύϊ νιέρι γιάτε̱ρινε̱ μὲ δασιουρί βε̱λαζε̱ρίσ̈τ' ντε̱ ντέῤῥ τε̱ σ̈κόϊ νιερι γιάτε̱ρινε̱.

11. Ντε̱ πούνε̱ρα γιὸ τε̱ μπίτε̱, τε̱ γκρόχε̱τε̱ ντε̱ Σ̈πίρτ, κοὺρ τε̱ πουνέιγμε̱ ναβετ Ζότνε̱.

12. Τε̱ Ϝε̱ζούαρε̱ ντέ̱ σ̈πε̱ρέσ̈ε̱, τε̱ δουρίμτζιμ ντε̱ σ̈τρε̱γγίμε· ντε̱ τε̱ λιούτυορε̱ τε̱ πρίτνι.

13 Ντε̱ χρὶ τε̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ τε̱ ἔπνι, φιλοξενίνε̱ τὰ ντίκνι.

14. Τε̱ πεκό ι ατὰ κε̱ γιοὺ ντγιέκε̱νε̱ γιούβετ· πεκόνι ε μὸς μαλε̱κόνι.

15. Τε̱ Ϝε̱ζόνι μὲ ἀτὰ κε̱ Ϝε̱ζόνενε̱ ἐ τε̱ κιάϊ μὲ ἀτὰ κε̱ κιάγε̱νε̱,

16. Τε̱ κίνι νιε̱ με̱ντ μπε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱· μὸς συλόητνι τε̱ λιάρτατε̱, πὸ τε̱ οὔγνι πάσ̈κε̱ μὲ τε̱ οὔγνιε̱ριτε̱. μὸς οὐ πε̱νι τε̱ σΰρτε̱ μέ βετε̱χετσύχϊγ.

17. Μὸς ἔπνι ντονιε̱ΐτ τε̱ κέϊκ πε̱ρ τε̱ κέϊκ· βε̱σ̈τρόνι τε̱ γίνι μίῤῥε̱ πε̱ρ πάρα Ϝίθε̱ νιέρε̱ζετ.

18. Ντε̱ μούνγε̱τε̱ γκὰ ἄνα γιούαϊγ τε̱ κίνι πάϊκ μὲ Ϝίθε̱ νιέρεζ.

19. Μὸς ἐ μέῤῥι χάκε̱νε̱ βετίουτ, βε̱λάζε̱ρ τε̱ δάσ̈ιουρε̱· πὸ με̱ρϜόνι οὐρϜίνε̱· σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· οὔνε̱ δὸ τὰ μάῤῥ χάκε̱νε̱· οὔνε̱ δὸ τε̱ πε̱ϊγ λογορί, θότε̱ Ζότι.

20. Ντε̱ ἱ βγιὲν οὔ βε̱λάϊτ σίτ, ἔπι πούκε̱ τε̱ χάγε̱ ντε̱ ἱ βγιὲν ἔτ, ἔπι οὔγε̱ τε̱ πίγε̱· σὲ ψὲ κοὺρ τε̱ πε̱τζ κε̱τε̱, δὸ τε̱ μπε̱γε̱δτζ θιγγὶγ τε̱ δέζουρα μπὶ κρίε τε̱ τίγ.

21. Μὸς δούαϊγ τε̱ μούντετζ γκὰ ἐ λίϜα. πὸ μοὺντ τε̱ κέκενε̱ μὲ τε̱ μίῤῥε̱.

ΚΕΦ. ιγ΄. 13.

ΠΑΣΑ ψυχὴ ἂς ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἀνωτέρας ἐξουσίας· διότι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι τεταγμέναι.

2. Ὥστε ὁ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐναντιοῦται εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ ἐναντιούμενοι θέλουσι λάβει εἰς ἑαυτοὺς καταδίκην.

3. Διότι οἱ ἄρχοντες δὲν εἶναι φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν ἐξουσίαν; πράττε τὸ καλὸν, καὶ θέλεις ἔχει ἔπαινον παρ' αὐτῆς.

4. Ἐπειδὴ ὁ *ἄρχων* εἶναι τοῦ Θεοῦ ὑπερέτης εἰς σὲ πρὸς τὸ καλόν. Ἐὰν ὅμως πράττῃς τὸ κακὸν, φοβοῦ· διότι δὲν φορεῖ ματαίως τὴν μάχαιραν· ἐπειδὴ τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἶναι ἐκδικητὴς διὰ *νὰ ἐκτελῇ* τὴν ὀργὴν, κατὰ τοῦ πράττοντος τὸ κακόν.

5. Διὰ τοῦτο *εἶναι* ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσησθε, ὄχι μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν.

6. Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο πληρόνετε καὶ φόρους· διότι ὑπηρέται τοῦ Θεοῦ εἶναι, εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐνασχολούμενοι.

7. Ἀπόδοτε λοιπὸν εἰς πάντας τὰ ὀφειλόμενα· εἰς ὅντινα *ὀφείλετε* τὸν φόρον, τὸν φόρον· εἰς ὅντινα τὸν δασμὸν, τὸν δασμόν· εἰς ὅντινα τὸν φόβον, τὸν φόβον· εἰς ὅντινα τὴν τιμὴν, τὴν τιμήν.

8. Εἰς μηδένα μὴ ὀφείλετε μηδὲν, εἰμὴ τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· διότι ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄλλον, ἐκπληροῖ τὸν νόμον.

9. Ἐπειδὴ τὸ, « Μὴ μοιχεύσῃς,

Κρίε Ετρεμπε̱διγιέτε̱τε̱. ιγ. 13.

Τζδὸ Σ̇πὶρτ λὲ τὲ̱ γέτε̱ ἰ π̇ίντουρε̱ ντέ̱νε̱ ἐξουσὶ τὲ̱ λιάρτα σὲ ψὲνούκ' ε̱̃ὄτε̱ ἐξουσὶ. πὲ̱ρ βέτζ πρέγ Περντίσε̱· ἐ ἀτὸ ἐξουσὶ, κ̇ὲ̱ γιάνε̱, γιάνε̱ οὐρδε̱ρουάρε̱ γκὰ Περντία.

2. Πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱, αἴ κ̇ὲ̱ ῥὶ κόντρε̱ ἐξουσίσε̱, ῥὶ κόντρε̱ οὔρδε̱ριτ σὲ̱ Περντίσε̱· ἐ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ κόντρε̱ δὸ τὲ̱ μάρ̇ρ̇ε̱νε̱ δὲ̱μν' ἐ σοῦρε.

3. Σὲ ψὲ ἀρχόντε̱τε̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ φρίκ̇ε̱ ἐ πούνε̱ραβετ σὲ̱ μίῤῥα, πὸ τὲ̱ σὲ̱ κ̇ε̱κίαβετ, δὸ δὰ τὲ̱ μὸς κ̇ὲτζ φρίκ̇ε̱ γκὰ ἐξουσία· π̇ὲ̱ν τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱, ἐ δὸ τὲ̱ κ̇ὲτζ λε̱βδ̇ίμ γκὰ ἀγιό.

4. Σὲ ψὲ ε̱̃ὄτε̱ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρι ἰ Περντίσε̱ μπὲ̱ τὶγ πὲ̱ρ τὲ̱ μίῤῥε̱· μὰ ντὲ̱ π̇ὲ̱φτζ τὲ̱ κ̇έκενε̱, τρέ̱μπου· σὲ ψὲ σὲ κὰ θήκ̇ε̱νε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱· σὲ ψὲ ε̱̃ὄτε̱ ὄε̱ρπε̱τόρι ἰ Περντίσε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ μάρ̇ρ̇ε̱ χάκ̇ε̱ με ζε̱με̱ρὶμ μπὲ̱ τζίλινε̱ δὸ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν τὲ̱ κ̇έκενε̱.

5 Πρὰ ἀνταΐγ δούχκετε̱ τὲ̱ π̇ίντνι, γιὸ βέτε̱με̱ πὲ̱ρ οὐρFὶ, πὸ ἐ δὲ πὲ̱ρ ρικίρ.

6. Σὲ ψὲ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱ παFούαν γιοὺ ἐ δε τὲ̱ δὲ̱νατε̱· σὲ ψὲ γιάνε̱ ὄε̱ρπ̇ε̱τόρε̱τ' ἐ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ πούνε̱ βέτε̱ ἐ ὄε̱ρπ̇έγε̱νε̱.

7. Επνι ἀδχ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ οὐ δόϊ· ἀτὶγ κ̇ὲ̱ ε̱̃ὄτε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δέ̱νε̱ τὲ̱ δέ̱νε̱τε̱, τὶ ἴπετε̱· ἀτὶγ κ̇ὲ̱ ε̱̃ὄτε̱ πὲ̱ρ κουμε̱ρκ̇, κουμέρκ̇νε̱· κοὺὄ ε̱̃ὄτε̱ πὲ̱ρ φρίκ̇ε̱ φρίκ̇ε̱νε̱· κοὺὄ ε̱̃ὄτε̱ πὲ̱ρ ντὲῤῥ, ντέῤῥε̱.

8. Λὲ τὲ̱ μὸς οὐ μπέτετε̱ μπὲ̱ ν̇ιερὶ π̇όρτζ, πὲ̱ρ βὲτζ δαὄιουρίσε̱ ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱· σὲ ψὲ αἴ κ̇ὲ̱ δὸ γιάτε̱ρινε̱, παFόϊ νόμνε̱.

9. Σὲ ψὲ πορσία· μὸς κουρβε̱ρό.

Μὴ φονεύσῃς, Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Μὴ ἐπιθυμήσῃς,» καὶ πᾶσα ἄλλη ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ συμπεριλαμβάνεται ἐν τῷ, «Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.»

10. Ἡ ἀγάπη κακὸν δὲν κάμνει εἰς τὸν πλησίον· εἶναι λοιπὸν ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου ἡ ἀγάπη.

11. Καὶ μάλιστα ἐξεύροντες τὸν καιρὸν, ὅτι εἶναι ἤδη ὥρα νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου· διότι εἶναι πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ἡ σωτηρία παρ' ὅτε ἐπιστεύσαμεν.

12. Ἡ νὺξ προεχώρησεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἐπλησίασεν· ἂς ἀπορρίψωμεν λοιπὸν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἂς ἐνδυθῶμεν τὰ ὅπλα τοῦ φωτός.

13. Ἂς περιπατήσωμεν εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ· μὴ εἰς συμπόσια καὶ μέθας, μὴ εἰς κοίτας καὶ ἀσελγείας, μὴ εἰς ἔριδα καὶ φθόνον·

14. Ἀλλ' ἐνδύθητε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ μὴ φροντίζετε περὶ τῆς σαρκὸς, εἰς τὸ νὰ ἐκτελῆτε τὰς ἐπιθυμίας αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιδ΄. 14.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα κατὰ τὴν πίστιν προσδέχεσθε, οὐχὶ εἰς φιλονεικίας διαλογισμῶν.

2. Ἄλλος μὲν πιστεύει ὅτι δύναται νὰ τρώγῃ πάντα· ὁ δὲ ἀσθενῶν τρώγει λάχανα.

3. Ὁ τρώγων, ἂς μὴ καταφρονῇ τὸν μὴ τρώγοντα· καὶ ὁ μὴ τρώγων ἂς μὴ κρίνῃ τὸν τρώγοντα· διότι ὁ Θεὸς προσεδέχθη αὐτόν.

4. Σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις ξένον δοῦλον; εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν κύριον

μὸς βρᾶ· μὸς βίδ· μὸς ἂπτζ μαρτυρὶ τε̱ ρέμε· μὸς δε̱ӧε̱ρόζτ' ἐ δὲ ντοὺιε̱ τγιάτε̱ρ πορσὶ, ντε̱ κ̇ε̱τε̱ φγιάλε̱ ε̱ӧτε̱ πε̱ρ τε̱ ρίγτουρε̱, τε̱ δοὺατζ Fιτόνε̱ τε̱ντ σὶ ἐ δὲ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε:

10. Δαӧουρία ӧιόκουτ νοὺκ' ἴ π̇ε̱ν τὲ κ̇έκε, δαӧιούρια ἀδὰ ε̱ӧτε̱ κ̇ε̱ παFούαν νόμνε̱.

11. Ε κ̇ε̱τε̱ (π̇ε̱νιενι) σὲ ψὲ ἐ ӧίχνι κόχε̱νε̱, κ̇ε̱ ἔρδι σαχάτι νταӧτὶ τε̱ γκρίχε̱μι νέβετ γκὰ Fιούμι· σὲ ψὲ νταӧτὶ ε̱ӧτε̱ με̱ ἄφε̱ρ ӧπε̱τίμι ἴνε̱, σὲ ἄτε̱ χέρε̱ κοὺρ π̇εσούαμ.

12. Νάτα ӧκοὶ, ἐ οὐ ἀφερούα δίτα· ἔγιανι τε̱ λε̱με̱ δὰ πούνε̱τ' ἐ ἐρρε̱τζίρε̱σε̱, ἐ τε̱ βίӧεμι ἄρμε̱τ' ἐ δρίτεσε̱.

13. Λὲ τε̱ ἔτζε̱γε̱με̱ σὶ δίτε̱νε̱ μὲ ούρτε̱τζι γιὸ μπε̱ τε̱ γκρε̱νε̱ ἐ μπε̱ τε̱ δέιγτουρα, γιὸ μπε̱ κουρβε̱ρίρα ἐ πούνε̱ρα δε̱ λίFα, γιὸ μπε̱ κιάρτε̱ ἐ μπε̱ ζηλή.

14. Πὸ τὲ γίνι βέӧουρε̱ μὲ Ζότνε̱ Ἰησοῦ Χριστόνε̱, ἐ κούρμνε̱ μὸς ἐ πε̱ρκ̇ε̱δέλνι, ἐ τὰ π̇ε̱νι κ̇ε̱ τε̱ κ̇έτε̱ δε̱ӧε̱ρίμε τε̱ λίFα.

Κρίε Εκατε̱ρμε̱δγιέτε̱τε̱. ιδ. 14.

Ατὶγ κ̇ε̱ ε̱ӧτε̱ ἴ σε̱μούρε̱ ντε̱ π̇έσε̱ ἔπνι δόρρε̱νε̱, ἐ μὸς κ̇ε̱ρτόνι μὲ τε̱ κ̇ε̱ρκούαρα.

2; Σὲ ψὲ νιε̱ π̇εσόν κ̇ε̱ κὰ οὔρδε̱ρ τε̱ χάγε̱ γκὰ τε̱ Fίθα, μὰ αἴ κ̇ε̱ ε̱ӧτε̱ ἴ σε̱μούρε̱ ντε̱ π̇έσε̱ χὰ λιάκ̇ε̱ρα.

3. Αἴ κ̇ε̱ χὰ, λὲ τε̱ μὸς ἐӧιάγε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ χὰ· ἐ αἴ κ̇ε̱ σχὰ, λὲ τε̱ μὸς Fιουκόγε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ χά· σὲ ψὲ Περντία ἐ κὰ ἄτε̱ ἄφε̱ρ βετίουτ·

4. Τζίλι γὲ τὶ κ̇ε̱ Fιουκὸν ӧε̱ρπ̇ε̱τούαριν' ἐ γέτε̱ριτ; αἴ ρὶ δρέκ̇, ἀ π̇ίε πε̱ρ

BKSH

ἵσταται ἢ πίπτει· θέλει ὅμως σταθῆ· διότι ὁ Θεὸς εἶναι δυνατὸς νὰ στήσῃ αὐτόν.

5. Ἄλλος μὲν κρίνει μίαν ἡμέραν *ἁγιωτέραν* παρὰ *ἄλλην* ἡμέραν, ἄλλος δὲ κρίνει *ἴσην* πᾶσαν ἡμέραν. Ἂς ἦναι λοιπὸν ἕκαστος πεπληροφορημένος εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ νοῦν.

6. Ὁ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν παρατηρεῖ *αὐτὴν* διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ μὴ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν, διὰ τὸν Κύριον δὲν παρατηρεῖ *αὐτήν*. Ὁ τρώγων διὰ τὸν Κύριον τρώγει· διότι εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁ μὴ τρώγων διὰ τὸν Κύριον δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν.

7. Διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ζῇ δι' ἑαυτὸν, καὶ οὐδεὶς ἀποθνήσκει δι' ἑαυτόν.

8. Ἐπειδὴ ἐάν τε ζῶμεν, διὰ τὸν Κύριον ζῶμεν· ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, διὰ τὸν Κύριον ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε λοιπὸν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ Κυρίου εἴμεθα.

9. Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησε, διὰ νὰ ἦναι Κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων.

10. Σὺ δὲ, διὰ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ, διὰ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; ἐπειδὴ πάντες ἡμεῖς θέλομεν παρασταθῆ εἰς τὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ.

11. Διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ζῶ ἐγὼ,» λέγει Κύριος «ὅτι εἰς ἐμὲ θέλει κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα θέλει δοξολογήσει τὸν Θεόν.»

12. Ἄρα λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ θέλει δώσει λόγον εἰς τὸν Θεόν.

13. Λοιπὸν ἂς μὴ κρίνωμεν πλέ-

ζότν' ἔτἰγ· μὰ ἀἲ δὸ τε̱ κε̱ντρόϊγε̱ μπε̱ κέ̱μπε̱· σὲ ψὲ μοὺντ Περντία τὰ κέ̱γε̱ ἀτε̱ τε̱ κε̱ντρόγε̱.

5. Σὲ ψὲ νιε̱ τζκιούαν δίτε̱ γκὰ δίτε̱, ε̇ τγιέτε̱ρ ἰ κὰ νιε̱ Fίθε̱ δίτε̱· Fίθε̱ κούϊγτ λὲ τὶ μπούσ̈ετε̱ κόκα με̇ με̱ντ τε̱ τίγ.

6. Aἰ κε̱ μπὰν λογορὶ δίτε̱σε̱, πε̱ρ Ζότνε̱ μπὰν λογορὶ· ε̇ ἀἲ κε̱ σμπὰν λογορὶ δίτε̱σε̱, πε̱ρ Ζότνε̱ σμπὰν λογορὶ ἀἲ κε̱ χὰ, πε̱ρ Ζότνε̱ χὰ· σὲ ψὲ ἰ πε̱ν λε̱βδὶμ Ζότιτ· ε̇ ἀἲ κε̱ νούκε̱ χὰ, πε̱ρ Ζότνε̱ νούκε̱ χὰ, ε̇ λε̱βδὸν Ζότνε̱.

7. Σὲ ψὲ ντονιε̱ γκὰ νὲσ̈ σρ̇ὸν πε̱ρ βέτε̱χε̱, ε̇ ντονιε̱ σβδὲς πε̱ρ βέτε̱χε.

8. Σὲ ψὲ ε̇ δὲ ντε̱ ρ̇όφτζιμ, πε̱ρ Ζότνε̱ ρ̇όγε̱με̱· ε̇ δὲ ντε̱ βδέκτζιμ. πε̱ρ Ζότνε̱ βδέσε̱με̱· ε̇ δὲ ντε̱ ρ̇όφτζιμ, ε̇ δὲ ντε̱ βδέκτζιμ τε̱ Ζότιτ γέμι.

9. Σὲ ψὲ Κρίσ̈τι πε̱ρ κε̱τε̱ βδίκι, ε̇ δὲ οὺ γγιὰλ ε̇ ρ̇όν, κε̱ τε̱ οὐρδε̱ρόγε̱ ε̇ δὲ τε̱ Fιάλε̱τε̱ ε̇ δὲ τε̱ βδέκουριτε̱.

10. Μὰ τὶ πε̱ρ σὲ Fιουκὸν βε̱λάνε̱ τε̱ντ; ἃ ε̇ δὲ τὶ πε̱ρ σὲ ξεντερ̇ὸν βε̱λάνε̱ τε̱ντ; σὲ ψὲ νάβετ τε̱ Fίθε̱ δὸ τε̱ δάλλε̱με̱ πε̱ρπάρα φρ̇όνιτ σε̱ Κρίσ̈τιτ.

11. Σὲ ψὲ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· ρ̇όϊγ ούνε̱, θότε̱ Ζότι· κε̱ μπε̱ μούα δὸ τε̱ οὐγνιετε̱ τζδὸ Fιοὺ τε̱ με̱ φάλετε̱, ε̇ Fίθε̱ Fιούχε̱τε̱ δὸ τε̱ ἄπε̱νε̱ λογορὶ ντε̱ Περντία.

12. Τζίλι δὸ γκὰ γιοὺ ἀδὰ δὸ τε̱ ἄπε̱ λογορὶ πε̱ρ βέτε̱χε̱ τε̱ τίγ τε̱ Περντία.

13. Ἀς τε̱ μὸς Fιουκόγε̱με̱ ἀδὰ με̱

ον ἀλλήλους· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε
μᾶλλον, τὸ νὰ μὴ βάλλητε πρόσ-
κόμμα εἰς τὸν ἀδελφὸν, ἢ σκάνδαλον.
14 Ἐξεύρω καὶ εἶμαι πεπεισμένος
ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει
ἀκάθαρτον ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰμὴ εἰς τὸν
ὅστις στοχάζεταί τι ὅτι εἶναι ἀκά-
θαρτον, εἰς ἐκεῖνον *εἶναι* ἀκάθαρ-
τον.
15. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀδελφός σου λυ-
πῆται διὰ φαγητὸν, δὲν περιπατεῖς
πλέον κατὰ ἀγάπην. Μὴ φέρε εἰς ἀ-
πώλειαν μὲ τὸ φαγητόν σου ἐκεῖνον,
ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν.
16. Ἄς μὴ βλασφημῆται λοιπὸν
τὸ ἀγαθόν σας
17. Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
δὲν εἶναι βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δι-
καιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύ-
ματι Ἁγίῳ.
18. Ἐπειδὴ ὁ δουλεύων ἐν τού-
τοις τὸν Χριστὸν, εὐαρεστεῖ εἰς τὸν
Θεὸν, καὶ εὐδοκιμεῖ παρὰ τοῖς ἀν-
θρώποις.
19. Ἄρα λοιπὸν ἂς ζητῶμεν τὰ
πρὸς τὴν εἰρήνην, καὶ τὰ πρὸς τὴν
οἰκοδομὴν ἀλλήλων.
20. Μὴ κατάστρεφε τὸ ἔργον τοῦ
Θεοῦ διὰ φαγητόν. Πάντα μὲν *εἶναι*
καθαρά· κακὸν ὅμως *εἶναι* εἰς τὸν ἀν-
θρωπον ὅστις τρώγει μὲ σκάνδαλον.
21. Καλὸν *εἶναι* τὸ νὰ μὴ φάγῃς
κρέας, μηδὲ νὰ πίῃς οἶνον, μηδὲ νὰ
πράξῃς τι εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀδελφός
σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ
ἀσθενεῖ.
22. Σὺ πίστιν ἔχεις· ἔχε *αὐτὴν*
ἐντός σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· μακάρι-
ος ὅστις δὲν κατακρίνει ἑαυτὸν εἰς
ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποδέχεται.
23. Ὅστις ὅμως ἀμφιβάλλει, κα-

ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱· πὸ με̱ τέπε̱ρε̱ συλοήα
γιούαϊγ τε̱ γέτε̱ κ̇ε̱ τε̱ μὸς βίρι δοκὰν
βε̱λάϊτ, ἆ σκάνταλο.
14. Οὔν' ε̇ δι ε̇ δὲ κὰμ θαῤῥόσνε̱
μπε̱ Ζότνε̱ Ιησούνε̱, κ̇ε̱ σε̱ὅτε̱ ντον̇ιε̱
πούνε̱ ε̇ πε̱Fέ̱ρε̱ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ σάϊγ·
πὸ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ε̇ συλοὴς σε ε̱ὅτ' ε̇ πε̱-
Fέ̱ρε̱, μπε̱ τε̱ ε̱ὅτ' ε̇ πε̱Fέ̱ρε̱.

15. Μὰ ντε̱ὅτε κ̇ε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱ τε̱ γκρέ̱-
νε̱ χ̇ελμόνετε̱ βε̱λάϊ ἴτ, τι νούκ' ἔτζε̱ν
με̱ μὲ δαὅιουρι· μὸς δούαϊγ τε̱ δε̱ρFότζ
ντε̱ πρίσε̱γε̱ ἀτε̱, κ̇ε̱ κ̇ε̱ρ ἀτε̱ βδίκι
Κρίὅτι.
16. Λε̱ τὲ μὸς ὅιάχετε̱ ἀδὰ τε̱ μίρ-
ρε̱τε̱ τούαϊγ.
17. Σὲ ψὲ μπρετε̱ρὶ ε̇ Κίε̱λιτ νούκ̇'
ε̱ὅτε̱ τε̱ γκρέ̱νε̱ ε̇ τε̱ πίῤῥε̱· πὸ τε̱ δρέϊγ-
τε̱ ε̇ π̇άϊκ̇, ε̇ δὲ Fε̱ζὶμ μπε̱ Σ̇πίρτινε̱
Σ̇ε̱ϊνγτ.
18. Σὲ ψὲ κοὺ̈ πουνὸν Κρίὅτινε̱
ντε̱ κ̇ε̱τὸ, ε̱ὅτ' ἰ πε̱λλκιέρε̱ τὲ Περν-
τία, ε̇ ντε̱ ν̇ιέρε̱ζ ε̱ὅτ' ἰ δοκιμάσουρε̱.

19. Λε̱ τε̱ βε̱ὅτρόγε̱με̱ ἀδὰ ἀτὸ κ̇ε̱
βε̱γέγε̱νε̱ πε̱ρ πάϊκ̇; ε̇ ἀτὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρ
τε̱ δε̱ρτούαρε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱.
20. Μὸς δούαϊγ πε̱ρ ν̇ιε̱ Fέλε̱ τε̱
πρὶτζ πούνε̱ν' ε̇ Περντίσε̱· Fίθε̱ πούνε̱-
τε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέϊα γιάνε̱ τε̱ κερούαρα·
πὸ π̇ε̱ν τε̱ κ̇έϊκ̇ ν̇ιε̱ϊτ ν̇ιερίουτ κ̇ε̱ ε̇ χὰ
μὲ σκανταλί.
21. Ε̱ὅτε̱ μίῤῥε̱ τε̱ μὸς χάγε̱ ν̇ιε-
ρίου μὶϋ, ἆ τε̱ μὸς πίγε̱ βέῤῥε̱, ἆ τε̱
μὸς π̇έ̱γε̱ ντον̇ιε̱ πούνε̱ γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱
σποδίσετε̱ ἆ σκανταλίσετε̱, ἆ σμούν-
τετε̱ βελάϊ ἴτ.
22. Τι κ̇ὲ π̇έσε̱· κ̇ίγε μπάνε̱ τέγε
πε̱ρπάρα Περντίσε̱ λιοὺμ ἀι κ̇ε̱ νού-
κ̇ε̱ δε̱με̱τὸν βέτε̱χενε̱ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν
τε̱ π̇έ̱γε̱.
23. Μὰ ἀι κ̇ε̱ π̇ε̱ν τε̱ ζFέδουρε̱

τακρίνεται, ἐὰν φάγῃ· διότι δὲν τρώγει ἐκ πίστεως· καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν γίνεται ἐκ πίστεως εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμεν τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ ἀρέσκωμεν εἰς ἑαυτούς·

2. Ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἂς ἀρέσκῃ εἰς τὸν πλησίον διὰ τὸ καλὸν πρὸς οἰκοδομήν.

3. Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἤρεσεν εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. »

4. Διότι ὅσα προεγράφησαν, διὰ τὴν διδασκαλίαν ἡμῶν προεγράφησαν, διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας τῶν γραφῶν.

5. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας εἴθε νὰ σᾶς δώσῃ νὰ φρονῆτε τὸ αὐτὸ ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν·

6. Διὰ νὰ δοξάζητε ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7. Διὰ τοῦτο προσδέχεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσεδέχθη ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

8. Λέγω δὲ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγεινε διάκονος τῆς περιτομῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας.

9. Καὶ διὰ δοξάσωσι τὰ ἔθνη τὸν Θεὸν διὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Διὰ τοῦτο θέλω σὲ ὑμνεῖ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομά σου θέλω ψάλλει. »

ντε̱ χάγκρε̱τε̱, ε̱̃στ' ἰ δε̱με̱τούαρε̱, σὲ ψὲ σχάγκρι μὲ π̇έσε̱· ἐ τζδὸ πούνε̱ κ̇ε̱ σέ̱στε̱ μπε̱ π̇έσε̱ ε̱̃στε̱ φάϊγ.

Κρίε Επε̱σε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιε. 15.

Δούχαετε̱ ντασ̈τὶ, νέβετ τε̱ φόρτιτε̱ τε̱ μπάγε̱με̱ σμούντε̱γιατ' ἐ σε̱ σε̱μούρε̱βετ' ἐ τε̱ μὸς π̇ε̱νεμι τε̱ πε̱λκίερε̱ μπε̱ βέτε̱χε̱ τόνε̱.

2. Τζίλι δὸ γκὰ νὲσ̈ λὲ τε̱ π̇ε̱νετε̱ ἰ πε̱λκίεσε̱ ντε̱ ϝιτόνι τὶγ μπε̱ τε̱ μίρε̱ πε̱ρ δε̱ρτέϊλε̱.

3. Σὲ ψὲ ἐ δὲ Κρίσ̈τι νούκε̱ πε̱λκέου βέτε̱χενε̱, σὶ κούντρ' ε̱̃στε̱ σ̈κρούαρε̱· δούνε̱ρατ' ἐ ἀτοῦρε̱ κ̇ε̱ τε̱ σ̈ιάϊγτινε̱ τὶ, ῥάνε̱ μπὶ μούα.

4. Σὲ ψὲ ϝἰθ' ἀτὸ κ̇ε̱ κένε̱ σ̈κρούαρε̱ με̱ πε̱ρπάρα, πε̱ρ διδασκαλὶ τε̱νε̱ κένε̱ σ̈κρούαρε̱· κ̇ε̱ τε̱ κ̇έμι σ̈πε̱ρέσ̈ε̱ μὲ δουρὶμ, ἐ μὲ παρηγορὶ τε̱ κάρτε̱ραβετ.

5. Ε Περντία ἐ δουρίμιτ ἐ ἐ παρηγορίσε̱ νὰ δάσ̈τε̱ νέβετ κ̇έ̱ τε̱ κ̇έμι ν̇ιε̱ με̱ντ ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, σὶ κούντρε̱ δὸ Ιησοῦ Χριστόϊ.

6. Κε̱ τε̱ λε̱βδόνι ϝίθε̱ πάσ̈κ̇ε̱ μὲ ν̇ιε̱ ϝόγε̱ Περντίνε̱ ἐ π̇απ̇άνε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

7. Αντάϊγ ἀφε̱ρόνι ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱, σὶ κούντρ' νὰ ἀφε̱ρόϊ ἐ δὲ Κρίσ̈τι νέβετ πε̱ρ λε̱βδὶμ τε̱ Περντίσε̱.

8. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ κ̇ε̱ Ιησοῦ Χριστόϊ οὐ π̇ε̱ σε̱ρπε̱τούαρ μπὰ τὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ Περιτομία πε̱ρ τε̱ βε̱ρτέτε̱ τε̱ Περντίσε̱ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱ν τε̱ πὰ λιούαϊγτουρα τε̱ τάξουρατε̱, κ̇ε̱ κίνε̱ π̇έ̱ρρε̱ ντε̱ παπ̇αλ̇άρε̱.

9. Ε φυλίτ' ἐ τγιέρα πὰ τε̱ λε̱βδόγε̱νε̱ Περντίνε̱ πε̱ρ λεϊγμονὴ· σὶ κούντρ' ε̱̃στε̱ σ̈κρούαρε̱· ἀντάϊγ οὔνε̱ δὸ τε̱ τε̱ μολογὶς τὶγ ντε̱ μὲς τε̱ φυλίβετ, ἐ ε̱̃με̱ρ̇ρ̇ιτ σὶτ δὸ τὶ κ̇ε̱ντόϊγ λε̱βδίμ.

10. Καὶ πάλιν λέγει, « Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. »

11. Καὶ πάλιν, « Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ δοξολογεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ λαοί. »

12. Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει, « Θέλει εἶσθαι ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ, » καὶ « ὁ ἀνιστάμενος διὰ νὰ βασιλεύῃ ἐπὶ τὰ ἔθνη· εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη θέλουσιν ἐλπίσει. »

13. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος εἴθε νὰ σᾶς ἐμπλήσῃ πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης διὰ τῆς πίστεως, ὥστε νὰ περισσεύητε εἰς τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

14. Εἶμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ πεπεισμένος διὰ σᾶς, ὅτι καὶ σεῖς εἶσθε πλήρεις ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νὰ νουθετῆτε.

15. Σᾶς ἔγραψα ὅμως, ἀδελφοὶ, τολμηρότερον ὁπωσοῦν, ὡς ὑπενθυμίζων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,

16. Εἰς τὸ νὰ ἦμαι ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὰ ἔθνη, ἱερουργῶν τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γείνῃ ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

17. Ἔχω λοιπὸν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τὰ πρὸς τὸν Θεόν.

18. Διότι δὲν θέλω τολμήσει νὰ εἴπω τι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δὲν ἔκαμεν ὁ Χριστὸς δι' ἐμοῦ, πρὸς ὑπακοὴν τῶν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,

19. Μὲ δύναμιν σημείων καὶ τεράτων, μὲ δύναμιν τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· ὥστε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆς Ἰλλυρίας ἐξεπλήρωσα τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τοῦ

10. Ε πε̱ρσε̱ρὶ θότε̱ Fε̱ζόουνι ὦ φυλὶ πάσ̈κε̱ με̱ λαόν ἐτίγ.

11. Ε πάFε̱νε̱ λε̱βδόνι Ζότνε̱ Fίθε̱ φυλίτε̱, ἐ μπούρνιε ἀτε̱ Fίθε̱ λαότε̱.

12. Ε πε̱ρσε̱ρὶ Ησάϊα, θότε̱· δὸ τε̱ γὲτε̱ ρ̇ε̱νια ἐ Ιεσαίουτ, ἐ δὲ ἀΐ κε̱ δὸ τε̱ γκρίχετε̱, δὸ τε̱ οὐρδε̱ρόγε̱ φυλίτε̱, ἐ φυλίτε̱ δὸ τε̱ ὄπε̱ρέγε̱νε̱ μπε̱ τε̱.

13. Ε Περντία ἐ ὄπε̱ρέσ̈ε̱σε̱ οὐ μπούσ̈τε̱ γιούβετ μὲ τζδὸ φάρρ̇ε̱ Fε̱ζίμιτ ἐ πάκιτ μὲ ἄνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱, κε̱ τε̱ τεπε̱ρόνι γιούβετ ντε̱ σπε̱ρέσε̱ μὲ φουκὶ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ.

14. Ε πεσόϊγ ἐ δὲ οὔνε̱ βέτε̱, βε̱λάζε̱ρ πε̱ρ γιούβετ, κε̱ ἐ δὲ γιούβετ γκὰ βετίου γένι πλιὸτ μὲ δασ̈ιουρὶ; πλιὸτ μὲ τζδὸ φάρρ̇ε̱ οὐρτε̱τζίετ, ἐ μούντνι τF μψόνι νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

15. Μὰ ού σ̈κρόβα γιούβετ πάκε̱ζε̱ μὲ θαρὸς, ὦ βε̱λάζε̱ρ, κε̱ τοῦ κουϊγτόϊγ γιούβετ πὰκ Fε̱, πε̱ρ δουρε̱τι κε̱ μοῦ δὰ μούα γκὰ Περντία.

16. Κε̱ τε̱ γὲμ οὔνε̱ σ̈ε̱ρπε̱τούαρ ἰ Ιησοῦ Χριστόϊτ μπάνε̱ τε̱ φυλίβετ, τε̱ πουνόϊγ σὶ πρὶφτ Οὐγγίλν' ἐ Περντίσε̱, κε̱ τε̱ δέξτε̱ μπλιάτα ἐ φυλίβετ, ἐ τε̱ σ̈ε̱ϊντε̱ρόνετε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ.

17. Κὰμ ἀδὰ μπε̱ σὲ τε̱ μπούρεμ μπάνε̱ Περντίσε̱ μὲ Ιησοῦ Χριστόνε̱.

18. Σὲ ψὲ ναύκε̱ μοὺντ τε̱ δουρόϊγ τε̱ μὸς ρ̇ε̱φέϊγ ἀτε̱ κε̱ πε̱ρι Κρίσ̈τι μὲ ἄνε̱ τίμε, πε̱ρ τε̱ προύρ̇ε̱ ντε̱ τε̱ διFισύαρε̱ φυλίτε̱ μὲ φγιάλε̱ ἐ δὲ μὲ πούνε̱.

19. Μὲ φουκὶ τε̱ θαύμε̱ραβετ ἐ τε̱ τζιουδίβετ, μὲ φουκὶ τε̱ σ̈ε̱ϊνγτιτ σ̈πίρτ· γγέρα μπε̱ κάκε̱ κε̱ γκὰ Ιερουσαλίμι ἐ γκὰ βε̱ντετε̱ ρ̇ότουλε̱ γγέρα μπε̱ Ιλιρὶ Fίθε̱ ἐ κὰμ μπούσ̈ιουρε̱ μὲ

Χριστοῦ.

20. Οὕτω δὲ ἐφιλοτιμήθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, οὐχὶ ὅπου ὠνομάσθη ὁ Χριστὸς, διὰ νὰ μὴ οἰκοδομῶ ἐπὶ ξένου θεμελίου·

21. Ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον. «Ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἀνηγγέλθη περὶ αὐτοῦ, θέλουσιν ἰδεῖ· καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἤκουσαν, θέλουσι νοήσει.»

22. Διὰ τοῦτο καὶ ἐμποδιζόμην πολλάκις νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς.

23. Τώρα ὅμως μὴ ἔχων πλέον τόπον ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθῶν δὲ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς,

24. Ὅταν ὑπάγω εἰς τὴν Ἱσπανίαν, θέλω ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· διότι ἐλπίζω διαβαίνων νὰ σᾶς ἴδω, καὶ νὰ προπεμφθῶ ἐκεῖ ἀπὸ σᾶς, ἀφοῦ πρῶτον ὁπωσοῦν σᾶς χορτασθῶ.

25. Τώρα δὲ ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐκπληρῶν τὴν διακονίαν εἰς τοὺς ἁγίους·

26. Διότι εὐχρεστήθησαν ἡ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα νὰ κάμωσι τινὰ βοήθειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.

27. Εὐηρεστήθησαν τωόντι, καὶ εἶναι ὀφειλέται αὐτῶν· διότι ἐὰν τὰ ἔθνη ἔγειναν συγκοινωνοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πνευματικὰ, χρεωστοῦσι νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ σωματικά.

28. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκτελέσω τοῦτο καὶ ἐπισφραγίσω εἰς αὐτοὺς τὸν καρπὸν τοῦτον, θέλω περάσει δι' ὑμῶν εἰς τὴν Ἱσπανίαν.

29. Ἐξεύρω δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ἐσᾶς, θέλω ἐλθεῖ μὲ ἀφθονίαν τῆς εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Οὐγγὶλ τε̱ Κρίστιτ.

20. Ε κ̇ε̱στοὺ ντζιτόγε̱ οὔνε̱ τε̱ διδάξγε̱ κ̇ε̱τε̱ Οὐγγὶλ, γιὸ τὲκ κὲ ζένε̱ γγόγε̱ Κρίστι, κ̇ε̱ τε̱ μὸς στίσγε̱ οὔνε̱ μπὶ π̇ινὰ τε̱ σε̱ τγιέρε̱βετ.

21. Πὸ σὶ κούντρ' ε̱στε̱ σ̈κρούαρε̱ ἀτὰ κ̇έ̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ πάσουρε̱ χαπε̱ρ πε̱ρ τε̱, δὸ τὲ σ̈όχε̱νε̱· ὲ ἀτὰ κ̇ε̱ σαάνε̱ διϝιϝιούαρε̱ πε̱ρ τε̱, δὸ τε̱ κουπε̱τόγε̱νε̱.

22. Πε̱ρ ἀτε̱ πούνε̱ οὐ μποδίτζε̱ σ̈ιούμε̱ χὲρε̱ τε̱ βίγε̱ ντε̱ρ γιού.

23. Μὰ νταστὶ σί σκὰμ βε̱ντ με̱ ντε̱ κ̇ε̱τὸ βε̱ντε, ὲ σὶ κ̇έσ̈ε̱ δε̱σ̈ε̱ρὶμ σ̈ιούμε̱ κ̇ε̱ μὸτ ὲ τε̱χοὺ τε̱ βίγε̱ μπε̱ γιού.

24. Κοὺρ τε̱ σ̈κόϊγ πε̱ρ Σπανιε̱, δὸ τε̱ βὶγ μπε̱ γιοὺ· σὲ ψὲ σ̈ε̱ρπ̇έϊγ μπε̱ τε̱ σ̈κούαρε̱ τοῦ σ̈ιὸχ γιούβετ, ὲ πρέϊγ γιοὺσ̈ δὸ τε̱ κ̇ε̱μ σ̈ιοκ̇ε̱ρὶ πε̱ρ ἀτε̱ γὲ κοὺρ τε̱ γγόσεμ πρέϊγ γιοὺσ̈ γκὰ ϝε̱.

25. Πὸ νταστὶ βέτε ντ' Ἱερουσαλὶμ, πε̱ρ τε̱ σ̈ε̱ρπ̇ιέρε̱ τε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ.

26. Σὲ ψὲ Μακεδονία ὲ δὲ Αχαΐα, ὲ συλοήσνε̱ μίρρε̱ τε̱ π̇ε̱ϊγνε̱ νιε̱ ντίχμε̱ μπε̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱ τε̱ βάρφε̱ρε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντ' Ἱερουσαλίμ.

27. Σὲ ψὲ οὐ πε̱λκέου κ̇ε̱γιὸ, ὲ δὲ οὐ γιάνε̱ ἀτοῦρε̱ πορτζλὶ σὲ ψὲ ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱νε̱ σ̈ιδκ̇ε̱ Εθνικότε̱ μὲ ἀτὰ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ Σ̈πίρτι, δούχαετε̱ τε̱ σ̈ε̱ρπ̇έγε̱νε̱ ἀτὰ έ δὲ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ κούρμιτ.

28. Σὶ τε̱ σὸς ἀδὰ κ̇ε̱τε̱, ὲ σὶ τοῦ ἄπ' ἀτοῦρε̱ μπε̱ δόρρε̱ κ̇ε̱τε̱, πέμμε̱, τε̱ σ̈κόϊγ γκὰ γιοὺσ̈ πε̱ρ Σπάνιε̱.

29. Ε δὲ ὲ δὶ κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ βὶγ ντε̱ρ γιοὺ, δὸ τε̱ βὶγ μὲ πλιὸτ π̇εκὶμ τ' Ογγίλιτ σε̱ Κρίστιτ.

30. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, διὰ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, νὰ συναγωνισθῆτε μετ' ἐμοῦ προσευχόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν·

31. Διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπειθούντων, καὶ διὰ νὰ γείνῃ εὐπρόσδεκτος εἰς τοὺς ἁγίους ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονία μου.

32. Διὰ νὰ ἔλθω μετὰ χαρᾶς πρὸς ἐσᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ συναναπαυθῶ μὲ σᾶς.

33. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης *εἴη* μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιϛ'. 16.

Συνιστῶ δὲ εἰς ἐσᾶς Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἥτις εἶναι διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς.

2. Διὰ νὰ δεχθῆτε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ νὰ παρασταθῆτε εἰς αὐτὴν, εἰς ὅ,τι πρᾶγμα ἔχει χρείαν ὑμῶν· διότι καὶ αὐτὴ ἐστάθη προστάτις πολλῶν, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

4. Ἀσπάσθητε τὴν Πρίσκιλλαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

5. (Οἵτινες ὑπὲρ τῆς ζωῆς μου ὑπέβαλον *ὑπὸ τὴν μάχαιραν* τὸν τράχηλον αὐτῶν· τοὺς ὁποίους οὐχὶ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν·)

5. *Ἀσπάσθητε* καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσθητε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅστις εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὸν Χριστόν.

6. Ἀσπάσθητε τὴν Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασε δι' ἡμᾶς.

30. Ε οὐ λιούτεμ γιούβετ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, πε̱ρ Ζότνε̱ τε̱νε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱, ε̱ πε̱ρ δάσ̈ιουρὶ τε̱ Σ̈ε̱νγτιτ Σ̈πὶρτ, κε̱ τε̱ με̱ ντίχνι μούα μπε̱ τε̱ φάλλτουρε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱·

31. Κε̱ τε̱ σ̈πε̱τόιγ γκὰ τε̱ πὰ π̈έσε̱τε̱ κε̱ γιάνε̱ ντ' Ιουδαίε̱· ε̱ δὲ κε̱ τε̱ με̱ π̈ένετε̱ ε̱ δέξουρε̱ μπλιάτα ἴμ ντε̱ Σ̈ε̱ινγτόρε τε̱ Ιερουσαλίμιτ,

32. Κε̱ τε̱ βίγ με̱ ϝε̱ζίμ ντε̱ρ γιοὺ με̱ τε̱ δάσ̈ιουρε̱ τε̱ Περντίσε̱, ε̱ τε̱ πρέχεμ πάσ̈κε̱ με̱ γιού.

33. Ε Περντία ε̱ πάκιτ κιόφτε̱ με̱ ϝίθε̱ γιούβετ· κε̱σ̈τοὺ κιόφτε̱.

Κρίε Ε̱ϝιασ̈τε̱μπε̱δγέτε̱τε̱. ιϛ. 16.

Θοὺ ρε̱κουμαντὰρ γιούβετ Φίβενε̱ μότρενε̱ τένε̱, κε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ε̱ ντε̱ Κίσ̈ε̱ τε̱ Κεχρέσ̈ε̱.

2. Κε̱ τὰ δέξνι ατε̱ μπε̱ Ζότνε̱ σι κούντρε̱ δούχαετε̱ ντε̱ Σ̈ε̱ίνγτόρε̱, ε̱ τὰ ντίχνι ατε̱ ντε̱ τζδὸ φάρρε̱ πούνε̱ κε̱ δὸ τε̱ κέτε̱ χρὶ γκὰ γιοῦσ̈. σε̱ ψε̱ ε̱ δε̱ ἀγιὸ κὰ ντίχουρε̱ σ̈ιούμε̱βετ, ε̱ δε̱ μούα βέτε̱.

3. Θυῖ τε̱ φάλιχ Πρίσκιλε̱σε̱ ε̱ δε̱ Ακύλε̱σε̱ ντιχμε̱τζίβετ σε̱ μὶ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱.

4 (Ατὰ οὐγ̈νιε̱ κιάφε̱ν' ἐτοῦρε πε̱ρ τε̱ σ̈πε̱τούαρε̱ οὔνε̱· ἀτοῦρε νούκ' οὐ θὸμ οὔνε̱ βέτε̱με̱ τε̱ μίρρε̱, πὸ ε̱ δε̱ ϝίθε̱ Κίσ̈ε̱τ' ε̱ Εθνηκόβετ.)

5. Τε̱ φάλιχ ε̱ δε̱ μπε̱ Κίσ̈ε̱ κε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ τοῦρε. τε̱ φάλια ε̱ δε̱ μπε̱ Ἐπαινετόνε̱ τε̱ δάσ̈ιουρινε̱ τὶμ, αἰ ε̱σ̈τε̱ πέμμ' ε̱ πάρρε̱ ε̱ Αχαΐσε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱.

6. Τε̱ φάλια ντε̱ Μαριάμι, κε̱ ἀγιὸ οὐ μουντοὺχ σ̈ιούμε̱ πε̱ρ νέβετ.

7. Ἀσπάσασθε τὸν Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἶναι ἐπίσημοι μεταξὺ τῶν ἀποστόλων, οἵτινες καὶ πρὸ ἐμοῦ ἦσαν εἰς τὸν Χριστόν.

8. Ἀσπάσθητε τὸν Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ.

9. Ἀσπάσθητε τὸν Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ τὸν Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου.

10. Ἀσπάσθητε τὸν Ἀπελλῆν τὸν δεδοκιμασμένον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσθητε τοὺς *ἐκ τῆς οἰκογενείας* τοῦ Ἀριστοβούλου.

11. Ἀσπάσθητε τὸν Ἡρωδίωνα τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσθητε τοὺς *ἐκ τῆς οἰκογενείας* τοῦ Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ.

12. Ἀσπάσθητε τὴν Τρύφαιναν καὶ τὴν Τρυφῶσαν, αἵτινες κοπιάζουσιν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσθητε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ.

13. Ἀσπάσθητε τὸν Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.

14. Ἀσπάσθητε τὸν Ἀσύγκριτον, τὸν Φλέγοντα, τὸν Ἑρμᾶν, τὸν Πατρόβαν, τὸν Ἑρμῆν, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ἀδελφούς.

15. Ἀσπάσθητε τὸν Φιλόλογον καὶ τὴν Ἰουλίαν, τὸν Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν Ὀλυμπᾶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους τοὺς μετ' αὐτῶν.

16. Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

17. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, νὰ προσέχητε τοὺς ποιοῦντας τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα ἐναντίον

7. Τὲ φάλια Ανδρόνικοϊτ ἐ δὲ Ιουνίσε Fερίβετ σὲ μὶ, ϰὲ ντέϊγνε μὲ μούϰ, ντὲ χαψάνε· ἀτὰ γιάνε τὲ ντέρτζουρε ντ' ἀποστόϊγ, ἐ δέ περπάρα μέγε τὲ ντέρτζουρε μπὲ Κρίσ̈τινε.

8. Τὲ φάλια ντὲ Αμπλία ἰ δάσ̈ιουρι ἴμ μπὲ Ζότνε.

9. Τὲ φάλια ντὲ Οὐρβανόϊ σ̈ιόκου ἴνε μπὲ Κρίσ̈τινε ἐ δὲ ντὲ Στάχυ δάσ̈ιουρι ἴλ.

10. Τὲ φάλια Απελίνε τὲ ζFέδουρινε μπὲ Κρίσ̈τινε· τὲ φάλια θόϊ μπὲ σ̈τεπὶ τ' Αριστόβουλοϊτ.

11. Τὲ φάλια μπὲ Ηρωδίονε Fερίνε τίμ· τὲ φάλια μπὰ τὰ γκὰ σ̈τεπὶ ἐ Νάρϰισοϊτ, ϰὲ γιάνε μπὲ ζότνε.

12. Θόϊ τὲ φάλια Τρυφένεσε ἐ δὲ Τρυφόσεσε, ἀτοῦρε ϰὲ μουντόνενε μπὲ Ζότνε τὲ φάλια θόϊ σὲ δάσ̈ιουρεσε Περσίδεσε ϰὲ ἔσ̈τε μουντούαρε σ̈ιούμε μπὲ Ζότνε.

13. Τὲ φάλια μπὲ Ρούφονε τὲ ζFέδουρινε μπὲ Ζότνε, ἐ δὲ μπὲ μέμμεν' ἐτὶγ ἐ τίμενε.

14. Τὲ φάλια μπὲ Ασύγκριτονε, μπὲ Φλεγόντνε, γπὲ Ερμάνε, μπὲ Πατρόβενε, μπὲ Ερμίνε, ἐ δὲ μπὲ βελάζερ ϰὲ γιάνε μὲ τὰ π̇άσ̈ϰε.

15. Τὲ φάλια θόϊ Φιλολόγουτ ἐ δὲ Ιουλίσε, Νηρέουτ, ἐ δὲ μότρεσε τὶγ, ἐ δὲ Ολυμπάϊτ, ἐ δὲ Fίθε Σ̈ενγτόρεβετ ϰὲ γιάνε μέ τὲ π̇άσ̈ϰε.

16. Θόϊ τὲ φάλια νιέρι γιάτεριτ μέ τὲ πούθουρε Σ̈εϊνγτερίσ̈τε· οὐ φάλενε γιούβετ Κίσ̈ετ' ἐ Κρίσ̈τιτ.

17. Οὔνε πὰ οὐ λιούτεμ γιούβετ, βελάζερ, τὲ ϰίνι σίτεχάπετε μπὰ τὰ ϰὲ π̇έγενε τὲ τζκιέρε ἐ σποδὶ μπὲ διδα-

τῆς διδαχῆς τὴν ὁποίαν σεῖς ἐμάθετε, καὶ ἀπομακρύνεσθε ἀπ' αὐτῶν.

18. Διότι οἱ τοιοῦτοι δὲν δουλεύουσι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν κοιλίαν· καὶ διὰ λόγων καλῶν καὶ κολακευτικῶν ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων.

19. Διότι ἡ ὑπακοή σας διεφημίσθη εἰς πάντας. Ὅσον λοιπὸν διὰ σᾶς, χαίρω· θέλω δὲ νὰ ἦσθε σοφοὶ μὲν εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἁπλοῖ δὲ εἰς τὸ κακόν.

20. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ταχέως θέλει συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας σας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *εἴη* μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

21. Σᾶς ἀσπάζονται ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.

22. Σᾶς ἀσπάζομαι ἐν Κυρίῳ ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν.

23. Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Γάϊος ὁ φιλοξενῶν ἐμὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὅλην. Σᾶς ἀσπάζεται Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

24. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *εἴη* μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

25. Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σᾶς στηρίξῃ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστηρίου τοῦ σεσιωπημένου *μὲν* ἀπὸ χρόνων αἰωνίων,

26. Φανερωθέντος δὲ τώρα διὰ προφητικῶν γραφῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, *καὶ* γνωρισθέντος εἰς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ὑπακοὴν πίστεως·

27. Εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεὸν, ἐ-

χὶ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι μψούαρε̱ γιούβετ, ἐ λ̇ιαρϜόουνι πρέϊγ σούρεσ̈.

18. Σὲ ψὲ τὲ̱ τίλε̱τε̱ νούκ̇ε̱ πουνόγε̱νε̱ Ζότνε̱ τέ̱νε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱, πὸ πουνόγε̱νε̱ π̇άρκν' ἐτοῦρε· ἐ μέ φγιάλε̱ τέ̱μπλια ἐ μέοτὲ̱ πε̱ρκ̇ε̱δέλτουρα κθέγε̱νε̱ ζέ̱με̱ρατ' ἐ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ σκάνε̱ δ̇γιαλ̇ε̱ζί.

19. Σὲ ψὲ τὲ̱ ϜέϜιουριτε̱ τοβαῖγ βάτε ντὲ̱ τζδ̇ὸ ἄνε̱· Ϝε̱ζόνεμ ἀδὰ πὲ̱ρ γιούβετ· μὰ δ̇ούα τὲ̱ γίνι γιούβετ σοφὸ μπὲ̱ τὲ̱ μίρε̱, ἐ τὲ̱ πὰ δρεκ̇ε̱ζὶ μπὲ̱ τὲ̱ κ̇έχε.

20. Ε Περντὶα ἐ πάκιεσε̱ δ̇ὸ τὲ̱ θε̱ρμόγε̱ σατανάνε̱ ντέ̱νε̱ κ̇έ̱μπε̱ τούαϊγ σ̈πέϊγτ· χ̇ίρι ἱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ γιούβετ. ἀσ̈τοὺ κιόφτε̱,

21. Οὐ φάλενε̱ γιούβετ σ̈ιόκου ἴμ Τιμόθεοϊ, ἐ δὲ Λούκιοϊ, ἐ δὲ Ιάσωνι, ἐ δὲ Σωσίπατροϊ Ϝε̱ρίτ' ἐμί.

22. Οὐ φάλεμ γιούβετ μπὲ̱ Ζότνε̱ οὔνε̱ Τέρτιοϊ κ̇ὲ̱ σ̈κρόβα κάρτε̱νε̱.

33. Οὐ φάλετε̱ γιούβετ Γάϊοϊ κ̇ὲ̱ μὲ̱ κὰ μούα μπὲ̱ σ̈τε̱πὶ ἐ δὲ Ϝίθε̱ κ̇ίσ̈ε̱νε οὐ φάλετε̱ γιούβετ Ερaστόϊ κονόμι ἱ κιουτέτιτ, ἐ δὲ Κούαρτοϊ βε̱λάϊ.

24. Χ̇ίρι ἱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ Ϝίθε̱ γιούβετ· κ̇ε̱σ̈τοὺ κιόφτε̱.

25. Ατὶγ πὰ κ̇ὲ̱ ε̱̈ σ̈τε̱ ἱ φουκίτζιμ τοῦ στερεόσγε̱ γιούβετ ντὲ̱ Οὐγγὶλ τὶμ, ἐ ντὲ̱ διδαχὴ τὲ̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, σὶ κούντρε̱ κὲ ἀποκαλύψι ἐ τὲ̱ ζφάκιουριτε̱ τὲ̱ σὲ̱ φσ̈έχουρε̱σε̱ κ̇ὲ̱ κὲ πουσ̈ιούαρε̱ κ̇ὲ̱ γκὰ γέτε̱ πὰς γέτετ.

26. Ε νταῦτὶ πὰ οὐ τζπ̇ουλιούα ἐ οὐ ν̇ιὸχ μπὲ̱ Ϝίθε̱ φυλὶ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ κάρτε̱ραβετ σὲ̱ προφήτε̱βετ, σὶ κούντρε̱ κὲ οὐρδε̱ριὰ ἐ Περντίσε̱ σὲ̱ πὰ σόσουρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ ϜέϜιουρο νάβετ ντὲ̱ π̇έσε̱.

27. Μπὲ̱ τὲ̱ βέτε̱μινε̱ σοφόνε̱ Περ-

στω ἡ δόξα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου, καὶ *ἐστάλη* διὰ Φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεχρεαῖς ἐκκλησίας.

ντίνε̱ ντὲῤῥ, ε̱ λε̱βδίμ, μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ. ντε̱ γέτε̱ τε̱ γέτε̱σε̱. Αὗτοὺ κιόφτε̱.

Μπε̱ Ρωμάνε̱ οὐ σ̈κρούα γκὰ Fιόρδεζα μὲ υἐς τε̱ Φοίβε̱σε̱ σ̈ε̱ρπέσε̱σε̱ Κίσ̈ε̱σε̱ Κεχρέσε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ΠΡΩΤΗ

ΚΕΦ. α΄. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, προσκεκλημένος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς,

2. Πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, τοὺς ἡγιασμένους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς προσκεκλημένους ἁγίους, μετὰ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων ἐν παντὶ τόπῳ τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν.

3, Χάρις *εἴη* ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4. Εὐχαριστῶ πάντοτε εἰς τὸν Θεόν μου διὰ σᾶς, διὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

5. Ὅτι κατὰ πάντα ἐπλουτίσθητε δι' αὐτοῦ, κατὰ πάντα λόγον καὶ

ΚΑΡΤΕ̱

Ε̱ ΑΠΟΣΤΟΛΟΪΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΚΟΡΙΝΘΙΟΤ

ΕΠΑΡΕ̱.

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Παύλουα Αποστὸλ ι θίρρε̱ ι Ιησοῦ Χριστόϊτ, μὲ θελίμε̱ τε̱ Περντίσε̱. ε̱ δε̱ Σωσθένι βε̱λάϊ.

2. Μπε̱ Κίσ̈ε̱ τε̱ Περντίσε̱, κε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ Fιόρδεζε̱, μπε̱ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαριτε̱ μπε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱, κε̱ κιούχαενε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱, μὲ fίθ' ατὰ κε̱ θε̱ρρέσε̱νε̱ ε̱με̱ρριν' ε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ ντε̱ τζδὸ βε̱ντ τὰ τοῦρε, ε̱ δε̱ τάνε̱·

3. Λε̱ τε̱ γέτε̱ χίρ ε̱ πάϊκ γκὰ Περντία παπάϊ ίνε̱, ε̱ δε̱ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ.

4. Κουρδὸ λε̱βδόϊγ Περντίνε̱ τίμε πε̱ρ γιούβετ, πε̱ρ δουρε̱τὶ τε̱ Περντίσε̱ κε̱ ου ε̱σ̈τε̱ δε̱νε̱ γιούβε̱τ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

5. Σε̱ ψε̱ μπε̱ fίθε̱ πούνε̱ρα γίνι πε̱ρρε̱ τε̱ πάσουρε̱ πρέϊγ σι, μπε̱ τζδὸ

πᾶσαν γνῶσιν·

6. Καθὼς ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ ἐστηρίχθη μεταξύ σας·

7. Ὥστε δὲν μένετε ὀπίσω εἰς οὐδὲν χάρισμα, προσμένοντες τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

8. Ὅστις καὶ θέλει σᾶς στηρίξει ἕως τέλους ἀμέμπτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9. Πιστὸς ὁ Θεὸς, διὰ τοῦ ὁποίου προσεκλήθητε εἰς τὸ νὰ ἦσθε συγκοινωνοὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

10. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ λέγητε πάντες τὸ αὐτὸ, καὶ νὰ μὴ ἦναι σχίσματα μεταξύ σας, ἀλλὰ νὰ ἦσθε ἐντελῶς ἡνωμένοι, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην.

11. Διότι ἐφανερώθη εἰς ἐμὲ παρὰ τῶν *ἐκ τῆς οἰκογενείας* τῆς Χλόης περὶ ἡμῶν, ἀδελφοί μου, ὅτι εἶναι ἔριδες μεταξύ σας.

12 Λέγω δὲ τοῦτο, διότι ἕκαστος ἀπὸ σᾶς λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου, ἐγὼ δὲ τοῦ Ἀπολλὼ, ἐγὼ δὲ τοῦ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Χριστοῦ.

13. Διεμερίσθη ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθη διὰ σᾶς; ἢ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου ἐβαπτίσθητε;

14. Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν ὅτι οὐδένα ἀπὸ σᾶς ἐβάπτισα, εἰμὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον·

15. Διὰ νὰ μὴ εἴπῃ τις ὅτι εἰς τὸ ὄνομά μου ἐβάπτισα.

16. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ Στεφανᾶ· ἐκτὸς τούτων δὲν ἐξεύρω ἐὰν ἐβάπτισα ἄλλον τινά.

δουρε̱τὶ τὲ̱ φγιάλε̱σε̱, ἐτὲ̱ μέ̱ντιεσε̱.

6. Σὶ κούντρ' οὺ ϐεϐαιὸς μπὲ̱ γιούϐετ μαρτυρία ḱὲ̱ ϐγιὲν γκὰ Κρίσ̈τι,

7. Κάκε̱ ḱὲ̱ τὲ̱ μὸς οὺ λίψετε̱ γιούϐετ ντονὶὲ̱ δουρε̱τὶ ḱὲ̱ πρίτνι τὲ̱ τζφάκιουριτ' ἐ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

8. Αΐ δὸ τοῦ βεϐαιόσγε̱ γιούϐετ γγέρα μπὲ̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμενε̱ τὲ̱ πὰ φάγε̱ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ,

9. Ἔ̱σ̈τ' ἐ ϐε̱ρτέτε̱ Περντία ḱὲ̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σάϊγ γίνι θίῥρτουρε̱ ντὲ̱ σ̈ιοḱε̱ρὶ τὲ̱ πίῥριτ σὲ̱ τὶγ Ιησοῦ Χριστόϊτ Ζότιτ σόνε̱,

10. Ε οὺ λιούτεμ γιούϐετ ϐε̱λάζε̱ρ. πὲ̱ρ ἔ̱με̱ῥρ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ ḱὲ̱ τὲ̱ θόϊ τὲ̱ ϝίθε̱ νιὲ̱ κουϐε̱ντ, ἐ τὲ̱ μὸς γέτε̱ τὲ̱ τζκιούερε̱ ντὲ̱ρ γιούβετ, πὸ τὲ̱ γίνι τὲ̱ σόσουρε̱ μπὲ̱ νιὲ̱ Σ̈πὶρτ, ἐ μπὲ̱ νιὲ̱ μέ̱ντ.

11. Σὲ ψὲ μὲ̱ θάνε̱ μούα πὲ̱ρ γιούϐετ, ὦ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐ μὶ γκὰ ἀτὰ ḱὲ̱ γιάνε̱ γκὰ σ̈τε̱πὶ ἐ Χλόϊτ ḱὲ̱ γιάνε̱ κιάρτε̱ρα μπὲ̱ γιούϐετ.

12. Ε ḱὲ̱τὲ̱ ἐ θὸμ, σὲ ψὲ τζίλι δὸ γκὰ γιοὺσ̈ θότε̱, οὔνε̱ γιὰμ ἱ Παύλοσε̱, ἐ οὔνε̱ γιὰμ ἱ Απολόϊτ, ἐ οὔνε̱ ἱ Κηφάϊτ, ἐ οὔνε̱ ἱ Κρίσ̈τιτ.

13. Μὸς ἔ̱σ̈τε̱ ντάῥρε̱ Κρίσ̈τι; μὸς ἔ̱σ̈τε̱ Παύλουα μπε̱ρθίερε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ πὲ̱ρ γιούϐετ, ᾶ μὸς γίνι παϝε̱ζούαρε̱ ντ ἔ̱με̱ῥρ τὲ̱ Παύλοσε̱;

14. Λε̱ϐδόϊγ Περντίνε̱ ḱὲ̱ νούḱε̱ παϝε̱ζόϐα ντονὶὲ̱ γκὰ γιοὺσ̈, πὲ̱ρ ϐέτζε̱ Κρίσπονε̱ ἐ δὲ Γάϊονε̱.

15. Κε̱ τὲ̱ μὸς θότε̱ ντονὶὲ̱ σὲ ντ' ἔ̱με̱ρ' τὶμ παϝε̱ζόϐα.

16. Παϝε̱ζόϐα ἐ δὲ φε̱μίγε̱ν' ἐ Στε̱φανάϊτ' τζίλινε̱ μὲ̱ πάϝε̱ζόϐα νούκ' ἐδὶ.

17. Διότι δὲν μὲ ἀπέστειλεν ὁ Χριστὸς διὰ νὰ βαπτίζω, ἀλλὰ διὰ νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον· οὐχὶ ἐν σοφίᾳ λόγου, διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18. Διότι ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ εἰς μὲν τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι μωρία, εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς σωζομένους εἶναι δύναμις Θεοῦ.

19. Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, «Θέλω ἀπολέσει τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ θέλω ἀθετήσει τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν.»

20. Ποῦ ὁ σοφός; ποῦ ὁ γραμματεύς; ποῦ ὁ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Δὲν ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;

21. Διότι, ἐπειδὴ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεὸν διὰ τῆς σοφίας, ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας·

22. Ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ οἱ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν·

23. Ἡμεῖς δὲ κηρύττομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, εἰς μὲν τοὺς Ἰουδαίους σκάνδαλον, εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας μωρίαν·

24. Εἰς αὐτοὺς ὅμως τοὺς προσκεκλημένους, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.

25. Διότι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

26. Ἐπειδὴ βλέπετε τὴν πρόσκλησίν σας, ἀδελφοί, ὅτι *εἴσθε* οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς.

27. Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου

17. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ μὲ̱ δε̱ρFόϊ μούα Κρίσ̈τι τε̱ παFε̱βΐγ, πὸ τε̱ διδὰξ Οὔγγίλε̱· γιὸ μὲ σοφί τε̱ φγιάλε̱βετ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς π̇ένετε̱ Κρούϊκι ἱ Κρίσ̈τιτ ἱ πὰ βε̱γίερε̱.

18. Σὲ ψὲ φγιὰλ' ἐ Κρούκιτ ἔ̱σ̈τε̱ μαῤῥε̱ζὶ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ χουμπάσε̱νε̱, μὰ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ σόσενε̱, δ̇ὸ μὲ θε̱νε̱ πε̱ρ νέβετ, ἔ̱σ̈τε̱ φουκὶ ἐ Περντίσε̱.

19. Σὲ ψὲ ἔ̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· δ̇ὸ τε̱ χουμπὰς σοφίν' ἐ σοφόβετ, ἐ τε̱ δ̇ιFιούαριτ' ἐ σε̱ δ̇ιFιούαρετ δ̇ὸ τὰ σ̈τίε πόσ̈τε̱.

20, Κοὺ ἔ̱σ̈τε̱ σφόϊ, κοὺ ἱ γραμματέψουρι; κοὺ ἄϊ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν κ̇ε̱τε̱ γέτε̱; νούκ' ἐ μαῤῥε̱τζόϊ Περντία σοφίν' ἐ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ;

21. Σὲ ψὲ σὶ νούκ̇ε̱ ν̇ιόγου μὲ σοφὶ τε̱ Περντίσε̱ π̇ότα Περντίνε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ σοφίσε̱, δ̇έσ̈ι Περντία μὲ μαῤῥε̱ζὶ τε̱ διδαχίσε̱ τε̱ σόσγε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇εσόγε̱νε̱.

22. Σὲ ψὲ ἐ δὲ Τζιφούτε̱ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ θαύμε̱ρα, ἐ δὲ Ελλήνε̱τε̱ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ σοφί.

23. Μὰ νάβετ διδάξγε̱με̱ Κρίσ̈τινε̱ μπε̱ρθίερε̱ ντε̱ κρούϊκ̇, σκάνταλο πε̱ρ Τξιφούτ, ἐ μαῤῥε̱ζὶ, πε̱ρ Ελλήνε̱.

24. Μὰ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ θίῤῥε̱ Τζίφοὺτ ἐ δὲ Ελλήνε̱, Κρίσ̈τ φουκὶν' ἐ Περντίσε̱, ἐ σοφίν' ἐ Περντίσε̱.

25. Σὲ μὲ μαῤῥε̱ζία ἐ Περντίσε̱, ἔ̱σ̈τε̱ με̱ ἐ δ̇ίγτουρε̱ σὲ ν̇ιέρε̱ζιτε̱· ἐ σμούντεγια ἐ Περντίσε̱, ἔ̱σ̈τε̱ μὲ φουκίτζμε σὲ ν̇ιέρε̱ζιτε̱.

26. Σὲ μὲ βε̱σ̈τρόνι τὶ θίῤῥε̱τε̱ τούαϊγ, βε̱λάζε̱ρ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ σ̈ιούμε̱ σοφὸ σὶ κούντρ' ἔ̱σ̈τε̱ γέτα, γιὸ σ̈ιούμε̱ τε̱ φουκίτζμ, γιὸ σ̈ιούμε̱ τε̱ φύσμ.

27, Πὸ πούνε̱τ' ἐ μάῤῥα τε̱ πότε̱-

ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφοὺς καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά.

28. Καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς, καὶ τὰ μὴ ὄντα, διὰ νὰ καταργήσῃ τὰ ὄντα.

29. Διὰ νὰ μὴ καυχηθῇ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ.

30. Ἀλλὰ σεῖς εἶσθαι ἐξ αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅστις ἐγενήθη εἰς ἡμᾶς σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις·

31. Ὥστε, καθὼς εἶναι γεγραμμένον. « ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ ἂς καυχᾶται. »

ΚΕΦ. β΄. 2.

Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοὶ, ὅτε ἦλθον πρὸς ἐσᾶς, ἦλθον οὐχὶ μὲ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας κηρύττων εἰς ἐσᾶς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοῦ.

2. Διότι ἀπεφάσισα νὰ μὴ ἐξεύρω μεταξύ σας *ἄλλο* τι, εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.

3. Καὶ ἐγὼ ἦλθον πρὸς ἐσᾶς μὲ ἀσθένειαν, καὶ μὲ φόβον, καὶ μὲ τρόμον πολύν.

4. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου δὲν *ἐγίνοντο* μὲ καταπειστικοὺς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ ἀπόδειξιν Πνεύματος καὶ δυνάμεως·

5. Διὰ νὰ ἦναι ἡ πίστις σας οὐχὶ διὰ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

6. Λαλοῦμεν δὲ σοφίαν μεταξὺ τῶν τελείων· σοφίαν ὅμως οὐχὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ

σε̱ ζϜιόδι Περντία, κ̓ε̱ τε̱ τουρπε̱ρόγε̱ σοφότε̱, ε δὲ πούνε̱ρατ᾽ ε σμούντουρα τε̱ πότε̱σε̱ ζϜιόδι Περντία, κε̱ τε̱ τουρπε̱ρόγε̱ τε̱ φόρτατε̱.

28. Ε τε̱ πὰ φύσμετ᾽ ε πότε̱σε̱, ε ε τε̱ σ̈ιάρατε̱ ζϜιόδι Περντία, ε δε̱ ατὸ κε̱ σκένε̱ κ̓ε̱ τε̱ πρίσ̈γε̱ ατὸ κ̓ε̱ κένε̱.

29. Κε̱ τε̱ μὸς μπούρρετε̱ ντονί̓ε̱ ν̓ιερὶ πε̱ρπάρα τίγ.

30. Ε γκὰ ἀἴ γίνι γιούβετ με̱ ἄνε̱ τε̱ Ζότιτ Κριὄτ, κ̓ε̱ ε̱ότε̱ π̓έρρε̱ πε̱ρ νέβετ σοφὶ γκὰ Περντία, ε ε δρέϊγτε̱, Σ̈ε̱ντε̱ρὶμ, ε σ̈πε̱τίμ.

31. Κε̱, σι κούντρ᾽ ε̱ότε̱ σ̈κρούαρε̱᾽ ἀἴ κ̓ε̱ μπούρρετε̱, λε̱ τε̱ μπούρρετε̱ μπε̱ Ζότνε̱.

Κρὶε Εδίτε̱. β. 2.

Ε οὔνε̱ κουρ ἄρτζε̱ ντε̱ρ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, ἔρδα γιὸ με̱ φγιάλε̱ τε̱ λιάρτα, ἄ με̱ σοφὶ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ μαρτυρίν᾽ ε Περντίσε̱.

2. Σε̱ ψε̱ νούκ̓ε̱ συλοήσα τε̱ δίγε̱ Ϝε̱ τγιάτε̱ρ ντε̱ γιούβετ, πε̱ρ βέτζε Ιησοῦ Χριστόνε̱, ε δε̱ κ̓ε̱τε̱ τε̱ μπε̱ρθίερε̱ ντε̱ Κρούϊκ.

3. Ε οὔνε̱ ντε̱νια μπε̱ γιούβετ με̱ σ̈ιεύμε̱ τ᾽ οὔν̓ιουρε̱, ε με̱ σ̈ιεύμε̱ φρίκ̓ε̱, ε τε̱ δρέδουρε̱.

4· Ε φγιάλια ἴμε, ε δε̱ διδαχία ἴμε κ̓ένε̱ γιὸ φγιάλε̱ τε̱ δε̱ρτούαρα με̱ τε̱ δίγτουριτ᾽ ε ν̓ιέρε̱ζετ, πὸ με̱ τε̱ δε̱φτούαρε̱ τε̱ σ̈πίρτιτ ε τε̱ φουκίσε̱.

5. Κε̱ τε̱ μὸς γέτε̱ π̓έσα γιουαΐγ ντε̱ σοφὶ τε̱ ν̓ιέρε̱ζετ, πὸ ντε̱ φουκὶ τε̱ Περντίσε̱.

6. Ντὰ τὰ κ̓ε̱ γιάνε̱ τε̱ ταμάμτε̱ νέβετ φλιάσε̱με̱ σοφὶ· μὰ σοφὶ γιὸ τε̱ κ̓ε̱σάϊγ γέτετ, ἄς σοφὶ τε̱ ἀρχόντε̱βετ

αἰῶνος τούτου, τῶν φθειρομένων·

7. Ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ μυστηριώδη, τὴν ἀποκεκρυμμένην, τὴν ὁποίαν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν.

8. Τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγνώρισε· διότι ἂν ἤθελον γνωρίσει, δὲν ἤθελον σταυρώσει τὸν Κύριον τῆς δόξης.

9. Ἀλλά, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, καὶ ὠτίον δὲν ἤκουσε, καὶ εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. »

10. Εἰς ἡμᾶς δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν *αὐτὰ* διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ, ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα ἐρευνᾷ τὰ πάντα, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ·

11. Διότι τίς τῶν ἀνθρώπων γινώσκει τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰμὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς γινώσκει, εἰμὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

12. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα εἰς ἡμᾶς.

13. Τὰ ὁποῖα καὶ λαλοῦμεν οὐχὶ μὲ διδακτοὺς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ διδακτοὺς τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, συγκρίνοντες τὰ πνευματικὰ πρὸς τὰ πνευματικά.

14. Ὁ φυσικὸς ὅμως ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· διότι εἶναι μωρία εἰς αὐτόν, καὶ δὲν δύναται νὰ γνωρίσῃ *αὐτά*· διότι πνευματικῶς ἀνακρίνονται.

15. Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνα-

τε̱ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ κ̇ε̱ πρίσ̈ενε̱.

7. Πὸ φλιάσε̱με̱ σοφίν' ε̇ Περντίσε̱ ντε̱ μυστύριο, δὸ τε̱ θὸμ πε̱ρ ατε̱ σοφίν' ε̇ φσ̈έχουρε̱, κ̇ε̱ πὰτ κ̇ένε̱ οὐρδε̱ρούαρε̱ γκὰ Περντία πὰ δὲ πε̇́ρ̇ρ̇ε̱ γέτε̱τε̱, πε̱ρ λε̱βδὶμ τένε̱.

8. Ἀτε̱ σοφὶ νούκ' ε̇ ν̇ιόχου ντον̇ιε̱ γκὰ ἀρχόντε̱τ' ε̇ κ̇ε̱σάϊγ γέτε̱τ· σὲ ψὲ τὰ κ̇ίσ̈νε̱ ν̇ιόχουρε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίσ̈νε̱ μπε̱ρθίερε̱ ντε̱ Κρούϊκ̇ Ζότν' ε̇ ντέρ̇ριτ.

9. Πὸ, σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· ἀτὸ κ̇ε̱ σίου νούκ' ι̇ πὰ, ε̇ βέσ̈ι νούκ' ι̇ διϝιόϊ, ε̇ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ ν̇ιερίουτ νούκ̇ε̱ χ̇ίνε̱, ατὸ ι̇ πε̇́ρ̇ρ̇ι ϝατὶ Περντία πε̱ρ ατὰ κ̇ε̱ ε̇ δούανε̱ ατε̱.

10. Πὸ ντε̱ νέβε̱τ Περντία ι̇ τζφάκι μὲ ἄνε̱ τε̱ Σ̈πίρτιτ σε̱ τὶγ· σὲ ψὲ Σ̈πίρτι ι̇ ξετὰξ ϝίθε̱ πούνε̱τε̱, ε̇ δὲ τε̱ θέλατ' ε̇ Περντίσε̱.

11 Σὲ ψὲ τζίλι γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ ν̇ιὲχ πούνε̱τ' ε̇ ν̇ιερίουτ, πε̱ρ βέτζε̱ Σ̈πίρτι ι̇ ν̇ιερίουτ κ̇ε̱ ρ̇ὶ μπε̱ τε̱; κ̇ε̱σ̈τοὺ ε̇ δὲ πούνε̱τ' ε̇ Περντίσε̱ ντον̇ιε̱ σὶ δὶ, πε̱ρ βέτζε Σ̈πίρτι ι̇ Περντίσε̱.

12. Ε νέβετ, σκ̇έμι μάρ̇ρ̇ε̱ σ̈πίρτιν ε̇ κ̇ε̱τάϊγ γέτετ πὸ σ̈πίρτιν' ε̇ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ πὸ σ̈πίρτινε̱ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία, κ̇ε̱ τε̱ σ̈ιόχ̇ε̱με̱ πούνε̱τε̱ κ̇ε̱ νὰ γιάνε̱ δε̱ρτούαρε̱ νέβετ γκὰ Περντία.

13. Πε̱ρ ατὸ ε̇ δὲ κουδε̱ντόγε̱με̱ γιὸ μὲ φγιάλε̱ κ̇ε̱ διδὰξ σοφία ν̇ιέρε̱ζετ, πὸ μὲ φγιάλε̱ κ̇ε̱ διδὰξ σ̈ε̱ϊνγτι σ̈πὶρτ' ε̇ οὐ γδὶσγε̱με̱ πούνε̱τ' ε̇ σ̈πίρτιτ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ σ̈πίρτιτ.

14. Πὸ ν̇ιερίου κάφσ̈ε̱σ νούκ̇ε̱ κουπε̱τόν πούνε̱τ' ε̇ σ̈πὶρτιτ σε̱ Περντίσε̱ σὲ ψὲ πε̱ρ ατε̱ γιάνε̱ μαρ̇ρ̇ε̱ζι, ε̇ νούκ̇ε̱ μουντ τὶ ν̇ιόχε̱, σὲ ψὲ ν̇ίχ̇ενε̱ μὲ σ̈πίρτ·

15. Μὰ ν̇ιερίου σ̈πίρτι ϝιουκὸν πε̱ρ ϝίθε̱ πούνε̱ρα, ε̇ αἰ νούκ̇ε̱ ϝιουκό-

κρίνεται.

16. Διότι « τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ διδάξῃ αὐτόν; » ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν νοῦν Χριστοῦ.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοὶ, δὲν ἠδυνήθην νὰ λαλήσω πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς πνευματικοὺς, ἀλλ᾽ ὡς πρὸς σαρκικοὺς, ὡς πρὸς νήπια ἐν Χριστῷ.

2. Γάλα σᾶς ἐπότισα, καὶ οὐχὶ *στερεὰν* τροφήν· διότι δὲν ἠδύνασθε ἔτι *νὰ δεχθῆτε αὐτήν*· ἀλλ᾽ οὐδὲ τώρα δύνασθε ἔτι·

3. Ἐπειδὴ ἔτι σαρκικοὶ εἶσθε· διότι ἐνῷ *εἶναι* μεταξύ σας φθόνος καὶ ἔρις καὶ διχόνοιαι, δὲν εἶσθε σαρκικοὶ, καὶ περιπατεῖτε κατὰ ἄνθρωπον;

4. Διότι ὅταν λέγει τις, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου· ἄλλος δὲ, ἐγὼ τοῦ Ἀπολλῶ, δὲν εἶσθε σαρκικοί;

5. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ Παῦλος καὶ τίς ὁ Ἀπολλῶς, παρὰ ὑπηρέται διὰ τῶν ὁποίων ἐπιστεύσατε, καὶ ὅπως ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς ἕκαστον;

6. Ἐγὼ ἐφύτευσα, ὁ Ἀπολλῶς ἐπότισεν· ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ηὔξησεν.

7. Ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων εἶναί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ὁ αὐξάνων.

8. Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων εἶναι ἕν· καὶ ἕκαστος θέλει λάβει τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν κατὰ τὸν κόπον αὐτοῦ.

9. Διότι τοῦ Θεοῦ εἴμεθα συνεργοί· σεῖς εἶσθε τοῦ Θεοῦ ἀγρὸς, τοῦ Θεοῦ οἰκοδομή.

10. Ἐγὼ κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθεσα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος ὅμως ἂς βλέπῃ πῶς

νετε̱ γκὰ ντονι̇έ.

16. Σὲ ψὲ κοὺσ̈ κὰ ν̇ιόχουρε̱ με̱ντιεν᾽ ἐ Ζότιτ, κ̇ε̱ τὲ̱ διδάξγε̱ ἀτέ̱; ἐ νέβετ κ̇έμι με̱ντ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ. 3.

Ε δὲ οὔνε̱ βε̱λάζε̱ρ, νούκ̇ε̱ μούντα τὲ̱ οὐ κουβε̱ντόγε̱ γιούβετ σὶ ν̇ιέρε̱ζετ τὲ̱ σ̈πίρτιτ, πὸ οὐ κουβε̱ντόβα σὶ ν̇ιέρε̱ζετ τὲ̱ κούρμιτ, οὐ κουβε̱ντόβα πόσι φόσ̈νιε̱βετ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱.

2. Οὐ οὐσ̈κέβα γιούβετ μὲ κιούμε̱σ̈τε̱, ἐ γιὸ μὲ Fέλ̇ε̱· σὲ ψὲ σγέσ̈ε̱τε̱ δὲ τὲ ζότε̱ πὲ̱ρ Fέλ̇ε̱· ἐ δὲ ἂς ντασ̈τὶ σγίνι.

3. Σὲ ψὲ ἐ δὲ πὸ τὲ̱ μίσ̈τε̱ γίνι· σὲ ψὲ κοὺρ ε̱̃σ̈τε̱ ντὲ̱ρ γιούβετ ζηλὶ, ἐ κιάρτε̱, ἐ τὲ̱ πε̱ρτζκιούαρε̱, νούκ̇ε̱ γίνι τὲ̱ μίσ̈τε̱, ἐ νούκ᾽ ἔτζε̱νι ν̇ιερε̱ζίστ;

4. Σὲ ψὲ κοὺρ θότε̱ ν̇ιὲ̱, οὔνε̱ γιὰμ ἰ Παύλοσε̱· ἐ τγιάτε̱ρι οὔνε̱ γιὰμ ἰ Ἀπολόϊτ· νούκ̇ε̱ γίνι τὲ̱ μίσ̈τε̱;

5. Τζίλι ε̱̃σ̈τε̱ Παύλουα, ἐ τζίλι ε̱̃σ̈τ᾽ Ἀπολόϊ, γιὸ γέτε̱ρε̱ πὸ σ̈ε̱ρπ̇ε̱τόρε̱ κ̇ε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ τοῦρε π̇εσούατε̱ γιούβετ, ἐ σὶ κούντρε̱ κ̇ε̱ δὰ Ζότι μπὲ̱ τζίλινε̱ δ̇ό;

6. Οὔνε̱ φυτέψα, Ἀπολόϊ ποτίσι, μὰ Περντία ἰ ῥίτι.

7. Κάκε̱ κ̇ε̱ ἂς ἀῒ κ̇ε̱ φυτέψ, ἂς ἀῒ κ̇ε̱ ποτὶς σγιάνε̱ κάφσ̈ε̱· πὸ Περντία κ̇ε̱ ἰ ῥίτι.

8. Αῒ κ̇ε̱ φυτὲψ, ἐ δὲ ἀῒ κ̇ε̱ ποτὶς ν̇ιὲ̱ γιάνε̱· μὰ τζίλι δὸ, δὸ τὲ̱ μάῥῥε̱ πάFε̱ν᾽ ἐτὶγ σὶ κούντρε̱ πουνόϊ.

9. Σὲ ψὲ νάβετ γέμι πουνε̱τόρε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὲ̱ γιούβετ γίνι ἄῥε̱ ἐ Περντίσε̱, σ̈τε̱πὶ ἐ Περντίσε̱.

10. Σὶ κούντρ᾽ ε̱̃σ̈τε̱ δουρε̱τία ἐ Περντίσε̱ κ̇ε̱ μέσ̈τε̱ δέ̱νε̱ μούα, οὔνε̱ σ̈τίβα π̇ινὰ σὶ ν̇ιὲ̱ σοφὸ ἀρχιτέκτο, ν̇ιὲ̱ τγιάτε̱ρ πὰ κτὶς μπὶ τὲ̱ πὸ τζί-

ἐποικοδομεῖ.

11. Διότι θεμέλιον ἄλλο οὐδεὶς δύναται νὰ θέσῃ παρὰ τὸ τεθὲν, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

12. Ἐὰν δέ τις ἐποικοδομῇ ἐπὶ τὸ θεμέλιον τοῦτο, χρυσὸν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην.

13. Ἑκάστου τὸ ἔργον θέλει φανερωθῆ· διότι ἡ ἡμέρα θέλει φανερώσει αὐτό· ἐπειδὴ διὰ πυρὸς ἀνακαλύπτεται· καὶ τὸ πῦρ θέλει δοκιμάσει τὸ ἔργον ἑκάστου ὁποῖον εἶναι.

14. Ἐὰν τὸ ἔργον τινὸς τὸ ὁποῖον ἐπῳκοδόμησε μένῃ, θέλει λάβει μισθόν·

15. Ἐὰν τὸ ἔργον τινὸς κατακαῇ, θέλει ζημιωθῆ· αὐτὸς ὅμως θέλει σωθῆ, πλὴν οὕτως ὡς διὰ πυρός.

16. Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἶσθε ναὸς Θεοῦ, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν ὑμῖν;

17. Ἐάν τις φθείρῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, τοῦτον θέλει φθείρει ὁ Θεός· διότι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, ὅστις εἶσθαι σεῖς.

18. Μηδεὶς ἂς μὴ ἐξαπατᾷ ἑαυτόν· ἐάν τις μεταξύ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι σοφὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἂς γείνῃ μωρὸς, διὰ νὰ γείνῃ σοφός.

19. Διότι ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου εἶναι μωρία παρὰ τῷ Θεῷ. Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, «Ὅστις συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.»

20. Καὶ πάλιν, «Ὁ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἶναι μάταιοι.»

λι δὸ λὲ τε̱ βε̱σ̈τρόγε̱ μίρρε̱ τζφάρε̱ λοῒ κτὶς μπὶ τέ.

11. Σὲ ψὲ τγιάτε̱ρ πινὰ νούκ μοῦντε̱ τε̱ βε̱ρρε̱ ντονιε̱ πε̱ρ βέτζε ἀσάϊγ κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈τίρε̱, κ̓ε̱ ἀγιὸ πινὰ ε̱σ̈τε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊ

12. Ε ντε̱ κιόφτε̱ κ̓ε̱ τε̱ κτίσγε̱ ντονιε̱ μπὶ κ̓ε̱τε̱ πινὰ, ἄρρ, ἐρϜε̱ντ, Ϝούρρε̱ τε̱ πὰ τζμούαρα, δροὺ, πάρρ, καλάμε.

13. Πούνα ἐ Ϝίθε̱ κούϊγτ δὸ τε̱ τζάκετε̱. σὲ ψὲ δίτα ἐ Ζότιτ δὸ τὰ δε̱φτόγε̱· σὲ ψὲ δὸ τε̱ ζπουλιόνετε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ ζγιάριτ' ἐ ζγιάρι δὸ τε̱ δε̱φτόγε̱ πούνε̱ν' ἐ Ϝίθε̱ κούϊγτ τζλοῒ ε̱σ̈τε̱.

14. Κούϊγτ τι μπέτετε̱ πούνα κ̓ε̱ κὰ πε̱ρρε̱ Ϝίθε̱ κουσ̈, δὸ τε̱ μάρρε̱ πάϜε̱.

15. Ε τζίλιτ δὸ κ̓ε̱ τι δίϜετε̱ πούνα, δὸ τε̱ δε̱με̱τόνετε̱· πὸ αἶ δὸ τε̱ σ̈πε̱τόγε̱, μὰ κ̓ε̱σ̈τοὺ σι ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ ζγιάριτ.

16. Νοὺκ' ἐ δίγι κ̓ε̱ γίνι Ναὸ ἴ Περντίσε̱, ἐ σ̈πίρτι ἴ Περντίσε̱ ρὶ πρε̱ντα μπε̱ γιούβετ;

17. Τζίλιτ δὸ κ̓ε̱ πρισ̈ Κίσ̈ε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ἀτε̱ δὸ τὰ πρίσγε̱ Περντία· σὲ ψὲ Κίσ̈ια ἐ Περντίσε̱, κ̓ε̱ γίνι γιούβετ, ε̱σ̈τε̱ σ̈ε̱ϊνγτε̱.

18. Μὸσ̈ Ϝε̱νιέγε̱ Ϝίθε̱ κουσ̈ βέτε̱χεν ἐτίγ' ντε̱σ̈τε̱ ντονιε̱ κ̓ε̱ μπὰν βέτε̱χεν' ἐτίγ σι κοὺρ ε̱σ̈τ' ἴ δίϜιούαρε̱ γκὰ γιουσ̈ ντε̱ κ̓ε̱τε̱ γέτε̱, λὲ τε̱ πε̱νετε̱ ἴ μάρρε̱, κ̓ε̱ τε̱ γέτε̱ ἴ δίγτουρε̱.

19. Σὲ ψὲ τε̱ δίγτουριτ' ἐ κ̓ε̱σάϊγ γέτετ, ε̱σ̈τε̱ μαρρε̱ζῒ ντάγε Περντίσε̱, σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· ούνε̱ δὸ τε̱ ζε̱ τε̱ δίγτουριτε̱ ντε̱ δινακε̱ρὶ τε̱ τοῦρε.

20. Ε πε̱ρσε̱ρὶ· Ζότι νιεχ φικίρετ' σε̱ δίγτουρετ, κ̓ε̱ γιάνε̱ τε̱ πὰ βε̱γίερα·

21. Ὥστε μηδεὶς ἂς μὴ καυχᾶται εἰς ἀνθρώπους· διότι τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν.

22. Εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε παρόντα εἴτε μέλλοντα· τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν·

23. Σεῖς δὲ, τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ Χριστὸς, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. δʹ. 4.

ΟΥΤΩΣ ἂς μᾶς θεωρῇ πᾶς ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.

2. Τὸ δὲ ἐπίλοιπον, ζητεῖται μεταξὺ τῶν οἰκονόμων, νὰ εὑρεθῇ ἕκαστος πιστός.

3. Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ὑφ' ὑμῶν, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἐμαυτόν·

4. Διότι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος· ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος.

5. Ὥστε μὴ κρίνετε μηδὲν πρὸ καιροῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὅστις καὶ θέλει φέρει εἰς τὸ φῶς τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ θέλει φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος θέλει γείνει εἰς ἕκαστον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

6. Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετέφερα παραδειγματικῶς εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τὸν Ἀπολλῶ, διὰ σᾶς· διὰ νὰ μάθητε διὰ τοῦ *παραδείγματος* ἡμῶν νὰ μὴ φρονῆτε ὑπὲρ ὅ,τι εἶναι γεγραμμένον, διὰ νὰ μὴ ἐπαίρησθε εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς κατὰ τοῦ ἄλλου.

21. Ντονιε̱ ἀδὰ λὲ τε̱ μὸς μπούρρετε̱ μπε̱ νιέρε̱ζ, σὲ ψὲ Fίθε̱ πούνε̱τε̱ γιάνε̱ τούαϊγτε̱.

22. Κάκε̱ Παύλουα, κάκε̱ Απολόϊ, κάκε̱ Κηφάϊ, κάκε̱ πότα, κάκε̱ γέτα κάκε̱ βδέκεγια, κάκε̱ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ σὸτ, κάκε̱ ἀτὸ κε̱ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱, Fίθε̱ τούαϊγτε̱ γιάνε̱.

23. Ε γιούβετ, τε̱ Κρίϊτιτ' ἐ Κρίϊτι ἱ Περντίσε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δʹ. 4.

Κε̱ϊτου λὲ τε̱ νὰ συλοήσγε̱ νέβετ τζίλι δὸ νιερί, σὶ ϋε̱ρπε̱τόρε̱ τε̱ Κρίϊτιτ, ἐ σὶ κονόμε̱ τε̱ σε̱ φϋέχουραβετ σε̱ Περντίσε̱.

2. Ε ἐ παστάϊγμεα, κε̱ κε̱ρκόνετε̱ ντε̱ κονόμε̱, κε̱ τε̱ Fε̱ντετε̱ Fίθε̱ κουϊ ἱ πέσε̱σε̱.

3. Πὸ μούα πὰκ με̱ πε̱ρτὸν τε̱ Fιουκόνεμ γκὰ γιοὺϊ, ἂ γκὰ Fιούκι ἱ νιέρε̱ζετ· ἐ μέ τέπε̱ρε̱ κε̱ ἂς πε̱ΐγ Fιούικ πε̱ρ βέτε̱χε.

4. Σὲ ψὲ νούκε̱ δἰ ντονιε̱ φάϊγ μπε̱ βέτε̱χε τίμε μὰ νούκε̱ Fιουκόνεμ μπε̱ κε̱τε̱· πὸ Ζότι ε̱ϊτ' αἲ κε̱ με̱ Fιουκόν.

5. Πρὰ ἀντάϊγ μὸς δόϊ τε̱ Fιουκόνι πε̱ρπάρα κόχε̱σε̱ Fε̱, γγέρα σὰ τε̱ βίγε̱ Ζότι· ἐ αἲ δὸ τε̱ ντρίτε̱τζόγε̱ τε̱ φϋέχουρατ' ἐ ἐρρε̱ϊίρε̱σε̱· ἐ δὸ τε̱ τζφάϊκγε̱ φικίρε̱τ' ἐ ζε̱με̱ραβετ' ἐ ἄτε̱ χέρε̱ δὸ τε̱ πε̱νετε̱ μπε̱ τζίλινε̱ δὸ τε̱ μπούρτουριτε̱ γκὰ Περντία.

6. Ε νταϊτὶ κε̱τὸ ὢ βε̱λάζε̱ρ, ἱ κὰμ κθίερε̱ με̱ σχίμε̱ κε̱νε̱χοὺ μπε̱ βέτε̱χε τίμε̱ ἐ μπε̱ Απολόνε̱, πε̱ρ γιούβετ· κε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱νε̱ τε̱ μψόνι κε̱ τε̱ μὸς συλοήσνι τε̱ λιάρτα με̱ τέπε̱ρ γκὰ τζε̱ϊτε̱ ϊκρούαρε̱, κε̱ τε̱ μὸς κορδόσετε̱ νιέρι κόντρε̱ γιάτε̱ριτ.

7. Διότι τίς σὲ διακρίνει *ἀπὸ τοῦ ἄλλου*; καὶ τί ἔχεις τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβες; Ἐὰν δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;

8. Τώρα εἶσθε κεχορτασμένοι, τώρα ἐπλουτήσατε, ἐβασιλεύσατε χωρὶς ἡμῶν· καὶ εἴθε νὰ ἐβασιλεύετε διὰ νὰ συμβασιλεύσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ σᾶς.

9. Διότι νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέδειξεν ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους, ὡς καταδεδικασμένους εἰς θάνατον· διότι ἐγείναμεν θέατρον εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς ἀγγέλους καὶ εἰς ἀνθρώπους.

10. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ τὸν Χριστὸν, σεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, σεῖς δὲ ἰσχυροί· σεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

11. Ἕως τῆς παρούσης ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ ῥαπιζόμεθα, καὶ περιπλανώμεθα,

12. Καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰς ἰδίας *ἡμῶν* χεῖρας· λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ὑποφέρομεν.

13. Βλασφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγείναμεν, σκύβαλον πάντων ἕως τῆς σήμερον.

14. Δὲν γράφω ταῦτα πρὸς ἐντροπήν σας, ἀλλ᾽ ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.

15. Διότι ἐὰν ἔχητε μυρίους παιδαγωγοὺς ἐν Χριστῷ, δὲν ἔχετε ὅμως πολλοὺς πατέρας· ἐπειδὴ ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου.

7. Σὲ ψὲ κοὺσ̈ τε̱ σ̈κιούαν τὶγ γκὰ γέτε̱ρι; ἐ τζκ̇ὲ τι κ̇ε̱ νούκ᾽ ἐ κ̇ὲ μάῤῥε̱; ἐ ντέσ̈τε̱ κ̇ε̱ ἐ κ̇ε̱ μάῤῥε̱ ψὲ μπούῤῥε σὶ κυὺρ σὲ κ̇ε̱ μάῤῥε̱;

8. Νταῒστὶ γίνι τε̱ γγόσουρε̱, νταῒστὶ τεπε̱ρούατε̱, πὰ νέβετ μπρετε̱ρούατε̱, ἐ μακὰρ τε̱ κ̇έσ̈ε̱τε̱ μπρετε̱ρούαρε̱· κ̇ε̱ τε̱ μπρετε̱ρόγε̱με̱ ἐ ν̇ὲ νὰ μὲ γιούβετ π̇άσ̈κ̇ε̱.

9. Σὲ ψὲ μὲ δούκ̇ετε̱ κ̇ε̱ Περντία νὰ τζφάκι νέβετ ἀποστόϊγτε̱ τε̱ παστάϊγμε̱ σὶ τ᾽ἀποφασίσουρε̱ μπε̱ βδὲκ̇ε̱γε̱, σὲ ψὲ οὺ π̇ε̱μ π̇ορολὶ ντε̱ π̇ότε̱ ἐ δὲ μπὲ ἐ̱γγε̱ϊγ ἐ δὲ μπε̱ ν̇ιέρε̱ζ.

10. Νέβετ τε̱ μάῤῥε̱ πε̱ρ Κρίσ̈τινε̱, ἐ γιούβετ τ᾽ οὔρτε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ νέβετ τε̱ σμούντουρε̱, ἐ γιούβετ τε̱ φόρτε̱· γιούβετ τε̱ ντέρτζουρε̱, ἐ νέβετ τε̱ ξεντέρτζουρε̱.

11. Γγέρα μπε̱ κ̇ε̱τε̱ κόχε̱ νέβετ δουῤῥόϊγμε̱ οὔνε̱, ἐ δὲ ἔτνε̱, ἐ γέμι τε̱ τζβέσ̈ουρε̱, ἐ ῥίχεμι, ἐ βίγμε̱ ῥόσουλε̱ τούιγε ἐ τε̱χοὺ σὲ σκέμι κοὺ τε̱ κ̇ε̱ντρόγε̱με̱.

12. Ε μουντόνεμι τούκ᾽ ἐ πουνούαρε̱ μὲ δούαῤῥ τόνα· κοὺρ σ̈ιάχεμι, π̇εκόϊγμε̱· κοὺρ νὰ ντγιέκ̇ε̱νε̱, δουῤῥόϊγμε̱.

13. Κοὺρ νὰ βλασφημίσγε̱νε̱, οὺ λιούτεμι μὲ φγιάλε̱ τ᾽ ἔμπλια· σὶ πατζαμούρετ᾽ ἐ π̇ότε̱σε̱ οὺ π̇ε̱μ, σκούπιρατ᾽ ἐ Fίθε̱βετ γγέρα σότ.

14. Νούκ᾽ ἰ σ̈κρούαϊγ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα πε̱ρ τε̱ π̇έῤῥε̱ γιούβετ τούρπ, πὸ οὺ ἂπ νασιχὰτ σὶ δγιέλμτ᾽ ἐ μὶ τε̱ δάσ̈ουρε̱.

15. Σὲ ἐ δὲ κ̇ε̱ τε̱ κ̇έσ̈ε̱τε̱ δγιέτε̱ μίγε̱ Πεδαγόγε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱, μὰ νούκ̇ε̱ κίνι σ̈ιούμε̱ π̇απ̇αλάρε̱· σὲ ψὲ οὔν᾽ οὺ κὰμ πγιέλε γιούβετ μπε̱ Ιησοὺ Χριστόνε̱ μὲ ἄνε̱ τ᾽ Ουγγίλιτ.

16. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, γίνεσθε μιμηταί μου.

17. Διὰ τοῦτο σᾶς ἔπεμψα τὸν Τιμόθεον, ὅστις εἶναι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὅστις θέλει σᾶς ἐνθυμίσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς διδάσκω πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ.

18. Τινὲς ὅμως ἐφυσιώθησαν, ὡς ἐὰν ἐγὼ δὲν ἔμελλον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς.

19. Πλὴν θέλω ἐλθεῖ ταχέως πρὸς ἐσᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ θέλω γνωρίσει οὐχὶ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν.

20. Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν *εἶναι* ἐν λόγῳ, ἀλλ' ἐν δυνάμει.

21. Τί θέλετε; μὲ ῥάβδον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ἢ μὲ ἀγάπην καὶ μὲ πνεῦμα πρᾳότητος;

ΚΕΦ. ε'. 5.

ΓΕΝΙΚΩΣ ἀκούεται *ὅτι εἶναι* μεταξύ σας πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ὀνομάζεται, ὥστε νὰ ἔχῃ τις τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς *αὐτοῦ*.

2. Καὶ σεῖς εἴσθε πεφυσιωμένοι, καὶ δὲν ἐπενθήσατε μᾶλλον, διὰ νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ πράξας τὸ ἔργον τοῦτο;

3. Διότι ἐγὼ, ὡς ἀπὼν κατὰ τὸ σῶμα, παρὼν ὅμως κατὰ τὸ πνεῦμα, ἔκρινα ἤδη ὡς παρὼν τὸν οὕτω πράξαντα τοῦτο,

4. Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συναχθῆτε σεῖς καὶ τὸ *ἐμὸν* πνεῦμα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

16. Πε̱ρ ατε̱ πούνε̱ ού λιούτεμ τε̱ γίνι πὰς μέγε.

17. Αντάγε̱ ού δε̱ρϝόδα γιούβετ Τιμόθεονε̱, κ̓ε̱ ε̱ὄτε̱ δγιάλι ἴμ ἰ δάσουρε̱, ἐ ἰ π̓έσε̱σε̱ μπε̱ Ζότνε̱, αἴ δὸ τοῦ π̓γιέρε̱ γιούβετ ντε̱ρ μεντ ούδε̱τ' ἐ μία κ̓ε̱ ἔτζε̱ἴγ μπε̱ Κρίὄτινε̱, σὶ κούντρε̱ διδὰξ κουδὸ ντε̱ ϝίθε̱ κίὄε̱ρα.

18. Τζὰ πρέἴγ γιοὺὄ ού περιφανέψνε̱ σὶ κούρ δὸ τε̱ μὸς βίγε̱ ού ντε̱ρ γιού.

19. Πὸ δὸ τε̱ βἰγ ὄπέἴγ ντε̱ργιού, ντε̱ δάὄτε̱ Ζότι, ἐ δὸ τε̱ νιὸχ γιὸ φγιάλε̱ν' ἐ ἄτουρε̱ κ̓ε̱ ού περιφανέψνε̱, πὸ φουκίνε̱.

20. Σε̱ ψε̱ μπρετε̱ρία ἐ Περντίσε̱ σε̱ὄτε̱ ντε̱ φγιάλε̱, πὸ ε̱ὄτε̱ ντε̱ φουκί.

21. Τζδόἴ; τε̱ βἰγ μπε̱ γιού με̱ στὰπ, ἀ με̱ δαὄουρί, ἐ με̱ Σ̓πίρτ τε̱ σε̱ π̓ούτε̱σε̱;

Κρίε Επέσε̱τε̱. ε. 5.

Με̱ τε̱ παὄτάἴγμενε̱ διϝιόνετε̱ ντε̱ργιού νιε̱ κουρβε̱ρὶ, κ̓ε̱ ἐ τίλε̱ κουρβε̱ρὶ, ἀς ντε̱ φυλὶ τε̱ τγιέρα ζίχετε̱ γγόγε̱ κάκ̓ε κ̓ε̱ νιε̱ μπὰν ϝρούαν' ἐ γιάτιτ σε̱ τίγ.

2. Ε γιούβετ γίνι περιφανέψουρε, τε̱κ δόγε̱τε̱ με̱ ὄιούμε̱ τε̱ κιάγε̱τε̱ κ̓ε̱, τε̱ γκρίχετε̱ γκὰ μέσι γιουαἴγ αἴ κ̓ε̱ π̓έρρι τε̱ τίλε̱ πούνε̱;

3. Ε ούνε̱ ντόνε̱ σε̱ γιὰμ σὶ λιάρϝκ με̱ κούρμ, πὸ γιὰμ ατὶ με̱ Σ̓πίρτ, νταὄτὶ ἐ ϝιουχόβα σὶ κούρ γιὰμ ατὶ, ατε̱ κ̓ε̱ ϝουτζόἰ τε̱ πε̱ν τε̱ τίλε̱ πούνε̱, κ̓ε̱ὄτού.

4. Μπε̱γίδουρε̱ γιούβετ, ἐ δε̱ ὄπίρτι ἴλ, μπε̱ ε̱με̱ῤῤ τε̱ Ζότιτ Σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόἰτ, με̱ φουκὶ τε̱ Ζότιτ Σόνε̱ Ιησούἰτ Κρίὄτιτ.

5. Νὰ παραδώσητε τὸν τοιοῦτον εἰς τὸν Σατανᾶν πρὸς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς, διὰ νὰ σωθῇ τὸ πνεῦμα *αὐτοῦ* ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6. Δὲν *εἶναι* καλὸν τὸ καύχημά σας· δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὀλίγη ζύμη κάμνει ὅλον τὸ φύραμα ἔνζυμον;

7. Καθαρίσθητε λοιπὸν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ζύμης, διὰ νὰ ἦσθε νέον φύραμα, καθὼς εἶσθε ἄζυμοι· διότι τὸ πάσχα ἡμῶν ἐθυσιάσθη ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Χριστός,

8. Ὥστε ἂς ἑορτάζωμεν οὐχὶ μὲ ζύμην παλαιὰν οὐδὲ μὲ ζύμην κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

9. Σᾶς ἔγραψα ἐν τῇ ἐπιστολῇ νὰ μὴ συναναστρέφησθε μὲ πόρνους.

10. Καὶ οὐχὶ διόλου μὲ τοὺς πόρνους τοῦ κόσμου τούτου, ἢ μὲ τοὺς πλεονέκτας ἢ ἅρπαγας, ἢ εἰδωλολάτρας· ἐπειδὴ τότε πρέπει νὰ ἐξέλθητε ἀπὸ τοῦ κόσμου.

11. Ἀλλὰ τώρα σᾶς ἔγραψα, νὰ μὴ συναναστρέφησθε, ἐάν τις, ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἦναι πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοίδορος, ἢ μέθυσος, ἢ ἅρπαξ· μὲ τὸν τοιοῦτον μηδὲ νὰ συντρώγητε·

12. Διότι τί μὲ *μέλει* νὰ κρίνω καὶ τοὺς ἔξω; Δὲν ἐκρίνετε σεῖς τοὺς ἔσω;

13. Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς θέλει κρίνει· ὅθεν ἐκβάλετε τὸν κακὸν ἐκ μέσου ὑμῶν.

—

5. Λε τε̱ ἴπετε̱ νιε̱ ἰ τίλ̈ι ντε̱ Σατανάϊ πε̱ρ βδέκ̈ε̱γε̱ τε̱ κούρμιτ, κ̈ε̱ τε̱ σόσετε̱ Σ̈πίρτι τιγ ντε̱ δίτε̱ τε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ.

6. Νούκ' ε̱σ̈τε̱ τε̱ μίρ̈ε̱ τε̱ μπάϊγτουριτε̱ τούαϊγ μπε̱ τε̱ μάδ' νούκ' ἐδίγι κ̈ε̱ πάκ̈ε̱ζε̱ π̈ρούμε̱ μπρου̃ν Fίθε̱ τε̱ μπρούμε̱νε̱;

7. Κε̱ρ̈όνι ἀδὰ π̈ρούμε̱τ' ἐ βγιέτε̱ρε̱, κ̈ε̱ τε̱ γίνι νιε̱ ἐμπρουΐγτουρε̱ ἐ ἐ ρ̈ε̱, σι κούντρε̱ γίνι πὰ π̈ρούμε̱· σε̱ ψε̱ Κρίσ̈τι Κέγγι ἴνε̱ ἰ πάσ̈κ̈ε̱σε̱ οὐ θέρ πε̱ρ νέβετ.

8. Πρὰ ἀντάϊγ λε̱ τε̱ λιούσε̱με̱ τε̱ κρέ̱μπτενε̱ γιὸ με̱ π̈ρούμε̱ τε̱ βγιέτε̱ρε̱, ἂς με̱ π̈ρούμε̱ τε̱ σε̱ κ̈έκεσε̱ ἐ σε̱ λιFε̱σε̱, πό με̱ τε̱ ντόρμτ τε̱ σε̱ κ̈ε̱ρούαρε̱σε̱, ἐ τε̱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱.

9. Οὐ σ̈κρόβα γιούβετ ντε̱ κάρτε̱ τε̱ μὸς πε̱ρζίχ̈ι με̱ κουρβγιάρε̱,

10. Ε νούκ' οὐ θόμ κ̈ε̱ τε̱ μὸς πε̱ρζίχ̈ι φάρ̈εσέγε με̱ κουρβγιάρε̱ τε̱ κ̈ε̱σάϊγ γέτετ, ἂ με̱ ταμαχκιάρε̱, ἂ με̱ ρ̈ε̱μπέε̱ς, ἂ με̱ Ιδολολάτρε̱· σε̱ τε̱ κ̈έντρίσ̈ε̱ δόγε̱τε̱ πὰ γέτε̱ρε̱ τε̱ δάλ̈ε̱τε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ κ̈ε̱γιὸ γέτε̱.

11. Πὸ οὐ σ̈κρόβα γιούβετ νταστὶ τε̱ μὸς πε̱ρζίχ̈ι ντε̱ κιόφτε̱ ντονιε̱ κ̈ε̱ τε̱ κιούχαετε̱ βε̱λ̈ὰ, ἐ ε̱σ̈τε̱ γιὰ κουρβγιὰρ, γιὰ ταμαχκιὰρ, γιὰ Ιδολολάτρ, γιὰ φγιάλε̱ λίFκ, γιὰ ἰ δέϊγτουρε̱, γιὰ ρ̈ε̱μπέε̱ς, με̱ τε̱ τίλ̈ινε̱ ἂς τε̱ μὸς χάϊ π̈άσ̈κ̈ε̱ με̱ τε̱.

12. Σε̱ ψε̱ τζ̈όρτζ καμ οὔνε̱ κ̈ε̱ τε̱ Fιουκόϊγ ἀτὰ κ̈ε̱ γιάνε̱ γιάσ̈τε̱; νούκ̈ε̱ Fιουκόνι γιούβετ πε̱ρ ἀτὰ κ̈ε̱ γιάνε̱ π̈ρέντα;

13. Σε̱ ψε̱ ἀτὰ κ̈ε̱ γιάνε̱ γιάσ̈τε̱ δὸ τ' Fιουκόγε̱ Περντία· ντζίρι γιάσ̈τ' ἀδὰ τε̱ λίFκνε̱ γιὰ μέσι γιουάϊγ.

—

ΚΕΦ. ϛʹ. 6.

ΤΟΛΜΑ τις ἀπὸ σᾶς, ὅταν ἔχῃ διαφορὰν πρὸς τὸν ἄλλον, νὰ κρίνηται ἐνώπιον τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τῶν ἁγίων;

2. Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἅγιοι θέλουσι κρίνει τὸν κόσμον; Καὶ ἐὰν ὁ κόσμος κρίνηται ἀπὸ σᾶς, ἀνάξιοι εἶσθε νὰ κρίνητε ἐλάχιστα πράγματα;

3. Δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἀγγέλους θέλομεν κρίνει; πόσῳ μᾶλλον βιωτικά;

4. Βιωτικὰς λοιπὸν κρίσεις ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε *κριτάς*.

5. Πρὸς ἐντροπήν σας λέγω τοῦτο· οὕτω δὲν ὑπάρχει μεταξύ σας οὐδὲ εἷς σοφὸς, ὅστις θέλει δυνηθῇ νὰ κρίνῃ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ;

6. Ἀλλ᾽ ἀδελφὸς κρίνεται μὲ ἀδελφὸν, καὶ τοῦτο ἐνώπιον ἀπίστων;

7. Τώρα λοιπὸν εἶναι διόλου ἐλάττωμα εἰς ἐσᾶς ὅτι ἔχετε κρίσεις μεταξύ σας· διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀδικεῖσθε; διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀποστερεῖσθε;

8. Ἀλλὰ σεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ μάλιστα ἀδελφούς.

9. Ἢ δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄδικοι δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται,

10. Οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε λοίδοροι,

Κρίε Εϝιάσ̈τε̱τε̱. ϛ. 6.

Ϝουτζὸν ν̇ιε̱ρὶ γκὰγιοὺσ̈, κοὺρ τὲ̱ ϰ̇έτε̱ κιάρτε̱ μὲ ντον̇ιὲ̱, τὲ̱ Ϝιουκόνετε̱ πε̱ρπάρα σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ;

2. Νούκ᾽ ἐ δ̓ίγι γιούβετ κὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱τε̱ δ̓ὸ τὲ̱ Ϝιουκόγε̱νε̱ π̇ότε̱νε̱; ἐ ντέ̱σ̈τε̱ ϰ̇ὲ̱ Ϝιουκόνετε̱ π̇ότα πρέϊγ γιοὺσ̈, σγίνι τὲ̱ Ζότε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ Ϝιουκούαρε̱ τὲ̱ βόϜε̱λε̱;

3. Νούκ᾽ ἐ δ̓ίγι γιούβετ ϰ̇ὲ̱ νὰ δ̓ὸ τὲ̱ Ϝιουκόγε̱με̱ ἔ̱γγε̱ΐγτε̱, σὰ με̱ τέπε̱ρ πεὐνε̱τ, ἐ ϰ̇ε̱σάϊγ γέτε̱τ;

4. Ντὲ̱ κίνι ἀδ̓ὰ κιάρτε̱ρα πὲ̱ρ πούνερα τὲ̱ ϰ̇ε̱σ̈άϊγ γέτετ, βίρι ντὲ̱ Ϝιούϊϰ̇ τὲ̱ Ϝιουκόγε̱νε̱ ἀτὰ ϰ̇ὲ̱ σγιάνε̱ ζένε̱ πὲ̱ρ φίλ ντὲ̱ κίσ̈ε̱.

5. Ε θὸμ ϰ̇ε̱τὲ̱ ϰ̇ὲ̱ τοὺ π̇ε̱ϊγ τὲ̱ τουρπε̱ρόνι· ϰ̇ε̱σ̈τοὺ ἀδ̓ὰ νούκ᾽ ἕ̱σ̈τε̱ ντὲ̱ρ γιοὺσ̈ ἇς ν̇ιὲ̱ ἱ δίγτουρε̱, ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντγε̱ τὲ̱ χ̇ίγε̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ Ϝιουκόγε̱ βελ̇ὰν᾽ ἐ τίγ;

6. Πὸ βελάϊ μὲ βε̱λ̇άνε̱ Ϝιουκόνετε̱, ἐ ϰ̇ε̱τὲ̱ πε̱ρπάρα Ϝιουκάτε̱σετ σὲ̱ πὰ π̇έσε̱;

7. Ε ἕ̱σ̈τε̱ φάϊγ ἱ μὰδ̓ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱ πὲ̱ρ γιοὺ, τὲ̱ ϰ̇ίνι ν̇ιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱ κιάρτε̱ρα· ἐ ψὲ νούϰ̇ε̱ μέῤῥι με̱ τέπερε̱ τὲ̱ σ̈ιάῤῥε̱; ψὲ νούϰ̇ε̱ δουρόν με̱ τέπε̱ρ δ̓έ̱με̱νε̱

8. Μὰ γιούβετ π̇έ̱νι τὲ̱ σ̈ιάῤῥε̱, ἐ π̇ίρι δ̓ὲ̱μ. ἐ ϰ̇ε̱τὲ̱ ντὲ̱ βε̱λ̇άζε̱ρ.

9. Νούκ᾽ ἐ δ̓ίγι γιοὺ ϰ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈τρέ̱μπ̇ε̱ριτε̱ νούϰ̇ε̱ δ̓ὸ τὲ̱ ϰ̇ένε̱ πγιέσε̱ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ Περντίσε̱, μὸς Ϝε̱ν̇ιένι· ἇς κουρβγιάρε̱τε̱, ἇς Ιδ̓ολολάτρε̱τε̱, ἇς μιχότε̱, ἇς τὲ̱ φε̱μούαριτε̱, ἇς ἀτὰ ϰ̇ὲ̱ φε̱γέγε̱νε̱ παρὰ φὺς,

10. Ας κουσάρε̱τε̱, ἇς ταμαχκιάρε̱τε̱, ἇς τὲ̱ δ̓ε̱ΐγτουριτε̱, ἇς φγιάλε̱

οὔτε ἅρπαγες, δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

11. Καὶ τοιοῦτοι ὑπήρχετε τινές· ἀλλὰ ἀπελούσθητε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

12. Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, πλὴν πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω ἐξουσιασθῆ ὑπ' οὐδενός.

13. Τὰ φαγητὰ *εἶναι* διὰ τὴν κοιλίαν, καὶ ἡ κοιλία διὰ τὰ φαγητά· πλὴν ὁ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα θέλει καταργήσει· τὸ δὲ σῶμα δὲν *εἶναι* διὰ τὴν πορνείαν, ἀλλὰ διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ Κύριος διὰ τὸ σῶμα·

14. Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἀνέστησε, καὶ ἡμᾶς θέλει ἀναστήσει διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

15. Δὲν ἐξεύρεται ὅτι τὰ σώματά σας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Νὰ λάβω λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ κάμω αὐτὰ μέλη πόρνης; Μὴ γένοιτο!

16. Ἢ δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὁ προσκολλώμενος μὲ τὴν πόρνην, εἶναι ἓν σῶμα; διότι «θέλουσιν εἶσθαι,» λέγει, «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.»

17. Ὅστις ὅμως προσκολλᾶται μὲ τὸν Κύριον, εἶναι ἓν πνεῦμα.

18. Φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρτημα τὸ ὁποῖον ἤθελε πράξει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἐκτὸς τοῦ σώματος· ὁ πορνεύων ὅμως ἁμαρτάνει εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα.

19. Ἢ δὲν ἐξεύρετε, ὅτι τὸ σῶμά σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐν ὑμῖν, τὸ ὁποῖον ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ καὶ δὲν εἶσθε *κύριοι* ἑαυ-

λίϝτε̱, ἂς ἀτὰ κ̇ε̱ ρε̱μπέγε̱νε̱, δ̇ὸ τε̱ μὸς κ̇ένε̱ πγιέσε̱ ντὲ̱ μπρετε̱ρί τε̱ Περντίσε̱,

11. Ε τε̱ τίλε̱ τε̱ γέσ̈ε̱τε̱ τζὰ· πὸ γίνι λιάρε̱, πὸ γίνι Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱, πὸ γίνι π̇έρ̇ρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱ μὲ ε̱μερ̇ρ̇ τε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ, ε̇ δὲ μὲ Σ̈πίρτ τε̱ Περντίσε̱ σάνε̱.

12. Τε̱ ϝίθα με̱ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱, πὸ νούκ̇ε̱ με̱ βε̱γέγε̱νε̱ τε̱ ϝίθα; τε̱ ϝίθα με̱ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱, πὸ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τε̱ γὲμ σκλαβόσουρε̱ μπε̱ ντον̇ιε̱.

13. Ϝέλε̱ρατε̱ πε̱ρ π̇άρκ, ε̇ π̇άρκου πε̱ρ ϝέλε̱ρα· ε̇ Περντία δ̇ὸ τε̱ πρίσγε̱ ε̇ δὲ κ̇ε̱τε̱ ε̇ δὲ ἀτό· πὸ κούρμι νούκ' ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ κουρβε̱ρὶ, πὸ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ Ζότνε̱, ε̇ Ζότι πε̱ρ κούρμνε̱.

14. Ε Περντία ε̇ δὲ Ζότνε̱ Εγγιάλ̇ι, ε̇ δὲ νέβετ δ̇ὸ τε̱ νὰ γγιάλ̇γε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ φουκίσε̱ τίγ.

15. Νούκ' ε̇ δ̇ίγι κ̇ε̱ κούρμετε̱ τούαϊγ γιάνε̱ κράχε̱τ' ε̇ Κρίσ̈τιτ; τε̱ μάρ̇ρ̇ ἀδὰ οὔνε̱ κράχε̱τ' ε̇ Κρίσ̈τιτ, ε̇ τὶ π̇έ̱ϊγ κράχε̱ τε̱ κούρβε̱σε̱ Περτία με̱ ρούαϊγτιτε̱.

16. Α νούκ' ε̇ δ̇ίγι σὲ ἀϊ κ̇ε̱ π̇ασ̈κόνετε̱ με̱ κούρβε̱νε̱, π̇έ̱νε̱τε̱ ν̇ιε̱ κούρμ μὲ ἀτε̱; σὲ ψὲ θότε̱, δ̇ὸ τε̱ γένε̱ τε̱ δ̇ὶ κούρμετε̱ μπε̱ ν̇ιε̱ κούρμ.

17. Ε ἀϊ πὰ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ π̇ασ̈κούαρε̱ μὲ Ζότνε̱, ε̱σ̈τε̱ ν̇ιε̱ Σ̈πίρτ μὲ τε̱.

18. Ἴκ̇ε̱νι κουρβε̱ρίνε̱, τζδ̇ὸ φάϊγ κ̇ε̱ πε̱ν ν̇ιερίου ε̱σ̈τε̱ γιάσ̈τε̱ κούρμιτ· μὰ κουρβγιάρι, φε̱γὲν κόντρε̱ κούρμιτίγ.

19. Α νούκ' ε̇ δ̇ίγι κ̇ε̱ κούρμι γιούαϊγ ε̱σ̈τε̱-κίσ̈ε̱ ε̇ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ρ γιοὺ, ε̇ ἀϊ Σπὶρτ οὺ ε̱σ̈τε̱ δε̱νε̱ γκὰ Περντία, ε̇ νούκ̇ε̱ γίνι τε̱

τῶν;

20. Διότι ἠγοράσθητε διὰ τιμῆς· δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σώματός σας, καὶ διὰ τοῦ πνεύματός σας, τὰ ὁποῖα εἶναι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. ζ'. 7.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ὅσων μοὶ ἐγράψατε, καλὸν *εἶναι* εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ ἐγγίσῃ εἰς γυναῖκα.

2. Διὰ τὰς πορνείας ὅμως ἂς ἔχῃ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ ἑκάστη ἂς ἔχῃ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα.

3. Ὁ ἀνὴρ ἂς ἀποδίδῃ, εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ εἰς τὸν ἄνδρα.

4. Ἡ γυνὴ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτῆς σῶμα, ἀλλ' ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἀλλ' ἡ γυνή.

5. Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, ἐκτὸς ἐὰν *ἦναι* τι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, διὰ νὰ καταγίνησθε εἰς τὴν νηστείαν καὶ εἰς τὴν προσευχήν· καὶ πάλιν συνέρχεσθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ σᾶς πειράζῃ ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκράτειάν σας.

6. Λέγω δὲ τοῦτο κατὰ συγγνώμην, οὐχὶ κατὰ προσταγήν.

7. Διότι θέλω πάντας τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἦναι καθὼς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἔχει ἰδιαίτερον χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ἄλλος μὲν οὕτως, ἄλλος δὲ οὕτως.

8. Λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀγάμους καὶ πρὸς τὰς χήρας, καλὸν εἶναι εἰς αὐτοὺς ἐὰν μείνωσι καθὼς καὶ ἐγώ·

9. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐγκρατεύωνται, ἂς νυμφευθῶσι· διότι καλήτερον εἶναι νὰ νυμφευθῶσι παρὰ νὰ ἐξάπτωνται.

βέτε̱χε̱σε̱ σουάϊγ;

20. Σε̱ ψε̱ γίνι π̈λιέρε̱ σ̈ιούμε̱ σ̈τρέ̱γιγτ' ντεῤῥόνι Ζότνε̱ ἀδὰ με̱ κούρμ τούαϊγ, ε̱ δε̱ με̱ Σ̈πίρτ τούαϊγ, κ̈ε̱ γιάνε̱ τε̱ Περντίσε̱.

Κρίε Ε̱σ̈τάτε̱τε̱' ζ. 7.

Ε πε̱ρ ἀτὸ πούνε̱ρα κ̈ε̱ με̱ πάτε̱ μούα σ̈κρούαρε̱, πούν' ε̱ μίῤῥε̱ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ ν̈ιερίνε̱ κ̈ε̱ τε̱ μὸς γκάσε̱ Ϝρούα.

2. Πὸ πε̱ρ κουρβε̱ρίρα, τζίλι δὸ λε̱ τε̱ κ̈ε̱τε̱ Ϝρούαν' ε̱ τίγ, ε̱ τζίλια δὸ Ϝρούα λε̱ τε̱ κ̈ε̱τε̱ π̈ούῤῥε̱ν' ε̱ σάϊγ.

3. Πούῤῥι λε̱ τι ἄπε̱ Ϝρούασε̱ δασ̈ουρίνε̱ κ̈ε̱ ἰ κὰ π̈όρτζ· ἀσ̈τοὺ ε̱ δε̱ Ϝρούαγια π̈ούῤῥιτ.

4. Ϝρούαγια ε̱ μαρτούαρε̱ νούκ' οὔρδε̱ρὸν κούρμιν' ε̱ σάϊγ, πὸ π̈ούῤῥι· ἀσ̈τοὺ ε̱ δε̱ π̈ούῤῥι νούκ' οὐρδε̱ρὸν κούρμιν' ἐτίγ, πὸ Ϝρούαγια.

5. Μὸς στερέψνι ν̈ιέρι γιάτε̱ρινε̱, πε̱ρ βέτζμε̱ ντε̱ κιόφτε̱ με̱ κουβε̱ντ τε̱ διβετ πε̱ρ χέρε̱, κ̈ε̱ τε̱ π̈ε̱νι Ϝε̱ τε̱ λιούτουρε̱ ἀ ἀϜε̱ρίμ· ε̱ πε̱ρσε̱ρὶ τε̱ μπε̱γίδενι τε̱ δι π̈άσ̈κ̈ε̱, κ̈ε̱ τε̱ μὸς οὐ Ϝιουτζίτγε̱ γιούβετ Σατανάϊ, σε̱ ψε̱ σμούντ τε̱ μπάχιστε̱.

6. Ε κ̈ε̱τε̱ οὐ ἀ θὺμ με̱ τε̱ τζ̈π̈ρίτουρε̱ ε̱ γιὸ με̱ πορσί·

7. Σε̱ ψε̱ δούα τε̱ γένε̱ Ϝίθε̱ ν̈ιέρε̱ζιτε̱ σι κούντρε̱ γιάμ ε̱ δε̱ οὖνε, πὸ Ϝίθε̱ κουσ̈ κὰ δουρε̱τίν' ἐτιγ γκὰ Περντία, ν̈ιε̱ κ̈ε̱σ̈τοῦ, ε̱ ν̈ιε̱ ἀσ̈τού.

8. Ατοῦρε κ̈ε̱ νούκ̈ε̱ κάνε̱ Ϝρούα, ε̱ δε̱ σε̱ βάβετ οὐ θὸμ οὔνε̱, κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ μίῤῥε̱ πε̱ρ τὰ ντε̱ μπέτζινε̱ κ̈ε̱σ̈του σι ε̱ δε̱ οὔνε̱.

9. Μὰ ντε̱ μὸς μπάχενε̱, λε̱ τε̱ μαρτόνενε̱· σε̱ ψε̱ ε̱σ̈τε̱ με̱ μίῤῥε̱ τε̱ μαρτόνενε̱, σε̱ τε̱ περτζε̱λίχενε̱.

10. Εἰς δὲ τοὺς νενυμφευμένους παραγγέλλω, οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, νὰ μὴ χωρισθῇ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς *αὐτῆς*.

11. Ἀλλ' ἐὰν καὶ χωρισθῇ, ἂς μένῃ ἄγαμος, ἢ ἂς συνδιαλλαγῇ μὲ τὸν ἄνδρα· καὶ ὁ ἀνὴρ νὰ μὴ ἀφίνῃ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.

12. Πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐγὼ λέγω, οὐχὶ ὁ Κύριος, Ἐάν τις ἀδελφὸς ἔχῃ γυναῖκα ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συγκατανεύῃ νὰ συνοικῇ μετ' αὐτοῦ, ἂς μὴ ἀφίνῃ αὐτήν.

13. Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συγκατανεύει νὰ συνοικῇ μετ' αὐτῆς, ἂς μὴ ἀφίνῃ αὐτόν.

14. Διότι ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τῆς γυναικός· καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τοῦ ἀνδρός· ἐπειδὴ ἄλλως τὰ τέκνα σας ἤθελον εἶσθαι ἀκάθαρτα· ἀλλὰ τώρα εἶναι ἅγια.

15. Ἐὰν δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζηται, ἂς χωρισθῇ. Ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ δὲν εἶναι δεδουλωμένοι εἰς τὰ τοιαῦτα· ὁ Θεὸς ὅμως προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς εἰρήνην.

16. Διότι τί ἐξεύρεις, γύναι, ἂν μέλλῃς νὰ σώσῃς τὸν ἄνδρα; ἢ τί ἐξεύρεις, ἄνερ, ἂν μέλλῃς νὰ σώσῃς τὴν γυναῖκα;

17. Ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον, *καὶ* καθὼς ὁ Κύριος προσεκάλεσεν ἕκαστον, οὕτως ἂς περιπατῇ· καὶ οὕτω διατάττω εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας.

18. Προσεκλήθη τις *εἰς τὴν πίστιν* περιτετμημένος; Ἂς μὴ καλύπτῃ τὴν περιτομήν. Προσεκλήθη ἀπερίτμητος; Ἂς μὴ περιτεμνήται.

10. Ε τε̱ μαρτούαρετ πὰ οὐ πορσίτ, γιὸ οὔνε̱, πὸ Ζότι, τε̱ μὸς ντάχετε̱ Ϝρούαγια γκὰ π̇ούρρι.

11. Ε ντοὺ ντάφτε̱, λὲ τε̱ μπέτε̱τε̱ ἐ πὰ μαρτούαρε̱, ἃ λὲ τε̱ παϊκτζόνετε̱ μὲ πούρρε̱ν' ἐ σάϊγ, ἐ π̇ούρι λὲ τὲ μὸς τὰ λε̱ρε̱ Ϝρούανε̱.

12. Ε ντε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱ πὰ θὸμ. οὔνε̱, ἐ γιὸ Ζότι, ντε̱ κιόφτε̱ ντονὶε̱ βε̱λὰ κ̇ε̱ τε̱ κ̇έτε̱ Ϝρούκ τε̱ πὰ π̇έσε, ἐ ἀγιὸ δὸ τε̱ ῥίγε̱ μὲ τε̱ πάσ̈κε, λὲ τε̱ μὸς ἐ λε̱ρε̱ ἀτε̱.

13. Ε ντε̱σ̈τε̱ Ϝρούαγια κ̇ε̱ π̇εσὸν κ̇ε̱ κὰ π̇ούρρε̱ τε̱ πὰ π̇έσε̱, ἐ δὸ τε̱ ῥίγε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, λὲ τε̱ μὸς ἐ λε̱ρε̱ ἀτε̱.

14. Σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ π̇ούρρι ἰ πὰ π̇έσε̱ πε̱ρ Ϝρούανε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱· ἐ Ϝρούαγια ἐ πὰ π̇έσε̱ οὐ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούα πε̱ρ π̇ούρρε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱· ντρίσ̈ε̱ δγιέλμτε̱ τούαϊγ, δὸ τε̱ κένε̱ τε̱ μολέψουρε̱, ἐ νταστὶ γιάνε̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱.

15. Μὰ ντοὺ ντάφτε̱ ἰ πὰ π̇έσι, λὲ τε̱ γέτε̱ ντάρρε̱· σὲ ψὲ νούκ' ε̱σ̈τε̱ ντε̱ σκλαβὶ βε̱λάϊ ἃ μότρα ντε̱ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα· πὸ Περντία νὰ κὰ θίρρε̱ ντε̱ πάϊκ.

16. Σὲ ψὲ τζδὶ τὶ ὠ Ϝρούα, σὲ ντε̱ γέ τὶ πε̱ρ τε̱ σόσουρε̱ π̇ούρρε̱νε̱; ἃ τζδὶ τὶ, ὠ π̇ούρρε̱, σὲ ντε̱ γὲ τὶ πε̱ρ τε̱ σόσουρε̱ Ϝρούανε̱;

17. Πε̱ρ βέτζε Ϝίθε̱ κουσ̈ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τ' ἀγιὸ κ̇ε̱ ἰ κὰ δε̱νε̱ Περντία, ἐ Ϝίθε̱ κουσ̈ σὶ κούντρ' ἐ κὰ θίρρε̱ Ζότι ἀσ̈τοὺ λὲ τ' ἐτζε̱γε̱· ἐ κ̇ε̱στοὺ διδάξ οὔνε̱ ντε̱ Ϝίθε̱ κίσ̈ε̱ρα.

18. Ε̱σ̈τε̱ θίρρε̱ ντονὶε̱ (ντε̱ π̇έσε̱) κοὺρ κὲ ἰ πρέρε̱; λὲ τε̱ μὸς δόγε̱ τε̱ δούκ̇ε̱τε̱ σὲ ε̱σ̈τ' ἰ πὰ πρέρε̱· ε̱σ̈τε̱ θίρρε̱ ντονὶε̱ κοὺρ κὲ πὰ πρέρε̱; λὲ τε̱ μὸς πρίτετε̱.

19. Ἡ περιτομὴ εἶναι οὐδὲν, καὶ ἡ ἀκροβυστία εἶναι οὐδέν· ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

20. Ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει καθ' ἣν ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ ἂς μένῃ.

21. Ἐκλήθης δοῦλος; Μὴ σὲ μέλῃ· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι νὰ γείνῃς ἐλεύθερος, μεταχειρίσου τοῦτο καλήτερα.

22. Διότι ὅστις δοῦλος ἐκλήθη εἰς τὸν Κύριον, εἶναι ἀπελεύθερος τοῦ Κυρίου, ὁμοίως καὶ ὅστις ἐλεύθερος ἐκλήθη, δοῦλος εἶναι τοῦ Χριστοῦ.

23. Διὰ τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.

24. Ἕκαστος, ἀδελφοί, εἰς ὅ,τι ἐκλήθη, ἐν τούτῳ ἂς μένῃ παρὰ τῷ Θεῷ.

25. Περὶ δὲ τῶν παρθένων προσταγὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔχω· ἀλλὰ γνώμην δίδω, ὡς ἠλεημένος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἦμαι πιστός.

26. Τοῦτο λοιπὸν νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν διὰ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν *εἶναι* εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἦναι οὕτως.

27. Εἶσαι δεδεμένος μὲ γυναῖκα; Μὴ ζήτει λύσιν. Εἶσαι λελυμένος ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα.

28. Πλὴν καὶ ἐὰν νυμφευθῇς, δὲν ἡμάρτησας· καὶ ἐὰν ἡ παρθένος νυμφευθῇ, δὲν ἡμάρτησεν· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν ἔχει θλίψιν ἐν τῇ σαρκί· ἐγὼ δὲ σᾶς φείδομαι.

29. Λέγω δὲ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐπίλοιπος καιρὸς εἶναι σύντομος· ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ ἦναι ὡς μὴ ἔχοντες·

30. Καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ ἔ-

19. Τὲ̱ πρέρε̱τε̱ σμπρὸδ Fε̱ ἂς τὲ̱ πὰ πρέρε̱τε̱ σμπρὸδ Fε̱, πὸ ε̱̈σ̈τε̱ τὲ̱ ῥούαϊγτουριτε̱ ἐ πορσίδετ σὲ̱ Περντίσε̱.

20. Fίθε̱ κοὺ̈ λὲ τὲ̱ μπέτετε̱ μπὰ τὲ̱ τὲ̱ θίῤῥε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ θίῤῥε̱.

21. Γὲ θίῤῥε̱ τὶ κοὺρ γέτε̱ ῥὸπ; μὸς τὲ̱ βίγε Fουλτζίμ· πὸ ἐ δὲ ντὲ̱ μοὺντζ τὲ̱ λε̱φτε̱ρόσετζ, σ̈ε̱ρπ̇ὲ μὲ̱ σ̈ιούμε̱·

22. Σὲ φὲ αἴ κ̇ὲ̱ κοὺρ κὲ ῥὸπ ε̱̈σ̈τε̱ θίῤῥε̱ τὲ Ζότι, ε̱̈σ̈τ' ἐλέφτε̱ρο μπὲ̱ Ζότνε̱· ἀσ̈τοὺ κ̇οὺσ̈ ε̱̈σ̈τε̱ θίῤῥε̱ κοὺρ κὲ ἐ λέφτερο, ε̱̈σ̈τε̱ σ̈ε̱ρπ̇ε̱τούαρε̱ ἰ Κρίσ̈τιτ.

23. Γίνι π̇λέρε̱ μὲ τὲ̱ τζμούαρε̱· μὸς οὺ π̇έ̱νι σκ̇λὲ̱β νιέρε̱ζετ.

24. Fίθε̱ κοὺ̈ ἀδὰ ὦ βε̱λάζε̱ρ, σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ θίῤῥε̱, μπὰ τὲ̱ ἐ δὲ τὲ̱ μπέτετε̱ ἄφε̱ρ Περντίσε̱.

25. Ε πὲ̱ρ βε̱ρFε̱ρέσ̈ια πὰ, ούρδερ γκὰ Ζότι νούκ̇ε̱ κ̇ὰμ· πὸ ἄπ νασιχὰτ σὶ ἰ ἐλεήσουρε̱ γκὰ Ζότι τὲ̱ γέμ ἰ π̇έσε̱σε̱,

26. Σολυήσεμ ἀδὰ σὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱̈σ̈τε̱ νιὲ̱ ἐ μίῤῥε̱ πὲ̱ρ σ̈τρε̱γγὶμ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ νταστὶ, σὲ πούν' ἐ μίῤῥε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πὲ̱ρ νιερίνε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ε̱ντρόγε̱ κ̇ε̱σ̈τού.

27. Γὲ λίδουρε̱ μὲ Fρούα; μὸς κ̇ε̱ρκ̇ὸ τὲ̱ ζFίδετζ· γὲ ζFίδουρε̱ γκὰ Fρούαγια; μὸς κ̇ε̱ρκ̇ὸ Fρούα.

28. Ε ντὲ̱ μάῤῥτζ Fρούα, νούκ̇ε̱ κ̇ὲ φάϊγ ἐ ντσύ μαρτόφτε̱ νιὲ̱ βερFε̱ρέσ̈ε̱, νούκ̇ε̱ φε̱γὲν, πὸ δὸ τὲ̱ κ̇ένε̱ τ' ἴδουρα ντὲ̱ κούρμ τὲ̱ τίλε̱τε̱· ἐ οὔνε̱ οὺ κουρτζέϊγ γιούβετ.

29. Ε κ̇ε̱τὲ̱ ἐ θὸμ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, σὲ σὸτ δὶ πάρε̱ κόχα ε̱̈σ̈τ' ἐ σ̈κούρτε̱ρε̱· ἀνταΐγ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ Fρούα, λὲ τὲ̱ γένε̱ σὶ ἐ δὲ ἀτὰ κὲ̱ σκάνε̱.

30. Ε δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κιάγε̱νε̱ σὶ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κιάγε̱νε̱· ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ Fε̱ζόνενε̱, σὶ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ Fε̱ζόνενε̱· ἐ δὲ

χοντες κατοχήν·

31. Καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν κόσμον τοῦτον, ὡς μηδόλως μεταχειριζόμενοι· διότι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχεται.

32. Θέλω δὲ νὰ ἦσθε ἀμέριμνοι· ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Κύριον·

33. Ὁ δὲ νενυμφευμένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὴν γυναῖκα.

34. Διαφέρει ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ ἦναι ἁγία καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα· ἡ δὲ νενυμφευμένη μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα.

35. Λέγω δὲ τοῦτο διὰ τὸ συμφέρον ὑμῶν αὐτῶν· οὐχὶ διὰ νὰ βάλω εἰς ἐσᾶς παγίδα, ἀλλὰ διὰ τὸ σεμνοπρεπὲς, καὶ διὰ νὰ ἦσθε προσκεκολλημένοι εἰς τὸν Κύριον χωρὶς περισπασμούς.

36. Ἀλλ' ἐάν τις νομίζῃ ὅτι ἀσχημονεῖ πρὸς τὴν παρθένον αὐτοῦ, ἂν παρῆλθεν ἡ ἀκμὴ αὐτῆς, καὶ πρέπῃ νὰ γείνῃ οὕτως, ἂς κάμῃ ὅ,τι θέλει, δὲν ἁμαρτάνει· ἂς ὑπανδρεύωνται.

37. Ὅστις ὅμως στέκει στερεὸς ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔχει ὅμως ἐξουσίαν περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θελήματος, καὶ ἀπεφάσισε τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, νὰ φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, πράττει καλῶς.

38 Ὥστε καὶ ὅστις ὑπανδρεύει, πράττει καλῶς· ἀλλ' ὁ μὴ ὑπανδρεύων, πράττει καλήτερα.

39. Ἡ γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ

ἀτὰ κ̇ε̱ π̇λέγε̱νε̱, σὶ ἀτὰ κ̇ε̱ σὶ κοὺρ σουρδε̱ρογε̱νε̱ Fέ̱.

31. Ε δὲ ἀτὰ κ̇ε̱ κάνε̱ μπούρδε̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ π̇ότε̱, τὲ̱ βε̱ӧτρόγε̱νε̱ σὶ κοὺρ σκάνε̱ Fὲ̱ μπὲ̱ δόῤῥε̱. σὲ ψὲ τέντ' ἐ κ̇ε̱σάϊγ διniάσε̱ ӧκόν,

32. Οὐ δούα νταӧτὶ τὲ̱ γίνι γιούβετ πὰ συλοΐ ἰ πὰ μαρτούαρι κὰ συλοΐ πὲ̱ρ πούνε̱ τὲ̱ Ζότιτ, κ̇ιӧ τὶ πε̱λκέγε̱ Ζότιτ.

33. Ε αἰ πὰ κ̇ε̱ ἔ̱ӧτ' ἰ μαρτούαρε̱ κὰ ντὲ̱ρ γε̱ντ πούνε̱τ' ἐ γέτε̱σε̱, κ̇ιӧ τὶ πε̱λκέγε̱ Fρούασε̱.

34. Γιάνε̱ ντάρε̱ Fρούαγια, ἐ δὲ βε̱ρFε̱ρέӧια· ἐ πὰ μαρτούαρα κὰ ντὲ̱ρ με̱ντ πούνε̱τ' ἐ Ζότιτ, κ̇ε̱ τὲ̱ γέτε̱ ἐ Σε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ ντὲ̱ κούρμ ἐ δὲ ντὲ̱ Σπὶρτ· ἐ ἐ μαρτούαρα κὰ ντὲ̱ρ με̱ντ πούνε̱τ' ἐ γέτε̱σε̱, κ̇ιӧ τὶ πε̱λκέγε̱ π̇ούῤῥιτ.

35. Ε κ̇ε̱τὲ̱ οὖ ἀ θὸμ πὲ̱ρ τὲ̱ μίῤῥε̱ τούαϊγ, γιὸ τοῦ βὲ̱ θηλὲ μπὲ̱ κιάφε̱ γιούβετ, πὸ πὲρ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ ἔ̱ӧτε̱ ἐ ντέρτζουρε̱ ἐ τοὺ ἀφε̱ρόγε̱ ντὲ̱ πούνε̱ τὲ̱ Ζότιτ πὰ μποδί.

36. Ε ντὲ̱ συλοήσετε̱ ντονὶε̱ σὲ ἰ Fιὰν τούρπ ντὲ̱ βάӧε̱ζε̱ τὲ̱ τὶγ κ̇ε̱ ἐ μπὰν πὰ μαρτούαρε̱, κοὺρ ἰ ӧκὸν κόχα, ἐ δούχαετε̱ τὲ̱ μαρτόνετε̱· λὲ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ δό, νούκ̇ε̱ φε̱γὲν· λὲ τὲ̱ μαρτόνενε̱·

37. Ε κουӧ ἔ̱ӧτε̱ ἰ πὰ λιούαϊγοουρε̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ τὶγ, ἐ σκὰ ӧτρε̱γγὶμ, πὸ ἔ̱ӧτε̱ μπ' οὔρδε̱ρ τὲ̱ τὶγ, ἐ βούῤῥι κ̇ӧὶλ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ τὶγ τὲ̱ ῥούαγε̱ βάӧε̱ζε̱ν' ἐ τὶγ, π̇ὲ̱ν μίῤῥε̱.

28. Τζίλι δὰ ἐ μαρτὸν π̇ὲ̱ν μίῤῥε̱ ἐ δὲ τζίλι νούκ' ἐ μαρτὸν, π̇ὲ̱ν μὲ̱ μίῤῥε̱.

39. Fρούαγια ἔ̱ӧτε̱ λίδουρε̱ ντὲ̱

τοῦ νόμου ἐφ' ὅσον καιρὸν ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀποθάνῃ, εἶναι ἐλευθέρα νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ὅντινα θέλει, μόνον *νὰ γίνητε τοῦτο* ἐν Κυρίῳ.

40 Μακαριωτέρα ὅμως εἶναι, ἐὰν μείνῃ οὕτω, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω Πνεῦμα Θεοῦ.

ΚΕΦ. η. 8.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν, ὅτι πάντες ἔχομεν γνῶσιν· ἡ γνῶσις *ὅμως* φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.

2. Καὶ ἐάν τις νομίζῃ ὅτι ἐξεύρει τι, δὲν ἔμαθεν ἔτι οὐδὲν καθὼς πρέπει νὰ μάθῃ·

3. Ἀλλ' ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν, οὗτος γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ.

4. Περὶ τῆς βρώσεως λοιπὸν τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι τὸ εἴδωλον *εἶναι* οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὅτι δὲν *ὑπάρχει* οὐδεὶς ἄλλος Θεὸς εἰμὴ εἷς.

5. Διότι ἂν καὶ ἦναι λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (καθὼς καὶ εἶναι θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί·)

6. Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς *εἶναι* εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

7. Ἀλλὰ δὲν *εἶναι* εἰς πάντας ἡ γνῶσις *αὕτη*· τινὲς δὲ διὰ τὴν συνείδησιν τοῦ εἰδώλου ἕως σήμερον τρώγουσι *τὸ εἰδωλόθυτον* ὡς εἰδωλόθυτον, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται.

νὸμ Fίθε κόχενε κὲ ῤῤὸν πούῤῤι σάϊγ, μὰ ντὲ ϐδέκτε πούῤῤι σάϊγ, λεφτερόσετε λὲ τὲ μάῤῤε τζίλινε δὸ, πὲρ ϐέτζμε σὶ δὸ Ζότι.

40. Μὰ δὸ τὲ γέτε μὲ ἐλιούμουῤῤε ντὲ μπέτε κἔὅτου, σὶ κούντρε συλοήσεμ οὔνε· σὲ ψὲ μὲ δούκετε κὲ κάμ ἐ δὲ οὔνε ὅπίρτ Περντίετ.

Κρίε Ετέτετε. η. 8.

Ε πὲρ ἀτὸ κάφὅε κὲ θέργενε ντ' ἰδόλε, νὰ ἐ δίμε κὲ Fίθε κέμι τὲ δίγτουρε· τὲ δίγτουριτε μπάχετε μπὲ τὲ μάδ, μὰ δαὅιουρία χτίς.

2. Ε ντἐὅτε ντονιὲ κὲ μεντόνετε σὲ δι Fὲ, ἐ δὲ σκὰ δίγτουρε Fὲ σὶ κούντρε δούχαετε.

3. Μα κοὺὅ δὸ Περντίνε, ἀϊ ἔὅτε νιόγουρε πρέϊγ ἀσάϊγ.

4. Πὰ πὲρ τὲ γκρέν' ἀδὰ γκὰ ἀτὸ κὲ γιάνε θέρτουρε ντ' Ιδόλε· ἐ δίμε κὲ Ιδὸλ σἐὅτε φάῤῤε Fὲ ντὲ πότε, ἐ κὲ σἔὅτε γέτερε Περντὶ, πὲρ ϐέτζε νιἔϊτ ϐέτεμε.

5. Σὲ ψὲ ντόνε σὲ γιάνε γκὰ ἀτὰ κὲ κιούχαενε Περντίρα ντὲρ Κιελ, ἆ μπὶ δὲ (σὶ κούντρε γιάνε Περντίρα ὅιούμε, ἐ ζοτερὶνγ ὅιούμε)

6. Πὰ σὰ πὲρ νέϐετ νιὲ Περντὶ ϐέτεμε ἔὅτε παπάϊ, κὲ γκὰ ἀϊ γιάνε Fίθε πούνετε, ἐ δὲ νέϐετ πρέϊγ ἀσὶ· ἐ δὲ νιὲ ζὸτ ϐέτεμε Ιησοῦ Χριστοῖ, κὲ γκὰ ἀϊ γιάνε Fίθε πούνετε, ἐ δὲ νέϐετ μὲ ἄνε τὲ τίγ,

7· Μὰ νούκ' ἔὅτε μπὲ τὲ Fίθε τὲ νιόχουριτε· ἐ δὲ τζὰ γγέρα σὸτ μὲ φικὶρ τὲ ἰδόλιτ, χάνε τὲ τίλλε Fέλε σὶ ἔὅτ' ἐ σεμούρε, οὐ μολέψετε

8. Τὸ φαγητὸν ὅμως δὲν συνιστᾷ ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν· διότι οὔτε ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν δὲν φάγωμεν, ἐλαττούμεθα.

9. Πλὴν προσέχετε μήπως αὕτη ἡ ἐξουσία σας γείνῃ πρόσκομμα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς.

10. Διότι ἐάν τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ὅτι κάθησαι εἰς τράπεζαν ἐντὸς ναοῦ εἰδώλων, δὲν θέλει ἐνθαῤῥυνθῆ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, εἰς τὸ νὰ τρώγῃ τὰ εἰδωλόθυτα ;

11. Καὶ διὰ τὴν γνῶσίν σου θέλει ἀπολεσθῆ ὁ ἀσθενὴς ἀδελφὸς, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν

12. Ἁμαρτάνοντες δὲ οὕτως εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ προσβάλλοντες τὴν ἀσθενῆ συνείδησιν αὐτῶν, εἰς τὸν Χριστὸν ἁμαρτάνετε.

13. Διὰ τοῦτο, ἐὰν τὸ φαγητὸν σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, δὲν θέλω φάγει κρέας εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τὸν ἀδελφόν μου.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΔΕΝ εἶμαι ἀπόστολος ; Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος ; Δὲν εἶδον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ; Δὲν εἶσθε σεῖς τὸ ἔργον μου ἐν Κυρίῳ;

2. Ἂν δὲν ἦμαι εἰς ἄλλους ἀπόστολος, ἀλλ' εἰς ἐσᾶς τοὐλάχιστον εἶμαι· διότι ἡ σφραγὶς τῆς ἀποστολῆς μου σεῖς εἶσθε ἐν Κυρίῳ.

3. Ἡ ἀπολογία μου εἰς τοὺς ἀνακρίνοντάς με εἶναι αὕτη·

4. Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πίωμεν ;

5. Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ

8. Ε νιὲ̱ Fέλε̱ νέβετ νούκε̱ νὰ ντζγιὲρ ἄφε̱ρ τὲ Περντία' σὲ ψὲ ἂς ντὲ̱ χάFρε̱τζὶμ, δὸ τὲ̱ κέμι Fὲ̱ μὲ̱ τέπε̱ρε̱, ἄς ντὲ̱ μὸς χάFρε̱τζιμ, δὸ τὲ̱ κέμι Fὲ̱ μὲ̱ πάκ.

9. Πὸ βε̱ὂτρόνι μίῤῥε̱ σὲ μὸς κούϊγ οὔρδε̱ρι γιούαϊγ πὲ̱νετε̱ μποδὶ ντὲ̱ τὲ̱ σε̱μούρε̱.

10. Σὲ ψὲ ντὲ̱ τὲ̱ πάστε̱ νιερὶ τὶγ κὲ̱ γὲ ἰ δίγτουρε̱ τὲ̱ ῥιτζ ντὲ̱ με̱σάλε̱ ντὲ̱ βὲ̱ντ τ' ἰδολε̱βετ. δο τὲ̱ μὸς ἰ λιόζε̱ φικίρι ατίγ κὲ̱ ε̱̃ὂτ' ἰ σμούντουρε̱ τὲ̱ χάγε̱ τὲ̱ θέρτουρατε̱ ντ' ἰδόλε̱;

11. Ε (κε̱ὂτού) πὲ̱ρ τὲ̱ δίγτουριτε̱ τάτ δὸ τὲ̱ χουμπάσε̱ βε̱λάϊ ἴτ ἰ ὂε̱μούρι, κὲ̱ πὲ̱ρ ατὲ̱ βδὶκ Κριὂτι.

12. Ε κοὺρ τὲ̱ φε̱γένι γιοὺ μὲ τὲ̱ τίλε̱ πούνε̱ κόντρε̱ βε̱λάζε̱ρετ' ἃ κοὺρ τοῦ πρίσνι ἀτοῦρε φικίρ' ἐ ἀτοῦρε κὲ̱ ε̱̃ὂτε̱ ἰ σμούντουρε̱, φε̱γένι μπὲ̱ Κριὂτινε̱.

13. Πρά ἀντάϊγ ντὲ̱ σκανταλὶς τὲ̱ γκρέ̱νε̱τε̱ βε̱λάνε̱ τίμ, δὸ τὲ̱ μὸς χὰ μὲ̱ κούῤῥε̱ μιὂ κὲ̱ τὲ̱ μὸς σκανταλὶς βε̱λάνε̱ τίμ.

Κρίε Ενέ̱ντε̱τε̱. θ. 9.

Νούκε̱ γιὰμ ἐ δὲ οὔνε̱ Αποστόλ; νούκε̱ γιὰμ ἐλέφτερο, νούκε̱ πάτζε̱ ἐ δὲ οὔνε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱ Ζότνε̱ τέ̱νε̱; νούκε̱ γίνι γιούβετ πούνα ἴμε̱ μτὲ̱ Ζότνε̱;

2. Ντὲ̱ μὸς γιὰμ Αποστόλ μπὲ̱ τὲ̱ τγιέρε̱, μὰ μπὲ̱ γιοὺ γιὰμ· σὲ ψὲ βούλια ἐ Αποστολίσε̱ σίμε γιούβετ γίνι μπὲ̱ Ζότνε̱.

3. Τὲ̱ πε̱ρFέFιουριτε̱ τίμ μπὰ τὰ κὲ̱ μὲ̱ κε̱ρκόγε̱νε̱, ε̱̃ὂτε̱ κε̱τά.

4. Μὸς νούκε̱ κέμι ἐ δὲ νέβετ οὔρδε̱ρ τὲ̱ χάμε̱ ἐ τὲ̱ πίμε̱;

5. Μὸς νούκε̱ κέμι ἐ δὲ νέβετ οὔρ-

συμπεριφέρωμεν ἀδελφὴν γυναῖκα ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ Κηφᾶς;

6. Ἢ μόνος ἐγὼ καὶ ὁ Βαρνάβας δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ μὴ ἐργαζώμεθα;

7. Τίς ποτὲ ἐκστρατεύει μὲ ἴδια αὐτοῦ ἔξοδα; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ; Ἢ τίς ποιμένει ποίμνιον καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ γάλακτος τοῦ ποιμνίου;

8. Μήπως κατὰ ἄνθρωπον λαλῶ ταῦτα; ἢ δὲν λέγει ταῦτα καὶ ὁ νόμος;

9. Διότι ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως εἶναι γεγραμμένον, « Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοὸς ἀλωνίζοντος.» Μήπως μέλει τὸν Θεὸν περὶ τῶν βοῶν;

10. Ἢ δι' ἡμᾶς βεβαίως λέγει τοῦτο; διότι δι' ἡμᾶς ἐγράφη, ὅτι ὁ ἀροτριῶν, μὲ ἐλπίδα πρέπει νὰ ἀροτριᾷ· καὶ ὁ ἀλωνίζων μὲ ἐλπίδα νὰ μετέχῃ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.

11. Ἐὰν ἡμεῖς ἐσπείραμεν εἰς ἐσᾶς τὰ πνευματικά, μέγα *εἶναι* ἐὰν ἡμεῖς θερίσωμεν τὰ σαρκικά σας;

12. Ἐὰν ἄλλοι μετέχωσι τῆς ἐφ' ὑμᾶς ἐξουσίας, δὲν *πρέπει* μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλὰ δὲν μετεχειρίσθημεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀλλ' ὑποφέρομεν ταῦτα, διὰ νὰ μὴ προξενήσωμεν ἐμπόδιόν τι εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

13. Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι τὰ ἱερά, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τρώγουσιν; οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὸ θυσιαστήριον, μετὰ τοῦ θυσιαστηρίου λαμβάνουσι μερίδιον;

14. Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξεν,

δερ τε κέμι με βέτεχε κουδὸ νιὲ Fρούα μότρε, σι ε δὲ τε τγιέρετ' ἀποστόϊγ, ε δὲ βελάζεοιτ' ε Ζότιτ, ε δὲ Κηφαϊ

6. Α βέτεμε οὔνε ε δὲ Βαρνάβα νούκε κέμι οὔρδερ τε πέγεμε κετε;

7. Τζίλι ἔσ̈τ' αϊ κε βέτε ντονιε χέρε ντε λιούφτε με χάρτζ σε τίγ; κουσ̈ βε βέσ̈τε, ε νούκε χὰ γκὰ πέμμ' ετίγ; ἃ κουσ̈ κουλὸτ κοπέν' ε δέντετ' ε νούκε χὰ γκὰ κιούμεσ̈τιτ' ε FρίFιτ;

8. Μπάσε ντε κετε κουβεντόϊγ σι νιερὶ; ἃ νούκε θότε ε δὲ νόμι κετό;

9. Σε ψε ντε νὸμ τε Μωϋσίουτ, ἔσ̈τε σ̈κρουάρε, τε μὸς ἱ βετζ τόρβε κάουτ ντε τε σ̈ίρρε ντε λέμε· μὸς ε πρὲτ Περντίνε πὲρ κέ;

10. Α νούκε θότε με τε τέπερενε πὲρ νέβετ; σε ψε πὲρ νέβετ ἔσ̈τε σ̈κρούαρε κεγιὸ, ντάγε αϊ κε λιρὸν ντάρρε δούχαετε τε λιρόγε με σ̈περέσε· ε δὲ αϊ κε σ̈ὶν, με σ̈περέσε κε δὸ τε κέτε πγιέσε γκὰ ἀγιό κε σ̈ίν.

11. Ντε μπούαλμ νὰ μπε γιοὺ φάρρε τε Σ̈πίρτιτ, πούν' ε μάδε τε κόργεμε νέβετ πρέϊγ γιουσ̈ κόκε τε κούρμιτ;

12. Ντε μάρρενε με οὔρδερ τε τγιέρε γκὰ γιουσ̈, ψε τε μὸς μάρρεμε με τέπερε νά; μὰ νὰ κετε οὔρδερ ε λιὰμ μπε νιάνε· ε ἵ δουρόϊγμε τε Fίθα, κε τε μὸς πέϊγμε ντονιε μποδὶ ντ' Οὐγὶλ τε Κρίσ̈τιτ.

13. Νούκ' ε δίγι γιοὺ, κε ἀτὰ κε πουνόγενε ντε κίσ̈ε, χάνε γκὰ ἀτὸ κε δάλενε γκὰ κίσ̈ια, ε ἀτὰ κε κεντρόγε ντε πούνε τε θυσιαστίριτ, χάνε πγιέσε γκὰ θυσιαστίρι;

14. Κεσ̈τοὺ οὔρδερόϊ ε δὲ Ζότι,

οἱ κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον νὰ ζῶσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου.

15. Πλὴν ἐγὼ οὐδὲν τούτων μετεχειρίσθην, οὐδὲ ἔγραψα ταῦτα διὰ νὰ γείνῃ οὕτως εἰς ἐμέ· διότι καλὸν *εἶναι* εἰς ἐμὲ νὰ ἀποθάνω μᾶλλον, παρὰ νὰ ματαιώσῃ τις τὸ καύχημά μου.

16. Διότι ἐὰν κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι εἰς ἐμὲ καύχημα· ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐπίκειται εἰς ἐμέ· οὐαὶ δὲ εἶναι εἰς ἐμὲ ἐὰν δὲν κηρύττω.

17. Ἐπειδὴ ἐὰν κάμνω τοῦτο ἑκουσίως, ἔχω μισθόν· ἐὰν δὲ ἀκουσίως, εἶμαι ἐμπεπιστευμένος οἰκονομίαν.

18. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ μισθός μου; Τὸ νὰ κάμω ἀδάπανον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς κηρύξεώς μου, ὥστε νὰ μὴ κάμνω κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

19. Διότι ἐλεύθερος ὢν πάντων, εἰς πάντας ἐδούλωσα ἐμαυτὸν, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς πλειοτέρους.

20. Καὶ ἔγεινα εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς Ἰουδαίους· εἰς τοὺς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ὑπὸ τὸν νόμον·

21. Εἰς τοὺς ἀνόμους ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος εἰς τὸν Θεὸν, ἀλλ' ἔννομος εἰς τὸν Χριστὸν,) διὰ νὰ κερδήσω ἀνόμους·

22. Ἔγεινα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὡς ἀσθενὴς, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ἀσθενεῖς· εἰς πάντας ἔγεινα τὰ πάντα, διὰ νὰ σώσω παντὶ τρόπῳ τινάς.

23. Κάμνω δὲ τοῦτο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, διὰ νὰ γείνω συγκοινωνὸς αὐτοῦ.

ἀτὰ κ̇ε̱ διδάξγε̱νε̱ Οὐγγίλε̱, γκὰ Οὐγγίλι τε̱ ῥόγε̱νε̱.

15. Ε οὔνε̱ νούκ̇ε̱ π̇ε̱ῤῥα ντοὶε̱ γκὰ κ̇ε̱τὸ· ὲ νούκ' ἱ ὄκρόβα κ̇ε̱τὸ, κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱νενε̱ κ̇ε̱ὄτοὺ μπε̱ μούα, σὲ ψὲ ε̱ὄτε̱ μὲ μίῤῥε̱ πε̱ρ μούα τε̱ βδὲς, σὲ τε̱ π̇ε̱γε̱ ντοὶε̱ λεβδίμνε̱ τίμ τε̱ πὰ βε̱γίερε̱.

16. Σὲ ψὲ ντε̱ διδάκτζια Οὐγγίλε̱, νούκ̇ε̱ κὰμ λε̱βδὶμ· σὲ ψὲ κὰμ ὄτρε̱γγὶμ μπε̱ βέτε̱χε̱ ὲ βὲ μπε̱ μούα ντε̱ μὸς ὲ διδάκτζια Οὐγγίλε̱.

17. Σὲ ψὲ ντε̱ π̇ε̱φτζα κ̇ε̱τε̱ μὲ δαὄιουρὶ τίμε, κὰμ πάϜε̱· μὰ ντε̱ πε̱φτζα μὲ τε̱ παχὶρ, ε̱ὄτε̱ π̇εσούαρε̱ μπε̱ μούα ἰκονομία.

18. Τζε̱ὄτ' ἀδὰ πάϜα ἴμε̱; κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ διδὰξ Οὐγγίλε̱ τοῦ ά ἄπ Οὐγγίλν' ὲ Κρίὄτιτ δουράτε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ὲ π̇ε̱.γ μὲ τε̱ κ̇έϊκ οὔρδε̱ριτε̱ κ̇ε̱ κὰμ μπε̱ Οὐγγίλ.

19. Σὲ ψὲ ντόνε̱ σὲ γέὄε̱ οὔνε̱ λέφτερο γκὰ Ϝίθε̱, οὐ π̇ε̱τζε̱ σκλὰβ μπε̱ τε̱ Ϝίθε̱, κ̇ε̱ τε̱ φυτόϊγ με̱ τε̱ σιούμε̱τε̱.

20. Ε οὐ π̇ε̱τζε̱ μὲ Τζιφοὺτ σὶ τζιφοὺτ, κ̇ε̱ τε̱ φυτῦϊγ Τζιφούτε̱· μὲ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱νε̱ νὸμ, οὐ π̇ε̱τζε̱ σὶ κοὺρ γε̱ὄε̱ ντε̱νε̱ νὸμ, κ̇ε̱ τε̱ φυτόϊγ ἀτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱νε̱ νόμ.

21. Ε μὲ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ πὰ νὸμ, οὐ π̇ε̱τζε̱ σὶ κοὺρ σκ̇έὄε̱ νὸμ, (ντόνε̱ σὲ σγέὄε̱ ἱ πὰ νὸμ τε̱ Περντία, πὸ μὲ νὸμ μπε̱ Κρίὄτινε̱·) κ̇ε̱ τε̱ φυτόγε̱ τε̱ πὰ νόμτε̱.

22. Οὐ π̇ε̱τζε̱ ντε̱ τε̱ σμούντουρε̱, σὶ ἱ σμούντουρε̱, κ̇ε̱ τε̱ φυτόϊγ τε̱ τμούντουριτε̱· μπε̱ Ϝίθε̱ οὐ π̇ε̱τζε̱ τε̱ Ϝίθα, κ̇ε̱ τε̱ ὄπε̱τόϊγ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ ντὸ τζά.

23. Ε Ϝίθε̱ κ̇ε̱τε̱ ὲ π̇ε̱ϊγ πε̱ρ Οὐγγίλ, κ̇ε̱ τε̱ κ̇ὲμ πγιέὄε̱ μπ' Οὐγγίλ.

24. Δὲν ἐξεύρετε, ὅτι οἱ τρέχοντες ἐν τῷ σταδίῳ, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς ὅμως λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ὥστε νὰ λάβητε αὐτό.

25. Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, εἰς πάντα ἐγκρατεύει· ἐκεῖνοι μὲν διὰ νὰ λάβωσι φθαρτὸν στέφανον, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.

26. Ἐγὼ λοιπὸν οὕτω τρέχω, οὐχὶ ὡς ἀβεβαίως· οὕτω πυγμαχῶ, οὐχὶ ὡς κτυπῶν τὸν ἀέρα·

27. Ἀλλὰ δαμάζω τὸ σῶμά μου καὶ δουλαγωγῶ, μήπως εἰς ἄλλους κηρύξας, ἐγὼ γείνω ἀδόκιμος.

24. Νούκ' ε̇ δίγι γιούβετ, κὲ̱ Fίθ' τὰ κὲ̱ βραπε̱τόγε̱νε̱ ντὲ̱ στάδιο, τὲ̱ Fίθε̱ βραπε̱τόγε̱νε̱, πὸ νιὲ̱ ε̇ μὲ̱ῤῥ πακτζίὄνε̱; κε̱ὄτου τὲ̱ βραπε̱τόνι, κὲ̱ τ' ἀῤῥίνι.

25. Ε Fίθ' ἀτὰ κὲ̱ λε̱φτόγε̱νε̱ ντὲ̱ λιόδρε̱ τὲ̱ φουκίσε̱ μπάχε̱νε̱ γκὰ τὲ̱ Fίθα, ε̇ κε̱τὰ πὲ̱ρ τὲ̱ μάῤῥε̱ νιὲ̱ κουρῥόρε̱ κὲ̱ πρίὄετε̱· μὰ γιούβετ, τὲ̱ πὰ πρίὄουρε̱.

26. Οὔν' ἀδὰ, κε̱ὄτου̇ βραπε̱τόϊγ, κὲ̱ τὲ̱ μὸς γέτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱· κε̱ὄτου̇ λε̱φτόϊγ, γιὸ σι̇ κου̇ρ ῥαχ ἔῤῥε̱νε̱.

27. Πὸ μουντόϊγ κούρμινε̱ τίμ, ε̇ ε̇ σκλαβὸς, κὲ̱ τὲ̱ μὸς, τούκ' ε̇ διδάζουρε̱ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱, τὲ̱ γίδεμ οὔνε̱ πόὄτε̱.

ΚΕΦ. ι. 10.

ΔΕΝ θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοὶ, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον·

2. Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ·

3. Καὶ πάντες τὴν αὐτὴν πνευματικὴν βρῶσιν ἔφαγον,

4. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ποτὸν ἔπιον· διότι ἔπινον ἀπὸ πνευματικῆς πέτρας ἀκολουθούσης· ἡ δὲ πέτρα ἦτο ὁ Χριστός.

5. Ἀλλὰ δὲν εὐηρεστήθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πλειοτέρους ἐξ αὐτῶν· διότι κατεστρώθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6. Ταῦτα δὲ ἔγειναν παραδείγματα ἡμῶν διὰ νὰ μὴ ἤμεθα ἡμεῖς ἐπιθυμηταὶ κακῶν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν.

7. Μηδὲ γίνεσθε εἰδωλολάτραι, καθὼς τινὲς ἐξ αὐτῶν ὡς εἶναι γεγραμμένον, « Ἐκάθισεν ὁ λαὸς διὰ

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι. 10.

Σὲ ψὲ οὔνε̱, βε̱λάζε̱ρ, νούκε̱ δούα τὲ̱ μὸς ε̇ δίγι γιούβετ, κὲ̱ Fίθε̱ παπαλάρε̱τε̱ τάνε̱ κένε̱ ντέ̱νε̱ μγιέρFουλε̱· ε̇ τὲ̱ Fίθε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς τὲ̱ δέτιτ ὄκούχνε̱.

2. Ε Fίθε̱ μπὲ̱ Μωϋσίνε̱ ου̇ παFε̱ζούχνε̱ ντὲ̱ μγιέρFουλε̱, ε̇ δὲ ντὲ̱ δέτ;

3. Ε Fίθε̱ πάτνε̱ γκρέ̱νε̱ γκὰ ἐτίλιλια Fέλ' ε̇ Σπίρτιτ.

4. Ε Fίθε̱ γκὰ ε̇ τίλλια τὲ̱ πίῤῥε τὲ̱ Σπίρτιτ πάτνε̱ πίῤῥε̱· σὲ ψὲ πίγνε̱ γκὰ Fουῤῥι ἰ Σπίρτιτ κὲ̱ ου̇ βίντε̱ πὰς σοῦρε· ε̇ ἀἲ Fου̇ῤῥ ἴὄ Κρίὄτι.

5. Πὸ Περντία νούκ' ου̇ πρὲ̱ ντὲ̱ μὲ̱ τὲ̱ ὄιούμε̱τε̱ γκὰ ἀτὰ, σὲ ψὲ ῥάνε̱ μπ' οὔδε̱ ντ' ἐρημή.

6. Ε κε̱τὸ ου̇ πέ̱νε̱ ξόμπλε̱ρα μπὲ̱ νέβετ, κὲ̱ τὲ̱ μὸσ δε̱ὄε̱ρόγε̱με̱ νέβετ πούνε̱τ' ε̇ κε̱κία, σι̇ κούντμε̱ δε̱ὄε̱ρούανε̱ ε̇ δὲ ἀτά.

7. Ας Ιδολολάτρε̱ τὲ̱ μὸς πέ̱νενι, σι̇ διτζὰ γκὰ ἀτὰ· σι̇ κούντρ' ε̱ὄτε̱ ὄκρούαρε̱· ντέ̱νι λαόι τὲ̱ χάϊγ ε̇ τὲ̱

νὰ φάγῃ καὶ νὰ πίῃ, καὶ ἐσηκώθησαν νὰ παίζωσι.»

8. Μηδὲ ἂς πορνεύωμεν, καθὼς τινὲς αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες.

9. Μηδὲ ἂς πειράζωμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τῶν ὄφεων.

10. Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ.

11. Ταῦτα δὲ πάντα ἐγίνοντο εἰς ἐκείνους παραδείγματα, καὶ ἐγράφησαν πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ τέλη τῶν αἰώνων ἔφθασαν.

12. Ὥστε ὁ νομίζων ὅτι ἵσταται, ἂς βλέπῃ μὴ πέσῃ.

13. Πειρασμὸς δὲν σᾶς κατέλαβεν εἰμὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς ὅμως *εἶναι* ὁ Θεὸς, ὅστις δὲν θέλει σᾶς ἀφήσει νὰ πειρασθῆτε ὑπὲρ τὴν δύναμίν σας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πειρασμοῦ θέλει κάμει καὶ τὴν ἔκβασιν, ὥστε νὰ δύνασθε νὰ ὑποφέρητε.

14. Διὰ τοῦτο ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.

15. Λέγω ὡς πρὸς φρονίμους· κρίνατε σεῖς *τοῦτο* τὸ ὁποῖον λέγω.

16. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας τὸ ὁποῖον εὐλογοῦμεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Ὁ ἄρτος τὸν ὁποῖον κόπτομεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ;

17. Διότι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα εἴμεθα οἱ πολλοί· ἐπειδὴ πάντες ἐκ

πὶγ, ἐ οὺ γκρένε̱ τὲ̱ λιούαϊγνε̱.

8. Ας τὲ̱ μὸς κουρβε̱ρόγε̱με̱, σὶ κούντρε̱ κουρβε̱ρούανε̱ τζὰ ἀσ̈ούρεσ̈, ἐ ράνε̱ (τὲ̱ βδέκουρε̱) μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ δίτε̱ ν̇ιε̱ζὲτ ἐ τρὶ μίγε̱.

9. Ας τὲ̱ μὸς Fουτζίτγε̱με̱ Κρίσ̈τινε̱, σὶ διτζὰ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἐ Fουτζίτνε̱ ἐ οὺ βράνε̱ γκὰ Fε̱ρπίνγτε̱.

10. Ας τὲ̱ μὸς μτζόνι, σὶ δὶ τζὰ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ μτζούανε̱, ἐ οὺ πρίσ̈νε̱ γκὰ πρίσ̈ε̱σι.

11. Ε κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα τὲ̱ Fίθα οὺ π̇ε̱νε̱ ξόμπλε̱ μπὰ τὰ πὸ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ πὲ̱ρ νασιχὰτ τε̱νε̱, κ̇ὲ̱ μπὲ̱ νέβετ ε̱σ̈τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ σόσουριτ' ἐ γέτε̱βετ.

12. Πρὰ ἀντάϊγ κουσ̈ συλοήτετε̱ κ̇ὲ̱ ρὶ μπὲ̱ κ̇ε̱μπε̱, λὲ τὲ̱ βε̱σ̈τρόγε̱ μὸς π̇γιέρε̱.

13. Νούκ' οὺ κὰ Fέτουρε̱ γιούβετ πιραξὶ, πὲ̱ρ βέτζε̱ ν̇ιε̱ρε̱ζίσ̈τε̱· πὸ Περντία ε̱σ̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱, κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ δὸ τοῦ λε̱ρι γιούβετ τὲ̱ πιράξι με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ φουκία γιουαϊγ, πὸ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ πιραξὶ δὸ τὲ̱ π̇ε̱γε̱ ἐ δὲ μπρόδε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντνι γιούβετ τὰ δουρόνι.

14. Πρὰ ἀντάϊγ, τὲ̱ δάσ̈ιουριτ' ἐμὶ, τὲ̱ ἴκ̇ε̱νι γκὰ Ιδολολατρία.

15. Κουβε̱ντόϊγ σὶ μπὲ̱ ν̇ιέρε̱ζ τὲ̱ με̱ντζουρε̱· Fιουκόνιε γιούβετ ἀτε̱ κ̇ε̱ θόμ.

16. Ποτῆρι ἰ π̇εκίμιτ κ̇ε̱ ἀτε̱ ἐ π̇εκόγε̱με̱ νέβετ, νούκ' ε̱σ̈τε̱ κουγκ̇ίμι ἰ Fιάκουτ σε̱ Κρίσ̈τιτ; ἐ π̇ούκα κ̇ε̱ θίεϊγμε̱ νέβετ, νούκε̱ ε̱σ̈τε̱ κουγκ̇ίμι ἰ κούρμιτ σε̱ Κρίσ̈τιτ;

17. Σὲ ψὲ ν̇ιε̱ π̇ούκ̇ε̱ βέτε̱με̱, ν̇ιε̱ κοὺρμ βέτε̱με̱, γέμι νέβετ τε̱ Fίθε̱· σὲ

τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

18. Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οἱ τρώγοντες τὰς θυσίας, δὲν εἶναι κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου;

19. Τί λοιπὸν λέγω; ὅτι τὸ εἴδωλον εἶναί τι; ἢ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτον εἶναί τι; *οὐχί*·

20. Ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θυσιάζουσι τὰ ἔθνη, εἰς τὰ δαιμόνια θυσιάζουσι, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν Θεόν· καὶ δὲν θέλω σεῖς νὰ γίνησθε κοινωνοὶ τῶν δαιμονίων.

21. Δὲν δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ποτήριον τῶν δαιμονίων· δὲν δύνασθε νὰ ἦσθε μέτοχοι τῆς τραπέζης τοῦ Κυρίου καὶ τῆς τραπέζης τῶν δαιμονίων.

22. Ἢ τὸν Κύριον θέλομεν νὰ διεγείρωμεν εἰς ζηλοτυπίαν; μήπως εἴμεθα ἰσχυρότεροι αὐτοῦ;

23. Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν οἰκοδομοῦσι.

24. Μηδεὶς ἂς μὴ ζητῇ τὸ ἑαυτοῦ *συμφέρον*· ἀλλ' ἕκαστος τὰ τοῦ ἄλλου.

25. Πᾶν τὸ πωλούμενον ἐν τῷ μακελλίῳ τρώγετε, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνείδησιν·

26. Διότι «τοῦ Κυρίου *εἶναι* ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»

27. Καὶ ἐὰν τις τῶν ἀπίστων σᾶς προσκαλῇ, καὶ θέλητε νὰ ὑπάγητε, τρώγετε ὅτι βάλλεται ἔμπροσθέν σας, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνείδησιν.

28. Ἐὰν δέ τις σᾶς εἴπῃ, Τοῦτο εἶναι εἰδωλόθυτον· μὴ τρώγετε, δι'

ψὲ γκὰ ἀγιὸ ε̱ ν̇ιε̱ῖτ π̇ούκε̱ κ̇έμι πγιέσε̱ τὲ̱ Fίθε̱.

18. Βε̱ῦτρόνι Ισραήλν' ε̱ μίσιτ' νούκ̇ε̱ κάνε̱ πγιέσε̱ γκὰ θυσιαστῆρι ἀτὰ κ̇ε̱ χάνε̱ κουρπ̇άνετε̱.

19. Τζθὸμ ἀδ̇ὰ οὔνε̱; σὲ ε̱ῦτε̱ Fε̱ πούνε̱ Ιδόλε̱; ἀ ε̱ῦτε̱ Fε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ οὐ θε̱ῤῥ μπ' Ιδόλι; γιό.

20. Μὰ ἀτε̱ κ̇ε̱ θε̱ῤῥγε̱νε̱ φυλίτ' ε̱ τγιέρα, ε̱ θε̱ῤῥγε̱νε̱ ντε̱ τε̱ παούδε̱, ε̱ γιὸ μπε̱ Περντίνε̱· ε̱ νούκε̱ δούα κ̇ε̱ τε̱ κ̇ίνι γιούδ̇ετ πγιέσε̱ μὲ τε̱ παούδτε̱.

21. Νούκ̇ε̱ μούντνι τε̱ π̇ίνι ποτήρ' ε̱ Ζότητ, ε̱ δε̱ ποτήρ' ε̱ σε̱ παούδε̱βετ· νούκε̱ μούντνι τε̱ κ̇ίνι πγιέσε̱ ντε̱ με̱σάλε̱ τε̱ Ζότιτ, ε̱ δε̱ ντε̱ με̱σάλε̱ τε̱ τε̱ παούδε̱βετ.

22. Αθε̱ῤῥέσε̱με̱ Ζότνε̱ με̱ συνερὶ; μὸς γέμι βάλε̱ με̱ τε̱ φόρτε̱ σε̱ ἀτ;

23. Τε̱ Fίθα με̱ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱, πὸ νούκε̱ γιάνε̱ τε̱ Fίθα τε̱ βε̱γίερα· τε̱ Fίθα με̱ γιάνε̱ ντε̱γίερε̱, πὸ σγιάνε̱ τε̱ Fίθα πε̱ρ δε̱ρτί.

24. Τζίλι δὸ λὲ τε̱ μὸς κ̇ε̱ρκόγε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ ἴ βε̱γὲν ἀτίγ, πὸ λὲ τε̱ κ̇ε̱ρκόγε̱ Fίθε̱ κουῦ ἀτε̱ κ̇ε̱ ἴ βε̱γὲν ε̱ δε̱ τγέτε̱ριτ.

25. Fίθ' ἀτε̱ κ̇ε̱ σ̇ίτετε ντε̱ μακελ̇ι χάιε, πὰ ξετάξουρε̱ γέτε̱ρε̱ σὰ πε̱ρ φικίρ.

26. Σε̱ ψὲ δέου ε̱ῦτε̱' ἴ Ζότιτ, ε̱ δε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ μπε̱ τέ̱.

27. Ε ντοὺ θίῤῥτε̱ γιούδ̇ετ μπε̱ Fοστὶ ντονὶε̱ γκὰ τε̱ παπ̇έσε̱τε̱, ε̱ δόϊ τε̱ βίγι, χάγι γκὰ Fίθ' ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ βε̱ γιούδ̇ετ πε̱ρπάρα, πὰ κ̇ε̱ρκούχρε̱ Fε̱ τγιάτε̱ρ σα πε̱ρ φικίρ.

28. Ε ντοὺ θάῦε̱ ντονὶε̱ γιούδ̇ετ' κ̇ε̱γιὸ ε̱ῦτ' ε̱ θε̱ῤῥῤτουρε̱ ντ' Ιδόλε̱, μὸς

BKSH

ἐκεῖνον τὸν φανερώσαντα, καὶ διὰ τὴν συνείδησιν· διότι « τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»

29. Συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἰδικήν σου, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄλλου· ἐπειδὴ διὰ τί ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;

30. Καὶ ἐὰν ἐγὼ μετ' εὐχαριστίας μετέχω, διὰ τί βλασφημοῦμαι δι' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ εὐχαριστῶ;

31. Εἴτε λοιπὸν τρώγετε, εἴτε πίνετε, εἴτε πράττετέ τι, πάντα πράττετε εἰς δόξαν Θεοῦ.

32. Μὴ γίνεσθε πρόσκομμα μήτε εἰς Ἰουδαίους μήτε εἰς Ἕλληνας, μήτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ·

33. Καθὼς καὶ ἐγὼ κατὰ πάντα ἀρέσκω εἰς πάντας, μὴ ζητῶν τὸ ἰδικόν μου συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν διὰ νὰ σωθῶσι.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΜΙΜΗΤΑΙ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ τοῦ Χριστοῦ.

2. Σᾶς ἐπαινῶ δὲ, ἀδελφοὶ, ὅτι εἰς πάντα μὲ ἐνθυμεῖσθε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, καθὼς παρέδωκα εἰς ἐσᾶς.

3. Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ὅτι ἡ κεφαλὴ παντὸς ἀνδρὸς εἶναι ὁ Χριστός· κεφαλὴ δὲ τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνήρ· κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός.

4. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, ἐὰν ἔχῃ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

5. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα μὲ τὴν κεφαλὴν ἀ-

ε̱ χάϊ, πε̱ρ ἀτε̱ κ̓ε̱ οὐ θὰ, ε̱ δε̱ πε̱ρ φικίρ· σε̱ ψε̱ δέου ε̱σ̈τ' ἴ Ζότιτ, ε̱ δε̱ ἀτὸ κ̓ε̱ γιάνε̱ μπε̱ τέ̱.

29. Ε φικίρ θομ γιὸ τε̱ντνε̱, πὸ τὰ τὶγ τγιάτε̱ριτ· σε̱ ψε̱ πε̱ρ τζφάρε̱ ἀφορμίετ δ̓ε̱με̱τόνετε̱ γκὰ φικίρι ἴ γέτε̱ριτ λεφτε̱ρία ἴμε̱;

30. Ε ντε̱σ̈τε̱ κ̓ε̱ οὔνε̱ καμ πγιέσε̱ γκὰ νιε̱ δουρε̱τὶ, πε̱ρ σε̱ τε̱ με̱ σ̈ιάγε̱νε̱ πε̱ρ νιε̱ πούνε̱ κ̓ε̱ οὔν' ε̱φχαριστίς;

31. Ντὸ τε̱ χάϊ ἀδὰ ντὸ τε̱ πίγι, ντὸ τε̱ π̓ε̱νι ντονιε̱ πούνε̱, ϝίθε̱ πε̱ρ λε̱β̓δ̓ιμ τε̱ Περντίσε̱ τὶ π̓ε̱νι.

32. Τε̱ μος γίνι σποδὶ ἄς μπε̱ τζιφοὺτ, ἄς μπε̱ Ελλήνε̱, ἄς μπε̱ Κίσ̈ε̱ τε̱ Περντίσε̱.

33. Σι κούντρε̱ οὐδίσεμ ε̱ δε̱ οὔνε̱ μπε̱ τε̱ ϝίθα με̱ ϝίθε̱, πὰ κ̓ε̱ρκούαρε̱ ἀτε̱ κ̓ε̱ με̱ βε̱γε̱ν μούα, πὸ ἀτε̱ κ̓ε̱ βε̱γε̱ν ντε̱ τε̱ σ̈ιούμε̱τε̱, πε̱ρ σ̈πε̱τὶμ τε̱ τοῦρε.

Κρίε Ενιε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ια. 11.

Τε̱ π̓ε̱νι τε̱ ϝιάϊγτουριτε̱ μπε̱ μούα, σι κούντρε̱ ϝιάβα ε̱ δε̱ οὔνε̱ Κρίσ̈τιτ.

2. Οὐ μποὺρρ γιούβετ βε̱λάζε̱ρ, σε̱ ψε̱ με̱ κουϊγτόνι μούα μπε̱ τζδὸ πούνε̱, ε̱ σε̱ ψε̱ μπάϊ ἀτὸ κ̓ε̱ οὐ παραδόσα οὔνε̱, σι κούντρ' οὐ ἀ δάτζε̱.

3. Νταστὶ δούα τε̱ δίγι γιούβετ σε̱ τζδὸ νιερίουτ κρίε ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι· ε̱ κρίε πὰ ε̱ ϝρούασε̱ ε̱σ̈τε̱ π̓ούρρι ε̱ κρίε ἴ Κρίσ̈τιτ, ε̱στε̱ Περντία.

4. Τζδὸ π̓ούρρε̱ κοὺρ φάλετε̱, ἀ κοὺρ πριφητε̱ψ, ε̱ κὰ ϝε̱ μπε̱ κρίε, π̓ίσ̈ τουρπ μπε̱ κρίε τε̱ τίγ.

5. Ε δέ τζδὸ ϝρούα κοὺρ φάλετε̱, ἀ κοὺρ προφητε̱ψ με̱ κρίε ζ̓πουλιούα-

σκεπῆ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, διότι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μὲ τὴν ἐξυρισμένην.

6. Ἐπειδὴ ἂν δὲν καλύπτηται ἡ γυνὴ, ἂς κουρεύσῃ καὶ τὰ μαλλία αὐτῆς· ἀλλ' ἐὰν ἦναι αἰσχρὸν εἰς γυναῖκα νὰ κουρεύῃ τὰ μαλλία αὐτῆς, ἢ νὰ ξυρίζηται, ἂς καλύπτηται.

7. Διότι ὁ μὲν ἀνὴρ δὲν χρεωστεῖ νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶναι εἰκὼν καὶ δόξα τοῦ Θεοῦ· ἡ δὲ γυνὴ εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρός.

8. Διότι ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐκ τῆς γυναικὸς, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός.

9. Ἐπειδὴ δὲν ἐκτίσθη ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.

10. Διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους.

11. Πλὴν οὔτε ὁ ἀνὴρ χωρὶς τῆς γυναικὸς, οὔτε ἡ γυνὴ χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει, ἐν Κυρίῳ.

12. Διότι καθὼς ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ εἶναι διὰ τῆς γυναικός· τὰ πάντα δὲ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13. Κρίνατε σεῖς καθ' ἑαυτούς· εἶναι πρέπον γυνὴ νὰ προσεύχηται εἰς τὸν Θεὸν ἀσκεπής;

14 Ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις δὲν σᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ ἀνὴρ μὲν ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι εἰς αὐτὸν ἀτιμία;

15. Γυνὴ δὲ ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι δόξα εἰς αὐτήν· διότι ἡ κόμη ἐδόθη εἰς αὐτὴν ἀντὶ καλλύμματος.

16. Ἐάν τις ὅμως φαίνηται ὅτι εἶναι φιλόνεικος, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

ρε̱. π̇ίε τοὺρπ μπε̱ κρίε τε̱ σάϊγ· ἐ ἀντάϊγ ε̱ö̆τε̱ νιε̱ λοῒ σὶ κοὺρ τε̱ κὲ ῥούαρρε̱.

6. Σὲ ψὲ ντε̱ μὸς μπουλιόνετε̱ Fρούαγια, ἐ δὲ λὲ τε̱ κέθετε̱· μὰ ντε̱ö̆τε̱ πούν' ἐ ö̆ε̱μπτούαρε̱ μπε̱ Fρούανε̱ τε̱ κέθουριτε̱, ἆ τε̱ ῥσύαρριτε̱, λὲ τε̱ μπουλιόνετε̱.

7. Σὲ ψὲ π̇ούρρι νούκ̇ε̱ δούχαετε̱ τε̱ μπουλιόγε̱ κόκ̇ε̱νε̱, σὲ ψὲ ε̱ö̆τε̱ κονίσμε̱, ἐ ντὲρρ' ἲ Περντίσε̱· μὰ Fρούαγια ε̱ö̆τε̱ ντὲρρ ἲ π̇ούρριτ.

8. Σὲ ψὲ νούκ' ε̱ö̆τε̱ π̇ούρρι γκὰ Fρούαγια, πὸ Fρούαγια ε̱ö̆τε̱ γκὰ π̇ούρρι.

9. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὲ π̇ε̱ρρε̱ π̇ούρρι πε̱ρ Fρούχνε̱, πὸ Fρούαγια πε̱ρ π̇ούρρε̱νε̱.

10. Αντάγ δούχαετε̱, πε̱ρ Ε̱γγε̱ϊγ, τε̱ κ̇έτε̱ Fρούαγια νιö̆ιὰν ντε̱ κρίε, κ̇ε̱ ε̱ö̆τε̱ ντε̱νε̱ οὔρδε̱ρ τε̱ π̇ούρριτ.

11. Ντόνε̱ σὲ ἆς π̇ούρρι πὰ Fρούα, ἆς Fρούαγια πὰ π̇ούρρε̱νε̱ γιάνε̱ μπε̱ ζότνε̱.

12, Σὲ ψὲ σὶ κούντρ' ε̱ö̆τε̱ Fρούαγια γκὰ π̇ούρρι, κ̇ε̱ö̆τοὺ ἐ δὲ π̇ούρρι μὲ ἄνε̱ τε̱ Fρούασε̱· ἐ τε̱ Fίθα πὰ γκὰ Περντία.

13. Π̇ε̱χουνι γιούβετ Fιουκάτας βέτε̱, ἲ κὰ χὲ Fρούασε̱ τε̱ φάλετε̱ Περντίσε̱ πὰ μπουλιούαρε̱;

14. Α νούκ̇ε̱ γιοὺ δε̱φτὸν γιούβετ ἐ δὲ φύσι βετίουτ, κ̇ε̱ ε̱ö̆τε̱ τοὺρπ πε̱ρ π̇ούρρε̱νε̱ τε̱ ῥίτγε̱ τζεπένε̱;

15. Μὰ Fρούαγια ντε̱ πάστε̱ λέö̆ε̱ρα ε̱ö̆τε̱ ντέρρι ἲ σάϊγ· σὲ ψὲ λέö̆ε̱ρατ' ἲ γιάνε̱ δε̱ν' ἀσάϊγ ντε̱ βε̱ντ τε̱ π̇ουλ̇ίτζε̱σε̱.

16. Μὰ ντε̱ δε̱φτὸν ντονιε̱ κ̇ε̱ δὸ κιάρτε̱νε̱, νάβετ σκ̇έμι τε̱ τίλε̱ ἀδέτ· ἆς Κίö̆ε̱τ' ἐ Περντίσε̱.

17. Ἐνῷ δὲ παραγγέλλω τοῦτο, δὲν ἐπαινῶ, ὅτι συνέρχεσθε οὐχὶ διὰ τὸ καλήτερον, ἀλλὰ διὰ τὸ χειρότερον.

18. Διότι πρῶτον μὲν, ὅταν συνέρχησθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀκούω ὅτι ὑπάρχουσι σχίσματα μεταξύ σας· καὶ μέρος τι πιστεύω.

19. Διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι καὶ αἱρέσεις μεταξύ σας, διὰ νὰ γείνωσι φανεροὶ μεταξύ σας οἱ δόκιμοι.

20. Ὅταν λοιπὸν συνέρχησθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τοῦτο δὲν εἶναι νὰ φάγητε Κυριακὸν δεῖπνον·

21. Διότι ἕκαστος λαμβάνει πρὸ τοῦ ἄλλου τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ δεῖπνον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τρώγειν, καὶ ἄλλος μὲν πεινᾷ, ἄλλος δὲ μεθύει.

22. Μὴ δὲν ἔχετε οἰκίας διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε; ἢ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί νὰ σᾶς εἴπω; νὰ σᾶς ἐπαινέσω εἰς τοῦτο; δὲν σᾶς ἐπαινῶ.

23. Διότι ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ παρέδωκα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ καθ' ἣν παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον,

24. Καὶ εὐχαριστήσας ἔκοψε καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου.

25. Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον ἀφοῦ ἐδείπνησε, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου· τοῦτο κάμνετε, ὁσάκις πίνητε, εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου.

26. Διότι ὁσάκις ἂν τρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ πίνητε τὸ ποτή-

17. Ε κε̱τε̱ οὐ πορσίτ γιούβετ ὲ νούκ' οὐ μποὺρ, σὲ ψὲ νούκε̱ μπε̱γίδενι μπε̱ με̱ τε̱ μίῤῥε̱νε̱ πὸ μπε̱ με̱ τε̱ λίϝκε̱νε̱.

18. Σὲ ψὲ προτοπάρε̱ κοὺρ μπε̱γίδενι γιούβετ ντε̱ κίσ̈ε̱, διϝιὸγ κε̱ γιάτε̱ πε̱ρτζκίερα ντε̱ γιούβετ· ἐ δὶ τζὰ ἰ πεσόϊγ.

19. Σὲ ψὲ δούχαετε̱ κε̱ τε̱ γένε̱ ἐ δὲ αἵρεσε μπε̱ γιούβετ, κε̱ τε̱ δούκενε̱ ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ ντε̱ μὲς τούαϊγ τε̱ ζϝέδουρε̱.

20. Κοὺρ μπε̱γίδενι δὰ γιούβετ μπε̱ νιε̱ βε̱ντ, νούκ' ε̱σ̈τε̱ νιε̱ τε̱ γκρε̱νε̱ δάρκ' ἐ Ζότιτ.

21. Σὲ ψὲ τζίλι δὸ ντζιτὸν μπε̱ τε̱ γκρε̱νε̱ δάρκε̱ν' ἐτὶγ, ἐ νιε̱ῒτ ἰ βγιὲν οὔ ἐ τγιάτε̱ρι ε̱σ̈τ' ἰ δέϊγτουρε̱.

22. Μὸς νούκε̱ κίνι γιούβετ ὄτε̱πίρα πε̱ρ τε̱ γϝρε̱νε̱ ἐ πε̱ρ τε̱ πίρε̱; ἀ ξεντεῤῥόνι κίσ̈ε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ἐ πε̱νι τε̱ τούρπε̱ρόνενε̱ ἀτὰ κε̱ σκάνε̱ φάῤῥε̱; τζτοὺ θὸμ γιούβετ; τοῦ λε̱βδόϊγ γιούβετ; μπε̱ κε̱τε̱ νούκ' οὐ λε̱βδόϊγ.

23. Σὲ ψὲ οὔνε̱ μόῤῥα γκὰ Ζότι, ἀτε̱ κε̱ οὐ δάτζε̱ γιούβετ, σὲ Ζότι Ἰησοῦῒ μπὰ τε̱ νάτε̱ κε̱ οὐ παραδὸς μπε̱ βδέκε̱γε̱, μόῤῥι πούχε̱.

24. Ε σὶ πε̱ῤῥι ἐφχαριστὶ ἐ θέου ἐ θα· μέῤῥι, χάϊ, κούϊγ ε̱σ̈τε̱ κούρμι ἴμ, κε̱ δὸ τε̱ ἴπετε̱ (ντε̱ βδέκε̱γε̱) πε̱ρ γιούβετ· κε̱τε̱ πε̱νι πε̱ρ τε̱ κουϊγτούαρε̱ τίμ·

25. Αὄτου ἐ δε̱ ποτῆρε̱ σὶ δε̱ρκούϊγτι ἐ παστάγε, τούκ' ἐ θε̱νε̱· κούϊγ ποτὴρ, ε̱σ̈τε̱ δγιάτα ἐ ῥὲ μπε̱ ϝιάκνε̱ τίμ· κε̱τε̱ πε̱νὶ σὰ χέρε̱ τε̱ πίγι, πε̱ρ τε̱ κουϊγτούαρε̱ τίμ.

26. Σὲ ψὲ σὰ χέρε̱ τε̱ χάϊ κε̱τε̱ πούκε̱, ἐ τε̱ πίγι κε̱τε̱ ποτὴρ, δε̱φτόνι

ριον τοῦτο, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλετε, μέχρι τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ.

27. Ὥστε ὅστις τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος θέλει εἶσθαι τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου.

28. Ἂς δοκιμάζῃ δὲ ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὕτως ἂς τρώγῃ ἐκ τοῦ ἄρτου, καὶ ἂς πίνῃ ἐκ τοῦ ποτηρίου.

29. Διότι ὁ τρώγων καὶ πίνων ἀναξίως, τρώγει καὶ πίνει κατάκρισιν εἰς ἑαυτὸν, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.

30. Διὰ τοῦτο *ὑπάρχουσι* μεταξύ σας πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄῤῥωστοι, καὶ ἀποθνήσκουσιν ἱκανοί.

31. Διότι ἐὰν διεκρίνομεν ἑαυτοὺς, δὲν ἠθέλομεν κρίνεσθαι.

32. Ἀλλ' ὅταν κρινώμεθα, παιδευόμεθα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ μὴ κατακριθῶμεν μετὰ τοῦ κόσμου.

33. Ὥστε, ἀδελφοί μου, ὅταν συνέρχησθε διὰ νὰ φάγητε, περιμένετε ἀλλήλους.

34. Ἐὰν δέ τις πεινᾷ, ἂς τρώγῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ *αὐτοῦ*, διὰ νὰ μὴ συνέρχησθε πρὸς κατάκρισιν. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὅταν ἔλθω, θέλω διατάξει.

ϐδέκ̱εγε̱ν' ε̇ Ζότιτ, γγέρα μπὰ τε̱ κόχε̱ κ̱ε̱ τε̱ ϐίγε̱ αΐ.

27. Πε̱ρ κ̱ε̱τε̱ πούνε̱ τζίλι δὸ κ̱ε̱ τε̱ χάγε̱ κ̱ε̱τε̱ πούκε̱, α̇ τε̱ πίγε̱ κ̱ε̱τε̱ ποτὴρ τε̱ Ζότιτ πὰ κένε̱ ἄξιο (ί κ̱ε̱ρούαρε̱) δὸ τε̱ γέτε̱ φαγε̱τούαρ ί κούρμιτ ε̇ δὲ ί ϝιάκουτ σε̱ Ζότιτ.

28. Ανταΐγ λε τε̱ με̱ντόνετε̱ νιερίου ϐέτε̱χεν' ετίγ, ε̇ κ̱ε̱ὂτού λε τε̱ χάγε̱ γκὰ αγιὸ πούκε̱, ε̇ λε τε̱ πίγε̱ γκὰ αΐ ποτὴρ.

29. Σε̱ ψε̱ αΐ κ̱ε̱ χὰ ε̇ πι ί πὰ κένε̱ ἄξιο, χὰ ε̇ πι καταδίκνε̱ ε̇ δε̱μν' ε̇ τὶγ, σε̱ ψε̱ νούκε̱ ζϝιουὰδ κούρμν' ε̇ Ζότιτ.

30. Πρὰ ανταΐγ γιάνε̱ ντε̱ρ γιοὺ ὂιούμε̱, τε̱ πὰ φουκίτζιμ ε̇ τε̱ ὂε̱μούρε̱, ε̇ ϐδέσε̱νε̱ δὶ τζά.

31. Σε̱ ψε̱ ντε̱ ϝιουκόγε̱μ νέβετ ϐέτε̱χενε̱ τένε̱, δὸ τε̱ μὸς γέὂε̱μ τε̱ ϝιουκούαρε̱.

32. Μὰ κοὺρ γέμι ϝιουκούαρε̱, μουντόνεμι γκὰ Ζότι, κ̱ε̱ τε̱ μὸς ϝιουκόνεμι πάὂκε̱ με̱ πότε̱.

33. Πρὰ ανταΐγ ϐε̱λάζε̱ριτ' ε̇ μι κοὺρ μπε̱γίδενι πε̱ρ τε̱ γϝρε̱νε̱, πρίτνι νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

34. Μὰ ντι ἄρδτε̱ οὐ ντονιέϊτ, λε τε̱ χάγε̱ μπε̱ ὂτε̱πι, κ̱ε̱ τε̱ μὸς μπε̱γίδενι πε̱ρ τε̱ δε̱με̱τούαρε̱· ε̇ πούνε̱ρατ' ε̇ τγιέρα κοὺρ τε̱ ϐὶγ οὔνε̱ δὸ τι ϐε̱ε̱ μπούδε̱.

ΚΕΦ. ιϐ'. 12.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοὶ, δὲν θέλω νὰ ἀγνοῆτε.

2. Ἐξεύρετε ὅτι ἦσθε ἐθνικοὶ, συρόμενοι ὅπως ἐσύρεσθε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα.

3. Διὰ τοῦτο σᾶς γνωστοποιῶ,

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιϐ. 12.

Ε πε̱ρ δουρε̱τὶ τε̱ Σπίρτιτ, ϐε̱λάζε̱ρ, δούα κ̱ε̱ τὰ δίγι γιούϐετ.

2. Γιοὺ νταὂτι ε̇ δίγι κ̱ε̱ κοὺρ γέὂετε̱ τε̱ πε̱ϝε̱ρε̱, ϐέγε̱τε̱ πὰς ίδολε̱ϐετ σε̱ ϐουϐόσουρα, σι κούντρ' οὐ χίκνε̱,

3. Ε ανταΐγ γιοὺ δε̱φτόΐγ γιούϐετ,

ὅτι οὐδεὶς λαλῶν διὰ Πνεύματος Θεοῦ, λέγει ἀνάθεμα τὸν Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ Κύριον Ἰησοῦν, εἰμὴ διὰ Πνεύματος Ἁγίου.

4. Εἶναι δὲ διαιρέσεις χαρισμάτων, τὸ Πνεῦμα ὅμως τὸ αὐτό.

5. Εἶναι καὶ διαιρέσεις διακονιῶν ὁ Κύριος ὅμως ὁ αὐτός.

6. Εἶναι καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων, ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι ὁ αὐτὸς, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

7. Δίδεται δὲ εἰς ἕκαστον ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

8. Διότι εἰς ἄλλον μὲν δίδεται διὰ τοῦ Πνεύματος· λόγος σοφίας, εἰς ἄλλον δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα·

9. Εἰς ἄλλον δὲ πίστις, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος εἰς ἄλλον δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος·

10. Εἰς ἄλλον δὲ ἐνέργειαι θαυμάτων, εἰς ἄλλον δὲ προφητεία, εἰς ἄλλον δὲ διακρίσεις πνευμάτων, εἰς ἄλλον δὲ εἴδη γλωσσῶν, εἰς ἄλλον δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν·

11. Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διανέμον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον καθὼς θέλει.

12. Διότι καθὼς τὸ σῶμα εἶναι ἓν καὶ ἔχει μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς, πολλὰ ὄντα, εἶναι ἓν σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13. Διότι ἡμεῖς πάντες διὰ τοῦ ἑνὸς Πνεύματος ἐβαπτίσθημεν εἰς ἓν σῶμα, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.

κ̈ε̱ ντον̈ιε̱ κ̈ε̱ φλέτ με̱ Σ̈πίρτι τε̱ Περντίσε̱, θότε̱, ἀνάθεμα Ιησούνε̱· ε̱ δὲ ντον̈ιε̱ σμούντ τε̱ θότε̱ Ζὸτ Ἰησούνε̱, πε̱ρ βέτζμε με̱ ἄνε̱ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ.

4. Τε̱ ντάρα δουρε̱τίβετ γιάνε̱, μὰ Σ̈πίρτ ν̈ιε̱ ἴ βέτε̱με̱ ἔσ̈τε̱.

5. Ε τε̱ ντάρα σ̈ε̱ρπ̈έσ̈ιαβετ γιάνε̱, πὸ ν̈ιε̱ Ζὸτ βέτε̱με̱ ἔσ̈τε̱.

6. Ε τε̱ ντάρα πούνε̱ραβετ γιάνε̱, μὰ αγιὸ Περντὶ ἔσ̈τε̱ βέτε̱με̱, κ̈ε̱ π̈ε̱ν μπε̱ ϝίθε̱ τε̱ ϝίθα πούνε̱ρατε̱.

7. Ε μπε̱ τζίλινε̱ δὸ πὰ ἔσ̈τε̱ δε̱νε̱ τε̱ τζφάκιουριτ' ε̱ σ̈πίρτιτ πε̱ρ μπρόδ.

8. Μπε̱ ν̈ιε̱ ἔσ̈τε̱ δε̱νε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Σ̈πίρτιτ φγιάλ' ε̱ σοφίσε̱, ε̱ μπε̱ ν̈ιε̱ τγιέτε̱ρ πὰ φγιάλ' ε̱ σε̱ δίγτουριτ' σὶ κούντρ' ἔσ̈τε̱ βέτε̱ Σ̈πίρτι.

9. Μπε̱ ν̈ιε̱ τγιέτε̱ρ πὰ π̈έσα με̱ ἀτε̱ Σ̈πίρτ' ε̱ μπε̱ ν̈ιε̱ τγιέτε̱ρ πὰ δουρε̱τίτ' ε̱ σ̈ε̱ρίμεβετ με̱ ἀτε̱ Σ̈πίρτι.

10. Μπε̱ τγιέτε̱ρ τε̱ π̈έρατ' ε̱ θαυματουργίβετ, ε̱ μπε̱ τγιέτε̱ρ Προφητία, ε̱ μπε̱ τγιέτε̱ρ τε̱ ζϝιέδουριτ' ε̱ σ̈πίρτεβετ, ε̱ μπε̱ τγιέτε̱ρ τζδὸ λοῒ ϝιούχ̈ε̱ρα, ε̱ μπε̱ τγιέτε̱ρ τε̱ μψούαριτ' ε̱ ϝιούχ̈ε̱βετ.

11. Ε τε̱ ϝίθα κ̈ε̱τὸ ἴ π̈ε̱ν ν̈ιέρι ε̱ ἀϊ Σ̈πίρτι ἴ βέτε̱μι, ε̱ ἴ ντὰν βέτζε̱ βέτζε̱ μπε̱ τζίλε̱ δὸ σὶ κούντρ' ἴ πε̱λκὲν ἀτίγ.

12. Σε̱ ψε̱ σὶ κούντρ' ἔσ̈τε̱ ν̈ιε̱ κούρμι, ε̱ κὰ σ̈ιούμε̱ ἄνε̱, ε̱ ϝίθε̱ ἄνετ' ε̱ ν̈ιέϊτ κούρμιτ ντόνε̱ σε̱ γιάνε̱ σ̈ιούμε̱, ἔσ̈τε̱ ν̈ιε̱ κούρμι βέτε̱με̱, ἀσ̈τοῦ ε̱ δὲ Κρίσ̈τι.

13. Σε̱ ψε̱ ϝίθε̱ νέβετ μπε̱ ν̈ιε̱ Σ̈πίρτ γέμι παϝε̱ζούαρε̱, κ̈ε̱ τε̱ γέμι ν̈ιε̱ κούρμ, κάκ̈ε̱ Τζιφούτε̱, κάκ̈ε̱ Ελλήνετε̱, κάκ̈ε̱ Ρόπτε̱, κάκ̈ε̱ Ελέφτεροτε̱· ε̱ τε̱ ϝίθε̱ μπε̱ ν̈ιε̱ Σ̈πίρτ οὐ ποτίσμ.

14. Διότι τὸ σῶμα δὲν εἶναι ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά.

15. Ἐὰν εἴπῃ ὁ ποῦς, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι χεὶρ, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος· διὰ τοῦτο τάχα δὲν εἶναι ἐκ τοῦ σώματος;

16. Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ ὠτίον, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὀφθαλμὸς, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι τάχα ἐκ τοῦ σώματος;

17. Ἐὰν ὅλον τὸ σῶμα ἦναι ὀφθαλμὸς, ποῦ ἡ ἀκοή; Ἐὰν ὅλον ἀκοή; ποῦ ἡ ὄσφρησις;

18. Ἀλλὰ τώρα ὁ Θεὸς ἔθεσε τὰ μέλη ἓν ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα, καθὼς ἠθέλησεν.

19. Ἐὰν ὅμως πάντα ἦσαν ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;

20. Ἀλλὰ τώρα *εἶναι* μὲν πολλὰ μέλη, ἓν ὅμως σῶμα.

21. Καὶ δὲν δύναται ὁ ὀφθαλμὸς νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν χεῖρα, Δὲν ἔχω χρείαν σοῦ· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ πρὸς τοὺς πόδας, Δὲν ἔχω χρείαν ὑμῶν.

22. Ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι εἶναι ἀσθενέστερα, ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα·

23. Καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα νομίζομεν ὅτι εἶναι τὰ ἀτιμότερα τοῦ σώματος, εἰς ταῦτα ἀποδίδομεν τιμὴν περισσοτέραν· καὶ τὰ ἄσχημα ἡμῶν ἔχουσι περισσοτέραν εὐσχημοσύνην.

24. Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν δὲν ἔχουσι χρείαν. Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, δόσας περισσοτέραν τιμὴν εἰς τὸ εὐτελέστερον,

25. Διὰ νὰ μὴ ἦναι σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ νὰ φροντίζωσι τὰ

14. Σὲ ψὲ κούρμι νούκ᾽ ἔστε νιὲ τζόπε, πὸ στιούμε.

15. Ντὲ θάστε κέμπα· οὔνε νούκε γιὰμ γκὰ κούρμι, σὲ ψὲ νούκε γιὰμ δόρρε μπάσε πὲρ κετὲ νούκ᾽ ἔστε πρέϊγ κούρμιτ;

16. Ε ντὲ θάστε βέσι, νούκε γιὰμ πρέϊγ κούρμιτ, σὲ ψὲ νούκε γιὰμ σί. μπάνε πὲρ κετὲ νούκ᾽ ἔστε πρέϊγ κούρμιτ;

17. Τὲ κὲ ϝίθε κούρμι νιὲ σὶ, κοὺ δὸ τίσ τὲ διϝιούαριτε; τὲ κὲ ϝίθε βέσ, κοὺ δὸ τὶσ χούντα;

18. Πὸ ντασ̈τὶ Περντία ἶ κὰ βένε ἄνετ᾽ ἐ κούρμιτ, τζίλε δὸ γκὰ ἀτὸ ντὲ κούρμ, σὶ κούντρε δέσι.

19. Μὰ τὲ κένε τὲ ϝίθα νιὲ ἄνε βέτεμε, κοὺ δὸ τὲ κὲ κούρμι;

20. Πὸ ντασ̈τί ἄνε γιάνε στιούμε, ἐ κούρμι νιέ.

21. Ε νούκε μούντ σίρι τὶ θότε δόρρεσε, οὔνε νούκε κὰμ χρὶ γκὰ τέγε. ἄ κρίετε πὰ κέμπεβετ, νούκε κὰμ χρὶ γκὰ γιού.

22. Μὰ γιάνε μὲ στιούμε τὲ κερκούαρα ἀτὸ ἄνε τὲ κούρμιτ, κὲ ϝιάγενε σὲ γιάνε μὲ τὲ σμούντουρα·

23. Ε ἀτὸ ἄνε τὲ κούρμιτ κὲ νὰ δούκενε σὲ γιάνε μὲ τὲ ξεντέρρτζουρα, ντὰ τὸ ἄπεμε μὲ τὲ βέσουρε μὲ στιούμε ντέρρ· ἐ μὲ τὲ σεμπτούαρατε τόνα, ἀτὸ κάνε μὲ στιούμε τὲ στολίσουρε.

24. Ε ἄνετε τόνα τὲ ντέρρτζιουρατε, νούκε κάνε χρὶ πὲρ στολί. πὸ Περντία ἐ κὰ πασκιούαρε κούρμινε, μὲ τὲ δένε μὲ τὲ στιούμε ντὲρ ἀσάϊγ ἄνετ κὲ ἶ λίψεϊγ.

25. Κὲ τὲ μὸς γέτε τὲ πεςτζκίερε ντὲ κούρμ, πὸ ἄνετε τὲ κένε κοϊγ-

μέλη τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων.

26. Καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, πάντα τὰ μέλη συμπάσχουσιν· εἴτε τιμᾶται ἓν μέλος, πάντα τὰ μέλη συγχαίρουσι.

27. Καὶ σεῖς εἶσθε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη κατὰ μέρος.

28. Καὶ ἄλλους μὲν ἔθεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα θαύματα, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, βοηθείας, κυβερνήσεις, εἴδη γλωσσῶν.

29. Μὴ πάντες *εἶναι* ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες *ἐνεργοῦσι* θαύματα;

30. Μὴ πάντες ἔχουσι χαρίσματα ἰαμάτων; μὴ πάντες λαλοῦσιν γλώσσας; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

31. Ζητεῖτε δὲ μετὰ ζήλου τὰ καλήτερα χαρίσματα· καὶ ἔτι πολὺ ὑπερέχουσαν ὁδὸν σᾶς δεικνύω.

ΚΕΦ. ιγʹ. 13.

ΕΑΝ λαλῶ τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἔγεινα χαλκὸς ἠχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.

2. Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ ἐξεύρω πάντα τὰ μυστήρια καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε νὰ μετατοπίζω ὄρη, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, εἶμαι οὐδέν.

3. Καὶ ἐὰν πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου διανείμω, καὶ ἐὰν παραδώσω τὸ σῶμά μου διὰ νὰ καυθῶ, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

δὲς ν̇ιέρα γιάτε̱ρε̱νε̱.

26. Ε ντὲ̱ πε̱σόφτε̱ Fε̱ ν̇ιὲ̱ ἄνε̱, τὲ̱ πε̱σόγε̱νε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ τὲ̱ Fίθα ἄνε̱τε̱· ἐ ντὲ̱ Fε̱ζόφτε̱ ν̇ιὲ̱ ἄνε̱, τὲ̱ Fε̱ζόνενε̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ Fίθε̱ ἄνε̱τε̱.

27· Γιούβετ ντασ̈τὶ γίνι κούρμι ἰ Κρίσ̈τιτ, ἐ ἀνε̱ βέτζε̱ ἐ βέτζε̱ μπε̱γέδουρε̱ μπὲ̱ ν̇ιέ̱.

28. Ε τζὰ ἰ κὰ βε̱νε̱ Περντία ντὲ̱ κίσ̈ε̱ ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ πάρρ̇ε̱ ἀποστόϊγτε̱, ντὲ̱ τὲ̱ δίτινε̱ Προφήτε̱, ντὲ̱ τὲ̱ τρέτινε̱ δασκάλε̱τε̱, παστάγε̱ φουκίτε̱, παστάγε̱ δουρε̱τίτ᾽ ἐ σ̈ε̱ρίμεβετ, ντίχμε̱ρατε̱, κυβε̱ρρ̇ίτε̱, τὲ̱ ξιγήσουρατ᾽ ἐ Fιούχ̇ε̱βετ.

29. Μὸς γιάνε̱ Fίθ᾽ ἀποστόϊγ; μὸς γιάνε̱ Fίθε̱ Προφήτε̱ρ; μὸς γιάνε̱ Fίθε̱ Δασκάλε̱; μὸς γιάνε̱ Fίθε̱ φουκίρα;

30. Μὸς κάνε̱ τὲ̱ Fίθε̱ δουρε̱τίρα τὲ̱ σ̈ε̱ρρ̇όγε̱νε̱; μὸς κουβε̱ντόγε̱νε̱ Fίθε̱ Fιούχ̇ε̱ρατε̱; μὸς ἰ ξηγίσγε̱νε̱ Fίθε̱;

31. Πὸ δε̱σ̈ε̱ρόνι δουρε̱τίτε̱ μὲ̱ τὲ̱ μίρρ̇ατε̱· ἐ δὲ δὸ τοῦ δε̱φτόϊγ γιούβετ ν̇ιὲ̱ οὔδε̱ μὲ̱ τὲ̱ λιάρτε̱.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ. 13.

Ντὲ̱ κουβε̱ντόφτζα οὔνε̱ Fιούχ̇ε̱ρατ᾽ ἐ ν̇ιέρε̱ζετ, ἐ δὲ τὲ̱ Ε̱γγε̱λετ, ἐ δασ̈ιουρὶ τὲ̱ μὸς κ̇έμ, οὐ π̇έ̱τζε̱ ζίλε̱ κ̇ὲ̱ κουμπὸν, ἀ δαούλλε̱ κ̇ὲ̱ Fε̱μόν.

2. Ε δὲ ντὲ̱ πάτζια προφητὶ, ἐ τὲ̱ σ̈ιὸχ Fίθε̱ τὲ̱ φσ̈έ̱χουρατε̱, ἐ Fίθε̱ τὲ̱ δίγτουριτε̱ ἐ ντὲ̱ πάτζια Fίθε̱ π̇έσε̱νε̱, σὰ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τούντ μάλετε̱, ἐ δασ̈ιουρὶ τὲ̱ μὸς κ̇έμ, νούκ̇ε̱ γιὰμ φάρρ̇ε̱ Fέ̱.

3. Ε δὲ ντὲ̱ ντάφτζια πὲ̱ρ τ᾽ ούσκίερε̱ τὲ̱ βάρφε̱ριτε̱ Fίθε̱ Fε̱νε̱ τίμ, ἐ δὲ ντὲ̱ δάφτζια κούρμινε̱ τίμ πὲ̱ρ τὲ̱ δγιέFουρε̱, ἐ δασ̈ιουρὶ τὲ̱ μὸς κ̇ὲμ, σμὲ̱ βε̱γὲν φάρρ̇ε̱ Fέ̱.

4. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, ἀγαθοποιεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν φθονεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν αὐθαδιάζει, δὲν ἐπαίρεται,

5. Δὲν ἀσχημονεῖ, δὲν ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, δὲν παροξύνεται, δὲν διαλογίζεται τὸ κακόν·

6. Δὲν χαίρει εἰς τὴν ἀδικίαν, συγχαίρει δὲ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

7. Πάντα ἀνέχεται, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· *τὰ ἄλλα* ὅμως, εἴτε προφητεῖαι *εἶναι*, θέλουσι καταργηθῆ· εἴτε γλῶσσαι, θέλουσι παύσει· εἴτε γνῶσις, θέλει καταργηθῆ.

9. Διότι κατὰ μέρος γινώσκομεν, καὶ κατὰ μέρος προφητεύομεν·

10. Ὅταν ὅμως ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ κατὰ μέρος θέλει καταργηθῆ.

11. Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐσυλλογιζόμην· ὅτε ὅμως ἔγεινα ἀνήρ, κατήργησα τὰ τοῦ νηπίου·

12 Διότι τώρα βλέπομεν διὰ κατόπτρου αἰνιγματωδῶς, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· τώρα γνωρίζω κατὰ μέρος, τότε δὲ θέλω γνωρίσει καθὼς καὶ ἐγνωρίσθην.

13. Τώρα δὲ μένει πίστις, ἐλπὶς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεγαλητέρα δὲ τούτων *εἶναι* ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ τὴν ἀγάπην· καὶ ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὰ πνευματικά;

4. Δασ̈ιουρία δουρρὸν, ε̱ κ̇ε̱ν τε̱ μίρρε̱· δασ̈ιουρία σκὰ ζηλὶ· δασ̈ιουρία νούκ' ε̱σ̈τ' ε̱ πὰ τούρπτζμε, νούκ̇ε̱ μπάχ̇ετε̱ μπε̱ τε̱ μάδ,

5. Νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ν πούνε̱ρα τε̱ σ̈ε̱μπτούαρα, νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκὸν τε̱ σάϊγτε̱νε̱, νούκ̇ε̱ ζε̱με̱ρόνετε̱, νούκ̇ε̱ μεντόνετε̱ τε̱ κ̇έκενε̱,

6. Νούκ̇ε̱ Fε̱ζόνετε̱ μπε̱ τε̱ σ̈τρέ̱μπε̱ρε̱νε̱, πὸ ε̱ κ̇ε̱ν Fε̱ζίμν' ε̱ σάϊγ μπε̱ Fε̱ζιμ τε̱ σε̱ ϐε̱ρτέτε̱σε̱.

7. Μπε̱ τε̱ Fίθα ούγδίσετε̱, τε̱ Fίθα ἱ π̇εσὸν, τε̱ Fίθα ἱ σ̈πε̱ρρὲν, τε̱ Fίθα ἱ πρέτ.

8. Δασ̈ιουρία ντονὶε̱ χ̇έρε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίε μπε̱ δὲ. μὰ Προφητίτε̱ δὸ τε̱ σκόγε̱νε̱, ε̱ Fιούχ̇ε̱ρατε̱ δὸ τε̱ πουσόγε̱νε̱, ε̱ τε̱ δίγτουριτε̱ δὸ τε̱ πρίσ̈ετε̱.

9· Σε̱ ψε̱ νέϐετ πὰκ Fε̱ δίγε̱, ε̱ πὰκ Fε̱ προφητέψγε̱με̱.

10. Μὰ κοὺρ τε̱ ϐίγε̱ ε̱ ταμάμτα, ἄτε̱ χ̇έρε̱ δὸ τε̱ μπέτετε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ κε̱ ε̱ πάκ̇ε̱.

11. Κοὺρ γέσ̈ε̱ φόσ̈νιε̱, σι φόσ̈νιε̱ φλιάσε̱, σι φόσ̈νιε̱ μεντόνεσ̈ε̱, σι φόσ̈νιε̱ συλοήσεσ̈ε̱· μὰ κοὺρ ού κ̇έ̱τζε̱ κ̇ούρρε, ἱ λιάτζε̱ ἀτὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ κένε̱ τε̱ φόσ̈νιε̱σε̱.

12. Σε̱ ψε̱ νταστὶ σ̈όχ̇ε̱με̱ ντε̱ πε̱ρ πασ̈κίρε̱ σι μπ' ε̱ντε̱ρρε̱, πὸ ἀχ̇ίερε φάκε μπε̱ φάκε· νταστὶ ν̇ιὸχ δι τζὰ, πὸ ἀχ̇ίερε̱ δὸ τε̱ ν̇ιὸχ μπὰ τε̱ λοΐ σι κούντρε̱ γιὰμ ν̇ιόχουρε̱.

13, Νταστὶ μπέτετε̱ π̇έσα, σ̈πε̱ρρέσ̈ια, δασ̈ιουρία κ̇ετὸ τε̱ τρία· πὸ με̱ μάδε̱ γκὰ κ̇ετὸ ε̱σ̈τε̱ δασ̈ιουρία.

Κρίε Εκατε̱ρμε̱δγιέτετε̱. ιδ. 14.

Κε̱ρκόνι τε̱ κ̇ίνι δασ̈ιουρίνε̱, ζηλέψνι τε̱ κ̇ίνι δουρε̱τίτ' ε̱ Σ̈πίρτιτ· ε̱ με̱ τε̱-

μᾶλλον δὲ τὸ νὰ προφητεύητε.

2. Διότι ὁ λαλῶν γλῶσσαν *ἀγνώριστον*, δὲν λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεόν· διότι οὐδεὶς ἀκούει *αὐτόν*, ἀλλὰ μὲ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ λαλεῖ μυστήρια.

3. Ὁ δὲ προφητεύων, λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους *εἰς* οἰκοδομὴν καὶ προτροπὴν καὶ παρηγορίαν.

4. Ὁ λαλῶν γλῶσσαν *ἀγνώριστον*, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, τὴν ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.

5. Θέλω δὲ πάντες νὰ λαλῆτε γλώσσας, μᾶλλον δὲ νὰ προφητεύητε· διότι ὁ προφητεύων *εἶναι* μεγαλήτερος παρὰ ὁ λαλῶν γλώσσας, ἐκτὸς ἐὰν διερμηνεύῃ, διὰ νὰ λάβῃ οἰκοδομὴν ἡ ἐκκλησία.

6. Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς λαλῶν γλώσσας, τί θέλω σᾶς ὠφελήσει, ἐὰν δὲν σᾶς λαλήσω ἢ μὲ ἀποκάλυψιν, ἢ μὲ γνῶσιν, ἢ μὲ προφητείαν, ἢ μὲ διδαχήν;

7. Καὶ τὰ ἄψυχα ὅσα δίδουσι φωνήν, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν δὲν δώσωσι διακεκριμένους τοὺς φθόγγους, πῶς θέλει γνωρισθῆ τὸ αὐλούμενον, ἢ τὸ κιθαριζόμενον;

8. Διότι, ἐὰν ἡ σάλπιγξ δώσῃ φωνὴν ἀσαφῆ, τίς θέλει ἑτοιμασθῆ εἰς πόλεμον;

9. Οὕτω καὶ σεῖς ἐὰν δὲν δώσητε διὰ τῆς γλώσσης φωνὴν εὐκατάληπτον, πῶς θέλει γνωρισθῆ τὸ λαλούμενον; διότι θέλετε λαλεῖ εἰς τὸν ἀέρα.

10. Τόσα εἴδη φωνῶν εἶναι τυχὸν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν *εἶναι* ἀσήμαντον.

πε̱ρ τε̱ προφητέψνι.

2. Σὲ ψὲ αἴ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν Fιούχε̱ρα τε̱ πὰ ν̇ιόχουρα, νούκ̇ε̱ κουβε̱ντὸν μὲ ν̇ιέρε̱ζ, πὸ μὲ Περντίνε̱· σὲ ψὲ ντόνε̱ σὲ νούκ' ε̱ κουπε̱τὸν ντον̇ιε̱, πὸ αἴ κουβε̱ντὸν μυστίρια μὲ Σ̈πίρτ.

3. Μὰ αἴ κ̇ε̱ προφητέψ, κουβε̱ντὸν ν̇ιέρε̱ζετ πε̱ρ τε̱ δ̇ε̱ρτούαρε̱, πε̱ρ νασιχάτ ε̱ πε̱ρ παρηγορί.

4. Αἴ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν Fιούχε̱ρα, δε̱ρτὸν βέτε̱χε̱ν' ε̱τίγ· μὰ αἴ κ̇ε̱ προφητέψ, δ̇ε̱ρτὸν κ̇ίσ̈ε̱νε̱.

5. Δόγε̱ κ̇ε̱ Fίθε̱ γιούβετ τε̱ κουβε̱ντόγε̱τε̱ Fιούχε̱ρα, πὸ με̱ τε̱ τέπε̱ρε̱νε̱ τε̱ προφητέψγε̱τε̱, σὲ ψὲ μὶ μάδ ε̱σ̈τ' ε̱σ̈τ' αἴ κ̇ε̱ προφήτεψ, σὲ αἴ κ̇ε̱ φλὲτ Fιούχε̱ρα, πε̱ρ βέτζε ντε̱ μὸς ί ξιγίστε̱, κε̱ τε̱ μάρρε̱ κ̇ίσ̈ια δ̇ε̱ρτί.

6. Νταῦτὶ πά, ὦ βε̱λάζε̱ρ, ντ' ἄρτζια ντε̱ρ γιοὺ τούκ' ε̱ κουβε̱ντούαρε̱ Fιούχε̱ρα, ντε̱ σὲ δ̇ὸ τοῦ βε̱γέϊγ γιούβετ, πε̱ρ βέτζε ντ' οὐ κουβε̱ντόφτζα γιούβετ γιὰ μὲ ἀποκαλὶψ, γιὰ μὲ τε̱ δίγτουρε̱, γιὰ μὲ προφητὶ, γιὰ μὲ διδαχί;

7. Ασ̈τοὺ ε̱ δὲ ἀτὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ φρίμε̱ ε̱ π̇έγε̱νε̱ ζε̱, κάκ̇ε̱ φλιοέρεα, κάκ̇ε̱ κιθάρα, ντε̱ μὸς δάσ̈τε̱ τε̱ σ̈κιούαρε̱ ντε̱ ζε̱ρα, κ̇ὶσ̈ δ̇ὸ τε̱ ν̇ίχ̇ετε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ κε̱ντόνετε̱ ντε̱ φλιοέρε̱, ἃ ντε̱ κιθάρε̱;

8. Σὲ ψὲ ντε̱ δάσ̈τε̱ δ̇ρουπ̇έτα ζε̱ τε̱ πὰ σ̈κιούαρε̱, κοὺσ̈ δ̇ὸ τε̱ ρ̇ίγε̱ μπε̱ ρ̇άδε̱ πε̱ρ λιούφτε̱;

9. Κε̱σ̈τοὺ ε̱ δὲ γιούβετ μὲ ἄνε̱ τε̱ Fιούχ̇ε̱σε̱ ντε̱ μὸς π̇ε̱φτζι ν̇ιε̱ κουβε̱ντ κ̇ε̱ τε̱ κουπ̇ε̱τόνετε̱, κ̇ὶσ̈ δ̇ὸ τε̱ ν̇ίχ̇ετε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ θούχαετε̱; σὲ ψὲ δ̇ὸ τε̱ κουβε̱ντόνι ντ' ε̱ρρε̱.

10. Γιανε̱ κάκ̇ε̱ λοὶ Fιούχε̱ρα σὶ οὺ ντόδε̱ ντε̱ π̇ότε̱, ε̱ ντον̇ιε̱ γκὰ ἀτὸ νούκ' ε̱σ̈τε̱ πὰ ζε̱.

11. Ἐὰν λοιπὸν δὲν γνωρίσω τὴν σημασίαν τῆς φωνῆς, θέλω εἶσθαι πρὸς τὸν λαλοῦντα βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν, βάρβαρος πρὸς ἐμέ.

12. Οὕτω καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἶσθε ζηλωταὶ πνευματικῶν, ζητεῖτε νὰ περισσεύητε *ἐν αὐτοῖς* πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας.

13. Διὰ τοῦτο ὁ λαλῶν γλῶσσαν *ἀγνώριστον*, ἂς προσεύχητε διὰ νὰ *γείνῃ ἱκανὸς νὰ* διερμηνεύῃ.

14. Διότι ἐὰν προσεύχωμαι μὲ γλῶσσαν *ἀγνώριστον*, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ἀλλ᾿ ὁ νοῦς μου εἶναι ἀκαρποφόρητος.

15. Τί πρέπει λοιπόν; Θέλω προσευχηθῆ μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ προσευχηθῆ καὶ μὲ τὸν νοῦν· θέλω ψάλλει μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ ψάλλει καὶ μὲ τὸν νοῦν.

16. Διότι ἐὰν δοξολογήσῃς μὲ τὸ πνεῦμα, ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τάξιν ἰδιώτου, πῶς θέλει εἰπεῖ τὸ Ἀμὴν εἰς τὴν εὐχαριστίαν σου, μὴ ἐξεύρων τί λέγεις;

17. Διότι σὺ μὲν καλῶς εὐχαριστεῖς, ὁ ἄλλος ὅμως δὲν οἰκοδομεῖται.

18 Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι λαλῶ πλειοτέρας γλώσσας παρὰ πάντας ὑμᾶς·

19. Πλὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πέντε λόγους προτιμῶ νὰ λαλήσω διὰ τοῦ νοός μου, διὰ νὰ κατηχήσω καὶ ἄλλους, παρὰ μυρίους λόγους μὲ γλῶσσαν *ἀγνώριστον*.

20. Ἀδελφοί, μὴ γίνεσθε παιδία κατὰ τὰς φρένας· ἀλλὰ γίνεσθε νήπια μὲν εἰς τὴν κακίαν, τέλειοι ὅμως εἰς τὰς φρένας.

21 Ἐν τῷ νόμῳ εἶναι γεγραμμέ-

11. Μὰ ντε̱ μὸς δίγτιτζα οὔνε̱ φουκίν᾿ ἐ ζέ̱ριτ δὸ τε̱ γέμ Βάρβαρο ντὲ ἀΐ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν· ἐ δὲ κ̇ε̱ μὲ μούχ Βάρβαρο.

12. Κε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ γιούβετ, κοὺρ δόϊ δουρε̱τίτ᾿ ἐ Σ̈πίρτιτ, κ̇ε̱ρκόνι κ̇ε̱ τοῦ τεπε̱ρόγε̱νε̱ πε̱̇ρ δε̱ρτὶ τε̱ κίσ̈ε̱σε̱.

13. Πρὰ ἀντάϊγ ἀΐ κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν ν̇ιε̱ Fιοὺχε̱ κ̇ε̱ διFιόνετε̱, λὲ τὶ λιούτετε̱ Περντίσε̱ τὶ ἄπε̱ δουρε̱τὶ κ̇ε̱ τὰ ξιγίσγε̱.

14. Σὲ ψὲ ντοὺ φάλτζια οὔνε̱ ντε̱ νιε̱ Fιούχε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ διFιόνετε̱, Σ̈πίρτι ἴμ φάλετε̱, πὸ με̱ντια ἴμε μπέτετε̱ πὰ πέμμε̱.

15. Τζτε̱ π̇ε̱ϊγ ἀδά; δὸ τε̱ φάλεμ μὲ σ̈πὶρτ, δὸ τε̱ φάλεμ ἐ δὲ μὲ με̱ντ· δὸ τε̱ ψάλλ μὲ Σ̈πίρτ, δὸ τε̱ ψάλλ ἐ δὲ μὲ με̱ντ.

16. Σὲ ψὲ κοὺρ τ᾿ ἄπτζ ἐφχαριστὶ μὲ Σ̈τίρτ, ἀΐ κ̇ε̱ ρ̇ὶ ντε̱ βε̱ντ τε̱ λαϊκόϊτ, κὶσ̈ δὸ τε̱ πε̱ρFέFετε̱ ἀμὴν μπε̱ ἐφχαριστὶ τέ̱ντε̱; κοὺρ σὲ δὶ σὲτζ θουὰ τίγ;

17. Τὶγ μίρ̇ρ̇ε̱ ἐφχαριστὶς πὸ γέτε̱ρι νούκ̇ε̱ δε̱ρτόνετε̱.

18. Π̇έ̱ϊγ ἐφχαριστὶ Περντίσε̱ σ̈ιούμε̱, κ̇ε̱ οὔνε̱ κουβε̱ντόϊγ Fιούχ̇ε̱τε̱ με̱ τέπε̱ρ σὲ Fίθε̱ γιού.

19. Πὸ οὔνε̱ δούα τε̱ φλιὰς ντε̱ κίσ̈ε̱ πέσε̱ φγιάλε̱ κ̇ε̱ τὰ διFιόϊγ οὔνε̱ σὲ διδὰξ τε̱ τγιέρε̱τε̱, σὲ τε̱ θὸμ μίγε̱ρα φγιάλε̱ρα ντε̱ Fιούχ̇ε̱ τε̱ π̇ὰ ν̇ιόχουρε̱.

20, Βε̱λάζε̱ρ, μὸς οὐ π̇έ̱νι φόσ̈ν̇ιε̱ ντε̱ρ με̱ντ, π̇ὸ π̇έ̱νι φόσ̈ν̇ιε̱ ντε̱ τε̱ κ̇έκε· ἐ ντε̱ με̱ντ π̇έ̱νι τε̱ σόσουρε̱.

21. Ντε̱ νὸμ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρουάρε̱, μὲ

νον, « Ὅτι δι' ἑτερογλώσσων, καὶ διὰ ξένων χειλέων θέλω λαλήσει πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ οὐδὲ οὕτω θέλουσι μὲ εἰσακούσει,» λέγει Κύριος.

22. Ὥστε αἱ γλῶσσαι εἶναι διὰ σημεῖον, οὐχὶ πρὸς τοὺς πιστεύοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀπίστους· ἡ προφητεία ὅμως *εἶναι* οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πιστεύοντας.

23. Ἐὰν λοιπὸν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ λαλῶσι πάντες γλώσσας *ἀγνωρίστους*, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, δὲν θέλουσιν εἰπεῖ ὅτι εἶσθε μαινόμενοι;

24. Ἀλλ' ἐὰν πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων·

25. Καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ γίνονται φανερά· καὶ οὕτω πεσὼν κατὰ πρόσωπον, θέλει προσκυνήσει τὸν Θεὸν, κηρύττων ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τῳόντι ἐν μέσῳ ὑμῶν.

26. Τί πρέπει λοιπὸν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει,, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα ἂς γίνωνται πρὸς οἰκοδομήν.

27. Ἐάν τις λαλῇ γλῶσσαν *ἀγνώριστον, ἂς κάμωσι τοῦτο* ἀνὰ δύο, ἢ τὸ περισσότερον ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἐκ διαδοχῆς· καὶ εἷς ἂς διερμηνεύῃ·

28. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἦναι διερμηνευτὴς, ἂς σιωπᾷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἂς λαλῇ δὲ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν Θεόν.

τε τγιέρα Fιούχερα, ε μὲ τε τγιέρα ποῦζερα δὸ τε φλιάς ντε κετε λαὸ, ε δε ἂς κεστοὺ δὸ τε με FέFενε μούα, θότε Ζότι.

22. Fιούχετε ἀδὰ γιάνε πὲρ νισιὰν, γιὸ ντὰ τὰ κε πεσόγενε, πὸ ντε τε παπέσε· μὰ προφητία γιὸ πὲρ ἀτὰ κε νούκε πεσόγενε, πὸ πὲρ ἀτὰ κε πεσόγενε.

23. Ντοὺ μπεγέδτε δὰ Fίθε κίσια ντε νιε βεντ, ε ντε φλιάσενε Fίθε Fιούχερα τε πὰ νιόχουρα, ε τε χίγενε ε δε ἰδιότε λαϊκὸ, ἂ τε πὰ πέσε, νούκε δὸ τε θόνε σε γίνι τε μάρρε;

24. Μὰ ντε προφητέψγενε Fίθε, ε τε χίγε ντονιε ἰ πὰ πέσε, ἂ ἰδιὸτ νίχετε γκὰ τε Fίθε, ε ξετάξετε γκὰ τε Fίθε.

25. Ε κεστοὺ τζφάκενε τε φσέχουρατ' ε ζέμερεσε τίγ· ε κεστοὺ σι τε πγιέρε περμπὶς ντε φάκε τε τίγ, δὸ τι φάλετε Περντίσε, τούκ' ε ρεφιέρε σε Περντία μὲ τε βερτέτα ἔστε μὲ γιούβετ.

26. Τζέστ' ἀδὰ, βελάζερ; τζδὸ χέρε κε τε περπεγίδι, τζίλι δὸ γκὰ γιοὺσ κὰ κοὺσ Ψαλμόνε, κοὺσ Διδαχίνε. κοὺσ Fιούχενε, κοὺσ Αποκαλύψνε, κοὺσ τε Ξιγήσουριτε, τζδὸ πούνε λὲ τε πένετε πὲρ δερτεῖλε·

27. Ε ντεfφλὲτ ντονιε γκὰ ἀτὰ κε κουβεντόγενε Fιούχερα, λὲ τε κουβεντόγενε δι ε δι, ἂ με τε σιούμενε τρὶ νιέρι πὰς γιάτεριτ, ε νιε λὲ τε ξηγήσγε.

28. Μὰ ντε μος κιόφτε κοὺσ τε ξηγήσγε λὲ τε πουσιόγενε ντε κίσε· μὰ με βέτεχε τε τοῦρε ε με Περντίνε λὲ τε κουβεντόγενε.

29. Προφῆται δὲ ἂς λαλῶσι δύο ἢ τρεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι ἂς διακρίνωσιν.

30. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ ἀποκάλυψις εἰς ἄλλον καθήμενον, ὁ πρῶτος ἂς σιωπᾷ.

31. Διότι δύνασθε ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον νὰ προφητεύητε πάντες, διὰ νὰ μανθάνωσι πάντες, καὶ πάντες νὰ παρηγορῶνται.

32. Καὶ τὰ πνεύματα τῶν προφητῶν ὑποτάσσονται εἰς τοὺς προφήτας·

33. Διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἀκαταστασίας, ἀλλ' εἰρήνης, καθὼς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

34. Αἱ γυναῖκές σας ἂς σιωπῶσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· διότι δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς αὐτὰς νὰ λαλῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποτάσσωνται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.

35. Ἀλλ' ἐὰν θέλωσι νὰ μάθωσί τι, ἂς ἐρωτῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ τοὺς ἄνδρας αὐτῶν· διότι αἰσχρὸν εἶναι εἰς γυναῖκας νὰ λαλῶσιν ἐν ἐκκλησίᾳ.

36. Μήπως ἀπὸ σᾶς ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ; ἢ εἰς ἐσᾶς μόνους κατήντησεν;

37. Ἐάν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι προφήτης, ἢ πνευματικός, ἂς μάθῃ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα γράφω πρὸς ἐσᾶς, ὅτι εἶναι ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου·

38. Ἀλλ' ἐάν τις ἀγνοῇ, ἂς ἀγνοῇ.

39. Ὥστε, ἀδελφοί, ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσας μὴ ἐμποδίζετε.

40. Πάντα ἂς γίνωνται εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν.

29. Ε Πρ̣οφήτε̱ριτε̱ λὲ τε̱ φλιάσε̱νε̱ δι α̂ τρὲ, ε τε̱ τγιέρε̱τε̱ λὲ τε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ Fιούτ̇ε̱.

30. Ε ντε̱ γιοὺ τζφάτ̇κτε̱ ντοὺ̇ιε̱ϊτ τγιέτε̱ριτ κ̇ε̱ ρ̣ὶ, λὲ τε̱ πουσ̈ιόγε̱ ἰ πάρ̣ρ̣ι.

31. Σε̱ ψὲ μούντνι ν̇ιε̱ ε γκὰ ν̇ιε̱ τε̱ προφητέψνι Fίθε̱, κ̇ε̱ τε̱ μψόγε̱νι Fίθε̱. ε τε̱ παρηγορίσενε̱ Fίθε̱·

32. Ε Σ̈πίρ̣τετ' ε προφήτε̱βετ π̇ίντενε̱ μπε̱ προφήτε̱.

33. Σε̱ ψὲ Περντία νούκ' ε̱στε̱ Περντὶ ε ἀκαταστασίσε̱, πὸ ε πάκιτ, σι κούντρε̱ διδάξ ντε̱ Fίθε̱ Κίσ̈ε̱ρα τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ.

34. Fράτε̱ τούχϊγ ντε̱ Κίσ̈ε̱ρα λὲ τε̱ πουσ̈ιόγε̱νε̱· σε ψὲ νούκ' οι ε̱πετε̱ ούρδε̱ρ ἀτοῦρε τε̱ φλιάσε̱νε̱, πὸ τε̱ π̇ίντε̱νε̱, σι κούντρε̱ θότε̱ ε δὲ νόμ̣ι.

35. Μὰ ντε̱ δάτζινε̱ τε̱ μψόγε̱νε̱ Fε̱κάφσ̈ε̱, λὲ τε̱ πγιέσε̱νε̱ μπε̱ σ̈τε̱π̇ π̇ούρ̣ρ̣ατ' ε τοῦρε· σε ψὲ ε̱σ̈τε̱ τοῦρπ μπε̱ Fρὰ τε̱ κουβε̱ντόγε̱νε̱ ντε̱ Κίσ̈ε̱.

36. Βάλε̱ γκὰ γιοὺσ̈ δόλι φγιάλ' ε Περντίσε̱, ἆ μπε̱ γιούβετ βέτε̱μ ε̱ρδι;

37. Ντε̱ μπάχετε̱ ν̇ιερὶ πε̱ρ προφήτ, ἆ πε̱ρ ν̇ιερὶ ἰ Σ̈πίρ̣τιτ, λὲ τε̱ δίγε̱ μίρ̣ρ̣ε̱, σε ἀτὸκ̇ε̱ οὺ σ̈κρουάϊγ γιούβετ, γιάνε̱ πορσὶ τε̱ Περντίσε̱.

38. Ε κουσ̈ ε̱σ̈τ' ἰ πὰ διFιούαρ, λὲ τε̱ μὸς διFιόγε̱.

39. Πρὰ ἀντάϊγ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, δοιάϊγνι τε̱ προφητέψνι, ε τε̱ φλιάσε̱ε̱ Fιούχε̱ρα μὸς μποδίσνι.

40. Fίθε̱ λὲ τε̱ π̇έ̱νενε̱ σι κούντε̱ δούχαετε̱, ε μὲ τάξ.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΣΑΣ φανερόνω δὲ, ἀδελφοὶ, τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον ἐκήρυξα πρὸς ἐσᾶς, τὸ ὁποῖον καὶ παρελάβετε, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἵστασθε·

2. Διὰ τοῦ ὁποίου καὶ σώζεσθε, τίνι τρόπῳ σᾶς ἐκήρυξα αὐτὸ, ἂν φυλάττητε αὐτό· ἐκτὸς ἐὰν ἐπιστεύσατε ματαίως.

3. Διότι παρέδωκα εἰς ἐσᾶς ἐν πρώτοις ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ παρέλαβον, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς·

4. Καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν, κατὰ τὰς γραφάς.

5. Καὶ ὅτι ἐφάνη εἰς τὸν Κηφᾶν, ἔπειτα εἰς τοὺς δώδεκα·

6. Μετὰ ταῦτα ἐφάνη εἰς πεντακοσίους καὶ ἐπέκεινα ἀδελφοὺς διὰ μιᾶς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλειότεροι μένουσιν ἕως τώρα, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν.

7. Ἔπειτα ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους·

8. Τελευταῖον δὲ πάντων, ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς εἰς ἔκτρωμα.

9. Διότι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων· ὅστις δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι ἀπόστολος, διότι κατεδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.

10. Ἀλλὰ χάριτι Θεοῦ εἶμαι ὅ,τι εἶμαι· καὶ ἡ εἰς ἐμὲ χάρις αὐτοῦ δὲν ἔγεινε ματαία, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· πλὴν οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ μετ' ἐμοῦ.

Κρίε Επε̱σε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιε. 15.

Οὺ ντασ̈τὶ, ὦ ϐε̱λάζε̱ρ, οὐ ρ̇ε̱φέϊγ γιούϐετ Οὐγγίλ̇ε̱, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ πάτζε̱ μπὲ̱ γιούϐετ ϐαγγελίσουρε̱, ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ὲ δὲ ὲπάτε̱ μάρ̇ρ̇ε̱, ὲ δὲ κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ντρόνι μπὲ̱ τὲ̱ πὰ τούντουρε̱.

2. Μὲ ἄνε̱ τὰ τὶγ ὲ δὲ σόσενι, ντὲ̱ μπάϊ μὲ ἀτὲ̱ σιρ̇ρ̇ὶ φγιάλετ κ̇ὲ̱ οὐ ἀδιδάξα οὔνε̱ γιούϐετ· πὲ̱ρ ϐέτζε ντὲ̱ μὸς π̇εσούχτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπ̇ράζε̱τε̱.

3. Σὲ ψὲ οὐ κὰμ διδάξουρε̱ γιούϐετ πρωτοπάρε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ πάτζε̱ μψούαρ̇ρ̇ε̱ ὲ δὲ οὔνε̱, κ̇ὲ̱ Κρίσ̈τι ϐδίκι πὲ̱ρ φάγε̱ τόνα σὶ κούντρε̱ θόνε̱ κάρτε̱ρατε̱.

4. Ε δὲ κ̇ὲ̱ οὐ ϐοὺ ντὲ̱ ϐάρ̇ρ̇, ὲ δὲ κ̇ὲ̱ οὐ γγιάλλ τὲ̱ τρέτε̱νε̱ δίτε̱, σὶ κούντρε̱ θόσ̈νε̱ κάρτε̱ρατε̱.

5. Ε δὲ κ̇ὲ̱ οὐ δοὺκ μπὲ̱ κηφάνε̱, ὲ παστάγε μπὲ̱ τὲ̱ διμπε̱δγίετε̱.

6. Ε παστάγε̱ οὐ δοὺκ μπὲ̱ πέσε̱κ̇ὶντ ϐε̱λάζε̱ρ νιὲ̱ χέρε̱, ὲ γκὰ ἀτὰ μὲ̱ τὲ̱ σ̈ιούμετὲ̱ ρ̇όγε̱νε̱ γγέρα μπὲ̱ σότ, ὲ δὶ τζὰ πὰ κὰνε̱ ϐδέκουρε̱.

7. Ε παστάγε γιοὺ δοὺκ Ιάκοϐοιτ· παστάγε μπὲ̱ Fίθ' ἀποστόϊγ.

8. Ε πὰς σὲ̱ Fίθε̱ϐετ. πόσι μπὲ̱ νιὲ̱ τὲ̱ σ̈τίρε̱, οὐ δούκ ὲ δὲ μπὲ̱ μούα.

9. Σὲ ψὲ οὔνε̱ γιὰμ μὶ ϐόFε̱λι γκὰ ἀποστόϊγτε̱· κ̇ὲ̱ σγιὰμ ἰ Ζότι τὲ̱ κιούχαεμ Αποστὸλ' σὲ ψὲ κὰμ πάσουρε̱ ντγιέκουρε̱ κ̇ίσ̈ε̱ν' ὲ Περντίσε̱.

10. Πὸ μὲ δουρε̱τὶ τὲ̱ Περντίσε̱ γιὰμ ἄϊ κ̇ὲ̱ γιὰμ· ὲ δουρε̱τὶ ἐσάϊγ κ̇ὲ̱ ε̱σ̈τε̱ τὲκ οὐ, νούκ' οὐ κ̇ὲ̱ ὲ μπράζε̱τε̱, πὸ μὲ̱ σ̈ιούμε̱ γκὰ Fίθ' ἀτὰ οὐ μουντούατζε̱· ὲ γιὸ οὔνε̱, πὸ δουρε̱τὶ ὲ Περντίσε̱ κ̇ὲ̱ ε̱σ̈τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μούα.

11. Εἴτε λοιπὸν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύττομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

12. Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς κηρύττηται ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, πῶς τινὲς μεταξύ σας λέγουσιν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν δὲν εἶναι;

13. Καὶ ἐὰν ἀνάστασις νεκρῶν δὲν ἦναι, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη·

14. Καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, μάταιον ἄρα *εἶναι* τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ματαία δὲ καὶ ἡ πίστις σας·

15. Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, διότι ἐμαρτυρήσαμεν περὶ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἀνέστησε τὸν Χριστόν· τὸν ὁποῖον δὲν ἀνέστησεν, ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί.

16. Διότι ἐὰν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροὶ, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη.

17. Ἀλλ' ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, ματαία ἡ πίστις σας· ἔτι εἶσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

18. Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπωλέσθησαν.

19. Ἐὰν ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ μόνον ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Χριστὸν, εἴμεθα ἐλεεινότεροι πάντων τῶν ἀνθρώπων.

20. Ἀλλὰ τώρα ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ἔγεινεν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.

21. Διότι ἐπειδὴ ὁ θάνατος *ἦλθε* δι' ἀνθρώπου, *οὕτω* καὶ δι' ἀνθρώπου ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.

22. Ἐπειδὴ καθὼς πάντες ἀποθνήσκουσιν ἐν τῷ Ἀδὰμ, οὕτω καὶ άντες θέλουσι ζ ωοποιηθῆ ἐν τῷ 2πριστῷ·

23. Ἕκαστος ὅμως κατὰ τὴν ἰδί-

11. Ε δὲ οὔν' ἀδὰ, ε̱ δὲ ἀτὰ, ϗε̱ὄτοὺ διδάξγε̱με̱, ε ϗε̱ὄτοὺ ϗίνι πεσούαρε̱.

12. Ε ντε̱ὄτε̱ ϗε̱ διδάξετε̱ Κρίστι ϗε̱ ού γγιὰλ γκὰ τε̱ ϐδέκουριτε̱, ϗιὄ θόνε̱ δι τζὰ πρέϊγ γιούϊ, ϗε̱ σε̱ὄτε̱ τε̱ γγιάλλτουρε̱ γκὰ ϐδέϗε̱για;

13. Ε ντε̱ μὸς ε̱ὄτε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, ἇς Κρίὄτι ε̱ὄτε̱ γγιάλτουρε̱.

14. Ε ντε̱ μὸς ε̱ὄτε̱ Κρίὄτι πὰ γγιάλτουρε̱, ἐ μπράζε̱τ' ε̱ὄτ' ἀδὰ διδαχία ὄνε̱, ἐ ἐπὰ ϐε̱γίερε̱ ε̱ὄτε̱ πέσα γιούαϊγ.

15. Ε δὲ τζφάκεμι μαρτύρε̱ τε̱ ῥε̱μ τε̱ Περντίσε̱· σὲ ψὲ ϗέμι δε̱νε̱ μαρτυρὶ πε̱ρ Περντίνε̱ ϗε̱ γγιάλι Κρίὄτινε̱· ϗε̱ σὲ κὰ γγιάλτουρε̱, ντε̱ μὸς γγιάλλε̱νε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱.

16. Σὲ ψὲ ντε̱ μὸς γγιάλλε̱νε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱, ἇς Κρίὄτι οὐγγιάλ.

17. Ε ντε̱ μὸς ού γγιάλ Κρίὄτι, ε̱ὄτ' ἐ πὰ βε̱γιέρε̱ πέσα γιούαϊγ. ἐ δὲ πὸ ντε̱ φάγε̱ τούαϊγ γίνι.

18. Αντάϊγ ἐ δὲ ἀτὰ ϗε̱ φλε̱νε̱ μπε̱ Κρίὄτινε̱ γιάνε̱ τε̱ χούμπουρε̱.

19. Ντε̱ ὄπε̱ῤῥε̱ϊγμε̱ μπε̱ Κρίὄτινε̱ πε̱ρ ϗε̱τε̱ γέτε̱ ϐέτε̱με̱, γέμι με̱ τε̱ Fε̱μούοῤῥε̱ γκὰ Fίθε̱ νιέρε̱ζιτε̱.

20. Μὰ νταὄτὶ Κρίὄτι ε̱ὄτε̱ γγιάλλτουρε̱ γκὰ τε̱ ϐδέκουριτε̱· ἐ ού πε̱ λιούλε ἐ πάῤῥε̱ ἐ σε̱ ϐδέκουρετ.

21. Σὲ ψὲ σὶ κούντρ' ε̱ρδι γκὰ ἄνα ἐ νιε̱ϊτ νιερίουτ ϐδέϗε̱για, ϗε̱ὄτοὺ ἐ δὲ τε̱ γγιάλλτουριτ' ἐ σε̱ ϐδέκουρε̱τ με̱ ἄνε̱ τε̱ νιε̱ϊτ νιερίουτ.

22. Ε σὶ κούντρε̱ μπε̱ Αδάμνε̱ ϐδέσε̱νε̱ Fίθε̱, ϗε̱ὄτοὺ πὰ μπε̱ Κρίὄτινε̱ δὸ τε̱ ϐίγε̱νε̱ μπε̱ γέτε̱ Fίθε̱ τε̱ ῥόγε̱νε̱.

23. Fίθε̱ κοὺϊ μπε̱ ϐε̱ντ τε̱ τίγ·

αν *αὐτοῦ* τάξιν· ὁ Χριστὸς *εἶναι* ἡ ἀπαρχὴ, ἔπειτα ὅσοι *εἶναι* τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

24. Ὕστερον *θέλει εἶσθαι* τὸ τέλος, ὅταν παραδώσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.

25. Διότι πρέπει νὰ βασιλεύῃ, ἕωσοῦ θέσῃ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26. Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος.

27. Διότι « πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.» ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα εἶναι ὑποτεταγμένα, φανερὸν ὅτι ἐξαιρεῖται ὁ ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα.

28. Ὅταν δὲ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς θέλει ὑποταχθῇ εἰς τὸν ὑποτάξαντα εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, διὰ νὰ ἦναι ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

29. Ἐπειδὴ τί θέλουσι κάμει οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ἐὰν τωόντι οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνωνται, διὰ τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;

30. Διὰ τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

31. Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, μὰ τὴν εἰς ἐσᾶς καύχησίν *μου*, τὴν ὁποίαν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

32. Ἐὰν κατὰ ἄνθρωπον ἐπολέμησα μὲ θηρία ἐν Ἐφέσῳ, τί τὸ ὄφελος εἰς ἐμὲ, ἂν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνωνται; « ἂς φάγωμεν καὶ ἂς πίωμεν· διότι αὔριον ἀποθνήσκομεν.»

Κρίσ̈τι ἱ πάρρ̇ι ἱ σε̱ γγιάλτουρετ, δὸ τε̱ γγιάλε̱νε̱ παστάϊγ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ Κρίσ̈τισ,, κάνε̱ π̇εσούαρε̱ μπε̱ τάρδουρε̱ τε̱ τίγ.

24. Παστάγε τε̱ σόσουριτ' ἐ γέτε̱σε̱, κοὺρ τε̱ ἄπε̱ μπρετε̱ρίνε̱ ντε̱ Περντία ἐ π̇απ̇άϊ· κοὺρ τε̱ πρίσγε̱ τζδὸ ζοτε̱ρί, ἐ τζδὸ ἐξουσὶ, ἐ τζδὸ φουκί.

25. Σὲ ψὲ δούχαετε̱ κ̇ε̱ τε̱ μπρετε̱ρόγε ἀἲ, γγέρα σὰ τε̱ βέρρε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τίγ Fίθ' ἀρμίκτ' ἐ τίγ.

26. Αρμὶκ με̱ ἱ παστάϊγμε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ πρίσ̈ετε̱ ε̱σ̈τε̱ βδέκ̇ε̱για.

27. Σὲ ψὲ τε̱ Fίθα γιὰ κὰ βε̱νε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τίγ· μὰ κοὺρ θότε̱ σε̱ τε̱ Fίθα ἱ γιάνε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τίγ, πὰ γέτε̱ρε̱ σ̈κιούχαετε̱ ἀἲ κ̇ε̱ γιὰ κὰ βε̱νε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τίγ τε̱ Fίθα.

28. Ε ἄτε̱ χ̇έρε̱ πὰ κοὺρ τὶ βίχ̇ενε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ τίγ τε̱ Fίθα, ἀχ̇ίερε ἐ δὲ ἰ π̇ίρρι βέτε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ νε̱ν' ἀτε̱ κ̇ε̱ ἱ κὰ βε̱νε̱ ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τὰ τὶγ τε̱ Fίθα, κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ Περντία ἐ Fίθτε̱ μπε̱ τε̱ Fίθα πούνε̱ρα.

29. Ντρίσ̈ε̱ τζδὸ τε̱ πέγε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ παFε̱ζόνενε̱ πε̱ρ τε̱ βδέκουριτε̱, ντε̱ μὸς γγιάλλε̱νε̱ τε̱ βδέκουριτε̱ φάρρεσέγε̱; ψὲ ἐ δὲ παFε̱ζόνενε̱ πε̱ρ τε̱ βδέκουρε̱;

30. Ψὲ ἐ δὲ νέβετ ριζικόϊγμε̱ τζδὸ κόχ̇ε̱;

31. Ε βδὲς γκὰ δίτε̱ (π̇έϊγ π̇ὲ) πε̱ρ ντέρρ τούαϊγ κ̇ε̱ ε̱σ̈τ' ἴμεα μπε̱ Χριστόνε̱ Ιησούνε̱ Ζότνε̱ τε̱νε̱.

32. Ντε̱ λε̱φτόβα με̱ π̇ίσ̈ε̱ ντ' ἔφε̱σο (τε̱ φλιὰς σὶ νιερὶ) τζμε̱ βε̱γέουμούα, ντε̱ μὸς γγιάλλε̱νε̱ τε̱ βδέκουριτε̱; λὲ τε̱ χάμε̱, ἐ λὲ τε̱ πίμε̱, σε̱ νέσε̱ρ βδέσ̈ε̱με̱.

33. Μὴ πλανᾶσθε· « φθείρουσι τὰ καλὰ ἤθη αἱ κακαὶ συναναστροφαί. »

34. Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· διότι τινὲς ἔχουσιν ἀγνωσίαν Θεοῦ· πρὸς ἐντροπήν σας λέγω τοῦτο.

35. Ἀλλὰ θέλει τις εἰπεῖ, Πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί; καὶ μὲ ποῖον σῶμα ἔρχονται;

36. Ἄφρον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὺ σπείρεις, δὲν ζωογονεῖται, ἐὰν δὲν ἀποθάνῃ.

37. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σπείρεις, δὲν σπείρεις τὸ σῶμα τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ γείνῃ, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, σίτου τυχὸν, ἢ τινος τῶν λοιπῶν.

38. Ὁ δὲ Θεὸς δίδει εἰς αὐτὸ σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ εἰς ἕκαστον τῶν σπερμάτων τὸ ἰδιαίτερον *αὐτοῦ* σῶμα.

39. Πᾶσα σὰρξ δὲν *εἶναι* ἡ αὐτὴ σάρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ τῶν κτηνῶν, ἄλλη δὲ τῶν ἰχθύων, καὶ ἄλλη τῶν πτηνῶν.

40. *Εἶναι* καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια πλὴν ἄλλη μὲν ἡ δόξα τῶν ἐπουρανίων, ἄλλη δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων.

41. Ἄλλη δόξα *εἶναι* τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα τῆς σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα τῶν ἀστέρων· διότι ἀστὴρ διαφέρει ἀστέρος κατὰ τὴν δόξαν.

42. Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἀνίσταται ἐν ἀφθαρσίᾳ.

43. Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἀνίστα-

33. Μο̃ς λίρι τε̱ γιοὺ Ϝε̱νιέγενε̱ σὲ ψὲ κουβε̱ντετ' ε̱ λίϜκα, πρίσγενε̱ με̱ντ' ε̱ μίρρα.

34. Ζγιούχι (τε̱ ρόνι) μὲ τε̱ δρέϊγτε̱, ε̱ μο̃ς φε̱γένι· σὲ ψὲ δὶ τζὰ νούκε̱ νιόχε̱νε̱ Περντίνε̱· πε̱ρ τούρπ γουάϊγ οὺ ἀ θόμ.

35. Πὸ δὸ τε̱ θότε̱ ντονιε̱· κίσ̃ γγιάλ̃ενε̱ τε̱ ϐδέκουριτε̱; ε̱ μέτζ φάρρε̱ λοὶ κούρμ ϐίγε̱νε̱;

36. Νιερὶ ἰ πὰ με̱ντ, ἀγιὸ κε̱ μπγιὲλ τὶ, νούκε̱ μέρρ γέτε̱, ντε̱ μο̃ς ϐδέκτε̱.

37, Ε κοὺρ μπγιὲλ νούκε̱ μπγιὲλ κούρμνε̱ κε̱ δὸ τε̱ ϐένετε̱, πὸ δὸ με̱ θε̱νε̱, νιε̱ κόκε Ϝρούριτ τε̱ τζϐέσ̃ουρε̱, ἀ τγιέτε̱ρ φάρρε̱.

38. Μὰ Περντία ἔπ μπὰ τε̱ κούρμ σὶ κούντρ' ἰ πελκὲν ἀσάϊγ ἐν τε̱ τζδὸ φάρρε̱ κούρμν' ἐσάϊγ.

39. Γιὸ τζδὸ κούρμ' ἔσ̃τε̱ νιε̱ κούρμ ἰ τίλλε̱· πὸ τγιάτε̱ρ ἔσ̃τε̱ κούρμ' ἰ νιέρε̱ζετ, ε̱ τγιάτε̱ρ κούρμι' ἰ κάφσ̃ε̱ϐετ, ε̱ τγιάτε̱ρ, ἰ πίσ̃κετ, ε̱ τγιάτε̱ρ ἰ ζόϜετ.

40. Ε γιάνε̱ κούρμερα πρέϊγ Κίελλετ, ε̱ κούρμερα πρέϊγ δέουτ· μὰ τγιάτε̱ρ ἔσ̃τε̱ π̃ουκουρία ε̱ ἀτοῦρε κε̱ γιάνε̱ πρέϊγ Κίελλετ, ε̱ τγιάτε̱ρ ε̱ ἀτοῦρε κε̱ γιάνε̱ πρέϊγ δέουτ.

41. Τγιάτε̱ρ ἔσ̃τε̱ π̃ουκουρία ε̱ Δίελιτ, ε̱ τγιάτε̱ρ π̃ουκουρία ε̱ χε̱νε̱ζε̱σε̱, ε̱ τγιάτε̱ρ π̃ουκουρία ε̱ οὔλετ· σὲ ψὲ οὒλ γκὰ οὔλι κὰ τε̱ ντε̱ρούαρε̱ ντε̱ π̃ουκουρί.

42. Κε̱σ̃τοὺ ἔσ̃τε̱ ε̱ δὲ τε̱ γγιάλ̃τουριτ' ε̱ σε̱ ϐδέκουρε̱τ· μπίλλετε̱ μπε̱ τε̱ πρίσ̃ε̱τε̱, ε̱ γγιάλλετε̱ πὰ πρίσ̃ε̱τε̱.

43, Μπίλλετε̱ ε̱ πὰ ντέρρ' ε̱ γκρί

ται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,
ἀνίσταται ἐν δυνάμει·
44. Σπείρεται σῶμα ζωϊκὸν, ἀ-
νέσταται σῶμα πνευματικόν. Εἶναι
σῶμα ζωϊκὸν, καὶ εἶναι σῶμα πνευ-
ματικόν.
45. Οὕτως εἶναι καὶ γεγραμμέ-
νον, Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ
«ἔγεινεν εἰς ψυχὴν ζῶσαν» ὁ ἔσχατος
Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.
46. Πλὴν οὐχὶ πρῶτον τὸ πνευ-
ματικὸν, ἀλλὰ τὸ ζωϊκὸν, ἔπειτα τὸ
πνευματικόν.
47. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος *εἶναι*
ἐκ τῆς γῆς, χοϊκοί· ὁ δεύτερος ἄν-
θρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ.
48. Ὁποῖος ὁ χοϊκὸς, τοιοῦτοι
καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ ὁποῖος ὁ ἐπουρά-
νιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι.
49. Καὶ Καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν
εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, θέλομεν φορέσει
καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

50. Τοῦτο δὲ λέγω, ἀδελφοὶ, ὅτι
σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ δὲν
δύνανται νὰ κληρονομήσωσιν, οὐδὲ
ἡ φθορὰ κληρονομεῖ τὴν ἀφθαρσίαν.

51. Ἰδοὺ μυστήριον λέγω πρὸς
ἐσᾶς: Πάντες μὲν δὲν θέλομεν κοι-
μηθῇ, πάντες ὅμως θέλομεν με-
ταμορφωθῇ,
52. Ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἐν ῥιπῇ ὀφ-
θαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· διό-
τι θέλει σαλπίσει καὶ οἱ νεκροὶ θέ-
λουσιν ἀναστηθῆ ἄφθαρτοι, καὶ ἡ-
μεῖς θέλομεν μεταμορφωθῆ.

53. Διότι πρέπει τὸ φθαρτὸν τοῦ-
το νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ
θνητὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀθανασίαν.

χ̇ετε̱ ἐ ντέρρτζουρε̱· μπίλλετε̱ ἐ σ̈ε̱-
μούρε̱, ἐ γκρίχ̇ετε̱ ἐ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱.
44. Μπίλλετε̱ ν̇ιε̱ κούρμι πρέϊγ
κάφσ̈ε̱, ἐ γκρίχ̇ετε̱ κούρμ' πρέϊγ
σ̈πίρτιτ. ε̱σ̈τε̱ κούρμ πρέϊγ κάφσ̈ε̱, ἐ
ε̱σ̈τε̱ κοὺρ πρέϊγ σ̈πίρτιτ.
45. Κε̱σ̈τοὺ ε̱σ̈τ' ἐ δὲ σκρούαρε̱·
ν̇ιερίου ἰ πάρρἐ Αδάμι κ̇ἐ π̇ε̱ρρε̱
σ̈πίρτ ϝιάλλε̱. Αδάμι ἰ παστάϊγμε̱
ἰ σ̈πίρτ κ̇ε̱ ἐπ γέτε̱ν' ἐ ϝιάλλε̱.
46. Πὸ γιὸ πε̱ρπάρα γετ' ἐ σ̈πίρ-
τιτ, πὸ γέτ' ἐ κάφσ̈ε̱σε̱, ἐ παστάϊγ
ἐ σ̈πίρτιτ.
47. Νιερίου ἰ πάρρε̱ πρέϊγ δέουτ,
ἰ π̇άλτε̱, ν̇ιερίου ἰ δ̇ίτε̱, Ζότι γκα
Κίελλτε̱.
48. Σι κούντρ' ε̱σ̈τ' ἰ π̇άλτι, κ̇ε̱-
σ̈τοὺ γιάνε̱ ἐ δὲ τε̱ π̇άλτε̱τε̱· ἐ σι
ἰ Κίλτι, τε̱ τίλλε̱ ἐ δὲ τε̱ Κίελλτιτε̱.
49. Ε σι κούντοσ̈ κ̇έμι πάσουρε̱
βέσ̈ιουρε̱ κονίσμε̱ν' ἐ σἐ π̇άλτιτ, δ̇ὸ
τε̱ βέσγε̱με̱ ἐ δὲ κονίσμε̱ν' ἐ σε̱ Κί-
ελλτιτ.
50. Ε ἐ θόμ κ̇ε̱τε̱, βε̱λάζε̱ρ, σἐ
ψἐ μίσ̈τε̱ ἐ δὲ ϝιάκου νουκ̇ε̱ μούντγε̱-
νε̱ τε̱ μάρρε̱νε̱ πγιέσε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ
Περντίσε̱, ἂς ἐ πρίσ̈ιουρα δ̇ὸ τε̱ μάρ-
ρε̱ πγιέσε̱ τἐ πὰ πρίσ̈ιουρε̱νε̱.
51. Γιὰ, κ̇ε̱ ού θὸμ γιούβετ ν̇ιε̱ τε̱
φσ̈έχουρε̱· βε̱ρτέτ γιὸ ϝίθε̱ δ̇ούαμε̱
τε̱ βδέσε̱με̱, πὸ ϝίθε̱ δ̇ούαμε̱ τε̱ ντε̱-
ρόνεμι.
52. Ατε̱ τζάστ, μπε̱ ν̇ιε̱ τε̱ μπίλ-
τουρε̱ τε̱ σίουτ, ντε̱ δ̇ρουπ̇έτε̱ τε̱
παστάϊγμε. (σἐψἐ δ̇ὸ τε̱ θε̱ρρέσε̱ δ̇ρου-
π̇έτα), ἐ τε̱ βδέκουριτε̱ δ̇ὸ τε̱ γκρίχ̇ε̱νε̱
τε̱ πὰ πρίσ̈ιουρε̱, ἐ νέβετ δ̇ὸ τε̱ ντε̱-
ρόνεμι.
53. Σἐ ψἐ δ̇ούχαετε̱ κ̇ε̱ κούϊγ
κούρμι κ̇ε̱ π̇ρίσ̈ε̱τε̱ τε̱ βέσγε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱
νούκ̇ε̱ πρίσ̈ε̱τε̱· ἐ κούϊγ κούρμ κ̇ε̱ βδες
τε̱ βέσγε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ βδές.

54. Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτον ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀθανασίαν, τότε θέλει γείνει ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, « Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν νίκῃ.»

55. « Ποῦ, θάνατε, τὸ κέντρον σου; ποῦ, ᾅδη, ἡ νίκη σου;»

56. Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία· καὶ ἡ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος.

57. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Θεὸν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, γίνεσθε στερεοὶ, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες πάντοτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, γινώσκοντες ὅτι ὁ κόπος σας δὲν εἶναι μάταιος ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ις΄. 16.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς συνεισφορᾶς τῆς ὑπὲρ τῶν ἁγίων, καθὼς διέταξα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας, οὕτω κάμετε καὶ σεῖς.

2. Κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἑβδομάδος ἕκαστος ὑμῶν ἂς ἐναποθέτῃ παρ᾽ ἑαυτῷ, θησαυρίζων ὅ,τι ἂν εὐπορῇ· ὥστε ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ συνάγωνται τότε συνεισφοραί.

3. Καὶ ὅταν ἔλθω, ὁποίους ἐγκρίνητε δι᾽ ἐπιστολῶν, τούτους θέλω πέμψει διὰ νὰ φέρωσιν τὴν δωρεάν σας εἰς Ἱερουσαλήμ.

4. Καὶ ἐὰν ἦναι ἄξιον νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ, θέλουσιν ἔλθει μετ᾽ ἐμοῦ.

5. Θέλω δὲ ἔλθει πρὸς ἐσᾶς, ἀφοῦ διέλθω τὴν Μακεδονίαν (διότι τὴν

54. Ε κούρ τε̱ βέσγε̱ πὰ κούϊγ κούρμ. κε̱ κάλπετε̱, ἀτε̱ κε̱ νούκε̱ κάλπε̱τε̱, ε κούϊγ κε̱ βδὲς, τε̱ βέσγε̱ ἀτε̱ κε̱ νούκε̱ βδὲς, ἄτε̱ χέρε̱ δὸ τε̱ πέ̱νετε̱ φγιάλια κε̱ ε̱̃ότε̱ ὄκρούαρε̱· οὸ πι βδέκε̱για γκὰ βιτόρεα.

55. Κοὺ ε̱̃ότ᾽ ὤ βδέκε̱γε̱ θούμπι ἴτ; κοὺ ε̱̃ότ᾽ ὤ πίσε̱ βιτόρεα ὄτε;

56. Ε θούμπι ἰ βδέκε̱γε̱σε̱ πὰ ε̱̃ότε̱ φάγι· ε φουκὶ ε φάγιτ, ε̱̃ότε̱ νόμι.

57. Πὸ λε̱βδὶμ μπε̱ Περντίνε̱ κε̱ νὰ δὰ νέβετ βιτόρενε̱, με̱ ἄνε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστοῖτ.

58. Πρὰ ἀντάϊγ, βε̱λάζεριτ᾽ ἐμὶ τε̱ δάσιουριτε̱, γίνι τε̱ πὰ τούντουρε̱ ε τε̱ στερεόσουρε̱, τούκ᾽ ε τεπε̱ρούαρε̱ Fίθε̱ νιε̱ ντε̱ πούνε̱ τε̱ Ζότιτ, σε̱ ψε̱ ε δίγι κε̱ μουτίμι γιούαϊγ νούκ᾽ ε̱̃ότ ἰ μπράζε̱τε̱ μπε̱ Ζότνε̱.

Κρίε FFιαε̱̃ότε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ις. 16.

Ε σὰ πε̱ρ τε̱ μπε̱γέδουρε̱ τε̱ ἐλεημοσύνιτ κε̱ τε̱ πέ̱νετε̱ πε̱ρ Σε̱ϊνγτόρε̱ σι κούντρε̱ δάτζε̱ οὔρδε̱ρ ντε̱ κίσε̱ρα τε̱ Γαλατίσε̱, κε̱σ̃τού πέ̱νι ε δε̱ γιούβετ.

2. Τζδὸ δίτε̱ τε̱ πάρρε̱ τε̱ γιάβε̱σε̱ τζίλι δὸ γκὰ γιοῦ λε̱ τε̱ βέρρε̱ μπε̱ ἀνε̱, ε λε̱ τε̱ μπε̱γέδε̱ ἀτε̱ κε̱ κὰ μουρβετ· κε̱ τε̱ μὸς πέ̱νετε̱ τε̱ μπε̱γέδουριτε̱ κούρ τε̱ βιγ οῦνε̱.

3. Ε σι τε̱ βιγ οῦνε̱ ἀτὶ, δὸ τε̱ δε̱ρFοῖγ με̱ κάρτε̱ρα ἀτὰ κε̱ δὸ τε̱ ζFίδνι γιούβετ κε̱ τε̱ ὄπιενε̱ δουρε̱τίνε̱ τούαϊγ ντ᾽ Ἱερουσαλίμ.

4. Ε ντε̱ κιόφτε̱ πούνα ε κολάϊγτε̱, κε̱ τε̱ βέτε̱ ε δε̱ οὔνε̱, δὸ τε̱ βίγενε̱ με̱ μουα πάσ̃κε̱.

5. Οὔνε̱ νταε̱̃τι δὸ τε̱ βιγ ντε̱ρ γιούβε̱τ, κούρ τε̱ βιγ ρότουλε̱ Μακε-

Μακεδονίαν διέρχομαι·)

6. Καὶ ἴσως θέλω παραμείνει πλησίον σας, ἢ καὶ παραχειμάσει, διὰ νὰ μὲ προπέμψητε σεῖς ὅπου ἂν ὑπάγω.

7. Διότι δὲν θέλω νὰ σᾶς ἴδω τώρα ἐν παρόδῳ· ἀλλ᾽ ἐλπίζω νὰ μείνω πλησίον σας καιρόν τινα, ἐὰν ὁ Κύριος συγχωρήσῃ τοῦτο.

8. Θέλω δὲ μείνει ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς·

9. Διότι ἠνοίχθη εἰς ἐμὲ θύρα μεγάλη καὶ ἐνεργετική, καὶ εἶναι πολλοὶ ἐναντίοι.

10. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος, προσέχετε νὰ ἦναι ἄφοβος μεταξύ σας· διότι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἐργάζεται καθὼς καὶ ἐγώ·

11. Μηδεὶς λοιπὸν ἂς μὴ ἐξουθενήσῃ αὐτόν· προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· διότι προσμένω αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12. Περὶ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀπολλῶ παρεκάλεσα αὐτὸν πολλὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ δὲν ἤθελε παντάπασι νὰ ἔλθῃ τώρα· θέλει ὅμως ἐλθεῖ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13. Ἀγρυπνεῖτε, στέκεσθε ἐν τῇ πίστει· ἀνδρίζεσθε, ἐνδυναμοῦσθε.

14. Πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν ἂς γίνωνται ἐν ἀγάπῃ.

15. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, (ἐξεύρετε τὴν οἰκίαν τοῦ Στεφανᾶ, ὅτι εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἁγίων·)

16. Νὰ ὑποτάσσησθε καὶ σεῖς εἰς τοὺς τοιούτους, καὶ εἰς πάντα τὸν συνεργοῦντα καὶ κοπιῶντα.

17. Χαίρω δὲ διὰ τὴν ἔλευσιν

δονίσε̱·(σὲ ψὲ νταστὶ σ̈κόϊγ ντε̱ πε̱ρ Μακεδονί.

6. Ε μπάνε̱ γιοῦσ̈ μπάσε δὸ τε̱ μπέτεμ κόχε̱· ἁ μπάσε δὸ τε̱ διμε̱ρόϊγ, κε̱ τὲ με̱ πε̱ρτζίλι γιούβετ γκὰ δὸ κε̱ τε̱ βέτε.

7. Σὲ ψὲ νούκε̱ δούα κε̱ τοῦ σ̈ὸ γιούβετ νταστὶ μπε̱ τε̱ σ̈κούαρε̱· πὸ σ̈πε̱ρέϊγ κε̱ τε̱ κε̱ντρόϊγ διτζὰ κόχε̱· ντε̱ρ γιούβετ, ντε̱ μὰ ντε̱γέφτε̱ Ζότι.

8. Ε δὸ τε̱ μπέτεμ ντ᾽ Εφεσο γγέρα ντε̱ Πεντηκοστί.

9. Σὲ ψὲ μοῦ χὰπ νιε̱ δέρρε̱ ε̱μάδε ε ε̱ Fέρρε̱, ε̱ σ̈ιούμε̱ ἀρμίκ.

10. Ε ντ᾽ ἄρτε̱ Τιμόθεοϊ, βε̱σ̈τρόνι τε̱ ρίγε̱ ντε̱ρ γιούβετ πὰ φρίκε̱· σὲ ψὲ πουνὸν πούνε̱ν᾽ ε̱ Ζότιτ σι ε̱ δὲ οὔνε̱ βέτε.

11. Ντονιε̱ ἀδὰ λὲ τε̱ μος ε̱σ̈καρβε̱ζόγε̱ ἀτέ· πὸ πε̱ρτζίλιε ἀτε̱ με̱ τε̱ μίρρε̱, κε̱ τε̱ βίγε̱ τεκ οὔνε̱· σὲ ψὲ ε̱ πρὲς ἀτε̱ πάσ̈κε̱ με̱ βε̱λάζε̱ρ.

12. Σὰ πε̱ρ βε̱λάνε̱ Απολὸ, οὔνε̱ γιοὺ λιούτζε̱ σ̈ιούμε̱ κε̱ τε̱ βὶν ντε̱ρ γιούβετ πάσ̈κε̱ με̱ βε̱λάζε̱ρ· ε̱ πὰ γέτε̱ρε̱ νούκε̱ δέσ̈ι τε̱ βὶν νταστὶ· μὰ δὸ τε̱ βίγε̱ κουρ τε̱ κέτε̱ γFέ.

13. Ρίγι ζFούαρε̱, κε̱ντρόνι ντε̱ πέσε̱, πένουσι σι πούρρα, ε̱ φορτζόνι.

14. Fίθε̱ πούνε̱τε̱ τουαϊγ λὲ τε̱ πένενε̱ με̱ δασ̈ιουρί.

15. Ε οὐ λιούτεμ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, γιούβετ ε̱ δίγι σ̈τε̱πίν᾽ ε̱ Στεφανάϊτ, κε̱ ε̱σ̈τε̱ μέμμ᾽ ε̱ πάρρε̱ ε̱ Αχαΐσε̱, ε̱ μπε̱ πούνε̱ τε̱ σ̈ε̱ρβιτόρε̱βετ κάνε̱ βένε̱ βέτεχε̱ν᾽ ἐτοῦρε.

16. Κε̱ τε̱ πίντενι ε̱ δὲ γιούβετ μπε̱ τε̱ τίλε̱τε̱, ε̱ μπε̱ τζίλινε̱ δὸ κε̱ πουνὸν με̱ νέβετ πάσ̈κε̱ ε̱ μουντόνε̱τε̱.

17. Fε̱ζόνεμ μπε̱ τ᾽ ἄρδουρε̱ τε̱

τοῦ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, διότι τὴν ἔλλειψίν σας οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.

18. Ἐπειδὴ ἀνέπαυσαν τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα καὶ τὸ ἰδικόν σας· τιμᾶτε λοιπὸν τοὺς τοιούτους.

19. Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Σᾶς ἀσπάζονται πολλὰ ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, μετὰ τῆς κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίας.

20. Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

21. Ὁ ἀσπασμός ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου.

22. Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἂς ἦναι ἀνάθεμα Μαρὰν ἀθά.

23. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ᾽ ὑμῶν.

24. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

Ἡ πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων, (καὶ ἐστάλη διὰ τοῦ Στεφανᾶ, καὶ Φουρτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, καὶ Τιμοθέου.

Στεφανάϊτ, ε δὲ Φουρτουνάτοσε̱, ε δὲ τ᾽ Αχαϊκόϊτ, σε ψε κε̱τὰ ε βοῦνε̱ ντε̱ βε̱ντ ἀτε̱ κε̱ λίψεϊγ γκὰ γιούβετ.

18. Σε ψε πρέϊγτινε̱ ὅπίρτινε̱ τὶμ ε δὲ τούαϊγνε̱· ἰ νίχνι ἀδὰ τε̱ τίλε̱τε̱.

19 Οὐ φάλενε̱ με ὅε̱ντὲτ γιούβετ Κίσε̱τ᾽ ε Ασίσε̱· Οὐ φάλενε̱ γιούβετ μπε̱ Ζότνε̱ ὅιούμε̱ Ακύλα ε δὲ Πρίσκιλα, πάσκε̱ με κίσε̱ν᾽ ετοῦρε κε̱ κάνε̱ μπε̱ ὅτε̱πί.

20. Οὐ φάλενε̱ γιούβετ με ὅε̱ντὲτ Fίθε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱· πούθνι νιέρι γιάτε̱ρινε̱ με τε̱ πούθουρε̱ Σε̱ίνγτε̱ρίστε̱.

21. Τε̱ φάλε̱τε̱ ε̱ὅτε̱ ὅκρούαρε̱ με̱ δόρρε̱ τίμε̱ τε̱ Παύλοσε̱.

22. Ντε̱ὅτε̱ ντονίε̱ κε̱ νούκε̱ δο Ζότνε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱, λε τε̱ γέτε̱ ἀνάθεμα, Μαρὰν Αθά.

23. Δουρε̱τία ε Ζότιτ Ἰησοῦ Χριστόϊτ κιόφτε̱ με γιούβετ.

24. Λαὅιουρία ἴμε̱ πάσκε̱ με Fίθε̱ γιούβετ μπε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱· Αὅτοῦ κιόφτε̱.

Κάρτ᾽ Επάρρε̱ ντε̱ Κορινθιότ. οὐ ὅκρούα γκὰ Φιλίππε̱τε̱ με μες τε̱ Στεφανάϊτ, ε Φουρτουνάτοσε̱, ε Αχαϊκόϊτ, ε Τιμόθεοϊτ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ὄντων ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ.

2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρηγορίας·

4. Ὁ παρηγορῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, διὰ νὰ δυνώμεθα ἡμεῖς νὰ παρηγορῶμεν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρηγορίας μὲ τὴν ὁποίαν παρηγορούμεθα *ἡμεῖς* αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ·

5. Διότι καθὼς περισσεύουσι τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρηγορία ἡμῶν.

6. Καὶ εἴτε θλιβόμεθα, *θλιβόμεθα* ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης διὰ τῆς ὑπομονῆς τῶν αὐτῶν παθημάτων, τὰ ὁποῖα καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρηγορούμεθα, *παρηγορούμεθα* ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρί-

ΚΑΡΤΕ̱
Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΪΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱
ΜΠΕ̱ ΚΟΡΙΝΘΙΟΤ
ΕΔΙΤΕ̱

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Πάβλουα Απόστολι ἰ Ιησοὺ Χριστὄιτ μὲ τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ ἐ δὲ βε̱λάϊ Τιμόθεσϊ μπὲ̱ Κίσ̈ε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ ϰὲ̱ ἔ̱σ̈τε̱ ντὲ̱ Κόρινθο, ἐ μπὲ̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱ ϰὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ Fίθ' Αχάϊ.

2. Δουρε̱τὶ μπὲ̱ γιούβετ ἐ πάϊκ γκὰ Περντία π̇απ̇άϊ ἵνε̱, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησού Χριστόϊ.

3. Ε π̇εκούαρε̱ κιόφτε̱ Περντία ἐ π̇απ̇άϊ ἰ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστὄϊτ, π̇απ̇άϊ ἰ ντε̱γέσε̱σε̱ ἐ ἰ Fίθε̱ παρηγορίβετ.

4. Κε̱ νὰ παρηγορὶς νέβετ μπτζδὸ σ̈τρε̱γγὶμ τόνε̱, ϰὲ̱ τὲ̱ μούντγε̱με̱ πὰ ἐ δὲ νέβετ τὲ̱ παρηγορίσγε̱με̱ ατὰ ϰὲ̱ Fέ̱ντενε̱ ντὲ̱ τζδὸ φάρρε̱ σ̈τρε̱γγὶμ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ παρηγορίσε̱ ϰὲ̱ γέμι παρηγορίσουρε̱ ἐ δὲ νέβετ γκὰ Περντία.

5. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε̱ τεπε̱ρδγε̱νε̱ τὲ̱ πε̱σούαρατ' ἐ Κρίσ̈τιτ μπὲ̱ νέβετ, ϰε̱σ̈τοὺ τεπε̱ρὸν ἐ δὲ παρηγορία ὄνε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ.

6. Ε ντὲ̱ χ̇ε̱λμόνεμι πὰ, χ̇ελμόνεμι πὲ̱ρ παρηγορὶ, ἐ πὲ̱ρ σ̈πε̱τὶμ τούαϊγ ϰὲ̱ π̇έ̱νετε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ δουρίμιτ τὲ̱ τίλιαβετ τὲ̱ π̇ε̱σούχρα ϰὲ̱ πε̱σ̈ϊγμε̱ ἐ δὲ νέβετ· ἐ ντὲ̱ παρηγορίσεμι, παρηγορίσεμι πὲ̱ρ παρηγορὶ ἐ πὲ̱ρσ̈πε̱τὶμ τούαϊγ· ἐ σ̈πε̱ρρέσ̈ια γιόνε̱

ας· καὶ ἡ ἐλπὶς τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἶναι βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν.

7. Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν, ὅτι καθὼς εἶσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρηγορίας.

8. Διότι δὲν θέλομεν νὰ ἀγνοῆτε ἀδελφοί, περὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ἥτις συνέβη εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐστενοχωρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἀπηλπίσθημεν καὶ τοῦ ζῆν.

9. Ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν τὴν πεποίθησιν εἰς ἑαυτούς, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἐγείροντα τοὺς νεκρούς.

10. Ὅστις ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τοσούτου μεγάλου θανάτου, καὶ ἐλευθερόνει· εἰς τὸν ὁποῖον ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἔτι θέλει ἐλευθερώσει.

11. Ἐνῷ καὶ σεῖς συνεργεῖτε ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τῆς δεήσεως, διὰ νὰ γείνῃ ἐκ πολλῶν προσώπων εὐχαριστία ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τὸ *δοθὲν* εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν.

12. Διότι τὸ καύχημα ἡμῶν εἶναι τοῦτο, ἡ μαρτυρία τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐχὶ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἐπολιτεύθημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσότερον δὲ πρὸς ἐσᾶς.

13. Διότι δὲν σᾶς γράφομεν ἄλλο παρ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ γνωρίζετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους θέλετε γνωρίσει·

14. Καθὼς καὶ μᾶς ἐγνωρίσατε κατὰ μέρος, ὅτι εἴμεθα καύχημα εἰς ἐσᾶς, καθὼς σεῖς εἰς ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

ε̱σ̈τ' ε πὰ τοῦντου· ρε̱ πὲρ γιούβετ.

7. Σὲ ψὲ ε δι̃με̱ κ̇ε̱ σι κούντρε̱ κ̇ίνι πγιέσε̱ ντε̱ τε̱ πε̱σούαρα, κ̇ε̱σ̈τοὺ (δὸ τε̱ κ̇ίνι) ε δὲ ντε̱ παρηγορί.

8. Σὲ ψὲ δούαμε̱ κ̇ε̱ τὰ δι̃γι γιούβετ, ὤ βε̱λάζε̱ρ, σ̈τρε̱γγίμνε̱ τε̱νε̱ κ̇ε̱ οὐ πε̱ μπε̱ νέβετ ντ' ἀσί, σὲ ψὲ οὐ ρε̱ντούαμ φορτ σ̈ιούμε̱ μὲ τε̱πε̱ρε̱ γκὰ φουκία, κάκ̇ε̱ κ̇ε̱ σὰ τε̱ οὐρρέγε̱μ νέβετ γέτε̱νε̱ τε̱νε̱.

9. Πὸ νέβετ μπε̱ βέτε̱χε τε̱νε̱ ε μούαρρμ ἀπόφασιν' ε βδέκ̇ε̱γε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς κ̇έμι σ̈πε̱ρέσ̈ε̱νε̱ μπε̱ βέτε̱χε τε̱νε̱, πὸ μπε̱ Περντίνε̱ κ̇ε̱ γγιάλ̇ τε̱ βδέκουριτε̱.

10. Αγιὸ κ̇ε̱ νὰ σ̈πε̱τόϊ νάβετ γκὰ κάκ̇ε̱ ε μάδε βδέκ̇ε̱γε̱, ε δὲ νὰ σ̈πε̱τὸν ϝίθε̱ νι̇ε̱' μπὰ τε̱ σ̈πε̱ρρέϊγμε̱ κ̇ε̱ ε δὲ δὸ τε̱ νὰ σ̈πε̱τόγε̱ σότ δι̃ πάρρε̱.

11. Κοὺρ τε̱ νὰ ντίχνι ε δὲ γιούβετ μὲ νὲ π̇άσ̈κ̇ε̱ πὲρ νέβετ μὲ τε̱ φάλτουρε̱ τούαϊγ, κ̇ε̱ πὲρ τε̱ μπούρτουρε̱ κ̇ε̱ μούαρρμ νέβετ τε̱ π̇ένετε̱ ε̱ὐχαριστίαγκὰ σ̈ιούμε̱ νιέρε̱ζ πὲρ νέβετ.

12. Σὲ ψὲ τε̱ μπούρτουριτε̱ τάνε̱ κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱, φικίρι ἴ ε̱ ἰ κ̇ε̱ρούαρε̱, σε̱ ψὲ ρούαμ νὰ ντε̱ π̇ότε̱ μὲ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ χάπε̱τε̱, ε μὲ τε̱ δρέϊγτε̱ τε̱ Περντίσε̱, γιό μὲ σοφὶ τε̱ κούρμιτ, πὸ μὲ χ̇ὶρ τε̱ Περντίσε̱, ε δὲ μπε̱ τέτε̱ρε̱ μπε̱ γιούβετ.

13. Σὲ ψὲ νούκ' οὐ σ̈κρουάϊγμε̱ γιούβετ τε̱ τγιέρα, πὲρ βέτζε ἀτοῦρε̱ κ̇ε̱ κ̇ίνι διαβάσουρε̱, ἀ κ̇ίνι νιόχουρε̱· ε δὲ σ̈πε̱ρρέϊγ κ̇ε̱ γγέρα μὲ τε̱ πασ̈τάϊγμε̱νε̱ δὸ τί νιχνι.

14. Σι κούντρε̱ νὰ κ̇ίνι νιόχουρε̱ νέβετ μπε̱ νι̇άνε̱, κ̇ε̱ γέμι μπρούρεγια γιουάϊγ, σι ε δὲ γιούβετ ὄνα μπε̱ δι̃τε̱ τε̱ Ζότιτ Ιησούϊτ.

15. Καὶ μὲ ταύτην τὴν πεποίθησιν ἤθελον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς πρότερον, διὰ νὰ ἔχητε δευτέραν χάριν,

16. Καὶ δι' ὑμῶν νὰ διαβῶ εἰς Μακεδονίαν· καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ ἀπὸ σᾶς νὰ προπεμφθῶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

17. Τοῦτο λοιπὸν βουλευόμενος μήπως τάχα μετεχειρίσθην ἐλαφρότητα; ἢ ὅσα βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, διὰ νὰ ἦναι εἰς ἐμὲ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ οὒ οὔ;

18. Ἀλλ' ὅμως πιστὸς ὁ Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ *λαληθεὶς* πρὸς ἐσᾶς δὲν ἔγεινε ναὶ καὶ οὔ.

19. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ κηρυχθεὶς μεταξύ σας δι' ἡμῶν, δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ Σιλουανοῦ καὶ τοῦ Τιμοθέου δὲν ἔγεινε ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἔγεινεν ἐν αὐτῷ.

20. Διότι πᾶσαι αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ Θεοῦ *εἶναι* ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ δι' ἡμῶν.

21. Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς μεθ' ὑμῶν εἰς Χριστὸν, καὶ ὁ χρίσας ἡμᾶς *εἶναι* ὁ Θεός·

22. Ὅστις καὶ ἐσφράγισεν ἡμᾶς, καὶ ἔδωκε τὸν ἀῤῥαβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

23. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι εἰς τὴν ψυχήν μου, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν δὲν ἦλθον ἔτι εἰς Κόρινθον·

24. Οὐχὶ διότι ἔχομεν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς πίστεώς σας, ἀλλ' εἴμεθα συνεργοὶ τῆς χαρᾶς σας· ἐπειδὴ ἐν τῇ πίστει στέκεσθε.

15. Ε μὲ κ̇ε̱τε̱ θαῤῥὸς δέσ̈ια τε̱ βίγε̱ ντε̱ρ γιοὺ με̱ πε̱ρπάρα, κ̇ε̱ τε̱ κ̇ίνι Fε̱ζίμ τε̱ δίτε̱.

16. Ε πρέϊγ γιοὺσ̈ τε̱ σ̈κόϊγ ντε̱ Μακεδονὶ, ἐ πε̱ρσε̱ρὶ γκὰ Μακεδονία τε̱ βὶγ ντε̱ρ γιοὺ, ἐ πρέϊγ γιοὺσ̈ τε̱ πε̱ρτζίλε̱μ ντ' Ιουδαίε̱.

17. Ε σὶ κὲ ἰ τίλι νιγέτι ἴμ, μπάσε̱ κέσ̈ε̱ ἱ πὰ κ̇ε̱ντρούχρε̱ ντε̱ φγιάλε; ἄ ἀτὸ κ̇ε̱ συλοκ̇σεμ ἰ συλοκ̇σεμ ν̇ιερε̱ζλὶσ̈τ, κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ ντάνε̱ μέγε, ἕ ἕ, ἐ γιὸ γιό;

18. Σὶ ἐ βε̱ρτέτε̱ κ̇ε̱ ἕσ̈τε̱ Περντία, ἀσ̈τοὺ ἐ δὲ φγιάλια ὄνε̱ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱ μπε̱ γιούβετ, νούκ' οὐ π̇ε̱ ἕ ἐ γιό.

19. Σὲ ψὲ ἰ κ̇ίῤῥι ἰ Περντίσε̱ Ιησοὺ Χριστόϊ, ἀΐ κ̇ε̱ οὐ κηρύξ γκὰ νέβετ ντε̱ρ γιοὺ, γκὰ μέγε̱, ἐ γκὰ Σιλουανόϊ, ἐ γκὰ Τιμόθεοϊ νούκ' οὐ κ̇ε̱ ἕ ἐ γιὸ, πὸ μπε̱ τε̱ οὐ κ̇ε̱ κοὺρ δὸ ἕ,

20. (Σὲ ψὲ Fίθε̱ σὰ γιάνε̱ τε̱ τάξουρατ' ἐ Περντίσε̱, γιάνε̱ μπατε̱ ἕ, ἐ μπὰ τε̱ γιάνε̱ ἀμήν.) τὲ Περντία πε̱ρ ντε̱ρ τε̱νε̱.

21. Νταϭτὶ Περντία ε̱σ̈τε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ νὰ μπὰν νέβετ πὰ λιουάϊγτουρε̱ μὲ γιούβετ κ̇άσ̈κ̇ε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱, ἐ κ̇ε̱ νὰ κὰ νέβετ χρίσουρε̱.

22; Ε κ̇ε̱ νὰ κὰ βουλιόσουρε̱ νέβετ, ἐ κ̇ὲ νὰ κὰ δε̱νε̱ καπάῤῥ' ἐ Σ̈πίρτιτ ντε̱ ζε̱με̱ρα τόνα.

23, Νταϭτὶ οὔνε̱ μπε̱ γέτε̱ τίμε θε̱ῤῥε̱ς Περντίνε̱ μαρτύρ, κ̇ε̱ τούκ' ἐ κουρτζίερε̱ γιούβετ νούκ' ἄρτζε̱ με̱ ντε̱ Κόρινθο.

24. Γιὸ σε̱ οὐρδε̱ρόγεμε̱ π̇έσε̱νε̱ τούαϊγ, πὸ γέμι σ̈ιόκ̇ε̱ μπε̱ Fε̱ζίμ τούαϊγ· σε̱ ψὲ γιοὺ κ̇ε̱ντρόνι ντε̱ π̇έσε̱.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΑΠΕΦΑΣΙΣΑ δὲ τοῦτο κατ' ἐμαυτὸν, τὸ νὰ μὴ ἔλθω πάλιν πρὸς ἐσᾶς μὲ λύπην.

2. Διότι ἐὰν ἐγὼ σᾶς λυπῶ, καὶ τίς εἶναι ὁ εὐφραίνων ἐμὲ, εἰμὴ ὁ λυπούμενος ὑπ' ἐμοῦ;

3. Καὶ ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοῦτο αὐτὸ, ὥστε, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ ἔχω λύπην *ἀπ' ἐκείνων* ἀφ' ὧν ἔπρεπε νὰ ἔχω χαράν· ἔχων πεποίθησιν εἰς πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ χαρά μου εἶναι πάντων ὑμῶν.

4. Διότι ἐκ πολλῆς θλίψεως καὶ στενοχωρίας καρδίας ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς μετὰ πολλῶν δακρύων, οὐχὶ νὰ λυπηθῆτε, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀγάπην ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ἐσᾶς.

5. Ἀλλ' ἐάν τις ἐλύπησε, δὲν ἐλύπησεν ἐμὲ, εἰμὴ κατὰ μέρος, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνω πάντας ὑμᾶς.

6. Ἀρκετὸν *εἶναι* εἰς τὸν τοιοῦτον αὐτὴ ἡ ἐπίπληξις ἡ ὑπὸ τῶν πλειοτέρων.

7. Ὥστε τὸ ἐναντίον, *πρέπει* μᾶλλον νὰ συγχωρήσητε *αὐτὸν*, καὶ νὰ παρηγορήσητε, διὰ νὰ μὴ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης λύπης.

8. Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιώσητε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀγάπην *σας*.

9. Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ ἔγραψα, διὰ νὰ γνωρίσω τὴν δοκιμασίαν σας, ἂν ἦσθε κατὰ πάντα ὑπήκοοι.

10. Εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖτέ τι

Κρίε Εδίτε̱. β. 2.

Κὰμ π̇ὲ̱ρ̇ρ̇ε̱ νιγέτ μὲ βέτε̱χ̇ε̱ τίμε κ̇ε̱τὲ̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς βίγ ντὲ̱ρ γιοὺ πε̱ρσε̱ρὶ πὲ̱ρ τὲ̱ χ̇ελμούχρε̱.

2. Σὲ ψὲ ντοὺ χ̇ε̱λμόφτζα οὔνε̱ γιούβετ, τζίλι ε̱̈σ̈τ' αἲ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ με̱ Fε̱ζόγε̱ μούα; πὲ̱ρ βέτζε αἲ κ̇ὲ̱ πὰτ κ̇έ̱νε̱ γκὰ μέγε χ̇ελμούαρε̱;

3. Ε σ̈κρόβα ντὲ̱ρ γιοὺ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ τίλε̱νε̱, κ̇ὲ̱ μὸς μάρ̇ρ̇ χ̇ὲλμ μπὶ χ̇ὲλμκοὺρ τὲ̱ βὶγ οὔνε̱, γκὰ ατὰ κ̇ὲ̱ δούχαεϊγ τὲ̱ κ̇έσ̈ε̱ Fε̱ζὶμ· τούκ' ὲ πάσουρε̱ θαρ̇ρ̇ὸς μπὲ̱ Fίθε̱ γιοὺ, κ̇ὲ̱ Fε̱ζίμνε̱ τίμ ὲ π̇έ̱νι Fίθε̱ τούαϊγνε̱.

4. Σὲ ψὲ γκὰ χ̇έλμι ἱ σ̈ιούμε̱, ὲ Fούλτζίμι ἱ ζέ̱με̱ρε̱σε̱ οὺ σ̈κρόβα γιούβετ μὲ σ̈ιούμε̱ λιὸτ, γιὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ χ̇ελμόνενι, πὸ κ̇ὲ̱ ν̇ίχνι δασ̈ουρίνε̱ κὲ̱ κ̇ὰμ σ̈ιούμε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ μπὲ̱ γιού.

5. Ε ντὲ̱ κὲ ντον̇ιε̱ κ̇ε̱ με̱ χ̇ε̱λμόμούα, νούκ̇ε̱ χ̇ελκόϊ μούα, πὸ χ̇ε̱λμόϊ πάκ̇ε̱ζε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς π̇έ̱νεμ ἱ ρ̇έ̱ντε̱ Fίθε̱ γιούβετ

6. Σαδὸ ἱ ε̱̈σ̈τε̱ σὲ̱ τίλιτ κούϊγμουντίμ κ̇ε̱ γιοὺ π̇ὲ̱ γκὰ τὲ̱ σ̈ιούμε̱τε̱.

7. Κάκ̇ε̱ κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ κούντρε̱ γιοὺ δούχαετε̱ τὲ̱ π̇έ̱νι χ̇ὶρ με̱ τέπε̱ρε̱, ὲ παρηγορὶ, μὸς ντόδετε̱ ὲ ὲ πίγε̱ χ̇έλμι ἱ τέπε̱ρε̱ τε̱ τίλινε̱.

8. Πρὰ ἀντάϊγ οὺ λιούτεμ γιούβετ τέ̱ δε̱φτόνι μπὰ τὲ̱ δασ̈ουρὶ τὲ̱ πὰ λιουάϊγτουρε̱.

9 Ἀντάϊγ μὲ κ̇ε̱τὲ̱ νιγὲτ ὲ δὲ γιοὺ σ̈κρόβα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ν̇ιὸχ μέ̱ντιενε̱ τούαϊγ, ντέ̱ γὲνι μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα τὲ̱ FέFιουρε̱.

10. Ε μπὰ τὲ̱ κ̇ὲ̱ π̇έ̱τε̱ γιούβετ

συγχωρῶ καὶ ἐγώ· διότι ἂν ἐγὼ συ-
νεχώρησά τι, εἰς ὅντινα συνεχώρη-
σα, διὰ σᾶς *ἔκαμον τοῦτο*, ἐνώπιον
τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ μὴ ὑπερισχύ-
σῃ καθ' ἡμῶν ὁ Σατανᾶς·
11. Διότι δὲν ἀγνοοῦμεν τὰ δια-
νοήματα αὐτοῦ.
12. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τρῳάδα
διὰ *νὰ κηρύξω* τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Χριστοῦ, καὶ ἠνοίχθη εἰς ἐμὲ θύρα
ἐν Κυρίῳ, δὲν ἔλαβον ἄνεσιν εἰς τὸ
πνεῦμά μου, διότι δὲν εὗρον Τίτον
τὸν ἀδελφόν μου·
13. Ἀλλ' ἀποχαιρετήσας αὐτούς,
ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.
14. Πλὴν, χάρις εἰς τὸν Θεὸν ὅσ-
τις πάντοτε κάμνει ἡμᾶς νὰ θριαμ-
βεύωμεν διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ φα-
νερόνει ἐν παντὶ τόπῳ δι' ἡμῶν τὴν
ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ.
15. Διότι τοῦ Χριστοῦ εὐωδία
εἴμεθα πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τοὺς σω-
ζομένους καὶ εἰς τοὺς ἀπολλυμέ-
νους·
16. Εἰς τούτους μὲν, ὀσμὴ θανά-
του διὰ θάνατον· εἰς ἐκείνους δὲ,
ὀσμὴ ζωῆς διὰ ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦ-
τα τίς *εἶναι* ἱκανός;
17. Διότι ἡμεῖς, καθὼς οἱ πολλοὶ,
δὲν καπηλεύομεν τὸν λόγον τοῦ Θε-
οῦ, ἀλλ' ὡς ἀπὸ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς
ἀπὸ Θεοῦ, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, λα-
λοῦμεν ἐν Χριστῷ.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

ΑΡΧΙΖΟΜΕΝ πάλιν νὰ συνιστῶμεν
ἑαυτούς; ἢ μήπως ἔχομεν χρείαν,
καθὼς τινὲς, συστατικῶν ἐπιστολῶν
πρὸς ἐσᾶς, ἢ συστατικῶν ἀπὸ σᾶς;
2. Σεῖς εἶσθε ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν,

χὶρ, ἐ πε̱ΐγ ἐ δὲ οὔνε̱· σὲ ψὲ ἐ κε̱
οὔνε̱ ντε̱ πε̱ῤῥα ντονιε̱ χὶρ, ἀτὶγ κε̱
γιὰ πε̱ῤῥα, πὲρ δασ̈ουρὶ τούαΐγ γιὰ
πε̱ῤῥα. πε̱ρπάρα Κρίσ̈τιτ, κε̱ τε̱ μὸς
δε̱με̱τονεμι γκὰ Σατανάϊ.
11· Σὲ ψὲ γιὰ δίμε̱ Ϝε̱νιέσ̈τρατ
ἐ τίγ.
12. Ε κοὺρ ἀῤῥίγτα ντε̱ Τρωάδε̱
πε̱ρ τε̱ διδάξουρε̱ Οὐγγίλ, ἐ Κρίσ̈τιτ,
ἐ σὶ μοῦ χὰπ πόρτ' ἐ Ζότιτ, νούκε̱
πάτζε̱ τε̱ πρε̱ΐγτουρε̱ ντε̱ Σ̈πίρτ τίμ,
σὲ ψὲ σπάτζε̱ Ϝέτουρε̱ βε̱λάνε̱ τίμ
Τίτονε̱.
13. Πὸ σὶ ἰ λιάτζε μὲ σ̈ε̱ντὲτ
ἀτὰ, δόλα, ἐ βάϊγτα ντε̱ Μακεδονί.
14· Αε̱βδὶμ πὰ ντε̱ Περντίνε̱ κε̱
νὰ πε̱ν νέβετ τε̱ μούντγε̱με̱ κουρδὸ
μπε̱ Κρίσ̈τινε̱, ἐ ἐ̱ν τε̱ τζφάκετε̱
μυρουδὶ ἐ σε̱ νιόχουριτ σε̱ τὶγ, μὲ
ἄνε̱ τε̱νε̱ μπε̱ τζδὸ βε̱ντ.
15. Σὲ ψὲ μυρουδὶ ἐ Κρίσ̈τιτ γέ-
μι νέβετ μπε̱ Περντίνε̱ ἐ δὲ πε̱ρ ἀ-
τὰ κε̱ σόσενε̱, ἐ δὲ πε̱ρ ἀτὰ κε̱ χουμ-
πάσε̱νε̱.
16. Πε̱ρ δὶ τζὰ μυρουδὶ ἐ βδέκε̱-
τγε̱σε̱, πε̱ρ βδέκε̱γε̱ τε̱ τοῦρε· ἐ πε̱ρ δὶ
τζὰ μυρουδὶ ἐ γέτεσε̱, πε̱ρ γέτε̱ τε̱
τοῦρε· ἐ πε̱ρ κε̱τὸ πούνε̱ρα κουσ̈
ε̱σ̈τε̱ κε̱ τε̱ γέτε̱ κάκε̱ ἰ Ζότι;
17. Σὲ ψὲ νούκε̱ γέμι σὶ τε̱ σ̈ι-
ούμε̱τε̱, κε̱ σ̈έτε̱νε̱ φγιάλε̱ν' ἐ Περντί-
σε̱, πὸ σὶ γκὰ ζε̱με̱ρ' ἐ κε̱ρούαρε̱, σὶ
γκὰ ἄν' ἐ Περντίσε̱, φλιάσε̱με̱ πε̱ρπά-
ρα Περντίσε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱.

Κρὶε Ετρέτε̱. γ. 3.

Νίσγε̱με̱ νέβετ πὰ τε̱ ῥεκουμαν-
τάργε̱με̱ βέτε̱χενε̱ τε̱νε̱; ἁ μὸς κέμι
χρὶ σὶ δὶ τζὰ, πε̱ρ κάρτε̱ρα τε̱ ῥεκου-
μανταρίσε̱, πρέϊγ γιουσ̈, ἁ μπε̱ γιού;
2. Γιούβετ γίνι κάρτα ὄνε̱, σ̈κρού-

ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων·

3. Καὶ φανερόνεσθε ὅτι εἶσθε ἐπιστολὴ Χριστοῦ, γενομένη διὰ τῆς διακονίας ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐχὶ μὲ μελάνην, ἀλλὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, οὐχὶ εἰς πλάκας λιθίνας, ἀλλ εἰς πλάκας σαρκίνας τῆς καρδίας.

4. Τοιαύτην δὲ πεποίθησιν ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν·

5. Οὐχὶ διότι εἴμεθα ἱκανοὶ ἀφ' ἑαυτῶν νὰ νοήσωμεν τὶ, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν *εἶναι* ἐκ τοῦ Θεοῦ·

6. Ὅστις καὶ ἔκαμεν ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ἤμεθα διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης, οὐχὶ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος· διότι τὸ γράμμα θανατόνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7. Ἀλλ' ἐὰν ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ἡ ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη εἰς λίθους, ἔγεινεν ἔνδοξος, ὥστε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐνατενίσωσιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν μέλλουσαν νὰ καταργηθῇ,

8. Πῶς ἡ διακονία τοῦ Πνεύματος δὲν θέλει εἶσθε μᾶλλον ἔνδοξος;

9. Διότι ἂν ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως *ἦναι* δόξα, πολλῷ μᾶλλον ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ὑπερέχει κατὰ τὴν δόξαν.

10. Διότι οὐδὲ ἐδοξάσθη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τὸ δεδοξασμένον, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλούσης δόξης.

11. Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ μέλλον νὰ καταργηθῇ ἦτο ἔνδοξον, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον *εἶναι* ἔνδοξον.

αρε̱ ντε̱ ζε̱με̱ρα τόνα, ἀγιὸ ε̱σ̈τ' ἐ νιόχουρε̱, ἐ διαβάσετε̱ γκὰ Fίθε̱ νιέρε̱ζιτε̱.

3. Σὲ ψὲ δούκενι γιούβετ κε̱ γίνι χάρτ' ἐ Κρίσ̈τιτ ἐ πε̱ρρε̱ πρέϊγ νὲσ̈, σ̈κρούαρε̱ γιὸ μὲ μελὰν, πὸ μὲ Σ̈πίρτ τε̱ Περντίσε̱ Fιάλε̱, γιὸ μπε̱ δράσα Fούρρτα, πὰ μπε̱ δράσα τε̱ μίσ̈τα τε̱ ζε̱με̱ρε̱σε̱.

4. Ι τίλλι ε̱σ̈τε̱ θαρρόσι ἴνε̱ κε̱ κέμι μπε̱ Περντίνε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ.

5. Γιὸ σὲ γέμι τε̱ Ζότε̱ γκὰ βετίου τε̱ συλοήσεμι ντονὶε̱ πούνε̱ σὶ γκὰ βετίου, πὸ ἀξία ὄνε̱ ε̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία.

6. Αγιὸ κε̱ νὰ πέρρι νέβετ σ̈ε̱ρπε̱τόρε̱ τε̱ Ζότε̱ τε̱ δγιάτε̱σε̱ σε̱ ῥὲ, γιὸ τε̱γράμμε̱σε̱ πὸ τε̱ Σ̈πίρτιτ· σὲ ψὲ γράμμα βρὲτ, μὰ Σ̈πίρτι ἔπ γέτε̱.

7. Ε ντε̱σ̈τε̱ κε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ια ἐ βδέκε̱γε̱σε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ γράμμε̱σε̱ τυπόσουρε̱ μὲ Fοὺρρ, οὐ πε̱ ἐ ντέρτζιουρε̱, κάκε̱ κε̱ νούκε̱ μούντνε̱ τε̱ πίγτ' ἐ Ισραήλιτ τε̱ βε̱σ̈τρόϊγνε̱ μὲ σὶ ντε̱ φάκε τε̱ Μωϋσίουτ, γκὰ τε̱ λάμψουριτ' ἐ φάκεσε̱ τὶγ τε̱ πὰ δουρούχρινε̱.

8. Κὶσ̈ δὸ τε̱ μός γέτε̱ με̱ ἐντέρρτζιουρε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ια ἐ Σ̈πίρτιτ;

9. Σὲ ψὲ ντε̱σ̈τε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ια ἐ δε̱μιτ ἐ ντέρτζιουρε̱, σ̈ιούμε̱ με̱ τέπε̱ρ τεπε̱ρὸν ντε̱ ντὲρρ σ̈ε̱ρπέσ̈ια ἐ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱.

10. Σὲ ψὲ ἀγιὸ κε̱ οὐ ντερρούα ἄτε̱ χέρε̱, νούκ' οὐ ντερρούα μπε̱ κε̱τε̱ ἄνε̱, μὲ συγκρὶς μπὰ τε̱ ντέρρ τε̱ τέπε̱ρε̱.

11. Σὲ ψὲ ντε̱σ̈τε̱ κε̱ ἀγιὸ κε̱ δούαϊγ τε̱ πρίσε̱ϊγ οὐ πε̱ ἐ ντέρτζιουρε̱, σ̈ιούμε̱ με̱ τέπε̱ρ ἀγιὸ κε̱ δουρρὸν δούγχαετε̱ τε̱ γέτε̱ ἐ ντέρρτζιουρε̱.

12. Ἔχοντες λοιπὸν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλὴν παῤῥησίαν μεταχειριζόμεθα.

13. Καὶ οὐχὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἔβαλλε κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ νὰ μὴ ἀτενίσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ μέλλοντος νὰ καταργηθῇ·

14. Ἀλλ' ἐτυφλώθησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν· διότι ἕως τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα μένει ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ἐπειδὴ καταργεῖται διὰ τοῦ Χριστοῦ.

15. Ἀλλ' ἕως σήμερον, ὅταν ἀναγινώσκηται ὁ Μωϋσῆς, κάλυμμα κεῖται ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν.

16. Ὅταν ὅμως ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Κύριον, θέλει ἀφαιρεθῆ τὸ κάλυμμα.

17. Ὁ δὲ Κύριος εἶναι τὸ Πνεῦμα· καὶ ὅπου *εἶναι* τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.

18. Ἡμεῖς δὲ πάντες βλέποντες ὡς ἐν κατόπτρῳ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου μὲ ἀνακεκαλυμμένον πρόσωπον, μεταμορφούμεθα εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθὼς ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΔΙΑ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, δὲν ἀποκάμνομεν·

2. Ἀλλ' ἀπηρνήθημεν τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολόνοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν φανέρωσιν τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώ-

12. Κουρ κ̇έμι ἀδὰ νέβετ τε̱ τίλλε̱ ὅπε̱ρέσε̱, κ̇ουβε̱ντόγε̱με̱ μὲ λεφτερὶ τε̱ μάδε.

13. Ε νουκ̇ε̱ π̇ε̱ΐγμε̱ σὶ κούντρε̱ π̇ε̱ρι Μωϋσίου τε̱ βοῦρι π̇ουλίτζε̱ μπε̱ φάκε τε̱ τὶγ, τε̱ μὸς βε̱σ̈τρόϊγνε̱ τε̱ π̇ίγτ' ε̱ Ισραήλιτ μπε̱ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ (νόμιτ) κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇ίγτε̱ ε̱ τε̱ πουσ̈ιόν.

14. Πε̱ρ ἀτε̱ γιάνε̱ Fουῤῥε̱τζούαρε̱ μέντ' ἐτοῦρε· σε̱ ψὲ γγέρα σὸτ ἀγιὸ π̇ουλίτζε̱ Fέντετε̱ μπε̱ τε̱ διαβάσουρε̱ τε̱ δγιάτε̱σε̱ βγιέτε̱ρε̱, ε̱ ἀγιὸ π̇ουλίτζε̱ μπέτετ' ε̱ πὰ ζ̇π̇ουλιούαρε̱, σε̱ ψὲ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ γκρίχετε̱.

15. Μὰ σὸτ ε̱Fίθε̱ δίτε̱νε̱, κουρ διαβάσετε̱ Μωϋσίου, π̇ουλίτζα ε̱σ̈τε̱ βε̱νε̱ μπὶ ζε̱με̱ρα τε̱ τοῦρε.

16. Μὰ κουρ τε̱ κθένετε̱ (Ισραήλι) μπε̱ Ζόνε̱, δὸ τε̱ γκρίχετε̱ π̇ουλίτζα.

17. Ντασ̈τὶ Ζότι ε̱σ̈τε̱ Σ̈πίρτι· ε̱ τεκ ε̱σ̈τε̱ Σ̈πίρτι ι Ζότιτ, ἀτγὲ ε̱σ̈τε̱ λεφτερί.

18. Ε νέβετ τε̱ Fίθε̱ μὲ φάκε ζ̇π̇ουλιούαρε̱ βε̱σ̈τράϊγμε̱ σὶ ντε̱ νιε̱ πασκίρε̱ ντέῤῥ ε̱ Ζότιτ, μπὰ τε̱ τε̱ τίλλε̱ Ικόνε̱ κθένεμι ε̱ γίγμε̱ γκὰ νιε̱ ντε̱ῤῥ μπε̱ τγιάτε̱ρ ντε̱ῤῥ, σὶ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ σε̱ Ζότιτ.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ. 4.

ΠΡὰ ἀντάϊγ σὶ κ̇έμι κ̇ε̱τε̱ ε̱ρπ̇έσ̈ε̱ νέβετ, σὶ κούντρε̱ οὐ ἐλεήσμ νουκ̇ε̱ πε̱ρτόγε̱με̱·

2. Πὸ οὐῤῥέϊγμε̱ τε̱ φσ̈έχουρατ' ε̱ τούρπιτ, ε̱ νούκ' ε̱τζε̱ΐγμε̱ μὲ δινακ̇ε̱ρί, ἄς πρίσγε̱με̱ φγιάλε̱ν' ε̱ Περντίσε̱, πὸ μὲ τε̱ τζφάκιουρε̱ τε̱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ ῤε̱ κουμαντάργε̱με̱ βέτε̱χενε̱ τε̱νε̱ ντε̱ τζδὸ φάρε̱ φιχίρ τε̱ νιέρε̱ζε̱ν

πων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3. Ἐὰν δὲ καὶ ἦναι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν κεκαλυμμένον, εἰς τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι κεκαλυμμένον.

4. Τῶν ὁποίων, ἀπίστων ὄντων, ὁ Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἐτύφλωσε τὸν νοῦν, διὰ νὰ μὴ ἐπιλάμψῃ εἰς αὐτοὺς ὁ φωτισμὸς τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.

5. Διότι *ἡμεῖς* δὲν κηρύττομεν ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον· ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ τὸν Ἰησοῦν.

6. Διότι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν νὰ λάμψῃ φῶς ἐκ τοῦ σκότους, *εἶναι* ὅστις ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον εἰς ὀστράκινα σκεύη, διὰ νὰ ἦναι ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἡμῶν·

8. Κατὰ πάντα θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπελπιζόμενοι.

9. Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἐγκαταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπολλύμενοι·

10. Πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ περιφέροντες ἐν τῷ σώματι, διὰ νὰ φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ.

11. Διότι ἡμεῖς οἱ ζῶντες παραδιδόμεθα πάντοτε εἰς τὸν θάνατον διὰ τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ θνητῇ ἡμῶν σαρκί.

12. Ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐνεργεῖται ἐν ἡμῖν, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν.

πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

3· Ε ντε̱ὅτ' μπουλιούαρε̱ Οὔγγίλι ἴνε̱, πε̱ρ ατὰ κε̱ χουμπάσε̱νε̱ ε̱ὅτε̱ μπουλιούαρε̱.

4. Ατοῦρε τε̱ πὰ πέσε̱βετ Περντία ε κε̱ὅαΐγ γέτετ οὐ κὰ βε̱ρπούαρε̱ μέ̱ντε̱, κε̱ τε̱ μὸς οὐ ντρίτγε̱ ατοῦρε̱ δρίτ' ε Οὔγγίλιτ σε̱ ντέρρ̇ιτ σε̱ Κρίὅτιτ, κε̱ ε̱ὅτε̱ κονίσμ' ε Περντίσε̱.

5. Σε̱ ψε̱ νέβετ νούκε̱ διδάξγε̱με̱ βέτε̱ βέτε̱χενε̱, πὸ Ιησοῦ Χριστόνε̱ Ζότνε̱ τε̱νε̱· ε βέτε̱χενε̱ τένε̱ πὰ, ὅε̱ρπε̱τόρε̱ τούκιϊγ πε̱ρ Ιησοῦνε̱.

6. Σε̱ ψε̱ αγιὸ Περντία κε̱ θὰ τε̱ λάμψγε̱ γκὰ ε̱ρ̇ε̱τζίρα δρίτε̱, αγιὸ βέτε̱ νὰ λάμψι ντε̱ ζέμε̱ρα τόνα, πε̱ρ τε̱ ντρίτουρε̱ τε̱ σε̱ νιόχουριτ τε̱ ντέρ̇ριτ σε̱ Περντίσε̱ ντε̱ φάκε τε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

7. Μὰ κε̱τε̱ χαζινὲ ε κέμι ντ' ένε̱ τε̱ πάλτα, κε̱ τε̱ γέτε̱ γκὰ Περντία τε̱ τεπε̱ρούαριτ' ε κε̱ὅαΐγ φουκίετ, ε γιὸ γκὰ νέβετ.

8. Μπε̱ τζδὸ ἄνε̱ χε̱λμόνεμι, πὸ νούκε̱ γέμι ὅτρε̱γγούαρε̱ ντε̱ Σπίρτ· γέμι τε̱ πὰ πεσούαρε̱, πὸ νούκε̱ πίεμε̱ φάρρ̇ε̱.

9. Ντίκεμι, πὸ νούκε̱ γέμι τε̱ λε̱νε̱· γέμι τε̱ ὅτίρε̱ πόὅτε̱, πὸ γιὸ τε̱ χούμπουρε̱.

10. Ε πίεμε̱ κουρδὸ νέβετ μπε̱ κούρμ τε̱νε̱ βδε̱κε̱γε̱ν' ε Ιησούϊτ, κε̱ τε̱ τζφάκετε̱ ε δε̱ γέτ' ε Ιησούϊτ ντε̱ κούρμ τε̱νε̱

11. Σε̱ ψε̱ νέβετ κε̱ ρ̇όγε̱με̱ Fίθε̱ νε̱ ί εμι μπε̱ βδέκε̱γε̱ πε̱ρ Ιησοῦνε̱, κε̱ τε̱ τζφάκετε̱ ε δε̱ γέτ' ε Ιησούϊτ ντε̱ κούρμ τε̱νε̱ τε̱ πὰ δουρούαρινε̱.

12. Λε̱ τε̱ μούντγε̱ ἀδὰ βδέκε̱για μπε̱ νέβετ, ε γέτα μπε̱ γιούβετ.

13. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον. «Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, » καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν·

14. Ἐξεύροντες ὅτι ὁ ἀναστήσας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, θέλει ἀναστήσει καὶ ἡμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ παραστήσει μεθ' ὑμῶν.

15. Διότι τὰ πάντα εἶναι διὰ σᾶς· ὥστε ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τὴν εὐχαριστίαν τῶν πλειοτέρων νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

16. Διὰ τοῦτο δὲν ἀποκάμνομεν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ ἐξωτερικός ἡμῶν ἄνθρωπος φθείρηται, ὁ ἐσωτερικὸς ὅμως ἀνανεοῦται καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

17. Διότι ἡ προσωρινὴ ἐλαφρὰ θλίψις ἡμῶν ἐργάζεται εἰς ἡμᾶς, καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης·

18. Ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἐνατενίζομεν εἰς τὰ βλεπόμενα ἀλλ' εἰς τὰ μὴ βλεπόμενα· διότι τὰ βλεπόμενα εἶναι πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

ΚΕΦ. ε'. 5.

ΔΙΟΤΙ ἐξεύρομεν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος οἰκία τοῦ σκηνώματος ἡμῶν χαλασθῇ, ἔχομεν ἐκ τοῦ Θεοῦ οἰκοδομὴν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον, ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2. Ἐπειδὴ ἐν τούτῳ στενάζομεν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἐπενδυθῶμεν τὸ κατοικητήριον ἡμῶν τὸ οὐράνιον·

3. Ἂν, καὶ ἐνδυθέντες αὐτό, δὲν θέλομεν εὑρεθῇ γυμνοί·

13. Μά κοὺρ κ̇έμι τε̱ τίλε̱νε̱ Σ̈πίρτ τε̱ π̇έσε̱σε̱, σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ π̇εσόβα, πρὰ ἀντάϊγ φόλια· ἐ δὲ νάβετ π̇εσόγε̱με̱, πρὰ ἀντάϊγ φλιάσε̱με̱

14. Σὲ ψὲ ἐ δίμε̱ σὲ ἀὶ κ̇ε̱ γγιάλι Ζότνε̱ Ιησούνε̱, δὸ τε̱ γγιάλγε̱ ἐ δὲ νέβετ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησούϊτ, ἐ δὸ τε̱ νά ντζγιέρε̱ τε̱ νὰ ἄπε̱ βε̱ντ πε̱ρπάρα σὶ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ γιούβετ.

15. Σὲ ψὲ Ϝιθε̱ πούνε̱τε̱ γιάνε̱ πε̱ρ γιούβετ, κ̇ε̱ δουρε̱τία τε̱ τεπε̱ρόγ φὸρτ σ̈ιούμε̱ πε̱ρ ντὲρ̣ρ̣ τε̱ Περντίσε̱ μὲ ἐυχαριστὶ τε̱ σε̱ σ̈ιούμε̱βετ.

16. Πρὰ ἀντάϊγ νούκ̇ε̱ λιόδεμι, μὰ ντόνε̱ σὲ ἀὶ ν̇ιερίου ἴνε̱ κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πε̱ργιάσ̈τα πρίσ̈ε̱τε̱, πὸ ἀὶ κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ π̇ρε̱νταζι πε̱ρτε̱ρίχετε̱ δίτε̱ πε̱ρ δίτε̱

17. Σὲ ψὲ σ̈τρε̱γγίμι ἰ σὸρμ ἰ λέχου ἴνε̱, π̇ὲν μπε̱ νέβετ ντὲρ̣ρ̣ τε̱ ρ̣ε̱ντε̱ τε̱ πὰ σόσορ̣ρ̣ε̱, σ̈ιούμε̱ πὰ μάσε̱.

18. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ βε̱σ̈τρόγε̱με̱ νέβετ ἀτὸ κ̇ε̱ δούκ̇ενε̱, πὸ ἀτο κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δούκ̇ενε̱· σὲ ψὲ ἀτὸ κ̇ε̱ δούκ̇ε̱νε̱, σόσενε̱· ἀτὸ πὰ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δούκ̇ε̱νε̱, γιάνε̱ τε̱ πὰ σόσουρα.

Κρίε Επέσε̱τε̱. ε. 5.

Σὲ ψὲ νάβετ ἐ δίμε̱ κ̇ε̱ ντε̱ νὰ οὐ πρίσ̈τε̱ σ̈τε̱πίκ ὄνε̱ ἐ π̇άλτα ἐ κ̇ε̱σάϊγ τέντετ, κ̇έμι ν̇ιε̱, τε̱ ντε̱ν̇ουρε̱ πρέϊγ Περντίετ, ν̇ιε̱ σ̈τε̱πὶ γιὸ τε̱ π̇ε̱ρ̣ρ̣ε̱ μὲ δούαρ̣ε̱, κ̇ε̱ σκὰ τε̱σόσουρε̱ ντε̱ρ Κίελ.

2. Σὲ ψὲ ντε̱ κ̇ε̱τε̱ (τέντε̱) ἐ δὲ ρ̣ε̱κοΐγμε̱, τούκ' ἐ δε̱σ̈ε̱ρούαρε̱ τε̱ γέμι βεσ̈ιουρε̱ σίπε̱ρ τε̱ ντε̱ν̇ιουρε̱ τε̱νε̱, κ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱ πρέϊγ Κίελιτ.

3. Ντε̱ κιόφτε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ Ϝε̱ντεμι κοὺρ γέμι τε̱ βεσ̈ιουρε̱, γιὸ τε̱ σβέσ̈ιουρε̱.

4. Διότι ὅσοι εἴμεθα ἐν *τούτῳ τῷ* σκηνώματι, στενάζομεν ὑπὸ τὸ βάρος αὐτοῦ· ἐπειδὴ θέλομεν οὐχὶ νὰ ἐκδυθῶμεν, ἀλλὰ νὰ ἐπενδυθῶμεν, διὰ νὰ καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.

5. Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔπλασεν ἡμᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, *εἶναι* ὁ Θεός. ὅστις καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸν ἀῤῥαβῶνα τοῦ Πνεύματος.

6. Ἔχοντες λοιπὸν τὸ θάῤῥος πάντοτε, καὶ ἐξεύροντες, ὅτι ἐνόσῳ ἐνδημοῦμεν ἐν τῷ σώματι, ἀποδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου·

7. (Διότι περιπατοῦμεν διὰ πίστεως οὐχὶ διὰ τῆς ὄψεως·)

8. Θαῤῥοῦμεν δὲ, καὶ ἐπιθυμοῦμεν μᾶλλον νὰ ἀποδημήσωμεν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἐνδημήσωμεν πρὸς τὸν Κύριον.

9. Ὅθεν καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἀποδημοῦντες, νὰ ἤμεθα εὐάρεστοι εἰς αὐτόν.

10. Διότι πρέπει πάντες νὰ ἐμφανισθῶμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀνταμειφθῇ ἕκαστος κατὰ τὰ *πεπραγμένα* διὰ τοῦ σώματος, καθ' ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε κακόν.

11. Ἐξεύροντες λοιπὸν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταπείθομεν, εἰς τὸν Θεὸν δὲ εἴμεθα φανεροί· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς συνειδήσεις σας εἴμεθα φανεροί.

12. Διότι δὲν συνιστῶμεν πάλιν ἑαυτοὺς εἰς ἐσᾶς, ἀλλὰ σᾶς δίδομεν ἀφορμὴν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχητε *λόγον* πρὸς τοὺς καυχωμένους μὲ τὸ πρόσωπον, καὶ οὐχὶ μὲ τὴν καρδίαν.

13. Διότι εἴτε ἔξω ἑαυτῶν εἴμε-

4. Σὲ ψὲ νάβετ κε̱ γέμι ντε̱ κε̱τε̱ τέντε̱ ρε̱χόγε̱με̱ τούκ' ε̱ ρε̱ντούαρε̱· σὲ ψὲ νούκε̱ δούαμε̱ τε̱ σβίσ̈εμι, πὸ δούαμε̱ τε̱ βίσ̈εμι, κε̱ τε̱ ρουφίσετε̱ πρέϊγ γέτετ αγιὸ κε̱ ε̱σ̈τ' ε̱ βδέκουρε̱.

5. Ε αϊ κε̱ νὰ κὰ πε̱ρρε̱ νέβετ πε̱ρ κε̱τε̱ τε̱ τίλλε̱ πούνε̱, ε̱σ̈τε̱ Περντία, κε̱ κὰ δε̱νε̱ ντε̱ νέβετ καπάρ' ε̱ Σ̈πίρτιτ.

6. Σὶ γέμι κουρδὸ πλιότ με̱ θάρρὸς ε̱ ε̱δίμε̱, κε̱ σὰ κόχε̱ ρόγε̱με̱ πρε̱ντα ντε̱ κούρμ, γέμι λιὰρϝα γκὰ Ζότι.

7. (Σὲ ε̱τζε̱γε̱με̱ με̱ πέσε̱, ε̱ γιὸ με̱ τε̱ πάρρε̱).

8. Ε ἀντάϊγ κέμι θαρρὸς, ε̱ δούαμε̱ με̱ τέπε̱ρ τε̱ ἴκε̱ϊγμε̱ γκὰ κούρμι, ε̱ τε̱ ϝε̱ντεμι πε̱ρπάρα Ζότιτ.

9. Ε ἀντάϊγ κε̱ρκόγε̱με̱ με̱ σ̈ιούμε̱ σπουδὴ τε̱ πε̱λκέγε̱με̱ ἀτὶγ, κάκε̱ κοὺρ ϝε̱ντεμι μπε̱ κοὺρμ, κάκε̱ κοὺρ δάλμε̱ πρέϊγ σί.

10. Σε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈τρε̱γγὶμ πε̱ρ ϝίθε̱ νέβετ τε̱ τζφάκεμι πε̱ρπάρα ϝιούκιτ σε̱ Κρίσ̈τιτ, κε̱ τε̱ μάρρε̱ ϝίθε̱ κουσ̈ ατὸ κε̱ πε̱ρρι με̱ κούρμ, κάκε τε̱ μίρρε̱, κάκε̱ τε̱ λίϝε̱.

11. Κοὺρ ε̱ δίμε̱ ἀδὰ κισ̈ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ τε̱ τρε̱μπουρε̱ Ζότνε̱ πίντγε̱με̱ νιέρε̱ζιτε̱, (ντε̱ πέσε̱,) ε̱ γέμι νιόχουρε̱ τε̱ Περντία, ε̱ σ̈πε̱ρρέϊγ κε̱ γέμι νιόχουρε̱ ε̱ δε̱ ντε̱ φικίρε̱ τούαϊγ.

12. Νέβετ νούκε̱ μπούρεμι πε̱ρσε̱ρὶ μπάνε̱ γιοὺ, αὸ ἄπε̱με̱ ἀφορμὶ ντε̱ γιούβετ τε̱ μπούρενι πε̱ρ νέβετ· κε̱ τε̱ κίνι τζτε̱ θόνι μπὰ τὰ κε̱ μπούρβρε̱νε̱ ντε̱ φάκε, ε̱ γιὸ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱.

13. Σε̱ ψε̱ ντε̱ γέμι τε̱ τζιαρτό-

θα, διὰ τὸν Θεὸν *εἴμεθα*, εἴτε ἔμφρονες εἴμεθα, διὰ σᾶς *εἴμεθα*.

14 Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συσφίγγει ἡμᾶς· διότι κρίνομεν τοῦτο, ὅτι ἐὰν εἷς ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον·

15. Καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, διὰ νὰ μὴ ζῶσι πλέον δι' ἑαυτοὺς οἱ ζῶντες, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ὑπὲρ αὐτῶν.

16. Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν δὲν γνωρίζομεν οὐδένα κατὰ σάρκα· ἂν δὲ καὶ ἐγνωρίσαμεν κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν γνωρίζομεν.

17. Ὅθεν ἐάν τις *ἦναι* ἐν Χριστῷ *εἶναι* νέον κτίσμα· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθον, ἰδοὺ τὰ πάντα ἔγειναν νέα.

18. Τὰ δὲ πάντα *εἶναι* ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅστις διήλλαξεν ἡμᾶς πρὸς ἑαυτὸν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν διακονίαν τῆς διαλλαγῆς·

19. Δηλονότι ὁ Θεὸς ἦτο ἐν τῷ Χριστῷ, διαλλάσσων τὸν κόσμον πρὸς ἑαυτὸν, μὴ λογαριάζων εἰς αὐτοὺς τὰ παραπτώματα αὐτῶν· καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸν λόγον τῆς διαλλαγῆς.

20 Ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ λοιπὸν εἴμεθα πρέσβεις, ὡς ἐὰν *σᾶς* παρεκάλει ὁ Θεὸς δι' ἡμῶν· δεόμεθα λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διαλλάγητε πρὸς τὸν Θεόν.

21. Διότι τὸν μὴ γνωρίσαντα ἁμαρτίαν ἔκαμεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ γείνωμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ.

σουρε̱, γέμι πὲ̱ρ Περντίνε̱, ε̂ ντε̱γέμι τὲ̱ σούρτε̱, γέμι πὲ̱ρ τὲ̱ μίρρε̱ τουάϊγ.

14. Σὲ̱ ψὲ̱ νὰ ὄτρε̱γγὸν νέδετ δαστιουρία ὲ̱ Κριστιτ· κουρ με̱ντόνεμι νέδετ κε̱τὲ̱, σὲ̱ ντε̱στε̱ νιὲ̱ δδέαουρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ Fίθε̱, τὲ̱ Fίθ' ἀδὰ δδίκνε̱·

15. Ε πὲ̱ρ τὲ̱ Fίθε̱ βδίκι νιὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ μὸς ρόγενε̱ μὲ̱ μπὲ̱ δέτεχε̱ τὲ̱ τοῦρε, πὸ μπὰ τὲ̱ κὲ̱ δδίκι, ὲ̱ οὐ γγιάλ πὲ̱ρ τά.

16. Κάκε̱ κὲ̱ νέδετ νούκε̱ νιόχεμε̱, σότ δὶ πάρρε̱ ντονιὲ̱, σι κούντρ' ε̱̃στε̱ κούρμι· ὲ̱ ντόνε̱ σὲ̱ πάτμ νιόχουρε̱ Κρίστινε̱ σι κούντρ' ε̱̃στε̱ κούρμι, μὰ νταστὶ μὲ̱ νούκ' ὲ̱ νιόχεμε̱.

17. Ε κάκε̱ κὲ̱ ντε̱στε̱ ντονιὲ̱ μπὲ̱ Κρίστινε̱, ἀΐ ε̱̃στε̱ κτίσμ ἐρρὲ̱· πούνερατ' ὲ̱ λιάστα σκούανε̱, γιὰ κὲ̱ οὐ πὲ̱νε̱ τὲ̱ Fίθα τὲ̱ ρά.

18. Ε τὲ̱ Fίθα γιάνε̱ γκὰ Περντία, κὲ̱ νὰ παϊκτόϊ μὲ̱ δέτεχε̱ τὲ̱ σάϊγ, μὲ̱ ἄνε̱ τὲ̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ, ὲ̱ κὲ̱ νὰ δὰ νέδετ ὑπηρεσίν' ὲ̱ τὲ̱ παϊκτούαριτ.

19 Σὲ̱ ψὲ̱ Περντία ἴστ κὲ̱ παϊκτὸν πότε̱νε̱ μὲ̱ δέτεχε̱ μπὲ̱ Κρίστινε̱, πὰ λογαριάσουρε̱ μπὰ τὰ φάγετ' ἔτοῦρε· ὲ̱ δοῦρι μπὲ̱ νέδετ φγιάλε̱ν' ὲ̱ πάκιεσε̱.

20. Νέδετ ἀδὰ λιούτεμι σι τὲ̱ δε̱ρFούαρε̱ πὲ̱ρ Κρίστινε̱, σι κουρ ἀναγκὰς Περντία μὲ̱ ἄνε̱ τὲ̱νε̱· ἀνταϊγ οὐ λιούτεμι πὲ̱ρ ε̱̃με̱ρρ τὲ̱ Κρίστιτ, τὲ̱ παϊκτόνι μὲ̱ Περντίνε̱.

21. Σὲ̱ ψὲ̱ Περντία ἀτὲ̱ κὲ̱ νούκε̱ νιόχου φάϊγ, ὲ̱ πὲ̱ρρι πὲ̱ρ νέδετ φάϊγ, κὲ̱ τὲ̱ πὲ̱νεμι νέδετ ὲ̱ δρέϊτε̱ ὲ̱ Περντίσε̱ μὲ̱ ἄνε̱ τὲ̱ ἀτίγ.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΟΝΤΕΣ δὲ συνεργοὶ *αὐτοῦ*, παρακαλοῦμεν ἐνταυτῷ νὰ μὴ δεχθῆτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ματαίως·

2. (Διότι λέγει « Ἐν καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας σὲ ἐβοήθησα· » ἰδοὺ τώρα καιρὸς εὐπρόσδεκτος· ἰδοὺ τώρα ἡμέρα σωτηρίας·)

3. Μὴ δίδοντες μηδὲν πρόσκομμα κατ' οὐδὲν, διὰ νὰ μὴ προσαφθῇ μῶμος εἰς τὴν διακονίαν·

4. Ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς ὑπηρέται Θεοῦ, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις,

5. Ἐν ῥαβδισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις·

6. Ἐν καθαρότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ·

7. Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν·

8. Διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, ὅμως ἀληθεῖς·

9. Ὡς ἀγνοούμενοι, ἀλλὰ καλῶς γνωριζόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, ἀλλ' ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδευόμενοι, ἀλλὰ μὴ θανατούμενοι·

10 Ὡς λυπούμενοι, πάντοτε ὅμως χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς ὅμως πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ τὰ πάντα κατέχοντες.

11. Τὸ στόμα ἡμῶν ἠνοίχθη πρὸς

Κρίε̱ Εϝιάϋτε̱τε̱. ς. 6.

Νάβετ δὰ ντίχμε̱ μὲ ἀτὲ̱, ἐ οὐ ἀναγκάσγε̱με̱, τὲ̱ μὸ μίρρι δουρε̱τίν' ἐ Περντίσε̱ μτὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱.

2. Σὲ ψὲ αἰ θότε̱· τὲ̱ διϝιόβα τἰγ ντὲ̱ κὸχε̱ κὲ̱ κὲ πὲ̱ρ τὲ̱ δέξουρε̱, ἐ τὲ̱ δατζε̱ ντίχμε̱ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ ὄπε̱τίμιτ' γιὰ νταὔτι κὸχε̱ ἐ δέξουριτ, γιὰ ντα-ὄτικόχε̱ ἐ ὄπε̱τίμιτ.

3. Πὰ δένε̱ νέβετ νιερίουτ ἀφορμὶ πὲ̱ρ τὲ̱ σπιδίσουρε̱, κὲ̱ τὲ̱ μὸς γέτε̱ ὄιάρε̱ ὄε̱ρϊέὄια ὄνε̱.

4. Πὸ λὲ τὲ̱ πίχεμι ντὲ̱ ϝίθε̱ πούνε̱ρα σὶ πουνε̱τόρε̱ τὲ̱ Περντίσε̱· μὲ ὄσούμε̱ δουρίμ ντὲ̱ ὄτρε̱γγίμε, ντὲ̱ ϝιουλτζίμε̱, ντὲ̱ στεναχορίρα.

5. Ντὲ̱ πλιάϝε̱ρα, ντὲ̱ χαψάνα, ντὲ̱ τὲ̱ πακε̱ντρούαρα, ντὲ̱ μουντίμε, ντὲ̱ τὲ̱ πὰ φλέτουρε̱, ντ' ἀϝε̱ρίμε̱.

6. Ντὲ̱ τὲ̱ κε̱ρούαρε̱ τὲ̱ κούρμιτ, ντὲ̱ μέ̱ντ ντὲ̱ τὲ̱ κούτε̱, ντὲ̱ τὲ̱ μίρε̱ε̱, ντὲ̱ Σε̱ίνγτινε̱ Σπίρτ, ντὲ̱ δαὄουρὶ πὰ ϝε̱νιέὄτρε̱.

7. Ντὲ̱ φγιάλε̱ τὲ̱ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, ντὲ̱ φουκὶ τὲ̱ Περντίσε̱. μὲ ἄρμε̱ τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱τε̱ μπὲ̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱, ἐ μπὲ̱ τὲ̱ μέ̱γγε̱ρε̱.

8. Μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ντερίμιτ, ἐ τὲ̱ ξεντερίμιτ, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σὲ̱ ὄιάριτ, ἐ τὲ̱ σὲ̱ μπούρτουριτ· σὶ ϝε̱νιεὔγιάρε̱ ἐ τὲ̱ βε̱ρτέτε.

9. Σὶ τὲ̱ πὰ νιόχουρε̱, ἐ τὲ̱ νιόχουρε̱ πὰ, σὶ ἀτα κὲ̱ βδέτε̱νε̱, ἐ γιὰ κὲ̱ ρρόϊγμε̱· πόσι τὲ̱ μούντουαρε̱, ἐ τὲ̱ πὰ βράρε̱.

10 Πόσι τὲ̱ χελμούαρε̱, ἐ πὰ ϝίθε̱ νὲ̱ τὲ̱ ϝε̱ζούαρε̱· σὶ τὲ̱ βάρφε̱ρε̱, μὰ ὄιούμε̱ κε̱ϊγμε̱ τὲ̱ πάσουρε̱· σὶ πὰ πάσουρε̱ ϝὲ̱, μὰ κὲ̱ ἰ κέμι τὲ̱ ϝίθα.

11. Ϝόγια ὄνε̱ ε̱ὄτ' ἐ χάπουρε̱

εσᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν ἐπλατύνθη.

12. Δὲν ἔχετε στενοχωρίαν ἐν ἡμῖν· ἀλλ᾽ ἔχετε στενοχωρίαν ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν.

13. Τὴν αὐτὴν λοιπὸν ἀντιμισθίαν ἀποδίδοντες, (ὡς πρὸς τέκνα λαλῶ·) πλατύνθητε καὶ σεῖς.

14. Μὴ ὁμοζυγεῖτε μὲ τοὺς ἀπίστους· διότι τίνα μετοχὴν ἔχει ἡ δικαιοσύνη μὲ τὴν ἀνομίαν; τίνα δὲ κοινωνίαν τὸ φῶς πρὸς τὸ σκότος;

15. Τίνα δὲ συμφωνίαν ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Βελίαλ; ἢ τίνα μερίδα ὁ πιστὸς μὲ τὸν ἄπιστον;

16. Τίνα δὲ συμβίβασιν ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ εἴδωλα; διότι σεῖς εἶσθαι ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς, « Ὅτι θέλω κατοικεῖ ἐν αὐτοῖς καὶ περιπατεῖ· καὶ θέλω εἶσθαι ὁ Θεὸς αὐτῶν καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι λαός μου».

17. Διὰ τοῦτο «ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποχωρίσθητε, » λέγει Κύριος « καὶ μὴ ἐγγίσητε ἀκάθαρτον·» καὶ «ἐγὼ θέλω σᾶς δεχθῆ,

18. Καὶ θέλω εἶσθαι Πατήρ σας, καὶ σεῖς θέλετε εἶσθαι υἱοί μου καὶ θυγατέρες,» λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. ζ΄. 7.

ΕΧΟΝΤΕΣ λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, ταύτας τὰς ἐπαγγελίας, ἂς καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐκπληροῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

2. Δέχθητε ἡμᾶς ἐν ὑμῖν· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, εἰς

πε̱ρ γιούβετ, ὦ Κορινθίοτ, ἐ ζε̱με̱ρα ὄνε̱ ε̱ὂτ᾽ ἐ ζϝεροὐαρε̱.

12. Γιούβετ νούκε̱ γίνι ὂτρε̱γγὶμ πρέ̱ντα ντὲ̱ρ νέβετ, πὸ γίνι ντὲ̱ ὂτρε̱γγὶμ ντὲ̱ ζο̉ῤρε̱ τιύκϊγ.

13. Μὰ μὲ ἀτὲ̱ τὲ̱ κε̱μπίερε̱ μικε̱σίετ (σὶ δγιέλμτ᾽ ἐμὶ οὐ θόμ) ζϝε̱ρόνι ἐ δὲ γιοὺ σὶ ἐ δὲ οὔνε̱.

14. Μὸς δουαϊγνι τὲ̱ παὂκόνι ντὲ̱ νιὲ̱ τὲ̱ τίλε̱νε̱ ζυγαρὲ μὲ τὲ̱ πὰ πέσε̱· σὲ̱ ψὲ τζπγιέσε̱ κὰ ἐ δρέϊγτα μὲ τὲ̱ πὰ νόμε̱νε̱; ἄ τζὂιοκε̱ρὶ κὰ δρίτα μὲ ἐῤῥε̱τζίρε̱;

15. Ε τζτὲ̱ καὂκούκρε̱ κὰ Κριὂτι μὲ βελιάῤῥε̱; ᾶ τζπγιέσε̱ κὰ ἰ πέσε̱σε̱ μὲ̱ τὲ̱ πὰ πέσινε̱;

16. Ε τζφάῤῥε̱ μπε̱γέδε̱γε̱ κὰ κίὂια ἐ Περντίσε̱, μὲ ἰδόλε̱; σὲ ψὲ γιούβετ γίνι κίὂε̱ ἐ Περντίσε̱ ϝιάλε̱· σὶ κούντρε̱ θὰ Περντία· κὲ̱ δὸ τὲ̱ ρὶ πρέ̱ντα μπὲ̱ τὰ, ἐ δὸ τὲ̱ ἔτζε̱ϊγ μπὲ̱ τὰ, ἐ δὸ τὲ̱ γέμ Περντία ἐτοῦρε, ἐ ἀτὰ δὸ τὲ̱ γένε̱ λαόϊ ἴμ.

17. Πρὰ ἀνταϊγ δέλι γκὰ μέσι ἰ τοῦρε, ἐ τζκιούχι, θότε̱ Ζότι· ἐ τὲ̱ μολέψουρε̱νε̱ μὸς ἐ ζίρι μὲ δόῤῥε̱, ἐ οὔνε̱ δὸ τοῦ πε̱ρμπε̱γέδ γιούβετ.

18. Ε δὸ τὲ̱ γὲμ παπάϊ γιούαϊγ, ἐ γιούβετ δὸ τὲ̱ μὲ̱ γίνι δγιέλμ, ἐ βάὂε̱ζα, θότε̱ Ζότι κὲ̱ μπὰν ϝίθε̱ πότε̱νε̱.

Κρίε Εὂτάτε̱τε̱. ζ. 7.

Κοὺρ κέμι ἀδὰ, ὢ τὲ̱ δάὂιουρε̱ κε̱τὸ τὲ̱ τάξουρα, λὲ τὲ̱ κε̱ρόγε̱με̱ βέτε̱χενε̱ τόνε̱ γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ μολὶ τὲ̱ κούρμιτ, ἐ δὲ τὲ̱ Σ̈πίρτιτ, ἐ λὲ τὰ πέ̱ϊγμε̱ μπὲ̱ τὲ̱ σόσουρε̱ ὂε̱ϊνγτε̱ρίνε̱ τόνε̱ μὲ φρίκε̱ τὲ̱ Περντίσε̱.

2. Επνανι νέβετ βέ̱ντ· νὰ νούκε̱ κέμι δε̱με̱τούαρε̱ ντονιὲ̱, νούκε̱ κέμι

οὐδένα ἐστάθημεν πλεονέκται.

3. Δὲν λέγω τοῦτο πρὸς κατάκρισίν σας· διότι προεῖπον ὅτι εἶσθε ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, ὥστε νὰ συναποθάνωμεν καὶ νὰ συζῶμεν.

4. Πολλὴν παῤῥησίαν ἔχω πρὸς ἐσᾶς, πολλὴν καύχησιν ἔχω διὰ σᾶς· εἶμαι πλήρης παρηγορίας, ἔχω ὑπερπερισσεύουσαν τὴν χαρὰν εἰς ὅλην τὴν θλῖψιν ἡμῶν.

5. Διότι ἀφοῦ ἤλθομεν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἄνεσιν ἔλαβεν ἡ σάρξ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἐθλιβόμεθα· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι.

6. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ παρηγορῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρηγόρησεν ἡμᾶς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Τίτου.

7. Καὶ οὐχὶ μόνον δια τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τὴν ὁποίαν παρηγορήθη διὰ σᾶς, ἀναγγέλλων πρὸς ἡμᾶς τὸν μέγαν πόθον σας, τὸν ὀδυρμόν σας, τὸν ζῆλόν σας ὑπὲρ ἐμοῦ· ὥστε περισσότερον ἐχάρην.

8. Διότι ἐὰν καὶ σᾶς ἐλύπησα διὰ τῆς ἐπιστολῆς, δὲν μετανοῶ, ἂν καὶ μετενόουν· ἐπειδὴ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἂν καὶ πρὸς ὥραν, σᾶς ἐλύπησε.

9. Τώρα χαίρω, οὐχὶ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε πρὸς μετάνοιαν· διότι ἐλυπήθητε κατὰ Θεὸν διὰ νὰ μὴ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν εἰς οὐδέν.

10. Διότι ἡ κατὰ Θεὸν λύπη γεννᾷ μετάνοιαν πρὸς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον· ἡ λύπη ὅμως τοῦ κόσμου γεννᾷ θάνατον.

πρίσ̈ιουρε̱ ντονὶε̱, νούχ' ἰ ϰέμι μάῤῥε̱ ϝε̱ ντονίεϊτ.

3. Νούχ' οὺ ἀθόμ πὲ̱ρ δὲ̱μ τούαϊγ· σὲ ψὲ οὺ θάτζε̱ με̱ πε̱ρπάρα, ϰε̱ γιούβετ γίνι πρε̱ντα ντὲ̱ ζέμε̱ρα τόνα, πὲ̱ρ τὲ̱ ῥούαρε̱ πάσ̈ϰε̱, ε πὲ̱ρ τὲ̱ βδέχουρε̱ πάσ̈ϰε̱.

4. Σιούμε̱ θαῤῥὸς ϰὰμ οὔνε̱ μπὲ̱ γιοὺ· σ̈ιούμε̱ μπούῤῥεμ πὲ̱ρ γιοὺ· γιὰμ πλιὸτ μὲ παρηγορὶ, ντὲ̱ ϝίθε̱ σ̈τρε̱γγιμε̱ τούαϊγ ϝε̱ζίμι τεπε̱ρὸν μὲ σ̈ιούμε̱ μπὲ̱ μούα.

5. Σὲ ψὲ κούρ βὰμ ντὲ̱ Μακεδονὶ νέβετ, νοὺϰε̱ πάτι ντονὶε̱ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱ κούρμι ἴνε̱, πὸ χε̱λμόνεσ̈ιμ πὲ̱ρ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱· πε̱ργιάσ̈τα λιούφτερα, περπρένταζι φρίϰε̱ρα.

6. Πὸ Περντία ϰε̱ παρηγορὶς τὲ̱ οὔνιε̱τιτε̱, ἄϊ νὰ παρηγορίσι ε δὲ νέβετ μὲ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ Τίτοσε̱.

7. Ε γιὸ βέτεμε̱ μὲ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ τίγ, πὸ ἐ δε δὲ παρηγορὶ τὲ̱ τὶγ ϰε̱ πάτ μάῤῥε̱ πρέϊγ γιοὺσ̈, σὶ νὰ θὰ νέβετ δε̱σ̈ε̱ρίμνε̱ τούαϊγ, τὲ̱ κιαῤῥε̱τε̱ τούαϊγ δασ̈ιουρίν' ε γκροχε̱τε̱ τούαϊγνε̱ πὲ̱ρ μούχ· κάϰε̱ ϰε̱ σὶ δ̇ιϝιοβα ἀτὸ οὺ ϝε̱ζούαζε̱ με̱ τέπε̱ρε̱.

8. Σὲ ψὲ ντόνε̱ σὲ οὺ χε̱λμόβα γιούβετ μὲ ἀτε̱ χάρτε̱, νούκ' οὺ πε̱τζε̱ πισμὰν, ντόνε̱ σὲ μετανοήσα μὲ πε̱ρπάρα· σὲ ψὲ σ̈ιὸν ϰε̱ ἀγιὸ κάρτε̱, ντόνε̱ σὲ πὲ̱ρ πάϰε̱ζε̱ κοχε̱ οὺ χε̱λμόϊ γιούϰετ

9. Νταΐστὶ ϝε̱ζόνεμ, γιὸ σὲ ψὲ οὺ χελμούατε̱, πὸ ϰε̱ οὺ χε̱λμούατε̱ ντὲ̱ μετανὶ· σὲ ψὲ οὺ χελμούατε̱ σὶ δὸ Περντία, ϰε̱ τὲ̱ μὸς δε̱με̱τόνενι πρέϊγ νέσ̈ μπὲ̱ ντονὶε̱ πούνε̱.

10. Σε ψὲ χέλμι ϰε̱ πένετε̱ σὶ δὸ Περντία, πίε νιε̱ μετανὶ τὲ̱ πὰ τούντουρε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ σόσουρε̱· μὰ χέλμι ἰ ϰε̱σάϊγ γέτετ πὰ πίε̱ βδέϰεγε̱.

11. Διότι ἰδοὺ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ ὅτι ἐλυπήθητε κατὰ Θεὸν, πόσην σπουδὴν ἐγέννησεν εἰς ἐσᾶς! ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ πόθον, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν! κατὰ πάντα ἀπεδείξατε ἑαυτοὺς ὅτι εἶσθε καθαροὶ εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα.

12. Λοιπὸν, ἂν καὶ σᾶς ἔγραψα, δὲν ἔκαμον τοῦτο διὰ τὸν ἀδικήσαντα, οὐδὲ διὰ τὸν ἀδικηθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ πρὸς ἐσᾶς ἡ σπουδὴ ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

13. Διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν διὰ τὴν παρηγορίαν σας· καὶ περισσότερον ἐχάρημεν διὰ τὴν χαρὰν τοῦ Τίτου, ὅτι ἀνεπαύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρὰ πάντων ὑμῶν.

14. Διότι ἐὰν ἐκαυχήθην τι πρὸς αὐτὸν διὰ σᾶς, δὲν κατησχύνθην· ἀλλὰ καθὼς σᾶς ἐλαλήσαμεν πάντα ἐν ἀληθείᾳ, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ πρὸς τὸν Τίτον ἔγεινεν ἀλήθεια·

15. Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ αὐξάνει περισσότερον πρὸς ἐσᾶς, ὅταν ἐνθυμῆται τὴν ὑπακοὴν πάντων ὑμῶν, πῶς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέχθητε αὐτόν.

16. Χαίρω λοιπὸν ὅτι κατὰ πάντα ἔχω θάῤῥος εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. ή. 8.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝ δὲ εἰς ἐσᾶς, ἀδελφοὶ, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Μακεδονίας·

2. Ὅτι ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, ἐνῷ ἐδοκίμαζον μεγάλην θλί-

11. Σὲ ψὲ γιὰ ϰε̱γιὸ ε̱ τίλια ϰε̱ τε̱ γίνι γιοὺ χε̱λμούαρε̱ σὶ δὸ Περντία, σὰ σπουδὴ προύρι μπε̱ γιούβετ; ὲ τε̱ πε̱ρFεFιουρε̱, ὲ τε̱ ζε̱με̱ρούαρε̱ κόντρε̱ σε̱ ϰέκεσε̱, ὲ φρίϰε̱, ὲ δασ̈ουρὶ, ὲ ζηλί, ὲ τε̱ πε̱νι τε̱ μούντουριτε̱; ε̱ μπε̱ τζδὸ ἄνε̱ ὲ πε̱τε̱ τε̱ δούϰε̱τε̱, ϰε̱ γιούβετ γίνι τε̱ πὰ φάϊγ μπε̱ ϰε̱τε̱ πούνε̱.

12. Αδὰ ὲ δὲ ντοὺ σ̈κρόβα γιούβετ, νούκ' ὲ πέῤῥα πε̱ρ ἀτε̱ ϰε̱ πε̱ῤῥι τε̱ σιάριτε̱, ἀς πε̱ρ ἀτε̱ ϰε̱ οὐ σ̈ιά· πὸ τε̱ πε̱ϊγ τε̱ δούϰε̱τε̱ σπουδία ὄνε̱ ϰε̱ ϰέμι πε̱ρ γιούβετ, πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

13. Πρὰ ἀντάϊγ οὐ παρηγορίσμ ντε̱ παρηγορὶ τουαϊγ· ε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ οὐ Fε̱ζούαμ ντε̱ Fε̱ζίμ τε̱ Τίτοσε̱, σε̱ ψὲ γιοὺ πρε̱ Σπίρτι ἰ τίγ γκὰ Fίθε̱ γιούσ̈.

14. Ε ντε̱ γιὰμ μπούῤῥτουρε̱ πάκ Fε̱ μπε̱ τε̱ πε̱ρ γιούβετ, νούκ' οὐ τουρπε̱ρούατζε̱· πὸ σὶ κούντρε̱ οὐ κὰμ θε̱νε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱ γιούβετ ντε̱ Fίθε̱ πούνε̱ρα, ϰε̱σ̈τοὺ ε̱ δὲ τε̱ μπούῤῥε̱τε̱ ϰε̱ πάτζε̱ δε̱γε̱ οὔνε̱ πε̱ρ Τίτονε̱, οὐ πε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

15. Ε ἄϊ οὐ δὸ γιούβετ με̱ Fίθε̱ ζε̱με̱ρα με̱ τέπε̱ρε̱, κοὺρ βε̱ ντε̱ρ με̱ντ τε̱ FεFιουριτε̱ τουαῖγ τε̱ Fίθε̱βετ· ὲ ϰὶσ̈ ὲ πάτε̱ δέξουρε̱ ἀτε̱ με̱ φρίϰε̱ ὲ με̱ τε̱ δρέδουρε̱.

16. Fε̱ζόνεμ δὰ ϰε̱ πε̱ρ τζδὸ πούνε̱ κὰμ θαῤῥὸς μπε̱ γιού.

Κρίε Ετέτε̱τε̱. η. 8.

Οὐ ῥε̱φέϊγ ἀδὰ γιούβετ, ὦ βε̱λάζε̱ρ δουρε̱τίν' ε Περντίσε̱ ϰε̱ ἔστε δένε̱ ντε̱ ϰίσ̈ε̱ρα τε̱ Μακεδονίσ̈ε̱.

2. Σε̱ ντε̱ μὲς τε̱ σ̈ιούμε̱ πιϰε̱λίμε̱βετ ϰε̱ γιάνε̱ δοκιμάσουρε̱ με̱ τὸ

ψιν, καὶ ἡ βαθεῖα πτωχεία αὐτῶν ἀνέδειξαν ἐκ περισσοῦ τὸν πλοῦτον τῆς ἐλευθερότητος αὐτῶν.

3. Διότι ὑπῆρξαν κατὰ δύναμιν, (μαρτυρῶ τοῦτο,) καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐτοπροαίρετοι·

4. Παρακαλοῦντες ἡμᾶς μετὰ πολλῆς παρακλήσεως νὰ δεχθῶμεν τὴν χάριν, καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας ·ῆς εἰς τοὺς ἁγίους·

5. Καὶ οὐχὶ *μόνον* καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον εἰς τὸν Κύριον, ἔπειτα εἰς ἡμᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ·

6. Ὥστε παρεκαλέσαμεν τὸν Τίτον, καθὼς ἤρχισεν, οὕτω καὶ νὰ τελειώσῃ πρὸς ἐσᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

7. Καθὼς λοιπὸν περισσεύετε ἐν παντὶ, ἐν πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ σας, *οὕτω σπουδάσατε* νὰ περισσεύσητε καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι.

8. Δὲν λέγω τοῦτο κατ' ἐπιταγὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ δοκιμάσω διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἄλλων καὶ τὴν γνησιότητα τῆς ἀγάπης σας·

9. Διότι ἐξεύρετε τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πλούσιος ὢν, ἐπτώχευσε διὰ σᾶς, διὰ νὰ πλουτήσητε σεῖς μὲ τὴν πτωχείαν ἐκείνου.

10. Καὶ εἰς τοῦτο γνώμην δίδω· διότι τοῦτο συμφέρει εἰς ἐσᾶς, οἵτινες ἠρχίσατε ἀπὸ πέρυσι οὐχὶ μόνον τὸ νὰ κάμητε, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ θέλητε.

Fε̱ζίμι, ἶ τοῦρε οὐ κὲ ἶ τέπε̱ρε̱ ἐ βαρφε̱ρία ἐτοῦρε ἐ ὅιούμα, τεπε̱ρόϊ πὰ μάσε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πάσουρε̱ τὲ̱ ζέ̱με̱ραβετ σὲ̱ μίρ̇ρ̇α τὰ τοῦρε.

3. Σὲ ψὲ μὲ δαὅουρὶ τὲ̱ τοῦρε οὐ πε̱νε̱ δόρ̇ρ̇ε̱ λίρ̇ρ̇ε̱ (οὐ ἄπ ἀτοῦρε κε̱τὲ̱ μαρτυρί) ντὲ̱ σὰ πάτνε̱ φουκίνε̱, ἐ δὲ μπὶ φουκὶ τὲ̱ τοῦρε.

4. Μὲ ὅιούμε̱ τὲ̱ λιούτουρε̱ νὰ βούνε̱ μπὲ̱ πὲ νέβετ, κὲ̱ τὲ̱ μάρμε̱ νὰ κε̱τὲ̱ δουρε̱τὶ ἐ κε̱τὲ̱ τὲ̱ δένε̱ τὲ̱ κε̱σάϊγ ὅε̱ρπέὅε̱σε κὲ̱ πάτνε̱ δένε̱ μπὰ τὰ Σε̱ϊνγτάρε̱.

5. Ε νούκε̱ πε̱νε̱ βέτε̱με̱ σὶ κούντρε̱ ὅπε̱ρέϊγμε̱· πὸ κάνε̱ δε̱νε̱ βέτε̱χε̱ν' ἐ τοῦρε πρωτοπάσε̱ μπὲ̱ Ζότνε̱, ἐ παστάγε̱ μπὲ̱ νέβετ, μὲ δαὅουρὶ τὲ̱ Περντίσε̱.

6. Κάκε̱ κὲ̱ γέμι λιούτουρε̱ νέβετ Τίτοσε̱, κὲ̱ σὶ κούντρε̱ νίσι μὲ̱ πε̱ρπάρα, ἀὅτοὺ τὲ̱ σόσγε̱ κε̱τὲ̱ τὲ̱ μίρ̇ρ̇ε̱ ἐ δὲ ντὲ̱ρ γιού.

7. Μὰ σὶ κούντρε̱ τε̱πε̱ρόνι μπὲ̱ τζδὸ πούνε̱, μὲ πέσε̱, μὲ ἐ μὲ φγιάλε̱, μπὲ̱ με̱ντ, ἐ μπὲ̱ τζδὸ τὲ̱ ὅπεϊγτε̱, ἐ δὲ ντὲ̱ δαὅιουρὶ τρύαϊγ μπὲ̱ βε̱ντ, κε̱ὅτο τὲ̱ γίνι τὲ̱ τέπε̱ρε̱ ἐ δὲ μπὲ̱ κε̱τὲ̱ δουρε̱τί.

8. Νούκ' οὐ θὸμ σὶ κοὺρ οὐ πορσίτ, πὸ μὲ τὲ̱ ὅπεϊγτε̱ τὲ̱ σε̱ τγιέρε̱βετ, δοκιμὰς ἐ δὲ ορέξν' ἐ δαὅιουρίσε̱ σουάϊγ.

9. Σὲ ψὲ ἐ δίγι γιούβετ δουρε̱τίν' ἐ Ζότιτ Σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, κὲ̱ ντόνε̱ σὲ κὲ ἶ πάσουρε̱, οὐ βαρφε̱ρούα πὲ̱ρ γιούβετ· κὲ τὲ̱ ζοτε̱ρόνι γιούβετ μὲ βαρφε̱ρὶ τὲ̱ τίγ.

10. Ε οὐ ἄπ γιούβετ νασιχὰτ μπὲ̱ κε̱τὲ̱· σὲ ψὲ ε̱ὅτ' ἐ βε̱γίερε̱ πὲ̱ρ γιούβετ κε̱γιὸ, κὲ̱ ἐ νίστε̱ γιὸ βέτε̱με̱ τὰ πέγε̱τε̱, πὸ ἐ δὲ τὰ δέγε̱τε̱ κὲ̱ βγίετ.

11. Τώρα δὲ τελειώσατε καὶ τὸ νὰ κάμητε, ὥστε καθὼς ὑπῆρξεν ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω *νὰ ὑπάρξῃ* καὶ τὸ τελειῶσαι ἀφ' ὅσα ἔχετε.

12. Διότι ἐὰν προϋπάρχῃ ἡ προθυμία, *εἶναι* τις εὐπρόσδεκτος, καθ' ὅσα ἔχει, οὐχὶ καθ' ὅσα δὲν ἔχει.

13. Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ *ἦναι* εἰς ἄλλους ἄνεσις, εἰς ἐσᾶς δὲ στενοχωρία.

14. Ἀλλὰ *νὰ γείνῃ* ἐν ἰσότητι, ὥστε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τὸ περίσσευμά σας *νὰ ἀναπληρώσῃ* τὴν στέρησιν ἐκείνων· διὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τὸ περίσσευμα ἐκείνων εἰς τὴν στέρησίν σας, ὥστε νὰ γείνῃ ἰσότης·

15. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ὅστις *εἶχε συνάξει* πολὺ, δὲν ἐλάμβανε πλειότερον· καὶ ὅστις ὀλίγον, δὲν ἐλάμβανεν ὀλιγώτερον.»

16. Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν τὸν δίδοντα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Τίτου τὴν αὐτὴν σπουδὴν διὰ σᾶς·

17. Διότι τὴν μὲν προτροπὴν ἐδέχθη· προθυμότερος δὲ ὤν, ἀνεχώρησε πρὸς ἐσᾶς αὐτοπροαίρετος.

18. Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, τοῦ ὁποίου ὁ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔπαινος γίνεται κατὰ πάσας τὰς Ἐκκλησίας.

19. (Καὶ οὐχὶ μόνον *τοῦτο*, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ὑμῶν πρὸς τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς *ἔνδειξιν* τῆς προθυμίας σας·)

20. Φοβούμενοι τοῦτο, μὴ προ-

11. Νταϊστὶ πὰ σόσνιε̱ τε̱ π̇έρ̇ρε̱τε̱, κ̇ε̱ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ Fατὶ Σ̈πίρτι μπε̱ τε̱ δάσ̈ιουρε̱, κ̇ε̱σ̈τοὺ τε̱ γέτε̱ ὲ δὲ μπε̱ τε̱ σόσουρε̱ σὶ κούντρε̱ κ̇ίνι φουκίνε̱.

12. Σὲ ψὲ ντε̱σ̈τε̱ ὀρέξι πε̱ρ τε̱ δέ̱νε̱, ε̱σ̈τ' ὲ δέξουρε̱, σὶ κούντρε̱ κά Fίθε̱ κουσ̈, γιὺ σὶ κούντρε̱ νούκ̇ε̱ κά.

13. Σὲ ψὲ κ̇ε̱τὸ ἰ θόμ γιὸ τε̱ γέτε̱ τε̱ πρε̱ΐγτουρε̱ ντε̱ τε̱ τγιέρε̱, ἐ ντε̱ γιούβετ σ̈τρε̱γγίμ.

14. Πὸ τε̱ γέτε̱ σὶ τέγε̱ κ̇ε̱τέγε, νταϊστὶ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ κόχε̱ τε̱ τεπε̱ρούαριτε̱ τουαΐγ, λὲ τε̱ ζέ̱ρε̱ βε̱ντ μὲ τε̱ λίψουριτ' ε̱ ἀτοῦρε̱· ἐ τε̱ τεπε̱ρούαριτ' ε̱ ἀτοῦρε λὲ τε̱ ζέ̱ρε̱ βε̱ντ ντε̱ τε̱ λίψουριτε̱, τουαΐγ, κ̇ε̱ τε̱ π̇έ̱νετ' ε̱ ταμάμτα.

15. Σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· ἀὶ κ̇ε̱ μπε̱γὶδ σ̈ιούμε̱, νούκ̇ε̱ πὰτ μάρ̇ρε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ μέρ̇ρα· ἐ ἀὶ κ̇ε̱ μπε̱γιόδι τε̱ πάκ̇ε̱νε̱ νούκ̇ε̱ μόρ̇ρα με̱ πὰκ γκὰ σὰ ἰ δούχαεΐγ.

16. Ε λε̱βδὶμ πάστε̱ Περντία κ̇ε̱ κὰ βέ̱νε̱ ἀτε̱ σπουδὶ ντε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ Τίτοσε̱ πε̱ρ γιούβετ.

17· Σὲ ψὲ ἐ δέξι πορσίνε̱· ἐ σὶ κὲ με̱ ἰ σ̈πέΐγτε̱, δέλι μὲ δασ̈ιουρὶ τε̱ τίγ τε̱ βὶν μπε̱ γιούβετ.

18. Ε κ̇έμι δε̱ρFούαρε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱, ἐ δὲ ἀτε̱ βε̱κ̇ὰ, κ̇ε̱ κὰ ε̱με̱ρ̇ρ̇ τε̱ μὰδ ντε̱ πε̱ρ Fίθε̱ κ̇ίσ̈ε̱ρα πε̱ρ Οὐγγίλ.

19. (Ε δε̱ γιὸ βέτε̱με̱ κ̇ε̱γιὸ, πὸ ε̱σ̈τε̱ ζFέδουρε̱ ἐ δε̱ σ̈ιὸκ γκὰ κίσ̈ε̱ρατε̱ ἰ οὔδε̱σε̱ σόνε̱, μὲ κ̇ε̱τε̱ τε̱ μίρ̇ρε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱νετε̱ πρ̇έΐγ νέσ̈ πε̱ρ ντέρ̇ρ̇ τε̱ Ζότιτ, ἐ πε̱ρ τε̱ δε̱φτούαρε̱ δασ̈ουρίνε̱ τουαΐγ τε̱ σ̈πέΐγτε̱νε̱.)

20. Ρούχαεμι γκὰ κ̇ε̱γιὸ, κ̇ε̱ τε̱

σάψῃ τις εἰς ἡμᾶς μῶμον ἐν τῇ ἀφθονίᾳ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν.

21. Προνοοῦντες τὰ καλὰ οὐχὶ μόνον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

22. Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτῶν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, τὸν ὁποῖον πολλάκις ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς ὅτι εἶναι πρόθυμος, τώρα δὲ πολὺ προθυμότερος διὰ τὴν πολλὴν πεποίθησιν τὴν πρὸς ἐσᾶς.

23. Ὅσον μὲν περὶ Τίτου, *εἶναι* κοινωνὸς ἐμοῦ καὶ εἰς ἐσᾶς συνεργός· ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, *εἶναι* ἀπόστολοι τῶν ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.

24. Τὴν ἔνδειξιν λοιπὸν τῆς ἀγάπης σας καὶ τῆς καυχήσεως ἡμῶν *τὴν ὁποίαν ἔχομεν* διὰ σᾶς, δείξατε πρὸς αὐτούς, καὶ ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΔΙΟΤΙ περὶ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περιττὸν εἶναι εἰς ἐμὲ νὰ σᾶς γράφω.

2. Ἐπειδὴ ἐξεύρω τὴν προθυμίαν σας, τὴν ὁποίαν καυχῶμαι περὶ ὑμῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὅτι ἡ Ἀχαΐα ἡτοιμάσθη ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ζῆλός σας διήγειρε πολλούς.

3. Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφοὺς διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ διὰ σᾶς καύχησις ἡμῶν· διὰ νὰ ἦσθε (καθὼς ἔλεγον,) ἡτοιμασμένοι·

4. Μήπως, ἐὰν ἔλθωσι μετ' ἐμοῦ Μακεδόνες καὶ σᾶς εὕρωσιν ἀνετοίμους, κατεσχυνθῶμεν ἡμεῖς, (διὰ

μὸς νὰ καλεζόγε νιερὶ νέβετ, πὲρ κετὲ τὲ τέπερε τὲ λεΐγμοσίνιτ κὲ ντάχετε γκὰ νέϋ.

21. Σὲ ψὲ νὰ βεϋτρόγεμε τὲ δούκεμι πὰ χιλὲ γιὸ βέτεμεπερπάρα Περντίσε, πὸ ἐ δὲ περπάρα νιέρεζετ.

22. Ε κέμι δερϜούκρε μὲ κετὰ ἐ δὲ νιὲ βελὰ τένενε κὲ ἐ κέμι δοκιμάσουρε ϋιούμε χέρε νιὲ ϋιούμε πούνερα κὲ ἔϋτ' ἰ ϋπέϊγτε, ἐ αἴ νταϋτὶ ἔϋτε μὲ ϋιούμε ἐ ϋπεϊγτε πὲρ θαρρὸς τὲ ϋιούμε κὲ κὰ μπὲ γιούβετ.

23. Ε πὰ πὲρ τίτονε, αἴ ἔϋτε ϋιόκου ἴμ' ἐ ντίχμεσι μπὲ γιού· ἐ τὲ τγιέρετε βελάζερ τάνε γιάνε ἀποστόϊγτ' ἐ κίϋεβετ, ἐ ντέρρι ἰ Κρίϋτιτ.

24. Μπὲ κετὰ ἀδὰ πένι τὲ δουκετε περπάρα κίϋεβετ, τζίλια ἔϋτε δαϋιουρια γιούαϊγ, ἐ πὲρ σὲ μπούρρεμι νὰ πὲρ γιούβετ.

Κρίε Ενέντετε. θ. 9.

Μὰ σὰ πὲρ ϋερπέϋε κὲ οὺ πὲ πὲρ ντίχμε τὲ Σεϊνγτόρεβετ, μὲ δούκετε ἐ τέπερε τὲ γιοὺ ϋκρούαϊγ γιούβετ.

2. Σὲ ψὲ οὺ ἀ πάτζε τὲ ϋπέϊγτετ' ἐ ζέμερεσε σούαϊγ, κὲ πὲρ τὲ μπούρρεμ μπάνε Μακεδόνεβετ πὲρ γιούβετ, κὲ Ἀχαΐα, ἐ δὲ ἀγιὸ ἔϋτε πέρρε Ϝατὶ κὲ βγιὲτ· ἐ ζηλία γιούαϊγ κὰ ἀναγκάσουρε ϋιούμε.

3. Μὰ κὰμ δερϜιούαρε κετὰ βελάζερ κὲ τὲ μὸς πένετε ἐμπαράζετε μπουρρετζία ἴμε κὲ πέϊγ πὲρ γιούβετ, σὰ πὲρ κετὲ ἄνε· κὲ (σὶ κούντρε θάτζε) γίνι Ϝατί.

4. Μὸς ντόδετε ἐ βίγνε Μακεδόνετε μὲ μούχ πάϋκε, ἐ τοῦ Ϝέγενε γιούβετ, πὰ πέρρε Ϝατὶ ντὲ κετὲ

νὰ μὴ λέγωμεν σεῖς,) εἰς τὴν πεποίθησιν ταύτην τῆς καυχήσεως.

5. Ἀναγκαῖον λοιπὸν ἐστοχάσθην νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἔλθωσι πρότερον εἰς ἐσᾶς, καὶ νὰ προετοιμάσωσι τὴν προϋπεσχεθεῖσαν ἐλεημοσύνην σας, ὥστε νὰ ἦναι ἑτοίμη αὕτη οὕτως ὡς ἐλεημοσύνη, καὶ οὐχὶ ὡς πλεονεξία.

6. Τοῦτο δὲ *λέγω*, *ὅτι* ὁ σπείρων μὲ φειδωλίαν, καὶ μὲ φειδωλίαν θέλει θερίσει· καὶ ὁ σπείρων μὲ ἀφθονίαν, καὶ μὲ ἀφθονίαν θέλει θερίσει.

7. Ἕκαστος κατὰ τὴν προαίρεσιν τῆς καρδίας *αὐτοῦ*, οὐχὶ μὲ λύπην ἢ ἐξ ἀνάγκης· διότι τὸν ἱλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

8. Δυνατὸς δὲ *εἶναι* ὁ Θεὸς νὰ περισσεύσῃ πᾶσαν χάριν εἰς ἐσᾶς, ὥστε ἔχοντες πάντοτε ἐν παντὶ πᾶσαν αὐτάρκειαν, νὰ περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν·

9. (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς πένητας· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.»

10. Ὁ δὲ χορηγῶν σπόρον εἰς τὸν σπείροντα, καὶ ἄρτον πρὸς τροφὴν, εἴθε νὰ χορηγήσῃ καὶ νὰ πληθύνῃ τὸν σπόρον σας, καὶ νὰ αὐξήσῃ τα γεννήματα τῆς δικαιοσύνης σας.)

11. Πλουτιζόμενοι κατὰ πάντα εἰς πᾶσαν ἐλευθεριότητα, ἥτις ἐργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν εἰς τὸν Θεόν.

12. Διότι ἡ διακονία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης οὐχὶ μόνον προσαναπληροῖ τὰς στερήσεις τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύει διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεὸν,

πσύνε̱, ὲ τουρπε̱ρόνεμι νέβετ (τὲ̱ μὸς θόμι γιούβετ), ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ ντέ̱νιουρε̱ τὲ̱ σὲ̱ μπούρτουριτ.

5. Οὺ συλοήτζε̱ ἀδὰ σὲ̱ δούχαετε̱ τοῦ λιούτεμ κ̇ε̱τοῦρε̱ βε̱λάζε̱ρετ, τὲ̱ βίγε̱νε̱ ἀτὶ με̱ πε̱ρπάρα γκὰ νὲσ̈, ὲ τὲ̱ π̇έ̱ϊγνε̱ Fατὶ κ̇ετὲ̱ π̇εκίμνε̱ τούαϊγ κ̇ὲ̱ πάτε̱ θέ̱νε̱ με̱ πε̱ρπάρα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ π̇έ̱ῤῥε̱ Fατὶ σὶ π̇ε̱κὶμ, ὲ γιὸ σὶ λιακε̱μίμ.

6. Ε οὺ θὸμ κ̇ε̱σ̈τοὺ, κοὺσ̈ μπγιὲλ μὲ κουρτζὶμ, ὲ δὲ μὲ τὲ̱ κουρτζίερε̱ δὸ τὲ̱ κόῤῥγε̱· ὲ κοὺσ̈ μπγιὲλ μὲ δόῤῥε̱ χάπε̱τε̱, μὲ δόῤῥε̱ χάπε̱τε̱ δὸ τὲ̱ κόῤῥγε̱.

7. Τζίλι δὸ σὶ κούντρε̱ κὰ συλοήσουρε̱ μίῤῥε̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱· γιὸ μὲ παχὶρ, ἀ μὲ σ̈τρε̱γγὶμ· σὲ ψὲ Πε̱ρντία δὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δε̱ρὸν μὲ φάκε τὲ̱ τζέλε̱τε.

8. Ε Περντία ε̱̈σ̈τ' ὲ φόρτε̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τεπε̱ρόνι γιοὺ ντὲ̱ τζδὸ τὲ̱ μίῤῥε̱· κ̇ὲ̱ τὲ̱ γίνι Fίθε̱ νιὲ̱ ντὲ̱ τζδὸ πούνε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

9. (Σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱· πε̱ρχάπι, δὰ ντὲ̱ τὲ̱ βάρφε̱ρε̱· ὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱τ' ἐτὶγ μπέτε̱τε̱ πὲ̱ρ γέτε̱ πὰς γέτετ.

10. Ε αἴ κ̇ὲ̱ ε̱̈π φάῤῥε̱ν' ἐτὶγ κ̇ὲ̱ μπγιὲλ, ὲ π̇ούκ̇ε̱νε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ γκρέ̱νε̱, οὺ δάσ̈τε̱, ὲ οὺ ἀ σ̈τόφτε̱ φάῤῥε̱νε̱ τούαϊγ, ὲ οὺ ῥίττε̱ π̇ίμε̱ρατ' ὲ σὲ̱ δρέ̱ϊγτε̱σε̱ σούαϊγ.)

11. Κὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νεμι τὲ̱ πάσουρε̱ ντὲ̱ τζδὸ πούνε̱ μπὲ̱ τζδὸ φάρε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱, κ̇ὲ̱ π̇ίε γκὰ ἄνα ὄνε̱ λε̱βδὶμ Περντίσε̱:

12. Σὲ ψὲ σ̈ε̱ρπ̇έσ̈ε̱για ὲ κ̇ε̱σάϊγ μπλιάτετ σὲ̱ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱, νούκε̱ μποὺσ̈ βέτε̱με̱ τὲ̱ λίψουριτ' ὲ σ̈ιούμε̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ, πὸ ὲ δὲ̱ τεπε̱ρὸν μὲ λε̱βδίμ τὲ̱ σ̈ιούμε̱βετ κ̇ὲ̱ π̇έγε̱νε̱ τὲ̱ Ζότι.

13. (Ἐπειδὴ δοκιμάζοντες τὴν διακονίαν ταύτην, δοξάζουσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίας σας, καὶ διὰ τὴν ἐλευθεριότητα τῆς πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πάντας μεταδόσεως,)

14. Καὶ διὰ τῆς ὑπὲρ ὑμῶν δεήσεως αὐτῶν, οἵτινες σᾶς ἐπιποθοῦσι διὰ τὴν πρὸς ἐσᾶς ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ.

15. Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνεκδιήγητον αὐτοῦ δωρεάν.

ΚΕΦ. ι'. 10.

ΑΥΤΟΣ δὲ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς παρακαλῶ διὰ τῆς πρᾳότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὅστις παρὼν μὲν *εἶμαι* ταπεινὸς μεταξύ σας, ἀπὼν δὲ λαμβάνω θάῤῥος πρὸς ἐσᾶς·

2. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ὅταν ἔλθω νὰ μὴ λάβω θάῤῥος μὲ τὴν πεποίθησιν *ἐκείνην*, μὲ τὴν ὁποίαν στοχάζομαι νὰ τολμήσω ἐναντίον τινῶν οἵτινες θεωροῦσιν ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.

3. Διότι ἂν καὶ περιπατῶμεν ἐν σαρκὶ, δὲν πολεμοῦμεν *ὅμως* κατὰ σάρκα.

4. Διότι τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου ἡμῶν δὲν *εἶναι* σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ σὺν Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων·

5. Ἐπειδὴ καθαιροῦμεν λογισμοὺς, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον ἐναντίον τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζομεν πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ·

6. Καὶ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ἐκδι-

13. (Κοὺρ π̇έγε̱νε̱ δοκιμὶ μπε̱ γιοὺ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ πούνε̱, ἄπε̱νε̱ λε̱βδὶμ Περντίσε̱ πε̱ρ τε̱ ϜέϜιουρε̱ τε̱ μολώήσε̱ σούαϊγ μπ' Οὐγγὶλ τε̱ Κρίστιτ, ε̱ πε̱ρ πγιέσε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱νι γιοὺ με̱ δόρρε̱ χάπε̱τε̱ μπὰ τὰ, ε̱ μπε̱ Ϝίθε̱,)

14. Ε με̱ τε̱ λιώύτουρε̱ τε̱ τοῦρε κ̇ε̱ π̇έγε̱νε̱ πε̱ρ γιούβετ, σε̱ ψε̱ οὐ δούανε̱ γιούβετ πε̱ρ δουρε̱τὶ τε̱ μάδε̱ τε̱ Περντίσε̱, κ̇ε̱ ε̱στε̱ μπε̱ γιούβετ.

15. Ε λε̱βδὶμ κιόφτε̱ μπε̱ Περντίνε̱ πε̱ρ δουρε̱τὶ τε̱ σαΐγ τε̱ πὰ ρε̱φίερε̱νε̱.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι. 10.

Θῦνε̱ νταστὶ βέτε̱ Παύλουα οὐ βε̱ γιούβετ μπε̱ π̇ε̱, πε̱ρ τε̱ π̇ούτε̱ ι τ' ε̱μπλε̱ τε̱ Κρίστιτ, οὖνε̱ κ̇ε̱ φάκε μπε̱ φάκε γιὰμ ταπινὸ ντε̱ρ γιούβετ, ε̱ κοὺρ γιὰμ με̱ρϜούαρε̱ κὰμ θαῤῥὸς μπε̱ γιούβετ.

2. Οὐ λιούτε̱μ ἀδὰ κ̇ε̱ τε̱ μὸς με̱ π̇ε̱νι τε̱ ζε̱ τ' ἄσπρε̱τε̱ κοὺρ τε̱ βὶγ ἀτὶ με̱ ἀτὰ κ̇ε̱ βε̱νε̱ ντε̱ρ με̱ντ δίτζα σε̱ γιὰμ ι ἄσπρε̱ κούντρε̱ τζάβετ κ̇ε̱ συλώήσενε̱ σε̱ νάβετ ἔτζε̱ϊγμε̱ σὶ δὸ κούρμι.

3. Σε̱ ψε̱ ντε̱ ἔτζε̱ϊγμε̱ νάβετ ντε̱ κούρμ, νιώκ̇ε̱ σὶ δὸ κούρμι π̇ε̱νεμι τρίμα.

4. (Σε̱ ψε̱ ἄρμετ ε̱ τριμε̱ρίσε̱ σάνε̱ νιώκ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ μίστα, πὸ τε̱ φόρτα με̱ ἄνε̱ τε̱ Περντίσε̱, πε̱ρ τε̱ πρίσιουρε̱ τε̱ καλιάβετ.)

5. Σε̱ ψε̱ Ϝρε̱μίσγε̱με̱ νέβετ μιχανίματε̱, ε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ τε̱ λιάρτε̱ κ̇ε̱ λιάρτζόνετε̱ κόντρε̱ τε̱ δίγτουριτ σε̱ Περντίσε̱, ε̱ σκλαβόσγε̱με̱ τζδὸ νοήμε̱, ντε̱ τε̱ ϜέϜιουρε̱ ἄ τε̱ π̇ίντουρε τε̱ Κρίστιτ.

6. Ε ντόνε̱ σε̱ ε̱ κ̇έμι μπε̱ δόῤῥε̱

BKSH

κήσωμεν πᾶσαν παρακοήν, ὅταν γείνῃ πλήρης ἡ ὑπακοή σας.

7. Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Ἐάν τις ἔχῃ πεποίθησιν εἰς ἑαυτὸν ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἂς συλλογίζητε τοῦτο πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς *εἶναι* τοῦ Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς *εἴμεθα* τοῦ Χριστοῦ.

8. Διότι ἐὰν καὶ περισσότερόν τι καυχηθῶ διὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐχὶ εἰς καθαίρεσίν σας, δὲν θέλω αἰσχυνθῆ·

9. Διὰ νὰ μὴ φανῶ ὅτι θέλω νὰ σᾶς ἐκφοβίζω διὰ τῶν ἐπιστολῶν.

10. Διότι αἱ μὲν ἐπιστολαί, λέγει τις, *εἶναι* βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί. ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.

11. Τοῦτο ἂς παρατηρῇ ὁ τοιοῦτος, ὅτι ὁποῖοι εἴμεθα εἰς τὸν λόγον διὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες εἰς τὸ ἔργον.

12. Διότι δὲν τολμῶμεν νὰ συναριθμήσωμεν ἢ νὰ συγκρίνωμεν ἑαυτοὺς πρός τινας ἐκ τῶν συνιστόντων ἑαυτούς· ἀλλ' αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς μετροῦντες ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συγκρίνοντες ἑαυτούς, ἀνοηταίνουσιν.

13. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν θέλομεν καυχηθῆ εἰς τὰ ἄμετρα· ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος τὸ ὁποῖον ἐμοίρασεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, μέτρον, ὥστε νὰ φθάσωμεν ἕως καὶ εἰς ἐσᾶς·

14. Διότι δὲν ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς, ὡς μὴ φθάσαντες εἰς ἐσᾶς· ἐπειδὴ ἕως καὶ εἰς ἐσᾶς ἐφθάσαμεν

τε̱ μάρρε̱με̱ χάκε̱ μπε̱ τζδὸ τε̱ πὰ διϝιούαρε̱, κοὺρ τε̱ γέτε̱ σόσουρε̱ διϝίμι γιούαϊγ.

7. Βε̱σ̈τρόνι ἀτὸ κε̱ δούκε̱νε̱ ντε̱ φάκε; ντε̱ κά νιερὶ θαρρὸς μπε̱ βέτεχε̱ τε̱ τίγ τε̱ γέτε̱ ἰ Κρίσ̈τιτ, λε̱ τὰ συλοήσγε̱ πὰ κε̱τε̱ πρέϊγ βετίουτ, κε̱ σί κούντρ' ε̱σ̈τ' ἀΐ ἰ Κρίσ̈τιτ, κε̱σ̈τοὺ γέμι ε̱ δε̱ νέβετ τε̱ Κρίσ̈τιτ.

8. Σε̱ ψε̱ ντοὺ μπούρτζια ϝε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ πε̱ρ ἐξουσὶ τε̱νε̱, κε̱ νὰ δὰ Ζότι νέβετ πε̱ρ δε̱ρτὶμ, ε̱ γιὸ πε̱ρ πρίσ̈ε̱γε̱ τούαϊγ, νούκε̱ δὸ τε̱ με̱ γκούκεϊγ φάκεα.

9. Κε̱ τε̱ μὸς δούκεμ σύνε̱ σίκουρ οὐ κανὸς γιούβετ με̱ κάρτε̱ρα.

10. Σε̱ ψε̱ θότε̱ τζιὸ κούσ̈ πε̱ρ μούα, κάρτε̱ρατ, ε̱μία γιάνε τε̱ ρέντα, ε̱ τε̱ φόρτα· μὰ τ' ἄρδουριτε̱ ε̱σ̈τε̱ τε̱ πὰ φουκὶ, ε̱ φγιάλια σὶ βε̱γε̱ν ϝε̱ φάρρε̱.

11. Λε̱ τε̱ μεντόνετε̱ κούσ̈ θότε̱ κε̱σ̈τού, κε̱ σὶ κούντρε̱ γέμι ντε̱ φγιάλμε̱ κάρτε̱ρα πε̱ρ σε̱ λιάρϝουτ, τε̱ τίλετε̱ γέμι ε̱ δε̱ ἄφε̱ρ με̱ πούνε̱.

12. Ε σε̱ ψε̱ νούκε̱ ϝουτζόγε̱με̱ τε̱ βε̱με̱ βέτε̱χε̱νε̱ ντε̱ με̱ς, ἃ τε̱ παραπαρίσεμι με̱ δι τζὰ κε̱ μπούργε̱νε̱ βετίουτ βέτε̱χε̱νε̱· μὰ ἀτὰ σὶ μάσε̱νε̱ βέτε̱χεν' ε̱τοῦρε βετίουτ, ε̱ παραπαρίσγε̱νε̱ βετίουτ βέτε̱χε̱νε̱, νούκε̱ κουπε̱τόγε̱νε̱.

13. Μὰ νέβετ νούκε̱ δὸ τε̱ λε̱βδόνεμι πὰ μέρρε̱, πὸ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ μάσα κε̱ νὰ κὰ δε̱νε̱ νέβετ Περντία με̱ σ̈ιόρτ, μάτε̱ς κε̱ τε̱ ἀρρίγμε̱ γγέρα μπε̱ γιού.

14. Σε̱ ψε̱ νούκε̱ δὸ τε̱ ντέργε̱με̱ βέτε̱χενε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ ε̱ βε̱ρτέτα τούκ' ε̱ θένε̱ κε̱ ἀρρίγτιμ γγέρα

διὰ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

15. Καὶ δὲν καυχώμεθα εἰς τὰ ἄμετρα. εἰς ξένους κόπους, ἀλλ᾽ ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι, αὐξανομένης τῆς πίστεώς σας, θέλομεν μεγαλυνθῇ εἰς ἐσᾶς ἐκ περισσοῦ κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν·

16. Ὥστε νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον καὶ εἰς τοὺς ἐπέκεινα ὑμῶν τόπους, οὐχὶ νὰ καυχηθῶμεν εἰς τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἕτοιμα.

17. Ἀλλ᾽ ὅστις καυχᾶται, ἐν Κυρίῳ ἂς καυχᾶται·

18. Διότι δὲν εἶναι δόκιμος ὅστις συνιστᾷ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀλλ᾽ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος συνιστᾷ.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΕΙΘΕ νὰ ὑποφέρητε ὀλίγον τι τὴν ἀφροσύνην μου· ἀλλὰ καὶ ὑποφέρετέ με·

2. Διότι εἶμαι ζηλότυπος πρὸς ἐσᾶς κατὰ ζηλοτυπίαν Θεοῦ· ἐπειδὴ σᾶς ἡρραβώνισα μὲ ἕνα ἄνδρα, διὰ νὰ *σᾶς* παραστήσω παρθένον ἁγνὴν εἰς τὸν Χριστόν.

3. Φοβοῦμαι ὅμως μήπως, καθὼς ὁ ὄφις ἐξηπάτησε τὴν Εὔαν διὰ τῆς πανουργίας αὐτοῦ, διαφθαρῇ οὕτως ὁ νοῦς σας *ἐκπεσὼν* ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.

4. Διότι ἐὰν ὁ ἐρχόμενος κηρύττῃ *πρὸς ἐσᾶς* ἄλλον Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἐκηρύξαμεν, ἢ λαμβάνητε ἄλλο πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐλάβετε, ἢ ἄλλο εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον δὲν ἐδέχθητε, καλῶς ἠθέλετε ὑποφέρει *αὐτόν*.

μπε̱ γιούβετ, πὰ ἀῤῥίγτουρε̱· σὲ ψὲ γγέρα μπε̱ γιούβετ ἀῤῥίγτιμ μὲ Οὐγγὶλ τε̱ Κρίϊστιτ.

15. Νούκ̇ε̱ μπσύῤῥεμι γιάϊστε̱ γκὰ μέῤῥα μπε̱ μουντὶμ τε̱ σε̱ τγιέρε̱βετ, πὸ κ̇έμι ϊσπε̱ρέσε̱ σὶ ϊστόνετε̱ π̇έσα γιούαϊγ, τε̱ μαδε̱τζιόνεμι ὲ δὲ νέβετ μπε̱ γιούβετ ντε̱ μέῤῥε̱ τε̱νε̱ ϊσιούμε̱ ϊσιούμε̱.

16 Λὲ τε̱ π̇ίεμε̱ Οὐγγίλε̱ ὲ δὲ ντε̱ βε̱ντε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ με̱ τέγε̱ σε̱ γιούβετ· λὲ τε̱ μὸς μπούῤῥεμ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ε̱̈στε̱ πούνουαρε̱ γκὰ τγιάτε̱ρ, ὲ ε̱̈στε̱ π̇ε̱νε̱ Ϝατὶ (γκὰ τε̱ τγιέρε̱.)

17. Μὰ κουϊ λε̱βδόνετε̱ λὲ τε̱ λε̱βδόνετε̱ μπε̱ Ζότνε̱.

18. Σὲ ψὲ νούκ᾽ ε̱̈στ᾽ ἰ ντέρτζουρε̱ αἶ κ̇ε̱ μπουῤῥ βέτε̱χεν᾽ ἐτίγ, πὸ αἶ κ̇ε̱ μπουῤῥ Ζότι.

Κρίε Ενιεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ια. 11.

Μακὰρ τε̱ με̱ δουρόγε̱τε̱ μούα νιε̱ τζίκ̇ε̱ζε̱ πε̱ρ μαρε̱ζί· μὰ δὸ τε̱ με̱ δουρόνι.

2. Σὲ ψὲ ούνε̱ γιὰμ ζηλιὰρ μπε̱ γιούβετ, πε̱ρ ζηλὴ τε̱ Περντίσε̱· σὲ ψὲ οὺ *μαρτόβα* γιούβετ πε̱ρ τε̱ ντζγιέρε̱ πε̱ρπάρα μπε̱ νιε̱ π̇ούῤῥε̱, βάϊσε̱ζε̱ τε̱ παστρούαρε̱, μπε̱ Κρίϊστινε̱.

3. Μὰ ούνε̱ τρε̱μπεμ, μὸς σὶ κούντρε̱ Ϝε̱νιέου Ϝιάρπε̱ρι Εὔε̱νε̱ μὲ δινακ̇ε̱ρὶ τε̱ τίγτε̱, ἀϊστοὺ οὺ πρίϊσενε̱ με̱ντε̱ τούχιϊγ, γκὰ ζε̱με̱ρ᾽ ὲ χάπουρε̱ κ̇ίνι μπε̱ Κρίϊστινε̱.

4. Σὲ ψὲ ντε̱ αἶ κ̇ε̱ βγιὲν διδὰξ γέτε̱ρε̱ Ἰησοῦ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ διδάξμ νέβετ, ἃ ντε̱ μίῤῥι τγιάτε̱ρ Σ̈πὶρτ, κ̇ε̱ σπάτε̱ μάῤῥε̱, ἃ Οὐγγὶλ τγιάτε̱ρ κ̇ε̱ σπάτε̱ μάῤῥε̱, μίῤῥε̱ π̇ε̱γε̱τε̱ ντ᾽ ἀδουρόγε̱τε̱.

5. Ἀλλὰ ςοχάζομαι ὅτι δὲν εἶμαι εἰς οὐδὲν κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων.

6. Ἐὰν δὲ καὶ ἦμαι ἰδιώτης κατὰ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν γνῶσιν· ἀλλ' ἐν παντὶ τρόπῳ ἐφανερώθημεν κατὰ πάντα εἰς ἐσᾶς.

7. Ἢ ἔπραξα ἁμαρτίαν, ταπεινόνων ἐμαυτὸν διὰ νὰ ὑψωθῆτε σεῖς, διότι σᾶς ἐκήρυξα δωρεὰν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ;

8. Ἄλλας ἐκκλησίας ἐγύμνωσα, λαβὼν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν σας·

9. Καὶ ὅτε ἤμην παρὼν εἰς ἐσᾶς καὶ ἐστερήθην, δὲν κατεβάρυνα οὐδένα· διότι τὴν στέρησίν μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ κατὰ πάντα ἐφύλαξα ἐμαυτὸν, καὶ θέλω φυλάξει, ἀβαρῆ πρὸς ἐσᾶς.

10. Εἶναι ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη δὲν θέλει ἀποκλεισθῆ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς τόποις τῆς Ἀχαΐας.

11. Διὰ τί; διότι δὲν σᾶς ἀγαπῶ; ὁ Θεὸς γινώσκει.

12. Ὅ,τι δὲ κάμνω, τοῦτο καὶ θέλω κάμνει, διὰ νὰ ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν· ἵνα εὑρεθῶσιν εἰς ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον καυχῶνται τοιοῦτοι καθὼς καὶ ἡμεῖς.

13. Διότι οἱ τοιοῦτοι εἶναι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς Ἀποστόλους Χριστοῦ.

14. Καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν· διότι αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός.

5. Οὔνε πὰ μεντόνεμ κὲ νούκε μπέτεμ πράπα ντὲ ντονιὲ φάρρε πούνε γκὰ Αποστόϊγτ' ε μεδίνγ.

3. Σὲ ψὲ ντόνε σὲ γιὰμ ἱ τράσε ντὲ φγιάλε, πὸ γιὸ ντὲρ μὲντ' μὰ γέμι νιόχουρε φὸρτ μίρρε ντὲ τζδὸ πούνε ντὲ γιούζετ.

7. Μπάσε φεγέβα, κὲ οὔνια βέτεχενε τίμε, κὲ τὲ γκρίχι γιούβετ λιάρτ; σὲ ψὲ οὺ διδάξα γιούβετ Οὐγγίλ' ε Περντίσε δουράτε;

8. Τὲ τγιέρα κίσερα ρόπα, ὲ χόκια πάϜενε, πὲρ σερπέσε ιτούαϊγ· ὲ κοὺρ Ϝέντεσε ἄφερ γιοὺσ, ντόνε σὲ γέσε μπὲ στρεγγὶμ, νούκε δέσια τὲ ρεντόγε ντονιὲ.

9. Σὲ ψὲ ατὲ κὲ με λήψεϊγ μούα μὰ σόσνε βελάζεριτε, κὲ ἔρδε γκὰ Μακεδονία· ὲ ντὲ τζδὸ πούνε οὐ ρουαϊγτιτζε κὲ τὲ μὸς παρὰ οὐ ρεντόϊγ γιούβετ, ὲ δὲ δὸ τὲ ρούχαεμ.

10. Ε βερτέτα ὲ Κρίστιτ ἔστε μπὲ μούα, κὲ δὸ τὲ μὸς μὲ μπίλετε Ϝόγια μπίκε τὰ τὲ μπούρτουρε ντὲ βὲντ τ' Αχαΐσε.

11. Ε πὲρ τζφάρρε πούνε; σὲ ψὲ (μπάσε) νούκ' οὐ δούα γιούβετ; λὲ τὰ δίγε Περντία.

12. Μὰ ατὲ κὲ τὲ πέϊγ οὔνε, ὲ δὲ Ϝίθε νιὲ δὸ τὲ πέϊγ, πὲρ τὲ πρέρε ἀφορμίν' ὲ ἀτοῦρε κὲ νιὲ ἀφορμὶ δεσερόγενε τὲ Ϝέντενε πὲρ ατὲ πούνε κὲ μπούρρενε σὶ ὲ δὲ νέβετ.

13. Σὲ ψὲ κετὰ τὲ τίλετε Αποστόϊγ τὲ ρὲμ, γιάνε πουνετόρε μὲ δὶ φάκε, ὲ κεμπένενε μπ' Αποστόϊγ τὲ Κρίστιτ.

14. Ε σέστε τζιουδὶ· σὲ ψὲ ὲ δὲ αἲ Σαταναῒ κεμπένετε ντ' Εγγελ τὲ δρίτεσε.

15. Δὲν *εἶναι* λοιπὸν μέγα ἂν καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζωνται εἰς διακόνους δικαιοσύνης· τῶν ὁποίων τὸ τέλος θέλει εἶσθαι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

16. Πάλιν λέγω, Μηδεὶς ἂς μὴ μὲ στοχασθῇ ὅτι εἶμαι ἄφρων· εἰ δὲ μὴ, δέχθητέ με κἂν ὡς ἄφρονα διὰ νὰ καυχηθῶ καὶ ἐγὼ ὀλίγον τι.

17. Ὅ,τι λαλῶ εἰς τοῦτο τὸ θάῤῥος τῆς καυχήσεως, δὲν λαλῶ κατὰ τὸν Κύριον, ἀλλ᾽ ὡς ἄφρων.

18. Ἐπειδὴ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα θέλω καυχηθῆ καὶ ἐγώ.

19. Διότι σεῖς εὐχαρίστως ὑποφέρετε τοὺς ἄφρονας, ὄντες φρόνιμοι·

20. Ἐπειδὴ ὑποφέρετε, ἐάν τις σᾶς καταδουλόνῃ, ἐάν τις σᾶς κατατρώγῃ, ἐάν τις λαμβάνῃ τὰ *ὑμῶν*, ἐάν τις ἐπαίρηται, ἐάν τις σᾶς κτυπᾷ εἰς τὸ πρόσωπον.

21. Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς νὰ ἤμεθα ἡμεῖς ἀσθενεῖς· ἀλλ᾽ εἰς ὅ,τι τολμᾷ τις, (ἀφρόνως ὁμιλῶ,) τολμῶ καὶ ἐγώ·

22. Ἑβραῖοι εἶναι; καὶ ἐγώ· Ἰσραηλῖται εἶναι; καὶ ἐγώ· σπέρμα Ἀβραὰμ εἶναι; καὶ ἐγώ.

23. Ὑπηρέται τοῦ Χριστοῦ εἶναι; (παραφρονῶν λαλῶ) πλειότερον ἐγώ· εἰς κόπους περισσότερον, εἰς πληγὰς καθ᾽ ὑπερβολὴν, εἰς φυλακὰς περισσότερον, εἰς θανάτους πολλάκις·

24. Ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πεντάκις ἔλαβον *πληγὰς* τεσσαράκοντα παρὰ μίαν·

25. Τρὶς ἐῤῥαβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθοβολήθην, τρὶς ἐναυάγησα, ἓν ἡμε-

15. Σε̱ὄτε̱ πούν᾽ ε̇ μάδε ἀδὰ ντε̱ ϰε̱μπένενε̱ ε̇ δὲ ὄε̱ρπε̱τόρε̱τ᾽ ἐτίγ, τε̱ δούϰενε̱ σὶ ὄε̱ρπε̱τόρε̱τ᾽ ε̇ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱· ε̇ ε̇ παστάϊγμεα ἐτοῦρε δὸ τε̱ γέτε̱ σὶ κούντρε̱ κάνε̱ πουνούαρε̱.

16. Οὐ ἀ θὸγ πε̱ρσε̱ρὶ, μὸς με̱ ϰέτε̱ νιερὶ πε̱ρ τε̱ μάῤῥε̱· ε̇ ντε̱ μὸς δέξμε̱νι ε̇ δὲ πε̱ρ τε̱ μάῤῥε̱, ϰε̱ τε̱ λε̱βδόνεμ ε̇ δὲ οὔνε̱ νιε̱ τζίϰε̱.

17· Ε ἀτε̱ ϰε̱ θὸμ, νούϰ᾽ ε̇ θὸμ σὶ δὸ Ζότι, πὸ σὶ ἰ μάῤῥε̱, ντε̱ ϰε̱τε̱ πούνε̱ τε̱ μπούῤῥε̱ϊσε̱.

18. Σε̱ ψε̱ ὄιούμε̱ μπούῤῥε̱νε̱ σὶ δὸ κούρμι, δούϰ τε̱ μπούῤῥεμ ε̇ δὲ οὔνε̱.

19. Σε̱ ψε̱ σὶ γένι γιούβετ τε̱ με̱ντζουρε̱· δουρόνι μὲ τ᾽ ε̱̈μπλε̱ τε̱ μάῤῥε̱τε̱.

20. Σε̱ ψε̱ γιούβετ δουρόνι ἀτε̱ ϰε̱ οὐ σκλαβὸς, ἀτε̱ ϰε̱ οὐ χὰ, ἀτε̱ ϰε̱ οὐ βγιὲδ, ἀτε̱ ϰε̱ μπάχε̱τε̱ μπε̱ τε̱ μὰδ, ἀτε̱ ϰε̱ οὐ ῥὲχ γιούβετ φάκενε̱.

21. Ε θὸμ ϰε̱τε̱ σὰ πε̱ρ τε̱ ξεντερούαρε̱, σὶ κοὺρ κὰμ τε̱ πάϰε̱ νέβετ μπε̱ ϰε̱τε̱ ἄνε̱· μὰ ντε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ ϰε̱ Fουτζὸν νιερὶ (κουβε̱ντόϊγ σὶ ἰ μάῤῥε̱) Fουτζόϊγ ε̇ δὲ οὔνε̱.

22. Τζιφοὺτ γιάνε̱; ε̇ δὲ οὔνε̱· Ισραηλὶτ γιάνε̱; ε̇ δὲ οὔνε· γκὰ φάῤῥ᾽ ε̇ Αβραάμιτ γιάν᾽ ἀτά; ἀτέγε ε̇ δὲ οὔνε̱.

23. Σε̱ρϰε̱τὸρε̱ τε̱ Κριὄτιτ γιάν᾽ ἀτά; (γιάὄτε̱ γκὰ με̱ντε̱ φλιάς) με̱ τέπε̱ρ γιὰμ οὔνε̱ σε̱ ἀτά· ντε̱ μουντίμε με̱ τέπε̱ρε̱, ντε̱ τε̱ ῥάχουρε̱ φὸρτ με̱ ὄιούμε̱, ντε̱ χαψάνα με̱ τέπε̱ρε̱, ὄιούμε̱ χέρε̱ ντε̱ μὲς τε̱ βδέϰε̱γιαβετ.

24. Γκὰ Τζιφούτε̱ οὐ ῥάχτζε̱ ε̇ μόῤῥα πέσε̱ χέρε̱ γκὰ διζὲτ ὄκοπὶνγ παρὰ νιε̱.

25. Τρὶ χέρε̱ οὐ ῥάχτζε̱ μὲ ὄιούφρα, νιε̱ χέρε̱ με̱ Fοδίτνε̱ μὲ Fούῤῥε̱,

ρονύκτιον ἐν τῷ βυθῷ ἔκαμον·

26. Εἰς ὁδοιπορίας πολλάκις, εἰς κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους λῃστῶν, κινδύνους ἐκ τοῦ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις·

27. Ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι·

28. Ἐκτὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ καθ' ἡμέραν ἐπικείμενος εἰς ἐμὲ ἀγὼν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.

29. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ ἐγὼ δὲν φλέγομαι;

30. Ἐὰν πρέπῃ νὰ καυχῶμαι, θέλω καυχηθῆ εἰς τὰ τῆς ἀσθενείας μου.

31. Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, γνωρίζει ὅτι δὲν ψεύδομαι.

32. Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐνθάρχης τοῦ βασιλέως Ἀρέτα ἐφρούρει τὴν πόλιν τῶν Δαμασκηνῶν, θέλων νὰ μὲ πιάσῃ·

33. Καὶ διὰ θυρίδος ἀπὸ τοῦ τείχους κατεβιβάσθην ἐν κοφίνῳ, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ ιβ'. 12.

ΝΑ καυχῶμαι βέβαια δὲν μοὶ συμ-

τρὶ χ̇έρε̱ οὐ μπίττζε̱ ντὲ̱ δέτ, νιὲ̱ δίτε̱ ἐ νιὲ̱ νάτε̱ πὲ̱ῤῥα ντὲ̱ φοῦντ ντὲ̱ δέτιτ.

26. Σ̈ιούμε̱ χ̇έρε̱ ντούδε̱ρα, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ λιούμε̱ραβέτ, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ κουσάρε̱βετ, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ φυλίσε̱σόνε̱, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ φυλίβετ σὲ̱ τγιέρα, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ κιουτέτεβετ, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ ἐρημίβετ, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ δέτιτ, ντὲ̱ ῥίζικο τὲ̱ βε̱λάζε̱ρετ σὲ̱ ῥέμετ.

27. Ντὲ̱ μουντίμ, ἐ δὲ ντὲ̱ σ̈τρε̱γγίμ, ντὲ̱ τὲ̱ πὰ φλέτουρε̱ σ̈ιούμε̱ χ̇έρε̱, ντὲ̱ οὐ ντὲ̱ ἔτ, ντὲ̱ τ' ἀϜε̱ῤῥούαρε̱ σ̈ιούμε̱ χ̇έρε̱, ντὲ̱ σὲ̱ φτόχ̇ε̱τε̱ ἐ τὲ̱ τζβέσ̈ιουρε̱.

28. Πὲ̱ρ βέτζε̱ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ βίγε̱νε̱ πε̱ργιάσταζετ, συλοῆτ' ἐ τζδὸ δίτε̱σε̱ κ̇ὲ̱ μὲ̱ βίγε̱νε̱ σίπε̱ρ, σπουδὶ ἐ Ϝίθε̱ Κίσ̈ε̱βετ.

29. Κουσ̈ ἔ̱σ̈τ' ἰ σε̱μούαρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς γὲμ οὔνε̱ ἰ σε̱μούρε̱; κουσ̈ σκανταλίσε̱τε̱, κ̇ὲ̱ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ δίϜεμ;

30. Ντὲ̱σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ μπούρτουρε̱, δὸ τὲ̱ μπούῤῥε̱μ πὲ̱ρ ἀτὸ ποὔνε̱ρα κ̇ὲ̱ βε̱σ̈τρόγε̱νε̱ σμούντε̱γε̱νε̱ τίμε.

31. Περντία ἐ π̇απ̇άϊ ἰ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ, κ̇ὲ̱ ἔ̱στε̱ ἰ π̇εκούαρε̱ ντὲ̱ γέτε̱ πὰς γέτετ, ἐ δὶ κ̇ὲ̱ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ φλιὰς τὲ̱ ῥέμε.

32. Ντὲ̱ Δαμασκὸ ἀϊ κ̇ὲ̱ κρε̱βερνὶς φυλίνε̱ ντ' ἔ̱με̱ῤῥ τὲ̱ μπρέτιτ Αρέθε̱σε̱ κ̇ὶσ̈ βε̱νε̱ τὲ̱ ῥούαν ῥότουλε̱ κιουτέτιτ Δαμασκόσε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ζε̱νε̱ μούα.

33. Ε οὐ βάρτζε̱ ντὲ̱ σ̈πόρτε̱ γκὰ νιὲ̱ πεντζέρε κ̇ὲ̱ κὲ ντὲ̱ μὲ̱ς τὲ̱ μούριτ, ἐ σ̈πε̱τόβα γκὰ δούαῤῥτ' ἐτίγ-

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτετε̱. ιβ. 12.

Ντὲ̱ δούχαετε̱ τὲ̱ λε̱βδόνμε μὲ̱ τὲ̱

φέρει· διότι θέλω ἔλθει εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου.

2. Γνωρίζω ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δεν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει·) ὅτι ἡρπάγη ὁ τοιοῦτος ἕως τρίτου οὐρανοῦ.

3. Καὶ γνωρίζω τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει·)

4. Ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἀνεκλάλητα λόγια, τὰ ὁποῖα δὲν συγχωρεῖται εἰς ἄνθρωπον νὰ λαλήσῃ.

5. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου θέλω καυχηθῆ, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ δὲν θέλω καυχηθῆ, εἰμὴ εἰς τὰς ἀσθενείας μου.

6. Διότι ἐὰν θελήσω νὰ καυχηθῶ, δὲν θέλω εἶσθαι ἄφρων· ἐπειδὴ ἀλήθειαν θέλω εἰπεῖ· συστέλλομαι ὅμως, μὴ στοχασθῇ τις εἰς ἐμὲ ἀνώτερόν τι ἀφ' ὅ,τι μὲ βλέπει, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

7. Καὶ διὰ νὰ μὴ ὑπεραίρωμαι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων, μοὶ ἐδόθη σκόλοψ εἰς τὴν σάρκα, ἄγγελος Σατᾶν διὰ νὰ μὲ ῥαπίζῃ, διὰ νὰ μὴ ὑπεραίρωμαι.

8. Περὶ τούτου τρὶς παρεκάλεσα τὸν Κύριον, διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπ' ἐμοῦ·

9. Καὶ μοὶ εἶπεν, Ἀρκεῖ εἰς σὲ ἡ χάρις μου· διότι ἡ δύναμίς μου ἐν ἀδυναμίᾳ δεικνύεται τελεία. Μὲ ἄκραν λοιπὸν εὐχαρίστησιν θέλω καυχηθῆ μᾶλλον εἰς τὰς ἀδυναμίας μου, διὰ νὰ κατοικήσῃ ἐν ἐμοὶ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

βε̱ρτέτε̱, κε̱γιὸ νούκε̱ με̱ βε̱γὲν· σὲ ψὲ δὸ τε̱ βὶγ πὰ ντε̱ τε̱ πάῤῥα, ε ντε̱ τε̱ ζμουλιούαρα τε̱ Ζότιτ.

2. Νιόχ νιε̱ νιερὶ μπε̱ Κρίστινε̱, αἲ κατερμπε̱δγιέτε̱ βγιὲ γιάνε̱, (νούκ' ε δὶ σὲ με̱ κούρμ, νούκ' ε δὶ σὲ γιάστε̱ γκὰ κούρμι· Περντία ε δὶ) κε̱ ου ῥε̱μπίε κούϊγ νιερὶ γγέρα μπε̱ τε̱ τρέτε̱νε̱ Κιελ.

3. Ε ε δὶ τε̱ τίλινε̱ νιερὶ, (σὲ ντε̱ κούρμ, σὲ γιάστε̱ κούρμιτ, νούκ' ε δὶ· Περντία ε δὶ.)

4. Κε̱ ου ῥε̱μπίε ντε̱ Παραδὶς, ε διFιεϊ φγιάλε̱ τε̱ πὰ ῥε̱φιέρα, κε̱ σι ε̱στε̱ ντε̱νιουρε̱ νιερίου τε̱ φλιάσε̱.

5. Πε̱ρ κε̱τε̱ νιερὶ μούντγε̱ ου τε̱ λε̱βδόνιστε̱· μὰ σὰ πε̱ρ βέτε̱χε̱ τίμε̱ πε̱ρ φάῤῥε̱ Fε̱ δὸ τε̱ μὸς μπούῤῥεμ, πε̱ρ βέτζε̱ ντε̱ στε̱μούντε̱ρα τε̱ μία.

6. Σὲ ψὲ ντε̱ δάτζια ούνε̱ τε̱ μπούῤῥεμ, νούκε̱ δὸ τε̱ γέμι ι πὰ με̱ντ· σὲ ψὲ δὸ τε̱ θὰμ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱· μὰ ῥούχαεμ μὸς ντόδετε̱ ντονιε̱ ε συλοΐς πε̱ρ μούα σὲ γιὰμ με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ ἀγιὸ κε̱ σέχ μπε̱ μοῖα, ἄ με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ ἀγιὸ κε̱ διFὸ, πρέϊγ μέγε.

7. Ε κε̱ τε̱ μὸς παρὰ με̱ γκρέρε̱ λιάρτ μαδε̱τζία ε σε̱ λε̱βδούαραβετ, με̱ πὰτ δε̱νε̱ χὲλ ντε̱ κούρμ τὶμ, νιε̱ Εγγε̱λ ι Σατανάϊτ κε̱ τε̱ μὶπ στιου πλιάκα, κε̱ τε̱ μὸς περιφανέψεμ.

8. Πε̱ρ κε̱πε̱ τρὶ χέρε̱ γιοὺ λιούτζε̱ Ζότιτ τε̱ χίκεϊγ γκὰ μέγε.

9. Ε με̱ θα· σὰ δὸ τε̱ ε̱στε̱ δουρε̱τία ἴμε· σὲ ψὲ φουκία ἴμε, βγιὲν ντε̱ τε̱ σόσουρε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ σμούντε̱γε̱σε̱· με̱ Fιζὶμ ἀδὰ δὸ τε̱ μπούῤῥεμ ντε̱ σμούντεγια τε̱ μία, κε̱ τε̱ ῥίγε̱ τὲκ ούνε̱ φουκία ε Κρίστιτ.

10. Ὅθεν εὐαρεστοῦμαι εἰς τὰς ἀδυναμίας, εἰς τὰς ὕβρεις, εἰς τὰς ἀνάγκας, εἰς τοὺς διωγμοὺς, εἰς τὰς στενοχωρίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· διότι ὅταν ἦμαι ἀδύνατος, τότε εἶμαι δυνατός.

11 Ἔγεινα ἄφρων καυχώμενος· σεῖς μὲ ἠναγκάσατε· διότι ἔπρεπεν ἐγὼ νὰ συνιστῶμαι ἀπὸ σᾶς· ἐπειδὴ εἰς οὐδὲν ὑπῆρξα κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων, ἂν καὶ ἦμαι μηδέν.

12. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου ἐνηργήθησαν μεταξύ σας ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ δυνάμεων.

13. Διότι κατὰ τί ἐμείνατε κατώτεροι τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα; συγχωρήσατέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

14. Ἰδοὺ, τρίτην φορὰν εἶμαι ἕτοιμος νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν θέλω σᾶς καταβαρύνει· διότι δὲν ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· διότι δὲν χρεωστοῦσι τὰ τέκνα νὰ θησαυρίζωσι διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα.

15. Ἐγὼ δὲ μὲ ἄκραν χαρὰν θέλω δαπανήσει καὶ ὅλως δαπανηθῆ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ἂν καὶ, ἐνῷ σᾶς ἀγαπῶ περισσότερον, ἀγαπῶμαι ὀλιγώτερον.

16. Ἔστω ὅμως, ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα· ἀλλὰ πανοῦργος ὤν, σᾶς ἐπίασα μὲ δόλον.

17. Μήπως διά τινος ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἔστειλα πρὸς ἐσᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ἀπὸ σᾶς;

10. Πρὰ ἀντάϊγ πρε̱χεμ ντὲ̱ σε̱μούντε̱ρα, ντὲ̱ τὲ̱ σ̈ιάρα, ντὲ̱ σ̈τρε̱γγίμε̱, ντὲ̱ τὲ̱ ντγιέκουρα, ντὲ̱ Fουλτζίμε, κ̇ὲ̱ π̇ε̱νενε̱ πὲ̱ρ Κρίσ̈τινε̱· σὲ ψὲ κοὺρ γιὰμ ἱ σε̱μούρε̱, ἄτε̱ χέρε̱ γιὰμ ἱ φόρτε̱.

11. Οὐ π̇έ̱τζε̱ ἱ πὰ με̱ντ τούκ' ε̇ μπούρτουρε̱· γιούβετ με̱ σ̇τρε̱γγούατε̱· σὲ ψὲ οὔνε̱ δέσ̈ια τὲ̱ γέσ̈ε̱ πρέϊγ γιοὺσ̈ λε̱βδούαρε̱· σὲ ψὲ μπε̱ ντονιε̱ πούνε̱ νούκ̇ε̱ γέσ̈ε̱ μὶ πόσ̈τε̱ρε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ φὸρτ τὲ̱ με̱δὶνγ Αποστόϊγ, ντόνε̱ σὲ νούκ̇ε̱ γιὰμ Fε̱ φάρρε̱.

12. Μὰ νισ̈ιάνετ' ε̇ Αποστολίσε̱ σίμε̱ γιάνε̱ τὲ̱ λιόδουρα ντὲ̱ρ γιούβετ, ντὲ̱ τζδὸ φάρρε̱ δουρίμ, ντὲ̱ θαύμε̱ρα, ντὲ̱ τζιουδίρα ντὲ̱ φουκίρα.

13. Σὲ ψὲ τζπάτε̱ μάρρε̱ γιούβετ με̱ πὰκ γκὰ τὲ̱ τγιέρατε̱ Κίσ̈ε̱ρα, πὲ̱ρ βέτζε̱ κ̇ε̱ οὔνε̱ σοῦ πάτζε̱ ρε̱ντούκρε̱ γιούβετ; ντε̱γέμε̱νι μούα κ̇ε̱ τὲ̱ ἀδικί.

14. Γιὰ, κ̇ε̱ κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τ' ε̇ τρέτα χέρε̱ κ̇ε̱ γιὰμ Fατὶ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ρ γιούβετ· ε̇ δὸ τὲ̱ μὸς οὐ ρε̱ντόϊγ γιούβετ. σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόϊγ οὔνε̱ πούνετε̱ τουαϊγ, πὸ γιούβετ: σὲ ψὲ νού κ̇ε̱ δούχαετε̱ τὲ̱ μπε̱γέδε̱νε̱ δγιέλμτε̱ πὲ̱ρ π̇απ̇αλάρε̱, πὸ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ πὲ̱ρ δγιέλμ.

15. Ε οὔνε̱ μὲ σ̈ιούμε̱ Fε̱ζὶμ δὸ τὲ̱ πρίσ̈ γκὰ ἵμεα, ε̇ με̱ σ̈ιούμε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ δὸ τὲ̱ ξοδὲψ βέτε̱χενε̱ τίμε πὲ̱ρ Σ̈πίρτε̱ρα τουαϊγ· ντόνε̱ σὲ κοὺρ οὐ δούα οὔνε̱ με̱ σ̈ιούμε̱, γιούβετ με̱ δὸ με̱ πάκ.

16. Πὸ λε̱ τὲ̱ γέτε̱ κε̱σ̈τοὺ, οὔνε̱ νούκ' οὐ ρε̱ντὸβα γιούβετ· πὸ σὶ δινὰκ κ̇ε̱ κ̇έσ̈ε̱, οὐ ζοῦρα μὲ Fε̱νιέσ̈τρε̱.

17. Μπάσε μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ντονιε̱ὶτ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ δε̱ρFόβα ντὲ̱ρ γιοὺ οὐ κὰμ π̇έ̱ρρε̱ Fε̱νιέσ̈τρε̱ γιούβετ;

18. Παρεκάλεσα τὸν Τίτον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήπως ὁ Τίτος ἐπλεονέκτησε τὶ ἀπὸ σᾶς; οὐχὶ μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα περιεπατήσαμεν; οὐχὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἴχνη;

19. Πάλιν νομίζετε ὅτι ἀπολογούμεθα πρὸς ἐσᾶς; ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ· *πράττομεν* δὲ τὰ πάντα, ἀγαπητοί, διὰ τὴν οἰκοδομήν σας.

20. Διότι φοβοῦμαι μήπως ἐλθὼν, δὲν σᾶς εὕρω ὁποίους θέλω, καὶ ἐγὼ εὑρεθῶ εἰς ἐσᾶς ὁποῖον δὲν θέλετε· μήπως *εἶναι μεταξύ σας* ἔριδες, ζηλοτυπίαι, θυμοὶ, μάχαι, καταλαλιαὶ, ψιθυρισμοὶ, ἀλαζονεῖαι, ἀκαταστασίαι.

21. Μήπως πάλιν ὅταν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, μὲ ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προαμαρτησάντων καὶ μὴ μετανοησάντων διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ πορνείαν καὶ ἀσέλγειαν τὴν ὁποίαν ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

ΤΡΙΤΗΝ ταύτην φορὰν ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς, «ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν θέλει βεβαιοῦσθαι πᾶς λόγος.»

2. Προεῖπον, καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὴν δευτέραν φορὰν, καὶ τώρα ἀπὼν γράφω πρὸς τοὺς προαμαρτήσαντας καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας, ὅτι ἐὰν ἔλθω πάλιν, δὲν θέλω φεισθῇ·

3. Ἐπειδὴ ζητεῖτε δοκιμὴν τοῦ δι' ἐμοῦ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἀσθενὴς πρὸς ἐσᾶς, ἀλλ' εἶναι δυνατὸς μεταξύ σας.

18. Γιοὺ λιούττζε Τίτοσε̱, ἐ δε̱ρϝόβα μὲ τε̱ νιε̱ βε̱λᾶ· μὸς οὺ κὰ βάλε̱ι ϝε̱νιέρε̱ γιούβετ Τίτσυα; ντούκε̱ κέμ; ἔτζουρε̱ νέβετ μὲ ἀτε̱ τε̱ τίλε̱ Σ̈πίρτ νούκε̱ κέμι ἔτζουρε̱ μπὰ τὸ τε̱ τίλια ϝιούρμε̱;

19. Συλοήσνι γιούβετ πὰ σὲ πε̱β-γμε̱ σε̱ πε̱ρϝέϝιουριτε̱ τάνε̱ μπάνε̱ γιουσ̈; πε̱ρπάρα Περντίσε̱, μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ φλιάσε̱με̱ ἐ ϝίθε̱, ὤ τε̱ δάσ̈ιουρε̱, πε̱ρ δε̱ρτέσε̱ τούαϊγ.

20. Σὲ ψε̱ τρέ̱μπε̱μ, μὸς νούκ' οὺ ϝέγ γιούβετ σὶ κούντρε̱ δούα μπε̱ τ' ἄρδουρε̱, ἐ γιούβετ μὸς νούκε̱ με̱ ϝένι σὶ κούντρε̱ με̱ δόϊ· σὲ μὸς ϝε̱ντενε̱ ντε̱ρ γιοὺ φιλονικήρα, ζηλίρα, ζε̱με̱ρίμε, κιάρτε̱ρα, κατηγορίρα, καλε̱ζίμε̱, τε̱ μπάϊγτουρε̱ μπε̱ τε̱ μάδ, τε̱ πὰ κε̱ντρούαρε̱.

21. Ε μὸς πὰ κοὺρ τε̱ βὶγ ντε̱ρ γιοὺ, με̱ σύνγνε̱ μούα Περντία ἴμε, ἐ τε̱ κιάϊγ σ̈ιούμε̱ γκὰ ἀτὰ κε̱ φε̱γιένε̱ με̱ περπάρα, ἐ νούκε̱ μετανοήσνε̱ πρέϊγ τε̱ πὰ πασ̈τρούαριτε̱, πορνία, ἐ κουρβε̱ρία, κε̱ κάνε̱ πέ̱ρρε̱.

Κρὶε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ. 13.

Κε̱γιὸ ε̱σ̈τ ἐ τρέτα χέ̱ρε̱ κε̱ βὶγ μπὲ γιούβετ· μπὶ τε̱ θε̱νε̱ τε̱ δίβετ ἀ τε̱ τρὲ μαρτύρε̱βε̱τ δὸ τε̱ ἀποφασίσετε̱ τζδὸ φάρρε̱ πούνε̱.

2. *Θάτζε̱* με̱ πε̱ρπάρα, ἐ δὲ θὸμ, σὶ κοὺρ γιὰμ πε̱ρπάρα, ἀσ̈τοὺ ἐ δὲ κοὺρ γιὰμ με̱ρϝιούαρε̱ ντασ̈τὶ σκρούαϊγ μπὰ τὰ κε̱ κάνε̱ φε̱γιέρε̱, ἐ δὲ μπε̱ ϝίθε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱, σὲ ντ' ἄρτζια πάϝενε, νούκε̱ δὸ τὶ κουρτζέϊγ.

3. Κε̱ρκόνι γιούβετ τε̱ κε̱νι δοκιμὲ μπὰ τε̱ Κρίσ̈τινε̱ κε̱ φλὲτ μπε̱ μούα, αἴ πε̱ρ γιούβετ νούκ' ε̱σ̈τ' ἴ σμούντουρε̱, πὸ ε̱σ̈τ' ἴ φόρτε̱ μπε̱ γιούβετ.

4. Διότι ἂν ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ζῇ ὅμως ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· διότι καὶ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, πλὴν ἐκ δυνάμεως Θεοῦ θέλομεν ζήσει μετ᾽ αὐτοῦ εἰς ἐσᾶς.

5. Ἑαυτοὺς ἐξετάζετε, ἂν ἦσθε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ δὲν γνωρίζετε ἑαυτούς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐν ὑμῖν; ἐκτὸς ἐὰν ἦσθε ἀδόκιμοι κατά τι.

6. Ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλετε γνωρίσει ὅτι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἀδόκιμοι.

7. Εὔχομαι δὲ εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ πράξητε μηδὲν κακόν· οὐχὶ διὰ νὰ φανῶμεν ἡμεῖς δόκιμοι, ἀλλὰ διὰ νὰ πράττητε σεῖς τὸ καλὸν, ἡμεῖς δὲ ἂς ἤμεθα ὡς ἀδόκιμοι.

8. Διότι δὲν δυνάμεθα *νὰ πράξωμέν* τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

9. Ἐπειδὴ χαίρομεν ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, σεῖς δὲ ἦσθε δυνατοί· τοῦτο μάλιστα καὶ εὐχόμεθα, τὴν τελειοποίησίν σας.

10. Διὰ τοῦτο ταῦτα γράφω ἀπὼν, διὰ νὰ μὴ φερθῶ ἀποτόμως παρὼν, κατὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος πρὸς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ πρὸς καθαίρεσιν.

11. Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, τελειοποιεῖσθε, παραμυθεῖσθε, φρονεῖτε τὸ αὐτὸ, εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ᾽ ὑμῶν.

12. Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ· σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι.

4. Σὲ ψὲ ντόνε̱ σε̱ οὺ μπε̱ρθίε μπε̱ Κρούϊκ σὶ ἰ πὰ φουκίτζιμ, μὰ ρὸν μὲ φουκὶ τὲ Περντίσε̱· σὲ ψὲ ἐ δὲ νέβετ γέμι τε̱ σμούντουρε̱ μπε̱ τε̱, πὸ δὸ τε̱ γέμι τε̱ ϝιάλε̱ με̱ τε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ φουκὶ τε̱ Περντίσε̱ σὰ πε̱ρ γιούβετ.

5. Δοκιμάσνι βέτε̱ βέτε̱χ̇ενε̱ κ̇ε̱ τε̱ ν̇ίχνι ντε̱ γίνι ντε̱ π̇έσε̱, βέτε̱χ̇ενε̱ τούαϊγ ξετάξνι· ἀ νούκ̇ε̱ ν̇ίχνι γιούβετ βέτε̱ βέτε̱χ̇ε̱νε̱, κ̇ε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊ ε̱̈σ̈τε̱ ντε̱ρ γιού; πε̱ρ βέτζε̱ ντε̱ μὸς γίνι πε̱ρ τε̱ χ̇έδουρε̱ πόσ̈τε̱.

6. Ε οὔνε̱ σ̈πε̱ρρέϊγ κ̇ε̱ δὸ τέ̱ ν̇ίχ̇νι, σὲ νέβετ νούκ̇ε̱ γέμι πε̱ρ τε̱ χ̇έδουρε̱ πόσ̈πε̱.

7. Μὰ ἰ λιούτεμ Περντίσε̱ κ̇ε̱ τε̱ μὸς π̇ε̱νϊ γιούβετ ϝε̱ τε̱ λίϝκ̇ε̱· γιὸ πε̱ρ τε̱ δούκουρε̱ νέβετ τε̱ μίρρε̱, μὰ πε̱ρ τε̱ π̇έρρε̱ γιούβετ τε̱ μίρρε̱νε̱, ἐ νέβετ λὲ τε̱ γέμι σὶ τε̱ σ̈τίρε̱ π̇όσ̈τε̱.

8. Σὲ ψὲ σμούντγε̱με̱ τε̱ π̇έ̱γε̱με̱ ϝε̱ κόντρε̱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, μὰ πε̱ρ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.

9. Σὲ ψὲ νέβετ ϝε̱ζόνεμι κουρ γέμι τε̱ σμούντουρε̱, ἐ γιούβετ τε̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱· ἐ κ̇ε̱τε̱ ἐ κ̇ε̱ρκόϊγμε̱ γκὰ Περντία, (δὸ με̱ θε̱νε̱) τε̱ τελιόσουριτε̱ τούαϊγ.

10. Πρὰ ἀντάϊγ σ̈κρούχϊγ οὔνε̱ κ̇ε̱τὸ κουρ γιὰμ με̱ρϝούαρε̱, κ̇ε̱ κουρ τε̱ βὶγ ἀτὶ τε̱ μὸς οὺ ζε̱ με̱ τε̱ κ̇έϊκ, σὶ κούντρε̱ κὰμ οὔρδε̱ρινε̱ κ̇ε̱ με̱ κὰ δε̱νε̱ Ζότι πε̱ρ ε̱ρτὶμ, ἐ γιὸ πε̱ρ πρίσε̱γε̱.

11. Με̱ τε̱ πασ̈τάϊγμενε̱, ὤ βε̱λάζε̱ρ, κιόφι μὲ ϝε̱ζίμ, κιόφι τε̱ τελιώσουρε̱, παρηγορίσι, κ̇ίνι ν̇ιε̱ με̱ντ, κ̇ίνι πάϊκ̇· ἐ Περντία ε̱ πάκιτ, ἐ ἐ δασ̈ιουρίσε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ μὲ γιούβετ.

12. Πε̱ρσ̈ε̱ντέντνι ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱ με̱ τε̱ πούθουρε̱ Σ̈ε̱ϊνγε̱ρίσ̈τε̱· Ϝίθε̱ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱τε̱ οὺ φάλε̱νε̱ γιούβετ μὲ σ̈ε̱ντέτ.

13. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου, Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἡ πρὸς Κορινθίους δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας, (καὶ ἐστάλη) διὰ τοῦ Τίτου καὶ Λουκᾶ.

13. Δουρε̱τία ἐ Ζότιτ Σόνε̱ Ιησοῦ Χρισ̈τόϊτ, ἐ δὲ δασ̈ιουρία ἐ Περντίσε̱, ἐ δὲ πγιέσ' ἐ Σ̈ε̱ϊνγτίτ Σ̈πίρτ, κιόφτε̱ μὲ ϝίθε̱ γιούβετ. Αμήν.

14. Κάρτα ἐ δίτε̱ μπὲ Κορινθιότ' οὺ σ̈κρούα γκὰ Φιλίππε̱π' ἐ Μακεδονίσε̱, μὲ μὲς τὲ Τίτοσε̱ ἐ δὲ Λουκάϊτ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ
ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος οὐχὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἀναστήσαντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν,

2. Καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί, πρὸς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας·

3. Χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

4. Ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἐκ τοῦ παρόντος πονηροῦ αἰῶνος, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν·

5. Εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

6. Θαυμάζω ὅτι τόσον ταχέως

ΚΑΡΤΕ̱
Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱
ΜΠΕ̱ ΓΑΛΛΑΤΕ̱

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Παύλουα ι π̇έρρε̱ Αποστόλ' (γιὸ πρέϊγ νιέρε̱ζετ, ας πρέϊγ άνε̱τ ντονιε̱ νιερίουτ, πὸ πρέϊγ Ιησοὺ Χριστόϊτ, ἐ πρέϊγ Περντίσε̱ π̇απ̇άϊτ κ̇ε̱ γγιάλ' ἀτε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.)

2. Ε δὲ ϝίθε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μούα, μπε̱ Κίσ̈ε̱ρα, τε̱ Γαλατίε̱σε̱.

3. Δουρε̱τὶ μπε̱ γιούβετ ἐ παϊκ̇, γκὰ Περντία π̇απ̇άϊ, ἐ δὲ γκὰ Ζότι ἴνε̱ Ιησοὺ Χρισ̈τόϊ.

4. Γκὰ ἀϊ κε̱ δὰ βέτε̱ βέτε̱χενε̱ πε̱ρ φάγε̱ τόνα, τε̱ νὰ ντζγιέρε̱ νέβετ γκὰ κ̇ε̱γιὸ γέτε̱ ἐ σόρμε ἐ λίϝκε̱· σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ θελήμ' ἐ Περντίσε̱, ἐ Π̇απ̇άϊτ σόνε̱.

5. Ατιγ λε̱βδίμ ντε̱ γέτε̱ τε̱ γέτε̱βετ· κ̇ε̱σ̈του κιόφτε̱.

BKSH

μεταφέρεσθε ἀπὸ ἐκείνου ὅστις σᾶς ἐκάλεσε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄλλο εὐαγγέλιον·

7. Τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο· ἀλλ' ὑπάρχουσι τινὲς οἱ ὁποῖοι σᾶς ταράττουσι, καὶ θέλουσι νὰ μεταστρέψωσι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

8. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ σᾶς κηρύττῃ *ἄλλο* εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σᾶς ἐκηρύξαμεν, ἂς ἦναι ἀνάθεμα.

9. Καθὼς προείπομεν καὶ τώρα πάλιν λέγω, Ἐάν τις σᾶς κηρύττῃ *ἄλλο* εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρελάβετε, ἂς ἦναι ἀνάθεμα.

10. Διότι τώρα ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ νὰ ἀρέσκω εἰς ἀνθρώποις; διότι ἐὰν ἀκόμη ἤρεσκον εἰς ἀνθρώπους, δὲν ἤθελον εἶσθαι δοῦλος Χριστοῦ.

11. Ἀλλὰ σᾶς γνωστοποιῶ, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τὸ κηρυχθὲν ὑπ' ἐμοῦ δὲν εἶναι ἀνθρώπινον·

12. Διότι οὐδ' ἐγὼ παρέλαβον αὐτὸ παρὰ ἀνθρώπου, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13. Διότι ἠκούσατε τὴν ποτὲ διαγωγήν μου ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκακοποίουν αὐτήν·

14. Καὶ προέκοπτον εἰς τὸν Ἰουδαϊσμὸν ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσότερον ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

6. Τζιουδίτεμ κιῦ κάκε̱ ὂπέϊγτ ὂκόνι γκὰ ἀτ' κε̱ οὐ θύρρι γιούβετ ντὲ̱ δουρε̱τὶ τὲ̱ Κρίστιτ μπὲ̱ τγιέτε̱ρε̱ Οὐγγίλ.

7. Ντόνε̱ σὲ σέστε̱ Fὲ̱ γέτε̱ρε̱, πὲ̱ρ βέτζε̱ κὲ̱ γιάνε̱ δὶ τζὰ κὲ̱ οὐ τρουβουλόϊγνε̱ γιούβετ, ε̱ δούανε̱ τὰ κθέϊγνε̱ πε̱ρμπὶσ Οὐγγίλ' ε̱ Κρίστιτ.

8. Μὰ κουρ ε̱ δὲ νέβετ, ἅ Ε̱γγε̱λ' γκὰ Κίελι τοῦ βαγγελίσγε̱ γιούβετ, πὲ̱ρ βέτζε̱ ἀπάϊγ κὲ̱ οὐ κέμι βαγγελίσουρε̱ νὰ γιούβε̱τ, κιόφτε̱ ἀνάθεμα.

9. Σὶ κούντρε̱ θάμ με̱ πε̱ρπάρα, ε̱ δὲ ντάστι πὰ θόμ, ντὲ̱ δὸ ντονὶε̱ τοῦ βαγγελίσγε̱ πὲ̱ρ βέτζε̱ ἀτοῦρε κὲ̱ κίνι μψούαρε̱, κιόφτε̱ ἀνάθεμα.

10. Σὲ ψὲ δίτε̱ν' ε̱ σόρμε νιέρε̱ζ διδὰξ οὖνε̱, τὲ̱ πεσόνι ἅ Περντίνε̱ κε̱ρκόϊγ οὖνε̱ μπάσε τὲ̱ πε̱λκέϊγ νιέρε̱ζετ; τὲ̱ κέσε̱ πε̱λκ'ιέρε̱ νιέρε̱ζετνούκε̱ γέσε̱ ρόπι ἱ Κρίστιτ.

11. Νταστὶ οὐ πέϊγ τὲ̱ νίχνι, ὦ βε̱λάζε̱ρ, σὲ Οὐγγίλι κὲ̱ ε̱στε̱ βαγγελίσουρε̱ γκὰ μέγε, σέστε̱ πούν' ε̱ νιέρε̱ζετ.

12. Σὲ ψὲ ἂς οὖνε̱ ε̱ μόρρα ἀτὲ̱ γκὰ νιε̱ρὶ, ἂς ε̱ κάμ μψούαρε̱ γκὰ ντονὶε̱ νιε̱ρὶ; πὸ γκὰ τὲ̱ ζπουλιούαριτε̱ ε̱ Ἰησοῦ Χρ. στοῖτ.

13. Σὲ ψὲ γιούβετ κίνι διFιούαρε̱ τὲ̱ θόνε̱ κιῦ πίρρεσε̱ νιὲ̱ χέρε̱ ντὲ̱ Ἰουδαϊσμὸ, κε̱ γιάστε̱ γκὰ οὖδα ντγιέκε̱ οὖνε̱ κίσε̱νε̱ ε̱ Περντίσε̱, ε̱ ἐπρίσγε̱ ἀτέ̱.

14. Ε βέγε̱ μπάρρε̱ ντὲ̱ Ἰουδαϊσμὸ μπὶ σιούμε̱ τὲ̱ τγιέρε̱ κὲ̱ κένε̱ ντὲ̱ νιὲ̱ βέ̱ρσε̱ μὲ μσύα ντὲ̱ σκάλτιμε σὲ ψὲ γέσε̱ σιούμε̱ ζηλιὰρ ντὲ̱ τὲ̱ παραδόσουρα τὲ̱ παπαλάρε̱βετ σὲ̱ μί.

15. Ὅτε δὲ ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς, ὁ προσδιορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,

16. Νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ νὰ κηρύττω αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, εὐθὺς δὲν συνεβουλεύθην σάρκα καὶ αἷμα·

17. Οὐδὲ ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ᾽ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

18. Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν Πέτρον· καὶ ἔμεινα παρ᾽ αὐτῷ ἡμέρας δεκαπέντε·

19. Ἄλλον δὲ τῶν ἀποστόλων δὲν εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

20. Ὅσα δὲ σᾶς γράφω, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ *ὁμολογῶ*, ὅτι δὲν ψεύδομαι.

21. Ἔπειτα ἦλθον εἰς τοὺς τόπους τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας·

22. Καὶ ἤμην προσωπικῶς ἀγνοούμενος εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἰουδαίας τὰς ἐν Χριστῷ·

23. Ἤκουον δὲ μόνον, Ὅτι ὁ ποτὲ διώκων ἡμᾶς, τώρα κηρύττει τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν ποτὲ κατεπολέμει.

24. Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν δι᾽ ἐμέ.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΕΠΕΙΤΑ μετὰ δεκατέσσαρα ἔτη πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ τοῦ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ τὸν Τίτον·

15. Μὰ ἄτε̱ χ̇ε̱ρε̱ κοὺρ ἰ πε̱λκέου Περντίσε̱, κ̇ε̱ με̱ πὰτ τζϝιέδουρε̱ κ̇ε̱ γκὰ π̇άρχου ἰ με̱με̱σσε̱ σίμε, ε̇ κ̇ε̱ με̱ θύῤῥι πε̱ρ δουρετὶ τε̱ τίγ.

16. Τε̱ ζ̇πουλιὸν τέκ οὔνε̱ τε̱ π̇ίῤῥ᾽ ε̇ τίγ, κ̇ε̱ τὰ διδάξγε̱ οὔν᾽ ἀτε̱ ντε̱ φυλίρα τε̱ τγιέρα ἄτε̱ τζάϋτ με̇ τε̱ σπέϊγτα νούκ̇ε̱ μόῤῥα κ̇σὶλ γκὰ μίϋτε̱ ε̇ γκὰ ϝιάκου.

17. Ας βαΐγτα ντ᾽ Ιερουσαλὶμ μπὰ τὰ κ̇ε̱ κένε̱ ἀπόστόϊγ πε̱ρπάρα μέγε· πὸ βάϊγτα μπ᾽ Αραπὶ, ε̇ πε̱ρσε̱ρὶ οὐ κθίετζε̱ ντε̱ Δαμασκό.

18. Πασαντάϊγ πα̇ τρὶ βγιέτζ οὐ κθίετζε̱ ντ᾽ Ιερουσαλὶμ τε̱ ϋιόχ̇ε̱ Πέτρονε̱· ε̇ κ̇ε̱ντρόβα μπάνε̱ τίγ πεσε̱μπε̱δγιέτε̱ δίτ.

19. Ε τγιάτε̱ρ γκὰ ἀποστόϊγτε̱ νούκ̇ε̱ πάτζε̱, πε̱ρ βέτε̱με̱ Ιάκωβονε̱ βε̱λάν᾽ ε̇ Ζότιτ.

20. Ε ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ ϋκρούαϊγ γιούβετ, γιὰ κ̇ε̱ π̇ίε Περντίνε̱ μαρτὺρ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ θὸμ ϝε̱ν̇ιέϋτρα.

21. Ε παστάγε ἄρτζε̱ ντε̱ βε̱ντε̱ τε̱ Συρίε̱σε̱, ε̇ τε̱ Κιλικίε̱σε̱.

22. Ε οὔνε̱ νούκ̇ε̱ γέϋε̱ ν̇ιόχουρε̱ με̇ τε̱ πάῤῥε̱ ντε̱ κίϋε̱ρα τε̱ Κρίϋτιτ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ Ιουδαίε̱.

23. Πὸ βότε̱με̱ κ̇ίϋνε̱ δ̇ιϝιούαρε̱, κ̇ε̱ αἰ κ̇ε̱ νὰ ντὶκ̇ νέβετ ν̇ιε̱ χ̇ε̱ρε̱, νταϋτὶ βαγγελὶς ἀτε̱ π̇έσε̱νε̱ κ̇ε̱ ε̇ πρίϋτε̱ ν̇ιε̱ χ̇ε̱ρε̱.

24. Ε πε̱ρ σεκ̇ὲπ τίμ, λε̱βδ̇όϊγνε̱ Περντίνε̱.

Κρίε Εδ̇ίτε̱. β. 2.

Ε παστάγε πὰς κατε̱ρμπε̱δγιέτε̱ βγιέτ, βάϊγτα πε̱ρσε̱ρὶ ντ᾽ Ιερουσαλὶμ με̇ Βαρνάβε̱νε̱, σὶ μόῤῥα με̇ βέτε̱χ̇ε̱ ε̇ δε̇ Τίτονε̱.

2. Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ παρέστησα πρὸς αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον κηρύττω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, κατ' ἰδίαν δὲ πρὸς τοὺς ἐπισημοτέρους, μήπως τρέχω, ἢ ἔτρεξα εἰς μάτην.

3. Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Τίτος ὁ μετ' ἐμοῦ, Ἕλλην ὤν, ἠναγκάσθη νὰ περιτμηθῇ·

4. Ἀλλὰ διὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ νὰ μᾶς καταδουλώσωσιν·

5. Εἰς τοὺς ὁποίους οὐδὲ πρὸς ὥραν ὑπεχωρήσαμεν ὑποτασσόμενοι, διὰ νὰ διαμείνῃ εἰς ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου.

6. Περὶ δὲ τῶν νομιζομένων ὅτι εἶναί τι, ὁποῖοι ποτὲ καὶ ἂν ἦσαν, οὐδόλως φροντίζω· ὁ Θεὸς δὲν βλέπει εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου· διότι εἰς ἐμὲ οἱ ἐπισημότεροι δὲν προσέθεσαν οὐδὲν περισσότερον·

7. Ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ εἶδον ὅτι ἐνεπιστεύθην *νὰ κηρύττω* τὸ εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἀπεριτμήτους, καθὼς ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς περιτετμημένους·

8. (Διότι ὁ ἐνεργήσας εἰς τὸν Πέτρον ὥστε νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς περιτετμημένους, ἐνήργησε καὶ εἰς ἐμὲ πρὸς τοὺς ἐθνικούς·

9. Καὶ ἀφοῦ ἐγνώρισαν τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ θεωρούμενοι ὅτι εἶναι στύλοι, δεξιὰς ἔδωκαν κοινωνίας εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Βαρνάβαν, διὰ νὰ *ὑπάγωμεν* ἡμεῖς μὲν εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς

2. Ε βάϊγτα σὶ κούντρε̱ με̱ ἀποκαλύψι Περντία, ὲ οὐ μολοήσα ἀτοῦρε Οὐγγίλε̱ κ̇ὲ̱ διδάξ ντὲ̱ φυλὶ τὲ̱ τγιέρα· ὲ με̱ τέπε̱ρ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ δούκ̇ισνε̱ με̱ τὲ̱ ντέῤῥτζιουρε̱, σὲ μὸς ἔτζε̱ϊγ. ἅ μὸς ἔτζα μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱.

3. Μὰ ἄς Τίτουα κ̇ὲ̱ κὲ μὲ μούα, ντόνε̱ σὲ κὲ Ελλὴν, νούκ' οὐ ὄτρε̱γγούα τὲ̱ περιτέμνεϊγ.

4. Μὰ πὲ̱ρ βελάζε̱ριτ' ὲ ῤῥὲμ κ̇ὲ̱ χίνε̱ φὄέχουρα τὲ̱ βίγνε̱ ῥὲ ἐλεφτερίνε̱ τέ̱νε̱, κ̇ὲ̱ κ̇έμι μπὲ̱ Κρίὄτινε̱ Ιησούνε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ νὰ σκλαβὄσγε̱νε̱ νέβετ.

5. Μπὰ τὰ νούκ' οὐ π̇ίντμ ἆς ν̇ιε̱ σαχὰτ ντὲ̱ τὲ̱ Fέϝιουρε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μπέτετε̱ κουρδὸ ὲ βε̱ρτέτα ὲ Οὐγγίλιτ μπὲ̱ γιουβετ.

6. Μὰ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ δούκ̇ενε̱ σὲ κάνε̱ ντὲ̱ῤῥ τὲ̱ μάδ, τζδὸ λοῒ κὲ̱ τὲ̱ γένε̱, νούκ' ε̱ὄτε̱ ντον̇ιε̱ τὲ̱ τζϜιέδουρε̱ γκὰ μέγε, Περντία νούκ̇ε̱ βεὄτρὸν τὲ̱ γιάὄτε̱σμεν' ὲ ν̇ιερίουτ, σὲ ψὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ δούκ̇ιὄνε̱ τὲ̱ με̱δίν̇γ νούκ̇ε̱ δάνε̱ Fε̱ κάφὄε̱ γκὰ ἐτούρεα.

7. Πὸ κόντρε̱ κ̇ε̱σάϊγ· σὶ πάνε̱ σὲ μούα με̱ πὰτ κε̱νε̱ δε̱νε̱ Οὐγγίλε πὲ̱ρ τὲ̱ πὰ πρέριτε̱, σὶ Πέτροσε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ πρέριτε̱.

8. (Σὲ ψὲ ἀτ κ̇ε̱ ἰ δὰ Πέτροσε̱ φουκὶ ντ' Ἀποστολάτο τὲ̱ σε̱ πρέρε̱βετ, ἀτ δὰ ὲ δὲ μούα ντὲ̱ τὲ̱ πὰ πρέριτε̱.)

9. Ε σὶ ν̇ιόχνε̱ δουρε̱τίνε̱ κ̇ὲ̱ κὲ δε̱νε̱ μπὲ̱ μούα Ιάκωβοϊ, ὲ δὲ Κηφάϊ, ὲ δὲ Ιωάννη, κ̇ε̱ δούκ̇εϊγνε̱ σὲ κένε̱ κολόνα, νὰ δάνε̱ μούα ὲ δὲ Βαρνάβε̱τε̱ δόῤῥε̱ν' ὲ δγιάθε̱τε̱ πὲ̱ρ νιὄιὰν τὲ̱ ὄιοκ̇ε̱ρίσε̱, κ̇ε̱ τὲ βέμι τὲ̱ διδάξγε̱με̱ γέβετ ντὲ̱ φιλίρα τὲ̱ τγιέ-

τοὺς περιτετμημένους·

10. Μόνον *μᾶς παρήγγειλαν* νὰ ἐνθυμώμεθα τοὺς πτωχούς· τὸ ὁποῖον καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο νὰ κάμω.

11. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἠναντιώθην εἰς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, διότι ἦτο ἀξιόμεμπτος·

12. Ἐπειδὴ πρὶν ἔλθωσι τινὲς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβου συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικούς· ὅτε δὲ ἦλθον συνεστέλλετο καὶ ἀπεχώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς.

13. Καὶ μετ' αὐτοῦ συνυπεκρίθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ ὁ Βαρνάβας συμπαρεσύρθη εἰς τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν.

14. Ἀλλ' ὅτε ἐγὼ εἶδον, ὅτι δὲν ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον ἔμπροσθεν πάντων, Ἐὰν σὺ Ἰουδαῖος ὢν, ζῇς ἐθνικῶς, καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς, διὰ τί ἀναγκάζεις τοὺς ἐθνικοὺς νὰ Ἰουδαΐζωσιν;

15. Ἡμεῖς ἐκ γεννήσεως Ἰουδαῖοι *ὄντες*, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν ἁμαρτωλοὶ,

16. Ἐξεύροντες ὅτι δὲν δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰ μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἔργων νόμου· διότι δὲν θέλει δικαιωθῇ ἐξ ἔργων νόμου οὐδεὶς ἄνθρωπος.

17. Ἀλλ' ἐὰν ζητοῦντες νὰ δικαιωθῶμεν εἰς τὸν Χριστὸν, εὑρέθημεν καὶ ἡμεῖς ἁμαρτωλοὶ, ἄρα ὁ Χριστὸς ἁμαρτίας *εἶναι* διάκονος; Μὴ γένοιτο.

ρα, ε ἀτὰ ντε̱ τε̱ πρέρε̱.

10. Πε̱ρ βέτζε τε̱ κουΐγτόϊγμε̱ τε̱ βάρφε̱ριτε̱, κ̇ε̱τε̱ πούνε̱ πάτζε̱ σπουδὴ τε̱ πέγε̱.

11. Ε κοὺρ ἔρδι Πέτρουα ντ'Αντιοχὶ, κε̱ρτόβα μὲ τε̱ φάκε̱ πὲρ φάκε, σὲ ψὲ ἰ δούχαεϊγ τε̱ κε̱ρτούαριτε̱.

12. Σὲ ψὲ πὰ δὲ ἄρδουρε̱ δὶ τζὰ γκὰ Ἰάκωβοϊ, ἀΐ χάϊγ π̇άσ̈κε̱ μὲ Εθνηκὸ· μα πὸ κ̇ε̱ ἔρδε̱ ἀτὰ πε̱ρμπε̱γίδεϊγ ε σ̈κιούαν βέτε̱χ̇νε̱, σὲ ψὲ τρέμ̱πε̱ϊγ γκὰ τε̱ πρέριτε̱.

13. Ε π̇άσ̈κε̱ μὲ τε̱ χ̇ίκιωνε̱ ε δὲ Τζιφούτ' ε τγιέρε̱ κάκε̱ σα ε δὲ Βαρνάβα οὺ χ̇όϊκ' ντ'ὑποπρισὶ τε̱ τοῦρε.

14. Μα κοὺρ πάτζε̱ οῦνε̱ κ̇ε̱ νούκ' ἔτζε̱ ϊγνε̱ δρέϊκ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ τε̱ Οὐγγίλιτ, ἰ θάτζε̱ Πέτροσε̱, πε̱ρπάρα Ϝιθε̱βετ, ντέσ̈τε̱ κ̇ε̱ τὶ ντόνε̱ σὲ γε̱ Τσιφιὺτ, ρὸν σὶ Εθνηκὸ, ε γιὸ Τζιφουτε̱ρίσ̈· ψὲ ἀναγκὰς φ̱υλίτ' ε τγιέρα τε̱ ρόγε̱νε̱ σὶ Τσιφούτ;

15. Νέβετ γέμι τε̱ φύσ̱μ Τσιφοὺτ, ε γιὸ φαγε̱τόρε̱ γκὰ φυλίτ' ε τγιέρα.

16. Ε σὶ ε δίμε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ π̇ένετε̱ ν̇ιερίου ἰ δρέϊγτε̱ γκὰ πούνε̱τ' ε νόμιτ, πὸ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱νε̱ Ἰησοὺ Χριστόϊτ, π̇εσόϊγμε̱ ε δὲ νέβετ μ̱πε̱ Ἰησοὺ Χριστόνε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇ένεμι τε̱ δρέϊγτε̱ πε̱ρ π̇έσε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ, ε γιὸ πε̱ρ πούνε̱τ' ε νόμιτ· σὲ ψὲ ντονιὲ ν̇ιερὶ, δὸ τε̱ μὸς π̇ένετε̱ ἰ δρέϊγτε̱ πε̱ρ πούνε̱τ ε νόμιτ.

17. Ε ντέσ̈τε̱ κ̇ε̱ τὲκ κ̇ε̱ρκόγε̱μ νέβετ τε̱ π̇ένισ̈ε̱μ τε̱ δρέϊγτε̱, οὺ Ϝέντμ ε δὲ νάβετ φαγε̱τόρε̱, μὸς ἔσ̈τε̱ Κρίσ̈τι σ̈ε̱ρπέτορ ε φάγιτ; γιὸ κούρρε̱.

18. Διότι ἐὰν ὅσα κατέστρεψα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην δεικνύω ἐμαυτόν.

19. Διότι ἐγὼ διὰ τοῦ νόμου ἀπέθανον εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ ζήσω εἰς τὸν Θεόν.

20. Μετὰ τοῦ Χριστοῦ συνεσταυρώθη· ζῶ δὲ οὐχὶ πλέον ἐγώ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἐμοί· καθ' ὃ δὲ τώρα ζῶ ἐν σαρκί, ζῶ ἐν τῇ πίστει τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις μὲ ἠγάπησε, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

21. Δὲν ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· διότι ἂν ἡ δικαίωσις γίνηται διὰ τοῦ νόμου, ἄρα ὁ Χριστὸς εἰς μάτην ἀπέθανε.

ΚΕΦ. γ'. 3.

Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς σᾶς ἐβάσκανεν, ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν σεῖς, ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διεγράφη ἐσταυρωμένος μεταξύ σας;

2. Τοῦτο μόνον θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς· Ἐξ ἔργων νόμου ἐλάβετε τὸ Πνεῦμα, ἢ ἐξ ἀκοῆς τῆς πίστεως;

3. Τόσον ἀνόητοι εἶσθε; ἀφοῦ ἠρχίσατε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα τελειόνετε μὲ τὴν σάρκα;

4. Εἰς μάτην ἐπάθατε τόσα; ἂν μόνον εἰς μάτην.

5. Ἐκεῖνος λοιπὸν ὅστις χορηγεῖ εἰς ἐσᾶς το Πνεῦμα, καὶ ἐνεργεῖ θαύματα μεταξύ σας, ἐξ ἔργων νόμου κάμνει ταῦτα, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

6. Καθὼς ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν

18. Σε̱ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ πρίσ̈ια, ὲ δε̱ρτόϊγ πε̱ρτε̱ρὶ, π̇έ̱ϊγ παρανὸμ βέτε̱χενε̱ τίμε.

19. Σε̱ ψὲ οὔνε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ νιέ̱ϊτ νόμιτ, βδίκια ντὲ̱ νόμ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ῥόϊγ μπὲ̱ Περντίνε̱.

20. Μὲ Κρίσ̈τινε̱ γιὰμ μπε̱ρθίερε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ, ὲ νούκ̇ε̱ ῥόϊγ με̱ οὔ ε̱, πὸ ῥρὸν μπὲ̱ μούκ Κρίσ̈τι· ὲ γέτε̱νε̱ κ̇ὲ̱ ῥόϊγ οὔνε̱ ντασ τὶ ντὲ̱ κοὺρμ, ὲ ῥόϊγ μπὲ̱ π̇έσε̱ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ, τὲ̱ π̇ίρῥιτ σε̱ Περντίσε̱, τὰ τὶγ κ̇ὲ̱ με̱ δέσ̈ι μούα, ὲ δὰ βέτε̱χεν' ἐτὶγ πὲ̱ρ μούα.

21. Νούκ' ὲ χ̇ὲδ πόσ̈τε̱ δουρε̱τιν' ὲ Περντίσε̱, σὲ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ τὲ̱ δρέϊγτε̱τε̱ γκὰ νόμι, μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱ ἀδὰ βδίνι Κρίσ̈τι.

Κρὶε Ετρέτε̱ γ'. 3.

Ὦ Γαλάτε̱ τὲ̱ πὰ με̱ντ, κουσ̈ ου π̇έ̱ῤῥι τὲ̱ μίῤῥι σὶ, κάκε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς π̇ίντνι γιούβετ ντὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱; κ̇ὲ̱ πε̱ρπάρα σιβετ σούαϊγ κὲ ζογραφίσουρε̱ με̱ πε̱ρπάρα Κρίσ̈τι ντὲ̱ρ γιοὺ μπ̇ε̱ρθίερε̱ ντὲ̱ Κρούϊκ.

2. Κε̱τὲ̱ βέτε̱με̱ δούα ντὲ̱ μψόϊγ γκὰ γιουσ̈, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ πούνε̱βετ σε̱ νόμιτ ὲ κ̇ίνι μάῤῥε̱ γιούβετ Σ̈πίρτινε̱, ἃ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Fέϝε̱γε̱σε̱ σε̱ π̇έσε̱σε̱;

3. Κάκ̇ε̱ τὲ̱ πὰ διϝιούαρε̱ γίνι; κ̇ὲ σὶ νίστε̱ μὲ Σ̈πίρτ, ὲ σόσνι ντασ̈τὶ μὲ κοὺρμ;

4. Κάκ̇ε̱ σ̈ιούμε̱ πε̱σούατε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζετε̱, πὸ μακὰρ τὲ̱ κὲ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱.

5. Αἱ ἀδὰ κ̇ὲ̱ ου δὰ γιούβετ Σ̈πίρτινε̱, ὲ π̇ὲ̱ν ντὲ̱ρ γιοὺ θαυματουργίτε̱, πὲ̱ρ πούνε̱τ ὲ νόμιτ ὲ π̇ὲ̱ν αἱ, ἃ πὲ̱ρ τὲ̱ FέFιουρε̱ ντὲ̱ π̇έσε̱;

6. Σὶ κούντρ' έ̱στε̱ σ̈κρούαρε̱, Α-

εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.

7. Ἐξεύρετε λοιπὸν ὅτι οἱ *ὄντες* ἐκ πίστεως, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Ἀβραάμ.

8. Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιόνει τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προήγγειλεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ, «Ὅτι θέλουσιν εὐλογηθῆ ἐν σοὶ παντα τὰ ἔθνη.»

9. Ὥστε οἱ *ὄντες* ἐκ πίστεως, εὐλογοῦνται μετὰ τοῦ πιστοῦ Ἀβραάμ.

10. Διότι ὅσοι εἶναι ἐξ ἔργων νόμου, ὑπὸ κατάραν εἶναι· ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, «Ἐπικατάρατος πᾶς ὅστις δὲν ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ πράξῃ αὐτά.»

11. Ὅτι δὲ οὐδεὶς δικαιοῦται διὰ τοῦ νόμου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, *εἶναι* φανερόν· διότι «ὁ δίκαιος θέλει ζήσει ἐκ πίστεως.»

12. Ὁ δὲ νόμος δὲν εἶναι ἐκ πίστεως· ἀλλ' «ὁ ἄνθρωπος ὁ πράττων αὐτὰ, θέλει ζήσει δι' αὐτῶν.»

13. Ὁ Χριστὸς ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος κατάρα ὑπὲρ ἡμῶν· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου.»

14. Διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ λάβωμεν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς πίστεως.

15. Ἀδελφοὶ, κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλῶ· ὅμως *καὶ* ἀνθρώπου διαθήκην κεκυρωμένην οὐδεὶς ἀθετεῖ, ἢ προσθέτει *εἰς αὐτήν*.

βραάμι π̇εσόϊ μπε̱ Πε̱ρντίνε̱, ἐ γιοὺ λοΐσ̈ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱.

7. Δίγνιε ἀδὰ κ̇ε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ π̇έσα, ἀτὰ γιάνε̱ τε̱ π̇ίγτ' ἐ Αβραάμιτ.

8. Μὰ κάρτα σὶ βε̱σ̈τρόϊ μὲ τ' ἀρδουρε̱νε̱, κ̇ε̱ Περντία δ̇ιύχῒγ τε̱ π̇ε̱ν φιλίτε̱ τε̱ δρέϊγτα μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇ε̱σε̱σε̱· ἐ βαγγελίσι με̱ πε̱ρπάρα Αβραάμνε̱, κ̇ε̱ μπε̱ τὶγ δὸ τε̱ π̇εκόνενε̱ Fίθε̱ φυλίτε̱.

9. Ατὰ δὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρ π̇έσε̱, δὸ τε̱ π̇εκόνενε̱ π̇άσ̈κε̱ μὲ Αβραάμν' ἐ π̇έσε̱σε̱.

10. Σὲ ψὲ Fίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρ πούνε̱ρα τε̱ νόμιτ, γιάνε̱ ντε̱ μαλε̱κ̇ίμ· σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱ ἴ μαλε̱κούχρε̱ τζίλι δὸ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κε̱ντρὸν πὰ λιούχῒγτουρε̱ μπε̱ τε̱ Fίθα ἀτὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ ντε̱ κάρτε̱ τε̱ νόμιτ, τε̱ π̇ε̱γε̱ ἀτό.

11. Ε κ̇ε̱ ντονὶε̱ πὰ σε̱σ̈τε̱ π̇ε̱ρ̀ρε̱ ἴ δρέϊγτε̱ μπάνε̱ Περντίσε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ νόμιτ, ε̱σ̈τε̱ τζφάκιουρε̱· σὲ ψὲ ἴ δρέϊγτι δὸ τε̱ ῤῥόγε̱ γκὰ π̇έσα.

12. Νόμι ἀδὰ νούκ' ε̱σ̈τε̱ γκὰ πέτα· πὸ θότε̱, ἀΐ νιερὶ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱γε̱ ἀτὸ πούνε̱ρα, δὸ τε̱ ῥόγε̱ πε̱ρ τό.

13. Κρίσ̈τι νὰ ξεσ̈πε̱ρπ̇λέου γκὰ μαλε̱κ̇ίμι, ἴ νόμιτ, σὶ οὐ π̇ε̱ μαλε̱κ̇ίμ πε̱ρ νέβετ· σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ σ̈κρούχρε̱· ἴ μαλε̱κούχρε̱ ε̱σ̈τ' ἀΐ κ̇ε̱ βάῤῥε̱τε̱ ντε̱ δρου̃.

14. Κε̱ τε̱ βίγε̱ π̇εκ̇ίμι ἴ Αβραάμιτ ντε̱ φυλὶ τε̱ τγιέρα, μπὶ Ιησοὺ Χριστόνε̱, κ̇ε̱ τε̱ μάῤῥε̱με̱ τε̱ τάξουριτ' ἐ Σπίρτιτ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱.

15. Βε̱λάζε̱ρ, οὐ φλὰσ̈ σὶ νιερὶ, ντονὶε̱ δγιάτε̱, ντόνε̱ σὲ ε̱σ̈τ' ἐ νιερίουτ, ντονὶε̱ σὲ πρὶσ̈, ἃ ἐ τζτόν.

16. Πρὸς δὲ τὸν Ἀβραὰμ ἐλαλήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ· δὲν λέγει, καὶ πρὸς τὰ σπέρματα, ὡς περὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς περὶ ἑνός, « Καὶ πρὸς τὸ σπέρμα σου,» ὅστις εἶναι ὁ Χριστός.

17. Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι διαθήκην προκεκυρωμένην εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια τριάκοντα γενόμενος δὲν ἀκυρόνει, ὥστε νὰ καταργήσῃ τὴν ἐπαγγελίαν.

18. Διότι ἐὰν ἡ κληρονομία *ἦναι* ἐκ νόμου δὲν *εἶναι* πλέον ἐξ ἐπαγγελίας· ἀλλ' εἰς τὸν Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας ἐχάρισε *ταύτην* ὁ Θεός.

19. Διὰ τί λοιπὸν *ἐδόθη* ὁ νόμος; Ἐξ αἰτίας τῶν παραβάσεων προσετέθη, ἑωσοῦ ἔλθῃ τὸ σπέρμα πρὸς τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἡ ἐπαγγελία, διαταχθεὶς δι' ἀγγέλων, διὰ χειρὸς μεσίτου.

20. Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἑνός· ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι εἷς.

21. Ὁ νόμος λοιπὸν ἐναντίος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ *εἶναι*; Μὴ γένοιτο! διότι ἐὰν ἤθελε δοθῇ νόμος δυνάμενος νὰ ζωοποιήσῃ, ἡ δικαιοσύνη ἤθελεν εἶσθαι τῷόντι ἐκ τοῦ νόμου·

22. Ἡ γραφὴ ὅμως συνέκλεισε τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πιστεύοντας.

23. Πρὶν δὲ ἔλθῃ ἡ πίστις ἐφρουρούμεθα ὑπὸ τὸν νόμον, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν πίστιν ἥτις ἔμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ.

24. Ὥστε ὁ νόμος ἔγεινε παιδα-

16. Μπὲ̱ Αβραάμνε̱ πάτνε̱ κ̇έ̱νε̱ θέ̱νουρε̱ τὲ̱ τάξουρατε̱. ἐ δὲ ντὲ̱ φάῤῥε̱ τὲ̱ τίγ· νούκ̇ε̱ θότε̱ ντὲ̱ φάῤ-ῥε̱ρα, σὶ πὲ̱ρ ὅιούμε̱, πὸ θότε σὶ πὲ̱ρ ν̇ιὲ̱, ἐ δὲ ντὲ̱ φάῤῥε̱ τε̱ντε, κ̇ὲ̱ κ̇ε̱γιὸ ἒ̱ὅτε̱ Κρίὅτι.

17. Νταὅτὶ θὲ̱μ οὐ κ̇ε̱ὅτοὺ, δγιάτα ἐ βε̱βαιόσουρε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα γκὰ Περντία, μπὲ̱ Κρίὅτινε̱, νούκ̇ε̱ π̇έ̱νετε̱ ἐ πὰ βε̱γίερε̱ γκὰ αἰ νόμ, κ̇ὲ̱ οὐ π̇ὲ̱ κατε̱ρκίντ ἐ τριδγιέτε̱ βγιὲτ πασ τάγε, κάκε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ πρίὅετε̱ τὲ̱ τάξουριτε̱.

18. Σὲ ψὲ ντέ̱ὅτε̱ γκὰ νόμι κληρονομία, νούκ' ἒ̱ὅτε̱ μὲ̱ γκὰ τὲ̱ τάζουριτε̱· πὸ Πεσντία μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σὲ̱ τάξουρε̱σε̱ δε̱ῤῥόϊ (κληρονομίνε̱) μπὲ̱ Αβραάμνε̱.

19. Πὲ̱ρ σὲ ἀδὰ οὐδὰ νόμι; πά κ̇έ̱νε̱ τζιούαρε̱ πὲ̱ρ σεπ̇ὲπ τὲ̱ παραβάσεβετ, γγέρα ἀτὲ̱ χέ̱ρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ βὶν ἀγιὸ φάῤῥε̱, κ̇ὲ̱ ἱ κὲ π̇έ̱ῤῥε̱ τὲ̱ τάξουριτε̱ ἐ δὲ κὲ πορσίτουρε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ἒ̱γγε̱γε μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ μεσίτιτ.

20. Μὰ μεσίτι νούκ' ἒ̱ὅτ' ἱ ν̇ιέϊτ βέτε̱με̱, ἐ Περντία ἒ̱ὅτε̱ νιέ̱.

21. Νόμι ἀδὰ ἒ̱ὅτε̱ κόντρε̱ τὲ̱ τάξουραβετ σὲ̱ Περντίσε̱; γιὸ κούῤῥε̱· σὲ ψὲ τὲ̱ πάτ κ̇έ̱νουρε̱ δέ̱νε̱ ν̇ιέ̱ νόμ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μοὺντ τὲ̱ νὰ π̇έ̱ν τὲ̱ ϝιάλε̱, γκὰ νόμι δὸ τὲ̱ κὲ βε̱ρτέτ τὲ̱ δρέϊγτε̱τε̱.

22. Μὰ κάρτα ἱ μπίλι τὲ̱ ϝίθα ντὲ̱νε̱ φάϊγ, κ̇ὲ̱ τοῦ ἀ π̇ίγ τὲ̱ τάξουριτε̱ ἀτοὺρε κ̇ὲ̱ π̇εὅόϊγνε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ π̇έ̱σε̱σε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ·

23. Πὰ ἄρδουρε̱ ἐ δὲ̱ νόμι, ῥούχιὅε̱μ ντέ̱νε̱ νόμ, μπουλιούαρε̱ μπὲ̱ τὲ̱ πρίτουρε̱ τὰ σαΐγ π̇έσε, κ̇ὲ̱ δούχαεϊγ τὲ̱ τζφάκεϊγ.

24. Νὰ οὐ π̇ὲ̱ ἀδὰ νόμι πεδαγο-

γωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως·

25. Ἀφοῦ ὅμως ἦλθεν ἡ πίστις δὲν εἴμεθα πλέον ὑπὸ παιδαγωγόν.

26. Διότι πάντες εἶσθε υἱοὶ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

27. Ἐπειδὴ ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστὸν, Χριστὸν ἐνεδύθητε.

28. Δὲν εἶναι *πλέον* Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην· δὲν εἶναι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος· δὲν εἶναι ἄρσεν καὶ θῆλυ· διότι πάντες σεῖς εἶσθε εἷς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29. Ἐὰν δὲ ἦσθε τοῦ Χριστοῦ, ἄρα εἶσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. δ΄. 4.

ΛΕΓΩ δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος εἶναι νήπιος, δὲν διαφέρει δούλου, ἂν καὶ ἦναι κύριος πάντων·

2. Ἀλλ' εἶναι ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, μέχρι τῆς προθεμίας ὑπὸ τοῦ πατρός.

3. Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὅτε ἤμεθα νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι.

4. Ὅτε ὅμως ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπετάγη εἰς τὸν νόμον·

5. Διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν υἱοθεσίαν.

6. Καὶ ἐπειδὴ εἶσθε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ

γόϊ ἴνε̱ τε̱ νὰ π̇ΐγ τὲ Κρίϋτι, κ̇ε̱ τε̱ π̇έ̱νεϋιμ τε̱ δρέϊγτε̱ πε̱ρ π̇έσε̱.

25. Μὰ σὶ ἔρδι π̇έ̱σα, νούκ̇ε̱ γέμι με̱ ντε̱νε̱ παιδαγογόνε̱.

26. Σὲ ψὲ Ϝίθε̱ γίνι τε̱ π̇ίγτ' ε̇ Περντίσε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱, μπε̇ Κρίϋτινε̱ Ιησούνε̱.

27. Σὲ ψὲ Ϝίθε̱ γιούβετ κ̇ε̱ γίνι παϜε̱ζούαρε̱ μπε̱ Κρίϋτινε̱, γίνι βέϋιουρε̱ μπε̱ Κρίϋτινε̱.

28. Νούκ' ε̱ϋτε̱ Τσιφοὺτ, ἂς Ελλὴν, ϋέ̱ϋτε̱ κοπίλ, ἂς ε̇ λέφτερο· σέ̱ϋτε̱ μάϋκουλ, ἂ φε̱με̱ρε̱· σὲ ψὲ γιοὺ τε̱ Ϝίθε̱ ν̇ε̱ βέτε̱με̱ γίνι μπε̱ Χριστὸ Ιησούνε̱.

29. Ε ντε̱ γίνι γιούβετ τε̱ Κρίϋτιτ, ἀδὰ γίνι φάρ̇ρ̇ ε̇ Αβραάμιτ, ε̇ δὲ κληρονόμε̱ σὶ κούντρε̱ κὲ τε̱ τάξουριτε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ΄. 4.

Νταϋτὶ θόμ οὔνε̱, γγέρα σὰ ε̱ϋτε̱ κλ̇ηρονόμι φόϋνε̱, ἀ̇ὶ σκὰ φάρκ μπε̱ ντον̇ὶε̱ πούνε̱ γκὰ κοπίλι, ντόνε̱ σὲ ε̱ϋτε̱ Ζότι ἰ σε̱ Ϝίθαβετ.

2. Πὸ ε̱ϋτε̱ ντε̱νε̱ πιτρόπε̱, ε̇ ἰκονόμε̱, γγέρα μπε̱ κόχε̱ κ̇ε̱ ἰ πὰτ οδρδε̱ρούαρε̱ π̇απ̇άϊ.

3. Κε̱ϋτοὺ ε̇ δὲ νέβετ, κοὺρ γέϋε̱μ φόϋνιε̱, γέϋε̱μ σκλαβόσουρε̱ ντέ̱νε̱ στιχὶ τε̱ π̇ότε̱σε̱.

4. Μὰ πόκε̱ ἔρδι τε̱ μπλιούχριτε̱ ε̇ μότιτ, δε̱ρϜόϊ Περντία τε̱ π̇ίρ̇ρ̇' ε̇τίγ' κ̇ε̱ λέου γκὰ Ϝρούχ, ε̇ κ̇ε̱ οὺ πε̱ ντέ̱ν νόμ.

5. Κε̱ τε̱ ξε̱ϋπε̱ρπ̇λέγε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κένε̱ ντέ̱νε̱ νόμ, πε̱ρ τε̱ μάρ̇ρ̇ε̱ νέβετ Ιοθεσίνε̱ (ε̇ τε̱ π̇έ̱νεμι π̇ίγ.)

6. Νταϋτὶ σὶ κούντρε̱ γίνι γιούβετ π̇ίγ, κὰ δε̱ρϜούαρ̇ρ̇ε̱ Περντία

BKSh

τίου αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας σας, τὸ ὁποῖον κράζει, Ἀϐϐᾶ, ὁ Πατήρ.

7. Ὅθεν δὲν εἶσαι πλέον δοῦλος, ἀλλ' υἱός· ἐὰν δὲ υἱὸς, καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

8. Ἀλλὰ τότε μὲν μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεὸν, ἐδουλεύσατε εἰς τοὺς μὴ φύσει ὄντας θεούς·

9. Τώρα δὲ, ἀφοῦ ἐγνωρίσατε τὸν Θεὸν, μᾶλλον δὲ ἐγνωρίσθητε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν εἰς τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα πάλιν ὡς πρότερον θέλετε νὰ δουλεύητε;

10. Ἡμέρας παρατηρεῖτε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς.

11. Φοβοῦμαι διὰ σᾶς, μήπως ματαίως ἐκοπίασα εἰς ἐσᾶς.

12. Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι καθὼς σεῖς, ἀδελφοὶ σᾶς παρακαλῶ· οὐδόλως μὲ ἠδικήσατε.

13. Ἐξεύρετε δὲ ὅτι πρότερον σᾶς ἐκήρυξα τὸ εὐαγγέλιον ἐν ἀσθενείᾳ τῆς σαρκός·

14 Καὶ δὲν ἐξουθενήσατε οὐδ' ἀπεῤῥίψατε τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀλλὰ μὲ ἐδέχθητε ὡς ἄγγελον Θεοῦ, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.

15. Τίς λοιπὸν ἦτο ὁ μακαρισμός σας; Ἐπειδὴ μαρτυρῶ πρὸς ἐσᾶς ὅτι, εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμούς σας ἠθέλετε ἐκβάλει καὶ δώσει εἰς ἐμέ.

16. Ἐχθρός σας ἔγεινα λοιπὸν, διότι σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν;

17. Δεικνύουσι ζῆλον πρὸς ἐσᾶς, οὐχὶ ὅμως καλόν· ἀλλὰ θέλουσι νὰ

Σ̈πίρτιν' ἐ π̇ίρρ̇ιτ σε̱ τὶγ ντε̱ ζε̱με̱ρα τούαϊγ κ̇ε̱ θε̱ρρ̇ὲτ, Αϐϐᾶ, ὦ π̇απ̇ά.

7. Νούκ̇ε̱ γὲ ἀδὰ με̱ κοπὶλ, πὸ π̇ίρρ̇ι, ἐ ντε̱ γὲ π̇ίρρ̇ι, γὲ κληρονόμι ἰ Περντίσε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ.

8. Μὰ ἄτε̱ χ̇έρε̱ σὶ νούκ̇ε̱ ν̇ιόχε̱τε̱ Περντίνε̱, γέσ̈ε̱τε̱ κοπὶγ τ' ἀτοῦρε κ̇ε̱ σγιάνε̱ Περντὶ μὲ τε̱ ϐε̱ρτέτε̱.

9. Μὰ νταὃτὶ σὶ ν̇ιόχτε̱ Περντίνε̱, ἃ τε̱ θὸμ με̱ μίρρ̇ε̱ σὶ οὺ ν̇ιόχτε̱ γκὰ Περντία, κὶσ̈ κθένεμι πράπε̱ ντε̱ στιχὶ τε̱ σμούντουρα, ἐ τε̱ ϐάρφε̱ρα, μπὰ τὸ κ̇ε̱ δόγε̱τε̱ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱ τε̱ κθένε πε̱ρσε̱ρὶ τε̱ πουνόνι;

10. Γιούϐετ μπάϊ λογαρὶ τε̱ δίτετ, ἐ τε̱ μούαγετ, ἐ τε̱ ϐίτε̱ρετ τε̱ κόχ̇ε̱ϐετ.

11. Οὔνε̱ τρέ̱μπεμ πε̱ρ γιούϐετ σὲ μπάσε οὺ μουντούατζε̱ μπε̱ τε̱ μπράζε̱τε̱ π̇ε̱ρ γιούϐετ.

12. Πε̱νουνι σὶ ἐ δὲ οὔνε̱, σὲ ψὲ ἐ δὲ οὔνε̱ γιὰμ π̇έ̱ρρ̇ε̱ σὶ γιούϐεσ· οὺ λιούτεμ, ὤ ϐε̱λαζε̱ρ, γιούϐετ νούκ̇ε̱ μὲ κ̇ίνι π̇έ̱ρρ̇ε̱ ντον̇ιε̱ δέ̱μ.

13. Ε δίγνιε κ̇ε̱ με̱ πε̱ρπάρα μὲ πικε̱λὶμ τε̱ κούρμιτ σὶμ οὺ διδάξα γιούϐετ Οὺγγίλε̱.

14. Ε πιρασμόνε̱ τὶμ κ̇ε̱ κ̇έσ̈ε̱ ντε̱ κούρμ τὶμ νούκ' ἐ σ̈ιάτε̱, ἃς οὐρ̇ρ̇ιετε̱, πὸ με̱ πάτε̱ πρίτουρε̱ πόσι ν̇ιε̱ Ε̱γγε̱λ. τε̱ Περντίσε̱· πόσι Χριστόνε̱ Ἰησούνε̱.

15. Τζκὲ ἀδὰ ἄτε̱ χ̇έρε̱ μακαρισμόϊ γιούαϊγ; σὲ ψὲ οὺ μαρτυρὶσ̈ γιούϐετ κ̇ε̱ τε̱ μούντγε̱τε̱, δόγε̱τε̱ τε̱ ντζγιέρε̱τε̱ σίτε̱ τούαϊγ τε̱ μὶ ἄπε̱τε̱ μούα.

16. Οὺ π̇έ̱τζε̱ οὔν' ἀδὰ ἀρμίκου γιούαϊγ, τούκ' ἐ θε̱νε̱ γιούϐετ τε̱ ϐε̱ρτέτε̱νε̱;

17. Γιάνε̱ ζηλιάρε̱ μπε̱ γιούϐετ γιὸ μπε̱ τε̱ δρέϊγτε̱, πὸ δούανε̱ τε̱ν

σᾶς ἀποκλείσωσι, διὰ νὰ ἔχητε σεῖς ζῆλον πρὸς αὐτούς.

18. Καλὸν δὲ *εἶναι* νὰ ἦσθε ζηλωταὶ πρὸς τὸ καλὸν πάντοτε, καὶ οὐχὶ μόνον ὅταν εὑρίσκωμαι μεταξύ σας.

19. Τεκνία μου, διὰ τοὺς ὁποίους πάλιν εἶμαι εἰς ὠδίνας, ἑωσοῦ μορφωθῇ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν.

20. Ἤθελον δὲ νὰ παρευρίσκωμαι μεταξύ σας τώρα, καὶ νὰ ἀλλάξω τὴν φωνήν μου· διότι ἀπορῶ διὰ σᾶς.

21. Εἴπατέ μοι, οἱ θέλοντες νὰ ἦσθε ὑπὸ νόμον, τὸν νόμον δὲν ἀκούετε;

22. Διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ὁ Ἀβραὰμ ἐγέννησε δύο υἱούς· ἕνα ἐκ τῆς δούλης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας·

23. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς δούλης ἐγεννήθη κατὰ σάρκα· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας.

24. Τὰ ὁποῖα εἶναι κατὰ ἀλληγορίαν· διότι αὗται εἶναι αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἡ γεννῶσα πρὸς δουλείαν, ἥτις εἶναι ἡ Ἄγαρ.

25. (Διότι τὸ Ἄγαρ, εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ ταυτίζεται μὲ τὴν σημερινὴν Ἱερουσαλήμ· εἶναι δὲ εἰς δουλείαν μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.)

26. Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ εἶναι ἐλευθέρα, ἥτις εἶναι μήτηρ πάντων ἡμῶν.

27. Διότι εἶναι γεγραμμένον, «Εὐφράνθητι, στεῖρα, ἡ μὴ τίκτουσα· ἔκβαλε φωνὴν καὶ βόησον ἡ μὴ ὠδίνουσα· διότι τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου *εἶναι* πλειότερα παρὰ τὰ τέ-

τζγιέρε̱νε̱ νέβετ γιάσ̈τε̱, κ̇ε̱ τὶ δόϊ ἀτά.

18. Ε μίῤῥε̱ ε̱̈σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ δόϊ κουρδὸ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱, ἐ γιο βέτε̱με̱ κοὺρ τὲ̱ γὲμ πε̱ρπάρα γιούσ̈.

19. Δγιέλμτ' ἐ μὶ, κ̇ὲ̱ γιούβετ οὐ μπ̇άϊγ πὰ ντὲ̱ π̇ὰρκ γγέρα, σὰ τὲ̱ δε̱ρτόνετε̱ Κρίσ̈τι μπὲ̱ γιούβετ.

20. Μὰ δόγε̱ τὲ̱ Fέ̱ντεσ̈ε̱ πε̱ρπάρα γιούβετ νταΐσ̈τὶ, ἐ τὲ̱ ντερόγε̱ Ζόνε̱ τὶμ· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κὰμ σὲτζ τοῦ θὸμ γιούβετ.

21. Θσύαϊγμε̱νι μούχ γιούβετ κ̇ὲ̱ δόϊ τὲ̱ γίνι ντέ̱νε̱ νὸμ, νούκ̇ε̱ διFιόνι νόμνε̱;

22. Σὲ ψὲ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱, Αβραάμι πὰτ δὶ δγιὲλμ, νιὲ̱ γκὰ σκλάβα, ἐ ἐ νιὲ̱ γκὰ ἐλεφτέρα.

23. Μὰ αϊ κ̇ὲ̱ λέου γκὰ σκλάβα, οὐ λὲ σὶ δό κούρμι· ἐ αϊ κ̇ὲ̱ λέου γκὰ ἐλεφτέρα, οὐ λὲ μὲ φουκὶ τὲ̱ σὲ̱ τάξουρε̱σε̱.

24. Κε̱τὸ πούνε̱ρα γιάνε̱ θέ̱νε̱ μὲ ἀλληγορίρα, σὲ ψὲ κ̇ε̱τὸ γιάνε̱ τὲ̱ δία δγιάτατε̱· νιέρα γκὰ μάλλι ἱ Σινάϊτ, κ̇ὲ̱ πὶλ σκλὲβ, κ̇ε̱γιὸ ε̱̈σ̈τε̱ Αγάρα.

25. Σὲ ψὲ Αγαρὰ ε̱̈σ̈τε̱ μάλλ ἱ Σινάϊτ ντ' Αραπε̱ρὶ, ἐ οὐγδὶς μὲ Ιερουσαλίμνε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντασ̈τὶ, ἀγιὸ ε̱̈σ̈τε̱ κοπίλε π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ δγιὲλμ τὲ̱ σάϊγ.

26. Μὰ Ιερουσαλίμι κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ λιάρτ, ε̱̈σ̈τ' ἐλεφτέρε̱, ἀγιὸ ε̱̈σ̈τε̱ μέ̱μμα ἐ νέβετ Fίθε̱βετ.

27. Σὲ ψὲ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈κρούαρε̱. Fε̱ζόου τὶ ὤ σ̈τέρπε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ πγιὲλ· ντζὶρ ζὲ̱ ντὲ̱ λε̱βδὶμ, ἐ θύῤῥε̱ τὶ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ γὲ πγιέλε̱σε̱· σὲ ψὲ σ̈ιούμε̱ φὸρτ γιάνε̱ δγιέλμπ' ἐ σὲ̱ λέ̱νε̱σε̱, σὲ

κνα τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα· »

28. Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, καθὼς ὁ Ἰσὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα εἴμεθα.

29. Ἀλλὰ καθὼς τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ τώρα.

30. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; « Ἔκβαλε τὴν δούλην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· διότι δὲν θέλει κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς δούλης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. »

31. Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, δὲν εἴμεθα τῆς δούλης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ΚΕΦ. έ. 5.

Ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ λοιπὸν, μὲ τὴν ὁποίαν ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριςὸς, μένετε σταθεροὶ, καὶ μὴ ὑποβληθῆτε πάλιν εἰς ζυγὸν δουλείας.

2. Ἰδοὺ, ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς λέγω ὅτι, ἐὰν περιτέμνησθε, ὁ Χριστὸς δὲν θέλει σᾶς ὠφελήσει οὐδέν.

3. Μαρτύρομαι δὲ πάλιν πρὸς πάντα ἄνθρωπον περιτεμνόμενον, ὅτι εἶναι χρεώστης νὰ ἐκτελῇ ὅλον τὸν νόμον.

4. Ἀπεχωρίσθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὅσοι δικαιόνεσθε διὰ τοῦ νόμου· ἐξεπέσατε ἀπὸ τῆς χάριτος.

5. Διότι ἡμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος προσδοκῶμεν ἐκ πίστεως τὴν ἐλπίδα τῆς δικαιώσεως.

6. Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἔχει ἰσχὺν τινὰ, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

ἀσάϊγ κ̇ὲ̱ κὰ π̇ούῤῥε̱νε̱.

28. Αντάϊγ νέβετ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, σὲ Ισαάκου γέμι δ̇γιέλμτ' ἐ σε̱ τάξουρε̱σε̱.

29. Μὰ σὶ ἀχ̇ιέρε̱ ἀ̇ὶ κ̇ὲ̱ κὲ λέρρε̱ σὶ δ̇ὸ κεύρμι, ἐ ντὶκ̇ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὲ σὶ κούντρε̱ δ̇ὸ Σ̈πίρτι, κ̇ε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ ντασ̈τί.

30. Μὰ τζθότε̱ κάρτα, ντζγιέρε̱ γιάσ̈τε̱ σκλάβε̱νε̱, ἐ δὲ δ̇γιάλε̱ν' ἐσάϊγ· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ γέτε̱ κληρονὸμ ἰ π̇ίῤῥι ἰ σκλάβε̱σε̱, μὲ τὲ̱ π̇ίῤῥι ἐ ζόν̇ιε̱σε̱.

31. Πρὰ ἀντάϊγ, ὦ βελάζε̱ρ, νούκ̇ε̱ γέμι νέβετ δ̇γιέλμ τὲ̱ σκλάβε̱σε̱, πὸ τὲ̱ ζόν̇ιε̱σε̱.

Κρίε Επε̱σε̱τε̱. ε. 5.

Κε̱ντρόνι ἀδὰ πὰ λιουάϊγτουρε̱ ντὲ̱ λεφτερὶ κ̇ε̱ νὰ λεφτερόσι νέβετ Κρίσ̈τι· ἐ μός μπλέξι πὰ ντὲ̱ τζϜιέδε̱ τὲ̱ σκλαβίσε̱.

2. Γιὰ, οὔνε̱ Παύλουα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντὲ̱ κιόφτε̱ τὲ̱ π̇ε̱νι περιτομὴ, Κρίσ̈τι δ̇ὸ τὲ̱ μὸς οὐ βε̱γέγε̱ γιούβετ φάῤῥε̱ Ϝέ̱.

3. Σὲ ψὲ οὔνε̱ ἐ π̇ὶγ τὰ δ̇ίγι πε̱ρσε̱ρὶ τζδ̇ὸ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ πρίτε̱τε̱, κ̇ε̱ ἀ̇ὶ, ε̱σ̈τε̱ ντε̱νε̱ π̇άῤῥε̱ τὲ̱ π̇ε̱γε̱ Ϝίθε̱ νόμνε̱.

4. Γιούβετ κ̇ὲ̱ π̇έ̱νενι τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱ ντὲ̱ νόμι, σγίνι Ϝε̱ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱· ῥάτε̱ γκὰ δουρε̱τία.

5. Σὲ ψὲ νάβετ γκὰ σ̈πίρτι μὲ ἄνε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ πρέσ̈ε̱με̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱ν' ὲ τὲ̱ δ̇ρέϊγτε̱σε̱.

.6 Σὲ ψὲ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησοῦνε̱ σβε̱γὲν Ϝε̱ τὲ γέτε̱ ν̇ιερίου ἰ πρέρε̱, πὸ π̇έσα κ̇ὲ̱ πουνὸν μὲ ἄνε̱ τὲ̱ δ̇ασ̈ιου ῥίμιτ.

7. Ἐτρέχετε καλῶς· τίς σᾶς ἐμπόδισεν ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν;

8. Ἡ κατάπεισις *αὕτη* δὲν *εἶναι* ἐξ ἐκείνου ὅστις σᾶς καλεῖ.

9. Ὀλίγη ζύμη καθιστᾷ ὅλον τὸ φύραμα ἔνζυμον.

10. Ἐγὼ ἔχω πεποίθησιν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλετε φρονήσει οὐδὲν ἄλλο· ὅστις ὅμως σᾶς ταράττει, αὐτὸς θέλει ὑποφέρει τὴν ποινὴν, ὁποῖος καὶ ἂν ἦναι.

11. Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοὶ, ἐὰν ἀκόμη κηρύττω περιτομὴν, διὰ τί πλέον κατατρέχομαι; ἄρα κατηργήθη τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ.

12. Εἴθε νὰ ἀποκοπῶσιν οἱ ταράττοντές σας.

13. Διότι σεῖς, ἀδελφοὶ, προσεκλήθητε εἰς ἐλευθερίαν· μόνον μὴ *μεταχειρίζεσθε* τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλους.

14. Διότι ὅλος ὁ νόμος εἰς ἕνα λόγον συμπληροῦται, εἰς τὸν, «Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν.»

15. Ἐὰν ὅμως δάκνητε καὶ κατατρώγητε ἀλλήλους, προσέχετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθῆτε.

16. Λέγω λοιπὸν, Περιπατεῖτε κατὰ τὸ Πνεῦμα, καὶ δὲν θέλετε ἐκπληροῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός.

17. Διότι ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ ἐναντία τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐναντία τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντίκεινται πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θέλετε, νὰ μὴ πράττητε.

18. Ἀλλ' ἐὰν ὁδηγῆσθε ὑπὸ τοῦ

7. Μίρρε̲ ἔτζε̲γε̲τε̲· τζίλι οὐ μποδίσι γιούβετ κ̇ε̲ τε̲ μὸς π̇ίντιϋιτε̲ ντε̲ τε̲ βε̲ρτέτε̲.

8. Κε̲τὰ τε̲ π̇ίντουρε̲ νούκ' ε̲ϋτε̲ γκὰ ἀϊ κ̇ε̲ οὐ θε̲ῤῥέτ.

9. Πὰκ π̇ρούμε̲, μπ̇ροὺν Fίθε̲ τε̲ μπ̇ρούαϊγτουριτε̲.

10. Οὔνε̲ πε̲ρ γιούβετ ϋπε̲ῤῥγέϊγ μπε̲ Ζότνε̲, κ̇ε̲ δὸ τε̲ μὸς κ̇ίνι τγιάτε̲ρ με̲ντ' μα ἀϊ κ̇ε̲ οὐ τρουπ̇ουλὸν γιούβετ δὸ τε̲ κ̇ενε̲ δε̲μ, τζίλι δὸ κ̇ε̲ ε̲ϋτε̲.

11. Σὰ πε̲ρ μούα, ὦ βε̲λάζε̲ρ, ντε̲ διδὰξ ὲ δὲ σὸτ δὶ περιτομίνε̲, ψὲ Fίθε̲ ν̇ιε̲ ντίκεμ:; οὐ γκρὲ ἀδὰ σκανταλία ὲ Κρούϊκιτ.

12. Μαχὰρ τε̲ πρίτιϋνε̲ τζόπε̲ τζόπε̲ ἀτὰ κ̇ε̲ οὐ νακατόσγε̲νε̲ γιούβετ.

13. Σὲ ψὲ γιούβετ, ὦ βε̲λάζε̲ρ, γίνι θύῤῥτουρε̲ ντ' ἐλεφτερὶ· πὸ βε̲ϋτρόνι μίῤῥε̲ τε̲ μὸς π̇ε̲νι ἐλεφτερίνε̲ ἀφορμὶ τε̲ κούρμιτ, πὸ πουνόνι ν̇ιέρι γιάτε̲ρινε̲ με̲ δαϋιουρί.

14. Σὲ ψὲ Fίθε̲ νόμι ντε̲ ν̇ιε̲ φγιάλε̲ μπίλετε̲· τε̲ δούατζ Fιτόνε̲ τε̲ντ σὶ ὲ δὲ βέτε̲χενε̲ τε̲ντε.

15. Μὰ ντε̲ ντούκνι, ὲ τε̲ χάϊ ν̇ιέρι γιάτε̲ρινε̲, βε̲ϋτρόνι μὸς οὐ χάχ̇ι ν̇ιέρι γκὰ γιάτε̲ρι.

16. Οὔνε̲ νταϋτὶ οὐ θὸμ· ἔτζε̲νι σὶ καύντρε̲ δὸ Σ̈πίρτι, ὲ μὸς π̇ε̲νι ἀτὸ κ̇ε̲ δε̲ϋε̲ρὸν κούρμι

17. Σὲ ψὲ κούρμι δε̲ϋε̲ρὸν κόντρε̲ Σ̈πίρτιτ, ὲ Σ̈πίρτι, κόντρε̲ κούρμιτ· σὲ ψὲ κ̇ε̲τὸ πούνε̲ρα γιάνε̲ κόντρε̲ ν̇ιέρα με̲ γιάτε̲ρε̲νε̲, κ̇ε̲ τε̲ μὸς μούντνι γιούβετ τε̲ π̇ε̲νι Fίθ' ἀτὸ κ̇ε̲ δόϊ.

18. Ε ντ' ἔτζε̲νι πὰς Σ̈πίρτιτ νού-

BKSH

Πνεύματος, δὲν εἶσθε ὑπὸ νόμον.

19. Φανερὰ δὲ εἶναι τὰ ἔργα τῆς σαρκός· τὰ ὁποῖα εἶναι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια,

20. Εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔριδες, ζηλοτυπίαι, θυμοὶ, μάχαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις,

21. Φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· περὶ τῶν ὁποίων σᾶς προλέγω, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες βασιλείαν Θεοῦ δὲν θέλουσι κληρονομήσει.

22. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἡ ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳότης, ἐγκράτεια·

23. Κατὰ τῶν τοιούτων δὲν ὑπάρχει νόμος.

24. Ὅσοι δὲ εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐσταύρωσαν τὴν σάρκα ὁμοῦ μὲ τὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας.

25. Ἐὰν ζῶμεν κατὰ τὸ Πνεῦμα, ἂς περιπατῶμεν καὶ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

26. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους ἐρεθίζοντες, ἀλλήλους φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ϛ'. 6.

ΑΔΕΛΦΟΙ, καὶ ἐὰν ἄνθρωπος ἀπερισκέπτως πέσῃ εἰς κανὲν ἁμάρτημα, σεῖς οἱ πνευματικοὶ διορθόνετε τὸν τοιοῦτον μὲ πνεῦμα πρᾳότητος· προσέχων εἰς σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.

2. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἐκπληρώσατε τὸν

κ̇ε̱ γίνι ντε̱νε̱ νόμ.

19. Τε̱ τζφάκιουρα δὰ γιάνε̱ πούνε̱τ' ἐ κούρμιτ, ἀτὸ γιάνε̱ μιχίρα, κουρβε̱ρίρα, μολία. ἀσελγία,

20. Ιδολολατρία, μαFία, ἀρμικ̇ε̱ρία, κιάρτε̱ρατε̱, φιλονικίτε̱, τε̱ ζηλέψουριτε̱, τε̱ ζε̱με̱ρούαριτε̱, τε̱ πε̱ρκέσ̈ιουριτε̱, τε̱ πε̱ρτζικούαριτε̱, ἔρεσιτε̱.

21. Ζηλία, βρέϊλιατε̱, τε̱ δε̱ϊγτουρατε̱, χαρακοπίτε̱, ἐ τε̱ τίλιατε̱ τε̱ κ̇ε̱τὸ, μπὶ κ̇ε̱τὸ οὐ θὸμ. σι κούντρ' οὐ πάτζε̱ θε̱νε̱ με̱ πε̱ρπάρα, σὲ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇ε̱γε̱νε̱ τε̱ τίλιατε̱, νούκε̱ δὸ τε̱ τρασ̈ε̱Fόγε̱νε̱ μπρετε̱ρίν' ἐ Περντίσε̱.

22. Ε πέμμα ἐ Σ̈πίρτιτ πὰ ε̱σ̈τε̱, δασ̈ίουρία ἐ Fε̱ζίμι, πάϊκ̇εγια, ζε̱με̱ρ' ἐμάδε, τε̱ πούτε̱τε̱, τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱τε̱ π̇έσα, τ' ε̱μπλε̱τε̱, δουρίμι.

23. Κόντρε̱ κ̇ε̱τοῦρε πούνε̱ραβετ νούκ ε̱σ̈τε̱ νόμ.

24. Νταστὶ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ, κάνε̱ μπε̱ρθίερε̱ κούρμινε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τζάντζε̱ρα τε̱ τοῦρε ἐ μὲ δε̱σ̈ε̱ρίμε̱.

25. Ντε̱ ρ̇οΐγμε̱ μὲ Σ̈πίρτ, μὲ Σ̈πίρτ ἐ δὲ λὲ τε̱ ἔτζε̱ϊγμε̱.

26. Λὲ τε̱ μὸς κ̇ε̱ρκόϊγμε̱ ντὲρ̇ρ̇ τε̱ μπράζε̱τε̱, τούκ' ἐ παρακινήσουρε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱, ἐ τούκ' ε ζηλέψουρε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱.

Κρίε ΕFιάσ̈τε̱τε̱. ϛ. 6.

Βε̱λάζε̱ρ ντε̱ κιόφτε̱ ζε̱νε̱ ντον̇ιε̱ ν̇ιερὶ μπε̱ ντον̇ιε̱ φάϊγ, γιούβετ κ̇ε̱ γίνι τε̱ Σ̈πίρτιτ διδάξνι κ̇ε̱τε̱ τε̱ τίλινε̱ μὲ σ̈πὶρτ τ' ε̱μπλε̱, ἐ βοῦρι ρ̇ὲ βέτε̱χενε̱ μὸς ντόδετε̱ ἐ Fουτζίτετζ ἐ δὲ τι βέτε̱.

2. Μπάϊ π̇άρ̇ρ̇ε̱ν' ἐ ν̇ιέρι γιάτε̱ριτ, ἐ κ̇ε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ παFούανι νόμν' ἐ

νόμον Χριστοῦ.

3. Διότι ἐάν τις νομίζῃ ὅτι εἶναί τι, ἐνῷ εἶναι μηδὲν, ἑαυτὸν ἐξαπατᾷ.

4. Ἀλλ' ἕκαστος ἂς ἐξετάζῃ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον θέλει ἔχει τὸ καύχημα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἄλλον.

5. Διότι ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ φορτίον θέλει βαστάσει.

6. Ὁ δὲ κατηχούμενος τὸν λόγον, ἂς κάμνῃ τὸν κατηχοῦντα μέτοχον εἰς πάντα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ.

7. Μὴ πλανᾶσθε· ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται· ἐπειδὴ ὅ,τι ἂν σπείρῃ ὁ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θέλει θερίσει·

8. Διότι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, θέλει θερίσει ἐκ τῆς σαρκὸς φθοράν· ἀλλ' ὁ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα, θέλει θερίσει ἐκ τοῦ Πνεύματος ζωὴν αἰώνιον.

9. Ἂς μὴ ἀποκάμνωμεν δὲ πράττοντες τὸ καλόν· διότι ἐὰν δὲν ἀποκάμνωμεν, θέλομεν θερίσει ἐν τῷ δέοντι καιρῷ.

10. Ἄρα λοιπὸν ἐνόσῳ ἔχομεν καιρὸν, ἂς ἐργαζώμεθα τὸ καλὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

11. Ἰδέτε πόσον μακρὰν ἐπιστολὴν σᾶς ἔγραψα μὲ τὴν χεῖρά μου.

12. Ὅσοι θέλουσι νὰ ἀρέσκωσι κατὰ τὴν σάρκα, οὗτοι σᾶς ἀναγκάζουσι νὰ περιτέμνησθε, μόνον διὰ νὰ μὴ διώκωνται διὰ τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ.

13. Διότι οὐδὲ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ φυλάττουσι τὸν νόμον· ἀλλὰ θέλουσι νὰ περιτέμνησθε σεῖς, διὰ νὰ ἔχωσι καύχησιν εἰς τὴν σάρκα σας.

Κρίσ̈τιτ.

3. Σὲ ψὲ ντὶ δούκετε̱ ντονιέ̱ιτ σὲ ε̱σ̈τε̱ Fε̱, πὰ κε̱νε̱, αἴ Fε̱νιὲν βέτε̱χεν' ἐτὶγ.

4. Μὰ τζίλι δὸ λὲ τε̱ βε̱σ̈τρόγε̱ πούνε̱ν' ἐτὶγ κε̱ πε̱ν, ε ἄτε̱ χέρε̱ δὸ τε̱ κέτε ντὲῤῥ ντε̱ βέτε̱χε βέτε̱με̱, ε γιὸ μπε̱ γέτε̱ρινε̱.

5. Σὲ ψὲ τζίλι δὸ πάῤῥε̱ν' ἐτὶγ δὸ τε̱ γκε̱ῤῥε̱.

6. Ε αἴ κε̱ διδάξε̱τε̱ φγιάλε̱νε̱, λὲ τε̱ πέ̱γε̱ πγιέσε̱ μπε̱ Fίθε̱ τε̱ μίῤῥα ἀτὶγ κε̱ ε μψόν.

7. Μὸς Fε̱νιένι βέτε̱χενε̱· μὲ Περντίνε̱ νούκε̱ πέ̱νενε̱ λιόδρε̱· σὲ ψὲ ἀτε̱ κε̱ μπγιὲλ νιερίου, ἀτε̱ ε δὲ δὸ τε̱ κόῤῥγε̱.

8. Αντάϊγ αἴ κε̱ μπγιὲλ πε̱ρ κοὺρμ τε̱ τὶγ, γκὰ κοὺρμι δὸ τε̱ κόῤῥγε̱ καλπε̱σίρε̱· ε αἴ πὰ κε̱ μπγιὲλ πε̱ρ Σ̈πὶρτ, γκὰ Σ̈πίρτι δὸ τε̱ κόῤῥγε̱ γέτε̱ν' ε πὰ σόσουρε̱.

9. Λὲ τε̱ μὸς λιόδεμι τούκ' ε πε̱νε̱ τε̱ μίῤῥε̱νε̱, σὲ ψὲ ντε̱ μὸς οὐ λιόδτζιμ, δὸ τε̱ κόῤῥε̱γμε̱ μὲ κόχε̱ τε̱ σαΐγ.

10. Αντάϊγ ἀδὰ γγέρα σὰ κέμι κόχε̱, λε̱ τε̱ πέ̱γε̱με̱ τε̱ μίῤῥε̱νε̱ μπε̱ Fίθε̱ νιέρε̱ζ, μὰ με̱ σ̈ιούμε̱ μπε̱ νιέρε̱ζ τε̱ πέσε̱σε̱.

11. Σ̈ίχνι μὲτζ φάῤῥε̱ κάρτε̱ρα οὐ σ̈κρόβα μὲ δόῤῥε̱ τίμε̱.

12. Fίθ' ἀτὰ κε̱ δούανε̱ τε̱ δούκενε̱ τε̱ μίῤῥε̱ μπε̱ κοὺρμ. ἀτὰ οὐ ἀνκαγκάσγε̱νε̱ γιούβετ τε̱ περιτέμνισε̱, βέτεμε̱ τε̱ μὸς χέκε̱νε̱ τε̱ ντγιέκουρε̱ πε̱ρ κρούϊκ τε̱ Κρίσ̈τιτ.

13. Σὲ ψὲ ἂς ἀτὰ κε̱ πέ̱ϊγνε̱ περιτομίνε̱ ῥουαΐγνε̱ νόμνε̱, πὸ δούανε̱ κε̱ τε̱ πρίτενι γιούβετ, κε̱ τε̱ μπούῤῥενε̱ ἀτὰ μπὶ κοὺρμ τουαΐγ.

14. Εἰς ἐμὲ δὲ μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, εἰμὴ εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἐσταυρώθη ὡς πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τὸν κόσμον.

15. Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἰσχύει τι, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ νέα κτίσις.

16. Καὶ ὅσοι περιπατήσωσι κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, εἰρήνη ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17. Εἰς τὸ ἑξῆς μηδεὶς ἂς μὴ δίδῃ εἰς ἐμὲ ἐνόχλησιν· διότι ἐγὼ βαστάζω τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου.

18. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί. Ἀμήν.

Πρὸς τοὺς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

14. Μὰ γκὰ μέγε κιόφτε̱ λιὰρϜκ τὲ̱ μπούῤῤεμ πὲ̱ρ γιάτε̱ρε̱, πὲ̱ρ βέτζε ντὲ̱ Κρούϊκ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ· μπὰ τὲ̱ γέτα ἴμε ἔϋτε̱ κρουκιάσουρε̱ μπὲ̱ μούα, ἐ δὲ οὔνε̱ μπὲ̱ γέτε̱.

15. Σὲ ψὲ ντὲ̱ Χριστὸ Ιησούνε̱ ἂς τὲ̱ πρέριτε̱ βε̱γὲν Ϝε̱ κάφϋε̱ ἂς τὲ πὰ πρέριτε̱, πὸ τὲ̱ κτήσουριτ᾽ ἐῤῤί.

16. Ε σὰ τὲ̱ ἔτζε̱γε̱νε̱ πὰς κε̱τὶγ κανόνιτ, μπὰ τὰ (κιόφτε̱) πάϊκ, ἐ δὲ ντε̱γέσε̱, ἐ δὲ μπὶ Ισραήλν᾽ ἐ Περντίσε̱.

17. Σὸτ δὶ ἐ πάῤῤε̱ λὲ τὲ̱ μὸς μὲ̱ γκάσε̱ μούα νιερὶ, σὲ ψὲ οὔνε̱ μπάϊγ πλιάϜε̱τ᾽ ἐ Ζότιτ Ιησούϊτ ντὲ̱ κοὺρμτίμ.

18. Δουρε̱τία ἐ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, πάϋκε̱ μὲ Σπὶρτ τουαϊγ, ὦ βε̱λάζε̱ρ. Αϋτοὺ κιόφτε̱.

Κάρτα μτὲ̱ Γαλατιὸτ οὺ ϋκρούα γκὰ Ρώμι.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς ὄντας ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

2. Χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ εἰς τὰ ἐπουράνια διὰ Χριστοῦ·

4. Καθὼς ἐξελέξεν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ πρὸ καταβολῆς κόσμου, διὰ νὰ ἤμεθα ἅγιοι καὶ ἄμωμοι ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγάπης·

5. Προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἑαυτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

6. Εἰς ἔπαινον τῆς δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς διὰ τοῦ ἠγαπημένου αὐτοῦ·

7. Διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ·

8. Καθ' ἣν ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει,

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΕΦΕΣΙΟΤ.

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Πaύλουα Αποστόλ̇ι ἱ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ τε̱ δάσ̈ιουρε̱ τε̱ Περντίσε̱, μπε̱ Σε̱ϊνγτόρε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντ' Εφεσο, ἐ δὲ τε̱ π̇έσε̱σε̱ μπε̱ Χριστόνε̱ Ιησούνε̱.

2. Δουρε̱τὶ ἐ πάϊκ̇ κιόφτε̱ μπε̱ γιούβετ γκὰ Περντία Π̇απάϊ ἴνε̱, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ.

3. Π̇εκούαρε̱ κιόφτε̱ Περντία, ἐ Π̇απ̇άϊ ἱ Ζότιτ σίνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, κ̇ε̱ νὰ π̇εκόϊ νέβετ μὲ τζδὸ φάρε̱ π̇εκ̇ίμ τε̱ Σπίρτιτ ντε̱. Κίελ̇ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱.

4. Σι κούντρε̱ νὰ τζϜιόδι νάβετ μπε̱ τε̱ πὰ δὲ θεμελιώσουρε̱ δινιάγια, κ̇ε̱ τε̱ γέμι σ̈ε̱ϊνγτόρε̱ ἐ τε̱ πὰ καλ̇ε̱ζούαρε̱ πε̱ρπάρα ἀτὶγ ντε̱ δασ̈ιουρί.

5. Αἲ κ̇ε̱ νὰ πὰτ οὐρδε̱ρούαρε̱ με̱ πε̱ρπάρα τε̱ νὰ π̇ε̱ν δγιν̇λμ, μὲ μὲς τε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, μπε̱ βότε̱χε τε̱ τὶγ, σὶ κούντρ' ἱ πε̱λκέου θελήμε̱σε̱ τίγ.

6. Κε̱ τε̱ κ̇ε̱ντόνετε̱ ντρέῤῥι ἱ δουρε̱τίσε̱ τὶγ μὲ ἄνε̱ τ' ἀσάϊγ κ̇ε̱ π̇ε̱ῤῥι τε̱ τζϜέδουρε̱ νέβετ μπε̱ τε̱ δάσ̈ιουρινε̱ π̇ίῤῥ ἐτίγ.

7. Μπὰ τε̱ κ̇έμι τε̱ τζπε̱ρπ̇λιέριτε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ϝιάκουτ σε̱ τὶγ, τε̱ ντε̱γίεριτ' ἐ φάγεβετ πε̱ρ τε̱ μάδενε̱ δουράτε̱ τε̱ τίγ.

8. Ατε̱ κ̇ε̱ π̇έῤῥε̱ τε̱ τεπε̱ρὸν ντε̱ νέβετ μπε̱ τζδὸ σοφὶ ἐ οὐρτε̱τζί.

9. Γνωστοποιήσας εἰς ἡμᾶς τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν προέθετο ἐν ἑαυτῷ,

10. Εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, νὰ συγκεφαλαιώσῃ τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς·

11. Ἐν αὐτῷ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐλάβομεν κληρονομίαν, προορισθέντες κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐνεργοῦντος τὰ πάντα κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ·

12. Διὰ νὰ ἤμεθα εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ *ἡμεῖς* οἱ προελπίσαντες εἰς τὸν Χριστόν·

13. Εἰς τὸν ὁποῖον καὶ σεῖς *ἠλπίσατε*, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας σας εἰς τὸν ὁποῖον καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τῆς ἐπαγγελίας·

14. Ὅστις εἶναι ὁ ἀῤῥαβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, μέχρι τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀποκτηθέντος λαοῦ *αὐτοῦ*, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγώ, ἀκούσας τὴν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην,

16. Δὲν παύομαι εὐχαριστῶν *τὸν Θεὸν* ὑπὲρ ὑμῶν, μνημονεύων ὑμᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς μου·

17. Διὰ νὰ σᾶς δώσῃ ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ·

18. Ὥστε νὰ φωτισθῶσιν οἱ ὀφ-

9. Τούκ' ε̱ π̓έῤῥε̱ τε̱ νιόχ̓ε̱με̱ νέβετ τε̱ φσ̈έχουρε̱ν' ε̱ θελήμε̱σε̱ τίγ κ̓ε̱ πάτ ἀποφασίσουρε̱ μ̓πε̱ βέτε̱χε̱.

10. Κε̱ τε̱ πε̱ρμπε̱γίδ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ τε̱ μπούσ̈ιουριτ' ε̱ κόχ̓ε̱βετ κ̓ε̱ κε̱ ουρδε̱ρούαρε̱, Fίθε̱ πούνε̱τε̱, ε̱ δε̱ ἀτὸ κ̓ε̱ γιάνε̱ ντε̱ρ Κιελ̓ ε̱ δε̱ ἀτὸ κ̓ε̱ γιάνε̱ ντε̱ Δέ.

11. Μπὰ τε̱, κ̓ε̱ μπε̱ τε̱ τίλε̱νε̱ γέσ̈ε̱μ θύῤῥτουρε̱ με̱ σ̈ιόρτ τούκ' ε̱ προδιορίσουρε̱ σι κε̱ ἀπόφασι ἰ ἀτίγ κ̓ε̱ ἰ π̓ε̱ν τε̱ Fίθα σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ κ̓σ̈ίλ̓ι ἰ ἀσαΐγ κ̓ε̱ δ̓ι ἀΐ.

12. Κε̱ τε̱ γέμι νέβετ νισ̈ιὰν πε̱ρ ντέῤῥ τε̱ λεβδίμιτ σε̱ τίγ, νὰ κ̓ε̱ πάμ σ̈πε̱ῤῥίερε̱ με̱ πε̱ρπάρα μπε̱ τέ.

13. Μπὰ τε̱ (κ̓ίνι σ̈πε̱ῤῥίερε̱) ε̱ δε̱ γιούβετ, κουρ δ̓ιFιούατε̱ φγιάλ̓ε̱ν' ε̱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, Ουγγίλ' ε̱ σ̈πε̱τίμιτ σούαΐγ, κ̓ε̱ μπὰ τε̱ σι π̓εσούατε̱ μούαρ-ρτε̱ βούλ̓ε̱νε̱ με̱ σ̈πίρτ τε̱ τάξουρε̱σε̱ σ̈ε̱ίνγτε̱.

14. Κε̱ ε̱σ̈τε̱ καπάρι ἰ κληρονομίσε̱ σάνε̱, πε̱ρ τε̱ τζπε̱π̓λίερε̱ τε̱ λαόϊτ σε̱ ποχτήσουρε̱, πε̱ρ λε̱βδίμ τε̱ ντέῤῥιτ σε̱ τίγ.

15. Πρὰ ἀνταΐγ ε̱ δε̱ ούνε̱ σι δ̓ιFιόβα π̓έσε̱νε̱ τουαΐγ μπε̱ Ζότνε̱ Ιησούνε̱, ε̱ δε δ̓ασ̈ιουρίνε̱ κ̓ε̱ κ̓ίνι μπε̱ Fίθε̱ Σ̈ε̱ίνγτόρε̱.

16. Νούκ̓ε̱ πουσ̈ιόΐγ τούκ' ε̱ λε̱βδούαρε̱ Περντίνε̱, ε̱ τούκ' ε̱ κουΐγτούαρε̱ γιούβετ ντε̱ τε̱ φάλτουρα τε̱ μία.

17. Κε̱, Περντία ε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, Πσ̈άϊ ἰ ντέῤῥιτ, τοῦ ἄπε̱ γιούβετ σ̈πίρτιν' ε̱ σοφίσε̱, ε̱ τε̱ σε̱ τζφάκιουρε̱σε̱ πε̱ρ ν̓ιόχ̓ε̱γε̱ τε̱ τίγ.

18. Τοῦ ντρίσγε̱ σίτε̱ ε̱ μ̓ε̱ντιεσε̱

BKSH

θαλμοὶ τοῦ νοός σας, εἰς τὸ νὰ γνωρίσητε ποία εἶναι ἡ ἐλπὶς τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους·

19 Καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·

20. Τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,

21. Ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι·

22. Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν κεφαλὴν ὑπεράνω πάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν,

23. Ἥτις εἶναι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληροῦντος.

σούχϊγ, κ̱ε̱ τε̱ δίγι γιούβετ, τζίλια ε̱σ̈τε̱ σ̈πε̱ρρέσ̈α ε θε̱ρρέσε̱σε̱ τίγ, ε τζίλι ε̱σ̈τε̱ ντέρρι ι μάδ ι πγιέσε̱σε̱ τίγ πε̱ρ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱.

19. Ε τζίλια ε̱σ̈τε̱ ε σ̈ιούμε̱ ε τέπε̱ρα μαδε̱τζὶ ε φουκίσε̱ τίγ μπε̱ νέβετ κ̱ε̱ πεσούαμ σὶ κούντρε̱ χένε̱ τε̱ π̱έρατε̱ ε φουκίσε̱ μάδε σε̱ τίγ.

20 Ατε̱ κ̱ε̱ π̱έρρι μπε̱ Κρίσ̈τινε̱, κ̱ε̱ ε γκρίγτι ἀτε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, ε ε βοῦρι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ τὶγ ντε̱ρ Κίελ.

21. Με̱ σίπε̱ρ σε̱ τζδὸ ἀρχὶ, ε ἐξουσὶ, ε φουκὶ, ε οὔρδε̱ρ, ε σίπε̱ρ μπὶ τζδὸ ε̱με̱ρρ κ̱ε̱ τε̱ ζίχετε̱ νϜόγε, γιὸ βέτε̱με̱ ντε̱ κ̱ετε̱ γέτε̱, πὸ ε δε̱ ντὰ τε̱ κ̱ε̱ βγιέν.

22. Ε Ϝίθε̱ πούνε̱τε̱ γιὰ βοῦρι ντένε̱ κ̱ε̱μπε̱ τε̱ τίγ, ε ἀτε̱ ε π̱έρρι Κρίε μπὶ Ϝίθε Κίσ̈ε̱.

23. Αγιὸ Κίσ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ κούρμι ε τίγ, τε̱ μπούσ̈ιουριτ ε ἀτὶγ, κ̱ε̱ ι μπουσ̈ τε̱ Ϝίθα μπε̱ τε̱ Ϝίθα.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΚΑΙ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰς ἁμαρτίας ἐζωοποίησεν·

2. Εἰς τὰς ὁποίας περιεπατήσατε ποτὲ κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ τὴν σήμερον εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας·

3. Μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτὲ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς ἡμῶν, πράττοντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διαλογισμῶν· καὶ ἦμε-

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

Ε γιούβετ (οὐ δὰ γέτε̱) κοὺρ γέσ̈ετε̱ τε̱ βδέλουρε̱ ντε̱ τε̱ κ̱ε̱κία ε ντε̱ φάγερα.

2. Μπὰ τὸ κ̱ε̱ πάτε̱ ρούαρε̱ ν̱ε̱ χ̱έρε̱, σὶ κούντρε̱ κε̱ σ̈πέιι ι κ̱ε̱σάϊγ γέτετ, σὶ κούντρε̱ ἴσ̈ ἀργόντι κ̱ε̱ κα οὔρδε̱ρ μπὶ κ̱ε̱τε̱ ἔρρε̱ Σ̈πίρτι κ̱ε̱ νασ̈τὶ οὐρδε̱ρὸν ντε̱ π̱ὶγ τε̱ σε̱ παπ̱έσε̱βετ.

3. Ντε̱ πε̱ρ ἀτὰ ε δε̱ νέβετ Ϝίθε̱ πὰμ ρούαρε̱ ν̱ε̱ χ̱έρε̱ σὶ κούντρε̱ κε̱ δε̱σ̈ε̱ρίμι ι κούρμιτ σόνε̱, τούκ' ε π̱ένε̱ θελήματ' ε κούρμιτ ε τε̱ κ̱σ̈ίλιτ' ε γέσ̈ε̱μ με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ δγιέλμτ

θα ἐκ φύσεως τέκνα ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

4. Ὁ Θεὸς ὅμως πλούσιος ὢν εἰς ἔλεος, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ μὲ τὴν ὁποίαν ἠγάπησεν ἡμᾶς,

5. Καὶ ἐνῷ ἤμεθα νεκροὶ διὰ τὰ ἁμαρτήματα, ἐζωοποίησεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ· (κατὰ χάριν εἶσθε σεσωσμένοι·)

6. Καὶ συνανέστησε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7. Διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἐπερχομένους αἰῶνας τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8. Διότι κατὰ χάριν εἶσθε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο δὲν *εἶναι* ἀπὸ σᾶς· Θεοῦ τὸ δῶρον·

9. Οὐχὶ ἐξ ἔργων, διὰ νὰ μὴ καυχηθῇ τις.

10. Διότι αὐτοῦ ποίημα εἴμεθα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸς ἔργα καλὰ, τὰ ὁποῖα προητοίμασεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ περιπατήσωμεν ἐν αὐτοῖς.

11. Διὰ τοῦτο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι σεῖς οἱ ποτὲ ἐθνικοὶ κατὰ σάρκα, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς τῆς χειροποιήτου ἐν τῇ σαρκί·

12. Ὅτι ἦσθε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι ἀπὸ τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ χωρὶς Θεοῦ·

13. Τώρα ὅμως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν

ε̇ οὐρϜίσε̱, σι ε̇ δε̇ τε̱ τγιε̇ρετε̱.

4. Μὰ Περντία, κ̇ε̱ ε̱σ̈τ' ι̇ πάσουρε̱ μπε̱ λεϊγμοσὶν, πε̱ρ δ̇ασ̈ιουρὶ τε̱ μάδε τε̱ τὶγ, κ̇ε̱ νὰ δε̇σ̈ι νέβετ.

5. Ε τὲκ γέσ̈ε̱μ νέβετ τε̱ βδέκουρε̱ πε̱ρ φάγε, νὰ δ̇ὰ γέτε̱ ε̇ δε̇ νέβετ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ (δ̇ουρε̱τὶ γίνι σόσουρε̱.)

6. Ε π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὲ νὰ γγιάλ̇ι, ε̇ νὰ π̇έρ̇ρ̇ι τε̱ ρίμε̱ ντε̱ρ Κίελ̇ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱.

7. Κ̇ε̱ τε̱ δ̇ε̱φτόγε̱ ντε̱ γέτε̱ρα κ̇ε̱ βίγε̱νε̱ τε̱ πάσουριτ ε̇ μάδ̇ τε̱ δ̇ουρε̱τίσε̱ τίγ, μὲ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱ μπε̱ νέβετ μὲ ἄνε̱ τὲ Κρίσ̈τιτ Ιησούϊτ.

8. Σὲ ψ̇ε̇ μὲ χ̇ὶρ γίνι σόσουρε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱, ε̇ κ̇εγιὸ σ̈έσ̈τε̱ πρέϊγ γιούσ̈, δ̇ουράτα ε̱σ̈τ' ε̇ Περντίσε̱.

9. Γιὸ με̇ φουκὶ τε̱ πούνε̱ραβετ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς κ̇έτε̱ κουσ̈ τε̱ μπούρ̇ρ̇ετε̱.

10. Σὲ ψ̇ε̇ νέβετ γκά α̇ὶ γέμι π̇έρ̇ρ̇ε̱, τε̱ κτίσουρε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱ πε̱ρ πούνε̱ρα τε̱ μίρ̇ρ̇α, τε̱ π̇έρ̇ρ̇α Ϝατὶ γκὰ Περντία, κ̇ε̱ τέ ε̇τζεϊγμε̱ μπε̱ τό.

11. Πρὰ ἀντάϊγ κ̇ίνιε ντε̱ρ με̱ντ, κ̇ε̱ γιοὺ ν̇ε̱ χ̇ε̱ρε̱ γέσ̈ε̱τε̱ Εθνηκὸ γκὰ με̱μμα, κ̇ε̱ κιούχισ̈ιτε̱ τε̱ πὰ πρέρε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ κιούχαενε̱ τε̱ πρέρε̱ ντε̱ κούρμ, πε̱ρ τε̱ πρέρε̱ κ̇ε̱ π̇ένετε̱ με̇ δ̇όρ̇ρ̇ε̱ ντε̱ κουρμ τε̱ τοῦρε.

12. Γιούβετ (θόμ.) κ̇ε̱ γέσ̈ε̱τε̱ μπὰ τε̱ μότ ντάρε̱ γκὰ Κρίσ̈τι, πε̱ρσ̈κίερε̱ γκὰ σ̈ιοκ̇ε̱ρία ε̇ Ισραήλιτ, ε̇ τε̱ χουάϊγ γκὰ διαθήκετε̱ ε̇ τε̱ τάξουριτ, πὰ πάσουρε̱ σ̈πε̱ρ̇ρ̇έσ̈ε̱, ε̇ πὰ Περντὶ ντε̱ κετε̱ γέτε̱.

13. Μὰ νταῦτι μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱, γιούβετ κ̇ε̱ γέσ̈ε̱τε̱ ντε̱ κόχ̇ε̱

ἐγείνετε πλησίον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

14. Διότι αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὅστις ἔκαμε τὰ δύο ἕν, καὶ ἔλυσε τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ.

15. Καταργήσας τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὑτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν τῶν ἐν τοῖς διατάγμασι, διὰ νὰ κτίσῃ εἰς ἑαυτὸν τοὺς δύο εἰς ἕνα νέον ἄνθρωπον, φέρων εἰρήνην·

16. Καὶ νὰ συνδιαλλάξῃ ἀμφοτέρους εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σταυροῦ, θανατώσας δι' αὐτοῦ τὴν ἔχθραν.

17. Καὶ ἐλθὼν ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον εἰρήνης εἰς ἐσᾶς τοὺς μακρὰν, καὶ εἰς τοὺς πλησίον·

18. Διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφότεροι τὴν εἴσοδον πρὸς τὸν Πατέρα δι' ἑνὸς Πνεύματος.

19. Ἄρα λοιπὸν δὲν εἶσθε πλέον ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ.

20. Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τὸ θεμέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου *λίθου* αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

21 Ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὐξάνεται εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ·

22. Ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ σεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος.

ΚΕΦ. γ'. 3.

ΔΙΑ τοῦτο ἐγὼ ὁ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνικῶν,

τε̱ πάρρε̱ λιαρϜούαρε̱, γίνι ἀφε̱ρούαρε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Ϝιάκουτ σε̱ Κρίσ̈τιτ.

14. Σε̱ ψε̱ αἴ ε̱̈στε̱ πάκια ὄνε̱, αἴ κ̈ε̱ πέρρι γκὰ τε̱ δι πούνε̱ρατε̱ νιε̱, τοὺκ ε̱ πρίσ̈ιουρε̱ μούρετε̱ κ̈ε̱ κένε̱ ντε̱ με̱ς τε̱ σε̱ ντάριτ.

15 Δὸ με̱ θε̱τε̱ ἀρμικ̈ε̱ρίνε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ κούρμιτ σε̱ τίγ, τούκ' ε̱ πε̱ρ̈ρε̱ ντε̱ οὔρδε̱ρε̱ τε̱ τίγ τε̱ κε̱ντρὸν νόμι ι πορσιβε̱τ, κ̈ε̱ τε̱ δε̱ρτὸν μπε̱ βε̱τε̱χε̱ τε̱ τίγ γκὰ τε̱ δι νιε̱ νιερὶ τε̱ ρ̈ι, τούκ' ε̱ πε̱ρρε̱ πάϊκ.

16. Ε τι παΐκτόγε̱ τε̱ δι με̱ νιε̱ κούρμ βε̱τε̱με̱ με̱ Περντίνε̱ με̱ με̱ς τε̱ Κρούϊκιτ, τούκ' ε̱ πρίσ̈ιουρε̱ μπε̱ βε̱τε̱χε̱ τε̱ τίγ ἀρμικ̈ε̱ρίνε̱.

17. Ε ε̱ρδι τε̱ βαγγελίσγε̱ πάϊκ μπε̱ γιούβε̱τ κ̈ε̱ γίσ̈ε̱τε̱ λιὰρϜ, ε̱ δε̱ μπὰ τὰ κ̈ε̱ ἴσ̈νε̱ ἄφε̱ρ.

18. Σε̱ με̱ με̱ς τὰ τιγ κ̈έμι τε̱ χίγτουριτε̱ τε̱ δι με̱ ἄνε̱ τε̱ νιε̱ΐτ Σπίρτιτ τε̱ Παπάϊ.

19. Γιοὺ ἀδὰ νεύκ̈ε̱ γίνι τε̱ χούαΐγ, ἄ ξε̱νίτ, πὸ γίνι γκὰ νιε̱ κιουτέτ με̱ Σ̈ε̱ίνγτόρε̱, ε̱ Ϝε̱ρ̈ρ̈ὶ γκὰ φε̱μίγ' ε̱ Περντίσε̱.

20. Στίσουρε̱ μπι πινὰ τ' Αποστόγετ, ε̱ τε̱ Προφήτε̱βετ, κ̈ε̱ ε̱̈στε̱ Ϝούρρ̈ ι κιοσ̈έσε̱ βε̱τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊ.

21. Μπὰ τε̱ Ϝίθε̱ ὅτε̱πία μπε̱γέδουρε̱, ρίτετε̱ μπε̱ Κίσ̈ε̱ σ̈ε̱ίνγτε̱ τε̱ Ζότιτ.

22. Μπὶ ἀτε̱ ε̱ δε̱ γιούβετ γίνι κτίσουρε̱ Ϝίθε̱ πάσ̈κε̱, πε̱ρ ντε̱νιεγε̱ τε̱ Περντίσε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Σ̈πίρτιτ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ. 3.

Πε̱ρ κ̈ε̱τε̱ πούνε̱ οὔνε̱ Παύλουα (γιὰμ) ι χαψόσουρε̱ ι Κρίσ̈τιτ Ιησοΰτ πε̱ρ γιούβετ Εθνηκότε̱.

2 (Ἐπειδὴ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης εἰς ἐμὲ ὑπὲρ ὑμῶν,

3. Ὅτι δι' ἀποκαλύψεως ἐφανέρωσεν εἰς ἐμὲ τὸ μυστήριον, (καθὼς προέγραψα συντόμως·

4. Ἐξ ὧν δύνασθε ἀναγινώσκοντες νὰ νοήσητε τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ γνῶσίν μου·)

5. Τὸ ὁποῖον ἐν ἄλλαις γενεαῖς δὲν ἐγνωστοποιήθη εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς τώρα ἀπεκαλύφθη διὰ Πνεύματος εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ ἀποστόλους καὶ προφήτας,

6. Νὰ ἦναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου·

7. Τοῦ ὁποίου ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8. Εἰς ἐμὲ τὸν πλέον ἐλάχιστον πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, νὰ εὐαγγελίσω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ,

9. Καὶ νὰ φωτίσω πάντας, ποία εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, ὅστις ἔκτισε τὰ πάντα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

10 Διὰ νὰ γνωρισθῇ τώρα διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ·

11. Κατὰ τὴν αἰώνιον πρόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν Χριστῷ Ἰη-

2. Ντὲ̱ διϝιούατε̱ σ̈ε̱ρπ̇έσ̈ε̱ν' ὲ̱ δουρε̱τίσε̱ Περντίσε̱ κ̇ὲ̱ μέ̱σ̈τε̱ δέ̱νε̱ μούχ πὲ̱ρ γιούβετ.

3. Σὲ ψὲ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ζπ̇ουλιούχριτ μὲ̱ π̇έ̱ῤῥι μούα τὲ̱ ν̇ιόχ̇ε̱ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ φσ̈έχουρε̱, (σὶ κούντρ' οὐ ἀκὰμ σκρούαρε̱ μὲ πὰκ φγιάλε̱ μὲ̱ σίπε̱ρ.

4. Μπὰ τὲ̱ μούντνι τούκ' ὲ̱ διαβάσουρε̱ τὲ̱ κουπε̱τόνι οὐρτε̱τζίνε̱ κ̇ὲ̱ κὰμ οὔνε̱ μπὲ̱ μυστήριο τὲ̱ Κρίσ̈τιτ.)

5. Ατὲ̱ μυστήριο κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ υὲ ν̇ιόχουρε̱ ντὲ̱ τε̱τγιέρα κόχ̇ε̱ρα ντὲ̱ π̇ίγ τὲ̱ ν̇ιέρε̱ζετ, σὶ κούντρ' ε̱̋σ̈τε̱ τζφάκιουρε̱ νταῦτὶ ντὲ̱ Σε̱ΐνγτόρε̱τ' Αποστόϊγ τὲ̱ τὶγ, ὲ̱ Προφήτεβετ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σ̈πίρτιτ.

6. Κὲ̱ φυγίτ' ὲ̱ τγιέρα τὲ̱ γένε̱ κληρονόμε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, ὲ̱ μὲ ν̇ιὲ̱ κούρμι, ὲ̱ μὲ ν̇ιὲ̱ πγιέτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ τάξουρε̱ τὲ̱ τὶγ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Οὐγγίλ̇ιτ.

7. Μπὰ τὲ̱ Οὐγγίλ̇ γιὰμ π̇έ̱ῤῥε̱ οὔνε̱ σ̈ε̱ρπ̇ετουαρ μὲ τὲ̱ δέ̱νε̱ τὲ̱ δουράτε̱σε̱ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ δέ̱νε̱ μπὲ̱ μούχ σὶ κούντρε̱ κὲ ὲ̱ ζόν̇ια φουκὶ ἐτίγ.

8. Μπὲ̱ μούχ μὲ̱ τὲ̱ βόϝε̱λινε̱ γκὰ ϝίθε̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱τε̱ κὲ δέ̱νε̱ κ̇ε̱γιὸ δουρε̱τὶ, τὲ̱ βαγγελίσγε̱ ντὲ̱ φυλὶ τὲ̱ τγιέρα ϝὲ̱ν' ὲ̱ πὰ κουπε̱τούαρε̱ τὲ̱ Κρισ̈τιτ.

9. Ε τὲ̱ τζφάϊκ̇ μπὲ̱ τὲ̱ ϝίθε̱ τζίλια ε̱̋σ̈τε̱ πγιέσα ὲ̱ μυστήριοϊτ σὲ̱ φσ̈έχουρε̱ γέτε̱ μπὲ̱ γέτε̱ μπὲ̱ Περντίνε̱, κ̇ὲ̱ κὰ π̇έ̱ῤῥε̱ ϝίθε̱ πούνε̱τε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

10. Κὲ̱ νταῦτὶ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Κίσ̈ε̱σε̱ τέ̱ ν̇ίχ̇ετε̱ γκὰ ἀρχίτε̱, ὲ̱ γκὰ ὲ̱ξουσίτε̱ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ρ Κίελ, σοφὶ ὲ̱ Περντίσε̱ ὲ̱ σ̈ιούμε̱ ὲ̱ λεΐγμοσίμεχ.

11. Σὶ κούντρε̱ κὲ κ̇σ̈ίλι ἰ λιάσ̈τε̱, κ̇ὲ̱ κ̇ίσ̈ π̇έ̱ῤῥε̱ αἰτ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησού-

σοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν·

12. Διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν εἴσοδον μὲ πεποίθησιν διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως.

13. Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀθυμῆτε διὰ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν θλίψεις μου, τὸ ὁποῖον εἶναι δόξα ὑμῶν).

14. Διὰ τοῦτο κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15. Ἐκ τοῦ ὁποίου πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται·

16. Διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἐσᾶς κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, νὰ κραταιωθῆτε ἐν δυνάμει διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον·

17. Διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν·

18. Ὥστε νὰ δυνηθῆτε, ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἐν ἀγάπῃ, νὰ καταλάβητε μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος·

19. Καὶ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὑπερβαίνουσαν *πᾶσαν* γνῶσιν, διὰ νὰ πληρωθῆτε μὲ ὅλον τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.

20. Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον ὑπερεκπερισσοῦ νὰ κάμῃ ὑπὲρ πάντα ὅσα ζητοῦμεν ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν,

21. Εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

νε̱ Ζότνε̱ τε̱νε̱.

12. Μπὰ τε̱ κέμι παρησὶ ἐ τε̱ χίγτουρε̱ (μπε̱ Περντίνε̱) μὲ θαῤῥὸς, μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱ τίγ.

13. Ἀντάϊγ οὺ λιούτεμ τε̱ μὸς λιόδι, πε̱ρ ὅτρε̱γγίμε̱ κ̇ε̱ κὰμ οὔνε̱ πε̱ρ γιούβετ, κ̇ε̱ ἀτὸ γιάνε̱ ντέῤῥι γιούαϊγ.

14. Ἀντάϊγ οὔνγν Fιούνιετ' ἐμία πε̱ρπάρα Π̇απ̇άϊτ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοὺ Χριστόϊτ.

15. Κε̱ γκὰ ἀΐ μέῤῥ ἔμε̱ῤῥ Fίθε̱ φε̱μίγια κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ρ Κίελ̇ ἐ δὲ ντε̱ δέ.

16. Κε̱ τε̱ γιοὺ ἄπε̱ γιούβετ σὶ κούντρε̱ κὰ ντέῤῥ' ἐτίγ τε̱ μάδνε̱ κ̇ε̱ τε̱ γίνι φορτζούαρε̱ ντε̱ τε̱ μίῤῥε̱ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ ν̇ιερίου ἰ π̇ρε̱ντε̱σμ μὲ ἄνε̱ τε̱ σ̈πίρτ σε̱ τίγ.

17. Κε̱ τε̱ ῥίγε̱ Κρίσ̈τι ντε̱ ζε̱με̱ρα τούαϊγ μὲ ἄνε̱ τε̱ π̇έσε̱σε̱.

18. Τούκ' ἐ κε̱νε̱ γιούβετ ῥε̱ν̇ιόσουρε̱ ἐ θεμελιόσουρε̱ ντε̱ δ̇ασ̈ιουρὶ· κ̇ε̱ τε̱ μούντνι μὲ Fίθε̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱ τε̱ κουπ̇ε̱τόνι, τζε̱σ̈τε̱ τε̱ Fέῤῥε̱τε̱, ἐ τε̱ Fιάτε̱τε̱, ἐ τε̱ θέλ̇ε̱τε̱, ἐ τε̱ λιάρτε̱τε̱.

19. Ε τε̱ κουπ̇ε̱τόνι ἐ δὲ ἀτε̱ κ̇ε̱ τεπε̱ρὸν τε̱ δ̇ίγτουρε̱, δ̇ασ̈ιουρίν' ἐ Κρίσ̈τιτ, ἐ τε̱ μπούσ̈ι γκὰ Fίθε̱ τε̱ μπούσ̈ιουριτ' ἐ Περντίσε̱.

20. Ε μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ἰ φουκίτζιμ τε̱ π̇έγε̱ Fίθε̱ πούνε̱τε̱ με̱ τε̱ σ̈τούαρα φὸρτ μὲ τε̱ σ̈ιούρε̱ γιὰ ἀγιὸ κ̇ε̱ ἰκ̇ε̱ρκόϊγμε̱, ἃ βέμε̱ ντε̱ρ με̱ντ, σὶ κὰ φουκίνε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν μπε̱ νέβετ.

21. Μπὰ τε̱ κίοφτε̱ λε̱βδ̇ὶμ π̇ρε̱ντα ντε̱ Κίσ̈ε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ἰησούνε̱, πε̱ρ Fίθε̱ π̇ρέζα ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ· κ̇ε̱σ̈τοὺ κιόφτε̱.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, νὰ περιπατήσητε ἀξίως τῆς προσκλήσεως καθ' ἣν προσεκλήθητε,

2. Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πρᾳότητος, μετὰ μακροθυμίας, ὑποφέροντες ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ,

3. Σπουδάζοντες νὰ διατηρῆτε τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης.

4. Ἓν σῶμα καὶ ἓν Πνεῦμα, καθὼς καὶ προσεκλήθητε μὲ μίαν ἐλπίδα τῆς προσκλήσεώς σας·

5. Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα·

6. Εἷς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

7. Εἰς ἕνα δὲ ἕκαστον ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

8. Διὰ τοῦτο λέγει, « Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε χαρίσματα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. »

9. Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί εἶναι, εἰμὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς;

10. Ὁ καταβὰς, αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ πάντα.

11. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἄλλους μὲν ἀποστόλους, ἄλλους δὲ προφήτας, ἄλλους δὲ εὐαγγελιστάς, ἄλλους δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,

12. Πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν ἁγίων, διὰ τὸ ἔργον τῆς διακονίας, διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ. 4.

Θΰνε̱ ἀδὰ ἱ λίδουρι πὲ̱ρ Ζότνε̱ οὐ λιούτεμ γιούβετ, ὰ̇ὲ̱ τὲ̱ ἔτζε̱νι μὲ οὔδε̱ κὲ̱ κὰ χιὲ μπὰ τὲ̱ τὲ̱ θίῤῥε̱ ὰ̇ὲ̱ γίνι θύῤῥτουρε̱.

2. Μὲ τζδὸ φάρε̱ τὲ̱ οὔνγνὶουρε̱ ἐ τὲ̱ π̇ούτε̱, ἐ μὲ δουρὶμ, τὲ̱ δουρόνι ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱ μὲ δασ̈ιουρί.

3. Τούκ' ἐ σ̈τρε̱γγούαρε̱ τὲ̱ ῥούανι τὲ̱ π̇ασ̈κιούαριτ ἐ σ̈πίρτιτ, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ λίδε̱γε̱σε̱ π̇έσε̱σε̱.

3. Ν̇ιὲ̱ κούρμ βέτε̱με̱, ἐ ν̇ιὲ̱ σ̈πίρτ βέτε̱με̱, σὶ κούντρε̱ γένι ἐ δὲ θύῤῥε̱ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱ τὲ̱ βέτε̱με̱ τὲ̱ θύβῤτουριτε̱ σουαΐγ.

5. Ν̇ιὲ̱ Ζὸτ βέτε̱με̱, ν̇ιὲ̱ π̇έσε̱ ἐ βέτε̱με̱, ν̇ιὲ̱ παϝε̱ζὶμ ἱ βέτε̱με̱.

6. Ν̇ιὲ̱ Περντὶ ἐ βέτε̱με̱ ἐ Π̇απ̇άτ ϝίθε̱βετ, ὰ̇ὲ̱ ε̱σ̈τε̱ μπὲ̱ ϝίθε̱ ἐ πὲ̱ρ ϝίθε̱ πούνε̱ρα, ἐ μπὲ̱ ϝίθε̱ νέβετ.

7. Μὰ μπὲ̱ τζίλινε̱ δὸ γκὰ νέσ̈ νὰ ε̱σ̈τε̱ δένε̱ δουρε̱τία σὶ κούντρ' ε̱στε̱ μάσα ἐ τὲ̱ δένιτ σὲ̱ Κρίσ̈τιτ.

8. Αντάϊγ θότε̱· σὶ χ̇ίπι λιάρτ, σκλαβόσι σκλαβὶ, ἐ δὰ δουράτε̱ρα ν̇ιέρε̱ζ.

9. Μὰ τζέ̱σ̈τε̱ τὲ̱ χ̇ίπουριτε̱, πὲ̱ρ βέ-ζε̱ ὰ̇ὲ̱ ἐ δὲ τζ̇π̇ρίτι πε̱ρπάρα μπὲ̱ μὲ̱ τὲ̱ πόσ̈τε̱ρα ἄνε̱ τὲ̱ δέουτ.

10. Αἲ ὰ̇ὲ̱ τζ̇π̇ρίτι, αἲ ἱ τίλι βέτε̱ ε̱σ̈τε̱ ὰ̇ὲ̱ ἐ δὲ χ̇ίπι μπὶ ϝίθε̱ Κίελτε̱, ὰ̇ὲ̱ τὲ̱ μπούσγε̱ ϝίθε̱ πούνε̱ρατε̱.

11. Ε αἲ τζα ἱ π̇ε̱ῤῥι Αποστόϊγ, ἐ τζὰ Προφήτε̱, ἐ τζὰ Ευαγγελιστὶ, ἐ τζὰ Τζιοπ̇ένγ, ἐ Δασκάλε̱.

12. Πὲ̱ρ ἁρμογὶ τὲ̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ, πὲ̱ρ πούνε̱ τὲ̱ διακονίσε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ δε̱ρτούαρε̱ κούρμι ἱ Κρίσ̈τιτ.

Χριστοῦ·

13. Ἕωσοῦ καταντήσωμεν πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ·

14. Διὰ νὰ μὴ ἤμεθα πλέον νήπιοι, κυματιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι μὲ πάντα ἄνεμον τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς δολιότητος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πανουργίας εἰς τὸ μεθοδεύεσθαι τὴν πλάνην.

15. Ἀλλὰ ἀληθεύοντες εἰς τὴν ἀγάπην, νὰ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν κατὰ πάντα, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός·

16. Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνδεόμενον διὰ πάσης συναφείας τῶν συνεργούντων μελῶν, κατὰ τὴν ἀνάλογον ἐνέργειαν ἑνὸς ἑκάστου μέρους, κάμνει τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος, πρὸς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ, ἐν ἀγάπῃ.

17. Τοῦτο λοιπὸν λέγω καὶ μαρτύρομαι διὰ τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ περιπατῆτε πλέον, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατοῦσιν, ἐν τῇ ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν,

18. Ἐσκοτισμένοι τὴν διάνοιαν, ἀπηλλοτριωμένοι ὄντες ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·

19. Οἵτινες ἀναισθητοῦντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀσέλγειαν, διὰ νὰ ἐργάζωνται πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ἀκορέστως.

20. Σεῖς ὅμως δὲν ἐμάθετε οὕτω τὸν Χριστὸν,

21. Ἐπειδὴ αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ αὐτὸν ἐδιδάχθητε, καθὼς εἶναι

13. Γγέρα σὰ τε̱ ἀρρίγεμε̱ ϝίθε̱ ντε̱ τε̱ ν̓ιέϊγτενε̱ τε̱ π̓έσε̱σε̱, ἐ τε̱ νιόχουρε̱σε̱ τε̱ π̓ίρρἰτ σε̱ Περντίσε̱, ντε̱ ν̓ιε̱ π̓ούρρε̱ τε̱ ταμάμτε̱, ντε̱ μάσε̱ τε̱ βέρτε̱σε̱ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ Κρίσ̈τισ.

14. Τε̱ μὸς γέμι με̱ φόσ̈ν̓ιε̱, ἐ τε̱ φουρτουν̓ιάσεμι ἐ τε̱ π̓ίρρεμι κ̓ε̱τοὺ ἐ κ̓ε̱τγὲ μὲ τζδὸ φάρρε̱ ἔρρε̱ διδασκαλίετ, πε̱ρ τε̱ κθίερατε̱ ἐ ν̓ιέρε̱ζετ, πε̱ρ δ̓ινεκ̓ε̱ρίρα τὲκ π̓ίε ϝε̱ν̓ιέσ̈τρα.

15. Μα τούκ' ἐ βάτουρε̱ πὰς τε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ ντε̱ δασ̈ιουρὶ, τε̱ ρρίτεμι μπε̱ τζδὸ ἄνε μπε̱ τε̱ κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ κρέου, δὸ μὲ θε̱νε̱ Κρίσ̈τι.

16. Γκὰ ἀὶ ϝίθε̱ κούρμι πουθίσουρε̱ ἐ π̓ασ̈κούαρε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ ϝίθε̱ κιούτζεβετ κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ δε̱νε̱ σι σ̈ε̱π̓έσε̱ ἐ μάτουρε̱ μπε̱ τζδὸ ἄνε̱, π̓ε̱ν τε̱ ρίτουριτ' ἐ κούρμιτ μπε̱ τε̱ δ̓ε̱ρτούαρε̱ τε̱ τίγ μὲ δασ̈ιουρί.

17. Κε̱τε̱ ἀδὰ εὐ θομ, ἐ δὲ ού βε̱ μπε̱ π̓ε̱ μπε̱ Ζότνε̱, κ̓ε̱ τε̱ μὸς ἔτζε̱νι μὲ γιούβετ, σι κούντρε̱ ἔτζε̱ίγνε̱ φυλίτ, ἐ τγιέρα, ντε̱ μαρρε̱ζι τε̱ κ̓σ̈ί-λιτ σε̱ τουρε.

18. Ατὸ κάνε̱ μέντε̱ σκοτίσουρε̱, γιάνε̱ με̱ρϝούαρε̱ γκὰ τε̱ ρούαριτε̱ σι δὸ Περντία, πε̱ρ τε̱ πὰ δ̓ίγτουρε̱ κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ τὸ, πε̱ρ ἀφορμὶ τε̱ σε̱ βερπ̓ούαριτ κ̓ε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ ζέμε̱ρε̱ τε̱ τουρε.

19. Ατὸ πὰ σ̈π̓ε̱ρρέσ̈ε̱ γιάνε̱ δε̱νε̱ λε̱νουρε̱ ντε̱ βρομε̱τζίρα, πε̱ρ τε̱ π̓ε̱ρ-ρε̱ τζδὸ φαρρε̱ τε̱ πὰ πασ̈τρούαρα πὰ φρίγτουρε̱.

20. Μα γιούβετ νούκ' ἐ κ̓ίνι μψούαρρε̱ κ̓ε̱σ̈του Κρίσ̈τινε̱.

21. Ντε̱ ἐ κίνι βε̱ρτέτ ἀτε̱ δ̓ιϝιούαρε̱ ἐ μπὰ τε̱ γίνι διδαξουρε̱, σι κούν-

ἡ ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ·

22. Νὰ ἀπεκδυθῆτε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ τὴν προτέραν διαγωγὴν, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἀπατηλὰς ἐπιθυμίας·

23. Καὶ νὰ ἀνανεόνησθε εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νοός σας,

24. Καὶ νὰ ἐνδυθῆτε τὸν νέον ἄνθρωπον, τὸν κτισθέντα κατὰ Θεὸν ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

25. Ὅθεν ἀποῤῥίψαντες τὸ ψεῦδος, « λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ·» διότι εἴμεθα μέλη ἀλλήλων.

26. » Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε » ὁ ἥλιος ἂς μὴ δύῃ ἐπὶ τὸν παροργισμόν σας·

27. Μήτε δίδετε τόπον εἰς τὸν διάβολον.

28. Ὁ κλέπτων, ἂς μὴ κλέπτῃ πλέον, μᾶλλον δὲ ἂς κοπιάζῃ ἐργαζόμενος τὸ καλὸν μὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, διὰ νὰ ἔχῃ νὰ μεταδίδῃ εἰς τὸν χρείαν ἔχοντα.

29. Μηδεὶς λόγος σαπρὸς ἂς μὴ ἐξέρχηται ἀπὸ τοῦ στόματός σας, ἀλλ' ὅστις *εἶναι* καλὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, διὰ νὰ δώσῃ χάριν εἰς τοὺς ἀκούοντας.

30. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσφραγίσθητε διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως.

31. Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία, ἂς ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σᾶς μετὰ πάσης κακίας·

32. Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὔσπλαχνοι, συγχωροῦντες ἀλ-

τρ' ε̱σ̈τ' ὲ βε̱ρτέτα μπὲ̱ Ἰησούνε̱.

22. Κὲ̱ γιούβετ σα πὲ̱ρ γέτε̱ν' ὲ σ̈κούαρε̱, τζβίσνι νιερίν' ὲ βε̱γιέτε̱ρε̱ κὲ̱ πρίσ̈ετε̱ ντὲ̱ δε̱σ̈ε̱ρίμε τὲ̱ Fε̱νϊέσ̈τρε̱σε̱.

23. Ε πε̱ρτε̱ῤῥίχι ντὲ̱ σ̈πίρτ τὲ̱ μέ̱ντιεσε̱ σούαϊγ.

24. Ε βίσ̈νι νιερίν' ἐῤῥὶ κὲ̱ ε̱σ̈τε̱ πέ̱ῤῥε̱ σὶ δὸ Περντία μὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱, ὲ μὲ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρὶ τὲ̱ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱.

26. Αντάγε σὶ τὲ̱ λίῤῥι τὲ̱ ῥέμενε̱, λὲ τὲ̱ φλιάσε̱ σὶ τζίλι δὸ μὲ̱ Fιτόν' ἐτὶγ σὶ κούντ' ε̱σ̈τ' ὲ βε̱ρτέτα σὲ ψὲ γέμι κράχε̱τ' ὲ νιέρι γιάτε̱ριτ

26. Ντὲ̱ ζε̱με̱ρόνι ῥούχι γκὰ φάϊ, μὸς περε̱ντόρε̱ Δίελι μπὶ ζε̱με̱ρίμ τούαϊγ.

27. Μὸς ἱ ἔπνι βε̱ν τὲ̱ παούδιτ.

28. Αϊ κὲ̱ βίδ, μὲ̱ μὸς βε̱γέδε̱, πὸ μὲ̱ τέπε̱ρε̱ λὲ τὲ̱ μουντόνετε̱, τούκ' ὲ πε̱ῤῥε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱τε̱ μὲ δούαῤῥ τὲ̱ τὶγ, κὲ̱ τὲ̱ κέτε̱ τ' ἄπε̱ Fὲ̱ κάφσ̈ε̱ ἀτὶγ κὲ̱ κὰ σ̈τρε̱γγίμ.

29 Λὲ τὲ̱ μὸς δάλλε̱ γκὰ Fόγια γιούαϊγ ντονιὲ̱ φγιάλε̱ ὲ κάλπε̱τε̱, πὸ ὲ τίλλια κὲ̱ τὲ̱ γέτ' ὲ μίῤῥε̱ πὲ̱ρ δε̱ρτέσε̱ κὲ̱ δούχαετε̱, κὲ̱ τ' ἄπε̱ δουρε̱τὶ μπ' ἀτὰ κὲ̱ ὲ διFε̱όγε̱νε̱.

30. Ε μὸς χελμόνι σ̈πίρτινε̱ σ̈ε̱ϊνγτ τὲ̱ Περντίσε̱, κὲ̱ μὲ ἄνε̱ τ' ἀτὶγ γίνι βουλιόσουρε̱ πὲ̱ρ δίτε̱ τὲ̱ σ̈πε̱τίμιτ.

31. Τζδὸ φάῤῥε̱ πικε̱λίμιτ, ὲ ζε̱με̱ρίμιτ, ὲ σὺρFίσε̱, ὲ τὲ̱ θύῤῥιτ, ὲ μαλε̱κλίμιτ, λὲ τὲ̱ γκρίχετε̱ γκὰ γιοὺσ̈ πάσ̈κε̱ μὲτζ δὸ φάῤῥε̱ τὲ̱ λίFκε.

32. Ε πέ̱νουνι τὲ̱ πούτε̱ νιέρι μπὲ̱ γιάτε̱ρινε̱, παραπονιάρε̱, ὲ τὲ̱ ντε̱-

λήλους, καθὼς ὁ Θεὸς συνεχώρησεν ἐσᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ε΄. 5.

ΓΙΝΕΣΘΕ λοιπὸν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά·

2. Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.

3. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἢ πλεονεξία, μηδὲ ἂς ὀνομάζηται μεταξύ σας, καθὼς πρέπει εἰς ἁγίους·

4. Μηδὲ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ βωμολοχία, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπρεπῆ· ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.

5. Διότι τοῦτο ἐξεύρετε, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅστις εἶναι εἰδωλολάτρης, δὲν ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6. Μηδεὶς ἂς μὴ σᾶς ἀπατᾷ μὲ ματαίους λόγους· ἐπειδὴ διὰ ταῦτα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7. Μὴ γίνεσθε λοιπὸν συμμέτοχοι αὐτῶν.

8. Διότι ἦσθε ποτὲ σκότος, τώρα ὅμως φῶς ἐν Κυρίῳ· περιπατεῖτε ὡς τέκνα φωτός.

9. (Διότι ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ·)

10. Ἐξετάζοντες τί εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.

11. Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τὰ ἄκαρπα τοῦ σκότους,

γένενι χολάϊγ νιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, σὶ κούντρε̱ κὰ ντε̱γίερε̱ ὲ δὲ Περντία γιούβετ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱.

Κρίε Επέσ̈ε̱τε̱. ε΄. 5.

Γε̱νι τε̱ Ϝιάρ̈ρ̈ε̱ Περντίσε̱ σὶ δ̈γιε̱λμ τε̱ δ̈άσ̈ιουρε̱.

2. Ε ἔτζε̱νι μπε̱ δ̈άσ̈ιουρὶ, σὶ κούτρ' νὰ δ̈έσ̈ι ὲ δὲ Κρίσ̈τι νέβετ, ὲ δ̈ὰ βέτε̱χε̱ν' ὲτὶγ πε̱ρ νέβετ μπλιάτε̱ ὲ κουρ̈ᾶν τε̱ Περντία, πε̱ρ τε̱ μυρίσουρε̱.

3. Ε δὲ κουρβε̱ρὶ, ὲ τζδ̈ὸ φάρ̈ρ̈ε̱ τε̱ πε̱γε̱ρε̱, ᾶ λιακ̇ε̱μὶμ, ἂς τε̱ μὸς ζίχετε̱ γϜόγε ντε̱ο γιούβετ, σὶ κούντρε̱ κὰ χιὲ ντε̱ Σ̈ε̱ιντόρε̱.

4. Ας ὲ τούρπσ̈ιμε, ἂς κουβε̱ντε τε̱ μάρ̈ρ̈α ἂς π̇ουφονε̱ριρα, κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ πὰ χιὲ, πὸ με̱ τέπε̱ρε̱ ὲφχαριστὶ ὲ λε̱δ̈ὶμ.

5. Σε̱ ψε̱ κ̇ε̱τε̱ δ̈ίγιε, κ̇ε̱ τζδ̈ὸ κουρβγιάο, ᾶ ὶ πᾶ κε̱ρούαρε̱, ᾶ λιακ̇ε̱μέες, κ̇ε̱ ἀτ ε̱σ̈τ' ἰδολολάτρ, σκάνε̱ κληρονομὶ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ Κρίσ̈τιτ ὲ τε̱ Περντίσε̱

6. Ντονὶ κ̇ε̱ μὸς οὺ Ϝε̱νιέγε̱ γιούβετ με̱ φγιάλε̱ τε̱ πράζε̱τα σε̱ ψε̱ πε̱ρ τε̱ τίλλια πούνε̱ρα οὐρϜὶ ὲ Περντίσε̱ μπε̱ τε̱ κ̇ὶγ τε̱ πὰ π̇ίντουρε̱.

7. Μὸς δ̈όϊ ἀδὰ τε̱ κ̇ίνι σ̈ιοκ̇ε̱ρὶ με̱ πά.

8. Σε̱ ψε̱ νιε̱ χε̱ρε̱ γέσ̈ε̱τε̱ ὲρ̈ρ̈ε̱τζίρε̱, μὰ ντᾶσ̈τὶ δ̈ρίτε̱ μπε̱ Ζότνε̱· ἔτζε̱νι σὶ δ̈γιε̱λμτ' ὲ δ̈ρίτε̱σ̈ε̱.

9. (Σε̱ πέμμα ὲ σ̈πίρτιτ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ τζδ̈ὸ φάρ̈ρ̈ε̱ τε̱ μίρ̈ρ̈ε̱ ὲ τε̱ δ̈ρέϊγτε̱, ὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

10. Δοκιμάσνι γιούβετ βέτε̱χε̱νε̱, τζίλια ε̱σ̈τ' ὲ πε̱λκίερε̱ τε̱ Ζότι.

11. Ε μὸς δ̈όϊ τε̱ κ̇ίνι πγιέσε̱ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ πὰ πέμμε̱ τε̱ ὲρ̈ρ̈ε̱τζίρε̱-

μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε.

12. Διότι τὰ κρυφίως γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν·

13. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς, γίνονται φανερά· ἐπειδὴ πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς εἶναι.

14. Διὰ τοῦτο λέγει, Σηκώθητι ὁ κοιμώμενος, καὶ ἀνάστηθι ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θέλει σὲ φωτίσει ὁ Χριστός.

15. Προσέχετε λοιπὸν πῶς νὰ περιπατῆτε ἀκριβῶς· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί,

16. Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, διότι αἱ ἡμέραι εἶναι πονηραί.

17. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ νοεῖτε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.

18. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε μὲ οἶνον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἀσωτία· ἀλλὰ πληροῦσθε διὰ τοῦ Πνεύματος,

19. Λαλοῦντες μεταξύ σας μὲ ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν εἰς τὸν Κύριον·

20. Εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

21. Ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους ἐν φόβῳ Θεοῦ·

22. Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας ὡς εἰς τὸν Κύριον·

23. [illegible] ὁ ἀνὴρ εἶναι κεφαλὴ τῆς [illegible] καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς εἶναι Σωτὴρ τοῦ σώματος.

24. Ἀλλὰ καθὼς ἡ ἐκκλησία

σε̱· πὸ δὲ με̱ τέπε̱ρε̱ τε̱ ρίχνι φάκενε̱.

12. Σὲ ψὲ πούνε̱τε̱ κε̱ πε̱νενε̱ γκὰ ἀτὰ ντε̱ τε̱ φσέχουρε̱ γιάνε̱ τε̱ τούρπτζιμε ἐ δὲ τε̱ θούχαενε̱.

13. Μὰ Fίθ' ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ πε̱ρ τε̱ χέδουρε̱ πόστε̱, δὸ τε̱ τζφάκενε̱ πρέϊγ δρίτετ· σε̱ ψὲ Fίθ· ἀγιὸ κε̱ τζφάϊκ (πούνε̱ρατε̱) ε̱στε̱ δρίτε̱.

14. Ανταΐγ θότε̱ γκρέου μπε̱ κε̱μπε̱ τὶ κε̱ φλε̱, ἐ γγιάλου γκὰ τε̱ βδέκουριτι, ἐ δὸ τε̱ ντρίγε̱ τὶ Κρίστι.

15. Βε̱στρόνι ἀδὰ τε̱ ἔτζε̱νι μὲ κουΐγδὲς· γιὸ σὶ τε̱ πὰ με̱ντ, πὸ σὶ τε̱ δίγτουρε̱.

16. Τούκ' ἐ σπε̱ρχλίερε̱ κόχε̱νε̱, σὲ ψὲ δίτε̱ γιάνε̱ τε̱ κε̱κία.

17. Πρὰ ἀνταΐγ μὸς οὐ πε̱νι τε̱ πὰ με̱ντ, πὸ διFιούαρε̱ τε̱ θελήμε̱σε̱ Ζότιτ.

18. Ε μὸς δέχι μὲ βέρρε̱, κε̱ μπὰ τε̱ ε̱στ' ἀσοτία, πὸ μπούσνι μὲ σε̱ϊνγτνε̱ Σπίρτ.

19. Τούκ' ἐ κουβε̱ντούαρε̱ ντε̱ πε̱ρ γιούβετ μὲ ψαλμόρα ἐ μὲ ὕμνο, ἐ κε̱γκε̱ρα τε̱ σπίρτιτ' τούκ' ἐ κε̱ντούαρε̱, ἐ τούκ' ἐ ψάλουρε̱ μὲ ζε̱μερα τουαΐγ μπε̱ Ζότνε̱.

20. Τούκ' ἐ δε̱νε̱ λε̱βδίμ Fίθε̱ νιε̱ πε̱ρ τζδὸ φάρρε̱ πούνε̱ Περντίσε̱ ἐ παπάϊτ μπε̱ ε̱με̱ρρ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστέϊτ.

21. Τούκ' ἐ πίντουρε̱ νιέρι ντὲ γιέτε̱ρινε μὲ φρίκε̱ τε̱ Περντίσε̱.

22. Fράτε̱ λὲ τε̱ πίντενε̱ ντε̱ πούρρχ τε̱ τοῦρε σὶ μπε̱ Ζόνε̱·

23. Σὲ ψὲ πούρρι ε̱στε̱ Κρίε μπε̱ Fρούανε̱, σὶ κούντρ' ε̱στε̱ Κρίστι κρέου ἰ Κίσε̱σε̱, ἐ αΐ ε̱στε̱ σωτῆρι ἰ κούρμιτ.

24. Πὸ σὶ κούντρε̱ πίντετε̱ Κίσια

ὑποτάσσεται εἰς τὸν Χριστὸν, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες ἂς ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν κατὰ πάντα.

25. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκάς σας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῆς·

26. Διὰ νὰ ἁγιάσῃ αὐτὴν, καθαρίσας μὲ τὸ λουτρὸν τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ λόγου·

27. Διὰ νὰ παραστήσῃ αὐτὴν εἰς ἑαυτὸν ἔνδοξον ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν κηλίδα, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἦναι ἁγία καὶ ἄμωμος.

28. Οὕτω χρεωστοῦσιν οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπῶσι τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·

29. Διότι οὐδεὶς ἐμίσησε ποτὲ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ περιθάλπει αὐτὴν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν.

30. Ἐπειδὴ μέλη εἴμεθα τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

31. « Διὰ τοῦτο θέλει ἀφήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῆ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. »

32. Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι μέγα· ἐγὼ δὲ λέγω τοῦτο περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας.

33. Πλὴν καὶ σεῖς οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἂς ἀγαπᾷ ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἂς σέβηται τὸν ἄνδρα.

———

μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱, ϰε̱σ̈τοὺ λὲ τὲ̱ π̇ίντενε̱ ἐ δὲ Fράτε̱ μπὲ̱ π̇ούῤῥα τὲ̱ τοῦρε μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα.

25. Γιοὺ π̇ούῤῥατε̱ δόϊ Fράτε̱ τούαϊγ, σὶ κούντρε̱ ἐ δὲ Κρίσ̈τι δέσ̈ι κίσ̈ε̱νε̱, ἐ δὰ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ βέτεχεν' ἐτίγ.

26. Κε̱ τὰ σ̈ε̱ῒνγτε̱ρόν ἀτὲ̱ μὲ τὲ̱ λιάρε̱ τὲ̱ οὔγιτ' μὲ ἄνε̱ τὲ̱ φγιάλε̱σε̱.

27. Τὲ̱ π̇ε̱γε̱ ϰε̱ τὲ̱ δούϰετε̱ πε̱ρπάρα τὶγ κίσ̈ια βέσ̈ιουρε̱ μέ ντέῤῥ, πὰ λέῤῥε̱, πὰ λιάπε̱, ἀ ντονὶε̱ τὲ̱ τίλλε̱ πούνε̱, πὸ τὲ̱ γέτε̱ ἐ σ̈ε̱ῒνγτε̱ρούαρε̱, ἐ πὰ κατηγορή.

28. Κε̱σ̈τοὺ δούχκετε̱ τὲ̱ δούανε̱ π̇ούῤῥατε̱ Fράτ' ἐ τοῦρε, σὶ ἐ δὲ κούρμετ' ἐτοῦρε· αἴ ϰε̱ δὸ Fρούαν' ἐτίγ, δὸ βέτε̱χεν' ἐτίγ.

29. Σὲ ψὲ ντονὶε̱ νούκ' οὐῤῥέου κούῤῥε̱ κούρμιν' ἐτὶγ, πὸ ἐ οὐσ̈κιὲν ἐ ἐ μπουλιὸν ἀτὲ̱, σὶ ἐ δὲ Ζότι Κίσ̈ε̱νε̱.

30. Σὲ ψὲ γέμι ἄνε̱ τὲ̱ κούρμιτ σε̱ τὶγ, γκὰ μίσ̈τ' ἐτὶγ, ἐ δὲ γκὰ ε̱σ̈τεράτ' ἐτίγ.

31. Ανταῒγ νιερίου δὸ τὲ̱ λέ̱ῤῥε̱ π̇απ̇άν' ἐτὶγ, ἐ δὲ μέ̱μμε̱ν' ἐτὶγ, ἐ δὸ τὲ̱ π̇ασ̈κόνετε̱ μὲ Fρούα τὲ̱ τὶγ, ἐ δὸ τὲ̱ γένε̱ τὲ̱ δι νιε̱ κούρμ.

32. Κούῒγ Μυστὴρ ε̱σ̈τ' ἰ μὰδ, ἐ οὔνε̱ θὸμ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱ ἐ δὲ μπὲ̱ κίσ̈ε̱.

33. Αντάγε ἐ δὲ τζίλι δὸ γκὰ γιοὺσ̈ λὲ τὲ̱ τὲ̱ δόγε̱ Fρούαν' ἐτὶγ, σὶ ἐ δὲ βέτε̱χεν' ἐ τὶγ, ἐ Fρούαγια πὰ τὲ̱ τρέ̱μπετε̱ π̇ούῤῥιτ.

———

ΚΕΦ. ϛʹ. 6.

ΤΑ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας ἐν Κυρίῳ· διότι τοῦτο εἶναι δίκαιον.

2. « Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, » ἥτις εἶναι ἐντολὴ πρώτη μὲ ἐπαγγελίαν·

3. « Διὰ νὰ γείνῃ εἰς ἐσὲ καλὸν, καὶ νὰ ἦσαι μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. »

4. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα σας, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

5. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας σας, ὡς εἰς τὸν Χριστόν.

6. Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ· ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς,

7. Μετ' εὐνοίας δουλεύοντες εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους·

8. Ἐξεύροντες ὅτι ἕκαστος ὅ,τι καλὸν πράξῃ, τοῦτο θέλει λάβει παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.

9. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ πράττετε πρὸς αὐτοὺς, ἀφίνοντες τὴν ἀπειλήν· ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς αὐτοὶ ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτῷ.

10. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·

11. Ἐνδύθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ στα-

Κρίε Εϝιάӧτε̱τε̱. ϛʹ. 6.

Δγιὲλμ τὲ̱ γίνι π̇ίντουρε̱ ντὲ̱ πε̱ρὶν τούαῒγ σὶ μπὲ̱ Ζότνε̱· σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱̋ӧτ' ἐ οὔδε̱σε̱.

2. Ντερ̇ρ̇ὸ π̇απ̇άνε̱ τὲ̱ντ, ἐ δὲ μέ̱μμε̱νε̱ τέ̱ντε, (κ̇ὲ̱ ε̱̋ӧτε̱ πορσὶ ἐ πάρ̇ρ̇ε̱, κ̇ὲ̱ κὰ τὲ̱ τάξουρε̱.)

3. Κε̱ τὲ π̇έ̱νετ ῒ λιούμουρε̱ ὲ̱ τὲ̱ ρ̇ὸτζ ӧιούμε̱ κόχ̇ε̱ μπὶ δέ.

4. Ε γιούβετ π̇απ̇αλάρε̱ μὸς ῒ τζε̱ρίσνι ντὲ̱ οὐρϝὶ δγιέλμτε̱ τούαῒγ, πὸ ρ̇ίτνι ἀτὰ ντὲ̱ διδασκαβὶ, ἐ ντὲ̱ νασιχ̇ὰτ τὲ̱ Ζότιτ.

5. Σ̈ε̱οπ̇ε̱τόρε̱ γίνι τὲ̱ ϝέϝιουρε̱ ντὲ̱ ζοτε̱ρὶν̇γ τὲ̱ μῒӧτε̱, μὲ φρίκ̇ε ἐ μὲ τὲ̱ ӧπέῒγτε̱, μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ χάπε̱τε̱ τούαῒγ, σὶ μπὲ̱ Κρίӧτινε̱.

6. Τούκ' ἐ πουνούαρε̱ γιὸ μὲ σὶ, σὶ πὲ̱ρ τὲ̱ πε̱λκίερε̱ μπὲ̱ ν̇ιέρε̱ζ, πὸ σὶ ӧε̱ρπ̇ε̱τόρε̱ τὲ̱ Κρίӧτιτ, τούκ' ἐ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ θελήμε̱ν' ἐ Περντίσε̱ μὲ ζέ̱με̱ρε̱.

7. Τούκ' ἐ πουνούαρε̱ μὲ δ̇αӧιουρὶ σὶ κοὺρ πουνόνι Ζότνε̱, ἐ γιὸ σὶ κοὺρ πουνόνι ν̇ιέρε̱ζετ.

8. Ε δ̇ίγι, σὲ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ π̇ὲ̱ν ϝίθε̱ κουӧ̀, ἀτὲ̱ τὲ̱ μίρ̇ρ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ μάρ̇ρ̇ε̱ γκὰ Ζότι, κάκε̱ ӧε̱ρπ̇ε̱τούαρ, κάκε̱ ἐλέφτερο· (ἐ ζότ.)

9. Ε δὲ γιοὺ ζοτε̱ρὶν̇γ τὲ̱ τίλλιατε̱ π̇έ̱νι μπὰ τὰ, πακ̇ε̱τζόνι τ' ἄӧπρε̱τε̱ τούκῒγ, ἐ δ̇ίγι σὲ Ζότι γιούαῒγ ἐ ῒ ἀτοῦρε ε̱̋ӧτ' ντὲ̱ρ Κιελ, ἐ ἀῒ νούκ̇ ε̱̋ӧτε̱ τζϝιέδε̱ς φάκεβετ.

10. Σὰ πὲ̱ρ γέτε̱ρινε̱, ὦ βε̱λάζερ, π̇έ̱νι τὲ̱ φόρτε̱ μπὲ̱ Ζότνε̱, ἐ ντὲ̱ φουκὶ τὲ̱ φόρτε̱ τίγ.

11. Βιӧιουνι ἅρμε̱τ' ἐ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντνι γιούβετ τὲ̱ κε̱ντρόνι

θῆτε ἐναντίον εἰς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου·

12. Διότι δὲν εἶναι ἡ πάλη ἡμῶν ἐναντίον εἰς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλ' ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχὰς, ἐναντίον εἰς τὰς ἐξουσίας, ἐναντίον εἰς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐναντίον εἰς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,

13. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ ἀντισταθῆτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἀφοῦ καταπολεμήσητε τὰ πάντα, νὰ σταθῆτε.

14. Σταθῆτε λοιπὸν περιεζωσμένοι τὴν ὀσφύν σας μὲ ἀλήθειαν, καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης,

15. Καὶ ἔχοντες ὑποδεδημένους τοὺς πόδας μὲ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης·

16. Ἐπὶ πᾶσι δὲ, ἀναλάβετε τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας θέλετε δυνηθῆ νὰ σβέσητε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα·

17. Καὶ λάβετε τὴν περικεφαλαίαν τῆς σωτηρίας, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἥτις εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

18. Προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ μετὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες μὲ πᾶσαν προσκαρτέρησιν καὶ δέησιν ὑπὲρ πάντων τῶν ἁγίων,

19. Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἐμὲ λόγος νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου μετὰ παῤῥησίας, διὰ νὰ κάμω γνωστὸν τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου,

20. Ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶμαι πρέ-

κόντρε̱ ντὲ̱ ζανάτε τὲ̱ σὲ̱ παούδιτ.

12. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ κ̇έμι τὲ̱ τὲ̱ λε̱φτόϊγμε̱ νέβετ μὲ μιὸ̈σ, ἀ μὲ Fιὰκ, πὸ μὲ ἀρχίρα, μὲ οὐρδε̱ράτε̱ὸ̈σ, μὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ μπὲ̱ δόῤῥε̱ κ̇ε̱τὲ̱ γέτε̱ τ' ἔῤῥουρε̱, μὲ ὂ̈πίρτε̱ρs τὲ̱ λίFκα, τ' ἔῤῥε̱σε̱.

13. Αντάϊγ μίῤῥι Fίθε̱ ἄρμε̱τ' ἐ Περετίσε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντνι τὲ̱ ῥίγι κόντρε̱ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ κ̇έκε, ἐ σὶ τὲ γίνι Fατὶ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα, τὲ̱ κε̱ντρόνι.

14. Κε̱ντρόνι ἀδὰ τούκ' ἐ γγέὸ̈σιουρε̱ μέσνε̱ τούκ̇ϊγ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱, ἐ βέὸ̈σιουρε̱ μὲ καλκὰν τὲ̱ σὲ̱ δρέϊγτε̱σε̱.

15. Ε μπάθνι κ̇ε̱μπε̱τε̱ τὲ̱ γίνι Fατὶ πὲ̱ρ Οὐγγὶλ τὲ̱ πάκιτ.

16. Μπὶ τὲ̱ Fίθα μέῤῥι σκουτάρε̱ ἐ π̇έσε̱σε, μὲ ἀτὲ̱ μούντνι τὲ̱ ὂ̈σιούανι Fίθε̱ ὂ̈σουFέτατ' ἐ δέζουρα τὲ̱ σὲ̱ λίFουτ.

17. Ε μέῤῥι περικεφαλέε̱ν, ἐ ὂ̈σπε̱τίμιτ, ἐ δὲ θήκ̇ε̱ν' ἐ Σ̈πίρτιτ, κ̇ὲ̱ ε̱̈ὸ̈στε̱ φγιάλ' ἐ Περντίσε̱.

18. Μὲ τζδὸ φάῤῥε̱ τὲ̱ λιούτουρε̱ ἐ τὲ̱ φάλε̱, φάλι Fίθε̱ νιὲ̱ μὲ Σ̈πίρτ, ἐ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ τίλε̱νε̱ τὲ̱ ῥίγι τζγιούαρε̱, μὲ τζδὸ φάῤῥε̱ δουρὶμ, ἐ τὲ̱ λιούτουρε̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ ὂ̈ε̱ἰνγτόρε̱,

19. Ε δὲ πὲ̱ρ μούα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὲ̱ ἴπετε̱ φγιάλε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὲ̱ χάπετε̱ Fογια ἴμε, κ̇ὲ̱ τὲ̱ πὲ̱ϊγ τὲ̱ τζφάκετε̱ μυστῆρι ἰ Οὐγγίλιτ.

20. Πὲ̱ρ ἀτὲ̱ γιὰμ π̇ασαδούαρ μὲ

BKSH

σδυς φορῶν ἅλυσιν, διὰ νὰ λαλήσω περὶ αὐτοῦ μετὰ παῤῥησίας, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

21. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξεύρητε καὶ σεῖς τὰ κατ᾽ ἐμὲ, τί κάμνω, τὰ πάντα θέλει σᾶς φανερώσει ὁ Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ·

22. Τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι᾽ αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθητε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας.

23. Εἰρήνη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

24. Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν καθαρότητι. Ἀμήν.

Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης (καὶ ἐστάλη) διὰ τοῦ Τυχικοῦ.

ζιντζίρ, κε̱ τε̱ τζφάκεμ μπε̱ τε̱ οὔνε̱, ε̱ τὲ φλιὰς σὶ κούντρε̱ δούχαετε̱.

21. Ε δὲ κε̱ τε̱ δίγι ε̱ δὲ γιούβετ πούνε̱τ᾽ ἐμία, τζπε̱ῖγ, δὸ τοῦ ἀ δε̱φτόγε̱ γιούβετ τε̱ ϝίθα Τυχικόϊ βε̱λάϊ ἴμ, ἰ δάσιουρι, ε̱ σε̱ρπε̱τόρι ἱ πέσε̱σε̱ μπε̱ Ζόνε̱.

23. Ατε̱ ε̱ κάμ δε̱ρϝούαρε̱ μπε̱ γιούβετ πε̱ρ κε̱τε̱ πούνε̱, κε̱ τὲ νίχνι πούνε̱τ᾽ ε̱ μία, ε̱ τοῦ παρηγορίσγε̱ ζε̱με̱ρατε̱ τούαϊγ.

23. Πάϊκ μπε̱ βε̱λάζε̱ρ, ε̱ δάσιουρὶ μὲ πέσε̱ γκὰ Περντία παπάϊ, ε̱ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ.

24. Δουρε̱τὶ μπε̱ ϝίθ᾽ ἀτὰ, κε̱ πὰ πρίσυυρε̱ δούανε̱ Ζότνε̱ τε̱νε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱· Κε̱σтοὺ κιόφτε̱.

Κάρτα μπε̱ Εφεσιότ, οὐ σκρούα γκὰ Ρώμι μὲ ἄνε̱ τε̱ Τυχικόϊτ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς πάντας τοὺς ἁγίους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς ὄντας ἐν Φιλίπποις, μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ διακόνων·

2. Χάρις *εἴη* ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου ὁσάκις σᾶς ἐνθυμοῦμαι.

4. Πάντοτε ἐν πάσῃ προσευχῇ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν δεόμενος μετὰ χαρᾶς,

5. Διὰ τὴν εἰς τὸ εὐαγγέλιον κοινωνίαν σας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας μέχρι τοῦ νῦν·

6. Βέβαιος ὢν εἰς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνος ὅστις ἤρχισεν εἰς ἐσᾶς καλὸν ἔργον, θέλει ἐπιτελέσει αὐτὸ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7. Καθὼς εἶναι δίκαιον εἰς ἐμὲ νὰ φρονῶ τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν, διότι σᾶς ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ *μου*, καὶ εἴσθε πάντες σεῖς, καὶ εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ εἰς τὴν ἀπολογίαν, καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνοί μου τῆς χάριτος·

8. Διότι μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, ὅτι σᾶς ἐπιποθῶ πάντας μὲ σπλάγχνα Ἰησοῦ Χριστοῦ·

9. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, νὰ

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΦΙΛΙΠΠΙΟΤ.

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Παύλουα ὲ δὲ Τιμόθεοϊ ρόπτ᾽ ὲ Ιησοῦ Χριστόϊτ, μπὲ̱ Fίθε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱ μπὲ̱ Κρίστινε̱ Ιησούνε̱, κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ντέ̱ Φιλίππε̱, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Πισκόπε̱, ὲ μὲ Διακόνε̱.

2. Δουρε̱τὶ μπὲ̱ γιούβετ ὲ π̇άϊκ̇ γκὰ Περντία π̇απ̇άϊ ἵνε̱, ὲ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοὺ Χριστόϊ.

3. Ι ἄπ λε̱βδὶμ Περντίσε σίμε, κουρδὸ κ̇ὲ̱ οὺ κουϊγτὸνεμ γιούβετ.

4. (Τούκ᾽ὲ π̇έ̱ρόε̱ τὲ̱ λιούτουρε̱ πὲ̱ρ Fίθε̱ γιούβετ ντὲ̱ τζδὸ τὲ̱ φάλτουρε̱ τὶμ μὲ Fε̱ζίμ.)

5. Πέ̱ρ πγιέσε̱ τούαϊγ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι ντ᾽ Οὐγγίλ, κ̇ὲ̱ δίτε̱ν᾽ ὲ πάῤῥε̱ γγέρα νταστί.

6. Ε κὰμ ὲ δὲ κ̇ε̱τὲ̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱, σὲ κ̇ὶ κ̇ὲ̱ νίσι ντὲ̱ρ γιοὺ πούνεν᾽ ὲ μίῤῥε̱, δὸ τὰ π̇έ̱γε̱ τὲ̱ σόσουρε̱ γγέρα μπὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

7. Σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τ᾽ ὲ δρέϊγτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ συλοήσε̱μ οὔνε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ πὲ̱ρ Fίθε̱ γιούβετ, σὲ ψὲ οὺ κὰμ γιούβετ πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντὲ̱ ζὲ̱με̱ρε̱ τίμε̱, ὲ δὲ ντὲ̱ ζιντζίρε τὲ̱ μία, ὲ ντὲ̱ τὲ̱ πε̱ρFέFουσε̱ τίμ, ὲ δὲ ντὲ̱ τὲ̱ βεβαιόσουρε̱ τ᾽ Οὐγγίλιτ, γίνι Fίνι Fίθε̱ σ̈ιόκ̇ε̱ ντὲ̱ Fε̱ζῖμ τίμ.

8. Σὲ ψὲ μαρτὺρ μπὲ̱ μούα ε̱σ̈τε̱ Περντία τζφάρε̱ λοΐ οὺ δοΐα οὔνε̱ Fίθε̱ γιούβετ ντὲ̱ θὲλπ τὲ̱ ζὲ̱με̱ρε̱σε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

9. Ε πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ ἱ λιούτεμ Περντίσε̱

περισσεύσῃ ἡ ἀγάπη σας ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς ἐπίγνωσιν καὶ εἰς πᾶσαν νόησιν·

10. Διὰ νὰ διακρίνητε τὰ διαφέροντα, ὥστε νὰ ἦσθε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Χριστοῦ,

11. Πλήρεις καρπῶν δικαιοσύνης, τῶν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

12. Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ἀδελφοί, ὅτι τὰ *συμβάντα* εἰς ἐμὲ συνέτρεξαν μᾶλλον εἰς πρόοδον τοῦ εὐαγγελίου·

13. Ὥστε τὰ διὰ τὸν Χριστὸν δεσμά μου ἔγειναν φανερὰ εἰς ὅλον τὸ πραιτώριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς λοιπούς·

14 Καὶ οἱ πλειότεροι τῶν ἐν Κυρίῳ ἀδελφῶν, πεποιθότες εἰς τὰ δεσμά μου, τολμῶσι περισσότερον νὰ κηρύττωσιν ἀφόβως τὸν λόγον.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριδα, τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ καλῆς θελήσεως κηρύττουσι τὸν Χριστόν.

16. Οἱ μὲν κηρύττουσιν ἐξ ἀντιζηλίας τὸν Χριστόν, οὐχὶ ἐν καθαρότητι, νομίζοντες ὅτι προσθέτουσι θλίψιν εἰς τὰ δεσμά μου·

17. Οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, ἐξεύροντες ὅτι εἶμαι τεταγμένος εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου.

18. Τί λοιπόν; πλὴν κατὰ πάντα τρόπον, εἴτε ἐπὶ προφάσει, εἴτε τῇ ἀληθείᾳ, ὁ Χριστὸς κηρύττεται, καὶ εἰς τοῦτο χαίρω, ἀλλὰ καὶ θέλω χαίρει.

19. Διότι ἐξεύρω ὅτι τοῦτο θέλει

κ̇ὲ τε̱ τεπε̱ρόγε̱ δ̇ασ̈ιουρία γιούαϊγ σ̈ιούμε̱ ἐ με̱ σ̈ιούμε̱ ντε̱ τε̱ νιόχουρε̱; ἐ ντε̱ τζδ̇ὸ φάρρ̇ε̱ τε̱ διϝιούαρε̱.

10. Κε̱ τε̱ τζϝίδνι με̱ τε̱ μίρρ̇ε̱νε̱ γιούβετ, κ̇ε̱ τε̱ γίνι τε̱ κε̱ρούαρε̱, ἐ πὰ σ̈ποδὶ γγέρα μπε̱ δ̇ίτε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ.

11. Μπούσ̈ιουρε̱ μὲ πέμμε̱ τε̱ σε̱ δ̇ρεϊγτε̱σε̱, μὲ ἄνε̱ τε̱ Ἰησοὺ Χριστόϊτ, πε̱ρ λε̱βδ̇ίμ ἐ ντὲρρ̇ τε̱ Περντίσε̱.

12. Δούα δὰ τε̱ δ̇ίγι γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, κ̇ε̱ πούνε̱τε̱ κ̇ε̱ ϝιάνε̱ μπε̱ μούα με̱ σιούμε̱ γιάνε̱ κθίερε̱ πε̱ρ μπρόδ τ᾽ Οὐγγίλιτ.

13. Κάκε̱ κ̇έ̱ τε̱ λίδουρατ᾽ ἐ μία κ̇ε̱ πε̱σόβα πε̱ρ Κρίσ̈τινε̱ οὐ τζφάϊκ̇νε̱ ντε̱ ϝίθε̱ πρετορὶ, ἐ μπε̱ϝίθε̱ τε̱ τγιέρε̱.

14. Ε με̱ τε̱ σ̈ιούμε̱τε̱ γκὰ βε̱λάζε̱ριτε̱ μπε̱ Ζόνε̱, σὶ μουάρρ̇ε̱ θαρρ̇ὸς γκὰ τε̱ λίδουρατ᾽ ἐμία, ϝουτζιόγε̱νε̱ με̱ σ̈ιούμε̱ τε̱ φλιάσε̱νε̱ πὰ φρίκ̇ε̱ φγιάλεν᾽ ἐ Περντίνε̱.

15. Δ̇ὶ τζὰ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ πε̱ρ ζηλὶ, ἐ πε̱ρ ἰνάτ, ἐ τζὰ τε̱ τγιέρε̱ πὰ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ μίρρ̇ε̱ κυρίξγε̱νε̱ Κρίσ̈τινε̱.

16. Δ̇ὶ τζὰ πὰ γκὰ συνερίγια κυρίξγε̱νε̱ Κρίσ̈τινε̱, γιὸ μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱, ἐ βέ̱νε̱ ντε̱ρ με̱ντ, κ̇ε̱ τε̱ με̱ πίενε̱ μούα χέλμ ντε̱ τε̱ λίδουρα τε̱ μία.

17. Δ̇ὶ τζὰ πὰ πε̱ρ δ̇ασ̈ιουρὶ, σε̱ ψὲ δ̇ίνε̱ σὰ γιὰμ κολίσουρε̱ ντε̱ τε̱ ντίχουρε̱ τ᾽ Οὐγγίλιτ.

18. Πὸ τζε̱; πε̱ρ βέτζε̱, τζδ̇ὸ φάρρ̇ε̱ λοΐετ, γιὸ μὲ τε̱ σ̈τίγτουρε̱, γιὰ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱, Κρίσ̈τι κηρίξετε̱· ἐ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ ϝε̱ζόϊγ, ἐ δὲ δ̇ὸ τε̱ ϝε̱ζόνεμ.

19. Σὲ ψὲ ἐ δ̇ὶ κ̇ε̱ κ̇ε̱γιὸ δ̇ὸ τε̱ με̱

ἀποβῇ εἰς ἐμὲ πρὸς σωτηρίαν, διὰ τῆς δεήσεώς σας, καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

20. Κατὰ τὴν σταθερὰν προσδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι δὲν θέλω αἰσχυνθῆ εἰς οὐδὲν, ἀλλὰ μετὰ πάσης παῤῥησίας, ὡς πάντοτε, καὶ τώρα θέλει μεγαλυνθῆ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου·

21. Διότι εἰς ἐμὲ τὸ ζῆν *εἶναι* ὁ Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

22. Ἀλλ' ἐὰν τὸ νὰ ζῶ ἐν σαρκὶ, τοῦτο *συμβάλλῃ* εἰς καρποφορίαν τοῦ ἔργου μου, καὶ τί νὰ ἐκλέξω δὲν γνωρίζω·

23. Διότι στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν δύο, ἔχων μὲν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀναχωρήσω, καὶ νὰ ἦμαι μὲ τὸν Χριστόν· διότι *εἶναι* πολὺ πλέον καλήτερον·

24. Τὸ νὰ μένω ὅμως ἐν τῇ σαρκὶ, *εἶναι* ἀναγκαιότερον διὰ σᾶς.

25. Καὶ τοῦτο ἐξεύρω ἐν πεποιθήσει, ὅτι θέλω μείνει καὶ συμπαραμείνει μετὰ πάντων ὑμῶν, διὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν προκοπήν σας καὶ χαράν·

26· Διὰ νὰ περισσεύῃ δι' ἐμοῦ τὸ καύχημά σας εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ τῆς ἐμῆς πάλιν παρουσίας πρὸς ἐσᾶς.

27. Μόνον πολιτεύεσθε ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀκούσω, εἴτε ὅταν ἔλθω καὶ σᾶς ἴδω, εἴτε ἐνῷ εἶμαι ἀπὼν, τὴν κατάστασίν σας, ὅτι στέκεσθε εἰς ἓν πνεῦμα, συναγωνιζόμενοι ἐν μιᾷ ψυχῇ διὰ τὴν πίστιν τοῦ εὐαγγελίου·

βε̱γέγε̱ μούα πὲ̱ρ ὄπε̱τιμ. μὲ τὲ̱ λιούτουρε̱ τούχιγ, ἐ μὲ ντίχμε̱ τὲ̱ Σ̈πίρτε̱ Ιησοὺ Χριστόιτ.

20. Σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ τὲ̱ πρίτουριτε̱ ἐ ὄπε̱ῤῥέσ̈ια ἴμε, κ̈ε̱ μπὲ̱ ντονίε̱ πούνε̱ δὸ τὲ̱ μὸς τουρπε̱ρόνεμ, πὸ μὲ Fίθε̱ θαῤῥὸς σι κουρδὸ, ἐ δὲ ντασ̈τὶ δὸ τὲ̱ λιαρτζόνετε̱ Κρίσ̈τι ντὲ̱ κούρμ τὶμ, κάκε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ ρούαρε̱, κάκε̱ πὲ̱ρ βδέκε̱γε̱.

21. Σε̱ φε̱ γέτα ἴμε ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι, ἐ βδέκε̱για ντὲ̱ φιτίμ.

22. Ε ντε̱σ̈τε̱ πὰ κ̈ε̱ κ̈ε̱τὰ τὲ̱ ρούαρε̱ ντὲ̱ κούρμ με̱ βε̱γὲν μούα πὲ̱ρ φιτίμ, ἐ σ̈ύνε̱ τζφάῤῥε̱ πούνε̱ τὲ̱ τζFιὲδ νούχ' ἐ δί.

23. Ε γιὰμ ὄρε̱γγούαρε̱ μπὲ̱ τὲ̱ δὶ ἄνε̱, δόγε̱ τὲ̱ γκρίχισ̈ε̱ ἐ τὲ̱ γέσ̈ε̱ π̈άσ̈κε̱ μὲ Κρίσ̈τινε̱, κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈ιούμε̱ με̱ μίρε̱.

24. Μὰ ντὲ̱ ρι ντὲ̱ κούρμ, κ̈ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ με̱ ἐ βε̱γίερε̱ πὲ̱ρ γιούβετ.

25. Ε τούκ' ἐ πάσουρε̱ θαῤῥὸς ούνε̱ μπὲ̱ κ̈ε̱τε̱ ἐ δὶ κ̈ε̱ δὸ τὲ̱ κε̱ντρόιγ, ἐ δὸ τὲ̱ π̈ε̱ίγ τὲ̱ ντε̱νιουριτε̱ π̈άσ̈κε̱ μὲ γιούβετ Fίθε̱, πὲ̱ρ μπρόδ τουαϊγ, ἐ πὲ̱ρ Fε̱ζιμ τὲ̱ π̈έσε̱σε̱.

26. Κε̱ τὲ̱ τεπε̱ρόγε̱ τὲ̱ μπούριτε̱ τούαϊγ πὲ̱ρ μούα, μπὲ̱ Χριστὸ Ιησούνε̱, μὲ τ' ἄρδουριτε̱ τὶμ πὰ, ντε̱ρ γιούβετ.

27. Πὲ̱ρ βέτζε τὲ̱ π̈ίρι σι κούντρε̱ κ̈ε̱ρκὸν Ούγγίλι ἰ Κρίσ̈τιτ, κ̈ε̱ γιὰ τὲ̱ βὶγ ούνε̱, ἐ τοῦ σ̈ιόχ γιούβετ, γιὰ πὲ̱ρ σε̱ λιάρFουτ τὲ̱ δ̈ιFιόιγ πὲ̱ρ γιούβετ τὲ̱ θόνε̱, κ̈ε̱ κε̱ντρόνι πὰ λιούχϊγτουρε̱, ντὲ̱ νιε̱ Σ̈πίρτ, ἐ ντὲ̱ νιε̱ ζε̱μερε̱, τούκ' ἐ πουνούχρε̱ Fίθε̱ π̈άσ̈κε̱ ντὲ̱ π̈ίσε̱ τὲ̱ Ούγγίλιτ.

28. Καὶ μὴ φοϐιζόμενοι εἰς οὐδὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων· τὸ ὁποῖον εἰς αὐτοὺς μὲν εἶναι ἔνδειξις ἀπωλείας, εἰς ἐσᾶς δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ·

29. Διότι εἰς ἐσᾶς ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ νὰ πιστεύητε εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πάσχητε ὑπὲρ αὐτοῦ·

30. Ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ὁποῖον εἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ τώρα ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΕΑΝ λοιπὸν ὑπάρχῃ τις παρηγορία ἐν Χριστῷ, ἤ τις παραμυθία ἀγάπης, ἤ τις κοινωνία Πνεύματος, ἢ σπλάγχνα τινὰ καὶ οἰκτιρμοὶ,

2. Κάμετε πλήρη τὴν χαράν μου νὰ φρονῆτε τὸ αὐτὸ, ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἀγάπην, ὄντες ὁμόψυχοι, καὶ ὁμόφρονες·

3. Μὴ πράττοντες μηδὲν ἐξ ἀντιζηλίας ἢ κενοδοξίας, ἀλλ' ἐν ταπεινοφροσύνῃ, θεωροῦντες ἀλλήλους ὑπερέχοντας ἑαυτῶν.

4. Μὴ ἀποϐλέπετε ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἕκαστος καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

5. Τὸ αὐτὸ δὲ φρόνημα ἔστω ἐν ὑμῖν τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ·

6. Ὅστις ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, δὲν ἐνόμισεν ἁρπαγὴν τὸ νὰ ἦναι ἴσα μὲ τὸν Θεόν·

7. Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, λαϐὼν δούλου μορφὴν, γενόμενος ὅμοιος μὲ τοὺς ἀνθρώπους·

28. Ε πε̱ ντονιε̱ πούνε̱ τε̱ μος τρέ-μπι γκὰ ατὰ κε̱ γιάνε̱ κόντρε̱, άγιὸ κε̱ ε̱στε̱ αφορμὶ πὲρ ατὰ πὲρ χούμπε̱γε̱, ε πε̱ρ γιούϐετ ε̱στε̱ πε̱ρ σπε̱τίμ, ε κε̱ γιὸ ε̱στε̱ γκὰ Περντία.

29. Σε̱ ψε̱ με̱ άνε̱ τε̱ Κρίστιτ μπε̱ γιούϐετ ε̱στε̱ δε̱νε̱, γιὸ τε̱ πεσόνι ντὰ τε̱ ϐέτε̱με̱, πὸ ε δε̱ τε̱ πε̱σόνι πε̱ρ τε̱.

30. Τοὺκ' ε μπάϊγτουρε̱ ατε̱ λιού-φτε̱ κε̱ πάτε̱ μπε̱ μούα, ε κε̱ διϜιόνι ντα̃στὶ μπε̱ μούα.

Κρίε Εδίτε̱ ϐ΄. 2.

Ντε̱στε̱ ντονιε̱ παρηγορί μπε̱ Κρίστινε̱, ντε̱στε̱ ντονιε̱ ε δαστιουρίσε̱, ντε̱στε̱ ντονιε̱ σιοκε̱ρὶ ε Σπίρτιτ, ντε̱στε̱ ντονιε̱ ζέμε̱ρε̱ κε̱ τὶ ϐίγε̱ λίκξτε.

2. Εμε̱νι τε̱ πλιότε̱ Ϝε̱ζίμνε̱ τίμ, με̱ τε̱ κε̱νε̱ μπε̱ νιε̱ ζέμε̱ρε̱, με̱ τε̱ πάσουρε̱ νιε̱ τε̱ τίλε̱νε̱ δαστιουρὶ· με̱ τε̱ κε̱νε̱ μπε̱ νιε̱ Σπίρτ, με̱ τε̱ πάσουρε̱ νιε̱ κε̱ιλ.

3. Ντονιε̱ πούνε̱ μος πε̱νι με̱ ινάτ, α πε̱ρ μπουρρε̱τζί, πὸ με̱ τε̱ ούνγτουρε̱, σὶ τζίλι δὸ λε̱ τε̱ συλοήσγε̱ γιέτε̱ρινε̱ σε̱ ε̱στε̱ με̱ ἰ λιάρτε̱ σε̱ ϐέτε̱χεν ετίγ.

4. Τζίλι δὸ λε̱ τε̱ ϐε̱ρε̱ ρε̱ γιὸ ατε̱ κε̱ ἰ ϐε̱γε̱ν ατίγ, πὸ ατε̱ κε̱ ϐε̱γεν ε δε̱ τε̱ τγιέρε̱ϐετ.

5. Λε̱ τε̱ γέτε̱ ε δε̱ μπε̱ γιου ατ κε̱ιλι κε̱ κε̱ ε δε̱ μπε̱ Χριστὸ Ιησούνε̱.

6. Αϊ (Ιησούϊ) ντὸ σε̱ κε̱ ντε̱ φόρμε̱ τε̱ Περντίσε̱, νούκ' ε συλοήσι σε̱ κε̱ νιε̱ τε̱ ρε̱μπίερε̱, ατὰ τε̱ κε̱νετ' ετίγτε̱ πάρρα με̱ Περντίνε̱.

7. Μὰ μπράζι ϐέτε̱χε̱ν ετίγ τούκ' ε μάρρε̱ σχίμε̱ν' ε ρόπιτ, ού πε̱ σὶ ε δε̱ τε̱ τγιέρετε̱ νιέρε̱ζ μπε̱ τε̱ Ϝιαΐγτουρε̱.

8. Καὶ εὑρεθεὶς κατὰ τὸ σχῆμα ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.

9. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς ὑπερύψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα·

10. Διὰ νὰ κλίνῃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων·

11. Καὶ πᾶσα γλῶσσα νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς *εἶναι* Κύριος, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός.

12. Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, οὐχὶ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ τώρα πολὺ περισσότερον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐργάζεσθε τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν·

13. Διότι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.

14. Πράττετε τὰ πάντα χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀμφισβητήσεων·

15. Διὰ νὰ γίνησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης· μεταξὺ τῶν ὁποίων λάμπετε ὡς φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ,

16. Κρατοῦντες τὸν λόγον τῆς ζωῆς, διὰ καύχημά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἔτρεξα εἰς μάτην, οὐδὲ εἰς μάτην ἐκοπίασα.

17. Ἀλλ' ἐὰν καὶ προσφέρω ἐμαυτὸν σπονδὴν ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ λειτουργίας τῆς πίστεώς σας, χαίρω καὶ συγχαίρω μετὰ πάντων ὑμῶν·

8. Ε πε̱ρ καταστὰ̈ϭ νιόχουρε̱ νιερὶ, οὔνγνι βέτε̱χε̱ν' ἐτίγ γγέρα ντὲ̱ μόρτ, ἐ ντὲ̱ μόρτ τὲ̱ Κρούϊκιτ.

9. Πρὰ ἀντάϊγ Περντία ἐ γκρίγτε̱ ἀτὲ̱, ἐ ἶ δε̱ρόϊ ἀτίγ ε̱̈με̱ρ̇ῥ μπὶ τζδὸ φάῤῥε̱ ε̱̈με̱ῤῥ.

10. Αντάγε̱ ντὲ̱ ε̱̈με̱ῤῥ τὲ̱ Ιησούϊτ δὸ τὲ̱ οὔνγνιετε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ Fιού-ριτ ντὲ̱ρ Κίελ, ἐ δὲ ντὲ̱ δὲ.

11. Ε τζδὸ φάῤῥε̱ Fιούχε, δὸ τὲ̱ μολοήσγε̱ φάκεζα, κ̇ε̱ Ζότι Ιησοὺ Χριςόϊ ε̱̈ϭτε̱ ντὲ̱ ντέ̱ῤῥ τὲ̱ Περντίσε̱ παπάϊτ.

12. Αντάϊγ ἀδὰ, τὲ̱ δάϭιουριτ' ἐμὶ, σὶ κούντρε̱ μὲ̱ δεFιούατε̱ μούχ' κουρδὸ, γιὸ σὶ κοὺρ γέϭε̱ πε̱ρπάρα γιοὺϭ, πὸ ϭιούμε̱ μὲ̱ τέπε̱ρε̱ νταϭτὶ κ̇ε̱ λίψεμ, μὲ φρίκ̇ε̱ ἐ μὲ τὲ̱ δρέδουρε̱ π̇ὲ̱νι ϭπε̱τίμνε̱ τουαΐγ.

13. Σὲ ψὲ Περντία ε̱̈ϭτ' ἀγιὸ κὲ̱ πουνὸν μπὲ̱ γιούβετ, ἐ δὲ τὲ̱ δαϭιουρε̱νε̱ ἐ δὲ τὲ̱ π̇έ̱ῤῥε̱νε̱, σὶ κούντρ' ε̱̈ϭτε̱ θελήμ' ἐτίγ ἐ μίῤῥα.

14. Fίθε̱ πούνε̱τε̱ τὶ π̇έ̱νι πά τὲ̱ μτζούαρε̱, ἐ πὰ τὲ̱ κε̱ρτούκρε̱.

15. Κὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱νενι δγιέλμτ' ἐ Περντίσε̱ πὰ κατηγορὶ, ἐ τὲ̱ δρέϊγτε̱, τὲ̱ πὰ φάϊγ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ νιὲ̱ φυλίετ σὲ̱ ϭτρέ̱μπε̱ρε̱ ἐ σὲ̱ δρέδουρε̱· ντὲ̱ μὲς τ' ἀτοῦρε ντρίτνι σὶ δίελι φωστίρε̱ ντὲ̱ π̇ότε̱.

16. Τούκ' ἐ μπάϊγτουρε̱, ἐ τούκ' ἐ δε̱φτούαρε̱ φγιάλε̱ν' ἐ γέτε̱σε̱ πὲ̱ρ μπουρῥετζὶ τίμε, ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ Κρίϭτιτ, κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κάμ ε̱̈τζουρε̱ μπὲ̱ τὲ̱μπράζε̱τε̱, ἐ νούκ̇ε̱ πουνόβα μπὲ̱ τὲ̱ μπράζετε̱.

17. Πὸ ἐ δὲ ντὲ̱ γιὰμ δέρδουρε̱ σὶ ῥαντίσμε̱ ντὲ̱ κουρπὰν ἐ ντὲ̱ μπλιάτε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ σουάϊγ, οὔνε̱ Fε̱ζόνεμ, ἐ δὸ τὲ̱ Fε̱ζόϊγ π̇άϭκε̱ μὲ Fίθε̱ γιούβετ.

18. Ὡσαύτως δὲ καὶ σεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετε μετ' ἐμοῦ.

19. Ἐλπίζω δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς ταχέως τὸν Τιμόθεον, διὰ νὰ εὐφραίνωμαι καὶ ἐγὼ μαθὼν τὴν κατάστασίν σας.

20. Διότι δὲν ἔχω οὐδένα ἰσόψυχον, ὅστις νὰ μεριμνήσῃ γνησίως περὶ τῆς καταστάσεώς σας.

21. Ἐπειδὴ πάντες ζητοῦσι τὰ ἑαυτῶν, οὐχὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

22. Γνωρίζετε δὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ὡς τέκνον μετὰ τοῦ πατρὸς ἐδούλευσε μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

23. Τοῦτον λοιπὸν ἐλπίζω νὰ πέμψω εὐθὺς, καθὼς ἴδω τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεών μου.

24. Πέποιθα δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ὅτι καὶ ἐγὼ θέλω ἐλθεῖ ταχέως.

25. Ἐστοχάσθην ὅμως ἀναγκαῖον νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς τὸν Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ἀπεσταλμένον δὲ ἀπὸ σᾶς, καὶ ὑπηρετήσαντα εἰς τὴν χρείαν μου·

26. Ἐπειδὴ ἐπεπόθει ὅλους ἐσᾶς καὶ ἐλυπεῖτο, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε.

27. Καὶ τῳόντι ἠσθένησε μέχρι θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠλέησεν αὐτόν· οὐχὶ δὲ αὐτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, διὰ νὰ μὴ λάβω λύπην ἐπὶ λύπην.

28. Ὅθεν ἔπεμψα αὐτὸν μετὰ περισσοτέρας σπουδῆς, διὰ νὰ χαρῆτε ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω ὀλιγωτέραν λύπην.

29. Δέχθητε λοιπὸν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τιμᾶτε

18. Ε δὲ γιούβετ πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ Fε̱ζόνι, ε̱ δὸ τε̱ Fε̱ζόνι π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ μούα.

19. Ε σ̈πε̱ρρ̇εΐγ μπε̱ Ζόνε̱ Ιησοὺ, τοῦ δε̱ρFόΐγ σ̈πέΐγτ Τιμόθεονε̱, κ̇ε̱ τε̱ κ̇ὲμ ε̱ δὲ οὔνε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ μὶρρ̇ε̱, σι τε̱ μψόΐγ πούνε̱τε̱ τούαΐγ.

20. Σε̱ ψὲ νούκ̇ε̱ κάμ ντοὶε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ μὲ νὶε̱ ζέμε̱ρε̱, κ̇ε̱ τε̱ κ̇έτε̱ κουΐγδε̱ς πε̱ρ γιούβετ μὲ τε̱ δρέΐγτε̱.

21. Σε̱ ψε̱ Fίθε̱ βε̱σ̈τρόγε̱νε̱ πούνε̱τ' ἐτοῦρε, ε̱ γιὸ πούνε̱τ' ε̱ Χριστὸ Ἰησούτ̈.

22. Νταῦτὶ γιού ε̱ δίγι δοκιμίν' ε̱ τὶγ. σε̱ ψὲ πουνόνι μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱ ντε̱ Οὐγγὶλ πόσι δγιάλ̇ι μὲ τε̱ γιάτνε̱.

23. Κε̱τε̱ ἀδὰ σ̈πε̱ρρ̇εΐγ τοῦ ἀ δε̱ρFόΐγ γιούβετ σ̈πέΐγτ, κοὺρ τε̱ σ̈ιὸχ καταστάσνε̱ ε̱ πουνε̱ραβετ σε̱ μία.

24. Ε κὰμ θαρρ̇ε̱ μπε̱ Ζόνε̱ κ̇ε̱ ε̱ δε̱ οὔνε̱ κὰμ ντε̱ρ με̱ντι κ̇σ̈ὶλ κ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγ σ̈πέΐγτ μπε̱ γιούβετ.

25. Ε ἐσυλοήσα κ̇ε̱ δούχαετε̱ τε̱ γέτε̱ρε̱ τε̱ δε̱ρFόΐγ μπε̱ γιοὺ Ἐπαφρόδιτονε̱ βε̱λάνε̱ ε̱ τὶμ. σ̈ιόκνε̱, ε̱ τρίμνε̱ μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱, ε̱ Ἀπόστολ̇ινε̱ τούαΐγ, ε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ κὰ βε̱γίερε̱ μούα ντε̱ χρίρα.

26. Σε̱ ψὲ δούαΐγ μὲ γγιασ̈ε̱ρὶμ τοῦ σ̈ὶχ Fίθε̱ γιούβετ ε̱ ί βὶν λίκξτε̱, σε̱ ψὲ διFισύατε̱ γιούβετ πε̱ρ τε̱ σε̱ κε̱ σε̱μούρε̱.

27. Ε μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ οὐ σε̱μοὺρ πε̱ρ βδέκ̇ε̱γε̱ πὸ Πε̱ρντία ε̱ ντε̱γέου ἀτε̱, ε̱ γιὸ ἀτε̱ βέτε̱με̱, πὸ ε̱ δε̱ μούα, κ̇ε̱ τε̱ μὸς κ̇ὲμ χ̇ελμ μπὶ χ̇έλμ.

28. Ανταΐγ ἀδὰ ε̱ δε̱ρFόβα ἀτε̱ με̱ σπέΐγτ, κ̇ε̱ τε̱ Fε̱ζόνι πὰ σὶ τὰ σ̈ίχνι ἀτε̱, ε̱ οὔ τε̱ κ̇ὲμ με̱ πὰκ χ̇έλμ.

29. Πρίτνιε ἀδὰ κ̇ε̱ μπε̱ Ζόνε̱ μὲ τζδὸ φαρρ̇ε̱ Fε̱ζίμι, ε̱ μπαΐ μπε̱

τοὺς τοιούτους·

30. Ἐπειδὴ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ἐπλησίασε μέχρι θανάτου, καταφρονήσας τὴν ζωὴν αὑτοῦ, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ὑμῶν τῆς εἰς ἐμὲ ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. γʹ. 3.

ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ· τὸ νὰ σᾶς γράφω τὰ αὐτὰ, εἰς ἐμὲ μὲν δὲν εἶναι ὀχληρὸν, εἰς ἐσᾶς δὲ ἀσφαλές.

2. Προσέχετε τοὺς κύνας, προσέχετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, προσέχετε τὴν κατατομήν·

3. Διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἡ περιτομὴ, οἱ λατρεύοντες τὸν Θεὸν ἐν πνεύματι, καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν, καὶ μὴ ἔχοντες τὴν πεποίθησιν ἐν τῇ σαρκί·

4. Ἂν καὶ ἐγὼ ἔχω πεποίθησιν καὶ ἐν τῇ σαρκί. Ἐάν τις ἄλλος νομίζῃ ὅτι ἔχει πεποίθησιν ἐν τῇ σαρκὶ, ἐγὼ περισσότερον·

6. Περιτετμημένος τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισσαῖος,

6. Κατὰ ζῆλον διώκτης τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν δικαιοσύνην τὴν διὰ τοῦ νόμου διατελέσας ἄμεμπτος.

7. Πλὴν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς ἐμὲ κέρδη, ταῦτα ἐνόμισα ζημίαν διὰ τὸν Χριστόν.

8. Μάλιστα δὲ καὶ νομίζω τὰ πάντα ὅτι εἶναι ζημία διὰ τὸ ἐξοχον τῆς γνώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου· διὰ τὸν ὁποῖον ἐζημιώθην τὰ πάντα, καὶ λογίζομαι ὅτι εἶναι σκύβαλα, διὰ νὰ κερδίσω τὸν Χριστὸν,

ντέῤῥ τε̱ τίλε̱ ν̔ιέρε̱ζ.

30. Σε̱ ψε̱ πε̱ρ πούνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ, ἔρδι γγέρα μπε̱ βδέκε̱γε̱, ε̱ σε̱ συλοήσι Fε̱ γέτε̱ν' ετίγ, κ̓ε̱ τε̱ μπούσ̈ τε̱ λίψουρατε̱ ε̱ σ̈ε̱ρπ̔έσ̈ε̱σε̱ τούαϊγ, κ̓ε̱ δέσ̈τε̱ τε̱ π̔έγε̱τε̱ γιούβετ πε̱ρ μούα.

Κρίε Ετρέτε̱. γʹ. 3.

Κε̱τέϊγ ε̱ τούτγε βε̱λάζε̱ριτ' ε̱μὶ κ̓ίνι Fε̱ζίμ μπε̱ Ζόνε̱· νούκ̓ε̱ με̱ βγιὲν ῥέντε̱ μούα, ε̱ πε̱ρ γιούβετ δούχαετε̱ κ̓ε̱ τοῦ σ̈κρούαϊγ τε̱ τίλιατε̱ πούνε̱ρα.

2. Ρούχι γκὰ κέντε̱, ῥούχι γκὰ πουνε̱τόρε̱τ' ε̱ κ̓ε̱κίνγ, ῥούχι γκὰ τε̱ πρέριτε̱.

3. Σε̱ ψε̱ νέβετ γέμι τε̱ πρέριτε̱, κ̓ε̱ πουνόγε̱με̱ Περντίνε̱ με̱ Σ̈πὶρτ, ε̱ μπουῤῥέμι μπε̱ Χριστὸ Ἰησούνε̱, ε̱ νούκ̓ε̱ χουμπίσγε̱με̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱νε̱ ντε̱ κούρμε̱.

4. Ντόνε̱ σε̱ ούνε̱ κὰμ γκὰ τε̱ πρὲσ̈ ε̱ δὲ μπε̱ κούρμ· ντέσ̈τε̱ ντονὶε̱ τγιέτε̱ρ κ̓ε̱ τε̱ κ̓έτε̱ θοῤῥὸς ντε̱ κούρμ, με̱ τέπε̱ρε̱ κὰμ οὖνε̱.

5. Ι πρέρε̱ μπε̱ τε̱ τέτε̱ δίτε̱, γκὰ τε̱ λέῤῥε̱τε̱ Ισραΐλιτ, γκα φυλὶ ε̱ Βενιαμίνιτ, Τζιφοῦτ ἰ λέῤῥε̱ γκὰ Τζιφοῦτ, γκὰ ἂν' ε̱ νόμιτ Φαρισαῖο,

6. Σὰ πε̱ρ ζηλὶ ε̱ ντγιέκ̓ε̱ κίσ̈ε̱νε̱, σὰ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱ κ̓ε̱ βγιὲν γκὰ νόμι γέσ̈ε̱ ἰ πὰ καλ̓ε̱ζούαρε̱.

7. Πὸ ατὸ κ̓ε̱ κένε̱ πε̱ρ μουα μπρὸδ, ἰ συλοήσα πε̱ρ Κρισ̈τινε̱ δε̱μ.

8. Πὸ με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ ε̱ δὲ ἰ συλοή, σε̱ γιάνε̱ τε̱ Fίθα δε̱μ πε̱ρ τε̱ λιάρτε̱ τε̱ ν̔ιόχουριτ Ἰησοῦ Χριστόϊτ Ζότιτ σὶμ, κ̓ε̱ πε̱ρ ατε̱ ού δε̱με̱τούατζε̱ τε̱ Fίθα, ε̱ συλοής σε̱ γιάνε̱ Fίθε̱ Fε̱ρδοῦ, κ̓ε̱ τε̱ φιτόϊγ Κρίσ̈τινε̱,

9. Καὶ νὰ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἰδικήν μου δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως τοῦ Χριστοῦ, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως·

10. Διὰ νὰ γνωρίσω αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος μὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ·

11. Ἴσως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.

12. Οὐχὶ ὅτι ἔλαβον ἤδη *τὸ βραβεῖον*, ἢ ἔγεινα ἤδη τέλειος· τρέχω ὅμως κατόπιν, ἴσως λάβω *αὐτὸ*, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἐλήφθην ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13. Ἀδελφοὶ, ἐγὼ δὲν στοχάζομαι ἐμαυτὸν ὅτι ἔλαβον *αὐτό*.

14. Ἀλλ' ἓν *πράττω*, τὰ μὲν ὀπίσω λησμονῶν, εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, τρέχω πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

15. Ὅσοι λοιπὸν *εἴμεθα* τέλειοι, τοῦτο ἂς φρονῶμεν· καὶ ἐὰν φρονῆτέ τι ἄλλως πως, καὶ τοῦτο θέλει ἀποκαλύψει εἰς ἐσᾶς ὁ Θεός.

26. Πλὴν εἰς ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐφθάσαμεν, ἂς περιπατῶμεν κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα, ἂς φρονῶμεν τὸ αὐτό.

17. Ἀδελφοὶ, συμμιμηταί μου γίνεσθε, καὶ παρατηρεῖτε τοὺς ὅσοι περιπατοῦσιν οὕτω, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

18. Διότι περιπατοῦσι πολλοὶ, τοὺς ὁποίους σᾶς ἔλεγον πολλάκις, τώρα δὲ καὶ κλαίων λέγω, *ὅτι εἶναι* οἱ ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ

9. Ε τε̱ ϝε̱ντεμ τὲκ ἀἰ, κ̇ὲ̱ σκὰμ τὲ δρέϊγτε̱ τίμενε̱ κ̇ὲ̱ βγιὲν γκὰ νόμι, πὸ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ βγιὲν γκὰ π̇έσα ἐ Κρίσ̈τιτ' τὲ̱ δρέ̱ϊγτε̱τ' ἐ Περντίσε̱ θὸμ (κ̇ὲ̱ μοὺντ) μπὶ π̇έσε̱.

10. Κὲ̱ τὲ̱ ν̇ιὸγ ἀτὲ̱, ἐ δὲ φουκίνε̱ ἐ σὲ̱ γγιάλτουριτ' σὲ̱ τὶγ, ἐ δὲ πγιέσε̱ν' ἐ πε̱σίμεβετ σὲ̱ τὶγ, ἐ τὲ̱ οὺγδίσεμ μὲ βδέκ̇εγε̱ τὲ̱ τίγ.

11. Μὸς ἀῤῥίγ κάκε̱ ϝε̱ ντὲ̱ τὲ̱ γγιάλτουρε̱ τὲ̱ σὲ̱ βδέκουρετ.

12. Γιὸ σὲ μόῤῥα οὔνε̱ νταὅτὶ πάϝε̱νε̱, ἃ νταὅτὶ οὐ τελιότζε̱· πὸ ἔτζε̱ϊγ μὸς ἀῤῥίγε̱, πὲ̱ρ ἀτὲ̱ ἐ οὐ ζούτζε̱ γκὰ Κρίσ̈τι Ιησουΐ.

13. Οὔν' ὢ βε̱λάζε̱ρ νεύκ̇ε̱ λογαργιὰς σὲ ἐ ζοῦρα. (πάϝε̱νε̱)

14. Πὸ κ̇ε̱τὲ̱ βέτε̱με̱, (δὶ), κ̇ὲ̱ χαρόϊγ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὰμ πρὰπχ κράχ̇ε̱βετ, ἐ ντέ̱χ̇εμ ντὲ̱ πούνε̱ρα κ̇ὲ̱ κὰμ πε̱ρπάρα, ἀφε̱ῤῥόνεμ πρέϊγ νισ̈ιάνιτ, πρέϊγ πάϝε̱τ σὲ̱ θύῤῥε̱σε̱ σίπε̱ρμεσε̱ σὲ̱ Περντίσε̱ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱.

15. Σὰ γέμι ἀδὰ τὲ̱ σόσουρε̱, κ̇ε̱σ̈τοὺ λὲ τὲ̱ συλοήσγε̱με̱ κ̇ε̱τὲ̱, ἐ ντέ̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ συλοήσνι ντρίσ̈ε̱ μπὲ̱ ντονὶὲ̱ πούνε̱, ἐ δὲ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ Περντία δὸ τὲ̱ ντρίτγε̱.

16. Πὸ σὰ πὲ̱ρ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ἀῤῥίγτιμ, λὲ τὲ̱ κ̇έμι τὲ̱ τίλιατε̱ κ̇σ̈ίλε, μὲ ἀτὲ̱ Κανὸν τὲ̱ ἔτζεϊγμε̱.

17. Τὲ̱ μὲ̱ ϝιάνι μούχ, βε̱λάζε̱ρ, ἐ βίῤῥι ντὲ̱ρ μὲ̱ντ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἔτζεϊγνε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ, σὶ κούντρε̱ κ̇ένι ξόμπλε̱νε̱ μπὲ̱ νέβετ.

18. Σὲ ψὲ σ̈ιούγε̱ ἔτζεϊγνε̱, πὲ̱ρ ἀτὰ κ̇ὲ̱ σ̈ιούμε̱ χ̇ε̱ρε̱ οὐ θάτζε̱ γιούλετ, ἐ δὲ νταὅτὶ οὐ θὸμ τούκ ἐ κιάρε̱, κ̇ὲ̱ γιάνε̱ ἀρμίκ̇τ' ἐ Κρουΐκιτ σὲ̱

Χριστοῦ·

19. Τῶν ὁποίων τὸ τέλος *εἶναι* ἀπώλεια, τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς *εἶναι* ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα *αὐτῶν εἶναι* ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἵτινες φρονοῦσι τὰ ἐπίγεια·

20. Διότι τὸ πολίτευμα ἡμῶν εἶναι ἐν οὐρανοῖς, ὁπόθεν καὶ προσμένομεν Σωτῆρα, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν·

21. Ὅστις θέλει μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ὥστε νὰ γείνῃ σύμμορφον μὲ τὸ σῶμα τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν διὰ τῆς ὁποίας δύναται καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάντα εἰς ἑαυτόν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΟΘΕΝ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στέκεσθε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.

2. Παρακαλῶ τὴν Εὐωδίαν, παρακαλῶ καὶ τὴν Συντύχην, νὰ φρονῶσι τὸ αὐτὸ ἐν Κυρίῳ.

3. Καὶ παρακαλῶ καὶ σὲ, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αὐτὰς, αἵτινες συνηγωνίσθησαν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ὁμοῦ καὶ μὲ τὸν Κλήμεντα καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργούς μου, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα *εἶναι* ἐν βίβλῳ ζωῆς.

4. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν θέλω εἰπεῖ, Χαίρετε.

5. Ἡ ἐπιείκειά σας ἂς γείνῃ γνωστὴ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους· ὁ Κύριος *εἶναι* πλησίον.

6. Μὴ μεριμνᾶτε περὶ μηδενός· ἀλλ' ἐν παντὶ πράγματι ἂς γνωρίζωνται τὰ ζητήματά σας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' εὐχαριστίας διὰ τῆς προσ-

Κρίστιτ.

19. Μὲ̱ ἐ παῦτάϊγμεα ἐ ἑκε̱τούρετ ε̱̈στε̱ χούμπε̱για, Περντὶ ἐ κε̱τοῦρε ε̱̈στε̱ πάρκου, κὲ̱ ἀτὰ ντεῤῥόνενε̱ γκὰ τούρπι ἰ τοῦρε, ἀτὰ κάνε̱ μέ̱ντ' ἐτοῦρε, ντὲ̱ πούνε̱ τὲ̱ δέουτ.

20. Μὰ νὰ γέμι κιουτέτασιτ' ἐ Κίελετ, ἀτέγε γκὰ πρέσμε̱ Σωτῆρε̱ Ζόνε̱ τέ̱νε̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱.

21. Αϊ δὸ τὲ̱ ντε̱ῤῥόγε̱ κούρμιν, ἐ τ' οὔνιουριτ τάνε̱, κὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ μπὲ νιὲ̱ φούρμε̱ μὲ κούρμ τὲ̱ ντέῤῥιτ σὲ τὶγ, μπὰ τὲ̱ φουκὶ κὲ̱ μὲ τὲ̱ μοῦντ τὲ̱ πγιέρε̱ αϊ ντέ̱νε̱ βέτεχε̱ τὲ̱ τὶγ Fίθε πούνε̱ρατε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ. 4.

1. Πρὰ ἀνταϊγ, βε̱λάζε̱ριτ' ἐμὶ τὲ̱ δάσιουριτε̱, ἐ τὲ̱ δε̱σε̱ρούχριτε̱, Fε̱ζίμι, ἐ κουρόρα ἴμε, κε̱στοὺ τὲ̱ ρίγι πὰ τούντουρε̱ μπὲ̱ Ζόνε̱, ὤ τὲ̱ δάσιουρε.

2. Ι λιούτεμ Εβοδίσε̱ ἐ δὲ Συντήχεσε̱, οὺ λιούτεμ κὲ̱ τὲ̱ κένε̱ τὲ̱ τίλε̱νε̱ κσιλ μπὲ̱ Ζόνε̱.

3. Τὲ̱ λιούτεμ ἐ δὲ τὶγ ὤ σιὸκ ἰ πέσε̱σε̱, ντίχου ἀτοῦρε, κὲ̱ κε̱τὸ κάνε̱ λε̱φτούχρε̱ μὲ μούα πὲ̱ρ Οὐγγὶλ, πάσκε̱ μὲ Κλιμεντε̱νε̱ ἐ δὲ μὲ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱ σιόκε̱τ' ἐμὶ, κὲ̱ ἔ̱με̱ῤῥετ ἐ τοῦρε γιάνε̱ ντὲ κάρτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱.

4. Fε̱ζόνι μπὲ̱ Ζόνε̱ κουρδὸ, ἐ θὸμ πὲ̱ρ σε̱ δίτιτ Fε̱ζόνι.

5. Τὲ̱ οὔρτε̱τε̱ τούαϊγ λὲ τὲ̱ νίχε̱τε̱ μπὲ̱ Fίθε̱ νιέρτζ· Ζότι ε̱̈στε̱ ἄφερ.

6. Μὸς οὺ στρε̱γγόνι πὲ̱ρ ντονιὲ̱ φάῤῥε̱ πούνε̱· πὸ ντὲ̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ λὲ τὲ̱ νίχενε̱ τὲ Περντία τὲ̱ κε̱ρκούαρατε̱ τούαϊγ, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σε̱ φά-

BKSH

ευχῆς καὶ τῆς δεήσεως.

7. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, θέλει διαφυλάξει τὰς καρδίας σας καὶ τὰ διανοήματά σας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα εἶναι ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα καθαρὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, ἂν ὑπάρχῃ τις ἀρετὴ, καὶ ἐάν τις ἔπαινος, ταῦτα συλλογίζεσθε.

9. Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἴδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα πράττετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν.

10. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι τώρα τέλος πάντων ἐδείξατε ἀναθάλλουσαν τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίδα, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἐφροντίζετε. πλὴν δὲν εἴχετε εὐκαιρίαν.

11. Οὐχὶ ὅτι λέγω τοῦτο διότι ὑστεροῦμαι· ἐπειδὴ ἐγὼ ἔμαθον νὰ ἦμαι αὐτάρκης εἰς ὅσα ἔχω.

12. Ἐξεύρω νὰ ταπεινόνωμαι, ἐξεύρω καὶ νὰ περισσεύωμαι· ἐν παντὶ τόπῳ καὶ κατὰ πάντα εἶμαι δεδιδαγμένος, καὶ νὰ χορτάζωμαι καὶ νὰ πεινῶ, καὶ νὰ περισσεύωμαι καὶ νὰ ὑστερῶμαι·

13. Τὰ πάντα δύναμαι διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντός με Χριστοῦ.

14. Πλὴν καλῶς ἐπράξατε γενόμενοι συγκοινωνοὶ εἰς τὴν θλίψιν μου.

15. Ἐξεύρετε δὲ καὶ σεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία ἐκκλησία συνεκοινώνησε μετ' ἐμοῦ περὶ δόσεως καὶ λήψεως, εἰμὴ σεῖς μόνοι·

λιτ, ε τε̱ σε̱ λιούτουριτ μὲ ἐφχαριστί.

7. Ε πάκια ε Περντίσε̱, ἀγιὸ ϰε̱ τεπε̱ρὸν τζδὸ φάρρε̱ τε̱ διϜιούαρε̱, δὸ. τε̱ ρούαγε̱ ζε̱με̱ρατε̱ τούαϊγ, ε δὲ με̱ντε̱ τούαϊγ μπε̱ Κρίστινε̱ Ἰησούνε̱,

8. Τε̱ πασταϊγμε̱νε̱, βε̱λάζε̱ρ Ϝίθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ βερτέτα, Ϝιθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ ντέρρτζουρα, Ϝίθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ δρέϊγτα, Ϝίθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ κε̱ρούαρα, Ϝιθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ δάσιουρα, Ϝίθ' ἀτὸ ϰε̱ γιάνε̱ τε̱ λε̱βδούαρα, ντε̱στε̱ ντονιε̱ ἀρετὴ, ντε̱στε̱ ντονιὲ, τε̱ μπούρτουρε̱, ϰε̱τὸ τε̱ συλοήσνι.

9. Κε̱τὸ ε δὲ ἰ μψούατε̱, ε θὲ ἰ μούαρρτε̱, ε δὲ ἰ διϜιούατε̱, ε δὲ ἰ πάτε̱ μπε̱ μούα, ϰε̱τὸ π̇ε̱νι· ε Περντία ε πάκιτ δὸ τε̱ γέτε̱ μὲ γιούβετ.

10. Οὐ Ϝε̱ζούατζε̱ σιούμε̱ μπε̱ Ζόνε̱, ϰε̱ λιουλε̱ζούατε̱ νιε̱ χε̱ρε̱ τε̱ συλοήσνι πε̱ρ μούα, σὶ κούντρ' ε δὲ συλοήσγε̱νε̱, πὸ σκέσε̱τε̱ Ϝγέ.

11. Νούκ' ε θὸμ τούκ' ε βε̱στρούαρε̱ ντε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱νε̱ τίμε̱, σὲ ψὲ οὔνε̱ οὐ μψούατζε̱ τε̱ γὲμ χοσνουκ μπὰ τε̱ ϰε̱ Ϝε̱ντεμ.

12. Δὶ τε̱ γὲμ οὔνιουρε̱, δὶ τε̱ γὲμ ε δὲ ντε̱ ζοτε̱ρί· μπε̱ τζδὸ βε̱ντ, ε δὲ μπε̱ τζδὸ πούνε̱ γιὰμ μψούαρε̱, τε̱ γὲμ γγόσουρε̱, ε δὲ ἰ οὔρε̱τε̱, τε̱ με̱ τεπε̱ρρόγε̱, ε δὲ τε̱ με̱ λίψετε̱.

13. Τε̱ Ϝίθα μοὺντ τὶ π̇ε̱ϊγ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίστιτ ϰε̱ με̱ φορτζὸν μούα.

14. Πὸ π̇ε̱τε̱ μίρρε̱ τε̱ χίνι ντε̱ πγιέσε̱ μπε̱ στρε̱γγίμε τε̱ μία.

15. Πὸ ε δὲ γιούβετ, ε δίγι, ὦ Φιλιππιὸτ, ϰε̱ ντε̱ νίσε̱γε̱ τε̱ διδαχίσε̱ Οὐγγίλιτ, κοὺρ δόλα οὔνε̱ γκὰ Μακεδονία, ντονιε̱ κίσε̱ σπάτι πγιέσε̱ μὲ μούα μπε̱ τε̱ δε̱νε̱ ε μπε̱ τε̱ μάρρε̱, πε̱ρ βέτζε γιούβετ βέτε̱με̱.

16. Διότι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς μοὶ ἐπέμψατε εἰς τὴν χρείαν *μου*.

17. Οὐχὶ ὅτι ζητῶ τὸ δῶρον, ἀλλὰ ζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λογαριασμόν σας.

18. Ἔχω ὅμως πάντα, καὶ περισσεύομαι· ἐνεπλήσθην δεχθεὶς παρὰ τοῦ Ἐπαφροδίτου τὰ *σταλέντα* ἀπὸ σᾶς, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν.

19. Ὁ δὲ Θεός μου θέλει ἐκπληρώσει πᾶσαν χρείαν σας κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

20. Εἰς δὲ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἡμῶν *ἔστω* ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

21. Ἀσπάσθητε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· σᾶς ἀσπάζονται οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί·

22. Σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καίσαρος.

23. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *εἴη* μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης (καὶ ἐστάλη) διὰ τοῦ Ἐπαφροδίτου.

16. Σε̱ ψε̱ ε δε̱ ντε̱ Σ̈ελενὶκ νιε̱ χέρε̱ ε δὶ χέρε̱ με̱ δε̱ρϜούατε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ με̱ δούχαεϊγ.

17. Γιὸ σε̱ κ̇ε̱ρκόϊγ οὖνε̱ δουρε̱τίνε̱, πὸ κ̇ερκόϊγ πέμμε̱νε̱ τε̱ τεπε̱ρόγε̱ πε̱ρ λογορὶ τουαῒγ.

18. Ε ἱ μόῤῥα Ϝίθε̱, ε με̱ τεπε̱ρόϊγνε̱, ε γιὰμ πλιότ, σε̱ ψὲ ἱ μόῤῥα γκὰ Επαφρόδιτοϊ ἀτὸ κ̇ε̱ δε̱ρϜούατε̱ γιούβετ, μυροδὶ τε̱μπλε̱ μπλιάτε̱ τε̱ πρίτουρε̱, τε̱ πε̱λκιέρε̱ τε̱ Περντία.

19. Περντία ἵμε πὰ δὸ τοῦ ἀ παϜούαγε̱ τζδὸ χρὶ, κ̇ε̱ τε̱ κ̇ίνι σὶ κούντρ' ε̱̈στε̱ Ζοτε̱ρὶ ἐτὶγ, μὲ ντέῤῥ μὲ ἄνε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ Ιησοῦϊτ.

20. Μπε̱ Περντίνε̱ ε Πα̇πάνε̱ τε̱νε̱ κιόφτε̱ λε̱βδίμι, ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ. Ἀσ̈τοὺ κιόφτε̱.

21. Τε̱ φάλια θόϊ τζδὸ Σ̈ε̱ίνγτιτ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱ οὐ φάλενε̱ γιούβετ μὲ σ̈ε̱ντὲτ βε̱λάζε̱ριτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ πάσ̈κ̇ε̱ μὲ μουα.

22. Οὐ φάλενε̱ με̱ σ̈ε̱ντὲτ Ϝίθε̱ Σ̈ε̱ίνγτόρετε̱, ε με̱ τέπε̱ρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ σ̈τε̱πία ε Καίσαριτ.

13. Δουρε̱τία ε Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χρισ̈τόϊτ κιόφτε̱ με̱ Ϝίθε̱ γιούβετ, Βερτέτ.

Κάρτα μπε̱ Φιλιππίοτ οὐ σκρούα γκὰ Ρώμι μὲ ἄνε̱ τε̱ Επαφροδίτιτ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς,

2. Πρὸς τοὺς ἁγίους καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Κολοσσαῖς· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσευχόμενοι πάντοτε ὑπὲρ ὑμῶν,

4. Ἀκούσαντες τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην,

5. Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποτεταμιευμένην διὰ σᾶς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τὴν ὁποίαν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου,

6. Τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς ἐσᾶς, καθὼς καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον· καὶ καρποφορεῖ, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐγνωρίσατε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ·

7. Καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅστις εἶναι διὰ σᾶς πιστὸς διάκονος τοῦ Χριστοῦ·

8. Ὅστις καὶ πολλὴ ἡ ἀπόστασις ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐν Πνεύματι ἀγάπην σας.

ΚΑΡΤΕ̱ Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱ ΜΠΕ̱ ΚΟΛΟΣΣΑΪΤ.

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Παύλουα Αποστόλι ἰ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ θελήμε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, ὲ δὲ Τιμόθεοϊ βε̱λάϊ,

2. Μπὰ τὰ κὲ̱ γιάνε̱ μπὲ̱ Κολοσσ Σε̱ϊνγτόρε̱, ὲ βε̱λάζε̱ρ τὲ̱ πέσε̱σε̱ μπὲ̱ Κρίστινε̱· δουρε̱τὶ μπὲ̱ γιούβετ ὲ πάϊκ γκὰ Περντία Παπάϊ ἴνε̱, ὲ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ.

3. Λε̱βδόϊγμε̱ Περντίνε̱ ὲ παπάν' ὲ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, κοὺρ λιούτεμι Fίθε̱ νιὲ̱ πὲ̱ρ γιούβετ.

4. Σὲ ψὲ διFιούαμ πέ̱σε̱νε̱ τουαϊγ κὲ̱ κίνι μπὲ̱ Κρίστινε̱ Ιησούνε̱, ὲ δὲ δασιουρίνε̱ κὲ̱ κίνι μπὲ̱ Fίθε̱ Σε̱ϊνγτόρε̱.

5. Πὲ̱ρ ὰπε̱ρρέ̱σε̱ κὲ̱ ρούχαετε̱ πὲ̱ρ γιούβετ ντὲ̱ρ Κίελ, ἀτὲ̱ κὲ̱ ὲ μψούατε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα μὲ ἄνε̱ τὲ̱ φγιάλε̱σε̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ Οὐγγίλιτ.

6. Ατὶγ κὲ̱ ἔρδι ντὲ̱ρ γιούβετ, σὶ κούντρ' ἔρδι ντὲ̱ Fίθε̱ πότε̱. Ε πὲ̱ν πέμμε̱ ὲ ρίτετε̱, σὶ ὲ δὲ ντὲ̱ρ γιούβετ, κὲ̱ μπὰ τὲ̱ δίτε̱ κὲ̱ διFιούατε̱, ὲ νιόχτε̱ δουρε̱τίν' ὲ Περντίσε̱ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

7. Σὶ κούντρε̱ κίνι μψούαρε̱ γκὰ δάσιουρι Επαφράϊ ρόπι μὲ μούα πάσκε̱, αἴ ε̱στε̱ σε̱ρπε̱τούαρ ἰ πέσε̱σε̱ μπὲ̱ Κρίστινε̱ πὲ̱ρ γιούβετ.

8. Αἴ κὲ̱ ὲ δὲ νὰ δε̱φτόϊγ νέβετ δασιουρίνε̱ τουαϊγ (κὲ̱ κίνι) μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Σπίρτιτ.

9. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἠκούσαμεν, δὲν παύομεν
προσευχόμενοι διὰ σᾶς, καὶ δεόμε-
νοι νὰ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ τῆς ἐπιγνώ-
σεως τοῦ θελήματος αὐτοῦ μετὰ πά-
σης σοφίας καὶ πνευματικῆς συνέ-
σεως·
10. Διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως
τοῦ Κυρίου εὐαρεστοῦντες κατὰ πάν-
τα, καρποφοροῦντες εἰς πᾶν ἔργον
ἀγαθὸν, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐ-
πίγνωσιν τοῦ Θεοῦ·
11. Ἐνδυναμούμενοι ἐν πάσῃ δυ-
νάμει κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐ-
τοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακρο-
θυμίαν μετὰ χαρᾶς·
12. Εὐχαριστοῦντες τὸν Πατέρα,
ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς ἀξίους τῆς μερί-
δος τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ
φωτί·
13. Ὅστις ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς
ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ
μετέφερεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἀ-
γαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ·
14. Εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ,
τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·
15. Ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θε-
οῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης
κτίσεως·
16. Ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ ἐκτίσθη-
σαν τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ
τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυρι-
ότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι,
τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ διὰ αὐτὸν
ἐκτίσθησαν·
17. Καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ πάντων,
καὶ τὰ πάντα συντηροῦνται δι' αὐ-
τοῦ·
18. Καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ

9. Αντάϊγ ἐ δὲ νέβετ, κ̇ε̱ ἀτε̱ δ̇ίτε̱
κ̇ε̱ διϝιούαμ, νούκ̇ε̱ πουσ̈ιόγε̱με̱ τούκ'
ἐ φάλιουρε̱ πε̱ρ γιούβετ' ἐ τούκ' ἐ κ̇ε̱ρ-
κουαρε̱ κ̇ε̱ τε̱ μπούσ̈ι γκὰ τε̱ ν̇ιόχου-
ριτε̱ ἐ θελ·ήμε̱σε̱ τίγ, μὲ τζδὸ φάρρε̱
σοφίε ἐ οὐρτε̱τζὶ τε̱ σ̈πίρτιτ.
10. Κε̱ τε̱ ἔτζε̱νι γιούβετ σὶ κούν-
τρε̱ κὰ χιὲ μπε̱ Ζόνε̱, τούκ' ἐ πε̱λ-
κίερε̱ ἀτίγ μπε̱ τζδὸ πούνε̱ τε̱ μίρ-
ρε̱, τούκ' ἐ προύρε̱ πε̱με̱, ἐ τούκ' ἐ
ρίτουρε̱ ντε̱ τε̱ ν̇ιόγουρε̱ τε̱ Περντίσε̱.
11. Τούκ' ἐ μάρρε̱ φουκὶ μὲ τζδὸ
φάρρε̱ φουκίε πε̱ρ φουκί τε̱ ντε̱ρτζιου-
ρε̱ τε̱ τίγνε̱ ντε̱ δουρίμ τε̱ σόσουρε̱,
ἐ ντε̱ ζε̱με̱ρρε̱ τε̱ μάδε μὲ ϝε̱ζίμ.
12. Λε̱βδόϊγμε̱ π̇απ̇άνε κ̇ε̱ νὰ π̇ε̱ρ-
ρι τε̱ ζότε̱ τε̱ γέμι πγιεσε̱τάρε̱ νέβετ
ντε̱ πγιέσε̱ τε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ μπε̱
δ̇ρίτε̱.
13. Αἱ κ̇ε̱ νὰ σ̈πε̱τόϊγ νέβετ γκὰ
οὔρδε̱ρι ἱ ἐρρε̱τζίρε̱σε̱, ἐ νὰ κὰ
σ̈πούρρε̱ ντε̱ μπρετε̱ρὶ κ̇ε̱ π̇ίρριτ σε̱
δασ̈ιουρίσε̱ τίγ.
14. Μπὰ τε̱ κ̇έμι τε̱ σ̈πε̱ρπ̇λέριτε̱
μὲ ἄνε̱ τε̱ ϝιάκουτ σε̱ τίγ, τε̱ ντε̱-
γίεριτ' ἐ φάγεβετ.
15. Αἱ ε̱σ̈τε̱ Ικόνε̱ ἐ Περντίσε̱ κ̇ε̱
νούκ̇ε̱ δούκ̇ετε̱, ἱ πάρι μπε̱ σε̱ λέρρε̱
γκὰ ϝίθε̱ γέτα.
16. Σὲ ψὲ μὲ ἄνε̱ τ' ἀτίγ γιάνε̱
π̇ε̱ρρε̱ ϝίθε̱ πούνε̱τε̱, ἀτὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱
Κίελ, ἐ δὲ ἀτὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ Δέ,
ἀτὸ κ̇ε̱ δούκ̇ενε̱, ἐ δὲ ἀτὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱
δούκ̇ενε̱· κάκε̱ Φρόνετε̱, κάκε̱ Ζοτε̱-
ρίτε̱, κάκε̱ Αρχίτε̱, κάκε̱ Εξουσίτε̱, τε̱
ϝίθα μὲ ἄνε̱ τ' ἀτίγ, ἐ μὲ κ̇σ̈ίλ τε̱
τίγ γιάνε̱ π̇ε̱ρρε̱.
17. Ε αἱ ε̱σ̈τε̱ με̱ πε̱ρπάρα γκὰ
ϝίθε̱, ἐ ϝίθε̱ πούνε̱τε̱ μὲ ἄνε̱ τ' ἀτίγ
κε̱ντρόγε̱νε̱.
18. Ε αἱ ε̱σ̈τε̱ κρέου ἱ κούρμιτ

BKSH

τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅστις εἶναι ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ γείνῃ αὐτὸς πρωτεύων εἰς τὰ πάντα.

19. Διότι ἐν αὐτῷ ηὐδόκησεν ὁ *Πατὴρ* νὰ κατοικήσῃ πᾶν τὸ πλήρωμα,

20. Καὶ δι' αὐτοῦ, νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ πάντα πρὸς ἑαυτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

21. Καὶ σᾶς, οἵτινες ἦσθε ποτὲ ἀπηλλοτριωμένοι καὶ ἐχθροὶ κατὰ τὴν διάνοιαν μὲ τὰ ἔργα τὰ πονηρά·

22. Τώρα ὅμως διήλλαξε *πρὸς ἑαυτὸν*, διὰ τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, διὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλή-τους·

23. Ἐὰν ἐπιμένητε εἰς τὴν πίστιν τεθεμελιωμένοι καὶ στερεοὶ, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου τὸ ὁποῖον ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος εἰς πᾶσαν τὴν κτίσιν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· τοῦ ὁποίου ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγεινα ὑπηρέτης.

24. Τώρα χαίρω εἰς τὰ παθήματά μου διὰ σᾶς, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκκλησία·

25. Τῆς ὁποίας ἐγὼ ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν εἰς ἐμὲ δοθεῖσαν διὰ σᾶς, διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ *κήρυγμα* τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ,

26. Τὸ μυστήριον τὸ *ὁποῖον ἦτο* ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων

σε̱ κίσ̈ε̱σε̱, ἀΐ ε̱σ̈τε̱ τε̱ νίσουριτε̱ ἐ ἴ πάῤῥε̱ μπε̱ τε̱ γιάλτουριτε̱ γκὰ βδέκε̱για, ἀνταΐγ αἲ ε̱σ̈τε̱ ἴ πάῤῥε̱ μπε̱ τε̱ Fίθα.

19. Σὲ ψὲ κε̱γιὸ ἴ πε̱λκέου (παπάϊτ) τε̱ γέτε̱ τὲκ αΐ Fίθε̱ μπούσ̈ε̱για.

20. Ε μὲ ἄνε̱ τ' ἀτὶγ τε̱ παΐκτζόνεΐγνε̱ τε̱ Fίθα μπε̱ βέτε̱χε τε̱ τίγ˚ τούκ' ε πέ̱ῤῥε̱ πάϊκ δε̱ουτ, ἐ δὲ πούνε̱τ' έ κίελιτ μὲ ἄνε̱ τε̱ Fιάκουτ τε̱ Κρούϊκιτ σε̱ τίγ.

21. Ε γιούβετ κε̱ γέσ̈ε̱τε̱ νιε̱ χέρε̱ τε̱ λιαρFούαρε̱ ἐ ἀρμὶκ ντέ̱ Σ̈πίρτ πε̱ρ πούνε̱ρα τε̱ λίFκα, νταΐσ̈τὶ οὐ πΐκτζόϊ,

22. Ντε̱ κοὺρμ τε̱ τρούπιτ σε̱ τὶγ, μὲ βδέκε̱γε̱ τε̱ τὶγ, κε̱ τοῦ ντζγιέρε̱ γιούβετ πε̱ρπάρα ἀτίγ Σ̈ε̱ΐνγτόρε̱, ἐ τε̱ πε̱ σ̈ιάρε̱, ἐ τε̱ πὰ κατηγορή.

23. Ντε̱ κε̱ντρόφτζι θεμελιούσουρε̱ μίῤῥε̱ ἐ πὰ τούντουρε̱ ντε̱ πέσε̱, ἐ τὲ πὰ λιουαΐγτουρε̱ ντε̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱ τ' Οὐγγίλιτ κε̱ δεFιούατε̱, ἐ κε̱ οὐ διδὰζ μπε̱ Fίθε̱ πότε̱ κε̱ ε̱σ̈τε̱ ντέ̱νε̱ Κίελ· ἀτὶγ Οὐγγίλιτ οὔνε̱ Παύλουα γιὰμ πέ̱ῤῥε̱ σ̈ε̱ρπε̱τούαρ.

24. Οὔνε̱ ντασ̈τὶ Fε̱ζόϊγ μπὰ τὸ κε̱ πε̱σόϊγ πε̱ρ γιούβετ, ἐ παFουαΐγ ντε̱ κοὺρμ τὶμ πε̱ρσε̱ρὶ ἀτὸ κε̱ λίψενε̱ γκὰ μουντίμετ' ἐ Κρίσ̈τιτ πε̱ρ τροὺπ τε̱ τὶγ, κε̱ αΐ τροὺπ ε̱σ̈τε̱ Κίσ̈ια.

25. Κε̱ ἀσάϊγ κίσ̈ε οὐ πέ̱τζε̱ οὔνε̱ σ̈ερπε̱τούαρ, σὶ κούντρε̱ κὲ κονομία ἐ Περντίσε̱, κε̱ μοῦ δὰ μούα μπε̱ γιούβετ, τε̱ μπουσ̈ φγιάλε̱ν' ἐ Περντίσε̱.

26. Μυστίριονε̱ ἐ φσ̈έχουρε̱ γκὰ γέτε̱τε̱, ἐ γκὰ φυλίτε̱, πὸ νταΐσ̈τὶ

καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, τώρα δὲ ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ·

27. Εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ φανερώσῃ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου εἰς τὰ ἔθνη, ὅστις εἶναι ὁ Χριστὸς εἰς ἐσᾶς ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης·

28. Τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κηρύττομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διὰ νὰ παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

29. Εἰς τὸ ὁποῖον καὶ κοπιάζω, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ μετὰ δυνάμεως.

ΚΕΦ β΄. 2.

ΔΙΟΤΙ θέλω νὰ ἐξεύρητε ὁποῖον μέγαν ἀγῶνα ἔχω διὰ σᾶς καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ὅσοι δὲν εἶδον τὸ πρόσωπόν μου σωματικῶς·

2. Διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἑνωθέντων ὁμοῦ ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ·

3. Ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι κεκρυμμένοι πάντες οἱ θησαροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως.

4. Λέγω δὲ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐξαπατᾷ τις μὲ πιθανολογίαν·

5. Διότι ἂν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἦμαι ἀπών, μὲ τὸ πνεῦμα ὅμως εἶμαι μεθ᾽ ὑμῶν, χαίρων καὶ βλέπων τὴν τάξιν σας, καὶ τὴν σταθερότητα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς σας.

τζφάκιουρε̱ ντὲ̱ ὄε̱ϊνγτόρε̱ τὲ̱ τίγ·

27. Μπὰ τὲ̱ δέὄι Περντία τὲ̱ ἤε̱ν τὲ̱ ν̇ίχνε̱ τζφάῤῥε̱ Fέ̱ρι κὲ τὲ̱ πάσουριτ᾽ ὲ ντέῤῥιτ τὲ̱ ἤε̱ τὶγ μυστίριοϊτ ντὲ̱ φυλὶ τὲ̱ τγιέρα, ἤε̱ αϊ ε̱ὄτε Κρίὄτι ντὲ̱ρ γιούβετ, ὄπε̱ῤῥέὄε̱ ὲ ντέῤῥιτ.

28. Ατὲ̱ Κρίὄτινε̱ ἤε̱ διδάξγε̱με̱ νέβετ τσύκ᾽ ὲ μφούαρε̱ τζδὸ ν̇ιερὶ μὲ τζδὸ φάῤῥε̱ σοφίε, ἤε̱ τὲ̱ ἤιεμε̱ πε̱ρ πάρα Κρίὄτιτ Ιησούϊτ τζδὸ ν̇ιερὶ τέλιο.

29. Πε̱ρ ατὲ̱ πσύνε̱ μουντόνεμ ὲ δὲ οὔνε̱, ὲ λε̱φτόϊγ σὶ κούντρ᾽ ε̱ὄτε̱ πούν᾽ ἐτὶγ ἤε̱ πουνὸν μπὲ̱ μούα μὲ ὄιούμε̱ φουκί.

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

1. Σὲ ψὲ οὐ δούα ἤε̱ τὲ̱ δίγι γιούβετ, σὰ ὄτρε̱γγὶμ κὰμ οὔνε̱ πὲ̱ρ γιούβετ, ὲ δὲ πὲ̱ρ ατὸ τὲ Λαοδικίσε̱, ὲ δέ πὲ̱ρ Fίθ᾽ ατὰ ἤε̱ νούκε̱ κάνε̱ πάῤῥε̱ φάκενε̱ τίμε τὲ̱ κούρμιτ.

2. Κε̱ τὲ̱ γένε̱ παρηγορίσουρε̱ ζέ̱με̱ρατ᾽ ὲ ατοῦρε, μπε̱γέδουρε̱ ἤάὄἤε̱ ντὲ̱ δαϋιουρὶ, ὲ ντὲ̱ Fίθε̱ ζοτε̱ρὶ τὲ̱ σε̱ μπούὄιουριτ σε̱ μεντίεσε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ν̇ιόχουρε̱ τέ̱ μυςίριοῖτ τὲ̱ Περντίσε̱ ἤαἤάϊτ ὲ δὲ τὲ̱ Κρίὄτιτ.

3. Μπὰ τὲ̱ γιάνε̱ φὄέχουρε̱ Fίθε̱ χαζινέτ᾽ ὲ σοφίσε̱ ὲ δὲ τὲ̱ με̱ντιετε̱.

4. Ε ἤε̱τὲ̱ οὐ θὸμ ἤε̱ τὲ̱ μὸς οὐ Fε̱ν̇ιέγε̱ ν̇ιερὶ γιούβετ μὲ φλιάλε̱ τὲ̱ χόλα, ὲ Fε̱ν̇ιέὄτρα.

5. Σὲ ψὲ ὲ δὲ ντὲ̱ γιὰμ λιὰρFκ μὲ τρούπ, μὰ μὲ ὄπὶρτ γιὰμ μὲ γιούβετ ἤάὄἤε̱, τούκ᾽ ὲ Fεζούαρε̱ μὲ τὲ̱ πάρε̱ τάξν᾽ ἐμίῤῥε̱ τουαϊγνε̱, ὲ τὲ̱ ςορεόσουριτ᾽ ὲ ἤέσε̱σε̱ σαύκϊγ μπὲ̱ Κρίὄτινε̱.

BKSH

6. Καθὼς λοιπὸν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε,

7. Ἐῤῥιζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ στερεούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ μετὰ εὐχαριστίας.

8. Βλέπετε μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ματαίας ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐχὶ κατὰ Χριστόν.

9. Διότι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς·

10. Καὶ εἶσθε πλήρεις ἐν αὐτῷ, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας·

11. Εἰς τὸν ὁποῖον καὶ περιετμήθητε μὲ περιτομὴν ἀχειροποίητον, ἀπεκδυθέντες τὸ σῶμα τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ,

12. Συνταφέντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι· διὰ τοῦ ὁποίου καὶ συνανέστητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.

13. Καὶ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς εἰς τὰ ἁμαρτήματα καὶ τὴν ἀκροβυστίαν τῆς σαρκός σας, συνεζωοποίησε μετ' αὐτοῦ, συγχωρήσας εἰς ἐσᾶς πάντα τὰ παραπτώματα,

14. Ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον *συνιστάμενον* εἰς διατάγματα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐναντίον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἀφήρεσεν αὐτὸ ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ·

15. *Καὶ* ἀπογυμνώσας τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, παρεδειγμάτισε

6. Σὶ κούντρε̱ ε̱ ῥίνι μάῤῥε̱ ἀδὰ Κρίστινε̱ Ἰησούνε̱ Ζότνε̱, ῥε̱στοὺ ε̱τζενι μπε̱ τέ̱.

7. Ρε̱νιόσουρε̱ ε̱ κτίσουρε̱ μπε̱ τε̱, ε̱ φορτζούαρε̱ μπε̱ πέσε̱, σὶ κούντρε̱ γίνι διδάξουρε̱, τούκ' ε̱ στούαρε̱ μπε̱ τε̱ μὲ ἐφχαριστί.

8. Βε̱στρόνι σὲ μὸς οὐ Ϝενιέγε̱ γιούβετ νιερὶ μὲ ἄνε̱ τε̱ φιλοσοφίσε̱ ε̱ πὰ βε̱γίερε̱ ε̱ Ϝε̱νιεστγιάρεσε̱, σὶ κούντ' ε̱στε̱ τε̱ παραδούσουριτ ε̱ νιέρε̱ζετ, σὶ κούντρε̱ γιάνε̱ στιχίτ' ε̱ πόττε̱σε̱, ε̱ γιὸ σὶ κούντρ' ε̱στε̱ Κρίστι.

9. Σε̱ ψε̱ τε̱κ ἀΐ ρὶ τε̱ μπούσιουριτ ε̱ Περντίσε̱ κουρμε̱ρίστ.

10. Μπὰ τε̱ γίνι μπούσιουρε̱, ῥε̱ ἀΐ ε̱στε̱ κρέου ΐ τζε̱δ ζοτε̱ρίετ ε̱ ούρδε̱ριτ.

11. Μπὰ τε̱ γίνι ε̱ δε̱ πρέρε̱, γιὸ μὲ τε̱ πρέρε̱ τε̱ δόῤῥε̱σε̱, σε̱ ψε̱ γίνι τε̱ βέσιουρε̱ κούρμιν ε̱ φάγεβετ τε̱ μίσιτ, πὸ ντε̱ τε̱ πρέρε̱ τε̱ Κρίστιτ.

12. Οὐ κάλτε̱ ντε̱ βαῤῥ πάσκε̱ μὲ τε̱ ντε̱ παϜε̱ζίμ, μπὰ τε̱ γίνι ε̱ δε̱ γγιάλτουρε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱ τε̱ πούνε̱σε̱ Περντίσε̱, ῥε̱ ἀγιὸ ε̱ γκρίγτι γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱.

13. Ε κοὺρ γέσε̱τε̱ γιούβετ τε̱ βδέκουρε̱ ντε̱ φάγε, ε̱ ντ' ἀκροβισὶ τε̱ κούρμιτ σούαιγ, οὐ γγιάλι πάσκε̱ μὲ ἀτε̱, τούκ' ε̱ δε̱ρούαρε̱ γιούβετ Ϝίθε̱ φάγετε̱.

14. Τούκ' ε̱ σιούαρε̱ τε̱ λίϜε̱νε̱ χιρόγραφονε̱ πε̱ρ νέβετ ντε̱ δόγμε̱ρα, ῥε̱ κε̱ κόντρε̱ νέβετ, ε̱ ἀΐ ε̱ χόκι ἀτε̱ γκὰ μέσι, τούκ' ε̱ μπε̱ρθίερε̱ ἀτε̱ ντε̱ Κρούϊκ.

15. Τούκ' ε̱ ργιέπουρε̱ Ἀρχίτε̱ ε̱ δε̱ Ἐξουσίτε̱, ΐ πομπέψι φάκεζα, ε̱ ΐ

παῤῥησίᾳ, θριαμβεύσας κατ' αὐτῶν ἐπ' αὐτοῦ.

16. Ἂς μὴ σᾶς κρίνῃ λοιπὸν μηδεὶς διὰ φαγητὸν ἢ διὰ ποτὸν, ἢ διὰ λόγον ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων·

17. Τὰ ὁποῖα εἶναι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ σῶμα ὅμως εἶναι τοῦ Χριστοῦ.

18. Ἂς μὴ σᾶς στερήσῃ μηδεὶς τοῦ βραβείου μὲ προσποίησιν ταπεινοφροσύνης, καὶ μὲ θρησκείαν τῶν ἀγγέλων, ἐμβατεύων εἰς *πράγματα* τὰ ὁποῖα δὲν εἶδε, ματαίως φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

19. Καὶ μὴ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, *τὸν Χριστὸν*, ἐκ τοῦ ὁποίου ὅλον τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁρμῶν καὶ συνδέσμων διατηρούμενον καὶ συνδεόμενον, αὐξάνει κατὰ τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ.

20. Ἐὰν λοιπὸν ἀπεθάνετε μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, διὰ τί, ὡς ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ, ὑπόκεισθε εἰς διατάγματα,

21. (Μὴ πιάσῃς, μὴ γευθῇς, μὴ ἐγγίσῃς.

22. Τὰ ὁποῖα πάντα φθείρονται διὰ τῆς χρήσεως·) κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ τὰς διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων;

23. Τὰ ὁποῖα ἔχουσι φαινόμενον μόνον σοφίας εἰς ἐθελοθρησκείαν καὶ ταπεινοφροσύνην καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, εἰς οὐδεμίαν τιμὴν ἔχοντα τὴν εὐχαρίστησιν τῆς σαρκός.

θριαμβέβσι ἀτὸ μπε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τίγ.

16. Ντονίε̱ ἀδὰ λὲ τε̱ μὸς οὐ δε̱με̱τόγε̱ πὲρ τε̱ γκρένε̱ ἃ πὲρ τε̱ πίρρε̱, ἄ πὲρ δίτε̱ τε̱ σε̱ Κρέμπτεσε̱, ἄ πὲρ Χένε̱ τε̱ ρε̱, ἃ πὲρ τε̱ Σε̱τούνα.

17. Κε̱τὸ πούνε̱ρα γιάνε̱ χιέρα τ' ἀτοῦρε κε̱ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱, μ' ὰ κούρ μι ε̱σ̈τε̱ ἰ Κρίσ̈τιτ.

18. Μὸς οὐ Ϝουτζίτγε̱ γιούβετ νιερὶ μὲ κσ̈ίλ τε̱ τὶγ μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ ταπινέσουριτ, μὲ τε̱ φάλλε̱ τε̱ πὰ βε̱γίερε̱ τ' Ε̱γγε̱γετ, τούκ' ε καλε̱ζούαρε̱ γιούβετ μπὰ τὸ κε̱ νούκ' ἰ πὰ, τούκ ε φρίγτουρε̱ γκὰ με̱ντια ε κούρμιτ σε̱ τὶγ μπε̱ τε̱ πράζε̱τε̱.

19. Ε νούκε̱ μπάχετε̱ γκὰ κρέϊ, (Κρίσ̈τι) κε̱ γκὰ αἴ Ϝίθε̱ κούρμι, τούκ' ε πασ̈κούαρε̱ μὲ κιούτζε ε μὲ τε̱ λίδουρα, ε τούκ' ἐμμάρε̱ τ' οὐσκίεριτε̱ ρίτετε̱ τε̱ ρίτουρε̱ τε̱ Περντίσε̱.

20. Ντε̱ γίνι ἀδὰ βδέκουρε̱ πάσ̈κε̱ μὲ Κρίσ̈τινε̱, ντε̱ στιχὶ τε̱ κε̱σάϊγ γέτετ, ψε̱ νταστὶ σὶ κούρ ρόνι ντε̱ γέτε̱ κε̱ρτόνι πὲρ ρίτο;

21. Τε̱ μὸς ζε̱τζ μὲ δόρρε̱, τε̱ μὸς χὰτζ, τε̱ μὸς γκάτζ.

22. Ϝίθε̱ κε̱τὸ πούνε̱ρα πὲρ τε̱ τίλε̱ χρὶ χουμπάσενε̱, σὶ κούντρε̱ γιάνε̱ πορσίτε̱ ε διδασκαλίτε̱ ε νιέρε̱ζετ.

23. Ατὸ πούνε̱ρα κάνε̱ μὲ τε̱ βε̱ρτέτε̱ λογορὶ τε̱ σοφίσε̱, ντε̱ ἐθελοθρησκὶ ε ντε̱ τε̱ ταπινόσουρε̱, ε τε̱ πὰ κουρτζίερε̱ τε̱ κούρμιτ, μὲ τε̱ πὰ πάσουρε̱ συλοή πὲρ τε̱ φρίγτουρε̱ κούρμινε̱.

ΚΕΦ. γ'. 3.

ΕΑΝ λοιπὸν συνανέστητε μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, ὅπου εἶναι ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ.

2. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

3. Διότι ἀπεθάνετε, καὶ ἡ ζωὴ σας εἶναι κεκρυμμένη μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Θεῷ.

4. Ὅταν ὁ Χριστὸς, ἡ ζωὴ ἡμῶν φανερωθῇ, τότε καὶ σεῖς μετ' αὐτοῦ θέλετε φανερωθῆ ἐν δόξῃ.

5. Νεκρώσατε λοιπὸν τὰ μέλη σας τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις εἶναι εἰδωλολατρεία·

6. Διὰ τὰ ὁποῖα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας·

7. Εἰς τὰ ὁποῖα καὶ σεῖς περιεπατήσατε ποτὲ, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς.

8. Τώρα ὅμως ἀποῤῥίψατε καὶ σεῖς ταῦτα πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματός σας.

9. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀφοῦ ἀπεκδύθητε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ·

10. Καὶ ἐνδύθητε τὸν νέον, τὸν ἀνακαινιζόμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν·

11. Ὅπου δὲν εἶναι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι,

Κρίε Ετρέτε̱ γ'. 3.

Ντε̱ γίνι ἀδὰ γγιάλτουρε̱ π̈άσ̈κε̱ με̱ Κρίσ̈τινε̱, κ̈ε̱ρκόνι πούνε̱ρατ' ε̱ λιάρτε̱σμε, τὲκ ε̱σ̈τε̱ Κρίσ̈τι κ̈ε̱ ρὶ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ Περντίσε̱.

2. Κίνι συλοὴ πε̱ρ πούνε̱ρα κ̈ε̱ γιάνε̱ ἀτγὲ λιὰρτ, ε̱ γιὸ πε̱ρ τε̱ δέουτ.

3. Σὲ ψε̱ γένι ϐδέκουρε̱, ε̱ γέτα γιούαϊγ ε̱σ̈τε̱ φσ̈έχουρε̱ π̈άσ̈κε̱ με̱ Κρίσ̈τινε̱ μπε̱ Περντίνε̱.

4. Κουρ τε̱ τζφάκετε̱ Κρίσ̈τι γέτα ὄνε̱, ἄτε̱ χέρε̱ δὸ τε̱ τζφάκι ε̱ δε̱ γιούϐετ με̱ τε̱ μπε̱ ντέῤῥ.

5. Πε̱νι ἀδὰ τε̱ ϐδέσε̱νε̱ κράχε̱τ' ε̱ κούρμιτ σούαϊγ τε̱ πε̱ρδέσουρατε̱, κουρϐε̱ρίνε̱, τὲ π̈ε̱Fε̱ρινε̱, ποθένε̱, δε̱σ̈ε̱ρίμν' ε̱ κ̈έκ̈, ε̱ δε̱ λιάκ̈ε̱μίνε̱, κ̈ε̱ ἀγιὸ ε̱σ̈τε̱ Ιδολολατρί.

6. Ε πε̱ρ ἀτὸ τζπ̈ρε̱τ οὐρFὶ ε̱ Περντίσε̱ μπὶ τε̱ π̈ίγ τε̱ πὰ π̈έσε̱σε̱.

7. Μπὰ τὸ τε̱ κ̈ε̱κία πάτε̱ ἔτζουρε̱ ε̱ δε̱ γιούϐετ νιε̱ χέρε̱, κουρ ῥόγε̱τε̱ μπε̱ τό.

8. Ε νταῦτι δὰ ὄτίρι ε̱ δε̱ γιούϐετ πόσ̈τε̱ Fίθ' ἀτό, οὐρFίνε̱, τε̱ ζε̱γε̱ρούκριτε̱, τε̱ κ̈έκενε̱, ϐλασφημίνε̱, φγιάλε̱τ' ε̱ λιFκα γκὰ Fόγια γιούαϊγ.

9. Μὸς π̈ε̱νι Fε̱νιέσ̈τρε̱ ν̈έρι με̱ γιάτε̱ρινε̱, σε̱ ψε̱ ε̱ κ̈ίνι τζϐέσ̈ιουρε̱ νιερίν' ε̱ ϐγιέτε̱ρε̱ με̱ Fίθε̱ πούνε̱ρατ' ε̱τίγ.

10. Ε κ̈ίνι ϐέσ̈ιουρε̱ τε̱ ῥίνε̱ κ̈ε̱ πε̱ρτε̱ρίχε̱τε̱ μπε̱ τε̱ νιόχουρε̱ σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ ικόν' ε̱ ἀτίγ κ̈ε̱ ε̱ κα κτίσουρε̱ (π̈έῤῥε̱) ἀτε̱.

11. Τὲκ σ̈ε̱σ̈τε̱ Ελλὴν ἀ Τσιφούτ, ι πρέρε̱ ἀ ι πὰ πρέρε̱· Βάρϐαρο ἀ Σκὺθ, κοπὶλ ἀ ζὸτ, πὸ Κρίσ̈τι (ε̱σ̈τε̱) τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱, ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱

BKSH

εἶναι ὁ Χριστός.

12. Ἐνδύθητε λοιπὸν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πρᾳότητα, μακροθυμίαν·

13. Ὑποφέροντες ἀλλήλους, καὶ συγχωροῦντες εἰς ἀλλήλους, ἐάν τις ἔχῃ παράπονον κατά τινος· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς, οὕτω καὶ σεῖς.

14. Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις *ἐνδύθητε* τὴν ἀγάπην, ἥτις εἶναι σύνδεσμος τῆς τελειότητος.

15. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἂς βασιλεύῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθητε εἰς ἓν σῶμα· καὶ γίνεσθε εὐγνώμονες.

16. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἂς κατοικῇ ἐν ὑμῖν πλουσίως, μετὰ πάσης σοφίας· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἀλλήλους μὲ ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ἐν χάριτι ψάλλοντες ἐκ τῆς καρδίας ὑμῶν πρὸς τὸν Κύριον.

17. Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν πράττητε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ *πράττετε*, εὐχαριστοῦντες δι' αὐτοῦ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα.

18. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας, καθὼς πρέπει ἐν Κυρίῳ.

19. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκάς σας, καὶ μὴ ἦσθε πικροὶ πρὸς αὐτάς.

20. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ πάντα· διότι τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.

21. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ

τὲ̱ Fίθα.

12. Τὲ̱ βίσ̈νι ἀδὰ τὶ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱ τὲ̱ τζFέδουρε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ ε̇ τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱, ζέ̱με̱ρε̱ λεϊγμονιάρε, τὲ̱ π̇ούτε̱, τὲ̱ ταπινόσε̱, τ' ε̱̈μπλε̱, τὲ̱ δουρούαρε̱.

13. Τούκ' ε̇ δουρούαρε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱, ε̇ τούκ' ε̇ ντε̱γίερε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱, ντὲ̱ πάστε̱ ντονιὲ̱ παραπονὴ μπὲ̱ γιάτε̱ρ ν̇ιερὶ· σὶ κούντρε̱ οὺ ντε̱γέου ε̇ δὲ Κρίσ̈τι γιούβετ, κ̇ε̱σ̈τοὺ ε̇ δὲ γιούβετ.

14, Ε μπί Fίθε̱ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα τὲ̱ ρ̇ούανι δ̇ασ̈ιουρίνε̱· κ̇ε̱ ἀγιὸ ε̱̈σ̈τε̱ λίδε̱γε̱ ε̇ σε̱ σόσουρε̱σε̱.

15. Ε πάκι ἱ Περντίσε̱ λὲ τὲ̱ φορτζόνετε̱ ντὲ̱ ζέ̱με̱ρα τούαϊγ, μπὰ τὲ̱ γίνι δὲ θύρ̇ρ̇ε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ ν̇ιε̱ κοὺρμ, ε̇ ν̇ίχνι δουρε̱τίνε̱.

16. Φγιάλ' ε̇ Κρίσ̈τιτ λὲ τὲ̱ ρ̇ίγε̱ μπὲ̱ γεούβετ μὲ τὲ̱ πλιότε̱, μπὲ̱ τζ δ̇ὸ φ κ̇ρ̇ρ̇ε̱ σοφίε, τούκ' ε̇διδάξουρε̱ ε̇ τούκ' ε̇ δε̱νε̱ νασιχὰτ ν̇ιέρι γέτε̱ριτ, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ψαλμόβετ, ε̇ τὲ ὕμνοβετ, ε̇ τὲ̱ κ̇ε̱νγγε̱βετ τὲ̱ σ̈πίρτιτ, τούκ' ε̇ κ̇ε̱ντούαρε̱ πὲ̱ρ ε̇φχαριςὶ τὲ̱ Ζότιτ μπὲ̱ ζέ̱με̱ρ̇ρ̇α τούαϊγ.

17. Ε τζδ̇ὸ φάρ̇ρ̇ε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ τὲ̱ θόνι ἀ τὲ̱ π̇ε̱νι, (π̇ε̱νιε) Fίθε̱ μπὲ̱ ε̱μερ̇ρ̇ τὲ̱ Ζότιτ Ἰησοῦϊτ, τούκ' ε̇φχαριςίσουρε̱ Περντίνε̱ ε̇ π̇απ̇άνε̱ πὲ̱ρ τέ̱.

18. Γιούβετ Fράτε̱, τὲ̱ γίνι τὲ̱ δ̇ιFιούρα ντὲ̱ π̇ούρ̇ρ̇α τούχϊγ, σὶ κούντρε̱ κὰ χιέ μπὲ̱ Ζόνε̱.

19. Γιούβετ π̇ούρ̇ρ̇ατε̱, τὲ̱ δ̇όϊ Fράτε̱ τούαϊγ, ε̇ μὸς π̇ε̱νι τὲ̱ πικ̇ε̱λούαρα μπὲ̱ τό.

20. Γιούβετ δ̇γιὲλμ, τὲ̱ γίνι τὲ̱ δ̇ιFιούαρε̱ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα πε̱ρίντετ· σε̱ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱̈σ̈τ' ε̇ πε̱λκίερε̱ ντὲ̱ Ζότι.

21. Γιούβετ πε̱ρὶντ μὸς Fε̱ρ̇ν̇ιάσ̈νι

τέκνα σας, διὰ νὰ μὴ μικροψυχῶσιν.

22. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας, οὐχὶ μὲ ὀφθαλμοδουλείας, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλὰ μὲ ἁπλότητα καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν.

23. Καὶ πᾶν ὅ,τι πράττητε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους·

24. Ἐξεύροντες ὅτι ἀπὸ τοῦ Κυρίου θέλετε λάβει τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· διότι εἰς τὸν Κύριον Χριστὸν δουλεύετε.

25. Ὅστις ὅμως ἀδικεῖ, θέλει λάβει τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία.

ΚΕΦ. δ'. 4.

Οἱ κύριοι, ἀποδίδετε εἰς τοὺς δούλους σας τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἴσον, ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

2. Ἐμμένετε εἰς τὴν προσευχὴν, ἀγρυπνοῦντες εἰς αὐτὴν μετὰ εὐχαριστίας·

3. Προσευχόμενοι ἐνταυτῷ καὶ περὶ ἡμῶν, νὰ ἀνοίξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς θύραν τοῦ λόγου, διὰ νὰ λαλήσωμεν τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ εἶμαι δεδεμένος·

4. Διὰ νὰ φανερώσω αὐτὸ, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

5. Περιπατεῖτε ἐν φρονήσει πρὸς τοὺς ἔξω, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν.

6. Ὁ λόγος σας ἂς ἦναι πάντοτε μὲ χάριν, ἠρτυμένος μὲ ἅλας, διὰ

δ̇γιέλμτε̱ τούαϊγ, κε̱ τε̱ μὸς π̇ε̱νενε̱ τ' ἄσ̈πρε̱.

22. Γιούβετ σ̈ε̱ρπ̇ε̱τόρε̱, δ̇ιFιόνι μπε̱ τε̱ Fίθα ζοτε̱ρίνγτε̱ τούαϊγ τε̱ κούρμιτ, ὲ μὸς σ̈ε̱ρπ̇ένι πε̱ρπάρα σίβετ, σὶ πε̱ρ τε̱ πε̱λκίερε̱ ν̇ιέρε̱ζετ, πὸ μὲ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ χάπε̱τε̱ πε̱ρ φρίκε̱ τε̱ Περντίσε̱.

23. Ε τζδ̇ὸ φάρρε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ τε̱ π̇ένι, π̇ε̱νιε μὲ Fίθε̱ ζε̱με̱ρε̱, σί πε̱ρ Ζόνε̱, ὲ γιὸ σὶ πε̱ρ ν̇ιέρεζ.

24. Τούκ' ὲ δ̇ιFιούαρε̱ γκὰ Ζότι δ̇ό τε̱ κ̇ίνι πάFε̱νε̱ ντε̱ κληρονομὴ· σε̱ ψὲ πουνόνι μπε̱ Ζόνε̱ Κρίσ̈τινε̱.

25. Ε τζίλι δ̇ὸ πὰ κ̇ε̱ τε̱ π̇ε̱γε̱ ἀδικὴ, δ̇ὸ μάρρε̱ ἀτε̱ τε̱ λίFκε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ρρι, σε̱ ψὲ σε̱σ̈τε̱ μπάνε̱ Περντίσε̱ τε̱ τζFέδουρε̱ φάκεσε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Γιοὺ ζοντε̱ρίνγτε̱, τε̱ ἴπνι χάκ̇ε̱νε̱ κοπίγετ, ὲ τε̱ δρεΐγτε̱νε̱, ὲ τὰ δίγι κ̇ε̱ κ̇ίνι ὲ δὲ γιούβετ ζὸτ ντε̱ρ Κίελ.

2. Κε̱ντρόνι μπε̱ τε̱ φάλλε̱, ὲ ρίγι μπε̱ τε̱ τζγιούαρε̱ μπε̱ τε̱, τοὺκ' εὐχαριστήσουρε̱.

3. Φάλλι Fίθε̱ π̇άσ̈κε̱ ὲ δὲ πε̱ρ νέβετ, κ̇ε̱ τε̱ νὰ χάπγε̱ νέβετ Περντία δ̇έρρε̱ν' ὲ φγιάλεσε̱ πε̱ρ τε̱ φόλε̱ πε̱ρ μυστήριο τε̱ Κρίσ̈τιτ πε̱ρ πούνε̱ τε̱ κ̇ε̱τίγ σύνε̱ γιὰμ λίδουρε̱.

4. Κε̱ τε̱ τζφάκ̇ σύν' ἀτε̱ σὶ κούντρε̱ κὰ χίε̱ μπε̱ μουα τε̱ φλιὰσ̈ πε̱ρ τε̱.

5. Ετζε̱νι μὲ σοφὶ ντε̱ τε̱ πε̱ργιάσ̈τε̱σμιτε̱, τούκ' ὲ ξε̱σ̈πε̱ρπ̇λιέρε̱ κόχε̱νε̱.

6. Φγιάλια γιούαγ λὲ τε̱ γέτε̱ κουρδ̇ὸ μὲ χίρ, π̇ουλμούαρε̱, μὲ κρίπε̱,

νὰ ἐξεύρητε πῶς πρέπει νὰ ἀποκρίνησθε πρὸς ἕνα ἕκαστον.

7. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα θέλει σᾶς φανερώσει ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ·

8. Τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατάστασίν σας, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας·

9. Μετὰ τοῦ Ὀνησίμου τοῦ πιστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ, ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς· θέλουσι σᾶς φανερώσει πάντα τὰ ἐδῶ.

10. Σᾶς ἀσπάζεται Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, (περὶ τοῦ ὁποίου ἐλάβετε παραγγελίας· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς, ὑποδέχθητε αὐτόν·)

11. Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἵτινες εἶναι ἐκ τῆς περιτομῆς· οὗτοι μόνοι *εἶναι* σύνεργοί *μου* εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἔγειναν εἰς ἐμὲ παρηγορία.

12. Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Ἐπαφρᾶς ὅστις *εἶναι* ἀπὸ σᾶς, ὁ δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος διὰ σᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς, διὰ νὰ σταθῆτε τέλειοι καὶ πλήρεις εἰς πᾶν θέλημα τοῦ Θεοῦ.

13. Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν διὰ σᾶς, καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ἐν Ἱεραπόλει.

14. Σᾶς ἀσπάζεται Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς, ὁ ἀγαπητὸς, καὶ ὁ Δημᾶς.

15. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ τὸν Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν.

κάκε̱ τε̱ δίγι γιούβετ κιῦ τε̱ πε̱ρϜέϜι σὶ τζίλιτ δό.

7. Πε̱ρ πούνε̱ τε̱ μία δὸ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ Τυχικόϊ βε̱λάϊ ἰ δάσ̈ιουρε̱, ἐ σ̈ε̱ρπ̈ε̱τόρι ἰ π̈ετούαρε̱, ἐ ῥόπε̱ π̈άσ̈κε̱ μὲ μούα μπε̱ Ζόνε̱.

8. Ατε̱ ἐ δε̱ρϜόβα μπε̱ γιούβετ πε̱ρ κ̈ε̱τε̱ πούνε̱, κ̈ε̱ τε̱ σ̈ιόχε̱ πούνε̱ρατε̱ τούαϊγ, ἐ τε̱ παρηγορίσγε̱ ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ.

9. Π̈άσ̈κε̱ μὲ Ονίσιμονε̱ τε̱ π̈έσουρινε̱, ἐ τε̱ δάσ̈ιουρινε̱ βε̱λᾶ, κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ πρέϊγ γιοῦσ̈· ἀτὰ δὸ τοῦ δε̱φτόγε̱νε̱ ἀτὸ κ̈ε̱ π̈ένενε̱ κ̈ε̱τού.

10. Οὐ φάλετε̱ μὲ σ̈ε̱ντὲτ Αριστάρχοϊ, κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ π̈άσ̈κε̱ μὲ μούα ντε̱ χέκουρα, ἐ δὲ Μάρκουα ἰ νίπι ἰ Βαρνάβε̱σε̱, κ̈ε̱ πε̱ρ ἀτε̱ κ̈ίνι μάῤῥε̱ πορσί· κ̈ε̱ ντ' ἄρτε̱ ντε̱ γιούβετ τὰ δέξνι.

11. Ε δὲ Ιησούϊ κ̈ε̱ θούχαετε̱ Ιούστο· ἀτὰ γιάνε̱ γκὰ νέμουρι ἰ σε̱ πρέρε̱βετ· κ̈ε̱τὰ βέτε̱με̱ γιάνε̱ πουνε̱τόρε̱ μὲ μούα π̈άσ̈κε̱ ντε̱ μπρετε̱ρί τε̱ Περντίσε̱· ἀτὰ μοῦ π̈ένε̱ μούα παπαρηγορί.

12. Οὐ φάλλετε̱ μὲ σ̈ε̱ντὲτ Επαφρόϊ κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ πρέϊγ γιοῦσ̈ ῥόπι ἰ Κρίσ̈τιτ, ἀϊ κ̈ε̱ λεφτὸν Ϝίθε̱ νὶε̱ πε̱ρ γιούβετ μὲ τε̱ φάλε̱, κ̈ε̱ τε̱ κ̈εντρόνι τε̱ τελιόσουρε̱, ἐ τε̱ μπούσ̈ιουρε̱ γκὰ ἀτὸ κ̈ε̱ δὸ Περντία.

13. Σε̱ ψε̱ ἰ π̈έϊγ ἀτὶγ μαρτυρί, κ̈ε̱ κὰ ζηλὶ τε̱ μάδε πε̱ρ γιούβετ, ἐ δὲ πε̱ρ ἀτὰ κ̈ε̱ γιάνε̱ ντε̱ Λαοδική, ἐ δὲ ντε̱ Ιεράπολλ.

14. Οὐ φάλετε̱ γιούβετ μὲ σ̈εντὲτ Λουκάϊ γιατρόϊ ἰ δάσ̈ιουρι ἐ δὲ Δημάϊ.

15. Τε̱ φάλι μὲ σ̈ε̱ντὲτ βε̱λάζε̱ρετ κ̈ε̱ γιάνε̱ ντε̱ Λαοδική, ἐ Νυμφάϊτ, ἐ δὲ κίσ̈ε̱σε̱ κ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ σ̈τε̱πὶ τε̱ τίγ.

16. Καὶ ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ μεταξύ σας ἡ ἐπιστολή, κάμετε νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Λαοδικέων· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας νὰ ἀναγνώσητε καὶ σεῖς·

17. Καὶ εἴπατε πρὸς τὸν Ἄρχιππον, Πρόσεχε εἰς τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ διὰ νὰ ἐκπληροῖς αὐτήν.

18. Ὁ ἀσπασμὸς *ἐγράφη* μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου· ἐνθυμεῖσθε τὰ δεσμά μου. Ἡ χάρις *εἴη* μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης (καὶ ἐστάλη) διὰ τοῦ Τυχικοῦ καὶ τοῦ Ὀνησίμου.

17. Ε κοὺρ τε̱ κε̱ντόνετε̱ ντε̱ μὲς τούαϊγ κε̱γιὸ κάρτε̱, πένι κε̱ τε̱ κεντότε̱ ε̱ δὲ ντε̱ κίσε̱ τε̱ Λαοδικίσε̱, ε̱ γιούβετ κε̱ντόνι ἀτε̱ τε̱ Λαοδικίσε.

18. Ε θέϊ Αρχιποῖτ, βε̱στρὸ σε̱ρπέσε̱νε̱ κε̱ κὲ μάρρε̱ μπὲ Ζόνε̱, κε̱ τὰ πε̱τζ τε̱ πλιότε̱.

18. Τε̱ φάλε̱τε̱ (ε̱στε̱) γκὰ δόρρα ἴμε ε̱ Παῦλοσε̱· κουϊγτόνι ζιντζίρετ' ἐμία, δουρε̱τία μὲ γιούβετ. Αστοὺ κιόφτε̱.

» Κάρτα μπε̱ Κολοσσαῖτ οὔ σκρούα γκὰ Ρώμι μὲ ἄνε̱ τε̱ Τυχικόϊτ, ε̱ Ονίσιμοϊτ.

BKSH

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις *εἴη* ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2. Εὐχαριστοῦμεν πάντοτε τὸν Θεὸν περὶ πάντων ὑμῶν, καὶ σᾶς μνημονεύομεν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν,

ΚΑΡΤΕ̱ Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱ ΜΠΕ̱ ΣΕΛΕΝΙΚΙΟΤ ΕΠΑΡΕ̱.

Κρίε Επάρε̱ α. 1.

Πάυλουα, ε̱ Σιλουανόϊ, ε̱ Τιμόθεο μπε̱ Κίσε̱ τε̱ Σελινικϊότετ, μπε̱ Παπάνε̱, Περντίνε ε̱ μπε̱ Ζόνε̱ Ιησοὺ Χριςόνε, λὲ τε̱ γέτε̱ δουρε̱τὶ μπε̱ γιοὺσ,ε̱ πάϊκ γκὰ Περντία Παπάϊ ἴνε̱, ε̱ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοὺ Χριςόϊ.

2. Πε̱ϊγμε̱ λε̱βδίμ Περντίσε̱ κουρδὸ πε̱ρ Fίθε̱ γιούβετ, τοὺκ' ε̱ κουϊγτούαρε̱ γιούβετ μπε̱ τε̱ φάλιουρε̱ τόνε̱.

3. Ἀδιαλείπτως ἐνθυμούμενοι τὸ εἰς τὴν πίστιν ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ὑπομονὴν τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν·

4. Ἐξεύροντες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογήν σας·

5. Διότι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν δὲν ἔγεινεν εἰς ἐσᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς ἐξεύρετε ὁποῖοι ὑπήρξαμεν μεταξύ σας διὰ σᾶς.

6. Καὶ σεῖς ἐγείνετε μιμηταὶ ἡμῶν καὶ τοῦ Κυρίου, δεχθέντες τὸν λόγον ἐν *μέσῳ* πολλῆς θλίψεως, μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου·

7. Ὥστε ἐγείνετε τύποι εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ.

8. Διότι ἀπὸ σᾶς ἐξήχησεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐχὶ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἔφθασεν ἡ *φήμη* τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς σας· ὥστε ἡμεῖς δὲν ἔχομεν χρείαν νὰ λαλῶμέν τι·

9. Διότι αὐτοὶ διηγοῦνται περὶ ἡμῶν ὁποίαν εἴσοδον ἐλάβομεν πρὸς ἐσᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, διὰ νὰ δουλεύητε Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν,

10. Καὶ νὰ προσμένητε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ τῶν νεκρῶν, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ἐλευθερόνει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς.

3. Κουρδὸ κουϊγτόνεμι πούνεν' ε̇ π̇έσε̱σε̱ σούαϊγ, ε̇ μουντίμν' ε̇ δασ̈ιουρίσε̱, ε̇ δουρίμν' ε̇ σ̈πε̱ρρέσ̈ε̱σε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, πε̱ρπάρα Περντίσε̱ Παπ̇άϊτ σόνε̱.

4. Σὶ ἀτὰ κ̇ε̱ ν̇ιόχε̱με̱ γκὰ Περντία βε̱λάζε̱ρ τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱, τὲ̱ τζϜιέδουριτε̱ τούαϊγ.

5. Σὲ ψὲ Οὐγγίλι ἴνε̱ νούκ' οὺ π̇ὲ̱ μπάνε̱ γιοὺσ̈ μὲ φγιάλε̱ βέτε̱με̱, πὸ ε̇ δὲ ντὲ̱ φουκὶ, ε̇ ντὲ̱ Σπίρτινε̱ Σε̱ϊνγτ, ε̇ ντὲ̱ τὲ̱ μπούσ̈ιουρε̱ τὲ̱ σ̈ιούμε̱, σὶ κούντρ' ε̇ π̇ίγι τζφάρρε̱ λοΐ κὲμ νέβετ ντὲ̱ μ. ἐς τούαϊγ πε̱ρ τὲ̱ μίρρε̱ τούαϊγ.

6. Ε γιούβετ οὺ π̇έτε̱ Ϝιάρρε νέβετ ε̇ δὲ Ζότιτ, τούκ' ε̇ δέξουρε̱ φγιάλε̱νε̱ μὲ σ̈ιούμε̱ πικ̇ε̱λὶμ, μὲ Ϝε̱ζὶμ τε̱ σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ.

7. Κάκε̱ κ̇ὲ̱ γίνι π̇έρρε̱ γιούβετ ξόμπλε̱ μπὲ̱ Ϝίθ' ἀτὰ κ̇ε̱ π̇εσούανε̱ ντὲ̱ Μακεδονὶ, ε̇ ντ' Αχαΐ.

8. Σὲ ψὲ πρέϊγ γιοὺσ̈ οὺ πε̱ρχὰπ φγιάλια ε̇ Ζότιτ, γιό βέτε̱με̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ Μακεδανὶ, ε̇ ντὲ̱ πὲ̱ρ Αχαΐ, πὸ ε̇ δὲ μπὲ̱ τζδὸ βε̱ντ ἀρρίγτι π̇έσα γιούαϊγ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι μπὲ̱ Περντίνε̱, κ̇ε̱σ̈τοὺ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δούχαετε̱ κ̇ε̱ φλιάσε̱με̱ νὰ Ϝε̱.

9. Σὲ ψὲ ἀτὰ πὲ̱ρ νέβετ ρε̱φέγε̱νε̱ τζφάρρε̱ λοΐ κὲ τὲ̱ χ̇ίριτε̱ τάνε̱ ντὲ̱ρ γιοὺ, ε̇ κὶσ̈ γκὰ Ιδόλατε̱ κθίεϊγτιτε̱ βέτε̱χ̇ενε̱ τούαϊγ μπὲ̱ Περντίνε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ πουνούαρε̱ Περντίν' ε̇ Ϝιάλε̱ ε̇ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

10. Ε πὲ̱ρ τὲ̱ πρίτουρε̱ τὲ̱ π̇ίρριτ σε̱ τίγ γκὰ Κίελτε̱, ἀτὲ̱ κ̇ε̱ γγιάλι ἀΐ γκὰ τὲ̱ βδέκουριτε̱, Ιησούνε̱ κ̇ε̱ νὰ σπετόϊ νέβετ γκὰ οὐρϜία κ̇ε̱ δούαν τὲ̱ βίντε.

ΚΕΦ. β'. 2.

ΔΙΟΤΙ σεῖς ἐξεύρετε, ἀδελφοὶ, τὴν πρὸς ἐσᾶς εἴσοδον ἡμῶν, ὅτι δὲν ἔγεινε ματαία·

2. Ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρυσθέντες, καθὼς ἐξεύρετε, ἐν Φιλίπποις, ἐλάβομεν θάῤῥος εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν νὰ λαλήσωμεν πρὸς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ μὲ πολὺν ἀγῶνα.

3. Διότι ἡ προτροπὴ ἡμῶν δὲν ἦτο ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε μετὰ δούλου·

4. Ἀλλὰ καθὼς ἐδοκιμάσθημεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχὶ ὡς ἀρέσκοντες εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν δοκιμάζοντα τὰς καρδίας ἡμῶν.

5. Διότι οὔτε λόγον κολακείας μετεχειρίσθημεν ποτὲ, καθὼς ἐξεύρετε, οὔτε πρόφασιν πλεονεξίας· μάρτυς ὁ Θεός.

6. Οὔτε ἐζητήσαμεν δόξαν ἐξ ἀνθρώπων, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων, *καί τοι* δυνάμενοι νὰ δίδωμεν βάρος, ὡς ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ·

7. Ἀλλ' ἐστάθημεν γλυκεῖς ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν· καθὼς ἡ τροφὸς περιθάλπει τὰ ἑαυτῆς τέκνα·

8. Οὕτως ἔχοντες ἔνθερμον ἀγάπην πρὸς ἐσᾶς, εὐχαριστούμεθα νὰ μεταδώσωμεν οὐχὶ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐστάθητε ἀγαπητοὶ εἰς ἡμᾶς.

9. Διότι ἐνθυμεῖσθε, ἀδελφοὶ, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· ἐπειδὴ

Κρίε Εδίτε̱. ϐ'. 2.

Σὲ ψὲ γιοὺ ϐέτε̱ ἐ δίγι, ϐε̱λάζε̱ρ, τ' ἄρδουριτε̱ τάνε̱ ντὲ̱ρ γιοὺ, κὲ̱ νούκ' οὺ πὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱.

2. Πὸ ντόνε̱ σὲ̱ πάτμε̱ χέκιουρε̱ σ̈ιούμε̱ τὲ̱ κεκία με̱ πε̱ρπάρα, ἐ τὲ̱ σ̈ιάῤῥα, σὶ κούντρ' ἐδίγι, ντὲ̱ Φιλίππε̱, μαπάτμ θαῤῥὸς τὲ Περντία ὄνε̱ τὲ̱ φλιάσε̱με̱ μπὲ̱ γιοὺ Οὔγγὶλ' ἐ Περντίσε̱ με̱ σ̈ιούμε̱ τὲ̱ πε̱ρπγιέκουρε̱.

3. Σὲ ψὲ διδαχία ὄνε̱ νούκ' οὺ πὲ̱ γκὰ ἐῤῥέμεα, ἂς γκὰ ἐ κέκεα, ἂς γκὰ ϝενιέσ̈τρα.

4. Πὸ σὶ κούντρ' οὺ δοκιμάσμ' γκὰ Περντία κὲ̱ τὲ̱ νὰ πεσόνεϊγ νέϐετ Οὔγγίλι, κε̱σ̈τοὺ κουϐε̱ντόϊγμε̱, γιὸ σὶ κοὺρ δὸ τὲ̱ πε̱λκέϊγμε̱ νιέρε̱ζετ, μὰ Περντίσε̱, κὲ̱ κε̱ρκὸν ζέμε̱ρατε̱ τόνα.

5. Σὲ ψὲ φγιάλια ὄνε νούκε̱ κὲ κούῤῥε̱ μπὲ̱ κολακὶ, σὶ κούττρ' ἐ δίγι, ἂς κε̱ρκούχμ κούῤῥε̱ λιαχε̱μί, Περντία ε̱σ̈τε̱ μαρτύρι ἴνε̱.

6. Ας κε̱ρκούαμ γκὰ νιέρε̱ζιτε̱ ντέῤῥ, ἂς γκὰ γιούϐετ, ἄς γκὰ τὲ̱ τγιέρε̱· ντόνε̱ σὲ μούντγε̱μ τὲ̱ κε̱ρκόγε̱μ, σὶ Αποστόϊγ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ.

7. Πὸ οὺ πὲ̱μ τὲ̱ πούτε̱ ντὲ̱ μὲς τούαγ, πόσι με̱ντέσ̈ε̱α κὲ̱ γκρὸχ ντὲ̱ ϝὶ δγιέλμτ' ἐσαϊγ.

8. Κε̱σ̈τοὺ τοὺτ' ἐ δε̱σ̈ε̱ρούαρε̱ γιούϐετ, δούαμε̱ τοῦ πέ̱γε̱με̱ πγιέσε̱ γιούϐετ, δούαμε̱ τοῦ πέ̱γε̱με̱ πγιέσε̱ γιούϐετ γιὸ ϐέτε̱με̱ γκὰ Οὔγγίλι ἰ Περντίσε̱, πὸ ἐ δὲ γκὰ σ̈πίρτε̱ρετε̱ τάνε̱, σὲ ψὲ οὺ πέ̱τε̱ τὲ̱ δάσιουρε̱ μπὲ̱ νέϐὲτ.

9. Σὲ ψὲ γιούϐετ ἰ μπάϊ μέντ, ϐε̱λάζε̱ρ, ζαχμέτνε̱ τόνε̱ ἐ τὲ̱ λιό-

νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τινὰ ἐξ ἡμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.

10. Σεῖς *εἶσθε* μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ἐφέρθημεν πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας·

11. Καθὼς ἐξεύρετε, ὅτι ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, σᾶς προετρέπομεν καὶ παρηγοροῦμεν·

12. Καὶ διεμαρτυρόμεθα, διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ προσκαλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν ὁποῖον ἠκούσατε παρ' ἡμῶν, ἐδέχθητε *αὐτὸν* οὐχὶ ὡς λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ, (καθὼς εἶναι ἀληθῶς), λόγον Θεοῦ, ὅστις καὶ ἐνεργεῖται μεταξὺ ὑμῶν τῶν πιστευόντων.

14. Διότι σεῖς ἐγείνετε, ἀδελφοὶ, μιμηταὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, αἵτινες εἶναι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐπειδὴ καὶ σεῖς ἐπάθετε τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἰδίων *ὑμῶν* ὁμοεθνῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων·

15. Οἵτινες καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἐθανάτωσαν καὶ τοὺς ἰδίους *αὐτῶν* προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐξεδίωξαν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσκουσι, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους *εἶναι* ἐναντίοι·

16. Ἐμποδίζοντες ἡμᾶς νὰ λαλήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη διὰ νὰ σωθῶσι, διὰ νὰ ἀναπληρώσωσι τὰς ἁμαρτίας ἑαυτῶν πάντοτε· ἔφθασε

δουριτε̱· τούκ' ε̇ πανούαρε̱ νάτ' ε̇ δίτε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ῥεντόϊγμε̱ ἂς ν̇ιε̱ πρέϊγ γιοὺ̈σ, κ̇έμι διδάξουρε̱ Οὐγγίλε̱ ε̇ Περντίσε̱ ντε̱ρ γιούβετ.

10. Γιούβετ γίνι μαρτύρε̱, ε̇ δε̱ Περντία, σὰ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρίσ̈τ, ε̇ με̱ σὰ τε̱ δρέϊγτε̱, ε̇ πὰ σ̈ιάῤῥε̱ γέμι προύρε̱ μπε̱ γιοὺ κ̇ε̱ π̇εσούατε̱.

11. Κε̱ σὶ κούντρ' ε̇ δίγι, κ̇ε̱ τζίλινε̱ δὸ γκὰ γιοὺ̈σ, σὶ π̇απ̇άϊ δγιέλμτ' ἐτὶγ οὐ λιούτισ̈ε̱μ, ε̇ οὐ παρηγορίσγε̱μ,

12 Ε οὐ βέῤῥε̱μ ντε̱ π̇ε̇ κ̇ε̱ τε̱ ἔτζε̱γε̱τε̱ σὶ κούντρε̱ κὰ χίε Περντίσε̱ κ̇ε̱ οὐ θε̱ῤῥετ γιούβετ ντε̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ τὶγ ε̇ ντε̱ ντέῤῥ.

13. Ανταϊγ ε̇ δε̱ νέβετ ἐφχαριστίσγε̱με̱ Περντίνε̱ Fίθε̱ ν̇ιε̱, σε̱ ψε̱ σὶ μούαῤῥτε̱ φγιάλε̱ν' ε̇ Περντίσε̱ κ̇ε̱ διFιούατε̱ πρέϊ νέσ̈, ε̇ δέξτε̱ γιὸ σὶ φγιάλε̱ ν̇ιέ̱ρεζετ, πὸ σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ (σὶ) φγιάλε̱ Περντίετ κ̇ε̱ ἀγιὸ φγιάλε̱ ε̇ δε̱ π̇ε̱ν πούνε̱ μπε̱ γιοὺ κ̇ε̱ κ̇ίνι π̇εσούαρε̱.

14. Σε̱ ψε̱ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, κ̇ίνι Fιάῤῥε̱ κ̇ίσ̈ε̱βετ σε̱ Περντίσε̱, κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ πε̱ρ Ιουδαίε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ιησούνε̱, σε̱ ψε̱ τε̱ τίλια πούνε̱ρα κ̇ίνι πε̱σούαρε̱ ε̇ γιούβετ γκὰ φιλία γιούαϊγ, σὶ ε̇ δε̱ ἀτὰ γκὰ Τζιφούτε̱.

15. Γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ βράνε̱ ε̇ δε̱ Ζόνε̱ Ιησούνε̱, ε̇ δε̱ βέτε̱ Προφήτε̱τε̱, ε̇ δε̱ νέβετ νὰ κάνε̱ ντγιέκουρε̱, ε̇ σκάνε̱ πε̱λκίερε̱ Περντίσε̱, ε̇ γιάνε̱ ἀρμίκ̇ τε̱ Fίθε ν̇ιέρε̱ζντ.

16. Ατὰ νὰ μποδίσγε̱νε̱ νέβετ τε̱ φλιάσε̱με̱ ντε̱ φυλίρα τε̱ τγιέρα κ̇ε̱ τε̱ σόσετε̱, κ̇ε̱ τε̱ βένε̱ τούκ' ε̇ μπούσ̈ιουρε̱ Fίθε̱ ν̇ιε̱ μέῤῥεν' ε̇ φάγεβετ σε̱

δὲ επ' αυτοὺς ἡ ὀργὴ μέχρι τέλους.

17. Ἀλλ' ἡμεῖς, ἀδελφοὶ, ὀρφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς ὀλίγον καιρὸν προσωπικῶς, οὐχὶ κατὰ τὴν καρδίαν, ἐσπουδάσαμεν περισσότερον μετὰ πολλῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας.

18. Διὰ τοῦτο ἠθελήσαμεν νὰ ἔλθωμεν πρὸς ἐσᾶς (ἐγὼ μάλιστα ὁ Παῦλος) καὶ ἅπαξ καὶ δὶς, καὶ ἐμπόδισεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς.

19. Διότι τίς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, ἢ ἡ χαρὰ, ἢ ὁ στέφανος τῆς καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ σεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ;

20. Διότι σεῖς εἶσθε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

ΔΙΑ τοῦτο μὴ ὑποφέροντες πλέον, ἐκρίναμεν εὔλογον νὰ ἀπομείνωμεν μόνοι ἐν Ἀθήναις,

2. Καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ σᾶς στηρίξῃ, καὶ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ περὶ τῆς πίστεώς σας·

3. Διὰ νὰ μὴ κλονίζηται μηδεὶς ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· διότι σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο εἴμεθα τεταγμένοι.

4. Διότι, ὅτε ἤμεθα παρ' ὑμῖν, προελέγομεν πρὸς ἐσᾶς, ὅτι μέλλομεν νὰ ὑποφέρωμεν θλίψεις, καθὼς καὶ ἔγεινε, καὶ ἐξεύρετε.

5. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὴ ὑποφέρων πλέον, ἔπεμψα διὰ νὰ μάθω τὴν πίστιν σας, μήπως σᾶς ἐπεί-

τοῦρε· σὲ ψὲ ἔρδι μπὶ τὰ οὐρϜια ε̇ Περντίσε̱ γγέρα τὲ̱ παστάϊγμενε̱.

17. Πὸ νέβετ, βε̱λάζε̱ρ, σὶ οὺ βαρφε̱ρούαμ γκὰ γιοὺσ̈ τζὰ κόχε̱, σὰ γκὰ τὲ̱ πάρρετε̱, γιὸ γκὰ ζέ̱με̱ρα, ντζιτόγε̱μ μὲ̱ τέπε̱ρε̱ τὲ̱ σ̈ιόχε̱μ φάκενε̱ τούαϊγ μὲ δε̱σ̈ε̱ρὶμ τὲ̱ μάδ.

18. Αντάϊγ δέσ̈ε̱μ τὲ̱ βίγε̱μ ντὲ̱ρ γιοὺ (μακὰρ οὔνε̱ Παύλουα) ε̇ δὲ νιὲ̱ χέρε̱, ε̇ δὲ δὶ χέρε̱, πὸ νὰ μποδίσι νέβετ Σατανάϊ.

19. Σὲ ψὲ τζίλια ε̱̋σ̈τε̱ σ̈πε̱ρρέσ̈ια ὄνε̱, ἃ Ϝε̱ζίμι, ἃ κουρόρα ε̇ μπουρρε̱τζίσε̱; βάλε̱ νιύκε̱ γίνι γιούβετ πε̱ρπάρα Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ μπὲ̱ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ τίγ.

20. Μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱ γιούβετ γίνι ντέρρι ἴνε̱, ε̇ δὲ Ϝε̱ζίμι ἴνε̱.

Κρίε Ετρέτε̱. γ΄. 3.

Αντάϊγ σὶ νούκε̱ μουντγε̱μ τὲ̱ δουρόγε̱μ, οὺ συλοήσμ κὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ μὲ̱ μίρρε̱ τὲ̱ μπέτεμι βέτε̱με̱ ντ' Αθήνε̱.

2, Ε δε̱ρϜούαμ Τιμόθεονε̱ βε̱λάνε̱ τέ̱νε̱ ε̇ πουνε̱τούαριν' ε̇ Περντίσε̱, ε̇ σ̈ιόκνε̱ τὲ̱νε̱ μὲ̱ νὲ̱ πάσ̈κε̱ μπ' Οὐγγὶλ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ, κὲ̱ τοῦ ςερεόσγε̱ γιούβετ, ε̇ τοῦ ἄπε̱ γιούβετ νασιχὰτ ντὲ̱ πέσε̱ τούχϊγ.

3. Κὲ̱ τὲ̱ μὸς τρουπουλόνετε̱ νιερὶ ντὲ̱ κε̱τὸ σ̈τρε̱γγίμε, σὲ ψὲ ε̇ δὲ γιοὺ βέτε̱ ε̇ δίγι, κὲ̱ πὲ̱ρ κε̱τὸ γέμι διορίσουρε̱.

4. Σὲ ψὲ ε̇ δὲ κοὺρ γέσ̈ε̱μ ἀτὶ ντὲ̱ρ γιοὺ, οὺ ἀ θόσ̈ε̱μ γιουβετ μὲ̱ πε̱ρπάρα κὲ̱ δούαμε̱ τὲ̱ κέμι σ̈τρε̱γγίμε, σὶ κούντρ' ε̇ δὲ οὺ πὲ̱, ε̇ δὲ ἐδίγι.

5. Πρὰ ἀντάϊγ ε̇ δὲ οὔνε̱ σὶ σμούντα μὲ̱ τὲ̱ δουρρόγε̱, δε̱ρϜόβα τὲ̱ νιὸχ πέ̱σε̱νε̱ τούαϊγ· σὲ μὸς οὺ Ϝουτζίτ,

ρασεν ὁ πειράζων, καὶ ἀποβῇ εἰς μάτην ὁ κόπος ἡμῶν.

6. Ἤδη δὲ, ὅτε ἦλθεν ὁ Τιμόθεος ἀπὸ σᾶς πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφερε πρὸς ἡμᾶς καλὰς ἀγγελίας περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης σας, καὶ ὅτι ἔχετε πάντοτε ἀγαθὴν ἐνθύμησιν ἡμῶν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἴδητε ἡμᾶς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐσᾶς·

7. Διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν, ἀδελφοὶ, διὰ σᾶς ἐν ὅλῃ τῇ θλίψει καὶ στενοχωρίᾳ ἡμῶν, διὰ τῆς πίστεώς σας·

8. Διότι τώρα ζῶμεν, ἐὰν σεῖς μένητε σταθεροὶ εἰς τὸν Κύριον.

9. Ἐπειδὴ τίνα εὐχαριστίαν δυνάμεθα νὰ ἀνταποδώσωμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ σᾶς δι' ὅλην τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν χαίρομεν διὰ σᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,

10. Νύκτα καὶ ἡμέραν δεόμενοι καθ' ὑπερβολὴν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας, καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν τὰς ἐλλείψεις τῆς πίστεώς σας;

11. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ἐσᾶς.

12. Ἐσᾶς δὲ ὁ Κύριος νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς πάντας, καθὼς καὶ ἡμεῖς *περισσεύομεν* πρὸς ἐσᾶς.

13. Διὰ νὰ στηρίξῃ τὰς καρδίας σας ἀμέμπτους εἰς τὴν ἁγιωσύνην ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

γιούβετ ἀΐ κ̇ε̱ Fουτζίτ, ἐ π̇έ̱νετε̱ μούντιμι ἴνε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱.

6. Ντασ̈τὶ πὰ σὶ οὺ κθίε Τιμόθεοϊ γκὰ γιούβετ ντὲ̱ρ νὲσ̈, ἐ νὰ προὺ χαπ̇έρε τὲ̱ μίῤῥα νέβετ πὲ̱ρ π̇έσε̱ ἐ πὲ̱ρ δ̇ασ̈ιουρὶ τούαϊγ, ἐ κ̇ὲ κουΐγτόνι νέβετ κουρδὸ πὲ̱ρ τὲ̱ μίῤῥε̱, ἐ δ̇ε̱σ̈ε̱ρόνι· τὲ̱ νὰ σ̈ίχνι νέβετ, σὶ κούντρε̱ κ̇έμι ἐ δὲ νὰ δ̇ε̱σ̈ε̱ρὶμ κ̇ὲ̱ τοῦ σ̈ιόχμε̱ γιούβετ.

7. Αντάϊγ γέμι παρηγορήσουρε̱ σ̈ιούμε̱, βε̱λάζερ, μπὲ̱ γιούβετ, ντὲ̱ μὲς τὲ̱ Fίθε̱ χ̇έλμεβετ, ἐ τὲ̱ σ̈τρε̱γγίμεβετ σόνα, πὲ̱ρ π̇έσε̱ τούαϊγ.

8. Σὲ ψὲ νέβετ ντασ̈τὶ ῥόϊγμε̱ ντὲ̱ κ̇ε̱ντρόφι γιούβετ πὰ λιούαϊγτουρε̱ μπὲ̱ Ζόνε̱.

9. Σὲ ψὲ τζάῤῥε̱ ἐφχαριστία μούντγε̱με̱ νέβετ τ' ἄπε̱με̱ τὲ Περντία πὲ̱ρ γιούβετ, πὲ̱ρ Fίθε̱ Fε̱ζὶγ κ̇ὲ̱ κ̇έμι πὲ̱ρ γιούβετ περπάρα Περντίσε̱ σόνε̱.

10. Νάτ' ἐ δ̇ίτε̱ ἰ λιούτεμι Περνίσε μὲ̱ τέπε̱σε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈ιόχμε̱ φάκενε̱ τούαϊγ, ἐ τὲ̱ παFούαϊγμε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ λίψετε̱ ντὲ̱ π̇έσε̱ τούαϊγ.

11. Βέτε̱ Περντία ἀδ̇ὰ, ἐ Παπ̇άϊ ἴνε̱, ἐ δὲ Ζότι ἴνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊ τὲ̱ νὰ ντρέϊκ̇γε̱ οὔδε̱νε̱ τὲ̱νε̱ τὲ̱ βίγμε̱ ντὲ̱ρ γιούβετ.

12. Ε π̇έ̱φτε̱ Ζότι κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈τόνι γιούβετ, ἐ τὲ̱ τεπε̱ρόνι ντὲ̱ δ̇ασ̈ιουρὶ νιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, ἐ δὲ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθε̱, σὶ ἐ δὲ νὰ μπὲ̱ γιούβετ.

13 Κὲ̱ τὲ̱ στερεόσενε̱ ζέ̱με̱ρατε̱ τούαϊγ πὰ φάϊγ ντὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρὶ, πε̱ρπάρα Περντίσε̱ ἐ Παπ̇άϊτ σόνε̱, μπὲ̱ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Fίθε σ̈ε̱ΐνγτόρε̱ τὲ̱ τίγ.

BKSH

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΟΘΕΝ, τοῦ λοιποῦ, ἀδελφοὶ, σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ σᾶς προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς πρέπει νὰ περιπατῆτε καὶ νὰ ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεὸν, *οὕτω* νὰ περισσεύητε εἰς τὸ μᾶλλον.

2. Διότι ἐξεύρετε ποίας παραγγελίας ἐδώκαμεν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

3. Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός σας, νὰ ἀπέχησθε ἀπὸ τῆς πορνείας·

4. Νὰ ἐξεύρῃ ἕκαστος ὑμῶν νὰ κρατῇ τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ·

5. Οὐχὶ εἰς πάθος ἐπιθυμίας, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ γνωρίζοντα τὸν Θεόν.

6. Νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τις καὶ ἀδικῇ τὸν ἀδελφὸν αὑτοῦ εἰς τὸ πρᾶγμα *τοῦτο*· διότι ὁ Θεὸς *εἶναι* ἐκδικητὴς διὰ πάντα ταῦτα, καθὼς καὶ σᾶς προείπομεν, καὶ διὰ μαρτυριῶν ἐβεβαιώσαμεν.

7. Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἐκάλεσεν ἡμᾶς πρὸς ἀκαθαρσίαν, ἀλλὰ πρὸς ἁγιασμόν.

8. Ὅθεν ὁ ἀθετῶν *ταῦτα*, δὲν ἀθετεῖ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν Θεὸν, ὅστις καὶ ἔδωκε τὸ Πνεῦμα αὑτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

9. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, δὲν ἔχετε χρείαν νὰ σᾶς γράφω· διότι σεῖς αὐτοὶ εἴσθε θεοδίδακτοι εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους·

10. Ἐπειδὴ καὶ πράττετε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς καθ'

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Μὲ̱ τὲ̱ παστάϊγμένε̱ ἀδὰ, βε̱λάζε̱ρ, οὐ λιούτεμι γιούβετ ἐ οὐ βέ̱με̱ ντὲ̱ π̇ὲ̱ μπὲ̱ Ζόνε̱ Ιησούνε̱, κ̇ὲ̱ σὶ κούντρε̱ κ̇ίνι μψούαρε̱ γκὰ νὲσ̈, μπὰ τὲ̱ λοΐ κ̇ε̱ δούχαετε̱ τ' ἔτζε̱νι, ἐ τὲ̱ τε̱λκένι Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈τόνι σ̈ιούμε̱.

2. Σὲ ψὲ γιοὺ ἐ δίγι τζφάῤῥε̱ πορσίε οὐ κ̇έμι δε̱νε̱ γιούβετ, γκὰ ἄν' ἐ Ζότιτ Ιησούϊτ.

3. Σὲ ψὲ κ̇ε̱τὲ̱ δὸ Περντία, σ̈ε̱ΐνγτε̱ρίμνε̱ τούαϊγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ῥούχ̇ι γκὰ κουρβε̱ρία.

4. Σὲ̱ δίγε̱ τζίλι δὸ γκὰ γιοὺσ̈ τε̱ ῥούαγε̱ ἔνε̱νε̱ (κούρμνε̱) ἐτὶγ μὲ σ̈ε̱ΐνγτερὶμ ἐ μὲ ντέῤῥ.

5. Γιὸ ντὲ̱ χ̇έκ̇ε̱γε̱ τὲ̱ δε̱σ̈ε̱ρίμιτ, σὶ ἀτὸ φιλίτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ν̇ιόχ̇ε̱νε̱ Περντίνε̱.

6. Κε̱ τὲ̱ μὸς τεπε̱ρόγε̱, ἆ τὲ̱ μὸς Ϝε̱ν̇ιέγε̱ ν̇ιερὶ βε̱λὰν' ἐτὶγ ντὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱ῤῥε̱ τὲ̱ κ̇έϊκ̇· σὲ ψὲ ντὲ̱ Ϝίθε̱ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα Ζότι μουντὸν, σὶ κούντρ' οὐ κ̇έμι θε̱νε̱ γιούβετ με̱ πε̱ρπάρα, ἐ οὐ κ̇έμι μαρτυρίσουρε̱

7. Σὲ ψὲ Περντία νούκ̇ε̱ νὰ θύῤῥι ντὲ̱ τὲ̱ πε̱Ϝέρε̱, πὸ ντὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρίμ.

8. Ανταΐγ αἴ κ̇ὲ̱ σ̈κὲλ τὲ̱ τίλε̱ πούνε̱, νούκ̇ε̱ ξεντεῤῥὸν ν̇ιερὶ, πὸ ξεντεῤῥὸν Περντίνε̱, κ̇ε̱ κὰ δε̱νε̱ ντὲ̱ρ νέβετ Σ̈πίρτινε̱ σ̈ε̱νΐγτ τίγνε̱.

9. Σὰ πὲ̱ρ δασ̈ιουρὶ πὰ τὲ̱ βε̱λαζερίσε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ίνι γρὶ κ̇ὲ̱ τοῦ σ̈κρούαϊγμε̱ νὰ γιούβετ· σὲ ψὲ γιούβετ βέτε̱ κ̇ίνι μψούαρε̱ γκὰ Περντία τὲ̱ δοΐ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱.

10. Σὲ ψὲ γιούβετ κ̇ε̱τὲ̱ ἐ π̇έ̱νι μπὲ̱ Ϝίθε̱ βε̱λάζε̱ρ, κ̇ε̱ γιάνε̱ ντὲ̱ π̇ὲ̱ρ

ὅλην τὴν Μακεδονίαν. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοὶ, νὰ περισσεύητε κατὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ μᾶλλον·

11. Καὶ νὰ φιλοτιμῆσθε εἰς τὸ νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ καταγίνησθε εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἐργάζησθε μὲ τὰς ἰδίας ὑμῶν χεῖρας, καθὼς σᾶς παρηγγείλαμεν·

12. Διὰ νὰ περιπατῆτε μὲ εὐσχημοσύνην πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ νὰ μὴ ἔχητε χρείαν μηδενός.

13. Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοὶ, περὶ τῶν κεκοιμημένων, διὰ νὰ μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.

14. Διότι ἐὰν πιστεύωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ θέλει φέρει μετ' αὐτοῦ.

15. Διότι τοῦτο σᾶς λέγομεν διὰ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, δὲν θέλομεν προλάβει τοὺς κοιμηθέντας·

16. Ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Κύριος θέλει καταβῆ ἀπ' οὐρανοῦ μὲ κέλευσμα, μὲ φωνὴν ἀρχαγγέλου, καὶ μὲ σάλπιγγα Θεοῦ, καὶ οἱ ἀποθανόντες ἐν Χριστῷ θέλουσιν ἀναστηθῆ πρῶτον·

17. Ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν, θέλομεν ἁρπαχθῆ μετ' αὐτῶν ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἀέρα· καὶ οὕτω θέλομεν εἶσθαι πάντοτε μετὰ τοῦ Κυρίου.

18. Λοιπὸν παρηγορεῖτε ἀλλήλους μὲ τοὺς λόγους τούτους.

Ϝίθε̱ Μακεδονί· πὸ οὔ λιούτεμ γιούϐετ, ϐελάζε̱ρ, κ̇ε̱ τε̱ τεπε̱ρόνι με̱ σ̈ιούμε̱.

11. Ε κ̇ε̱ρκόνι τε̱ ῥόνι με̱ τε̱ πάκ̇ε̱' ἐ τε̱ π̇ένι πούνε̱τε̱ τουαΐγ, ἐ τε̱ πουνόνι με̱ δούαρ̇ρ' τουαΐγ, σι κούντρ οὔ κ̇έμι γιούϐετ πορσίτουρε̱.

12. Κε̱ τε̱ π̇ίρ̇ρενι με̱ τε̱ γιάσ̈τε̱σμιτε̱ με̱ ντὲρ̇ρ, ἐ τε̱ μὸς κ̇ίνι μπε̱ ντον̇ιε̱ χρί.

13. Νούκ̇ε̱ δούα πά, ϐε̱λάζε̱ρ, τε̱ γίνι τε̱ πὰ δίγτουρε̱ πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ φλέ̱νε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς χελμόνι, σι κούντρε̱ χελμόνενε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱ ἀτὰ κε̱ σκάνε̱ σ̈πε̱ρ̇ρέσ̈ε̱ (τε̱ σε̱ γγιάλτουριτ),

14. Σε̱ ψε̱ ντε̱ π̇εσόγε̱με̱ κ̇ε̱ Ἰησούϊ ϐδίκι ἐ δὲ οὔ γγιάλ, κ̇ε̱σ̈του ἐ δὲ Περντία ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ φλέτουρε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Ἰησούϊτ, δὸ τὶ πγιέρε̱ π̇άσκ̇ε̱ με̱ ἀτέ̱.

15. Σε̱ ψε̱ μπὶ φγιάλε̱ τε̱ Ζότι οὔ θὸμ γιούϐετ κ̇ε̱τε̱, κ̇ε̱ νὰ κ̇ε̱ γέμι τε̱ Ϝιάλε̱, κ̇ε̱ γέμι ῥουαΐγτουρε πε̱ρ τ' ἄρδουρε̱ τε̱ Ζότιτ, δὸ τε̱ μὸς ἀρ̇ρίγμε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ φλέτνε̱.

16. Σε̱ ψε̱ Ζότι ϐέτε̱, με̱ οὔρδερ, ἐ με̱ ζε̱ τ' Ε̱γγε̱λιτ, ἐ με̱ ζε̱ τε̱ δρουπ̇έτε̱σε̱ Περντίσε̱ δὸ τε̱ τζ̇ρέσε̱ γκα Κίελι, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ κάνε̱ ϐδέκουρε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ δὸ τε̱ γκρίχενε̱ πρωτοπάρε̱.

17. Πασανταΐγ νὰ κ̇ε̱ γέμι τε̱ Ϝιάκ̇λε̱, ε̱ γέμι μπέτουρε̱, δὸ τε̱ π̇ίρ̇ρεμι μπὶ μγιέρϜουλε̱ ντ' ἔρ̇ρε̱ με̱ ἀτὰ π̇άσ̈κ̇ε̱ πε̱ρ τε̱ πρίτουρε̱ τε̱ Ζότιτ· ἐ κ̇ε̱σ̈τοὺ δὸ τε̱ γέμι Ϝίθε̱ ν̇ιε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ με̱ Ζότνε̱.

18. Παργορίσνι ἀδὰ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινι με̱ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱.

BKSH

ΚΕΦ. έ. 5.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, δὲν ἔχετε χρείαν νὰ σᾶς γράφῃ τις·

2. Διότι σεῖς ἐξεύρετε ἀκριβῶς ὅτι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, οὕτως ἔρχεται.

3. Ἐπειδὴ ὅταν λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε ἐπέρχεται ἐπ' αὐτοὺς αἰφνίδιος ὄλεθρος, καθὼς αἱ ὠδῖνες εἰς τὴν ἐγκυμονοῦσαν· καὶ δὲν θέλουσιν ἐκφύγει.

4. Ἀλλὰ σεῖς, ἀδελφοί, δὲν εἶσθε ἐν σκότει, ὥστε ἡ ἡμέρα νὰ σᾶς καταφθάσῃ ὡς κλέπτης.

5. Πάντες σεῖς εἶσθε υἱοὶ φωτὸς καὶ υἱοὶ ἡμέρας· δὲν εἴμεθα νυκτὸς, οὐδὲ σκότους.

6. Ἄρα λοιπὸν ἂς μὴ κοιμώμεθα ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλ' ἂς ἀγρυπνῶμεν καὶ ἂς ἐγκρατευώμεθα.

7. Διότι οἱ κοιμώμενοι, τὴν νύκτα κοιμῶνται· καὶ οἱ μεθύοντες, τὴν νύκτα μεθύουσιν·

8. Ἀλλ' ἡμεῖς, ὄντες τῆς ἡμέρας, ἂς ἐγκρατευώμεθα, ἐνδυθέντες τὸν θώρακα τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας.

9. Διότι ὁ Θεὸς δὲν προσδιώρισεν ἡμᾶς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς ἀπόλαυσιν σωτηρίας, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

10. Ὅστις ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα, εἴτε ἀγρυπνοῦμεν, εἴτε κοιμώμεθα, ζήσωμεν μετ' αὐτοῦ.

11. Διὰ τοῦτο παρηγορεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε ὁ εἷς τὸν ἄλλον, καθὼς καὶ κάμνετε.

Κρίε Επέσε̱τε̱. έ. 5.

Ε σὰ πε̱ρ μότε ε̱ πε̱ρ κόχε̱ρα, βε̱λάζε̱ρ, νούκε̱ κίνι χρὶ κε̱ τοῦ ἀ σ̈κρούαΐγμε̱ νέβετ.

2. Σε̱ ψε̱ γιούβετ βέτε̱ ε̱ δίγι φὸρτ μίρρε̱, κε̱ δίτα ε̱ Ζότιτ, δὸ τε̱ βίγε̱ πόσι κουσάρι ί νάτε̱σε̱.

3. Σε̱ ψε̱ κούρ τοῦ θόνε̱· πάτε̱ ε̱ συγουρί, ἄτε̱ χέρε̱ δὸ τ' ἀρρίγε̱ μπε̱ τὰ πὰ παντέχουρε̱ χούμπε̱για, σὶ τε̱ δε̱μπουριτ' ε̱ πάρκουτ Ϝρούασε̱ με̱ πάρρε̱. ε̱ δὸ τε̱ μὸς κέτε̱ σ̈πε̱τίμ.

4. Πὸ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, νούκε̱ γίνι ντ' ε̱ρρε̱τζίρε̱, κε̱ τοῦ πλακόσγε̱ ἀγιὸ δίτε̱ σί κουσάρ·

5. Σε̱ ψε̱ Ϝίθε̱ γιούβετ γίνι τε̱ πίγτ ε̱ δίτε̱σε̱· νὰ νούκε̱ γέμι τε̱ νάτε̱σε̱ ἂς τε̱ ε̱ρρε̱τζίρε̱σε̱.

6. Λε̱ τε̱ μὸς φλέμε̱ ἀδὰ νέβετ σὶ ε̱ δε̱ τε̱ τγιέρε̱τε̱, πὸ λε̱ τε̱ ρίμε̱ τζγιούαρε̱, ε̱ ἔσε̱λε̱.

7. Σε̱ ψε̱ ἀτὰ κε̱ φλε̱νε̱, νάτε̱νε̱ φλένε̱, ε̱ ἀτὰ κε̱ δέχενε̱ νάτε̱νε̱ δέχενε̱.

8. Αντάϊγ νὰ κε̱ γέμι πίγτ' ε̱ δίτε̱σε̱, λε̱ τε̱ γέμι ἔσε̱λε̱, ε̱ λε̱ τε̱ βέσγε̱με̱ σκουτάρ' ε̱ πέσε̱σε̱ ε̱ τε̱ δασ̈ιουρίσε̱, ε̱ περικεφαλε̱, σ̈πε̱ρρέσε̱ τε̱ σ̈πε̱τίμιτ.

9. Σε̱ ψε̱ νούκε̱ νὰ κὰ νέβετ Περντία ἀποφασίσουρε̱ πε̱ρ ουρϜὶ, πὸ νὰ κὰ πε̱ρ τε̱ ποκτίσουρε̱ σ̈πε̱τίμνε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χρισόϊτ.

10. Κε̱ βδίκι πε̱ρ νέβετ, κε̱ τε̱ ρόϊγμε̱ με̱ τε̱ πάσκε̱ κάκε̱ κοὺρ γέμι τζγιούαρε̱, κάκε̱ κοὺρ γέμι φλέτουρε̱.

11. Αντάϊγ φορτζόνι νιέρι γιάτε̱ρινε̱, ε̱ πένι πε̱ρ δε̱ρτίμ τε̱ νιέρι γιάτε̱ριτ, σί κούντρ' ε̱ δε̱ πε̱νι.

12. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοὶ, νὰ γνωρίζητε τοὺς ὅσοι κοπιάζουσι μεταξύ σας, καὶ εἶναι προεστῶτές σας ἐν Κυρίῳ, καὶ σᾶς νουθετοῦσι·

13. Καὶ νὰ τιμᾶτε αὐτοὺς ἐν ἀγάπῃ ὑπερεκπερισσοῦ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε μεταξύ σας.

14. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοὶ, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παρηγορεῖτε τοὺς ὀλιγοψύχους, περιθάλπετε τοὺς ἀσθενεῖς, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

15. Προσέχετε μὴ ἀποδίδῃ τις εἴς τινα κακὸν ἀντὶ κακοῦ· ἀλλὰ ζητεῖτε πάντοτε τὸ ἀγαθὸν καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας.

16. Πάντοτε χαίρετε.

17. Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε.

18. Κατὰ πάντα εὐχαριστεῖτε· διότι τοῦτο *εἶναι* τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐσᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

19. Τὸ Πνεῦμα μὴ σβύνετε·

20. Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε.

21. Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.

22. Ἀπὸ παντὸς εἴδους κακοῦ ἀπέχεσθε.

23. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἴθε νὰ σᾶς ἁγιάσῃ ὁλοκλήρως· καὶ νὰ διατηρηθῇ ὁλόκληρον τὸ πνεῦμά σας, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

24. Πιστὸς *εἶναι* ἐκεῖνος ὅστις σᾶς καλεῖ, ὅστις καὶ θέλει ἐκτελέσει.

25. Ἀδελφοὶ, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν.

26. Ἀσπάσθητε τοὺς ἀδελφοὺς

12. Ε οὺ λιούτεμι γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, κ̓ε̱ τε̱ βε̱σ̈τρόνι ἀτὰ κ̓ε̱ μουντόνενε̱ ντε̱ρ γιοὺ, ἐ οὺ ντίγχε̱νε̱ γιούβετ μπε̱ Ζόνε̱, ἐ οὺ ἄπε̱νε̱ γιούβετ νασιχάτ.

13. Ε τὶ κ̓ίνι ἀτὰ μπε̱ ντε̱ῤῤ μὲ σ̈ιούμε̱ δασ̈ιουρὶ, πε̱ρ πούνε̱ τε̱ τοῦρε· κ̓ίνι πάϊκ ντε̱ μὲς τούαϊγ.

14. Ε οὺ λιούτεμι γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, τε̱ μφόϊ ἀτὰ κ̓ε̱ νούκ̓ε̱ π̓έγε̱νε̱ ἀτὸ κ̓ε̱ κὰ οὐρδε̱ρούαρε̱ Περντία, τε̱ παρηγορίσνι ζ̈έμε̱ρε̱ βόFε̱ϊγτε̱, τε̱ ἴπνι ντίχμε̱ τε̱ σε̱μούρτσυρε̱τ, τε̱ γίνι τε̱ δουρίμτζιμ μπε̱ Fίθε̱.

15. Βε̱σ̈τρόνι τε̱ μὸς π̓έγε̱ νιερὶ ντονιέϊτ τε̱ κέκ̓ πὸ Fίθε̱ νιε̱ κ̓ε̱ρκόνι τε̱ π̓ένι τε̱ μίῤῤε̱νε̱ ἐ δὲ νιέρι μπε̱ γιάτε̱ρινε̱, ἐ δὲ μπε̱ τε̱ Fίθε̱.

16. Γίνε̱ Fίθε̱ νιε̱ μπε̱ Fε̱ζίμ·

17. Φάλι πὰ τε̱ τζ̈ε̱πούτουρε̱.

18. Επνι ἐφχαριστὶ πε̱ρ Fίθε̱ πούνε̱ρα· σε̱ ψε̱ κ̓ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ δασ̈ιουρὶ ἐ Περντίσε̱ μπε̱ Χριστὸ Ιησούνε̱ μπε̱ Fίθε̱ γιούβετ.

19. Μὸς ἐ σ̈ιούανε̱ Σ̈πίρτινε̱.

20. Μὸς σ̈τίρι πὸσ̈τε̱ Προφήτε̱τε̱.

21. Δοκιμάσνι τε̱ Fίθα μπαϊ τε̱ μίῤῤε̱νε̱.

22. Γκά τζ̈δὸ λοϊ ἐ κ̓έκε̱ ῤούχι.

23. Ε βέτε̱ Περντία ἐ πάκιτ τοῦ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρόγε̱ γιούβετ μπε̱ Fίθε̱ πούνε̱ρα· κ̓ε̱ τοῦ ῤούαστε̱ Σ̈πίρτι γιούχ̓ϊγ ἰ τε̱ρε̱ ἐ δὲ κούρμι πὰ φε̱γίε̱ρε̱ μπε̱ τ' ἄρδουρε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

24. Ι π̓έσε̱σε̱ ε̱σ̈τ' ἀϊ κ̓ε̱ οὺ κὰ θύῤῤε̱ γιούβετ, ἐ ἀϊ ἐ δὲ δὸ τὰ π̓έγε̱.

25. Βελάζε̱ρ, λιούτι πε̱ρ νέβετ.

26. Φάλι μὲ σ̈ε̱ντε̱τ Fίθε̱ βε̱λά-

πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

27. Σᾶς ὁρκίζω εἰς τὸν Κύριον, νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιστολὴ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀδελφούς.

28. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *εἴη* μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ζε̱ρετ μὲ τε̱ πούθουρε̱ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρίσ̈τε.

27. Οὐ βε̱ μπε̱ πὲ γιούβετ μπε̱ Ζόνε̱, κε̱ κε̱γιὸ κάρτε̱ τε̱ κε̱ντόνετε̱ μπε̱ Fίθε̱ σ̈εϊνγτόρε̱τε̱ βε̱λάζε̱ρ.

28. Δουρετία ε̇ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χρισ̈τόϊτ μὲ Fίθε̱ γιούβετ. Ασ̈τοὺ κιόφτε̱.

» Κάρτα ε̇ πάρρε̱ ντε̱ Σελενικλὶ, οὐ σ̈κρούα γκὰ Αθήνα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΕΦ. ά. 1.

Παυλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ·

2. Χάρις *εἴη* ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοί, καθὼς εἶναι ἄξιον, διότι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις σας, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους·

4. Ὥστε ἡμεῖς αὐτοὶ καυχώμεθα διὰ σᾶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ὑπομονήν σας καὶ πίστιν ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ

ΚΑΡΤΕ̱
Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΪΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱
ΜΠΕ̱ ΣΕΛΕΝΙΚΙΟΤ
ΕΔΙΤΕ̱

Κρίε Επάρε̱. α. 1.

Παύλουα, ε̇ Σιλουανόϊ, ε̇ δὲ Τιμόθεοϊ μπε̱ Κὶσ̈ε̱ τε̱ Σελενικλίβετ, μπε̱ Περντίνε̱ Πάπάνε̱ τε̱νε̱, ε̇ μπε̱ Ζόνε̱ Ιησοὺ Χριστόνε̱.

2. Δουρετὶ μπε̱ γιούβετ ε̇ πάϊκ γκὰ Περντία Πάπάϊ ἵνε̱, ε̇ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριςόϊ.

3. Δούγαετε̱ κε̱ τ' ἄπε̱με̱ νέβετ κουρδὸ ἐφχαριστὶ Περντίσε̱ πε̱ρ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, σὶ κούντρε̱ κὰ χιὲ, σὲ ψὲ πέσα γιούαϊγ βέτε σὰ με̱ σ̈ιούμε̱ τοὺκ' ἐρρίτουρε̱, ε̇ σ̈τόνετε δασ̈ιουρία ε̇ τζίλιτ δὸ γκὰ γιοὺσ̈, μπε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

4. Κάκε̱ σὰ ε̇ δὲ νέβετ βέτε̱ μπούρρεμι ντε̱ κίσ̈ε̱ρα τε̱ Περντίσε̱, πε̱ρ δουρὶμ τούαϊγ, ε̇ πε̱ρ πέσε̱ ντε̱ μὲς τε̱ Fίθε̱ σὲ ντγιέκουραβετ σούαϊγ,

ταῖς θλίψεσι τὰς ὁποίας ὑποφέρετε.

5. *Τὸ ὁποῖον* εἶναι ἔνδειξις τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἀξιωθῆτε τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ πάσχετε.

6. Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀνταποδώσῃ θλίψιν εἰς τοὺς ὅσοι σᾶς θλίβουσιν·

7. Εἰς ἐσᾶς δὲ τοὺς θλιβομένους ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ὅταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀποκαλυφθῇ ἀπ' οὐρανοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,

8. Ἐν πυρὶ φλογὸς, κάμνων ἐκδίκησιν εἰς τοὺς μὴ γνωρίζοντας Θεὸν, καὶ εἰς τοὺς μὴ ὑπακούοντας εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

9. Οἵτινες θέλουσι τιμωρηθῆ μὲ ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,

10. Ὅταν ἔλθῃ νὰ ἐνδοξασθῇ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ νὰ θαυμασθῇ ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ἐπειδὴ σεῖς ἐπιστεύσατε εἰς τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

11. Διὰ τὸ ὁποῖον καὶ προσευχόμεθα πάντοτε διὰ σᾶς, διὰ νὰ σᾶς καταστήσῃ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀξίους τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ τὸ ἔργον τῆς πίστεως ἐν δυνάμει·

12. Διὰ νὰ ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ὲ τὲ̲ σ̈τρε̲γγίμεβετ κ̇ὲ̲ δουρόνι.

5. (Κε̲γιὸ ε̲̋σ̈τε̲) ν̇ὲ̲ δε̲φτὶμ ἰ Fιούκιτ σὲ̲ δρέϊγτε̲ σὲ̲ Περντίσε̲ κ̇ὲ̲ τὲ̲ π̇ε̲νενι γιούδετ τὲ̲ Ζότε̲ π̇ε̲ρ μπρετε̲ρὶ τὲ̲ Περντίσε̲, κ̇ὲ̲ ὲ δὲ πε̲σόνι π̇ε̲ρ τέ.

6. Σὲ ψὲ ε̲̋στ' ὲ δρέϊγτε̲ μπάνε̲ Περντίσε̲ κ̇ὲ̲ τὲ̲ ἄπε̲ σ̈τρε̲γγὶμ ὲ χ̇ὲλμ μπὰ τὰ κ̇ὲ̲ οὺ χ̇ελμόγε̲νε̲ γιούβετ.

7. Ε ντὲ̲ γιούβετ τὲ̲ χ̇ελμούαριτε̲ τὲ̲ πρε̲ΐγτουρε̲ π̇άσ̈κ̇ε̲ μὲ νέβετ μπὲ τὲ̲ δούκουρε̲ κ̇ὲ̲ δό τὲ̲ π̇έγε̲ γκὰ Κιέλτε̲ Ζότι Ιησού μὲ Ε̲γγέλιτ' φουκίσε̲ τίγ,

8. Ντὲ̲ ν̇ὲ̲ ζγιὰρ τὲ̲ φλιάκουρε̲, τουκ' ὲ π̇έρρε̲ μουντὶμ ἀτοῦρε κ̇ὲ̲ σκάνε̲ ν̇ιόχουρε̲ Περντίνε̲, κ̇ὲ̲ νούκ̇ε̲ π̇ίντενε̲ ντ' Ογγὶλ τὲ̲ Ζότιτ σόνε̲ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

9. Ατὰ δό τὲ̲ μουντόνενε̲ ντὲ̲ χούμπε̲γε̲ τὲ̲ π̇ὰ σόσουρε̲, γκὰ φάκεα ὲ Ζότιτ, ὲ δὲ γκὰ ντέρρι ὲ φουκίσε̲ τίγ.

10. Ατὲ̲ χ̇έρε̲ κουρ τὲ̲ βίγε̲ π̇ε̲ρ τὲ̲ ντερρούαρε̲ μπὲ̲ σ̈ε̲ΐνγτόρε̲ τὲ̲ τίγ, ὲ τὲ̲ π̇ένετε̲ ἰ τζιουδίτουρε̲ μπὲ̲ Fίθ ἀτὰ κ̇ὲ̲ κάνε̲ π̇εσούαρε̲, (σὲ ψέ οὺ π̇εσούα μαρτυρία ὄνε̲ μπάνε̲ γιούβετ,) μπά τὲ̲ δίτε.

11. Πρὰ ἀνταΐγ λιούτεμι Fίθε̲ ν̇ὲ̲ π̇ε̲ρ γιούβετ ν̇ὲ̲ τοῦ ἀξιόσγε̲ Περντία ὄνε̲ μπὲ̲ τὲ̲ θύρρε̲ τὲ̲ τοῦρε, ὲ τὲ̲ παχούαγε̲ θελίμεν' ἐτίγ τὶ μίρρε̲νε̲, ὲ πούνε̲ν' ὲ π̇έσε̲σε̲ μὲ φουκὶ τὲ̲ τίγ.

12. Κὲ̲ τὲ̲ λε̲βδόνετε̲ μπὲ̲ γιούβετ ε̲μμε̲ρρι ὲ Ζότιτ σόνε̲ Ιησοὺ Χριστόϊτ, ὲ γιούβετ μπὲ̲ τὲ̲, π̇ε̲ρ δουρετὶ τὲ̲ Περντίσε̲ σάνε̲, ὲ Ζότιτ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

ΚΕΦ. Β'. 2.

ΣΑΣ παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοὶ, περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπισυνάξεως ἡμῶν,

2. Νὰ μὴ σαλευθῆτε ταχέως ἀπὸ τοῦ φρονήματός σας, μηδὲ νὰ θορυβῆσθε, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς *γραφομένης* ὑφ' ἡμῶν, ὅτι τάχα ἐπλησίασεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ.

3. Ἂς μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις κατ' οὐδένα τρόπον· διότι *δὲν θέλει ἔλθει ἡ ἡμέρα ἐκείνη*, ἐὰν δὲν ἔλθῃ πρῶτον ἡ ἀποστασία, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας,

4. Ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐναντίον εἰς πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε νὰ καθίσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸς, ἀποδεικνύων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Θεός.

5. Δὲν ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐνῷ ἤμην ἔτι παρ' ὑμῖν, σᾶς ἔλεγον ταῦτα;

6. Καὶ τώρα γνωρίζετε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κωλύει *αὐτὸν*, ὥστε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.

7. Διότι τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἤδη ἐνεργεῖται· μόνον ἕως νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὁ κωλύων τώρα·

8. Καὶ τότε θέλει ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνομος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει ἀπολέσει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐξαφανίσει μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ·

9. Ὅστις θέλει ἔλθει κατ' ἐνέρ-

Κρίε Εδίτε̱. Β. 2.

Νταῦτί οὐ λιούτεμι νέβετ, βε̱λάζε̱ρ, πὲ̱ρ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, ε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ μπε̱γέδουρε̱ τάνε̱ πὲ̱ρ τὲ̱,

2. Κὲ̱ τὲ̱ μὸς λίρι βέτε̱χενε̱ τούαϊγ κὲ̱ τὲ̱ λιόζε̱ κάκε̱ ὅπέϊγτ γκὰ μέντε̱ τούαϊγ, ἂς τὲ̱ μὸς τρέμπι, ἂς γκὰ Σπίρτι, ἂς γκὰ φγιάλια, ἂς γκὰ κάρτα κενε̱γοὺ ὅκρούαρε̱ γκὰ νέὅ, σὶ κοὺρ οὐ ἀφε̱ρούα δίτα ε̱ Κρίὅτιτ.

3. Μὸς οὐ Fε̱νίεγε̱ γιούβετ νιερὶ μὲ̱ ντονὶε̱ φάρρε̱ πούνε̱, σὲ̱ ψὲ̱ (κε̱γιὸ δὸ τὲ̱ μὸς γέτε̱) ντὲ̱ μὸς Fιάϊγτε̱ πρωτοπάρε̱ ρε̱πελία, ε̱ ντὲ̱ μὸς οὐ τζφάϊκτε̱ νιε̱ρίου ε̱ φάγιτ, ἰ πίρρι ἰ χούμπε̱γε̱σε̱,

4. Αϊ κὲ̱ ρὶ κόντρε̱, ε̱ γκρίχετε̱ λιάρτ μπὶ Fίθ' ατὲ̱ κὲ̱ κιούχαετε̱ Περντὶ, ἀ τὲ̱ φάλε̱, κάκε̱ κὲ̱ δὸ τὲ̱ ρέγε̱ αϊ σὶ Περντὶ ντὲ̱ Ναὸ τὲ̱ Περντίσε̱, ε̱ τὲ̱ δε̱φτόγε̱ βέτε̱χενε̱ σὲ̱ ἔὅτε̱ Περντί.

5. Νούκ' ε̱ μπάϊ μέντ γιούβε̱τ, κὲ̱ ε̱ δὲ̱ κοὺρ γέὅε̱ ντὲ̱ρ γιοὺ οὐ ἀ θάτζε̱ γιούβετ κε̱τό;

6. Ε νταὅτὶ γιούβετ ε̱ δίγι τζέὅτ' ἀγιὸ κὲ̱ ε̱ μπὰν, κὲ̱ τὲ̱ δε̱φτόνετε̱ αϊ ντὲ̱ κόχε̱ τὲ̱ τίγ.

7. Σὲ̱ ψὲ̱ αϊ πουνὸν Fίθε̱ νιε̱ μυσίρρε̱ ε̱ σε̱ παούδε̱σε̱, βέτε̱με̱ κὲ̱ αϊ κὲ̱ ε̱ μπὰν νταὅτὶ, ε̱ μπὰν γγέρα σα τὲ̱ δάλε̱ γκὰ μέσι.

8. Ε ἀχίερε δὸ τὲ̱ τζφάκετε̱ αϊ ἰ παοῦδι, κὲ̱ Ζότι δὸ τὰ πε̱γε̱ τὲ̱ μὸς δούκετε̱ μὲ̱ Σπίρτιν' ε̱ Fόγε̱σε̱ τίγ, ε̱ δὸ τὰ χουμπάσε̱ μὲ̱ τὲ̱ λάμψουρε̱ τὲ̱ σ' ἄρδουριτ τὲ̱ τίγ.

9. Τ' ἄρδουριτ' ε̱ ατίγ σε̱ παού-

γειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους,

10. Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας, μεταξὺ τῶν ἀπολλυμένων· διότι δὲν ἐδέχθησαν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας διὰ νὰ σωθῶσι.

11. Καὶ διὰ τοῦτο θέλει πέμψει ἐπ᾽ αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, ὥστε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸ ψεῦδος·

12. Διὰ νὰ κατακριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ᾽ εὐαρεστηθέντες εἰς τὴν ἀδικίαν.

13 Ἡμεῖς ὅμως ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅτι σᾶς ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς ἀπ᾽ ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, καὶ τῆς πίστεως τῆς ἀληθείας·

14. Εἰς τὸν ὁποῖον σᾶς ἐκάλεσε διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15. Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, μένετε σταθεροὶ, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι᾽ ἐπιστολῆς ἡμῶν.

16. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριςὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, ὅστις μᾶς ἠγάπησε καὶ ἔδωκεν αἰωνίαν παρηγορίαν καὶ ἀγαθὴν ἐλπίδα διὰ τῆς χάριτος,

17. Εἴθε νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας, καὶ νὰ σᾶς στηρίξῃ εἰς πάντα λόγον καὶ ἔργον ἀγαθόν.

διτ δὸ τὲ̱ γέτε̱ μὲ πούνε̱ τὲ̱ Σατανάϊτ μὲ Fίθε̱ φουκὶ, ἐ μὲ νισ̈ιάνε̱, ἐ μὲ θαύμε̱ρα τὲ̱ σὲ̱ ῥέμεσε̱,

10. Ε μὲ τζδὸ λοΐ Fε̱νιέσ̈τρε̱ τ᾽ ἀδικίσ̈ε̱ πὲ̱ρ ἀτὰ κ̇ὲ̱ χουμπάσενε̱· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ δέξνε̱ δασ̈ιουρίν᾽ ἐ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱σε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈π̇ε̱τόϊγνε̱ ἀτά.

11. Ε ἀντάϊγ δὸ τὲ̱ δε̱ρFόγε̱ Περντία μπὰ τὰ ἐνεργὶ τὲ̱ Fε̱νιέσ̈τρεσε̱, κάκε̱ σὰ τὲ̱ π̇εσόγε̱νε̱ ντὲ̱ Fε̱νιέσ̈τρε̱,

12. Κὲ̱ τὲ̱ Fιουκόνενε̱ Fίθ᾽ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ π̇εσούανε̱ μπὲ̱ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱, πὸ οὺ πε̱λκέου ἐ παούδατε̱.

13. Μὰ νέϐετ δούχαετε̱ τὲ̱ λε̱ϐδόγε̱με̱ Περντίνε̱ κουρδὸ πὲ̱ρ γιούϐετ ϐε̱λάζε̱ρ τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱ γκὰ Ζότι, σὲ ψὲ οὺ τζγιόδι γιούϐετ Περντία κ̇ὲ̱ χ̇έρε̱ν᾽ ἐ πάῤῥε πὲ̱ρ σ̈πε̱τὶμ μὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρὶμ τὲ̱ Σπίριτ, ἐ μὲ π̇έσε̱ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱σε̱.

14. Μπὰ τὲ̱ οὺ θύῤῥι γιούϐετ μὲ ἄνε̱ τ᾽ Οὐγγίλιτ σόνε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ ποκτίσουρε̱ τὲ̱ ντὲ̱ῤῥιτ σὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

15. Κε̱ντρόνι ἀδὰ πὰ λιούαϊγτουρε̱, ϐε̱λάζε̱ρ, ἐ μπάϊ πορσίτε̱ κ̇ὲ̱ κ̇ίνι μψούαρε̱, κάκε̱ γκὰ φγιάλια ὅνε̱, κάκε̱ γκὰ κ κ̇ρτα ὅνε̱.

16. Ε αΐ ϐέτε̱ Ζότι ὅνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊ, ἐ Περντία ἐ Π̇άπ̇άϊ ἴνε̱, αΐ κ̇ὲ̱ νὰ δέσ̈ι νέϐετ, ἐ νὰ δὰ νέϐετ ν̇ιὲ̱ παρηγορὶ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱, ἐ ν̇ιὲ̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱ πὲ̱ρ δουρε̱τί,

17. Λὲ τὲ̱ παρηγορίσγε̱ ζέ̱με̱ρατε̱ τούαϊγ, ἐ λὲ τοῦ φορτζόγε̱ γιούϐετ μπὲ̱ τζδὸ φγιάλε̱, ἐ πούνε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

ΚΕΦ. γ'. 3.

Το λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ τρέχῃ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καὶ νὰ δοξάζηται, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς,

2. Καὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τῶν παραλόγων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· διότι ἡ πίστις δὲν ὑπάρχει εἰς πάντας.

3. Πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Κύριος, ὅστις θέλει σᾶς στηρίξει καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

4. Ἔχομεν δὲ πεποίθησιν διὰ τοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σᾶς παραγγέλλομεν, καὶ πράττετε καὶ θέλετε πράττει.

5. Ὁ δὲ Κύριος εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὰς καρδίας σας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν προσδοκίαν τοῦ Χριστοῦ.

6. Σᾶς παραγγέλλομεν δὲ, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀπομακρύνησθε ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ὁποίαν παρέλαβε παρ' ἡμῶν.

7. Ἐπειδὴ σεῖς ἐξεύρετε πῶς πρέπει νὰ μιμῆσθε ἡμᾶς· διότι δὲν ἐφέρθημεν ἀτάκτως μεταξύ σας,

8. Οὐδὲ ἐφάγομεν δωρεὰν ἄρτον παρά τινος, ἀλλὰ μετὰ κόπου καὶ μόχθου, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν μηδένα ὑμῶν.

9. Οὐχὶ διότι δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν ἑαυτοὺς τύπον εἰς τὸ νὰ μιμῆσθε

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Με̱ τε̱ παστάϊγμε̱νε̱, βε̱λάζε̱ρ, λιούτουνι πε̱ρ νέβετ, κ̇ε̱ τε̱ έτζε̱γε̱ φγιάλ' ε Ζότιτ, ε τε̱ ντερ̇ρ̇όνετε̱ σι κούντρ' έτζε̱ν, ε ντερ̇ρ̇όνετε̱ ε δε ντε̱ρ γιούβετ.

2. Ε κ̇ε̱ τε̱ λεφτερόσεμι γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτ τε̱ ὅτρε̱μπε̱ρε̱ ε τε̱ κ̇ε̱κίνγτε̱· σε ψε π̇έσα νούκ' ε̱ὅτε̱, ε Ϝίθε̱βετ.

3. Μὰ Περντία ε̱ὅτ' ε π̇έσε̱σε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ φορτζόγε̱ γιούβετ, ε δὸ τοῦ ρ̇ούαγε̱ γκὰ δινάκου.

4. Ε κ̇έμι ὅπε̱ρ̇ρ̇έὅε̱ πε̱ρ γιούβετ μ.πε̱ Ζόνε̱, σε ἀτὸ κ̇ε̱ οὺ πορσίτμ γιούβετ, ε ὅε ι π̇ε̱νι, ε δε δὸ τι π̇ε̱νι.

5. Ε Ζότι λε τοῦ κυβε̱ρνίσγε̱ ζε̱με̱ρατε̱ τουαϊγ μπε̱ δαὅιουρί τε̱ Περντίσε̱, ε μπε̱ δουρὶμ τε̱ Κριὅτιτ.

6. Ε οὺ πορσίτγε̱με̱ πὰ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, μπε̱ ε̱με̱ρ̇ρ̇ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, κ̇ε̱ τε̱ με̱ρϜόνι γιούβετ γκὰ τζδὸ βε̱λᾶ κ̇ε̱ ρ̇όν πὰ οὔδε̱, ε γιὸ σι κούντρ' ε̱ὅτε̱ διδασκαλία κ̇ε̱ κ̇ίνι μάρ̇ρ̇ε̱ πρέϊγ νέὅ.

7 Σε̱ ψε γιούβετ ε δίγι κιὅ ε̱ὅτ' ε οὔδε̱σε̱ κ̇ε̱ τε̱ βίνι γιούβετ πὰς Ϝιούρμε̱βετ σόνα· σε ψε νέβετ νούκ̇ε̱ λ̇ε̱μ ντονιε̱ τε̱ πὰ οὔδε̱ ντε̱ρ γιού.

8. Ας π̇ούκ̇ε̱νε̱ σε χάγκρε̱μ δουρε̱τι γκὰ ντονιε̱· πὸ με μουντὶμ ε με τε̱ πουνούαρε̱, τούκ ε πουνούαρε̱ νὰτ' ε δίτε̱ρ κ̇ε̱ τε̱ μὸς ρ̇ε̱ντόϊγμε̱ ντονιε̱ γκὰ γιούὅ.

9. Γιὸ σε̱ νούκ̇ε̱ μούντγε̱μ τὰ π̇έγε̱υ, πὸ πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ βέτε̱χενε̱ τε̱νε̱ ξόμπλε̱, κ̇ε̱ τε̱ βίνι γιούβετ πὰς

ἡμᾶς.

10. Διότι καὶ ὅτε ἤμεθα παρ' ὑμῖν, τοῦτο σᾶς παρηγγέλλομεν, ὅτι ἐάν τις δὲν θέλῃ νὰ ἐργάζηται, μηδὲ ἂς τρώγῃ.

11. Ἐπειδὴ ἀκούομεν τινὰς ὅτι περιπατοῦσι μεταξύ σας ἀτάκτως, μὴ ἐργαζόμενοι μηδὲν, ἀλλὰ περιεργαζόμενοι.

12. Παραγγέλλομεν δὲ εἰς τοὺς τοιούτους, καὶ προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ τρώγωσι τὸν ἄρτον αὐτῶν ἐργαζόμενοι μετὰ ἡσυχίας.

13. Σεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ ἀποκάμητε πράττοντες τὸ καλόν.

14. Καὶ ἐάν τις δὲν ὑπακούῃ εἰς τὸν λόγον ἡμῶν τὸν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειόνετε· καὶ μὴ συναναστρέφεσθε μετ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐντραπῇ.

15. Πλὴν μὴ θεωρεῖτε αὐτὸν ὡς ἐχθρὸν, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

16. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης εἴθε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

17. Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου, τὸ ὁποῖον εἶναι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.

18. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

Fιούρμε̱βετ σόνα.

10. Σὲ ψὲ ἐ δὲ κοὺρ γέσε̱μ ντὲρ γιοὺ, κ̇ε̱τε̱ οὐ πορσίτγε̱μ γιούβετ, κ̇ε̱ κοὺ̈ νούκ̇ε̱ δὸ τε̱ πουνόγε̱, ἂς τε̱ μὸς χάγε̱.

11. Σὲ ψὲ διFιόϊγμε̱ κ̇ε̱ δὶ τζὰ γκὰ γιοὺ̈ ἔ̱τζε̱γε̱νε̱ πὰ οὖδε̱, τε̱ τίλ̇ε̱τε̱ νούκ̇ε̱ πουνόγε̱νε̱ Fε̱ φάῤῥε, πὸ βίγνε̱ ῥότουλε̱ πὰ μπρόδ.

12. Κε̱τὰ τε̱ τίλ̇ε̱τε̱ ἰ πορσίτγε̱με̱, ἐ ἰ βέ̱με̱ μπε̱ π̇ε̱ μπε̱ Ζόνε̱ Ιησούνε̱ Χριστόνε̱, κ̇ε̱ τέ̱ χάνε̱ π̇ούκ̇ε̱ν' ἐ τοῦρε̱ τούκ' ἐ πουνούαρε̱ μὲ πουσ̈ίμ.

13. Μὰ γιούβετ, βε̱λάζε̱ρ, μὸς οὐ λιόδνι τούκ' ἐ π̇έ̱ῤῥε̱ τε̱ μίῤῥε̱τε̱.

14. Ε ντέ̱σ̈τε̱ ντονὶε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ διFιὸν μπὰ τὸ κ̇ε̱ θόμι μὲ ἄνε̱ τε̱ κάρτε̱σε̱, σ̈ε̱νόνιε ἀτε̱, ἐ μὸς π̇ασ̈κόνι μὲ τε̱, κ̇ε̱ τὲ βίγε̱ τούρπ.

13. Ε μὸς ἐ βε̱σ̈τρόνι σὶ ἀρμίκ̇, πὸ μψόνιε σὶ βε̱λᾶ.

16. Ε αἲ βέτε̱ Ζότι ἰ πάκιτ οὐ δάσ̈τε̱ γιούβετ κουρδὸ π̇άϊκ̇, ντε̱ τζδὸ βε̱ντ· Ζότι κιόφτε̱ π̇άσκ̇ε̱ μὲ Fίθε̱ γιούβετ.

17. Τε̱ φάλτουρατε̱ οὐ σ̈κρούανε̱ μὲ δόῤῥε̱ τίμε Παύλοσε̱, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ βούλ̇ε̱ μπε̱ τζδὸ κάρτε̱· κ̇ε̱σ̈τοὺ σ̈κρούαϊγ.

18. Δουρε̱τία ἐ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ μὲ Fίθε̱ γιούβετ. Ασ̈τοὺ κιόφτε̱.

« Κάρτα ἐ Δ̇ίτε̱ ντε̱ Σελενικλὶ οὐ σ̈κρούα γκὰ Αθήνα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ᾽ ἐπιταγὴν Θεοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,

2. Πρὸς Τιμόθεον τὸ γνήσιον τέκνον εἰς τὴν πίστιν, *εἴη* χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3. Καθὼς σὲ παρεκάλεσα ἀπερχόμενος εἰς Μακεδονίαν, νὰ προσμείνῃς ἐν Ἐφέσῳ, διὰ νὰ παραγγείλῃς εἴς τινας νὰ μὴ ἑτεροδιδασκαλῶσι,

4. Μηδὲ νὰ προσέχωσιν εἰς μύθους καὶ γενεαλογίας ἀπεράντους, αἵτινες προξενοῦσι φιλονικείας μᾶλλον παρὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν οἰκοδομὴν τοῦ Θεοῦ, *οὕτω πράττε.*

5. Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας εἶναι ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου·

6. Ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀποπλανηθέντες τινὲς ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν,

7. Θέλοντες νὰ ἦναι νομοδιδάσκαλοι, ἐνῷ δὲν νοοῦσιν οὔτε ὅσα λέγουσιν, οὔτε περὶ τίνων διϊσχυρίζονται.

8. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ νόμος *εἶναι* καλὸς, ἐὰν τις μεταχειρίζηται

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΤΙΜΟΘΕΟΝΕ̱

ΕΠΑΡΕ̱.

Κρίε Επάῤῥε̱ ά. 1.

Παύλουα Απόστολι ὲ Ιησοῦ Χριστόϊτ, σὶ κούντρ᾽ ἔστε̱ οὖρδε̱ρι ἱ Περντίσε̱ κὲ̱ σόσι νέδετ, ἐ Ζότιτ Κρίστ, σπε̱ῤῥέσε̱σε̱ σόνε̱.

2. Μπὲ̱ Τιμόθεονε̱ δγιάλε̱ν᾽ ἐ δάσιουρε̱ μπὲ̱ πέσε̱ δουρε̱τὶ, ἐ λεϊγμοσὶν, ἐ πάϊκ γκὰ Περντία Παπάϊ ἶνε̱, ἐ δὲ γκὰ Κρίστι Ιησούϊ Ζότι ἶνε̱.

3. Σὶ κούντρε̱ τοῦ λιούττζε̱ τὶγ, τὲ̱ πρέσε ντ᾽ Εφεσο, κοὺρ βέγε̱ οὔνε̱ ντὲ̱ Μακεδονὶ, κὲ̱ τὲ̱ πορσίτγε δὶ τζάβετ τὲ̱ μὸς διδάξνε̱ διδασκαλίρα τὲ̱ τγιέρα.

4. Ας τὲ̱ μὸς βένε̱ πὰς πράλαβετ ἐ γενεαλογίβετ κὲ̱ νούκε̱ κάνε̱ τὲ̱ σόσουρε̱, κὲ̱ ἀτὸ πίενε̱ κιάρτε̱ρα μὲ̱ σιούμε̱, σὶ δε̱ρὶμ Περντίε, κὲ̱ πέ̱νενε̱ μπὲ̱ πέσε̱.

5. Μὲ̱ ἐ παστάϊγμεα ἐ πορσίσε̱ ἀδὰ ἔ̱στε̱ δασιουρία γκὰ ζέ̱με̱ρα ἐ κε̱ρούαρε̱, ἐ γκὰ φυκίρι ἱ μίῤῥε̱, ἐ δὲ γκὰ πέσα κὲ̱ σκὰ Fε̱νιέστρε̱.

6. Γκὰ ἀτὸ πούνε̱ρα δὶ τζὰ σὶ οὐ με̱ρFούχνε̱, ῥάνε̱ ντὲ̱ φγιάλε̱ τὲ̱ χούμπουρα.

7. Τούκ᾽ ἐ δάσιουρε̱ τὲ̱ πέ̱ϊγνε̱ σὶ δασκάλε̱ τὲ̱ νόμιτ, πὰ κουπε̱τούαρε̱ ἆς ἀτὸ κὲ̱ θὰσνε̱, ἆς ἀτὲ κὲ̱ ἔπνε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ βε̱ρτέτα.

8. Νταστὶ ἐ δίμε̱ κὲ̱ νόμι ἔ̱στ᾽ ἱ μίῤῥε̱, ντὲ̱ πουνόφτε̱ νιερὶ σὶ κούντρ᾽

αὐτὸν νομίμως,

9. Γνωρίζων τοῦτο, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐτέθη διὰ τὸν δίκαιον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνόμους καὶ ἀνυποτάκτους, τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀνοσίους καὶ βεβήλους, τοὺς πατροκτόνους καὶ μητροκτόνους, τοὺς ἀνδροφόνους,

10. Πόρνους, ἀρσενοκοίτας, ἀνδραποδιστὰς, ψεύστας, ἐπιόρκους, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν,

11. Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐνεπιστεύθην.

12. Καὶ εὐχαριστῶ τὸν ἐνδυναμώσαντά με Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐνέκρινε πιστὸν, καὶ ἔταξεν εἰς τὴν διακονίαν ἐμὲ

13. Τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ὑβριστήν· ἠλεήθην ὅμως διότι ἀγνοῶν ἔπραξα ἐν ἀπιστίᾳ·

14. Ἀλλ' ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

15. Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τῶν ὁποίων πρῶτος εἶμαι ἐγώ·

16. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς ἐμὲ πρῶτον τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, εἰς παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ πιστεύωσιν εἰς αὐτὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον.

17. Εἰς δὲ τὸν βασιλέα τῶν αἰ-

ε̱ὅτε̱ νόμι.

9. Ε δῖ κ̇ε̱τὲ, κ̇ε̱ νούκ' ε̱ὅτε π̇ε̱ρ-ρε̱ νόμι πε̱ρ τε̱ δρέϊγτινε̱, πὸ πε̱ρ τε̱ ὅτρέμπε̱ριτε̱, ε̇ τε̱ πὰ π̇ίντουριτε̱, πε̱ρ τε̱ πὰ π̇έσε̱τε̱, ε̇ φαγε̱τόρε̱τε̱, πε̱ρ τε̱ πὰ οὔδε̱τε̱, ε̇ τε̱ πε̱ϝε̱ρε̱τε̱, πε̱ρ ατὰ κ̇ε̱ ράχε̱νε̱ π̇απάνε̱, ε̇ πε̱ρ ατὰ κ̇ε̱ ράχε̱νε̱ με̱μμε̱νε̱, ε̇ πε̱ρ ϝιακ̇ε̱τζόρε̱.

10. Πε̱ρ κουβγιάρε̱, ἀ πε̱ρ φαγε̱τόρε̱ τε̱ φάγιτ σε̱ ντίερε̱, πε̱ρ κουσάρε̱ νιέρε̱ζτ, πε̱ρ τε̱ ρε̱μ, ε̇ πε̱ρ ατά κ̇ε̱ π̇ετόνενε̱ ρε̱μ, ε̇ ντε̱ὅτε̱ ντονὶε̱ γέτε̱ρε̱ κ̇ε̱ ε̱ὅτε̱ κόντρε̱ διδασκαλίσε̱ ὅε̱ντοὅε̱.

11. Αγιὸ ε̱ὅτε̱ σι κούντρε̱ θότε̱ Ούγγίλι ι ντε̱ρρτζιμ ι λιούμουριτ Περντίσε̱ κ̇ε̱ μέὅτε̱ δε̱νε̱ μούα.

12. Ε ἀπ λεβδὶμ ἀτὶγ κ̇ε̱ με̱ κὰ π̇ε̱ρρε̱ τε̱ φόρτε̱ μπε̱ Χριστόνε̱ Ιησούνε̱ Ζόνε̱ τόνε̱, σε̱ ψε̱ με̱ λογιάσι τε̱ π̇έσε̱σε̱, τούκ' ε̇ βε̱νε̱ μούα ντε̱ πούνε̱·

13. Μούα κ̇ε̱ πε̱ρπάρα κέὅε̱ βλασφημγιάρ, ε̇ ντγιεκ̇ε̱ς, ε̇ ὅαχ̇ε̱ράκ' πὸ ού ντε̱γιέτζε, σε̱ ψε̱ γκὰ τε̱ πὰ δίγτουριτε̱ ε̇ π̇ε̱ρρε, τούκ' κε̱νε̱ ι πὰ π̇έσε̱.

14. Μὰ π̇ουρόϊ ὅιούμε̱ δουρε̱τία ε̇ Ζότιτ σόνε̱ με̱ π̇έσε̱, ε̇ με̱ δαὅιουρι κ̇ε̱ ε̱ὅτε̱ μπε̱ Χριστόνε̱ Ιησούνε̱.

15. Φγιάλια ε̱ὅτ' ε̇ π̇εσούαρε̱, ε̇ ε̇ζόνια κ̇ε̱ τὰ δέζγε̱ τζίλι δὸ, κ̇ε̱ Ιησοῦ Χριστέϊ ε̱ρδι ντε̱ κ̇ε̱τε̱ γέτε̱ πε̱ρ τε̱ ὅπε̱τούρε̱ φαγε̱τόρε̱, κ̇ε̱ γκὰ ατὰ ι πάρρι γιὰμ οὔνε̱·

16. Μὰ ἀντάϊγ ϝέτζε̱ ντε̱γέσε̱, κ̇ε̱ τε̱ δε̱φτόγε̱ μπε̱ μούα πε̱ρπάρα Ιησού Χριστοϊ ϝίθε̱ δουρίμνε̱, πε̱ρ ζόμπλε̱ ἀτοῦρε κ̇ε̱ δεύχϊγνε̱ τε̱ π̇εσόϊγνε̱ μπε̱ τε̱ πε̱ρ γέτε τε̱ πὰ σόσουρε̱.

17. Ε μπε̱ Μπρέτνε̱ ε̇ γέτε̱βετ τε̱

ώνων, τὸν ἄφθαρτον, τὸν ἀόρατον, τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, *εἴη* τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

18. Ταύτην τὴν παραγγελίαν παραδίδω εἰς σέ, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προγενομένας προφητείας περὶ σοῦ, νὰ στρατεύῃς κατ' αὐτὰς τὴν καλὴν στρατείαν,

19. Ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, τὴν ὁποίαν τινὲς ἀποβαλόντες, ἐναυάγησαν εἰς τὴν πίστιν·

20 Ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, τοὺς ὁποίους παρέδωκα εἰς τὸν Σατανᾶν, διὰ νὰ μάθωσι νὰ μὴ βλασφημῶσι.

ΚΕΦ. β'. 2.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ λοιπὸν πρῶτον πάντων νὰ κάμνητε δεήσεις, προσευχάς, παρακλήσεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων,

2. Ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν ἀξιώμασι, διὰ νὰ διάγωμεν βίον ἀτάραχον καὶ ἡσύχιον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

3. Διότι τοῦτο *εἶναι* καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·

4. Ὅστις θέλει νὰ σωθῶσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας.

5. Διότι *εἶναι* εἷς Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός,

6. Ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, μαρτυρίαν *γενομένην* ἐν ὡρισμέναις καιροῖς,

7. Εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέ-

πὰ βδέκουρε̱, τε̱ πὰ δούκουρινε̱, μπε̱ βέτε̱με̱ σοφόνε̱ Περντὶ ντέρρ, ε λε̱βδίμ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ. Κε̱στοὺ κιόφτε̱.

18. Κε̱τε̱ πορσὶ τε̱ π̇ε̱ΐγ τι, ω̃ π̇ίρρι ΐμ Τιμόθεο, κε̱ σι κούντρε̱ γιάνε̱ προφητίτε̱ κε̱ κε̱ντρούανε̱ πε̱ρπάρα πε̱ρ τίγ, τε̱ π̇ε̱νετζ τρίμ μπε̱ τό, ντε̱ τριμε̱ρὶ τε̱ μίρρε̱,

19. Τούκ' ε πάσουρε̱ π̇έσε̱ ε φικὶρ τε̱ μίρρε̱, κε̱ ατε̱ σι νούκ' ε δέὄνε̱ δι τζὰ, ε θίενε̱ καράβνε̱ μπάνε̱ κε̱ π̇έσε̱σε̱.

20. Γκὰ νέμουρε̱ ι σε̱ τίλλε̱βετ ε̱στ' Υμένεοϊ, ε δε̱ Αλέξανδροϊ ατὰ ι δάτζε̱ ούνε̱ ντε̱ Σατανάϊ, κε̱ τε̱ μφόνενε̱ τε̱ μος βλασφημίσγε̱νε̱.

Κρίε Εδίτε̱. β'. 2.

Οὺ λιούτεμ ἀδὰ πρωτοπάρε̱ Fίθε̱βετ τε̱ π̇ε̱νι τε̱ λιούτουρα, τε̱ φάλτουρα, τε̱ τάξουρα, εφχαριστίρα, πε̱ρ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ.

2. Πε̱ρ μπρέτε̱ρε̱, ε πε̱ρ Fίθ' ατὰ κε̱ γιάνε̱ βέτε̱ ντε̱ βε̱ντ τε̱ λιάρτε̱ κε̱ τε̱ ρόγε̱με̱ γέτε̱ τε̱ πὰ τούντουρε̱ με̱ Fίθε̱ εὐσεβὶ ε ντέρρ.

3. Σε̱ ψε̱ κε̱γιὸ ε̱στε̱ ε̱ μίρρε̱ ε ε̱δέξουρε̱ πε̱ρπάρα Περντίνε̱ σόνε̱ κε̱ νὰ σπε̱τόν.

4. Αγιὸ δὸ κε̱ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ τε̱ σόσενε̱, ε τε̱ βίγε̱νε̱ ντε̱ τε̱ ν̇ιόχουρε̱ τε̱ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱.

5. Σε̱ ψε̱ ν̇ιε̱ ε̱στε̱ Περντία, ε δε̱ ν̇ιε̱ ε̱στε̱ μεσίτι ε Περντίσε̱, ε ι ν̇ιέρε̱ζετ, ν̇ιερὶ Ιησοὺ Χριστόϊ.

6. Αἰ κε̱ δὰ βέτε̱ βέτε̱χενε̱ ξε̱σπε̱ρπ̇λίμ πε̱ρ Fίθε̱, μαρτυρὶ ντε̱ κόχε̱ κε̱ δούχαετε̱.

7. Ασάϊγ μαρτυρίετ οὺ βούτζε̱ ούνε̱ δασκάλ ε ἀποστόλ, (θὸμ τε̱ βε̱ρ-

γω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι), διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν·

8. Θέλω λοιπὸν νὰ προσεύχωνται οἱ ἄνδρες ἐν παντὶ τόπῳ, ὑψόνοντες καθαρὰς χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δισταγμοῦ.

9. Ὡσαύτως καὶ αἱ γυναῖκες μὲ στολὴν σεμνὴν, μὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην νὰ στολίζωσιν ἑαυτὰς, οὐχὶ μὲ πλέγματα, ἢ χρυσὸν, ἢ μαργαρίτας, ἢ ἐνδυμασίαν πολυτελῆ·

10. Ἀλλὰ (τὸ ὁποῖον πρέπει εἰς γυναῖκας ἐπαγγελλομένας θεοσέβειαν), μὲ ἔργα ἀγαθά.

11. Ἡ γυνὴ ἂς μανθάνῃ ἐν ἡσυχίᾳ μετὰ πάσης ὑποταγῆς·

12. Εἰς γυναῖκα ὅμως δὲν συγχωρῶ νὰ διδάσκῃ, μηδὲ νὰ αὐθεντεύῃ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ νὰ ἡσυχάζῃ.

13. Διότι ὁ Ἀδὰμ πρῶτος ἐπλάσθη, ἔπειτα ἡ Εὔα.

14. Καὶ ὁ Ἀδὰμ δὲν ἠπατήθη· ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἔγεινε παραβάτις·

15. Θέλει ὅμως σωθῆ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην καὶ ἁγιασμὸν μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. γ' 3.

ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος· Ἐάν τις ὀρέγηται ἐπισκοπῆν, καλὸν ἔργον ἐπιθυμεῖ.

2. Πρέπει λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος νὰ ἦναι ἄμεμπτος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἄγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός·

τέτε̱νε̱ μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ νούκε̱ Fε̱νιέϊγ,) δασκὰλ θὸμ ἰ φυλίβετ ντε̱ π̇έσε̱ ἐ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

8. Δε̱σ̈ε̱ρόϊγ ἀδὰ κ̇ε̱ τε̱ φάλενε̱ π̇ούρρατε̱ μπε̱ τζδὸ βε̱ντ, τούκ' ἐ γκρίγτουρε̱ δούαρρ τε̱ κ̇ε̱ρούαρα πὰ οὐρFὶ ἐ δὲ πὰ σ̈ιουπ̇εχέ.

9. Κε̱σ̈τοὺ ἐ δε̱ Fράτε̱ λὲ τε̱ στολίσγε̱νε̱ βέτε̱χεν' ἐτοῦρε μὲ στολί κ̇ε̱ οὐ κὰ γιὲ, μὲ τοὺρπ ἐ μὲ σοφροσίν, γιὸ μὲ λίσ̈ε̱ρα τε̱ πλέξουρα, ἃ μὲ ἂρρ, ἃ μὲ μαγαριτάρε̱, ἃ μὲ ῥόπ̇α τε̱ σ̈τρέϊγτα.

10. Πὸ τε̱ στολίσενε̱ μὲ πούνε̱ρα τε̱ μίρρα, (σὶ κούντρε̱ κὰ χιὲ ντε̱ Fρὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ κ̇ε̱σ̈τε̱ρα.)

11. Fρούαγια λὲ τε̱ μψόγε̱ τούκ' ἐ πουσ̈ιούχρε̱, μὲ Fίθε̱ τε̱ χίντουρε̱.

12. Νούκ' ἐ ντε̱γέϊγ Fρούανε̱ τε̱ διδάξγε̱, ἂς τε̱ ούρδε̱ρόγε̱ μπὶ π̇ούρρε̱νε̱, πὸ (οὐρδε̱ρόϊγ) τε̱ ῥίγε̱ ἐ τε̱ διFιόγε̱.

13. Σὲ ψὲ Αδάμι οὐ πλάσ̈ πε̱ρπάρα, ἰ παστάγε Εὔα.

14. Ε Αδάμι νούκ' οὐ Fε̱νίε' πὸ Fρούαγια σὶ οὐ Fε̱νίε, οὐ π̇ὲ ἀφορμὶ ἐ φάγιτ.

15. Μὰ δὸ τε̱ σόσετε̱ πε̱ρ τε̱ ῥίτουρε̱ τε̱ δγιέλμετ, ντε̱ μπέτζινε̱ ντε̱ π̇έσε̱, ἐ ντε̱ δασιουρὶ, ἐ ντε̱ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρὶ μὲ ντρέρρ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Φγιάλια ε̱σ̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱· ντε̱ δὸ ν̇ιε̱ρὶ Πισκόπνε̱ τε̱ μίρρε̱ πούνε̱ δε̱σ̈ε̱ρόν.

2. Δούχαετε̱ ἀδὰ κ̇ε̱ Πισκόπι τε̱ γέτε̱ ἐ πὰ σ̈ιάρρε̱, π̇ούρρε̱ ἰ ν̇ιε̱ Fρούασε̱, ἰ τζFιούαρε̱, ἰ ε̱σ̈ε̱λτε̱, ἰ οὔγτουρε̱, ἰ ντρέρρτζουρε̱, μίκου ἰ σε̱χούαγετ, ἰ ζότι τε̱ διδάξγε̱.

3. Οὐχὶ μέθυσος, οὐχὶ πλήκτης, οὐχὶ αἰσχροκερδής· ἀλλ' ἐπιεικὴς, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος·

4. Κυβερνῶν καλῶς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ἔχων τὰ τέκνα *αὐτοῦ* εἰς ὑποταγὴν μετὰ πάσης σεμνότητος·

5. (Διότι ἐάν τις δὲν ἐξεύρῃ νὰ κυβερνᾷ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, πῶς θέλει ἐπιμεληθῆ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ;)

6. Νὰ μὴ *ἦναι* νεοκατήχητος, διὰ νὰ μὴ ὑπερηφανευθῇ καὶ πέσῃ εἰς τὴν καταδίκην τοῦ διαβόλου.

7. Πρέπει δὲ αὐτὸς νὰ ἔχῃ καὶ παρὰ τῶν ἔξωθεν μαρτυρίαν καλὴν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

8. Οἱ διάκονοι ὡσαύτως *πρέπει νὰ ἦναι* σεμνοὶ, οὐχὶ δίγλωσσοι, οὐχὶ δεδομένοι εἰς οἶνον πολὺν, οὐχὶ αἰσχροκερδεῖς,

9. Ἔχοντες τὸ μυστήριον τῆς πίστεως μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως·

10. Καὶ οὗτοι δὲ ἂς δοκιμάζωνται πρῶτον, ἔπειτα ἂς γίνωνται διάκονοι, ἐὰν ἦναι ἄμεμπτοι.

11. Αἱ γυναῖκες ὡσαύτως, σεμναὶ, οὐχὶ κατάλαλοι, ἐγκρατεῖς, πισταὶ κατὰ πάντα·

12. Οἱ διάκονοι ἂς ἦναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, κυβερνῶντες καλῶς τὰ τέκνα *αὐτῶν* καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν.

13. Διότι οἱ καλῶς διακονήσαντες, ἀποκτῶσιν εἰς ἑαυτοὺς βαθμὸν καλὸν, καὶ πολλὴν παῤῥησίαν εἰς τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

14. Ταῦτα σοὶ γράφω, ἐλπίζων νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ταχύτερον·

3. Τε̱ μὸς γέτε̱ δε̱νε̱ ντε̱ ϐέῤῥε̱, γιὸ ῥάχε̱σ̈, τε̱ μὸς δόγε̱ τε̱ φιτούαριτ' ε̱ λίFκ· πὸ τε̱ γέτε̱ ἱ π̇ούτε̱, πὰ Fρίτζμε̱, τε̱ μὸς γέτε̱ λιακ̇ε̱μέε̱σ̈.

4. Τε̱ κυβερνίσγε̱ μίῤῥε̱ σ̈τε̱πίν' ἐτὶγ, τε̱ κ̇έτε̱ δγιέλμτ' ἐτὶγ ντε̱νε̱ ϐέτε̱χ̇ε̱ μὲ τζὸ φάῤῥε̱ οὐρτε̱τζίε.

5. (Ντε̱ μὸς δίγτιτε̱ ντονιε̱ τε̱ κυϐερνίσγε̱ σ̈τε̱πίν' ἐτὶγ, κὶσ̈ δὸ τε̱ κ̇έτε̱ συλοὴ πε̱ρ κίσ̈ε̱ τε̱ Περντίσε̱;)

6. Τε̱ μὸς γέτε̱ ἱ κατηχίσουρε̱ ἱ ῥὶ, σὲ μὸς μπούῤῥετε̱, ε̱ πγιέρε̱ ντε̱ δε̱μ τε̱ σε̱ παούδιτ.

7. Ε δούχαετε̱ κ̇ε̱ τε̱ κ̇έτε̱ ἀί ε̱ δὲ μαρτυρὶ τε̱ μίῤῥε̱ γκὰ τε̱ γιάσ̈τε̱σμιτε̱· κ̇ε̱ τε̱ μὸς πγιέρε̱ ντε̱ δούνε̱, ε̱ ντε̱ δοκὰν τε̱ σε̱ παούδιτ.

8. Ασ̈τοὺ δούχαετε̱ τε̱ γένε̱ ε̱ δε̱ διακόνε̱τ' ἐτὶγ τε̱ ντέῤῥτζουρε̱, γιὸ μὲ δὶ φάκε ντε̱ρ φγιάλε̱, τε̱ μὸς κ̇ένε̱ με̱ντε̱ ντε̱ σ̈ιούμε̱ ϐέῤῥε̱, τε̱ μὸς γένε̱ δε̱νε̱ ντε̱ φιτὶμ τε̱ λίFκ.

9. Τε̱ κ̇ένε̱ μυστὺρ' ε̱ π̇έσε̱σε̱ ντε̱ φικὶρ τε̱ μίῤῥε̱.

10. Κε̱τὰ λὲ τε̱ δοκιμάσενε̱ πε̱ρπάρα, πρὰ πασ̈τάγε λὲ τε̱ σ̈ε̱ρπ̇έγε̱νε̱, ντε̱ κιόφινε̱ τε̱ πὰ σ̈ιάρε̱·

11. Ασ̈τοὺ ε̱ δὲ Fράτε̱ δούχαετε̱ τε̱ γένε̱ τε̱ ντέρτζιουρα, γιὸ καλε̱ζέσ̈ια, τ' ἔσε̱λα, τε̱ π̇εσουάρα ντε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱.

12. Διακόνε̱τε̱ τε̱ κ̇ένε̱ μάῤῥε̱ νιε̱ Fρούα ϐέτε̱με̱, ε̱ τε̱ κυβερνήσγε̱νε̱ μίῤῥε̱ δγιέλμτ' ἐτοῦρε, ε̱ δὲ σ̈τε̱πίτ ἐτοῦρε·

13. Σὲ ψὲ ἀτὰ κ̇ε̱ κυϐερνήσγε̱νε̱ μίῤῥε̱ πούνε̱ν' ἐτοῦρε, ποκτήσγε̱νε̱ ντε̱ ϐέτε̱χε τε̱ τοῦρε νιε̱ σ̈κάλε̱ τε̱ ντέῤῥτζιουρε̱, ε̱ νιε̱ θαῤῥὸς τε̱ μάδ ντε̱ π̇έσε̱ τε̱ Κρίσ̈τιτ Ἰησοῦτ.

14. Τε̱ σ̈κρούχὶγ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα τὶγ, σὲ κὰμ σπε̱ῤῥέσ̈ε̱ τε̱ ϐὶγ σ̈πέϊγτ ντε̱ τί-

BKSH

15. Ἀλλ᾽ ἐὰν βραδύνω, διὰ νὰ ἐξεύρῃς πῶς πρέπει νὰ πολιτεύησαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ στῦλος καὶ τὸ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας.

16 Καὶ ἀναντιῤῥήτως τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἶναι μέγα· ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ἐφάνη εἰς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη εἰς τὰ ἔθνη, ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. δ΄. 4.

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς θέλουσιν ἀποστατήσει τινὲς ἀπὸ τῆς πίστεως, προσέχοντες εἰς πνεύματα πλάνης, καὶ εἰς διδασκαλίας δαιμονίων,

2. Διὰ τῆς ὑποκρίσεως ψευδολόγων, ἐχόντων τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν κεκαυτηριασμένην,

3. Ἐμποδιζόντων τὸν γάμον, *προσταζόντων* ἀποχὴν βρωμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔκτισε διὰ νὰ μεταλαμβάνωσι μετὰ εὐχαριστίας οἱ πιστοὶ καὶ οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν.

4. Διότι πᾶν κτίσμα Θεοῦ *εἶναι* καλὸν, καὶ οὐδὲν ἀποῤῥίψιμον, ὅταν λαμβάνηται μετὰ εὐχαριστίας·

5. Διότι ἁγιάζεται διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς προσευχῆς.

6. Ταῦτα συμβουλεύων εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, θέλεις εἶσθαι καλὸς διάκονος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος ἐν τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας τὴν ὁ-

15. Ε ντε̱ με̱νόφτζα οὔνε̱, τε̱ δίτζ κι̇̄ τε̱ ρότζ ντε̱ ὄτε̱πι τε̱ Περντίσε̱, κε̱ ε̱ὄτε̱ κίσε̱ ε Περντίσε̱ Fιάλε̱, κολόνε̱ ε τ᾽ ἀκουμπίσουριτε̱ τε̱ σε̱ βερτέτε̱σε̱.

16. Ε με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ πα γέτε̱ρε̱ ἴ μάδ ε̱ὄτε̱ μυστήῤῥι ἴ πέσε̱σε̱· Περντία οὐ τζφάκ ντε̱ κοῦρμ, οὐ Fιουκούα με̱ ἄνε̱ τε̱ Σ̈πίρτιτ, οὐ νιὸχ γκὰ Ἔγγε̱γιτε̱, οὐ κηρὺξ ντε̱ φυλίρα τε̱ τγιέρα, οὐ πεσούα ντε̱ πότε̱, χίπι λιάρτ μπε̱ ντέῤῥ.

Κρίε Εκάτε̱ρτε, δ΄. 4.

Μα Σ̈πίρτι θότε̱ φάκεζα, σε ντε̱ κόχε̱ρα τε̱ παστάιγμε δὸ τε̱ με̱rFόνενε̱ δι τζα γκὰ πέσα, τε̱ μπάγε̱νε̱ βε̱ι̇̄ ντε̱ ὄπίρτε̱ρα τε̱ Fε̱νιέὄτρε̱σε̱, ε ντε̱ διδασκαλίρα τε̱ σε̱ παούδε̱βετ.

2. Τοὺκ᾽ ε θε̱νε̱ με̱ ὑποκρὶς Fε̱νιέὄτρε̱νε̱, νιέρεζ κε̱ κάνε̱ φυκίρ᾽ ἐτοῦρε̱ τε̱ δγιέFουρε̱.

3. Κε̱ μποδίσγε̱νε̱ τε̱ μαρτόνενε̱, ε τε̱ ϗούγαενε̱ γκὰ τε̱ γκρε̱νατε̱, κε̱ πέῤῥι Περντία πε̱ρ τε̱ γκρε̱νε̱ με̱ ἐφχαριστὶ ἀτὰ κε̱ πεσόγε̱νε̱, ε δε̱ ἀτὰ κε̱ νιόχε̱νε̱ Περντίνε̱.

4. Σε̱ ψε̱ τζδὸ πούνε̱ κε̱ πέῤῥι Περντία ε̱ὄτ᾽ ε μίῤῥε̱, ε σέὄτε̱ ντονιε̱ ε ὄτίρε̱ πόὄτε̱, κοῦῤ μίῤῥετε̱ με̱ ἐφχαριστί·

5. Σε̱ ψε̱ ὄε̱ίνγτε̱ρόνετε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ φγιάλε̱σε̱ Περντίσε̱, ε με̱ ἄνε̱ τε̱ σε̱ λιούτουριτ.

6. Ντοὺ θάτζ τε̱ τίλλια φγιάλε̱ βε̱λάζε̱σετ, δὸ τε̱ γέτζ ὄε̱ρπε̱τούαρ᾽ ἴ μίῤῥε̱ ἴ Ἰησοῦ Χριστόϊτ, ἴ οὐὄκίερε̱ με̱ φγιάλε̱ τε̱ πέσε̱σε̱, ε τε̱ διδασκαλίσε̱ μίῤῥε̱, ε ἀσάγια κε̱ γε̱ μπε̱ τε̱

ποίαν παρηκολούθησας.

7. Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ· καὶ γύμναζε σεαυτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν.

8. Διότι ἡ σωματικὴ γυμνασία εἶναι πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος· ἀλλ' ἡ εὐσέβεια εἶναι πρὸς πάντα ὠφέλιμος, ἔχουσα ἐπαγγελίαν τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τῆς μελλούσης.

9. Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος.

10. Επειδὴ διὰ τοῦτο καὶ κοπιάζομεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, διότι ἐλπίζομεν εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν, ὅστις εἶναι ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα τῶν πιστῶν.

11. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε.

12. Μηδεὶς ἂς μὴ καταφρονῇ τὴν νεότητά σου, ἀλλὰ γίνου τύπος τῶν πιστῶν εἰς λόγον, εἰς συναναστροφὴν, εἰς ἀγάπην εἰς πνεῦμα, εἰς πίστιν, εἰς καθαρότητα.

13. Ἕως νὰ ἔλθω, καταγίνου εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τὴν προτροπὴν, εἰς τὴν διδασκαλίαν.

14. Μὴ ἀμέλει τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς σὲ διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου.

15. Ταῦτα μελέτα, εἰς ταῦτα μένε, διὰ νὰ ἦναι φανερὰ εἰς πάντας ἡ προκοπή σου.

16. Πρόσεχε εἰς σεαυτὸν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν· ἐπίμενε εἰς αὐτά. Διότι τοῦτο πράττων, καὶ σε αυτὸν θέλεις σώσει καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε.

μψούαρε̱.

7. Μὰ πράλατ' ἐ πε̱Fèρα ἐ τὲ̱ πλιάκαβετ λέϊ· ἐ μψὸ βέτε̱χενε̱ μπὲ εὐσεβί.

8. Σὲ ψὲ τὲ̱ πουνούαριτ' ἐ κούρμιτ πὰκ βεγὲν· μὰ εὐσεβία ἐ π̇έσα ε̱̈στ' ἐ βε̱γίερε̱ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα, ἐ κὰ τὲ̱ τάζουρα τὲ̱ κ̇ε̱σάϊγ γέτετ, ἐ τ' ἀσάϊγ κ̇ὲ̱ βγιέν.

9. Κε̱γιὸ φγιάλε̱ ε̱̈στ' ἐ π̇εσούαρε̱, ἐ σ̈ιούμε̱ ἐ δέξουρε̱.

10. Σὲ ψὲ πὲ̱ρ κ̇ε̱τὲ̱ μουντόνεμι, ἐ ἐ γέμι τὲ̱ σ̈ιάῤῥε̱, σὲ ψὲ σ̈πε̱ῤῥέϊγμε̱ μπὲ̱ Περντίν' ἐ Fιάλε̱, κ̇ὲ̱ ἀΐ σ̈πε̱τὸν Fίθε̱ νιὲρε̱ζιτε̱, ἐ μὲ̱ σ̈ιούμε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ π̇εσόγε̱νε̱.

11. Πορσὶτ κ̇ε̱τὸ, ἐ διδάξι.

12. Ντονιὲ̱ λὲ τὲ̱ μός τὲ̱ σ̈ιάγε̱ τὲ̱ ῥίτε̱ τὰτ, πὸ π̇έ̱νου ξόμπλε̱ ντὰ τὰ κ̇ὲ̱ π̇εσόγε̱νε̱ μπὲ̱ τὲ̱ φόλλε̱, μπὲ̱ τὲ̱ πγιέκουρε̱, μπὲ̱ δασ̈ιουρὶ, μπὲ̱ σ̈πὶρτ, μπὲ̱ π̇έσ̈ε̱, μπὲ̱ τὲ̱ κε̱ρούαρε̱.

13. Γγέρα σὰ τὲ̱ βὶγ οὔνε̱, κε̱ντρὸ ντὲ̱ τὲ̱ διαβάσουρε̱, ντὲ̱ τὲ̱ παρηγορήσουρε̱, ἐ ντέ̱ τὲ̱ διδάξουρε̱.

14. Μὸς χαρτζὸτζ δουρε̱τίνε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈στε̱ τὲκ τί, κ̇ὲ̱ τοῦ δὰ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ προφητίσε̱, μὲ τὲ̱ βέ̱νε̱ δούαῤῥτε̱ μπὶ κρίε τὲ̱ πριφτε̱ρίσε̱.

15. Κε̱τὸ κ̇ὶγ ντὲ̱ρ μὲ̱ντ, μπὲ̱ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα κε̱ντρὸ πὰ λιούαϊγτουρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ δούκ̇ετε̱ μπὲ̱ Fίθε̱ τὲ̱ προκόψουριτε̱.

16. Βε̱σ̈τρὸ μπὲ̱ βέτε̱χε̱ τέ̱ντε, ἐ μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ μψόβε, ἐ κε̱ντρὸ μπὲ̱ τὸ· σὲ ψὲ ντὲ̱ κ̇ὲ̱φτζ κ̇ε̱σ̈τοὺ, ἐ δὲ βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε δὸ τὲ̱ σ̈πε̱τὸτζ, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ τὲ̱ διFιόγε̱νε̱ τίγ.

ΚΕΦ. ε΄. 5.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ πρότρεπε ὡς πατέρα· τοὺς νεωτέρους ὡς ἀδελφούς.

2. Τὰς πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· τὰς νεωτέρας, ὡς ἀδελφὰς, μετὰ πάσης καθαρότητος·

3. Τὰς χήρας τίμα, τὰς ἀληθῶς χήρας.

4. Ἐὰν δέ τις χήρα ἔχῃ τέκνα ἢ ἔκγονα, ἂς μανθάνωσι πρῶτον νὰ καθιστῶσιν εὐσεβῆ τὸν ἴδιον αὐτῶν οἶκον, καὶ νὰ ἀποδίδωσιν ἀμοιβὰς εἰς τοὺς προγόνους *αὐτῶν*· διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5. Ἡ δὲ ἀληθῶς χήρα καὶ μεμονωμένη ἐλπίζει ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ ἐμμένει εἰς τὰς δεήσεις καὶ τὰς προσευχὰς νύκτα καὶ ἡμέραν·

6. Ἡ δεδομένη ὅμως εἰς τὰς ἡδονὰς, ἐνῷ ζῇ εἶναι νεκρά.

7. Καὶ ταῦτα παράγγελλε, διὰ νὰ ἦναι ἄλεμπτοι.

8. Ἀλλ' ἐάν τις δὲν προνοῇ περὶ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων, ἠρνήθη τὴν πίστιν, καὶ εἶναι ἀπίστου χειρότερος.

9. Ἂς καταγράφηται χήρα οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν, ἥτις ὑπῆρξεν ἑνὸς ἀνδρὸς γυνὴ,

10. Ἥτις μαρτυρεῖται διὰ τὰ καλὰ *αὐτῆς* ἔργα· ἐὰν ἀνέθρεψε τέκνα, ἐὰν περιέθαλψε ξένους, ἐὰν πόδας ἁγίων ἔνιψεν, ἐὰν θλιβομένους ἐβοήθησεν, ἐὰν ἐπηκολούθησεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Κρίε Επέσε̱τε̱, ε΄. 5.

Πλιάκνε̱ μος ε κε̱ρτὸ, πὸ μψὸ σι παπαπάνε̱· τε̱ ρίτε̱ σι βε̱λάζε̱ρ.

2. Πλιάκατε̱, σι με̱μμα, με τε̱ ράτε̱, σι μότρα, με τζδὸ λοὶ τε̱ κε̱ρούαρε̱.

3. Ντερρό τε̱ βάτε̱, ατὸ κε̱ γιάνε̱ τε̱ βε̱ρτέτα τε̱ βᾶ.

4. Ντε̱ὄτε̱ ντονιε̱ ε βε κε̱ κα δγιέλμ' ἀ γκόνε̱ρ, λε τι μψόγε̱νε̱ πρωτοπάρε̱ τε̱ κυβερνήσγε̱νε̱ ὄτε̱πίν' ἐτοῦρε, ε τε̱ παϝουαῖγνε̱ πόρτζνε̱ κε̱ κάνε̱ ντε̱ πε̱ρίντ· σε ψε κε̱γιὸ ε̱ὄτ' ἐμίρρε̱ ε ε δέξουρε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

5. Ε αγιὸ πὰ κε̱ ε̱ὄτε̱ με τε̱ βερτέτε̱ ε βε, ε ε λε̱νε̱ μπε̱ Περντίνε̱, λε τε̱ κέτε̱ ὄπε̱ρρε̱ὄε̱νε̱, ε λε τε̱ δουρόγε̱ ντε̱ τε̱ λιούτουρα ε ντε̱ τε̱ φάλια νάτ' ε δίτε̱.

6. Σε ψε αγιὸ ε βε κε̱ ε̱ὄτε̱ μπε̱ τε̱ γκρε̱νε̱ ε μπε̱ τε̱ πίρρε̱, βδικι ε ϝιάλε̱.

7. Ε κε̱τὸ πούνε̱ρα πορσίτι, κε̱ τε̱ γένε̱ πά κατηγορί.

8. Ε ντε̱ὄτε̱ ντονιε̱ κε̱ νούκε̱ κα συλοὶ πε̱ρ τε̱ τίγτε̱, ε με̱ τέπε̱ρε̱ πε̱ρ ατὰ κε̱ γιάνε̱ γκὰ ὄτε̱πι ετίγ, χούιγ κὰ ἀρνίσουρε̱ πέσε̱νε̱, ε ε̱ὄτε̱ με ι λιϝκ σε νιε̱ ι πὰ πέσε̱.

9. Ε ι βέγια λε τε̱ βίχετε̱ ντε̱ νέμε̱ρ τε̱ σε̱ βάβετ, γιὸ με̱ πόὄτε̱ σε ϝιαὄτε̱δγιέτε̱ βγιέτζ, ε τε̱ κέτε̱ πένε̱ ϝρούα ε νιε̱τ πούρριτ βέτε̱με̱.

10. Ε τε̱ γέτε̱ μαρτυρίσουρε̱ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ μίρρα, ντε̱ κὰ οὐὄκίε̱ρε̱ φε̱μίγε̱, ντε̱ ἀ πρίτουρε̱ Σε̱ῖνγτόρε̱, ντε̱ κὰ λιαρε̱ κε̱μπε̱τ ε Σε̱ῖνγτόρε̱βετ, ντε̱ κὰ δε̱νε̱ ντίχμε̱ με ἀφτ ἀτοῦρε κε̱ κένε̱ ντε̱ ὄτρε̱γγίμ, ντε̱ κὰ ἔτζουρε̱ ντε̱ τζδὸ πούνε̱ τε̱ μίρρε̱.

11. Τὰς δὲ νεωτέρας χήρας ἀπόβαλλε· διότι ἀφοῦ ἐντρυφήσωσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ, θέλουσι νὰ ὑπανδρεύωνται·
12. Ἔχουσαι τὴν καταδίκην, διότι ἠθέτησαν τὴν πρώτην πίστιν.
13. Καὶ ἐνταυτῷ μανθάνουσι νὰ ἦναι ἀργαί, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· καὶ οὐχὶ μόνον ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ πρέποντα.
14. Θέλω λοιπὸν αἱ νεώτεραι νὰ ὑπανδρεύωνται, νὰ τεκνοποιῶσι, νὰ κυβερνῶσιν οἶκον, νὰ μὴ δίδωσι μηδεμίαν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἐναντίον νὰ λοιδορῇ.
15. Διότι ἐξετράπησαν ἤδη τινὲς ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ.
16. Ἐάν τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχῃ χήρας, ἂς προμηθεύῃ εἰς αὐτὰς τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἂς μὴ ἐπιβαρύνηται ἡ ἐκκλησία· διὰ νὰ δύναται νὰ βοηθῇ τὰς ἀληθῶς χήρας.
17. Οἱ καλῶς προϊστάμενοι πρεσβύτεροι ἂς ἀξιόνωνται διπλῆς τιμῆς· μάλιστα ὅσοι κοπιάζουσιν εἰς λόγον καὶ διδασκαλίαν·
18 Διότι λέγει ἡ Γραφή, « Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοὸς ἀλωνίζοντος· » καί, « Ἄξιος εἶναι ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. »
19 Κατηγορίαν ἐναντίον πρεσβυτέρου μὴ παραδέχου, ἐκτὸς διὰ στόματος δύο ἢ τριῶν μαρτύρων.
20 Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἔλεγχε ἐνώπιον πάντων, διὰ νὰ ἔχωσι φόβον καὶ οἱ λοιποί.
21. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, νὰ φυλάξῃς ταῦτα χωρὶς προτιμή-

11. Μὰ τὲ̱ βάτ' ἐ ῥὰ με̱ρFόϊ· σὲ ψὲ κ̇ούρ ῥε̱ντόνενε̱ κόντρε̱ Κρίσ̈τιτ, δούανε̱ τὲ̱ μαρτόνενε̱.
12. Ε κάνε̱ δὲ̱μ σὲ ψὲ ἐ λιάνε̱ μπράζε̱τε̱ π̇έσ̈ε̱ν' ἐ πάῤῥε̱.
13. Ε δὲ σὶ γιάνε̱ τὲ̱ πὰ πούνα μψόγε̱νε̱ τὲ̱ βίγε̱νε̱ ῥότουλε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ σ̈τε̱πίρα· ἐ γιὸ βέτε̱με̱ τὲ̱ πὰ πούνα, πὸ ἐ δὲ φγιάλε̱ σ̈ιούμα ἐ κορκοσοῦρε̱, ἐ κουβε̱ντόγε̱νε̱ ἀτὸ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ κάνε̱ χιέ̱.
14. Δούα ἀδὰ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ῥάτε̱ τὲ̱ μαρτόνενε̱, τὲ̱ ῥίτγε̱νε̱ φε̱μίγε̱νε̱, τὲ̱ π̇έ̱νενε̱ τὲ̱ ζάνιατ' ἐ σ̈τε̱πίσε̱, τὲ̱ μὸς ἄπε̱νε̱ ντονιὲ̱ ἀφορμὶ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ ἔσ̈τε̱ κόντρε̱ κ̇ὲ̱ τὶ σ̈ιάγε̱.
15 Σὲ ψὲ νταστὶ με̱ πάῤῥε̱ δι τζὰ οὐ κθένε̱ πὰς Σατανάϊτ.
16. Ντὲ̱ κὰ ντονιὲ̱ ἴ π̇ήσε̱σε̱ ἆ ἐ π̇έσε̱σε̱ Fρὰ τὲ̱ βᾶ, λὲ τοῦ ντίχγε̱ ἀτοῦρε ἐ λὲ τὲ̱ μὸς ῥε̱ντόνετε̱ κίσ̈ια· κ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντγε̱ τὲ̱ ντίχγε̱ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ γιάνε̱ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱ τὲ̱ βᾶ.
17. Πρίφτε̱ριτε̱ κ̇ὲ̱ κυβερνήσγε̱νε̱ μίῤῥε̱ λὲ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ ντέῤῥε̱ τὲ̱ διπλόσουρε̱· ἐ με̱ τέπε̱ρε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ μουντόνενε̱ ντὲ̱ φγιάλε̱ ἐ ντὲ̱ διδαχή.
18. Σὲ ψὲ θότε̱ κάρτα· μὸς «γιὰ λίδτζ Fόγε̱νε̱ κάουτ κοὺρ σ̈ὶν ντὲ̱ λέ̱με̱·» ἐ «κ̇ὲ̱ ἐργάτι ἔ̱σ̈τ' ἴ ζότι πὲ̱ρ πάFε̱ τὲ̱ τίγ.»
19. Κόντρε̱ νιέ̱ϊτ πρίφτιτ καλε̱ζὶμ μὸς δὲ̱ξ, πὲ̱ρ βέτζε̱ μὲ δὶ ἐ με̱ τρὶ μαρτύρε̱.
20. Ατὰ κ̇ὲ̱ φε̱γέγε̱νε̱, κ̇ε̱ρτόϊ πε̱ρπάρα Fίθε̱βετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ φρίκ̇ε̱ ἐ δὲ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱.
21. Τὲ̱ βὲ̱ ντὲ̱ π̇ὲ̱ πε̱ρπάρα Περντῖσε̱, ἐ πε̱ρπάρα Ζότιτ Ιησοὺ Χρισ̈τόϊτ, ἐ Ε̱γγε̱γέτ σὲ̱ τζFιέδουρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ ῥούατζ τὲ̱ τίλλια πούνε̱ρα πὰ ντο-

σεως, μηδὲν πράττων κατὰ χάριν.

22. Μὴ ἐπίθετε χεῖρας ταχέως εἰς μηδένα, μηδὲ γίνου κοινωνὸς ἀλλοτρίων ἁμαρτιῶν· φύλαττε σεαυτὸν καθαρόν.

23. Μὴ ὑδροπότει πλέον, ἀλλὰ μεταχειρίζου ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς συχνάς σου ἀσθενείας.

24. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι εἶναι φανεραί, καὶ προπορεύονται αὐτῶν εἰς τὴν κρίσιν· εἰς τινὰς δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν.

25. Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα τινῶν εἶναι φανερά· καὶ ὅσα εἶναι κατ᾿ ἄλλον τρόπον, δὲν δύνανται νὰ κρυφθῶσι.

ΚΕΦ. ϛ΄. 6.

ΟΣΟΙ εἶναι ὑπὸ ζυγὸν δουλείας, ἂς νομίζωσι τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀξίους πάσης τιμῆς διὰ νὰ μὴ βλασφημῆται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία.

2. Οἱ δὲ ἔχοντες πιστοὺς κυρίους, ἂς μὴ καταφρονῶσιν *αὐτούς*, διότι εἶναι ἀδελφοί· ἀλλὰ προθυμότερον ἂς δουλεύωσι, διότι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐεργεσίαν. Ταῦτα δίδασκε καὶ νουθέτει.

3. Ἐάν τις ἑτεροδιδασκαλῇ, καὶ δὲν ἀκολουθῇ τοὺς ὑγιαίνοντας λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν διδασκαλίαν τὴν κατ᾿ εὐσέβειαν,

4. Εἶναι τετυφωμένος, καὶ δὲν ἐξεύρει οὐδέν, ἀλλὰ νοσεῖ περὶ συζητή-

νιε̱ προλὶψ, πα πέρρε̱ ντονιε̱ πούνε̱ τούκ᾿ ε κθίερε̱ μπε̱ γέτε̱ρ ἄνε̱.

22. Τε̱ μὸς ντζιτόνετζ τε̱ βε̱τζ δουαρρτε̱ μπὶ ντονιε̱, ε τε̱ μὸς μαρρτζ πγιέσε̱ γκα φάγετ᾿ ε σε̱ τγιέρε̱βετ· ρουαΐγ βέτε̱χενε̱ τε̱ντε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱.

23. Μὸς δούαΐγ τε̱ πιτζ Fιθε̱ νιε̱ ούγε̱, πὸ τε̱ πιτζ πάκε̱ζε̱ βέρρε̱ πε̱ρ στομάχνε̱ τε̱ντ, ε πε̱ρ σε̱μούντε̱ τε̱ τούα τε̱ σ̈πέϊγτατε̱.

24. Φάγετ᾿ ε δι τζὰ νιέρε̱ζετ γιάνε̱ τε̱ τζφάκιουρα, ε ἀρρίγε̱νε̱ ντε̱ Fιούκ με̱ πε̱ρπάρα μὰ ντε̱ τζὰ βίγε̱νε̱ πάς.

25. Αὔτου ε δὲ πούνε̱ρατ᾿ ε μίρρα γιάνε̱ φάκεζα· ε ἀτὸ κε̱ γιάνε̱ ντρίσ̈ε̱, νούκε̱ μούντγε̱νε̱ τε̱ φσ̈έχενε̱.

Κρίε Ε Fιάσ̈τε̱τε̱. ϛ. 6.

Fίθ᾿ ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ ντε̱νε̱ τζFέδε̱ τε̱ σκλαβίσε̱, λὲ τε̱ συλοήσγε̱νε̱ σὲ δούχαε̱τε̱ τε̱ ντέρρόγε̱νε̱ μὲ τζδὸ φάρρε̱ ντέρρι ζοτε̱ρίτ᾿ ἐτοῦρε κε̱ τε̱ μὸς σ̈ιάπετε̱ ε̱με̱ρρι ἰ Περντίσε̱ ε δὲ διδασκαλία.

2. Εάτα πὰ κε̱ κάνε̱ ζοτε̱ρίνγ τε̱ πέσε̱τε̱ λὲ τε̱ μὸς ἰ ξεντερρόγε̱νε̱, σὲ ψὲ γιάνε̱ σ̈ε̱λάζε̱ρ· πὸ με̱ σ̈ιούρε̱ λὲ τε̱ πουνόγε̱νε̱, τὲ ψὲ γιάνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱, ε τε̱ δάσ̈ιουρε̱ ε κάνε̱ πγιέσε̱ ντε̱ κε̱τε̱ τὲ μίρρε̱. Κε̱τὸ διδάξι, ε μψόϊ.

3. Ντε̱ διδὰξ ντονιε̱ τγ᾿άτε̱ρε̱ λοΐ, ε νούκε̱ βγιὲν ντε̱ φγιάλε̱ τε̱ σ̈ε̱ντόσ̈ια, τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, ε μπε̱ διδασκαλὶ τε̱ πέσε̱σε̱.

4. Αἰ ε̱σ̈τε̱ νιε̱ περιφὰν, κε̱ νούκε̱ δι Fε̱, πὸ ε̱σ̈τ᾿ ἰ σε̱μούρε̱ πε̱ρ κιάρ-

σεις καὶ λογομαχίας· ἐκ τῶν ὁποίων προέρχεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραὶ,

5. Μάταιαι συνδιαλέξεις ἀνθρώπων διεφθαρμένων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων τὴν εὐσέβειαν ὅτι εἶναι πλουτισμός. Ἀπομακρύνου ἀπὸ τῶν τοιούτων.

6. Μέγας δὲ πλουτισμὸς εἶναι ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας.

7. Διότι δὲν ἐφέραμεν οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον· φανερὸν ὅτι οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμέν τι.

8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, ἃς ἀρκώμεθα εἰς ταῦτα.

9. Ὅσοι δὲ θέλουσι νὰ πλουτῶσι, πίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ εἰς ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν.

10. Διότι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν εἶναι ἡ φιλαργυρία· τὴν ὁποίαν τινὲς ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ διεπέρασαν ἑαυτοὺς μὲ ὀδύνας πολλάς.

11. Σὺ ὅμως, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· ζήτει δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν, πρᾳότητα.

12. Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, κράτει τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

13. Σὲ παραγγέλλω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυ-

τε̱ρα ε̇ τε̱ κε̱ρτούαρα ντε̱ φγιάλε̱ρα· κε̱ γκὰ ατὸ πε̱νετε̱ ζηλὶ, κιάρτε̱, τε̱ σιάρα, σιουπεχέρα τε̱ κε̱κία,

5. Κε̱τὸ γιάνε̱ μουντίμι νιέρε̱ζετ κε̱ κάνε̱ μέ̱ντε̱ πρίσιουρε̱, ε̇ κε̱ οὐ λίψετε̱ ε̇ βε̱ρτέτα, ε̇ συλοήσενε̱ σε̇ πέσα ε̱στε̱ πε̱ρ τε̱ φιτσύαρε̱· Αιαρϝόου γκὰ τε̱ τίλε̱τε̱.

6. Ε βε̱ρτὲτ ε̱στε̱ φιτὶμ ἰ μὰδ πέσα, μὲ τε̱ πέ̱ρρε̱ μὲ ἆφτ μὲ τε̱ πάκε̱νε̱.

7. Σὲ ψὲ σκέμι προύρε̱ ϝε̱ ντε̱ κε̱τε̱ γέτε̱, ε̇ νούκ' ε̱στε̱ σιουπεχὲ, ἆς μούντγε̱με̱ τε̱ μάρρε̱με̱ ϝε̱ φάρρε.

8. Μὰ κοὺρ κέμι τε̱ γκρέ̱νατε̱, ε̇ τε̱ μπουλιούαριτε̱, λὲ τε̱ πέ̱νεμι χοσνοὺκ ντε̱ κε̱τό.

9. Σὲ ψὲ ατὰ κε̱ δούανε̱ τε̱ πέ̱νενε̱ τε̱ πάσουρε̱, πίενε̱ ντε̱ πιραξὶ, ε̇ ντε̱ λιὰκ τε̱ σε̱ παούδιτ, ε̇ ντε̱ σιούμε̱ δε̱σε̱ρίμε τε̱ πὰ βε̱γίερα, ε̇ τε̱ δε̱με̱τούαρα, κε̱ ατὸ μπίτγε̱νε̱ νιέρε̱ζιτε̱ ντε̱ μὸρτ, ε̇ ντε̱ χούμπε̱γε.

10. Σὲ ψὲ ρε̱νια ε̇ ϝίθε̱ σε̱ κε̱κίαβετ ε̱στε̱ λικε̱μίμι· πε̱ρ δασιουρὶ τε̱ σάϊγ δι τζὰ οὐ με̱ρϝούανε̱ γκὰ πέσα ε̇ σπούανε̱ βέτε̱χεν' ε̇τοῦρε μὲ σιούμε̱ τε̱ δέ̱μπουρα.

11. Πὸ τὶ, ὦ νιερίου ἰ Περντίσε̱, ἴκε̱ γκὰ κε̱τὸ πούνε̱ρα· μὰ μπάχου γκὰ ε̇ δρέϊγτα, γκὰ εὐσεβία, γκὰ πέσα, γκὰ δασιουρία, γκὰ δουρίμι, γκὰ τε̱ πούτε̱τε̱.

12. Λε̱φτὸ ντε̱ λιούφτε̱ τε̱ μίρρε̱ τε̱ πέσε̱σε̱· ρε̱μπὲ γέτε̱ν' ε̇ πὰ σόσουρε̱, κε̱ πε̱ρ ατε̱ γὲ θύρρε̱, ε̇ μολογίσε νιε̱ μολογή τε̱ μίρρε̱ πε̱ρπάρα σιούμε̱ μαρτύρε̱βετ.

13. Τε̱ πορσὶτ τὶγ πε̱ρπάρα Περντίσε̱ κε̱ ε̱π γέτε̱ ϝίθε̱ πούνε̱ραβετ, ε̇ πε̱ρπάρα Κρίστιτ Ιησοὺϐτ, κε̱ μαρ-

ρήσαντος ἐνώπιον τοῦ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,

14. Νὰ φυλάξῃς τὴν ἐντολὴν ἀμόλυντον, ἄμεμπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

15. Τὴν ὁποίαν ἐν τοῖς ὡρισμένοις καιροῖς θέλει δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δεσπότης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων,

16. Ὅστις μόνος ἔχει τὴν ἀθανασίαν, κατοικῶν φῶς ἀπρόσιτον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων εἶδεν, οὐδὲ δύναται νὰ ἴδῃ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

17. Εἰς τοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου τούτου παράγγελλε νὰ μὴ ὑψηλοφρονῶσι, μηδὲ νὰ ἐλπίζωσιν ἐπὶ τὴν ἀδηλότητα τοῦ πλούτου, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν·

18. Νὰ ἀγαθοεργῶσι, νὰ πλουτῶσιν εἰς ἔργα καλὰ, νὰ ἦναι εὐμετάδοτοι, κοινωνικοὶ,

19. Θησαυρίζοντες εἰς ἑαυτοὺς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν αἰώνιον ζωήν.

20. Ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἀποστρεφόμενος τὰς βεβήλους ματαιολογίας, καὶ τὰς ἀντιλογίας τῆς ψευδωνύμου γνώσεως·

21. Τὴν ὁποίαν τινὲς ἐπαγγελλόμενοι, ἐπλανήθησαν κατὰ τὴν πίστιν. Ἡ χάρις εἴη μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

Ἡ πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἥτις εἶναι μητρόπολις τῆς Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς.

τυρίσι ντε̱ κόχε̱ τε̱ Πόντιοϊτ Πιλάτοσε̱ μολοΐν' ε̇ μίρρε̱.

14. Κε̱ τε̱ ρούατζτὶ ἤε̱τε̱ πορσὶ πὰ λερόσσουρε̱, πὰ κατηγορὶ, γγέρα μπε̱ τ' ἄρδουρε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστοΐτ.

15. Ατε̱ ἤε̱ δὸ τὰ πε̱γε̱ τε̱ δούἤετε̱ μπε̱ κόχε̱ τε̱ σάϊγ, ἰ λιούμουρι ε̇ βέτε̱με̱ ἰ φόρτι Μπρέτι ἰ Μπρέτετ, ε̇ Ζότι ἰ ἀτοῦρε ἤε̱ Ζοτε̱ρόγε̱νε̱·

16. Αἲ ἤε̱ βέτε̱με̱ κὰ τε̱ πὰ βδέἤε̱γε̱νε̱, ε̇ ρῒ ντε̱ νιε̱ δρίτε̱ τε̱ π' ἀφε̱ρούαρε̱, ἀϊ ἤε̱ ἂς κὰ κε̱νε̱, ἂς μούντ τε̱ γέτε̱ πάρρε̱ γκὰ ντονιε̱ νιερὶ· μπὰ τε̱ ντε̱ρρ, ε̇ μπρετε̱ρὶ ἰ πὰ σόσουρε̱. Αὔτοὺ κιόφτε̱.

17. Τε̱ πάσουριτε̱ ντε̱ ἤε̱τε̱ γέτε̱ πορσίτι ἤε̱ τε̱ μὸς μπούρρε̱νε̱, ἂς τε̱ μὸς ἤένε̱ θαρόσν' ἐτοῦρε ντε̱ Fε̱ ἤε̱ σκὰ πέσε̱, πὸ ντε̱ Περντίν' ε̇ Fιάλε̱, ἤε̱ νὰ ὲ̱π νάβετ τε̱ Fίθα με̇ δόρρε̱ χάπε̱τε̱ πε̱ρ τε̱ Fε̱ζούαρε̱·

18. Τε̱ πέγε̱νε̱ τε̱ μίρρε̱ ντε̱ τε̱ γιέρε̱, τε̱ γένε̱ πάσουρε̱ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ μίρρα, τε̱ ἄπε̱νε̱ ἀτοῦρε ἤε̱ σκάνε̱, τε̱ παὔκόνενε̱ με̇ τε̱ Fίθε̱.

19. Τούκ' βένε̱ μπε̱ νιάνε̱ πε̱ρ βέτε̱χε τε̱ τοῦρε νιε̱ θεμελὴ τε̱ μίρρε̱ πε̱ρ γέτε̱ ἤε̱ βγιε̇ν, ἤε̱ τε̱ ποχτίσγε̱νε̱ γέτε̱ν' ε̇ πὰ σόσουρε̱.

20. Ω Τιμόθεο, ρούαϊγ ἀμανέτνε̱, ε̇ μερFὸ με̇ τε̱ οὐρρίερε̱ φγιάλε̱τ' ε̇ χούμπουρα, ε̇ τε̱ ντίερατε̱, ε̇ κιάρτε̱ρατε̱ ε̇ ἀσάϊγ σε̱ δίγτουρε̱ ἤε̱ κὰ ε̱̈με̱ρρ τε̱ ρέμ.

21. Κε̱ πε̱ρ ἀτε̱ δὶ τζὰ τούκ' ε̇ μπούρρουρε̱ ράνε̱ γκὰ οὔδα ε̇ πέσε̱σε̱. δουρε̱τίκ με̇ τί. Αὔτοὺ κιόφτε̱.

» Κάρτα ε̇ πάρρε̱ μπε̱ Τιμόθεονε̱ οὐ ὔκρούα γκὰ Λαοδικία, ἤε̱ ἀγιὸ ε̱̈ὔτε̱ κιουτε̇τ ἰ πάρρε̱ ε̇ Φρυγίσε̱ σε̱ Πακατιανίσε̱.

ΕΠΙΣΟΛΗ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ,, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

2. Πρὸς Τιμόθεον τὸ ἀγαπητὸν τέκνον, *εἴη* χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3. Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν, τὸν ὁποῖον λατρεύω ἀπὸ προγόνων μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως, ὅτι ἀδιαλείπτως σὲ ἐνθυμοῦμαι ἐν ταῖς δεήσεσί μου νύκτα καὶ ἡμέραν,

4. Ἐπιποθῶν νὰ σὲ ἴδω, ἐνθυμούμενος τὰ δάκρυά σου, διὰ νὰ ἐμπλησθῶ χαρᾶς·

5. Ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἐν σοὶ ἀνυπόκριτον πίστιν, ἥτις πρῶτον κατῴκησεν ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι, καὶ ἐν τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἐν σοί.

6. Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν σὲ ὑπενθυμίζω νὰ ἀναζωπυρῇς τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου.

7. Διότι δὲν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

8. Μὴ αἰσχυνθῇς λοιπὸν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟ'ΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΤΙΜΟΘΕΟΝΕ̱

Ε ΔΙ Τ Ε̱.

Κρίε Επάῤῥε̱ α'. 1.

Παύλουα Αποστόλι ἰ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ θελήμε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, σὶ κούντρε̱ ἴσ̈ τὲ̱ ιάζουριτε̱ ἐ γέτε̱σε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ μπὲ̱ Ιησοῦ Χριστόνε̱,

2. Μπὲ̱ Τιμόθεονε̱ δγιάλε̱ν' ἐ̱ δάσ̈ιουρε̱, δουρε̱τὶ, ντε̱γέσε̱, πάϊκ̇ γκὰ Περντία Π̇απ̇άϊ, ἐ γκὰ Κρίσ̈τι Ιησούϊ Ζότι ἴνε̱.

3. Λε̱βδόϊγ Περντίνε̱ κ̇ὲ̱ λατρὲψ κ̇ὲ̱ γκὰ πε̱ρὶντ' ἐμὶ τὲ̱ πάῤῥε̱τε̱ μὲ φυκὶρ τὲ̱ κε̱ρούαρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κουϊγτόϊγ τὶγ ντὲ̱ τὲ̱ φάλια τὲ̱ μία κουρδὸ νάτ' ἐ δίτε̱.

4. Κὰμ μὰλ τὲ τὲ̱ σ̈ίοχ τὶ, σὲ ψὲ κουϊγτόνεμ λιὸτ' ἐ τούα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μπούσ̈εμ μὲ Fε̱ζὶμ.

5. Τούκ' ἐ κουϊγτούαρε̱ π̇έσε̱νε̱ τε̱̈ντε̱ τὲ̱ πὰ Fε̱νιέσ̈τρε̱, κ̇ὲ̱ πὰτ κ̇ένε̱ πε̱ρπάρα ντὲ̱ Fιούσ̈ε̱νε̱ τε̱̈ντε̱ Λοΐδε̱νε̱, ἐ ντὲ̱ με̱̈με̱νε̱ τένντε̱ Ευνίκ̇ενε̱· ἐ ἐδὶ μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτα κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ἐ δὲ τὲκ τί.

6. Πρὰ ἀνταΐγ τὲ̱ κουϊγτόϊγ τὲ τὲ̱ π̇ε̱τζ τὲ̱ γγιάλε̱τε̱ δουρε̱τία ἐ Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ τὲκ τὶ μὲ ἄνε τὲ̱ βε̱̈νιτ δούῤῥτ' ἐμία.

7. Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ νὰ κὰ δε̱̈νε̱ νέβετ Περντία νιε̱̈ Σ̈πίρτ τὲ̱ φρίκ̇ε̱σε̱, π̇ὸ (Σ̈πίρτ) τὲ̱ φουκίσε̱, ἐ τὲ̱ δασ̈ιουρίσε̱, ἐ τὲ̱ οὐρτε̱τζίσε̱.

8. Τὲ̱ μὸς δούχτζ α̇δὰ τὲ̱ τὲ̱ βίγε̱ τούρπ πε̱̈ρ μαρτυρὶ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱,

τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθησον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ·

9 Ὅστις ἔσωσεν ἡμᾶς, καὶ ἐκάλεσε μὲ κλῆσιν ἁγίαν, οὐχὶ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ πρόθεσιν, καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων,

10. Φανερωθεῖσαν δὲ τώρα διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατήργησε μὲν τὸν θάνατον, ἔφερε δὲ εἰς φῶς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου.

11. Εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν·

12. Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν καὶ πάσχω ταῦτα· πλὴν δὲν ἐπαισχύνομαι· διότι ἐξεύρω εἰς τίνα ἐπίστευσα, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἶναι δυνατὸς νὰ φυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην μου μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

13. Κράτει τὸ ὑπόδειγμα τῶν ὑγιαινόντων λόγων, τοὺς ὁποίους ἤκουσας παρ' ἐμοῦ, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14. Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15. Ἐξεύρεις τοῦτο, ὅτι μὲ ἀπεστράφησαν πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Φύγελλος καὶ ὁ Ἑρμογένης.

16. Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ ἔλεος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου διότι πολλάκις μὲ παρηγόρησε, καὶ δὲν ἐπαισχύνθη τὴν ἄλυσίν μου,

ἀς πε̱ρ μούχ τε̱ λίδουρινε̱ πε̱ρ τε̱ πὸ τὶγ κὶγ πγιέσε̱ ντε̱ μούντιμ τ' Οὐγγίλιτ σὰ ε̱ὄτε̱ φουκὶ ε̱ Περντίσε̱.

9. Κε̱ νὰ κὰ λεφτε̱ρόσουρε̱ νέβετ, ε̱ νὰ κὰ θύῤῥε̱ με̱ τε̱ θύῤῥε̱ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱· γιὸ πε̱ρ πούνε̱ τόνα, πὸ σὶ κούντρε̱ κε̱ κ̈ὄϊλι ι̇ τὶγ, ε̱ σὶ κούντρε̱ κε̱ δουρε̱τία κε̱ νὰ οὐδὰ νέβετ, με̱ ἄνε̱ τε̱ Κριὄτιτ Ιησούϊτ πὰ δε̱ νίσουρε̱ γίτε̱τε̱,

10. Ε κε̱ ού τζφάϊκ νταὄτι με̱ τε̱ δούκουριτε̱ τε̱ Ιησού Χριστόϊτ, κε̱ νὰ ὄπε̱τόϊ νέβετ, τὰ τὶγ κε̱ πρίὄι ε̱ δε̱ βδέκε̱γε̱νε̱, ε̱ δε̱ δε̱φτόϊ γέτε̱νε̱, ε̱ τε̱ πὰ βδέκουριτε̱ με̱ ἄνε̱ τ' Οὐγγίλιτ.

11. Πε̱ρ ἀτε̱ γιὰμ π̈έῤῥε̱ οὖνε̱ διδάχο, ε̱ Αποστὸλ, ε̱ Δασκὰλ Fίθε̱ φυλίβετ.

12. Ε δε̱ πε̱ρ ἀτε̱ ἀφορμὶ πε̱σόϊγ οὖνε̱ κε̱τε̱ πούνε̱ρα· πὸ νούκε̱ με̱ βγιὲν τούρπ· σε̱ ψε̱ ε̱ νιὸχ μπὶ τζίλινε̱ κὰμ βε̱νε̱ θαῤῥόὄνε̱, ε̱ γιὰμ βεβζιόσουρε̱ κε̱ ἀϊ ε̱ὄτ' ι̇ φόρτε̱ κε̱ τε̱ ῥούαγε̱ ἀμανέτνε̱ τὶμ γγέρα μπὰ τε̱ δίτε̱.

13. Μπὰ ξόμπλε̱ν' ε̱ φγιάλε̱βετ τε̱ ὄε̱ντόσ̈ια, κε̱ διFιούαρε̱ γκὰ μέγε, με̱ π̈έσε̱ ε̱ με̱ δασ̈ιουρὶ κε̱ ε̱ὄτε̱ μπε̱ Χριστῷ Ιησούνε̱.

14. Ρούαϊγ ἀμανέτνε̱ μίῤῥε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτιτ, κε̱ ῥὶ ντε̱ρ γιούβετ.

15. Τὶ ε̱ δὶ κε̱τε̱, κε̱ με̱ λίανε̱ μούα Fίθ' ἀτὰ κε̱ γιάνε̱ ντ' Ασὶ, πρέϊγ ἀσούρεὄ ε̱ὄτε̱ Φρύγελοϊ ε̱ δε̱ Ερμογένι.

16. Λε̱ τε̱ π̈έγε̱ Ζότι ντε̱γέσε̱ ντε̱ φε̱μίγε̱ τε̱ Ονισιφόριτ· σε̱ ψε̱ σ̈ιούμε̱ χ̈ε̱ρε̱ με̱ κάνε̱ πρέϊγτουρε̱, ε̱ νούκ' ι̇ κὰ ἄρδουρε̱ τούρπ πε̱ρ ζιντζίρε̱ τε̱ μία.

BKSH

17. Ἀλλ᾽ ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, μὲ ἐζήτησε μετὰ σπουδῆς πολλῆς, καὶ μὲ εὗρεν.

18. Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν νὰ εὕρῃ ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσας διακονίας ἔκαμεν ἐν Ἐφέσῳ, σὺ ἐξεύρεις καλήτερα.

17. Πὸ σι ἔρδι ντε̱ Ρώμ μὲ τε̱ ὄπέϊγτε̱ μὲ κ̓ε̱ρκόϊ, ε μὲ Fέτι.

18. Ζότι ἱ δάὄτε̱ ἀτὶγ τε̱ Fέγε̱ ντε̱γέσε̱ μπάνε̱ Ζότιτ μπὰ τε̱ δίτε̱˙ ε σὰ πούνε̱ρα κ̓ε̱ῤῤι πε̱ρ μούα ντ᾽ Εφεσο τι ἱ δι φορτ μίῤῤε̱.

ΚΕΦ. β΄. 2.

Σὺ λοιπὸν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ˙

2. Καὶ ὅσα ἤκουσας παρ᾽ ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι ἱκανοὶ καὶ ἄλλους νὰ διδάξωσι.

3. Σὺ λοιπὸν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4. Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται εἰς τὰς βιωτικὰς ὑποθέσεις, διὰ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν στρατολογήσαντα.

5. Ἐὰν δὲ καὶ ἀγωνίζηταί τις, δὲν στεφανοῦται, ἐὰν νομίμως δὲν ἀγωνισθῇ.

6. Ὁ κοπιάζων γεωργὸς πρέπει πρῶτος νὰ μεταλαμβάνῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν˙

7. Ἐννόει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγω˙ εἴθε δὲ νὰ σοὶ δώσῃ ὁ Κύριος σύνεσιν εἰς πάντα˙

8. Ἐνθυμοῦ τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου˙

9. Διὰ τὸ ὁποῖον κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος˙ ἀλλ᾽ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δεσμεύεται.

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

Τὶ ἀδὰ, ὤ κ̓ίῤῤι ἴμ, φορτζόου ντε̱ δουρε̱τὶ κ̓ε̱ ἔὄτε̱ μπε̱ Κρίὄτινε̱ Ιησούνε̱.

2. Ε πούνε̱τε̱ κ̓ε̱ κ̓ε̱ διFιούαρε̱ γκὰ μέγε̱ μὲ ὄιούμε̱ μαρτύρε̱, ἀτὸ βοῦρι μπάνε̱ νιέρε̱ζετ σε̱ κ̓έσε̱σε̱, ἀτοῦρε κ̓ε̱ δὸ τε̱ γένε̱ τε̱ Ζότε̱ τε̱ διδάξγε̱νε̱ ε δε̱ μπε̱ τε̱ τγιέρε̱.

3. Τὶ ἀδὰ μοντόου σὶ τρὶμ ἱ μίῤῤε̱ ἱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

4. Ντονὶε̱ κοὺρ ὄκρούχαετε̱ τρὶμ νούκ̓ε̱ πλέξετε̱ ντε̱ ρε̱ὄπερὶ τε̱ κ̓ε̱σάϊ γέτετ, κ̓ε̱ τε̱ πε̱λκέγε̱ ἀτὶγ κ̓ε̱ μπε̱γεδ τρίματε̱.

5. Σε̱ ψε̱ ε δε̱ ἀτὶγ κ̓ε̱ λε̱φτὸν ντ᾽ ἀγόνε̱ νούκ᾽ ἱ βε̱νε̱ κουρόρε̱, ντε̱ μὸς λε̱φτόφτε̱ σὶ κούντρ᾽ ἔὄτε̱ νόμι.

6. Πούϊγκου κ̓ε̱ πουνὸν δούχαετε̱ τε̱ κ̓έτε̱ πγιέσε̱ μὲ πε̱ρπάρα γκὰ πέμε̱τε̱.

7. Βοὺῤῤε̱ ντε̱ρ με̱ντ ἀτὸ κ̓ε̱ θομ˙ μακὰρ τε̱ τε̱ ἴπ Ζότι με̱ντ μπε̱ τε̱ Fίθα.

8. Κὶγ ντε̱ρ με̱ντ Ιησοὺ Χριστόνε̱, γκὰ φάῤῤ᾽ ε Δαβίδιτ, κ̓ε̱ οὺ γγιὰλ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱, σί κούντρ᾽ ἔὄτε̱ Οὔγγίλι ἴμ.

9. Πε̱ρ ἀτε̱ σῦνε̱ χέϊκ̓ γγέρα μπε̱ τε̱ λίδουρε̱, σὶ κοὺρ κὰμ κ̓ε̱ῤῤε̱ τε̱ κ̓έϊκ̓˙ πό φγιὰλ᾽ ε Πε̱ρντίσε̱ νούκ᾽ ε̱ὄτε̱ λίδουρε̱.

10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι καὶ αὐτοὶ τῆς σωτηρίας τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

11. Πιστὸς ὁ λόγος· διότι ἐὰν συναπεθάνομεν, θέλομεν καὶ συζήσει·

12. Ἐὰν ὑπομένωμεν, θέλομεν καὶ συμβασιλεύσει· ἐὰν ἀρνώμεθα αὐτὸν καὶ ἐκεῖνος θέλει ἀρνηθῆ ἡμᾶς·

13. Ἐὰν ἀπιστῶμεν, ἐκεῖνος μένει πιστός· νὰ ἀρνηθῇ ἑαυτὸν δὲν δύναται.

14. Ταῦτα ὑπενθύμιζε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ λογομαχῶσι, *τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι* εἰς οὐδὲν χρήσιμον, *ἀλλὰ* φέρει καταστροφὴν τῶν ἀκουόντων.

15. Σπούδασον νὰ παραστήσῃς σεαυτὸν δόκιμον εἰς τὸν Θεὸν, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16. Τὰς δὲ βεβήλους ματαιοφωνίας φεῦγε· διότι θέλουσι προχωρήσει εἰς πλειοτέραν ἀσέβειαν·

17. Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν θέλει κατατρώγει ὡς γάγγραινα· ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ ὁ Φιλητὸς,

18. Οἵτινες ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς ἀληθείας, λέγοντες ὅτι ἔγεινεν ἤδη ἡ ἀνάστασις· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν πίστιν τινῶν.

19. Τὸ στερεὸν ὅμως θεμέλιον τοῦ Θεοῦ μένει, ἔχον τὴν σφραγίδα ταύτην· Γνωρίζει ὁ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ, Ἄς ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας πᾶς ὅστις ὀνομάζει

10. Πρὰ ἀντάϊγ οὔνε̱ ἱ δουρόϊγ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ πε̱ρ δασ̈ιορὶ τὲ̱ σὲ̱ τζϜιέδουρετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ Ϝέγε̱νε̱ ἐ δὲ ἀτὰ σ̈πε̱τὶμ. κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ μπὲ̱ Χριστὸ Ἰησούνε̱, μὲ ντὲῤῥ τὲ̱ Κίελετ.

11. Κε̱γιὸ φγιάλε̱ ε̱̋σ̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱· σὲ ψὲ ντὲ̱ γέμι βδέχουρε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ̱ Κρίσ̈τινε̱, ἐ δὲ δὸ τὲ̱ ῥόγε̱με̱ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱.

12. Ντὲ̱ κιόφιμ τὲ̱ δουρούατζιμ, δὸ τὲ̱ μπρετε̱ρόγε̱με̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τὲ̱· ντὲ̱ ἀρνίτζιμ ἀτὲ̱, ἐ δὲ ἀἲ δὸ τὲ̱ ἀρνὶσγε̱ νέβετ.

13. Ντὲ̱ μὸς π̇εσόφτζιμ νέβετ, ἀἲ μπέτετε̱ ἱ π̇έσε̱σε̱ τ' ἀρνίσγε̱ βέτε̱χενε̱ νούκ̇ε̱ μούντ.

14. Τὲ̱ τίλιατε̱ κ̇ὶγ ντὲ̱ρ μὲ̱ντ, ἐ μαρτυρὶς ν̇ιέρε̱ζ πε̱ρπάρα Ζότιτ, τὲ̱ λε̱γτόγε̱νε̱ μὲ φγιάλε̱, κ̇ὲ̱ σέ̱σ̈τ' ἐ βε̱γίερε̱ μπὲ̱ ντον̇ιὲ̱, πὸ πὲ̱ρ πρίσε̱γε̱ τὰ τοῦρε κ̇ὲ̱ διϜιόγε̱νε̱.

15. Σ̈τρε̱γγόου τὲ̱ δε̱φτὸτζ βέτε̱χε̱νε̱ τὲ̱ τζϜιέδουρε πε̱ρπάρα Περντίσε̱, πουνε̱τούαρ τὲ̱ πὰ τοὺρπ, κ̇ὲ̱ πουνὸν μὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱ φγιάλε̱ν' ἐ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱.

16. Πὸ τὲ̱ ἴκ̇ε̱τζ ἀτὸ φγιάλε̱τ' ἐ ντίερα ἐ τὲ̱ πράλαβετ· σὲ ψὲ σ̈τόνενε̱ σ̈ιούμε̱ μὲ τὲ̱ παπ̇εσλὲ̱κ.

17. Ε φγιάλε̱τ' ἐ τίλε̱βετ βένε̱ τούκ' ἐ γκρὲ̱νε̱ πόσι φαγούσα· γκὰ ἀτὰ ε̱̋σ̈τε̱ Ὑμένεοϊ ἐ δὲ Φιλητόϊ.

18. Ατὰ γιάνε̱ με̱ρϜούαρε̱ γκὰ ἐ βε̱ρτέτα, τοὺκ' ἐ θέ̱νε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ γγιάλτουριτε̱ οὐ π̇ὲ̱ νταστὶ· ἐ σ̈τρε̱μπόγε̱νε̱ π̇έσε̱ν' ἐ δὶ τζάβετ.

19. Μὰ π̇ινάγια ἐ πὰ λιούαϊγτουρα ἐ Περντίσε̱ ῥὶ πὰ τούντουρε̱, κ̇ὲ̱ κὰ κ̇ε̱τὰ νισιὰν' ἱ ν̇ιόχου Ζότι ἀτὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ τίγτε̱· ἐ λὲ τὲ̱ γέτε̱ λιάρϜ γκὰ ἀδικία τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ ζὲ̱ ντὲ̱ γγόγε

τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

20. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ δὲν εἶναι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἄλλα μὲν πρὸς χρῆσιν τιμίαν, ἄλλα δὲ πρὸς ἄτιμον.

21. Ἐὰν λοιπὸν καθαρίσῃ τις ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, θέλει εἶσθαι σκεῦος τιμίας χρήσεως, ἡγιασμένον, καὶ εὔχρηστον εἰς τὸν δεσπότην, ἡτοιμασμένον εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

22. Τὰς δὲ νεανικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· καὶ ζήτει τὴν δικαιοσύνην, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας.

23. Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους φιλονεικίας παραιτοῦ, ἐξεύρων ὅτι γεννῶσι μάχας·

24. Ὁ δὲ δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχηται, ἀλλὰ νὰ ἦναι πρᾶος πρὸς πάντας, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος,

25. Διδάσκων μετὰ πραότητος τοὺς ἀντιφρονοῦντας· μήποτε δώσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς μετάνοιαν, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν,

26. Καὶ νὰ ἀνανήψωσιν ἀπὸ τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου εἶναι παγιδευμένοι εἰς τὸ θέλημα ἐκείνου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

ΓΙΝΩΣΚΕ δὲ τοῦτο, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις θέλουσιν ἐλθεῖ καιροὶ κακοί·

2. Διότι θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς, ἀχάριστοι,

ε̱με̱ῤῥιν’ ἐ Ζότιτ.

20. Ε με̱ τε̱ παϛ̈τάϊγμενε̱ μπε̱ ν̇ιε̱ ϛ̈τε̱πὶ τε̱ μάδε̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ βέτε̱με̱ ἔνε̱τ’ ἄρτα, ἐ τ’ ἐρϝε̱ντα, πὸ ἐ δὲ τε̱ δρούϊγτα, ἐ τε̱ π̇άλτα· ἐ τζὰ γιάνε̱ πε̱ρ πούνε̱ τε̱ ντίερα.

21. Ντε̱ κε̱ρόφτε̱ ντον̇ιε̱ βέτε̱χε̱ν’ ἐτὶγ γκὰ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα, δὸ τε̱ γέτε̱ ἔνε̱ πε̱ρ ντὲῤῥ, ἐ Σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ ἐ ἐβε̱γίερε̱ πε̱ρ τε̱ Ζότνε̱, ἐ χαζε̱ρ μπε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ τε̱ μίῤῥε̱.

22. Ε γκὰ δε̱ϛ̈ε̱ρίμετ’ ἐ δγιαλε̱ρίσε̱ με̱ρϝόου, ἐ χάϊγδε̱ πὰς σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, π̇έσε̱σε̱, δαϛ̈ιουρίσε̱, ἐ πάϊκεσε̱ μέ ἀτὰ κ̇ε̱ θε̱ῤῥέσε̱νε̱ Ζότνε̱ μὲ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ κ̇ε̱ρούαρε̱.

23. Ε κιάρτατ’ ἐ μάβ̓ρα ἐ τε̱ πὰ ντέῤῥτζουρατε̱ χίδι πάϛ̈τε̱, σὲ ψὲ ἐ δὶ κ̇ε̱ πγιέλε̱νε̱ λιούφτε̱ρα.

24 Ε ῥόπ̇ι ἰ Ζότιτ νούκ̇ε̱ κὰ χιὲ τε̱ λε̱φτόγε̱, πὸ τε̱ γέτε̱ ἰ π̇ούτε̱, μὲ τε̱ ϝίθε̱, ϝατὶ πε̱ρ τε̱ διδάξουρε̱, ἰ δουρίτζιμ.

25. Κε̱ τε̱ κ̇ε̱ρτόγε̱ μὲ τε̱ π̇ούτε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ κ̇ε̱ντρόγε̱νε̱ κόντρε̱ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱· μὸς οὐ ἴπ ἀτοῦρε Περντία μετανὴ, πε̱ρ τε̱ ν̇ιόχουρε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.

26. Ε τε̱ κθένενε̱ ντε̱ βέτε̱χε̱ (τζγίδουρε̱) γκὰ λιάκου ἰ σε̱ παούδιτ, κ̇ε̱ γκὰ ἀϊ κάνε̱ κε̱νε̱ ϛ̈κλὲβ (τούκ’ ἐ π̇έῤῥε̱) θελίμε̱ν’ ἐτίμ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ. 3.

Νταϛ̈τὶ κ̇ε̱τε̱ τε̱ δὶτζ, σὲ ντε̱ δὶτ τε̱ παϛ̈τάϊγμε̱ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱ κόχε̱ρα τε̱ κ̇ε̱κία.

2. Σὲ ψὲ δὸ τε̱ π̇ε̱νενε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ μίκ̇τ’ ἐ βετίουτ, Λιακ̇εμέε̱ς, Κενοδόξε̱, Περηφάνε̱, Μαλε̱κέε̱ς, τε̱ πὰ πίντουρε̱ ντε̱ πε̱ρὶντ, τε̱ πὰ ν̇ιόχουρε̱

ἀνόσιοι,

3. Ἄσπλαγχνοι, ἀδιάλλακτοι, συκοφάνται, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι,

4. Προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον παρὰ φιλόθεοι,

5. Ἔχοντες μὲν μορφὴν εὐσεβείας, ἠρνημένοι δὲ τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ τούτους φεῦγε.

6. Διότι ἐκ τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζουσι τὰ γυναικάρια τὰ πεφορτισμένα ἁμαρτίας, συρόμενα ὑπὸ διαφόρων ἐπιθυμιῶν,

7. Τὰ ὁποῖα πάντοτε μανθάνουσι, καὶ ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας.

8. Καὶ καθ᾽ ὃν τρόπον ὁ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν εἰς τὸν Μωϋσῆν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀνθίστανται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι διεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι εἰς τὴν πίστιν.

9. Ἀλλὰ δὲν θέλουσι προκόψει πλειότερον· διότι ἡ ἀνοησία αὐτῶν θέλει γείνει κατάδηλος εἰς πάντας, καθὼς καὶ ἡ ἐκείνων ἔγεινε.

10. Σὺ ὅμως παρηκολούθησας τὴν διδασκαλίαν μου, τὴν διαγωγὴν, τὴν πρόθεσιν, τὴν πίστιν, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπομονὴν,

11. Τοὺς διωγμοὺς, τὰ παθήματα, ὁποῖα μοὶ συνέβησαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, ὁποίους διωγμοὺς ὑπέφερα· καὶ ἐκ πάντων μὲ ἠλευθέρωσεν ὁ Κύριος.

12. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες νὰ ζῶσιν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, θέλουσι διωχθῆ.

13. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ

τε̱ μίῤῥε̱τε̱, τε̱ πὰ οὔδε̱.

3. Τε̱ πὰ δέ̱μπουρε̱, τε̱ πὰ π̇άϊκ̇, καλε̱ζέε̱ς, τε̱ πὰ μπάϊγτουρε̱, τε̱ ἔϝρε̱, τε̱ πὰ δάσ̈ιουρε̱ τε̱ μίῤῥε̱νε̱.

4. Προδότε̱, ἀρσέζε̱, τε̱ φρίγτουρε̱, ἐ τε̱ δούανε̱ τε̱ πε̱λκίερατε̱ με̱ σ̈ιούμε̱, σὲ Περντίνε̱.

5. Ε κ̇ε̱ κάνε̱ τε̱ δούκουριτ᾽ ἐ εὐσεβίσε̱, μὰ φουκίν᾽ ἐ σάϊγ ἐ κάνε̱ ἀρνίσουρε̱· ἐ δε γκὰ κ̇ε̱τὲ με̱ρϝόου.

6. Σὲ ψὲ γκὰ κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ χίγε̱νε̱ ντε̱ πε̱ρ σ̈τε̱πίρα, σκλαβόσγε̱νε̱ ϝράζατε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκαρκούαρε̱ με̱ φάγε̱, ἐχίκε̱νε̱ ντε̱ τζδὸ λοΐ δε̱σ̈ε̱ρίμε̱.

7. Ατὸ ϝίθε̱ νιε̱ μψόγε̱νε̱, μὰ κούρε̱ νούκ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ τε̱ βίγε̱νε̱ ντε̱ "τε̱ νιόχουρε̱ τε̱ σε̱βε̱ρτέτε̱σε̱.

8. Μὰ σὶ κούντρε̱ ἱ κε̱ντρούανε̱ καρσ̈ὶ Μωϋσ̈ίουτ, Ιαννίου, ἐ δὲ Ιαμβρίου, κ̇ε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ κ̇ε̱τὰ κ̇ε̱ντρόγε̱νε̱ καρσ̈ὶ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱, νιέρε̱ζ με̱ μέ̱ντ τε̱ πρίσ̈ιουρα, τε̱ πὰ δοκιμὶ ντε̱ π̇έσε̱.

9. Μὰ νούκ̇ε̱ δὸ τε̱ προκόψγε̱νε̱ με̱ τέπε̱ρε̱, σὲ ψὲ μαῤῥε̱ζίκ̇ ἐ τοῦρε̱, δὸ τε̱ τζφάκετε̱ ντε̱ ϝίθε̱ π̇ότε̱, σὶ κούντρ᾽ οὐ τζφάϊκ̇ ἐ δὲ ἐ ἀτούρεβετ.

10. Πὸ τὶ κ̇ε̱ ἄρδουρε̱ πὰς διδασκαλίσε̱ σίμε̱, πὰς γέτε̱τε̱ σίμε, πὰς κ̇σ̈ίλιτ σίμε̱, πὰς π̇έσε̱σε̱ σίμε̱, πὰς ζε̱με̱ρε̱σε̱ μάδε σίμε, πὰς δασ̈ιουρίσε̱ σίμε̱, πὰς δουρίμιτ σίμ.

11. Τε̱ ντγιέκουρατ᾽ ἐμία, τε̱ πε̱σούαρατε̱ κ̇ε̱ με̱ ϝιάϊγτινε̱ μούα ντ᾽ Αντιοχὶ, ντ᾽ Ικονὶ᾽ ντε̱ Λύσ̈τρε̱· τζφάῤῥε̱ λοῒ τε̱ ντγιέκουρα πε̱σόβα, ἐ γκὰ τε̱ ϝίθα με̱ σ̈πε̱τόϊ μούα Ζότι.

12. Πὸ ϝίθ᾽ ἀτὰ κ̇ε̱ δούανε̱ τε̱ ῥόγε̱νε̱ σὶ τε̱ κ̇ε̱σ̈τέ̱ρε̱, μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ Ἰησούνε̱, δὸ τε̱ ντίκενε̱.

13. Μὰ νιέρε̱ζιτ᾽ ἐ κ̇ε̱κίγν ἐ ϝε̱νιε-

γόητες θέλουσι προκόψει εἰς τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

14. Ἀλλὰ σὺ μένε εἰς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, ἐξεύρων παρὰ τίνος ἔμαθες·

15. Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ δυνάμενα νὰ σὲ σοφίσωσιν εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

16. Ὅλη ἡ γραφὴ εἶναι θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς δικαιοσύνης·

17. Διὰ νὰ ἦναι τέλειος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ λοιπὸν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ·

2. Κήρυξον τὸν λόγον· ἐπίμενε ἐγκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγξον, ἐπίπληξον, πρότρεψον μετὰ πάσης μακροθυμίας καὶ διδαχῆς.

3. Διότι θέλει ἔλθει καιρὸς, ὅτε δὲν θέλουσιν ὑποφέρει τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· ἀλλὰ θέλουσιν ἐπισωρεύσει εἰς ἑαυτοὺς διδασκάλους κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας, γαργαλιζόμενοι τὴν ἀκοήν·

4. Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας θέλουσιν ἀποστρέψει τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, εἰς δὲ τοὺς μύθους θέλουσιν ἐκτραπῆ.

5. Σὺ δὲ ἀγρύπνει εἰς πάντα, κα-

ὄτγιάρε̱τε̱ δὸ τὲ̱ βένε̱ γκὰ ἐ κ̇έκια ντὲ̱ μὲ̱ τὲ̱ κ̇έκε, τούκ' ἐ Fε̱νίερε̱ π̇ότε̱νε̱, ἐ̱τούκ' ἐ Fε̱νίερε̱ ἀτὰ γκὰ π̇ότα.

14. Πὸ τὶ τὲ̱ κ̇ε̱ντρότζ μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ μψόβε, ἐ μπὰ τὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ γιάνε̱ δέ̱νε̱, σὲ ψὲ ἐ δὶ γκὰ κοὺσ̈ ἰ μψόβε̱.

15. Ε σὲ ψὲ κ̇ὲ̱ γκὸ φοσ̈νιερία ὅτε κ̇ὲ̱ μψούαρε̱ γραμματὶτ' ἐ Σ̈ε̱ὶνγτε̱ρούαρα, ἀτὸ κ̇ὲ̱ μούντγε̱νε̱ τὲ̱ τὲ̱ μψόγε̱νε̱ πὲ̱ρ ὄπε̱τὶμ, μὲ̱ ἄνε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ μπε̱ Χριστόνε̱ Ιησούνε̱.

16. Fίθε̱ κάρτα ἐ φόλε̱ σὶ δὸ Περντία, ε̱̋σ̈τ' ἐ βε̱γίερε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ διδάξουρε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ κε̱ρτούαρε̱. πὲ̱ρ τὲ̱ διορθόσουρε̱, πὲ̱ρ τὲ̱ δε̱ρτούαρε̱ ντὲ̱ τὲ̱ μουντούαρε̱ μπὲ̱ τὲ̱ δρέϊγτε̱.

17. Κὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ ἰ τέ̱ῤῥε̱ νιερίου ἰ Περντίσε̱, Fατὶ μπὲ̱ τδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4·

Τὲ̱ βὲ̱ ἀδὰ μπὲ̱ π̇ὲ̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ἐ Ζότιτ Ιησοὺ Χριστόϊτ, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ Fιουκόγε̱ τὲ̱ Fιάλε̱ ἐ τὲ̱ βδέκουρε̱ ντὲ̱ κόχ̇ε̱ τ' ἄρδουριτ σὲ̱ τίγ, ἐ τὲ̱ μπρεπε̱ρίσε̱ τίγ.

2. Διδὰξ φγιάλε̱νε̱· βε̱σ̈τρὸ κόχ̇ε̱, ἐ πὰ κόχ̇ε̱· κ̇ε̱ρτὸ, Fε̱μὸ, λιούτου, μὲ τζδὸ δουρὶμ, ἐ μὲ τὲ̱ διδάξουρε̱

3. Σὲ ψὲ δὸ τὲ̱ βίγε̱ κόχ̇ε̱, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ μὸς δουρόγε̱νε̱ διδασκαλὶν' ἐ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱· πὸ σὶ κούντρε̱ γιάνε̱ δε̱σ̈ε̱ρίμετ ἐ τοῦρε, δὸ τὲ̱ τζιόλε̱νε̱ δασκάλε̱ ντέ̱βέτε̱χ̇ε τὲ̱ τοῦρε, πὲ̱ρ τὲ̱ Fουδουλίσουρε̱ τὲ̱ βέσ̈ε̱βετ.

4. Ε δὸ τὲ̱ με̱ρFόγε̱νε̱ βέσ̈ε̱τ' ἐτοῦρε γκὰ τὲ̱ FέFιουριτ' ἐ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, ἐ δὸ τὶ κθέγε̱νε̱ ντὲ̱ τὲ̱ διFιούαρε̱ τὲ̱ πράλαβετ.

5. Πὸ τὶ ῥὶ τζγιούαρε̱ μπὲ̱ Fίθε̱

κοπάθησον, ἐργάσθητι ἔργον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου κάμε πλήρη.

6. Διότι ἐγὼ γίνομαι ἤδη σπονδή, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἔφθασε.

7. Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσθην, τὸν δρόμον ἐτελείωσα, τὴν πίστιν διετήρησα·

8. Τοῦ λοιποῦ μένει εἰς ἐμὲ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει μοὶ ἀποδώσει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· καὶ οὐ μόνον εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ὅσοι ἐπιποθοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9. Σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμὲ ταχέως.

10. Διότι ὁ Δημᾶς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν παρόντα κόσμον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην· ὁ Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, ὁ Τίτος εἰς Δαλματίαν.

11. Ὁ Λουκᾶς εἶναι μόνος μετ' ἐμοῦ. Τὸν Μάρκον παραλαβὼν φέρε μετὰ σοῦ· διότι μοὶ εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν διακονίαν·

12. Τὸν δὲ Τυχικὸν ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.

13. Τὸν Φελόνην, τὸν ὁποῖον ἀφῆκα ἐν Τρωάδι παρὰ τῷ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

14. Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ κακὰ μοὶ ἔκαμεν· ὁ Κύριος νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ·

15. Τὸν ὁποῖον καὶ σὺ φυλάττου· διότι πολὺ ἀνθίσταται εἰς τοὺς λόγους ἡμῶν.

16. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀπολογίᾳ μου δὲν μὲ παρεστάθη οὐδείς, ἀλλὰ πάν-

πούνε̱, δουρόϊ τὲ̱ πὰ π̇εσούαρατε̱, π̇ὲ̱ν πούνε̱ν' ἐ διδάχουτ σ' Οὐγγίλιτ, σ̈ε̱ρπ̇έσ̈ε̱νε̱ τὲ̱ντε̱ σόσε.

6. Σὲ ψὲ οὔνε̱ γιὰμ νταστὶ μπὲ̱ τὲ̱ δέρδουρε̱ τὲ̱ Fιάκουτ, ἐ κόχα ἐ σὲ̱ τρέτουριτ σὶμ ἔ̱στε̱ ἄφε̱ρ.

7. Λε̱φτόβα λιούφτε̱ν' ἐ μίρρε̱, οὔδε̱νε̱ ἐ σόσα, π̇έσε̱νε̱ ἐ ρούαϊγτα.

8. Μὲ̱ τὲ̱ πασ̈τάϊγμενε̱, μέ̱σ̈τε̱ ρούαϊγτουρε̱ πὲ̱ρ μούα κουρόρα ἐ σὲ δρέϊγτε̱σε̱, κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ μὲ̱ ἄπε̱ μούα Ζότι, Fιουκάτεσι ἰ δρέϊγτε̱· μτὰ τὲ̱ δρέϊγτε̱· μπὰ τὲ̱ δίτε̱· ἐ γιὸ βέτε̱με̱ μούα, πὸ ἐ δὲ Fίθ' ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ δε̱σ̈ε̱ρόϊγνε̱ τ' ἄρδουριτ' ἐτίγ.

9. Ντζιτόου τὲ̱ βὶτζ τὲν οὔνε̱ σ̈πέϊγτ.

10. Σὲ ψὲ Δημάϊ με̱ λιὰ, πὲ̱ρ δασ̈ιουρὶ τὲ̱ κ̇ε̱σάϊ(γέτετ, ἐ βάτε ντὲ̱ Σελενὶκ· Κρίσ̈κι ντὲ̱ Γαλατὶ, Τίτουα ντὲ̱ Δαλματί.

11. Λουκάϊ βέτε̱με̱ ἔ̱στε̱ μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱. ἐ μέρρ ἐ δὲ Μάρκονε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε̱ ἐ πγιέρε· σὲ ψὲ μέ̱σ̈τε̱ σ̈ιούμε̱ ἰ βε̱γίερε̱ ντὲ̱ σ̈ε̱ρπ̇έσ̈ε̱.

12. Ε Τυχικόνε̱ ἐ δε̱ρFόβα ντ' Εφεσο.

13. Φελόνε̱ κ̇ὲ̱ λιάτζε̱ ντὲ̱ Τρωάδε̱, ντὲ̱ στε̱πὶ τὲ̱ Κάρποσε̱, κούρ τε̱ βὶτζ πγιέρε̱ μὲ βέτε̱χ̇ε̱, ἐ δὲ κάρτε̱ρατε̱, ἐ δὲ̱ τέπε̱ρε̱ μεμβράνατε̱.

14. Αλέξανδροϊ π̇ακ̇ε̱ρτζίου μὲ̱ π̇έ̱ρρι σ̈ιούμε̱ τὲ̱ κ̇ε̱κία· δὸ τὲ̱ γιὰ παFούαγε̱ ἀτίγ Ζότι σὶ κούντρε̱ κὰ π̇έ̱ρρε̱.

15. Γκὰ ἀΐ ρούχου ἐ δὲ τί· σὲ ψὲ ἀῒ ἔ̱στε̱ σ̈ιούμε̱ κόντρε̱ ντὲ̱ φγιάλε̱ τόνα.

16. Ντὲ̱ τὲ̱ διαφεντέψουρε̱ τὶμ ντονιὲ̱ νοῦκ̇ε̱ κὲ πὲ̱ρ μούα, πὸ τὲ̱ Fίθε̱ μὲ̱

τες μὲ ἐγκατέλιπον· (εἴθε νὰ μὴ λογαριασθῇ εἰς αὐτούς)·

17. Ἀλλ' ὁ Κύριος μὲ παρεστάθη, καὶ μὲ ἐνεδυνάμωσε, διὰ νὰ πληρωθῇ δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἠλευθερώθην ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λέοντος.

18. Καὶ θέλει μὲ ἐλευθερώσει ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ θέλει μὲ διασώσει διὰ τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν αὐτοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

19. Ἀσπάσθητι τὴν Πρίσκαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου.

20. Ὁ Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ· τὸν δὲ Τρόφιμον ἀφῆκα ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῆ.

21. Σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸ τοῦ χειμῶνος. Ἀσπάζεταί σε ὁ Εὔβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λῖνος, καὶ ἡ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἴη μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

» Ἡ δευτέρα πρὸς Τιμόθεον, χειροτονηθέντα πρῶτον Ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἐφεσίων, ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ὁ Παῦλος παρεστάθη ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος Νέρωνος.

λιάνε̱· (μός οὑ ἀ συλογ̔ίστε πε̱ρ φάϊγ ἀτοῦρε Περντία).

17. Μὰ Ζότι μὲ ντίχου μούα, ε̇ μὲ̱ φορτζόϊ κ̔ε̱ τὲ̱ παϝούχαετε̱ μὲ ἄνε̱ τίμε̱ διδαχία. ε̇τὲ̱ διϝιόγενε̱ ϝίθε̱ φὐλίτ' ε̇ τγιέρα· ε̇ ὅπε̱τόβα γκὰ ϝόγια ε̇ λιοντάριτ.

18. Ε Ζότι πὰ δ̔ὸ τὲ̱ μὲ̱ ὅπε̱τόγε̱ γκὰ τζδο πούνε̱ ε̇ λίϝκε̱, ε̇ δ̔ὸ τὲ̱ με̱ ὅπγιέρε̱ ὅε̱ντόσ̔ε̱ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τε̱ τίγ τὲ̱ Κίελιτ, ατὶγ κιόφτε̱ ντὲ̱ῥῥ μπὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱βετ. Αὅτοὺ κιόφτε̱.

19. Θούαϊγ τε̱ φάλισ Πρίσκὐλε̱σε̱ ε̇ δὲ Ακύλε̱σε̱, ε̇ δὲ ὅτε̱πίσε̱ Ονησιφόριτ.

20. Εραστόϊ μπέτι ντε̱ Κόρινθο. ε̇ Τρόφιμονε̱ ε̇ λίατζε̱ ντε̱ Μιλίτο τε̱ σε̱μούρε̱.

21. Ντζιτόου τε̱ βὶτζ περπάρα δ̔ιμε̱ριτ· τε̱ φάλετε̱ με̱ ὅε̱ντὲτ Εὔβουλοϊγ, ε̇ δὲ Πούδη, ε̇ δὲ Λίνουα, ε̇ δὲ Κλαβδία, ε̇ δὲ ϝίθε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱.

22. Ζότι Ιησοὺ Χριστόϊ κιόφτε̱ μὲ Σ̈πὶρτ τε̱ντ· δ̔ουρε̱τία μὲ γιουβετ πάσ̈κε̱. Αὅτοὺ κιόφτε̱.

» Κάρτα Εδίτε̱ μπὲ̱ Τιμόθεονε̱ κ̔ε̱ οὑ χιροτονὶς Πισκὸπ ί πάρρε̱ ί κίσ̈ε̱σε̱ Εφεσιότετ, οὑ ὅκρουα γκὰ Ρώμι, κοὺρ Παύλουα δ̔όλι πε̱ρ σε̱ δ̔ίτιτ πε̱ρπάρα Καίσαριτ Νέρωνιτ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ΚΕΦ. ά. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν·

2. Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων,

3. Ἐφανέρωσε δὲ ἐν καιροῖς ὡρισμένοις τὸν λόγον αὐτοῦ, διὰ τοῦ κηρύγματος, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·

4. Πρὸς Τίτον γνήσιον τέκνον κατὰ κοινὴν *ἡμῶν* πίστιν· *εἴη* χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

5. Διὰ τοῦτο σὲ ἀφῆκα ἐν Κρήτῃ, διὰ νὰ διορθώσῃς τὰ ἐλλείποντα, καὶ νὰ καταστήσῃς ἐν πάσῃ πόλει πρεσβυτέρους, καθὼς ἐγὼ σὲ διέταξα·

6. Ὅστις ἦναι ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἔχων τέκνα πιστὰ, μὴ κατηγορούμενα ὡς ἄσωτα, ἢ ἀνυπότακτα.

7. Διότι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ ἦναι ἀνέγκλητος, ὡς οἰκονόμος Θεοῦ· μὴ αὐθάδης, μὴ ὀργίλος, μὴ μέθυσος, μὴ πλήκτης, μὴ αἰσχροκερδής·

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΤΙΤΟΝΕ̱

Κρίε Επάρε̱. α. 1.

Παύλουα ρόπι ἰ Περντίσε̱, ἐ Απόστολι ἰ Ιησοὺ Χριστόϊτ, σὶ κούντρε̱ ε̱ὅτε̱ πέσα ἐ σε̱ τζϜέδουρετ σε̱ Περντίσε̱, ἐ τε̱ νιόχουριτ' ἐ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ κε̱ ε̱ὅτε̱ σὶ κούντρ' ε̱ὅτε̱ εὐσεβία.

2. Πε̱ρ ὅ πε̱ρρέσε̱ τε̱ γέτε̱σε̱ πὰ σόσουρε̱, ὰτε̱ κε̱ Περντία κε̱ νούκε̱ Ϝε̱νιε̱ν ἐ τάξι πὰ δὲ τε̱ νίσουρε̱ τε̱ γέτε̱βετ.

3. Ε κὰ τζφάκιουρε̱ μπε̱ κόχε̱ τε̱ τοῦρε φγιάλε̱ν' ἐτίγ, μὲ ἄνε̱ τε̱ διδαχίσε̱ κε̱ κὲ πεσούαρε̱ μπε̱ μούα μὲ πορσὶ τε̱ Περντίσε̱ κε̱ ὅπε̱τὸν νέβετ.

4. Μπε̱ Τίτονε̱ δγιάλε̱ν' ἐδάσιουρε̱ σὶ κούντρ' ε̱ὅτε̱ πέσα κε̱ κέμι πάσκε̱, δουρε̱τὶ, ντε̱γέσε̱, ἐ πάκ γκὰ Περντία Παπάϊ, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοῦ Χριστόϊ κε̱ ὅπε̱τὸν νέβετ.

5. Πε̱ρ κε̱τε̱ πούνε̱ τε̱ λιάτζε̱ τὶ ντε̱ Κρὴτ, κε̱ τε̱ βε̱τζ μπ' οὔδε̱ ὰτὸ κε̱ λίψενε̱, ἐ τε̱ βε̱τζ κιουτὲτ μπε̱ κιουτὲτ Πρίφτε̱ρ, σὶ κούντρε̱ τε̱ πάτζε̱ πορσίτουρε̱ οὔνε̱.

6. Νιερίνε̱ κε̱ τε̱ γέτε̱ πὰ καλε̱ζὶ, κε̱ κὰ πάσουρε̱ νιε̱ Ϝρούα βέτε̱με̱, κε̱ τε̱ κέτε̱ δγιέλμτ' ἐτίγ τε̱ πέσε̱σε̱, κε̱ τε̱ μὸς γένε̱ καλε̱ζούαρε̱ ντε̱ κουρβε̱ρὶ, ὰ τε̱ γένε̱ τε̱ πὰ πίντουρε̱.

7. Σὲ ψὲ δούχκετε̱ κε̱ Πισκόπι τε̱ γέτε̱ πὰ φάϊγ, σὶ Ικονὸμ ἰ Περντίσε̱, γιὸ περιφὰν, γιὸ ζε̱με̱ρὰκ, γιὸ ἀρσε̱ζ, γιὸ ἰ δε̱νε̱ ντε̱ βέρρε̱, γιὸ ράχε̱σ, γιὸ λιακε̱μέσε̱.

8. Ἀλλὰ φιλόξενος, φιλάγαθος σώφρων, δίκαιος, ὅσιος, ἐγκρατής·

9. Προσκεκολλημένος εἰς τὸ πιστὸν λόγον τῆς διδασκαλίας, διὰ να ἦναι δυνατὸς καὶ νὰ προτρέπῃ διὰ τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας καὶ νὰ ἐξελέγχῃ τοὺς ἀντιλέγοντας.

10. Διότι ὑπάρχουσι πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρενοπλάνοι, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς·

11. Τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀποστομόνωμεν· οἵτινες ἀνατρέπουσιν ὁλοκλήρους οἴκους, διδάσκοντες ὅσα δὲν πρέπει, χάριν αἰσχροῦ κέρδους.

12. Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, προφήτης ἴδιος αὐτῶν, Οἱ Κρῆτες *εἶναι* πάντοτε ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.

13. Ἡ μαρτυρία αὕτη εἶναι ἀληθινή· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποστόμως, διὰ νὰ ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει·

14. Καὶ νὰ μὴ προσέχωσιν εἰς Ἰουδαϊκοὺς μύθους, καὶ ἐντολὰς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.

15. Εἰς μὲν τοὺς καθαροὺς πάντα *εἶναι* καθαρά· εἰς δὲ τοὺς μεμιασμένους καὶ ἀπίστους οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοῦς αὐτῶν καὶ ἡ συνείδησις εἶναι μεμιασμένα.

16. Ὁμολογοῦσιν ὅτι γνωρίζουσι τὸν Θεὸν, μὲ τὰ ἔργα ὅμως ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

8. Πὸ τε̱ δόγε̱ τε̱ χουαϊγτε̱, τε̱ δόγε̱ τε̱ μίρρε̱νε̱, τε̱ γέτε̱ ἱ μπε̱γέδουρε̱, ἱ δρεϊγτε̱, Σε̱ϊνγτ, ἱ μπάϊγτουρε̱.

9. Τε̱ μπάχετε̱ γκὰ φγιάλ᾽ ε̇ π̇έσε̱σε̱ σε̱ διδαχίσε̱, κ̇ε̱ τε̱ μούντγε̱ τ᾽ ἄπε̱ νασιχὰτ σε̱ τγιέρε̱βετ, μὲ διδασκαλὶ τε̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱, ε̇ τε̱ κ̇ε̱ρτόγε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ῥίνε̱ κόντρε̱.

10. Σὲ ψὲ γιάνε̱ σ̈ιούμε̱ τε̱ πὰ π̇ίντουρε̱, φαγε̱τόρε̱, ε̇ Fε̱νιεσ̈τγιάρε̱, ε̇ με̱ τέπε̱ρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ γκὰ νέμουρι ε̱ σε̱ πρέρε̱βετ.

11. Ατοῦρε δούχαετε̱ τοῦ θούργε̱νε̱ Fόγε̱νε̱· ἀτὰ νακατόσγε̱νε̱ Fίθε̱ σ̈τε̱πίτε̱ τούκ᾽ ε̇ διδάξουρε̱ πούνε̱ρε̱ κ̇ε̱ σκάνε̱ χιὲ, πε̱ρ τε̱ πικτίσουρε̱ πὰκ Fε̱ κάφσ̈ε̱.

12. Τζιὸ τζίλι πρεΐγ σούρεσ̈ προφὴτ ἱ τοῦρε, θὰ· Κρητικότε̱ γιάνε̱ κουρε̱δὸ Fε̱νιεσ̈τγιάρε̱, π̇ίσ̈ε̱ τε̱ κ̇ε̱κία, π̇άρκε τε̱ πὰ μπούσ̈ιουρα.

13. Κε̱γιὸ φγιάλε̱ ε̱σ̈τ᾽ ε̇ βε̱ρτέτε̱· ἀντάϊγ κ̇ε̱ρτόϊ τὶ ἀτά φόρτ, κ̇ε̱ τε̱ σ̈ε̱ρόνενε̱ ντε̱ π̇έσε̱·

14. Τε̱ μὸς βε̱νε̱ βέσ̈νε̱ ντε̱ πράλλα τε̱ Τζιφούτετ, ε̇ ντε̱ πορσίρα τε̱ νιέρε̱ζετ, κ̇ε̱ οὐῤῥέγε̱νε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.

15. Τε̱ Fίθα γιάνε̱ τε̱ κ̇ε̱ρούαρε̱ πε̱ρ τε̱ κε̱ρούαριτε̱, ε̇ πε̱ρ τε̱ πε̱Fε̱ρε̱ πὰ ε̇ πε̱ρ τε̱ πὰ π̇έσ̈ε̱τε̱, σ̈ε̱σ̈τε̱ ντονιε̱ ε̇ κε̱ρούαρε̱, πὸ ε̱σ̈τ᾽ ε̇ μολέψουρε̱ μέντε̱για ἐτοῦρε ε̇ δὲ φυκίρι.

16. Μολογήσγε̱νε̱ σὲ νιόχε̱νε̱ Περντίνε̱, ε̇ μὲ τε̱ π̇ε̱νατ᾽ ἐτοῦρε ε̇ ἀρνίσγε̱νε̱, σὲ ψὲ γιάνε̱ τε̱ ντίερε̱, ε̇ τε̱ πὰ π̇ίντουρε̱, ε̇ τε̱ πὰ βε̱γίερε̱ μπε̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ τε̱ μίῤῥε̱.

ΚΕΦ. β΄. 2.

Σὺ ὅμως λάλει ὅσα πρέπουσιν εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν·

2. Οἱ γέροντες νὰ ἦναι ἄγρυπνοι, σεμνοί, σώφρονες, ὑγιαίνοντες ἐν τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ.

3. Αἱ γραῖαι ὡσαύτως νὰ ἔχωσι τρόπον ἱεροπρεπῆ, μὴ καταλάλοι, μὴ δεδουλωμέναι εἰς πολλὴν οἰνοποσίαν, *νὰ ἦναι* διδάσκαλοι τῶν καλῶν,

4. Διὰ νὰ νουθετῶσι τὰς νέας νὰ ἦναι φίλανδροι, φιλότεκνοι,

5. Σώφρονες, καθαραί, οἰκοφύλακες, ἀγαθαί, εὐπειθεῖς εἰς τοὺς ἰδίους *αὐτῶν* ἄνδρας, διὰ νὰ μὴ βλασφημῆται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

6. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως νουθέτει νὰ σωφρονῶσι·

7. Δεικνύων κατὰ πάντα σεαυτὸν τύπον τῶν καλῶν ἔργων, *φυλάττων* ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα,

8. Λόγον ὑγιῆ *καὶ* ἀκατάκριτον· διὰ νὰ ἐντραπῇ ὁ ἐναντίος, μὴ ἔχων νὰ λέγῃ διὰ σᾶς μηδὲν κακόν.

9. Τοὺς δούλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας, νὰ εὐαρεστῶσιν *εἰς αὐτοὺς* κατὰ πάντα, νὰ μὴ ἀντιλέγωσι·

10. Νὰ μὴ σφετερίζωνται τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ νὰ δεικνύωσι πᾶσαν πίστιν ἀγαθήν· διὰ νὰ στολίζωσι κατὰ πάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ.

11. Διότι ἐφανερώθη ἡ χάρις τοῦ

Κρίε̱ Εδίτε̱. β. 2.

Μὰ τὶ διδὰξ σὶ κούντρ' κὰ χιὲ ντὲ̱ διδασκαλὶ τὲ̱ ὄε̱ντόὄε̱.

2. Κὲ̱ πλέϊκτε̱ τὲ̱ γένε̱ τ' ἔσε̱λε̱, τὲ̱ τούρπτζιμ, τὲ̱ πε̱ρμπγιέδουρε̱, τὲ̱ ὄε̱ντόὄε̱ ντὲ̱ π̇έσε̱, ντὲ̱ δαὄιουρὶ, ντὲ̱ δουρίμ.

3. Αὄτοὺ ἐ δὲ πλάκατε̱ τὲ̱ γένε̱ μὲ ῥόπ̇α σὶ κούντρε̱ κὰ χιὲ ντὲ̱ Σε̱ϊν-γτε̱ρὶ, τὲ̱ μὸς γένε̱ κορκοσοῦρε, τὲ̱ μὸς γένε̱ δε̱νε̱ ντέ̱ ὄιούμε̱ βέῤῥε̱, τὲ̱ γένε̱ δασκάλε̱ ντὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱ῤῥε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱νε̱,

4. Κὲ̱ τὲ̱ μψόγε̱νε̱ τὲ̱ ῥάτε̱ τὲ̱ γένε̱ τὲ̱ μπε̱γέδουρχ, τὲ̱ δούχνε̱ π̇ούῤ-ῥατ' ἐτοῦρε, τὲ̱ δούανε̱ δγιέλμτ' ἐτοῦρε.

5. Τὲ̱ γένε̱ τ' οὔρτα, τὲ̱ κ̇ε̱ρούαρα, τὲ̱ ῥούαϊγνε̱ ὄτε̱πίνε̱, τὲ̱ γένε̱ τὲ̱ μίῤῥχ, τὲ̱ π̇ίντενε̱ ντὲ̱ π̇ούῤῥα τὲ̱ τοῦρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ὄιάχετε̱ φγιάλ' ἐ Περντίσε̱.

6. Αὄτοὺ μψὸ ἐ δὲ̱ τὲ̱ ῥίτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ γένε̱ τ' οὔρτε̱·

7. Μπὲ̱ τὲ̱ Ϝίθε̱ π̇ὲ̱ν βέτε̱χενε̱ τέ̱ντε ξόμπλε̱, τὲ̱ πούνε̱ραβε̱τ σὲ̱ μίῤῥα, ντὲ̱ διδαχὶ τὲ̱ γὲτζ ἰ πὰ λιούαϊγτουρε̱, ἐ ἰ ντέῤῥτζιμ.

8. Φγιάλια τὲ̱ γέτε̱ ἐ ὄε̱ντόὄε̱, ἐ ἐ πὰ ὄιάῤῥε̱, κάκε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τουρπε̱ρόνετε̱ αἴ κ̇ὲ̱ ῥὶ κόντρε̱, ἐ τὲ̱ μὸς μούντγε̱ τὲ̱ θότε̱ λὶκξτε πὲ̱ρ γιούβετ.

9. Κοπίγτε̱ τὲ̱ π̇ίντενε̱ ντὲ̱ ζοτε̱ρὶνγ τὲ̱ τοῦρε, μπὲ̱ τὲ̱ Ϝίθα τὲ̱ γένε̱ τὲ̱ πε̱λκίερε̱, τὲ̱ μὸς θόνε̱ φγιάλε̱νε̱ κόντρε̱.

10. Τὲ̱ μὸς βγιέδε̱νε̱, πὸ μπὲ̱ τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ τὲ̱ δε̱φτόγενε̱ π̇έσε̱ τὲ̱ τοῦρε, κάκε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έ̱γε̱νε̱ ντὲ̱ῤῥ ντὲ̱ διδασκαλὶ τὲ̱ Περντίσε̱ σόνε̱ κ̇ὲ̱ νὰ ὄπε̱τόϊ νέβετ μπὲ̱ Ϝίθε̱.

11. Σὲ ψὲ οὺ δοὺκ δουρε̱τὲ ἐ Πρε-

Θεοῦ ἡ σωτήριος εἰς πάντας ἀνθρώπους,

12. Διδάσκουσα ἡμᾶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, καὶ νὰ ζήσωμεν σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι.

13. Προσμένοντες τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

14. Ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ νὰ *μᾶς* καθαρίσῃ εἰς ἑαυτὸν λαὸν ἐκλεκτὸν, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

15. Ταῦτα λάλει, καὶ πρότρεπε, καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐξουσίας· ἃς μὴ σὲ περιφρονῇ μηδείς.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕ αὐτοὺς νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, νὰ πειθαρχῶσι, νὰ ἦναι ἕτοιμοι εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν,

2. Νὰ μὴ βλασφημῶσι μηδένα, νὰ ἦναι ἄμαχοι, συμβιβαστικοὶ, νὰ δεικνύωσι πρὸς πάντας ἀνθρώπους πᾶσαν πραότητα.

3. Διότι ἤμεθα ποτὲ καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες εἰς διαφόρους ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς, ζῶντες ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ, μισητοὶ καὶ μισοῦντες ἀλλήλους.

4. Ἀλλ' ὅτε ἐφανερώθη ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,

5. Οὐχὶ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης, τὰ ὁποῖα ἐπράξαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ

ντίσε̱ σωτήριτ σόνε̱ μπε̱ Ϝίθε̱ νιέρε̱ζ,

12. Κε̱ νὰ διδὰξ νέβετ τε̱ ἀρνίσγε̱με̱ τε̱ πὰ πεσλέκνε̱, ἐ δὲ δε̱σ̈ε̱ρίμετ' ἐ γέτε̱σε̱, ἐ τε̱ ῥόϊγμε̱ ντε̱ κ̈ετε̱ γέτε̱ με̱ οὐρτετζί, μὲ τε̱ δρέϊγτε, ἐ με̱ πέσε̱ τε̱ μίρρε̱.

13. Τούκ' ἐ πρίτουρε̱ ἀτε̱ τε̱ λιούμουρε̱νε̱ ὄπε̱ρρέσ̈ε̱, ἐ ἀτὰ τε̱ δούκουριτε̱ τε̱ ντέρριτ τε̱ Περντίσε̱ σε̱μάδε, ἐ σωτήριτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόιτ·

14. Αἴ κε̱ δὰ βέτε̱χε̱ν ἐτίγ πε̱ρ νέβετ, κε̱ τε̱ νὰ ὄπε̱τόν νέβετ γκὰ τζδὸ φάρρε̱ παρανομίε, ἐ τε̱ νὰ κε̱ρὸν μπε̱ βέτε̱χε τε̱ τιγ, νιε̱ λαὸ τε̱ τζϜιέδουρε̱, ἐ ζηλιὰρ μπε̱ πούνε̱ρα τε̱ μίρρα.

15. Κε̱τό διδὰξ, ἐ μψόϊ, ἐ κε̱ρτό με̱ τζδὸ φάρρε̱ οὔρδε̱ρὶ, ντονιε̱ λὲ τε̱ μὸς τε̱ ὄτγιέρε̱ πὸσ̈τε̱ τίγ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ΄. 3.

Κουϊγτόνυ ἀτοῦρε κε̱ τε̱ γένε̱ πίντουρε̱ ντένε̱ ζαπίτε̱ρ, ἐ ντε̱ οὔρδε̱ρε̱, τε̱ γένε̱ τε̱ διϜιούαρε̱, τε̱ γένε̱ Ϝατὶ μπε̱ τζδὸ φάρρε̱ πούνε̱ τε̱ μίρρε̱.

2. Τε̱ μὸς βλασφημίσγε̱νε̱ ντονιε̱, τε̱ μὸς δούανε̱ κιάρτε̱ρατε̱, τε̱ γένε̱ τε̱ πούτε̱, τε̱ δε̱φτόγε̱νε̱ τε̱ πούτετ' ἐτοῦρε μπε̱ Ϝίθε̱ νιέρε̱ζ.

3. Σε̱ ψε̱ κέμ ἐ δὲ νέβετ νιε̱ χέρε̱ τε̱ μάρρε̱, τε̱ πὰ πίντουρε̱, τε̱ χούμπουρε̱, σκλέβτ' ἐ δε̱σ̈ε̱ρίμεβετ, ἐ τζδὸ λοὶ πε̱λκίμεβετ τούκ' ἐ ῥούαρε̱ ντένε̱ τε̱ κ̈έκε, ἐ ντε̱ ζηλὶ, τ' οὐρρούαρε̱ γκὰ πότα, ἐ τούκ' ἐ οὐρρίερε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

4. Μὰ κούρ οὐ δουκ μπε̱ νέβετ τε̱ μίρρε̱τε̱, ἐ ντε̱γέσα ἐ Περντίσε̱ Σωτήριτ σόνε̱.

5. Γιὸ πε̱ρ πούνε̱ρα τε̱ δρέϊγτα κε̱ πε̱μ νέβετ, πὸ πε̱ρ ντε̱γέσε̱ τε̱-

τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,

6. Τὸ ὁποῖον ἐξέχεε πλουσίως ἐφ ἡμᾶς, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν·

7. Ἵνα δικαιωθέντες διὰ τῆς χάριτος ἐκείνου, γείνωμεν κληρονόμοι κατὰ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

8. Πιςὸς ὁ λόγος· καὶ θέλω ταῦτα νὰ διαβεβαιοῖς, διὰ νὰ φροντίζωσιν οἱ πιστεύσαντες εἰς τὸν Θεὸν νὰ προΐστανται καλῶν ἔργων. Ταῦτα εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

9. Μωρὰς δὲ φιλονεικίας καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔριδας, καὶ μάχας νομικὰς, φεῦγε· διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι.

10. Αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ·

11. Ἐξεύρων ὅτι διεφθάρη ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος.

12. Ὅταν πέμψω πρὸς σὲ τὸν Ἀρτεμᾶν ἢ τὸν Τυχικὸν, σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρός με εἰς Νικόπολιν· διότι ἐκεῖ ἀπεφάσισα νὰ παραχειμάσω.

13. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ τὸν Ἀπολλὼ πρόπεμψον ἐπιμελῶς, διὰ νὰ μὴ λείπῃ εἰς αὐτοὺς μηδέν.

14. Ἂς μανθάνωσι δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι νὰ προΐστανται καλῶν ἔργων εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, διὰ νὰ μὴ ἦναι ἄκαρποι.

15. Ἀσπάζονταί σε πάντες οἱ μετ᾽ ἐμοῦ· ἀσπάσθητι τοὺς ἀγαπῶντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

τὶγ νὰ σόσι νέβετ, μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ λιάριτ τε̱ σε̱ λέριτ σε̱ ρὶ, ὲ τε̱ πε̱ρτε̱ρίγτουριτ Σε̱ϊνγτιτ Σπίρτ.

6 Κε̱ ἔρδι μπε̱ νέβετ μὲ δὸῤῥε̱ χάπε̱τε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, Σωτήριτ σόνε̱·

7 Κε̱ σὶ τε̱ π̇ε̱νε̱μι τε̱ δρέϊγτε̱ μὲ δουρε̱τὶ τ᾽ ἀτὶγ, τε̱ γέμι σὶ ε̱ὄτε̱ ὄπε̱ῤῥέὄια, κληρονόμε̱ τε̱ γέτε̱σε πὰ σόσουρε̱.

8. Φγιάλ᾽ ὲ βε̱ρτέτε̱ ε̱ὄτε̱ κ̇ε̱γιδ· ὲ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα δούα κ̇ε̱ τι βεβαιὸτζ τὶ, κ̇ε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇ετούανε̱ μπε̱ Περντίνε̱ τε̱ κ̇ένε̱ με̱ντ ντε̱ πούνερα τε̱ μίῤῥα· κ̇ε̱τὸ γιάνε̱ πούνε̱ρατ᾽ ὲ μίῤῥα ὲ τε̱ βε̱γιέρα ντε̱ νιέρε̱ζ.

9. Μὰ κιάρτε̱ρατ᾽ ὲ μάῤῥα, ὲ γεννεαλογίτε̱, ὲ φιλονοκίτε̱, ὲ λιούφτε̱τ᾽ ὲ νόμιτ τι λε̱τζ· σε̱ ψε̱ γιάνε̱ τε̱ πὰ βε̱γίερα, ὲ τε̱ χούμπουρα

10. Νιερίνε̱ αἱρετικὸ σὶ τὰ μψότζ νιε̱ χέρε̱ ὲ δὶ χέρε̱, τὰ λε̱ζ.

11. Ε δίγι κ̇ε̱ ἱ τίλι ε̱ὄτε̱ ὄτρε̱μπούαρε̱ ὲ φε̱γὲν, σὶ ἀὶ· κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ δε̱με̱τούαρε̱ πε̱ Ϝιούϊκ τε̱ρ τίγ.

12. Κοὺρ τε̱ δε̱ρτόϊγ Αρτεμάνε̱ τὲκ τὶγ, ἀ Τυχικόνε̱, ὄπε̱ϊγτὸ τε̱ βὶζ τὲκ οὔνε̱ ντε̱ Νικόπολλ· σε̱ ψε̱ ἀτγὲ π̇έῤῥα νιγὲτ τε̱ διμε̱ρόϊγ.

13. Ζηνάνε̱ δασκάλε̱ ὲ νόμιτ, ὲ δὲ Απολόνε̱ δε̱ρϜόμι ὄπέϊγτ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς οὐ λίψετε̱ ἀτοῦρε Ϝε̱.

14. Λὲ τε̱ μψόνενε̱ ὲ δὲ τάνε̱τε̱ τε̱ κ̇ένε̱ με̱ντε̱ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ μίῤῥα πε̱ρ χρίρα κ̇ε̱ Ϝιάγε̱νε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς γένε̱ τε̱ πὰ πέμμε̱.

15. Τε̱ φάλε̱νε̱ με̱ ὄε̱ντε̱τ Ϝίθ᾽ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ π̇άὄκ̇ε̱ με̱ μούα. τοῦ φάλετζ με̱ ὄε̱ντὲτ ἀτοῦρε κ̇ε̱ νὰ δούαν νέβετ μὲ π̇έσε̱· Δουρε̱τία ἰμπε̱ γιούβετ π̇άὄκ̇ε̱. Αὄτοὺ κιόφτε̱.

» Ἡ πρὸς Τίτον, πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα τῆς ἐκκλησίας τῶν Κρητῶν, ἐγράφη ἀπὸ Νικοπολέως τῆς Μακεδονίας·

16. Κάρτα μπε̱ Τίτονε̱ κε̱ κὲ χειροτονίσουρε̱ Πισκὸπ ἱ πάρρε̱ ντε̱ κίσε̱ τε̱ Κρητικόβετ, οὺ σκρούα γκὰ Νικόπολι ἱ Μακεδονίσε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

ΠΑΥΛΟΣ, δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, πρὸς Φιλήμονα τὸν ἀγαπητὸν καὶ συνεργὸν ἡμῶν,

2. Καὶ τὴν Ἀπφίαν τὴν ἀγαπητὴν, καὶ Ἄρχιππον τὸν συστρατιώτην ἡμῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίαν·

3. Χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου, καὶ μνημονεύω σε πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου,

5. Ἀκούων τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους·

6. Διὰ νὰ γείνῃ ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὸς διὰ τῆς φανερώσεως παντὸς καλοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.

7. Διότι χαρὰν πολλὴν ἔχομεν καὶ παρηγορίαν διὰ τὴν ἀγάπην σου,

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΦΙΛΗΜΟΝΕ̱

Παύλουα ἱ λίδουρι ἱ Ιησοῦ Χριστόϊτ, ἐ δὲ Τιμόθεοϊ βε̱λάϊ, μπε̱ Φιλήμονε̱ τε̱ δάσιουρινε̱ τε̱νε̱, ἐ πουνετσούαρε̱ με̱ νέβετ πάσκε̱,

2. Ε μπε̱ Απφίνε̱ τε̱ δάσιουρινε̱. ἐ μπ' Αρχιπόνε̱ τρίμνε̱ με̱ νέβετ πάσκε̱, ἐ μπε̱ κίσε̱νε̱ τε̱ντε̱ τε̱ στε̱πίσε̱.

3. Δουρε̱τὶ μπε̱ γιούβετ, ἐ πάκε γκὰ Περντία παπάϊ ἴνε̱, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοὺ Χριστόϊ.

4. Λε̱βδόϊγ Περντίνε̱ τίμε κουρδὸ κε̱ τε̱ ζε̱ γγόγε̱ τὶγ ντε̱ τε̱ φάλιουρα τε̱ μίσ,

5. Σὲ ψὲ διϝιόϊγ δασιουρίνε̱, ἐ δὲ πέσε̱νε̱ κε̱ κὲ μπε̱ Ζόνε̱ Ιησούνε̱, ἐ δὲ μπε̱ ϝίθε̱ Σεϊνγτόρε̱.

6. Μὲ τρόπο κε̱ ε̱στ' ἐ τζφάκιουρε̱ πγιέσα κε̱ κὲ τε̱ τὶ ντε̱ πέσε̱, πε̱ρ τε̱ νιόχουρε̱ ϝίθε̱ πούνε̱τ' ἐ μίρρα κε̱ γιάνε̱ ντε̱ρ γιούβετ μπε̱ Χριστόνε̱ Ἰησούνε̱.

7. Σὲ ψὲ κέμι ϝε̱ζὶμ τε̱ μὰδ ἐ παρηγορὶ πε̱ρ δασιουρὶ τε̱ντε̱, σε̱ ψε̱

BKSH

ἐπειδὴ τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀνεπαύθησαν διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

8. Ὅθεν ἂν καὶ ἔχω ἐν Χριστῷ πολλὴν παῤῥησίαν νὰ ἐπιτάττω εἰς σὲ τὸ πρέπον,

9. Ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον σὲ παρακαλῶ, τοιοῦτος ὤν, ὡς Παῦλος ὁ γέρων, τώρα δὲ καὶ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10. Σὲ παρακαλῶ ὑπὲρ τοῦ τέκνου μου, τὸν ὁποῖον ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὑπὲρ τοῦ Ὀνησίμου·

11. Ὅςις ἦτο ποτὲ ἄχρηστος εἰς σὲ, τώρα δὲ εἰς σὲ καὶ εἰς ἐμὲ εἶναι χρήσιμος, τὸν ὁποῖον πέμπω ὀπίσω.

12. Σὺ δὲ αὐτὸν, τουτέστι, τὰ σπλάγχνα μου, δέχθητι.

13. Τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἤθελον νὰ κρατῶ πλησίον μου, διὰ νὰ μὲ ὑπηρετῇ ἀντὶ σοῦ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου·

14 Χωρὶς ὅμως τῆς γνώμης σου δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὐδὲν, διὰ νὰ μὴ ἦναι τὸ ἀγαθόν σου ὡς κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἑκουσίως.

15. Διότι ἴσως διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, διὰ νὰ ἀπολάβῃς αὐτὸν διαπαντός.

16. Οὐχὶ πλέον ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα εἰς ἐμὲ, πόσῳ δὲ μᾶλλον εἰς σὲ καὶ κατὰ σάρκα καὶ ἐν Κυρίῳ.

17. Ἐὰν λοιπὸν ἔχῃς ἐμὲ κοινωνὸν, δέχθητι αὐτὸν ὡς ἐμέ.

18. Καὶ ἐὰν σὲ ἠδίκησεν εἴς τι, ἢ χρεωστῇ, λογαρίαζε τοῦτο εἰς ἐμέ.

19. Ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγραψα μὲ τὴν χεῖρά μου, ἐγὼ θέλω πληρώσει· διὰ νὰ μὴ σοὶ λέγω ὅτι καὶ σε-

ζέμερ' ε σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ ε̱σ̈τε̱ πρέϊγτουρε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ντε̱, ὦ βε̱λᾶ.

8. Αντάϊγ κα̱μ σ̈ιούμε̱ θαῤῥὸς μπε̱ Κρίσ̈τινε̱ κε̱ τε̱ πορσὶτ τι ἀτὸ κε̱ κάνε̱ χιέ,

9. Τε̱ λιούτεμ με̱ τέπε̱ρε̱ πε̱ρ δασ̈ιουρὶ, σε γε̱ ἶ τίλι τὶ, σι οὔνε̱ πλιάκου Παύλουα, ε δὲ νταστὶ ἶ λίδουρι ἰ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

10. Τε̱ βε̱ ντε̱ πε̱ πε̱ρ δγιάλε̱νε̱ τι̱μ, ἀτε̱ κε̱ πόλα ντε̱ μὲς τε̱ ζιντζίρε̱βετ, Ονήσιμονε̱·

11. Ατε̱ κε̱ τε̱ κὲ τι νιε̱ χέρε̱ ἰ πὰ βε̱γιέρε̱, μὰ νταστὶ ἰ βε̱γίερε̱ πε̱ρ τι ε δὲ πε̱ρ μούχ, ἀτε̱ κε̱ τε̱ δε̱ρϜόβχ τὶγ πε̱ρσε̱ρί.

12. Ε τι τὰ πρὲτζ ἀτε̱ σι ζόρετ' ε πάρκουτ σίμ.

13. Ατε̱ οὔνε̱ δόγε̱ τε̱ μπάγε̱ με̱ βέτε̱χε̱, κε̱ τε̱ με̱ πουνὸν μούα ντάγε̱ τέγε ντε̱ μὲς τε̱ ζιντζίρεβετ τ' Ουγγίλιτ.

14. Μὰ νούκε̱ δέσ̈ια τε̱ πέϊγ Ϝε̱ πὰ δίγτουρε̱ τι, κε̱ τε̱ μὸς γέτε̱ τε̱ μίῤῥετε̱ τε̱ντ με̱ τε̱ πὰ χίρ, πὸ τε̱ γέτε̱ με̱ δασ̈ιουρὶ τε̱ντε.

15. Σε ψε̱ μπάσε̱ ἀντάϊγ οὺ με̱ρϜούα πε̱ρ τζὰ κάχε̱ (γκὰ τέγε̱,) κε̱ τὰ κετζ ἀτε̱ πε̱ρ Ϝίθε̱ γέτε̱.

16. Γιὸ με̱ σι κοπίλ, πὸ ντάγε κοπίλιτ, βε̱λᾶ τε̱ δάσ̈ιουρε̱, με̱ τέπε̱ρε̱ μπε̱ μούα, ε σὰ με̱ σ̈ιούμε̱ μπε̱ τι, σι μπε̱ πούνε̱ τε̱ κούρμιτ, ε δὲ μπε̱ τε̱ Ζότιτ.

17. Ντε̱ κε̱ μούα ἀδὰ πε̱ρ τε̱ δάσ̈ιουρε̱, πρίτε ἀτε̱, σι ε δὲ μούχ.

18. Ε ντε̱ τε̱ κὰ πέῤῥε̱ τι Ϝε̱ δε̱μ ντε̱ ντονὶε̱ πούνε̱, ἄ τε̱ κὰ Ϝε̱ πόρτζ, σ̈κρούαγε ἀτε̱ πε̱ρ λογορὶ τίμε.

19. Οὔνε̱ Παύλουα ε σ̈κρόβα με̱ δόῤῥε̱ τίμε, οὔνε̱ δοὺχ τὰ παϜούαϊγ· κε̱ τε̱ μὸς τε̱ θομ κε̱ τι με̱ γε πορ-

αυτὸν ἔτι μοὶ χρεωστεῖς.

20. Ναὶ, ἀδελφὲ, εἴθε νὰ λάβω ἐγὼ ταύτην τὴν χάριν παρὰ σοῦ ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.

21. Πεποιθὼς εἰς τὴν ὑπακοήν σου, ἔγραψα πρὸς σὲ, ἐξεύρων ὅτι καὶ πλειότερον ἀφ' ὅ,τι λέγω θέλεις κάμει.

22. Ἐνταυτῷ δὲ ἑτοίμαζέ μοι καὶ κατάλυμα· ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν σας θέλω χαρισθῆ εἰς ἐσᾶς.

23. Ἀσπάζονταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

24. Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

25. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.

» Ἡ πρὸς Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης (καὶ ἐστάλη) διὰ Ὀνησίμου τοῦ δούλου.

τζλὶ μπὲ̱ βέτε̱χ̇ε τέ̱ντε.

20. Κε̱σ̈του̇, ὤ βε̱λᾶ, μακὰρ τὲ̱ φιτόγε̱ οὔνε̱ γκὰ τέγε κ̇ε̱τὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱ μπὲ̱ Ζόνε̱, πρε̱̇́ιγμε̱ ζόρε̱τ' ἐμὶ μπὲ̱ Ζότνε̱.

21. Κάμ θαῤῥός μπὲ̱ τὲ̱ Fέϝουρε̱ τὰτ τὲ̱ σ̈κρόβα τὶ, σὲ ψέ ἐ δὶ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ π̇ὲ̱τζ με̱ σ̈ιούμε̱ σὲ ἀτὸ κ̇ὲ̱ θόμ.

22. Π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ κ̇ε̱τὸ π̇έ̱με̱ Fατὶ κονὰκ, σὲ ψὲ σ̈πε̱ῤῥέϊγ κ̇ὲ̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ φάλιουραβετ τούαϊγ, δὸ τὲ̱ δε̱ρόνεμ γιούβετ.

23. Τὲ̱ φάλετε̱ μὲ σ̈ε̱ντὲτ Επαφράϊ, (σ̈ιόκου ἴμ ντὲ̱ χαψάνε̱ πὲ̱ρ Χριστὸ Ἰησούνε̱,)

24. Μάρκουα, Αρίσταρχοϊ, Δημάϊ, Λουκάϊ, σ̈ιόκ̇ε̱τ' ἐ μί.

25. Δουρε̱τία ἐ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ μὲ Σ̈π'ρτ τούαϊγ. Ασ̈τού κιόφτε̱.

» Κάρτα μπὲ̱ Φιλίμονε̱ οὐ σ̈κρούχ γκὰ Ρώμι μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Ονήσιμοϊτ κοπίλιτ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

ΚΕΦ. ά. 1.

Ο ΘΕΟΣ ἀφοῦ ἐλάλησε τὸ πάλαι πρὸς τοὺς πατέρας *ἡμῶν* διὰ τῶν προφητῶν πολλάκις καὶ πολυτρόπως, ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ,

2. Τὸν ὁποῖον ἔθεσε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ἔκαμε καὶ τοὺς αἰῶνας·

3. Ὅστις, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ βαστάζων τὰ πάντα μὲ τὸν λόγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἀφοῦ δι' ἑαυτοῦ ἔκαμε καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς·

4. Τοσοῦτον ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων γενόμενος, ὅσον ἐξοχώτερον ὑπὲρ αὐτοὺς ὄνομα ἐκληρονόμησε.

5. Διότι πρὸς τίνα τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, «Υἱός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα;» Καὶ πάλιν, «Ἐγὼ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Πατὴρ, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμὲ Υἱός;»

6. Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, «Καὶ ἂς προσκυνήσωσιν εἰς αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.»

7. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀγγέλων λέγει, «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.»

8. Περὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ, «Ὁ θρόνος σου, ὦ Θεὲ, *εἶναι* εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΓΤ ΠΑΥΛΟΣΕ̱

ΜΠΕ̱ ΤΖΙΦΟΥΤ.

Κρίε Επάρρε̱. ά. 1.

Περντία κ̇ε̱ σ̈ιούμε̱ χέρε̱ ε̇ σ̈ιούμε̱ λεῒ̈ φόλι νιε̱ χέρε̱ π̇απ̇αλκ̇ρε̱βετ, μὲ ἄνε̱ τε̱ Προφήτε̱βετ, με̱ πασ̈τάγε ντε̱ κ̇ε̱τὸ δῒτ νὰ φόλι νέβετ μὲ ἄνε̱ τε̱ Π̇ίρρ̇ιτ,

2. Ατὶγ κ̇ε̱ ε̇ π̇ε̱ρ̇ρ̇ι κληρονόμν' ε̇ Ϝίθε̱ πούνε̱ραβετ, κ̇ε̱ μὲ ἄνε̱ τὰ τὶγ π̇ε̱ρ̇ρ̇ι ε̇ δὲ γέτε̱τε̱.

3. Αἱ σὲ ψὲ κὲ δ̇ρὶτ' ε̇ ντέρ̇ρ̇ιτ ε̇ χαρακτίρι ἱ σε̱ κ̇ε̱νιτ σε̱ τὶγ, προύρι τε̱ Ϝίθα μὲ φγιάλε̱ν' τὲ φουκίσε̱ τίγ, τσύκ' ε̇ π̇ε̱ρ̇ρ̇ε̱ μὲ βέτε̱χε τε̱ τὶγ τε̱ κε̱ρούαριτε̱ ε̇ φάγεβετ σόνα, ντε̱ν̇ι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ μαδε̱τζίσε̱ μπε̱ τε̱ λιάρτα.

4. Ε οὐ π̇ε̱ κάκε̱ με̱ ἱ λιάρτε̱ γκὰ ε̱γγε̱ΐγτε̱, σὰ κ̇ε̱ μόρρ̇ι μπε̱ πγιέσε̱ ε̱μ̈ε̱ρ̇ρ̇ με̱ τε̱ τζϜιέδουρε̱ γκὰ ἀτά.

5. Σὲ ψὲ μπε̱ τζίλινε̱ γκὰ ε̱γγε̱ΐγτε̱ θὰ κούρ̇ρ̇ε̱· π̇ίρ̇ρ̇ι ἴμ γὲ τὶ, οὔνε̱ σὸτ τε̱ πόλα τί; ε̇ πε̱ρσε̱ρὶ· οὔνε̱ δ̇ὸ τ γὲμ ἀτὶγ π̇απ̇ὰ, ε̇ ἀΐ δ̇ὸ τε̱ με̱ γέ-ἱ τε̱ μούα π̇ίρ̇ρ̇;

6. Ε πε̱ρσε̱ρὶ, κοὺρ τε̱ κλάσε̱ π̇ίρ̇ρ̇' ε̇ βέτε̱με̱ ντε̱ γέτε̱, θότε̱· λὲ τὶ φάλενε̱ ἀτὶγ Ϝίθε̱ ε̱γγε̱ΐγτ' ε̇ Περντίσε̱.

7· Ε σὰ πε̱ρ ε̱γγγε̱ΐγ πὰ θότε̱· ἀἱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ε̱γε̱ΐγτ' ε̇τὶγ σπίρτε̱ρα, ε̇ πουνε̱τόρε̱τ' ε̇τὶγ φλιάκε̱ τε̱ ζγιάριτ.

8. Ε μπε̱ τε̱ π̇ίρρε̱ πὰ (θότε̱)· θρόνι ἴτ ὦ Περντὶ, μπε̱ γέτε̱ πὰς

αἰῶνος· σκῆπτρον εὐθύτητος *εἶναι* τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου.

9. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως ὑπὲρ τοὺς μετόχους σου.»

10. Καὶ, «Σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί.

11. Αὐτοὶ θέλουσιν ἀπολεσθῆ, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον θέλουσι παλαιωθῆ,

12. Καὶ ὡς περιένδυμα θέλεις τυλίξει αὐτοὺς, καὶ θέλουσιν ἀλλαχθῆ· σὺ ὅμως εἶσαι ὁ αὐτὸς, καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θέλουσιν ἐκλείψει.»

13. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, «Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;»

14. Δὲν εἶναι πάντες λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ κληρονομήσωσι σωτηρίαν;

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΔΙΑ τοῦτο πρέπει ἡμεῖς νὰ προσέχωμεν περισσότερον εἰς ὅσα ἠκούσαμεν, διὰ νὰ μὴ ἐκπέσωμεν ποτέ.

2. Διότι ἐὰν ὁ λόγος ὁ λαληθεὶς δι' ἀγγέλων ἔγεινε βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβε δικαίαν μισθαποδοσίαν,

3. Πῶς ἡμεῖς θέλομεν ἐκφύγει, ἐὰν ἀμελήσωμεν τόσον μεγάλην σωτηρίαν; ἥτις ἀρχίσασα νὰ λαλῆται διὰ τοῦ Κυρίου, ἐβεβαιώθη εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων·

γέτετ· σ̈κιὸπ ἱ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, σ̈κιὸπ νὶ ἱ μπρετε̱ρισε̱ σατε.

9. Κε̱ δάσ̈ιουρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱, ἐ κε̱ οὐῤῥίερε̱ τε̱ πὰ οὔδε̱νε̱· πρὰ ἀντάϊγ τε̱ κὰ χρίσουρε̱ Περντία, Περντία ὅτε, μὲ βάϊγ τε̱ ϝε̱ζίμιτ μπὶ σ̈ιόκε̱ τε̱ τούα.

10. Ε, «Τὶ, ὦ Ζὸτ, κε̱ χε̱ρε̱ν' ἐ πάρρε̱ ἐ σ̈τίβε θεμελίνε̱ ἐ δέουτ, ἐ πούνε̱τ' ἐ δόαῤῥοετ σε̱ τούα γιάνε̱ Κίελτε̱.

11. Ατὰ δὸ πρίσ̈ενε̱, μὰ τὶ μπέτε, ἐ ϝίθε̱ πόσι νιε̱ ῥόπε̱ δὸ τε̱ βγιετε̱ρόνενε̱.

12. Ε πόσι νιε̱ ῥόπε̱ δὸ τὶ πε̱ρμπε̱γέδτζ ἀτὰ, ἐ δὸ τε̱ ντε̱ρόνενε̱· πὸ τὶ γὲ αΐ βέτε̱ βετίουτ, ἐ μότετε̱ ἐ τούα δὸ τε̱ μὸς λίψγε̱νε̱.

13. Ε μπε̱ τζίλινε̱ γκὰ ε̱̈γγεϊγτε̱ θὰ κούῤῥε̱· «Ρὶ μπάνε̱ τίμε τε̱ δγιάθε̱τε̱, γγέρα σὰ τε̱ βε̱ ἀρμίκτ' ἐ τοῦ, ντε̱νε̱ κε̱μπε̱ τε̱ τούα;»

14. Νούκε̱ γιάνε̱ τε̱ ϝίθε̱ Σ̈πίρτε̱ρα τε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ε̱σε̱, κε̱ δε̱ρτόνενε̱ πε̱ρ τε̱ σε̱ρπίερε̱, πε̱ρ ἀτὰ κε̱ δούανε̱ τε̱ κληρονομίσγε̱νε̱ σωτηρίνε̱.

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

Αντάγε δούχαετε̱ νέβετ κάκε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ τε̱ βε̱με̱ βέσ̈νε̱ μπε̱ πούνε̱ρα κε̱ οὐ διϝιούανε̱, μὸς ντόδετε̱ ἐ πίεμε̱ γκὰ τε̱ σ̈κιάϊγτουριτε̱.

2. Σὲ ψὲ ντέ̱σ̈τε̱ κε̱ φγιάλια κε̱ οὐ θὰ μὲ ἄνε̱ τε̱ ε̱̈γγε̱γετ, κὲ ἐ πὰ λιούαϊγτουρε̱, ἐ τζδὸ παραβὰς, ἐ τζδὸ τε̱ πὰ διϝιούαρε̱ μόῤῥι πάϝε̱νε̱ κε̱ ἱ δούχαεγ.

3. Κὶσ̈ δὸ τε̱ σ̈πε̱τόγε̱με̱ νέβετ ντε̱ μὸς συλοήτζιμ ϝε̱ πε̱ρ νιε̱ κάκε̱ τε̱ μάδε σωτηρή; κε̱ ἀγιὸ νίσι τε̱ ῥε̱φένεϊγ γκὰ Ζότι, ἐ νὰ οὐ βεβαιὸς νέβετ γκὰ ἀτὰ κε̱ ἐ διϝιούανε̱ μὲ βέσ̈ε̱.

4. Καὶ ὁ Θεὸς συνεπεμαρτύρει μὲ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ μὲ διάφορα θαύματα, καὶ μὲ διανομὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

5. Διότι δὲν ὑπέταξεν εἰς ἀγγέλους τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν περὶ τῆς ὁποίας λαλοῦμεν.

6 Ἐμαρτύρησε δέ τις ἔν τινι μέρει, λέγων, «Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐνθυμῆσαι αὐτόν· ἢ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ ἐπισκέπτησαι αὐτόν;

7. Ἔκαμες αὐτὸν ὀλίγον τι κατώτερον τῶν ἀγγέλων· μὲ δόξαν καὶ τιμὴν ἐστεφάνωσας αὐτὸν, καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου·

8. Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· » Διότι ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, δὲν ἀφῆκεν οὐδὲν ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Τώρα ὅμως δὲν βλέπομεν ἔτι τὰ πάντα ὑποτεταγμένα εἰς αὐτόν.

9. Τὸν δὲ ὀλίγον τι παρὰ τοὺς ἀγγέλους ἠλαττωμένον Ἰησοῦν βλέπομεν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου μὲ δόξαν καὶ τιμὴν ἐστεφανωμένον, διὰ νὰ γευθῇ θάνατον ὑπὲρ παντὸς *ἀνθρώπου* διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

10. Διότι ἔπρεπεν εἰς αὐτὸν, διὰ τὸν ὁποῖον *εἶναι* τὰ πάντα, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου *ἔγειναν* τὰ πάντα, φέρων εἰς τὴν δόξαν πολλοὺς υἱοὺς, νὰ κάμῃ τέλειον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν παθημάτων.

11. Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς *εἶναι* πάντες· δι' ἣν αἰτίαν δὲν ἐπαισχύνεται νὰ

4. Σὲ ψὲ μαρτυρίς Περντία μὲ [illegible] με̱ λοῖ θαύμε̱ρα, ἐ μὲ τε̱ ντάῤῥε̱ τε̱ (δουρε̱τίβετ) τε̱ Σε̱ΐνγτιτ Σπίρτ, σι κούντρ' ε̱ὔτε̱ θελίμ' ἐτίγ.

5. Σὲ ψὲ νούκ' ἐ βοῦρι ντε̱νε̱ κε̱μπε̱ τ' ε̱γγε̱γετ Περντία γέτε̱νε̱ κε̱ βγιὲν, ἀτε̱ κε̱ φλιάσε̱με̱ πε̱ρ τε̱.

6. Ε δὲ δι τζίλι ἐ μαρτυρίσι ντε̱ νιε̱ βε̱ντ, ἐ θά· «Ιζε̱ὄτε̱ νιερίου, κε̱ τὰ κουΐγτότζ ἀτε̱· ἀ πίϜρι ἱ νιερίουτ, κε̱ βέτε τὰ ὄδχτζ ἀτε̱;»

7. Ε κε̱ βοϜε̱λιούαρε̱ ἀτε̱ πάκε̱ζε̱ Ϝε̱ γκὰ ε̱γγε̱ΐγτε̱· ἐ κε̱ κορονιάσουρε̱ μὲ λε̱βδίμ ἐ μὲ ντέῤῥ, ἐ ἐ κε̱ βε̱νε̱ ἀτε̱ σίπε̱ρ μπε̱ Ϝίθε̱ πούνε̱ρα τε̱ τούα.

8. Ϝίθε̱ πούνε̱ρατε̱ γιὰ κε̱ βε̱νε̱ ντε̱νε̱ κε̱μπε̱ τε̱ τίγ· Σὲ ψὲ σι γιὰ βοῦρι ἀτίγ τε̱ Ϝίθα ντε̱νε̱ κε̱μπε̱, νούκε̱ λιὰ ντονιε̱ φάῤῥε̱ κάφὄε̱ πὰ βε̱νε̱ ντε̱νε̱ κε̱μπε̱ τε̱ τίγ· Πὸ νταὄτι νούκ' ἱ ὄιόχμε̱ ἐ δὲ τε̱ Ϝίθα τε̱ πίντουρα ντε̱νε̱ κε̱μπε̱ τε̱ τίγ.

9. Μὰ ἀτε̱ Ιησούνε̱ κε̱ κὲ πάκε̱ζε̱ βοϜιλιούαρε̱ γκὰ ε̱γγε̱ΐγτε̱, πε̱ρ τε̱ πε̱σούαρε̱ τε̱ βδέκε̱γε̱σε̱, ἐ ὄιόχε̱με̱ κορονιάσουρε̱ με̱ λε̱βδίμ ἐ μὲ ντέῤῥ, κε̱ πε̱ρ δουρε̱τὶ τε̱ Περντίσε̱ τε̱ δοκιμάσγε̱ βδέκε̱γε̱νε̱ πε̱ρ Ϝίθε̱.

10. Σὲ ψὲ κιὄ χιὲ μπε̱ τε̱, κε̱ πε̱ρ ἀτε̱ (γιάνε̱) Ϝίθε̱ πούνε̱τε̱, ἐ μὲ ἄνε̱ τὰ τίγ οὐ πε̱νε̱ Ϝίθε̱ πούνε̱τε̱, ἀΐ κε̱ προὺ ὄιούμε̱ πίγ ντε̱ ντέῤῥ τε̱ τελιόσεΐγ μὲ ἄνε̱ τε̱ πε̱σίμεβετ, οὐδε̱τόρι ἱ σωτηρίσε̱ τοῦρε.

11. Σὲ ψὲ αἲ κε̱ Σε̱ΐνγτε̱ρὸν, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ ὄε̱ΐγτε̱ρόνε̱νε̱ (γιάνε̱) Ϝίθε̱ γκὰ νιε̱ πούνε̱ βέτε̱με̱· νούκε̱ κὰ

ὀνομάζῃ αὐτοὺς ἀδελφούς,

12. Λέγων, «Θέλω ἀπαγγείλει τὸ ὄνομά σου πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας θέλω σὲ ὑμνήσει.»

13. Καὶ πάλιν, «Ἐγὼ θέλω ἔχει τὴν πεποίθησίν μου ἐπ' αὐτόν.» Καὶ πάλιν, «Ἰδοὺ ἐγὼ, καὶ τὰ παιδία τὰ ὁποῖα μοὶ ἔδωκεν ὁ Θεός.»

14. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ παιδία ἐμέθεξαν ἀπὸ σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παρομοίως μετέλαβεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, διὰ νὰ καταργήσῃ διὰ τοῦ θανάτου τὸν ἔχοντα τὸ κράτος τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον,

15. Καὶ ἐλευθερώσῃ ἐκείνους, ὅσοι διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου ἦσαν διὰ παντὸς τοῦ βίου ὑποκείμενοι εἰς τὴν δουλείαν,

16. Διότι βεβαίως δὲν ἀνέλαβεν ἀγγέλων *φύσιν*, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἀνέλαβεν.

17. Ὅθεν ἔπρεπε νὰ ὁμοιωθῇ κατὰ πάντα μὲ τοὺς ἀδελφοὺς, διὰ νὰ γείνῃ ἐλεήμων καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ κάμνῃ ἐξιλέωσιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ.

18. Ἐπειδὴ καθ' ὅ,τι αὐτὸς ἔπαθε πειρασθεὶς, δύναται νὰ βοηθήσῃ τοὺς πειραζομένους.

ΚΕΦ. γ'. 3.

ΟΘΕΝ ἀδελφοὶ ἅγιοι, οὐρανίου προσκλήσεως μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν·

2. Ὅστις ἦτο πιστὸς εἰς τὸν καταστήσαντα αὐτὸν, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

τοὺρπ τὶ κιούαγε̱ ἀτὰ βε̱λάζε̱ρ.

12. Τούκ' ε̱ θε̱νε̱· «Δὸ τε̱ ρε̱φέϊγ ε̱̈με̱ρ̄ε̱νι τε̱ντ ντε̱ μὲς τε̱ βε̱λάζε̱ρετ σε̱ μὶ, δὸ τε̱ τε̱ κ̄ε̱ντόϊγ λε̱βδὶμ τε̱ ντε̱ μὲς τε̱ κίσ̈ε̱σε̱.»

13. Ε πε̱ρσε̱ρὶ· Οὔνε̱ δὸ τε̱ κ̄ε̱μ θαρ̄ὸς μπε̱ τε̱.» ε̱ πε̱ρσε̱ρὶ πὰ. «Γιὰ τε̱κ γιὰμ οὔνε̱ ε̱ δε̱ δγίελμτ' ε̱μὶ κ̄ε̱ με̱ δᾶ Περντία.»

14. Σε̱ ψε̱ δγιέλμτε̱ ε̱ κάνε̱ π̄ά-ο̈κ̄ε̱ κούρμνε̱ ε̱ δε̱ Fιάκνε̱, ε̱ δε̱ ἀἰ μόρ̄ι πγιέσε̱ γκὰ τε̱ τίλιατε̱ σὶ ε̱ δε̱ ἀτὰ, κ̄ε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ βδέκ̄ε̱γε̱σε̱, τε̱ πρίο̈τε ἀτε̱ κ̄ε̱ κ̄ι̇τ μπρετε̱ρίν' ε̱ βδέκ̄ε̱γε̱σε̱, δὸ με̱ θένε̱ δγιάλινε̱.

15. Ε κ̄ε̱ τε̱ ο̈πε̱τὸν κ̄ε̱τὰ, σὰ κέ-νε̱ πε̱ρ φρίκ̄ε̱ τε̱ βδέκ̄ε̱γε̱σε̱ ντε̱ σκλαβι πε̱ρ Fίθε̱ γέτε̱ τε̱ τοῦρε.

16. Σε̱ ψε̱ νούκ̄ε̱ ζίχε̱τε̱ πρέϊγ ε̱̈γγε̱γετ, πὸ ζίχετε̱ πρέϊγ φάρ̄ε̱σε̱ Αβρααμιτ.

17. Πρὰ ἀντάϊγ δούχαοϊγ τε̱ Fιὰν μπε̱ τε̱ Fίθα με̱ βε̱λάζε̱ρ, κ̄ε̱ τε̱ π̄ε̱νεϊγ Αρχιερέφ λεϊγμονιὰρ, ε̱ ι̇ π̄έσε̱σε̱ μπάνε̱ Περντίσε̱, κ̄ε̱ τε̱ κ̄ε̱ρόγε̱ φάγε̱τ' ε̱ λαόϊτ.

18. Σε̱ ψε̱ μπὰ τε̱ κ̄ε̱ π̄ε̱σόἰ ἀἰ κοὺρ οὐ πιρὰξ, μοὺντ τοῦ ντίχγε̱ ἀτοῦρε κ̄ε̱ παράξενε̱.

Κρίε Ετρέτε̱. γ. 3.

Αντάγε, βε̱λάζε̱ρ ο̈ε̱ϊνγτόρε̱, τε̱ θύρ̄ε̱ ντε̱ τε̱ θύρ̄τουρε̱ τε̱ Κίελετ' βε̱-ο̈τρόνι Απόστολονε̱ ε̱ Αρχιερέφνε̱ τε̱ μολογίσε̱ σάνε̱, Ιησοὺ Χριστόνε̱.

2. Κε̱ ἀἰ ε̱̈σ̈τ' ι̇ π̄έσε̱σε̱ μπὰ τε̱ κ̄ε̱ ε̱ π̄ερ̄ι ἀτε̱ (Αποστὸλ ε̱ δε̱ Αρχιερέφ,) σὶ ε̱ δε̱ Μωϋσίου (κ̄ε̱ οὐ π̄ε̱ ε̱

3. Ἐπειδὴ οὗτος ἠξιώθη πλειοτέρας δόξης παρὰ τὸν Μωϋσῆν, καθ' ὅσον ἔχει τιμὴν πλειοτέραν παρὰ τὸν οἶκον ὁ κατασκευάσας αὐτόν·

4. Διότι πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος· ὁ δὲ κατασκευάσας τὰ πάντα, *εἶναι* ὁ Θεός.

5. Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς ὑπῆρξε πιστὸς εἰς ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτυρίαν τῶν λαληθησομένων·

6. Ὁ δὲ Χριστὸς, ὡς υἱὸς ἐπὶ τῶν οἶκον αὐτοῦ· τοῦ ὁποίου ἡμεῖς εἴμεθα οἶκος, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος.

7. Διὰ τοῦτο, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, « Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ,

8. Μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ·

9. Ὅπου οἱ πατέρες σας μὲ ἐπείρασαν, μὲ ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, τεσαράκοντα ἔτη·

10. Διὰ τοῦτο δυσηρεστήθην εἰς τὴν γενεὰν ἐκείνην, καὶ εἶπον, Πάντοτε πλανῶνται ἐν τῇ καρδίᾳ *αὐτῶν*· καὶ αὐτοὶ δὲν ἐγνώρισαν τὰς ὁδούς μου.

11. Οὕτως ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.»

12. Προσέχετε, ἀδελφοί, νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς μηδένα ἀπὸ σᾶς πονηρὰ καρδία ἀπιστίας, ὥστε νὰ ἀποστατήσῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος·

13. Ἀλλὰ προτρέπετε ἀλλήλους

π̈έσε̱σε̱) ντε̱ Fίθε̱ στε̱πὶ τε̱ τίγ.

3. Σε̱ ψὲ κούϊγ οὐ ντε̱ρ̈ρούα κάκε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ γκὰ Μωϋσίου, σὰ ε̱̃ὅτε̱ γκὰ ὅτε̱πία με̱ ἱ ντέρ̈ρτζιμ ἀΐ κε̱̃ ὲ π̈έν.

4. Σε̱ ψὲ τζδὸ ὅτε̱πὶ δε̱ρτόνετε̱ γκὰ ντονε̱̃· ὲ ἀΐ κε̱̃ δε̱ρτόϊ Fίθε̱ πούνετε̱ ε̱̃ὅτε̱ Περντία.

5. Ε Μωϋσίου κὲ ἱ π̈έσε̱σε̱ μπε̱̃ Fίθε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ τίγ, σι ὅε̱ρ̈πετούαρ, κε̱̃ τε̱ κὲ μαρτύρ, ἱ Fίθ' ἀτοῦρε πούνε̱ραβετ κε̱̃ δούαϊγνε̱ τε̱ θούχιὅνε̱.

6 Μὰ Κρίὅτι ε̱̃ὅτε̱ πόσι π̈ίρ̈ρ μπὶ Fίθε̱ ὅτε̱πὶ τε̱ τίγ· ἀγιὸ ὅτε̱πὶ ὲ τίγια γέμι νέβετ, ντε̱ μπάϊγτιὅιμ γγέρα μπε̱̃ τε̱ σόσουρε̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱ θαρ̈ρόσνε̱ ὲ ντέρ̈ρ' ὲ ὅπε̱ρ̈ρέὅε̱σε̱.

7. Αντάϊγ, σι κούντρε̱ θότε̱ ὅε̱̃ἴνγτι Σπίρτ· Σὸτ ντε̱ δι Fιόφι ζε̱̃ν' ὲτίγ,

8. Μὸς Fουρε̱τζόνι ζε̱̃με̱ρατε̱ τούαϊγ, σι ντὲ κόχε̱ τε̱ πικε̱λίμιτ, ντδίτε̱ τε̱ πιραξίσε̱ ντ' ὲρημι·

9. Τὲκ με̱ πιράξνε̱ μούα π̈απ̈αλάρε̱τε̱ τούαϊγ, π̈ένε̱ δοκιμὶ μπε̱̃ μούα, ὲ πάνε̱ πούνε̱τ' ὲ μία διζε̱̃τ βγιέτ.

10. Αντάϊγ οὐρ̈ρόβα ἀτε̱ φυλ', ὲ θάτζε̱· κε̱̃τὰ βένε̱ Fίθε̱ νιε̱̃ τούκ' ὲ χούμπουρε̱ οὔδε̱νε̱ μὲ ζέγε̱ρε̱ τε̱ τοῦρε· ὲ νούκ' ἱ νιόχνε̱ οὔδε̱τ' ὲ μία.

11. Κάκε̱ σὰ κε̱̃ρ̈ρα π̈ε̱̃ μὲ τε̱ ζε̱με̱ρούαρε̱, κε̱̃ νούκε̱ δὸ τε̱ χίγε̱νε̱ κούρ̈ρε̱ ντε̱ τε̱ πρε̱̃ϊγτουρε̱ τίμ.

12. Βε̱ὅτρόνι, βε̱λάζε̱ρ, κε̱̃ τε̱ μὸς γέτε̱ κούρ̈ρε̱ μπε̱̃ ντονε̱̃ γκὰ γιοῦὅ ζε̱̃με̱ρε̱ ὲ κε̱̃κε ὲ πὰ π̈έσε̱σε̱, κε̱̃ τε̱ με̱ρ̈Fόνι γκὰ Περντία ὲ Fιάλε̱.

13. Πὸ μψόνι βέτε̱χενε̱ νιέρι γιά-

καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐνόσῳ ὀνομάζεται τὸ «σήμερον·» διὰ νὰ μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν διὰ τῆς ἀπάτης τῆς ἁμαρτίας·

14. Διότι μέτοχοι ἐγείναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν ἀρχὴν τῆς πεποιθήσεως·

15. Ἐνῷ λέγεται, «Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.»

16. Διότι τινὲς, ἀφοῦ ἤκουσαν, παρεπίκραναν *αὐτόν*· ἀλλ' οὐχὶ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ τοῦ Μωϋσέως.

17. Εἰς τίνας δὲ παρωργίσθη τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ εἰς τοὺς ἁμαρτήσαντας, τῶν ὁποίων τὰ κῶλα ἔπεσον ἐν τῇ ἐρήμῳ;

18. Πρὸς τίνας δὲ ὤμοσεν ὅτι δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰμὴ πρὸς τοὺς ἀπειθήσαντας;

19. Καὶ βλέπομεν ὅτι διὰ ἀπιστίαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσέλθωσι.

ΚΕΦ. δ'. 4.

Ας φοβηθῶμεν λοιπὸν, μήποτε, ἐνῷ μένει *εἰς ἡμᾶς* ἐπαγγελία νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, φανῇ τις ἐξ ὑμῶν ὅτι ὑστερήθη *αὐτῆς*.

2. Διότι ἡμεῖς εὐηγγελίσθημεν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι· ἀλλὰ δὲν ὠφέλησεν ἐκείνους ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἤκουσαν, ἐπειδὴ δὲν ἦτο εἰς τοὺς ἀκούσαντας ἡνωμένος μὲ τὴν πίστιν.

3 Διότι εἰσερχόμεθα εἰς τὴν κατάπαυσιν ἡμεῖς οἱ πιστεύσαντες, κα-

τε̱ρινε̱ γκὰ δίτα, γγέρα σὰ κιούχαετε̱ δίτε̱ σόρμε̱, κε̱ τε̱ μὸς Fουρε̱τζόνετε̱ ντονιε̱ γκὰ γιούδετ μὲ Fε̱νιέο̈τρε̱ τε̱ φάγιτ.

15. Σε̱ ψε̱ γέμι πέρρε̱ ο̈ιόκε̱ρ μὲ Κριο̈τινε̱, ντε̱ μπαϊγτιο̈ιμ πὰ λιούαϊγτοῦρε̱ γγέρα με̱ παστάγε̱ θεμελίν' ε τε̱ κε̱νιτ.

15. Κοὺρ θούχαετε̱· σοτ ντε̱ δίFιδφι ζε̱ν' ἐτίγ, μὸς Fουρε̱τζόνι ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ, σὶ ντε̱ κόχε̱ τε̱ πικε̱λίμιτ.

16. Σε̱ ψε̱ τζὰ σὶ διFιούανε̱, ε πικε̱λούανε̱ Περντίνε̱· πὸ γιὸ Fίθ' ἀτὰ κε̱ δούαλε̱ γκὰ Αἴγυπτογια μὲ ἄνε̱ τε̱ Μωϋσίουτ.

17. Ε μπε̱ τζίλε̱τε̱ γκὰ ἀτὰ νιέρε̱ζ κε̱ ζε̱με̱ρούαρε̱ γγέρα μπε̱ διζε̱τ ϐιέτ; γιὸ ϐάλε̱ μπὰ τὰ κε̱ φε̱γίενε̱, μπὰ τὰ θὸμ κε̱ ἔο̈τε̱ρατ' ἐτοῦρε οὐ ράνε̱ ντ' ἐρημί;

18. Ε μπε̱ τζίλε̱τε̱ οὐ πε̱ρFε̱ρούα ἀτ κε̱ τε̱ μὸς χίγε̱νε̱ ντε̱ τε̱ πρε̱ϊγτουρε̱ τε̱ τίγ, πε̱ρ ϐέιζε̱ μπὰ τὰ κε̱ νούκ' οὐ πίντνε̱;

19. Ε ε ο̈ιόχε̱με̱ κε̱ νούκε̱ μούντνε̱ τε̱ χίγνε̱ πε̱ρ τε̱ παπεσλε̱κ.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ. 4.

Λε̱ τε̱ τρέμπεμι ἀδὰ σε̱ μὸς λίχετε̱ τε̱ τάξουριτ' ε σε̱ χίγτουριτ ντε̱ τε̱ πρε̱ϊγτουριτε̱ τε̱ τίγ, ε Fε̱ντετε̱ ντονιε̱ γκὰ γιουο̈ ο̈ε̱ μπέτετε̱ πράπα.

2. Σε̱ ψε̱ νέϐετ γέμι ϐαγγελίσουρε̱, πόσι ε δε̱ ἀτὰ· πὸ σὶ ϐε̱γέοε̱ ἀτὰ φγιάλια κε̱ διFιούανε̱· σε̱ ψε̱ νούκε̱ κε̱ πο̈κούαρε̱ μὲ πέσε̱, μπὰ τὰ κε̱ ε διFιούανε.

3. Σε̱ ψε̱ νέϐετ κε̱ κέμι πεσούαρε̱ χίγε̱με̱ ντὰ τὰ τε̱ πρε̱ϊγτουρε̱, σὶ

θῶς εἶπεν, «Οὕτως ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·» ἂν καὶ τὰ ἔργα *αὐτοῦ* ἐτελείωσαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

4 Διότι εἶπεν ἐν μέρει τινὶ περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτω, «Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.»

5 Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, «Δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.»

6 Ἐπειδὴ λοιπὸν μένει νὰ εἰσέλθωσι τινὲς εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δὲν εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν,

7 Πάλιν διορίζει ἡμέραν τινὰ, «Σήμερον,» λέγων διὰ τοῦ Δαβὶδ, μετὰ τοσοῦτον καιρόν· καθὼς εἴρηται, «Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας.»

8. Διότι ἐὰν ὁ Ἰησοῦς *τοῦ Ναυῆ* εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς κατάπαυσιν, δὲν ἤθελε μετὰ ταῦτα λαλεῖ περὶ ἄλλης ἡμέρας.

9. Ἄρα μένει κατάπαυσις εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ·

10. Διότι ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ.

11. Ἂς σπουδάσωμεν λοιπὸν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ τις εἰς τὸ αὐτὸ παράδειγμα τῆς ἀπειθείας.

12. Διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ *εἶναι ζῶν*, καὶ ἐνεργὸς, καὶ κοπτερώτερος ὑπὲρ πᾶσαν δίστομον μάχαιραν, καὶ διέρχεται μέχρι διαιρέσεως

κούντρε̱ θὰ· «Σι π̇έ̱ῤῥα π̇ὲ ντ' οὐρϜὶ τίμε, Νούκ̇ε̱ δὸ τὲ̱ χ̇ίγε̱νε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱ τὶμ·» ὲ βε̱ρτὲτ πούνε̱ρατ' ἐτὶγ γιάνε̱ μπόσ̈ιουρε̱ κ̇ὲ̱ κοὺρ οὐ θεμελιὸς γέτα.

4. Σὲ ψὲ θὰ Περντία ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ βὲ̱ντ πὲ̱ρ τὲ̱ σ̈τάτε̱νε̱ δίτε̱, κ̇ε̱σ̈τού· «Ε οὐ πρέ̱ϊγτι Περντία δίτε̱ν' ἐσ̈τάτε̱ γκὰ Ϝίθε̱ πούνε̱τ' ἐτίγ.»

5. Ε ντὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ βὲ̱ντ πὰ· «Νούκ̇ε̱ δὸ τὲ̱ χ̇ίγε̱νε̱ ντὲ̱ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱ τίμ.

6. Ντάγε ἀδὰ μπέτετε̱ τὲ̱ χ̇ίγε̱νε̱ δὶ τζὰ μπὲ̱ τὲ̱, ὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ οὐ κὲ δέ̱νε̱ χαπ̇έρι ἱ μίῤῥε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα νούκ̇ε̱ χ̇ίνε̱ πὲ̱ρ ἀφορμὶ τὲ̱ σὲ̱ πὰ π̇εσλέ̱κουτ.

7. Διορὶσ̈ πε̱ρσε̱ρὶ ν̇ιὲ̱ φάῤῥε̱ δίτε̱, τούκ' ὲ θέ̱νε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Δαβίδιτ, Σὸτ, πὰς κάκε̱ κόχ̇ε̱τ, (σὶ κούντρ' οὐ θὰ) «Σὸτ ντὲ̱ διϜιόφι ζέ̱ν'ἐτὶγ, μὸς Ϝουρε̱τζόνι ζέ̱με̱ρατε̱ τουαΐγ.»

8. Σὲ ψὲ τὶ κ̇ὶσ̈ πρε̱ΐγτουρε̱ ἀτὰ Ἰησοΰϊ ἱ Ναβίουτ, νούκ̇ε̱ δουαΐγ τὲ̱ φλίτ μὲ̱ παστάγε πὲ̱ρ τγιέτε̱ρ δίτε̱.

9. Ι λίψετε̱ ἀδὰ λαόϊτ σὲ̱ Περντίσε̱ (Σαβατισμό) τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱.

10. Σὲ ψὲ αΐ κ̇ὲ̱ χ̇ίρι ντὲ̱ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱ τὲ̱ τὶγ, ὲ δὲ αΐ οὐ πρε̱ΐγτ γκὰ πούνε̱ρατ' ἐτὶγ, σὶ (οὐ πρε̱ΐγτ) ὲ δὲ Περντία μπὲ̱ τὲ̱ τίγτε̱.

11. Λὲ τὲ̱ σ̈πεϊτόγμε̱ ἀδὰ τὲ̱ χ̇ίγε̱με̱ ντὰ τὰ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς πγιέρε̱ ντον̇ιὲ̱ ντὲ̱ ξόμπλε̱ τὲ̱ σὲ̱ παπ̇εσ̈λέ̱κουκ.

12. Σὲ ὲ Ϝιάλε̱ ἐ̱σ̈τε̱ φγιάλια ὲ Περντίσε̱, ὲ ὲ ζόν̇ια, ὲ μὲ̱ ὲ πρέ̱χουρε̱ σὲ γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ θίκ̇ετ μὲ δὶ πρέσα, ὲ χ̇ὶν γγέρα μπὲ̱ τὲ̱ ντά-

ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ διερευνᾷ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς ἐννοίας τῆς καρδίας.

13. Καὶ δὲν εἶναι *οὐδὲν* κτίσμα ἀφανὲς ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντα *εἶναι* γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον.

14. Ἔχοντες λοιπὸν ἀρχιερέα μέγαν, ὅστις διῆλθε τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἂς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν.

15. Διότι δὲν ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον νὰ συμπαθήσῃ εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἀλλὰ πειρασθέντα κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα *ἡμῶν*, χωρὶς ἁμαρτίας.

16. Ἂς πλησιάζωμεν λοιπὸν μετὰ παῤῥησίας εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, διὰ νὰ λάβωμεν ἔλεος, καὶ νὰ εὕρωμεν χάριν πρὸς βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας.

ΚΕΦ. ε. 5.

ΔΙΟΤΙ πᾶς ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν·

2. Δυνάμενος νὰ συμπαθῇ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας καὶ πλανωμένους· διότι καὶ αὐτὸς εἶναι περιενδεδυμένος ἀσθένειαν.

3. Καὶ διὰ ταύτην χρεωστεῖ, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ νὰ προσφέρῃ *θυσίαν* ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

4. Καὶ οὐδεὶς λαμβάνει τὴν τιμὴν *ταύτην* εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' ὁ κα-

ρε̱ τε̱ σ̈πίρτιτ, ε̇ τε̱ Πνέμε̱σε̱, ε̇ τε̱ κ̇ιούτζεβετ, ε̇ τε̱ πάλτζαβετ, ε̇ κ̇ε̱ ξετάξ ἀκόμα κουΐγμετε̱ ε̇ συλοὴτ' ε̇ ζέμε̱ρε̱σε̱.

13. Ε νούκ' ε̱σ̈τε̱ πούν' ε̇ π̇ε̱ῤῥε̱ κ̇ε̱ τε̱ γέτε̱ ε̇ πὰ δούκουρε̱ πε̱ρπάρα τὶγ' πὸ τε̱ Fίθα γιάνε̱ λιακουρὶκ ε̇ τε̱ τζβέσ̈ιουρα πε̱ρπάρα σίβετ τὰ τὶγ, κ̇ε̱ μπὰ τε̱ δὸ τε̱ ἄπε̱με̱ νέβετ λογαρί.

14. Κοὺρ κ̇έμι ἀδὰ ν̇ιε̱ Αρχιερέφ τε̱ μάδ, κ̇ε̱ σ̈κόϊ ντε̱ πε̱ρ Κίελ, Ιησούνε̱ τε̱ π̇ίρρ ε̇ Περντίσε̱, λε̱ τε̱ μπάγε̱με̱ μολοΐνε̱ τένε̱.

15. Σε̱ ψε̱ νούκ̇ε̱ κ̇έμι ν̇ιε̱ Αρχιερέφ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὶ βίγε̱ λίκξτε πε̱ρ τε̱ σμσύντουρα τόνα, πὸ (κ̇έμι) ἀτε̱ κ̇ε̱ οὐ πιρὰξ π̇άῤῥα μπε̱ τε̱ Fίθε̱ πε̱ρ βέτε̱με̱ φάϊγιτ.

16. Λε̱ τε̱ ἀφε̱ρόνεμι ἀδὰ με̱ θαῤῥὸς ντε̱ θρὸν τε̱ ντέῤῥιτ, κ̇ε̱ τε̱ μάῤῥε̱με̱ ντε̱γέσε̱, ε̇ τε̱ Fέγε̱με̱ χὶρ ε̇ ντίχμε̱ ντε̱ κόχε̱ κ̇ε̱ λίψετε̱.

Κρίε Επέσε̱τε̱. ε. 5.

Σε̱ ψε̱ τζδὸ Αρχιερέφ κ̇ε̱ μίῤῥετε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ ε̇ βίχετε̱ (Αρχιερέφ) πε̱ρ τε̱ μίῤῥε̱ τε̱ ν̇ιέρε̱ζετ μπε̱ Fίθ' ἀτὸ πούνε̱ κ̇ε̱ δούχαετε̱ τε̱ π̇ένενε̱ μπάνε̱ Περντίσε̱, κ̇ε̱ τε̱ πγιέρε̱ δουρε̱τίρα, ε̇ κουρπ̇άνε̱ πε̱ρ φάγε̱.

2. Κε̱ μοὺντ τε̱ κ̇έτε̱ συμπαθὶ μπε̱ τε̱ πὰ δίγτουριτε̱, ε̇ μπε̱ τε̱ πλανέψουριτε̱· σὶ κούντρ' ε̱σ̈τε̱ ε̇ δε̱ ἀΐ πε̱στγιέλε̱ με̱ σμούντε̱γε̱.

3. Ε ντάγε̱ δούχαετε̱ σὶ πε̱ρ λαόνε̱, κ̇ε̱σ̈του ε̇ δὲ πε̱ρ βέτε̱χε τε̱ τὶγ τε̱ πγιέρε̱ κουρπ̇ὰν πε̱ρ φάγε.

4. Ε ντονὶε̱ τε̱ τίλε̱ ντε̱ῤ νούκ' ε̇ μέῤ γκὰ βετίου, πε̱ρ βέτζμε ἀΐ κ̇ε̱

λούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ ὁ Ἀαρών.

5. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐδόξασεν ἑαυτὸν διὰ νὰ γείνῃ ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτὸν, «Υἱός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα.»

6. Καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ λέγει «Σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.»

7. Ὅστις ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἀφοῦ μετὰ κραυγῆς δυνατῆς καὶ δακρύων προσέφερε δεήσεις καὶ ἱκεσίας πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ σώζῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ εἰσηκούσθη διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ.

8. Καίτοι ὢν υἱὸς, ἔμαθε τὴν ὑπακοὴν ἀφ' ὅσων ἔπαθε.

9. Καὶ γενόμενος τέλειος κατεστάθη αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου εἰς πάντας τοὺς ὑπακούοντας εἰς αὐτὸν,

10. Ὀνομασθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

11. Περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν, καὶ δυσερμήνευτα· διότι ἐγείνετε νωθροὶ τὰς ἀκοάς.

12. Ἐπειδὴ ἐνῷ ὡς πρὸς τὸν καιρὸν ἔπρεπε νὰ ἦσθε διδάσκαλοι, πάλιν ἔχετε χρείαν τοῦ νὰ σᾶς διδάσκῃ τις τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ· καὶ κατηντήσατε νὰ ἔχητε χρείαν γάλακτος, καὶ οὐχὶ στερεᾶς τροφῆς.

13. Διότι πᾶς ὁ μετέχων γάλακτος, εἶναι ἄπειρος τοῦ λόγου τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ εἶναι νήπιος.

14. Τῶν τελείων ὅμως εἶναι ἡ στερεὰ τροφὴ, οἵτινες διὰ τὴν ἕξιν

θε̱ρρίτετε̱ γκὰ Περντία πόσι ἐ δὲ Ἀαρώνι.

5. Κε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ Κρίσ̈τι νούκ' οὐ ντε̱ρρούα πρέϊγ βετίουτ, μὲ τε̱ π̇έ̱ρρε̱ Αρχιερὲφ, πὸ (ἐ ντερρόϊ) ἀϊ κ̇ε̱ ἰ θα' «π̇ίρρι ἴμ γὲ τι, οὖνε̱ σὸτ τε̱ κὰμ πγιέλε̱.»

6. Σι κούντρε̱ θότε̱ ἐ δὲ Fέκ̇ε̱τ· «Τι γὲ Πρίφτ μπε̱ Fίθε̱γέτε̱, σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ τάξι ἰ Μελχισεδέκουτ.»

7. Αϊ (Κρίσ̈τι) ντε̱ δἰτ τε̱ κούρμιτ σε̱ τίγ, σι πὰτ προύρε̱ τε̱ φάλια ἐ τε̱ λιούτουρα μὲ τε̱ θυρρε̱ τε̱ φόρτε̱ ἐ μὲ λιὸτ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ μοῦντ τὰ σ̈πε̱τὸν ἀτε̱ γκὰ βδέκ̇ε̱για, ἐ σι οὐ διFιούα πε̱ρ εὐλαβί.

8. Ντόνε̱ σὲ κὲ π̇ίρρ, μψόϊ γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱ πε̱σόϊ τε̱ FέFιουριτε̱.

9. Ε τούκ' ἐ σόσουρε̱ οὐ π̇ε̱ ἀφορμὶ σ̈πε̱τίμιτ σε̱ πὰ σόσουρε̱ μπε̱ Fίθ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τὲκ ἀϊ τε̱ διFιούρε̱.

10. Σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ θύρρε̱ γκὰ Περντία Αρχιερὲφ, σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ τάξι ἰ Μελχισεδέκουτ.

11. Πε̱ρ ἀτε̱ σ̈ιούμε̱ πούνε̱ρα κ̇έμι πε̱ρ τε̱ θε̱νε̱ νέβετ, ἐ τε̱ ζαχμέτζιμε μὲ τε̱ ξιγήσουρε̱· σὲ ψὲ γίνι π̇έ̱ρρε̱ τε̱ Fούρε̱τε̱ ντε̱ βέσ̈ε̱.

12. Σὲ ψὲ τὲκ δόγε̱τε̱ τε̱ γέσ̈ε̱τε̱ δασκάλε̱ σὰ πε̱ρ κόχε̱, κ̇ίνι χρὶ κ̇ε̱ τοῦ διδάξετε̱ γιούβετ πε̱ρσε̱ρὶ τζίλιάτε̱ γιάνε̱ στιχίτε̱ ἐ τε̱ νίσουριτ σε̱ κουβε̱ντεβετ σε̱ Περντίσε̱· ἐ γίνι τε̱ τίλε̱τε̱ κ̇ε̱ κ̇ίνι χρὶ πε̱ρ κιούμε̱σ̈τε̱, ἐ γιὸ πε̱ρ τε̱ οὐσ̈κίερε̱ τε̱ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱.

13. Σὲ ψὲ ἀϊ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπε̱ κιούμε̱σ̈τε̱, νούκ̇ε̱ κὰ πρὰξ ντε̱ φγιάλε̱ τε̱ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱· σὲ ψὲ ἀϊ ε̱σ̈τε̱ φόσ̈νιε.

14. Μὰ Fέλα ἐ σ̈ε̱ντόσ̈ε̱ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ τε̱ ταμάμπτιτε̱, πε̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ πε̱ρ τε̱

ἔχουσι τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα εἰς τὸ νὰ διακρίνωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΔΙΑ τοῦτο ἀφήσαντες τὴν ἀρχικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἂς φερώμεθα πρὸς τὴν τελειότητα, χωρὶς νὰ βάλλωμεν ἐκ νέου θεμέλιον μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως εἰς Θεὸν,

2. Τῆς διδαχῆς τῶν βαπτισμῶν, καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν. καὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ τῆς κρίσεως τῆς αἰωνίου.

3. Καὶ τοῦτο θέλομεν κάμει, ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός·

4. Διότι ἀδύνατον *εἶναι* οἱ ἅπαξ φωτισθέντες, καὶ γευθέντες τῆς ἐπουρανίου δωρεᾶς, καὶ γενόμενοι μέτοχοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

5. Καὶ γευθέντες τὸν καλὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ μέλλοντος αἰῶνος,

6. Καὶ *ἔπειτα* παραπεσόντες *ἀδύνατον* νὰ ἀνακαινισθῶσι πάλιν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντες εἰς ἑαυτοὺς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ καταισχύνοντες.

7. Διότι γῆ ἥτις πίνει τὴν πολλάκις ἐρχομένην ἐπ' αὐτῆς βροχὴν, καὶ γεννᾷ βοτάνην ὠφέλιμον εἰς ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.

8 Ὅταν ὅμως ἐκφύῃ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, *εἶναι* ἀδόκιμος καὶ πλησίον κατάρας, τῆς ὁποίας τὸ τέλος *εἶναι* νὰ καυθῇ.

μψούαρε̱ κάνε̱ σίτε πε̱ χάπε̱τα πε̱ρ τε̱ νιόχουρε̱ τε̱ μίρρε̱νε̱ ε τε̱ λίϝε̱νε.

Κρίε Εϝιάστε̱τε̱. Ϛ. 6.

Πρὰ ἀνταΐγ σὶ τε̱ λέμε̱ τε̱ κουβε̱ντούαριτε̱ πε̱ρ νίσε̱γε̱ τε̱ Κρίστιτ, λε̱ τε̱ βέμι πάρα μπε̱ τε̱ κε̱ ε̱στε̱ με̱ σόσουρε̱· πὰ ὅτίρε̱ πε̱ρ σε̱ δίτιτ θεμελὶ τε̱ κθίεριτ γκὰ πούνε̱τ' ε μόρτιτ ε τε̱ πέσε̱σε̱ μπε̱ Περντίνε̱,

2. Τε̱ διδασκαλίσε̱ παγϝε̱ζίμε̱βετ, ε δε̱ γκὰ τε̱ βε̱νε̱τ' ε δούαρρετ, ε δε̱ γκὰ τε̱ γγιάλε̱τ' ε σε̱ βδέκουρε̱τ, ε ϝιούκε̱σε̱ πὰ σόσουρε̱.

3. Ε κε̱τε̱ δὸ τὰ πε̱ϊγμε̱ ντε̱ νὰ ε τε̱γέφτε̱ Περντία.

4. Σε̱ ψε̱ ε̱στ' ε ζαγμέτζιμε, κ' ἀτὰ κε̱ πάνε̱ κε̱νε̱ νιε̱ χέρε̱ ντρίτουε̱ρε̱, ε κε̱ κάνε̱ δοκιμάσουρε̱ δουρε̱τίνε̱ ε Κίελιτ, ε πάτνε̱ κε̱νε̱ πε̱ρρε̱ πγιεσε̱τάρε̱ μπε̱ ὅπίρτινε̱ σε̱ϊνγτ.

5. Ε κε̱ κάνε̱ δοκιμάσουρε̱ φγιάλε̱ν' ε μίρρε̱ τε̱ Περντίσε̱, ε φουκίτ ε γέτε̱σε̱ κε̱ βγιὲν,

6. Ε γιάνε̱ (πὰ) ϝρε̱μίσουρε̱, τε̱ πε̱ρτε̱ρίχε̱νε̱ ε δε̱ νιε̱ χέρε̱ μπε̱ με̱τούκ' ε κρικιάσουρε̱ πε̱ρ σε̱ δίτιτ μπε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τοῦρε τε̱ πίρρ' ε Περντίσε̱, ε τὰ ντζγιέρε̱νε̱ μπε̱ τε̱ ξε̱ντέρρτουρε̱.

7. Σε̱ ψε̱ δέου κε̱ πι ὅίνε̱ κε̱ μπε̱ τε̱ ὅισύμε̱ χέρε̱, ε πγιὲλ πάρρε̱ρα τε̱ μίρρα μπὰ τὰ κε̱ ε πουνόγε̱νε̱, μέρρ πε̱κίμ γκὰ Περντία.

8. Μὰ ντε̱ ντζιέρτε̱ ϝέμπα, ε τριβόλε̱, ε̱στε̱ ε ὅτίρε̱ πόστε̱, ε ἀφε̱ρ πε̱ρ τε̱ μαλε̱κούαρε̱, με̱ ε παστάϊγμεα ε σάϊγ ε̱στε̱ πε̱ρ τε̱ δγιέϝσουρε̱.

9. Περὶ ὑμῶν δὲ, ἂν καὶ λαλῶμεν οὕτως, ἀγαπητοὶ, εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἔχετε τὰ καλήτερα καὶ συνεχόμενα μὲ τὴν σωτηρίαν.

10. Διότι δὲν *εἶναι* ἄδικος ὁ Θεὸς, ὥστε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὑπηρετήσαντες τοὺς ἁγίους καὶ ὑπηρετοῦντες.

11. Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ δεικνύῃ ἕκαστος ὑμῶν τὴν αὐτὴν σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους·

12. Διὰ νὰ μὴ γείνητε νωθροὶ, ἀλλὰ μιμηταὶ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

13. Διότι ὁ Θεὸς δίδων ἐπαγγελίαν εἰς τὸν Ἀβραὰμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ὀμόσῃ εἰς οὐδένα μεγαλήτερον, ὤμοσεν εἰς ἑαυτὸν,

14. Λέγων, «Βεβαίως εὐλογῶν θέλω σὲ εὐλογήσει, καὶ πληθύνων θέλω σὲ πληθύνει.»

15. Καὶ οὕτω προσμείνας μὲ ὑπομονὴν, ἀπήλαυσε τὴν ἐπαγγελίαν.

16. Διότι οἱ μὲν ἄνθρωποι ὀμνύουσιν εἰς τὸν μεγαλήτερον, καὶ ὁ ὅρκος *εἶναι* εἰς αὐτοὺς τέλος πάσης ἀντιλογίας πρὸς βεβαίωσιν.

17. Εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς θέλων νὰ δείξῃ περισσότερον πρὸς τοὺς κληρονόμους τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, μετεχειρίσθη μέσον τὸν ὅρκον·

18. Ὥστε διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, εἰς τὰ ὁποῖα *εἶναι* ἀδύνατον νὰ ψευσθῇ ὁ Θεὸς, νὰ ἔχωμεν ἰσχυρὰν παρηγορίαν οἱ καταφυ-

9. Οὐ τάξγε̱με̱ με̱ τε̱ τέπε̱ρα πούνε̱ρα πε̱ρ γιούβετ, ὤ τε̱ δάσιουρε̱, ε̇ με̱ τε̱ βε̱γίερα πε̱ρ σωτηρὶ τούαϊγ, ντόνε̱ σε̇ κουβε̱ντόϊγμε̱ κε̱στού.

10. Σε̇ ψε̇ νούκ' ε̱στ' ἄδικο Περντία, κε̱ τε̱ τε̱ χαρόγε̱ πούνε̱ρατε̱ τούαϊγ, ε̇ μουντίμν' ε̇ δασιουρίσε̱ κε̱ κίνι δε̱φτούχρε̱ πε̱ρ ε̱μμε̱ρ τε̱ τίγ, με̇ ἀτ' ε̱ κε̱ σε̱ρπίενε̱ Σε̱ϊγτόρε̱τε̱, ε̇ με̱ ἀτε̱ κε̱ ἰ σε̱ρπένι.

11. Μὰ δε̱σε̱ρόϊγμε̱ κε̱ τζίλι δὸ γκὰ γιοὺτ τε̱ τίλε̱τε̱ τε̱ σπέϊγτε̱ τε̱ δε̱φτόνι κε̱ τε̱ πέτε̱τε̱ ε̇ σόσουρε̱ σπε̱ρρέσια γγέρα μπε̱ τε̱ παστάϊγμε̱νε̱.

12. Κε̱ τε̱ μὸς πένι τε̱ πε̱ρτούαρε̱, πὸ τε̱ βιάνι ἀτοῦρε κε̱ κληρονομίσγε̱νε̱ τε̱ τάξουρατε̱ με̇ πέσε̱, ε̇ με̇ δουρίμ.

13. Σε̇ ψε̇ Περντία κουρ τάξι Αβραάμιτ, πε̱ρ σε̇ νούκ κίσ τγιέτε̱ρ βε̱ με̱ τε̱ μάδ κε̱ τε̱ πε̱ρβε̱ρόνεϊγ, οὐ πε̱ρτε̱ρούα μπε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ σάϊγ,

14. Τούκ' ε̇ θένε̱· βε̱ρτε̇τ, κε̱ οὔνε̱ δὸ τε̱ τε̱ πεκέϊγ φορτ σιούμε̱, δὸ τε̱ τε̱ στόϊγ φὸρτ σιούμε̱.

15. Ε ἀστοὺ αἰ τούκ' ε̇ δουρούαρε̱ με̱ ζέμε̱ρε̱ τε̱ βέρρε̱, ε̇ μόρρι τε̱ τάξουριτε̱.

16. Σε̇ ψε̇ νιέρε̱ζιτε̱ πε̱ρβε̱ρόνενε̱ πε̱ρ ἀτε̱ κε̱ ε̱στε̱ μι μάδ, σι ἀτὰ, ε̇ πε̱ρ τζδὸ φάρρε̱ ἀντιλογίε ε̱στ' ε̇ σόσουρε̱ μπε̱ τὰ πέγια πε̱ρ τε̱ βεβαιόσουρε̱.

17. Πε̱ρ ἀτε̱ πούνε̱ σι δέσι Περντία με̱ τέπε̱ρε̱ τε̱ δε̱φτὸν ντε̱ κληρονόμε̱ τε̱ πὰ ντε̱ρούαρε̱νε̱ ε̇ κσίλιτ σε̱ τίγ, βοῦρι ντε̱ μέσ πένε̱.

18. Κε̱ με̇ ἄνε̱ τε̱ δὶ πούνε̱ραβετ τε̱ πὰ λιουάϊγτουραβετ, μπὰ τὸ κε̱ νούκε̱ μουντ τε̱ βε̱νιέγε̱ Περντία, κέμι νιε̱ παρηγορὶ τε̱ μάδε γέβετ κε̱ κέμι

γόντες εἰς τὸ νὰ κρατήσωμεν τὴν προκειμένην ἐλπίδα·

19. Τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὡς ἄγκυραν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταπετάσματος·

20. Ὅπου ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν πρόδρομος, γενόμενος ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

ΚΕΦ. ζ΄. 7.

ΔΙΟΤΙ οὗτος ὁ Μελχισεδὲκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅστις συνήντησε τὸν Ἀβραὰμ ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν·

2. Εἰς ὃν ὁ Ἀβραὰμ ἐχώρισε καὶ δέκατον ἀπὸ πάντων *τῶν λαφύρων*· ὅστις πρῶτον μὲν ἑρμηνεύεται βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ βασιλεὺς Σαλήμ, τὸ ὁποῖον εἶναι, βασιλεὺς εἰρήνης·

3. Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος· μὴ ἔχων μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε τέλος ζωῆς· ἀλλ' ἀφωμοιωμένος μὲ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς πάντοτε.

4. Στοχασθῆτε δὲ πόσον μέγας ἦτο οὗτος, εἰς ὃν ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατριάρχης ἔδωκε καὶ δέκατον ἐκ τῶν λαφύρων.

5. Καὶ ὅσοι μὲν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Λευῒ λαμβάνουσι τὴν ἱερατείαν, ἔχουσιν ἐντολὴν νὰ ἀποδεκατόνωσι τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίτοι ἐξελθόντας ἐκ τῆς ὀσφύος τοῦ Ἀβραάμ.

6. Ἐκεῖνος δὲ ὅστις δὲν ἐγενεα-

μάρρε̱ οὔδενε̱ τε̱ μπάμε̱ ὄπ δρέσε̱νε̱ κ̇ε̱ κ̇έμι περπάρα.

19. Ατε̱ ὄπε̱ρρέσε̱ ε̱ μπάμε̱ πόσι ἄγγουρε̱ τε̱ πὰ λιουάϊγτουρε̱, ε̱ συγοῦρο τε̱ Σπίρτιτ, ε̱ ἀγιὸ χ̇ὶν γγέρα μπε̱ τε̱ π̇ρέντε̱σγε̱ τε̱ βέλεσε̱.

20. Τὲκ χ̇ίρι Ἰησοὺϊ πρόδρομο πε̱ρ νέβετ, ε̱ οὐ π̇ε̱ Αρχ̇ιερέφ, σὶ κούντρ' ε̱ὄτε̱ τάξι ἰ Μελχισεδέκουτ, πε̱ρ γέτε̱ τε̱ γέτε̱σε̱.

Κρίε Εὄτάτε̱τε̱· ζ΄. 7.

Σε̱ ψε̱ κούϊγ Μελχισεδέκου (κ̇ε̱) μπρέτι ἰ Σαλίμιτ, Πρίφτι ἰ Περντίσε̱, λιάρτε̱, ἀϊ βάτε τε̱ πίκεϊγ Αβραάμνε̱ κοὺρ κθένεϊγ γκὰ μούνπιε ε̱ μπρέτε̱ρετ, ε̱ ε̱ π̇εκόϊ ατέ̱·

2. Ντε̱ ἀϊ Μελχισεδέκου δὰ Αβραάμι ε̱ δε̱ τε̱ δγιέτε̱νε̱ ε̱ Ϝίθε̱ πούνε̱ραβετ, ἀϊ χ̇έρε̱ν' ε̱ πάρρε̱ κιούχ̇αετε̱ μπρέτι ἰ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, ε̱ παστάγε μπρέτι ἰ Σαλήμτ, κ̇ε̱ δὸ με̱ θένε̱ μπρέτι ἰ πάκιτ.

3. Πὰ Π̇απ̇ὰ, ε̱ πὰ Μέμε̱, ε̱ πὰ Γενεαλογὶ· πὰ πάσουρε̱ νίσε̱γε̱ δίτετ, ε̱ τε̱ σόσουρε̱ τε̱ γέτε̱σε̱, τούχ̇' ε̱ Ϝιάϊγτουρε̱ με̱ τε̱ Π̇ίρρ' ε̱ Πηρντίσε̱, μπέτετε̱ Πρὶφτ πε̱ρ Ϝίθε̱ γέτε̱.

4. Μὰ βε̱ὄτρόνι σὰ κ̇ε̱ ἰ μάδι κούϊγ, σὰ κ̇ε̱ ἰ δὰ ε̱ δε̱ τε̱ δγιέτε̱νε̱ ἀτὶγ Πατριάρχου Αβραὰμ γκὰ πρέγια.

5. Νταὄτὶ ἀτὰ γκὰ τε̱ π̇ίγτ' ε̱ Λεβίουτ, κ̇ε̱ κάνε̱ μάρρε̱ Πριφτε̱ρίνε̱, κάνε̱ ὀρδινὶ τε̱ μάρρε̱νε̱ τε̱ δγιέτε̱νε̱ γκὰ λαόϊ, σὶ κούντρε̱ θότε̱ νόμι, δὸ με̱ θένε̱, γκὰ βε̱λάζε̱ριτ' ἐτοῦρε, ντόνε̱ σε̱ ἀτὰ πάνε̱ δάλε̱ γκὰ μέσι ἰ Αβραάμιτ.

6. Μὰ ἀϊ κ̇ε̱ σε̱ὄτε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱

λογεῖτο ἐξ αὐτῶν, ἐδεκάτωσε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εὐλόγησε τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας.

7. Χωρὶς δέ τινος ἀντιλογίας, τὸ μικρότερον εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ μεγαλητέρου.

8. Καὶ ἐδῶ μὲν θνητοὶ ἄνθρωποι λαμβάνουσι δέκατα· ἐκεῖ δὲ *λαμβάνει* ὁ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ.

9. Καὶ, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, διὰ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Λευῒ ὅστις ἐλάμβανε δέκατα, ἀπεδεκατώθη.

10. Διότι ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς *αὐτοῦ* ἦτο ἔτι, ὅτε συνήντησεν αὐτὸν ὁ Μελχισεδέκ.

11. Ἐὰν λοιπὸν ἡ τελειότης ὑπῆρχε διὰ Λευϊτικῆς ἱερωσύνης, (διότι ὁ λαὸς ἐπ' αὐτῆς ἔλαβε τὸν νόμον·) τίς χρεία πλέον νὰ ἐγερθῇ ἄλλος ἱερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ, καὶ οὐχὶ νὰ λέγηται κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρών;

12. Διότι μετατιθεμένης τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται.

13. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγονται ταῦτα, ἄλλης φυλῆς μετεῖχεν, ἐξ ἧς οὐδεὶς ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον·

14. Ἐπειδὴ *εἶναι* πρόδηλον, ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνέτειλεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς τὴν ὁποίαν φυλὴν ὁ Μωϋσῆς οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης ἐλάλησε.

15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλον εἶναι, διότι κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Μελχισεδὲκ ἐγείρεται ἄλλος ἱερεὺς,

16 Ὅστις δὲν ἔγεινε κατὰ νόμον σαρκικῆς ἐντολῆς, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀτελευτήτου.

οὐ ῥε̱φένετε̱ φγιάλια, μόῤῥι τε̱ δγιέτε̱νε̱ γκὰ Ἀβραάμι, ε̇ π̇εκόϊ ἀτε̱ κ̇ε̱ πὰτ τε̱ τάξουρατε̱.

7. Νταστὶ πὰ ντονὶε̱ σιουπ̇εχὲ με̱ ϐόϝε̱λι γκὰ μὶ μάδι μέῤῥ π̇εκίμνε̱.

8. Ε κ̇ε̱τοὺ μάῤῥε̱νε̱ τε̱ δγιέτε̱νε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ ε̇ ϐδέκουρε̱· μὰ ἀτγὲ (μέῤῥ) ἀΐ, κ̇ε̱ μαρτυρήσατε̱ σε̱ ῥόν.

9. Ε (τε̱ θόμι κ̇ε̱στοὺ) ε̇ δὲ ἀΐ Λεϐίου κ̇ε̱ μπε̱γὲδ τε̱ δγιέτε̱νε̱, οὐ δεκατὴς ντε̱ Ἀβραάμι.

10. Σὲ ψὲ ἀΐ κὲ ἀκόμα ντε̱ μές τε̱ Πα̇τ̇άιτ, κοὺρ ἴ δόλι ἀτὶγ π̇ε̱ρπάρα Μελχισεδέκου.

11. Ντε̱ κὲ ἀδὰ τε̱ τελιόσουριτε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ Πρεφτε̱ρίσε̱ Λεϐίουτ· (σὲ ψὲ ντε̱νε̱ κ̇ε̱τε̱ μάῤῥι νόμνε̱ λαόϊ) τζφάῤῥε̱ χρίε̱ π̇έῤῥι παστάγε̱, κ̇ε̱ τε̱ δίλ γιάστε̱ ν̇ιε̱ τγιέτε̱ρ Πρίφτ, σὶ κούντρ' ε̱̃στε̱ τάξι ἴ Μελχισεδέκουτ, ε̇ τε̱ μὸς κὲ θε̱νε̱ σὶ τάξι ἴ Ἀαρώνιτ;

12. Σὲ ψὲ Πριφτε̱ρία κοὺρ ϐγιὲν γκὰ ν̇ιέρι μπε̱ γέτε̱ρινε̱, δούχαετε̱ τε̱ ντε̱ρόνετε̱ ε̇ δὲ νόμι.

13. Σὲ ψὲ ἀΐ κ̇ε̱ θούχαενε̱ κ̇ε̱ τὸ πούνε̱ρα π̇ε̱ρ τε̱, μπάχετε̱ γκὰ γέτε̱ρε̱ φυλὲ, κ̇ε̱ γκὰ ἀγιὸ σπὰτ πουνούαρε̱ ντονὶε̱ ντε̱ θυσιαστήρ.

14. Σὲ ψὲ ε̱̃στε̱ πυύν' ε̇ τζφάκιουρε̱, κ̇ε̱ γκὰ φυλὶ ε̇ Ἰούδε̱σε̱ λέου Ζότι ἴνε̱· κ̇ε̱ μπὰ τε̱ φυλὶ Μωϋσίου νούκε̱ φόλι κούῤῥε̱ ϝε̱ π̇ε̱ρ Πριφτε̱ρί.

15. Ε κ̇ε̱γιὸ κάκε̱ με̱ σιούμε̱ ε̱̃στε̱ τζφάκιουρε̱, σὲ ψὲ ν̇ιε̱ γέτε̱ρ Πρὶφτ δὲλ γιάστε̱, κ̇ε̱ κὰ τε̱ σε̱μπε̱λίερε̱ με̱ Μελχισεδέκνε̱·

16. Αἲ οὐ π̇ε̱ Πρὶφτ γιὸ σὶ κούντρ' ε̱̃στε̱ νόμι ἰ ῥίτε̱ϐετ ε̇ πορσίϐετ σε̱ κούρμιτ, πὸ π̇ε̱ρ φουκὶ ν̇ιε̱ γέτετ σε̱ πὰ πρίσιουρε̱.

17. Διότι μαρτυρεῖ, *Λέγων*, Ὅτι σὺ *εἶσαι* ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.»

18. Διότι ἀθέτησις μὲν γίνεται τῆς προηγουμένης ἐντολῆς διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελὲς αὐτῆς·

19. (Ἐπειδὴ ὁ νόμος οὐδὲν ἔφερεν εἰς τὸ τέλειον,) *ἔγεινε* δὲ ἐπεισαγωγὴ ἐλπίδος καλητέρας, διὰ τῆς ὁποίας πλησιάζομεν εἰς τὸν Θεόν.

20. Καὶ καθ' ὅσον δὲν *ἔγεινεν ἱερεὺς* χωρὶς ὁρκωμοσίας·

21. (Διότι ἐκεῖνοι ἔγειναν ἱερεῖς χωρὶς ὁρκωμοσίας, οὗτος δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν, «Ὤμοσε Κύριος καὶ δὲν θέλει μετεμεληθῇ, Σὺ *εἶσαι* ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ·»)

22. Κατὰ τοσοῦτον ἀνωτέρας διαθήκης ἐγγυητὴς ἔγεινεν ὁ Ἰησοῦς.

23. Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἔγειναν πολλοὶ ἱερεῖς, ἐπειδὴ ἐμποδίζοντο ἀπὸ τοῦ θανάτου νὰ παραμένωσιν.

24. Ἐκεῖνος ὅμως, ἐπειδὴ μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχει ἀμετάθετον τὴν ἱερωσύνην.

25. Ὅθεν δύναται καὶ νὰ σώζῃ ἐντελῶς τοὺς προσερχομένους εἰς τὸν Θεὸν δι' αὐτοῦ, ζῶν πάντοτε διὰ νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτῶν.

26. Διότι τοιοῦτος ἀρχιερεὺς ἔπρεπεν εἰς ἡμᾶς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος·

27· Ὅστις δὲν ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡς οἱ ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρῃ πρότερον θυσίας ὑπὲρ τῶν

17. Σὲ ψὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ ἐ μαρτυρίσι Περντία, τούκ'ἐ θε̱νε̱· «Τὶ γὲ Πρίφτ πὲ̱ρ Fίθε̱ γέτε̱ σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ τάξι ἰ Μελχισεδέκουτ.»

18. Νταῦτὶ πορσὶ ἐ πάῤῥε̱ κθένετε̱ πράπε̱, πὲ̱ρ σμούντε̱γε̱ τὲ̱ σάϊγ ἐ τὲ̱ πὰ ϐε̱γίερε̱.

19. Σὲ̱ ψὲ ντον̇ὲ̱ πούνε̱ νούκ̇ε̱ προὺ ντὲ̱ τὲ̱ τελιόσουρε̱ νόμι, ποπὰς ἀτὶγ χίρι ν̇ιὲ̱ σ̈πε̱ῤῥέσ̈ε̱ μὲ ἐ μίῤῥε̱, κ̇ὲ̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σάϊγ ἀφε̱ρόνεμι Περντίσε̱.

20. Ε μὲ̱ σ̈ιούμε̱, (Πρὶφτ) γιὸ πὰ τὲ̱ πε̱ρFε̱ρούαρε̱.

21. (Σὲ ψὲ τὲ̱ τγιέρε̱τε̱ γιάνε̱ π̇ὲ̱ῤῥε̱ Πρίφτε̱ρ πὰ τὲ̱ πε̱ρFε̱ρούαρε̱, μὰ κούϊγ μὲ τὲ̱ πε̱ρFε̱ρούαρε̱, γκὰ ἀὶ κ̇ὲ̱ ἰ θὸτ' ἀτὶγ, οὐ πε̱ρFε̱ρούαρε̱, γκὰ κ̇ὲ̱ ἰ θότ' ἀτὶγ· οὐ πε̱ρFε̱ρούα Ζότι. ἐ νούκ̇ε̱ κθένετε̱ πράπε̱· Τὶ γὲ Πρὶφτ πὲ̱ρ γέτε̱ πὰς γέτετ, σὶ κούντρ' ε̱̈σ̈τε̱ τάξι ἰ Μελχισεδέκουτ.)

22. Κάκε̱ μὲ̱ σὲ̱ μίῤῥε̱ διαθήκιτ οὐ π̇ὲ̱ μεσὶτ Ιησοῦΐ.

23. Ε ἀτὰ γιάνε̱ π̇ὲ̱ῤῥε̱ σ̈ιούμε̱ Πρίφτε̱ρ, σὲ ψὲ μόρτια νούκ' ἰ λὶγ τὲ̱ δουρόϊγνε̱ σ̈ιούμε̱.

24. Μὰ κούϊγ σὲ ψὲ μπέτετε̱ γέτετ, ἐ κὰ Πριφτε̱ρίνε̱ τὲ̱ πὰ τζκ̇ε̱πούτουρε̱.

25. Ανταϊγ ἐ δὲ μούντ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ τὲ̱ σόσγε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἀφερόνενε̱ μὲ̱ ἄνε̱ τὲ̱ τὶγ ντὲ̱ Περντία, τούκ' ἐ ἐ ῥούαρε̱ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ πὲ̱ρ τὲ̱ λιούτουρε̱ πὲ̱ρ τά.

26. Σὲ̱ ψὲ ἰ τίλι δούχαεϊγ τὲ̱ ἴα ντὲ̱ νέϐετ Αρχιερὲφ, Σ̈ε̱ϊνγτ, ἰ πὰ φάϊγ, ἰ πὰ ζιούερε̱, ἰ τζκιούαρε̱ γκὰ φαγε̱τόρε̱τε̱, ἐ ἰ γκρίγτουρε̱ μὲ̱ λιὰρτ σὲ̱ Κίελτε̱.

27. Αἰ νούκ̇ε̱ κὰ χρὶ σὶ ἀτὰ Αρχιερέϊγτε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇έγε̱ κουρπ̇ὰν πὲ̱ρ δίτα μὲ̱ πε̱ρπάρα π̇ὲ̱ρ φάγε τὲ̱ τὶγ,

ἰδίων *αὐτοῦ* ἁμαρτιῶν, ἔπειτα *ὑπὲρ* τῶν τοῦ λαοῦ· διότι ἅπαξ ἔκαμε τοῦτο, ὅτε προσέφερεν ἑαυτόν.

28. Διότι ὁ νόμος καθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυναμίαν· ὁ λόγος ὅμως τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, *κατέστησε* τὸν Υἱὸν, ὅστις εἶναι τετελειωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. ή. 8.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δὲ τῶν λεγομένων *εἶναι τοῦτο*, Τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅστις ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

2. Λειτουργὸς τῶν ἁγίων, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, τὴν ὁποίαν κατεσκεύασεν ὁ Κύριος, καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος.

3. Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς καθίσταται διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίας· ὅθεν *εἶναι* ἀναγκαῖον νὰ ἔχῃ καὶ οὗτος τὶ, τὸ ὁποῖον νὰ προσφέρῃ.

4 Ἐπειδὴ ἐὰν ἦτο ἐπὶ γῆς οὐδὲ ἤθελεν εἶσθαι ἱερεὺς, διότι ὑπῆρχον οἱ ἱερεῖς οἱ προσφέροντες τὰ δῶρα κατὰ τὸν νόμον·

5. Οἵτινες λειτουργοῦσιν εἰς ὑπόδειγμα καὶ σκιὰν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς τὸν Μωϋσῆν, ὅτε ἔμελλε νὰ κατασκευάσῃ τὴν σκηνήν· διότι «Πρόσεχε,» λέγει, «νὰ κάμῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα εἰς σὲ ἐν τῷ ὄρει.»

6. Τώρα ὅμως ὁ *Χριστὸς* ἔλαβεν ἐξοχωτέραν λειτουργίαν, καθόσον εἶναι καὶ ἀνωτέρας διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐνομοθετήθη μὲ ἀνωτέρας ἐπαγγελίας.

ε παστάγε̱ πε̱ρ (φάγε) τε̱ λαόιτ· σε ψε κε̱τε̱ ε πέρρι ἀϊ νιε̱ χέρε̱, κοὺρ προὺ (κουρπὰν) ϐέτε̱χε̱ν' ἐτίγ.

28. Σε ψε νόμι πέρρι Αρχιερέϊγ, νιέρε̱ζ κε̱ κίσ̈νε̱ σμούντε̱γε̱· μὰ φγιάλια ε σε̱ περϝε̱ρούαριτ κε̱ οὐ κε̱ πὰς νόμιτ (πέ̱ρρι) Ἱίρρ τε̱ τελιόσουρε̱ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

Κρίε Ετέτε̱τε̱. η. 8.

Ε πε̱ρ τε̱ θένε̱ μὲ πὰκ φγιάλε̱ κε̱τὸ κε̱ θὰμ, νέϐετ κέμι τε̱ τίλε̱ Αρχιερέφ, κε̱ ντε̱νι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ φρόνιτ τε̱ μαδε̱τζίσε̱ ντε̱ Κίελ.

2. Λιτουργὸ τε̱ πούνε̱ραϐετ Σέϊνγτε, ε τε̱ τέντε̱σε̱ ϐε̱ρτέτε̱, κε̱ ε̱σ̈τε̱ γκρέχουρε̱ γκὰ Ζότι, ε γιὸ γκὰ νιερί·

3. Σε ψε τζίλι δο Αρχιερὲφ ϐίχετε̱ πε̱ρ τε̱ προύρε̱ δουρε̱τίρα ε κουρπάνε ἀντάϊγ δούχετε̱ κε̱ τε̱ κέτε̱ ε δε κούϊγ ϝε̱ κιάφσ̈ε̱ πε̱ρ τε̱ προύρε̱.

4. Σε ψε ντε̱ κε ἀϊ σίπε̱ρ μπὶ δε, δο τε̱ μὸς κε ἃς Πρίφτ, σε ψε δο τε̱ μπέτισ̈νε̱ ἀτὰ Πρίφτε̱ρ κε̱ πίσνε̱ δουρε̱τὶ σι κούντρ' ε κὰ νόμι·

5. Ατὰ σ̈ε̱ρπέγε̱νε̱ σι κούντρ' ε̱σ̈τε̱ ξόμπλι ε χιέγια ε πούνε̱ραϐετ σε̱ Κίελετ, πι κούντρ' κε θένε̱ (γκὰ Περντία) Μωϋσίουτ, κοὺρ δούαϊγ τε̱ πε̱ν τέντε̱νε̱· σε ϐε̱σ̈τρὸ, ἰ θότε̱, τε̱ πέτζ ϝίθε̱ σι κούντρε̱ ε̱σ̈τε̱ ξόμπλι, κε̱ τέσ̈τε̱ δε̱φτούαρε̱ τὶγ ντε̱ μάλλ.

6. Μὰ ντασ̈τὶ (Κρίσ̈τι) ντόδι με̱ τε̱ μίρρε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ε̱, σὰ κε̱ ε̱σ̈τε̱ μεσίτ ἰ μὶ μάδιτ διαθὶκ' κε̱ ἀϊ μὲ με̱ τε̱ μίρρα τε̱ τάξουρα οὐ ϐοὺ ντε̱ ϐε̱ντ.

7. Διότι ἐὰν ἡ πρώτη ἐκείνη ἦτο ἄμεμπτος, δὲν ἤθελε ζητεῖσθαι τόπος διὰ τὴν δευτέραν·

8. Διότι μεμφόμενος αὐτοὺς, λέγει, «Ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καὶ θέλω συντελέσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα διαθήκην καινήν·

9. Οὐχὶ κατὰ τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμον πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν καθ' ἣν ἡμέραν ἐπίασα αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χειρὸς, διὰ νὰ ἐξαγάγω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· διότι αὐτοὶ δὲν ἐνέμειναν εἰς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ἠμέλησα αὐτοὺς, λέγει Κύριος.

10. Διότι αὕτη *εἶναι* ἡ διαθήκη τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ θέλω γράψει αὐτοὺς ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτοὺς Θεὸς, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι εἰς ἐμὲ λαός.

11. Καὶ δὲν θέλουσι διδάσκει ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνώρισον τὸν Κύριον· διότι πάντες θέλουσι μὲ γνωρίσει ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν·

12. Διότι θέλω εἶσθαι ἵλεως εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμεῖσθαι πλέον.»

13. Λέγων *δὲ* «καινὴν,» ἔκαμε παλαιὰν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, *εἶναι* πλησίον ἀφανισμοῦ.

7. Σὲ ψὲ ντε̱ κὲ ἀγιὸ ἐ πάῤῥα ἐ ντέῤῥτζουρε̱, νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ρκ̇όνεῒγ ϐ ε̱ντ πὲρ τε̱ δίτε̱νε̱·

8. Σὲ ψὲ τὲκ παραπονέψετε̱ (Περντία) πε̱ρ ἀτὰ, θότε̱· «Γιὰ, ϐίγε̱νε̱ δὶτ θότε̱, Ζότι, ἐ δὸ τε̱ π̇έ̱ῒγ σΰνε̱ π̇ὲ μπε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ Ιησραήλιτ, ἐ μπε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ Ιαύδε̱σε̱ νιε̱ διαθὶκ̇ τε̱ ῥί·»

9. Γιὸ σὶ διαθίκ̇νε̱ κ̇ε̱ πάτζε̱ π̇έ̱ῤῥε̱ μὲ π̇απ̇αλάρε̱ τε̱ τοῦρε, μπὰ τε̱ δίτε̱ κοὺρ ἱ μπάγε̱ ἀτὰ πρέῒγ δόῤῥετ, πε̱ρ τε̱ ντζγιέρε̱ ἀτὰ γκὰ ϐε̱ντι ἱ Αἴγυπτοσε̱· ἐ ἀτὰ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ντρούανε̱ ντε̱ διαθὶκ̇ τὶμ, ἐ δὲ σΰνε̱ ἱ κὰμ ὄτίρε̱ πόὄτε̱ ἀτὰ, θότε̱ Ζότι.

10. Σε̱ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ἐ̱ὄτε̱ διαθίκη κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇έ̱ῒγ μπε̱ ὄτε̱πὶ τε̱ Ισραήλιτ πὰς ἀτοῦρε δίτετ, θότε̱ Ζότι, δὸ τε̱ ϐε̱ νόμετ' ἐμὶ ντε̱ με̱ντ τε̱ τοῦρε, τοῦρε· ἐ δὸ τε̱ γὲμ Περντὶ ἐ τοῦρε, ἐ δὸ τὶ ὄκρούαῒγ ἀτὸ μπὶ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ ἐ ἀτὰ δὸ τε̱ γένε̱ λαόϊ ἴμ.

11. Ε νούκ̇ε̱ π̇ε̱ν χρὶ κ̇ε̱ τε̱ διδάξγε̱νε̱ τζίλι δὸ πρέῒγ ἀὄούρεὄ Ϝιτόν' ἐ τὶγ, ἐ τζὶλι δὸ ϐε̱λάν' ἐτὶγ, τούκ' ἐ θέ̱νε̱· Νὶχ Ζότνε̱· σὲ ψὲ γκὰ με̱ ἱ ϐόϜε̱λι ἱ τοῦρε, γγέρα μπε̱ τε̱ μάδν' ἐ τοῦρε δὸ τε̱ με̱ νιόχε̱νε̱.

12. Σὲ ψὲ δο τε̱ π̇έ̱νεμ ἱ π̇ούτε̱ μπ' ἀδικίερα τε̱ τοῦρε, ᾶ δὸ τε̱ μὸς κουῒγτόνεμ με̱ φάγετ' ἐτοῦρε, ἐ παρονομὶτ' ἐτοῦρε.

13. Νταὄτὶ μὲ τε̱ θέ̱νε̱, «τε̱ ῥε̱,» ἐ ϐγιετε̱ρόϊ τε̱ πάῤῥε̱νε̱· ἐ ἀγιὸ κ̇ε̱ ϐγιετε̱ρόνετε̱, ἐ μπλιάκ̇ετε̱, ἐ̱ὄτ' ἄφε̱ρ πρίὄε̱γε̱τε̱.

ΚΕΦ. θ΄. 9.

ΕΙΧΕ μὲν λοιπὸν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ διατάξεις λατρείας, καὶ τὸ ἅγιον τὸ κοσμικόν.

2. Διότι κατεσκευάσθη σκηνὴ ἡ πρώτη, εἰς τὴν ὁποίαν *ἦτο* καὶ ἡ λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἅγια.

3. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα *ἦτο* σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἅγια ἁγίων,

4. Ἔχουσα χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πανταχόθεν περικεκαλυμμένην μὲ χρυσίον, ἐν ᾗ *ἦτο* στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης·

5. Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς *ἦσαν* Χερουβεὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ τῶν ὁποίων δὲν *εἶναι* τώρα *χρεία* νὰ λέγωμεν κατὰ μέρος.

6. *Ὄντων* δὲ τούτων οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν εἰσέρχονται διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦντες τὰς λατρείας.

7. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ *εἰσέρχεται* μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐχὶ χωρὶς αἵματος, τὸ ὁποῖον προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτημάτων τοῦ λαοῦ·

8. Καὶ τοῦτο ἐδηλοποίει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι δὲν ἦτο πεφανερωμένη ἡ εἰς τὰ ἅγια ὁδὸς, ἐπειδὴ ἡ πρώτη σκηνὴ ἵστατο ἔτι·

9. Ἥτις *ἦτο* τύπος εἰς τὸν *τότε*

Κρίε Ενε̱ντε̱τε̱. θ΄. 9.

Πάτι πὰ ἐ δὲ τέντα ἐ πάρε̱ ῥιτότ' ἐ λατρίσε̱, ἐ δὲ ὂε̱ϊνγτε̱ρίν' ἐ δέουτ.

2. Σὲ ψὲ πὰτ κε̱νε̱ δε̱ρτούαρε̱ τέντα ἐπάῤῥε̱, τὲκ κένε̱ καντιλιέρι, ἐ με̱σάλα, ἐ προθέσι ἱ π̇ούκ̇ε̱βετ, άγιὸ κ̇ε̱ κιούχαετε̱ Σ̈ε̱ϊνγτε̱.

3. Ε πὰ; σε̱ δίτε̱σε̱ π̇ουλίτζε̱, τένταα κ̇ε̱ κιούχαετε̱ Σ̈ε̱ϊνγσε ἐ Σε̱ϊνγτόρε̱βετ.

4. Κε̱ μπὰ π̇ρε̱ντα θυμιατόν' ἐ ἄρτε̱, ἐ δὲ ἄρκεζε̱ν' ἐ διαθήκιτ μπουλιούαρε̱ μὲ ἀῤῥ μπε̱ τζδὸ ἄνε̱, μπὰ τε̱ (κὲ) Στάμν' ἐ ἄῤῥτε̱ τὲκ κὲ Μάννα ἐ δὲ ὂκόπι ἱ Ααρώνιτ κ̇ε̱ π̇ίου, ἐ δὲ πλάκατ' ἐ διαθήκιτ.

5. Ε μπὶ ἀτε̱ (ἄρκ̇ε̱) κένε̱ Χερουβίμιτε̱ ἐ ντρέῤῥτζουρε̱, κ̇ε̱ π̇έε̱ϊγνε̱ χιὲ· πε̱ρ ἀτὸ πούνε̱ρα νούκ̇ε̱ κὰμ νταὂτὶ τε̱ θὸμ ν̇ιε̱ πε̱ρ ν̇ιέ̱.

6. Ε σὶ κένε̱ π̇έ̱ῤῥε̱ κ̇ε̱ὂτοὺ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα, σὰ πε̱ρ τέντε̱ν' ἐ πάῤῥε̱, ἀτγὲ χ̇ίγνε̱ πε̱ρ δίτα Πρίφτε̱ριτε̱ τε̱ π̇έ̱ϊγνε̱ πούνε̱τ' ἐ πρίφτε̱ρίσε̱.

7. Ε ντε̱ τε̱ δίτε̱νε̱ πὰ ν̇ιε̱ χ̇ίρε̱ ντε̱ μὸτ, χὶν Αρχιερέου βέτε̱με̱, γιὸ πὰ Fιὰκ, κ̇ε̱ π̇ε̱ν κουρπ̇ὰν πε̱ρ βέτε̱χε̱, ἐ πε̱ρ φάγε τε̱ λαόῒτ κ̇ε̱ νούκ' ἱ ν̇ίχνε̱.

8. Σ̈ὲ ψὲ νὰ δὰ κ̇ε̱ὂτοὺ τε̱ ὂιόχε̱με̱ Σ̈ε̱ϊνγτι Σ̈πὶρτ, κ̇ε̱ ἐ δὲ νούκ̇ε̱ κὲ τζφάκιουρε̱ ὄδα ἐ ὂε̱ϊνγτόρε̱βετ, σὲ κε̱ντρὸν ἐ δὲ μπε̱ κ̇έ̱μπε̱ τέντ' ἐ πάῤῥε̱.

9. Κε̱ ἀγιὸ ε̱ὂτε̱ ξόμπλε̱ ἐ ἀσάϊγ

παρόντα καιρὸν, καθ' ὃν προσεφέροντο δῶρα καὶ θυσίαι, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ κάμωσι τέλειον κατὰ τὴν συνείδησιν τὸν λατρεύοντα.

10. Ἐπειδὴ ἦσαν διατεταγμένα μόνον εἰς βρώματα καὶ πόματα, καὶ διαφόρους βαπτισμοὺς, καὶ διατάξεις σαρκικὰς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως.

11. Ἐλθὼν δὲ ὁ Χριστὸς, ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μεγαλητέρας καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐχὶ χειροποιήτου, τουτέστιν οὐχὶ ταύτης τῆς κατασκευῆς,

12. Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος εἰσῆλθεν ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια, ἀποκτήσας αἰωνίαν λύτρωσιν.

13. Διότι ἐὰν τὸ αἷμα τῶν ταύρων καὶ τράγων, καὶ ἡ σποδὸς τῆς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς μεμολυσμένους, ἁγιάζῃ πρὸς τὴν καθαρότητα τῆς σαρκὸς,

14. Πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ αἰωνίου προσέφερεν ἑαυτὸν ἄμωμον εἰς τὸν Θεὸν, θέλει καθαρίσει τὴν συνείδησίν σας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ νὰ λατρεύητε τὸν ζῶντα Θεόν;

15. Καὶ διὰ τοῦτο εἶναι μεσίτης διαθήκης καινῆς, ἵνα, διὰ τοῦ θανάτου, ὅστις ἔγεινε πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης διαθήκης παραβάσεων, λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

16. Διότι ὅπου *εἶναι* διαθήκη, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ θάνατος ἐκείνου ὅστις ἔκαμε τὴν διαθήκην.

όχετ ἄτε̱ χέρε̱ μπὰ τε̱ δουρε̱τίρα ἐ κουρπ̇άνε̱ π̇ίριὄνε̱, ἀτὸ σμούντνε̱ τε̱ π̇ε̱ΐγνε̱ τέλιο μπε̱ συνηδὶς ἀτε̱ κ̇ε̱ π̇ε̱ν κουρπ̇άνε̱.

10. Βέτε̱με̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ γκρέ̱νατε̱ ἐ τε̱ πίρραϐετ ἐ τε̱ λοῒ λοῒ σε̱ λιάραϐετ, ἐ τζιριμονὶ τε̱ κούρμιτ κ̇ε̱ κένε̱ δε̱νε̱ τε̱ νὰ πίγνε̱ γγέρα μπε̱ κόχ̇ε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ντρέκιὄνε̱.

11. Μὰ Κρίὄτι, σὶ ἔρδι Αρχιερὲφ ἰ σε̱ μίρραϐετ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ϐίγνε̱, μὲ ἄνε̱ τε̱ νιε̱ με̱ σε̱ λιάρτετ ἐ με̱ σε̱ μίρρε̱σε̱ τέντε̱, γιὸ π̇ε̱ρρε̱ μὲ δούαρρ, δὸ μὲ θε̱νε̱, γιὸ γκὰ κ̇ε̱τὰ τε̱ δε̱ρτούαρε̱,

12. Ας μὲ ἄνε̱ τε̱ Ϝιάκουτ Τζγιέπετ ἐ Δέμαϐετ, πὸ μὲ ἄνε̱ τε̱ Ϝιάκουτ σε̱ τὶγ, χίρι νιε̱ χέρε̱ ντε̱ ὄε̱ΐνγτε̱, ἐ Ϝέτι νιε̱ ὄπε̱τὶμ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

13. Σὲ ψὲ ντε̱ὄτε̱ κ̇ε̱ Ϝιάκου ἰ Δέμαϐετ ἐ ἰ Τζγιέπετ, ἐ δὲ χίρι ἰ Με̱ὄκ̇έρε̱σε̱, κοὺρ ῥαντίσεΐγ, ντε̱ τε̱ πε̱Ϝέ̱ριτε̱, ἰ σε̱ΐνγτε̱ρὸν μπε̱ τε̱ κε̱ρούαρε̱ τε̱ κούρμιτ,

14. Σα με̱ ὄιούμε Ϝιάκου ἰ Κρίὄτιτ, κ̇ε̱ ἀτ μὲ ἄνε̱ τε̱ ὄε̱ΐνγτιτ Σπίρτ προὺ ϐέτε̱χ̇εν' ἐ τὶγ τε̱ πὰ κατηγορὶ τὲ Περντία, δὸ τε̱ κε̱ρόγε̱ συνιδίὄνε̱ τε̱νε̱ γκὰ πούνε̱τ' ἐ μόρτιτ, κ̇ε̱ τε̱ πουνόΐγμε̱ Περντίν' ἐ Ϝιάλε̱.

15. Ε ἀντάΐγ ε̱ὄτ' ἀτ μεσὶτ ἰ διαθίκιτ σε̱ ρὶ, κ̇ε̱ τε̱ μάρρε̱νε̱ τε̱ φτούαριτε̱ τε̱ τάξουριτε̱ ἐ κληρονομίσε̱ πὰ σόσουρε̱, σὲ ψὲ ϐδέκε̱για (ἐτὶγ) οὐ π̇ε̱ πε̱ρ τε̱ ὄπε̱ρπ̇λιέρε̱ τε̱ φάγεϐετ κ̇ε̱ π̇ε̱νιὄνε̱ ντε̱ διαθὴκ, τε̱ πάρρε̱.

16. Σὲ ψὲ τὲκ ε̱ὄτε̱ διαθὶκ, πὰ γέτε̱ρε̱ δούχαετε̱ τε̱ ϐίγε̱ ϐδέκε̱γε̱ ἀτὶγ κ̇ε̱ π̇ε̱ν διαθίκ̇νε̱.

17. Διότι ἡ διαθήκη ἐπὶ τεθνεώτων *εἶναι* βεβαία· ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἰσχύει ἐνόσῳ ζῇ ὁ διαθέτης.

18. Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη δὲν ἦτο ἐγκαινιασμένη χωρὶς αἵματος·

19. Διότι, ἀφοῦ πᾶσα ἐντολὴ τοῦ νόμου ἐλαλήθη ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως πρὸς πάντα τὸν λαὸν, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων, μὲ ὕδωρ καὶ μαλλίον κόκκινον καὶ ὕσσωπον, ἐῤῥάντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν,

20. Λέγων, «Τοῦτο *εἶναι* τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, τὴν ὁποίαν διέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Θεός.»

21. Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ αἷμα ὁμοίως ἐῤῥάντισε.

22. Καὶ σχεδὸν μὲ αἷμα καθαρίζονται πάντα κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς χύσεως αἵματος δὲν γίνεται ἄφεσις.

23. Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο οἱ μὲν τύποι τῶν ἐπουρανίων νὰ καθαρίζωνται διὰ τούτων· αὐτὰ ὅμως τὰ ἐπουράνια μὲ θυσίας ἀνωτέρας παρὰ ταύτας.

24. Διότι ὁ Χριστὸς δὲν εἰσῆλθεν εἰς χειροποίητα ἅγια, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ τώρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν·

25. Οὐδὲ διὰ νὰ προσφέρῃ πολλάκις ἑαυτὸν, καθὼς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν μὲ ξένον αἷμα.

26. (Διότι ἔπρεπε *τότε* πολλάκις νὰ πάθῃ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου·) τώρα δὲ ἅπαξ εἰς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἐφανερώθη, διὰ νὰ ἀ-

17. Σὲ ψὲ διαθίκι μὲ βδέκε̱γε̱ βεβαιόσετε̱, σὲ ψὲ γγέρα σὰ ῥὸν ἀϊ κε̱ πε̱ῤῥι διαθίκνε̱, ε̱ὂτ' ε δὲ ε πὰ φουκί.

18. Αντάϊγ ἀς ε πάῤῥα νούκε̱ οὐ λιούτεϊγ πὰ Fιάκ.

19. Σὲ ψὲ κοὺρ διαβάσι Μωϋσίου ντε̱ λαὸ Fίθε̱ πορσὶτ ἐνόμιτ, μόῤῥι Fιάκν' ε Βίτζε̱ρετ ε τε̱ Τζγιέπετ πάὂκε̱ μὲ οὔγε̱ ε μὲ λεὂ τε̱ κουίκ ε Ὑσὸπ, ῥαντίσι πάὂκε̱ μὲ Βιβλίονε̱ ε δὲ Fίθε̱ λαόνε̱,

20. Τούκ' ε θε̱νε̱· κε̱τὰ ε̱ὂτε̱ Fιάκου ἰ διαθίκιτ, κε̱ πορσίτι Περντία μπε̱ γιούβετ.

21. Ε ἀὂτοὺ ἰ ῥαντίσι μὲ Fιάκ, ε δὲ τέντε̱νε̱ ε δὲ Fίθε̱ ἔνε̱τ' ε πούνε̱σε̱.

22. Ε ἀφε̱ρὸ, Fίθε̱ πούνε̱τε̱ μὲ Fιὰκ κε̱ράνενε̱ σὶ κούντρ' ε κὰ νόμι, ε πὰ δέρδουρε̱ Fιὰκ νούκε̱ πε̱νετε̱ ντε̱γέσε̱ ε φάγεβετ.

23. Δούχαετε̱ ἀδὰ κε̱ ξόμπλε̱τ' ε πούνε̱ραβετ σε̱ Κίελετ, μὲ ἄνε̱ τε̱ κε̱τοῦρε πούνε̱ραβετ τε̱ κε̱ρόνε̱νε̱· μὰ κτὸ πούνε̱ρατ' ε κίελετ κε̱ρόνενε̱ μὲ θυσὶ με̱ τε̱ μίῤῥα σὲ κε̱τό.

24. Σὲ ψὲ νούκε̱ χίρι Κρίὂτι ντε̱ τε̱ ὂε̱ϊνγτε̱ρούαρα τε̱ πε̱ῤῥα μὲ δούαῤῥ, ξόμπλε̱ σε̱ βε̱ρτέταβετ, πὸ χίρι ντ' ἀτε̱ τε̱ Κίελβετε̱· κε̱ τε̱ τζφάκεϊγ νταὂτὶ πε̱ρ τε̱ μίῤῥε̱ τε̱νε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

25. Ε δὲ γιὸ πε̱ρ τε̱ προύρε̱ ὂιούμε̱ χέρε̱ βέτε̱χενε̱ σὶ κούντρε̱ χὶν Αρχιερέου γκὰ βὶτ ντε̱ τε̱ ὂε̱ϊνγτε̱ρούαρα μπε̱ Fιὰκ τε̱ χούαϊγ.

26. (Σὲ ψὲ ντρίὂε̱ δούχαεϊγ κε̱ τε̱ κὶὂ πε̱σούαρε̱ ἀϊ ὂιούμε̱ χέρε̱, κε̱ μπε̱ τε̱ νίσουρε̱ τε̱ γέτε̱ὂε̱,) μὰ ντα-ὂτὶ οὐ δοὺκ νιε̱ χέρε̱ μπε̱ τε̱ σόσου-

θετήσῃ τὴν ἁμαρτίαν διὰ τῆς θυσίας ἑαυτοῦ.

27. Καὶ καθὼς εἶναι ἀποφασισμένον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἅπαξ νὰ ἀποθάνωσι, μετὰ δὲ τοῦτο *εἶναι* κρίσις·

28. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς, ἅπαξ προσφερθεὶς διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας πολλῶν, θέλει φανῇ ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας εἰς τοὺς προσμένοντας αὐτὸν διὰ σωτηρίαν.

ΚΕΦ. ί. 10.

ΔΙΟΤΙ ὁ νόμος ἔχων σκιὰν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐχὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται ποτὲ διὰ τῶν αὐτῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας προσφέρουσι κατ' ἐνιαυτὸν πάντοτε, νὰ τελειοποιήσῃ τοὺς προσερχομένους.

2. Ἐπειδὴ τότε ἤθελον παύσει νὰ προσφέρωνται· διότι οἱ λατρευταὶ ἅπαξ καθαρισθέντες δὲν ἤθελον ἔχει πλέον οὐδεμίαν συνείδησιν ἁμαρτιῶν.

3. Ἀλλ' ἐν αὐταῖς γίνεται κατ' ἐνιαυτὸν ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν.

4. Διότι ἀδύνατον *εἶναι* αἷμα ταύρων καὶ τράγων νὰ ἀφαιρῇ ἁμαρτίας.

5. Διὰ τοῦτο, εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, «Θυσίαν καὶ προσφορὰν δὲν ἠθέλησας, ἀλλ' ἡτοίμασας εἰς ἐμὲ σῶμα.

6. Εἰς ὁλοκαυτώματα καὶ προσφορὰς περὶ ἁμαρτίας δὲν εὐηρεστήθης.

7. Τότε εἶπον, Ἰδοὺ, ἔρχομαι, (ἐν τῷ τόμῳ τοῦ βιβλίου εἶναι γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ,) διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεὲ, τὸ θέλημά σου.»

ρε̱ τε̱ μότετ, πε̱ρ τε̱ πρίσ̈ιουρε̱ φάϊγνε̱ μὲ κουρπ̇ὰν τὲ ϐέτε̱χεσε̱ τίγ.

27. Ε κ̇ιὸ̈ ε̱̋σ̈τε̱ διορίσουρε̱ ντὲ̱ Fίθε̱ ν̇ιέρε̱ζ τὲ̱ ϐδέσε̱νε̱ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱, ὲ πὰς κ̇ε̱σ̈άϊγ μόρτιτ ε̱̋σ̈τε̱ Fιούϊκ̇.

28. Κε̱σ̈τοὺ ὲ δὲ Κρίσ̈τι κ̇ὲ προύρε̱ ν̇ιὲ̱ χ̇έρε̱, πὲ̱ρ τε̱ πρέρε̱ φάγετε̱ ὲ σὲ̱ σ̈ιούμε̱ϐετ, τε̱ δίτε̱νε̱ χ̇έρε̱ δὸ τε̱ δσύκ̇ε̱τε̱ πὰ φάϊγ πὲ̱ρ σ̈πε̱τὶμ τ' ἀτοῦρε κ̇ε̱ ὲ πρέσε̱νε̱ ἀτέ̱.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι. 10.

Σὲ ψ̇ὲ τούκ' πάσουρε̱ νόμι χιένε̱ τὲ̱ σὲ̱ μίῤῥαϐετ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ϐίγε̱νε̱, ὲ γιὸ ϐέτε̱ Ικόνε̱ν' ὲ πούνε̱ραϐετ, σμοὺντ κούῤῥε̱ τε̱ τελειόσγε̱, μὲ ἄνε̱ τε̱ κουρπ̇άνεϐετ, κ̇ε̱ π̇ένενε̱ πε̱ρ ϐὶτ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱, ἀτὰ κ̇ε̱ κιάσενε̱ ντε̱ Ιερό.

2. Ντρίσ̈ε̱ δέσ̈νε̱ τὲ̱ κ̇ε̱ντρόϊγνε̱ γκὰ τε̱ π̇έ̱ῤῥιτε̱· σὲ̱ ψ̇ὲ σὶ τε̱ κ̇ε̱ρόνισ̈νε̱ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇έ̱ϊγνε̱ κουρπ̇άνετε̱ δὸ τε̱ μὸς ν̇ίχνε̱ με̱ ντε̱ ϐέτε̱χ̇ε̱ ντονὶε̱ φάϊγ.

3. Μὰ ντε̱ κ̇ε̱τὸ (θυσίρα) π̇έ̱νετε̱ κουϊγτὶμ τζδὸ ϐὶτ πὲ̱ρ φάγε.

4. Σὲ ψ̇ὲ νούκ̇ε̱ μοὺντ Fιάκου ἰ Δέμαϐετ ὲ δὲ ἰ Τζγιέπετ τε̱ γκρέ̱φάγετε̱.

5. Αντάϊγ τὲκ χ̇ὶν ντε̱ γέτε̱, θότε̱· νούκ̇ε̱ δέσ̈ε̱ κουρπ̇ὰν, ἂς μπλιάτ, πὸ μούα με̱ π̇έ̱ῤῥε κούρμ.

6. Νούκ̇ε̱ τε̱ πε̱λκ̇ίενε̱ τὶγ τε̱ δγιέFουρατε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱νενε̱ πε̱ρ φάγε.

7. Ατε̱ χ̇έρε̱ θάτζε̱ οὖνε̱· γιὰ τὲκ ϐὶγ οὖνε̱ (ντε̱ κρίε τε̱ κάρτε̱σε̱ ε̱̋σ̈τε̱ σ̈κ̇ρούαρε̱ πε̱ρ μούα) πε̱ρ τε̱ π̇έ̱ῤῥε̱, ὦ Περντὶ, θελίμε̱νε̱ τέ̱ντε.

8. Ἀφοῦ εἶπεν ἀνωτέρω, « Ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ *προσφορὰς* περὶ ἁμαρτίας δὲν ἠθέλησας, οὐδὲ εὐηρεστήθης *εἰς αὐτάς*» (αἵτινες προσφέρονται κατὰ τὸν νόμον·)

9 Τότε εἶπεν, Ἰδοὺ, ἔρχομαι διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεὲ, τὸ θέλημά σου.» Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, διὰ νὰ συστήσῃ τὸ δεύτερον.

10. Μὲ τὸ ὁποῖον θέλημα εἴμεθα ἡγιασμένοι διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅπαξ *γενομένης*.

11. Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἵσταται καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσιν ἁμαρτίας·

12. Ἀλλ' αὐτὸς ἀφοῦ προσέφερε μίαν θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ἐκάθισε διαπαντὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ,

13. Προσμένων τοῦ λοιποῦ ἑωσοῦ τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ·

14. Διότι μὲ μίαν προσφορὰν ἐτελειοποίησε διαπαντὸς τοὺς ἁγιαζομένους.

15. Μαρτυρεῖ δὲ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· διότι, ἀφοῦ εἶπε πρότερον,

16. «Αὕτη *εἶναι* ἡ διαθήκη, τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω γράψει αὐτοὺς ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν,» *προσθέτει*,

17. «Καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐν-

8. Πὰτ θε̱νε̱ σίπε̱ρ· κ̇ε̱ κουρπ̇άνε̱ ἐ μπλιάτε̱ρα, ἐ τε̱ δγιέFουρα πε̱ρ φάγε̱ρα νούκ' ἱ πάπε̱ δάσιουρε̱, ἀς τε̱ πάτνε̱ πε̱λκίερε̱· (ἀτὸ πούνε̱ρα ἱ π̇έ̱γε̱νε̱ κουρπ̇ὰν σι̇ κούντρ' ἐ κὰ νόμι.)

9. Ατε̱ χ̇έρε̱ θὰ' γιὰ κ̇ε̱ βίγ, ὦ Περντὶ, τε̱ π̇έ̱ϊγ θελίμε̱νε̱ τέ̱ντε. γκρε̱ τε̱ πάρρε̱νε̱, πε̱ρ τε̱ στίσουρε̱ τε̱ δίτε̱νε̱.

10. Ε πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ θελίμε̱ κ̇έμι κένε̱ τε̱ σε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ μἐ ἄνε̱ τε̱ μπλιάτε̱σε̱ κούρμιτ Ιησοῦ Χριστόϊτ (κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱) ν̇ιε̱ χ̇έρε̱.

11. Ε τζίλι δὸ Πρίφτ ρι̇ Fατὶ πε̱ρ δίτε̱ ντε̱ πούνε̱, ἐ τούκ' ἐ π̇έ̱ρρε̱ σιούμε̱ χ̇έρε̱ ἀτὸ τε̱ τίλιατε̱ κουρπ̇άνε κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ κούρρε̱ τε̱ γκρέ̱γε̱νε̱ φάγετε̱.

12. Μὰ κούϊγ (Ιησοῦϊ) σι̇ πραὺ βέπε̱χεν' ἐτὶγ ν̇ιε̱ χ̇έρε̱ πε̱ρ Fίθε̱ γέτε̱ κουρπ̇ὰν πε̱ρ φάγε̱ρα, ντέ̱νι μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ Περντίσε̱.

13. Τούκ' ἐ πρίτουρε̱ με̱ τε̱ παστάϊγμενε̱ κόχ̇ε̱νε̱ γγέρα σὰ τε̱ βίχ̇ενε̱ ἀρμίκτ' ἐτὶγ φρὸν ντέ̱νε̱ κ̇έμπε̱ τε̱ τὶγ.

14. Σὲ ψὲ μὲ ν̇ιε̱ μπλιάτε̱ βέτε̱με̱ ἱ π̇έ̱ρρι τέλειο πε̱ρ γέτε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ σε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱.

15. Νὰ ἐ μαρτυρὶς νέβετ ἐ δὲ σέ̱ϊνγτι Σπίρτ· σὲ ψὲ σι̇ πὰτ θε̱νε̱,

16. Κούϊγ ε̱στε̱ διαθήκι, κ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇έ̱ϊγ σύνε̱ μὲ ἀτὰ πὰς ἀτοῦρε δίτετ. θότε̱ Ζότι, τούκ' ἐ δέ̱νε̱ νόμετε̱ ντε̱ ζέ̱με̱ρα τε̱ τοῦρε, ἐ ντε̱ με̱ντ τε̱ τοῦρε, δὸ τὶ σκρούαϊγ ἀτό.

17. Ε δὸ τε̱ μὸς κουϊγτόνεμ με̱ κούρρε̱ φάγετ' ἐτοῦρε, ἐ δὲ παρανα-

θυμεῖσθαι πλέον:»

18. Ὅπου δὲ *εἶναι* ἄφεσις τούτων, δὲν *εἶναι* πλέον προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

19. Ἔχοντες λοιπὸν ἀδελφοὶ, παῤῥησίαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ,

20. Διὰ νέας καὶ ζώσης ὁδοῦ τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

21. Καὶ *ἔχοντες* ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ,

22. Ἂς πλησιάζωμεν μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἔχοντες τὰς καρδίας ἡμῶν κεκαθαρμένας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς·

23. Καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα μὲ ὕδωρ καθαρὸν, ἂς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀσάλευτον· διότι πιστὸς ὁ ὑποσχεθείς·

24. Καὶ ἂς φροντίζωμεν περὶ ἀλλήλων, παρακινοῦντες εἰς ἀγάπην καὶ καλὰ ἔργα·

25. Μὴ ἀφίνοντες τὸ νὰ συνερχώμεθα ὁμοῦ, καθὼς *εἶναι* συνήθεια εἴς τινας, ἀλλὰ προτρέποντες ἀλλήλους· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον βλέπετε πλησιάζουσαν τὴν ἡμέραν.

26. Διότι ἐὰν ἡμεῖς ἁμαρτάνωμεν ἑκουσίως, ἀφοῦ ἐλάβομεν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, δὲν ἀπολείπεται πλέον θυσία περὶ ἁμαρτιῶν·

27. Ἀλλὰ φοβερά τις ἀπεκδοχὴ κρίσεως, καὶ ἔξαψις πυρὸς, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ κατατρώγῃ τοὺς ἐναντίους.

28. Ἐάν τις ἀθετήσῃ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων ἀποθνήσκει χωρὶς ἔλεος·

μίτ' ἐτοῦρε.

18. Τὲκ ε̱̋σ̈τε̱ ἀδὰ ντε̱γέσε̱ κ̇ε̱τοῦρε, νουκ' ε̱̋σ̈πε̱ με̱ μπλιάτε̱ πὲ̱ρ φάγε·

19. Κοὺρ κ̇έμι ἀδὰ, ὤ βε̱λάζε̱ρ, θαῤῥὸς τὲ̱ χίγε̱με̱ ντὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτ τὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Ϝιάκουτ τὲ̱ Ιησουΐτ.

20. Οὔδε̱ θὸμ κ̇ὲ̱ νὰ ἐ πε̱ρτε̱ρίγτι νέβετ τὲ̱ ῥὲ ἐ τὲ̱ Ϝιάλ̈ε̱, μὲ ἄνε̱ τὲ̱ βέλε̱σε̱, δὸ μὲ θέ̱νε̱ τὲ̱ κούρμιτ σὲ̱ τίγ.

21. Ε τούκ' ἐ πάσουρε̱ ν̇ιὲ̱ Πρὶφτ τὲ̱ μὰδ ντὲ̱ σ̈τε̱πὶ τὲ̱ Περντίσε̱.

22. Λὲ τὲ̱ ἀφε̱ρόνεμι μὲ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱ μὲ τὲ̱ πλιότε̱ τὲ̱ π̇έσε̱σε̱, κε̱ρούαρε̱ ζέ̱με̱ρατε̱ γκὰ φυκίρι ἱ κ̇έϊκ̇.

23. Ε λιάρε κούρμινε̱ με̱ οὔγε̱ τὲ̱ πασ̈τρούκρε̱, λὲ τὲ̱ ῥούαϊγ πὰ λιούαϊγτουρε̱ μολοήν' ὲ π̇έσε̱σε̱· (σὲ ψὲ ε̱̋σ̈τ' ἱ π̇έσε̱σε̱ αἴ κ̇ὲ̱ νὰ κὰ τάξουρε̱,)

24. Ε λὲ τὲ̱ βε̱σ̈τρόϊγμε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱ πὲ̱ρ τ' ἀναγκάσουρε̱ ντὲ̱ δασ̈ιουρὶ ἐ ντὲ̱ πούνε̱ρα τὲ̱ μίῤῥα.

25. Λὲ τὲ̱ μὸς λέ̱με̱ τὲ̱ μπε̱γέδουρατε̱ τόνα, σὶ κούντρ' κάνε̱ ἀδὲτ τὲ̱ π̇έ̱γε̱νε̱ δὶ τζὰ, τούκ' ἐ π̇έ̱ῤῥε̱ ζέ̱με̱ρε̱· ἐ κάκε̱ μὲ̱ σ̈ιούμε̱, σὰ κ̇ὲ̱ σ̈ίγνι κ̇ὲ̱ ἀφε̱ρόνετε̱ ἀγιὸ δίτε̱.

26. Σὲ ψὲ κοὺρ τὲ̱ φε̱γέϊγμε̱ νέβετ μὲ θελίμε̱ τέ̱νε̱, ἐ παστάγε̱, νού κ̇ε̱ μπέτετε̱ μὲ̱ κουρπ̇ὰν πὲ̱ρ φάγε

27. Μὰ ν̇ιὲ̱ παντοχὶ ἐ τρομάξουρε̱ ἐ Ϝιούκιτ, ἐ τὲ̱ δγιέϜουρε̱ τὲ̱ ζγιάριτ κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ γκρέ̱νε̱ ἀρμίκ̇τι

28. Νιὲ̱ κ̇ὲ̱ σ̈κ̇ὲλ νόμν' ἐ Μωϋσίουτ, πε̱ρπάρα δὶ ἃ τρὶ μαρτύρε̱βετ βδὲς πὰ ντοῦιε̱ ντε̱γέσε̱.

29. Πόσον, στοχάζεσθε, χειροτέρας τιμωρίας θέλει κριθῆ ἄξιος ὁ καταπατήσας τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ νομίσας κοινὸν τὸ αἷμα τῆς διαθήκης μὲ τὸ ὁποῖον ἡγιάσθη, καὶ ὑβρίσας τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος;

30. Διότι ἐξεύρομεν τὸν εἰπόντα, «Εἰς ἐμὲ ἀνήκει ἡ ἐκδίκησις, ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν,» λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν, «Ὁ Κύριος θέλει κρίνει τὸν λαὸν αὐτοῦ.»

31. Φοβερὸν *εἶναι* τὸ νὰ πέσῃ τις εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

32. Ἀναφέρετε δὲ εἰς τὴν μνήμην σας τὰς προτέρας ἡμέρας, ἐν αἷς ἀφοῦ ἐφωτίσθητε, ὑπεμείνατε μέγαν ἀγῶνα παθημάτων·

33. Ποτὲ μὲν, θεατριζόμενοι μὲ ὀνειδισμοὺς καὶ θλίψεις· ποτὲ δὲ, γινόμενοι κοινωνοὶ τῶν τὰ τοιαῦτα παθόντων.

34. Διότι ἐδείξατε συμπάθειαν εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ ἐδέχθητε μετὰ χαρᾶς τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων σας, ἐξεύροντες ὅτι ἔχετε εἰς ἑαυτοὺς περιουσίαν ἐν οὐρανοῖς καλητέραν καὶ διαμένουσαν.

35. Μὴ ἀποβάλητε λοιπὸν τὴν παῤῥησίαν σας, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

36. Διότι ἔχετε χρείαν ὑπομονῆς, διὰ νὰ κάμητε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ λάβητε τὴν ἐπαγγελίαν.

37. Διότι ἔτι ὀλίγον καιρὸν, *καὶ* θέλει ἔλθει ὁ ἐρχόμενος καὶ δὲν θέλει βραδύνει·

38. Ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζήσει ἐκ πίστεως· καὶ ἐάν τις συρθῇ ὀπίσω, ἡ ψυχή μου δὲν εὐαρεστεῖται εἰς

29. Σὰ μὲ̱ σ̈ιούμε̱ μουντὶμ δὸ τὲ̱ πε̱σόγε̱ (συλογήσνιε γιούβετ) αἴ κὲ̱ σ̈κὲλ τὲ̱ Πὶῥῤ ἐ Περντίσε̱, Fιάκν' ἐ διαθήκιτ σὲ̱ ῥὶ κὲ̱ οὐ σ̈ε̱ΐνγτε̱ρούα μπὲ̱ τὲ̱, ἐ ἐ μὲῥῤ σὶ τζδὸ Fιὰκ, ἐ σ̈ιὰν σ̈πίρτιν' ἐ δουρε̱τίσε̱.

30 Σὲ ψὲ ἐ δίμε̱ τζίλι ε̱σ̈τ' αἴ κὲ̱ θὰ· πούνα ἴμε̱ ε̱σ̈τε̱ τὲ̱ μουντόϊγ, ἐ δὸ τὲ̱ παFούαϊγ θότε̱ Ζότι· ἐ πὲ̱ρ σὲ̱ δίττ· Ζότι δὸ τὲ̱ Fιουκόγε̱ λαόν' ἐτίγ.

31. Πούν' ἐ φρικούαρε̱ ε̱σ̈τε̱ κὲ̱ τὲ̱ πγιέρε̱ νιερίου ντὲ̱ δούαῥῤ τὲ̱ Περντίσε̱ Fιάλε̱.

32. Κουΐγτόνι δίτ' ἐ πάῥῤα, σὶ κέτε̱ ντρίτουρε̱, δουρούατε̱ σ̈ιούμε̱ λιούφτε̱ τὲ̱ πε̱σίμεβετ.

33. Ε νταστὶ τούκ' ἐ πέῥῤε̱ πορσ̈λὶ μὲ δούνε̱ρκ, ἐ μὲ πικε̱λίμε· ἐ ντασ̈τὶ πὰ τούκ' ἐ πέῥῤε̱ σ̈ιόκε̱ μὲ ἀτὰ κὲ̱ γιάνε̱ μὲ τὲ̱ τίλε̱ σ̈κάλε̱.

34. Σὲ ψὲ πε̱σούατε̱ πάσ̈κε̱ μὲ μούα ντὲ̱ χάψετ' ἐ μία, ἐ δουρούκτε̱ πὰ χὲλμ τὲ̱ ῥε̱μπίεριτ' ἐ πλιάσκαβετ σούαϊγ· σὲ ψὲ ἐ δίγι κὲ̱ κίνι τὲ̱ πάσουρε̱ μὲ̱ τὲ̱ μίῥῤε̱ ντὲ̱ Κίελ, τὲ̱ βέτε̱χεσε̱ σούαϊγ, ἐ τὲ̱ πὰ τούντουρε̱.

35. Μὸς χουμπίτνι ἀδὰ θαῤῥόσνε̱ τούαϊγ, κὲ̱ αἴ κὰ πάFκε̱ τὲ̱ μάδε.

36. Σὲ ψὲ γιούβετ οὐ δούχαετε̱ δουρίμ, κὲ̱ τὲ̱ πε̱νι θελίμε̱ν' ἐ Περντίσε̱, ἐ τὲ̱ μίῥῤι τὲ̱ τάξουριτε̱.

37. Σὲ ψὲ ἐ δὲ νιε̱ τζίκε̱ζε̱, ἐ αἴ κὲ̱ δὸ τὲ̱ βίγε̱, δὸ τὲ̱ βίγε̱, ἐ νούκε̱ δὸ τὲ̱ με̱νόγε̱.

38. Μὰ ἴ δρέϊγτι δὸ τὲ̱ ῥόγε̱ μὲ πέσε̱, ἐ ντοὺ κθέφτε̱ μπὲ̱ τὲ̱ πράπε̱, νούκε̱ δὸ τὲ̱ πρέ̱χετε̱ Σ̈πίρτι ἴμ

αὐτόν.
39. Ἡμεῖς ὅμως δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν συρομένων ὀπίσω πρὸς ἀπώλειαν, ἀλλ' ἐκ τῶν πιστευόντων πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΕΙΝΑΙ δὲ ἡ πίστις, ἐλπιζομένων πεποίθησις, βεβαίωσις πραγμάτων μὴ βλεπομένων.
2. Διότι διὰ ταύτης ἔλαβον *καλὴν* μαρτυρίαν οἱ πρεσβύτεροι.
3. Διὰ πίστεως ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ αἰῶνες ἐκτίσθησαν μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τὰ βλεπόμενα δὲν ἔγειναν ἐκ φαινομένων.

4. Διὰ πίστεως ὁ Ἄβελ προσέφερε πρὸς τὸν Θεὸν καλητέραν θυσίαν παρὰ τὸν Κάϊν, διὰ τῆς ὁποίας ἐμαρτυρήθη ὅτι ἦτο δίκαιος, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔδωκε μαρτυρίαν περὶ τῶν δώρων αὐτοῦ· καὶ δι' αὐτῆς, καί τοι ἀποθανὼν, ἔτι λαλεῖ.
5. Διὰ πίστεως μετετέθη ὁ Ἐνὼχ, διὰ νὰ μὴ ἴδῃ θάνατον· καὶ δὲν εὑρίσκετο, διότι μετέθεσεν αὐτὸν ὁ Θεός· ἐπειδὴ πρὸ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐμαρτυρήθη ὅτι εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

6. Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον *εἶναι* νὰ εὐχαριστήσῃ *τις εἰς αὐτόν*· διότι ὁ προσερχόμενος εἰς τὸν Θεὸν, πρέπει νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶναι, καὶ γίνεται μισθαποδότης εἰς τοὺς ἐκζητοῦντας αὐτόν.
7. Διὰ πίστεως ὁ Νῶε εἰδοποιηθεὶς θεόθεν περὶ τῶν μὴ βλεπομένων ἔτι, ἐφοβήθη, καὶ κατεσκεύασε κιβωτὸν πρὸς σωτηρίαν τοῦ οἴ-

μπε̱ τε̱.
39. Μα νέβετ νούκ ε̱ γέμι πε̱ρ τε̱ χέκιουρε̱ πράπε̱, πε̱ρτε̱ γούμπουρε̱, πὸ πε̱ρ τε̱ πεσούαρε̱ τε̱ ποχτήσγεμε̱ ὄπε̱τίμν' ε Σπίρτιτ.

Κρίε Ενιε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ια. 11.

Εὄτε̱ ἀδὰ πέσα νιε̱ θεμελὴ ε πούνε̱ραβετ κε̱ ὄπε̱ρρέϊγμε̱· τε̱ δε̱φτούαρε̱ τε̱ πούνε̱ραβετ κε̱ νούκε̱ ὄϊχενε̱.
2. Σε ψε̱ πε̱ρ κε̱τε̱ πέσε̱ ού ντε̱ρδρούανε̱ τε̱ λιάστιτε̱.
3. Με ἄνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱ κουπε̱τόϊγμε̱ κιὄ γιάνε̱ πε̱ρρε̱ γέτε̱τε̱ με̱ φγιάλε̱ τε̱ Περντίσε̱, κάκε̱ κε̱ κε̱τὸ κε̱ δούκε̱νε̱ νούκε̱ γιάνε̱ πε̱ρρε̱ γκὰ ἀτὸ κε̱ δούκε̱νε̱.
4. Με ἄνε̱ τε̱ πέσε̱σε̱ πρού Αβελι μπε̱ Περντίνε̱ κουρπὰν με̱ τε̱ μίρε̱ρε, σε Κάϊνι, πε̱ρ ἀτε̱ πέσε̱ ε̱ὄτε̱ μπούρρουρε̱ πε̱ρ ι δρέϊγτε̱ σε ι δέξι ἀτιγ Περντία δουρε̱τίνε̱· ε πε̱ρ ἀτε̱ πέσε ντόνε̱ σε βδίκι, ε δε πὸ μπάχε̱τε̱ με̱ντ.
5. Πε̱ρ πέσε̱ Ενώχου ού ὄπου ντε̱ τγιέτε̱ρ βε̱ντ, κε̱ τε̱ μὸς ὄϊχτε̱ βδέκε̱γε̱· ε νούκ ού γε̱ντ, σε ψε ε ὄπούρι Περντία ντε̱ τγιέτε̱ρ βε̱ντ· σε̱ ψε πὰ δε τε̱ ντε̱ρούαρε̱ τε̱ βε̱ντιτ σε̱ τιγ, κε μπούρρε̱ σι ι τζγέδουρε̱ τε̱ Περντία.
6. Πα πέσε̱ ἀδὰ σμούντ τε̱ πε̱λκέγε̱ νιερὶ Περντίσε̱, σε ψε ἀϊ κε̱ κιάσετε̱ τε Περντία δούχαετε̱ κε̱ τε̱ πεσόγε̱, σε ε̱ὄτε̱ Περντὶ, ε παγούαν ἀτὰ κε ε κε̱ρκέγε̱νε̱.

7. Με πέσε̱ γιού τε̱ τζφάτε̱ γκὰ Περντία Νώεσε̱ πε̱ρ ἀτὸ ε δε νούκε̱ δούκε̱σνε̱, με πέσε τε̱ τρέμπουρε̱ βε̱ρτόϊ Κιβωτόνε̱ πε̱ρ τε̱ ὄπε̱τούαρε̱

κου αὐτοῦ· δι᾽ ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ ἔγεινε κληρονόμος τῆς διὰ πίστεως δικαιοσύνης.

8. Δια πίστεως ὑπήκουσεν ὁ Ἀβραὰμ, ὅτε ἐκαλεῖτο νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ λάβῃ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐξεύρων ποῦ ὑπάγει.

9. Διὰ πίστεως παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ξένην, κατοικήσας ἐν σκηναῖς, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας·

10. Διότι περιέμενε τὴν πόλιν τὴν ἔχουσαν τὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργὸς *εἶναι* ὁ Θεός.

11. Διὰ πίστεως καὶ αὐτὴ ἡ Σάῤῥα ἔλαβε δύναμιν εἰς τὸ νὰ συλλάβῃ σπέρμα, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἐγέννησεν, ἐπειδὴ ἐστοχάσθη πιστὸν τὸν ὑποσχεθέντα.

12. Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ ἑνὸς, μάλιστα νενεκρωμένου, ἐγεννήθησαν, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ πλῆθος, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἥτις δὲν δύναται νὰ ἀριθμηθῇ.

13. Ἐν πίστει ἀπέθανον οὗτοι πάντες μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ μακρόθεν ἰδόντες αὐτὰς, καὶ πεισθέντες, καὶ ἐγκολπωθέντες, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι εἶναι ξένοι καὶ παρεπίδημοι ἐπὶ τῆς γῆς.

14. Διότι οἱ λέγοντες τοιαῦτα, δεικνύουσιν ὅτι ζητοῦσι πατρίδα.

15. Καὶ ἐὰν μὲν ἐνεθυμοῦντο ἐκείνην ἐξ ἧς ἐξῆλθον, ἤθελον εὑρεῖ καιρὸν νὰ ἐπιστρέψωσι.

16. Τώρα ὅμως ἐπιθυμοῦσι καλητέραν, τουτέστιν ἐπουράνιον· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἐπαισχύνεται αὐ-

σ̈τε̱πίν᾽ ἐτίγ· πε̱ρ ἀτε̱ (Κιβωτὸ) καταρίσι γέτε̱νε̱, ἐ οὐ π̇ε̱ κληρονὸμ τε̱ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱, κ̇ε̱ βγιὲν γκὰ π̇έσα.

8. Μὲ π̇έσ̈ε̱ κοὺρ κὲ θύῤῥε̱ Αβραάμ, δ̇ιϜιόϊ τε̱ δὶλλ μπὰ τε̱ βε̱ντ, κ̇ε̱ δ̇ αἴγ τε̱ μίῤῥ κληρονομὶ, ἐ οὐ νὶς πὰ δ̇ίγτουρε̱ κοὺ κ̇ίσ̈ πε̱ρ τε̱ βάτουρε̱.

9. Μὲ π̇έσε̱ ντε̱ν̇ι ἰ χούχϊγ ντε̱ βε̱ντ κ̇ε̱ ἰ κε̱ τάξουρε̱ σί μπε̱ τε̱ π̇ότε̱σε̱, τούκ᾽ ἐ ντε̱νιουρε̱, μπε̱ τέντε̱ρα μὲ Ισάακνε̱ ἐ Ιακώβνε̱ κληρονόμε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ σε̱ τίλιτ βε̱ντ.

10. Σε ψε̱ πρὶτ ἀτε̱ κιουτέτν᾽ ἐ θεμελιόσουρε̱, μίῤῥε̱, κ̇ε̱ ἀσάϊγ ἀρχιτὲκ κ̇ε̱ ἐ θεμελιόσι ε̱σ̈τε Περντία.

11. Μὲ π̇έσε̱ ἐ δὲ ἀγιὸ Σάῤῥα σ̈τέρπα μόῤῥι φουχὶ τε̱ π̇ε̱νεϊγ μὲ π̇άῤῥε̱, ἐ πόλι ντόνε̱ σὲ κὲ σ̈κούαρε̱ κόχα, σὲ ἐ μόῤῥι πε̱ρ τε̱ βε̱ρτέτε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ π̇έῤῥι τε̱ τάξουριτε̱.

12. Πρὰ ἀνταϊγ ἐ δὲ γκὰ ν̇ιε̱ βέτε̱με̱, ἐ δὲ κούϊγ Ϝατὶ ἰ βδέκουρε̱, λέου ν̇ιε̱ τούρμε̱ (πγιέλε̱σ̈) πόσι ούγε̱τ᾽ ἐ Κίελιτ, ἐ πόσι ῥέρε̱ ἐ δ̇έτιτ ἐ πὰ νε̱με̱ρούαρα, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ μπάνε̱ τε̱ δ̇έτιτ.

13. Ντε̱ π̇έσε̱ βδ̇ίκνε̱ κ̇ε̱τὰ τε̱ Ϝίθε̱, πὰ μάῤῥε̱ τε̱ τάξουρατε̱, πὸ τούκ᾽ ἐ πάῤῥε̱ ἀτὸ πε̱ρ σε̱ λιάρϜουτ, ἐ τούκ᾽ ἐ π̇ίντουρε̱, ἰ δέσ̈νε̱, ἐ μο λοήσνε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ μικ̇ τε̱ χούχϊγ μπ̇ δέ.

14. Σὲ ψὲ ἀτὰ κ̇ε̱ κουβε̱ντόγε̱νε̱ κ̇ε̱σ̈τοὺ δε̱φτόγε̱νε̱ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόγε̱νε̱ παρτίδε̱νε̱.

15. Ε τε̱ κὲ κ̇ε̱ τε̱ μπάϊγνε̱ ντε̱ρ με̱ντ ἀτε̱, γκὰ δ̇ούαλε̱, δ̇ὸ τε̱ κ̇ίσ̈νε̱ κόχ̇ε̱ τε̱ κθένισνε̱ μπε̱ τε̱.

16. Μὰ νταστὶ δ̇ε̱σ̈ε̱ρόγε̱νε̱ ν̇ιε̱ με̱ μίῤῥε̱, δ̇ὸ με̱ θε̱νε̱ τε̱ Κίελιτ· αντάϊγ νούκ̇ε̱ κὰ τοὺρπ Περντία τε̱ κιού-

τοὺς νὰ λέγηται Θεὸς αὐτῶν· διότι ἡτοίμασε δι᾽ αὐτοὺς πόλιν.

17. Διὰ πίστεως ὁ Ἀβραὰμ, ὅτε ἐδοκιμάζετο, προσέφερε τὸν Ἰσαάκ· καὶ τὸν μονογενῆ αὐτοῦ προσέφερεν ἐκεῖνος ὅστις ἀνεδέχθη τὰς ἐπαγγελίας,

18. Πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλαλήθη, «Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ θέλει κληθῇ εἰς σὲ σπέρμα·»

19. Συλλογισθεὶς ὅτι ὁ Θεὸς δύναται καὶ ἐκ νεκρῶν νὰ ἀνεγείρῃ· ἐξ ὧν καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὀπίσω παραβολικῶς.

20. Διὰ πίστεως ὁ Ἰσαὰκ εὐλόγησε τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ περὶ τῶν μελλόντων.

21. Διὰ πίστεως ὁ Ἰακὼβ ἀποθνήσκων εὐλόγησεν ἕκαστον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωσὴφ, καὶ προσεκύνησεν *ἐπιστηριζόμενος* ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

22. Διὰ πίστεως ὁ Ἰωσὴφ ἀποθνήσκων προανήγγειλε περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρήγγειλε περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

23. Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐγεννήθη, ἐκρύφθη τρεῖς μῆνας ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ, διότι εἶδον κεχαριτωμένον τὸ παιδίον· καὶ δὲν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.

24. Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἠρνήθη νὰ λέγηται υἱὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραώ,

25. Προκρίνας μᾶλλον νὰ κακουχῆται μὲ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ ἔχῃ πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἁμαρτίας·

26. Κρίνας τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ὀνειδισμὸν μεγαλήτερον πλοῦτον παρὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θησαυ-

χαετε̱ Περντὶ ἐ ἀτοῦρε· σὲ ψὲ οὐ κ̇ἰσ̈ π̇έῤῥε̱ ἀτοῦρε Fατὶ κιουτέτ.

17. Μὲ π̇έσε̱ Αβραάμι οὐ δοκιμὰς γκὰ Περντία, ἐ προύρι κουρπ̇ὰν Ισαάκνε̱, ἐ θὲῤῥ δγιάλε̱ν᾽ ἐ βέτε̱με̱, ἀὶ κ̇ε̱ μόρι τε̱ τάξουρατε̱.

18. Αἰ κ̇ε̱ ἰ κὲ θε̱νε̱ μπε̱ Ισαάκνε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ φάῤῥα γιότε̱.

19. Συλοήσι (Αβραάμι) κ̇ε̱ ἐ φόρτε̱ε̱̈σ̈τε̱ Περντία τε̱ γγιάλγε̱ Ισαάκνε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱· ἀνταΐγ ἐ μόρβρι πὰ ἀτε̱ πόσι ντε̱ ν̇ιε̱ Ικόνε̱.

20. Μὲ π̇έσε̱ Ισαάκου δὰ π̇εκίμνε̱ Ιακώβιτ ἐ δὲ Ισάφιτ, τούκ᾽ ἐ βε̱σ̈τρούχρε̱ πούνε̱ρατε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγνε̱.

21. Μὲ π̇έσε Ιακώβι μπε̱ τε̱ βδέκουρε̱ π̇εκόϊ τζδὸ ν̇ιε̱ γκὰ δγιέλμτ᾽ ἐ Ιωσήφιτ· ἐ οὐ φὰλλ σὶ ἀκουμπίσι μπάνε̱ τε̱ σ̈κόπιτ σε̱ τίγ.

22. Μὲ π̇έσε̱ Ιωσήφη κοὺρ βδὶς κουΐγτόϊ τε̱ δάλε̱τ᾽ ἐ π̇ίγετ σε̱ Ισραήλιτ (γκὰ Αἴγυπτογια), ἐ πορσίτι πε̱ρ ε̱̈σ̈τε̱ρα τε̱ τίγ.

23. Μὲ π̇έσε̱ Μωϋσίου πὸ κ̇ε̱ λέου, οὐ φσ̈ὲχ τρὲ μουαΐγ πρεΐγ πε̱ρίντετ σε̱ τίγ, σὲ ψὲ πάνε̱ κ̇ε̱ κὲ ν̇ιε̱ δγιάλε̱ ἰ π̇ούκουρε̱, ἐ νούκ᾽ οὐ τρε̱μπνε̱ πορσίν᾽ ἐ μπρέτιτ.

24. Μὲ π̇έσε̱ Μωϋσίου σὶ οὐ π̇ε̱ ἰ μὰδ, νούκ̇ε̱ δέσ̈ι τε̱ κιούχαεΐγ π̇ίῤῥ ἰ βάσ̈ε̱ζε̱σε̱ Φαραώνητ.

25. Σὲ ψὲ τζγιόδι με̱ τέπε̱ρε̱ τε̱ χ̇ὶκ̇ τε̱ κ̇έϊκ̇ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ λαὸ τε̱ Περντίσε̱, σὲ τε̱ Fε̱ζόνεΐγ πε̱ρ πὰκ κόχ̇ε̱ ντε̱ φάγε.

26. Με̱ τε̱ μὰδ χαζινὲ ἐ συλοήσι δούνε̱ν᾽ ἐ Κρίσ̈τιτ γκὰ χαζινέτ᾽ ἐ Αἰγύπ̇τεσε̱· σὲ ψὲ βε̱σ̈τρὸν ντε̱ τε̱

ρούς· διότι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

27. Διὰ πίστεως ἀφῆκε τὴν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· διότι ὡς βλέπων τὸν ἀόρατον ἐνεκαρτέρησε.

28. Διὰ πίστεως ἔκαμε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, διὰ νὰ μὴ ἐγγίσῃ αὐτοὺς ὁ ἐξολοθρεύων τὰ πρωτότοκα.

29. Διὰ πίστεως διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· τὴν ὁποίαν δοκιμάσαντες οἱ Αἰγύπτιοι, κατεποντίσθησαν.

30. Διὰ πίστεως ἔπεσον τὰ τείχη τῆς Ἱεριχώ, ἀφοῦ ἐκυκλώθησαν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

31. Διὰ πίστεως ἡ πόρνη Ῥαὰβ δὲν συναπωλέσθη μὲ τοὺς ἀπειθήσαντας, δεχθεῖσα τοὺς κατασκόπους μὲ εἰρήνην.

32. Καὶ τί ἔτι νὰ λέγω; Διότι θέλει μὲ λείψει ὁ καιρὸς διηγούμενον περὶ Γεδεών, Βαρὰκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβίδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν·

33. Οἵτινες διὰ τῆς πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, εἰργάσθησαν δικαιοσύνην, ἐπέτυχον τὰς ἐπαγγελίας, ἔφραξαν στόματα λεόντων,

34. Ἔσβεσαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἔγειναν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν στρατεύματα ἀλλοτρίων·

35. Ἔλαβον γυναῖκες τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἀναστηθέντας· ἄλλοι δὲ ἐβασανίσθησαν μὴ δεχθέντες τὴν ἀπολύτρωσιν, διὰ νὰ ἀξιωθῶσι καλητέρας ἀναστάσεως·

36. Ἄλλοι δὲ ἐδοκίμασαν ἐμ-

ποϜούαρε̱ τε̱ παστάϊγμε.

27. Μὲ πέσε̱ λιὰ Αἴγυπτονε̱, πὰ πάσουρε̱ φρίκε̱ γκὰ τε̱ ζε̱με̱ρούαριτ' ε̱ μπρέτιτ· σε̱ ψὲ οὐ φορτζούα σι μὲ τε̱ πάρρε̱ τ' ἀτὶγ κε̱ νούκε̱ σίχετε̱.

28. Μὲ πέσε̱ λιούτειγ Πάσκε̱νε̱, ε̱ πέρρι τε̱ δέρδουριτ' ε̱ Ϝιάκουτ κε̱ τε̱ μὸς ι γγὶτ Ισραηλίτε̱ ἔγγελι κε̱ βρὶτ δγιέμτε̱ ε̱ πάρρε̱ τ' Αἰγυπτίοβετ.

29. Μὲ πέσε̱ σκούανε̱ ντε̱ πε̱ρ δετ τε̱ Κούκ, σι ντε̱ πε̱ρ δε̱ τε̱ θάτε̱· ἀτε̱ δέσνε̱ τε̱ δοκιμάσνε̱ Αἰγύπτιοτε̱ ε̱ οὐ μπίτνε̱.

30. Μὲ πέσε̱ οὐ γκρεμίσνε̱ μούρετ' ε̱ Ιεριχόσε̱, κοὺρ ι ϐοτουλούανε̱ Ισραηλίτε̱ στάτε̱ δίτ.

31. Μὲ πέσε̱ κούρβα Ραχὰβ νούκε̱ πε̱σόϊ Ϝε̱ μὲ τε̱ πὰ πέσε̱τε̱ πάσκε̱, κοὺρ δέξι μὲ πάϊκ κατασκόπε̱τε̱.

32. Ε δε̱ τζτε̱ θόμ οὔνε̱; σε̱ ψε̱ σμαρρὶν μούα κόχα τε̱ ρε̱φέϊγ πε̱ρ Γεδεόνε̱, Βαράκνε̱, ε̱ δε̱ Σαμψώνε̱, ε̱ δε̱ Ιεφθάενε̱, Δαβίδνε̱, ε̱ δε̱ Σαμουήλε̱ ε̱ δε̱ Προφήτε̱τε̱.

33. Ατὰ μὲ πέσε̱ μούντε̱ μπρετε̱ρίρα, πε̱νε̱ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱, μούαρρε̱ τε̱ τάξουρατε̱, θούρρε̱ Ϝόγε̱τ' ε̱ λιοντάρε̱βετ,

34. Σούαϊγτινε̱ φουκίν' ζγιάριτ' σπε̱τούανε̱ γκὰ τε̱ πρέριτ' ε̱ θίκε̱βετ, σε̱ρούανε̱ γκὰ σε̱μούντε̱τε̱, οὐ πε̱νε̱ τε̱ φόρτε̱ ντε̱ λιούφτε̱, ι πε̱νε̱ τε̱ τε̱ ἴκε̱ϊκνε̱ ἀσκέρετ' ε̱ χουάϊγ.

35. Μούαρρε̱ Ϝράτε̱ τε̱ βδέκουριτ' ε̱ τούρε τε̱ γγιάλτουρε̱, τε̱ τγιέρε̱ πὰ μὲ τε̱ ράχουρε̱ σι δούαλε̱ βδίκνε̱, ε̱ νούκε̱ δέσνε̱ σπε̱τίμνε̱, κε̱ τε̱ Ϝέγε̱νε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱ μὲ τε̱ μίρρε̱.

36. Τε̱ τγιέρε̱ δοκιμάσνε̱ τε̱ σιάρ-

παιγμοὺς καὶ μάστιγας, ἔτι δὲ καὶ δεσμὰ καὶ φυλακήν·

37. Ἐλιθοβολήθησαν, ἐπριονίσθησαν, ἐπειράσθησαν, μὲ σφαγὴν μαχαίρας ἀπέθανον, περιεπλανήθησαν μὲ δέρματα προβάτων, μὲ δέρματα αἰγῶν ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι,

38. (Τῶν ὁποίων δὲν ἦτο ἄξιος ὁ κόσμος·) πλανώμενοι εν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς τρύπαις τῆς γῆς.

39. Καὶ οὗτοι πάντες ἂν καὶ ἔλαβον *καλὴν* μαρτυρίαν διὰ τῆς πίστεως, δὲν ἀπήλαυσαν τὴν ἐπαγγελίαν·

40. Διότι ὁ Θεὸς προέβλεψε καλήτερόν τι περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ λάβωσι τὴν τελειότητα χωρὶς ἡμῶν.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

ΛΟΙΠΟΝ καὶ ἡμεῖς, περικυκλωμένοι ὄντες ὑπὸ τοσούτου νέφους μαρτύρων, ἂς ἀποῤῥίψωμεν πᾶν βάρος καὶ τὴν εὐκόλως ἐμπεριπλέκουσαν ἡμᾶς ἁμαρτίαν, καὶ ἂς τρέχωμεν μεθ' ὑπομονῆς τὸν προκείμενον εἰς ἡμᾶς ἀγῶνα·

2. Ἀποβλέποντες εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως, ὅστις ὑπὲρ τῆς χαρᾶς τῆς προκειμένης εἰς αὐτὸν, ὑπέφερε σταυρὸν, καταφρονήσας τὴν αἰσχύνην, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

3. Διότι συλλογίσθητε τὸν ὑπομείναντα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν τοιαύτην ἀντιλογίαν εἰς ἑαυτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀποκάμητε χαυνούμενοι κατὰ τὰς ψυχάς σας.

ῥα ε̉ δὲ τὲ̱ ῥάχουρα, ε̉ δὲ μὲ̱ σ̈ιούμε̱ τὲ̱ λίδσυρα ε̉ τὲ̱ φυλιακόσουρα.

37. Οὺ μπολιούανε̱ μὲ Fούῤῥε̱, οὺ πρένε̱ μὲ σ̈ιάρε̱, οὺ Fουτζίτνε̱, βδίκνε̱ ντε̱νε̱ θε̱κ̇ε̱· ἔτζνε̱ πε̱σ̈τγιέλε̱ μὲ λεκούρε̱ τὲ̱ δε̱νε̱τ, τὲ̱ δίβετ· τούκ' λίπουρε̱, τούκ' ε̉ σ̈τρε̱γγούαρε̱, τούκ' ε̉ Fε̱μούαρε̱.

38. (Ατὰ κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ τὲ̱ τίλε̱τε̱ νούκ̇ε̱ κὲ γέτα ε̉ ζόνια) οὺ πλανέψνε̱ ντ' ε̉ρημίρα, ντὲ̱ μάλλε̱, ντὲ̱ σ̈πέλα, ε̉ ντὲ̱ βε̱ῤῥα τὲ̱ δέουτ.

39. Ε κ̇ε̱τὰ τὲ̱ Fίθε̱ ντόνε̱ σὲ κένε̱ μπουῤῥουρε̱ μὲ μαρτυρὶ κ̇ὲ̱ οὺ ἴπεϊγ πὲ̱ρ π̇έσε̱ τὲ̱ τοῦρε, νούκ̇ε̱ μούαρε̱ τὲ̱ τάζουρατε̱.

40. Σὲ ψὲ Περντία πὰτ διορίσουρε̱ ν̇ιὲ̱ πούνε̱ μὲ̱ τὲ̱ μίῤῥε̱ πὲ̱ρ νέβετ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς γένε̱ τελειόσουρε̱ πὲ̱ρ βέτζε̱ νέσ̈.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιβ. 12.

Ἀντάϊγ ε̉ δὲ νέβετ σὶ κ̇έμι ῥότουλε̱ κάκε̱ μγιέρFουλε̱ τὲ̱ μάδε τὲ̱ μαρτύρε̱βετ, λὲ τὲ̱ τζκαρκόνεμι γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ π̇άῤῥε̱, ε̉ γκὰ φάγι κ̇ὲ̱ νὰ Fέντετε̱ ῥότουλε̱, ε̉ λὲ τὲ̱ ἔτζε̱ϊγμε̱ μὲ δουρὶμ ντ' οὔδε̱ κ̇ὲ̱ ε̱̈̄σ̈τε̱ πε̱ρπάρα νέσ̈.

2. Τούκ' ε̉ βε̱σ̈τρούαρε̱ ντ' ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ νίσι ε̉ δὲ σόσι π̇έσ̈ε̱νε̱ Ἰησούνε̱, ἀὶ π̇ὲ̱ρ Fε̱ζὶμ κ̇ὲ̱ ἰ κὲ βε̱νε̱ πε̱ρπάρα τὶγ δουρόϊ Κρούϊκνε̱, πὰ βε̱νε̱ ντὲ̱ρ μὲ̱ντ δούνε̱νε̱, ε̉ ντὲ̱νι μπάνε̱ τὲ̱ δγιάθε̱τε̱ τὲ̱ φρόνιτ σὲ̱ Περντίσε̱.

3. Σὲ ψὲ συλοήσνι μὲ κουϊγδὲς μπ' ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ δουρόϊ γκὰ φαγε̱τόρε̱τε̱ μπὲ̱ βέτε̱χε τὲ̱ τὶγ κάκε̱ ἀντιλογὴ τὲ̱ μάδε, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς λιόδι μὲ τὲ̱ χούμπουρε̱, τὲ̱ ζε̱με̱ραβετ σούκριγ

4. Δὲν ἀντεστάθητε ἔτι μέχρις αἵματος, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἁμαρτίας·

5. Καὶ ἐλησμονήσατε τὴν νουθεσίαν ἥτις λαλεῖ πρὸς ἐσᾶς ὡς πρὸς υἱούς, *λέγουσα*, «Υἱέ μου, μὴ καταφρονῇς τὴν παιδείαν τοῦ Κυρίου· μηδὲ ἀθυμῇς ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ.

6. Διότι ὅντινα ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει· καὶ μαστιγόνει πάντα υἱὸν τὸν ὁποῖον παραδέχεται».

7. Ἐὰν ὑπομένητε τὴν παιδείαν, ὁ Θεὸς φέρεται πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς υἱούς· διότι τίς υἱὸς εἶναι τὸν ὁποῖον δὲν παιδεύει ὁ πατήρ;

8. Ἐὰν ὅμως ἦσθε χωρὶς παιδείαν, τῆς ὁποίας ἔγειναν μέτοχοι πάντες, ἄρα εἶσθε νόθοι, καὶ οὐχὶ υἱοί.

9. Ἔπειτα τοὺς μὲν κατὰ σάρκα πατέρας ἡμῶν εἴχομεν παιδευτάς, καὶ ἐσεβόμεθα *αὐτούς*· δὲν θέλομεν ὑποταχθῇ πολλῷ μᾶλλον εἰς τὸν Πατέρα τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσει;

10. Διότι ἐκεῖνοι μὲν πρὸς ὀλίγας ἡμέρας ἐπαίδευον *ἡμᾶς* κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν· ὁ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον *ἡμῶν*, διὰ νὰ γείνωμεν μέτοχοι τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ.

11. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι *πρόξενος χαρᾶς*, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον ὅμως ἀποδίδει εἰς τοὺς γυμνασθέντας δι' αὐτῆς καρπὸν εἰρηνικὸν δικαιοσύνης.

12. «Διὰ τοῦτο ἀνορθώσατε τὰς κεχαυνωμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα.»

13. Καὶ «κάμετε εἰς τοὺς πόδας

4. Γιούϐετ ε̉ δὲ νούκ̇ε̱ κε̱ντρούατε̱ κόντρε̱ φάγιτ γγέρα μπε̱ Fιὰκ τε̱ λε̱φτόνι κόντρε̱ ἀσάϊγ.

5. Ε γιούϐετ κ̇ίνι χαῤῥούαρε̱ ἀτε̱, νασιχὰτ, κ̇ε̱ ἀγιὸ οὐ φλὲτ γιούϐετ πόσι π̇ίγετ, ε̉ οὐ θότε̱· Πὶῤῥ ἴμ, μὸς ε̉ λὲ δασκαλίν' ε̉ Περντίσε̱, ε̉ μὸς ε̉ χοὺμπ ζε̱με̱ρε̱νε̱ κοὺρ κ̇ε̱ρτόνε̱ πρέϊγ σί.

6. Σὲ ψὲ ἀτε̱ κ̇ε̱ δὸ Ζότι, ε̉ μούντὸν, ε̉ ζε̱ σ̈ιούφρε̱ μπε̱ τζδὸ δγιάλε̱ τε̱ τίγ, ἀτε̱ κ̇ε̱ ν̇ιὲχ πε̱ρ τε̱ τίγνε̱·

7. Ντε̱ δουρόφι μουντίμνε̱, Περντία π̇ίῤῥε̱τε̱ μὲ γιούϐετ πόσι μὲ δγιὲλμ τε̱ τίγ· σε̱ ψὲ τζε̱σ̈τ' ἀὶ δγιάλε̱, κ̇ε̱ νούκ̇' ε̉ μουντὸν π̇απ̇άϊ;

8. Σὲ ψὲ ντε̱ γίνι γικ̇σ̈τε̱ γκὰ μουντίμι, κ̇ε̱ γκὰ ἀϊ τε̱ Fίθε̱ κάνε̱ πγιέσε̱, γίνι ἀδὰ π̇άσ̈το, ε̉ γιὸ δγιὲλμ τε̱ ϐε̱ρτέτε̱.

9. Ε πὰ π̇απ̇αλάρε̱τε̱ τάνε̱ τε̱ κούρμιτ ί κ̇έσ̈ε̱μ πε̱ρ δασκάλε̱· ε̉ οὐ κ̇έμι πάσουρε̱ ντὲῤῥ· νούκ̇ε̱ δὸ τε̱ π̇ίντεμι με̱ τέπε̱ρε̱ μπε̱ π̇απ̇άν' ε̉ Σ̈πίρτε̱ραϐετ, πε̱ρ τε̱ πάσουρε̱ γέτε̱;

10. Σὲ ἀτὰ π̇ε̱νισ̈νε̱ δασκάλε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱ κόχε̱ τε̱ πὰκ δίτετ, σι κούντρ' οὐ δούκ̇ε̱ϊγ ἀτοῦρε μίῤῥε̱, μὰ (Περντία νὰ μουντὸν) κούϊγ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ϐγιὲν, τε̱ νὰ π̇ε̱γε̱ τε̱ κ̇έμι πγιέσε̱ γκὰ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρὶ ἐτίγ.

11. Τζδὸ φάῤῥε̱ τε̱ μουντούαρε̱ ἀδὰ σὰ π̇ε̱ρ τε̱ νταστίμε νούκ̇ε̱ δούκ̇ετε̱ κ̇ε̱ π̇ίε Fε̱ζίμ, πὸ πικ̇ε̱λίμ· μὰ πὰς τζὰ κόχετ π̇ίε ν̇ε̱ πέμμε̱ τε̱ π̇ούτε̱ τε̱ σε̱ δρε̱ϊγτε̱σε̱, μπὰ τὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ τε̱ μουντούαρε̱ μπε̱ τέ.

12. Πρὰ ἀντάϊγ διορθόσνι δούαῤῥιτ' ε̉ λε̱γκούαρα, ε̉ δὲ Fιούν̇ιε̱τ' ε̉ δρέδουρα.

13. Ε π̇ε̱νι τ' ἔτζουρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱

σας εὐθείας ὁδούς·» διὰ νὰ μὴ ἐκτραπῇ τὸ χωλὸν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ θεραπευθῇ.

14. Ζητεῖτε εἰρήνην μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμὸν, χωρὶς τοῦ ὁποίου οὐδεὶς θέλει ἰδεῖ τὸν Κύριον·

15. Παρατηροῦντες μήπως ὑστερῆταί τις ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· «μήπως ῥίζα τις πικρίας ἀναφύουσα φέρει ἐνόχλησιν,» καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί·

16. Μήπως ἦναί τις πόρνος ἢ βέβηλος καθὼς ὁ Ἡσαῦ, ὅστις διὰ μίαν βρῶσιν ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ.

17. Ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων νὰ κληρονομήσῃ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· διότι δὲν εὗρε τόπον μετανοίας, ἂν καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὴν μετὰ δακρύων.

18. Διότι δὲν προσήλθετε εἰς ὄρος ψηλαφώμενον, καὶ καιόμενον μὲ πῦρ, καὶ εἰς ζόφον καὶ σκότος καὶ ἀνεμοστρόβιλον,

19. Καὶ εἰς σάλπιγγος ἦχον, καὶ φωνὴν λόγων, τὴν ὁποίαν οἱ ἀκούσαντες παρεκάλεσαν νὰ μὴ λαληθῇ πλέον πρὸς αὐτοὺς ὁ λόγος·

20. (Διότι δὲν ὑπέφερον τὸ προσταττόμενον, «Καὶ ζῶον ἐὰν ἐγγίσῃ τὸ ὄρος θέλει λιθοβοληθῇ, ἢ μὲ βέλη θέλει κατατοξευθῇ.»

21. Καὶ τόσον φοβερὸν ἦτο τὸ φαινόμενον, ὥστε ὁ Μωϋσῆς εἶπε, Κατάφοβος εἶμαι καὶ ἔντρομος).

22. Ἀλλὰ προσήλθετε εἰς ὄρος Σιὼν, καὶ εἰς πόλιν Θεοῦ ζῶντος, τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰς μυριάδας ἀγγέλων,

23. Εἰς πανήγυριν καὶ ἐκκλησίαν πρωτοτόκων καταγεγραμμένων ἐν

μὲ κ̇έ̱μπε̱ τσύαϊγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς δάλλε̱ γκὰ οὔδα ντοṅιὲ̱ τσύκ᾽ ἐ τζαλιούαρε̱, πὸ μὲ̱ σ̈ιούμε̱ τὲ̱ ντρέκετε̱.

14. Κε̱ρκόνι π̇άϊκ̇νε̱ μὲ Fίθε̱, ἐ δὲ σ̈ε̱ϊ̈νγτε̱ρίμνε̱, κ̇ὲ̱ πὰ ἀτὲ̱ ντοṅιὲ̱ δὸ τὲ̱ μὸς σ̈ιόχγε̱ Ζότνε̱.

15. Τουκ᾽ ἐ βε̱σ̈τρούαρε̱ μίρρε̱ μὸς λίψετε̱ ντοṅιὲ̱ γκὰ χίρι ἰ Περντίσε̱· μὸς π̇ίγε̱ ντοṅιὲ̱ ῥε̱ṅιε̱ ἐ π̇ίκετε̱ ἐ οὐ π̇ίε δε̱μ, ἐ μὲ ἄνε̱ τ᾽ ἀσάϊγ μολέψενε̱ σ̈ιούμε̱.

16. Μὸς ε̱̈σ̈τε̱ ντοṅιέ̱ κουρβγιὰρ, ἃ ἰ πε̱Fέ̱ρε̱ σὶ Ησάφι, αἲ κ̇ὲ̱ π̇ε̱ρ ṅιὲ̱ τὲ̱ γκρέ̱νε̱ σ̈ίτι προτόκε̱τ᾽ ἐτίγ.

17. Σὲ ψὲ ἐ δίγι κ̇ὲ̱ ἐ δὲ παστάγε τὲκ δούαϊγ τὲ̱ μίρρ πγιέσε̱ π̇σκίμνε̱, οὐ σ̈τὶ πόσ̈τε̱· σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ Fέτι βε̱ντ ντὲ̱ μετανὴ, ντόνε̱ σὲ ἐ κ̇ε̱ρκόϊ ἀτὲ̱ μὲ λιότ.

18. Σὲ ψὲ νούκ᾽ οὐ ἀφε̱ρούατε̱ ντὲ̱ μὰλλ κ̇ὲ̱ ζίχετε̱ μὲ δόρρε̱, ἐ κ̇ὲ̱ δίFετε̱ μὲ ζγιὰρ, ἐ μπὲ̱ μγιέρFουλε̱, ἐ μπὲ̱ σκοτὰδ, ἐ μπὲ̱ θε̱λὶμ,

19. Ε μπὲ̱ ζὲ̱ τὲ̱ ζουρνάσε̱, ἐ μπὲ̱ ζὲ̱ νὲ̱ φγιάλε̱βετ, κ̇ὲ̱ ἀτὲ̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἐ διFιούανε̱, κ̇ε̱ρούανε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς οὐ π̇έ̱νεϊγ μὲ̱ φγιάλε̱ μπὶ τά.

20. (Σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ μούντνε̱ τὲ̱ δουρόϊγνε̱ κ̇ε̱τὲ̱ σὔρδε̱ρ (κ̇ὲ̱ θὸσ̈) ἐ δὲ ṅιὲ̱ π̇ίσ̈ε̱ τὲ̱ γκάσε̱ μάλλε̱ δο τὲ̱ μπουλιόνετε̱ μὲ Fούρρε̱, ἃ δὸ τὲ̱ Fοδίτετε̱ μὲ σ̈ουFέτε̱.

21. Ε κάκ̇ε̱ ἐ φρικούαρε̱ ἴσ̈ ἀγιὸ κ̇ὲ̱ δούκ̇ε̱ϊγ, σὰ κ̇ὲ̱ θὰ Μωϋσίου, γιὰμ ἰ φρικούαρε̱ ἐ ἰ δρέδουρε̱.)

22. Πὸ γένι κιάσουρε̱ ντὲ̱ μὰλλ τὲ̱ Σιώνιτ, ἐ ντὲ̱ κιουτὲτ τὲ̱ Περντίσε̱ Fιάλε̱, ντ᾽ Ιερουσαλὶγ τὲ̱ Κίελιτ, ἐ ντὲ̱ δὶ σὰ μίγε̱ μιλιγοῦν ε̱̈γγε̱γετ.

23. Ε ντὲ̱ πανηγὶρ, ἐ ντὲ̱ κίσ̈ε̱

τοῖς οὐρανοῖς, καὶ εἰς Θεὸν κριτὴν πάντων, καὶ εἰς πνεύματα δικαίων οἵτινες ἔλαβον τὴν τελειότητα·

24. Καὶ εἰς νέας διαθήκης μεσίτην Ἰησοῦν, καὶ εἰς αἷμα καθαρισμοῦ, τὸ ὁποῖον λαλεῖ καλήτερα παρὰ τὸ τοῦ Ἄβελ.

25. Προσέχετε μὴ καταφρονήσητε τὸν λαλοῦντα· διότι ἂν ἐκεῖνοι δὲν ἀπέφυγον καταφρονήσαντες τὸν λαλοῦντα *πρὸς αὐτοὺς* ἐπὶ τῆς γῆς, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς, ἐὰν ἀποστραφῶμεν τὸν *λαλοῦντα* ἀπὸ τῶν οὐρανῶν·

26. Τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε· τώρα δὲ ὑπεσχέθη λέγων, «Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐχὶ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.»

27. Τὸ δὲ ἔτι «ἅπαξ» δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς χειροποιήτων, διὰ νὰ μείνωσι τὰ μὴ σαλευόμενα.

28. Διὰ τοῦτο παραλαμβάνοντες βασιλείαν ἀσάλευτον, ἂς κρατῶμεν τὴν χάριν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ λατρεύωμεν εὐαρέστως τὸν Θεὸν, μὲ σέβας καὶ εὐλάβειαν.

29. Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν *εἶναι* πῦρ καταναλίσκον.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

Η ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ ἂς μένῃ.

2. Τὴν φιλοξενίαν μὴ λησμονεῖτε· ἐπειδὴ διὰ ταύτης τινὲς ἐφιλοξένησαν ἀγγέλους μὴ γνωρίζοντες.

3. Ἐνθυμεῖσθε τοὺς δεσμίους, ὡς συνδέσμιοι· τοὺς ταλαιπωρουμέ-

τε̱ πρωτοτόκ̇ε̱βετ, κ̇ε̱ γιάνε̱ ὄκρούαρε̱ ντε̱ Κίελ, ἐ μπε̱ Περντίνε̱ ϝιουκάτε̱σιν' ἐ ϝίθε̱βετ, ἐ δἐ ντε̱ ὄπίρτε̱ρα τε̱ προφήτεβετ σε̱ δρέϊγτε̱.

24. Ε μπε̱ Ιησούνε̱ μεσίτν' ἐ διαθίκιτ σε̱ ρι, ἐ μπε̱ τε̱ δέρδουρε̱ τε̱ ἀτιγ ϝιάκουτ κ̇ε̱ φλετ με̱ μίρρε̱ σἐ ϝιάκτ' ἐ Αβελιτ.

25. Κίνι μέ̱ντε̱ τε̱ μὸς λίρρι ἀτε̱ κ̇ε̱ οὐ φλέτ, σἐ ψἐ ντέ̱ὄτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ὄπε̱τούανε̱, ἀτὰ κ̇ε̱ πάτνε̱ λέ̱νε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ οὐ φλίτ μπὶ δέ, ὄιούμε̱ με̱ τέπε̱ρε̱ νούκ̇ε̱ δο τε̱ ὄπε̱τόϊγμε̱ νέβετ κοὺρ τε̱ κθέϊγμε̱ ὄπάλε̱τε̱ ἀτιγ κ̇ε̱ νὰ φλετ γκὰ Κίελτε̱.

26. Ζέ̱ρι ι ἀτιγ ἄτε̱ χέρε̱ δρόδι δέ̱νε̱· ἐ ντάὄτι κ̇έ̱ν τε̱ τάξουρε̱, ἐ θότε̱· ἐ δἐ νιε̱ χέρε̱ οὔνε̱ δρέδ γιὸ βέτε̱με̱ δένε̱, μὰ ἐ δἐ Κίελινε̱.

27. Γκὰ ἀγιὸ ἀδὰ κ̇ε̱ θότε̱, ἐ δἐ νιε̱ χέρε̱, δε̱φτὸν τε̱ κ̇ε̱μπιεριτε̱ ἐ ἀτοῦρε πούνε̱ραβετ κ̇ε̱ κ̇ε̱μπένενε̱, σι τε̱ κ̇έ̱ρρα, κ̇ε̱ τε̱ μπέτενε̱ ἀτὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ λιόζενε̱.

28. Αντάϊγ σι μούαρρμ μπρέτε̱ρι τε̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱, λἐ τε̱ μπάϊγμε̱ δουρε̱τίνε̱ κ̇ε̱ μ' ἀτε̱ τε̱ λατρέγε̱με̱ σι ι πε̱λκἐν Περντίσε̱, τούκ' ἐ πουνούαρε̱ μἐ φρίκ̇ε̱ ἐ δἐ μἐ ντέρρ.

29. Σἐ ψἐ Περντία ὄνε̱ ἔ̱ὄτε̱ ζγιαρ κ̇ε̱ καταχά.

Κρίε Ετρε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ'.13.

Ρούανι νιέρι μἐ γιάτε̱ρινε̱ με̱κε̱σίν' ἐ βε̱λαζε̱ρίσε̱.

2. Ε φιλοξενίνε̱ μὸς ἐ χαρόνι· σἐ ψἐ μἐ ἀτε̱ δι τζὰ πὰ κουπε̱τούαρε̱, πρίτνε̱ ἔ̱γγε̱ ντε̱ ὄτε̱πίρα τε̱ τοῦρε.

3. Κουϊγτόνι ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ λίδουρε̱ ντε̱ χαψάνα, σι τε̱ λίδουρε̱ μἐ τὰ

νους, ὡς ὄντες καὶ σεῖς ἐν σώματι.

4. Τίμιος ἔστω ὁ γάμος εἰς πάντας, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· τοὺς δὲ πόρνους καὶ μοιχοὺς θέλει κρίνει ὁ Θεός.

5. Ὁ τρόπος σας ἔστω ἀφιλάργυρος· ἀρκεῖσθε εἰς τὰ παρόντα· διότι αὐτὸς εἶπε, «Δὲν θέλω σὲ ἀφήσει οὐδὲ σὲ ἐγκαταλείψει.»

6. Ὥστε ἡμεῖς θαῤῥοῦντες νὰ λέγωμεν, «Ὁ Κύριος βοηθός μου, καὶ δὲν θέλω φοβηθῆ, τί νὰ μοὶ κάμῃ ἄνθρωπος.»

7. Ἐνθυμεῖσθε τοὺς προεστῶτάς σας, οἵτινες ἐλάλησαν πρὸς ἐσᾶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· τῶν ὁποίων μιμεῖσθε τὴν πίστιν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πολιτεύματος *αὐτῶν*.

8. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς *εἶναι* ὁ αὐτὸς χθὲς καὶ σήμερον, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

9. Μὴ πλανᾶσθε μὲ διδαχὰς ποικίλας καὶ ξένας· διότι καλὸν *εἶναι* μὲ τὴν χάριν νὰ στερεόνηται ἡ καρδία, οὐχὶ μὲ βρώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὅσοι περιεπάτησαν δὲν ὠφελήθησαν.

10. Ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ δὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ φάγωσιν οἱ λατρεύοντες εἰς τὴν σκηνήν.

11. Διότι τῶν ζώων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα εἰσφέρεται εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως περὶ ἁμαρτίας, τούτων τὰ σώματα κατακαίονται ἔξω τοῦ στρατοπέδου.

12. Ὅθεν καὶ ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ

π̈άσ̈κε̱· ε̱ τε̱ χελμ.σύαρετ σι κοῦρ γένι ε̱ δε̱ γιούβετ (κ̈ε̱ πε̱σόνι π̈άσ̈κε̱ μ' ατὰ) ντε̱ κούρμ.

4. Ε ντέῤῥτζουρε̱ κιόφτε̱ μπε̱ τε̱ ϝίθε̱ μαρτέσα, ε̱ θαλάμι ἱ πὰ τε̱ πε̱ϝε̱ρε̱· σε̱ ψε̱ κουρβγιάρε̱τε̱ ε̱ μιχότε̱ δὸ τι ϝιουκόγε̱ Περντία.

5. Λε̱ τε̱ γέτε̱ μέντεγια μερϝούαρε̱ γκὰ λιακ̈ε̱μία, θόϊ σαδὸ μπ' ατὸ κ̈ε̱ κ̈ίνι πε̱ρπάρα· σε̱ ψε̱ αἴ κὰ θένε̱· νούκ̈ε̱ δὸ τε̱ τε̱ λε̱, ας νούκ̈ε̱ δὸ τε̱ τε̱ λε̱σόϊγ.

6. Αντάϊγ με̱ θαῤῥὸς θόμι νέβετ· Ζότι ντίχμα ἴμε, νούκ̈ε̱ δὸ τε̱ τρε̱μπεμ τζε̱ με̱ π̈έγε̱ νιερίου.

7. Κουϊγτόνι τε̱ πάῤῥε̱τε̱ τούαϊγ, ατὰ κ̈ε̱ οὐ διδάξνε̱ γιούβετ φγιάλε̱ν' ε̱ Περντίσε̱· ατοῦρε σι τοῦ βε̱σ̈τρόνι τε̱ σόσουριτ' ε̱ γέτε̱σε̱, τοῦ ϝιάνι ντε̱ π̈έσε̱.

8. Ιησοῦ Χριστόϊ δγιε̱ ε̱ δε̱ σοτ, αἴ ε̱σ̈τε̱, ε̱ δε̱ μπε̱ γέτε̱ πασ̈τάγε.

9. Μὸς λίρι τε̱ χίκι ποσ̈τ' ε̱ λιαρτ μπε̱ σ̈ιούμε̱ λοϊ διδασκαλίρα· σε̱ ψε̱ ε̱σ̈τε̱ πούν' ε̱ μίῤῥε̱ κ̈ε̱ τε̱ φορτζόνι ζε̱με̱ρε̱νε̱ με̱ ανε̱ τε̱ δουρε̱τίσε̱, γιὸ με̱ ανε̱ τ' ατοῦρε τε̱ γκρε̱ναβετ, κ̈ε̱ νούκ̈ε̱ βε̱γίεϊγτινε̱ ϝε̱ κάφσ̈ε̱ ατὰ κ̈ε̱ ε̱τζνε̱ μπε̱ τό.

10. Κέμι θυσιαστίρ κ̈ε̱ μπ' ατε̱ σκάνε̱ σοῦνδερ τε̱ κ̈ένε̱ πγιέσε̱ ατὰ κ̈ε̱ ρουχϊγνε̱ τέντε̱νε̱.

11. Σε̱ ατοῦρε π̈αϝε̱τίβετ κ̈ε̱ ϝιάκου ἱ τοῦρε π̈ίῤῥε̱τε̱ γκὰ Αρχιερέου ντε̱ Σ̈ε̱ίνγτ τε̱ Σ̈ε̱ίνγτόρε̱βετ πε̱ρ φάϊγ, κούρμιτ' ε̱ κ̈ε̱τοῦρε γιάνε̱ δγιέϝουρε̱ γιάσ̈τε̱ γκὰ βε̱ντι ἱ σε̱ ντε̱ίνιουριτ.

12. Αντάϊγ ε̱ δε̱ Ιησουϊ πε̱ρ τε̱

ἁγιάσῃ τὸν λαὸν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν.

13. Ἂς ἐξερχώμεθα λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἔξω τοῦ στρατοπέδου, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες.

14. Διότι δὲν ἔχομεν ἐδῶ πόλιν διαμένουσαν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.

15. Δι' αὐτοῦ λοιπὸν ἂς ἀναφέρωμεν πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν αἰνέσεως, τουτέστι, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

16. Τὴν δὲ ἀγαθοποιΐαν καὶ τὸ μεταδοτικὸν μὴ λησμονεῖτε· διότι εἰς τοιαύτας θυσίας εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

17. Πείθεσθε εἰς τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ ὑπακούετε· διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ὡς μέλλοντες νὰ ἀποδώσωσι λόγον· διὰ νὰ κάμνωσι τοῦτο μετὰ χαρᾶς, καὶ μὴ στενάζοντες· διότι τοῦτο δὲν σᾶς ὠφελεῖ.

18. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· διότι εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἔχομεν καλὴν συνείδησιν, θέλοντες νὰ πολιτευώμεθα κατὰ πάντα καλῶς.

19. Περισσότερον δὲ παρακαλῶ νὰ κάμητε τοῦτο, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶ εἰς ἐσᾶς ταχύτερα.

20. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὅστις ἀνεβίβασεν ἐκ τῶν νεκρῶν τὸν μέγαν ποιμένα τῶν προβάτων διὰ τοῦ αἵματος τῆς αἰωνίου διαθήκης, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν.

21. Εἴθε νὰ σᾶς κάμῃ τελείους εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, διὰ νὰ ἐκτελῆτε τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον εἴη ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας

Σ̈ε̱ΐνγτε̱ρούαρε̱ λαόνε̱ μὲ Ϝιὰκ τε̱ τίγ, πε̱σόϊ γιάσ̈τε̱ πόρτε̱σε̱.

13. Δὲ τε̱ βέμι ἀδὰ γιάσ̈τε̱ τε̱ σε̱ ντε̱νιουριτ, τούκ' ε̇ μπάϊγτουρε̱ δούνε̱ν' ετίγ.

14. Σὲ ψὲ νέβετ νούκ̇ε̱ κ̇έμ κ̇ε̱τοὺ κιουτὲτ τε̱ πὰ λιούϊγτουρε̱, πὸ βέμι τούκ' ε̇ κ̇ε̱ρούαρε̱ ἀτε̱ κ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγε̱.

15. Μὲ ἄνε̱ τὰ τιγ ἀδὰ π̇ίεμε̱ Περντίσε̱ κουρδὸ θυσὶ λε̱βδίμιτ, δὸ μὲ θε̱νε̱ πέμε̱νε̱ τε̱ π̇ούζε̱βετ, κ̇ε̱ μολοήσγε̱με̱ ἔμε̱ρ̇ριν' ετίγ.

16. Ε μὸς χαρόνι τε̱ π̇ε̱νι τε̱ μίρ̇ρε̱, τε̱ π̇ένι πγιέσε̱ γκὰ τε̱ μίρ̇ρατε̱ τουάϊγ, σὲ ψὲ Περντίσε̱ τε̱ τίλια κουρπ̇άνε̱ ί πε̱λκέγε̱νε̱.

17. Τε̱ γίνι π̇ίντουρε̱ ντε̱ τε̱ πάρ̇ε̱τε̱ τουάϊγ, ε̇ τι διϜιόνι· σὲ ψὲ ἀτὰ ρίνε̱ τζγιούαρε̱ πε̱ρ ὅπίρτε̱ρα τουάϊγ, σι ἀτὰ κ̇ε̱ δὸ τε̱ ἄπε̱νε̱ λογορὶ· κ̇ε̱ τὰ π̇έγε̱νε̱ κ̇ε̱τε̱ μὲ Ϝεζίμ, ε̇ πὰ τε̱ μτζούαρε̱· σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ δὸ τε̱ γέτε̱ ε̇ πὰ βε̱γίερε̱ μπε̱ γιούβετ.

18. Λιούτουνι πε̱ρ νέβετ· σὲ ψὲ νέβετ ὅπε̱ρέϊγμε̱ κ̇ε̱ κ̇έμι φυκὶρ τε̱ μίρ̇ρε̱, τούκ' ε̇ δάσ̈ιουρε̱ τε̱ π̇ίρ̇ρεμι μίρ̇ρε̱ μπε̱ Ϝίθε̱ πούνε̱ρα.

19. Ε κάκ̇ε̱ με̱ σ̈ιούμε̱ οὐ λιούτεμ τὰ π̇ένι κ̇ε̱τε̱ κ̇ε̱ τε̱ κθένεμ οὔνε̱ με̱ ὅπέϊγτ μπε̱ γιούβετ.

20. Ε Περντία ε̇ πάκιτ, κ̇ε̱ γκρίγτι γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱ με̱ Ϝιὰκ τε̱ διαθήκιτ σε̱ γέτε̱σε̱, ἀτε̱ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ δε̱λμίερι ί δε̱νετ ί μάδι Ζότνε̱ τε̱νε̱ Ιησούνε̱·

21. Τοῦ π̇ε̱γε̱ τε̱ γίνι τε̱ ζότε̱ λτε̱ τζδὸ φάρ̇ρε̱ πούνε̱ τε̱ μίρ̇ρε̱, κ̇ε̱ τε̱ π̇ένι θελίμε̱ν' ετιγ' με̱ τε̱ π̇ε̱ρ̇ρε̱ αἴ μπε̱ γιούβετ ἀτε̱ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ ε̇ πε̱λκίερε̱ πε̱ρπάρα σι, μὲ ἄνε τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ. μπ' ἀτε̱ ε̱σ̈τε̱ ντέρ̇ρι μπε̱ γέ-

των αἰώνων. Ἀμήν.

22. Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, ὑποφέρετε τὸν λόγον τῆς νουθεσίας· διότι ἐν συντομίᾳ σᾶς ἔγραψα.

23. Ἐξεύρετε ὅτι ὁ ἀδελφὸς Τιμόθεος ἀπελύθη τῆς *φυλακῆς*, μετὰ τοῦ ὁποίου, ἐὰν ἔλθῃ ταχύτερα, θέλω σᾶς ἰδεῖ.

24. Ἀσπάσθητε πάντας τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25. Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

» Ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας (καὶ ἐστάλη) διὰ τοῦ Τιμοθέου.

τε̱ πὰς γέτετ. Κε̱ὅτου κιόφτε̱.

22. Πὸ οὐ λιούτεμ γιούβετ, ὤ βε̱λάζε̱ρ, τὰ ῥούανι φγιάλε̱ν' ἐ νασιχάτιτ· σὲ ψὲ μὲ πὰκ φγιάλε̱ οὐ ὄκρόβα γιούβετ.

23. Δίγιε κὲ̱ βε̱λάϊ ἴνε̱ Τιμόθεοϊ οὐ λεφτερὸς, μὲ ἀτὲ (ντάρτε̱ ὄπέϊγτ) δὸ τοῦ ὄιὸχ γιούβετ.

24. Θόϊ τὲ̱ φάλια Fίθε̱ τὲ̱ πάῤῥε̱βετ τούαϊγ, ἐ Fίθε̱ Σε̱ϊνγτόρε̱βιτ· οὐ φάλενε̱ γιούβετ μὲ ὄε̱ντὲτ, ἀτὰ κὲ̱ γιάνε̱ γκὰ Ιταλία.

25. Δουρε̱τία μὲ Fίθε̱ γιούβετ· Κε̱ὅτου κιόφτε̱

» Κάρτα μπὲ̱ Τζιφοὺτ, οὐ ὄκρούα γκὰ Ιταλία μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Τιμόθεοϊτ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΚΕΦ. ά. 1.

ΙΑΚΩΒΟΣ, δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὰς δώδεκα φυλὰς τὰς διεσπαρμένας, χαίρειν.

2. Πᾶσαν χαρὰν νομίσατε ἀδελφοί μου, ὅταν περιπέσητε εἰς διαφόρους πειρασμούς·

3. Γνωρίζοντες ὅτι ἡ δοκιμασία τῆς πίστεώς σας ἐργάζεται ὑπομονήν·

ΚΑΡΤΕ̱
Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΪΤ ΙΑΚΩΒΙΤ
ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ.

Κρίε Επάῤῥε̱. α'. 1.

Ιακώβι ῥόπι ἱ Περντίσε̱, ἐ δὲ ἱ Ζότιτ Ιησοὺ Χριστόϊτ, μπὲ̱ τὲ̱ διμπε̱δγιέτε̱ φυλὶ, κὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ πε̱ρχάπουρε̱, οὐ θὸμ τὲ̱ Fε̱ζόνι.

2. Κίνιε, ὤ βε̱λάζε̱ρ, σὶ νιὲ̱ κφορμὶ Fε̱ζίμιτ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱, κοὺρ τὲ̱ πίῤῥι ντὲ̱ ὄιούμε̱ λοὶ πιραξίρα.

3. Σὲ ἐ δίγι κὲ̱ δοκιμία ἐ πέσε̱σε̱ σούαϊγ πὶε δουρίμνε̱.

4. Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἂς ἔχῃ ἔργον τέλειον, διὰ νὰ ἦσθε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι μὴ ὄντες εἰς μηδὲν ἐλλειπεῖς.

5. Ἐὰν δέ τις ἀπὸ σᾶς ἦναι ἐλλειπὴς σοφίας, ἂς ζητῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δίδοντος εἰς πάντας πλουσίως, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος· καὶ θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν.

6. Ἂς ζητῇ ὅμως μετὰ πίστεως, χωρὶς νὰ διστάζῃ παντελῶς· διότι ὁ διστάζων ὁμοιάζει μὲ κῦμα θαλάσσης κινούμενον ὑπὸ ἀνέμων καὶ συνταραττόμενον.

7. Διότι ἂς μὴ νομίζῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι θέλει λάβει τὶ παρὰ τοῦ Κυρίου.

8. Ἄνθρωπος δίγνωμος εἶναι ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9. Ἂς καυχᾶται δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ·

10. Ὁ δὲ πλούσιος, εἰς τὴν ταπείνωσιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὡς ἄνθος χόρτου θέλει παρέλθει.

11. Διότι ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος μὲ τὸν καύσωνα, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠφανίσθη· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος θέλει μαρανθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

12. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὑπομένει πειρασμόν· διότι ἀφοῦ δοκιμασθῇ, θέλει λάβει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

13. Μηδεὶς πειραζόμενος ἂς λέγῃ, Ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀπείραστος κακῶν, καὶ αὐτὸς οὐδένα πειράζει.

4. Ε δουρίμι λὲ τε̱ κέτε̱ πούνε̱ τε̱ τέρρε̱, κε̱ τε̱ γίνι τέλιο, ε̇ τε̱ τέρε̱, ε̇ τε̱ πὰ λίψουρε̱ μπε̱ ντονὶ πούνε̱.

5. Ε ντὶ λίψετε̱ ντονιεΐτ γκὰ γιουῒ σοφὶ, λὲ τε̱ κε̱ρκόγε̱ γκὰ Περντία κε̱ ἔπ μπε̱ Fίθε̱ πὰ κουρτζίμ ε̇ νούκε̱ σιάν, ε̇ δὸ τι ἴπετε̱ ατίγ.

6. Ε δὲ λὲ κε̱ρκόγε̱ μὲ πέσε̱, πὰ ντονὶε̱ σιουπεχὲ· σε̱ ψε̱ αΐ κε̱ κὰ σιουπεχὲ Fιὰν μὲ ταλὰζ τε̱ δέτιτ κουρ νακατόσετε̱, ἂ κουρ ε̇ τούντ ε̱ρρα.

7. Λὲ τε̱ μὸς μεντόνετε̱ αΐ ι τίλι νιερὶ σε̱ μέρρ Fε̱ κάφσε̱ πρεΐγ Ζότιτ.

8. Σε̱ ψε̱ νιερίου μὲ δι μεντ, ε̱σ̈τ' ι πὰ κε̱ντρούαρε̱ ντε̱ Fίθ' οὔδε̱ρα τε̱ τίγ.

9. Βε̱λάϊ ἀδὰ ι οὔνιε̱τε̱ λὲ τε̱ μπούρρετε̱ ντε̱ τε̱ λιάρτε̱ τε̱ τίγ.

10. Ι πάσουρι πὰ ντε̱ τ' οὔνιουρε̱ τε̱ τίγ, σε̱ ψε̱ πόσι λιούλε ε̇ πάριτ δὸ τε̱ σκόγε̱

11. Σε̱ ψε̱ δόλι Δίελι πάσκε̱ μὲ τε̱ γκρόχε̱τε̱, ε̇ ε̇ θάου πάρε̱, ε̇ δὲ λιούλε ε̇ τίγ ι ρα, ε̇ δὲ πουκουρία ε̇ φάκεσε̱ τίγ ι γούμπι· κε̱σ̈τού ε̇ δὲ ι πάσουρι ντε̱ τε̱ τζιούαρα τε̱ τίγ δὸ τε̱ βέσ̈κετε̱.

12. Λιοὺμ αΐ νιερὶ κε̱ δουρρὸν πιρασμό· σε̱ ψε̱ κουρ τε̱ γέτε̱ δοκιμάσουρε̱, δὸ τε̱ μάρρε̱ κουρόρε̱ν' ε̇ γέτε̱σε̱, κε̱ ε̱σ̈τε̱ τάξουρε̱ γκὰ Ζότι μπὰ τὰ κε̱ ε̇ δούανε̱ ατέ.

13. Ντονὶε̱ κουρ τε̱ πιράξετε̱, λὲ τε̱ μὸς θότε̱· κε̱ πιράξετε̱ γκὰ Περντία, σε̱ ψε̱ Περντία νούκε̱ Fουτζίτετε̱ γκὰ ε̇ κέκια, ε̇ αΐ νούκε̱ Fουτζίτ ντονιε̱.

14. Πειράζεται δὲ ἕκαστος ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιθυμίας παρασυρόμενος καὶ δελεαζόμενος.

15. Ἔπειτα ἡ ἐπιθυμία ἀφοῦ συλλάβῃ, γεννᾷ τὴν ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἐκτελεσθεῖσα γεννᾷ τὸν θάνατον.

16. Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί·

17. Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, εἶναι ἄνωθεν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωσις ἢ σκιὰ μεταβολῆς.

18. Ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως ἐγέννησεν ἡμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας, διὰ νὰ ἦμεθα ἡμεῖς ἀπαρχή τις τῶν κτισμάτων αὐτοῦ.

19. Λοιπὸν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, ἃς ἦναι πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ, βραδὺς εἰς τὸ νὰ λαλῇ, βραδὺς εἰς ὀργήν.

20. Διότι ἡ ὀργὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐργάζεται τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ.

21. Διὰ τοῦτο ἀποῤῥίψαντες πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας, δέχθητε μετὰ πραότητο, τὸν ἐμφυτευθέντα λόγον, τὸν δυνάμενον νὰ σώσῃ τὰς ψυχάς σας.

22. Γίνεσθε δὲ ἐκτελεσταὶ τοῦ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ, ἀπατῶντες ἑαυτούς.

23. Διότι ἐάν τις ἦναι ἀκροατὴς τοῦ λόγου, καὶ οὐχὶ ἐκτελεστὴς, οὗτος ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον ὅστις θεωρεῖ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐν κατόπτρῳ·

24. Διότι ἐθεώρησεν ἑαυτὸν, καὶ ἀνεχώρησε, καὶ εὐθὺς ἐλησμόνησεν,

14. Πὸ τζίλι δὸ Ϝουν ἴτετε̱ γκὰ δε̱σ̈ε̱ρίμι ἰ τίγ ἐ τζπ̇ρανίτετε̱, ἐ Ϝε̱ν̇ιένετε̱.

15. Παστάγε δε̱σ̈ε̱ρίμι π̇ένετε̱ μὲ π̇άρ̣ρ̣ε̱, ἐ πγιὲλ φάϊγνε̱, ἐ φάγι πὰ σι τε̱ π̇έ̱νετε̱, πγιὲλ μόρτνε̱.

16. Μὸς δόϊ τε̱ Ϝε̱ν̇ιένενι ἀδὰ, ὦ βε̱λάζε̱ριτ' ἐ μὶ τε̱ δάσ̈ιουριτε̱.

17. Τζδὸ ἐ δέ̱νε̱ ἐ μίρ̣ρ̣ε̱, ἐ τζδὸ δουρε̱τί ἐ τέ̱ρ̣ρ̣ε̱, βγιὲν σίπε̱ριτ τούκ' ἐ τζπ̇ρίτουρε̱ γκὰ ἀπ̇ὰτ ἰ Πδρίτε̱βετ, μπὰ τε̱ νούκ' έ̱σ̈τε̱ τε̱ κ̇ε̱μπίερε̱, ἃς χιὲ ἐ κ̇ε̱μπίμιτ.

18. Σὲ ψὲ ἀὶ μὲ θελίμε̱ τε̱ τὶγ νὰ πόλι νέβετ, πὲ̱ρ φγιάλε̱ τε̱ σε̱ βε̱ρσέτε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ γέμι νέβετ έ̱ντε̱ ἐ πούνε̱ραβετ σε̱ π̇έ̱ρ̣ρ̣α τε̱ τίγ.

19. Αντάϊγ, ὦ βε̱λάζε̱ριτ ἐμὶ τε̱ δάσ̈ιουριτε̱, λὲ τε̱ γέτε̱ τζδὸ ν̇ιερὶ ἰ σ̈πέϊγτε̱ μπὲ̱ τε̱ διϜιούαρε̱, ἐ ἰ με̱νούαρε̱ μπὲ̱ τε̱ κουβε̱ντούαρε̱, ἐ ἰ μπίρε̱ μπὲ̱ τε̱ ζε̱με̱ρούαρε̱.

20. Σε ψὲ τε̱ ζε̱με̱ρούχριτ ἐ ν̇ιερίουτ, νούκ' ἐ μπσούν̈ τε̱ δρέϊγτε̱ν' ἐ Περντίσε̱.

21. Πε̱ρ ἀτὲ̱ πούνε̱, σὶ τε̱ χίδνι πόσ̈τε̱ τζδὸ κελ̇τεσίρε, ἐ τε̱ τεπε̱ρούαρε̱ν' ἐ σε̱ κ̇έκεσε̱ μὲ τε̱ π̇ούτε̱ δέξνι φγιάλε̱νε̱ κ̇ε̱ έ̱σ̈τε̱ π̇ίρ̣ρ̣ε̱ ντὲ̱ρ γιοὺ, ἀτε̱ κ̇ε̱ μοῦντ τε̱ σόσγε̱ Σ̈πίρτερατε̱ τούαϊγ.

22. Ε πέ̱νι ἀσσύρεσ̈ κ̇ε̱ π̇ε̱ίγνε̱ φγιάλε̱, ἐ γιὸ βέτε̱με̱ ἀσούρεσ̈ κ̇ε̱ διϜιόγε̱νε̱ τούκ' ἐ Ϝε̱ν̇ιέρε̱ βέτε̱χενε̱.

23. Σὲ ψὲ ντε̱ διϜιόφτε̱ ντον̇ιε̱ φγιάλε̱νε̱, ἐ τε̱ μὸς τὰ π̇έ̱γε̱, κούϊγ, Ϝιὰν μὲ ν̇ιε̱ ν̇ιερὶ κ̇ε̱ βε̱σ̈τρὸν ντε̱ πασ̈κιούρε̱ φάκεν' ἐιίγ κ̇ε̱ κὰ γκὰ με̱μα.

24. Αἰ σὶ βε̱σ̈τρόϊ βέτε̱χενε̱, σ̈κόϊ ἐ βάτε, ἐ χαρ̣ρ̣όϊ τζφάρ̣ρ̣ε̱ λοΐ κέ.

ὁποῖος ἦτο.

25. Ὅστις ὅμως ἐγκύψῃ εἰς τὸν τέλειον νόμον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπιμείνῃ *εἰς αὐτὸν*, οὗτος γενόμενος οὐχὶ ἀκροατὴς ἐπιλήσμων, ἀλλ' ἐκτελεστὴς ἔργου, οὗτος θέλει εἶσθαι μακάριος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὑτοῦ.

26. Ἐάν τις μεταξύ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι θρῆσκος, καὶ δὲν χαλινόνῃ τὴν γλῶσσαν αὑτοῦ, ἀλλ' ἀπατᾷ τὴν καρδίαν αὑτοῦ, τούτου ἡ θρησκεία *εἶναι* ματαία.

27. Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς εἶναι αὕτη, Νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ὀρφανοὺς καὶ τὰς χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, *καὶ* νὰ φυλάττῃ ἑαυτὸν ἀμόλυντον ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΑΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἔχετε μὲ προσωποληψίας τὴν πίστιν τοῦ δεδοξασμένου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2. Διότι ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγήν σας ἄνθρωπος ἔχων χρυσοῦν δακτυλίδιον μὲ λαμπρὸν ἔνδυμα, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς μὲ ῥυπαρὸν ἔνδυμα,

3. Καὶ ἐπιβλέψητε εἰς τὸν φοροῦντα τὸ ἔνδυμα τὸ λαμπρὸν, καὶ εἴπητε πρὸς αὐτὸν, Σὺ κάθου ἐδῶ καλῶς· καὶ πρὸς τὸν πτωχὸν εἴπητε, Σὺ στέκε ἐκεῖ, ἢ κάθου ἐδῶ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου·

4. Δὲν ἐκάμετε ἄρα διάκρισιν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγείνετε κριταὶ πονηρὰ διαλεγιζόμενοι;

5. Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγα-

25. Μὰ αἴ κ̇ε̱ τε̱ ϐε̱ὄτρόγε̱ π̇ρε̱ντα ντε̱ νὸμ τε̱ τε̱ῤῥε̱ τ' ἐλεφτερίσε̱, ε̱ ντὰ τε̱ πρὲτ, κούϊγ σὶ νούκ̇ε̱ π̇ε̱νετε̱ ἰ μπάϊγτουρε̱ ϐεὄ ἰ χαρούαρε̱, πὸ κ̇ε̱ π̇ε̱ν ποὶνε̱νε̱, κούϊγ δὸ τε̱ γέτε̱ ἰ λιούμουρε̱ ντε̱ πούνε̱ τε̱ τίγ.

26. Ντε̱ δούκ̇ετε̱ μπε̱ γιούϐετ ντονιε̱ κ̇ε̱ ε̱ὄτ' ἰ φρικούαρε̱ ἰ Περντίσε̱, ε̱ νούκ' ἰ ϐε̱ φρε̱ Fόγε̱σε̱ τὶγ, πὸ Fε̱νιε̱ν ζε̱με̱ριν' ἐτὶγ, κ̇ε̱τὶγ φρὶκ' ε̱ Περντίσε̱ σὶ ϐε̱γε̱ν Fε̱.

27. Πέσε̱ ε̱ κ̇ε̱ρουαρε̱, ε̱ ε̱πὰ μολέψουρε̱ μπάνε̱ Περντίσε̱ Π̇απ̇άϊτ, κ̇ε̱γιὸ ε̱ὄτε̱, τε̱ ϐε̱ὄτρόϊγμε̱ τε̱ ϐάρφε̱ριτε̱, ε̱ τε̱ ϐάτε̱, ντε̱ ὄτρε̱γγὶμ τε̱ τοῦρε̱, ε̱ τε̱ ῥούαϊγμε̱ Fίθε̱ κουὄ ϐε̱τε̱χε̱νε̱ πὰ μολέψουρε̱ γκὰ κ̇ε̱γιὸ γέτε̱.

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

Βε̱λάζε̱ριτ' ἐμὶ, μὸς δόϊ τε̱ κ̇ίνι π̇έσε̱νε̱ τε̱ ντε̱ῤῥτζουριτ Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ μὲ τε̱ τζγιέδουρα τε̱ φάκεϐετ.

2. Σε̱ ψε̱ ντε̱ ῥίφτε̱ ντε̱ μπε̱γέδε̱γε̱ τιούϊγ νιε̱ νιερὶ κ̇ε̱ κὰ οὐ νάζε̱ τ' ἄῤῥτε̱ μὲ ῥόπ̇α τε̱ λάμψουρα, ε̱ τε̱ χίγε̱ ε̱ δε̱ νιε̱ ἰ ϐάρφε̱ρε̱ μὲ ῥόπ̇α τε̱ λε̱ρόσουρα,

3. Ε δὸ τε̱ ϐε̱ὄτρόνι μπὰ τε̱ κ̇ε̱ κὰ ϐέὄιουρε̱ ῥόπ̇ε̱ν' ἐλάμψουρε̱, ε̱ δὸ τὶ θοῖ ἀτίγ· ῥὶ τὶ κ̇ε̱τοὺ μίῤῥε̱ μὲ τε̱ π̇ρε̱ϊγτουρε̱· ε̱ τε̱ ϐάρφε̱ριτ πὰ δὸ τὶ θοῖ, τὶ κ̇ε̱ντρὸ ἀτγὲ, ἄ ῥὶ κ̇ε̱τοὺ πε̱ρπάρα φρόνιτ τε̱ κ̇ε̱μπε̱ϐετ σε̱ μία.

4. Ε νούκ̇ε̱ π̇έτε̱ γιούϐετ τε̱ ὄκιούαρε̱ μπε̱ τὰ, ε̱ οὐ π̇έτε̱ Fιουκάτε̱ὄ μπε̱ τε̱μεντούαρα τε̱ λίFκα;

5. ΔιFιόνι, ὤ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐμὶ τε̱

BKSh

πητοὶ, Δὲν ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς τοὺς
πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλου-
σίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους
τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέ-
θη πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν;
6. Σεῖς ὅμως ἠτιμάσατε τὸν πτω-
χόν. Δὲν σᾶς καταδυναστεύουσιν οἱ
πλούσιοι, καὶ αὐτοὶ σᾶς σύρουσιν εἰς
κριτήρια;
7. Αὐτοὶ δὲν βλασφημοῦσι τὸ
καλὸν ὄνομα μὲ τὸ ὁποῖον ὀνομάζε-
σθε;
8. Ἐὰν μὲν ἐκτελῆτε τὸν νόμον
τὸν βασιλικὸν, κατὰ τὴν γραφὴν,
«Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτὸν,» καλῶς ποιεῖτε·
9. Ἐὰν ὅμως προσωποληπτῆτε,
κάμνετε ἁμαρτίαν καὶ ἐλέγχεσθε
ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.
10. Διότι ὅστις φυλάξῃ ὅλον τὸν
νόμον, καὶ πταίσῃ εἰς ἕν, ἔγεινεν
ἔνοχος πάντων.
11. Ἐπειδὴ ὁ εἰπὼν, «Μὴ μοι-
χεύσῃς,» εἶπε καὶ, «Μὴ φονεύσῃς;»
Ἀλλ' ἐὰν δὲν μοιχεύσῃς, φονεύσῃς
δὲ, ἔγεινες παραβάτης τοῦ νόμου
12. Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω
πράττετε, ὡς μέλλοντες νὰ κριθῆτε
διὰ τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας·
13. Διότι ἡ κρίσις *θέλει εἶσθαι*
ἀνήλεως εἰς τὸν ὅστις δὲν ἔκαμεν
ἔλεος· καὶ τὸ ἔλεος καυχᾶται κατὰ
τῆς κρίσεως.
14. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου,
ἐὰν λέγῃ τις ὅτι ἔχει πίστιν, καὶ ἔρ-
γα δὲν ἔχῃ; μήπως ἡ πίστις δύνα-
ται νὰ σώσῃ αὐτόν;
15. Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ
γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ στερῶνται τῆς
καθημερινῆς τροφῆς,
16. Καὶ εἴπῃ τις ἐξ ὑμῶν πρὸς

δάσ̈ιουριτε̱, νούκ̇ε̱ κὰ τζγιέδουρε̱
Περντία τὲ̱ βάρφε̱ριτ' ε̇ κ̇ε̱σάϊγ γέ-
τετ, τὲ̱ πάσουρε̱ ντὲ̱ π̇έσε̱, ε̇ κληρο-
νόμε̱ τὲ̱ μπρετε̱ρίσε̱ κ̇ὲ̱ κὰ τάξουρε̱
ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ ε̇ δούανε̱ ἀτὲ̱;
6. Μὰ γιούβετ ξεντερῥούατε̱ τὲ̱
βάρφε̱ρινε̱· νούκ̇ε̱ γιάνε̱ τὲ̱ πάσουριτε̱
ἀτὰ κ̇ὲ̱ οὐ σ̈τρίδγιε̱νε̱ γιούβετ μὲ
ζοτε̱ρὶ, ε̇ γιοὺ χέκ̇ε̱ϊγνε̱ γιούβετ ντὲ̱
Fιούκερα;
7. Νούκ̇ε̱ γιάν' ἀτὰ κ̇ὲ̱ σ̈ιάγε̱νε̱
ἀτὲ̱ ε̱̃με̱ρῥιν' ε̇ μίρῥε̱ κ̇ὲ̱ μὲ ἀτὰ θύρ-
ῥι γιούβετ;
8. Ντὲ̱ ῥούανι πὰ γιούβετ νόμνε̱
ε̇ μπρέτιτ, σὶ κούντρε̱ θότε̱ κάρτα,
τὲ̱ δούατζ Fιτόνε̱ τὲ̱ντ σὶ ε̇ δὲ βέ-
τε̱χενε̱ τέ̱ντε, μίρῥε̱ π̇έ̱νι.
9 Μὰ ντὲ̱ γίνι γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ τζ-
γιέδε̱νε φάκερα, π̇έ̱νι φάϊγ, ε̇ γίνι
κ̇ε̱ρτούαρε̱ γκὰ νόμι σὶ παρανόμε̱.
10. Σὲ ψὲ αἴ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ ῥούαγε̱
Fίθε̱ νόμνε̱, ε̇ τὲ̱ φε̱γέμε̱ μπὲ̱ νι̇ε̱, οὐ
π̇ὲ̱ φαγε̱τούαρ μπὲ̱ τὲ̱ Fίθα.
11. Σὲ ψὲ αἴ κ̇ὲ̱ θα· μὸς μιχὲψ,
θὰ, ε̇ δὲ, μὸς βρὰτζ· ε̇ ντὲ̱ μὸς
κουρβερόφτζ, πὸ τὲ̱ βρὰτζ, οὐ π̇έ̱ρ-
ῥε πρίσ̈ε̱σ̈ι ἰ νόμιτ.
12. Κε̱σ̈τοὺ κουβε̱ντόνι, ε̇ κ̇ε̱σ̈τοὺ
π̇έ̱νι, σὶ κοὺρ γίνι πὲ̱ρ τὲ̱ Fιουκούα
ρε̱ μὲ νὸμ τ' ἐλεφτερίσε̱.
13. Σὲ ψὲ Fιούκι ε̱̃σ̈τ' ἰ πὰ ντε̱-
γέσε, μπὰ τὲ̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ π̇έ̱ρῥι ντε̱γέ-
σε̱· μὰ ντε̱γέσα μπούρῥετε̱ κόντρε̱
Fιούκιτ.
14. Τζέ̱σ̈τε μπρόδι, ὦ βε̱λάζε̱-
ριτ' ἐμὶ ντὲ̱ θάσ̈τε̱ νιερὶ κ̇ὲ̱ κὰ π̇έ-
σε̱, ε̇ νούκ̇ε̱ κὰ πούνε̱τε̱, μὸς μοὺντ
π̇έσα τὲ̱ σόσγε̱ ἀτέ̱;
15. Ντέ̱σ̈τε̱ βε̱λάϊ, ἀ μότρα τζ-
βέσ̈ιουρε̱, ε̇ οὐ λίψετε̱ π̇ούκ' ε̇ σόρ-
με,
16. Ε τοῦ θότε̱ ντονι̇ε̱ γκὰ γι-

αὐτούς, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, καὶ δὲν δώσητε εἰς αὐτοὺς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;

17. Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἔργα, νεκρὰ εἶναι καθ' ἑαυτήν.

18. Ἀλλὰ θέλει τις εἰπεῖ, Σὺ ἔχεις πίστιν, καὶ ἐγὼ ἔχω ἔργα· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ἐγὼ θέλω σοὶ δείξει ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.

19. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι εἷς· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ φρίττουσι.

20. Θέλεις ὅμως νὰ γνωρίσῃς, ὦ ἄνθρωπε μάταιε, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά;

21. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε προσέφερεν Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;

22. Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη;

23. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, «Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην·» καὶ «φίλος Θεοῦ» ὠνομάσθη.

24. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐχὶ ἐκ πίστεως μόνον;

25. Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε ὑπεδέχθη τοὺς ἀπεσταλμένους, καὶ ἐξέβαλεν *αὐτοὺς* δι' ἄλλης ὁδοῦ;

26. Διότι καθὼς τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος εἶναι νεκρὸν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά.

ούβετ ἀτοῦρε· χάϊγδενι ντε̱ τε̱ μίρρε̱, γκρόχι, ὲ γγόσι, ὲ τε̱ μὸς ού ἔπνι ἀτοῦρε, ἀτὸ κ̇ε̱ οὐ δούχαενε̱ πε̱ρ κούρμ, τζε̱ὄτε̱ μπρόδι;

17. Κε̱ὄτοὺ ἐ δὲ π̇έσα, ντε̱ μὸς πάστε̱ πούνε̱ρατε̱, ε̱ὄτ' ὲ ϐδέκουρε̱ μπε̱ ϐέτε̱χε̱ τε̱ σαΐγ.

18. Μπάσε̱ δὸ τε̱ θότε̱ ντον̇ιε̱, τὶ κ̇ε̱ π̇έσε̱, ὲ οΰνε̱ κὰμ πούνε̱ρα· δε̱φτόμε̱ τὶ μούα π̇έσε̱νε̱ τε̱ντε̱, γκὰ πούνε̱ρατ' ὲ τούα, ὲ οΰνε̱ δὸ τε̱ τε̱ δε̱φτόϊγ τὶγ π̇έσε̱νε̱ γκὰ ἐμία.

19. Τὶ π̇εσὸν κ̇ε̱ Περντία ε̱ὄτε̱ ν̇ιε̱. μίρρε̱ π̇ε̱ν· ὲ δὲ τε̱ παού δε̱τε̱ π̇εσόγε̱νε̱, ὲ δὲ δρίδενε̱.

20. Μὰ δὸ τε̱ ν̇ιόχτζ, ὦ ν̇ιερίου ἱ μπράζε̱τε̱, σὲ π̇έσα πὰ πούνε̱ρατε̱ ε̱ὄτ' ὲ ϐδέκουρε̱;

21. Αϐραάμι Ἱ Πα π̇αΐ ἴνε̱ νούκ' ού π̇ε̱ ἱ δρέϊγτε̱ γκὰ πούνε̱ρατε̱, τούκ' ὲ προύρε̱ Ισαάκνε̱ τε̱ π̇ίρρ' ἐτὶγ κουρπ̇ὰν με̱ θυσιαστίρ;

22. Τὶ ὲ ὂεχ κ̇ε̱ π̇έσα πουνὸν π̇άὂκ̇ε̱ μὲ πούνε̱ρα τε̱ τὶγ, ὲ γκὰ πούνε̱τε̱ π̇έσα γιοὺ π̇ε̱ ὲ σόσουρε̱.

23. Ε οὐ ποϝούα χάρτα κ̇ε̱ θότε̱· π̇εσόϊ Αϐραάμι μπε̱ Περντίνε̱, ὲ γιοὺ ζοὺ ντε̱ αἲ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱, ὲ ε̱ὄτε̱ κιούαϊγτουρε̱ μίκου ἱ Περντίσε̱.

24. Ε ὂίχνι γιούϐετ ἀδὰ κ̇ε̱ πε̱ρ πούνε̱ρατε̱ π̇ε̱νετε̱ ἱ δρέϊγτε̱ ν̇ιερίου, ὲ γιὸ γκὰ π̇έσα ϐέτε̱με̱;

25 Κε̱ὄτοὺ λοὶ ὲ δὲ κούρϐα Ραχάϐι, νούκ' οὐ π̇ε̱ ὲ δρέϊγτε̱ γκὰ πούνε̱τε̱, κοὺρ πρίτι ε̱γγε̱ϊγτε̱, ὲ ἱ ντζόρι γκὰ τγιέτε̱ρ οὔδε̱;

26. Σὲ ψὲ σι κούντρ' ε̱ὄτε̱ κούρμι ἱ ϐδέκουρε̱ πὰ Σπίρτ, κ̇ε̱ὄτοὺ ὲ δὲ π̇έσα ε̱ὄτε̱ ὲ ϐδέκουρε̱ πὰ πούνε̱ρα.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

Μη γίνεσθε πολλοὶ διδάσκαλοι, ἀδελφοί μου, ἐξεύροντες ὅτι μεγαλητέραν κατάκρισιν θέλομεν λαβει·

2. Διότι εἰς πολλὰ πταίομεν ἅπαντες. Ἐάν τις δὲν πταίῃ εἰς λόγον, οὗτος *εἶναι* τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς νὰ χαλιναγωγήσῃ καὶ ὅλον τὸ σῶμα.

3. Ἰδοὺ, τοὺς χαλινοὺς βάλλομεν εἰς τὰ στόματα τῶν ἵππων, διὰ νὰ πείθωνται εἰς ἡμᾶς, καὶ μεταφέρομεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν.

4. Ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, ὄντα τόσον μεγάλα, καὶ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μεταφέρονται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν θέλῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κυβερνῶντος.

5. Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι μικρὸν μέλος, ὅμως μεγαλαυχεῖ. Ἰδοὺ, ὀλίγον πῦρ πόσον μεγάλην ὕλην ἀνάπτει.

6. Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ *εἶναι*, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτω μεταξὺ τῶν μελλῶν ἡμῶν ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ μολύνουσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τοῦ βίου, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης.

7. Διότι πᾶν εἶδος θηρίων καὶ πτηνῶν, ἑρπετῶν καὶ θαλασσίων, δαμάζεται, καὶ ἐδαμάσθη ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως·

8. Τὴν γλῶσσαν ὅμως οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ δαμάσῃ· *εἶναι* ἀκράτητον κακὸν, μεστὴ θανατηφόρου φαρμάκου.

9. Δι' αὐτῆς εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ δι' αὐτῆς κα-

Κρίε Ετρέτε̱. γ΄. 3.

Μὸς δόϊ τε̱ ϰε̱νενι σιούμε̱ δασκάλε̱, ὤ βε̱λάζε̱ριτ' ἐμὶ, σὲ ψὲ ἐ δίγι κ̇ε̱ δὸ τε̱ μάῤῥε̱με̱ με̱ τ' ἄσ̈πρε̱ Ϝιοὺκ μπε̱ βέτε̱χε.

2. Σὲ ψὲ σ̈ιούμμε̱ πούνε̱ρα φε̱γέγε̱με̱ Ϝιθε̱· ἀΐ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ φε̱γὲν μπε̱ φγιάλε̱, κοΰϊγ ε̱σ̈τε̱ ν̇ιερὶ ἰ σόσουρε̱, ἰ ζότι τε̱ βε̱ῤῥε̱ φρε̱ ἐ δὲ Ϝίθε̱ κούρμιτ.

3. Γιὰ, τὲκ βε̱με̱ φρε̱νε̱ κούαγετ ντε̱ Ϝόγε̱, κ̇ε̱ τε̱ νὰ ϰίντενε̱ νέβετ, ἐ οὺ ῥοτουλόϊγμε̱ Ϝίθε̱ κούρμινε̱.

4. Γιὰ, ἐ δὲ καράβετε̱ ντόνε̱ σὲ γιάνε̱ κάκε̱ τε̱ με̱δίγν' ἐ ντόνε̱ σὲ σ̈τιούρε̱νε̱ γκὰ ἔῤῥε̱α τε̱ φόρτα, χθένενε̱ γκὰ ν̇ιε̱ τεμὸν ἰ βόϜε̱λε̱, ἀτγὲ τὲκ δὸ ἀΐ κ̇ε̱ ἐ κυβερνίς.

5. Κε̱σ̈τοὺ ἐ δὲ Ϝιούχα ε̱σ̈τε̱ ν̇ιε̱ ἄνε̱ ἐ βόϜε̱λε̱, ἐ μπουῤῥετε̱ με̱ σ̈ιούμε̱ πούνε̱ρα· γιὰ, πάκ̇ε̱ζε̱ ζγιὰρ σὰ πὶλ τε̱ μὰδ δγιέϜκ.

6. Ε δὲ Ϝιούχα ε̱σ̈τε̱ ν̇ιε̱ ζγιὰρ, ν̇ιε̱ γέτε̱ ἐ σε̱ σ̈τρέ̱μπε̱ρε̱σε̱, Ϝιούχα ε̱σ̈τε̱ βε̱νε̱ ντε̱ μὲς τε̱ μέλεβετ σόνα, ἐ μολὲψ Ϝίθε κούρμινε̱· ἐ κοὺρ τε̱ γέτε̱ δέζουρε̱ γκὰ πίσα ἐ κολάσιτ, ἄτε̱ χ̇έρε̱ δγιέϜκ τροχὸν' ἐ τε̱ ῥουαΐγτουριτ σόνε̱.

7. Σὲ ψὲ Ϝίθε̱ φύσι ἰ ϰίσ̈ε̱βετ, ἐ δὲ ἰ φλιουτουράκ̇ε̱βετ, ἐ δὲ ἰ Ϝε̱ρπίν̇ιετ ἐ ἰ πίσκετ τζπούτενε̱, ἐ γιάνε̱ τζπούτουρε̱ γκα φουκὶ ἐ ν̇ιέρε̱ζετ.

8. Μὰ Ϝιούχ̇ε̱νε̱ ντον̇ιε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὰ τζπούτγε̱· ἐ κάκε̱ κ̇ε̱ σμοὺν τι βὶ χ̇ετε̱, φρε̱ πλιὸτ μὲ χ̇ὲλμ τε̱ μόρτιτ.

9. Μὲ ἀτε̱ ϰεκόγε̱με̱ Περντίνε̱, ἐ Παϰάνε̱, ἐμὲ ἀτε̱ μαλε̱κόγε̱με̱

ταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθέντας.

10. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Δὲν πρέπει ἀδελφοί μου, ταῦτα νὰ γίνωνται οὕτω.

11. Μήπως ἡ πηγὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρύπης ἀναβρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν;

12. Μήπως εἶναι δυνατόν, ἀδελφοί μου, ἡ συκῆ νὰ κάμῃ ἐλαίας ἢ ἡ ἄμπελος σύκα; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ *εἶναι δυνατὸν* νὰ κάμῃ ὕδωρ ἁλμυρὸν καὶ γλυκύ.

13. Τίς *εἶναι* μεταξύ σας σοφὸς καὶ ἐπιστήμων; ἂς δείξῃ ἐκ τῆς καλῆς διαγωγῆς τὰ ἔργα ἑαυτοῦ ἐν πραότητι σοφίας.

14. Ἐὰν ὅμως ἔχητε ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν φθόνον πικρὸν καὶ φιλονεικίαν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας.

15. Ἡ σοφία αὕτη δὲν εἶναι ἄνωθεν καταβαίνουσα, ἀλλ' *εἶναι* ἐπίγειος, ζωώδης, δαιμονιώδης·

16. Διότι ὅπου *εἶναι* φθόνος καὶ φιλονεικία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν ἄχρεῖον πρᾶγμα.

17. Ἡ ἄνωθεν ὅμως σοφία, πρῶτον μὲν εἶναι καθαρά, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, πλήρης ἐλέους, καὶ καλῶν καρπῶν, ἀμερόληπτος καὶ ἀνυπόκριτος.

18. Καὶ ὁ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης σπείρεται ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τῶν εἰρηνοποιῶν.

νιέρε̱ζιτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ π̇έῥῥε̱ μὲ κονίσμε̱ τε̱ Περντίσε̱.

10. Γκὰ νιε̱ Fόγε̱ ἐ τίλε̱ δε̱λλ π̇εκίμι, ἐ δὲ μαλε̱κίμι, νούκ̇ε̱ μούντγε̱νε̱ τε̱ ϐένε̱ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ὄτου, ὦ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐμί.

11. Μοὺντ ϐάλε̱ κρόϊ τε̱ π̇ουῥῥόγε̱ γκὰ νιε̱ ἰ τίλι κανὰλ οὔγε̱ τε̱ ε̱μπλε̱ ἐ δὲ τε̱ πίκ̇ε̱τε̱;

12. Μοὺντ ϐάλε̱, ὦ ϐε̱λάζε̱ριτ' ἐμί, φίκου τε̱ π̇έγε̱ οὐλίγν, ἃ δρία φίκ̇; κ̇ε̱ὄτου ἐ δὲ κρόϊ νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ π̇έγε̱ οὔγε̱ τε̱ κρίπουρε̱ ἐ δὲ τε̱ ε̱μπλε̱.

13. Κουΰ ε̱ὄτε̱ σοφὸ ἐ δὲ ἰ δίγτουρε̱ ντε̱ο γιοῦ; λὲ τε̱ δε̱φτόγε̱ αἴ μὲ ἄνε̱ τε̱ γέτε̱σε̱ ἐμίῥῥε̱ πούνε̱ρατ' ἐτίγ κ̇ε̱ γιάνε̱ π̇έῥῥε̱ μὲ τε̱ π̇ούτε̱ τε̱ σε̱ δίγτουριτ.

14. Ε ντε̱ κ̇ίνι γιούϐετ τε̱ ζηλὶ τε̱ πίκ̇ε̱τε̱ ἐ κιάρτε̱ρα ντε̱ ζέμε̱ρα τούαϊγ, μὸς μπούῥῥι, ἐ μὸς Fε̱νιένι κόντρε̱ σε̱ ϐε̱ρτέτε̱σε̱.

15. Νούκ' ε̱ὄτε̱ κ̇ε̱γιὸ σοφὶ ἐ τζπ̇ρίτουρε̱ λιάρταζι, πὸ ἐ δέουτ καφὄε̱ρίστε, ἐ σε̱ παούδιτ.

16. Σὲ ψὲ τὲκ ε̱ὄτε̱ ζηλί, ἐ φιλονικί, ἀτγὲ ε̱ὄτε̱ ἀκαταστασί, ἐ τζδὸ πούν' ἐ λίFκε̱.

17. Ε σοφία κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ λιάρταζι, πρωτοπάρε̱ ε̱ὄτ' ἐ κ̇ε̱ρούαρε̱, ἐ παστάγε κ̇ε̱ π̇ε̱ν πάϊκ̇, ἐ π̇ούτε̱, ἐ π̇ίντουρε̱, πλιὸτ μὲ ντε̱γέσε̱, ἐ μὲ πέμε̱ τε̱ μίῥῥα, ἐ λιάρFκε̱ γκὰ τε̱ ξετάξουριτε̱, ἐ πὰ ὑποκρισί.

18. Ε πέμμ' ἐ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱ πὰ μπίλετε̱ ντε̱ πάϊκ̇ μπὰ τὰ κ̇ε̱ π̇έγε̱νε̱ πάϊκ̇.

ΚΕΦ. δ΄. 4.

ΠΟΘΕΝ προέρχονται πόλεμοι καὶ μάχαι μεταξύ σας; Οὐχὶ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν σας αἵτινες στρατεύονται ἐντὸς τῶν μελῶν σας;

2. Ἐπιθυμεῖτε, και δὲν ἔχετε· φονεύετε καὶ φθονεῖτε, καὶ δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, ἀλλὰ δὲν ἔχετε, ἐπειδὴ δὲν ζητεῖτε.

3. Ζητεῖτε, καὶ δὲν λαμβάνετε, διότι κακῶς ζητεῖτε, διὰ νὰ δαπανήσετε εἰς τὰς ἡδονάς σας.

4. Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου εἶναι ἔχθρα τοῦ Θεοῦ; ὅστις λοιπὸν θελήσῃ νὰ ἦναι φίλος τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται.

5. Ἢ νομίζετε ὅτι ματαίως ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον κατῴκησεν ἐν ἡμῖν;

6. Ἀλλὰ μεγαλητέραν χάριν δίδει ὁ Θεός, ὅθεν λέγει, «Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.»

7. Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν· ἀντιστάθητε εἰς τὸν διάβολον, καὶ θέλει φύγει ἀπὸ σᾶς.

8. Πλησιάσατε εἰς τὸν Θεὸν καὶ θέλει πλησιάσει εἰς ἐσᾶς. Καθαρίσατε τὰς χεῖράς σας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε τὰς καρδίας, δίγνωμοι.

9. Κακοπαθήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως σας ἂς μεταστραφῇ εἰς πένθος, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.

10. Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ΄. 4.

Γκὰ γιάνε̱ λιούφτε̱ρατε̱ ἐ κιάρτατε̱ ντὲ̱ρ γιούβετ; Γιὸ κ̇ε̱τέγε, γκὰ δε̱ö̱ε̱ρίμετε̱ τούαϊγ κ̇ὲ̱ ἔτζε̱ϊγνε̱ σὶ τρίμα ντὲ̱ μάλε τούαϊγ;

2. Δε̱ö̱ε̱ρόνι, ἐ νούκ̇ε̱ κ̇ίνι· βρίτνι ἐ ζηλέψνι, ἐ νούκ̇ε̱ μούντνι τὲ̱ Fένι· κ̇ε̱ρτόνι, ἐ λε̱φτόνι ἐ νούκ̇ε̱ μούντνι τὲ̱ Fένι σκοπόνε̱, σὲ ψὲ νούκ᾽ ἐ κ̇ε̱ρκόνι γιούβετ.

3. Κε̱ρκόνι ἐ νούκ᾽ μίῤῥ, σὲ ψὲ κ̇ε̱ρκόνι λίξτε̱ κ̇ὲ̱ τὶ πριö̱νι ντὲ̱ τὲ̱ πε̱λκίερα τούαϊγ.

4. Κουρβγιάρε̱ ἐ κουρβγιάρε̱, νούκ᾽ ἐ δίγι γιούβετ σὲ μικε̱σία ἐ κ̇ε̱ö̱άϊγ γέτετ ε̱ö̱τε̱ χασμερὶ ἐ Περντίσε̱; τζίλι δὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ μίκου ἰ κ̇ε̱ö̱άϊγ γέτετ, π̇ε̱νετε̱ ἀρμίκου ἰ Περντίσε̱.

5. Α με̱ϊγτόνι κ̇ὲ̱ θότε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μπράζε̱τε̱ κάρτα· Σπίρτι κ̇ὲ̱ ντε̱νι μπὲ̱ νέβετ οὐ δὸ μὲ δαö̱ιουρὶ τὲ̱ ζηλίσε̱;

6. Ε αἴ ἔπ νιε̱ δουρε̱τὶ με̱ τὲ̱ μάδε, πρὰ ἀντάϊγ θότε̱· Περντία μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ μπάχενε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μάδ· οὐ ῥὶ κόντρε̱· ἐ σε̱ οὔνιεβετ οὐ ἔπ δουρε̱τί.

7. Ἱίνιουνι ἀδὰ τὲ Περντία, ῥίνι κόντρε̱ τὲ̱ πκούδιτ, ἐ δὸ τὲ̱ ἴκ̇ε̱γε̱ πρέϊγ γιουö̱.

8. Αφε̱ρόνι Περντίσε̱, ἐ δὸ τὲ̱ ἀφε̱ρόνετε̱ μπὲ̱ γιούβετ παστρόνι δουαῤῥτε̱, ὦ φαγε̱τόρε̱, ἐ κ̇ε̱ρόνι ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ, ὤ νιέρε̱ζ μὲ δὶ φάκε.

9. Πικ̇ε̱λόνι, ἐ ῥίγι μπὲ̱ τὲ̱ ζὶ, ἐ κιαϊ· Fάζι γιούαϊγ λὲ τὲ̱ κθένετε̱ μπὲ̱ ζὶ, ἐ Fε̱ζίμι μπὲ̱ χέλμ.

10. Οὔλιουνι πε̱ρπάρα Ζότιτ, ἐ

Κυρίου, καὶ θέλει σᾶς ὑψώσει.

11. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλους, ἀδελφοί· ὅστις καταλαλεῖ ἀδελφὸν, καὶ κρίνει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ τὸν νόμον, καὶ κρίνει τὸν νόμον· καὶ ἐὰν κρίνῃς τὸν νόμον, δὲν εἶσαι ἐκτελεστὴς τοῦ νόμου, ἀλλὰ κριτής.

12. Εἷς εἶναι ὁ νομοθέτης, ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ καὶ νὰ ἀπολέσῃ· σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις τὸν ἄλλον;

13. Ἔλθετε τώρα οἱ λέγοντες, Σήμερον ἢ αὔριον θέλομεν ὑπάγει εἰς ταύτην τὴν πόλιν, καὶ θέλομεν κάμει ἐκεῖ ἕνα χρόνον, καὶ θέλομεν ἐμπορευθῆ καὶ κερδήσει·

14. Οἵτινες δὲν ἐξεύρετε τὸ *μέλλον* τῆς αὔριον· διότι ποία *εἶναι* ἡ ζωή σας; εἶναι τῳόντι ἀτμὸς ὅστις φαίνεται πρὸς ὀλίγον, καὶ ἔπειτα ἀφανίζεται·

15. Ἀντὶ νὰ λέγητε, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, θέλομεν κάμει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

16. Τώρα ὅμως καυχᾶσθε εἰς τὰς ἀλαζονείας σας· πᾶσα τοιαύτη καύχησις εἶναι κακή.

17. Εἰς τὸν ὅστις λοιπὸν ἐξεύρει νὰ κάμνῃ τὸ καλὸν, καὶ δὲν κάμνει, εἰς αὐτὸν εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. έ. 5.

ΕΛΘΕΤΕ τώρα οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες διὰ τὰς ἐπερχομένας ταλαιπωρίας σας.

2. Ὁ πλοῦτός σας ἐσάπη, καὶ τὰ ἱμάτιά σας ἔγειναν σκωληκόβρωτα.

3. Ὁ χρυσός σας καὶ ὁ ἄργυρος

δὸ τοῦ γκρέρε̱ γιούβετ.

11. Μὸς θόϊ τε̱ κέϊκ νιέρι πε̱ρ γιάτε̱ρινε̱ ὤ βε̱λάζε̱ρ, αϊ κε̱ φλὲτ λίξτε̱ πε̱ρ βε̱λάνε̱, ά Fιουκὸν βε̱λάν' ἐτίγ, αϊ Fιουκὸν νόμνε̱, ε φλὲτ λίξτε̱ πε̱ρ νόμνε̱· ε ντε̱ Fιουκόν νόμνε̱, νούκε̱ γὲ ρε̱ύαϊγτε̱σι νόμιτ, πὸ Fιουκάτασι.

12. Νιε̱ ε̱ὅτε̱ νομοθέτι, αϊ κε̱ μοῦντ τε̱ σόσγε̱, ε δὲ τε̱ χουμπάσε̱· μὰ τι κε̱ Fιουκὸν τγιάτε̱ρινε̱ τζίλι γε̱;

13. Εγιάνι γιούβετ ἀδὰ νταὅτι κε̱ θόϊ, σὸτ ά νέσε̱ρετ δὸ τε̱ βέμι ντε̱ κε̱τε̱ κιουτὲτ, ε δὸ τε̱ μπίλεμι ἀτγὲ νιε̱ μοτε̱μότ, ε δὸ τε̱ ρε̱ὅπε̱ρόγε̱με̱, ε δὲ δὸ τε̱ φιτόγε̱με̱.

14. Γιούδετ κε̱ νούκ' ε δίγι ἀτε̱ κε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ νέσε̱ρ, σε̱ ψε̱ τζέὅτε̱ γέτα γιούαϊγ; ἄγιὸ ε̱ὅτε̱ νιε̱ ἄβουλ κε̱ πε̱ρ νιετζίκε̱ δούκετε, ε παστάγε̱ χούμπετε̱.

15. Ντάγε τε̱ θόὅετε̱ γιούβετ· ντε̱ δάὅτε̱ Ζότι, ε δὸ τε̱ ρόϊγμε̱, ε τε̱ πέϊγμε̱ κε̱τε̱, ε δὲ ἀτέ̱.

16. Μὰ νταὅτι μπούρρι μπε̱ τε̱ μπάϊγτουρε̱ τε̱ μάδ τούαϊγ, τζδὸ τε̱ μπούρρουρε̱ τε̱ τίλε̱, ε̱ὅτε̱ τε̱ λίFκ.

17. Τζίλι δὸ ἀδὰ νιεχ τε̱ πέγε̱ τε̱ μίρρε̱νε̱, ε νούκ' ε πε̱ν, αϊ ε̱ὅτε̱ μπε̱ φάϊγ.

Κρίε Επέσε̱τε̱. έ. 5.

Εγιάνι ἀδὰ νταὅτι γιούβετ τε̱ πάσουριτε̱ τε̱ κίαϊ, γκρίνι ζε̱νε̱ τούκ' ε θίρρτουρε̱ φὸρτ πε̱ρ τε̱ κε̱κία κε̱ δὸ τε̱ βίγε̱νε̱ μπε̱ γιούβετ.

2. Fε̱ρρι γιούαϊγ οὺ κάλπ, ε δὲ ρόπατε̱ τούαϊγ οὺ ά χάγκρι κοπίτζα.

3. Ἀρρι γιούαϊγ ε δὲ ε̱ρFε̱ντι οὺ

ἐσκωρίασε, καὶ ἡ σκωρία αὐτῶν θέλει εἶσθαι εἰς μαρτυρίαν ἐναντίον σας, καὶ θέλει φάγει τὰς σάρκας σας ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε διὰ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας.

4. Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν εργατῶν τῶν θερισάντων τὰ χωράφιά σας, τὸν ὁποῖον ἐστερήθησαν ἀπὸ σᾶς, κράζει· καὶ αἱ κραυγαὶ τῶν θερισάντων εἰσῆλθον εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ.

5. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας σας ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς·

6. Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· δὲν σᾶς ἀντιστέκεται.

7. Μακροθυμήσατε λοιπὸν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἰδοὺ ὁ γεωργὸς περιμένει τὸν πολύτιμον καρπὸν τῆς γῆς, καὶ μακροθυμεῖ δι' αὐτὸν, ἕωσοῦ λάβῃ βροχὴν πρώϊμον καὶ ὄψιμον.

8. Μακροθυμήσατε καὶ σεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας σας· διότι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἐπλησίασε.

9. Μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, διὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε· ἰδοὺ, ὁ κριτὴς ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν.

10. Λάβετε, ἀδελφοί μου, παράδειγμα τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἵτινες ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.

11. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· ἠκούσατε τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰὼβ, καὶ εἴδετε τὸ τέλος τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶναι πολυεύσπλαγχνος ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

12. Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί

σκουργιὰσ̈ ε σκουρὶ ἐτοῦρε δὸ τε̱ γέτε̱ μαρτυρὶ κόντρε̱ γιούβετ, ε δὸ τε̱ χάγε̱ κούρμε̱ρατε̱ τούαϊγ πόσι ζγιὰρ, μπε̱γιούαδτε̱ τε̱ σ̈ιούμε̱ πε̱ρ δὶτ τε̱ πασ̈τάϊγμε.

4. Γιὰ πάϝκα ε ἐργάτετ κε̱ κούαρρε̱ ἀρρατε̱ τούαϊγ, κε̱ ε̱σ̈τε̱ βγιέδουρε̱ πρέϊγ γιοὺσ̈, θε̱ρρέτ· ε τε̱ θίρρτουρατ' ε κόρρε̱ζετ ἀρρίγτινε̱ ντε̱ βέσ̈ε̱ τε̱ Ζότιτ Σαβαώθιτ.

5. Κίνι ρούαρε̱ τούκ' ε γκρένε̱ ε τούκ' ε πίρε̱ μπὶ δὲ, ε ντε̱ ϝεστίρα κίνι ούσ̈κιερε̱ ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ, σὶ πε̱ρ δίτε̱ τε̱ θέρρτουριτ.

6. Κίνι δε̱με̱τούαρε̱ ε βράρε̱ τε̱ δρέϊγτινε̱ ε ἀϊ νούκ' ού ντένι κόντρε̱ γιούβετ.

7. Πένι δουρὶμ ἀδὰ, ὦ βε̱λάζε̱ρ, γγέρα μπε̱ τ' ἄρδουρε̱ τε̱ Ζότιτ, βε̱σ̈τρόνι σὶ λοϊ πούϊγκου πρὲτ πέμμε̱ν ε ντέρρτζιουρε̱ τε̱ δέουτ, τούκε̱ πρίτουρε̱ μὲ δουρὶμ μπε̱ τε̱ γγέρα σὰ τε̱ μάρρε̱ σ̈ὶ ε̱με̱γγέσιτ ε ε̱μπρε̱μανεσε̱.

8 Δουρρόνι ε δὲ γιούβετ, στερεόσνι ζέμε̱ρατε̱ τούαϊγ, σὲ ψὲ τ' ἄρδουριτ' ε Ζότιτ ού ἀφε̱ρούα.

9. Μὸς μτζόνι νιέρι γιάτε̱ρινε̱, ὦ βε̱λάζε̱ρ, κε̱ τε̱ μὸς δε̱με̱τόνι· γιὰ κε̱ ϝιουκάτε̱σι ρὶ πε̱ρπάρα πόρτε̱σε̱.

10. Μέρρι, ὦ βε̱λάζε̱ρ, ξόμπλε̱ τε̱ σε̱ χέκιουριτ κέϊκ, ἐτε̱ δουρίμιτ Προφήτε̱τε̱, ἀτὰ κε̱ φόλε̱ μπε̱ ἔμε̱ρρ τε̱ Ζότιτ.

11. Γιὰ, κε̱ τε̱ λιούμουρε̱ κιούαϊγμε̱ ἀτὰ κε̱ δουρρούανε̱, κίνι δίϝιούαρε̱ τε̱ πρίτουριτ' ε Ἰώβιτ, ε κίνι πάρρε̱ τε̱ σόσουριν' ε Ζότιτ, σε̱ ε̱σ̈τε̱ σ̈ιούμ' ι ντε̱γέσε̱σε̱ Ζότι, ε πε̱ν ντε̱γέσε̱.

12. Μπε̱ ϝίθε̱, ὦ βε̱λάζε̱ριτ' ε̱μὶ,

μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἀλλ' ἔστω ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὒ, οὔ· διὰ νὰ μὴ πέσητε ὑπὸ κρίσιν.

13. Κακοπαθεῖ τις μεταξὺ σας; ἂς προσεύχηται· εὐθυμεῖ τις; ἂς ψάλλῃ.

14. Ἀσθενεῖ τις μεταξὺ σας; ἂς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἂς προσευχηθῶσιν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν μὲ ἔλαιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.

15. Καὶ ἡ μετὰ πίστεως εὐχὴ θέλει σώσει τὸν πάσχοντα, καὶ ὁ Κύριος θέλει ἐγείρει αὐτόν· καὶ ἁμαρτίας ἂν ἔπραξε, θέλουσι συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν.

16. Ἐξομολογεῖσθε εἰς ἀλλήλους τὰ πταίσματά σας, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων διὰ νὰ ἰατρευθῆτε. Πολὺ ἰσχύει ἡ δέησις τοῦ δικαίου ἐνθέρμως γενομένη.

17. Ὁ Ἠλίας ἦτο ἄνθρωπος ὁμοιοπαθὴς μὲ ἡμᾶς, καὶ προσηυχήθη ἐνθέρμως νὰ μὴ βρέξῃ· καὶ δὲν ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ.

18. Καὶ πάλιν προσηυχήθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκε βροχὴν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19. Ἀδελφοὶ, ἐάν τις μεταξύ σας ἀποπλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν,

20. Ἂς ἐξεύρῃ ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, θέλει σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

μὸς πε̱ρϝε̱ρόνι ἂς πὲ̱ρ Κίελ, ἂς πὲ̱ρ δὲ, ἂς γέτε̱ρε̱ κὲ̱ μὸς κε̱νι· πὸ λὲ τὲ̱ γέτε̱ φγιάλια γιούαϊγ κε̱öτοὺ ε̱öτε̱, κε̱öτοὺ ε̱öτε̱, νούκ' ε̱öτε̱ κε̱öτοὺ, νούκ' ε̱öτε̱ κε̱öτού· κὲ̱ τὲ̱ μὸς κίρι ντὲ̱ δέ̱μ.

13. Κὰ τὲ̱ κεϊκ ντονὶε̱ γκὰ γιουö, λὲ τὲ̱ λιούτετε̱, κὰ ϝε̱ζίμ, λὲ τὲ̱ ψάλγε̱.

14. Ε̱öτε̱ ντονὶε̱ ἱ öε̱μούρε̱ ντὲ̱ρ γιοὺ, λὲ τὲ̱ θε̱ῤῥέσε̱ Πρίφτε̱ριτ' ἐ κί-öε̱σε̱, ἐ λὲ τὲ̱ φάλενε̱ μπὶ τὲ̱, τούκ' ἐ λίερε̱ ἀτὲ̱ μὲ βάϊγ μπὲ̱ ε̱με̱ῤῥ τὲ̱ Ζότιτ.

15. Ε τὲ̱ φάλε̱τ' ἐ κέτε̱σε̱ δὸ τὲ̱ öπε̱τόγε̱ τὲ̱ σε̱μούρινε̱, ἐ δὸ τὰ γκέ̱ρε̱ ἀτὲ̱ Ζότι' ἐ ντοὺ ϝέ̱ντε̱ ἐ δὲ μὲ φάγε, δὸ τὶ ντε̱γένενε̱ ἀτίγ.

16. Ξε̱μολογίσνι νιέρι γιάτε̱ριτ φάγετε̱, ἐ λιούτουνι νιέρι πὲ̱ρ γιάτε̱ρινε̱, κὲ̱ τὲ̱ öε̱ῤῥόνι· öιούμε̱ φουκὶ κὰ τὲ̱ λιούτουϱιτ' ἐ σὲ̱ δρέϊγτιτ κοὺρ πουνόνετε̱.

17. Ηλία κὲ̱ νιερὶ σὶ δὲ νὰ ἴ κε̱σούασε̱, ἐ οὐ φὰλλ μὲ τὲ̱ γκρόχε̱τὲ̱ κὲ̱ τὲ̱ μὸς κὶγ öὶ μπὲ̱ δὲ· ἐ νούκε̱ ῥὰ öὶ τρὶ βγιὲτ ἐ ϝιάöτε̱ μουάϊγ.

18. Ε πε̱ρσε̱ρὶ οὐ φὰλλ, ἐ Κίελι δὰ σὶ, ἐ δέου δὰ πέμμε̱ν' ἐσάϊγ.

19. Βε̱λάζε̱ρ, ντὲ δάλτ ντονὶε̱ γκὰ γιουö πρέϊγ οὔδε̱σ' ἐ δρεϊγτε̱, ἐ τὰ κθέγε̱ ἀτὲ̱ νιερὶ (γκὰ ϝε̱νιέöτρα,)

20. Λὲ τὲ̱ δίγε̱, σὲ αἱ κὲ̱ κθὲν φαγε̱τόρε̱ γκὰ ϝε̱νιέστρα ἐ οὔδε̱σε̱ τὶγ, δὸ τὲ̱ öπε̱τόγε̱ Σπίρτ γκὰ βδέκε̱για, ἐ δὸ τὲ̱ μπουλιόγε̱ν πούρμε̱ν' ἐ φάγεβετ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ΠΡΩΤΗ

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς παρεπιδήμους τοὺς διεσπαρμένους εἰς Πόντον, Γαλατίαν, Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν,

2. Ἐκλεκτοὺς κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πληθυνθείη χάρις καὶ εἰρήνη εἰς ἐσᾶς.

3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατα τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ ἀνεγέννησεν ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

4. Εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, πεφυλαγμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς δι' ἡμᾶς,

5. Οἵτινες μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ φυλαττόμεθα διὰ τῆς πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἐσχάτῳ καιρῷ.

6. Διὰ τὸ ὁποῖον ἀγαλλιᾶσθε, ἂν καὶ τώρα ὀλίγον, (ἐὰν χρειασθῇ,) λυπηθῆτε ἐν διαφόροις πειρασμοῖς,

ΚΑΡΤΕ̱

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΤΙΤ ΠΕΤΡΟΣΕ̱.

ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ

ΕΠΑΡΕ̱

Κρίε Επάῤῥε̱ α'. 1.

Πέτρουα Αποστόλι ἰ̱Ιησοὺ Χριστόἲτ μπὰ τὰ κ̇ε̱ ῥίνε̱ ντὲ̱ β̇ε̱ντ τε̱ χούαϊγ πε̱ργ̇άπουρε̱ ντὲ̱ πὲ̱ρ Πόντο, ντὲ̱ πὲ̱ρ Γαλατὶ, ντὲ̱ πε̱ρ Καπαδοκὶ, ντὲ̱ πὲ̱ρ Ασὶ, ντὲ̱ πὲ̱ρ Βιθυνὶ, ὲ τὲ̱ τζγιέδουρε̱,

2. Σ̇ι κούντρ' ε̱ὅτε̱ τὲ̱ πάῤῥιτ' ἐ πε̱ρπάρε̱σμ τε̱ Περντίσε̱ Π̇αλ̇άἲτ μπὲ̱ Σ̇ε̱ϊνγτε̱ρὶμ τὲ̱ Σ̇πίρτιτ, ντὲ̱ τὲ̱ Fέϝιουρε̱ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόἲτ, ὲ τὲ̱ τὲ̱ ῥαντίσουρε̱ μὲ Fιὰκ τὲ̱ τὶγ' δουρε̱τὶ ὲ πο̇ϊλ λὲ τὲ̱ ὅτόνετε̱ μπὲ̱ γιούβετ.

3. Λὲ τὲ̱ γέτε̱ λ̇εκούαρε̱ Περντία, ὲ Π̇αλ̇άϊ ἰ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόἲτ, ἀΐ κ̇ὲ̱ πὲ̱ρ ντε̱γέσε̱ τὲ̱ τὶγ τὲ̱ μάδενε̱ νὰ πόλι νέβετ πὲρ σὲ̱ δίτιτ ντὲ̱ ν̇ιὲ̱ ὅπε̱ῤῥέὅε̱ τὲ̱ Fιάλε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σὲ̱ γγιάλτουριτ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ γκὰ τὲ̱ β̇δέκουριτε̱,

4. Μπὲ̱ ν̇ιὲ̱ κληρονομὶ τὲ̱ πὰ πρίὅιουρε̱, ὲ τὲ̱ πὰ μολέψουρε̱ ὲ τὲ̱ πὰ μαραγγιάσουρε̱, τὲ̱ ῥούαϊγτουρε̱ ντὲ̱ Κίελ πὲ̱ρ γιούβετ.

5. Πὲ̱ρ γιοὺ κ̇ὲ̱ ῥούχαϊ μὲ φουκ̇ὶ τὲ̱ Περντίσε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ λ̇έσε̱σε̱ πὲ̱ρ ὅπε̱τὶμ κ̇ὲ̱ ε̱ὅτε̱ λ̇έῤῥε̱ Fατὶ πὲ̱ρ τὲ̱ τζφάκουρε̱ ντὲ̱ κόχε̱ τὲ̱ παστάϊγμε.

6. Μπὰ τὲ̱ γιούβετ Fε̱ζόνι, ντόνε̱ σὲ δούγαετε̱ τὲ̱ χελμόνι ντα̇ὅτὶ πάλ̇ε̱ζε̱ (ντὲ̱ λ̇έ̱φτε̱ χρὶ) μὲ ὅιούμε̱ λο̇ὶ πιραξίρα.

7. Ἵνα ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεώς σας, πολὺ τιμιωτέρα *οὖσα* παρὰ τὸ χρυσίον τὸ φθειρόμενον, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ὅταν φανερωθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός·

8. Τὸν ὁποῖον ἂν καὶ δὲν εἴδετε, ἀγαπᾶτε· εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ τώρα δὲν βλέπητε *αὐτὸν*, πιστεύοντες ὅμως, ἀγαλλιᾶσθε μὲ χαρὰν ἀνεκλάλητον καὶ ἔνδοξον,

9. Ἀπολαμβάνοντες τὸ τέλος τῆς πίστεώς σας, τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν·

10. Περὶ τῆς ὁποίας σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν οἱ προφῆται, οἱ προφητεύσαντες περὶ τῆς χάριτος ἥτις *ἔμελλε νὰ ἔλθῃ* εἰς ἐσᾶς·

11. Ἐρευνῶντες, εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐφανέρονε τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτε προεμαρτύρει τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·

12. Εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχὶ δι' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς ὑπηρέτουν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα τώρα ἀνηγγέλθησαν πρὸς ἐσᾶς διὰ τῶν κηρυξάντων τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἐσᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τῷ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦσιν οἱ ἄγγελοι νὰ παρακύψωσι.

13. Διὰ τοῦτο ἀναζωσθέντες τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας σας· ἐγκρατεύεσθε, καὶ ἔχετε τελείαν ἐλπίδα εἰς τὴν χάριν τὴν ἐρχομένην εἰς ἐσᾶς ὅταν ἀποκαλυφθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός·

14. Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς προτέρας ἐπιθυμίας τὰς ὁποίας εἴχετε ἐν ἀγνοίᾳ

7. Κε̱ τε̱ Fέν τετε̱ δοκιμία ἐ π̇έσε̱σε̱ σούαϊγ ϭιούμε̱ με̱ ἐ ντέῤῥτζιουρε̱ γκὰ ἄῤῥι κ̇ε̱ χούμπετε̱ ἐ κ̇ε̱ δοκιμάσετε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ ζγιάριτ πε̱ρ μπουρε̱ζὶ ἐ λε̱ϐδὶμ, μπε̱ τε̱ τζφάκιουρε̱ τε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ.

8. Τ' ἀτὶγ κ̇ε̱ ἐ δόγι γιούϐετ πὰ πάῤῥε̱, μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ἐ δὲ νταϭτὶ π̇εσόνι πὰ πάῤῥε̱, ἐ μὲ τε̱ π̇εσούαρε̱ Fε̱ζόνι μὲ ν̇ιε̱ Fε̱ζὶμ τε̱ πὰ ξηγήσουε̱ τε̱ λε̱ϐδούαρε̱.

9. Τούκ' ἐ μάῤῥε̱ σκοπόνε̱ ἐ π̇έσε̱σε̱ σούαϊγ, τε̱ ϭπε̱τούαριτ' ἐ ϭπίρτεϐετ.

10. Πε̱ρ ἀτε̱ ϭπε̱τὶμ κ̇ε̱ρκούανε̱ ἐ ξετάξνε̱ προφήτε̱τε̱, ἀτὰ κ̇ε̱ προφητέψνε̱ πε̱ρ δουρε̱τὶ κ̇ε̱ ε̱ϭτε̱ ντε̱ρ γιούϐετ.

11. Τούκ' ἐ ξετάξουρε̱ κόχε̱νε̱ ἀ τζλοῒ κόχε̱ τε̱ ϭε̱νθούαρε̱ γκὰ ἀῒ κ̇ε̱ κὲ μπε̱ τὰ Σ̇πίρτι ἱ Κρίϭτιτ κ̇ε̱ θα με̱ πε̱ρπάρα τε̱ πε̱σούαρατ' ἐ Κρίϭτιτ, ἐ ντέῤῥετε̱ με̱ τε̱ παγτ κ̇ῖμε.

12. Μπ' ἀτὰ κὲ τζπ̇ουλιούαρε̱, κ̇ε̱ ἀτὰ γιὸ πε̱ρ ϐέτε̱χε, πὸ πε̱ρ νέϐετ κένε̱ ϭε̱π̇ε̱τόρε̱ ἀτοῦρε πούνε̱ραϐετ, κ̇ε̱ νταϭτὶ οὺ ῥε̱φίενε̱ μπε̱ γιούϐετ γκὰ ἀτὰ κ̇ε̱ οὐ διδάξνε̱ Οὐγγίλε̱ γιούϐετ μὲ ἄνε̱ τε̱ ϭε̱ῒνγτιτ ϭπὶρτ, τε̱ δ̇ε̱ρFούαρινε̱ γκὰ Κίελτε̱, κ̇ε̱ μπ' ἀτὸ πούνε̱ρα δ̇ε̱ϭε̱ρόγε̱νε̱ Ε̱γγε̱ῒγτε̱ τε̱ ϭόχε̱νε̱ μὲ σί.

13. Πρὰ ἀντάϊγ λὲ τε̱ γένε̱ γγέϭουρε̱ μέσετε̱ ἐ με̱ντιεσε̱ σούαϊγ, τε̱ ἐσε̱λούαρε̱, ϭπε̱ῤῥένι τέῤῥε̱ μπ' ἀτε̱ δουρε̱τὶ κ̇ε̱ ε̱ϭτε̱ δένε̱ μπε̱ γιούϐετ, μπε̱ τε̱ τζφακιούρε̱ τε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ.

14. Σ̇ὶ δ̇γιέλμτ' ἐ τε̱ δ̇ιFιούαρε̱σε̱ μὸς πλέξι μὲ δ̇ε̱ϭε̱ρίμε τε̱ πάρα, κ̇ε̱ κ̇έϭε̱τε̱ ντε̱ κόχε̱ τε̱ σε̱ πὰ δ̇ίγτου-

BKSH

ὑμῶν·

15. Ἀλλὰ καθὼς εἶναι ἅγιος ἐκεῖνος, ὅστις σᾶς ἐκάλεσεν, οὕτω καὶ σεῖς γίνεσθε ἅγιοι ἐν πάσῃ διαγωγῇ·

16. Διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ἅγιοι γίνεσθε, διότι ἐγὼ εἶμαι ἅγιος.»

17. Καὶ ἐὰν ἐπικαλῆσθε Πατέρα τὸν κρίνοντα ἀπροσωπολήπτως κατὰ τὸ ἔργον ἑκάστου, διάγετε μετὰ φόβου τὸν καιρὸν τῆς παροικίας σας·

18. Ἐξεύροντες ὅτι δὲν ἐλυτρώθητε ἀπὸ τῆς ματαίας πατροπαραδότου διαγωγῆς ὑμῶν διὰ φθαρτῶν, ἀργυρίου ἢ χρυσίου,

19. Ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου·

20. Ὅστις ἦτο μὲν προωρισμένος πρὸ καταβολῆς κόσμου, ἐφανερώθη δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς διὰ σᾶς,

21. Τοὺς πιστεύοντας δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἀναστήσαντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόντα εἰς αὐτὸν δόξαν, ὥστε ἡ πίστις σας καὶ ἡ ἐλπὶς νὰ ἦναι εἰς τὸν Θεόν.

22. Καθαρίσαντες *λοιπὸν* τὰς ψυχάς σας μὲ τὴν ὑπακοὴν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ Πνεύματος, πρὸς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἀγαπήσατε ἐνθέρμως ἀλλήλους ἐκ καθαρᾶς καρδίας·

23. Ἐπειδὴ ἀνεγεννήθητε οὐχὶ ἐκ φθαρτοῦ σπέρματος, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.

24. Διότι πᾶσα σὰρξ εἶναι ὡς

ριτ σούαϊγ.

15. Πὸ σὶ κούντρ' ε̱̈ὔτε̱ Σε̱̈ὶνγτ αἲ κ̇ὲ̱ οὐ θύῤῥι γιούβετ, π̇έ̱νι ὲ δὲ γιούβετ ϋσε̱ῒνγτόρε̱, ντὲ̱ ϝίθε̱ πούνε̱ρα τούαϊγ.

16. Σὲ ψὲ ἔσ̈τε̱ ϋρκούαρε̱ π̇έ̱νι ϋσε̱ῒνγτόρε̱, σὲ ψὲ οὔνε̱ γιὰμ Σε̱̈ὶνγτ.

17. Ε ντὲ̱ θε̱ῤῥίτνι Παπ̇ὰ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ϝιουκὸν πὰ τζϝέδουρε̱ φάκε, σὶ κούντρε̱ γιάνε̱ πούνε̱τε̱ ὲ ϝίθε̱ κούϊγτ, ῥόνι ντὲ̱ φρίκ̇ε̱ ϝίθε̱ μάτνε̱ ὲ ξενιτίσε̱ σούαϊγ.

18. Σὲ ψὲ ὲ δ̇ίγι γιούβετ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ γίνι π̇λέρε̱ μὲ πούνε̱ρα τὲ̱ πρίσ̈ουρα, μὲ̱ ἐρϝε̱ντ ἃ μὲ ἀῤῥ γκὰ γέτα γιούαϊγ ὲ πὰ βε̱γίερα, ὲ ὲ λέ̱νε̱ γκὰ π̇αλ̇αλάρε̱τε̱ τούαϊγ.

19. Πὸ μὲ ϝιὰκ τὲ̱ ντέῤῥτζουρε̱ τὲ̱ τὲ̱ Κρίσ̈τιτ σὶ κέγγιτ τὲ̱ πὰ κατηγορὶ, ὲ τὲ̱ πὰ τὲ̱ ζιούερε̱.

20. Ε κ̇ὲ̱ κὲ ἄρδουρε̱ μὲ̱ πε̱ρπάρα σὲ τὲ̱ θεμελιόσε̱ϊγ γέτα, ὲ οὐ τζφάϊκ̇ πὲ̱ρ γιούβετ ντὲ̱ κ̇όχε̱ τὲ̱ παστάϊγμε.

21. Μπὲ̱ γιούβετ κ̇ὲ̱ π̇εσόνι μὲ ἄνε̱ τὰ τὶγ μπὲ̱ Περντίνε̱ κ̇ὲ̱ ὲ γγιάλ̇ι γκὰ τὲ̱ βδέκ̇ουριτε̱, ὲ κ̇ὲ̱ ὲ ντε̱ρῥόϊ ἀτὲ̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇εσόγε̱τε̱ γιούβετ ὲ τὲ̱ ϋπε̱ῤῥέγε̱τε̱ μπὲ̱ Περντίνε̱.

22. Τούκ' ὲ κε̱ρούαρε̱ ϋπίρτε̱ρετε̱ τούαϊγ μὲ τὲ̱ διϝιούαρε̱ τὲ̱ σὲ̱ βε̱ρτέτε̱σε̱ μὲ ἄνε̱ ϋπίρτιτ, μπὲ̱ δ̇ασ̈ιουρὶ τὲ̱ βε̱λαζε̱ρίσε̱ τὲ̱ πὰ χ̇ιλὲ, τὲ̱ δόϊ νιέρι γιάτε̱ρινε̱ μὲ ϝίθε̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ κ̇ε̱ρούαρε̱ κουρδ̇ό.

23. Σὲ ψὲ γίνι λέῤῥε̱ πὲ̱ρ σὲ̱ δ̇ίτιτ γιὸ γκὰ φάῤῥε̱ ὲ πρίσ̈ιουρε̱, πὸ τὲ̱ πὰ πρίσ̈ιουρε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ φγιάγε̱σε̱ Περντίσε̱ μπέτετε̱ ϝιάλε̱, ὲ κ̇ὲ̱ ντὲ̱ ϝίθε̱ γέτε̱.

24. Σὲ ψὲ τζδ̇ὸ κοὺρμ ἔσ̈τε̱ σὶ

χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν.

25. Ὁ λόγος ὅμως τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.» Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος ὁ εὐαγγελισθεὶς εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. β΄, 2.

ΑΠΟΡΡΙΨΑΝΤΕΣ λοιπὸν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιάς,

2. Ἐπιποθήσατε, ὡς νεογέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα, διὰ νὰ αὐξηνθῆτε δι' αὐτοῦ·

3. Ἐπειδὴ ἐγεύθητε «ὅτι ἀγαθὸς ὁ Κύριος·»

4. Εἰς τὸν ὁποῖον προσερχόμενοι, ὡς εἰς λίθον ζῶντα, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ τῷ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον.

5. Καὶ σεῖς, ὡς λίθοι ζῶντες, οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, διὰ νὰ προσφέρητε πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6. Διὰ τοῦτο καὶ περιέχεται ἐν τῇ γραφῇ, «Ἰδοὺ θέτω ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυνθῇ.»

7. Εἰς ἐσᾶς λοιπὸν τοὺς πιστεύοντας *εἶναι* ἡ τιμή· εἰς δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας, «ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας,» καὶ «λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα

πάῤῥ, ε Fίθε̱ ντέῤῥι ι νιερίουτ σι λιούλε̱ ε πάῤῥιτ, οὺ θὰ πάῤῥι, ε δε̱ ε̱ντα ἐτίγ ρά.

25. Μὰ φγιάλια ε Ζότιτ δουῤῥὸν πε̱ρ Fίθε̱ γέτε̱· ε κε̱γιὸ ε̱ὄτε̱ φγιάλια κε̱ ε̱ὄτε̱ τζφάκιουρε̱ μπε̱ γιούβετ.

Κρίε Ε̱δίτε̱. β΄. 2.

Αντάϊγ λε̱ τε̱ λε̱με̱ τζδὸ φάῤῥε̱ τε̱ κέκε̱, ε τζδὸ φάῤῥε̱ Fε̱νιε̱ὄτρε̱, ε ὑποκρισίτε̱, ε ζιλίτε̱, ε τε̱ Fίθα τε̱ χέκιουρατε̱ ντε̱ Fόγε̱.

2. Πόσι φόσ̃νιε̱ λέῤῥε̱ νταὄτι, δουαΐγνι με̱ δε̱ὄε̱ρὶμ κιούμε̱ὄτιτ ε Σ̃πίρτιτ τε̱ κουλούαριτε̱, κε̱ τε̱ ρίτι μπε̱ τέ.

3. Ντε̱ κίνι δοκιμάσουρε̱ με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱ κε̱ Ζότι ε̱ὄτε̱ ι ε̱μπλε̱.

4. Μπὰ τε̱ κιάσι, κε̱ ε̱ὄτε̱, θὸμ, νιε̱ Fοὺῤῥ ι Fιάλε̱, ι χέδουρε̱ πόὄτε̱ γκὰ νιέρε̱ζιτε̱, μὰ μπάνε̱ Περντίσε̱ ι τζγιέδουρε̱, ε ι ντέῤῥτζιμ.

5. Ε γιούβετ πόσι Fιούῤῥε̱ τε̱ Fιάλε̱ γίνι κτίσουρε̱ μπὶ τε̱, νιε̱ ὄτε̱πὶ ι ὄπίρτιτ, νιε̱ Πριφτε̱ρὶ ὄε̱ίνγτε, πε̱ρ τε̱ προύρε̱ κουρ πάνε̱ τε̱ ὄπίρτιτ, τε̱ πε̱λκίερα τε̱ Περντία, με̱ ἄνε̱ τε̱ Ιησοῦ Χριστόϊτ.

6. Πρὰ ἀντάϊγ κὰ ντε̱ χάρτε̱· γιά, κε̱ βε̱ οὔνε̱ ντε̱ Σιὼν νιε̱ Fοὺῤῥ κιούτζν' ε κιοὄέσε̱ τε̱ τζγιέδουρε̱, τε̱ πὰ τζμούαρε̱, ε αἱ κε̱ τε̱ πεσόγε̱ μπε̱ τε̱ νούκε̱ δὸ τε̱ τουρπε̱ρόνετε̱.

7. Πε̱ρ γιούβετ ἀδὰ κε̱ πεσούατε̱ αἱ Fοὺῤῥ ε̱ὄτε̱ ντέῤῥ, μὰ ντὰ τὰ κε̱ νούκε̱ πεσόγε̱νε̱ αἱ ε̱ὄτε̱ Fούῤῥι κε̱ οὐ χὸδ πόὄτε̱ γκὰ ἀτὰ κε̱ δε̱φτόϊγνε̱ ὄτε̱πίνε̱, κούϊγ οὐ κε̱ κιούτζ ι κοσέε̱ὄε̱, ε Fοὺῤῥ ι σε̱ σκοντάψουριτ, ε

σκανδάλου.»

8. Οἵτινες προσκόπτουσιν εἰς τὸν λόγον, ὄντες ἀπειθεῖς· εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἦσαν προσδιωρισμένοι.

9. Σεῖς ὅμως *εἶσθε* «γένος ἐκλεκτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,» λαὸς τὸν ὁποῖον ἀπέκτησεν ὁ *Θεὸς*, διὰ νὰ ἐξαγγείλετε τὰς ἀρετὰς ἐκείνου, ὅστις σᾶς ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς·

10. Οἱ ποτὲ μὴ *ὄντες* λαὸς, τώρα δὲ λαὸς τοῦ Θεοῦ· οἱ *ποτὲ μὴ* ἠλεημένοι, τώρα δὲ ἐλεηθέντες.

11. Ἀγαπητοὶ, *σᾶς* παρακαλῶ ὡς ξένους καὶ παρεπιδήμους, νὰ ἀπέχητε ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς·

12. Νὰ ἔχητε καλὴν τὴν διαγωγήν σας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλοῦσιν ὡς κακοποιοὺς, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων, ὅταν ἴδωσιν *αὐτὰ*, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκέψεως.

13. Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην διάταξιν διὰ τὸν Κύριον· εἴτε εἰς βασιλέα, ὡς ὑπερέχοντα,

14. Εἴτε εἰς ἡγεμόνας, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένους εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν·

15. Διότι οὕτως εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες νὰ ἀποστομόνητε τὴν ἀγνωσίαν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων·

16. Ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν ἐπικάλυμμα

ϝούρρ ι σκανταλίσε̱.

8. Μπὰ τὰ κ̇ε̱ περπίκενε̱ ντε̱ φγιάλε̱, ε̇ νούκ̇ε̱ π̇εσόγε̱νε̱ μπὰ τε̱ κ̇ε̱ ε̇ δε̱ κένε̱ ούρδε̱ρυάρε̱.

9. Μὰ γιούβετ, φυλὶ ε̇ τζγιέδουρε̱, Πριφτε̱ρὶ ε̇ Μπρέτιτ, Μιλὲτ ι σ̈ε̱ϊνγτε̱ρουάρε̱, λαὸ ι φιτουάρε̱ γκὰ Περντία, πε̱ρ τε̱ ρ̇ε̱φίερε̱ τε̱ μίρρατε̱ ε̇ ἀτίγ κ̇ε̱ οὐ θύρρι γιούβετ γκὰ ε̇ρρε̱τζίρα, ντε̱ δρίτε̱ τε̱ τίγ τε̱ τζιουδίτουρε̱νε̱·

10. Γιούβετ κ̇ε̱ ν̇ιε̱ χέρε̱ γέσ̈ε̱τε̱ γιὸ λαὸ, μὰ ντασ̈τὶ γίνι λαόϊ ι Περντίσε̱· γιούβετ κ̇ε̱ ν̇ιε̱ χέρε̱ νούκ̇ε̱ κέσ̈ε̱τε̱ πγιέσ̈ε̱ γκὰ ντε̱γέσα, ε̇ ντασ̈τὶ οὐ π̇ε̱τε̱ πγιεσ̈ε̱τάρε̱ μπε̱ ντε̱γέσε̱.

11. Τε̱ δάσ̈ιουρε̱, οὐ λιούτεμ σι τε̱ π̇ότε̱σε̱ ε̇ τε̱ χουάϊγ τε̱ λιαρϝόνι γκὰ δε̱σ̈ε̱ρίμετ' ε̇ κούρμιτ, κ̇ε̱ βένε̱ σι τρίμα κόντρε̱ σ̈πίρτιτ.

12. Τούχ' ε̇ ρ̇ούαρε̱ μίρρε̱ ντε̱ μὲς τε̱ φυλίραβετ, κ̇ε̱ τὲκ οὐ χέκ̇ε̱ϊγνε̱ ντε̱ ϝόγε̱ γιούβετ σι ν̇ιέρε̱ζ τε̱ κ̇ε̱κίγν, σι τε̱ σ̈ιόχε̱νε̱ πούνε̱ρατε̱ τούαιγ τε̱ μίρρατε̱, τε̱ λε̱βδόγε̱νε̱ Περντίνε̱ ντε̱ δίτε̱ κ̇ε̱ δο τε̱ σ̈ιόχε̱.

13. Πίντι ἀδὰ πε̱ρ Ζότνε̱ μπε̱ τζδὸ τὰξ τε̱ ν̇ιέρε̱ζετ, κάκ̇ε̱ μπε̱ Μπρέτνε̱ σι μπε̱ με̱ τε̱ λιάρτινε̱.

14. Κάκ̇ε̱ μπε̱ ζοτε̱ρίνγ' σι μπε̱ τε̱ δε̱ρϝουάρε̱ γκὰ Περντία, κ̇ε̱ τε̱ μουντόγε̱νε̱ ἀτά κ̇ε̱ π̇έγε̱νε̱ τε̱ κ̇ε̱κίατε̱, ε̇ τε̱ μπούρργε̱νε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ π̇έγε̱νε̱ τε̱ μίρρε̱νε̱.

15. Σε̱ φε̱ κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ θελίμ' ε̇ Περντίσε̱, τούκ' ε̇ π̇έρρε̱ τε̱ μίρρε̱ τε̱ μπίλνι ϝόγε̱ν' ε̇ ν̇ιέρε̱ζετ τε̱ πὰ μέντ.

16. Σι τε̱ λε̱φτερόσουρε̱, ε̇ τε̱ μὸς κ̇ίνι λεφτερίνε̱ σι νιε̱ τε̱ μπουλιουά-

τῆς κακίας, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Θεοῦ.

17. Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18. Οἱ οἰκέται, ὑποτάσσεσθε ἐν παντὶ φόβῳ εἰς τοὺς κυρίους *σας*, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐπιεικεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διεστραμμένους·

19. Διότι τοῦτο *εἶναι* χάρις, τὸ νὰ ὑποφέρῃ τις λύπας διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν συνείδησιν, πάσχων ἀδίκως.

20. Διότι ποία δόξα *εἶναι*, ἐὰν ἁμαρτάνοντες καὶ ῥαπιζόμενοι ὑπομένητε; ἐὰν ὅμως ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομένητε, τοῦτο *εἶναι* χάρις παρὰ τῷ Θεῷ.

21. Διότι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀφίνων παράδειγμα εἰς ὑμᾶς, διὰ νὰ ἀκολουθήσητε τὰ ἴχνη αὐτοῦ·

22. Ὅστις «ἁμαρτίαν δὲν ἔκαμεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ.»

23. Ὅστις λοιδορούμενος δὲν ἀντελοιδόρει, πάσχων δὲν ἠπείλει, ἀλλὰ παρέδιδεν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρίνοντα δικαίως.

24. Ὅστις τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἐβάστασεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, διὰ νὰ ζήσωμεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἀποθανόντες κατὰ τὰς ἁμαρτίας· «μὲ τοῦ ὁποίου τὴν πληγὴν ἰατρεύθητε.»

25. Διότι ὑπήρχετε «ὡς πρόβατα πλανώμενα·» ἀλλὰ τώρα ἐπεστράφητε εἰς τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν σας.

ρε̱ τε̱ σε̱ κ̇έκεσε̱, μὰ πόσι ρ̇όπτ' ε̱ Περντίσε̱.

17. Ντερ̇ρ̇όνι Fίθε̱, δ̇όϊ βε̱λαζε̱ρίνε̱· Περντίνε̱ τρε̱μπι· Μπρέτνε̱ ντερ̇ρ̇όνι.

18. Κοπίγτε̱ π̇ίντι ντε̱νε̱ ζοτε̱ρίνγ με̱ τζδ̇ὸ φάρ̇ρ̇ε̱ φρίκ̇ε̱, γιὸ βέτε̱με̱ ντε̱ τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱τε̱, ε̱ τε̱ π̇ούτε̱τε̱, πὸ ε̱ δε̱ μπε̱ τ' ἄϊπρε̱πε̱.

19. Σε̱ ψε̱ κ̇ε̱γιὸ κὰ πάFκε̱, ντε̱ δ̇ουρόφτε̱ νιερὶ χ̇ελμε̱τζίρα, κοὺρ χ̇έικ̇ τε̱ κ̇έικ̇ πὰ φάϊγ πε̱ρ συλοῖ τε̱ Περντίσε̱.

20. Σε̱ ψε̱ τζντέρ̇ρ̇ ε̱ϊτ' ἄϊ, ντέϊτε̱ κ̇ε̱ με̱ τε̱ φε̱γίερε̱, ε̱ με̱ τε̱ ράχουρε̱ δ̇ουρ̇ρ̇όνι; μὰ ντε̱ δ̇ουρ̇ρ̇όφι κοὺρ κ̇ε̱νι τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱, ε̱ τε̱ πε̱σόνι, κούϊγ ε̱ϊτε̱ χ̇ὶρ μπάνε̱ Περντίσε̱.

21. Σε̱ ψε̱ μπε̱ κ̇ε̱τε̱ γίνι θίρ̇ρ̇ε̱, σε̱ ψε̱ ε̱ δε̱ Κρίϊτι πε̱σόϊ πε̱ρ γιούβετ, ε̱ γιοὺ λιὰ γιούβετ ξόμπλε̱, κ̇ε̱ τε̱ βίγι πὰς Fιούρμε̱βετ σε̱ τίγ.

22. Αἲ φάϊγ νούκ̇ε̱ π̇έρ̇ρ̇ι, ἂς οὺ Fε̱ντ Fε̱νιέϊτρε̱ ντε̱ Fόγε̱ τε̱ τίγ.

23. Αἲ κοὺρ μαλε̱κόνεϊγ, νούκ̇ε̱ κανὸς· πὸ λέχ̇εϊγ ντε̱ δ̇ούαρ̇ρ̇ τὰ τίγ κ̇ε̱ ε̱ Fιουκὸν πὰ Fιούκ̇.

24. Αἲ φάγετε̱ τόνα ἲ μπάϊγτι αἲ βέτε̱ ντε̱ κούρμ τε̱ τίγ μπὶ δρουκ̇ι τε̱ βδέσε̱με̱ ντε̱ φάγε, ε̱ τε̱ ρόϊγμε̱ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱· πε̱ρ π̇λιάFκε̱ τε̱ τίγ γίνι γιούβετ ϊε̱ρούαρε̱.

25. Σε̱ ψε̱ γιούβετ γέϊε̱τε̱ πόσι δ̇ε̱ντ τε̱ χ̇ούμπουρα, πὸ ντάϊτι οὺ κ̇θιέτε̱ μπε̱ δε̱λμούαρε̱ ε̱ μπε̱πισκόπ' ε̱ ϊπίρτε̱ρετ σουαϊγ.

ΚΕΦ γ'. 3.

ΟΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας ὑμῶν, ἵνα καὶ ἐάν τινες ἀπειθῶσιν εἰς τὸν λόγον, κερδηθῶσιν ἄνευ τοῦ λόγου διὰ τῆς διαγωγῆς τῶν γυναικῶν,

2. Ἀφοῦ ἴδωσι τὴν μετὰ φόβου καθαρὰν διαγωγήν σας.

3. Τῶν ὁποίων ὁ στολισμὸς ἂς ἦναι οὐχὶ ὁ ἐξωτερικὸς, ὁ τοῦ πλέγματος τῶν τριχῶν καὶ τῆς περιθέσεως τῶν χρυσίων, ἢ τῆς ἐνδύσεως τῶν ἱματίων,

4. Ἀλλ' ὁ κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς καρδίας *κεκοσμημένος* μὲ τὴν ἀφθαρσίαν τοῦ πράου καὶ ἡσυχίου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι πολύτιμον.

5. Διότι οὕτω ποτὲ καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἐστόλιζον ἑαυτὰς ὑποτασσόμεναι εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν.

6. Καθὼς ἡ Σάῤῥα ὑπήκουσεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ, καλοῦσα αὐτὸν κύριον· τῆς ὁποίας σεῖς ἐγεννήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

7. Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικεῖτε μὲ τὰς *γυναῖκάς σας* ἐν φρονήσει ἀποδίδοντες τιμὴν εἰς τὸ γυναικεῖον γένος ὡς εἰς σκεῦος ἀσθενέστερον, καὶ ὡς εἰς συγκληρονόμους τῆς χάριτος τῆς ζωῆς, διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζωνται αἱ προσευχαί σας.

8. Τελευταῖον δὲ, *γίνεσθε* πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες·

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Ασ̈τοὺ ἐ δὲ Fράτε̱ λὲ τε̱ γένε̱ τε̱ π̇ίντουρα ντε̱ π̇ούῤῥα τε̱ τοῦρε, σε̱ ψὲ ντε̱ μὸς π̇εσόφτζινε̱ δὶ τζὰ ντε̱ φγιάλε̱, τε̱ ποχτίσενε̱ πὰ φγιάλε̱ γκὰ οὐρτε̱τζία ἐ Fράβετ·

2. Τούκ̇' ἐ βε̱σ̈τρούαρε̱ ἀτὰ (π̇άσ̈κ̇ε̱) μὲ ντὲῤῥ γέτε̱νε̱ τούαϊγ τε̱ κ̇ε̱ρούαρε̱νε̱.

3. Τὰ τοῦρε Fράβετ δονατία λὲ τὲ μὸς γέτε̱ πε̱ργιάσ̈ταζι ντε̱ τε̱ δε̱ρτούαρε̱ τε̱ λίσ̈ε̱ραβετ, ἆ ντε̱ ἄῤῥ κ̇ε̱ βε̱νε̱ ῥότουλε̱ ἀ ντε̱ στολὶ τε̱ ῥόπ̇αβετ κ̇ε̱ βέσγε̱νε̱.

4. Πὸ στολὶ ε̱σ̈τε̱ ν̇ιερίου ἱ φσ̈ε̱χουρε̱ ἱ ζε̱με̱ρε̱σε̱ μὲ ἀτε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ πρίσ̈ετε̱, δὸ τε̱ θὸμ, τε̱ Σ̈πίρτιτ σε̱ π̇ούτε̱ ἐ τε̱ πὰ λιούαϊγτουριτ, κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ πούν' ἐ βε̱γίερε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

5. Σὲ ψὲ ἀσ̈τοὺ ν̇ιε̱ χέρε̱ Fράτε̱ κ̇ε̱ σ̈πε̱ῤῥέϊγνε̱ μπε̱ Περντίνε̱ στολίσνε̱ βέτε̱χεν' ἐ τοῦρε, μὲ τε̱ π̇ίντουρε̱ ντε̱ π̇ούῤῥα τε̱ τοῦρε.

6. Σὶ κούντρε̱ Σάῤῥα κὲ ἐ π̇ίντουρε̱ μπε̱ Αβραάμνε̱, ἐ ἐθε̱ῤῥὶτ ζότ, τὰ σάϊγ γιούβετ γίνι βάσ̈ε̱ζα, κοὺρ τε̱ πουνόνι μίῤῥε̱, ἐ τε̱ μὸς τρε̱μπι γκὰ ντονιε̱ φρίκ̇ε̱.

7. Ασ̈τοὺ ἐ δὲ γιούβετ π̇ούρβρατε̱, ῥόνι μὲ οὐρτε̱τζὶ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ Fρὰ, σὶ μὲ ἕνε̱ με̱ τε̱ σμούντουρε̱ ἕπνι ντὲῤῥ (ἐ κουρτζίμ) σὶ κληρονόμε̱ κ̇ε̱ γίνι μὲ τὸ π̇άσ̈κ̇ε̱ δουρε̱τίσε̱ σε̱ γέτε̱σε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς οὐ μποδίσενε̱ τε̱ φάλιατε̱ τούαϊγ.

8. Ε με̱ τε̱ πασ̈τάϊγμενε̱ γίνι Fίθε̱ μὲ ν̇ιε̱ ζε̱με̱ρε̱, ντε̱γέσ̈ε̱σ̈, μίκ̇τ' ἐ βε̱λάζε̱ρετ, ζε̱με̱ρε̱ π̇ούτε̱, τε̱ οὔρτε̱.

9. Μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, εὐλογοῦντες· ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, διὰ νὰ κληρονομήσητε εὐλογίαν.

10. «Διότι ὅστις θέλει νὰ ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, καὶ ἴδῃ ἡμέρας ἀγαθὰς, ἂς παύσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ λαλῶσι δόλον.

11. Ἂς ἐκκλίνῃ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ἂς πράξῃ ἀγαθόν· ἂς ζητήσῃ εἰρήνην, καὶ ἂς ἀκολουθήσῃ αὐτήν.

12. Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου *εἶναι* ἐπὶ τοὺς δικαίους, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ εἰς τὴν δέησιν αὐτῶν· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Κυρίου *εἶναι* κατὰ τῶν πραττόντων κακά.»

13. Καὶ τίς θέλει σᾶς κακοποιήσει, ἐὰν γείνητε μιμηταὶ τοῦ ἀγαθοῦ;

14. Ἀλλ᾽ ἐὰν καὶ πάσχητε διὰ τὴν δικαιοσύνην, *εἶσθε* μακάριοι· «τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε·»

15. Ἀλλὰ «ἁγιάσατε Κύριον τὸν Θεὸν» ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· καὶ *ἔστε* πάντοτε ἕτοιμοι εἰς ἀπολογίαν μετὰ πρᾳότητος καὶ φόβου, πρὸς πάντα τὸν ζητοῦντα ἀπὸ σᾶς λόγον περὶ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐν ὑμῖν·

16. Ἔχοντες συνείδησιν ἀγαθὴν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλῶσιν ὡς κακοποιοὺς, καταισχυνθῶσιν οἱ συκοφαντοῦντες τὴν καλήν σας ἐν Χριστῷ διαγωγήν.

17. Διότι καλήτερον νὰ πάσχητε, ἐὰν ἦναι οὕτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες, παρὰ κακοποιοῦντες.

9. Τε̱ μὸς ἴπνι τε̱ κέϊκ πε̱ρ τε̱ κέϊκ, ἁ τὲ ϭιάρρε̱ πε̱ρ τε̱ ϭιάρρε̱· πὸ κόντρε̱ κε̱σάϊγ, τε̱ πεκόνι· σὲ ψὲ ε̱ δίγι κε̱ πε̱ρ κε̱τε̱ γίνι θύρρε̱, κε̱ τε̱ μέρρι πγιέσε̱ πεκίμνε̱.

10. Τζίλι δὸ ἀδὰ κε̱ δὸ ε̱ δε̱ϭε̱ρὸν γέτε̱νε̱, ε̱ τε̱ ϭιόχε̱ δίτε̱ρα τε̱ μίρρα, λὲ τὶ βε̱ρρε̱ φρε̱ Fιούχε̱σε̱ τὶγ γκὰ ε̱ κέκια, ε̱ πούζε̱τ᾽ ε̱τὶγ τε̱ μὸς φγιάσε̱νε̱ Fε̱νιέϭτρε̱.

11. Λὲ τε̱ με̱ρFόνετε̱ γκὰ ε̱ κέκια, ε̱ λὲ τε̱ πε̱γε̱ τε̱ μίρρε̱νε̱· λὲ τε̱ κε̱ρκόγε̱ πάϊκνε̱, ε̱ λὲ τε̱ βέγε̱ πὰς ἀσάϊγ.

12. Σὲ ψὲ σίτ᾽ ε̱ Ζότιτ γιάνε̱ μπὶ τε̱ δρέϊγτε̱, ε̱ βέϭε̱τ᾽ ε̱τὶγ μπε̱ τε̱ φάλε̱ τε̱ τοῦρε· μὰ φάκια ε̱ Ζότιτ κόντρ᾽ ἀτοῦρε κε̱ πέγε̱νε̱ τε̱ κε̱κίατε̱.

13. Ε τζίλι ε̱ϭτ᾽ αἰ κε̱ τοῦ δε̱με̱τόγε̱ γιούβετ, ντ᾽ οὐ πε̱φι ζηλιάρε̱ σε̱ μίρρε̱σε̱;

14. Πὸ ε̱ δὲ ντε̱ πε̱σόφτζι ντονιε̱ τε̱ κέϊκ πε̱ρ τε̱ δρέϊγτε̱, λιοὺμ γιούβετ· ε̱ μὸς τρε̱μπι φρίκε̱ν᾽ ε̱ ἀτοῦρε, ε̱ μὸς νακατόσι.

15. Πὸ πεκόνι ντε̱ ζε̱με̱ρα τούαϊγ Ζόνε̱ Περντίνε̱· ε̱ γίνι Fατὶ κουρδὸ τέπνι τζεβὰπ τζίλιτ δὸ κε̱ τοῦ κε̱ρκόγε̱ γιούβετ φγιάλε̱ πε̱ρ ϭπε̱ρρέϭε̱ κε̱ ε̱ϭτε̱ μπε̱ γιούβετ μὲ τε̱ πούτε̱ ε̱ μὲ φρίκε̱.

16. Τούκ᾽ ε̱ πάσουρε̱ συνηδὶς τε̱ μίρρε̱, κε̱ ντάγε̱ τοῦ ϭιάγε̱νε̱ γιούβετ σὶ πε̱ρ τε̱ λὶFκ, τε̱ τουρπε̱ρόνενε̱ ἀτὰ κε̱ οὐ Fουτζίτγε̱νε̱ γιούβετ γέτε̱ν᾽ ε̱ μίρρε̱ κε̱ κίνι μπε̱ Κρίϭτινε̱.

17. Σὲ ψὲ ε̱ϭτε̱ τε̱ μίρρε̱ τε̱ χέϊκγε̱ νιερὶ τε̱ κέϊκ (ντε̱ δὸ κε̱ϭτοὺ θελίμ᾽ ε̱ Περντίσε̱) τούκ᾽ ε̱ πε̱ρρε̱ τε̱ μίρρε̱, σὲ τούκ᾽ ε̱ πε̱ρρε̱ τε̱ κέϊκ.

BKSH

18. Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ ἔπαθε διὰ τὰς ἁμαρτίας, ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων, διὰ νὰ φέρῃ ἡμᾶς πρὸς τὸν Θεὸν, θανατωθεὶς μὲν κατὰ τὴν σάρκα, ζωοποιηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Πνεύματος·

19. Διὰ τοῦ ὁποίου πορευθεὶς ἐκήρυξε καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ἐν τῇ φυλακῇ.

20. Τὰ ὁποῖα ἠπείθησαν ποτὲ, ὅτε ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἐπρόσμενε ποτὲ *αὐτοὺς* ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, ἐνῷ κατεσκευάζετο ἡ κιβωτὸς, εἰς ἣν ὀλίγαι (τουτέστιν ὀκτὼ) ψυχαὶ διεσώθησαν δι' ὕδατος·

21. Τοῦ ὁποίου ἀντίτυπον ὂν τὸ βάπτισμα σώζει καὶ ἡμᾶς τὴν σήμερον, (οὐχὶ ἀποβολὴ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ μαρτυρία τῆς ἀγαθῆς συνειδήσεως εἰς Θεὸν,) διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

22. Ὅστις εἶναι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς ὃν ὑπετάχθησαν ἄγγελοι καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις.

ΚΕΦ δ'. 4.

ΕΠΕΙΔΗ λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ σάρκα, ὁπλίσθητε καὶ σεῖς τὸ αὐτὸ φρόνημα· διότι ὁ παθὼν κατὰ σάρκα ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας·

2. Διὰ νὰ ζήσητε τὸν ἐν σαρκὶ ἐπίλοιπον χρόνον, οὐχὶ πλέον ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ.

3. Διότι ἀρκετὸς *εἶναι* εἰς ἡμᾶς ὁ παρελθὼν καιρὸς τοῦ βίου, ὅτι ἐπράξαμεν τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν, περιπατήσαντες ἐν ἀσελγείαις, ἐπι-

18. Σε̱ ψὲ ἐ δε̱ Κρίσ̈τι νιε̱ χέρε̱ ϐδίκι πε̱ρ φάγε τόνα, ἐ δρέϊγτι πε̱ρ τε̱ σ̈τρέ̱μπε̱ριτε̱· κε̱ τε̱ νὰ πγιέρε̱ νέϐετ τὲ Περντία, ντόνε̱ σὲ οὐ ϐοὺ ντε̱ μόρτ γκὰ ἄν' ἐ κούρμιτ, μὰ οὐ γγιὰλ πρέϊγ Σ̈πίρτιτ.

19. Μὲ ἀτε̱ ἐ δὲ ϐάτε τε̱ διδὰξ μπὰ τὰ σ̈πίρτε̱ρα κε̱ κε̱νε̱ ντε̱ χαψάνε̱.

20. Ατὰ πάνε̱ κε̱νε̱ νιε̱ χέρε̱ τε̱ πὰ πέσε̱, ἄτε̱ χέρε̱ κε̱ τε̱ δουρούαριτ' ἐ Περντίσε̱ ρὶγ, ἐ ἱ πρὶτ ντε̱ δὶτ τε̱ Νώεσε̱, κοὺρ δε̱ρτόνεϊγ Κιϐοτόγια, μπὰ τε̱ πὰκ (δὸ μὲ θένε̱ τέτε̱ σ̈πίρτ) σ̈πε̱τούανε̱ μπὶ οὔγε̱.

21. Μπὰ τε̱ πούνε̱ πε̱ρ ξόμπλε̱ ε̱σ̈τε̱ νταὅτὶ ἀτὰ τε̱ παϝε̱ζούαριτε̱ κε̱ νὰ σ̈πε̱τὸν νέϐετ (ἐ νούκ' ε̱σ̈τε̱ τε̱ χέκιουριτ' ἐ λέρρε̱σε̱ κούρμιτ, πὸ ὁμολογὶ μὲ Περντίνε̱ τε̱ σινηδίσιτ σε̱ μίρρε̱) μὲ ἄνε̱ τε̱ σε̱ γγιάλτουριτ τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

22. Αϊ ρὶ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ Περντίσε̱, σὲ ψὲ ϐάτε ντε̱ρ Κίελ, ἐ γιοὺ φάκε̱ ἀτὶγ ε̱γγε̱ϊγτε̱, ἐ δὲ ἐξουσίτε̱, ἐ δὲ φουκίτε̱.

Κρὶς Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Σὲ ψὲ Κρίσ̈τι πε̱σόϊ ντε̱ κοὺρμ. πε̱ρ νέϐετε̱ ἁρματόσι ἐ δὲ γιούϐετ μπὰ τε̱ κσ̈ίλ, σὲ ἀϊ πε̱σόϊ ντε̱ κοὺρμ, πουσ̈όϊ γκὰ φάγι.

2. Κε̱ τε̱ μὸς ρόγε̱ με̱ ντε̱ δε̱σ̈ε̱ρίμε τε̱ νιέρε̱ζετ, πὸ τε̱ ρόγε̱ ντε̱ θελίμε̱ τε̱ Περντίσε̱, κόχε̱νε̱ γέτε̱ρε̱ κε̱ ἱ μπὲτ τε̱ ρόγε̱ ντε̱ κούρμ.

3. Σὲ ψὲ νὰ ε̱σ̈τε̱ σαδὸ μότι ἱ σ̈κούαρε̱ ἱ γέτε̱σε̱ κε̱ πε̱μ. θελίμε̱ν' ἐ Εθνηκόϐετ, τούκ' ἐ ἔτζουρε̱ ντε̱ κουρϐε̱ρίρα, ἐ ντε̱ δε̱σ̈ε̱ρίμα, ντε̱ τε̱

BKSH

θυμίαιας, οἰνοποσίαις, κώμοις, συμποσίοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις.

4. Καὶ διὰ τοῦτο παραξενεύονται, ὅτι σεῖς δὲν συντρέχετε *μὲ αὐτοὺς* εἰς τὴν αὐτὴν ἐκχείλισιν τῆς ἀσωτίας, καὶ *σᾶς* βλασφημοῦσιν·

5. Οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει λόγον εἰς ἐκεῖνον ὅστις εἶναι ἕτοιμος νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς.

6. Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς τοὺς νεκροὺς, διὰ νὰ κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους ἐν σαρκὶ, νὰ ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν ἐν πνεύματι.

7. Πάντων δὲ τὸ τέλος ἐπλησίασε· φρονίμως λοιπὸν διάγετε, καὶ ἀγρυπνεῖτε εἰς τὰς προσευχάς.

8. Πρὸ πάντων δὲ ἔχετε ἔνθερμον τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην· διότι «ἡ ἀγάπη θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.»

9. *Γίνεσθε* φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, χωρὶς γογγυσμῶν.

10. Ἕκαστος κατὰ τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν, ὑπηρετεῖτε κατὰ τοῦτο εἰς ἀλλήλους, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι τῆς πολυειδοῦς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

11. Ἐάν τις λαλῇ, ἂς *λαλῇ* ὡς *λαλῶν* λόγια Θεοῦ· ἐάν τις ὑπηρετῇ, ἂς *ὑπηρετῇ* ὡς *ὑπηρετῶν* ἐκ τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ὁ Θεὸς, διὰ νὰ δοξάζηται ἐν πᾶσιν ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

12. Ἀγαπητοὶ, μὴ παραξενεύεσθε διὰ τὸν βασανισμὸν τὸν γινόμενον εἰς ἐσᾶς πρὸς δοκιμασίαν,

δεΐγτουρα, ντε̱ τε̱ γκρε̱να, ε̱ ντε̱ τε̱ πίρρα. ε̱ ντε̱ λατρὶ τε̱ πὰ νόμ. νε̱ ιδόλε̱βετ.

4. Ανταΐγ γιάνε̱ γιάστε̱ βετίουτ, βλασφημίσγε̱νε̱, σε̱ ψε̱ νούκε̱ ντίχνι γιούβετ μπὰ τε̱ δοῦνε̱ τε̱ ἀσοτίσε̱.

5. Ατὰ δὸ τάπε̱νε̱ φγιάλε̱ ντὲ ἀὶ κε̱ ε̱στε̱ Fατὶ τε̱ Fιουκόγε̱ τε̱ Fιάλε̱τε̱, ε̱ τε̱ βδέκουριτε̱·

6. Σε̱ ψε̱ πε̱ρ κε̱τε̱ πὰ ε̱στε̱ διδάξουρε̱ Οὐγγίλι ντε̱ τε̱ βδέκουρε̱, κε̱ τε̱ Fιουκόνενε̱ σι νιέρε̱ζιτε̱ σὰ πε̱ρ κούρμ, μὰ τε̱ ρόγε̱νε̱ σι δο Περντία σὰ πε̱ρ Σπίρτ.

7. Τε̱ σόσουριτ' ἀδὰ τε̱ Fίθε̱ πούνε̱ραβετ ε̱στ' ἄφε̱ρ, πε̱νι ἀδὰ τ' οὔρτε̱, ε̱ δε̱ ρίγι τζγίουαρε̱ ντε̱ τε̱ φάλιουρε̱.

8. Ε μπὶ τε̱ Fίθα τε̱ κίνι δασιουρε̱ τε̱ φόρτε̱ νιέρι μπε̱ γιάτε̱ρινε̱ σε̱ ψε̱ δασιουρία δὸ τε̱ μπουλιόγε̱ σιούμε̱ φάγε̱.

9. Τε̱ γίνι φιλόξενι νιέρι μπε̱ γιάτε̱ρινε̱, πὰ τε̱ ρε̱ντε̱.

10. Τζίλι δὸ σι κούντρε̱ μούαρτε̱ δουρε̱τίνε̱, λε̱ τε̱ πε̱γε̱ πγιέσε̱ νιέρι μπε̱ γιάτε̱ρινε̱, σι κονόμε̱ τε̱ μίρρε̱ τε̱ σιούμε̱ δουρετίτε̱ Περντίσε̱.

11. Κουσ κουβε̱ντόν λε̱ τε̱ κουβε̱ντόγε̱ σι κουβε̱ντε τε̱ Περντίσε̱, κουσ ε̱στε̱ ντε̱ διακονὶ, λε̱ τε̱ πε̱γε̱ διακονίνε̱ σι γκὰ φουκία κε̱ ι ε̱στε̱ δε̱νε̱ γκὰ Περντία· κε̱ τε̱ λε̱βδόνετε̱ μπε̱ τε̱ Fίθα Περντία μὲ ἄνε̱ τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ· ἀτὶγ ε̱στε̱ ντέρρι, ε̱ μπρετε̱ρία ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ. Αστου κιόφτε̱.

12. Τε̱ δάσιουρε̱, μος τζιουδίτι πε̱ρ ζγιάρ τε̱ μάδ, τε̱ δέξουρε̱ κόντρε̱ γιούβετ πε̱ρ τε̱ δοκιμάσουρε̱,

BKSH

ὡς ἐὰν συνέβαινεν εἰς ἐσᾶς παράδοξόν τι·

13. Ἀλλὰ, καθότι εἶσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χαίρετε, ἵνα καὶ, ὅταν ἡ δόξα αὐτοῦ φανερωθῇ, χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.

14. Ἐὰν ὀνειδίζησθε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, *εἶσθε μακάριοι*· διότι τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται ἐφ' ὑμᾶς· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται·

15. Διότι μηδεὶς ὑμῶν ἂς μὴ πάσχῃ ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς περιεργαζόμενος τὰ ἀλλότρια·

16 Ἀλλ' ἐὰν *πάσχῃ* ὡς Χριστιανὸς, ἂς μὴ αἰσχύνηται, ἀλλ' ἂς δοξάζῃ τὸν Θεὸν κατὰ τοῦτο·

17. Διότι *ἔφθασεν* ὁ καιρὸς τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ κρίσις ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἂν *ἀρχίζῃ* πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί *θέλει εἶσθαι* τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ;

18. Καὶ «ἂν ὁ δίκαιος μόλις σώζηται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ θέλει φανῇ;»

19. Ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂς ἐμπιστεύωνται τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς *εἰς αὐτὸν* ὡς εἰς πιστὸν δημιουργὸν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

ΚΕΦ. έ. 5.

ΤΟΥΣ μεταξύ σας πρεσβυτέρους παρακαλῶ ἐγὼ, ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης ἥτις μέλλει νὰ ἀποκαλυφθῇ·

2. Ποιμάνατε τὸ μεταξύ σας

σι κοὺρ οὐ ἔρδι γιούβετ πούν' ε̱ ρέ.

13. Πὸ σι κούντρε̱ π̑ε̱νι σ̈ιὸκ̑ε̱ ντε̱ πε̱σίμε τε̱ Κρίσ̈τιτ, τὲ ϝε̱ζόνι, ε̱ δὲ ντε̱ τε̱ τζφάκιουρε̱ τε̱ ντέ̱ρ̄ιτ σε̱ τίγ.

14. Ε ντε̱ οὐ σ̈ιάφτζι πε̱ρ ε̱μ̑ε̱ρ̄ τε̱ Κρίσ̈τιτ, λιοὺμ γιούβετ· σε̱ ψε̱ σ̈πίρτι ί ντέ̱ρ̄ιτ, ε̱ δὲ ί Περντίσε̱ πρέ̱χετε̱ μπε̱ γιούβετ· αἰ πρέϊγ ἀσούρεσ̈ σ̈ιάχετε̱, ε̱ πρέϊγ γιοὺσ̈ ντερ̄όνετε̱.

15. Ντονι̑ε̱ ἀδὰ γκὰ γιοὺσ̈ λὲ τε̱ μὸς χε̑ϊκγε̱ σι ϝιακ̑ε̱τζούαρ, ἆ σὶ κουσὰρ, ἆ σὶ αἰ κ̑ε̱ π̑ε̱ν τε̱ κ̑ε̱κία, ἆ σὶ αἰ κ̑ε̱ ξετὰξ πούνε̱τ' ε̱ χούαϊγ.

16. Μὰ ντε̱ κιόφτε̱ σὶ ί κ̑ε̱σ̈τέ̱ρε̱, λὲ τε̱ μὸς τουρπε̱ρόνετε̱, πὸ λὲ τε̱ λε̱βδίγε̱ Περντίνε̱ μπε̱ κ̑ε̱τε̱ ἄνε̱.

17. Σε̱ ψε̱ ε̱σ̈τε̱ κόχε̱ κ̑ε̱ τε̱ νίσγε̱ ϝιούκια γκὰ σ̈τε̱πι ε̱ Περντίσε̱· ε̱ ντε̱ κιόφτε̱ πε̱ρπάρα γκὰ νέσ̈, τζδὸ τε̱ γέτε̱ σόσε̱για ε̱ ἀτοῦρε κ̑ε̱ νούκε̱ π̑ίντενε̱ ντε̱ Οὐγγίλ̑ τε̱ Περντίσε̱;

18. Ε ντέ̱σ̈τε̱ κ̑ε̱ με̱ ζι σόσετε̱ ί δρέϊγτι, ί πὰ π̑έσι ε̱ φαγε̱τόρι κοὺ δὸ τε̱ δούκ̑ετε̱;

19. Ανταΐγ ε̱ δὲ ἀτὰ κ̑ε̱ χε̑ϊκγε̱νε̱ πε̱ρ θελίμε̱ τε̱ Περντίσε̱, λε̱ τε̱ ρ̄ε̱κουμαντάργε̱νε̱ σ̈πίρτε̱ρετ' ε̱τοῦρε τὲ κτίστι ί π̑έσε̱σε̱ με̱ ἄνε̱ τε̱ πούνε̱ραβετ σε̱ μίρ̄α.

Κρίε Επέσετε̱. έ. 5.

Πρίφτε̱ριτε̱ ἀδὰ κ̑ε̱ γιάνε̱ ντε̱ πε̱ρ γιού ί βε̱ ντε̱ π̑ε̱, οὐ πρίφτι με̱ τὰ π̑άσ̈κ̑ε̱ ε̱ μαρτύρι ί τε̱ πε̱σούαρε̱τ σε̱ Κρίσ̈τιτ, ε̱ σ̈ιόκου ί ντέ̱ρ̄ιτ κ̑ε̱ δὸ τε̱ τζφάκετε̱.

2. Ρούανι ϝρίκ̑ν' ε̱ Περντίσε̱ κ̑ε̱

ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἑκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως·

3. Μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τὴν κληρονομίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου.

4. Καὶ ὅταν φανερωθῇ ὁ ἀρχιποιμὴν, θέλετε λάβει τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς δόξης.

5. Ὁμοίως οἱ νεώτεροι ὑποτάχθητε εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· πάντες δὲ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους, ἐνδύθητε τὴν ταπεινοφροσύνην· διότι «ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς ὑπερηφάνους, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.»

6. Ταπεινώθητε λοιπὸν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ σᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ·

7. Καὶ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ῥίψατε ἐπ' αὐτὸν, διότι αὐτὸς φροντίζει περὶ ὑμῶν.

8. Ἐγκρατεύθητε, ἀγρυπνήσατε· διότι ὁ ἀντίδικός σας διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιέρχεται, ζητῶν τίνα νὰ καταπίῃ.

9. Εἰς τὸν ὁποῖον ἀντιστάθητε *μένοντες* στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν, ἐξεύροντες ὅτι τὰ αὐτὰ παθήματα γίνονται εἰς τοὺς ἀδελφούς σας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ.

10. Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὅστις ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν διὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἀφοῦ πάθητε ὀλίγον, αὐτὸς νὰ σᾶς τελειοποιήσῃ, στηρίξῃ, ἐνισχύσῃ, θεμελιώσῃ.

11. Εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ε̱ὄτε̱ ντὲ̱ρ γιούβετ ἐ κυβερνίσνιε γιὸ μὲ παχίρ, πὸ μὲ θελίμε̱ τὲ̱ τίγ, γιὸ μὲ λιακε̱μὶ, πὸ μὲ̱ ζέ̱με̱ρε̱ τὲ̱ μίῤῥε̱.

3. Ε δὲ γιὸ σὶ κοὺρ ζοτε̱ρόνι μπὶ κληρονομὶ τὲ̱ Ζότιτ, πὸ τὲ̱ πέ̱νι ξόμπλε̱ ἐ βε̱ρτέτε̱ ἐ Fρίκιτ.

4. Ε κοὺρ τὲ̱ τζφάκετε̱ ἰ πάῤῥι ἱ δε̱λμέρεβετ, δὸ τὲ̱ μέῤῥι κουρόρε̱νε̱ ἐ πὰ μαραγγιάσουρε̱ τὲ̱ ντέῤῥιτ.

5. Κε̱ὄτοὺ ἐ δὲ γιούβετ, ὤ δγιὲλμ, τὲ̱ γίνι τὲ̱ πίντουρε̱ ντὲ̱ πρίφτε̱ρ, ἐ Fίθε̱ βίὄι μὲ τὲ̱ ταπινόσουρε̱ τούκ' ἐ πίντουρε̱ νιέρι μπὲ̱ γιάτε̱ρινε̱, σὲ ψὲ̱ Περντία ἀτοῦρε κὲ̱ μπάχενε̱ μπὲ̱ τὲ̱ μαδ οὺ ῥὶ κόντρε̱, ἐ ταπινόβετ οὐ ἔπ δουρε̱τίνε̱.

6. Οὔνιουνι ἀδὰ ντέ̱νε̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ φόρτε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, κὲ̱ τοῦ γκρέ̱ρε̱ γιούβετ μπὲ̱ κόχε̱.

7. Fίθε̱ συλοΐσνε̱ τούαϊγ ὄτίριε μπὲ̱ τὲ̱, σὲ ψὲ αἲ κὰ συλοΐ πὲ̱ρ γιούβετ.

8. Εσε̱λόνι, ῥίνι τζγιούαρε̱, σὲ ψὲ δγιάλι ἀντίδικοΐ γιούαϊγ, πόσι λιοντὰρ κὲ̱ οὐλε̱ρὶν βγιὲν ῥότουλε̱, ἐ κε̱ρκὸν, τζίλε̱ τὲ̱ πίγε̱.

9. Ατὶγ κε̱ντρόνι τὲ̱ φόρτε̱ ντὲ̱ πέσε̱, δίγνιε κὲ̱ τὲ̱ τίλια πούνε̱ρα πε̱σόϊγνε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱ τούαϊγ κὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ γέτε̱.

10. Μὰ Περντία ἐ τζδὸ δουρε̱τίσε̱ κὲ̱ νὰ θύῤῥι νέβετ ντὲ̱ ντέῤῥ τὲ̱ τίγνε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρινε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Χριστὴ Ἰησοῦιτ μὲ νὲ̱ τζίκε̱ τὲ̱ πε̱σούαρε̱, αἲ δὸ τοῦ τελιόσγε̱ γιούβετ, δὸ τοῦ φορτζόγε̱, δὸ τοῦ στερεόσγε̱, δὸ τοῦ θεμελιόσγε̱.

11. Ατὶγ ντέῤῥι, ἐ δὲ Μπρετε̱ρία ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱· Κε̱ὄτοὺ κιόφτε̱.

BKSH

12. Σᾶς ἔγραψα ἐν βραχυλογίᾳ διὰ τοῦ Σιλουανοῦ τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς φρονῶ, προτρέπων καὶ ἐπιμαρτυρῶν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν στέκεσθε.

13. Σᾶς ἀσπάζεται ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ *ἐκκλησία*, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου.

14. Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη εἰς πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

« Ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐγράφη ἀπὸ τὸν Πέτρον πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἰουδαίους τοὺς ἐν Χριστῷ πιστεύσαντας.

12. Μὲ ἄνε̱ τὲ̱ Σιλουανόιτ βε̱λάϊτ σὲ̱ πέσε̱σε̱, οὺ κὰμ σ̈κρούαρε̱, μὲ δούκε̱τε̱, μὲ πὰκ φγιάλε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δέ̱νε̱ γιούβετ νασιχὰτ, ἐ πὲ̱ρ τὲ̱ μαρτυρήσουρε̱ κὲ̱ κε̱γιὸ ε̱̈σ̈τε̱ δουρε̱τὶ ἐ βε̱ρτέτε̱ ἐ Περντίσε̱, κὲ̱ κε̱ντρόνι μπὲ̱ τὲ̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱.

13. Οὺ φάλετε̱ γιούβετ κίσ̈ια κὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱ ντὲ̱ Βαβυλόνε̱ μὲ γιοὺ ἐ ντέῤρτζιουρε̱, ἐ δὲ ἴμ πὶῤῥ Μάρκουα.

14. Φάλι νιέρι γιάτε̱ριτ μὲ τὲ̱ πούθουρε̱ σ̈ε̱ϊγντε̱ρὶσ̈τ τὲ̱ δασιουρίσε̱. Πάϊκ μπὲ̱ Ϝίθε̱ γιούβετ, κὲ̱ γίνι μπὲ̱ Χρισ̈τὸ Ἰησούνε̱· Κε̱σ̈τοὺ κιόφτ.

» Κάρτα Επάῤῥε̱ ἐ Πέτροσε̱ οὺ σ̈κρούα γκὰ Βαβιλῶνα πρέϊγ Πέτροσε̱, μπὲ̱ Τζιφοὺτ κὲ̱ Ϝε̱ντεσ̈ινι ντὲ̱ Ασί, κὲ̱ πάτνε̱ πεσούαρε̱ μπὲ̱ Κρίσ̈τινε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΕΦ. α΄. 1.

ΣΥΜΕΩΝ Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς ὅσοι ἔλαχον ἰσότιμον μὲ ἡμᾶς πίστιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ·

2. Χάρις καὶ εἰρήνη πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ

ΚΑΡΤΕ̱ Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΠΕΤΡΟΣΕ̱ ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ ΕΔΙΤΕ̱.

Κρίε Επάῤῥε̱. α΄. 1.

Συμεὼν Πέτρουα, ῥόπι ἐ ἀποστόλι ἰ Ἰησοὺ Χριστόϊτ, μπ᾽ ἀτὰ κὲ̱ τὲ̱ τίλε̱νε̱ κάνε̱ μάῤῥε̱ πάρα μὲ νέβετ μὲ σ̈ιὸρτ πέσε̱νε̱ μὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ σάνε̱ ἐ τὲ̱ Σωπήριτ Ἰησοὺ Χριστόϊτ.

2. Δὲ τὲ̱ σ̈τόνετε̱ μπὲ̱ γιούβετ δουρε̱τία ἐ πάκι μὲ ἄνε̱ τὲ̱ νιόχε̱γε̱-

Θεοῦ, καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3. Καθὼς ἡ θεία δύναμις αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ ἀρετῆς·

4. Διὰ τῶν ὁποίων ἐδωρήθησαν εἰς ἡμᾶς αἱ μέγισται καὶ τίμιαι ἐπαγγελίαι, ἵνα διὰ τούτων γείνητε κοινωνοὶ θείας φύσεως, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν διὰ τῆς ἐπιθυμίας διαφθοράν.

5. Καὶ δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο, καταβαλόντες πᾶσαν σπουδὴν, προσθέσατε εἰς τὴν πίστιν σας τὴν ἀρετὴν, εἰς δὲ τὴν ἀρετὴν τὴν γνῶσιν.

6. Εἰς δὲ τὴν γνῶσιν τὴν ἐγκράτειαν, εἰς δὲ τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ὑπομονὴν, εἰς δὲ τὴν ὑπομονὴν τὴν εὐσέβειαν,

7. Εἰς δὲ τὴν εὐσέβειαν τὴν φιλαδελφίαν, εἰς δὲ τὴν φιλαδελφίαν τὴν ἀγάπην.

8. Διότι, ἐὰν ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς ἐσᾶς καὶ περισσεύωσι, σᾶς καθιστῶσιν οὐχὶ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9. Ἐπειδὴ εἰς ὅντινα δὲν ὑπάρχουσι ταῦτα, τυφλὸς εἶναι, μυωπάζει, καὶ ἐλησμόνησε τὸν καθαρισμὸν τῶν παλαιῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν.

10. Διὰ τοῦτο, ἀδελφοὶ, ἐπιμελήθητε περισσότερον νὰ κάμητε βεβαίαν τὴν κλῆσιν καὶ τὴν ἐκλογήν σας· διότι ταῦτα κάμνοντες, δὲν θέλετε πταίσει ποτέ.

11. Διότι οὕτω θέλει σᾶς δοθῆ πλουσίως ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον

σε Περντίσε, ἐ τὲ Ιησοὺ Χριστόϊτ Ζότιτ σόνε.

3. Σι κούντρε νὰ κὰ δερρούαρε νέβετ φουκὶ ἐ Περντίσε τὶγ ἀτὸ πούνερα κὲ πέγενε πὲρ γέτε ἐ πὲρ εὐσεβὶ μὲ ἄνε τὲ νιόχεγεσε ἀτὶγ κὲ νὰ θύρρι πὲρ ντὲρρ τὲ τὶγ ἐ πὲρ τὲ μίρρε.

4. Μὲ μὲς τ' ἀτοῦρε κὰ πέρρε ντὲρ νέβετ δουρετίρα τὲ ντέρρτζιουρα ἐ τὲ μεδὰ τὲ τάξουρα, κὲ μὲ ἄνε τὲ κετοῦρε τὲ πένι πγιεσετάρε τὲ φύσιτ σὲ Περντίσε μὲ τ' ἴκουρε γκὰ πρόσεγια κὲ ἔστε ντὲ γέτε πὲρ δεσερίμε.

5. Νταστὶ ἀδὰ γιούβετ μὲ τζδὸ τὲ σπέϊγτε τούκ' ἐ πουνούαρε παςκόνι ντὲ πέσε τούαϊγ πούνερατ' ἐ μίρρα, ἐ ντὲ πούνερα τὲ μίρρα πὰ τὲ δίγτουριτε.

6. Ε ντὲ τὲ δίγτουρε πὰ ἐγκρατίνε, ἐ ντὲ ἐγκρατὶ δουρίμνε, ἐ ντὲ δουρὶμ πὰ πέσεν' ἐ μίρρε,

7. Ε ντὲ πέσε τὲ μίρρε πὰ μικεσίν' ἐ βελαζερίσε, ἐ ντὲ μεκεσὶ τὲ βελαζερίσε δασιουρίνε.

8. Σὲ ψὲ κοὺρ γιάνε κετὸ πούνερα πάσκε μὲ γιούβετ, ἐ βένε τούκ' ἐ στούαρε· δὸ τὲ μὸς λένε μπράζετε ἐ τὲ πὰ πέμμε ντὲρ γιοὺ τὲ νιόχουριτ' ἐ Ζότιτ σένε Ιησοὺ Χριστόϊτ.

9. Σὲ ψὲ αἴ κὲ σκὰ κετὸ πούνερα ἔστ' ἴ βέρπερε ἐ μπὶλ σίνε, ἐ χαρόϊ κὲ ἔστε κερούαρε γκὰ φάγετ' ἐτὶγ τὲ λιάστατε.

10. Πρὰ ἀντάϊγ μὲ τέπερ, βελάζερ, ντζιτόνι τὰ πένι τὲ βερτέτε τὲ θίρρτουριτε, ἐ τὲ τζγιέδουριτε τούαϊγ· σὲ ψὲ κοὺρ τὲ πένι κεστού, δὸ τὲ μὸς φεγένι κούρρε.

11. Σὲ ψὲ κεστοὺ δὸ τοῦ χάπετε σιούμε γιούβετ οὔδα ἐ σὲ χίγτου-

βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12. Ὅθεν δὲν θέλω ἀμελήσει νὰ σᾶς ὑπενθυμίζω πάντοτε περὶ τούτων, καίτοι εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους εἰς τὴν παροῦσαν ἀλήθειαν.

13. Στοχάζομαι ὅμως δίκαιον, ἐφ' ὅσον εἶμαι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, νὰ σᾶς διεγείρω διὰ τῆς ὑπενθυμίσεως·

14. Ἐπειδὴ ἐξεύρω, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλω ἀποθέσει τὸ σκήνωμά μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μοὶ ἐφανέρωσε.

15. Θέλω ὅμως ἐπιμεληθῆ, ὥστε σεῖς καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου νὰ δύνασθε πάντοτε νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτά.

16. Διότι σᾶς ἐγνωστοποιήσαμεν τὴν δύναμιν καὶ παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ μύθους σοφιστικοὺς ἀκολουθήσαντες, ἀλλ' αὐτόπται γενόμενοι τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.

17. Διότι ἔλαβε παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, ὅτε ἦλθεν εἰς αὐτὸν τοιαύτη φωνὴ ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, «Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ εὐηρεστήθην.»

18. Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐλθοῦσαν, ὄντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.

19. Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον κάμνετε καλὰ νὰ προσέχητε, ὡς εἰς λύχνον φέγγοντα ἐν σκοτεινῷ τόπῳ, ἕωσοῦ ἔλθῃ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

20. Τοῦτο πρῶτον ἐξεύροντες

ριτ ντὲ̱ μπρετε̱ρὶ τὲ̱ πὰ σόσουρε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ ἐ Σωτήριτ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

12. Ανταΐγ δὸ τὲ̱ μὸς πε̱ρτόϊγ κὲ̱ τοῦ πίε ντὲ̱ρ μὲ̱ντ γιούβετ κουρδὸ πὲ̱ρ κε̱τὸ, ντόνε̱ σὲ ἰ δίγι ἐ γένι στερεόσουρε̱ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

13. Πὸ οὔνε̱ συλοήσεμ σὲ ε̱σ̈τε̱ πσύν' ἐμίῤῥε̱, γγέρα σὰ γιὰμ οὔνε̱ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ τέντε̱ τοῦ τζιούαϊγ γιούβετ μὲ τὲ̱ κουΐγτουαρε̱·

14. Σὲ ψὲ ἐ δίμε̱ μίῤῥι κὲ̱ σ̈πέϊγτ δὸ τὲ̱ λὲ̱ τέντε̱νε̱ τίμε, σὶ κούντρ' με̱ δε̱φτόϊ μούα ἐ δὲ Ζότιτ ἴνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊ.

15. Πὸ δὸ τὲ̱ πε̱ΐγ κὲ̱ ἐ δὲ πὰς μόρτιτ σὶμ τὲ̱ μούντι γιούβετ τὲ̱ κουΐγτόνι κουρδὸ κε̱τὸ πούνε̱ρα.

16. Σὲ ψὲ γιὸ τούκ' ἐ βάτουρε̱ πὰς παράλαβετ στολίσουρε̱ τ' ε̱̃μπλια, οὐ πε̱μ γιούβετ τὲ̱ νιόχε̱τε̱ φουκίν' ἐ τ' ἄρδουριτ' σὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, πὸ σὶ πὰμ μὲ σὶ τέ̱να μαδε̱τζίν' ἐτίγ.

17. Σὲ ψὲ ἀτ σὶ μόῤῥι γκὰ Περντία ἐ παπάϊ ντὲῤῥ ἐ λε̱βδίμ, σὲ ψὲ τζπρίτι μπὲ̱ τὲ̱ γκὰ ντέῤῥι ἰ σ̈ιούμ ἰ μὰδ ἰ τίλι ζὲ̱· Κούϊγ ε̱σ̈τε̱ πίῤῥι ἴμ ἰ δάσ̈ιουρι, μπ' ἀτὲ̱ γιὰμ οὔνε̱ ἰ πρε̱ΐγτουρε̱.

18. Ε ἀτὲ̱ ζὲ̱ ἐ διϝιούαμ νέβετ κὲ̱ ε̱̃ρδι γκὰ Κίελτε̱, κοὺρ γέσ̈ε̱μ μὲ τὲ̱ πάσ̈κε̱ ντὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτ Μάλλ.

19. Μὰ κέμι με̱ τὲ̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱ κουβέ̱ντν' ἐ προφήτε̱βετ, μπ' ἀτὲ̱ πε̱νι μίῤῥε̱ κὲ̱ βίρι βέσ̈νε̱, σὶ μπὲ̱ λαμπάδε̱ κὲ̱ φὲξ ντὲ̱ βὲ̱ντ τ' ἔῤῥε̱τε̱, γγέρα σὰ τὲ̱ χάπγε̱ δίτα, ἐ τὲ̱ δάλε̱ Οὔλι ἰ με̱γγέσιτ ντὲ̱ ζε̱με̱ρα τούαϊγ.

20. Τὲ̱ δίγι πρωτοπάῤῥε̱, κε̱τὲ̱

ὅτι οὐδεμία προφητεία τῆς γραφῆς γίνεται ἐξ ἰδίας *τοῦ προφητεύοντος* διασαφήσεως.

21. Διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΥΠΗΡΞΑΝ ὅμως καὶ ψευδοπροφῆται μεταξὺ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ μεταξύ σας θέλουσιν εἶσθαι ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες θέλουσι παρεισάξει αἱρέσεις ἀπωλείας, ἀρνούμενοι καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην, ἐπισύροντες εἰς ἑαυτοὺς ταχεῖαν ἀπώλειαν.

2. Καὶ πολλοὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰς τὰς ἀπωλείας αὐτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θέλει βλασφημηθῆ.

3. Καὶ διὰ πλεονεξίαν θέλουσι σᾶς ἐμπορευθῆ μὲ πλαστοὺς λόγους· τῶν ὁποίων ἡ καταδίκη ἔκπαλαι δὲν μένει ἀργή, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν νυστάζει.

4. Διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη ἀγγέλους ἁμαρτήσαντας, ἀλλὰ ῥίψας αὐτοὺς εἰς τὸν τάρταρον *δεδεμένους* μὲ ἁλύσεις σκότους, παρέδωκε διὰ νὰ φυλάττωνται εἰς κρίσιν·

5. Καὶ *ἐὰν* τὸν παλαιὸν κόσμον δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ φέρων κατακλυσμὸν ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ἀσεβῶν, ἐφύλαξεν ὄγδοον τὸν Νῶε, κήρυκα τῆς δικαιοσύνης·

6. Καὶ κατέκρινεν εἰς καταστροφὴν τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόῤῥας, καὶ ἐτέφρωσε, κατα-

σε̱ τζδὸ προφητὶ ε̱ κάρτε̱σε̱, νούκε̱ κὰ τε̱ ξιγήσουρε̱ τε̱ βέτζε̱.

21. Σε̱ ψε̱ γιὸ με̱ τε̱ δάσιουρε̱ τε̱ νιερίουτ οὐ πρού ντονίε̱ χέρε̱ προφητὶ, πὸ νιέρε̱ζιτε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱τ' ε̱ Περντίσε̱, οὐ ἀναγκάσνε̱ γκὰ σ̈ε̱ϊνγτι σ̈πίρτ ε̱ φόλε̱.

Κρίε Εδίτε̱. β΄. 2.

Κένε̱ πὰ ντε̱ λαὸ ε̱ δε̱ προφήτε̱ρε̱τ τε̱ ρέμ, σι κούντρε̱ δὸ τε̱ γένε̱ ε̱ δε̱ ντε̱ρ γιοὺ δασκάλε̱ τε̱ ρέμ, ἀτὰ δὸ τε̱ κλάσε̱νε̱ ἔρεσε τε̱ χούμπε̱γε̱σε̱, κε̱ δὸ τε̱ ἀρνίσε̱νε̱ ἀτε̱ Ζὸτ κε̱ ἰ κὰ πλέρε̱, ε̱ δὸ τε̱ χέκε̱ϊγνε̱ ντε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τοῦρε νιε̱ χούμπε̱γε̱ τε̱ σ̈πέϊγτε̱.

2. Ε σ̈ιούμε̱ δὸ τε̱ βένε̱ πὰς χούμπε̱γε̱σε̱ τοῦρε, πε̱ρ ἀφορμὶ τ' ἀτοῦρε̱ δὸ τε̱ σ̈ιάχατε̱ οὔδα ε̱ σε̱ δρέϊγτε̱σε̱.

3. Ε δὸ τοῦ ῥοπε̱ρόγε̱νε̱ γιούβετ με̱ φγιάλε̱ τε̱ φαϊκούαρα πε̱ρ λιακε̱μι· δέμι ἰ κε̱τοῦρε κε̱ μότιτ νούκε̱ με̱νὸν, ε̱ χούμπε̱για ε̱ κε̱τοῦρε νούκε̱ φλέ.

4. Σε̱ ψε̱ ντε̱ μὸς κουρτζέου Περτία Εγγε̱ϊγτε̱ κούρ φε̱γίενε̱, πὸ ἰ σ̈τίου ντε̱ Τάρταρο, ε̱ λίδουρε̱ με̱ ζιντζίρε τε̱ ἐρρε̱τζίρεσε̱ ἰ δὰ τε̱ ῥούχενε̱ πε̱ρ Γρουϊκ.

5. Ε πότε̱ν' ε̱ πάρρε̱ νούκ' ε̱ κουρτζέου, πὸ ῥουάϊγτι Νώενε̱ βέτε̱ τε̱ τέτε̱ πε̱ρ τε̱ δε̱φτούαρε̱ τε̱ δρέϊγτε̱, ε̱ προὺ τε̱ μπίτουρε̱ ντε̱ γέτε̱ τε̱ σε̱ πὰ πε̱σε̱βετ.

6. Ε κιουτέτετ' ε̱ Σοδόμε̱σε̱ ε̱ δε̱ Γομόῤῥε̱σε̱ ἰ δε̱με̱τόϊ με̱ τε̱ πρίσιουρε̱ ε̱ ἰ πέῤῥι χι· ε̱ ἰ πέῤῥι ξόμπλε̱ μπὰ

στήσας παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ ἀσεβῶσι·

7. Καὶ ἠλευθέρωσε τὸν δίκαιον Λὼτ καταθλιβόμενον ὑπὸ τῆς ἀσελγοῦς διαγωγῆς τῶν ἀνόμων·

8. (Διότι ὁ δίκαιος, κατοικῶν μεταξὺ αὐτῶν, δι' ὁράσεως καὶ ἀκοῆς ἐβασάνιζεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν δικαίαν *αὐτοῦ* ψυχὴν διὰ τὰ ἄνομα ἔργα *αὐτῶν*·)

9. Ἐξεύρει ὁ Κύριος νὰ ἐλευθερόνῃ ἐκ τοῦ πειρασμοῦ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς δὲ ἀδίκους νὰ φυλάττῃ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ νὰ κολάζωνται·

10. Μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω τῆς σαρκὸς ἀκολουθοῦντας μὲ ἐπιθυμίαν ἀκαθαρσίας, καὶ καταφρονοῦντας τὴν ἐξουσίαν· *εἶναι* τολμηταί, αὐθάδεις, δὲν τρέμουσι βλασφημοῦντες τὰ ἀξιώματα·

11. Ἐνῷ οἱ ἄγγελοι, μεγαλήτεροι ὄντες εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν, δὲν φέρουσι κατ' αὐτῶν βλάσφημον κρίσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

12. Οὗτοι ὅμως, ὡς ἄλογα φυσικὰ ζῶα, γεγεννημένα διὰ ἅλωσιν καὶ φθοράν, βλασφημοῦσι περὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἀγνοοῦσι, καὶ θέλουσι καταφθαρῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαφθορᾷ,

13. Καὶ θέλουσι λάβει τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας *αὐτῶν*· στοχάζονται ἡδονὴν τὴν καθημερινὴν τρυφήν, *εἶναι* σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶσιν ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συμποσιάζουσι μὲ σᾶς·

14. Ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς μεστοὺς μοιχείας, καὶ μὴ παυομένους ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας· δελεάζουσι ψυχὰς ἀστηρίκτους, ἔχουσι τὴν καρδίαν

τὰ κ̇ε̱ δούανε̱ τε̱ π̇ε̱νενε̱ τε̱ πὰ π̇έσε̱.

7. Ε ὄπε̱τέϊ τε̱ δρέϊγτινε̱ Λὼτ κ̇ε̱ κὲ μπίτουρε̱ γκὰ τε̱ ὄιάρρατε̱ ε̇ γκὰ γέτα ε̇ λίϝκ̇ε̱ ε̇ ν̇ιέρε̱ζετ τε̱ πὰ νόμ.

8. Σὲ ψὲ κούϊγ ἰ δρέϊγτι σὶ ρὶ π̇ρέ̱ντα ντε̱ τὰ, δὶτ πε̱ρ δὶτ μουντὸν ὄπίρτινε̱ τίγ τε̱ δρέϊγτινε̱· μὲ τε̱ πάρρε̱ ε̇ μὲ τε̱ διϝιούαρε̱ πούνε̱ρατ' ἰ πὰ νόμε.

9. Δὶ Ζότι τε̱ ὄπε̱τόγε̱ τε̱ δρέϊγτε̱τε̱ γκὰ πιραξία, ε̇ τε̱ ὄτρέ̱μπε̱ριτε̱ τὶ ρούαγε̱ ντε̱ δίτε̱ τε̱ ϝιούκιτ πε̱ρ τε̱ μουντούαρε̱.

10. Ε μὲ τέπε̱ρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ βένε̱ πὰς κούρμιτ, ε̇ ἔτζε̱ϊγνε̱ οὔδε̱νε̱ μὲ δε̱ὄε̱ρὶμ τε̱ πε̱ϝέ̱ριτ, ε̇ ξεντερόγε̱νε̱ ζοτε̱ρίτε̱· τε̱ ϝουτζιούαρε̱, κ̇ε̱ δούανε̱ βέτε̱με̱ βέτε̱χενε̱, νούκ̇ε̱ τρέ̱μπενε̱ τε̱ κλάσε̱νε̱ ἔρεσε̱ μαλε̱κέε̱ὄ.

11. Τὲκ ε̱γγε̱ϊγτε̱ντόνε̱ σε̱ γιάνε̱ με̱ τε̱ με̱δὶνγ ντε̱ τε̱ φόρτε̱ ε̇ ντε̱ φουκὶ, νούκ̇ε̱ δουρόϊγνε̱ κόντρ' ἀτοῦρε δόξε̱βετ ϝιούκιτ τ' οὐ ρούαρε̱ μπάνε̱ Ζότιτ.

12. Μὰ κ̇ε̱τὰ πόσι κάφὄε̱ τε̱ πὰ με̱ντε, π̇έ̱ρρε̱ γκὰ φύσι πε̱ρ τε̱ ζέ̱νε̱ ε̇ πε̱ρ τε̱ πρίὄιουρε̱, ὄιάγε̱νε̱ πούνε̱ρατε̱ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ ν̇ιόχε̱νε̱, δὸ τε̱ χουμπάσε̱νε̱ γκὰ πρίσε̱για ἐτοῦρε.

13. Ε δὸ τε̱ μάρρε̱νε̱ πάϝε̱ν' ε̇ ἀδικίσε̱, ἀτὰ κ̇ε̱ συλοήσγε̱νε̱ τε̱ πε̱λκιέρε̱ ζέφκετε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ πε̱ρ δίτε̱, τε̱ ζούε̱ρε̱, ε̇ τε̱ ὄιάρρε̱, τούκ' ε̇ ξεφαντόσουρε̱ ντε̱ ϝε̱ν̇ιέὄτρα τε̱ τοῦρε, κοὺρ ϝοστίτενε̱ μὲ γιούβετ π̇άὄκ̇ε̱.

14. Κάνε̱ σίτε̱ τλιὸτ μὲ κουρβε̱ρὶ, ε̇ μὲ φάγε τε̱ πὰ σόσουρα, τούκ' ε̇ ϝε̱ν̇ιέρα ὀπίρτε̱ρα τε̱ πὰ στερεόσουρα, κάνε̱ ζέ̱με̱ρε̱νε̱ μψούαρρε̱ ντε̱ λια-

BiSH

γεγυμνασμένην εἰς πλεονεξίας, *εἶ-*
ναι τέκνα κατάρας·
15. Ἀφήσαντες τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν
ἐπλανήθησαν, καὶ ἠκολούθησαν τὴν
ὁδὸν τοῦ Βαλαὰμ *υἱοῦ* τοῦ Βοσὸρ,
ὅστις ἠγάπησε τὸν μισθὸν τῆς ἀδι-
κίας·
16. Ἠλέγχθη ὅμως διὰ τὴν ἰ-
δίαν *αὐτοῦ* παρανομίαν· ἄφωνον ὑ-
ποζύγιον, μὲ φωνὴν ἀνθρώπου λα-
λῆσαν, ἐμπόδισε τὴν παραφροσύνην
τοῦ προφήτου.
17. Οὗτοι εἶναι πηγαὶ ἄνυδροι,
νεφέλαι ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου ἐλαυ-
νόμεναι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφε-
ρὸν σκότος φυλάττεται εἰς τὸν αἰ-
ῶνα.
18. Διότι λαλοῦντες ὑπερήφανα
λόγια ματαιότητος, δελεάζουσι μὲ
τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς, μὲ τὰς
ἀσελγείας, ἐκείνους οἵτινες τῷόντι
ἀπέφυγον τοὺς ἐν πλάνῃ ζῶντας·
19. Ἐπαγγελλόμενοι εἰς αὐτοὺς
ἐλευθερίαν, ἐνῷ αὐτοὶ εἶναι δοῦλοι
τῆς διαφθορᾶς· διότι ἀπὸ ὅντινα
νικᾶταί τις, τούτου καὶ δοῦλος γί-
νεται.
20. Ἐπειδὴ, ἐὰν ἀφοῦ ἀπέφυγον
τὰ μολύσματα τοῦ κόσμου διὰ τῆς
ἐπιγνώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆ-
ρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνεπλέχθησαν
πάλιν εἰς ταῦτα καὶ νικῶνται, ἔγει-
ναν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔσχατα χειρότε-
ρα τῶν πρώτων.
21. Ἐπειδὴ καλήτερον ἦτο εἰς
αὐτοὺς νὰ γὴ γνωρίσωσι τὴν ὁδὸν
τῆς δικαιοσύνης, παρὰ ἀφοῦ ἐγνώρι-
σαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῆς παρα-
δοθείσης εἰς αὐτοὺς ἁγίας ἐντολῆς.
22. Συνέβη δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ τῆς
ἀληθινῆς παροιμίας, «Ὁ κύων ἐπέ-

κ̇ε̱μίρα, δγιὲλμ τὲ̱ μαλε̱κίμιτ.

15. Σὶ λιάνε̱ οὔδε̱ν' ἐ δρέϊγτε̱,
οὺ πλανέψνε̱, ἐ ϐάνε̱ ντὲ̱ οὔδε̱ τὲ̱
Βαλαάμιτ τὲ̱ πίρρἰτ Βοσόριτ, ἀτὶγ
κ̇ὲ̱ δέσ̈ι πάFκ̇ε̱ τὲ̱ σὲ̱ σ̈τρε̱μπε̱ρε̱σε̱.

16. Πὸ οὺ κ̇ε̱ρτούκ πὲ̱ρ παρανομὶ
τὲ̱ τὶγ γκὰ μούσ̈κ̇ε̱ πὰ με̱ντ ἐ πὰ
φγιάλε̱, κ̇ὲ̱ φόλι μὲ ζὲ̱ ν̇ιερίουτ, ἐ
μποδίσι μαρρε̱ζὶν' ἐ Προφήτητ.

17. Κε̱τὰ γιάνε̱ κρόν̇ιερ τὲ̱ πὰ
οὔγε̱, ρὲ κ̇ὲ̱ ἰ ντγιὲκ θε̱λίμι, πὲ̱ρ ἀτὰ
ροὐχκετε̱ μγιέρFουλε̱ ἐ ζέζε̱ πὲ̱ρ
γέτε̱.

18. Σὲ ψὲ τούκ' ἐ θε̱νε̱ φγιάλε̱ τὲ̱
μάϊγμε τὲ̱ Fε̱ν̇ιέσ̈τρε̱σε̱, Fε̱ν̇ιέγε̱νε̱
ντὲ̱ δε̱σ̈ε̱ρίμε τὲ̱ κούρμιτ, ἐ ντὲ̱ κουρ-
ϐε̱ρίρα ἀτὰ κ̇ὲ̱ ἴκ̇ε̱ϊγνε̱ μὲ τὲ̱ ϐε̱ρτέ-
τε̱ πρέϊγ ἀσούρεσ̈ κ̇ὲ̱ ϐίγε̱νε̱ ρότουλε̱
ντὲ̱ Fε̱ν̇ιέσ̈τρε̱.
19. Τούκ' ἐ τάξουρε̱ ἀτοῦρε λεφ-
τερίνε̱, τὲκ γιάνε̱ ἀτὰ σκλέϐτ' ἐ πρί-
σ̈ε̱γε̱σε̱· σὲ ψὲ γκὰ ἀγιὸ πούνε̱ κ̇ὲ̱
μούντετε̱ Fίθε̱ κουσ̈, μπὰ τὲ̱ πε̱νετε̱
ἐ δὲ σκλάϐ.
20. Σὲ ψὲ ντε̱σ̈τε̱ κ̇ὲ̱ ἴκνε̱ μολὶτ'
ἐ γέτε̱σε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ σὲ̱ ν̇ιόχουριτ σὲ
Ζότιτ ἐ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ σ̈πε̱τόϊ νέϐετ Ἰησοὺ
Χριστόϊτ, ντὲ̱ κ̇ε̱τὸ πὰ γιάνε̱ μπε̱ρ-
δέψουρε̱ ἐ μούντουρε̱, ἀτοῦρε τὲ̱ πα-
σ̈τάϊγμετε̱ πε̱νενε̱ με̱ τὲ̱ λίFκα σὲ
τὲ̱ πάρρατε̱.
21. Σὲ ψὲ με̱ μίρρε̱ κὲ πὲ̱ρ ἀτὰ
τὲ̱ μὸς κ̇ίσ̈νε̱ ν̇ιόχουρε̱ οὔδε̱ν' ἐ σὲ̱
δρέϊγτε̱σε̱, σὲ σὶ ἐ ν̇ιόχνε̱, τὲ̱ χθένε-
νε̱ πράπε̱ γκὰ πορσία ἐ Σε̱ϊνγτε̱ρούα-
ρε̱, κ̇ὲ̱ κὲ δε̱νε̱ μπὲ̱ τά.
22. Μὰ οὺ Fιάου ἀτοῦρε κ̇ε̱γιὸ ἐ
ἐπαρημίσε̱ ϐε̱ρτέτε̱· κένι οὺ χθὲ μπὲ̱

ςρεψεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐξέραμα·» καὶ, Ὁ χοῖρος λουσθεὶς *ἐπέστρεψεν* εἰς τὸ κύλισμα τοῦ βορβόρου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ἤδη ταύτην τὴν ἐπιςολὴν σᾶς γράφω, ἀγαπητοὶ, μὲ τὰς ὁποίας διεγείρω δι' ὑπενθυμίσεως τὴν εἰλικρινῆ σας διάνοιαν·

2. Διὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς λόγους τοὺς προλαληθέντες ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν, καὶ τὴν παραγγελίαν ἡμῶν τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος·

3. Τοῦτο πρῶτον γνωρίζοντες, ὅτι θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμπαῖκται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἰδίας *αὐτῶν* ἐπιθυμίας,

4. Καὶ λέγοντες, Ποῦ εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῆς παρουσίας αὐτοῦ; διότι ἀφ' ἧς *ἡμέρας* οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, τὰ πάντα διαμένουσιν οὕτως ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως.

5. Διότι ἑκουσίως ἀγνοοῦσι τοῦτο, ὅτι μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ οἱ οὐρανοὶ ἔγειναν ἔκπαλαι, καὶ ἡ γῆ συνεστῶσα ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος·

6. Διὰ τῶν ὁποίων ὁ τότε κόσμος ἀπωλέσθη κατακλυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

7. Οἱ δὲ σημερινοὶ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι ἀποτεταμιευμένοι, φυλαττόμενοι διὰ τὸ πῦρ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

8. «Ἓν δὲ τοῦτο ἂς μὴ σᾶς λανθάνῃ, ἀγαπητοὶ, ὅτι παρὰ Κυρίῳ μία ἡμέρα *εἶναι* ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.

τε̱ βγιέλ̱ε̱ τε̱ τίγ' ε̱ δόσα σὶ οὐ λιά, οὐ κθὲ ντε̱ λιούτζε̱ τε̱ κυλίσεϊγ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ'. 3.

Τε̱ δάσιουρε̱, δι κάρτε̱ρα κὰμ μὲ κε̱τε̱ κ̱ε̱ οὐ σκρούαϊγ νταστὶ, μπὰ τὸ οὐ τζγιούαϊγ γιούδετ, οὐ κουϊτόϊγ ζε̱με̱ρενε̱ τούαϊγ τε̱ δρέϊγτε̱νε̱.

2. Κε̱ τε̱ κουϊγτόνι φγιάλε̱τε̱ κ̱ε̱ γιάνε̱ θε̱νε̱ γκὰ Σ̱ε̱ίνγτόρε̱τε̱ Προφήτε̱ρ, ε̱ δὲ πορσίνε̱ τόνε̱ τ' Αποστόγετ, τε̱ Ζότιτ κ̱ε̱ νὰ σπε̱τόϊ.

3. Ε κε̱τε̱ προτοπάρρε̱ τε̱ δίγι, σὲ δο τε̱ βίγε̱νε̱ ντε̱ δἰτ τε̱ παστάϊγμε πε̱ρχέσε̱σ, κ̱ε̱ τε̱ ετζε̱ΐγνε̱ ντε̱ δε̱σε̱ρίμε τε̱ τουρε.

4. Ε τε̱ θόνε̱' κου ε̱στε̱ τε̱ τάξουριτε̱ ε̱ τ' ἄρδουριτ σε̱ τίγ; σε̱ ψὲ κ̱ε̱ κοὺρ φλέτνε̱ πα̱παλάρε̱τε̱ π̱ε̱νε̱ τε̱ Fίθα κε̱στού κ̱ε̱ντρόγε̱νε̱, σι κούντρε̱ κένε̱ κ̱ε̱ ντε̱ τε̱ νίσουρε̱ τε̱ γέτε̱σε̱.

5. Σε̱ ψὲ νούκ' ε̱ δίνε̱ ατὰ, σε̱ ψὲ ε̱ δούανε̱ κ̱ε̱τε̱ κ̱ε̱ κένε̱ με̱ πε̱ρπάρα μὲ φγιάλε̱ τε̱ Περντίσε̱ Κίελ̱τε̱ ε̱ δὲ Δέου (δάλε̱) γκὰ οὔγε̱τε̱, ε̱ μὲ ἄνε̱ τε̱ οὔγιτ ε̱στε̱ π̱ε̱ρρε̱.

6. Ανταΐγ κ̱ε̱γιὸ γέτε̱ κ̱ε̱ κὲ ἀχίερε, μπίτουρε̱ γκὰ οὔγε̱τε̱ χούμπι.

7. Πὸ Κίελ̱τε̱ κ̱ε̱ γιάνε̱ νταστὶ ε̱ δὲ δέου, μὲ ατε̱ φγιάλε̱ γιάνε̱ ρούαϊγτουρε̱, ε̱ μπάχ̱ενε̱ πε̱ρ ζγιὰρ ντε̱ δίτε̱ τε̱ Fιούκιτ ε̱ τε̱ χούμπε̱γε̱σε̱ νιέρε̱ζετ σε̱ πὰ π̱έσε̱.

8. Κε̱τε̱ τε̱ δίγι γιούβετ, ὦ τε̱ δάσιουρε̱, σι νιε̱ δίτε̱ ἄφε̱ρ Ζότιτ ε̱στε̱ πόσι νιε̱ μίγε̱ βγιὲτ, ε̱ νιε̱ μίγε̱ βγιὲτ πόσι νιε̱ δίτε̱.

9. Δὲν βραδύνει ὁ Κύριος τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, ὡς τινὲς λογίζονται τοῦτο βραδύτητα· ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ θέλων νὰ ἀπολεσθῶσι τινὲς, ἀλλὰ πάντες νὰ ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν.

10. Θέλει δὲ ἔλθει ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτί· καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ θέλουσι παρέλθει μὲ συριγμὸν, τὰ στοιχεῖα δὲ πυρακτούμενα θέλουσι διαλυθῆ, καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα θέλουσι κατακαῆ.

11. Ἐπειδὴ λοιπὸν πάντα ταῦτα διαλύονται, ὁποῖοι πρέπει νὰ ἦσθε σεῖς εἰς πολίτευμα ἅγιον καὶ εὐσέβειαν,

12. Προσμένοντες καὶ σπεύδοντες εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ πυρούμενοι θέλουσι διαλυθῆ, καὶ τὰ στοιχεῖα πυρακτούμενα θέλουσι χωνευθῆ;

13. Κατὰ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ νέους οὐρανοὺς καὶ νέαν γῆν προσμένομεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14. Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοὶ, ταῦτα προσμένοντες, σπουδάσατε νὰ εὑρεθῆτε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

15. Καὶ νομίζετε σωτηρίαν τὴν μακροθυμίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος ἔγραψε πρὸς ἐσᾶς κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν σοφίαν,

16. Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τινὰ δυσνόητα, τὰ ὁποῖα οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλόνουσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώ-

9. Νούκε̱ με̱νὸν Ζότι τε̱ τάξουρατ' ἐτίγ (σι κούντρε̱ συλοήσενε̱ δι τζὰ κε̱γιὸ ε̱̃στ' ε με̱νούαρε̱, πὸ πε̱ν δουρίμ μπε̱ νέβετ, σε̱ ψε νούκε̱ δὸ κε̱ τε̱ χουμπάτε̱ ντονιε̱, πὸ τε̱ βίγε̱νε̱ ϝίθε̱ ντε̱ μετανί.

10. Ε δὸ τε̱ βίγε̱ δίτα ε Ζότιτ πόσι κουσάρι κε̱ βγιὲν ντάτε̱νε̱, ε μπὰ τε̱ Κίελτε̱ δὸ τε̱ ὄκόγε̱νε̱ με̱ ϝε̱μίμ, ε στιχίτε̱ γκὰ τε̱ γκρόχε̱τιτε̱ δὸ τε̱ τρέτενε̱, ε δε̱ δέου ε δε̱ πούνε̱τε̱ κε̱ γιάνε̱ μπε̱ τε̱ δὸ τε̱ δίϝενε̱.

11. Κουρ τε̱ τρέτενε̱ κε̱τὸ πούνε̱ρα σι λοϊ δούχαετε̱ τε̱ γίνι γιούβετ ντε̱ γέτε̱ Σε̱ίνγτε, ε ντε̱ ευσεβί;

12. Τούκ' ε ὄπε̱ρρίερε̱ ε τούκ' ε ε̱̃τζουρε̱ πε̱ρ τε̱ πρίτουρε̱ τ' ἄρδουριτ' ε δίτε̱σε̱ Περντίσε̱, μπὰ τε̱ δίτε̱ Κίελτε̱ δε̱ζουρε̱ δὸ τε̱ τρέτενε̱.

13. Πὸ Κίελ τε̱ ρι ε δε̱ Δὲ τε̱ ρι πρίσε̱με̱, σι κούντρ' ε̱̃στε̱ τε̱ τάξουριτ' ἐτίγ· ἀτγὲ τε̱κ ρι ε δρέϊγτα.

14. Ανταΐγ, ὦ τε̱ δάσιουρε̱, σε̱ ψε̱ πρίτνι σε̱ τίλια πούνε̱ρα ντζιτόνι κε̱ τε̱ ϝέντενι ντε̱ αϊ τε̱ πὰ ζίερρε̱, ε τε̱ κε̱ρούαρε̱ ντε̱ παΐκ.

15. Ε ζε̱με̱ρε̱ν' ε ϝε̱ρρε̱ τε̱ Ζότιτ σίνε̱ κίνιε ντε̱ βε̱ντ τε̱ ὄπε̱τίμιτ· σι κούντρ' ού ὄκρόϊ γιούβετ ε δε̱ βε̱λάϊ ἴνε̱ ι δάσιουρε̱ Παύλουα πε̱ρ σοφὶ κε̱ ι κε̱ δε̱νε̱ ἀτίγ,

16. Σι ε δε̱ ντε̱ ϝίθε̱ χάρτε̱ρα, κουρ κουβε̱ντὸν μπὰ τὸ πε̱ρ κε̱τὸ, μπὰ τὸ γιάνε̱ τζὰ πούνε̱ρα κε̱ σκουπε̱τόνετε̱ κολαΐγ, ἀτὸ τε̱ πὰ δίγτουριτε̱, ε τε̱ πὰ στερεόσουριτε̱ ι ὄτρε̱μπόγε̱νε̱, σι ε δε̱ τε̱ τγιέρατε̱ χάρτε̱ρα, πε̱ρ τε̱ χούμπουρε̱ τε̱

BKsh

λειαν.

17. Σεῖς λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, προγνωρίζοντες ταῦτα, φυλάττεσθε, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῆτε μὲ τὴν πλάνην τῶν ἀνόμων, καὶ ἐκπέσητε ἀπὸ τὸν στηριγμόν σας.

18. Αὐξάνεσθε δὲ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

τοῦρε.

17. Γιούβετ ἀδὰ, ὤ τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱, σὲ ψὲ ἐ δίγι μὲ κόχε̱ ῥούχι, κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς ῥε̱μπένι ντὲ̱ Fε̱ν̇ιέσ̈τρε̱ τὲ̱ σὲ̱ μάῤῥε̱βετ, ἐ π̇ίρι γκὰ κ̇έ̱ντρα γιούαϊγ.

18. Πὸ χάϊγδενι τούκ' ἐῤῥίτουρε̱ ντὲ̱ δουρε̱τὶ ἐ ντὲ̱ τὲ̱ ν̇ιόχουρε̱ τὲ̱ Ζότιτ σόνε̱ ἐ Σωτήριτ Ἰησοὺ Χριστόϊτ· ἀτὶγ ντέῤῥι, ἐ δὲ νταῦτὶ, ἐ δὲ ντὲ̱ δίτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱. Ασ̈τοὺ κιόφτε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ
ΠΡΩΤΗ

ΚΕΦ. ά. 1.

ΕΚΕΙΝΟ τὸ ὁποῖον ἦτο ἀπ' ἀρχῆς, τὸ ὁποῖον ἠκούσαμεν, τὸ ὁποῖον εἴδομεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, τὸ ὁποῖον ἐθεωρήσαμεν, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς·

2. (Καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ εἴδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦτο παρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ ἐφανερώθη εἰς ἡμᾶς)

3. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν, ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε καὶ σεῖς κοινω-

ΚΑΡΤΕ̱
Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΙΩΑΝΝΙΤ.
ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ
ΕΠΑΡΕ̱

Κρίε Επάῤῥε̱ α'. 1.

Αγιὸ κ̇ὲ̱ κὲ κ̇ὲ̱ χέρε̱ν' ἐ πάῤῥε̱, ἀγιὸ κ̇ὲ̱ διFιούαμ, ἀγιὸ κ̇ὲ̱ πὰμ μὲ σὶ τόνα, ἀγιὸ κ̇ὲ̱ βε̱σ̈τρούαμ, ἐ κ̇ὲ̱ ἐ ζοῦνε̱ δούσ̈ῤῥτε̱ τόνα, πὲ̱ρ φγιάλε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱.

2 (Ε γέτα οὺ τζφάϊκ, ἐ δὲ ἐ πὰμ, ἐ μαρτυρίσγε̱με̱, ἐ ῥε̱φέγε̱με̱ μπὲ̱ γιούβετ γέτε̱ν' ἐπὰ σόσουρε̱, ἀγιὸ κ̇ὲ̱ κὲ μπάνε̱ Πα̇π̇άϊτ, ἐ οὺ δοὺκ μπὲ̱ νέβετ.)

3. Ατὲ̱ κ̇ὲ̱ πὰμ, ἐ διFιούαμ, οὺ ῥε̱φέϊγμε̱ γιούβετ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ίνι ἐ δὲ γιούβετ σ̈ιοκ̇ε̱ρί, μὲ νέβετ' ἐ σ̈ιοκ̇ε̱-

BKSH

νίαν μεθ' ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡμῶν *εἶναι* μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4. Καὶ ταῦτα γράφομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

5. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐπαγγελία, τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία.

6. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ περιπατῶμεν ἐν τῷ σκότει, ψευδόμεθα καὶ δὲν πράττομεν τὴν ἀλήθειαν.

7. Ἐὰν ὅμως περιπατῶμεν ἐν τῷ φωτὶ καθὼς αὐτὸς εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, ἔχομεν κοινωνίαν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν δὲν ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἐν ἡμῖν.

9. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, εἶναι πιστὸς καὶ δίκαιος, ὥστε νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι δὲν ἡμαρτήσαμεν, ψεύστην κάμνομεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα σᾶς γράφω, διὰ νὰ μὴ ἁμαρτήσητε· καὶ ἐάν τις ἁμαρτήσῃ, ἔχομεν παράκλητον πρὸς τὸν Πατέρα, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Δίκαιον.

2. Καὶ αὐτὸς εἶναι ἱλασμὸς περὶ

ρία γιόνε̱ τε̱ γέτε̱ μὲ π̇απ̇άνε̱ ἐ δὲ μὲ τε̱ πίῤῥ' ἐτίγ Ἰησοὺ Χριστόνε̱.

4. Ε κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα οὐ ἀ ὄκρουάϊγμε̱ γιούβετ, (κ̇ε̱ τε̱ Fε̱ζόνι) ἐ Fε̱ζίμι γιούαϊγ τε̱ γέτε̱ ἰ πλιότε̱.

5. Κε̱γιὸ ε̱̈στ' ἀδὰ τε̱ τάξουριτε̱ κ̇ε̱ διFούαμ πρέϊγ σὶ, ἐ οὐ ῥε̱φέϊγμε̱ γιούβετ, σὲ Περντία ε̱̈στε̱ δρίτε̱, ἐ ἐῤῥε̱τζίρε̱ μπε̱ τε̱ σε̱̈στε̱ ντονιε̱.

6. Ντε̱ θάφτζιμ σὲ κ̇έμι ὄιοκ̇ε̱ρ μὲ ἄτε̱, ἐ ἔτζε̱ϊγμε̱ ντ' ἐῤῥε̱τζίρε̱, Fε̱νιέγε̱με̱, ἐ νούκ̇ε̱ π̇έγε̱με̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱νε̱.

7. Ε ντε̱ ἔτζιμε̱ ντε̱ δρίτε̱, σὲ ε̱̈στ' ἄϊ ντε̱ δρίτε̱, κ̇έμι ὄιοκ̇ε̱ρὶ νιέρι μὲ γιάτε̱ρινε̱, ἐ Fιάκου ἰ Ἰησοὺ Χριστόϊτ π̇ίῤῥιτ σε̱ τίγ κε̱ρὸν νέβετ γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ φάγιτ.

8. Ντε̱ θάφτζιμ σὲ νούκε̱ κ̇έ μι φάϊγ, Fε̱νιέγε̱με̱ βέτε̱ βε̱τε̱χενε̱, ἐ ἐ βε̱ρτέτα νούκ' ε̱̈στε̱ μπε̱ νέβετ.

9. Ντε̱ μολοήτζιμ φάγετε̱ τόνα, ἄϊ ε̱̈στ' ἰ π̇έσε̱σε̱ ἐ ἰ δρέϊγτε̱, κ̇ε̱ τε̱ νὰ ντε̱γεγε̱ νέβετ φάγετε̱· ἐ τε̱ νὰ κ̇ε̱ρόγε̱ νέβετ γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ ἀδικήι.

10. Ντε̱ θάφτζιμ σε̱ νούκ̇ε̱ κ̇έμι φάϊγ, ἐ π̇έγε̱με̱ ἀτε̱ τε̱ ῥὲμ, ἐ φγιάλια ἐτίγ νούκ' ε̱̈στε̱ μπε̱ νέβετ.

Κρίε Εδίτε̱. β. 2.

Δγιέλμιτ' ἐ μὶ, οὐ ὄκρουάϊγ γιούβετ κ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα, κ̇ε̱ τε̱ μὸς φε̱γένι· ἐ ντε̱ πάστε̱ ντονιὲ φε̱γίερε̱, κ̇έμι κοὺ τε̱ λιούτετε̱ μπάνε̱ π̇απ̇άϊτ, Ἰησοὺ Χριστόνε̱ τε̱ δρέϊγτινε̱.

2. Ε ἄϊ ε̱̈στε̱ νιε̱ ντε̱γέσε̱ πε̱ρ φά-

τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3. Καὶ ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν.

4. Ὅστις λέγει, Ἐγνώρισα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ δὲν φυλάττει, ψεύστης εἶναι, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει·

5. Ὅστις ὅμως φυλάττει τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι τετελειωμένη. Ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι εἴμεθα ἐν αὐτῷ.

6. Ὅστις λέγει ὅτι μένει ἐν αὐτῷ, χρεωστεῖ, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω νὰ περιπατῇ

7. Ἀδελφοὶ, δὲν σᾶς γράφω ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν, τὴν ὁποίαν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ εἶναι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς.

8. Πάλιν ἐντολὴν νέαν σᾶς γράφω, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀληθὲς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἐσᾶς· διότι τὸ σκότος παρέρχεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φέγγει.

9. Ὅστις λέγει, ὅτι εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, καὶ μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι ἕως τώρα.

10. Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ δὲν εἶναι.

11. Ὅστις ὅμως μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατεῖ, καὶ δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει, διότι τὸ σκότος ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω πρὸς ἐσᾶς, τεκνία, διότι συνεχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι σας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

γε τόνα· ἐ δὲ γιὸ πε̱ρ τόνατε̱ βέτε̱με̱, πὸ ἐ δ̇ὲ πὲ̱ρ τὲ̱ ϝίθε̱ π̇ότε̱σε̱.

3. Ε γκὰ κ̇ε̱γιὸ ἐ δ̇ίμε̱ κ̇ὲ̱ ἐ κ̇έμι ν̇ιόχουρε̱ ἀτὲ̱, ντὲ̱ ρ̇ουαΐγτιτζιμ πορσίτ' ἐτίγ.

4. Αἲ κ̇ὲ̱ θότε̱, σὲ ἐ ν̇ιόχα ἀτὲ̱, ἐ πορσίτ' ἐτὶγ νούκ' ἱ ρ̇ούαν, ε̱̋σ̈τε̱ ϝε̱νιεσ̈γιὰρ, ἐ ἐ βερτέ̱τε νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ μπὲ̱ τέ̱.

5. Μὰ ἀἲ κ̇ὲ̱ ρ̇ούαν φγιάλε̱τ' ἐτὶγ, τὲ̱κ ἀἲ μὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτα δ̇ασ̈ιουρία ἐ Περντίσε̱ ε̱̋σ̈τ' ἐ τέ̱ρε̱· μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ ν̇ιόχ̇ε̱με̱ κ̇ε̱ γέμι μπὲ̱ τέ̱.

6. Αἲ κ̇ὲ̱ θότε̱ σὲ κε̱ντρὸν μπὲ̱ τὲ̱ δ̇ούχαετε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ ε̱̋τζε̱γε̱ ἐ δ̇ὲ ἀἲ κ̇ε̱σ̈τοὺ σὶ κούντρ' ε̱̋τζι ἐ δ̇ὲ ἀἲ.

7. Βε̱λάζε̱ρ, νούκ' οὐ σ̈κρούκ̇ιγ γιούβετ πορσὶ τὲ̱ ρ̇έ, πὸ πορσὶ τὲ̱ λιάσ̈τε̱, κ̇ὲ̱ ἐ κ̇έσ̈ε̱τε̱ κ̇ὲ̱ κρίε χ̇έρε̱σε̱· πορσία ἐ λιάσ̈τε̱ ε̱̋σ̈τε̱ φγιάλια κ̇ὲ̱ πάτε̱ δ̇ιϝιούχρε̱ κ̇ὲ̱ κρίε χ̇έρε̱σε̱.

8. Πὲρ σὲ̱ δ̇ίτιτ πορσὶ τὲ̱ ρ̇ὲ οὐ σ̈κρούαΐγ γιούβετ, κ̇ὲ̱ ε̱̋σ̈τε̱ ἐ βε̱ρτέτε̱ ντὲ̱ ἀΐ, ἐ δὲ ντὲ̱ γιούβετ· σὲ ἐῤρ̇ε̱τζίρα σ̈κὸν, ἐ δ̇ρίτα ἐ βε̱ρτέτε̱ νταστὶ φέξ.

9. Αἲ κ̇ὲ̱ θότε̱ σὲ ε̱̋σ̈τε̱ ντὲ̱ δ̇ρίτε̱, ἐ βε̱λάν' ἐτὶγ νούκ' ἐ δ̇ὸ, ε̱̋σ̈τε̱ ντὲ̱ ἐῤρ̇ε̱τζίρε̱ γγέρα νταστί.

10. Αἲ κ̇ὲ̱ δ̇ὸ βε̱λάν' ἐτὶγ, ϝέ̱ντετε̱ ντὲ̱ δ̇ρίτε̱ ἐ νούκ' ε̱̋σ̈τε̱ σκάνταλο μπὲ̱ τέ̱.

11. Μὰ ἀἲ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ βε̱λάν' ἐτὶγ, ε̱̋σ̈τε̱ ντ' ἐῤρ̇ε̱τζίρε̱ ἐ ντ' ἐῤρ̇ε̱τζίρε̱ ε̱̋τζε̱ν, ἐ νούκ̇ε̱ δ̇ι κοὺ βετε̱, σὲ ψὲ ἱ βε̱ρ̇πόΐ σίτ' ἐτὶγ ἐῤρ̇ε̱τζίρα.

12. Οὐ σ̈κρούαΐγ γιούβετ, ὢ δ̇γιὲλμ, σὲ οὐ ντε̱γένενε̱ φάγε̱τε̱ τούαΐγ πὲρ ε̱̋μεῤρ̇ τὲ̱ τίγ.

13. Γράφω πρὸς ἐσᾶς, πατέρες· διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι ἐνικήσατε τὸν πονηρόν· γράφω πρὸς ἐσᾶς, παιδία, διότι ἐγνωρίσατε τὸν Πατέρα.

14. Ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι εἶσθε ἰσχυροί, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ ἐνικήσατε τὸν πονηρόν.

15. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ·

16. Διότι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου.

17. Καὶ ὁ κόσμος παρέρχεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὅστις ὅμως πράττει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18. Παιδία ἐσχάτη ὥρα εἶναι· καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ τώρα πολλοὶ ἀντίχριστοι ὑπάρχουσιν· ὅθεν γνωρίζομεν ὅτι εἶναι ἐσχάτη ὥρα.

19. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἐξ ἡμῶν· διότι, ἐὰν ἦσαν ἐξ ἡμῶν, ἤθελον μένει μεθ' ἡμῶν· ἀλλὰ *ἐξῆλθον* διὰ νὰ φανερωθῶσιν ὅτι δὲν εἶναι πάντες ἐξ ἡμῶν.

20. Καὶ σεῖς ἔχετε χρίσμα ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ γνωρίζετε πάντα

21. Δὲν σᾶς ἔγραψα διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ διότι ἐξεύρετε αὐτὴν, καὶ διότι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας δὲν εἶναι.

13. Οὐ ὂκρούαϊγ γιούβετ, ῶ π̇απ̇αλάρε̱, κ̇ὲ̱ κ̇ίνι ν̇ιόχουρε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ ἴσ̈ κ̇ὲ̱ χ̇έριετ, οὐ ὂκρούαϊγ γιούβετ, ῶ τρίμα, κ̇ὲ̱ κ̇ίνι μούντουρε̱ δ̇ινάκνε̱· οὐ ὂκρούαϊγ γιούβετ, ῶ δ̇γιὲλμ, κ̇ὲ̱ κ̇ίνι ν̇ιόχουρε̱ π̇απ̇άνε̱.

14. Οὐ ὂκρόβα γιούβετ, ῶ π̇απ̇αλάρε̱, σὲ ψὲ κ̇ίνι ν̇ιόχουρε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κὲ κ̇ὲ̱ χ̇έρετ· οὐ ὂκρόβα γιούβετ, ῶ τρίμα, σὲ ψὲ γίνι τὲ̱ φόρτε̱, ὲ φγιάλ' ὲ Περντίσε̱ κε̱ντρὸν μπὲ̱ γιούβετ, ὲ ὲ κ̇ίνι μούντουρε̱ δ̇ινάκνε̱.

15. Μὸς δ̇όϊ γέτε̱νε̱, ἀ; πούνε̱τ' ὲ γέτε̱σε̱· ντὲ̱ δ̇ὸ ντον̇ιὲ̱ γέτε̱νε̱, δ̇αὂιουρία ὲ π̇απ̇άϊτ νούκ' ε̱ὂτε̱ μπὲ̱ τέ̱.

16. Σὲ ψὲ Fίθ' ἀγιὸ κ̇ὲ̱ ε̱ὂτε̱ ντὲ̱ γέτε̱, ε̱ὂτε̱ δ̇ε̱ὂε̱ρίμ ἰ κούρμιτ, ὲ δ̇ὲ δ̇ε̱ὂε̱ρίμ' ἰ σίβετ, ὲ δ̇ὲ περιφανὶ ὲ γέτε̱σε̱, ἀγιὸ νούκ̇ε̱ βγιὲν γκὰ π̇απ̇άϊ, πὸ βγιὲν γκὰ γέτα.

17. Ε γέτα ὂκὸν, ὲ δ̇ὲ δ̇ε̱ὂε̱ρίμι ἰ σάϊγ· μὰ ἄϊ κ̇ὲ̱ π̇ε̱ν θελίμε̱ν' ὲ Περντίσε̱, δ̇ουρ̇ρ̇ὸν πε̱ρ Fίθε̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱.

18. Δ̇γιὲλμ, κ̇ε̱γιὸ ε̱ὂτε̱ κόχ̇ε̱ ὲ πασταΐγμε, ὲ σὶ κούντρε̱ δ̇ιFιούατε̱, κ̇ὲ̱ Αντίχριστοϊ βγιὲν, ὲ δ̇ὲ νταὂτὶ γιάνε̱ π̇έρ̇ρ̇ε̱ ὂιούμε̱ Αντιχρίστε̱ρ· κ̇ε̱τέϊγ ὲ κουπε̱τόϊγμε̱ κ̇ὲ̱ ε̱ὂτε̱ κόχ̇ε̱ ὲ πασταΐγμε̱.

19. Πρέϊγ νὲ̱ὂ δ̇ούκ̇λε̱, πὸ σκένε̱ πρέϊγ νέὂ, σὲ ψὲ τὲ̱ ἴσνε̱ πρέϊγ νέὂ, δ̇ὸ τὲ̱ κένε̱ μπέτουρε̱ μὲ νέβετ· πὸ κ̇ὲ̱ τὲ̱ τζφάκενε̱, κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ Fίθε̱ πρέϊγ νέὂ.

20. Μὰ γιούβετ κ̇ίνι χρίσμε̱ γκὰ Σ̇ε̱ϊνγτι, ὲ ἰ δ̇ίγι τὲ̱ Fίθα.

21. Νούκ' οὐ ὂκρόβα γιούβετ σὶ τὲ̱ πὰ δ̇ίγτουρετ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱νε̱, πὸ σὶ νὲ̱ τίλε̱βε̱τ κ̇ὲ̱ ὲ δ̇ίνι ἀτὲ̱, ὲ κ̇ὲ̱ ντον̇ιὲ̱ Fε̱ν̇ιέὂτρε̱ νούκ̇ε̱ βγιὲν γκὰ ὲ

22. Τίς εἶναι ὁ ψεύστης, εἰμὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ Χριστός; οὗτος εἶναι ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν.

23. Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν, δὲν ἔχει οὐδὲ τὸν Πατέρα· *ὅστις ὁμολογεῖ τὸν Υἱὸν ἔχει καὶ τὸν Πατέρα.*

24. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἂς μένῃ ἐν ὑμῖν. Ἐὰν μένῃ ἐν ὑμῖν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ὑμεῖς θέλετε μένει ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρί.

25. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπόσχεσις, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὑπεσχέθη πρὸς ἡμᾶς, ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος.

26. Ταῦτα σᾶς ἔγραψα περὶ ἐκείνων, οἵτινες σᾶς πλανῶσι.

27. Καὶ τὸ χρίσμα τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ δὲν ἔχετε χρείαν νὰ σᾶς διδάσκῃ τις· ἀλλὰ καθὼς σᾶς διδάσκει τὸ αὐτὸ χρίσμα περὶ πάντων, οὕτω καὶ ἀληθές εἶναι, καὶ δὲν εἶναι ψεῦδος· καὶ καθὼς σᾶς ἐδίδαξε, θέλετε μένει ἐν αὐτῷ.

28. Καὶ τώρα, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα, ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παῤῥησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29. Ἐὰν ἐξεύρητε ὅτι εἶναι δίκαιος, γνωρίζετε ὅτι πᾶς ὁ πράττων τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ ἐγεννήθη.

βε̱ρτέτα.

22. Τζίλι ε̱ὄτε̱ Fε̱νιεὄτγιὰρ, πὲ̱ρ βέτζε ἀτὶγ κ̇ε̱ ἀρνὶς σὲ Ιησούϊ νούκ' ε̱ὄτε̱ Κρίστι; κούϊγ ε̱ὄτε̱ Αντίχριστοϊ, κ̇ε̱ ἀρνὶς π̇απ̇άνε̱, ὲ δὲ τὲ̱ π̇ίῤῥε̱.

23. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ ἀρνὶς τε̱ π̇ίῤῥε̱, νούκ̇ε̱ κὰ ἂς π̇απ̇άνε̱· (τζίλι ὁμολογὶς π̇απ̇άνε̱ κὰ ὲ δὲ τὶ π̇ίῤῥε̱.)

24. Γιούβετ ἀδὰ ἀτε̱ κ̇ε̱ ὲ διFιούατε̱ κ̇ε̱ κρίε χέρε̱σε̱, λὲ τε̱ κ̇ε̱ντρόγε̱ πὰ λιούαϊγτουρε̱ μπὲ̱ γιούβετ· ντὲ̱ κε̱ντρόφτε̱ μπὲ̱ γιούβετ ἀγιὸ κ̇ε̱ ὲ διFιούατε̱ κ̇ε̱ χέρε̱ν' ὲ πάῤῥε̱, ὲ δὲ γιούβετ δὸ τὲ̱ κ̇ε̱ντρόνι πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντὲ̱ π̇απ̇άνε̱ ὲ δὲ ντὲ̱ τε̱ π̇ίῤῥε̱,

25. Κε̱γιὸ ε̱ὄτε̱ ἀγιὸ ὲ τάξουρε̱, κ̇ε̱ οὺ τάξι γιούβετ ἀΐ, γέτε̱ν' ὲ πὰ σόσορε̱.

26. Κε̱τὸ οὺ κὰμ ὄκρούαρε̱ γιούβετ, πὲ̱ρ ἀτὰ κ̇ε̱ οὺ πλανέψγε̱νε̱ γιούβετ.

27. Πὸ λὲ τὲ̱ μπέτετε̱ μπὲ̱ γιούβετ ἀγιὸ χρίσμε̱ κ̇ε̱ κ̇ίνι μάῤῥε̱ πρέϊγ σι, ὲ νούκ̇ε̱ κ̇ίνι χρὶ κ̇ε̱ τοῦ διδάξγε̱ νιερὶ γιούβετ, μὰ σὶ κούντρ' οὺ διδὰξ γιούβετ ἀγιὸ χρίσμε̱ πὲ̱ρ τε̱ Fίθα, ὲ δὲ ε̱ὄτ' ὲ βε̱ρτέτε̱ ὲ νούκ' ε̱ὄτε̱ Fε̱νιεὄτγιάρε, ὲ σὶ κούντρ' οὺ κὰ διδάξουρε̱ γιούβετ, κ̇ε̱ντρόνι μπὲ̱ τέ̱.

28. Νταὄτὶ, δγιὲλμ, κ̇ε̱ντρόνι μπὲ̱ τε̱, κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ τζφάκετε̱, τὲ̱ κ̇έμι θαῤῥὸς, ὲ τε̱ μὸς τουρπε̱ρόνεμε πρέϊγ ἀσάϊγ, μπὲ̱ τ' ἄρδουρε̱ τὲ̱ σάϊγ.

29. Ντε̱ δίγι κ̇ε̱ ε̱ὄτε̱ ἰ δρέϊγτε̱, δίγνιε σε̱ τζίλι δὸ κ̇ε̱ π̇ὲν τε̱ δρέϊγτενε̱ ε̱ὄτε̱ λέῤῥε̱ π̇ρέϊγ σί.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

ΙΔΕΤΕ ὁποίαν ἀγάπην ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πατὴρ, ὥστε νὰ ὀνομασθῶμεν τέκνα Θεοῦ· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει ἡμᾶς, διότι δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

2. Ἀγαπητοὶ, τώρα εἴμεθα τέκνα Θεοῦ· καὶ ἔτι δὲν ἐφανερώθη τί θέλομεν εἶσθαι· ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι, ὅταν φανερωθῇ, θέλομεν εἶσθαι ὅμοιοι μὲ αὐτόν· διότι θέλομεν ἰδεῖ αὐτὸν καθὼς εἶναι.

3. Καὶ πᾶς ὅστις ἔχει τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ᾽ αὐτὸν, καθαρίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι καθαρός.

4. Πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, πράττει καὶ τὴν ἀνομίαν· διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀνομία.

5. Καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει.

6. Πᾶς ὅστις μένει ἐν αὐτῷ, δὲν ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, δὲν εἶδεν αὐτὸν, οὐδὲ ἐγνώρισεν αὐτόν.

7. Τεκνία, ἂς μὴ σᾶς πλανᾷ μηδείς· ὅστις πράττει τὴν δικαιοσύνην, εἶναι δίκαιος, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι δίκαιος.

8. Ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου· διότι ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Διὰ τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9. Πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν δὲν πράττει, διότι σπέρμα αὐτοῦ μένει ἐν αὐτῷ· καὶ δὲν δύναται νὰ ἁμαρτάνῃ, διότι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ.

Κρίε Ετρέτε̱. γ΄. 3.

Βε̱σ̈τρόνι τζφάρε̱ δασ̈ιουρὶ νὰ δὰ νέβετ π̇απ̇άϊ κ̇ε̱ τε̱ κισύχαεμι δγιὲλμ τε̱ Περντίσε̱· ἀντάϊγ νούκ̇ε̱ νὰ ν̇ιὲχ νέβετ γέτα, σὲ ψὲ νούκ̇ε̱ ν̇ιὲχ ἀτέ̱.

2. Τε̱ δάσ̈ιουρε̱, νταΐτὶ γέμι δγιὲλμ τε̱ Περντίσε̱, πὸ ε̇ δὲ νούκ᾽ ε̱σ̈τε̱ τζφάκιουρε̱ ἀγιὸ κ̇ε̱ δὸ τε̱ γέμι, ε̇ ε̇ δίμε̱ κ̇ε̱ κοὺρ τε̱ τζφάκε̱τε̱, δὸ τε̱ σ̈ε̱μπε̱λέ̱γε̱με̱ μπε̱ τε̱· σὲ ψὲ δὸ τε̱ σ̈ιόχε̱με̱ ἀτε̱ σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τε̱.

3. Ε τζίλι δὸ κ̇ε̱ κὰ κ̇ε̱τε̱ σ̈πε̱ρ-ρέσ̈ε̱ μπε̱ τε̱, σ̈ε̱ϊνγτε̱ρόν βέτε̱χεν᾽ ἐτὶγ σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τε̱ αἲ σ̈ε̱ϊνγτ.

4. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ π̇ε̱ν φάϊγνε̱, π̇ε̱ν ε̇ δὲ ἀνομίνε̱· ε̇ φάγι ε̱σ̈τε̱ παρανομία.

5. Ε ε̇ δίγι κ̇ε̱ αἲ ε̱σ̈τε̱ τζφάκιουρε̱, πε̱ρ τε̱ γκρίγτουρε̱ φάγετε̱ τόνα, ε̇ μπὰ τε̱ φάϊγ νούκ᾽ ε̱σ̈τε̱.

6. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ κε̱ντρὸν μπε̱ τε̱ νούκ̇ε̱ φε̱γὲν, τζίλι δὸ κ̇ε̱ φε̱γὲν, νούκ᾽ ε̇ κὰ π̇άρρε̱ ἀτε̱ ἂς ε̇ κὰ ν̇ιόχουρε̱ ἀτέ̱.

7. Δγιὲλμ, μὸς οὺ πλανέψγε̱ ν̇ιερὶ γιούβετ, αἲ κ̇ε̱ π̇ε̱ν τε̱ δρέϊγτε̱νε̱, ε̱σ̈τε̱ ἰ δρέϊγτι, σὶ κούντρ᾽ ε̱σ̈τε̱ ε̇ δὲ αἲ ἰ δρέϊγτε̱.

8. Αἲ κ̇ε̱ π̇ε̱ν φάϊγνε̱, αἲ ε̱σ̈τε̱ γκὰ δγιάλι· σὲ ψὲ δγιάλι κ̇ε̱ χέρε̱ν᾽ ε̇ πάρρε̱ φε̱γὲν· πε̱ρ κ̇ε̱τε̱ ἀφορμὶ ε̱σ̈τε̱ τζφάκιουρε̱ ἰ π̇ίρρι ἰ Περντίσε̱, κ̇ε̱ τε̱ πρίσγε̱ πούνε̱τ᾽ ε̇ δγιάλιθιτ᾽.

9. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ λέρρε̱ γκὰ Περντία, φάϊγ νούκ̇ε̱ π̇ε̱ν, σὲ ψὲ μπὰ φάρρε̱ν᾽ ἐτὶγ μπε̱ βέτε̱χε· ε̇ νούκ̇ε̱ μοὺντ τε̱ φε̱γέγε̱, σὲ ψὲ ε̱σ̈τε̱ λέρρε̱ γκὰ Περντία.

BKSh

10. Ἐν τούτῳ γνωρίζονται τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὅστις δὲν πράττει δικαιοσύνην, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11. Διότι αὕτη εἶναι ἡ παραγγελία τὴν ὁποίαν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·

12. Οὐχὶ καθὼς ὁ Κάϊν ἦτο ἐκ τοῦ πονηροῦ, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ διὰ τί ἔσφαξεν αὐτόν; διότι τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν πονηρά, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.

13. Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, ἂν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ.

14. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι μετέβημεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, διότι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

15. Πᾶς ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, εἶναι ἀνθρωποκτόνος· καὶ ἐξεύρετε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος δὲν ἔχει ζωὴν αἰώνιον μένουσαν ἐν ἑαυτῷ.

16. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔβαλε· καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν νὰ βάλλωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

17. Ὅστις ὅμως ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρείαν, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18. Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν μὲ λόγον, μηδὲ μὲ γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ ἔργον καὶ ἀλήθειαν.

10. Μπε̱ κ̇ε̱τε̱ τζκιούχασνε̱ δγιέλμτ᾽ ε Περντίσε̱, ε δγιέλμτ᾽ ε δγιάλιτ· τζίλι δὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κ̇ε̱ν τε̱ δρέϊγτε̱νε̱, νούκ᾽ ε̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία, ε δε τζίλι δὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δὸ βε̱λὰν᾽ ετίγ.

11. Σὲ ψὲ κ̇ε̱γιὸ ε̱σ̈τε̱ πορσία κ̇ε̱ διϜιούατε̱ κ̇ε̱ χέρε̱ν᾽ ε πάῤῥε̱, κ̇ε̱ τε̱ δούαμε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

12. Γιὸ σὶ Κάϊνι κ̇ε̱ κὲ γκὰ ε λίϜκου, ε βράου τε̱ βε̱λὰν᾽ ετίγ· ε πε̱ρ σὲ ε βράου ατε̱· σὲ ψὲ πούνε̱ρατ᾽ ετὶγ κένε̱ τε̱ λίϜκα, ε ατὸ τε̱ βε̱λάϊτ σε̱ τὶγ τε̱ δρέϊγτα.

13. Μὸς τζιουδίτι, βε̱λάζε̱ριτ᾽ εμὶ, ντε̱σ̈τε̱ κ̇ε̱ οὺ ουῤῥὲν γιούβετ πότα.

14. Νέβετ ε δίμε̱ κ̇ε̱ κ̇έμι σ̈κούαρε̱ γκὰ βδέκ̇ε̱για μπε̱ γέτε̱, σὲ ψὲ δούαμε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱· αὶ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δὸ βε̱λάνε̱ μπέτε̱τε̱ ντε̱ μόρτ.

15. Τζίλι δὸ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κὰ δασ̈ιουρὶ μπε̱ βε̱λάν᾽ ετὶγ, ε̱σ̈τε̱ βρέε̱σ̈ ι βε̱λάϊτ σε̱ τὶγ· ε τζίλι δὸ βρέε̱σ̈ ι βε̱λάϊτ νούκ̇ε̱ κὰ τε̱ ντε̱νιουρε̱ μπε̱ τε̱ γέτε̱ν᾽ ε πὰ σόσουρε̱.

16. Γκὰ κ̇ε̱γιὸ ε κ̇έμι νιόχουρε̱ δασ̈ιουρίν᾽ ε Περντίσε̱, σὲ ψὲ αὶ κὰ βε̱νε̱ Σ̈πίρτιν᾽ ετὶγ πε̱ρ νέβετ· ε νέβετ πὰ δούχαετε̱ τε̱ βε̱με̱ Σ̈πίρτινε̱ τε̱νε̱ πε̱ρ βε̱λάζε̱ρ.

17. Κουσ̈ κὰ τε̱ μίῤῥατ᾽ ε κ̇ε̱σ̈άϊγ γέτετ, ε σ̈ὲχ βε̱λάν᾽ ετὶγ ντε̱ σ̈τρε̱γγὶμ, ε δὸ τε̱ μπίλγε̱ ζε̱με̱ρε̱ν᾽ ετὶγ μπε̱ τε̱ δε̱μπουρα τε̱ τίγ, κ̇ὶσ̈ κ̇ε̱ντρὸν μπὰ τε̱ δασ̈ιουρία ε Περντίσε̱;

18. Δγιέλμτ᾽ ε μὶ λὲ τε̱ μὸς δούαμε̱ μὲ φγιάλε̱ (βέτε̱με̱) ε μὲ Ϝιούχε̱, πὸ μὲ πούνε̱ ε μὲ τε̱ βε̱ρτέτη.

19. Καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι εἴμεθα ἐκ τῆς ἀληθείας, καὶ θέλομεν πληροφορήσει τὰς καρδίας ἡμῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ·

20. Διότι ἐὰν μᾶς κατακρίνῃ ἡ καρδία, βεβαίως ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλήτερος τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γνωρίζει τὰ πάντα.

21. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν δὲν μᾶς κατακρίνῃ, ἔχομεν παῤῥησίαν πρὸς τὸν Θεόν·

22. Καὶ ὅ,τι ἂν ζητῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, διότι φυλάττομεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ πράττομεν τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ.

23. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, τὸ νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς ἡμᾶς.

24. Καὶ ὅστις φυλάττει τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνῳ· καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ πιστεύετε εἰς πᾶν πνεῦμα, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· διότι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον.

2. Ἐκ τούτου γνωρίζεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ·

3. Καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλ-

19. Ε κγὰ κ̇ε̱γιὸ ε̱ ν̇ιόχγε̱με̱ κ̇ε̱ γέμι πρέϊγ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, ε̱ δὸ τε̱ σι γουρέψγε̱με̱ ζε̱με̱ρατε̱ τόνα πε̱ρπάρα ἀτιγ.

20. Σε̱ ψε̱ ντε̱ νὰ δε̱με̱τὸν νέβετ ζε̱με̱ρα γιόνε̱, Περντία ε̱ὄτε̱ με̱ μάδε σε̱ ζε̱με̱ρα γιόνε̱, ε̱ ἰ ν̇ιὲχ τε̱ Ϝίθα πούρατε̱.

21. Τε̱ δάσιουρε̱, ντε̱ μὸς νὰ δε̱με̱τὸν (κε̱ρτὸν) νέβετ ζε̱με̱ρα γιόνε̱, κ̇έμι θαῤῥὸς πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

22. Ε τζδὸ φάῤῥε̱ πούνε̱ κ̇ε̱ τε̱ κ̇ε̱ρκόϊγμε̱, ε̱ μάῤῥε̱τε̱ πρέϊγ σι, σε̱ ψε̱ ρούαϊγμε̱ πορσίτ' ἐτίγ, ε̱ κ̇έϊγμε̱ πε̱ρπάρα σι ἀτὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ ἰ πε̱λκέγενε̱ ἀτίγ.

23. Ε κ̇ε̱γιὸ ε̱ὄτε̱ πορσία ἐτίγ, κ̇ε̱ τε̱ κ̇εσόϊγμε̱ ντ' ε̱με̱ῥ τε̱ κ̇ίῤῥιτ σε̱ τὶγ Ἰσοῦ Χριστόϊτ, ε̱ τε̱ δούαμε̱ ν̇έρι γιάτε̱ρινε̱ σι κούντρε̱ νὰ πὰτ δε̱νε̱ νέβετ πορσί.

24. Ε ἀΐ κ̇ε̱ ρούαν πορσίτ' ἐτίγ, κε̱ντρὸν μπε̱ τε̱, ε̱ δε̱ ἀΐ μπὰ τε̱· ε̱ γκὰ Σ̇πίρτι κ̇ε̱ νὰ δὰ ἀΐ νέβετ, ε̱ δίμε̱ κ̇ε̱ κ̇ε̱ κε̱ντρὸν μπε̱ νέβετ.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ'. 4.

Τε̱ δάσιουρε̱, μὸς κ̇εσόνι μπε̱ τζδὸ Σ̇πίρτ, πὸ δοκιμάσνι σ̇πίρτε̱ρε̱ρατε̱, ντε̱ γιάνε̱ γκὰ Περντία· σε̱ ψε̱ σ̇ιούμε̱ προφήτε̱ρ τε̱ ῥέμ κάνε̱ δάλε̱ γκὰ κ̇ότα.

2. Γκὰ κ̇ε̱γιὸ ν̇ίχετε̱ σ̇πίρτι Περντίσε, κ̇ε̱ τζδὸ σ̇πίρτ κ̇ε̱ μολογίς σε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊ ἔρδι ντε̱ κούρμι, ἀΐ ε̱ὄτε̱ γκὰ Περντία.

3. Μὰ τζδὸ σ̇πίρτ κ̇ε̱ θότε̱ σε̱ Ἰησοῦ Χριςόϊτ νούκ' ἔρδι ντε̱ κούρμ,

θεν ἐν σαρκὶ, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ *πνεῦμα* τοῦ ἀντιχρίστου, τὸ ὁποῖον ἠκούσατε ὅτι ἔρχεται, καὶ τώρα μάλιστα εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ.

4. Σεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶσθε, τεκνία, καὶ ἐνικήσατε αὐτούς· διότι μεγαλήτερος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις *εἶναι* ἐν ὑμῖν, παρὰ ὅστις *εἶναι* ἐν τῷ κόσμῳ.

5. Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτοὺς ἀκούει.

6. Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· ὅστις γνωρίζει τὸν Θεὸν, ἀκούει ἡμᾶς· ὅστις δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀκούει ἡμᾶς. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7. Ἀγαπητοὶ, ἂς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· διότι ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη, καὶ γνωρίζει τὸν Θεόν.

8. Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ, δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεόν· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη.

9. Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.

10. Ἐν τούτῳ εἶναι ἡ ἀγάπη, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεὸν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11. Ἀγαπητοὶ, ἐπειδὴ οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς, καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

νούκ' ἐ̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία· ἐ ϰ̇ε̱ ἐ̱σ̈τε̱ ντε̱ Αντίχριστο· ϰ̇ε̱ ϰ̇ίνι διϝιούαρε̱ ϰ̇ε̱ δὸ τε̱ βίγε̱, ἐ ϰ̇ε̱ νταστὶ ἐ̱σ̈τε̱ ντε̱ γέτε̱.

4. Γιούβετ, ὦ δγιὲλμ, γίνι γκὰ Περντία, ἐ ἰ ϰ̇ίνι μούντουρε̱ ατὰ, σὲ ψὲ με̱ ἰ φόρτε̱ ἐ̱σ̈τ' αἲ ϰ̇ε̱ ἐ̱σ̈τε̱ ντε̱ρ γιοὺ, σὲ αἲ ϰ̇ε̱ ἐ̱σ̈τε̱ ντε̱ γέτε̱.

5. Ατὰ γιάνε̱ γκὰ γέτα, πρὰ ἀντάϊγ κουβε̱ντόϊγνε̱ γκὰ γέτα, ἐ γέτα ἀτοῦρε οὐ διϝιόν.

6. Νάβετ γέμι γκὰ Περντία, αἲ ϰ̇ε̱ ν̇ιέχ Περντίνε̱, νὰ διϝιὸν νέβετ· αἲ ϰ̇ε̱ σέσ̈τε̱ γκὰ Περντία, νούϰ̇ε̱ ϝέϝετε̱ νέβετ· γκὰ ϰ̇ε̱γιὸ σ̈κιούαϊγμε̱ σ̈πίρτιν' ἐ σε̱ βε̱ρτέτε̱σε̱, γκὰ σ̈πίρτι ἰ ϝε̱νιέσ̈τρε̱σε̱.

7. Τε̱ δάσ̈ιουρε̱, λὲ τε̱ δούαμε̱ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱, σὲ ψὲ δασ̈ιουρία ἐ̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία· ἐ αἲ ϰ̇ε̱ δὸ, ἐ̱σ̈τε̱ λέρβε̱ γκὰ Περντία, ἐ ν̇ιέχ Περντίνε̱.

8. Αἲ ϰ̇ε̱ νούϰ̇ε̱ δὸ, νούκ' ἐ ν̇ιὲχ Περντίνε̱, σὲ ψὲ Περντία ἐ̱σ̈τε̱ δασ̈ιουρί.

9. Γκὰ ϰ̇ε̱γιὸ οὐ τζφαΐϰ̇ δασ̈ιουρία ἐ Περντίσε̱ ϰ̇ε̱ κὰ ντε̱ρ νέβετ· σὲ ψὲ δε̱ρϝόϊ τε̱ πίρρ' ἐτιγ τε̱ βέτε̱μινε̱ Περντία ντε̱ γέτε̱, ϰ̇ε̱ τε̱ ρόγεμε̱ νάβετ με̱ ἄνε̱ τε̱ τίγ.

10. Κε̱τοὺ ϰ̇ε̱ντρὸν δασ̈ιουρία, γιὸ σι κουρ ἐ δέσ̈μ νέβετ πε̱ρπάρα Περντίνε̱, πὸ ϰ̇ε̱ αἲ νὰ δέσ̈ι νέβετ, ἐ δε̱ρϝόϊ τε̱ πίρρ' ἐτιγ ντε̱γέσε̱ πε̱ρ φάγε τόνα.

11. Τε̱ δάσ̈ιουρε̱ ντε̱ νὰ δέσ̈ι κάϰ̇ε̱ σ̈ιούμε̱ Περντία νέβετ, ἐ δε̱ νὰ δούχαετε̱ ϰ̇ε̱σ̈του τε̱ δούαμε̱ ἐ δὲ ν̇ιέρι γιάτε̱ρινε̱.

12. Τὸν Θεὸν οὐδεὶς εἶδε πώποτε. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς μένει ἐν ἡμῖν· καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ εἶναι τετελειωμένη ἐν ἡμῖν.

13. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, διότι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

14. Καὶ ἡμεῖς εἴδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

15. Ὅστις ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.

16. Καὶ ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν καὶ ἐπιστεύσαμεν τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη· καὶ ὅστις μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

17. Ἐν τούτῳ εἶναι τετελειωμένη ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχωμεν παῤῥησίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διότι καθὼς ἐκεῖνος εἶναι, οὕτω καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18. Φόβος δὲν εἶναι ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω διώκει τὸν φόβον· διότι ὁ φόβος ἔχει κόλασιν· καὶ ὁ φοβούμενος δὲν εἶναι τετελειωμένος ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, διότι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

20. Ἐάν τις εἴπῃ, Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν, καὶ μισῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψεύστης εἶναι· διότι ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον εἶδε, τὸν Θεὸν, τὸν ὁποῖον δὲν εἶδε, πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾷ;

21. Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔ-

12. Περντίνε̱ σὲ πὰ κούῤῥε̱ νιερὶ, ντὲ̱ δάτζιμ νιέρι γιάτε̱ρινε̱, Περντία, κε̱ντρὸν ντὲ̱ρ νέβετ, ἐ δὲ δαῢιουρία ἐτὶγ ε̱̈ὅτ' ἐ τέ̱ῤῥε̱ ντὲ̱ρ νέβετ.

13. Γκὰ κε̱γιὸ νιόχε̱με̱ κὲ̱ κε̱ντρόγε̱με̱ μπὲ̱ τὲ̱, ἐ αἴ κε̱ντρὸν μπὲ̱ νέβετ, σὲ ψὲ αἴ κὰ δέ̱νε̱ μπὲ̱ νέ̱βετ γκὰ Σπίρτι ἐτίγ.

14. Ε νάβετ κέμι πάῤῥε̱, ἐ δὲ μαρτυρίσγε̱με̱ κὲ̱ παπάϊ κὰ δε̱ρϝούαρε̱ τὲ̱ πίῤῥ' ἐτὶγ πὲ̱ρ τὲ̱ σόσουρε̱ πότε̱νε̱.

15. Τζίλι δὸ κὲ̱ τὲ̱ μολοήσγε̱ σὲ Ιησούϊ ε̱̈ὅτε̱ ἰ πίῤῥι Περντίσε̱, Περντία ῥὶ μπὲ̱ τὲ̱, ἐ αἴ μπὲ̱ Περντίνε̱.

16. Ε νέβετ κέμι νιόχουρε̱ ἐ κέμι πεσούαρε̱ μπὰ τὲ̱ δαῢιουρὶ κὲ̱ Περντία κὰ μπὲ̱ νέβετ· Περντία ε̱̈ὅτε̱ δαῢιουρὶ· ἐ κουὺ κε̱ντρὸν ντὲ̱ δαῢιυυρὶ, κε̱ντρὸν μπὲ̱ Περντίνε̱, ἐ Περντία μπ' ατέ̱.

17. Μπὲ̱ κε̱τὲ̱ ε̱̈ὅτε̱ ἐ τέ̱ῤῥε̱ δαῢιουρία ἐ Περντίσε̱ μπὲ̱ νέβετ, κὲ̱ τὲ̱ κέμι θαῤῥὸς πὲ̱ρ δίτε̱ τὲ̱ ϝιούϊκὅε̱, σὲ ψὲ τζλοὶ ε̱̈ὅτ' αἴ, τὲ̱ τίλε̱τε̱ γέμι ἐ δὲ νὰ ντὲ̱ κε̱τὲ̱ γέτε̱.

18. Φρίκε̱ νούκε̱ κε̱ντρὸν μπὲ̱ δαῢιουρὶ, πὸ δαῢιουρία ἐ τέ̱ῤῥε̱ ε̱̈ κρὲν γιάὅτε̱ φρίκε̱νε̱· σὲ ψὲ φρίκα κὰ μουντὶμ ἐ αἴ κὲ̱ τρέ̱μπε̱τε̱ νούκ' ε̱̈ὅτε̱ ἰ τέ̱ῤῥε̱ ντὲ̱ δαῢιουρί.

19. Νέβετ ἀδὰ ἐ δούαμε̱ ατὲ̱, σὲ ψὲ αἴ νὰ δέὅι νέβετ χέριετ ἐ πάῤῥε̱.

20. Ντὲ̱ θάὅτε̱ ντονὶε̱ σὲ οὔνε̱ δούα Περντίνε̱, ἐ βε̱λάν' ἐτίγ νούκ' ἐ δὸ, αἴ ε̱̈ὅτε̱ ϝε̱νιεὅτγιάρ· σὲ ψὲ αἴ κὲ̱ νούκε̱ δὸ βε̱λάνε̱ κὲ̱ ἐ ὅέχ, κιὸ μοὺντ τὲ̱ δόγε̱ Περντίνε̱, ατὲ̱ κὲ̱ νούκ' ἐ ὅέχ;

21. Ε κε̱τὲ̱ πορσὶ κέμι πρέϊγ σι,

χομεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν, νὰ ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. έ. 5.

ΠΑΣ ὅστις πιστεύει ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεννηθέντα ἐξ αὐτοῦ.

2. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν.

3. Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι δὲν εἶναι.

4. Διότι πᾶν ὅ,τι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5. Τίς εἶναι ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰμὴ ὁ πιστεύων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

6. Οὗτος εἶναι ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐχὶ διὰ τοῦ ὕδατος μόνον, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵματος· καὶ τὸ Πνεῦμα εἶναι τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια.

7. Διότι τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς εἶναι ἕν.

8. Καὶ τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἕν.

9. Ἐὰν δεχώμεθα τὴν μαρτυρί-

κὲ ἀἴ κὲ δὸ Περντίνε, τὲ δίγε ἐ δὲ βελάν᾽ ἐτίγ.

Κρίε Επέτετε. ε. 5.

Τζίλι δὸ κὲ πεσὸν κὲ Ιησούϊ ἔστε Κρίστι, ἀἴ ἔστε λέρρε γκὰ Περντία· ἐ τζίλι δὸ κὲ δὸ ἀτὲ κὲ πόλι, δὸ ἐ δὲ ἀτὲ κὲ ἔστε λέρρε πρέϊγ σί.

2. Γκὰ κεγιὸ νιόχγεμε κὲ δούαμε δγιέλμτ᾽ ἐ Περντίσε, ντὲ δάτζιμ Περντίνε, ἐ ντὲ ρούαϊγτιτζιμ πορσίτ ἐτίγ.

3. Σὲ ψὲ κεγιὸ ἔᾶτε δασιουρίχ ἐ Περντίτε, κὲ τὲ ρούαϊγμε πορσίτ᾽ ἐτίγ, ἐ πορσίτ᾽ ἐτίγ νούκε γιάνε τὲ ρέντα.

4. Σὲ ψὲ Fίθ᾽ αγιὸ κὲ ἔστε λέρρε γκὰ Περντία, μοὺντ γέτενε, ἐ κεγιὸ ἔστε βιτόρεα κὲ μούντι γέτενε, πέσα γιόνε.

5. Τζίλι ἔστ᾽ ἀἴ κὲ μοὺντ γέτενε, πὲρ βέτζε ἀἴ κὲ πεσὸν σὲ Ιησούϊ ἔστε ἴ πίρρι ἴ Περντίσε.

6. Κούϊγ ἔστ᾽ αἴ κὲ ἔρδι μὲ οὔγε ἐ μὲ Fιάκ, Ιησούϊ Κρίστι· γιὸ βέτεμε μὲ οὔγε ἐ μὲ Fιάκ· ἐ Σπίρτι ἔστ᾽ ἀἴ κὲ μαρτυρὶς, κὲ σπίρτ ἔστ᾽ ἐ βερτέτα.

7. Σὲ ψὲ τρὲ γιάνε ἀτὲ κὲ μαρτυρίσγενε ντὲρ Κίελ, Παπάϊ, Φγιάλια, ἐ δὲ Σέϊνγτι σπίρτ, ἐ κετὰ τὲ τρὲ νιὲ πούνε γιάνε.

8 Τρὲ γιάνε ἀτὰ κὲ μαρτυρίσγενε ντὲ δὲ, σπίρτι, Οὔγετε, ἐ δὲ Fιάκου, ἐ τὲ τρὲ μπὲ νιὲ γιάνε.

9. Ντὲ μάρρεμε μαρτυρίν᾽ ἐ νιέ-

BKSH

αν τῶν ἀνθρώπων, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλητέρα· διότι αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ Υἱοῦ, αὐτοῦ.

10. Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὅστις δὲν πιστεύει εἰς τὸν Θεὸν, ἔκαμεν αὐτὸν ψεύστην, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ.

11. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶναι ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ.

12. Ὅστις ἔχει τὸν Υἱὸν, ἔχει τὴν ζωήν· ὅστις δὲν ἔχει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν δὲν ἔχει.

13. Ταῦτα ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γνωρίζητε ὅτι ἔχετε ζωὴν αἰώνιον, καὶ διὰ νὰ πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

14. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παῤῥησία τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι, ἐὰν ζητῶμέν τι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμᾶς.

15. Καὶ ἐὰν ἐξεύρωμεν ὅτι ἀκούει ἡμᾶς, ὅ,τι ἂν ζητήσωμεν, ἐξεύρομεν ὅτι λαμβάνομεν τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἐζητήσαμεν παρ' αὐτοῦ.

16. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν οὐχὶ θανάσιμον, θέλει ζητήσει, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ζωὴν, εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας οὐχὶ θανασίμως. Εἶναι ἁμαρτία θανάσιμος· δὲν λέγω περὶ ἐκείνης νὰ παρακαλέσῃ.

ρε̱ζετ, με̱ ε̇ μάδε ε̱στε̱ μαρτυρία ε̇ Περντίσε̱, σε̇ ψε̇ κ̓ε̱γιὸ ε̱στε̱ μαρτυρία ε̇ Περντίσε̱, κ̓ε̱ μαρτυρίσι πε̱ρ τε̱ πίρρ' ετίγ.

10. Αϊ κ̓ε̱ π̓εσὸν μπε̱ τε̱ πίρρ' ε̇ Περντίσε̱, κὰ μαρτυρίνε̱ μπε̱ βέτε̱χε τε̱ τιγ· αϊ κ̓ε̱ νούκ̓ε̱ π̓εσὸν μπε̱ Περντίνε̱, ε̇ π̓ε̱ν ἀτε̱ Fε̱νιεστγιὰρ, σε̇ ψε̇ νούκ̓ε̱ π̓εσὸν μπε̱ μαρτυρὶ κ̓ε̱ πὰτ δε̱νε̱ Περντία πε̱ρ τε̱ πίρρι τε̱ τίγ.

11. Ε μαρτυρία ε̱στε̱ κ̓ε̱γιὸ, κ̓ε̱ Περντία νὰ κὰ δε̱νε̱ νέβετ γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱· ε̇ κ̓ε̱γιὸ γέτε̱ ε̱στε̱ ντε̱ τε̱ πίρρ τε̱ τίγ.

12. Αϊ κ̓ε̱ κὰ τε̱ πίρρε̱ κὰ γέτε̱νε̱· αϊ κ̓ε̱ νούκ̓ε̱ κα τε̱ πίρρ' ε̇ Περντίσε̱, νούκ̓ε̱ κὰ γέτε̱νε̱.

13. Κε̱τὸ οὺ σκρόβα γιούβετ κ̓ε̱ π̓εσόνι ντε̱ ε̱με̱ρρ τε̱ πίρριτ σε̱ Περντίσε̱, κ̓ε̱ τε̱ δίγι σε̇ κ̓ινι γέτε̱ τε̱ πὰ σόσουρε̱, ε̇ κ̓ε̱ τε̱ π̓εσόνι ντ' ε̱με̱ρρ τε̱ πίρριτ σε̱ Περντίσε̱.

14. Ε κούϊγ ε̱στε̱ θαρρόσι κ̓ε̱ κ̓έμι μπε̱ τε̱, κ̓ε̱ τζδὸ φάρρε̱ πούνε̱ κ̓ε̱ τε̱ κ̓ε̱ρκόϊγμε̱ σι κούντρε̱ δὸ αϊ, νὰ Fέ Fετε̱ νέβετ.

15. Ε ντε̱ ε̇ δίμε̱ κ̓ε̱ νὰ Fέτετε̱ νέβετ, ντε̱ τζφάρρε̱ πούνε̱ ι̇ κ̓ε̱ρκόϊγμε̱ ε̇ δίμε̱ κ̓ε̱ ε̇ κ̓έμι κε̱ρούαριτε̱ κ̓ε̱ κ̓ε̱ρκούαμ πρέϊγ σί.

16. Ντε̱ πάστε̱ νιερὶ βε̱λάν' ετίγ κ̓ε̱ φε̱γε̇ν νιε̱ φάϊγ κ̓ε̱ νούκ̓ε̱ πίε βδέκ̓ε̱γε̱, λε̇ τε̱ κ̓ε̱ρκόγε̱, ε̇ δὸ τι ἄπε̱ ἀτίγ γέτε̱, ἀτοῦρε κ̓ε̱ φε̱γέγε̱νε̱ γιὸ πε̱ρ βδέκ̓ε̱γε̱· ε̱στε̱ φάϊγ πε̱ρ βδέκ̓ε̱γε̱· νούκ̓ε̱ θομ κ̓ε̱ πε̱ρ κ̓ε̱τε̱ τε̱ λιούτετε̱.

17. Πᾶσα ἀδικία εἶναι ἁμαρτία· καὶ εἶναι ἁμαρτία οὐχὶ θανάσιμος·

18. Ἐξεύρομεν ὅτι πᾶς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ φυλάττει ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς δὲν ἐγγίζει αὐτόν.

19. ἐξεύρομεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.

20. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθε, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς νόησιν, διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ εἴμεθα ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος.

21. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

17. Τζδὸ φάρρε̱ ἀδικίε φάϊγ ε̱ὅτε̱· ἐ ε̱ὅτε̱ φάϊγ γιὸ πὲ̱ρ μόρτ.

18. Ε δίμε̱ κὲ̱ τζίλι δὸ κὲ̱ λέχετε̱ γκὰ Περντία, νούκε̱ φε̱γε̱ν· πὸ αἴ νε̱ λέχετε̱ γκὰ Περντία, ϐούαν ϐέτε̱χενε̱, ἐ ἰ λίϜκου νούκ' ἰ κιάσετε̱ ἀτίγ.

19. Ε δίμε̱ κὲ̱ πρέϊγ Περντίσε̱ γέμι, ἐ Ϝίθε̱ πότα ε̱ὅτε̱ ντὲ̱ τὲ̱ λίϜκνε̱.

20. Ε ἐ δίμε̱ κὲ̱ ἰ πίρρ Περντίσε̱ κὰ ἄρδουρε̱, ἐ νὰ κὰ δέ̱νε̱ νέϐετ με̱ντ τὲ̱ νιόχε̱με̱ ἀτὲ̱ κὲ̱ ε̱ὅτ' ἐ ϐε̱ρτέτε̱, ἐ γέμι ντὲ̱ τὲ̱ ϐε̱ρτέτινε̱, τὲ̱ πίρρ' ἐτίγ Ιησοὺ Χριστόνε̱· κούϊγ ε̱ὅτε̱ Περντία ἐ ϐε̱ρτέτε̱, ἐ δὲ γέτα ἐ πὰ σόσουρε̱.

21. Δγιέλμ, ϐούανι ϐέτεχεν ε̱ τούαϊγ γκὰ Ιδόλατε̱. Κε̱ὅτοὺ κιόφτε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν Κυρίαν, καὶ πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ· καὶ οὐχὶ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν·

2. Διὰ τὴν ἀλήθειαν ἥτις μένει ἐν ἡμῖν, καὶ θέλει εἶσθαι μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΑΡΤΕ̱ Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΙΩΑΝΝΙΤ ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ ΕΔΙΤΕ̱.

Οὔνε̱ πλιάκου μπὲ̱ Εκλεκτίνε̱ ζόνε̱νε̱ ἐ δὲ μπὲ̱ δγιέλμ τὲ̱ σάϊγ, μπὰ τὰ κὲ̱ ἰ δούα οὔνε̱ μὲ̱ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱, ἐ δὲ γιὸ οὔνε̱ ϐέτε̱με̱, πὸ ἐ δὲ Ϝίθ' ἀτὰ κὲ̱ νιόχνε̱ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱νε̱.

2. Πὲ̱ρ τὲ̱ ϐε̱ρτέτε̱ κὲ̱ ε̱ὅτε̱ ντὲ̱ρ γιούϐετ, ἐ κὲ̱ δὸ τὲ̱ γέτε̱ πάσκε̱ μὲ̱ γιούϐετ πὲ̱ρ γέτε̱.

3. Εἴη μεθ᾽ ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4. Ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου *τινὰς* περιπατοῦντας ἐν τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρός.

5. Καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, Κυρία, οὐχὶ ὡς γράφων πρὸς σὲ ἐντολὴν νέαν, ἀλλ᾽ ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἴχομεν ἀπ᾽ ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

6. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη, νὰ περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς, νὰ περιπατῆτε εἰς αὐτήν.

7. Διότι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἵτινες δὲν ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί· ὁ τοιοῦτος εἶναι ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

8. Προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διὰ νὰ μὴ χάσωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰργάσθημεν, ἀλλὰ νὰ ἀπολάβωμεν πλήρη τὸν μισθόν.

9. Πᾶς ὅστις παραβαίνει καὶ δὲν μένει ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν δὲν ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος ἔχει καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν.

10. Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν φέρῃ τὴν διδαχὴν ταύτην, μὴ δέχεσθε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ μὴ λέγετε εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν·

11. Διότι ὁ λέγων εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν, γίνεται κοινωνὸς εἰς τὰ πονηρὰ αὐτοῦ ἔργα.

3. Λὲ τε̱ γέτε̱ πάσ̈κε̱ μὲ γιού βετ, δουρε̱τὶ ἐ ντε̱γέσε̱ πάϊκ γκὰ Περντία Παπάϊ, ἐ δὲ γκὰ Ζότι Ιησοὺ Χριστόϊ, ἱ πίρρι ἱ Παπάϊτ, ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱, ἐ δὲ ντε̱ δασ̈ιουρί.

4. Σ̈ιούμε̱ οὐ Fε̱ζούατζε̱ κε̱ Fέτζε̱ γκὰ δγιελμτ᾽ ἐτοῦ κε̱ ἔτζε̱ϊγνε̱ ντε̱ τε̱βε̱ρτέτε̱, σὶ κούντρε̱ κέμι μάρρε̱ πορσὶ γκὰ παπάϊ.

5. Ε νταστὶ τε̱ λιούτεμ τίγ, ὦ ζόνιε̱, γιὸ σὶ κοὺρ τε̱ σ̈κρούαϊγ τὶ πορσὶ τε̱ ρὲ, πὸ ἀτε̱ κε̱ κέμι κε̱ κρίε χέρε̱σε̱, κε̱ τε̱ δούαμε̱ νιέρι γιάτε̱ρινε̱.

6. Ε δασ̈ιουρία ε̱σ̈τε̱ κε̱γιὸ κε̱ τε̱ ἔτζεϊγμε̱ σὶ κούντρε̱ γιάνε̱ πορσίτ ἐτίγ, ἐ πορσὶτ ε̱σ̈τε̱ κε̱γιὸ σὶ κούντρε̱ πάτε̱ διFιούαρε̱ κε̱ χέριτ, τ᾽ ἔτζε̱νι μπε̱ τέ̱.

7. Σὲ σ̈ιούμε̱ Fε̱νιεσ̈τγιάρε̱ χίνε̱ ντε̱ πότε̱, ἀτὰ κε̱ νούκε̱ μολοήσγε̱νε̱ Ιησοὺ Χριστόνε̱ τ᾽ ἄρδουρε̱ μὲ κοὺρμ· κούϊγ ε̱σ̈τε̱ Fε̱νιεσ̈γιάρι, ἐ Αντίχριστοϊ.

8. Βε̱σ̈τρόνι βέτε̱χενε̱, κε̱ τε̱ μὸς χουμπάσε̱με̱ ἀτὸ κε̱ κέμι μπε̱γέδουρε̱, πὸ τε̱ μάρρε̱με̱ πάFκε̱νε̱ τε̱ τέρρε̱.

9. Τζίλι δὸ κε̱ ἴκε̱ν, ἐ νούκε̱ κε̱ντρὸν πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντε̱ διδασκαλὶ τε̱ Κρίσ̈τιτ, νούκε̱ κὰ Περντὶ· ἀϊ κε̱ κε̱ντρὸν πὰ λιούαϊγτουρε̱ ντε̱ διδασκαλὶ τε̱ Κρίστιτ, κούϊγ κὰ παπάνε̱, ἐ δὲ τε̱ πίρρε̱.

10. Ντε̱ βγιὲν ντονιε̱ ντε̱ρ γιούβετ, ἐ νούκε̱ πίε κε̱τε̱ διδασκαλὶ, μὸς ἐ μέρρι ἀτε̱ μπε̱ σ̈τε̱πὶ, ἐ μὸς ἱ θόϊ ἀτίγ Fε̱ζούατζ.

11. Σὲ ψὲ ἀϊ κε̱ τὶ θότε̱ ἀτίγ Fε̱ζούατζ, πε̱ντε̱ σ̈ιὸκ ντε̱ πούνε̱ρα τε̱ τίγ τε̱ λιFκατε̱.

12. Ἂν καὶ εἶχον πολλὰ νὰ σᾶς γράψω, δὲν ἠθέλησα διὰ χάρτου καὶ μελάνης· ἀλλ᾽ ἐλπίζω νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ λαλήσω στόμα πρὸς στόμα, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρὰ ἡμῶν.

13. Σὲ ἀσπάζονται τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν.

12. Σ̈ιούμε̱ πούνε̱ρα κ̇έσ̈ε̱ τοῦ σ̈κρούαγε̱ γιούβετ, νούκ̇ε̱ δέσ̈ια (τὰ π̇ε̱γε̱) μὲ κάρτε̱ ἐ μὲ μελὰν· πὸ σ̈πε̱ρέϊγ τὲ̱ βὶγ ντὲ̱ρ γιούβετ, ἐ τοῦ κουβε̱ντόϊγ Fόγε̱ μὲ Fόγε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ Fε̱ζίμι ἴνε̱ ἰ πλιότε̱.

13. Τὲ̱ φάλλενε̱ μὲ σ̈ε̱ντὲτ δγιὲλμτ᾽ ἐ Εκλεκτήσε̱ μότρε̱σε̱ σάτε̱. Κε̱σ̈τοὺ κιόφτε̱.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ πρὸς Γάϊον τὸν ἀγαπητόν, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2. Ἀγαπητέ, κατὰ πάντα εὔχομαι νὰ εὐοδοῦσαι καὶ νὰ ὑγιαίνῃς, καθὼς εὐοδοῦται ἡ ψυχή σου.

3. Διότι ἐχάρην κατὰ πολλά, ὅτι ἔρχονται ἀδελφοὶ καὶ μαρτυροῦσιν εἰς τὴν ἀλήθειάν σου, καθὼς σὺ περιπατεῖς ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

4. Μεγαλητέραν χαρὰν δὲν ἔχω παρὰ τοῦτο, νὰ ἀκούω ὅτι τὰ τέκνα μου περιπατοῦσιν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

5. Ἀγαπητέ, *ἔργον* ἄξιον πιστοῦ πράττεις, ὅ,τι κάμῃς εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους.

6. Οἵτινες ἐμαρτύρησαν περὶ τῆς

ΚΑΡΤΕ̱ Ε ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΤ ΙΩΑΝΝΙΤ. ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ ΕΤΡΕΤΕ̱.

Ούνε̱ πλιάκου μπὲ̱ τὲ̱ δάσ̈ιουρινε̱ Γάϊο, κ̇ὲ̱ δούα οὔνε̱ μπὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

2. Ι δάσ̈ιουρε̱, μπὲ̱ Fίθε̱ λιούτεμ κ̇ὲ̱ τὲ̱ βένε̱ μίρ̇ρε̱ πούνε̱τ᾽ έτούα, ἐ τὲ̱ κ̇ὲτζ σ̈ε̱ντέτνε̱, σὶ κούντρ᾽ ε̱̈σ̈τε̱ μίρ̇ρε̱ σ̈πίρτιτ σίτ.

3. Οὐ Fε̱Fούατζε̱ σ̈ιούμε̱ κοὺρ ἔρδε̱ βε̱λάζε̱ριτε̱, ἐ ρ̇ε̱φίενε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ δρέϊγτε̱ τε̱ντε, σὶ κούντρε̱ ἔτζε̱ν τὶ ντὲ̱ τὲ̱ δρέϊγτε̱.

4. Μὲ̱ τὲ̱ μὰδ Fε̱ζὶμ σὲ κ̇ε̱τὲ̱ νούκ̇ὲ κὰμ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ διFιόϊγ δγιέλμτ᾽ ἐμὶ κ̇ε̱ ἔτζε̱ϊγνε̱ ντὲ̱ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱.

5. Ι δάσ̈ιουρε̱, τὶ π̇ε̱ν σὶ νιερὶ ἰ π̇έσε̱σε̱, μπὰ τὲ̱ κ̇ὲ̱ π̇ε̱ν μπὲ̱ βε̱λάζε̱ρ ἐ δὲ μπὲ̱ τὲ̱ χουαϊγ.

6. Ατὰ μαρτυρίσνε̱ ντὲ̱ δασ̈ιουρὶ

BKSH

ἀγάπης σου, ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· τοὺς ὁποίους καλῶς θέλεις πράξει προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ.

7. Διότι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι μηδὲν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν.

8. Ἡμεῖς λοιπὸν χρεωστοῦμεν νὰ ὑποδεχώμεθα τοὺς τοιούτους, διὰ νὰ γινώμεθα συνεργοὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

9. Ἔγραψα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς δὲν δέχεται ἡμᾶς·

10. Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, θέλω ὑπενθυμίσει τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα κάμνει, φλυαρῶν ἐναντίον ἡμῶν μὲ λόγους πονηρούς· καὶ μὴ ἀρκούμενος εἰς τούτους, οὔτε αὐτὸς δέχεται τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θέλοντας *νὰ δεχθῶσιν* ἐμποδίζει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

11. Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶναι· ὁ δὲ κακοποιῶν, δὲν εἶδε τὸν Θεόν.

12. Εἰς τὸν Δημήτριον δίδεται *καλὴ* μαρτυρία ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν εἶναι ἀληθής.

13. Πολλὰ εἶχον νὰ γράφω· ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοὶ γράψω διὰ μελάνης καὶ καλάμου·

14. Ἀλλ' ἐλπίζω ταχέως νὰ σὲ ἴδω, καὶ θέλομεν λαλήσει στόμα πρὸς στόμα.

15. Εἰρήνη εἰς σέ. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

τε̱ντε πε̱ρπάρα κίσ̈ε̱σε̱, δὸ τε̱ π̇ε̱τζ μίρ̇ρ̇ε̱ κούρ τι πε̱ρτζέγιε̱λτζ ἀτὰ σι̇ δὸ Περντία.

7. Σε̱ ψε̱ μ̇πε̱ ε̱μ̇ε̱ρ̇ρ̇ τ' ἀτι̇γ δούαλε̱ πὰ μάρ̇ρ̇ε̱ Ϝε̱ γκὰ Εθνηκότε̱.

8. Νέβετ ἀδὰ δούχαετε̱ τε̱ δέξεϊγμε̱ κε̱τὰ κε̱ τε̱ π̇ε̱νεμι ντιχμε̱τάρε̱ ντε̱ τε̱ βε̱ρτέτε̱.

9. Πάτζε̱ σ̈κρούαρε̱ ντε̱ κίσ̈ε̱· πο ἀϊ κε̱ χίκετε̱ ἰ πάρ̇ρ̇ε̱ μ̇π' ἀτὰ Διοτρέφι νούκε̱ δὸ τε̱ δίγε̱ γκὰ νέσ̈.

10. Αντάϊγ, ντ' ἄρτζια οὔνε̱· δὸ τι κουϊγτόϊγ ἀτίγ πούνε̱ρατε̱ κε̱ π̇ε̱ν με̱ φχιάλε̱ τε̱ λίϜκα π̇αρπ̇αλὶς νέβετ. ἐ σι κοὺρ σι κε̱ σαδὸ κε̱γιό, ἀς ἀΐ νούκε̱ πρε̱τ βε̱λάζε̱ριτε̱, ἐ μ̇ποδὶς ἐ δε̱ ἀτὰ κε̱ δούανε̱ τι δέξγε̱νε̱, ἐ ἰ ντζγιε̱ρ γκὰ κίσ̈α.

11. Ι δάσ̈ιουρε̱, μὸς ἔτζε̱ πὰς σε̱ κέκεσε̱, πὸ πὰς σε̱ μίρ̇ρ̇ε̱σε̱. Αϊ κε̱ π̇ε̱ν τε̱ μίρ̇ρ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ γκὰ Περντία, μὰ ἀϊ κε̱ π̇ε̱ν τε̱ κέϊκ νούκ' ἐ Ϝκὰ πάρ̇ρ̇ε̱ Περντίνε̱.

12. Μ̇πε̱ Δημήτριονε̱ ε̱σ̈τε̱ δέ̱νε̱ μαρτυρὶ γκὰ τε̱ Ϝίθε̱, ἐ δε̱ γκὰ βέτ ἐ βε̱ρτέτα· ἐ δε̱ νὰ μαρτυρίσγε̱με̱, ἐ ἐ δίγι μαρτυρίνε̱ τε̱νε̱ κε̱ ε̱σ̈τ' ἐ βε̱ρτέτε̱.

13. Σ̈ιούμε̱ πούνε̱ρα κέσ̈ε̱ πε̱ρ τε̱ σ̈κρούαϊγ τι με̱ μελὰν ἐ με̱ καλε̱με̱

14. Πὸ σ̈πε̱ρ̇ρ̇έϊγ τε̱ τε̱ σ̈ιοχ τι με̱ τε̱ σ̈πέϊγτε̱, ἐ δὸ τε̱ κουβε̱ντόϊγ με̱ Ϝόγε̱ με̱ Ϝότε̱.

15. Παὶκ μ̇πε̱ τιγ· τε̱ φάλενε̱ με̱ σ̈ε̱ντε̱τ μίκτε̱. Φάλιου με̱ σ̈ε̱ντε̱τ μίκετ ε̱με̱ρ̇ρ̇ πρ' ε̱με̱ρ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ΙΟΥΔΑΣ, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, πρὸς τοὺς κλητοὺς τοὺς ἡγιασμένους ὑπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ τετηρημένους ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

2. Ἔλεος πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς, κα εἰρήνη, καὶ ἀγάπη.

3. Ἀγαπητοὶ, ἐπειδὴ καταβάλλω πᾶσαν σπουδὴν νὰ σᾶς γράφω περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἔλαβον ἀνάγκην νὰ σᾶς γράψω, προτρέπων εἰς τὸ νὰ ἀγωνίζησθε διὰ τὴν πίστιν, ἥτις ἅπαξ παρεδόθη εἰς τοὺς ἁγίους.

4. Διότι εἰσεχώρησαν λαθραίως τινὲς ἄνθρωποι, οἵτινες ἦσαν παλαιόθεν προγεγραμμένοι εἰς ταύτην τὴν καταδίκην, ἀσεβεῖς, μεταστρέφοντες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς ἀσέλγειαν, καὶ ἀρνούμενοι τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

5. Θέλω δὲ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ἂν καὶ σεῖς ἐγνωρίσατε ἤδη τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἔσωσε τὸν λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἀπώλεσεν ὕστερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας·

6. Καὶ ἀγγέλους οἵτινες δὲν ἐφύλαξαν τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν, ἀλλὰ κατέλιπον τὸ ἴδιον *αὐτῶν* κατοικητήριον, ἐφύλαξε μὲ παντοτεινὰ δεσμὰ ὑποκάτω τοῦ σκότους, διὰ τὴν κρίσιν τῆς μεγάλης ἡμέρας·

7. Καθὼς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, καὶ αἱ πέριξ αὐτῶν πό-

ΚΑΡΤΕ

Ε ΑΠΟΣΤΟΛΙ Τ ΙΟΥΔΕΣΕ

ΚΑΘΟΛΙΚΙΑ

Ιούδα ρόπι ἱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, ἐ βε̱λάϊ ἱ Ιάκωβιτ, μπὰ τὰ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱ μπὲ̱ Περντίνε̱ π̇απ̇άνε̱. Ε τὲ̱ τὲ̱ ρούαϊγτουρε̱ τὲ̱ θύῤῥε̱ μπὲ̱ Ιησοὺ Χριστόνε̱.

2. Λ ὲ τὲ̱ σ̈τόνετε̱ μπὲ̱. γιούβετ ντε̱γέσα, πάκι ἐ δασ̈ιουρία

3. Τὲ̱ δάσ̈ιουρε̱, σὶ πάτζε̱ τὲ̱ μάδε συλσ̈ὶ τοῦ σ̈κρούαγε̱ γιούβετ πὲ̱ρ σ̈πε̱τὶμ τὲ̱ Ϝιθε̱βετ π̇άσ̈κ̇ε̱, οὐ Ϝέ̱ντζε̱ σ̈τρε̱γγούαρε̱ τοῦ σ̈κρούαϊγ γιούβετ, ἐ τοῦ λισ̈ύτευ κ̇ὲ̱ τὲ̱ λε̱φτόνι πὲ̱ρ π̇έσε̱ κ̇ὲ̱ ἐ̱̓στε̱ δέ̱νε̱ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ ν̇ιὲ̱ χ̇έρε̱.

4. Σὲ ψὲ χ̇ίνε̱ φσ̈έχουρα δὶ τζὰ νιέρε̱ζ, πὲ̱ρ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κόχ̇ε̱, κ̇ὲ̱ ἴσ̈νε̱ σ̈κρούαρε̱ μπὲ̱ κ̇ε̱τὲ̱ δὲ̱μ, τὲ̱ πὰ π̇έσε̱, ἀτὰ δουρε̱τίν᾽ ἐ Περντίσε̱ σόνε̱ ἐ κθέϊγνε̱ ντὲ̱ κουρβε̱ῤ, ἐ ἀρνίσενε̱ τὲ̱ βέτε̱μινε̱ κ̇ὲ̱ οὐρδε̱ρὸν Περντίνε̱ ἐ Ζότνε̱ τέ̱νε̱ Ιησοὺ Χριστόνε̱.

5. Δούα ἀδὰ τοῦ κουϊγτόϊγ γιούβετ, κ̇ὲ̱ πάτε̱ μψούαρε̱ ν̇ιὲ̱ χέρε̱ κ̇ε̱τὲ̱, σὲ Ζότι σὶ σ̈πε̱τόϊ λαόνε̱ γκὰ βέ̱ντι ἱ Αἰγύπτοσε̱, τὲ̱ δίτε̱νε̱ ἱ χούμπι ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ π̇εσούανε̱.

6. Ε δὲ Ε̱γγε̱ϊγτε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ ρούαϊγτινε̱ τὲ̱ λιάρτε̱τ᾽ ἐτοῦρε, πὸ λιάνε̱ βέ̱ντ᾽ ἐτοῦρε, ἱ ρούαν μπουλιούαρε̱ ντ᾽ ἐῤῥε̱τζίρε̱ ντὲ̱ ζιντζίρε̱ τὲ̱ πὰ σόσουρα μπὲ̱ Ϝιούϊκ τὲ̱ δίτε̱σε̱ μάδε.

7. Σὶ Σοδόμε̱νε̱ ἐ δὲ Γομμόῤῥε̱νε̱ ἐ ἐ κιουτέτετε̱ ρότουλε̱ ἀτοῦρε φα-

λεις, εἰς τὴν πορνείαν παραδοθεῖσα κατὰ τὸν ὅμοιον μὲ τούτους τρόπον, καὶ ἀκολουθοῦσαι ὀπίσω ἄλλης σαρκὸς, πρόκεινται παράδειγμα τιμωρούμεναι μὲ τὸ αἰώνιον πῦρ.

8. Ὁμοίως καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, τὴν μὲν σάρκα μιαίνουσι, τὴν δὲ ἐξουσίαν καταφρονοῦσι, καὶ τὰ ἀξιώματα βλασφημοῦσιν.

9. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε ἀγωνιζόμενος μὲ τὸν διάβολον ἐφιλονείκει περὶ τοῦ σώματος τοῦ Μωϋσέως, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιφέρῃ *ἐναντίον αὐτοῦ* κατηγορίαν βλάσφημον, ἀλλ' εἶπεν, Ὁ Κύριος νὰ σὲ ἐπιτιμήσῃ.

10. Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν δὲν ἐξεύρουσι, βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐξεύρουσιν, εἰς ταῦτα φθείρονται.

11. Οὐαὶ εἰς αὐτούς· διότι περιεπάτησαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Καϊν, καὶ χάριν μισθοῦ ἐξεχύθησαν εἰς τὴν πλάνην τοῦ Βαλαὰμ, καὶ ἀπωλέσθησαν εἰς τὴν ἀντιλογίαν τοῦ Κορέ.

12. Οὗτοι εἶναι κηλῖδες εἰς τὰς ἀγάπας σας, συμποσιάζοντες ἀφόβως, βόσκοντες ἑαυτούς· νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι· δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα.

13. Κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἰδίας αὐτῶν αἰσχύνας· ἀστέρες πλανῆται, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερὸν σκότος εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Προεφήτευσε δὲ περὶ τούτων καὶ ὁ Ἐνὼχ ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ, λέγων, «Ἰδοὺ, ἦλθεν ὁ Κύριος μὲ

γε̱τόρε̱τε̱ σι ε δὲ κ̇ε̱τὰ ντε̱ κουρβε̱ρί, ε κ̇ε̱ βίγε̱νε̱ πράπα φάγιτ σε̱ ντίερε̱, ού π̇ένε̱ ξόμπλε̱, τούκ' ε μουττούαρε̱ μὲ νιε̱ ζγιάρ τε̱ πὰ σόσουρε̱.

8. Κε̱σ̈τοὺ ε δὲ ατὰ δε̱με̱τόϊγνε̱ κούρμινε̱ ντε̱ ε̱ντε̱ρα τε̱ τοῦρε, ζοτε̱ρίνε̱ σ̈κ̇ε̱λγε̱νε̱, ε δὲ δόξατε̱ ι σ̈ιάγε̱νε̱.

9. Ε Αρχάγγελοϊ Μιχαὴλ, κουρ κε̱ρτόϊ με Δγιάλινε̱, ε κουβε̱ντόϊ πε̱ρ κούρμ τε̱ Μωϋσίουτ, νούκ̇ε̱ Fουτζόϊ τε̱ σ̈τίγ σίπε̱ρ φγιάλε̱ μαλε̱κ̇ίμιτ, πὸ ι θα· Τε̱ βούφτε̱ τίγ Ζότι φρε̱.

10. Μὰ κ̇ε̱τὰ σα νούκ̇ε̱ δίνε̱, ι σ̈ιάϊγνε̱, ε σι παFετὶ τε̱ πὰ Fόγια, σα πούνε̱ρα δίνε̱ τε̱ φύσιτ, μπὰ τὸ π̇έγε̱νε̱ πρίσ̈ε̱γεν' ετοῦρε.

11. Βε̱ μπε̱ τα, σε̱ ψε̱ κάνε̱ ε̱τζουρε̱ ντε̱ ούδε̱ τε̱ Κάϊνιτ, ε ντε̱ Fε̱νιέσ̈τρε̱ τε̱ πάFε̱σε̱ Βλαάμιτ γιάνε̱ γρεμίσουρε̱, ε γιάνε̱ χούμπουρε̱ ντε̱ ρεπ̇ελὶ τε̱ Κορέουτ.

12. Κε̱τὰ γιάνε̱ δούνε̱ρα ντε̱ δασ̈ιουρίρα τούαϊγ, τούκ' ε ντε̱νιουρε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱ ντε̱ με̱σάλε̱ πὰ τούρπ, μάϊγνε̱ βέτε̱χεν' ετοῦρε, μγιέρFουλα τε̱ πὰ ούγια, κ̇ε̱ ι π̇ίε̱ ε̱ρρα τούτγε ε τε̱χού, λίσα τε̱ βγιέσ̈τε̱σε̱, τε̱ πὰ πέμε̱, βδέκουρε̱ δι χ̇έρε̱, πε̱ρ τε̱ σ̈κούλιουρε̱ γκὰ ρε̱νιατε̱.

13. Ταλάζε τ' ε̱γρα τε̱ δέτιτ, κ̇ε̱ σ̈κουμόγε̱νε̱ τούπετ ετοῦρε· ούλλε̱ τε̱ πλανέψουρα, πε̱ρ ατὰ μγιέρFουλ' ε ζέσε̱ ρούχαετε̱ πε̱ρ Fίθε̱ γέτε̱.

14. Ε πε̱ρ κ̇ε̱τὰ προφητέψι ε δε̱ Ενώχου ι σ̈τάτι γκὰ Αδάμι, ε θα· ε̱ρδι Ζότι γιὰ, με̱ μίγε̱ρα, τε̱ σ̈ε̱ϊν-

μυριάδας ἁγίων αὐτοῦ,
15. Διὰ νὰ κάμῃ κρίσιν κατὰ
πάντων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ πάντας τοὺς
ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῶν, διὰ πάντα τὰ
ἔργα τῆς ἀσεβείας αὐτῶν τὰ ὁποῖα
ἔπραξαν, καὶ διὰ πάντα τὰ σκληρὰ
τὰ ὁποῖα ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁ-
μαρτωλοὶ ἀσεβεῖς».
16. Οὗτοι εἶναι γογγυσταί, μεμ-
ψίμοιροι, περιπατοῦντες κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας αὐτῶν· καὶ τὸ στόμα αὐ-
τῶν λαλεῖ ὑπερήφανα, καὶ κολα-
κεύουσι πρόσωπα χάριν ὠφελείας.
17. Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοί, ἐν-
θυμήθητε τοὺς λόγους τοὺς προει-
ρημένους ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·
18. Ὅτι σᾶς ἔλεγον, ὅτι «ἐν ἐσ-
χάτῳ καιρῷ θέλουσιν εἶσθαι ἐμπαῖ-
κται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἀ-
σεβεῖς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

19. Οὗτοι εἶναι οἱ ἀποχωρίζον-
τες ἑαυτούς, ζωώδεις, Πνεῦμα μὴ
ἔχοντες.
20. Σεῖς ὅμως, ἀγαπητοί, ἐποι-
κοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν ἁγιω-
τάτην πίστιν σας, προσευχόμενοι
ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ,

21. Φυλάξατε ἑαυτοὺς εἰς τὴν
ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, προσμένοντες τὸ
ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον.
22. Καὶ ἄλλους μὲν ἐλεεῖτε,
κάμνοντες διάκρισιν·
23. Ἄλλους δὲ σώζετε μετὰ
φόβου, ἁρπάζοντες αὐτοὺς ἐκ τοῦ
πυρός, μισοῦντες καὶ τὸν χιτῶνα
τὸν μεμολυσμένον ἀπὸ τῆς σαρκός.
24. Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ
σᾶς φυλάξῃ ἀπταίστους, καὶ νὰ σᾶς

γτόρε̱βετ σε̱ τίγ,
15. Τε̱ πέγε̱ Fιούκ κόντρε̱ Fίθε̱-
βετ, ε τε̱ ραχε̱ φάκενε̱ τε̱ Fίθε̱βε-
τε̱ πα πέσε̱βετ σε̱ τοῦρε, πε̱ρ
Fίθε̱ πούνε̱ρα τε̱ ἀσεβίτε̱ τε̱ τοῦρε
κε̱ παραμονίσνε̱, ε πε̱ρ Fίθε̱ φγιάλε̱τ'
ε ἄσ̈πρα κε̱ φόλε̱ κόντρε̱ τίγ φαγ-
τόρε̱τε̱, ε τε̱ πα πέσε̱τε̱.
16. Κε̱τὰ γιάνε μουρμουνιατό-
ρε̱, μτζέσ̈ε̱σ̈, κε̱ ρόγε̱νε̱ σι κούντρε̱
δο ορέξι τοῦρε· ε Fόγια ε̱τοῦρε
ντζγιὲρ περιφανή, μπουρρε̱τζίορε̱ δε̱
τζάβετ σ̈ιέρε̱ζετ πε̱ρ τε̱ φτούαρε̱.
17. Μὰ γιούβε̱τ, ὦ τε̱ δάσ̈ιου-
ρε̱, κουΐγτόνι φγιάλε̱τε̱ κε̱ ου πάτνε̱
θε̱νε̱ με̱ πε̱ρπάρα ἀποστόϊγτ' ε Ζό-
τιτ σόνε̱ Ἰησοῦ Χριστόϊτ.
18. Σε ψε ου θόσ̈νε̱ γιούβετ, κε̱
ντε̱ κόχε̱ τε̱ πασ̈τάϊγμε̱ δο τε̱ βί-
γε̱νε̱ πε̱ρκέσ̈ε̱σ̈, κε̱ δο τε̱ ρόγε̱νε̱ σι
κούντρ' ε̱σ̈τ' ορέξι ι τοῦρε ι παρα-
νομίβετ.
19. Κε̱τὰ γιάνε̱ κε̱ σ̈κιούαϊγνε̱
βέτε̱χενε̱ σι κάφσ̈ε̱, κε̱ νούκε̱ κάνε̱
σ̈πίρτ·
20. Μὰ γιούβετ, ὦ τε̱ δάσ̈ιουρε̱,
τούκ' ε στίσουρε̱ βέτε̱χενε̱ τούχϊγ
μπι σ̈ιούμε̱ τε̱ σ̈ε̱ϊνγτε̱ρούαρε̱νε̱ πέ-
σε̱νε̱ τούαϊγ, λιούτουνι με̱ ἄνε̱ τε̱
σ̈ε̱ϊνγτιτ Σ̈πίρτ.
21. Μπάϊ βέτε̱χενε̱ τούχϊγ ντε̱
δάσ̈ιουρι τε̱ Περντίσε̱, τούκ' ε σ̈πε̱ρ-
βίερε̱ ντε̱γέσε̱ν' ε Ζότιτ σόνε̱ Ἰησοῦ
Χριστόϊτ ντε̱ γέτε̱ τε̱ πα σόσουρε̱.
22. Ε πε̱ρ τζὰ τοῦ βίγε̱ κέϊκ
τούκ' ε πε̱ρρε̱ διακρίς.
23. Ε τζὰ τι σ̈πε̱τόνι με̱ φρίκε̱,
τούκ' ε ρε̱μπίερε̱ γκὰ ζγιάρι, τούκ'
ε ούρρίερε̱ ε δε ἀτε̱ ρόπε̱ν' ε κούρ-
μιτ τε̱ λερόσουρε̱νε̱.
24. Ε μπ' ἀτε̱ κε̱ ε̱σ̈τ' ι φόρτε̱
τοῦ ρούαγε̱ γιούβετ τε̱ πα φάϊγ, ε

στήσῃ κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,

25. Εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεὸν, τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, εἴη δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

τοῦ στίσγε̱ πε̱ρπάρα ντέρρίτ σε̱ τίγ πὰ κατηγορὶ μὲ Fε̱ζίμ.

25. Μπε̱ τε̱ δέτε̱μινε̱ σοφόνε̱ Περντίνε̱ Σωτῆρε̱ τένε̱, λὲ τε̱ γέτε̱ λε̱βδίμ, ε μαδε̱τζί, μπρετε̱ρὶ ε οὔρδε̱ρ, ε δὲ ντασ̈τὶ ε δὲ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ. Ασ̈τοὺ κιόφτε̱.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦ. α΄. 1

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι ταχέως· καὶ ἐφανέρωσεν *αὐτὰ* ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ εἰς τὸν δοῦλον αὐτοῦ Ἰωάννην·

2. Ὅστις ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅσα εἶδε.

3. Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ φυλάττοντες τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῇ· διότι ὁ καιρὸς *εἶναι* πλησίον.

4. Ὁ Ἰωάννης πρὸς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

5. Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙ

Ι ΙΩΑΝΝΙΤ ΘΕΟΛΟΓΟΥΤ.

Κρίε Επάρρε̱ α΄. 1.

Αποκαλύψι Ιησοὺ Χριστόϊτ, κ̇ε̱ γιὰ πὰτ δε̱νε̱ ατὶγ Περντία τοῦ δε̱φτόγε̱ ρόπετ σε̱ τίγ ατὸ πούνε̱ρα κ̇ε̱ δούχαε τε̱ τε̱ ῤένενε̱ σ̈πέϊγτ· ε αἲ σι ι δε̱ρFόϊ μὲ ἄνε̱ τε̱ Εγγε̱λιτ σε̱ τὶγ ε σ̈ε̱νόϊ μπε̱ ρόπν' ετὶγ Ιωάννε̱.

2. Μπα τε̱ κ̇ε̱ δὰ μαρτυρὶ μπε̱ Fίθε̱ πούνε̱ρα κ̇ε̱ πὰ τε̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

3. Λιοὺμ αἲ κ̇ε̱ διαβὰς, ε δὲ ατὰ κ̇ε̱ ντίεγε̱νε̱ φγιάλε̱τ' ε κ̇ε̱σάϊγ προφητίετ, ε ρούαϊγνε̱ ατὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ μπὲ τε̱ σε ψε κόχα ε̱σ̈πε̱ ε βε̱ρτέτε̱.

4. Ιωάννη μπε̱ τε̱ σ̈τάτε̱ Κίσ̈ε̱τε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντ' Ασί· Δουρε̱τὶ μπε̱ γιούβετ. ε δὲ παϊκ γκὰ αἲ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱, ε αἲ κ̇ε̱ κ̇ε, ε αἲ κ̇ε̱ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρ τ' ἄρδουρε̱· ε δὲ γκὰ τε̱ σ̈τάτε̱ Σπίρτε̱ρατε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρπάρα φρόνητ σε̱ τίγ.

5. Ε δὲ γκὰ Ιησοὺ Χριστόϊ, κ̇ε̱

BKSh

ὅστις εἶναι ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς· εἰς τὸν ἀγαπήσαντα ἡμᾶς, καὶ λούσαντα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ.

6. Καὶ ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα αὐτοῦ· εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

7. Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ θέλει ἰδεῖ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐξεκέντησαν αὐτόν· καὶ θέλουσι θρηνήσει ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν.

8. Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

9. Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφός σας, καὶ συγκοινωνὸς εἰς τὴν θλίψιν καὶ εἰς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10. Κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν ἦλθον εἰς *ἔκστασιν* πνευματικήν· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος,

11. Ἥτις ἔλεγεν, Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ, Ὅ,τι βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον εἰς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς Σμύρνην, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ

ε̱σ̈τε̱ μαρτὺρ ἱ βε̱ρτέτε̱, ἐ ἱ πάῤῥι ντὲ̱ τε̱ λέρε̱ γκὰ τὲ̱ βδέκουριτε̱, ἐ ἱ πάῤῥι ἱ μπρέτε̱ρετ σε̱ δέουτ· αΐ κὲ̱ νὰ δέσ̈ι νέβετ, ἐ νὰ λιάου νέβετ γκὰ φάγετε̱ τόνα μὲ Ϝιὰκ τὲ̱ τίγ.

6. Ε νὰ πέ̱ῤῥι νέβετ μπρέτε̱ρ ἐ πρίφτε̱ρ τὲ Περντία ἐ Παπάϊ τὶγ, ἀτὶγ λε̱βδίμι ἐ μπρε̱τε̱ρίρα ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γετε̱βετ. Ασ̈τοὺ κιόφτε̱.

7. Γιὰ τὲκ βγιὲν αΐ μὲ ῥὲ, ἐ δὸ τὰ σ̈ιόχε̱ ἀτὲ̱ τζδὸ σὶ, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ̱ ἐ σ̈πούανε̱ ἀτὲ̱ μὲ σ̈ὶσ̈· ἐ δὸ τὲ̱ ῥάχε̱νε̱ κράχε̱ῤῥούαρε̱ ἀτὲ̱ ἀτὲ̱ Ϝίθε̱ φυλίτ' ἐ δέουτ· κε̱σ̈τοὺ ε̱σ̈τε̱ βε̱ρτέτ.

8. Οὔνε̱ γιὰμ Αλφαγια ἐ δὲ Ωμέγαγια, νίσε̱για, ἐ δὲ σόσε̱για, θότε̱ Ζότι, αΐ κὲ̱ ε̱σ̈τε̱, ἐ αΐ κὲ̱ ἴσ̈, ἐ δὲ αΐ κὲ̱ ε̱σ̈τε̱ πὲ̱ρ τ' ἄρδουρε̱, αΐ κὲ̱ ἱ μοῦντ Ϝίθε̱.

9. Οὔνε̱ Ιωάννη βε̱λάϊ γιούαϊγ, ἐ σ̈ιόκου γιούαϊγ μπὲ̱ σ̈τρε̱γγὶμ, ἐ μπὲ̱ μπρετε̱ρὶ, ἐ μπὲ̱ δουρὶμ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ, οὐ Ϝε̱ντζε̱ ντὲ̱ νησὶ κὲ̱ κιούχαετε̱ Πάτμο, πὲ̱ρ φγιάλε̱ τὲ̱ Περντίσε̱, ἐ πὲ̱ρ μαρτυρὶ τὲ̱ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

10. Κέσ̈ε̱ μπὲ̱ σ̈πὶρτ, ντ δίτε̱ τὲ̱ σε̱ δίε̱λε̱σε̱· ἐ διϜιόβα πράπα μέγε νὶε̱ ζε̱ τὲ̱ μὰδ σὶ τὲ̱ ζουρνάσε̱.

11. Κε̱ με̱ θὸσ̈· οὔνε̱ γιὰμ Αλφάγια, ἐ δὲ Ωμέγαγια, ἱ πάῤῥι ἐ δὲ ἱ παστάϊγμι· ἐ δὲ ἀτὲ̱ κὲ̱ σ̈ὲχ, σ̈κρούαγε̱ ντὲ̱ κάρτε̱, ἐ δε̱ρϜόγε ντὲ̱ Κίσ̈ε̱ρα τ' Ασίσε̱, ντ' Εφεσο· ντὲ̱ Ισμὶρ, ντὲ̱ Πέργαμο, ντὲ̱ Θυατήρε̱, ντὲ̱ Σάρδε, ἐ ντὲ̱ Φιλαδελφὶ, ἐ δὲ ντὲ̱ Λαοδική.

εἰς Λαοδίκειαν.

12. Καὶ ἐστράφην νὰ ἴδω τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ στραφεὶς εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς.

13. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν *εἶδον ἕνα* ὅμοιον μὲ υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη *χιτῶνα*, καὶ περιεζωσμένον πλησίον τῶν μαστῶν ζώνην χρυσῆν·

14. Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες *ἦσαν* λευκαὶ ὡς μαλλίον λευκὸν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός.

15. Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν.

16. Καὶ εἶχεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἑπτὰ ἀστέρας· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξήρχετο ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ *ἔλαμπεν* ὡς ὁ ἥλιος λάμπει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ·

17. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ, λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος,

18. Καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἔγεινα νεκρός· καὶ ἰδοὺ εἶμαι ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰ κλειδία τοῦ ᾄδου καὶ τοῦ θανάτου.

19. Γράψον ὅσα εἶδες, καὶ ὅσα εἶναι, καὶ ὅσα μέλλουσι νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα.

20. Τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τοὺς ὁποίους εἶδες ἐν τῇ δεξιᾷ μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες εἶναι οἱ

12. Ε οὺ κθέτζε̱ τε̱ σ̈ιόχε̱ ζε̱νε̱ κε̱ κουβε̱ντὸν μὲ μούα, ε̇ τὲκ οὺ ρ̇οτουλούατζε̱ πάτζε̱ σ̈τάτε̱ λιχνὶ τ' ἄρτα.

13. Ε ντε̱ μὲς τε̱ τε̱ σ̈τάτε̱ λιχνίβετ ṅιε̱ κε̱ ϝιὰν μπε̱ π̇ίρρ̇ ṅιερίουτ, βέσ̈ιουρε̱ μὲ ṅιε̱ ρ̇όπ̇ε̱ γγέρα μπε̱ κε̱μπε, ε̇ γγέσ̈ιουρε̱ μπε̱ σίσε̱ μὲ π̇ρὲζ τ' ἄρ̇ρ̇τε̱,

14. Ε κρίετ' ε̇τὶγ, ε̇ δὲ κίμετε̱ τε̱ π̇άρδα πόσι λέστ' ε̇ π̇άρδε̱, π̇όσι ζπ̇όρ̇ρ̇α· σίτ' ε̇τὶγ πόσι φλιάκα ε̇ ζγιάριτ.

15. Ε κε̱μπε̱τ' ε̇τὶ ϝιάϊγνε̱ μπ' ὀρίχαλκ κοὺρ ε̱σ̈τε̱ ντζγιέρε̱ γκὰ φούρ̇ρ̇α· ε̇ ζε̱ρι ἰτὶγ πόσι ζε̱ ἰ οὔγγε̱ραβετ σ̈ιούμε̱.

16. Ε κὶσ̈ μπε̱ δόρ̇ρ̇ε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τε̱ τε̱ τὶγ σ̈τάτε̱ οὔλλ· ε̇ γκὰ ϝόγια ε̇τὶγ δ̇ιλλ ṅιε̱ κόρδε̱, ε̇ πρε̱χουρε̱ μὲ δ̇ι πρέσ̈ια· ε̇ φάκια ε̇τὶγ φὲξ πόσι δ̇ίελι ντε̱ φουκὶ τε̱ τίγ.

17. Ε κοὺρ ε̇ πάτζε̱ ἀτε̱, ρ̇άτζε̱ πόσι ἰ βδέκουρε̱ πε̱ρπάρα κε̱μπε̱βετ σε̱ τὶγ· ε̇ αἶ βοῦρι δ̇όρ̇ρ̇ε̱ν' ε̇ δγιάθε̱τε̱ μπὶ μούα, ε̇ με̱ θὸσ̈, μὸς οὒ τρε̱μπ, οὔνε̱ γιὰμ ἰ πάρ̇ρ̇ι ε̇ δὲ ἰ πασταΐγμι.

18. Ε δὲ ἰ ϝιάλι, πὸ κέσ̈ε̱ βδέκουρε̱, ε̇ γιὰ, τὲκ γιὰμ ἰ ϝιάλε̱ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτε̱σε̱. Ασ̈τοὺ ε̱σ̈τε̱· ε̇ κὰμ κιούτζετ' ε̇ πίσε̱σε̱ ε̇ δὲ τε̱ βδέκε̱γε̱σε̱.

19. Σκρούαϊγ ἀτὸ πούνε̱ρα κε̱ πὲ ε̇ δὲ ἀτὸ κε̱ γιάνε̱, ε̇ δὲ ἀτὸ κε̱ δ̇ὸ τε̱ π̇ε̱νενε̱ πασαντάγε.

20. Μυστήριονε̱ ε̇ σ̈τάτε̱ οὔλλετ, κε̱ πὲ μπε̱ δ̇όρ̇ρ̇ε̱ τίμε τε̱ δγιάθε̱τε̱νε̱, ε̇ τε̱ σ̈τάτε̱ λίχνιτ' ε̇ ἄρτα· τε̱ σ̈τάτε̱ οὔλλτε̱, γιάνε̱ Ε̱γγε̱ϊγ τε̱

ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν· καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι τὰς ὁποίας εἶδες, εἶναι αἱ ἑπτὰ ἐκκλησίαι.

ΚΕΦ. β΄. 2.

ΠΡΟΣ τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν·

2. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τοὺς κακούς· καὶ ἐδοκίμασας τοὺς λέγοντας ὅτι εἶναι ἀπόστολοι, καὶ δὲν εἶναι, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς·

3. Καὶ ὑπέφερες, καὶ ἔχεις ὑπομονὴν, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου ἐκοπίασας, καὶ δὲν ἀπέκαμες.

4. Πλὴν ἔχω τι κατὰ σοῦ, διότι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας.

5. Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πόθεν ἐξέπεσες, καὶ μετανόησον, καὶ κάμε τὰ πρῶτα ἔργα· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σὲ ταχέως, καὶ θέλω κινήσει τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς ἐὰν δὲν μετανοήσῃς.

6. Ἔχεις ὅμως τοῦτο, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν τὰ ὁποῖα καὶ ἐγὼ μισῶ.

7. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ.

8. Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Σμυρναίων γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχα-

σ̈τάτε̱ Κίσ̈ε̱βετ, ἐ τὲ̱ σ̈τάτε̱ λιχνίτε̱, κ̇ὲ̱ πὲ, γιάνε̱ σ̈τάτε̱ κίσ̈ε̱ρα.

Κρίε Εδ̇ίτε̱. β.2.

Μπὲ̱ Ε̱γγε̱λ̀ τὲ̱ κ̇ίσε̱σε̱ Εφέσοσε̱ σ̈κρούκ̇ϊγ, κ̇ε̱σ̈τοὺ θότε̱ ἀ̓ΐ κ̇ὲ̱ μπὰ μπὲ̱ δ̇όῤῥε̱ τὲ̱ δ̇γιάθε̱τε̱ τὲ̱ τὶγ τὲ̱ σ̈τάτε̱ οὔλλτε̱, ἐ ἔτζε̱ν ντὲ̱ μὲς τὲ̱ σ̈τάτε̱ λιχνίδ̇ετ τ᾽ ἄρτα.

2. Ι δ̇ὶ πούνε̱τ᾽ ἐτούα, ἐ μουντίμε̱ τὲ̱ντ, ἐ δὲ δ̇ουρίμε̱ τὲ̱ντ, ἐ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὲ̱ δ̇ουρὸτζτὲ̱ κ̇ε̱κίνγτε̱, ἐ κ̇ὲ̱ κὲ βέ̱νε̱ μπὲ̱ δοκιμὴ ἀτὰ κ̇ὲ̱ θόνε̱ σὲ γιάνε̱ Αποστόϊγ, ἐ νούκ̇ε̱ γιάνε̱· ἐ ἰ κ̇ὲ Fέτουρε̱ ἀτὰ Fε̱νιεσ̈τγιάρε̱.

3. Ε δ̇ουρόβε, ἐ ὑπομονὴ κ̇ὲ, ἐ οὐ μουντόβε πὲ̱ρ ε̱̃με̱ῤῥ τὶμ, ἐ νούκ οὐ λιόδε.

4. Μὰ κὰμ κόντρε̱ τέγε, σὲ ψὲ κ̇ὲ λέ̱νε̱ δ̇ασ̈ιουρίνε̱ τέ̱ντε̱ τὲ̱ πάῤῥε̱νε̱.

5. Κουΐγτόου ἀδ̇ὰ γκάχα ῥὲ, ἐ π̇ὲ̱ν μετανὴ, ἐ πουνὸ σὶ πε̱ρπάρα· ἐ ντὲ̱ μὸς, βὶγ τὲκ τὶγ σ̈πέ̱ϊγτ, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ λιὸζ γκὰ βέ̱ντ᾽ ἰ σάϊγ λιχνίνε̱ τέ̱ντε, ντὲ̱ μὸς μετανοήτζ.

6. Πὸ κ̇ε̱τὲ̱ κ̇ὲ τὲ̱ μίῤῥε̱ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ δ̇ὸ πούνε̱τ᾽ ἐ Νικολαΐτετ, ἀτὸ κ̇ὲ̱ ἐ δὲ ἀ̓ΐ οὔνε̱ νούκ̇ε̱ δ̇ούα.

7. Κοὺσ̈ κὰ βέ̱σ̈ε̱ λὲ τὲ̱ δ̇ιFιόγε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ θότε̱ Σπίρτι μπὲ̱ κίσ̈ε̱ρα· ἀτὶγ κ̇ὲ̱ μοὺντ δ̇ὸ τὶ ἂπ τὲ̱ χάγε̱ γκὰ δ̇ρούρι ἰ γέτε̱σε̱, κ̇ὲ̱ ε̱̃σ̈τε̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ Παραδίσιτ σὲ̱ Περντίσε̱.

8. Ε μπὲ̱ Ε̱γγε̱λίν᾽ ἐ κίσε̱σε̱ ἰ Σμίρνιτ σ̈κρούαΐγ· κ̇ε̱σ̈τοὺ θότε̱, ἀ̓ΐ κ̇ὲ̱ ε̱̃σ̈τε̱ ἰ πάῤῥε̱, ἐ δὲ ἰ παστάϊγμε̱,,

τος, ὅστις ἔγεινε νεκρὸς καὶ ἔζησεν.

9. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν, (εἶσαι ὅμως πλούσιος), καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ.

10. Μὴ φοβοῦ μηδὲν ἐκ τῶν ὅσα μέλλεις νὰ πάθῃς· ἰδοὺ, ὁ διάβολος μέλλει νὰ βάλῃ *τινὰς* ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, διὰ νὰ δοκιμασθῆτε· καὶ θέλετε ἔχει θλῖψιν δέκα ἡμερῶν. Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ θέλω σοὶ δώσει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Ὁ νικῶν δὲν θέλει ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

12. Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν·

13. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς, ὅπου *εἶναι* ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ δὲν ἠρνήθης τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς *ὑπῆρχεν* Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὅστις ἐφονεύθη παρ' ὑμῖν ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς.

14. Ἔχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἔχεις ἐκεῖ *τινὰς* κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τοῦ Βαλαὰμ, ὅστις ἐδίδασκε τὸν Βαλὰκ νὰ βάλῃ σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὥστε νὰ φάγωσιν εἰδωλόθυτα καὶ νὰ πορνεύσωσιν.

15. Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ *τινὰς* κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν· τὸ ὁποῖον μισῶ.

ἐ κ̇ε̱ οὐ π̇ε̱ ἰ βδέκουρε̱, ε ῥόν.

9. Ι δὶ πούνε̱τ' ἐτούα, ἐ δὲ ὄτρε̱γγίμνε̱, ε δὲ βαρφε̱ρίνε̱, (μὰ γὲ ἰ πάσουρε̱) ε δὲ βλασφημίν' ἐ ἀτοῦρε κ̇ε̱ θόνε̱ βέτε̱χ̇ενε̱ σὲ γιάνε̱ Ιουδέϊγ, ε νούκ̇ε̱ γιάνε̱ μπε̱γέδε̱γε̱ ε Σαταναΐτ.

10. Μὸς οὐ φρικὸ πε̱ρ ἀτὸ κ̇ε̱ κ̇ὲ πε̱ρ τε̱ πε̱σούαρε̱· γιὰ, κ̇ε̱ δγιάλ̇ι κὰ πε̱ρ τε̱ βε̱νε̱ δὶ τζὰ πρέϊγ γιουὂ ντε̱ χαψάνε̱, κ̇ε̱ τε̱ δοκιμάσι· ε δὸ τε̱ κ̇ίνι ὂτρε̱γγίμ πε̱ρ δγιέτε̱ δὶτ' κ̇ε̱ντρὸ ἰ π̇έσε̱σε̱ γγέρα μπε̱ βδέκ̇ε̱γε̱, ε δὸ τ' ἂπ τὶ κουῤῥόρε̱ν' ἐ γέτε̱σε̱.

11. Αἴ κ̇ε̱ κὰ βεὂ, λὲ τε̱ διϝιόγε̱ τζθότε̱ Σ̈πίρτι ντε̱ κίὂε̱ρα· αἴ κ̇ε̱ μοὺντ θότε̱, δὸ τε̱ μὸς δε̱με̱τόνετε̱ γκὰ βδέκ̇ε̱για ε δίτε̱.

12. Ε μπε̱ Ε̱γγε̱λίνε̱ κ̇ε̱ ε̱ὂτε̱ ντε̱ κίὂε̱ τε̱ Περγάμοσε̱ ὂκρουαΐγ· κ̇ε̱ὂτοὺ θότε̱ αἴ κ̇ὲ κὰ κόρδε̱ν' ἐ πρέ̱χουρε̱ μὲ δὶ πρέσα.

13. Ι δὶ πούνε̱τ' ε τοῦ, ε μπε̱τζ βε̱ντ ῥὶ τὶ, τὲκ κὰ φρόνε̱ Σατανάϊ· ε μπὰν ε̱με̱ῤῥίνε̱ τὶμ, ε νούκ' ἀρνίσε π̇έσε̱νε̱ τίμε, ἂς μπὰ τὸ δὶτ κοὺρ Αντίπα μαρτύρι ἴμ ἰ π̇έσε̱σε̱, κ̇ε̱ οὐ βρὰ ντε̱ μὲς τὲκ ῥὶ σατανάϊ.

14. Πὸ κὰμ κόντρε̱ τὶγ δὶ τζὰ πὰκ πούνε̱ρα, σὲ ψὲ κ̇ε̱ ἀτγέ ἀτὰ κ̇ε̱ μπάϊγνε̱ διδασκαλίν' ε Βαλαάμιτ, ἀτὶγ κ̇ε̱ διδὰξ Βαλάκνε̱ τε̱ βὶγ σκάνταλο πε̱ρπάρα π̇ίγετ σε̱ Ισραήλιτ, κ̇ε̱ τε̱ χάϊγνε̱ γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱ θέρ̇ργε̱νε̱ ντ' Ιδόλλε, ε δὲ τε̱ κουρβε̱ρόϊγνε̱.

15. Κε̱ὂτοὺ κ̇ὲ ε δὲ τὶ ἀτὰ κ̇ε̱ μπάϊγνε̱ διδαχίν' ἐ Νικολαΐτετ, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ δούα.

16. Μετανόησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σὲ ταχέως, καὶ θέλω πολεμήσει πρὸς αὐτοὺς μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ στόματός μου.

17. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα νέον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει, εἰμὴ ὁ λαμβάνων.

18. Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ *εἶναι* ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον·

19. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα ὅτι εἶναι πλειότερα τῶν πρώτων.

20. Ἔχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἀφίνεις τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ ἥτις λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ πλανᾷ τοὺς δούλους μου εἰς τὸ νὰ πορνεύωσι καὶ νὰ τρώγωσιν εἰδωλόθυτα.

21. Καὶ ἔδωκα εἰς αὐτὴν καιρὸν νὰ μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ δὲν μετενόησεν.

22. Ἰδοὺ, ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν δὲν μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

23. Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θέλω ἀποκτείνει μὲ θάνατον. Καὶ θέλουσι γνωρίσει πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς

16. Μετανοῆς· ε̇ ντε̱ μὸς, δ̇ὸ τε̱ ϐὶγ σ̈πέϊγτ τὲκ τὶ, ἐ δ̇ὸ τε̱ λεφτόϊγ μὲ ἀτὰ μὲ κόρδε̱ τε̱ Ϝόγε̱σε̱ σίμε.

17. Αἴ κ̇ε̱ κὰ ϐεσ̈, λὲ τε̱ δ̇ιϜιό-γε̱ τζθότε̱ σ̈πίρτι ντε̱ κίσ̈ε̱ρα· ἀτὶγ κ̇ε̱ τε̱ μούντγε̱, δ̇ὸ τὶ ἆπ τε̱ χάγε̱ γκὰ Μάνα ε̇ φσ̈έχουρε̱, ἐ δ̇ὸ τὶ ἆπ ἀτὶγ ν̇ιε̱ χαλὶκ τε̱ π̇κ̇ρδε̱, ἐ μπὶ χαλὶκ ε̱̈με̱ῤῥ τε̱ ῥὶ σ̈κρούαρε̱, κ̇ε̱ σὲ ν̇ιὲχ ν̇ιερὶ, ϐέτζε̱ ἀτὶγ κ̇ε̱ ε̇ μ̣έῤῥ.

18. Ε μπε̱ Ε̱γγε̱λιν' ἐ κίσ̈ε̱σε̱ Θυατήρε̱σε̱ σ̈κρούαΐγ· κ̇ε̱σ̈τοὺ θότε̱ ἴ π̇ίῤῥι ἴ Περντίσε̱, κ̇ε̱ κὰ σίτ' ἐτὶγ πόσι φλιάκ̇ε̱ τε̱ ζγιάριτ, ἐ κ̇ε̱μπε̱τ' ἐτὶγ Ϝιάγε̱νε̱ πόσι μὲ ὀριχάλκο.

19. Ι δ̇ὶ πούνε̱τ' ἐτοὺ, ἐ δὲ δασ̈ουρία, ἐ δὲ σ̈ερπ̇έσ̈ε̱, ἐ δὲ π̇έσε̱νι, ἐ δὲ δουρίμνε̱ τε̱ντ, ἐ δὲ πούνε̱τ' ἐτούα τε̱ πασ̈τάΐγμετε̱ με̱ τε̱ σ̈ιούμα τε̱ σε̱ πάῤῥαϐετ.

20. Πὸ κὰμ κόντρε̱ τέγε̱ πὰκ πούνε̱ρα, σὲ ψὲ λε̱ Ϝρούανε̱ Ιεζάϐελνε̱, κ̇ε̱ π̇ε̱ν ϐέτε̱χεν' ἐσάΐγ προφητέσ̈ε̱, τε̱ διδάξγε̱, ἐ τε̱ Ϝε̱ν̇ιέγε̱ ῥόπτ' ἐμὶ, τε̱ π̇ίενε̱ ντε̱ κουρϐε̱ρὶ, ε̱̈ τε̱ χάνε̱ γκὰ ἀτὸ κ̇ε̱ θέῤῥε̱νε̱ ντ' Ιδόλλε̱.

21. Ε ἰ δάτζε̱ ἀσάϊγ κόχε̱ τε̱ μετανοῆς γκὰ κουρϐε̱ρία ἐσάϊ(, ε̇ νούκ̇ε̱ μετανοῆσι.

22. Ε γιὰ, οὔνε̱ δ̇ὸ τὰ σ̈τρὶγ ἀτε̱ ντε̱ ν̇ιε̱ σ̈τρὰτ, ἐ δὲ ἀτὰ κ̇ε̱ κουρβε̱ρόγε̱νε̱ μὲ τε̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, δ̇ὸ τε̱ γένε̱ ντε̱ σ̈τρε̱γγὶμ τε̱ μὰδ, ντε̱ μ̣ὸς μετανοήτζινε̱ γκὰ πούνε̱τ' ἐτοῦρε.

23. Δ̇γιέλμτ' ἐσάϊγ δ̇ὸ τὶ ϐρὰς μὲ ϐδ̇έκ̇ε̱γε̱· ε̇ δ̇ὸ τε̱ ν̇ιόχε̱νε̱ Ϝίθε̱ κίσ̈ε̱τε̱, σὲ οὔνε̱ γιὰμ ἀἴ κ̇ε̱ κ̇ε̱ρκόϊγ ϐέσ̈ε̱γιατε̱ ἐ δὲ ζέ̱με̱ρατε̱· ἐ δ̇ὸ τὶ

καὶ καρδίας, καὶ θέλω σᾶς δώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα σας.

24. Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν Θυατείροις, ὅσοι δὲν ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, δὲν θέλω βάλει ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος·

25. Πλὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχετε, κρατήσατε ἕωσοῦ ἔλθω·

26. Καὶ ὅστις νικᾷ, καὶ ὅστις φυλάττει μέχρι τέλους τὰ ἔργα μου, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν·

27. Καὶ θέλει «ποιμάνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· θέλουσι συντριφθῇ, ὡς τὰ σκεύη τοῦ κεραμέως·» καθὼς καὶ ἐγὼ ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου·

28. Καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν.

29. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. γ' 3.

ΚΑΙ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ εἶσαι νεκρός.

2. Γίνου ἄγρυπνος, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ τὰ ὁποῖα μέλλουσι νὰ ἀποθάνωσι· διότι δὲν εὕρηκα τὰ ἔργα σου τέλεια ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3. Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πῶς ἔλαβες καὶ ἤκουσας, καὶ φύλαττε αὐτὰ, καὶ μετανόησον. Ἐὰν λοιπὸν δὲν

ἀπ τζίλιτ δὸ γκὰ γιοῦ σι κούντρε̱ πουνόν.

24. Ε δὲ γιούβετ θόμ, ἐ δὲ Fιθε̱ τε̱ τγιέρε̱βετ κ̇ε̱ γιάνε̱ ντὲ Θυατίρε̱, σὰ νούκε κάνε̱ κ̇ε̱τε̱ διδαχί, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ νιόγνε̱ τε̱ θέλατ' ἐ σατανάϊτ, σι κούντρε̱ θόνε̱, νούκ̇ε̱ βε̱ μπὶ γιούβετ τγιέτε̱ρ πάρρε̱.

25. Πὸ μπάϊ ἀτε̱ κ̇ε̱ κίνι, γγέρα σὰ τε̱ βίγ οὔνε̱.

26. Ε αἴ κ̇ε̱ δὸ τε̱ γέτε̱ μούντε̱ς, ἐ δὸ τε̱ ρούαγε̱ γγέρα με̱ τε̱ παστάϊγμενε̱ πούνε̱τ' ἐμία, δὸ τὶ ἀπ οὔρδε̱ρ ἀτίγ μπε̱ φυλίρα.

27. Ε δὸ τὶ κυβε̱ρρίσγε̱ ἀτὰ με̱ σ̈κοπ τε̱ χέκουρτε̱, ἐ δὸ τε̱ θε̱ρμόνενε̱ πόσι ἔνε̱τ ἐ πάλτα, σι κούντρε̱ μόρρα ἐ δὲ οὔνε̱ γκὰ παπάϊ ἴμ.

28. Ε δὸ τὶ ἀπ ἀτίγ οὔλλν' ἐ με̱γγέσιτ.

29. Αἰ κ̇ε̱ κὰ βεσ̈, λὲ τε̱ διFιόγε̱ τζθότε̱ σ̈πίρτι ντε̱ κίσ̈ε̱ρα.

Κρίε Ετρέτε̱. γ. 3.

Ε μπε̱ Εγγε̱λιν' ἐ κίσ̈εσε̱ Σάρδιτ σ̈κρούαϊγ· κ̇ε̱σ̈του θότε̱ αἴ κ̇ε̱ κὰ τε̱ σ̈τάτε̱ σ̈πίρτε̱ρετ' ἐ Περντίσε̱, ἐ τε̱ σ̈τάτε̱ οὔλλτε̱· ἰ δι πούνε̱τ' ἐτούα, ἐ κισ̈ κ̇ε̱ ε̱με̱ρρ τε̱ Fιάλιτ, ἐ γε̱ ἰ βδέκουρε̱.

2. Πένου ἰ τζγιούαρε̱ ἐ φορτζὸ τε̱ τγιέρατε̱, ἀτὸ κ̇ε̱ γιάνε̱ πε̱ρ τε̱ βδέκουρε̱ σε̱ ψε̱ σκὰμ Fέτουρε̱ πούνε̱τ' ἐτούα τε̱ πλιότα πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

3. Κὶγ ἀδὰ ντε̱ρ με̱ντ ἀτὸ κ̇ε̱ μόρρε̱, ἐ κ̇ε̱ διFιοβε, ἐ ρ̇ούαγι ἐ μετανοΐς· ἐ ντε̱ μὸς κε̱ντρόφτζ τζγι-

ἀγρυπνήσῃς, θέλω ἔλθει ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, καὶ δὲν θέλεις γνωρίσει ποίαν ὥραν θέλω ἔλθει ἐπὶ σέ.

4. Ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσι, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ θέλουσι περιπατήσει μετ᾽ ἐμοῦ μὲ λευκά, διότι εἶναι ἄξιοι.

5. Ὁ νικῶν, οὗτος θέλει ἐνδυθῆ ἱμάτια λευκά· καὶ δὲν θέλω ἐξαλείψει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ θέλω ὁμολογήσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

6. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

7. Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινὸς, ὁ ἔχων τὸ κλειδίον τοῦ Δαβίδ· ὅστις ἀνοίγει, καὶ οὐδεὶς κλείει, καὶ κλείει, καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει·

8. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου· ἰδοὺ, ἔθεσα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ κλείσῃ αὐτήν· διότι ἔχεις μικρὰν δύναμιν, καὶ ἐφύλαξας τὸν λόγον μου, καὶ δὲν ἠρνήθης τὸ ὄνομά μου.

9. Ἰδοὺ, θέλω κάμει τοὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ οἵτινες λέγουσιν ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ, θέλω κάμει αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ νὰ γνωρίσωσιν ὅτι ἐγὼ σὲ ἠγάπησα.

10. Ἐπειδὴ ἐφύλαξας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ ἐγὼ θέλω σὲ φυλάξει ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρα-

ούαρε̱, δὸ τε̱ ϐὶγ τὲκ τι πόσι κουσάρ, ὲ δὸ τε̱ μὸς ὲ δὶτζ τζκόχε̱ τὲκ τίγ.

4. Κε̱ πὰκ ε̱̃με̱ῤῥε ντε̱ Σάρδε, κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ μολέψνε̱ ῥόπ̇ατ᾽ ὲτοῦρε, ὲ δὸ τε̱ ϐίγε̱νε̱ μὲ μούα ϐέσ̈ιουρε̱ ντε̱ ῥόπ̇α τε̱ π̇άρδα, σὲ ψὲ γιάνε̱ τε̱ Ζότε̱.

5. Αἱ κ̇ε̱ τὲ μούντγε̱, κούϊγ δὸ τὲ ϐίσ̈ε̱τε̱ ντε̱ ῥόπ̇α τε̱ π̇άρδα, ὲ δὸ τε̱ μὸς γιὰ σ̈ιούαϊγ ε̱̃με̱ῤῥιν ὲτίγ γκὰ κάρτ᾽ ὲ γέτε̱σε̱, ὲ δὸ τε̱ ῥε̱φέϊγ ε̱̃με̱ῤῥιν᾽ ὲτίγ πε̱ρπάρα π̇απ̇άϊτ σίμ, ὲ δὲ πε̱ρπάρα Ἔ̱γγε̱γετ σε̱ τίγ.

6. Αἱ κ̇ε̱ κὰ ϐε̱σ̈, λὲ τε̱ διϝιόγε̱ τζθότε̱ Σπίρτι ντε̱ κίσ̈ε̱ρα.

7. Ε μπε̱ Ἔγγε̱λιν᾽ ὲ κίσ̈ε̱σε̱ Φιλαδελφίσε̱ σ̈κρούαϊγ· κ̇ε̱σ̈τοὺ θότε̱ σ̈ε̱ίνγτι, ἱ ϐε̱ρτέτι, αἱ κ̇ε̱ κὰ κιούτζν᾽ ὲ Δαϐίδιτ, αἱ κ̇ε̱ χὰπ, ὲ ντον̇ιε̱ σὲ μπὶλ, ὲ κ̇ε̱ μπὶλ, ὲ ντον̇ιε̱ σὲ χάπ.

8. Τὶ δὶ πούνε̱ρατ᾽ ὲτούα· γιὰ, κε̱ κὰμ βε̱νε̱ πε̱ρπάρα τέγε ν̇ιε̱ δέῤῥε̱ τε̱ χάπε̱τε̱, ὲ ἀτε̱ σμοὺντ τὰ χάπγε̱ ντον̇ιε̱· σὲ ψὲ κ̇ε̱ πὰκ φουκὶ, ὲ με̱ ῥούαϊγτε̱ φγιάλε̱νε̱ τίμε, ὲ νούκ᾽ ἀρνίσε ε̱̃με̱ῤῥινε̱ τίμ.

9. Γιὰ, κ̇ε̱ δὸ τάπ γκὰ συναγωγὶ ὲ σατανάϊτ, ἀτὰ κ̇ε̱ θόνε̱ σὲ γιάνε̱ Ἰουδέϊγ, ὲ νούκ̇ε̱ γιάνε̱, πὸ ϝε̱ν̇ιέγε̱νε̱· γιὰ, δὸ τι π̇ε̱ϊγ ἀτὰ κ̇ε̱ τε̱ ϐίγε̱νε̱ ὲ τε̱ φάλενε̱ πε̱ρπάρα κ̇ε̱μπε̱ϐετ σε̱ τούα, ὲ τε̱ ν̇ιόχε̱νε̱ κ̇ε̱ οὔνε̱ τε̱ κὰμ δάσ̈ιουρε̱.

10. Σὲ ψὲ ῥουαϊγτε πορσίν᾽ ὲ δουρίμιτ σίμ, ὲ δὲ οὔνε̱ δὸ τε̱ τε̱ ῥούαϊγτι γκὰ σαχάτι ἱ πειρασμόϊτ,

σμοῦ ἥτις μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· κράτει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχεις, διὰ νὰ μὴ λάβῃ μηδεὶς τὸν στέφανόν σου.

12. Ὅστις νικᾷ, θέλω κάμει αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ δὲν θέλει ἐξέλθει πλέον ἔξω· καὶ θέλω γράψει ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς νέας Ἰερουσαλὴμ, ἥτις καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ νέον.

13. Ὅστις ἔχει ὠτίον ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

14. Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Λαοδικέων γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ·

15. Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶσαι, οὔτε ζεστὸς, εἴθε νὰ ἦσο ψυχρὸς ἢ ζεστός·

16. Οὕτως, ἐπειδὴ εἶσαι χλιαρὸς, καὶ οὔτε ψυχρὸς, οὔτε ζεστὸς, μέλλω νὰ σὲ ἐξεμέσω ἐκ τοῦ στόματός μου.

17. Διότι λέγεις, Ὅτι πλούσιος εἶμαι, καὶ ἐπλούτησα, καὶ δὲν ἔχω χρείαν οὐδενὸς, καὶ δὲν ἐξεύρεις ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινὸς, καὶ πτωχὸς, καὶ τυφλὸς, καὶ γυμνός.

18. Συμβουλεύω σε νὰ ἀγοράσῃς παρ' ἐμοῦ χρυσίον δεδοκιμασμένον ἐκ πυρὸς διὰ νὰ πλουτήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκὰ, διὰ νὰ ἐνδυθῇς, καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου· καὶ χρίσον τοὺς ὀ-

ἀτὶγ κ̇ε̱ κὰ πὲ̱ρ τ' ἄρδουρε̱ μπὲ̱ Fίθε̱ δυνιὰ, τὲ̱ Fουτζίτγε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ γιάνε̱ μπὶ δέ.

11. Γιὰ, κ̇ε̱ βὶγ μὲ τὲ̱ ὄπεΐγτε̱· ῥούαΐγ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ κ̇έ, κ̇ε̱ τὲ̱ μὸς τὲ̱ μάῤῥε̱ νιερὶ κούῤῥορε̱νε̱ τέ̱ντε.

12. Ατὲ̱ κ̇ε̱ τὲ̱ μούντγε̱, δὸ τὰ π̇ὲ̱ΐγ κολόνε̱ ντὲ̱ κίσ̈ε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ σίμε, ε̇ δὸ τὲ̱ μὸς δάλλε̱ μὲ̱ γιάσ̈τε̱, ε̇ δὸ τὲ̱ ὄκρουάΐγ μπὲ̱ τὲ̱ ε̱με̱ῤῥιν' ε̇ Περντίσε̱ σίμε̱, ε̇ ε̱με̱ῤῥιν' ε̇ κιουτέτιτ σὲ̱ Περντίσε̱ σίμε, τὲ̱ Ιερουσαλίμιτ σὲ̱ ῥὶ, κ̇ε̱ τζ̇ρέτ γκὰ κ̇ίελτε̱ πρέΐγ Περντίετ σίμε, ε̇ δὲ ε̱με̱ῤῥινε̱ τὶμ τὲ̱ ῥίνε̱.

13. Αἲ κ̇ε̱ κὰ βεσ̈, λὲ τὲ̱ διFιόγε̱ ἀτὲ̱ κ̇ε̱ θότε̱ ὄκίρτι μπὲ̱ κίσ̈ε̱ρα.

14. Ε μπὲ̱ Εγγε̱λιν' ε̇ κίσ̈ε̱σε̱ Λαοδικίσε̱ ὄκρουαΐγ· κ̇ε̱σ̈τοὺ θότε̱ ἰ βε̱ρτέτι, μαρτύρι ἰ π̇έσε̱σε̱, ε̇ δὲ ἰ βε̱ρτέτι, ε̇ νίσουρια ε̇ πούνε̱ραβετ σὲ̱ Περντίσε̱.

15. Ι δὶ πούνε̱ρατ' ε̇τούα, σὲ̱ ψὲ̱ σγέ̱γε ἆς ἱ φτόχ̇ετε̱ ἆς ἱ κρόχ̇ετε̱· μακὰρ τὲ̱ γέσ̈ε̱ ἆ ἱ φτόχ̇ετε̱, ἆ ἱ γκρόχ̇ετε̱.

16. Σὲ̱ ψὲ̱ ἀδάγε ἱ βάFε̱τε̱, ε̇ σγὲ̱ ἆς ἱ φτόχ̇ετε̱ ἆς ἱ γκρόχ̇ετε̱, δὸ τὲ̱ νίσ̈ τὲ̱ τὲ̱ βγιὲ̱λλ γκὰ Fόγια ἶμε.

17. Σὲ̱ ψὲ̱ θούα· γιὰμ ἱ πάσουρε̱, ε̇ ἱ Fέτζιμ, ε̇ σκὰμ χρὶ γκὰ ντονίε̱, ε̇ νούκ' ε̇ δὶ κ̇ε̱ τὶ γὲ̱ χ̇έκ̇ε̱σ̈ι ε̇ ἱ Fε̱μούχρι, ε̇βάρφε̱ρι, ε̇ ἱ βέρπ̇ε̱ρι, ε̇ ἱ σβέσ̈ιουρι.

18. Τὲ̱ ἀπ τὶγ νασιχὰτ κ̇ε̱ τὲ̱ π̇λὲ̱τζ γκὰ μέγε ἀῤῥ τὲ̱ ὄκουάρε̱ ε̇ τὲ̱ δοκιμάσουρε̱ γκὰ ζγιάρι, κ̇ε̱ τὲ̱ π̇έ̱νετζ ἱ πάσουρε̱, ε̇ δὲ ῥόπ̇α τὲ̱ π̇άρδα, κ̇ε̱ τὲ̱ βισ̈ε̱τζ, κ̇ε̱ τὲ̱ μὸς τὲ̱ δούκ̇ετε̱ τούρπι ἱ σὲ̱ ζ̇βέσ̈ιουριτ σά-

BKSH

φθαλμούς σου μὲ κολούριον διὰ νὰ βλέπῃς.

19. Ἐγὼ ὅσους ἀγαπῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· γενοῦ λοιπὸν ζηλωτὴς καὶ μετανόησον.

20. Ἰδοὺ, ἵσταμαι εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, θέλω εἰσέλθει πρὸς αὐτὸν, καὶ θέλω δειπνήσει μετ᾽ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ᾽ ἐμοῦ.

21. Ὅςις νικᾷ, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ καθίσῃ μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

22. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. δ΄ 4.

ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ᾽ ἐμοῦ, ἔλεγεν, Ἀνάβα ἐδῶ, καὶ θέλω σοὶ δείξει ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα.

2. Καὶ εὐθὺς ἦλθον εἰς πνευματικὴν *ἔκστασιν*, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου *ἦτό τις* καθήμενος.

3. Καὶ ὁ καθήμενος ἦτο ὅμοιος κατὰ τὴν θέαν μὲ λίθον ἴασπιν καὶ σάρδινον· καὶ *ἦτο* ἶρις κύκλῳ τοῦ θρόνου ὁμοία κατὰ τὴν θέαν μὲ σμάραγδον.

4. Καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου *ἦσαν* θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες· καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον καθημένους τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτέρους,

τε̱, ε̉ λίεϊγ μὲ ἀλι φὶ σίτ᾽ ἐτούα, κ̇ὲ̱ τὲ̱ σ̈ιόχτζ.

19. Οὖν᾽ ἀτὰ κ̇ὲ̱ δούα ἱ κ̇ε̱ρτόϊγ, ε̉ ἱ μουντόϊγ· κ̇ὶγ ἀδὰ ζηλὶ, ε̉ μετανοής.

20. Γιὰ, κ̇ὲ̱ ρ̇ὶ μπὲ̱ δέρ̇ρ̇ε̱, ε̉ τζιοκανὶς δέρ̇ρ̇ε̱νε̱· κοὺσ̈ τὲ̱ μὲ̱ διϝιόγε̱ ζέ̱νε̱, ε̉ τὲ̱ μὲ̱ χάπγε̱ δέρ̇ρ̇ε̱νε̱, δὸ τὲ̱ χούϊγ τὲκ ἀΐ, ε̉ δὸ τὲ̱ δε̱ρκούϊγ μὲ τὲ̱ π̇άσ̈κ̇ε̱, ε̉ ἀΐ μὲ μούα.

21. Αΐ κ̇ὲ̱ τὲ̱ μούντγε̱· δὸ τὶ ἆπ ἀτὶγ τὲ̱ ρ̇ίγε̱ μὲ μούα π̇άσ̈κ̇ε̱ ντὲ̱ φρ̇ὸν τὶμ· σὶ κούντρε̱ μούντα ε̉ δὲ οὖνε̱, ε̉ ντέ̱νια π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ π̇απ̇άνε̱ τὶμ ντὲ̱ φρ̇ὸν τὲ̱ τίγ.

22. Αΐ κ̇ὲ̱ κὰ βεσ̈, λὲ τὲ̱ διϝιόγε̱ ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ θότε̱ σ̈πίρτι μπὲ̱ κίσ̈ε̱ρα.

Κρίε Εκάτε̱ρτε̱. δ. 4.

Παστάγε πάτζε̱, ε̉ γιὰ, ν̇ιὲ̱ πόρτε̱ ε̉ χάπε̱τε̱ ντὲ̱ρ̇ κίελ, ε̉ ζέ̱ρι ἱ πάρ̇ρ̇ε̱ κ̇ὲ̱ διϝιόβα πόσι ἱ ζουρνάσε̱, κ̇ὲ̱ κουβε̱ντὸν μὲ μούα, ε̉ μὲ̱ θὸς· χ̇ίπε̱ κ̇ε̱τοὺ, ε̉ δὸ τὲ̱ τὲ̱ δε̱φτόϊγ τὶγ πούνε̱τε̱ κ̇ὲ̱ δὸ τὲ̱ τὲ̱ ϝιάγε̱νε̱ παστάγε.

2. Ε μὲ τὲ̱ σ̈πέϊγτε̱ οὺ ρ̇ε̱μπίε̱τζε̱ γκὰ σ̈πίρτι, ε̉ γιὰ, κ̇ὲ̱ ν̇ιὲ̱ φρ̇ὸν κὲ γκρέχουρε̱ ντὲ̱ κίελ, ε̉ μπὶ ἀτὲ̱ φρ̇ὸν ρ̇ὶγ ν̇ιέ̱.

3. Ε αἲ κ̇ὲ̱ ρ̇ὶγ σ̈ε̱μπε̱λλὲν μπὲ̱ τὲ̱ πάρ̇ρ̇ε̱ σὶ ϝούρ̇ρ̇ι ἱ ἀσπίδιτ, ε̉ Σάρδε̱σε̱· ε̉ ρ̇ότουλε̱ φρ̇όνιτ κ̇ὲ ν̇ιὲ̱ ἰλιπ̇ὲ κ̇ὲ̱ σ̈ε̱μπε̱λλὲν μπὲ̱ τὲ̱ πάρ̇ρ̇ε̱ σὶ Σμαράγδι.

4. Ε ρ̇ότουλε̱ φρ̇όνιτ ν̇ιε̱ζὲτ ε̉ κάτε̱ρ φρ̇όνε̱, ε̉ μπὶ φρ̇όνε πάτζε̱ τὲ̱ νιε̱ζὲτ ε̉ κάτε̱ρ πλέϊκ̇τε̱ κ̇ὲ̱ ρ̇ίγνε̱ ε̉ κένε̱ βέσ̈ιουρε̱ μὲ ρ̇όπ̇α τὲ̱ π̇άρδα,

ἐνδεδυμένους ἱμάτια λευκά· καὶ εἶχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς·

5. Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξήρχοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί· Καὶ ἦσαν ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, αἵτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ.

6. Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου ἦτο θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία μὲ κρύσταλλον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα, γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν.

7. Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ἦτο ὅμοιον μὲ λέοντα, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μὲ μοσχάριον, καὶ τὸ τρίτον ζῶον εἶχε τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ἦτο ὅμοιον μὲ ἀετὸν πετώμενον.

8. Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα εἶχον ἕκαστον χωριστὰ ἀνὰ ἓξ πτέρυγας κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν ἦσαν γέμοντα ὀφθαλμῶν· καὶ δὲν παύουσιν ἡμέραν καὶ νύκτα λέγοντα, «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, » ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἐρχόμενος.

9. Καὶ ὅταν προσφέρωσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

10. Οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι θέλουσι πέσει ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ θέλουσι προσκυνήσει τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, θέλουσι βάλει τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες,

11. Ἄξιος εἶσαι, Κύριε, νὰ λά-

ἐ μπὲ̱ κρέῤῥε̱ τὲ̱ τοῦρε κἰö̈νε̱ κορ-ῥόνα τ' ἄῤῥτα.

5. Ε γκὰ φρόνι δίλλε̱ ϐε̱τε̱τίμε̱ρα, ἐ Fε̱μίμε̱, ἐ ζέ̱νιερα, ἐ πε̱ρπάρα φρόνιτ ö̈τάτε̱ λαμπάδα τὲ̱ δέζουρα, ἀτὸ κὲ̱ γιάνε̱ τὲ̱ ö̈τάτε̱ ö̈πίρτε̱ρετ ἐ Περντίσε̱.

6. Ε πε̱ρπάρα φρόνιτ νιὲ̱ δὲτ ἰ κεΐλκτε̱, κὲ̱ Fιὰν μὲ κριö̈τὰλλ· ἐ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ φρόνιτ, ἐ ῥότουλε̱ φρόνιτ, κάτε̱ρ κάφö̈ε̱ πλιὸτ μὲ σὶ πε̱ρπάρα ἐ πράπα.

7. Ε κάφö̈ια ἐ πάῤῥε̱ Fιὰν μὲ Λεοντὰρ, ἐ κάφö̈ια ἐ δίτε̱ Fιὰν μὲ ϐιτζ, ἐ κάφö̈α ἐ τρέτε̱ κἰö̈ σουράτνε̱ πόσι Νιερίουτ· ἐ κάφö̈ια ἐ κάτε̱ρτε̱ Fιὰν μὲ Αετὸ κὲ̱ φλουτουρόν.

8. Ε τὲ̱ κάτε̱ρ κάφö̈ε̱τε̱ κἰὸ τζίλια δὸ μπὲ̱ ϐέτε̱χε τὲ̱ τοῦρε γκὰ Fιάö̈τε̱ κράχε̱ ῥότουλε̱, ἐ πρέ̱νταζι κένε̱ πλιὸτ μὲ σὶ· ἐ σκάνε̱ τὲ̱ πρε̱ΐγτουρε̱ ἂς δίτε̱ ἂς νάτε̱ τούκ' ἐ θέ̱νε̱ ö̈ε̱ΐνγτ, ö̈ὲ̱ΐνγτ, ö̈έ̱ΐνγτ, Ζότι Περντΐα, ἀΐ κὲ̱ μπὰν Fίθε̱, ἀΐ κὲ̱ κὲ, ἀΐ κὲ̱ ε̱̈ö̈τε̱, ἐ ἀΐ κὲ̱ δὸ τὲ̱ ϐίγε̱.

9. Ε τὲκ ἴπνε̱ κάφö̈ε̱τε̱ λε̱ϐδΐμ, ἐ ντὲῤῥ, ἐ ἐφχαριστὴ, ἀτιγ κὲ̱ ῥιγ μπὲ̱ φρὸν, ἐ κὲ̱ ῥὸν μπὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱ϐετ·

10. Πίγνε̱ μπὲ̱ δὲ τὲ̱ νιε̱ζὲτ ἐ κάτε̱ρ πλεΐκτε̱ πε̱ρπάρα ἀτὶγ κὲ̱ ῥὶγ μπὶ φρὸν, ἐ ἱ φάλιö̈νε̱ ἀτὶγ κὲ̱ ῥὸν ντὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱ϐετ, ἐ ϐίγνε̱ μπὲ̱ δὲ κοῤῥόνατ' ἐτοῦρε πε̱ρπάρα φρόνιτ, τούκ' ἐ θέ̱νε̱.

11. Ι ζότι γὲ τὶ, ὢ Ζὸτ, τὲ̱ μάρτζ

BKSH

βης τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, διότι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ὑπάρχουσι καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. ε'. 5.

ΚΑΙ εἶδον ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν, καὶ ὄπισθεν, κατεσφραγισμένον μὲ σφραγίδας ἑπτά.

2. Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύττοντα μετὰ φωνῆς μεγάλης, Τίς εἶναι ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ λύσῃ τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

3. Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, οὐδὲ νὰ βλέπῃ αὐτό.

4. Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς εὑρέθη ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ καὶ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον, οὔτε νὰ βλέπῃ αὐτό.

5. Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων μοὶ λέγει· Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ, ὑπερίσχυσεν ὁ λέων ὅστις εἶναι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, καὶ ἡ ῥίζα τοῦ Δαβὶδ, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, καὶ νὰ λύσῃ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ.

6. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἀρνίον ἱστάμενον ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά· οἵτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

7. Καὶ ἦλθε καὶ ἔλαβε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

λε̱δδίμ ἐ δἐ ντἐρρ, ἐ δἐ φουκίνε̱· σἐ ψἐ τὶ πε̱ρρε̱ Fίθε̱ πούνερατε̱, ἐ πἐρ θελίμε̱ τε̱ντε κάνε̱ ατὸ τε̱ κε̱νε̱νε̱, ἐ κένε̱ πε̱ρρε̱.

Κρίε Επέσε̱τε̱. ἐ. 5.

Ε πάτζε̱ μπάνε̱ τε̱ δγιάθε̱τε̱ τὰ τὶγ κε̱ ρὶγ μπε̱ φρὸν νιε̱ κάρτε̱ τε̱ ὄκρουάρε̱ πρε̱ντα ἐ γιάϊτε̱ βουλιόσουρε̱ μὴ ὅτάτε̱ βούλια.

2. Ε πάτζε̱ Εγγε̱λ' τε̱ τε̱ φόρτε̱ κε̱ θε̱ρρὶτ μὲ ζε̱ τε̱ μάδ· Τζίλι ε̱ὅτ' ί Ζότι τε̱ χαπγε̱ κάρτε̱νε̱, ἐ τε̱ πρίσγε̱ βούλιατ' ἐσάϊγ;

3. Ντονιε̱ νούκε̱ μοῦντ ἂς ντε̱ κίελ, ἂς ντε̱ δέ, ἂς ντε̱νε̱ δέ, τε̱ χάπε̱ κάρτε̱νε̱, ἂς τὰ ὅὶχ ατε̱.

4. Ε οὔνε̱ κιάγε̱ ὅισόμε̱ ὅιούμε̱, σε̱ ψε̱ νούκ' οὺ Fε̱ντ νιερὶ ί ζότι τὰ χάπ, ἐ τὰ διαβὰς κάρτε̱νε̱, ἂς τὰ ὅίχ ατε̱.

5. Ε νιε̱γκὰ πλέϊκτε̱ με̱ θότε̱ μούα· μὸς κιάϊγ, γιὰ κε̱ μοῦντ λεοντάρι κε̱ ε̱ὅτε̱ γκὰ φυλία ἐ Ιούδε̱σε̱ ρε̱νια ἐ Δαβίδιτ τε̱ χάπγε̱ κάρτε̱νε̱, ἐ τε̱ πρίσγε̱ τε̱ ὅτάτε̱ βούλιατ' ἐσάϊγ·

6. Ε βούρρα ρε̱, ἐ γιὰ ντε̱ με̱ς τε̱ φρόνιτ, ἐ ντε̱ με̱ς τε̱ κάτε̱ρ κάφὅε̱βετ, ἐ ντε̱ με̱ς τε̱ πλέχετ νιε̱ κείFκ κε̱ ρὶγ μπε̱ κε̱μπε̱ πόσι ί θε̱ρτουρε̱, κε̱ κιὅ ὅτάτε̱ πρίρα, ἐ ὅτάτε̱ σί· κε̱ γιάνε τε̱ ὅτάτε̱ ὅπίρτε̱ρετ' ἐ Περντίσε̱ τε̱ δε̱ρFούαρατε̱ μπε̱ Fίθε̱ δέ.

7. Ε ε̱ρδι ἐ μόρρι κάρτε̱νε̱ γκὰ δόρρ' ἐ ατὶγ κε̱ ρὶγ μπε̱ φρόν.

8. Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας. καὶ φιάλας χρυσᾶς πλήρεις θυμιαμάτων, αἵτινες εἶναι αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων.

9. Καὶ ψάλλουσι νέαν ᾠδὴν, λέγοντες, Ἄξιος εἶσαι νὰ λάβῃς τὸ βιβλίον, καὶ νὰ ἀνοίξῃς τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· διότι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασες ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ αἵματός σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους.

10. Καὶ ἔκαμες ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς. καὶ θέλομεν βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων,

12. Λέγοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ἄξιον εἶναι τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον νὰ λάβῃ τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

13. Καὶ πᾶν κτίσμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑπὸ κάτω τῆς γῆς, καὶ ὅσα εἶναι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἤκουσα ὅτι ἔλεγον, Εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον ἔστω ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14. Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

8. Ε Πόκε̱ μόῤῥι κάρτε̱νε̱ τε̱ κάτε̱ρ κάφσ̈ε̱τε̱ ε̇ τε̱ ν̇ιε̱ζέτ ε̇ κάτε̱ρ πλέϊκτε̱ ῥάνε̱ πε̱ρμπὶς πε̱ρπάρα κ̇έγγιτ ε̇ κ̇ίσ̈νε̱ τζίλι δὸ κιθάρα, ε̇ κούπα τ' ἄρτα πλιὸτ με̱ μιρουδίρα, ἀτὸ γιάνε̱ τε̱ φάλιατ' ε̇ σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ.

9. Ε ψάλγε̱νε̱ ψαλμοδὶ τε̱ ῥε, ε̇ θόσ̈νε̱, Ι ζότι γε̇ τε̱ μὰρτζ κάρτε̱νε̱, ε̇ τε̱ χάπτζ βούλιατ' ε̇σάϊγ, σε̇ φ̇ε̇ οὐ θέῤῥε̱, ε̇ νὰ π̇λέβε̱ τε̇ Περντία νέβετ με̇ Ϝιὰκ τε̱ντ, γκὰ τζδὸ φάῤῥε̱ φυλίετ, ε̇ Ϝιούχ̇ετ' ε̇ λαόϊτ, ε̇ μιλέτιτ.

10. Ε νὰ κ̇ε̇ π̇έῤῥε̱ νέβετ πε̱ρ Περντίνε̱ τε̱νε̱ μπρέτε̱ρ ε̇ πρίφτε̱ρ, ε̇ δὸ τε̱ μπρετε̱ρόϊγμε̱ μπὶ δέ.

11. Ε βούῤῥα ῥε, ε̇ δι Ϝιόβα ζε̱ σ̈ιούμε̱ Ε̱γγε̱γετ ῥότουλε̱ φρόνιτ, ε̇ κάφσ̈ε̱βετ, ε̇ δε̇ πλέκε̱τ', ε̇ νέμουρι ι̇ ἀτοῦρε μίγε̱ρα μιλιούνιτ.

12. Ατὰ θόσ̈νε̱ με̇ ζε̱ τε̱ μαδ' ι̇ ζότι ε̱σ̈τε̱ κέγγι ι̇ θέρτουρε̱ τε̱ μάῤῥε̱ φουκίνε̱, ε̇ τε̱ πάσουριτε̱, ε̇ σοφίνε̱, ε̇ κουβέτνε̱, ε̇ ντέῤῥε̱, ε̇ λε̱βδίμνε̱, ε̇ δε̇ π̇εκίμνε̱.

13. Ε Ϝίθε̱ πούνερατ' ε̇ π̇έῤῥα κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ρ κ̇ιελ, ε̇ μπὶ δε̇, ε̇ ντε̱νε̱ δε̇, ε̇ ντε̱ δέτ, σὰ γιάνε̱, ε̇ σὰ Ϝέντενε̱ ντε̱ κ̇ε̱τὸ βε̱ντε̱ρα τε̱ Ϝίθα ι̇ δι Ϝιόβα κ̇ε̱ θόσ̈νε̱, μπ' ἀτε̱ κ̇ε̱ ῥι ντε̇ φρὸν, ε̇ μπε̱ κέϜνε̱ π̇εκίμι, ε̇ δε̇ ντέῤῥι, ε̇ δε̇ λε̱βδίμι, ε̇ δε̇ μπρετε̱ρία, ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

14. Ε τε̱ κάτε̱ρ κάφσ̈ε̱τε̱ θόσ̈νε̱. Βε̱ρτέτ. Ε τε̱ ν̇ιε̱ζέτ ε̇ κάτε̱ρ πλέϊκτε̱ ῥάνε̱ πε̱ρ- μπὶς, ε̇ οὐ φάλλε̱ ἀτὶγ κ̇ε̱ ῥὸν ντε̱ γέτε̱ τε̱ γέτε̱βετ.

BKSH

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΚΑΙ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγον, ὡς φωνὴν βροντῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε.

2. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε τόξον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ διὰ νὰ νικήσῃ.

3. Καὶ ὅτε ἤνοιξ τὴν δευτέραν σφραγῖδα, ἤκουσα τὸ δεύτερον ζῶον λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε.

4. Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος κόκκινος· καὶ εἰς τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη νὰ σηκώσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ νὰ σφάξωσιν ἀλλήλους, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν μάχαιρα μεγάλη.

5. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγῖδα ἤκουσε τὸ τρίτον ζῶον λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε ζυγαρίαν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

6. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, *Μία* χοῖνιξ σίτου δι' ἓν δηνάριον· καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δι' ἓν δηνάριον· καὶ, Τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ βλάψῃς.

7. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου καὶ βλέπε.

8. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος ὠχρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὠνομάζετο Θάνατος, καὶ ὁ Ἅδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ

Κρίε Εϝιάσ̈τετε̱. ς. 6.

Ε πάτζε̱ κοὺρ χάπι κέγγι ṅιε̱ γκὰ τὲ̱ σ̈τάτε̱ βούλιατε̱, ὲ διϝιόϐα ṅιὲ̱ γκὰ τὲ̱ κάτε̱ρ κάφσ̈ε̱τε̱ κ̇ὲ̱ θὸσ̈, μὲ ζὲ̱ σι τὲ̱ ϝε̱μίμιτ, ἔγια, ὲ σ̈ίχ.

2. Ε βούῤῥα ῥὲ ὲ γιὰ ṅιε̱ κάλε̱ ἱ π̇άρδε̱· ὲ αἲ κ̇ὲ̱ κ̇ὶσ̈ χ̇ίπουρε̱ μπὲ̱ τὲ̱, μπὰν ṅιε̱ χὰρκ· ὲ γιοὺ δὰ ἀτὶγ ṅιε̱ κουρόρε̱, ὲ δόλ̇ι μούντε̱σ̈, πὲ̱ρ τὲ̱ μούντουρε̱.

3. Ε κοὺρ χάπι ϐούλε̱ν' ὲ δίτε̱ διϝιόϐα κάφσ̈ν' ὲ δίτε̱ κ̇ὲ̱ θὸσ̈· ἔγια ὲ σ̈ίχ.

4. Ε δόλ̇ι τγιέτε̱ρ κάλε̱ ἱ κούϊκ̇ε ὲ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ κὲ χ̇ίπουρε̱ μπὲ̱ τὲ̱, γιοὺ δὰ τὲ̱ γκρὶγ πάϊκ̇νε̱ γκὰ δέου, πὲ̱ρ τὲ̱ θέῤῥτουρε̱ ṅιέρι γιάτε̱ρινε̱, ὲ γιοὺ δὰ ἀτὶγ ṅιὲ̱ θίκ̇ε̱ ὲ μάδε.

5. Ε κοὺρ χάπι ϐούλε̱ν' ἐτρέτε̱, διϝιόϐα κάφσ̈ε̱ν' ἐτρέτε̱ κ̇ὲ̱ θὸσ̈· ἔγια, ὲ σ̈ὶχ· ὲ ϐε̱σ̈τρόϐα, ὲ γιὰ ṅιε̱ κάλε̱ ἱ ζὶ, ὲ αἲ κ̇ὲ̱ κὲ χ̇ίπουρε̱ μπὲ̱ τὲ̱, κ̇ὶσ̈ ṅιε̱ ζιγαρὲ μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ τίγ.

6. Ε δε̱ϝιόϐα ṅιὲ̱ ζὲ̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ κάτε̱ρ κάφσ̈ε̱ϐετ κ̇ὲ̱ θὸσ̈, σ̈ινίκου ἱ ϝρούριτ ṅιε̱ δηνὰρ, ὲ τρὲ σ̈ινίκ̇ε̱ ἔλπιτ ṅιε̱ δηνὰρ· ὲ ϐάϊγτε̱ ὲ δὲ ϐέῤῥε̱νε̱ μὸς ἱ δε̱με̱τό.

7. Ε κοὺρ χάπι ϐούλε̱ν' ὲ κάτε̱ρτε̱, διϝιόϐα ζὲ̱ν ὲ κάφσ̈ε̱σε̱ κάτρε̱τε̱, κ̇ὲ̱ θὸσ̈· ἔγια, ὲ σ̈ίχ.

8. Ε ϐε̱σ̈τρόϐα, ὲ γιὰ ṅιε̱ κάλε̱ ἱ ϝέλπ̇ε̱ρε̱· ὲ αἲ κ̇ὲ̱ κὲ χ̇ίπουρε̱ μπέ̱ τὲ̱ κ̇ὶσ̈ ἔμε̱ρῤινε̱ Μὸῤῥτ· ὲ ϐὶγ πὰς σὶ πίσχ· ὲ οὒ δὰ μπὰ τὰ οὔρδε̱ρ μπὶ

ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς νὰ θανατώσωσι μὲ ῥομφαίαν καὶ μὲ πεῖναν καὶ μὲ θάνατον, καὶ μὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

9. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τὴν ὁποίαν εἶχον·

10. Καὶ ἔκραζον μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγοντες, Ἕως πότε, ὦ Δέσποτα ἅγιε καὶ ἀληθινὲ, δὲν κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;

11. Καὶ ἐδόθησαν εἰς ἕκαστον στολαὶ λευκαὶ, καὶ ἐῤῥέθη πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀναπαυθῶσιν ἔτι ὀλίγον καιρὸν, ἕωσοῦ συμπληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες νὰ φονευθῶσιν ὡς καὶ αὐτοί.

12. Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην· καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ὁ ἥλιος ἔγεινε μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἔγεινεν ὡς αἷμα·

13. Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, καθὼς ἡ συκῆ ῥίπτει τὰ ἄωρα σῦκα αὐτῆς, σειομένη ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου.

14. Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη «ὡς βιβλίον τυλιγμένον,» καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκινήθησαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν·

15. Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δοῦλος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων.

τε̱ κάτε̱ρτε̱ν' ε̇ δέουτ τὲ̱ ϐρίσνε̱ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ κόρδε̱σε̱, ε̇ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ οὔσε̱, ε̇ μὲ ἄνε̱ τὲ̱ ϐδέκ̇ε̱γε̱σε̱, ε̇ τὲ̱ π̇ίσ̈ε̱ϐετ σὲ̱ δέου.

9. Ε κοὺρ χάπι ϐούλε̱ν' ε̇ πέσε̱τε̱, πάτζε̱ πε̱ρπὸσ̈ θυσιαστίριτ σ̈πίρτε̱ρετ' ε̇ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ γιάνε̱ θέρτουρε̱ πὲ̱ρ φγιάλε̱ τὲ̱ Περντίσε̱ ε̇ πὲ̱ρ μαρτυρὶ κ̇ὲ̱ πάτνε̱·

10. Ε θε̱ῤῥίσνε̱ μὲ ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ, ε̇ θόσνε̱· γγέρρα κοὺρ, ὦ Ζότι σ̈ε̱ίνγτ ε̇ ἱ ϐε̱ρτέτι, νούκ̇ε̱ ϝιουχὸν, ε̇ νούκ̇ε̱ μὲῤῥ χάκ̇ε̱ πε̱ρ ϝιὰκ τε̱νε̱ γκὰ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ μπὶ δέ;

11. Ε οὐ δάνε̱ ῥόπ̇α τὲ̱ π̇άρδα μπὲ̱ τζίλε̱ δὸ ἀσούρεσ̈, ε̇ οὐ θὰ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ τὲ̱ πρε̱χ̇ε̱νε̱ ε̇ δὲ πάκε̱ζε̱ κόχ̇ε̱, γγέρα σὰ τὲ̱ μπούσ̈ετε̱ νέμουρι ἱ σ̈ιόκ̇ε̱ϐετ σὲ̱ τοῦρε, ε̇ δὲ ϐε̱λάζε̱ρετ σὲ̱ τοῦρε, κ̇ὲ̱ δούανε̱ τὲ̱ ϐρίτενε̱ σὶ ε̇ δὲ ἀτά.

12. Ε πάτζε̱ κοὺρ χάπι ϐούλε̱ν' ε̇ϝιάσ̈τε̱τε̱, ε̇ γιὰ, ε̇ οὐ π̇ὲ̱ τε̱ρμὲτ ἱμὰδ, ε̇ δίελ̇ι οὐ ἐῤῥε̱τζούα πόσι θὲς πρέϊγ κίμεϐετ, ε̇ δὲ χ̇ε̱νε̱ζα οὐ π̇ὲ̱ πόσι ϝιάκ.

13. Ε οὔλλτ' ε̇ κίελιτ ῥάνι μπὲ̱ δὲ, σὶ κούντρε̱ χ̇ὲδ φίκου ἱ ἔϝρε̱, φίκ̇τε̱ κοὺρ σ̈κούντε̱τε̱ γκράχα ἔῤῥ' ε̇ κ̇έκε.

14. Ε Κίελ̇ι οὐ μπε̱ρπε̱γιούαδ πόσι κάρτα κ̇ὲ̱ πε̱ρμπε̱γίδετε̱ ε̇ μπίλ̇ετε̱, ε̇ τζδὸ μὰλλ, ε̇ τζδὸ νησὶ λιούχϊγτινε̱ γκὰ ϐέντετ' ε̇τοῦρε.

15. Ε μπρέτε̱ρετ' ε̇ δέουτ, ε̇ τὲ̱ με̱δίνγτε̱ ε̇ τὲ̱ π̇άσσουριτε̱, ε̇ χιλιάρχ̇ε̱τε̱, ε̇ τὲ̱ φόρτε̱τε̱, ε̇ τζδὸ κοπὶλ, ε̇ τζδὸ ζὸτ φσ̈έχενε̱ ϐέτε̱χ̇εν' ε̇τοῦρε ντὲ̱ πὲ̱ρ σ̈πέλα, ε̇ ντὲ̱ πὲ̱ρ ϐε̱ῤῥα τὲ̱ μάλλεϐετ.

16. Καὶ λέγουσι πρὸς τὰ ὄρη καὶ πρὸς τὰς πέτρας, Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου·

17. Διότι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ τίς δύναται νὰ σταθῇ;

ΚΕΦ. ζ'. 7.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἱσταμένους ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, διὰ νὰ μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

2. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ὅτι ἀνέβη ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχων σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη νὰ βλάψωσι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

3. Λέγων, μὴ βλάψητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἑωσοῦ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4. Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἦσαν ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ·

5. Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴμ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι·

6. Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς

16. Ε θόνε̱ μάλλεβετ ε σ̃πέλλαβετ, πίρρι μπὶ νέβετ, ε φσ̃ίχνανι νέβετ γκὰ φάκεα ε ατίγ κε̱ ρ̇ι μπε̱ φρὸν· ε δὲ γκὰ οὐρFία ε κέγγιτ.

17. Σε ψε ἔρδι δίτα ε μάδε ε οὐρFίσε̱ τὶγ· ε κουσ̃ μοῦντ τε̱ ρίγε̱ κόντρε̱;

Κρίε Εσ̃τάτετε̱· ζ. 7.

Ε παστάγε̱ πάτζε̱ κάτρε̱ Ε̱γγέϊγ κε̱ ρίγνε̱ μπε̱ τε̱ κάτε̱ρ κιόσ̃ε̱τ' ε δέουτ, ε μπάϊγνε̱ τε̱ κάτε̱ρ ἔρρε̱ρατ' ε δέουτ, κε̱ τε̱ μος φριν ἔρρε̱ μπὶ δὲ, ἃς μπὶ ντε̱ δέτιτ, ἃς μπὶ ντονιε̱ πίμε̱.

2. Ε πάτζε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ κε̱ χίπε̱ν γκὰ δὲλλ δίελι, ε κε̱ κιόσ̃ βούλλε̱ν' ε Περντίσε̱ Fιάλε̱· ε θε̱ρρὶτ μὲ ζὲ τε̱ λιάρτε̱ τε̱ κάτε̱ρ Ε̱γγεγετ, ἀτοῦρε κε̱ οὐ ε̱σ̃τε̱ δένε̱ οὔρδε̱ρ τε̱ δε̱με̱τόϊγνε̱ δένε̱, ε δὲ δέτινε̱.

3. Ε θόσ̃· μος πε̱νι τε̱ κέϊκ δέουτ, ἃς δέτιτ, ἃς λίσαβετ, γγέρα σὰ τε̱ βουλιόσγε̱με̱ ρόπτ' ε Περντίσε̱ σόνε̱, μπε̱ πάλε̱ρα τε̱ τοῦρε.

4. Ε διFιόσ̃α νέμουριν' ε σε̱ βουλιόσουρετ· νιε̱κὶντ ε διζὲτ ε κάτε̱ρ μίγε̱, τε̱ βουλιόσουρε̱, γκὰ τζδὸ φυλὶ τε̱ πίγετ σε̱ Ισραήλιτ.

5. Γκὰ φυλὶ ε Ιούδε̱σε̱, δίμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τε̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε Ρουβίμιτ, διμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τε̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε Γάδιτ, διμπεδγιέτε̱ μίγε̱ τε̱ βουλιόσουρε̱.

6. Γκὰ φυλὶ ε Ἀσήριτ, δίμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τε̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ

BSH

Νεφθαλεὶμ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι·

7. Ἐκ φυλῆς Συμεὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευῒ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ, δώδεκα χιλιαδες ἐσφραγισμένοι·

8. Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

9. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀριθμήσῃ, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, οἵτινες ἵσταντο ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἐνδεδυμένοι στολὰς λευκὰς, ἔχοντες φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·

10. Καὶ κράζοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔλεγον, Ἡ σωτηρία *εἶναι* τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τοῦ Ἀρνίου.

11. Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἵσταντο κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεὸν,

12. Λέγοντες, Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς *ἀνήκει* εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

13. Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων πρὸς ἐμὲ,

φυλὶ ε̱ Νεφθαλίμιτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε̱ Μανασίουτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱.

7. Γκὰ φυλὶ ε̱ Σιμεώνιτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε̱ Λεβίουτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε̱ Ισάχαριτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱.

8. Γκὰ φυλὶ ε̱ Ζαβουλόνιτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε̱ Ιωσήφιτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βουλιόσουρε̱· γκὰ φυλὶ ε̱ Βενιαμίνιτ, δ̃ιμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ τὲ̱ βολιόσουρε̱.

9. Πασαντάϊγ πάτζε̱, ε̱ γιὰ νι̃ε̱ ζοῦρμ ε̱ μάδε, κ̃ε̱ νούκε̱ μούντ τὰ νε̱με̱ρὸν ἀτὲ̱ νιερί, γκὰ τζδὸ μιλέτ, ε̱ φυλὶ, ε̱ λαὸ, ε̱ fιούχε̱, κ̃ε̱ ρίγνε̱ πε̱ρπάραφρόνιτ ε̱ πε̱ρπάρα κέγγιτ, βέσιουρε̱ ρόπα τὲ̱ πάρδα, ε̱ μὲ̱ φινίκε̱ μπὲ̱ δούαῤῤ τὲ̱ τοῦρε.

10. Ε θε̱ῤῤίσνε̱· με̱ ζε̱̃ τὲ̱ μάδ, ε̱ θόσνε̱· ὅπε̱τίμι μπὲ̱ Περντίνε̱ τὲ̱νε̱, κ̃ε̱ ρι̃ μπὲ̱ φρὸν, ε̱ δὲ̱ μπὲ̱ κέfκνε̱.

11. Ε fίθε̱ Ε̱γγε̱ΐγτε̱ ῤίγνε̱ ῤόττουλε̱ φρόνιτ, ε̱ ῤόττουλε̱ πλέκετ, ε̱ τὲ̱ κάτε̱ρ κάφσε̱βετ, ε̱ ῤάνε̱ πε̱ρμπὶς πε̱ρπάρα φρόνιτ, ε̱ γιοὺ φάλλε̱ Περντίσε̱.

12. Τούκ' θε̱νε̱· βε̱ρτέτ· πεκίμι ε̱ δὲ̱ λε̱βδίμι, ε̱ δὲ̱ σοφία, ε̱ δὲ̱ εφχαριστία, ε̱ δὲ̱ ντέῤῤι, ε̱ δὲ̱ τὲ̱ φόρτε̱τε̱, ε̱ δὲ̱ κουβέτι, μπὲ̱ Περντίνε̱ τὲ̱νε̱ μπὲ̱ γέτε̱ τὲ̱ γέτε̱βετ· ἄστου κιόφτε̱.

13. Ε οὑ πε̱ρfέϊκ νι̃ε̱ γκὰ πλέϊκτε̱, ε̱ με̱ θὰ μούα· κ̃ε̱τὰ τὲ̱ βέσι-

Οὗτοι οἱ ἐνδεδυμένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἶναι, καὶ πόθεν ἦλθον;

14. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἠξεύρεις. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν τὰς στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου.

15. Διὰ τοῦτο εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου θέλει κατασκηνώσει ἐπ᾽ αὐτούς.

16. Δὲν θέλουσι πεινάσει πλέον οὐδὲ θέλουσι διψήσει πλέον, οὐδὲ θέλει πέσει ἐπ᾽ αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ κανὲν καῦμα·

17. Διότι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου θέλει ποιμάνει αὐτοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς εἰς ζώσας πηγὰς ὑδάτων· καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η΄. 8.

ΚΑΙ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἔγεινε σιωπὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἕως ἡμίσειαν ὥραν.

2. Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἵτινες ἵσταντο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἑπτὰ σάλπιγγες.

3. Καὶ ἦλθεν ἄλλος ἄγγελος, καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, κρατῶν θυμιατήριον χρυσοῦν· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν θυμιάματα πολλὰ, διὰ νὰ προσφέρῃ μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐπὶ

ουριτε̱ μὲ ῥόπα τε̱ κ̇άρδ̇α, τζίλε̱τε̱ γιάνε̱, ἐ γκάχα ἔρδε̱;

14. Ε γιοὺ πε̱ρϜέϊγτζε̱ ἀτὶγ· τὶ ἱ δὶ Ζὸτ· ἐ ἀΐ με̱ θὰ μούα· κ̇ε̱τὰ γιάνε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ κάνε̱ ἄρδουρε̱ γκὰ ν̇ιὲ̱ σ̈τρε̱γγγὶμ ἱ μάδ· ἐ κάνε̱ λιάββε̱ ῥόπ̇ατ᾽ ἐτοῦρε ἐ κάνε̱ τζπ̇άρδουρε̱ στολίτ᾽ ἐτοῦρε ντὲ̱ Ϝιὰκ τὲ̱ κέγγιτ.

15. Πρὰ ἀντάϊγ Ϝέντενε̱ πε̱ρπάρα φρόνιτ σὲ̱ Περντίσε̱, ἐ λατρέψγε̱νε̱ ἀτὲ̱ δίτ᾽ ἐ νάτε̱ ντὲ̱ ναὸ τὲ̱ τὶγ· ἐ ἀΐ κ̇ὲ̱ ῥὶ ντὲ̱ φρὸν δὸ τὲ̱ ῥίγε̱ μπὶ τά.

16. Ε δὸ τὲ̱ μὸς κένε̱ μὲ̱ ἆς οὔ, ἆς ἔτ, ἐ δὲ δὸ τὲ̱ μὸς πγιέββε̱ δίελ̇ι μπὶ τὰ, ἆς ντονιὲ̱ βάπε̱.

17. Σὲ ψὲ κέγγι κ̇ὲ̱ Ϝέντενε̱ ντὲ̱ μὲς τὲ̱ φρόνιτ δὸ τὶ κυβε̱ββίσγε̱ ἀτὰ ἐ δὸ τὶ πγιέρε̱ ἀτὰ ντὲ̱ κρόνιε̱ρ τ᾽ οὔγε̱ραβετ σὲ̱ Ϝιάλ̇α, ἐ δὸ τὲ̱ θάγε̱ Περντία Ϝίθε̱ λιότε̱ γκὰ σίτ᾽ ἐτοῦρε.

Κρίε Ετέτε̱τε̱. η΄. 8.

Ε κοὺρ χάπι βούλε̱ν᾽ ἐ σ̈τάτε̱, οὐ π̇ὲ̱ πουσ̈ὶμ ντὲ̱ρ κίελ̇ ἀφε̱ρὸ ν̇ιὲ̱ Ϝιούσμε̱ σαχάτ.

2. Ε πάτζε̱ τὲ̱ σ̈τάτε̱ Ε̱γγέϊγτε̱· κ̇ὲ̱ ῥίγνε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱· ἐ οὐ δάν᾽ ἀτοῦρε σ̈τάτε̱ ζουρνάρα.

3. Ε ἔρδι τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ̇, ἐ κε̱ντρόϊ πε̱ρπάρα θυσιαστήριτ, ἐ μπάϊγ ν̇ιὲ̱ θυμιατὸ τ᾽ ἄῤῥτε̱, ἐ ἱ δάν᾽ ἀτὶγ θυμγιάμε̱ρα σ̈ιούμε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇ὶγ κουρπ̇ὰν τὲ̱ φάλιουρατε̱ τὲ̱ Ϝίθε̱ σ̈ε̱ϊντόρε̱βετ μπὶ θυσιαστήριο τ᾽ ἄῤῥτε̱

τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου.

4. Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ·

5. Καὶ ἔλαβεν ὁ ἄγγελος τὸ θυμιατήριον, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔῤῥιψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμοί.

6. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν ἑαυτοὺς διὰ νὰ σαλπίσωσιν.

7. Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγεινε χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα μὲ αἷμα, καὶ ἐῤῥίφθησαν εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χλωρὸς χόρτος κατεκάη.

8. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καιόμενον μὲ πῦρ ἐῤῥίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης ἔγεινεν αἷμα·

9. Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν ἐμψύχων κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

10. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

11. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἄψινθος· καὶ ἔγεινε τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων ἄψινθος, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, διότι ἐπικράνθησαν.

12. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος

κ̇ε̱ κὲ πε̱ρπάρα φρόνιτ.

4. Ε χίπι τίμι ἰ θυμγιάμε̱βετ, σε̱ φάλιαβετ Σ̈ε̱ϊνγτόρε̱βετ, γκὰ δόῤῥ' ἐ Ε̱γγε̱λιτ πε̱ρπάρα Περντίσε̱.

5. Ε μόῤῥι Ε̱γγε̱λι θυμγιατόν' ἐ ἄῤῥτε̱, ἐ μπούσ̈ι ἀτε̱ γκὰ ζγιάρι ἰ θυσιαστήριτ, ἐ ἐ ὅτίου μπε̱ δὲ, ἐ οὐ π̇ε̱νε̱ ζε̱νια, ἐ π̇ρουπ̇ουλίμα, ἐ βε̱τε̱τίμα, ἐ τε̱ρμέτ.

6. Ε τε̱ ὅτάτε̱ Ε̱γγε̱ϊγτε̱ κ̇ε̱ κ̇ίὅνε̱ τε̱ ὅτάτε̱ ζουρνάτε̱ οὐ π̇ε̱νε̱ Fατὶ πε̱ρ τε̱ ῥάρε̱ ζουρνάβετ.

7. Ε ἰ πάῤῥι Ε̱γγε̱λ ἰ ῥὰ ζουρνάσε̱, ἐ οὐ π̇ε̱ π̇ρέὅε̱ρ ἐ ζγιὰρ νακάτουρε̱ μὲ Fιὰκ· ἐ οὐ χὸδ μπε̱ δὲ· ἐ ἐ τρέτ' ἐ λίσαβετ οὐ δόFκνε̱, ἐ Fίθε̱ π̇άῤῥι ἰ βέρδε̱ οὐ δόϊFκ.

8. Ε ἰ δίτι Ε̱γγε̱λ ἰ ῥὰ ζουρνάσε̱, ἐ πόσι ν̇ιε̱ μὰλλ ἰ μὰδ κ̇ε̱ δίFετε̱ μὲ ζγιὰρ οὐ χὸδ ντε̱ δέτ· οὐ π̇ε̱ ἐ τρέτα ἐ δέτιτ Fιάκ.

9. Ε βδίκνε̱ τε̱ τρέτ' ἐ πούνε̱ραβετ σε̱ π̇έῤῥα κ̇ε̱ γιάνε̱ ντε̱ δέτ, ἀτὸ κ̇ε̱ κάνε̱ ὅπίρτ, ἐ δὲ ἐ τρέτ' ἐ καράβε̱βετ.

10. Ε ἰ τρέτι Ε̱γγε̱λ ἰ ῥὰ ζουρνάσε̱· ἐ ῥὰ γκὰ κίελι οὔλλ ἰ μὰδ ἰ δέζουρε̱ πόσι ν̇ιε̱ λαμπάδε̱, ἐ ῥὰ μπε̱ τε̱ τρέτε̱ τε̱ λιούμε̱ραβετ, ἐ μπε̱ τε̱ τρέτε̱ τε̱ κρόν̇ιετ.

11. Ε ε̱με̱ῤῥι ἰ οὔλλιτ κιούχετε̱ Αψίνθιο· ἐ οὐ π̇ε̱ ἐτρέτ' ἐ οὔγε̱ραβετ Αψίνθιο, ἐ ὅιούμε̱ ν̇ιέρε̱ζ βδίκ̇νε̱ γκὰ οὔγε̱ρατε̱, σὲ ψὲ οὐ ἰδε̱ρούανε̱.

12. Ε ἰ κάτε̱ρτι Ε̱γγε̱λ ἰ ῥὰ ζουρ-

BKSh

ἐσάλπισε, καὶ ἐκτυπήθη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, διὰ νὰ σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα νὰ χάσῃ τὸ τρίτον τοῦ φωτισμοῦ αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως.

13. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἕνα ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰς λοιπὰς φωνὰς τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων νὰ σαλπίσωσι.

ΚΕΦ. Θ'. 9.

ΚΑΙ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ὅτι ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀστὴρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ κλειδίον τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου.

2. καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος, ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος.

3. Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς.

4. Καὶ ἐῤῥέθη πρὸς αὐτὰς νὰ μὴ βλάψωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, μηδὲ κανὲν χλωρὸν, μηδὲ κανὲν δένδρον· εἰμὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

5· Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς νὰ μὴ θανατώσωσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ βασανισθῶσι πέντε μῆνας· καὶ ὁ

νάσε̱· ε̱ οὒ πλιακόσ̈νε̱ ε̱ τρέτα πγιέσε̱ ε̱ δίελιτ, ε̱ ε̱ τρέτα πγιέσε̱ ε̱ χε̱νε̱ζε̱σε̱, ε̱ ε̱ τρέτα πγιέσ' ε̱ οὔλλε̱τ', κάκε̱ σὰ οὐ ἔῤῥ, ε̱ τρέτα ε̱ ἀτοῦρε, ε̱ ντάγε̱ ε̱ τρέτα ε̱ ἀτοῦρε̱ νούκε̱ ἴπ δρίτε̱, ἀσ̈τοὺ ε̱ δὲ νάτε̱σε̱.

13. Ε πάτζε̱, ε̱ διϝιόβα ζε̱ν' ε̱ νιέϊτ Ε̱γγε̱λιτ κε̱ φλουτουρὸν ντε̱ πε̱ρ μὲς τε̱ κίελιτ, ε̱ μὲ ζε̱ τε̱ μαδ θόσ̈· βὲ, βὲ, βὲ μπὰ τὰ κε̱ ῥίνε̱ μπὶ δὲ γκὰ ζε̱ρατ' ε̱ τριέρα τε̱ ζουρνάσε̱ τε̱ τρὲ Ε̱γγε̱ϊγετ κε̱ δούανε̱ τε̱ βίγνε̱ τοῦ πίενε̱ ζουρνάβετ.

Κρίε Ενε̱ντε̱τε̱. θ. 9.

Ε Ε̱γγε̱λι ἱ πέσε̱τι ἱ ῥὰ ζουρνάσε̱· ε̱ πάτζε̱ νιε̱ οὔλλ κε̱ ῥὰ γκὰ κίελι μπὶ δὲ· ε̱ ε̱ γιοὺ δὰ ἀτὶγ κιούτζι ἱ πούζιτ σ' Αβίσιτ.

2. Ε χάπι πούζν' ε̱ ἀβίσιτ, ε̱ χίπι τὶμ γκὰ πούζι, πόσι τὶμ ἱ νιε̱ φούρε̱σε̱ μάδε· ε̱ οὒ ἔῤῥ δίελι ε̱ δὲ ἔῤῥα γκὰ τίμι ἱ πούζιτ.

3. Ε γκὰ τίμι δούαλε̱ καρκαλέτζε̱ μπὶ δὲ, ε̱ οὐ δὰ μπ' ἀτὰ οὔρδε̱ρ, σὶ κούντρε̱ κάνε̱ οὔρδε̱ρ τζφούρκετ' ε̱ δέουτ.

4. Ε οὐ δὰ πορσὶ μπε̱ τὰ κε̱ τε̱ μὸς δε̱με̱τόγε̱νε̱ πάῤῥ' ε̱ δέουτ, ἂς ντονιε̱ πίμε̱ τε̱ νιούμε̱, ἂς ντονιε̱ λίσ̈· πε̱ρ βέτζε̱ νιέρε̱ζιτε̱ βέτε̱με̱ κε̱ νούκε̱ κάνε̱ βούλε̱ν' ε̱ Περντίσε̱ ντε̱ πάλε̱ρα τε̱ τοῦρε.

5. Ε οὐ δὰ πορσὶ μπε̱ τὰ, κε̱ τε̱ μὸς ἱ βράσε̱ν' ἀτὰ, πὸ τι μουντόγε̱νε̱ πέσε̱ μουάϊγ, ε̱ μουντίμι ἱ

βασανισμὸς αὐτῶν ἦτο ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν κτυπήσῃ ἄνθρωπον.

6. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλουσι ζητήσει οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ δὲν θέλουσιν εὑρεῖ αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐπιθυμήσει νὰ ἀποθάνωσι, καὶ ὁ θάνατος θέλει φεύγει ἀπ' αὐτῶν.

7. Καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ἀκρίδων ἦσαν ὅμοιαι μὲ ἵππους ἡτοιμασμένους εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἦσαν ὡς στέφανοι ὅμοιοι μὲ χρυσὸν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων.

8. Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ἦσαν ὡς λεόντων.

9. Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἦτο ὡς φωνὴ ἁμαξῶν ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον.

10. Καὶ εἶχον οὐρὰς ὁμοίας μὲ σκορπίους, καὶ ἦσαν κέντρα εἰς τὰς οὐρὰς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἦτο νὰ βλάψωσι τοὺς ἀνθρώπους πέντε μῆνας.

11. Καὶ εἶχον ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὅστις Ἑβραϊστὶ ὀνομάζεται Ἀβαδδὼν, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχει ὄνομα Ἀπολλύων.

12. Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ, ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

13. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα μίαν φωνὴν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

14. Λέγουσαν πρὸς τὸν ἕκτον

τοῦρε τε̱ γέτε̱ σι μουντὶμ τζφούρκουτ κοὺρ τζιμπὶς νιερίνε̱.

6. Ε μπ' ἀτὸ δἶτ δὸ τε̱ κε̱ρκόγε̱νε̱ νιέρε̱ζιτε̱ ϐδέκε̱γε̱νε̱, ἐ δο τε̱ μὸς ἐϝέγε̱νε̱ ἀτε̱· ἐ δὸ τε̱ δε̱σ̈ε̱ρόγε̱νε̱ τε̱ ϐδέσε̱νε̱, ἐ δὸ τε̱ ἴκε̱γε̱ μόρτι πρέϊγ σ̈ούρεσ̈.

7. Ε τε̱ ϝιάρατ' ἐ καρκαλέτζεϐετ, ϝιάγε̱νε̱ μπε̱ κουῒαγ κε̱ γιάνε̱ ϝατὶ πε̱ρ λιούφτε̱· ἐ μπὶ κρίε τε̱ τοῦρε̱ νιε̱ λοῒ κουῥῥόρε̱ κε̱ κὰ τε̱ ϝιάῥῥε̱ με̱ ἀῥῥ, ἐ σουράτετ' ἐτοῦρε σε̱ σουῥάτε νιέρε̱ζετ.

8. Ε κίσ̈νε̱ λέσ̈ε̱ρα, πόσι λέσ̈ε̱ρατ' ἐ ϝράϐετ, ἐ δέμπετ' ἐτοῦρε σι δέμπε̱τ' ἐ λιοντάρε̱ϐετ.

9. Ε κίσ̈νε̱ θοράκε σι θοράκε τε̱ χέκουρτα· ἐ ζέρι ἰ κράχε̱ϐετ σε̱ τοῦρε, σι ζέρι ἰ καῥῥότζαϐετ, τε̱ σ̈ιούμε̱ κούαγετ κε̱ ϐένε̱ ντε̱ λιούφτε̱.

10. Ε κάνε̱ κίσ̈τ, σι κίσ̈τιν' ἐ τζφούρκετ, ἐ ντε̱ κίσ̈τε̱ρα τε̱ τοῦρε κένε̱ θούμπα· ἐ οὔρδε̱ρι ἰ τοῦρε κε̱ πε̱ρ τε̱ δε̱με̱τούαρε̱ νιέρε̱ζιτε̱ πέσε̱ μουάϊγ.

11. Ε κίσ̈νε̱ πε̱ρ μπρε̱τ τε̱ τοῦρενε Ε̱γγε̱λινε̱ ἐ Αϐίσιτ· ε̱με̱ῥῥι ἰ τὶγ ντε̱ ϝιούχε̱ τε̱ Τζιφούτετ Αϐαδδὸν, ἐ ντε̱ ϝιούχε̱ τε̱ ϝε̱ρκίνιετ ἐ κὰ ε̱με̱ῥῥινε̱ Ἀπολλύων· (Πρίσ̈ε̱σι.)

12. Νιέρα, ϐε̱, σ̈κόϊ, ἐ γιὰ ϐίγε̱νε̱ ἐ δε̱ δἶ, ϐε̱, πασαντάγε.

13. Ε Ε̱γγε̱λι ἰ ϝιάσ̈τε̱τι ἰ ῥὰ ζουρνάσε̱· ἐ διϝιόϐα νιε̱ ζε̱ γκὰ τε̱ κάτε̱ρ κρὶτ' ἐ θυσιαστήριτ σ' ἄῥῥτε̱ κε̱ ε̱σ̈τε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱·

14. Κε̱ θοὸ Ε̱γγε̱λιτ σε̱ ϝιάσ̈τε,

BKSH

ἄγγελον, ὅστις εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν Εὐφράτην.

15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, διὰ νὰ θανατώσωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

16. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ ἦτο δύο μυριάδες μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

17. Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ὅτι εἶχον θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ἦσαν ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐξήρχετο πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.

18. Ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἐθανατώθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν.

19. Διότι αἱ ἐξουσίαι αὐτῶν εἶναι ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· ἐπειδὴ αἱ οὐραὶ αὐτῶν εἶναι ὅμοιαι μὲ ὄφεις, ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ μὲ αὐτὰς βλάπτουσι.

20. Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες δὲν ἐθανατώθησαν μὲ τὰς πληγὰς ταύτας, οὔτε μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χάλκινα καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, τὰ ὁποῖα οὔτε νὰ βλέπωσι δύνανται, οὔτε νὰ ἀκούωσιν, οὔτε νὰ περιπατῶσι·

ἀτίγ κ̇ε̱ κ̇ιῦ ζουρνάνε̱· τζγίδι τε̱ κάτε̱ρ ε̱γγε̱ϊγτε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ λίδουρε̱ ντε̱ λιούμε̱ τε̱ μάδ ντε̱ Εφράτ.

15. Ε οὐζγίδνε̱ τε̱ κάτε̱ρ ε̱γγε̱ϊγτε̱ τε̱ π̇έρρε̱τε̱ ϝατὶ μπε̱ σαχάτ, ε μπε̱ δίτε̱, ε μπε̱ μουάϊγ, ε μπε̱ ϐίτ, κ̇ε̱ τε̱ ϐράσε̱νε̱ πγιέσε̱ν᾽ ε τρέτε̱ τε̱ ν̇ιέρε̱ζετ.

16. Ε νέμουρι ἰ ἀσκέριτ σε̱ καλε̱σίσε̱ δ̇ικ̇ίντ μίγε̱, σε̱ ψε̱ ε δ̇ιϝιόϐα νέμουριν᾽ ἐτοῦρε.

17. Ε ἀῦτοὺ ἰ πάτζε̱ μπε̱ τε̱ πάρρε̱ κούαϊγτε̱, ε δε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ρίγνε̱ μπιτὰ κ̇ε̱ κ̇ίῦνε̱ θοράκε τε̱ φλιάκτα, ε κ̇ε̱ κ̇ίῦνε̱ π̇όγε̱ τε̱ ρίμπτε̱, ε τε̱ ὂκιούφουριτ ε κόκ̇ε̱τ᾽ ε κούαγετ σὶ κόκ̇ε̱ λιοντάρε̱ϐε̱τ, ε γκὰ ϝόγια ἐτοῦρε δ̇ίλλ ζγιὰρ ε τίμ ε ὂκιούφουρ.

18. Ε γκὰ κ̇ε̱τὸ τε̱ τρε̱ οὐ ϐρὰ ε τρέτα πγιέσε̱ ε ν̇ιέρε̱ζετ, γκὰ ζγιάρι, ε̱ δε̱ τίμι, ε δε̱ γκὰ ὂκιούφουρι κ̇ε̱ δ̇ίλε̱ πρέϊγ ϝόγε̱σε̱ τοῦρε.

19. Σε̱ ψε̱ φουκίτ᾽ ἐτοῦρε ϝε̱ντενε̱ ντε̱ ϝόγε̱ τε̱ τοῦρε· σε̱ ψε̱ π̇ίῦτε̱ρατ᾽ ἐτοῦρε γιάνε̱ πόσι τε̱ ϝε̱ρπίνιετ, ε κάνε̱ κρέρε̱ρα, ε με̱ ἀτὸ π̇έγε̱νε̱ δέ̱μ.

20. Ε τε̱ τγιέρε̱τε̱ ν̇ιέρε̱ζ νούκ᾽ οὐ ϐράνε̱ γκὰ κ̇ε̱τὸ πλιάϝε̱ρα, ἆς μετανοήσνε̱ γκὰ πούνε̱τε̱ κ̇ε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ με̱ δούαρρ τε̱ τοῦρε· π̇ε̱ρ τε̱ μο̱ς φάλιουρε̱ τε̱ παούδε̱ϐετ, ε ιδόλαϐετ τ᾽ ἄρρτα ε τ᾽ ε̱ρϝε̱ντατε̱, ε τε̱ ϝούρρτατε̱, ε τε̱ δρούϊγτατε̱, ἀτὸ κ̇ε̱ ἆς ὂιόχε̱νε̱, ἆς δ̇ιϝιόγε̱νε̱, ἆς ἔτζε̱ϊγνε̱.

21. Καὶ δὲν μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμακιῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλοπῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι. 10.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐνδεδυμένον νεφέλην· καὶ ἦτο ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός.

2. Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιάριον ἀνεῳγμένον· καὶ ἔθεσε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ ἀριστερὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

3. Καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης καθὼς βρυχᾶται ὁ λέων. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4. Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον νὰ γράφω· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σφράγισον ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ γράψῃς ταῦτα.

5. Καὶ ὁ ἄγγελος τὸν ὁποῖον εἶδον ἱστάμενον ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσήκωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν,

6. Καὶ ὤμοσεν εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅστις ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι καιρὸς δὲν θέλει εἶσθαι ἔτι.

7. Ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς

21. Ε νούκε̱ μετανοήσνε̱ γκὰ βρ ἔϊλιατ' ἐτοῦρε, ἇς γκὰ μαϜἴτ' ἐτοῦρε, ἇς γκὰ τε̱ κουρβε̱ρίρατ' ἐτοῦρε, ἇς γκὰ τε̱ βδέκουρατ' ἐτοῦρε.

Κρίε Εδγιέτε̱τε̱. ι'. 10.

Ε πάτζε̱ νιε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ' τε̱ φόρτε̱, κε̱ τζῆρἴτ γκὰ κίελι, ἐ ἴ πε̱στγιέλλε̱ μὲ νιε̱ μγιέρϜουλε̱, ἐ κιὄ μπε̱ κόκε̱ τε̱ τίγ νιε̱ ἴλιπε̱· ἐ φάκεα ἐτίγ πόσι δίελι, ἐ κε̱μπε̱τ, ἐτίγ πόσι κολόνα τε̱ φλιάκτα.

2. Ε κιὄ μπε̱ δόρρε̱ τε̱ τίγ νιε̱ κάρτε̱ζε̱ τε̱ χάπε̱τε̱· ἐ βοῦρι κε̱μπε̱ν' ἐτίγ τε̱ δγιάθε̱τε̱νε̱ ντε̱ δέτ, ἐ τε̱ μέγγε̱ρε̱νε̱ μπε̱ δέ·

3. Ε θύρρι μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ πόσι λιοντάρι κοὺρ θέρρε̱τ, ἐ κοὺρ θύρρι, ντζούχρρε̱ γιάστε̱ ζε̱ν' ἐτοῦρε τε̱ ὅτάτε̱ Ϝε̱μίμετε̱.

4. Ε κοὺρ 'κρίενε̱ γιάστε̱ ζε̱ν' ἐτοῦρε τε̱ στάτε̱ τε̱ Ϝε̱μίμετε̱, οὔνε̱ ρίγε̱ πε̱ρ τε̱ ὅκρούαρε̱· ἐ διϜιόβα νιε̱ ζε̱ γκὰ κίελι κε̱ μὲ θὄ· βουλιδὄ ἀτὸ κε̱ θάνε̱ τε̱ ὅτάτε̱ Ϝε̱μίμετε̱, ἐ μὸς ἴ ὅκρούαϊγ ἀτό.

5. Ε Ε̱γγε̱λι κε̱ πάτζε̱ τε̱ κε̱ντρούαρε̱ μπὶ δέτ ἐ δὲ μπὶ δὲ, γκρίγτι δόρρε̱ν' ἐτίγ ντε̱ κίελ.

6. Ε οὐ πε̱ρϜε̱ρούα μπ' ἀτὲ κε̱ ρὸν ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτε̱τ, κε̱ πε̱ρρι κίελτε̱ ἐ δὲ σὰ γιάνε̱ μπε̱ τε̱, ἐ δὲ δένε̱ ἐ δὲ σὰ γιάνε̱ μπε̱ τε̱, ἐ δὲ δέτνε̱, ἐ δὲ σὰ γιάνε̱ μπε̱ τε̱, κε̱ δὸ τε̱ μὸς γέτε̱ μὲ κόχε̱.

7. Μὰ ντε̱ δίτε̱ τε̱ ζε̱ρίτ τ' ἔγγε̱-

φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ νὰ σαλπίσῃ, τότε θέλει τελεσθῆ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐφανέρωσε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας.

8. Καὶ ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν ἐλάλει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔλεγεν, Ὕπαγε, λάβε τὸ βιβλιάριον τὸ ἀνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἱσταμένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Καὶ ὑπῆγα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων πρὸς αὐτὸν, Δός μοι τὸ βιβλιάριον. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ θέλει πικράνει τὴν κοιλίαν σου, πλὴν ἐν τῷ στόματί σου θέλει εἶσθαι γλυκὺ ὡς μέλι.

10. Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιάριον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦτο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτὸ, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11. Καὶ μοὶ λέγει, Πρέπει πάλιν νὰ προφητεύσῃς περὶ λαῶν καὶ ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν καὶ βασιλέων πολλῶν.

ΚΕΦ. ιά. 11.

ΚΑΙ μοὶ ἐδόθη κάλαμος ὅμοιος μὲ ῥάβδον· καὶ ὁ ἄγγελος ἵστατο, λέγων, Σηκώθητι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

2. Τὴν αὐλὴν ὅμως τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἄφες ἔξω, καὶ μὴ μετρήσῃς αὐτὴν, διότι ἐδόθη εἰς τὰ ἔθνη· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν

λιτ σε̱ ὄτάτε̱, κοὺρ δὸ τὲ̱ νίσγε̱ τὶ πγιέρε̱ ζουρνάσε̱, δὸ τὲ̱ τελειόσεσε̱ μυστήρι ἱ Πε̱ρντίσε̱, σι κούντρ' ἐβαγγελίσι ντὲ̱ ῥὸπ τὲ̱ τὶγ ντὲ̱ προφήτε̱.

8. Ε ζέ̱ρι κὲ̱ διFιόβα γκὰ κίελι κουβε̱ντὸν πε̱ρσε̱ρὶ μὲ̱ μούα, ἐ μὲ̱ θὸὄ· χάϊγδε ἐ μὲῤῥ κάρτε̱ζε̱ν' ἐ χάπε̱τε̱ κὲ̱ ε̱̈́ὄτε̱ ντὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ ε̱̈́γγε̱λιτ κὲ̱ ῥὶ μπὶ δὲτ ἐ δὲ μπὶ δέ.

9. Ε βάϊγτα τὲκ ε̱̈́γγε̱λι, ἐ ἰ θάτζε̱ ἀτὶγ· νέμε̱ κάρτε̱ζε̱νε̱· ἐ ἀἱ μὲ̱ θότε̱ μέῤῥε̱, ἐ χάε ἀτὲ̱· ἐ δὸ τὲ̱ τὲ̱ πικε̱λόγε̱ πάρκουνε̱ τὲ̱ντ, μὰ ντὲ̱ Fόγε̱ τέ̱ντε δὸ τὲ̱ γέτε̱ ἐ ε̱̈́μπλε̱ πόσι μγιάλτε̱.

10. Ε μόῤῥα κάρτε̱ζε̱νε̱ γκὰ δόῤῥ' ἐ ε̱̈́γε̱λιτ, ἐ ἐ χάγκρα ἀτὲ̱· ἐ κὲ ντὲ̱ Fόγε̱ τίμε ἐ ε̱̈́μπλε̱ πόσ μγιάλτε̱· ἐ κοὺρ ἐ χάγκρα ἀτὲ̱ μοῦ πικε̱λούα πάρκου ἴμ.

11. Ε μὲ̱ θότε̱ μούχ· δούχαστε̱ κὲ̱ τὲ̱ προφητὲψ τὶ πε̱ρσε̱ρὶ μπὲ̱ λαόρα, ἐ μπε̱ φυλίρα, ἐ μπὲ̱ Fιούχε̱ι ρ α, ἐ μπὲ̱ ὄισύμε̱ μπρέτε̱ρ.

Κρίε Ενιε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ια. 11.

Ε μοῦ δα νιὲ̱ καλὰμ πόσι ὄκὸπ' ἐ ε̱̈́γγε̱λ, ῥὶγ, ἐ μὲ̱ θὸὄ· γκρέου, ἐμὰτ ναόν' ἐ Περντίσε̱, ἐ δὲ θυσιαστήρε̱, ἐδὲ ἀτὰ κὲ̱ φάλλε̱ μπὲ̱ τέ̱.

.2 Ε ἀβλίνε̱ κὲ̱ ε̱̈́ὄτε περπάρα ναόϊτ λέε, ἐ μὸς ἐ μὰτ ἀτὲ̱, σὲ ψὲ ε̱̈́ὄτε̱ δέ̱νε̱ ντὲ̱ φυλίρα τὲ̱ τγιέρα· ἐ κιουτέτνε̱ Σε̱ΐνγτ δὸ τὰ σκέλγε̱νε̱

θέλουσι πατήσει τεσσαράκοντα δύο μῆνας.

3. Καὶ θέλω δώσει εἰς τοὺς δύο μάρτυράς μου νὰ προφητεύσωσι χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα ἡμέρας ἐνδεδυμένοι σάκκους.

4. Οὗτοι εἶναι αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἱστάμεναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς.

5. Καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτούς, ἐξέρχεται πῦρ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατατρώγει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς οὕτω πρέπει αὐτὸς νὰ θανατωθῇ.

6. Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ κλείσωσι τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ μὴ βρέχῃ βροχὴ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ νὰ πατάξωσι τὴν γῆν μὲ πᾶσαν πληγὴν, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν.

7. Καὶ ὅταν τελειώσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου θέλει κάμει πόλεμον μὲ αὐτοὺς, καὶ θέλει νικήσει αὐτοὺς, καὶ θανατώσει αὐτούς.

8. Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν *θέλουσι κεῖσθαι* ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη.

9. Καὶ οἱ *ἄνθρωποι* ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν θέλουσι βλέπει τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσει τὰ πτώματα αὐτῶν νὰ τεθῶσιν εἰς μνήματα.

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ

διζὲτ ε δ̔ι μούαϊγ·

3. Ε δ̔ο τ' ἀπ τε̱ δ̔ι μαρτύρε̱βετ σε̱ μὶ, ε δ̔ο τε̱ προφητέψγε̱νε̱ νιε̱ μίγε̱ ε δ̔ικ̔ίντ ε Ϝιασ̈τε̱δ̔γιέτε̱ δ̔ίτ, βέσ̈ιουρε̱ μὲ θάσε̱.

4. Κε̱τὰ γιάνε̱ τε̱ δ̔ι ουλλίνιατε̱, ε τε̱ δ̔ι καντιλιέρε̱τε̱ κ̇ε̱ γιάνε̱ βε̱νε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱ δέουτ.

6. Ε ντε̱ δ̔άσ̈τε̱ ντονιε̱ τε̱ δ̔ε̱με̱τόγε̱ ἀτὰ, δ̔ο τε̱ δ̔άλλε̱ ζγιὰρ γκὰ Ϝόγια ἐτοῦρε, ε δ̔ο τε̱ χάγε̱ ἀρμίκτ' ἐτοῦρε, ε κουϊ τε̱ δ̔όγε̱ τε̱ δ̔ε̱με̱τόγε̱ ἀτὰ, κ̇ε̱σ̈τοὺ δούχαετε̱ κ̇ε̱ τε̱ βρίτετε̱ ἀτ.

6. Κε̱τὰ κάνε̱ οὔρδε̱ρ τε̱ μπίλγε̱νε̱ κίελινε̱ τε̱ μὸς λε̱σ̈ιόγε̱ σ̈ι ντε̱ δ̔ίτε̱ τε̱ προφητίσε̱ τοῦρε̱· ε κάνε̱ φουκὶ μπὶ οὔγε̱ρα, κ̇ε̱ τε̱ π̇έγενε̱ τε̱ κθένενε̱ μπε̱ Ϝιὰκ, ε τε̱ Ϝοδ̔ίτγε̱νε̱ δ̔ένε̱ μπε̱ τζδ̔ὸ φάρρε̱ πλιάϜε̱, σὰ χ̇έρε̱ κ̇ε̱ τε̱ δ̔ούανε̱.

7. Ε κοὺρ τε̱ σόσγε̱νε̱ κ̇ε̱ τ' ἄπε̱νε̱ μαρτυρίν' ἐτοῦρε, π̇ίσ̈ια κ̇ε̱ χ̇ίπε̱ν γκὰ ἀβίσι δ̔ο τε̱ π̇έγε̱ λιούφτε̱ μὲ τὰ, ε δ̔ο τι μούντγε̱ ἀτὰ, ε δ̔ο τι βράσε̱ ἀτά.

8. Ε τούρπετ' ἐτοῦρε δ̔ο τι λε̱ῤῥε̱ ντε̱ ῥούγε̱ τε̱ κιουτέτιτι σε̱ μάδ̔, κ̇ε̱ θούχαετε̱ μὲ ἀλληγορὶ Σοδόμε̱ ε δ̔ε̱ Αἴγυπτο, τὲκ οὐ κρουΐκιὰς Ζότι ἴνε̱.

9. Ε (ν̇ιέρε̱ζιτε̱) δ̔ο τε̱ σ̈ιόχε̱νε̱ γκὰ λαότε̱, ε γκὰ φυλίτε̱, ε γκὰ Ϝιούχ̇ετε̱ ε γκὰ μιλέτετε̱ κουφόματ' ἐτοῦρε τρὶ δ̔ίτ ε Ϝίσμε̱, ε κουφόματ' ἐτοῦρε δ̔ο τε̱ μὸς ι λε̱νε̱ τε̱ βίχ̇ε̱νε̱ ντε̱ βάῤῥε̱.

10. Ε ἀτὰ κ̇ε̱ ῥίνε̱ μπὶ δ̔ε̱ δ̔ο

τῆς γῆς θέλουσι χαρῇ δι' αὐτούς, καὶ εὐφρανθῇ· καὶ θέλουσι πέμψει δῶρα πρὸς ἀλλήλους, διότι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

12. Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς αὐτούς, Ἀνάβητε ἐδῶ. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν.

13. Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ἔπεσε τὸ δέκατον τῆς πόλεως καὶ ἐθανατώθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά· καὶ οἱ λοιποὶ ἔγειναν ἔμφοβοι, καὶ ἔδωκαν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ.

14. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδού, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχέως.

15. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγειναν φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, Αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου ἔγειναν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ θέλει βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16. Καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ καθήμενοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν,

17. Λέγοντες, Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος·

τε̱ Fε̱ζόνενε̱, ε̇ δὸ τε̱ λιόζε̱νε̱ βάλε̱ μπὶ τα· ε̇ δὸ τε̱ δε̱ρFόγε̱νε̱ δουρε̱τὲ νιέρι μπε̱ γιάτε̱ρινε̱, σε̇ ψε̇ κε̱τὰ τε̱ δὶ προφήτε βασανίσνε̱ ἀτὰ κε̱ ρίγνε̱ μπὶ δέ.

11. Μὰ πὰς τρὶ δίτζ ε̇ Fίσμε̱ σ̈πὶρτ ἱ γέτε̱σε̱ κε̱ βγιὲν γκὰ Περντία χίρι μπε̱ τὰ, ε̇ οὐ γκρένε̱ μπε̱ κέμπε̱ τε̱ τοῦρε, ε̇ νιε̱ φρὶκ' ε̇μάδε ρὰ μπὶ ἀτὰ κε̱ ἱ σ̈ίχνε̱ ἀτά.

12. Ε διFιούανε̱ νιε̱ ζε̱ τε̱ μάδ γκὰ κίελι, κε̱ οὐ θὰ ἀτοῦρε· Χίπε̱νι κε̱τοῦ· ε̇ χίπνε̱ ντε̱ κίελ μπε̱ νιε̱ μγιέρFουλε̱· ε̇ ἱ πάνε̱ ἀτὰ ἀρμὶκτ' ε̇τοῦρε.

13. Ε ἀτε̱ τζάσ̈τ οὐ πε̱ νιε̱ τε̱ρμὲτ ἱ μάδ, ε̇ ρὰ ε̇ δγιέτε̱τ' ε̇ κιουτέτιτ', ε̇ οὐ βράνε̱ ντε̱ τε̱ρμὲτ ε̱με̱ρ̱ρ̱ε̱ σ̈τάτε̱ μίγε̱ νιέρε̱ζετ, ε̇ τε̱ τγιέρε̱τ, οὐ φρικούανε̱, ε̇ δάνε̱ λε̱βδὶμ Περντίσε̱ κίελιτ.

14. Ε βέγια ε̇ δίτε̱ σ̈κόϊ, ε̇ γιὰ τὲκ βγιὲν βέγια ε̇ τρέτε̱ με̇ τε̱ σ̈πέϊγτε̱.

15. Ε Ε̱γγε̱λι ἱ σ̈τάτε̱ ἱ ρὰ ζουρνάσε̱, ε̇ οὐ πε̱νε̱ ζε̱νια τε̱ με̱δὰ ντε̱ρ κίελ, ε̇ θόσ̈νε̱· Μπρετε̱ρὶτ' ε̇ κε̱σάϊγ γέτετ οὐ πε̱νε̱ τε̱ Ζότιτ σόνε̱, ε̇ τε̱ Κρίσ̈τιτ σε̱ τὶγ, ε̇ δὸ τε̱ μπρετε̱ρόγε̱ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

16. Ε τε̱ νιε̱ζὲτ ε̇ κάτε̱ρ πλέκτε̱, ἀτὰ κε̱ ρίγνε̱ μπε̱ φρόνε̱ τε̱ τοῦρε πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ράνε̱ πε̱ρμπὶς, ε̇ γιοὺ φάλλε̱ Περντίσε̱,

17. Τούκ' ε̇ θε̱νε̱, τε̱ ε̇φχαρισ̈τίσγε̱με̱ τὶγ, ὦ Ζότ, ὦ Περντὶ κε̱ μπὰν γέτε̱νε̱, κε̱ γε̇, ε̇ κε̱ γέσ̈ε̱, ε̇

διότι ἔλαβες τὴν δύναμίν σου τὴν
μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας.
18. Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν,
καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ και-
ρὸς τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ κριθῶσι,
καὶ νὰ δώσῃς τὸν μισθὸν εἰς τοὺς
δούλους σου τοὺς προφήτας, καὶ
εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς φοβου-
μένους τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς
καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ νὰ διαφθεί-
ρῃς τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.
19. Καὶ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τοῦ
Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐφάνη
ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ
ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἔγειναν ἀ-
στραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ
καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ιβ΄. 12.

ΚΑΙ σημεῖον μέγα ἐφάνη ἐν τῷ
οὐρανῷ· γυνὴ ἐνδεδυμένη τὸν ἥ-
λιον, καὶ ἡ σελήνη ὑπὸ κάτω τῶν
ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώ-
δεκα·
2. Καὶ ἔγκυος οὖσα, ἔκραζε
κοιλοπονοῦσα, καὶ βασανιζομένη
διὰ νὰ γεννήσῃ.
3. Καὶ ἐφάνη ἄλλο σημεῖον ἐν
τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ, δράκων μέ-
γας κόκκινος, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτά·
4. Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἔσυρε τὸ
τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ
ὁ δράκων ἐστάθη ἐνώπιον τῆς γυ-
ναικὸς τῆς μελλούσης νὰ γεννήσῃ,
διὰ νὰ καταφάγῃ τὸ τέκνον αὐτῆς
ὅταν γεννήσῃ.
5. Καὶ ἐγέννησε παιδίον

δὸ τε̱ βιτζ, σὲ ψὲ μόρρε̱ φουκίν'
ὲ μάδε τε̱ντενε̱, ὲ μπρετε̱ρόβε.
18. Ε φυλίτ' ὲ τγιέρα οὐ οὐρ-
Fίσνε̱, ὲ οὐ δοὺκ οὐρFία ὅτε, ε̱
κόχ' ὲ σε̱ βδέκουρετ πε̱ρ τε̱ Fιου-
κούαρε̱, ὲ πε̱ρ τε̱ δε̱νε̱ πάFε̱νε̱ προ-
φήτε̱βετ ρόπετ σε̱ τοῦ, ὲ Σεῒν γτό-
ρε̱βετ, ἀτοῦρε κ̇ε̱ τρε̱μπενε̱ ε̱με̱ρ-
ρινε̱ τε̱ντ, τε̱ βόFε̱ϊγτε̱ ὲ τε̱ με̱δίν-
γτε̱· ὲ τε̱ χουμπὰτζ ἀτὰ κ̇ε̱ χουμ-
πάσε̱νε̱ δένε̱.
19. Ε οὐ χὰπ ναόϊ ἱ Περντίσε̱
ντε̱ρ κίελλ, ὲ οὐ δοὺκ κιβοτόγια
ὲ διαθίκιτ σε̱ τίγ, ντε̱ ναὸ τε̱ τίγ·
ὲ οὐ π̇ε̱νε̱ βετε̱τίμα, ὲ τε̱ θύρρτου-
ρα, ὲ Fε̱μίμε, ὲ τε̱ρμέτε̱, ὲ π̇ρέσ̈ε̱ρ
ἱμάδ.

Κρίε Εδιμπε̱δγιέτε̱. ιβ. 12.

Ε οὐ δοὺκ ν̇ιε̱ τζιουδί ὲμάδε ντε̱ρ
κίελ ν̇ιε̱ Fρούα βέσ̈ιουρε̱ δίελινε̱,
ὲ χ̇ε̱νε̱ζα ντε̱νε̱ κ̇ε̱μπε̱ τε̱ σάϊγ, ὲ
μπὶ κρίε τε̱ σάϊγ ν̇ιε̱ κουρρόρε̱ μὲ
διμπε̱δγιέτε̱ οὔλλ.

2. Ε σὶ κὲ μὲ π̇άρρε̱ θε̱ρρὶτ γκὰ
τε̱ δε̱μπουρατ' ὲ πγιέλε̱σε̱, ὲ μουν-
τόνεϊγ πε̱ρ τε̱ πγιέλε̱.
3. Ε οὐ δοὺκ ν̇ιε̱ τγιάτε̱ρ τζιου-
δὶ νσε̱ρ κὶελ, σὲ ψὲ γιὰ ν̇ιε̱ δρά-
κων ἱμὰδ ἱ κούϊκ, κ̇ε̱ κ̇ὶσ̈ σ̈τάτε̱
κρέρε̱, ὲ δγιέτε̱ π̇ρὶ, ὲ μπε̱ κρέρα
τε̱ τὶγ σ̈τάτε̱ κορόνα.
4. Ε π̇ίσ̈τι ἱτὶγ χ̇ὶκ τε̱ τρέτε̱νε̱
πγιέσε̱ τε̱ οὔλλετ σε̱ κίελιτ, ὲ ἱ χό-
δι ἀτὰ μπε̱ δέ· ὲ δρακόνι κεντρόϊ
πε̱ρπάρα Fρούασε̱ κ̇ε̱ δούαϊγ τε̱ πὶλ,
πε̱ρ τε̱ γκρε̱νε̱ δγιάλε̱ν' ὲσάϊγ κοὺρ
τὰ πίλ.

5. Ε πόλι δγιάλε̱ μάσ̈κουλ, ὲ ἀΐ

ἄῤῥεν, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ποιμάνῃ πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ἡρπάσθη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6. Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ τρέφωσιν αὐτὴν ἐκεῖ μέρας ἄχιλίας διακοσίας ἑξήκοντα.

7. Καὶ ἔγεινε πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.

8. Καὶ δὲν ὑπερίσχυσαν, οὐδὲ εὑρέθη πλέον τόπος αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ.

9. Καὶ ἐῤῥίφθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐῤῥίφθη εἰς τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐῤῥίφθησαν μετ' αὐτοῦ.

10. Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, Τώρα ἔγεινεν ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· διότι κατεῤῥίφθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέραν καὶ νύκτα.

11. Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ δὲν ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν μέχρι θανάτου

12. Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οἱ οὐρανοί, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτοῖς. Οὐαὶ εἰς τοὺς κοτοικοῦντας τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

δὸ τε κυβεῤῥίσγε Fίθε φυλίτε μὲ σ̈κὸπ τε χέκουρτε· ε οὐ ρεμπίε δγιάλι ι σάϊγ τε Περντία, ε ντε φρὸν τε τίγ·

6. Ε Fρούαγια σ̈πετόϊ ντε ἐρημι, τεκ κ̓ίσ̈ πέῤῥε Fατὶ βεντ γκα Περντία, κ̓ε τὰ οὐσ̈κέϊγνε ἀτε ἀτγὲ νὶε μίγε ε δικὶντ ε Fιασ̈τεδγιέτε δὶτ.

7. Ε οὐ π̓ε λιούφτε ντὲρ κίελ̓· Μιχαήλι ε δὲ ἔγγελλιτ' ἐτὶγ λεφτούανε κόντρε δρακόνιτ, ε δρακόνι ε δὲ ἔγγελλιτ' ἐτίγ λεφτούανε,

8. Πὸ νούκ̓ε μούντε, ἄς οὐ Fεντ μὲ βεντ πὲρ ἀτὰ ντὲρ κίελ̓.

9. Ε οὐ χὸδ πόσ̈τε ἀῒ δρακόνι ἰμὰδ ἀῒ Fιάρπερι ι λιάσ̈τε, κ̓ὲ κιούχαετε δγιάλ' ε δὲ Σατανᾶ, ἀῒ κ̓ε Fενὲν Fίθε δένε, οὐ χὸδ μπε δὲ· ε π̓άσ̈κ̓ε μὲ τε οὐ χόδε πόσ̈τε ε δὲ ἔγγελλιτ ἐτίγ.

10. Ε δὶFιόβα ζε τε μὰδ ντὲρ κίελ̓ κ̓ε θὸσ̈· νταῦτι οὐ π̓ε σ̈πετίμι, ε δὲ φουκία, ε δὲ μπρετερία, ε Περντίσε σόνε, ε δὲ οὔρδερι ι Κρίσ̈τιτ σε τίγ· σε ψε οὐ χὸδ πόσ̈τε καλεζέεσι ι βελάζερετ σόνε, ἀῒ κ̓ε ι καλεζὸν ἀτὰ περπάρα Περντίσε σόνε δὶτ' ε νάτε.

11. Ε ἀτὰ ε μούντγε ἀτε μὲ φουκὶ τε Fιάκουτ σε κέγγιτ, ε μὲ φουκὶ τε φγιάλεσε τε μαρτυρίσε τοῦρε· ε νούκ' ι δέσνε σ̈πίρτερατ' ἐτοῦρε γγέρα μπε βδέκ̓εγε.

12 Πρὰ ἀνταῖγ Fεζόνι, ὦ κίελλ, ε δὲ γιοὺ κ̓ε ρίγι μπε τὰ, βε μπε γιούβετ κ̓ε ρίγι ντε δὲ ε ντε δὶτ', σε ψε τζ̓ρίτι δγιάλι μπε γιούβετ

διότι κατέβη ὁ Διάβολος εἰς ἐσᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

13. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐῤῥίφθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἐγέννησε τὸν ἄῤῥενα·

14. Καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν γυναῖκα δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, διὰ νὰ πετᾷ εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως·

15. Καὶ ἔῤῥιψεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ σύρῃ αὐτὴν ὁ ποταμός.

16. Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τὴν γυναῖκα, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν, τὸν ὁποῖον ἔῤῥιψεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

17. Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων κατὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ὑπῆγε νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς λοιποὺς τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τοὺς φυλάττοντας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχοντας τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

ΚΑΙ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εἶχε κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας.

2. Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδον, ἦτο ὅμοιον μὲ πάρδαλιν, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου,

μὲ ζε̱με̱ρὶμ τε̱ μὰδ, σὲ ψὲ ἐ δἰ κ̇ὲ̱ πάκ κόχ̇ε̱ κά.

13. Ε κοὺρ πὰ δρακόνι σὲ οὗ χὸδ πόσ̈τε̱ μπὲ̱ δὲ, ντόκι Fρούανε̱ κ̇ὲ̱ πὰτ πγιέλε̱ μάσ̈κουλινε̱.

14. Ε Fρούασε̱ γιοὺ δάνε̱ δἰ κράχ̇ε̱ τὲ̱ Αετέϊτ σε̱ μὰδ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ φλιουτουρόγε̱ ντ' ἐρημὶ ντὲ̱ βε̱ντ τὲ̱ σαΐγ, ἀτγὲ τὲκ οὐσ̈κένετε̱ πὲ̱ρ νιὲ̱ κόχ̇ε̱ τὲ̱ κόχε̱βετ, ἐ πὲ̱ρ νιὲ̱ Fιούσμε̱ τὲ̱ κόχ̇ε̱σε̱ λιὰρκ γκὰ Fιάρπε̱ρι.

15 Ε Fιάρπε̱ρι κρέου γιάσ̈τε̱ γκὰ Fόγια ἐτὶγ οὔγε̱ πόσι λιούμε̱ πὰς Fρούασε̱, κ̇ὲ̱ τὰ π̇ὲ̱ν τὰ μίῤῥ λιούμι.

16. Μὰ δέουτ ἐ δὰ ντίχμε̱ Fρούασε̱, ἐ χάπι δέου Fόγε̱ν' ἐτὶγ ἐ πίου λιούμε̱νε̱, κ̇ὲ̱ πὰτ κρίερε̱ δρακόνι γκὰ Fόγια ἐτίγ.

17. Ε οὐ ζε̱με̱ρούα δρακόνι μπὲ̱ Fρούανε̱, ἐ βάτε̱ τὲ̱ π̇ὲ̱ν λιούφτε̱ μὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ μπένε̱ γκὰ φάῤῥ' ἐσάϊγ, κ̇ὲ̱ ῥούαϊγνε̱ πορσίτ' ἐ Περντίσε̱, ἐ κ̇ὲ̱ κάνε̱ μαρτυρίν' ἐ Ιησοὺ Χριστόϊτ.

Κρίε Ετρεμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιγ. 13.

Ε δὲ οὖνε̱ κε̱ντρόβα μπὶ ῥέῤῥε̱ τὲ̱ δέτιτ· ἐ πάτζε̱ κ̇ὲ̱ δἰλλ γκὰ δέτι νιὲ̱ π̇ίσ̈ε̱, κ̇ὲ̱ κἰσ̈ σ̈τάτε̱ κρέρε̱, ἐ δγιέτε̱ π̇ρὶ· ἐ μπὶ π̇ρὶ τὲ̱ σάϊγ δγιέτε̱ κορόνα, ἐ μπὶ κρέρε̱ τὲ̱ σάϊχ ε̱με̱ῤῥιν' ἐ βλασφημίσε̱.

2. Ε π̇ίσ̈ια κ̇ὲ̱ πάτζε̱ κὲ μπὲ̱ τὲ̱ Fιάῤῥε̱ πόσι παρδὰλ, ἐ κ̇ὲ̱μπε̱τ ἐσάϊγ, πόσ̈ι κ̇ὲ̱μπε̱ ἀρίουτ, ἐ Fό-

καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην.

3. Καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς πεπληγωμένην θανατηφόρως· καὶ ἡ θανατηφόρος πληγὴ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη· καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου.

4. Καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα, ὅστις ἔδωκεν ἐξουσίαν εἰς τὸ θηρίον, καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγοντες, Τίς ὅμοιος μὲ τὸ θηρίον; Τίς δύναται νὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτό;

5. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία νὰ κάμῃ πόλεμον τεσσαράκοντα δύο μῆνας.

6. Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, νὰ βλασφημήσῃ τὸ ὄνομά αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ οὐρανῷ.

7. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ νὰ νικήσῃ αὐτούς· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.

8. Καὶ θέλουσι προσκυνήσει αὐτὸ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐγράφησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9. Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἂς ἀκούσῃ.

10. Ὅστις φέρει εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· ὅστις φονεύσῃ μὲ μάχαιραν, πρέ-

για ἐσάϊγ, πόσι Fόγε̱ λιοντάριτ, ἐ δρακόνι ἱ δὰ ἀσάϊγ, φουκίν᾽ ἐτὶγ ἐ δε̱ φρὸν᾽ ἐτίγ, ἐ δὲ οὔρδε̱ρ τὲ̱ μάδ.

3. Ε πάτζε̱ νιε̱ γκὰ κρέρε̱τ᾽ ἐσάϊγ σι τὲ̱ θέῤῥτουρε̱ πὲ̱ρ βδέκε̱γε̱· ἐ πλιάFα ἐ βδέκε̱σε̱ σάϊγ οὺ ὂε̱ρούα· ἐ οὺ τζιουδὶτ Fίθε̱ δέου τούκ᾽ ἐ βάτουρε̱ πὰς πίσε̱σε̱.

4. Ε γιοὺ φάλε̱ δρακόνιτ κὲ̱ δὰ οὔρδε̱ρ μπὲ̱ πίσε̱, ἐ γιοὺ φάλε̱ πίσε̱σε̱, ἐ ἱ θόὂνε̱· κοὺὂ ἔσ̈τε̱ σὶ πίσια; κοὺ̈ μοὺντ τὲ̱ λε̱φτόγε̱ μὲ τέ̱;

5. Ε γιοὺ δὰ πίσε̱σε̱ Fόγε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ φόλλε̱ βλασφημίρα ἐ φγιάλε̱ρα τὲ̱ με̱δά, ἐ γιοὺ δὰ ἀσάϊγ οὔρδε̱ρ τὲ̱ πέ̱γε̱ λιούφτε̱ διζὲτ ἐ δὶ μουαϊγ.

6. Ε χάπι Fόγε̱ν᾽ ἐσάϊγ, πὲ̱ρ τὲ̱ σ̈ιάρε̱ κόντρε̱ Περντίσε̱, τὲ̱ βλασφημίσγε̱ ἔ̱μεῤῥιν᾽ ἐτὶγ, ἐ δὲ φρίν᾽ ἐτὶγ, ἐ δὲ ατα κὲ̱ ῥίνε̱ ντὲ̱ρ κίελλ.

7. Ε γιοὺ δὰ ἀτάϊγ οὔρδε̱ρ τὲ̱ πὲ̱ν λιούφτε̱ μὲ Σε̱ϊνγτόρε̱, ἐ τὶ μοὺντ ἀτὰ· ἐ γιοὺ δὰ ἀτάϊγ οὔρδε̱ρ μπὶ τζδὸ φυλι, ἐ Fιούχε̱, ἐ δὲ μιλέτ.

8. Ε δὸ τὶ φάλενε̱ ἀσάϊγ Fίθ᾽ ἀτὰ κὲ̱ ῥίνε̱ μπὶ δὲ, ἔ̱με̱ῤῥετ᾽ ἐ ἀτοῦρε νούκε̱ γιάνε̱ ὂκρούαρε̱ ντὲ̱ κάρτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱ τὲ̱ κέγγιτ κὲ̱ ἔ̱σ̈τε̱ θέῤῥτουρε̱ κὲ̱ γκὰ νίσε̱για ἐ γέτε̱τε̱.

9. Αἴ κὲ̱ κὰ βεὂ, λὲ τὲ̱ διFιόγε̱.

10. Κοὺὂ πίε γέτε̱ρινε̱ ντὲ̱ σκλαβὶ, ντὲ̱ σκλαβὶ βετε ἐ δὲ ἀΐ κουὂ βρὲτ μὲ θηκε̱, δούχαετε̱ τὲ̱

πει αὐτὸς νὰ φονευθῇ μὲ μάχαιραν. Ἐδῶ εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

11. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια μὲ ἀρνίου, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων.

12. Καὶ ἐνήργει ὅλην τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἐθεραπεύθη ἡ θανατηφόρος πληγή.

13. Καὶ ἔκαμνε σημεῖα μεγάλα, ὥστε καὶ πῦρ ἔκαμνε νὰ καταβαίνῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

14. Καὶ ἐπλάνα τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸ νὰ κάμνῃ ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγον πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς νὰ κάμωσιν εἰκόνα εἰς τὸ θηρίον, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε.

15. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ δώσῃ πνεῦμα εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ὥστε καὶ νὰ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ νὰ κάμῃ, ὅσοι δὲν προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, νὰ θανατωθῶσι.

16. Καὶ ἔκαμνε πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, νὰ λάβωσι χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

17. Καὶ νὰ μὴ δύναται μηδεὶς νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ, εἰμὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα

βρίτετε̱ ε̱ δε̱ ατ̇ μὲ θήκ̇ε̱· κ̇ε̱τού κε̱ντρὸν δουρίμι ὲ δὲ π̇έσα ὲ ὄε̱ΐνγτόρε̱βετ.

11. Ε πάτζε̱ τγιάτε̱ρ π̇ίσ̈ε̱ κ̇ὲ̱ χ̇ὶ γκ̇ὰ δέου, ὲ κ̇ισ̈ δὶ π̇ρὶ σὶ τὲ̱ κέγγιτ, μὰ κουβε̱ντὸν πόσι δράκων.

12. Ε π̇έ̱ν τὲ̱ Fίθε̱ φουκίν᾽ ὲ π̇ίσ̈ε̱σε̱ πάῤῥε̱ πε̱ρπάρα τάϊγ, ὲ ἀναγκὰς δένε̱ ὲ δὲ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ μπὲ̱ τὲ̱, κ̇ὲ̱ τὶ φάλιὄνε̱ π̇ὄίε̱σε̱ πάῤῥε̱, ἀσάϊγ κ̇ὲ̱ γιού ὄε̱ρούα πλιάFα ἐσάϊγ κ̇ὲ̱ κὲ πὲ̱ρ βδέκ̇ε̱γε̱.

13. Ε κ̇έ̱ντε̱ τζιουδίρα τὲ̱ με̱δά, κάκε̱ σὰ τὲ̱ τζ̇ιρὶτ ὲ δὲ ζγιὰρ γκὰ κίελι πε̱ρπάρα ν̇ιέρε̱ζετ.

14. Ε πλανὲψ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ μπὶ δὲ, πὲ̱ρ τζιουδίρα κ̇ὲ̱ γιοὺ δὰ ἀσάϊγ οὔδε̱ρ τὲ̱ π̇ὲ̱ν πε̱ρπάρα π̇ίσ̈ε̱σε̱· ὲ θοὔ μπ᾽ ἀτὰ κ̇ὲ̱ ῥέγνε̱ μπὶ δὲ, τὲ̱ π̇ε̱ΐγνε̱ ἰκόνε̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱ ἀσάϊγ κ̇ὲ̱ κ̇ισ̈ πλιάFε̱ν᾽ ὲ θίκ̇ε̱σε̱, ὲ ῥόϊ.

15. Ε γιοὺ δὰ ἀσάϊγ τὲ̱ ἴπ ὄπὶρτ μπὲ̱ Ἰκόνε̱ τὲ̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱, κ̇ὲ̱ τὲ̱ φλιάτγε̱ ὲ δὲ Ἰκόν᾽ ὲ π̇ίσε̱σε̱, ὲ τὲ̱ π̇έγε̱ κ̇ὲ̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇᾽ ἰ φάλενε̱ ἰκόνε̱τε̱ π̇ίσε̱σε̱ τὲ̱ βρίτενε̱.

16. Ε δὸ τὲ̱ π̇έ̱γε̱ κ̇ὲ̱ Fίθε̱, τὲ̱ βόFε̱ϊγτ᾽ ὲ τὲ̱ με̱δίνγτε̱, τὲ̱ πάτουριτε̱ ὲ τὲ̱ βάρφε̱ριτε̱, ὲ δὲ ζοτε̱ρίνγτε̱, ὲ δὲ κοπίγτε̱ κ̇ὲ̱ τὲ̱ κ̇ένε̱ ν̇ὲ̱ νισ̈ιὰν μπὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ τοῦρε τὲ̱ δγιάθε̱τε̱, ἆ ντὲ̱ π̇άλε̱ρα τὲ̱ τοῦρε.

17. Ε κ̇ὲ̱ τὲ̱ μὸς μούντγε̱ ν̇ιερὶ τὲ̱ π̇λέγε̱ ἆ τὲ̱ ὄέσε̱, πὲ̱ρ βέτζε̱ ἀτὶγ κ̇ὲ̱ κὰ νισ̈ιάνε̱, ἆ ε̱με̱ῤῥιν ὲ π̇ι-

τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ·

18. Ἐδῶ εἶναι ἡ σοφία· ὅστις ἔχει τὸν νοῦν, ἂς λογαριάσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· διότι εἶναι ἀριθμὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ *εἶναι* χξς΄.

ΚΕΦ. ιδ΄. 14.

ΚΑΙ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Ἀρνίον ἱστάμενον ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

2. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἤκουσα φωνὴν κιθαρῳδῶν οἵτινες ἐκιθάριζον μὲ τὰς κιθάρας αὐτῶν·

3. Καὶ ἔψαλλον ὡς ᾠδὴν νέαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μάθῃ τὴν ᾠδήν, εἰμὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρκοντατέσσαρες χιλιάδες οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς.

4. Οὗτοι εἶναι οἱ μὴ μολυνθέντες μὲ γυναῖκας· διότι παρθένοι εἶναι· οὗτοι εἶναι οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἀρνίον ὅπου ἂν ὑπάγῃ, οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον.

5. Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δὲν εὑρέθη δόλος· διότι εἶναι ἄμωμοι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

6. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα,

ὄε̱σε̱, ᾶ νέμουριν᾽ ἐ ἔ̱με̱ῤῥιτ σὲ̱ σάϊγ

18. Κε̱τοὺ ε̱̈ὄτε̱ σοφία, κοὺ ὄ, κὰ μὲ̱ντ λὲ τὲ̱ λογαριάσγε̱ νέμουριν ἐ π̇ίὄε̱σε̱· σὲ ψὲ ε̱̈ὄτε̱ νέμουρ ν̇ιερίουτ, ἐ νέμουρι ἰ τὶγ· 666 Fιαὄτε̱κὶντ ἐ Fιαὄτε̱δγιέτε̱ ἐ Fιάὄτε̱.

Κρίε Εκάτε̱ρμπε̱δγιέτε̱τε̱. ιδ. 14.

Ε ϐοὐῤῥκ ῥὲ, ἐ γιὰ ν̇ιὲ̱ κένγκ κ̇ὲ̱ ῥὶγ ντὲ̱ μὰλλ τὲ̱ Σιώνητ, ἐ π̇άὄκ̇ε̱ μὲ τὲ̱ ν̇ιε̱κὶντ ἐ δ̇ιζὲτ ἐ κάτε̱ρ μίγε̱ κρέ̱ρε̱, κ̇ὲ̱ κ̇ίὄνε̱ ὄκρούαρε̱ ε̱̈με̱ῤῥιν᾽ ἐ π̇απ̇άϊτ σὲ̱ τὶγ ντὲ̱ π̇άλε̱ρα τὲ̱ τοῦρε.

2. Ε δ̇ιFιόϐα ν̇ιὲ̱ ζὲ̱ γκὰ κίελ σὶ Fε̱μὶμ τὲ̱ ὄιούμε̱ οὔγε̱ραϐετ, ἐ σὶ ν̇ιὲ̱ ζὲ̱ π̇ουμπουλίμε̱σε̱ μάδε· ἐ ζέ̱νε̱ κ̇ὲ̱ δ̇ιFιόϐα πόσι τ᾽ ἀτοῦρε κ̇ὲ̱ κιθαρίσγε̱νε̱ μὲ κιθάρα τὲ̱ τοῦρε·

3. Ε κ̇ὲ̱ κ̇ε̱ντόϊγνε̱ πόσι ν̇ιὲ̱ κ̇έ̱νγκε̱ τὲ̱ ῥὲ πε̱ρπάρα φρόνιτ, ἐ πε̱ρπάρα τὲ̱ κάτε̱ρ κάψὄε̱ϐετ, ἐ τὲ̱ πλέκετ· ἐ ντον̇ιὲ̱ νούκ̇ε̱ μοὺντ τὲ̱ μφὸν ἀτὲ̱ κ̇έ̱νγκε, πὲ̱ρ ϐέτζε̱ ἀτοῦρε ν̇ιεκὶντ ἐ δ̇ιζὲτ ἐ κάτε̱ρ μίγε̱ϐετ, ἀτὰ κ̇ὲ̱ κένε̱ π̇λέρε̱ γκὰ δέου.

4. Κε̱τὰ γιάνε̱ ἀτὰ κ̇ὲ̱ νούκ̇ε̱ γιάνε̱ μολέψουρε̱ μὲ Fρά· σὲ ψὲ γιάνε̱ παρθένο· κ̇ε̱τὰ γιάν᾽. ἀτὰ κ̇ὲ̱ ϐένε̱ πὰς κέγγιτ τὲκ δ̇ὸ κ̇ὲ̱ ϐέτε· κε̱τὰ γιάνε̱ π̇λέρε̱ γκὰ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ προτολόγο τὲ̱ Περντίσε̱ ἐ τὲ̱ κέγγιτ.

5. Ε δὲ μπὲ̱ Fόγε̱ τὲ̱ τοῦρε νούκ᾽ οὐ Fὲ̱ντ Fε̱ν̇ιέὄτρε̱· σὲ ψὲ γιάνε̱ τὲ̱ π̇ὰ φάϊγ πε̱ρπάρα φρόνιτ σὲ̱ Περντίσε̱.

6. Ε πάτζε̱ ν̇ιὲ̱ τγιέτε̱ρ Ε̱γγε̱λ, κ̇ὲ̱ φλιουτουρὸν ντὲ̱ πὲ̱ρ μὲς

BKSH

ὅστις εἶχεν εὐαγγέλιον αἰώνιον, διὰ νὰ κηρύξῃ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν.

7. Καὶ ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Φοβήθητε τὸν Θεὸν, καὶ δότε δόξαν εἰς αὐτὸν, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

8. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε λέγων, « Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν» ἡ πόλις ἡ μεγάλη· διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐπότισε πάντα τὰ ἔθνη.

9. Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκουλούθησεν αὐτοὺς, λέγων μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ὅστις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,

10. Καὶ αὐτὸς θέλει πίει ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ θέλει βασανισθῇ μὲ πῦρ καὶ θεῖον ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου.

11. Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέραν καὶ νύκτα ὅσοι προσκυνοῦσι τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ὅστις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

12. Ἐδῶ εἶναι ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων· ἐδῶ οἱ φυλάττοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ.

τε̱ κίελιτ, κ̇ε̱ κ̇ιὄ οὔγγιλ' ε̱ πὰ σόσουρε̱, πε̱ρ τε̱ βαγγελίσουρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ ῥίγνε̱ μπὶ δὲ, ἐ δὲ τζδὸ μιλὲτ, ἐ δὲ τζδὸ φυλὶ, ἐ Fιούχ̇ε̱, ε λαό.

7. Ε θὸὄ μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ, κ̇ίνι φρίκ̇ε̱ν' ἐ Περντίσε̱ ἐ λε̱βδόνι ἀτε̱, σὲ ψὲ ἔρδι κόχα ἱ Fιούκ̇ιτ σε̱ τὶγ, ἐ φάλι ἀτιγ κ̇ε̱ π̇ε̱ρ̇ρ̇ι κιελινε̱, ἐ δὲ δένε̱, ἐ δὲ δέτνε̱, ἐ δὲ κρόνιερατ' ἐ οὔγε̱ραβετ.

8. Ε νιε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ ἔρδι πὰς, ἐ θὰ· Ρὰ, ρ̇α Βαβυλώνα κιουτέτι ἱ μὰδ· κ̇ε̱ ποτίσι μὲ βερ̇ρ̇ε̱ τε̱ οὐρFίσε̱ κουρβε̱ρίσε̱ σαΐγ Fίθε̱ μιλέτετε̱.

9. Ε νιὲ Ε̱γγε̱λ ἱ τρέτε̱ οὒ βὶν πὰς ἀτοῦρε, τούτ' ἐ θε̱νε̱ μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ· κοὺὄ τε̱ γέτε̱ φάλιουρε̱ π̇ιὄε̱σε̱, ἃ κονίσμε̱σε̱ σαΐγ, ἃ τε̱ κ̇έτε̱ μάρ̇ρ̇ε̱ νιὄιάνε̱ μπε̱ π̇άλε̱ τε̱ τὶγ, ἃ μπε̱ δόρ̇ρ̇ε̱ τε̱ τίγ.

10. Ε δὲ ἀἲ δὸ τε̱ πίγε̱ γκὰ βέρ̇ρ̇α ἐ οὐρFίσε̱ Περντίσε̱, ἐ νακατόσουρε̱ μὲ βέρ̇ρ̇ε̱ ὄκετο ντε̱ ποτὴρ τ' οὐρFίσε̱ τίγ ἐ δὸ τε̱ μουντόνετε̱ μὲ ζγιὰρ ἐ ὄκιούρουρ πε̱ρπάρα ὄε̱ϊνγτόρε̱βετ ε̱γγε̱ϊγ, ἐ πε̱ρπάρα κέγγιτ.

11. Ε τίμι ἱ μουντίμιτ σε̱ τοῦρε γκρίχ̇ετε̱ λιὰρτ μπε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ' ἐ νούκ̇ε̱ κάνε̱ τε̱ π̇ρε̱ΐγτουρε̱ δἲτ' ἐ νάτε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ φάλενε̱ π̇ιὄε̱σε̱, ἐ δὲ κονίσμε̱σε̱ σαΐγ, ἐ δὲ κοὺὄ τε̱ μάρ̇ρ̇ε̱ νιὄιάνε̱ ε̱με̱ρ̇ρ̇ιτ σαΐγ.

12. Κε̱τοὺ π̇ε̱ντρὸν δουρίμι ἱ ὄε̱ϊγγτόρε̱βετ· κ̇ε̱τοὺ ἱ ἀτούρεβετ κ̇ε̱ ρ̇ούαϊγνε̱ πορσίτ' ἐ Περντίσε̱, ἐ δὲ π̇έσε̱ν' ἐ Ἰησουΐτ·

13. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐν Κυρίῳ ἀπὸ τοῦ νῦν, Ναὶ, λέγει τὸ Πνεῦμα, διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν ἀπὸ τῶν κόπων αὐτῶν· καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθοῦσι μὲ αὐτούς.

14. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τῆς νεφέλης ἐκάθητό τις ὅμοιος μὲ υἱὸν ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦ, καὶ καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον κοπτερόν.

15. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων μετὰ μεγάλης φωνῆς πρὸς τὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θέρισον, διότι ἦλθεν εἰς σὲ ἡ ὥρα τοῦ νὰ θερίσῃς, ἐπειδὴ ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς.

16. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης ἔβαλε τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

17. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερόν.

18. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἐφώναξε μετὰ κραυγῆς μεγάλης πρὸς τὸν ἔχοντα τὸ δρέπανον τὸ κοπτερὸν, λέγων, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου τὸ κοπτερὸν, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, διότι ὡρίμασαν τὰ σταφύλια αὐτῆς.

19. Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς,

13. Ε διϝιϐϐα ζε̱ γκὰ κίελι, κε̱ με̱ θὸ̈ μούα· ӧκρούαϊγ· λιοὺμ τε̱ ϐδέκουριτε̱, κε̱ ϐδέσενε̱ μπε̱ Ζόνε̱ κε̱ κε̱τέϊγ ε τούτγε· ϐε̱ρτὲτ, θότε̱ ӧπίρτι, κε̱ τε̱ πρε̱χενε̱ γκὰ ζαχμέτετ' ἐτοῦρε· σὲ ψὲ πούνε̱τ' ἐτοῦρε βένε̱ πὰς σούρεӧ.

14. Ε ϐούῤῥα ῥὲ, ε γιὰ, νιε̱ μγιέρϝουλε̱ ε κάρδε̱, ε σίπε̱ρ μπὶ μγιέρϝουλε̱ ῥὶγ νιε̱ κε̱ ϝιὰν μὲ πίῤῥ ἐνιερίουτ, κε̱ κιӧ μπε̱ κρίε τε̱ τὶγ νιέ̱ κουῤῥόρε̱ τ' ἄῤῥτε̱, ε μπὶ δόῤῥε̱ τε̱ τὶγ νιε̱ δράπε̱ρ τε̱ πρε̱χουρε̱.

15. Ε νιε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ δόλι γκὰ ναόϊ τούκ' ε θύῤῥτουρε̱ μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ ἀτὶγ κε̱ ῥὶγ μπὶ μγιέρϝουλε̱· δε̱ρϝὸ δράπε̱ρινε̱ τε̱ντ, ε κούαῤῥ· Σὲ ψὲ ἔρδι κόχα τε̱ κούαῤῥτζ τὶγ, σὲ οὺ θὰ τε̱ κόῤῥε̱τ' ε δέουτ.

16. Ε ἀϊ κε̱ ῥὶγ μπὶ μγιέρϝουλε̱, ϐούῤῥι δράπε̱ριν ἐτὶγ μπὶ δε̱· ε οὺ κούαῤῥ δέου.

17. Ε νιε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ δόλι γκὰ ναόϊ κε̱ ε̱ӧτε̱ ντε̱ρ κίελλ, ε κιӧ ε δε̱ ἀϊ νιε̱ δράπε̱ρ τε̱ πρε̱χουρε̱.

18. Ε νιε̱ τγιάτε̱ρ Ε̱γγε̱λ δόλι γκὰ θυσιαστίρι, ε ἴӧ κε̱ κιӧ οὔρδε̱ρ μπὶ ζγιὰρ· ε θύῤῥι μὲ νιε̱ ζε̱ τε̱ μὰδ ἀτὶγ κε̱ κιӧ δράπε̱ριν' ε πρε̱χουρε̱, ε ἱ θὰ· δε̱ρϝὸ δράπε̱ρινε̱ τε̱ντ τε̱ πρε̱χουρινε̱, ε ϐὶλλ ῥούӧτ' ε ϐε̱ӧτιτ σε̱ δεουτ· σὲ ψὲ οὺ πόϊκνε̱ ῥούӧτ' ἐτίγ.

19. Ε ϐούῤῥι Ε̱γγε̱λι δράπε̱ριν' ἐτὶγ ντε̱ δε̱, ε ϐόλι ϐε̱ӧτιν' ε δέουτ, ε ῥούӧτ' ἱ βοῦρι ντε̱ πατιτὴρ τε̱

καὶ ἔῤῥιψε *τὰ τρυγηθέντα* εἰς τὸν μεγάλον ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ.

20. Καὶ ἐπατήθη ὁ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τοῦ ληνοῦ ἕως τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, εἰς διάστημα χιλίων ἑξακοσίων σταδίων.

ΚΕΦ. ιέ. 15.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, οἵτινες εἶχον τὰς ἑπτὰ ἐσχάτας πληγὰς, διότι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

2. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην μὲ πῦρ· καὶ ἐκείνους οἵτινες ἐνίκησαν κατὰ τοῦ θηρίου, καὶ κατὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, *καὶ* κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἱσταμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντες κιθάρας τοῦ Θεοῦ·

3. Καὶ ἔψαλλον τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέγοντες, Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, βασιλεῦ τῶν ἁγίων.

4. Τίς δὲν θέλει σὲ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; διότι *εἶσαι* μόνος ὅσιος· διότι πάντα τὰ ἔθνη θέλουσιν ἐλθεῖ καὶ προσκυνήσει ἐνώπιόν σου· διότι αἱ κρίσεις σου ἐφανερώθησαν.

5. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ.

6. Καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ναοῦ οἱ

μὰδ τὲ οὐρϜίσε Περντίσε.

20. Ε πατητίρι οὒ σ̈κὲλλ περ γιάσ̈τα κιουτέτιτ· ἐ δόλι Ϝιὰκ γκὰ πατητίρι γγέρα μπὲ φρὲ τὲ κούαγετ, γγέρα νὲ μίγε ἐϜιασ̈τεχίντ στάδε.

Κρίε Επεσεμπεδγιέτετε, ιε. 15.

Ε πάτζε νὲ τγιάτερ νισ̈ιὰν τὲ μὰδ ντὲρ κίελλ, ἐ τὲ τζιουδίτζιμ, σ̈τάτε Εγγεἴγ, κὲ μπάἴγνε τὲ σ̈τάτε πλιάϜατ᾽ ἐ παστάἴγμε, σὲ ψὲ μπὲ κετὸ οὐ σὸς οὐρϜὶ ἐ Περντίσε.

2. Ε πάτζε πόσι νὲ δέτ τὲ κέλτε, τὲ νακατόσουρε μὲ ζγιὰῤῥ, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ μούντνε πίσ̈ενε, ἐ δὲ κονίσμεν᾽ ἐτὶγ, ἐ δὲ νισ̈ιάν᾽ ἐτὶγ, ἐ δὲ νέμουριν᾽ ἐτὶγ, κὲ ῥὶγ μπὶ δὲτ τὲ κέλτε, ἐ κίσ̈νε κιθάρα τὲ Περντίσε.

3. Ε κεντόἴγνε κένγκεν᾽ ἐ Μωϋσίουτ ῥόπιτ Περντίσε, ἐ δὲ κένγκεν᾽ ἐ κέγγιτ, ἐ θόσ̈νε· Τὲ μεδὰ ἐ τὲ τζιουδίτεζιμ γιάνε πούνετ᾽ ἐτούα, ὦ Ζὸτ, ὦ Περντὶ, φουκὶ μὰδ· τὲ δρέἴγτα, ἐ τὲ βερτέτα γιάνε οὔδετ᾽ ἐτούα, ὦ μπρὲτ ἱ σ̈εἴνγτόρεβετ.

4. Κουὸσ̈ δὸ τὲ μὸς τὲ τρέμπετε τὶγ, ὦ Ζότ, ἐ κουὸσ̈ δὸ τὲ μὸς λεβδόγε ἔμεῤῥιτε τὰτ; σὲ ψὲ τὶ βέτεμε γὲ σ̈έἴνγτ, ἀντάἴγ Ϝίθε μιλέτετε δὸ τὲ βίγενε τὲ φάλενε περπάρα τέγε· σὲ ψὲ Ϝιούκερατ᾽ ἐτούα γιάνε τζφάκιουρε.

5. Ε πὰς κετοῦρε βεσ̈τρόβα, ἐ γιὰ, κὲ οὒ χὰπ ναόϊ ἱ τέντεσε μαρτυρίσε ντὲρ κίελλ.

6. Ε δούαλε γκὰ ναόϊ τὲ σ̈τά-

ἑπτὰ ἄγγελοι, ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς, ἐνδεδυμένοι λινᾶ καθαρὰ καὶ λαμπρὰ, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.

7. Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, πλήρεις τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

8. Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἀπὸ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναὸν, ἕωσοῦ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

ΚΕΦ. ις΄. 16

ΚΑΙ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσαν πρὸς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, Ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε εἰς τὴν γῆν τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ.

2. Καὶ ὑπῆγεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔγεινεν ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ Θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ.

3. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινεν αἷμα ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

4. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἔγεινεν αἷμα.

5. Καὶ ἤκουσα τὸν ἄγγελον τῶν ὑδάτων λέγοντα, Δίκαιος εἶσαι, Κύ-

τε̱ ἔ̱γγε̱ἴγτε̱, ϰὲ̱ μπάἴγνε̱ τε̱ ὅτάτε̱ πλιάϜατε̱, βέσ̈ιουρε̱ μὲ λὶ τὲ̱ πασ̈τρούαρε̱, ἐ τὲ̱ ᾰάρδε̱, ἐ γγέσ̈ιουρε̱ ντὲ̱ ϰραχ̆ε̱ρούαρ ᾰρέζα τ' ἄρ̆ρ̆τα.

7. Ε ν̇ιὲ̱ γϰὰ τὲ̱ ϰάτε̱ρατε̱ ϰάφσ̈ε̱ δὰ ντὲ̱ τὲ̱ σ̈τάτε̱ ἔ̱γγε̱ἴγτε̱ σ̈τάτε̱ ϰούπατ' ἄρ̆ρ̆τα τὲ̱ πλιότα μὲ̱ οὐρϜὶ τὲ̱ Περντίσε̱ Ϝιάλε̱ ντὲ̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

8. Ε ναόἴ οὐ μπουσ̈ τὶμ πὲ̱ρ μαδε̱τζὶ τὲ̱ Περντίσε̱, ἐ πὲ̱ρ φουϰὶ τὲ̱ τὶγ· ἐ ντον̇ιὲ̱ νούϰε̱ μοὺντ τὲ̱ χ̆ὶν ντὲ̱ ναὸ, γγέρα σὰ τὲ̱ σόσισ̈νε̱ τὲ̱ σ̈τάτε̱ πλιάϜε̱τ' ἐ σ̈τάτε̱ ἔ̱γγε̱γετ.

Κρίε ΕϜιασ̈τε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ις. 16.

Ε διϜιόβα ν̇ιὲ̱ ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ γϰὰ ναόἴ, ϰὲ̱ οὐ θὸσ̈ τὲ̱ σ̈τάτε̱ ἔ̱γγε̱γετ· χάἴγδενι, ἐ δέρδνι ϰούπατ' ἐ ζε̱με̱ρίμιτ σὲ̱ Περντίσε̱ μπὲ̱ δέ.

2. Ε βάτε̱ ἴ πάρ̆ρι ἐ δέρδι ϰούπε̱ν' ἐτὶγ μπὶ δὲ· οὐ ᾰὲ̱ πλιάϜϰε̱ ϰέϰε ἐ ἐ λίϜϰε̱ μπὲ̱ ν̇.έρε̱ζ, ϰὲ̱ ϰίσ̈νε̱ νισ̈ιάν' ἐ ᾰίσ̈ε̱σε̱, ἐ μπ' ἀτὰ ϰὲ̱ οὐ φάλλε̱ μπὲ̱ ϰονίσμε̱ τὰ σάἴγ.

3. Ε ἴ δίτι ἔ̱γγε̱λ δέρδι ϰούπε̱ν' ἐτίγ ντὲ̱ δὲτ, ἐ οὐ ᾰὲ̱ πόσι Ϝιάϰου ἴ σὲ̱ βδέϰουριτ· ἐ Ϝίθε̱ σὰ ϰίσ̈νε̱ σ̈πὶρτ ϰὲ̱ ρ̆όἴγνε̱ ντὲ̱ δὲτ ψοφίσνε̱.

4. Ε ἔ̱γγε̱λι ἴ τρέτι ἴ δέρδι ϰούπε̱ν' ἐτὶγ ντὲ̱ λιούμε̱ρα ἐ ντὲ̱ ϰρόν̇ε̱ρα τὲ̱ οὔγε̱ραβετ, ἐ οὐ ᾰέ̱νε̱ Ϝιάϰ.

5. Ε διϜιόβα ἔ̱γγε̱λιν' ἐ οὔγε̱ραβετ, ϰὲ̱ θὸσ̈· ἴ δρέἴγτε̱ γὲ, ὦ

ριε, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὅσιος, διότι ἔκρινας ταῦτα.

6. Ἐπειδὴ αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα ἔδωκας εἰς αὐτοὺς νὰ πίωσι· διότι ἄξιοι εἶναι.

7. Καὶ ἤκουσα ἄλλον ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγοντα, Ναὶ, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

8. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὑτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν νὰ καυματίσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ πῦρ.

9. Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ δὲν μετενόησαν ὥστε νὰ δώσωσι δόξαν εἰς αὐτόν.

10. Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὑτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἔγεινεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ πλήρης σκότους· καὶ ἐμάσσουν τὰς γλώσσας αὑτῶν ἐκ τοῦ πόνου·

11. Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τοὺς πόνους αὑτῶν καὶ διὰ τὰ ἕλκη αὑτῶν, καὶ δὲν μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων αὑτῶν,

12. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὑτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, διὰ νὰ ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

13. Καὶ εἶδον τρία ἀκάθαρτα πνεύματα ὅμοια μὲ βατράχους, ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος

Ζὸτ, κ̇ε̱ γὲ, ἐ ὲ κ̇ε̱ γέσ̈ε̱ σ̈ε̱ΐνγτ, σὲ ψὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ Fιουκόβε.

6. Σὲ ψὲ κάνε̱ δέρδουρε̱ Fιάκν' ἐ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ ὲ τε̱ προφήτετ, ἐ οὐ δάτε̱ ἀτοῦρε τὲ̱ π̇ίγνε̱ Fιὰκ· σὲ ψὲ κ̇ε̱σ̈τοὺ οὐ δούχαεΐγ.

7. Ε διFιόβα ν̇ιε̱ τγιάτε̱ρ γκὰ θυσιαστίρι, κ̇ὲ̱ θὸσ̈· μὲ τὲ̱ βε̱ρτέτε̱, ὦ Ζὸτ, φουκὶ μάδ, τὲ̱ βερτέτα ἐ τὲ̱ δρέΐγτα γιάνε̱ Fιούκε̱ρατ' ἐτούα.

8. Ε ί κάτε̱ρτι ε̱̋γγε̱λ δέρδι κούπε̱ν' ἐτὶγ μπὶ δίελ̇ινε̱· ἐ γιοὺ ὲὸ ἀτὶγ τὲ̱ διFκ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ μὲ τὲ̱ γκρόχ̇ε̱τε̱ ἐ μὲ ζγιάῤῥ.

9. Ε ν̇ιέρε̱ζιτε̱ βουλιόΐγνε̱ πὲ̱ρ τὲ̱ γκρόχ̇ε̱τε̱ τὲ̱ σ̈ιούμε̱, ἐ σάΐγτινε̱ ε̱μ̱ε̱ῤῥιν' Περντίσε̱, κ̇ὲ̱ κὰ οὔρδε̱ρ μπὶ κ̇ε̱τὸ πλιάFκε̱· ἐ νούκ̇ε̱ μετανοήσνε̱, κ̇ὲ̱ τὶ ἴπνε̱ ατὶγ λε̱βδ̇ιμ.

10 Ε ε̱̋γγε̱λ̇ι ἱ πέσε̱τι δέρδι κούπε̱ν' ἐτὶγ μπὶ φρὸν τὲ̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱, ἐ οὐ ἐῤῥε̱τζούχ μπρετε̱ρία ἐσαΐγ· ἐ γκα τὲ̱ δε̱μπουρινε̱ π̇ρίγνε̱ βέτε̱ Fιούχ̇ε̱ν' ἐτοῦρε.

11. Ε σ̈ιαΐγτινε̱ Περντίνε̱ ἐ κίελ̇ιτ γκὰ ἀρορμὶ ἐ τὲ̱ δε̱μπουραβετ σε̱ τοῦρε ἐ δε γκὰ πλιάFκε̱τ' ἐτοῦρε· ἐ νουκ̇ε̱ χόΐκ̇νε̱ δόῤῥε̱ γκὰ πούνε̱ρατ' ἐτοῦρε.

12. Ε ί Fιάσ̈τε̱τι ἔγγε̱λ̇ δέρδι κούπε̱ν' ἐτὶγ μπὶ λιούμε̱ν' ἐ μὰδ Εφρατνε̱· ἐ δε σ̈τε̱ρπόΐ οὔγε̱τ' ἐτὶγ, κ̇ὲ̱ τὲ̱ π̇ε̱νετε̱ Fατὶ οὖδ' ἐ μπρέτε̱ρετ κ̇ὲ̱ γιάνε̱ γκὰ δελλ δίε̱λ̇ι.

13. Ε πάτζε̱ (τὲ̱ δίλε̱) γκὰ Fόγια ἐ δρακόνιτ, ἐ δὲ γκὰ Fόγια ἐ π̇ίσ̈ε̱σε̱, ἐ δε γκὰ Fόγια ἐ προφήτιτ Fε̱ν̇ιεσ̈τγιὰρ τρὲ σ̈πίρτε̱ρα τὲ̱

BKSH

τοῦ ψευδοπροφήτου·

14. Διότι εἶναι πνεύματα δαιμόνων ἐκτελοῦντα σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐκπορεύονται πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ συνάξωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος.

15. (Ἰδοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὅστις ἀγρυπνεῖ, καὶ φυλάττει τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ περιπατῇ γυμνὸς, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)

16. Καὶ συνήθροισεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδδών.

17. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα, Ἐτελέσθη.

18. Καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὁποῖος δὲν ἔγεινεν ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς, τόσον πολλὰ μεγάλος σεισμός.

19. Καὶ διηρέθη ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἦλθεν εἰς ἐνθύμησιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.

20. Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ τὰ ὄρη δὲν εὑρέθησαν.

21. Καὶ χάλαζα μεγάλη ἕως ἑνὸς ταλάντου κατέβαινεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν

πε̱Fε̱ρα, κ̇ε̱ Fιαῖγνε̱ με̱ π̇ρετε̱κόσα.

14· Σὲ ψὲ γ.άνε̱ ὂπίρτε̱ρε̱ τε̱ δεμόνε̱βετ κ̇ε̱ π̇έ̱γε̱νε̱ τζιουδίρα. ἐ βένε̱ ντε̱ μπρέτε̱ρε̱ τε̱ δέουτ, ἐ τε̱ Fίθε̱ δινιάσε̱. τε̱ μπε̱γέδε̱νε̱ ἀτὰ πε̱ρ λιούφτε̱ τε̱ ἀσαῖγ δίτε̱σε̱ μάδε̱ τε̱ Περντίσε̱ φουκὶ μάδιτ.

15. (Γιὰ, κ̇ε̱ οὐ βἰγ σὶ κούντρε̱ βγιὲν κουσάρι· λιοὺμ αἴ ν̇ιε̱ρὶ κ̇ε̱ ρὶ τζγιούαρε̱, ἐ ῥούαν ῥόπ̇ατ' ἐτὶγ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς ε̱τζε̱γε̱ τζβέσ̈ιουρε̱, ἐ τὶ σ̈ιόχε̱νε̱ τούρπν' ἐτίγ.)

16. Ε ἱ πε̱ρμπε̱γιόδι ἀτὰ ντ' ἀτε̱ βε̱ντ κ̇ε̱ θούχαετε̱ ντε̱ Fιούχε̱ τε̱ Τζιφούτετ Αρμαγε̱δών.

17. Ε ε̱γγε̱λι ἱ σ̈τάτι δέρδι κούπε̱ν' ε̱τὶγ ντε̱ ἔρρε̱· ἐ δόλι ν̇ιε̱ ζε̱ ἱ μὰδ γκὰ ναόϊ ἱ κίελιτ, γκὰ φρόνι, ἐ θὸσ̈, οὐ κ̇έ̱.

18. Ε οὐ κ̇ε̱νε̱ ζε̱ν̇ιε̱ρα, ἐ Fε̱μίμε̱, ἐ βετε̱τίμε̱ρα, ἐ Fιάου τε̱ρμέτ ἱ μὰδ, κ̇ε̱ νούκ' οὐ π̇ε̱ ἱτίλλι κ̇ε̱ κοὺρ γιάνε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ μπὶ δὲ, κάκε̱ τε̱ρμὲτ ἱ μάδ.

19. Ε κιουτέτι ἱ μὰδ οὐ ντὰ ντε̱ τρὶ τζόπε̱, ἐ κιουτέτετ' ἐ μιλέτεβετ σε̱ τγιέρα ῥάνε̱ μπε̱ δὲ, ἐ οὐ π̇ε̱ κ̇ουΐγτὶμ πε̱ρπάρα Περντίσε̱ πε̱ρ Βαβυλώνε̱ν' ἐμάδε, κ̇ε̱ τὶ ἴπεῖγ ἀσάϊγ ποτήρι ἱ βε̱ῤῥε̱σε̱ σ' οὐρFίσε̱ τίγ.

20. Ε νησίτε̱ ἴκνε̱ Fίθε̱, ἐ μάλλετε̱ νούκ' οὐ Fε̱ντνε̱.

21. Ε π̇ρέσ̈ε̱ρ ἱ μὰδ πόσι ν̇ιε̱ τάλαντο ῥὰ γκὰ κίελι μπὶ ν̇ιέρε̱ζ· ἐ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ σ̈ιαΐγτινε̱ Περντίνε̱ πε̱ρ πλιάFκε̱ τε̱ π̇ρέσ̈ε̱ριτ· σε̱

Θεὸν διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης, διότι ἡ πληγὴ αὐτῆς ἦτο μεγάλη σφόδρα.

ΚΕΦ. ιζ΄. 17.

ΚΑΙ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων μοι, Ἐλθὲ, θέλω σοὶ δείξει τὴν κρίσιν τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν·

2. Μετὰ τῆς ὁποίας ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς.

3. Καὶ μὲ ἔφερεν ἐν πνεύματι εἰς ἔρημον· καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα.

4. Καὶ ἡ γυνὴ ἦτο ἐνδεδυμένη πορφύραν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μὲ χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας, ἔχουσα ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς χρυσοῦν ποτήριον, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθαρσίας τῆς πορνείας αὐτῆς.

5. Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ἦτο ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.

6. Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν, ἐθαύμασα θαυμασμὸν μέγαν.

7. Καὶ μοὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος, Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ θέλω σοὶ

ψὲ ἴσ̈ φὸρτ ἐμάδε πλιάϜκε̱ ἐ ἀτίγ.

Κρίε Εσ̈τατε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιζ. 17.

Ε ἔρδι νιε̱ γκὰ τε̱ σ̈τάτε̱ ε̱γγε̱ΐγτε̱ κ̇ε̱ κίσ̈νε̱ τε̱ σ̈τάτε̱ κούπατε̱, ἐ κουβε̱ντόϊγ μὲ μούα, ἐ με̱ θὰ, ἔγια, τε̱ τε̱ δε̱φτόϊγ τὶ δε̱μν᾽ ἐ κούρβε̱σε̱ μάδε, κ̇ε̱ ῥὶ μπὶ οὔγε̱ρα τε̱ σ̈ιούμα·

2. Κε̱ μὲ ἀτε̱ κάνε̱ κουρβε̱ρούαρε̱ μπρέτε̱ρετ᾽ ἐ δέουτ, ἐ οὐ δε̱ΐγτινε̱ γκὰ βέῤῥα ἐ κουρβε̱ρίσε̱ σαΐγ ἀτὰ κ̇ε̱ ῥίνε̱ ντε̱ δέ.

3. Ε με̱ προὺ μπε̱ σ̈πὶρτ ντ᾽ ἐρημι· ἐ πάτζε̱ Ϝρούα κ̇ε̱ ῥὶγ μπὶ νιε̱ κ̇ίσ̈ε̱ τε̱ κοῦκε, κ̇ε̱ κὲ πλιὸτ μὲ ε̱με̱ῤῥε̱ τε̱ βλασφημίσε̱, ἐ κ̇ὶσ̈ σ̈τατε̱ κρίρε̱, ἐ δγιέτε̱ βρίρα.

4. Ε Ϝρούαγια κὲ βε̱σ̈ιουρε̱ μὲ πορφύρε̱ ἐ μὲ τε̱ κοῦκε, ἐ λίερε̱ μὲ ἀῤῥ, ἐ μὲ Ϝούῤῥε̱ τε̱ πὰ ντζμούαρε̱ ἐ μαργαριτάρε̱, ἐ κ̇ὶσ̈ μπε̱ δόῤῥε̱ τε̱ σαΐγ νιε̱ ποτὴρ τ᾽ ἀῤῥτε̱, πλιὸτ μὲ τε̱ ντγιέτε̱, ἐ τε̱ ντιούερα τε̱ κουρβε̱ρίσε̱ σαΐγ.

5 Ε ντε̱ κ̇άλε̱ τε̱ σαΐγ ε̱με̱ῤῥ σ̈κρούαρε̱· μυστίριυ· Βαβυλώνε̱ ἐ μάδε, με̱με̱ ἐ κουρβγιάρε̱βετ ἐ τε̱ ντγιέταβετ τε̱ δέουτ.

6. Ε πάτζε̱ κ̇ε̱τε̱ Ϝρούα τε̱ δεΐγτουρε̱ γκα Ϝιάκου ἱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ, ἐ δὲ γκὰ Ϝιάκου ἱ μαρτύρε̱βετ σε̱ Ιησοῦϊτ· ἐ οὐ τζιουδίτζε̱ μὲ τε̱ πάῤῥ᾽ ἀτε̱ τζιουδὶ τε̱ μάδε.

7. Ε με̱ θὰ μούα Εγγε̱λι ψὲ οὐ τζιουδίτε̱; οὔνε̱ δό τε̱ τε̱ θὸμ

BKSH

εἰπεῖ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.

8. Τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδες ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, καὶ μέλλει νὰ ἀναβῇ ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀπώλειαν· καὶ θέλουσι θαυμάσει οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, ἂν καὶ ἦναι.

9. Ἐδῶ εἶναι ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ εἶναι ἑπτὰ ὄρη, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ᾽ αὐτῶν.

10. Καὶ εἶναι ἑπτὰ βασιλεῖς· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ εἷς εἶναι, ὁ ἄλλος δὲν ἦλθεν ἔτι, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον πρέπει νὰ μείνῃ.

11. Καὶ τὸ θηρίον, τὸ ὁποῖον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ ὄγδοος, καὶ εἶναι ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ ὑπάγει εἰς ἀπώλειαν.

12. Καὶ τὰ δέκα κέρατα τὰ ὁποῖα εἶδες, εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἵτινες βασιλείαν δὲν ἔλαβον ἔτι, ἀλλὰ μίαν ὥραν λαμβάνουσιν ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μετὰ τοῦ θηρίου.

13. Οὗτοι ἔχουσι μίαν γνώμην, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὸ θηρίον τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν·

14. Οὗτοι θέλουσι πολεμήσει μὲ τὸ Ἀρνίον, καὶ τὸ Ἀρνίον θέλει νικήσει αὐτοὺς, διότι εἶναι Κύριος τῶν κυρίων καὶ Βασιλεὺς

τὶ μυστίριτ᾽ ἐ Ϝρούασε̱, ἐ τὲ̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱ κ̇ὲ̱ ἐ μπὰν ἀτὲ̱ κ̇ὲ̱ κα̇ τὲ̱ σ̈τάτε̱ κρέρε̱τε̱, ἐ δὲ̱ τὲ̱ δγιέτε̱ π̇ρίτε̱.

8. Ε π̇ίσ̈ια κ̇ὲ̱ κ̇ὲ πάῤῥε̱, ἴσ̈ ἐ νούκ̇ε̱ ε̱̈σ̈τε̱, ἐ δ̇ὸ τὲ̱ χ̇ίπε̱γε̱ γκὰ ἀβίσι, ἐ δὸ τὲ̱ βέγε̱ ντὲ̱ χούμπε̱γε̱· ἐ δ̇ὸ τὲ̱ τζιουδ̇ίτενε̱ ν̇ιέρε̱ζιτε̱ κ̇ὲ̱ ῥίνε̱ μπὶ δὲ, ἀτὰ κ̇ὲ̱ ε̱̈με̱ῤῥετ᾽ ἐτοῦρε νούκ̇ε̱ γιάνε̱ σ̈κρούαρε̱ ντὲ̱ κάρτε̱ τὲ̱ γέτε̱τε̱ κ̇ὲ̱ γκὰ νίσε̱για ἐ κ̇ε̱σάιγ γέτετ, κοὺρ τὲ̱ σ̈ιόχ̇ε̱νε̱ π̇ίσ̈ε̱νε̱ κ̇ὲ κ̇ὲ, ἐ νούκ᾽ ε̱̈σ̈τε̱, ντόνε̱ σὲ ε̱̈σ̈τε̱.

9. Κε̱τοὺ ε̱̈σ̈τε̱ με̱ντια κ̇ὲ κα̇ σοφί· τὲ̱ σ̈τάτε̱ κρέρε̱τε̱, γιάνε̱ σ̈τάτε̱ μάλλε̱, τὲκ ῥὶ Ϝρούαγια μπὶ τά.

10. Ε σ̈τάτε̱ γιάνε̱ μπρέτε̱ρετε· τὲ̱ πέσε̱ ῥάνε̱, ἐ ν̇ιὲ̱ ε̱̈σ̈τε̱, ἐ γιάτε̱ρι ἐ δὲ σέ̱σ̈τ᾽ ἄῤῥδουρε̱, ἐ πόκε̱ τὲ̱ βίγε̱ πὰκ κόχ̇ε̱ δ̇ὸ τὲ̱ δουρ̇ῥόγε̱.

11. Ε π̇ίσ̈ια κ̇ὲ̱ κὲ, ἐ νούκ᾽ ε̱̈σ̈τε̱, ἀγιὸ ε̱̈σ̈τε̱ δὲ ἐ τέτα, ἐ ε̱̈σ̈τε̱ γκὰ ἀτὰ τὲ̱ σ̈τάτε̱, ἐ βέτε̱ ντὲ̱ χούμπε̱γε̱.

12. Ε τὲ̱ δ̇γιέτε̱ π̇ρίτε̱ κ̇ὲ̱ πὲ, γιάνε̱ δγιέτε̱ μπρέτε̱ρ, ἀτὰ ἐ δὲ σκάνε̱ μάῤῥε̱ μπρετε̱ρί· πὸ δ̇ὸ τὲ̱ μάῤῥε̱νε̱ οὔρδε̱ρ σὶ μπρέτε̱ρ πὲ̱ρ ν̇ιὲ̱ σαχὰτ πὰς π̇ίσ̈ε̱σε̱.

13. Κε̱τὰ κάνε̱ ν̇ιὲ̱ κ̇σ̈ὶλ, ἐ φουκίνε̱ ἐ οὔρδ̇ε̱ριν᾽ ἐτοῦρε γιὰ ἄπε̱νε̱ ντὲ̱ δόῤῥε̱ τὲ̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱.

14. Κε̱τὰ δ̇ὸ τὲ̱ λε̱φτόγε̱νε̱ μὲ κένϜκνε̱, ἐ κέγγι δ̇ὸ τὶ μούντγε̱ ἀτὰ, σὲ ψὲ ἀἲ ε̱̈σ̈τε̱ Ζότι ἱ ζοτε̱ρίν̇ιετ, ἐ Μπρέτι ἱ μπρέτε̱ρετ· ἐ

τῶν βασιλέων· καὶ ὅσοι *εἶναι* μετ᾽ αὐτοῦ, *εἶναι* κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

15. Καὶ μοὶ λέγει, Τὰ ὕδατα τὰ ὁποῖα εἶδες, ὅπου ἡ πόρνη κάθηται, εἶναι λαοὶ καὶ ὄχλοι, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι.

16. Καὶ τὰ δέκα κέρατα, τὰ ὁποῖα εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι θέλουσι μισήσει τὴν πόρνην, καὶ θέλουσι κάμει αὐτὴν ἠρημωμένην καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς θέλουσι φάγει, καὶ αὐτὴν θέλουσι κατακαύσει ἐν πυρί·

17. Διότι ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ κάμωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ νὰ γείνωσι τῆς αὐτῆς γνώμης, καὶ νὰ δώσωσι τὴν βασιλείαν αὐτῶν εἰς τὸ θηρίον, ἕωσοῦ ἐκτελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ.

18. Καὶ ἡ γυνὴ τὴν ὁποίαν εἶδες εἶναι ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη΄. 18.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχεν ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ.

2. Καὶ ἔκραξε δυνατὰ μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, «Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν» ἡ μεγάλη, καὶ ἔγεινε κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μισητοῦ·

3. Διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἔπιον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς

ατὰ ϗε̱ γιάνε̱ μὲ τε̱ πάσϗε̱ τε̱ ϐύρρε̱ ε̇ τε̱ τζγιέδουρε̱, ε̇ τε̱ πέσε̱σε̱·

15. Ε μὲ̱ θότε̱ μούα· οὔγε̱ρατε̱ ϗε̱ ϗε πάρρε̱, ατγὲ τὲκ ρὶ κούρϐα γιάνε̱ λαότε̱, ε̇ τούρματε̱, ε̇ φυλίτε̱ ε̇ Fιούχε̱ρατε̱.

16. Ε τε̱ δγιέτε̱ πρίτε̱ ϗε̱ πὲ μπε̱ πίσε̱νε̱, ϗε̱τὰ δὸ τ᾽ ουρόγε̱νε̱ κούρϐε̱νε̱, ε̇ δὸ τὰ πε̱γε̱νε̱ ατε̱ τε̱ σκρέτε̱, ε̇ τε̱ τζϐέσιουρε̱, ε̇ δὸ τὶ χάνε̱ μίσε̱ρατ᾽ έσαϊγ, ε̇ ατε̱ δὸ τὰ δγιέFε̱νε̱ ντε̱ ζγιάρρ.

17. Σὲ ψὲ Περντία οὐ ϐοῦρι ντε̱ζέμε̱ρα ντε̱ τοῦρε, τε̱ πε̱γε̱νε̱ ατε̱ ϗε̱ ἱ πε̱λκὲν᾽ ασάϊγ, ε̇ τε̱ πε̱ϊγνε̱ νε̱ ϗσὶλ, ε̇ τ᾽ ἄπε̱νε̱ μπρετε̱ρίν᾽ ε̇τοῦρε μπε̱ πίσε̱νε̱, γγέρα σὰ τε̱ σόσενε̱ φγιάλε̱τ᾽ ε̇ Περντίσε̱.

18. Ε Fρούαγια ϗε̱ πὲ, ε̱σ̈τε̱ κιουτέτι ἱ μαδ ϗε̱ κὰ μπρετε̱ρὶ μπὶ μπρέτε̱ρε̱ τε̱ δέουτ.

Κρίε Ετετε̱μπεδγιέτε̱τε̱. ιη. 18.

Ε πὰς ϗε̱τούρεϐετ πάτζε̱ νιε̱ ε̱γγε̱λ ϗε̱ τζπρίτι γκὰ κίελι, ε̇ ϗισ̈ οὔρδε̱ρ τε̱ μαδ ε̇ δέουτ οὐ ντρὶτ γκὰ τε̱ λάμψουριτ᾽ ε̇τίγ.

2. Ε θύρρι φόρτ μὲ ζε̱ τε̱ μαδ, ε̇ θα· ρὰ, ρὰ ϐαϐυλώνα ε̇μάδε, ε̇ οὐ πε̱ τε̱ ντε̱νιουρε̱ τε̱ δεμόνε̱ϐετ, ε̇ χαψάνε̱ ε̇ τζδὸ σ̈πίρτιτ σε̱ πε̱Fε̱ρε̱, ε̇ τζδὸ σ̈πέζετ σε̱ πε̱Fε̱ρε̱ ε̇ σε̱ οὐρρίερε̱.

3. Σὲ ψὲ γκὰ ϐέρρα ε̇ οὐρFίσε σε̱ κουρϐε̱ρίσε̱ σάϊγ πίνε̱ Fίθε̱ μιλέτετε̱, ε̇ δὲ μπρέτε̱ρετ᾽ ε̇ δέουτ,

ἐπόρνευσαν μετ' αὐτῆς, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῆς ἐντρυφήσεως αὐτῆς.

4. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαός μου, διὰ νὰ μὴ συγκοινωνήσητε εἰς τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς.

5. Διότι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ἔφθασαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.

6. Ἀπόδοτε εἰς αὐτὴν, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν εἰς ἐσᾶς, καὶ διπλασιάσατε εἰς αὐτὴν διπλάσια κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· μὲ τὸ ποτήριον μὲ τὸ ὁποῖον ἐκέρασε, διπλάσιον κεράσατε εἰς αὐτήν.

7. Ὅσον ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ κατετρύφησε, τόσον βασανισμὸν καὶ πένθος δότε εἰς αὐτήν· διότι λέγει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα δὲν εἶμαι, καὶ πένθος δὲν θέλω ἰδεῖ.

8. Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἐλθεῖ αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ πεῖνα· καὶ θέλει κατακαυθῆ ἐν πυρὶ, διότι ἰσχυρὸς *εἶναι* Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.

9. Καὶ θέλουσι κλαύσει αὐτὴν καὶ πενθήσει δι' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ πορνεύσαντες καὶ κατατρυφήσαντες μετ' αὐτῆς, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς,

10. Ἀπὸ μακρόθεν ἱστάμενοι, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ

μὲ ἀτε̱ κουρβε̱ρούανε̱, ε̱ ῥε̱ϋπέῤῥε̱τ ε̇ δέουτ οὐ ζοτε̱ρούανε̱ γκὰ π̇ολε̱κου ἰ χουζούρεβετ σε̱ σαΐγ.

4. Ε δ̇ιϜιόβα τγιάτε̱ρ ζε̱ γκὰ κίελι, κ̇ε̱ θότ· δ̇έλλι γκὰ ἀγιὸ λαόϊ ἴμ, κ̇ε̱ τε̱ μὸς κ̇ίνι πγιέσε̱ γκὰ φάγετ' ἐσαΐγ, ε̇ τε̱ μὸς Ϝοδ̇ίτι γκὰ πλιάϜκατ' ἐσαΐγ.

5. Σε̇ ψε̇ ἀῤῥίγτινε̱ φάγετ' ἐσαΐγ γγέρα μπε̱ Κίελλ, ε̇ κουΐγτόϊ Περντία αδικίτ' ἐσαΐγ.

6. Επνι ἀσαΐγ σι κούντρ' οὐ ἀ κὰ δ̇έν ε̱ γιούβετ, ε̇ διπλόσγιανι ἀσαΐγ μπε̱ δ̇ι, σι κούντρε̱ κὰ π̇έῤῥε̱ πούνε̱τ' ἐσαΐγ· μὲ ἀτε̱ κούπε̱ κ̇ε̱ οὐ κεράσι γιούβετ, κεράσνιε δ̇ι χ̇έρε̱.

7. Σὰ μαδε̱τζόϊ βε̱τε̱χεν' ἐσαΐγ, ε̇ ῥόϊ ντε̱ π̇ολούκ, ε̇ Ϝε̱ζίμ, κάκε̱ τι ἔπνι ἀσαΐγ μουντίμ, ε̇ τε̱ κιάρε̱ σε̇ ψε̇ θότε̱ ντε̱ ζε̱με̱ρε̱ τε̱ σαΐγ· ρ̇ι μπρετε̱ρέσε̱, ε̇ νούκε̱ γιάμ ε̇ Ϝε̱, ἀς δ̇ο τε̱ δ̇ι σετζ ε̱ΰτε τε̱ κιάρε̱τε̱.

8. Πρὰ ἀνταΐγ ντε̱ ν̇ιε̱ δ̇ίτε̱ τε̱ ϋκιούαρε̱ δ̇ο τε̱ βίγε̱νε̱ πλιάϜκε̱τ' ἐσαΐγ, βδ̇έκ̇ε̱γε̱, τε̱ κιάρε̱, ε̇ δ̇ε̇ ουϋ· δ̇ο τε̱ δ̇ιϜκετε̱ μὲ ζγιάῤῥ, σε̇ ψε̇ ἰ φόρτε̱ ε̱ΰτε̱ Ζότι Περντία κ̇ε̱ Ϝιουκὸν ἀτε̱.

9. Ε δ̇ο τὰ κιάγε̱νε̱ ἀτε̱, ε̇ δ̇ο τε̱ τζίρενε̱ πε̱ρ τε̱ μπρέτε̱ρετ' ε̇ δέουτ, ἀτὰ κ̇ε̱ κουρβε̱ρούανε̱ ε̇ π̇έ̱νε̱ ἀσοτίτε̱ μὲ τε̱, κοὺρ τε̱ ϋιόχ̇ε̱νε̱ τίμνε̱ τε̱ δ̇γιέϜουριτ' σε̱ σαΐγ.

10. Τούκ' ε̇ ντε̱νιουρε̱ πε̱ρ σε̱ με̱ρϜούαριτ, πε̱ρ φρίκ̇ε̱ τε̱ μουντίμιτ σε̱ σαΐγ, ε̇ τε̱ θόνε̱· βε̇, βε̇, ω̄ κιουτε̇τ ἰ μάδ, ω̄ Βαβυλώνε̱, ω̄

BKSH

ἰσχυρὰ, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

11. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσι δι' αὐτὴν, διότι οὐδεὶς ἀγοράζει πλέον τὰς πραγματείας αὐτῶν·

12. Πραγματείας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων τιμίων, καὶ μαργαριτῶν, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ μετάξης, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον ἀρωματικὸν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου πολυτίμου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου,

13. Καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππους, καὶ ἁμάξας, καὶ ἀνδράποδα, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων.

14. Καὶ τὰ ὀπωρικὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ παχέα καὶ τὰ λαμπρὰ ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον δὲν θέλεις εὑρεῖ αὐτά.

15. Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, θέλουσι σταθῆ ἀπὸ μακρόθεν διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες,

16. Καὶ λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἐνδεδυμένη βύσσινον, καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μὲ χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας· διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

17. Καὶ πᾶς πλοίαρχος, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τὸ ἐπὶ τῶν πλοίων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι ἐμπορεύον-

κιουτέτι ἴ φόρτε, κε̱ πε̱ρ νιε̱ σαγὰτ τ' ἔρδι Fιούκια γιότε̱.

11. Ε ρε̱ϊπέρρε̱τ' ε̱ δέουτ κιάγε̱νε̱ ε̱ χελμόνενε̱ πε̱ρ τε̱, σε̱ ψε̱ δὸ τε̱ μὸς πλέγε̱ με̱ νιερὶ ρε̱ϊπερ-ρίν' ετοῦρε.

12. Ῥε̱ϊπερρίν' ε̱ ἄρρτιτ, ε̱ ε̱ρFε̱ντιτ, ε̱ Fούρριτ σε̱ πὰ ντζιμούαρρε̱, ε̱ μαργαριτάρε̱σε̱, ε̱ βίσνιε̱σε̱, ε̱ πορφύρε̱σε̱, ε̱ σίρμε̱σε̱, ε̱ σε̱ κούκεσε, ε̱ Fίθε̱ δρούβετ πρέϊγ θίνοσε̱, ε̱ τζδὸ φαρρε̱ ἔνε̱ τε̱ φιλδίσ̈τα, ε̱ τζδὸ ἔνε̱ πρέϊγ δρούριτ σε̱ πὰ ντζμούαρε̱, ε̱ πρέϊγ πακε̱ριτ, ε̱ χέκουριτ, ε̱ μαρμάριτ,

13. Ε κινάμομονε̱, ε̱ θυμγιάμε̱τε̱, ε̱ μίρονε̱, ε̱ λιβάνε̱, ε̱ βέρρε̱νε̱, ε̱ βάϊγτε̱, ε̱ σιμιδάλε̱, ε̱ Fρούρε̱τε̱, ε̱ κάφσ̈ε̱τε̱, ε̱ δε̱ντε̱, ε̱ κούαϊγτε̱, ε̱ κοτζίτε̱, ε̱ σκλέβετε̱, ε̱ σ̈πίρτε̱ριτ' ε̱ νιέρε̱ζιτ.

14. Ε πέμε̱τε̱ κε̱ δε̱σ̈ε̱ρον σ̈πίρτι ἴτ, ἴκνε̱ γκὰ τέγε, ε̱ Fίθε̱ τε̱ μάϊγμετε̱ ε̱ τε̱ φέξουρατε̱ χούμπνε̱ πε̱ρ τίγ, ε̱ δὸ τε̱ μὸς ἴ Fετε̱ με̱ ἀτό.

15. Ρεϊπέρρε̱τ' ε̱ κε̱τοῦρε κε̱ οὐ ζοτε̱ρούανε̱ γκὰ ἀγιὸ, δὸ τε̱ ρίνε̱ με̱ρFούαρε̱ πε̱ρ φρίκε̱ τε̱ μουντίμιτ σε̱ σάϊγ, τούκ' ε̱ κιάρε̱ ε̱ τούκ' ε̱ μπίτουρε̱.

16. Ε δὸ τε̱ θόνε̱· Βε̱, βε̱, κιουτέτι ἴ μαδ ἴ βέσ̈ιουρε̱ με̱ βίσ̈νιε̱ ε̱ με̱ πορφύρε̱, ε̱ με̱ τε̱ κουκε, ε̱ ἴ λίερι με̱ ἄρρ ε̱ με̱ Fούρρε̱ τε̱ πὰ ντζμούαρε̱, ε̱ με̱ μαργκριτάρε̱, κιὸ χούμπι μπε̱ νιε̱ τζάσ̈τ κάκε̱ Fέ̱.

17. Ε τζδὸ κυβερνίτ, ε̱ Fίθε̱ τούρμα κε̱ ε̱σ̈τε̱ ντε̱ καράβε, ε̱ ναφάτρε̱τε̱, ε̱ σα πε̱υνόγε̱νε̱ δέτνε̱,

ται διὰ τῆς θαλάσσης, ἐστάθησαν ἀπὸ μακρόθεν,

18. Καὶ ἔκραζον, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, λέγοντες, Ποία *πόλις* ἐστάθη ὁμοία μὲ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην;

19. Καὶ ἔβαλον χῶμα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ἀφθονίας αὐτῆς πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.

20. Εὐφραίνου ἐπ' αὐτὴν, οὐρανὲ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται, διότι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὴν κρίσιν σας ἐναντίον αὐτῆς.

21. Καὶ ἐσήκωσεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μυλόπετραν, μεγάλην, καὶ ἔῤῥιψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτω μὲ ὁρμὴν θέλει ῥιφθῇ ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις καὶ δὲν θέλει εὑρεθῇ πλέον.

22. Καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης δὲν θέλει εὑρεθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ μύλου δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί·

23. Καὶ φῶς λύχνου δὲν θέλει φέγγει πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· διότι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, διότι μὲ τὴν γοητείαν σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη.

24. Καὶ ἐν αὐτῇ εὑρέθη αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς·

κε̱ντρούανε̱ πὲ̱ρ σὲ̱ με̱ρϝούαριτ.

18. Ε θε̱ῤῥίσνε̱ κούρ πάνε̱ τίμνε̱ τὲ̱ δγιέϝρουριτ σὲ̱ σάϊγ τούκ' ἐ θέ̱νε̱, τζίλια ἴσ̈ σὶ κούϊγ κιουτὲς ἱ μάδ;

19. Ε ὄ̈τίνε̱ πλιούχουρ μπὶ κόλ̈ε̱ρα τὲ̱ τοῦρε, ἒ θε̱ῤῥίσνε̱ τούκ' ἐ κιάρε̱, ἐ τούκ' ἐ τζγιέρε̱, ἐ θόο̈νε̱· χέϊ, χέϊ, κιουτέτι ἱ μὰδ, κ̈ὲ̱ μπὲ̱ τὲ̱ οὺ κ̈έ̱νε̱ τὲ̱ πάσουρε̱ ϝίθ' ἀτὰ κ̈ὲ̱ κ̈ίο̈νε̱ καράβε ντὲ̱ δὲτ, γκὰλ τὲ̱ μίῤῥατ' ἐσάϊγ, κ̈ιὸ̈ μπὲ̱ νιὲ̱ τζὰο̈τ οὺ ὄ̈κρετούα.

20. Κίελ̈ χίδου πὲ̱ρ τὲ̱, ἐ γιοὺ ὄ̈σε̱ἵνγτόρε̱τ' ἀποστόϊγ, ἐ δὲ προφήτε̱τε̱, σὲ ψὲ κ̈ε̱ῤῥι Περντία ϝιούλ̈ γιούβετ κόντρ' ἀσάϊγ.

21. Ατὲ̱ χέρε̱ νιὲ̱ Ε̱γγε̱λ ἱ φόρτε̱ γκρίγτι νιὲ̱ ϝοῦῤῥ τὲ̱ μὰδ σὶ ϝοῦῤῥ μολίριτ, ἐ ἐ ὄ̈τίου ντὲ̱ δὲτ ἐ θα' κ̈ε̱ο̈τοὺ ὄ̈πε̱ἵγτ δὸ τὲ̱ ϝρε̱μίσε̱τε̱ Βαλυλῶνα κιουτέτι ἱ μὰδ, ἐ δὸ τὲ̱ μὸς ϝε̱ντετε̱ μέ̱.

22. Ε δὸ τὲ̱ μὸς διϝιόνετε̱ μὲ̱ τὲκ τὶ ζέρι ἱ κιθάραβετ, ἱ μουσικόβετ, ἱ φλοερετζίβετ, ἱ ζουρνάβετ, ἃς δὸ τὲ̱ μὸς ϝε̱ντε̱τε̱ μὲ̱ τὲκ τὶ ζανατζὶ ἱ τζδὸ φάῤῥε̱ ζανάτιτ· ἐ δὸ τὲ̱ μὸς διϝιόνετε̱ μὲ τὲκ τὶ ϝε̱μίμι μουλίριτ.

23. Ε δρίτε̱ φοτίετ δὸ τὲ̱ μὸς φέξγε̱ μὲ̱ τὲκ τὶ· ἃς ζὲ̱ δέ̱ντε̱ριτ ἐ νούσε δό τὲ̱ διϝιόνετε̱ μὲ̱ τὲκ τὶ· σὲ ψὲ ῥε̱ο̈πέῤῥετ' ἐτούα κένε̱ ἱ μεγιστάνετ' ἐ δέουτ, σὲ ψὲ μὲ μαϝίρα τὲ̱ τούα οὺ πλανέψνε̱ ϝίθε̱ μιλέτετε̱·

24. Ε μπὲ̱ τὲ̱ θοὺ ϝε̱ντ ϝιὰκ ἱ προφήτε̱βετ ἐ ἱ ὄ̈σεἵνγτόρε̱βετ ἐ ἱ ϝίθε̱βετ ἀτοῦρε κ̈ὲ̱ κένε̱ θέῤῥτουρε̱ μπὶ δέ.

ΚΕΦ. ιθ΄. 19.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, Ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις ἀνήκουσιν εἰς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν·

2. Διότι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· διότι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν μὲ τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐκ δευτέρου εἶπον, Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

4. Καὶ ἔπεσον οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεὸν τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου λέγοντες, Ἀμήν. Ἀλληλούϊα.

5. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θρόνου φωνὴ λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

6. Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων, Ἀλληλούϊα· διότι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ.

7. Ἂς χαίρωμεν καὶ ἂς ἀγαλλώμεθα, καὶ ἂς δώσωμεν τὴν δόξαν εἰς αὐτόν· διότι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν.

8. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν νὰ ἐν-

Κρίε Ενε̱ντε̱μπε̱δγιέτε̱τε̱. ιθ. 19.

Ε πὰς κ̇ε̱σούρεσ̈ διϝιόβα ζε̱ τε̱ μὰδ σὶ ν̇ιε̱ τούρμε̱σε̱ μάδε ντε̱ρ κίελλ, κ̇ε̱ θὸσ̈· Αλληλούϊα. Σ̈πε̱τίμι, ἐ δὲ λεβ̈δίμι, ἐ δὲ ντέρ̇ρ̇ι, δὲ φουκία μπε̱ Περντίνε̱ τε̱νε̱.

2. Σὲ ψὲ τε̱ βε̱ρτέτα ἐ τε̱ δ̇ρέϊγτα γιάνε̱ ϝιούκερατ᾽ ἐσάϊγ· σὲ ϝιουκόϊ κούρβε̱ν᾽ ἐ μάδε, ἀτε̱ κ̇ε̱ πρίσ̈ι δένε̱ μὲ κουρβε̱ρίν᾽ ἐσάϊγ, ἐ μόρ̇ρ̇ι γάκ̇ε̱ πε̱ρ ϝιὰχ τε̱ ρ̇όπετ σε̱ τὶγ (κ̇ε̱ οὐ δ̇έρ̇ρ̇δ) γκὰ δ̇όρ̇ρ̇᾽ ἐ ἀσάϊγ.

3. Ε θάνε̱ πε̱ρ σε̱ δ̇ίτιτ, Αλληλούϊα, ἐ τίμι ἱ σάϊγ χ̇ίπι ντε̱ γέτε̱ τε̱ γέτε̱βετ.

4. Ε ρ̇άνε̱ τε̱ ν̇ιε̱ζ̈ὲτ ἐ κάτε̱ρ πλεϊ̈κτε̱, ἐ τε̱ κάτε̱ρ κάφσ̈ε̱τε̱, ἐ οὐ φάλλε̱ Περντίσε̱ κ̇ε̱ ρ̇ὶγ μπὶ φρὸν, τούκ᾽ ἐ θε̱νε̱. Αμήν· Ἀλληλούϊα.

5. Ε δ̇όλ̈ι ν̇ιε̱ ζε̱ γκὰ φρόνι κ̇ε̱ θὸσ̈ ἔπνι λε̱β̈δ̇ίμ Περντίσε̱ σάνε̱ ϝιθε̱ γιούβετ τε̱ βέϝε̱ϊγ ἐ τε̱ με̱δίνγ κ̇ε̱ ἱ τρέμπι ἀτίγ.

6. Ε διϝιόβα ν̇ιε̱ ζε̱ πόσι ν̇ιε̱ τούρμε̱σε̱ μάδε, ἐ σὶ ϝε̱μὶμ οὔγε̱ραβετ σ̈ιούμε̱· ἐ σὶ ν̇ιε̱ ζε̱ ϝε̱μίμεβετ σε̱ με̱δὰ, κ̇ε̱ θόσ̈νε̱· Αλληλούϊα· σὲ ψὲ μπρέτε̱ρόϊ Ζότι Περντία φουκὶ μάδε.

7. Λὲ τε̱ ϝε̱ζ̈όνεμι, ἐ λὲ τε̱ χ̇ίδεμι, ἐ λὲ τ᾽ ἄπε̱νε̱ λε̱β̈δ̇ίμ ἀτίγ· σὲ ψὲ ἔρδι δ̇άσ̈μα ἐ κέγγιτ, ἐ ϝρούχγια ἐτίγ ε̱σ̈τε̱ π̇έ̱ρ̇ρ̇ε̱ ϝατί.

8. Ε γιοὺ δὰ ἀσάϊγ τε̱ βίσ̈ετε̱

δυθῇ βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν· διότι τὸ βύσσινον εἶναι τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων.

9. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Γράψον, Μακάριοι οἱ κεκλημένοι εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἀληθινοὶ λόγοι τοῦ Θεοῦ.

10. Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ προσκυνήσω αὐτόν· καὶ λέγει μοι, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου καὶ τῶν ἀδελφῶν σου οἵτινες ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τὸν Θεὸν προσκύνησον· διότι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

11. Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἐκαλεῖτο Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ κρίνει καὶ πολεμεῖ ἐν δικαιοσύνῃ.

12. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ *ἦσαν* ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διαδήματα πολλά· καὶ εἶχεν ὄνομα γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ αὐτός.

13. Καὶ *ἦτο* ἐνδεδυμένος ἱμάτιον βεβαμμένον μὲ αἷμα· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

14. Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθουν αὐτὸν ἐφ' ἵππων λευκῶν, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν.

15. Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξέρχεται ῥομφαία κοπτερά, διὰ νὰ κτυπᾷ μὲ αὐτὴν τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς θέλει «ποιμάνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·» καὶ αὐτὸς πατεῖ τὸν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ

μὲ βίσ̈νιε̱ τὲ̱ κε̱ρούαρε̱ ὲ τὲ̱ λάμψουρε̱· σὲ ψὲ βίσ̈νια ε̱̃σ̈τε̱ πούνε̱ρατ' ἐ μίρρα τὲ̱ σ̈ε̱ΐνγτόρε̱βετ.

9. Ε μὲ̱ θότε̱ μούα· σ̈κρούαϊγ· λιοὺμ ἀτὰ κὲ̱ γιάνε̱ φτούαρε̱ ντὲ̱ Ϝοσ̈τί τὲ̱ δάσμε̱σε̱ κέγγιτ· ἐ μὲ̱ θότε̱ μούα· κε̱τὸ φγιάλετ' ἐ Περντίσε̱ γιάνε̱ τὲ̱ βε̱ρτέτα.

10. Ε ῥάτζε̱ πε̱ρπάρα κέ̱μπε̱βετ σὲ̱ τὶγ τι φάλισ̈ε̱, πὸ ἀΐ μὲ̱ θὰ μούα· ῥούχγιου τὲ̱ μὸς ἐ πε̱τζούνε̱ γιὰμ ῥὸπ σὶ ἐ δὲ τὶ, ἐ σὶ βε̱λάζε̱ριτ' ἐτοὺ ἀτὰ κὲ̱ κάνε̱ μαρτυρίν' ἐ Ιησοΰιτ· ντὲ̱ Περντία φάλιου· σὲ ψὲ μαρτυρία ἐ Ιησοΰιτ, ε̱̃σ̈τε̱ σ̈πίρτι ἱ προφητήσε̱.

11. Ε πάτζε̱ κίελινε̱ χάπουρε̱, ἐ γιὰ νιὲ̱ κάλλε̱ ἱ πάρδε̱, ἐ ἀΐ κὲ̱ σ̈ὲ̱ χίπουρε̱ μπὶ τὲ̱, κιούχαεϊγ ἱ πέσε̱σε̱ ἐ ἱ βε̱ρτέτε̱τ, ἐ Ϝιουκὸν μὲ τὲ̱ δρέϊγτε̱, ἐ λε̱φτόν.

12. Ε σίτ' ἐτὶγ κένε̱ πόσι φλιάκε̱ ζγιάρριτ, ἐ μπὶ κρίε τὲ̱ τὶγ σ̈ιούμε̱ κορρόνα· ἐ κὶσ̈ σ̈κρούαρε̱ νιὲ̱ ε̱̃με̱ρρ κὲ̱ σὲ δὶγ νιερὶ, πε̱ρβέτζμε ἀτίγ.

13. Ε κὲ βέσ̈ιουρε̱ μὲ νιὲ̱ τὲ̱ βέσ̈ιουρε̱ γγέρα ντὲ̱ Ϝιὰκ· ἐ ε̱̃με̱ρριτ' ἐτὶγ θε̱ρρὲτ φγιάλια ἐ Περντίσε̱.

14. Ε ἀσ̈κέρετε̱ κὲ̱ γιάνε̱ ντὲ̱ρ κίελλ ἱ βίγνε̱ πὰς ἀτὶγ, χίπουρε̱ ντὲ̱ κουάϊγ τὲ̱ πάρδε̱, βέσ̈ιουρε̱ μὲ βίσ̈νιε̱ τὲ̱ πάρδε̱ ἐ τὲ̱ κε̱ρούαρε̱.

15. Ε γκὰ Ϝόγια ἐτὶγ δίλλ νιὲ̱ κόρδε̱ ἐ πρέχουρε̱, κὲ̱ τὲ̱ πλιακόσγε̱ με̱ τὲ̱ φυλίτε̱, ἐ ἀΐ δὸ τι κυβε̱ρρίσγε̱ ἀτὰ μὲ̱ σ̈κὸπ τὲ̱ χέκουρτε̱· ἀΐ σ̈κελ πατητίρν' ἐ βέρρε̱σε̱ τὲ̱ ζε̱με̱ρίμιτ, ἐ ούρϜίσε̱ Περντίσε̱ φουκὶ μάδιτ.

Παντοκράτορος.

16. Καὶ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ἔχει γεγραμμένον τὸ ὄνομα, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ.

17. Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἱστάμενον ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων πρὸς πάντα τὰ ὄρνεα τὰ πετώμενα εἰς τὸ μεσουράνημα, Ἔλθετε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ,

18. Διὰ νὰ φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

19. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα, διὰ νὰ κάμωσι πόλεμον μὲ τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μὲ τὸ στράτευμα αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὅστις ἔκαμε τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· ζῶντες ἐῤῥίφθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην μὲ τὸ θεῖον.

21. Καὶ οἱ λοιποὶ ἐφονεύθησαν μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

16. Ε κὰ σ̈κρούαρε̱ μπὶ ῥόπ̇ε̱ τε̱ τὶγ, ἐ δὲ μπὶ κόφσ̈ε̱ τε̱ τὶγ ε̱̃με̱ῤῥίνε̱, μπρέτι ἱ μπρέτε̱ρετ, ἐ Ζότι ἱ ζοτε̱ρίν̇ιετ.

17. Ε πάτζε̱ ν̇ιε̱ ε̱̃γγε̱λ̇, κ̇ε̱ ῥὶγ ντε̱ δ̇ίελ̇, ἐ θύῤῥι μὲ ζε̱ τε̱ μὰδ, ἐ θὰ Fίθε̱ σ̈πέζετ κ̇ε̱ φλιουτουρόϊγν̇ε̱ ντε̱ μὲς τε̱ κίελ̇ιτ, ἔγιανι ἐ πε̱ρπε̱γίδ̇ι ντε̱ δ̇άρκ̇ε̱ τε̱ Περντίσε̱ μάδε.

18. Τε̱ χάϊ μίσ̈ε̱ρα τε̱ μπρέτε̱ρετ, ἐ μίσ̈ε̱ρα τε̱ χιλιάρχ̇ε̱βετ, ἐ μίσ̈ε̱ρα τε̱ σε̱ φόρτε̱βετ, ἐ κουφόμα κούαγετ, ἐ τ' ἀτοῦρε κ̇ε̱ γιάνε̱ χ̇ίπουρε̱ μπὶ τὰ, ἐ κουφόματ' ἐ Fίθε̱βετ ζοτε̱ρίν̇ιετ ἐ κοπίγετ, τε̱ βόFε̱γετ ἐ τε̱ με̱δ̇ίν̇ετ.

19. Ε πάτζε̱ π̇ίσ̈ε̱νε̱, ἐ δὲ μπρέτε̱ρετ' ἐ δέουτ, ἐ δὲ ἀσκέρετ' ἐτοῦρε μπε̱γέδουρε̱ τε̱ π̇ε̱ΐγνε̱ λιούφτε̱ μὲ ἀτε̱ κ̇ε̱ κὲ χ̇ίπουρε̱ ντε̱ κάλλε̱, ἐ δὲ μὲ ἀσκὲρ τε̱ τίγ.

20. Ε οὐ ζοὺ π̇ίσ̈α, ἐ π̇άσ̈κ̇ε̱ μὲ τε̱ ἐ δὲ προφήτη Fε̱ν̇ιεσ̈τγιὰρ, ἀ̇ϊ κ̇ε̱ πὰτ π̇έῤῥε̱ τζιουδ̇ίτε̱ πε̱ρπάρα ἀσάϊγ, μὲ ἀτὸ πὰτ Fε̱ν̇ιέρε̱ ἀτὰ κ̇ε̱ μούαῤῥε̱ ν̇ισ̈ιάνε̱ π̇ίσ̈ε̱σε̱, ἐ δὲ ἀτὰ κε̱ φάλικσ̈νε̱ ἰκόνε̱ν' ἐσάϊγ· τε̱ δ̇ὶ οὐ βοάνε̱ τε̱ Fιάλ̇ε̱ ντε̱ Fιὸλλ τε̱ φλιάκ̇ε̱σε̱ κ̇ε̱ δ̇ίFετε̱ μὲ σ̈κιουφάρ.

21. Ε τε̱ τγιέρε̱τε̱ οὐ βράνε̱ μὲ κόρδε̱ τ' ἀτὶγ κ̇ε̱ κὲ χ̇ίπουρε̱ μπὶ κάλλε̱, ἀγιὸ κόρδε̱ δ̇ιλλτε γκὰ Fόγια ἐτὶγ ἐ Fίθε̱ σπέζτε̱ οὐ γγάσνε̱ γκὰ κουφόματ' ἐτοῦρε.

ΚΕΦ. κ΄. 20.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχε τὸ κλειδίον τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσον μεγαλην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἐπίασε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅστις εἶναι Διάβολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδεσεν αὐτὸν χίλια ἔτη.

3. Καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη πλέον, ἑωσοῦ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ λυθῇ ὀλίγον καιρόν.

4. Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ κρίσις ἐδόθη εἰς αὐτούς· καὶ *εἶδον* τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες δὲν προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ δὲν ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη.

5. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν δὲν ἀνέζησαν ἑωσοῦ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· αὕτη *εἶναι* ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη.

6. Μακάριος καὶ ἅγιος ὅστις ἔχει μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος δὲν ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ θέλουσιν εἶσθαι ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλουσι βασιλεύσει μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

7. Καὶ ὅταν πληρωθῶσι τὰ

Κρίε Ενιε̱ζέτε̱. κ΄. 20.

Ε πάτζε̱ ε̱̈γγε̱λ κ̇ε̱ τζπ̇ρὶτ γκὰ κίελι, ἐ μπὰν κιούτζν' ἐ ἀβίσιτ, ἐ ν̇ιε̱ ζιντζὶρ τε̱ μὰδ μπε̱ δόῥῥε̱ τε̱ τίγ.

2. Ε ἀΐ ἐ ζοῦρι δρακόνε̱, ἀτε̱ Ϝιάρπε̱ριν' ἐ λιάστε̱ ἀΐ ε̱̈στε̱ δγιάλι ἐ σατανάϊ, ἐ ἐλίδι ἀτε̱ ν̇ιε̱ μίγε̱ βγέτ.

3. Ε βοῦρι ἀτε̱ ντ' ἄβισο, ἐ ἐμπίλι ἀτε̱, ἐ ἐ βουλιόσι μπὶ τε̱, κ̇ε̱ τε̱ μὸς πλανέψγε̱ με̱ μιλέτετε̱, γγέρα σὰ τε̱ σόσενε̱ τε̱ ν̇ιε̱ μίγε̱ βγιέτε̱ ἐ παστάγε̱ δούχαετε̱ κ̇ε̱ τε̱ τζγίδετε̱ ἀΐ πε̱ρ πὰκ κόχε̱.

4. Ε πάτζε̱ φρόνε, ἐ μπ' ἀτὸ ντε̱ΐγνε̱ (δὶ τζὰ) ἐ οὐ δὰ ἀτοῦρε τε̱ π̇ε̱ΐγνε̱ Ϝιούϊκ· ἐ (πάτζε̱) σπίρτε̱ρετ' ἐ ἀτοῦρε κ̇ε̱ κένε̱ πελεκίσουρε̱ πε̱ρ μαρτυρὶ τε̱ Ιησοΰϊτ, ἐ δὲ πε̱ρ φγιάλε̱ τε̱ Πε̱ρντίσε̱, ἐ ἀτὰ κ̇ε̱ νούκ̇ε̱ κένε̱ φάλε̱ π̇ίσε̱σε̱, ἃς ικόνε̱σε̱ τίγ· ἐ νούκ̇ε̱ πάνε̱ μάῥῥε̱ νισιάν' ἐσάϊγ ντε̱ π̇άλε̱ τε̱ τοῦρε̱, ἐ δὲ μπε̱ δόῥῥε̱ τε̱ τοῦρε· ἐ ῥούανε̱, ἐ μπρε̱τε̱ρούανε̱ π̇άσκ̇ε̱ με Κρίστινε̱ πε̱ρ ν̇ιε̱ μίγε βγιέτ.

5. Ε τε̱ τγιέρε̱τε̱ γκὰ τε̱ βδέκουριτε̱ νούκ̇ε̱ ῥούανε̱ γγέρα σὰ τε̱ σόσενε̱ τε̱ ν̇ιε̱ μίγε̱τε̱ βγιέτ· κ̇ε̱τὰ ε̱̈στε̱ τε̱ γγιάλτουριτ ἐ πάῥῥε̱.

6. Ι λιούμουρε̱ ἐ Σε̱̈ΐνγτ ε̱̈στ' ἀΐ, κ̇ε̱ κὰ πγιέσε̱ ντε̱ τε̱ γγιάλτουρε̱ τε̱ πάῥῥε̱· μπὶ κ̇ε̱τὰ νούκ̇ε̱ κὰ φουκὶ μόρτια ἐ δίτε̱· πὸ δὸ τε̱ γένε̱ πρίφτε̱ρ τε̱ Πε̱ρντίσε̱, ἐ τε̱ Κρίστιτ, ἐ δὸ τε̱ μπρετε̱ρόγε̱νε̱ με τε̱ π̇άσκ̇ε̱ ν̇ιε̱ μίγε̱ βγιέτ.

7. Ε κοὺρ τε̱ σόσενε̱ τε̱ ν̇ιε̱

χίλια ἔτη, θέλει λυθῇ ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ.

8. Καὶ θέλει ἐξέλθει διὰ νὰ πλανήσῃ τὰ ἔθνη τὰ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγὼγ, διὰ νὰ συνάξῃ αὐτοὺς εἰς πόλεμον, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς *εἶναι* ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης.

9. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ περιεκύκλωσαν τὸ στρατόπεδον τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς.

10. Καὶ ὁ Διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐῤῥίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου *εἶναι* τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ θέλουσι βασανίζεσθαι ἡμέραν καὶ νύκτα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

11. Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὁποίου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός· καὶ δὲν εὑρέθη τόπος δι' αὐτά.

12. Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἱσταμένους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνοίχθη, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

13. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

14. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης

μίγε̱ βγιέτε̱, δὸ τε̱ τζγίδετε̱ σατανάϊ γκὰ χαψάνα ἐτίγ.

8. Ε δὸ τε̱ δάλε̱ τε̱ ;πλανέψγε̱ μιλέτετε̱ κε̱ γιάνε̱ μπε̱ τε̱ κάτε̱ρ κιοσέτ' ε δέουτ, Γόγνε ε δὲ Μαγόγνε̱, ε τὶ μπε̱γέδε̱ ατὰ πε̱ρ λιούφτε̱, νέμουρι ἱ κε̱τοῦρε ε̱σ̈τε̱ πό σι ῥέῤῥα ε δέτιτ.

9. Ε χίπνε̱ μπε̱ τε̱ ϝέῤῥε̱ τε̱ δέουτ, ε πουσ̈τρούανε̱ τε̱ ντε̱νιουριτ' ε Σε̱ϊνγτόρε̱βετ, ε κιουτέτ' ε δάσ̈ιουρε̱· ε τζπρίτι νιε̱ ζγιὰῤῥ πρέϊγ κίελιτ, δερϝούαρε̱ πρέϊγ Περντίετ, ε ἱ χάγκρι ατά.

10. Ε δγιάλι κε̱ ἱ ϝε̱νιὲν ατὰ οὐ σ̈τὶ ντε̱ ϝιὸλλ τε̱ ζγιάῤῥιτ ε τε̱ σ̈κιούφουριτ ατγὲ τὲκ ε̱σ̈τε̱ πίσ̈ια, ε δὲ προφήτη ϝε̱νιεσ̈τγιάρ· ε δὸ τε̱ μουντόνενε̱ δίτ' ε νάτε̱ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

11. Ε πάτζε̱ νιε̱ φρόν τε̱ μὰδ τε̱ πάρδε̱, ε δὲ ατε̱ κε̱ ῥὶγ μπὶ τε̱, κε̱ γκὰ φάκεχ ετὶγ ἴκου δέου, ε δὲ κίλι, ε με̱ σοῦ δούκνε̱.

12. Ε πάτζε̱ τε̱ βδέκουριτε̱, τε̱ βόϝε̱ϊγ ε τε̱ με̱δίνγ· κε̱ ῥίγνε̱ πε̱ρπάρα Περντίσε̱, ε οὐ χάπνε̱ κάρτε̱ρατε̱· ε νιε̱ τγιάτε̱ρ κάρτε̱ οὐ χὰπ, κε̱ ε̱σ̈τε̱ ε γέτε̱σε̱· ε οὐ ϝιουκούανε̱ τε̱ βδέκουριτε̱ μπὶ ατὸ κε̱ κένε̱ σ̈κρούαρε̱ ντε̱ κάρτε̱ρα, σὶ κούντρε̱ κένε̱ σ̈ε̱ρπέσ̈ιατ' ετοῦρε.

13. Ε δέτι δὰ τε̱ βδέκουριτε̱ κε̱ μπάϊγ ντε̱ βένε̱ βέτε̱χε̱ τε̱ τίγ, ε βδέκε̱για ε δὲ Ἅδι δάνε̱ τε̱ βδέκουρατ' ετοῦρε κε̱ κίσ̈νε̱· ε οὐ πε̱ ϝιούκι μπε̱ τζίλε̱ δὸ σὶ κούντρε̱ κίσ̈νε̱ πουνούαρε̱.

14. Α μόρτια ε̱ δὲ Ἅδι οὐ

ἐῤῥίφθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος.

15. Καὶ ὅστις δὲν εὑρέθη γεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς, ἐῤῥίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κά. 21.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν νέον καὶ γῆν νέαν· διότι ὁ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα δὲν ὑπάρχει πλέον.

2. Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, τὴν νέαν Ἱερουσαλήμ, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

3. Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ θέλει σκηνώσει μετ᾿ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι λαοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶσθαι μετ᾿ αὐτῶν Θεὸς αὐτῶν.

4. Καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον· διότι τὰ πρῶτα παρῆλθον.

5. Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἰδοὺ, κάμνω νέα τὰ πάντα. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Γράψον· διότι οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί.

6. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ἐτελέσθη· ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ

χόδε̱ ντὲ̱ Fιὸλλ τὲ̱ ζγιάῤῥιτ' κούϊγ ε̱̈ὅτε̱ μόρτι ἴ δίτε̱.

15. Ε κοὺ̃ νούκ'οὺ Fε̱ντ ὄκρούαρε̱ ντὲ̱ κάρτε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱, οὺ χὸδ ντὲ̱ Fιὸλλ τὲ̱ ζγιάῤῥιτ.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐ ν̇ιέτε̱ κά. 21.

Ε πάτζε̱ ν̇ιὲ̱ κίελ τε̱ ῥὶ, ἐ ν̇ιὲ̱ δὲ τὲ̱ ῥὲ, σὲ ψὲ κίελι ἴ πάῤῥε̱ ἐ δὲ δέου ἰ πάῤῥε̱ ὄκούανε̱· ἐ δέτι μὲ̱ νούκ' ε̱̈ὅτε̱.

2. Ε οὔνε̱ Ιωάννη πάτζε̱ κιουτέτνε̱ Σε̱̈ίνγτ, Ιερουσαλίμ' ἐ ῥὲ̱, κ̇ὲ̱ τζ̇ῆριτ γκὰ κίελι πρέϊγ Περντίετ, π̇έῤῥε̱ Fατὶ ἐ στολίσουρε̱ σιγουσε πὲ̱ρ π̇ούῤῥε̱ τὲ̱ σαΐγ.

3. Ε διFιόβα ζὲ̱ τὲ̱ μὰδ γκὰ κίελι, κ̇ὲ̱ θὸὄ· γιὰ τέντα ἐ Περντίσε̱ π̇άὄκ̇ε̱ μὲ ν̇ιέρε̱ζ, ἐ δὸ τὲ̱ ῥίγε̱ μὲ τὰ π̇άὄκ̇ε̱, ἐ ἀτὰ δὸ τὲ̱ γένε̱ λαόιτ' ἐτὶγ, ἐ ἀΐ βέτε̱ Περντία δὸ τὲ̱ γέτε̱ μὲ ἀτὰ Περντία ἀτοῦρε.

4. Ε δὸ τὲ̱ θάγε̱ Περντία γκὰ σίτ' ἐτοῦρε Fίθε̱ λιότε̱, ἐ μόρτιγια δὸ τὲ̱ μὸς γέτε̱ μὲ̱· ἂς ζὶ, ἂς τὲ̱ κιάρε̱, ἂς τὲ̱ δέ̱μπουρε̱ δὸ τὲ̱ μὸς γέτε̱ μὲ̱· σὲ̱ ψὲ πούνε̱τ' ἐ πάῤῥα ὄκούανε̱.

5. Ε ἀΐ κ̇ὲ̱ ῥὶγ μπὲ̱ φρὸν θὰγιὰ, οὔνε̱ ἰ π̇έ̱ϊγ Fίθα τὲ̱ τὲ̱ ῥὰ· ἐ μὲ̱ θότε̱ μούα, ὄκρούαϊγ· σὲ ψὲ κ̇ε̱τὸ φγιάλε̱ γιάνε̱ τὲ̱ βε̱ρτέτα, ἐ πὲ̱ρ τὲ̱ π̇εσούαρε̱.

6. Ε μὲ̱ θὰ μούα· οὺ π̇ὲ̱· οὔνε̱ γιὰμ Αλφαγια ἐ δὲ Ωμέγαγια, νίσε̱για ἐ δὲ σόσε̱για· οὔνε̱ δὸ τὲ

θέλω δώσει εἰς τὸν διψῶντα ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν.

7. Ὁ νικῶν θέλει κληρονομήσει τὰ πάντα, καὶ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Θεὸς, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμὲ υἱός.

8. Οἱ δὲ δειλοὶ καὶ ἄπιστοι καὶ βδελυκτοὶ καὶ φονεῖς καὶ πόρνοι καὶ μάγοι καὶ εἰδωλολάτραι, καὶ πάντες οἱ ψεῦσται, *θέλουσιν ἔχει* τὴν μερίδα αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ μὲ πῦρ καὶ θεῖον· οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος.

9. Καὶ ἦλθε πρὸς ἐμὲ εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς πλήρεις ἀπὸ τῶν ἑπτὰ ἐσχάτων πληγῶν, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων, Ἐλθὲ, θέλω σοὶ δείξει τὴν νύμφην, τοῦ Ἀρνίου τὴν γυναῖκα.

10. Καὶ μὲ ἔφερεν ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ μοὶ ἔδειξε τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ,

11. Ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ λαμπρότης αὐτῆς ἦτο ὁμοία μὲ λίθον πολύτιμον, ὡς λίθον ἴασπιν κρυσταλλίζοντα.

12. Καὶ εἶχε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν· εἶχε καὶ δώδεκα πυλῶνας, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας δώδεκα ἀγγέλους, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, τὰ ὁποῖα εἶναι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

13. Πρὸς ἀνατολὰς, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς βορρᾶν, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς νότον, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς δυσμὰς, πυλῶνες τρεῖς.

ἀπ ἀτὶγ ϰε̱ κὰ ἔτ δ϶υρε̱τὶ γκὰ κρόϊ ἰ οὔγιτ σε̱ Fιάλε̱.

7. Αἰ ϰε̱ τε̱ μούντγε̱ δὸ τε̱ μάῤῥε̱ πγιέσε̱ Fίθε̱ ϰε̱τὸ, ἐ οὔνε̱ δὸ τὶ γέμ Περντὶ, ἐ ἀἲ δὸ τε̱ με̱ γέτε̱ μούα ϰίῤῥ.

8. Ε πε̱ρ τρε̱μπε̱λιάϰε̱ πὰ, ἐ πε̱ρ τε̱ παϰέσε̱, ἐ πε̱ρ τε̱ ντίερε̱, ἐ πε̱ρ βρέσ̱ς, ἐ πε̱ρ κουρβγιάρε̱, ἐ πε̱ρ μαFιὅτγιάρε̱τε̱, πγιέσ' ἐτοῦρε ε̱ὅτε̱ ντε̱ Fιὸλλ ϰε̱ δίFετε̱ μὲ ζγιὰῤῥ ἐ μὲ ὅκιούφουρ· ϰε̱ ε̱ὅτε̱ μὸῤῥτ ἰ δίτε̱.

9. Ε ἔρδι τὲκ οὔνε̱ νιε̱ γκὰ τε̱ ὅτάτε̱ ε̱γγε̱ϊγτε̱ ϰε̱ ϰίὅνε̱ τε̱ ὅτάτε̱ κούπε̱τε̱ τε̱ πλιότατε̱ μὲ τε̱ ὅτάτε̱ πλάFκε̱ τε̱ παστάϊγμε̱, ἐ κουβε̱ντοϊ μὲ μούα, ἐ με̱ θὰ, ἔγια, τε̱ δε̱φτόϊγ Fρούανε̱ νούσε̱ν' ἐ κέγγιτ.

10. Ε με̱ μὸῤῥι μούα μπε̱ ὅπὶρτ, ἐ με̱ προὺ ντε̱ νιε̱ μὰλλ τε̱ μὰδ ἐ τε̱ λιάρτε̱, ἐ με̱ δε̱φτόϊ μούα κιουτέτν' ἐ μὰδ ὅε̱ϊνγτνε̱ Ιερουσαλὶμ, ϰε̱ τζϰρὶτ γκὰ κίελλτε̱ πρέϊγ Περντίετ.

11. Ε ἀγιὸ ϰιὅ τε̱ λάμψουριτ' ἐ Περντίσε̱· ἐ δρίτα ἐσάϊγ Fιὰν μπε̱ νιε̱ Fοὶῤῥ τε̱ πὰ ντζμούαρε̱, πόσι μπε̱ Fοὺῤῥ Ιασπὶδ, πόσι κρο϶στάλλ.

12. Ε ϰε̱ ϰιὅ νιε̱ μοὺῤῥ τε̱ μὰδ ἐ τε̱ λιάρτε̱, ϰε̱ ϰιὅ διμπε̱δγιέτε̱ πόρτα, ἐ ντε̱ πόρτα διμπε̱δγιέτε̱ ε̱γγε̱ϊ, ἐ ὅκρούαρε̱ ε̱με̱ῤῥε ϰε̱ γιάνε̱ ε̱με̱ῤῥετε̱ τε̱ διμπε̱δγιέτε̱ φυλίβετ τε̱ ϰίγε̱τ σ' Ισραήλιτ.

13. Ε Γκὰ δὲλλ δίελι τρὶ πόρτα, γκὰ βορέγια τρὶ πόρτα, γκὰ νοτία τρὶ πόρτα, γκὰ παρε̱ντὸν τρὶ πόρτα.

14. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως εἶχε θεμέλια δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.

15. Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς.

16. Καὶ ἡ πόλις κεῖται τετράγωνος, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς εἶναι τοσοῦτον, ὅσον καὶ τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν μὲ τὸν κάλαμον, ἕως δώδεκα χιλιάδας σταδίων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς εἶναι ἴσα·

17. Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ ἀνθρώπου, ἤγουν, τοῦ ἀγγέλου.

18. Καὶ ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς *ἦτο* ἴασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὁμοία μὲ ὕαλον καθαρόν.

19. Καὶ τὰ θεμέλια τοῦ τείχους τῆς πόλεως *ἦσαν* κεκοσμημένα μὲ πάντα λίθον πολύτιμον· τὸ πρῶτον θεμέλιον, ἴασπις· τὸ δεύτερον, σάπφειρος· τὸ τρίτον, χαλκηδών· τὸ τέταρτον, σμάραγδος·

20. Τὸ πέμπτον, σαρδόνυξ· τὸ ἕκτον, σάρδιος· τὸ ἕβδομον· χρυσόλιθος· τὸ ὄγδοον, βήρυλλος· τὸ ἔννατον, τοπάζιον· τὸ δέκατον, χρυσόπρασος· τὸ ἑνδέκατον, ὑάκινθος· τὸ δωδέκατον, ἀμέθυστος.

21. Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες *ἦσαν* δώδεκα μαργαρῖται, ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦτο ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως,

14. Ε μούῥῥι ε καλιάσε̱ κιουτέτιτ κ̇ίσ̃ διμπε̱δγιέτε̱ π̇ινάρα, ε μπὶ ατὸ κένε̱ ε̱μ̱ε̱ῥῥετ' ε διμπε̱δγιέτε̱ Ἀποστόλε̱βετ σε̱ κέγγιτ.

15. Ε ά̇ι κ̇ε̱ κουβε̱ντὸν μὲ μούα, κ̇ίσ̃ καλάμ τ' ἄῥῥτε̱, κ̇ε̱ τε̱ματ κιουτέτνε̱, ε δὲ πόρτατ' ε̇σάϊγ, ε δὲ μούῥῥ ε καλιάσε̱ σάϊγ.

16. Ε κιουτέτι ε̱σ̃τε̱ μὲ κάτε̱ρ κιουσ̃ὲ, ε τε̱ ϝιάτε̱τ' ε̇σάϊγ, ε̱σ̃τε̱ π̇άραϊγ μὲ τε̱ ϝέῥῥε̱τε̱· ε μάτι κιουτέτνε̱ μὲ καλάμ, μπε̱ διμπε̱δγιέτε̱ μίγε̱ στάδε· τε̱ ϝέῥῥε̱τε̱, ε τε̱ λιάρτε̱τ' ε̇σάϊγ, γιάνε̱ π̇άῥῥάϊγ.

17. Ε μάτι μούχῥῥ' ε καλιάσε̱ σάϊγ ν̇ιε̱κἰντ ε διζε̱τ ε κάτε̱ρ κιοὺτ, μπε̱ μάσε̱ τε̱ ν̇ιε̱ρίουτ, κ̇ε̱ ε̱σ̃τε̱ μάσε̱ ε ε̱γγε̱λιτ.

18. Ε τε̱ δε̱ρτουάριτ' ε μούῥῥιτ σε̱ καλιάσε̱ σάϊγ κε̱ μὲ Ιασπίδ, ε βέτε̱ κιουτέτι πὰ, ἄῥῥ ι κε̱ρουάρε̱· πόσι κέλκι ι κε̱ρουάρε̱.

19. Ε π̇ινάρατ' ε μούῥῥιτ τε̱ καλιάσε̱ κιουτέτιτ κένε̱ στολίσουρε̱ μὲ τζδὸ φάῥῥε̱ ϝούῥῥιτ σε̱ πὰ ντζμουάῥῥε̱· π̇ινάγια ε π̇άῥῥε̱, Ιασπίδ, ε δίτα Ζαφὺῥῥ· ε τρέτα, Χαλκιδὼν· ε κάτε̱ρτα Σμαράγδ.

20. Ε πέσε̱τα, Σαρδόνιξ· ε ϝιάσ̃τε̱τα, Σάρδιο· ε σ̃τάτε̱τα. Χρυσολίθο· ε τέτα. Βιρίλο· ε νέντα, Τοπάζ· ε δγιέτα, Χρυσόπρασο· ε ν̇ιε̱μπε̱δγιέτα, Υακὺνθο· ε διμπε̱δγιέτα, Αμέθυστο.

21. Ε τε̱ διμπε̱δγιέτε̱ πόρτατε̱, διμπε̱δγιέτε̱ μαργαριτάρε̱, ε τζδὸ πόρτε̱ κε̱ γκὰ ν̇ιε̱ μαργαριτάρε̱, ε ῥούγα ε κιουτέτιτ κε̱ γκὰ ἄῥῥ

χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανής·

22. Καὶ ναὸν δὲν εἶδον ἐν αὐτῇ· διότι ναὸς αὐτῆς εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, καὶ τὸ Ἀρνίον.

23. Καὶ ἡ πόλις δὲν ἔχει χρείαν τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης, διὰ νὰ φέγγωσιν ἐν αὐτῇ· διότι ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτὴν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς *εἶναι* τὸ Ἀρνίον.

24. Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων θέλουσι περιπατεῖ ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν.

25. Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς δὲν θέλουσι κλεισθῆ τὴν ἡμέραν· διότι νὺξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ.

26. Καὶ θέλουσι φέρει τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν.

27. Καὶ δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς αὐτὴν οὐδὲν τὸ ὁποῖον μιαίνει καὶ προξενεῖ βδέλυγμα, καὶ ψεῦδος· ἀλλὰ μόνον οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

ΚΕΦ. κβ΄. 22.

ΚΑΙ μὲ ἔδειξε καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος τῆς ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου.

2. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν, καὶ ἐντεῦθεν ἦτο τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, φέρον καρποὺς δώδεκα, καθ' ἕκαστον μῆνα κάμνον τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου εἶναι εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν.

ἱ κε̱ρούαρε̱, ἐ ἱ φέξουρε̱ πόσι κρουστάλι.

22. Ε ναὸ νούκε̱ πάτζε̱ μπε̱ τε̱, σὲ ψὲ ναὸ ἱσάϊγ ε̱̋ὃτε̱ Ζότι Περντία φουκὶ μάδι. ἐ δὲ κέγγι.

23. Ε κιουτέτι νούκε̄ κα χρὶ γκὰ δίελι, ἀς γκὰ χε̱νε̱ζα κε̱ τὰ ντρίτγε̱νε̱ ἀτε̱· σὲ ψὲ δρίτα ἐ Περντίσε̱ ἐ ντρίτι ἀτε̱, ἐ φωτὶ ἐσάϊγ ε̱̋ὃτε̱ κέγγι.

24. Ε φυλίτε̱ κε̱ σόσενε̱, δὸ τε̱ ἔτζε̱ϊγνε̱ πὰς δρίτε̱σε̱ σάϊγ· ἐ μπρέτε̱ρετ' ἐ δέουτ πίενε̱ ντὲρρ ἐτοῦρε ἐ λε̱βλίμνε̱ μπ' ἀνε̱.

25. Ε πόρτε̱τ' ἐσάϊγ δὸ τε̱ μὸς μπίλε̱νε̱ δίτε̱νε̱, σὲ ψὲ νάτε̱ ἀτγὲ δὸ τε̱ μὸς γέτε̱.

26. Ε ἀσάϊγ δὸ τὶ πίρρετε̱ ντέρρι ἐ δὲ λε̱βδίμι γκὰ μιλέτετε̱,

27. Ε ντονιε̱ πούνε̱ ἐ μολέψουρε̱, ἀ ἐ ντίερε̱, ἀ ἱ ρέμε, δὸ τε̱ μὸς χίγε̱ μπε̱ τε̱ πε̱ρβέτζε̱ ἀτοῦρε κε̱ γιάνε̱ ὃκρούαρε̱ ντε̱ κάρτε̱ρα τε̱ γέτε̱σε̱ κέγγιτ.

Κρίε Ενιε̱ζὲτ ἐδίτε̱. κβ. 22.

Ε με̱ δε̱φτόι μούα κε̱ λιούμε̱ τε̱ κουλούαρε̱ τε̱ οὔγιτ σε̱ Fιάλε̱, τε̱ λάμψουρε̱ πόσι κρουὃτάλλ. κε̱ δίλλτε̱ γκὰ φρόνι ἱ Περντίσε̱, ἐ κέγγιτ.

2. Ε ντε̱ μὲς τὲ ρούγε̱σε̱ σάϊγ, ἐ τε̱ λιούμιτ μπε̱ τε̱ δὶ ἄνε̱τε̱ λίσι ἱ γέτε̱σε̱, κε̱ πε̱ν διμπε̱δγιέτε̱ πέμμε̱. μπε̱ τζδὸ μούαϊγ ἔπ γκὰ νιε̱ πέμμε̱ τε̱ τὶγ· ἐ φλέτατ' ἐ λίσιτ (γιάνε̱) πε̱ρ γιατρὶ τε̱ μιλέτεβετ.

3. Καὶ οὐδὲν ἀνάθεμα θέλει εἶσθαι πλέον· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου θέλει εἶσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ θέλουσι λατρεύσει αὐτόν.

4. Καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ *θέλει εἶσθαι* ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

5. Καὶ νὺξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ· καὶ δὲν ἔχουσι χρείαν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, διότι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ θέλουσι βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι οἱ λόγοι *εἶναι* πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὰ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι ταχέως.

7. Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· μακάριος ὅστις φυλάττει τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8. Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης *εἶμαι* ὁ ἰδὼν ταῦτα καὶ ἀκούσας· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα νὰ προσκυνήσω ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντος εἰς ἐμὲ ταῦτα.

9. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Πρόσεχε μὴ *κάμῃς* τοῦτο· διότι ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν φυλαττόντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τὸν Θεὸν προσκύνησον.

10. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· διό-

3. Ας δὸ τε̱ μὸς ϝέντετε̱ με̱ τζδό μαλε̱κίμ· μὰ φρόνι ἴ Περντίσε̱ ε ἴ κέγγιτ δὸ τε̱ γέτε̱ μπε̱ τε̱· ε σ̈ε̱ρπε̱τόρε̱τ' ετίγ, δὸ τὰ σ̈ε̱ρπέγενε̱ ατέ.

4. Ε δὸ τε̱ σ̈ιόχε̱νε̱· φάκεν' ετίγ, ε δὲ ε̱με̱ρρίν' ετίγ μπὶ πάλε̱ρα τε̱ τοῦρε.

5. Ε νάτε̱ δὸ τε̱ μὸς γέτε̱ ατγὲ, ἃς δὸ τε̱ μὸς κένε̱ χρὶ γκὰ δρίτ' ε φωτίσε̱, ἃ γκὰ δρίτ' ε δίελιτ, σε̱ ψὲ Ζότι Περντία ἴ ντρὶτ ατὰ, ε δὸ τε̱ μπρετε̱ρόγενε̱ ντε̱ γέτε̱ πὰς γέτετ.

6. Ε με̱ θότε̱ μούα· κε̱τὸ φγιάλε̱ γιάνε̱ τε̱ πεσούαρα ε τε̱ βε̱ρτέτα· ε Ζότι Περντία ε σ̈ε̱ΐνγτόρεβετ προφήτετ δε̱ρϝόϊ ε̱γγε̱λιν' ετίγ τοῦ δε̱φτὸν ρόπετ σε̱ τίγ ατὸ πούνε̱ρα κε̱ δούχαϊσνε̱ τε̱ πε̱νιο̈νε̱ σ̈πέϊγτ.

7. Ε γιὰ κε̱ σ̈πέϊγτ βίγ οὔνε̱. ἴ λιούμουρε̱ ε̱σ̈τ' αἶ κε̱ ρούαν φγιάλε̱τ' ε προφητίσε̱ τε̱ κε̱σάϊγ κάρτετ.

8. Ε οὔνε̱ Ιωάννη (γιὰμ) αἶ κε̱ πάτζε̱ ε διϝιόβα κε̱τὸ πούνε̱ρα· ε κουρ ἴ πάτζε̱ πάρρε̱, ε διϝιούαρε̱, ράτζε̱ πε̱ρμπὶς ντε̱ κε̱μπε̱ τε̱ ε̱γγε̱λιτ κε̱ με̱ δε̱φτὸν κε̱τὸ πούνε̱ρα πε̱ρ τε̱ φάλιουρε̱.

9. Ε με̱ θότε̱ μούα· ρούαγιου τε̱ μὸς πε̱τζ κε̱τε̱· σε̱ ψὲ γιὰμ ρὸπ σι τὶ, ε δε̱ σι βε̱λάζε̱ριτ' ετοὺ προφήτε̱τε̱, ε ατὰ κε̱ ρουάϊγνε̱ φγιάλε̱τ' ε κε̱σάϊγ κάρτετ· μπε̱ Περντίνε̱ φάλιου.

10. Ε με̱ θότε̱ μούα· τε̱ μὸς βουλιότζ φγιάλετ' ε προφήτησε̱, κε̱σάϊγ κάρτετ, σε̱κ ε κόχα ε̱σ̈τε̱

τι ὁ καιρὸς εἶναι ἐγγύς.

11. Ὅστις ἀδικεῖ, ἂς ἀδικήσῃ ἔτι· καὶ ὅστις εἶναι μεμολυσμένος, ἂς μολυνθῇ ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, ἂς γείνῃ ἔτι δίκαιος, καὶ ὁ ἅγιος ἂς γείνῃ ἔτι ἅγιος.

12. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· καὶ ὁ μισθός μου *εἶναι* μετ' ἐμοῦ, διὰ νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον ὡς θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον αὐτοῦ.

13. Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος.

14. Μακάριοι οἱ πράττοντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, καὶ νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῶν πυλώνων εἰς τὴν πόλιν.

15. Ἔξω δὲ *εἶναι* οἱ κύνες καὶ οἱ μάγοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν καὶ πράττων τὸ ψεῦδος.

16. Ἐγὼ ὁ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου νὰ μαρτυρήσῃ εἰς ἐσᾶς ταῦτα εἰς τὰς ἐκκλησίας· ἐγὼ εἶμαι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός.

17. Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἐλθέ· καὶ ὅστις ἀκούει, ἂς εἴπῃ, Ἐλθέ· καὶ, Ὅστις διψᾷ, ἂς ἔλθῃ· καὶ ὅστις θέλει, ἂς λαμβάνῃ δωρεὰν τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς.

18. Διότι μαρτύρομαι εἰς πάντα ἀκούοντα τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, Ἐάν τις ἐπιθέσῃ εἰς ταῦτα, ὁ Θεὸς θέλει ἐπιθέσει εἰς αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ

ὲ ἄφε̱ρτε̱.

11. Κούσ̈ δε̱με̱τὸν γέτε̱ρινε̱, λὲ τὲ̱ δε̱με̱τόγε̱ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ ὲ κουσ̈ λεροσ̈, λὲ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ μὲ̱ ἰ λερόσουρε̱· ὲ κουσ̈ ε̱̈σ̈τε̱ ἰ δρέϊγτε̱, λὲ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ μὲ̱ ἰ δρέϊγϊγτε̱· ὲ κουσ̈ ε̱̈σ̈τε̱ σ̈έ̱ϊνγτ, λὲ τὲ̱ π̇έ̱νετε̱ Fίθε̱ ν̇ιὲ̱ μὲ̱ σ̈έ̱ϊνγτ.

12. Ε γιὰ χ̇ὲ̱ ούνε̱ βὶγ σ̈πέϊγτ· ὲ π̇ίε μὲ̱ βέτε̱χε ατὲ̱ χ̇ὲ̱ τὲ̱ ἀπ πάFε̱νε̱, ὲ τὶ χθέϊγ τζίλιτ δὸ σὶ κούντρε̱ βὰ πουνούαρε̱.

13. Ούνε̱ γιὰμ Ἄλφαγια ὲ δὲ Ωμέγαγια, νίσε̱για ὲ δὲ σόσε̱για, ἰ πάρ̇ρ̇ι ὲ δὲ ἰ παστάϊγμι.

14. Λιοὺμ ατὰ χ̇ὲ̱ π̇έ̱γε̱νε̱ πορσίτ' ε̱τὶγ· χ̇ὲ̱ τὲ̱ γέτε̱ ούρδε̱ρι ἰ τοῦρε μπὶ δροῦ τὲ̱ γέτε̱σε̱, ὲ χ̇ὲ̱ τὲ̱ χ̇ίγε̱νε̱ ντὲ̱ κιουτὲτ γκὰ πόρτε̱ρατε̱.

15. Μὰ κέντε̱, ὲ μαFισ̈τγιάρε̱τε̱, ὲ ὲ κουρβγιάρε̱τε̱, ὲ Fιαχ̇ε̱τζόρε̱τε̱, ὲ ἰδολολάτρε̱τε̱, ὲ τζίλι δὸ ε̱̈σ̈τε̱ χ̇ὲ̱ δὸ ὲ π̇ὲ̱ν Fε̱ν̇ιέσ̈τρε̱νε̱, δὸ τὲ̱ γένε̱ γιάσ̈τε̱.

16. Ούνε̱ Ιησούϊ δε̱ρFόβα ε̱̈γγε̱λινε̱ τὶμ τοῦ δε̱φτόγε̱ γιούβετ χ̇ε̱τὸ πούνε̱ρα ντὲ̱ κίσ̈ε̱ρα· ὲ ούνε̱ γιὰμ ρ̇έ̱ν̇ια ὲ δὲ σόϊ ἰ Δαβίδιτ, ούλι ἰ δρίτε̱σε̱. ἰ με̱γγέσιτ.

17. Ε Σ̈πίρτι ὲ νούσεχ θόνε̱·ε̱̈για· ὲ κουσ̈ διFιὸν λὲ τὲ̱ θότε̱·ε̱̈για· ὲ κούσ̈ κὰ ε̱̈τ, λὲ τὲ̱ βίγε̱· ὲ κουσ̈ τὲ̱ δόγε̱, λὲ τὲ̱ μάρ̇ρ̇ε̱ ούγε̱ τὲ̱ γέτε̱σε̱ δουρε̱τί.

18. Σὲ̱ ψὲ οὺ π̇έ̱ϊγ Fίθε̱βετ π̇άσ̈χ̇ε̱ τὲ̱ κουπε̱τόγε̱νε̱ τζίλι δὸ χ̇ὲ̱ διFιὸν φγιάλε̱τ' ὲ προφητίσε̱ χ̇εσάϊγ κάρτετ· ὲ ντὲ̱ σ̈τόφτε̱ ν̇ιερὶ ν̇ιὲ̱ μπὲ̱ χ̇ε̱τὸ, δὸ τὲ̱ βέρ̇ρ̇ε̱ Περντία μπὶ τὲ̱ πλιάFε̱τε̱ χ̇ὲ̱ γιάνε̱

βιβλίῳ τούτῳ.

19. Καὶ ἐάν τις ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ὁ Θεὸς θέλει ἀφαιρέσει τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ναί, ἔρχομαι ταχέως· Ἀμήν. Ναί, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

21. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

σ̈κρούαρε̲ ντὲ̲ κ̇ετε̲ κάρτε̲.

19. Ε ντὲ̲ χ̇εΐχτε̲ ν̇ιερὶ ν̇ιὲ̲ γκὰ φγιάλε̲τ' ε̉ προφησίσε̲ κ̇εσάϊγ κάρτετ, δὸ τὶ χ̇ε̲ΐκγε̲ Περντία πγιέσε̲ν' ἐτὶγ γκὰ κάρτ' ἐγέτε̲σε̲, ἐ δὲ γκὰ κιουτέτι σ̈ε̲ΐνγτ, ἐ δὲ γκὰ ἀτὸ κ̇ὲ̲ γιάνε̲ σ̈κρούαρε̲ ντὲ̲ κ̇ε̲τὲ̲ κάρτε̲.

20. Θότε̲ ἀΐ κ̇ὲ̲ μαρτυρὶς πὲ̲ρ κ̇ε̲τὸ πούνε̲ρα· μὲ τὲ̲ βε̲ρτέτε̲, οΰνε̲ βὶγ σ̈πέϊγτ' Κε̲σ̈τοὺ κιόφτε̲. Βε̲ρτὲτ ἔγια ὦ Ζὸτ Ιησοῦ.

21. Δουρε̲τία ἐ Ζότιτ σόνε̲ Ιησοὺ Χριστόϊτ, κιόφαε̲ μὲ γιούβετ π̇άσ̈κ̇ε̲, ΑΜΗΝ.

ΤΕΛΟΣ,

ΚΑΙ

ΤΩ, ΘΕΩ, ΔΟΞΑ.

ΣΟΣΗ̲ΓΕ̲.

Ε

ΛΕ̲ΒΔΙΜ ΜΠῈ̲ ΠΕΡΝΤΙΝΕ̲.

(Κοινωνίε) Κορινθ. Α΄ Παυλ. Κεφ. ΙΑ΄ 23.
Ματθ. Κεφ. 26. εδαφ. 26 Μαρκ. ΙΔ΄ 22
Λουκα Κεφ. 22 εδαφ. 19.

([illegible])
Εβραίους Παυλ. Κεφ. 10΄ 19.
Θεσσαλονικ. ΙΖ΄ 6 Ιω. Η΄ 17.

(Βαπτισμα)
Ρωμαίους Κεφ. ΣΤ΄ 3.

(Αιωνιότης)
Τίτον Κεφ. Γ΄ 8

Τίτον Α΄ Κεφ. ΣΤ΄ 1.

([illegible])
Τίτον Α΄ - - - 5.

~~Θεσσαλ. Β΄ Επισ. Κεφ. Γ΄ 6.~~

[illegible] (right margin note beside the above references)

ήθελε ο Θεός [illegible]
Αποσ. Κε. Διδασκαλ [illegible]. Κορινθ. Α΄
Κεφ. ΙΒ΄ 27.

([illegible])
Κολοσσ. Κεφ. Β΄ 8.

BKΣH

Prefekturës

Qytet.

Zotni Prefekt

Kemi nderin t'ju njoftojmë

za [illegible]

Sfaqet 207 [illegible] kësaj zyre

i quajtun [illegible] [illegible] [illegible]

ne qytete [illegible] na [illegible] një për

herë. duke na njoftuar [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] te

BKSH

BKSH